CALEPINUS F. AMBROSIJ BERGOMATIS PROFESSIO[N]IS EREMITANE...

Ambrogio Calepino, Johannes Adelphus, ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Villy [illegible] [illegible] [illegible] : [illegible] [illegible] [illegible] industrie [illegible]
[illegible] studiorum [illegible] . [illegible] liber [illegible] varias [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] : [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] : [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patere
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illorum [illegible]
Nec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod aliquis [illegible] libe [illegible]
[illegible] nemo [illegible] [illegible] conditione [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible]

F. Ambrosij Calepini Bergomatis.

professionis Eremitanæ Dictionariũ Ex optimis quibusq; authorib⁹ Nonio Marcello: Festo Põpeio. M. Varrone: Pediano: Seruio. Donato Cornucopiæ Perottino Lau. Valleñ. Tortellioq;. Preterea ex Suida græco aliisq; cõpluribus: Nullo fere vocabulo cornucopiæ pretermisso studiose collectũ: et ab Ascensio diligenter recognitum atq; impressum.

CALEPINVS ad librum.

Mos est putidus et nouus repert⁹:
Ingens materia vt queat videri:
Præclarusq; liber: bonusq; totus:
Versus addere nominis probati:
Mentitis titulis: rubore nullo:
Obscuriq; viri: rudisq; vatis:
Auctor sic quasi tunc: bonusq; fiat.
Nullis mobile veritas: fidesq; est.
Iis demptis liber exeas aperta
In vulgus facie: fauore nullo
Et graiis galeatus: & latinis
Nam (credas) alii magis: q̃ ipe
Querent auxilium: petas ab illis.
Sed si flatus olet: proba: legasq;.

Venundantur ab Joanne paruo Joanne scabelero Et ipso Ascensio.

1510.

Ambrosius Calepinus Eremitanus: Senatui: populoqꝫ Bergomensi Salutē plurimā dicit.

PLures anni sunt: magnifici cōsummatissimiqꝫ viri: ex quo vel a ꝓphanis: tū veteribus tū recentibꝰ: vel a catholicis: & iis sane doctissimis: sanctissimisqꝫ viris: cōplurimas dictionū interꝑtationes: q̄ mihi ad ꝑnoscendas auctoꝶ sentētias idoneę viderent: excerpere: atqꝫ in vnū cœpi cogere. Quod plane opꝰ sic a me susceptū esse velim existimetis: vt aliis: & mihi in primis: vsui quādoqꝫ futurū esse cōsiderem. Nō em̄ tā instruendoꝶ alioꝶ: q̄ mei exercēdi ingenii gratia id efficere aggressus sum. Nā cū a teneris (vt aiunt) vnguiculis inter sacratoꝶ numerū fauentibꝰ superis relatꝰ fuissem: & neqꝫ declamationibꝰ refragāte natura me dedēdum putarē: neqꝫ percipiēdæ philosophiæ vlla mihi a patribꝰ facultas daret: quippe q̄ i id tēporis incidissem: quo de saluādis animis tantūmodo cogitādū foret: cū nec tēpus oīno frustra terēdū ducerē: haud iniqua res visa est: ea me amplecti studia: quę certā ptē se ferrēt humanitatē. Neqꝫ vero eo vel temeritatis: vel dementiæ redactus sum: vt bonaꝶ artiū studiosis satis me facere posse existimē: quādo nemo: licet sapientissimus: id vnq̄ ꝑstare potuerit: certoqꝫ sciam me nec tāto ingenio: tātave litteratura ꝑcellere: vt q̄ a Nonio Marcello: Festo Pōpeio: Pediano: Seruio: Donato: Varrone: cęterisqꝫ latinę linguæ luminibꝰ elucubrata fuerint: ego ipse magis religioni dedicatus: q̄ cupiā disciplinæ: clariꝰ: aut enucleatiꝰ scribere posse confiderē. Verū qa in ꝑstantissimis illis litteraꝶ antistitibꝰ: plurima desyderabant: ego: vt cōmuni studiosoꝶ vtilitati consulerē: ac meis ꝑ viribꝰ suscepti muneris officio cumulatissime satisfacerem: ea carptim ex oīm pene disciplinaꝶ monumētis expromere conatꝰ sum: multa cōtra Laurētiū Vallā: contra Priscianū: aliosqꝫ authores ꝑstantioꝶ auctoritate nixus. Plus.n. apud me Ambrosii: Hieronymi vel Augustini grauitas: & doctrina valet: & grecoꝶ: q̄ Laurētii Vallæ studiosa reꝑhensio. Id autē bene male ve fuerim assecutꝰ: iudicent alii. Hoc vnū affirmare ausim nostrū hoc opꝰ & vocabuloꝶ multitudine: & ꝓpositionū interꝑtamēto: & authoꝶ citatione: ordineqꝫ dictionaria cūcta superare. Quod cū in volumen amplū excreuisset: ac illud multoꝶ rogatu emittere statuissem: patriā delegi: cui id dedicarē. Nā cui potissimū cōsecrari opꝰ de re litteraria debuit: nisi patriæ? & illi quidē patrię: in qua magno & excellēti ingenio viri sunt: q de grauitate: de iuris prudentia: deqꝫ oī scientiaꝶ genere ꝑclare meriti essent: quos ego tanq̄ obices oblatrantibꝰ constitui opponere. Fere.n. pleriqꝫ oēs qui in litteris ꝑsertim aliqd edidere: id principi: vel senatui cuipiā inscripsere: q̄rentes vt ab eoꝶ potentatu: ac magnitudine laboribꝰ suis apud oēs auctoritatē: & ab inuidis tutelā: munimenqꝫ pararent. Prudēter id quidē: quādo ita veteri consuetudine fieri videmꝰ: vt omī in re: q̄ principes probant: ea cęteri laudent: cupiāt: tueant. Scio nāqꝫ futuros esse: qui labori nostro detrahāt. Ita em̄ fit: vt q̄cunqꝫ mortales agant: siue priuatim: siue publice: calūniæ subiacere certū sit: nec diuinis operibꝰ maledica lingua parcit. Tantū sibi humanus atrogat intellectꝰ. Ego nō nisi volentibꝰ hęc legenda trado. Multa sane fateor a me tradita sunt: q̄ alii ꝓbent: ab aliis vitio dent: qd plerisqꝫ etiā doctissimis vsu venisse compertū est. Velle suū cuiqꝫ est (inqt poeta) nec voto viuit vno. Domꝰ quę apud forū extructa est: ꝙ editior sit: vel depressior q̄ ęquū videat: sępe cōtendit. Difficile reor oībus placere posse. Sed ego non solū cuipiā me non ꝓpono: sed nec æquiparo qdem: eligens cū ꝓpheta abiectꝰ esse in domo dei. Quare si meū opꝰ a vobis acceptū fuerit: illudqꝫ ꝓbasse videamini: abesse non poterit: quin a tā grauibꝰ: tā doctis: tanqꝫ eloquētibꝰ viris laudatū: laudandū quoqꝫ reliq existiment. Multa vero: immo pene innumerabilia desunt in hoc opere. Quis em̄ vniuersa multis etiā queat cōpręhēdere voluminibus? Verū ne longius epistolā euagari patiar: finē dicendi faciam: si modo hoc vnū vos monitos effecero: quod ad rem plurimū conducere videt: quippe qd vnāquāqꝫ dictionē inuentu facilē reddit. Nā oēs orationis ptes: aut simplices sunt: aut cōpositę. Quę simplices sunt: suo quoqꝫ loco pro duaꝶ triumve litteraꝶ pręcedentiū ordine collocant. Compositaꝶ alias cū simplicibus: alias per se: secundū variā multiplicemqꝫ eaꝶ significantiā coaptaui: ab A littera initium sumens.

AMBROSII CALEPINI BERGOMATIS EREMITANI DICTIONARIUM CUM ADDITIONIBUS

NOmē est littere prime hebreis etiā3 grecisq3 similit̃ ⁊ latinis q̃ aspiratione accipiēs interiectio fit q̄ pars humanorum affectuū expressiua est. qui fere contētiore voce: quod propriū aspirationis est: efferūtur. Aspirat̃ itaq3 ab interiectib in fine: ṗter vocaliū morē: qm̄ grece ita scribit̃ cū ψιλη και περισπωμενη. Estq3 pticl'a indignātis hominis: vt Homerus. lib. iliad. ω. pagina. viij. α και σουγδασ εν αρχηφωμη εσι τυπτομενου και κατα αμαδιπλωσιν αα και εμισε σερητικον μονον ωσ ακλιτοσ και ακοιμητοσ ενιοτε αυξητικον ωσ ακοιτισ. Itaq3 vel negatiua vel alia greca est ne forte latinam putares. Aspirandi vero causa fuit ꝓpter afflatum ꝓnuntiandi: ⁊ differētiam prepositiōis Et modo admirātis est. vt apud Plau. Ah. quid ais: Modo dolentis seu cōmiserantis. Virg. Ah tibi ne teneras glacies secet aspera plātas. Modo ridētis et duplicatur: triplicat̃q3 iterdū. Ter. in Eu. Ah/ah ah/perij defessa iam misera sum te ridendo. Est et a prepositio: sed sine aspiratione ablatiuo per appositionem deseruiens: et ratio est/ quoniam descendit ab greca απο remota vltima syllaba πο remanet i latino psile: si enim aspiraretur esset cōtra grecā doctrinam. et nō solū3 a prepositio venit a greco: sed etiam ab: quoniam απο excludit o/ presertim in collisionib9 vocaliū: ⁊ remanet απ. i. ap. sed π tenuis vertitur latine in β suā mediā et dicit̃ ab ομοιωσ και εξ φωνηεντοσ εν αρχη τησ λεξεωσ και εκ συμφωνου παροντοσ και το εθοσ και εικον τοισ λατινοισ εξ και ε. Et motū de loco significat. Ut a sūmo ad imū descēdisti. Quādoq3 significat post. Pli. Virus equi a coitu stati collectum. hoc ē statim post coitū. Sic dicimus a partu a tergo: a funere: a cōmeatu. quod est post partum: post tergum: post funus: post cōmeatū. Suetonius i Cesare. Plebs statim a funere ad domum Bruti et Cassij cum facibus tetendit: hoc est post celebratas exequias. Idem in Tiberio. A cōmeatu castra repetētes. Quādoq3 significat de. Teren. A villa mercēnariū3 vidi. Quandoq3 significat q̄3. Ut est apud apostolū. Existimo me nihil minus fecisse a magnis apostolis. Sic ab: vt paulo post. Nihil minus feci ab ijs qui sunt supra modu3 apostoli. Quandoq3 ꝓpter. vt ve mundo a scādalis. i. propter scādala vel pro scandalis. Quandoq3 habet vim defēsionis et significat pro Cice. in Bru. Nec vero. M. Celiū pretereundū arbitror: qui q̄3diu auctoritati mee paruit talis tribunus ple. fuit: vt nemo contra ciuiū perditorū demētia3 a senatu et a bonorum causa steterit cōstantius. Ubi qđ a senatu ait: ⁊ a causa bonoru3: perinde est ac si dixisset: pro partibus senatus et bonorū. Sic dicim9 a questionib9 a testib9 a volūtate: que locutio creberrima est apud idoneos auctores. Inuenitur etiā alijs modis positū vt. ¶ A studijs aliquē esse cū dicim9 itelligat̃ q̄ preest studijs alicui9 puta pricipis/ vt pote vir eruditissim9 cuius opa i studijs lrarū vtatur Cōsimiliter. ¶ Ab epistolis a ratiōib9. A libellis: q̄ epistolis: rationibus: libellis supplicib9 preest. Sue. i Clau. Insuper polybiū a studijs: narcissum ab epistolis. ⁊ pallantem a rationibus habuit. quos decreto quoq3 senatus nō p̄mijs modo ingētibus: sed et q̄storijs p̄retoriisq3 ornamētis ornari libēt pass9 ē.

A secreto siue a secretis qui est secretari9.

A cōmentarijs qui preest cōmētarijs. Hiero. in lib. ij. Reg. Josaphat erat a cōmētarijs. Hunc Asconius appellat cōmentariensem.

A batis qui preē mēsuris. vel qui annonam mēsuris diuidit. Batus enim vasis gen9 est et grecum ē βατοσ ου και ελληνισι καδοσ και καδισκοσ λεγεται και βατιον. eo q̄ sit portatile/ ⁊ modo huc mō illuc eat/ ab. βαινω οθεν και α βατοσ.

Non eni3 ab βαδιζω orthographie littere declarāt si ad formationē verba greca canonizentur.

A caliculis qui preest caliculis q̄ sunt vasa quemadmodum Theo. Gaza in Paedia Cyri testatur.

A punctis qui preest redditui aquariorum vt ē apud Frontoniū lib. ij. de aqueductibus.

A mēoria cui9 officiū ē suggerere pricipi res obeūdas et q̄ sint agēda i mēoriā illi9 reuocare ex p̄scripto

A voluptatib9 qui studiū habet inueniendi voluptates. Nam olim xerses edixit se premiū ei daturu3 qui nouū voluptatis gen9 reperisset. Suet. in Tib. Deniq3 officium instituit a voluptatibus preposito equite Rom. T. Cesonio prisco.

Amanibus siue a manu dicunt̃ scribe quorū manu ad litteras scribendas principes vti solent. Suet. in Ces. Nūq3 nocere sustinuit philomenē a manu seruū: qui necē sua3 p venenū inimicis ꝓmiserat.

Ad manum hi alio nomine dicūt̃. Cice. lib. iij. de Orat. Liciniū seruū sibi Gracchus habuit ad manū. Similiter amanuēses eos Suet. alibi vocat.

A pedib9 quoq3 vocantur quorū pedibus ad eūdū vtimur. Cice. ad atticū. Pollucē seruū a pedib9 romā missum. Mar. Cur nō mensa tibi ponitur a pedib9. Idē ad pedes eos appellat cū inquit. Lagenā ad pedes replet. Et sciēdū a pedib9 p omēs casus eade3 terminatiōe dici. Recte em̄ iterrogaueris quid agūt a pedibus. intelligit̃ eni3 ibi serui a pedibus. Misi a pedib9. Dedi a pedib9 meis. Hi etiā circūpedes vocātur Unde ait Agreci9. Circū pedes sunt obsequia seruorum ante pedes amicorum. Cice Circū pedes autē hoies formosos ⁊ litteratos suos esse dicebat.

A pugione dicitur qui principis pugionē gestat eiq3 semp presto est. Lāpridius in Con. Inter quos libertinus qui a pugione appellatus est. Multa sunt alia huiusmodi nomina: que vt. Taci. scribit sunt summe cure et meditamenta.

A Cōposita plerūq3 separationem significat̃: vt

Amoueo auello. Quādoq̃ priuationē vt Amēs sine mente. Sciendū est q̄ licet a ab ꝛ abs eandē habeāt significationem: significant em̄ id qḋ apḋ grecos ἀπὸ in apositiōe tñ dicim⁹ a domo. nō ab domo. q̄ a cōsonātibus: aut vocalibus vim ꝯsonātiū habētib⁹: iungatur vt a Cicerone. a Joue. a Venere. Ab vero duabus liquidis: ꝛ i. cōsonanti vt ab lege: ab re: ab ioue: Licet quādoq̃ etiā apud Liuiū ꝯsonantibus iungatur. Cōnectim⁹ quoq̃ a in cōpositionibus cū m. ꝛ u. consonāte vt amolior: auoco. Ab cū a. d. e. f. i. l. n. o. r. ꝛ u. vt abaucto: abduco: aberro: abfore: abiuro: ablacto: abnuo: aborior: abrogo: abundo. Notātur aufero: ꝛ aufugio: in q̄bus b: euphonię causa mutaẗ i u. Et in cōpositione quidē. Ab nōnūq̃ significat priuationē: vt absimilis nō sīilis. Nōnūq̃ separationē. vt in ablacto: aufugio. Ponitur interdum pro extra: vt abduco: ꝛ pro contra: vt abusus contra vsum. Aliquādo supflua est: vt apud Liui. Flauius supplementū ab roma abduxerat. In appositione vero mō motū de loco denotat: vt ab ęthere xp̄s promicat. Modo sumitur pro post. Ju. Exul ab octaua Mari⁹ bibit. vide in abhorreo: abripio: absto: ꝛ absū plura

¶ Abs tam in appositione q̃ in ꝯpositione iungitur vt abs te abstineo: sepata etiā q. vt absq̃: abs quolibet. Abs quiuis. Terē. Abs quiuis hoīe cū ē opus bñficiū accipe gaudeas. Cōponiẗ aūt cū c. vt abscōdo: significatq̃ retractionē in partē posteriorē sicut in abstraho. Et aliqñ priuationē: vt in Absthemius quasi sine themeto: vide ibidē plura. Ex abs fit cōpositum absq̃: de quo inferius.

¶ Abax cis. a cui⁹ gtō greco format⁹ ē ntūs latin⁹.

¶ Abacus abaci. pe. cor. quo noīe significaẗ coquorū tabula: et etiā mensa in qua tā ad edēdum q̃ ad bibēdum vasa exponūtur. In quem sensum Juue. dixit. Vrceoli sex ornamentū abaci. Est ꝛ mathematicorum tabula: in qua lineę numeri ꝛ figurę deduci solent. Pers. Nec qui abaci numeros ꝛ secto in puluere metas. scit risisse vafer. Maro. lib. geor. Abac⁹ nūcupatur res depigēdis: designādisq̃ opportuna formis. Sunt etiā abaci colūnarū ornamenta: hoc ē tabulę quadrę quę supponūtur epistyliis: sicut columna trabs: pertica. Vñ Victru. li. iij. scribit abacū debere esse longum ꝛ latum q̃ crassa columna est.

¶ Abaculus eius diminutiuū sumitur pro calculo. Ply. lib. xxxvij. Veluti cū calculi fiunt quos quidam abaculos appellant.

¶ Ab accidētib⁹ q̄ accidētia scribit: hoc est cui datū est: vt occurrentia litteris mādet: vt est apḋ Esdrā.

¶ Abarimon scythię regio in qua syluestres homies degūt auersis post crura plātis: q̄ maximā hñt velocitatē: passimq̃ cū feris vaganẗ. Auctor. Ply. li. vij.

¶ Abalieno as: remoueo: abstraho. Plaut⁹ in Cur. Nec ꝓhibere q̄d nec prohibebit nisi mors aium meū abs te abalienauerit: hinc

¶ Abalienatus dicitur quem quis a se remouerit.

¶ Alienatus vero qui alienus factus est.

¶ Abana pe. cor. fluuius damasci in radicibus libani exortus in syriacū effunditur mare.

¶ Abanes pe. cor. cingulum sacerdotale: sicut docet Hie. poly. Mira arte ex cocco purpura hyacinthoq̃ ꝯtextū: ita vt flores atq̃ gēmę in eo viderētur.

¶ Abbatim pe. cor. mons excelsus: diuidēs terram amon ꝛ euphratis a terra ꝓmissionis: contra hierico iordanū vsq̃ fluuiū ꝓcedens radice: insignis est Moysis inclyti iudęorum ducis morte.

¶ Abba per geminū bb. syra dictio est: latine diciẗ pater. Qḋ apl̄us exposuit: in quo clamam⁹ abba pr̄.

¶ Abbas atis. ab abba similiter pater diciẗ. Quo etiā noīe significaẗ ipsa abbatis dignitas: sed in hoc disputatio est inter doctores linguaꝝ q̃ vnico b. scribi oporteat contra vulgi opinionem:

¶ Abbatissa sę. ab abbate. Hie. De mō viuendi: cū a semitis iustitię deuiant ipsamet etiā abbatissa cognoscet.

¶ Abbatia ę. a recentioribus capiẗ tā ꝓ abbatis dignitate q̃ pro loco in quo habitat abbas: sed qm̄ nimis male sonat: grecos imitatus per th: scriberē semper abathia penul. longa

¶ Abas antis. per vnum b. nomē est argiuorū regis proprium vide acrisius.

¶ Abātes ppl̄i ionū inter achiuos sicut Hier. scribit

¶ Abatos pe. cor. latine diciẗ inaccessibilis. Fit em̄ ab α. priuatiua vt diximus: ꝛ βοινω: in cuius aoristo est sine augmento more ionico. βηρβησ βησεερβατος και αβατος. Est aūt βαιρω verbū anomalū multa significans: vado: ascendo: vnio: descendo: ꝛ plęraq̃ alia. Quo noīe dicta est insula in extremis ęgypti palude mēphitica positaq̃ ad illā ꝓpter limi ꝛ papyrorū copiā difficillimus sit aditus: vbi primū nilus magno fragore descendit: dicente Lucan. li. x. Hinc abaton quā nostra colit veneranda vetustas. Terra potens. Hoc noīe etiā vocatus est locus vltra ęgyptum ꝛ ęthyopas.

¶ Abacti dicebantur magistratus qui coacti deposuerant imperium.

¶ Abactores qui sint quęre in dictione abigeus

¶ Abaphus pe. cor. latine diciẗ nō tinctus. Sic dibapha dicūtur bis tincta. οτι ασεφητικομμοφιομ και βαπτω τολουω και το χρωματιζω οθεμ βαπτισγης και βαπται περω αρισοφαμησ. Quare baptę sacerdotes vel baptista nihil aliud significāt q̃ imersores

¶ Abauus pe cor. dictus est pater ꝓaui q̄ nō longe sit ab auo. Sic abauia mater proaui.

¶ Abdera pe. pro. vrbs thracię. Democryti phl̄ patria: quā Diomedis soror condidit: ꝛ a se cognoiauit De hac Ouid. Aut te deuoueat certis abdera dieb⁹ Hęc postea collapsa clazomene a clazomenijs ex asia venientibus: qui eā in maiorem formā redegerūt: vocata est: iuxta quā bystoniū stagnū fuisse dicitur in quo cuncta natantia demerguntur: vnde nomem habet βυσαω: neco: demergo.

¶ Abderita inde fit nomen patrium.

¶ Abdico as. pe. cor. expello quasi lōge dico amoueo vnde ꝛ abdicare filiū dicimus qḋ est bonis priuare: ꝛ quasi extra familiā abijcere: dum pater adhuc viuit. Exhęredatio vero post mortē patrū ꝓprie fieri diciẗ Lact. li. ij. Quę facta cū pater recognouisset abdicauit atq̃ expulit filiū. Et abdicare est renūciare qḋ ptinet ad magistratū. Liui. lib. iiij. Dictator bello ita gesto in vrbē rediit magr̄atūq̃ a se abdicauit. Item repudiare. Ter. Sꝫ ex glycerio natū vt vidit puerulum Chremes recusat nuptias: generū abdicat. Itē negare. Pacu. Atlanta regno expellunt consanguineam esse abdicant.

¶ Abdico is. pen. p. xi. tū. sīficat abnego detestorq̃.

¶ Abdo is. didi. ditū. ex ab ꝛ do: significat abscondo Li. li. ij. Abdito itra vestē ferro ꝓficisciẗ. Verg. ꝓ includo posuit: Sꝫ pr̄ oipotēs speluncis abdidit atris.

¶ Abdo indeclinabile nomē pphete est: & apud nos seruus ei⁹ interptaꝛ: debet pronunciari sic: αϕδω
¶ Abdomen pen. pro. significat pinguedinē q̄ spinæ adheret: & in qua renes iacent. Dictū q abditum sit. Cor. cel. li. iiii. Ipsa aūt ilia inter coxas & pubē in imo vētre posita sunt: a qbus ac pube abdomē sursum versus ad pcordia puenit. Quidā abdomē intelligūt sumē: hoc est suillas cū lacte suos mãmas a lacte iā fugato & abdito: ex vicino sumpta occasione cū abdomen interius sit. sumen vero exterius. Ply. li. xi. Hu tus & semē optimū si mō fœtus nō hauserit. eiectitię deterrimū: antiqui abdomen vocant.
¶ Abduco pen. prod. significat inde seu extra duco. Sallu. Reliquos Catilina p mōtes asperos magnis itineribus abducit. Lact. li. iiii. pro violēter ducere posuit atq3 abigere. Postremo capti adducti q3 babylonez: pœnas impietatis suę graui seruitio pepēderunt. Sic Curtius cū ait armentū Rome abductū. Interdū3 abducere est a loco vel a persona abstrahere: alienare. Qui. Metel. Me interea nec domestic⁹ dolor: nec cuiusq3 iniuria ab repub. abducet. Ci. li. i. tu scu. per trãslationē dixit. Magni est ingenii reuocare mentem a sensibus: & cogitationē a consuetudine abducere. Interdū ponitur pro simplici. Liui. Flauiuc supplementū ōme ab Roma abduxerat.
¶ Abeo is. iui. vel ii. itū. discedo. Liui. li. i. Hęc locu tus sublimis abiit. Inde
¶ Abitus & abitio pro discessu. Terē. in heau. Propter eā hęc turba atq3 abitio venit. Et abire dicitur quod nos paulatim deserit. Idē in adelph. Menses abierūt decē. i. effluxerūt. Et abi dicimus quasi herē ti: morantiq3. Idem. Vos istec intro auferte: abite. Qñq3 abire denotat motū ad quē qđ est ire: q̄uis et motū de quo inclusum habeat. Hiero. li. i. reg. Abiit ergo Dauid: & viri eius in cellam.
¶ Abellinę pe. pro. dictę sunt auellanę ab abellino cãpanię oppido vbi abundant.
¶ Aberceo es. ex ab & arceo significat prohibeo. Plau. Atq3 eam abercet domo.
¶ Aberro as. valde erro: longe digredior. Lact. lib. iiii. A quo hi duo riui si aberrauerit: arescāt necesse est. Cic. li. v. Tus. S3 redeat vñ aberrauit orō. inde
¶ Aberratio profugiū. Idē cassio. Verūtamen aliã aberrationē a molestiis non habemus.
¶ Aberunco as. cōponitur ex duab⁹ ppositionibus sc3 e cū rūco: & ab cū erūco. Runcare vero est vellere. Nã proprie de herbis dicitur cū euellūtur. Colu. li. ii. Frequentē tñ exigunt sarritionem & rūcationē: vt herbis liberenꝛ. Erūco similiter. Idem de Medica. Cū seueris ea3 sępius irrigato. Paucos deinde post dies vbi cœperit fructificare: omnes alterius generis herbas eruncato. Aberūco aūt per translationē. Cice. de fi. bo. posuit pro auerto: depello: euerto. Dii maluerūt meliora: atq3 vtinã amentiã aberūcassent meam. Liui. li. viii. Placuit ad aberuncandam deorū iram victimas cędi.
¶ Abesse quære in absum.
¶ Abforo pe. cor. significat absuturū esse. Quę duo p b. scribuntur: ne si per geminū ff. scriberenꝛ: pposita quis crederet ex ad: quę oppositū significaret. Nam vt illa nō futurū dicūt tū ad tempus denegent: sic ista cū aduenturū tēpus designant. Ouid. Esse quoq3 in fatis reminiscit affore tēpus. Licet Sta. li. i. the. accipere videaꝛ in significatione psentis. Sensit manifesto numine ductos affore. Sic absforem pro abessez afforem adessem. Verg. Atq3 vtinam rex ipse noto cōpulsus eodem Afforet æneas. De aliis a fore cōpositis: vide in dictione forem.
¶ Abgrego as. pe. cor. ab grege duco vel ex plurib⁹ gregibus partes subduco Huic contrariū est aggrego quod est addo: & quasi in gregem duco. Disgrego vero & segrego p disiungo poni solent: quibus cōtrarium est congrego.
¶ Abhinc vna pars: & cū actō significat antehac. Teren. in and. Interea mulier quędam abhinc triennium ex andro cōmigrauit. Sic dicimus. Abhinc decē an nos: pro ante decem annos.
¶ Abhorreo es. rui. mō cū actō: mō cū ablatiuo iun giꝛ. Liui⁹. li. iiii. Parū abhorrens famā ampliatam. Suet. de aug. Nam pumillos atq3 distortos & omis generis eiusdē: vt ludibria naturę: maliq3 ominis ab horruit. Lact. li. iii. Non est sapientia si centū hoīum abhorret. De abltō ab unde reperiuntur exēpla. Nec mirū si actm̄ regit & ablatiuū: qm̄ et⁹ simplex horreo duplici significatione fungiꝛ. hoc est horridus sum: Hiero. Horrebāt sacco membra deformia. Et timeo Virg li. iii. geor. Nec varios horret strepitus Et in altera abltō. in altera ostruitur actō. hoc facit abhorreo. cuius significatio duplex est: dupliciq3 casu construitur. Cū em̄ actō iungitur in simili fere significatione sumitur qua horreo. Tunc em̄ quasi re3 proximã audire vel aspicere id ptimescimus execramurq3 Cum vero ablatiuo: tūc procul nos ess ab eo quod non placet: vel quod refugimus demonstramus vt si dixero. hanc rem abhorreo: significat execror. & pati nequeo. Abhorreo ab hac re. i. alien⁹ factus sum vel procul esse volo: a multis em̄ procul esse volumus. vt a rebus venereis: licet nostris sensibus plerūq3 odio sę non sint: sed animi moderatione ab illis abesse studemns: ne nobis officiant. Forte decepit Lau. Vallã ab præpositio quę ablatiuū exigere videtur. Sed si hoc in plerisq3 verbis fiat: non tamē in oibus: sicut in aboleo: abluo & hmōi: quę actm̄: nō ablatiuū postulant. Amb. li. i. offi. hoc verbo vsus est absolute cū inquit. Legimus officium dici a nobis posse: nec ratio ipsa abhorret. i. aliena est: quãdoquidē ab afficiendo dictum putamus quasi efficium.
¶ Abhorresco valde timeo: seu in horrorem habeo: & quasi videre non patior. Lactan. de ira. Quem terra ptremiscit: cœlumq3 & mare: & latebræ tartareę: et dęmones abhorrescunt.
¶ Abies abietis. pe. cor. arbor: dicta q p̄ cęteris arboribus longe eat. Hanc quidam gallicam vocāt propter candorem. Hæc arbor pulcherrima in trabibus vtinquit Plyni. li. xvi. Pręcipua aūt dos est crispantibus & intorto quodam discursu venaru3 pręciosis. Pondus sustinere in ędificiis valida est. Abies etiã in transuersum posita renititur ponderi: nec temere rumpitur: priusq3 carie q̄ viribus deficit. Abies arboru3 altissima: rectissimaq3 est: cuius pars inferior enodis est & sapinus vocatur: superior nodosa duriorq3 est: & fusternam vocant: quando præcipit Cato prælum ex sapino faciendum: intelligi vult ex abiete enodi: q̄ pars a terra est. Huius diminutiuum est
¶ Abiecula. grece dicitur ελατη forsan ab ελαω impello: produco: prolongo.
¶ Abiegnus. a. um. quod est materiatum ex abiete: vt abiegnę trabes.

¶ Abietarius faber lignarius negociator: ab abietibus: ⁊ aliis lignorum generibus: vt apud Cic. Faciant opera abietarii. Ubi etiam materiarii dicuntur a materie: cuius nomine ligna: quę ad ędificandū fulciendūq; necessaria sunt intelligenda esse declarat iu reconsultus.

¶ Abijcio cis.pe.cor. ⁊ per geminū ij. quia mutatur a in i. quę tamen in pręterito conuertitur in e. Est autem abijcere a se longe iacere: reijcere: vilipendere. Lactan.li.iiij. Docerentq; iustitiā: quam populus perfidus abiecerat. vnde

¶ Abiecti dicuntur viles ac contempti.

¶ Abiecto tas. frequentatiuū: significat frequenter abijcio.

¶ Abigo gis.pen.cor. ex ab ⁊ ago: significat rē odiosam: molestam: damnosamq; a loco fugo: vt abegi canes a cœnaculo: ⁊ aues a segete. Quandoq; abigere est abducere: ⁊ hoc siue vi seu dolo fiat. Liu. Herculē in ea loca gerýone interēpto boues mira specie abegisse ferunt. Refertur quādoq; ad boies: qñq; ad res spirituales. Plautus. Abigā ego iam illū aduenientē ab ędibus. Leo papa: Abigatur prope terrenarū caligo rationū. Huic simile est amoueo. ⁊ mitto. Plau. Amoui a foribus maximā molestiam. Quandoq; significat simpliciter ante pellere: vt fit cum boues ad pascua mittuntur. Var. li.ij. Itaq; greges ouiū longe abiguntur ex apulia.

¶ Abigeus ⁊ abactor vtrunq; ab abigo. Et est abactor quicūq; greges abducit. Nam abactores vocātur pecuariorū animalium fures latrunculiue. Abigei aūt (vt auctor est Uulpianus) proprie dicuntur qui pecora de pascuis vel ex armentis subtrahūt ⁊ quodāmodo deprędantur: ⁊ abigendi studium quasi artem exercent: equos de armētis: vel oues de gregibus abducentes. Cęterū si quis ouem oberrantē vel equos in solitudine relictos abduxerit nō est abigeus: sed fur potius. scribit ⁊ Claudius. Quātitas discernit furem ab abigeo. Qui eñ vnam suem surripuerit: vt fur coercebitur: qui gregem vt abigeus.

¶ Abigeatus tus. ipse abigendi actus: siue crimen abactionis intelligitur.

¶ Abyla penul. produ. potest tamen esse dichrona. Stephanus Byzantius: multa in libro de populis: ⁊ vrbib⁹: ⁊ Dionysius libycus: αλλη τοι πυλα τημερ αγανωρεσιν ιβηρον γειτων ακεαρίο προσεσπερου ερ δεοι ακρισ αλαωρ αλυβη κει ται μιατεσ δε υπερεχ εσ σαρτεσσοσ χαριεσσα. Similiter et multa Eustachius scribit: Et notandū est alybam dici a grecis ⁊ non abylam: nisi dicamus esse metathesin. sed sit vt lubeat: oino per ypsilon scribi oportere clarū ē: mōs est excelsus calpę: qui in hispania est oppositꝰ: quos ambos Herculis columnas dicunt.

¶ Abintegro penul. corr. significat denuo quasi res perfecta rursus inchoetur.

¶ Abintestato aduerbiū: significat sine testamento.

¶ Abitus ⁊ abitio in abeo dixi.

¶ Abiudico as.pen.cor. significat rem de qua controuersia est: per iudicium aufero: alienoue.

¶ Abiudicatus inde ager a Liuio dictus: quē Romani per iniquū iudicium interceperāt: eripuerātq;. Cicer: in Uer. actio.ij. Nulla res cuiusq; tam patria: atq; auita fuit: q̄ non impio istius abiudicaret. Huic contrarium est adiudico: quod est per sententiā ⁊ iudiciū tribuo: assignoue: vt est illud ⁊ abiudicauit fie ri petitionem eorum.

¶ Abiungo gis. separo. Uergi: li.iii. geor. It tristis arator Merentem adiungens fraterna cęde iuuēcū Huic contrarium est adiungo is.

¶ Abiugo as.pe.cor. proprie a iugo alieno: sꝫ p trāslationem significat a re: cui dicatus sum disiungo. Pacu. Quę res ab stabulis abiugat certum est. huic contrarium est adiugo: qđ est iuxta iugo: quod fit cum duo boues ad vnum iugum iunguntur. Plau. p trāslationem dixit. Mater est anima adiugat voluntatē. Et Lact. de opi. At eñ prouisum est in singulis quibuscūq; fingendis: quatenus ⁊ ministerio membrorū ad necessaria vitę vterentur: ⁊ quatenus adiugatis corporibus ⁊ lata soboles vniuersas generatim conseruaret animantes.

¶ Abiuro as.pen.pro. significat rem mihi creditam iureiurādo nego. Plau. i Cur. Egon a Lenōe quicq; mācipio accipio: quibus sui nihil est nisi vna lingua: qui abiurauit si quid creditū est. Et adiurare est cōtra ius aliquid tenere. Uirg. lib. viij. Abstractęq; boues: abiuratęq; rapinę.

¶ Abiurati dicuntur qui vinculo quodam amicitię astricti sunt. Hi ab aliis deuoti appellantur. Ply. in prologo. Scito conferentē me auctores deprehēdisse ab abiuratissimis ⁊ proximis: veteres transcriptos neq; nominatos. i. coniunctissimis.

¶ Ablacto as. a lacte remoueo. Hiero. in li.4.re. Nō vadam donec ablactetur infans.

¶ Ablaqueo as. a laqueis expedio: sed in frequētiore vsu significat: quod vulgo dicitur discalzio: qđ fit cum circum arbores fodimus terram: ⁊ radices superiores recidimus: vt magis fructificent. Columella. li bro.iij. Uinea vetus neq; ablaqueāda est ne radices quas in sūmo habꝫ inarescāt: neq; arāda ne radices abrumpantur. Palladius. Januario mense locis tēperatis ablaqueandę sunt vites: quod Itali excodicare appellant: id est circa vitis corticē dolabro terram diligenter aperire: vt solis temporibus: ⁊ imbribus prouocentur.

¶ Ablatiuus casus quandoq; pro genitiuo ponitur Uerg. Illa ferax oleo est. Quandoq; pro accusatiuo vt Oratio: est pulchro veniens in corpore virtus.

¶ Ablego as.penul.prod. Inde aliquo mitto. Liui. lib.i. Pueros venatum ablegauit. Dicitur ⁊ de animalibus. Columel. lib. vij. Itaq; cum ablegabantur in ea loca perducenda erunt: quibus nullum impasci tur pecus.

¶ Abligurio ris.pen.cor. liguriendo absumo. Terē. in Eunu. Pridem patria qui abligurierat bona.

¶ Ablepsia αβλεψια latine cęcitas ⁊ inconsyderātia dicitur: et habꝫ accentū in penultima. λεγεται και τυφλοτης οτι ασεριτικη εσι και βλεπωτο ορασω.

¶ Abluo is. vide in dictione lauo as. Similiter abluo quęre in eius simplici luo.

¶ Abloco as.pen.cor. vide in dictione loco.

¶ Abnego abnegas. penultima correpta maxime nego quod maxime profiteri debeo. vt fidem: pietatem ⁊ huiusmodi: quod vulgo renegare dicitur. Lac. li.v Nec eñ poterunt retinere pietatem qui communem omnium patrem deum tanq; prodigi atq; rebelles liberi abnegassent.

¶ Abnepos penultima correpta filius pronepotis: quasi seiunctus a nepote. Est enim inter ipsum ⁊ nepotem pronepos.

¶ Abnormis sine norma. Hora. libro Ser. Rusticus abnormi sapiens.

¶ Abnuo abnuis. nui. nutum: ab ex et nuo: significat capite aliquid semel nego: quamuis et oculis: et manibus id fieri possit. Nuere enim apud veteres pro velle ponebatur. Unde nutus et numen: quod est dei nutus. hoc est imperium et potestas. Vergilius. meo sine numine venti Audetis. Nutus vero significat quod fit oculis: vel capite vel manibus. Idem. Annuit et totum nutu tremefecit olympum. Ponitur et pro voluntate: que ex huiusmodi signo declinatur: siue affirmando: siue negando. Liuius. Sub vmbra Scipionis ciuitatem dominam orbis terrarum latere nutus eius pro decretis patrum: pro populi iussis esse. Plynius li. i: epistolarum docet nutum dici quando annuimus: renutum: quando recusamus. Sic enim ait. Nam ego quoque simili nutu: ac renutu respondere voto tuo possum. Suetonius vero in Vespa. nutum accipit pro renutu cum ait. Adolescentulum fragrantem vnguento cum pro impetrata prefectura gratias ageret nutu aspernatus: voce etiam grauissima increpuit. Maluissem allium oboluisses. Litterasque reuocauit. A nuo fit nuto nutas frequentatiuum: quod est sepe capite: huiusmodi signum facio. Quandoque etiam nutare ponitur promoueri: et quasi ruinam minari: tractum a motu capitis: quod inclinando affirmamus: concutiendo negare solemus. Unde nutare edificia dicimus cum male solidata ruinam minitantur. Transfertur etiam ad animum: et pro titubare: id est dubitare sumitur in quam partem vertendum sit.

¶ Abnuto pen. pro. est sepe signo capitis vicinio quidpiam nego. Plautus in Capt. Quid mihi abnutas? Contraria huic verbo abnuo sunt nuo: annuo: pro assentior: et nutu assensum presto: faueo. Annuo signo aliquo voluntatem meam ostendo: siue affirmem siue negem aliquid. Terenti. Nihil nisi abiens mihi innuit. Renuo: refuto. Nonius inter nutare: nuere: et nictare hoc interesse scribit: quod nutare capitis sit inclinando: aut in gyrum mouendo. Nuere narium vel labiorum. Nictare oculorum patefaciendo eos: aut claudendo: vel vtrunque: vel alterum. Plaut. in Asin. Nec illa vlli homini nutet/nictat/annuat. Hoc est nec capite signum faciat: nec facienti assentiatur: nec oculis quicque indicet.

¶ Aboleo es. penultima correpta leui. vel lui. letum vel luitum significat casso/tollo/abrado/destruo: vt ne odor quidem eius relinquatur. Lact. li. i. Decretum est vt hi libri abolerentur.

¶ Abolesco: ad nihilum redigo. Columella libr. iiii. Eademque nec imbribus putrescit: nec siccitatibus abolescit.

¶ Abolla vestis senatoria: quasi abulla: que vndique sit bullata. Alii accipiunt abollam pro veste duplici panno contecta: vt scholastica: et grece diploide: que etiam quandoque pro veste militari sumitur: vt est apud Iuuena. Noscit cui dederat tyriam crispinus abollam. Quandoque pro veste cynici philosophi. Nam greci milites et philosophi palliati seu chlamydati incedebant. Unde Martianus de cynico philosopho. Cetera quem nudi tegit vxor abolla grabati. Eius χλαμυσ χλαμυδοσ λεγεται απο του χλιαινειν προσ παντου μεισ μ σημαινει δε ιματια την θερμοτητα. ita scribit Nicolaus actiacus: et proprie chlaena dicitur id est sagum. supra vestis: neque chlamys significat id genus indumenti: quod vulgus appellat zupponem: nam greci non habebant: nec in grecia etiam istis temporibus vtuntur: vt ostendit Homerus vbique: et ideo vide ne erres: sed vtebantur (vt ita dicam) vno correcto: vt videmus in grecia.

¶ Abominor penultima correpta ex ab et ominor: de quo infra. Est autem abominari/execrari/fastidire: et quasi pro malo omine habere. Plynius. Abominamur recedente aliquo ex ab epulis simul fieri solum: aut bibente conuiua mensam vel repositorium tolli: inauspicatissimum iudicatur. grece dicitur βδελυττομαι.

¶ Aborigines penultima correpta quasi sine origine dicti: sunt populi antiquissimi: qui tenuerunt agrum: qui nunc populi Romani est: quia vagi et sine laribus erant: aut quasi quod primi visi sint tanque editi sint sine patribus: aut quod ex varia gentium colluuione mixti erant. Hi postea aduentu enei phrygibus iuncti/latini vno nomine appellati sunt. Possunt tamen et aliarum vrbium aborigines dici primi cultores/ac si sint terra geniti homines. a principio ibi commorantes. ελληνιστι προτερογενεεσ καλεονται προτεροσ και γεννασω λεγονται και εγχωριοι.

¶ Aborior eris. vel iris. abortiuum facio. Varro. Vinum quod ibi natum sit in quodam loco si pregnans biberit fieri et aboriatur. Gellius lib. xi. Nituntur vt foetus quoque ipsi in corpore suo concepti aboriantur. Hinc

¶ Abortus aborta. abortum et abortus tus: tui. dictus quod non sit tempestiue ortus: Plyni. Extat in monumentis medicorum: et quibus talia consectari cure fuit/vno abortu duodecim puerperia.

¶ Aborior etiam (Nonio teste) aborsum facit: quod tamen ab abordior magis est: et hanc inter abortum et aborsum signat distantiam: quod aborsus ille dicendus sit: qui est in primis mensibus cum conceptus exordium factum est. ¶ Abortus prope tempus pariendi. Tunc enim moritur grece εκτιτρωσκω dicitur et inde εκτρωμα εκτρωματοσ abortiuus dicitur ab εξ και τιτρωσκω.

¶ Abortiuus abortiua abortiuum penultima prod. quod abortum facere potest. Plynius. Oscitatio quidem in exitu letalis est: sicut sternutasse a coitu abortiuum.

¶ Abortium idem quod abortus. Hierony. ad Pama. Dum crebris abortiis: et experta foecunditate conceptu iam desperat liberos: passa est aliquid de Rachelis exemplo.

¶ Abortio abortionis idem quod abortiuum. Gellius. li. iii. Cum abortio quibusdam non partus videretur intempestiuitas. Per translationem Cicero pro Clau. posuit. Sed hec solutio legatorum non merces abortionis appellanda sit.

¶ Abortio is. iui. itum. immaturum foetum edo. Columella libro. viii. Nec tamen ea sola causa abortit. sed etiam glans cum citra satietatem data est. Est et abortior deponens.

¶ Aborto as. est eiusdem significationis cum abortio Nam significat abortiuum facere. Iulius Firmicus libro. vi. matheseos. Abortauit filios geminos.

¶ Abrado is. pe. pro. de aliquo quidpiam aufero. Colu. li. iii. Arida et vetera: que falce amputari non possunt acuta dolabra abradito.

¶ Ab re quasi preter rem: preter orationem. Hoc est

indecens preter propositum sine causa. Sueto. in augusto. Et quando ad hoc ventum est: non ab re fuerit subtexere que ei priusq̃ nasceretur in ipso natali die deinceps euenerint: id est preter propositum sine ratione: siue inconueniens. Liui. Hec si omnis diuini humaniq̃ iuris memoria aboleuit noua peregrinaq̃. nam priscis ac patriis preferendo haud ab re duxi: verbis quoq̃ ipsis: vt tradita nuncupataq̃ sūt referre.

¶ Ab re tua: significat a negociis tuis familiaribus seu contra cōmodum tuum. Ter. in heau. Tantum ne est ab re tua tibi aliena: vt cures que nihil ad te attinent. Huic contrarium est ex re tua: quod ex vtilitate et cōmodo tuo: sicut e republica: ex vtilitate et cōmodo publico. Idem dicitur e re. hoc est ex vtilitate vt digest. Si certum petatur lege: e re est etc. Ubi misere sudat interpres: dubitans an legendum sit here pro hereliter etc.

¶ Abrenuncio as. ex ab et re et nuncio: significat a me renunciando amoueo renuo. Et tā dtō q̃ accusatiuo iungitur.

¶ Abripio is. pen. cor. quasi aufero est. Nam de is dicitur que auferri possunt: vt vestis: liber: et huiusmodi. Aliquādo abripere est vi abducere: vt virum: mulierem: iumenta. Teren. in Eunucho. Ex attica hāc abreptam. Cicer. ad Quirites. Nec patiamini me a meis liberis abstractum: a coniuge abreptū: ab aris focisq̃ innocentem proiectum vitam degere in exilio. Nam ab proprie rei ablationē denotat. Huic cōtrarium est arripio: quod ex ad et rapio componitur: que attractionem significat. Unde et pro accipio ponitur. Cice. in Cato. Non cani: non ruge repente autoritatem arripere possunt: sed honeste acta superiore etas fructus capit auctoritatis extremos. Aliquñ significat vehementer ad me rapio. vt fit cum celeri quadam animi corporisq̃ vehementia ad nos trahimus. Liui. lib. i. Tarquinius necessitate: tum etiam et etate cogente medium Seruiū arreptū: elatūq̃ e curia in inferiorem partem per gradus deiecit. Aliquando subito eleuo. Plau. in Curcu. Uix foras me arripui. Aliquando celeriter rapere: inuadere. Virgilius. Hanc arripe velis.

¶ Abrogo as. pen. cor. infirmo. Seruius. Abrogatur legi cum prorsus tollitur lex derogatur cū pars sustollitur. Cice. ad Herenniū. Illa defensio tenuis est: cum ostenditur id factum esse quod ea lex sanciat cui legi abrogatum vel derogatum sit. Dicimus aūt abrogatur legi et abrogatur lex. Interdū abrogare est per rogationem auferre. cui contrarium est arrogare. Liui. li. iij. Ut quicquid vi tribunitia arrogatū esset: id comitiis ibi abrogaretur. Interdū est simpliciter auferre. Cicero libro. i. ad Herennium. Nam et periculosum est nequando plus minusve dicamus: et suspitionem affert auditori: que res fidem abrogat orationi.

¶ Abrogati quoq̃ (vt scribit Gellius) dicuntur qui cum sui iuris sunt: in alienam sese potestatem tradūt eiusq̃ rei ipsi auctores sunt.

¶ Abrotanum penultima correpta herba calide virtutis. Hora. Abrotanum egro: non audet nisi qui didicit dare: sed Aetius Amilin⁹ libro simpliciū multa de abrotano et Galen⁹ de simplici medicina et dioscorides. Similiter alij medice facultatis authores: mira de hac herba scripsere: quos vide

¶ Abrodietus cognomen fuit Ulyssis pictoris nobilissimi: quod latine significat delicatum atq̃ elegans Talem autem se ipse putauit: Herculemq̃ lindi fecit: asseuerans eum a se talem pictum qualem sepe in quiete vidisset.

¶ Abrotonion nomen mulieris: ab αβρον το τρυφερον. quod est glabrum siue delicatum: latine amplexibus apta dicitur. In quo vocabulo id lubet adnotare: que apud grecos in on ventūt apud nos in um exire. In um autem exeuntia omnia esse neutra preter mulierum propria: que foeminina sunt: vt glycerium philotium: eustotium: et similia. Licet ergo vtriq̃ sexui et conueniant: vt scortum et mancipium: et pluralia in a. p hominibus ponantur: vt seruitia pro seruis: ministeria pro ministris: et licet flumen notent: vt rhenum: crustuminum: aut fructuum nomina pro arborū nominibus ponantur: vt poma apud Tibullum: aut q̃uis animalia (que paucissima sunt: et aut masculina aut foeminina aut cōia eē debēt) significent vt ostrea tamē quia in um exeunt: aut singulariter per um terminentur: supradicta oīa censebuntur neutra.

¶ Abrumpo: incido: interrūpo: disiicio: auello: Virgilius libro. iiij. Georgicorū. Nec somnos abrumpit cura salubres.

¶ Abrupta loca inde diuulsa: atq̃ ob id inuia dicuntur. Hiero. li. i. Re. Perrexit Saul ad inuestigandū Dauid: etiam super abruptissimas petras: que solis ibicibus peruie sunt. Huius significationis est prerumpo De quo suo loco dicetur.

¶ Abs significat id quod apud grecos απω. Et vt in littera a. tactum est / gaudet preponi incipientib⁹ ab q. et t. Teren. Abs quiuis homine beneficium accipere gaudeas. Sic diligor ab te dicimus.

¶ Abscedo dis. pen. prod. ex abs et cedo significat recedo: vide in accedo.

¶ Abscessus inde et abscessio veniunt: que fere idem significant: cum tamen accessus et accessio sepe differant: nam accessus est aggressus: accessio instrumentum et interdum aggressio: de quibus alibi latius discemus. Aliquando tamen abscessus dicitur concursus mali humoris in aliquā partem corporis: ex quo suppuratio fit: quam greci vocant apostema: vt ē videre apud Celsum.

¶ Abscido abscidis penultima pducta ex abs et cedo significat inde seco: vt est illud Euange. Et abscidit auriculam eius dextram. Quod tamen media correpta quidam pronunciant: tanq̃ ab abscindo sit preteritum: cuius media interdum corripitur: vt Aeneid. iij. Hesperiū siculo latus abscidit: aruaq̃ et vrbes etc. Quinetiā frequentior est vsus verbi abscindo q̃ abscido: cum contra precido frequentius q̃ prescindo reperitaur: nam

¶ Abscindo is. id est inde scindo. Iuue. Quid tamē expectant cultris abscindere carnem?

¶ Abscio scis. abscire est de memoria exire. Descire autem (vt suo loco dicemus) est ab obedientia prioris ducis discedere.

¶ Abscondo abscondis di. absconditum: vel absconsum occulo. Uide supra in littera a. prope finem: et in abstrudo. Unde

¶ Absconsum abditum: occultum.

¶ Absimilis: multum dissimilis. Columella libro quarto. Materiam fructumq̃ nisi q̃ duplicem non absimilis minor germane gerit: Frequens aūt ē hui⁹

vocabuli cũ negatione vsus: vt haud nõ absimilis: ⁊ cętera. Quę locutio figurata est: et fere per liptoten plus innuit cum minus dicat: vt hic. Non absimilem dixisse videtur: pro plane ⁊ multũ similem. vide supra in littera A.

¶ Absentio absentis absensi absensum significat dissentio: nam qui minime conuenit absentire videtur.

¶ Absynthium herba amara: a qua populi quidã cognominati sunt: qui iuxta pontũ habitant: vbi mons eiusdem nõis habetur. Ouid. lib. v. de tristibus. Cana prius gelido desint absynthia ponto. Gręce ἀψύνθιον του ἀβό ὑνθιον vulgo dicunt medicũ velassenzo hortorum est.

¶ Absis absidos siue grecorũ apsis: fornix est: ⁊ curuatura ꝓprie in curribus ἀπὸ τοῦ ἅπτειν. id est tangendo: licet multa significet: quia rote cum voluunt contingant terram: Sed in cęlo. Absides capiuntur pro circulis ἁψὶς ἁψῖδος pro macula retis: vt Homerus li. quinto Iliados. estqꝫ curuatura rotę. s. lignum supra rotas tenens schalas. Immo curuatura rotarũ: in qua figuntur radii: vt lib. secundo Hesiodus testatur. ἄξονα ἑπταπόδην μάλα γάρ νύ τοι ἄρμενος οὕτω εἰ δέ κεν ὀκταπόδην ἀπὸ καὶ σφῦραν κε τάμοιο τρισπίθαμον δ' ἁψῖν ταμεῖν δεκαδώρῳ ἀμάξῃ. i. axem septẽ pedũ. Sic. N. Emanuel eius interpres scribit. Triũ spithamarũ latitudine diametri: i. circũferẽtia rotę incide curuaturã rotarũ: hoc ẽ absidem quia nõ sunt grauces bobus ad trahendũ: nã δοῦρα lignum: ex quo fiunt currus: q̃uis sit etiã genus mensurę. nam vt vult xenophon.
εἰς κατασκευὴν δ' ἁψῖδος τέμνε ξύλον τριωμόσπιθαμον ἕνεκα ἁμάξης δωδεκαδώρου καὶ ποιήσεις ἅμαξαν τοῦ τέσσι τὸν τροχὸν τῆς ἁμάξης δεκαδώρων τὴν διάμετρον ἔχοντα.

¶ Spithama est mensura a cuspide pollicis ad extremitatem annularis digiti.

¶ Absisto absistis a loco: siue inde discedo. Uer. Nec prius absistit: q̃ septem ingentia victor corpora fundat humi. Huic contrariũ est assisto: Sed cum locus exprimitur abscedo tantũ significat. Idem libro septimo. nec custos absistit limine Ianus. Quandoqꝫ absistere ponitur pro desinere: abstinere. Liui. li. ix. Legatos misere ad consulẽ romanũ vt receptis equitibus qui causa belli essent absisteret obsidione. Cla. Absiste rogari. In quorũ vltimo exemplo nõ videtur ita verbi proprietas obseruata vt in superioribus. Nã sistere nõ est absolute stare aut pręsentẽ esse: sed facere stare aut adesse. Unde est illud poetę. Annam chara mihi nutrix huc siste sororem. Quocirca absistere nõ tam est desinere vt in Claudiani exemplo: pro quo sępe desistere vsurpatur: q̃ abscedere: vt in Liuiano dicto.

¶ Absoluo absoluis: perficio: finio. Gellius lib. secundo. septima fere hebdomade: id ẽ nono ⁊ quadragesimo die: totus homo in vtero absoluitur. Item absoluere est parcere: ⁊ pretio reddito dimittere: liberare Liuius li. secũdo. Latę deinde leges: quę consulẽ regni suspitione absoluerent: id est liberarent. Sed cũ de peccato: siue de peccati pœna agitur: genitiuũ regere potest. Cicero libro secundo ad Heren. Cęcilius iudex absoluit iniuriarũ illum qui Actium poetam in scęna nominatim lęserat. Plynius libro. xiiii. Inuenimus Egnati vxorem cum vinum bibisset e dolio interfectam fuisse a marito. Eumqꝫ cędis a Romulo absolutum. Item euadere. Plautus in Amphytrio. Curauit vno vt fœtu fieret: vno vt labore absoluat ęrumnas duas. Item expedire: vt apud eundem in Cur. Sequere hac te absoluam: qua aduenisti gratia. Et in Epi. Te absoluam breui.

¶ Absonus absona absonum penultima correpta qd est parui soni: ⁊ fere sine sono: vel nõ recte sonans. Liuius lib. primo. Hęc ferme Romulo regnante domi militięqꝫ gesta: quorum nihil absonũ fidei. Cicero pro prie: Sed sunt quidam aut lingua ita hęsitantes: aut ita voce absoni.

¶ Absono absonas penultima cor. dissono male sono Uide in sono.

¶ Absorbeo absorbes absorbui absorbitum. et

¶ Absorbo absorbis absorpsi. ptuz. valde siue in totũ sorbeo ⁊ deuoro.

¶ Absqꝫ compositum ex abs: prępositio separatiua est: vt absqꝫ pecunia difficile vitã traducas. Aliquando est aduerbium. Terentius in Hecyra. Ut fortunatus sum ceteris rebus absqꝫ vna hęc foret. Ubi potius legetur absqꝫ vna hęc foret: q̃ hanc foret. Nam sensus est. absqꝫ. id est nisi hęc vna scilicet res esset. Et licet absqꝫ est separatiua pręposition: ab tamen et abs passionem aut discessionez notant: vt diligor abs te: discedo abs quolibet improbo. Cęterum ab abs ⁊ au nihil differre videntur pręterq̃ in consonantia. Naz vni verbo in diuersis temporibus nõ mutata significatione pręposita per compositionem comperiuntur Dicimus enim in pręsenti ⁊ eius temporibus aufero auferebam: auferam: aufer: auferrem ⁊c. In pręterito autem ⁊ inde deductis abs: vt abstuli: abstuleram abstulissem: abstulero: abstulisse: porro in supino: et ab eo natis ab: vt ablatum: ablatu: ablatio ⁊c. Miruz autem est: qꝙ qꝫ particula: quę cum aliis significationem auget: siue affirmatiuam: vt atqꝫ: siue negatiuã: vt neqꝫ: cũ abs posita mutet: nam absqꝫ fere idem est: qd sine sed de his satis est.

¶ Absthemius: qui se a temeto. id est vino abstinet: quasi sine temeto. componitur ex abstineo ⁊ temeto: Sed nota qꝙ aliter sentio: q̃ latini in hac dictione: quoniam μέθη grece dicitur ebrietas. Unde per litterarum transpositionem addendo ton: latini dixerunt themeton: ergo prima est longa: ⁊ cum th scribi oportet: quia fortasse aliquis interrogaret quęreretqꝫ inde θήμιος cum ἀπὸ γίνεται ἀπόθημιος sed elisa o vertitur π tenuis in suam aspiratam ⁊ dicitur ἄφθημιος aplꝫ themius: nõ ergo temeton dicitur qꝙ tentet mentem: neqꝫ sic scribi debet absthemius: nisi ob eã regulam latinorum: qꝙ gręca parce in latinum detorqueantur. Postea

¶ Absthemia etiaz in fœminino dicitur. Ouid. libro xv. quicunqꝫ sitim de fonte leuauit Cliterio. Uina fugit: gaudetqꝫ meris absthemius vndis.

¶ Absterreo absterres significat amoueo: repello: prohibeo.

¶ Abstineo abstines penultima correpta: ex abs et teneo: significat tempero: et fere contineo. Terenti. Non manum abstines mastigia. Iungitur quandoqꝫ genitiuo. Horatius libro tertio Carmin. Mox vbi lusit satis abstineto. Quandoqꝫ ablatiuo cum pręposi tione. Plautus in Amphytrione. Qui possum hic foris a me vt abstineat manum. Iustinus libro primo sine prępositione dixit. Contentiqꝫ victoria imperio abstinebant.

Nam nō solum corpore:sed etiā animo accedere solemus:vt accedo sententię tuę:id est adhęreo tanq̄ bonę. Quandoq; adiungere:Sed in tertia tantū persona singularis:vel pluralis numeri:⁊ in significatione passiua:vt hoc calamitatibus meis:vel ad calamitates meas malum accessit. In quo significato quādoq; ablatiuū cum prępositione damus. Liui. Hęc tibi a me dotalia dona accedent.

¶ Accessus ab accedo pro aduentu fit. Ab accedit ꝑ adiungitur fit accessio pro adiectione:⁊ incremēto:quorū contraria sunt recessus:⁊ remissio. Senec. Magna rebus nostris facta erit accessio. Inuenitur etiā accessio pro aduentu:sicut decessio pro recessu. Cic. Eorum neq; accessione vitam meliorē fieri:neq; decessione peiorem.

¶ Accelero.ras pe.correpta.propero:festino:celeriter vado:vt accelera vt eruas me.

¶ Accendo accendis accendi accensum. Ex ad ⁊ cado.a in e mutata:Licet nō sit in vsu:nō a Candeo:vt quidā putauerunt:q̄ habeat significationē neutralē Accendo vero actiuā Neq; a Cendo:quod nusq̄ legitur:neq; esse potest. Quoniā cum Accendo in eadem significatione sumatur cum candeo:q̄uis illud in actiua:hoc in neutra:ex hoc candeo formatū esse oportet:cui scd̄m analogiā assimiletur: Igitur cādo esse conuenit:nō cendo:quoniā si cendo esset cendeo faceret nō candeo. Iccirco cum candeo habeamus:et accendo sicut ⁊ incendo:⁊ succendo simplex habet necesse sit necessario cando a quo candeo fit:ipsorum simplex est:quippe quando plęraq; huius naturę verba sunt:vt ab albo albeo:a duro dureo:a pendo pendeo. Et multa huiusmodi:quę neutra deriuatiua ab actiuis eorum certū est esse:vt apud Priscianū ⁊ Diomedem cernere licet. Est aūt accendere ignem excitare inflammare:vt Virg. His accensa sup. Per trāslationem vero significat animare:inuestigare. Virg. Martemq; accendere cantu.

¶ Accensi (vt Marcellus scribit) generis militię erat administrātibus proximū:dicti:q̄ ad necessarias res sępius accirent:veluti accersiti. Festus vero sic. Accensi dicebantur:qui in locum mortuorū subrogabātur:et ad censum adiiciebantur:Sed varro rectius sentire videtur:qui docet accensos ministratores fuisse magistratuū:ab acciendo dictos:id est vocando. Nam accensus instar pręconis acciebat iussu consulis Quirites ad concionē. Plynius lib. vii. Post aliquotannos adiectus est ⁊ meridies:accenso consulū id pronunciante. Erant singuli pręsidibus prouinciarum accensi. Quod munus nemini.nisi libertis deferebatur:sicut scripsit Cicero ad Quintū fratrem:cuius hęc sunt verba. Accensus sit eo etiā numero:quo cum maiores nostri esse voluerunt:qui hoc nō in beneficii loco:sed in laboris:ac muneris.nō temere:nisi libertis deferebant. Asconius aūt sic habet. Accensus ē nomē ordinis ꝓmotionis in militia:vt nūc dicitur princeps:vel commentariensis:aut cornicularius.

¶ Accensus dicit̄:quasi adcantus:hoc est iuxta cantum:quia ad cantilenam vocis nos cognoscere facit syllabas. Greci prosodiā dicunt. ωδη απο της ωδης οπω του αειδειν και προς και ως μικρομεισω και υπο γραφεται ιωτα. A latinis etiā tonus:et tenor vocat̄:quia ibi sonus crescit ⁊ desinit. Diffinitur a quibusdam:q̄ sit anima verborū. Ab aliis:q̄ vox syllabę.

¶ Accentiunculas hos veteres:nunc etiā moderamenta:nunc voculationes appellitant. Sunt autem tres accentus:accutus:grauis:⁊ circūflexus. Acutus dictus est:q̄ acuat:⁊ erigat syllabā. Grauis q̄ deprimat:ac deponat. Est enī contrarius acuto. Circumflexus:qui de acuto ⁊ graui constat. Incipiens enim ab acuto:desinit in grauem. De his apud Priscianū et Tortellium tractatū est.

¶ Accerso sis.siui.situm.et arcesso arcessis vtrunq; tertię coniugationis:ponitur pro euoco:seu ad vocādum eo. Actum enī corporis denotant sicut cętera in so terminata:Sed in pręterito:nō aūt in pręsenti sūt quartę:quę ꝓpterea desideratiua a grammaticis dicuntur:q̄ nunq̄ fere eorum verborū actus sine desiderio fiant. Sueto.in Cęsare. A quo ad accersendā classem in Bithyniā missus:desedit apud Nicodemē Terentius in andria. Obstetricē accerso. Fit autē Accerso ab accio.

¶ Arcesso vero ab arcio venit quod idem est:cū apud antiquos:vt Priscianus inquit.ar pro ad poni consueuerit:vt aruenas aruentores aruolare:pro aduenas aduentores aduolare dicentes. Unde ostēditur recte arcesso dici ab arcio:quod nos accio dicimus. Claudianus lib.tertio. Ire iubet totoq; deos arcessere mundo. Apud Vergiliū tamen libro quarto Georgicorū pro attraho ponitur:eomodo:quo in Psalmo. Os meū aperui ⁊ attraxi spiritū. Hinc pecudes armenta viros genus omne ferarū:Quemq; sibi tenuis nascentū arcessere vitas.

¶ Ex accio ergo siue arcio fiunt duo deriuatiua. Accerso:⁊ arcesso:q̄uis ⁊ arcesso ab arceo pro accuso esse possit. Sallust.in iugurtha. Quo facilius indicio regis Scauri:⁊ reliquorū quos pecunię captę arcessebant delicta patefierent.

¶ Accersio sis.quartę cōiugationis:⁊ verbū adiectiuum:qd̄ multi negāt inueniri:Sed fallunt̄ parū scripturas attendētes. Significatq; voco. Cic.lib.iiii. Tus. Quē Cęcilius deū:qui nō summum putet:aut stultū aut rerū esse imperitū existimet cui in manu sit quē esse dementē velit:quē sapere:quē sanare:quē in morbū inici:quē cōtra amari:quē expeti:quē accersiri. Liu.quoq; li.iii ait. Placere itaq; patrē accersire. Sallust.circa finē Iugurthę. Postremo Syllā accersiri iubet. Hier.in Deut. Statimq; eū accersiri facient.⁊ interrogabūt. Et in actibus apo. Accersi Simonē quendā:qui cognominat̄ Petrus. Sic ⁊ in multis locis.quos adducere supfluū iudico.

¶ Accessus ⁊ accessio:quęre i abscedo ⁊ accedo plura

¶ Accio.cis.ciui.vel accii accitū pe.pro.ex ad ⁊ cio significat aduoco.

¶ Accitus inde aduocatus. Hier. Accito notario inquit. Hinc accitus.tus. Verg. Regius accitu chari genitoris ad vrbē.vide supra in accerso.

¶ Accido.dis.pe.cor.ex ad ⁊ cado.ꝓprie iuxta cado et accidere est gestū corporis in humilitatē cadētis ostēdere. Suet.in Cęsa. Ad genua vltro sibi accideret. Sallust.sine ꝓpositione dixit. Quo accidā Iureconsulti vsurpāt accidere pro mori:vt si quid filio meo acciderit. N.seruus meus esto. Id est si filius meus mortuus fuerit. In tertia persona significat pręter spem euenire. Et hoc tam in bonū q̄ in malū. Terē.in an. Interea aliquid acciderit boni. Ci. Nihil mali accidisse scipioni putandū est.

¶ Accidēs pticiciū:⁊ accidēs nomē.inde fit. notę significatiōis:qs vero ab accidētibus dicat̄ supradixi

Accingo accigis. iuxta cingo. Res vero qua quis cingitur in ablto magis ꝙ acto poni solet. Et vltra ablatiuũ: datiuũ cõmode habere põt. Me. li. iiii. Re. Uir pilosus ꝛ zona pellicea accinctus renibus. Interdũ accingere est pare. siue expeditũ prõptumꝗ ad aliquod agendũ reddere. Uer. Illi se prędę accingũt Accingere gladio tuo super femur tuũ potẽtissime. Aliomõ cõstruendi quã deprecet regula vt accinct᷒ renibus.

Accinctos iñ vocam᷒ industrios expeditosꝗ: cõtra discinctos ignauos: incõptos: negligẽtesꝗ dici mus.

Accipio accipis capio: ꝗꝗ ab inuicẽ separentur. Sicuti in dictione capio dicet. Interdũ accipere est audire. Cic. in Cato. Accipite veterem orationẽ architę. Interdũ sentire. Teren. in Teauton. Clinia aliter de amore tuo atꝗ est accipis. Interdũ cognoscere: intelligere: vt accepi te i patriã reuersurũ. Interdũ cõcipe: Uir. li. iiii. Alii vẽtosis follib᷒ auras accipiũt reddũtꝗ. Interdũ decipe. Luc. Sic inꝗ veteratorẽ illũ veterẽ lupũ hannibalẽ acceptũ. Interdũ tractare tam in malũ ꝙ in bonũ. Ter. Ego abs te miseris sum acceptus modis. Ci. Roga ipsum quẽadmodũ ego eũ arimini accepi. Huius cõpositũ est pręaccipio.

Acceptũ dicitur gratũ iucundũ cõprobatũ. Inde Acceptũ fero: habeo pro accepto: ꝛ fateor me accepisse qđ nõ accepi: cũ nulla solutio interuenerit.

Acceptilatio iñ dicta est liberatio: vt docet Modestinus: ꝙ fit per interrogationẽ et responsionẽ qua vtrisꝗ ꝯtingi᷒ ab eo nexu absolutio. Dicẽdo eñ quicquid tibi per stipulationẽ promisi: vel ex stipulatu debui: habesne acceptũ? Et tu respõdeas habeo. acceptumꝗ fero: ꝙ si dicas pinde habeo ac si accepissem a te: p verã solutionẽ: hypotheca vero nõ alias: ꝗ si pecunia soluta sit indr. Ulpi. Acceptũ refero. Uide in dictione refero.

Accipenser: seu aquipẽser: gen᷒ piscis: ꝙ frequẽs accipiat mensis. Habet squamas ad os versas᷒ qui apud antiquos in magna ęstimatione fuit. Mar. Ad palatinas accipensera mittite mensas.
Ambrosias ornant munera rara dapes.

Accipiter ab accipiendis malo modo aliis auib᷒ Est eñ auiũ rapax. Uide in falco.

Accepso veteres p acceperim dixere. Pac. Haud sinam quicꝗ profari: priusꝗ accepso qđ peto.

Accline adiectiuũ penul. pducta dicit flexum: incuruatũ: iacens: humile. Et pprie in descensu dicit. hiero. Scabellũ accline ꝛ ex vna parte obliquum.

Acclinus: na: um: dicitur sicut ꝛ interclinus: quo vsus est Amb. in Egesippo. ciuitas inquit pęrupta vndiꝗ prope erat interclina rupibus.

Acclino as pe. pro. ad aliqđ flecto inclino. Hier. ad Dam i. Acclinatio nostra vmbrosa est: ꝛ inclino p inflecto. Declino deorsum flecto: ꝙ a clino cõposita eẽ conueniũt. Licet eorũ simplex nõ sit in vsu.

Accliuis: siue accliuus. a. um. per u pe. pro. qđ est leniter erectũ ꝛ acuminatũ: ꝛ pprie de ascensu dicit: quasi in cliuũ acuminatũ ꝛ pendulũ sursum. Cuĩ ꝯ cõtrarium est decliue: siue decliuũ quod est inclinatum atꝗ incuruũ. pendulũ deorsum.

Accliuitas inde Cęsar. ab eo flumine pari accliuitate collis nascebatur.

Accolo as. pe. cor. apud siue iuxta colo: ꝛ de aquis montibusꝗ dicit. Liu. li. iiii. Ibi dimissis circa omẽs populos legatis qui ethruscũ mare: quiꝗ Tyberim accolunt ad frumentũ mercandum. Plynius li. iiii. Persę rubrũ mare semp accoluere.

Accola pen. cor. vicinus aduentitius: ꝙ aduentẽs terrã colat: id est habitet: vt accola montis: qui prope montẽ habitat. Accola Padi. Accola campi: qui iuxta padũ iuxta campũ habet domũ. Liu. lib. primo Pastor accola eius loci noie Cacus ferox viribus. Uergilius li. vii. Amnisꝗ vadosi accola vulturni.

Accõmodo pen. cor. adhibeo: applico adapto apte colloco. Cic. lib. secũdo de ora. Aphricano illi supori coronã sibi in conuiuio ad caput accommodanti. Idem lib. primo Offi. Qui se ad rempublicã: ꝛ ad magnas res gerendas accõmodauere. Idem: tantũ dabit amicitię: ꝛ vt naturã amici causam esse malit: vt orandę litis tempus quoad leges liceat accõmodet.

Accommodatũ interdum significat procliue propensum. Idem ad summũ grecorũ ocium potius ꝙ illam vim aut tumultũ accommodati.

Accredo accredis pen. prod. ex ad ꝛ credo: videtur significare ad id quod credit accedo quale Assentior siue assentio: ad sententiã accedo. Collu. lib. ii. Idꝗ etiam non spernendus auctor rei rusticę Sarsenna videtur accredidisse. Est et a credo nomen per simplex c.

Accreduo: accreduis. Idem quod accredo. Plau. Neꝗ diuini: neꝗ mihi humani posthac quicꝗ accreduas.

Accumbo bis. proprie adiaceo iuxta cubo. Hiero. in deutero. Quando sederis in domo tua: ꝛ ambulaueris: ꝛ accubueris atꝗ surrexeris: scribes ea super postes. Et lib. ii. Reg. Accubuit. Amon ꝛ quasi egrotare cępit. Et accumbere est in conuiuio esse. Cubabant eñ antiqui vescẽtes: Cic. Accubuerã hora nona: cum id litterarũ exemplum in codicillis exaraui. Assignant quidam differentiã inter accumbere: discumbere: ꝛ recumbere. Quę quoniaꝫ apud auctores minus seruatur: eam omittendã censui.

Accubo bas. penul. cor. iuxta cubo. Sueto. in Cesare. Theatrũ sum mę magnitudinis Tarpeio monti accubans. Alias significat discumbo.

Accubitor accubitrix inde: ꝛ accubito accubitas.

Accubitus tus. tui. ipse accubandi actus: vt in cãticis. Dum esset rex in accubitu suo: nardus mea dedit odorem suauitatis.

Accubitum lectus in quo cubatur interdiu. Unde apud Lampri. de commodo scribitur: ꝙ nõ accubuit nisi in accubitis: quę pilum leporinũ habuissent. aut plumas perdicũ subalares. Hęc accubita alio nomine dicuntur Anacliteria: et apud Florentinos tuscanica.

Accumulo las. pe. cor. augeo amplifico: ꝛ quasi ad cumulum addo.

Accuro accuras pe. produ. ꝛ per simplex r. significat studiose ꝛ diligenter curo. Plautus in Epi. Remeabo intro: vt accurent aduenięntes hospites. Cic. in arte veteri. Melius accurant quę sine consilio administrantur. Hinc

Accuratus. a. um. vbi magna apponit cura. Cel. Cultu corporis nitido venustoꝗ nimisꝗ accurato fuisse. Hinc peraccuratus. Cice. apio pul. Peraccurate querebaris ꝙ eos tributa exigere vetarem.

Accurro accurris. per duplex rr. vide in dictione curro.

Accuso sas.pe.pro.frequentatiuũ est ab accudo: sicut docet Priscianus. Componitur enim ex ad et cuso: quod a Cudo deducitur. Ex quo cõposita. Incuso: Excuso: et recuso: quãq̃ nõ desint qui dicãt accuso ex ad et causa: seu causor cõponi: Sed magis audiendus est Priscianus: quia magis cõmoda fit cõpositio a cuso frequentatiuo verbi cudo quod cusum supinũ facit. Est aũt accusare aliquã quasi eũ apud iudicẽ pcudere. Et hoc per translationẽ: quasi malleo ad incudem pertundere: vt in quã velitis qui accusat formã redigatur: vñ proprie ẽ apud iudicẽ vel aliũ: et aliqñ apud illum quẽ accuses. ostẽdere aliquẽ peccasse. Dicim⁹ aũt accuso te illi apud illũ: vl' corã illo magni sceleris: aut de magno scelere. Id obseruatũ fere cõperi: vt quod peccati nomẽ exprimit genitiuo: quod min⁹ ablatiuo poneretur: vt te accusaui homicidii: et alio scelere. Incusare est alterius mores rephendere: et plerũq; cum querela q ab illo in uria sis affectus. Qui dixerũt incusare de maioribus dici. Accusare de paribus vel minoribus: conuincuntur ab auctoribus. Cæsar in primo com. Sic Diome. Incusante Cicerone Catilina conuictus ẽ. Omniũ ordinũ adhibitis ad id consiliũ centurionib⁹ vehemẽter eos incusauit. Cor. Taci. Intemperiem cæli incusantes.

Accusatorius vir qui alios accusat. Accusatori⁹ liber: in quo continentur accusationes.

Accusatiuus a.um. per quod quis accusatur. Vñ accusatiuus casus dictus ẽ: quia per hũc vel accusam⁹ vel laudare videmur: vñ et laudatiuus dicitur.

Acelum et oppidũ creditur in Thaurisci agro: vñ Acelinus romanus scuirra famosus inster recentiores historias auditur: hodie Asulũ dicitur: nũc reginæ Cypri Cornelię prætoriũ: sed falluntur: quoniã est oppidũ a Patauio ad decimũ lapidẽ versus atestem: et montagnanam.

Acedia grecæ ακηδια: latine pigritia: tristitia: tedium: anxietas. Inde.

Acedio as. quod significat anxiũ esse. vñ loc⁹ ille põ. Et anxiatus est super me spiritus me⁹. grece dicitur οτι κηδω το αλγεω και ασκεω χαλεπαινω και εωσε λιβ ωλυπω και ταλοπαθεν επικηδιον λεγεται και ακηδεια αμελεια και τορπια ακηδεω και ακηδης Et propterea est syllaba longa: quia est η græco.

Acephalus pen.cor. latine sine capite dicitur. Nã α sine κεφαλη caput: vnde acephali versus sine capite dicuntur: quoniã a breui syllaba incipiant.

Acephali heretici quidã dicti sunt: quoniã null⁹ inuenitur auctor: a quo exorti sint. Hi duarũ in christo substãtiarũ proprietatẽ negant: et vnam in eius psona prędicant naturam

Acesin⁹ pe.pro. fluui⁹ Persię qui i Indũ fluuiũ cadit magnus et nauigabilis/ circa quẽ ferunt harũ dines tantę magnitudinis nasci. vt singula internodia incolis pręstent vicem nauigii.

Acer ris et aceris is.fe.gñis cui⁹ prima syllaba corripitur nomen est arboris a quo fit.

Acernus a.um qđ est materiatum ex ea arbore. Ver. Pręcipue cũ iam trabibus constaret acernis: Grece dicitur σφεν Dicta acer q acria in ea artificũ ingenia exerceantur. Est enĩ amplissima arbor et operũ elegãtia: ac subtilitate primũ post citrũ locũ obtinet

Acer a um: vel hic acer hec acris et hoc acre prima producta. a quo acrior: et acerrim⁹ propriæ ad vinum acetum et huiusmodi pertinet: nam saporis acerositatem significat: Col. lib. iii. Radice tenus vitem pręscindito plagã acri aceto pariter, ac lotio permixta terra linito eodemq; radices irrigato. Transfertur ad alia et modo p forti ponitur. Virg. li. xi. Haud acrẽ dubitas in pręlia poscere turnũ. Modo p veloci. Idẽ li. iiii. At puer Ascanius mediis in vallib⁹ acri Gaudet equo Modo pro acuto. Ci. Acri homo ingenio. Modo pro vehemẽti. Idem in hor. Aut philippo breuius: aut theopõpo acrius Modo pro diligẽte. Vir. Iam tum acer curas venientẽ extendit in annũ. Modo pro seuero. Ci. li. i. off. Sic nos si acres ac diligẽtes esse volum⁹ aiaduersores vitiorũ magna sępe ex paruis intelligemus. Modo pro aspero. Idem in Le. Nunc idẽ acerrimus inimicus. Ab acer fit cõpositum Peracer. Deriuata sunt acredo/ acritudo/ acritas/ et acriter aduerbium.

Aceo es. acui. acidus sum. acorẽ sapio. Cato de re rus. Vini quadragenę vinę dabũtur: quod neq; aceat neq; muceat. Hinc conponitur coaceo.

Acesco is acidus fio: Hie. ad Euriã. Egelliti acescentes et morbidos cibos. Hinc coascesco: quod ẽ totus acidus fio de quo infra.

Acredo inis. amaritudo illa seu asperitas q̃ est in fructibus non maturis.

Acerbus a.u.m. qđ nõ est coctũ: sed imaturũ. Col. Vua primo est peracerba gustatu: deinde maturata dulcescit: Sic acerbum vulnus hoc est immaturũ: vñ et robustorũ iuuenũ acerbã mortẽ dicimus: q̃ difficulter moriuntur: Vir. li. xi. et funere mersit acerbo. Tractũ a pomis q imatura nõ nisi difficulter ab arborib⁹ diuellũtur. Ci. in Cato. Quasi poma ex arborib⁹ cruda si sint: vi auelluntur: si matura et cocta decidũt: sic vitam in adolescentibus vis aufert: senib⁹ maturitas. Per translationẽ acerbus dicitur asper: infest⁹. Ci. in Lentulo. Eo die acerbũ habuim⁹ curionem

Acerbitas. saporis amaritudo crudelitas: asperitas. infestatio: seuitia. Ci. Qu. Valerio. syllani tpis acerbitatẽ deorũ imortaliũ benignitate subterfugere

Acerbo as. aspero: abhominabile facio. Clau. li. ii. crimẽq; feri raptoris acerbat. Hui⁹ cõpositum est. Exacerbo: qđ est valde acerbo: vel aspere turbo.

Acetum acre vinũ: vel quia acutum sit: vel quasi aquatũ. Vinum enim aqua mixtũ cito in hunc saporẽ vertitur. Vel dicitur ab aceo es. Col. li. iii. Infructuosas vites fœcundas facito quę exiguũ dant fructum. Acetũ argico cinere irrigato. ipsũq; codicẽ linito cinere: Hinc

Acetosus a.um. acetositas et acor.

Acetaria a quibusdã dicũtur herbę seu cibaria: q ex aceto sumuntur ad excitãdũ appetitum: quales sũt herbe virẽtes. quas aceto oleoq; guttatim istillato cõcinnamus. Alii ab accipiẽdo hoc nomẽ deriuant. vt acetaria sint horti. hoc est hortẽsia: quoniam expedita res et parata semper sit. etiã si greci oxybaphon appellant quasi ab aceto tinctũ. ελληνισι γαρ οξοσ οξωδης οινοσ και βαπτω το δευω.

Acetare: veteres p cõmouere et agitare posuerunt

Acor vini aut mali punici et similiũ odoris: siue in gustu saporis vt ita dicã acuitas siue asperitas ẽ Col. li. iiii. Hos exiguũ admodũ cyrenaicũ vino dilui m⁹ et ita cacumina oblinim⁹ ea res seminio lauit acorẽ

Acidus a.um. pe.cor. qđ acetum factũ est q̃uis et asperum dicatur. Col. li. vi. Malũ punicũ si acidum aut minus dulcẽ fructum feret hoc mõ emendabitur

Hiero. in Eccl. Non acide feras. i. amare seu aspe. Huius diminutiuũ est Acidulus. Compositũ: Subacid⁹ aliquantulũ acid⁹. Cato de re ru. Uinũ ponito sub dio: postridie mane gustato: si id sapiet quod ĩ dolio est: scito id duratũ: subacidum non durabit.

¶ Acetabulũ vasis genus: quã heminã etiam dicim⁹. Hiero. in lib. Exo. Parabis acetabula ꝛ phialas.

¶ Acerę. pe. p. vrbs campanię nõ longe a Neapoli quã Clanius amnis pterfluit. Unde apud Virg. legitur vacuis clanius non ęquus acerris. Hinc aceranus qui est ex aceris: sicut cumanus a cumis.

¶ Aceris. pe. cor. palea miliacea: a quo acerosus a. um. vt frumentum acerosũ quod ẽ immundũ ꝛ nõ sine paleis: a quo ꝛ panis qui ex eo fit acerosus dicitur.

¶ Acero as. p. cor. ab acus ꝑ palea significat paleis inficio: vñ aceratũ lutũ qđ paleis ĩmixtũ est ad tuguria facienda. Huius compositũ Obacero: quod est loquẽdo alterius sermonem molesto: impedio: obiicio.

¶ Acerra arcula turaria ĩ qua tus reponi solet. quo diis sacrificatur: turibulũ vulgo dicit. gręci θυμιατηριον thymaterion dicũt. Alii putant esse arã q̃ ante mortuũ poni solebat in qua odores incẽdebant. Cornutus scribit eẽ paterã in qua libat. Virgili. Et plena supplex venera tur acerra.

¶ Acersecomes. pe. cor. latine dicit intonsus comã ꝛ capillatus Iuue. nemo vẽdit acersecomes ab a priuatiua pticula: ꝛ κειρω και κομη tondeo. Hoc nomine dict⁹ est Apollo: ꝙ nunq̃ radii possint a fronte lucis auelli.

¶ Aceruus mollis aggregatio: et cumul⁹ ꝓprie minutarũ rerũ congeries: vt frumenti: leguminis. Plaut⁹ in pseu. Quibus cunctis montes maximi aceruí frumenti sunt domi. Et aliquanto maiorũ: vt aceruus scutorũ: ꝛ fere ad oĩa generale est. Strues pcipue lignorũ. Strages cadauerũ interfectorũ vno in loco iacentiũ: siue hũanorũ: siue mutorũ: Sarcina vtensilium.

¶ Aceruatim p aceruos. Col. Cum eiusmodi pestis incessit sub fanis aceruatim enectę repiunt.

¶ Aceruo as. accumulo. Vir. ad crimẽ retulit. p amplifico Vel cum se pauidũ contra mea iurgia fingit Artificis scelus ꝛ formidine crimẽ aceruat. Hinc componitur coaceruo: quod est totum vel simul aceruo. ↄiũgo. Lac. lib. v. Errores suos insup crudelib⁹ factis coaceruauit.

¶ Acestes is. vel ę. nomen viri siculorũ regis cui⁹ Virgilius sępe meminit.

¶ Acesius is. fluuius indię nauigabilis.

¶ Achęmenes. cũ diph. pe. cor. nomẽ primi persarũ regis: vt scribit Hero. a quo reges oẽs vsq ad Dariũ descenderũt: ex achęmoniorũ familia reges a psis electos scribit Hero. Fuit alius persis frater hoc nomine.

¶ Achaia regio gręcie vndiq circũsepta mari pterq̃ a septẽtriõe: cui⁹ caput ẽ Corinth⁹. Dicta achaia ab achęo xuthi filio. Quę primo Danaa vt Hero. placet dicta fuit: vñ gręci achęi atq achiui: ꝛ danai dicti sũt. Nã achiui dicũt: ę diph. in i ꝓductã ↄuersa ꝛ u digãma ęolica ĩterposita. Deinde Aegialea a rege Aegialio dr. Ply. Achaię nomẽ ꝓuincię ab Isthmo ĩcipit ante ęgialos vocabatur ppter vrbes ĩ littore dispositas: gręci eñi αιγιαλον ęgialon vocant littus. Est etiam alia Achaia in peloponesso. Hęc ab ortu solis ptexitur ęgęi maris. Ab occasu Epirum. A septẽtrione macedoniã. a meridie Creticũ pelag⁹: ĩ ea sũt thebę boetię ꝛ megara q̃ megaridi regioni nomẽ dedit. Declinaturq Achaia ę. dictio tetrasyllaba. Achais idis. ꝛ achaida ę. sicut Persis ꝛ persida. thebais thebaida. Ptholemais ptholemaida. Oui. Ah q̃tiens dices q̃ pauper achaia nostra est. Hinc gręci dicti sunt achęi achiui ę diph. in i productam conuersa: et digamma ęolica interposita.

¶ Achar nomẽ ciuitatis q̃ nũc Nizibi appellat.

¶ Acharis pe. cor. latine dici põt sine gratia. Ingratus Χαρις charis eñi gr̃a dr: ꝛ acharistia ingratitudo.

¶ Achates p. p. απο του αχεος. i. a cura q̃ regũ semper comes est. Quo noĩe dict⁹ est ęneę comes: ꝛ lapis q̃dã p̃tiosus ĩ Sicilia apđ achatẽ fluuiũ primũ repertus: postea plurimis ĩ terris. Est aũt niger habẽs ĩ medio circulos nigros ꝛ albos iunctos ꝛ variatos similis hęmatiti: hic tẽpestates auertere: ꝛ flumina sistere dr. In hoc lapide habuit pyrrhus epirotarũ rex musas nouẽ natales: ꝛ apollinẽ cũ lyra.

¶ Achateõ velũ maximũ ĩ medio naui ↄstitutũ.

¶ Acherõtis cũ diph. vt q̃dã volũt fœminini generis. palus infernal dr a poetis ab a si ne. Χαιρων gaudẽs: ꝙ sit sine gaudio: sꝫ ↄstat locũ eẽ ꝓpe auernũ lacũ. Stra. li. vi acherontẽ fluuiũ esse tradit bruttiorũ ꝓpe pãdosiã vrbẽ: vbi alexãder epirẽsis a Lucanis trucidat⁹ ẽ. Dodonęo decept⁹ oraculo: qđ iusserat vt caueret acherusiã aquam pãdosiãq vrbẽ: cũ ĩ epiro esset pãdosia: ꝛ acherõ amnis fugiẽs hęc loca ĩ italiã venit. cũq vadũ acherõtis bruttorũ egressũ emin⁹ veruto lucan⁹ miles exultãs cõfodit. a q̃busdã tñ sine diph. scribit. Ver. Flectere si neq̃o supos acherõta mouebo. ab α ꝛ καιρος qđ est tp̃s. Nã acherõ p tp̃is labilitate ponit: eo ꝙ tp̃is lapsu oĩa pereunt. Iccirco fingit vnũ ex fluminib⁹ inferni: sed poti⁹ credo ab eo dici. s. απο του αχεος της λυπης και ρεω ποταμος των αλγεων. quoniam vbiq sine diph. scribitur. Ab achero fiunt adiectiua Acheronti⁹ ꝛ acherontin⁹. Vñ acherontini ppl̃i oppidani q̃ iuxta acherontẽ habitant.

¶ Asc. Acheiõ in ñtõ pe. breui: ꝛ ge. ma. in vsu est.

¶ Acherontia: ciuitas parua apulię in monte sita.

¶ Achelous ętholię rex: a q̃ fluui⁹ eius. nois a pido mõte oriẽs ꝛ ętholiã a Carnania diuidẽs ĩ maleacũ sinũ defluit. Thoas ãtea appellabat. Hic fit Achelous. a. um. qđ mõ possessiuũ est: mõ p aqueus ponit. Vir. li. i. Geor. Poculaq inuẽtis acheloia miscuit vuis. Veteres enim aquam omnẽ acheloũ nũcupauere: ꝙ primus post diluuiũ erupisse terram fertur: siue ꝙ achelous ĩ gręcia vbi tot ingenia floruerunt omniũ fluuiorũ celeberrim⁹ fuit. Hinc acheloides nymphę dictę sunt.

¶ Acherusia: pal⁹ inter Capuã ꝛ Auersã p apta plana vsq ꝓpe Cumas diffusa. Dio sic in. ii. bibliothecę historię de sepulchris ęgyptiorũ q̃ heliopoli accolũt hęc tradit Paludẽ eẽ acherusiã ĩ quã immittant cadauera in vlteriorẽ ripã deferenda: nauĩ vero ipam qua traiicit barin hoc ẽ onerariã appellari: ide natã de charõte q̃ alas trãsuehat stygẽ fabellã. Itẽ acherusia spec⁹ ẽ iuxta euxinũ.

¶ Achilus. pe. pd. qui sine labris est: ab α priuatiua. Χειλος chilos labrum: etiam margo: sed achelus potius dici debꝫ quia ei in ę longum vertitur: vt κυθερεια.

¶ Achilles quod et achilleus dicit: nã gręce αχιλλευς nomen viri apud Home. cantatissimi: cuius gtũs tã in i q̃ in is finit. Noĩa eñi in eus diph. finita apđ ãtiq̃s terminabantur in es: vt theseus theses. Tydeus tydes gtũs erat in is: thesis. tydis. vbi ĩ fine carmĩs abiicit s. vt thesi. tydi. Remansit consuetudo in achilleus ꝛ vlysseus Achylles vlysses: quorũ gtũs est achilli: vlyssi. ĩ carmine. Vir. Troas reliq̃as danaum atq immitis achilli Dissoluto. gtõ vs⁹ ẽ Hom. Ulissei a ñtõ vlysse⁹ nã ꝛ gręci οδυσσευς. Nec cursus duplices per mare vlyssei.

¶ Acięris: securis ęrea qua in sacrificiis veteres sacerdotes vtebantur.

¶ Aciale: vel aciare ferrum durum eius materię apud Britanos maxima vis fit.

¶ Acidalius. pe. cor. fons i orchomeno oppido Bœotię veneri sacer: vnde venus acidalia dicta.

¶ Acies tria significat: scilicet acuitatem falcis cultri et similium quę secant. Colu. lib. v. Obtusa enim hebesq; et mollis falx putatorem moratur: eoq; minus laboris efficit. et plus laboris affert vinitori. Nã siue curuat acies: quod accidit molli: siue tardius penetrat: quod euenit in retuso et crasso ferramento maiore nixu ẽ opus. et απο του ακομεειν: id est ab acuendo ducitur sicut acumen et acuo. significat et exercitus instructionem cum ad dimicandum paratus est: eo q acuto ferro armatus sit. Vir. lib. ij. Ge. Et campo stetit agmen aperto. Directęq; acies. Et acies quidem instructa his vocabulis vocari solent. Frõs: subsidia cuneus: orbis: glob⁹: forfices: Serra: ale: turres: Et quędam alia. Tertio oculi lumen. Lactan. lib. de opi. Acies enim: id est membrana illa p lucens quam siccari et obarescere nõ oportet nisi humore tersa pure niteat obsolescit. Per translationez acies sumitur pro ingenij perspicuitate. Cice. in Cato. Nõne vobis videtur animus qui plus cernit et longius videt se ad meliora pficisci. Ille autez cuius obtusior sit acies non videtur. Dicimus autem tam acie q̃ aciei in genitiuo. Salu. lib. j. hist. Dubitauit acie pars. pro aciei. Cui⁹ rei causam vide apud Gellium.

¶ Aciem trahere dicitur aquę: pro eo quod est acuere: Similiter aciem ferri exterimus vt acuta sit.

¶ Acinacis. pe. cor. gladius psicus. Hor. li. j. car. Vino et lucernis medus acinacis. Hiero. contra Iouini. Extorsit acinacẽ de manu et latus eius transuerberauit.

¶ Acini. pe. cor. inter fructus minutiores arborum fruticum ve densius nascuntur. vt vuę grana: hędere grana: sambuci. tribuli: mali punici grana. Hiero. Nunc de acino vinacei disseramus: granum paruuz est ita vt vix duobus digitulis teneri possit. Baccę vero diffusi⁹ et rarius: vt fructus lauri: oliuę: corni: lori. myrti: lẽtisci. Nõ nunq̃ acini et baccę indifferenter ponũt. Vir. Sanguineis ebuli baccis minioq; rubentem. Ab acinis vuę. Acinatitius a. um. fit: vt vinũ acinatitiũ. Vlp. digestis de vino legato. Acinatitiũ plane vinũ continebitur.

¶ Acis fluui⁹ Sicilię ex ęthna pcedẽs. ex cui⁹ ripis fertur polyphemũ saxum in vlyssem eiecisse.

¶ Aclydes pe. cor. putatur esse genus teli p qđ flagellũ immensum iaci potest. Vir. lib. vij. Teretes sunt aclydes illis Tela: sed hęc lento mos est aptare flagello.

¶ Acolutus. pe. pdu. latine ꝯsequens dicitur απο του ακολουτεειν. i. assequendo.

¶ Acone latine cos: gręce ακονη.

¶ Acone portus Bithynię esse fertur qui prouẽtu malorũ graminum vsq; adeo celebris est: vt noxias herbas aconita nominemus. Sed vide in dictione Aconituz.

¶ Acus quartę decli. ge. fœ. instrumentum est quo sarcinatrix et ornatrix vtiť ad discernẽdos capillos ab acuta cuspide. Iuue. Ille supciliũ madida fuligine tinctuz Obliqua pducit acu. Mar. Figat acus tortas sustineatq; comas. Palęę etiam frumenti acus dicuntur a similitudine acus qua suimus. Col. lib. secundo. Nam semina excussa in area iacebunt: superq; eodẽ modo reliqui fasciculi excutientur ac durissime ac⁹ electę separatęq; erunt a cudentibus. Similiter Exercitus istructio ac⁹ dicitur: q ea militum pars vehementissima sit ad hostẽ vulnerandum acumine telorum.

¶ Acúcula dimi. ab acu qua vtuntur mulieres ad ornandum quale est discerniculum. quod capillis discriminandis est accommodatum.

¶ Acicula formatione non significatione dimi. ẽ ab acu vt inquit Pris. q̃ vtuntur mulieres ad ornatum capitis Est et acicula piscis tenuis ac longus q̃ et acus dicitur.

¶ Acupictores qui acu pingunt alio nomine phrygiones appellantur ab Phrygia regiõe Troię vbi primũ inuenta hęc ars dicitur: non autem composita vt Phocylides μητε γαμο κλοπειν.

¶ Acus ci. ge. ma. q̃ et acicula dicitur vt paulo supra. Piscis gen⁹: de quo Mar. Et satius tenues ducere credis acos Hic etiam Bellona dicitur. Ply. Acus siue bellone vnus piscium dehiscente ꝑpter multitudinẽ vtero pit.

¶ Acus ceris. ge. ne. purgamentũ frumẽti. Col. li. viij. Nam suburbanus lactens porcus acere nutricand⁹ est.

¶ Aculeus spiculum: vel res seu oratio pungens. Col. lib. j. Nec paludem quidem vicinã esse oportet ędificijs nec iunctã militarem viam q illa caloribus noxiũ virus eructat: et infestis aculeis armata culices muscas tabanos quę in nos densissimis agminibus inuolant. Unde et p quodam tormenti genere ponitur quo forte velut acu sancti martyres pungebantur. Per translationem vero canimus. Tu deuicto mortis aculeo aperuisti credentibus regna cœloꝝ. Cic. de optimo dicendi genere transtulit ad orõnes. Horuz orõ inq̃t neq; neruos neq; aculeos oratorios ac forenses habz. Hinc fit aculeatus ta. tũ. qđ aculeũ hoc ẽ acutũ aculei istar habz. Ply. lib. xj. Sine ore est p eo q̃d dã aculeatũ linguis simile: et hocin pectore quoq; rotẽ lãbunt reliquoꝝ quibusdam aculeus in ore vt asilo siue tabanum dici placet.

¶ Acumen. pe. pro: subtilitas alicuius rei. Per translatiõem ponitur pro ingenij perspicacitate. Col. in pręfa. Facillimã esse nec vllius acuminis rusticationez: q quę in acumen terminent interius magis penetrẽt quomodo solent perspicacia ingenia penetrare.

¶ Acumino as penul. cor. acutum facio. Lact. de opifi. In quadrupedibus autẽ contextũ spinea sũmo capite deductum longius extra corpus eduxit: et acuminauit in caudam: vt obscœnę corporis partes: vel ꝑpter fœditatem tegerentur vel pter teneritudinẽ munireñ: vel alia q̃dã minuta et nocentia motu ei⁹ arcereñ a corpe.

¶ Acuo is. cui. cutũ pprie accõmodať falci cultro et hmõi quę acui possunt. Col. li. iij. Quotiens falcez acueris ea pelle aciẽ detergito. atq; ita putare incipito. Per translationem Hie. ad Ctesi. stilo accommodauit. Forsitã inquit vestra dicemus et frustra ingenij acuetis stilũ. i. exercebitis. Teren. in adel. opibus adhibuit cũ ait. Attentiores sum⁹ ad rẽ oẽs q̃ sat est. qđ illos sat ętas acuet. i. docebit. Ver. li. j. Ge. in simili significatiõe cordibus tribuit. Curis acuens mortalia corda. Cice. Trebonio. viris apposuit in excitando autem et in acuendo plurimũ valet si laudes illũ quẽ cohortez. Et li. iij. offi. Duęres q̃ langorẽ afferũt cęteris illũ acuebãt ociũ et solitudo id est incendebant. Idẽ in Lęl. dictis attribuit. Multa eius et in senatu et in foro vel prouisa prudenter: vel acta constanter vel responsa acute ferebanť. Aug. li. de vera religione prudentię applicauit. Acuit in tẽtationibus prudentiam vt non soluz in eas non inducatur. sed fiat etiam vigilãtior. Huius ꝯbi ꝯposita sũt exacuo: qđ est valde seu pfecte acuo. Ver. j. Geor. Exacuũt alij vallos furcasq; bicornes. Per similitudinẽ etiã ad dentes et linguam transfert. Idẽ. li. iij. Ge. Dentesq; sabellicus exacuit sus. Et in ps. Quia exacuerunt vt gladiũ linguas suas. Peracuo: pruus acuo. Cato. Vitẽ tenerã pacuito.

¶ Acutus.ta.tum.pe.pd. qđ acumē hȝ. Vñ gladium acutū dicim⁹ ꝛ palū acutū. Trāsfert ꝛ ad incorpea vt acutū ingeniū. acut⁹ visus. Interdū ponit ꝑ aspero Uer. Et acuto murice. acutā aūt vocē tenuē ꝛ altā vo (camus

¶ Acupedius dr ille cui pcipuū est incur rendo pedum acumen.

¶ Aconitū pe.pro. herba q ex cerberi spuma ꝯspersa venenū efficacissimū cōtraxit quo tpe eū hercules ab inferis traxit. Dictū aconitū απο της ακονης. hoc est a cote. Iuxta Oui. dicentē. Que qr nascunt dura viuacia caute: mortales aconita vocāt. Sūt qui ab acone portu deriuant heraclee lyco flumini opposito qui prouentu maloꝝ graminū vsqȝ eo celebris fuit: vt noxie herbe illinc aconita noiate sint. Alii q iuxta nullus puluis interueniat. Nā κονισ.i. puluis. ακονιτι.i. sine puluere dr. Nōnulli huius rōnem attulere: qm eadem vis immota eēt huic q cotibus ad ferri aciē deterendā statimqȝ admota velocitas sentit. Ply. li. xxvij. Scribit aconitū dictū q in nudis cautib⁹: quas acones vocāt nascat: vel qm ακονιζομαι est accelero: qm mortē accelerat. Sūt qui putāt eā herbā esse quā napellum vocant vulgo: sed nō est.

¶ Accesco ꝓprie est accūbere. Se. Nihilo miserius ero si lassa cerui mea in manipulo ferri acqescat. Et acquiescere est assentiri alioꝝ dictis: vt est illud. Si te lactauerint peccatores: ne acquiescas eis.

¶ Acredula pe.cor. putat luscinia auis: siue quē vulgo rauar inū dicim⁹. Ci. in ꝓgne. Et matutinos exercet acredula cantus.

¶ Acrimonia: aspitas ad varias refert res. Ca. de re rust. Et si vlcus acrimoniā eius ferre nō poterit. farinā hordaceā misceto. Col. li. x. Abstineat oib⁹ redolentib⁹ esculētis vt sūt salsamēta: ꝛ eoꝝ oia eliquamina Itē fortētibus acrimoniis allii vel ceparū. Amb. Et ille quidē si adeo infecte res cellule fuerint: q maculas sola aqua nō purget: addūt mollicie olei: saponis etiā acrimoniā. Per translationē ponit ꝑ vehemētia Ci. li. iiii. ad herē. Hec exornatio tū multū venustatis hȝ: tū grauitatis ꝛ acrimonie plurimū. Itē ponit pro ai viuacitate: ꝑ acumine ingenii ꝛ mētis seueritate.

¶ Acris Italie fluuius est.

¶ Acrisius ab ātis argiuoꝝ regis fili⁹ ꝛ pr danaes. a quo fit acrisione⁹ a.um. Uer. Quā dr vrbē Acrisionæis danae fundasse colonis: ꝛ pronymicū fe. acrisiōe ꝑ (danae.

¶ Acros latine summitas ꝛ cacumen dr.

¶ Acroceraunii: mōtes excelsi inter armeniā ꝛ hibernia sic dicti q fulmib⁹ sepe infestent. nā κεραυνοσ fulmen ακροσ altus qsi mōtes ignitas hntes a fulminib⁹

¶ Acrocorinth⁹ mōs peloponesi excels⁹ (sūmitates inter duo maria egeū.s.ꝛ Ioniū stadioꝝ triū ꝛ dimidiati: sub cuius radice in plano instar mense loco iacet oppidū Corinthus. Uertex ipse acrocorinthi veneris sacrā hȝ ediculā. Infra verticē pirenez fontē haud affluentes sed perspicuas aquas habentem.

¶ Acrocomus pe.cor. latine longas comas habens.

¶ Acrochordones: verruce sunt nostratis fabe amplitudine que pueros maxime infestant. dicte qm in imo anguste ita sunt vt pendere videantur.

¶ Acraton mel purū atqȝ integrū qđ nullū ꝯtraxit vi (tium

¶ Acratismon seu acratisma latine ientaculū dr απο του ακρατου οτι ασ ερωτικη τεσι και κρατεω. hoc est a vino ꝛ nō lymphato: Nā in auroꝛa meracius bibere ꝛ salubre putat ꝛ vsu receptū est.

¶ Acroma sine subtilis inqsitiōe ꝛ indagatione exquisita ab ακροσ summus ꝛ μεδομαι τοζητεω. Inquiro.

¶ Acromata greci voces ꝛ auscultatiōes vocāt. Aristoteles acromata nolauit ꝯmētatiōes suas: qs discipulis tradebat in qbus phia remotior subtiliorqȝ agitabat. huic discipline q acromatice dr: tpus dabat in lycio gymnasio matutino. L ā. accipe videt ꝑ piscis hominib⁹ acromatō recitātibus: cū ait i Alex. Alexandrum nanos ꝛ nanas ꝛ moriōes ꝛ vocales exoletos ꝛ oia acromata ꝛ pantominos ꝑ lo donasse. Similiter Ply. in epi. Interdū inqt audiebam⁹ acromata. inter dū iucūdissimis sermōibus nox ducebat. Alii appellant acromata festiuas recitatiōes ludicrasqȝ narrationes qđ sigt. Ci. ꝑ signis: hicqȝ festiuū acroma ne sine corolario de cōuiuio discederet ibidē cōuiuis respectātibus emblemata euellēda curauit. Et Suetonius de Aug. scribit. Acromata hoc ē narratiōes recitatiōesqȝ ludicras: ꝛ mimicas ab Augusto interponi solere cōuiuiis: ad cōuictores oblectādos. Sic et Amb. li. hexa. intellexit cū inqt. Oēs se inuicē diligāt oēs se inuicē foueāt ꝛ quasi vnū corp⁹ diuersa mēbra sustentēt: quos nō mortiferi cātus acromatū scenicorū: q mentē emolliāt ad amores: sȝ cōcentus ecclesie.

¶ Acta substātiuū nomē ꝛ grecū vltima depssa accentu signi. littus. Nā ακτη littus dr ακταιοσ littoralis Uer. li. v. At ꝓcul in sola secrete troades acta. Am. li. hexa. de cetis loquēs: q nō in acta inqt: nec littorib⁹: sed in atlantici maris profundo ferunt videri.

¶ Acta ab ago agis dnr de rebus priuatis minorib⁹ familiaribusqȝ q in vrbe fiūt: ꝛ in scripta redigunt. Iuue. Fient ista palā cupiēt ꝛ in acta referri. In quo sensu etiā actus dicim⁹. Ci. Qđ si de vita mea atqȝ actibus huic cōsultatori respōdeo Gesta vero q fiunt in administratione ingfatus: in bello ꝛ in rebus maioribus ꝛ ad rēp. ꝑtinētibus: vt gesta Cesaris: gesta Pōpeii. Acta diurna q per singulos dies fiūt ꝛ scribunt. Ea greco vocabulo Ephemeris latino diariū dicebatur: Sue de Ce. Inito honore prim⁹ olim instituit: vt tā senatus q ppli diurna acta cōficerent. Acta vero eius q togat⁹ in rep. versatus sit cū impio: ac potestate sunt ꝓprie leges. Cic. Que re acta Grecchi. legeqȝ semporonie proferentur.

¶ Actus a.um. ponit ꝑ cōpleto. Uer. li. vi. His actis ꝓpere exequit pcepta sybille. Pro appulso. Idē li. i. Siue errore vie: seu tēpestatib⁹ acti. Pro infixo. Idē li. ix. Si viribus ensis adact⁹ Trāsadigit costas. Pro admoto. Idē li. xi. Accelerāt acta parit testudine volsci. Pro coacto territo: vt ꝓdigiis acti celestib⁹ ossa piabūt: alia significata quere in ago.

¶ Actus us. gňali vocabulo dr oē qđ agit aut dr sal. Cōstituerat vti cū catilina in agrū fesulanū cū exercitu venisset. L. Bestia tri. plc. cōcione hita de actib⁹ Ciceronis quereret. i. de iis q Ci. dixerat aut fecerat vt in plebis odiū adduceret. Interdū actus dr historia. Hie. li. de viris illus. Euangeliū. Sicut audierat scripsit. actus vero apłoꝝ: sicut viderat ipe cōposuit. In eo eñ ope actus ipsoꝝ virtutibus insignes explicant q magis gestu corpis pficiunt. Et ptes comedie ac tragedie dnr actus a gestibus histrionū q ex hoc ipo actuosi dnr. Et actus dr spatiū in agro centū viginti pedū: q in eo boues agerent: cū ararent vno impetu iusto. Tres aūt repiunt actus minim⁹: qdratus ꝛ quadrat⁹ duplicat⁹. Minim⁹. iiii. pedes hȝ latitudinis: longitudinis pedes. cxx. qđ spatiū in agris erat inter vicinos. qdratus vndiqȝ centū viginti pe

dibus pręfinit̄: q̄dratus duplicat⁹ iugerū ꝯstat. rursus actus vt modes. de seruit. rusticorū scribit: est vbi armēta trahere ⁊ vehiculū ducere licꝫ. Iter q̄ quis pedes vel eques commeare potest.
¶ Actū est: semꝑ in malā partē accipit̄: vt actū est de repub. i. respu. extincta desperata perdita est.
¶ Actio cū ab ago nomē verbale sit. multa sigt. nam q̄nqꝫ ꝓnūciationē. Ci. de opt. Est em̄ actio quasi corporis quędā eloquētia cum cōstet e voce atqꝫ motu. Quid aūt sit ꝓnūciatio. Idē li. ad her. explicat. Pronunciatio ē vocis vult⁹ gest⁹ moderatio cū venustate: q̄nqꝫ actio ponit̄ ꝓ orōne scripta: q̄nqꝫ ꝓ historia: vn̄ Ilale. Aliud q̄ꝫ volumē cōdidit egregiū qꝺ titulo aplicarū actionū ꝑnotat̄. q̄nqꝫ dr̄ defensio: siue orō ꝓ causę defensione: aut alicuius rei de qua agit̄. Ci. q. Valerio. Actionē meā C. Cęsar primo suo cōsulatu lōge in agraria cōprobauit. Et actio ius qꝺ sibi debebatur i iudicio ꝓsequēdi: vt li. i. ad herē. Et a cā cadit is q̄ agit nisi habeat actionē. Actionū vero (sicuti docet Ulp.) sunt duo gn̄a. In rē q̄ dr̄ vendicatio: ⁊ in ꝑsonā: q̄ ꝯdictio appellat̄. In rē actio ē ꝑ quā rē nr̄am quę ab alio possidere petim⁹. Et semꝑ aduersus eū est qui possidet. In ꝑsonā actio ē qua cū eo agimus q̄ obligatus ē nobis ad faciendū aliq̄d vl̄ dandū. Et semꝑ aduersus eundē locū hꝫ. Sumit̄ interdū actio ꝓ bn̄ficii accepti verboꝝ grata redditione. Ci. Planco. Ego q̄ꝫ gratiarū actionē a te nō desyderabā. Interdū pro administratiōe. Lac. li. de ira dei. Dei vero actio quę pōt eē nisi mūdi administratio? Et generaliter capit̄ pro omni oꝑatione atqꝫ actu: vt apud Cic. lib. i. offi. Virtutis em̄ laus oīs in actione consistit.
¶ Actor q̄ aliq̄d agit. Qui cām agit: Ut orator. Qui gestū vultus ⁊ corporis agit: vt mimus ⁊ histrio ⁊ q̄ comœdias ⁊ tragœdias agit. Ut Comœdus ⁊ Tragœdus. Pręterea actor dr̄ Uillicus qui res nr̄as curat: quē factorē solemus appellare: De quo Col.
¶ Actor oris. pe. cor. nomē viri ꝓpriū. Verg. lib. xii. Actoris arunci spoliū quassatqꝫ trementē.
¶ Actuarius ab actibus actoris. i. histrionis dr̄ ⁊ is significat̄ qui acta actiōesqꝫ describit veloci stilo: eaqꝫ descripta deinde recitat: qꝺ signr̄e videt̄. Se. his verbis. Multū viua vox facit nō quidē hęc q̄ alienis verbis cōmodat̄: vt actuarii vice fungit̄. Actuarius igr̄ tāq̄ꝫ notarius ē: Sue. in Cęs. Quā nō imerito Augustus ęstimabat magis ab actuariis excepta male subsequētibus verba dicētis q̄ꝫ ab illo edita. Et actuarius ē q̄ acta publica scribit. Itē q̄ aptus ē ad vehendū Un̄ actuarię naues quę dictę sunt celeres q̄ cito agi possint. Sal. Ibis actuarię naues circiter triginta: decem onerarię erant. Similiter actuarius dr̄ cuius est: sicut fructuarius cuius fructus est.
¶ Actualia noia q̄ ab actu descēdūt: vt dux: rex: cursor nutrix.
¶ Actualis scia q̄ ꝓpositas res oꝑatiōibus suis explicat cuius ꝑtes sunt tres: moralis dispēsatiua ⁊ ciuilis.
¶ Actuosus ab actu descēdit ⁊ signi. eū q̄ in actibus pręsertim in gestibus corporis abundat ⁊ multū se exercet. do. in Ter. Hęc scęna actuosa ē magis i gestu q̄ꝫ in orōne cōstituta. Am. li. hexa. Nāqꝫ istarū artiū alię sūt actuosę q̄ sūt i corporis motu aut sono vocis. Ponit̄ ⁊ actuosus ꝓ oꝑoso q̄ semꝑ aliq̄d facit. Se. Iracūdos feruida natura ai facit. Est em̄ actuosus: ⁊ ꝑtinax ignis.
¶ Actiosus: factiosus: q̄ vna quid agat faciatqꝫ.
¶ Actiuus q̄ agit: vn̄ actiuū verbū opponit̄ passiuo.

¶ Acto as frequenta. ab ago. nō est in vsu pro eo vsurpamus actito actitas.
¶ Actito as. pe. cor. frequen. oriundū nō ortū ab ago Nam sicut nō est scriptito a scribo: nec lectito a lego nec factito a facio: q̄r nō a supino primitiuoꝝ formantur: q̄ si formarent̄ acto scripto lecto: et facto diceremus: Sed iccirco nō sic formant̄: q̄ male sonarent et ambigua forēt. Igit̄ actito ab acto as frequētatiuo. Scriptito a scripto: lectito a lecto: et factito a facto formari censenda sūt. Et ꝓprie actitare dr̄ in causis. Ply. Magis miraberis si scieris illū aliquandiu cās actitasse. Sue. in Galb. Modicęqꝫ in dicēdo facultatis cās industrius actitauit. Aug. li. ii. ciu. dei. Ad ludos trāstulit. Quis igr̄ in agenda vita nō potius sectāda arbitret̄ q̄ actitant̄ ludis auctoritate diuina institutis q̄ꝫ ea q̄ scriptitant̄ legibus humano cōsilio ꝓmulgatis
¶ Actutū pe. pro. aduerbiū tp̄is ab actu id ē celeritate deriuatū. Significat em̄ cōfestim sine dilatione. Teren. in Phor. Aggredere actutum.
¶ Actęon cū diphthōgo Aristęi filius a diana in ceruum cōuersus ⁊ a suis canibus dilaceratus. Eius fabula diffuse ab Ouidio narratur.
¶ Actęus a. um. dr̄ ꝓ Atheniēsi. Nā attica regio apꝺ priscos dicta ē nō solū Atthis idos ab Atthide Crani regis filia: vt inq̄t Eustathius sꝫ etiā acte vt Ply. lib. iii. ⁊ Gel. testant̄: vel ab Actęone vl̄ ab actęo rege indigena. Prius em̄ atticā regionē actā dictā Lycophron grecus poeta inuit: apꝺ quē Castor ⁊ Pollux. αθτειμοσ λυκαι appellant̄: vel q̄r littoralis fere tota sit exili ⁊ angusto quodā velut margine: vt auctor est Strab. Un̄ Oui. i. meta. Seperat aonios actęis phocis ab oris. Uult em̄ parnassum mediū eē inter Boetiā ⁊ athenas. Attica etiā regio quondā Ionia est vocata a Ionio Apollinis ⁊ Creusę Erichthei filio: vel vt inquit Strabo ab Ioue xuthi filio.
¶ Actius fuit Tragœdiarū scriptor: natus libertinis parētibus: ⁊ inter colonos pisaurū deductus est. a quo ⁊ fundus Actian⁹ iuxta pisaurū dict⁹ in scribēdis tragœdiis sentētiarū grauitate: verboꝝ pōdere personarū auctoritate clarissimus.
¶ Actiū epiri ꝓmōtoriū. Ubi Au. deuictis naualib⁹ pręlio Antonio ⁊ Cleopatra vrbē cōdidit ⁊ nicopolis a victoria noīauit. Hinc Actius a. um. ⁊ Actiac⁹. ca. cum. Ver. Actiaqꝫ Iliacis celebramus littora ludis. Sappho ad phaonē. Cur nō actiacas miserā me mittis ad oras
¶ Actia oꝝ. ludi quinquēnales actiaci apollini actio dicati: q̄ prius ⁊ a finitimis agebant̄: sꝫ ab Aug. honorificētius celebrati fuerunt.
¶ Acyrologia latine iꝓpria locutio. Nā ακυρος acyros iꝓpria ⁊ a λεγω logia locutio: vt hūc ego si potui tm̄ sperare dolorē: q̄r spare ꝓ timere dixit. Nā speramus bona: timem⁹ aduersa. Et acyrologia ē dictio minus cōueniēter elata: vel nō ꝓpriis dictiōib⁹ obscurata sentētia: vt accede ad ignē hūc iam calesces plus satis. Ibi em̄ nullus significat̄ ignis: sꝫ meretrix

A ante D.

¶ Ad ꝑpositio est q̄ tā in ꝯpositione q̄ꝫ in appositiōe inuenitur. Et plęrūqꝫ ꝓpinquitatē significat. Curtius Erat ad ripā fluminis ingēs arbor. Ci. Decē fiscos ad Senatorē quendā relictos. Col. li. i. Quicq̄d apposueris fissum et ut rimosumqꝫ. i. iuxta posueris. Habet quoqꝫ vim similitudinis: vt ad vnguem: adęquo. Habet vim intendēdi: vt admodū. i. valde. Adedo in totum

edo. Denotat motũ ad hoiem. Ter. in phor. Sed qd
cessas hoiem adire? Interdũ motũ ad rẽ. Verg. Nec
dum illis labra admoui. Interdũ ad locũ. Salu. i Ju
gu. Pleraq; loca hostiliter cũ exercitu accedit: vñ sciẽ
dum q̃ licet ad primitatẽ significet: sæpenumero tñ
etiã locũ apprẽdit sicut hic. Et Ci. Tyroni. Ego ad
vrbẽ accessi. Importat qñq; ↄtrarietatẽ: vt ad illũ mi
hi pugna est. i. ↄtra illũ. Ci. Ne ad ea meditere impe-
ratũ te offendã. Qñq; ↄparationẽ: vt Cesar nihil ad eq-
tatũ tuũ. i. in ↄparatione. Qñq; additionẽ: vt ad hec ma
la. Qñq; ad cãm: vt ad qd hoc fecisti capit̃ p circiter:
vt ad duo millia hoim occisa sũt. Pro sup. Ter. i An.
Tũ si quis magistrũ cœpit ad eã rẽ improbũ ipm aim
egrotũ ad deteriorẽ ptẽ. plerũq; applicat. Do. ad eã rez
sup eã rẽ: hoc ẽ sup amorẽ: vsurpat̃ pro añ. Virg. cun-
ctãtẽ ad limina tẽpli. Itẽ pro post vt ad hec. i. post hec
Significat ↄ tpalitatẽ: ↄ hoc duobus modis. Vno cũ
tpis ↄditionẽ vel necessitatẽ vel oportunitatẽ impor
tat: Quin. Fingere nimirũ ad tpus videor: ↄ rẽ nimi
um manifestã imprudẽter cõprobare. Altero cũ sigt̃
tpis spaciũ: vt denotet vsq; ad ↄ includat tpus cui ad
iungit̃: vt silebo ad annũ: latebo ad tpus. Varro. Qui
cũ ad tpus latitasset: tandẽ sub spõda iacens inuẽtus
est. Ci. p Ceci. Cũ amicis ad diẽ venit in castellũ: qð
significat die pstituto. Aliqñ tñ ponimus ad: et vsq;.
S l. in Jug. Illicq; ↄ vsq; ad nostrã memoriã romani
sic laborauere. Cõprehendit ↄ numerũ cui iungit̃. Li
ui. lib. iii. Consul romanus in algido consecutus ad
vnũ oẽs occidit. Plau: in Epi. Viti eñ preter mini-
mo ad quadraginta fortasse eã posse emi minimo: mi-
nas. Inuenit̃ qñq; ad absolute positũ: vt apud Ter.
in adel. Ubi ad dianę veneris: subintelligit̃ templum
sed attice. Hor. i Serm. Ventũ erat ad Vestę: Ceterũ
notandũ q̃ ad in cõpositione cũ iungit̃ dictionibus
incipiẽtibus. a. c. f. g. l. n. p. r. s. t. mutat̃ d. in litteras
sequẽtes: vt accurro: affero: aggrego: alligo: annume
ro: appono: arrogo: assisto: attribuo. Excipiuntur
agnosco: in quo. d. abiicit̃ euphonię cã: Aperio siliter
adsum vbi d remanet: sicut suo dicet̃ loco. Sed si cõ-
ponatur cũ a. b. d. e. h. i. o. u. semp d integra manet: vt
adamo: adbibo: adbreuio: adduco: adeo: adhibeo: ad
impleo: adoleo: aduoco. Si vero cũ q: d mutatur in c:
¶ Adã hebraica lingua: sicut lib. i. Jose (vt acq̃ro.
phus scribit idẽ est qð rubeus: qm̃ cõspersa rubra ter
ra factus est. Talis eñ est virgo tellus ↄ vera.
¶ Adaperio is. pe. cor. a quo adaptile. Quere i dictio
¶ Adamastor nomẽ gigãtis staturosi: ↄ (ne aperio.
mẽbratura immani ãspiciẽdi apð Clau. Damastor dr̃
in gigãtomachia Seuusq; Damastor Ad depellẽdos
iaculũ dũ quæreret hostes. De hoc Sidonius Por-
phirion pangea rapit rhodopenq; adamastor.
¶ Adamas pe. cor. Lapis quẽ indomitũ possum⁹ ap-
pellare. Componit̃ eñ ex a priuatiua pticula ↄ Δαμα-
ζω damazo: domo eo q̃ nulli cedat materiæ nec ferro
quidẽ. Nã ↄ si ponat̃ sup incudẽ ↄ graui ictu feriatur:
ante incus ↄ malleus vulnus accipiũt q̃ adamas con
teratur. Cunq; ignis oĩa domet ↄ oĩa metalla consu-
mat reddit adamantẽ puriorẽ solo hircorũ calido san
guine dissoluit̃. Sũt aũt adamantiũ gña quattuor. s.
indicus arabicus macedonicus ↄ cyprius. Qui in in
dia nascit̃ ęque magnus est nucleus ac auellanę: cui
similis est arabicus: sed aliquãto minor. Qui in Ma-
cedonia i philippico auro inuẽtus est olim cucumeris
semini par est magnitudine. Cyprius colorẽ ęreum

repræsentat ↄ in medicamine plurimũ valet. Est etiã
adamas cognomine. Siderides q̃ ferrei sit splendo-
ris. Ceteris adamantũ gñibus ponderosior sz dissimi
li natura: vt pote qui ↄ frangatur ictibus ↄ adamãte
alio pforet̃ eo qui cyprius ẽ. Volũt quidã in adamãte
indico (qui oĩz p̃ciosissimus ẽ) tantã inesse vim vt iux
ta magnetẽ positus ferrũ ab eo abstrahi non patiat̃:
aut abstractũ ad se rapiat. Venena p̃terea lymphatio
nes metusq; vanos abigit ex hoim mentibus. Est et
adamas nomẽ fluuii indici: in q̃ lapis adamas repitur
¶ Adamãtinus a. um. pe. cor. qð est ex adamãte. Pro
pert. Colchis flagrãtes adamãtina sub iuga tauros.
¶ Adamãteus a. um. pe. prod. idẽ qð adamantinus.
Oui. li. vii. me. Ecce adamãteis vulcanũ narib⁹ efflãt
¶ Adamo as. pe. cor. amatorie amo. Ambro. de diua
Agne. Dũ a scholis reuertit̃ a p̃fecti filio adamatur.
Interdũ adamare ẽ honeste ac valde amare ↄ de qua
cũq; re dr̃. Ci li. iii de ora. Deinde ab Antisthene qui
patientiã ↄ duritiã in Socratico sermone adamarat
Hie. Igit̃ adamato q̃si ibidẽ sibi offerret̃ habitaculo
Aug. li. i. cõf. Adamauerã latinas litteras non quas
primi magri sed quas docẽt qui grãmatici vocant̃.
Inuenit̃ ↄ athamo as. cũ h. de quo in dictione ham⁹.
¶ Adagiũ dictũ ẽ puerbiũ qð facetis hoibus adscri
bitur quasi circũagiũ q̃ per ora hoim circũferat̃. Gel
Hinc natũ est frequens apud grę. adagiũ. nõ cuiuis
hoim cõtingit adire corinthũ. Idem. Vetus adagiũ
est nihil cum fidibus graculo.
¶ Adagia gię. mõ vetula recẽtis ptus dr̃ mõ ad agen
¶ Adaquo as. pe. cor. ex ad ↄ aquo. i. aqua (dũ apta
reficio. Sue. in Gal. Ita decreuit vt ad locũ vbi ada
quari solebat iumentũ duceret̃ capite inuoluto. Hie.
in li. gene. Amoueamus lapidez vt adaquem⁹ gregẽ
Aquo as vero ab aqua fit: qð aquor aquaris dr̃ ↄ ma-
gis i vsu: sigtq; aquã haurio: siue sumo. Liui. li. xxvii.
Receptui ppe cecinit: ↄ misit ad flumẽ vñ aquabant̃.
Et li. xxv. Ex eodẽ riuo vtriq; cũ p̃sidio leuis armatu
rę sunt aquati. Aliqñ aquari est aqua reficere. Sallu.
in Jugur. Aquatum est equos egressus.
¶ Addico cis. pe. pro. idẽ dico ↄ dicẽdo approbo ad-
iudico destino deputo. Ver. li. iii. Huic me quęcunq;
fuisset addixi. Vñ addictũ deuotũ obnoxiũ destinatũ
Ci. i. de offi. Et is q̃ morti addictus eẽt. Aliqñ addi-
cere ẽ in auctione vẽdere ↄ qð in hmõi vẽditiõe dr̃ li-
berare. Nã liberatiõis vocabulũ: vt Pau. inqt eandẽ
vim hz quã solutiõis: Hoc aũt fit cũ multi sunt emere
volentes: ↄ alius alio maius pretiũ offert. Ply. Tabu
las oẽs ex publico ppter ęs alienũ ciuitatis addictas
scauri ædilitas Romã trãstulit. Addictas hoc est pu
blice vẽditas. Hinc titulus ẽ de in diem addictione
Quin Oẽs facultates in p̃tia collegi rus seruulos ↄ
oĩa vtiliora pperãti festinatiõe parẽtis addixi. Pau.
Si emptor aliũ nõ idoneũ subiecit: eiq; fundus addi-
ctus ẽ nõ video quẽadmodũ prior sit emptus cũ alia
cõditio ↄ vera subsecuta ẽ: sz si neuter subiecit ẽptorẽ
maiori aũt p̃tio addictũ ẽ p̃tiũ ei q̃ soluẽdo nõ est abi-
tũ est a priore emptore: q: ea melior ↄditio dr̃ quã ven
ditor approbauit: cui licuit nõ addicere. Sue. i Ces.
Amplissima p̃dia ex auctiõib⁹ hastę mĩmo: seu vt q̃dã
legunt nũmo addixit. ↄ addicere pretor dicebat̃ quã-
do debitorẽ tradebat creditori vt in eũ ↄ vitę ↄ necis
haberet potestatem cum soluendo non esset. Est eñ
vnum ex tribus verbis pretoriis quę sunt hec. Do. di
co: addico. In disciplina vero augurali aues dicunt̃

addicere: q̃ñ ratũ faciũt auſpiciũ. Li. Fa. auſpicanti aues ſemel atq̃ iterum nõ addixere.

❡ Addiſco is p̃ dd. i. bñ diſco vl̃ ad ea q̃ didicerã addo

❡ Addo is. adiũgo: ⁊ dicimus hoc meis malis vel ad mea mala addit̃. Ci. Appio pul. Illõ veli ſi hẽas intel liges hac re nouata additũ potius aliq̃d ad meũ erga te ſtudiũ cui nihil videbat̃ addi poſſe q̃ꝫ q̃cq̃ eẽ dextra

❡ Addit⁹ a. um. pe. co. adiũctus ⁊ q̃ñq̃ſ inimicus (ctũ dr̃: vt apõ Uer. Nec teucris addita iuno vſq̃ aberit.

❡ Addo as. iuxta do. Plaut⁹ in tru. Tuo arbitratu quod iubebis addabitur.

❡ Addoceo: etiã doceo. Horat. Sollicitis ais onus eximit addocet artes.

❡ Adduco pe. p̃. ad aliquẽ ſeu ad aliq̃d duco vt ẽ illõ adducũt illi mulierẽ ĩ adulterio dep̃henſaꝫ. Ter. Ad ducim⁹ tuã bacchidẽ. Interdũ inuitũ duco. Idẽ. ſi il lũ põt q̃ alicui⁹ rei ẽ etiã eũ ad neq̃tiã adducere. Dici mus etiã Adducã te in meã ſniam. Interdũ adducef eſt cõtrahere. Uer. li. iii. geor. Ubi ignea venis Omni bus acta ſitis miſeros adduxerit art⁹. Hic adductaꝫ frontẽ irati hr̃e dr̃r hoc ẽ ꝯtractã ⁊ ꝯſtrictã. Interdũ intorq̃re rotare. Idẽ li. ix. Ipe ter adductas circũ ca put egit habenas. Interdũ cogere. Ci. Nullo imbri: nullo frigore adduci: vt capite opto ſit. Aliq̃ñ p̃duco extẽdo. Uer. ocyus adduco torquens haſtile lacerto.

❡ Adedo pe. cor. in totũ edo cõſumo. vñ adeſũ cõſum ptũ. nã ibi ad auget. Uer. nã ſepe fauos ignot⁹ adegit

❡ Adelphoi delphõ: priſca lingua grecorũ (ſtellio. vnũ ſignificat: vñ Apollo delphion dr̃ q̃ſi vn⁹ ⁊ ſolus Sic ⁊ fr̃es adelphoi: q̃a iã nõ ſoli. Uñ Ter. Comœdiã ſcribit adelphi: q2 in ea tractat de duobus fr̃ibus: ſed q̃uo q2 nõ ſolus filius ẽ Iouis: neq̃ a græcis ita dici vſq̃ memini: ſꝫ bñ delphi ⁊ delphic⁹ Apollo a delphis dicitur pregrãdis. teſtis eſt Home. his v̾ſibus.

ευχεσθαι Δηκειτα παριςαμενοι περιβωμον
ως μεγεγω το πρωτομ εμ νεροει δει πορτω
ειδομενος Δελφινι. θοηο τεπι νηος ορουσα
ως εμοι ευχεσθαι Δελφινιω αυταρ ο βωμος
αυτος Δελφειος και επο-ψιος εσσεται αιεν.

❡ Adeo ſcđa ſyllaba breui aduerbiũ ẽ: ⁊ ſig̃t vſq̃eo: vel intm̃ nõ ſcđm rõnem: q2 ad actõ accõmodat̃. Cõ ponit̃ eñ ex ad ⁊ eo is vel ex ad ⁊ eo relatiuo ſiue ad uerbio. Quin. Nunq̃ adeo p̃ nobis ſollicita lex eſt: vt qõ p̃ſtat extorq̃at. Q̃ñq̃ ponit̃ pro valde ſiue multũ. Ter. Iuuenẽ adeo nobilem. Uer. li. iiii. Nec me adeo fallit. Q̃ñ p̃ vſq̃ etiã ſiue etiã vſq̃. Inſup Ci. in Ca til. Eorũ aũt caſtrorũ ĩpatorẽ: ducẽq̃ hoſtiũ intra mœ nia: atq̃ adeo in ſenatu videtis inteſtinã aliquã quot tidie p̃niciẽ reip. moliẽtẽ. Uer. ii. Ge. Adeo a teneris aſſueſcere multũ eſt. i. vſq̃. Q̃ñq̃ p̃ certe: ſine dubio. Idẽ in eodẽ li. i. Multũ adeo raſtris glebas q̃ frangit inertes Uimineaſq̃ trahit crates. Q̃ñq̃ p̃ mõ. Ter. in An. Tute iã adeo eius audies verba.

❡ Adeo is. iui. vl̃ adii itũ pe. cor. i. accedo: vt adeo p̃ torẽ. Huius paſſiuũ p̃tulit. Col. li. i. Sꝫ granaria ſca lis adeant̃ ⁊ modicis feneſtellis aq̃lonib⁹ inſpirent̃. Aliq̃ñ adire ẽ interpellare. Ter. ĩ An. Aliquot me ad ierũt ex te auditũ eẽ. Luc. li. xxvii. Cũ pacẽ peto: cuꝫ placo: cũ adeo: ⁊ cũ appello meã. Aliq̃ñ aggredi adori ri. Ci. li. i. off. Uix inuenit̃ q̃ laborib⁹ ſuſceptis p̃icliſ q̃ aditis nõ q̃ſi mercedẽ rerũ geſtarũ deſyderet gl̃iaꝫ Et adire ẽ quaſi ad p̃liũ ire. Ter. in pho: Nunc prior adito tu ego ĩ inſidiis ero hic ſuccẽturiatus ſiq̃d defi cies. Uer. Nec q̃ſq̃ ex agmine tãto Audet adire virũ

❡ Aditus us. ſigni. ingreſſuꝫ p̃ quẽ ingredimur: ⁊ ad mittimur. Uer. Aditũq̃ p̃ auia q̃rit. Uñ q̃ñq̃ p̃ limi ne: ſeu ianua ponit̃. Huius diminutiuũ ẽ aditiculus.

❡ Aditio aditionis: eſt acceſſio.

❡ Adytũ cũ y. pſilon p̃d. licꝫ poetę eã corripiãt: loc⁹ eſt ſecretior tẽpli: ad quẽ nulli ẽ adytus niſi ſacerdoti ab α ſine Δυω ingredior q̃ſi inacceſſibile. Sic aũt pro prie tẽplorũ penetralia dr̃r adyta: vt ianua valuę. Uer Iſq̃ adytis: hęc triſtia dicta reportat. Huius dimi nutiuum eſt adyticulum.

❡ Adito as. pe. cor. frequẽtatiuũ ab adeo is. Diom.

❡ Adeo is. hoc iteramus adito as. dictitantes.

❡ Adeps adipis gñale ẽ ad oẽm pinguedinẽ ſiue car nis: ſiue alt̾ius rei. Ideo adipatũ pingue ⁊ ſucculen tũ tã de ſermone q̃ꝫ de aliis rebus dr̃. Iuue. Feruent adipata veneno. Ci. Aſciuere ſuis artibus opimum quoddã ⁊ tãq̃ adipatę dictionis gñs. Et p̃s. Cibauit eos ex adipe frumẽti. Reſtringit̃ tñ q̃ñq̃: ⁊ ſig̃t illud pingue ad ſil̃itudinẽ reticuli inteſtia ꝯtinẽs. Cel. lib. iiii. Cõtegit vero oĩa hęc omentũ exteriore p̃te leue: et ſtrictũ ex ſuperiori molli⁹: cui adeps paris q̃ꝫ innaſci tur. Et ẽ gñis tã maſ. q̃ꝫ fœ. Ply. li. iii. Protinus vel ptiſanę: vel alicę: vel oricę cremor dãdus eſt cũ quo re cens adeps cocta ſit. Idẽ folia cũ vrſino adipe trita imponũt podagricis. Q̃ñq̃ etiã adipũ vocabulo diui tię ꝯtinent̃. Uñ adipoſus p̃ locuplete ⁊ opulẽto: poni tur ſicut ⁊ vulgus eũ ita nominat.

❡ Adipalе pe. p̃. adiectiuũ ab adipe pro pingui. Uñ Feſtus adipales cœnas ſacerdotũ vocat. Amb. Tan q̃ꝫ adipale precationis genus.

❡ Adipoſus pe. p̃. p̃ locuplete ⁊ opulẽto accipit̃: q̃m et in ſacris l̃ris adipũ vocabulo diuitię continentur.

❡ Adeptus ta. tũ aſecutus acquiſitus inuentus.

❡ Ader loc⁹ iuxta Bethleẽ vbi vl̃ angelorũ grex ĩ or tu dñi cecinit: vl̃ iacob pecora ſua pauit: loco nomen imponẽs: vl̃ qõ verius ẽ quodã vaticinio futurũ iã tũ (myſteriũ mõſtrabat.

❡ Adhabito as. pe. cor. iux. ta habito vel iuxta me pono. Plau. in cap. Aedepol nanq̃ ſi adhabites p̃pius: os denſabit tibi.

❡ Adipat⁹ ta. tũ. dr̃ qõ adito pingui facetũ eſt ſucco ſum ⁊ pingue: vñ adipatę dapes dicuntur.

❡ Adhalo las. pe. p̃d. afflo: aſpiro: Ply. Nũc quidẽ ſi ſerpẽtis iuxta fuerit: ſi pateſcẽtes primo adhalauerit capaci venenorũ cognitione ad virus accipiendũ.

❡ Adhęreo fortius fixus maneo: arctiſſime inſideo: adherẽs ſto approximo: hinc adhæreſco: adhærẽs ſio vel idẽ eſt qõ adhæreo. Ci. li. i. offi Omnoq̃ iuſtitię ho neſtatiq̃ adhæreſcet.

❡ Adhibeo es. p. cor appono. Ci. Fabio. Adhibui di ligentiã quotienſcũq̃ ſenatus fuit: vt adeſſem. Pluri mũq̃ in eo negotii habui. Et adhibere eſt p̃pe habe re. Ter. in phor. Nunq̃ amittã ego a me quin mihi te ſtes adhibeam cum dem.

❡ Adhoc ſig̃t p̃terea. Salu. Cognouerã p̃uis copiis bella geſta cũ opulẽtis regibus ad hoc ſepe fortũę vio lentiã toleraſſe: facũdia grecos ſciẽtia belli gallos añ (romanos fuiſſe.

❡ Adhorã ſig̃t ad tp̃us ꝯſtitutũ.

❡ Adhuc aduerbiũ cõpoſitũ ex ad: q̃ ſigni. vſq̃ ⁊ huc vñ adhuc: vſq̃ huc: ſiue vſq̃ modo. Cicero lib. iiii: ad Herẽ. in his q̃ttuor gñibus exornationũ q̃ adhuc pre poſitę ſũt nõ inopia verborũ fit: vt idẽ verbũ reuertat̃ ſæpius. Idẽ adhuc q̃ dicta ſũt arbitror mihi conſtare cũ cęteris artis ſcriptorib⁹. Accipit̃ q̃ñq̃ pro etiam. Quin. Eſt adhuc alia in reſpondẽdo figura.

¶ Adiaceo es.pe.cor.iuxta iaceo adhæreo. Col.in p̄fat.i. An putē fortunatius catamito repulsum ianitore sępe nocte sera foribus ingratis adiacere.
¶ Adiaphora pe.cor.latine dicunt ꝓmiscua siue indifferētia quib⁹ ⁊ bene possum⁹ vti ⁊ male: qualia sūt bona corporis ac fortunę.
¶ Adiatrepsiā cū accētu in pe.gręc.dicūt inuerecundiam απο της ασηφητικης και δια και τρεπω μελλων τρεπω το πολεω.
¶ Adicio is.pe.cor.ex ad ⁊ iacio cū cęteris a iacio cōpositis p duplex ii:nisi in poemate:vbi qñq̧ primā syllabam cōtingit breuiari. Statius. Fōtibus intētas abicit mōstrātq̧ cruorē. Idē. Pectoraq̧ inuisis obicit fumātia muris. Ver. Tityre pascentes a flumine reice capellas. Tūc em̄ altera abiciēda est:ne syllaba breuis positiōe.i.duplicis cōsonātis cōtra rōnem metri ꝓducat. In p̄terito vero p solā i scribēda sunt: vbi a in e mutat:vt adieci abieci. Cōtingit nihilominus plerūq̧ vt quędā producant:ñ a iacio. Ver.li.iiii. Tu lachrymis euicta meis:tu prima. Furētē his germana malis oneras atq̧ obicis hosti. Seru. Obicies. ob naturaliter breuis:sicut re ⁊ ad:sed ꝓducunt plærunq̧ hac rōne obiicio:abiicio.reiicio:quia hñt i vocalem sequentē q̄ per declinationē pōt in ꝯsonantis formā transire:vt obiecit:reiecit. Ergo etiā anteq̄ fungat officio ꝯsonātis:⁊ p̄cedentē longā facit. Idē. lib.x.sup verbo reiecit. Re naturalr breuis est ⁊ eam pro longa posuit:sicut alibi. Reiice ne maculis infuscet vellera pullis. Qđ licet possit excusari:quia cum facit reieci inter duas vocales posita ꝓducit suplorē vt dicam⁹ longā eē sępe:quia per declinationē longa futura est. Tamē q̄a in hoc argumentū magis est q̄ ratio.dicamus ectasim factā q̄ poetis plerūq̧ ꝯcedit. Sigt aūt adiicere adiūgere accrescere vt adiecit classi remiges. Et adicere q̄si applicare ⁊ iuxta ponere: vt ad virginē aīm adiecit. Adicere oculū:est inspicere:consyderare.
¶ Adiectiuū ab adiicio fit quasi adiunctiuū: q̄a substantiuis adiungat. Postulat aūt infinitiuū siue actiuum:siue passiuū. At substātiua mag'is gerundiū: vt tu es dignus habere opes ⁊ es dignus honorari Tēpus est eundi:locus est expostulandi.
¶ Adigo gis.pe.cor.ex ad ⁊ ago sigt cōcito:cōpello. Rac.li.iiii. Coquerētes ꝓphanos hoīes sacris interesse: adegerūt principes suos in furorē:vt expugnarent dei templū. Itē adigo astringo. Liu.li.i. Iureiurando adegit neminē romę regnare passuros. Itē appello adduco:siue ad aliquē locū ago. Ter.in Eu. Nā aut iā reuertere:aut mox noctu te adigēt horsum insomnia. Cic.de diui.sic. Appello vsus est: queādmodum Ter. Adigo. Inquit em̄. Uisum ē insomnius pastorē ad me appellere duos sanguineos arietes. Itē affigo seu intus pono. Col. Cuneū adige intra lignā cum findere velis.
¶ Adimo is.pe.cor.q̄si diminuo ⁊ aufero. Inde adēptus ablatus. Adimere vero ius verborū in comitiis est ius suffragādi tollere:⁊ tanq̄ sexagenarios de pōte deiicere. Nā p pontē suffragia deferebant:ab emo et ad ita per ⁊ amo perimo:quādo quis malū aliquid sibi ex culpa sua adinuenerit.
¶ Adinio is.pe.cor.inuit initū.i.intus vel extra mitto. Col.li.iii. Cū ferula fuerit enata eam findito:⁊ in medullā eius nucē grecā: vel auellanā abscondito:et ita adinito. Hoc añ calendas martias facito. ¶ Adipiscor eris:ex ad ⁊ apiscor:qđ nō est in vsu a quo apt⁹ participiū videt fuisse:vñ adeptus festus.aptus cū propria significatione intelligit:poni tñ solet p adepto:sicut apisci:p adipisci. Noni⁹ de priscis dictionibus. Apisci adipisci. Lucil.lib.xxv. Ut ego effugiam qđ ego te imprimis cupere apisci intelligo. Dicit etiam apiscor aris. Lucil. Magnā inde apiscatus infamiā. Inde etiā indipiscor:qđ sigt assequor. Plaut.tñ in aul. Indipisces dixit. Adipiscor igit: qm̄ plenius sonat q̄ apiscor in vsum venit:⁊ sigt qñq̧ ꝯsequor siue obtineo. Ci.li.iiii.ad herē. hęc oīa adipiscemur si si rōnes p̄ceptionis diligētia cōsestuemur ⁊ exercitatione. Plau.in tri.passiue dixit. Nō ętate verū adipiscitur sapiētia. Aliqñ sigt cōuenio:ꝓuenio.qñ scʒ cū ꝑsona iungit. Idē in Epi. Dii.imortales infelicitē te:vt tu es gradib⁹ ꝗdib⁹. Nā vt ad portū te cōsperi curriculo occœpi sequi vix adipiscendi potestas mō fuit. Ci. Nā medio itinere eū adeptus:amplexus suʒ: hoc est cū medio itinere ad eū peruenissem.
¶ Adiungo is.alligo:addo:apto:accōmodo. Ter.in An.vt aīm ad aliqđ studiū adiungant.
¶ Adiugo as.pe.cor.i.ꝯiungo ad aliqđ iungo. Plau. Ut est terra ea parit corp⁹:mr aīa adiugat volūtatē.
¶ Adiudico as. Uide in dictione abiudico.
¶ Adiuro ras.pe.p.valde iuro. Naʒ ad auctiua est. Ser. Tūc nos adiuramus cū aliquid fecisse negam⁹ Ter.in Ecy. Sancte adiurāt nō posse apud Pāphilū se absente ꝑdurare. Itē adiurare ē incantationibus demones eiicere. Græci exorkiʒare dicūt vernacula nos lingua dicim⁹ scōzurare. Lac li.iiii. Quāto terrori sit demōibus hoc signū:sciet qui viderit q̄tenus adiurati per xp̄m de corpibus q̄ obsederint fugiāt.
¶ Adiuuo as pe.cor.opē fero.hinc adiutor pe.p.nomen verbalē q̄uis iutor a iuuo rarō legat ⁊ ponitur pro auxiliatore p̄ticipe socio. Et quidē adiutores vt scribit Do.dīr in re bona:impulsores ī mala. Ter.in Adel. Postremo hodie in psaltria istac emenda adiutor fuit. Adiutoriū dr illud qđ ab adiutore p̄stat. Adiumentū similiter sumit pro auxilio.
¶ Adiuto tas.pe.pro.frequentatiuū ab adiuuo:vt est illud O tite si quid ego adiutō.
¶ Ad liq̄duʒ duę p̄tes sunt:significatq̧ clare apteq̧. Hie.in ꝓlog.Esaiæ. Ita vniuersa xp̄i ecclesięq̧ mysteria ad liquidū ꝓsecutus ē:vt nō eū putes de futuro vaticinari:sed de p̄teritis historiā texere.
¶ Ad limia dicebant serui q̄ ad atriū ⁊ aditū excubabāt:sicut ad pedes a memoria:a libellis:qui ⁊ liminarche dīr. Apul.li.ii.de asi Nā vt pueri ipsius ad limina credo: vt arbitrio nocturni gānitus ablegarent humi q̄ procul distractū fuerat grabatulū. Syr. Sæpe etiaʒ famuli turbato ad limina somno. Expauere trucem per vasta silentia vocem.
¶ Ad manū duę p̄tes in prōptu:in ꝓrimo:⁊ parabile Sene. Ad manū est qđ satis ē. Ply.in epi. Statim oīa ac pene pariter ad manū sensus reconditi.
¶ Admet⁹ pe.p.nomē Sthessalię regis: cuius armēta pauit apollo diuina p̄tāte spoliatus.tñ Cal mach⁹ cōtra hāc iueteratā lectionē ita scribit ī hymno apollinis φοιβον και νομιον κικλησκομεν εξετι κεινου εξ ευγκτι δ. ασ ετρεφεν ιππους ηιθεου υπ ερωτι κεκαυμενος αδμητοιο.
¶ Admetes pe.pro.ꝓo Oceani ⁊ Tethyos filia.
¶ Adimantus nomen viri atheniensis.
¶ Adminiculum auxiliū sustentaculū:vt vitis admi

niculo religata.

¶ Adminiculor aris. deponẽs: & adminiculo las. acti uũ auxilior: administro: sustẽto. Cat. de li. edu. Quoad potui adminiculaui tuã voluntatẽ in scribẽdo.

¶ Administro as. iuxta ministro: seruio & guberno. Uide in dictione ministro.

¶ Admiror pe. pro. Uide in dictione miror. Admiratio: vt inqt Aug. nõ de cognitis: sed de incognitis rebus nasci solet. Inde admirari pro nescire. Unde est illud Propter admirari cœperunt philosophari.

¶ Admitto tis. Recipio assumo. Iuue. Iã fas est admitte viros dormitat adulter. Interdũ admittere ẽ intromittere. Mar. Ante fores stantẽ dubitas admittere famã. Interdũ iuxta ponere adiũgere. Iust. li. i. Ibiq; equũ equę admittit rat9 ex voluptate veneris futurũ qd euenit. Interdũ acceptare: sustinere. Sal. Nõne emori p virtutẽ pstat q̃ hãc vitã miserã atq; inhonestã vbi alienę supbię ludibrio fueritis p dedecus admittere. Interdũ peccare. Ter. in Eu. Si aliã admisero vnq̃ occidito.

¶ Admissionales dicunt ij: quorũ officiũ est admittere aulicos intra cubiculũ ad principẽ salutandũ. Lampridius in Alexãdro. Salutaret nõ quasi vnus de senatoribus patẽte velo admissionalibus remotis.

¶ Admissarius equus dicitur: qui ad sobolẽ procreandam equę adiungitur.

¶ Admodũ pe. cor. aduerbiũ. i. valde. Ibi enĩ ad intẽsiua est: vt vir admodũ fortis. Ply. lib. xx. Huius cucurbitę cõmãducatę succus stomacho admodũ pdest. Nõnũq; signt aliq̃rum siue satis quasi scdm rõnem. Liu. Iã mitigati admodũ al raptis erãt. cũ aũt due ptes sũt ponit pro quasi: tanq̃ vt scribis ad modũ docti viri

¶ Admoneo es. pe. cor. idẽ pene qd moneo siue commonefacio. Ci. p Cel. Illud tñ te admonitũ esse volo primũ qualis es: talẽ te eẽ existimes. Et dicim9 admoneo te illã rẽ & illius rei. pro eo qd ẽ admonitionẽ tibi psto. A grecis traductũ: qui cũ abltõ careãt gtõ vtunt. Sal. in Iug. Sed qm̃ tanti viri tpus admonuit. Ver. lib. x. posuit pro percutere. Leucagus vt pronus pendens in vbera telo: admonuit biiugos.

¶ Admoueo es. pe. cor. iuxta moueo appono. Verg. Nec dũ illis labra admoui. Amoueo vero a loco moueo. Ter. in adel. Age tũc hinc amouebo illũ.

¶ Adoleo es. pe. cor. eui & lui. ultũ. Unde adultus. Adolesco is. adolescẽs: adolescẽtia & dim. adolescẽtulus. Est aũt adolere siue adolescere: crescere. Hie. ad Eu. Nolo signas cogitatiões crescere: nihil in te babylonicũ: nihil cõfusionis adolescat: dũ paruus est hostis interfice vt elidat in semine. Aliqñ adolere est ppiciari et supplicatiõibus numẽ auctius facere sacrificare & quasi odorẽ diis pbere. Ver. verbenasq; adole pigues et mascula thura. Qm̃ vero sacrificiũ igni fieri cõsueuit adolere pro vrere siue ligna imponere capit. Uarro cũ intestina adoleuissent partim diis obtulerũt partim ipsi consumpsere.

¶ Adolescẽtia ab adoleschia q̃ nugatio est sicut & ab adolesco: q quędã loquẽdi luxuries: atq; impetus ea in ętate adolescat: vel cũ sanguine simul perturbationes animi effrenatius adolescant.

¶ Adolescẽtior aris. signt luxuriare. Uar. Id quidem vt faciat: censeo quoniã tu quoq; adolescentiaris.

¶ Adolescẽturio adolescentiũ more facio: siue in adolescentiã redeo. Lab. Incipit adolescẽturire: & nescio quid nugarum facere.

¶ Adonay nomẽ dei apud hebreos: quod gñaliter interpretatur dñs: q dominetur creaturę cunctę.

¶ Adonis. pe. pro. idis. nomẽ pprium Myrrhę filii: quẽ Uenus amauit & cũ ab apro eẽt interfect9 vehemẽter ingemuit: & cruorẽ pueri mutauit in florẽ quem & adonium noĩauit. Unde apud Ezechielẽ pphetã legit. Ecce ibi mulieres sedebãt plangẽtes adonidẽ. Macrobius vero accipit adonidẽ pro sole. est etiã piscis vñ Oppianus in libris de piscibus ita scribit.

τον μεροπων ετεροι μεν επικλειουσιν αδωνιν. Moscopol9 aũt αδωνισ παρα το αδω το ψαλλω τουτο δε παρα το αει δω αφ ου και τοι εχει προσ τεγραμμενον et Theocritus αδωνιν η κυθηρη ωσ ειδεν νεκρον ηδη συγναμμενα εξοναχαι ταν ωχραν τε την παρειαν αγειν τουν προσ ταυτην εταξε στ στ ρωτασ οι δε ευθεωσ πετανοι πασαν δραμοντεσ υλαν συγιον τον υν αιευρον δησ αευτραπε δησ ανχωμεν βροχω κατα ψασ εσυρεν αιχμαλωτον ο δεσποτισ ελαυνων ετυπτε τοισι τοξοισ οθηρ δεβαινε δειλωσ φοβειτο γαρ κυθηρην τω δειπερ αφροδιτα και τα λοιπα.

¶ Adopto tas. vide in dictione opto. Hinc adoptiuus: qui ex adoptato natus est.

¶ Ador indeclinabile scdz vsum. q̃uis apud aliquos inueniat declinatũ. Uganius li. ii. Illam spõte fatos adoris strauisse maniplos. Declinat etiã hoc adoreũ vñ & adorea. Est aũt ador frumẽti gñs vl farris: edor quondã appellatũ ab edẽdo: q epulis & imolatiõibus sacris putabat piũ: vl q adurat vt fiat tostũ. vñ in sacrificio mola q salsa fit. vel dr ab adoro p Apocopen.

¶ Adorea & adorea la cũ accentu in añpenul. laus bellica: q victores a victis adorent. Fest. Adorea laus: quia gliosum putabãt esse qui farris copia abundabat: aut qui farre a populo donatus eẽt. Adorea liba e farre facta: quibus in sacrificiis vtebantur

¶ Adoro as. pe. pro. ex ad & oro significat veneror: precor: supplico.

¶ Adorior ris: adorsus alloquor incipio. Amb. lib. i. offi. Postea nũq̃ nisi cõsulto dño bellum adorsus est.

¶ Adorior iris vel eris adortus ẽ repẽte & ex insidiis aliquẽ inuadere. Ab eo q corpa exurgãt subito atq; increscãt. Liui. li. i. Timor deinde incessit ne ciuitatẽ sine imperio vis aliqua externa adoriretur. Differũt tñ vt inqt Do. adorior & aggredior q̃a aggredimur de lõginquo: adorimur & de proximo. Dicimus aũt adorior hũc nõ orior ad hũc. Interdũ adoriri ẽ incipere. Lac. lib. iiii. anteq̃ pręclarũ hoc opus mundi adoriretur.

¶ Adorno adornas. plus q̃ apparo.

¶ Ad plenũ significat perfecte. Hie. Cũ necdum possint ad plenum verba formare.

¶ Adquo. i. q̃rtum Afra. Ut scire possis ad quo te expediat loqui.

¶ Adramis & adramin pe. cor. nomẽ viri pprium.

¶ Adrastia regio nõ longe a troade q̃ est in mysia ab Adrasto rege dicta qui prim9 nemesi. i. fortunę tẽplũ ędificauit: adrastiãq; vocauit. Ibi etiã eodẽ noĩe ciuitas fuit: qua diruta lapides transuecti sunt. Et ibi ara ędificata hermocreõtis opus magnitudine & pulchritudine memorabile. est etiã quędã dea η περιαιρει την μνημην και νου. ανθρωποισ περι δε ταυτησ ομου σαιοσ και αριστοτελησ περι του ουρανου αδρασ ει αν δεανα πο δρασον αιτιαν ουσαν κατα φυσιν αισαν δε αει ουσαν.

¶ Adramelech Idolum assyriorũ quod etiã samaritani coluerunt.

¶ Adrepo pis.pe.pro.ad aliq̄d repo. Ply.li.xxxv. Ad matris morientis ex vulnere mammā adrepēs infans.

¶ Adruo is.ex ad ⁊ ruo seruat d.in cōpositione p̄ter regulā aliorū ,ppter euphoniā:⁊ signat arādo subruo Col.li.ii. Disiectā deinde protinus fimū inarari ⁊ adrui conuenit:id est subrui ⁊ subigi.

¶ Adscire significat adiūgere. Col.in p̄fa. Cum et h̄ic adsciuimus quasi agriculture partē cū separata sit ab agricolatione pastoralis sciētia. Solet tñ scribi sine d.et per duplex ss. De quo in conscisco.

¶ Adrumo as pe.pro.rumorē facio siue cōmurmuro

¶ Adsum es.affui significat p̄ns vel ,ppe sum. Et hoc naturaliter sicq̧ cū dtō vel ablt̄ō mediāte in ₉struit̄. Cic.in phil. Oibus his pugnis Dolobella affuit. Et in pauli pugna nō affuit. Cic. Inter hoiem ⁊ beluam hoc maxīe interest q̄ hec tm̄ q̄tū sensu mouet̄ ad id solum qd̄ adest quodq̧ p̄ns est se accōmodat.i. ,ppe est. Quādoq̧ adesse ē fauere in iudicio: vel p̄sidio eē. Li. de secūdo bello punico: Sed pueri fœmineq̧ supra ai corporisq̧ vires adsunt:pugnātibus tela ministrant Ambro. Cur nō affuisti vidue:orphanis quoq̧ iniuriā patiētibus? Do. Adesse cause ,ppīe dicunt̄ aduocati:⁊ amici. Qñq̧ sumit̄ p accedere: Uer. Huc ades o galathea: Sed hec duo significata magis p reflexū dicunt̄. Sciendū q̄ in adsum seruat̄ d.triplici rōne.s. differētie cā de assus se.sum. Euphonie cā q̄ plenius sonet adsū q̄ assū. Postrēo q̄ ip̄a verbi declinatio d repetit tāq̄ in suū naturale principiū reuertēs. Ueteres tñ assum dicebāt. Uñ assas dicebāt nutrices q̄ adsint his quos nutriūt.nec ab eis quos exiguo t̄pe diuellantur. Plau. Nil philon assum apud te eccum.

¶ Ad summā ⁊ in summa significat deniq̧:siue ad postremū ⁊ breuiter. Iuue. Ad summā nō maurus erat nec sarmata:nec thrax Ci.de offi. Ad summā ne agā de singulis. Quint. In summa nō recedo:fas est mihi inuitis etiā parētibus pie facere. Idē in hūc sensum accipit semel:vt ibi. Ut semel oia cōplectar. Sic et breuiter vsurpat:vt in geminis languētibus. Breuiter tñ crudelitatis explicanda seuitia est.

¶ Ad summū refert̄ ad numerū. Ci.pro Millo. Unus aut ad summū duo inuenti sunt qui Milonis cām nō probarēt.i.nō plures q̄ vnus:aut duo ex pluribus.

¶ Adubanus ⁊ adubanū pe.pro.fluuius qui ⁊ Ister: et Danubius dicitur.

¶ Aduenio nis.pe.cor.idem qd̄ venio seu ad aliquid venio. Cecil.edepol senectus si nihil aliud apportes tecū:quū aduenis. Et qñq̧ venire incipio qd̄ ⁊ de inanimatis d̄r. Plau. Aduenienti morbo succurre.

¶ Aduento tas.approximo. Col. Sed postea cū brundusium aduentaremus.mollitiq̧ essent venti maris percunctatus eū ego sum.que nā ratio illa pauoris sui esset. Cic. Nondū erat auditū te ad Italiā aduentare. Hoc est veniendo proximū esse.

¶ Aduentito tas.pe.cor.frequenter aduenio.

¶ Aduena pe.cor.qui nō ē ciuis aut indiginus:sed externus ⁊ ,ppīe qui ex vno longinquo loco in aliquod oppidum veniūt:aduene dicuntur. Conuene q̄ui ex pluribus locis.

¶ Aduēticius:qui nō est loci illius quē hitat:⁊qui casu in aliquē locū venit nō morādi gra:neq̧ consulto.

¶ Aduēticius morbus qui forte nulla culpa venit.

¶ Aduēticia bona q̄ nō ex recta successione: puta patris:aut aui:s3 ex legatis: aut alīe casu aliquo nobis aduenīūt:in q̄bus veniēs h3 vsufructū ⁊ liberā administrationē. Aduēticii morbi qui forte ⁊ nulla nostra culpa veniunt.

¶ Aduerbiū quasi iuxta verbū d̄r q̄a in orōne prope verbū ponit̄. Nec eñ pōt verbi vis significātius sonare nisi iungat̄ aduerbiū:vt puta dico nauigo. Hec nō plene significationis sunt:nisi adiiciant̄ aduerbia vt bene male docte feliciter facit nauigat: Sic illa aduerbia iungunt̄ ad explendā verbi significationē:vt sunt locorū aduerbia:vt hic habito:eo intro. Est aūt aduerbiū pars orōnis q̄ adiecta verbo significationē eius explanat atq̧ implet. Fiunt aūt qñq̧ a noīe:vt a bonus bene:a verbo:vt a sentio sensum: tracto tractim a noīe ⁊ verbo.vt pedetētim:a pede ⁊ tento. A participio vt a status statim:a pronoīe vt hic illic:ab hic ⁊ ille. A p̄positione:vt ab ex extra: ⁊ a sub subter. Ab aduerbiis etiā:vt a prope propius.

¶ Aduerto tis.ad aliquē locū verto. Terē.in Eunucho. Illa sese interea ₉modū huc aduerterat in hanc nr̄am plateā. Aduerte oculos animū ve aliquo cōuerto oculos vel animum.

¶ Aduersor cū dtō significat cōtrarius sum. auersor vero detestor:abominor iungit̄ cū actō. Qd̄ fit potiens ab aliqua re quā odio habem⁹ vultū auertimus: vt illud repellere videamur. Oui.in Fastis. Officioq̧ lenē nō auersatus honorē. Col. Nā nec rubos auersatur capre. Et in sacris litteris. Gentes quas dominus auersatur. Fit aūt ab auertor de quo infra.

¶ Aduersarius ab aduersor pro repugno. Nā aduersarii dicuntur sibi inuicē repugnantes.

¶ Aduersus.sa.sū.cōtrarius. Uide i dictiōe auers⁹

¶ Aduersus vel aduersum p̄positio significat cōtra et inimicitias:⁊ isidia:contrarietatēq̧ osteudit sicut contra vt aduersus vel contra hostes bellū geritur. Aliqñ pro erga ponit̄ vt apud Ter.in adel. Et id gratum fuisse aduorsum te habeo gratiam.

¶ Adulor pe.pro.vt quidā putant ex ad ⁊ aula quia id aulici obseruant au in u productā conuersa. Oui. Agmen adulantū media procedit ab aula. Nonius. Adulatio est ,ppīe canū blandimentu3: qd̄ ad hoies consuetudine translatū est. Et est adulari inseruire ⁊ captare:vt fauorē emereamur vel voce vel gestu tractum ἀπο του Δουλου:dulu quod est seruus. Est eñ adulari seruile:nō liberale ⁊ ingenuū Apud Ciceronem lib.secundo Tusculanarū. Adulat pro adulatur sanguinē:positū hoc est lambit:ebibit. Lucre. Longe alio pacto gannitu vocis adulant: Miror aūt valde cū a greco veniat:quoniā Δουλος dicit̄ seruus iñ dulor aris.⁊ cū ad d̄r addulor aris.duplo dd.quo pacto primā corripuerint aliqui versificatores.

¶ Adulter adultera cōponi vident̄ ex ad ⁊ alter seu altera:q̄ ille adulterā ⁊ hec ad alterū se cōferat. Hic adulteriū qd̄ ,ppīe cū nupta committitur.

¶ Adultero ras pe.cor:⁊ adulteror aris.vitio vl' maculo:qd̄ etiā ad alia transfert. Ply. Iuuat ipsa adulterare adulteria nature:sicut testudines tingere argentum auro confundere:vt Electra fiant. Cic.per trāslationem in Lelio. Simulatio vitiosa.

¶ Adulterinus.na.num.pe.pro. Unde adulterina signa dicuntur:q̄ sunt alienis annulis facta.

¶ Adultus qui creuit. Uñ iuuenes dicunt̄ adulti:qui in flore etatis ⁊ in cremento sunt positi.

¶ Aduiuo.pe.p.q̄si adhuc viuo. Hie.ad Pāma. Ipse si aduiueret origenes irasceret̄ nobis fautoribus.

¶ Adūbro bras.exprimo: represento siue imitor vtibilii

pictores qui imagines planas adumbrãt vt solidę videantur. Aliquando vmbrã adhibeo siue vmbrã tegendo facio. Col. li. xii. Adumbrant vel stramẽtis vel aliis tegumẽtis vuę: ne vẽtis aut caloribus exarescãt. Ponitur etiã interdũ adumbrare pro honorare.

¶ Aduncus. vide in dictione vncus. Unde adunco: aduncas quod est curuo.

¶ Ad vnguẽ significat ad pfectionẽ. Translatio sumpta a marmorariis: qui iuncturas marmorũ tũc absolutas existimãt: cũ vnguis sup ductus nihil offendit: vel cũ iuncturę ita exactę sunt: vt vnguẽ nõ admittãt. Per. Seueros nõ excludẽt vngues: siue ab his qui magna diligẽtia & cõsideratione aliqd faciũt: & in ipa cogitãda vngues mordẽt. Persi. Nec demorsos sapit vngues. Ho. li. i. Ser. Frõteius ad vnguẽ factus hõ

¶ Aduno nas. pe. p. Congrego. Mic. Nĩ vos ad refectionẽ debita adunauerit hora ĩ cibis vr̃is minime perfulgeat cocorũ industria. Hinc adunati dicuntur simul congregati.

¶ Ad vnũ aduerbialiter sumptũ significat oẽs nullo excepto: vt nõ est qui faciat bonũ nõ est vsq; ad vnũ. Curtius. Oẽs ad vnum periere.

¶ Aduoco. cas. pe. cor. ad me voco. Ter. in Phorm. Ibo ad forũ atq; aliquot mihi aduocabo amicos ad hanc rẽ. Huic contrariũ est auoco. Et aduocare ẽ in subsidiũ vocare seu aduocatũ habere. Aug. li. ii. ciui. dei. Ut eã honoribus talibus aduocarẽt. cultores sui id est aduocatam haberent.

¶ Aduocati dicunt qui alteri adsunt in cã. Plau. in Cas. Stultus contriui diẽ dũ adsto aduocatus cuidã cognato meo: quẽ hercule litẽ adeo pdidisse gaudeo ne me nequicq̃ sibi hodie aduocauerit. Inter aduocatũ & patronũ hoc interesse Ualla existimat: q aduocatus nomẽ sit generalius q̃ patronus: vt non tm̃ significet eũ qui alterius causaz agit. Siquidẽ quicũq; adest alteri in causa officii gr̃a aduocatus appelletur etiã si nihil dicat: neq; agat: sed qui tm̃ paratus sit defendere. Patronus pprie qui agit causam: sed accusati nõ accusantis.

¶ Aduolo. las. pe. cor. iuxta vel ad aliquẽ locũ volare & construit cũ actõ prępositis ad vel in: & aliqñ datiuo. Ply. Et in agrũ volaternũ palumbiũ vis e mari quotannis aduolat. Idem lib. x. Platea nominantur aduolans ad eas: q̃ se in mari mergunt. Idem. Caprarumq; vberibus aduolant.

¶ Ad votũ aliqd hẽre & ex sententia licet hoc videat ratiõis: illud cuiusdã affectus in eandẽ tñ veniũt significationẽ. Quin. Habesne vxorẽ ex animi tui sententia. Et alibi. Ad votum omne fluentẽ fortuna lasciuit ocium.

¶ Adusq; .i. ad. Apul. Iã adusq; amnẽ pueniamus.

¶ Aeacus. pe. cor. Iouis ex Europa filius: quẽ tãtę iustitię fuisse d̃r: vt apud inferos animarũ creditus fuerit a plutone delectus iudex: cũ Minoe & Rhadamantho: & peccantiũ delicta discutere.

¶ Aeas zantis. fluuius Epiri ex macedonia prius defluens: & in mare Ioniũ cadẽs: dicẽte Luc. li. v. Purus in occasum pui sed gurgitis ęas Ionio fluit in mari.

¶ Aedes tã in singulari q̃ in plurali pro tẽplo: sed fere semp cũ adiectione: vt ędes sacra: vel ędes sacrę: ędes Iouis ędes deorũ: ędes pacis & hmõi. Cic. Ex eo die quo in ędẽ telluris cõuocati sumus. Ual. maxi. lib. i. Ea pontificũ admonitione effectũ est: vt Marcellus separatis ędibus honoris ac virtutis simulacra statueret: si vero absolute dixerimus: ędes domũ tantũ designamus: vt meas ędes nõ prescribã. Ea propter apud iurecõsultos. p omni specie ędificii dici inuenit vndeq; p sepulchro. Ouid. posuit. Est mihi marmorea sacratus in ęde sichęus. Pro cubiculo. Cur. Excubabant principũ liberi seruatis noctiũ vicibus primi foribus ędis in qua rex acquiescebat. Idẽ pro cenaculo posuit cũ ait. Stabãt ad fores ędis eius ĩ qua rex vescebat. Fitq; ędes vt scribit Ser. ab edo. q in ea sacrificãtes edere cõsueuerint. Nã quędã sunt nomina q̃ initio diphthongant q̃uis a verbo nõ diphthongato deriuent: vt ędes ęsculus. Uar. ab auditu fieri putat q. s. plano pede adibãt: vñ etiã primã diphthõgo vocalẽ accepit. Fest. ędes q in ędito poni soleret: alii ędem dici existimãt q in ea ęuũ degatur.

¶ Aedicula dicit vbi deũ simulacra seruant. Plyni. lib. xxxvi. de venere gnidia ędicula eius tota apitur: vt conspici possit vndiq; effigies deę. Au. li. ii. de ciui. dei. nulla ędicula sacra dignũ putauerũt.

¶ Aedificiũ ędis cõstructio & ponit pro oĩ structura Nã ędificii appellatiõe nõ solũ supficiez signari: sz solũ quoq; ipz cui ędificiũ suppositũ ẽ Ulpianus putat.

¶ Aedifico as. pprie ędẽ facio q̃uis ad oẽ cõstructionis genus etiã ad naues ptineat. Cic. Qui cũ maximas ędificasset: instruxissetq; classes. Unde videtur magis sumi pro cõstruo psertim cũ ei domus addit: quia aliter frustra domũ iungeremus. Idẽ. Qui cum ędificasset in palatio plenã dignitatis domũ. Huius composita sunt coędifico simul ędifico: exędifico manifeste seu pfecte ędifico. Ply. de apibus. Domos primũ plebeis ędificãt: deinde regibus. Inędifico intus ędifico. Liu. li. i. Et vt libera a ceteris religionibus ara esset tota Iouis tẽpliq; eius qd inędificaret exaugurare fana sacellaq; statuit. Proędifico vñ proędificatũ q veteres dicebãt qd ex priuato loco pcesserat in publicũ solũ. Reędifico rursus ędifico supędifico. Hier. Si quis aũt supędificat sup fundamentũ hoc aurum agentũ et cętera.

¶ Aedepol. pe. cor. aduerbiũ iurãdi: qd est quasi per ędem pollucis. Itẽ pol & perpol q̃ idem significant.

¶ Aediles pe. pro. dicti sunt ab eo q ędes sacras et priuatas pcurarẽt. Uel ab aditu q facilis ad eos aditus esset. Primo ex plębe duo creati sũt ędiles deinde pcedẽte tpe duo ex patriciis adiũcti sũt q̃a sollo eburno (qd eis datũ est): Curules dicti sũt. Officiũ ędiliũ erat ludos publicos exhibere: & sacras puatasq; ędes procurare totã vrbẽ tueri vt cloacę & aquę ductus & queq; puplica ędificia munda & integra essent: loca in theatro assignare. Si quispiã seruũ aut iumentũ morbosum vitiosumve p integro sanoq; vendidisset ędicto ędiliũ emptori succurrebat. Idq; edictũ ędilitiũ dicebatur siue editiones ędilitię. Erant & alii ędiles qui frumẽto pręerãt & a cęsare creati & a Cerere cereales nominati sunt: vt scribit Pom. His cura rerũ vendendarũ nequa fraus fieret & mensurarũ pmissa erat. Scribit Diony. Hali. li. vi anti. Ad officiũ ędiliũ pertinuisse vt curã haberẽt annonę forensis copięq; cibariorũ: ędiliones ędi. hi apud gręcos agoranomi vocãtur a foro rerũ venaliũ cui regulã prescribunt.

¶ Aedilitas ipsa dignitas. Suet. in Cęs. Siquidem ante paucos dies q̃ ędilitatẽ iniret.

¶ Aedilitiũ idem qd ędilitas & magistratus. Cic. lib. secũdo offi. Pub. Cras. tum cognomine diues: tũ copiis functus est ędilitio maximo munere. idem signi-

ficat ędilitatus us.
¶ Aedilitius a. um. nomen possess. vt comitia ędilitia in quibus creabantur ędiles.
¶ Aedilitius ij. qui ędilitate functus est.
¶ Aedituus ędis tutor .i. curam gerens ab ędib⁹ sacris quas tuetur.
¶ Aedituor ędem tueor. Unde ędituentes pro ędes sacras tuentes.
¶ Aeditumus pen. correp: Gellio auhtore ea forma dicitur sicut finitimus: legitimus pro eo qui ędibus preest: quasi ędis intimus. Sic claustritimus: q̄ claustris ianuę preest. Aug. lib. v. con. Stulti cum comprendi ab ęditimis forti tāq̄ furē. Ci. in Uer. Aeditimi custodesq̄ mature sentiūt diuersantē in quodā tugurio extra vrbem. Sed pro eo nūc vt Uar. lib. iij. de lin. lati. ait. Aedituus vsurpatur. Lucre. pro ędituis vtitur ędituentes. Hospitibus loca quę complerāt ędituentes Hoc greci νεωκορους neocoros vocant.
¶ Aedo is. didi. itū. ab e quod est extra: quasi extra do. Unde ędere significat emittere, promere: in lucē dare, manifestare. Sic dicimus aliquē ędidisse librū Unde ęditio publicatio. Et quoniam que generātur in lucem promuntur: factum est vt ędere sit generare. Hora. li. i. car. Mecœnas atauis ędite regib⁹. Et ędere exhibere quod est spectaculis ꝯmodatū. Sue. in Ces. Aedidit spectaculi varij generis munus. gladiatorū. Unde ęditores ludorū exhibitores dicti sūt per ę. diphthongon. inuenio antiquitus: cum tamē ab e componatur.
¶ Aedon grece ἀηδών. Luscinia. Uerg. Quodq̄ leues calami: quę suauis cantat aedon.
¶ Aeditus a. um. penul. corre. altus ꝛ fortis dicitur. Hor. in ser. Uiribus ęditior cedebat vt in grege taurus. ꝛ ędita loca dicūtur alta ac sese ostendētia. Scribiturq̄ cū diphthongo vt differat ab edo ꝓ comedo
¶ Aeditius iudex quem vna pars elegerit. Cicer. pro Plan. Neq̄ enim quicq̄ aliud in hac lege nisi ęditios iudices seruatis.
¶ Aegeus Thesei pater athenarū rex. a quo ęgeū mare: vt quidam putant.
¶ Aegeum mare: vt quidam dici volunt ꝙ in eo ęgeus thesei pater se ꝑcipitauerit. Alij ꝙ Aege amazonum regina in eo perierit. Strabo. ab ęgeis oppido in Euboea. Ply. ab αἶγα capra deriuat qui libro. iiij. sic scribit. Plurimis insulis conspersum cui nomē dedit scopulus inter tenum ꝛ Chium verius q̄ insula aex nomine a specie caprę: qui a grecis ita appellatur repente e mari exiliens. Solinus. Inter Tenedum ꝛ Chium est claros insula: qua ęgeus sinus panditur ab dextra antandrum saxum est. Hoc em̄ veri⁹ q̄ insula cognominari meruit. Id quoniā visentib⁹ procul caprę simile creditur: quam greci aega nuncupāt. Aegeus inquit ab eo sinus est appellatus. Uar. Aegeum inquit dictum ab insula: ꝙ in eo mari scopuli in pelago vocantur a similitudine caprarum ęges: Pacuuius. Aeges ferme aderant ęquore in alto ratibus repentibus.
¶ Aege pluralis numeri: vel ęge es. vrbs cicilie. Quo etiam nomine dicta est insula in mari aegeo.
¶ Aegea nomen duarum vrbium (vt scribit Ptolo.) quarū vna est in Emathia: alia in Mauritania.
¶ Aegeon nomen gygantis.
¶ Aegialeus medeę frater. Aegiale es. siue ęgialea ę. nomen proprium vxoris diomedis.

¶ Aegialus latine dici potest litt⁹. Quo noīe dicta est achaia propter vrbes per ordinem positas.
¶ Aegeria nympha fuit q̄ colebatur in aricino lacu cum qua numa Pompilius ꝛ cōnubium ꝛ colloquiū se habere simulauit super cultum religionum quo armorum ꝛ ꝑdę studio flagrantem popul. Rom. abstraheret. Unde Oui. Aegeria est q̄ pbet aquas dea grata camœnis. Illa Numę coniunx: cōsiliūq̄ fuit.
¶ Aegis idis. munimentum pectoris ęneum cū gorgonis capite. Quod si a pectore numinis ęgis. Si in corpore hominis Lorica dicit. Et a capra nomen deductum est: quia de corio eius fiebat. Et ideo Minerua habere Gorgon in capite dicitur: quia prudētia sua quasi alios saxeos reddit.
¶ Aegiochus dictus est Juppiter: ꝙ corio capellę amaltheę vsus fuerit ꝓ scuto: quando ꝯtra Titanas dimicauit: vt inquit Lact. li. primo.
¶ Aegides penul. prod. patronymicum est ab ęgeo Thesei patre. Ouidius. Perfidus ęgides ducentia fila secutus.
¶ Aegylos est abscessus inter nares ꝛ angulum maiorem oculorum: per quem pituita assidue distillat: ꝛ si negligatur ad ossa vsq̄ dehiscit in fistulam. Differt ab ęgylope: id quod Crithen hoc est ordeum vulgo ordeolum appellant: Et Galenus Posthiam Crithe abscessus est pusillus oblongusq̄ sub ipsum palpebrę torulum. hoc est (vt ait Celsus) super pilorum locum. Officit luminib⁹. Et quod vocatur ancylos: siue ancyloblepharos quo palpebrę coalescunt inter se: apeririq̄ nō potest oculus. Cui non admodum absimilis est morbus qui encanthis vocatur: in ipso angulo thuberculum quod palpebras parum deduci patitur Sed ꝛ si mēbrorum articuli sic hęrent velut comprensi ancyla ꝛ ancylosis vocatur.
¶ Aegina penul. produ. fuit asopi Bœotię regis filia: a qua vrbs pelopōneso adiacens contra atticam Aegina vocatur: Et a qua ęacus: eiusq̄ posteri genus duxisse ferūtur: De hac Ouidius lib. vi. metha. Aeacus aeginam genitricis nomine dixit. Hinc Aeginenses dicti sunt.
¶ Aegysthus Thyestis filius: qui a capris nutritus fuisse perhibetur.
¶ Aegle nympha solis ex Neera filia. latine splēdor dicitur.
¶ Aegloga penul. cor. caprarum seu rerum pastoralium sermo dicitur. Aegon em̄ caprarum logos sermo dicitur. At ecloga sine diphthōgo electio vel explanatio elegantia dicitur: vt inquit Ply. li. iiij. epistolarū. ꝛ Euse. li. iiij. eccl. historię contra Tortellium
¶ Aegon nomen pastoris ꝛ caprile significat: Quo etiam nomine promontorium lemni dictum est.
¶ Aegocephalus pen. cor. vt Arist. lib. ij. de aīalib⁹ inquit: auis est quę lyene omnino caret.
¶ Aegonomus penul. cor. caprarum ductor: qui et ępolus dicitur: οτι αιξ αιγος και νεμω το βοσκω ο εερ το νεμος του νεμεος immo locus aptus capris depascendis: id ostendit propria deriuatio.
¶ Aegolethron: herba in pōtho alba: dicta a capris interimendis αἶγα greci capram nomināt: ολεθρον perniciosum: exitiale.
¶ Aegoceros otis, vel ęgoceron penultima corre. animal: alio nomine capricornus dicitur. Hiero. cōtra Joui. Magna iniuria nuptiarū: vt inter scorpios quidem ꝛ centauros ꝛ cancros ꝗ pisces ꝛ ęgoceros

tas: id est capricornos vxorem maritumq; constituerint λεγεται οτι τοκερα και αι. Lucan. Aegoceron cancrumq; tenet.

¶ Aegos thracię fluuius: ad cuius ostia classis atheniensiũ a Lysandro capta fuit. Ply. li. ij. Idq; factũ interdum in thracię parte ad ęgos flumen: cuius loci accolę ęgopotamitę nominantur.

¶ Agipanes sunt nudi leues caprinos pedes habẽtes. Veteres huiusmodi monstra pro semideis siue ꝓ syluestribus diis coluerunt: quẽadmodum: Faunos syluanosq;. Faunos ⁊ satyros nemorũ deos esse dicẽtes: panas agrorum Syluanos syluarũ. Uide in dictione Satyri: Ouid. Sunt mihi semidei: sunt rustica numina nymphę. Et fauni satyriq; ⁊ monticolę syluani. Quos quoniaz cœli nõdum dignamur honore Pomp. mella scribit vltra atlantem mauritanię montem noctu persępe visa lumina ⁊ crepitus cymbalorũ ac fistularum cantus auditos: nec die repertum quẽq;. Iccirco pro cõstanti habitum hos faunos esse ac satyros.

¶ Aeger a. um. ab ago. gis. per contrariũ: q; actione vacet: siue q; qui morbo correptus est: grauius agitetur. Et dicimus hic est ęger pedibus: ⁊ hic est pedibus ęgris. Val. max. in. v. dixit. Pulsu venarum comperit cuius morbi ęger esset.

¶ Aegreo es. ęger sum. a quo ęgresco: qđ magis ẽ in vsu. ęger fio. Ply. lib. x. Corui ante solstitium generant. Item ęgrescunt sexagenis diebus siti maxime anteq; fici coquantur autumno.

¶ Aegre aduerbium: significat moleste dolenter: iniquo animo. Ter. in Hecy. Sed rapinam me ne ęgre quicq̃ ex me audiat. Item ęgre male difficulter. Virgil. lib. iij. geor. Ergo ęgre rastris terras rimantur. Colu. li. i. Seruos quoq; qui secuturi patrẽfam. sũt nõ ęgre pedibus ingredi. i. inuite vel difficulter.

¶ Aegroto as. penul. pro. Infirmus sum: a quo ęgrotatio quę sic ab ęgritudine distinguit: vt docet Hie. super Ioel. q; ęgritudinem animi dicimus alioquin corporis nõ ęgritudo sed ęgrotatio dicitur. Idẽ ad Iulianum diaconum. Necq̃ ita me iugis tam corporis ęgrotatio q̃ animę ęgritudo consumpserit: vt morte imminente nec mei pene memor fuerim. Cic. Sed proprie vt ęgrotatio in corpore. sic ęgritudo in animo nominatur. Unde ipse lib. iiij. Tus. diffinit qđ sit ęgritudo. Stulta ęgritudo est qua efficiuntur: in malis opinatis animosq; demittunt ⁊ cõtrahunt rationi non obtemperantes. Inuenitur tamen ęger dici etiam de corpore: ⁊ ęgrotus de animo. Sallus. Antonius pedibus ęger qui prœlio adesse neq̃bat. Horatius in Ser. Quo me ęgrotare putes animi vitio. Ab ęgroto fit coęgroto. Hieronymus. Ac si ipsa languerit coęgrotandum est ⁊ nunq̃ ab eius lectulo cedendum.

¶ Aegrimonia penulti. correp. idem est quod ęgritudo. Plaut. in Ru. Tantisper dum abscedat a me hęc ęgrimonia.

¶ Aegyptus regio in aphryca vel secunduz aliquos aphrycę proxima. ab ęgypto Danai fratre sic appellata: prius ęria dicta. Hęc teste Plyn. lib. v. ab oriente rubro mari: assyrięq; coniungitur: ab occasu Syrenen ⁊ aphricę residuũ habz a meridie vsq; in ęthiopiam protenditur: a septẽtrione habz mare ęgyptiũ Eius insignes vrbes sunt Thebę: abedos: alexandria: Babylon ⁊ memphis. In hac (vt Plato inquit) nunq̃ visum est pluere: sed nili inundatione fœcũdatur. Eius figura triq̃tra est: quam effecit nilus ita se diuidens. ab ęgyptus fiunt adiectiua: aegyptius a. um: ⁊ ęgyptiacus a. um.

¶ Aegyptini penu. produ. dicuntur ęthiopes: quia ęgyptiis sunt finitimi.

¶ Aelius ⁊ ęlia nomina sunt propria Roma. carent aspiratione.

¶ Aelia regio in asia inter Mysiam ⁊ Ioniam. Est ⁊ vrbs q̃dem calabrię a qua ęlianus a. um.

¶ Aelurus penul. prod. latine catus ⁊ felis dicitur. Aristo. libro de animalibus. Aeluri ⁊ ichneumones tot numero pariunt quot canes. Aelianus ęlororum mas quidem libidinosissimus est: fœmina aũt amantissima prolis fugit coitum cum maribus: quoniaz semen mittunt calidissimum: ⁊ quasi ignem genitalia adurens. Hoc cernens mas cõmunem fœtum dilaniat: illa vero prolis desyderio mares libidine ardentes adit rursus. Gel. li. xix. Aelurorũ quoq; oculi ad easdem vices lunę maiores fiunt aut minores.

¶ Aemiliam gentem appellataz dicunt a Mamerco Pythagorę philosophi filio: cui propter vnicam humanitatem cognomen fuit ęmiles. Nam ęmiliã gręci sermonis lępiditatem vocãt. Hęc familia ęmiliana Romę honestissima fuit: a qua ęmilianus appellatus est Scipio africanus minor quasi ęmilij filius qui per adoptionem insertus fuit familię scipionum. Aemilia via ab aemilio consule dicta est: q̃ a placentia ariminum vsq; perducta est ęmiliana. ędificia erãt extra romam: de quibus Cornelius Tacitus plus infamię ad incendium habuit: quia ꝑdiis Tigilini ęmilianis proruperat. Aemilia regio italię q̃ et flaminea Romandiola etiam dicitur. In qua sunt vrbes ariminuz: Cęsena: Sassina: Rauẽna: Fauentia: Imola: Forũliuiũ: Bononia ⁊ Ferraria.

¶ Aemonia pe. cor. regio q̃ postea dicta est Thessalia: ab Aemone Deucalionis filio prius Pyrrhea dicta a pyrrha Deucalionis vxore. Quidam tamen cũ aspiratione scribunt Hęmonia.

¶ Aemulor pen. cor. vt Apule. inquit ab amo descẽdit: vnde ⁊ primam vocalez accepit amare: significat inuidere per antiphrasim. Aemulari igitur inuidere est a contrario sensu: vt i actibus apostolicis. Et patriarchę ęmulantes Ioseph vendiderunt in ęgyptũ. In Esaia. Effraim non ęmulabitur Iudam: et Iudas non pugnabit contra Effraim. Aliquãdo ęmulari significat imitari Unde ęmulus dicitur eiusdem rei studiosus ⁊ sectator. Hoc est qui aliquem imitat: ⁊ sequitur quod non nisi amore fieri potest. Cic. pro Marcel. Illo ęmulo atq; incitatore studiorum meoꝝ atq; laboꝝ. Differũt tñ ęmulatio et imitatio: q; imitatio simplex est ⁊ liuorẽ nõ admittit. Aemulatio autez habet quidem imitandi studium: sed cum malitię operatione: licet hoc sine vitio esse possit: vt cum meliorem videamus conamur nõ inuidia: sed amore ipsius virtutis reddere nos pares aut superiores. Unde est illud. Stimulos dedit ęmula virtus. Aliquando ęmulari est participem esse: vt Noli ęmulari in malignantibus.

¶ Aenaria insula a statione nauiuz ęneę dicta: vt ait Plynius. Hęc ⁊ Inarime dicitur pithecusaq;. Nunc Ischiade nomine oppidi cōxendicis imaginem ꝑferentis in monte.

¶ Aenna ciuitas est in meditullio et vmbilico Sici

lię collocata quę cum ob pfecti seuitiam a Romanis desciuisset. Qui ad concionem conuocatos ęnnẽses vltima internectione clam submissis militibus. arma tis deleuit.

¶ Aeneas pen. prod. nomen viri troiani a Virgilio celebrati: dictus eneas (vt quidam putant) ab αινεω εισ: quod est laudo. Nam αινοσ laus latine dicitur: q tamen procedere non poterunt in rei veritate sic (nõ dico citemus totam gręciam) sed vel solum versiculũ Homeri adduxerimus: quem volo legant.
τω Δε και ερειασ ορουεσσεται και: ταλοιπα.
Ab ænea dicti sunt æneadę Troiani.

¶ Aenea vrbs in regione Cretęa. Liui. in libro qua dragesimo. Proficiscuntur a thessalonica Aeneam ad statutum sacrificium.

¶ Aenei (vt author est Ptolem.) insula est iuxta ara bicum sinum.

¶ Aeneus genus vasis: ab ęre quod et cacabus siue caldaria dicitur. Diuiditur quãdoq diph. per dihe resim ⁊ tunc (vt Ser. docet) aspiratio interponitur: vt apud Horatium: Sub noctem gelidam lignis ca lefactat ahenum. Virg. Aut folijs vndam tepidi de spumat aheni. Huius diminutiuum est aenulus.

¶ Aeneus a. um. pe. cor. idem est quod ęreus: ⁊ simi liter dihęresim quandoq patitur. Hora. in epistolis Si recte facies hic murus aheneus esto. Aliquãdo ponitur pro forti. Horatius. Inclusaz danaen turris ahenea.

¶ Aeneatores dicti sunt tubicines ab ænea tuba. Amianus lib. xix. Cum superesset exiguum noctis ęneatorum clangore ductore vrbem vt mox casuraz terribili corona cinxerunt. Et lib. xxiiij. Aeneatorũ accentu signo dato progrediendi ad pugnam ad ar ma concursum est.

¶ Aenobarbus dictus est Domitius: quoniam Ca stor ⁊ Pollux cum de victoria nunciarent Domitio: ipseq minime credens narrantib⁹ esset malas barbã q manibus permulserũt: ⁊ ex fusca in flauã conuerte rũt. Unde a barba rutila ęneiq coloris ęnobarbi di cti. Quod postea Domitio zum cognomen fuit.

¶ Aenigma atis. obscura allegoria vel quęstio obscu ra quę difficile intelligitur nisi aperiatur: vt illud in lib. Judicũ. De comedente exiuit cibus: ⁊ de forti e greisa est dulcedo. Ab αινιττω. obscure loquor: Innuo Innuitur eñ quiddam quod pluribus explicanduz est. Hinc ænigmatisteo qui ęnigmata facit. seu ppo nit. Hieron. contra Jouin. Sed quid ad nostrum αι νιγματιστην ænigmatisten cui⁹ libros multo difficili us est nosse q vincere. Huius significationis est ae nigmaticus.

¶ Aeolus penul. cor. Jouis filius: a quo ęolia: ⁊ ven torum rex appellat: latine varius siue dolosus dicit.

¶ Aeolia regio duplex est. Una in asia grecorum co lonia media inter Mysiaz ⁊ Joniã. alia ab ęolis septẽ insulis intra Siciliam ⁊ Italiam: quarũ nomina sũt hæc Hiera. Strongile. Didyme: Eriphusa. Phoe nicusa ⁊ Enonymos. Stra. lib. vi. Plyn. lib. iij. Soli nus mella de æolijs quæ alijs nominib⁹ a nostris vul caniæ: ephestiades a grecis nuncupantur. Dictę ęo lię ab ęolo Jouis filio. Dicitur etiam lipara a laparo ausonis regis filio qui eam ante æolum rexit. Hinc æolium mare dictuz est quod asiatico littori adiacet ab aolijs pulsis olim colonis. Nam antea mysium di cebatur:

¶ Aeon grece: euum latine dicitur.

¶ Aepolus penultima correpta caprarius: aepoliuz caprarum grex.

¶ Aepy vrbs Nestoris in montibus sita. Nam aepy sublime denotat. æpys altus.

¶ Aequus a. um. planus ab aqua: q ęquam superfici em habere videatur: ita vt imaginem tanq speculuz reddat. Per translationem ponitur pro iusto: qz nul lam in partem inclinatur. Equus pro animali non diphthongatur.

¶ Aeque aduerbiũ significat iuste. Seneca. Judex qui parte inaudita altera aliquid statuit: etiã si ęque statuerit: haud ęquus fuit. Interdum significat tam vel tantum vel similiter: vt tu eo ęque bonus: ac do ctus. Suet. in Cęsa. Nihil ęque ac iudicis acerbitas profuit. Verg. lib. i. georg. Negant alios æque serpẽ tibus agros dulcem ferre cibum.

¶ Aequo as. explano. Plyn. Aequato deinde pauli mento infunditur oleum. Et ęquare est cum ęquitate diuidere. Virg. Operũq laborez Partibus ęquabat iustis. Aliquando continuare. Idem. Foelix si proti nus illum ęquasset nocti ludum. Huius composita. Adęquo: coęquo: ⁊ perequo: q secundum ppositiones significant.

¶ Aequamentum ęquatio est: quod ⁊ libramentũ di citur. Nam ęquimentum aliud significat.

¶ Aequanimis penul. cor. qui est ęqui animi: qui nec prosperis extollitur: nec aduersis frãgitur. hinc ae quanimitas q est fauor ⁊ propitius animus. Teren. in adel. Facite æquanimitas vestra poetę ab scriben dum augeat industriam. Aequanimiter moderate: patienter: ęquo animo.

¶ Aequitas: modo planiciem: modo iustitiã signifi cat: cuius contrarium est iniquitas.

¶ Aequęuus: coętaneus: ab ęqualitate ęui dicitur.

¶ Aequalis: planus. Unde æqualis campus. Quan doq pro simili ponitur ⁊ ex æquo. Ply. Cũ ⁊ ipe æqua lem fortunam expertus fuissem. Quandoq pro coæ taneo: Cicero in Cato. Nec cum ęqualibus soluz qui pauci ad modum restant. Differunt tamen ab inuicẽ q ęquales sunt eorũdem annorum. Coętanei in eodẽ tempore sed diuersis annis ⁊ disparibus: vt Cicero ⁊ Augustus fuerunt coętanei licet Cicero maior na tu fuerit: sed non ęquales. Hinc ęqualitas similitudo paritas. aequaliter: similiter: pariter.

¶ Aequabilis idẽ quod ęqualis. Cic. Et vox reduci tur in sonũ quendã ęquabilem atq constantem.

¶ Aequilaneum ex toto dimidium significat: dictũ a lotione lanę: q dicitur ęquilaneo redire cum dimi dium decidit sordibus.

¶ Aequimanus penul. cor. qui vtraq manu vtitur ⁊ it læua operatur sicut dextra.

¶ Aequilibriũ ęquatio libre: quod ⁊ ęquamentum ⁊ li bramentum dicitur. Trutina cuz pro bilancis seu sta tere lingua sumitur. Gel. Nam cui membrum ab alio ruptum est si ipse itidem rumpere per talionem velit quęro an efficere possit rũpendi pariter membri ęqui librium. In qua re primũ ea difficultas est inexplica bilis. Quin si in membrũ inquit alter imprudens ru perit. Quod eñ per imprudentiã factum est retalia ri per imprudentiam debet.

¶ Aequinoctium: ex ęqualitate noctium dicitur: q nunc dies ⁊ nox horarum spacio ęquales sint. Duo sunt autem ęquinoctia: vernale. s. ⁊ autumnale. ver

nale fit quarto idus Martias vel circa .viij. Calẽdas apriles: et in octaua parte arietis cõficitur. autumnale decimooctauo Calẽdas octobres ad vergiliarum occasum diebus .xl. quia annũ olim in duas tantum partes diuidebant: hoc est in ęstiuũ et hyemale solstitium. Ab ęquinoctium fit adiectiuũ ęquinoctiale: vt tempus ęquinoctiale.

¶ Aequidiale dictum ab antiquis quod nũc dicim' ęquinoctiale: quia nox diei potius q̃ dies nocti ãnumerari deb3. sic etiã ęquidiũ qd nũc ęquinoctiũ.

¶ Aequipolleo les. p duplex ll. parem potestatẽ habeo. Unde ęquipollentia ęquiualentia.

¶ Aequiparo as. penul. correp. significat comparo: siue ęquo.

¶ Aequiualeo es. pen. cor. quasi ęque possum.

¶ Aequiuocũ pen. cor. est quod gręci dicunt homonymon: et a Martiano vocatur pluriuocum: quando pluribus rebus eadem est appellatio.

¶ Aequor ab aqua nomen deductum: q æquam superficiem habeat: cum nõ fluctuat: et proprie denotat superficiem. Ambr. li. Hexa. Et cum sit altitudo diuersa: indiscreta tamen dorsi eius ęqualitas: Unde et ęquor appellatũ arbitror q superficies eius æqualis sit quia aquę licet fluctuantes velut montes erigant sedatis tamen sursum tempestatibus adequantur. Hinc dicimus ęquora campi et ęquora ponti. Cic. li. ij. acad. Ab ęquo .i. plano vocabulum accepisse confirmat: q tam plane videtur q̃ mare ęquũ. De campo. Virg. li. iij. geor. At prius ignotũ ferro q̃ scindimus ęquor. Idem. De mari ęquora ponti. Nec solũ de mari sed etiam de fluuio dicitur: vt apud eundem. Viridesq secant placido ęquore syluas. Accipitur tamẽ quãdoq pro ipso mari: vt Bis denis phrygium conscendi nauibus ęquor. Quandoq pro aere. Aspice bis senos volitantes ęquore cygnos. Ab æquor fit ęquoreus a. um.

¶ Aer proprie dicitur mediũ spacium inter cœlũ et terram. Est eñ inanitas plurimũ habens admistum raritatis q̃ cętera elemẽta. Virg. Longa per inanes Dictus aer ἀπὸ τοῦ αἴρειν: ab eo q ferat terram: vel q feratur. Sed credo potius dici ἀπὸ τοῦ ἀεὶ ῥεῖν ... unde producit vltimã. Luc. lib. pri. Aer et longi voluent titana labores: qui corripiunt ipsi viderit nec Claudianus dicit lucidus vmbroso miscebitur aer auerno: quia sensus esset cõtrarius et syllaba falsa: sed dicit atris: vel orbis. Hic aũt aer partim ad terrenam: partim ad cœlestem materiam pertinet. Nam ille subtilis vbi ventosi ac procellosi motus nõ possũt existere ad cœlestem pertinet partem: iste vero turbulentior qui exhalationibus humidis corporescit terræ deputatur: quiq ex se multas species reddit. Nã cõmotus ventos facit: vehementius cõcitatus ignẽ et tonitrua: cõtractus nubila: conspissatus pluuiam: cõgelatis nubibus niuem: turbulentius congelantibus densioribus nubibus grandinem: distentus serenum efficit. Distatq a terra: (vt inquit Possido.) stadiis .xl. Aliquando aer dicitur ventus spiritus: vel flatus modicus. Virg. Aera dimouit tenebrosum et distulit vmbras. Aliquando dicitur sonus. Var. Anima vt conclusa in vessica quando est arcte ligata si perculeris aera reddet.

¶ Aerius a. um. per i. vel aereus per e. modo significat altum: vt aeria turris. modo qd cõstat ex aere: vt corpus aerium: fulgor aerius.

¶ Aeripes pe. cor. celer quasi aerios pedes habens Quidam tamen compositũ nomen putant ab ęs æris Virg. synęresin fecit. Fixerit æripedem ceruam.

¶ Aerope pe. cor. atrei vxor ex qua Thyestes duos filios suscepit. Et nõ est diphthongus. Nam scribitur a gręcis. ἀερόπη. Ouid. lib. ij. de trist. Si non ærope frater sceleratus amasset. Cõuersos solis non legeremus equos.

¶ Aerumna. ἀπὸ τοῦ αἴρω. æro: leuo: tollo: pprie ærumnę dicuntur furcinulę quibus viatores sarcinas suas religatas tabella interposita ferre cõsueuerũt Quę quoniam a Mario institutę: sunt muli mariani postea vocatæ. Hinc factum est vt labores onerosi ęrumnę dicantur: vnde Herculis ęrumna. Similiter ærumna dicitur miseria, calamitas .i. infœlicitas. Unde ęrumnosum dicitur quod est laboribus ac miseriis afflictum. Cic. lib. ij. de fi. Aerumnas: maiores nostri labores non fugiendos nominauerunt.

¶ Aes ęris. sumitur pro omni metallo: sed pręsertim pro eo quod est coloris rubri: deductum nomen putant aliqui ab auri similitudine. Alij a gręco deriuãt αἶα. terra. Var. ab asse. Accipiturq pro pecuniis: q̃m æs fuit in pretio magnis aurũq iacebat: vt ait Lucreti. Nũc (vice versa) iacet ęs: aurũ sũmo successit honore. Et primo ex aere pecunia signata. Ouidi de Fastis. Aera dabant olim melius nunc omen in auro est. Uetaq concessit prisca moneta nouę. Cato. Fundũ ęribus suis emptum possidebant. Seruius rex primus post vrbem conditã signare æs cœpit: cuius in altera parte nota fuit Janus geminus ex altera rostrum nauis. Nam quia Saturnũ classe deuectum hospitio Janus acceperat et ab illo peritiã ruris edoctus feram illam ac rudem ante fruges cognitas vitã in melius redegerat regni consociũ fecit: et quoniam naui fuerat aduectus in signando ære: ex vna quidẽ parte sui capitis effigiẽ: ex altera nauis rostrũ impressit vt q̃tum in eo esset Saturni memorię consuleret: ne accepti beneficij immemor esse videretur. Ponitur etiam quandoq pro tubis: quoniam ex ęre sũt. Virgilius. Aere ciere viros. Unde ęneatores tubicines dicuntur.

¶ Aereus a. um. quod ex aere est sicut aheneus.

¶ Aera ę. numeri nota est: puta in moneta notabat numerus: quem valebat. Lucil. Hęc est ratio peruersa: æra numeri est subducta improbe. Astrologi quoq initium a quo supputationes incipiũt ęram vocãt. Dicta ęra ex eo q omnis orbis æs reddere professus est reipub. Aera etiã gręca dictio est: quæ apud nos lolium significat: vt inquit Diosco. Hinc ærineus a. um. q ex ęre factum est. Diosco. Panis vero cum melle et aerinea farina .i. loliacea.

¶ Aerarius a. um. quod est ęris siue ex ęre. Plyn. lib. xxxiij. Laudationem eãdem in ærarijs metallis et proximam in argentarijs fieri compertum est. Inde.

¶ Aerarij tribuni a tribuendo ęre. Nam vt Var. scribit. Tributa erat eis pecunia quam in litibus redderent. Idq quod attributum dicebatur ęs militare

¶ Aerarij milites dicti sunt ab ęre: q stipendium facerent. aes eñ stipem quoq dicebant. Unde stipendium.

¶ Aerarium: ęris repositoriũ. hoc est nũmorum similiumq rerum pretiosarum atq opum: q̃ vtilitatẽ reipubli. allaturę erant: sic dictum q æra in eo principaliter inferebantur.

¶ Aero as. significat æs misceo: ęre adultero: siue ęre orno. Unde eratę fores apud Uirg. Pris. A metallorum quoqꝫ nominibus solent nasci verba vt ab auro: auro as. ab ęre. æro as. Unde auratus ⁊ ęratus. Huius verbi composita sunt. Obero ⁊ subęro. Pers. Nequa subęrato mendosum tinniat auro.

¶ Aerosus a. um. ex quo ęs fit: vt Lapis ęrosus: quē alio nomine Cadmiam nuncupant. Et ærosa ab antiquis. Cyprus insula dicebatur ꝙ in ea plurimuꝫ ęris nascitur: vel ꝙ primo ibi inuentum sit ęs.

¶ Aerificium quod ex ęre factum est. Uar. Politę eñ quasi ęrificio videbantur.

¶ Aere diruti milites vocabantur quibus propter ignominiam stipendium subtrahebatur.

¶ Aeruscare veteres dixerunt pro pecunias vndiqꝫ colligere.

¶ Aerugo penul. pro idem qđ rubigo: ⁊ proprie in ęre vel argento ⁊ viridescit. Rubigo vero in ferro ⁊ segetibus de quo loco suo Plr. lib. xxiiij. Refert ære extersa celerius rubiginē trahere ꝙ̃ neglecta nisi oleo perunguantur. Ęruginis in medicina magnus vsus: cuius vis est collyriis oculorum aptissima. Apud Hora. ⁊ Iuue. accipitur ęrugo pro pecunia quę ex ęre fit. Hic ęruginosus a um. Sen. lib. de breui. vitę. Maiorem dierum partem in ęruginosis lamellis cōsumit.

¶ Aes nostruꝫ dicitur quod nobis alij debent. Aes alienum quod nos aliis debemus. Aes suū quod alij ei de quo loquimur debent.

¶ Aes militare dicebatur quod tribunis ærariis attributuꝫ erat vt militibus redderetur. Plau. in Aul. Cedit miles ęs petit.

¶ Aes ductile: quod facile ducitur attenuaturqꝫ in laminas. Aes caldarium quod funditur tantū: ⁊ malleis fragile est.

¶ Aeschines penul. produ. nomen proprii oratoris greci Demosthenis ęmuli. Fuere etiam alij septē hoc nomine vocati.

¶ Aeschylus pe. cor. nomen poetę tragici. Horati⁹. Post hunc personę pallęqꝫ repertor honestę Aeschilus ⁊ modicis instrauit pulpita tignis. Hic cuꝫ esset caluus ⁊ in aprico forte quiesceret testudo ab aquila in altum delata cum decidisset caput eius confregit interemitqꝫ

¶ Aesculapius nomē est apollinis filij qui medicam artem vel laude vel opere ampliauit: Ob eamqꝫ rem in deorum numerum receptus fertur. Cuius duo filij Podalyrius ⁊ Machaon bello troiano Agamēnonem secuti non mediocrem opem cōmilitonibus attulere. ¶ Aesculus arbor glandifera cuius fructu cum in primęua ætate homines vescerentur ab edo pro comedo deduci putatur: ꝙ̃uis edo primaꝫ breuē habeat: quidam tamen sine diphthongo scribunt ab esca nomen trahentes: ꝙ ante vsum frumenti hæc arbor mortalib⁹ victum prębebat. Hinc ęsculeus a. uꝫ. Palla. A feres quernæ cum æsculeis non misceantur Esculum neutri generis ⁊ sine diphthongo ciuitas in agro piceno.

¶ Aesis ciuitas Umbrię: a qua ęsinates populi. Plr. lib. xi. Caseum inquit ęsinatem ex vmbria. Prol. quoqꝫ hanc vrbem æsiam ab æsi fluuio nominat.

¶ Aesopus penul. prod. nomen fabulatoris clarissimi. Inde Aesopianus. Hieron. Iuxta ęsopianam fabulam. Hic miser vita: miser morte: ⁊ miser forma. vt Maximus. Planudius de ipso ita sic scribit. αισωπος το μεν γενος εξ αμοριου της φρυγιας την δε τυχην γενομε δουλος ετυγχαν ε δεωμου μονον δουλος αλλα και δυσειδεστα τα των επαν του παν τον ανθρωπον ειχε και γαρ φοξος ην σιμος την ρινα σιμος τον τραχηλον προχειλος μελας ος εν και του ονοματος ετυχε τυατον γαρ αισωπος τω αιθιοπε.

¶ Aestimo as. penu. cor. significat appretio: taxo: cōpositum ab ęs ⁊ τιμη pretium quasi ęre taxo. Et construitur cū ablatiuo: vel genitiuo horum nominū tāti: quanti: quantiuis: tantidem: quanticūqꝫ: magni: parui: pluris: minoris. maximi: plurimi: nihili: et siqua huiusmodi repertantur: licet etiam ablatiuis horum nominuꝫ sine substantiuis iungi huic verbo inueniētur. Boe. in prolo. lib. topi. Ingratū quidē si magna trebatij merita quibus ipe vsus fuerit paruo æstimare videretur cum nullam eis gratiam restituendam putaret. Hier. in leui. Si statim ab anno incipientis iubilei nouerit agrum quanto valere potest: tāto ęstimabitur. Frequentius tamen cuꝫ genitiuis iūgitur Cic. lib. Acad. Alia pluris esse ęstimanda: alia minoris. Liui. Utrūqꝫ casum complexus est mancipia minora annis. xx. quę post proximum lustrū decem milibus ęris aut pluris venissent: ea quoqꝫ decem tāto pluris ꝙ̃ quanti essent ęstimarentur. Similem significationem habent: Pendo facio: curo: est: interest: ⁊ refert cū pretium iungitur: quia pro ęstimo: siue ęstimatur ponuntur: vt parui facio: nihili pendo: ⁊ hmōi Inuenitur etiam ęstimo sine ablatiuo vel genitiuo. Hiero. in Leui. Si pauper fuerit ⁊ ęstimationē reddere non valebit: stabit coram sacerdote: ⁊ quantum ille æstimauerit: tantuꝫ dabit. Sciendū quoqꝫ ꝙ in sacris litteris (vt Fulgētius docet) duobus modis ęstimatio poni solet. Nam qui aliquid certissime scit: ⁊ qui putat aliquid esse quod non est ęstimare dicitur. Ad ęstimationem incertę scientię seu cognitionis pertinet: quod dicitur Aestimabat se visum videre. Noīe autem ęstimationis certissima scientia ponitur in libro sapientię. Scit ꝑterita: de futuris ęstimat. i. certissime scit. Et apostolus. Aestimo ꝙ non sunt cōdignę passiones huius temporis ad futuram gloriam: id est certe scio. Ab ęstimo fit existimo diphthongo in i. longam conuersa: quasi ex ęstimatione statuo atqꝫ decerno. Prius eñ rem ęstimamus. i. cōsyderam⁹ deinde qualis sit existimamus. i. iudicamus. Teren. Nam ea res dedit existimandi copiam quotidianę vitę consuetudinem. Quint. Uelauit ei caput ⁊ suo cuiusqꝫ animo dedit ęstimandum.

¶ Aestimabile quod facile ęstimari potest. Cuius cōtrarium est inęstimabile.

¶ Aestas significat tempus quod incipit ab ęquinoctio vernali ⁊ finitur ęquinoctio autūnali constat senis mensibus: ⁊ totus annus in ęstateꝫ hyememqꝫ diuiditur. Particularius tamē ponitur pro quarta anni parte. hoc est pro tribus mensibus qui incipiūt sole cancrum ingrediente. Nam sole ingrediente librā autumnus est: ingrediente capricornum hyems: ingrediente arietem ver.

¶ Aestiuus a. um pe. pro. quod est ęstatis. Greg. Aestiuū tempus qđ corpori meo valde contrariū est.

¶ Aestiua dicuntur loca vmbrosa nemorosa in quib⁹ per ęstatem vitatur solis ardor. Sta. Et vmbrosi patuere ęstiua lycęi. Quandoqꝫ ponitur pro ipsis gregibus in ęstiuo cōmorantibus. Uirg. lib. iij. Geor. Nec

singula morbi corpora corripiunt. sed tota æstiua repente. Quandoq; æstiua appellantur loca in quibus armenta & greges & milites ęstate sunt: sicut hyberna vbi habitant hyeme. Quandoq; vocantur q̃ æstate fiunt. Ply. li. xviij. Aestiua ętate q̃ ante vergiliarũ exortum feruntur: vt milium panicum.

¶ Aestiuo as. sicut hyberno: et ẽ ęstiuare propter æstum euitandum alicubi morari. Plyn. lib. xij. Intra sepem eam æstiuant pastores opacam pariter & munitam vallo arboris.

¶ Aestus us. calor & solis flagrantia. Vir. li. iij. geor. Aestibus in medijs vmbrosam exquirere vallem. Ponitur interdum pro æstiuo tempore. Idem. Propiusq; ęstus incendia voluũt. Inde per translationem: æstus quãdoq; dicitur desyderium: cupiditas: libido amor & huiusmodi. Præterea ęstus vocatur impetus marinus vel cõmotio q̃d feruore quodam id fieri videatur: nam est maris accessus vel recessus .i. inquietudo. Sic etiam dicitur vis ventorum procella: vel fluctus. Plau. in Asi. Quo magis te in altũ capessas tam ęstus te in portum referet. Lucre. li. iiij. Frigus vt a pluuijs calor absolet ęstus ab vndis.

¶ Aestuo as. ferueo: flagro. Ambro. Psalmi. de torcularibus inscribuntur: eo ꝙ in his mysteria dominicę passionis spiritu sancto feruente ardentius ęstuarunt. Aliquando ęstuare ẽ fluctuare agitari. Augu. lib. viij. de ciui. dei. Omnes turbellas & tempestates animi quibus demones ęstuare atq; fluctuare asserit nos vera religio deponere iubet. Huius compositũ est exæstuo quod est extra ęstuo: exeundo incremẽto. Virg. Fundoq; exęstuat imo. Iust. lib. i. Quæ materia in illis locis passim e terra exęstuat. Hierony. ad coitum semper exæstuant. Suet. Fossas omẽs quas nilus exęstuat oblimatas longa vetustate militario opere detersit.

¶ Aestuosus a. um. quod est calore plenum. Colum. lib. iij. Cœlum neq; niuale vinea nec rursus ęstuosũ desiderat.

¶ Aestuaria loca dicũtur per q̃ mare vicissim tum accedit tũ recedit: siue q̃ marinis aquis referta sunt ex inundationibus pelagi. Ply. li. iij. Illyrici ora mille amplius insulis frequentatur natura vadosi maris æstuarijs tenui alueo itercursantib⁹ clare ante ostia timaui calidorum cum ęstu maris crescentium iuxta istrorum agrum.

¶ Aetas grecũ est αιων αιωνος. inde latine ęuum ęuitas: ętas per syncopam: sed ętas plerũq; generaliter dicitur: vt ętas senectutis: ętas iuuentutis. Sex em̃ sunt hominũ ętatis gradus. Infantia: pueritia: adolescẽtia: iuuẽtus: grauitas: atq; senectus. In his sex spatijs philosophi vitam descripserũt humanam quibus mutatur & currit: & ad mortis terminum peruenit. Var: quinq; gradus facit. In primo vsq; ad annum. xv. pueros dictos: ꝙ sint puri .i. impuberes. Secundo ad trigesimũ annũ adolescentes ab adolescẽdo nominatos. In tertio qui erat vsq; ad quadraginta annos iuuenes appellatos: eo ꝙ rempu. in re militari iuuare possent. In quarto aũt gradu: vsq; ad sexagesimũ annũ seniores nuncupatos: ꝙ tunc corpus senescere incipiat. Inde vsq; in finem vitę vniuscuiusq; quintum gradum factũ: in quo qui essent senes appellatos ꝙ ea ętate corpus iã senio laboraret. Horum tamen singuli trifariã diuidũtur vt prima pars viridis sit: deinde adulta: postea pręceps. Unde Vir. Viridisq; iuuenta. Alij aliter diuidũt ętates. Aetas vero mũdi. Prima ab adã vsq; ad Noe. Scda a Noe vsq; ad abrahã. Tertia ab abraham vsq; ad Dauid. Quarta a dauid vsq; ad trãsmigrationẽ Iudęæ in babyloniã. Quinta deinde vsq; ad aduentũ saluatoris in carne. Sexta q̃ nunc agitur vsq; quo mundus iste finiatur. Interdum ętas accipitur pro anno. Virgil. Ubi quarta accesserit ętas. Var. Aetatẽ vix decimã egressus. Interdũ pro. xxx. annorum spatio. Li. Tertiam iam ętatem hominũ viuebat. Sic Plut. ostẽdit ętatem esse spatium. xxx. annorum secundũ Heraclitum. Interdũ pro centum annis. Ouid. Annos vixi bis centum: nunc tertia viuitur ętas. Ponitur & pro quouis tempore humanę vitę longissimo. Diciturq; ætas (vt inquit Apul.) per syncopam quasi ęuitas ab ęuum. Gręci ętates γερεας dicunt ętas mala dicta ẽ senectus. Plaut⁹. Confictus sum senectute onustum gero corpus vires reliquerũt vt ętas mala est mors mala. Est ergo econtrario bona ętas Iuuentus appellatur. Cice. Quod seplis voluptatib⁹ bona ętas fruitur libentius primum paruulis fruitur rebus.

¶ Aetate aduerbiũ significat diu. Plau. Aetate ambo ambobus sint obnoxij. Idem. Aetate velim seruire libanum: vt conueniam modo.

¶ Aetatula diminutiuum .i. ętas modica.

¶ Aeternus quasi ęuiternus: perpetuus: a quo sempiternus: quasi semper ęternus. Aeternitas perpetuitas. Differunt tamen ęternũ & sempiternũ ꝙ sempiternum dicunt deũ esse qui semper fuit: eritq;. Aeternos homines qui principium quidem habuerint: et tamen animo sunt immortales: atq; perpetui.

¶ Aeterno as. perpetuũ facio. Varro. Litterisq; ac laudibus æternare. Sunt tamen qui ęternus et ęterno aspirent quãdo ab ętherea deducant.

¶ Aeta nomen est montis in thessalia.

¶ Aethalia insula in ligustico mari. vide infra in dictione aethalia.

¶ Aethiologia causę redditio. Nam αιτια causa ẽ et logia ratio. οτι αιτια και αιτι ... και απο του λεγω λογος ως απο του τρεχω τροχος.

¶ Aether summus est vbi stellę sunt. grece αιθηρ. ponitur ab aliquibus pro elemento ignis. Nam secundum Var. Cœlum diuiditur in ęthera & aera. Terra in aquam & humũ: e quibus summũ esse ęthera: secundum aera. tertiam aquam infimam terrã esse scribit August. lib. viij. de ciui. dei. Aether longe a terra alteq; suspensus: aer veroætheri terręq; contiguus. Ouid. lib. i. me. Hæc super imposuit liquidũ & grauitate carentem Aethera nec quicq; terrenę fęcis habentem. ab αιθω ardeo. Anaxago. Aetheris nomine ignẽ significauit ꝙ superiora igne plena sunt. Aris. Aethera cœlum dixit ex αει semper & θεω voluo: curro: quasi perpetuam volubilitatem indicet. Nã lib. i. meteorologię sic scribit. Corp⁹ em̃ circulare ꝙ semp curreret simul diuinã q̃ppiã inesse opinãtes Aetherem nominari statuerunt. Unde Ouid. ad Cęsarem. Sic habites terras: vt te desyderet ęther. Alij accipiunt pro aere. Apul. Aqua: tellus: ęther: ignis. Virgil. Resonatq; fragoribus æther. Ab ęther fit Aethereus a. ũ. Idem. Aetherea quos lapsa plaga Iouis ales aperto Turbabat cœlo.

¶ Aethera æ. generis fœ. nõiatiuus formatus ab accusatiuo græco. ætherem: vel æthera: sicut lampas lampadem vel lampada. Hęc lampada. Thorax thorax

cem vel thoracha: hęc thoraca. Et ponitur pro aere. Unde canimus. Quem terra: pontus ęthera colunt: adorant: prędicant.

¶ Aethra ę. splendor ętheris: ⁊ pro aere ponitur. Virgil. lib. iij. Nam neqꝫ erant astrorum ignes neqꝫ lucidus Sydera polus. Hoc etiam nomine dicta est thesei mater. Alia fuit mater pithei: de qua Ovi. in epistola ariadnes.

¶ Aethrusci dicti sunt (vt quidam putant) ab ęthria ciuitate quā Diomedes condidit: postea atria dicta siue απο της αιθρας και ασκειν: ęthra et ascein propter auguriorū peritiam quasi de cęlo seruātes ⁊ exercentes ęthera. Alij απο της αιθρας: ęthras quę serenitatem significat maxime ꝙ ęthruria ab omni aeris caligine nebulaqꝫ remota videatur. Seruius vero hetruriam dicit esse Italię prouinciam ꝙ eius fines protensi sunt vsqꝫ ad primam ripam tyberis Heteron em̄ alteruȝ. ορος finis dicitur. Roma em̄ antea vnam tantum tyberis ripam tenebat. Unde Iuuen. Imperij fines tyberinum virgo natauit. Liui. lib. i. Pax inter hetruscos ⁊ latinos ita conuenerat vt hetruscis: latinisqꝫ albula: quem nunc tyberim vocant: finis esset. Sunt tamen qui sine diphthongo et sine aspiratione scribant: quoniam prima eius dictionis corripiatur. Mar. Quantum sollicito fortuna parentis hetrusco.

¶ Aethiopia (vt auctor est Ambro. lib. de paradiso) vilis ⁊ abiecta latina interpretatiōe significatur. ab ęthiope Vulcani filio: cui p̄fuit sic dicta: vt ait Plin. Vel a gręco αιθω cremo: ⁊ ωψ. ops: aspectus: facies. nam solis vicinitate torret. Est em̄ ibi iugis ęstus. Quicquid eius est: sub meridiano cardine est. Circa vero occiduū montuosa est: arenosa in medio. Ad orientalem plagam deserta. Cuius situs ab occiduo atlantes mōtes ad orientem vsqꝫ in ęgypti fines porrigitur. A meridie oceano. A septētrione nilo flumine clauditur: plurimas habens gentes diuerso vultu ⁊ monstruoso: specie horribiles. Ferarum quoqꝫ ⁊ serpentiū referta est multitudine. In ea em̄ rhinoceros / cameleon / pardus: basiliscus: dracones ingētes. Quidam bifariam diuidunt ęthiopiam ⁊ vnam qdeȝ asię: alteram aphricę assignant. Altera ad oriētē vergit: altera est sub ipso meridie.

¶ Aethiops Vulcani filius: qui a se ęthiopiam denominauit. Et ęthiops dicitur qui ex ęthiopia est: qui ⁊ ęthiopicus: ⁊ ęthiopus dicitur secundū Ser. nec non ⁊ ęthiopissa. Sunt qui ęthiopes dictos putēt a Cus filio Cham. Cus em̄ hebraica ligua ęthiops interp̄tatur. Hi quondam ab Indo flumine consurgentes iuxta ęgyptum inter nilum ⁊ oceanuȝ in meridie sub ipsa solis vicinitate insederunt: quorum tres sunt populi hesperi garamantes ⁊ indi. Hesperi sunt occidētes: garamantes tripolis: indi orientes.

¶ Aetna mons Siculę perpetuo clarus incendio a poetis decātatus. In cuius ascensu est oppidū eiusdem nominis quod montem ascensuros excipit atqꝫ transmittit: multumqꝫ distat ab Enna ciuitate: cum mons littori adiaceat catanēsi. Enna vero in medio insulę sit constituta. Quare auteȝ Aetna flāmas euomet. Trogus lib. iiij. explicat Sicilia terra est cauernosa ⁊ fistulosa: quo fit vt ventorum flatibus pateat: Unde ignis cōcipitur intrinsecus sulphur habetur ⁊ bitumen: vbi ventus per spiramenta cauernarum incubuit diu luctatus concipit ignem. Sic ętnę durat incendium. Motus ergo ventorum causa incendij ē. Ab ętna fit ętneus a. um.

¶ Aetolia gręcię regio i tertio sinu europę epiro acarnanię ⁊ locris finitima gręci αιτωλιαν dicunt: vn̄ debet scribi sine h. dicta ab Aetolo Martis filio. hic ętolus a. um. penul. producta. Virgi. lib. xi. Non erit auxilio nobis ętolus ⁊ arpi. Similiter Aetolicus: vt ager ętolicus.

¶ Aethon equus phœbi dictus ē: siue Hectoris fuere autem (vt in fabulis fertur) quattuor equi solis. Phlegon. s. pyrois: heous: ⁊ ęthon: quibus significātur quattuor diei horę. Nam phlego inflāmo significat. Pyrois ardens: heous splendēs: ęthous ardēs vel splendidus.

¶ Aeuū gręce αιων: proprie tempus ⁊ ętas longa: siue perpetua: u. interiecta (vt inquit Apule.) Inde ęuitas ⁊ ęuiternus secundū Pris. quod per syncopā ętas ⁊ ęternus dicitur pro senectute: longęuitateqꝫ. Hinc deducuntur coęuus: ęquęuus: grandęuus: longęuus ⁊ primęuus.

A ante F.

¶ Affabilis pen. cor. ex ad ⁊ fabilis: qui se facileȝ ad audiendum prębet. hinc affabilitas.

¶ Affatim aduerbium prima: non media acuta. vt Quintil. lib. iiij. docet: significat abunde: large nō dicibiliter. Liu. Affatim edi: bibi: lusi. Hiero. Affatim diues est qui in christo pauper est. Et hęc ab affaris deducuntur: de quo in dictione faris.

¶ Affabre penul. cor. aduerbiū significat artificiose: sicut infabre sine artificio. Pac. Barbariem pestem nostris nauibus obtulit noua figura factam commissam infabre.

¶ Afficio is. pen. cor. ex ad ⁊ facio significat affectionem quandā siue dispositionem induco. Et ad animū ⁊ ad corpus: siue in bonum siue in malum pertinet: vt hęc res afficit me gaudio. i. affert mihi vel inducit in me gaudium. Hęc res afficit me dolore. Affeci te letali vulnere. i. intuli tibi. vel induxi in te letale vulnus. Inuenitur quādoqꝫ absolute posituȝ: vt Multa sunt q̄ afficiunt hominē. i. affectiones siue affectus inducunt. Cor. Cel. Pulmo totus afficitur. i. maceratur: ledítur: corrūpitur. Et afficior quasi animor. i. istius animi sum. Cice. in Lel. Ut eodem modo erga amicū affecti simus: quo erga nosipsos. Postea sequitur: vt quemadmodum in se quisqꝫ sit: in amicum sit aiatus.

¶ Affectus a. um. participium: cū absolute ponitur sumitur pro languente. Proper. Iuppiter affectę tādem miserere puellę. Liu. lib. v. Vires corporis affectę. Affecta ędificia ⁊ cętere hm̄oi dicuntur quę non ad finem ipsum sed proxime ad finem sunt deducta. Cice. Bellū affectū videmus: ⁊ vt vere dicā pene cōfectum. Idem significat profligatum.

¶ Affectus us. siue affectio: est vt lętitia: cupiditas: affectiones a Cice. affectus ab alijs appellantur. Et affectiones si rectę sunt: virtutes vocantur: si a recta ratione auersę sunt: vitia fiunt ⁊ perturbationes. Cice. in rhe. diffinit. Affectio est quędā ex tempore aut ex negociorum euentu: aut administratione: aut hominum studio cōmutatio rerum. Aug. lib. ix. de ciui. dei. Quę sunt sententię philosophorum de his animi motibus: quos gręci παθη: nostri aūt quidam sicut Cice. affectiones vel affectus. Quidam vero de gręc

A ante F.

co expressius passiones vocāt. Poete pro desyderio accipiunt. Proper. Et tibi ad affectum vires det Cesar. et est honesta locutio. Res tibi dantur ad affectū i. quemadmodum cupis. Juuena. Si res ampla domi similisq; affectibus esset.

¶ Affecto as. significat cum affectu ⁊ anxie quero. Virg. Viamq; affectat olympo. Cic. ad Heren. Non tam affectanda q̃ superiores: sed tamen adhibenda nōnunq̃. Hinc affectata oratio que nimis anxie ⁊ curiose quesita est. ⁊ affectatio: curiositas ⁊ nimia diligentia. Affectate curiose. Aliquando affectare est afficere. Plau. in bac. Tria flagitia aut damna quib⁹ patrem ⁊ me/teq;/amicosq; omnis affectas tuos. Est etiā affector deponens. Var. Affectatus est regnum

¶ Affines sunt viri et vxoris cognati: dicti ab eo q̄ due cognationes que diuerse inter se sunt: per nuptias copulantur: ⁊ altera ad alterius cognationis finē accedit ex ad ⁊ finis. Nomina eorū hec sunt. Socer socrus: gener: nurus: vitricus: nouerca: priuignus: priuigna. Gradus affinitatis. Et quidem viri pater vxorisq;: socer: mater eorum socrus appellatur. Filij vxor Nurus. Filie vir Gener: Vxor liberis ex alia vxore natis nouerca dicit̄. Matris vir ex alio viro natis vitricus appellatur. Eorum vterq; natos aliunde priuignos/priuignasq; vocāt. Viri frater est leuir Viri soror dicitur glos. Duorū fratrū vxores Lauitrices dicuntur. Potest etiam sic diffiniri. Socer est vxoris mee pater: ego illi⁹ sū gener. Socer magn⁹ dicitur vxoris mee auus: ego illius sum progener. Et retro. Pater meus vxoris mee socer. Hec illi nurus. Et auus meus socer magnus est: illa illi pnur⁹. Itē prosocrus mihi vxoris mee auia est. ego illi⁹ sum progener. Et retro. Mater mea vxoris mee socrus ē: illa huic nurus. Et auia mea socrus magna est: vxor mea illi pronurus est. Priuignus est vxoris mee fili⁹ ex alio viro natus. Ego illius vitricus. Et in cōtrarium vxor mea liberis quos ex alia vxore habeo nouerca dicitur Liberi mei illi priuigni. Hos inter se quia affinitatis causa parentum liberorūq; loco habentur in matrimonio copulari nefas est.

¶ Affirmo proprie iuxta firmo: q̄uis plerūq; pro assenero: persisto ponatur. Hinc affirmatio: q̄ est enunciatio alicuius de aliquo: vt Socrates est. Hierony. in prolo. Salo. Nonnulli scriptorū veterum hunc eē iudei philonis affirmant

¶ Affligo is. pe. pro. vide in dictione Fligo. Huius frequentatiuum est afflicto as. quod est sepe affligo: Vnde illud archyte. O te infelicē q̄ te afflictarem nisi iratus essem. Cice. lib. iiij. Tusc. Afflictatio egritudo cum vexatione corporis.

¶ Afflo as. ad aliquid spiro. Liui⁹. Afflabat vis frigoris acrior. Vide latius in dictione flo.

¶ Affluo: abundo: vt affluo diuitijs. Dicimus etiam diuitie affluunt mihi. Aliquādo affluere est vehementer decurrere. Colu. li. i. Ne cum a vertice torrēs imbribus conceptus affluxerit: fundamenta conuellat.

¶ Africa λεγεται δε οτι αυοφιομεστι το θερμτικον και φρικη και φριττω οτι θερμοτης μεγιστη αυτου ηλιου. Sed penul. cor. regio sic dicta: ut Joseph. libr. antiqui: inquit ab Afro vno ex posteris Abrahe de Cethura qui dicitur duxisse aduersus libyam exercitum: ⁊ ibi deuictis hostibus consedisse. Incipit a finibus egypti pergens iuxta meridiem per ethiopiā vsq; atlantem montē: a septētrionali parte mediterraneo mari cōiuncta clauditur. ⁊ in Gaditano freto finitur. Habet prouincias libyam: cyrenensem: pentapolim/byzantium/carthaginem: numidiam. Sunt qui africam diuidant in maiorem ⁊ minorem. Et minorem ab occasu numidiā habere: ab ortu cyrenaicā a septētrione mediterraneo mari terminari. In eaq; olim fuisse carthaginem Vticam hipponem rhegiū ⁊ fluuium bragadan. Maiorē vero esse que a meridie incipit ⁊ vsq; ad occasum protenditur. Hinc Africus ca. cum. vt africus ventus: qui ab occidente flat contra vulturum dictus ab africa: vbi primum incipit. Africanus a. um. vt gens africana. Et Afer idem q̄d Africanus.

¶ Africane absolute dicitur panthere: que ⁊ varie: quoniam id genus in ea regione creberrimum fuit. Plynius. Senatuscōsultum fuit ne liceret africanas in Italiam aduehere.

A ante G.

¶ Agamus pen. cor. latine dicitur sine viro: seu sine vxore. Gamos enim nuptie.

¶ Agathes pen. cor. bonus latine dicitur: inde dicit̄

¶ Agatha

¶ Agalma atis. apud nos indicat simulachrum ⁊ laruam ⁊ statuam.

¶ Aganippe es. fons boetie a cadmo monstratus musis sacer: quasi valde ab equo format⁹ αγαν agan valde hippos equus. Qui fons potus dictus est prestare facūdiam. Hinc aganippis idis. denominatiuū ⁊ Aganippeus a. ū. Ouid. li. vi. fast. Dicite q̄ fontes aganippidas hippocrenes. Grata medusei signa tenetis equi. Propertius. Paraganippe ludere docta lyre:

¶ Agapetus pen. prod. nomen viri: ⁊ latine dicitur dilectus: ab agapao diligo.

¶ Agar nomen ancille Abrahe: et interpretatur aduena. A qua Agareni populi: qui nunc sarraceni a Sarra vxore abrahe.

¶ Agaricon pe. cor. fungus est in arboribus nascēs colore candido medicine vim habens. Nascitur circa Bosphorum: q̄uis et in Gallia etiam Cisalpina inueniatur.

¶ Agaso pe. pro. equorū vel asinorum ductor. Ply. lib. xxxv. Pinxit ⁊ in vna tabula. quaq; maxime inclaruit agasonem cum equo. Liui. Acceptos ab Agasonibus equos cum rex ascensurus erat admouebant. Est ⁊ agaso nomen proprium serui. Hora. Si patinā pede lapsus frangat agaso.

¶ Agathyrsi populi scythis vicini (vt inquit Hier.) Qui multum habent auri sine auaritia: sine inuidia. Hos Ply. scribit habere capillos ceruleos. Vñ ⁊ picti dicūtur quoniam versicoloribus vestibus induūtur. Virg. lib. iiij. Cretesq; dryopesq; fremūt: pictiq; agathyrsi. Dicti agathyrsi ab agathyrso Herculis filio.

¶ Agathyrsum siue agathyrsa ciuitas. De qua Sirius. Defuerantq; agathyrsa manus geminoq; lacone Tyndaris.

¶ Ageneslogetos: latine sine nuptijs dicitur. immo vilis genere.

¶ Agenor penul. prod. nomen regis phoenicū: ⁊ Beli filij. Hic genuit Taygetam: ⁊ europā filias: filios vero Cilicem cadmū ⁊ phoenicem. Agenor etiam di

ctus fuit Anthenoris filius.

¶ Agelastus: latine mœstus ꝛ sine risu. Quo nomē dictus est crassus auus crassi in parthis interempti: quē tradūt semel tantum in vita sua risisse. Quod factum est cū vidisset asinū carduos comedentē: dixissetqꝫ ob id similē habent labra lactucā. Factū hoc dictūqꝫ festiuissimū risus subsecutꝰ est. quoniā a αστεφιτικα και γελαω αθεν και αγελαστος.

¶ Agis vel agides lacedæmoniorū rex qui cū athenienlibus cruentissima bella gessit.

¶ Agylla vrbs tuscie alias crete vocata et Agyllina a noīe conditoris: quē Uir: lib. viij. ex lydia venisse ostēdit cū ait. Haud procul hinc saxo incolitur fundata vetusto Urbis agyllinæ sedes vbi lydia quōdā Gēs bello pręclara iugis insedit etruscis.

¶ Ago is. græcū est αγω. μ. αξω. egi actum multa significat: Naz agere est operari. Plau. in Amphi. Dū hęc aguntur. Uir. lib. iij. Alpheuz fama est huc elidis amnē occultas egisse vias. proprie tamē ad animum refertur. Uñ de rep. dicimꝰ agere qꝛ (vt inquit Uar.) in hmōi re est cura animi. Quandoqꝫ agere est inducere seu impellere. Lac. li. vi. Tres sunt affectus qui homines in oīa facinora præcipites agāt ira: cupiditas: libido. Quādoqꝫ audire. Terē. in An. Hoccine agis an nō? i. audis vt exponit Dona. Sic Plaut. Uos agite spectatores. Quandoqꝫ ducere viuere. Teren. in An. Primū hæc pudice vitam parcē ac duriter agebat: lana tela victū queritans. Quādoqꝫ discere. Idem in Adel. Sed est ne hic ipsus de quo agebam? Quandoqꝫ pronūciare. Cice. de opti. gene. dicendi. Diserti deformitate agendi multi infantes putati sunt: vt iam non sine causa Demosthenes tribuerit primas ꝛ secūdas ꝛ tertias partes actioni. Quandoqꝫ cogitare. Uir. Id quidem ago ꝛ tacitus lycida mecū ipse voluto. Quādoqꝫ effingere: vt Ago stultū: i. fingo siue repñento me stultum. vnde.

¶ Actores comœdiarū dicūtur qui diuersorū hoīm gestus agūt in scena. Aliqꝫ ire: vt nudus ago. Pōpo. mella. Exercent bellando animos corpora ad cōsuetudinē laborū maxime ad frigora nudi agunt anteqꝫ puberes sint. Idē paulo post. Lino alij vestiunt: aut lanis quas vt diximus sylue ferunt harūdinem. Alij auiuz ferarūqꝫ pellibus pars nudi agunt: pars tantū obscęna velant. Ual. Max. sic locutus est: sed non in eo sensu. Experiri volui an scires cōsul agere. i. fungi cousulis officio. Idem Pub. Rutil. nō publicanꝰ in Sicilia egit sed operas publicanis dedit. Cū actō vero frequentius. Unde dicimus Agit publicanum Agit senatorē. Agit amicum pro eo qđ est facit officiū publicani senatoris ꝛ amici. Hora. Lętū agit cōuiuam. Et subauditur se. Quod Uir. posuit. Ecce gubernator sese Palinurus agebat. Est quādo agere significat extēdere: porrigere: vt vera gloria radices agit atqꝫ etiam porrigitur. Item sursum ducere ab imo pectore. Unde ꝛ pro mori vsurpatum est addendo animam. Seneca epist. xxvi. Quid egeris tūc apparebit cū animā ages. Itē agitare. Plau. Aedepol eam agam verberibus. Uir. Prodigijs actis cœlestibus ossa pabunt. Itez tractare. Mar. Semper agis causas. Aliquādo cōstruitur cū pręposiiōne. Cicer. in Lęl. Cum em̄ sepe mecū ageres vt de amicicia aliquid scriberem. Et non agit̄ de pecunia sed de capite. Agis mecū tabellis obsignatis: dicitur quādo quispiā diuersa dicit ab ijs q̄ alias approbauit. Tūc em̄ solemus tabulas illius manu scriptas obsignatasqꝫ pferre ad coarguendum quibus continetur quid alio tempore senserit. Quod est cōuincis me testimonio litterarū mearū. Item succedere siue in bona cōditione esse: aut mala. Ual. Max. Bene egissent athenienses cum Melciade: si eum post trecēta millia psarum Maratone deuicta in exilium protinꝰ misissent. Frequentius p impersonale vtimur hoc modo bene melius optime tecū agitur. Male mecū actū est: ꝛ peius pessimeqꝫ cum illo. Cicer. Cum illo vero quis nescit actum esse præclare: mecum incommodius. Sed cū dicimus actum est. Res acta est: semper in malaz partem sumitur: vt actuz est de republica. id est extincta est res mea: tua: illiꝰ acta est: id est absumpta siue deperdita: siue elapsa est. Teren. in Heau. Unam ei cœnam atqꝫ eius comitibus dedi. Quę si iterum mihi sit danda actum siet. Idem. Acta hæc res est perij. Actū agere ꝓuerbiū est qđ in sūma rerū desperatione ponit̄. i. nihil agere. Idē in phor. Actū aiūt ne agas. Quod em̄ iure semel iudicatū fuerit rescindi et iterū agi nō pōt. Ponit̄ iterdū agere ꝓ vertere. Uir. Ipse ter adducta circū caput egit habena. pro vrgēre psequi. Idē. Pastor agēs telis pro iurgari. Cice. Perinde acsi furti cū eo egisset. Pro regere. Uirgil. Tros tyriusqꝫ mihi nullo discrimine agēt̄. Pro antepellere. vt et potum pastas age tityre. Pro vehere ꝓ ducere. Uar. Non hos pactolus aureas vndas agēs Eriperet vnqꝫ e miserijs. Pro foras pellere fugare: vt mēbris agit atra venena. Pro repēdere: ꝛ hoc dūtaxat verbis ostēdere id habuisse gratū. Nā gratias habere est in aīo cū memorē accepti beneficij mentez animūqꝫ habeo inuicē gratificādi voluntatē. Referre est verbis sed reddere gratias est facto vt si a me subleuatus aliquo beneficio vicissimqꝫ aliquo modo me subleuaueris: gratias rettulisti: reddidistiqꝫ. Et licet Seneca nolit malas gratias referri posse: sꝫ reddi. Ci. tamē in Sal. ait. Naz qꝫ ista inusitata rabie in vxorē ꝛ filiam meam inuasisti: quæ se facilius mulieres abstinuerunt a viris: qꝫ tu vir a viris: satis docte ac perite fecisti. Nō em̄ sperasti me mutuam tibi gratiam relaturuz: vt vicissim tuos cōpellarem. Referre tamen hic verbo etiam dicitur nō solū facto. Referre igitur gratiam tam in malum qꝫ in bonū dicitur: cū sit facto beneficiū aut iniuriā acceptam cōmpensare. Rectiusqꝫ huic verbo gratiam qꝫ gratias iūgimꝰ: cū habere aut agere gratias nō gratiam dicamꝰ. Liui. Satiatus tandem complexu filij. Renunciate inquit gratias regi me agere: referre gratiam aliam nūc nō posse: qꝫ vt suadeam non ante in aciem descendat: qꝫ in castra me redisse audierit. Cicer. Cui pro me senatus gratias agendas putauit ego a me gratiam referendam non putem. Respondere quoqꝫ officiis est satisfacere gratiasqꝫ referre. Plau. Cice. Immortales tibi ago gratias: agamqꝫ dum viuam. Nam relaturū me affirmare non possum. Tantis enim tuis officijs non videor mihi respondere posse. Præterea agere pertinet ad omnes actus humanos. Nam qui sedet: qui stat: qui cogitat: qui iacet: qui moritur: aliquid agere dicitur: ita vt nullus qui modo viuat esse vnqꝫ possit sine actione. Quippe viuere agere est: vnde et vitam agere dicimus. Componitur Ago cum ad: vt Adigo: cum ab: vt Abigo cum am. vt Ambigo. Con vt Cogo. Circum vt circūago: quod est circumduco. De vt Dego. Ex vt Exigo. Per vt Perago.

Pro: vt prodigo: Re: vt redigo: sub: vt subigo: a quo fit prosubigo. Trans vt transigo. Sunt etiam q̃ putent castigo: mitigo: leuigo: litigo: et nego composita esse cum ago: vt sit castigo caste ago: mitigo mite ago: leuigo leue ago. i. planum: fustigo fuste ago: litigo lite ago. Sed cum sint primæ coniugationis habeantq̧ quædam i. productam non videntur ab ago composita. Ab ago sunt actor: actio: actus a. um. et actus us.

¶ Agere reũ: est accusare: peragere reũ est condemnare.

¶ Agere forum est iura reddere et causas audire.

¶ Agere cum populo: est populum rogare: vt suffragiis suis quid iubeat aut vetet. ¶ Ascen. Neq̧ tamẽ putem tam diuersum huic verbo significatũ vt putez significare ire. Nam cũ dicitur hic agit nudus: intelligo vitã. i. viuit nudus: vnde sedẽtes etiam nudi agunt et tamen non eunt.

¶ Age aduerbium adhortãtis singularem numeruz desiderat. Agite pluralem: agedum vtrũq̧. Quinti. Ageduz si videtur extra portas prospicite. Proper. Nos agedum. Dicimus et agitedũ: sed in plurali semper Liui. lib. vij. Agitedũ ite mecum.

¶ Agito as. pe. corr. crebro facio. Sal. Ita varię per omnem exercitum lętitia mœror: luctus atq̧ gaudia agitabantur. Et agitare stimulare: compellere: quo pacto agi solẽt equi cũ eos calcaribꝰ vrgemꝰ. Plau. Nã iam agitabo quadrupedẽ calcari. Itez Obserua re. Vir. lib. ij. Geor. Ipse dies agitat festos. Item perturbare molestare. Sal. rempub. agitauere honestis cũ noĩbus alij, sicuti populi iura defenderent. Plaut. in Cur. Tum te igitur morbꝰ agitat heparariꝰ. Itẽ sectari seu sectando interdũ pulsare. Vir. lib. i. Geor. Sæpe oleo tardi costas agitator aselli vilibus aut onerat pomis. Item insectari qđ vernacula lingua dicimus dar la caza. Cic lib. iij. offi. Sunt ne igitur insidiæ tendere plagas etiam si excitaturus nõ sis nec agitaturus. Ipsę eñ feræ nullo insequente sæpe incidunt. Item exercitare. Lact. Nisi virtus agitetur perficimus paruz. Item cõtinuo ducere seu facere. Sal. Jaz tũ vita hominũ agitabatur sine cupiditate. Itẽ cruciare: vt apud eundem. Agitabatur magis: magisq̧ in dies ferox animus inopia rei familiari: et cõscientia scelerum. Itez sæpe administrare. Sal. in pace vero beneficijs magis q̃ metu imperiũ agitabant Item sępe cõsyderare: cogitare: recogitareq̧. Idem Sed ea quę mente agitaui oẽs iam antea audistis. Teren. in phor. Ego quoq̧ id quidem agitans mecũ sedulo inueni vt opinor remediũ huic rei. Item Sollicitare. Sallusti. Minari interdum ferro nisi obnoxia foret. Postremo ferocius agitare q̃ solebat. Itẽ sæpe ostendere. Idem. Ciceronẽ ad cœlum tollere veluti seruitute erepta gaudium et lætitiam agitabat. Hauius compositum est exagito.

¶ Agea pe. pro. via in naui dicta ꝙ in ea maximę quęq̧ res agi soleant. Ennius. Multa foro ponens agea q̧ longa repletur. Fori fororũ dicũtur etiaz.

¶ Agya per y. sequẽte i. latina dicit̃ via. vnde sit

¶ Aegyeus. Quo noĩe dictus est Apollo: quia in vijs publicis solebant sacrificare Apollini.

¶ Ageladas penul. cor. nomẽ statuarij generosi: et polycleti magistri.

¶ Ager ab ago is. ꝙ in eo aliquid agat̃: vel vt Dona. inquit: ꝙ in eo multa sunt agenda. Quintilia. autem lib. pri. scribit grecum esse. Nam αγρος latine rus dici potest. Significatq̧ ager quandoq̧ circuntectum territorium alicuius vrbis seu prouincię. Salust. Reliquos Catilina per montes asperos in agrum pistoriensem abducit. Unde dicimus ager campanus: ager [illegible]ianus. Et includit in se nemora saltus pascua lacus flumina et omnia quæ in territorio illo sunt. Quãdoq̧ significat partem quandam ipsius territorij vrbis q̃ priuatim ab aliquo possidetur: quam etiaz possessionem dicere solemus: vt cum dicimus. Hic emit vnam pulchrã possessionem. Et esse videtur rus in quo et domus et oĩa quę in agro sunt generaliter continẽtur. i. quæ pro captu ipsius partis esse possũt Et sic agrum puto significare rus. Unde Terenti. in Eun. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. Et sequitur. Neq̧ agri neq̧ vrbis odiuz me vnq̃ percipit. Ubi satietas cœpit fieri: commuto locum. Idẽ in Heau. Agrum in his regionibus meliorem: neq̧ pretij maioris nemo habet. Et paulopost. Talenta duodecim cogei: agrum hunc mercatus sum: hic me exerceo. Ex his innuitur sub agri nomine et domuz et oĩa alia q̃ in agro continentur: compręhendi: idemq̧ esse agrum rus et possessionem. Notandum tamen ꝙ nec rus nec ager villa est: sed villa in rure: siue agro dicitur eẽ. Quãdoq̧ ager significat locũ in rure quẽ colunus siue arando: siue conserendo: et singularem: pluralemq̧ numerum habet. Columel. lib. i. Naz vbi sedulo colitur ager plerũq̧ compendium nunq̃ nisi si cœli maior vis aut prędonis incessit detrimentum affert. Liui. lib. iiij. Pestilentem annũ inopia frugũ neglecto cultu agrorũ vt plerũq̧ fit excepit. Interdum tamen ager dicit̃ campus: quia vt ait Var. primuz ex agro plano fructus capiebant. Est autẽ campus planities terrę ampla et grandis. Locus vero angustior area vocatur Interdum dicitur fundus ꝙ pecudũ et pecuniæ videbatur esse fundamentum.

¶ Agellus diminutiuum significat paruum agrum. Teren. in adel. Agelli est hic sub vrbe paulum qđ locitas foris huic demus qui fruatur. Hinc fit aliud diminutiuum Agellulus. Amb. Qui fidei exercet militiam: ab omni vsu negotiationis abstinere debet agelluli sui contentus fructibus.

¶ Agrarius ij. q̃ agros possidet. Cic. in phil. Nũ rursus reprobos decorabit: nũ sollicitabit rursus agrarios: Agrariꝰ a Liu. etiã dr̃ suffragator legis agrarię

¶ Agrarius a. uz. qđ ad agros ptinet: vt lex agraria Liui. li. ij. Tũ primũ lex agraria pmulgata est.

¶ Agripetæ pe. cor. qui petunt ex agrorũ diuisione portionem quę viritim dabatur

¶ Agreste dicit̃ qđ rusticum est et ad agros pertinet. Unde agreste vocamꝰ qđ in agris non in ortis nascit̃ Vir. Cuncta tibi cererem pubes agrestis adoret. idẽ Dicendum et quæ sint duris agrestibus arma. Item. Item agrestis dicitur qui syluestrem vitam agit et feram: sicut apud grecos dicitur ferus. Unde in cõpositione Onager dictus est asinus ferus.

¶ Agricola pen. cor. qui agri cultor est. Idem Agriculator dicitur.

¶ Agger eris p duplex gg. mascu. gene. significat proprie lapidum aut terræ coaceruationem: quæ facto vallo pprius ponit̃. improprie dicit̃ cuiuslibz rei coaceruatio vnde fossę aut valles impleri possunt. Quin et muros et munimenta aggerem dici voluit Seruiꝰ Virgili. Quin intrãt portas atq̧ ipsis prœlia miscẽt Aggeribus. Et agger dicitur media vię eminẽtia ex

aggeratis lapidibus strata. Idem. Qualis sepe viæ deprensus in aggere serpens.

¶ Aggero as. pe. cor. significat accumulo. Collum. Omnes arbores fructiferę circunfossæ aggegare debent. Am. Est enim non augere opes aggregare pecunias occupare terras possessionibus cupimus: prestare diuitijs iustitiæ formam exuimus. Hinc fiunt composita adaggero. Colu. lib. vi. Deinde terram circa arborem adaggerato vsque ad ipsum insitum. Exaggero vehementer aggero: et per translationem augmento extollo ve significat. Aug. li. iiij. de ci. dei. Quid si commemorare voluissem et exaggerare illa mala non que sibi inuicem homines faciunt sicuti sunt vastationes euersionesque bellantium: sed que ex ipsius mundi elementis terrenis accidunt rebus.

¶ Aggero is. pe. cor. ssi. stum. iuxta gero. Amb. libr. pri. offic. Fouent ocium astutia et improbitate aggerunt diuitiarum aceruos: sed exoluent seram licet nequitię suę pœnam.

¶ Agilis pe. cor. leuis dexter qui se facile agit: vel pronus aut voluntarius est ad agendum. Hor. Oderunt hilarem tristes tristemque iocosi Sedatum celeres: agilem nauumque remissi. Col. Symmachus malo inquit vnius agilem industriam quam decem hominum negligentem et tardam operam. Hic

¶ Agilitas dexteritas corporis celeritas. Col. lib. i. Eiusdem agilitatis homo frugi melius quam nequam faciet.

¶ Agina pe. pro. est in qua inseritur scapus trutinæ i. in quo trutina agitur et vertitur ab agendo dicta.

¶ Aginor pen. prod. vilia negotior.

¶ Aginator qui paruo lucro mouetur.

¶ Agglutino as. penul. corr. ad aliquid glutino: copulo. Plaut. in Aul. Ita mihi ad malum malę res plane se agglutinant.

¶ Aggrauo as pe. cor. valde onero vel valde grauis sum. a quo Aggrauasco: quod est valde grauis fio.

¶ Aggrego as. pe. cor. Vide in dictione abgrego.

¶ Aglyphos pe. cor. latine non sculptus. Nam α sine γλυφω sculpo.

¶ Agnatio in annascor patet.

¶ Agnati pe. pro. dicuntur qui per virilis sexus personas cognatione coniuncti sunt: quasi a patre cogeniti: inquit Caius iurecon. veluti frater eodem patre natus filius fratris: nepos ve ex eo. Inter agnatos et cognatos: hoc interest quod in agnatis continentur cognati: in cognatis non vtique agnati: vtputa Frater patris. i. patruus est agnatus et cognatus. Matris vero frater. i. auunculus cognatus est. sed non agnatus. Gentilitas vero et agnationem et cognationem complectitur.

¶ Agnatum etiam dicimus quicquid vltra debitum natum est. Unde agnascentia et agnata membra appellantur: quæ abundant. Ply. Membra animalibus agnata inutilia sunt sicut sextus homini semper digitus.

¶ Agnomen pen. prod. dicitur ab agnatione in qua quis natus est.

¶ Agnosco ex ad et nosco: sed d. euphonię causa mutatur in g. licet annomino per duplex nn. scribatur. Et agnoscere quidem dicitur de propinquis et sanguine coniunctis: vt Virg. Agnoscitque suos: letusque ad mœnia ducit. De hoc etiam in dictione cognosco ab γνωω. ι. γνωσω.

¶ Agmen significat multitudinem: Vir. Vocat agmina sæua sororum. Interdum ordinata multitudinem vt est exercitus incedentis: vt Longum per valles pascitur agmen. Interdum impetum: vt apud eundem Et leni fluit agmine tybris.

¶ Aggredior ad aliquem gradior. Et hoc quandoque amice. Plau. in Asi. Etiam tu here hunc amoue abs te atque me aggredere. Quandoque hostiliter vt sit aggredi inuadere. Sal. Ex lateribus ceteros aggreditur. Iustin. Quos ex improuiso aggressus facile fudit. Est enim aggredi gradatim ire et cum insidijs proprium gladiatorum qui gradatim eunt ad dimicandum. Fit etiam quandoque aggressio verbis. Vir. Talibus aggreditur Venerem saturnia dictis. Aliquando aggreditur pro incipere. Lact. lib. v. Omnes tamen illud arguebat quod illo potissimum tempore id operis esset aggressus quo furebat odiosa crudelitas. Aliquando pro tentare. Sal. in Iug. Omnes asperitates superuadere naturam etiam loci vincere aggreditur. Sciendum est quod hæc verba Aggredior/adorior/alloquor/et similia: ad prepositione eis adiuncta cum acto solo elegantius ponuntur quam si simplicia eorum accusatiuo ad preposita iungantur: vt aggredior hominem: non gradior ad hominem Dicimus etiam aggredior te dictis: quasi cum calliditate. Vir. Talibus aggreditur dictis.

¶ Agrigentum vrbs siciliæ. vnde Empedocles philosophus: et phalaris tyranorum seuissimus originem duxerunt. Hinc agrigentinus a. um. penu. producta vt tyrannus agrigentinus.

¶ Agrippinensis colonia dicta est ab agrippina Neronis matre: que vt vim suam externis quoque nationibus ostentaret in oppidum Ubiorum: qui sunt in Germania inferiore in quo genita erat coloniam deduxit.

¶ Agrippę seu ægrippę ab egro partu (vt docet Gellius) dicuntur: quorum in nascendo non caput: sed pedes primi extiterunt: qui partus difficillimus et ęgerrimus habetur: ab ęgritudine et pedibus appellati. Confitos autem pueros esse in vtero Var. scribit capite infimo nixos. sursum pedibus elatis non vt hominis natura est: sed vt arboris. Nam pedes cruraque arboris appellant ramos. caput stirpem atque radicem. Quando inquit contra naturam forte conuersi in pedes brachijsque plærumque deducti retineri solent: ægrius tunc mulieres enituntur.

¶ Agrios: latine dicitur agrestis: ferox/immitis.

¶ Agnus vide infra in aspirandis αγνος. purus: castus: inde Christus agnus dei dicitur. Est etiam arbuscula/qua viæ omnes ornabantur athenis in festo palladis. dicta autem ab α priuatiua et γεννάω genero quoniam inducit castitatem.

¶ Agogus pe. pro. latine dicitur ductor: dux vię. αγωγος απο του αγειν πολλα σημαινει.

¶ Agolum penu. cor. pastoralis baculus: quo pecudes aguntur.

¶ Agon locus certaminis Romę: qui circus flaminius dicebatur: et plerunque ponitur pro ipso certamine quandoque etiam pro studio. Est et agon Victimarij verbum pro agone. Ouid. li. i. de fast. Qui calido strictos tincturus sanguine cultros. Semper agat ne rogat nec nisi iussus agit. Et Sene. lib. iij. controuersiarum Carnifex manum tollat deinde respiciat ad patrem et dicat agon. Quod fieri solet victimis.

¶ Agonia penul. correp. ouium. et agonalia ouium. vel sunt Ludi qui fiebant in honorem agonij dei ab α sine. et γωνια angulus: quia locus in quo huiusmodi ludi fiebant erat sine angulo. Ouid. libro. i. fast. et prius antiquus dicebat agonia sermo. Sunt qui agonia dicta velint sacrificia: que fiebant in monte: quoniam agones montes vocitarent. Unde mons Quirinalis Aggnus: et Collina

porta Agonensis est appellata: sed etiam αγωνια timor sollicitudo concertatio vt Isocrates in anagora τ αγονια sterilitas quedam pertien.

¶ Agonia e. pen. cor. hostia que immolabatur. Antiqui enim agonias ab agendo ostias vocabant. Rursus agonia accipitur pro timore τ sollicitudine q̄ mētem vexat: vt in euangelio. Et factus in agonia prolixus orabat.

¶ Agonus dicebat deus qui p̄sideret rebus gerendis. Et agonius dies erat quo rex agoniā hostiā immolabat. Et agonius molestiam inferens dicitur.

¶ Agonisma. atis. certamen: vt de diuo Anastasio legitur. Suū agonisma gratanter suscepit. Proprie tñ palma seu p̄mium agonisma dicitur.

¶ Agonista qui in agone contendit. Grece αγωνιστης dicitur certator pugil.

¶ Agonisticus a. um. certatorius: qd ad agonē ptinet. Aug. in psal. interp̄tatiōe. Agonistica ista vana τ ludicra non debet affectare christianus.

¶ Agonotheta pen. corr. munerarius: quasi agonis dispositor seu p̄fectus: qui p̄miū certātibus in quolibet ludorū genere proponit: qualis Aeneas apd Virgil. Componit em̄ sic αγωνα αγωνος certamen τ τεθεισ τεθεντος positus dispositor. Augu. Non audis athletam domini ab agonotheta petentē adiutoriū pugne. Ibi. Iste agonotheta nō propterea nos pugnare voluit: vt nos possit benedicere.

¶ Agonizo pe. pro. neut. τ agonizor depo. significat dimico: contendo. Hier. in eccle. Agonizare pro aia tua pro iustitia. Cyprianus ad Mosen. Omnis qui agonizatur in omnibus continens est.

¶ Agoranomus pen. cor. apud Plaut. edilem significat qui in Cap. ait Euge edictiones ædilitias hic qdem habet: mirū q̄ adeo est: nisi hunc fecerunt sibi etoli agoranomū. Dictus agoranomus a foro rerū venalium cui regulam p̄scribit: sed si græcam linguā audire volumus aliud significat. quoniā αγορα και αγορευω; το φθεγγομαι και απο του μενειν νομος: quasi qui fori ius haberet.

¶ Agoreus a nostris nundinarius villa emens ab agorazo emo. Hora. Dauniæ defende decus camœnæ Leuis agoreæ. Agora em̄ forum venaliū dicitur qd etiam pro concione: pro pretio rei: pro re vendita. et pro foro iudiciali quandoq; ponitur.

¶ Agraphus pe. cor. latine non scriptus dicitur

¶ Agyrini: siue Agyrinēses dicti sunt populi ab vrbe Agyrio: siue agurio.

A ante H.

¶ Ah interiectio vide in A littera.

¶ Ahenus a. um idē quod æreus: Virg. Et luce coruscus ahena.

A ante I.

¶ Aio ais ait. aiebam as. at. ai. aisti ait. aimus aistis Aug. Vos adijcientes in malo aistis. Plaut. in Asi. Me vince vnum ex omnibus atq; illā amare aiebas Neuius. Vel ai vel nega. Cic. de fi. bo. Quasi ego id curem q̄ ille aiat aut neget.

¶ Aitibernalis seu aitabernalis perpetuus taberne habitator ab αει semper ꝛc.

¶ Aizon herba semper viua. αει em̄ semp significat: ζωω viuo. Huic herbe datū est ab natura vt humida semper viridisq; durare possit folio carnoso: leni: atq; oblongo. Duo sunt eius genera: vt dicit Cornucopiæ.

¶ Aius deus a Romanis dictus ab eo q̄ aiebat. nā olim Romæ audita vox est silentio noctis clarior humana voce: quæ iuberet magistratibus nunciari gallos aduentare: et vt prouiderent ne Roma a Gallis caperetur: ex eo dictus est deus aius. i. loquēs. sicut docet Cice. lib. ij. de diui.

A ante L.

¶ Ala: qua aues volant. a cuius similitudine ala etiā dicitur locus ille cōcauus subter brachiū in homine quia in eo pili quasi p̄ne nascuntur. Ply. lib. xi. Elephas tantum sub armis duas. scilꝫ māmas: nec in pectore sed citra in alis occultas. Hinc hircinus odor ille cōcipitur. proprie tamen vocatur axilla: a qua fit ala. Cōtra Pris. qui vult axillā per diminutionē fieri ab ala: τ maxillā a mala. Ciceronis hec sunt verba: Quinetiā verba sepe contrahuntur non vsus causa: sed aurium. Quomō autem vester axilla ala factus ē nisi fuga littere vastioris: quā litterā etiā e maxillis et axillis: τ vexillo τ pauxillo consuetudo elegans latini sermonis euellit. Sed hoc nomen quidā aspirāt. Dicitur et asella: vt in sacris litteris. Abscondit piger manū sub asella. Preterea ala dicta est equitū turma: q̄ pedites regat alarum vice. Nam in equitū ordinibꝰ circum legiones dextra sinistraq; tanq̄ ale auium corporibus locabantur. Virg. lib. iiij. Dum trepidant ale: saltusq; indagine cingunt. Inde dicti sūt equites Alares vel Alarij.

¶ Alarius a. um. quod est alæ equitum turme. Unde Alarij equites.

¶ Alatus a. um. ab ala auium quod habꝫ alas.

¶ Allatus vero per duplex ll. apportatus.

¶ Alauda auis: q̄ olim Galerita vocabatur: quia apicem habet: hoc est plumā elatam in capite ad similitudinem galeri: siue galeæ. Var. appellat galericū: et a græcis corydalus dicitur. Postea gallico vocabulo. Alauda vocata est legio quedam apud Romanos. Galli em̄ hoc noie significāt galeā. Unde milites qui galeis vtunt dicti sunt alaude. Scribit Plyn. lib. xi. Alaudā auiculā appellatā quodā galeritā gallico vocabulo etiā legioni nomē dedisse. Ideoq; Cesar cum ex gallijs legionē cōscriberet: alaudā appellauit. De qua legione Cic. ad Atticū sic scribit. Antonius cū legione alaudarū ad vrbem pergere: pecunias municipijs iperare. Militaria em̄ vocabula traducta sunt ab ipsis rebus: que ita nominantur proprie quarū rerum in acie struenda: sui cuiusq; vocabuli imagines ostenduntur.

¶ Alabarches: latine salis p̄fectus: vt est apud Iosephum in vltimo antiquitatis libro. Et fuit apud egyptios τ iudeos honoris appellatio.

¶ Alabande Ionie ciuitas Apollonio rhetore nobilitata. Hinc alabandas τ alabandicus: que sic abinuicem differunt: q̄ alabandicus siue alabandiacꝰ nomen est possessiuum. Unde alabandicos libellos pro barbaris τ ineptis greci capiunt.

¶ Alabandes ciues oppidi dicuntur. Unde carbunculos perfectos alabandes: quasi municipes appellant impolitos atq; rudes alabandicos.

¶ Alabastrum genus marmoris perlucidi et coloribus distincti ex quo fiebant vasa vnguētaria. Mar.

Quot costini redolent alabastra focisque deorum. Dicitur et alabastrus quoniam Plyn. scribit servandis unguentis maxime idoneum nasci circa thebas egyptias. et Damascum Syrie quo prisci Romani sicut aliqui magnates nunc Rome praestando per fenestras lumine utebantur. Similiter alabaster dicitur. Cice. libr. ij. Acad. Quibus etiam alabaster plenus unguenti putrescere videtur. Et lapis alabastrites penu. produ. Plyn. libro. xxxvi. Hunc aliqui lapidem alabastritem vocant: quem cauant ad vasa unguentaria. Hunc lapidem etiam vocant onycem. Sunt etiam myrothetia et narthetia unguentorum loculamenta: sed ut puto tales dictiones improprie capiuntur a latinis. greca enim lingua manifesta est: οτι ασερεει και λαυβαρω in numero plurali τα αλάβασρα proprie pyxides unguentorum et unctionum sine ansulis. Callimachus tamen in hymno palladis in genere mas. posuit. Itaque ab odoribus potius quam odores a lapide dicuntur.

¶ Alabia. graece αλαβια: latine innocentia dicitur. Sed est dictio in greco et in latino corrupta. grece enim scribi debet αβλαβεια οτι βλαβη κακουργια εςι απο του βλαπτειν. Et ideo latine debet dici ablabea penultima producta: quoniam ei diphthongus mutatur in e. longum: ut κυθερεια cytherea. πηνελοπεια penelopea.

¶ Alacer et alacris pen. cor. dicitur is qui ingentis est sensus. hoc est qui viget sensibus universis: ut inquit Ascon. quod est indicium erecti animi atque sublimis: et cuius sensus omnis in suo loco degit sicut econtrario. Lacer dicitur amputatis in corpore membris: hoc est auribus oculis manibus quod ad animum saepe transfertur Illud quoque intelligitur aliud esse alacrem: aliud laetum. Do. alacer dicitur non laetus: neque tristis. Interdum ponitur pro celeri et prompto: quasi sit alis acer. Teren. Quid tu es tristis? quid non es alacris? Cic. lib. i. ad Heren. Si huic sit remissum multos alacriores ad maleficia futura. Idem. Nam cum feras bestias videamus alacres et erectas evadere ut aleri bestie noceant. non est incredibile putandum &c. Interdum pro laeto et veluti in spem aliquam gestienti. Hinc alacritas que secundum Dona. proprie est mutatio quaedam vultus gestientis in spem aliquam: et media est inter letitiam atque tristitiam. Interdum dicitur voluntaria celeritas seu promptitudo ardorve. Liui. lib. iij. Postquam ingenti alacritate clamor est sublatus quod beue vertat gestiorum se illis morem: posteroque die in aciem eductum affirmat Cice. li. i. Tus. in malum accepit. Vir igitur temperatus constans sine metu: sine egritudine: sine alacritate: nulla libidine vexatus.

¶ Alania regio est Scythiae Europe: que ad maeotidas paludes pertingit.

¶ Alanus pe. pro. scythie fluvius. a quo alani populi dicti sunt: iuxta quos sunt Corolani. Amianus scribit alanos dici quos prisci masagetas dixerunt. hi carnibus vescuntur et panem non manducant. Mar. Nec te sarmatico transit alanus equo. Jul. Capi. Alanos in parte Dacie collocat.

¶ Alba nomen est duarum urbium: quarum una est in latio a qua albani populi et Albanus mons: sub quo Ascanius ciuitatem hanc albam condidit: que ut Liui. scribit a situ porrectae in dorso urbis longa: alba vocata est Vulgatior fama est ab omine porce ibidem inuentae; dum a Troia cum patre profugo venisset. Altera est ad lacum Fucinum: a qua albenses dicuntur: quamuis etiam albani quandoque vocentur. Alba etiam sacerdotis camisia dicitur. Alba dea que et albuna: grece dicitur leucothea. eo quod greci λευκην album dicunt: hec prius Ino fuit.

¶ Albana urbs foelicis Arabie est. sicut docet Pto.

¶ Albanus nomen est montis et laci non procul ab urbe unde vaticinium fuit nunquam Romanos Veium capturos ni primo ex albano lacu emitteretur aqua. Item Albanus nomen est duarum urbium: quarum una est in Macedoniae mediterranea. altera in maiori Armenia ubi diuus Bartholomeus fuit decoriatus. Hoc etiam nomine dictus est fluuius albaniae. ¶ Albanus a. um quod est ab alba latii urbe. Unde albani patres.

¶ Albania regio in oriente a colore populi vocata: eo quod albo crine nascantur. Haec ab oriente sub mare Caspium surgens per oram oceani septentrionalis usque ad Maeotidas paludes per deserta ostenditur. In ea albania ciuitas et albanus fluuius. Apud hanc habentur canes ferocissimi qui tauros et leones occidunt.

¶ Albia fluuius Boemie oritur in montibus qui Moraviam Boemiamque diuidunt et magno aquarum actu mediam ferme diuidit Boemiam in occidentem prius mox in septentrionem fluens: ubi exit Boemiam per angustas fauces montium in Saxoniam penetrat: et in oceanum voluitur.

¶ Albium quaere in alpes.

¶ Albus a. um. a greco αλφον. quod candorem significat. Sabini alpum dicunt. Et color qui opponitur nigro. Plau. in Mene. Dic mihi hoc quod te rogo: album an atrum vinum potas? Interdum albus ponitur pro palladio. Unde et exalbesco pallidus fio. Interdum pro bono sicut econtrario nigrum pro malo. Persius. Per me equidem sint omnia protinus alba Hor. Hic niger est: hunc tu Romane caueto. Iuue. Maneant qui nigrum in candida vertunt. Sed haec per translationem.

¶ Album substantiuum: dicitur quod graeci vocant λευκωμα tabula gypsata in qua iudices notari proximique iura scribi solebant. Si quis vero album corrupisset puniebatur: quia praetoris maiestas contempta videbatur. Paul. Si familia alicuius album corruperit non similiter hic edicitur ut in furto. Iudex (inquit Senec. li. iij.) de beneficijs ex turba electorum quem census in album et equestris hereditas misit. Hoc et pyctatium quoque dicitur ut in Alexandro Cesare. Lampridius vulgo matrix appellata. Similiter ea tabula dicitur album in qua singulorum annorum acta litteris mandabantur a pontifice maximo: proponebaturque domi eius ut potestas esset populo cognoscendi. Hique nunc Annales maximi nolantur: ut auctor est Cice. lib. ij. de Orat. Est et album decurionum et cytharoedorum. Nam in digestis titulus deest albo scribendo: ubi docet Ulpianus quo ordine decuriones in albo scriptos esse oporteat.

¶ Albarium dicitur quod illinitur tectorio cum paries pingendus est: quod fit ex calce.

¶ Albidus a. um. pe. cor. quod aliquantulum album: ut granum extrinsecus albidum: intus candens simile conspicitur. Aug. li. xxi. de ciui. dei. pro albo posuit. Lapides igne candente percocti et ipsi fiunt candidi. Et quamuis ille magis rubeat: illi albido colore nitescant: congruit tamen illi luci quod album est sicut nigrum tenebris. Hinc subalbidus parum siue aliquantulum albus: Ply. Ramos habet candidos: folia subalbida.

¶ Albedo: albitudo: et albor pro candore accipiuntur Plau. in Tri. Et item alterum ad istanc capitis albitudinem calliclem aiebant vocari.

¶ Albor albedo. Hie. i Leui. Quod si sursum fuerit in alborem cōuersa sacerdos eū mundū esse decernet. Alborē etiā Apitius vocat qd est albū in ouo quod Plyn. albuginem appellat: Medici albumen.

¶ Albugo pen. prod. macula in oculo. Plyn. lib. xxi. Qua alligata oculo albugines tolli dicuntur. Idem albuginem vocat album in ouo.

¶ Albumē pe. pro. qd ē in ouo albū. vitell⁹ ꝑo croce⁹.

¶ Albeo es. albus sum: vt cāpi niuib⁹ albent. Hinc

¶ Albesco albus fio. Virgi. li. i. geor. Sæpe etiā stellas vento impendente videbis Præcipites cœlo labi noctisq per vmbras Flāmaꝝ longos a tergo albescere tractus. Huius compositū est exalbesco.

¶ Albico as. pe. cor. aliquātulū albus sum. Plyn. lib. xxij. Solidum semen cōijcitur in oculū nec turbat: sz in se caliginem cōtrahit: mutat colorem: sed ex nigra albicare incipit: et tumescit. Similiter accipiuntur. vellico/fodico/candico/nigrico/nutrico: quę formantur ab eorū verbis in sco desinentibus diminutis litteris c. ⁊ s. Et mutata e. in i. vt albesco: albico: cādesco/cādico. Descendūt ab actiuis ⁊ neutris: vt nutrio nutrico: vello vellico: fodio fodico: quæ sine dubio diminutiua sunt. Nam fodico minus est ꝙ fodio: quod non somniculose legentibus patebit in significatione verborum in sco. Prisc. interp̄tatus est albico dicens albico pro albesco: et Horatij affert exemplum. Nec prata canis albicant pruinis. Sunt qui ea apparitiua nominent: qm̄ apparentiā significent.

¶ Albo as. albū facio. Cuius passiuū est albor albus fio. Vnde ⁊ dealbo ⁊ dealbor: quod est multum: siue a sūmo vsq deorsum albū facio. Curius Cic. Nec solere duos parietes de eadem fidelia dealbare. Et illud Lauabis me ⁊ super niuem dealbabor.

¶ Albogalerus pileum capitis quo flamines diales vtebantur. Fiebant em̄ ex hostia alba Ioui cæsa.

¶ Alburnus: Lucanię mons a cādore verticis dict⁹

¶ Alburnū: adeps arboris. Ply. Humor ⁊ cortici arborū est qui sanguis earū intelligi deb3. Est em̄ in toto corpore arboꝝ ⁊ reliquoꝝ aīaliū cutis sanguis/caro/neruj/venę/ossa/medullę. Pro cute cortex: humor sanguis primi plerisq adipes. Hi vocantur a colore alburnū. Hinc exalburno as. quod est alburnū detraho. Idem. E reliquis arborib⁹ siccissima lotos. deinde robur exalburnatū cui nigricans color.

¶ Albunea. fons iuxta Tibur. Virgili libro. vi. Lucosq subacta consulit albunea nemoruz quę maxima sacro Fonte sonat.

¶ Albegmina: partes extorum quę dijs immolabantur a candore eorum dicta.

¶ Albula pe. cor. fluui⁹ ab albo colore aquę: q̄ postea Tyberis a Tyberino Syluio albanorū rege ibi extincto dictus est. Liui. Pax ita cōuenerat: vt hetruscis: latinisq fluuijs albula: quē nunc Tyberim vocant: finis esset. Itē albula dicta est aqua quędā in agro Tiburtino q̄ vt Stra. testatur vulneribus medetur. Mar. Canaq sulphureis albula fumat aquis. Dicit̄ ⁊ albulę pluraliter. Idem. Quod siccę redolet palus lacunę crudarum nebulę qd̄ albularū.

¶ Albion insula britānię: dicta ab albis rupib⁹ quas mare abluit. Postea anglia dicta. vide in anglia.

¶ Albis fluuius qui in duo spatia germaniaz disseminat: vt testatur Strab. li. pri. De hoc Luca. lib. ij. Fundat ab extremo flauos aquilone sueuos Albis: ⁊ indomitū rheni caput.

¶ Albinga oppidū ligurū colonia ad mare deducta: cuius incolæ ligures iungauni vocantur. Ex hoc loco ad monœci pontum stadia sunt. lxx. Dicitur et albigaunum.

¶ Albeus per diminutionem albeolus cum accentu in antepe. tabula lusoria. Cice. de fi. bo. Aut albeoluz poscere: aut quęrere quempiam ludū. Ply. M. Mesalla consul pridie Calendas Octobres diez natalis sui egit: transtulit albeū cum tesseris lusoriū e gemmis duabus latum pedes tres.

¶ Alcæus cū diph. nomē poetę lyrici mitylenei. hic magnific⁹/breuis/diligēs et plurimū Homero similis.

¶ Alces is. seu alces ę. grecorū more animal est e gallia transalpina inuentu rarum: olfactu de longinquo venatorē sentiens: statimq in specus ⁊ latibula se cōdens media inter camelum ⁊ ceruuz similitudine. Sz mares ex his in supercilijs habēt cornua. De his animalibus Cęs. li. vi. ⁊ Iulian⁹ capitolin⁹ mētionē faciūt.

¶ Alceste es. siue alcestis alcestidis. fuit Peliæ filia Admeti Phereorum regis cōiunx: quę maritum tāto amore dilexit: vt pro eo perire non recusauerit. Cum em̄ maritus ęgrotaret oraculo nunciatū est ei posse adhuc viuere si foret alijs ex affinitate vel amicitia qui pro eo sponte mortez subiret. Ceteris id abnuentibus: sola vxor promisit. Iuue. Spectant subeuntem fata mariti. Alcesten. Hiero. Alcestim fabulę ferunt pro admeto sponte defunctam: sed multa essent dicenda: sed vide tragœdiam euripidis alcestin quę impressa est.

¶ Alcyone pe. cor. duę fuisse legūtur. Altera Ceycis vxor: quę viso cadauere mariti in littus eiecto se deiecit in mare iussuq Amphytrites in aues ꝯuersi fuerunt ambo. Altera fuit Eueni fluminis filia, quę post ea Marpesa dicta est.

¶ Alcedines sunt quædam aues: dictæ quasi algedines: q frigidis temporibus in mari pariant. Plaut⁹. Nam hercule tu peristi nisi illam mihi tam tranquillam facis ꝙ mare est olim cum alcedo pullos educit suos. Dicta est e grecis: Alcyone es. vel alcyon onis. Ambro libro Hexa. Alcyone est auis maritima quæ in littoribus fœtus suos edere solet: ita vt in arenis oua deponat medio fere hyemis. nam id temporis fouendis habet deputatum partubus quādo maxime insurgit mare littoribusq vehemētior fluctus illidit quo magis repentinæ placiditatis solennitate auis huius eluceret gratia. Namq vbi vndosum fuerit mare: positis ouis subito mitescit: et omnes cadunt ventorum procellæ flatusq auraruz quiescunt: ac placidum ventis stat mare: donec oua fouet alcyone sua septem dies fœtus sunt: quibus decursis educit pullos. Illico alios septem adiungit dies: quibus enutriat partus suos: donec incipiant adolescere. Tantam autem gratiam minuscula auis diuinitus indultam habet: vt hos quattuordecim dies nautici præsumptæ serenitatis obseruent: quos ⁊ alcyonidas vocant: quibus nullos motus procellosæ tempestatis horrescant. Ferunt hanc auem paulo maiorem passere: pennis purpureis candidis admixtis: collo gracili ⁊ procero: raro visam. Aristotel. libro. viij. de animalibus Alcyonum duplex genus esse scribit: alterū vocale harundinibus insidens: alterum mutum ampliori corpore. Ab alcyone fit alcyonius a. um. vt alcyonij dies. Fitq a greco als quod mare significat: licet aspiretur.

¶ Alcamenes pe. cor. nomē sculptoris ꝓpriū q (sicuti Ply. li. xxxiiij. scribit) Phidiæ discipul⁹ fuit.

¶ Alcmane lydia Sardensis poeta lyricus: filius Damantis claruit. xxvij. olympiade cuz apud lydos regnaret Ardis pater aliatæ. Et cum nimio amore puellam quandam deperiret amatorios cantus primus inuenit. Fertur Phthiriasi morbo interiisse. Nam φθειρω οθεν φθειρ φθειρος και φθειριασις .i. pediculus: quoniam ex putrefactione humorū in poris carnis oriantur.

¶ Alcinous pe. corr. nomē iustissimi phæacū regis a poetis laudati: cuius ędes fuerūt magnificentissimē extructę ⁊ viridaria bifera erant. Unde Papinius. Quid referam alcioni referam pomaria vosq̧ Qui nunq̄ vacui prodistis in ęthera rami. Dicitur etiam Alcinus in odysseia multa Homerus quę nota sunt.

¶ Alcides pen. produ. Hercules gręca significatione a virtute appellatur. Naz αλκη alce virtus: robur fortitudo dicitur.

¶ Alcibiades pe. cor. nomen atheniensis imperatoris summi: q genere ⁊ forma ꝑcipuus omibus rebus aptus fuit. Diues ꝑterea: affabilis: patiens et omni deniq̧ virtute ꝑditus. Et q̄d mirū est vitiis etiā plenissimus fuit. Eius vitā Plutar. luculenter scripsit. Proditum est ꝙ in illum vniuersa ciuitas atheniensium oculos: in illū suspensa ora ꝯuerterāt ⁊ quasi de cœlo missum cōtuentes admirabātur. Fuit hic ex primatibus qui cuz esset procliuis ad luxū ⁊ ad cęteras voluptates ad bonam disciplinā traductus est a Socrate. Nam discendi studio ⁊ sapientiæ amore pellectus extēplo cunctis amatoribus adulatoribusq̧ repulsis ad socraticā disciplinam aīum vertit nusq̄ recedens a latere philosophi sapientissimi.

¶ Alcmena pen. pro. nomē propriū fuit matris Herculis: de qua qui velit multa intelligere legat την εσπιδα του ησιοδου ηοιη προλιπουσα δομους και πατριδα γαιαν ηλυθεν ες θηβας μετ αρηι ον αμφιτρυωνα αλκμηνην θυγατηρ λαοσσοου ηλεκτρυωνος

¶ Alea ludus tabulæ ab alea quodam milite in ocio troiano. Hora. in epist. Quē damnosa Uenus quem pręceps alea nudat. Et cū alea dicatur omnis ludus in varietate fortunę consistens: Unde Mar. de nucibus. Alea parua nuces: ⁊ non damnosa videtur. Sæpe tamen pueris abstulit illa nates. Factuz est vt nō solū pro fortuna: sed etiā ꝓ periculo periculiq̧ dubitatione sumatur: ⁊ ille dicatur aleam iacere: qui se periculo fortunęq̧ cōmittit. Liui. In dubiā imperii seruitiiq̧ aleā imus. Est ⁊ alea nomen vrbis ab aleo cōditore. Papi. in syluis. Aut alee lucis vidit tegeæa sacerdos. Plut. in vita Cęsaris αμερρι φθω κυβος: id ē iactus sit taxillus.

¶ Aleator ⁊ aleo onis. q sæpe alea ludit. Catul. Nisi impudicus ⁊ vorax ⁊ aleo. Nunc aleator dicitur.

¶ Aleatoriū apud Sidoniū sumitur pro ludo aleæ. Ait em̄. Atq̧ illic aleatoriū lassis consumpto sphęristerio faciat. Suet. vocat aleatoriū forum

¶ Alecto vna est ex furiis infernalibus: et latinę incessans interꝑtatur ab a priuatiua ⁊ ληγω desino: q cupiditas nunq̄ satiatur.

¶ Alectorius lapis qui in vētriculo galli inuenitur. Galli em̄ gręce αλεκτωρ dicitur.

¶ Ales quælibet auis ab alis gerēdis: sicut volucris omnē volatile: ⁊ tam mas. q̄ fœ. ge. profertur. Uirgi. Nāq̧ volās fuluus Iouis ales in ęthra. Ponit quādoq̧ pro veloci: ut alite planta. In gtō plurali alituz ⁊ alituū secundū Pris. Uirg. xi. lib. Alituū pecuduūq̧ genus sopor altus habebat. Auis est q̄ parit oua ⁊ pēnis est prędita pręter vespertilionem.

¶ Alecula diminutiuū ab alec. Colu. libr. ix. Datur cāmarus ⁊ riualis alecula: vel si qua sunt incrementi parui fluuiorum animalia.

¶ Alec. Uide infra in dictione halec.

¶ Alemani pen. prod. ꝑpli inhabitātes iuxta lemanū lacum:

¶ Alexādria vrbs ęgypti nō lōge a nili ostio vt Solinus ait ab Alexandro Macedone: vnde illi nomen condita. Urbs fertilissima quaz Dinocrates architectus cōmetat⁹ est mirabili ingenio quindecim millium passuū laxitate ad effigiem macedonicæ chlamydis orbe gyrato laciniosam anguloso dextra: leuaq̧ procursu. Mareotis locus ad meridianā vrbis partez euripo cānopico ostio mittitur. Habuit oliz scholas oim disciplinarum liberaliū. Fuitq̧ ob cōmoditātem maximum totius orbis emporium. Sunt et alię alexandriæ. Una in Scythia super Tanaim. alia in asia: ⁊ alię alibi secundū Ptol.

¶ Aleopetra insula in Męotide. Aleo vide i aleator.

¶ Alexicacon: remedium q̄d fit ad depellenda mala: Sic Hercules dictus fuit alexicacos: ab eo ꝙ defensor esset hominū: hoc ⁊ amuletum dicitur.

¶ Alga herba quę nascitur in aquis marinis: dicta a mari ab algore aquę: siue ꝙ pedes alliget: quia crassa est foliis ex parte supnatantibus. Uirg. lib. vij. Latē riq̧ illisa refunditur alga.

¶ Algor oris. algus us. ⁊ algus gi. dolor: tristitia: ꝑ translationē ponit ꝓ frigore. Plau. in Aul. Inopiā: luctū/mœrorē/pauꝑtatē/algū/famē. Luc. li. iiii. Sollicite euolitant morbis/algorq̧ famesq̧. Plau. in Ru. Uel suda vel peri algu. vel etiā ęgrota.

¶ Algeo ges. alsi. vel alxi. sum. a gręco αλεω οθεν το αλγος αλγεω doleo: patior: vt sit frigus dolor quidam membrorum rigore cōtractus. Ponitur tamen algere pro frigidū esse. Aug. lib. xxi. de ciui. dei. In ęstibus dici sic alget. vt bibi non possit.

¶ Algidus pen. corr. mons ab vrbe. xij. passuū millibus distans ab assiduo frigore sic dictus. Hor. Quæq̧ auentinum tenet algidūq̧. Et ab hoc quoq̧ sylua algida dicta est huic monti subiacens. In cuius ingressu Regillus lacus est.

¶ Algedon latine cruciatus.

¶ Alius a. ud. genitiuo alius penul. prod. vel alii. æ. ii. datiuo alio æ o. Cice. Si res tote alię rei necesse ē similiter sit. Et idem est quod diuersus: vt alia est facies eius a facie mea. Accedit quandoq̧ ad vim comparationis. Quint. At quāto alius fuit ille infelicissimus iuuenis affectus Quo modo aūt differat ab alter. Uide in dictione alter.

¶ Alias res agis. i. nō intēdis ad id q̄d dicit. vt nulla sit in eis attentio aut nugatorias res agis.

¶ Alias aduerbiū: significat alio in loco: vel aliter: vel alio tempore: vel aliquando. Plyni. libro. xxxiiij. Alias fragile et erosum rotarumq̧ vsibus et clauis maxime fugiendum. Gellius. Neq̧ id tamen semper esse sani dixisset: sed alias ocyus fieri: alias serius: id est aliquando.

¶ Alienus a. um. quandoq̧ alienatus dicitur. Sal. Postq̄ alienū se videt. Quādoq̧ diuers⁹: dissimilis: dispar: disson⁹. Idē. Neq̧ solū illis aliena mēs erat.

Quãdoqꝫ non cõſcius: vt apud eundem. Jlle eos in domũ Decij Bruti perducit ꝙ foro propinqua erat neqꝫ aliena conſilij: propter Semproniam.

¶ Alienum ęs: quære ęs.

¶ Alieno as. alienũ vel aduerſariũ facio: ſeu a ꝓpoſito remoueo: repulſando. Plaut. Me alienabis nunꝙ quin noſter ſim. i. a ꝓpoſito remouebis. Sallu. Meqꝫ falſa ſuſpitione alienatũ eſſe ſentiebam. i. repulſum. Teren. Jta nos alienauit. i. aduerſarios fecit. Paul. Jurecõ. Alienationis verbo vſucapionẽ ꝯtineri putat. Vix eſt eñ vt nõ videatur alienare quod patitur vſucapi. Eum quoqꝫ alienare dicimus: qui nõ vtẽdo amiſit ſeruitutes. Huius verbi cõpoſitũ eſt abalieno quod eſt abinuicẽ ſeparo. Cice. in arte veteri. Si auditoris ſtudiũ defatigatio abalienabit.

¶ Alienigenus a. um. penu. corre: nomen compoſitũ a genere. ⁊ ſignificat quod eſt externum: vel alieni generis: vel inter alienos genitum. Valer. lib. i. Adijci noſtris duo eiuſdem generis alienigena exempla nõ abſurde poſſunt.

¶ Alienigena cõis ge. vel ſecundũ Probũ oĩs generis ſumitur in eodẽ ſignificato cũ alienigenus.

¶ Aliter aduerbiũ: fit ab alis huius alis pro alius ſicut declinabant antiqui ⁊ ſignificat contrario modo Virg. Dijs aliter viſum. Teren. in prolog. and. Verũ aliter euenire multo intelligit. i. contra.

¶ Alibi alio loco. Aliubi pro alicubi. Nã dicimus ſolem totum aliubi dimidiũ hoſbus adimi.

¶ Aliunde ex alio loco.

¶ Alioquin ⁊ alioqui vtroqꝫ modo dicitur: et habet penultim. produc. ſignificatqꝫ alio modo: vel ꝙ ſi non vel pręter hoc: vel etiam. Plyn. Hos tibi dedicaui libellos. Nam nec ingenij ſunt capaces quod alioquin nobis perqꝫ mediocre erat.

¶ Aliorſum: verſus aliũ locũ in aliã partem. Teren. in Eun. Vereor ne illud grauius tulerit: neue aliorſum atqꝫ ego feci acceperit.

¶ Aliquis quaſi alius quis: et habet vim pluralem: ꝗuis ſingulariter dicatur. Nõ eñ eſt aliquis niſi de multis. Unde ⁊ apd̕ veteres vario genere numeroqꝫ proferebatur. Teren. Aperite aliquis actutũ oſtiũ Jdem eſt quod quiſqꝫ quiſpiam ⁊ vllus. Et

¶ Aliquo ad aliquem locum: Aliqua per aliquem locum. Alicunde ex aliquo loco. Aliquorſum verſus aliquem locum.

¶ Aliquotiens ſeu (vt quibuſdã videtur) aliquoties ſine n ſignificat aliquot vicibus: ſiue aliquando.

¶ Aliquot tñ pluraliter declinatur: ⁊ ſcd̕m Donatũ ſignificat idẽ quod nec multi: nec pauci.

¶ Aliquãtus a. um. ponitur pro aliquot. Ambro. Factum eſt aũt vt per aliquãtos annos ad conſtantiam hoc factum ab ijs qui viderant narraretur. Hieron. ad Pãma. Cũ aliquãti ex vrbe venientes in eadẽ lectitarent quę ſero me excepiſſe referebant.

¶ Aliquantulus diminutiuũ: ⁊ quãtitatẽ ſignificat Aug. lib. i. de ciui. dei. Jlli aũt infirmiores qui terrenis his bonis ꝗuis ea non pręponerent chriſto aliꝗtula tamẽ cupiditate cohærebant

¶ Aliquantũ modo nomen eſt: vt aliquantũ ocij quaſi aliqua quantitas: Modo aduerbiũ: vt tu es aliquãtum ocioſus.

¶ Aliquãtiſper aduerbiũ: ſignificat aliquãto tẽpore

¶ Aliquando cũ accentu in antepe. ſed temporibus noſtris non ſeruatur etiã a doctiſſimis viris neqꝫ in Virgilio vel Ouidio aut Luca. vel alijs poetis antiquis inuenitur in vſu illam corripi poſitura: habet tria tempora præſens pręteritũ ⁊ futurũ: ⁊ ſignificat aliquo tẽpore: ſicut ⁊ quãdoqꝫ. Ponitur ⁊ pro tandẽ Cice. Valerio. Aliquando nos reuiſas.

¶ Aliquatenus penul. cor. ſignificat vſqꝫ ad aliquã partẽ ſiue ex aliqua parte aut aliqua ratione. Quinti. Verum hoc aliquatenus temporũ mutatio eſt conditione. Aug. lib. xiij. de ciui. dei. Corpus eſt mortale: quoniam a vita quam habet deſeri poteſt: nec per ſeipſum aliquatenus viuit.

¶ Aliquid ſubſtantiuũ eſt vt aliquid vtile.

¶ Aliquod adiectiuum: vt aliquod templum.

¶ Alica pen. cor. potio: dicta ꝙ corpus alat. Hæc fit ex zea quę a noſtris ſpelta dicitur. Tunditur granũ eius in pila lignea: vel lapidis duricia conteritur excuſſis inde tunicis conciditur medulla. Hinc.

¶ Alicarij qui eam conficiunt: venduntve.

¶ Alicaſtrum etiã videtur dici ea forma ab alica deriuari: ſicut ſiliquaſtrum a ſiliqua.

¶ Alipedes penu. correpta. Equi veloces quaſi alas in pedibus habentes.

¶ Aliptes vnctor. Et is erat cuius curæ tradebãtur ij qui in ſacris certaminibus pugnarẽt. Dictus απο του αλειφοιν. i. vngendo αλειφω: vngo.

¶ Aliphe vnctio ſiue pingue dicitur: tamen gręce dicitur αλειφαρ αλειφατος και αλειμμα. Mar. Nec capit immeritas ſordibus vnctor opes. Dicitur etiã aliptes qui vulnera curat. At medicus qui male valentibus ⁊ in lecto iacentibus medetur clinicus appellatur. Jtem aliptes fuit fons apud Epheſum.

¶ Allia ge. fœ. nomen fluuij qui e cruſtuminis montibus pręalto defluens alueo Tybertino amni miſcetur. xi. ab vrbe lapide: vbi magna ſtrage Romani a Gallis profligati ſunt. Hinc allienſis dies dictus eſt tanꝙ infauſtus. Huius nominis prima ſemper producitur. Syl. Maior honorificis ſeſe extulit allia ripis. Ouidius. Hæc erat in faſtis cui dat grauis allia nomen. Luc. Et damnata diu Romanis allia faſtis. Sic Virgilius lib. vii. Quoſqꝫ ſecans infauſtũ interluit allia nomẽ. Ubi Seruius dicit aliud. i. eſſe interpoſitum. Nam ꝙ Luc. li. vij. dicat. Non iſtas habuit pugnę pharſalia partes quas alię clades: non de flumine allia intelligendum eſt cum ibi oſtendat omnes clades quas Romani ſuperioribus temporibus paſſi ſunt non eſſe cum pharſalica clade comparãdas: quæ alias ſuperauit. Aliæ igitur cum ibi prima correpta ſit: eſt ab alius a. aliud.

¶ Allium genus holeris quod comeditur: quod nomen quidam ab olendo: quidam ab halando deriuãt. De hoc infra cũ ab halando aſpirari debeat: Similiter ⁊ haleatum gręce dicitur σκοροδον et σκοροδιον purgamẽta allij. Eſt ⁊ hoc nomine vrbs inter pyrrhum ⁊ Oſtiam.

¶ Alliatum: ab allio pulmentarij. ⁊ intinctus genus eſt. Plautus. Sine alliato fungi fortunas meas.

Terẽn. Ego ſic intelligo. ſine. i. permitte mihi alliato. i. allio nutrito aut illito ⁊c.

¶ Alo is. lui. litum. Unde alitus vel altus ſignificat nutrio: alimentis ſuſtento. Sallu. in Jugur. Et oẽm ętatem arpini altus. Jn rebus tamen incorporeis alere frequẽtius pro creſcere ponitur. Quint. Sed alere facundia vires augere eloquentię. Vergili9. Hos ſucceſſus alit. i. augeſcere facit. Et licet altũ vel alitũ

su pinũ faciat: tamen vt docet Diom. melius dicitur alitus ꝙ̃ altus vitandę ambiguitatis gratia:

¶ Alimentũ quod datur ad vitę sustentationẽ. Scribunt Jureconsulti alimẽtis legatis cibaria ⁊ vestit⁹ et habitatio debebit: quia sine his ali corpus nõ põt.

¶ Alimentarius a. um: quod ad alimentuȝ pertinet. vt lex alimẽtaria: ꝗ̃ prouidebat vt filii alerent parẽtes

¶ Alimonia. pe. cor. idem quod alimentũ.

¶ Alma. sancta siue pulchra vel alens ab alẽdo dicta

¶ Altilis: ⁊ in plurali altilia. pen. cor. quicquid domi vel in villis vel in viuariis saginatur: siue sit auis siue quadrupes: siue piscis ab alendo quasi alitilis. Et non solum pro pingui: sed etiam pro opulento ponitur. Plautus in Cis. Prohibet diuitiis maximis dote altili atq̄ opima.

¶ Alumnus dicitur filius vel discipulus: qui ab aliquo velut a patre alitur: siue victu siue moribus siue doctrina. Cic. Dolobellę Mihi vero gloriosum te iuuenem consulẽ florere laudibus: quasi alumnũ disciplinę meę: Idem in Ver. Italia aũt alumnũ suum seruitutis extremo summoq̄ supplicio fixũ videret. Seruius pro educato ⁊ educatore ponit ab alendo deductum. Aug. lib: vii. ciui. dei. Jouem alumnũ coguominauerunt: ꝙ oĩa aleret. Sic Plyn. lib. iii. in actiua significatione dixit de Italia. Terra omniũ terraruȝ alumna eadem ⁊ parens numine deum electa. Cur. li. vii. Oro quęsoq̄ ne humanarũ rerum terminos adeuntem alumnũ commilitonemq̄ vestrum ne dicam regem deseratis: Fallitur ergo Valla super alumni significatione.

¶ Aluus. locus corporis ex quo sordes defluunt ꝙ in eum cibi quibus alimur e ventre delabantur. Sallu. Insimulans sibi aluum purgari. Proprie venter fœminæ ab alendo dicta. Venter est qui videtur. Interdum dicit̃ vas cauatũ: vbi quid reponitur. Et est tã masc. ꝙ̃ fœm. gñis. Cuius dimin. est aluulus.

¶ Aluini dicti sunt: qui aluo languescunt. Ply libro xxi. Linea punica aluinis imposita: multum prodesse dicitur.

¶ Aloe aloes grecum est ⁊ significat herbã amarissimi succi. Juue. Plus aloes ꝙ̃ mellis hȝ. grece αλοη.

¶ Aloeus nomẽ gygantis: cuius filii martẽ dicunt̃ vulnerasse: a quo patronymicũ aloides.

¶ Alopecia morbus in capite humano ⁊ barba ex vitio humoꝝ qui fit cũ profluuio capilloꝝ: dicta a vulpe quam greci αλωπηκα απο του αλωμαι. id est a capiendo: quoniã difficilis sit captu: cum animal sit astutissimum: ꝙ ea crebro id genus morbi patiatur. Ply. Lingua herba est: quę circa fontes nascitur: cuius radix combusta ⁊ trita alopecias emendat.

¶ Allabor penul. pro. Juxta fluo: siue iuxta nauigo. Clau. Siculis allabitur oris. Hinc allapsus. sus. August lib. x. con: Ubi per diem fuero multitudo allapsa blanditur mihi.

¶ Allegoria cum accentu in pe. dicitur alieniloquiuȝ vel potius inuersio. vt aliud verbis: aliud sensu ostendat. Ver. Claudite iam riuos pueri sat prata biberũt Hoc est desinite iam plura canere: quia satis audiuimus. Eius species sunt septem. Ironia. Antiphrasis Aenigma. Charientismos. Parœmia. Sarcasmos. Asteismos: Sed ita dicitur: quoniã αλλος αλληαλλο και αγορευομαι. Jd est aliud dicimus ⁊ aliud intelligimus.

¶ Allego gis. pe. cor. adscribo annoto: quasi iuxta lego. Unde apud Juue. Capitolinũ scribit. M. Antonium philosophũ multos ex amicis in senatu allegisse cũ ędilitiis ac prętoriis dignitatibus Liuius libro decimo. Cęterũ quia de plebe allegebant̃: eandẽ ęgre passi patres. Hinc Allecti dicebant̃ qui ꝓpter inopiam ex equestri ordine in senatorũ numerum assumpti fuerant. Nam patres dicebant̃ qui erant patricii generis. Conscripti qui senatui sunt scriptis annotatis Allectus vero ab allicio idem est quod attractus.

¶ Allego gas. pe. pro. ad hoc mitto. Plau. in Cassi. Quin ea ipsa me allegauit: qui istam accersẽrẽ. Et allegare est adducere. Ply. Tum multa allegauit: quæ ad rem propositã pertinere minime videbantur. Itẽ Deputare. Constituere. Con mittere. Plau. in Cas. Filius aũt armigerũ allegauit suum: qui sibi eam vxorem poscat.

¶ Allelu ya: duę dictiones sunt: quibus significatur. Laudate dominũ. Allelu em̃ (vt Augustinus ait) imperatiui modi est: ⁊ significat laudate. Ya vero vnum est salem: vel vniuersaliter scȝ deum. Hier. Yia apud hebræos vnum est de decem noĩbus: et in illo psalmo. vbi legimus. Laudate dominũ quoniã bonus est psalmus: in hebręo est allelu ya. sunt duę partes hebraicæ

¶ Allicio cis. pe. cor. allexi allectũ ex ad ⁊ lacio significat attraho. Inuenitur ⁊ alliceo allices allicui: in eadem significatione. Piso lib. historiarũ primo. Amius vnius pręmio multorũ allicuit aĩos. Sępius tamen in tertia coniugatione: ꝙ̃ in secunda vtimur. In infinitiuo autem difficulter dignoscitur: cuius magis sit coniugationis quale est illud Ciceronis libro primo Tusculanarũ. Fieri aũt potest: vt recte quis sentiat et id quod sentit pollite eloqui nõ possit: sed mandare quẽq̄ suas cogitationes: qui eas nec disponere: nec accurate illustrare possit: nec delectatione aliqua allicere lectorẽ hominis est abutentis intemperanter: ⁊ ocio et litteris.

¶ Allecto tas. frequentatiuũ per blandicias attraho. Col. lib. secundo. Ad aquam duci oportet sibiloq̄ allectari: quo libentius bibant.

¶ Allicefacio is. eiusdẽ significationis est: a quo Allicefio. Sue. in Vitel. Pronus vero ad cuiusq̄ ⁊ quacũq̄ de causa necem atq̄ suppliciũ. Nobiles viros condiscipulos ęquales suos oĩbus blandiciis tantumnõ ad societatẽ imperii allicefactos vario genere fraudis occidit.

¶ Alleuo as. penult. cor. in altũ tollo vel de imo ⁊ vbi quid iacet atq̄ proiectũ est sursum leuo. Quintil. Vidi multos: quorũ supercilia ad singulos vocis conat⁹ alleuarentur. Inde per translationeȝ ad qualitatem fortunę: vt idem. Nõ petit vt afflictũ alleuetis nisi et probauerit se infœliciorẽ. Eiusdẽ significationis est subleuo. Suetonius. Dumq̄ surgit inter manus subleuantiũ extinctus est:

¶ Alleuio as. pondus aufero diminuove.

¶ Allex ⁊ allux. dicitur pollex scandens proximũ digitum ꝙ velut insiluisse in alium videtur. Nam grece αλλωμαι. Salio.

¶ Alleotheta latine dici potest aliter posita. αλλως. enim aliter θετα posita. A Prisciano dicitur variatio Nam alloeos diuersus ac varius dicitur αλοιω. permuto. αλοιωσις. permutatio. Confundit antẽ numerum: vt Pars infrusta secant. Casus vt tu mihi quodcunq̄ hoc regni. pro hoc regnũ. Genus. Verg. Dulce satis humor depulsis arbutus hędis. Lenta salix fœ

ro pecori: mihi solus amyntbas. Ad dulce enim quod est neutrum tam masculina quam foeminina reddidit.

¶ Allido is. pe. pro. In pingo quod est interficiendi causa contra aliquid iacio. Lactan. lib. iiii. Etiam conspectu suo vexari acerbissime coniuges suas cernerent violari ac prostitui virgines. diripi pueros. allidi paruulos.

¶ Alligo as. pe. cor. proprie ad aliquid ligo. Col. libro tertio. Arbustinam vitem anteque putes alligare diligenter oportet. Inde alligator et alligatura. Idem infra incisionem et alligaturam falce acuta leniter vitem vulnerato. Per translationem dicitur alligari: obstringi: obnoxium fieri. Terren. in Eunu. Hic furti se alligat. Similiter quis dicitur alligari ad aliquid sine quo esse non possit. Unde dicimus adolescentem alligari ad amicam: qui vix ab ea discedit.

¶ Allobroges pe. cor. populi Galliae transalpinae qui narbonensibus ascribuntur: quorum metropolis est Vienna. Hos quidam volunt esse qui deprauato vocabulo a Sabatiis montibus Sabaudienses pro Sabatenses appellantur.

¶ Allophylus. pe. cor. dici potest alienigena. Nam componitur ex ἄλλο: quod est aliud et φύλον quod est genus gens natio. Amb. lib. offi. Aduersarios suos hebraei allophylos. i. alienigenas latino appellabant vocabulo. Hoc nomine dicti sunt palestini: qui et philistei.

¶ Allodium hereditas proprietas dicitur.

¶ Allubesco is. lubens facio: obedio: faueo. Unde Allubescentia obedientia

¶ Allucinor pen. cor. vana somnio. Allucinatio lucis alienatio vel aberratio: quod et ad oculos mentis transfertur: non minus recte intelligitur obducta quadam caligine in animo. Fit autem a graeco ἀλύειν quod tarditatem significat et animi stuporem.

¶ Alludo pe. pro. blandior congratulor. Lactan. li. iii. Aut homini alludunt animalia. Metaphorice alludere est ea dicere quae ad alium sensum latenter referuntur. Ver. Nec plura alludens ea vox audita laborum Prima tulit finem. Alludere vero ad historiam dicitur Hoc est ad rei fidem verba componere. Et alludere sumitur pro eo quod vernacula lingua dicimus vndezare. Tibul. Ima videbatur talis alludere palla.

¶ Alludio dis. et alludior deponens ex ad et ludius qui pro ioculatore capitur.

¶ Alluo is. iuxta luo: iuxta fluo seu deorsum aliquid lauo. Curtius. Montem leniter alluit praeteriens amnis. Hinc fit alluuio. nis. alluuies et alluuium pro immoderata aquarum violentia vel fluuialium vel pluuialium similiumque quae non tantum agros confundit: sed quandoque eripit et nonnunquam funditus destruit: Sed cum pars alicuius agri impetu fluminis aggregatur in alium agrum: tunc cedit possessionem eius cuius est ager Unde Luc. Illos terra fugit dominos: his rura colonis Accedunt donante pado. Circumluuio autem est cum partem alicuius agri rapidus amnis in alueum suum impulerit: et in modum insulae circumluitur iure vicinioris erit. Val. Alluuies sordida aqua quae aluuit vbi lutum cum aqua non multa. Liui. lib. primo. In proxima alluuie vbi nunc ficus ruminalis est quam romularem vocatam ferunt pueros exponunt. Proluuies proprie sordis profusio. Verg. lib. iii. Foedissima ventris proluuies. Illuuies etiam est immunditia in homine: aut veste aut re quauis alia insita seu iniecta. Terren. in Heau. Pannis oblita neglecta immunda illuuie.

Vergilius lib. iii. Dira illuuies immissaque barba. Elluuies proprie dicitur quod expurgatur praesertim aquarum fluxu quauis et alterius humoris dici possit. Plyn. Quod in tutis notatur oppidis quae minus quatiuntur crebris ad elluuiem cuniculis cauata. Fluuio per translationem a Cicerone ponitur in oratione pro domo sua. Idcirco tu ad labem atque elluuionem ciuitatis sine summa vi peruenire potuisti. Colluuies sordes coeni aut cuiusuis rei coactae. Col. lib. i. Tum etiam nantium serpentiumque pestes hyberna destitutas vligine coeno et fermentata colluuie venenatas emittit. Colluuio idem est quod colluuies. Sed tam per translationem quam proprie dixit. Cic. O praeclarum illum diem cum in illud diuinum animorum concilium caetumque proficiscar. Cumque ex hac turba et colluuione discedam. Proprie dixit Hiero ad Heliogabalum. Negat et sacrilegium esse qui in libidinem sedes dit: qui membra christi et hostiam viuam placentem deo cum publicarum libidinum victimis nefaria colluuione violauit. Diluuium quod varie diluit. Et haec nomina a luo descendunt iuxta praepositiones eorum et sumuntur in fluxu aquae vel humoris alterius aut commixto coeno aliis sordibus.

¶ Alnus genus arboris ex qua primum factae sunt lintres. Luc. Et fluctibus aptior alnus. Unde et pro Cimba quandoque ponitur. Verg. Tum primum fluuii alnos sensere cauatas. Nascitur haec arbor in aqua: nec facile extra vndas viuit.

¶ Alosae pisces sunt clypearum generis Tyberi iuxta Romam laudatissimi qui alio nomine apud Aristotelem et Strabonem Chrissae dicuntur.

¶ Alpes a candore niuium dictae sunt: quia perpetuis fere niuibus albescunt. Nam ἀλφὸς latine macula siue impetigo transfertur. Unde Strabo lib. iiii. scribit alpes alio nomine Albium vocari. Gallica vero lingua. Alpes (vt inquit Seruius) alti montes sunt. Sunt autem montes altissimi qui galliam transalpinam a cisalpina diuidebant. Nunc vero promotis finibus termini sunt Italiae: qui gallica lingua excelsos montes significant in longitudinem. c. millia passuum patent. A supero mari ad inferum vt Celsus tradit. Liuius vero tria millia stadiorum. Has primus Annibal fecit peruios. Incipiunt vt inquit Strab. a sabatiis. Apennius a Genua Inter Genuam vero et sabatia ducenta et sexaginta stadia intersunt. Ab alpes fit alpinus alpina alpinum. penultima producta. Plynius. Gentes alpinae: et venti alpini qui alpibus flant. Unde et Cisalpinus: et transalpinus.

¶ Alphos latine impetigo: siue vitiligo dicitur: quae super faciem corporis immutat: et modo nigra: modo candida est.

¶ Alphabetum nomen compositum ex alpha et beta: quae sunt primae litterae graecae.

¶ Alphesiboeus nomen pastoris ab alpho inuentor quasi inueniens boues.

¶ Alpheus nomen viri et nomen fluminis helidis arcadiae sub mare in Arethusam Siciliae desinentis. Finxerunt poetae Arethusam fuisse venatricem et amatam ab alpheo et fugisse volunt stuprum per subterraneos cuniculos in ortygiam et alpheum fuisse insecutum. Alpheus fluuius ab alphis. id est maculis dictus est quia eius aqua maculas tollit. Pausanias autem quasi in principio libri quinti de graecia illustrata ita scribit.

τὸ ὕδωρ ἐστὶ τοῦ ἀλφειοῦ πλήθει τε πολὺ [illegible] καὶ [illegible] Et subdit περὶ δὲ τοῦ τὸν πολλὰ λέγεται

ο τι αιμφ εικὼν ϕευτης ερα σωματι Δε αυ τον αρεϐου ονς. Et multa alia scribens declarat hanc fictionem.

¶ Alsiosi dicunt qui sunt nature frigentis: quiq; a frigore lęduntur. Var. Stabulatur pecus melius ad hybernos exortus si spectat quod est alsiosum. Idē Quod est alsiosum id vt pleriq; lapide aut testa substerni oportet caprile quo minus sit vliginosum

¶ Alter alterius. vel alteri re ri. Ter. in Heau. Hoc ipsum altere dū narrat forte audiui. Et ad vnum de duobus dicitur: vt annibal in transitu alpium amisit alterū oculū. Siue ad vnā duarū partiū. Cic. Duplices similitudines esse debent vnę reruz alterę verborum. Sue. Nec cessauit ex eo alterum alter criminari Vergi. Aurea mala decem misi. cras altera mittam.

¶ Alius de pluribus: vt alii virtutē pręponunt: alii voluptatē: alii indolentiam. Interdū tamen alius de duobus dicitur: vbi diuersa conceduntur: vt alia est facies mea: alia tua. Alter ad vnum de duobus refertur. Item alter ponitur pro secūdo de duobus pluribusve vt altero mense repudiaui vxorem. Et hic est alter annus belli punici. i. secūdus a belli punici origine. Aliquando pro ipsis duobus: vt vnus aut alter. i. vnus aut duo. Et alter nō est secūdus sed tertius: sicut docet Do. Terē. in Andria. Sed postq; accessit amās preciū pollicens vnus: et Item alter. Nam tres simul aderant. Et Verg. Alter ab vndecimo. Aliquādo ponitur pro alio. Ply. Tabulas plures pinxit e quibus vnam in foro: alterā in comitiis: duas in Pōpeii porticibus videmus. Aliquando pro aduerso ⁊ nō bono vt in auguriis: altera cum appelletur auis quę vtiq; prospera nō est.

¶ Altero as. pe. cor. vario ⁊ quasi alterū facio. Oui. in Fast. Ille suā faciē transformat ⁊ alterat alte. Sūt qui dicant hoc verbū in oratorū vsu nō esse ⁊ philosophis ęgre concedi extra q; pro eo quod est alterno: vt Ouid. in Me. Alterat vndas.

¶ Alter eris. siue alteres eris. pe. pro. ⁊ genere masc. significat massam plumbeā qua ad exercēda corpora in gymnasiis vtebantur. Mar. Quid pereunt stulto fortes altere lacerti Exercet melius vinea fossa viros. Dictus alteres a ἀλλομαι: quod est fallo. Nā circunducebant alteres dum saltando se exercerent

¶ Alternis aduerbiū vicissim nunc vnū: nunc aliud Verg. Alternis dicetis amant alterna camœnę.

¶ Alterno as. vicissim alterū duorū pono qđ vernacula lingua dicimus: mo luno mo laltro scambiare. Col lib. vi. Dabimus operā in ordinibus disponēdis pari vernaculas ⁊ acinas alternemus. Hinc alternatio per vicem successio: et compo. subalterno

¶ Alternatim aduerbiū significat per vices

¶ Alteruter quiuis e duobus siue alter ex duobus: hoc est o luno o laltro. Ci. in Verg. Video necesse esse alterutrū. Cęlius. Cic. Pompeius dicitur valde pro Apio laborare: vt etiā putent alterutruz de filiis ad te missurū. Hier. in Gene. aliter posuit. Diuisiq; sunt alterutrum a fratre suo.

¶ Altrinsecus pe. cor. aduerbiū ab alter formatū significat aliunde. Lactā. lib. de opi. Aures duas quarum duplicitas incredibile est quantā pulchritudinē prębeant: q; tum pars vtraq; similitudine ornata est tum vt venientes altrinsecus voces facilius colligantur. Item significat iuxta alterā partem. Plautus in pseu. Assiste altrinsecus atq; onera hunc maledictis Idem in Au. In ensiculo mei nomen patris post altrinsecus est securicula: item aurea litterata. Hiero. ad Pamma. Vbi proprietas singulorū est: ibi altrinsecus diuersitas:

¶ Altercor. caris. significat mutuo iurgia iactare: criminari ⁊ clamose inficiari ⁊ quasi aduersam partē tueri. Dicitur ⁊ alterco. Teren. Scio cuz patre tuo dudū altercasti. Hinc altercatio quę vt docet Quin. lib. vi. Constat aut intensione aut depulsione.

¶ Altinū pe. pro. Vrbs olim in littore Venetię florentissima fuit a qua altinates dicti sunt.

¶ Altus ta. tum. potest esse participiū ab alo alis. et nomen quo significatur pars superior: et quandoq; inferior. Altitudo enim nomen est mensure. Vnde dicimus altum cœlum ⁊ altū mare. Quinetiā altum ponitur pro cœlo ⁊ mari. Vergi. Hęc ait ⁊ maia genitū demittit ab alto. Idem. vix e conspectu siculę telluris in altū vela dabant lęti. Et altum vocamus profundiorē maris partem ⁊ a terris remotiorē. Sallust. Et piscatoria scapha in altum nauigat. Per translationez quoq; ponitur pro excelso ac glorioso. Vergilius. Te sine nil altū mens inchoat. Et pro veteri. Idem. Altius omne expediā prima repetens ab origine factum. Et pro magno: vt sic pater ille deū faciat: sic altus Apollo. Et pro obscuro ac recondito: vt quid me alta silentia cogis rumpere. Et illud. Manet alta mente repostum Iudiciū paridis. hinc fiunt cōposita. Altisonus pe. cor. qui ex alto sonat. Altitonans pe. cor. qui ex alto tonat. Altiuolans pe. cor. qui in altū volat.

¶ Altanus pe. pro. ventus qui in alto. i. pelago est.

¶ Altimeter pe. cor. instrumentū quo metiuntur alta.

¶ Altare ab altitudine dictum est. Nā antiqui in ędificiis a terra eleuatis sacra faciebant diis superis in terra diis terrestribus: in effossa diis infernalibus. Altare superis tantum consecratū erat. Ara tam superis q; inferis.

¶ Althęa cum diphthon. Nam gręce ἀλθαία dicitur malua agrestis. siue Mabię viscus qui a glutinosa est Nascitur in locis humētibus: cuius radices decoctę et diligenter mixtę porcino adipi ad sublenindū dolores vel tumores vulnerū valde vtiles comprobantur Est ⁊ althęa propriū Melagri matris nomen

¶ Alueus siue aluus vt Var. testatur: est cauata cortex vel vimineū vasculū manu factū in quo quid propter concauitatē reponitur. Hiero. ad Demetri. Habeto lanam semp in manibus: vel staminis pollice fila deducito: vel ad torquenda subtegmina in alueolis fusa vertantur: aliarūq; neta aut in globū collige: aut texenda compone. Apud Iul. Capitolinū legimus cum in Cęsareana familia paruuli in testudinis alueis lauarentur nato Albinio Ceionū posthumū eius patrez munere testudinis a piscatore cum hoste accepto illaz ad excaldationes pueriles dicasse. Vnde ⁊ locus vbi apes mellificāt. alueus siue aluus dicitur a mellis alimonia vt Var. existimat. Ply. lib. xi. Alueos ex cornu spectatos esse. i. apum aluearia. Dicitur ⁊ Alueus venter cuiuslibet rei inanimatę. Vnde ⁊ pro fluminis fossa per quem labitur flumen quandoq; sumitur. Verg. Assuetę ripis volucres ⁊ fluminis alueo. Aliquando pro naui: siue pro ipsius nauigii receptaculo: vt apud Proper. Aut quidnā fracta gaudes neptune carina Portabat sanctos alueus ille viros. Liui. lib. xxi. Alueos informes raptim faciebant. i. nauiculas. Declinatur ⁊ hoc alueum. Fest. Naustibulū alueum est ad nauis similitudinē factum

¶ Alueolus & alueolū cum accentu in antepenultima diminutiuū est pro vase cōcauo: vt est apud Dan. prophetā Abacuc intriuerat panes in alueolo: vt ferret messoribus. Itē accipit pro loco in quo pullos pariūt columbi. Col. lib. ix. Qua in alueolū ligneū conferat Itē pro tabula lusoria. quę alio noīe dicitur latruncularia: & aleatoria ab aleis & latrunculis. i. calculis: et triuialiter scachis quibus hinc bisseno puncto illinc quadris discoloribus vtimur ad ludū. Iuue. Laternā illud em̄ vestris datur alueolis qd̄ &c.

¶ Aluearū qd̄ & alueare & per apocopē aluear sumit pro loco vbi sunt aluei. Quandoq; etiā pro alueorum copia eodē in loco collocatorū mellificantiū

¶ Aluus ab alluendo dicta est. Et proprie dicit qua sordes effluunt siue eluunt. Ply. lib. xx. Pepones qui vocantur refrigerāt maxime in cibo & emolliūt aluū. Quandoq; capitur pro ventre qui apparet. Col. lib. viii. Nisi obesam ingluuiē atq; distentā in pabulis aluum demerserit & refrigerauerit. Itē aluus vbi apes mellificant. Var. Si ex aluo minus frequētes exeunt

¶ Alumen pe. pro. salsugo terrę. Efficitur hyeme ex aqua & limo & estiuis solibus maturat: dictū a lumine q lumen coloribus tingendis prestet. Ply. Sale aceto alumine postea exharenatur.

¶ Aluta pe. pro. pellis a luteo colore dicta. Ces. li. iii. Anchore pro funibus ferreis catenis: reuinctę pelles pro velis alutęq; tenuiter confectę. Item aluta dicitur pellis mollior & ad calceos & ad cętera opera facienda concinnata. Sumitur etiā quandoq; pro sacculo seu marsupio. Iuue. Appositā nigrę lunam subtexit alutę.

¶ Alutarius coriarius hoc est pelliū & coriorū cōcinnator. Plaut. Hic alutarius credo. Proprie tñ aluta tu tenuiorū pelliū dicunt. Coriarii crassiorū. Et alutarius piscis vocatur a Plynio. ob similitudinē alutę pellis.

¶ Alutamen alutamentūve a veteribus dicebatur opus ex concinnatis pellibus factū.

¶ Alyba regio nō longe a mysia vbi argenti fodinę esse ab Homero traduntur.

A ante M

¶ Am prępositio grǽca quę plerunq; cōposita inuenitur: significatq; circū. Cato separauit cū dixit. Am terminū. Verū quando cōponitur cū dictione incipiente ab a. e. i. o. u. interponit b. euphonię causa vt ambages ambio: ambesus: ambigo: amburbiū: ambarualis: ambustus. Si vero cū c. h. s. q. mutat m in n. vt Ancisus: anhelo: anfractus: anquiro: cum p remanet integra: vt amputo.

¶ Amalthea pe. prod. nomē fuit nutricis Iouis. Nā ipsa cū sorore sua Melissa Iouē puerū caprino lacte ac melle pauisse feruntur.

¶ Amanuenses a manu vocabulū formatū: quo dicti sunt serui: qui & a manu dicunt: quorū opera & manu in scribendo perinde: ac scribarū vtimur.

¶ Amando as. alio mando siue alio deputo: cū quis alio mittitur: & a loco vbi est remouetur. Ci. pro Roscio. Amandauerat hunc sic vt esset in agro: ac tantūmodo aleretur ad villā vt commodis oībus careret. Admando vero significat ad aliquem vel aliquo aliqd cupiā cōmitto. Plau. in Pe. Reuertor rursus denuo Carthaginē si quid admandare vultis aut curarier argentū misi qui dederit nugas egerit.

¶ Amanthes populi sunt in aphrica troglodytis proximi apud quos tū salis tū carbunculorū gemmarūq; copia est. Auctor Solinus.

¶ Amaracus. penul. cor. Cynarę regis cypri puer qui casu lapsus dum ferret vnguenta fregit alabastrū. deinde cū nimio dolore contabuisset versus est sansucū: quę ex eius noīe Amaracus cœpta est appellari. Verg. Ubi mollis amaracus illū floribus & dulci aspirans complectitur vmbra. Herba est quā vulgo maioranā vocant.

¶ Amaraciū pe. cor. siue sansucinū oleum: quod fit ex amaraco. Ply. lib. xxi. de sensuco loquens. Fit ex ea oleū quod sensucinum vocatur: siue amaracinū ad excalfaciendos emolliendosq; neruos. Lucreti. Postesq; superbos iungit amaracino et foribus miser oscula figit.

¶ Amaranthus flos est ab immortalitate nomē trahens. Unde immortales amaranthi. Nunq̄ em̄ marcescit. Fitq; ab α priuatiua particula & μαραινομαι: siccor: tabesco.

¶ Amaritudo & amaror pro eodē accipiuntur. Nā significant insuauitatē & asperitatē. Et per translationem animi sollicitudinē. Verg. ii. Geor. Tristia tentatū sensu torquebit amaror.

¶ Amarulentus: amaricatus afflictus ex maliuolentia. Gelli. Amarulentus librū maledicentissimū conscripsit.

¶ Amarico as. pe. cor. amarū. i. asperū facio: & quasi exacerbo. Aug. Ipsi amaricauerunt deū: qui peccando in eā ęgritudinē deuenerunt.

¶ Amarescere. i. amarū fieri. Palladius. Amigdalus si rodatur amarescit.

¶ Amaramis (vt refert Iosephus) fuit nomē patris Mosis.

¶ Amanus pe. pr. mons Cilicię siue (vt quidā putāt) Cappadocię: qui & Taurus dicitur.

¶ Amath. nomen filii chanaam qui auctore Iosepho Amatheos instituit: qui & amathi dicuntur.

¶ Amasenus. pe. pro. fluuius Volscorū. Est & alius in Sicilia eodē noīe: de quo Ouid. xv. Metam. Nec nō sicanias voluens amasenus arenas.

¶ Amasias nomen propriū iudęorū regis quo significatur populū tollens.

¶ Amasis pe. pro. nomen propriū regis ęgypti: cuius tumulus fuit vna pyramidū dicente Luc. lib. ix. Nō mihi pyramidū tumulus euulsus amasis. Hic legem condidit vt quisquis quotānis apud presidē rationē vitę redderet: demonstraretq; vnde viueret aut quo questu sustentaret: qui hoc nō faceret morte afficeret Hāc legē Solon ab ęgyptiis trāstulit ad Athenienses

¶ Amauroses: latine dicunt oculorū obscuritates sine vllo euidenti vitio lumen eripitur sicut hebetudo.

¶ Amaxei siue amaxarii aurigę moderatoresq; vehiculorū. Nā gręci ἄμαξαν currū appellant. Et quod nos septētriones in cœlo vocamus illi amaxan vocant quia simile plaustri hoc sydus vocatur. Scribit Iul. Capitolinus q maximinꝰ amaxas manibus attraheret rhedā onustā solus moueret.

¶ Amaxobii populi inter Sarmatas qui & ipsi nomē acceperunt a plaustris quę habent pro sedibus et in quibus vitā ducunt. Amaxā em̄ gręci plaustrū & βιον vitam degunt.

¶ Amathus pe. cor. untis. cypri ciuitas est: vt sentit

Ply. Veneri sacra. Verg. lib. x. Est amathus: est celsa mihi paphos atq; cythera. Ouid. Piscosamq; gnidō grauidamq; amathunta metallis. Inde fit Amathūteus a. um. pe. pro. Idē lib. x. Luctātes vitulos amathunteasq; bidentes. Similiter Amathuntius tia. tium. Ver. in Cirl. Naz te iactari nō est amathuntia nostri.

¶ Amazones penu. cor. Scythicæ fœminæ iuxta Tanaim primū inhabitātes: deinde ad loca iuxta Thermodoonta fluuiū deuenerūt: quæ magnā Asiæ partē occupauere. Dictæ amazones eo q mammis careant ab α sine & μαζος mamma. Mos em fuit amazonibus interfectis maribus quos genuissent seruare fœminas earūq; infantiū māmas dextras inurere: ne impedimento sint ad pugnā conserendā & ne sagittarū iactus impediat. Vel amazones ab α et μαζης. id est pulte seu pane: quasi sine pane: eo q nō pane vescerentur: sed carnibus. Alii ab αμα & ζην. cū aspiratione in principio tanq; in cōmune viuentes dictas putant. Harū regio amazonia dicitur. Aliæ fuerunt amazones: quæ in aphrica floruerūt: quæ ob id libyæ dicuntur. De quibus scribit Dio. lib. iiii. quæ olim aduersus Gorgonidas fœmineū duxerunt exercitū: easq; occiderūt. Deus Eschylus tragicus i prometheo ita scribit εν αμαζονων σρατον ισ εισ στυγανορα ... θεμισκυραν ποτε κατοικιουσιν. Eustathius multa in cōmentariis Dionysii libyci sed Stephanus byzantius in libro de populis & vrbibus aliā rationē dicit cur vocent amazones. Ait em αμαζονεσ δε εκληθησαν απο τησ νυμφησ αμαζονιδοσ θυγατροσ τησ σαμορνησ: et multa alia

¶ Amaryllis amarillydis. nomē fuit rusticæ propriū de qua Vergilius.

¶ Ambio bis. iui. vel bii. itum. ex am & eo is. per mutationē. e. in i. & b. intercepta significat pprie circuo: concludo. Verg. Quæ rapidus flāmis ambit torrentibus amnis. Iul. Firmicus. Pompeii post tot triumphos ad nili fluminis ripam ceruices inuictas et regias & quas totiens purpura triūphalis ambierat. Per translationē vero ambire ponitur pro blandiri interpellare circūuenire. Verg. lib. iiii. Quo nunc reginā ambire furentē audeat affatu. Quoniā vero romani dū honores & magistratus quærerēt circuire singulos solebāt: prehensare dextras: rogareq; vt se suffragiis adiuuarent factū est vt ambire capiatur pro honores quærere. Interdū etiā significat simpliciter desyderare. Hiero. ad Dama. Campenses cū Tharsensibus hereticis copulant. Nihil em aliud ambiunt q vt auctoritate cōmunionis nostræ fulti tres hypostases cū antiquo sensu prædicent. Aug. lib. viii. conf. Quæso te oibus istis laboribus nostris quo ambim⁹ peruenire: quid quærimus? Terē. vero in And. Nisi vides nisi senis amicos oras ambis: i. nihil agio. Et ambire rogare. Hora. lib. car. Te pauper ambit: sollicitat te ruris colonus.

¶ Ambitus ta. tum. pe. pro. participiū circuitus: vt Iussit & ambitæ circundare littora terræ.

¶ Ambitus tus: pe. cor. nomen pprie circuitus. Lau. libro primo. Lætalisq; ambitus vrbi. Dicitur & ambitus locus inter vicinorū ædificia duorū peduz & semis ad circumeundi facultatē relictus. Ex quo honoris ambitus dici cœptus est. Sal. Legibus ambitus interrogati pœnas dederat. Est em ambitus crimē affectati honoris. Nā qui vera virtutis via ad honorē aspirare nō potest: is ambitione contendit: quæ vt inquit Sallust. multos falsos fieri coegit. Hinc latæ leges ad ambitū puniendū: qualis lex Calphurnia. Capitur interdū pro specie quadā fauoris & captatione misericordiæ. Quin. Si iuuenis innocentissimus iudices vti vellet ambitu tristissimæ calamitatis poterat allegare vobis amissam in oculis oim cogitationum temeritatē. i. misericordiā captare ex cōmemoratione maloꝝ. Et ambitus dicitur quod græci periodon vocant cū sententia certa quadā descriptione definitur: Sed hic constat ex mēbris quæ cola dicuntur et cæsis quæ comata appellant.

¶ Ambitio circuitio. Amb. Sinus i quo christus requiescit nō corporis gremio præparat: nec vestimentorū ambitione cōponitur: sed virtutū operatiōe colligitur. Sumitur & pro honorū & laudis immoderata cupiditate Est em in animo: cuius etiā ipsa ambiētis actio: ambitio dici possit. Quintil. lib. i. Et licet ipsa vitiū sit ambitio: frequenter tamen causa virtutū est

¶ Ambitiosus: qui immoderate appetit honores: et qui misericordiā fauoremq; impertit. Quintil. lib. i. Nō sum ambitiosus in malis: nec lachrymarū augere causas volo: vtinā esset ratio minuendi. Oui. lib. iii. de pon. Sed tn̄ hoc factis adiungo prioribus vnum Pro nostris vt sis ambitiosa malis.

¶ Ambages pe. pro. significat verborum circuitus. Ver. li. ii. Ge. Nū hinc te carmine ficto. Atq; per ambages & longa exorsa tenebo.

¶ Ambagiosus. sa. sum. quod abundat ambagibus. Gel. Neq; præcepta dicunt. sed lubricantq; ambagiosa coniectatione nitentes inter falsa & vera.

¶ Ambactus circūactus circūductus & lingua gallica seruus appellatur.

¶ Ambesus pe. pro. Vide in dictione edo.

¶ Ambaruali ex ambio & aruali: quod ab aruis est compositū. Sacrificiū dicitur q arua ambiat victima. Verg. Terq; nouas circū felix eat hostia fruges Festus tamen ab ambo videtur cōpositionē deducere dicens. Ambaruales hostiæ appellabant: quæ pro aruis a duobus fratribus sacrificabantur.

¶ Ambiani siue ambianenses populi sunt galliæ narbonensis cōtræ: quos Ply. lib. iiii. beloacis cōiungit

¶ Ambigo gis. pe. cor. ex am & ago: pprie significat circūago circūdo. Aug. Quibus muris ambigare. Unde ambactus & ambages. Itez ambigere est dubitare. Unde ambiguum Itez discordem esse. litigare. Teren. in Heau. Simo & crito vicini nostri hic ambigunt de finibus me accepere arbitrum.

¶ Ambiguū dubiū q in ambas agi partes aio potest licet & de pluribus intelligi quandoq; possit Ci. li. i. ad heren. Ex ambiguo controuersia nascitur: cū scriptum duas sententias aut plures significat hoc modo Tullius meus heres Terentiæ vxori meæ. xxx. pondo vasorū argenteoꝝ dato quæ volet post mortē eius preciosa vasa & cælata magnifice petit mulier Filius se q ipse vellet in. xxx. pondo ei debere dicit. Constitutio est legitima ex ambiguo.

¶ Ambo ex græco αμφω videtur deductū. Et nō dicitur nisi quando præcesserunt duæ dictiones: vt Plato et Aristoteles ambo philosophi. Vel cum hæc dictio duo vl' vidi duos hōies ambos mihi amicos: vel cum de iis loquimur: quæ tantūmodo sunt duo vt perdidi ambos oculos. & ambas manus.

¶ Ambidexter dicitur qui ita leua manu vtitur vt

dextra. Grece αμφοτερο δεξιος. Hieron. con. Joui. Aioth ille iudex αμφοτερο δεξιος. id est ambidexter. Hic etiā scęua dicitur a latinis. Scribit Albertus li. secundo de aialibus causam propter quā quis agilio re sit sinistra ꝙ̃ dextra: quia videlicet hepar ⁊ cor virtutes suas mittunt in sinistrum latus ⁊ a dextro remouentur.

¶ Ambracia vrbs in Epiro pyrrhi regis ab ambrace rege. Hanc Augustus Nicopolim a victoria noiauit. Fuit hęc ciuitas ornatior reliquis ciuitatibus. Hinc Ambraciensis ⁊ ambraciotes: siue ambraciota. Unde Theombrotus ambraciota dictus est: qui cū Platonis librū de ęternitate animarū perlegisset pręcipitē se dedit in mare.

¶ Ambrices pe. cor. sunt tegulæ quę transuersę asseribus ⁊ tegulis interponunt̄ inquit Festus: vbi per asseres canterios etiā intelligimus. Imbrices vero tegulę quibus incuruis domus tegitur.

¶ Ambrysus pe. cor. nomē est duarū vrbiū quarum vnā Stra. locat in phocyde alterā in boetia. Quidā etiā Amphrysum recte dici affirmāt. Pausa. Ambroson quandoq; vocauit ab heroe sumpto noie.

¶ Ambrones gentes quędā Gallię: quę subita inundatione maris cū sedes suas amisissent rapinis se alere cœperunt. Hos cū cymbris teutonicisq; Marius deleuit. Hinc tractū est vt turpis vitę hoies ambrones dicantur.

¶ Ambrosia latine immortalitas dicitur. ab α priuatiua: ⁊ βροτος mortalis: vel quia mortales eā nō comedunt: vel quia qui comederent efficerent̄ immortales. sed μ interponitur ad euphoniā. Fabulę ferūt esse deorū cibum nectarq; potionē: ex quo illud Epigrāmatistę. Juppiter ambrosia satur est: ⁊ nectare viuit. Cic. li. i. Tuscu. Non eni ambrosia deos aut nectare aut iuuentute pocula ministrāte lætari arbitror. Ambrosios diuinus ⁊ immortalis dicitur. Diasco. ambrosiam artemisiā cuius verba sunt hęc. αμβροσια ποιησι ην ενιοι βοτρυν οι δε αρτεμισιαν καλουσιν. Alii apium syluaticū. Plyn. Botryn vocat odore nō iniocundo. Idem scribit herbā esse vagi nois ⁊ circa varias herbas fluctuantē. Ambrosius sia. sium. immortalis. Verg. Ambrosięq; comæ

¶ Ambrum gemma nigri coloris.

¶ Amburo pen. pro. circū vro. Plaut. in Epi. Nā ille quidē vulcani irati est filius: quaqua tangit oīe amburit: si propius adstes ęstu calefacit.

¶ Ambulo as. notæ significationis: vt qui ambulat in tenebris nescit quo vadat. Huius cōposita sunt. Abambulo quod est ascendo anteambulo ante alios ambulo. A quo anteambulones dicti suut stipatores et satellites qui honoris gratia aliquē comitādo principem solent præcedere. Sue. in Vespa. Dū euz identidem per contumeliā anteambulonē fratris appellat Mar. sum comes ipse tuus: tumidiq; anteambulo regis. Deambulo: vide alibi. Inābulo spatior. Et proprie inambulare est peripateticorū qui deambulātes disputare consueuerūt. Obambulo: aduersus alios ambulo ⁊ quasi ambulanti me oppono. Perambulo ꝑ aliquid: siue ad finē vsq; ambulo.

¶ Ambulator qui huc ⁊ illuc ambulat. Col. Uillicus: vt ait Cato ambulator esse nō debet.

¶ Ambulatio ambulandi actus: ⁊ locus ad ambulandum: vel per quā ambulamus. Col. Ambulatiōes meridicorū ęquinoctiali subiectę sint: vt hyeme plus solis: et ęstate nimium recipiant. Huius diminutiuū ē ambulatiuncula. Ci. Cū vna me hercle ambulatiuncula: atq; vno sermone nostro oēs fructus prouincię non confero.

¶ Ambulachra pe. pro. ambulationes sunt. i. actus ambulandi. Et aliquando dicunt̄ spacia ad ambulandum vbi cōmode ambulari potest ad satietatē propulsandam.

¶ Ambubaię porphyrione auctore sunt mulieres vagę ac viles quibus nomē ab ebrietate balbutientius verborū videtur esse inditū. Nonnulli ambubaias tibicinas syriaca lingua putāt dici. Hora. Ambubaiarum collegia pharmacopolę.

¶ Amen dictio hebręa: quā nos fideliter scdm aquilę interpretationē dicere possumus ductū aduerbiū ex noie fidei. Scdm vero septuaginta interpretes idē est ac si fiat diceremus. Unde in fine librorū. In quinq; siquidē psalteriū apud hebręos diuisum est. fiat fiat transtulerunt qđ in hebręo legitur. Amen amen: quo ea vere quę supra dicta sunt memorent̄. Unde apostolus asserit nō posse aliquē respōdere amen. i. cū dicta sunt: nisi intellexerit prędicatione.

¶ Amens: qui a mente sua discessit. hoc est qui sine consilio: animoq; quo sapimus. Lucre. Consiliū quod nos animū mentēq; vocamus. Hinc amentia. Terē. in And. Cur meā senectutē sollicito huius amentia? Quidē amentē a demente ita distingunt: ꝙ demens sit qui nō cogitat quid agat aut loquat̄. Amens: qui prorsus insanit.

¶ Amentū omne ligamē significat. Plyni. Cordelię gracchorū matri sedens statua posita fuit soleisq; sine amento insignis: in metelli publici porticu. amentum etiā dicitur lorū quo media hasta religatur vt iaci longius possit. Syri. lib. xiiii. Hasta iuuatur amento. Hinc amentatas soleas ⁊ amentata iacula dicunt̄. Et amentare apud Lucanū pro iacere aut circūdare Jaculum amentauit habena.

¶ Ames amitis mas. gnis. pertica aucupalis. Hora. in Epod. Aut amite leui parua tendit rhetia. Palla. Nunc in amitibus apparetur aucupiū noctuę.

¶ Amerinę. pe. pro. ab amerino Italię oppido vbi plurima erat salix amerina: quā nunc vulgus agnū castū appellat.

¶ Amineū genus vitis regione amines dictū. Nam aminei fuerunt vbi postea falernus.

¶ Ametor pe. pro. latine dicitur: qui caret matre

¶ Ametros latine immensus: immodestus. Ametria immodestia. ab α priuatiua ⁊ μετρεομαι και τε μετρον

¶ Ameria ciuitas in vmbria ante persicū bellū annis nongentis. lxxiiii. condita.

¶ Amethysthus cū duabus aspirationibus et ypsilo gemma purpurea est a colore violę dicta quasi minime ebria ab α priuatiua particula ⁊ μεθυσθεις ebrius siue μεθη ebrietas: tanq; amethystinus color sit sobrius. Ratio nois est ꝙ cū vsq; ad vini colorem accedat: prius tamen ꝙ̃ id degustet in violā desinit. Fulgor in ea purpurę est: nō ex toto igneus sed in vini colorem desinens ⁊ violę similis. Hinc amethystina pen. correpta vasa ex amethystho. Juue. Uendūt amethystina. Ply. Amethysthinū colorē dicimus qui in viola: et ipse in purpureū micat quemq; ianthinum appellauimus.

¶ Amicio cis. pe. cor. iui. itum supinū debet facere. Amixi etiā prēteritū ⁊ supinū amictū facit. Unde amictus

ctus. Est aũt amicire vestire. Hor. Et piper ⁊ quicqd chartis amicit ineptis. Huius cõposita sunt examicio ⁊ circũamicio. Persius. Iã reliqua ex amicis patruelis ps. Circũamicta varietatibus. Veteres amicibor dicebant. Plaut: Subnixus alis me inferã atq amicibor gloriose. In Per. legitur examitis.

¶ Amictus. ta. tum. participiũ idez quod vestitus. Cic. lib. ii. phi. Sedebat in rostris collega tuus amictus toga purpurea in sella aurea coronatus.

¶ Amictus tus. vestis quę superponit alus vestib⁹ quasi palliũ. Tibul. Frustra ita vestes: frustra mutantur amictus. Sunt qui amictum accipiant pro veste magis inferiore.

¶ Amiculum genus vestis a circuitu dictũ qḋ instar pallii humeris circũ inicitur. Val. maxi. Detracto etiã Ioui olympio magni ponderis aureo amiculo iniectoq ei laneo pallio dixit: ęstate graue esse aureum amiculũ: hyeme frigidũ. Laneũ aũt ad vtrunq tempus anni aptius.

¶ Amicinũ pennit. producta vtris pediculus ex quo vinum diffunditur.

¶ Amison pe. pro. ciuitas ponti nobilissima.

¶ Amitto dimitto seu abire permitto. Plau. in Cap. Filius meus illic apud vos seruit captus aulide: euz si reddis mihi postea vnũ nummũ ne duis: ⁊ te ⁊ tunc amittam. Hinc alio pacto abire nõ potes. Ouid. de pont. Nec nocet amisso subdere calcar equo .i. laxis habenis ire permisso. Itez amittere significat perdere. Sallust. Iampridẽ equidẽ nos vera rerũ vocabula amisimus: quia bona largiri liberalitas: malarũ rerum audacia fortitudo vocatur. Item amittere alio mittere. Ter. in Heau. Et prius pecuniã omnẽ quaz abs te amittas filiuz huic quanta phenestrã ad nequitiam patefeceris. Itez ignoscere. Idẽ in Eunu. Vnã hanc noxã amitte: si aliã admisero vnã occidito. Itẽ adimere. Plau. in Asi. Cur ergo minitaris te tibi vitam esse amissurum.

¶ Amiternũ vrbs campanię: ex qua Crispus Sallustius natus perhibetur.

¶ Amita pe. co. patris mei soror quia similiter tertia a me sit atq auia videri possit Vel quia a patre meo amata est. Nã plus sorores a fratribus qȝ fratres dilligi solent propter dissimilitudinẽ personarũ quę ideo minus dissensionis habent: quo minus ęmulationis. Maior amita dicebatur aui ⁊ auię amita sicut ⁊ maior auunculus aui ⁊ auię auunculus.

¶ Amitini pe. pro: dicunt qui ex sorore ⁊ fratre propagantur.

¶ Amor plus est qȝ beniuolentia: licet plęrunq pro eodẽ accipiantur. Ex amore eñ nascitur beniuolẽtia sicut ostendit Cic. Amor eñ ex quo amicitia nominata est: princeps est ad beniuolentiã coniungendã. Differt etiã amor a charitate qḋ amor sit genus charitas species: ille ad oẽs ptinet: hæc ad hoẽs tantũ. Amor singulari numero: plęrunq honestus est: vt amor fraternus. amor patris in filiũ. Cic. Incensus sum amore incredibiliũ virtutũ tuarũ. Potest tamen ⁊ in venerẽam partẽ accipi: Et tunc scdm Aug. cupiditas aut libido vocatur. Ver. Omne adeo genus in terris hominumq ferarũq. Et genus ęquoreũ pecudes pictęq volucres. In furias ignẽq ruunt: amor oibus idẽ. Amor inquit Plau. melle et felle fœcundissimus est: gustu dulce dat amarum: ad satietatez vsq aggerit. Amor formæ ait Seneca rationis obliuio est: ⁊ insaniæ proximus fœdũ minimeq conueniens animę sospiti vitiũ: turbat consilia: altos ⁊ generosos spiritus frangit: a magnis cogitationibus ad humillimas detrahit. Hinc amor pro cupidine: quem veteres amoris deum dicebant. Amores vero plęrunq lasciui sũt Licet quandoq etiã de honesta voluptate dicantur. Cicero lib. i. offi. Formã quidẽ ipsam Marce fili ⁊ tãqȝ faciẽ honesti vides: quę si oculis cerneretur admirabiles amores sui excitaret. De lasciuo. Hier. Amoribus fœminarũ infatuatur. Amor quoq pro cupidine quẽ veteres deũ esse putauerũt accipi solet. Pro. Quicunq ille fuit puerũ qui pinxit amorem.

¶ Amare maioris vis est qȝ diligere. Ci. Dolo. Quis erat qui putaret ad eũ amorẽ quẽ erga te habebã posse aliquid accedere: tantũ tamen accessit: vt mihi denicq nunc amare videar ante dilexisse. In eodẽ sensu idem. Cic. ad filiũ: Sed tamen vt scires eũ nõ a me diligi solũ: verumetiã amari. Teren. tamen contrariũ posuisse videt. cũ inquit. Nõ pol quo plus quẽq amẽ aut plus diligã habeo. Proprie tamen parentũ est diligere: vt pater diligit filiũ. Quod si amo absolute ponatur: capitur pro amore captus sum: hoc est esset inamorato. Plau. Amat filius certũ est. Cõposita hui⁹ verbi sunt Adamo. Deamo. Redamo ⁊ peramo pen. correpta quod est valde vel vsq ad finẽ amo. Cic. li. i. de legibus. Ubi illa sancta amicitia: si nõ ipse amicus peramatur toto pectore?

¶ Amator ⁊ in bonã ⁊ in malã partẽ accipitur. In bonam. Cic. ad Atti. Bibliothecã tuã caue cuiq despõdeas qȝuis acrem amatorẽ inueneris. In malam: vt Amator mulierũ. Amator qui procliuis ẽ ad amandũ naturaliter. Amans ex causa amat: amator fingi potest: amans vere amat.

¶ Amatorculus diminutiuũ. Plau. Nam qui sedulo munditer nos habemus: vix ęgre amatorculos inuenimus.

¶ Amanter aduerbiũ significat beniuole vel cũ amore vt expectatũ meũ aduentũ abs te amanter videbã Amice vero significat quod amicus facit vel facere debet: vt amice facis.

¶ Amatorius. ria. rium. quod ad amorẽ pertinet. Vnde amatoria carmina. Hinc amatorie aduerbiũ quod est ad similitudinẽ amantis.

¶ Amatoriũ substantiuũ genus quoddã veneni: amorem: vel insaniã ingerentis: qḋ ⁊ philtra gręce dicim⁹.

¶ Amatoria dicta fuit vna ex musis: quæ Erato gręce dicitur. Ouidius. Vilis amatorie: vilis mihi candida clio.

¶ Amabile quod est dignũ amari. Plau. Compara labella labellis bella es atq amabilis. Cuius cõtrariũ est inamabile. Mart. Inamabilis sciurus ⁊ frequens phœnix.

¶ Amabundus qui abunde amat. Copiã eñ in bundus terminata denotant.

¶ Amabo cũ accentu in antepenul. Interiectio amatis est: sicut sonat verbum comicis valde familiaris: Plau. Noli amabo verberare lapidẽ ne perdas manũ

¶ Amasius vel amasia qui ⁊ quæ amat vel amatur. sicut amans cũ est substantiuũ.

¶ Amicus ab amando dicitur: ⁊ honesta in re est. Est enim qui amat ⁊ indissolubili familiaritatis iure coniunctus. Paul. Amicos appellare debemus non leui notitia coniunctos: sed quibus fuerint iura cũ patre familias honestis familiaritatis quæsita rationibus

Malus contrariũ est inimicus. Amica quando ad vitum refertur inhonesta in re est quasi concubina. Tu vero nõ amicus es: sed amator eius: quoniã amator est qui ad tẽpus & venereẽ amat. Et amor huiusmodi amatio dicitur. Teren. Here putaui hunc pamphilũ amicũ amatorẽ virũ. Do. Amicus animi est amator corporis. Amator ad tempus: amicus in perpetuum Plau. Nimis pene inepta atq; odiosa eius amatio est

¶ Amicus ca. cum. si iungatur cũ re inanimata significat vtile siue gratũ: vt amicus prati humor: amica frugibus ęstas. amicũ plantis sydus. Hinc fit comparatiuũ amicior nõ amicicior: superlatiuũ amicissimus Item amice amicius amicissime. Sic inimicus inimicior inimicissimus.

¶ Amiculus diminutiuũ. Hora. in Epi. Disce docendus adhuc quę censet amiculus. amicula diminutiuũ ab amica. Ply. Miserat etiã epistolas Romã ad amiculam quandã. Suet. in Cali. Quotiens vxoris vel amiculę collũ exoscularet. Hęc em̃ diminutiua plena blanditiarũ & amatoribus accõmodata sunt.

¶ Amicitia ab amicus fit: quę est studiorũ omniũ voluntatũq; consensus. Cuius contrariũ est inimicitia Ennius. Amicitiã atq; inimicitiã in fronte prõptã gero: sed in frequentiore vsu inimicitię dicuntur.

¶ Amomũ pe. pro. arbor est vt Ply. lib. xii. scribit forma e vitę labrusca frutice venenoso palmi altitudine Aetius tamen amelinus insignis medicus ita scribit αμωμον εοικετην Δυναμιν ακορω πλεονοτι ξηροτερον εςι το ακορον λεπτικωτερον Δεπως το αμωμον.

¶ Amodo cũ accẽtu in antepenultima significat post hac. Apul. Nemo me amodo tam mane egredientem solum videbit.

¶ Amœbęus in prima cũ œ & in secũda cũ ę genus carminis in quo qui canunt vtuntur ęquali numero versuum: & ita se habet ipsa responsio: vt aut maius aut contrariũ aliquid dicat: vt est apud Ver. Vis ergo inter nos. Quoniã αμειβομαι est adinuicẽ respondeo: retribuo & migro et plura significat: inde αμοιβαιος mutuus vicissitudinarius.

¶ Amœnũ cum œ. diphthon. ab a sine & munus: q; sit res grata sed sine fructu. Vel vt inquit Ser. a mœnio munio vel fructu capio. Unde qui nihil pręstant immunes vocantur. Fest. ab amo deriuat cũ ait. Amœna loca dicunt: quę ad se amanda alliciũt. Hinc Amœnitas & amenitudo.

¶ Amœno nas. delectatiõe afficio. Cypri. ad Dona. Et dum in arbores & vites. quas videmus oblectante prospectu oculos amœnam⁹ animã simul et auditus instruunt & pascitur obtutus.

¶ Amolior ris. ex a & molior: quod a mole significat amoueo. Et proprie de his dicitur: quę cũ magna difficultate summouentur. Ter. per translationẽ in An. pro recedo posuit. Proinde hinc vos amolimini. Nã mihi impedimento estis. Admolior cũ d significat suppono.

¶ Amorrhei populi dicti sunt ab Emor patre Sichẽ vel ab amorrheo filio chanaam.

¶ Amoueo es pe. cor. inde alio moueo siue remoueo Plau. in Am. per translationẽ Amoui a foribus maximã molestiã: id est abegi siue abire compuli. Quasi prius dixerat Abigã ego iam hunc venientẽ ab edibus. Quo item modo Teren. in adel. vsus est. Ego hunc amouebo.

¶ Amnestia latine pręteritorũ obliuio dicitur in perpetuũ quasi lex obliuionis μνηςεια memoria dicitur ab μνημη memoria & μνεω cũ α μνησεω.

¶ Amnis fluuius ab am circũ & nare fluere: vel ab ambio. Quia em̃ flumina circumeũt. Ideoq; cornuta pinguntur. Tamen ego credo q; potius a gręco deducat cũ & Calimachus dicit in hymno Dianę. Δος Δε μοι αμφιπολοισ αμνιΔασ εικοσι νυμφας quis interpres calimachi ita scribat αμνισος ποταμος κρητικος αφ ου κρητικας.

¶ Amneses vrbes prope amnes sitę vt a mari maritimę: vnde interamnes q̃ inter amnes positę vel auersę habent amnes.

¶ Ampelus penul. pro. promontoriũ est sicut scribit Strab. in Samo et aduerso drepani montis Icarii. Sed & iuga oĩa quę totã samũ faciunt montosam eodem nõie vocantur ampelos.

¶ Ampelos gręce vitis vel vinea. cũ accentu in antepenultima. Tamen αμπελολευκη ampeloleuce: vel a qualitate coloris vel q; eius radix contrita & corpori infricata teneriorẽ & candidiorẽ cutẽ reddat. Nã et succus baccarũ eius lac vberibus siccis reddit

¶ Amphi latine circũ siue vndiq; aut vtrinq; significat & inde multa componuntur.

¶ Amphibolũ pe. cor. ambiguũ dicitur. Ex αμφι vndiq; & βουλη consiliũ senatus consistoriũ: vel αμφι και βαλεσθαι. i. vtrinq; percutit vt theodorus gaza in quibusdam locis Homeri.

¶ Amphibolia pe. cor. ambiguitas.

¶ Amphibologia pe. prod. dubiũ dictũ. Figura quę fit vicio cõpositionis cũ in ambiguo posita est sententia. Et modo fit per accusatiuũ: vt aio te ęacida Romanos vincere posse. Modo per verbũ cõmune: vt cũ dicimus. Cato iniuste criminatur. Incertũ est em̃ an ipse ab alio crimínetur: an ipse aliũ. Modo per participiũ: vt vidi statuã aureã hastã tenentẽ. Modo per homonyma: vt si quis dicat aciẽ nec exprimat oculi vel gladii vel exercitus. Potest etiã fieri aliis modis Componiturq; ex αμφι & λογια sermocinatio quasi sermo ille sententiã dubiã indicet.

¶ Amphilogos similiter sermo dubius dicitur

¶ Amphibia aĩalia in terris vel in aquis viuentia Amphibion gręci dicunt quod est duplicis vitę. Col. lib. ix. Uenio nunc ad aues quas gręci vocant αμφιβιον. quia nõ tantũ terrestria: sed aquatilia quoq; desyderant pabula: nec magis humo q; stagno consueuerunt ab αμφι και βιος vita q; in ambobus elementis degant. Amb. Quinetiã cũ plęraq; pedes habeãt et ambulandi vsuz eo q; sunt emphibia: q̃ vel in aquis vel in terris viuant: vt sunt phocę crocodili equi fluuiales αμφι circũ βιος vita.

¶ Amphibracus pen. cor. pes est: ex prima et vltima breuibus: media producta: sic dictus q; in vtraq; parte breuem habeat. βραχυς em̃ breuis dicit: vt cupido

¶ Amphimacrus: & amphimacer pen. cor. pes ex tribus syllabis constans prima et vltima longis media correpta vt pallidi: sic dictus q; vtraq; parte longam habeat syllabã μακρος em̃ longus. Est em̃ cõtrarius amphibracho.

¶ Amphimachus nomen viri propriũ.

¶ Amphilochus pen. cor. philosophus atheniensis qui de agricultura scripsit.

¶ Amphitheatrũ pe. pro. dici potest vndiq; spectaculum: q; ex duobus theatris sit factũ. Nã duo theatra sunt. Theatrũ em̃ hemicycli formã habet. Ponit aũt

pro loco spectaculi vbi pugnabāt gladiatores. θεάομαι specto ἐλληνιστὶ δὲ θέατρον.

¶ Amphitryon herculis genitricis coniūx. Unde et patronomicū Amphitryoniades a poetis dicitur.

¶ Amphitrites pe. pro. fingit a poetis esse vxor Neptuni ꝛ signi. mare ab ἀμφὶ circū ꝛ τρεῖν terrere. Mare enī circū se nauigātes pereundi terrore insequitur Hesiodus in theogonia.

¶ Amphitape vestes vtrinqꝫ villos habētes am ἀμφω: quod significat duo. Var. Alterum bene acceptū dormire sub amphitapa bene molli.

¶ Amphimala ꝙ vtraqꝫ parte sint villosa sicut amphitapetes. Erant tunice gausapine ex vtraqꝫ parte pilos habētes: que ꝛ gausapia dicebant. Erāt ꝛ Amphimaschala ab axillis dicta ꝛ ingenuis dicata: sicut heteromaschala seruitiis. Auctor Juli. Pollux. Nā ex altera tantū parte villosum heteromallon vocabāt et malloten quoqꝫ.

¶ Amphora pe. cor. genus vasis vinarii duas ansas habētis sic dicta ꝙ ex vtroqꝫ latere capta ferat. Sūt autē amphore quas ꝛ Ceramia ꝛ Metretas et latine quadrantalia vocāt. alie minoris meusure vt Italice alie minoris duplo: vt Antiochice. Cados aūt a grecis quoqꝫ pro amphoris quādoqꝫ acceptos fuisse scribitur. Nā ꝛ cadus Antiochicus amphoraꝫ capiebat Italicaꝫ. Apud Festum continebat congios octo. i. sextarios. xlviii. Sextarius vncias. xx. ab ἀμφὶ καὶ φορέω τουτέστι φέρω ꝙ sit vas portatile huc ꝛ illuc.

¶ Amphorarius: qui mercedis gratia amphorā portat quē greci Amphoreophoron dicunt.

¶ Amphoterodexios. Grece ἀμφοτεροδέξιος id est ambidexter.

¶ Amphion pe. pro. Jouis ꝛ antiopes: vel secunduꝫ aliquos Mercurii filius: a quo suscepta lyra adeo dulciter canebat: vt saxa ad struendos muros thebanos traxisse dicatur. Hor. Dictus ꝛ amphion thebane cōditor vrbis Saxa mouere sono testudinis. Qd ideo fictū est quia eloquii suauitate hoies rudes ꝛ incultis moribus ad obsequii ciuilis pellexit disciplinā: quod idem Hora. exposuit: nam quum dixisset sono testudinis addidit ꝛ prece blanda. Ferunt hūc inuenisse musicam. De amphione libro primo. Apollonius Rhodius in argonauticis.

¶ Amphyctiones publicū grecie consiliū. Unde decreta amphyctionū citat Demosthenes in oratione p Ctesiphonte. Cōstabat aūt amphyctionū conuētus ex septē grecie ciuitatibus: vt docet Strab. li. ix. Unde aūt amphyctionū nomē deducat docet Dionysius lib. xiiii. Amphyctionē heleni filiū cōmentū esse amphyctionicū consiliū cui ab ipsius noie nomē indiderunt. Hinc Amphyctionicus a. um. vt leges amphyctionice quibus ad concordiā colendā inuitabantur.

¶ Amphrysus pe. pro fluuius thessalie: iuxta quē armenta regis admeti apollo pauisse tradit. Luc. li. vi. Qui flumine puro irrigat amphrysus famulantis pascua phœbi. Hinc amphrysiacus aca. acum. Papi. Aut amphrysiaco pastor de gramine carpsi. Est ꝛ nomen duarū vrbiū. Uide supra in dictione Ambrysus.

¶ Amphissa nomē vrbis in locris. ab amphissa Macraris ꝛ Apollinis filia.

¶ Amphunerinon febris est quotidiana ꝛ ex humoribus corruptis presertim pituita coalescit. Ephimerinon vero vnius diei febris est.

¶ Amplector teris. xus. a quo amplexor aris. frequētatiuum: qd a Prisciano inter cōmunia numeratur. Est aūt amplecti circūnectere. Lucil. Quin amplexetur qui velit ego nō sinā me amplectier. Ci. p Cluen. Auctoritatē censorū amplexato. Dicit et amplexor. Plau. in Cis. Anus ei amplexa genua. Gel. Eumqꝫ cōplexus atqꝫ exosculatus est. Est ꝛ amplexus us. nomē.

¶ Amplū id ē magnū: spatiosum: qd late patet: et per multa diffunditur: quasi omni ex parte plus magnuꝫ dicitur qd in cumulū sui ꝛ magnitudinē crescit.

¶ Amplitudo: Ut Cic. lib. ii. artis veteris scribit: est potentie aut maiestatis aut aliquarū copiarū magna abundantia.

¶ Amplius aduerbiū significat plus. Et quādoqꝫ iūgitur ablatiuo. Ces. cōm. vii. Ita vt nō amplius quattuor digitis ex terra eminerent. Quādoqꝫ actō Uer. Noctē nō amplius vnā Falle dolo. Quandoqꝫ nolatiuo. Ces. cōm. v. Amplius octingente que vno erant tempore a littore discesserant.

¶ Amplio as. ꝛ amplifico as. pro augeo sumunt pro traho. Cic. lib. iiii. ad Heren. Aut istū hoiem nefariū ampliaueritis. Liui. lib. iiii. ab vr. scribit Posthumiā virginē vestalē ampliatā deinde absolutā pro collegii pontificū fuisse sentētia. hoc est per ampliationē in secundam actionem interposita dilatione protractam: vt scilicet bis causam dicere posset. Romani enim iudicia hoc modo peragebant. Nam aut statim sententia dicebatur a iudicibus si absoluendus esset reus aut amplius pronunciabat si videretur esse damnandus: ꝛ tunc iudices dicebāt Nō liquet: hoc est obscura causa est. Hinc ampliatio nascebatur: que appellata ab eo videtur quasi amplius dicendi pronunciatio quia qui ampliabat interposita dilatione rursus ad agendam causam redibat. De hac ampliatione intelligit Cice. Tertia in Uer. acti cū ait. Et si lex ampliandi faciat potestatē: tamen isti sibi turpe existiment nō primo iudicare. Idem pro Cinna. Cum ampliandi potestas esset dixisse sibi liquere.

¶ Ampliuagus a. um. pe. cor. quod in amplum vagatur. Cice. lib. iiii. ad Heren. Ampliuagas imagines reddunt.

¶ Amplustre in plurali amplustra vel amplustria nauium ornamenta: Sed contra communē corruptelaꝫ sine m scribendum opinor attentius deriuationi: ab α priuatiua ꝛ πλέω nauigo: quoniā sine gubernaculo illo puppis nō sit per mare nauigandū: preterea esset prima lōga ppter duplicē cōsonantē. Et ideo Ci. corripit in aratea. Nauibus assumptis fluitātia querere aplustra. Itaqꝫ ad indigentiam nauigationis naui adhibētur: Fest. Nauiū ornamēta q̄ quia amplius erāt ꝙ necessaria essent etiā Amplustria dicebantur sic aplustra vel aplustria sine m: et prima ad placitū. Ideꝫ Fulgent argoe stellis aplustria puppis.

¶ Ampulla per duplex ll. olearii vasis genus quo in balneis vtebant. Apul. in floridis. Hippias pdicauit ampullā quoqꝫ oleariā quā gestabat semet sibi fabricatum. Ci. lib. iiii. de fini. Si ad illā vitā que cū virtute degatur ampulla aut strigilis accedat: sumpturū sapientē eam vitā potius cui hec adiecta. Per translationem dixit. Hora. Proiicit ampullas. p eo quod est verba turgentia ꝛ sufflata abiicit. Sunt enim ampulle ventose ꝛ turgide. Ampulla etiā vas vitreū est: Suet. in Domi. Prandebatqꝫ ad satietatē: vt non temere sup cœnā preter matianū malū: ꝛ modicā in ampulla potiunculā daret.

¶ Amputo tas. pe. cor. Circũputo seu aufero. Hier. ad eius. Aliq viriliи habitu veste mutata erubescũt fœminæ esse ꝙ natæ sunt crinẽ amputant: ⁊ erigunt fascies eunuchinas. Idem in ꝓlogo Judith. Multorũ codicũ varietatẽ vitiosissimã amputaui. Sola ea quæ intelligẽtia integra verbis chaldęis inuenire potui latinis expressi. Hinc fit aliud cõpositũ qđ est peramputo ⁊ signi. perfecte seu totũ puto incido. Col. libro viii. Ferro ꝗ̃ cautissime circũsecari oportet: ne dum amputaẽ etiã qđ infra est aĩal vulneremus. Id enĩ cũ sauciaẽ venenatã saniẽ mittit: quę repressum vulnus ita insanabile facit: vt totũ peramputandũ sit.

¶ Amula pe. cor. genus vasculi ad aquã gestandã qđ religionis ⁊ expiandorũ malorũ gratia gestatur. Dictum quasi amola a moliendis periculis. Huius diminutiuum est amulula.

¶ Amuletũ genus remedii qđ aduersus inuidiã ⁊ veneficia putatur valentissimũ: ab amoliẽdo nõ ab amula vase dictũ. Ply. Infantibus alligatur succinũ amuleti ratione formã vasculi habens.

¶ Amurca: sordes olei quę præcedũt. Nã quæ sequuntur fęces vocantur. Hoc nomẽ per c scribitur: sed profertur per g. vt fit in Caius ⁊ Cneus. Hinc examurcatus: quod est sordibus purgatus. Amurca contra culices ⁊ lumaces vim habet maximam.

¶ Amussis per duplex ss. fabrorũ ⁊ lapicidarũ regula quaud dirigẽda ligna saxaq; vtuntur: Sed late pro omni ordine ponitur. Unde amussim aduerbiũ et ab eo cõposita adamussim ⁊ examussim. i. recte castigatę regulariter. Gel. lib. i. ad hæc scripta oĩa antiquiora tam curiose expectabat aut virtutes pensitabat aut vitia rimabaẽ vt iudiciũ esse factum adamussim diceres. Examussim examinate ad regulã. Plau. i Amp. Si vera hęc loquiẽ examussim est optima. Hinc emussicata dicuntur: quæ adamussim facta sunt.

¶ Amyclę pluraliter nomẽ est vrbis laconię Tindari regia ĩ qua nati sunt Castor ⁊ pollux. Alia est in italia inter Tarracinã ⁊ Fundos in paludib⁹ a Laconibus cõdita: vt inquit Seruı⁹. Hinc amyclęus. a. um. Amyclæi cum pythagoricã sectam sequęrenẽ vt abstinerent cęde animaliũ: nec vicinæ plaudis serpẽtes interimerent ab illis deleti sunt: Sed cum philosopho nuntiatus esset aduentus hostiũ postea cautũ est ne quis amplius nũciaret. Inde ex improuiso captę sunt amiclæ. Hinc prouerbiũ. Loqui volo. nam scio amyclas tacendo perisse.

¶ Amydon pen. cor. ciuitas Pæonię: de qua auxilia missa fuerunt troianis. Iuu. Est hic amydone relicta

¶ Amygdala læ. pe. cor. nux gręca: gręcaq; est dictio quæ ⁊ Thasia dicitur. Hie. in lib. numerorũ. Qui folιis dilatatis in amygdalas deformati sunt. amygdalum etiã neu. gñe dicitur pro fructu. Palla. Græci asserunt nasci amygdala scripta si aperta testa nucleũ sanum tollas: ⁊ in ęo quodlibet scribas: et iterũ luto: et porcino stercore inuolutũ reponas. Amygdalus ꝑ arbore. Col. lib. iii. Amygdalus sιparũ ferax erit perforatam arborẽ lapidẽ a digito. Hier. in Eccle. Amygdalus florebit impinguabiẽ locusta. Hinc amygdalinus. a. um. pe. cor. Sere. Fert. amygdalinæ succus nucis esse bibendus.

¶ Amyris genus arboris est: vt inquit Hie. quod latini putantes myrrham dictũ vnguenta interpretati sunt. De cuius arboris notitia hoc solum ad nos ꝑuenire potuit quia odorem solum habeat suauem nullum tamen afferat fructum.

¶ Amylum pe. cor. latine sine mola factũ: Uulgo amydum dicitur. Nã α priuatiua particula est. μυλοσ mola: quasi sine mola. Fit ex triticeo lacte expresso cũ triticum pęr aliquot dies in aqua purgatũ est.

¶ Amythaon Melampodis pater fuit: qui inter medicos pręclarus habitus est: Similiter ⁊ Chiron.

¶ Amystis (vt aiunt) potio quędã est apud Thracas Alii volunt esse speciẽ poculi: eo ꝙ necesse sit vno ductu potionẽ haurire. Hora. lib. i. car. Bassũ threicia vitat amystide. Forsan ab α priuatiua ⁊ μιγνυμαι misceri: ⁊ sic per i latinũ in principio esset scribendũ.

A ante N

¶ An aduerbiũ interrogandi ⁊ pro nũquid ponitur. Cic. An vero romulus ille aut pastores aut cõuenas congregasse: aut sabinorũ cõnubia cõiunxisse: aut finitimorũ repressisse eloquẽtia videtur. Sed aliquãdo transit in vim cõiũctionis: cũ sermo dubitatiuus est. Et tunc fere subiũctiuo iungiẽ: vt nescio an viuat pater. dubito an viuat pater. Dubito an vera loquaris. Sed qñ sermo opinionis est: per indicatiuũ potius loquimur: vt opinor ꝙ pater aut mortuus est: aut grauiter ęgrotat.

¶ Anna per duplex nn: Interiectio est depręcãtis: ⁊ nomen mulieris propriũ: qđ interpretaẽ gratia eius.

¶ Ana per simplex n. dictio gręca est: ⁊ apud nos modo sursum modo re significat ανα.

¶ Anabasius. αναβασιοσ ascensorius. Hier. contra Ruffinũ. Idcirco ne cereales ⁊ Anabasii tui ꝑ diuersas ꝓuincias cucurrerũt: vt laudes meas legerent.

¶ Anabathra: pulpita gradus supiores scãsiles: aut instrumẽta scabellorũ aut subsellia. Dicta anabathra ab αναβαινω: quod est sursum ascendo. Iuue. Et quæ conducto pendent anabathra tigillo. αναβαθρα. scala vel pulpitum.

¶ Anabolagiũ: seu anaboladiũ græco vocabulo dicitur: eo ꝙ de inferioribus ad supiora eleueẽ pectoriq; iungaẽ. Unde ⁊ pro amictorio poniẽ quo humeri opiunẽ: qđ Sindonẽ vocãt αναβαλλομαι veste reiicior.

¶ Annetis idis. nomẽ deę cuiusdã: quę a lydis colebatur: quę a Strabone anaitis dicitur. Erat ⁊ anaitis quędam armenię regio. Ply. lib. v. Fluit Euphrates dersenem primũ mox anaeitiam regiones armeniæ a capadocia discludens.

¶ Anaximenes philosoph⁹ fuit emystrati filius Anaximandri discipulus successorq; qui eo die obiit quo Sardis capta fuit.

¶ Anauros fluuius thessalię: quasi absq; aura dictus Luc. lib. vi. Quiq; nec humẽtes nebulas nec rore madentem: Aera nec tenuem ventos aspirat anauros. De hoc fluuio vel potius torrẽte apollonius poeta in argonauticis lib. iii. plura scribit ẽtiã in nono versu a principio: ex Pelio monte Thessaliæ fluit.

¶ Anacephaleosis pe. pro. breuis recapitulatio ĩ qua repetitio rerũ summatim fit. Hie. contra Joui. Rursum in iudiciũ volumine quasi viuens resurgensq; describitur: ⁊ sub anacephaleosi opera illius prędicanẽ. Gręce ανακεφαλεωσισ.

¶ Anacharsis philosophus ex scytharum genere sapientię admirandę: vt scribit Ci. lib. v. Tuscu. Apud sordidissimos scythas sapiens. Floruit Solonis temporibus: cuius imaginibus inscriptum est lingua ventre pudendis abstinendum esse. Plynius tradit

Anacharsim inuenisse rotã figuli: cuius circuitu vasa formant: Sed si vt inquit Sene. apud Homerum longe antiquior inueniatur figuli rota nõ video quo modo anacharsis esse auctor huius rei potuit. Ibat nudis pedibus dormiebat in terra & famẽ pro pulmẽto habebat. Hic leges araneis telis q̃ simillimas esse dicebat.

¶ Anacliteriũ: lectulus: vulgo Mataracius sup quo quiescimus interdiu qualia celebrãtur florẽtię tuscanica. Et apud Lampridiũ in heliogaballo accubita: ab aliis Sibadia dicuntur. ἀνὰ καὶ κλίνω καὶ κλίνη λέχος.

¶ Anadiplosis pe. prod. dici potest reduplicatio ex ἀνα: quę in compositione significat re & διπλωσις a verbo διπλόω duplico Duplicatio Est enim congeminatio dictionis in vltima parte pręcedentis versus & prima sequentis. Uer. Certent & cygnis vlulę sit tityrus Orpheus. Orpheus in syluis inter delphinas arion.

¶ Anachorita penul. pro eremita. Anachoresis eremus. vnde monachi anachoritę eremum incolentes: quoniã χῶρος locus dicitur: cũ ἀνα verbum ἀναχωρέω secedo.

¶ Anacreon nomẽ viri propriũ poetę lyrici a quo metra anacreontica dicta sunt. Teus patriã fuit a Teo tonię ciuitate. Ex qua etiã Hechateus historicus: amauit puerum nomine batillum visenda pulchritudine spectabilem de quo Horat. Nõ aliter samio dicunt arsisse batillo Anacreonta teum. Periit acino vuę passę strangulatus.

¶ Anemos pe. pro. latine exanguis dr nam αἷμα sanguis a gręcis dicitur & a particula est priuatiua. inseritur aũt n ne collidant inter se vocales.

¶ Anemos vero pe. cor. ventus est ἄνεμος.

¶ Anaglypha pe. pro. nomẽ habent ab asperitate vt Triglypha cęlaturis inęqualibus eminẽtibusq; ob id quia nõ sunt leuia: seu aspera & plebeia voce Releuia dicũtur ana enĩ super γλύφω sculpo. anaglyptes sculptor: anaglyptices ars sculpendi. Ply. Nunc anaglypta in asperitatemq; incisa circunlata auro. Hinc anaglypticus anaglyptica. icum. Sidonius anaglyptico metallo.

¶ Anagnostes latine lector dicit. Nã ἀναγινώσκω lego. Anagnosis recognitio lectio.

¶ Anagoge ges. pe. pro. latine recessus dicitur subtilis siue excelsa: aut superior intelligentia ab ἀνα καὶ ἄγω ἀναγωγή ductio.

¶ Analecta purgamẽta cœnarũ & quisquilię ciborum quas sub mensa cadentes vt asportare possint scoparii verrentes pauimentũ colligunt. Mar. In pretio scopas testatur palma fuisse. Ocia sed scopis nũc analecta dabunt.

¶ Analesia dicta ẽ eo q sanas ptes capitis sensu priuet. Fit vel nascitur ex negligentia stomachi: aut ex nimio cibo: aut ex luxuria: aut potus frigidos vel nimium cogitãdo bibẽdo vel ex indigestione ciborum.

¶ Analogos: latine proportionalis similis. Analogia pe. pro. pprietas proportio siue conueniẽtia similitudo. Ci. Quod analogiã stoici nos appellemus cõuenientiã si placet. Quint. lib. i. institutionũ: analogia pręcipue quã proxime ex gręco transferentes in latinum pportionẽ vocauerunt. Hęc est eius vis vt id quod dubium est ad aliquid simile de quo nõ quęritur referat: vt incerta certis probet: vt si quęratur funis masculini an fœminini generis sit ex eius diminutiuo cognoscit: q: funiculus generis masculini est

¶ Anapęstus pes ex duabus syllabis breuibus & tertia longa. Cõponitur ex ἀνα re & παίω ferio eo q repercutiat dactylũ sono reciproco. A gręcis antidactylus quasi dactylo cõtrarius. Cic. lib. ii. Tu. Non adhibetur Sparthis vlla siue anapęstis pedibus exhortatio.

¶ Anaphe penu. cor. Insula sponte in mari enata: vt scribit Ply. lib. ii. Ammianus quoq; Emerserũt inqt Delos & Hiera & Anaphe & Rhodus. Dicta anaphe ab argonautis quia tẽpestate laborãtibus & intermestri Luna ex insperato cõparuisset.

¶ Anapolegetos latine inexcusabilis.

¶ Anaphora pen. cor. Figura: quã nos relationẽ seu repetitionẽ dicere possumus: ana enĩ re: & phora latio Anaphoricos relatiuus anaphoro refero. Hęc fit cũ eadem dictio bis sępiusue per principia versuum repetitur: vt apud Uer. Nate meę vires mea magna potentia solus: Nate patris summi qui tela typhoea tẽnis. Hanc quidã Epanaphorã vocãt. Amphorę etiã scansiones seu ascensiones signorũ vocant: ab oriente circum actu mundi quotidiano factę.

¶ Anathema. matis. pe. pro. seiunctio quędã dicitur et alienatio. vt est apud apostolũ ad Romanos. Optabam ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis. Rursus Anathema dicit ab ἀνὰ καὶ τίθημι ἀνάθημα. oblatio sacrificium.

¶ Anathematizo. zas. deuoueo: detestor.

¶ Anapis pe. pro. Sicilię fluuius leniter decurrens.

¶ Anarchus sine principe vel principio. Ambr. libro Hex. Dedit ergo principiũ mundo dedit etiã creaturę infirmitatem: ne anarchon: id est principio carentem crederemus.

¶ Anastrophe penultima correpta. Inuersio vel reuersio dicitur. Est enĩ vt docet Diomedes duorũ verborum ordo pręposterus: vt Italiam contra: pro contra Italiam

¶ Anas fœminini generis. Mart. Tota tibi ponatur anas sed pectore tantũ. Et ceruice sapit cętera redde coco. Dicta anas ab assiduitate natandi. exanatũ genere quędam germanię dicunt q plus cęteris nutriãt Huius diminutiuũ protulit. Plau. in Asi. Dic igitur me anaticulã columbam: vel catellum. Cice vero lib. secũdo de fin. masculino genere dixit. Serpere anguiculos: volare merulas: natare anaticulos: cornibus vti videmus boues. Hinc Anatinus. na. num. pe. p. Plautus in Ru. Ut fortunati sunt fabri ferrarii: qui apud carbones assident: semp calent: vtinam fortuna anatina nũc vtetur: vt cũ exissem ex aqua: arerem tamen. Est & anas nomen fluuii in Hispania. Et anates morbum dixerunt: quo vetulę laborant

¶ Anatarius. ria. riũ. qd ex anate est: vt anatarię plumę. Siue qd ad anates ptinet: vt anataria aquila quę anates venatur. Anatarius anatarii: qui anates custodit pascitur.

¶ Anatomias vel anatomia. Gręci dissectiones dicunt: Inde anatomia fieri dicitur cũ humanũ corpus dissecat vt venę nerui & cętera a medicis cõspici possint ab ἀνα et τέμνω incedo: inde etiã ἐπιτομή.

¶ Anaxarchus nomẽ pprĩũ philosophi abderitę sectatorisq; Democriti. Hic habuit inimicũ Nicocreontẽ cypri tyrannũ a quo cõprensus: cõiectusq; in pilũ ptisanę siue mortariũ saxeum: quod gręci ὅλμον vocant.

fortuna anatina

ibiq; ferreis malleis contusus adeo tolerãter pertulit asperrimos illos cruciatus: vt verbū illud memorabile cõduplicauerit. Tunde tunde Anaxarchi follem anaxarchū eñ nõ tundis. Ad vltimū amputationem linguæ minitãte tyranno ꝓtinus dẽtibus abscissam ꝛ commãducatã linguã in os eius ira patulū conspuisse dicitur.

¶ Anaxagoras pe. cor: Clazomeni⁹ philosophus fuit in phisicis præcellens. Hic nõ modo gñis gloria ꝛ diuitiis verū animi quoq; magnitudine clarissim⁹ fuit: quippe qui totū patrimoniū suis sponte reliquit. Et cum ab eis negligẽtiæ insimularet. Quid ergo inquit nõne vos ista curatis? Mox abscedẽs ad speculandū rerū naturã se cõtulit studio doctrinarū flagrãs rei ꝛ priuatæ ꝛ publicæ oĩno negligẽs et incuriosus adeo: vt cuidã se ita compellãti. Nulla ne tibi patriæ cura ẽ? Dixit. Mihi vero patriæ cura ꝛ quidẽ summa est digitum in cœlū intendẽs. Hic cū post diutinã peregrinationẽ in patriã reuenisset possessionesq; desertas vidisset. Nõ essem inquit ego saluus nisi istæ periissent: qui pluris faciẽs culturã ingenii ꝙ prædiorū famigeratus fuit inter philosophos. Lampsaci periit.

¶ Anaxilides nomẽ philosophi: de quo Hieron. con. Iouí: scribit ꝙ is lib. ii. philosophiæ ferat perictionez matrẽ Platonis phantasmate Apollinis oppressamꝛ sapientiæ principẽ nõ aliter arbitretur nisi de partu virginis editum.

¶ Anaxus fluuius qui fluit per feltrensem agrū

¶ Ancesa dicta sunt ab antiquis vasa: q̃ cælata vocamus ꝙ circūcædẽdo talia fiant: ipsumq; cælare verbū ab eadẽ causa dictū est d cum l. permutata.

¶ Anceps a caput cõpositū est: cū genitiuū in tis faciat: sicut alia composita biceps. itis. triceps quadriceps multiceps ꝛ præceps. Nã quæ in pis exeunt a capiendi significatione veniūt: vt princeps: manceps: municeps ꝛ huiusmodi. Dictus est ergo anceps quasi dubii capitis. Est eñ duplex Lucil. Nemo hos ancipites ferro efferri cardines. Interdū anceps dicit quod ex vtraq; parte acutū est. Idem. Recte atq; ancipiti ferro effringã cardines.. Interdū ponitur pro ambiguo. Ver. Anceps pugna diu.

¶ Anchiale ciuitas de qua Stra. Post zephiriū indt anchiale supra mare Sardanapali opus. Ex hac vrbe fuit athenodorus qui nõ a sardanapali: sed ab anchiale Iapeti filia conditã vult Cydmi matre a quo nomen vicinio flumini.

¶ Anchises nomẽ propriū patris æneæ ꝛ capis filii.

¶ Ancillæ dictæ ab anco Martio: ꝙ is bello magnum fœminarū numerū ceperit siue ꝙ antiqui anculare dicebant ministrare. Ex quo dii quoq; ac deæ feruntur quibus noĩa sunt anculi ꝛ anculæ.

¶ Ancillula diminutiuū est.

¶ Ancillor aris. ministro vel dedico me administrandum ac seruiendū more ancillarū q̃ suis ministrãt ac seruiunt heris. Cic. in Sal. Nõ eñ vni priuatim ancillatus sum: sed q̃ꝓtum quisq; reipub. studuit tantum mihi fuit aut amicus: aut aduersarius.

¶ Ancile per simplex l ꝛ pe. pro. Scutū breue nõ rotūdū: sed ita ex vtroq; latere erat recisum vt nullus angelus videri posset: et summū: infimumq; eius latus medio pateret. Dictum ab am ꝛ cæsum: quasi ancisū Vel ab αγκων quod est cubitus: vel ab ακος remediū quoniam pestilentiæ remediū fuit. Fertur numæ pompilii tempestate de cœlo descẽdisse vnamq; editã vocem omniū potentissimã fore ciuitatẽ ꝙdiu id in ea mansisset. Itaq; facta sunt eiusdẽ generis plura quibus id misceretur ne internosci celeste posset De hoc Ouid. lib. iii. fast. Ecce leui scutū versatū leuiter aura Decidit: a populo clamor ad astra venit. Et lib. v. Atq; ancile vocant quod ab omni parte recisum est. Quaq; oculis spectes angulus oĩs abest. Liui. lib. i. Alios item duodecim marti gradiuo legit: tunicæq; pictæ insigne dedit: ꝛ super tunicã æneum pectori tegmen cœlestiaq; arma quæ ancilia appellantur ferre ac per vrbem ire canentes carmina cū tripudiis solenniq; saltatu iussit. Hor. lib. iii. car. Hoc anciliū declinauit magis auctoritate sua fretus: ꝙ regula declinandi Anciliorū noĩs ꝛ togæ. Iuue. vero adiectiuum posuit cū dixit clypeis ancilibus.

¶ Anculi ꝛ anculæ dii deæq; ancillarū putabantur.

¶ Ancus qui aduncū brachiū habet: ꝛ exporrigi non potest. Unde quartus Rom. rex Numæ ex filia nepos sic cognominatus est a cubito quẽ incuruū habebat.

¶ Ancona seu ancon more græco cubit⁹ vel curuus dicitur. Quo noĩe dicta est vrbs piceni sup adriatico mari posita. Solinus Anconẽ quis ignorat a Siculis conditã? Ply. lib. iii. A siculis ancon colonia promontorio chimerico appellata est in ipso flectentis se oræ cubito. Et ancones nõ solum in hoĩbus sed ꝛ in parietibus: ꝛ promontoriis cõflexa in cubitos: aut confracta in humeros dicuntur vt auctor est Victru. Nã de humeris. Papi. Consedit viridesq; humeros. Sũt et in montibus articuli. Plynius in calce operis.

¶ Anchora penultima correpta. dens ferreus quasi anca curua manus. dicta ꝙ per hominis manus scopulos comprendat. Anchoram primi Tyrrheni inuenisse feruntur Hoc nomen Ser. asserit contra regulã recipere aspirationem. Tamẽ ego aperte video esse nõ latinam dictiõnẽ sed grecam αγκυρα απο του αγκυλου και ρεω: sed ꝙ latine cum ch scribatur ratio est quoniam κ tenuis vertitur in χ suam aspiratã.

¶ Anchorarius a. um. quod ad anchoram pertinet: vt funes anchorarii. Hircus. Storias aũt ex funib⁹ anchorariis tres fecerunt.

¶ Anchorarius qui curam anchoræ habet vt eam vel demittat: vel eleuet.

¶ Ancyra nomen duarum vrbium quarum altera est phrygiæ altera galatiæ. Hinc synodus ancyritana in iurepontificio sæpe nominatur. Dicta ancyra ab anchoris nauium captarum a Mitridate: quas Ptolemeus ægyptii rex suppetias gallogrecis miserat.

¶ Andrago penul. prod. mulier animum virilem habens απο του ανδρος και αγειν. ab homine agendo.

¶ Andron spatium inter duos parietes: in quod pluuia descendit. Plynius. Tam alti abditiq; secreti illa ratio est ꝙ interiacens andron parietem cubiculi hortiq; distinguit. Quidam accipiunt pro loco in domo angustiori: in quo viri plurimum versantur: vt gynæcium in quo mulieres. Est etiam hoc nomine sicut scribit Ptolemæus oppidum inferioris regionis nili.

¶ Andros insula vicina Samo cum oppido eiusdem nominis: quæ Asiæ adiacet ex opposito ad ephesum. De qua Ouidius libro. xii. metham. Et totidem natis andros fraterna petita est. Hæc primo dicta fuit Lauros: postea Antandros. Hinc andrius andria andrium.

¶ Andricus pe. cor. Ciciliæ mons: vt inquit Strab.

Quo etiā noīe dictū est flumē apud Ply. lib. v.

¶ Andronitis pe. pro. locus in domo vbi soli viri habitant: sicut Gynęconitis vbi solę mulieres. Victru. lib. vi. Andronites dicūtur ꝙ in his viri sine interpellationibus mulierū versanť: qm̄ αμηρ αμερος και ανδρος virū denotat: vñ androgynus.

¶ Androgynos pe. cor. qui vir est ⁊ fœmina Hermaphroditus: απο του ανδρος και γυνη. i. ab hoīe ⁊ fœmina. Aug. lib. xvi. ciuita. dei. androgyni quos etiaz hermaphroditos nuncupāt q̄uis admodū rari sint: in quibus sic vterq̄ sexus apparet: vt ex quo potius debeāt accipere nomē incertum sit.

¶ Androgynę sunt populi in aphrica: vt lib. vii. Ply. scribit vtriusq̄ naturę inter se vicibus coeūtes. Dextera mamma his virilis: leua muliebris.

¶ Andrachne herba est q̄ portulaca dicitur.

¶ Andegauia regio gallię turonibus ac bituricensibus finitima Oceanoq̄ proxima.

¶ Androdus nomē propriū filii codri athenensiū regis qui ephesum cōdidit: ⁊ Ionū regiā ibi cōstituit.

¶ Andromō nomē est eius qui colophonē ędificauit.

¶ Andromache pe. pro. Hectoris troiani vxor: quæ a virili pugna nomē sortita est. Nā viri pugna interpretatur. ανδρος μαχη: quasi viris depugnās. Fuit enim virili aīo septa ⁊ quędā veluti virago.

¶ Andromede pe. cor. Cephei ⁊ Cassiopes filia a perseo amata: ⁊ in vxorē ducta. Quę Mineruę beneficio inter astra collocata dicitur ꝓpter persei virtutē ꝙ eam Ceto propositā a periculo liberarat. Oritur in parte pisciū duodecima.

¶ Anethū cū h genus herbę boni odoris.

¶ Anfractus ab origine duplici fluxū habet: hoc est ab ambitu ⁊ frangēdo. Amb. Tenaces sermonis accepti ipsos esse anfractus aurium ipse vsus nos docet. Siquidē vel in cōcauis montiū: vel in recessu rupium vel in anfractu fluminū vox auditur dulcior et responsa suauia referēs echo resultat.

¶ Angelus latine nuncius. Nam officii nomē est non naturæ. Semper eñ spiritus sunt: sed cum mittūtur vocantur angeli.

¶ Anger genus serpētis qui cruciator ⁊ spatarius dicitur: est ⁊ nomē fluuii in Illyrico.

¶ Angor corporis vel animi cruciatus. Sic anxietas ⁊ anxietudo. Cic. lib. ii. de repub. Quartaq̄ anxietudo prona ad luctū ⁊ mœrēs semꝑ se ipa solicitās

¶ Ango gis. xi. ancxū facere debuit sicut plango. At Dio. Anxus preteritū ab angor dixit nō anxius: qḋ nomē est. Ideo anxū ab ago supinuz esse cōuenit: qḋ tamē minime legi. Est aūt angere cruciare: suffocare premere: vexare. Et ad aīm ⁊ ad corpus: ⁊ ad vtrunq̄ promiscue pertinet. Ad aīm Gel. Milo prestabilis homo sapiētię quonā vsq̄ debuerit contra legem: contraq̄ ius pro amico progredi eaq̄ res in fine quoq̄ vitæ ipso aīm anxit. Ad corpus. Col. lib. viii. Cauendū est vt tenerior separetur a validioribus quia robustus angit imbecillum. Ad vtrunq̄ promiscue. Gel. Dum pyrrhus rex intra Italiā esset ⁊ vnā atq̄ alterā pugnā aspere pugnauisset: satisq̄ angerenť. Ro. et pleraq̄ Italia ad regem desciuisset. Plau. Pro absumo posuit in Aul. Tuz anxisse aquā si quis peteret. Tamē grecū est αγχω. id est suffoco.

¶ Angina pe. pro. genus morbi acutissimi quo fauces anguntur ac strangulātur: qui ⁊ tonsillę dicitur. Imperitū vulgus medicorū Squinantiā vocat: cum Hippocrates ⁊ Galenus synanchē appellitarūt. Ply. Tonsillas se iungit ab angina. Dicta angina ꝙ angat. Plau. Vellem me in angina verti: vt huic anicule fauces preoccuparē. Macer. Subuenit anginę melli vinoq̄ iugatę. Fest. Anginā vinariā habere dicunť qui vino suffocantur.

¶ Angiportus ⁊ angiportū vtroq̄ modo dicit: quem alii dicūt esse viā sine exitu: alii vicū angustū ⁊ flexuosum in modū anguis. Var. lib. i. de lingua latina. Qḋ exitū nō habet ac peruiū nō est angiportū ⁊ id angustum ab angēdo ⁊ portu. Alii q̄ inter portus sit angustus locus hoc est inter domos quas vel portus vel insulas veteres dixerūt. Alii arctas vias: quas græci στενοπους appellant. Fest. Angiportus est iter cōpendiarū i oppido quasi angustus ad portū aditus. Nā q̄ sunt latiores fereq̄ militares pretorię ꝯsulares platee noianť: vt inq̄t Vict. Ful. Angiportū a portu dictū ē: portus vero cōclusus ⁊ munitus locus est quēadmodum ⁊ statio: ab importandis exportādisq̄ mercibus nomē hñs. Ter. in adel. Id quidem angiportū nō est peruiū. Et in phor. Sed hinc concedā in angiportū hunc desertum.

¶ Angustus a. um. strictus: a quo angusto as. qḋ est stringo. Unde ⁊ coangusto: vt apud euangeliū. Et coangustabunt te vndiq̄.

¶ Angustia: strictitudo quę tam ad animū q̄ ad corpus pertinet. Ambro. Et inter angustias animi ⁊ corporis anhelo cruciabatur spiritu.

¶ Angilę populi in aphrica ad garamātas. Fertur eorum fœminas nocte qua nubunt omniū stupro patere: in reliquū pudicas esse.

¶ Angulus pe. cor. locus est: quē duo parietes iungunt. Dictus ꝙ ibi angustus sit locus.

¶ Anglia: quę britānia ab eruditis dicitur. Insula insignis in oceano: quę vndiq̄ a circūfuso mari cōplexa est nusq̄ iuncta continēti sed ab omni orbe nostro diuisa: quę quondā ab albis rupibus: quas mare abluit Albion dicebať. Hanc primū Troes incoluerūt: qui Troia disiecta fugerūt excisaz patriā: palladisq̄ oraculo classe in hanc insulā migrauerūt. atq̄ gygantes tunc insulā tenētes multis victos prœliis expugnauerunt. Hanc postmodū longo tēporū tractu Saxones qui sunt illustres Alemaniæ populi oppressere: agrosq̄ ⁊ opes inter legatos: saxonū regina Angelā diuisit. Atq̄ vt lingue pariter ⁊ gentis memoria in deuicta insula sempiternū foret: ab Angela: cuius ductu victa est: Angliā tellurē illā vocauit. Licq̄ pleriq̄ angliam veluti nostri orbis angulū prædicēt dictā. Situs ipsius est vt cōtra aspectum gallię ⁊ hispanię sita sit. Eius ambitus quadragies octies ⁊ septuaginta quinq̄ millibus passuū cōstat. De hac insula Uide in britonū historia: ⁊ in dictione britannia.

¶ Anguis tā fœ. q̄ mas: gñis pro serpēte in aquis degente. Val. li. i. L. Sylla cōsul sociali bello cū in agro Nolano ante pretoriū immolaret subito ab vna parte arę prolapsam anguē prospexit. Frequētius tamen mascu. gñe proferť. Unde ⁊ anguiculus diminutiuuz facit: vt apud Cicer. Serpere anguiculos. Anguis quando senuerit perdit aspectū: Et si voluerit redire ad iuuentutē ieiunat. xl. diebus vt laxetur pellis eius: et sic angustū foramē inquirit vt dum nititur exire inde pellem senectutis dimittat.

¶ Anguimanus vocati sunt elephāti quia proboscis quam manū diximus vocari ad omnē partē vertitur.

Lucre.lib.v. Anguimanus belli docuerunt vulnera pœni Sufferre ⁊ magnas martis turbare cateruas.

¶ Anguifer: qui a græcis dicitur οφιουχος.

¶ Anguillę piscũ solę exanimes nõ fluitant. Nõ ouo nõ coitu eas procreari scribit. Arist. Dictę anguillæ ꝙ specie anguẽ repręsentẽt. Var. Ex parte a similib⁹ aliqua rebus sunt translata: vt anguilla lingula.

¶ Anhelo as.pe.prod.ex am ⁊ halo.m in n mutata significat anxie halo. Vñ ⁊ pro ardẽter cupio per trãslationem poni cõsueuit. Au. Ibat spirãs ⁊ anhelãs cędes

¶ Anhelitus us.pe.cor.ipse spũs anxie actus.

¶ Anhelus a.um.pe.pro. Ver. Et senibus medicant̃ anhelis. Amb. Anhelo cruciabat̃ spiritu.

¶ Anhelator: qui id vitii patit̃. Ply.lib.xxii. Anhelatoribus: ⁊ in tussi vetusta cũ porro ex aceto datur.

¶ Animus ⁊ aĩa in hoc differũt: ꝙ aĩa sit vitæ. In homine aũt quattuor aĩas esse cõstat. Vitalem scȝ q̃ ⁊ in vermibus est: qui tantũ mouent̃. Sensualẽ vt in brutis aĩalibus in quibus est sensus ⁊ timoris ⁊ gaudii. Intellectualẽ: quę est in hoĩbus tantũ qui ⁊ cogitare et iudicare possunt: Et quę infra oẽs est physicã: hoc est naturalẽ vt ea q̃ est in arboribus ⁊ herbis: quæ etsi nõ mouent̃ vitã tamẽ habẽt cum nascãtur crescãt et pereant. Animus cõsilii licet hęc a poetis plærunqȝ abusiue vsurpent̃. Aug. Animus est substãtia quędã rationis particeps regẽdo corpori accõmodata. Ci. lib.i. Tusc. sic differit. Animũ aũt alii aĩam etiã fere nostri declarãt noĩari. Nã ⁊ agere aĩam: ⁊ efflare aĩam dicimus. Et aĩos ⁊ bene animatos ⁊ ex animi sententia. Ipse aũt animus ab aĩa est dictus. Sciendũ tamẽ ꝙ animus pro aĩa plęrunqȝ sumitur: vt apud eundem in Cato. Qui si in hoc erro ꝙ aĩos immortales credã libenter erro. Et iterum. Sic mihi persuasi: sic sentio cum tanta celeritate animorum ⁊c. Eius contrarium est inanimis: qui aĩa caret. Similiter exanimus siue exanimis. Semianimis qui semiuiuus est. Sumitur pro ingenio siue intellectu. Sallust. Omnis hoĩes patres Con. qui de rebus dubiis cõsultãt ab omni odio amicitia: ira: atqȝ misericordia vacuos eẽ decet: haud facile animus verum prouidet: vbi illa officiũt: neqȝ quisq̃ȝ omniũ libidini simul ⁊ vsui paruit. Vbi enim intenderis ingeniũ valet. Si libido possidet: ea dominatur animus nil valet. Aliquãdo pro voluntate siue affectu ⁊ delectatione vt apud eundem. Ita semper imperium ad optimũ quenqȝ animus bono transfert̃. Plaut. in epi. Captiuã adolescẽtulam de pręda mercatus est. Quid ego ex te audio? hoc qđ fabulor. Cur eam emerit? Animi causa. Quot ille animos habet. Varro lib.iii. de re rus. Hic illud alterum genus ornithonis: qui animi causa cõstitutus a te sub casino fertur. Hinc fit vnanimis qui vnius est animi.i. voluntatis. Quãdoqȝ pro spiritu siue flatu ac vento. L act. lib. de opi. Alii sanguinẽ aĩam esse dixerũt: alii ignẽ: alii ventũ: vnde aĩa vel animus nomẽ accepit ꝙ gręce ventus ανεμος dicitur. Cic.lib.i. Tusc. Si aĩa aĩus est: fortasse dissipabitur.i. ventus. Et iterũ. Siue illi animi sint animales.i. spirituales. Terent. in Adelp. Animũ recipe.i. spiritũ siue flatũ recupera seu quiesce. Nonnũq̃ȝ pro ira. Unde illud. Pone animos ⁊ pulsus abi. Sed rectius de aĩa dicitur. Ply. Ergo ⁊ hęc animi asperitas siue potius animę dulciore succo mitigatur. Interdũ pro memoria. Ver. Omĩa fert ętas animũ quoqȝ. Sepe etiã pro fortitudine. Unde animosus magnanimus ⁊ pusillanimus. De aĩa vero ⁊ a qua animatur corpus ⁊ a qua animus esse dicitur. Sallu. At nobis est domi inopia: foris ęs alienum: mala res spes multo asperior: deniqȝ quid reliqui habem⁹ pręter miseram animã. Iuue. I nũc ⁊ ventis aĩam cõmitte dolato Confisus ligno: digitis a morte remotis Quattuor: aut septẽ si sit latissima theda. Similiter anima ponitur pro mente.i. pro aĩo. Macro. Tũc eñ anima liberalẽ ⁊ nulla corporis contagione impedita. Aliquãdo ponitur pro vento siue spiritu aut flatu et oris odore. Ver. Ætum ignes: animęqȝ valent. Hor. Impellũt animæ littora Thraciæ. Plau. in Asi. Dic amabo an fetet aĩa vxoris tuę? Ver. Aĩas et olentia medi Ora fouent illo. Gręci aĩam ψυχην vocant quasi αναψυχην: ꝙ respirãdo refrigeret. Causa eñ corporis viuendi est respirãdi et refrigerãdi vim exhibẽs: vel quasi φυσικην: ꝙ scȝ physim.i. naturã. Auctor Plutarc. in cratillo. Orige. in lib. periarchon. Ter. Hoc vbi audiui ad fores suspẽso gradu placido ire perrexi Accessi astiti: aĩam cõpressi: aurẽ admoui. Plaut. Ne quid emittat animę dormiẽs. Et aĩa capitur pro ira. Plau. Animã cõprime. Hinc animosus et aĩatus pro iracundo. Sumitur ⁊ pro aqua. Idem. Ni ego illi puteo si occepso aĩam oẽm inter traxero. Varro posuit animã pro somno. Et phrygias audire aĩas. Ver. pro ipso hoĩe. Ite ait egregias aĩas quæ sanguine nobis hanc patriã peperere suo.

¶ Animula diminu. ab aĩa. Ser. Sulp. In vnius muliercule animula iactura facta est.

¶ Animal ab anima est: et est substantia animata sensibilis.

¶ Aĩalis ⁊ hoc animale quod est ex animali siue quod habet animã. Unde veteres aĩales deos dixerũt qui de aĩalibus essent facti: vt penates. Et aĩalis dicitur spiritualis. Cic. lib. Tus. Siue illi animi sint aĩales. Huius cõtrariũ est exaĩalis: qui nõ est animal: vel ꝙ sine aĩa est. Plau. in Bac. Nã neqȝ bellona mihi vnq̃ȝ neqȝ mars credunt ni illum exaĩalem faxo niue exheredem fecero vitæ suę. Hinc aĩalitas pro ipsa animalis essentia.

¶ Animans generis fœm. ⁊ aliquãdo neutri. Cicero de natu. Animãtiũ alię coriis tectę: alię villis vestitę. Et significat qđ habet aĩam sicut quãdo est adiectiuum. Cic. lib.iiii. ad heren. Sed inuentio similiũ facilis erit si quis res sibi oẽs animãtes et inanimãtes mutas ⁊ eloquẽtes. Dicuntur inter se animãtia ⁊ animalia. Nam animãtia superiorẽ tenent locũ et aĩalia sub se habent atqȝ complectunt̃ tanq̃ȝ genus speciem. Sunt eñ quædã quæ aĩam habẽt nec sunt aĩalia: sed animãtia sicuti satis ⁊ arbustis aĩam alentẽ inesse tradunt: quã philosophi recẽtiores vegetatiuã appellãt itaqȝ viuere ⁊ mori illa dicim⁹: nec aĩalia tñ sed aĩantia nũcupant̃. Ut docet Sene. lib.viii. epistolarũ moralium. Interdũ tamẽ animãtia dicuntur animalia. Unde dicimus Animantiũ tria esse genera. Terrenũ volatile ⁊ aquatile.

¶ Animosus habens in se vehementiam animi: siue qui est elati spiritus. Ouidius Pyrrhus achilleides animosus imagine patris. Cicero in Cato. Ex quo fit vt animosior etiam senectus sit q̃ȝ adolescentia. Et animosus dicitur iracundus. Vergilius. Quos animosi euri assidue franguntqȝ feruntqȝ: Et ea pars animę in qua irę sedes est: vocatur animosa.

¶ Animulus diminutiuum. Plautus. Mi animule mi olympioe

¶ Animo as. forte reddo. delibero ⁊ quasi aīm induco: siue aīm incito. Et sic ab animus descēdit. Claudi. lib. iii. Qualis pestiferas aīare ad prælia taxos Torua Megera ruit. Hiero. ad Eusto. Sic ordinata: sic rationi cōformia mādata sororibus præferas: vt etiā deprauatę supbię mentes animent̄ ad obediētiæ semitas. Macro. Animati sunt ergo veteres ad faciendā discretionē. Aliquādo animare est aīam inducere et viuificare. Tuncq̄ ab aīa siue ab aīo cū pro aīa capit̄ fit. Lactā. lib. i. Id incōueniēs est deo: qui verus pater est: per quē sumus: ⁊ cuius toti sumus a quo fingimur: animamur: et illuminamur. Col lib. ix. Diebus quibus animātur oua: ⁊ in speciē volucrū cōformant̄ Inde fit aīatus ⁊ inaīatus. Cic. lib. ii offi. partim inquit sunt inaīata vt aurū ⁊ argentū. Participiū tamē pręsentis tp̄is animās sicut paulo ante dictū est significat qd̄ habet aīam: vt apud eundē lib. i. offi. Principio generi animātiū omni a natura tributuz est vt se vitam corpusq̄ tueatur. Huius verbi compositū ⁊ cōtrarium est exanimo qd̄ est aīa priuo.

¶ Animatus etiā ab aīo fit: sicut a tunica tunicatus. A galea galeatus: cū animus sumit̄ pro volūtate. Ci. D. Bru. Ita paratus seu aīatus esse debes: vt nihil facias nisi iussus. i. eam voluntatē habere debes. Aliquando aīatus dicitur iratus. Idem. Ego vero nihil ita aīato hoīe misertus dicerem.

¶ Animaduerto. i. aīm illuc verto: hoc est sensus in illud qd̄ fit intēdo: cogito: intueor: cōsydero. Hiero. in lib. iiii. Re. Animaduertite quot occasiones quęrat. Plau. Aīaduerte hoīem subalbidū. Cice. lib. i de di. Experrecta nutrix aīaduertit dormientē circūplicatum serpentis amplexu. Aliquādo aīaduertere significat punire: oppugnare: verberare: iram exercere: sed cū actō mediāte in: vt aīaduersum in quosdā inq̄t Suet. Inde aīaduersiones dictæ ⁊ aīaduersi ipsi puniti. Paul. Corpora aīaduersorū quibuslibet pereuntibus ad sepulturā danda. Plau. Is cū in herū aīaduertisset grauius. i. iram cōuertisset. Teren in And. aliter posuit. Ea primū aīaduertenda iniuria est. i. castiganda ⁊ vindicāda. Hinc animaduersio qd̄ modo consyderationē: modo punitionē significat. Et animaduersor punitor. Apul. Exponā breuiter qd̄ animaduersor meus fecit.

¶ Ania: Romana mulier: quę cū eā ꝓpinquus moneret: vt alteri viro nuberet. Esse eīm ei ⁊ ætatē integrā et faciē bonā. Nequaq̄ hoc faciā inquit. Si eīm viruz bonū inuenero vt ante habui: nolo timere ne perdā. Si malū quid necesse est post bonū pessimū sustinere?

¶ Anio anienis pe. pro. nomē fluuii in agro tyburtino qui e sublimi in vallē subiectā pręceps fert̄. Hora. Et pręceps anio ⁊ tyburti lucus. Hinc anienus a. uz. Prop. Siue aniena tuos tinxerit vnda pedes. Anieni nomē indidit Anius rex etruscoruz qui insequens Cethegū filiæ raptorē: cū eū assequi nō posset in fluuiū insiluit: ibiq̄ extinctus: vt anio vocaret̄ effecit.

¶ Annitor pe. pro. cōtra nitor opitulor. Sal. Postea Piso in citeriorē hispaniā quęstor ꝓprętor missus est annitente Crasso qui eū infestū inimicū. Cn. Pōpeio nouerat. Et anniti est valde siue intētius niti: ⁊ conari incūbere ad aliquid agendū. Cic. in Lel. Sic natura solitariū nihil amat: semperq̄ ad aliud tanq̄ adminiculū annitit̄: qd̄ in amicissimo quoq̄ dulcissimū est.

¶ Annascor iuxta nascor. Gel. Dētes quoq̄ ⁊ in septē primis mensibus: ⁊ septenos ex vtraq̄ parte gigni et cadere ānis septimis ⁊ geminos ānasci annis fere et bis septenis. Hic agnatus ⁊ agnatio in q̄bus subtrahitur n quę pro d poneret̄: ⁊ ponitur g.

¶ Annoto tas. pe. cor. iuxta siue ad aliquid noto: intitulo: signo. Lact. lib. v. Et ausus est libros suos nefarios ac dei hostes annotare.

¶ Annus a circuitu tp̄is cū veteres am pro circū ponant: ⁊ nare fluere. Ser. ab anulo dici existimat: ꝙ in se redeat: quasi anulus. Verg. Atq̄ in sę sua per vestigia voluitur ānus: sed tūc Vergilius περιφραστικῶς expressit ενιαυτον. Nā mensibus in se incurrētibus voluitur. Sol eīm per duodecim zodiaci signa excurrens annū cōficit: vnde apud ęgiptios ante inuētas litteras dracone picto suā mordentē caudā qui in se recurreret indicabat̄. Alii ab ānouatione deriuāt ab ανα ⁊ νεοω. Renouo quia semꝑ renouat̄. alii a græco ενον. Unde apud nos dicimus trienniū illi τριενον. Est aūt triplex annus lunaris. xxx. dies habēs. Solstitialis qui duodecim cōtinet menses. Qui dicitur solis anfractus cū peractis. ccclxv. diebus ⁊ quadrāte ad eadez syderū loca redit. Qui etiā annus vertēs dicitur. Et magnus annus: quē esse voluerūt oībus planetis in eundem locum recurrētibus. Et hoc fit scd̄m Ciceronis hortensium post annos duodecies mille nongētos quinquagīta quattuor solstitiales.

¶ Annales dicūtur res gestę quę de anno in ānum in historias redigūtur: nostriq̄ temporis esse possunt. Unde Ver. Et vacet annales nostroꝝ audire laborū. Historia res gestas narrat ⁊ ab ętatis nostrę memoria remotas. Cic. lib. ii. de orat. Erat eīm historia nihil aliud nisi annaliū cōfectio. Gel. sic habet. Recte annales historias appellaueris: Sed nō cōtinuo quicquid historia fuerit annales appellare possis. Sunt enim vtręq̄ reruz gestarū narratio. Earū tn̄ ꝓpie rerū sit historia quibus gerēdis interfuit: is qui narret. Annales vero cū res gestę pluriū annorū seruato cuiusq̄ anni ordine memorię tradūtur. Cum aūt nō per ānos sed per dies singulos res gestæ scribuntur: diarium vocatur.

¶ Annalis ⁊ hoc annale quod ad annos pertinet. Unde legem annalem dixerūt: q̄ pręscribebat legitimam ad petendū magistratū ętatē. Cic. lib. de legibus Ciuitatem annali lege seruāto. Dicitur ⁊ tp̄us ānale qd̄ est anni. Var. Et quoniā tp̄a duorū generū sunt vnuz annale qd̄ sol circuitu suo finit. Alterū menstruū qd̄ luna circūiens compręhēdit.

¶ Annarius. a. um. idem qd̄ annalis: vt lex ānaria ab antiquis dicebat̄ qua finiunt̄ anni magistratus capiendi: vt inquit Festus.

¶ Annilis ⁊ hoc annile. pe. pro. dicitur quasi senilis et ætate grandi. Col. lib. i. Parentē oīm terraz: sicut muliebrē sexū ætate annili iam cōfectam pro generādis esse fœtibus inhabilem. Anilis vero per simplex n ab anu vetula fit.

¶ Annicularis ⁊ hoc anniculare: idem est quod annilis. Aug. Delirare tibi videor auare cū hęc loquor anicularia tibi videntur hęc verba.

¶ Anniculus. a. um. qd̄ est vnius anni: vt anniculus puer: annicula puella: anniculū iumentū. Nec de aīalibus tantū: sed etiā de inaīatis: vt anniculū vinum. Ply. lib. xiii. Ergo plantaria instituunt: anniculaq̄ transferūt ⁊ iterū bimas. De pueris tamen magis dicitur per diminutiuum: vt bimulus puer: quia intra hos annos adhuc paruus est.

¶ Annuus.a.um.quod vnius anni spatio continet: sicut diurnus quod diei.annuũ quoq̧ dicimus qđ fit singulis annis. Verg. Atq̧ annua magne Sacra refer Cereri. Annua absolute dicunt alimenta in singulos annos. Iuue. Sunt quę tortoribus annua pręstent. Vlpia. Si cui annuũ fuerit legatum relictũ sine adiectione summæ id videri relictũ. Sue. de Tyberio. Peculio concesso a patre pręburisq̧ annuis fraudauit per speciẽ publici iuris.

¶ Anniuersarius.a.um.quod singulis vertentibus annis fieri solet.

¶ Annuatim aduerbiũ ab anno. Plynius libro secundo. Hiero teste: qui tradit singula millia talentũ annuatim thuris pensitasse arabes regibus persarũ.

¶ Anniuersarius a.um.quod singulis annis statutis temporibus reuertit: sicuti sacra anniuersaria. Scribit Val. q antipater Sidonius poeta omibus annis vno die natali tantũ corripiebat febre. Sue. de Aug. Quasdam et anniuersarias: ac certo tempore recurrẽtes experiebatur.

¶ Anniuersalis et hoc ãniuersale: anni circulus.

¶ Annosus a.um: qđ est vetustũ: q̃si multorũ annorũ.

¶ Annosus.annũ ago: a quo fit compositũ perenno: quod significat annũ perficio.

¶ Annona nę.pe.pro.ab anno inclinari videtur: et est prouentus frugũ vnius anni quasi alimonia nõ frumenti solũ: sed etiã aliarũ rerũ. Col.lib.ix. Vel lactis annona permittit. Abusiue tñ pro ipso victu capitur Ci.lib.ii: de diui. Putarã annonã in macello cariorẽ fore. Annonã etiã veteres menstruã vel annuã mercedẽ ac stipendiũ nõiarũt. Verg. de re mili. Torques aureus solidę virtutis pręmiũ fuit quẽ qui meruisset preter laudẽ duplas cõsequebat annonas. Hinc ãnonaria prouisio: et ãnonarię leges dictę sunt.

¶ Anus nus.gñis fœ.et prima cor.vetula dr ab ãnorũ multitudine vocata: cũ antiqui cõsonãtem nõ geminarẽt. Vel ab α et νους sensus: vel intellectus ab νοεω intelligo: inde νοος et per synæresin νους q iam sit sine sensu. Hinc fit anilis et hoc anile quod est anus vel quod ad anum pertinet.

¶ Anicula dim.pro vetula. Dr̃ et ancilla vt docz Var.

¶ Anus ani gñis mas.et prima produ.pars posterior verẽda. Quo noie dictus est et fluuius quidam.

¶ Annulus per duplex nn.paruus ãnus dicitur per simplex aliud significat scz paruas nares et ornamentum digitorum.

¶ Anulus.pro digitorũ ornamẽto a circuitu vocat' est siue a rotũditate quasi anus. greci a digitis dactylon appellarũt aliis dicit etiã digiti. Plau. in pe. Atq̧ vt opinor dig:tos in manibus nõ hñt: qđ iam q in cedũt cũ anulatis auribus. Apud nos prisci vngulũ et vnguinũ vocabãt.postea et nostri: vt gręci symbolũ dixere. Nã symbolus nota est et signũ et annuli militæ notę erãt. Cõdulum quoq̧ et cõdaliũ veteres anulũ nũcupauere. Plau. in Tri. In thermopolio cõdaliũ es oblit'. Et paulopost. Inter eos ne hoies cõdaliũ te redipisci postulas? Mos fuit veterũ gerere anulũ in digito sinistrę manus qui est minimo pximus. Causa est qđ vt Macro. scribit insectis humanis corporibus repertũ est neruum quendã tenuissimũ: ab eo digito ad cor hois peruenire. Et ideo visum veteribus vt ille digitus anulo tanq̃ corona circũdaretur.

¶ Anellus diminutiuũ ab anulo. Horatius in Ser. Sępe notatus Cum tribus anellis modo leua prisc' inani. Cicero cuius imaginẽ nõ modo in tabulis nostri familiares: sed etiã in poculis et anellis habebãt.

¶ Anularis ad anulum pertinẽs. Anulatus anulis plenus.

¶ Anomalum pe.cor.dicitur inæquale: quia dissimile est: ab α sine νομος lex.quasi extra regulam.anomalũ etiam dicitur asperũ: varium. Anomalia inęqualitas et græcum est. ανωμαλος.

¶ Anonymum pe.correpta: sine noie et obscurum. Legimus autem populos esse in aphrica athlantes dictos: qui sunt anonymi: hoc est sine propriis noibus qui in vniuersum: athlantes tantum vocitantur: sic semper per ypsilon in penultima ονομα vertitur: vt Hieronymus.

¶ Anophytus pe.cor.latine dicit desuper natus.ab ανω και φυω οθεν το φυτον

¶ Anodyna vocãtur quę leuationem doloris somnũ accersendo moliũtur. ab α priuatiua et ωδυν dolor paciendi: sed interponitur ν ne collidãtur vocales: vt reeo: redeo.

¶ Annibal nomẽ viri carthaginẽsis in re militari pręstantissimi: qui cum minor.xxv.annis esset Imperator electus Hispaniam bello subegit: alpes trãsiuit: quæ inuię videbãtur. Romanorũ duces tribus prælius vicit. Romanosq̧ maxima clade apud cannas affecit. Gręce tamẽ dicitur αρειβας αρειβου.

¶ Anquirere circũquęrere est.

¶ Anquina pe.pro.funis nauis: quo ad malum antẽna cõstringitur. De qua Cinna. Atq̧ anquina regat stabilem fortissima cursu.

¶ Anquiromachus pe.cor.genus nauigii dictus: q celeritate sui anchoris et instrumẽtis reliquis nauiũ vehendi sit aptus.

¶ Ansa vasis auris vtrinq̧ prominens: qua scz manibus teneri solet. Verg. Et grauis attrita pendebat cantharus ansa. Ponitur quandoq̧ pro fibula: seu fixula quę calceis insuitur. Tibul. Ansaq̧ compressos alligat arta pedes.

¶ Ansula diminutiuũ ab ansa: quo vsus est August. libro octauo con.pro anulo: quo fiunt cathenæ licet per translationẽ. Ex voluntate (inquit) peruersa facta est libido. Et dum seruitur libidini facta est consuetudo. Et dum cõsuetudini nõ resistitur: facta est necessitas: quibus quasi ansulis quibusdam sibimet innexis: vnde cathenã appellaui: tenebat me obstrictum dura seruitute.

¶ Ansanctus dicitur omni ex parte sanctus.

¶ Anser: ocha ab anatando: auis est quę nocturnas excubias celebrat. Vigilias eñ 'uas cantus assiduitate testatur. Hinc anserinus na.num. Plynius Tubera et quęcũq̧ emolliri opus sit efficacissime anserino adipe curantur.

¶ Antandros phrygię vrbs ad meridiẽ posita quam habitauere leleges finitimi cilicib' aborigines olim cum habitarẽt acarnaniã a duce lelege leleges appellati sunt. Et ab eius nepote Teleboo Teleboi. Hi migrauerunt in Asiam et dicti fuere Cares: Sed de hoc latius in dictione leleges. De hac Vergil. Classemq̧ sub ipsa antandro. Antandrũ vero saxum magis q̃ insula inter Tenedũ et Chiũ: qua aegeus sinus panditur a dextra nauigantibus.

Antacites pe.cor.amnis asiæ: a quo pisces antacæi salsamentũ nobile. Important antacęi et ex borysthene (vt inquit Herodotus)

¶ Ante: modo aduerbium: modo præpositio est: aduerbiū quando nulli deseruit casui: & significat antea Virg. Ante leues ergo pascentur in ęthere cerui. Hoc em̄ accidit multis prępositionibus. Nec mirum quādo aduerbys etiam quibusdam liceat vim prępositionis assumere: vt pridie calendas. pridie nonas. Itaq; apud: circum: ante: post: & reliquæ tūc pręposítiones iure appellantur: quādo casibus adiūctę trāsitionē facere ostenduntur quod est propriū ipsarum. Quando vero sine casibus sunt aduerbia. Sed cum est prępositio separari & componi solet. Separata q̄n q; personā: quādoq; locū: quādoq; tempus denotat. vt ante ora parētum: ante templum: ante duos ānos Composita plęrūq; significat: & cōponitur cū dictiōe incipiente a c. vt antecapio: e. vt anteeo. f. vt antefero. g. vt antegradior. l. vt antelucanus. p. vt antepono. s. vt antesto. Ab an̄ fiūt deriuatiua. Antica: antiquus: antes: antenna & h̄mōi.

¶ Anti p̄positio gręca quæ in ꝯpositione plærūq; cōtradicit: et aliquādo significat re. & aliqn̄ pro. Extra ꝯpositionē ꝯstruitur apud eos cum genitiuo. Et tūc apud nos significat pro.

¶ Anterius: antehac: & ab hoc tpe. Fit em̄ ab ante. sicut a post posteri⁹. & a sub subterius: quo vsus ē Boetius. Sidonius ad Domitiū. Quē ī potissimū anterius e auibus nostris culina fumaret.

¶ Ante alios: super alios: plus alijs: prius alijs: vel pręter alios.

¶ Anteambulo as. vide in dictione ambulo.

¶ Antarcticus pen. cor. quartus circulus cœli: eo q̄ ꝯtrari⁹ sit circulo: quē arcticon noiamus. A nostris dicitur polus meridionalis.

¶ Antæ ar. tm̄ pluraliter: ostiorū latera dicūtur a q̄ bus antipagmenta.

¶ Antea aduerbium eiusdē significationis cū ante: componitur ex ante & ea: vt ostēdit Pris. q̄uis tātum tempus denotet.

¶ Anteeo is. tā datiuo q̄ actō iungitur: & significat ante vado: pręcello. Plau. in Am. Virtus oībus reb⁹ anteit. Sal. in Iug. Et cum oīs gloria anteiret: oībusdā tn̄ charus erat.

¶ Antæos apud nos idem est qd̓ cōtrarius ꝓpriū nomen gygantis terræ filij: magno ac procęro corpore in libya apud lixū oppidum a flumine mauritanię eiusdē noīs ita vocatū: qui locus Antæi regia dicit̄: robore ac fortitudine nemini cedentis. Quotiēs mēbra labore defecta essent tactu terræ recreabāt̄ quē Hercules palęstra pectori astrictum expirare coegit

¶ Antarium: bellum quod ante vrbem gerit̄.

¶ Antecapio is. pręuenio: anticipio. Sal. cōsul optimum factu ratus nocte quæ instabat antecapere: ne quid spatio nouaretur.

¶ Antecedo pe. pro. p̄cedo: anteuado: & cōstruit̄ tam cū actō q̄ cū datiuo. Decius Brutus Ciceroni. Biduo me Antonius antecessit itinere multo maiora fugiens q̄ ego sequens. Cice. pro archia celeriter antecellere oībus ingenijs cōtigit.

¶ Antecello: idem est qd̓ p̄cello. Cicer. pro Cornelio Qui eloquentia cęteris antecellis

¶ Antecœniū: cibus qui ante cœnā sumitur: vulgo merenda.

¶ Antefero. pe. cor. antepono. Cic. Cecinnę. Cū vel iniquissimā pacem iustissimo bello anteferrem. Ambro. Fuit sapientiæ deo credere nec filij gratiam anteferre auctoris pręcepto.

¶ Antefixa dicūtur quę ex opere figulino: sub tectis ō affiguntur sub stillicidio.

¶ Antegradior: anteuado. Cice. Quicquid ē quod deceat id apparet cum antegressa est honestas.

¶ Antegerio veteres ꝓ valde & pro statim vtebant̄: quasi anteq̄ res gereretur.

¶ Antehac nō mō significat antehoc vt Terenti. in And. Nam quod antehac fecit nihil ad me attinet. i. ante hoc tempus siue hactenus vel vsq; mō: sed etiā ante illud tempus: sicut posthac nō tantum post hoc: verūetiam post illud tempus. Sal. Sic erat accensa libidine: vt sæpius peteret viros q̄ peteretur: sed ea spe antehac fidem perdiderat.

¶ Antilena qua pectus iumenti cingitur sicut postilena quæ sub cauda ponitur.

¶ Anteloquor prius loquor: a quo antiloquiū prim⁹ in dicendo locus siue prior locutio. Macrob. Hic assensi oēs p̄textato antiloquiū detulerunt.

¶ Anteluco as. siue antelucor pen. pro. significat ante lucem vigilo.

¶ Antelucanus a. um. qd̓ est ante lucem. Ci. M. Catoni. Ex antelucano tempore vsq; ad horā diei decimam magna multitudine hostium occisa. Idem ꝯtra Catil. Quorū oīs industria vitæ & vigilandi labor in antelucanis cœnis exprimitur

¶ Antelucani venti qui aut ex fluminibus aut ex aliquo sinu feruntur.

¶ Antica. vide in dictione postica.

¶ Anticatones dicti sunt duo libri quos Cęsar ꝯtra Catonē scripsit. Sue. Reliquit & de analogia duos libros: & anticatones totidem: nomen est cōpositum ex gręco & latino. Nam vt Quintili. inquit. Ex peregrino & nostro componuntur dictiones vt epitogiū et anticato.

¶ Antemalorū hyphen est. i. subunio: quia sub vno accentu duę dictiones proferūt̄. Est em̄ vnitas quasi ꝯpositio. Nā significat p̄teritorū malorum.

¶ Antemon pe. pro. velū qd̓ potest facilius obliquari: quo nautę in summo tempestatis discrimine [illegible]unt̄

¶ Antemnę cum m: ante n. vrbs ante amnē: dicta q̄ eam amnis pręterfluat: de qua Virg. lib. vij. Antemnæq; tegmina tuta cauant capitum.

¶ Antenna: per duplex nn. lignum pertransuersum in malo positū: in quo velum alligatur: a circū tenendo dicta. Ply. lib. pri. Non antennas solum: verū ipsa nauigia contorta frangēs.

¶ Ante oculos minus est q̄ coram. Nam coram proximitatem significat. ante oculos potest etiam longē intelligi. Terenti⁹ in Eunu. Quæ mihi ante oculos coram.

¶ Antæ: lapides sunt qui vtrunq; latus ostij muniūt alia noīe parastadę auctore Victruuio.

¶ Antes nomen ab ante deductū: quo significantur eminentes lapides: siue vltimæ colūnę quadratę quibus sustinetur fabrica. Hinc dicti videntur antiani magistratus in vrbibus qui semestrem magistratum exercent qui velut antes colūnæ totius vrbis onere incumbente eam sustinent: ad quam ethymologiam etiam extremos ordines vinearum possumus trahere qui antestant. Virg. lib. ij. Geor. Iam canit extremos effœtus vinitor antes. Alij. macerias accipiūt: quibus vineta clauduntur quę fiunt de siccis lapidibus: sic dictę a lapidibus eminētioribus qui interpo

nuntur ad maceriam sustentãdam.
¶ Antepono is. præfero. Cice. in Lel. Ut amicitiã omnibus rebus anteponatis.
¶ Antesignanus signorum: hoc est vexillorũ propugnator siue defensor. Nam signũ pro vexillo ponitur. Liui. lib. iiij. Signa nunc resistẽtia deserũtur ab antesignanis: nunc inter suos manipulos recipiuntur. Signifer est qui vexillum defert. Ideo Liu. ibi non solũ de antesignanis sed signifero ita loquitur. Ita primo statim prælio cum dictator equitatum immisso antesignanos ostium turbasset legionum: inde signa inferri prope iussit: signiferũq; ex suis vnũ cunctantẽ occidit.
¶ Antesto as. cũ datiuo cõstruitur. Gel. lib. ix. Qui ꝛ viribus ꝛ magnitudine ꝛ adolescentia simulq; virtute cæteris antestabat. i. antecellebat. Sed hoc per translationem. nam proprie significat sicut sonat. Unde antistes ꝛ antistitor.
¶ Antistes itis. ex ante ꝛ sto. tã fœ. q̃ mas. ge. qui in aliqua re excellit: vt si dicamus Cicero eloquẽtię antistes: quasi ante stans princeps. Vale. Max. lib. pri. Ne deq; vetustis ritibus perita deesset Antistes. Li. lib. i. Poticij ab Euandro edocti antistites sacri.
¶ Antistitor pe. cor. quasi ãtestator. Col. li. iiij. Neq; enĩ singulis totidem antistitores possit dare qui obseruent quiq; ꝑcipiant ne acerbę vuę demetãtur.
¶ Antestor aris. ante iudicem statuo.
¶ Antepagmenta sunt valuarũ ornamenta: q̃ ante valuas appingãtur. i. affligantur: vel q̃ appingãtur antis.
¶ Antexpectatum tota vna dictio aduerbiũ ꝛ significant anteq̃ expectaretur eius aduentus. Vir. li. iiij. Geor. Antexpectatũ positis stat in agmine castris.
¶ Anteuenio præuenio. Salust. in Iug. Ac per tramites occultos exercitũ met- lli anteuenit. Plaut. in Tri. datiuo iunxit pro corã venio: tempori huic hodie anteueni.
¶ Anteuerto: præcedo: ꝓuenio: anticipo. Cic. in Lel. Id ipsum cum tecum agere conarer. Fannius anteuortit. i. præfatꝰ est. Amb. ad Simplicianũ. Ita mẽs boni speculatrix cõsiliorũ suorũ est: priusq; examinat quid decorum atq; honestum. Iniquitas vero opere cogitationem anteuertit.
¶ Anteurbanus a. um. quod est vrbi propinquũ. Unde anteurbana prædia dicunt vrbi propinqua.
¶ Anticipo as. pe. cor. ante capio: præuenio. vt est illud. Strictior eoos ꝓcesserat aura iugales Pestiuuz suadens anticipare diem.
¶ Antię sunt muliebres capilli in frõte demissi q̃si faciem siti sint.
¶ Anthinũ mel vocat qđ vere factũ est: quũ ex floribus faui cõstruantur: quos grę ci τα ανθη appellãt Mel vero ęstiuũ vocat horeũ: q̃ græci oẽs fructus ęstiuos nominant horeos: quoniã id tempus per excellentiã horam vocant.
¶ Antium vrbs latii volscorũ caput: Romanorũ colonia: dictũ q̃ ante alias vrbes in ipso littore sita sit ad ocium: rerumq; vrbanarum vacationem accommodata.
¶ Antidotum pe. cor. ex contrario datum: remediuz siue medicamentuz qđ contra venena datur. Nam ꝛ ipsa antidota fere venena sunt vt sit antidotum quasi venenum cõtra venenum eξ αντι και διδωμι. Nã contraria contrarijs curantur. Quintil. li. vij. Tyrãnus suspicatus a medico suo datũ sibi venenũ tosse eum. Et cum id dedisse se negaret accersit alterũ medicũ: ille datum ei venenũ dixit: sed se antidotũ datu rum. Dicitur ꝛ antidotus genere fœ. Gel. li. xiiij. Huius regis antidotus celebratissima quæ Mitridates vocatur. Hiero. cõtra Ruffinũ. Apud medicos quoq; quędam antidotus noxios humores temperãs ex amaritudine nominatur: quę dulcis ostenditur.
¶ Antidotarius liber in quo de antidotis tractatur
¶ Antidosis: latine retributio. Significat enĩ quicqđ alicui ex aduerso dat. eξ αντι διδωμι .i. δοσις.
¶ Antipodosis. Itẽ retributio: ex anti ꝛ apo quæ reindicant ꝛ dosis datio. Figura est cũ media primis ꝛ vltimis cõueniunt: vt vestrũ hoc factũ reprendo. P. C. non meũ: ac pulcherrimũ quidẽ factũ: verũ vt dixi non meũ sed vestrum.
¶ Antibacchius: pes bacchio contrarius. Constat ex duabus longis ꝛ vltima breui: vt natura.
¶ Antigenes pe. cor. nomen pueri rustici.
¶ Antigonus nomen propriũ regis macedonum.
¶ Antilochus pe. cor. Nestoris filius: quem in bello troiano Memnon auroræ filius interimit. Unde patris prece motus Achilles Mẽnona occidit.
¶ Antigraphũ: latine exemplar dicitur.
¶ Antilogia dici potest cõtradictio: refragratio vel quasi contraria oratio.
¶ Antiaxona quasi contra axem posita: anti contra: αξισ axis. Græci αντιαξονα.
¶ Antimachus penult. correp. cum ch. aspiratio nomen viri: latine contra pugnãs. Mache enĩ pugnã significat.
¶ Antiquus proprie vetus. Vir. Antiquasq; domos auiũ: deductum (vt Var. docet) ab ante ꝛ æuũ. Quoniam vero quę antiquiora sunt: fere meliora esse consueuerunt: vt mores: vinũ ꝛ similia. Plau. Qui vtuntur vino veteri sapientes puto: ꝛ qui libẽter veteres expectant fabulas. Ideo factum est: vt Antiquius quandoq; pro melius vsurpemus. Cic. in Lelli. Hoc quidem est propriũ amicicię sed antiquior: ꝛ magis a natura profecta. Et antiquus ponitur pro nobili ac venerabili. Virg. Terra antiqua potens armis. Ab antiquus fit antiquitas pro vetustate:
¶ Antique ꝛ antiquitus aduerbia.
¶ Antiquarius: rerum antiquarũ peritus. Iuuena. Ignotosq; mihi tenet antiquaria versus. Item antiquarius dicitur qui verba ab vsu remota ꝛ cõmentarios pontificũ ꝛ vetustissima fœdera ꝛ exoletos scrutatur auctores vt ex his contrahat quæ nõ intelligãtur: vt quędam solus scire videatur. Et antiquarius idem qđ antiquus ꝛ qui litteras ãtiquas scribit. Augu. super Lucã. Quẽadmodum qui videt litteras in codice optime scripto ꝛ nõ nouit legere laudat quidẽ antiquarij manũ admirans apicũ pulchritudinez sed nescit quid sibi velint illi apices.
¶ Antiquo as. euacuo: aboleo: ꝛ ad statum pristinũ reuoco. Liui. Omniũ rerũ causa vobis antiquandas censeo istas rogationes. Et antiquare est confirmare. Liui. De plebeo senatu antiquabant.
¶ Antiphates pe. cor. nomen propriũ regis lestrigonum: de quo. Virgi. lib. vij. Et primũ antiphaten. is enĩ se primus agebat. Dicitur ꝛ antiphateus.
¶ Antiphona pen. prod. non autẽ cor. vox reciproca duobus choris alternatim psallẽtibus. Antiphonas græci primi composuerunt: ꝛ apud Latinos di-

uus Ambro.institui. Ex hinc in cũctis regionib' occiduis vsus increbruit. Ideo aũt penultima est lõga quoniã est ω mega ἐξ ἀντι και φωνη vox contra communem vsum sic Jacobus: contra vero Ambrosius ⁊ Gregorius de quibus plura essent dicenda.

¶ Antiphrasis pe.cor. sermo per contrariũ intelligẽdus: vt parcę quia nemini parcant. Anti cõtra: φρασις locutio.

¶ Antistrophe ἀντιστροφη dicitur cum cõiuncta duo quæ inter se pendeãt sit alterna conuersio: vt seruus domini: ⁊ dominus serui.

¶ Antiparistasis pe.corre.a græcis dicitur per quã vbi calidum est inde frigus excedit. Ubi frigiduz est inde calor expellitur. Hinc putei per hybernum tempus calent: quia illo se calor contulit cedens frigori superiora possidenti.

¶ Antipodes pe.cor. dicũtur qui ɔtra nos positi sũt contrarijs vestigijs quos tamen Aug.li.xvi.de ciui. dei. negat esse sic scribens. Qui vero ⁊ antipodas eẽ fabulanť.i.hoies a cõtraria parte vb sol oritur quando occidit nobis aduersa pedibus nostris calcare vestigia nulla ratione credendum est.

¶ Antiptosis pe.pro. latine dici potest pro casu. Figura quãdo casus pro casu poniť: vt Urbem quam statuo vestra est. Componiť em̃ ex anti. pro πτωσις casus ab πιπτω και ερτω παρακειμενω πεπτωκα.

¶ Antithesis pe.corr. Figura cũ vna littera ponitur pro alia: vt olli pro illi. Cõponitur em̃ ab ἀντι quod est pro: ⁊ θεσις positio: quasi ꝓ altero positio.

¶ Antistœchon itẽ ẽ ꝓ littera: nã anti pro: ⁊ stœchõ littera: vt sella pro sedda: et magalia pro magaria. l. pro r. Nam magal pro magar dicitur: q̄ pœnoruz lingua villam designant. græce ἀντιστοιχον.

¶ Antitheton pe.cor. obiectũ vel cõtra positum. Figura cum contrarijs opponunť cõtraria: vt apud Ouidiuz. Frigida pugnabant calidis: humẽtia siccis Mollia cum duris: sine pondere habentia pondus. Nam anti. pro. vel contra theton positum. Persius. Carmina rasis Librat in antithetis doctas posuisse figuras. Augu. lib xi. de ciui. dei. Antitheta quę appellantur in ornamentis elocutionis sunt decentissima: quę latine appellãtur opposita: vel quod expressius dicitur ɔtraposita: vt apud apostolũ. Per arma iustitiæ a dextris ⁊ a sinistris: per gloriam ⁊ ignobilitatem: ab ἀντι και τιθημι.

¶ Anthypophora pe.cor. figura quę fit cũ tacitę obiectioni respondetur. Nam anti contra: hypophero subduco vel suffero: quasi cõtraria subductio.

¶ Antisthenes pen.cor. nomẽ philosophi: et contra valentiam significat. Hic cum gloriose docuisset rhetoricã: audissetq̄ Socratem dixisse fertur ad discipulos. Abite ⁊ magistrum quęrite. Ego em̃ iã repperi. Statiq̄ venditis quę habebat ⁊ publice distributis nihil sibi plusq̄ palliolum reseruauit.

¶ Antitypum pe.cor. latine exemplar similis formæ vel contrarium.

¶ Anticyra pe.cor. insula ad sinum adiacens Malia cum ⁊ Oetam montem: cuius meminit Stra. libr. ix. vbi auctore Ply. Elleborũ tutissime sumitur. Ouid. libro. iiij. de pon. J bibe dixissem purgantes pectora succos Quicquid et in tota nascitur anticyra. Unde quotiens insanũ hominem significare voluerũt anticyra egere scribũt. Hora. Si tribus anticyris caput insanabile nunq̄ Tonsori licino cõmiscuit. Est ⁊ anticyra ciuitas iuxta Cirrham in phocide regione in corinthiũ ɔuersa sinũ ab anticyreo quodã Herculis ętate Caparissus ab Homero dicta.

¶ Antipater pen.cor. nomen proprium poetę Sidonij. Fuere et alij hoc nomine vocati. Hic antipater nobili epigrammate in sapho decimam inter musas eam cooptat.

¶ Antinous ægypti ciuitas ab Adriani Amasio sic dicta. vt scribit Hiero. lib. ɔtra Iouin.

¶ Antęus gygas libycus: quẽ hercules occidit: hũc fabulę fingunt quasi filius terræ fuerit propter quod cadens in terrã fortior soleret assurgere.

¶ Antheus cũ h. vnus fuit ex Aeneæ ducibus. Uir. Anthea sergestumq̄ vocat.

¶ Anthypatea: discordia sicut Sympatea cõcordiã nobiliũ: vt docet Ply. li. xxxiij. ὑπατος consul.

¶ Antypathus latine proconsul.

¶ Antonomasia cum accẽtu in pe. dici potest pronomine.i. vice nominis positio. Diome. Antonomasia est vocabulum quod sine nomine positum loco eius fungitur: Ut est Arma virũq̄ cano: vbi intelligitur Aeneas. Fit autem tribus modis. Ab animo: vt magnanimus anchisiades.i. Aeneas. A corpore: vt ipse arduus.i. Polyphemus. Extrinsec': vt infelix puer: atq̄ impar cõgressus Achilli. hoc est Troilus inde antonomasticos denominatiue.

¶ Antiochus nomẽ ꝓpriũ regis Syrię Seleuci regis filij. Fuere ⁊ alij antiochi Syrię reges. Fuit ⁊ alius Antiochus Ascalonita philosophus Ciceronis: Brutiq̄ præceptor.

¶ Antiochia vrbs in Syria quę prius Metropolis Epiphane ⁊ reblata ab alijs Theopolis hoc est dei ciuitas est appellata. Hanc Seleucus nicanor in suorum memoriam ɔdidit olympiade. cxix. quam orontes fluuius interfluit ab occidentali regione lauat mœnia eius farfar fluuius. Alia est antiochia ad persicũ littus ab antiocho cui sother cognomen fuit condita. Ab antiochia fiunt adiectiua antiochenus: ⁊ antiochensis.

¶ Antoniorũ familia Romę nobilissima vetustissimaq̄ fuit: vtpote quæ ab Antone Herculis filio ⁊ noiata ⁊ orlunda proditur.

¶ Anthropos pe.pro. Nam græce ανθρωπος οτι ας ρω και τροπη latine homo dicitur.

¶ Anthropophagi populi scythiæ qui humana carne vescuntur. φαγω em̃ comedo significat. Hi populi sunt ad orientem ac septemtrionem Massagetis: et circa hos tristissima solitudo: et mare: quod Tabin vocant.

¶ Anthropophormitæ dicti sunt qui simplicitate rustica deum habere membra arbitrantur. Unde et anthropophormitica hæresis.

¶ Anthraces pe.pro. latine carbones.

¶ Anthraceus carbonarius. ¶ Anthracia pruna.

¶ Anthracin' color niger: a carbone q̄ carboni similis sit: siue q̄ hmoi color fit ex tritis i mortario carbõib' Uar. de vi.pa. Propinquæ adolescẽtulę ⁊ iã anthracinis proximo amiculo nigello: capillo demisso sequuntur luctum. Rursus anthrax sicut scribit Hieron. ad Damã. genus est lapidis fulgidi atq̄ lucentis: quem nos carbunculum interpretamur: ⁊ quem in duodecim lapidibus inuenimus.

¶ Antlia liæ. machinula ad hauriendam aquam excogitata. Naz ἀντλειν latine haurire dicitur. Mar-

A ante N.

Cura laboratas antlia tollit aquas. Et Festus antlare haurire: a græco αντλαω και εντευθεν το αντλημα καλουμεν descēdit. Liuius. Florem antlabant liberi ex carthesijs.

¶ Antrum crypta: latine specus vel cauerna: quasi atrum (vt inquit Ambro. lib. Hexa.) quod atro inhorrescat situ atque offuscatione tenebrarū. Nam antrū vocant ingentem quādam cōcauitatē in vrbē ductam: sed miror cur tātus vir dictiunculam etiam puerilis manifestā grecam το αντρον τουαντρου latinam esse voluerit: neque Sudam citare aut alios grecos oportere. Est etiā nomē fluminis in Britānia.

¶ Antus animal est: de quo Ply. li. x. scribit. quod equorum hinnitus imitetur.

¶ Anubis pe. pro. genitiuū facit anubis: vel idis. et lingua egyptiaca dicit canis in cuius forma colebatur Mercurius: vt inquit Ser. Virgi. Omnigenūque deū mōstra: et latrator anubis. Ouid. sine titulo. Per tua sacra precor per anubidis ora verendi. Dion. scribit anubum filiū fuisse Osiridis: qui canē gestabat tanquam armorū insignia. Ex quo ægyptij canē venerātur: et anubim deum canino capite effingūt.

¶ Anxius sollicitus: mœstus: ab αγχω. μ. αγξω. Vn̄ anxietas et anxietudo: de quibus supra.

¶ Anxifer pe. cor. quasi angorem: anxietatēque ferēs Cic. lib. ij. Tus. Nūc dolorum anxiferi torquēt vertices. nūc serpit ardor.

¶ Anxyrus pe. cor. dicitur quasi absque rasura. ab α sine et ξυρεω rado. Naz imberbis a Campanis colebatur Juppiter. n. interponitur ad euphoniam: Ut αμβροσια.

¶ Anxur tam mas. quam neut. gene. vrbs est quam olim Trachinam nūc Tarracinā dicunt. Mar. Siue salutiferis candidus anxur aquis. Hora. Millia tū prāsi tria repsimus atque subimus Impositum saxis late cādētibus anxur. Dicitur aūt anxur (vt Ser. docet) quod illic colebatur Juppiter anxurus quasi ανευ. i. sine. et ξυρος nouacula quia barbā nunquam rasisset.

¶ Anyger et anygrus fluuius thessalię. De quo Oui. Fundit anygrus aquas.

¶ Anypodetos ανυποδητους græci vocant qui pedibus sunt nudis.

A ante O

¶ Aonia regio Thraciæ ab Aone rege Neptuni filio dicta: quem factione suorum ex apulia pulsum in Bœotiam tradunt venisse: ac de suo nomine montanam regionem Bœotiæ vocitasse Aoniam. Aonesque eius mōtes dicuntur. Hinc

¶ Aonius a. um. Ouid. Seperat aonios acteis phocis ab aruis. Similiter Aonides patronymicū a possessiuo. Juuenalis. Aptusque bibendis Fontibus aonidum.

¶ Aorsi populi nō procul Jaxartę fluuio qua in hyrcanum mare influit: vt inquit Ptole. Alios Plyn. in Europa collocat aorsos. Scribit Strab. aorsos thanaim accoluisse.

¶ Aornos fuit petra apud Indos pręceps in via monumentis historicorum celebrata: quasi auibus inaccessa. α enim priuationem significat ορνος auem. Scribit Plutar. Alexandrum cum intellexisset hāc petram teneri ab homine meticuloso dixisse: nunc locus iste facillimus est captu.

A ante P.

¶ Apamea: insula est a Tygri fluuio circūfusa sic dicta: vt scribit Plynius ab antiochi matre. Est et apamea bithynię oppidum: quā Nicomedes cognomento Epiphanes Prusij regis filius de matris apames nomine apameam vocari voluit: quę Myrlea a Myrlo colophoniorum duce dicebatur.

¶ Apamia cū i. vrbs minoris asiæ est: et vna phrygiarū vrbium maxima fuit. Urbs fuit nomine Celenis: qua destructa Antiochus soter homines transtulit in eam quę postea apamia dicta est: et vrbem appellauit de nomine matris apamiæ artabazi filię: que Seleuco Nicanori nupta fuit. Est et alia vrbs eius nominis in parthia.

¶ Apagesis pe. cor. aduerbiū grecū comicū familiariter corripiētis est: quod significat abducsi vis et remoue. Apul. Apagesis iam cruentos deos.

¶ Apanthropos pe. pro. latine inhumanus dicitur.

¶ Apanthropia inhumanitas.

¶ Apella dici potest sine pelle. Quo noie vocati sunt iudei circūcisi. Hor. lib. Ser. Credat iudęus apella.

¶ Apelles is. vel etis. secūdum Prisc. nomē pictoris eximij patria Coi: qui omnes prius genitos futurosque postea superauit: et picturæ plura solus prope contulit quam cæteri. Fertur Alexandrum Macedonem a nullo pingi voluisse quam ab apelle. De hoc Ouidius. Si nunquam Venerem Cous pinxisset apelles. Mersa sub ęquoreis illa lateret aquis.

¶ Apenninus p duplex nn. a penna quę est sūmitas. Uel apœninus cū œ diph. vt scribit Ser. quasi alpes pœni: quē annibal primus superauit: Hic Italiā diuisit: Incipit a Genua et supra carnos incumbit. Liui. lib. xxi. pennin [illegible] dicit disputās.

¶ Aper porcus syluester: ab αφρος spuma: quod spumas ore emittat: vel dicitur a feritate quasi asper quod hirsutus sit: seu quod in locis asperis habitet: vt inquit Uar.

¶ Aperio ex ad et pario vt inquit Prisc. abiecta d. quia ad sequente p. nunquam abijcitur. Et significat patefacio. Teren. Fores aperi. Habetque a cor. Juue. Protulit vt mons est: et aperta palluit agna. Quandoque detego. Hinc Macro. ait iuniores solitos esse non tā honoris quam valitudinis causa maioribus caput aperire. Statius. Sic fatus apto ense vocat socios. Per translationez apire ponitur pro exponere. Plau. Age iam: et hoc ænigma aperi nobis. Item pro nudare. Ci. Uerentur em̄ ne si quo casu acciderit: vt partes corporis quędam aperiantur: aspiciantur non decore. Itē pro vulnerare. Juue. Fuste aperire caput candelā apponere valuis. Huius verbi composita sunt adaperio: quod est valde aperio. A quo adaptile pen. cor. quod apitur vel aperiri potest: vt versatilis axis: qui versatur vel versari potest. Ouid. de trist. Aspicis a dextra latus hoc adapertile tauri. Exaperio: foras vel valde aperio.

¶ Apesus untis. montis nomen est: qui nemeę supiacet: vbi Theseus Joui primum operatus creditur. Dictus ab heroe: cui aphesas nomen erat. Papin. Mons erat audaci seductus in ęthera dorso Nomine Lernęi dicunt apesunta coloni Gentibus argolicis olim sacer. Ab hoc monte apesuntius Juppiter dictus fuit.

¶ Apes vel potius apis in nominatiuo singulari. Col.

ib.x. Nam quanto grandior apis atq3 rotundior tanto peior. Oui. lib. xiij. Meta. Non apis inde tulit collectos sedula flores. Hoc nomē cōpositū existimāt pleriq3 ab a sine ⁊ pes: q sine pedibus nasci videatur id genus volucris. Dicente Virg. Trunca pedum primo. Sed cū non seruet analogiā: sicut cætera composita: bipes edis. tripes edis. compes edis. magis simplex iudicandū est. Creātur apes ex bobus sicut crabones ex equis: fuci ex mulis: vespę ex asinis.

¶ Apis idis. vel apis. apud ægyptios bos dicitur: q et pro numine colitur. Luca. Et sacer in cineres magni mactabitur apis. Hinc etiā dictus est serapis: a quibusdā Osiris. Aug. lib. xviij. de ciui. dei. Rex argiuorum apis nauibus transuectus in ęgyptum cū3 ibi mortuus fuisset: factus est Serapis omniū maximus ęgyptiorū deus. Nominis aūt hui' cur nō apis etiam post mortem sed serapis appellatus sit: facillima3 rationē Varro reddit. Quia em̄ arca in qua mortuus ponitur qd omnes iā sarcophagū vocāt: σορος soros dicitur grece: et ibi eū sepultum venerari cœperunt priusq3 templum eius esset extructū velut sorosapis vel sorapis primo deinde vna littera (vt fieri solet) cōmutata: serapis dictus est. Ille aūt quem mirabili vanitate decepta ægyptus in honorē eius delitijs affluentibus alebat: quoniam eū sine sarcophago viuū venerabatur apis. non serapis vocabatur. Quo boue mortuo quoniā quærebatur ⁊ repiebatur vitulus coloris eiusdē mirū quoddā ⁊ diuinitus sibi procuratū esse credebāt. Est etiā apis vicus in aphrica: qr nobilis religione ægyptij locus esset.

¶ Apianus a. um. qd apes auide sumūt. Unde apianę vuę dictę sūt (inqt Col.) quas muscę infestātur: nūc vulgo a muscis muscatulla dicitur. Græci sticam vocant etiam a quodam sapore quasi castoreo. Plynius lib. xiiij. Apianæ apes dedere cognomē præcipue earum auidæ.

¶ Apiarius qui curat siue qui possidet apes. Plyn. lib. xxi. Prouentum enim sperant apiarij large florescente thymo.

¶ Apiariū locus vbi apes cōsident: hoc est vbi aluei apum tenentur: qd melisson a melissis: hoc est apibus etiam ⁊ mellariū noiatur. Col. lib. x. Non est dubitandum quin ędificio iunctū apiariu3: macerta circūdemus: sed in ea parte quæ tetris latrinę sterquilinijq3 ⁊ balnei odoribus libera est.

¶ Apicula dimi. parua apis. Ply. lib. vij. Quadrigā ex eade3 materia quā musca integeret alis fabricatā ⁊ nauē quā apicula pennis absconderet. Dicitur ⁊ apecula ab apes nominatiuo: quę merops etiā vocat. Virg. Meropes aliæq3 volucres.

¶ Apiastra illa auis dicitur quæ apes comedit.

¶ Apiū herba folia habens petroselino similia: s3 maiora et quia fiebant apud antiquos coronæ victorib' sacri certaminis Nemeæ. Iuue. Gaudentis fœdo pegrina ad pulpita saltu Prostitui graięq3 apium meruisse coronę. Ab apij etiamnū corona qua3. L. Api' in achaia meruit Apiorū gentem Romę esse cognominatam legimus. Quidā hoc nomen ab apice deducunt: quia antiqui apicem capitis apio coronabant. Hāc herbam gręci Selinon dicūt: cuius multa sunt genera. Quod em̄ spōte in humidis nascitur heleoselinum dicitur. ἑλος em̄ dicitur palus vno folio: nec hirsutum. Quod in siccis hipposelinū quo equi libēter vescuntur: pluribus folijs est simile heleoselino. Id ⁊ petroselinū ⁊ olusatrū siue olisatrum nūcupatur Tertium oreoselinum: quasi montanū apium: cicutæ folij radice tenui.

¶ Apiastrum herba est quę a melissis melissephylon appellatur. Hoc est apium folium. Et a melle dicitur mellitena. Nullo magis flore gaudent apes.

¶ Apicę oues dictæ sunt: quę nō amplo corpore sint: nec multā lanam habent circa corpus totum.

¶ Appia via Romę ab Apio claudio sic vocata.

¶ Apinę penult. corre. nuces vocantur: quæ cutem verius q̄ putamen adeo mollem habent vt simul mādantur.

¶ Apina arbor quasi minime pinus: quæ pin' picea dicitur: q picę potius q̄ pino similis sit. Apina etia3 tricaq3 duo oppida apulię fuerunt quę Diomedes euertit Tantali ignominia vt in prouerbio ludibrium transierint. Quotiēs em̄ rem nullius pretij ostendere volumus Apinas ⁊ tricas nominamus. Mar. Sūt apinę tricę: etsi quid villius istis.

¶ Apidanus penul. cor: fluuius thessalię. Luca. libr. primo. It gurgite vasto Apidanus nunq3 celer: nisi mistus enipheus.

¶ Apex pprie virga in summo flaminis pileo: in cui' extremo modica lana est qd primū constat ad albam Ascanium instituisse. Plerūq3 tamen sumitur p summa verticis parte: q longe sit a pedibus. Aliquādo etiam pro cœli: siue galeri seu montis aut litterę summitate. Pro distinctionis nota. Pro honore vel pro aliqua re cuius summitas est acuminata. Col. lib. v. Eiusq3 velut apex pronus iminens: mucro vocatur. Ponitur ⁊ p sacerdotū seu pontificū infula: quā vulgo mitram vocant. Val. li. i. At sulpitio inter sacrificandū e capite apex plapsus eidem sacerdotiū abstulit. Cice. vero transtulit ad auctoritatem magnam. Apex inquit senectutis est auctoritas quāta fuit in M. Cælio Metello.

¶ Apiculus diminu. paruus apex: quod ⁊ apiculum dicitur. Festus. Apiculum filum quo flamines velatum apicem gerunt.

¶ Apexabo intestinum sanguine plenu3 admisso pingui sic dictum: q in summitate quiddam quasi in capite apicem habeat.

¶ Appion nomē fuit grāmatici celebrio: q vt Sene. scribit sub. C. Cęsare tota circūdatus est gręcia.

¶ Aphæresis pe. cor. ⁊ antepe. cū æ. diphth. dici pōt abscissio. Figura: quę a principio dictionis litteram vel syllabam aufert: vt pone metum: p depone. ἐξ απο και αιρουμαι πεισφηκατα την Δασειαν αποβλαντου του ο.

¶ Aphrica regio: ab α sine ⁊ φρικη frigus: quasi sine frigore. Hanc tertiā orbis partē plerīq3 dixerunt.

¶ Aphros latine spuma. Inde aphroditem Venerē dicimus: quia de maris spuma cōcepta fertur.

¶ Aphronitrum: spuma nitri.

¶ Aphrodisia dicuntur venereę voluptates.

¶ Aphilos pe. cor. dicitur qui nullū habet amicum.

¶ Aplanes pe. prod. dicitur non vagus inerrabilis. Macrob. lib. pri. de som. Hic em̄ cœlu3 quod aplanes sphęra vocitetur partem vnam: septem vero sphęras quę vagę nominantur.

¶ Applodo is. pe. pdu. vide in dictione plodo.

¶ Appluda pe. pd. a quibusdā interptatur furfur: a quibusdam sorbitionis genus liquidissimū. Plynius docet appludam vocari purgamenta milij ⁊ panici

tisiamque: cum in frumenta palea dicatur. Dicta applu da ab applaudendo: quod propter tenuitatem quia minutissima est spiritu deiiciatur. Neui. Ne hercle appluda est hodie quam tu leuior.

¶ Apocalypsis latine reuelatio. Ex απο quae re in compositione significat. et καλυπτω velo.

¶ Apocope pe. cor. amputatio. ex απο quae re vel ab: et κοπτω scindo: amputo. Figura quando vltima littera vel syllaba tollitur: vt peculi pro peculii.

¶ Apocryphus a. um. pe. cor. latine absconditus: secretus. Ex απο quod exaggerat rem et κρυπτω abscondo. Illa vero scriptura dicitur apocrypha: cuius occulta origo est et in qua licet inueniatur aliqua veritas: tamen propter multa falsa nulla est in eis canonica veritas.

¶ Apocrisiarius latine dici potest responsalis. Ex απο κρινομαι: quod significat respondeo. Et ponitur pro legato. Apocrisis responsum.

¶ Apodixis euidens probatio: demonstratio siue experimentum. Unde apodixes gramaticae vulgo dicuntur geometricae probationes. Amb. Crudelissima omnium feminarum ad filium meum voluisti apodixen tuae artis magicae demonstrare. Gelli. Apodixim vtriusque callens cum ea quae dubia aut obscura sunt per ea quae ambigua non sunt: illustrantur: sed cum in lingua communi scribatur Δεικνυμι demonstro per ει in principio και ι. Δειξω locus ille debet emendari apoderis per e in penul.

¶ Apodyterium latine spoliatorium. Locus in quo loturi aut sudaturi vestes deponebant: quas capsarii seruabant. Nam απο Δυειν exuere dicitur. Ply. ad Apollinarem. Inde appoditerium balinei laxum et hilare excipit cella frigedaria in qua baptisterium amplum atque opacum Δυω και Δυω ingredior quasi vestem ingrediamur απο priuat. i. ex veste eo.

¶ Apologus pen. cor. fabula in qua bruta animalia loqui introducuntur. Nam est quaedam ex humilibus rebus composita forma ac species ad videndum quae et apologatio dicitur.

¶ Apologia responsio vel satisfactio defensio seu excusatio: quae et apologeticon et apologema atis. dicitur. Unde apologeticus liber. i. satisfactionalis. Hiero. ad Pammachium et Oceanum. Quis prudentior: doctior: eloquentior Eusebio et Didymo assertoribus Origenis inueniri potest: quorum alter sex voluminibus τασ απολογιασ. i. defensiones scribens ita eum vt se sensisse confirmat.

¶ Apolatizo as. contemno. Plautus in Epi. Auxilla mihi et suppetiae sunt domi apolatizo inimicos omnes

¶ Apophoretum αποφορητον. pe. pd. munus quod dare solebat saturnalibus: quem morem hodie quoque seruamus mense decemb. in natali saluatoris die. Sueto. in Domi. Dabat sicuti saturnalibus viris apophoreta ita per Calendas martias foeminis. Idem in Cal. Agitato cithio comessatione quedam in apophoretis in tres sestertium contulit. Dicta adophoreta αφορεω quod ab iis quos salutabant referentur. αποφορειν enim modo auferre: modo referre significat: apophoreta etiam dicuntur vasa a ferendo. Atheneus. Uasa quae conuiuis apponebantur: vt secum ea ferrent: donoque haberent αποφορητα vocabant.

¶ Apocatastasis αποκαταστασισ: latine instauratio

¶ Apocatasticus instauratus.

¶ Apophasis pe. cor. negatio abnuentia. Ex απο re: et φασισ responsio apophatica negantia.

¶ Aposiopisis pe. cor. a Cicerone dicitur reticentia a Celso obticentia alii interruptionem appellant quod est sileo vel taceo. Nam est quasi interceptum silentium Figura indignantibus familiaris in qua verbum extrinsecus subintelligitur. Virg. Quos ego: deest enim punitum vel quid simile.

¶ Apotheosis pen. produ. consecratio seu deificatio. ex απο quae ab indicat et θεωσισ diuinitas: quasi a diuinitate procedens. Unde Ser. in Daphnin apotheosin dixit relationem in deos: cum scilicet hominem inter deos numeramus apotheoo deifico.

¶ Apodes pe. cor. aues quedam quod careant vsu pedum alio nomine Cypselli dicuntur ex hirundinum genere: volant plurimum nidificant in scopulis atque in editioribus domibus. Quies eis nisi in nido nulla: aut pendent aut iacent. Ply. lib. x. Plurimum volant quae apodes vocantur: quia careant vsu pedum. Huius nominatiuus singularis est apus apodis.

¶ Apollo inis. et apollos: apollo secundum graecam declinationem: creditus fuit deus: quem greci etiam Φοιβον: hoc est solem appellant. Cui (vt Macro. inquit) variae fuerunt potestates. Nam fuit auctor carminis presens vaticinii: sagittandi peritiam habuit: artem medicinae pcalluit: et chordae vocalis. Idem dicitur liber quod libere puagetur per aerem. Dictus apollo ab a sine: et polli multi: quod solus ipse luceat.

¶ Apollinares ludi qui in honorem apollinis fiebant. Et apollinaris nomen proprium.

¶ Apollonius nomen philosophi alabadensis: siue Tianei qui rhodiis vixit. Unde et rhodius appellatur est. Hic dictus est a Suetonio clarissimus dicendi magister: sub quo vt Plutarchus scribit Cicero et Caesar condiscipuli fuere. Hic Pythagoricus phus dum Ephesi vitam ageret et forte in multitudine disputaret per eam horam qua Domitianus interficiebatur defixus et elinguis stetit. Tum autem exclamauit. Euge Stephane pulchre: Stephane percute peccatorem: pulsasti: vulnerasti et interfecisti.

¶ Apollonia ciuitas Epiri corinthiorum colonia optimis olim instituta legibus: vulgo his temporibus vallonia nominatur. De hac Strab. Condidere apolloniam corinthii Corcyreique ab eante fluuio stadiis decem a mari sexaginta. Est et Apollonia inter insulas thraciae cis Istrum amnem locata.

¶ Apollodorus nomen proprium pictoris excellentis et nomen oratoris pgameni.

¶ Apollydes pen. produc. latine deperditi dici possunt απολλυμι pereo

¶ Aponus penu. cor. fluuius seu fons calidis aquis haud longe a patauio. Uel vicus vbi balneae sunt. Lucan. lib. vi. Colle sedens aponus terris: vbi fumifer exit. Atque antenorei dispergitur vnda timaui. Apona autem non tam quia contra morbos sint dicuntur: quam quia citra dolorem vllum afferant remedium. Unde patauini quoque fontes appellati sunt aponi: vt Cassiodoro placet εξ ασεριτικησ και πονοσ τοαλγοσ και μοχθισμοσ.

¶ Apophthegma atis. acuta responsio εξ αποφθεγγεσθαι.

¶ Apoplexia siue apoplexis subita pcussio: quam sequitur mors εξ απο πλητω. μ. αποπληξω ictu consterno.

¶ Apoplectici sunt quos dicimus attonitos quorum videlicet et corpus et mens stupet ictu fulminis aut morbo. Hier. in chronicis. Ualentinianum subita sanguinis corruptione mortuum scribit: quae grece apoplexis

vocatur. Persuasum aūt vulgo est cū quis repentina morte corruit: euenire id guttā sanguinis e capite in cor delata. Quod quidē & Spartianus Capitolinus ve iam tunc credi passim demonstrat.

¶ Aporia pœnuria: indigentia. Nā ἄπορος aporos indigens & paup dicitur. Unde apud Ecclesiast. Aporia hominis in cogitatu illius.

¶ Aporior aris conuicior & quasi paup abijcior.

¶ Apostasia cū accentu in pen. elongatio. defectio: rebellio.

¶ Apostata siue apostaticus rebellis. Hier. Nisi venerit discessio primum quod grece dicitur. ἀποστασία ἐξιστημι. μ. στω.

¶ Apostato as. pen. cor. rebello. Cypri. ad Corneliū Interesse debet inter eos qui velut apostatauerunt et ad sæculum cui renūciauerant reuersi gētiliter viuunt vel ad hereticos transfugæ facti contra ecclesiā pernicialia arma suscipiunt. Hinc formauit nomen verbale. Hieron. in Ezechie. Mitto inquit ego te ad gentes apostatrices.

¶ Apostema atis pe. pro. ἀπόστημα vomica est quæ et suppuratio a latinis cum cōcursus mali humoris in aliqua parte corporis factus est. Sed proprie ἀπόστημα spatium distantiae ἐξ ἀφίστημι. μ. ἀποστήσω.

¶ Apostolus latine missus: siue nuncius dicitur ἀπο στέλλω mitto.

¶ Apostrophe pe. cor. dici potest conuersio. Figura cum ad aliquem per secūdam psonā fit conuersio. vt te nunc alloquor africane: cuius mortui nomen splendori ac decori est ciuitati.

¶ Apostrophus accentus collisiuus in fine alicuius dictionis denotans vocalem pcedentis dictionis elisam propter hiatum: Ut ἀφωρ ἀπ᾽ ἀμβροσίου καλέπιρου.

¶ Apotheca cella vinaria. Plyn. Uina in apothecis cauis ortu mutantur. Proprie tamen est in qua vinū & conseruatur & venditur. Item tantum pecuniarum detinent vini apothecæ: nec alia res maius incremētum sentit. Apud iuriscōsultos accipitur pro quodā obligationis genere.

¶ Apotamia maior pars semitoni: quę a latinis discissio dici potest ἐξ ἀπὸ καὶ τέμνω ἐρθεψ τομη.

¶ Apozima aqua cocta cum varijs condimentis.

¶ Apoxymenos greci vocant eos qui e corporibus sordes detergunt quasi distringentes.

¶ Apparo as. pen. cor. significat ad dignitatē quandam ac pompā me apto. Cice. lib. iij. de Orat. Illa q in apparatu fori appellantur insignia. Preparo vero anteparo quę vtilia mihi fore credo. Idem lib. i. offi. Facile totius vite cursum videt ad eamq degendā pparat res necessarias. Et qq apparatus videatur vtrūq significare: vt apparatus belli quasi pparatio Id tamen potius est ex quadam consequentia q̄ proprietate. Nam vt dicimus naues non modo instructas sed etiam ornatas: q2 vt instructiores ad bellū eo pulchriores sunt ita apparatū belli vocamus: quo ad bellum quodam decore & ornatu aptantur.

¶ Appareo es. pe. pd. significat videor. Uir. Apparet liquido sublimis in aere nisus: Et apparere est de improuiso se ostendere. Cice. Cum equites Antonij apparuissent. Item Obedire & presto esse ad obsequium. Uirg lib. xij. Hæ Iouis ad solium sæuiq ad limina regis Apparent. hinc.

¶ Apparitores dicti sunt q apparent & præsto sint ad obsequium qui et statores dicuntur: vt sunt ij qui magistratibus circunstant parati ad obsequendum. Quandoq apparitores tabellariorū officio fungebātur. Dabatur em comes magistratibus qui & salariū a rep. licet paruū accipiebat. Cic. in Uer. actione. v. Tuus apparitor pua mercedē populi conductus.

¶ Apparitura ipsum ministerium. Scribit Sue. lib. de grāmaticis. Orbilium apparituram fecisse magistratibus significans eum fuisse apparitorem: ministrumq magistratuum.

¶ Apparitio ostensio: quę grece epiphania dicitur. Et apparitio p ipsis apparitoribus accipitur qui presto sunt. Ambr. Missa apparitione cum ingenti strepitu suis eam tribunalibus pcepit sisti.

¶ Apparitorium dicitur omne id quod paratur: vel adiutorium.

¶ Appello as. nomino. Cice. Pub. Scipionem q primus africanus appellatus sit. Item appellare est communiter seu familiariter nominare vocare. Ouid. lib. i. fast. Iamq potens misso genitorem appellat amico. Suet. in Cæsa. Appellatisq de repu. patribus. i. nominatis vocatisq. Item inuitare. Unde Ulp. de iniurijs. Appellare est blanda oratione alterius pudicitiam attentare. Ambro. Per se ipm & p notos & p affines cœpit aures virginis appellare. Interdū p appellere. Afra. Appellat huc ad molem nostram nauiculam. Interdum p aduocare. Unde appellatus dicitur ad quem facta est puocatio. Quintil. Appellabatur a creditoribus. s. vt solueret debitum. Interdū est post sententiam tanq male latam contra aliquem agere. Unde Ulp. Qui appellat: maiorem iudicē debet appellare. Dicimusq appello principes & ad principem.

¶ Appellare ex aduerso: est nomina p antistrophen imponere: vt qui herbam illam omni duritia carentē holosteon vocauit: quo significatur tota ossea.

¶ Appellatio aduocatio siue puocatio. Et appellatio vt docet Ser. est vt ppria nomina: vt hic Cato ille brutus vocabulum est: quo res inanimales enunciantur. Nomen est quod deus vel homo.

¶ Appello is. p geminum pp. appuli appulsum significat conduco vel adduco: vt cum e pelagis quis ad littus accesserit: vt ille appulit ad portum vel in portum vel portui. Uirg. Hinc me digressum vestris deus appulit oris. Hinc appulsus us. p accessu pecoris ad aquam. Iureconf. Totum corrumpat pecous ad aquam appulsum. Quandoq appellare significat ponere dirigere: & animū ad aliquid agendum intendere. Teren. Postq poeta animū ad scribendū appulit i. posuit. Plaut⁹. in Asi. Argenti viginti minę me ad mortem appulerunt. i. adduxerunt.

¶ Apello is. p simplex. p. apuli apulsum. ex a & pello: significat amoueo: vt apulsus ab vrbe. i. amot⁹. Sūt tamen qui putent aspello nō apello scribi debere cōponi ex abs. seu ab s. in b. mutata: sicut fit in asporto qđ secūdum Pris. non ab a componitur: sed ex ab & b in s. cōuertitur ne si apporto & appello dicatur ex ad composita existimentur. Nam ita in captiuis Plauti legitur. Hic est ille dies nulla vitæ salus sperabilis ē mihi neq exilium exitio est: neq adeo spes quę mihi hunc aspellat. Et in Amphi. Inde optime aspellam virum.

¶ Appendo is. di. sum. suspendo: quasi ad aliquid pendo. vt Appendi vuam ad tigna. Ply. Atq vuas iam

risamque: cum in frumenta palea dicatur. Dicta applu da ab applaudendo: quod propter tenuitatem quia minutissima est spiritu deiiciatur. Neui⁹. Ne hercle appluda est hodie quam tu leuior.

¶ Apocalypsis latine reuelatio. Ex απο quae re in composition significat. et καλυπτω velo.

¶ Apocope pe. cor. amputatio. ex απο quae re vel ab: et κοπτω scindo: amputo. Figura quando vltima littera vel syllaba tollitur: vt peculi pro peculij.

¶ Apocryphus a. um. pe. cor. latine absconditus: secretus. Ex απο quod exaggerat rem et κρυπτω abscondo. Illa vero scriptura dicitur apocrypha: cuius occulta origo est et in qua licet inueniatur aliqua veritas: tamen propter multa falsa nulla est in eis canonica veritas.

¶ Apocrisarius latine dici potest responsalis. Ex απο κριμομαι: quod significat respondeo. Et ponitur pro legato. Apocrisis responsum.

¶ Apodixis euidens probatio: demonstratio siue experimentum. Unde apodixes grammaticae vulgo dicuntur geometricae probationes. Amb. Crudelissima omnium feminarum ad filium meum voluisti apodixen tue artis magice demonstrare? Gelli. Apodixim vtriusque callens cum ea que dubia aut obscura sunt per ea quae ambigua non sunt: illustrantur: sed cum in lingua communi scribatur Δεικνυμι. demonstro per ει in principio και. μ. Δειξω locus ille debet emendari apoderis per e in penul.

¶ Apodyterium latine spoliatorium. Locus in quo loturi aut sudaturi vestes deponebant: quas capsarij seruabant. Nam απο Δυειν exuere dicitur. Ply. ad Apollinarem. Inde appoditerium balinei laxum et hilare excipit cella frigedaria in qua baptisterium amplum atque opacum Δυνω και Δυω ingredior quasi vestem ingrediamur απο priuat. i. ex veste eo.

¶ Apologus pen. cor. fabula in qua bruta animalia loqui introducuntur. Nam est quaedam ex humilibus rebus composita forma ac species ad videndum que et apologatio dicitur.

¶ Apologia responsio vel satisfactio defensio seu excusatio: que et apologeticon et apologema atis. dicitur. Unde apologeticus liber. i. satisfactionalis. Hiero. ad Pamma. et Oceanum. Quis prudentior: doctior: eloquentior Eusebio et Didymo assertoribus Origenis inueniri potest: quorum alter sex voluminibus τασ απο λογιασ. i. defensiones scribens ita eum vt se sensisse confirmat.

¶ Apolatizo as. contemno. Plautus in Epi. Auxilla mihi et suppetiae sunt domi apolatizo inimicos ols

¶ Apophoretum αποφορητον. pe. prod. munus quod dare solebat saturnalibus: quem morem hodie quoque seruamus mense decemb. in natali saluatoris die. Sueto. in Domi. Dabat sicuti saturnalibus viris apophoreta ita per Calendas martias foeminis. Idem in Cal. Agitato cithro comessatione quedam in apophoretis in tres sestertium contulit. Dicta adophoreta αφορεω quod ab iis quos salutabant referentur. αποφορειν enim modo auferre: modo referre significat: apophoreta etiam dicuntur vasa a ferendo. Atheneus. Uasa que conuiuis apponebantur: vt secum ea ferrent: donoque haberent αποφορητα vocabant.

¶ Apocatastasis αποκατασασισ: latine instauratio

¶ Apocatasticus instauratus.

¶ Apophasis pe. cor. negatio abnuentia. Ex απο re: et φασισ responsio apophatica negantia.

¶ Aposiopisis pe. cor. a Cicerone dicitur reticentia a Celso obticentia alij interruptionem appellant quod est sileo vel taceo. Nam est quasi interceptum silentium Figura indignantibus familiaris in qua verbum extrinsecus subintelligitur. Uirg. Quos ego: deest enim punitum vel quid simile.

¶ Apotheosis pen. produ. consecratio seu deificatio. ex απο quae ab indicat et θεωσισ diuinitas: quasi a diuinitate procedens. Unde Ser. in Daphnin apotheosin dixit relationem in deos: cum scilicet hominem inter deos numeramus apotheoo deifico.

¶ Apodes pe. cor. aues quedam quod careant vsu pedum alio nomine Cypselli dicuntur ex hirundinum genere: volant plurimum nidificant in scopulis atque in editioribus domibus. Quies eis nisi in nido nulla: aut pendent aut iacent. Ply. lib. x. Plurimum volant quae apodes vocantur: quia careant vsu pedum. Huius nominatiuus singularis est apus apodis.

¶ Apollo inis. et apollos: apollo secundum graecam declinationem: creditus fuit deus: quem greci etiam Φοιβον: hoc est solem appellant. Cui (vt Macro. inquit) variae fuerunt potestates. Nam fuit auctor carminis presens vaticinij: sagittandi peritiam habuit: artem medicine precalluit: et chorde vocalis. Idem dicitur liber quod libere peragetur per aerem. Dictus apollo ab a sine: et polli multi: quod solus ipse luceat.

¶ Apollinares ludi qui in honorem apollinis fiebant. Et apollinaris nomen proprium.

¶ Apollonius nomen philosophi alabadensis: siue Tianei qui rhodijs vixit. Unde et rhodius appellatus est. Hic dictus est a Suetonio clarissimus dicendi magister: sub quo vt Plutarchus scribit Cicero et Caesar condiscipuli fuere. Hic Pythagoricus phus dum Ephesi vitam ageret et forte in multitudine disputaret per eam horam qua Domitianus interficiebatur defixus et elinguis stetit. Tum autem exclamauit. Euge Stephane pulchre: Stephane percute peccatorem: pulsasti: vulnerasti et interfecisti.

¶ Apollonia ciuitas Epiri corinthiorum colonia optimis olim instituta legibus: vulgo his temporibus vallona nominatur. De hac Strab. Condidere apolloniam corinthij Corcyreique ab eante fluuio stadijs decem a mari sexaginta. Est et Apollonia inter insulas thracie eis Istrum amnem locata.

¶ Apollodorus nomen proprium pictoris excellentis et nomen oratoris pergameni.

¶ Apollydes pen. produc. latine depditi dici possunt απολλυμι pereo

¶ Aponus penu. cor. fluuius seu fons calidis aquis haud longe a patauio. Uel vicus vbi balnee sunt. Lucan. lib. vi. Colle sedens aponus terris: vbi fumifer exit. Atque antenorei dispergitur vnda timaui. Apona autem non tam quia contra morbos sint dicuntur: quam quia citra dolorem vllum afferant remedium. Unde patauini quoque fontes appellati sunt aponi: vt Cassiodoro placet ex ασεριτικησ και πονοσ τοαλγοσ και μοχθισμοσ.

¶ Apophthegma atis. acuta responsio ex αποφθευγεσθαι.

¶ Apoplexia siue apoplexis subita percussio: quam sequitur mors ex απο πληττω. μ. αποπληξω ictu consterno.

¶ Apoplectici sunt quos dicimus attonitos quorum videlicet et corpus et mens stupet ictu fulminis aut morbo. Hier. in chronicis. Ualentinianum subiti sanguinis corruptione mortuum scribit: quae grece apoplexis

vocatur. Persuasum alit vulgo est cū quis repentinā morte corruit: euenire id gutta sanguinis e capite in cor delata. Quod quidē & Spartianus Capitolinus ve iam tunc credi passim demonstrat.

¶ Aporia pœnuria: indigentia. Nā ἄπορος aporos indigens & pauꝑ dicitur. Unde apud Ecclesiast. Aporia hominis in cogitatu illius.

¶ Aporior aris conuicior & quasi pauꝑ abiicior.

¶ Apostasia cū accentu in pen. elongatio. defectio: rebellio.

¶ Apostata siue apostaticus rebellis. Hier. Nisi venerit discessio primum quod grece dicitur. ἀποστασία ἐξίστημι. μ. στήσω.

¶ Apostato as. pen. cor. rebello. Cypri. ad Corneliū Interesse debet inter eos qui velut apostatauerunt et ad sæculum cui renūciauerant reuersi gētiliter viuunt vel ad hereticos transfugæ facti contra ecclesiā pernicialia arma suscipiunt. Hinc formauit nomen verbale. Hieron. in Ezechie. Mitto inquit ego te ad gentes apostatrices.

¶ Apostema atis pe. pro. ἀπόστημα vomica est quæ et suppuratio a latinis cum cōcursus mali humoris in aliqua parte corpis factus est. Sed proprie ἀπόστημα spatium distantiae ἐξ ἀφίστημι. μ. ἀποστήσω.

¶ Apostolus latine missus: siue nuncius dicitur ἀποστέλλω mitto.

¶ Apostrophe pe. cor. dici potest conuersio. Figura cum ad aliquem per secūdam ꝑsonā fit conuersio. vt te nunc alloquor africane: cuius mortui nomen splendori ac decori est ciuitati.

¶ Apostrophus accentus collisiuus in fine alicuius dictionis denotans vocalem p̄cedentis dictionis elisam propter hiatum: Ut ἀφωμ απ αμβροσιομ καλεπιμου.

¶ Apotheca cella vinaria. Plyn. Uina in apothecis canis ortu mutantur. Proprie tamen est in qua vinū & conseruatur & venditur. Item tantum pecuniarum detinent vini apothece: nec alia res maius incremētum sentit. Apud iuriscōsultos accipitur pro quodā obligationis genere.

¶ Apotamia maior pars semitoni: quę a latinis discissio dici potest ἐξ ἀπὸ καὶ τέμνω ἔνθεν τομή.

¶ Apoxima aqua cocta cum variis condimentis.

¶ Apoxymenos greci vocant eos qui e corporibus sordes detergunt quasi distringentes.

¶ Apparo as. pen. cor. significat ad dignitatē quandam ac pompā me apto. Cice. lib. iii. de Orat. Illa q̄ in apparatu fori appellantur insignia. Preparo vero anteparo quę vtilia mihi fore credo. Idem lib. i. offi. Facile totius vitę cursum videt ad eamq; degendā ꝑparat res necessarias. Et q̄q̄ apparatus videatur vtrūq; significare: vt apparatus belli quasi p̄paratio Id tamen potius est ex quadam consequentia q̄ proprietate. Nam vt dicimus naues non modo instructas sed etiam ornatas: q: vt instructiores ad bellū eo pulchriores sunt ita apparatū belli vocamus: quę ad bellum quodam decore & ornatu aptantur.

¶ Appareo es. pe. ꝓd. significat videor. Uir. Apparet liquido sublimis in aere nisus. Et apparere est de improuiso se ostendere. Cice. Cum equites Antonii apparuissent. Item Obedire & presto esse ad obsequium. Uirg lib. xii. Hæ Iouis ad solium sęuiq; ad limina regis Apparent. hinc.

¶ Apparitores dicti sunt q̄ appareant & presto sint ad obsequium qui et statores dicuntur: vt sunt ii qui magistratibus circunstant parati ad obsequendum. Quandoq; apparitores tabellariorū officio fungebātur. Dabatur eñ comes magistratibus qui & salariū a rep. licet paruū accipiebat. Cic. in Uer. actione. v. Tuus apparitor pua mercede populi conductus.

¶ Apparitura ipsum ministerium. Scribit Sue. lib. de grāmaticis. Orbilium apparituram fecisse magistratibus significans eum fuisse apparitorem: ministrumq; magistratuum.

¶ Apparitio ostensio: quę grece epiphania dicitur. Et apparitio ꝓ ipsis apparitoribus accipitur qui p̄sto sunt. Ambr. Missa apparitione cum ingenti strepitu suis eam tribunalibus p̄cepit sisti.

¶ Apparitorium dicitur omne id quod paratur: vel adiutorium.

¶ Appello as. nomino. Cice. Pub. Scipionem q̄ primus africanus appellatus sit. Item appellare est cōmiter seu familiariter nominare vocare. Ouid. lib. i. fast. Iamq; potens misso genitorem appellat amico. Suet. in Cæsa. Appellatisq; de repu. patribus. i. nominatis vocatisq;. Item inuitare. Unde Ulp. de iniuriis. Appellare est blanda oratione alterius pudicitiam attentare. Ambro. Per se ipm & ꝑ notos & ꝑ affines cœpit aures virginis appellare. Interdū ꝓ appellere. Afra. Appellat huc ad molem nostram naui culam. Interdum ꝓ aduocare. Unde appellatus dicitur ad quem facta est ꝓuocatio. Quintil. Appellabatur a creditoribus. s. vt solueret debitum. Interdū est post sententiam tanq̄ male latam contra aliquem agere. Unde Ulp. Qui appellat: maiorem iudicē debet appellare. Dicimusq; appello principem & ad principem.

¶ Appellare ex aduerso: est nomina ꝑ antistrophen imponere: vt qui herbam illam omni duritia carentē holosteon vocauit: quo significatur tota ossea.

¶ Appellatio aduocatio siue ꝓuocatio. Et appellatio vt docet Ser. est vt ꝓpria nomina: vt hic Cato ille brutus vocabulum est: quo res inanimales enunciantur. Nomen est quod deus vel homo.

¶ Appello is. ꝑ geminum pp. appuli appulsum significat conduco vel adduco: vt cum e pelagis quis ad littus accesserit: vt ille appulit ad portum vel in portum vel portui. Uirg. Hinc me digressum vestris deus appulit oris. Hinc appulsus us. ꝓ accessu pecoris ad aquam. Iureconsul. Totum corrumpat pecoris ad aquam appulsum. Quandoq; appellare significat ponere dirigere: & animū ad aliquid agendum intendere. Teren. Postq̄ poeta animū ad scribendū appulit. i. posuit. Plautus in Asi. Argenti viginti minę me ad mortem appulerunt. i. adduxerunt.

¶ Apello is. ꝑ simplex. p. apuli apulsum. ex a & pello: significat amoueo: vt apulsus ab vrbe. i. amotus. Sūt tamen qui putent aspello nō apello scribi debere cōponi ex abs. seu ab s. in b. mutata: sicut fit in asporto qđ secūdum Pris. non ab a componitur: sed ex ab & b in s. cōuertitur ne si apporto & appello dicatur ex ad composita existimentur. Nam ita in captiuis Plauti legitur. Hic est ille dies nulla vitæ salus sperabilis ē mihi neq; exilium exitio est: neq; adeo spes quę mihi hunc aspellat. Et in Amphi. Inde optime aspellam virum.

¶ Appendo is. di. sum. suspendo: quasi ad aliquid pēdo. vt Appendi vuam ad tigna. Ply. Atq; vuas iam

maturas ad solem appendere: ꝛ appendere est ad sta
teram lancemqꝫ ponderare. Cice. in Anto. Ut iaȝ ap
endatur pecunia nõ numeretur. Construitur quan=
doqꝫ cum duobus accusatiuis. Hierony. in lib. Gesi.
Appendit pecuniam quã ephron postulauerat qua=
dringentos siclos ꝓbatę monetę. Item appendere si
gnificat iuxta dare. Lact. lib. iiij. Scilicet tauꝝ ap=
pendere debuit tanq̃ pro mortuo Hectore. et appẽ=
dere adiungere. Unde appendix.

¶ Appendeo es. iuxta seu ad aliquid pendeo.

¶ Appendix dicitur quod alij adiunctũ est quasi ex
alio pendeat. vulgo pendicie. Cic. in Horten. Uidit
quod videndum fuit appendicem animi esse corpus.
Est ꝛ appendix genus spinę.

¶ Appeto is. pe. cor. auenter cupio: ꝛ tam in bonum
q̃ in malum sicut expeto capitur nisi q in expeto ma
ior vis est ꝓpter ex: quæ maximam in se vim continet
vt apud Curtium. Hærebat inter cupiditateȝ pudo
remqꝫ ꝛ quo modestius quod expectabat appeteret p
uicacius oblaturos esse credebat. Falluntur itaqꝫ q
differentiam assignant inter appetere ꝛ expetere di=
centes: expetere cum ratione esse: appetere qualiter
cunqꝫ. Expeto bona saneqꝫ honesta. Appeto vero ex
quo appetitus quę est immoderata cupiditas. Quod
constat falsum in vtroqꝫ quando ostendere licet ꝛ ap
peto ad bona atqꝫ honesta authores vsos fuisse: ꝛ ex=
peto ad inhonesta atqꝫ mala. Cic. Cassio. De ijs quæ
ꝓposueram confirmatio nostræ amicitiæ de qua plu=
ribus verbis nihil opus est tu puer me appetisti: ego
autem semꝑ ornamento te mihi fore duxi. Idem lib.
iiij. Tus. Quoniam quę vt bona natura appetimus
sic ꝛ a malis natura declinamus. Et Aug. lib. ij. de ci
ui. dei. Non deorũ ꝑcepta sunt: sed hominum inuen=
ta: qui vtcũqꝫ conati sunt ingenijs acutissimis ꝑditi
ratiocinãdo inuestigare quid in reruȝ natura latita=
ret: quid in moribus appetenduȝ esset atqꝫ fugiendũ
Hieron. contra Uig. Rara virtus est: ne facile a mul
tis appetitur. Cyprianus ad ꝑsbiteros. Quid cupi=
dius appetere: quid magis velle ac tenere nos cõue
nit: q̃ vt radicibus fortius fixis ꝛ domicilijs nostris
suꝑ petram robusta mole solidatis incõcussi ad ꝓcel=
las ꝛ turbines sęculi stemus. Idem in malũ. Nec peri
culum sui appetat quę ad meliora ꝛ diuina se seruat.
Quod aũt expeto etiam ad voluptates ꝛ quandoqꝫ
ad maximum malum ꝑtineat. Cic. ostendit lib. i. offi.
Expetuntur diuitię tum ad vsus vitę necessarios tũ
ad ꝑfruẽdas voluptates. Aug. Nouimus quia mẽs
humana in diuersis mundi huius illecebris ꝛ concu=
piscentijs deuicta fugit laborem expetit voluptateȝ
Ad maximum malum. Cice. in Pisonem. A me quidẽ
etiam pœnas expetistis: quibus cõiuratorũ mentes
mortuorum exciaretis. i. requisistis siue flagitastis.
Hiero. ad Eusto. Et deuorato Iuda: ad cribrandos
apostolos expetiuit potestatem. Nam expeto quo est
maioris vis: si in malã sumatur parteȝ: eo magis a ra
tione deficit: et capitur pro sumo siue requiro. Ideo
cum ablatiuo cõstruitur: sicut apud Quintil. libro x.
Ex cognitione reruȝ exemplorũqꝫ quibus in primis
instructus debet esse orator ne om̃ia testimonia ex=
petat a litigatore. Aliquãdo tamẽ ꝓ requiro siue de
sydero solo accusatiuo contentũ est. Plau. in Casi. ꝓ
logo. Nos postq̃ populi rumorem intelleximus stu=
diose vos expetere Plautinas fabulas.

¶ Appeto vero ꝑter eam quam ꝑdiximus significa=
tionem ponitur ꝓ adeo q: sicut dicimus: adeo ꝑtoreȝ
ita appeto ꝑtorem. Interdum appetere significat in
stare appropinquare. Cęsar lib. vi. Diesqꝫ appetebat
septimus quem ad diẽ Cæsar ad impedimenta reuer
ti cõstituerat. Liui. Ubi nox appetit ꝓpe riuos aqua
rum sine munimento passim ferarum ritu sternuntur
Idem. Iam ver appetebat. Interdum vulnerare.
Idem libro. vij. Leuans se alis os oculosqꝫ hostis ro
stro ꝛ vnguibus appetit. Hier. contra Rufi. Ab alio
appeteris ꝛ illi tergum obuertens quiescentem ꝯtra
te ꝓuocas. Idem ad vitalem appetere quasi ꝓ amo=
re posuit cum inquit. Impedio ꝑcor vt in amore quo
nos appetere cœpisti: ad finem vsqꝫ ꝑdures. Ab ap=
peto fiunt appetitor: appetitus: ꝛ appetentia: ꝛ appe
titio ꝓ desyderio. Ply. lib. xix. A stomacho fastidiuȝ
auferunt: cibiqꝫ appetentiam faciunt lactucę.

¶ Applaudo pedem est pede terram quatio: qđ fieri
solet in derisum. Hier. contra Io. episcopuȝ. Et q̃q̃
torqueatis ora: trahatis capillos: applaudatis pedẽ
fidem ecclesię aptissime confitebor.

¶ Applico as. pe. cor. aui. atũ. ꝛ applicui cituȝ. signi
ficat appello adiungo: adnecto. et cõstruitur cuȝ da=
tiuo vel accusatio mediante ad Iusti. libr. ii. Igitur
cum Hercules ad littus amazonũ applicuisset. Uirg.
Quęvis imantibus applicat oris. Trãsfertur ad alia
Cice. Apio Pul. Omnes vires ciuitatis se ad Pom
peij dictum applicauerunt. i. adiunxerunt. Idem li.
pri. offi. Itaqꝫ se alij ad philosophiam: alij ad ius ciui
le: alij ad eloquentiam applicant. i. apponunt vel cõ=
ferunt. Col. lib. v. Poterit ad hoc vniuersa vinea sub
iugum mitti: si tamen palus trunco est applicitus. i.
adiunctus. Cic. li. ij. ad Heren. Qui in itinere se taȝ
familiariter applicuerit. i. se sociauerit. Teren. in an
dri. Tum ille egens forte applicat primum ad Chry
sidis patrẽ se. i. reducit vel recipit. Hie. in libro. Re.
Et applicuit Samuel om̃es tribus Israel: ꝛ cecidit
sors suꝑ Beniamin. qđ est quasi ad se venire fecit.

¶ Appositus a. um. qđ est iuxta vel ad aliquid posi=
tum. Cic. in arte veteri. Gladium ꝓpe appositum e
vagina eduxit ꝛ illum alterum occidit. Aliquando su
mitur ꝓ eo qđ est conueniens ꝛ ꝓpositum. Idem in
eodem. Eam ipsam scripturam in qua inerit illud am
biguum de quo quæritur totam omnibus partibus
ꝑtentare si quid aut ad id appositum sit quod nos in
terꝑtemur aut ei qđ aduersarius intelligat aduersẽ
Et lib. i. offi. Officiuȝ eius facultatis videtur dicere
apposite ad ꝑsuasionem. Alias significationes quæ=
re in dictione Pono.

¶ Aprutium Italię regio inter Apuliam ꝛ Pi cenũ
hęc etiam Samniũ dicebatur vbi multi populi erant
In ea ciuitates: Apulia: Adria: Sulmo: Ortona: ar
pinum: Aquinum ꝛ multę alię.

¶ Apprime pe ꝓ. aduerbium ab apprimis qđ est lon
ge primus: ve scribit Gel. Uñ apprime significat im=
primis: egregie: valde. Teren. in An. Id arbitror in
vita apprime vtile esse.

¶ Approbus pe. cor: valde ꝓbus. Gel. Et in versu ẽ
Cœcilij Poetę Comici hierocles hospes est mihi ad
olescens approbus.

¶ Apricus pe. ꝓ. locus soli expositus: quasi sine fri=
gore a gręco φρικη: qđ horrorem significat. Uñ etiaȝ
putatur aphrica dici. Uar. Aprica sit terra vbi feras
violam ꝛ hortos facias q ea sole nutricantur: Sed
φ aspirata conuertitur in π suam tenuem.

¶ Apricus homo & aprica auis: q̄ sole gaudet. Virg. Et apricis statio gratissima mergis.

¶ Apricari est in aprico loco esse: vel aeris amœnitate vti vel calescere. Var. in ministerijs. Licet videre multos quotidie in hyeme in sole apricari. Plyn. libr. xxxvi. De columbis. Apricantur aliæ scalpentes sese. Cice. in Cato. Vbi em̄ potest illa ætas aut calescere: vel apricatione melius vel igni: aut vicissim vmbris aquisve refrigerari salubrius.

¶ Aprilis mensis dictus est quasi aperilis: q terram aperiat: q2 verna temperie plantarū germina aperiātur. Vel dicitur aprilis quasi aphrilis: ab αφρος spuma: cum ex maris spuma nata sit venus.

¶ Aprosopos pen. pro. latine impersonalis dicit̄. το προσωπον psona græce appellatur.

¶ Apsorus insula in mari adriatico adiacens liburniæ in qua ciuitas eodē noīe vt Ptol. li. i. scribit.

¶ Apsis idis. curuatura rotæ testudo. Vide in dictione absis.

¶ Aptus a. um. sicut li. iiij. con. docet Aug. dicit̄ qđ ad aliquid accōmodatū est. Persi. Non ego cū scribo si forte quid aptius exit. Interdū aptū dicitur necessarium. Cice. li. iij. de fi. Itaq natura sumus apti ad totius consilia ciuitatis. Interdū elegans: vt apud eundē li. ij. de Orat. Ita porro verbis est aptus & p̄ssus: vt nescias vtrū res oratione: an verba sentētijs illustrent̄. Et de officijs. Vt em̄ pulchritudo corporis apta ɔpositione mēbrorū mouet oculos. Interdū cōnexum. Virg. li. ij. georgi. Ipsos e torquibus aptos Iunge pares. Interdū adeptum. Var. Ea omnibus ostendat quæ bella aptus est. Huius compositū & cōtrariū est ineptus.

¶ Apto as. ɔuenienter aliquid rei alicui iūgo seu accōmodo. Et cōstruit̄ cū datiuo vel accusatiuo mediāte ad. Cic. lib. i. phil. Cuius deniq fortunæ studia tā laudi & gratulationi tuæ se non aptarint? Amb. Ita ad mensuram corpusculi eius aptauerat indumentū: & tam nimio fulgore cōspicuum: vt nullus dubitaret hoc nisi manibus angelicis præparatū. Huius cōposita sunt adapto & coapto.

¶ Aptotū pe. p. dicit̄ sine casu: ab α sine και πτωσισ casus απο του πιπτω. μ. πεσουμαι πεπτωκα.

¶ Apulia italiæ regio mari hadriatico cōtermina inter dauniā & calabriā: quæ & Iapygia ab Iapyde dedali filio qui eam regionem tenuit vsq ad dauniā dicta est. Huius noīs prima cor. licet Appulus illā producat & ob id p duplex pp. scribit̄. Apulia p simplex. Et secūda in Appulus sit correpta in apulia pducta Iuue. Vendit agros s3 maiores apulia vendit. Luc. li. v. Appulus hadriacas exit garganus in vndas. Hora. tn̄ pduxit secūdā. Sed pri⁹ appulis iungetur caprea ludis.

¶ Ascensius

Versus iste mendosus Horatianus non est.

¶ Apud p̄positio est: q̄ nunq̄ cōposita reperitur: apposita vero causalibus. quādoq loců denotat: vt apud Mantuā hæc scripsi. Quādoq psonam: vt apud regē. Quādoq loci & psonæ coniunctionē: vt cœnam apud Pompeium. Sed cū ad psonā refertur plerūq familiaritatem significat non dominiū: vt fui apud te. i. tecū vel domi tuæ. Melius tamē locis seruit: vt apud forū te vidi. Ponitur interdū pro in. Teren. in And. Apud forū modo ibo. Penes vero & potestatē & personā & dominū. Ouid. lib. i. Fast. Me penes est vnum vasti custodia mundi. Quādoq etiā sine domino: vt fides penes auctores est. i. apud. Relatū ad psonam etiam interdū denotat vituperationem. Culpa videat̄ penes patrē. Interdū laudē. Cic. Penes quos laus adhuc fuit. Interdum cōmodum & incōmodum. Li. Penes eosdem pericula belli: penes quos præmia essent. Seruit etiā loco. Cice. ad Heren. Ita petulans est atq acer vt ne ad solariū quidē vt mihi videt̄: sed penes scenam & in eiusmodi exercitatus sis locis: id est apud scænā. Dicimus etiā penes te est laus mea: quasi in manu tua arbitriū vitæ penes te est.

¶ Apyrena: alij apyrina mala dicuntur punica: siue granata: pprie dulcia. Sene. ad Lucil. Sic imperturbatus sapiens dicit̄: quo modo apyrena dicuntur nō quibus nulla duricia est granorū: sed quibus minor. Dicūtur autē granata a granis: punica a regione. Aristoteles tn̄ in fine libri. ij. Meteorologicorum. αλλα εισ τουναντιου τησ πυκνοτητοσ αναγκαι ον γινεσθαι την εκθλιψιν οιον οι πυρηνεσ οι εκ των δακτυλων πηδωντεσ. i. sed ad ɔtrariū inspissationis necessariū est fieri extrusione: quēadmodum ipse baccæ ossa cerasorum ex digitis exilientes: sed sunt Aristotelis traductiones mendosissimæ. forsan tamē p quādam similitudinē grana q̄ ignita pomorū illorū dicuntur: & a. mō priuat modo auget significatum.

¶ Apyrotus pe. prod. gēma cui ignis non nocet. Dicitur & Apyrasta carbūculus: q ignem non sentiat.

A ante Q

¶ Aqua cōponi videt̄ ex a & qua quasi a qua viuim⁹. Estq elementū qđ ab æqualitate dicit̄. Nihil est enī illa dum quiescit aquabilius.

¶ Aquula diminu. Cice. lib. de Orat. Quæ mihi videtur non tam ipsa aquula quæ describitur q̄ Platonis oratione creuisse.

¶ Aquagiū: quasi aquæ agiū. Est em̄ aquæductus.

¶ Aquarius rij. vndecimū signū zodiaci est post capricornum. Hic fertur Ganymedes qui pocula dijs ministrat: per quē Ianuariū intelligim⁹. xv. Calen. Febr. incipit exoriri. Hunc iuppiter eius pulchritudine captus ab aquila in cœlū raptum ministrū suū fecisse existimatur.

¶ Aquarius a. ū. qđ ad aquā ptinet: vt cos aquaria res aquaria. Gel. Re aquaria defectos. Plyni. libro. xxxiij. Quippe cum in exacuendo oleares cotes et aquariæ differant oleo delicatior & fiat acies. Aquarius sulcus qui aquam educit. Colu. li. ij. Crebrosq sulcos aquarios quos & nōnulli elices vocant.

¶ Aquariū siue aquariolū locus in quē sordida aqua iactatur: q & lauatrina a lauando appellatur.

¶ Aqueus a. um. quod ex aqua est: vt color aqueus.

¶ Aquatus a. um. aqua infusum: vt aquatū vinum. Hieron. Vinum si aquatius bibitur calix frangitur: mensa subuertitur.

¶ Aquaticus a. um. qđ in aqua degit: sicut terrestris qui in terra viuit. Ply. Terrestres & aquatici pisces.

¶ Aquatilis pe. cor. idē qđ aquatic⁹. Aug. libr. viij. de ci. dei. Qui tamē longe p̄ponitur aīalibus aquatilibus cū ipsas aquas terris præponat Plato.

¶ Aqualis gen. mas. genus vasis ad aquam tenēdā: qđ & matula dicitur. Plau. Date isti sellam: vt sedeat et aqualim cum aqua.

¶ Aqualicus pe. cor. aluus vbi sordes defluūt. Apici⁹. Reples aqlicū sicut laxamētū h3: ne dissiliat i coctura

¶ Aqualiculus dimi. est ab aqualicus: et vas vocaẜ:
in quo porci sorbēt: p̄ translationē p̄ ventre siue aluo
sumiẜ tā occulta q̄ apparente: in qua sordes fluūt de
hoie d̄r. Pers. Nugaris cū tibi calue Pinguis aquali
culus ꝓpenso sesquipede extet. Hiero. Alius tumet
aqualiculo mortē parturit: ali⁹ elinguis ⁊ mut⁹. Idē
Protēsus ē aqlicul⁹: isurgūt humeri: turget guttur.
¶ Aquilex pe. cor. qui aquā colligit. Var. At hoc pa
cto vtilior te thuscus aquilex.
¶ Aquilegiū: aquę collectio. Plau. Si pluet aquile-
gio me iuuabo.
¶ Aquęlicium dicitur cū aqua pluuialis remedijs q̄
busdam elicitur.
¶ Aquileia vrbs carnorū metropolis: iuxta quā de-
fluuit Timauus a legendis aquis dicta. Mar. Et tu
ledeo felix aquileia Timauo. Plyn. Aquileiam collo
cat in decima regione Italię. Fuit autē Romanoruʒ
colonia. xij. M. passib⁹ a mari sita. Ad eā flumine ad-
uerso onerarijs nauigaẜ nauib⁹ p̄ natisonē fluuium.
Ex hac orti sunt. Chromatius: ad quē Hier. sępe scri
psit et Ruffinus gręce latineq̄ eruditus qui Iosephū
ꝯuertit in latinū: cui⁹ originalis ē Mediolani in scti
Ambr. fano longobardis characterib⁹ cariosissim⁹.
¶ Aquitania regio ⁊ tertia gallię pars: ab obliquis
aquis ligeris. Hęc a Circio oceanū habʒ qui aquina
ticus sinus dicitur. Ab occasu hispaniam: a septētri-
one Lugdunensem prouinciam: In ea Lugdunum ⁊
Burdigala ciuitates. Hinc
¶ Aquitanus a. um. vnde aquitani populi.
¶ Aquiminaria dicuntur omnia vasa deferendis a-
quis deputata.
¶ Aquo as. ⁊ aquor aris. aquā haurio: siue aquā fero
Curtius. Cum miles aquatu p̄fectus esset. Virgil.
Sub mœnibus vrbis aquanẜ.
¶ Aquosus a. um. quod copiā aquę habet: vt hyems
aquosa. Col. li. iij. de ficis. Locis inquit frigidis ⁊ au
tumni temporibus aquosi pręcoques serito. Huius
contrarium est inaquosus.
¶ Aquę arum. vr bs gallię cisalpinę: iuxta quam sunt
aquę calidę quę ęgros curare solent.
¶ Aqua intercus aquę intercutis: hydropū morbus
quasi aqua inter cutē. Cic. li. iij. offi. Si quis medica
mentum cupiā dederit ad aquā intercutē. Nam in-
tercus dicitur aqua quā gręci hydropa vocant vt ait
Pris. Aqua em̄ inter cutem male habet auctore Cel-
so qui morbus acutus est. Plynius hunc morbum a-
quę subtercutem fusę nominat.
¶ Aquilus color fuscus ⁊ subniger ab aqua. Nam cū
antiqui duos oino naturales colores nossent: albū. s.
⁊ nigrū: interuenit aūt is q̄ꝗ̄ q̄ ita neutri similis esset
vt tn̄ ab vtroq̄ ꝓprietatē trahat potissimuʒ ab aqua
eū noiauerunt: cuius incertus est color.
¶ Aquilius cognomē factū a colore subnigro.
¶ Aquila auis ab aquę colore: siue ab acute videndo
dicta. Ferunt cū senuerit aquila grauanẜ pennę ⁊ ipsi
us oculi: quęritq̄ fontem ⁊ erigit pennas: colligit in
se calorans: ⁊ sic oculi eius sanātur ⁊ in fontem se ter
mergit ⁊ ita ad iuuentutem redit.
¶ Aquiliferi dicti sūt signiferi in romana militia ab
aquila quā Romanis legionibus Marius in secundo
consulatu suo proprie dicauit. Habuerunt ⁊ romani
quattuor alia signa: videlicet lupos: minotauros: e-
quos: apros: quę singulos ordines anteibant. Scri-
bit Vege. Primū signū totius legionis esse aquilam
quā aquilifer portat. Idem draconarios appellat si-
gniferos a draconibus qui per singulas cohortes fe
rebantur ad prœlium.
¶ Aquilo pen. cor. ventus dictus a vehementissimo
volatu instar aquilę. Hic boreas gręce dicitur sicc⁹
⁊ frigidus. De quo Ouid. lib. vi. met. Apta mihi vis
est qua tristia nubila pello. Et freta cōcutio: nodosa
q̄ robora verto. Induroq̄ niues et terras grandine
pulso. Idem ego cum fratres cœlo sum nactus aperto
Nam mihi campus is est tanto molimine luctor.
Vt medius nostris concursibus insonet ęther. Exi-
liantq̄ cauis elisi nubibus ignes. Ideʒ ego cur subij
cōuexa foramina terrę: Supposuiq̄ ferox imis mea
terga cauernis: Sollicito manes totum tremoribus
orbem. Flat ab ęstiuo ⁊ solstitiali plaga orientis: aqui
lones etiā dicunẜ venti qui octo ferme diebus exor-
tum caniculę antecedunt. ⁊ p̄flant dieb⁹. xl. quos vo-
cant etesias ⁊ prodromos quasi pręcursores
¶ Aquifolia arbor ex genere ilicis: quā gręci simila
cem vocant.

A ante R.

¶ Ara quasi ansa (vt Varroni placet) dicta est. Vasa
em̄ erant quę tripodes dicebanẜ: q̄ esset necessarium
a sacrificātibus teneri: Ansis aūt teneri vasa solere
manifestū est. Quoniam ergo qui imolabant non mō
deos voce p̄cabanẜ: sed etiā manibus aras apprēde-
bant: primo ansę dictę: deinde ꝯmutatione litterarū
arę vocari cœptę. Hinc Virg. Talibus orantē dictis
arasq̄ tenentē. Sunt qui aras ab ardendo deriuēt q̄
in his victimę adolerentur. Alij ab αραομαι verbo
gręco quod est oro. Et αρα oratio dicẜ: q̄ in sacrificā
do oretur. Et habet primā prod. Est etiā ara ciuitas
arabię regia: nec non ⁊ insula arabię adiacens: vt scri
bit Ptolo. Hara vero cū h. habet primam cor. ⁊ signi
ficat porcorū seu auiū stabulū. Ouid. Tertius immū
dę cura fidelis harę. Quidā etiā aiunt harā significa-
re auē quandā auguralē. Vnde deducanẜ hariol⁹. ha
riolor. haruspex: haruspicū: haruspicina ⁊ haringa.
¶ Arachosia regio maioris asię: in qua alexādria et
arachotus ciuitates.
¶ Arabia regio inter iudęaʒ ⁊ ęgyptū: ab arabo A-
pollinis ex babylone filio. Solinus arabiā interpre-
tatur sacram. Est autem triplex arabia scd̄m Plyniū
lib. ii. Vna felix. altera petrea. alia deserta. Quidam
arabiam panchaiam ⁊ sabęorū gentem eandeʒ eē exi
stimant in qua thus nascitur. Virg. Solis est thurea
virga sabęis. Ideʒ. Totaq̄ thuriferis panchaia pin
guis arenis. In ea mons syna: qui ⁊ oreb. in quo Mo
ses legem accepit. In ea phœnix auis nascitur ⁊ sar-
donix gemma. Ab arabia fiunt adiectiua arabs: ara-
bius: arabus: arabicus. pro eo quod est ex arabia.
Virg. li. vij. Hyrcanisve arabisve parant. Properti⁹
Nec si qua arabio lucet bombyce puella. Et alibi. Et
domus in tectis te tremit arrabię. Vbi videtur q̄ de
beat scribi per geminum rr.
¶ Arabarches arabum princeps: vel ex primis ara-
bis sicut libyarches libyę princeps. Iuuenalis. Atq̄
triūphales inter quas ausus habere Nescio quis ti-
tulos ęgyptius atq̄ arabarches.
¶ Arachne nomen mulieris Lydię: quę de lanificio
ausa est cum pallade certare: sed victrix dea arachnē
percussam radio in araneaʒ cōmutauit. Hoc a poetis

fictũ est. cõstat em̃ (authore Ply.) Arachnen linum ⁊ retia inuenisse: cuius filius closter fusos in lanificio inuenit. Hoc etiã nõie (vt scribit Liuius) dicta est ciuitas thessalię. Cur aũt dicat ⁊ quid sit magnis rõnibus nixiq̃ rerum proprietatibus accõmodauerunt denominationes: non aũt ad placitum. Sudas autem ita scribit. αραχνει ονομια και μιτοσ ο λεπτοτατοσ και αραχνηον λυκωσ το υφασμα αραχνησ δε αρσενικωσ το ζωυφιον παρα το αραι αιχνην εχειν.

¶ Araneus mas. gene. animal.

¶ Aranea fœ. retia q̃ araneꝰ facit. Catul. Furis quo neq̃ seruus ẽ: neq̃ arca: nec cimex: neq̃ araneus: neq̃ ignis. Ouid. li. iiij. meta. Stamina nõ summo quæ pendet aranea tigno. Reperit qñq̃ tamen aranea p animali. Virg. lib. georg. Laxos in foribꝰ suspendet aranea casses. Et Oui. lib. vi. meta. Stamen ⁊ antiquas exercet aranea telas. hic ⁊ aragne vel arachne dicit: ab αραω: qd̃ est cõpono: apto congruo: vel vtsupra. Multa sunt aũt araneoꝝ genera: oẽsq̃ greco vocabulo: sed apud latinos vsitato phalangia dicũtur. Vnũ est genus formice simile. sed multo maius russo capite reliqua corporis nigra albis guttis respsum viuit maxime circa furnos ⁊ molas. Secundũ phalãgu genus lupũ vocant. Tertiũ lanuginosum capite magno quo dissecto inueniunt duo vermiculi qui cõceptum impedire dicunt alligati mulieribus in pelle ceruina ante solis ortũ: ppterea atotius dicit. Græci ατοκιου παρα το τικτω τεξομαι ετεκον vocãt oẽ medicamentum quod sterilitatem inducit. Alia sunt etiam araneorum genera: de quibus apud Sipontinum abunde tractatur.

¶ Araneolus cum accentu in antepe. diminutiuum est ab araneus Virgil. de culice. Atq̃ vt araneoli tenuem formauimus orsum.

¶ Araris pe. cor. ⁊ p apocopen.

¶ Arar: fluuius gallię narbonensis p fines heduorũ et sequanorũ in rhodanũ fluens. Luc. lib. vi. Rhodanũq̃ fluentem Precipitauit arar.

¶ Ararus pen. cor. scytharũ fluuius.

¶ Araxis armenię fluuius. Luc. lib. viij. Armeniusq̃ Romanus araxem. Hic ⁊ ab eodem monte quo Euphrates descẽdit: qui plane mons a Strabone abon siue abam. a Plynio agam vocatur. Armeniam ⁊ atropatiam disterminat.

¶ Araxũ vt inqt Ply. pmontoriũ est peloponnesi.

¶ Aracynthus mons ętolię mineruę sacer: vt testis est Plyn. vel vt Martianus acarnanię.

¶ Aratrum pen. pro. dictum ab eo q̃ eruat terram. Sed ⁊ gręci αροτρον dicunt.

¶ Arabis siue arbis fluuius esse videt qui apd̃ Ply. lib. ij. Sarbis scribitur qui ab ariantis montibus per drangas ⁊ gedrosios in oceanum defluit.

¶ Arbea ciuitas iudeæ sic dicta: quia ibi tres patriarche sepulti fuere ⁊ quartus Adam.

¶ Arbiter pe. cor. Judex nõ a lege sed ab iis qui litigant electus qui totiꝰ rei habz potestatem: dictus ab arbitrando. i. existimãdo. Eius officiũ est existimare nõ prout iuris sit: sed put ipe estuũ esse existimet. Judex vero ex officio dictus est. Aliquãdo arbiter dicit speculator. Plau in Aul. Hinc ego ⁊ huc ⁊ illuc potero quid agant arbitrarier. Et in geñ. Accidit aũt vt Joseph operis quidpiam absq̃ arbitris faceret. Dicitur ⁊ arbitra. Ambr. lib. i. offi. Conscientia q̃ innocentiũ ⁊ flagitiosorum merita discernit vera atq̃ incorrupta pœnarum pmiorũq̃ arbitra.

¶ Arbitriũ sententia est q̃ ab arbitro statuit. Interdum dicitur potestas arbitro data. Unde arbitrium suscepisse dicit qui vim iudicis suscepit. Interdũ opinio: vt omnia pro meo arbitrio facio. i. vt mihi videt et vt opinor faciendum. Quidam arbitramentũ pro arbitrio vsurpant: hoc est pro arbitri sententia.

¶ Arbitrariũ dicitur cum adhuc res apud arbitrum agitur: vel cum potestate arbitri: seu iudicis est pro arbitrio: id est pro opinione sua iudicare. Unde arbitraria pœna dicitur quę non lege statuta est: sed iudicis arbitrio relicta.

¶ Arbitror pen. cor. existimo.

¶ Arbor ⁊ arbos in nominatiuo a robore: vt quidam putant. Cuius appellatione continẽtur vites: arundines ⁊ hĩnol. Sed cũ planta adeo tenera est: vt herba potius videt arboris loco haberi non debz. Diminutiuum ab arbos est arbuscula.

¶ Arboreus a. um. qd̃ est arboris. Virg. lib. pri. geor. Arborei fœtus alibi.

¶ Arborator nomen verbale ab arboro as. et significat eũ q̃ arbores putat: q̃ ⁊ frondator dr̃. Ply. li. xviij. Frondẽ medio die arborator ne cædito.

¶ Arborescere: arborẽ fieri: vel in arborẽ crescere. Ply lib. xix. Tradũt auctores in arabias maluas septimo mense arborescere.

¶ Arbutus pe. cor. arbor folio citro simili. Virg. Et quę vos rara viridis tegit arbutus vmbra.

¶ Arbutũ vero pomũ rubrũ syluarũ: quod Plynius orodon vocat: q̃ asperitate sua plura edi non possint Virg. lib. ij. geor. Dant arbuta syluę. Alio nomine dicitur vnedo ⁊ a gręcis comarus tam pro arbore q̃ p fructu.

¶ Arbusta arbores in quibꝰ extenduntur vites: vel arbores vitibus maritatæ atq̃ vitiferę q̃ in ordinem dirigunt. Docent Plyn. ⁊ Col. quo modo arbustum sit faciendũ. Unde vitis arbustiua ⁊ vimen arbustiuũ quod ex huiusmodi arboribus est collectum. Rursus arbustum locus est in quo arbores sunt ad fructũ cõsitæ: sicut salictum in quo sunt salices. Hoc ⁊ arboretum aliqui vocant: vt inquit Gellius.

¶ Arbustiuũ genus vitiũ qd̃ arboribꝰ applicat et in sublime pcedit. Palladius. Locũ quẽ arbustiuis vitibus destinabis implere.

¶ Arbusto as. agrũ arboribꝰ cõsero ad maritãdas vites. Ply. Transpadana italia pter supradicta cornu populo tilia acere orno carpino arbustat agros.

¶ Arceo es. cui. citũ. secundũ analogiã cõpositorum facere debuit: quoniã coerceo coercitũ: exerceo citũ sed arcitum in vsu non est: sicut nec arcitus nec arcitur. Et nullo minus pro mẽbro artus: ⁊ arctus adiectiuũ pro strictus: a quo formatũ esse conuenit arcto as. aut certe arcto tanq̃ frequentatiuũ ab arctũ quasi supino verbi arceo: vt arctũ vel arcitũ fecerit: licet neutrũ eorum reperiatur. Nã arceo pro stringo in vsu est: vt apud Verg. Teneras arcebant vincula palmas. Ita vt non mirum sit: si arctum eis supinum fuerit. arcitum vero facere debere eius composita declarant. Interdũ etiã arcere cõtinere est. Vñ coercere continere dicimus ⁊ arcus in ædificijs q̃ se ipe cõtineat. Interdum procul siue de longe vetare ne accedãt qui veniũt: Unde arx dicta est q̃ procul a se hostes remoueat. transfert etiã ad incorporea. Cice. in parad. Quę vis est q̃ magis arceat homines ab ipro-

bitate ꝙ si senserit nullum in delictis esse discrimen. Differũt autem inter se arcere: prohibere: inhibere: abigere ⁊ vetare. Nam arcere procul pulsare est: vel obsistere: ne aduersarius nocere prope queat. Liui. lib. primo. Ad arcendam vim aduenarum armati ex vrbe atq; agris concurrũt. Prohibere est de loco vel de re aliqua detrudere vel amouere dicto siue facto: ne quis obtineat quod vult. Inhibere est aliquid cõcessum vel promissum reuocare: vel inceptum vetare ne progrediatur. Abigere de loco fugare vel pecora ⁊ huiusmodi abducere. Vetare pręcipere vel minari: vel facto prohibere: ne quid secus dicatur aut fiat ꝙ ipse vult. Et generale est significatione verborũ prędictorum. Ponitur tamen quandoq; arcere pro fugare. Col. lib. i. Sic emunita sola ⁊ latera hoim reorum ꝓhibent curculionẽ: qđ genus exitij cũ incidit multi opinant̃ arceri posse. Sciendum est ꝙ arceo vltra accusatiuũ no solũ ablatiuũ cũ ꝓpositione: sed etiam sine ꝓpositione requirit metri vel ornatus causa. Li. lib. i. Ceteros nietus nõ curia modo sed etiaꝫ foro arcebat. Et in eodem. Inde ad leuam versi quia dextra tyberis arcebat cum magna trepidatione agrestiuꝫ populabant̃. Huius verbi cõposita sunt aberceo: coerceo: exerceo ⁊ perarceo: de quibus locis suis.

¶ Arcesso is. ab arceo nascit̃: ⁊ accuso: siue ad accusandum eo significat. Etenĩ accusare aliũ: est a maliciis eum arcere. Et hoc modo construit̃ cũ gtõ: ⁊ aliqñ cũ abltõ. Cic. li. i. ad Herẽ. Arcessit̃ cepio maiestatis. Idem lib. ij. offi. Atq; etiã hoc ꝓceptum officij diligenter retinendũ est: ne quẽ vnq; innocẽtẽ iudicio capitis arcessas. Est ⁊ accesso ꝑ aduoco: siue aduocandum eo. Ab arcio. d. in r. mutata. Antiqui enim teste Prisc. d. litterã mutabant in r. nos in c. Interduꝫ arcessere est ꝓoccupare: vel ante tẽpus distrahere. Ci. Quãdo arcessent̃ quo genere vecturę.

¶ Arca dicta est (vt inquit Varro) ꝙ ab ea clausa arceantur fures.

¶ Arcula diminuti. parua arca. a quo arcella: sed in frequentiore vsu est arcula. Cice. lib. ij. offic. Pręmittebatq; de stipatoribus suis qui scrutarẽtur arculas mulieres ⁊ ne quod in vestimentis telum occultaret̃ exquirerent. Est ⁊ arcula auis quę in auspiciis aliqđ fieri vetabat.

¶ Arcanum dicitur secretuꝫ absconsum. Ab arca in qua quę clausa sunt tuta manent. Potest ⁊ ab arce dici quę tutissima pars vrbis est.

¶ Arcera ab arca deducit̃: ⁊ significat plaustrum tectum vndiq; ex tabulis quasi arca quędam magna vestimentis instrata: vt inquit Asco. Quo vehiculi genere senes ⁊ ęgroti cubantes vectabant̃.

¶ Arcesilas penul. cor. nomen philosophi proprium qui ex pythana ęolica ciuitate ortus relicto genitali solo sardis prexit. mox athenas profectus in academiam se ad cratorẽ contulit: quẽ platonicam philosophiam omnino commutasse: nouamq; quandam constituisse ferunt: cauillator vocabatur qui cum nihil se scire diceret: nec alios scire quicq̃ patiebatur: omnes turbans sophismatibus. Obijt cum merum immodice hausisset. de hoc Pers. Non ego curo Esse quod arcesilas ęrũnosiq; solones.

¶ Archarius ꝓfectus ⁊ moderator dr̃. Paul. ad Ro. Salutat vos Erastus acharius ciuitatis.

¶ Archos latine princeps dr̃: a quo fiunt multa composita: vt patriarcha princeps patrum.

¶ Arche nobis principiũ a quo αρχω impero pręsum

¶ Archias nomẽ poetę: quo latine significat̃ principatus: de quo extat Ciceronis oratio. Alter fuit Tarentinus phũs pythagoricus floruit Platonis tempor̃. Alius Mitylenęus musicus. Alius de agricultura scripsit. Alius epigrãmatum scriptor. Alius de agricultura librum ędidit.

¶ Archiatri dr̃r medicoꝝ principes: q̃ ⁊ ꝓtomedici.

¶ Archigenes pe. cor. princeps generationis dicit̃. Est ⁊ nomen celeberrimi medici: Sed pro græculis: vel similibus poni cõsueuit qui se pręomnibus sui generis sciolos ostẽdunt.

¶ Archigrãmatei dicti sunt scribaꝝ principes. Vñ scribit Pluta. Eumenẽ cardianũ fuisse archigrãmatea Alexandri magni. Vulgo cancellarij vocant̃.

¶ Archimedes pen. p. nomẽ ꝓpriũ viri Syracusij: q̃ geometricę ac machinalis syderalisq; scientię cõsultissimus fuit ⁊ celeberrimus testimonio. Liuij: Plynij: ⁊ Plutarchi. Hic veluti deus terrenus mechanico artificio spherã vitreã fecit: in qua mira ꝯuersione dissimili motus circuloꝝ visebant̃. De qua sic scribit Claud. Iura poli rerũq; fidẽ: legẽq; deoꝝ Ecce Syracusius trãstulit arte senex Percurrit propriũ mentitus signifer annũ. Et simulata nouo cynthia mẽse redit. Marcellus in expugnatiõe syracusaꝝ interdixit ne archimedes vnus violaret̃. Verum cũ syracusi caperent̃ ⁊ ipe aio ac oculis in terra defixis formas geometricas describeret: ab ignaro milite quis esset interfectus est.

¶ Archilochus pe. cor. nomẽ poetę lacedęmonij. floruit Romę regnante Tullo hostilio: in quo vt Quintil. inquit sũma vis elocutionis fuit. De quo Hora. Archilochũ ꝓprio rabies armauit iambo. Ali⁹ fuit Archilochus Nestoris filius: qui patrẽ in expeditione troiana secutus a Memnone interfectus est. Ali⁹ fuit Siculus qui Ariciam vrbem cũdidit.

¶ Archetypus pe. cor. adiectiuũ dicit̃ exẽplaris: ex αρχη: q̃ est principalis. ⁊ τυπος figura quasi ex principali ⁊ naturali figura trahat̃. Nã est qđcũq; ita primũ fabricatũ ẽ: vt exẽplar reliquis sit. Ply. ad Anto. Vt enĩ pictoris pulchrã absolutãq; raro nisi in peius effingũt: ita ego ab hoc archetypo labor ⁊ decido. Aug. lib. xv. de ciui. dei. Hinc primo exẽplo ⁊ vt gręci appellant archetypo quędã sui generis imago respondit. Sunt qui exponant archetypos ꝓ antiquis ab eo ꝙ archęos antiquus dicitur: ⁊ typos forma. Mart. Si tanq̃ tabulas scyphosq; paule oẽs archetypos habes amicos. nec refert ꝙ scdaꝫ syllabã archęus ꝓducat ⁊ eãdẽ archetypus corripiat: cũ in plerisq; alijs idẽ soleat inueniri: vt in geometria et acherõte

¶ Archelaus philosophus atheniensis seu milesius qui patrem habuit Apollodorũ ⁊ fuit auditor successorq; Anaxagorę: a quo Socrates philosophiam audiuit. Hic phisicã philosophiã ex ionia athenas iuexit. Estq; physic⁹ appellat⁹ ꝙ in eo defecerit philosophia naturalis socrate ęthicẽ itroducẽte: q̃q; ne hic quidẽ ęthicę rudis fuit: q̃ de legib⁹ de honesto ⁊ de ęquo philosophatus est. Fuit ⁊ alter archelaus Antenoris troiani filius: quẽ Homer. scribit rei militaris peritissimũ fuisse. Alius fuit geographus q̃ terrã oẽm ab Alexandro pagratã descripsit. Alius de reꝝ naturis carmine scripsit. Alius oratoriã docuit.

¶ Archeptolemus: filius Iphiti auriga Hectoris Enipeo interfecto a Diomede interfectus.

¶ Archimandrite pe. p. dicunt̃ ꝑpositi ꝯsecranee tur bæ haud longe dissimiles cum episcopali dignitate: ꝙ principes mandre ꝛ agminis sint. Mandre em̄ veterinoꝝ ꝛ animantiũ brutorum agmen dicit̃. Mar. Nec dat̃ obstantes muloꝝ scandere mandras.

¶ Architectus et architector nomina composita ex archos princeps et τεκτωρ faber principalis: faber fabricandi artem habens: vel qui structuris ędificioruꝫ preest. Unde Uictruuius de architectura condidit .i. de edificijs construendis: Fabri auteꝫ qui aliquid manu faciunt in ędeficijs alteri iũgunt̃ ingenio alteri opa valent. Cice. Uar. Si quis adhibere volet non modo vt architectos verũetiã vt fabros ad ędificandã rẽpublicã.

¶ Architector aris. ꝯpono. Idẽ libr. ij. de fi. an ꝙ ita classi das vt optime possit architectari voluptates.

¶ Architectura: ędificandi scientia.

¶ Architriclinus pen. pro. qui principalis est in aula discũbentiũ. Compositũ nomen ex αρχη ꝛ τρεισ et κλινη: quę lectos significat. Nam in aula tres thoros in tribus aulæ dimensionibus collocabãt: vbi conuiuantes discũbere consueuerũt. Iuue. Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto. Architriclini erat curare vt eduliũ varioꝝ fercula seriatim ꝛ in tpe ꝯuiuis exhiberent̃: vt recte om̄ia disposita essent.

¶ Archimagirus penul. pro. princeps ꝛ magister coquorum: qui coquinę præest μαγειροσ em̄ latine coquus. Iuue. Pariter librarius archimagiri.

¶ Archytas pe. pro. Tarẽtinus philosophus pythagoricus: fuere ꝛ alij hoc nomine vocati.

¶ Archinũ pen. pro. armarium librorum.

¶ Archidamus nomen viri Spartiani. Hic rogantibus socijs quantũ pecuniarũ foret satis ad belluꝫ peloponẽsiacum scienter respondit. Bellum ordinata non quęrit.

¶ Archippus nomẽ philosophi q̃ thebis scholas habuit: vt scribit Hiero. ꝛ pythagorę auditor fuit

¶ Archemolus pe. cor. Rhœti regis Marubioruꝫ in Italia filius. De quo Uirg. Et rhœti de gente vetusta. Archemolũ thalamũ ausum incęstare nouercę.

¶ Archemorus pe. cor. Lucurgi Thracum regis filius: qui a serpente occisus fuit: vt apud Stati. libro The. sic dictus ꝙ furtum apud thebas regibus ostẽderit exitium. Hic Hypsiphilen nutricem habuit: q̃ cum sitientibus qui ad thebaicam expeditionem proficiscebant̃ langiam fontem ostenderet: Archemorũ puerum super viridi herba deposuit: qui a serpente vulneratus perijt. Unde fons ille archemorus vocitatus est: ꝛ annuus agon in pueri illius memoriã celebrari cœptus.

¶ Arcadia pelopõnesi regio ꝛ achaię pars a mari vndiqꝫ remota. Ab Archade Iouis filio ex Calistone Lycaonis arcadię regis sic appellata. Hęc vt Eusta. docet aliquãdo dicta est pelasgia a pelasgo rege magnoꝝ sapiente viro qui vitę cultioris auctor eis fuit et victum ex stirpibus herbarum arboruꝫqꝫ frondibꝰ transtulit ad glandem: maximeqꝫ phagineaꝫ. Aliquãdoqꝫ etiam Lycaonia: aliquando Gygantida: et aliquando Parrhasia. Arcas autem cuꝫ pelasgos in ditionem redegisset: eorum regionem arcadiam nominauit. Scribit Plynius. Hanc totam montuosam in qua sunt asini cæteris maiores ac prestãtiores. In ea Erymanthus fluuius lernęa palus ꝛ lapis Asbestos inextinguibilis.

¶ Arcas adis. nomen Iouis filij ꝛ adiectiuũ ab Arcadia: vt populi arcades.

¶ Arcadicus dica. dicum. quod est ex arcadia: vt arcadi mores.

¶ Archander Danai socer nomen proprium.

¶ Arctos latine vrsa: quę quia in modũ plaustri vertitur nostri eam septẽtrionem dixerunt. Et inde arctous septẽtrionalis ꝛ borealis: Et arcticus polus: id est borealis: de quo Cicer. lib. ij. de natura deoruꝫ Hunc circum Arctoę duę feruntur nunqꝫ occidẽtes Ex his altera quidẽ apud Graios Cynosura vocat̃. altera elyce. Naꝫ elyce maior est vrsa: quæ et Calisto vocata fuit. Cynosura vero minor arctos. Uñ Ouid. lib. iiii. fast. Esse duas arctos quarum Cynosura petat̃ Sydonijs: elycen graia carina notet. Artos vero sine c. panis dicitur.

¶ Arctophylax pen. cor. arctoę siue vrsæ phylax. id ẽ custos. Cice. Arctophylax vulgo qui dicitur eẽ boo tes. Hic plaustrum vehit. Ideo rustici septẽtrioneꝫ dicunt. Is fuit arcas Iouis filius ex calisto. Effigiatur. xiiij. stellis.

¶ Arcturus pen. pro. stella in signo bootę post septẽtrionem: cuius ortus ꝛ occasus tempestates facit: et dicitur vrsę cauda. Oritur a canicula fere post diem quinquagesimum.

¶ Arctous ab arcto idem est qꝺ septẽtrionalis: ꝛ arcticus: similiter septẽtrionalis.

¶ Arctus a. um. strictꝰ: vt arcta est via quę ducit ad vitam: ab arceo fit. Columel. lib. iij. In tribuluꝫ fictile vel cornu arcte inserito.

¶ Arcto as. frequentatiuũ ab arceo.

¶ Arcus ab arceo ꝓ contineo fornix ędificij est: ꝙ se ipse contineat: quis ab opere erigendo in altitudinem quidã dici velint. Cice. Iam em̄ atriolum ꝛ arcꝰ duos absoluerat: ꝛ arcus iris cœlestis ꝛ tam secundę qꝫ quartę declin. in vtraqꝫ significatione. Cice. de natura deorũ. Cur aũt arci species non in deorũ numero reponatur. Hier. in Ezech. Uidi velut aspectuꝫ arcus cũ fuerit in nube in die pluuiæ. Ennius ge. fœ. ꝓtulit. Formatur aũt hoc modo arcus cœlestis. Dum em̄ sol in nubibus rarescentibus ex aduerso refulserit: radiosqꝫ suos directa linea humori nubilo transfundens impresserit: fit repcussio splendoris eius in nubibus ex quibus fulgor emicans arcus speciẽ format: Sicut em̄ impressa cęra anulo imaginem exprimit: sic nubes ecõtrario ex rotũditate solis figuram sumentes orbem efficiunt: ꝛ arcus effigiem fingunt. Apparet aũt hoc modo semper: sed cum rarescũt nubila cœli. nã rursus cũ coeũt in se nubes atqꝫ dẽsant̃: ꝯfestim arcus forma resoluit̃. In nubiũ em̄ densitate arcus impfecto gyro complectitur. Deniqꝫ sine sole ꝛ nubibus nunqꝫ apparet arcus. Quadricolor autem est: quia ex omnibus elementis in se rapit species. De cœlo em̄ trahit igneum colorem: De aquis purpureũ: de aere albuꝫ. de terris colligit nigrũ. Arcus vero quo sagittę iaciunt̃ tantum quartę declinationis est ab arceo: cum significat a longe veto ꝙ missis sagittis non sinat hostem accedere. Quod nomẽ etiã per q apud antiquos scribebat̃ arquus. vnde arqtes arcu prœliantes qui ꝛ sagittarij dicũtur. Et arquatus. Gręce autem το τοξον. latine dicit̃ arcus. Inde argyrotoxos apollo argenteum arcum gerens: ꝛ hippotoxatæ equestres sagittarij.

¶ Arcuatus ata. atum. in modum arcus curuatꝰ ab

arcuo as. Plynius libro. xxix. Illam autem quæ arcuatur greci sepam vocant. Liuius libro. pri: Ad id sacrarium flamines bigis curru arcuato vehi iussisti Hieronymus in prologo Iosue. Unde cesset arcuato vulnere contra nos insurgere scorpius. Hinc arcuatim aduerbium more arcus.

¶ Arcatus ab arcus arci: quasi in modum arci factus. Ouidius libro. xi. Meta. Iris ⁊ arcato cœlum curuamine signans.

¶ Arquatus ab arquus: ⁊ is dicitur cui color ⁊ oculi virent a colore. s. arqui cœlestis: quem morbum quidam appellant demoniacū: quidā aquerniū: quidā auriginē quidam regiū: quidam ictericum.

¶ Arculus diminutiuū ab arcuo: a quo fit aliud diminutiuū arcellus: ⁊ arculus dictus est deus qui tutelam gereret arcarum. Item arculus dicebatur circulus qui capiti imponebatur ad sustinenda commodius vasa: quæ ad sacra publica capite portabantur apud Athenienses.

¶ Arculata circuli qui e farina in sacrificiis fiebant.

¶ Arcirna: genus modici plaustri: quo homo gestari solet.

¶ Ardeo es. si. sum. qđ ⁊ ardo is. dicitur: significat concremor. Uirg. Nanq; volans liquidis in nubibus arsit harundo. Et in euangelio. In ignem mittēt ⁊ ardet. Per translationem ardere ponitur pro ardenter seu impatienter amare. Et sic modo cum accusatiuo: modo cum ablatiuo construitur. Uirgil. Corydon ardebat alexim. Hora. Non aliter samio dicunt arsisse batillo Anacreonta teum. Interdum pro festinare. Unde ardens pro festināte: ingenioso: acutoq; ponitur: ꝙ instar ignis omnia penetret: sicut ecōtrario segnis dicitur tardus quasi sine igne. Uirgili. Instant ardentes tyrii. Interdū pro fulgorem emittere. Idem. Tyrioq; ardebat murice læna. Unde ⁊ ardens pro candido ⁊ candore flammę. Idem. ardētesq; auertit equos Interdum pro dolore irasci: vt apud eundem lib. x. Proxima queq; metit gladio latumq; per agmen Ardens limitem agit ferro te turne superbum Cæde noua querens. Interdum pro consumi. Cice. Quoniā nimio videndi te desyderio ardebā. Interdū pro optare. Plyn. Ardeo te videre. Uirgil. Patrieq; mori pro mœnibus ardent. Huius cōposita sunt exardeo: inardeo ⁊ perardeo: in quibus cōpositio auget vim significationis

¶ Ardesco is. ardens fio. Grego. Sed ad hæc audita inardescit animus: iamq; illic cupit assistere vbi se sperat sine fine gaudere.

¶ Ardelio: homo inquietus: ⁊ huc atq; illuc semper volitans: fallens ⁊ omnibus negociis sese immiscens.

¶ Arduus a. um. altus ⁊ difficilis. Ouidius. Ardua prima via est.

¶ Ardea auis quædam quasi ardua: quoniam volando alta petit. A græcis dicitur ἐρωδιός. Uirg. Atq; altam supra volat ardea nubem. Huius diminutiuū est ardeola. Est ⁊ ardea nomen vrbis in latio a feruore regionis sic dicta: quæ. xviii. milliaria ab vrbe est posita. Mar. Ardea solstitio pestanaq; rura petantur: Quiq; cleoneo sydere feruet ager.

¶ Ardeates populi sunt ardeę incolę. habet pe. pro.

¶ Area proprie dicitur locus purus in vrbe sine ædificio: quem greci plateam dicunt. Dicta area ꝙ ardore solis sit facta arida et non possit quicq; generare: Quidam ab ara deducunt: ꝙ sicut hęc ara pura ē: ita areę in vrbe siue in domo loca pura sunt. i. sine ædificio. vel ꝙ sicut arę flāmmis: ita areę solis ardore torrentur. Uarro. Campus est planities ampla ⁊ grādis ideoq; spatiosę platea areęve campi nomen acceperūt. Unde Romæ campus martius. Nam locus huiusmodi vocatur area. Suet. tamen in Cæsa. posuit aream pro loco puro accōmodato foro extruendo cum inquit. Forum de manubiis inchoauit: cuius area super sestertium millies constitit. Item area dicitur solidum terrenum planities glabra. i. locus purgatus coęquatus q; ⁊ cylindro consolidatus plateis amplitudine similis: vbi frumenta arescunt ⁊ teruntur. De qua Uergilius libro primo Georgic. Areatum primum ingenti est ęquanda cylindro. Columella libro. iii. Area quoq; si terrena erit: vt sit ad trituram satis habilis primum traditur. Et area est per diminutionem areola subacta est terra probe atq; sata seu serenda: quales sunt in hortis in quibus quadrata quędam ⁊ bene subacta atq; coęquata spatia in que mox semina iaciantur Columel. Areę sic informandę sunt vt facile runcantium manus ad dimidiam partem latitudinis perueniant. Columella libro sexto. Crebro putrem terram duos alte digitos insternemus: ⁊ modice rigabimus stramentisq; areas cooperiemus. Ex huiusmodi areis locatis magni prouentus capiebantur. Cicero in Para. Etenim si isti callidi rerum ęstimatores prata ⁊ areas quasdam magni ęstimant ꝙ eius generi quasi nocere nihil potest ⁊c. Item area vocatur morbus in capite cum capillorum profluuio. Item Area siue aria media producta insula est in ponto versus Colchos marti sacrata.

¶ Areola cū accentu in antepenultima diminutiuum ab area. Col. lib. vi. Cum terrā bene subegeris areolas facito. Hier. in Can. Genę illius sicut areolę aromatū cōsitę a pigmentariis.

¶ Areator qui aream purgat ⁊ in ea frumentū triturat. Colu. lib. ii. Atq; hoc supremū areatoris emolumentum percipiendorum seminum: quæ terrę crediderat.

¶ Aridus arida aridum penultima correpta siccum quod naturalem humorem amisit. Ambrosius. Arida terra dicta est: non solum ad genus: sed etiam ad speciem terrarum refertur: vt sit vtilis: sicca: habilis et apta culturis. Arida autem expressio naturę est. Terra appellatio quędam simplex negocii. Interdū aridum ponitur pro puro ⁊ lucido. Plautus in Rud. Argento arido. Interdum pro horrifico acuto cum de sono loquimur: quia ea quę arida sunt cum frangi cœperint nimium atq; honorificum sonum ędunt. Uirgilius libro primo Georgicorum. Et aridus altis montibus audiri fragor. Huius diminutiuum est Aridulus.

¶ Ariditas quę ⁊ aritudo dicitur pro siccitate. Uar. Frigus calore atq; humore ariditudinem miscet.

¶ Areo es. arui. aridus sum. Plautus in Rud. Utinā fortuna nunc anatina vterer: vt cum exissem ex aqua arerem tamen. Quidam hoc verbum ab ara deducūt in qua quę diis immolabantur: torreri solebant. Alii vero ab ara: sed per contrarium sensum: ἀπὸ τοῦ ἀρδεῖν: quod significat irrigare. ꝙ aridum minime sit irrigatum. Huius composita sunt adareo: exareo. inareo: obareo: pareo: ⁊ subareo.

¶ Aresco: aridus fio. Cicero libro secundo ad Herēnium. Nihil lachryma citius arescit. Adaresco probe aresco: sicut exaresco. Cato de re rust. Uestimēta ne tineę tangant amurcā decoquito ad dimidium: ⁊ vngito fundum arcę ⁊ extrinsecus ⁊ pedes et angulos:

vbi ea adaruerit vestimenta cōdito. Inaresco intus siue penitus aresco. Colu. lib. i. Deinde cū prædictuz tectorū inaruit. i. aridū intus penitusve factum est. Obaresco circū siue omnino aresco. Lactan. libro de opificio. Acies. i. membrana illa perlucens quam sic cari ⁊ obarescere nō oportet: nisi humore tersa pure niteat absolescit. Perarcesco valde aresco.

¶ Arefacio aridum facio. cuius passiuum est aresio: pro exiccor.

¶ Arelate ciuitas ē in mediterraneo narbonēsis galliç a Plynio dicta colonia Sextanorum: quoniam ex sexta legione coloni deducti sunt.

¶ Ares grece αρης quattuor significat. Ferrum interdū bellum. aliquando vulnus: sepius vero Martē Quo nomine ⁊ nos ⁊ ferrum ⁊ bellum: ⁊ vulnus significamus. Ab αρης aries: quasi martialis sicut a marte martius. Nam etiam mathematici dicunt martis esse domū arietem ⁊ scorpionem: vt etiam ob conuenientiam influxus dicatur aries a marte a grçcis tamen deducendo.

¶ Arete græce αρετη latine virtus. Unde philaret⁹ proprium nomen: ⁊ significat amatorē virtutis. Est etiam arete nomē mulieris vxoris alcynoi regis phæacum.

¶ Areopagos: penultima correpta. Martis vicus: Nam αρεος Martis παγος vicus. Nam vicus erat Athenis a templo Martis sic cognominatus vbi primum iudicium capitis actum fuisse dixit Plynius libro. vii. Et inde

¶ Areopagitæ illi dicebant: qui in templo Martis iudicabant quod iudicium exquisitissimum habebatur. Nam cum Mars qui grçce dicitur αρης homicidij crimine reus fieret iudicantibus duodecim dijs in eo pago sex sententijs absolutus est: vt Stephan⁹ Byzantius docet: ⁊ multi alij grçci. verum quid ageretur in areopago Julius quidem pollux libro. viij. scribit de magistratibus atheniensium ⁊ eoruz locis Areopagitarū magistratus erat iudicare de cçde: ⁊ de statu reipub. prouidere. Unde ait οι δε εννεα αρχοντες οι καθεκαστον ενιαυτον μετα το αρξαι τας ευθυνας εν τοις αρεοπαγιταις προσετιθεντο υπαιθροι οι δε εδικαζοντο του φονου: sz multa essēt dicēda: q̄ Pausanias scribit de grecia illustrata ⁊ alij.

¶ Arethous rex fuit in arna vrbe bœotiç.

¶ Aretalogus penultima correpta Porphyrione teste: garrulus ⁊ loquax dicitur in ostentatione virtutis vnde nomen deducitur. αρετη enim grçce virtus et logos sermo siue verbuz: sententia: ratio: prosa: cura: studium: ⁊ multa alia. Suetoni⁹ in Augusto. Frequentius aretalogos ⁊ festos ⁊ solennes nōnunq̄ tātum iocularitatez celebrat. Juuena. Ut mendax aretalogus. Aretalogus etiam dicitur qui fingēdis mēdacijs auditores mouet arte verborum. Sed tunc esset contra Porphyrionē: non enim ab αρετης: sed ab αρεσκω placeo: sed αρετος: id est placidus et logos sermo quasi aretalogos vir placidi sermonis blādus multa delectatione affabilis: mitis ⁊ dulcis.

¶ Arethusa penul. producta virgo venatrix Dianæ comes ab Alpheo amata in fontem Siciliç apud Syracusas conuersa est. Uirg. Et tandem positis velox arethusa sagittis. Unde ⁊ Syracusç arethusides dictç sunt: ab arethusa fonte forma patronymica fœminina. Ouidius lib. iiij. Fast. Utq3 syracusas arethusidas abstulit armis Claudi⁹. Fuit ⁊ arethusius fons Smyrnç. Tertius in chalcidia. Quartus in Itaca. Est ⁊ arethusa locus syriç munitus iuxta emesam sexdecim millib⁹ passuū a qua arethusij vt inqt Strabo

¶ Aretiū ciuitas Thusciç a grçcis cōdita eo tēpore quo populus Israel sub iudicibus regebat.

¶ Aretissa lacus maioris armeniç: de quo Plynius libro sexto. Tygris influit in lacum aretissam omnia illata pondera sustinentem. Solinus vocat eum arethusam Strabo arsenem.

¶ Arena tenuissimus puluis aridus. Ideoq3 ab ariditate deductum nomen quidam existimant. Caret enim omni humore ⁊ succo: vnde et plurimum aquæ ebibit. Et ita sine aspiratione scribi debet. Nec quēq̄ mouere debet q̄ arena habeat primā breuem: areo vero productam cum deriuatiua non semper primitiuorum naturam seruent. Alij ab hærendo: q̄ sibi inuicem propter tenuitatem cohçreant: vel q̄ cum calce parietibus inhæreat: sicut in fabricis videmus. Et sic cum h. scribunt. Eius vero tres sunt species scilicet fossitia: fluuiatica ⁊ marina. Inter quas grossior sabulum nuncupatur. Quandoq3 tamen arena ponit pro loco in quo pugnabant gladiatores. Sueton. in August. Quodam autem muneris die parthoruz obsides tunc primum missos per arenam mediaz ad spectaculum iduxit. Hinc arenarij dicti sunt gladiatores qui in arena depugnant. Quandoq3 foruz arena dicitur: quia illic sic depugnant actores causaruz vt in arena gladiatores degladiabantur. Seneca. Hoc ita habitum est scholam quasi ludum esse forum arenam. Hinc Plynius arenam suaz appellat centumviros: quoniam in iudicio centumuirali certabat frequenter telis oratorijs. Hoc nomen licet pluralē numerū non habeat. Uirgilius tamen dixit. Et multæ zephyro turbant arenç.

¶ Arenaceus a. um. quod ex arena est.

¶ Arenarius a. um. quod ad arenam ptinet: vt Juppiter arenarius.

¶ Arenosus a. um. quod arena abundat. Plynius. Littus non arenosum: sed alga ⁊ fluuiorum sordib⁹ plenum.

¶ Arenatus arenata arenatum: quod ex calce ⁊ arena factum: sicut marmoratum: quod ex marmore. Plynius. In grçcia tectorijs etiam arenatum: quod ducturi sunt prius in mortario ligneis vectibus subigunt.

¶ Arenula dimi. ab arena. q̄ est tenuissima. Ply. lib. xxx. Arenulç quç inueniūtur in cornibus cochlearū cauis dentium inditç statim liberant dolore

¶ Arguo arguis. gui. gutum. Imputo siue accuso: et genitiuo sçpius q̄ ablatiuo construitur. Curtius. Orsinem modo auaritiç interdum ⁊ defectionis arguebat. Cic. lib. ij. ad Herenniū. Ut si quisq̄ furti arguat dicat eum esse hominem improbū auarum fraudulentum. Similiter quando significat reprendo cū ratione ⁊ argumentis: vt in Genes. Certe mendacij nos arguere non poterit. Plau. in Amph. Et eccum video qui me miseraz arguit stupri dedecoris. Si vero id quo quis arguitur non exprimitur accusatiuuz tantum habet. Lact. lib. iij. Tui ergo te libri arguūt. Proprie tamē arguere est ostēdere. Uir. Degeneres animos timor arguit. Huius composita sunt Coarguo ⁊ redarguo. Sallu. Lentulū dissimulantez coarguūt sermonibus quos ille habere solitus erat. Sciendum est q̄ licet arguo argutum supinum faciat ex quo argutus pticipiū tamē futuri tēporis est argui

turus. Sal. li. ij. histo. Quos aduersuz multi ex bythinia volētes occurrere falsum filiū arguituri. Nam vt docet Pris. Quędā sunt verba in ueū supinū formantia quorū participia futuri termināt ī itur⁹. Sputū sputiturus sputitio. Plutū pluiturus pluitio.

¶ Argutus a. um. participiū. Plau. in pseudo. Argutus malorū facinorū. Quandoq; vero est nomē modo p malitioso ⁊ falso qui cū lepore quodā quæ cupit dicit facit ve: quasi arguens acute ⁊ inuestigans. Modo pro canoro resonantiq; vt arguta hirundo. Et arguti homines qui multū ⁊ celeriter loquūtur ab argo naue: q̄ a celeritate dicta est. αργος em̄ velox dicitur Virg. Argutos interstrepere anser holores. Modo pro exili breui ⁊ quasi acuto. Idem li. iij. geor. Argutumq; caput: breuis aluus: obesaq; terga.

¶ Argutia æ. dicitur acute ⁊ malitiose dictuz vel factuz. Plau. in Must. Exi a culina: sis foras mastygia qui mihi inter patinas exhibes argutias.

¶ Argutor pe. p. deponens ab argutus fit: ⁊ significat procaciter proloquor. Neuius. Quādo ad ludos venit alij cum tacerent totum diem argutatur quasi cicada. Est ⁊ argutari subsilere. Tit. Terra hęc ē noua qua tu solitus argutari pedibus cretaz dum compescis vestimentaq; leuas: repitur ⁊ arguto in eadez significatione.

¶ Argutulus dimi. ↄtemptui deriuatū ⁊ nō blandiēdi causa: vt homūculus ⁊ homulus.

¶ Argumentū vt a Quintil. diffinit̄ est ratio probatione præstans qua colligitur aliud per aliud: et quæ quod est dubium per id quod dubium non est: confirmat. Sumitur interdum etiam pro materia. Cicero. Quoniam nullum scribendi argumentum mihi relictum est. Interdum pro coniectura. Interdum p verisimili probatione. vt sunt argumenta comœdiaruz Interdum pro summa versibus exposita.

¶ Argumentatio est explicatio ⁊ enarratio argumēti. Accipitur ⁊ pro eo quod mēte componitur. Amb. Cognito q̄ Heliseus esset qui consilys ⁊ argumentationibus eius obuiaret.

¶ Argumētor: rōnibus nitor ad aliq̄d probandum.

¶ Argemissa vel argemussa: insula ad continentem troadis prope argenicū promontoriū locata: Iuxta quem locum alcibiades extinctus est.

¶ Argenos latine dicitur albus splendidus. Festus Argenum argentum pcandidum αργυρος.

¶ Argetos significat velocem ⁊ candidum ⁊ splendidum ⁊ strenuum.

¶ Argus nomen propriū regis argiuorum. Hic fili⁹ apis fuit. Ex cuius nomine argi argiui appellati sūt. Quo regnante cœpit vti frugibus grecia et habere segetes in agricultura delatis aliunde seminib⁹. Et post obitum deus haberi cœpit templo et sacrificijs honoratus. Fuit ⁊ alius Argus: qui a poetis oculis plenus fingitur: custodisse Iunonis imperio Inachi filiam eius deę pellicem in bouis speciem conuersam Qui postea a Mercurio interfectus fuit. Unde ⁊ argiphontes cognominatus est: q̄ argum peremerit. Unde cœtum stellarum luce distinctum Argus dicitur. Et argus vocatus fuit nauis architectus: a quo Argonautę. Est ⁊ argus adiectiuum pro argiuis: vt est apd̄ Plau. Natus amphitrio argis ex argo patre

¶ Argo gen. fœ. nauis quam Iason duxit ab Argo architecto. De quo Flaccus ad Charum tritonia de volat arguz moliri. Hunc puppem iubet ⁊ demittere ferro robora. Seu ab argon qd̄ est velox: vt inquit. Diod. Inde arguti vt sentit Probus dicti sunt: qui multum ⁊ celeriter loquūtur. Alij autumāt argo nominatam esse ab argiuis hoc est grecis. Quod sentire videtur. Cice. li. pri. Tus. cū ait. Et eas angustias per quas penetrauit ea q̄ est nominata argo quia argiui in ea delecti viri vecti petebant pellez inauratā arietis. Inde argonautę dicti sunt.

¶ Argos in sing. ge. neu. In plurali masc. vt hi argi Hora. Aptum dicit equis argos ditesq; mycenas. Virg. lib. x. Herculis anthorē comitē q̄ missus ab argis. Est aūt ciuitas nō longe ab athenis pelopōnessi caput: ⁊ omnibus ciuitatibus grecię antecellebat. Cuius rex primus phoroneus fuit. Dicta argos ab Argo rege: vt scribit Aug. li. xviij. de ciui. dei. Hinc argiui greci dicti sunt: et argolicus sinus: ⁊ argolici duces: ⁊ argolica regio. Alia est ciuitas argos thessaliæ qd̄ pelasgicon dicunt. Alia in achaia non longe a mycenis: quæ et hippion vocatur. Et in acarnania amphilochicum. Est ⁊ argos quædaz grecię ps. Ois quoq; littoralis ora dicebatur argos. Et ante danaū argiadę. hoc est argiui. Argos quoq; grece dicit̄ tardus. Hinc iocus in endecasyllabo. Mar. Nō nautas puto vos: sed argonautas. Ubi allusio est ad famigeratos nautas ⁊ intelligi tamen vult pigros ⁊ lentos nautas. Et argos nauis signuz cœleste oritur pridie idus Martij.

¶ Argis aduerbialiter in loco. Plyn. lib. xvi. Argis etiam olea durare dicitur.

¶ Argeus a. um. idem quod argiuus. Hora. lib. iiij. carmi. Tibur argeo positum colono. ab argos vrbe. Et Argeus mons est: ab vna parte Cappadociam cingens.

¶ Argei teste Var. dicebant̄ scirpeę effigies quę per virgines vestales iaciebantur singulis annis in Tyberim p pontem sublicium. Argei etiam dicebant̄ loca sacra Romę argeorum. Uarro. Reliqua vrbis loca olim discreta vt argeorum sacraria argeos dictos a principibus: q̄ cū Hercule argiuo Romam venerūt.

¶ Argia pe. pro. nomē adastri regis argiuorū filię: q̄ conuersa fuit in fontem sui nominis.

¶ Argię pluralis numeri tm̄ oppidū est Laconię.

¶ Argolicus a. um. idē qd̄ argiu⁹: vt regio argolica.

¶ Argonautę dicti sunt heroes illi qui cū Iasone in Colchos pfecti sunt ex q̄bus p̄cipue fuere Castor et Pollux: Telamon: Orpheus: Hercules ⁊ Hilas puer sic cognominati a naue quam innauigauerunt qui fuerūt supra quinquaginta: vt Orpheus libro pri. et Apollonius in catalogo heroum.

¶ Argiletū ab argo dictum q̄ is eo venerit: ibiq; sepultus sit. Nā argolus siue argus dux argeorū apd̄ Euandrum hospitatus est. Cū in suspitionē regni veniret clam noctu ab arcadibus est interfectus: vt volunt inscio Euandro. Cui Euander tumulum fecit: et loco nomen posuit a leto. i. morte argoli: siue argi: Argiletū. Var. scribit argylletum etiā dici ab argylla creta: cuius copia illic erat. Erat aūt argyletum locus in vrbe prope pallatium vbi tabernæ byblyopolarum erant: quę argiletanæ dicebantur. Mar. Argiletanas mauis habitare tabernas.

¶ Argylla terra cretosa ⁊ candida qua figuli vtūtur ad vasa facienda. Iuuena. Argyllam atq; rotam citius properate.

¶ Argema morbus oculorū cū vlcus circulū oculi in

festat: quẽ græci Irim dicũt. Latine albugo vocatur et leucoma etiã græce a candore. Videtur esse idẽ fere quod leucomata .i. albugines a candore.

¶ Argyrippa: ciuitas in apulia: quã Diomedes ędificauit a qua argyripini dicuntur.

¶ Argyrion latine argentũ a quo argyrocopus argẽtarius αργυρος και κοπτω.

¶ Argyrologus: quęstor quęrens argentum απο του λεγειν.

¶ Argyrondes ętolię fluuius propter argenteũ aquę candorem.

¶ Argyraspidas dicimus eos: qui argentata scuta ferunt. Unde sicut refert Lamp. Alexander Imperator Romanus nõ solũ fecit argyraspidas: sed ⁊ chrysaspidas: ita ab aureis clypeis noĩatos. ασπισ.

¶ Argyrotoxos argenteũ arcũ gerens: quo nõie dictus est Apollo. το τοξον.

¶ Argentũ primo signatũ est anno vrbis quingẽtesimo octogesimoquinto. Quin. Fabio consule: quinq; annis ante bellũ punicũ primũ. Nota argenti bigę et quadrigę. Inde bigati ⁊ quadrigati nummi appellati sunt. Aureus vero nummus sexagesimo secũdo anno post argenteũ percussus est: in quo primo consulũ deinde Imperatorũ capita imprimi cœperũt ⁊ ab his sæpe nõia accepere. Argentum candidũ est: vnde ⁊ a gręcis argyros dicit᷑. In puteis qđ reperit᷑ excoqui nõ potest: nisi cũ plumbo nigro: aut cũ vena plumbi: quę iuxta argenti venas plærunq; reperitur Gallenã vocant. Aliquando argentũ ponitur pro supellectili argẽtea puta scyphis cochlearibus aliisq; quę ad mẽsam ornandã exhibentur. Plau. Tu esto lectisterniator: tu argentum eluito.

¶ Argentarius vulgo campsor: siue mensarius a grecis colybista ⁊ trapezita dicitur. Unde Plau. in Cur. Trapezitã ⁊ argentariũ pro eodem accipit: Sed iureconsultus. ff. de edendo ostendit argentarios maiores mensarios: et quorũ officiũ atq; ministeriũ publicam habet causã. Hiq; rationes conficiunt. Auctor est Seneca argentarios præesse publicis actionib᷒.

¶ Argestes ventus occidẽtalis frigid᷒. de quo Ply. lib. ii. Ab occasu ęquinoctiali fauonius: ab occasu solstitiali Corus: zephiron ⁊ argesten vocant.

¶ Ariadne nomẽ propriũ eius: quam desertã a Theseo bacchus rapuisse dictus est a poetis.

¶ Aricia vrbs in Italia abest ab vrbe ad decimũ lapidem quã ędificauit Hippolytus thesei filius: et a nomine coniugis ariciã appellauit. Iuxta hanc vrbem erat nemus: quod aricinum dicebatur: in quo ægeria nympha erat: cum qua loqui solitũ ferunt Numã Roma. regem. Erat ⁊ aricinus lacus: quod speculũ Dianę vocababat᷑: in quo nunc quoq; insulę cuz proceris arboribus mobiles conspiciuntur.

¶ Aries etis. pe. cor. qui inter oues integer est: ⁊ tenetur ad generandã sobolẽ. Veruex vero cui inuersi: vel adempti sunt testiculi. Ab ara dictus aries: ꝙ aris imponi ad sacrificia soleret. A cuius similitudine bellica machina appellatur. Materia ac tabularis testudo consexitur: quę ne flammis exuri possit corio siue cilicio vestitur. Intrinsecus recipit trabẽ quę si aduneo præfigitur ferro: falx vocatur: ab eo ꝙ incuruata est: vt ex muris lapides extrahat. Si vero caput ipsius ferro tegitur Aries appellatur: ꝙ instar arietini capitis fieri soleret: vel ꝙ habet durissimam frontem qua subruat muros vel ꝙ more arietum retrocedit: vt vehementius feriat. Testudo autem a similitudine naturæ testudinis vocabulum sumpsit: quia sicut illa modo reducit: modo profert: ita huiusmodi machina interdum reducit trabem: interdum effert: vt vehementius feriat. Est ⁊ Aries cœleste signũ primũ in zodiaco. Aries etiã marinus piscis siue marina belua est candore tm̃ cornib᷒ assimilatis grece κριοσ dicitur: sed rem mirificã tradit Aelianus discipulus pausanię li. vii. λεγουσι Δαραβεσ οτι αρα παραυτοισ ποιμνι απιαιρεται υπομουσι κισ μαλλον κυπο του Χιλιου.

¶ Arietinus na. num pe. pro. quod est ex ariete. Ply. Arietinum iecur ad id vtile est.

¶ Arieto tas. pe. cor. percutio. Tractũ ab arietum similitudine cuius firmissimũ caput ⁊ solidissima cornua faciunt: vt magno impetu quicquid obieceris percutiant.

¶ Arihel quidã putant esse areopolim ab Idolo martis quod illic situm est. Interpretatur aũt Leonẽ dei hierusalem figuraliter significans.

¶ Arion citharœdus optim᷒ ex lesbo insula. De quo Herodotus scribit ꝙ cũ a nautis coactus esset se e naui in pelagus demergere a delphine exceptus ab eoq; in laconiã deportatus fuerit anteq̃ nautæ illuc applicuissent.

¶ Ariminũ ciuitas Italię a flumine propinquo eiusdem nõis sic dicta. Hęc quondam Umbrorũ coloniã fuit: sicut ⁊ Rauenna: verum vtraq; Rom. accepit inquilinos. Habet autẽ hęc ciuitas portum ædificata anno ante Christi exortum. cclxx. Ptolemęo lagi filio ægyptiis imperante. Pub. Sempronio ⁊ Apio claudio consulibus. Ad quã visendã compositis sicilię rebus Sempronius nauigauit. Eam Octauianus ampliauit: ⁊ a liburnis dirutam Diocletianus reposuit: fusisq; liburnis arcum triumphalẽ in ea extruxit.

¶ Arimphei sunt populi asię septẽtrionalis prope riphęos montes: habent pro domibus nemora: pro alimentis baccas: ⁊ tã fœminę q̃ mares comas tondẽt.

¶ Arimaspi populi scythię Europæ versus Aquilonis exortum: vt lib. vii. refert Plynius: qui vnicũ in media fronte habent oculum: ⁊ cũ gryphis continue præliantur.

¶ Aristippus nomẽ philosophi cyrenaici ⁊ apud nos dicitur optimus equus. Hic dicere solebat ꝙ lautior victus nullo erat impedimento ad bene viuendum. Hic Socraticus auditor fuit: primus socraticorum mercede philosophatus est: habuit ingenium ad oĩa pro tempore loco ⁊ persona simulanda oĩno promptũ. Et ob hoc Dionysio pręter oẽs erat charus. Et vt præsentibus voluptatibus libenter fruebatur: ita et absentes facile contemnebat. Hic cũ e patria in græciã philosophandi causa proficisceretur iussit seruos aurum proiicere vt expeditiores ad iter capessendũ essent. Summũ bonum posuit in leni motu ad sensum emananti. id est in voluptate corporis sensus titillante. Qui ab eo fluxerunt: ⁊ in dogmate permanserunt ab hominis patria Cyrenaici sũt appellati. Tradũt Platonem dixisse soli Aristippo ⁊ chlamydẽ ⁊ pannũ ferre datum est. Hor. Omnis aristippũ decuit status et color et res. Fuit et alter aristippus huius nepos ex filia Metrodidactus dictus quasi a matre doctus. Hic in nauigio a tempestate deprensus timuit ⁊ expalluit. Et interrogatus quare philosophus timeret cum ipse contra nihil timeret. festiuiter respondit nõ

eandem sibi et illi causam esse quoniam is nõ esset ma-
gnopere solicitus pro anima nequissimi nebulonis ip
sum aũt p aristippi anima timere.

¶ Aristocratia optimatiũ principatus vbi optima-
tes rẽpub. tractant. αριϛος και κρατος υπο κρατειμ.

¶ Aristoclides pe.cor. Orcomeni tyrannus qui stym
phalidem virginẽ adamauit. Vide in dictione Stym
phalus.

¶ Aristoteles pe.cor. nomen philosophi peripateti-
corum principis: a quo Aristoteleus et aristotelicus
adiectiua.

¶ Aristoxenus pe.pro. nomen pprium musici.

¶ Aristomenes pe.cor. nomen messenii viri: qui iustis
simus vt scribit Hie. victis lacedemoniis et quodam
tempore nocturna sacra celebrãtibus: quę vocabant
iacynthina rapuit de choris ludentiũ virgines. xii. et
tota nocte gradu concito fugiens excessit de finibus
sparthanorũ. Cumqz eas comites eius vellent viola-
re monuit q̃tum potuit ne hoc facerent: et ad extre-
mum quosdã nõ parcentes interfecit. Cęteris metu
coercitis redemptę postea a cognatis puellę cũ ari-
stomenez viderent cędis reum fieri tam diu ad patriã
nõ sunt reuersę q̃diu iudicũ aduolutę genibus defen
sorem pudicitię suę cernerent absolutũ.

¶ Aristo philosophus cognomento scepticus: quod
latine quęstor et consyderator dicitur. Semp enim in
quęrendo consyderandoqz fuit. Vide in dictione
Pyrrho.

¶ Aristides pe.pro. princeps atheniensis cui cogno
men fuit iustus: alter fuit pictor insignis.

¶ Aristophanes pe.cor. nomen pprium philosophi:
et comici valde maledici: cuius nomine comœdię sunt
impressę.

¶ Aristobolus nomẽ propriũ Iudęorũ regis.

¶ Aristophorũ penu.cor. vas quo prandiũ defertur.
Latine discus. αρισον em̃ prandiũ dicit φορω porto.

¶ Arista ab ariditate dicitur q sit oino arida. Est em̃
prima pars quę primo arescit: vel quia seges cũ ares-
cit secatur. Et pprie aristę quasi tela spicę frumenti
sunt siue spinę: siue aculei quibus a morsu auiũ mino-
rum illa tueantur. Cic. in Cato. Fundit frugem spicę
ordine structã et contra auiũ minorũ morsus munitur
vallo aristarũ. Ponitur tamẽ quandoqz arista pro fru
mento. Verg. Chaoniã pingui glandẽ mutauit arista

¶ Arithmus latine numerus. Vnde arithmetica.

¶ Arithmetica numeralis sciẽtia quę tractat de nu-
meris et supputandi ratione. Hęc inter disciplinas
mathematicas prima esse dicitur: quoniaz ipsa vt sit
nulla alia indiget disciplina. Musica aũt et geometri-
ca et astronomia istius auxilio egent.

¶ Armus humerus. Ver. lib. iii. Geor. Densa iuba et
dextro iactata recumbit in armo. Differt tamen ar-
mus ab humero. Nã humeri proprie eorum sunt qui
recti in cœlum spectant. Vnde soli homini humeros
esse dicimus. Ver. Os humerosqz deo similis. Armi
vero sunt brutorũ: q̃uis de hoibus quãdoqz dicãtur.

¶ Armigatus ta.tum. quod est ad armũ ligatũ. Hie.
lib. ii. Reg. Et dauid pcutiebat in organis armigat⁹

¶ Arma ab armis dicuntur. i. humeris dependentia
inquit Festus: vt scutũ gladius et ea q̃bus pręliamur
tela. Ser. docet arma esse quę armos tegunt. Varro
ab arcendo arma dicta existimat q his arceamus ho
stes vt fustes lapides et huiusmodi: Sed re vera nõ so
lum hoc noie bellica: sed etiã oim fere artium instru-
menta intelliguntur. Sic etiã Pollux ὅπλα ruralia
prosequitur: q̃uis Vergi. largius pollicitus tamẽ de
fecisse videatur. Sunt em̃ martis arma instrumenta
omnia: quibus in bello vtimur. Vnde fraudes et consi
lia arma dicuntur. Ver. Et quęrere cõscius arma. Ar
ma rusticorũ: rastra: ligones: et huiusmodi. Idem. Di
cendum et quę sit duris agrestibus arma. Arma co-
quinaria: lebes: patella: tripos: olla. Plau. Et elegã-
ter instructũ coquinariis armis. Arma studiosorũ:
stylus: pugillares: libri Ply. Cuius arma erant nõ ve
nabulum et lancea sed stylus et pugillares. Nautarum
quoqz et pistorũ instrumenta arma dicunt. Ver. lib. v.
Colligere arma iubet: validisqz incumbere remis. Et
lib. i. Cerealiaqz arma Expediunt. Quandoqz arma
accipiuntur pro bello: sicut toga pro pace: vt cedant
arma togę. Quandoqz dicuntur insignia quale non-
nulli intelligunt illud Ver. Armaqz fixit Troia. Con
sueuerũt em̃ antiqui suspẽdere arma in postibus tem
plorum. Est aũt hoc nomẽ arma pluraliter tantũ de-
clinatum quoniã vniuocum sit et plures res significet
quarum singulę habent sua noia vt gladius: scutum et
huiusmodi Vel ve ab armo artu corpis obliqui eius
casus proferri censeantur.

¶ Armo as. armis induo seu munio. Lactan. lib. iii.
Cum em̃ natura hois imbecillior q̃ cęterorũ anima-
lium quę vel ad perferendã vim temporũ: vel incursi-
ones a suis corporibus arcendas naturalibus muni-
menta puidẽtia cœlestis armauit. Liui. lib. ii. de bel.
pu. Itaqz et muri reficiebant et propugnaculis arma-
bantur. Composita sunt dearmo: qd est armis exuo.
Idem. lib. iiii. Consul triumphans in vrbem rediit.
Tiullio duce Volscorũ ante currũ acto: prelatisqz spo
liis quibus dearmatũ exercitũ hostiũ sub iugum mi-
sit. Exarmo eiusdẽ significationis. Sueto. in Domi.
Negantemqz vltra se tueri eum posse q exarmata es-
set a Ioue. Exarmatas autẽ feras dicimus mansue-
factas. Lamp. de Heliogabalo. Habuit leones et leo
pardos exarmatos quos edoctos per mansuetarios
subito ad secundã et tertiã mẽsam iubebat accũbere.
Obarmo circũarmo. Hor. li. car. Mos vnde deduct⁹
per omne tempus amazona securi dextras obarmet.
Perarmo perfecte vel pulchre armo. Cur. Hoc mo-
do instructo exercitu. ac perarmato babylone copi-
as mouit.

¶ Armatio et armatura rem ipsam significant. Arma
tor et armatrix verbalia.

¶ Armiger. pe.cor. qui lanceã scutũ galeamqz ferens
armatum equitem in pręlio sequitur. Et plane apud
antiquos armigeri fuerunt summi viri vt patroclus
fuit armiger achillis. Ply. lib. xxxv. Clytum equo ad
bellum festinantẽ et ei galeam poscenti armigerũ por-
rigentẽ. Armiger etiã dicitur qui cuipiã alii inferior
superiori suggerit. Plau. in casin. Filius autem armi
gerum allegauit suum.

¶ Armariũ ab armis. Locus vbi cibaria libri et simi-
lia reconduntur. Plau. in Cap. Cellas refregit om̃s
intus: reclusitqz armariũ. Et in epi. Quin ex occluso
atqz obsignato armario decutio argenti q̃tum mihi
libet Huius diminu. est armariolum.

¶ Armamenta nauiũ instrumenta: vel munimenta si
cut funes et vela q̃uis et murorũ esse possint et medicorũ
et aliorũ instrumenta. Col. lib. v. Nonnulli strenue fa
bricãt nauigia: nec cõsumata perinde instruũt arma
mentis ministrisqz. Hie. ad Pamma. Et quia sine em̃

plastro venerat: et medicorũ armamenta nõ habebat: iccirco medicina nõ profuit. Et Ply. de vinearum armamentis loquitur.

¶ Armamentaria repositoria armorũ sunt et ferre nauallum quale fuit illud qđ athenis philon fabricauit mille capax nauiũ. Ply. Armamentario mille nauiũ confecto. Liui. de bel. ma. Conflagrarũt et horrea regia et armamentariũ cũ ingenti apparatu machinarũ et tormentorũ. Val. maxi. Habebat armamentarium omnis generis telorũ copia refertũ. Deduciturqꝫ hoc nomen ab armamentum.

¶ Armentũ inquit Festus id genus pecoris dicitur quod est idoneũ ad opus armorũ: vt sunt equi et boues Nam equis in bellum curritur. Clypei vero boum coriis armantur. Var. aliter. Armẽta qꝫ boues ideo parabantur: vt inde eligerentur ad arandũ inde armenta dicta quasi aramẽta: postea tertia littera extracta Unde Col. lib. vii. Jumenta: et armenta nomẽ a re traxere: qꝫ nostrũ laborẽ vel onera subuectando vel arando iuuarent. Precipue enim ab equis et bobus aliisqꝫ eiusmodi ceruos et alia aĩalia grandia armenta dici possunt: qꝫuis elephanti et equi et huiusmodi animalia ab armis armatisqꝫ militibus ferendis armenta appellari queant. Nam cerui qui ad hoc nõ sunt idonei neqꝫ etiã ad arandũ inter armenta computantur a Ver. qui ait Hos tota armenta sequuntur. De hoc etiã in dictione greca dicitur.

¶ Armentarius rii. armentorũ custos. Verg. lib. iii. Geor. Omnia secum Armentarius afer agit tectum qꝫ laremqꝫ.

¶ Armentarius a. um. quod ad armentum pertinet. Amb. de Cain. Videtur et sensuũ nostrorũ quoddam genus aliud domitũ mansuetũ: aliud indomitũ quod armentario quodã motu mentis velut deside atqꝫ dissoluto prumpit ad irrationabiles corporis delectationes.

¶ Armille sunt ornamenta in circulorũ modũ que viri militares ab Imperatoribus donati in sinistris brachiis gerere consueuerunt. Hec Pris. brachialia vocat. Dicuntur aũt armillæ ab armis: qꝫ antiqui humeros cũ brachiis armos vocabant. Unde arma ab his dependentia sunt vocata. Liui. lib. i. Additur fabule qꝫ vulgo sabini aureas armillas magni ponderis brachio leuo gẽmatosqꝫ magna specie anulos habuerũt. Hier. lib. ii. Reg. Tuli diadema qđ erat in capite eius et armillã de brachio illius: et attuli ad te dñm meum.

¶ Armillatus dicitur qui armillas habet. Pro. Atqꝫ armillatos colla molossa canes. Et armillatus nomẽ viri sub Nerone et Domitiano.

¶ Armillum vas vinarũ in sacris: dictũ qꝫ armo id ẽ humero deportaretur

¶ Armilustrũ festũ apud Romanos: quo res diuinas armati faciebant: et sacrificãtes canebant tubis. Itẽ locus in quo huiusmodi ludi fiebant. Var. hoc nomen ab ambitu lustri dictum existimat: qꝫ ibi circunfertur pompa et equi currunt.

¶ Armenia regio asie inter taurum et caucasum montes sita: et a Cappadocia ad caspiũ mare vsqꝫ protensa ab armenio thessalo comite (vt inquit Strab.) sic dicta. Et vt Ply. li. vi. auctor est duplex ẽ: maior scꝫ et minor: vbi preciosum inter reliqua aromata nascitur amomũ. Hanc hebrei ararab. vocant. In ea araxes fluuius et pars euphratis et tigridis et insignis ciuitas artaxata.

¶ Armeniacus dr qꝫ primũ genus ab armenia sit aduectum. Hoc aũt genus pomi Armeniacuꝫ dicitur qđ precox persicũ etiã dicitur. Et vt inquit Hippocrates calidum est et stypticum stomacho vtilis in cibo sumptus.

¶ Armoracea ce (vt inquit Palladius) agrestis raphanus est. Dicit a Col. etiã armoradũ armoraciaqꝫ cymã

¶ Arnon vt Josephus lib. iiii. scribit fluuius est: qui de montibus arabie descendẽs in stagnũ asphaltiten erumpit diuidens moabitidem et amonitidem.

¶ Aro as. pprie significat terrã iam pro cissam rursus vomere euerto. Ply. In arando magnopere seruandum est Catonis oraculum. Quid est primum? agruꝫ bene colere. Quid secundũ: bene arare. Quid tertiũ: Stercorare. Cõposita huius verbi sunt. Desaro. Exaro. Peraro. Inaro. et Subaro. Plyn. Sunt qui iam natas inarant segetes.

¶ Arator sumitur tam pro boue qꝫ pro homine bouẽ ducente. Plyn. Arator nisi incuruus preuaricatur.

¶ Aratrum instrumentũ quo terra aratur. greci arotron dicunt.

¶ Aratro tras. quasi aratro: quod est segetes iam natas rursus arando proscindo: quod impinguãdi agri causa fit:

¶ Aromata latine odoramenta. Et inde aromacopola: quem nos aromatariũ vocamus: qui aromata vendit. Grece ἀρωμα.

¶ Arpe falx siue ensis falcatus. Uide infra in dictione harpe: vbi harpya et harpagones que aspirantur: qm̃ nunc in psilem versa est aspirata.

¶ Arpinũ pe. pro. ciuitas a qua arpinates dicti sunt eius incole: quales fuere. M. Cicero. Plautus comicus et. C. Marius: qui septies consul fuit.

¶ Arostema pe. pro. matis. Grece. ἀρρωστημα. Latine egrotatio. ἀρρωστεω egroto. arrosteia ægrotatio. arrostos ægrotus.

¶ Arsenicũ idẽ est quod arsenicũ et auripigmentũ: cuius vis reprimi ac tolli excrescẽtia dubiũ nõ est.

¶ Arrha e. et arrabo pe. cor. Græce ἀρραβων vtrunqꝫ sumitur pro parte solutionis: quæ prius datur: vt reliqua reddatur. Terẽ. Ea relicta arraboni est. Hinc

¶ Arrho as. a quo subarrho: qđ est arrhã facio. Am. Anulo suo subarrhauit me dominus meus.

¶ Arreptitius: qui a demone rapitur: qui etiã abreptius dr. Ueteres Arreptitiũ dicebant laruatũ: quasi a laruis arreptum.

¶ Arripio is. Uide in abripio.

¶ Arrigo gis pe. cor. Uide in dictione rego.

¶ Arrogo as pen. cor: signi. tribuo. Hie. in prologo Esdre. Interrogent hebreos et ipsis authoribus trãslationi mee: vel arrogent vel derogent fidem. Plerũqꝫ arrogare est nimiũ attribuere: seu arroganter præsumere. Unde arrogans: qui sibi temere atqꝫ insolenter tribuit: quæ in eo nõ sunt. Et arrogantia p quam temeritas atqꝫ impudentia vanam sibi comparat auctoritatẽ. Item. Arrogare est in filium ac familiareꝫ asciscere a quo fit arrogatio: que est cũ is: qui asciscit aliquem in filium interrogat an velit illũ iustũ sibi filium esse: et is qui asciscitur rogat an id fieri patiatur. Uel ideo Arrogatio dicitur: qꝫ per populi rogationẽ fiat.

¶ Arsenothelys. Uide in dictione Androginus.

¶ Arsinoe fuit filia Ptolemei Lagi filii. qui egyptum post Alexandrũ tenuit et fuit iuxta Lysimachi regis Macedonie forma prestantissima. a cuius noie Ptole

meus philadelphus eius frater vrbem condidit in cy
renaica regione.
¶ Ars multipliciter dicit̃. Nam quędã est ars quę in
speculatione tantũ consistit: vt astrologia ⁊ theorice.
id est speculatiua vocat̃. Quedã in agendo: quę actu
perficit̃: ⁊ practice .i. actiua dr̃: vt saltatio. Teren. in
And. Quid est quod tibi ars mea efficere hoc possit
amplius. Quędam in effectu: quę operis quod oculis
subiicit̃ ⁊ consumationẽ nõ finem accipit: qualis est
pictura. Dicta ars ἀπὸ τῆς ἀρετῆς .i. a virtute quam
gręci vniuscuiusq; scientiã vocant. Est etiã ars quæ
constat ex præceptorũ collectione ab arcto as: ꝙ ar-
ctis pręceptis .i. angustis: ⁊ breuibus concludat. Ut
est ars Seruii: ars Donati: ars Prisciani. Ars etiã
astutia vocat̃: qua quis nõ facile falli: sed magis ali-
os fallere potest: quæ gręce dr̃ τέχνη. Ab ars compo-
nuntur Iners: Solers: Artifex. Huius diminutiuũ
est articula.
¶ Artifex qui artem aliquã facit: dictus ꝙ scientiam
suam per artus exerceat: siue ꝙ apte operã inter se ar
ctent artifices.
¶ Artificiũ quasi artis factio: quod ars ipsa operat̃:
vt cum dicimus orationẽ magno artificio compositã
Hinc artificiosus a. um. quod cum arte factum est: vt
oratio artificiosa.
¶ Artitus pe. pro. dr̃ bonis artibus instructus.
¶ Artus: qui alligant membra membris ab arctan-
do. Sunt enim nodi: membra vero trunci. Uer. lib. v.
Et magni membrorũ artus. Et dr̃ tantũ de animanti
bus: partes sunt corporis inter iuncturas dicti ꝙ in-
ter se arctent̃. Unde minores partes per diminutio-
nem articuli dicunt̃ quales sunt digitorũ quasi paruí
artus. Et distingunt̃ artus a mẽbris quia artus dicũ
tur ossa cũ neruis ⁊ venis. Membra aũt proprie voca
mus carnem artus tegentẽ. Unde membrana superior
mẽbri pars: hoc est pellis: Sed sępenumero confundi
tur. Apud Plau. in Menę. tamen artua dr̃. Ita mihi
imperas vt ego huius membra atq; ossa atq; artua
comminuã illo scipione: quem ipse habet. Hinc dedu
citur. De artuo as. qd̃ est per artus diuido.
¶ Articulus dimi. ab artus est: ⁊ ponit̃ pro iunctura
siue nodo: vel parte membri. Ply. Articulus membra
distinxit. Unde articularis morbus: Sed ⁊ in vitę di-
cuntur articuli de nodo ad nodũ. Ci. in Cato. Itaq;
ineunte vere in iis quę relicta sunt existit tanq̃ ad ar
ticulos sarmentorũ ea q̃ gemma dr̃. Articuli etiam in
montibus dicunt̃: vt apud Ply. in calce operis. Sic
articulos fidei tanq̃ membra religionis nostrę dixe-
runt. Interdũ ponit̃ pro digito: vt apud Ouid. li. ii.
de pon. At reditus iã quisq; suos amat ⁊ sibi quid sit
Utile sollicitis supputat articulis. Interdũ pro mo-
mento ⁊ tempestiua rerum faciendarũ hora siue pun-
cto: seu alicuius rei aut temporis particula. Terẽ. in
adel. Uide vt in ipso articulo oppressit eam. Hie. ad
Iuli. Filius meus frater tuus. Ausonius in ipso iam
profectionis articulo cum mihi præsentiã suam tarde
dedisset: ⁊ cito abstulisset atq; in puncto temporis sal
ue valeq; dixisset. Item articulus color est de quo Ci
ce. lib. iiii. ad Heren. Articulus habet̃ cũ singula ver
ba interuallis distingunt̃ cęsa oratione. Similiter ar
ticulus dr̃ quo genus discernitur.
¶ Articularis ⁊ articulare: quod ad articulos ptinet
vt articularis morbus qui et articularius dr̃ qui per
omnes artus vagat̃: quo Aennius laborasse fertur.
Sere. Si vero articulos tabes inimica per omnis. Hu
ferit: ex ficu betas cũ melle iugabis. Uel pelagi lati-
ces simul: et baccheia dona Sumere curabis nimio
sed parcito vino. Aennius ipse pater cũ pocula siccat
iniqua. Hoc vitio tales fert̃ meruisse dolores.
¶ Articulo as. significat iungo ⁊ quasi articulũ: id est
nodũ nodo appono. Aug. lib. xiiii. ciuit. dei. Neq; ea
sola membra mouemus ad nutum quæ cõpactis arti-
culata sunt ossibus: sicut pedes ⁊ manus: ⁊ digitos.
¶ Arto as. sępe vrgeo. Hie. in prologo. Iudith. Et se
positis occupationibus quibus vehemẽter artabar
huic vnam lucubrationẽ dedi. Hinc componit̃. Coar
to simul continenter arto stringo. Lact. lib. vii. Tũc
annus breuiabit̃ ⁊ mensis minuet̃: ⁊ dies in angustũ
coartabit̃. Liui. lib. ii. de bel. pun. Angustę fauces co
artant iter. Inde percoarto quod est maxime vel per
fecte constringo. Col. lib. ii. Tunc demũ conuertem⁹
et vtrunq; siccatũ pcoartabimus in strigam: atq; ita
manipulos vinciemus.
¶ Arsaces pe. cor. nomen propriũ parthorũ regis cu
ius memorię hunc honorẽ parthi tribuerunt propter
quęsitũ constitutũq; regnũ: vt oẽs deinde reges suos
arsaces appellauerint: sicut dicti sunt ægypti Ptole-
¶ Arsis latine vocis eleuatio: sicut ⁊ thesis (mæi.
positio vocis: vt arm ·. ar. eleuatio. ma. positio est. in
his duobus per diuisionẽ pedes legitimi colligunt̃.
¶ Artaba: mensura apud ęgyptios sextariorũ .lxxii.
composita ex numero propter septuaginta duas gen
tes: quę orbem impleuerunt.
¶ Arthabanus: nomen parthorũ regis ex arsacidarũ
genere qui inimicus. Tyb. Cęs. armeniã inuasit.
¶ Artanes fluuius scythię thracię in istrũ defluens.
¶ Artemisius apud macedonas mensis maius dr̃.
Quo noie etiam vocat̃ mons archadiæ sicut scribit
Plynius libro quarto.
¶ Artemisia Mausoli Carię Regis vxor: q̃ insignis
pudicitię fuisse perhibet̃ ⁊ virum vltra humanę affe-
ctionis fidem amasse creditur. Nam cũ nobiliũ poe-
tarum atq; historicorũ laudibus pędicet̃. in hoc vel
maxime ꝙ defunctũ maritũ sic semp amauit vt viuũ:
et mirę magnitudinis extruxit sepulchrũ in tantum
vt vsq; hodie oĩa sepulchra pretiosa ex noie ei⁹ Mau
solea nuncupent̃. Est ⁊ artemisia herba ab artemisia
Mausoli vxore vel ab artemide dea cognoiata. Eius
duo sunt gña. Altera latiorib⁹ foliis: altera teneriori
bus ⁊ nõ nisi in maritimis nascẽs. Sũt qui ĩ mediter-
raneis eodẽ nomine appellãt simplici caule minutis
foliis quam quidã botryon: alii ambrosiam vocant:
quã Plyn. ambrosiam putat quę in Artemisio monte
dr̃ abundare a qua etiã nomen sortita est.
¶ Artemisiũ: vt Demosthenes pro Cthesiphone do-
cet. promontoriũ Eubœę est. Et Artemisiũ lucus est
prope ariciam dianę sacer quasi dianum dictũ latini
nemorense dixerunt. Unde ⁊ nemorensis rex dict⁹ est
sacerdos illius religionis.
¶ Artemon onis. pe. pro. Nam gręce ἀρτέμων dicit̃:
siue artemum quodq; quidã malum quidam velum in
telligunt nauis amplissimũ: quod extendit̃ quasi ar-
rectus temo· vt in actibus apostolicis Artemone le-
uato secundũ auræ flatum tendebant ad littus. ἀρτέ
μωνα, ἐπάραντες τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν
¶ Artaxares nomen proprium Xersis filii: qui longi-
manus dictus fuit: quoniã manũ alterã haberet lon-
giorem. Hic aiebat beneficium addere longe magis

regale esse q̃ auferre. Fuit ⁊ alius Artaxerses Cyri iunioris frater cognomẽto memor. Hic cũ paup quidam malũ ingẽtis magnitudinis ei obtulisset: iucunde suscepit per solem inquiens hic is mihi videt: quẽ vrbem quoq; ex parua magnã reddere posse existimẽ.

¶ Artaxata: armenię ciuitas.

¶ Arteria latine significat venã vitalem: seu semitã in qua est vitalis spiritus. Gel. Arteria est conceptaculum spũs naturalis misti confusiq; cũ sanguine in quo plus spũs est ⁊ minus sanguinis. Cice. lib. iii. ad heren. Leduntur arterię si anteq̃ vox bene ꝑmulsa ẽ: acriore complent clam ⁊ interuallis longioribus vti conueniet. Recreatur enĩ spiritu vox: ⁊ arterię conticendo requiescunt. εξ αερος και τηρεω αρτηρεια γινεται. Unde quidam doctus fecit dactylũ in primis tribus syllabis q̃ ridicule alii viderint.

¶ Artocrea ex. ⁊ artocreas ex. mas. gñis epulũ ex pane ⁊ carne. Per. Artocreasq; popello.

¶ Artocopus pe. cor. pistor seu factor panis: sed pro dispensatore siue conseruatore accipi solet: quasi qui in pane laborat. Nam αρτος panis κοπος labor.

¶ Artoptesii panes dicti ab artoptesia instrumento panibus coquendis in clybano accõmodato: cuius meminit Plautus in Aul.

¶ Artopticius panis: qui ex fermento duriore conficitur: torreturq; in artopta. Ply. lib. xviii. Siliginę farinę modius: gallicæ viginti duas libras panis reddit. Italicę duabus tribusve amplius in artopticio pane. Nam furnaceis binas adiiciunt libras in quocunq; genere.

¶ Artopta a quibusdã dicitur mulier: quę coquit panem in clybano vel furno πτεω coquo. Plaut. in Au. Ego hic artoptã ex proximo vtendam peto. At Iul. Pollux dicit esse instrumentum Artocopi in quo panes torrebantur.

¶ Artolaganũ pe. cor. genus panis siue placentę ex simila in oleo coctæ in patella. In eo ponit parum vini cũ pipere ⁊ adipe vel modico oleo. Est enim panis: qui habebatur in deliciis: a laganis nomen habens propter candorem.

¶ Aruica penul. pro. genus frumenti.

¶ Aruina pe. pro. durum pingue inter cutem ⁊ carnẽ vt auctor est Ser. Ver. lib. vii. Pars leues clypeos: ⁊ lucida spicula tergent Aruina pingui.

¶ Arundo aquaticus frutex oĩbus notus. Et quoniã ex arundinibus fiebant sagittæ q̃nq; arundo ponitur pro sagitta. Ver. Perq; illa venit arundo. Hinc Arũdineus a. um. Hie. lib. iiii. Reg. An speras in baculo arundineo atq; confracto ęgypto?

¶ Arundinetũ locus vbi arũdines consitę sunt: sicut salicetũ oliuetũ: ⁊ hmõi: vt est illud: Fulgebũt iusti et tanq̃ scintillę in arundineto discurrent.

¶ Aruspes. Uide infra in dictione haruspex

¶ Aruum ab arando dictũ ager aratus necdũ satus qui tamen sementi datur: Sallust. Quia numidę pabulo pecoris magis q̃ aruo student.

¶ Ars ab arceo quia arcet. i. prohibet hostes accedere. Est enĩ locus vrbis vel in monte situs natura munitus. Inde etiã summitates montiũ ⁊ cuiuscunq; altitudinis ex quibus facile possunt depelli hostes arces dicuntur. Huius dim. est arcicula.

¶ Arymphei populi sunt de quibus Ammianus sic habet. Ubi mõtes ryphei deficiũt Arymphei inhabitant iusti hoies ⁊ morũ placiditate cogniti.

A ante S

¶ As assis libra a grecis Mna mina a nostris interpositione i litteræ quæ ex. xcvi. drachmis conficit: siue duodecim vnciis. Uncia vero ab vno dicitur. Sextans vncię duę: quasi sexta pars assis. Quadrans vncię tres: quarta pars qui ⁊ triunciũ dicitur. Triens quattuor vnciæ tertia pars. Quincunx vncię quinq; Semis vnciæ sex dimidiũ assis: siue selibra: id est media pars libræ: quasi semis as. Septunx vncię septẽ a septẽ ⁊ vncia. Bes. vnciæ octo dempto triente quasi des. Dodrans vncię nouem dempto quadrãte: quẽ et nonunciũ dicimus. Dextans vncię decem: dictus quasi assi deest sextans. Deunx vncię vndecim quasi vnica dempta ex asse vnica. Aeris aũt minima pars Sextula dicitur: ꝙ sit sexta pars vnciæ. Semiuncia ꝙ sit dimidia pars vncię. Silicũ dictũ est ꝙ semunciã secet. Et sciendũ ꝙ veteres volentes aliquid diuidere in partes ęquales vt hereditatẽ ⁊ quiduis simile id assem appellauerũt: ⁊ partes vncias. Unde illud Plynii de luna haud dubiũ est lucere dodrãtis semũcias horarũ ab secunda adiicientẽ vsq; ad plenum orbem. Unde etiã habemus: ex asse herede fecit. i. totius hereditatis. Sue. in Cæsa. Nouissimo testamento tres instituit heredes sororũ nepotes. Octauiũ ex dodrãte. Pinariũ ⁊ pedium ex quadrante. Interdũ dicitur nummus libralis ex ęre deductũ nomen. Hor. Quẽ si diminuas vilem redigat ad assem. Similiter Triens quadrans. Interdũ hę partes assis apud poetas accipiuntur pro calicibus a mensura. Prop. Cũ fuerit multis exacta trientibus hora. Mar. Te conuiua leget musto quincunce. Cõponitur autẽ as cum eo q̃d tres vt tressis. Per. Hic dama est non tressis agaso. Octo ⁊ as octussis. Hora. Quanti emptę parui. quãti ergo? octussibus. Et sic per oĩs numeros vsq; ad centum vt centussis Persius. Et centuz grecos curto centusse licetur.

¶ Asarotum pe. pro. pauimentũ picturę arte elaboratum a grecis inuentũ sic dictũ ꝙ verri nõ debeat. Nã deducitur ab α priuatiua particula et σαιρωμ. σαρω. π. σεσαρα verro scopo. Scopa quoq; a grecis saros dicit. και τοκαλιτιτρομ. Solebãt quippe purgamenta cœnarũ quę analecta vocant in pauimento quoq; euerri dum subtegulanea pauimẽta in vsu erant: postea asarotis inuentis cessauit vsus scoparum manibus colligi purgamenta cœperunt: pauimenta vero spongiis mundari. Xenodorus primus claruit in faciendis asarotis: quę miro artificio paruulis testulis in varios colores tinctis et imagines pictis strauit. Nam pargami in asaroto columbam effecit bibentẽ: quę aquam capitis vmbra offuscabat alia cibi escam arripiẽte. Papi. lib. Syl. Uarias vbi picta per artes Gaudet humus superantq; nouis asarota figuris.

¶ Asbistę populi libię: apud quos vulgatissimũ templum inter medias yrenas conditũ est.

¶ Asbestus latine inextinguibilis ⁊ nomen lapidis est qui cum ignẽ nõ habeat propriũ: alieno tamen sic ardet: vt nõ possit extingui. Aug. lib. xxi. ciuita. dei: Asbeston archadię lapidẽ propterea sic vocari: ꝙ accensus semel iam nõ possit extingui: εξα και σβεμμυω γινεται.

¶ Ascalon pe. cor. ciuitas Palęstinę a qua Ascalonitę homines in ea nati.

¶ Ascalonia cepę genus q in ascalone plurimũ nascatur. Vide in dictione Cepe.

¶ Ascalabotes latine stellio siue tarantula dicit: q apud gręcos ascalos circulus est. Stelliones autem circulis quibusdã depicti sunt ꝛ veluti lucẽtibus guttis in modum stellarũ.

¶ Ascanius nomen ęneę filii. Quo etiã noĩe dictus est lacus in phrygia: ꝛ fluuius ex eo oriens ascania ciuitate: quã condidit ascanius ęneę filius: est et lacus ascanius. Unde ipsa regio ascania: vt scribit Strab. lib. xii. quę gemina est: altera phrygię: altera misię.

¶ Ascendo is. ex ad ꝛ scando: sed d abiicitur: significat sursum siue ad aliquid scando. Hinc ascẽsio ꝛ ascẽsus pro ascendẽdi actu. Ascensiones etiã sunt quę a gręcis syncatatheses: hę sunt sine quibus multa comprehendi ꝛ percipi sensibus nõ possunt: nec memoria quoq nec notitię rerum: nec artes sine ascensione cõstare possunt. Per ascensionẽ enĩ cognita approbamus. Ascensiones has siue approbationes voluntarias esse scribit. Gel. fieriq hominũ arbitratu quib[9] visa noscunt diiudicanturve.

¶ Asclepiades nomen historici cyprii qui fuit tempore: quo Pygmalion regnabat in oriente: quo etiã tẽpore scribit esum carniũ nõ fuisse. Alius fuit philosophus cęcus: quẽ ferunt: vt Cic. lib. v. Tus. att. Cum quidam quęreret quid ei cęcitas attulisset: respondisse vt puero vno esset comitatior. Fuit ꝛ alius asclepiades prusiensis medicus qui lapsu scalarum interiit. Fuit ꝛ alius asclepiades a quo carmen asclepiadeum dictum est.

¶ Ascitę arabes dicti sunt ab vtribus: quos gręci ascos vocant: quoniã bubulos: vt Ply. inquit vtres binos sternentes pyraticã exercent.

¶ Ascra vicus beotię in aspero: ꝛ sterili loco in dextera parte heliconis Hesiodi patria. De hesiodo multa scribunt gręci ꝛ quo pacto fuerit interfectus Plutarchus in symposiis lib. quinto.

¶ Ascia cũ c post s ab ascindendo. Carpentariorũ instrumentũ est. Huius dimi. est asciola.

¶ Ascio as. ascia cędo: quo verbo vsus est pater me[9]. Aug. sup ps. Et si adhuc nodosum ꝛ curuũ ꝛ corticosum tñ q doletur: ascieť deplanetur ꝛ possit venire ad aliquã fabricã vsus humani.

¶ Asia sine c nomen est tertię partis orbis quo ad numerum. Nã quo ad magnitudinẽ dimidia reperitur. Est aũt duplex. Asia maior scꝫ ꝛ minor: qua phrygia ꝛ lycia concludiť. Alii diuidunt eã vt vnam concludat ab oriente phrygia ꝛ Lycaonia. altera ab oriente determinetur armenia minore. Dicta est autem asia ab asia nympha oceani ꝛ tethyos filia Iapeti coniuge: siue ab asio manei Lydi filio. ab Asia fit asius a. um. quia vt Pris. inquit in multis prouinciarũ noĩbus similia sunt deriuatiua primitiuis: ꝛ appellatiua propriis: vt Italus propriũ est: ꝛ gentile. Similiter danaus Latinus Hispanus Siculus ꝛ Sicanus. Itẽ asianus a. um. asiaticus a. um. quę inuicẽ pro possessiuis proferri possunt. Proprie aũt Asius et asiaticus possessiua sunt q̃uis ꝛ propria inueniant: vt Scipio asiaticus qui vicit asiam. Asianus vero gentile. Est ꝛ Asia nomẽ paludis in Mysia prope Caystron fluuiũ cuius prima pducitur. Ver. Iam varias pelagi volucres et quę asia circum: alias corripitur: vt Europa atq Asia pulsus.

¶ Ascribo is. ex ad ꝛ scribo: sed d abiicitur significat adiungo: vnde ascripti dicebanť: qui in colonias nomina dedissent: vt cęteris coloniis adderentur. Itẽ ascripti milites: qui supplendis legionibus ascribebantur: quos etiã accensos dicebant q ad legionum censum essent ascripti. Et velatos quia vestiti inermes sequebanť exercitũ. Et ferentarios: quia de fundis lapidibus pręliaturi ea modo ferrent quæ in hostes iacerent. Et rotarios q id hominũ genus anteq̃ acies coirent in modũ rotantis tempestatis dimicarent. Est ꝛ ascribere tribuere ꝛ imputare. Cic. Neq enim mihi negligentiã velim ascribas: Sed hęc magis per translationem cum proprie ascribere sit iuxta scribere.

¶ Ascriptitius: qui ad aliquaꝫ rem ascriptus est: vel qui ex numero eorum est qui se in alterius imperium dediderint.

¶ A secreto vel a secretis: qui est socius secretorum consiliarius

¶ Asella potest eẽ dimi. ab asina: Sed ꝛ locus sub brachiis cõcauus asella vocať: siue axilla. Unde est illud Abscondet piger manũ sub asella.

¶ Asion noctuarũ genus maximũ quos gręci quandoq scopas vocant: aliquãdo nycticoraces. i. vlulas: et quandoq otos quasi auritas quoniã plumeas eminentes habent aures.

¶ Asilus pe. prod. Gręce œstrus a sono vocis vulgo tabanus dicitur. Ver. Est lucos silaris circa ilicibusq virentẽ Plurimus alburnũ volitans: cui nomẽ asilo Romanũ est œstrũ graii vertere vocantes. Asper acerba sonans quo tota exterrita syluis Diffugiunt armenta.

¶ Asylum cũ ypsilo intemeratũ templũ est consecrationis lege concessum ab α priuatiua particula ꝛ συλάω rapio spolio aufero violove. Aut sicut exponit. Ser. Dicitur asylum quasi asyron q inde extrahi nullus posset. Nã in id fugientes tuti erant: nec inde per vim extrahi poterant. Quod prius athenienses. post Romulus construxit inter capitoliũ ꝛ palatiũ in sacro luco qđ quercetũ dicitur. Unde pedianus totus populus Rom. a principio tres fuerunt tribus. Taciensis vna a Taceo rege. Ramnes altera a Romulo. Luceres altera a Lucumone.: siue a luco: quẽ lucũ Asylum vocauerat romulus. De hoc Verg. lib. viii. Hinc lucum quẽ romulus acer asylũ rettulit. Scribit Liu. lib. xxxvi. templũ apollinis delii fuisse asylũ: aliaq sacra templa a gręcis vocari asyla.

¶ Asinus: aĩal notũ cuius fœ. est asina quod datiuũ et ablatiuũ plurales ꝛ in is ꝛ in abus terminat. Hier. lib. i. Reg. De asinis: quas nudiustertius pdidisti ne sollicitus sis quia inuentę sunt. Hinc asininus a. um. vt caro asinina.

¶ Asinarius aria. rium. quod ad asinos pertinet: vt mola asinaria.

¶ Asinari[9]: qui asinos pascit: vel custodit. Ca. Ager quando instruiť. cccl. iugerũ villicũ: villicã operarios bubulcos tres asinariũ.

¶ Asine es. pe. cor. oppidũ achaię. Luc. li. viii. Quas asine cautes: ꝛ quas chios asperat vndas.

¶ Asopus vel asopis. pe. pro. fluuius achaię ab asopo Egine patre sic dictus.

¶ Asotus pe. pro. Lasciuus prodigus popino belluo Mar. Viuis asotos. i. lasciue incontinenter. Asotia propinatio incontinentia luxus. Gel. Cedere equidẽ vobis debui vt in tali asotia. i. luxu pdigalitate atq

nequitia artiũ nos vinceretis ἐξ ἀκριβείας.

¶ Asper ra.rũ.qđ visu vel gustu vel tactu:aliove sensu insuaue est. Aug. Asperũ discrepantia coniunctarum partiũ facit. Asperitatẽ namq; nõ gignit:nisi inæqualitas partiũ:vt sit longior vna altera inferior. Lene illud proprie videtur ostendere in quo positio partiũ ita apte pariliterq; digesta est:vt nulla earum mensura vlterius emineat. Transfertur ad alia quę dura sunt. Teren. Asperũ pater hoc est aliud sodes para. Unde ꝛ pro nocente qñq; capit. Uer. Asper acerba tuens. Et pro iniquo. Idem. Tum aspera Iuno. Cic.in Lęli. Monere ꝛ moneri propriũ est verę amicitiæ:ꝛ alterũ libere facere nõ aspere:alterũ libenter accipere nõ repugnanter. Huius dimi.est asperulus.

¶ Asper nummus videt dici ab eo ꝙ in asperitatem cusus signatusq; est. Per. Quid asper vtile nummus habet. Sue.in Nero. Exegitq; ingenti fastidio ꝛ acerbitate nummum asperum.

¶ Aspero as.asperum facio. Col.lib.ix. Iunctis parieti modicis asserculis qui paulũ formatis gradib⁹ asperantur ne sint volantibus lubrici. Uer.pro coagulum siue durum facio posuit.lib.iii. Et glacialis hyems aquilonibus asperat vndas. Hinc componit exaspero quod est valde asperũ facio. Hiero.ad Helio. Mollem ocio manũ durus exasperat capulus. Per translationẽ. Quinti. Rem verbis exasperauit

¶ Asparagus pe.cor.ꝙ ex asperis virgultis legatur Mar. Mollis in æquorea:quę creuit spina Rauenna. Nõ erit incultis gratior asparagis. Sunt qui nõ ab asperitate sed a lingua chaldęa deducant:quia chaldęi asparagos appellant herbã:quę crescit in virgulta ꝛ in caulem. Huius duo sunt genera.hortense ꝛ syluestre. Sed incultũ gratius est.

¶ Aspergo is.si.sum.ex ad ꝛ spargo quasi ad aliquid spargo:vel aliquantũ madefacio. Plaut.in Epi. Ah guttura pectus mihi ardens aspersisti. Uerg.lib.iii. Geor. Aut tecto assuetus coluber succedere ꝛ vmbrę Pestis acerba boum pecoriq; aspergere virus.

¶ Aspergo inis.tam mas.ꝙ fœmi.gñis. gutta terræ cruore permista. Sta.lib.vii. Utraq; aspergine latos mutat agros. Amb. Et cautes niuea rorãt aspergine

¶ Aspergillum instrumentum:quo nos aquis sacris aspergere solemus.

¶ Aspernor naris.ab aspergo fit significatq; recuso:auerto:nõ ignosco fastidio.

¶ Aspernabilis:qui est dignus vt aspernet. Gel. Nõnunꝗ apud me ipsum soleo res eiusmodi paruas quidem minutasq; ꝛ holbus nõ bene eruditis aspnabiles

¶ Asphaltũ latine dici potest tutamen a verbo ἀσφαλίζω:quod est tueor. Quo noie dictus est lacus Syrię in prouincia:quę hactenus pentapolis dicta fuit sic dictus quia nihil viuum in eo submergitur:vnde mortuũ mare ab historicis noiatur. Asphaltum etiã bitumen dicitur.

¶ Aspicio is.ex ad ꝛ specio e in i mutata ꝗuis Prisc. aspicio compositũ dicat. Uarro eñ habet Spectare dictum ab antiquo quo etiã Ennius vsus est. Uos epulo postꝗ sperit:ꝛ quod in auspiciis distributũ est qui habent spectionẽ quã nõ habebant:ꝛ qđ in augurus etiã nunc augures dicunt aues specere. Consuetudoq; cũ prępositio verbis cõiuncta fuit etiã seruat vt aspicio:conspicio:despicio:respicio:sic alia. In quo specto:quod spectare volo. Hinc specula et speculum ꝙ in eo specimus imaginem. Festus quoq; ait Auspiciũ ab aue spectenda. Nã qđ nos cũ prępositione dicimus aspicio:apud veteres dicebatur specio:quod naturaliter spexi spectum facit:qđ spicio facere nõ potest:a cuius supino legitime ex analogia specto frequentatiuũ format. Unde expecto ꝛ respecto:ꝛ alia huiusmodi sunt cõposita. Pręterea deriuata noia specula speculũ ꝛ specimen nõ solum specio significationẽ præ se ferunt sed etiã analogiã eius seruant:naturãq; ipsius specimẽ redolet:vt apud Plau. in Casi ostendit. Nũc amici an inimici sis imago Alcesime mihi sciam:nunc specimen specitur:nunc certamen cernitur. Spicus vero spica spiculũ ꝛ specille ꝗuis cũ spicio quandã similitudinẽ habeãt:nõ tamẽ significationẽ si pro video sumit gerunt:nec vllo pacto attingunt. Miror igitur cũ Prisc. aliter senserit:presertim cũ in denoiatiuis dixerit. A simplici quod in vsu nõ est specio is.speculũ pro speciculũ per syncopam ci euphonię causa. Et paulo infra. Aspecio is.vt a specie specimen. Est aũt aspicere ad aliquid oculos intendere. Plaut.in asi. Si quem alium aspexerit cęca continuo fiet.

¶ Aspecto as sæpe aut fixe aliquẽ intueor. Plaut.in Amph. Cœlũ aspectat obseruabo quẽ rem agat.

¶ Aspectus us.sumit pro visu intuitu cuiuscũq; animalis:vt horridus aspectu.i.visu horribilis ꝛ qui effigiem habet horridã. Transfertur etiã ad inanimata. Ply. Prærupta rupes ꝛ aspectu horrida.

¶ Aspiro as pe.pro.ex ad ꝛ spiro sed d abiicit. Et ppue aspirare significat afflare. Uerg. Aspirant auræ in noctem. Per translationẽ sumit pro olere. Ambr. super Lucã. Bonũ odorẽ sanctificatiõis aspirãt. Interdum pro auxiliũ præbere:fauere. Uer. Aspirat primo fortuna labori. Interdũ pro incumbere:ꝛ quasi toto spiritu intentũ esse:vt Scipio aspirat ad consulatum. Interdũ pro iungere iuxta accedere:seu prope tangere. Gel.lib.i. Ad horũ aũt syncerітatẽ:veritatẽq; verborum an aspirauerit cæcilius considęremus. Cic. Treba. Ultra etiã accersitũ ab eo quẽ cęteri nõ propter eius superbiã sed propter occupationẽ aspirare nõ possunt. Et quando significat inuadere:seu quasi ad aliquẽ ire:vt de diuo Uincentio legitur. Cũ apud Cęsaraugustanã ciuitatẽ Datiano cuidam pręsidi sęuiendi in Christianos rabies aspirasset ꝛc. Ci. Aliter nunꝗ(inquit)aspirant ad curiam.

¶ Aspis idis. serpens paruus qui veneno suo queq; viuentia concite occidit:oua gignit ex quibus filii pcreantur. Sunt aũt plures aspidũ species disparesq; effectus ad nocendũ:vt scribit Solinus. Appellatur q; somniculosa aspis:ꝙ somnũ lętiferũ percussis immittat. Est ꝛ nomẽ insulę ppe cyclatas. Sunt ꝛ alię hoc nomine in Lycia ꝛ Caria. Est ꝛ nomen vrbis quę a latinis clypea dicitur. Sir. In clypei speciẽ curuatis turribus aspis. Stra. Cosura insula est ante aspidem sita carthaginensem vrbem:quã clypeã vocant

¶ Asportare quasi hinc alio portare. Cuius contrarium est importare:quod est aliunde huc portare.

¶ Assa nomen regis iudæorũ:qui nonnullas vrbes in Iudęa condidit.

¶ Assaradon vltimus assyriorũ rex ꝛ senacherib fili⁹

¶ Assarius nummus siue gñs ponderis. Iosephus lib.iii. Arę dei assariũ offerũt ꝛ vnã drachmã. Idem. Quattuor drachmis venderetur assarius.

¶ Assecla ab assequendo nomen deductũ ꝛ significat eum qui dominũ sequit:ꝛ qui oĩbus imperiis dñorũ

adest: hoc est presto est: vel qui iuxta voluntatē alterius quid sequit̃. Liui. lib. v. Et eo deuolui rem: vt aut patricii: aut patriciorū assecle habendi tribuni pleb. sint. Hie. Seruus paternus ⁊ alumnus et formosus assecla ⁊ procurator calamistratus honorandus est.

¶ Assector comitetū presto. Uide in dictiōe deduco.

¶ Assequor pe. cor. proprie significat iuxta sequor. Li. lib. xxxvii. Tantū moratus dū eumenes cū classe assequeretur samū petere intendit. Uide in dictione reuolo auctoritatē. Ci. Quandoq; ponit̃ pro acquiro: obtineo: vt hic assecutus est maximas dignitates. Quandoq; pro equo siue attingo. Cic. Nullā partem videar tuorū meritorū assecutus.

¶ Assentio tis. si. sum. consentio cuius significationis est ⁊ assentior. Lactā. Cui opinioni poeta noster assensit Cic. lib. de repub. Ar. quibus assentior sollicitam ⁊ periculosam iustitiā nō esse sapientis. Hinc assensus pro consensu.

¶ Assensor qui alicui assentit. Cic. Torcinio. Quotidie commemorabam te vnum in tanto exercitu mihi fuisse assensorem.

¶ Assentor assentaris significat insidiose ⁊ concilliande alicuius vtilitatis gratia effusus et plerunq; falso quempiam laudo.

¶ Assero is. pe. cor. asseui assitū iuxta semino: vel iuxta planto. Cato de re rust. Arbores facito: vti bene maturate sint vitesq; vti satis multe asserant̃: ⁊ sic vbi opus erit de arbore deiiciant̃. Assero vero is. asserui assertū: significat affirmo approbo. Hiero. ad Dama. Primū em̃ asserūt eius fuisse peccatū: ꝙ nō recte diuiserit. Interdū significat approprio: attraho: vendico Liui. lib. iii. M. Claudio clienti negociū dedit: vt virginem in seruitutē assereret. Idem ibi. Cū repelleretur assertor virginis a globo multorū. Ubi assertor significat illū clientē decemuiri qui virginē asserere volebat in seruitutē. Asserere manū veteres dicebāt comprehendere cū eam prendebāt in libertatē. Hinc asserere etiā pro tueri ac liberare seu in libertatē restituere accipit̃. Ply. Marco suo cōmendabat memoriam suā: orabatq; vt se ab iniuria obliuionis assereret. Et assertor defensor. Mar. Assertor venias satisq; prestes. Quemadmodū desertor qui patriam indefensam reliquit ⁊ quasi proditor est. Idem. Qui loquitur curios assertoresq; Camillos.

¶ Asseres tabule sectiles dicti sunt ab assidēdo: ꝙ admoueantur hereantq; parietibus trabibusq;. Huius nominatiuus singularis est assis asseris sicut puluis pulueris. Ply. Uernisq; asseribus contabulare pauimenta oportet. Hinc asso as. de quo infra. Palladius fœminino genere vsus est cū ait. Asseres quernę cū esculeis nō misceant̃. Asserū structurā coassationem vocamus: ⁊ a tabulis tabulationē. Interdū asseres accipiunt̃ pro lignis quibus vtebant̃ lecticarii. Sueton. in Cali. Ad primū tumultū lecticarii cū asserib⁹ accurrerūt. Huius dimi. Asserculi de quo exemplum habes in dictione aspero as. Dicit̃ ⁊ assis is. Unde et dimin. assiculus. Col. lib. vii. Assibus roboreis compingitur solum nec extre alię parte prohibentibus aduersis assiculis. Uarro posuit primitiuū. Aut ex assibus dentatis cū orbiculis qđ vocant plostenū pœnicum: in eo quis sedet vt agitet: quę trahant iumenta Hinc fit assula diminutiuum.

¶ Assеuero as. a seuerus deducit̃. Et est asseuerare proprie inter ipsa argumenta probationesq; vim animi motumq; quasi quandā seueritatē admiscere. Quint. Altera ex asseueratione probatio est. Ego hoc feci: tu mihi hoc dixisti. Aliqñ ponit̃ pro simpliciter affirmato.

¶ Ascio perfecte scio: affirmo vel attribuo: vt apđ Collum. Uide in dictione conscisco.

¶ Ascisco is. asciui. scitum. Ab ascio ⁊ accusatiuū post datiuū semp ferme postulat pro assumo arrogo attribuo. Quin. lib. viii. Quo in gñe idem precipue cipue custodiendū ne id qđ similitudinis gratia asciuimus: aut obscurū sit aut ignotū. Lactan. lib. iiii Et illos: qui temere sapientiū sibi nomē asciuerant: erroris stultitięq; damnarūt. Aliquādo asciscere est aggregare admittere. Liui. lib. i. Ne quid diuini iuris patrios ritus negligendo: peregrinosq; asciscendo turbaret̃. Cic pro Archia Qđ si mihi a vobis tribui concediq; sentiā pficiā profecto vt aulū licinū nō modo nō segregandū cū sit ciuis a numero ciuiū: verum etiā si nō esset puteris asciscendū fuisse. Huic contrarium est descisco qđ cū ablatiuo semp construit̃ cum a vel ab. Et vltra ablm̃ aliqñ habet actm̃ mediante ad Et dissentio siue recedo ⁊ ab imperio ductuq; alteri⁹ subtraho: rebello: deficio ve signifi. Liui. lib. ii. Preneste a latinis ad romanos desciuit. id ē rebellauit. Pro dissentio. Gel. posuit. Eam rem Cęciliū nō incōsyderate dixisse: neq; temere a menandro atq; a multorū opinionibus desciuisse. Pro recedo. Lactan. lib. iiii. Desciuerunt a te ⁊ abiecerunt legem tuā.

¶ Assido is. ⁊ assideo es. ambo habent pe. cor. Ambo q; actiua ⁊ assedi assessum faciunt: quorū etiā reliqua tempora sic similia sunt: vt nō facile dignoscant̃ sicut in imperatiuo cū vtrunq; asside faciat. Differūt tamen inter se: ꝙ assido sit: quasi assisto. Assideo quasi asto. Assido semp cū motu est: ⁊ de loco ad locū quisq; tendit vt inquiete sit: vt si quis eat vt sedeat moret̃ hereat quiescat siue sit apđ aliquid. Aliqñ etiā cū paruo motu: vt cū quis in pedes erectus est si se sessum apđ aliquem ponat hunc assidere tertię coniugationis dicimus. De loco ad locū: Teren. in Heauton. exemplū ponit vbi menedemus propter filii abitū anxius Chremeti ait. Domū reuertor mœstus aio perturbato atq; incerto prę egritudine: assido accurrunt serui soccos detrahunt. De stantibus vero in pedes. Salusti. de Cicerone in senatu orationē cū habuisset inquit: Sz vbi ille assedit Catilina vt erat paratus ad dissimulanda oīa demisso vultu: voce supplici postulare a patribus ne quid de se temere crederent. Ci. in fragmēto academicorū. Et simul assidamus inquā si videtur sane istud quidem inquit: sum em̃ admodū infirmus. Assideo aūt quasi iuxta sedeo sine motu ⁊ in loco semper est aut herens: aut sedens apud aliquid. Hier. ad Aug. Dum em̃ languenti multo tp̃e assidemus. Cice. pro Planco. Huic assident: pro hoc laborant. Plaut. in Ru. Ut fortunati sunt fabri ferrarii qui apud carbones assident. De his duobus asside in imperatiuo facientibus hoc erit exemplū. Duo hic sumus. Ego sedeo ⁊ dico Platoni nō sedenti. Asside. Tuz ab assido est. At si ambo sedemus ⁊ Plato assurgere cupiā velit: nolimq; ego vt assurgat: dicamq; ei. Asside. Tunc ab assideo fit. Et licet sedeo neutrū sit. Assideo tamē actiuum est scđm Prisc. Nam assideor facit passiuum. Sallust. lib. iiii. histo. Amissumq; assideri sine prelio audiebat. Uerum Cicero ⁊ Hier. cū datiuo iunxere: sicut modo monstratū est. Similiter Plyn. lib. xxxiii. Nos vidimus Agrippinā claudii principii edēte eo

naualis prælii spectaculū assidente ei indutā paludamēto auro textili sine alia materie. Assido etiā tertię coniug. Sal. in Jug. cū actō iunxit: Sed hiempsal. q̄ minimus ex illis erat natura ferox etiā antea ignobilitatē Jugurthę despiciēs Atherbalē dextra assedit ne medius ex tribus qd̄ apud numidas honori ducit iugurtha foret. Videtur ꝙ assedit significet iuxta se sedere fecit. Sed aliomō actiue capit: sicut si dicam9 Hiempsal atherbalē dextra adiit: ita hiēpsal atherbalem dextra assedit dictū est ꝙ ita soluēdo clarescit hiempsal ad atherbalē. i. iuxta atherbalē dextra sedit. Sic etiā fit in illo Sallustii exēplo. Assideri sine prælio audiebat. i. iuxta oppidū amissum sederi audiebat Hoc etiā ostendit in obsideo ꝛ circūsideo si soluant: vt obsideo pontē: signat sedeo siue sto circum pontē. In obsido quoq ꝛ circūsido fit scd̄m vim ppositionū: vt supra dictū ē in Sallustio. Oppidū circūsedit. i. sedit circū oppidū: Sed qꝛ sido actiuū: sedeo vero neutrū: ideo interea q̄ a sido: ꝛ ea q̄ a sedeo componunt q̄uis in significatione differāt: hoc etiā interest ꝙ in his q̄ a sido componunt si ppositionis eoꝝ solutio fiat oīno constructio remanebit actiua: qꝛ tunc sido actm̄ in se inclusum gerit subaudiendū per translationē reciprocam: qd̄ nō fit in cōpositis a sedeo etiā si actiua erant: vt est assideo ꝛ obsideo. Qꝛ si præpositionē soluamus Amissum oppidū assideri audiebat erit sederi iuxta amissum oppidū. Hic nullus actus inclusus sub audiēdus exigit: qꝛ sedeo neutrū ē ꝛ iuxta vim ppositionis adiungit ꝛ quiescit. In assido si soluat ppositio alius actus exposcit: qm̄ a sido actiuo cōponit: vt hiempsal dextra atherbalē assedit. i. iuxta atherbalē dextra se sessum locauit: vel dextra iuxta atherbalem se statuit.

¶ Assestrix fœ. verbale ab assessor qui iuxta sedet: vt Da mihi sediū tuarū assestricē sapientiā. Sunt autē assessores quoꝝ officiū est assidere præsidi atq consulere atq in his fere causis constat cognitionibus postulationibus libellis edictis decretis epistolis.

¶ Assiduus ab assideo iugis cōtinuus: ꝙ in ea re quā quis frequenter agit cōsedisse videat. Unde assiduitas diligētia ꝛ econtrario. Resides dicunt segnes et ociosi. Aliqn̄ assiduus dicit frequens ꝛ assidue frequēter. Ter. Assidue veniebat. Assidui etiā dicebantur qui locupletes erant: ꝛ facile cum id tp̄us postulabat munera populo præstabāt. Et assiduus qui asse suo. i. sua pecunia ꝛ sine stipēdio militabat. Et tunc ab asse. id est ære dando deducitur.

¶ Assidellæ mensæ ad quas sedentes flamines sacra faciebant.

¶ Assilio is. pe. cor. ex ad ꝛ salio signi. inuado. aggredior. Ouid. lib. xi. meth. Cū sępe assiluit defensę mœnibus vrbis. Et assilire dr̄ de aīalibus maribus cū fœminas ineunt. Col. lib. vii. Nā nisi prius ea marē conuiuit assilientē admissariū calcibus proturbat.

¶ Assisto is. Uide in dictione sisto.

¶ Assis is. tabula sectilis. Ply. Uernisq assibus contabulare pauimenta oportet. Uide supra in dictione

¶ Asso as. tabulo a quo coasso pro cōtabulo (asseres. Uitru. Cum assatū fuerit sup altera coassatio struatur: clauisq fixa duplicē præbeat contignationi loricationē. Ply. Necessariū binas per diuersas coassationes susterni capita eoꝝ præfigi clauis ne torqueantur. Est ꝛ asso as. pro torreo a quo assatus: vt de diuo Laurentio. Assatus sum iam versa ꝛ manduca. Plau. tamen in Mus. Assus dixit. Ne faxis. Nam elixus esse quam assus soleo suauior.

¶ Assus a. um. qd̄ est torrefactū. Proprie dr̄. sine pigmento alicuius saporis quemadmodū merū solū dicimus. Unde assa voce veteres dixerūt sola voce linguę: aut vocis humanę nō admistis aliis musicis. Uarro. In conuiuiis pueri modesti vt cantarent carmina antiqua in quibus laudes erant maioꝝ ꝛ assa voce et cum tibicine. Cato. Melos aūt in cantibus est bipartitum. Unum est qd̄ est in assa voce. Alterū quod vocant organicum.

¶ Assula dimi. ab assis tabella a quo fit aduerbiū assulatim qd̄ est minutatim. Plau. Priusq pulsando extium foribus assulatim dabo. Idem in Mene. Faciā qd̄ iubes securim capiā ancipitē atq hunc senē exossem nisi dedolabo assulatim viscera.

¶ Asula per simplex s oppidū in agro Brixiano

¶ Assatura frustū carnis assę. Hie. lib. ii. Re. Partit9 est vniuersę multitudini assaturā bubulę carnis

¶ Assuetus vsitatus ab assuesco cis.

¶ Assumo is. pe. pro. modo signat accipio. Cic. Neq id onus inuitus assumpsit: mō nimiū tribuo. Idē. Si id mihi assumo videor id mihi meo iure quodā vēdicare

¶ Assur Judeę ciuitas: quam ędificauit Salomon. Quo noīe dictus est filius Sem.

¶ Assuerus sicut testatur Josephus fuit Cyrus Xersis filius: qui post Dariū patruū perside rexit imperiū Hunc Cyrū dixit Artaxersem apud gręcos vocari q̄ longimanus cognominatus regnauit. xl. annis.

¶ Assus ciuitas troadis arte ꝛ natura munita. De q̄ est illud Stratonici dictū. Qui celeri passu Assumit: mortis periculū addit. Ex asso fuit Cleantes philosophus Stoicus: qui zenoni successit.

¶ Assyria regio asię maioris quę nunc syria dr̄: habēs ab ortu Indiā: ab occasu tygrim fluuiū: a meridie mediam: a septētrione caucasum. Unde assyrii qui postea syrii ꝛ syri. Hanc Porphyrio ꝛ acron volunt prius dictā syriā postea vna addita syllaba assyriā vocitatā alii quadrupertitā faciunt diuisionē in syrios assyrios leucosyros ꝛ cęlesyros. Ply. Duplicem syriam assignat. Unā palęstinā alterā antiochiā. Dicta est autē assyria: vt docꝫ Aug. li. xv. ciui. dei. ab assur filio Sē.

¶ Ast coniunctio ponit modo pro sed. modo pro atq modo pro ergo: mō pro tā: mō pro tū: modo p cum.

¶ Asta ciuitas ęstuaria inter sacrū pmontoriū ꝛ herculeas columnas. Et Asta in liguria vrbs non longe a nouaria distans. De hac Claudianus. Nec plus pollentia rebus Contulit ausoniis aut mœnia vindicis astę. Meminit ꝛ Ply. lib. xxxv. Cum aspiratione vero aliud significat.

¶ Astu gn̄is neut. vt cornu. Teren. in Eunu. An in astu venit? Et sic pro vrbe ponit: Nā asty apud græcos vrbs est: sed a latinis mutatur y in u ꝛ fit astu: vt Prisci. docet. Inde fit astus us. ꝛ astutus et astutia. Ponitur ꝛ astu aduerbialiter pro astute. Ter. in Eu. Quod si astu rem tractauit dii vestrā fidē quantā: et q̄ verā laudem capiet Parmeno.

¶ Astutus ab astu vrbe cautus dr̄: in qua qui assidue versati sunt: cauti fiunt. Uel astus quasi tutus ab arte: vt inquit Fest. Hinc astutia: q̄ vt auctor est Hier. est subtilitas cautelę rudibus incipiētibusq necessaria: per quam sophismatū dignoscere ꝛ quęrere versutia possit ne falsorū fraudibus argumentorū abducātur a simplicitate veræ sapientiæ: quę ducit ad vitam Hinc astutulus diminutiuum.

¶ Asturia ciuitas hispaniæ: in qua asturcones equi (gignunt.

¶ Asturcões equi ab asturia oppido hispaniæ ita appellati: qbus nõ vulgaris in cursu grad⁹ sed mollis alterno crurum explicato glomeratio est. Ply. lib. vii. In asturia hispaniæ gignere Tieldones vocatos equini gñis: qui quotiẽs minori forma sunt asturomones dñr. Syrius. Hic paruus sonipes neqȝ marti notus ad idẽ. Aut incõcusso glomerat vestigia dorso. Aut molli pacata celer trahit esseda collo

¶ Astura flumẽ ⁊ oppidũ maritimũ in latio. Ply. lib. vi. Antiũ indẽ colonia flumẽ astura ⁊ insula. Et libro xxxii. Tenuit ⁊ nostra memoria nauim Caii principis ab astura antiũ nauigantis.

¶ Astur qđ ab asturia est. Mar. de asturconib⁹. Hic breuis ad numerũ rapidos qui colligit vngues Venit ab armiferis gentibus astur equus.

¶ Astaroth antiqua ciuitas Og regis basan in qua habitauerũt gygantes ⁊ postea cecidit in sortẽ trib⁹ manasses regionis bethaniæ. Sunt aũt duo castella in bethania hoc vocabulo nouẽ inter se milibus separata inter adaram ⁊ abellam vrbes.

¶ Astages nomẽ propriuȝ fluuii in mare defluentis.

¶ Astaphis pe. cor. vua passa dr̃ ασαφις græce.

¶ Asteismos latine vrbanitas: ⁊ est trop⁹ multiplex numerosusqȝ virtutis. Nã asteismos putaꝛ quicqđ rustica simplicitate carẽt ⁊ faceta satis vrbanitate exponitur: vt apud Ver. Qui bauiũ nõ odit amet tua carmina Meui. i. pro pœna ei cõtingat: vt diligat Meuiũ peiorẽ poetã. Atqȝ idẽ iungat vulpes ⁊ mulgeat hircos. i. faciat ea q̃ contra naturã sunt. Nã αςειος vrbanus αςειζομαι vrbanus sum.

¶ Aster stella vna. Astrũ latine sydus qđ ꝯstat ex pluribus stellis q̃ aliqđ signũ cõponãt: vt Gemini Libra et hmõi. Dictũ astrũ ab αςραπτω qđ est fulgeo. Est ⁊ aster nomẽ ciuitatis. Sciendũ ꝙ in aster a. um terminata noĩa imitatiua sũt vt parasitaster qui imitaꝛ parasitũ. Philosophaster qui est phõrum imitator Cic. Ẽ inio solet eẽ fuluiaster. Surdaster dim⁹. est: q̃ est aliquantulũ surdus. Siliter recaluaster q̃ nõ est toto capite caluus sed sola fronte. Catulaster nõ paruũ catulum sigt: sed ipm catulũ Pullastra nõ paruã pullã: sed paruã gallinã. Pullaster nõ paruũ pullũ sed ipm pullum. Filiaster quo quidã vtunꝛ pro priuigno nõ paruũ filiũ: sed qui eũ imitaꝛ sit filiastra. Oleaster: pinaster menthastrũ. Siliquastrũ ꝙ syluestria sint oleã: pinum: menthã: siliquãqȝ imitantia

¶ Astericus seu asteriscus dim. ab aster signũ est ad paruæ stellæ siltudinẽ: quo vtimur cũ aliquid in scribẽdo omissum est. Hie. Qui editioni antiquæ theodotionis miscuit asterico ⁊ obelo.

¶ Astrale qđ ad astra pertinet. Unde astralia fata dicta sunt ab Aug. lib. v. ciui. dei.

¶ Astrolabiũ instrumentũ: ex quo astrorũ motus colliguntur. ex των αςερων και λαμβανειν.

¶ Astrologia cũ accentu in penul. astrorũ regula. νομος latine lex ⁊ regula.

¶ Astronomia cũ accentu in pen. astrorꝫ sermo vel ratio. Astrologia de cursu astrorũ loquiꝛ. Astronomia de iudiciis ad vitã fortunãqȝ ptinẽtibus. hinc Astrologi ⁊ astronomi qui astrorũ sciam ꝓfitentur.

¶ Astragalus pe. cor. latine talus ludus ⁊ pedis siue iuguli coniunctura: vt est apud Homerũ lib. x. ody. qui scribit Elpenora lapsu scalarũ exanimatũ eẽ cum fregisset astragalon. i. iuguli ꝯiuncturã sñ Apolloni⁹ in argonauticis ponit pro ludo qui vulgariter dicitꝛ zoni scȝ in lib. iii. pagina tertia.

¶ Astragalizo as. talis ludo: ⁊ astragalizontes a Plynio dicuntur talis ludẽtes.

¶ Asteria æ. ⁊ asterie es. nomẽ latonæ sororis propriũ

¶ Asterion fluuius achaiæ. Stra. li. iiii. the. Cũ dixit et æquus fluctibus asterion. Fuit ⁊ nomẽ vrbis.

¶ Asteriscũ herba q̃ ⁊ siderite dr̃ nascẽs in tegulis parietibusqȝ folio similis ozymo.

¶ Asteriscus signũ ad stellæ similitudinẽ paruæ quo vtimur cũ aliquid in scribendo omissum est.

¶ Astræus cũ dipht. Fuit vnus ex titanibus qui contra deos arma sumpsit. Oui. li. v. meth. Occidit Enceladus mendesius occidit astræus. Ferunt hunc cũ aurora cõcubuisse ac ex ea ventos generasse.

¶ Astræa cũ diph. astræi ex aurora filia scđꝫ aliq̃s Icari. scđꝫ aliq̃s Ionis ⁊ Themidos Et poniꝛ ꝑ Iusticia. Oui. Ultima cœlestũ terras astræa reliqt. Qđ ideo fictũ ẽ ꝙ illis tꝑibus Astræus pꝛiceps eẽt: ⁊ ꝓpter æquitatẽ ei⁹ filia iustitia dicta sit: vt scribit aratus. Nã cũ adhuc terras habitaret. Nõdũ vesanos rabies nudauerat enses. Nec consanguineis fuerat discordia nota. Sed postea crescẽtibus vitiis euolauit in cœlum.

¶ Asthmatic⁹ cũ h anhelus ⁊ suspiriosus dr̃ ασθμα anhelitas: anxietas.

¶ Astipulor pe. cor. Uide in dictione stipulor.

¶ Asto as. astiti astitũ. ⁊ astatũ signi. præsens: aut firmus seu erectus sto. Plau. i Cap. Ego miser vix asto præ formidine. Idẽ in Cis. Adolescẽs asta atqȝ audi. i. sta fortiter atqȝ expecta. Et in Cas. Stultus cõtriui diẽ dũ adsto aduocat⁹ cuidã cognato meo. Interdũ significat simpliciter sto. Ver. Arrectisqȝ aurib⁹ astãt Interdũ sum. cũ de rebus loquimur: q̃ cadere nõ possunt: vt cum dicimus terrã astare.

¶ Astringo ꝑnle iuxta stringo: vnio: cõiungo. Col. lib. iii. Cũ oẽs surculos quos arbor patieꝛ dimiseris libro vlmi vel vimine arborẽ astringito. Ver. li. i. Ge. Seu durat magis venas astringit hyãtes. Per trãslationẽ astringere poniꝛ pro obligare. Et sic grõ iungitur sicut Gel. notauit sabinũ scripsisse. Qui alienuȝ tacẽs lucri faciẽdi cã sustulit furti astringiꝛ siue scit: cuius sit siue nõ scit. Quãqȝ pro ꝓmittere. Oi vincula fidei dñr. Ter. in Eun. Meã astringo fidẽ. Hinc astrictorius a. um. qđ astringit Ply. Folia astrictoriã vim (habẽt.

¶ Astruo. is iuxta struo ⁊ ædificiũ ædifico. iũ go. fortifico. Col. li. i. Nã cũ veteri astruiꝛ recẽs ædificiũ q̃si surgẽti reluctãs oneri cedit. Am. Nec putauit ortus sui fidẽ matris iniuriis astruendã. i. firmandã. Hinc per translationẽ astruere ꝑ affirmare sumitur. Hie. Cuius nõnulli astruere velint eã iam resuscitatem ⁊ beatã cũ Christo immortalitate vestiri.

¶ Astyages nomẽ propriũ regis assyriorũ.

¶ Astyanax nomẽ filii hectoris ex andromacha quasi tutator vrbis. asty eñ vrbs: anax tutator siue rex.

¶ Astypalæa: insula in mari ægeo. Oui. lib. ii. de arte. Cunctaqȝ piscosis astypalæa vadis.

¶ Astypale es. nomẽ est vrbis in eadẽ insula.

¶ Asymphonia latine incõsonãtia. ασυμφωνος dissonus.

¶ Asymbolus qui symbolũ nõ dedit: ⁊ sine (cõtributione) collatione accessit ad comessationem.

¶ Asyndeton siue asyntethon dici põt incõpositũ ab α sine συνθετον cõpositũ. Et est figura cũ aliqua sine coniũctionibus ꝓferunꝛ: vt veni: vidi: vici. (tio

¶ Asyntheta. ply. appellat crystalla q̃ pura sũt ⁊ sñ vi

¶ Asystratū genus quoddā philosophię: qđ latine instabile vel inconstans possumus dicere.

A ante T

¶ At principiū increpationi aptū. Et hoc cū aut indignationē aut dolorē exprimere volumus vt ire ęstum aut querelas signtius ostēdere valeamus. Ver. At tibi p scelere. Terē. At tibi dii dignū factis exitiū duint. Qñq superiorū dictorū discretiuū est: vt apud eundē. At mihi scrupulus vnus restat. Qñq rerū differentiā denotat: vt Scipio est bellator: at Cato orator. Qñq ponit pro saltē. Oui. Crudeles somni quid me tenuistis inertē? At semel ęterna nocte premēda fui. Qñq copulatiuū est vt in: atq. Qñq aduersatiuum. Vergi. At regina graui iandudum saucia cura. Nā dū ęneas quiesceret regina turbabat: qđ est contrariū. Quandoq est interiectio timoris. Teren. in Eunu. At at mi homo formidolosus eo.

¶ Atat interiectio est paulatim pcepti atq intellecti mali. Ter. in Eun. Atat data hercle verba mihi sunt. Ser. in arte. Atat est aliqd de improuiso deprędētis.

¶ At cōtra signifi. vicissim qđ vulgo dr ecōuerso.

¶ Atq cōiunctio cōnextiua est: vt Genus vñ latinū Albaniq pres atq altę mœnia Romę. Qñq aduersiuū r pro qua poni solet: vt Per. Qui tu impunitior exis atq hic. Sue. in Cęsa. Velut grauius atq ipse sensisset. Qñq pro celeriter r statim. Ver. Atq illum in pceps prono rapit alueus amni. Qñq p festine et intrepide. Enni: vt Atq atq ascēdit muros troiana iuuētus. Qñq pro pterq. Plau. in Amp. Neq se Luna mutat quoq atq exorta est semel.

¶ Atal⁹ p. c. nomē pgami reg⁹ pecunia ditissimi r splēdida abundantiaq supellectili. A quo omnia magnifica atalica dicta sūt. Proper. Nec sit in atalico mora mea nrā thoro. Fuit et athalus nomen philosophi.

¶ Atalanta nomē mulieris: de qua Hier. con. Ioui. Referūt fabulę atalantā calydonia virgine semp in venatibus semp in syluis nō tumētes vteros fœminarū fastidiaq ɔceptuū: sʒ expeditā r castā amasse virtutē. Est r atalāta fons in portu cyphantarū dictus: q ibi venatrix fœmina situ r ęstu lāguida ɔsederit: r petrā venabulo eius pcussa laticē pbuerit sicut scribit Pau

¶ Atabulus pe. cor. ventus i apulia. Hor. (sanias. Incipit ex illo mōtes apulia notos. Ostentare mihi quos torret atabulus. Ideo atabul⁹ apulus dr tanq pecuiiaris. Scribit porphyrio atabulū ventum eē in apulia feruētissimū gręca appellatione dictum quasi απο του ατηβαλλειν. Hoc ē nocumentū pestilentiaq inferentē. Nā atabuli flatus nimio calore apulię pestifer est r grauis. Est em frigidissim⁹ r si flauerit circa brumā exurit frigore arefaciēs vt nullis postea possit solibus recreari.

¶ Aramino as. pe. cor. Vide in dictione cōtamino

¶ Atauus pe. cor. dictus q ata sit aui .i. pater vt pueri dicere solent. Vide etiā in auus.

¶ Atax fluuius ortū habēs ex pyrenęo mōte r infunditur in mare tyrrhenū: quidā tñ scribūt athax per h.

¶ Athacus pe. cor. gñs volucris gradiens sup quattuor pedes: longioraq retro crura habēs. De quo fit mentio apud Leuiticū.

¶ Athanatos pe. cor. latine dr immortalis.

¶ Attellanę fabulę latinę sunt: q ab attella Oscorum ciuitate sumptę fuerūt: in qbus ridiculę psonę inducebant r argumētis dictisq iocularibus respōdebāt satyricis fabulis gręcis. Proprie aūt attellani cū dicebat exodiū. Liui. lib. vii. Iuuētus histrionibus fabellarū actu relicto ipsa inter se more antiquo ridicula intexta versibus factitare cœpit. q exodia postea appellata cōsertaq fabellis potissimū attellanis sunt qđ genus ludorū ab oscis acceptū tenuit iuuentus.

¶ Attagen p. cor. gñs mas. Et attagena ę. r attages attagis: auis asiatica inter nobilissimas habita: maxime vero q in Ionia nascitur. Et inter esculētiores aues pcipuo sapore censebat. Ply. li. x. Attagen maxime Ionius celebrat vocalis alias captus vero obmutescēs quondā existimat⁹ inter raras aues. Hie. Attagen r ficedula: mulus r scarus in delitiis cōputant. Mar. inter sapores fertur alitū primus Ionicarum gustus attagenarum.

¶ Attellani oppidū cāpanię quā nūc auersam vrbem dicim⁹ prope neapolim. Cic. Coluuio Locut⁹ sum de agro vectigali municipii attellani: qui esset in gallia.

¶ Ater a. um. obscurū: nigrū. Verg. Quinquaginta atris imanis hyatibus hydra. Plau. Ita repleo atritate vt atrior sit q ęgyptii. Interdū atrū capit p funesto. Vñ atri dies dnr vulgo ęgyptiaci ab obseruatrice ęgypto. Et alio noīe cōes. Dictū atrū ab atterēdo qm quę atterunt liuorē contrahūt.

¶ Atratus pe. pro. dr qui lugubri veste indutus est.

¶ Atramentū ab atro colore dr: cuius duo sunt gñā. scʒ scriptoriū qđ r librariū dr r tectoriū a tectorie q in scribēdo r pingēdo vtimur. Est r sutoriū atramentū quo in inficiēdis pellib⁹ sutores coriarii vsurpant Vulgo hoc a vitri similitudine vitriolū nolant. Ply. lib. ix. Effuso attramēto: qđ p sanguine iis est offuscata aqua abscōdunt. Idē lib. xxxiiii. Greci cognationem ęris fecerūt noīe r atramēto sutorio.

¶ Atramentariū vasculū quo atramentū continetur Hie. in Ezech. Atramentariū scriptoris ad renes ei⁹

¶ Atracius nomē viri q primus dr artem magicā in thracia inuenisse.

¶ Atra bilis est: quā greci melancholiā vocant. Nam bilis cholera est.

¶ Athenodorus pe. pro. phūs fuit q augusto documētum dedit inquiēs. Cū ita Cęsar te ceperit nihil prius neq dixeris nec feceris: q ipsa qttuor r viginti elementa litterarū grecarū tecū ipse pcurreris r memoria recēsueris: vt ita cōcitatio illa q momētosa est mēte alio traducta parui tpis interiectu languesceret.

¶ Atriū prima pars domus: q cōtinet mediā areā in quā collecta ex oī tecto pluuia descēdit. Et in qua prisci (vt ait Cato) apto ostio epulabant: vbi etiā pecunias r cętera pciosiora seruabāt seruosq: qbus tanq honoratiorib⁹ earū rerū custodiā ɔmittebāt atrienses appellabāt. Victru. li. vi. In vrbe atria prima ianuis eē debēt. Et in Euang. Cū fortis armat⁹ custodit atriū suū in pace sūt ea q possidet. Hie. Atria nō sunt quidem dom⁹: sed tñ aliqua habēt fundamēta r de atriis intramus domū. Dictū atriū ab atriatib⁹ ętrurię populis: vt inqt Var. li. i. de lin. latina: qr id gñs ędificii atrię primū in ętruria sit institutū. Vel q a terra eleuatur qsi aterriū. Vel q atrū ex fumo eēt pter culinā: qr ex fumo culinę nigresceret. In atrio em tria erant habitacula: vestibulū: locus sportularū: qui r ipse sportula dicebat: vbi ponebat eo die q dono dāda erāt r culina qq vestibulū locus sit an ędes: atriū greci αυλην vocāt pter qđ poetę qnq aulā p atrio vsurpāt.

¶ Atriensis is.erat:cui credebat cura atrii.

¶ Atrici a iurecõsultis dicunt qui excubãt ad atriũ:
et ad limina etiã vocant ⁊ liminarchę

¶ Atriolũ paruũ atriũ Ci.ad Quin.fratrẽ:quo in lo
co te in porticu scribere aiũt vt atriolũ fiat mihi vt ẽ
magis placebat:neq̃ em̃ satis loci esse videbat atri-
(olo.

¶ Atriplex herba est syluestris ⁊ hortensis ab
atro colore vt quidã aiũt q̃ hoies pallidos faciat.Ma
cer. Atriplicẽ tritã cũ nitro melle ⁊ aceto Dicunt ap
positã calidã sedare podagram

¶ Atergatis pe.cor.nomẽ fuit deæ.Strab.trans eu
phratẽ est bambyce quã edessam ⁊ hierapolim vocãt
in q̃ atergatim syriã deã colũt.De hac ⁊ Macro.Cor-
nutus atergatim a græcis theã existimari putat:coli
eã abstinẽtia pisciũ:vñ nomẽ vt atheneus auctor est:
quasi ετεργατιδος.hoc ẽ syrorũ lingua sine piscibus

¶ Atrox asper crudelis q̃ qui atro vultu sũt aspitatẽ
et sęuitiã p̃ se ferũt.Sũt qui a gręco id nomẽ deriuẽt
quia illi ατρωκια appellãt q̃ cruda sunt.Siue ab eo q̃
atroces nihil de se timeãt:τρειν em̃ signifi.timere.vñ
et pro ↄstãti q̃n q̃ ponit.Hor. Preter atrocẽ animi ca
tonis.Hinc Atrocia ⁊ atrocitas ⁊ atrociter p̃ aspere

¶ Atropos pe.cor.immutabilis. Quo noie dicta est
vna ex parcis ab α sine τροπη cõuersio:q̃si ad nullius
pręces cõuertat.Nã tres dicunt sorores quarũ vna
dr̃ Clotho:q̃ colũ baiulat:altera Lachesis q̃ filat:ter-
tia Atropos:q̃ filũ frãgit.Mar.Lanificas nulli tres
exorare puellas Cõtigit obseruant:quẽ statuere diẽ
de his vide diffusius in dictione parce.

¶ Atrophia spẽs tabis:qua corpus nõ alitur sed sum
ma macies oritur ⁊ nisi occurrat interemit.Jñ atro-
phi:qui atrophia laborãt.Ply. li.xxxvi.Eadẽ datur
his quos atrophos vocãt interpositis diebus:atro-
phi q̃ vocant qui ab ĩbecillitate vires vix recolligũt.
Unde atrophos vocant nõ cõualescẽtes ab imbecilli
tate vires vix recolligentes.

¶ Atrax fluuius ętolię a quo atraces populi:est ⁊ hoc
noie:vt testis est Stra.vrbs in thessalia.

¶ Attero is.pe.cor.vide in dictione tero.

¶ Attenuo as.ex ad ⁊ tenuo qd̃ a tenuis fit ⁊ signific.
subtilẽ facio:minuo.Ci.lib.iii.ad Heren.Defensoris
narratio simplicẽ expositionẽ debet habere cũ atte-
nuatione defensionis.Hier.lib.ii.Re Quare sic atte
nuaris macie:Et cũ ad aĩm refert defectũ significat.

¶ Attendo is.aduerto:cogito:cõsydero:⁊ quasi aĩm
intendo.Hie.ad Helio.Attẽdis petrũ sed ⁊ Judã cõ
sydera.Aliq̃n addimus aĩm ⁊ p̃ intendo sumit.Ci.li.
iii.offi.Et si cũ aĩm attẽderis turpitudinẽ videas ad
iunctã:hoc est aĩm intẽderis.Hinc attẽtos dicimus
auditores qui ad ea q̃ dicunt intendũt aĩm. Attente
aduerbiũ.i.animo intento.

¶ Attento as.Frequẽtatiuũ idẽ qd̃ tento.Petroni⁹
Dulcibus ac blandis verbis eius aĩm attentans.

¶ Attinere:ptinere:decere:cõuenire.Ter.in Adel.
Jam me ne vis dicere:qd̃ ad te attinet. Aliq̃n signic
iuxta siue in manibus tenere.Plau.in Cap.Nã senex
est in tonstrina nũc iam cultros attinet

¶ Attingo is.attigi attactũ leuiter tango.Min⁹ est
em̃ q̃ tango:vt inq̃t Do.in Ter.in Adel.Tetigin tui
aliqui:si attigisses ferres infortuniũ.Aliq̃n attinge-
re ponit pro discere:legere:scribere:⁊ hmõi.Lact.li.
iii.Gręci qui sacras veritatis lr̃as nõ attigerãt.i.di-
dicerãt.Hie Qd̃ vtiq̃ gñs docẽdi nondũ attigerã.i.
aggressus fuerã siue expertus.Uer.li.ii.Geo.Sin has
ne possim naturę attingere ptes.i.scire.Aliq̃n pro in
gredi.Col.li.i.Nec dũ senectutẽ attigerit.

¶ Attigo sine n idẽ qd̃ attingo.Nã sicut tãgo ita ⁊ ta
go dicim⁹.Plau.in Mus.Abscedite telis ne attigãt.

¶ Attilus pe.pro.piscis satis grãdis qui in pado in-
ertia pinguescẽs ad mille aliq̃n libras captus est cate
nato hamo:nec nisi boũ iugis extractus.

¶ Attilias ex scytarũ gñe fuit qui subacta pannonia
Italiã ingressus Aquileiã subuertit:⁊ in germaniaꝫ
trãsiẽs plurimas vastitates ędidit.Qui domũ reuer
sus:dũ nouis nuptiis operã dat vino plenus effuso e
naribus multo sanguine suffocatus est.Nicomachus
aũt Istieus historiarũ scriptor eũ describens ait.οφ-
θαλμοι δε αυτου οι μαστηροι αλλ. απεσχηκοτες και
μικρος και θωραξω δεε αυτου αμφιβλεπον δε και
τα πολλα περι αυτου.

¶ Ategię dñt tabernacula:vel vmbracula:vel maga
lia qualia Mauri colũt.Ruffi.in lib. Josephi hoc vo-
cabulũ vsurpat lib.vii.de bello Judaico.Cũ ad festũ
diẽ venisset quo attegias ĩ honorẽ dei ↄponi ab hoi-
(bus mos est.

¶ Athenę arũ.ciuitas gręcię inter
achaiã ⁊ macedoniam q̃ regio attica dr̃ ab atthis cra
nai filia athenarũ regis:qui cecropi in regno succes-
sit.Hic cecrops primus athenas cõdidit.Uñ ⁊ cecro
pia dicta ẽ postea a Mopso mopsopia:⁊ a Joue Xuti
filio Jonia ⁊ a Mineruæ athenę.Gręci em̃ Mineruaꝫ
athenã dicũt απο της αθηνης.Tres autem vt quidã
astruũt fuere athenæ ab vnis athenęi ab alteris athe
nienses ab aliis athenopolitæ dicti sunt.

¶ Atheneũ locus erat Mineruę dicatus vbi pfesso-
res sua studia profitebant.Jul.Capitolinus.Postea
vero vbi adoleuit in atheneo cõtrouersiis declama-
uit audiẽtibus etiã Imperatorib⁹ suis.Cap.Ad athe-
neũ audiendorũ ⁊ gręcorũ ⁊ latinoꝝ rhetorũ vel poe-
tarum causa frequenter processit.

¶ Atheos:qui negat deum esse.

¶ Athesis p.cor.fluuius q̃ ex Tridẽtinis alpib⁹ Tri
dentũ alluit ⁊ veronã diuidit.deiñ p latas padi palu-
des gradiẽs nõ lõge a brõdulo ĩ adriaticũ mare ĩfluit

¶ Athesinus pe.pro.fluuius effluẽs e lacu qui in apẽ
nino est supra carnos incũbente ⁊ labit in Jstrum.

¶ Athleta pe.pro.pugil ⁊ luctator dr̃.αθλεω em̃ cer-
to sigñ.Scribit Jurecõsultus athletas cum virtutis
gratia athleticã exerceãt nõ esse ignominiosos.Tria
aũt fuerũt apud antiquos athletica certamina:vide-
licet Cursorũ:pugilũ ⁊ luctatorũ.Jullius aũt pollux
lib.i.cuius ordinẽ imitat⁹ est Perotus.των δε αγω-
νων οι μεν γυμνασικοι οι δε καλουμενοι σκηνικοι ονο
μασθειεν διονυσια κοι τε και μουσι κοι οι δε αττικοι
ουρα διωσ λεγυσιν αγωνασ μουσι κουσ αλλα μουσις
κησ και αθλετικον παλαιομεν.

¶ Athos mons inter macedoniã ⁊ thraciã altitudi-
nis mirandę habens in cacumine oppidum acrocon.
Uerg.Quantus athos:aut quantus Eryx.

¶ Atos sine h latine insatiabilis dicitur.

¶ Atlas antis.sine h.Mauritanię rex fuit:qui hume
ris cœlũ sustinuisse dr̃:q̃ primus cursuꝫ solis:⁊ lunę sy-
derũ q̃ oĩm versationũ rõnes vigore ai solertiaq̃ cu-
rasset tradẽda oĩbus.Uer.Personat aurata docuit q̃
maxim⁹ athlas.Hic fuit pmethei ff:q̃ cũ monit⁹ eẽt
oraculo vt caueret a Jouis filio nullũ hospicio susci-
piebat.Quare Perseus Jouis fili⁹ indigne ferẽs ostẽ
dit ei caput Gorgonis ⁊ statim athlas in montẽ ↄuer
sus est.Qui mons mauritanię teres ⁊ excelsus est:ita

vt eius cacumẽ cerni nequeat. Fere e medio monte
nubes accipiũt: hyeme ꝛ ęstate niuẽ habet. Columnã
cœli indigenę appellant. Ab eo populi incolẽtes ath
lantes dicunt: qui soli sũt anonymi: hoc ẽ sine noĩbus.
Nã in vniuersum athlantes nominant: singulis nul-
lum propriũ nomẽ imponit. Solem oriente occiden-
tẽq; dira imprecatione cõtuent vt exitialẽ ipsis agris-
q;. Neq; insomnia visunt q̃lia reliqui mortales. Plyn.
Solinus Herodotus auctores. Ex athlante ingen-
tia flumina oriunt: inter quæ Nilus Aug lib. xviii. ci
uita. dei sic habet. Frater Promethei athlas magnꝰ
fuisse astrologus dr vñ occasionẽ fabula inuenit: vt
eũ cœlũ portare cõfingeret: q̃uis mons eius noĩe nũ
cupet: cuius altitudinẽ potius cœli portatio in opini
onem vulgi venisse videat. Ply. scribit Athlanta pri
mum inuenisse sphęrã: græci aiunt astrologiã ab ath
lante inuentã fuisse. Euſ. in pparatione dicit Enoch
et athlantẽ esse eundẽ. De quo Diod. lib. iiii. Ferunt
athlantẽ astrologię fuisse peritissimũ deq; sphęra pri-
mum inter hoĩes disputasse: qua ex re visus est cœlũ
suis humeris sustinere locũ prębẽte fabulis sphęrę in
uentione. Scribũt tñ quidã duos esse mõtes in mau
ritania athlantes dictos. Alterũ colũnis herculis vi
ciniorẽ. alterũ interiorẽ libyę. Remotior ab athlante
rege in eũ cõuerso dictus est quẽ cœli columnã nomi
nant. Tres aũt athlãtes fuisse memorant. Unus rex
Italiæ ꝛ pater electrę vxoris coriti. Alter rex archa-
dię: ꝛ pater maiæ: ex qua natus est Mercurius. Ter-
tius Maurus qui dictus est maximus. Sumit nonnũ
q̃ a poetis Athlas pro hoĩs simulachro sustinẽte co-
lumnas ędiũ aut ipsum ędificiũ ad similitudinẽ athlã-
tis cœlũ humero torquẽtis: qui etiã latino vocabulo
thelamones: Et hi athlantes plærũq; gibbosi dicunt
et vt inq̃t Ser. fiunt vt gibbosos imitent dum onera
sustinent: qui interdũ cõpares sunt. interdũ auersi: in
terdum se inuicẽ spectãt. Mar. Nõ aliter ridetur ath
las cũ cõpare gibbo. Sunt qui dicant hoc noĩe voca-
ri fluuiũ ab athlante rege arcadię dictũ ex eius monte
in istrũ defluentẽ. Ab Athlas fit athlanticus ca. cum
et athlantides patronymicũ. Et licentia poetica ath
¶ Athlantice insulę quas beatas vocãt (lantiades.
duę quidẽ hę sunt paruo inter se diuisæ mari decẽ mil
libus stadiorũ a libya distanti. Imbres illic rari me-
diocresq;: venti aũt plurimũ suaues ac roriferi. Solũ
vero pingue nec arari modo plantarive facile: Sed
etiã ex se absq; vllo humano studio fructũ pducit dul
cem quidẽ ꝛ ociosam multitudinẽ nutrire sufficientẽ
Aer syncærus ac tẽperatus ꝛ mediocri mutatione p
tempora contẽtus. Nã qui a terra perflant venti: bo-
reasq; ꝛ aquilo ppter longiquitatẽ vasta ꝛ inania in-
cidentes spacia fatigant: ꝛ deficiũt priusq; ad eas in-
sulas puenerint. Qui vero a mari perflant argete et
zephyri refrigerãtes raros quidẽ ꝛ temperatos im-
bres ex pelago afferũt Plurima nõ per humiditatem
aeris cũ summa facilitate nutriunt: vt etiã apud bar-
baros increbuerit fides ibi helysios cãpos esse ꝛ bea-
torũ domicilia ab Ho. decantata.
¶ Athlantides vergilię dictę sunt. Athlas em̃ ex plei
one oceani filia: vt ait Higynus: vt alii Deucalionis
habuit. xv. filias q̃ vno vocabulo athlantides dicunt
Verũ. v. ex his hyades noiatę a fratre qui fuit hyas
qui a sororibus plurimũ dilectus ẽ. reliquę pleiades
a matre dictę Vergilię dicunt q: cũ vere exoriuntur.
Alexander ait hyadas dictas q: fuerunt filię hyesos
ex bœotia. Et sunt septẽ. Una vero q: Sisypho nupsit
nõ videtur. Ci. ait hyadas a pluẽdo dictas. Nostri su
culas a suibus qm̃ sues luto gaudẽt. Indicãt em̃ plu-
¶ Atocius genus aranei lanuginosi: de quo (uias
in dictione araneus.
¶ Atomus pe. cor. indiuiduus qui diuidi nõ põt. Nã
vt Hier. ait. Punctus tpis est qd secari ꝛ diuidi non
posset. Unde Epycurus suis atomis mundũ struit et
vniuersa cõformat. Sunt etiã atomi in corpore vt la-
pis cũ diuidit vsq; ad minutiã: q̃ diuidi: et secari non
possit. Similiter in numeris. Unus dr atomus qui di
uidi nõ põt: τομη em̃ incisio. α sine: quasi sine incisione
et diuisione.
¶ Atthis idis. cranei filia a qua regio attica vt qui-
dam existimãt dicta est: cũ prius actica ab actęone di
ceretur: siue ab actęo rege vt Fauorino ꝛ Lycophro
ni placet. Siue ab ακτη qd littus significat cũ ea re-
gio (sicut scribit Strab.) magna ex parte littoralis sit
Qua voce etiã vtunt latini. Ver. At pcul in sola secre
tæ troades acta. In hac sunt athenę ꝛ marathon cam
pus cũ oppido eiusdẽ nois. Atthis quoq; poetis q̃nq;
luscinia vocat quasi attica. Mar. Sic vbi multisona
feruet sacer atthide luccus. In attica regione fue-
runt athenę ciuitas philosophię alumna. In qua pri-
mus olim Cęcrops regnauit.
¶ Atticus a. um. quod ex athenis est: vel qd ad Athe
nas pertinet: vt regio attica
¶ Atticisso as. attice loquor. Plau. Nõ atticissat sed
sicilissat.
¶ Atys huius atye nomẽ cuiusdam phrygii. Et filii
crœsi lydor regis. Et nomẽ fluuii. Clau. Lucus erat
prope flumẽ atym. Hunc tñ acim appellat. Fusta. a
celeritate quasi sagittam.
¶ Athrys huius athrys fluuius est thracię in Istrum
¶ Atiscoti populi britannici. (fluens.
¶ Attollo is. eleuo: erigo. Lact. lib. vi. Sed eũ potiꝰ
qui ad alienã fœlicitatẽ nõ attollat oculos: opes non
admiret. Liui. Cũq; se quisq; attollere ac leuare vel-
let. Aliqñ ponit pro aufero. Pac. Custodite istũ vos
ne eũ quis attollat: neue quis attingat. Aliqñ pro af-
fero. Plau. in casi. Quid si pprius attollamꝰ signa fi-
amusq; obuiã: Hoc verbũ facit p̃teritũ attuli. Diom.
Affero attuli: qm̃ ꝛ fero tuli dicimus. q̃q; ꝛ id pfectũ
quod est attuli ex alio verbo proficisci repimus apud
veteres: ex eo quod est attollo.
¶ Attonitus: stupefactus: ꝛ pprie is dr: cui casus vi
cini fulminis ꝛ sonitus tonitruũ dat stuporem.
¶ Attrecto tas. ex as ꝛ tracto sigt manibꝰ tracto: pal
¶ Attribuo is. impono: cõmitto: assigno. Liui. (po-
Cęterorũ curã tuendorũ. C. Flãminio quęstori attri
buit. Cęsar. lib. vltimo. Nostri supioribus diebus vt
cuiq; erat locus attributus ad munitionẽ accedunt.
¶ Attropatia regio et pars medię ab attropato du-
ce noiata: qui obstitit ne ea macedonibus subigeret.
Is postea rex declaratꝰ: regionẽ hãc media seq̃stra-
uit cuius successores regnũ cõtinuãtes cũ armenio
rum regibus affinitatẽ contraxere.

A ante V

¶ Au interiectio est conturbatæ mentis.
¶ Auarus qui auidus æris est: ꝛ nimiũ pecunię cupi-
dus ꝛ semper in reprehensione est. Auidus ab auendo ẽ
etiam honeste cupiẽdo. Sal. Laudis cupidi pecunię

fui

liberales erāt. Ab auarus fit auaritia cupiditas aua
re tenaciter. Auara terra dr̄: cū id qđ in se recepit am
pliore fœnore nō reddit.
¶ Auceps qui vel quę aues capit. Aucupiū ⁊ aucupa
tio ipsa auiū captio.
¶ Aucupor pe.cor.depo.aues capio. Apud veteres
etiā aucupo reperitur. Plaut.in Tru. Lepide ⁊ castor
aucupaui. Per translationē vero signi.artificio quo-
dam ⁊ solertia quęro vt aucupor laudem.
¶ Aucupatorius a.um.qđ ad aucupiū pertinet. Un-
de aucupatorii calami viscati qbus vtimur ad capiē-
¶ Auctio nomē ab augeo signi.augmen (das aues
tū. Unde etiā ponit̄ pro venditione q̄ fit per augmentū
precii cū sit publica rerū priuatarū venditio ꝙ emen
tem augeat ⁊ vendentē cū res tradit̄ plus offerenti.
Iuue. Si cōiugis auctio fiat. Plau.in Sti.de auctio
ne perasitica loquēs. Nūc auctionē inqt facere decre
tū est mihi. Auctio vero hastę significat̄ venditio pu-
blica bonoꝝ eorū qui damnati ꝓscripti ve fuerūt. Nā
hastę subiiciebāt ea quę publice venundabāt sicut in
bello capta: qr vt scribit Fest. Signū precipuū est has
sta. Inde hastā Cęsaris refrixisse scribit. Ci.qui alibi
ait. Bis iā vidimus hastā in foro ponere ⁊ bona ciuiū
voci subiacere pręconis. Sue.in Cæs. Amplissima p̄-
dia ex auctionibꝰ hastę minimo addixit. Inde a Ter-
tuliano in apologetico. In hastario vectigales sumꝰ
¶ Auctionor per auctionē vendo.
¶ Auctionarius: qui sic vendit.
¶ Aucto as.frequentatiuū est verbi augeo. Plau.in
Amb. Et vt res vr̄as rōnesq̄ vestroꝝ oim bene expe-
dire vultis pęrgre ⁊ domi bonoq̄ atq̄ amplo auctare
perpetuo lucro. Huius ꝯpositū est adaucto. Accius
quibus rē suā: ⁊ patriā nostrā quondā adauctauit pf.
¶ Auctariū: qđ sup mensurā adiicit̄ aut pondus iu
stū: vt cumulus adiectꝰ in modio. Plau. Auctarium
adiicito vel mille nummū plusq̄ potest.
¶ Auctor nomē verbale ab augeo.gnis mas.ꝓ eo qui
auget: cuius fœ.est auctrix. Author vero quē græci
αυθεντην dicūt sine c scribendū est. Licet iā vsus obti
nuerit: vt per c sine h.scribat̄ gnis cōis est. Oui.lib.
iiii.fas. Optima tu ꝓprii nois auctor eris.
Figurateq̄ per obliquos sicut alia verbalia in or de-
sinētia neutris adiungit̄. Uer.lib.iii. Italiā petiit fa
tis authoribus esto. Est aūt auctor quasi opis factor
Unde poetę cęteriq̄ operū cōditores dicunt̄ aucto-
res. Neq̄ solū qui opus aliqđ facit: sed qui princeps
est: ⁊ primus iubet: vt aliquid fiat aut inductor psua-
sor ve auctor vocat̄: vt si quis populū ad bella cōcita-
uit: vel qui cōcordiā psuasit: belli vel cōcordię auctor
fuit. Ci.lib.iii.off. Atq̄ huius deditionis ipse posthu
mus: qui dedebat̄ suasor ⁊ auctor fuit: quasi dixisset
suasor ⁊ psuasor. Itē auctor ꝓmissor: vt apud Liuium
lib.ii. Auctores sumꝰ: tutā ibi maiestatē romani nois
fore. Itē primus propugnator: siue defensor aut vin
dex. Idē ibi. Sed vt inuētor legis volero: sic lectoriꝰ
collega eius auctor cū recētior: tū acrior erat. Itē au
ctor cui quis fidē hr̄. Idē ibi. Agitatus deinde cōsi-
liis ex omni pte assentiēdo multis auctoribus trepi-
dauerat. Itē primus denūciator. Idē ibi. Hisdē au-
ctoribus cognitū est ⁊ quos Uolcosq̄ summa vi bel-
lum apparare. Similiter ratificator seu approbator
auctor dr̄. Idē li.iii. Multiq̄ erant qui mollius con-
sultū dicerēt: ꝙ legū ab eis latarū patres auctores fu
issent. Is etiā in quo est vis ptās: ⁊ dignitas nec ab
alio pendet pōt dici auctor a quo auctoritas ē appel-
lata. Unde illud apud Liuiū: Decreuerūt vt cū pplus
regē iussisset id sic ratum eēt si pres auctores fierēt.
Hoc est si auctoritatē suā interponerēt: ⁊ ratū habe-
rent. Et auctores sniæ sunt quorū sententiā seqmur.
Et auctores ppli sunt: in quorū administratione res
eius sunt. Plaut. Etiā si nō interrogatus tutor: siue
auctor fuit: valet auctoritas eius cū se probere dicit
id qđ agitur. l.auctorē fieri. Pompo. Et si pluribus
datis tutoribus vnius auctoritas sufficiat: tametsi
tutor auctoretur. Unde apud apostolū. Quanto tem
pore hęres paruulus est nihil differt a seruo cū sit do-
minus oim sed sub tutoribus ⁊ auctoribus est vsq̄ ad
prefinitū tp̄us a patre: q̄q̄ sint qui actoribus legant
Huius etiā nois fœ.est auctrix qđ multi negant nec
mirū. Sunt em̄ nonnulli temeritate ⁊ quidē maxima
præditi qui vt scire multū videant̄: qđ ignorant præ-
cipiunt: immo qđ deterius est doctrinā corripiūt pu
tantes se magni aliquid egisse si aliorū scripta q̄ nō in
telligunt perperā deprompta fuisse autumēt: ex quo-
rum numero sunt neoterici quidā ad nihil aliud q̄ ad
latratū geniti: qui in cœlo os suū ponentes arguunt
Augustinū ꝙ inscite locutus sit quippe qui scripse-
rit. Auctrix peccati. Eua: auctrix meriti Maria: cuꝫ
(vti aiunt) auctor dicere debuerit: quoniā generis cō
munis sit: vt tam ad fœminas q̄ ad mares pertineat:
Sed hęc ratio quantā vim habeat: vel mediocriter
litteris imbuti nō ignorant. Cur aūt tantū tibi arro
gas: vt virū doctissimū ⁊ in omni doctrinę genere sci
entissimū taxare audeas? Cuius nō fuisses dignꝰ cor
rigiam calciamenti soluere: te quisquis es qui Augu
stinum sugillare censuisti moneo vt abstineas ab istac
censoria virga ne dū alienā imperitiā insimulas te lit
terarū ignarū ostendas. Et tuā inscitiā celatā habe
nec contra mundi lumina quicq̄ efficias qđ tibi dede
cori ignominięq̄ futurū sit. Est equidē auctor cōmu-
ne nomē: verū nō obstat quin auctrix etiā fœ.genere
recte dicat̄ quādo alia quoq̄ eius inueniri liceat. Nā
hospes cōmuni gn̄e inflectit̄ cū tamē hospitā dicamꝰ
Leno scd̄m Pris.gnis ꝯmunis: q̄uis ⁊ lena fœ.legat̄
qualia sunt alia multa q̄ breuitatis causa omitto. Nō
fuit ergo culpandus Augustinus: qui latinissimus
semp fuit in eo maxime qđ eloquētissimi alii vsurpa-
runt. Nā Hier.sermone: quē de beata Uirgine ędidit
sic inquit. Huius sacrę virginis partus nō solū restau
rauit dirupta: sed dona cōtulit sempiterna. Et ideo
pręconiis veneremur salutis auctricē quæ dn̄ū aucto-
rem suū concepit: ex cœlo nobis redemptorē ostēdit
in sęculo. Sed nolo exemplis gręcorū grauitateq̄ re-
fellere: sed ista monstrositas grammatistarū emana-
uit ob inopiam litterarū: ⁊ rerum altiorū. Ideo in la-
na caprina dimicant.
¶ Auctoritas qn̄q̄ accipit̄ pro sententia imitatione
digna. Quādoq̄ pro potestate. Liui.lib.ii. Nec ante
monerūt de sentētia consulē: q̄ tribuni se in auctori-
tate patrū futuros esse polliciti sunt. Qn̄q̄ pro æsti-
matione. Ci.lib.i.phil. A vobis peto vt si sequi minꝰ
adebitis orationē meā atq̄ auctoritatē meam: beni-
gne me tn̄ vt fecistis audiatis. Qn̄q̄ pro nois digni-
tate. Idem in eodē lib.iii. Nunc primū ita ꝯuenimus
vt illius de beneficio possemus quę sentiremus libere
dicere tribuenda est auctoritas vt remp.nō modo a
se susceptam sed etiam a nobis commendatam pos-
sit defendere.

¶ Auctoramentũ sumit̃ pro obligatiõe nexuq; ac veluti stipẽdio preciocq; eius qui sit auctorat⁹.i.obligatus. Ci.li.i.offi. mercedẽ ait eẽ auctoramentũ seruitutis. Ubi auctoramentũ capit̃ ꝑ illa obligatiõe q̃ mercenari⁹ accepta mercede cogit̃ seruire. T. Liuio auctorat⁹ proditor dictus q̃si obligat⁹ ⁊ deuinct⁹. Manlius lib. v. astronomicon. ministros ꝑpetuo quasi epitheto auctoratos vocat tanq̃ ꝑpetuos mercenarios obligatosq; dñis a q̃bus mercede cõparant̃. Sic eñ ait. Atq; auctoratos i tertia iura ministros. Sic Seruius dixit solos parẽtes habere ptãtem auctorandi.

¶ Audeo es. ausi vel ausus sum. Oui. lib. vi. met. Et nihil est qd nõ inoptino captus amore. Ausit nec capiunt inclusas pectora flãmas. Est aũt audere fidentez esse. Plau. Uix domo egredi audet. Aliqñ temere presumere. Ver. Nec ꝑmia q̃ me ferro ausi tẽtare ferũt.

¶ Audax mõ fidẽs dr. Ver. Quiq; pedũ cursu valet ⁊ qui viribus audax. Mõ temerari⁹. Plau. Pergin audax hoc facinus ꝑsequi? Hinc audacia ꝑ fiducia ⁊ ꝑ temeritate. Ci. Nec vires eis: nec audacia nec tela defuere. Sal. Audacia pro muro habetur.

¶ Audaciter ⁊ audacter per syncopã. Ci. pro Roscio Multa scelerate mlta audaciter: mlta iprobe fecisti.

¶ Audaculus. diminutiuũ. Gel. Aderat reprehẽsor audaculus verborum.

¶ Ausio. Ausus ⁊ ausuz. ꝑ temere presumpto accipiũtur. Maro. Hoc tibi ꝑ meritis ⁊ talib⁹ imꝑcor ausis.

¶ Ausim is. it. ponit̃ ꝑ subiũctiuo. Audeã eas. eat.

¶ Audio is. iui. itũ. ꝓprie sigt auribus accipio. απο της αυδης .i. a voce cuius ꝓpriũ est: vt audiat̃ Verg. Audiendi vocabulũ etiã ad ea transtulit: q̃ auribus et sensu carent: ⁊ frustra retinacula tendẽs fert̃ equis auriga neq; audit currus habenas. aliqñ audire ẽ intelligere: aduertere. Ver. Progeniẽ sed eñ troiano a sanguine duci audierat. Iuxta has duas significationes scriptũ est. Qui hz aures audiendi audiat: qr vt Hier. inquit. Ubicũq; hec duo iuncta ponunt̃ nõ ad simplicẽ tm̃ verbo⁊ sonũ: sed ad recõditã quoq; dictorũ intelligentiã ꝑtinere intelligendũ est. Interdũ audire ẽ audita petẽti cõcedere. Ver. Audiit ⁊ genitor cœli de pte sinistra Intonuit leuũ. Interdũ credere accedere. Cic. in Tus. Nec Homerũ audio qui Ganymedẽ a diis raptũ ait. Interdũ vt ꝑcipiẽti paret̃. Et hoc tã cũ actõ q̃ cũ dtõ. Ci. Audies te. i. ausculta bis tibi. Nã audire ꝑcepta alicuius dicimus cum eis paremus. Cũ dtõ. Idẽ. Et audiẽs esset huic ordini .i. obediẽs. Inuenit̃ ⁊ audio cũ aduerbio bene qd significat bñdicor: laudor. Ter. Bñdictis si certasset: audisset bene. Huius verbi cõposita sunt Exaudio: Inaudio: bene vel ꝑfecte audio. Plau. Inaudisso inquit id est valde. Ci. Panse ꝑ simplici. Quorũ erupit illa vox de q̃ ego ex te primũ inaudierã. Inaudit⁹ tñ pro nõ auditus dr: vt res inaudita. Ci. Rem certe nouã ⁊ ante hunc diẽ inauditã. Et inauditũ q̃nq; dicit̃ quod nõ audit. Var. Animaliũ aliud alio sensu caret. Quedam eñ a natura gignunt̃ aut inodora aut inaudita. Obedio veteres obaudio dixerũt subaudio: qd modo parũ audio significat modo intelligo.

¶ Auditus us. modo sensum audiendi significat: vt quinq; sunt sensus: visus: audit⁹: gustus: odorat⁹: et tactus. modo id quod auditum est. Plyni. Ego ex auditu loquebar.

¶ Auditio ipse audiendi act⁹: q̃ et audiẽtia dr. Plau Exurge preco fac populo audientiam. Hoc est fac vt populus audiat.

¶ Auditoriũ. locus vbi audit̃ preceptor aut orans vl ipsa auditorũ turba.

¶ Aueo es. verbũ defectiuũ significat cõcupisco. Ci. lib. i. offi. Itaq; cũ sumus negociis: curisq; vacui tũ auemus aliq́d audire ⁊ discere. Auere etiã a nimia cupiditate pro gaudere ponit̃. Unde salutantes quoq; Aue dicim⁹. id est gaude ⁊ letare.

¶ Aueho his. abduco: siue inde alio veho. Sueto. in Cesa. Stipendiariũ quoq; pronũciatũ ⁊ abstrahẽtib⁹ statim eripuit occultauitq; apd se diu ⁊ mox ex prefectura ꝓficiscẽs in hispaniã inter ossam prosequentiũ facesq; lictorũ lectica sua auexit.

¶ Auellana ab auella oppido campanie vbi abũdat: et alio noĩe corylus seu etiã nux pontica q; in asiã greciamq; primo e ponto venit. Eadẽ ⁊ prenestina dicit̃ q; prenestini his abũdent.

¶ Auena dicta est q; ad fructũ nõ veniat. Est eñ frumenti vitiũ qd sole maxime cœliq; humore accidit: aliqñ etiã seminis imbecillitate: cũ diuti⁹ terra retentũ est priusq̃ erumpat vel si cariosum fuit cũ sereret̃: Uel dicit̃ auena a crescẽdi auiditate. Ponit̃ interdũ auena pro stipula seu calamo: aut pro stilo charactereq; poetico. Verg. Syluestrã tenui musam meditaris auena. Ab auena fit auenace⁹ a. um. Ply. lib. xxx. Uel cũ farina hordeacea vel auenacea.

¶ Auentin⁹ pe. pro. mons rome vel ab auib⁹ q; se a tyberi ferrẽt aues: vel ab auẽtino rege q̃ ibi extinct⁹ ac sepult⁹ fuit. Uel ab aduẽtu hoim: q; cõmune latinorũ ibi diane templũ esset cõstitutũ: eoq; olim paludib⁹ ex vrbe ratib⁹ aduehebant̃.

¶ Auernus gñis mas. in ꝑsali auerna orũ. lac⁹ campanie ꝓpe baias quẽ locũ plutoni dicatũ opinabantur. Hinc ad inferos introit⁹ patere credebat̃: dict⁹ quasi αορνος sine aue. Hoc est auib⁹ inaccessus. οτι ασετεει και ορνεο μνορνισ ορνιθοσ ενεκα πριγεοσ Δριμεοσ. Lucret. lib. vi. Principio q; auerna vocant nõ nomen id ab re Impositum est qr sunt auibus contraria cũctis. Stra. lib. vi. Contigu⁹ baiis lucrin⁹ adest sinus intra quem auern⁹ est.

¶ Auerni ꝑpli fuerũt gallie aq̄tanie qui frequẽter cõtra roma. bella gesserũt. Nã. cc. millib⁹ bellatorũ primo deinde duplicatis aduersus Cesarẽ cũ Vergẽto rege preliũ commiserũt.

¶ Auerto is. alio verto amoueo. Vergili. Nec posse Italia teucrorũ auertere regẽ. Et cũ dicim⁹ auerte oclos aut mentẽ: significat aliũde remoueo. Aduerto vero oclos .i. aliquo conuerto. Sũt eñ cõtraria auerto ⁊ conuerto. Inde auersus ⁊ aduersus. Hinc auerso sas. frequentatiuũ.

¶ Auertor teris. deponẽs significat dedignor: qd fit cũ ex aliqua re quã detestamur vultũ auertim⁹. Boetius. Heuheu q̃ surda miseros auertit̃ aure .i. spernit dedignat̃: detestat̃. Ponit̃ ⁊ q̃nq; pro auerto. Col. lib. xii. Somni: ⁊ vini sit abstinentissim⁹ q̃ vterq; sunt inimicissima diligentie. Nã et ebrioso cura officii pariter cũ memoria subtrahit̃: ⁊ somniculosum plurima effugiũt. Quid eñ aut ipse agere: aut cuiq̃ dormiens imperare. Quinetiã sit a venereis amoribus auersus quibus si se dederit nõ aliud quicq̃ possit cogitare: q̃ illud qd diligit. nã vitiis eiusmodi pellectus: nec premiũ iucũdius q̃ fructũ libidinis: nec suppliciũ graui⁹ q̃ frustrationẽ cupiditatis existimat.

¶ Auersor aris. Uide in dictione aduersor.

¶ Auersus terga ostendit. Aduersus oppositus est:
veluti opposito pectore atq; obiecto. Ci. Aduersus ⁊
auersus impudicus es: qđ est ex anteriore ⁊ posterio
re parte muliebria pateris. Rursus q̄ nō visunt ⁊ q̄ la
tent auersa dicim⁹. Que vero patēt ⁊ cōspici tota pos
sunt aduersa. Nec aliter fere Ply. appellat: q̄ greci ꝑ
diametron: hoc est per dimetientē lineā obiecta dicūt
Per translationē auersus dr̄ iratus. Ver. lib. iiii. Ta
lia dicentē iamdudū auersa tuetur. Nā si intueretur
quomodo auersa nisi intelligas iratam?

¶ Auersa Venus dr̄: preposterus coitus qui infand⁹
est: ⁊ execrādus. Iul. Capit. de Clodio albino Mulie
eratius fuit inter primos amatores auerse veneris
semper ignarus ⁊ taliū persecutor.

¶ Aufidus pe. cor. fluuius apulie qui in adriaticū ma
re infundit ab aliq̄bus canna vocatus. Quo noīe vi
cus ei supeminens noīatur celebris Romanoꝝ clade

¶ Auge a latinis dicit aurora: siue splendor.

¶ Augeo es. xi. ctū. accresco seu crescere facio. ampli
fico. Lactā. lib. vi. Et dū voluerūt sanare vitia auxe
runt. Hinc componit adaugeo ⁊ exaugeo q̄ vehemē
tiā significāt. Ter. in heau. Hoc timet ne tua duritia
antiqua illa etiā adaucta siet. Idē sibi cōcurrūt mul
te opiniones q̄ mihi aīm exaugeāt occasio locus: etas
mater: sub cuius īperio est mala. Ab augeo fiunt au
cto as. auctus a. um. auctus us. auctio auctionor au
ctor ⁊ augesco is.

¶ Augesco. auctus magnus vel grossus fio. Sumit
enim passiue. Ply. lib. xi. Augescūt corpa dulcibus at
q; pinguibus ⁊ potu: minuunt siccis ⁊ aridis et siti.
Cic. in Cato. Aqua oriens vna se ostēdit que ⁊ succo
terre ⁊ calore solis augescēs. primo est peracerba gu
statu. deinde maturata dulcescit. Inter augescere et
augere hoc interest ꝙ augescere intrinsecus augmen
tum suū opatur. Augere vero extrinsecus.

¶ Augmento as. idē qđ augeo. Ci. in Lel. Sed viuē
di est finis optim⁹ cū integra mēte cæterisq; sensibus
opus ipse suū q̄ augmētauit natura dissoluit. Hinc co
augmēto. Lact. de ira dei. Sensus: cogitatio: memo
ria: ingeniū: q̄bus seminibus coaugmētari possunt.

¶ Augur gnīs cōis: qđ ⁊ auger eris: scđm Pris. dr̄ ab
auibus gerēdoq; q: per eī. auiū gestus edicitur vl' ab
auiū garritu. Et is est qui aures suas auiū vocibus
accōmodās futura ꝓnunciat. Hinc auguriū: qđ ⁊ au
gur ⁊ augurū dr̄ pro ipsa diuinatione quasi auigeriū
dictū vel auigariū. Erant aūt tria diuinationis gnā
in auib⁹. Nā alie volatu: alie cantu futura ꝑdicebāt.
Et ille quidē ꝑpetes iste oscine dicebant. Erat ⁊ ter
tium genus ex illarū gustatu cū pullis gallinaceis e
cauea deprōptis esca porrigebat vt tripudiū solisti
mum inde esset perniciesq; portendebat si escā nō ca
perent. Quapropter infœlicē conflictū a numātinis
in Mancinū illatū predixerūt pulli qui escā nō cepe
runt sed ex cauea euolarunt.

¶ Auguror pe co. dep. auguriū facio: diuino. Oui. li.
iii. meta. Iamq; dies aderit quā nō procul auguror es
se. Cōposita sunt inauguror ⁊ exauguror q̄ sunt con
traria. Est eīn inaugurari nō solū in augurū numerū
adscribi ⁊ cooptari: sed etiā in aliud sacerdotiū conse
crari. Ci. de Antonio Cesaris flamine. Quid igr̄ ces
sas: cur nō inaugurare sūme diē vide: q te inauguret

¶ Auguro as. Idem lib. ix. Et si quid veri mens au
gurat opto.

¶ Augurior idem. Hier. in gn̄. Scyphus quē furati
estis ipse ē in q̄ bibit dn̄s meus: ⁊ in q̄ augurari solet.

¶ Augustus locus religiosus sctūs: in quo augura
to quid cōsecrat ab auctu. hoc est incremēto. Vn̄ au
gustū quasi auctū Iouis ope impiū. Ad qđ nomē allu
sit Oui. Augeat impiū nr̄i ducis: augeat ānos. Eges
sippus q̄z lib. v. Augustū apđ romanos nomē impii ē:
q augeat suos: nō ꝙ alienos opprimat. Vel dr̄ Augu
stus ab auiū gestu. i. qui ab auibus significatus ē: vel
ab auiū gustatu: a qui aues paste id ratū fecere. Unde
Augustū tectū dr̄ augurio cōsecratū. Aedes eīn tem
plaq; rite ꝯsecrātes appellarūt augusta. Vn̄ Oui. lib.
primo. fas. vult Augustū fuisse dictū quasi rite a ꝓpo
sacerdotibusq; dicatū. eadēq; ab origine auguria di
cta quasi ea Iuppiter manu sua dare ⁊ augere sit vi
sus. Ait eīn Scta. vocāt augusta p̄res: augusta vocā
tur tēpla sacerdotū rite sacrata manu. Huius ⁊ augu
riū depēdet origine verbi. Et quidcūq; sua Iuppiter
auget ope. Abusiue tn̄ Augustus ꝓ nobili sacro ⁊ ma
iestatis pleno ponit. Ver. lib. Geor. Si qn̄ sedē augu
stam. Vn̄ augusti dicti sūt Ro. imperatores ab Octauio
augusto: qui prim⁹ meruit hoc cognomē. Et august⁹
mensis dictus est qui antea Sextilis vocabat donec
nomē augusti daret ex senatuscon. Nā augustus Ce
sar mense sextili primū cōsulatū init: triūphos in vr
bem intulit. Et ianiculo legiōes deducte secuteq; sūt
eius auspicia. Sed ⁊ egyptus hoc mense in potestatē
populi ro. redacta est: finisq; ciuilibus bellis hoc men
se impositus. Atq; ob has causas: cū hic mensis huic
imperio felicissimus fuerit: placuit senatui: vt hic mē
sis Augustus appellaretur.

¶ Augustale: domus in qua habitat magistratus: q̄
et pretorium dicitur.

¶ Augusta cesarea vrbs supra Iberum sita: Distat a
numantia ad. lxxx. stadia.

¶ Augusta emerita· ciuitas lusitanie q̄ ab emeritis
conditoribus ⁊ augusto nomē sortita est. Nā vt Dio:
refert. Quo tpe cesar August⁹ Cātabris ⁊ asturib⁹
deuictis in Italiā rediret: reliq̄t milites qui supra eta
tem forent atq; cōcessit ipsis vt in lusitania augustā
emeritam conderent.

¶ Auidus. cupidus a nō videndo vt quidā putant ꝙ
propter nimiam cupiditatē nō videat quid agat. De
hoc etiā in dictione auarus.

¶ Auis videt cōposita dictio quasi sine via: q: vola
tus sciri nō pōt. Nā aues vias certas nō habēt: sed ꝑ
auia queq; discurrūt. Vel dr̄ auis ab aduentu eius: q:
inde veniat. Vn̄ quis nō suspicet vel ꝙ singulis ānis
aduenIat. Et ꝓprie auis est q̄ oua parit pennis pre
dita preter vnū vespertilionē qui vtroq; caret. Volu
cris est quecūq; volans: vt vespa.

¶ Auiarius qui curā auiū gerit. Col. lib. ix. de galli
nis. Sic tn̄ vt illustria sint loca q̄ cōmodius hītet aui
arius qui subinde debz speculari: aut incubātis aut ꝑtu

¶ Auiariū locus syluester sine via. (rientis fet⁹.
Ser. Auiarius secreta nemora q̄ aues frequentant.
Ver. li. ii. Geo. Sāguineis iuculta rubēt auiaria bac
cis. Itē auiaria dn̄r loca vbi pēnata nutriuntur: vel
claudunt: vel custodiunt: vel quo se aues recipiūt et
columbi ⁊ passeres: sicut apiaria quo apes: grece orni
thones vocant. Col. lib. xix. Que nos similiter appel
lamus apū cubilia apiaria: vel nantiū volucrū q̄ sta
gnis piscinisq; letant auiaria: vel etiā pecudū sylue
striū que nemoribus clausis custodiunt viuaria. Hoc
modo auiariū ⁊ auiarius ab auibus sunt.

¶ Auicula dimi. parua auis. Gel. li. xi. auicula ē parua. nomē est Cassita: nidulaturq; in segetibus. Item auicula dimi. est ab auia. Cic. p. L. Flacco. Nūc deniq; matercule sue festinus fili⁹ auicule minime suspiciose purgat se per epistolam.

¶ Auilla quasi ouilla agnus recentis partus.

¶ Auius a. um. qđ est sine via. Virg. li. ii. geor. Auia tum resonant auibus virgulta canoris. Sal in Jug. Ipse cum delectis militibus metellū sequit᷑ nocturnis ⁊ auijs itineribus ignoratus repente Romanos pallantes aggreditur.

¶ Auus ab euo nominatus est: qꝛ patre antiquior sit Vel a greco αυος resonans: qꝛ αυω sicco: clamo: strepo. est em̄ querula illa ætas ab a priuatiua υω pluo vl' dicitur auus ꝙ ad patrem sit additus: Et est patris vel matris pater: a quo proauus aui paterni vel materni pater: ꝙ sit ꝓpe auū. Inde abauus: proaui paterni vel materni pater: ꝙ sit iam procul ab auo. Deniq; atauus: ⁊ tritauus: quasi tetrauus: quia quart⁹ sit ab auo vel quasi tertius pater. Est em̄ atauus siue tritau⁹ abaui vel abauie pf. post tritauū maiores dr̄it

¶ Auia patris vel matris mater: a qua proauia ab auia ⁊ tritauia.

¶ Auitus a. um. pe. ꝓ. ab auo siue ab auia fit: ⁊ significat qđ ad auū siue ad maiores ptinet. Cicer. in Ver. acti. ij. Nulla res cuiusq; tam patria atq; auita fuit q̄ nō ab eo impio istius abiudicaret᷑. Liui. Interuenit deīn his cogitationib⁹ auitū malū regni cupido.

¶ Auunculus nō est dim: qꝛ nō recte format᷑: sꝫ ē matris mee frater: sic dictus ꝙ eque terti⁹ a me vt auus est: sed nō eiusdē iuris. Ideoq; vocabuli facta diminutio est: ꝑinde ac minor auus. Vel dr̄ auunculus: ꝙ auūcul⁹ ꝙ aui locū teneat ⁊ ꝓximitate tueat᷑ sororis filios quēadmodū frater prīs a pr̄e patruus appellat᷑ ꝙ sit quasi alter pater. Vn̄ ⁊ ipsi fratrū ac sororꝝ filij nepotes ex fratre: ⁊ nepotes ex sorore dicūtur. Auūcul⁹ maior ē auie mr̄ie frater. Pers. Maior auūculus exit

¶ Aula a nostris pars domus q̄ vulgo sala seu atriuꝫ dicit᷑ αυλη em̄ latine atriū dicit᷑. Antiqui aulas ollas dicebant. i. vasa figulina quib⁹ cibaria coquūt᷑. Plau. in Amph. Optimo iure infringat᷑ aula cineris in caput. Huius dimi. est aulula: a quo Plautina fabula aulularia vocitata est: hoc est parua olla in qua repositus erat thesaurus. Fit etiā aliud dimin. qđ ē auxilla. Est ⁊ aula principis domus q̄ ⁊ regia dicit᷑. Sene. Notissima vox est eius q̄ in cultu regū cōsenuerat: cū quidā illū interrogaret: quo mō rarissimā rē in aula consecutus esset senectutē? Iniurias inquit accipiē do ⁊ gratias sepe agendo.

¶ Aulęum cū æ. diph. velamen est picturis intextum ab aula dictū: ꝙ primū in aula Attali regis asie inuētū sit. Ambr. lib. Hexa. Aulęa genus cortinarū regalium. Hec alio noīe dicuntur peripetasma: ⁊ pistromata ornamenta: quib⁹ parietes obtendunt᷑: que in aliquo apparatu solent adhiberi. Sunt etiam aulęa vestimenta, ⁊ quasi militaria paludamenta. Virgi. Purpurea intexti tollant aulęa Britanni.

¶ Aulis idis. vel aulis reguncula est vt ait Strabo Bœotiæ petrosa ex re sortita nomen. Nam significat tentorium vel locū quo quis castra metatus est. Est ⁊ ciuitas eiusdē noīs cū portu capace paucarū nauiuꝫ vbi cum venere oēs græci cōiurarunt sub agamēnone excidium troianum. De hac Ouid. libr. xij. meta. Bœotiaq; tellus aulide piscosa puppes tenuisset ituras. Est autem αυλις ή κοιτη αυλισι δος πολισ βοιωτιας. hec Suidas. Homerus autē Χθιζα τε και πρωιζ οτες αυλιδα νηες αχαιων ηγερεθοντο κακα πριαμω και τρωσι φερουσαι ημεις δ αμφι περι κρηνην ιερους κατα βωμους ερδομεν Et subdit καλη υπο πλατανισω οθεν ρεεν αγλαον υδωρ ενθ εφανη μεγα σημα δρακων: Et subdit ενθα δε σαν στρουθοιο νεοσσοι νηπια τεκνα οζω επ ακροτατω πεταλοις υποπεπτηωτες.

¶ Aulicocia exta quæ in aulis. i. ollis coquebantur. hoc est elixa.

¶ Auxillā ollā paruulā dicebant: vt inquit Festus.

¶ Aulon mons calabrie ꝯtra tarētinā regionē ferax boni vini. Mar. Nobilis ⁊ lanis ⁊ baccho fertilis aulon. In eo est ⁊ oppidū eiusdē nominis. Est et nomen duarum vrbiū: quarꝫ vna est in macedonia: alia in Cilicia. Preterea aulon vt scribit Hier. cānule aut chordule que in organo resonāt: aule tibia ⁊ calam⁹ tibialis: auleticus dicit᷑ vtpote tibijs vtilior. Ille vero q̄ ꝑ fistulis est accōmodatus syringia appellatur sicut scribit Ply. lib. xvi. Dicitur ⁊ his aulos auli ꝓ tibia. Inde chordules tibicen.

¶ Auoco as. pe. cor. alio voco: per trāslationē vero ꝓ abstraho siue disiūgo sumitur. Lact. li. i. Et ad studia pacis a rebus bellicis auocauit.

¶ Auolo as. p. cor. alio volo: siue alio subito discedo Hier. in Leui. Dimittet passerem viuū vt in agrum auolet. Aug. lib. vi. Con. ꝑ translationem. Etsi quid arrisisset prosperum apprehend. re tędebat quia pene priusq; teneretur auolabat.

¶ Aura ventorum vis: licet a vento distinguatur vt in naturalibus questionibus. Sene. docet: ꝙ aura sit lenior: ventus vehementior. Virg. li. iiij. geor. At illi Dulcis ꝯpositis spirabat crinibus aura. Interdum aura ponit᷑ ꝓ splendore. Idem in. vi. Discolor vnde auri per ramos aura refulsit. Unde aurū secundū aliquos dictū est a splēdore qui in metallo est. Interdū ꝓ afflatu ⁊ fauore: qꝛ cū flat in estate videtur æstuantibus fauere. Idē ibidem. Iam quoq; nunc nimium gaudens popularibus auris. Unde auratꝗ dicūtur fautores. Interdū ꝓ facilitate qua in amorem trahūtur aliqui. Hora. li. car. Tua ne tardet aura maritos Fit aūt vt quidā sine greco volūt aura ab aere ꝙ motus aer ⁊ splendorē faciat ⁊ ventum: imo grecū ē: Suidas αυρα ητοι πνοη: ⁊ in dictione Ληγαιος: qꝛ iste dabat iuramenta ferre ventis.

¶ Aurora ꝓpriū nomen est: potest tamen ⁊ ꝓ die accipi: ⁊ tūc appellatiuū est ab aura deriuatuꝫ. Proprie em̄ aurora est ipse solis ascensus. i. prima pars diei in qua solet pulsu solis aer cōmotus auram facere. Alij auroram splendorem solis existimant. Auroram etiā diluculū nūcupauere ꝙ tū dies lucessere inciperet.

¶ Aurum dictum est ꝙ p̄cipue custodiat᷑. græce enīꝫ ωρειν custodire dicit᷑. Unde thesaurus dictus est. nā θησω ponam ορω custodio. Hippocrates ab inuentoris nomine dictum putat quem vocitatum ait αυριων. Quidā a similitudine auroræ coloris nomē traxisse existimāt. Nōnulli ab auertendo: quia hominuꝫ mentes auertat. Virg. Quid nō mortalia pectora cogis Auri sacra fames? Alij a sabinis translatū dicūt Quod illi ausum dicebant s. in r. postea mutata: vel potius ab αυρος dicitur diues ⁊ abundās. Sumit᷑q; aurū pro ipsa materia. Quādoq; pro pecunia. s. ꝓ aureis nūmis. Quādoq; pro ornamēto muliebri. Plau.

in mus. Agedū cōtempla aurū ⁊ palā satin hæc decēt scapha. Teren. in Eunu. Interea aurum sibi clā mulier demit dat mihi vt auferam.

¶ Aureus substantiuuz accipitur pro ipsa pecunia. Plyn. In mane tabulę prętium accepit aureos mensura non numero.

¶ Aureus a. um. qđ totū ex auro est: auratus a. um. qđ in superficie habet aurū. Naz multi fiunt anuli aurati: qui tamen aurei nō sunt. Abusiue tamē dicitur domus aurea: ⁊ porta aurea: cuz aurata dici debeat: vt eques auratus. Et auratꝰ. ꝓ aureo. Sue. in Ner. Piscatꝰ ē rete aurato purpura: coccoq; funibꝰ nexis

¶ Auro as aurū suppono. a quo deauro ⁊ inauro. Vñ auratū deauratum ⁊ inauratum.

¶ Auriferum qđ fert auruz. Unde aurifera flumina dicūtur. Tagus in hispania. padus in italia. hebrus in thracia. Pactolus in asia. ganges in india.

¶ Aurarij qui aurum imponunt ⁊ inaurant. Et aurarij fautores qui fauoribus splendidos. i. claros faciunt ab aura.

¶ Auraria fodina vbi foditur aurum.

¶ Aurifex faber aurarius qui auri laborādi artifex est. Ply. Velut aurificū arte alterius inter folia candicantibus margaritis. Hinc aurificina ꝓ aurificis taberna.

¶ Auricomus: pen. cor. qui aureos crines seu aureā comam habet.

¶ Auramentū cum auro dicitur. Ply. lib. xxxiij. Hispania strigiles vocat auri paruulas massas qđ super oia solum in massa auramento capitur cum cętera in metallis reperta igni perficiantur.

¶ Aurichalcum ex auro ⁊ ære dictum est χαλκοσ enī es dicitur: quasi sit æs aureū: habet enī colorē auri. Siue ꝓpter cognationem quę est inter au. ⁊ o. Nam dicimus plostrum ⁊ plaustrū. Cotes ⁊ cautes: sicut e cōtrario: dixerūt ausculū ꝓ osculū. Hier. in apoc. Et pedes eius similes aurichalco. Hoc ptiosius oībus metallis fuit: q; ⁊ splendorē auri ⁊ ęris duritiaz possideret. Dicit̄ ⁊ orichalcū: q2 in locis montosis inuenit̄ ορος enī latine mons dr̄. Plau. in Mi. Ego istos mores orichalco comparem. Sta. lib. x. the. Emicat effigies ⁊ sparsa orichalca renident.

¶ Auripigmentū in syria foditur ad pictorum vsum in summa tellure auri colore sed fragili lapidum specularium modo.

¶ Aurigo pe. pro. morbus qui ⁊ regius: a colore auri quē bilis per totū corpus diffusa repræsentat. Hinc auriginosus dicitur qui eo morbo laborat.

¶ Auriga pe. pro. ⁊ generis cō. scđm Pris. qui vel q̄ currū regit: sic dictus q; splendorē sibi agat auris: q̄si fauoribus populi. i. clamoribus. Quandoq; generę fœ. ponitur pro ipso curru.

¶ Aurigor aris moderor rego.

¶ Aurata piscis ab auri colore nomē accepit: cuius amator Sergius orata cognominatus est: vt refert. Macro. Nam arata prius dictus quasi aurata ab oro qđ vulgo pro auro dicūt. Mar. Non ois pretiū laudē q; aurata meretur.

¶ Aurelia familia apud Rom. ex sabinis oriūda: a sole dici credit̄ cui peculiariter Romæ sacra faciebat. antiquitus dicti auselij: vt Valesij: Papisij: ꝓ aurelij Valerij: papirij. Fuit ⁊ nomē ꝓpriū matris Cęsaris.

¶ Auras fluuius ab hemo in istrū defluens.

¶ Aures ab hauriendis vocibꝰ dictę sunt: detracta aspiratione. Virgi. Vocēq; his auribꝰ hausi. Aut q2 greci vocem ipsam αυδην vocant ab auditu ꝑ mutationem litterę aures velut audes. Et taz cartilagines q̄ foramina auriū dicūtur aures. Lucr. li. vi. Triste supercilium furiosus vultus ⁊ acer Sollicitæ porro: plenęq; sonoribus aures. Et tā de aiantibꝰ q̄ de eis q̄ carēt aia recte dicunt̄. Vir. in geor. Binę aures duplici aptant̄ dentalia dorso. Hinc inauris ⁊ auritus.

¶ Auricula nō est parua auris licz recte format̄: sed est exterior ps auris: vel ps infima q̄ mollis est. Hier. in exo. Et pones sup extremū auriculę dextræ aaron. Idē ꝯtra Iouī. Si digitū amputes: si summitatē auriculę est idē dolor: sed nō tm̄ damnū: nec tanta cū dolore deformitas: q̄ta si oculos eruas.

¶ Auritus a. um. pe. pro. quod magnas habet aures Virg. Auritosq; sequi lepores. Et auritus dicitur q̄ bene audit. Hora. libr. car. Doctus auritas fidibus canoris ducere quercus.

¶ Auricularius secretariꝰ: ꝯsiliariꝰ. Hiero. li. ij. Re. Fecitq; eū sibi Dauid auriculariū a secreto.

¶ Auricularius a. um. qđ ad aures pertinet. Unde auricularium specillum dicimus. Similiter auricularis ⁊ hoc auriculare: vt Verminatio auricularis cū putride aures vermibus scatent.

¶ Auriscalpiū instrumentū quo aures purgant̄.

¶ Aureę sunt freni qui circa aures equoꝝ religātur immo pars habenæ quę circa aures ponitur.

¶ Aurunci barbę caprarū. Unde ⁊ pro barbatis hominibus poni solent.

¶ Aurunca vrbs quam condidit Auson. Vlyssis ⁊ calypsoos filius siue Circe.

¶ Ausonia olim pars Italiæ dicebat̄. in qua fuit Beneuentuz. Tarracina: ab Ausone Vlyssis ⁊ Calypsoos filio. Nunc aūt pro tota italia ponit̄. q̄ a pēnino finit̄. Inde ausonius a. um. ⁊ Auson: pro est q̄ est ex ausonia: ausoniū mare pars Ionij ē: brutiā alluit a Tarentino incipit: tñ cur dicat̄ aliter scribit Sudas. αυσονιων ιταλων και αυσονεσ οι βασιλεισ παρα το αυσω το τολμω οι παντα επι τολμοντεσ τω πρωσαγματικαι αυσονιοσ ποντοσ ητοι σικελικοσ απο αυσονοσ του οδυσσεωσ και καλυψουσ υιου εκ εβασιλευσ αυτοσ.

¶ Ausculto as. cū actō significat audio. Plau. Tum illū sumusse loquentez auscultabax: cū pro obedio. Teren. in An. Pamphilū ne adiutē: aut auscultem seni censet. Itē auspicio cerno. Afra. Ludos hinc auscultaui procul. Auscultare aūt veteres ꝓ osculari dicebant. Plau. Et inter se auscultant: ⁊ columbatim os cū ore conserunt. Et tunc ab osculo hoc est ore deducitur: quod ausculum dicebant.

¶ Auspiciū quasi auis speciū: ab auium spectione dicitur sicut auguriū quasi auiū garriū: ab auium garritu ⁊ voce ⁊ garriendo. Auspiciū ab auiū volatu fit. Duo sunt auspiciorum genera. Unum ad oculos: alterum ad aures pertinēs. Ad oculos volatus: ad aures vox auium. Thiresias thebanꝰ primus auspicia auiū inuenit. Unde etiā in dictione augur. Virg. pro potestate posuit Cōmunem hunc ergo populū paribusq; regamus Auspicijs. Ab eo qđ præcedit ad id quod sequitur q; iisdem auspicijs creati consules parem habent potestatem: Auspicium antiqui curiosissime obseruabant: adeo vt nihil publice sine auspicijs nec domi nec militię geretur. Unde auspicium capitur quādoq; pro ductu ⁊ fortuna: quia dux belli au

teq́ iret in expeditionē auspicia capere solebat. Qñ q́ capitur pro presagio.

¶ Auspices qui auspicio p̄sunt: quos idem esse quod augures. Ci. his verbis declarat. Quid de augurijs loquar: tue partes sunt. Tuuz inquit auspiciorū patrocinium esse debet. Quãobrem hi augures auspices q́ dicebantur: ⁊ auspices qui p̄positi sunt celebrãdis cõnubijs ex parte viri. Nã ex parte vxoris p̄nuba dr̄ q̄ auspitiū p̄ nuptijs capere solebant. Aliquãdo auspex capit̄ pro eo qui dux militie est. Hora. Nil desperandum teucro duce ⁊ auspice teucro.

¶ Auspicor: auspiciū capio: vel incipio tã in bonū q̄ in malū p̄pterea q̄ nihil veteres rei magne ordiebantur nisi auspicato. Sue. in aug. Militiã inauspicantibus nõ tribunatū modo legionū sed etiã prefecturas alarum dedit. i. militiã incipientibus ⁊ felici auspicio incohantibus. Ply. li. vij. At hõ infeliciter natus iacet manibusq́ pedibusq́ deuinctis: aial ceteris imperaturum a supplicijs vitaz auspicat̄. Col. lib. xij. Possit ab Idibus Ianuarijs auspicari culturarū officia. In auspicatus nõ auspicatus vsitatū est veteribus sic dicere: si quid aliquãdo aliter euenisset q̄ vellent auspicatam rem dicimus que auspicijs probata est.

¶ Auspicato aduerbiū. Terē. Haud auspicato huc me appuli. i. non feliciter. Quint. Itaq́ illos. Home. sicut apud nos. Virg. auspicatissimū dederit exordiū. i. felicissimum.

¶ Auster ventus meridionalis ab hauriendis aquis dictus licet quãdoq́ nõ aspiret̄ in principio. Nam nebulosus atq́ humectus est: qui etiã notus grece eadē ratione appellatur: quoniã νοτισ latine humor dicitur. Ponitur tamen quãdoq́ p̄ alijs ventis. ab auster fiūt duo adiectiua. Australe ⁊ austrinuz. Sed hec non absurde per h. scribi videntur.

¶ Austerus a. um. pe. p. greca dictio que apud nos significat acre asperū ⁊ imite. Hora. in ser. Molliter austerum studio fallente laborem. grece αυστηροσ.

¶ Austro as: significat humecto. Plau. Austrati ad ignem sedent.

¶ Austrum radius rote. Lucreti. Ut fluuius versare rotas atq́ austra.

¶ Ausugani populi sunt inter Feltriam ⁊ Tridentū ab ausugo oppido dicti. Nūc vallis sugana vulgo appellari solet.

¶ Aut cõiunctio separatiua: vt Aut onera accipiūt veniūt aut agmine facto. Aliquando dubitatiua: vt aut librum volo aut pretiū. Si semel subijciat̄ diminutiua est: vt aut age diuersas. Quod em̄ grauissimum erat: Iuno optauit. Aliquando coniunctiua: vt Aut dauni tu magne pater diuū miserere.

¶ Automedon pe. cor. nomen auriga achillis.

¶ Autolecythus pe. cor. mendicus scurra. grecū est αυτολκκυθοσ sed λκκυθοσ est vt vrceolus olei αυτοσ ipse: qm̄ nec aliud possident ait Sudas. Ideo Iuue. de codro vrceoli sex: ⁊ subdit: και γαρ εικον θεν ταισ λκκυθοισ αργυρια. et alia multa.

¶ Autographum dicim⁹ p̄pria ipsius manu scriptū Greci αυτον ipsuz dicūt: γραφω scribo. Vñ autographa epistola apud Sue. in Aug. ipsius manu scripta significatur. Antigrapha vero rescripta.

¶ Autocineton pe. prod. Grece αυτοκινητον. seipsuz mouens ⁊ nõ ab alio mouetur.

¶ Automata sunt instrumenta arte mechanica ita subtiliter fabricata vt sua sponte: nullaq́ apparente causa moueant̄: qualia sunt horologia machineq́ versatiles. ¶ Automaton em̄ interp̄tatur vltroneū ⁊ sue spontis. Scribit Victru. hydraulicas machinas ⁊ aquarū expressiones automatas a Ctesibio primo repertas fuisse: vbi automata appellat mechanica instrumenta que per semetipsa moueant̄. Mors naturalis ⁊ fatalis dicitur a Demosthene αυτοματοσ: quasi sue spontis ⁊ nulla extrinsecus vi coacta Demetrius moscus Laconicus. λεγεται οτι μαιομαι το εσσυμαι τι ποιειν.

¶ Autonomus pe. cor. q̄ viuit suis legib⁹.

¶ Autonomia libertas viuendi suis legibus. παρα τονομω νομοσ.

¶ Auturgus artifex p̄ seip̄m faciēs.

¶ Auturgia manualis op̄atio: ab αυτοσ και εργαζομαι.

¶ Autopyrus fermentū dr̄: q̄ ⁊ zymitis.

¶ Autumo as. pe. cor. existimo: cēs o: affirmo. Plau. Nisi hoc ita factū est peride vt factū esse autumo nõ causam dico eum quin simules probri.

¶ Autūnus dici putat̄ q̄ tunc maxime augeant̄ hominū opes coactis agrorū fructibus. Hinc autūnale adiectiuū: vt tēpus autūnale: ⁊ ideo per c. scribendū est cū ab auctus a. um. dicatur.

¶ Auxiliū ab augeo: qm̄ augebant numerū ij q̄ accedebãt alienigene. Proprie em̄ dr̄ sociorū cū legiones ex Romanis p̄stent. Inde Vege. li. ij. de re mi. Auxiliares ex diuersis locis veniunt: ⁊ legionibus semper auxilia tanq̄ leuis armatura in legione iungebãtur: vt in his p̄liandi magis adminiculū esset q̄ principale. Inde apud historicos legionarij ⁊ auxiliarij discretim ponuntur.

¶ Auxiliaris ⁊ auxiliarius vtrūq́ dicit̄ p̄ eo q̄ in auxilium alicuius venit. Asinius Pol. Militē nõ mõ legionariū sed ne auxiliariū quidē vllū quoq́ misi.

¶ Auxiliari significat adiuuare: auxilio esse. ⁊ tã accusatiuo q̄ datiuo p̄struit̄: q̄ñq́ etiã genitiuo. Hier. in Esaia. In die salutis auxiliatus sum tui.

¶ Auximū piceni vrbs: a qua auximates populi dicti sunt: vt inquit Strab. Vulgo osmū dicit̄.

A ante X.

¶ Axamenta carmina q̄ a salijs in vniuersos hoies componebantur.

¶ Axinomantia genus magice diuinationis per dolobellas securesq́ quas greci axinas vocant. Unde Ply. lib. xxx. scribit peluibus securibus ac multis alijs modis diuina magos promittere.

¶ Axare antiqui pro nominare posuerunt.

¶ Axis p̄prie significat diametron mundi. Est eniz linea q̄ ab vno mūdi cardine in alterū tēdit. Apul. in Cosmo. Eos polos dicimus a quibus velut a cardinibus axis est ductus diuisor ⁊ discriminator mundi orbē terre in medietate constituēs. Duo sunt autem axes q̄ ⁊ cardines dicūtur q̄ circa eos rotari orbis videatur: ⁊ poli a grecis vocant̄. Nã vt quidaz putant axis ab agendo. i. mouēdo deducitur. Et axit p̄ egerit veteres vsurpauere. Unus australis siue antarcticus: hoc est arctico opposit⁹: q̄ terre obiectu a nobis cerni nõ potest. Aliter septētrionalis siue arcticus siue aractous aut boreus qui nunq̄ occidens semper cõspicit̄. Virg. Hic vertex nobis semp sublimis: at illum sub pedibus styx atra tenet: manesq́ profundi. Hinc pro septemtrionali parte ponitur: q̄ hic polus

dũtaxat nobis notus sit circa quē orbis vertaᷓ. Itē axis dicitur stipes seu lignũ teres circa quē tota currus vertitur. Idē lib. iij. Georg. Post valido nitens sub pondere faginus axis. Hũc greci αξωνα dicunt. Licet quãdoq̧ ꝓ toto curru capiaᷓ: vt apud Iuuen. Dignus aricinos q̃ mēdicaret ad axes. Itē axis dicitur totum cœlũ: vt axē humero torquet. i. cœlũ sustinet. Dicitur ⁊ axis circa quem aliquid agitur hoc est mouetur. Unde axiosi factiosi q̃ vna quid agerent facerentq̧. Et axis fera est in India humili pelle pluribus candidioribusq̧ maculis.

¶ Axilla locus cõcauus subter brachiũ vbi nascunᷓ pili. Inde fit ala vt inquit Cicerõ.

¶ Axungia interior porci pinguedo inueterata: ab axe plaustrorũ vngendo dicta: vt facilius circa eũ rota vertaᷓ. Hęc q̃to vetustior: tãto vtilior ē ⁊ multas vires hr̃e crediᷓ: qm̃ id aial herbarꝫ radicib⁹ vesciᷓ. Ply. Folijs cũ axungia strumas discutit. Diciᷓ ⁊ axugia. Idem libr. xx. Et syluestri ruta cũ axugia veteri illitos ramices sanari produnt.

¶ Axioma pe. pro. a Varrone profatũ ⁊ ꝓloquiũ dr̃ a Cice. lib. i. Tus. ꝓnunciatũ siue ꝓloquiũ. Et est sententia in qua nihil desideraᷓ: vt ãnibal pœnus fuit. Scipio numantiã deleuit. Et oino quicqd ita dr̃ plena et ꝑfecta verborꝫ sentētia: vt id necesse sit aut verũ aut falsum eē: id a dialecticis axioma appellatũ est: alibi Cice. dixit. Fũdamētũ dialecticæ esse axioma: quod ait esse quasi effatũ. Est p̃terea axioma. i. ꝓnunciatũ qđ alij adiunctũ: alij connexum dixere. id tale est. Si plato ambulat plato moueᷓ. Si dies est sol est super terrã. De hoc Mart. capella li. dial. intelligi volens sic ait. Qđ fuerit ex noiatiuo casu nois ⁊ tertia verbi persona cõiunctũ ꝓloquiũ diciᷓ. Ergo miser est. M. Crassus: sed trahant alij ⁊ vsurpent q̃tũ velint hui⁹ dictiũculæ significationē: græce tñ dr̃ αξωμα. i. dignitas ⁊ postulatio αξιοω ꝓbo dignũ facio: peto: dignor rogo: volo: censeo.

¶ Axius fluuius paphlagonũ ꝑ mygdoniã fluens. Ply. lib. iiij. Mox antigone europus axium ãmnē eodē noie ali⁹ ꝑ qđ rhedias fluit.

¶ Axiũ vrbs in Mysia inferiore.

¶ Ax⁹ macedonũ fluui⁹. axos vrbs cherõesi thracię

¶ Axon ionũ fluuius in minore asia: axona flumē in extremis rhenorum.

A ante Z

¶ Azana æthyopię regio q̃ sinũ rubri maris barbaricum appellatum obtinet aqua azanum mare dictum est a Plynio lib. vi.

¶ Azelos p. ꝓ. latie dici p̃t sine amore infelix: sine inuidia: ab a priuatiua ζηλοσ etiãm ĩta alia significat.

¶ Azymus pen. cor. cũ y. apud nos diciᷓ sine fermento: ζυμη em̃ fermentum dicitur.

¶ Azotus pe. pro. vrbs syriæ. Hinc azotius a. uꝫ. vt viri azotij: qui azotum habitant.

De littera B

B Littera muta est. q̃ non in sonuꝫ suũ: sed in sonũ e. lrę finiᷓ. Nã gręci vita noiant. Seritq̧ virtutem ⁊ potestatē mediã inter p. et ph. Quare nos ob litterarũ affinitatē dictiones græcas traducētes nõ nunq̃ p. ⁊ ph. in illã ꝯuertimus: vt cũ apud gręcos πυξοσ scribaᷓ: apud nos buxus. Et qđ illi αμφω nos ambo trãscribimus. At ecõtrario qđ illi cũ b. scribũt nos cũ ph. traducimus: vt θριαμβοσ triũphus. Conuertiᷓ qñq̧ b in v. euphonię vel differētię causa: vt aufero ꝓ abfero. Aufugio ꝓ abfugio. Transit etiã in f vt sufficio: in c. vt occurro. in g. vt suggero. in m. vt summitto. in p. vt nubo nupsi.

B ante A

¶ Babylon pe. cor. nomē principalis vrbis in chaldęa. Et apud nos ꝯfusio vel translatio dr̃ ꝓpter linguarũ cõfusionē eorꝫ qui ædificabant turrim. cui⁹ altitudo quinq̧ milliũ centũ septuaginta quattuor passuũ fuit. Hebręi nãq̧ babel confusionē appellãt. Hęc vrbs adeo nobilis fuit: vt chaldæa tota: ⁊ mesopotamia a se babylonia dicta fuerit. Et pri⁹ quidē dicebatur ciuitas regni Nēbroth: in qua eorꝫ qui ędificauerunt turrim longe diuisę sunt linguę: quorꝫ principem fuisse Nēbroth gygantē Iosephus affirmat. Postea a Nino vel Semiramide instaurata mœnibus ac hortis pensilibus: tēploq̧ ac arce maxime fuit admirabilis. Hęc campi planicie vndiq̧ cõspicua: natura loci lętissima: castrorũ facie mœnibus paribus ꝑ quadrũ disposita murorũ ei⁹ vix credibilis relatu firmitas ⁊ magnitudo. i. latitudine cubitorꝫ. L. altitudine quater tm̃. Ambitus eius quadringentis octogita stadijs circũueniᷓ. Murus coctili latere atq̧ interfuso bitumine ꝯpactus. Quem tã latũ fuisse quidã scribunt: vt quadrigę sibi inuicē occurrentes facile pertransire possent. Unde ⁊ inter septē spectacula orbis numeratur. Fossa extrinsecus late patēs vice amnis circũfluit. A fronte murorum centũ portę ęreę: ⁊ Euphrates in ea fluit. Hęc vrbs cũ aliquãdo defecisset: ⁊ Semiramis c●ca cultũ corporis occupata eēt soluta adhuc altera crinũ parte: ad eã recuperandã cucurrit: nec prius decorē capillorũ redegit in ordineꝫ q̃ vrbē in suã potestatē restitutã vidit. Babylon maxime celebrauit intexere colores diuersos picturę: et nomen imposuit. Babylonica em̃ appellatur. In Babylonis regione est Seleucia ⁊ berillus in ea reperitur. A babylon fiunt babylonius a. um. ⁊ babylonicus a. um. Unde babylonios dicimus qui ex babylone sunt. Et captiuitatem babylonicam.

¶ Bacca per duplex cc. cõtinet ĩtra sui nominis ambitũ fructus diuersorꝫ generũ lauri oliuæ: corni: myrti ⁊ aliorꝫ hm̃oi. Est ⁊ bacca lapis p̃tiosus siue vnio.

¶ Baccatus a. um. quasi baccis hoc est lapillis p̃tiosis ⁊ margaritꝫ ornat⁹. Vir. Colloq̧ monile baccatũ.

¶ Baccula dim. parua bacca. Ply. lib. xxv. Omnes colore buxeo: caulibus paruis. flore purpureo ferũt bacculas paruas vt cappari.

¶ Baccar aris. pe. cor. ge. fœ. herba est radicis odoratæ ad cynnami similitudinem hederæ pene folijs rotundioribus: mollioribusq̧. Ex hac radice fieri solebat vnguentũ qđ baccariũ dicebatur. Valet herba contra fascinationes. Unde Virg. Baccare frontem Cingite ne vati noceat mala lingua futuro.

¶ Bacchar cum h. genus est vasis vinarij: qđ et baccharium dici potest.

¶ Bacchus Iouis ex Semeles filius: putatus ē deus vini: ⁊ pro ip̃o vino poni consueuit. Hic multinomius fuit. Nam Dionysius. deinde liber pater. Postmodum cũ bellasset in India ⁊ multas secum habuis-

set fœminas q̄ bacchę dicebant bacch⁹. Idē Osiris q̄q̄ Priapus. q̄q̄ Bromius: q̄q̄ brotinus dictus fuit ꝛ leneus. Hic orbē fere terrarū paragrauit: multas nationes domuit: Indos debellauit: ꝛ prim⁹ oīm triūphauit vectus indico elephāto vt scribit Diodo. Primus emere ꝛ vendere instituit: ꝛ diadema regum ac triumphū inuenit. Dictus bacchus απο του βακχειρ .i. ebrius sum ꝛ clamo ꝙ in bacchanalib⁹ clamores fierent. Uel vt scribit Diod. a mulieribus quę illū bacchantes .i. furentes sequebantur.

¶ Baccha bacchi sacrificula: quę ꝛ bacchis idis. Et baccha villa quędā circa mæotidem

¶ Bacchius a. uȝ. possessiuū est a baccho siue bacchenus. Colu. Pierij nemoris bacchea voce frementem. Bacchius substantiuū genus pedis est ex trib⁹ syllabis cōstans: quaꝝ prima breuis est: reliquę longę: vt honestas: hoc pedis genere vtebant in carminib⁹ sacrorū bacchi. Cui contrarius est Antibacchius.

¶ Bacchium genus vasis vinarij. quo in sacrificijs bacchi vtebantur.

¶ Bacchanal vel bacchanale: locus in quo bacchi festa celebrabantur.

¶ Bacchanalia q̄ ꝛ Dionysia bacchi festa: in quibus viri ꝑ noctē fœminis ꝛ tenerę ętati turpiter miscebātur per dolū. Unē est illud. Qui curios simulant ꝛ bacchanalia viuunt: hæc a multis græcię vrbibus triennio quoq̄ celebrabant. Sciendū est ꝙ nōīa dierū festorū tantū pluraliter declinant: et genitiuū pluralē tā in orū q̄ in ium termināt: vt bacchanaliorū ꝛ ium.

¶ Bacchari ꝓprie significat bacchanalia celebrare Per translationē vero ponit ꝓ furere: vagari: discurrere. Ueteres eñ quicq̄d vehementius agitaret bacchari dicebant a bacchātibus. Uir. Totaq̄ incēsa ꝑ vrbē Bacchat. Quietiā loca ipsa in quib⁹ esset bacchatū: bacchata vocabāt. Hiero. ad Algasiā bacchari ꝓ seuire posuit: ꝓprio ꝯtra se furore bacchant. Aliquādo etiā bacchatū dicitur baccho dedicatum. Huius verbi cōpositum est Debacchor.

¶ Bacchides pe. cor. nomē ꝓpriū viri: qd̄ apud nos luctus fortis vel vetustas in vomitu dici potest

¶ Bacchiadę dicti fuerunt qui e corintho exules in Siciliam deuenerunt. ꝛ vrbem inter pachynū ꝛ pelorum ædificantes siculi facti sunt.

¶ Bacchilio fluuius q̄ de Uicētinis mōtib⁹ defluit.

¶ Bactra orū. scythię prouincia vltra assyriā a flumine bactro cognominata: Uir. li. ij. geor. Neq̄ bactra neq̄ indi Laudibus italię certent. est ꝛ bactra oppidū regionis ipsius caput sub mōte paropaniso qd̄ antea zariastes dicebat. Eius ꝓuincię populi Bactriani vocati sunt: quoꝝ rex fuit Zoroastes magicę artis inuentor. Huius gētis primus institutor fuit vt Iosephus scribit Geter filius aram. Similiter bactri idem dicuntur. Hieron. Bactri canibus ad hoc ipm nutritis obijciunt senes.

¶ Baculus et baculū vtroq̄ modo dicit. Nam apud grecos bactron neu. ge. dr̄. Oui. li. xv. met. Esse solet baculūq̄ tenēs agreste sinistra. Cui⁹ etiā dimi. ptulit. Cic. li. ij. de fi. bo. Bacillū aliud inflexū ꝛ incuruatum aliud ita natum. A baculus fit bacillus a quo imbecillus a. uȝ. ꝛ imbecillis ꝛ hoc imbecille. Unde imbecillitas pro infirmitate.

¶ Badius equus dicitur cui est phœnicis color.

¶ Bælua immanis fera a vastitate seu a valentia vel a balatu a quocūq̄ sit primā vocalē trahit a principali Quidā a bellū deriuant. Hinc bæluinus a. um. quod est bæluę. vt beluina rabies. Ambro. Cum ipsa habitudo corporis suauis et grata: vt neq̄ beluina vastitas horrori sit: nec gracilitas infirmitati.

¶ Bælutus a. um. pe: pro. quod est bestię simile

¶ Bæluata dicta sunt tapetia a Plauto beluarum figuris picta intextaq̄.

¶ Bænacus pe. ꝓ. lacus Cisalpinę gallię: cuius littori Salundiū brixianū oppidū adiacet. Hunc aūt aureas arenas euoluere ꝛ ex eis nutrire pisces quos indigenæ Carpiones vocant nusq̄ alibi repertos. Ex hoc Mintius fluuius excurrit in paduȝ. De hoc lacu Uir. li. ij. georg. Fluctib⁹ ꝛ fremitu assurgēs benace marino.

¶ Bagous lingua persica spado dr̄. Oui. Quem penes ē dñam seruādi cura bagoe. Sudas aūt noster affert rōnem βαγωας ονομα κυριον ανηρ ευνουχος.

¶ Bahal numero singulari inq̄t Hier. bahalim pluraliter eodē idola noiant ge. mas. Ubicūq̄ eñ in fine hebraici sermonis im syllabā legim⁹ numero plurali est gene. mas. Ubi aūt oth, numero plurali; gen. fœ. Ergo cherubim ꝛ seraphim plurali intelligim⁹ numero genere mas. Interꝑtatur aūt bahalim apud nos ascendētes vel supiores. Cū duodecim ꝯpositores Sudæ scribūt sic βααλ τυριων ην θεος.

¶ Baię arum. ciuitas cāpanię secus campanū mare sita: a Baio Ulyssis socio illic sepulto. In huius agro aquę calidę sūt ꝛ ad voluptatē ꝛ ad varios morbos cōmodę. Syrius. Primores aditur capuę docet ille repentes. Unde ferant nomē baię comitēq̄ dedisse Dulychię puppis stagno sua nōīa mōstrat. Hora. Null⁹ in vrbe locus baijs ꝑlucet amœnis. Hinc fit Baian⁹ a. um. vt sinus baianus qui hinc misseno monte illinc puteolis clauditur.

¶ Bayę cū y. gręca: palmaꝝ folia dnr̄. Hier. Cui lēcis de folijs palmaꝝ quas bayas vocāt ꝯtextuȝ erat.

¶ Baiulus pe. cor. operari⁹ ꝛ ꝓprie q̄ vecturas onerū corꝑe suo victus quęrēdi gratia portat. Sic baiulo as. porto. Plau. in Asi. Ego baiulabo: tu vt decet domū ante me ito inanis. Forte baiulo inde dictum: qr̄ nutricius. bailus ꝛ nutrix baila vulgo dicūt: ꝛ merito: qr̄ baiulant vlnis quos nutriunt.

¶ Balius color a quibusdā accipit ꝓ vario a q̄busdā ꝓ spadice: hoc est palmeo qualis est ęquorū. Nā ꝛ balius vulgo dr̄ is qm̄ spadices hoc est palmaꝝ cū fructu suo termites gręci vocant βαια.

¶ Balanitę vuę a magnitudine.

¶ Balanus pe. cor. genus glandis: Acron dicit esse herbā vnguētariā ꝛ ab Hor. ꝓ vnguento myrobolano positā. Mar. Hoc ex vnguento constat ꝛ ex balano Hinc fit balanatus. a. um. Persi. Tun cū maxillis balanatū gausape pectis. Balanus etiā a glādis specie dicit id genus alui subducēdę qd̄ clysteris loco subdit ꝯstabat vt Iuli. Pollux inquit ex adipe ac nitro parte plurima: Itē Balanus nomē est vrbis in Epiro. balaninū vnguētū qd̄ fit ex glāde myrobalani

¶ Balęna cū diph. belua marina quā alij pistricē: alij cetū appellāt. Gręci φαλαιναν: phalenā dicūt quasi conspicuā beluā cōuersa φ. in b. Iuue. Quātum delphinis balęna Britannica maior.

¶ Balaustiū flos mali punici vtilis nō mō medicinis sed etiā tingendis vestibus q̄ sibi cōcolores fiūt. Et color ipse dicitur balaustinus.

¶ Balausus herba non multū dissimilis narciso.

¶ Balbus qui vitio linguæ non bene põt exprimere verba ⁊ obscure loquitur. Persi. Rancidulũ quiddaꝫ balba de nare locutus.

¶ Balbutio is. pe. p. balbutiui vel balbutij itũ. Et ẽ balbutire quadã linguę hesitatione ⁊ confusione trepidare. Hor. in Ser. Balbutit scaurũ prauis fultuꝫ male talis. Hiero. Experiar q̃ hortamini affectu intãtiũ more balbutientiũ: q̄ quæcũq̧ audierint fari gestiunt cũ nec dũ possint ad plenũ verba formare.

¶ Baleares duę insulę in hispania funda bellicosę: a teli fundęq̧ iactu: qđ gręce βαλλειν dicimus appellatę: vel a Baleo Herculis comite ibi relicto. Græci gymnesias dixerũt. Has vulgus maioricã ⁊ minoricam appellat. Apud quos primũ inuenta est funda vt inquit Uegetius. Uñ Uirg. li. i. geor. Stupea torquẽtem balearis verbera fundę.

¶ Balare ꝓpriuꝫ est vocis ouis. Hier. vero in tobia etiã hœdis dedit. Cui⁹ cũ vocẽ balãtis vir ei⁹ audisset dixit. Uidete ne forte furtiu⁹ sit: reddite eum dominis suis.

¶ Balneũ ⁊ balnea dicunꝰ in priuatis. In publicis vero fœ. gen. ⁊ numero plurali tm̃: licꝫ ⁊ balnea legaꝰ ⁊ balnearia. Cic. Eo latere qđ ꝓximũ est balnearijs colũnas posuerat. Sũt eñ aquę calidę q̄ cũ alię ad aliũ morbũ idoneę essent quib⁹ vtebãꝰ: multitudis potius q̃ singulari vocabulo appellarũt. Differũtq̧ balneę a thermis q thermę dicanꝰ: q̄ natura sunt calidę balneę quę a nobis calefiunt igni: ⁊ in eas descẽdim⁹ vt lauemur: nã thermę dicunꝰ a græco θερμον: qđ calidũ significat. Ea quippe q̄ a calẽtib⁹ aquis aut a fornice igni calefacto lauandi sudãdi ve vsibus deputata thermas vocauere. Thermæ balneęq̧ apđ Romanos voluptatis ⁊ mũdiciarũ causa cõstitutę tã publicę q̃ priuatę. Balneis aũt nomẽ inditum est q: græci balanion dixerunt q anxietatẽ pellat ex alo vt interpretatur August. li. ix. con.

¶ Balineę ab antiquis balneę dicebantur.

¶ Balneator ge. cõ. q̃uis ⁊ balneatrix inueniaꝰ: qui curã habet balnearũ qui ⁊ Mediastinus dicitur.

¶ Balneatorius a. uꝫ. qđ ad balneandũ ꝑtinet. Martianus Jurecõ. Instrumento balneatorio legato balneatores continentur: qm̃ sine his balneæ vsum suuꝫ pręberе non possunt.

¶ Balneolũ cũ accentu in antepe. dimi. est. Juuen. Cum iam noti celebresq̧ poetæ. balneolũ gabijs Romę conducere furnos Tentarent.

¶ Ballista per geminũ ll. tormentũ muros cõcutiẽs Et βαλλω iacio: vulnero. Oui. li. i. de trist. Ut grauę ballistę mœnia pulsat onus. Luca. ꝓ instrumento hastã quandã iaciente posuit. Neq̧ eñ solis excussa lacertis Lãcea sed tẽso ballistę turbine rapta. Haud vnũ cõtenta latus transire quiescit. Nonius ballistaꝫ appellat qua saxa maiora iaciunꝰ. Ci. li. ij. tus. Ut eñ ballistę lapidũ: ita reliqua tormenta telorum. De harꝫ ballistaꝝ ꝯfectione scribit Ui. lib. x. q ea magnitudine formenꝰ vt lapides. cxx. pondo eiaculenꝰ. Sciendũ ergo est q ballistarũ quędã maior dr: quędã minor. Ballistã maiorẽ prisci dixere trabẽ validã ita libratã vt cũ pars densior ponderibus attracta descenderet eleuata ꝓceritas sua funiculis quos haberet alligatos funda saxũ maximi ponderis longe emitteret: eiq̧ maxime Bricolę nunc est appellatio q̃q̃ Onagrũ maiorem ipsam machinã dixere: hanc ballistã inuenerunt phœnices: vt docet Pli. Ballista minor q̄ ⁊ manuballista dicta est aliq̃ñ Scorpio q̄ hastẽ facit manus tractabilis est ⁊ subtilibus paruisq̧ spiculis scorpionis instar infert mortem. Hinc exballisto as. De his duob⁹ ballistarũ generibus sic scribit Ueget. li. de re mi. Ballista funibus: neruis: chordisq̧ tendiꝰ: q̄ q̃to ꝓlixiora brachiola habuerit: hoc est q̃to maior fuerit: tãto spicula lõgius emittit: q̄ si iuxta artẽ mechanicã tẽpereꝰ: ⁊ ab exercitatis hoībus q̄ mensurã eius ante collegerint: dirigaꝰ: penetrat qđcũq̧ ꝑcusserit. Onager aũt dirigit lapides sꝫ ꝓ neruoꝝ crassitudine ⁊ magnitudĩe saxoꝝ põdera iaculaꝰ. nã quãto maior fuerit tãto maiora saxa fulminis more ꝯtorquet. His duob⁹ gñibus nulla tormẽtoꝝ species vehementior inuenit. Ballista etiã dictus est mons apđ Ligures

¶ Ballistarij artifices ballistarũ dicunꝰ

¶ Ballistariũ locus vbi sita est ballista. Plaut. Intẽta ẽ ballista ꝓbe q̃ ego haud multũ post emittã e ballistario. Ubi etiã ballistã accipi videtur pro telo.

¶ Baltheus ⁊ baltheũ in singulari: in plurali neutrũ tm̃: militare cingulũ: vel zona bullis ornata. Uar. ait. Qui gladiatores baltheũ cingulũ e corio habebant bullatum baltheum dictum.

¶ Balsamũ arbuscula sola vni terrarũ iudææ quondã ꝯcessa neu. ge. viti similior q̃ myrto. Seriꝰ malleolis vt vitis. ⁊ colles implet vinearũ modo sustinens sese sine adminiculis. Intra tertiũ annũ est fructifera ꝓceritas intra bina cubita subsistit. Opobalsamũ succus collectus ex arbore. Nã οπος dr̃ succus. ꝓfertur oībus odorib⁹. xylobalsamũ lignũ balsami. ξυλον eñ lignũ. Inciditꝰ eñ vitro: lapide: osseis ve cultellis ⁊ succũ emittit quẽ opobalsamũ dicũt eximiæ suauitatis. Sũma opobalsami ꝓbatio est vt lac coaguletꝰ ⁊ in veste maculas nõ faciat. Hier. tñ ꝓ arboris succo balsamũ dixit. Et quasi balsamũ nõ mixtũ odor me⁹. Carpobalsamũ fruct⁹ balsami. Carpos eñ latine fruct⁹.

¶ Bambatiũ seu bãbitiũ Cottonũ illud albissimum qđ nent mulierculę ad telas texẽdas. Hoc fiũt vestes q̄ vulgo bõbycinę appellanꝰ. q̃uis xylinę siue grossipinę vel grossampinę dici debeãt a frutice qui id fert q̄ xylon grossipion seu grossipinus vocaꝰ.

¶ Bambilius aĩal volatile q̄ vulgo barbellus dꝛ: de quo Amb. li. Hex. Fertur hic corniger vermis ꝯuerti primũ in speciẽ caulis: atq̧ in eã mutari naturã. inde ꝓcessu quodã fieri bãbilius: nec eaꝫ tñ formã figurãq̧ custodit: sed laxie ⁊ latioribus folijs pinnas videtur assumere. Ex his folijs mollia illa Seres depectunt vellera q̄ ad vsus sibi ꝓprios diuites vẽdicarũt

¶ Baphia dicunꝰ loca tincturæ in quibus tingũtur pãni: nos tinctoria dicimus. Lampri. in Alex. scribit probum fuisse baphijs ꝑpositum.

¶ Bapha dicũtur tincta: vnde dibapha bistincta.

¶ Baptismus ⁊ baptismũ ⁊ baptisma atis: latine immersio vel intinctio diciꝰ a verbo gręco βαπτω imergo. Gre. baptisma gręco eloquio dr̃ qđ latine tinctio q: ibi homo spiritu gratię in melius imutatur: ⁊ lõge aliud q̃ erat efficitur. Prius eñ fœdi eramus deformitate pctõrum: in ipsa tinctione reddimur pulchri dealbatione virtutum.

¶ Baptæ dicebantur viri tincti: fucatiq̧ qui sacris intererant instar mulierum. βαπτειν enim inficere: tingere: fucare.

¶ Baptisteriũ in quo quis lauatur quasi lauacrum ⁊ tinctoriũ ⁊ piscina ipsa. Nã baptisteria in domib⁹ sũt veluti lacus quidã ex ligno aut lapide ædificati in q̄

bus lauandi gratia mergi solet. Hæc in cellis. i. in locis secretiorib⁹ solēt ꝯstitui: quaꝝ alię caldariæ sunt in quibus calda lauamur: alię frigidarię: in quib⁹ lauamur frigida. Ply. ad Apollinarē. Cella frigidaria in qua baptisterium amplū atq opacū. Idem ad Gallum. Inde balinei cella frigidaria spatiosa ⁊ effusa cuius in ꝯtrariis parietibus duo baptisteria velut electa sinuanꝰ abunde capacia. Hęc eadem piscinę dicūtur latine ⁊ natatoria ⁊ nationes. Sidon. Piscina seu si grecari volumus βαπτιστήριον.

¶ Barach: nomen viri ꝓpriū: ⁊ apud nos significat fulmen.

¶ Barachias nomē viri: ⁊ benedictus seu fulgur domini interpretatur.

¶ Barabbas ꝑ duplex bb. et est syra dictio quia apd nos significaꝰ filius patris. Componitur eni ex bar: qd apud illos filius dicitur: ⁊ abba pater. Sedulius. Tunc coluere bahal: tunc elegere barabban.

¶ Baratro luxurioſus dicitur.

¶ Barathrū imensæ magnitudinis nomen est: quia βαραθρον. i. graue in aſpiciendo: poniꝰ ꝓ loco imensę ꝓfunditatis apud inferos: ⁊ pro loco ꝓcipitii: vnde quis imergi nō possit Diome. docet esse ꝓprie locum athenis vn̄ dānati ꝓcipitabanꝰ. Sunt q̄ dicāt barathrū ꝓfunditatē eē a similitudine loci q̄ est in ęgypto ꝓfundissimi: cui nomen est barathrū.

¶ Barba vtroq numero non solū hoīm sed brutoꝝ quoq ⁊ alioꝝ quadrupedū est. Hora. li. i. Ser. Atq lupi barbā varię cū dente colubre. Ply. li. xxx. Cū geminos transit sol cristis ⁊ auribus ⁊ vnguibus gallinaceorum: si luna rasis barbis eoꝝ. Idem li. xxviii. Afferunt ⁊ magi sua cōmenta primū oīm rabiē hircoꝝ si mulceatur barba mitigari. Siluius numero plurali de hoīe etiā dici posse ostendit li. xiii. Indociles nūc ꝓpexis in pectora barbis Verrere hi... Hui⁹ nois cōposita possunt declinari secūduz tertiā ⁊ secundam declinationē: vt imberbis ⁊ hoc imberbe: ⁊ imberb⁹ a. um. qd est sine barba. Barbatus vero dr̄ qui barbā habz. et barbire est barbā emittere.

¶ Barbo genus piscis q geminā barbā habeat inferiore labro. Alio nomine mulus dicitur. Hinc Cice. in parado. Barbatulos mulos nuncupauit: Grece Trigla vocatur in viuariis non crescit.

¶ Barbitos pe. cor. ge. maſ. fœmininiq ⁊ hoc barbitū: instrumentū musicū qd pulsaꝰ plectro vel calamo Hor. Age dic latinū barbite carmē lesbio primū modulate ciui: fœmi. aūt gene. Sapho ad Phaonē. Nec facit ad lachrymas barbitos vlla meas. neutro Ausonius. Hoc genere ⁊ chordas ⁊ plectra ⁊ barbita cōde. Grece βαρβιτον dicitur.

¶ Βαρβαρολω. υιος λυπης ωσ φοβεσ του αερος.

¶ Barbari factitio nole inquit Strab. dicti sunt ab initio qui difficulter aſpere atq duriter loquebātur. quasi duriloq ⁊ crassilingues: quēadmodū ... atq balbi dicūtur qui lingua ipediti sunt. Oēs igitur qui crasse loquūtur: barbari dicunꝰ: quales sunt oēs gentes ꝓter grecos. Ply. Plautus credo Neuiū poetam latinū barbaꝝ dixit. Nunc etiā ad eos trāslatū ē hoc nomen qui nō sunt latini q hi miniorē linguā habeāt ac magis cultā. Quinetiā inter hos si quis nō recte proferat: barbare loqui dr̄. Et ꝑ metaphorā barbari dicunꝰ illitterati: malis moribus: fieri crudeles. Interdū barbarus sumiꝰ ꝓ horrido feroq intuitu. Ply. de quodam myrrhæ genere. Troglodytica myrrha aſpectū aridior est sordidaq ac barbara: ab voce βαρβαρ: qm̄ in grecā aduētantes eā vocē facerent cum ꝓnunciare grece non possent.

¶ Barbaculus pe. cor. dimi. a barbarus.

¶ Barbaria barbaroꝝ regio: ⁊ qnq accipiꝰ ꝓ gente ipsa fera. Hier. cōtra Ioui. Arabes ⁊ sarraceni ⁊ ois eremi barbaria cameloꝝ lacte ⁊ carnibus viuit. Hoc etiā noie dicta est insula gangetis indię fluuii: vt ait Ptolemeus.

¶ Barbaricus a. um. pen. cor. eiusdē significationis est cū barbarus: hoc est ferus ⁊ malis morib⁹. Apul. Feris ac barbaricis moribus.

¶ Barbaricū neu. gen. clamor exercitus dr̄ q eo vociferandi genere barbari vtantur.

¶ Barbaries ad imitationē pertinet: ⁊ significat inciuilitatem feritatemq.

¶ Barbarica pauimenta sunt q̄ ⁊ subtegulanea vocātur ex testis tusis rudere ⁊ calce: In italia vero festuce subiciebanꝰ ꝓpter qd carnea vocitata.

¶ Barbarismus est cōtra romani sermonis legē aut scripta aut ꝓnūciata vitiose dictio. Fit eni in vna pte orōnis tm̄. latine dissonās dr̄: ⁊ ꝓprie in soluta orōne fit. apud poetas metaplasmus. i. transformatio vocaꝰ Fitq barbarism⁹ duob⁹ modis scripto ⁊ ꝓnunciatione. Et hoc quadrifariā. Adiectione: detractione: mutatione: transmutatione litterę: syllabæ: tpis. Adiectione litterę: vt Relliquias danaū: ꝓ reliquias: syllabę: vt Mauors ꝓ mars: tpis: vt Italiā fato ꝓfugus. vbi prima syllaba cū corripi debeat ꝓducīꝰ. Detractione litterę fit barbarismus: vt infantibu ꝓ infantib⁹ Syllabę: vt Salmentū ꝓ salsamētū. Tēporis: vt Feruere leucaten auroq effulgere fluctus. Mutatione litteræ fit barbarismus: vt Olli ꝓ illi. syllabę: vt Pernuces ꝓ pnices. tēpore: vt Vnius ob noxā. Trāsmutatione litterę fit barbarism⁹: vt Tymbre ꝓ tymber: Temporis: vt Dominus pen. pro.

¶ Barbaralexis dctō pegrina ē: vt gaza ⁊ magalia.

¶ Barcę vrbs in arida libya: quā libes metropolim habuerunt: sic dicta a regina eoꝝ Barce: a qua Barcęi dicti sunt eius incolę. Hier. ad Dar. Lateq vagātes barcęi: a barca oppido: qd in solitudine situm est quos nūc corrupto sermone aphri baricianos vocāt: hi sunt q̄ ꝓ locoꝝ qualitatib⁹ diuersis nōibus appellantur ⁊ a Mauritania ꝑ Aphricā et ægyptū Palęstināq Phœnicē Cœlosyriā ⁊ Osrhoenē Mesopotamiam atq Persidē tendūt ad Indiā.

¶ Bardesanes nomē ꝓpriū historici babylonii: q̄ in duo dogmata apud indos gymnosophistas diuidit: quoꝝ alterū appellat bragmanas: alteꝝ Samanęos q̄ tantę cōtinentię sint vt vel pomis arborū iuxta Gāgem fluuiū vel publico orizæ: ⁊ farinæ alanꝰ cibo. Et cū rex ad eos venerit adorare illos solitus sit.

¶ Bardus stultus a tarditate ingenii. Cęcil. Nimis audacē: nimisq bardū. Gallice vero dr̄ cantor q̄ virorū fortiū laudes canit agente bardoꝝ de quib⁹ Luc. Plurima securi fudistis carmina Bardi.

¶ Bardiacus vestis est. Mar. Lassi bardiacus quod euocati.

¶ Bardocucullus: genus vestis oī tpe ꝯmodę: cum qua etiā cubare soliti erant imbriū tpe in castris milites: ⁊ i agris rustici. Mar. Gallia santonico vestit te bardocucullo Cercopithecoꝝ penula nuꝑ erat.

¶ Barrhus elephas a cui⁹ ossis similitudine dentes barrhi dicunꝰ. Hora. Quid tibi vis mulier nigris di

gnissima barrhis. Hinc barrhire dicunt barrhi. id ē elephantes cū vocē edunt: ⁊ barrhitus ipsa vox.

¶ Barrhitus: us. vox elephanti. Barrhitus etiam dicitur romanoꝝ clamor militū fit cū vtraq̄ acies se iunxerint. Auctor Vegetius.

¶ Barro vir fortis: a quo fit dimi. barrunculus.

¶ Baris idis: lingua ęgyptia significat cymbam quę vectat cadauera ægyptioꝝ ad sepulchra. Prop. Baridos ⁊ contis rostra liburna sequi. Hoc noīe etiā dicta est ciuitas phrygię. Similiter ⁊ fluuius indię.

¶ Baris grece dicitur porticus ⁊ domus.

¶ Barnacida ę. vestis genus quaꝫ nunc Guarnaciā dicim⁹ forsan qm̄ βαρρηνιος αλομενος: iū puer verna

¶ Bascāda vas Britānicū. Mar. Barbara depictis venit bascanda Britānis. Sed me iam mauult dicere Roma suam.

¶ Basia pudicorū affectuum sunt: oscula officiorum suauia libidinum vel amorum.

¶ Basis a nostris dici pōt sustentamentū. Sūt eniꝫ bases sessiones colūnarū statuarū seu fabricaꝝ q̄ a fūdamento cōsurgūt ⁊ suppositę fabricę sustinent pondus. A qua similitudine orbiculi illi: quibus vasa in mensis collocant̄ ne toralia polluant̄ vocari solent. Treba. iuriscon. de lega. li. iij. Cui corinthia vasa legata essent ⁊ bases huic quoq̄ hoꝝ vasoꝝ collocādoꝝ causa paratas deberi respondit. Est ⁊ basis figura in narrationib⁹ cū oīa pedetentim insinuandi gratia ꝓferūtur: vt apud Ter. in Eu. Matri mercator dono dedit: mater vbi accepit ⁊c.

¶ Basilica ꝓprie locus in quo negociationes: ꝯsilia ⁊ iudicia exercebant̄ quasi regia. Græce em̄ βασιλικην basilicen regiā vocant. Nā vt Vitr. li. v. scribit. Debent basilicę adiunctę esse foro. Sen. Fremitu iudicioꝝ basilicę resonabāt. Ply. in epistolis. Descēderam in basilicā iuliā auditurus q̄bus ꝓxima ꝯperendinatione: respondere debebā. Iurecōsulti de verborū significatione basilicā publicis vsibus accōmodatā esse demonstrant. Quidā basilicaꝫ accipiūt ꝓ loco domi ampliore in quo dn̄m expectāt salutatores cliētes patronos: serui dn̄os: in quo etiā chorex ⁊ ꝯuiuia maiora fieri solent. Apud ecclesiasticos basilicæ dicūtur sacella numinibus dicata: q2 ibi regi oīm deo cultus ⁊ sacrificia offerunt̄. Et basilicon. Plaut. in Epi. vocat vestimenti genus regiū: cū ait Suparū subminiū: ricā basilicū aut exoticū. Ply. Genus nucū quod optimū est: ⁊ quasi regiū vocari ait basilicā. Est enim basilica nux quā alio noīe iuglandē appellamus. Vide in dictione iuglans. Celsus Emplaustrū ob excellentiā basilicon dictum scribit.

¶ Basilicus a. um. regi⁹ siue regalis vł. Unde Plautus in cap. Basilicas edictiones atq̄ impiosas habꝫ Et in pseu. Basilicus status ⁊ basilicus victus. i. regalis ⁊ excellens. in persa. Et basilica facinora pro regia. Idē. Basilice ornatus incedit ⁊ fabre ad fallaciam: id regie ⁊ excellenter.

¶ Basileus sustentamentum populi dicit̄. Ob hanc causam rex dicit̄ apud grecos ꝙ tanq̄ basis populuꝫ sustinet. Quāto em̄ quis magis p̄ponitur tanto amplius pondere laborum grauatur.

¶ Basilicanus: dicitur custos basilicę.

¶ Basiliscus: genus serpentis: ꝙ in capite album habeat instar diadematis: vel ꝙ reliqua serpentū generaꝫ eius virus fugiant. Hunc regulū vocant qui teste Ply. li. viij. in solitudinibus aphricę habitat cū candida in capite macula velut quodā diademate adornatus. Acutissimū habet caput: rude os: oculos ⁊ colorem ad nigredinem vrgentem.

¶ Basilia insula in oceano septētrionali immēsę magnitudinis: quæ distat a scytharū littore tridui nauigatione: vt ait Ply. li. iiij.

¶ Basterna vehiculū itineris: q̄ mollibus stramētis composita a duobus animalibus deportat̄.

¶ Basternę populi vltra danubium.

¶ Basilidij sunt populi scythię europę: vt Pompon. refert: qui ab Hercule descenderunt.

¶ Bassaris is. vel idis. bacchi sacrificula a bassareo baccho q̄ bassareus dictus est a vestis genere: quā induebat̄: q̄ bassaris dicebat̄: vt inquit Porphyrio: quę plane vestis vsq̄ ad pedes fluebat. Statius. Si decet aurata bacchū vestigia palla verrere. Et a bassareo lydię loco cognominata est. Hor. li. car. Non ego te candide bassareu inuitū quatiā. Rursus bassaris vacca mulsaria dicitur. Persi. Et raptū vitulo caput ablatura superbo Bassaris.

¶ Bathauia Germanię prouincia q̄ nūc Baueria dr ⁊ bathauiū oppidū a βαθυ qđ altū significat: Hic bathauus a. um. pen. indifferente. Luc. li. i. Vangionesq; bathauiq̄ truces quos ęre recuruo Stridētes acuere tubę. Cor. Tacitus de situ Germanię. Omniū harum gentium virtute p̄cipui bathaui non multum a ripa insulam rheni colunt.

¶ Batrachus pe. cor. rana ⁊ nomen ꝓpriū sculptoris et quidam cyrenaicus portus.

¶ Batrachomyomachia: ranarū ⁊ muriū pugna.

¶ Batris: genus vasis longioris manubrij: qđ alij Trullam appellant.

¶ Batus vt scribit Hiero. genus mensuræ est: quæ apud hebræos dicit̄ bath. decima pars chori est: ⁊ de speciebus tā liquidis dicit̄ vini: olei: et hmoi. Ser. de pō. Continet amphorā vnā. Batis vero gen⁹ herbę est aculeatę sponte nascentis. q̄ ⁊ marina est ⁊ hortensis. Et Batus nomē viri ꝓpriū eius qui Cyrenē condidit. quod lingua libyca regē significat.

¶ Battus per duplex tt. nomen est pastoris.

¶ Batuo is. virgis verbero. Plau. in. Casi. Qui quęso potius q̄ sculponeas quibus batuatur tibi os senex nequissime. Sue. de Calig. Mirmillonē e Ludo rudibus secum batuentem ⁊ sponte prostratū confodit ferrea sica. Cice. Paeto. transtulit ad rē obscœnā cū inquit: Equidē tā etiā obscœna verba ꝓ obscœnis sunt. Batuit em̄ impudenter: depressit multo impudentius. Atqui neutrū est obscœnū.

¶ Battillus quoddā ignis receptaculū ferreū: quo pruna colligit̄ ad similitudinē palę. A neotericis bernacius dr quo prunas ad cinerē e foco tollere solemus vt alio transferamus: Apitius de petasone. Et armillam inquit illius candēti battillo vrio: ⁊ melle ꝯtegis Et de diuo Laurentio scribit̄. Allati sunt battilli cū prunis. Hiero. li. numeroꝝ gn̄e neutro vsus ē. Ignium receptacula fusciulas ⁊ tridētes vncinos ac battilla

¶ Battillū etiā rustici vocant ferreū instrumentum quo ad sulcos: elices fossasq̄ in agris faciendas vtuntur. Item. Battillus significat fere bracteā ⁊ laminā Unde nos vulgo quoq̄ ferrum tali forma nominam⁹ battillum.

¶ Bathyllus cū th. aspirato ⁊ y greco fuit nomē adolescentis. de quo Hora. in Epo. Nō aliter samio dicūt arsisse bathyllo Anacreonta teium.

¶ Bathynon interpretatur profundum.
¶ Baubare factitium verbū a voce canū cum latrāt
bau. bau. facientes. Lucil. lib. v. Et cum deserti bau-
bant in edibus omnes.
¶ Bauli ville nomen est q̄ inter promontoriū Misenū
baiarūq; lacū flexo mari alluitur. Seruius causā no
minis inde factā memorat: q olim hercules iuxta ba
ias fecit baulam bobus: ⁊ eam sepsit. Qui locus pri-
mo baulia dictus: mox dici cepit bauli.

B ante D.

¶ Bdelliū arbor nigra magnitudine olee: folio ⁊ ro-
bore similis caprifici. Nascitur in bractianis: vt Ply.
li. xii. scribit. Cuius etiam succus bdellium dicitur.

B ante E

¶ Beati a bene habendo dicti sunt. Qui sint dicen-
di beati. Sen. li. vi. epi. declarat his vbis. Hoc nos
doce beatū nō eū esse quē vulgus appellat (ad quē pe
cunia magna cōfluxit) sed illū cui bonū oē in aio est
erectū ⁊ excisum ⁊ mirabilia calcantē: qui neminē vi-
det cū quo se cōmutatū velit: qui hoiem ea sola parte
existimat qua homo est: qui natura magistra vtitur:
ad illius leges cōponit: sic viuit quomō illa pscripsit.
cui bona illa nulla vis excutit: qui mala in bonum cō
uertit: certus iudicij: icōcussus: intrepidus: quē ali
qua vis mouet: nulla perturbat: quē fortuna cum in
eum quod habuit telum nocentissimū vi maxima in-
torsit pungit non vulnerat. Cice. li. v. tus. Hos existi
mo beatos qui sint in bonis nullo adiuncto malo. A-
pul. li. de philosophia. Illum omnibus beatum vide-
ri: cui ⁊ bona suppetunt: ⁊ quēadmodū carere vitijs
debeat callet. Felices dicūtur bonorum omniū com-
potes. Alie quoq; res beate felicesq; dici possunt: vt
vox beata. i. plena ac pfecta. Et vocis felicitas apd
Quinti. Interdum ponitur beatus pro nobili. Hor.
li. car. Nescias an te generum beate phillidis flaue.
Huius dim. est Beatulus. Pers. Tandēq; beatulus
alto compositus lecto.
¶ Bebryaū siue bebryacū vicus est inter Cremonā
⁊ Veronā qui vulgo dicit Labina: clarū duabus cla-
dibus romanorum: Cornelij ⁊ Tatij. In eo Vitellius
cū Othone confluxit. Cor. Tacitus. Eo die quo be-
briaci certabatur auē inusitata facie apud regiū lepi
di celebri luco consedisse in colle vt memorant: Nec
deinde cetu hoim aut volantium alitum territā pul
samve: donec Otho se ipse interficeret.
¶ Bebrycia regio: q̄ vt Salus. docet maior phrygia
dicta est. A qua bebrycius a. um. ⁊ bebryx icis. pe. in
differente. Val. Flaccus li. ij. Bebrycis ⁊ scythici p-
cul inclementia saxi. Lucan. li. vi. Pinguis bebrycio
discessit vomere sulcus. Sil. li. iij. Possessus baccho
seua bebrycis in aula.
¶ Beelzebub idolū fuit Accaron. qd in regū volumi
ne vocatur Idolū musce. Beel ipse est bel siue Baal
zebub musca. Et interptatur vir muscarū.
¶ Beelphegor interptatur vir habens hiatū vel de
us hians: vel simulachrum ignominie. Idolum fuit
moab vocabulo baal siue beel. super montem phegor
quem latini priapum ferunt.
¶ Beelsephon vir habēs arcana: vel dominus aqui-
lonis: seu vetustus deus habens speculam.
¶ Beemoth. ex hebrea voce latine animal significat
Ideo aūt diabolus beemoth. i. animal dicitur. q de
excelsis ad terrena decidit: et pro merito suo vt ani-
mal brutū effectus sit. Ipse est ⁊ leuiathan.
¶ Belbina pe. p. Insula egine proxima. Fuit ⁊ incō-
tinenti laconie agro belbina vt inquit Strabo
¶ Belial apud nos dicit absq; iugo: vel absq; dño.
¶ Belge ciuitas Gallie: a qua regio belgica dicta ē:
quasi bellorū gens: vbi vehicula quedā primū inuēta
fuere que Esseda dicuntur. Virg. Belgica vel molli
melius feret esseda collo.
¶ Belus per simplex l. nomē pprū regis assyriorū:
et pater Nini qui primus regnauit: ⁊ postea dictus ē
Bel. Vñ beelzebub. Nā eorū lingua sol bel dicit. Vñ ⁊
helios. Ergo addita digāma ⁊ facta deriuatione a so
le: regi nomen impositū est. Hoc etiā noie dictus est
fluuius syrie vbi primo cōpertum fuisse vitrū Plyni.
scribit li. vi. Iosephus li. ij. belli iudaici. Stadijs ait
duobus a ptolemaide belū amnē distare iuxta quē se
pulchrū Memnonis sit: ⁊ vitrea in rotunda valle are-
na quā venti ex circūdatis iugis cōuehant in exhau-
sta seculis vi: sed āte oia mirabili natura mutādi alia
quoq; in vitrum que attigerit metalla.
¶ Bellus a. um. per duplex ll. dimi. est a bonus. Var.
Ita cū eis bellū geras vt bella oia domū auferas. i.
bona oia. Idē. Bellior p melior posuit. Venio nunc
ad vltimū testamentū qd dicitur physicon. in quo gre
greci belliores q̄ romani nostri. Et qm̄ bonū quādo-
q; pulchrū significat: vt apud Terē. Forma bona for
tasse: bellū quoq; p pulchro accipit: vt bellus puer:
bella puella: bellū corpus. Mar. Bella es nouimus et
puella verū est. Hinc belli hoies aliquādo boni ⁊ pru
dentes: aliquando formosi atq; elegantes dicuntur.
Et bellissimus optimus vel pulcherrimus. Terē. in
Adel. Ego iā prospiciā mihi: atq; vnū quodq; quod
erit bellissimū carpam.
¶ Bellulus a. ū. diminutiuū formatū a diminutiuo
id est pulcherulus. a quo aduerbiū bellule. Plau. Nā
nurus bellule se habebat.
¶ Bellatulus a. um. vocabulum blandientis eiusdē
significantie cum bellulus. Plaut. Cum imus ergo
cubitum bella bellatula.
¶ Bella e. oppidū cāpanie. Vir li. vii. Moenia belle.
¶ Bellum pprie dissensio hostilis per quā arma mo-
uentur: ⁊ significat totū tempus quo sunt in militia
homines: prelū certamen ipsum. Pugna etiā citra
arma fit nudis verbis. Vergil. exēplū de bello ⁊ pre
lio ponit. Infantē fugiens media inter prelia belli.
Et Liuius refert populum Rom. nullo bello: multis
vere prelijs victū esse. Aliquādo tñ bellum capitur
pro prelio. Salu. In eo bello trecenti milites deside
rati. Dictū bellū vt Pris. sentit: ab eo qd est bonum p
antiphrasim diminutiuū: q minime bonū sit. Alij nō
per contrariū a bono deducunt: q boni gratia bella
olim susciperentur: nec ad inferendam sed ad propul
sandam iniuriam: pacemq; parandam. Quapropter
hostes etiam ab equando dicti sunt. Alij a duello de-
riuant abiecta d. et digamma in b. conuerso. Festus
a beluis: q: beluarū perniciosa sit dissensio.
¶ Bellicus a. um. qd ad bellū ptinet: vt arma bellica
¶ Bellica e. dicebatur colūnella illa ante tēplū bello
ne: sup quā iaciebāt hastā cū bellū indicerent.
¶ Bellicosus ferox. Sal. in Jug. Libyes quā getuli
minus bellicosi erant.
¶ Bellax adiectiuū: idem quod bellicosus.

¶ Bello as. oppugno: bellū gero: cōfligo. Plyn. Romana arma primū Claudio principe in Mauritania bellauere Ptolemęū regē a. C. Cęsare interemptum Est ⁊ bello: aris. deponēs. Virg. Et pictis bellantur amazones armis. Cōposita sunt debello ⁊ rebello pri mū significat expugno. Vñ debellatos hostes dicim⁹ victos. alterū repugno. Unde rebelles.

¶ Bellator nō modo qui bellū gerit: sed etiā per quē bellum geritur. Virgi. li. x. Et inter Bellatoris equi caua tempora conicit hastam.

¶ Bellatrix quę bellum gerit seu bellicosa est. Idem Aurea subnectēs exertę cingula māmę Bellatrix.

¶ Bellarius a. um. quod bello aptū est: vt arma sagittę ⁊ hmōi quasi instrumenta bellica.

¶ Bellaria vero dicunt res bellis aptę: vtpote arma sagittę ⁊ similia: quasi bellica instrumenta. Item bellaria cibi secundę mense a bonitate vt Don. ait ad irritandam gulam: quę Tragemata aut pemmata greci: ea veteres nostri bellaria dixere vt inquit Gelli. q mellita esse sueuerunt. Macro. in Satur. Adhuc dicente Furio secūdę mensę illata bellaria nouo sermoni principiū dedere. Vina quoq dulciora est inuenire in comœdijs antiquioribus hoc vocabulo appellata: dictaq esse ea liberi bellaria

¶ Belligero as. bellū gero. Plau. in cap. Belligerāt ętholi cū aulidis. Hinc Belliger. Unde Mars belliger dicitur a bello gerendo.

¶ Bellipotens cū accētu in aṅpe. qui bello pollet.

¶ Bellona pe. p. belloꝝ dea Martis soror: cuius quidā Palladē dicāt cui pprio sanguine sacerdotes sacrificabāt. añ cui⁹ tēplū colūmula erat q bellica dicebat.

¶ Belone p simplex l. piscis est: q alio noīe dicit acus siue acicula ab acu. Greci em̄ βελονην παρα το βαλλω: acū noīant. Acus siue belone vnus piscīū dehiscēte ppter multitudinē vtero parit a partu coalescit vulnus quod et in cęcis serpentibus tradunt.

¶ Bellerophontes seu bellerophon. tis. fuit Glauci regis Ephyrę filius inclyto decore ↄspicuus ⁊ virtutis maximę. Hic cū a Stenobea vxore preti de coitu interpellatus esset veritus hospitalis Iouis irā lasciuā fœminā repulit. Vñ exardens repulsa mulier viro innocentē hospitē accusauit: qui hospitij iure motus illū domi nō interficere sustinuit: sed datis codicillis ad Iobatē socerū illū in Lyciā misit. Lectis ergo codicillis Iobates in vltionē criminis ad Chimęram ⁊ Solymos domandos Bellerophontē misit: vt sub ptextu memorabilis pugnę interiret. Sed Chimera ⁊ Solymis deuictis laudē retulit maximam. Hic primo Hipponus: post ab interfecto Corinthio Bellero. Bellerophōtes dictus ē primę declin. sicut Anchises. Hinc Bellerophōteus a. um. Prop. Bellerophontei qua fluit humor equi. Pindarus in Oda Xenophontis Corithij: ita scribit pulcherrime πριν γε οι Χρυσαμπυκ κουραΧαλινον Παλλας ηνεγκε εξ ονειρου Δαυτικαπ υπαφωρασε Δευδεισ αιολιΔα βασιλευ αγεφιλτρον το Διππειον Δεχου.

¶ Bellouaci. ppli gallię q bello glīa belgas oēs suparunt. quos Cęsar duce coꝝ interfecto in potestatem redegit.

¶ Belon. p simplex l. vrbs ⁊ nomē fluuij in Hispania.

¶ Bēbina Nemeę vicus. Vñ Nemeęus leo a poetis bembinatis est dictus. Plaut. in Mi. Bembinatidis beluę instar. hoc est Nemeęi leonis instar.

¶ Bene aduerbiū a bonus: vt bene oīa fecit. Aliquā do ponitur pro ↄmode: vt bene habito. Interdū pro prudēter pulchre: probe: ornate: honeste: pspere pro loco. Nōnunq p valde: vt bene nūmatus. i. pecuniosus. Cice. habetis orationē bene longā. Nam bon⁹ p magno ⁊ multo qñq capit. Similiter male p valde. Ci. in bru. Credebat scriptores illos male mulctatos

¶ Beneiudico: cēseo. opinor: existimo: ad me ipsū referūt: rectūq ↄsiliū ostēdūt ⁊ ecōtrario. male iudico.

¶ Bene cogito vel male cogito referunt ad alterum significātq beneficiū aut perniciē. Ply. Hoc tuo studio bene de te cogitātē liberaliorē reddes. Cic. Carthaginem diu male cogitantem non prius timere desinam q excisam cognouero.

¶ Bene vertere in vtilitatem vertere: sicut male vertere ē in perniciem.

¶ Bene volo tibi: amo te. Hinc Beniuolus ⁊ beniuolētia q est inclinatio animi cū desiderio benefaciendi

¶ Benedico laudo: bene loquor. Teren. in phor. Benedictis si certasset audisset bene. Et cōstruitur cū datiuo: sicut maledico quādo est vna dictio. hinc

¶ Benedicus pen. cor. qui benedicit ⁊ laudat a quo aduerbium benedice. Plaut. Cū illiciebas me ad te blande ac benedice.

¶ Benefacio nō indicantis sed gratias agentis est. Teren. in Eun. Benefacis merito te amo.

¶ Beneficus liberalis: qui beneficiū prestat: ⁊ cōparatiuū habet ⁊ superlatiuū. Aliquādo etiā suū vt beneficentior beneficētissimus ⁊ beneficissim⁹ vt Mar. Cato de Ptolemeo rege optimo ⁊ beneficissimo. Hinc beneficentia liberalitas.

¶ Beneficiarius qui beneficiū accepit. Unde ⁊ a veteribus beneficiarij dicti sunt illi quos impator suo beneficio pmouisset in militia. Cęsar lib. i. Pet. vero nō deserit sese Amat familiā cum hac ꝓlia cohorte certamē barbarisq equitib⁹ paucis bnficiarijs suis.

¶ Benignus a bonus deducitur: ⁊ pprie qui bonis ⁊ dignis largitur. Ex bono ⁊ gignendo cōposita dictio. Unde benignā terram dicimus fructus abunde reddentem. Ply. de ęgypto. Nulla est benignior tell⁹ nullus ager feracior. Ter. in Hecy. Benigne pbeat. hoc em̄ est gratius nō solū pbere: sed etiā large. Dona. Benignitas est in quātitate rerum: aut in facilitate prestantis. Nam plerūq ingrata dona sunt in qbus benignitatas non apparetur.

¶ Benna nę. lingua gallica genus vehiculi. Vñ combennones in eadē benna sedentes.

¶ Beneuentū Campanię vrbs cū eo colonia deduceretur boni ominis gratia vocari cœptū: naꝫ antea maleuentum vocabatur. Hęc vrbs a Diomede condita fertur. apud quā. xxx. millia samnitū cęsa fuerūt Sulpitio ⁊ Petilio cōsulibus.

¶ Beo beas. consolor: ⁊ beatum: gloriosumq facio. Plau. in Tru. Hoc me beat saltem quoniam perduellis vicit ⁊ domum compos laudis reuenit. Hinc beatus beatior beatissimus.

¶ Berecyntus nomen montis est: ⁊ nomen oppidi: in quo Cybele mater deum priscorum colebatur. Vñ berecyntia dicta est.

¶ Beronice vel berenice es. pe. p. regina ęgypti soror Ptolemei ⁊ Cleopatrę: a qua beronice vrbs in maiori syrte credit appellata: Fuit ⁊ alia beronice Herodis Agrippę Iudęorum regis filia: de qua Iune. Deinde adamas notissimus ⁊ beronices.

¶ Beryllus cum y. gręca lapis pallidus transparēs.

ex quo pocula fi. bant. gene. mas. et foe. Pris. in perihe gesi. beryllí gēmas glauci nitidūq; adamāta. Signif in india similis smaragdo: sed cū pallore semperq; be ryllí sexangula figura artificū ingenijs poliunt: qm hebescunt nisi color repercussu angulorum excitetur Orpheus in libro de gēmis de beryllo nil meminit. sed Eusta. multa in enarratione Dionysij lybyci: qui ait μιρ και Χρυσοιο φερειρ Χαριεσερορ αλλουγριο βη ρυλλου γλαυκηρ λιθορ.

¶ Berytus cū y. pe. p. vrbs est Syriae antiochię.

¶ Bersabe vrbs in terra Juda: quę etiā puteus iura menti vocata est: qz cum ibi habitaret Abraham cuz Abimelech datis septē ouibus in foedus mutuo iura uerunt. Haec terminus fuit terrę pmissionis possessę a populo iudęorū postq̄ reuersus est ex aegypto. et tē ditur vsq; ad Dan spatio in longum. clx. miliū: sicut scribit Hieron. ad Dardanū.

¶ Bes is. vncię octo: ab asse: eo q bis triēs sit. Huis dura cōpositio. Ser. Duos triētes bessem vocabis. Antiqui des dicebant dempto triente. i. octo.

¶ Bessi populi thracū. de quibus Ouid. li. iiij. Tris. Uiuere q miserum est inter bessosq; getasq;.

¶ Bestia: belua. Ulp. Bestias accipere debem⁹ ma gis ex feritate: q̄ ex aialis genere q̄ pprie morsu: vel vnguibus seuiunt: vt pardi leones tygrides a vastā do. Hinc bestialis et hoc bestiale. Amb. Ipsum videt bestialis naturę potestati esse subiectū.

¶ Bestiarij dicebant qui cum bestijs depugnare dā nati erant. Hinc a Sen. ludus bestiariorū nuncupat quo bestiarij depugnabāt. Tertulia. Juppiter est ro mę: quē ludis suis sanguine pluūt bestiariorū.

¶ Bessyga penu. cor. Emporiū in india: vbi et amnis Bessygas. Unde bessygitę populi qui humana carne vescuntur.

¶ Beta lra greca prima primę: in b. a latinis trāsfer tur. Aliqñ in u. vt bition vitia. Est etiā hoc noie her ba: q̄ et bleta dicit et betatius et betatium.

¶ Beto is. vado: quasi bene ito. Uar. Mulierē: q pa rere ea non poterit foras betere iussit.

¶ Bethania villa secundo milliario ab Hierusalez in latere montis oliueti.

¶ Bethel: vrbs Samariae quā Jebusei condiderūt: quae prius vocabatur luza.

¶ Bethleem. nomen ciuitatis Dauid quę alio voca bulo dicitur Euphrata. nūc viculus esse dicitur: qui ab Joppe. xlvi. milib⁹ distat. In hac ciuitate ortus: atq; cōsūmatus est Dauid. Ibi etiā dñs noster ex spi ritu scto genit⁹ nat⁹ est. Ibi Rachel occubuit: vbi et sepulchrū Jesse přis Dauid ostēdit. Est aūt hic loc⁹ in tribu Juda. sexto ab hierlm miliario positus ptra meridiē in itinere quo pgit hebron. Qñ autē Jacob ibi pecora sua pauit loco. Bethleem nomē imposuit: qd domus panis interptatur: pter eū panē qui ibi de coelo descendit. Hinc.

¶ Bethleemitę pe. pro. dicti sunt qui eius incolę sūt.

¶ Bethsamis pe. cor. nomē vrbis Galileę: vbi dñs p hibetur multa signa fecisse: a qua bethsamitae populi

¶ Bethsaida piscina in hierusalē quę vocabatur pro batica. Et a nobis dici potest domus pecudum. siue pecualis: quia ostias in ea quondam sacerdotes laua bant. Est et nomen ciuitatis galileę: a qua Petrus et Philippus ortum habuere.

¶ Bethsura et bethsurę tantū pluraliter pe. p. Hier. li. ij. mach. Et bethsurę qd erat Judeorū munitū presi dium: castra admouebat. Idē in eodē. Iterū rerū ser monem habuit cū his qui erant bethsuris. Et interp tatur domus muri vel domus acerba.

¶ Bethphage pe. pro. syrum nomē quod interpreta tur domus oris: vel maxilla.

¶ Bethys fluuius hispaniae vlterioris: a quo bethy ca hispanię regio dicta est: quae ab accolis Tuderta na vocatur. incolę turdertani: et turduli dicūtur: Ea nunc granata dicitur a grano quod gręci coccum vo cant. nam in bethyca fere tota copiosum coccum gi gnitur. Accipitur etiam pro hispania: q bethys eā diuidat. Hic fluuius occidit in oceano occidētali di ctus bethys παρα το βαθυσ α ειση: quod est profun duz. In quo lanas pulchro colore tingi ostēdit. Mar. cum ait: Bethys oliuifera crinem redemite corona. Aurea qui nitidis vellera tingis aquis: Sed tamen quotquot graecos viderim scribunt per ai diphthon. in prima: vt Stephanus bizātius noster et Eustachi⁹ in cōmentarijs Dionysij: sed mihi visus sum sequi ali am opinionem.

¶ Betula pe. cor. genus arboris eximij cādoris. Ex qua fieri solent circuli vasis vinarijs idonei.

¶ Betulus hispanię fluuius est: cuius aqua ad ferri temperamenta fertur aptissima.

B ante I

¶ Bianor nomē viri qui et Ochnus dictus est filius Mantus fatidicę et thusci flu. qui Mantuā a noie ma tris dixit. Fuit et alius troianus princeps.

¶ Bias antis. nomē philosophi priēnēsis: q̄ fuit vn⁹ ex septē gręcię sapientib⁹. Hic Laertio teste vir fuit tot⁹ regius et ciuiū suor principes: quos diu aduersis piculis tutatus ē. Sed tandē capta patria cū fugiē tibus cūctis onustis sarcinolis pciosarū rez suarū et ipse interrogaret cur ex bonis suis solus nihil secuz ferret: respōdit oia bona mea mecū porto. Suidas Βιαρτοσ πριηρεωσ Διкαιου τοσ εισ τωρ επτασοφωρ λεγεται γαρ εισ τασ Δικασ Δειροτατοσ γεγορεραι ειπειρ επ αγαθω μεντοι τη τωρ λογορ ισχυι εχρητο

¶ Bifidus a. um. pe. cor. qd in duas partes fissum est

¶ Bifores pe. cor. quę habent duas ianuas.

¶ Bibo is. bibi. itū. potū haurio. Et ea oia dicuntur bibere: quę haustus habent. Uirg. li. i. etiā his iunxit quae nō habent haustum. Hasta sub exertam: donec p lata papillam Hęsit: virgineūq; alte bibit acta cruo rē. Huius cōposita sunt Adbibo: qd significat iuxta seu etiā bibo. Teren. in Heau. Is pater mihi vbi ad bibit plus paulo sua q̄ narrat facinora. Cōbibo simul bibo. Plau. in Cur. Foribus dat aquā cōbibant. Uñ et combibones dicuntur. Cic. Paeto. In his contro uersijs quas habeo cū tuis combibonibus epicureis optima opera vti eius soleo. Ebibo extrahibo exhau rio. Plaut. in Amphi. Factum illud est vt ego illic vi ni hyrneā ebiberim meri. Praebibo ante bibo. Nec ve nena iam metuā inquit Hier. cū antidotū praebibero Per translationem ebibere ponitur pro consumere. Idem in eadem. Non ego cum vino simul ebibi impe rium tuum. Imbibo infundo: intus concipio. Cicero in Uer. An nunq̄ iste bonā de se spem habuisset: nisi de nobis opinionem imbibisset. Aug. At poeta opti mus maximus teneris ebibitus annis non facile me moria aboleretur. Perbibo multum bibo. Lact. li. ij. Infecti sunt em̄ persuasione ac penitus eorūz mētes

succum stultitiæ perbiberũt. Subbibo parum bibo. Sue. in Nero. Si paulũ subbibisset aliquid se suffere tinnituruũ greco sermone promisit. Et hæc oĩa habent pe. cor. Inuenitur etiam passiuũ huius verbi bibo in tertia psona. Iuue. Sed nulla aconita bibunt.

¶ Bibax ⁊ bibosus: qui est bibendi auidus vel nimiꝰ potator. Laberius. Non mammosa. non annosa: nõ bibosa: non procax.

¶ Bibulus a um. pe. cor. qđ facile sorbet. Uirgil. ad Messalam. Inuerso bibulum restringuẽs lumẽ oliuo quia lumen bibit oleũ: i. ardẽdo cõsumit. Unde ⁊ Bibulorũ cognomẽ dictũ est: ⁊ bibula papyrus: quę sorbet atramentũ. Luc. Conficit bibula mẽphitis carta papyrus. Hinc fit meribibulus de quo alibi.

¶ Bibaculus nomẽ fuit poetæ: quẽ Hier. in chronicis Cremonę natũ scribit paulo minorẽ Cicerone.

¶ Bibile quod facile bibi potest.

¶ Biblos latine papyrus iuncus liber biblion libellus. hinc deducuntur

¶ Bibliographus: librarius: bibliacus: librosus: βιβλιον και γραφω Scribens libros

¶ Bibliopola pen. pro. qui libros vendit. Mar. Non habeo sed habet bibliopola triphon. Cõponit aũt ex βιβλιον qđ est liber: ⁊ πωλω vendo: p ω. in primo.

¶ Bibliotheca pen. pro. tã librorũ p se magnus numerus q̃ locus vbi libri sunt appellat. vt lib. xxxii. digestorũ scribit Ulpian. Auson. Emptis q̃ libris tibi bibliotheca referta est. Nã biblos liber est ⁊ theca repositorium: a latinis libraria dicitur. Gelli. Forte in libraria ego et. L. Paulus poeta vir memoria nostra doctissimus cõsederamus. Est ⁊ bibliotheca titulus: siue inscriptio: qua Diodorus historiam suã nominauit. A græcis inflectitur bibliothece. es. Ply. Apud grecos desit nugari Diodorus ⁊ bibliothecés historiam suam inscripsit. Bibliothecę vt inquit Uitru. ad orientem spectare debent. Usus enĩ librorum matutinum expostulat lumen.

¶ Bis aduerbiũ significat id quod greci dicunt Δις et multa habet cõposita vt quę sequuntur.

¶ Biceps quod habet duo capita. Bicorpus quod habet duo corpora.

¶ Bidentes quidã intelligunt oues aut bestias quę per ætatẽ duos dentes altiores habent. Nã Higynius dicit. Quę bidẽs ostia oportet dẽtes habeat octo sed ex his duos cæteris altiores per quos appareat ex minore etate in maiorẽ transcẽdisse. Alii ostias bimas. i. duos annos habentes: qđ in cõmentariis ad ius pontificiũ pertinẽtibus legatur bidentes primo dictas d. littera ex superfluo interiecta: sicut in redeo ad hiatum duarũ vocaliũ precauentes. Ergo bidentes primo dictę sunt quasi biennes ⁊ longo vsu loquẽdi corrupta est vox ex biennibus ⁊ bidentibus dicta Et bidens instrumentum rusticuꝫ. Iuue. Uiue bidẽtis amans ⁊ culti villicus horti.

¶ Bidental locus vbi mons erat apud priscos cũ aliqđ ędificiũ e cœlo fulminabat: sacerdos aduocabat q̃ eo in loco ouẽ imaculatã cõburebat: ibiq̃ eius reliq̃as sepeliebat: ab oue bidente ibi imolata. Hora. An triste bidental mouerit incestus certe fuerit. No. Bidental dici vult: q̃ binæ pecudes mactentur.

¶ Biduũ spatiũ duorũ dierũ. A quo biduanus a. uꝫ. vt biduanę inducię. biduo cõtinenti significat duobꝰ diebus cõtinentibus. Sue. in Cali. Per hunc pontẽ vltro citroq̃ cõmeauit biduo continenti.

¶ Biennium spatiũ duorũ annorum

¶ Bifariã trifariã aduerbia sunt quibꝰ significatur qđ binis vel tribus modis: vel qđ in duas vel tres partes fari põt. Sic multifariã: oĩfariã: plurifariã significant multorũ generũ: oĩs generis: siue in multas in oẽs ⁊ in plures ptes: siue qđ multis: oĩbus: ⁊ pluribꝰ modis fari põt. Dicimꝰ etiã bifarie: trifarie: multifarie ⁊c. a bifarius a. um. Sue. Gladiatoria munera plurifaria ac multiplicia exhibuit. Apul. Omnifario sermone depinxit.

¶ Bigamus pen. cor. qui duas vxores duxit. A quo bigamia. γαμος enĩ nuptię dicuntur

¶ Bigemmis vitis quæ habꝫ duas gemmas. Col. li. vi. Pro materiis lõgioribꝰ pollices quaternũ aut quinũ gẽmarũ relinquunt p custodibus aũt bigẽmes reseces efficiunt in ea.

¶ Bigę per syncopã dictę sunt quasi biiugę. Currus duobꝰ equis vecti q̃ duorũ equorũ iugo agant: equi vero biiugi biiugesve dicunt. Sic q̃drigę a quattuor q̃ a q̃ttuor equorũ iugo ⁊ equi q̃driiugi. Au. li. xviii. de ci. dei. Iunctos duos equos bigas vocamꝰ. Apđ veteres tñ bigã ⁊ trigã ⁊ quadrigã inuenimꝰ. Suet. in Tibe. Uix vnius bigę adiectione honorari passus est. Papin. in The. Noriferũ gelida tenuauerat aera biga. Ply. In sũmo mausoleo est quadriga marmorea quam fecit pythis. Bigas primũ iunxerunt phryges. Quadrigas ericthonius.

¶ Bigenera aĩalia ex diuerso genere nata vt leopardus ex leone ⁊ panthera.

¶ Bihęres dr̃ q̃ duas hereditates cõsecutus est.

¶ Bilanx cis. quod duas habet lances.

¶ Bilibris duarum librarum.

¶ Bilinguis q̃ duas habꝫ linguas. hoc est q̃mõ vnũ mõ aliud loquit: vel q̃ aliud dicit et aliud retinet. Et q̃nq̃ accipit p fallaci. Hoc vitium ad mentem referẽdo ⁊ qui diffuse varia loquitur.

¶ Bimestris duos menses habens: aut duos annos a luna cõputatos. Hor. lib. Car. Et porco bimestri. Cũ famulis operũ solutis. Sic trimestris: quadrimestris: quinq̃mestris. Plyn. Castrari agnos nisi quinq̃mestres prematurũ existimant.

¶ Bimus/trimus/quadrimus/quimus. Unde bimatꝰ: trimatus: quadrimatꝰ: quimatꝰ p spatio duorũ/triũ quattuor aut quinq̃ annorũ. Ply. Uita fœminis quindecim annis longissima: maribꝰ viginti robur in quimatu. Sue. in Aug. Quadrimus patrẽ amisit.

¶ Bimulus pen. cor. qui in bimatu est hoc est qui duos annos ætatis habet.

¶ Bina q̃uis Ser. doceat de iis tñ dici: q̃ sunt pluralis numeri: duo q̃ sunt singularis: vt dicamꝰ binas lr̃as/duas ep̃las: Inuenit tñ bina iũgi cũ iis q̃ singulariter declinant. Cic. Mario. Reliquę sunt venationes binę p dies quinq̃ magnificę. Idẽ. Binos tabellarios inquit Ply. li. xii. Ergo in vtraq̃ gente laudaui genere terrenũ ⁊ factitiũ. Est aũt binus a. um. idẽ qđ duo. Sisen. Ad binũ milliũ numero sauciis vtrinq̃ factis. Inde fit Cõbino as. pen. prod.

¶ Binomius dicit qui geminũ habet nomẽ: vt Iulius Cæsar. Numa Pompilius.

¶ Biothanatos græca dictio ex βια violentia/θανατος mors: id est violẽter mortuus: vt est qui ferro vel alia vi interficitur ⁊ nõ sua. i. naturali morte moritur quę naturaliter contingit. Et mors ipsa biothanata dicitur: q̃ per vim infertur. De qua intellexit Uirgi.

cum dixit. Nam q̄ nec fato merita nec morte peribat Sed misera ante diē. Ambr. de diuo Prothasio. Miser vel tu viuere stude ⁊ noli biothanatos fieri sicut ⁊ frater Geruasius: Hinc biothanati viri ⁊ biothanatę fœminę: qui violenta morte pereunt: et biothanata mors. Scribit Lampri. prędictū fuisse Heliogabalo ipsum biothanatū futurū. hoc est ꝙ violenta morte erat moriturus. Idē. Si luna inquit applicuerit se Saturno deficiens lumie faciet matres biothanatas iterire. Ser. ait Biothanatap̄ aias nō recipi in originem suam.

¶ Biocresta: id est vitę vtilia.

¶ Bipalū. instrumentum ad fodiendū. Var. Si loc⁹ humect⁹ sit ibi cacumina pplorꝝ serūda: ⁊ arūdinetū. Id prius bipalio vortito ibi oculos arūdinis pedes ternos aliū ab alio seri aptā eē vtriq̃ eādē fere cultu(ram

¶ Bipara pen. cor. quę bis peperit

¶ Bipatens pe. cor. quod ex vtraq̃ parte aperitur.

¶ Bipertior in duas partes diuido: a quo bipertitū ⁊ aduerbium bipertito.

¶ Bipes qđ habꝫ duos pedes. A quo bipedalis: et bipedanus a. um. Colu. Frumentis autē sat erit si ęque bona suberit bipedana humus.

¶ Bipedaneus a. um. Col. li. v. Censuissem fieri scrobes adiecto dodrante sup altitudinē bipedaneam.

¶ Bipēnis a pēna deriuaꝛ. Ideo fœmi. Virgi. vero loco adiectiui vsus est li. xi. Ferro sonat alta bipenni Fraxinus. Proprie significat qđ est duaꝝ pennarum Ply. li. xi. Nullis eorū pennę reuiuiscunt auulsę Nullā cui aculeus in aluo bipēnę est: q̄busdā pennarū tutelę crusta supuenit in scarabeis quorū tenuior: fragilior q̄ pēna: his negatus aculeus. Per translationē significat quicquid vtrāq̃ partē acutā habet. Unde pro securi sępenumero ponitur.

¶ Biremes: naues quę habēt duorū remorꝝ ordines quas constat Erythręos primos fecisse. Triremes Amocles corinthius. Quadriremes carthaginēses Onerariam hippius tyrius inuenit.

¶ Birotum genus vehiculi duas rotas habentis.

¶ Bissextus quasi bis sextus: q̄ duobus diebus cōtinuo sexto dicimus calendas Martias: duos videlicet dies p̄ vno cōputantes. Unde qui est natus bissexto Calendas nihil refert (vt inquit Celsus) vtrum priore an posteriore die natus sit: cū illud biduū pro vno tm̄ die habeaꝛ. Est aūt bissextus p̄ quattuor annos vnus dies adiectus. Crescit em̄ p̄ singulos ānos quarta pars assis. At vbi quarto anno assem ɔpleuerit bissextū vnū facit. Nā Caius Cęsar ne quadrans deesset: statuit vt quarto quoq̃ anno sacerdotes diē vnū intercalarent: idq̃ bissextū vocauerunt.

¶ Bisulcus qui vngulas nō solidas habet: sed scissas Item. Quicquid in duas acies scissum est: bisulcum dicitur. Ply. li. x. Solidipedes ⁊ bisulci sues omni cibatu ⁊ radicibus aluntur: ⁊ disulcus porcus cum in ceruice setas diuidit.

¶ Biuiū qđ duas vias habꝫ: sicut triuiū: quadriuiū

¶ Biuittas pe. p. vidua ꝙ duas vittas habuit: alterā ɔiugalē: cęlibē alterā. Var. Ad biuittatem vexo.

¶ Bibilis oppidū hispanię: a quo Martia. poeta originem duxit: sic dictū a bibili propinquo fluuio.

¶ Biblo is. factū est a similitudine soni: qui fit in vase. Neuius bibilit amphora.

¶ Biblia vxor duilli Romani: qui primus Romę nauali certamine triumphauit: tantę pudicitię fuit vt illo quoq̃ sęculo pro exemplo fuerit quo impudicitia monstrum erat non vitium.

¶ Bilis atra melancholia dicitur. Et est humor q̄ in folliculo fellis est: ⁊ pro sui conditione hominē transmutat. Et hęc insaniā facit. Plau. in Amph. Delirat vxor atra bili pcita est. Hęc sanaꝛ albo veratro: qđ dicitꝛ Helleborus Est etiā bilis citrina vitellina rubēs et prasina. Est ⁊ bilis quā gręci cholerā dicūt. Neui⁹ bilē mihi nuper excitauit. Quoniā aūt aius q̄nq̃ corporis inclinatione sequiꝛ ad mores iracundiaq̃ ⁊ indignationē transfertur. Plyn. li. xi. Hinc ⁊ in mores crimen bilis nomine adeo magnū est in hac parte virus cū se fundit in animū ⁊ hominē.

¶ Biliosus q̄ bile laborat. Cor. Aut liuidū aut biliosum. Idem. Sputū etiā biliosum aut purulentū.

¶ Bilutes veteres dixerūt bestiis siles q̄si belutos.

¶ Bisaltę scythici: de quibus Virgi. li. iii. geor. Bisaltę quo more solent acerq̃ gelonus. Cum fugit in Rhodopen aut in deserta getarum.

¶ Bion borysthenites phūs fuit ⁊ sophista callidus: q̄ philosophiā vario orōnis flore vestiuit. Fuere et alij biones nouē vt testaꝛ Laertius. Fertur hic dixisse ad eū qui fundos suos ingluuie vorauerat: Terra amphiaraum absorbuit. sed terram tu.

¶ Bison tis. aīal deforme plixitate iubaꝝ ⁊ reliquo corpe sꝫ ferū cerui figura media frōte iter aures vnū cornu hn̄s. Mar. Illi cessit atrox bubalus atq̃ bison

¶ Bistonis pe. cor. ciuitas et stagnum in thracia abderę vrbi propinquū: a quo thracia bistonia dicta est Unde bistonius a. um. ⁊ bistonicus a. um. qđ thracem significat sicut ab Ionia ionius ⁊ ionicus. Ouidius Fessaq̃ bistonia membra lauabis aqua. Similiter biston. Unde thraces teste Solino bistones dicuntur. Idem. Tuta tamē bello bistonis ora fuit. Sunt qui velint ⁊ stagnum ⁊ prouinciam a bistone rege nomen accepisse.

¶ Bithyas cū y gręca gentē in thracia esse cōmemorant: quorū auctor bithys fuit Martis ⁊ Setę sororis Rhœsi filius. Bitias vero sine h. ⁊ i. latino fuit vnus ex carthaginensium principibus.

¶ Bu hia Pharaonis filia: quę Mosen adoptauit.

¶ Bithynia regio minoris Asię: aduersa thracię: et prima troadi: q̄ vt Solin⁹ scribit ⁊ Ser. Primū Bebrycia: postea mygdonia: deīn a bithyno bithynia dicta fuit. Hęc etiā authore Eusebio pōtus ē dicta. In bithynia libyssa ē vbi Annibal sepult⁹ ē. Sunt q̄ scribant Thynos populos trāsisse ex Europa a q̄bus bithyni dicunꝛ ⁊ bithynia. Claud. Thyni thraces arāt q̄ nūc bithynia ferꝛ. Hinc bithynus a. um. pe. p. ⁊ bithynicus a. um. Iuuen. Q̄q̄ ⁊ Cappadoces faciāt: eq̄tesq̃ bithyni Mar. Iā te rē factā bithynice credis habere. Ex bithynia fuerūt viri in disciplinis memorabiles Zenocrates phūs ⁊ Dionysius dialecticus ⁊ hipparchus ⁊ Theodosius et filij eius mathematici et Cleophanes orator ex Mirlea ⁊ Asclepiades medicus prusiensis ⁊ Dion.

¶ Bithyniū ciuitas in bithynia: a quo bithyniatę ⁊ bithynienses populi dicti sunt.

¶ Bitumen pe. prod. genus cretę quod si quando accenditur extingui non potest ⁊ de natura sulphuris ē Dicitur fieri ex fulmine. Unde iuxta babyloniam q̄ frequentia cadunt fulmina hac re lacus abūdat adeo vt inde fabricasse muros semyramis dicatur. Hoc et Asphaltus dicitur.

¶ Bitumino as. bitumine linio. Amb. li. Hexa. Fac tibi arcã ex lignis quadratis nidos facies in arca ⁊ bituminabis eã intus ⁊ foris bitumine.

B ante L.

¶ Blatta vermis q̄ alvearia lędit: a βλάπτω noceo. Col. li. x. appellat lucifugas blattas. Mar. tamen posuit ꝓ verme libros ⁊ vestes rodente: vt in hendecasyllabo. Constrictas nisi das mihi libellos admittam tineas: trucesq; blattas. Hora. in Ser. Unde octoginta annos natus: cui stragula vestis. Blattarũ ac tinearũ epulæ putrescat in arca. Blatta etiã ponitur ꝓ purpura. Sidonius in panegyrico. Pontus castoria blattã tyrus aera corinthus. Blattã recẽtiores scriptores vermiculũ bombycẽ intellexerũt cuius textu vestes sericę cõficerentur. Unde blattea vestis ⁊ blatteũ paludamentũ apud Lãprid. Capitolinũq; ꝓ serica ⁊ ꝑciosa: vel vt Paul. Egi. pro purpura: qm iudicũ cõchiliũ vulgo blatta dicitur. Sic Cassiod. in epistolis ꝓ purpureo cepit. Chamęleon inquiens mõ prasina modo cyanea: modo blattea varietate se cõmutat. Eutropius scribit. Neronẽ solitũ piscari rete blatteis funibus annexo. Cum ab Orosio dicatur purpureis: a quo colore blatta frumentũ qđ rubidũ sit semen tritici accõmodatius in purpurã declinans.

¶ Blatteus a. um. accipit ꝓ purpureo. Cassiodo. in epist. de Chamęleonte. Colores suos multifaria qualitate cõmutat: mõ Veneta: mõ blattea: mõ prasina: mõ cyanea. Eutropius. Nero inusitata luxuria fuit: vt q̄ exẽplo Caligulę frigidis ⁊ calidis lavaret vnguẽtis hamis aureis argẽteisq; piscaret: q̄ blatteis funibus extrahebant. Quos Suet. ⁊ Orosius interptantur purpureos. Ille piscatus inquit est rete aurato purpura coccoq; funibus nexis. Orosius luxurię inquit tã effrenatę fuit Nero vt retibus aureis piscaretur: quę purpureis funibus extrahebantur.

¶ Blax stolidus. mollis: delicatus: lasciuus: q̄ nescit res discernere: ⁊ qui se inaniter iactat.

¶ Blapsigonia penl. cor. q̄usi detrimentũ: ἀπὸ τοῦ βλάπτω noceo: ⁊ γονος fœtus cũ apes morbo ignavia aut infœcunditate naturali fœtũ nõ pariunt.

¶ Blatio is. ⁊ blatero as. veteres dicebant ꝓ incõdite ⁊ inaniter loqui: vt sunt qui extra ꝓpositũ loquunt vel verba imoderata emittunt. Gel. li. i. Fauorinum ego audiui dicere versus istos Euripidis nõ de his tm̃ factos accipi debere q̄ impia atq; illicita dicerẽt sed vel maxime de hoibus quoq; posse dici stulta ⁊ immodica blatterantibus: quorũ lingua tã ꝓdiga infrenisq; sit vt fluat semꝑ ⁊ ęstuet colluuione verbo⁊ teterrima. Et paulo post. Neq; minus insigniter veteres quoq; nostri hoc genus hoies in verba ꝓiectos locutuleios ⁊ blaterones ⁊ linguaces dixerunt. Plaut. in Am. Qui malũ intelligere quisq̃ potis est: ita nugas blatis. Idẽ. Ubi tu es: q̄ blaterauisti iã vicinis oibus me męę filię daturũ dotẽ. Sunt aũt facticia verba a Camelo⁊ voce tracta: qui cum vocẽ edunt blaterare dicũtur. Quidã tamen a græco deducunt apđ quos βλὰξ dicitur: qui se inaniter iactat ⁊ blatia iactatio. Quapropter c. litteram addentes blacteronẽ ⁊ blacterare existimant scribendũ. Ouid. de Philo. ꝓdux. Blacterat hinc aries ⁊ pia balat ouis. Hor. in Ser. sine c. ⁊ prima correpta. Audit cum magno blatteras clamore furisq;.

¶ Blęsus q̄ in sermone tardus est a blatero fit. Vel q̄ in ꝓnunciatione aliquã excludit litterã. Sunt enim multi qui nõ possunt proferre quasdã litteras. Quidã pro paralytico accipiũt. Unde Iuue. pro titubante posuit: ⁊ blęsis atq; mero titubantibus.

¶ Blandiri est blanditias dicere: adulari: assentari ⁊ ꝑtinet ad oẽs sensus: ⁊ nõnunq̃ ad aim. Quint. Blãdiar paulisper calamitatibus meis. Huius ꝯpositũ est Eblandior. Col. lib. ix. Sed ne hęc tamen aliena ẽ agricolæ captantis vndiq; voluptates acquirere q̄bus solicitudines ruris eblandiantur.

¶ Blandicia ę. ⁊ blãdiciæ arũ. adulatio popularitas. Plau. in bac. Viscus merus vestra est blanditia.

¶ Blandicus pe. co. qui blanditur: a quo blãdiculus ⁊ blandicellus dimi. Unde blandicella verba legimus.

¶ Blandidicus: qui blande loquitur. Plau. Nũc mihi blãdidicus es: heri in tergo meo tris facile corios contriuisti bubulos.

¶ Blasphemo as. pe. pro. grecũ est: ⁊ significat execro: maledico: ⁊ verbis calumniã infero: ac dignitati honoriq; alterius derogo. Blasphemia maledictũ: et grecum est βλασφημία.

¶ Bleni populi aphricani sine capitibus habẽtes in pectore vultũ vt lib. pri. author est Põponius.

¶ Blittus duplicato ττ scribit. Suidas βλίττος εἶδος βοτάνης. Herba satiua beta iners: ac sine sapore. Unde blitteus a. um. qđ est inutile ac nullius precij. Plau. Blittea meretrix a greco dicitur: quod est blax stupidus. Dicitur ⁊ blittus ꝓ herba. Palla. lib. iiij. Blittus seritur solo qualecũq; sed culto.

B ante O

¶ Boa ⁊ boua vtroq; modo dicit serpentis gen⁹ vel ꝙ primo bubuli lactis succo alatur: vel ꝙ istar bouis turgeat: seu a voce bouis. Vastat aũt oẽs regiones: in quibus habitat. In cuius vtero tpe Claudij imperatoris integer infans inuentus est cũ esset occisa. Est etiã boua morbi genus cũ corpa papularũ multitudine rubent ad similitudinem eorũ qui boa serpente icti turgescunt. Vel a fimo bubulo: cuius litu maxime tollitur. Ply. Ebuli folia contrita et e veteri vino imposita boam sanant. i. rubentes papulas.

¶ Boalia q̄ ⁊ bupetiæ dicunt ludi boũ gr̃a instituti. R

¶ Boo as. mugio: clamo: a βοάω. Vel a boũ mugitibus. Plau. in Am. Tela frangunt: boat cœlũ fremitu virum. Hinc reboo as.

¶ Boariũ fo⁊ Romę dicebat ꝙ ibi boues vẽderent.

¶ Bœbeis idis. siue bœbis lacus in thessalia. Luca. li. vij. Ire per ossæã rapid⁹ bœbeida. Val. Flac. Perderet ⁊ pingui miseros in bœbide crines.

¶ Boemia regio mysię europę vltra danubiũ sita. cuius metropolis est plaga insignis ciuitas. Dicta boemia a boemo pricipe: opulẽtissima ẽ arborib⁹ fœcũda flumib⁹ irrigua. hãc nõnulli germanię ptẽ eẽ dixerũt.

¶ Bœotia nõ boetia vt Hermolaus vna cũ Politiano sentit: qui se vidisse Antonini itineris vetustũ codicẽ asserit in quo ita scriptũ erat. Bœotiæ aulis in q̄a græci aduersus troianos cõspirauerunt. sed ⁊ ratio exigit gręca apđ quos βοιωτία: nec aliter. Est autẽ regio Europę a boue quẽ Cadmus Agenoris fili⁹ thebarũ cõditor imolauit anteq̃ vrbẽ ꝯderet. Oui. Mœnia fac condas bœotiaq; illa vocato. Diodo. tñ eã dicit appellatã a boeto quẽ Neptunus genuit ex Arne filia Aeoli. In ea Thebę ciuitas quã Amphiõ muris ornauit ⁊ mons Citheron.

¶ Boetus vt inquit Strabo hispanię fluuius ex eisdē nascens locis ex quibus Anas ⁊ Tagus.

¶ Bogud oppidū in Aphrica ⁊ regis nomen in gñe masculino.

¶ Bdellium genus gummi odoratū: qđ arbor in bactriana regione producit.

¶ Boię genꝰ vinculoꝝ tā ligneorū ꝙ ferreoꝝ seu torquis dānatoꝝ qđ quasi iugū in boue sit.

¶ Bolis idis dici potest iaculum παρα το βαλλω ad cuius similitudinē faces quędā igneæ bolides vocantur. Ply. li. ij. Duo genera earū lampades vocāt: plane faces alterum bolidas quale Murinensibus malū visum est: distant ꝙ faces vestigia longa faciunt priore ardente parte: bolis vero perpetua ardens lōgiorem trahit limitem.

¶ Bolus cuiusꝙ rei frustū. Vñ bolū terrę glebā dicimus: bolū argenti massam argenteam. Bolos vero a gręcis iactus esse dicitur.

¶ Boij ppli fuerūt gallię cisalpinę īter padū ⁊ trebiā (siti.

¶ Boletus genus fungi

¶ Bombus sonus tubaꝝ raucus: nec valde acutus: tractus ab ipso sonitu sicut mugitus boū. Perf. Tormimalloneis implerūt cornua bōbis. Sic bōbeo apđ gręcos significat sono et bōbus sonꝰ quē faciūt apes

¶ Bombitatio sonus apum.

¶ Bombyx per y. vermis qui primo veruca est: et apud Indiā: ethyopiā ⁊ seres in aranearū morē tenuissima fila ducit ad vestem faciendam. Primū bombylius: deinde necydalus: demū bombyx appellatus. de hoc Aristo. ⁊ Ply. fere idem tradunt in sex mensibus bombyces telas araneorum modo detexunt ad vestē luxūꝙ fœminarum quę bombycina appellantur. prima eas in filū retorq̄re: rursusꝙ retexere inuenit mulier Pamphile Platis filia. Ambr. de bombyce libro Hex. Bombyx vermis indicus: ex cuius textura bōbycinū conficitur. Fertur hic corniger vermis puerti. Vide supra bambilius. Rursus bombyx frutex bōbacij est.

¶ Bombycinus ⁊ bombycinū pe. cor. pro veste ex serico cōfecta: sed pro pāniculo rubedine infecto ⁊ mulierum genas tingente. Iuue. Delicias ⁊ pāniculus bombycinus vrit. Mar. Fœmineū lucet sic ꝑ bombycina: qui etiam bombyx dicitur. Propert. Nec si qua arrabio lucet bombyce puella.

¶ Bomolochus pe. cor. dictus est apud grecos: qui facilis atq; idem humilis omnia lucri gratia perfert iocando cauillandoq;. Et apud nos scurra appellat᷑: qui vt sumptuosioribus cœnis intersit nullo se scurrilitatis genere cōtinet. Sed proprie puer: qui altari insidiatur: vt furetur candelas βωμος και λοχαω ερεεν βωμο λοχος.

¶ Bonasus fera est: q̄ vt scribit Arist. in mōte mesapo qui pæonię ac medię limes est: inuenit᷑: ⁊ a pæonibus monapon vocat᷑. At Solinus circa lydiā: phrygiamꝙ haberi hoc animal tradit.

¶ Bonū dicitur qđ oppōit᷑ malo. Et bonū est quicquid est. Vñ vidit deus cūcta q̄ fecerat ⁊ erant valde bona. Quāobrem apud logicos bonū cū ente cōuerti dicit᷑. Quod em̄ est: id quoꝙ bonū esse necesse est. Bonū etiā dicitur quod honesta pariter ⁊ vtilia complectit᷑: vt bonū animi: bonū corpis bonū fortunę. vñ bona dicūt᷑ rerū subiecta ꝙ sint vtilia. Paul. Iurecō. bona vocari affirmat q̄ deducto ęre alieno supersunt De his Ulp. sic scribit. Bonorū possessionē; ita recte diffiniemus. Ius persequendi retinendiꝙ patrimonij siue rei: quę cuiusꝙ cum moritur fuit. Bona autē vt plerūꝙ solemus dicere ita accipiēda sunt vniuersitatis cuiusꝙ successionē: qua succeditur in ius mortui: suscipiturꝙ eius rei cōmodū ⁊ incōmodū. Naꝫ siue soluendo sunt bona siue nō: siue damnū habēt siue lucrū: siue in corporibꝰ sunt: siue in actionibꝰ: in hoc loco ꝓprie bona appellabunt᷑. Et bonū dicit᷑ qđ exequitur officiū suū. Hinc si virū bonū dicimus: intelligimus probū. Si bonū militē: fortē. Si bonū imperatorē prudentē. Si bonū grāmaticū litteratū. si bonū oratorē facundū: si bonū iudicem iustum. Si ecōtrario, malū generale nomen ⁊ turpia simul ac detrimentosa cōplectens. Vñ malū virū dicimus flagitiosum: malum militē imbellē. ⁊ sic de reliquis. Aliqñ bonum sumitur ꝓ bonitate. Nam cum dicimus de ęquo ⁊ bono nō de sūmo iure sed de bona ęquitate loquimur. Aliquādo ꝓ magno. Salust. Bona pars militū inde discesserat. Aliqñ ꝓ nō vili. q; vt Dona. ait boni non sunt viles. Unde ⁊ suplatiuus gradus optimates facit. Nā bonus melior optimus. Teren. in phor. Illā ciuem esse atticā bonā bonis prognatam. Aliquādo pro vtili: vt bonū est pecunię parcere. Item ꝓ ocio ⁊ quiete: sicut malū pro labore. Sene. Delicatꝰ homo ⁊ homo semper assuetus. Itē pro miti ⁊ fauēte. Sta. Tu corda parumper huc aduerte libens: atq; has bonus accipe voces. Itē ꝓ pulchro. Terē. Et forma fortasse bona. Augu. li. xv. de ciui. dei. Consueto scripturæ est etiam speciosos corpore bonos vocare. Vñ in Gen. Uidentes angeli dei filias hominū quia bonę sunt: sumpserunt sibi vxores. Item pro apto ⁊ idoneo. Vir. Et bona bello cornus. Item pro docto. Hora. Quandoꝙ bonus dormitat Homerus. Preterea bonus dicit᷑ humanus: beniuolus: tranquillus: liberalis: simplex: apertus/ comis/ facilis/ suauis/ tractabilis/ indulgens/ huiusmodi.

¶ Bona dea: quā veteres faunā siue fatuā siue sentā dixere. Hanc Varro scripsit tantę pudicicię fuisse vt nemo illam dum vixit preter viꝝ mas viderit. nec nomen eius audierit propter quod illi in operto mulieres sacrificabant ⁊ bonā deā appellabant.

¶ Boni consulat hoc est bene statuat in bonā parteꝫ (vt aiunt) accipiat.

¶ Bona caduca: facultas quę heredem nō habet: vel quę non habet firmitatem. Et bona caduca dicūtur res damnatorum.

¶ Bona venia dicimus: quod est sine ira: sine discordia. Teren: in Phorm. Adolescens primuꝫ abs te bona venia peto.

¶ Bonæ fidei possessor esse videtur qui rem possidet non suam quam tamen suam esse putat. et eum qui vēdidit ius vendendi habuisse puta procuratorem aut tutorem fuisse. Contra vero malæ fidei possessorem esse dicimus: qui nec rem suam possidet et eā scit suā non esse.

¶ Bonitas capit᷑ pro virtute siue honestate atq; iustitia. Cic. li. offi. Cū em̄ fidē aliqui bonitatemꝙ laudant. Huic ꝯtraria est a malo malitia. Sene. In hoc sūma bonitas in illo extrema malitia. Frequentiꝰ tñ bonitas pro benignitate ⁊ quadam ingenij simplicitate ponit᷑. Ply. Bonitas ac simplicitas vxoris. Malitia econtrario pro versutia. Unde malitiosum: callidum ac versutum dicimus. Cic. Uirtutis contraria vitiositas. sic em̄ maloꝝ malitiā appellare quā gręci

B ante O.

κακιαν appellant. Nam malitia certi cuiusdam vitij nomē est vitiositas oim. Est ꝛ alia bonitas nō ex industria sed ex natura proueniens. Cice. Quę ꝛ bonitate naturę multi assequunt. i. excellentia ꝛ dote naturę. Huic similiter cōtraria malitia est. Ply. Quod modo cœli: mō terrę malitia fecit.

¶ Bootes otis. vel bootes otę: vel bootus oti. a boue deductum nomen. latine bubulcus cœleste sydus: qđ arctophylax vocatur: ꝛ more bubulci plaustruz sequi videtur. Ouid. Arctophylax formā terga sequētis habet. Iuuena. Frigida circūagunt pigri sarraca bootę. Habz quattuor stellas in dextra manu: quę non occidunt.

¶ Boo as. ꝛ boo bois: vtroqꝫ modo dicitur: a boum mugitu dici videtur. Var. Exeunt citi: strepūt: boūt Hinc reboo as.

¶ Boreas ventus aquilo qui ab hyperboreis montibus flat. Unde ꝛ frigidus. De hoc in dictione aquilo Dictus boreas απο του βοαν και ρεω: quoniā vt violenti flatus est: ita etiam sonori.

¶ Borysthenes pen. cor. fluui⁹ scythię secūdū Istrū oim maxim⁹: cuius aquę ad potandū sunt suauissimę et magnos pisces alunt nulla habētes ossa. Inde populi scythici boristhenidę dicuntur. Proper. Gloria ad hibernos lata boristhenidas. Stephan⁹. Est etiā boristhenes oppidum. Martianus. Nec procul fluuius lacus oppidū sub vno cuncta nomine. Borysthenes quoqꝫ insula eiusdem nominis esse fert in ponto.

¶ Bos generis cōmunis datiuū ꝛ ablatiuū plurales bobus per syncopam facit: ꝛ more veterū bubus. Columel. li. ii. Nihil dubium quin equis melius qꝫ bub⁹ res cōficiatur. Hinc fiunt adiectiua bouinus a. um. Cuius dimi. est bouillus. Bucerus a. um. ꝛ Boarius a. um. Unde forū boariū vbi vendebantur boues. Deducitur qꝫ bos a grȩco quod est βους. hoc autem απο του βοσκω. quod est pasco: qꝛ homines pascat laboribus suis: Inde latini iuuēcos dixere qꝛ nō pascerent sed homines iuuarent.

¶ Bouilia dicūtur loca in quibus boues morantur: sicut ouilia in quibus oues. Columel. lib. ii. Domitis armētis duplicia bouilia sint hiberna atqꝫ ęstiua. Eadem etiam bubilia dicuntur.

¶ Bouillę arū. oppidulū fuit in latio haud procul ab vrbe Roma via quę ariciaz ducebat: vt inquit Asco. Nā ad bouillas interfect⁹ est Clodius aricia rediēs. Dictū bouillę: quasi bouis hillę: qꝛ eo vulnerata bos sua trahens intestina diuertit.

¶ Bouillus a. um. idē est qđ bouinus: licet sit dimin. Ply. Bouillę carnis iure facile curatur.

¶ Bouinor aris. pe. pro. cōuitior: ꝛ quasi in aliquem mugio. Unde bouinatores dicti sunt: quos nunc derisores dicimus: ꝛ bouinatio cōuitiū. Lucil. Hic strigosus bouinatorqꝫ ore improbus duro.

¶ Bostar locus vbi boues stare consueuerunt.

¶ Bosporus pe. cor. a bouis meabili transitu dictus est ꝓpter angustias freti: vt Plyni. Solinusqꝫ docēt quasi bouis transitus. Duo sunt autē bospori: alter iuxta byzantiū qui thracius dicitur ostiū ponti: p qđ in ꝓpontidē influit pōtus. Hunc bosporū Uale. Flaccus scribit dictū a traiectu Iouis in vaccā deformati. Sic enī li. iiii. arganauticon. Alter in introitu męotidos paludis: ꝛ per quem palus męotica in pontum defluit. De quo Oui. Bosporus ꝛ tanais superat scythięqꝫ paludes. Hinc etiam Cimmerius bosporus dicitur a cimmerijs populis ꝗ eius partem frigidissimam incolunt. Unde qui terras frigoribus occupatas habitant cimmerij appellant. De hoc tractat in dictione ꝓpontis. Inter bosporuz: thraciū ꝛ cimeriū vt Martianus scribit: interpatent millia quingenta Bosporus thracius: teste Pomponio: stadijs quinqꝫ europā ab asia disterminat. In bosporo cimerio erat Bosporus ciuitas bosporopolis: dicta βους και πορευομαι τυ ερχομαι.

Ascensius. Tortellius Bosphorus scribit a φορο

¶ Bosra nō est altera ciuitas vt multi putant: sz idumęa iuxta illud. Quis est iste ꝗ venit de edon tinctus vestibus de bosra?

¶ Botrys yos. dici pōt racemus integer vuę qui ꝛ botryon. Grȩci enī βοτρυας παρα το βωτο πατω ait Moscopolus ꝛ βοτρυομας vocant. Usurpat idem vocabulum Hierony. pro racemis.

¶ Botyllus diminutiuū paruus botrus.

B ante R

¶ Brabeuthę a grȩcis dicunt iudices spectaculorū qui victorib⁹ in certamine exhibēt pręmiū ꝛ coronas Qui vero pfectus est certaminis agonitheta dicitur Grȩci auctore Philostrato ludis olympicis decem iudices pficere solebant. Sueto. de Nero. Nec aliter certamina gymnica grȩcia tota spectauerat: qꝫ brabeutharum more in stadio humi assidēs. Sudas βραβευθης διοικηνεσ κριτης ορισης και βραβει ον επινικιος αμοιβη.

¶ Braccę a quibusdā accipiunt vestes fluxę intōsęqꝫ ac varij coloris quib⁹ vtebant frigidioris plagę gentes vt inquit Diodo. li. vi. Et a ꝗbus braccata gallia vocata est: qm̄ galli vestes ferūt intonsas: ꝛ varij coloris. Braccis v[...]s fuisse Scythas docet Ouid. scribens. Pellibus ꝛ laxis arcent mala frigora braccis. Et Pomp. Mella. Braccati sunt inquit totū corpus sarmatę: ꝛ nisi qua vident etiā ora vestiti. Sue. in Cęsa. Iidem in curia galli braccas deposuerunt latū clauum sumpserūt. Cor. Taci. li. xviij sic ait. Ornatum cecinnę municipia ꝛ colonię in supbiā trahebāt qꝛ versicolori sagulo braccas barbarū tegmen indutus togatos alloqueret. Hier. tn̄ ad Fabiolā de veste sacerdotali ꝓ fœminalib⁹ accipit ꝗbus pudibūda velātur sicuti vulgariter appellari solēt: scribēsqꝫ ipsaꝝ braccarū formā ꝛ quos vsus in tegēdo corpe braccę pstēt: exponit his verbis. Discamus primū cōmunes sacerdotū vestes atqꝫ pontificū lineis fœminalib⁹ quę vsqꝫ ad genua ꝛ poplites veniūt: verecūda celant: ꝛ superior pars sub vmbilico vehementer astringit: vt si quādo expediti mactant victimas tauros ꝛ arietes trahunt: portantqꝫ onera ꝛ quę in officio mīstranda sunt etiam si lapsi fuerint: et fęmora reuelauerint non pateat quod opertum est. Inde ꝛ gradus altaris prohibentur fieri ne inferior populus ascendentiū verecūda conspiciat: vocaturqꝫ lingua hebrȩa hoc gen⁹ vestimenti machinasse: grȩce περισκελη a nostris fœminalia vel fęmoralia braccę vsqꝫ ad genua ptingentes: a chaldȩis saraballa. Sic Amb. li. i. offi. Sacerdotes inquit veteri more bracchas accipiebāt: sicut ad mosen dictuz est a domino. Et facies illi braccas lineas vt regat turpitudo pudoris ta lūbis vsqꝫ ad fœmora erūt. Uocant etiā alijs noibus. nā subligaria seu subligacula: cāpestria: succinctoria ꝛ perizomata.

¶ Brachiū græcū est βραχιων βραχιωνος. Aliqñ brachium totū membrū cum manu cōprēndit. Ver. lib. v. Et evinctis attollit brachia palmis. Aliqñ vocatur ab humero ad cubitū: id est pars supior quæ armus dicitur. Nā armos humeros cū brachiis: sed nō ecōtrario dicimus. A cubito vero vsq ad vertebrā manus: lacertus nuncupat. Ovi. lib. i. met. Laudat digitosq manusq Brachiaq & nudos media plus parte lacertos. Dicitur tñ brachiū de mari: de montibus et de arboribus. In brachiis magna vis consistit. Unde apud antiquos ornari brachia armillis consueverūt ac si ipsa victoriā pperissent. Et in sacris litteris brachium pro potentia vsurpatū est ac fortitudine.

¶ Brachialia brachiorū ornamenta & tegumenta: sicuti Ventralia ventris. Frontalia frontis. Tibialia tibiarū: & alia huiusmodi. Ply. lib. xxviii. Lais & salpe canum rabiosorū morsus & tertianas quartenasq febres aiunt leniri menstruo in lana arietis nigri argēto brachiali incluso.

¶ Brachionister eris. dici potest armilla.

¶ Brachiatus ta. tum. qđ est ad brachiorū modū factum: et ad vites pcipue pertinet. Collu. li. vi. Alii capitatas vineas: alii brachiatas magis probāt quibus cordi est in brachia vitem cōponere.

¶ Brachylogia breuiloquiū pe y chy.

¶ Brachycatalecton breuis terminatio versus: cui desunt in fine syllabę. Nā in eo vt perfectus sit deest integer pes. Et dicit metrū brachycatalecticum.

¶ Bracmanæ gymnosophistę & philosophi apud Indos fuerunt: vt Hiero. lib. ii. con. Iovi. Quorū princeps Iarcas noīabatur eo tpe quo Apollonius thyaneus discendi visendiq studio ad illos se contulerat.

¶ Bractea & lamina inquit Laurentius Valla sic differunt q lamina crassior est ex qua armamētatura cōficitur: & qua incensa olim hoīes torquebant. Et pōt esse ferrea erea: & argentea electrea a[illegible]ricalcea plumbea: aurea lignea cornea: siue ex alia materia. Ply. li. xvi. Urorum cornibus barbari septentrionales potant: et mox apud nos in laminas secta translucent. Bractea tenuis magis est & sua sponte plicabilis: quę crepitat. Ver. lib. vi. Ilice sic leni crepitabat bractea vento. Bracteis inaurari simulachra solebāt: sed vnguibus plerunq auferebant. Mar. An magis astuti derasa est cute minister bractea. Et seruus qui bracteam deraserat apud Suet. damnatus est. Hiero. tamē ad Fabiolam ostendit bracteā & laminā idem esse cū inquit Auri laminę id est bracteæ mira tenuitate tonduntur ex βραχειν. i. ex resonando.

Bracteola cū accentu in antepe. dimi. id est flosculū auri: aliive metalli.

¶ Bractearius qui bracteas facit. Cuius ars bractearia & bracteatū qđ bracteis tegitur.

¶ Branchię dicunt in piscibus secundū ceruicē follium more hiantes partes quibus anhelitū reddere ac per vices recipere existimant. Plyn. lib. ix. Branchię nō sunt balenie nec delphinis. Hæc duo genera fistulis spirant: q̄ ad pulmonē pertinent: balęnis a frōte: delphinis a dorso.

¶ Brassica quasi præseca a præsecando pe. cor. Vulgo caulis dicit quasi passica inquit Var. Vel a præsecando qr ex eius scabo minutatim præsecat. Var. Et semine brassicę vetere sato nasci aiunt rapa & contra ex raporum brassicā. Cato brassicarum tria facit genera. Unā extensis foliis caule magno: alteram crispo folio quam apianam vocat: et Selinada. Tertiam minutis caulibus.

¶ Branchos morbi genus cum catharro guttur & arteria corripitur ob id & arterium quandoq id vitium appellant.

¶ Brauiū pmiū significat: qđ nomē quidā dicunt habere pe. pro. quoniā apud grecos per ei dipht. scribatur βραβειον grece:

¶ Breue dicitur qđ opponit longo. A quo breuiter & breui aduerbia. Cic. Apio. Faciendū mihi putaui vt tuis litteris breui responderē. Sciendū est breuem & breue masc. & neu. genere latine dici in eo significato quo vulgus vsurpat breuē apostolicū nominādo. Lāprid. Milites suos sic vbiq sciuit vt in cubiculo haberet breues & numerū & tempora militantiū. Flauius Vopiscus in Aureliano. Breue noim conscripsit.

¶ Brephotrophia latine paruulorū hospitalia: q̄bus infantes expositicii aluntur. βρεφος greco vocabulo infans nominatur τροφη educatio. De quibus in decretis. xxxiii. q. viii βρεφος και τρεφω

Breuiariū cōpendiū summariū. Ply. lib. xviii. Verū vt pariter oīs culturæ breuiariū peragatur.

¶ Briareus cœli & terrę filius. briaros latine fortis.

¶ Britannia per duplex tt. insula: quę nunc Anglia dicitur: & a britone rege Britannia dicta cum prius Albion diceret: ab albis montibus: qui ad eam nauigantibus primo apparent. Hæc ab ortu Germanico oceano ab occasu Hibernico alluitur ab omni continente diuisa: vt Ptole. lib. ii. refert. Porrigitur in lōgum octingentis millibus passuū. In ea Gargates lapis qui ardet in aqua & oleo restringit. Ibi Londinum oppidū nunc londra copia negociatorū celebre. Inter Septentrionē & occidentem vt celebres geographi tradunt duæ sitę sunt insulę. Britannia & Hybernia paulo minor britannia: vltra quas sunt quadraginta insulæ. Orcades appellatę modicis spaciis inter se distinctę. Apud britannos longissimus dies. xvii. horarū deprændit: & ęstate lucidę sunt noctes: auctore Plynio.

¶ Britannus: britannicus: & brito eiusdē significationis sunt. Verg. Et penitus toto diuisos orbe britannos. Iuuena. Quantū delphinis balena britannica maior. Idē Qua nec terribiles cimbri britones vnq̄

¶ Britenneū: deambulatoriū marmorariū.

¶ Brisso as. foras exprimo. Unde brysseus dictus est bacchus. Et brissam vuam tunc dicimus cū pedibus ad exprimendū vinum calcatur.

¶ Bryssea vrbs Ionię a qua bacch⁹ bryseus cognominatus est: q ibi coleret. Quidā tamen bacchū byrseum dici putant ab antiquo verbo βρυω: qđ est scaturio: qm̄ ex aluearibus mella: vel ex vuis musta exprimere primus docuit. Alii byrseū potius q̄ bryseū volunt cognominatū a byrsa pelle: quaman bello induebant. Nam apud Diodor. lib. v. Bacchum in prœliis pardalorū pellibus vsum constat. Byrsa autem coriū ac tergus significat

¶ Bromius bacchi cognomen οτι βρομος εσι βροντη του πυρος κι εγερμενη consumo. Nam vino moderate sumpto humores repellunt. Vel dr a bronte tonitru: eo q natus sit cū tonitru eius genitrice perempta.

¶ Bronci (vt inquit Nonius) dicuntur qui producto ore & dentibus prominētibus sunt. Lucili. in satyra. Broncus nouit lauius dente eminulo. Hic est Rhinoceros. Varro. de re rus. ii. de canibus nō broncos:

sed brochos vocas. Duobus (inquit) dẽtibus dextra et sinistra paulo eminus superioribus directis potius q̃ brochis. Hinc brochitas. Ply. lib. xi. Senectus in equis et cæteris veterinis intelligitur dentiũ brochitate superciliorũ canitie.

¶ Broncocœle: tumor magnus et rotundus in ceruice inter cutem: et asperã arteriã: qua modo caro hebes: modo humor aliquis includit: interdũ etiã minutis ossibus pili immixti.

¶ Brucus a βρουχος grece: quoniã βρωσχω comedo rodo: genus vermis volucris diuersuz a locustarũ genere: sed nõ dissimile herbas erodens sine alis tamẽ.

¶ Bruma dicitur q̃diu diminuit dies q̃ finitur octauo. Calendas Janua. quo fit in capricorno hyemale solstitiũ: et ponitur q̃nq; pro mense decembri: quãdoq; pro hyeme. Ver. lib. ii. Geor. Frigida sub terra tumidum quem bruma tegebat.

¶ Brundusiũ ciuitas quę a Plynio ponitur in tertia Italię regione a gręcis cognita portu nobilis ex quo transitus est in græciã: sic dicta q̃ mesapiorũ lingua brundusium cerui caput dicat. Sic enĩ est ciuitas cũ portu capiti ceruino persimilis cũ cornua: et caput et linguã habere videat. Gręci βρεντησιον vocant. Ex hac Pacuuius poeta ortũ habuit.

¶ Bruta dicunt sine sensu stolida et tarda. Brutũ aũt a terra deductũ est cui epitethon bruta: quasi obruta Horatius libro carminum. Quo bruta tellus et vaga flumina.

¶ Brutii Italiæ populi vltimi Siciliã versus lucanis vicini dicti quasi bruti: et obscœni sint. Fuerũt autem brutii serui et pastores lucanorũ qui inde aufugere et furtim in regione consederũt vbi consentia est: quę fuit eorum metropolis. Quam regionẽ prius Ausones habitauerunt. Hi multo post tp̃e et ab Annibale et a Romanis ꝓpter eorum perfidiã pene deleti fuere sine dignitate sine honore ad seruilia opera semper coacti. Hęc regio vt auctor est Strab. lib. vi. Oenotria quondã dicta fuit. Supra Cosentiã est pandosia vbi molossorũ Rex Alexander trucidatus est. Est et Rhegyum ciuitas olim potentissima.

B ante V

¶ Bua puerorũ infantiũ potio est. Cato. Cũ cibũ ac potionẽ papas et buas vocent et matrem mammã et patrem tatam.

¶ Bubalus pe. cor. generis cõmunis sicut Chamel⁹ Unde fœta camelus et fœta bubalus dicitur. Animal est simile boui: vel syluestris bos colore niger: q̃d est magna velocitate et magnitudine ex hercinia sylua mittitur: vt inquit Ply. li. xiii. Hinc bubalinus a. um.

¶ Bubulus a. um. pe. cor. a boue fit idem est q̃d bouinus. Unde lac bubulũ: ex quo nomẽ est butyro. Imperiti bubulum inclinari putant a bubalo. Ply. Stomachum exulceratũ lactis asinini et bubuli potus reficit Col. li. vii. Defricare bubula vrina conuenit. Idem significat bouillus.

¶ Bubile pe. pro. locus vbi boues morant. Plautus in Persa. Metuo vt possim in bubile reijcere ne vagẽtur. Col. li. ii. Lata bubilia esse oportebit pedes decẽ vel minime nouem. Hoc idem dicitur bouile.

¶ Bubsequa pe. cor. bubulcus: qui oues sequit. Sido. Ad Eutropiũ. Si relinquare inter bubsequas rusticanos subulcosq; runcantes tũc est tibi summa votorum beatitudo.

¶ Bubulcus: qui bobus arat: siue qui boues fundi aratorios pascit. Hinc

¶ Bubulcitoas. pe. cor. bubulci officiũ facio. Plaut. Docet me amare et te bubulcitare. Aliq̃n bubulcus adiectiuũ est a boue sicut bouillus. Ply. Bouilę carnis iure facile curatur. Idem. Stomachũ exulceratũ lactis asinini et bubulci potus reficit.

¶ Buberiæ ludi: quos veteres a bobus pecoreq; appellarunt: qui et boalia boum gratia instituti.

¶ Bubecii qui ludos celebrabant.

¶ Bubastis ciuitas ęgyptii: vbi conuentus quotannis agebatur in honorẽ dianę. Hinc bubastites præfectura. Aegyptus enĩ diuidebat in præfecturas oppidorũ: quas nomos vocant. Bubastis etiã dea quæ colitur in ęgypto. quę (vt ait Herodotus) apud grecos Diana est.

¶ Bubona boum dea: sicut pomona pomorũ: et Mellona mellis dea est.

¶ Bubo onis. generis mascu. et fœmi. scd̃m Pris. a bouis quoq; mugitu auis feralis debilis ad volandum in cauernis cõmorãs. Oui. li. viii. met. Ignau⁹ bubo dirum mortalibus omen. Ver. li. iiii. Solaq; culminibus ferali carmine bubo. Bubones etiã abscessus sũt circa inguen maxime: a quo et nomẽ vitio: nã et inguina gręci bubones vocant: vulgo quoq; nostri collectiones et inflammationes eius partis. Inguinarias appellant.

¶ Bubino as. pe. pro. menstruo mulierũ sanguine inquino. Cuius compositũ est imbubino. Lucil. Hæc inquit ambubinat: at contra te imbulbitat. Nam imbulbitare est pueri stercore fœdare. Tractum a fimo quod βολβιτον gręci vocant.

¶ Bucca est os. i. ipsa concauitas interior intra malas faciei a mento ad oculos q̃ spiritu a pulmone reuocato et oppressis labiis retento inflatur nõ ora labiorũ. Hora. li. i. Ser. Quid causę merito quin illis Juppiter ambas Iratus buccas inflet? Plautus in tru. pro maxillis exterioribus posuit: Quę istas buccas tam belle purpurissatas habes. Id est vtrunq; latus oris. Et sonus ille qui ex inflatione buccarum erumpitur factitio nomine sclopus dicitur. Persius. Nec sclopo tumidas intendis rumpere buccas. Hierony. ad Paulinũ. Unde accidit vt omissa cõpositione verborũ et scribentiũ sollicitudine dictẽ quicquid in buccam venerit. Quandoq; tñ bucca accipitur pro ipso ore. Unde illud ꝓuerbialiter dictũ. Quicquid in buccam venit. Et bcuca tuba dicit. Iuue. Et phrygia vestit bucca tiara. Hinc buccina.

¶ Buccina pe. cor. dimi. a bucca pro tuba siue pro cornu. Hie. ad Darda. Bucca vocatur tuba apud hebręos: deinde per diminutionẽ buccina dicitur. Scd̃m aliquos pastoralis et cornu recuruo efficitur. Col. li. vii Ad quẽ saturę pabulo libenter recurrunt cũ pastorali signo quasi receptui canitur. Nã id quoq; semper crepusculo fieri debet ad sonũ buccinę pecus si q̃d in syluis substiterit septa repetere ↄsuescat. Apud Varronem videtur esse instrumentũ q̃d inflari possit apd̃ quod inquit Orphea vocari iussit: qui cum eo venisset stola et cithara cantare esset iussus: buccinaz inflauit vbi tantũ circunfluxerit mox ceruorũ aprorũ et cęterarum quadrupedũ multitudo: vt nõ minus formosum mihi sit visum spectaculũ q̃ in circo maximo ędilium sine aphricanis bestiis cũ fiunt venationes. Tuba ex ęre vel argento quę in bellis et solennitatibus

concrepat. Var. de suibus loquens. Subulcus debet consuefacere oia vt faciant ad buccinam.

¶ Buccino as. buccina cano: vt buccinate in neomenia tuba. Unde buccinator a vocis similitudine & cantu: & pro laudatore trāsferri solet. Ci. Tiron. Quare q pollicteris te buccinatorem fore.

¶ Buccinū sonus buccinę: quod & hic buccinus dicitur. Ply. li. ix. Nō tamen vsq pelagi libras quinquagenos nummos excedere & buccini centenos sciant: qui ista mercantur in solo.

¶ Buccina nomen oppidi in Sicilia vt meminit Dionysius: quo noie etiā dicta est insula Pontiani pontificis exilio & morte clara.

¶ Buccea & bucca fit pro ore & significat frustulū alicuius rei esui aptæ: quantū scz bucca cōmode capit. Vulgo bolus dicitur. Aug. Cęsar ad Tiberiū. Ne iudæus quidē mi tiberi tam diligenter sabbatis id ieiunium seruat: q̄ ego hodie seruaui qui in balneo demū post horā primā noctis duas bucceas manducaui priusq̄ vngi inciperē. Mar. buccas dixit pro bucceas: vel buccellas.

¶ Buccella dimi. a buccea. Hie. in prouer. Melior est buccella sicca cum gaudio: q̄ domus plena victimis cum iurgio.

¶ Buccellatū panis castrensis & frumentacei genus de quo. Spartia scripsit. Poscenniū Imperatorē phibuisse pistores exercitū sequi: ac iussisse milites oēs buccellato in locis pacatis accepto esse contentos. Ammianus sic scribit. Viginti dierū frumentū ex eo qđ erat in sedibus consumendū ad vsus diuturnitatē excoctū buccellatū vt vulgo appellant humeris imposuit libentiū militum.

¶ Buccones: qui tumidioribus sunt buccis. Plaut. in Bac. Stulti stolidi futuri fungi bardi blenni. buccones: solus ego oēs anteo stultitia.

¶ Bucculentus qui magnam habet buccā. Plau in Merca. Ego dicā tibi canū varū ventrosum bucculē

¶ Bucea per simplex c folliculus grani fabę (tum interior qui albus est.

¶ Bucerus a. um. pe. cor. a boue. Unde bucerū pecus qđ de bobus dicit. Et bucerię boum armenta παρα το βουσ και κερασ: quasi armente: vel boues cornuti Oui. met: Armentaq bucera pauit.

¶ Bucētestabenus a pungēdis bobus κεντειν pungere significat. Bucentum stimulus. Gręci βουκεντρον dicunt.

¶ Bucephalus pe. cor quasi bouis caput. Quo noie dictus ē equus Alexādri ab aspectu toruo: seu ab insigni taurini capitis armo impressi. Ex cui⁹ noie vrbē bucephalō Indię sepulchro circūd edit. Est & port⁹ q ab aliis bucephala: ab aliis bucephalas: ab aliis bucephalon.

¶ Buccula per duplex cc diminu. a bucca: que oris pars est. i. pusilla bucca. Apul. lib. vi. de asi. Tunc Iuppiter perpressa cupidinis buccula: manu q ad os suum relata consauiauit. Unde et q̄nq ponitur pro parte cassidis per quam mittitur spirit⁹ quæ buccam tegit. Nā cassis caput: buccula vero barbatas partes armat: vel in qua defigunt cristæ in summo galeę cono: q buccę paruę habeat similitudinem. Iuuen. Lorica & fracta de casside buccula pendens. Unde in cōm. Cęsaris legit. Buccarū tegmen.

¶ Bucula per simplex c. dimi. est a boue. Ply. Eidem morbo buculę iecur contritū prodest. Ver. li. i. Geor. Aut bucula cœlum suspiciens patulis captauit naribus auras.

¶ Buculus bos iuuenculus. Col. li. vii. Cum deinde buculos compręnderis perducito ad stabulum & ad stipites religato.

¶ Bucardia lapillus bubulo cordi similis in babylone tantum nascens.

¶ Bucentaurus composita dictio a bu: qđ magnum quiddā signat: & centaurus. i. magna nauis centauro insignita. Veteres eñ solebant magnis rebus bu syllabam pręponere a magnitudine scz bouis.

¶ Bucolica orum. a custodia boum dicta sunt. i. απο των βουκολων. qui dicuntur armentarii q pręcipua sint alalia apud rusticos boues.

¶ Buglossa siue buglossus: satiua & syluestris est. Satiua quā boraginē vocant: latini ab asperitate linguā bouis nomināt: q folia aspera admodū linguę bouis habeat: optimæ virtutis. Ferunt hanc herbā in vinū delectam animi voluptates augere: & ob id Euphrasinum vocari: quasi sit hærba lętificans. Est & hoc nomine piscis qui alio noie putat solea dici. Arist. Cartilaginea sunt bos pastinaca torpedo: squatina: rana buglossa: psitta: Speusippus. Germana inquit genera sunt psitta: buglossus: tenia: dorion.

¶ Bufo rana terrestris nimię magnitudinis. Verg. Inuentusq cauis bufo.

¶ Bupodes pe. cor. magnos pedes. Bupodas magnos pueros dicunt.

¶ Bulbito as. puerili stercore fœdo. Vide in dictione Bubino.

¶ Bugones a græcis dictæ sunt apes: quoniā ex boue putrefacto nasci phibeant. auth. Var. de re rusti.

¶ Bulbus Diascorides βουλβοσ ρομαιοι αλλι ουμας γρεσεμοι Δε αλλιουμ μαριμουμ φυλλα εχει καυλον ομοια κρινω.

Genus cępe nō absimile ascaloniæ venerem impēdio excitat. Mar. Cū sit anus coniūx: cū sint tibi mortua membra. Nil aliud bulbis q̄ satur esse potes. Collu. lib. xi. Quæq viros acuunt: armant q puellas. Iam megaris veniant genitalia semina bulbi. Generaliter vero apud idoneos auctores bulbi sunt radices rotundæ tunicatę quales sunt Croci narcissi colocasię squillę: & harundinū. Palladi. Nunc & liliorum bulbos ponemus: vel lilia ante habita sariemus summa diligentia ne oculos circa radices nascentes & minores bulbos sauciemus qui a matre subtracti atq in alios digesti ordines noua lilieta formabunt. Item violarū plantę & croci bulbi serendi sunt. Varro & Apici⁹ ita scribunt. Aqua decoquant bulbos: qui veneris vsum quęrunt. Bulbi aūt megarici quos Cato celebrat dicti sunt q megaris ciuitate gręciæ venirent: Sed bulborū nobilissima est scilla. Col. li. v. Bulbus tripedaneis interuacantibus spatiis obrutus anno celerius maturā perticā pręebet.

¶ Bulla aurea insigne erat triumphantiū quā in triumpho pręse gerebant inclusis intra eam remediis: quę crederent aduersus inuidiā valentissima. Hinc deductus mos vt pretexta: quæ magistratuū erat et bulla in vsum puerorū nobiliū vsurparet ad omen et vota conciliandæ virtutis et similis cui primis in annis munera ista cesserūt. Erat hæc bulla rotunda: vt Macro. inquit in cordis figurā formata: quā ante pectus annectebant a collo: vt bullā inspicientes: ita demum se hoies esse cogitarēt: si corde pręstarent Romani deposita adolescentia eā exuebāt. Libertinorū

vero filii lorū in collo pro bullæ decore gestabāt. Ascon. Bulla suspendi in collo infantibus ingenuis solet aurea: libertinis scortea quasi cōmuniens pectus puerile. A cuius rei specie Plutarcho auctore i proble. dicta est bulla tumor quidā excrescens tam in aqua cū bullit: ꝙ in vrina cū spumā facit: ⁊ repente euanescit. Cornutus. Ebulire ꝓprie dicitur expirare: metaphora sumpta a bullis q̄ in aqua fiunt: ⁊ cadentibus guttis rumpunt. Ex quo etiā prouerbio aliter apud Varronem dicit homo bulla est: quia scz similis bullæ vita homis sit fluxa ⁊ momento caduca. Plau. in asi. Accepit bullam pro capite clauorū Iussisti in splendorem dare bullas has. Nam clauorum capita more bullæ quasi turgentia formata sunt et splendent ad fores decorandas. Sic Cicer. tradit Verrem bullas aureas ex valuis templi megnificentissimis abstulisse. Bullę etiā dicuntur ornamēta quibus cingula decorantur Calphurnius in bucolicis. Alternat vitreas lateralis cingula bullas.

¶ Bullula diminuti. parua bulla. Cel. li. ii. de vrina. Aut si quasdā inquit maculas repręsentat: vt si bullulas excitat.

¶ Bullo as. bullas facere significat: hoc est tumorem illū excrescentē: qui spiritu in aqua vel vrina excitat Cato de re ru. Vinū græcū sic facito. Mustiq; xx. in ahenū aut plumbū infundito ignem subdito. vbi bullabit vinū ignem subducito. Ply. li. xviii. Item maris ipsius tranquillus sonitus spumę aut aquę bullantes Idem. Magna signa sunt vrinę bullantis ⁊ crassę.

¶ Bullatus a. um. bulla insignitus vestis bullata in qua erat bulla. Et bullatus tumidus excrescēs. Persius. Nō equidem hoc studeo bullatis vt mihi nugis Pagina turgescat.

¶ Bulgæ auctore Pompeio sacculi scortei sunt ad ferēda numismata siue cętera ad iter necessaria: quas alii Vulgas appellant. Sene. ab equis quibus portātur hipoperas vocat. Cuius hęc sunt verba ex libro epistolarū ad Lucil. xiii M. Cato censorius: quē taz necessariū reipu. fuit nasci ꝙ Scipionē. Alter enim cum hostibus nostris bellū: alter cū morib⁹ gessit cantetio vehebatur hippoperis quidē impositis: vt secū vtilia portaret.

¶ Bullio is. iui. itum. significat feruescere ⁊ bullam facere. Cuius compositū est ebullio: qđ est valde seu extra bullire: extra fundere sicut aqua in aheno calefacta ebulliens nō se ipsa capit: sed intumescit: ⁊ funditur. Cic. li. iii. tus. Qui se virtutes ebullire volent: et sapientias nihil aliud dicent. Vnde etiā accusatiuum habet. Hiero. in Exo. Ebulliet fluuius ranas. Et ebullire est expirare. Cornutus Metaphora sumpta a bullis quę in aqua fiunt ⁊ candentibus guttis rumpuntur: ⁊ spiritū quo continent amittunt: propterea ebullit: expirat. Nam cū ebullit aqua igne subiecto altius quidā vapor emittit. Hiero. li. ii. Mach. pro scaturire posuit. Ipse ebullire fecit de psīde eos qui pugnauerant contra nos.

¶ Bulis nomen ciuitatis a bulone cōditore sic dicta a qua buli ⁊ bulienses. Ci. in Pisonē. Parthenii ⁊ bulienses illusi

¶ Bulimon gręci magnam famem dicunt. Bupæda magnum puerum.

¶ Bupho genus herbę: quę a bobus deuorata anginam procreat. eosq; necat. Gręce quippe βους bos dicitur φονος mors. Hanc herbā quidā Chameleonez vocant. Alii Cinozoroi q̄ fœtore eius vicinie canum auribus decidant κυων em̄ canis οζειν fœtere.

¶ Bumastos magna mamma. Quo noīe dictū est genus quoddā vuę grossioris q̄ tumeat ad similitudinē mammarū bouis βους bouis μαζος mamma quę etiā bumamma dicitur: siue quia veteres gręci rebus magnis bu prępsuere.

¶ Buprestis vt inquit Ply. animal est Scarabeo longipedi simile venenatū est. Rarū in Italia fallit inter herbas bouem maxime. Vnde ⁊ nomē inuenit. Apud Iurisconsultū titulo ad legē Corneliā scribit. Si cui temere pigmentarii dederint pytiocampas aut buprestis quę ambo venenata sūt teneri pœna legis corneliæ de sicariis ⁊ veneficis. Est ⁊ buprestis herbę genus quā in laudibus ciborū habuere.

¶ Bura siue buris pars aratri posterior decuruata: q̄ fit in silitudinez caudę bouis q̄si bouis vra: q̄ bouis caudā significat q̄ manu bubulci tenet. Var. li. i. de re rusti. Et sępe fracta bura relinquūt vomeres in aruo Ver. li. i. Geor. Continua in syluis magna vi flexa domatur: In burim.

¶ Buris vrbs mediterranę achaię: de qua Ouid. li. xv. meta. Si quęras helicen: ⁊ burin achaidas vrbes.

¶ Burrhum qđ nunc dicimus ruffum: pari modo rubēs cibo ac potatione burrhus dicit qđ a gręcis πυρρον scribit. Hinc burrhe dicunt vestes ruffę. Sūt tamen qui byrrhum scribant.

¶ Burrhenica genus potionis Lacsapa missū a ruffo colore nomen dictū.

¶ Burrhanicū: genus vestis.

¶ Burdo dicit: qui ex equo ⁊ asino natus est.

¶ Burgundia Gallię prouincia celticę ducatus titulo insignis cū antea sub regibus fuerit a que burgundium burgundiones.

¶ Burcana insula: vt li. iiii. docet Ply. in oceano germanico: q̄ nunc fabaria a frugis similitudine sponte prouenientis: sic appellata.

¶ Busiris pe. pro. Neptuni ⁊ libyes filius: ⁊ deus lini appellatus. Oui. li. Hero. Si te vidisset cultu busiris in isto. Sta. tñ corripuit li. xii. the. Nō trucibus monstris busirim infandūq; dedisti. Huius genitiuus est busiris vel busiridis. Ver. Aut illaudati nescit busiridis aras. Hic rex fuit ęgypti qui cū susceptos hospites immolaret ab hercule interemptus est cū ⁊ eū occidere voluisset. Est ⁊ busiris nomē vrbis in ęgypto a busiride condita in qua fuit templū magnū Isidis quę quidē vrbs in ęgyptiis solis vrbs ab græcis vero thebæ dicitur. Hinc busirica prefectura.

¶ Busicon ficū mariscā dicūt quę magna erat.

¶ Bustū (si Seruio credit) vocat qñ exustū iam cadauer est. Qđ ⁊ Ver. sensisse videt cū inquit Semustaq; seruant busta. Liui. quoq; li. v. scribit locū fuisse iuxta æquimeliū noīe busta gallica qm̄ illic aceruatos cumulos suorū defunctorū ex pestilentia vsserant galli. Cic. vero li. ii. de legibus putat bustū appellari tumbam aut monumentū. Pœnaq; fuit Solonis lege constituta si quis bustū aut violasset aut deiecisset. Sue. in Cęs. posuit pro sepulchro. Iudęi qui etiā noctibus continuis bustū frequentarūt.

¶ Bustuarii gladiatores dicti sūt qui ante sepulchra in honorē defuncti digladiabant. Cic. in Pisonē. Si mihi cū illo bustuario gladiatore ⁊ tecū et cū collega tuo decertandū fuisset.

¶ Buteo ex accipitrū gñe auis est quā gręci a nume-

ro testiū triorchē vocāt ὄρχις apd̄ eos testicul⁹ dicit̄.
¶ Buti ubata veteres vsurpauerūt pro eo qđ nugatorium est ꝛ nullius valoris.
¶ Buthysiam magnū sacrificium appellauere qualis est hecatombe ꝛ immolatio magnarū hostiarū. Suet. in Nero. Gymnica inter buthysię apparatū barbam primā posuit. Gręci em̄ thysiā dicunt sacrificiū ꝛ pręponentes bu significāt magnū sacrificiū. Et Plutar. Buthytas appellat sacerdotes.
¶ Butyrum pe. cor. bouis caseus. βοῦς em̄ bouis τυρὸς caseus: qꝛ vt plurimū sicut inquit Ply. lib. xxviii. fit ex bubulo lacte. Quā aūt sit lactis natura tamen iam pinguior ꝛ crassior ꝛ solidior materia est: qđ aut frequenti agitatione: aut cōcussione assidua cohibet in se atqꝫ solidatur.
¶ Buxus vel bussus arbor exigua semp virens ꝛ tonsilis. Producit ex se viscum ꝛ semen seu granū qđ cartegon dicunt. Buxū vel bussum materia ipsa. i. lignū Nam in plerisqꝫ noibus arbores sunt fœmi. gnis: fructus vero ꝛ ligna neu. Verg. Dant arbuta syluę cruentaqꝫ myrta ꝛ cerea pruna volubile buxum. Ex buxo fiunt tibię multiforatiles: ꝛ pectines ad capillos explicandos: ꝛ pyxides ad vsus plurimos. Gręce πυξός quod π plęrunqꝫ in b conuertit̄. Unde buxoluz gręce pyxis idis. Hinc buxeus a. um. quod ex buxo est. Buxeta loca buxis consita. buxolus.

B ante Y

¶ Byzari et budici vulgo putant̄ imaginosi et qui a consuetudine cęterorū viuendi recesserunt. Hi apud gręcos byzeres ꝛ buzeres dicuntur.
¶ Byzeres ꝛ buzeres pe. pro. populi sunt. Val. Fla. Buzeresqꝫ vagi. Pomp. ꝛ Plyni. Buzeros appellāt. Ab his portus quidā in ponto appellabat̄ byzaricus
¶ Byrsa: coriū ac tergus. Ver. Mercatiqꝫ solū facti de noie byrsam Taurino q̄tum posset circūdare tergo. Quo noie etiā dicta est arx in media carthagine. A byrsa corio fit byrseus pro coriario.
¶ Byssus genus ligni subtilissimi. Item lana conchę adherens colore luteo ac perlucido. Ex hoc fiunt pręciosissimę vestes byssinę appellatę. Et byssinū eiusmodi color appellat̄: qui aliquando dicitur byssus hoc fit si coco tinctū tyrio tingatur.
¶ Byzantiū vrbs thracię quondā a Pausania sparta norū rege cōdita: a qua byzantę populi dicunt̄. Post ea a constantino in maius aucta gloriosissimi imperii sedes est totius caput oriētis. Est alia ciuitas i aphrica: quam quidā bizantiū appellant: ꝛ populi byzātas Martianus. Qui byzantiū incolūt in aphrica messes centesimo incremēto fœnerantur. Stra. byzaciū perc vnde byzacenus ager apud Solinū. Ptole. quoqꝫ regionē byzacitin. Stephanus byssacitas ꝛ byssacenos. Sudas τῷ βυζαντίῳ ἐπὶ σεβήρου τοῦ βασιλέως ῥωμαίων τετειχισμένῳ γεωργίᾳ τείχει πεποιημένῳ μυλιτικῷ καὶ τᾳλοιπα.

Sequitur de littera C.

C LITTERA MUTA est. Quę ante n sequente vocali in eadem syllaba ponit̄: sed profert̄ sub voce g ob cognationē litterarū: vt Cnid⁹. Cneus. Trāsit etiā per cōpositiones ꝛ deriuationes in g. vt quadringenti pro quadrincēti. In s vt parco parsi In x vt duco duxi: noceo noxa.

C ante A.

¶ Caballus equus. Sene. epist. lxxxvii. O q̄tū erat sęculi decus imperatorū triumphalem censoriumqꝫ super oīa: hoc est Catonē vno caballo esse contentū. Hinc caballinus a. um. Per. Nec fonte labra prolui caballino.
¶ Caballii populi sunt asiatici.
¶ Cacabus pen. cor. nomē a sono tractū: quem supra ignem positus facit: a nostris ꝛ olla in qua pulmētarium coquimus. Paul. Jurecon. Inter ahenū qđ supra focū pendet, ꝛ cacabū nō multū interest. Nā hoc pulmentariū coquit̄: in illo aqua ad potandū calefit: Apitius. Capita porrorum simul elixabis in cacabo nouo vt aqua ad tertiā deferueat. Antiqui em̄ calidā et frigidā in cœnis adhibuere
¶ Cacus (vt fabulę ferunt) Vulcani fili⁹ fuit: ore ignē euomens ꝛ in vasta spelunca habitās: vastus corpore prędę ac latrociniis semp intentus: cuius soror caca vocabatur. Quē hercules claua interfecit.
¶ Cacabo as. pen. cor. propriū est vocis perdicum. Ouid. Cacabat hinc perdix hinc glacitat improbus anser.
¶ Cacos latine modo malus: modo deformis: modo timidus dicitur. Et barbara est dictio: ait Theodorus Gaza lib. quinto Iliados.
¶ Cacia gręce κακία: quā latinus vertit in maliciam inquit Hiero. apud gręcos duo significat ꝛ maliciam et afflictionē seu angustias quā κακοσιν Gręci dicūt et hoc magis pro malicia transferri debuit. Cice. vitiositatē interpretari mauult q̄ maliciā cū vitiositas nomen sit generalius ad oīa vitia pertinens: malicia specialius. Apud veteres malicia τῶν μέσων: quasi sit ꝛ bona ꝛ mala: vt dolus bonus ꝛ malus. Unde apd̄ Plau. dr̄ cū laude. Ue ciuem summa omni malicia.
¶ Cacephaton vel potius cacophaton dici pōt mala locutio: vel mala consonantia. Cacon em̄ malum dr̄: phaton dictū. Fit aūt cū particulā m sequit̄ n: vt Numerum cū nauibus ęquat. Item cum sequens dictio duas habet syllabas duabus pręcedētibus similes vt O fortunatā natam me consule Romā. Huic contraria est Euphonia.
¶ Cacosyntheton mala seu deformis cōpositio συνθετὸν e compositū dr̄: vt apud Ver. Versaqꝫ iuuencum Terga fatigamus hasta.
¶ Cacoethes gnis neut. malus mos dictio tetrasyllaba κακὸν malum ἔθος mos. Nam ἔθος consuetudo. Vitiū curatu difficillimū cū vlcus quidē pressum est: sed quę circa sunt intendunt̄ ꝛ intumescunt (vt inquit Celsus) Ply. Caro vituli recentia vulnera nō patit̄ intumescere: fimum bubulū cū melle fœminū vituli cinis vlcera sordida q̄ cacoethe vocant lacte mulieris sanant. Iuuen. pro ambitione sumpsisse videtur: per translationē quę cū semel alo insederit nō facile amoueri potest. Tenet inquit insanabile multos scribendi cacoethes.
¶ Cacologus penultima cor. maledicus: cacologia

maledictio.

¶ Cacobasilea malum regnū: cacodæmon: infelix.

¶ Cacozelus ineptus imitator. pe. pro.

¶ Cacectia siue cacesia vel cacexia: species est phthisis quasi malus corporis habitus: quo alimenta corrumpuntur: qđ fit cū longo morbo vitiata corpora etiam si illo vacent refectionē tamen nō accipiunt. Tamen apud Aristotelem aliud significat.

¶ Cachinnus solutus risus: a sono risus fictū vocabulum. Iu. Sed facilis cuiuis rigidi censura cachinni. Persi. Ingeminat tremulos naso crispāte cachinnos. Hinc Sene. pręcipit vt risus sit sine cachinno: vox sine clamore. Apud antiquos nō de risu tantū dicitur: sed ⁊ de sono vehementiore Catul. Procedunt leuiterq́ sonant clangore cachinni.

¶ Cachinor aris. depo. ⁊ cachinno as. neu. pro immoderate rideo. Lucre. lib. iiii. Quā famulę multæ fugitant: furtimq́ cachinnant. Dicitur ⁊ de sono vehemētiore. Accius. Scęna sonando crepitu clangētes cachinnant. Venit th ex gręco καγχαζω.

¶ Caco cas. ventris onus depono excresco. Marti. Ventris onus misero nec te pudet excipis auro. Bassa bibis vitro: carius ergo cacas. Hinc cacaturio cacaturis.

¶ Cacaturio is. Mar. Cœnaturit nō cacaturit.

¶ Cacula pe. cor. militis seruus ἀπὸ τῶν καλῶν. id est a lignis. Erant em̄ caculę militū serui fustibus: clauisq́ ligneis armati ad tutelā dominorū. Plau. Video caculam militarem.

¶ Cacumē pe. pro. vertex summitas montis.

¶ Cacearia insula in ponto quā Pompo. lib. ii. Collisariam vocat.

¶ Cado is. cecidi casum significat ruo. Aug. sup Io. Qui nō intrat per ostiū in ouile ouiū sed ascēdit aliūde: veh misero mihi quia casurus sum Interdū cadere est euenire. Ci. lib. iii. offi. Nec pręter sapientē cadere in quenq́ potest. Interdū occidere ⁊ mori. Vergi. Cadit ⁊ ripheus iustissimus vnus. Et cadere dicunt illi qui leuati a summo ad inferiora labunt. Cadere a causa est aduersario in causam concedere: qđ olęriq́ faciunt: ne maiora incurrant damna qđ est litem perdere. Huius cōposita sunt Accido. Cōcido. Decido. Excido. Incido. intercido. occido. procido. recido. et succido: quę habent pe. cor. Deriuatiua sunt casa: caso as. ⁊ casito de quibus infra.

¶ Cadauer pe. pro. a cadēdo. Nā vt inquit Hier. Ab eo q̄ post mortē ceciderit cadauer dicit. Et ꝓprie de corporibus mortuis: q̄uis et de oppidis ad soluz deductis quandoq́ dicat. Ser. Sul. Cice. Tot oppidorū cadauera proiecta iacent. Hinc cadauerinus a. um. penul. pro. Aug. lib. ix. ciui. dei. Si tantis sacrificiorū cadauerinis nō contaminant nidoribus.

¶ Caducus a. um. pe. pro. nō solum memētaneū significat q̄ facile cadat: sed q̄ cadere faciat. Unde morbꝰ caducus q̄ facile cadat. Ply. lib. xvii. In drupis quoq́ quę maturescētes tunc sunt precipue caducę id rigulis magis euenit etiā si nō ceciderint fastidiendis. Quandoq́ caducus mortuus đr. Verg. lib. vii. Hinc multū fieri ad supos: belleq́ caduci Dardanidę. Unde ⁊ cadauera ⁊ caducū qđ sub aliqua conditione legatum est. Caduca hereditas đr cū heredes ceciderunt. Et caducarii qui huiusmodi hereditatē accipiunt. Iu. Legatū omne capis: necnō ⁊ dulce caducū. Caduca auspicia veneres dicebant cum aliquis in templo excidit: veluti de manu virgæ.

¶ Caducor eris. pręcipitor. Var. Et frigido nymbo aqua iacta caducimur.

¶ Cadulę guttæ q̄ de carne pingui cadūt dū assatur.

¶ Cadiuus a. um. pe. pro. qđ per se cecidit. Unde cadiua poma dicunt quę non sunt manu collecta sed sua sponte in terrā cecidere. Et cadiua folia q̄ per se ex arboribus cadunt. Ply. Colligi mala post æquinoctiuz autumnale cadiua separari stramentis storiis paleisve sterni.

¶ Cadus vas vinariū quo vinū condit inquit acron. Cuius prima corripit. Mar. In vaticanis cōdita musta cadis. Continet vrnas duas: vel vt aliqui volunt tres cū dimidia. Urna quadrantali ⁊ amphora. Primi in alpibus rustici cados ligneos circulis cinctos excogitarunt: ⁊ gręcū est. καδος.

¶ Caduceus ⁊ caduceum: virga Mercurii erat qua pax significabat. Nā quia mercurius orationis deus est: ⁊ deorū nuncius (vt gentiliū more loquamur) merito a diis mittebat vt dissidentiū aios oratione sedaret. Hinc caduceatores dicunt legati pacē petētes a caduceo quē manu gestabāt. Cato. Caduceatori nemo nocet. Et caduceū ipsuz apollo inuenit: eoq́ Mercuriū donauit a quo ipse lyra donatus sit.

¶ Cadurcū tentoriū siue culcitra: qua merces tegūtur: a cadurcis gallię populis: vt inquit Plyni. apud quos lini pręstantia palmā obtinet in culcitris. Iuu. Institor hybernę tegetis: niueiq́ cadurci. Sunt qui putant esse institā quę supra lectū obtenditur: ⁊ tegit vndiq́ ⁊ cū corpus Christi: aut sancti alicuius viri ossa per vrbem comportant cadurco. i. supernę quod proles sustinēt operiūt. Iuue. Violato pœna caduco

¶ Cadiscus: vasculū quo suffragia colligunt gręce καδισκος diminutiuū a cadus.

¶ Cadmus nomē propriū phœnicū regis Agenoris filii: qui fuit tyrius a quo Cadmeus a. uz. Marti. Te cadmea tyrus Et thebę cadmeę dicunt a cadmo conditore. Prop. Cū tibi cadmeę dicunt pontice thebę. Ferunt cadmū. xvi. litteras e phœnice in gręciā detulisse α. β. γ. δ. ε. κ. ι. λ. μ. ν. ο. π. ρ. σ. τ. υ. His palemedē troiano bello. iiii. adiecisse. ξ. θ. φ. χ. Aiūt quoq́ Cadmum historiā inuenisse ⁊ primū prosaicā orationē instituisse. Apul. vero ascripsit pherecidi. Fertur item inuenisse auri metalla atq́ conflaturā. Est ⁊ cadmus mons qui Laodicæ imminet: ex quo Licus fluuius fluit. Noster autem Suidas ita scribit de cadmo καδμος ὁ μιλήσιος εὑρετὴς τῶν γραμμάτων ἐπιγράμματι ἐπώνυμος καδμος πανδίονος μιλήσιος ἱστορικὸς ὃς πρῶτος κατὰ τινὰς συγγραφὴν ἔγραψε καταλογάδην μικρῷ νεώτερος ὀρφέως. Et subdit ἀπεγράμματα πρῶτοι φοίνικες ἐφεῦρον.

¶ Cęa nomen insulæ maris ęgęi: a Cęo Titani filio sic dicta. De qua Ply. lib. iiii. Insulę Cęę quattuor ferme partibus q̄ ad bœotiā vergebant eodē mari deuoratis. Hanc Ptole. et vulgus nauticū etiam nomināt Hinc cęus a. um. Unde eresistratus e cęa insula cęus dictus est. Et vestis cęa quæ ab aliquibus coa dicitur Plynius libro quarto scribit ex cæa insula profectam delectationi fœminarū vestez: auctor est Varro. Est autem cæa vestis bombycina tenuissima derasis velleribus a paruis animantibus confecta ibi primū inuenta. Hanc prima texisse dicitur pamphile: siue vt Aristo. inquit pasiphile platis filia. De hoc etiam in dictione coos.

¶ Cęcias: ventus qui ita flare dr̄ ab Arist. nō vt nubes propellat: sed vt ad se vocet. Flat inter aquilonē et exortum ęquinoctialem.

¶ Cęcubū vinū sic dictū a cęcubis campanię populis apud quos nascit̄. Ply. lib. iiii. Setini ⁊ cęcubi obtenduntur agri. His iungunt̄ falerni caleni. Mar. Cęcuba fundanis generosa coquunt̄ amicie.

¶ Cęcus quasi oculis captus vel quasi oculis cōcisus vel oculis carens. Et cęcus dr̄ insidiosus: occulte malus: latens: tacitus: qui videri nō potest. Col. li. i. Ex quibus sępe contrahunt̄ cęci morbi quorū causas ne medici quidē perspicere queunt: Sic dicimus cęcam noctē in qua nō videmus. Ver. Cęca regens filo vestigia. Transfert̄ ⁊ ad aīm. Unde cęci dicunt̄ improuidi Hinc cęcitas tā animi q̄ corporis orbitas.

¶ Cęculus dimi. a cęco. Est ⁊ nomē propriū eius: qui pręneste condidit: a quo cęcilios ortos putant: quorū familia Romę nobilissima fuit.

¶ Cęcilia genus serpentis cęci. Col. lib. vii. Est ⁊ magnorū animaliū noxiū virus. Nā ⁊ vipera ⁊ cęcilia sępe cū in pascuo bos improuide supercubuerit lacessita onere morsum imprimit.

¶ Cęcutio is. parū video: ⁊ cęcutiēs quasi semicęcus Var. Utrum oculi mihi cęcutiunt: an ego vidi seruos in armis cōtra dn̄os. Hie. ad Pauli. Ut rarus sit qui nō in earum cęcutiat lectione.

¶ Cęculto as. obtusam aciem habeo ⁊ quasi cęco similis sum. Fest. Cęcultare est cęcos imitari. Cęcultant cęci similes sunt oculorū acie obtusa. Plau. Nū nam mihi oculis cęcultant: est ne hic noster Hermio.

¶ Cęcilius poeta dictus (vt inquit Fest. a cęculo prenestinę vrbis conditore: vel vt quidam aiunt a cęcutientibus oculis.

¶ Cęco as. cęcū facio. Cuius composita sunt excęco: qd̄ est valde seu pfecte cęco. Ply. vt cū lauat̄ si oculos attingat: excęcet. obcęco de quo infra.

¶ Cęcum vallū: in quo pręacuti pali affixi herbis vl̄ frondibus occulunt̄. Itē cęcū intestinū: qd̄ a dextra parte incipiēs in sinistriorē peruiū ⁊ longū est. Ideo q̄ dicitur cęcū quia id quo peruiū est lata fusum ac seminatū ab vtraq̄ parte huc atq̄ illuc volutū.

¶ Cęcinos amnis vocat̄ qui Reginū agrū a Locrēsi diuidit. Est ⁊ oppidū Italię haud procul a Sicilia cęcinum dictum.

¶ Cędes mors ferro aut alia vi illata pręsertim ab eo qui occidere aut ferire volebat Inde dicimus aliquē commisisse cędē. Huius dimi. est cędicula.

¶ Cędo is. cecidi pe. pro. cęsum verbū actiuū: cuius passiuū est cędor. Et est cędere flagellare. Ter. Verberibus te cęsum in pistrinū Daue dedam. Item excidere. Cic. Aut eius partes quasi membra quędā cędenda. Item percutere. Iuu. Ebrius ⁊ petulans qui nullū forte cecidit. Item Occidere. Ver. Cędunt̄ vigiles. Per translationē vero ponit̄ quandoq̄ pro immolare: vt apud eundē. Cędunt binas de more bidentes. Item pro Frangere. Cic. Cędere ianuā saxis: instare ferro. Huius cōposita sunt. Abcido: concido: circuncido: decido: excido: intercido: occido: pręcido: recido ⁊ succido: quorum penultima producitur. At cedo sine dipth. cessi pręteritū ⁊ supinū cessum facit: multaq̄ significat. Nā quādoq̄ cedere signifi. abire ⁊ locū victori dare. Cic. Cui quidē exercitus nři Imperatoresq̄ cesserunt. Quandoq̄ discedere euitareatq̄ subtrahere. Plau. Cedam⁹ inhdi. Lucil. Quādoq̄ pudor ex pectore cessit. Hinc cedere irę dicim⁹ dare locū irę ⁊ quasi ab ira discedere. Cedere bonis: discedere a bonis: ⁊ quicqd̄ nostrū erat tradere creditori. Cedere iure: discere a iure ⁊ ius qd̄ habebamus alteri tradere. Quod ⁊ de iure cedere dicimus: ⁊ cedere est in ius alicuius venire: vt cedunt mihi ea bona. id est in ius meū veniūt. Et cū actō mediāte in. Hier. sup Matth. Ita fiebat vt oblatio liberorū sub occasione templi ⁊ dei in sacerdotū lucra cederet. Rursus cedere ponitur pro dare. Ennii. Saluete optima corpora cedite manus vestras: measq̄ accipite. Pro concedere obsequi nō repugnare. Ver. Cedo equidē nec nate tibi comes ire recuso. Pro succedere seu in sortē contingere. Idem. Cesserit ausonio si fors victoria Turno. Pro incedere. Plau: in Aul. In hostē absolutus cedas. Inuenitur ⁊ cedo imperatiuū pro dic: ⁊ nō nunq̄ pro da. nec habet aliā personā nisi tantū cedite pluraliter: habetq̄ primā correptā. Ter. in Andria. Cedo cuiū puerū. Lactan. li. iii. Cedo igitur quid dixeris. Ci. in Cato. Cedo qui nostrā remp. tantam amisistis. i. dic. Ter. in Phor. posuit pro da. Quin tu mihi argentū cedo. Phor. Immo vero vxorē tu cedo Cedere diē inquit Ulpia. signifi. incipere deberi pecuniā sicut venire diem signifi. eū diē venisse quo pecunia peti possit. Huius verbi cōposita sunt abscedo accedo: pcedo: decedo: discedo: excedo: incedo: intercedo: pręcedo: pcedo: recedo: retrocedo: secedo: et succedo: quę habent penul. produ.

¶ Cędua sylua q̄ relinquit̄ vt ex ea ligna cędant̄.

¶ Cęsim aduerbiū signifi. cędendo sicut punctim pungendo. ⁊ cęsim dr̄ vno ictu. Col. lib. v. Maior autem pars operis in vineā ductim potius q̄ cęsim faciēda est. Hinc ductim signifi. cum mora.

¶ Cęlum instrumentū: quo vtuntur argentarii dū vasa sculpunt: vt est illud. Cęlo fabricata myronis. Et cœlū vocatur qd̄ alio modo dr̄ mundus: cuius circunflexu cuncta tegunt̄: ⁊ stellis splendet quasi quadam cęlatura: a cęlo sculpo: eo q̄ sit cęlatū hoc est syderibus sculptū siue signatū. Et sic cū ę diph. scribit̄ Amb. lib. hexa. Cęlum dr̄ quasi impressa stellarū lumina velut signa habeat tanq̄ cęlatū appellat̄: sicut argentum qd̄ signis eminētibus refulget cęlatū dicim⁹ Var. a cauo deriuat. κοιλον em̄ concauū dicunt: quia scȝ id necessario in sculptura exigit̄. Et sic cū œ diph. scribi debet. Quidā sine diph. scribunt a cęlando a cōtrario noīe q̄ apertū sit. Interdū cœlum sumitur pro aere. Ver. Maria ac terras cœlumq̄ profundū. Ply. lib. ii. Et hoc cœlum appellauere maiores quod alio noīe aera. Hinc grandines sunt ⁊ pruinę: hymbres: procellę: turbines ventorū: hoc regnū. supra lunā pura oīa ac diuturnę lucis plena. Aug. Huic sūt cœlo in quo sunt luminaria ita vicinus est aer: vt ⁊ ipse cœli nomē acceperit: nō solum sermone communi scd̄m quē dicimus serenū vel nubilū cœlū: sed etiā nostrarū ipsarū consuetudine scripturarū cū dicunt̄ volatilia cęli cū aues in hoc aere volare manifestū sit. Aristo. accipit cęlū pro octaua sphera: q̄nq̄ pro corpore quinto: q̄nq̄ pro toto vniuerso. Dicitur p̄terea cęlum palatū oris. Ply. Cerebrū viscerū excellentissimū est pximum cęlo capitis sine cruore sine sordibus.

¶ Cęleste qd̄ e cęlo est. Unde cęlestia numina ⁊ cęlestia auguria: q̄ a cęlo fiunt cū vel fulminat vel tonat.

¶ Cęlicus a. um. idem est qd̄ cęleste: vt regna cęlica.

¶ Cęlitus aduerbium signifi. e cęlo sicut diuinitus a

deo. Hierony. Tandem celitus inspiratus preclsam morsu linguā in osculantis se faciē expuit.

¶ Celites dii celestes. Aug. lib. de gramma. Celeste celetes: qui iter sibi faciunt ad celum.

¶ Celicola pen. cor. qui vel que celū habitat.

¶ Celebs gñis cōmunis: qui nunq̄ duxit vxorē: seu qui eā amisit. Dictus celebs (vt inquit Hiero.) q̄ celo dignā vitā agat qui coitu careat. Augu. Celebs qui nō habet vxorē. vel que nō habet maritū qualia sunt numina in celo: q̄ absq̄ coniuge sunt si agapetas non attendamus. Prisc. Celebs dr̄ quasi celestiū vitā ducens. Hi accipiunt celibes nō tam pro vxore carentibus q̄ pro castis ꝛ omni venere abstinentibus: Sed proprie dr̄ celebs qui vxorē nō habet etiā si concubinas habeat. Nā celebs ꝛ marit⁹ relatiua sunt. Quin. Nā clarus an obscurus magistratus an priuatus ciuis an pegrinus: liber an seruus: maritus an celebs: parens liberorū an orbus sit. Ci. lib. de legibus. Celibes esse phibento. Dicimus tñ torum celibē ꝛ vitam celibem actā in celibatu. Ouid. Que si nō fuerat celebs te vita deceret. Hinc celibatus tus. pro vita que agitur sine vxore. Martianus. Cōstituit Mercurius pellere celibatū. Hiero. ad tranquillū. Nihil prodest absq̄ operibus celibatus: ꝛ nuptie: cum etiaʒ fides si operā nō habuerit: mortua esse dicaf. Suet. Uerum amissa vxore lepida: duobusq̄ ex ea liberis mansit in celibatu.

¶ Celsus a celo. i. altus ꝛ sublimis a quo fiunt excelsus ꝛ precelsus in quibus ̄ppositiones habēt vim augendi. Excelsitas. Ci. Etenim magis est scd̄m naturaʒ excelsitas animi ꝛ magnitudo. Quidā tñ hoc nomen sine diphthongo scribunt.

¶ Celibaris hasta dicebaf: qua caput nubētis comebatur.

¶ Celius mons vrbis Rome ex septē a celio vibeno nobilissimo duce tusco dictus q̄ Romulo aduersus latinū regem cū auxiliaribus venerit inclyt⁹. Hunc montē Tul. Hosti. vrbi addidit: vbiq̄ ipse habitauit quo frequētius habitaref (vt inquit Liuius) In eo habitauit Ennius poeta. Fuit ꝛ Celius nomen patris saturni.

¶ Celo as. sculpo siue signo. A quo celata vasa dicuntur: que veteres ancesa vocabāt: q̄ circūcedendo fiant. Et celum ipsum quo celanf. Ply. lib. xxxiii. construxit hoc verbū instar eorū que pretiū signant. L. Crassus inquit orator duos scyphos mentoris artificis manu celatos sestertiis centū: cōfessus est tñ nūq̄ se his vti propter verecundiā ausum.

¶ Cello is. per duplex ll frango siue cedo: quo verbo nō vtimur: nisi in cōpositione. Eius cōposita sunt excello pro extollor ꝛ supero: antecello: precello: pcutio: euerto. Procello eiusdē significati: a quo procella. Recello reclinor humilis fio. Interdū etiā actiue ponif pro reclino. Uar. Alius tenerā abietē solus percellit.

¶ Celistomia dr̄ cū vox quasi in recessu oris auditur ϛομα em̄ os dicitur. Fit a celo oris: q̄uis ꝛ ab oris cōcauitate dici possit κοιλον em̄ concauū dicunt. Et sic per æ scribendū erit.

¶ Cementū a cedo is. vt quidā putant. Sunt em̄ cementa ois rudior materia qua edificia consurgūt: proprie cesi lapides apti ad edificandū exciso monte aliquo vel effosso. Fodinas quoq̄ rustici campanie cemētarias appellant. Liui. Nec erat difficile murū subruere q̄ cementa nō calce durata erant: sed interlita luto structure antique genere. Col. lib. ix. Sub porticibus quadrate hare cementis vel etiā laterculis extruuntur. Idem ibi. Modus sylue pro cuiusq̄ facultatibus occupaf: ac si lapidis et opere vilitas suadeat: haud dubie cementis ꝛ calce formatus circundatur murus. Aliqñ ponitur pro ipso opere. i. edificio: quod structo lapide erigitur. Ply. Pallidus lapis in cemēto raro vtilis. Licet em̄ cōtra iniurias fortis: ad structuram tñ infidelis est: nisi multa suffrenatione deuinctus. Hieron. in instrumento veteri posuit pro calce aqua sabuloq̄ fermentata cū alt. Habueruntq̄ lateres pro saxis ꝛ bitumen pro cemento.

¶ Cementarii dicunf cementorū: hoc est edificiorū qui ex lapidibus sunt structores: quos fabros murarios appellant. Hiero. ad Pauli. Agricole cementarii fabri metallorū lignorumq̄ cesores lanarii qui vilia opuscula fabricant. Hi de pretio totius operis faciundi si cū dño conuenerint: edificandūq̄ id cōduxerint redemptores vocitantur.

¶ Cementitius a. um. quod ex cemento est vt parietes cementitii.

¶ Cenos grece: latine nouus.

¶ Cene vrbs circa sinum laconicum. Tenaron ante vocata. Hinc cenites portus apud Plyn. lib. iiii. Et Ceneus Juppiter dictus est. Oui. Uictor ab echalia ceneo sacra parabat Uota Joui.

¶ Cepe gñis neu. ꝛ indeclinabile a capitis magnitudine dicitur. Unde ꝛ primā diph. vocalē accepit. Hieron. Impelle pelusioten vt edat cepe. Dicitur ꝛ cepa cepe. Oui. Cedenda est hortis eruta cepa meis. Inuenitur etiā scd̄m Pris. Cepitius ꝛ hoc cepitiū. Ceparū plura sunt genera: nobilissima ascalonia: ab oppido Judee. Nā vt refert Stra. lib. xvi. Ascalonensiū regio precipue fert cepas. Col. Pompeiā vel Ascaloniam cepā eligito ꝛ cōponito in fidelia. Optime sunt rotundissime: russe acriores q̄ candide: sicce q̄ virides. Cepa oculos mordet. Unde a grecis nomen impositum Cromyon quasi pupillā oculi comprimi cogeret: sicut scribit Arist. in proble. Unde lachrymosa dicitur a Columella.

¶ Cepula dimi. a cepa. Pal. hoc mense cepulas seris.

¶ Cepi p̄teritū a capio cū æ diph. scribif cū eius cōpositis. Accepi: concepi: recepi: precepi. Cœpi vero defectiuū cū œ a cœpio pro incipio formatur: qđ apđ antiquos in vsu erat. Ter. in Adel. Sex totis mensibus olfecissem: q̄ ille quicq̄ cœperet. Cato. Cœpiam seditiosa verba loqui. Nunc aūt p̄terito eius pro presenti vtimur cū suis deriuatis. Cœperam cœpissem: cœpero: cœpisse: cœptū ire. Et cœptū cœpi. Hoc est principiū. Ouid. Dii cœptis nā vos mutastis et illa Aspirate meis.

¶ Ceruleus color viridis cū nigro sicut mare qui greco verbo a latinis dr̄ Glaucus. Et Gelius sentit eundem esse cesium. Hunc Uenetū quoq̄ colorē ꝛ thalassicuʒ appellari ab eruditis inuenimus. Dictus ceruleus quasi celuleus a celi colore. Dicitur ꝛ cumatilis color qđ grece κυματα fluctus vocant. Alii a cera deducunt. De quo in dictione cera. Ceruleū arena est: cuius tria sunt genera egyptiū scythicū: ꝛ cypriū. Post ea probatū est atticū marmorosum ꝛ syricū siue pressum. Uide Ply. lib. xxxiii.

¶ Cera licet a greco nomen habeat. κηριον em̄ greci fauum dicunt: qđ absq̄ diph. scribif. tñ Apuleio teste consuetudo cōuertit κ in æ diph. Quidā etiā a careo deducunt: eo q̄ mellis perfusione careat. Unde etiaʒ

primā diph. vocalem assumpsisse dicitur. Est aūt cera que fit expressis fauis. Cera aliqñ pingere solebant: quapropter ⁊ tabellę ita pictę cerę vocabant̄. Ouid. Perlege dispositas generosa per atria ceras. E cera etiā fiebant pugillares in quibus scribere mos erat. Unde ⁊ pro epistolis: ⁊ pro pugillarib⁹ ponitur qñq;. Iuuena. Nonne libet medio ceras implere capaces. Quadriuio. Quandoq; pro cerata tabula. Unde di in prima cera: ⁊ in secunda cera ima cera: et extrema cera. Nā romani testamenta scribebant in tabulis ceratis. Suetonius in Cęsa. Quinti. Pedium ex quadrante heredem instituit: reliquos in ima cera. id est vltima parte tabulę testamentarię. Hinc syncerū et procerum.

¶ Cero as. cerā impono. Col. lib. vlti. Sexta quaq; oliuitate dolia cerare oportet. Huius compositū est Incero. Iuue. Genua incerare deorum.

¶ Ceratura ę. ipsa ceratio. Col. Uetera nō crediderā propter olei succū ceraturā pati.

¶ Cereus a. um. qđ ex cera est: vt imago cerea. Sumitur quandoq; pro molli ac facili. Hor. Cereus in vitium flecti monitoribus asper. Qñq; pro pingui. Accius. Pinguē turturē cereamq; ficedulam. a cerę videlicet colore. Quandoq; pro vncto. Mar. Cerea si pendet iubis ⁊ trita lacerna.

¶ Ceratū videtur esse sicut vulgo appellat̄: qđ vulneribus supponi solet. Hiero. ad Ctesiphontē. Deniq; vt omnē stultitiā meā diligentius recognoscas etiā stomachū meū post illud susceptū ceratū tuum te absente curaui. Constat ex rebus siccioribus: ⁊ igni appositum mollescit: sed appositū corpori durescit ⁊ pertinacius heret. Dictum a cera: quę fere oībus ceratis adhiberi solet. Quidā nō ceratū sed cerotum appellant a greco κεϱωτον.

¶ Cere foliū genus herbę. Palladius. Cere foliū locis frigidis seratur.

¶ Cereus cerei. funale. Mar. Hic tibi nocturnos prestabit cereus ignes. Huius diminutiuū est Cereolus Hiero. Magnū honorē prębēt huiusmodi homines beatissimis martyribus quos putant de vilissimis cereolis illustrandos.

¶ Cerulus a um. pe. cor. Catul. Cerula vertentes abiegnis equora palmis.

¶ Ceruleus. a. um. idē quod cereus. Prop. Ceruleus cucumis tumidoq; cucurbita ventre.

¶ Cerinus. a um. pe. pro. eiusdē est significantię.

¶ Cerosus. a um. quod habet admixtā ceram. Unde mel cerosum dicitur nondū depuratū. Plyni. Liquore veluti mellis cerosi.

¶ Certū vel ceris: gen⁹ quod faui similitudinem habeat. Ply. Ramorum fici teneri cauliculi cū melle ulceribus: quę ceria vocantur: illiniuntur.

¶ Ceroma atis et ceromatum a cera fit. Significat q; oleum cęnumq; quibus permixtis vngebantur athletę cum essent centauri. Inde Iuuen. Ceromatico collo dixit. Dicti m non q; ceroto simile sit: sed grecum est κηϱωμα τοσ. Significatq; apud grecos tabulam ceratā: in qua scribi esset solitū. Hęc inspersio haphe dicebatur. Mar. Et flauescit haphe. Nam ea inspersione perfusa obluctantium corpora quodammodo flauescebant lepras patiētibus similia. Fiebat ex oleo terraq;: nec ex omni terra: sed ex quibusdam ei⁹ generibus: quibus robustiora fieri corpora: et ad tolerandos ęstus: atq; algores firmiora arbitrabantur vt erat albida quędam terra pertenuis ex albano agro: ⁊ rubrica: ⁊ balanus puluis. Adhibebatur quippe oleum tū ad agilitatē pręstandā: vt corpora lubrica fierent: tum q; natura olei est tepefacere membra: et contra algores munire. Terra vero ad indurādos magnos artus: ⁊ aduersus ęstum firmandos adiungebatur. Sta. de Palęstritis. Post q̃ oleo gauisa cutis petit ęquor vterq; Procursu mediū atq; hasta vestit arena. Cum madidos artus alterno puluere siccant. Collaq; demersere humeris ⁊ brachia late Uasta tenent. Ponitur ⁊ pro loco in quo palęstritę vngebant̄. Plynius. Idem palęstras athletarū imaginibus: ⁊ ceromata sua exornant. Sunt ⁊ qui dicant etiā ceroma significare tabellam ceratā: in qua olim scribere consueuerunt.

¶ Cerete gñis neu. ciuitas Tuscię: quę Strabone teste Agylla dicebat̄. Declinat̄ ⁊ Ceres ceretis pe. cor. Uerg. Est ingens gelidū lucus prope ceretis amnē. Festus. Cere neutro gñe declinat: sic inquiens. Cerimoniarū causam alii ab oppido cere dictā existimat Nomē ab hoc patriū est hic ⁊ hęc ceres ceretis penultima producta. Uergilius libro. x. Qui cerete domo qui sūt mintonis in aruis. Potest etiā declinari scđ; Prisc. hic ⁊ hęc ceritis pe. cor. vel hic ⁊ hęc ceretis pe. producta.

¶ Cerimonię pe. cor. vel ab oppido cerete vel a carēdo, dictę sunt. Nā vrbe a Gallis capta cū vestales virgines simulachra deorū ex hostibus erepta traducerent in opidū cerete potissimū cōuenere vbi benigne fuerunt hospitio susceptę donec a gallis ciuitas per Camillū liberata fuit. In cuius beneficii memoriam Romani pręstiterūt. vt oīs diuinus cultus cerimonię a Cerete diceret̄. Liuius lib. v. scribit. L. Albinium de plebe vnū virgines: sacerdotes: sacraq; plaustro Cere inuexisse. Inde cerimoniis sit enatū nomen.

¶ Cesim aduerbiū significat per incisionē gladii: siue incidendo.

¶ Cesar cognomen Iuliorū est. Ille eñ qui primus Cesaris nomen adeptus est: ab eo dictus fertur: q; ceso matris vtero sit natus. Uel ab Elephanto in pugna occiso. qui lingua maurorū Cesar appellat̄. Uel q; oculis cesiis. hoc est glaucis fuerit. Uel a cesarie: cū qua natus proditur. Plynius lib. vii. scribit Scipionem Aphricanū primum fuisse dictuz Cesarem: a ceso matris vtero. Qua de causa ⁊ Cesones appellati. Iulius aūt Cesar a quo familia Cesarū postea prorogata est nō est natus ceso vtero materno: qui matrem Aureliam habuit: quā amisit cū in gallia bellum gereret. Cuius etiā pater Cesar est nuncupatus: qui pretura functus Pisis obiit. Rarum facinus scribit de Cesare Dion. Historicus grecus: cuius verba greca subieci. τον δε δακτυλιον του πουπηιου εσ την ϱωμην αφελομενοσ επευψε ιμαπισευσ ειαν αυτου την αμαεϱεσιν αυτοσ δε ενεχϱονισε τω αιγυπτω δια τουσ κλεοπατϱασ εϱωτασ ην γαϱ καισαϱ εϱωτικωτατοσ και πλειστοισ και αλλαισ οσαισ πουπϱιτυχοι συνεγινετο κλεοπατϱα δε και πεϱικαδεσα τη γυμαικων εγενετο και τεφϱεγμα αξιοτατον ειχε.

¶ Cesarea vrbs palęstinę in littore maris magni: quę turris stratonis vocabat̄: sed postea ab Herode in honore Cesaris nobilius ędificata cesarea est appellata in qua idē Herodes in honore Cesaris magnificam domū albo marmore cōstruxit: vbi nepos ei⁹ herodes ab angelo pcussus eo q; nō dedisset honorē deo

consumptus a vermibus expirauit. In hac Cornelius centurio a Petro baptizatus est. Altera philippi a philippo Herodis filio in honorē Cæsaris ad radices montis libani ædificata: vbi duo fontes Ior .s. et dan oriuntur. Tertia cappadocię. Iose. Moga primum dicebat: quę postea cappadocia nunc aūt cęsarea a Cęsare. Quarta mauritanię.

¶ Cęsaraugustana vrbs hispaniæ taraconensis: de qua habetur in gestis diui Uincentii.

¶ Cęsareus a.um. et cęsarianus a.um. vt milites cęsariani

¶ Cęsaries coma a crebra cęsione. Ideo q̧ proprie virorū est. Unde cęsariati comati dicunt. Plau. in mili. Cęsariatus miles.

¶ Cęsanna vrbs flaminię prouincię a cędendo: q̧ exiguo amne cęsa .i. diuisa sit. Uel q̧ ager eius duobus fluminibus Sapi ⁊ Rubicone sit diuisus. Hinc cęsennates dicti sunt cęsennā habitātes: ⁊ cæsennetia vina quę inter generosa numerabantur.

¶ Cęsa gallicū telū. Uar. Qui gladiis cincti sine scutis cū binis cęsis essent. Hęc ⁊ gesa dicunt gallica lingua. Unde ⁊ viros fortes galli gesos vocant. Uer. li. viii. Alpina coruscant gesa manu: ⁊ cęsa particulę orationis quę gręci cōmata vocant: differuntq̧ a membris quę gręci dicunt. Cola. Membrū eīm est pars orationis ex pluribus verbis absolute aliquid significās Hoc modo. Et si vereor iudices ne turpe sit pro fortissimo viro dicere incipientē timere. Cęsum autem pars orationis est nondū ex duobus aut ex pluribus verbis quicq̄ absolute significans. Hoc modo. Et si vereor iudices ne turpe sit. Aliquādo tamen cæsa oratio dicitur cum nō efficiuntur membra ex connexione verborum sed singula verba aliquid significantia proferuntur hoc modo Quis est iste Gellius ? armiger Catilinę stipator tui corporis concitator tabernariorum: latrator fori. Eadem incisa dicūtur: de hoc etiam in comma.

¶ Cęsura proprie incisura. Ply. lib. xvii. Ante calēdas martias crescit ad brumā vsq̧ desinitq̧ cū durescere incipit. hoc signū q̧ tēpestiuā habet cęsurā. Et cęsura a cadēda voce: quę diffinitur q̧ sit decora terminatio vocum in medio versuum notata. hęc quadrifariā diuiditur. Alia pentimemeris dicit̄ siue semiquinaria. alia heptimemeris siue semiseptenaria. Tertia trochaica. Quarta bucolica. Pentimemeris est quū post duos primos pedes superans syllaba inuenit̄ quę dictionē terminet: vt Arma virumq̧ cano: et Italiam fato. Habet eīm ex quinq̧ dimidiū. Heptimemeris ē cū post tres pedes similiter syllaba inuenitur: vt Arma virumq̧ cano troię. Continet eīm septenarii medietatē. Trochaica est cū post duos pedes trocheus partē orationis perficit. vt nil nostri miserere Bucolica. Cum post quattuor pedes syllaba superat in partem orationis desinens: vt inuertitur trocheus partem orationis terminans: vt oīa vincit amor ⁊ nos cedamus amori.

¶ Cęstrū instrumentū quo cauat̄ ebur. Alii putāt esse genus teli persico bello inuenti. Iul. Pol. pro stimulo siue stilo accipit cęstrū. Pręterea Sphyrenā piscem attici cęstrā vocant latine Sudim appellatā: quia rostratus sit ⁊ similis belonę Habetur ⁊ herba cęstron pro betonica ceu a varietate remediorū ⁊ efficacia nomine imposito Sed ⁊ mugil piscis ideo cestreus videtur a gręcis appellatus q̄r teli modo publica atheniēsium pœna intret adulteros. Utcunq̧ hoc genus missilis qđ gręci cestron vocant nostri Uiriculum. Nā et tenebram vulgo ita dicimus: Sed hoc nomen sine diphthongo scribitur.

¶ Cęsuratim significat succincte breuiter per cęsurę commata: Sido. Claudiano. Tota illo dicto sic cęsuratim succincta q̄ profluens.

¶ Cęsuratū vas appellat̄ cęsim orificiatū.

¶ Cęsitum linteolus erat purus ⁊ candidus dictus: q̧ cędendo ad candorē perueniret: vel q̧ oras circuncisas haberet.

¶ Cęsius color qui speciē cęli habet. Unde oculus Cęsius dictus: quasi cęlius hoc est cianei coloris gręce glaucopys ab oculis noctuarū. γλαυσ eīm noctua ὀψισ visus. Unde a nostris glaucus vocatur. Hinc glauci equi qui felineis oculis sunt: vulgo glaucioli dicunt̄. Alii cęsium intelligūt lentiginosum. Alii cęruleum. Ter. in Eun. Russam ne illā virginē Cęsiā? Et in Hecy. Magnus rubicūdus Crispus crassus cęsius Ubi Dona. Cęsius glaucis oculis quasi felis oculos habens

¶ Cęsones qui cęso matris vtero nati sūt.

¶ Cęspes gñis mas. a cędo fit ⁊ signifi. terrā cū herba auulsam seu in modū lateris cæsam: vel ꝺr frutex recisus ac truncetus q̧ pedē cędat. Ex cęspite agger castrensis fit. Luc. Stetit agger fulti cęspitis intrepidus: circuncidit̄ aūt ferramētis: cōtineturq̧ herbarum radicibus terrarum docet Uege. lib. iii. qua altitudine ac latitudine cęspes circuncidi habeat. Hinc cęspititius. a. um. qđ fit ex cęspitibus. Unde tribunal cęspititiū vocat̄ suggestū ex cæspitibus factū. Flauius vopiscus. Deinde cōcursus ad cęspititiū tribunal

¶ Cęspito as. pe. cor. pede aliquid percutio quo quasi ruere cogar: vt sit cæspitare: quasi cęspitē offendere vel in cæspitem ferri. Unde cęspitatores equi qui sępe in cęspitē vel lapidē aut aliquid huiusmodi impingunt.

¶ Cęstus us. genus clauę pilas plumbeas loris bubulis appensas habens quo Darethem ⁊ Entellum pugnasse legimus. Uerg. lib. v. Sin crudo fidit pugnā cōmittere cęstu. Et a cędendo fit. Cestus vero cesti sine diphṫ. sumitur pro cingulo quo vxor a marito cingebatur in fide maritali: ⁊ est fœm. gñis q̄uis ⁊ mascul. reperiatur a variis punctis sic dictus. κεντειν eīm pungere est ⁊ picturare. Unde cingulum illud veneris quo ipsa martē: ⁊ Iuno Iouem conciliabant a poetis cestus ꝺr. Mar. Ut martis reuocet̄ amor: summiq̧ Tonantis A te Iuno peta Ceston et ipsa Uenus. Sed ⁊ lorum: aut opus interpunctū acu ve pictum: ⁊ Ueneris item ornamentū: et in cōmune fœminarum ceston gręci vocant. Proinde Cælius Aphricanus contra quē scripsit Origenes. xxiiii. libros edidit. quos a rerum varietate Cęstos appellauit. Hinc incestus ⁊ cestillus diminutiuū Homerus multa in libro .ξ. Iliados et Eustathius: sed aristophanis interpres in vespis comœdia ο κεσρευσ του κεσρεοσ ειδοσ ιχθυοσ το κεφαλοσ και μεγαλην λεπιδα εχον Pagina. xix.

¶ Cęter aliū signifi. a quo fit cęterum cōiunctio: siue aduerbium pro sed siue id qđ dicere solemus: qđ reliquum est. Cętera etiā q̄nq̧ aduerbialiter capitur pro deinceps: vt cętera parce puer bello.

¶ Caicus nomen est fluuii in phrygia: ⁊ labit̄ per mysiam ⁊ pergamū: per campū qui caicus appellat̄ Arrianus aūt lib. v. de gestis ⁊ vita Alexandri magni και και κου αλλο εν μυσια και μεταξυ δρου των κερικων και ταλοιπα.

¶ Caius cognomẽ a parentũ gaudio sumptũ. Et est dictio trisyllaba. Mar. Nõ maius ꝗ̃ ter Caius eẽ tu⁹

¶ Cala fustis siue claua lignea. Lucili. Scinde calã vt caleas. i. scinde lignũ: ⁊ focũ accende vt te calefacias. Cale calarũ ciuitas in India: ⁊ grecũ est το καλον του καλου.

¶ Calabra pe. co. dicebaƚ curia vbi tantũ ratio sacrorum gerebaƚ. Macro. Et ipsi curię ad quã vocabanƚ: calabrę nomen dictũ est.

¶ Calabria pe. cor. insula est: quã veteres Mesapiam prisci peusepiã dixere. Estq; ora Italię prima sicilię a qua pharo breui maris tractu disiungiƚ. Inde fit calaber bra. brum. Oui. li. iii. de arte. Ennius emeruit calabris in mõtibus hortos. Similiter declinaƚ hic calaber hec calabris ⁊ hoc calabre: ex noĩe is declarãtur bona ciuitatis. καλος κον bonus na. num. βριθω de grano more arborũ degrauatarũ pendere fructuũ quoniã sit regio onerata ⁊ plena omni gñe bonorum.

¶ Caladrius ⁊ Caladrion: auis est albi coloris.

¶ Calaguriã ciuitas hispanię in vasconibus collocata. Hinc calaguritani qui in ea habitant.

¶ Calamis calamidis nomen statuarii qui equos absolutos ⁊ perfectos effinxit.

¶ Calamintha seu calamẽthus herba nota quã Aristote. scribit in mentã cõmeare. Hanc latine neptam quidã dici putant.

¶ Calanus pe. pro. vnus fuit philosophus ex gymnosophistis Indis: qui tpe Alexandri magni semetipm viuũ vltroneus cremauit. De cuius morte hec produntur. Secutus Alexan. magnũ extra Indię fines per communẽ aliorũ philosophorũ consuetudinẽ: qui regi assistunt. cũ apud pasagardas ęgrotare cepisset seipsum extulit anno ętatis suę. lxxiii. Facta eñ pyra et aurea lectica super imposita: in ea iubens combustus est stramentis opertus. Sunt qui dicant eum in lignea domo frondibus plenam ⁊ pyra super tecto cõstructa inclusum se: vt trabem in ignẽ iniecisse: ⁊ cum domo deflagrasse. Fertur cum Alexander magnus rogaret eum si quod vellet dixisse propediẽ te videbo Quod ita cõtingit. Nã in Babylone paucis post diebus alexander mortuus est. Arianus aũt grecus historicus de gestis Alexandri ita scribit grece ω βασιλευ αλεξανδρε ανθρωπος μενεκασος τοσον δε της γης κατεχει οσον περι τουτο εστιν βεβηκα μεν ητοι εφοτωσυ δε ανθρωπος ων παραπλησιος τοις αλλοις. Et multa alia de collocutione ⁊ morte ipsius. Calanus aũt nõ est nomen illius: Sed cur ita fuerit cognominatus scribit Sudas noster: οτω δε παντα σοφων οι ινδοι προσαγορευουσιν.

¶ Calamus pe. cor. grecũ est καλαμος του καλαμου harundo magis minuta habens internodia longa et recta: ex qua sagittę apud diuersas gentes fiebant. Verg. Cũ daphnidis arcum fregisti: ⁊ calamos. Ply. lib. xvi. Calamis populi orientis bella conficiũt. Est et calamus quo scribi solet. Mar. Dat chartis calamos habiles mẽphitica tellus Texantur reliqua tecta palude tibi. Item calamus dicitur concauus fistulis accõmodatus quẽ Syringa vocant. Est ⁊ calam⁹ auleticus qui tibiis vtilis est. Ver. Nec calamus solum equiparas sed voce magistrũ. Et calamus virga cui hamus filo longo ligatur ad capiẽdos pisces. Similiter virga ad capiendas aues visco illinita calamus dicitur. Mar. Galbana decipiƚ calamis ⁊ retib⁹ aues. Aliquãdo calamus accipitur pro stipula: et pro quacũq; re tereti ac fistulosa ad similitudinẽ harundinis. Unde arborũ quoq; ac vitiũ calamos dicimus. i. teretes perticulas ⁊ virgas ad serẽdũ in terra aptas Plyn. Qui si longius afferanƚ pomorũ calami: rapis infixos optime custodire succũ arbitranƚ. Item accipitur pro arbore aromatica a similitudine calami vsualis simulans gustu casiam. Hiero. in exo. Sume tibi aromata calami ducentos quinquaginta siclos casię quingẽtos siclos põdere sanctuarii. Gignitur in India multis nodis geniculatus fuluus flagrãs spirit⁹ suauitatẽ: qui cũ frangiƚ in multas sit partes scissibiles. Et calamus mensura est sex cubitorũ ⁊ palmi.

¶ Calama me. gñis fœminini: est hasta ipsius frumenti. Sudas καλαμη ο ςαχυς του σιτου απο καλου του ξυλου αυτο δε απο της καυσεως.

¶ Calamariũ theca. i. repositoriũ calamorũ.

¶ Calamitas: proprie rustici grandinẽ dicunt calamitatẽ ꝙ cõminuat calamos: hoc est culmos et segetes. Ter. in Eunu. Ipsa egrediƚ nostri fundi calamitas. Accipitur pro miseria ⁊ ęrumna. Unde calamitosum dicimus malis ac calamitatibus pręgrauatũ. Cice. Et honoris amplissimi puto esse ⁊ accusare improbos ⁊ miseros calamitososq; defendere.

¶ Calamistrũ acus maior qua calefacta et adhibita crispantur capilli. Uñ Ci. calamistratã comaȝ vocat. Hier. Procurator calamistratus. Qui aũt eã administrat a cinere Cinerarius ⁊ cinislo vocatur.

¶ Calantica tegmẽ muliebre qđ capiti innectiƚ. Ci. in Clod. Tum mecũ vincirenƚ pedes fuscus: cũ calanticam capiti accommodares.

¶ Calatores dicebanƚ serui. a καλειν: qđ est vocare: qui semp vocabanƚ ob necessitatẽ seruitutis.

¶ Calones ministri militũ hoĩes liberi a calando. i. vocãdo qꝛ vocabanƚ ad ministeriũ scđ͡ȝ Acronẽ: Uel a calendis: qꝛ eo die cibaria accipiũt: vt inquit Porphirio immo απο των καλων.

¶ Calathus pe. cor. ⁊ aspirata. grecũ est καλαθος: et ab aliquibus Qualus ⁊ quasillus. ab aliquibus Fiscella vas vimineũ scđm Porphirionẽ: in quo mulieres pensa vel trammã reuoluunt. Iuxta quas significationes ait Ver. in Alexand. Tibi lilia plenis Ecce ferunt nymphę calathis. Hic in Moretina Calath⁹ vnus ficus bonas habebat nimis vt solent ficus esse primi tpis. Sed quid opus tot? Magis calathus dr̃ cistella. Ouid. li. iiii. fast. Hęc implet calathos lento de vimine nexos: hec gręmiũ laxos degrauat illa sinus. Accipiƚ interdũ pro calice ad sacrificium apto. Verg. Uina nouum fundam calathis aruisia nectar. Ser. ait esse vas ęneum in quo lac vel recens caseus distrahitur.

¶ Calata comitia: quęre in dictione comitiũ.

¶ Calathis is. pe. cor. nomen ciuitatis: sicuti. Ptol. et Stra. scribunt a calatho ibi inuento. Inde fuit Hister poeta qui de tragœdia insignẽ librũ condidit.

¶ Calathę quã alii calathusas vocant: nomẽ vrbis ad herculis columnas sitę.

¶ Calx calcis: tam masculini ꝗ̃ fœminini generis a calando. id est intendo: nõ a calcitrando. Verg. Cornipedemq; citum ferrata calce fatigat. Idem. Quadrupedemq; citum ferrato calce fatigat. Dicitur et calcaneus: ⁊ calcaneum: et talus. Et de hominibus: et cęteris animalibus dici potest. Capiturq; interdum pro extrema parte pedis qui et pes imus appellatur: Vergili. Calcemq; teret iam calce diores.

Unde etiã sepenumero pro fine vsurpatur: vt A vertice ad calcem: id est a principio ad finem: quod perinde est: ac si diceret. A capite ad pedes. Aliquando sumitur pro pedum percussionibus plagisq. Teren. in Phor. Nanq; inscitia est aduersum stimulos calces. Iuue. Aut dic: aut accipe calcem.

¶ Calx fœminini gñis seu calcis: ⁊ lapis coctus sic dictus ꝙ in ędificiis calcet. Nã ita lapides simul astringit vt calcari videat. Palladius. Calx quę erit ex spisso ⁊ duro saxo structuris cõuenit: ex fistuloso vero aut molliori lapide tectoriis adhibet vtilius. Fit aũt de albo: spisso ⁊ duriore saxo. Coquit fornace calcaria.

¶ Calcata ędificia dicunt calce contecta: quę ⁊ loricationẽ ⁊ tectoriũ appellant: ⁊ pręcipue si leue politũve fuerit: vt superinduci possit peniculis vel albariũ vel pictura ad venustandã structurã.

¶ Calcaria fornax in qua calx coquit: sicut sulphuraria in qua sulphur. Ply. Nuper repertũ oleas gaudere maxime cinere e calcariis fornacibus. Est autem adiectiuũ calcarius ria. um. Calcarius vero qui pręest fornaci calcarię. Cato de re rusti. Calcarius ligna conficit ad fornacem.

¶ Calcaneus ⁊ calcaneũ vtroq; modo dicitur pro parte posteriore pedis imi. Verg. Continuis rimis calcanea scissa rigebant.

¶ Calceus pedis indumentũ qđ fit ex pellib9 animalium a calce fit. Ci. li. i. ar. veteris. Si multus erit in calceis puluis ex itinere cõuenire oportebat.

¶ Calceariũ idem qđ calceus. Vlp. titu. de alimẽtis legatis. Diariis vel cibariis relictis neq; habitationem neq; vestiariũ: neq; calceariũ deberi palã est.

¶ Calceolarius qui calceos conficit. Plaut. in Aul.

¶ Calcio ⁊ calceo as. raro vsos auctores inueni. semel cũ actõ eius rei qua quis calciat. apud Plyn. lib. xxxvi. reperi: sed ꝓ impono dictũ est. Arcesilaũ quoq; magnificat. Var. cuius se marmoream habuisse leenã tradit. aligerosq; ludẽtes: cum ea cupidines: quorũ alii religatã tenerẽt: alii e cornu cogerẽt bibere. alii calciarent soccos oẽs ex vno lapide. Ablatõ aũt li. vii. Nos quoq; vidimus athanatũ noie ꝓdigiosę ostẽtationis quinquagenario thorace plumbeo indutũ cothurnisq; pondo calciatũ per scęnã ingredi. Gel. die feriato tunicis ⁊ lacernis indutos et gallicis calciatos. Huius ꝯpositũ est excalcio. Sueto. in Vitel. pro maximo munere a Messalina petiit vt pedes pręberet sibi excalciandos.

¶ Calceamen ⁊ calceamentũ pro ipso calceo. Ply. li. xix. Hinc calceamina ⁊ pastorũ vestis.

¶ Calceatus us. idẽ qđ calceamẽ. Ply. Itaq; longo itinere sine calceatu atterunt pedes.

¶ Calcar ferreus stimulus ad vrgendos equos sic dictum ꝙ ad calcem alligetur.

¶ Calcitro as pe. cor. pede percutio. Hinc calcitrones dicti sunt equi qui calcibus infestant. Gel equus mordax ⁊ calcitro. Huius cõpositũ est. recalcitro.

¶ Calcitrosus qui sępe calcibus ferit. Col. li. ii. Iuuẽcumq; recte tractũ calcitrosumq; eũ redibit.

¶ Calculus a calcando gñis lapidis durissimi ⁊ rotũdi sicut ait Hier. ad dama. qui calce pressus offendit. Ouid. per quas numerabilis alte calculus ois erat. Et calculus lapillus in corpore ex quo asperrim9 cruciatus gignitur: qui aũt eo morbo laborant calculosi dicuntur a gręcis lithanici. Ply. lib. xxi. Vtũtur alopecias ad lithanicos opisthotonicos. Item calculus dicitur quẽ latronẽ: seu latrunculũ antiqui appellarunt: iuniores scacũ vocant. Mar. Hic mihi bisseno numerat tessera puncto Calculus hic gemino discolor hoste perit. Quoniã aũt calculis facere rationem solemus. Calculus qñq; pro ratione ponit. Ci. Itaq; tibi cõcedo vt si te alicuius dati pœnitet ad calculum reducas. Rursus calculus minima pars ponderis dicitur. Et culter lapideus quo Esaię prophetę labia mundata fuere.

¶ Calculosus qui calculis. i. lapillis in corpore abundat. Quo noie vsus est Ply. Et calculosus locus qui calculis abundat. Col. lib. iii. loca aprica calculosa glareosa interdũ ⁊ saxosa amat ficus.

¶ Calculo as. rationẽ facio. Unde calculator a calculis. i. lapidibus minutis quos antiqui in manu tenentes numeros componebant

¶ Calco as. cõprimo: qđ ⁊ ad animũ transfert: vt calcauit passiones: cuius cõposita sunt conculco: inculco: ⁊ proculco.

¶ Caliga ę. pe. cor. tegumentũ tibiarũ. Cuius diminutiuũ est caligula. Am. Colobio ⁊ pallio indutos caligulis calciatos. A quo militari calciamento germanici filius Caius Ro. Imperator cognomẽ sortitus est: quoniã in exercitu natus sit. Auso. Caius cognomen caligę cui castra dederũt. A caliga fit caligatus: vt miles caligatus. Iuue. Veniã caligatus in agros Dicitur ⁊ caligaris

¶ Caligula dictus fuit Caius Imperator: a caligis quas margaritis refertas primus portauit. Hic ędificauit ciuitatẽ quã calipolim nominauit.

¶ Caligo pe. pro. vmbra est de spissitudine aeris effecta qñ aeris colore gignat. Hinc caliginosus a. um. pro obscuro vr et caligosus vt apud Hiero. Anteq; offendant ped[illegible] nostri ad montes caligosos. Caligo gas. caliginẽ induco. obscuro. Hie. in exo. Oculi ei9 caligauerant.

¶ Calaris ciuitas i sardania. vide i dictiõe sardania

¶ Calchas antis. nomẽ ꝓpriũ gręci auguris.

¶ Calor ⁊ caliditas idẽ significãt. Dicitur et caldor. Var. Olea lecta si nimiũ diu fuerit in aceruis caldore fracescit: ⁊ oleum fœtidũ fit.

¶ Caleo es. calui. per simplex i. ferueo: calidus sum. La. li. de opi. Qui aũt ignẽ putauerunt: hoc vsi sunt argumẽto: ꝙ pręsente aĩa corpus caleat: recedẽte frigescat. In quo ostendit primitiui ⁊ deriuatiui diuersa sigñtio: vt caleat intelligat: calidũ sit: frigescat frigidum fiat. Cõposita sunt concaleo ⁊ incaleo.

¶ Calesco calidus fio: a quo ꝯcalesco ⁊ incalesco.

¶ Calefacio ⁊ calfacio calidũ reddo. Ply. lib. xxi. chrysocomę radix calfacit ⁊ stringit. hic excalfacio: a quo excalfactorius a. um. Idem. Excalfactorias habet vires. Concalfacio. incendo. Cic. Et ait idem cũ brachium cõcalfecerit tum solere pugnare.

¶ Calefio habet significationẽ passiuã illataz: vt hic Calefit igni. A quo cõcalfio: ⁊ excalfio.

¶ Calidus a. um. a calore fit: ⁊ modo feruentẽ significat. Ver. Voluitur illę vomens calidũ de pectore flumen Modo ferocẽ inconsultũ. Pacu. Caue sis nimis calide loquaris ⁊ turbã concites. Modo velocem. Varro Cum hęc dixisset ecce calidis pedibus quidã nauicularius irrumpit in curiã. Dicit ⁊ caldus per syncopã. Mar. Frigida nõ dederit: nõ derit calda peteri. Sũt tamen qui differẽtiã faciãt inter calidũ ⁊ caldũ: vt sit calidũ sponte nullo extrinsecus calorem suggerente:

vt ignis ꝛ spūs noster qui corpus animat. Caldū vero aliunde. Quomō locutus est Pedian⁹. Corpus nudū caldatū sicut in lecto erat positū: vt vulnera videri possent in forū detulit: Sed ꝓfundiꝶ apō auctores

C Calorificus a. um. quod calorē facit: sicut a frigore frigorificus.

C Callus ꝛ callum vtroq; modo dicitur pro duricie illa que in manibus vel pedibus ex labore nasciꝶ. Plautus in Persa. Plus calleo ꝙ̄ aprugnum callum callet Est aūt callum aprugnū caro apri callosior ob id saporis iucundioris. Et in Cap. Quanta sumini absumēdo: quanta callo callamitas.

C Callidus per duplex ll astutus. Differtq; a versuto ꝙ callidus sit ille (vt scribit Cic.) cuius animus vsu vt manus opera concalluit. Versutus cuius mens celeriter versetur. Hinc calliditas que scđm Aristo. est quedā prudētie pars: ꝙ̄ ita versatur in paruis vt prudentia in magnis.

C Calleo es. callui. proprie callosus sum: siue callum facio. Plau. in pseu. Neq; ego hoīes magis asinos vn ꝙ̄ vidi ita plagis costę callent: quos dum ferias: tibi plus noceas. Transfertur ꝛ ad animū. Idem. Occalluit animus. Ci. Sulpi. Atq; qui nō illis rebus exercitatus animus callere iam debet. Interdū callere est perfecte scire: ꝙ sicut pes vel manus ex longo labore callum facit: ita mens longa experientia facit habitū quendam rerum: in quibus versatur. Et sic neutrum transitiuū est: vt Dicenda silendaq; calles. Et illud. Legitimūq; sonū digitis callem⁹ ꝛ aure. Huius verbi compositū est Occalleo a quo occalesco. Plau. in asy. Qui latera conterā tua que occaluere plagis.

C Calliscere est callum fieri. Cato. Aures nobis callliscunt ad iniurias.

C Calles oppidum in Gallia: aliud in campania: a quo cales populi iuxta falernos et massicos: de quibus Vergil. Aequora quiq; cales linquūt. Hinc calenum vinum.

C Calendę primus dies mensis. a καλέω καλῶ voco: quia solebat Romę minor pontifex noua luna conspecta plebem vocare in capitoliū: vt audiret quot dies a calendis ad nonas superessent.

C Calendaris ꝛ hoc calendare: qđ ad calendas pertinet: vt Iuno calendaris.

C Calendarius a. um. idem est vt calendarius liber. Vide in ephemeris.

C Callis via callo perdurata. Verg. li. viii. Rara per occultos ducebat semita calles.

C Callimachus pe. co. nomē poetę cyrenēsis qui princeps inter Elegiacos habeꝶ. Fuit ꝛ alius historicus egypt⁹: de quo Suda noster υἱὸς βάττου καὶ μεσάτμας ἡ κεντιπ̃ς ευνοκράτους: et multa: ꝛ quot fuerint longe prosequitur.

C Callisthenes pe. cor. nomē philosophi: ꝛ apud nos pulchritudinis potentia dicitur. Hic fuit olinthius Alexand. magno familiaris ex condiscipulatu apud Aristo. Accitusq; a ipso rege ad prodenda memorię gesta eius asiatica. Huic nocuit immodica libertas grauitasq; inuisa regi cū haud quaq; male assentatiū accōmodatus ingenio esset. Nā cū Alexan. magnus ex persico supbię regię more adorari vellet acerrim⁹ inter recusantes Callisthenes fuit palam dictitans Alexandrū nō adorandū esse: que res et illi et multis principibus macedonū exitiū fuit. Siquidē Alexander. Callisthenem propter adorationis persicę interpellatū morem: coniurationis conscīū fuisse criminatus est: eumq; truncatis membris abscisisq; auribus: ac naso: labiisq; deformatū: cū cane in canā clausum circunferri iussit: diuq; tortū tandē necauit. De hoc Sene. lib. vi. questionū naturalium. Fuit Callisthenis nobile ingeniū ꝛ furibundi regis impatiens. hoc est Alexandri crimen ęternū: ꝙ nulla virtus nulla bellorum felicitas redimet. Nā quotiens dicetur Occidit persarū multa millia: opponetur ꝛ Callisthenē. Quotiens dictū fuerit. Occidit dariū: dicetur et callisthenem occidit.

C Calisto vna ex nymphis: et pulcherrima dicitur. Fuit ꝛ Licaonis arcadię regis filia: ex qua ortus est arcas a quo arcadia. Que postea versa est in vrsam que dr Arctos ꝛ iuxta borealē polum sita.

C Calypso insula cōtra Troglodites sita. Est ꝛ nympha oceani ꝛ Tethyos filia. Regnauit in ogygia insula ꝛ Vlyssem naufragū hospitaliter suscepit. Ouid. Ah quotiens illum doluit properare calypso: de qua Homerus in odyssea. per y scribitur.

C Calyptra ę. genus vestimenti quo mulieres capita tegebant. a καλύπτω tego.

C Calliope pe. cor. vna musarū et prestantissima que etiā calliopea dr sicut penelope ꝛ penelopea a pulchro ore dicta ω̉ψ ὀπος. vultus: ꝛ facies dr. κάλλος pulchritudo. Preest heroicis versibus.

C Calix genus poculi quo bibimus: ꝙ eo calidā bibebant: vt inquit Var. Nam ꝛ calidā ꝛ frigidā cōuiuis veteres adhibebant. Iuue. calidę gelideq; minister. Quandoq; ponitur pro maiori vase. Cic. lib. iii. Tus. Quid hic calix mulsi impinguendus est: vt plorare se desinat. Quandoq; pro vase in quo legumina ꝛ holera coquunꝶ. Ouid. lib. v. fast. Stant calices: minor in de fabas holus alter habebat. Var. calix. a cado ꝙ in eo calida pulꝭ apponebaꝶ. calices fictiles cululi dicūtur. At calyx cum y significat foliculum: quo fructus arborū cooperitur. a καλύπτω cooperio.

C Calliblepharon medicamentū quo fucātur ornanturq; palpebrę. Ply. li. xxviii. Callible phari parī modo fulgio in hoc vsu temperatur.

C Callirhoe fons apud athenas. Papi. lib. xii. th. Et quos callirhoe nouies errātib⁹ vndis implicat. Hic postea a tyrānis reparatus Ennea crenos dictus est id est saliētes nouē. Martianus de hoc fonte. Fōtes multi atticę inter quos callirhoe predicatur.

C Calydon pen. cor. seu Calydonia ętholorū ciuitas regia Oenei patris Meleagri: ꝛ regio vicina: distat a mari septē millium quingentorū passuum spatio per quod Euenus fluit. Luca. Et meleagręon maculatus sanguine nessi. Euenos calydona secat. Hinc calydonius donia. donium. et Calydonis idis. Oui. Plangunt se matres calydonides. Item Clydonia sylua Britannię: vnde sęui leones mittebantur: a qua britanni quandoq; Calydoni vocantur: secunda syllaba longa ꝛ tertia breuis. Mar. Nuda calydonio sic viscera prębuit vrso. Idem. Quinte calydonios Ouid. vi sure Britannos. Cum autem de ętolico agro intelligimus secūda breuis tertia longa: vt supra apud Lucil. ꝛ Ouidium. Tradidit aonius pauidam calydonida nesso.

C Calydna insula: quā quidā vnam esse cum Calymna. Alii calydnas duas leron ꝛ calymnā: que sunt circa Rhodum. Stra. alias ab his calydnas prope Tenedum constituit.

¶ Calipolis vrbs Thracię in extremo hellesponti. a Caligula ędificata a quo nomen sumpsit. hoc est caligulę polis.
¶ Callipidę pe cor. populi scythici: hispanũ fluuium incolentes: vt auctor est Herodotus.
¶ Callistratus pe. cor. nomen viri proprium.
¶ Calon latine bonũ siue pulchrũ siue honestũ. Et calon dr lignũ. Inde Calones calcei ex ligno. Quo etiã noie serui militũ castra sequẽtes dicunt: qui clauas ligneas vel fustes gerebãt: vel qui militibus ligna subministrabant. Hor. Hũc permixerũt calones atq; caballi. Quidã tamen calones a calando deriuãt q ad ministeriũ aduocarent. Alii a calendis: q calendarũ die cibaria caperent pro toto mense: Et calon nomen est statuarii.
¶ Calopodiũ calciamenti lignei gñs: qđ alio noie dicunt Soccũ: & per diminutionẽ Socculum.
¶ Calænũ cũ æ diph. vrbs campaniæ. xiiii. passuum millibus a capua distans. In cuius agro vinũ optimum & dulce nascit. Stra. Calænũ vrbs in campania in primis eximia adiũcta Caselino. Unde Hor. Præslo domitã calæno tu bibes vuã. Quidã etiã calænuz vinũ accipiũt a calibus oppido cãpanię. Alii a καλος qđ est bonũ & οινος vinũ. Iuu. Occurrit matrona potens q̃ molle calæno. Et sic scribi pōt cũ æ diph.
¶ Calpar doliũ. Uar. li. i. de vi. pa. Quia anteq̃ nomẽ dolii prolatũ esset id genus vasorũ calpar diceretur. Festus docet esse genus vasis fictilis: seu vinũ nouũ: qđ ex dolio demittit sacrificii causa anteq̃ degustet.
¶ Calpe hispanię mons: circuitu nõ magnus: altitudine ingens vna ex columnis herculis: in cuius radicibus vrbs est noie Calpe: vt inqt Stra. Quo etiam noie dicta est insula in occasu post Gades angusto discreta freto αλλα καλπις υδρια εσι.
¶ Calua ę. ĩs os capitis: vbi capilli esse consueuere. Mar. Psilotro faciẽq; lauas: & dropace caluam.
¶ Caluus dr a cuius capite capilli defluxerunt: siue qui sine capillis nati sunt. Uñ Ply. li. xi. docet eẽ gentes naturaliter caluas quales Myconii qui capillo carentes gignunt. Hie. in leui. Uir de cuius capite capilli fluunt caluus & mundus est. Hinc fiunt cõposita præcaluus & recaluus: qui & recaluaster dicitur de quibus infra.
¶ Caluities & caluitiũ defluuiũ capillorum a capite: seu locus in quo capillorũ defluuiũ est. Hie. Ibidem. Sinautẽ in caluitio siue in recaluatione albus vel ruffus color fuerit exortus: & hoc sacerdos viderit: condemnabit euz haud dubie leprę q̃ orta est in caluitio. Sue. Caluitii vero deformitatẽ iniquissime ferebat: sæpe obtrectatorũ iocis obnoxiũ expertus: ideo deficientẽ capillũ reuocare a vertice consueuerat.
¶ Caluo as caluũ facio. a quo decaluo & recaluo. Primum significat. valde caluo. Secundum ab anteriore capitis parte caluo. Hier. in Esaia. Decaluabit dñs verticẽ filiarũ syon: & dñs crinẽ earum nudabit. Idez in leui. Sinautẽ in caluitio: siue in recaluatione albus vel ruffus color &c.
¶ Calueo es. caluus sum. Ply. li. xi. Et quędã animalium naturaliter caluent: sicut strutio: chameli & chorui aquatici. Hinc componit recalueo quod est rursus in caluitiem reuertor.
¶ Caluescere est caluũ fieri. Col. li. vii. Potior tamẽ est ratio custodiẽdi ne nascat: neue in colla caluescãt. Ply. lib. xi. propriũ his caluescere omnibus annis cum seritur rapa. Dicit & de agris. Col. li. v. Propter mures atq; talpas sæpe nouella castaneta caluescunt: id est rarescunt.
¶ Caluata vinea apud Catonẽ & Plyniũ significat: in qua vites quidẽ sint: verum paucę rareq; vt in caluitio capilli. Nã & gręci loca satis: fruticibusq; nuda phalacras: quasi calueta appellant.
¶ Caluaria totum caput & carne nudũ: & tam de brutis q̃ de hoibus dr. Palladius. equę caluaria: sed non virginis intra ortũ ponenda est: vel potius asinę. Creduntur eñi sua præsentia fœcundare q̃ spectant. Celsus lib. viii. Ubi capitis ossa & ipsam caluariã describit. Et Caluarię loca sepulturę publica: quas græci vocant polyandria: seu loca vbi decollabant hoies damnati. Hie. Extra vrbes & foras portã loca sunt: in quibus truncantur capita damnatorũ: & caluarię. id est decollatorũ sumpsere nomen. Propterea autem ibi crucifixus est dñs: vt vbi prius erat area damnatorum: ibi erigerent vexilla martyrii. Et quomodo pro nobis maledictũ crucis factus est & flagellatus & crucifixus: sic pro oĩm salute: quasi noxius inter noxios crucifigeret. Sinautem quisq; iã contẽdere voluerit: ideo ibi dominũ crucifixũ vt Sanguis ipsius sup Adam tumulũ distillaret: interrogemus eũ quare et alii latrones in eodem loco crucifixi sunt? Ex quo apparet Caluariã nõ sepulchrũ primi hominis: sed locũ significare decollatorum: vt vbi abundauit peccatum superabundaret gratia. Adam vero sepultum iuxta Cedron: et Arbee in Iesu filii naue volumine legimus.
¶ Caluo caluis decipio frustror: cuius passiuũ est caluor. Tractum a caluis militibus: qui omnibus solent esse frustratui. Pacu. Sentio te pater vocis calui similitudine. Inuenitur etiam Caluor deponens. Plaut. in Casi. Nam vbi domi sola sum: soror manus caluitur. id est decipit.
¶ Calumnia vexatio alicuius in litibus per fraudez et frustrationẽ. Ci. Existũt sępe iniurię calũnia quadã & nimis callida atq; malitiosa iuris interpretatione. Et calumnia dicitur cũ alicui crimen falso imponit. Hierony. Calumnia est cum iustis hoibus crimen impietatis obiicitur.
¶ Calumniosus qui calumniã inferre solet. Aug. Nemo illi calumniosus tendiculas verborũ requirit.
¶ Calumnior significat per fraudẽ & subdolã rationẽ causa vincendi in litibus mendaciis alios vexo. & calumniari est falsa crimina intendere: & modo cũ accusatiuo: modo cũ datiuo construit. Hiero. lib. i. Re. Si quenq̃ calumniatus sum. Aug. li. i. ciui. dei. Et christianis tpibus nõ calumniatur. Hinc Calumniator: qui calumniã facit: id est qui falsum crimen obiicit. Unde in lege. xii. tabularũ. Calumniator idem patiatur quod reus si cõuictus fuerit. Ponitur & quandoq; pro fallaci & doloso.
¶ Calumnarius porcus qui cibo permisto ex colluuie hyeme nutritur.
¶ Calastri pueri dicebant canorã vocẽ habentes inquit Uictr. qui a regibus ad hoc minus quęri solebãt
¶ Calta herba nascẽs in segetibus flore purpureo: vel potius viola coloris albi.
¶ Cambio bis. psi. cõmuto. Apud antiquos vero cãbire accipitur pro pugnare: iter inchoare: flectere. A quo campso as. qđ est iter flecto.
¶ Cambyses pe. pro. nomẽ propriũ regis Persę: cui

Astyages filiā dedit in coniugē: ex qua natus est Cyrus: qui postea regnauit. Est etiā hoc noīe fluui⁹ hyrcanię ortũ habens in montibus Caucasi.

¶ Camera pe. cor. a nostris testudo seu fornix dr: et ipsa pars superior scʒ tectũ deuexũ: ⁊ incuruũ solarium a forma testudinis: quasi camurę. id ēcuruę (vt inquit Ser.) Camyros enī latine curuus dr. Papi. in sil. Effulgent camerę vario fastidia vitro In species alosq; nitent. Uer. lib. iii. Geo. Camuris hirtę sub cornibus aures. Camerę igitur tecta incuruate formata. Et camuri boues a curuatione. Ply. lib. xix. Uelocitas pernix leui vmbra cameras ⁊ pergulas operientes.

¶ Camerare camerā facere. i. fornicem ⁊ testudinē a quo concamero. Ply. lib. xxiiii. Dinocrates architectus Alexandri Arsinoes templũ cōcamerare inchoauerat: vt in eo simulachrũ eius e ferro pendere in aere videret. Inde concamerata loca dicimus testudinea: hoc est q̄ fornicibus constant.

¶ Camerinũ pe. pro. piceni vrbs pręclara a curuitate situs ita appellata. Ab ea camertes dicti sunt: quos Liuius scribit. P. Scipioni in armanda classe: qua in aphricam duxit cohortē vnam sexcentorũ militum armatorum prębuisse.

¶ Camertes populi picentini a camerino dicti.

¶ Cameria oppidũ: ⁊ palus eiusdē noīs in Sicilia:

¶ Camillus ꝓprie puer ingenu⁹ qui flamini diali ad sacrificia ministrabat. Antiqui enī camillos: ⁊ camillas vocabāt ministros ⁊ ministras impuberes in sacris. Unde Mercuri⁹ ethrusca lingua. Camillus dr: quasi deoꝝ minister. Fuit ⁊ camillus ꝓpriũ nomē Romani viri qui gallos expulit ab vrbe. Itē gen⁹ quoddam vasis camillũ dicebāt qđ opertũ in nuptiis ferebant: qđ alio noīe cumera vocabatur.

¶ Chamęmellũ herba ab odore mali dicta quā vulg⁹ camomillā vocat: ab aliquibus melanthion dicit.

¶ Camilla nomē Uolscorũ reginę: quę Turno cōtra Aeneam auxilio venit.

¶ Caminus latine fornax dr. Uer. li. iii. Ruptis flammam expirare caminis. Accipitur etiā q̄nq; pro structura q̄ fumũ excipit. Sue. in Uite. Nec ante in pręto rium rediit q̄ꝫ flagrante triclinio ex cōceptu camini. Cice. ad Atticũ. Luculento camino vtendũ censeo.

¶ Caminata loca dicunt testudinata: ⁊ ad fornacis similitudinē facta. Ply. lib. xvii. Scrobes vbiq; caminata fossura ore compressiore sint.

¶ Camœnę cũ œ diph. quasi canētes amœne. Amœnum vero ab amando iucundũ dicimus. Canunt enī antiquorũ laudes. Uar. Camœnę ab antiquis Carmenę vel casmenę dictę sunt: nunc abiecta r vel s: camœnę vocant. Alii camœnas dicunt ꝙ sint castę mentis pręsides. Sunt aũt camœnę idem qđ musę. Musa vero significat cantum.

¶ Campana instrumentũ notum ad pulsandũ idoneũ A quo Hiero. formauit diminu. campanula. Nam ad Eusto. scribit. Quousq; campanula in claustro pulsabitur. Aristophanes aũt comicus in ea comœdia: quę ειρηνη inscribit. κωλωμα προσαγο ρευει και ροπαλον αυτου και παλαιστατομει μα: ita ꝙ malleus campanę dicitur ropalum li. et etiam instrumentum quo pulsatur ostium.

¶ Campania regio Italię sic dicta ꝙ campestris sit a qua Campani qui in ea habitāt. Ea nunc dr terra laboris fertilissima vbi capua ⁊ Neapolis ⁊ Cumę.

¶ Campus est grande atq; amplũ spacium terrę quę plana sit. Unde spaciosę platę areę ve campi dicunt. Hie. sup Can. Campus planities terrę dr cui cultura adhibetur: ⁊ excolitur ab agricolis. Et campus solet accipi pro qualibet re in qua quis studiũ habeat. Dictus campus a capiendo ꝙ animaliũ seu rerũ multitudinē facile capiet: seu ꝙ veteres ex agro tantũ pleno capiebant fructus.

¶ Campestria loca plana a campo deductũ nomē: vt in campestribus inquit Hie. Et apud Esaiā. Et erũt campestria in caulas gregũ ⁊ vallis achor in cubile armentorũ populo meo. Sic campestres operę dicebātur: ii qui in campo martio seruilem operā candidato impertiebant: ⁊ campestria dr genitaliũ succictoria: eo ꝙ ludentes in campis vestibus oībus exuebantur et nudi ludebant solis cāpestribus tecti virilia. Hor. Penula solstitio campestre niualibus auris. Aug li. xiiii. ciui. dei. Campestria latinũ verbũ est: eo dictuꝫ ꝙ iuuenes qui nudi exercebant in campo pudenda operiebāt. Unde qui ita succincti sunt campestratos vulgus appellat. Hęc etiā brachę fœminalia: vel fœmina: perizomata: succinctoria: subligacula appellantur: ⁊ lumbaria.

¶ Camparius custos camporũ.

¶ Campsores dicuntur vulgo qui collibistę ac trapezitę sunt.

¶ Campe vermis genus hortēses herbas ⁊ arborum frondes infestans a verbo gręco καμπτειν: quod est flectere. Col. Nec solum teneras audent erodere frōdes Implicitus conchę limax: hirsutaq; campe. Hic hippocampę pisces qui ⁊ equi appellant a flexu caudarum quę piscosę sunt.

¶ Canastręũ promontoriũ est proximũ pallenę.

¶ Canaan nomē filii Cham: a quo cananeus a. um.

¶ Cāna harũdo: licet minor sit ⁊ maior calamo. Col. lib. v. de arundineto. Ea est aũt senectus: cũ vel exaruit situ ⁊ inertia pluriũ annorũ: vel ita densatuꝫ est vt gracilis ⁊ cannę similis arundo ꝓdeat. Idē li. viii. Degener arundo quā vulgus cannā vocat. Et canna vas in quo ferebat oleũ. Col. Urcei quibus oleũ progeritur cannę tegetes quibus oliua excipit. Strab. scribit in aphrica ad cubitos quinos longas: crassitudine vero digiti minoris cannas nasci. Quare mirũ nō videtur si in eis romā comportatũ oleũ sit. Pręterea canna vicus Galileę est: ⁊ vrbs Licaonię.

¶ Cannetũ: vbi cannarũ copia est. Palla. lilieta cannea ponenda sunt.

¶ Cannitiũ: canna harũdo. Au. sup ps. Nostis quemadmodũ sibi faciũt de cannitiis sagittas infantes.

¶ Cannę cannarũ tantũ pluraliter. Uicus in apulia. Romanorũ clade clarus.

¶ Canalis a cāna fit vna littera detracta. Et tā mas. q̄ꝫ fœ. gnis est. Fest. Canales p quos aqua ꝯfluit i viis lapide stratis. Uer. Currentē ilignis potare canalibus vndā. Est aũt Canalis lignũ ad cānę siītudineꝫ cauatũ a quo aqua deducit. Dicit ⁊ hoc Canale. Sta. li. i. syl. Flumina demerso trahit intemerata canali.

¶ Canalicula: dimi. parua canalis. Erasistrat⁹ medicus docet duas esse quasi canaliculas vel phystulas q̄ a faucibus deorsuꝫ ꝓficiscunt. per alterā in stomachuꝫ delabunt oīa esculenta ⁊ poculenta. per alteram spũs ab ore in pulmonē: atq; rursum in os ⁊ nares cōmeat. per eandem meatus vocis fit: ⁊ gręce nominatur τραχεια. αρτηρια. i. aspera arteria. Lactanti⁹ hāc arteriam appellat phystulam spiritalem: alio nomie

Curgulio noiatur. Canaliculus diminu. a canalis in mascu. gñe. Victru. li. vii. Canaliculus earũ qui strigix appellaf. Col. li. ix. largiore cibo celerius pingue scit semp: tũ etiã canaliculi milio repleti apponũtur
¶ Canaliculatus a. um. qđ est in canalis modũ factũ. Ply. lib. xix. Quibusdã angusta ⁊ canaliculata: vt cumina paucis foliacea ⁊ lata vt a triplici.
¶ Canalicolę pe. cor. forenses hoies pauperes dicti ꝙ circa canales fori consisterẽt.
¶ Cannabis pe. cor. herba ex qua fiunt chordę. Pers. Cum mare trãsillas tibi torta cannabe fulto. Dicit et Cannabũ Palladius. Hoc tpe cannabũ seris. Hic cannabaceus a. um. ⁊ cannabinus a. um. qđ est ex cannabe. Col. lib. vii. Cannabinisq; funibus cornua iuuencorum ligato.
¶ Cancellus ligna inter se modicis interuallis intrãsuersum: instar retis inuicẽ annexa: quibus scęne ⁊ tribunalia atq; fenestrę muniri solent: quos pręteriri nõ licet. Et apud priscos fere semp fuerunt ęrei: quorũ multi extant per basilicas distributi ad lignorũ similitudinẽ fabrefacti: quorũ lineolę altrinsecus in quincuncẽ suppositę foramina linqunt: quibus cũ aer aspectusq; admittaf: prohibetur accessus: seruatq; vsus eiusmodi claustra vineis pro valuis foribusq; apponi. Ci. in Quinti. Ab his cancellis quibus me circunscripsi declinauero. Sunt ⁊ cancelli loca cancellatim hoc est tessellatim transuersariis lignis accommoda sessui. Oui. Cancellis primos imposuisse pedes. In sacris litteris cancelli vocanf specilla foraminibus plena: ⁊ transuersim plagulis fenestrata: quas vulg⁹ zelotypias vocitat. Unde in prouerbio. De fenestra domus meę per cancellos prospexi iuuenem: ⁊ video paruulos. Hos cancellos delitiosos. Ci. lib. de perfecto gñe dicendi appellat transennas ab occulorũ videlicet et foraminũ transitu. Ait enim quasi per transennam pręcereuntis strictim aspicimus. Et cancellis distincta est cutis elephantorum. quasi tessellatim conquadrata ⁊ in modũ capsularũ facta. Inde cancellata cutis dicta est a Ply. lib. ix. cuius verba hęc sunt Elephanti cancellata cutis ⁊ inuitans id genus animalium odore. Ergo cũ extenta cute recepere examina arctatis in rugas repẽte cancellis compręhensas enecat. Prærterea cancellus potest esse diminutiuum a Cancer. Cancello cancellas concido: dilanio: dispũgo: erado: deleo. Cancellatim aduerbiũ: ad similitudinem canceli.
¶ Cancellarii dicuntur scribę. Qua dictione vsus est Fla. Uopiscus scribens: a Carino Imperatore factũ esse pręfectũ vrbis vnũ ex cancellariis suis.
¶ Cancer cancri genus piscis: ⁊ signũ cæli: qui ⁊ Carcinus dr. Luc. lib. ix. Par geminis chiron ⁊ id qđ carcinus ardens. Cancri in syderibus a gentilibus inde dicti sunt: eo ꝙ ad illud signũ mense Iunio sol dũ venerit. retrogradaf in modũ cancri: longioresq; dies faciat. Et in vtroq; significatu est gñis mas. Ferũt hũc cancrũ a Iunone missum fuisse lerneęum: qui ex lerna palude exiit: ⁊ dũ herculis pedem momordit pugnantis contra hydram in sydus translatum.
¶ Cancer canceris. neu. gñis morbus est. Oui. Utq; malum late solet immedicabile cancer Serpere ⁊ illęsas vitiatis addere partes. Hie. contra Ruffi. Nemo vnq̃ suã carnẽ odit cũ morbo regio laborãtes: phtisi et cancere ⁊ distillationibus mortem vitę prærferant. Nascitur hic morbus fere in oĩbus corporis partib⁹: sed maxime in mamillis mulierũ quę nõ purganf menstruo naturali. Legitur ⁊ cancer cancri gñe mas. pro morbo. vt apud Catonẽ de re rustic. Eadem brassica vulnera putrida cancrosq; purgabit: sanosq; faciet. Dictus cancer a cancri rubore: seu similitudine. Nã sicut illi pedes: ita huic venæ protensę ex vtraq; parte cernantur: Hic alio nomine dicitur carcinoma ⁊ grę ce, carcinus dicitur. Sudas autem dicit Cancrũ poetam tragicum fuisse: alterum etiam poetam atticum: qui multa scripsit.
¶ Cancri etiã dicebanf qui nunc cancelli per diminutionem dicuntur. Hoc est opus subtili materia intrãsuersum cõpacta ad similitudinẽ retis facta: ꝙ frequẽtia foramina habeat: qualia sunt quæ in corpore efficit morbus qui cancer vocaf. Unde Apul. vocat cancros orci: pro faucibus ⁊ tenacibus stationibus.
¶ Cangrena pe. pro. spẽs morbi alius a cancro: q̃ vt ait Ply. sanari põt: in hoc cancer ⁊ cangrena ꝯueniũt ꝙ vtrunq; carnẽ exedit. Nascif cangrena non oĩbus partibus corpis: sicut cancer: sed in ꝓminẽtibus mẽbris. i. inter vngues ⁊ alas ⁊ inguina.
¶ Candax acis. pe. cor. nomẽ reginæ æthiopũ. Iuue. Candacis ęthiopũ dicant arcana. Sic alia terminata in acis corripiũt pen. vt Salmacis pro fonte. Oui. lib. xv. Cui nõ audita est obscęna salmacis vnda. Idẽ lib. i. de arte. Atracis ambiguos traxit in arma viros Hoc est hippodamia ab atracia.
¶ Candeo es. candui. ignitus sum. Ci. li. i. offi. Quid enim censemus supiorẽ illum Dionysiũ quo cruciatu timoris angi solitum qui cultros metuens tonsorios candente carbone sibi adurebat capillũ. Et candere significat candidũ esse. Uer. lib. iiii. Candẽtis vaccę media inter cornua fundit. A candeo fit cãdesco: qđ est ignitus fio. Cõposita ex candeo ⁊ incandeo: a quibus excandesco ⁊ incandesco: quę ꝓprie significãt vehementer incendor: inflammorq;. Transferunf etiã ad iram: ꝙ ea est velut ignis: animũ incendẽs: ⁊ vultũ hominis quodã candore perfundens: Sed nõ temere. Cum eñ ignis obstantia exuperat ac fumũ vincit candorẽ lammę concipit. Uel quia vt sol quanto candidior tanto ardentior: ita animus dum ira concitatus est: inflãmatus incensus ⁊ excandescẽs dicitur vt tanta mentis cõmotio significetur. Cęlius Cice. Id postq̃ rescijt excanduit: ⁊ me causam inimicitiarum quęrere clamitauit. i. ira vehemẽter incensus est. Cato de re rusti. Nam si tecto coquas cum bitumen ⁊ sulphur additum est: excandescet. i. incendetur ⁊ flammabitur. Hinc excandescentia: quę est vt Ci. lib. tuscul. inquit. ira nascens ⁊ sine modo existens. Ex quo constat flammã ignis candidã esse. Unde Oui. li. vii. mede incãdesco aperte demonstrat. Nõ secus exarsit q̃ cum balearia plumbũ Funda iacit volat ⁊ incãdescit eundo. Et quos nõ habuit: sub nubib⁹ inuenit ignes Aug. super Io. cum accusatiuo iunxit. Quam totam repleuerat spiritus sancti gratia: totã incanduerat diuinus amor. Est ⁊ recandeo. a quo Recandesco qđ est rursus candesco. Ouid. lib. i. met. Ergo vbi diluuio tellus lutulenta recenti. Solibus ęthereis altoq; recanduit ęstu.
¶ Candefacio. candidũ facio. Plau. in mus. Quid cerussa opus est? Nam qui malas oblinã vna opera ebur attramento candefacere postules. Hinc excandefacio. Var. lib. iii. de re rust. Cœnæ collegiorũ excande faciunt annonã macelli. Aliquãdo etiã Candefacere

est cãdentẽ hoc ẽ ignitũ reddere ⁊ excandefacere ira valde inflãmari: ⁊ excãdefactus ꝑter modum iratus.

¶ Candor ipse splendor: vt candor est lucis æternæ.

¶ Candidus a.um. qđ ex luce ita nitet: eũq; colorem habet qualis est flãmę ignis: licet aduerbiũ candide ꝑ benigne ⁊ pure sumatur. Cęlius Cice. Cauendũ tibi erit ne parũ ⁊ simpliciter ⁊ cãdide posuisse inimicitias videaris. Hora. Albi nostrorũ sermonũ candide lector. Interdũ candidus ponitur ꝑ felici. Tractuz a thracibus qui diẽ fortunatũ albo: aduersum nigro lapillo designarũt. Catul. Fulsere vere candidi tibi. Hora. lib. ser. Hũccine solem tã nigrũ esse mihi. i. tristem ⁊ exitiosum. Differt tñ cãdidus ab albo: q candidus est qui quadã intenta luce perfusus est. Albus qui pallori vicinus est.

¶ Candido as. candidũ facio. Unde candidatus cãdidus factus. Pom. Uestẽ lixiuio candidans.

¶ Candidatus qui luce quadã intente perfusus est. Lac. li. vi. per trãslationẽ. Qui si hoc ille faciebat homo nõ a cœlesti tñ: sed a publica quoq; ciuiliq; iustitia remotissimus: quãto magis id nos facere debem⁹ qui imortalitate veluti cãdidati sumus? Candidati etiã dicebanf qui in alicuius magistratus aut dignitatis petitione versabanf: a tunica candida quã per id tempus induebant siue ad denotandũ integritatẽ q solus hic color syncęrus ac purus ⁊ minime inquinat⁹ est: siue vt perspici ab oĩbus posset eos pecuniã nõ habere qua ciues corrũperent. Ire aũt cãdidati per comitia solebãt suadendo: rogando: submittẽdo se oĩbus ⁊ nudato etiã corpore cicatrices ostẽdendo Inde ꝑ trãslationẽ aliaꝝ quoq; reꝝ petitores sicuti a Quinti. cãdidatus eloquẽtię. a Ply. in panegy. candidatus glorię ⁊ imortalitatis. A Hie. cãdidat⁹ fidei nũcupaf. Ex quib⁹ ostẽdif cãdidatus ꝯstrui cũ gtõ. vt sit cãdidatus ꝯsulatus ꝑturæ: quęsturæ; qui petit consulatũ: pręturam: quæsturam.

¶ Candico as. pe. cor. candorẽ habeo: siue dealbo albũ facio. Ply. lib. viij. Insigne ei in dextro latere candicans macula. Idẽ. Cuius radice vtuntur ad candicãdos capillos. Hinc cãdicãtia ę. ꝑ albedine. Ply. li. xxxvij. Fictitię sacrificationis cãdicantiã fugiunt

¶ Candifico as. candidum facio. Aug. lib. xxi. de ciui. dei. De igne fulgido q certũ suuz fulgorẽ lapides coquendo candificet. Neuius. Poliens sese et succis herbarũ candificans cutem.

¶ Candela a candore luminis đr. Hinc cãdelabrũ in quo cãdelę figunf. Sunt aũt cãdelę quacũq; ꝯstẽt materia scirpis: teda: seuo: cæra. Uar. Candelabra a cãdela: in his eñ funiculi ardentes figebanf. Mar. de candelabro corinthio Nosia candelæ nobis antiqua dederũt. Nõ norat parcos vncta lucerna patres.

¶ Candebœa palus fuit: de qua Ply. li. vi. Pars est inquit syrię q̃ phœnice đr finitima iudeæ intra mõtis carmeli radices paludẽ habẽs q̃ candebœa noiatur. Ex ea creditur nasci belus amnis.

¶ Canus a. um. qđ est senex a cãdeo vt quidã putãt. Uirg. Cana fide ⁊ vesta. i. antiqua. Uetustate eñ canescimus Cani vero substantiuuz accipiunf pro capillis albis prę senectute: vt est illud. Cani enim sunt sensus hominis.

¶ Canicies ⁊ canitudo ꝑ ipsa albedine. Ply. Et ipsa iam canicie venerabilis.

¶ Caneo es. canui. canus sum: a quo canesco: canus fio. Incaneo: incanesco valde canus fio. Hiero. lib. i. Reg. Ego senui ⁊ incanui.

¶ Canistrũ ⁊ canister fiscella cista viminea: Uir. Cereremq; canistris Expediũt. Gręce καναςρον. a. in i. mutata. Pallad. Salignis canistros fieri debere virgultis: q: genus hoc oleũ dicitur adiuuare. cuius dimin. est canistellũ ⁊ canistellus.

¶ Canephora pe. cor. virgo đr q̃ more attico sacra in cistulis reposita capite sustinebat. Cana eñ græci dicunt q̃ nos canistra ⁊ ꝑ diminutionẽ canistella. Unde canephorę appellanf: q̃ sacra hmoi vasculis recõdita capite ferebant. Ci. in. vi. Uerrinaꝝ. Habe canephoras deorum simulachra restitue.

¶ Canis ge. cõ. aial latrabile: piscis marinus: signuz cœleste: ⁊ ludi talaris signũ: qđ vnũ dũtaxat punctuz ꝯtinebat. Ideo dãnosus erat. Propti. Semꝑ dãnosi subsiluere canes. Pers. Dãnosa canicula qũtuz Raderet anguste collo nõ falier orcæ. Canis aial a canẽdo dicif: q noctu in custodia ⁊ in venãdo signũ voce det De hoc Colu. Quis hoim clarius aut tãta vociferatione bestiaz vel furẽ ꝑdicat q̃ iste latratu? Quis famulus amãtior dñi? quis fidelior comes? quis custos incorruptior? quis excubitor inueniri põt vigilãtior quis deniq; vltor aut vindex cõstantior? Canis syd⁹ leporẽ fugientẽ sequif: habet in lingua stellam vnam quæ ꝓprie appellatur canis magna quidẽ ⁊ splẽdida: in capite alterã quã nõnulli Siroon dicunt. Sunt ergo duo canes in cœlo: maior. s. ⁊ minor. Sed canẽ discendo maiorem intelligimus. Minor eñ canis canicula dicitur: q̃ q: integrũ diẽ in ortu atq; occasu canẽ pręcedit a gręcis procyon vocatur. Nã pro ãte κυων canẽ significat. Hæc etiã anticanis ⁊ sirius dicif. Cice. Anticanẽ procyon graio qui noie fertur. Oritur septimo calendas Augusti. Occidit sed nõ tota post dies. xl. Hęc stella canis ęstiuis mẽsibus in medio cẽtro cœli est. Et dũ sol ad eã ascenderit: coniuncta cuz sole duplicat calorẽ ⁊ dissoluunf corpa ⁊ vaporantur. Latine canicula dicif. Unde ex ipsa stella dies caniculares dicunf: qñ molestę sunt purgationes. Dicta canis q corpa morbo afficat: vel ꝓpter flãmę candorẽ q eiusmodi sit vt prę cęteris lucere videatur.

¶ Canicula diminutiuũ a cane cũ est fœmi. generis. Et accipitur ꝑ signo cœlesti. Col. libr. x. Cũq; pacto solstitio vsq; ad ortũ caniculę: qui fere dies. xxx. sunt. Hinc caniculares dies.

¶ Caniculus catulus a quo catellus diminutiua sũt a canis generis masculini.

¶ Caninus a. um. qđ est ex cane. Ply. Sanguine canino nihil ꝯtra toxica ꝑstantius est. Canini vero dẽtes sunt post primores. Uide in dictione dentes.

¶ Canatim aduerbiũ significat ad silitudinẽ canis.

¶ Canarius a. um. qđ ad canẽ ꝑtinet vt canaria lapa q̃ canib⁹ adhęret. Apud Ply. lib. xviij. Auguriũ canariũ legif: ⁊ apud Ateiũ capitonẽ. Canario sacrificio ꝑ frugibus deꝑcandę sęuitię causa syderis caniculę. Canati⁹ ab Apuleio dicif in floridis ꝓ clara ceu ꝑconis voce. Canatius inquit limã dabo vt per oẽs ꝓuincias erat. Sed hoc a canãdo. i. calãdo videtur dictum. Nã Uar. scribit cõsuetudinis fuisse vt classicus in arce circũq; muros canatũ iret.

¶ Canarij populi circa atlantẽ aphricę montẽ habitantes: q victus eius aialis his ꝓmiscuus sit.

¶ Canicularis adiectiuũ a canicula cęlesti signo dictum. Unde caniculares dies.

¶ Cano is. cecini cantũ ⁊ canitum: a quo Hiero. for

mauit participiũ cũ in Apoca. inquit. Qui erãt tuba
canituri. Sed eius ꝯposita faciunt pręteritũ in ui di
uisas syllabas. Significat ꝓprie canere voce modu-
lari. Hinc canere poetę dicunt qm̃ versus rythmica
ratione ꝯpositi sunt: ⁊ cantando pronũciari ꝯsueue-
uerũt. Virg. Arma virũq; cano. Canere etiã is dicit
qui nõ tm̃ ore: sed qui fides organave pulsat: aut qui
tibias inflat. Unde canere receptui qḋ significat post
ꝯflictum milites a pugna esse reuocandos: recipien-
dosq; in tutũ: qḋ fit cantu tubarũ ⁊ clangore sicut ca-
nit bellicũ cũ initur ꝯflictus ⁊ milites pugnã ꝓdeũt.
Vege. Tubicines ad bellũ vocant milites rursum re
ceptui canentes reuocant. Sed q: veteres laudare
et vaticinari versibus solebant: factũ est vt canere ꝓ
laudare ꝓ laudare capiatur. Virg. Regẽq; canebant
Et pro vaticinari. Idẽ. Ipsa canas oro. Quãdoq; ꝓ
ꝑdicare ⁊ cũ quodã vt exaudiri possit canore ꝓferre.
Mar. Quicquid fama canit donat arena tibi. Huius
verbi ꝯposita sunt Accino qḋ est ad aliquid vel iuxta
cano. Concino simul cano. Circũcino. Excino extra
vel valde cano. Incino intus cano. Intercino inter-
agẽdum cano. Occino siue occano: ꝯuitiũ facio. Per
cino canendo perseuero. Procino canendo profero.
Pręcino ꝑdico. ꝑdiuino: ⁊ ante cano. Recino rursus
cano. Hora. lib. car. Quẽ deũ cuius recinit iocosa no
men imago. Interdũ significat in ꝯtrariũ cano. Idẽ
lib. i. car. Nunc ego mitibus mutare quęro tristia dũ
mihi fias recantatis amica. Est ⁊ succino qḋ est sũmis
sima voce cano. Et oĩa habent pe. cor. Hinc deducũ-
tur infra scripta.

¶ Canto as. frequentatiuũ: a quo cãtatio: cantatus
cantator ⁊ cantatrix. Cõposita mutant a. in e. vt Ac
cento as. vnde accentus: Concento a quo ꝯcentus.
Occento ⁊ succento. Ex canto vero Incanto ⁊ recan-
to seruant a. Aliquando tñ cantare ponitur ꝓ incãta
re. Virg. Frigidus in pratis cãtando rũpitur anguis

¶ Cantito as. pen. cor. frequentatiuũ a frequentati
uo formatum. August. Quales poetarum nostrorũ
carminibus cantitantur.

¶ Cãtus us. a cano fit ⁊ est inflexio vocis. Et ꝓ can
tione cuiuscũq; rei dr. Virg. Cantusq; dedere.

¶ Cantio idẽ qḋ cantus. Cui⁹ dimi est cantiuncula.

¶ Canticũ ꝓprie est elegãs ⁊ lasciuus cãtus. Quin.
Sit poetę lectio cũ suauitate quadã grauis ⁊ nõ qui
dẽ prosę similis: q: carmen est. ⁊ se poetę canere testant
nõ tñ in canticũ dissoluta: Græci canticũ hymnũ vo-
cant. Itẽ psalmũ. Sed ꝓprie hymnus dr qui voce na
turali fit psalmus q̃ aliquo musico instrumento.

¶ Cantilena cantici ꝯpositio.

¶ Canor cantus ⁊ elegantia quędã ⁊ consonantia q̃-
dam. Quintil. vocis rationem. Aristoxenus music⁹
diuidit ρυθμον και μελοσ εμμετρον: quorũ alterũ in mo
dulatione est: alterũ canore ac sonis ꝯstat. Ovi lib. v.
meta. Nec tñ ille canor mulcẽdas natus ad aures.

¶ Canorosus a. um. quasi sonorosus. Gelli. Collectã
coactamq; vocem et magis claros canorososq; soni-
tus facit.

¶ Canon latine regula: a quo canonicus a. ũ. quod
est regulare. Aug. lib. iij. de ciui. dei. Quam solis ob
scurationẽ non ex canonico syderum cursu accidisse
satis ostendunt. Et canon. interior scuti locus quo
brachia immittunt.

¶ Canonizo: zas. latine regulo: και ελληνισι κανων
και κανονισματα.

¶ Canopus pe. p. ciuitas ægypti distãs ab Alexan-
dria. C. XX. stad. Ex qua ortũ ferũt Claudianũ poe-
tam dicta quasi canobus a Canobo Amycleo Mene
lai nauis gubernatore ibi sepulto. Nam deuicta Tro
ia in ęgyptũ vi ventorũ delatus cũ Helena guberna
torem ictu serpentis quẽ Hæmorrhoida vocãt amisit
in eiusq; memoriã vrbem ꝯdidit: relictis ibi ijs q̃ ad
nauigandũ inutiles erant. Hęc salubris aeris beni-
gnitate hoĩes allicit. Est ibi nili ostiũ qḋ canopicum
vocant. Hinc ¶ Canopitæ pe. p. dicti sunt q̃ canopũ
habitãt. ¶ Canopic⁹ a. ũ. possessiuũ a canopo. Mar.
Nobis Saperdę videmur: cum simus canopici.

¶ Cantabri pe. cor. hispanię populi sunt in extremis
lusitanis finitimi ijs qui tractũ trans duriã seruant
Hi efferi sunt ⁊ nullã vitã sine armis esse existimant.
De q̃bus Sirius. Cãtaber ante oĩs hyemisq; ęstusq;
famisq; inuictus. Et mox. Nec vitã sine marte pati:
quippe oĩs in armis Lucis causa sita est ⁊ dãnatũ vi
uere paci. Cantabrorũ regio cãtabria dicitur. Sue.
Domuit aũt partĩ ductu: ⁊ partim auspicijs suis cã
tabriam. Hinc cantabrius a. um. Florus lib. iiij. Ta-
tam amplexus cantabriã efferã gentẽ ritu ferarum
quasi indagine debellabat.

¶ Cantabricus a. um. Sue. in Aug. Extrema bella
duo: oĩno per se gessit Dalmaticũ ⁊ cantabricũ. Me-
morię proditũ est, cantabros solitos canere pęana lę-
titię suffixos cruci ab hostibus. Cur aũt septẽtriona
les sint ad arma prõptissimi ruãtq; in ferrũ sine timo-
re causa est sanguinis abundãtia: sicut docet Victr.
lib. vi. econtrario meridiani populi ꝓpter sanguinis
exiguitatẽ timidiores sũt ferro resistere: sz ardores
⁊ febres sustinẽt sine timore: tñ corpa septẽtrionaliũ
a febri sunt timidiora ⁊ imbecilla.

¶ Cantharus penul. cor. ⁊ cum th. aspirato grecum
est: quo significatur poculum qḋ baccho tribuitur: si
cut syphus Herculi a cãtharo quod erat nauigij ge-
nus. Vlp. scribit cãtharos esse per quos aquæ saliũt.

¶ Et cantharus aĩal est cuius fœmina nõ inuenitur.
Col. lib. viij. Nã ⁊ alecula mõ capta ⁊ cantharus exi-
guusq; gobio quisq; deniq; est incrementi minuti pi-
scis maiorẽ alit. et cantharus latine scarabeus dicit
Vñ cantharolethros locus est paruus in Thracia in
qua vnũ hoc aĩal necat: ολεθρος pnicies dicit

¶ Cantharis idis. vel Canthariđa ę. vermis terre-
nus viridis auri colore supplucens: ⁊ nascit in sũmita
te ramorũ fraxini ⁊ oliuę: cui⁹ succus in venas ingres
sus: vt venenũ interimit: ⁊ humano corpori applicit⁹
vesicas plenas humore facit. Ouid. Cantharidũ suc
cos dante parente bibas. Hiero. Ne magnopere glo
rieris si sfacias quod scorpiones facere possunt ⁊ can
tharides. Cantharides etiã ficorum vermiculi dicũ
tur ⁊ pyri ⁊ pinus.

¶ Cantherius equus cui testes amputati sunt: q̃ iõ
fit mansuetior. Var. Et ideo q; semine carent: ij can-
therij appellant: distatq; ab equo: sicut capus a gallo
Et cantherij sunt q̃ a rusticis fere nolant caballi q:
ipsos equos cãtherios vocam⁹ q̃ subijci solẽt a fabris
materiarijs: dũ moles arborũ secãt. Itẽ cantherij Ti
gna dicunt. Victru. libr. v. Et cantherij ꝓminentes
ad extremã suggrũdinationẽ: supra cantherios tem
pla. Itẽ cantherius vt author est Var. mons est in sa
binis. Et cantherius genus iugi in vinea dicitur

¶ Canteriũ vehiculi genus: de quo Senec. epistola
lxxxvij. Mar. Cato censorinus canterio vehebatur.

ethiopico: Colu. lib. v. Si regionis ꝯditio permittit deponemus hastilia quibus adnectunt singulę trāsuersę perticę in vnā partē ordinis: qđ genus iugi cātheriū vocent rustici. Idem. Is vt dixi cantherius ꝑpius a terra: ꝙ vitibus ordinarijs sūmittendus est. Hinc cantheriatus a. um. Col. lib. vi. Quę pedaminibus adnixę singulis iugis imponuntur eas rustici cantheriatas appellant.

¶ Canthus cū th. aspirato: ferrū quo rotę extremitates vinciunt. Pers. Vertentem sese frustra sectabere canthum. Hier. lib. iij. Reg: Et axes earū ⁊ radij ⁊ cāthi ⁊ medioli oino fusilia. Canthos etiā gręci angulos oculorū vocant: seu palpebrarū pilum.

¶ Canthes organorum fistulæ.

¶ Canusiū Apulię oppidū vbi lana laudatissima fit: quę canusina dicit: cuius color est rutilus. Unde—

¶ Canusinatus đr qui est indutus canusina veste. Mar. Ut canusinatus nostro syrus assere sudet

¶ Cappa nom ē litterę gręcę: ꝑ qua latini vtunt c. Quo noie græci vt Sudas docet cū maiū hominem volunt ꝓuerbio signare vnū cappa cū peiorē duo: cū pessimū tria habere cappa dixerūt: volentes eū intelligi esse cretensem cilica cappadoca q̄ singularis fuisse improbitatis existimantur.

¶ Capparis pe. cor. in Salomone fruticis genꝰ ē in oriente simile lētisco calidę ⁊ siccę virtutis nascit: pręcipue in parietinis: hoc est muris veteribus ⁊ spleneticis ꝓdest. Seritur quoq; in locis siccis area circūeffossa structis vndiq; aut ex natura ripis aut ex artificio lapidū vt luxuriari permittatur. Colu. Capparis ⁊ tristes inulę ferulęq; minaces. Dicitur ⁊ cappar Palladius. Hoc mense mentha ⁊ pastinaca thymum ⁊ origanū ⁊ cappar. Sudas. καππαρισ παρα το εκ του καμπου αιρεσθαι της δε βοταμ[illegible] ο καρπος ονησιμος.

¶ Cappadocia pontica regio est: vt scribit Solinus quę leuo latere vtrasq; armenias comagenēq; tāgēs dextro multis asię populis circūfusa ad tauri iuga et solis ortus attollitur. Euphrates eā ab armenia maiore diuidit. Apianus minoris armeniæ partē. Ptol. vero minorē armeniā esse scribit. Dicta cappadocia a cappadoce amne: ante Leucosyria vocata. Unde cappadoces leucosyrij. hinc cappadox ocis. pen. cor. ꝓ eo qui est ex cappadocia. Luca. lib. ij. Cappadoces mea signa timēt. Cappadocus a. um. possessiuū. Persius. Nec sit pręstātior alter Cappadocas rigida pingues clausisse catastas. Sudas. καππαδοκια κρητωκαι κιλικια.

¶ Caper mas inter capras castratus. Mar. Dum iugulas hircū factus est ipse caper. Nam Virg. improprie caprū pro hirco posuit: cū dixit. Vir gregis ipse caper. sicut etiā improprie brutū aial virū appellauit. Ponit tñ qñq; ꝓ masculo caprarū. ⁊ Aries ꝓ masculo ouiū: dū sunt adulti: nec tñ colerunt. Nā qui minores sunt inter capras hœdi inter oues agni dicūtur. Sed qui post calendas Augusti ꝯcepti sunt vocant socordes. Et dicit caper siue capra a carpendis virgultis. Rodit em̄ omne virgultū: ⁊ imprimis vites: ꝓpter qđ baccho immolari caper solebat. Est ⁊ caper nomen ꝓpriū grammatici.

¶ Capra: quasi carpa ꝙ virgulta carpat vel ꝙ captet aspera. vel a crurū crepitu. Vñ ⁊ crepas eas antiq̄ vocabāt: Sunt aūt capræ domesticæ: caprę siluestres. Et capra a capro. Caprea a capreo licet nō sit in vsu. Cuius dimin. est capreolus. Similiter capellus a capro: capella a capra diminutiua sunt.

¶ Capreus a. um. quod ex capro siue capra est: vt pellis caprea.

¶ Caprinus a. um idē qđ capreus: vt caprinū seuum

¶ Caprilus a. um. idē quod caprinus: sicut ab oue ouilus. Var. scribit stercus caprilum ⁊ ouilū ⁊ asininū tertio ordine in agris ponendum.

¶ Caprarius caprarū custos.

¶ Caprea pe. cor. aial siluestre ꝙ̄tum ad gręca vocabula nomē a vidēdo atq; clarius aspiciēdo iuxta illa tero. sortitū est. Nā in natura sua habet vt nō solū ipsa videat sed ꝓspiciat acerrime: sed ⁊ alijs visum ꝓbeat: Asserūt em̄ hi quibus medicinę peritia est: huic aiali intra viscera humorē quendā inesse q̄ caliginē depellat oculorū ⁊ obtusiores quosq; visus exacuat. Caprearū genera ꝯplura enumerat Ply. li. viij. Est Dama q̄ raro mansuescit nebros etiā appellata. Sūt ibices maxime pernicitatis. Sunt rupi capreæ. sunt pigardi: sunt Origes soli ꝯtrario pilo vestiti: ⁊ caput verso. sunt strepsicerotes ⁊ platicerotes hi a cornibꝰ latis: illi a ꝯtortis nomen adepti. Est ⁊ caprea vitis dicta: vt inquit Var. ꝙ pariat capreolū. Et caprę insula vltra Surentū campaniæ vrbem circiter octo millia pas. nobilis coturnicū multitudine quę ex Italia volantes illic principio autumni capiunt.

¶ Caprarius custos seu exercitator caprarum: Sic et capraria.

¶ Caprimulgi: aues sunt merulæ aspectu aliquanto grandiores fures nocturni interdiu nō vident: nec ipsi vident: intrant stabula: caprarū vberibus ꝓpter succū aduolāt: qua iniuria emoriunt vbera: Hos Aristo: caprarū mūmis Aegotelas vocat.

¶ Capraria insula i mari thusco seu ligustico capris abundans: quā gręci Aegilon dicunt.

¶ Capreolus cū accētu in antepe. aial siluestre dimi. a capreus. Virg. Pręterea duo nec mihi tuta valle reperti Capreoli. Est ⁊ capreolus coliculus intortus in vitibus vt cincinꝰ. Is em̄ vites capit. Vñ ⁊ a capiendo capreolus est dictus: gręci hūc helicen nostri etiā pāpinū ⁊ clauiculā appellāt. Et capreolꝰ vt li. xii. Colu. author est: genus est bicornis ferramenti.

¶ Caprigenus a. um. pe. cor. qđ est ex caprarū genere.

¶ Caprile penul. prod. locus vbi caprę seruant sicut ouile vbi oues.

¶ Capricornus cœleste signum qđ pana fuisse existimant q̄ posteriorē partē in effigiē piscis. priorē vero in formā hirci ꝯmutauit. Cuiꝰ ingeniū admiratū Iouē ferūt hāc figurā in cœlū transtulisse. Stellas habz in naso: i pectore duas: in pede duas: inter scapulas septē: in ventre sex: in cauda duas.

¶ Caprificus pen. cor. a carpēdo: ꝙ parietes ac muros carpat. Mar. Marmora messallę scindit caprificꝰ Est em̄ e siluestri ficus genere nullo vnq; tempore maturescens: quæ fere ruptis saxis solet erūpere. Ter. in Adel. Illic etiā vbi caprificus magna est. Caprifici etiam appellati sunt caniculares dies ꝙ eo fere tēpore liberi simul atq; ancillæ sub arbore caprifico sacra faciebant.

¶ Caprificatio a Ply: vocatur in arboribus quotiēs illarū cortex ꝑ ver cultello finditur vt ꝯmodius ꝓrūpant arbores atq; crescant similitudine caprifici q̄ ruptis muris intumescens exit. Sunt tñ qui eā scarificationē magis appellandā censeant.

¶ Capero as.pe.cor.frontē rugis ꝯtraho ⁊ asperitatem vultus ostendo qḋ a crispis caprorū frontib⁹: vel a cornuū caprinorū similitudine tractū est. Un̄ ⁊ caperatū rugosum dicitur. Plau. Quid illud est ꝙ ille caperat frontem seueritudine:

¶ Caphareus Euboię mōs altissim⁹ vers⁹ hellespōtū: apd̄ quē plurima grecorū classis afflicta est ꝑpter Palamedis necē. Un̄ ⁊ capharcū mare dictū.

¶ Capis idis poculi genus a capiēdo: cui⁹ dimi. est capidula. Capys vero ys. nomē est eius q̄ capuā ędificauit. Virg. lib. x. Et capys hinc nomē capuanæ dr̄ vrbi. de quo dictus cretēsis ⁊ dares phrygius. Item interpres quinti calabri poetę lib. xij. qui cū maiestate Homeri videt̄ quasi ꝯtendere.

¶ Capio is. cœpi captū significat accipio. Virg. lib. iiij. geor. Cape sacra manu cape robora pastor. Sed differūt q: cape ē cū effectu. Accipe cū quis nō sic accipit vt habeat. Ideo vt Vulpi. scribi nō videt̄ quis capere qḋ est restitutur⁹. Et cape est sponte vel non sponte. Accipe tm̄ sponte. Un̄ dicim⁹ cœpi labores: cępi molestiā: cępi vel suscepi inimicitias: accepi calamitatē: cladē: ꝯtumeliā: vulnus Val. Max. Ut non coactus ensem accipe: sed sua sponte sumere videret̄ Habet interdū reciprocū vsum: vt idez sit cępi voluptatē ⁊ cępit me voluptas. Qn̄q; cape est delectare: inescare: irretire: ex translatione ferarū venatusq;. Hora. in ser. Te iungunt aliena capit: meretricula dauum. Qn̄q; ꝓpitiari. Lucr. li. ij. Nec bene ꝓ meritis capit̄: nec tangit̄ ira. Qn̄q; decipe. Vir. Captiq; dolis lachrymisq; coacti. Qn̄q; eligere. Terē. in Hecy. Cū illū gnatū cępimus. Qn̄q; ꝑpeti. vt apud eundez in Heau. Dū abs te absum oēs mihi labores quos cępi leues. Qn̄q; tenere: vt in Eun. Dij boni qd̄ turbę? ędes nostrę vix capient. Qn̄q; detinere occupare. Lice. Nauē quandā piratarum pręda onustā cępe. Var. Quid hic venator nō cępit. Hinc vincti captiui dicunt̄ ꝙ nō sui iuris sint sed in potestatē aliorū redacti Qm̄ aūt qui ita capti sunt nō sunt amplius sui iuris: sed libertate priuati sunt. Ideo captos qn̄q; ꝓ priuatis siue impeditis accipim⁹. Hinc mēte capti dicunt̄ amētes hoc est q̄ mētis ꝯpotes nō sunt. Capti oculis qui officio oculorū priuati sunt. Et cape est amore accendere. Un̄ capti amātes dicunt̄. Lucil. Ne aspectu et forma captare aliena. Multa alia significat pro diuersitate rerū: cū quib⁹ iungit̄: vt cape manu est comprendere. Cape oculis videre. Capere aurib⁹ audire. Cape mente intelligere. Cape ꝯsilio eligere. Capere astu vel dolis decipe. Capere cātu aut voluptate delectare. Virg. Carmina quo captę. Cape ꝯsiliū. est deliberare. Ci. Cū aūt ꝯsilium hoc princeps cępisset. Cape rationē est modū inuenire. Plau. Rationez cępi vt ⁊ amanti obsequerer: ⁊ patrem nō offenderem

¶ Et cape facere. Teren. Nō si capiūdos mihi sciaz inimicos oēs hoīes. Huius verbi ꝯposita sunt Accipio a quo ꝑaccipio: ꝯcipio/ decipio/ excipio/ incipio: intercipio/ ꝑcipio/ ꝑcipio: recipio/ suscipio ⁊ vsucapio q̄ ci. syllabā cor. habent. Deriuata sunt q̄ sequunt̄. Et ꝑterea Auceps: Forceps: Princeps.

¶ Capto as. frequentatiuū: a quo captito aliud frequentatiū: licet nō significent frequenter capere: sed blādicijs: illecebris ⁊ hm̄oi aliquid venari: vt hic obsequēdo captat aurā popularē. Mar. Capto tuā pudet heu sed capto Maxime cœnaz. Tu captas aliam iam sumus ergo pares. Hinc captator venator: ⁊ captatio venatio. Cice. Captator ille popularis aurę. Aliquando captare capere: decipe. Mar. Si captare feras aucupis arte placet. Cice. Captatio calliditas insidiæ fraus.

¶ Capesso is. si. sui. secundū Diod. vel capessiui. itū scd̄m Pri. verbū actiuū. Nā dicimus capesso or. et significat capio: siue ad capiendū eo. Sal. li. ij. hist. Diuersa vti solet rebus pditis capessiuit. Liui. lib. i. tm̄ ꝓ capio posuit. Ergo vt segregaret pugnaz capessit fugā. Similiter Apul. Dū simul illi ⁊ gratias agerez ⁊ dona capesserē. Virgi. ꝓ exequendū suscipio. Mihi iussa capessere fas est. Plau. in Asi. ꝓmitto. Qm̄ magis in altū te capessis. tā ęstus te in portū refert. Idē in Am. ꝓ recipio dixit: Nūc ꝑgam hera impium exequi ⁊ me domū capessam.

¶ Captiuus dr̄ quasi capite diminutus q̄ ingenuitatis fortuna excidit cū nō sui iuris sit. sed in aliorū potestatē redactus. Hinc captiuo as. qḋ est captiuū facere. Captiuitas ipa detentio. Grece aūt αιχμαλωτος αιχμη και αιρουμαι ειλωμην.

¶ Captus a. um. ꝑticipiū e iusdē significantię cū suo verbo. Et qn̄q; ꝓ priuato siue impedito ponit̄. Unde mente capti: capti oculis qui officio mentis vel oculorum priuati sunt. Et capti dicunt̄ amatores a trāslatione ferarum. Terē. Captus est: ꝓ eo quod est tenetur ⁊ irretitur.

¶ Captus us. sors intelligit̄. Ter. in adel. Pręterea vt captus est seruorū nō malus hoc est vt se habet seruorum ꝯditio. sicut exponit Dona. Aliquādo captus deceptio: cuius dimi. est captiūcula q̄ ⁊ captio dicit̄. Itē ꝑceptio quod homo capere pōt. Seneca. Quod captu quidē difficile est: sed facile memoria retinetur Unde ⁊ pro capaci ponitur quandoq;. Cicero lib. ij. Tus. gręci prudenter vt est captus hominū. i. tā prudentes q̄ capax prudentię est hoīm natura. Apul. dixit supra captū cogitationis pro eo quod est supra q̄ quispiā cogitatione capere ⁊ ꝯplecti possit. Item delectatio: Cicero. Non possum adduci ⁊ suscipere e pecunia captum.

¶ Captio ipe actus capiendi seu decipiendi: seu id ꝙ qḋ qs capit̄: cuius dimin. est captiuncula. Gel. Quid aūt legis istius ꝓpugnatores in illa captiuncula facient in qua hęc esse necessum est.

¶ Captiosus a. um. qḋ capit seu decipit ⁊ dolis plenū est. Gel. Nō esse captiosis quęstionib⁹ respondendum. Hier. ꝯtra Vigi. Captiosa est ꝯclusio.

¶ Captura detentio. Unde in euangelio legit̄. In captura piscium.

¶ Capax qḋ aliquid capit: seu ꝯtinet aut ꝯtinere potest: Eius ꝯtrarium incapax.

¶ Capsa a capio ꝙ res in se recōditas capiat: vel a καμπτω: qḋ est curuo. cuius dimin. est capsula: a quo capsella. Hier. lib. i. Reg. Vasa aurea q̄ exoluistis ei ꝓ delicto ponetis in capsellā sed tn̄ quid sit capsa ⁊ vn̄ dicat̄ Sudas noster ita scribit καψα λεγεται κυριως θηκη και θηκη.

¶ Capsarius qui mercedis gratia seruanda in balneis vestimenta suscipit: custos capsarij. Et capsarius qui portat libros. Aug. in ps. interꝑtatione. Modo nobis seruiunt Iudæi tanq; capsarij nostri sunt studentibus codices portant.

¶ Capsus carruca vndiq; tecta.

¶ Capsaces pe. cor. lechytus oleiq; vas. Cypria. lib. ij. episto. Fidelia farris nō deficiet ⁊ capsaces olei nō

minuetur. Sic Hiero. ad Eusto. Vidua sareptana ipsa cum filijs nocte moritura ꝓphetam pascit esurientem ⁊ mirum in modum capsace completo q̃ alendus venerat alit.

C Capedo pe. p. dr̃ spatiosum aliquid ⁊ rei alicuiꝰ capax. A quo fit intercapedo ⁊ discapedino as. ⁊ dimin. capeduncula. Capedunculas vero numæ accepit Cice. ꝓ vasis vel armarijs traditionũ eius.

C Capula vas vinariũ quo veteres vtebant̃: ꝙ facile capi posset. Var. Capis ⁊ minores capulę a capiẽdo nominantur ꝙ ansatę sint.

C Capulator qui capulis oleum deplet.

C Capulus ⁊ capulũ dicit̃ quicquid rẽ aliquam intra se capit. Col. li. v. Neq3 eñ cantherius editior esse debet pedali altitudine: vt sit q̃ teneri adhuc pãpini capulis suis prolixius intelligẽt. Vñ ⁊ id quo mortui efferunt̃ capulus dr̃ ⁊ sarcophagũ. i. sepulchrũ capulũ dr̃ ꝙ corpora capiat. Apul. li. iiij. meta. Ibi capulos carie ⁊ vetustate semitectos quibus inhabitãt puluerei ⁊ cinerosi mortui passim ad futurę prædę receptacula referamus. Et capulus manubriũ gladij ꝙ manu capiat̃. Virg. Capulo tenus abdidit ensem. Sue. in Calig. Veniã inquit veniã ⁊ hic mecũ capulũ gladij crebro verberans quo cinctus erat.

C Capularis senex. i. capulo intimus vel morti contiguus: ⁊ mox capulo efferendus. Reũq3 capularẽ dicebant ꝙ capulo dignus esset.

C Capulũ nodi genus in fune. quo indomita iumenta capiuntur.

C Capistrũ capitis vinculũ qđ equis ⁊ hm̃oi aĩalibus adhiberi solet ne fugiãt. Mar. Paret purpureis aper capistris. Col. li. v. vitibus attribuit cũ inquit. Quare cũ ad sũmũ palũ recta vitis extenta est capistro cõstringit̃ ne fœtu grauata subsidat curueturq3. Et capistrum dicitur quod circa os brutorum inuoluitur: ne cibos decerpant.

C Capistro as. capistrũ impono. Ply. Si inter arbores vitesq3 aretur fiscellis capistrati boues oportet: ne germinũ tenera decerpant.

C Capisteriũ genus vasis rustici. Quod tñ vt Georgius merula inquit scaphisteriũ melius dicit̃. Caput dicit̃ totũ illud qđ collo sustẽtat̃. Inde dictũ ꝙ ab eo initiũ capiãt sensus ⁊ nerui. Partes capitis distingũtur. Nam eminentior pars vertex appellatur. Tũ corona capitis diuidit̃ in frontẽ anteriorẽ ⁊ occiput posteriorem partẽ: media vero sunt tempora quibꝰ aures inhęrent. Aliquãdo caput dicit̃ origo ⁊ principium. Virg. O latij caput horũ ⁊ causa maloꝝ. Item caput vocat̃ prima sũma in pecunia qua fœnus aut aliꝰ questus fit veluti rei principiũ. Sed hãc etiã sortem dicunt. Et caput initia parua in libris: qđ capitulu3 apud vulgares dr̃. Gelli. Quod in capite superiore a Critolao scriptũ esse diximus. Cõposita a caput sũt occiput ⁊ sinciput: gręce απο του κρατεειν λεγουσι κρασ κρατοσ.

C Capitis diminutio est prioris status permutatio. Cuius tria sunt genera vt scribit Paul. Maxima3 minima media. Tria eñ sunt q̃ habemus: libertatem ciuitatẽ familiã. Igitur cũ hæc om̃ia amittimus maximã esse capitis diminutionẽ: vt est deportatio. Cũ vero amittimus ciuitatẽ ⁊ libertatẽ retinemꝰ: mediam esse capitis diminutionem vt est in colonias latinas trãsportatio. Cũ libertas ⁊ ciuitas retinetur familia tñ mutatur minimã esse capitis diminutionem ꝯstat velut est adoptatio.

C Capitulũ diminu. significat paruũ caput. Plautꝰ Meũ capitulũ meus ocellus. Teren. O lepidũ capitulũ. Aliqñ dicit̃ initiũ sententię: ꝙ principia sententiarũ per metaphorã etiã capita vocantur. Itẽ capitulũ dr̃ caput colũnarũ. Ply. lib. xxxvi. Proximũ columnis spirę subditę ⁊ capitula addita.

C Capitellũ dimi. est a capitulũ qđ mõ significat paruum caput. i. grossiorẽ summitatẽ cuiuscũq3 rei. Ply. Herba impia vocat̃ roris marini aspectu thyrsi mõ vestita atq3 capitata. Inde ramuli assurgunt sua capitella gerentes. Et capitullũ dr̃ epistylium. i. caput colũnarũ. Nam basis inferior pars est. Hoc ⁊ capitulum vocatur: græce βασισ.

C Capitulo as: capitulũ appono. Unde capitulatum dicit̃ qđ veluti capitulũ quoddã in sũmo habet. Ply. Folia bouis linguę similia minora subcandida ⁊ in cacumine capitulata. Capitulare etia3 est ꝑ capita distinguere. Et capitulata dicũt̃ scripta quę per capita distincta sunt. Unde ⁊ recapitulare est breuiter q̃ dicta sunt per capitula recensere.

C Capitatus a. um. qđ in caput latius crescit. Unde capitatũ porrũ. Col. li. xii. Cultus aũt porri capitati assidua sarritio ⁊ stercoratio est. Item capitata vinea ab eodẽ dicit̃ sicut ⁊ brachiata.

C Capitosus a. um. qđ magnũ caput habet. Interdũ dr̃ qđ est duri capitis q̃ ⁊ ceruicosus appellat̃.

C Capitale ⁊ ꝑ apocopẽ capital dicit̃ facinꝰ qđ capitis pœna luitur. Plau. in Mene. Tãetsi capital fecerit facile asseuerabis. Nonius docet capital esse capitis periculũ. Var. vero fasciolã qua capillos nectimꝰ Capitalis hõ non solũ ꝓ scelesto: q̃ est dignus puniri capite: vt apud Cic. li. v. Phil. Ad quendã septimum capitalẽ hoiem collegã suũ miserat: sed etiã qui ẽ prõptus ad cędẽ. vt idẽ Trebatio. Tres viros vites cẽseo. Audio capitales esse. Capitalis oratio. Ci. lib. i. offi. Capitalis oratio est ad ęquationẽ bonoꝝ ptinẽs Capitalis ira ab Hor. dicit̃ ꝓ mortifera: capitale odium. capitalis morbus: q̃ caput ⁊ vitã hois petant. capitalis locus dicebat̃: vbi si quid violatũ erat capite violatoris expiabat̃. capitale pactũ. capitale vitiũ i. ꝓpter qđ debeat q̃s ad pœnã capitis peti.

C Capite censi dicebãt̃ qui in plebe Rom. perq3 pauco aut nullo ęre cẽsebãtur a cẽsione capitũ: ꝙ solis capitibus censerent̃: quibus ꝓletari nomen impositũ a munere officioq3 prolis edendę ꝙ cũ re familiari parua minus possent rempu. iuuare: sobolis tñ gignẽdæ copia ciuitatem frequentarent.

C Capitoliũ locus Romę sic dictus a capite hois ibi reperto dũ foderent fundamenta. Ante eñ Tarpeius mons dicebat̃ a virgine vestali Tarpeia: quæ ibi a sabinis necata atq3 sepulta fuit.

C Capitolinus fuit cognomen eius qui caput inuenit: cum capitolium extruendum esset.

C Capitium capitis tegmen a capite. Alij a capio ꝙ capiat. i. cõprendat pectus. Var. de vi. pa. Tunicas nec capitia nec strophia.

C Capidulum idem quod capitium.

C Capillus quasi capitis pilus: q3uis ⁊ ꝓ om̃i pilo sumat̃. Ouid. Quot sunt mentula: quos habet capilli. Capillus veneris herba sic dicta ꝙ delapsos post alopeciã capillos recreat: siue ꝙ capilloꝝ fluores coercet

C Capillo tenus significat vsq3 ad capillos.

C Capillare est capillos facere. Plyniꝰ. Polythrix in

viridi capillat: sed desiluuia comarũ facere dicit. Vñ capillatus ta. tum. quod crines longiores habz. Cic. Capillatior solito.

¶ Capillamenta quoq capilli dicunt. Apul. libr. ij. de Asi. Tanta est capillamenti dignitas: vt quamuis auro veste gemmis oĩq cętero mundo exornata mulier incedat tñ nisi capillum distinxerit ornata non possit videri. Ply. lib. xxi. Herba croci est folio angusto pene in capillamenti modum. Transfertur quoq ad herbas & arbores. Col. lib. v. Qui nõ solũ in eo errabant q primi anni capillamenta feminũ intacta patiebantur: sed post bienniũ cũ viui radix recidenda erat omnem superficiem amputabant solo tenus iuxta ipsum articulum.

¶ Capua a cãporũ latitudine in quib⁹ sita est dicta est: vt inquit Cice. Liui. a Capy. Samnitiũ duce qui lingua illa falco a pede introrsus curuato vocatũ ait sub cuius augurio creditur ɔdita. Virg. a Capy. Aeneę ɔmilitone qui eã ɔdidit. Strab. q esset. xij. vrbiũ caput: hoc est ipsa duodecima reliquis. xi. pręesset dictam existimat. Quidã a capacitate q oẽm vitę fructum capiat. Eustathius etiã ab vrbe cui nomen cãpus esset vel a campoꝝ planicie abundantia: vt Dio. qui. M. Genutio et Agrippa Curtio Chilone Cos. exędificatã eam tradit. Ab hac ea regio campania dicta est: a qua campani

¶ Capus & capo. Varro. Ex gallo gallinaceo castrato fit capus.

¶ Capnos latine fumus Quo noĩe dicta est etiã herba nascens in segete hordeacea q lachrymas vt fum⁹ ꝓuocat. Hinc Acapna dicta sunt ligna sicca q sine fumo ardent. Et vinũ capnias hoc est fumosum.

¶ Caprone iubę seu comę in fronte dextrę quasi a căte pronę. Lucil. li. vij. saty. Aptari caput atq comas fluitare caprõas altas frõtib⁹ immissas vt mos fuit illis

¶ Caprunculũ vas fictile sic dictũ q capax sit.

¶ Capena pe. p. oppidũ vicinũ Romę iuxta fontez ęgerię. Hinc capenas tis. est & capena porta Romę a capena vrbe quã italus rex ędificauit inqt Solin⁹. Hęc etiaz porta apia dicta est p quam capuã itur: vt Frontinus libro de aquę ductibus testatur.

¶ Carambis promõtoriũ magnũ ad septẽtrionẽ porrectum arietinę frontis habens formã quod longo spatio pelago incumbens scythicę obiectũ peninsulę extinũ pontuz bimare videt efficere. Dionysius Libycus αει προσ βορεην τε και αρτολιμη οφ ωωσαι μεσ σαι Δερασ και ηματαΔυω αρεχουσι κολωναι ημερ υ περροτιη την τε κλειουσι καραμβιν. Et Eustathius eiusde interpres multa scitu dignissima.

¶ Carabus pen. cor. genus piscis.

¶ Carbasus pe. cor. gene. fœ. secundũ Prisc. ge. mas. scdm Phocã. Probus vero & caper dicunt esse masc. & fœm. in singulari neu. vero in plurali genus lini est mirę tenuitatis in Hispania primũ repertũ: vt scribit Ply. Ex carbaso fiebant vela nauiũ: quę ex ipsa carbasa dicunt. C i. de sudpli. Taberna carbaseis intenta velis. Carbasinis vestibus indi & arabes corpora velant: q sunt auro: purpuraq distinctę ait. Curtius vero docet carbasum esse palliũ quo flaminę amiciuntur opulentię causa: vt serico aut tenui lino. Val. Max. li. i. Maxime vero virginis Pemilię discipula extincto igne tutã ab oĩ reꝑhensione vestę numẽ pstitit. Qua adorante cũ carbasum quẽ optimũ habebat foculo imposuisset subito ignis emicuit.

¶ Carbo dicit cũ extincta fuerit pruina. Persius. Illa prius creta moꝝ hęc carbone notasti. i. nigro et tincto. Aliqñ dicit carbo cũ est ignitus. Ply. li. xviij. Et cũ cinis in foro ɔcrescit: et cum carbo vehemẽter perlucet. Gręce Anthrax dicitur. Est & carbo viri cognomen.

¶ Carba vẽtus aphryc⁹ dr a Vitr. nostri nautę carbinũ nominãt: quẽ li⸗ycũ hodie vel rura vocant.

¶ Carbũculus paruus carbo. Et carbũculus tuber: seu vitiũ ex inflãmatione ꝓueniens. A candenti carbone dictus ꝓpter inflãmationẽ. De hoc Celsus. Nõ aliud carbunculo peius est. Eius hę notę sunt rubor est: superq eũ non nimiũ pustulę eminent maxime nigrę: interdũ sublimidę aut pallidę. In his sanies eẽ videt. Infra color est niger: ipsum corpus aridũ & durius q naturaliter oportet. Pręterea carbũculus vitium est in vitibus atq arboribus cũ quodã quasi vredinis carbone vuę & fructus vruntur. Terra enĩ sole pferuet: ita vt radices satoꝝ ɔburat. Ply. lib. xviij. Plærisq dixere rorem inustuz sole rubiginis causam esse & carbũculi vitibus. Solet id accidere vuis tertio & sexto Idus Augusti sub decretorio illo sydere: quod caniculam appellant. Var. li. i. de re rus. vbi terrarũ genera diuidit ait. Lapis marmor rudus arena: sabulũ argylla rubrica creta carbunculus. Plyn. Sic affligit & vitem carbũculus quę terra ita vocat. Est & carbũculus gemma ꝓpter colorẽ q sit ignit⁹ vt carbo: cuius fulgor nec nocte vincitur adeo vt flammis ad oculos vibret. Gignitur in libya apud troglo ditas. De hoc Hiero. Ply. lib. xxxvij. Principatũ habent carbunculi a similitudine igniũ appellati cũ ipsi non sentiant ignes. Unde & a quibusdã carbunculi dicuntur Apyrastę. Sumitur quandoq carbũculus p terra. vbi tessellę lapideę & nigrę reperiũtur. Pallad. in Ianuario mẽse. Carbũculus nisi stercoret macras vineas reddit. Ply. li. xvi. Maximeq sabulũ humidũ aut carbũculũ aut tophaceam formã.

¶ Carbunculare est carbunculũ pati. Ply. libr. xxiij. Succus eorũ carbunculantib⁹ circa oculos vlcerib⁹ excrescentibus et pustulis efficax. Et carbunculare est more carbonũ fieri. Idez lib. xij. Verum & his sua iniuria est: atq cœli intemperie carbunculant: fiũtq semina cassa & inania.

¶ Carchedon pen. p. grece carthago dicitur: Inde carchedonius carthaginẽsis. Unde a Plauto dictuz est carchedonius vocatur hęc comœdia latine penulus. Et carbunculos auctore Ply. carchedonios vocauere ꝓpter opulentiã carthaginis magnę. Dicta carchedon a carchedone ɔditore cuius meminit Appianus. Sed vulgatior fama est ɔditam fuisse a Didone Eustathius multa in Dionysio. Sudas. καρχηδων η αφρικη εθνοσ ωρματο ομεγασ κυπριαρεσ ταυτην σκιπιων καθειλεν εισ εΔαφοσ η μετα τον πρωτον συνοικισμον ετη κοσια επτακρα τησ αο ατων χαρι οικων.

¶ Carcer locus in quo seruant noxii vel vndecunq quis exire ꝓhibetur quasi coarcer a coarcendo vt docet Var. q vincti in eo custodiunt ꝓhibẽt exire. Est enĩ custodię locus quę grece philaca dr. Unde & in circo vnde emittebant equi carceres sunt appellati: q coerceantur equi ne inde exeant anteq magistrat⁹ signũ miserit. Et licet quidam dicant in singulari tñ significare custodiã publicã in plurali currẽtiũ equorũ repagula vt funes qui equis ad metã currere volẽ

tibus opponunt. Cice. tñ vtrũqꝫ indifferenter posuit Nã in Cato. sic inquit. Nec vero velim quasi decurso spatio ad carceres a calce reuocari. Et lib. iiij. ad heren. Quasi si quis ad olympiacũ cursum venerit ꝛ steterit vt emittatur impudentesqꝫ illos dicat q̃ currere cœperint ipse intra carcerem stet. Qꝫ aũt carcer pro facinorosorum custodia a coarcendo dicat: patet ex verbis Liuij lib. i. scribentis. Cũ in tanta multitudine hominũ discrimine recte ac pperam facti confuso facinora clandestina fierent: carcer ad terrorem increscentis audaciȩ media vrbe imminens foro ȩdificat. Carceres tñ interdum pro furibus seu captiuis poni solẽt.

❡ Carcerarius a. um. qđ ad carcerẽ ptinet. Plau. in Cap. Aegre mihi est hunc quȩstũ facere carcerariũ.

❡ Carcinus pe. cor. cancer aialꝫ signũ cœleste. Uide in dictione cancer. Luca. xiiij. Par gemin⁹ chiron. Et idẽ. Quod carcinus ardens Humid⁹ ȩgroceros.

❡ Carcina ciuitas est a qua sinus carcinites: vbi et carcinitus amnis vt auctor est Ptolemæus.

❡ Carcinoma atis. pe. cor. cancer morbus. Ply. libr. xx. A qua quoqꝫ eius decocta neruos articulosqꝫ mire iuuari si foueant vlcera ꝛ recentia ꝛ vetera carcinomata q̃ nullis alijs medicamentis sanari possunt. Cato de re rust. Et si quid in mãmis vlceris natum ꝛ carcinoma: brassicã tritã opponito: sanũ faciet. Cels: tria facit eius genera. Primũ cacoethes cũ vlcus quidem pressum est: sed quȩ circa sunt intumescunt. Secundũ sine vlcere. Tertiũ quod thymiũ vocat. Grȩce carcinus dicitur.

❡ Cardia latine cor. inde cardiacus ꝛ cordiacus ἀπὸ τῆς καρδίας. i. a corde siue ab ore stomachi: qđ cardiam quoqꝫ grȩci vocant nõ ꝙ passionẽ illam cor sustineat: sed stomachus ꝛ piculũ sit ne cor attingat. Cor. Cel. Cardiacus morbus ex nimia imbecillitate corporis ꝛ languente stomacho sudore nimio nascit. Iuue. Cardiaco cyathũ non perrecturus amico. Est et cardia nomẽ vrbis in thracia a cordis sĩitudine vocata. Solinus. Cardia ꝙ in cordis facie sita sit dicit.

❡ Cardinũ pen. cor. herba suauis odoris a quibusdã Nasturtium dicitur.

❡ Carduus herba vulgo nota: a carduellis auis appellata est.

❡ Carduellis auis parua: a capite rubro alis luteis albo nigroqꝫ distictis dicta ꝙ carduorũ semie pascatur.

❡ Cardo inis. dicit quasi cor ianuȩ quo. s. illa mouet Nã vt animantia motũ a corde suscipiunt: ita fores a cardine. Uirg. Foribus cardo stridebat ahenis. Hic apud Romanos dea Carna quasi cardina fuerat. Cardines etiã dicunt altissimȩ cœli partes quas grȩci polos et latini vertices etiã dicunt a similitudine eorũ circa quos valuæ voluũtur. Ponit interdũ cardo pro opportunitate. Uirg. Haud tãto cessabit cardine rerũ. Quod Ser. inde tractũ existimat ꝙ in prouerbio dicitur. Res in cardine est. Et circa id verti cardinẽ dicimus: in quo sũma rei est. A cardo fit cardineus a. um. ꝛ cardinalis ꝛ hoc cardinale quȩ pro pcipuo poni solẽt. Cardinales circa quos fides Christi vertitur.

❡ Careo es. carui. ꝛ cassus sum: caritũ ꝛ cassum secũdum Pris. Et est pprie carere rem desyderatã nõ habere. Inest em̃ velle ꝛ desyderare in carendo. Et carere in bono dicit nõ in malo. Et pprie videt esse de his ꝯmodis q̃ olim possedimus quibus indigem⁹. Nã qui priuatus est: nec vnq̃ regnauit satis recte nõ potest dici carere regno cũ id elocutionis genus pertineat ad eos qui olim fuerũt reges: ꝛ postea regno expulsi sunt. Quod accidit tarquinio superbo. Cõstruitur hoc verbũ cũ ablatiuo: licet cũ actõ iunctũ inueniatur. Plau. in Menæ. Dare vna opera pensum postules inter ancillas sedere iubeas lanam carere. Qđ est a carendo ꝙ eam tũ purgant ꝛ deducũt vt careat spurcicia. Ex quo carminari dicit. Differunt em̃ ab inuicem careo ꝛ indigeo: ꝙ indigemus necessarijs vt vacemus litteris. s. pecunia: ꝛ libris. Caremus vero nõ indigemus honoribus ꝛ dignitatib⁹ ꝛ hmoi: quæ non sunt necessariæ et tamen vellemus. Et caremus multis seruis q̃uis eis nõ indigeamus. Improprie tñ dicimus careo damno: careo culpa: careo febre: significare volentes me nõ febricitare. Est em̃ Acyrologia. i. improprius sermo. E cõtrario dicimus habere febrem cum illa nos habeat.

❡ Carex fœmi. gen. herba acuta ꝛ durissima similis asparago. Uirg. Et carice pastus acuta.

❡ Carectum locus caricibus plenus. Idem. Tu post carecta latebas.

❡ Caries vetustas vel putrilago. Lucil. li. vii. Ne auriculam obsidat caries ne vermiculiqꝫ. Aus. Et tineas cariẽqꝫ pati te charta necesse est. Sunt qui cariem interpretentur vermiculũ illum qui ligna rodit: ꝛ vulgo carolus dicit. Col. lib. xij. Omnis materia in ȩdificia succidi debet luna decrescẽte ab vigesima vsqꝫ in trigesimam qꝛ sic cȩsa iudicatur carie nõ infestari. Ply. Cedri oleo peruncta materies: nec tineã nec cariem sentit. Idem p carolomento lib. xij. accepisse videtur cum inquit. Celeriter ea cariem sentit. Hinc carios⁹ a. um. quod est carie plenum

❡ Caras nomen pprĩũ regis qui regioni cariȩ nomẽ indidit. Cares vero dictus est Statuarius Lisippi discipulus. Cares numero plurali populi a caria Cares sub minoe fuerũt ꝛ tũc leleges dicebant ꝛ insulas habitabant postea facti sunt ꝯtinentis habitatores: multũqꝫ maritimæ orȩ ꝛ mediterraneȩ occupauerũt.

❡ Caria regio minoris asiȩ inter Lyciam ꝛ Ioniam Strabo Cariã a Borea Mȩandri flumine clausit ab occidenti Icario ꝛ mirthoo pelago: a meridie Rhodiensi. Ab ortu lycijs ꝛ alijs gentibus magnãqꝫ tauri montis partẽ in caria ꝯclusit oẽm orãm rhodiam et attribuens: quȩ meridionalis est. A cara rege: q̃ primus auguria auiũ dicit inuenisse. Cuius populi Cares dicti qui peculiariter sunt barbari noiati. Cariæ olim impauit mausoleus ĩ qua Halicarnassus metropolis fuit: ꝛ mausoleum illud celebratissimũ qđ inter septem spectacula numerari solet.

❡ Carra ȩ. ciuitas Arabiæ ad rubrũ mare a qua carrȩi dicti sunt populi. Ply. Carrȩis latissimos ꝛ fertilissimos agros. ab oppido arabiæ qđ carra dicitur.

❡ Carrȩ arũ. ciuitas Mesopotamiȩ trans Edessam Crassi ꝛ Romani exercitus cruore nobilis. Uñ. Luc. Assyrias latio maculauit sanguine carras. Est et

❡ Carrus ꝛ carrũ vtroqꝫ mõ dr: a cardine quattuor rotarũ: vel ꝙ currẽdo sonet. Cȩsar. Inter carros impedimentaqꝫ prœlium ꝯmiserunt. Hircius. Pompeius eo die per viarum angustias carra ꝯplura multosqꝫ lanistas retraxit.

❡ Carrucha pe. pro. genus vehiculi. i. currus. Hinc carrucharius: qui carruchas agit.

❡ Carrucarius a. um. qđ ad carrucã ptinet. Pomp.

Plerasq; mulas carrucarias tales esse vt transiungi non possint.

¶ Carico as.pen.cor.qd significet Hiero.expressit: sic scribens Origenes maiora cogitant. pprijsq; ingenium ferre non sufficiens oneribus maioribus carricabat se. Et cũ sic incedere nõ posset: ruina magna deuolutus est.

¶ Caros crapularis redũdantia a καρόω pturbo: vexo: agito: seu a καροόμαι .qđ est capite aggrauor obsidor velut ab oppressura capitis ⁊ ingenij offensione

¶ Caryatides statuę muliebres in ędificijs: vt ait Aluitru. sicut viriles q̄ mutulos aut coronas sustinent. Telamones a nostris atlantes a grecis appellatę.

¶ Carissam antiqui pro vafro vsurpabant.

¶ Caritas sine h. a careo significat inopiã. Liui li. xi. Caritas primũ erat annonę ex incultis ꝑ secessionem plebis agris. Vñ ⁊ carus in ea significatiõe: qua opponit̃ vili. Differunt tñ caritas ⁊ inopia ꝙ caritas sit rerũ pœnuria quę adhuc extant: inopia earũ quæ non extant. Ci. pro domo sua. Qua ex re primũ nota re deinde inopia. Caritas ãnonę est inopia seu pœnuria aliarum rerum.

¶ Charitas cũ h latine amor dicit̃ a Χαρισ gratia et amor. Et est quidẽ charitas amoris species q̄ ad homines tm̃ spectat ꝓ dignitate ⁊ qualitate ꝑsonarum amor ad oĩa. Nã maxia charitas debet̃ parentib⁹ proxima filijs: ⁊ deinceps reliquis. Sic charus cũ significat gratũ ⁊ amore deuinctum.

¶ Carinę arũ. nomen vici romani. in quo fuit dom⁹ Pompeij. Virg. Lautis mugire carinis. Varo carinas dici putat ab eo ꝙ hic oritur caput sacrę vię: καρα latine caput dicitur.

¶ Carina pe. pro. pars nauis ⁊ ipsa nauis ꝯcauitas: licet qñq; pro tota naui ponatur.

¶ Carinare ẽ in modũ carinę formare. Ply. li. ix. Saliunt pectines ⁊ extra volitant: seq; ⁊ ipsa carinãt. Et carinetũ ꝯcauum. Aliqñ carinare est probra obijcere: ꝙ carinãtes .i. probra obijcientes sint infimæ sortis homines sicut ⁊ carina.

¶ Carinatim significat ad similitudinem carinę.

¶ Carmania regio maioris asię: cuius metropolis ẽ Carmania ⁊ populi carmanij qui teste Põpo. sine veste ac fruge sine pecore ac sedibus corijs piscium vestiuntur.

¶ Carmelus pe. pro. ⁊ cũ vnico l. latine ⁊ grece dicit̃ Hebraice vero chermel Et sunt duo montes auctore Hiero. qui hoc noie vocant̃. Alter galileę ꝓuincię in quo fuit Nabal carmelus maritus Abigail ad australes plagã. Alter iuxta Ptolomaidẽ mari imminens in quo Helias propheta flexis genibus pluuiam impetrauit.

¶ Carmon est lucus in Messenia ⁊ templũ Apollinis in Laconia: et in Archadia flumen: ⁊ mons in Peloponnesso.

¶ Carmen quasi canimen a canendo dici potest quicquid est metrice scriptũ. Unde Virg. versum vnũ carmen dixit. Et rem carmine signo. Et duos similiter cum ait. Tumulo supaddite carmen. Tota insuper ęneis heroicum carmen dicit̃: ⁊ ⁊ carmen bucolicum: vt Tale tuũ carmen ⁊c. Qñq; carmen dicitur incantatio: vt Carmina de cœlo possunt deducere lunam.

¶ Carmenta ⁊ carmentis: Euandri mater a carminibus quibus dabat respõsa cũ ꝓprie Nicostrata vocaretur. Erat hec rerũ futurarũ admonitrix q̄ Phœbo dedicata carminibus oracula significabat. Hinc carmentalis porta. Virgil. Et carmentalem romano noie portã. Postea vero scelerata dicta est ꝙ per eam sex ⁊ trecenti fabij cũ clientiũ quinq; millibus egressi aduersus hetruscos ad amnẽ cremerã oẽs interfecti sunt. Ouidi. Carmentis portæ dextro est via ꝓxima Iano: Ire per hanc noli quisquis es: omen habet. Illam phama refert fabios exisse trecentos. Porta vacat culpa: sed tamen omen habet.

¶ Carminare est quasi pectinare. Ply. li. ix. Iustum est e quinquagenis fascium libris quinas denas carminari. Et lib. xi. Hanc ab his quoq; gigni: subigiq; vnguium carminatione: mox trahi. inter ramos tenuari ceu pectine.

¶ Caro ꝓprie mortuoꝝ dicta est ꝙ careat aĩa: inquit Dona. vel r ꝓ d. ponitur: vt sit caro quasi cado: quoniã cũ sine aĩa est cadit. Virg. Belloq; caduci dardanidę. At Hiero. inter carnẽ ⁊ pulpam sic distinguit: vt caro sit q̄ sanguie/ venis/ ossibusq; neruisq; ꝯstringit̃. Pulpa q̄ mãducat̃ eo ꝙ pulset̃ ⁊ ꝯcidat̃: Et nõ solũ de aialib⁹: sed etiã de piscib⁹ pomisq; dr. Quidam hoc nomẽ a gręco deriuant κρέαs: a quo fit creo.

¶ Caruncula a noiatiuo caro dimin. est.

¶ Carnicula vero a carnis noiatiuo scd̃m antiquos.

¶ Carniuora pe. cor. dicunt̃ aialia quę carnes vorãt Unde dicimus aquilã carniuorã. Ply. li. x. Serratorũ dentium carniuora sunt omnia.

¶ Carneus a. um. qđ ex carne est: vt frustũ carneum

¶ Carnosus a. um. quod est pingue. carnositas pinguedo.

¶ Carnarius qui carnes vẽdit. Similiter qui in edẽda carne delectatur carnarius vocatur. Mar. Carnarius sum: pinguarius non sum

¶ Carnarius a. um. qđ ad carnem ꝑtinet: vt carnaria taberna: vbi carnes venduntur.

¶ Carnariũ ꝓprie locus vbi caro salsa suspendit̃ seu reponitur. Ply. Quippe e macello aut carnario viuẽdum est. Qñq; etiam dicitur locus vbi carnes tantũmodo venduntur. Plaut. Cœnã e carnario emittam factus satur. Varro tabernam carnariã vocat. Qui vero carnes in carnario vẽdunt etiã lanij appellant̃ ⁊ carnarij. Interdũ carnariũ accipit̃ ꝓ ipsa carne: sicut cibarium ꝓ cibo. Plau. Qui mihi carnariũ parauit ridicul⁹ ad ientãdũ. Et carnariũ instrumentũ dr cũ plurib⁹ vncinis quib⁹ succidię appenduntur.

¶ Carnifex qui carnes ex hoībus facit. Hinc excarnifico as. pro excrucio. Teren. in heaut. Huiusmodi semꝑ ꝯminiscere vbi me excarnifices.

¶ Carnificor aris. deponens: significat carnificis officium ago.

¶ Carnificium ipse actus carnificis: quod ⁊ carnificina dicitur.

¶ Carnificina ę. penu. pro. locus publicus in quo iussu magistratus hoĩes sontes a carnificib⁹ occidunt̃. Plau. Quid si despatis reb⁹ carnificinã petat. Sue. de Tiberio. Carnificinę eius ostendit̃ locus capreis vnde damnatos post longa ⁊ exquisita tormenta pręcipitari coram se in mare iubebat. Et carnificina dr carnificis officium. seu excarnificatio ⁊ cruciatus. Plaut. in Cap. Vel carnificinam hunc facere possum ꝑpeti Cyprianus ad Demetri. Quę hec est insanabilis carnificinę rabies: quę inexplebilis libido sęuitię. Cato carnificinas dixit plurali numero dixit ꝓ tormẽtis ⁊ crudelitatib⁹. Ubi societas inquit: vbi fides

matorũ insignitas iniurias plagas/verbera/vibices
eos dolores atq; carnificinas per dedecus atq; igno
miniã te facere ausum esse. Plau. in Cis. singulari vsꝰ
est. Credo ego amorẽ primũ apud hoies carnificinaꝫ
ꝯmentũ. Ci. li. iij. Tus. per trãslationẽ dixit. nã cum
ois ꝑturbatio miseria est tũ carnificina est ægritudo
q̃ instar carnificis cruciat lancinat ꝑcordia: lacerat
aium excarnificatũq; ꝯficit. Posset tñ hic carnificina
accipi veluti pro fœmina excarnificante sicut a Plau
to dicitur fœmina opificina.

¶ Carnificinus a. um. ponit̃ ꝓ crudeli ꝛ carnifice di
gno. Ci. Carnificina est ista crudelitas.

¶ Carna dea quæ vitalibus humanis seu cardinibꝰ
præesse existimabatur. Unde Ouid. li. vi. fast. Prima
dies tibi carna datur dea cardinis hec est. Hæc stri-
ges nocturnas puerorũ vt dicebant cunas infestan-
tes a limine summouebat.

¶ Carpathos pe. cor. insula ꝯtra ęgyptũ media iter
rhodũ ꝛ cretã ducẽtorũ stadiorũ circuitũ habẽs quat
tuor insignis vrbibus aqua vicinũ mare ad ęgyptum
vergens carpathiũ dictum est.

¶ Carpatinæ penultima producta calciamentũ rusti
cum a caribus appellatũ: ꝛ fiebant ex recentibus co-
riis bubalis.

¶ Carpentũ vehiculi genus dictum: quasi carmen-
tum a carmenta Euandri matre Ouid. lib. i. fastorũ.
Nam prius ausonias matres carpenta vehebant.
Hæc quoq; ab Euandri dicta parente reor.

¶ Carpentarius faber qui carpenta facit. Et carpẽ-
tarius faber lignarius. Hiero. Carpẽtarius artifex
fecit scamnũ. Carpentarius equus qui carpentũ du-
cit. Carpẽtariũ opus quod ad fabrũ lignariũ ꝑtinet.
Hiero. in Exo. Et opere carpentario.

¶ Carpophorus pe. cor. nomen viri ꝓpriũ ꝛ latine
dicitur fructifer. Greci em̃ καρπον fructum: φορειν
ferre dicunt. Hiero. ad Eusto. de morte Paulæ Sal-
ue Efrata regio vberrima atq; καρποφορα: cuiꝰ ste-
rilitas deus est.

¶ Carpo pis. psi. ptũ. decerpo. Uirg. Insere daphni
pyros carpẽt tua poma nepotes. Itẽ carpere elige-
re. Teren. in Adel. Unũquodq; qd̃ erit bellissimũ car
pã. Item reprendere. Mar. Carpere vel noli nr̃a: vel
ede tua. Itẽ frui. Uirg. Carpamꝰ dũ mane nouũ duꝫ
flumina crescũt. Itẽ lædere: vt Carpit em̃ vires pau
latim vritq; videndo Fœmina. Carpere viam ẽ am-
bulare. Carpere vitales auras est haurire. Carpere
lanã est attenuare. Uirg. li. i. geor. Nec noctura quĩ-
dẽ carpentes pensa puellę Nesciuere hyemẽ. carpe-
re linũ est euellere. Plyn. Herbasq; cũ semine ꝛ radi-
cibus carpũt. Carpere cibũ est pasci. Cõposita sunt:
decerpo: excerpo: ꝛ discerpo. De q̃bus suis locis.

¶ Carptim aduerbium significat hinc atq; illinc car
pendo ipsam seriem sequendo.

¶ Carpinus pe. cor. genus arboris notę. Colu. libr.
vi. Quinetiã cornus ꝛ carpinus ꝛ ornus nõnunq̃ ꝛ sa
lix a plerisq; in hoc ipsum disponitur. Pallad. Carpi
nus vltima arbor.

¶ Carta sine h. nomẽ fuit vnius ex Darij principibꝰ
Charta cũ ch. aspirato: est em̃ dictio greca ꝛ ꝓprie fit
ex papyro. apd̃ græcos vero ꝓ eo poni ꝯsueuit quod
nos librum dicimus. Ouid. lib. iij. tris. Nullus in hac
charta versus amare docet. Hinc chartaceus a. um.
Ulpia. de lega. lib. iij. Et si in codicibus sint mẽbra-
neis vel chartaceis vel etiam eboreis vel alteriꝰ ma
teriæ. Chartula diminutiuũ est. Hieronymus. Uolo
in chartulis meis ineptias scribere. Aliquando ve-
ro charta poni solet pro folijs seu philuris in quibus
scribimus seu sint papyracea siue membranę: aut ex
pergameno aut ex alia materia. Quintil. Cum aper
to codice chartas explicaret. Unde Sueto in Nero.
Plumbeã chartã supino pectore sustinuit. Plyn. lib.
xiij. refert chartam Alexandri magni victoria reper
tã auctor est M. Uar. ꝯdita in ęgypto Alexãdri ꝛ an
tea non fuisse chartaꝝ vsuꝫ palmarũ folijs primo scri
ptitatuꝫ: deinde quarũdaꝫ arborũ libris: postea pau
ca monumenta plumbeis voluminibus mox ꝛ priua-
ta linteis ꝯfici cœpta aut schedis Uopiscus in Aure
liano. Quę omnia ex libris linteis in quibus ipse quo
tidiana sua scribi præceperat.

¶ Cartha fuit vrbs haud procul a Tyro. Unde for-
tasse ꝛ Carthago habꝫ aspirationem.

¶ Carthago vrbs aphricæ celebris q̃ post troianum
bellũ vt docet Euse. a Didone condita fuit ꝛ apd̃ nos
nouam ciuitatem significat. Est ꝛ alia carthago in hi
spania: quã Hasdrubal ꝯdidit: quę noua ꝑpetuo epi-
theto dicit̃ ad differentiam carthaginis libycę. Hoc
nomẽ quidã a cartha oppido haud ꝓcul a Tyro dici
putant. Cic. vero li. ii. de natura deorũ scribit dictaꝫ
a carthagine Herculis filia cũ Byrsa diceret̃.

¶ Carthaginiẽsis dictio sex syllabaꝝ est. nã auctore
Pris. inter n. ꝛ e. interponitur i. Ait em̃ li. iiij. Si ter
tię sint declinationis abijciunt extrema. s. genitiui: ꝛ
assumũt ensis: vt pistor oris. pistoriẽsis: carthago car
thaginis carthaginensis: sed hunc catalogũ syllaba-
rũ doctiores deriderent ꝛ greci.

¶ Carthallũ: canistrũ. Hiero. in Deuter. Tolles de
cunctis frugibꝰ tuis primitias ꝛ pones in carthallo.

¶ Carthophylatium latine scriniũ dicitur in quo li-
bri ꝛ scripturę reponuntur.

¶ Carthilago pe. cor. ꝯcauitas illa q̃ est circa aures.

¶ Carteia oppidũ est hispanię carteseos a grecis di
citur. Unde cartesius a. um. vt Littus cartesium: in
quo freti angustię sunt.

¶ Caryca est genus ficuũ a loco sic dictarũ vt docet
Iul. Pol. Apud multos tamẽ pro ficu sicca accipitur
Oui. li. i. fast. Quid vult fama sibi rugosaq; caryca di
xi. Tñ Sudas imo. xij. illi. Sudæ ꝯpositores aliter
interpretantur . s. καρυκη εδεσμα εκ πολλων συγκει
μενον βρωμα λυδιον εξ αιματος και αλλων εδεσμα
των αφου και το συνταραττειν τι και αμαδευειν κα
ρυκευειν φασι. Est igitur si de etymologijs grecaruꝫ
dictionũ græcis credimus farcimen illud qd̃ vulgo
dicitur baldoni farcimen ex sanguine ꝛ alijs esculen-
tis: quod lydij primi inuenerunt.

¶ Charybdis ꝛ Scylla duo monstra sunt in freto si-
culo: de quibus Uirg. Dextrũ scylla latus leuũ iplaca
ta charybdis Obsidet. Est auteꝫ locus sicuti scribit
Sal. iuxta Taurominitanũ litꝰ: extatq; fabula cha-
rybdim mulierẽ fuisse rapacissimã quę cuꝫ Herculis
vaccas rapuisset a Ioue fulminata est: ꝛ in hoc mon-
strũ ꝯuersa. Est igit̃ charybdis mare periculosũ nau
tis qd̃ ꝯtrarijs fluctuũ cursibꝰ collisionẽ facit: et ra-
pta q̃q; absorbet ꝛ reijcit. Oui. Et vomit epotas seua
charybdis aquas. Sene ad Lucil. Scyllã saxũ esse: ꝛ
quidem terribile nauigãtibus optime scio. Charyb-
dis an respondeat fabulis perscribi mihi desydero: ꝗ
Fac nos certiores vtrum vno tantum vento agatur
in vertices: an ois tempestas: ac mare illud ꝯtorq̃at:

et an verū sit quicquid illo freti turbine arreptū est p multa millia trahi. Thucydides lib. iiii. ἐστι δὲ ὁ πορθμὸς ἡ μεταξὺ ῥηγίου θάλασσα καὶ μεσσήνης ἡ περ βραχύτατον σικελία τῆς ἠπείρου ἀπέχει καὶ ἔστιν χάρυβδις κληθεῖσα τοῦτο.

¶ Caryon: nux dicitur a capitis grauedine propter odoris grauitatem.

¶ Carynon .i. oleū qđ fit e nucibus iuglandibus & alopeciis vtile est: tarditatiq₃ auriū infusum: ceterū sapore graui. Vñ apud nos esculentis nō admiscetur

¶ Caryopon nucis succū sīgat. vt inquit Ply. lib. xii.

¶ Caryotę: siue caryotides e palmis nascunt̃ quas alij dactylos: alij palmulas: alij margaridas appellāt Plyn. Caryotas inter palmas celebratas cibo quidem & succo vberrimę ex quib⁹ pcipua. Var. li. ii. Nō scitis palmulas caryotas syriam parere inuectas in Italiā non posse. Papi. in syluis. Praegrandes vina capita inimica caryotides cadebant

¶ Caryste es. & carystos sti. insula vna ex cycladibus sita in euboitico mari: varij marmoris ferax: excidebantur em̄ ibi columnae marmoreę q̄ a loco etiā Carystea appellabant̃. Luc. li. v. Qua maris angustat fauces saxosa carystos Sene. Ferax varij lapidis carystos. Hinc caristeus a. um. Ouid. li. iii. fast. Quaq₃ carystęis frangitur vnda vadis. Est etiā ciuitas eiusdē nois in euboia vt lib. iii. Ptole. scribit.

¶ Casa domus a cauatione dicta. Nam antiqui cauatas rupes inhabitabant. Vel dicitur a facile cadēdo. Quippe a cado fit frequentatiuū caso as. diminutiuum a casa est casula.

¶ Caso as. frequēter cado. a quo fit aliud frequenta.

¶ Casito as. Paul. iurecōs. Si antea ex tegula casitauerit stillicidiū postea vel ex tabulato vel ex aliqua materia casitare non potest.

¶ Casaria dicitur mulier quę casam custodit.

¶ Casabundus crebro cadens.

¶ Cassus a um. qđ est inane & vacuū fragile atq₃ omni re carens: vt cassa nux a Plauto & Horatio dicta. Luca. Cassa fraude parat. Plau. in Pul. Virginē habeo grandem dote cassam atq₃ illocabilē. Virgi. Lumine cassum Et aethere cassos dixit pro vita priuatos Et vacuos. Unde & cassis & per diminutionē casiculus. Hinc incassum aduerbium.

¶ Casso as. significat deleo. vt de euangelista Ioanne legitur. Ex totius senatusconsulto definitū est: vt quicquid Domitianus fieri voluisset cassaretur. Et cassare ꝯtundere. Virg. Cassataeq₃ rates.

¶ Casa insula a caso cleomachi patre dicta: ab hac et casius mons in Syria colonis eo deductis.

¶ Cascus a. um. significat vetus. cuius verbi origo sabina est. Enni⁹. Q: primū casci populi genuere latini. Manilius ait cascū dixisse cascam non mirabile est. i. vetulam nupsisse seni: tn̄ cascinū oppidū dictum ꝙ vetus. Et cascinū forū vetus appellant oscorū lingua. Casnar senex dictus.

¶ Casius mons in finibus egypti arabię ꝯterminus magni Pompeij tumulo clarus. A quo etiā fit Casius a. um. Lucan. lib. x. Lucifer a casia prospexit rupe diemq₃. Est & in syria antiochena casius mons super Seluciā cognoīe Pierā. vt auctor est Ply. Sed hoc casium. i. mons apud euphratē vbi traianus dicauit crateras argenteos in templo iouis cassij cū epigrāmate quod sudas prosequitur.

¶ Casia per simplex s. frutex est amplitudine cubitorum triū: suauissimi odoris & virtutis cynamomi. Hier. appellat herbam cum in canticis inquit. Casia quoq₃ qm̄ id genus herbę aquis indesinentibus nutriri dicit̃ & coalescere redēptionē humani generis p aquas baptismi indicat datam. qui vt Ply. li. xii. scribit iuxta Cynami campos in ęthiopia: sed in montibus crassior sarmento tenui cute verius q̄ cortice nascitur. Sunt tn̄ qui dicūt casiam esse nomē herbę atq₃ arboris sicut balsamus herba & arbor balsami. Virg. Tū casia atq₃ aliis interens suauib⁹ herbis. Hęc alio nomine dicitur fistula vt auctor est Hiero. in explanatione ps. Eructauit vocales in laudes dei & omnes pituitas & rheumata voluptatū suo colore excoquēs

¶ Caseus a coeundo vel vt inquit Var. a lacte coacto dicitur. Nam fit lacte coagulato hędino in primis vitulorumve coagulo.

¶ Casses rętia sunt: ꝙ vacuas habeant maculas. Vñ & cassum p inanī & vacuo: & incassum pro frustra quasi absq₃ cassibus sine quibus venatio est inanis: tractū ab aranearū cassibus ꝙ sint leues & nullius ponderis Sunt etiam casses galeę ꝙ vacua sint ad capita recipienda. Sed differunt genere: & diuersum habent genitiuum. Cū em̄ significat laqueum vel ręte est gene; mas. & habet genitiuū ntō similē: vt cassis is. Ouidi⁹. Incidet in casses pręda petita meos. Pro galea foe. gene. est & cassidis genitiuū facit. Iuue. Lorica & fracta de casside buccula pendēs.

¶ Cassida ę. idem quod galea. Prop. Aurea cui post q̄ nudauit cassida frontem.

¶ Cassiculus dimi. a cassis pro ręte: Hier. Nequaq₃ araneарū mihi opponas cassiculos. Dicitur & cassiculum neutro genere. Festus. Cassiculū ręticulū a cassibus per diminutionem dictum.

¶ Cassita penū prod. auis quā alij alaudā: alij galericum dicunt.

¶ Cassiteros pe. cor. latine stannū: vel plumbū dicit̃. Inde Cassiterides insulę decē in Indico oceano. vñ plumbum cādidum effoditur. Ply. lib. iiii. Ex aduerso celtiberię ꝯplures sunt insulę cassiterides dictae a gręcis a fertilitate plumbi.

¶ Cassiope siue cassiopea Cephei regis Aethiopum vxor & Andromedes mater quę cū nereidib⁹ de pulchritudine certauit. Pro quo facto in sydera ꝯstituta fertur. Est autē sydus ita figuratum: vt in sella sedeat. Constat stellis. xxx. occidens cum scorpione capite cuꝫ sedili resupina ferri prospicitur. Exoriri autem cum sagittario.

¶ Caspiū mare dicit̃ qđ inter caspios montes est a q̄bus nomen accepit. Et hyrcanos & immensum occupat spatium. Caspię portae varię dicuntur. Quidam amazonas portas caspiis egressas ad Alexandrū venisse in hyrcaniam ꝓdidere. Sed illę caucasię fuerūt per quas transitus est ex hyberia in scythiam. Neronis quoq₃ principis ꝯminatio ad caspias portas vt inquit Ply. Verum mons taurus tribus in locis interruptus quasi portis quibusdā transitur in Armeniaꝫ in ciliciam & in mediā. Sed illę tm̄ caspię portę appellant̃ q̄ apud Medos existunt: sicut ex Ptole. Plyn. et Strabone licet intelligere: p has trāsitus est ex Babylone ac perside ad mare caspium. Et hinc fortasse caspię dictę sunt: ꝙ aliquę gentes vicinis insidēt mōtibus appellatę caspię. Iuga vero caspia ꝓcul hic absunt: & ad Armenios vlterioresq₃ populos pertinent Portę aūt caspię vt Solinus inquit pandunt̃ itinere

in anufacto millibus octo passuū longo. Nā latitudo vix ex plaustro permeabilis.

¶ Castalius fons caballinus ⁊ libethris dicit̄. Est in radicibus parnasi: musis sacer: a virgine Castalia: q̄ Apollinē fugitans p̄cipitata ⁊ in fontē versa est: cui⁹ aquā dicunt̄ bibere poetę. Hūc fontē dicit acron fuisse in Lycia: vbi armenta Apollo fertur pauisse.

¶ Casteria significat locū vbi cum nauigatio ꝯquiescit remi ⁊ gubernacula reponunt̄. Plau. Quin si pol reposui remū sola ego in casteria vbi quiesco omis familiæ causa ꝯstitit tibi.

¶ Castrū numero singulari: locus est muris munit⁹: dictum a casa: ꝙ sit ꝯiunctio quędam casarum.

¶ Castra plurali numero appellātur exercitus cū in procinctu pergunt: aut incerto quodlibꝫ loci itinere demorant̄. Similiter locus in quo milites tētoria fixerūt: vel ipa tētoria in quib⁹ milites diuersant̄. Vñ ⁊ de nauib⁹ Virg. dixit. Nos castra mouem⁹: q̄m in illis milites essent. Dicta castra quasi casta ⁊ castrata: ꝙ ibi castret̄ libido. Inde enim mulieres abesse iubebat militaris disciplina. Vel a castri similitudine: ꝙ fossa valloq̄ quasi muro circūdari solent.

¶ Castrametor pe. cor. castra loco vulgo a cāpare d̄r

¶ Castellū paruus vicus muris circūdatus dimi. a castro. Et castellū d̄r receptaculū illud qđ aquā publicā suscipit. ex quo fluit aqua fistulis. Frontin⁹. Omne plumbū ⁊ oēs impensæ ad aqueductus ⁊ castella ⁊ lacus pertinentes inde erogantur.

¶ Castellani dicti qui castel' uꝫ habitant: sicut ab oppido oppidani: ⁊ a vico vicini.

¶ Castellatim aduerbiū: quasi turmatim per castella disiecti. Li. li. vij. Ut hostes et nocturno pauore attonitos ⁊ circa collē castellatiꝫ dissipatos aggrederet̄.

¶ Castrare ꝓprie est virilia amputare. Iuue. Nullus ephebū deformē sæua castrauit in arce tyrānus. Licet ⁊ de quacūq̄ trūcatione siue priuatione q̄q̄ dicatur. Pacu. Ut esset aliquis qui linguā eius castraret. Quidā castratos spadones ⁊ eunuchos ita distingūt vt castrati sint quib⁹ testes naturaliter desunt. Spadones quibus violenter detracta est virilitas. Eunuchi a dñis castrent̄ vt diuti⁹ eis abutant̄: inde nomē ευνη και εχω αλλα σπαω euello: inde spadones. Ulp. tamen spadonū nomine omne genus euiratorum cōprehendi scribit.

¶ Castrensis ⁊ hoc castrense qđ ad castra pertinet. Vñ castrenses vigiliæ ⁊ castrense peculiū est qđ a parentib⁹ vel cognatis in militia agenti donatū est vel qđ ipse filiusfamilias in militia acquisiuit: qđ nisi militaret nō acquisiturus fuisset. Et quasi castrēsia bona dicunt̄ q̄ licet in militia filiofamilias nō acquirūt̄: ita tamen fiunt ipsius ac si acquisita in militia fuisset vt sunt ea quę ex officijs acquiruntur.

¶ Castigo as. pe. p. ꝓprie verbis rep̄hēdo: quasi casti. i. honestū ago. Virg. Hic grauis entellū dictis castigat acestes. Añq̄ castigare est vindicare / punire. Idē lib. vi. Castigatq̄ dolos: subigitq̄ fateri. Hinc castigatum dicimus correctum emendatūq̄.

¶ Castitas ⁊ pudicitia paria putant̄: cū sit pudicitia ab iniuria turpium libidinuꝫ libera. Castitas ab his ꝯtingi est remota. Virgilius. li. ij. geor. Casta pudicitiā seruat dom⁹. Castū d̄r imaculatū quasi castratū Nā castrare est pudenda āputare. Qui vero sine pudendis est: necessario castus est. Per trāslationē castus capitur ꝓ honesto ⁊ ꝯtinenti: vt sit castus quasi vacuus. Plau. in penu. Ut deceat nos esse a culpa castas. Unde dicimus vxorē castā: ⁊ castum cantum: in quo nihil est lasciui. Et castā manuꝫ quę se ab alienis ꝯtinet. Item pro pio ⁊ religioso. Virg. Quiq̄ sacerdotes casti dum vita maneret.

¶ Castor aïal: latine fiber pontic⁹: cuius testiculos medici castoreū vocant. Hic ꝯprensa pte nō anteq̄ cōcrepuerint ossa morsu resoluit. Castor ⁊ Pollux fratres quos Tindaridas vocant: sicut ⁊ Helena eorum soror Tindaris nūcupata græce discuri appellātur. Hi post mortē inter notissima sydera ꝯstituti fuere. Quod plane signū gemini dicitur: ⁊ gentibus ꝓ dijs habiti sunt. Unde Romæ in foro erat ędes castoris ⁊ pollucis: quoniā sicut Dion. li. vi. antiquitatū scribit in pugna ad lacum regillum apparuerunt forma augustiore ducentes equitatum romanum aduersus latinos qui hastis feriebant propellabantq̄ aduersarios: socios vero cohortabantur. Quę potissima causa fuit vt latini fugarentur ⁊ castra caperentur. Idē Mox visi sunt sudorem equoruꝫ abluentes iuxta fontem miturnæ. Deinde ꝯspectu mortalium se subduxerūt. Castor quoq̄ ⁊ mecastor ⁊ per e castor. aduerbia iurandi: quasi per ędem castoris.

¶ Castula palliolū quo puellę nudæ infra papillas p̄cingebātur. Var. Castulā mulier sumpserat ꝓ succula. Hæc ⁊ perizomū ⁊ pręcinctoriū appellatur.

¶ Casus mō fortuna est vt Boe. li. v. de ꝯso. Mō inopinatus euentus. Sene. Multa em̄ casu poti⁹ q̄ ratione eueniūt. Modo ruina. Curti⁹. Inopinato rhedę casu opp̄ssus. Mō calamitas ⁊ infortuniū. Virgil. Sed si tātus amor casus cognoscere nostros. ⁊ breuiter troię sup̄mū audire laborē. Et casus dñr vocabulorum formæ: q̄ in aliā atq̄ aliā cadunt effigiem. Et casum veteres antiquū vocabant quasi iam cadentem.

¶ Casos insula iuxta mare carpathiū ambitu octoginta stadiorum: in qua est oppidum eiusdem nōis.

¶ Casura ę. casus seu cadēdi actus. Hier. Ante mentis nr̄æ oculos semp euāgelicū illud appareat stolidissimi viri: q̄ ædificiū qđ sūmope fecerat ingruētib⁹ fluminib⁹: flātib⁹ ventis ⁊ imbrib⁹ inundationib⁹ pluuiarū totū amisit in casura. qđ erat ędificatū i sabulo.

¶ Cata præpositio greca in ꝯpositione significat in: aduersus: de: dis. ex. circum. vndiq̄. sub. iuxta. per / secundum. Catha vero cū expiratione veluti sicut tanq̄ ⁊ quēadmodum.

¶ Catabasis inferior solis meatus / descensus.

¶ Catabathynon dici potest demersum cauū ⁊ ꝓfundum: ex κατα και βαθυνον profundum.

¶ Catabathmus: oppidū in aphrica: ⁊ vallis repente ꝯuexa vt scribit Ply. Pōponius catabathmos vallis deuexa in ægyptū finit africam απο του καταβαινειν. Et significat catabathmus locum decliueꝫ atq̄ deuexum.

¶ Cataclysmus diluuiū ⁊ inundatio d̄r. Hier. ꝯtra. Iouin. Primus Lamech sanguinarius ⁊ homicida vnā carnē in duas diuisit vxores. Fratricidiū ⁊ digamiā eādem cataclysmi deleuit poena.

¶ Catachlysis effusio caligis ⁊ tenebrarū. nā caligo a græcis αχλυ et αχλυσ dicit̄ καταχλυσισ.

¶ Cataclytū locus ꝯcauus ab aqua cadente απο κατα και κλυζομαι. Ambr. lib. hexa. Nilus fluuiorū maximus eo loci vbi se ex altissimis montib⁹ in cataclysta illa pręcipitat magnitudine fragoris sui aures accolarum obstruit.

¶ Catachresis pen. p. tropus quā nos abusionē vel vsurpationē dicimus: cū alienis abutimur perinde ac ppriis cū propria deficiūt: vt facies simillima lauro. Naz facies hominis est. ex κατα χρησισ dicitur vsus catachresticus abusiuus.
¶ Catachesis instructio.
¶ Catechizo as. instruo/doceo/erudio: vt ē apd apostolū. Cōmunicet aūt is q catechizat ei q se catechizat
¶ Catecuminus instructus seu audiens di.
¶ Catacrisis ɔdemnatio vel diiudicatio. κρισισ em iudicium.
¶ Catadromus pe. cor. latine decursoriū. καταδρομεω em decurro. Sue. in Nero. Notissim⁹ eques ro. elephanto supsedens per catadromū decurrit.
¶ Categoria κατηγορειασ accusatio pdicamentū κατηγορεω accuso. pdico. κατηγοροσ accusator. Vn categorię siue categoremata Aristotelis .i. pdicamēta. Et ppositionū quędā a dialecticis categoricę nominātur. quas pdicatorias latine dicere possumus. Sunt aūt decē pdicamenta: circa q versari videt ois qstio. ουσια .i. essentia: qualitas: quātitas: ad aliquid agere: pati: vbi: quādo: situs: habere. Appellatas vero categorias ɔstare: vt indt Aug. in dialo. ppterea q nō possunt nisi a subiectis agnosci. Quis em qd sit homo possit agnoscere: nisi sibi hoiez ponat ante oculos quasi subiectū homini?
¶ Catagrapha q vocāt pictores mō excurta appellant a breuitate imaginū quas ita repsentari cū sunt obliquę postulat ratio. Hęc ꝛ cataglypha dicuntur.
¶ Catalepsis occupatio/dephensio. Catalexis terminatio. Catalysis dissolutio. Catalyma matis. refectio diuersorium.
¶ Catalogus pe. cor. sermo vel scriptura q numeruz vel ordinē designat. Hier. ad Oceanū. Ubi catalog⁹ describit oim mansionū: etiā de lectis.
¶ Catalecticū metrū dicit cui vna tm deest syllaba: vt apud Hor. Mea renidet in domo lacunar. Est em senariū iambicū vna syllaba minus. Acatalecticū di qd legitimo fine claudit: vt Nec fonte labra prolui caballino. Est em senariū iambicū perfectum.
¶ Catamithus cū i. latino pducto: puer meritorius quo quis abutitur. μισθον gręci mercedez dicūt quasi κατα μισθον .i. pro pretio.
¶ Catholicus dici pōt vniuersalis quasi circa omia verset. fit em ex cata et holon: id quippe totū dicunt.
¶ Cataphrattus: vndiq munitus: ex κατα vndiq ꝛ φραττοσ munitus αφραττω quod est munio. Ser. in. xi. li. ęne. Cataphratti equites q ꝛ ferro muniti sūt et equos similiter munitos hnt. Sal. Et sequebātur equites cataphratti. Est etiā cattaphratta lorica siue thorax militaris. Vn Vege. scribit exercitū romanū pedestrē cataphrattis et galeis fuisse munitū. Et Liui. li. xxxvij. pedites loricatos cataphrattos vocat. Cataphrattarii q cataphrattis muniti sunt. Lāpridi. de Alexan. Cataphrattarios quos illi clibanarios vocant decem millia in bello interemim⁹. Cataphrattę aūt naues p tectis nauibus accipiuntur
¶ Catapulta iaculū celere vel sagitta. Plau. in Cur. Atq ita te neruo torquebo vt catapultę solent.
¶ Cataplasma atis. emplastruz siue malagma: quod ɔstat ex floribus: eorūq surculis ꝛ axungia.
¶ Cataploos gręce. latine nauigatio.
¶ Cataphrigę heretici qui in phrygia fuerūt: vt mōtanus priscilla ꝛ Maximilla. Hi aduentū spūssancti: non in apostolis: sed in se traditum asserunt.
¶ Catapotia pilulę dicūt: απο του καταπινειν qd ē deuorare vel bibere proprie: qm neq estur neq lingitur id genus: sed deuoratur: vel q καταποτησ λεγεται λαρυγξ λαρυγγοσ.
¶ Cataractas qdaz cœli fenestras: qdaz nubes: qdā subterraneas specus interptantur. Alij a descēdēdo pro pēdulis portis sumūt: ex ligno ferrove q demitti ac tolli possunt. Liui. Pendulas ꝛ recidentes portas cataractas. idē. Porta cataracta deiecta clausa erat Eā partim funib⁹ subducūt in tm altitudinis vt subire recte possent. Dictę cataractę q ex alio defluere videantur. Gręci em καταρειν defluere dicunt. Vn cataractę etiā dicunt e terra exeuntes aquę ꝛ ita ex alto defluentes: ꝛ ruere potius q defluere videantur: quales esse in ægypto nili cataractas legim⁹. Ita loca ipsa e quibus exeunt cataractę dicuntur. Unde in maximis imbribus apertas esse cœli cataractas dicere solemus. Dicitur ꝛ hic cataractes: quo noie etiam dictus est fluuius quidam. Stra. Post olbiam pāphyliæ cataractes est fluui⁹ magno strepitu ex alta rupe deiectus. Unde ꝛ nomen.
¶ Catarrhus latine fluxio seu distillatio. Differt a coryza ꝛ brancho. Coryza dicit cū pituita nares tātū obsidet grauedo latine dicta. Catarrhus vero cū fauces palatūq. At branchos cū ꝛ guttur ꝛ arteria corripitur: ob id ꝛ artericū qnq id vitiū appellant. Oia hęc tn Hippocrates coryzas vocabat: nostri distillationes quia gręce catastagmi nominātur in ɔmune. Dictus est autē catarrhus α καταρρεω fluo/ distillo. ex κατα και ρεω fluo.
¶ Catarytus pe. cor. latine irriguus ex κατα scdm ꝛ ρυαξ riuus: quasi iuxta riuos. Plyn. lib. v. Hypponē oppidū aphricę catarytū a gręcis dictū pter aquarum irrigua.
¶ Catascop⁹ latie speculator. est em σκοπειν speculari
¶ Catascopiū genus nauigij exploratorij q circūquaq speculetur.
¶ Catastrophe latine subuersio volumen.
¶ Catastroma p. p. nauis pte seu pauimtū significat
¶ Catorthoma pe. p. gręci κατορθωμα opus virtutis rectū. Ambr. lib. pri. offi. Hoc est perfectū officiū quod catorthoma gręci dixerunt. κατα circū quaq ορθων rectum. Cice. lib. pri. offi. recte factum interptatur. Catorthosis recta effectio. Catorthoo egregie cum virtute aliquid facio.
¶ Catatyposis dicit secūdū figurā: qd fit cū aliquid iuxta alterius formā describit: vt apud Virg. lib. iiii. Omnia Mercurio similis vocēq coloremq.
¶ Catasta locus erat vbi venales serui exponebant a καθισω verbo gręco qd significat expono. Tibul. Nota loquor regnū ipse tenet quem sepe coegit Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Est ꝛ catasta machina lignea qua serui vincti tenebantur. Ply. Tandē in catasta videre grisogonū syllę. Hanc ꝛ longam ꝛ magnam compedem vocant.
¶ Cathartica dicūtur purgatoria. a καθαρω purgo.
¶ Cathedra dicit subselliuz: απο του κατα: και τησ εδρασ εδρα sedes est seu sella. Et scribitur cū h. quia hedra incipit ab h. abiecta a. vt fit in Methodus: ephebus ꝛ multis alijs.
¶ Catexochen: significat per excellentiam.
¶ Caterua pprie gallor legio: sicut phalanx Macedonū q certo numero ɔstat. Nā auctore Vege. i cater

ua erāt sena militū millia. Plærūq̄ tñ ꝓ multitudine sumit. Cateruatim aduerbiū significat ꝑ varias cateruas. Cateruarij cateruatim ꝯglobati. Sueto. in Aug. Sed ⁊ cateruarios oppidanos inter āgustias vicoꝝ pugnātes temere. Sciendū est ꝙ oīa fere aduerbia in tim. finita: significant sicut de cateruatim dictū est: vt turmatim ꝑ diuersas turmas / vicatim: oppidatim / manipulatim / regionatim / gregatim. domesticatim / municipatim / ꝓuinciatim: ⁊ sic de singulis. Sunt tñ aliqua q̄ nihil ab alijs differūt: vt priuatim nihil differt a priuate: nec sepatim a sepate: nec ꝓperatim a ꝓperāter: nec raptim a festinanter: nec affatim ab abundēter: nec vbertim a copiose.

¶ Catena dicta est ꝙ se capiēdo teneat: q̄ in ea anulus anulū capit. Quidā hoc nomē a cane deduci putant: ⁊ ꝓprie dici qua venatici canes vincti tenentur sed largius sumitur. Sene. ad Lucil. Una est catena quæ nos alligatos tenet amor vitæ.

¶ Catillus pars supior molæ: sicut meta pars inferior. Et catillus diminutiuū est a catinus.

¶ Catillones: qui catillos liguriunt: ⁊ pro gulosis accipi solent.

¶ Catinus qđ ⁊ catinū đr pe. ꝓ. vas in mensa escaria vbi pultē aut virulenti quid ponebāt a capiendo appellarunt. Var. scribit siculos vas: in quo ponebant esculenta catinon appellare. A catinus fit diminutiuū catillus. A catinū catillū ⁊ catinolium.

¶ Catina pe. cor. vrbs Siciliæ. Silius li. xiiij. Tū catinæ nimiū ardenti vicina typhœo. Stra. tñ Diodo. et Ptol. nō catinā sed catanā scribunt. Unde catanæus charundas qui leges athēniensibꝰ dedit απο του κατω και αρω dicitur: quia cū ignes ex ætna erumpant superiora ima fiunt

¶ Cathimea terra q̄ in æs ꝯuertit̃ vt fiat aurichalcū:

¶ Cato quasi sapiēs ⁊ cautus. Cautū eñ sabini acutū dicūt. Et cata dicta accipienda sunt acute dicta vt auctor est Var. Porphirio tñ horatianꝰ interpres catū exponit ꝓ experto ⁊ docto cū ait Hora. Post hec ille catus q̄tūuis rusticus ibit. Et Plyn. Catos a sapiētia dictos intelligi vult sicut corculos. Hor. Catꝰ decorę more palestrę. Ci. Sed hō catus nūq̄ terminat: magnitudis nec diuturnitatis modū. Duo aūt fuere Catones celebratissimi: senior videlʒ: q̄ ⁊ porciꝰ ⁊ cēsorius dictus est. alter vticensis q̄ seipm̄ vticę interfecit: ne in Cęsaris manus viuus veniret. Hic viua virtutū imago vocat̃ a Sene. ⁊ exēplar viri sapiētis. de quo Quintil. Hic inquit nisi credit̃ fuisse sapiēs vix scio cui reliq̄rit huiꝰ nois locū. De quo cēsorio Sen. ad Lucil. M. Cato cēsorius quē tā necessariū reipu. fuit nasci q̄ Scipionē. Alter eñ cū hostibꝰ nr̄is bellū: alter cū moribus gessit Dion. Historicus grecus. την τε γ'ρωσ εκων δη τεσων περιελαβε και κατεφιλησε και ασαβονσ ασει περεχωσε αφρικη ειχων δε αυτην το τε κατων και σκηπιων και τον ιοβαν τον λιβυην εχοντεσ συμμαχον. Hic fuit optimus orator: optimus senator optimꝰ imꝑator: q̄ librū de re rusti. origines ⁊ orationes scripsit. Fertur a Plutarcho ꝙ M. Cato vxorē ⁊ filiū ꝑdiderit inducta noua victus ⁊ medicinæ formula.

¶ Catus aīal muriceps fœ. ge. scd̄m Ser. li. de græcis latinisq̄ noibus. Cati etiā populi sunt Germanię sicambris vt inquit Stra. finitimi.

¶ Catulus pe. cor. ꝓprie significat cati: hoc est felis filiū ꝓpter sagacitatē. Var. Catulus a sagaci sensu ⁊ acuto. Sed ponit̃ large ꝓ oīm feraꝝ filio siue imaniū siue mitiū. Unde de colubro. Virg. Catulos tectis atq̄ oua relinquēs: ⁊ de leonibꝰ Ply. Raptor appropinquante tigridis fremitu abijcit vnū ex catulis. Ply. Simię gestāt catulos quos māsuefactę intra domos pepere. Idē. Muriū quoq̄ catuli ostentū faciūt. Idē Delphinū catulos noiat: Lacertaꝝ quoq̄ ⁊ ceteroꝝ serpentiū filij catuli dicunt̃. Hinc fit aliud diminutiuū catellus. Accipit̃ qñq̄ catulus ꝓ ip̄o cane. Apul. Catulos secū ducēs venaticos atq̄ sagaces. Interdū ꝓ quodā vinculi genere qđ etiā canis đr. Plautꝰ. Faciā te delicatū catulo vt accubes ferreo. Et catulus nomē fuit viri romani. De quo Luc. lib. ij. Ut catulo iacuit lepidus. Hinc catulaster catuli imitator: sicut ab Antonio antoniaster. Catulaster etiā significat ipsum catulū: hoc est paruū canē siue filiū. Catullus vero per duplex ll. nomen est veronensis poetę. A catulo (vt Var. inquit) fit canis aīal latrabile.

¶ Catulinus a. um. qđ ex catulo. Unde Plau. Catulinā carnem esitauisse Romanos ostendit.

¶ Catularia porta Romæ dicta est: q̄ non longe ab ea ad placandū caniculę sydus frugibus inimicū rufę canes imolabantur: vt fruges flauescentes ad maturitatem perducerentur.

¶ Catulire est gestire. ⁊ coitū maris appetere. Var. Fœturæ principiū admittendi faciūt veris pricipio. Tū eñ dicunt̃ catulire. i. ostendere se velle maritari. Plau. Quin meā vxorē vidi catulientē. Hinc catulitio q̄ dicit̃ cū canes maritari q̄runt: quo etiā tpe terra aperit̃. Ply. Catulitionē rustici vocāt gestiētē naturę semina accipe: eaq̄ alam inferente oibus satis.

¶ Caua ę. foramē in quo aues nidificant. Ply. Multo tñ efficacissime ripariarū pulli ita vocant in ripaꝝ cauis nidificantes.

¶ Cauus a. ū. ꝓprie ꝯcauū vacuū: a chaos qđ q̄si vorago q̄daʒ erat inanis. Vir. Tū dea nube caua tenuē sine viribꝰ vmbrā. Cauus locus cauatus seu elbuso: vulgo đr ꝯcauus. Var. Facere his cauos optet laxiores vbi pullos parere possint. Colu. li. xij. Deinde cauuʒ quē feceris surculo obturato. Idē scribit cauuʒ eē locū q̄ inter ędiū parietes relinq̄bat̃ patulus vt eēt

¶ Cauediū: vt Ply. iunior in epistolis dictione mutilata siue cauū ędiū vt Var. in dictione integra. Locus est sub dio vacuus cinctus vndiq̄ porticibus ad ꝯmunē oīm vsuʒ. huiꝰ tria sunt genera. Tuscanicum corinthiū / tetrastylon / displuuiatū ⁊ testudinatū.

¶ Cauo as. fodio / euacuo. Ply. lib. xxxvi. In syphno lapis est q̄ cauat̃ tornaturq̄ in vasa coquendis cibis vtilia. Huiꝰ ꝯposita sunt ꝯcauo / excauo ⁊ recauo pe. cor. Oui. li. ij. met. Est locus in geminos vbi brachia ꝯcauat arcus. Hier. ad Eusto. Quot petras excauet ⁊ habitet coluber in foraminibꝰ earum.

¶ Cauea a cauo fit: significatq̄ locum sub terra vacuū atq̄ obscurū. Quoniā vero in hmōi locis esse cōsueuerūt ferarū cubilia caueas ꝓ ipsis feraꝝ receptaculis vsurpamꝰ. Apul. Bestiā factū imittimus cauee. Sue. Bestiarū more quadrupedes cauea coercuit. Et ab haꝝ similitudine ꝓ septis ex ligno: siue ex ebore aliave materia factis in quibꝰ auiculas tenemus: quas vulgo etiā caueas vocant. Aug. li. iij. de ci. dei. Uolauerant pulli de cauea ⁊ Mancino ꝯsuli auguriū malū fecerāt. Plau. in Cur. Quia eñ i cauea si forēt ꝯclusi itidē vt pulli gallinacei. Iteʒ cauea est area in medio theatri in qua equitum subsellia ꝯstituta esse

cõsueuerũt ꝙ velis tecta caueę similitudinẽ haberẽt Virg. Hic totũ caueę ꝯsessum. Plau. in Am. Ut ꝯqui sitores singuli in subsellia eãt ꝑ totã caueã spectatori bus. Quãq; ponitur pro populi ꝯsessu.

¶ Cauerna dr̃ q2 caua grę. crypta dr̃ hocẽ ꝯcauitas quędã terrę vacua atq; obscura. Vñ Cauernosus a. um. ꝓ loco passim vacuo ⁊ veluti cauernis pleno.

¶ Caucasus pe. cor. mons indię editissimus ad septẽ trionẽ versus Scythas / Indiã a Scythia dirimens asper ⁊ inhospitalis. Virg. Sed duris genuit te cau tibus horrens Caucasus. Hic fertur syderibus pro ximus: vñ astra maiora visuntur: ⁊ eorũ ortus / occa susq; diligenter ꝓspiciunt. A caucaso fit

¶ Caucaseus: a. um. Virgilius. Caucaseasq; refert volucres.

¶ Cauda quã veteres etiã codã dicebãt. Inde cau dati ⁊ codati dicunt: qui caudas habent. Interdum ponit cauda ꝓ virili mẽbro. Hor. in Ser. Quęcunq; excepit patienter verbera caudę. Idẽ libr. i. Accidit vt quidã testes caudamq; salacem Demeteret ferro.

¶ Caudacus significat suauem ⁊ mansuetũ.

¶ Caudex ꝓ cautex d. pro t. posito. Similiter et co dex dicit prima pars arboris. cui radices adhęrent. Liber siue tabula. Luct. Caudice desecto lachrymat sua gaudia palmes. Vir. Quin ⁊ caudicib9 sectis mi rabile dictu. Et caudex est pluriũ tabularũ ꝯtextus: vñ tabulę codices dicunt: ⁊ naues quib9 ꝯmeat9 sub uehũtur caudicarię siue codicarię appellãt. Vñ Api us Claudius Caudex cognominatus est. qm̃ prim9 Romanis ꝑsuasit nauẽ ꝯscendere. Sene. de breuita te vitę. Claudi9 is caudex fuit ob hoc ip̃m appellat9: q2 pluriũ tabularũ ꝯtextus caudex apud antiquos vo cat. Vñ publicę tabulę codices dñr. Ponit ꝓ duro se dili seu ꝓ sede meretricia q̃ plerũq; ex truncis fieri so let. Iuue. Horrida quale facit residẽs i codice pellex.

¶ Caudicalis ad caudices scindẽdos idone9. Plau. in pseu. Te cũ securi caudicali ꝓficio prouincię.

¶ Caudis oppidũ Samnij. Vñ caudinę furcę ⁊ cau dinę fauces nobilitatę insigni clade ⁊ ignominia quã Romani exercitus sub Sp. Posthumio a samnitib9 acceperunt.

¶ Caudicarię naues q̃ ꝯmeat9 ꝑ tyberiũ subuehũt ꝙ ex lignis grossiorib9 cauatis fierẽt. Fitq; a caudice dũ ꝓ trũco seu tabula ponit q̃ ⁊ codicarię dicuntur.

¶ Caueo es. caui cautũ. significat fugio / vito. Amb. Caueatur iracũdia: aut si ꝓcaueri nõ potest cohibea tur. Interdũ cauere est attendere ⁊ diligenter ꝓui dere: vt caue tibi. i. attende ⁊ ꝓuide ne quid mali tibi accidat. Vale. max. Caue tibi Roma. Plau. Caue ne mo id intelligat. Interdũ significat abstinere. Et tũc cũ abltõ mediante ꝓpositione ꝯstruit: q̃uis in sensu idẽ sit cũ fugio: vt caue ab illo: caue ab errore: qđ est abstine ab errore seu fuge errorẽ. Et sic semper habz in se negationẽ sicut alia verba ꝓhibitiua. Vñ recti9 dicitur caue facias: q̃ caue ne facias: cũ tñ idẽ sit: et vtroq; mõ dictũ reperiatur. Ci. Treba. Tu q̃cęteris ne ab essedarijs decipiaris caueto. Proper. Tu caue ne tristi cupias pugnare puellę. Dicim9 etiã caue vt facias hoc. Inuenit ⁊ cauo is. in eadẽ significatione. Hora. in Ser. Uade vale caue ne titubes: mandataq; frãgas. Ubi ue. syllaba existẽte breui imꝑatiui modi. Caue ꝯiugationis tertię esse ꝯuenit. nã caue a caueo ꝓducit ue. Hinc ꝯponit ꝓcaueo qđ ẽ diligẽter caueo Teren. Hoc tẽpus ꝓcauere mihi me monet.

¶ Cautum est significat ꝓuisũ est. Cautio est: cau tione opus est: seu prouidendum est.

¶ Cautus ⁊ per syncopã catus sumitur ꝓ hõie pru denti qui sibi scit cauere. Et nõnunq̃ pro re cui caue tur. Ci. pro Ceci. Quo res mulieri esset cautior. Vñ incautus q̃ nescit sibi cauere. Liui. lib. iij. In incautũ hostem decumana porta erupit.

¶ Cautes: vide in dictione cos cotis.

¶ Caurus ventus ab occasu flans: q̃ ⁊ corus dicitur

¶ Cauilla ę. cauillũ ⁊ cauille: irrisio quędã iocosa: vul go scritiũ siue calmo dicitur. Plau. Pone hoc sis au fer cauillã. Idem in Tru. Postq̃ in vrbẽ crebro hic factus sum cauillator probus. Quid id est amabo. Istęc ridicularia cauillationes vis opinor dicere: ita vt pauxillũ differat a cauillibus.

¶ Cauillo as. ⁊ cauillor aris. deponens a caluo is. fit l. littera abiecta: significatq; fallacia ⁊ dolo vtor. Vñ Boe. super Top. scribit cauillationẽ partẽ quandã logices esse cũ inquit. Colligendi facultas triplici di uersitate tractat. Aut em̃ veris ⁊ necessarijs argumẽ tationib9 disputatio decurrit: ⁊ disciplina vel demõ stratio dicitur. Aut tm̃ ꝓbabilib9 ⁊ dialectica dicitur Aut aptissime falsis ⁊ sophistica ⁊ cauillatoria ꝓhibe tur. Sic Sene. ⁊ Cic. cauillationes dixerũt q̃ græce sophismata nũcupãt. Ulp. Cauillationis natura quã gręci sophisticã appellauerũt: hæc est. vt ab euidẽter veris ꝑ breuissimas mutationes disputatio ꝑducat. Caius iurecõ. diffinit ꝙ sit subdola ratio quã conscij nobis mendacij vincendi tñ causa ꝓferim9. Ci. li. ij. de ora. accipit cauillationẽ ꝓ gñali quodã facetiarũ genere tãq; scõmate faceto ⁊ cauillo dicaculo ⁊ face ta vrbanitate cũ inquit. Cũ duo sint facetiarũ gene ra. Alterũ ęqualiter in oñi sermone fusum. Alterum peracutũ ⁊ breue: superior cauillatio: altera dicacitas noiata est. Idẽ lib. iiij. de natura deorũ: cauillari pro cauillũ dicere accipit. Atq; etiã in eo cauillatus ẽ. æ state grauẽ esse aureũ amiculũ: hyeme frigidũ. Sue. in Uespa. Et maxime tñ dicacitatẽ in deformibus lu cris affectabat vt inuidiã aliqua cauillatione dilue ret: trãsferretq; ad sales. Alias significat irrisionem.

¶ Caula latine stabulũ dr̃ in quo oues recõdunt: Ad dita c. αυλη: qđ nõ solũ atriũ vel aulã: sed etiã stabulũ ⁊ oĩa septa designat. Festus a cauo caulã deriuat: ꝙ antiqui ante vsum tectorũ oues in antra ducebant sciebat ne gręce ἀπο του καυλων. Nã etiã nũc fiũt ex viminibus.

¶ Caulis in herbis dicit ipsum robur: siue stipes. i. ea herbę ps vñ se ꝑducũt folia aut ramusculi. Ply. li. xviij. Sed maior pars malũt faballa maturę sat iõis: q̃ trimestrẽ fructũ eius. Nãq; siliquę caulesq; gratis simi sunt pabulo pecori. Et accipit siliquas ꝓ cortici bus caules ꝓ stipitib9. idẽ de gẽtiana. Folio fraxini sz magnitudie lactucę. Caule tenero pollicis crassitu dine cauo ⁊ inani ex īterualllis foliato triũ aliqñ cubi torũ. sz qm̃ nulla pene herba maiorẽ caulẽ hz q̃ brassi ca: iõ ꝓ brassica ponit. Similiter in arborib9 ⁊ in vite

¶ Caulis dicit robur ad quẽ alimẽtũ defertur ⁊ intel ligitur quod supra terram exurgit. Planta est radix vnde alimentum attrahit a terra. Ramus qđ a caudi ce exit. Surculus q̃ e ramis oritur. Var. Ex sarmẽto caules q̃ nati sunt de his plurimũ valẽt. Virg. lib. xij. Pubertibus caulẽ folijs. Ponitur ꝓ quibuscunq; ho lerib9. Iuue. Spes homini: caulis miseris atq; ignis emendus. quãdoq; pro cauda. Ply. li. xi. Boũ caudis

Longissimus caulis atque in ima parte hirtus. Idem Asinis longior quam equis sed setosus veterinis leoni infima parte vt bobus: et sorici et pantheris: non item vt vulpibus et lupis villosus: sues intorquent. Canum degeneres sub aluum reflectunt. Quinque sicut docet Ser. sumitur pro virili membro. Quinque pro ferro et pro quolibet hastili. A caulis fiunt composita vnicaulis et multicaulis. Idem li. xxj. Est et illa differentia quod quedam in his multicaulia: ramosaque sunt vt carduus.

¶ Cauliculus dimi. Plyn. Hic est quidam ipsorum caulium delicatior teneriorque cauliculus.

¶ Caulesco is. a cauleo esse conuenit. Est autem caulescere virgam fieri licet quinque ponatur pro folia producere. Unde et decaulescere contrarium quod significat sine foliis fieri. Plyn. lib. xix. Raphanus vti iucundior detractis foliis antequam decaulescat.

¶ Caulon oppidum quod a Plynio collocatur in prima regione italie. Et Stra. in. vi. Caulonia appellat a locris conditum: vbi vinum optimum nascitur: Aulon vero est mons calabrie contra tarentinam regionem vt inquit Porphirio ferax boni vini: cuius meminit Mar. Nobilis et lanis et baccho fertilis aulon.

¶ Cauma atis. latine calor. εξ του καιω ουτω λεγεται.

¶ Causis combustio: et causon estus seu ardor.

¶ Causia altas causea: tegmen capitis aptum calori. Ual. Max. lib. v. Quemadmodum Antigonus caput Pyrrhi texit causia que velatum caput more macedonum habebat. Causis enim grece latine combustio.

¶ Causon estus. Inde ab Hippocrate et Auicenna causon febris estuans appellatur

¶ Caunus insula in mari oceano et estate et autumno pestilens propter estus ac pomorum copiam. Unde caunij colore admodum virili pallentesque existunt in quos olim Stratonicus cytharoedus versu homerico ita locatus est. Tale quidem genus est hominum quale est foliorum. Ab hac ciuitate aduehebantur fici cauneae dicte. Ci. li. ij. de diui. Cum M. Crassus exercitum brundusij imponeret quidam in portu caryotas cauno aduectas vendens cauneas clamitabat.

¶ Caupo ge. co. tabernarius: hoc est esculentorum potulentorumque etiam venditor. Ulp. Caupones et stabularios eque eos accipiemus: qui cauponam vel stabulum exercent.

¶ Caupona vocatur tam mulier que vinum vendit quam ipsa taberna vinaria.

¶ Cauponius a. um. quod ad cauponem pertinet: vt ars cauponia. Iust. lib. i. Iussitque cauponias et ludicras artes et lenocinia exercere.

¶ Cauponaria e. ars cauponandi.

¶ Cauponor pen. pro. significat lucri causa quasi ad cauponem vendito. Enni. Non cauponantes bellum sed belligerantes. Ferro non auro vitam cernamus vtrique.

¶ Causa proprie dicitur id ex quo vel propter quod vel per quod vel a quo aliquid fit. Unde quattuor causarum genera scribi possit. Arist. Materialem ex qua aliquid fit. Formalem per quam aliquid tale fit. Efficientem a qua aliquid fit Et finalem cuius gratia aliquid fit. Per translationem tamen causa dicitur omnis actio quam in senatu vel in foro habemus. Unde tria esse causarum genera scribit Ci. demonstratiuum: deliberatiuum et iudiciale. Ex his tamen magis proprie causa dicitur que iudicialis est. Unde et causam pro lite ac controuersia ponimus. vt Ci. diligenter egit causam Milonis. Hinc causidici dicuntur patroni qui in causis iudicijsque versantur. Interdum causa pro occasio. Tere. in Eu. Iamdiu aliquam causam querebat quamobrem aliquid insigne faceret. Interdum pro excusatio: vt honesta est causa mei discessus. Interdum ratio. Oui. li. i. fast. Tempora cum causis latium digesta per annum. Interdum pro origo. Unde quidam causam a casu dicta existimant: quod initia et origines rerum que cause sunt casu eueniant. Nonnulli a chaos detracta aspiratione quod confusa illa materia prima omnium causa fuerit. Alij a greco καυσις: quod ardorem seu incendium significat: quod causa sit que nos accendit ad aliquid agendum. Alij a cauendo quod ea sit que cauet vt aliquid agatur: aut non agatur. Et causa pars appellatur. Luc. lib. i. Uictrix causa deis placuit sed victa Catoni. Diminutiuum a causa est causula.

¶ Causatiuus a. um. quod est causa vt aliquid fiat: vt nimia repletio est causatiua infirmitatis: quamuis etiam aliquando causatiuum dicatur quod antecedentem causam significat: sicut et causale: vt coniunctiones causales seu causatiue.

¶ Causarij milites dicuntur a Liui. li. vij. qui propter honestam causam puta valitudinem a militia soluuntur: quasi valitudinarij siue sontici aut qui omnino causam et admonitionem habebant ex morbo senectuteve. Tertius inde exercitus ex causarijs senatoribusque a. T. Quintio conscribebatur qui vrbi moenibusque presidio sit. Sic causaria missio dicitur per quam milites soluuntur a sacramento militari. Ulp. Causaria inquit missio est: que propter valitudinem laboribus militie soluit.

¶ Causo as. induco efficio. Hieron. ad Eusto. Saepe etenim in fabis et ordeaceis panibus nimia auiditas grande peccatum causat.

¶ Causor aris. depon. significat rei geste causam affero seu reperio: et excusationem adduco. Sue. Syllanum item socerum ad necem secandasque nouacula fauces compulit causatus quod se ingressum turbatius mare non esset secutus Gel. Negocium sibi esse causatur. Virg. Causando nostros in longum ducis amores. Causari etiam culpare est Hier. contra Uigil. Causabantur quondam apostoli quod periret vnguentum: sed domini voce correcti sunt. Idem contra Ruff. Quicquid enim me non fecisse causaris quare non ipse fecisti?

¶ Causificor causam dico. Plaut. in Aul. Non causificor quin ego illam habeam potissimum.

¶ Cauterium instrumentum est quo note imprimuntur: et morbi alioquin insanabiles inuri solent. Preterea cauterium in pictorum instrumentis continetur quo bituminationes et fortiores quaeque conglutinationes concoquuntur.

¶ Cayster fluuius Lydie sardibus primus απο του καιεσθαι. hoc est amburi: quoniam propinquus sit catacecaumene: que pars est Ephesie prorrida et deuste similis nulla preter vitem arbore: sed vino prestantissimo: quod Uictru: et Plyn. catacecaumeniten ex hac origine denominant. Hinc Caystranus campus. Strab. Post egressum caystri amnis lacus est selenusius cognomine in alterum statim lacum interfluens.

¶ Caystrus fem. ge. vrbs est cilicie mediterranea.

C ante E.

¶ Cecrops primus atheniensium rex qui annis quinquaginta regnauit. Hic athenas instaurauit. A cecrops fit cecropius a. um. possessiuum. Uir. li. iiij. geor. Cecropias innatus apes amor vrget habendi. Cecropis idis. patronymicum fem. Et Cecropide athenienses dicti sunt. Sudas nf. κεκροψ αιγυπτιος ων το γενος ωκισε τας αθηνας οθεν κεκροπιδαι οι αθηναι.

¶ Cecryphalea promontorium seu insula in peloponneso vbi athenienses ab egyneptis prelio superati fuerunt.

¶ Cedo is. ssi. ssum. Uide in dictione cedo is.

¶ Cedrus arbor maxima q̄ in ædificiis vtilitatē pstabat. eo φ huiōi materies ꝛ pcera sit nec onerosa partibus. Eius folia ad cupressi similitudinē respondēt lignū iucundi odoris est ꝛ diu durās nec a tinea vnq̄ exterminat̄. Virg. lib. ij. geor. Dant alios aliæ fœtus dant vtile lignū Nauigiis pinos domibusq̄ cedrum atq̄ cypressos. Ex hac arbore nascit̄ oleū qđ cedreuz dicit̄: vt Vitr. ij. inquit. Quo reliquę res sunt vnctę vti etiā libri a tineis ꝛ carie nō lędunt̄. Iuxta quem sensum Persi. dixisse videt̄. Et credo digna locutus. Hinc fit nomē possessiuū cedrinus a. nm.

¶ Cedrea primus sudor qui defluit in canali dū pix fit: cui tanta est vis vt in ægypto corpa hoīm defunctoꝝ ea perfusa seruētur.

¶ Celęnę pluralis tm̄ numeri: fuit vrbs phrygiæ. Luca: Lugent dānatę Phœbo victore Celęnæ. Potest tm̄ declinari singulari numero Celęna æ.

¶ Celæno cum dipht. fuit vna ex harpyis: ꝛ atrū seu tenebrosum significat. gręce κελαινος.

¶ Celebris ꝛ hoc celebre pe. cor. distinguit̄ a frequēti φ frequens dicat̄ creber siue de loco: siue de re aīata: vt frequens miles: frequēs senat⁹. i. creber copiosus/ multus/ frequētes domus. i. crebrę multę. Aliqñ dicit̄ qđ ab aliis frequentat̄: vt frequens locus: frequens templū in qđ multi ꝯueniūt. Et infrequēs parū frequentatū: vt infrequēs forū in qđ pauci vel raro ꝯueniūt. Phœnix infrequēs auis. i. rara repit̄. Cice. Rei militaris te infrequentē tradidisti. i. fugientē a signis ꝛ raro in pugna interentē. Celebris vero ꝓprie dr̄ velox. Actius celebri gradu celerasse decet. Quoniā vero accelerare gradū: frequētare est: factū est vt celebre ꝓ frequēti accipiat̄: ꝛ qui in oīm ore versatur. Et hoc passiue tā ad rē q̄ ad personā relatum. Cic. lib. ii. ad Heren. Locus q̄ritur celebris ne sit: an desertus. i. qui celebrat̄. Hinc celebritas frequentia Quinti. Ante oia futurus orator cui in magna celebritate ꝛ in media rep. viuendū est assuescat a puero nō reformidare homines.

¶ Celebro as. frequēto. Var. Cui nō tā cura erat vt tēpla deoꝝ q̄ vt popinas celebraret. Per trāslationē tm̄ qm̄ q̄ frequentamus etiā colimus: celebrare ꝓ colere ꝛ venerari ponit̄ ꝛ celebritas ꝓ cultura atq̄ honore. Hinc celebrare laudib⁹ ꝛ virtutū celebritate dicimus. Itē celebriorē ꝛ celeberrimū ꝓ honoratiorē ꝛ honoratissimū. Celebriter cū cultu ꝛ honore

¶ Celebresco celebris fio. Actius. Et qualiscunq̄ fama cel. brescat tua.

¶ Celetes pe. p. gręce ιτι κελευω κελητες exhortor vocant̄ equi q̄ ad cursum soli adhibent̄: siue bigis vel quadrigis etiā nauigia vt his tpib⁹ fieri solet. Nam q̄ bigis quadrigisve adhibebant̄ ad cursum desultorū dicebant̄. Ply. Antiqui celetas tm̄ dicebāt in sacris. Postea vero ꝛ qui bigis vel quadrigis vicissent latine dicūtur desultorii: φ ex his facile desiliat̄.

¶ Celer idē ē qđ velox: a quo celerrim⁹ ꝛ celerissim⁹ fiunt sup̄latiua scđm Pris. Celero as. pe. cor. celeriter aliquid facio. A quo accelero ꝯpositum.

¶ Celeusma clamor nautaꝝ ꝛ alioꝝ cū vno aliquid iubente oēs vniformiter respondent quasi sibi inuicem iubentes. Hiero. apđ Hieremiā. Celeusma quasi calcātiū ꝯcinetur aduersus oēs habitatores terrę

¶ Cello as. abscōdo siue sciri nolo. Et ꝯstruitur modo cū vno dūtaxat actō. Lac. li. v. Vtrū ne ꝯfitebitur fugitiuū se vel pestilentem domū venderet an cellabit emptorē. Modo cū duob⁹. Plau. in Bac. Aedepol fecisti furtū ꝯtari malū cū istęc flagitia me cellauisti ꝛ patrem tuū. Modo cū abltō mediāte ꝓpositione. Cice. Treba. Sed bassus noster de hoc me libro cellauit. At cuz passiue ponitur res siue persona per quā quis aliquem cellauit ponitur in noīatiuo. Teren. in Eun. Vbiubi est diu cellari non potest.

¶ Cello is. quo veteres vtebātur pro cędo: nunc cōpositis tm̄ vtimur excello ꝛ præcello quod est excedo ꝛ antecedo.

¶ Cellus a cello. altus/ sublimis: excellēs. A quo celsitudo ꝓ excellentia.

¶ Cellatim aduerbiū significat abscōdite. Gelli. Quę maxime cellatim poterat in insidiis duo disponit.

¶ Cella dicta est φ in ea cellentur q̄ esse volumus occulta. Gręci Apothecā dicūt in qua res esculētę ꝛ potulentę reponūtur: q̄uis ꝓprie apotheca cella vinaria sit. Capit aūt cella significationē vt illi adiectiua iungūtur: vt cella vinaria/ cella olearia/ cella farinaria/ cella pomaria: cella lignaria/ cella libraria: cella casearia. Et ois locus in quo quid reponit̄ cella dicitur. Vñ Verg. Fauorū cauernas cellas vocauit cum ait. Distendūt nectare cellas. Itē loca in quib⁹ lauamur aut vngimur in domo cellę dr̄. Et loca quo religiosi se ad quiescendū ꝯferūt cellę vocātur. A quo nomine Hiero. formauit dimi. Vnaquęq̄ inquit cellulā adeat bñdictione matris suscepta. Et cella pars templi erat sacratior: in quā ingredi fas nō erat. Vñ apđ Gel. legit̄ Scipionē i capitoliū venisse: iussisseq̄ cellā Iouis apiri: ibiq̄ solū demoratū fuisse. Liui. lib. iii. In cella iouis optimi maximi habitaret exul.

¶ Cellariū videt̄ ea figura dici qua granariū panariū: vt ꝓ cella ac repositorio accipiat̄. Sed ē paucoꝝ dierū: penu longi tēporis. Hanc cellā prōptuariā seu prōptuariū appellant in quo ꝯdunt̄ ꝛ ex quo ꝓmūtur ad victū necessaria. Hier. Cōsyderate coruos q̄bus nō est cellariū: neq̄ horreū ꝛ deus pascit illos. Vñ in sacris litteris cellaria ꝓ sepulchris poni solēt: vt est illud ꝓpheticū. Populus meus intra in cellaria tua. aliquātulū donec ira mea trāseat. Vbi Hiero. Cellaria sepulchra significant: de q̄bus hoc vtiq̄ ꝓfertur: qđ ꝯditū fuerit. A penore etiā is locus penariū ꝛ penuaria seu penaria cella nūcupatur. Cic. in Ver. M. Cato sapiens cellā penuariā reip. nr̄ę nutricē plębis Romanę siciliā noīauit. Huius dimin. est cellariolum. Hiero. Sūt ꝛ culinæ in tēplo: sunt ꝛ cellariola.

¶ Cellarius q̄ in cella ꝓposit⁹ est: vt rōnes saluę sint: aut penoribus recōdendis. Col. Vt cibus ꝛ potus sine fraude a cellariis ꝓbeat̄. Plau. in capt. Prome q̄d uis te facio cellariū. Idē cellarios promos: et cōdos vocat φ ꝛ deintus promāt: ꝛ intus ꝯdant. Ait eñ in pseu. Promus ꝛ condus sum procurator peni. Auso. Promusq̄ condus magis.

¶ Cellaria locus vbi conditur vinum. Plaut. in mil. Ego eiiciar cellaria.

¶ Celox gñs nauiculę breuis a celeritate. Apul. lib. de rep. Qui celocē regere nequit/ onerariā petit. hāc ꝛ celotim vocāt ꝛ oxyā. Hāc rhodii inuenerūt.

¶ Celtę populi galliæ: q̄ cū venissent ad Iberū hispaniarū fluuiū: ibiq̄ ꝯsedissent retenta primi noīs parte: ꝛ assumpta parte fluminis iuxta qđ ꝯsederāt. Celtiberi dicti sunt: ꝛ regio eoꝝ celtiberia: Vñ Luca. lib. iiij. Profugiq̄ a gente vetusta Gallorū celtę miscētes nomen iberis.

¶ Celtiberi populi in hispania a celtis gallis & iberis hispaniarũ cõsociatis dicti sunt celtiberi. Unde Sirius Venereq; & celtę sociati nomen iberis. Luca. Gallorũ celtę miscẽtes nomen iberis. Stra. quadrifariam diuidit celtiberos fortissimi oim qui ad ortum ac meridiẽ siti sunt originẽ trahẽtes. A quibus celtibericus celtiberica celtibericũ nomen possessiuũ: vt Bellum celtibericum.

¶ Celticũ promontoriũ hispanię in oceanũ pcurrẽs

¶ Celiaci dicunt qui ventris fluxũ patiuntur. Var. Qui ex floribus nucis gręcę & cornu fiũt celiacas fieri atq; vrinapota resici.

¶ Cenchris auis genus est & latine tinnũculus dicit a tinnitu vocis ex accipitrũ gñe quẽ Arist. lib. vi. de animalibus solũ ex adunco gñe quaterna: & eo plura oua parere dicit. Dicta cenchris quasi miliaria. Est et cenchris (vt inquit Hiero.) Locus corintho vicinus immo portus ipsius corinthi: vt est illud apost. Commendo vobis Seben sororẽ nostrã ministrã ecclesię: quę est Cenchris.

¶ Cenomani fuerunt populi gallię cisalpinę: quorũ caput vrbs brixia fuit.

¶ Cenos latine vacuus. Unde cenodoxia inanis gloria Nã cęnodoxia cũ æ diph. noua gloria. καιρος enim nouũ δε Δοξα gloria. Cœnodoxia cõmunis gloria.

¶ Cenotaphiũ vacuũ sepulchrũ οτι κενος λεγεται καιταφος απο του θαπτειν Sunt eñi vt capsa q̃ ponitur in templo ad officia mortuorũ.

¶ Censeo es. sui. itum. pe. cor. significat existimo. Liui. lib. vi. de bel. pun. Censent eo venturũ obuiã pœni. Item censere: cõstituere: deliberare. Nã senator censet cũ sententiã dicit de eo qd sibi videtur assentit cum alienã approbat. Unde dicimus senatus aliquid censuit. A quo etiã censoris nomen tractũ videt. Itẽ censere succensere significat. Var. ne vobis censeam siadme referretis. Item est in ęstimatione esse. Boe. in top. Quoniã faciendi liberi tres partes sunt. Unã quidẽ vt censu liber fiat. Censebant eñ antiquitus soli ciues romani. Inuenitur etiã censio is. iui. itum. penul. prod. Ouid. Presto recensitis euoluere sęcula fastis. Cõposita a censeo sunt. Accenseo: percenseo: quod est perfecte censeo: numero. Col. Rusticatiõis magna & diffusa materia est. partesq; si velimus eius percensere: vix numero cõprehendimus. Recenseo & succenseo.

¶ Censor qui censurã gerit. Censores magistri morũ erant a censendo. i. arbitrando dicti: q illis summum arbitriũ erat aliorũ morũ. Var. Censor ad cuius censionem. i. arbitriũ censeret populus. Festus. Censores dicti q quisq; tanti sua ęstimaret q̃tum illi censuissent: qd nõ absurdũ videtur: quia & rerum & morũ censores erant. Unde Plu. in emilio. Censura maxime oim magistratuũ reuerentię: plurimę potestatis tum in aliis rebus: tum maxime ad morũ emendationem. Nã senatores e senatu remouere potest equinos ex plebeis ęrarios facere: notare infamia. censũ agere: lustrũ condere. Erant aũt duo censores: qui quinto quoq; anno creabantur.

¶ Censorius vir: qui censor fuit: vel qui dignus est: vt censor sit propter mor grauitatẽ qui alios iudicet Frequenter tñ iungit rebus: vt censoriũ dictũ qd est censoris: seu qd ad censorẽ pertinet.

¶ Censuales qui censoribus assistunt famulant. Sido. ad namatiũ. Mistus turmę censualium æmulatorum consulis proxime proximus eram:

¶ Censio castigatio. Unde censionẽ facere dicebant censores cũ multã equiti irrogabant

¶ Censura censoris dignitas: sicut a pretore pretura sicut cũ diximus. Censor qui gerit censurã. Accipit interdũ pro seueritate correctione decreto & lege.

¶ Census sus. annuus redditus: & quicqd fortunarũ quis habet. Quin. Abiere vires census mens. Unde qui centũ millia ęris in professionẽ detulissent censi dicebãtur. Census equestris constabat ex sestertiis. cccc. Item census dicebat ęstimatio rerũ ac bonorũ facta scdm quã tributa pendebant. Unde censũ agere est recensere hoim facultates. Et census dicebat quod principi aut ęrario soluebat viritim.

¶ Census censi significat eũ cuius bonis factus est census. Unde capite census: & capite censi.

¶ Censum. Eubœæ promontoriũ in septemtrionem directum.

¶ Centauri thessalię populi secus peliũ montẽ habitantes qui a poetis fingunt esse media parte viri et media equi originẽ ab Ixione trahẽtes agrestes ad modũ. Qui primi pugnare ex equis cœperunt: a stimulãdo calcaribus equo centauri dicti sunt: απο του κεντειν: qd est pugnare & stimulare: quia furentẽ taurorum gregẽ telis confecerũt: propter qd hippocentauri. i. equi stimulatores appellati sunt. His proximi erant lapithę iuxta Othryn montẽ eiusdẽ prouincię cũ quibus bella gesserunt. Centauros ab Hercule victos interfectos ostendit. Diodor. Dicti sunt nubigenę quasi filii Nubis: quoniã in castello habitauerunt nõie nephele νεφελη: qd significat nubem Centauri a latinis breuitatis causa dicti. nam hippocentauri dici debuerũt. Nã hippos equus κεντειν pungere ζυγα rota calcaris quia cũ superius essent hoies inferius erant equi. Sed diuus Hiero. de Paulo primo Eremita. ostendit centauros animalium gña esse cum inquit. Et iam media dies coquente iam sole desuper feruebat: nec tamen a cœpto itinere abducebatur: dicens. Credo in deũ meũ q seruũ quẽ mihi promisit ostẽdet: nec plura his conspicit hoiem equo mistum cui opinio poetarũ centauro vocabulũ indidit. Quo viso salutaris signo armat frontẽ. Et infra. Uerum hoc vtrum diabolus ad terrendũ eum simulauerit. an vt solet Eremus monstruosorũ animaliũ ferax istam quoq; gigneret bestiã incertũ habemus. Centaurus etiã genus nauis est: vt apud Verg. lib. v.

¶ Centaurea siue centaurion genus herbę: actius autem gręcus medicus κενταυριου του μεγαλου ριζα. Et subdit. προτεπους α κατα μηνια και ευβρια μακρα κατα σπωσα κενταυριου Δεμακρου η ριζα ξηρατικη: et multa alia

¶ Cento velum laneum: qd lana aut tomento confertum vt ictus nullos patiat. Cęsar. Eamq; contabulationem summã lateribus lutoq; cõstrauerũt: ne quis ignis hostiũ nocere posset: centonesq; iniecerunt ne aut tela tormentis missa tabulationẽ perfringerẽt: aut saxa ex catapultis lateritiũ discuterẽt. Sisen. li. iii. histo. Aceto madefactis centonibus integuntur: quos supra perpetua classi suspensa cilicia obtegunt Quidã centonẽ pro stragulę gñe sup quo cubare solent. Cato lib. i. de re rust. Centonẽ posuit pro vestimento rustico: hoc est pro interiore vestimento. qd super subucula supindui solet. bombyce inserta. Tres inquit cẽtones quęris: sex culcitras: nouẽ instragula

Similiter ⁊ Macrobi⁹ dū scrophā subcentonibus iacere scribit rusticā vestem esse declarat. Fieri aūt centones constat ex pannis diuersorū colorū: vel lanis in vnum condensatis atq͡ꝫ consutis. Unde Homerocentones et Uergiliocentones quales fecit Proba Falconia. Definit Auso. poeta quid sit cento. Uariis de locis, sensibusq͡ꝫ diuersis quędā carminis structura in vnū solidaꝶ versum vt coeant: aut cęsi duo: aut vnus ⁊ sequens cū medio. Nam duos iunctim locare ineptum est.

¶ Centrū punctū sphere: aut orbis mediū certissima obseruatione distinguiꝶ. Nam in omni orbe vel sphęra medietas centrū vocatur. Aug. lib. xiii. ciui. dei. Hanc aiam Plato ab intimo terrę medio (qđ geometrę centrū vocant) per oēs partes eius vsq͡ꝫ ad summa diffundi: ⁊ extendi per numeros musicos opinaꝶ Apud in cosmographia cardinē inquit mundi. Sic enim dixerim centrū habet tellus. Hinc fit centralis adiectiuū. Ply. lib. ii. Quindecies ⁊ pluribus suberit q̄ terra centralis interueniat. Alias centron

¶ Centū nomen numerale ⁊ indeclinabile vltra centum variaꝶ: vt ducenti: trecenti: quadringenti: quingenti: sexcenti: septingenti: octingenti: nongenti: Hinc centenus a. um. Centena millia: sic ducētenus trecentenus: quadringētenus: quingētenus: sexcentenus: septingētenus: octingētenus: noningētenus Centuplus: ducētuplus: trecētuplus: ⁊ reliqua. Centesimus: ⁊ deinceps. Centies quoq͡ꝫ aduerbiū: ducenties: trecenties: quadringēties: quingēties: sexcenties: septingēties: octingēties: noningēties: Centenarius: ducentenarius ⁊c.

¶ Centuria in re mili. centū continet hoīes qui sub vno centurione sunt: quorū centenarius iustus est numerus. Hie. lib. i. Reg. Satrapę philistym incedebāt centuriis ⁊ millibus. Centurię in agris signant ducēta iugera. Centuria a centū iugeribus vocabiꝶ: sed mox duplicata nomē retinuit inquit Col. lib. vi. Sicut tribus dictę primū a partibus populi tripertito diuisi: quę tñ nūc multiplicatę pristinū nomē possidēt

¶ Centurio ⁊ centurionus đr quia centum pedibus pręest: quia singulę centurię centū militibus constabant. In exercitu eñ miles centurioni. Centurio tribuno. Tribunus legato. Legatus cōsuli obediebat. Sed seorsum magister equitū solum dictatori obtemperabat. Centurio aūt dicebaꝶ primipilus. Liuius. Centurio erat quē nunc primipilū appellamus. Ueteres aū cescebant cōmisso pręlio acies facile turbari: vt hoc incommodū euitarēt cohortes in cēturias diuisere: ⁊ in singulis centuriis singulos centuriones prefecerūt qui primocenturioni vocabanꝶ: quemadmodum a decuriones decurioni. Cohortes in exercitu decē erant in singulis legionibus: sed prima quę reliquas ⁊ numero militū ⁊ dignitate pręcedebat aquilam habebat: qđ pręcipuū erat signū romanorū. Centuriones huius cohortis cęteris centurionibus digniores habebanꝶ. Prima centuria primipilū vocabatur: qꝫ circa signa grauis armatura cōstituta erat. Centurio ipse primipili centurio dicebaꝶ: ⁊ primipilus vocabaꝶ. Hic nō modo aquilę prerat: sed quatuor centurias: hoc est quadringētos milites in prima acie gubernabat: ⁊ tanq̄ princeps totius legiōis merita consequebaꝶ ⁊ cōmoda. Mar. Grata pudens meriti tulerit cū pręmia pili.

¶ Centurio as. in cēturias ordino: vt Ager cēturiatus qui in ducena iugera definit⁹ erat. Romulus eñ centenis ciuibus ducēta iugera distribuit. Et milites centuriati qui in cēturias ordinabanꝶ. Liui. lib. xxix. Scipio postq͡ꝫ in siciliā traiecit voluntarios milites ordinauit centuriauitq͡ꝫ. Centuriata comitia vt Asco. scribit dicunꝶ cum ex sexu ⁊ ętate fertur suffragium: quia per cētenas turmas diuisus erat popul⁹ romanus. Hinc succēturio. A quo succēturiati dicuntur milites nō primę: sed secūdę centurię: vbi ad insidiandū maxime collocabanꝶ. Ex quo in succēturiis: quasi in insidiis quempiā positū appellamus. Ter. in Phor. Nunc prior adito tu. ego insidiis ero hic succēturiatus: si quid deficies. Proprie aūt succēturiare significat explendę centurię grā numerū supplere.

¶ Centuriatim significat per centurias: siue abundanter: copioseq͡ꝫ a centuriis quę in comitiis fiebant suffragia.

¶ Centumuiralia iudicia dicta sunt a centum viris. Nam cū essent romę. xxxv. tribus. quę ⁊ curię sunt dictę. terni ex singulis tribubus sunt electi ad iudicandum qui centumuiri appellati sunt. Et licet quinq͡ꝫ supra centū fuerint tamē quo facilius numerentur centumuiri dicti sunt.

¶ Centussis a decem decussibus dicitur: quę sunt librę centū: vel a centum assibus qui erant nummi breues ex ęre: vt centusse. id est centum libris venditur per auctionem.

¶ Cephalęa morbus: quo totū caput infestaꝶ. Nā hemicranici ab hemicrania sunt qui dimidia parte capitis laborāt: Sed ⁊ Celsus cephalęam acutū quendā pestilensq͡ꝫ mallum appellat.

¶ Cephale siue cephalis pe. cor. significat caput. Cephalicus capitalis.

¶ Cephalus nomē viri ⁊ nomē piscis. Amb. Ille sin⁹ maris cephalos alit: lupos ille: ille saxatiles.

¶ Cephalonia insula Ionii maris: a cephalo Amphitrionis socio. Intercam ⁊ zacyntū echinades sunt ad ostium acheloi

¶ Cęphisus pe. pro. fluuius qui magna ex parte torrentis instar labiꝶ in phalerū pelagus. Ouid. lib. iii. met. In vada cephisi panopesq͡ꝫ euaserat arua.

¶ Cephisia attica regio. Nā cęcrops athenarū conditor oēm eius regionis multitudinē in. xii. vrbes digessit. Sed theseus postea has oēs in vnā athenensium ciuitatē cōgregauit. Dicta cephisia a cephiso amne. Est ⁊ cephisia fons atticę: sicut latine calliroe.

¶ Cepos latine hortus ⁊ vrbs. Sudas. κηποσ πολισ κατα βοσπωρον και κηποσ ειδοσ κουρασ δυο γαρ εισι κουραισ καφιον και κηποσ το μεν ουν το εγχρω δε κηπωσ το προμεω πωκεκοσ μισθαι. Unde apparet in vocabulario gręco nō esse bene interpretatā hanc dictionem σκαφιον.

¶ Cepurica gręci appellant quę nostri hortensia holera scꝫ q̄ in horto seruntur. Unde Sabinus Tyro librum cepuricon scripsit: hoc est hortensium qđ ē Mecęnati dicauit.

¶ Cepheus (teste Ouidio) ethiopū rex fuit: Andromedę pater quā ceto propositā fabulę dixerunt. Hāc autem perseū a periculo liberatā vxorē duxisse. Itaq͡ꝫ vt totū hoc genus perpetuo maneret ipsū cephea inter sydera collocatū esse prodiderūt vna cū vxore Casiopea ⁊ Andromeda filia ⁊ genero Perseo. Oritur Cepheus in. xv. parte capricorni. Hoc sydere nati erunt seueri: sicut Catones.

¶ Cerastes latine cornutus. genus est serpẽtis: qđ teste plynio lib. viii. quadrigemina cornua prefert simillima arietũ. Nã κερασ τατοσ similimodo ceruus dicitur. In genitiuo cerastis ⁊ cerastæ. Luca. Spinaq; vagi torquente cerastę.

¶ Cerasphoros a nostris corniger dicitur.

¶ Cerates. genus ponderis: qđ est medius obolus.

¶ Cerasus cerasi pe. cor. arbor nota a cęrasunte ponti ciuitate sic dicta. Quã cũ Lucullus deleuisset: inde illã transtulit: ⁊ a ciuitate Cerasuz appellauit. Sane arbor cerasus. pomũ vero cerasum. Ouid. de nuce Audiat hęc cęrasus stipes inanis eram. Dicitur ⁊ cerasum pro arbore. Col. Cerasa ⁊ tuberes ⁊ armeniacę atq; amygdalę: quę primę florent possunt inseri commode. In plurali cerasea cerascorũ. Ply. lib. xiiii. Cerascorũ Aproniana maxime rubẽt. Inter cerasa principatum obtinent. Duracina. Actia nigerrima sunt: et iuliana tenerrima.

¶ Cerasus cerasuntis: ⁊ cerasunta seu cerasuntia pro vrbe in ponto. Hier. ad Marcel. Accepim⁹ ⁊ canistrũ cerasis refertũ talibus ⁊ tam virginali verecũdia rubentibus: vt ea nunc a Lucullo delata existimarez si quidẽ hoc gñs pomi ponto ⁊ armenia subiugatis de cerasunte primus Romã pertulit. Unde et de patria arbor nomẽ accepit. Pomp. Rarę vrbes cerasunta ⁊ trapezus maxime illustres.

¶ Ceraunus pe. pro. cognomẽ cuiusdam Ptolemæi. Quo noie significat fulmẽ qđ gręci dicunt κεραυνον Unde ceraunii montes sunt epiri. a crebris fulminibus. Plynius in armenia maiore pro illis accipit: qui caspius et niphates a Ptolemęo nominant: quibus videlicet ab ortu solis finit armenia. Huius rei causa est: q Taurus mons simulatq; frangi cœpit et innumeras obire gentes ceraunus in vniuersum vocatur: etiam si noibus populorũ per quos meant lacinię distinguit. Alio noie dicunt acroceraunia. Hor. Infames scopulos acroceraunia.

¶ Ceraunicũ latine tegulariũ: vel figulariũ. Nã deriuatur a κεραμισ: qđ est tegula. Erat locus athenis. De quo Ply. lib. xxxvi. Opera praxitelis sunt athenis in ceraunico.

¶ Cerberus pe. cor. interpretat terra quæ oia consumit: inferni custos quasi κρεοβορος. i. vorans carnem κρεασ eñ gręci carnẽ dicunt. βορορτα edacem. Canis triceps. Cerberũ ab inferis traxisse herculẽ in fabulis est. Fertur q hic fuerit serpẽs in Tęnaro laconię promontorio: cuius veneno mortales extinguebant. Et quoniã in Tęnaro ad inferos dicit esse aditus: ditis canem dixerunt. quẽ cum Hercules trucidasset: nata est fabula canem tricipitẽ interemisse: quia oĩs cupiditates ⁊ cuncta vitia terrena contempsit ac domuit. Cerberus etiã dictus est canis Alexandri epiroticus leonibus congrediens.

¶ Cercopythecus pe. pro. nomen cõpositũ ex κερκοσ quæ dicit cauda ⁊ πιθηκοσ simia quasi simia caudata: quam marmonẽ vulgo dicimus. Ply. lib. viii. Cercopythecos nigris capitibus pilo asinino et dissimiles cęteris voce sunt. Mar. Callidus emissas eludere simius hastas. Si mihi cauda foret cercopythec⁹ erã.

¶ Cercyra pe. cor. olim phęanę nomẽ fuit. Nunc aũt vulgo dicit corfu corrupte:

¶ Cerdo vilis homo lucrũ sectans: qui artes illiberales exercet. κερδοσ enim lucrum dicitur: et Cerdęno latine lucror.

¶ Cerdistos gręce: latine significat acutissimũ perinde q; prudentissimũ.

¶ Cerion gręci dicunt fauum. Unde ⁊ pro suaui ⁊ iucundo poni solet.

¶ Cerebrũ inquit Ply. est viscerum excelsissimũ proximumq; cœlo capitis: sine carne: sine cruore: sine sordibus. Hic habet sensus arcem. Hic culmẽ acutissimum. Hic mentis est regimen. Auicenna ait cerebrũ esse principiũ virtutis sentiendi ⁊ mouendi. Ambro. lib. vi. hexa. Initiũ inquit neruorũ et oim sensuũ voluntarię cõmotionis cerebrũ est. a cerebro proficiscit somnus. Qui cerebrũ no habent nõ dormiunt. diminutiuũ a cerebrũ fit cerebellum.

¶ Cerebrosus dicitur homo ad insaniã facilis: cui cerebrum moueat: vel a peruerso cerebro: qui totus suo consilio hęret ⁊ obstinatus a nemine persuadet ⁊ iracundię obtemperans sine ratione fertur: Hora. lib. i. Ser. Donec cerebrosus prosilit vnus. Dicitur et de brutis. Col. lib. ii. Quod eo tp̃e satuz pecori sit noxiũ et p̃cipue bobus quos pabulo suo cerebrosos reddit.

¶ Ceres dea frugũ putabat a creando dicta Saturni ⁊ Opis filia. Unde alma ceres quia nos alit: vel vt Cic. de na. deorũ scribit. Ceres dicta est tanq; geres a gerendis frugibus casu prima littera immutata a gręcis Δημητρα quasi γημητρα: hoc est terrę mater q cunctarũ frugũ creatrix sit. Hęc quandoq; luna dicit sicut liber pro sole. Verg. lib. i. geor. Vos o clarissima mundi Lumina labentẽ cœlo quę ducitis annum Liber ⁊ alma ceres. Ponitur interdum Ceres pro ipso pane: sicut Liber pro vino. Terent. Sine Cerere et baccho friget venus.

¶ Cereale: qđ ad cererẽ pertinet: vt cerealia arma:

¶ Ceritus pe. pro. quasi cereritus. hoc est cereris ira et indignatione vexatus. Nã in cereris sacris furore corripiebant: Et sicut a baccho bacchantẽ dicimus: sic a cerere ceritũ. Hor. in Ser. Ceritus fuit aut cõmotæ crimine mentis. i. insanus ⁊ furiosus. Unde qui emotę mentis sunt ceriti nuncupari solent. Plaut. in Amph. Tu certe laruatus es: aut ceritus. Idez. Iube hanc pro cerita circumferri.

¶ Cerus genus arboris glandiferę a quo fit possessiuum cereus cerea cereum.

¶ Ceretũ oppidũ Umbrię inter spoletũ ⁊ Nursiam a quo ceretanus a. um. Nã illa vident prodigialiter in nostris ceretanis accidisse: vt aliqua vitis apud te excederet vuarũ numerũ duorũ millium.

¶ Cęrinthe es. genus herbę mellis cũ cęra misti saporem habens. Verg. lib. iiii. geor. Et cęrinthę ignobile gramen. habet folium candidũ incuruum cubitalis: capite concauo: cuius florum auidissimę sunt apes a cęra deriuatur.

¶ Ceretani populi hispani vt auctor est Ply. ⁊ Stra. apud quos generosa vina nascebant: quę ceretana dicebantur. Mar. Ceretana nepos ponat setina putabis. Sunt ⁊ ceretani populi ex Cereto vmbriæ oppido qui totum orbem vino quodã: ac turpi superstitionis genere indificant.

¶ Cerostrotũ compositũ ẽ a greco. Nã κερασ latine cornu στρωτοσ stratus ⁊ est cerestrotũ picturę genus cum ex cornibus ramenta tingunt varijs coloribus deinde vermiculatim ligno inserunt. Principio hoc ex ligni bracteis fieri cœptum. Postea cœpere tingi animaliũ cornua dentes elephantorũ secari: lignũq; ebore distingui: mox totum operiri. Plynius lib. xi.

Nunc tincta: nunc sublita: nunc quę terostrota pictu
rę genere dicunt. Proprie tamen dicitur cerostrota.
cornibus strata sicut lithostrota lapidibus strata.
¶ Cerno is. creui. ⁊ scdm aliquos cerni. Liui. lib. vii.
Et qđ haud minus timendũ erat stolide ferocē virib⁹
suis cerneret: cretũ significat video. Verg. Cernim⁹
astantis ne quicq̄ lumine toruo. Quandoq̄ cernere
est considerare: vt Cerno q̄ populus iste durę ceruī
cis sit. Quādoq̄ iudicare: statuere: deliberare. Ci. li. iii.
de legibus. Quodcunq̄ senatus creuerit. populusve
iusserit tot sunto regio imperio duo sunto. Luc. Post
q̄ pręsidiũ castris educere creuit. Pacu. Et ęquũ ⁊ re
ctum est qđ postulas iurati cernant. Quādoq̄ diuidere:
secernere: cribrare: qđ ⁊ incernere dicit. Unde et icer
nicula cribros vocamus. Ply. lib. xviii. Rursus quæ
transit arctiore cernitur. Unde ⁊ crines dicti sunt: q̄
sint discreti. Quādoq̄ dimicare. Plaut⁹. Pro patria am
phitrio dum cernit. Quādoq̄ cedere. Unde cernere hę
reditatē filii parētibus dicti sunt: hoc est cedere. Ac
cius. Regnũ tibi permitti malunt cernā tradā exerci
tus. Composita huius verbi sunt concerno: qđ Aug.
lib. v. con. pro coniungo posuisse videt cũ inquit Ta
lem naturā nasci posse de Maria virgine nō arbitra
bar nisi carni concerneret. Concerni autē ⁊ nō coin
quinari nō videbā q̄ mihi tale figurabam. Decerno:
discerno: excerno: incerno: secerno: ⁊ succerno: quod
est subdiuido. Ply. Farinario cribro succernunt.
¶ Cernulus a cerno formari videt: quasi diminuti
uum a cernus: qđ nusq̄ legi. Hier. contra Ruff. Nec q̄
tu occupatus in sensibus: ⁊ ad instruendā mihi calum
niam cernulus grammaticorũ ⁊ oratorũ pręcepta cō
tempseris.
¶ Certo as. significat altercor. contendo. Inde cer
tamen ⁊ certatio. Interdũ prouoco. Ter. in Phorm.
Benedictis si certasset: audisset bene. Hinc compo
nuntur decerto ⁊ concerto.
¶ Certatim aduerbiũ signifi. singulariter vnũ cũ al
tero: quisq̄ pro viribus a strigo L uno de altero. Fa
rechi ne po piu. Sue. in Augu. Senatus ⁊ in funere
ornando ⁊ in memoria honorāda eo studio certatim
progressus est. Hiero. in lib. Iudi. Igitur certatim
ramos de arboribus pcidentes sequebant ducem.
¶ Cere oppidũ fuit Thuscię nō longe a Tarquiniis
Vide in dictione Cærete.
¶ Certamen conflictus qui fit inter duos aut plures
Gręca certamina celebratissima hęc ferunt. olympia.
phthia. isthmia: ⁊ nemeęa: in quib⁹ gręci magnos ho
nores cstituerũt victoribus athletis. Nā olympica: q̄
in olympo arcadię monte iuxta Pisam ⁊ helidē quin
to quoq̄ anno in honorē olympii Iouis celebrabant
et qui vicisset corona oleagina donabat: Institutaq̄
sunt anno mundi quadringentesimo supra quattuor
millia in coq̄ certamine hercules primus coronatus
est. Phthia Apollini sacra erant: quorũ victor poma
referebat. Isthmia ab Isthmo parte archadię vbi ce
lebrabant in honorē palemonis quē latini portunum
dicunt: ⁊ qui vicisset coronā ex apio reportabat Ne
meęa a nemea sylua i memoriā. Archemori Lycurgi
filii fiebant: quorũ victores pinu coronati abibant.
Hęc certamina etiā ludi plurali numero dicuntur et
spectacula.
¶ Certus a. um. ponit pro claro ⁊ indubitato a cerno
pro video: q2 ea quę cernimus clara: ⁊ indubitata sũt.
Unde facio te certiorē dicimus: hoc est declaro ⁊ affir
mo tibi ista eē. Gel. Certi sumus nō ignorare te quid
vena appellat. Hinc fit incert⁹: dubius. Incerto as.
Certitudo. Interdũ certus dr cōstitutus: hoc est tā
tus ac talis: q̄tum ac quale volumus. Unde certum
vulnus fecisse aliquē dicimus cũ nec plus nec minus
fecit: q̄ voluit. Mar. O q̄ certa fuit librato dextera
ferro. Interdũ discretus. Hinc certos fere numero
plurali dicimus pro eo qđ est quosdā: quasi a cęteris
discretos. Ci. Is em̄ cũ certis aliis ad Cęsarē missus
pauloante discesserat. Sal. Apud latera certos loca
uit. Item certus firmus nō vacillans. Oui. Da mihi
quid petit certo contingere telo. Et certum dicimus
deliberatũ: in quo plærũq̄ adiungit drũs cũ infiniti
uo: vt Certũ est mihi in Asiā nauigare. Verg. Certũ
est in syluis inter spelęa ferrarũ Malle pati. Hinc fit
aduerbiũ certe: qđ cũ affirmatiuũ sit: aliqñ etiam pro
saltē ponit. Ci. Marcel. Victi sumus igitur aut si vin
ci dignitas non pōt certe fracti ⁊ abiecti. Iungit qñ
q̄ cum et: semperq̄ affirmat. Ci. Et certe contra Cę
sarem ⁊ ingressus armatus. Si aũt iungat cum ver
bo scio: vel similibus e in o mutari solet. Cicero. Et si
certe scio.
¶ Certisso as. certus fio. Pacu. Vocant cocos vnde
certissent.
¶ Cernuus ꝓprie inclinatus quasi qui terrā cernat.
Verg. lib. x. Erectoq̄ incumbit cernuus armo.
¶ Cerui animalia q̄ magna cornua gerant quasi ger
ui. g in c mutata. Vel a πο των κερατων. Hoc est a cor
nibus quę primũ binis oriunt simplicia quidē ⁊ recta
ad subularũ similitudinē: quamobrē subulones per id
tempus appellant. Hinc ceruinus a. um. penult. pro.
Mar. Ceruinus gelidũ torquet sic halitus anguem.
Et cerui dicunt furcæ quę ad casę sustentationē figũ
tur ad similitudinē cornuũ cerui. Ver. Atq̄ humiles
habitare casas ⁊ figere ceruos.
¶ Ceruisia decoctio ex fermentis ⁊ sorbis confecta:
quā Bacchus inuenit. Verg. Et pocula lęti fermenta
atq̄ acidis imitat vitea sorbis.
¶ Ceruix posterior colli pars. q̄ ab occipitio incipit
et tendit ad spinā: nam quę anterior est gula dr. Cer
uicis hæc cōmoditas est vt ad dexteram sinistramve
priorsum retrorsumq̄ vertat. Constat em̄ ex ossibus
orbiculatim vertebratis: ex quibus fit ad circunspe
ctum facilis. Hinc est q̄ qui flecti nec cogi possunt cer
uicis durę phibent. Unde dicimus hoiem durę cer
uicis: quasi indomabilē ⁊ contumacē. Antiqui vero
vt Quintil. ait ceruices dicebāt: primusq̄ hortensius
ceruicē dixit. Ci. in Vati. Inflato collo tumidis cer
uicibus intulisti. Cato. Si caput aut ceruices dolēt.
ea lotio caldo lauito. Amb. de diua Agnete. Quomo
do possum ad iniuriā summi dei ceruices meas lapi
dibus inclinare. Hinc ceruicosus pro duro et inex
orabili.
¶ Ceruicale ⁊ p apocopen ceruical pe. pro. denomi
natum a ceruicibus significat ceruicis sustentamen
tum ⁊ munimentũ. Hoc em̄ instrumēto delicatorum
ceruices confouent. Iu. Conducit comites sellā cer
uical amicas. Mar. Tinge caput nardi folio ceruí
cal olebit.
¶ Cerusa pe. pro. pigmentũ. Hie. ad Furiā. Quid fa
ciat cerusa in facie Christianę.
¶ Ceryx latine pręco ⁊ caduceator. Unde Euse. scri
bit a Nerone cerycas fuisse certamine supatos. Se.
ad Serenũ. Nō vis nisi consul aut prytanis aut ceryx

aut suffes administrare remp. hoc ē caduceator & magistratus ad remp. gerendam. Est aūt grecū κηρὺξ ἐξ τοῦ κηρυσσειν καὶ κηρυκευω tamen Sudas κηρυξ ευ πολεμω πρεσβυς εν ειρηνη.

¶ Cesso as. abstineo: ab opere vaco. Verg. Et si quid cessare potes requiesce sub vmbra. Item Cessare tardare remorari. Idem. Cessas in vota precesqʒ .i. tardus es in vota faciēda. Teren. in Eun. Paululum si cessassem pithias domi nō offendissem: ita iam adornabat fugā. Huius cōpositū est cōcesso. Plau. Postq̄ aurora est nunq̄ concessauimus lauari: aut fricari: aut ornari.

¶ Cesitiū linteolū purū & candidū. Vide supra: quia scribitur cū diphth. Cesitium.

¶ Cesa. Cesius. & Cestus. Vide supra: quoniā scribitur cum æ diphthongo.

¶ Cetus ceti sine diphth. piscis maximus in athlantico mari. Hie. Sicut fuit Jonas in ventre ceti. Am. lib. hexa. Virtute mitigauit mare: disciplina strauit cetos. Dicitur & Cete neu. gñe: & numero plurali. Hier. in Gen. Creauit deus cete grandia. Sunt autē cete maiores pisces nō ouum: sed aial gignētes tantę magnitudinis: q̄ si quando supernatāt fluctibus annare insulas putes: montes altissimos summis ad cœlum verticibus eminere. Hi etiā testudines marinę dicūtur a diuo Hiero. in epistola ad pręsidiū iaconū sicut in dictione testudo videre potes. Cœtus aūt cum œ. diphth. conuentū seu cōgregationē significat a coeūdo. i. conueniēdo in vnū. Sene. lib. iii. decla. Qui cœtum fecerit capitalis. Qui eleganter ait cœtū nomē esse magnę multitudinis coeuntis ex cōsensu quodāsaltem dignę exprimit Sudas κητος θαλασσιον θηριον πολυειδεσι γαρ λεων. ζυγαινα παρδαλις. φυσαλος. πρηστις ηλεγομενη μαλλι και δυσαργα. γωρισον εστι και κριος. ι δει μεχθρον ζωον.

¶ Cetarii dicunt maiores pisces capiētes: seu vendentes dicti ab eo q̄ cete in mari maiora sunt piscium genera. Col. lib. ix. Salsamentorū oīm purgamenta quę cetariorū officinis euertunt pręberi cōuenit. Varro. Aduertis cetarios cū videre volunt in mari turmas ascendere in malum alti vt penitus per aquam perspiciant

¶ Cetarię loca iuxta mare stagnante lacu: in quibus Thynni & alii huiusmodi pisces capiunt: et saliunt. Ply. Carteię in cetariis assuetus polypus exire atq̄ ibi salsamenta populari.

¶ Cetra scutū breue lorerū: quo (Seruio auctore) vtūtur aphri & hispani. Ver. Leuas cetra tegit. Hinc cetrati dicti sunt milites cetris muniti: de quibus fit mentio apud Cęsarem & Liuium

¶ Ceuere pe. pro. est clunes mouere: q̄d fit aut adulādo: aut in re venerea turpia operando & ꝓprie de maribus dr. Crissari vero de mulieribus. Persius. An romule ceues. Hinc ceuetes auctore Probo molles et obscœni dicuntur.

C ante H.

¶ Chere. salue. hoc syro hebraicoq̄ sermone appellatur. Salomlac siue salomalac. i. pax tecū. Χαῖρε.

¶ Chabrias atheniensis phūs: & Imperator inclytꝰ. Hic dicere solebat terribiliorē esse exercitū ceruorū duce leone: q̄ leonū duce ceruo

¶ Chalasis pe. cor. tunicę gñs: q̄d ι Χαλασσαρ vocāt a laxitate: vel vt quidā dicūt nodus tunicę muliebris quo connexa circa ceruicē tunica sumitur.

¶ Chalaza: collectio sub cute buboni & ęgyptię fabę sīlis dolorē si tangat afferēs: A latinis grando dr.

¶ Chalcedonia siue chalcedon vrbs fuit in asia iuxta bosphorū thraciū ex opposito ad byzantiū. Hanc megarenses cōdidere cęci appellati qui nō potius oppositū littus elegere in quo iacet cōstantinopolis optimo loco. Hinc olim magna synodus celebrata est q̄ inter octo numerant quibus romana ecclesia pręcipuū impertitur honorem.

¶ Chalcis idis. vrbs metropolitana in Eubœa regione insula iuxta Euripum. Unde chalcidicus a. um. Alia est in chalcidica regione Syrię. Alia est ętholię. Est & chalcis auis.

¶ Chalcidius a. um. nomen gentile. Chalcidius etiā nomen philosophi.

¶ Chaldęa cū æ diphth. Asię maioris regio Arabię contermina: plana: fontiū indiga: in qua babylon ciuitas magna. Chaldęos arphaxat instituit: & a se arphaxateos nominauit: vt inquit Josephus.

¶ Chalix lapidis genus ex quo deducitur ignis.

¶ Chalestra vrbs thessalię littoralis iuxta quā axius fluuius in mare ęgeum descēdit.

¶ Chalame ciuitas persidis: q̄ nūc appellat crisiphon

¶ Chalybes cū y. cor. populi in ponto iuxta Thermodontē fluuiū sicut Stra. & Ply. testant. Hi ferrum nudi effodiūt: dicēte Vergi. India mittit ebur: molles sua thura sabei. At chalybes nudi ferrū. Ponit tamen q̄ñq̄ chalybs pro ipsa ferri materia. Oui. lib. iiii. de fast. Nec erat in pretio calybis iam massa placebat. Qñq̄ pro instrumēto ex calybe facto. Vergili. Vulnificusq̄ chalybs. Luc. Calybē frenosq̄ momordit.

¶ Chamus gñs freni dictus q̄ fit breuis Χα mos em̄ breuis dr. Hie. in ps. In chamo & frēno maxillas eorū constringe.

¶ Chamędracontes genera serpentū.

¶ Chamęcyssos: gñs hederę q̄ nunq̄ se ab humo attollit cōposita dictio ex Χαμαί: q̄d est infimū & κισσος hedera. Sic chamęplatani vocant humiles platani & coactę breuitatis. Chamę daphne pusilla laurus chamęcerasi breues cerasi.

¶ Chamelus per simplex l. gñis cōis aial quadrupes Hiero. in gen. Separauit chamelos fœtas cū pullis suis. Bactri chamelos mittūt & arabia vt scribit Diodo. Sed in hoc differūt q̄ arabici bina in dorso habēt tubercula hos dromedarios vocāt: singula bictriani Chamelus vero pro fune nautico quo nautę marinas anchoras ligant gñis mas. est: vt est apud euangeliū. Facilius est chamelū per foramē acus intrare.

¶ Chamęleon ontis: quasi paruus leo: aial est diuersa varietate cōspersum: vt pardus: & ad colores quos videt conuersione facillima variat. Nascitur in India figura & magnitudo est lacerti: nisi q̄ crura habet recta & excelsiora: latera ventri iungunt: vt piscibus et spina simili modo eminet: rostrū simile suillo: cauda pęlonga & tenuitatē desinēs & implicās se viperinis orbibus: vngues adunci: motus tardior vt testudini asperū corpus vt crocodillo: habet oculos corpori cōcolores: nunq̄ eos operit. Solus animaliū nec cibo: nec potu alitur: nec alio q̄ aeris alimento latet hyeme vt lacerta. Ab Auicenna dr stellio: sed diuersum esse Hiero. in leui. ostendit cum inquit. Negale chamęleon & stellio & lacerta & talpa. Omnia hęc immun-

da sunt. Est et genus herbe a foliorum varietate: mutat enim cum terra colores ad similitudinem chameleõtis animalis. Hanc quidã buphonẽ vocant.

¶ Chameterẽ dicunt humiles et depresse imagines. Chame enim grecorum aduerbium latine significat humi. Scribit Ply. lib. xxxvi. scopã fecisse apollinẽ palatinum vestã sedentẽ laudatã in seruilianis hortis duas quoque chameteras circa eam. Χαιως θεος ημ τυριωμ και αιεμητωμ ωσπερ κασαρ τιθεος σιδομιωμο ελατρευσε σολομωμ

¶ Chamelopardalis pe. cor. aial: cuius ad magnitudinem chameli proceritas: color pellisque panthere maculis veluti florẽtibus varigata postreme infra aluũ partes humi subsident sicuti in leonibus videmus humeri pedesque priores atque itẽ pectus preter ceterorũ membrorũ rationẽ procera: tenuis ceruix chamelo caput simile. Chamelopardalus est aial collo simis equo: pedibus: et cruribus boui: capite camelo albis maculis rutilũ colorẽ distinguẽtibus.

¶ Chananea habet diph. in pe. Est aũt chananea syria regio a chananeo filio Cham: qui eam regionẽ que nunc Iudea nuncupatur inhabitãs a se chananeã nuncupauit vt lib. i. antiqui. Iosephus refert.

¶ Chaonia pars alpestris epiri: licet quandoque sumatur pro tota Epiro. Hinc chaones ppli a Troiano Heleni fratre Chaone noiati. Ibi molossi etiaz vt Scribit Stra. appellati sunt a Molosso Pyrrhi filio. Vergil. Chaoniamque oẽm troiano a chaone dixit.

¶ Chaos Hesiodus oim rerũ initiũ vocat: quod ab eo omnes deos deasque natũ sit. In theogonia scz et orpheus in principio argonauticorũ αρχαιου μεμ πρωτα χαους αμεγαρτομ αμαγκημ κρομομ τε ωσπερ ελοχευσεμ απειρεσιοσι υπ ολκοισ αιθερα και διφυη περιωπεα κυδρομ ερωτα. Et iterum appellat confusam quondã ab initio vnitatẽ hyantẽ: patentemque in profundum. Alii appellant materiã cœli et terre confusam atque informem que primũ ex nihilo facta est: de qua postmodũ omnia singillatim per species varias: formasque proprias processerunt: de qua scriptura loquitur. Qui fecisti mundũ de materia informi. Lactan. vero sic habet. Chaos est rudis inordinateque materie cõfusa cõgeries. Nec audiẽdi sunt poete qui aiunt chaos in principio fuisse. i. confusionẽ rerũ atque elemẽtorũ postea vero deũ diremisse oẽm illam congeriẽ. singulisque rebus ex cõfuso aceruo separatis: in ordinẽque descriptis instruxisse mundũ pariter et ornasse. Omnia enim deus fecit ex nihilo. Symplicius in cõmẽtariis de cœlo Aristotelis ηκουσα δε εγω τους μεμ αιγυπτιους αστρωασ τηρησεισ ουκ ελαττονομ εχημομ μυριαδωμ: et multa alia. Est aũt hoc nomen monoptoton. Licet Ver. auctoritate dixerit. Atque chao densos diuum. Dictum chaos ab χεω fundo: quod fuerit fusio. i. confusio omnium elementorum.

¶ Characias genus thytimali: herba ramis digitali crassitudine: cuius semẽ cũ melle decoctũ in vsu est ad catapocia: hoc est pilulas faciẽdas soluendi alui gratia. hanc medici corrupto vocabulo catapuciã vocant.

¶ Charchesia genus poculi apud graecos forma procera et circa mediã partẽ cõpressa ansata mediocriter ansis a summo ad infimũ pertingẽtibus. Et tribuitur Ioui sicut Scyphus Herculi: cantharus libero. Ver. Hic duo rite mero libans carchesia baccho. Hoc genere poculi aurei donata est alcmena ab Ioue pro pretio concubitus. Asclepiades aũt vir inter grecos apprime doctus charchesia a nauali re estimat dicta. Ait enim Naualis veli partẽ inferiorẽ pternaz vocari. At circa mediã fere partẽ trachelon dici. summã vero partem carchesiũ noiari et inde diffundi in vtrũque veli latus ea que cornua vocantur. Sunt etiã qui putent charchesia esse foramina que in summo malo funes recipiũt. Catul. Lucida qua summa splendẽt charchesia mali.

¶ Characate vinee. i. pedate vallate a greco χαραξ κοσ vallũ χαραττω sculpo signo fœ. gen. dũtaxat pedamentũ vitis significat. Col. lib. vi. Que defixis arũdinibus circunuincte per statumina calamorũ materiis ligatis in orbiculos gyrosque flectuntur eas nõnulli characatas vocant.

¶ Character latine notamẽ vel lineamentũ: vel lituratura signũ: figura: stilus dicendi. Unde littere characteres dicuntur.

¶ Characterismos latine designatio vt est apud Iu. Et caluo seruiret roma neroni. i. domitiano.

¶ Charis lati. gratia a quo charisma tis. in eadẽ signifi.

¶ Charites gratie tres fuerunt. Aglea. Talia. et Euphrosyne Iouis filie.

¶ Charistheũ genus marmoris virides a χαρισ gratia quod eius color gratus sit aspicientibus.

¶ Chariophylon pe. cor. genus aromatis et nascitur in India grandius et fragilius granis piperis: vt Testatur Ply. Habetque capitella dentata ac odoris medicineque gratia ad nos aduehitur a χαριεμ gratiosum et φιλομ amicum carum.

¶ Charientismos dici põt gratificatio Nã a χαριεμ quod est gratũ vel gratiosum. Figura est cũ dura dictu mitius et gratius proferuntur.

¶ Charistia neu. generis: et numeri pluralis festa vocabantur: quibus cognati conueniebãt et munera mutuo mittebant Ouid. lib. fast. Proxima cari. dixere charistia. a χαρισ gratia.

¶ Charitas. Vide in dictione caritas.

¶ Charon tis. a poetis dicitur qui transuehit tria inferni flumina acherontẽ: stygem et cocytum.

¶ Chartophylaciũ latine scriniũ dicitur. Nã φυλακη custodia. φυλασσω custodio.

¶ Chasma atis. latine hiatus fissura rictus. οτι χαιμω ειμεεμ και χασμα χαιμω est hio. Fit aũt chasma nõ solum in cœlo de quo Ply. Fit et hiatus cœli quẽ vocant chasma sed etiã in terra Unde ait iuriscon. ti. de censibus. Si agri portio chasmate perierit debebit per censitorẽ releuari. Ammianus eleganti vocabulo charismaticũ appellat terremotum quo patefactis subito voratrinis terrarũ partes per hiatũ absorbentur.

¶ Charmasynũ genus serici ex eo quod aspiciẽtes delectet

¶ Chele scorpionũ et cancrorũ brachia tñ grece χηλη dicitur vngula: sed scissa vt Theodorus gaza li. ii. pedie cyri Verg. Qua locus erigonẽ inter chelasque sequentes. Amb. de cancro loquẽs. Et periculosum est inde si chelam eius includatur. Chele signũ cœleste: et dicuntur prima pars scorpii.

¶ Chelys aial: testudo est proprie: sed capitur pro cithara ex qua mercurius eã fecit απο της χελωμης: hoc ẽ a testudine. Nã ex testudie primo facta ẽ cithara a mercurio cõsumpta iã carne sed superstitibus neruis proprie ergo chelys testudo: chelion operimentũ testudinis.

¶ Chelydros testudo marina ornatus quidam: quo donabantur mulieres. Iuue. Donant archana chelydros. Ita enim exponitur ab eruditis: quamuis nõnulli legant cylindros: cũ cylindrus aliud significat.

¶ Chelydonia de quo infra herba visui saluberrima ab hirūdine mōstrata a grecis Χελιδων: ꝛ a nr̄is hirū do transfert: a qua chelydonia herba dr̄ ꝙ eo auium gn̄e aduenie͂te nascat ꝛ discedente extinguat: siue ꝙ hirundines restituāt oculos pullis suis excecatis ea herba. Itē chelidonia vocat fauoni⁹ ventus ab octauo Idus martias flans ab hirundinis visu. Chelidonia etiā est oculus indicę testudinis qui ē lapillus.

¶ Chelenophagi pe. cor. testudinū comestores. Nam Χελωνη testudo dr̄. φαγοι comestores. Sunt aūt populi carmanię vt inquit Soli. qui non alia ꝙ̄ testudinum carne viuunt.

¶ Chenotrophia Χηνοτροφια. nātiū volucrū auiaria

¶ Chenoboscion locus vbi anseres alunt. Nā Χην Χηνος anser dicitur.

¶ Chenopus latine anseris pes dr̄. Quo noīe dicta est herba q̄ habet effigiē anserini pedis.

¶ Cherronesus per duplex rr. et vnū sc3 terra est fere vndiq͂ mari cincta Χειρρος manus νησος insula dr̄. Et ob excellentiā ponit pro peloponeso. Dicit ꝛ cheronea q̄ fuit plutarchi patria clade totius gręcię clarissima. Verū totius cherronesi triplex partitio vocatur. Prior ꝛ nobilior pars est Asia q̄ ab hellespōto vsq͂ ad halyn ꝛ cappadociā porrigit: ꝛ a monte tauro in septētrionē versa ponto ꝓcumbit euxino. Altera ē capadocia q̄ incipiē s vbi asia desinit orientē versus ad euphratē vsq͂ ꝓcurit: ꝛ ab euxino vsq͂ ad taurū ꝛ amanum montē in meridiē extendit. Tertia est oīs plaga quę a summis tauri iugis vsq͂ ad mare i austrū vergit

¶ Chersonesus idē est qđ cherronesus. Nam Χερσος terra manu facta νησος insula.

¶ Chersydros serpens qui tam in aquis ꝙ̄ in terris morat. Nā cōponit ex Χερσος terra υδωρ aqua quasi viuens in terra ꝛ in aqua.

¶ Cherubin gn̄is neu. ꝛ pluralis numeri pro illo angelorū choro. Cherub vero seu cherubim per m tam masculini ꝙ̄ neutri gn̄is est.

¶ Cheospes ęgypti rex qui celeberrimā illā pyramidem struxit: habuitq͂ in ea tā multa hoim millia opus illic tot annis facientiū vt pro apio cępa allio expensa fuerint mille ꝛ sexaginta talenta.

¶ Chēnis insula ē: vt Pōpo. scribit i quodā lacu ęgypti.

¶ Chidnei populi iuxta pontum.

¶ Chidorus macedonię fluuius.

¶ Chilias adis. numerus qui mille continet. Chilia mille. Hinc chiliarchus millenarius.

¶ Chiliarchus qui pręest mille hoibus. Sed in Ro. historiis ꝓ tribuno militū ita semp accipit vt Demarchus ꝓ tribuno plębis. Nā auctore Iosepho ordo in Roma. militia hic erat vt milites ad centuriones: illi ad tribunos: quos gręci chiliarchos vocāt mane cō uenirent salutatum.

¶ Chilon vnus ex septē sapiētibus: dicūt gre. labiū.

¶ Chilos labiū. Inde chilones: q̄ labra improbiora habent. Vide in dictione Cilones.

¶ Chimęra cū æ diph. cuius prima corripit: latine capella mons in lycia leonibus ꝛ serpētibus inhabitabilis qui etiā flammā admodū ethnę in sicilia emittit e summo vertice. Qđ vtiq͂ dedit cām fabulę vt chimęra mōstrū dicat tria capita hn̄s vnū leonis: aliud chimęræ: aliud draconis: cuius capita ignē efflant. Lucre. Prima leo: postrema draco: media ipsa chimęra. Ouid. li. vi. met. Quoq͂ chimęra iugo mediis in partibus hircū Pectus ꝛ ora leę caudā serpētis habebat

Hesiodus. Της δεηυ τρεις κεφαλαι ησαν μεν Χαρωποιο λεοντος.

¶ Chimerinos pe. cor. vnus ex cæli circulis: qui capricornū ꝯtingit in quo cū sol est: dies breuissimi sunt et hyemalis interpretat. Mar. Si daret autūnus mihi nomē operinos esset. Horrida si brumę sydera chimerinos. Duæ etiā sunt plagę orbis hītabiles: Quæ a nobis habitat θεριμη a scriptoribus noiatur. Alteram quā incolūt Antichones chimerinę a nobis hyemalis q̄ ad haustrū deflexa haustralis quoq͂ nuncupatur: cū nostra septētrionibus supposita sit.

¶ Chios insula in ęgeo seu pāphilio noningētoꝝ stadiorū ambitu: in qua nascit mastix. Hęc olim dicta ē ętholia Cleobolus chiā appellauit a chione nympha In hac tēpl̄ū Apollinis. Vn̄ chius apollo. Et chii i ea habitātes. Et ꝓmontoriū Aruisiū: a quo aruisia vina Et pe. cor. h3. Luc. li. viii. Quas asinę cautes: ꝛ quas chios asperat vndas. Sunt qui quadrigeminā chiu3 esse putent: vt Prima sit chios insula. Secūda cariæ vrbs sub mōte pellenęo. Tertia in Eubœa. Quarta in cherrōnesso rhodiorū iuxta triopiā. A chios fit chius a. um. pe. pro. Tibu. li. ii. Nec mihi fumosos veteris ꝓferre phalernos. Consulis ꝛ chio soluite vincla cado. Hęc insula ꝓtulit mēorabiles viros. Ionē tragicū Theopompū historicū ꝛ Theocritū sophistā.

¶ Chiragra pe. cor. manuū dolor. Χειρ manus αγρια dolor: atrocitas. Mar. Si nil porrigit hęc chiragra ē Hinc chirager ꝛ chiragric⁹: qui chiragrā habet.

¶ Chirocrates pe. cor. nomē architecti celebris: qui ab aliqbus dinocrates dici solet: apđ Ply. li. xxxiiii.

¶ Chirographus ꝛ chirographu3 manus inscriptio γραφω scribo. Chirographa sunt q̄ nos ꝑscripsimus in fidē alicuius. Asco. scribit chirographa dici in quibus tm̄ q̄ gesta sunt scribi solent. In syngraphis etiā contra fidē veritatis pactio venit ꝛ nō numerata quoq͂ pecunia: aut nō integre numerata pro tparia voluntate hoim scribi solet. Iuue. Vana supuacui dicūt chirographa ligni. Hinc chirographarius a iure cōsultis ponit pro eo q̄ suo chirogr̄pho scripsit se debitorē3

¶ Chirodita tunica prolixa vltra bra chia manus operiens. (in codice.

¶ Chiromantia manibus diuinatio μομαω. em̄ moueo cū quadā arte vel μαντεια και Χειρ.

¶ Chironomia manuū motus. Quin. legē gestus interpretatur. Chironomia a Χειρ manus: ꝛ νομος lex. Sunt em̄ motus quidā ꝑscripti q̄bus saltātes manibus vtunt. Qđ positū in gręcorū vsu fuit. Apđ Rom. aūt integris adhuc vrbis moribus in solo theatro exercebat ꝛ maxie pyrrhichia saltatio. Chironomus: ꝛ chironomō tis. q̄ manib⁹ gesticulat ꝛ ludit. Vn̄ ꝛ pro structore ponit a Iuu. qui lege quadā manuū diuidit aues ꝛ cętera esculēta cū inst spectas chironomanta

¶ Chirotheca manuū vagina q̄ etiā mani ca dici solet. Ci. in phil. Solet em̄ cito ipse accipe manices nec diutius obsidionis metū sustinere. (volanti.

¶ Chirotesia manuū impositio.

¶ Chirurgia manuū operatio εργια em̄ opatio dicit quasi manuū opus eo ꝙ manibus hęc ars exerceatur. Hinc chirurgus ꝛ chirurgicus medicus vulnerari⁹. Mar. Chirurgus fuerat nūc est vespillo diaulus.

¶ Chirogylius echinnus terrestris: vt est apud Leuiticū capitulo vndecimo.

¶ Chiron nomē medici ꝑstantis: a cuius noie herba quoq͂ dicta est centaurea ꝛ chironiū vicus qđ maxie

sit in pedibus ⁊ cruribus hñs duas oras callētes tumentesq̧ dolore modico. Dictū ceu chironis operam desyderet. Fuit hic chiron centaurus ⁊ achillis magr̃ Saturni ⁊ phillyrę filius. Oceani filię dimidi⁹ hō reliqua pte equ⁹ q̄ a mr̃e phillicydes ē dict⁹. Hic vniuersos suę ętatis hoīes bonitate ⁊ iustitia supauit. Nauigauit cū argonautis: quoꝝ medicus fuit Medicinā ⁊ herbarū vires inuenit. Medicinā ęsculapius: citharā achilles: astrologiā hercules: ab eo didicerūt. Tandē deorū miseratione cū ex vulnere obiisset relatus est ad astra ⁊ sagittariū constituit.

¶ Chlamys ydis. pprie vestis militaris pallio pene aduersa cū breuior multo ac strictior sit. Plau. Puer cape chlamydē ⁊ da palliū. Idē ad ornatū militis ait opus esse chlamyde machera: ⁊ petaso. similiter Iul. Pollux de ppaietate vocabulorū inter apparatus militares numerat chlamyda. Iureconsulti vero inter vestimēta puerilia numerāt chlamides. A chlamyde fit chlamydatus qui est chlamyde indutus. Plau. in Pseu. Quis hic hō chlamydatus est? aut vñ est: aut quē queritat? Chlamydula dimi. Idē. Tu sume chlamydulā. Sudas. Χλαμυσ ρουμασ Δευτεροσ ρωμαιων βασιλευσ πρεσβιασι σαυρων δε ξαμενοσ και το σχηματησ φορεσιασ αυτων καταμαθων. εξ αυτων λαβων εφευρε την Χλαμυδοσ στολην. Et multa subdit.

¶ Chlæna genus vestimenti qđ sup alia portabatur. Postea lęna dicta.

¶ Choa nomen est mensurę

¶ Cholax nomē parasiti ab assentādo. Est enī colace.

¶ Chœnix icis. ⁊ chœnica e. nomē mēsu (ue adulorę quotiēs sextarius q̄ter assumit. Quidam dicūt esse mensurā diurnę escę. Uñ pythagoreū ęnigma ē. Sup chœnice nō sedendū: hoc ē nō curandū de crastino eē

¶ Chondros latine granū thuris dicitur.

¶ Chobar pprium nomē flūinis. Et qr graue interptatur. Tigrim ⁊ euphratē ⁊ oīa magna ⁊ grauissima flumina q̄ in terra chaldęorū esse phibētur significat chorus. Uide infra in dictione corus.

¶ Cholera ppli numero ⁊ choleræ morbi gñs est pcipitis in quo ⁊ vomitus ⁊ deiectio simul flūt. Uñ cholerici apud Celsum. Accipit ⁊ pro bile. Lampri. Alexander inqt cęsar iudices qui furtorū fama laborassent si casu aliquo videret commotione animi: et stomacho choleram euomebat.

¶ Choragos latine corcę princeps: ⁊ expensę suppeditator ⁊ chorii conuiuiiq̧ magister.

¶ Choraules a choro ⁊ tibiis dicti sunt qui modulantur ad choros: vel q̄ in choro fistulas inflāt Χοροσ nāq̧ chorū ⁊ tripudiū sigt. αυλοσ vero fistulā seu tibiā qui tibiis ad choreas canūt. Apul. Erat quidem iuuenis satis corpulētus choraula doctissimus. Uñ apud nos vsitandū nomē pro latino auledus. Ci. Qui citharœdi esse nō possunt auledi fiunt. Et qr gratissimi principibus choraules quorum delicię ambrosię choraules ambrosius dixit Iuuenalis. i. tibicen gratissimus.

¶ Chorocitharistę qui choro citharizāt: sicut psallocitharistę q̄ psallūt. i. canūt ad citharā. Sue. in Domi. Certabat etiā ⁊ prosa orōne: grece: latineq̧ ac pter citharœdos chorocitharistę quoq̧ ⁊ psallocitharistę.

¶ Chorea pe. indifferēter a Χορευω salto. Uer. Pars pedibus plaudūt choreas: ⁊ carmina dicūt. Idē. Immemores nostri festas duxere choreas

¶ Chorda latine funis. Nā grecū est: vt inquit Iul. Pol. Cordū vero sine h aliud significat

¶ Choriābus pes ex prima ⁊ vltima pductis duab⁹ mediis breuibus vt filiolis. Dictus choriābus qr iambicā desinentiā habeat: ⁊ in choris apud veteres celebratissimus extiterit.

¶ Choragiū instrumentū apparatusq̧ nuptiarū feralium quidē atq̧ funebriū. Fest. Choragiū est scænicum instrumentū quo scȝ scęna instruit ⁊ apparat: cuius pfectus dr choragus. Plau. in persa. Χορεγ. i. vñ ornamenta ab chorago sumito dare debet. pbenda ędiles locauere. Et in Tri. Ipsa ornamenta a chorago hæc sumpsit suo piculo. Uic. li. v. Post scęnā porticus sunt cōstituēdę vti cū imbres repētini ludis interpellauerit habeat ppl's: quo se recipiat ex theatro choragiaq̧ laxamentū hēant ad cōparandū vti sūt portic⁹ pōpeianę

¶ Chorānei gñs quoddā hoīm syluestre in persia tantę velocitatis vt ceruos cōprendāt cursu.

¶ Chorytus pe. pro arcus theca: aliqñ ⁊ sagittariū: vt inqt Ser. Syr. Paruulus ex humero chorytos ⁊ aureus arcus: Pendētesq̧ sonāt aurata lynce pharetrę.

¶ Chorthos gramē in cōe signi. sed pcipue fœnū.

¶ Chresis: latine vsus dr. Uñ catachresis abusio.

¶ Chrisis latine vnctio dr. Unde Christus vnctus. Ideo aūt nos vnxit qr luctatores contra diabolū fecit: ⁊ Chrisma vnguentum.

¶ Chrisa ciuitas phrygię. Chrysa insula Indię quā aureū solū habere pditū ē. Et chrysa fluui⁹ agri syracusani.

¶ Chrysos cū y dr aurū a q̄ mlta deducunt.

¶ Chrysomelon gręci appellant arietē illū qui vt est in fabulis lanā aureā habuit.

¶ Chrysomela sunt poma aurea q̄ alio noīe dicant armeniaca qr colorē aureum habeant.

¶ Chrysoceras latine auricornu: oppidū est apud byzantiū europę latere chalcedoni vt inqt Stra.

¶ Chrysolithus pe. cor. lapis preciosus aureo nitore trāslucēs Χρυσοσ aurū λιθοσ lapis: q̄si aureus lapis. Oui. Per iuga chrysolithi positęq̧ ex ordine gemmę

¶ Chryselectrus in colorē lutei coloris electri declinās.

¶ Chrisendethū pe. cor. dici pōt auro ligatū. Mar. Sicq̧ videre potes miseri chrysendetha cinnę.

¶ Chrysophis cui videtur aurū inesse.

¶ Chrysogonus nomē viri pprium cōpositū ex Χρυσοσ aurū ⁊ γονη fœtū qr aurū vndecūq̧ pariat. Iuue. Sūt quæ Chrysogonū cantare vetant.

¶ Chrysolāpis lapillus noctu ignei coloris: licet die pallescat.

¶ Chrysostomus aureū os στομα. στοσ os dicitur.

¶ Chrysocola humor: qui in aurifodinis per venas auri defluit: ⁊ crassescēte humore rigoribus hybernis vsq̧ in duritiā pumicis indurat q̄ subtilissime cōtusa auri picturā pbet. Ply. scribit hęc li. xxxiii. Et infra chrysocola aurifices sibi vendicāt ad glutinandū aurū. Uñ ⁊ ipsa appellata est. i. auri colla ⁊ glutē. Chrysocolā terrę gñs eē quidā dicūt: quā e macedonia apportari: ⁊ illic fodi auctor est Uictr.

¶ Chrysocomus comas aureas hñs: quo noīe dict⁹ apollo a fulgore radiorū q̄ comę sūt folis aureę.

¶ Chrysippus phūs asianus stoicorum cum Zenone princeps. Hic zenonis discipulus fuit acutus sane: vt qui multis pceptoribus repugnauerit: statuā habuit athenis in ceramico positā. In dialectica clarissimus fuit: ita vt nō illepide diceret quidā. Si apd deos dialectica haberetur nō temere alia eēt q̄ quę a chrysippo inuēta fuit. Scripsit librorū volumina supra quinq̧ ⁊ septingenta. Ferunt Carneadē philosophū cyre

neum perlectis chrysippi libris ita dixisse. Nisi chrysippus esset ego nõ essem. Cõponiturq; hoc nomẽ ex Χρυσος aurũ ⁊ ιππος qd̃ est equ⁹: q̃si aureus equ⁹ Suidas. Χρυσιππος απολλωνιδου σολευς η ταρσευς φιλοσοφος μαθητης κλεανθους καθηγησαμενος της στωικης σχολης μετα κλεανθην.

¶ Chrysopassus lapis auro aspersus. πασσω enim spargo significat.

¶ Chrysoprasius pe. co. lapis auro admistus ⁊ porri viriditatẽ habens. Nã πρασον significat porrũ. Unde ⁊ prasinus pro viridi.

¶ Chrysoaspides appellati sunt milites a clypeis auro (cælatis.

¶ Chryses nomen ꝓpriũ vatis Junonis. Chrysę vero vrbes multę vocant̃. Chryseis fuit chrysę sacerdotis filia q̃ a grecis rapta in prędæ distributione Agamẽnoni cõtigit. Homerus auct. in principio lib. i. Iliados. res notissima est.

¶ Chromaticus qui nulla verecundia colorẽ mutat: et magis ad verbũ coloratus dici potest.

¶ Chronica orum. gñis neu. nõ chronica cę. vt indocti vsurpant: temporalia dicunt̃ ꝓprie annales. Inde chronismos i. tp̃alitas a Χρονος tp̃us. Sinchronius contẽporaneus. Inuenitur ⁊ chronicus a. um. Aug. lib. iiii. ciu. dei. Nã sicut scribũt qui chronicã historiã prosecuti sunt. Chronici qui de tẽporibus scribunt. Ply. lib. xxxv. Quod ⁊ ipsius Timagorę carmine vetusto apparet chronicorũ errore nõ dubio.

¶ Cronos aũt saturnus dictus est.

¶ Cronia orum. Saturni festa erant.

¶ Chytra ⁊ chytron latine olla. Inde chytrapos odis. olla quę pedes hʒ: quę ⁊ chytrapida ę. dicitur

C ante I.

¶ Cibus ⁊ victus differũt scd̃m Do. q: cibus etiã delicatus prębetur. Victus in paruis aridisq; alimoniis est cõstitutus. Ter. in An. Lana ac tela victũ quęritans. Quidam hoc nomẽ cũ y scribũt ⁊ a ʒυβισις: quę est pera deducũt eo q: pera cibum feramus.

¶ Cibo as. cibũ infero. Col. lib. ix. Atq; ea gña q̃ intra septa villę cibant̃ fere persecuti sumus.

¶ Cibariũ nõ significat locũ vbi reponũt̃ cibi: sed ipsum cibum: vt cibaria misit eis

¶ Cibarius a. um. qd̃ ad cibũ pertinet. Et nõ solũ de pane sordido sed etiã de alio indigno dr̃. Ci. li. i. Tus. Cui cũ pegrinanti in ęgyptũ comitibus nõ secutis cibarius in capsa panis datus esset nihil visum illo pane iucundius. Hie. con. Jouí. Nã cũ monachũ esse se iactet: ⁊ post sordidã tunicã ⁊ nudos pedes ⁊ cibariũ panẽ ⁊ aquę potũ ad candidũ vestẽ: ⁊ nitidã cutem ad mulsum: ⁊ elaboratas carnes ad iura apitii ⁊ paxamii ad balneas quoq; ⁊ fricticulas ⁊ popinas se cõferat.

¶ Cibale qd̃ ad cibũ pertinet. Var. Est eñ lac oĩm rerum quas cibali causa cupimus liquentiũ maxime alibile. Et id ouillũ: inde caprinũ.

¶ Cicada dicta est quasi cito cadens. Viuit eñ rore et cito decidit. Cicada ex oĩbus q̃ viuunt sine ore est pro eo aculeatũ quiddã in pectore hʒ: linguę simĩ: quo rorẽ lambit ⁊ pectus tõm fistulosum: quo vocẽ emittit

¶ Cicatrix ꝓprie est signũ vulneris obducti quasi circa cutẽ: vel dicta quasi occęcatrix. Est eñ caro callosa pro cute inducta vbi hiatus vulneris qd̃ iã coiuit fuerat. Vñ cicatrico as. pe. cor. qd̃ est cicatricẽ induco.

¶ Cicer genus leguminis.

¶ Cicercula leguminis gñe similis piso vt inquit Col.

¶ Cicera gñs leguminis. Palla lib. iiii. Cicera serit̃: quę distat a cicercula solo colore.

¶ Cichorea ⁊ cichoreũ vtroq; modo dr̃. Hor. li. i. car. Me cichorea leuesq; maluę. Ply. lib. xx. Cichoreũ refrigerat in cibo sumptũ.

¶ Cicina auis nocturna.

¶ Cicindula: seu cicindella: gñs muscarũ qd̃ noctu lucet igneũ mõ laterũ ⁊ cluniũ colore grecis a lampyris dicta. Quidã noctilucã: alii nitedulã vocãt: nõ añ maturã pabula aut post desecta cõspicit̃: nũc pennarũ hiatu refulgẽs: nũc cõpressu obumbrata. Ab hac lychnus pensilis: quẽ vulgo lampadẽ vocant cicindella appellat̃: q̃ nocte tota seruat̃ accẽsa ⁊ lãpyridis instar (lucet.

¶ Cicones pe. cor. popi li thracię iuxta hebrum fluuium inhabitãtes. Tibul. Nã ciconũ ille manus aduersis reppulit vndis.

¶ Ciconia auis: q̃ serpẽtibus pullos nutrit. Quo etiam noĩe vocatur lignũ rostratũ: quo e puteis hauriri aqua solet apud Hispanos: qd̃ ⁊ ciconiũ a nõnullis dr̃: Hispani telonẽ dicũt. Item ciconia mensurę gñs est. Col. li. iiii. Sed huic operi exigẽdo quasi quandã machinã cõmenti maiores nostri regulã fabricauerunt: in cuius latere virga ꝓminens ad eã altitudinẽ qua deprimi sulcũ oportet cõtingit summã ripę partẽ. Id genus mensurę ciconiã vocant rustici.

¶ Ciconius nomẽ eius qui brixiã condidit.

¶ Cicum membrana tenuis malorũ punicorũ.

¶ Cicur pe. p. aĩal qd̃ ex fera factũ ẽ mãsuetũ: vt aper ceru⁹: leo: ⁊ quicqd cicurari. i. mãsuefieri põt. Qd̃ eñ a fero discretũ ẽ id cicur dr̃. Ci. Alię sũt ferę: alię cicures: alię natãtes: alię volucres. Cicur ingeniũ dr̃ mite: ac mãsuetũ. Et a cico mẽbrana tenui deriuari videtur. Hinc vecturii quoq; nobiles noĩati sunt cicurii.

¶ Cicuro as. mãsuefacio verbũ vetus qd̃ alio ṽbo dr̃ (exarmo.

¶ Cicuta p. pro. herba venenosa caule viridi: ⁊ geniculato altior sępe binis cubitis: in cacuminibusq; ramosa: foliis coriãdri tenuioribus graui odoratu semine aniso: crassiore radice cõcaua nullius vs⁹ Nã semini tñ ⁊ foliis refrigeratoria vis ẽ. Ser. docet cicutã esse qd̃ ẽ inter canarũ nodos. Ver. Est mihi disparibus septẽ cõpacta cicutis. Fistula.

¶ Cieo es. ⁊ cio is. ambo ciui. citũ faciũt: Sed cũ a cieo es. fit citũ pe. cor. A cio vero ꝓducit̃. Ovid. lib. ii. met. Nec fruit̃ somno vigilãtibus excita curis. Idem li. i. de tris. Accitus toties in gñs oẽ ioci. Et cieo quidem signĩt moueo. Ver. Cœlũ terrãq; ciebo. Cio vero voco ꝓprie: q̃uis ⁊ pro commoueo vsurpet̃. Liui. lib. i. Principes vtrinq; pugnam ciebãt. Proprie aũt dixi quoniã vocare aliquo modo mouere est: sicut ⁊ mouere vocare adeo vt alterũ pro altero quãdoq; sumi posse videat̃. vt illud Ver. Misenũ ęolidẽ: quo nõ pręstãtior alter. Aere ciere viros: martẽq; accẽdere cantu. Col. lib. vii. Cio is. posuit ꝓ eo cõmoueo. Nullo inquit tempore ⁊ minime ęstate vtilius est boues in cursum cõcitari. Nã ea res cit aluũ. A cieo igitur ꝓmoueo fit citus. i. velox: ⁊ concitus cõmotus: ⁊ percitus in furorem iracundiamve motus. Cito as. frequentatiuum a quo cõcito: excito: incito: recito: suscito: resuscito: exuscito: oscito: procito. Similiter cõcieo: ⁊ excieo: et si qua sunt alia composita. Primum significat commoueo. Liui. Galli quos pręde populationumq; concieuerat spes. Scd̃m foras moueo ⁊ excutio. A cio fit excio. Statius. libro. iii. th. Suus excit in omni

arma antiquā tirynthia deus. Accio siue arcio procio prouoco: siue a longe voco. Percio: pulso: tango: percutio: ⁊ valde cōmoueo. Concio simul voco: vel simul cōmoueo: ꝯgrego. Hinc cōcio onis. Ex quibus etiaꝫ fiunt. Concito: excito: procito: frequētatiua. Porro ꝙ preterita ⁊ supina eadē amborū simpliciū sunt: itēq̃ compositoꝝ orta est nō parua interpretandi ea verba difficultas. Nā cito as. frequentatiuū est amborū primitiuorū cio ⁊ cieo. Ideo aliquando vocito aliquando frequenter moueo significat. Pro vocito. Cice. in Ver. acti. iiii. Citatur reus: causa agitur. Pro crebro moueo. Col. lib. viii. Ne immaturis herbis citetur aluus: eoq̃ vitio pecus emacietur. Igitur nō somniculose spectanda sunt frequentatiua: composita preterita: participiaq̃ compositorū vt que vocationis magis proprietatē habent a cio. Que vero motionis a cieo sumantur.

¶ Cileo es. lui. significat moueo. Unde et furcille ꝙ his frumenta cileantur. i. moueantur.

¶ Cyllenus pe. pro. ⁊ p duplex ll ⁊ cū y dictus est Mercurius ꝙ oēm rem sermone sine manibus ꝯficiat: quibus partibus corporis qui carent vocant κυλλοι. i. mutilati vulgo strupiati dicuntur. Siue ꝙ in cyllene monte sit nutritus arcadie: aut a cyllena nympha sit educatus.

¶ Cillibe pe. cor. mense rotunde. Var. scribit cillibā mensam quadratā escariā q̄ nunc in castris a cibo cilliba dicta: postea rotunda facta. hec ⁊ cilibantuꝫ dr a cilice poculo greco. i. calice dictum.

¶ Ciliaci X aspirata in κ tenuē immutata Χιλοσ γαρ λεγεται το σιτον ερτω sομαΧω dicuntur qui ex vitio stomachi i. ventris ꝓfluuiū patiunt. Ply. li. xx. Hippocrates ciliacis ⁊ dissentericis bis coctū cū sale. Celsus lib. iiii. In ipsius vero ventriculi porta ꝯsistit qui et longus esse cōsueuit. Cilicus a grecis noiatur.

¶ Cilicia regio est (vt Ply li. v. testat) in minori asia Syrie ꝓxima plurima iacēs cāpo. Tauro monti subiecta: q a cilicie nomē sortita est: quē pristina etas pene vltra euū memorie abscondit phoenice ortus qui apud gentiles antiquior Ioue de primis terre alumnis habebat. Hec regio ab orienti a mano claudit a septētrione tauri iugis: ab occidente pāphylia. Huius metropolis ē Tharsos quā intersecat cydn⁹ am.

¶ Ciliciū a cilicibus ppłis dictū est: apd quos (nis. (vt inquit Var.) cilicia primū ꝯfecta sunt. Fiunt autē ex villis hircorū atq̃ caprarū q̄ adhibent: vt Vege. inquit ad excipiendū impetū sagittarū. Asco. scribit cilicia tecta esse de pilis in castrorū vsum atq̃ nautarū

¶ Cilix nomem propriū phoenicis filii: a quo cilicia et cilix adiectiuū dr homo qui e cilicia ortus est cilices pyrate fuerūt quos Cn. Pōpeius funditus deleuit.

¶ Ciliū folliculus quo oculus integit ꝙ cilere mouere sit. Vel quasi celiū a celando ꝙ oculū celet. Inde fit superciliū quod pilis obtegitur: cuius prima corripitur. Unde est illud in priapeis. Conueniens latio pone supercilium. Nam teste Plyn lib. xi. Extreme ambitum gene superioris antiqui cilium vocauere. Unde ⁊ supercilium.

¶ Cilones dicti sunt quorū capita oblonga ⁊ cōpressa sunt: vel quibus frons eminentior est ita vt a dextra: sinistraq̃ recisa videatur. Chilones vero cū h ex greco a labiis improbioribus q̄ illi vocāt Χιλα. Unde pisces improbius labrati chilones dicuntur.

¶ Cimas insula inter istri ostia: q̄ vt Pompo. scribit vrbē habet quā qui bithini colunt bithinida appellāt.

¶ Cimbri pplī: qui nūc flamingi germani: lingua gallica latrones: qui inundatione oceani fugati cū gallis atq̃ Italiā adiissent: sedes a senatu ro. petierunt: a quo repulsi armis petere ꝯstituerūt: qđ precibus impetrare nequiuerāt. Actū erat de romanis nisi Marius illo seculo ꝯtigisset a quo primū apud aquas sextias: mox ꝓpe athesim debellati: ⁊ ad internecionem redacti sunt. Hi etiā vt docet Dio. vocati sunt cimerii qui quoniā remotiores sunt a nobis apud inferos esse putantur: Sed Homerus dixit cimerios populos in asia amazonibus ꝓximos qui ex vltimo occidētali oceano aduenerūt. Fertur Val. maxi. Cimbros ⁊ celtiberos in acie gaudio exultare ꝯsueuisse tāq̃ gloriose ⁊ feliciter vita essent excessuri. Lamentari vero in morbo quasi turpiter perituri.

¶ Cimerii populi scythici a quibus bosphorus cimerius vocatus est: in cuius ostio fuit oppidū Cimerion. Horum clima obscurū est. de quibus Homerus. Illis sol nunq̃. phaeton sua lumina spargit Perniciosa sup nox semper tendit istis. Hinc deductū est prouerbium: vt dicant vmbre cimerie. Unde Lact. li. iiii. O cecum pectus o mentē cimeriis: vt aiunt: vmbris atriorē. Ephorus scribit Cimerios in Italia quoq̃ fuisse iuxta lacū auernū: eosq̃ in subterraneis habitasse domiciliis: quorū morem patriū esse: vt nemo solem aspiciat: noctu vero egrediant. De cimeriis ita scribit Festus. Cimerii dicunt hoies qui frigoribus habitatas terras incolunt: quales fuerūt inter baias et cumas in ea regione in qua cōuallis satis imminenti iugo circundata est: q̄ neq̃ matutino: neq̃ vespertino tpe sole contingitur.

¶ Cimolia creta ab insula Cimolo qua vtuntur fullones in vestibus abluendis. Hanc nūc vulgus terram saponariā vocat. Hec ⁊ medicamētis apta dr.

¶ Cinedus cū e diphth. puer ad patiendū aptus. a κινεω moueo: vel experior αιδοια verenda. Alii cinedos pudore vacuos appellant. κενοσ eñ vacuus ουδειϛ pudore. Alii interpretant saltatores vel pantomimos a πο του κινειν ꝙ libidine oībus anteirent. Plau. in Aul. Ita fustibus sum mollior magis q̄ vilus cinedus. Hinc cinedicus a. um. Idem in Sti. Lepidam ⁊ suauē cantationē aliquā occupito cinedicā.

¶ Cinnabary per duplex nn latine cinnabaris: ⁊ cinnaber: vt piperi nos piper. Ply. lib. xxix. Et colore dilutum cinnabary clariore fieri

¶ Cinnamomū frutetū in ethiopia qđ situ breui nascitur fistule duplo prestans odorifera: ⁊ dulcis ⁊ cinerei coloris ad medicine vsuꝫ. Nascitur ⁊ in sabeis ⁊ in India que australis est.

¶ Cinnamū similis est arbuscula cū cinnamomo: vel eadē est que ⁊ cinnamomū: de qua Oui. li. iii. fas. Cinnama tū primū captiuaq̃ thura dedisti.

¶ Cinnus per duplex nn. capillus dicitur. Plautus in Tru. Tinctos compositos crispos cinnos tuos vnguentatos. Proprie tamen cinnus est plurimorum commistio. Nā ab aliquibus potionis genus ex multis liquoribus confectū putatur. Ci. libro de oratore Cinnus vtriusq̃ particeps vel vtriusq̃ querimus expers. Uede concinnus a. um. ⁊ concinno as. fiunt: de quibus alibi.

¶ Cincinni per duplex nn. a κικι specie olei: vt quibusdam videt: eosq̃ duntaxat capillos significāt qui ita intorti sunt: vt oleo perfusi madescant. Inde cin-

cinnati dicunt: qui ita capillos habent. Iuue. Altior hic quare cincinnus. Plau. in Tru. Iam ego istos fictos cōpositos crispos cincinnos tuos vnguētatos vsq; ex cerebro expellam. Hos capillos Mar. anulos vocat. Ait eni Un⁹ de toto peccauerat orbe comarū (Anulus.

¶ Ciner & cinis tā mas. q̄ fœ. gn̄is puluis in quē materia vsta redigit. Inde fit cinereus a. um. vt color cinerius: Similiter cineratius: a. um. quod ex colore cineris. Ply. lib. xxxiii. Terra est alia ruffa: alia cineracea. Cinericius a. um. vt panis subcinericius qui coctus est sub cinere.

¶ Cinefactū in cinerē dissolutū: a cinefacio: qd̄ est in cinerē reduco. Figuratio: vt tepefactū & labefactum Lucil. li. iii. Ad vos horrifico cinefactū te ꝓpe cūbet

¶ Cinifiones a cinere dicti sunt: & cineloncs & cinerarii pro parasitis ab officio calamistrorū in cinere calefaciendorū quibus matronę capillos crispabāt. Horati. Custodes lecticę cinifiones parasiti.

¶ Cingo is. xi. ctū. ablt̄o post actō iungit. Gel. Scuto pedestri & gladio hispanico cinctus cōtra Gallum constitit. Per translationē cingere ponit pro circuire & circūsepire. Liui. lib. i. Nā & muro lapideo cuius exordiū operis sabino bello turbatū erat vrbē quam nondū munierat cingere parat. Aliqñ tamen accusatiuo solum contentū est. Ply. Cum eū saltū venatores cinxissent. Dictū cingo quasi circum ago. Huius cōposita sunt. Accingo. circūcingo. discingo. De quo in accingo. Incinctus. Liui. lib. x. Incinctū gabino cinctu sup telum stantē. Intercingo. Plyn. Thebaicus intercinctus aures guttis inuenit in aphricę parte. Pręcingo. Idem qd̄ cingo. Plau. in Bac. Inde hippodromo et palęstra vbi reuenisses domū cincticulo pręcinctus in sella apud magistrū assidens tum librū legens: si vnā peccauisses syllabā fieret coriū tam maculosum q̄ est nutricis palliū. Interdū pręcingere est pręparare. Unde ꝑcinctos strenuos & expeditos dicimus. Procingo: cingo: apparo: a quo ꝓcinctus apparatus bellicus: & expeditus. Oui. Hęc in ꝓcinctu carmina facta puta. Ply. Unū curas vigorēq; animi impedit ad procinctū tendētibus. Et ꝓcincta classis vocabat cum exercitus cinctus erat ꝯfestim pugnaturus. Recingo: retrocingo: vel pro simplici ponitur. Oui. lib. met. Uelant caput tunicasq; recingūt Succingo subtus cingo & ad cingulū alligo. Ci. libro xii. Phil. Ser. Galbā codē pugione succinctū in castra videtis. Et succingere est cinctu vestes ita colligere vt breuiores videant: fiatq; homo ad agendum promptior. Unde & succinctā orationē breuē dicimus et succincte breuit. Hinc succingulū balthеū dicim⁹ et succinctoriū vestis genus breuissimę quo venter: et verenda tegunt: qd̄ & semicinctū vocatur: q medium hominē cingat. i. vestiat.

¶ Cinctus us. a cingendo sicut cingulū: q̄uis et pro vestitu sumat. Uerg. Cinctuq; gabino. Huius dimi. est cincticulus. Plau. in bac. Cincticulo pręcinctus.

¶ Cingulū hōis cinctoriū dicitur: & pro anulo quandoq; ponitur qd̄ digitū curuat.

¶ Cingula ę. qua cingunt iumenta. Ouidi. de reme. Et noua velocē cingula lędat equum.

¶ Cippus instrumentū ad colligandos pedes. Terra quoq; in tumulū coaggregata dr̄. Cippus quādoq; etiā sepulchrū. Hor. in Ser. Mille pedes in fronte trecētos cippus in agrū hic dabat. Pręterea cippus columnā significat. Et est nomē viri propriū. Ualerius maxi. lib. vi. Genutio cippo prętore paludato portā egredienti subito velut cornua emerserunt.

¶ Circa prępositio est: quę quandoq; componitur: et postposita inuenitur ablatiuo loco ꝯiunctionis casualis. Verg. Quocirca capere ante dolis. Interdū postponitur circū: vt circum circa. Sed cū pręponitur significat iuxta: & tam locū q̄ numerū designat: vt circa forum visus es. Et circa tres annos tecū mansi.

¶ Circiter a circa fit: idemq; significat. Et refertur Modo ad tempus: vt circiter calendas Iunias. Modo ad locū. Cas. Hemina. Lapidē fuisse quadratū circiter in media arce iunctū candelisq; versum. Modo ad numerū quem attenuare videtur: vt circiter duo hominū millia cęsa sunt.

¶ Circum prępositio acuto accentu designat in vltima: ne accusatiuus nominis circus vel aduerbiū esse putetur. Hęc & componi solet & separari. Separata locum tantum significat sicut & cōposita: vt circū theatrum: Quandoq; loco aduerbii ponitur. Uer. An ne vides toto properari littore circū. Componitur aūt cum dictionibus ab a incipientibus: vt Circumago. C. vt circuncido. d. vt circunduco. e vt circumeo. f. vt circumfluo. id est circumiacio: a quo circūiectus. L. vt circumlinio. M. vt circūmunio. N. vt circūnascor. P. vt circumpono. Q. vt circunquaq;. S. vt circumscribo. T. vt circūtuli. U. vt circumuenio. Uerū iuncta vocalibus integra scribi sed nō proferri debet: vt circumago: circumeo scribant: sed proferantur: circū ago: circuo. Unde Priscia. ait Circumeo & circūago: et similia nō paterentur elisionē in pronunciatione si transiret in sequentē syllabā m. Si vero iungatur cū c. d. f. q. t. mutatur m in n. vt circuncido: circundo. circunfero. circunquaq;. circuntuli. Cū aliis remanet m integra: vt circumscribo. circumuoluo.

¶ Circumago significat circunduco. Apul. Audūq; hominē circumagens osbus ostendebat. Interdum insequor. Curti. Nec vulneratū & fere seminecē circū agere destiterūt. Interdū retrouerto: cōuerto. Ply. In ponte pętenui duabus capellis obuiis ediuerso cum circumactū angustię nō caperent: nec reciprocationem longitudo.

¶ Circūcido pe. pro. Circūseco. Col. lib. iii. Eiusdem spatii corticē circūcidito: & materiē delibrato.

¶ Circuncolo pen. corr. circumhabito. Liui. libro. v. Excepto Uenetorum angulo: qui sinum circuncolunt maris.

¶ Circunduco & circumeo inter se differunt: quoniā dicimus Hercules circuiuit terram nō circundedit: et anulus circundat digitū nō circuit. Circuitus tamē vtrūq; complectit. Cic. Catoni. Uallo et fossa circumdedit.

¶ Circunfero penultima correpta. Circumporto: circunduco. Sallusti. Fuere item tempestate qui dicerent Catilinam oratione habita cum ad iusiurandū populares conscios sceleris sui adiceret humani corporis sanguine vino permistum pateris circuntulisse. Per translationē circunferre ponitur pro purgare. Uergilius libro. vi. Idem ter socios pura circuntulit vnda Spargens rore leui. Nā lustratio a circulatione dicta est vel cęde vel victima.

¶ Circunfluo abundo. Ci. in Lel. Et circunfluere omnibus bonis copiis atq; in omni rerum abundantia viuere. Proprie tamen circunfluere est circum aliqd fluere: decurrere. Ply. Id oppidū circunfluit amnis.

Interdũ concurrere. Idem. Postq̃ varię vndiq; gentes circunfluxere.

¶ Circunfluus a. um. qđ circunfluit. Claud. lib. ii. Et aurato trahitur circunflua ponto.

¶ Circunforani seu circunforanei: qui circa fora crebro versari solent venditãtes aliquid aut emẽtes aut sciscitãtes: aut tempus inaniter terentes: aut aduocationem quęrentes.

¶ Circũiacio circũpono. Aug. in Ser. de Jo. Bap. Necesse est cũ summo labore ex hoc mundo rapere palmam salutis ⁊ quasi excubãtibus ⁊ circumiectis hostibus obsessos fructus puigili intẽtione decerpere.

¶ Circũmitto. Liui lib. ii. Uincebatq; auxilio paucitas in iugo circũmissus veiens in verticẽ collis.

¶ Circũmunio circũsepio circunroboro. Col. lib. iii. Priusq̃ pomariũ cõstituas: q̃ magnũ habere voles circũmunito macerie aut fossa ita vt nõ solum pecori sed nec homini transitus sit.

¶ Circunnascor. Ply. lib. i. Lacus amaus in asia circunnascente absinthio inficitur.

¶ Circumsidio is. ad obsidendũ eo seu me pono. Sal. in Iug. Igitur Iugurtha oppidũ circumsedit ⁊ vineis turribus ⁊ machinis oim generũ expugnare aggreditur. Circumsideo obsessum teneo. Liui. lib. iii. In nos viri armati estis agite dũ vbi hic curiam circumsederitis.

¶ Circumsto circundo. Uer. Circunstãt animę dextra leuaq; frequẽtes. Au. ad Hiero. passiuo vsus est. Et q̃ nos inquit negociorũ alienorũ eorumq; secularium curis circunstemur ingentibus: tamẽ epistolæ tuę breuitati facile nõ ignoscerẽ. Hinc circunstantię quę in vna quaq; cõtrouersia queri solent: ⁊ quasi questionẽ circunstãt. Uide in dictione locus.

¶ Circunsisto is. pro circũdo ponitur: siue ad obtinendum defendendũ: seu offendendũ circũ me pono. Li. lib. i. Centuriones armati Metiũ circunsistũt. Cęsar Si quis grauiori vulnere accepto ceciderat circunsistebant. i. firmabant se circũ fauentes ei ⁊ tela ab eo arcentes. Uerg. At fessi tandẽ ciues infanda furentẽ Armati circunsistunt.

¶ Circumscribo significat prout sonat. Per translationẽ circũscribere est dolo in re contrahẽda atq; cõmerciis aliquẽ bonis priuare: vt apud Senecã de eo qui fratrẽ circũscripsit in diuisione hereditatis cum ex altera parte matrẽ fratris: ex altera oia bona possuisset. Am. pro decipere simpliciter posuit: cũ inquit Sicut adã mulier circũscripsit: ita apostolũ fœmina circunuenit. Aliqñ in bonã partẽ pro colligere ⁊ compræhendere. Lact. Cuius scientiæ summaʒ breuiter circũscribo vt neq; religio vlla sine sapiẽtia sit nec vlla sine religione probanda sapiẽtia. Col. Diophanes bithynus vticensem totũ Dionysii pœni magonis interpretẽ per multa diffusum volumina sex epitomis circunscripsit.

¶ Circũspicio. Iusti. lib. i. Primo latebras circũspicit. Hinc circũspecto as. frequentatiuũ. Ter. in Eu. Et properãs venit nescio quid circumspectat.

¶ Circũspectus qui in oẽm partẽ circũspectat: hoc est prudẽs ⁊ sagax. Col. lib. i. Nã illa solennia sunt oibus circũspectis vt ergastuli mancipia recognoscãt: vt explorent an diligẽter vincta sint: an ipsę sedes custodię satis tutę sint.

¶ Circũspicuus componitur ex circũ ⁊ spicuus: ⁊ eum significat qui circumspicitur.

¶ Circũuado pe. pro. Liui. de secũdo bel. mace. Repẽte anceps terror hinc muros ascendẽtibus romanis illic arce capta barbaros circumuasit.

¶ Circũuenio idẽ qđ circũdo. Liui. lib. i. Sed cõsiliũ et imperii simulatio fuit vt nec vobis ignorantibus deseri vos euerteretur a certamine animus: ⁊ hostibus circũueniri se a tergo ratis terror ac fuga iniiceretur. Aliqñ circũuenire est circummunire. Sal. Pręterea Consulatũ petere. Ci. Anto. quẽ sibi collegã fore sperabat hoiem nobilẽ familiarẽ ⁊ oibus necessitudinibus circumuentũ. Aliqñ decipere seu insidiis inuoluere. Tractũ a venatoribus: qui feras laqueis rethibus ⁊ canibus circũuenire solent. Ci. lib. ii. offi. Suũ quisq; teneat ⁊ neq; tenuiores pp̄ter humilitatẽ circuuentantur: nec locupletibus ad sua: vel tenenda vel recuperanda obsit inuidia. Aliqñ opprimere. Sallu. Cuiq; optimo litteras mittit se falsis criminibus circumuentũ. Liui. lib. vi. An placeret fœnore circumuentã plæbẽ potius q̃ sortẽ creditã soluat corpus in neruum ac supplicia dare?

¶ Circũueho is. a quo frequentatiuũ circũuecto as. quod est sępe circũfero. Uerg. lib. iii. geo. Singula dũ carptim circunuectamur amore.

Circũuolito p̄prie Uerg. lib. i. geor. Aut arguta lacus circũuolitauit hirundo. Col. per translationem pro crebro viso seu pro celeriter circũdo vsus est. An honestius dixerim mercenarii saluatoris mendacissimum aucupiũ circũuolitantis limina potentiorũ.

¶ Circe solis ⁊ persæ nymphę filia: quę habitauit nõ longe a caieta vrbe campanię in monte quodã olim insula. Qui ab ea circeus siue circei ⁊ circeũ oppidum. Hinc circeienses populi Liui. lib. vi. Ad hoc latini hernicique accesserunt ⁊ circeiensiũ quidã. Cic. lib. iii. de natu. deorũ. Circẽ quoq; coloni nostri circeienses religione colunt. Circei vero vt Ply. auctor est. li. iii. quondã insula immenso quidẽ mari circũdata si Homero credit vbi latiũ antiquũ terminabatur. Str. li. v. Post antiũ circeiũ est stad. cc. ⁊ xc. mons mari ⁊ paludibus instar habens insulæ. Habet castellũ et circes sacellũ ⁊ minerurę aram Uerg. lib. vii. Proxima circeę raduntur littora terrę Diues inaccessos vbi solis filia lucos Assiduo resonat cantu. Homerus libro. x. odissex late p̄sequitur ⁊ qđ Mercurius dedit anteq̃ iret ad circen ξυρη μερμεΔαρ εσκε γαλακτι Δε εικελορ αρθοσ τρωλυ Δερι ρ καλεουσι θεο: Et subdit και το τεεγω κιρκησ επεθηρ περικαλλεοσ ευρησ αμφιπολοι Δαρατεωσ με ριερι μεγαροισι πεμοντο τεσσαρεσ

¶ Circius ventus nulli violentia inferior sic dictus: q̄ oia turbet ac circũ vertat. Hic peculiaris est Gallię narbonensis de quo Gel. Galli ventũ ex sua terra flantẽ quem sęuissimũ patiuntur circiũ appellant a turbine opinor eius ac vertigine. Luc. Solus sua littora turbat Circius ⁊ tuta prohibet statione monechi. Uentus circius cũ locare buccam implet. armatũ hominem ⁊ plaustrũ oneratũ percellit. Cato Certiũ nõ circium appellat.

¶ Circus ois in gyrũ ambitus a circuo scđm Seru. Estq; figura plana vna tantũ linea contenta: in cuius medio punctus est: a quo oẽs lineę ad circũferentiaʒ ductę inter se sunt ęquales. Et differt circus a globo q̄ circus est planities rotunda vt circuitus. Globus soliditas vndiq; rotunda vt est sphera ⁊ flaminũ glomera. Ci. de natu. deo. Cũq; duæ formę pręstãtissimę sint ex solidis globis. Sic enĩ spherã interp̄tari licet.

Ex planis asit circus aut orbis. Verg. li. v. Mediaq; in valle theatri circus erat. Et. vi. Lucentemq; globū lunę titaniaq; astra. Circus etiā dr locus muris sept⁹ Unde circēses ludi: q in circo fierent. Fueruntq; tres circi romę. Circus maximus: circus flaminus: qui et apollinaris: ⁊ circus Neronis in vaticano.

¶ Circenses ludi dicti sunt q in circo fierēt: siue qua si circūenses. Nam ante facta spectacula: vt quidam astruūt inter enses ⁊ flumina locis viretibus agebāt et medio in loco munera ponebāt: equi vero vinctis currib⁹ a circi carcerib⁹ discedētes ex vno latere recurrētes ad primā metā reducebant. Nā circus oblōgus in hemicycli speciem desinebat vbi reuoluebant

¶ Circulus ⁊ p syncopē circlus puus circus. (equi

¶ Circulo as. circūdo. Col. lib xii. Ipsa debebit ante circulari fossula q̄ repleat lapidib⁹ ⁊ calce. Sen. Apion totā circulatus est gręciā. i. obiuit oēs oras gręcię

¶ Circulatorē quandoq; accipimus pro ciclico ⁊ circunforaneo qui sua carmina coronę recitet. Talis ab Horatio vocatur ciclicus. Is etiā qui in corona hominū aliquid agit circulator appellat. Apul. Prestigiatorē stipatū mortalibus suas fallacias admirātib⁹ vocat circulatorē. Sic enim inquit lib. i. Circulatorem aspexi equestrē spathā praeacutam mucrone infesto deuorasse. Paulus iureconsul. digestis de extraordinariis criminibus. In circulatores qui serpentes circunferunt: ⁊ proponunt. Si cui ob quorū metum damnum datum est pro modo admissi actio dabitur. Hierony. Puerilia sunt hęc: ⁊ circulatorū ludo similia. Hinc.

¶ Circulatorius a. ū. quod ad circulatores spectat. Unde Quintilianus pręcipit nobis parandā vim orādi nō circulatoriā voluptatē spectantibus.

¶ Circulatim significat per circulos. Sue. In summo publico luctu externarū gentiū multitudo circulatim suo queq; more lamentata est.

¶ Circuitores docet Ulpi. vulgo appellari quibus vestiarii vel lintearii dant vestem circunferendā vel distrahendam.

¶ Circitores publici vrbis custodes

¶ Circites pen. cor. circuli ex ęre facti.

¶ Circinus pe. cor. Instrumentū quo circuli vertendo designantur. Uulgo sextus dicitur.

¶ Circino as. pe. cor. rotundū facio. Ouid. Inclinat cursus ⁊ easdem circinat aures.

¶ Cirri a quibusdā appellant capilli cōtorti ac perinde crispati quales Picus martius: ⁊ alauda ⁊ grues in capitibus gerunt. Oui. Ciris et a tonso nomē est sortita capillo. Ostreorū etiā capillamēta dicunt cirri Mar. lib. vii. Et ostreorū rapere liuidos cirros. Inde cirratus. i. capillatus. Persi. Ten cirratorū centum dictata fuisse pro nihilo pendas. Alii cirros capillos capitis attonsos putant a gręco κειρω attondeo incido. Cato de liberis educādis. Itaq; arbitrare primū capillū puerilē demptū item cirros ad Apollinē ponere solent. Inde persius cirratos vocat pueros qui cū comā nutrierūt eā Ueneri cōsecrāt detonsam.

¶ Cirres sunt ostrea quędā capillata. Mar. Teq; iuuant cirres ⁊ pelle malandria cana.

¶ Ciricus insula fuit in mysia quingentorū fere stadiorū ambitu: admodū ferax ⁊ duobus pontibus iuncta cōtinenti q̄ iuxta pontē eiusdē nois vrbē habuit: et portus duos clausos ⁊ naualia.

¶ Cis ⁊ citra differūt q cis magis pprils noibus fluminū vel montiū pręponi solet: reliquis magis citra: vt cis rhenū: cis padū: cis alpes. Citra cruorē: citra forū: citra templū. Et habet quidē cis sicut ⁊ citra cōtrariā significationē de vltra. Nā hę particulę Citra: intra: vltra: vt docet Gel. apud veteres singularibus syllabis appellabant Cis ⁊ vls. Dicebaturq; cis tyberim ⁊ vls tyberim: mox dici cœptū est. Citra tyberim ⁊ vltra tyberim: ⁊ intra calendas. Cōponiq; pōt et separari: vt Cisalpina gallia ⁊ cis padū. Sciendū est aūt q̄ q̄uis cis habeat vim localem. per translationem tamen ⁊ in tpe ⁊ in aliis rebus vti possumus: vt cis definitū tempus venisti: sicut vltra tpus a nobis datum venisti. Cis naturę leges: hoc est minus q̄ patiantur naturę leges. Aliqñ ponitur pro vltra. Sal. Cis rhenū atq; intra mare nostrū ⁊ oceanū nisi qua in paludibus via fuit perdomita. Citra etiā q̄nq; pro sine ponit. Col. In agricultura voluntas facultasq; citra scientiā sępe magnā dominis afferunt iacturam. Sue. in Cęsa. Alii citra senatus: populiq; auctoritatem. i. sine auctoritate. Quintil. lib. i. Tum neq; citra musicē grāmatice pōt esse perfecta. Plyn. lib. iii. Citra fastū nominent. Sene. Ede citra cruditatem bibe citra ebrietatē. Q̄nq; ponitur pro ante: vt citra. id est ante calendas. Sue. in Au. Solebat etiā citra spectaculorū dies si quando quid inusitatū dignūq; cognitu: ⁊c. Fit aūt citra ⁊ cis: a citra: citerior. imus.

¶ Cisalpina gallia q̄ ⁊ citerior gallia: ⁊ gallia togata dr a fluuio rubicone finit. Cuius basim alpes efficiūt

¶ Cisterna locus in quo colligit aqua pluuia per euripos ⁊ canaliculos sub stillicidio positos ad imbres suscipiendos. Ulpi. Cisterna aquā viuā nō habet. Et quidē cisternę imbribus cōcipiunt: sed per glareā immissam in spongias purificatis. Dicta cisterna q sit cis. id est infra terram.

¶ Cista genus vasis cuius dimi. est cistula a quo fit aliud dimi. cistella. Ci. lib. i. ad Heren. cistellā pro vase posuit quo suffragia populi in creandis magistratibus legibusq; ferendis colligebant cū ait Saturni⁹ legem ferre cœpit: collegę intercedere ille nihilominus cistellam detulit.

¶ Cisium genus vehiculi biroti: a quo cisiarii qui cisium regunt. Cic. Detulit in quadā cauponula atq; se ibi occultans perportauit ad vesperū. Inde Cisio domum venit capite inuoluto. Iurisconi. lib. xx. digest. Si cisiarius dū ceteros transire contendit cisiū euertit ⁊ seruum quassauit vel occidit: puta ex locato esse in eum actionem.

¶ Cisseus rex thraciae pater hecubę vxoris Priami. A quo Cisseis patronymicum. Euripides in tragœdia: quę εκαβη inscribitur. πολυδωρος εκαβης παις γεγως της κισσεως πριαμου τε πατρος ος μ. επει φρυγων πολιν κινδυνος εσχεν δορι πεσειν ελληνικω δεισας εξεπεμψε τρωικης χθονος πολυμηστορος προς δωμα θρηικιου ξενου.

¶ Cispius mōs in vrbe roma exquilina in regione de noie cispi hois dictus vt inquit Fest. Var. lib. i ling. latin. Exquilinus est cispius mons sexticeps apd ędē Iunonis lucinę.

¶ Cithara citharę penulti. cor. tamen κιθαρα εξ του κινειν. Instrumentum musicum alio nomine lyra appellatur: quam Hiero. scribit effici in modum deltę litterę cū chordis vigintiquattuor ⁊ per digitos variis vocibus tinnulisq; ictibus in diuersis modis concitari: de qua in dictione psalteriū aliqua dicunt

Cythera cũ y ⁊ e ante r pluralis tantũ numeri: ⁊ neutri gñis insula est contra cretam vti scribit Stra. In quã ferunt Venerẽ primũ vectã concha marina. Unde ⁊ cytherea dicta est: cuius secũda corripit: cum in primitiuo pducatur. Verg. li. x. Est paphos idaliũq; mihi: sunt alta cythera. Idem. Parce metu cytherea manent. Hanc Solinus cythereã a cythereo phœnicis filio vocauit. Porphyrussam Arist. a prestãtia purpurarum: Sed porphyrida Plynius. Est et cythera vna ex cicladibus insulis. Et vt Laertius scribit Laconiæ insula. Cytheron vero mons Bœotiæ longe a thebis. Oui. li. iii. met. Uadit vbi festus faciẽda ad sacra cytheron Cantibus ⁊ clara bacchantũ voce sonabat. De hoc tñ in dictione parnassus: ⁊ in helicone.

¶ Citharœdus qui cythara canit. Iu. Accipis vxorem de qua cytharœdus echion. Hinc citharœdicus a. um. Sue. in Nero. Item statuas suas citharœdico (habitu.

¶ Citharistria q̃ cithara canit: sicut a tympano tympanistria.

¶ Citharizo as. cithara cano. Hiero. in Apoca. Sicut citharœdorũ citharizantiũ in citharis suis.

¶ Cithirista promontoriũ a quo Masibiã vsq; nauigio. xxx. M. pas. funt

¶ Citharis pe. cor. pileus vel mitra pontificalis. grece κιθαρισ.

¶ Cithisus siue cithisum arbuscula quæ facile vbiq; prouenit vtilis om ni gñe pecudũ: vt inquit Col.

¶ Citra preppositio. Vide in dictione cis.

¶ Citrus arbor nobilissima q̃ sola apud Athlantem montẽ in mauritania nãscit romanis quondã gratissima. Nã afferebat ad ornamenta mensarũ ⁊ lectulorũ Nõ multũ crescit ⁊ folia habet maiora q̃ laurus. Hinc citreus ea. eum. vt citreę mensę. Apud Dionẽ cedruz et poma cedria pro citro ⁊ citris appellata inueniunt Alterius tamen gñis sunt citri athlanticæ ex quibus mensę fierent quã nostrates citri vñ mala medica nascuntur. Hæ folio spectant arbuti fere aut lauri. Athlanticæ cupresso fœminę siluestri folio odore caudice. Dicitur ⁊ citrũ neutro genere pro ligno.

¶ Citreũ vt cloatius scribit est persicũ malũ. De quo Verg. Felicis mali quo nõ prestantius vllũ. Oppius lib. de syluestribus arboribus. Citra idẽ malus ⁊ persica. altera generatur in Italia: ⁊ in media altera. Et paulopost de Citreo. Est aũt odoratissimũ ex quo interiectũ vesti: tineas necat. Fertur etiã venenis contrariũ qd tritũ cũ vino purgatione bidẽtes seruat viribus suis. Generant aũt in perside mala citrea quę vulgo narantia dicuntur.

¶ Citus celer. Sal. Citus modo: modo tardus incessus: hinc citior citissimus. Plau. Nullã ego rem citiorem apud hoies esse q̃ famã reor. Citissimus oim redijt. Cito aduerbiũ. Citius citissime. Interdũ citus dicitur separatus. Verg. lib. viii. Haud procul inde citę metiũ in diuersa quadrigę.

¶ Cito as. frequẽtatiuũ a cio qd est voco. Ci. in Ver. Citat reũ nõ respondet. Vide in cieo. Huius cõposita sunt cõcito pe. cor. qd sigñt ad irã prouoco. Hinc cõcitatus iratus. Gel. Erat enĩ aliquãto cõcitatior. Incito. Recito. Excito. Suscito. ⁊c. q̃ sũt in dictiõe cieo

¶ Citatus vocatus celer. Apu. Citato non testudineo gressu.

¶ Citimus pe. cor. superlatiuũ a cis. ⁊ idem est quod vltimus extremus. Et citima vocatur quę cœlo proxima sunt. Ci. Quibus erat ea minima q̃ vltima cœlo citima terris luce lucebat aliena.

¶ Ciuis vrbis colonus a coeundo dictus: q vinculo quodã societatis in vnũ coeat cœtũ: ⁊ sub legibus viuat. Hinc ciuitas quę pprie est collecta ciuiũ multitudo ad iure viuendũ. Apul. Quod ois ciuitas approbauit. Aliqñ ciuitas dicitur ius ciuiũ. Ci. Qui ciuitate donatus est. Usurpatiue dr vrbs hoc est ipsa mœnia: ⁊ ędificia. Sic dicimus apud ciuitatẽ Mantuam diuum Zambonũ natum esse: ibiq; miraculis florere. Sciendũ q a ciuis nõ fit conciuis: licet consuetudo inualuerit: vt conciues passim dicamus municipes nostros: cũ tamen rectius dicatur hic meus ciuis est siue meus municeps. Sic Cicero ciues suos dicit nusq̃ conciues. Nã apud tertiã Tusculanã legimus (inquit) librũ clitomachi: quẽ ille euersa carthagine misit consolandi causa ad captiuos ciues suos.

¶ Ciuilis ⁊ hoc ciuile qd est ciuis seu qd ad ciuem pertinet: vt ciuilis mos: ciuile ius. Hinc ciuilitas quę est quasi ciuilis mos: ⁊ accipit pro moderatione quadaz atq; modestia magis ciui hominiq; politico q̃ imperatori cõueniente q̃ in Augusto fuisse scribit. Sue. Clementiæ ciuilitatis: quę inquit eius multa ⁊ magna documenta sunt. Iul. Capitolinus laudat Antoninũ pium: q imperatorium fastigium ad summam: ciuilitatem deduxerit.

¶ Ciuicus a um. pen. cor. Idem quod ciuilis: vt ciuica corona quam ciuis ciui a quo seruatus fuisset in prœlio testẽ vitę dare solebat ex fronde quęrna: quoniam cibus antiquissimus e quęrcu capi consueuerat Augustin. libro. xviii. ciuita. dei. Satis apparet consequens vt ad pacem ciuicam pax domestica referatur.

¶ Ciuis fluuius thracię ex peonibus ⁊ rhodope monte profluens.

C ante L.

¶ Clades a calamis quasi calamides hoc est calamitas: vel quasi cades a cadẽdo. Vel a κλαδαω quod est amputo: frãgo. Unde κλασμα fragmentũ ⁊ cõfractio

¶ Clęmens a claritate mentis: quasi cœli mens: ⁊ is dicitur qui etiã remittit de eo qd posset prosequi. Differt pro Donati sententia a placido: q clęmens sit circa recte agentes: placidus circa delinquẽtes. Et clęmentis est nulli os lędere: placidi arridere oibus: clęmens animo: placidus vultu. Ter. in adel. Ille suam semper egit vitã in ocio comis clęmens placidus: nulli lędere os: arridere oibus. Sunt etiã qui clæmentẽ ideo dici putent q colat mentẽ: nec eam vexet irascendo. Hinc clęmentia ⁊ aduerbiũ clęmenter quibus cõtraria sunt inclęmentia: ⁊ inclęmenter.

¶ Clam prępositio separatiua est ⁊ casualibus tantũ prępositur: vt clam patre hoc egisti. Quandoq; reperitur loco aduerbii posita. Verg. Clam ferro incautum superat securus amorum. Sed oratores prępositionem potius accipiunt: siue iungatur ablatiuo: vt Asc. sentit: siue accusatiuo: vt Dona. opinat: vt claz me profectus est. i. me nesciente. Hinc compositũ fit per clam qd est valde occulte.

¶ Clanculũ dimi. est. Ter. in Eun. In cellulam ad te patris penũ oẽm congerebã clanculum

¶ Clandestinus a. um. pe. pro. occultus: quasi clã de astu: hoc est vrbe. Manili. lib. i. Et clandestinis surgẽtia fraudibus arma. Syri. libro. vii. Ceu clandestino traheretur fœdere bellum.

¶ Clandestino nas. Lucil. Ait eñ dicit clandestino tibi quod commissum fuerat.

¶ Clamare est vociferare. Unde exclamatio. Quoq3 vocare. Plau. Plaudūt partim clamitāt me vt reuertar. Huius cōposita sunt acclamo. Conclamo. Declamo. exclamo. inclamo. proclamo. pręclamo. reclamo. et succlamo: quę habent pe. productam.

¶ Clamor vox q̄ clamādo fit ꝛ ꝓprie calamorū sonus quasi calamor. Cū eñ arūdines vēto agitant̄ magnā vocē emittūt. Dicitur ꝛ clamos sicut arbos.

¶ Clamosus a. um. a noiatiuo clamos: quod clamore obstrepit vociferaturq3. Iuue. Securū iubeant clamoso insistere circo. Quintil. Nō turbidus nō clamosus sit altercator.

¶ Clango is. xi. vel gui. tuba cano. grecū est κλαγγο Clangor eñ vox tubarū est. Hiero. in li. numerorum Si semel clangueris venient ad te principes. Et in Esaia. Et erit in die illa clanget̄ in tuba magna. Interdū addit̄ tuba: vt in eodē. Filii aaron sacerdotis clangent tubis. Hęc eñ tria idem significāt Clango: tuba cano: ꝛ tuba increpo. Clangor etiā dr̄ sonorū anserū ꝛ aliarū rerū cōstrepentiū. Ci. li. ii. Tus. De aquila Iouis satelles pastu dilaniat fero tu3 iecore opimo farta ꝛ saciata affatim clangorē fundit vastū. Col. de anseribus li. ix. Eiusq3 gn̄is anser ꝓcipue rusticis gratus est: q nec maximā curā poscit: ꝛ solertiorē custodiam prębet q̄3 canis. Nā clangore prodit insidiantē.

¶ Clanius fluuius campanię iuxta acerras vrbem a κλαριον: qđ est viola: qua illius ripę abundare dicunt̄ vel vt Macro. existimat a Clanio gygante.

¶ Clarū oppidū in cōfinio Colophoniorū: qđ nō longe ab epheso esse perhibetur.

¶ Clarus fluuius a cacuminibus Alpiū per plures valles excurrens in Istrum intrat.

¶ Claros insula vna ex cycladibus: a qua vt Homerus inquit apollo clarius dictus est.

¶ Clarus a. um ꝓprie dr̄ qđ est lucidū nō obscurū: vt clara dies. Figurate tn̄ pro insigni: atq3 excellenti accipitur: ꝛ eo qui veluti fulgore quodā famę resplendet qui ꝛ inclytus dr̄: q̄uis plus sit inclytus q̄3 clarus ꝓpter in: q̄ ibi auget. Hinc clarū hoiem: ꝛ clara gesta dicimus. Item quoniā: quę clara sunt ab oibus cernuntur. Clarum etiā pro aperto ꝛ manifesto sumit̄: vt clarus sermo: clara oratio. Interdū ponit̄ pro audibili. Teren. Dic clare. A clarus fit cōpositū. Pręclarus: quod est valde clarus. Ci. O pręclarū custodē ouium vt aiunt lupū. Aliqñ sumit̄ pro bono seu pro optimo. Idem in Lelio. Actum est pręclare.

¶ Claritas luciditas: vt claritas solis. Aliquādo excellentia ꝛ splendor: vt claritas gn̄is: claritas rerum gestarū. Interdū facilitas: vt claritas orationis: dr̄ et claritudo. Sal. Cū pręsertim tā multę varięq3 sint artes animi quibus summa claritudo paratur.

¶ Clarifico as. clarum facio: illustro

¶ Clareo es. rui. clarus sum: vel manifestus seu notus sum: vt Claret q mihi sis inimicus. Turpil. in prima fictione. Cuius aduentu hodie claret cypros. Hinc

¶ Claresco: clarus fio. Augu. lib. vi. con. Grandior erat: tanq̄3 si ista multo clari9 clarescceret totumq3 occuparet magnitudine. Inde inclaresco valde clarus fio. Hiero. in Exo. Iamq3 aduenerat tertius dies: ꝛ mane inclaruerat.

¶ Clarigo as. pen. cor. clare repeto a vocis claritate dictum. Plyn. lib. xxii. Hac semꝑ ꝛ legati cum ad hostes clarigatūq3 mitterent̄ vsi. i. res raptas clare repetitū. Nā cū Romani bellū indicere alicui volebant pater patratus proficiscebat̄ ad hostiū exercitū pręfatus ꝛ quędam solennia verba clara voce dicebat se bellum indicere ob certas causas.

¶ Clarigatio pręter pręfatā significationē accipitur pro talea nūmaria maxime q̄ principis vel reipub. edicto conceditr̄. Liui. li. viii. Veliterninis derecti muri ipsi vrbe adducti iussi trans tyberim habitare: vti ei9 qui cis tyberim captus fuisset ad mille pas. hoc est pōdo clarigatio esset. Nec prius q̄3 ęre ꝑsoluto is qui cepisset extra vincula captū haberet

¶ Clasma latine fragmentū et fractio dicitur.

¶ Classis ęquocū noiē est: significat eñ nauiu3 multitudinē a πο τωρκαλωρ hoc est a lignis q̄uis abusiue ꝓ vna tantū naui ponatur. Ver. lib. vi. Lycię ductorem classis orontē: Significat et hoium collegia. Nā Liui. de Tul. Serui. rebus gestis scribit vrbem in quinq3 classes diuisam: censumq3 ab eo institutū fuisse rē saluberrimā tanto futuram imperio: quo pacis belliq3 munia nō viritim vt antea: sed ꝓ habitu pecuniarū fierent tū classes centuriasq3 hūc ordinē ex censu descripsit. Qui centū millia ęris aut maiorē cēsum haberēt: inter primarios numerabātur: et sub primę classis titulo. Ex his. lxxx. fecit cēturias. xl. Senū. xl. Iuuenū. Seniores ad vrbis custodiā: iuniores vt foris bellū gerēt. Arma his galea: clypeus: ocreę: lorica oia ex ęre: hęc vt tegumēta corporis essent. Pręterea tela in hostē hastę et gladius. Additę sunt fabarū duę centurię quę sine armis stipēdia facerent: datum munus vt machinas in bello ferrarēt. Intra centum et lxxv. millia census. Secunda classis ex quibus. xx. cēturię seniorum. xx. et iuniorū. Arma vt in superiore pręter loricam. Tertia classis a. lxxv. ad quinquaginta millia census. Arma vt in superiore pręter ocreas In quarta classe a quinquagita ad. xxv. millia census centurię. xx seniorum. xx. iuniorum. Arma mutata nihil pręter hastam: et verutum datum Quinta classis centurias. xxx. habuit fundas lapidesq3 missiles gerētes. In his accēsi cornicines tibicines in tres centurias. Ex. xi. postea millibus vna centuria. Et fuit hęc immunis militia. Significat ꝛ classis equitū ordines Verg. Scio me danais e classibus vnum. Unde ꝛ classis procincta dicitur exercitus instructus. Apud antiquos classes clypeatę dicebantur: quos nunc exercitus vocamus. Sonitus quoq3 tubarum ꝛ ipsa tuba classica nominantur. sicut a Vergilio pro vtroq3 vsurpatum est lib. vii. Classica namq3 sonant. Liui. lib. v. Vocatis classico ad consiliū militibus. Et alibi. Concionem classico aduocari iussit. Capitur quandoq3 pro signo bellico. Suetonius. Et ingenti spiritu classicum exorsus pertendit ad alterā ripam. Vege. scribit classicum dici quod buccinatores per cornu dicunt: hoc insigne videtur imperii quia classicum canitur imperatore pręsente: vel cum in militem capitaliter animaduertitur: quia hoc Imperatoris legibus fieri necesse est. Item classes testes vocabantur qui et classici.

¶ Classicus a. um. quod est classis vel quod ad classe3 pertinet: vt classicū bellum: bellū nauale. Prop. li. ii. Et canerē siculę classica bella fugę.

¶ Classici dicebant̄ nō oēs qui in classibus erant: sed primę tantū classis hoies qui centum millia ęris: aut amplius censi erant. Classici etiam dicebant̄ ꝓcones

qui tuba vel cornu iussu magistratuū ex arce vel circum muros populū ⁊ comitiū vocabāt: dicti a calando .i. vocando siue a clangore. Unde classica pro ipsis tubis. Infra classem vero cęterarū classiū qui minore summa ęris q̄ꝫ qui in prima classe censebāt. Et classici (vt docet Festus) dicebant testes qui signādis testamentis adhibebantur

¶ Classiarius idē est qđ assiduus ⁊ diligēs: q2 omniū classiū ciues semp parati erant ad oēm reip. necessitatem: ꝓpter et qđ ab asse dando assidui dicebant. Apul. Et laudū eius classiarius atq3 assiduus pręco. At qui priuatim quoscūq3 in iudiciū vocabāt iussu magistratuū dicebant Liburni ꝙ fere e liburnia essent.

¶ Clathrus ⁊ clathrū vtroq3 modo dr. Sunt aūt clathra ligna quibus transuersis aliquid munimus sepimusve: vt fenestras q̄ ob id clathrę dicunt. Et clathrare verbū qđ significat clathris claudere. Quo Col. ⁊ Plau. vtunt. Nā in milite Plau. ait. Mirū est facinus quomodo hęc hic transire potuerit. Nā certo neq3 solariū apđ nos neq3 hortus vilas neq3 fenestra nisi clathrata. Col. lib. ix. Spissi deinde clathri marginibus insigunt: qui sup aquā semp emineāt etiā cum maris ęstus intumuerit. Idē paulopost. Satis est vacerras inter pedes octonos defigere: serisq3 ita clathrare ne spatiorū laxitas pecudi prębeat fugā. Cato clathros posuit pro lignis: quibus caueę muniuntur.

¶ Claua teli genus: quo hercules vtebat. Est eñ fustis teres ad claui similitudinē capitatus. Ply. de ligno. Iterū deinde in filo politur: illisum crebro in silice ex aqua: tectūq3 rursus tundit clauis semp iniuria melius. Hinc claua herculis dicta id gñs teli quo Hercules vtebatur.

¶ Clauator qui huiusmodi claua vtebatur.

¶ Clauis est qua ostia: arculę: ⁊ id gñs multa ⁊ claudunt ⁊ aperiunt: a clam: ꝙ q̄ celare volumus hac claudere soleamus. Unde cōclauia loca q̄ sub vna eadēq3 claue clausa sūt. Et cōclauatus locus vna claue clausus. Clauem Theodorus Samius primo monstrauit a qua faber clauicularius.

¶ Clauicula dimi. a claui: vel a claua virga. Ply. Clauiculę quoq3 ipsę quib9 repeūt vites terrę: ⁊ ex aqua potę sistunt vomitionū consuetudinē.

¶ Clauiculari9 qui clauiculā .i. virgā vel clauē gerit.

¶ Clauiger vel clauigerus. Ouid. Clauiger inuidit vulcani occumbere prolem.

¶ Clauatus a. um. qđ est clauorū aculeis modo prominētibus circūdatū. Nā ⁊ clauatę vestes hinc vocātur quas vulgus a verrucis clauo similibus verruca

¶ Clauus nauis gubernaculū siue te (tas appellat moꝙ eā dirigat rectāq3 teneat. Ci. in Cato. Ille aūt clauū tenens quietus sedet in puppi. Itez clauus dr quo quid affigit a claudēdo. Nā ideo clauū figimus: vt claudat seu cōtiunet aliquid. Et clauus grecę ηλκος gñs tuberculi qđ vulgo callus dr rotunda specie coloris albi fit in plantis digitisq3 pedū maxime. Sic appellatus q2 ita pungit vt quasi clauus ferreus infixus videat. Nā caro durescit in callū semp fere pungentez. Quo morbo Silius Italicus interiisse fert. De quo Ply. lib. iii. epistolarū. Modo nunciatus est Silius Italicus inedia finiuisse vitā. Causa mortis valitudo erat illi natus insanabilis clauus cuius tedio ad mortē inreuocabili ꝯstantia decurrit. Ply. lib. xix. Clauis pedū illini itē lienis ⁊ tēporū doloribus. Fiunt ⁊ callosa quędā in candido oculi tubercula: q̄ claui nominant oculorū. Arbores quoq3 clauū huiusmodi patiuntur: qui ⁊ fungius ⁊ patella dr. Pręterea clauus est vestimēti gñs veluti quibusdā clauis aureis distinctū: qđ ⁊ a plumarū similitudine plumatile vocabat: ⁊ a verrucis clauo similibus verrucata vestis. Quasi latior ipsa vestis erat: latusclauus dicebatur. Hac soli senatores ⁊ patricii induebant. Unde laticlauos appellari senatores legimus. Hor. lib. i. ser. describere volens senatorē dixit. Et latū demisit pectore clauū. Sue. de Nero. A laticlauo cuius vxorem attrectauerat cęsus. Ab Oui. Clauus simpliciter dr pro senatoria dignitate illo versu. Curia restabat claui mensura coacta est. Suet. de Au. Clauo nec lato: nec angusto. Aliqñ etiā sacerdotes ⁊ pontifices lato clauo induebant. Silius. Sacrificā lato vestē distinguere clauo. Pręclauū pars vestis erat q̄ ante clauuz texebatur. Afra. Totū diē pręclauū vnū texere. Hic etiā clauata dicunt vel vestimēta clauis intexta: vel calciamēta clauis cōfixa. Et clauati socci ꝙ sola habeant clauis intexta. Clauata vero sunt vestimenta etiā si nō ex auro: sed ex cocco: aut aliis coloribus clauos ⁊ verrucas habeant. Lampri. in Alexan. Conuiuium neq3 optimū: neq3 nimis parcū sed nitoris summi fuit ita tamē vt pura mantilia mitterentur sępius cocco clauata: aurata vero nūq3. Quę aūt cum auro. Auroclauata dicunt: ⁊ auroclauatę vestes a textura aureorum clauorū. Unde Tacitus imperator interdixit auroclauatis vestibus.

¶ Clauiculus dimi. a clauo. Quo noīe etiā vocatur capreolus in vite. Col. lib. v. Ac ne q̄ relictę sunt procellis ventorū decutiant: molli ⁊ laxo vinculo ad surgentis subsequi cōueniet dū clauiculis suis quasi quibusdā manibus adminicula cōprehendant. Hic etiā Pampinus a nostris: ⁊ a grecis helice dr.

¶ Clauarius nomē est officii quo appellatus est Suetonii pater: ab eo ꝙ pręfectus fuit donatiuo imperatorio inter milites dispertiēdo. Unde Cor. Tacitus scribit clauariū donatiui nomē esse qui ait: Seditiose militū voces terrebāt clauariū: donatiui nomē est.

¶ Claudia nomē virginis vestalis: q̄ cū in suspitionē stupri venisset ⁊ simulachrū mr̄is Ideę i vado Tyberis hereret: ad cōprobandā pudicitiā suā fert cingulo duxisse nauē quā mlta hoiz milia trahere nequerāt

¶ Claudius Claudianus poeta ęgyptius: vt gręci ⁊ latini eius patriā affirmant: ⁊ ipse de se sic scribit contra vulgi errorē: floruit sub Theodosio et Honorio Augustis: eius opera in lucem ⁊ pristinū nitorē redegit Pontic9 Uirunius de vtraq3 lingua benemeritus tp̄ibus nostris: ⁊ multa vir humanitate: qui inter alia: q̄ plurima scripsit de rebus nouis ⁊ insolitis aliquando nobis cōmentarios in eundem poetā plenos omni genere disciplinarū ostendit: ⁊ q̄ꝫtum potest curat imprimere magnos ⁊ diffusos.

¶ Claudus quasi pedibus clausus .i. impeditus qui ex pedibus aut cruribus fœmoribusve vitiatis non possunt passus facere. nam eos claudunt.

¶ Claudeo es. claudus incedo: qđ claudicare dicere solemus: q̄ꝫuis ꝓ errare qñq3 ponat per methaphorā.

¶ Claudit as ipsa actio. Ply. Repulsu durioris materię claudicatē illico affert.

¶ Claudo is. si. suz. includo. Uer. li. iii. Geo. Aut int9 clausos sceū ad ꝓsepia seruāt. Interdūclaudere ponit pro circuire. Idē. Claudite nymphę dictee nymphę nemoꝝ tā claudite saltus. Interdū ꝓ obsistere arcere

vt apud eundē lib. x. Ecce maris magna claudit nos obice pōtus. Ulpia. Clausos pro victis accipit si mō ita vincti sint vt omī mō erūpere nō possint. Interdū p claudicare. Sal. Nihil socordia claudebat. Idē in histo. Equi pre labore claudunt.

¶ Claustrū in plurali tam mas. q̄ȝ neu. gene. est, p loco in quo quid clauditur. Apud antiquos clostra p claustra dicebantur.

¶ Claustrarius q̄ claues ⁊ cetera ad claudēdū opa facit

¶ Claustrinus pen. pro. q̄ claustri ianue preest.

Claustrinus a. um. quod est claustri.

¶ Clausula vocatur sententia. Hanc greci perihodon dicunt ⁊ breuitate ⁊ conclusione.

¶ Clazomene pe. pro. vrbs Ionie asiatice: quā condidit Paralus. Hec prius grina noīabat vicina colophoni. Unde ⁊ Apollo grinaeus dict⁹ est apud Virgi. quoniam ibi esset eius oraculum.

¶ Clazomenia insula que Marathusa dicitur: a qua clazomenij quos in meonia sitos esse constat.

¶ Cleantes nomē philosophi. q̄ Zenonis attici scholā successor excepit. Hic Phanij Asij filius egregius pugil cū Athenas venisset: ⁊ Zenoni adherens generose philosophatus est: ⁊ in hisdē permansit dogmatis. Celebratus maxime fuit in labore. Nā cuȝ valde pauper esset: mercēnariā vitā agebat: ⁊ noctu quideȝ in hortis aquā hauriebat: per diē vero in sermonib⁹ exercitabat. Unū phreantes appellatus est: quasi puteos hauriens. Tradunt illū: q̄ a zenone audierat ossibus boum ⁊ testis fictilibus pscribere solitū cū pecunia nō suppeteret ad chartas emendas.

¶ Clearch⁹ phūs fuit cui⁹ meminit Hie. contra Ioui.

¶ Cleone mediocre oppidū distat ab argo stad. cxx. a corintho. xc. Unū Cleoneus a. um. vt leo cleoneus: q̄ ⁊ nemeus. Luca. Ille cleonei proiecit terga leonis.

¶ Clepo pis. psi. ptū: furor, furto surripio: tractum a κλεπτω verbo greco. Unū cleptū furto subtractū. Li. Si quis clepsit ne populo scelus esto: neue cui cleptū erit. Plau. Rape: clepe: harpaga. Cice. de repu. Nō modo vt spartae rapere vbi ⁊ pueri clepere discunt.

¶ Cleptes latine fur.

¶ Clepsydra pe. cor. κλεπτω ⁊ υδωρ aqua. Nā ppriū furacis hoīs q̄ cleptes dicit: est velare ⁊ abscōdere: q̄ claȝ ⁊ p insidias surripuerit. Clepsydra vero duo significat: fontē. s. ⁊ horologiū aquariū horos aqua dimetiens. Est eñ fons Athenis in arce illa Minerue quondā nūc beate Marie virgini consecrata. Is per alueū subterraneū latentē q̄ȝ fluens stadia. xx. surgit tādē in riuos ad vicū phalereū. Erat pterea vas quoddā vitreū graciliter fistulatū qđ equalib⁹ dimēsionibus signatas hores ostēderet. Ad cuius etiā funduȝ erat foramen qđ aquā guttatim emitteret. Et ita hore per aque diminutionē quot essēt videri poterant. Itaq̄ȝ nō absurde siue de fonte siue de horologio accipias clepsydra noīatur. ab aque furto: q̄ȝ aquā aut velet aut furet. Ceterū Cic. in scđa Tusculana p horologio capit cū inquit. Cras ad clepsydrā consimilia sunt hoc tpe clepsydris vascula illa apud nos visitatissima: q̄ in medio instar duor turbinū coarctant ex q̄bus puluisculū per foramen minutū sensim delabitur ex parte superiore in inferiorē: atq̄ȝ ita legitimū tempus hore metitur: vulgo dr horologium puluisculi. Apud veteres oratoribus acturis causas forenses p̄scribebat et tēpus dicendi datis clepsydris quib⁹ exhaustis āplius dicere vetabant. Ply. in epstis. Dixeram horis pene quinq̄ȝ nā tribus clepsydris quas spatiosissime acceperā sunt addite quattuor.

¶ Cleros latine sors siue sorte electus. Inde cleric⁹ sortitus dici potest. Nā vt Hier. ad nepo. scribit propterea vocantur clerici q̄r de sorte sunt dñi. vel quia dñs ipse sors. i. pars clericorū est. Et q̄r vel ipse pars dñi est: vel dñm partē habet. talē se exhibere debȝ: vt ⁊ ipse possideat dñm: ⁊ ipe possideatur a dño. Clerus etiā vermiculus aluearibus noxius. Aris. Examina infestant clero: sic eñ vocant vermiculos qui in paui mento nascunt: ex quibus crescētibus velut aranea obducit alueo ⁊ faui carie pereūt. Hinc morb⁹ hmoi clerus vocatur: hoc est fauus cū fetu putrefactus. Cum vero morbo/aut ignauia/aut infecūditate naturali fetum nō peragunt.

¶ Clibanus κλιβανος ελληνισι λεγεται: pe. cor. nō est pprie furn⁹ sed forte quid simile furno: vel instrumentū quo aliquid coquit sub testa: qđ ex aere seu ferro fieri solet: sepe etiā ope figulino. Ply. li. xix. Cortices quoq̄ȝ decussi clibanis ⁊ furnis prebent vsuȝ. Unū panis testaceus is dicit apud nos quē illi clibanitin. Scribitur a nōnullis cū γ. κρυβανος. De hoc ⁊ in dictione furnus. Col. li. iij. scribit scrobē clibano similē esse: vt imus q̄ȝ summus patentior sit: vt latius radices vagentur.

¶ Cliens quasi colens q̄r debet dñm honorare et est correlatiuū patroni. nā patron⁹ defensor cause est dictus quasi pater. Cliens aūt defensione indigens. i. litigator q̄ patronū colit ⁊ sequit: vt ab eo defendat. Hui⁹ dimi. est clientulus. Aliqñ tñ cliens ponit p sectatore ⁊ q̄ sub tutela alterius ⁊ pene famulus est.

¶ Clientela clientū multitudo: necnō ⁊ eor qui potētē aliquē ciuē/principēve fauore psequunt: ⁊ cui⁹ dignitatē factionēq̄ȝ tutant ducti aliqua mercede vel beneficio. Similiter clientela dr clientiū officium erga pronos. Itē dicitur clientiū siue clientarū genus Cato eñ clienta femina dixit.

¶ Clima atis. regio. Et clima apđ Varronē quoquo versus pedū est sexaginta.

¶ Climax latine scala: ⁊ figura que dicitur gradatio vt apud Oui. Viderat hanc: visamq̄ȝ cupit/potiturq̄ȝ cupita. Hinc climatericus a/um. scalarius. Plyni. in epistola ad Caluisiū. Habeo climatericū tempus sed euadeo: Ply. alter li. vij. natu. historie. climateras nūcupauit legē scansilē. Scansili inquit ānorū lege occidua quā climateras appellant. Climatericū tempus dubiosum dicitur: qm̄ chaldaei climateras appellant pericula vite: fortunarūq̄ȝ hoīm q̄ fieri grauissima in septēnarijs dicunt. Unū septimū quēq̄ȝ annū piculosū esse Censorin⁹ autumat. Alij climatera piculosuȝ eē dicūt annū sexagesimūtertiū. Unū Augustus ad Caiū nepotē. Nā vt vides climatera cōmunē seniorū omniū tertiū ⁊ sexagesimū annū euasimus. Si quis hāc materiā diffusius noscere cupit: Censorinū adeat.

¶ Cline latine lectus/lectica mensa. Inde Hexaclinos torus discubitorius: qui sex capiebat. Mar. Et testudineū mensus quater hexaclinon.

¶ Clinopale palestra lecti dicitur. κλινη grece lect⁹: et dicitur dimi. clinidion. i. lectulus παλη: palestra siue lucta. Sue. in Domi. Assiduitatē concubitus velut exercitationis genus clinopalen vocabat. Sic Vergilius nocturna bella noīat colluctationes venereas et ab Apuleio militia amatoria dicit.

¶ Clinicus pe. cor. medicus qui curat, medicamētis

dictus a lectis ægrotantiũ: quos frequentare solet quasi lecticularius. Var. Sote filia clinici .i. medici. Dicũtur & clinici qui ita morbo affecti sunt: vt surgere e lecto non possint: nullaq́ amplius de eorũ salute spes est. Unde legimus Petronillam voluntate Petri apostoli clinicã factã: quasi paraliticã sideratãve proptereaq́ decumbentem grabato: quem græci clinen vocant.

¶ Clino as. grecũ est. & significat inclino: licet nõ sit in vsu: eius tñ ɔposita vsurpant: q̃ sunt acclino/ declino/ inclino & reclino pe. pro. Virg. li. xij. Defigunt tellure hastas & scuta reclinant. Clisis inclinatio.

¶ Clio vna musarũ απο του κλεουσ a gloria q̃ poetis gloria a ɔpositis nascat libris. Hesiodus in theogonia εννεα θυγατερες μεγαλου Διοσ εκ γεγαυιαι κλειω τε ευτερπη τε θαλεια τε μελπομενη τε τερψιχορη τε ερατω τε πολυμνια τε ουρανιη τε καλλιοπη τε η δε προφερεσ τατε εστιν απασων.

¶ Clisius nomen fluuij in agro brixiano.

¶ Clitorius fons Arcadiæ: qui semel potus vini odium facit. Ouidius lib. xv. meta. Clitorio quicũq́ sitim de fonte leuauit: Vina fugit.

¶ Clitomachus pe. cor. phũs carthaginẽsis q̃ Athenas venit annos natus quadraginta: audiuitq́ Carneadẽ: cuius & successor fuit: tres sectas sectatus academicorũ peripateticorũ & stoicorũ. Supra quadraginta volumina ɔdidit. De quo Cice. lib. iij. Tus. mẽtionem facit.

¶ Clitellę dicunt nõ tñ quibus sarcinę colligatę mulis: & id genus veterinis portãtur: qui vulgo bastivo cantur: dictæ q̃ hmõi animalis ornamentũ sit. Hora. in saty. Hinc muli clitellas tẽpore ponũt. Sed etiam locus Romę propter similitudinẽ. Et in via flaminea loca quędã deuexa subinde & acclinia: quo etiã nomie appellatur quoddã tormenti genus.

¶ Clitellarius q̃ clitellis vtitur. Vñ clitellarij muli dicuntur: qui neq́ ephippiati sunt/ neq́ desultorij: nec bigas aut quadrigas: aut currus ducunt sed clitellariferunt onera. Plau. in mus. Muliones mulos clitellarios habent: ego habeo hoies clitellarios: magni sunt oneris quicquid imponas vehunt.

¶ Clitumnus vmbriæ fluui⁹: de quo Ply. lib. xli. scribitq́ animalia quæ eũ potauerint albos fœt⁹ creãt a κλειτοσ celebris quasi celebris amnis. Silius. Et lauat ingẽtẽ perfundẽs flumie sacro Clitũnus taurum

¶ Cliuia auspicia indt Festus: q̃ aliquid fieri prohibebant. Nam et oia difficilia et ardua nolabãtur cliuia vnde cliuus qui est locus molliter arduus et p colle ponitur. Hic li. ii. Re. Porro Dauid ascendebat cliuum oliuarũ. Est & cliuus cuius ɔposita possunt eẽ tã secũdæ q̃ tertię decli. vt Accliuus a. um. & Accliuis & hoc accliue. Decliuus & decliuis: Procliu⁹ & ꝓcliuis: quę habent pe. pro. Dictus cliuus a clino & inclino.

¶ Cloacę pe. pro. loca caua per q̃ colluuies fluit a cloacare: qđ est inquinare: siue a colluendo quasi colluacę. Fistulę quoq́ fossę vbi & viæ illæ subterranei partib⁹ in modũ aquæductuũ munitę per quas aquę pluuię extra vel fluuiũ dilabunt: cloacę dicũtur: q̃ vrbe; imundicijs purgent. A Clodio albanorũ duce dictæ. Plau. vero in Cur. Per stomachũ imunde vetulę aluum cloacã nominauit. Age effunde hoc cito in barathrũ ꝓpere prolue cloacam.

¶ Closter latine filum vel nexus.

¶ Clostra a claudendo: quasi caustra.

¶ Clotho vna ex furijs infernalibus. Grece κλωθω circũuoluo: neo: destruo. Orpheus in hymnis aliqua dicit: sed in magica sua multa & obscura: vt mihi vir diuinus videatur. Hesiodus aũt in theogonia dicit Themidos filias & Jouis clotho lachesin & atropon μοιρασ θ᾽ ησ πλειστην τιμην πορε μητιετα ζευσ κλωθω τε λαχεσιν τε και ατροπον αι τε διδουσι θνητοισ ανθρωποισιν αγαθον τε κακον τε.

¶ Cludo is. idem qđ claudo: quo veteres vtebantur Unde in veteribus numismatib⁹ legim⁹ Janũ clusit Huius ɔposita magis sunt in vsu. Accludo vt in Gene. Egressus ad eos Loth post tergũ accludẽs hostium ait. Concludo: circũcludo/ excludo/ includo. intercludo/ introcludo. Occludo. Plau. Occlusit ostiũ ancillę. Precludo/ antecludo. Col. lib. vij. Hirudo adhęrens faucibus sanguinẽ ducit: & incremẽto suo trãsitum cibis pręcludit. Recludo aperio. Virg. Veteres tellure recludit Thesauros. Secludo seorsum claudo. Subtercludo quę habent pe. pro.

¶ Clumę sunt folliculi hordei.

¶ Clunes nates siue natiũ tumor: tã mas. q̃ fœ. gen. Plaut. Quasi lup⁹ ab armis valeo: clunes infractos gero: Hor. O pulchrę clunes: breue q̃ caput. ardua ceruix. Ab hoc simias clunas appellatas volunt: q̃ clunes tritas gerant. Huius dimi. est clunicule. Gel. Ceterarum auiũ atq́ altiliũ nisi tantũ apponatur vt a cluniculis inferiore parte saturi fiant.

¶ Clunaculũ culter sanguinarius q̃ ad clunes depẽdeat: vel q2 clunes bestiarũ diuidat.

¶ Cluo is. cluere duo significat. Nã & ꝓ verbo eẽ capitur: vt apud Lucili. Et pugnare. Unde cluacina Venus & clypeus: q̃ a cluendo .i. pugnando deducit.

¶ Clupea ciuitas aphricę vicina carthagini.

¶ Clymene pe. cor. Promethei mater: Oceani filia: & Japeti vxor.

¶ Clypeus & clypeũ: siue clupeus y. in u. ɔuersa proprie clypei scuta maiora sunt & tñ peditũ sicuti docet Ser. Scuta equitũ. Liui. li. vi. Clypeis ante Romani vsi sunt: deinde postq̃ stipendiarij facti sunt: scuta pro clypeis fecere. Dicti clypei q̃ celent totum corpus: vel a clepere quod est furari ab ictibus. Var. a cauus deriuat. Ply. li. xxxv. απο του γλυφειν. hoc ẽ a sculpendo cęlandoq́ deducit: ita vt dicatur clype⁹ quasi γλυπτοσ .i. sculpt⁹. g. in c. mutata. Scutis eñ qualib⁹ pugnatũ est apud Troiam ɔtinebant imagines. Unde & nomẽ habuerũt clypeorũ. vel q2 κλεπτω furor & cęlo: q2 totũ hominẽ teget. immo plures tãq̃ vna porta est.

¶ Clyster eris. pe. pro. q̃ qđ & clysteriũ dicit: απο του κλυζειν: quod est abluere. Nam clystere aluum ęgrotantiũ lauare seu purgare solemus. Plyn. Cucurbita infusa clysterib⁹ intestinorũ oim vitijs medetur. Macer tamen hui⁹ nominis pen. corripit. Appositus digitis aut intus clystere fusis. Quod aũt in orificiũ diurnum ponitur ad excrementum prouocandũ & vulgo suppositorium dicitur docti a glandis specie balanum dixere.

¶ Clysmus latine purgatio siue lotio &c.

¶ Clytẽnestra nomen ꝓpriũ mulieris: q̃ ob amorem adulterij virũ occidit. De qua Euripi. in Oreste & multa alia: Homerus in Odyssea quę nota sunt.

C ante N.

¶ Cnidos est vna ex cycladibus insula.

C ante O

¶ Coacesco ex con. ⁊ acesco: sed n. abiicitur: ⁊ signifi. coacescere simul seu totū acidū fieri. Cice. in Ca. Ut em̄ nō oē vinū sic nō ois ętas naturæ vetustate coacescit. Hier. per translationē in ꝓlogo Salo. Neq; em̄ sic noua cudimus vt vetera destruamus ⁊ tñ cū diligentissime legerit sciat magis nr̄a scripta intelligi: q̄ nō in tertium vas transfusa coacuerint: sed statim de prælo purissime ꝯmendata testæ suū saporē seruauerint. Coacuerint .i. corruptionē senserint.

¶ Coagmenta ꝯiunctiones arctę ⁊ ꝯpares a cogendo .i. stringendo: hinc

¶ Coagmento as. ꝯiungo ⁊ ꝯpares ꝯiunctiones cogo ac stringo. Cic. in Ca. Uiuendi finis est optimus cū integra mente certisq; sensibus opus ipsa suū eadē quę coagmentauit natura dissoluit. Ply. Passiuū protulit. Mox pluribus coagmentatur nucleis ⁊ his separatim vestitis.

¶ Coagulū a cogendo .i. colligendo siue stringendo dicit̄ ea pars viscerū qua ad densandū lac vtimur. Tibul. Et miscere nouo docuisse coagula lacte. Quicq̄d densat ac ꝯiungit coagulū dicit̄. Gell. Uinculū illud coagulū animi atq; amoris. Et coagulū herba est seu potius spongia aquarū dulcium: quā alij struniū: alij strygnon: alij ꝯseruam vocant.

¶ Coagulo as. cogo/ꝯstringo: verbū actiuū vt est illud. Coagulatū est sicut lac cor eorū. Gel. Semen in vtero mulieris primis septē diebus ꝯglobatur: coagulatur: fitq; ad capiendā figurā idoneū.

¶ Coalesco is. coalui. ꝯcresco. Li. li. i. Uocata ad ꝯcilium multitudine q̄ coalescere in populi vnius corp⁹ nulla re p̄terq̄ legibus: potuit iura dedit. Salust. Hi postq̄ ꝯuenerūt in vna mœnia dispari genere dissimili lingua alij alio more viuentes incredibile memoratu est q̄ facile coaluerunt. Coaluerūt nō est a coalo: quoniā significatio actiua sensui orōnis repugnaret neq; a coaleo qđ nescio an reperiatur. Eius simplex protulit Uar. li. i. de re rust. Queadmodū quicq̄ sert aut alescere: aut meti possit.

¶ Coaspis fluuius medorū q̄ apud persas in tygrim decurrit. cui⁹ aqua tā dulcis: vt Persici reges q̄diu intra ripas persidis fluit solis sibi ex ea aqua pocula vendicauerint:

¶ Coasso as. ꝑ duplex ss. sicut assamēta ⁊ assulæ. Qđ et coaxo dicit̄ ꝓ ꝯtabulo. Uñ coaxatio ꝯtabulatio ab axibus. Nā asseres tabulæ nō sunt. Uictr. Sed crassior ⁊ angusta in modū paruę trabis materia ablasidēdo parietibus atq; tignis appellari vt inquit Festus Est ⁊ coaxare ꝓpriū vocis ranarū.

¶ Coaxo as. vide in dictione coasso. Aristophanes. εν τη βατραχω του Διονυσιου κα ββεκεκεξ κωαξ κω (αξ

¶ Cocus per simplex c. Nā primā corripit: siue coquus ꝑ q. Nā ⁊ coquo. is. dicim⁹. Mar. Qui ꝓpter cœnā rustice cędo coquū. Est aūt coquus q̄ cibos coquit ac vendit. Coquorū tñ alii priuati q̄ alicui seruiētes coquinariā exercēt: vt idē. Nō satis ē ars sola coquo seruire palato. Nāq; coquus dñi debz habere gulam. Alij publici qui vt dapes vendāt publice popinā tenēt: hoc est tabernā in qua dapes coctę ⁊ vina vēdunt̄. A qua popinones dicti ⁊ ipsi coci ac popinariam exercentes: ⁊ luxuriosi ac in popinis viuentes.

¶ Coculus pe. cor. dimi. est. Coculū aliud significat.

¶ Coculū vas ęneū coctionib⁹ aptū. Plaut. Aeneis coculis excocta ē mihi ois materia. Alij cocula accipiūt ꝓ lignis minutis q̄bꝫ facile decoquunt̄ obsonia.

¶ Coculare ⁊ ꝑ apocopē cocular idē est qđ coculum.

¶ Coccus per duplex cc. sumit̄ ꝓ purpura Coccum vero est rubens gramē in maxima laude: vulgo granū dicit̄. Anniculo cocco languidus est succus. Idez post quadriēniū euanidus. Itaq; nec recenti vires: nec senescenti. Laudatissimū nascitur circa emeritā Lusitanię ciuitatē vt docet Ply. lib. ix.

¶ Coccinus pe. cor. color est purpureus: quo panni inficiebant̄. Hier. li. ij. Reg. Filiæ Israel flete super Saul qui vestiebat vos coccino. Hic color exuberātiam quandā ac splendorē ruboris ostēdit. Qui ⁊ spadicus ⁊ phœniceus ⁊ roseus vocatur.

¶ Coccina substātiuū pe. cor. vestis coccinea. Mar. Coccina famosę donas ⁊ ianthina mœchę.

¶ Coccineus a. um. qđ est grano infectū. Hieron. in Can. Sicut vitta coccinea labia tua.

¶ Cocceus. a. um. idē qđ coccineus. Scribit Lāpri. Diadumenū indumēta coccea primū accepisse.

¶ Coccinati dicūt̄ qui coccineis vestib⁹ sunt induti

¶ Coctię dictę sunt alpes a Coctio rege Gallorū domitore q̄ in amicitiā Octauij receptus ē. Incipiūt a Segusia oppido. Et a Tacito coctianę appellantur

¶ Coccentū genus edulij ex melle ⁊ papauere factū sic dictū q̄ ad ignē coquatur.

¶ Cocyx ycis. ꝑ y. auis tēporaria q̄ in: triū auium nidis oua generat palūbarū alaudę ⁊ chloridos hęc alio nomine: cuculus dictur. Cuius vox cocytus quoq; dicitur. Ex accipitrū genere est: licet vngues aduncos nō habeat ꝓcedit vere: occultat̄ caniculæ ortu. Sudas κοκκυξ ειδος ορνεου ο παρ ημιν κουκκος λεγεται απο της φωνης αγαμης.

¶ Cocytus pe. pro. latine dr̄ luctus. Quo noīe dict⁹ est inferorū fluuius a styge ꝓfluens. κωκυειν enim gemere ac lamentari significat. Uirg. Nec ꝓcul hinc ꝑtē fusi monstrant̄ in omnē Lugentes cāpi sic illos nomine dicūt. Hinc Pluto quoq; cocytus dictus est.

¶ Cocytia sacra erant quę fiebant in honorē proserpinæ: quam pluto rapuit.

¶ Cochlea ꝓprie testa limacis: licet q̄nq; ꝓ ipsa limace q̄ testā habet sumat̄. Limax proprie q̄ est sine testa. Ply. li. xviij. Nascunt̄ in vicia ⁊ aliq̄ñ e terra cochleę minutę erodentes eā. Cochleę tā terrestres q̄ aquatiles exerentes se domicilio: binaq; veluti cornua p̄tendētes retrahētesq;. Ideo corniculis ꝑtentare putantur: q̄r oculis carent. Cochleę etiā lapides sunt ex flumine rotundi ad cochlearū similitudinē. q̄ ⁊ cochlacę dicunt̄. Similiter cochlea siue cochlis is. turris dicitur siue scala rotunda qua turrim per circuitū a cochlearū similitudine ꝯscendimus: quēadmodū torcularia instar cochlearum facta cochleę nominantur. Huius dimi. est cochleola

¶ Cochleare ⁊ per apocopen cochlear. ⁊ cochleariū genus mensurę: seu instrumentum quo cochleę ⁊ alia hmōi vescēdo sumunt̄. Mar. Sū cochleis habilis: sꝫ non minus vtilis ouis. Nunquid scis potius cur cochleare vocer.

¶ Cochlides pe. cor. scalę rotundę q̄ per circuitū scādunt. Quo etiā noīe dictę sunt gēmę in arabia.

¶ Cochliū etiā scala rotūda. Stra. li. vlti. hęc est etiā pāniū altitudo q̄dam manufacta turbinea petrosę ri-

pe persimilis in quā per cochliū ascenditur
¶ Cochlace q̄ cochleę lapides ex torrente rotundi.
¶ Coclites pe.co. luscos dixerūt antiqui hoc est qui vnū tm̄ habent oculū quasi oclites. Nam et cyclopas coclites legimus: vnū oculū habentes. Et Horati.cocles dictus est qui in ꝑlio oculū amisit quasi ocles ab oculo. Plau. in Cur. Unocule salue. Ex coclitū prosapia te esse arbitror. nam sic sunt vnoculi.
¶ Coctus a.um.a cogendo: qꝛ coquēdo coercetur vt ad vtilitatē vescentiū perducat. Et coctū dicitur qđ est multi temporis. Vñ ꝛ recocti hoīes ipso vsu et frequentia ꝛ longitudine tēporis cautiores exercitatiores ꝗ facti dicūtur. Hor. in Ser. Plerūꝗ recoct9 scriba ex quinqueuiro coruū deludet hiantem.
¶ Coctilis ꝛ hoc coctile pe.cor. accipit ꝓ re q̄ cocta est ꝛ nō cruda: sicut fictile qđ factū est a figulo. Plyn. lib. vij: Epigenes apud babylonios septingentorum viginti annorū obseruationes syderū coctilib9 laterculis inscriptas docet.
¶ Coctiuus a.um.pe. ꝓ.qđ facile coquitur vel maturatur: vt coctiua poma: coctiuū legumen.
¶ Coctona vide in dictione cotones.
¶ Codex arboris robur. vide in dictione caudex.
¶ Codiculus dimi. a codex: dum ꝓ libro ponit.
¶ Codicillus dimi. a dimi. codiculus. Sūt aūt codicilli litterę breues: hoc est epistole. Sulpi. Cic. Puer accidimi mihi obuiā venit cū codicillis. Jurecōsulti accipiunt ꝓ quodā instrumentorū genere
¶ Codicarię naues dictę sunt a codice cū codex pro trūco arboris seu tabula sumit: q̄ ꝛ caudicarię dicunt q̄ e caudicibus hoc est lignis grossioribus factę sint. Uar. Et antiqui pluris tabulas ꝯiunctas codices dicebant: etiā in tyberi naues codicarias appellamus.
¶ Codrus nomē ꝓpriū regis atheniensis. q̄ propter patriā seruandā se morti obiectauit. Responsum em̄ acceperāt peloponēses tūc demū se superaturos si eorū regē nō occidissent. Fefellit ergo eos habitu pauperis apparendo ꝛ in suā necem per iurgia ꝓuocādo Vñ Uir. Et iurgia codri. Fuere ꝛ alij codri. hinc apđ athenienses in ꝓuerbiū venit codridarū genus vt cū nobilissimū vellent quēpiā dicere codro nobiliorē eē prędicarent.
¶ Codononia insula quam theutonici tenent in qua codanius sinus.
¶ Cœliaci a cęlia.i. ventriculo stomachi vocantur q̄ morbus is atꝗ dolor in ipsius ventriculi porta consistat: q̄ pyluros gręce noīatur. Unde medicamēta quę dā huic vitio ꝯtraria celiacę dicuntur.
¶ Cœlosyria caua syria: ex κοιλη caua: ꝛ syria.
¶ Cœmentū (vt aliqb9 videt) cū œ. diph. a κοιμον q̄si cęmimentū. vide in dictione cęmentum.
¶ Cœmiterium gręce κοιμητηριον a κοιμαω sopio quia ibi mortui dormire dicūt. q̄si mortuorū dormitoriū
¶ Cœnomia vt inq̄t Hie. oē genus muscarū itelligit
¶ Cœna vespertina a κοινος qđ est cōis qꝛ multi ī cōe cęnare ꝯsueuerūt. Quę sit cęna recta vide in dictiōe recta. A cęna fit domicęniū quo vsus est Mar. Plau. Incęnem dixit sine cęna.
¶ Cœnula dimi. Hier. Coēm cenulā breuēꝗ ad refocillationem potius corporis q̄ ad delectationem
¶ Cœno cęnas. aui. ꝛ cęnatus sum: a quo fit frequentatiuum cœnito as.
¶ Cœnatio locus ad cęnandū aptus: q̄ in imo dom9 ꝛ potentiorū erat. Vñ Juue. Et algentē rapiat cęnatio solem. Sue. in Nero. Pręcipua cęnationū rotūda q̄ ꝑpetuo dieb9 ac noctib9 vice mūdi circū ageretur.
¶ Cœnaculū a cęnādo nomen assumpsit locus ad cęnandū idoneus. Uar. Sicut penariū vbi penus: vbi cubabant cubiculū: ita vbi cęnabant cęnaculū. Sed postq̄ in superiori parte cęnitare cęperunt superioris domus vniuersa cęnaculum dicta. Fest. Cœnaculū dr ad qđ scalis ascendit. Solent tñ cęnatio ꝛ cęnaculū ꝛ dieta accipi ꝓ loco in quo ęstate cęnatur.
¶ Cœnipeta pe.cor. qui libēter petit alienas cęnas: ꝛ parasiti sępe personam induit.
¶ Cœnacularia ę. ars locandi cęnacula. Ulp. Si qs cęnaculariā exercēs modicū hospitiū sibi retinuerit residuū locauerit pluribus: oēs tenebunt quasi ī hoc cęnaculo habitātes: vñ eiectū effusum ve est.
¶ Cœnacularius hō qui cęnaculū ꝯducit. Idē de pignoratitia actione. Videt aūt tacite ꝛ cū dño ędium hoc ꝯuenisse vt nō pacto cęnacularij ꝓficiat dño.
¶ Cœnatorius a.um. qđ ad vsum cęnę pertinet.
¶ Cœten gręci dicunt thalamū. Unde ꝓcœtion dicunt antithalamum.
¶ Cœnobiū locus vbi ꝯmunis vita ducitur. κοινος em̄ ꝯmunis: βιος vita. Hinc cęnobitę pe.pro. monachi qui in ꝯmune viuunt.
¶ Cœnum lutum a κοινω inquino: a quo obscęnū vt quidam volunt deducitur.
¶ Cœpi verbū defectiuū: vide supra in dictiōe cępi.
¶ Cœtus ꝯuentus: vide in dictione cetus.
¶ Coeo is.ij.iui.itū. ex con ꝛ eo. sed n abijcitur ꝛ ē tā actiuū q̄ neu. significatꝗ ꝯuenio: ꝯiungo: aduno: cōtraho: socio: colligo: ꝯgrego. Uirg. li. xi. Coeant in fędera dextrę qua datur. Lact. de ira. Deniꝗ si atomorū coitio ꝛ ꝯglobatio efficeret oia. Ci. actō vsus est libro.ij. phil. Uꝛ iā Cn. Pōpei cū. C. Cęsare societatē aut nunꝗ coiisses: aut nunꝗ diremisses. Gel. ꝓtulit passiuū. Coibatur societas inseparabilis: Nā proprie coiri societas dr. Sic ab Ulpiano societas coita pro ꝯtracta ꝛ collecta accipit. Coire etiā aliq̄n ꝯcūbere dr. Lact. li. iij. Quid ego de cynicis loquar qui bus in ꝓpatulo coire cū ꝯiugibus mos fuit. Hinc coitus ꝓ ꝯcubitu. Aliq̄n ꝯgredi. Ter. in Phor. Vide qđ agas. Prima coitio ē acerrima si eā sustinueris post illā iā vt lubet ludas licet. Ubi Do. Translatio a ꝑlio Nā ꝛ ꝯgredi milites: ꝛ coire dicunt. Proprie aūt coire est simul ire. Ci. libr. iij. offi. Solus neglexit fidem furere insimulauit: ne coiret instituit.
¶ Coerceo es. ex con. ꝛ arceo. sed n. abijcit. ꝛ a. in e. mutat: significatꝗ restringere. Ci. in Lęli. Quā serpentē multiplici lapsu ꝛ erratico ferro amputans coercet ars agricolarū. Itē refrenare ꝯtinere. Lact. li. ij. Illud satis est ad coercendū furiosi hoīs errorem. Itē colligere siue simul stringere. Oui. li. i. me. Uitta coercebat positos sine lege capillos. Item ꝯpellere. Ci. li. iij. ad Her. Prudētię ꝑtib9 vtemur in dicēdo si ꝯmoda cū incōmodis ꝯferemus: cū alterū sequi alterū vitare coercemur. Sed hęc fere in idem recidunt.
¶ Coeus per oe. diph. fuit cęli ꝛ terrę filius. Hinc
¶ Coea insula in ęgeo.
¶ Cognati ab eo dicti putant q̄si vna coīter ve nati.
¶ Cognomen vide in dictione nomen.
¶ Cognomines qui eiusdē noīs sunt: a con. ꝛ nomen. n. in g. mutata. Sic a Plauto duę sorores bacchides nominatę vocantur: cognomines.
¶ Cognomino as. cognomē impono. Hiero. ad Da-

Junxit se principi mundi huius.id ē diabolo rectori
tenebrarū:quē nūc inimicū hoim:nunc iniquitatis iu
dicē:nūc draconē:nū c sathan:nūc malleū:nūc perdi=
cē:nū belial.nūc rugiētē leonē:nūc leuiathan:ꝛ mul
tis alijs vocabulis scriptura cognominat.

¶ Cognosco is.ex con.ꝛ nosco mutata n.in g.vt fiat
ↄsonantior vox.Et est cognoscere e noscere eos q̄ pri⁹
incogniti erant:cū agnoscere sit olim notos.Virgil.
Inc ipe parue puer risu cognoscere matrē.Var.Ve=
reor ne me quoqꝫ dū reuertero pter canē agnoscat ne
mo.Cōfundunt tñ hęc sepenumero.Interdū cogno=
scere est diligēter attēteqꝫ ↄsyderare.Terē.in Ecy.
Postqꝫ ipse sese ꝛ illā ꝛ hanc q̄ domi erat cognouit sa=
tis.Interdū intelligere.Ci.in Hor.Unde aūt facili
us qꝫ ex annaliū monimentis aut bellicę res.aut ois
reipu.disciplina cognoscit.Teren.Eo pacto ꝛ gnati
vitā ꝛ ↄsilium meū cognosces.Interduꝫ approbare:
laudare/placere vt apd ps Declinātē a me malignū
nō cognoscebā.Interdū ↄcūbere vt in Euan.Et nō
cognoscebat eā donec peperit filiū.Aug.li.x.cō.Prę
ter eā ↄcupiscentiā carnis:q̄ inest in delectatiōe oim
sensuū ꝛ voluptatū inest aię p eosdē sensus corpis quę
dā se nō oblectandi in carne:sed experiendi p carneꝫ
vana ꝛ curiosa cupiditas noie cognitionis ꝛ scientię
palliata.Huius verbi ↄposita sunt : p̄cognosco/ante
scio.Plan.Ci.Nō si latro p̄cognito nostro aduentu
rursus in Italiā se recipere cœperit. Percognosco.
Plau.in Tru.Utrosqꝫ percognoui probe.Recogno=
sco de quo alibi.

¶ Cognitor q̄ cognoscit:quis ppie is dicat qui li=
tē alterius corā eo qui datus est tractat.pcurator au
tem absentis noie actor sit.

¶ Cognibilis qui cognoscit.Gell.Hi s solis cogno=
biles erunt.

¶ Cogo is.coegi coactū.ex cō.ꝛ ago.in quo a.ꝛ n ab
ijciunt nisi in supino.Est aūt cogere in vnū colligere
Ci.li.i.Tus.Cœlū hoc in quo nubes imbres ventiqꝫ
cogunt.Ter.in Eu.Quasi talēta ad quindeciꝫ coegi
Qñqꝫ vrgere.Idē li.iij.offi.Diogenes ↄtra nimium
te soluere coegit.Qñqꝫ mulgere.Virg.Cogite oues
pueri si lac p̄ceperit ęstus.Qñqꝫ stringere/densare si
ue durescere.Idē li.iiij.Geor.Nā frigore mella Co=
git hyems:eadēqꝫ calor liq̄facta remittit.Qñqꝫ ipri=
mere seu intus ponere.Idē.Quadrifidā quercū cu=
neis ꝛ forte coactis Scindebāt.Qñqꝫ in ordinē po=
nere:vt oēs arbores in sulcū cogendę sunt.Qñqꝫ re=
ponere:reducere.vt opes nostrę in deū cogendę sunt
Qñqꝫ adiuuare:vt Hoim cogente opera multę her=
bę nascunt.Qñqꝫ cū festinatione mittere :vt Medi=
cū ad ęgrotū coegi.

¶ Cogito as.frequētatiuū a cogo is.qꝛ mens plura
in vnū cogit vñ eligere possit.Vñ Aug.li.x.con.Et
multa hmoi gestat memoria mea q̄ iā inuenta sūt qua
si ad manū posita q̄ didicisse ꝛ nosse dicimur: q̄ si mo=
do istis tēporū interuallis recolere desidero ita rur=
sus demergunt: ꝛ quasi in remoti oraculi penetralia
dilabunt:vt denuo velut noua excogitanda sint. In
idē iterū.Neqꝫ eñ alta regio eorꝫ ad cogenda rursus
vt sciri possint.i.velut ex quadā dispersione colligen=
da.Vñ dictū est cogitare.Nā cogo ꝛ cogito:sic est:vt
ago ꝛ agito: facio et factito. Verūtamē si biaius hoc
verbuꝫ ppie vendicauit:vt nō qd alibi:sed qd in aio
colligit cogitari ppie iā dicat.Cogitare itaqꝫ est co
gere ad aliqd inueniēdū.Vñ cogitatio q̄ ē dicta velut
coagitatio in eadē mora ↄsilij explicandi. A cogito
fiunt ↄposita excogito:qd ppie est pfecte cogito:li=
cet p inuenio sumat.Sed iccirco fit:qꝛ cuꝫ qs pfecte
cogitat aliqd ex eo qd cogitat elicit ꝛ inuenit.Ci.li.i
Tus.Quid illa vis q̄ tandē est q̄ inuestigat occulta q̄
inuentio ꝛ cogitatio dr.Pręcogito pri⁹ cogito.Qui=
til.li.xij.Licet tñ p̄cogitare plura ꝛ aim ad causas cō
ponere.Recogito iterū atqꝫ iterū cogito.Hier.in vi
ta Antonij.Quę ꝛ quāta spes hisdē posita esset in cę
lis recogitans.

¶ Cogitatim aduerbium p cogitare ponitur.

¶ Cohibeo es.ex con.ꝛ habeo:significat cōstringo:
ↄtineo/freno.Plyn.Et imperiū furentis blanda ora
tione cohibuit.

¶ Cohors a cohortādo dicta est qꝛ tribunus eā vt se=
quitur hortari soleat:seu qꝛ ipsa se mutuo frequenter
ad pugnā hortet.Est ꝛ cohors q̄ ꝛ chors locus cinct⁹
parietib⁹ quo gallinas anates ꝛ id genus reliqua ha
bere in villa solemus.Var.de re ru.Cohors qꝛ vt in
villa ex pluribus tectis ↄiungunt ac quiddā fit vnuꝫ
sic ex manipulis plurib⁹ copulat cohors.In villa ve
ro cohors dr qꝛ circa eū locū pecus coerceret. Hinc
cohortales gallinę vocant apd rei rusticę scriptores
q̄ in cohorte domi alunt. Possunt etiā dici cohorta=
les ab horto.Nā cū veteres hortos vicos dicerēt: qꝛ
qui arma ferre possent ibi nascerent.Inde cohorteꝫ
dixerūt manū hoim ex eodē vico ad pugnā exeuntiū
qꝛ illi essent ex eodē horto.i.vico geniti. Nā et Galli
vt est apud Cęsarē hoc mō pugnabant.Quisqꝫ eñ pa
gus per se pugnā capiebat.Ovi.Abstulerat multas
illa cohortis aues.Dicitur ꝛ chors in hac significatio
ne.Var.In vrbana quoqꝫ domo chortē facere poteri
mus in qua pascere ciconias/grues/pauones/galli=
nas/anseres ꝛ similia dabitur ad vsus quotidianos.
Colu.in pfa.Et vt a pecoribus recedā quorū in par=
te auium chortalium ꝛ apium cura posita est. Mar.
Raucę chortis aues.

¶ Co.insula Icarij maris.vide in dictione coos.

¶ Cois vestis subtilissimę genus.a co:vt quidaꝫ vo=
lunt.Alij tamē ceam eā dici putant.Vide in dictiōe
cea insula:dicta vbi pamphila platis filia prima eius
telę fila retorquere ac inde texere cœpit.Hora.Alte
ra nihil obstat cois tibi.

¶ Cohumlorū quo temo buris cū iugo colligatur: a
cauo dictū:vt inqt Var.quasi cahū.cahū etiā poetę
cęlū dixerūt a chaos ex quo putabant formatū.

¶ Coinquino as.pe:p.vide in dictione inquino.

¶ Colaphus ꝛ colaphū p.co.κολαφοσ εξ κολαφιξω
verberare cū pugno clauso:sꝫ alapā cū manu extensa
Terenti.Plus quingentos colaphos infregit mihi.
Inde colaphizo as.formatū.

¶ Colchi siue colchis idis.regio iuxta pontū regnū
Oetę regis:ꝛ habꝫ in se iuga caucasi:atqꝫ hinc caspi=
um ꝛ hircanū habet mare.Hinc Mꝫotim Ferūt Ja=
sonem thessalum cū argonautis nauigasse: vt vellus
aureum raperet in ea Sibaris colchorū regia est. A
colchis fit colchicus a.um.Hor.li.ij.car.Ille venena
colchica.Et colchiac⁹.Proper.Colchis colchiacis
vrat ahena focis.

¶ Colus mas.gene.tormenti genus :qd fit ex corio:
sicut ait Fest.Colus fœm.tā quartę qꝫ secūdę decli.
instrumentū qd pensa ↄtinet:a quo fuso fila ducunt.
Habetqꝫ pe.cor.Ovi.lib.iiij.me.Et colusqꝫ fusus di
gitis cecidere remissis.

¶ Collus per duplex ll. apud Plau. p collo legitur.
¶ Colum pe. p. genus vasis vinarij viminib⁹ ɔtexti
a colando dictum. Virg. Colaq; prælorꝫ fumosis de-
ripe testis. Dicitur ꝛ ab aliquibus colus.
¶ Colon est crassius intestinum tubulatū: ex quo ex
crementa eā accipiūt formā q̄ egerunt plurimas cel
lulas atq; cauernas habens: ad renē q; sinistrū religa
tur. Vñ verbū κολαζεμαι: p eo qđ est torqueri crucia
riq;. Hinc colicus dolor. Seren⁹. Cū colon inuisum
morbi genus intima carpit: Mãde galeritā volucrē
quā noīe dicūt: aut pauidi leporis madefacta coagu
la pota. Hic morbus ꝛ chordios ꝛc hordapsos dici so
let. Dicit etiā colon mēbrū orationis. Hiero. in Eze:
plog. Legite igit' ꝛ hūc iuxta translationē nostram.
q: per colū scriptus ɔmata manifestiorē scripturā le-
gentib⁹ tribuit. Præterea q̄ nos crura ꝛ lacertos di-
cimus: græci eodē verbo κολα nūcupant. Vñ mono-
colon metrū dicitur vnimēbre: dicolon bimēbre: tri-
colon trimembre. Et in primo significatu habet pen.
cor. in alijs productam.
¶ Collum per duplex ll. pars corpis a colo is. vt qui
dā putent q: hęc pcipue pars torquib⁹ ac monilibus
ornari ɔsueuit. Hinc decollo ꝛ subcollo: de quib⁹ suis
locis. Legitur ꝛ collus apud Plau.
¶ Colox græce latine podex
¶ Coleus testis a colo is. q: colat mulieris pubē. vñ
illud Pria. Stamus sub Ioue coleis apris. Dicitur
etiā cule⁹. Mar. Cū depilatos chreste culeos portas
¶ Colidos insula i oceano indio ve neri sacra q̄ tan
tę altitudinis eē phibet: vt illuc aues non aduolent.
¶ Collare vinculi genus quo canū colla astringūtur
et Mellium vocauit antiquitas. Fit ex corio firmo
cum clauis capitatis.
¶ Colossus p duplex ss. statuę moles turri paracolon
membrū: seu απο του κολαζειν qđ est cruciare ꝛ mo-
dū excedere in aliqua re. Nā ppter magnitudinē in-
amabilis erat ob sumptus magnitudinē. Statuā so-
lis seu (vt quidā aiunt) Iouis apud Rhodū centū et
quinq; pedes altam ex ęre Cares Lisippi discipulus
fecisse traditur. Quę postea post quīquagesimū sextū
annū ex terrę motu fractis genibus corruit: nec Rho
dii ipsam attollere ausi sunt oraculo quodā prohibiti.
Hoc iter septē miracula maximū oēs ɔfessi sunt. Sol
danus ęgypti cū insulā inuasisset: ex ęre huius statuę
quā ɔfractā reperit noningentos chamelos onerasse
fertur: atq; in Alexandriā terrestri itinere trāsmisis-
se. Eius digiti maiores fuerūt q̄ plereq; statuę. Duo
decim annis pfectū fuisse tradūt trecentorū talento-
rū pretio. Ab hoc colosso Rhodij colossenses appella
ti sunt quib⁹ scribit Apost. Dicit etiā colosseus. Pli.
li. xxxv. Nero princeps iusserat colosseū se pingi. cxx.
pedes i lintheo icognitū ad hoc tēpus. Lāpr. in Ale
xandro. Statuas colossas in vrbe multas locaui. Vl
ctru. colossicas vsurpauit. Alioquin Romę āphithea
trum ipsum hodie colosseum vulgo dicitur a colosso.
Mar. Hic vbi sidereus proprius videt astra colossus
Aristides aūt in orōne ad colossenses pclara scribit
incipiēs vsq; a primis habitatorib⁹ rhodi. Sudas κο
λυσσοσ αγαλμα ωσπερ ο ρωδιων κολοσσοσ δια με-
γεθοσ καταπληκτικοσ ων ουκ ην ερασμιοσ ουτοσ ου
δε σεβασμιοσ δια το αφιλοχρημα το θαυμασοσ ην
¶ Colophon pe. cor. latine altū locū significat. Quo
noīe dicta est insula de qua Hor. li. episto. Quid tibi
visa chios bullati notaq; lesbos. Smyrna qđ ꝛ colo-
phon. Est ꝛ vrbs Ionica nobilis oraculo apollinis.
¶ Colophonij nauales opes satis āplas habuere: et
in eqstrib⁹ certamib⁹ tm̄ excelluere vt victoriā ibi fu
turā sperēt: vbi Colophoni⁹ pugnaret eqtat⁹. Et in p
uerbijs dicerent: colophonē addidit cuꝫ sūme operi
manus imponebat. Ex colophone fuit Mimnerius ti-
bicen ꝛ poeta. Xenophanes physicus: qui poemata de
psillis edidit. Polymastus musicus. Sunt etiā q̄ Ho
merum colophoniū faciunt.
¶ Colis p simplex l. significat pāpinū. Var. Pāpina
re est sarmento coles q̄ nati sunt de his qui plurimuꝫ
valent ad scdm: nonnunq̄ etiā tertiū relinquere: reli
quos decerpere ne relectis corib⁹ sarmentū nequeat
ministrare succū. Itē colis dr̄ quasi caulis p hasta et
fuste mēbri virilis. Hieron. in Iosue. Eo tpe ait dn̄s
ad Iosue. Fac tibi cultros lapideos ꝛ circūcide scđo
filios israel in cole pputiorꝫ. Cels. li. iiij. Tū in mascu
lis iter vrinę spatiosius ꝛ ɔpressius a ceruice hui⁹ de
scendit ad colē. Hinc colei: q̄uis ꝛ a colendo qdaꝫ de
ducant. Huius sūma ps glans appellat: ꝛ pellicula
q̄ glandē tegit pputiū dr̄. Itē collis dr̄ caulis. Hor. li.
ij. Ser. Cole sub vrbano nihil est eluti⁹ orto. Sic di-
cimus plostrū p plaustrū: Clodius p claudius.
¶ Collis p duplex ll. minor mons: ꝛ quasi mōticulus.
Vñ Roma septicollis: dicta est q: vij. habeat colles:
pallatinū: quirinalē/auentinū/cęliū/viminalē: exquili
nū: ꝛ Ianicularē. Et a colendo dr̄. Var. Qđ primum
ex agro fructus capiebāt cāpus dictus ē. Postea q̄
superiora loca colere cœperūt a colendo colles appel
larūt. Sꝫ metri grā a poetis l. interpositū est. Colles
etiā dicunt dorsa. Nā spina hūilis vallicula: eminen-
tes pulpę ab vtroq; latere speciē habent colliū.
¶ Collina porta Romę a colle qrinali sic appellata.
Oui. Tēpla frequētari collinę proxima portę. Nūc de
cet a siculo noīa rege tenet. Eadē nūc salaria vocat:
qđ nomē quoq; vię est in quā exit. Cor. Tacit⁹. Ter-
tiū agmen p salariā collinę portæ appropinquabat: p
eā sal sabini deferebāt. Ideo salaria vocitata.
¶ Colina p simplex l. a colo is. quā postea culinā: de-
inde a coquendo coquinaꝫ vocauere. q: ibi colebant
ignem locupletiorē.
¶ Colliculus per duplex ll. significat paruū collem.
¶ Coliculus p simplex l. est exiguus ac tener brassicę
vel vitis caulis. Var. Capreolus est coliculus vite⁹
intortus vt cincinnus.
¶ Colluuio ōis. ꝛ colluuies ei. vide in dict. alluuies.
¶ Colluuiaria dicta sunt in ductib⁹ aquaꝝ p q̄ collu-
uies ꝛ imunditiæ eiectant. Vitr. li. viij. Etiā in ven
tre colluuiaria sunt facienda: p q̄ vis spūs relaxet.
¶ Colluaris porcus dicitur qui in colluuie nutritur
cibo permixto.
¶ Colo as. notę significationis. habet pri. pro. Ma-
nili. Et colare vagos inductis rętib⁹ amnis Inde cō
positū percolo. Col. lib. viij. Nā maxime refert primo
quoq; tēpore serum percolari.
¶ Colo is. colui. cultū. adoro veneror. Vir. li. ix. Sū-
me deū sancti custos soractis Apollo Quē colimus.
Aug. li. x. de ci. dei. Dicimur colere hoīes quos hono
rificatione vel recordatione vel p̄sentia frequētam⁹.
Plau. Ego te semp vt parentē colui. Colimus pares
amore ꝛ officio: minores humanitate ꝛ beneficiis: hoc ē
amamus. Hinc cultus ꝛ cultura: quā gręci latriā vo-
cant. Itē colere exercere. Liui. li. i. Abi nūcia roma-
nis cœlestes ita velle vt mea Roma caput orbis ter-

rorum sit. ꝓinde rē militarē colant. Item habitare. Plau. in Aul. Hanc domū iā multos annos ego possideo ⁊ colo. Vñ ⁊ cœlicolas dicim⁹ ꝙ cœlū colant inhabitādo tanꝙ̄ quosdā cœli colonos. Itē diligere. Teren. in heau. Quippe forma ipulsi nr̄a nos amatores colūt. Itē ducere. Vir. li. ij. geor. Hanc olim veteres vitā coluere sabini. Itē arare seu quoquo mō terras aptare. Col. li. i. Nā vbi sedulo colit̄ ager plerūꝗ compendiū nunꝙ̄ nisi cœli maior vis aut pdonis incessit: detrimentū affert. Hinc agricola: agricultor: agricultura: agricolatio ⁊ colon⁹. Itē ornare. Plaut. Quin tute colis añꝙ̄ exeas domū. Cic. Erat eñ nō tā grauis ꝙ̄ elegās et faceta ⁊ culta orō. Hinc cult⁹ corporis t̄ ornatus. A colo fiūt ꝯposita accolo: circūcolo: icolo: excolo: ꝑcolo: intercolo ⁊ recolo pe. cor.

❡ Colonus a colēdo. i. habitādo terrasve aptādo. nā coloni erant ciues Ro. ad aliquā vrbē habitandā missi q̄ nō ꝓpriis sed ppl̄i Ro. legib⁹ viuebāt. Vñ ⁊ colonia dicta est. Vir. Vrbs antiqua fuit tyrij tenuere coloni. Ab incolēdo eñ nō ab agricultura colonos vocauit. Añꝙ̄ tñ coloni agroꝝ cultores dicunt̄. Idem. Vt quis auido parerēt arua colono. Colu. li. i. videt̄ accipe colonos ꝓ his q̄ nō suū sed alienū agrū colunt partē tñ fructuū dn̄is daturi.

❡ Colonię gentes ad habitandū aliquā terrā missæ: dictę ꝙ populū Ro. colerēt: vel ꝙ ad eas romani ꝓficiscerent̄. Liu. li. i. Vtroꝗ colonię missę. Aug. li. x. de ci. dei. Ciuitates a maiorib⁹ ciuitatib⁹ velut populorū examinib⁹ ꝯditę coloniæ nuncupant̄. Coloniæ iura institutaꝗ ppl̄i Ro. habebāt vt essēt quasi effigies Ro. populi. quaꝝ aliq̄ ex romanis ciuib⁹ roma sūptis aliquę ex ꝑtim romanis veterib⁹: ꝑtim ex latini noīs ciuibus romanis. aliq̄ ex solis latinis deducebāt̄. Vñ Liui. li. xxxviii. Illud agitabant vti colonia deduceret̄: nec satis ꝯstabat vtrū latina an ciuiū Ro. deduci placerēt. Bononia latina colonia: Mutina: ⁊ Parma Ro. ciuiū. Erat ⁊ aliud genus coloniarū: qualis olim Pōpeius strabo transpadanas colonis traduxerat. Nō eñ nouis colonis eas ꝯstituit: sed veterib⁹ incolis manētib⁹ ius dedit latii vt possēt hr̄e ius qđ cęterę latinę coloniæ. i. vt ius petēdi magistrat⁹ i ciuitate romana adipiscerēt̄. Erant p̄terea colonię q̄bus ius talię dabat̄. Erant ⁊ latinoꝝ q̄ ⁊ latij veteris appellāt̄ quales in hispania multas fuisse refert. Ply. Cū eñ in vrbe Roma multos ex veterib⁹ nouisꝗ icolis paupertate ꝑmi intellectū erat adeo vt censui soluēdo nō sufficerent: triūuiri a senatu creabant̄: q̄ locis primū ꝯsideratis in quib⁹ reip. expediret ꝓ pugnaculū ꝯstitui nouū: edicta ꝓponebāt dāda esse noia ab illis qui in nouā coloniā deduci vellent. sic ꝙ vrbs paupibus exōerabat̄. ⁊ reifamiliaris pōdere grauati ad nouas q̄bus indigerent diuitias gratis datas cū familia accedebāt. Accipiebāt eñ duo: quattuor. vi. aut septē agri iugera ⁊ quādoꝗ plus.

❡ Colonicus a. um. qđ est coloni: seu qđ ad colonū ꝑtinet. Var. Atꝗ etiā leges colonicas tollis. Colonicū vero pecus dicitur hirsutū cū molle dicatur tectū: vt est apud Colu.

❡ Colicię vocant̄ maiores sulci in quibus aqua si redundat excolet̄. Dicunt̄ ⁊ elices fossę quędā in eūdez fere vsum. Col. vocat coliquias li. ij. cū ait. Cauebit̄ vt patentis liras crebrosꝗ sulcos aquarios quos nōnulli elices vocant faciam⁹: ⁊ oēm humorē in colliquias atꝗ inde extra segetes deriuemus.

❡ Collatina porta Romę a Collatio oppido dicta ꝓpe Romam.

❡ Collatina dea quę collibus pręsidebat.

❡ Collatiuū sacrificiū qđ ex collatione offertur. Collatiuū ventrē magnū ⁊ turgidū. Plau. dixit quia in eū oīa edilia ꝯgeruntur.

❡ Collactaneus qui eisdē māmis est nutritus. Collacteus vero qui vno ⁊ eodē lacte. Iuuen. Quid dicat notæ collactea maurę.

❡ Colybus pe. cor. latine nūmus dr̄.

❡ Colybistes nūmularius. Ci in Ver. acti. v. Colybus esse qui pōt cūvtant̄ oēs vno genere nūmoꝝ. Colybos inquit Pollux est ꝑmutatio pecunię: a quo q̄ id exercent colybistę vocant̄. Hier. Colybistas a colybis vocatos tradit. Colybię vero vt ipse ait sunt q̄ tragemata bellariaꝗ dicunt̄ ciceris frixi vuarūꝗ passarū vilia munuscula: vñ colybistæ ꝓ nūmulariis fœn⁹ minutatim exercētibus dicunt̄. Sudas κωλυβωρ ειδοσ νομισματοσ.

❡ Coliphiū panis genus: απο του κολικοσ forma diminutiua. Est eñ colix subcineritius panis. Plaut⁹. Coliphia mihi ne incocta detis.

❡ Collibrum genus pœnæ vel pecuniæ.

❡ Collyrida pen. cor. panis triangulus ⁊ modicus: q̄ alibi dr̄ torta panis. Hier. li. ij. Re. Et partitus ē tā viro ꝙ̄ mulieri singulis collyridā panis vnā.

❡ Collyrtū medicamētū oculoꝝ. Au. Cęcus q̄ñ inungitur collyrtū in manu medici nō videt. Hora. Oculis collyria lippis. Et nō solū oculis adhibet̄ sed aluo quoꝗ subijcit̄ in cura equoꝝ: vt auctor est Col. q̄ lib. vij. scribit. Salis sextās cū decē cępis ꝯterit̄ ⁊ admisto melle decocto collyria imittunt̄ aluo: atꝗ ita citatus bos egetur. Idē. Melle decocto ⁊ sale collyrtū tenue inditur foramini quo ineat vrina collyrium inseritur naturalibus.

❡ Colligo is. pe. cor. in vnū redigo. Virg. Colligere arma iubet validisꝗ incūbere remis. Inde collectio Añꝗ aufero. Lucil. Ruris huc ⁊ colligis oia furtim Añꝗ lego. Virg. Collige virgo rosas. Cū vero dicimus colligo me: colligis te: colligit se: tūc ꝓ reficere ⁊ quasi dilapsum spiritū in vnū redigere ponit̄: Cice. Sed manifesto furto ꝑturbatus vbi se colligit. Idez li. iiij. Tus. Quid est aūt seipm colligere: nisi dissipatas animi partes rursum in suū locuz ꝯgerere: Qđ si aliū casum addam⁹: vt collegit se in arma. idez est qđ parauit: muniuit. Collegit se in irā. i. excitauit. Vir. Substitit Aeneas et se collegit in arma.

❡ Collecta seu collectanea dn̄r scripta q̄ ex pluribus excerpta locis in vnū lecta sunt.

❡ Collectitius a. um. qđ collectū est. Ci. Mario. Signa ⁊ tyrone ⁊ collectitio exercitu cū legionib⁹ robustissimis ꝯtulit.

❡ Collegę pe. ꝓ. dn̄r duo eiusdem ꝑtātis simul missi. Vñ ⁊ Collegiū qđ est ꝓprie collegarū societas: quis de alijs etiā dicat̄. Liuius ꝓprie dixit. Consulū collegiū qui duo erāt. Improprie Neratius iurecō. qui existimat tres collegiū ꝯficere posse

❡ Colligo as. pe. cor. simul ligo. Plaut. in Am. Neꝗ eū colligare quiuit quisꝗ in cunabulis.

❡ Colligas docet Ply. li. xxxi. vocari quasdā speluncas in quibus Amphronitrū inuenitur.

❡ Collido is. pe. ꝓ. simul ꝑcutio. Lact. de ira. Durissimi rigoris materię si ictu vehementiore collidātur ignis excutit̄. Hiero. ad Helio. Super nudā metuis

humū exesa mēbra ieiuniis collidere:sed dñs tecū ia
cet. Hinc collisio q̃ est duoꝝ corporū sonus
¶ Collinio as.ad lineā rectā facio. Au.cor tuū q̃diu
paruū est ⁊ distortū nō pōt collinari rectitudine dei.
¶ Collutilo as.p.cor.fœdo dedecoro. Pacu. Hec fa
migeratō te hōester;⁊ me collutilet si sine dote dixerī
¶ Colluco as.pe.p.apud Catonē significat ꝓfanæ
syluę ramos decidere officiente lumini.
¶ Colobiū gn̄s tunicę:quo antiqui romanorū vtebā
tur:sic dictū q sine manicis esset ac mutilatū. Naz κο
λοβον breue mutilatū truncum significat.
¶ Colocasia herba in ęgypto:de qua Palladi⁹. Hoc
mēse colocasia bulbos ponemus. Amant humidū lo
cū pinguē maxime irriguū. Frondere ꝑpe semꝑ pn̄t
si tanq̄ citreta tegumentis defendant a frigore.
¶ Colocyta q̃ a nostris coloquinta agrestis cucurbi
ta scd̄m Diosco. Hec ⁊ colocyntis idis vel idos.sicut
legim⁹ li. iiij. Re. Et collegit ex ea colocyntidas agri
¶ Colostrū ⁊ colostra.ę.spōgiosa lactis densitas e p̄
tu prima. Mar. Surripuit pastor q̃ nōduz stantib⁹ hę
dis De prima matrū lacte colostra damus. Palladi⁹
Colostram vocāt pastores illud exiguū lactis ī quo
est spissior natura. Est ⁊ colostra morbus quo lacten
tes tentanī si biduo a partu maternū lac gustauerint
Qui colostrati dicunī densato in casei speciem lacte.
Ideo infantib⁹ nutricis nō matris lac exhibere ꝯue
nit:q: matris exitiosum est.
¶ Color d̄r id quo aliquid coloraī. Et duo sunt prin
cipales colores.albū.s.⁊ nigrū. Alii nō dicūī colores
nisi ꝑ participationē. Colorec etiā apud rhetoricos
dicunī ornamēta orōnis.i.figurę q̃ a græcis schema
ta dicunī. Nam vt scribit Cice.sunt actori vt pictori
colores ad narrandū. Iuue. Dic quintiliane colorem
Ab hoc noie fiunt ꝯposita. Cōcolor eiusdem coloris.
Discolor versicolor:diuersi coloris. Decolor qđ ē co
lore vitiato. Et habent pe.cor.
¶ Colorificus a.um.qđ colorem facit.
¶ Colorię vestes sunt q̃ ex lana nō tincta:hoc est na
tiuo colore factæ sunt.
¶ Coloro as.pe.p.colorē induco. Cuius ꝯtrariuz ē
decoloro. Sene. Fulmen aut colorat aut decolorat.
Decoloraī id cuius color vitiatur.nō mutatur. Co
loratur id cuius alia fuit q̃z sit facies. Inde decolora
tę manus dicuntur maculosę
¶ Colpus ⁊ colphus sinus appellatur.
¶ Colūbus ⁊ colūba in singulari.in plī magis fœmi.
gene.vtunī auctores. Vir. Præcipites atra ceu tēpe
state colūbę. Mar. Nec violes teneras ꝑduro dēte co
lumbas. Quidā hoc nomē a colendo deducunt: q lū
bos colat. Var.li.iij.a culminib⁹ q colmina.i.culmia
villę sūma petat. Nā ꝓpter naturalez pauorē alte ni
dulatur. Et de domesticis quidē ⁊ agrestib⁹ columbi
Palumbes dicunī tm̄ de syluestrib⁹. Var. duo gene
ra eaꝝ in peristerotrophilo esse solent. Unū agreste:
qđ habeī in turrib⁹ ac culminib⁹ villę:a quo appella
tę colūbę q̃ ꝓpter timorē naturalē sūma loca in tectis
captant. Alterū colūbaꝝ genus est clementius quod
cibo domestico intra limina pascit̄. Colūbę agrestes
a colore liuię dicūtur quasi liuidę. Domesticę vero cel
lares. Ex colūbo agresti ⁊ colūba domestica vel econ
tratio nascit̄ genus tertiū colūbaꝝ a nostris miscellę
dicūtur ob duoꝝ generū ꝯmistionem.
¶ Colūbarius q̃ colūbas curat. Var. Ipsę ꝓpter pul
los quos habent vtiq̄ redeūti nisi a coruo occisę aut
ab accipitre interceptę q̄s colūbarii solēt interficere
¶ Colūbariū siue colūbaria æ. ꝓprie locus vbi habi
tant colūbę agrestes. Nā domesticarū q̃ gręce periste
rę dicunī:peristeriones vocamus. Pallad. Colūba
riū pōt accipe sublimis vna turricula in p̄torio ꝯstitu
ta leuigatis ⁊ dealbatis parietib⁹. Col.li.ix. Qualis
colūbarię tectis supponūī.gręce peristerotrophia co
lūbaria dicūtur. Proprie tn̄ colūbariū loculamentuz
in peristerotrophio:singulis colūbarū paribus ꝑpa
ratum. Var.lib.iij. Singulis paribus colūbaria sint
rotunda in ordine crebra. Colūbaria singula eē opor
tet:vt os habeāt quo introire ⁊ exire possint. Colum
baria etiā insula est in mari thusco.
¶ Columbare adiectiuū. Col.lib.ix.ceterū cibos iu
xta parietē ꝯueniet spargi qm̄ fere partes hę colūba
ri carent stercore. Palladius. Colūbari cellę duo sub
iecta cubicula fiant.
¶ Colūbatim aduerbiū significat ad similitudinē co
¶ Colūbinus a.um:qđ ex columbis. Plyn. (lūbę.
Columbinus fimus in aqua decoctus.
¶ Coluber pe.cor.serpēs q̃ vmbras nemoꝝ incolit.
Anguis ⁊ hydrus q̃ in aqua:serpēs q̃ in terra serpit:
draco tēpli. Sed sępe ꝯfunduntī. Hiero.ad p̄sidiū de
colubro sic scribit. Coluber ad bibendū veniēs ī aqua
venenū deponit ne eū venenū aqua ꝯcretuz occidat:
nudū hoiem timet:vestitū ꝑsequit̄:caput tn̄ suū celat
vbi scit esse mortē suā. Serpēs quidē si semel calamo
ꝑcutiatur:morī. Sin vero iterū ꝑcutiatur: ꝯfirmaī
Brumali tpe infirmior efficitur:⁊ a forcibus vincit̄.
Igitur ante hyemē circa se colligit segetes:vt illę si
bi escam prębeant.
¶ Columis ⁊ incolumis pe.cor.vtrūq̄ sumitur ꝓ sa
no. Plau.in Tri. Neq̄ ita vt sit data columē te siste
re: illi ⁊ detraxisse autumen. Ci.li.i.ad Heren. Casu
⁊ fortuitu nau[illegible] in portū incolumis delata est. Hinc
columitas ⁊ incolumitas ꝓ salute. Idē Treb. Itaq̄
si q̄s erit mihi aditus de tuis fortunis.i.de tua colu
mitate in qua sunt oīa agenda. Et li.iij.ad Herē. Di
cebat nullam vtiliorē esse incolumitate.
¶ Columen pe.cor. Ter.in phorm. Eho bone custos
salue columē nostrę familię cui ꝯmēdaui filiū hinc ab
iens meū. Ubi Do. Columē famę sustentio vel decus
vn̄ columbę dictę. Plau.in Cas. Sed eccū egreditur
senati columē p̄sidium populi.
¶ Columnæ dictę sunt q culmina sustineāt. Hinc in
tercolumniū:qđ est spatiū inter colūnas. Ci.li.iiij.ad
Heren. Aedes intercolūniū angulū fornicē. Colum
narū tria sunt genera. Teretes:quadrangulę.striatę
Quæ supponunī colūnis Epistylia. Hoc est capitel
la. Quæ supponuntur bases siue spirę dicūtur. Sciē
dū auctore Quintil.antiqui columaz dicebant detra
cta n.littera ꝓ colūna. Un̄ per diminutionē columella
dicitur ꝓ colūnella. Apud veteres serui maiores in
familia dicti sunt columellę:vel a colūna vel columē
sicut columē familię apud Plau. ⁊ Teren.
¶ Colūnę Herculis duę esse ꝓhibētur in occidente:
q[illegible] oceano mare nostrū intrātibus duo mōtes oc
currunt:quoꝝ alter in africa abylam vocant.alteruz
in europa calpē. Hos quondā iunctos ꝑpetuo iugo
fuisse finxerunt:sed Herculem diremisse colles. Aliq̄
tamen hos montes procul spectātib⁹ geminas colū
nas videri dicūt. Alii dicūt colūnas Herculis in ga
ditana insula fuisse ex ęre octo cubitoꝝ ad quas ꝓfi
cisci solebant:qui nauigationem absoluissent: tanq̄

Herculi sacra facientes.

¶ Colūna rhegia ciuitas in Brutio: vt est apd Pōp. Hunc locū greci stylida vocant .i. colūnellā. Ea turri cuiꝫ modo erecta ex aduerso turrim in peloro sitaꝫ respicit: hodieqꝫ a multis appellaꝫ Stylarion.

¶ Columella pe. p. nomē auctoris q de agricultura tā versu q̄ psa eloquētissime scripsit. Quo noīe significaꝫ maior seruus in familia ꝛ videꝫ dimin. a colūna.

¶ Columellares dētes a Ply. dicti sunt in eqo. Uar. li. ij. de re rust. Incipiētes quartū agere annū itideꝫ eijciūt ꝛ totidē eijciunt proximos eorū quos amiserunt ꝛ incipiunt nasci quos vocant columellares.

¶ Collabefactari testula significat eijci ex vrbe per signa testarum.

¶ Colurnus a. um. dicitur qđ est ex materia coryli.

¶ Coma ę. breuis capillorū ornatꝰ: ἀπὸ τοῦ κόπτειν qđ est incidere sicut apud latinos a cędēdo cęsaries.

¶ Comare est longiorē comā habere. Gel. Equū fuisse dicunt magnitudine inusitata: ceruice ardua: colore phœniceo: flaua ꝛ comanti iuba. Hinc comatus: sicut a capillo capillatus. Hinc datū est nomen Gallię comatę. Per translationē etiā de arboribus herbisqꝫ dicitur. Uirg. li. iiij. geor: Nec sera comantem Narcissum .i. florem habentem.

¶ Comata gallia ois transalpina gallia vno noīe dicta est: q̄ in tria populoꝝ gña diuisa est. Belgica. Celtica: ꝛ Aquitanica. Dicta comata a coma: qꝛ natio illa erat intonsa. Ply li. ix. In capite cunctoꝝ aialium hōi plurimus pilus tā quidē pmiscue mari..us ac fœminis apud intōsas vtiqꝫ gentes atqꝫ etiā nomina ex eo capillatis alpium incolis gallię comatę.

¶ Comatulus pe. cor. diminutiuū a comatus. Unde Hiero. comatulos pueros dixit.

¶ Cōma atis. per duplex mm latine incisio ἀπὸ τοῦ κόπτω. incido genus dictiōis qñ post duos vel tres pedes supest syllaba q̄ partē terminet orōnis: vt Arma virūqꝫ cano troię: Quādo vero post duos pedes nihil remanet: colon dr. vt apud Hora. Terruit vrbē. Quę tñ noīa apud oratores indifferēter ponunꝫ: qui integrā sententiā periodon appellant: vt nihil tibi p fuit nocturnū psidiū palatij: nihil vrbis vigilię: nihil timor populi: nihil ꝯcursus oīm bonoꝝ: partes auteꝫ cola ꝛ comata vocant: vt apud Apłm. Sustinetis em̄ si qs vos in seruitutē redigit: si quis deuorat: si quis accipit: si quis in faciem vos cędit.

¶ Comata pastoris nomē apud Theocritum.

¶ Como is. psi. ptū. significat ꝯpono, orno: qm̄ in capillo plurimū hōi ornatus sit. Ouid. li. ij. de amo. Comere sed solas digna cipassi deas. Ter. Duꝫ conenꝫ. dū comitur anus est. Hinc comptus a. um. ornatus politus a quo dimi. comptulus.

¶ Cōptus us. p ornatu. Do. in Eu. Terē. Ut eo magis hęc amanda sit q̄ naturę beneficio nō factis comptibus: aut industria facta est pulchra.

¶ Cōptū gñs libamis qđ farina ꝯspersa faciebant.

¶ Comarus penul. cor. arbutꝰ ꝛ genus mori. Gręce κόμαρος.

¶ Comagena pe. pro. regio syrię quę ppius adiacet Amano monti. Unde comagenū medicamentū dictū quod fit ex adipe anserū cum cinnamo casia pipere albo: ꝛ herba quę comagene vocatur vtilissimū ad multos morbos.

¶ Comes dicꝫ q sequēdo aliquē se maiorē comitaꝫ. Ci. Nō comitē sed se ducē p̄buit. Socius par ē. Ponitur tñ q̄nqꝫ comes p socio. Idē ad Heren. Qui cuꝫ ante luceꝫ surrexisset comitē suū inclinauit. Et antea dixit. Et secū aliquantum numerum ferenteꝫ ē comitatus. Comes quoqꝫ qui vtcūqꝫ alterꝰ sequitur dictum. Socius plerūqꝫ in negocijs seriisqꝫ rebus ꝛ fortunę arbitrio subiectis. Sodalis in leuioribus ac sępe voluptuosis. Cic. Epulabar modice cum sodalibꝰ. Et sodales sunt eiusdē collegij. Unde Cic. Norbanū questorē suū appellat sodalem. Comes vero p dignitate gene. cō. est: quis apud vulgus comitissa dicaꝫ. Unde ab Amiano largitionū comes dictus est qui p̄erat largitionibus imperatorijs. Alij pro dignitate comarchum vsurpant.

¶ Comitor pe. cor. deponēs a comes sit. Et est pprie minoꝝ erga maiores. Qđ ꝛ comito as. actiuū dicitur Oui. li. ij. de pon. Quē pia nobiscū proles comitauit euntem. Et li. xiiij. me. Nostraqꝫ adulantes comitāt vestigia donec. Est ꝛ comitor passiuū.

¶ Comitatus actiue ꝛ passiue accipiꝫ. Actiue. Ply. Quicūqꝫ eū comitati fuerant. Passiue. Ci. li. 2. in Cati. Illud etiā moleste qꝫ ex vrbe parū comitatꝰ exierit Uirg. Ipse vno graditur comitatus achate. Ideꝫ in significatione passiua incomitatus posuit cum ait. Septus andromache ferre incomitata solebat.

¶ Comitatꝰ us. p comite. Sal. Cicero per legatos cuncta edoctus. L. Ualerio Flacco. Cn. pōptino p̄toribus imperat: vt in pōte Muluio per insidias alobrogum comitatus deprehendant.

¶ Comis benignus facilis ꝛ suauis qui erranti comiter monstrat viā: benigneqꝫ nō grauate alijs inseruit Hinc comitas humanitas ꝛ morū suauitas.

¶ Comiter suauiter: mansuete.

¶ Cometes pe. p. gen. mas. crinitus dicꝫ. Est enim stella crinita. Luc. li. i. Ignota obscurę viderūt sydera noctes Ardenteqꝫ polū flammis cœloqꝫ volantes Obliquas per inane faces: crinēqꝫ timendi Syderis et terris mutantem regna cometen.

¶ Comitiū ꝯuentus populi. qđ fiebat qñ magistratꝰ creabanꝫ a simul itando sic appellatū. Differtqꝫ a cōcilio: qꝫ comitium sit cū vniuersus populus ꝯuenit. Cōciliū cū populi pars. Fuerūt aūt comitia ꝯsularia prętoria, qstoria, tribunitia, ędilitia: ꝛ oīum deniqꝫ magistratuū qui suffragijs consularibus crearentur. Illę em̄ coitiones populi ad creādos magistratus ꝛ ad leges ferendas dicebanꝫ comitia: quoꝝ alia celata alia centuriata: alia curiata. Celata comitia vocabātur: q̄ p collegio pontificū haberi solebant: aut regis aut flaminū inaugurandoꝝ causa. Curiata q̄ ex curijs .i. tribubus q̄. xxxv. erāt: ꝛ ex cēsu ꝛ ętate p lictorē curiarū pcalari .i. ꝯuocari solebāt. Cēturiata quę habebantur in creandis cōsulibus cuꝫ centuriatim .i. p singulas centurias calculus vnus p suffragio ferebatur. Et hęc p cornicinē ex regionibꝰ ꝛ locis ꝯstabant Diony. li. vij. histo. scribit. In comitijs curiatis oēm potestatē creandi magistratus fuisse penes populuꝫ. In cēturiatis penes diuites. Comitij noīe vt inquit Gel. intelligiꝫ locus coeūdi q̄ p Asconij sentētia i foro ppe senatū erat: q̄ eqtibꝰ romanis ppłoqꝫ Ro. licebat coire: ibiqꝫ stās populus suffragia ferebat. Ci. p Sex. Cū forū comitiū curia multa de nocte armatis hoibꝫ ac seruis plerosqꝫ occupauissent ipetū faciūt in Fabriciū. Tēpus comitioꝝ hñdoꝝ id erat qđ augures designabāt. Comitia p hoibus. Cice. ibi posuit: Uento ad comitia siue magistratuū siue legū.

¶ Comitiatus tus. dicit̃ ipsa comitialis ꝯgregatio.

¶ Comitialis ⁊ hoc. ale. qđ ad comitiũ ptinet: vt dies comitialis q̃ comitiis gerendis aptus siue dicat᷑ est: quo cũ populo agi licebat: vt inquit Macro. ⁊ quo pplus Rom. ꝯuenire solebat ad suffragiũ ferendum. Cic. ad. Q. fratrẽ. Cõsecuti sunt dies comitiales. ꝑ quos senatus haberi nõ poterat. Liui li. xxv. dictator primo comitiali die creauit ꝯsules. Ioue aũt tonãte aut fulgurante comitia populi habere nefas erat.

¶ Comessationes ꝓprie dicũt̃ cibi potusq̃ q̃ post cœnam ex luxu sumunt̃. sicut merẽda cibus q̃ añ cœnam sumit̃: ⁊ ientaculũ añ prandiũ. Comessari eñ est post cœnã epulari. Sue. in Domi. Cõuiuabat̃ frequẽter ⁊ large sed pene raptim certe nõ vltra solis occasuz nec vt postea comessaret̃. Idẽ in Vitel. Epulas trifariam semꝑ interdũ quadrifariã disptiebat in ientacula prãdia/cœnas ⁊ comessatiões. Li. li. xl. refert. Demetriũ post cœnã qua sodales acceperat dixisse. Quin comessatum ad fratrem imus? Interduz comessationes generali vocabulo epulatiões ꝯpotationesq̃ cũ luxuria ⁊ crapula quacũq̃ hora veluti vorагines mẽsaꝝ dñr. Vñ comessabũdus Alexãdri magni exercit᷒ dr a Curtio quasi indulgẽs ꝑter modũ ꝓdigis epulis. Apud Arist. accipiunt̃ tãq̃ sint ꝯuiuia ex collatione symbolisq̃ ꝯfecta: q̃ Lacedæmonii phiditia cretes Andria nũcupauerũt. Vñ ait li. 2. pol. Comessationes phiditia noiant lacedemonij apđ quos vnusquisq̃ cõferre hz: et si sunt pauperimi. Qui vero ꝯmessationũ eẽ ptícipes nequeũt hi ad reip. gubernationẽ nõ admittũt̃. Ideo aũt phiditia dñr: q2. s. phidias. i. amicicię ⁊ hũanitatis ea sint: Δ ꝓ λ accipiẽdo: siue ꝙ ita ꝯsuescerẽt ad ꝑsimoniã: q̃ grę ce dr φειδω: Andria vero cretenses dixerũt quasi virilia ex eo ꝙ viri adultę ętatis ad ea vocabant̃. habetq̃ hoc nomẽ pri. ꝓd. Mar. Nõ albana mihi sit comessatio tanti. Dicta comessatio a vicis quos græci κωμους vocant: ⁊ esum supino. Veteres eñ in vicis habitãtes anteq̃ oppida ꝯderent̃ alij alios causa victus inuitabant.

¶ Comũ ciuitas gallię cisalpinę iuxta lariũ lacũ. hæc mediocris erat colonia trãspadũ. Sed Põpeius post Scipio: ac postmodũ diuus Cęsar eã auxerũt. Hinc comẽses: sed comani dicti sũt ciues ⁊ cumei ab cumæorũ. quoniã Cume: aꝝ. ciuitas cãpaniæ ꝯdita ab his qui ex chalcide vrbe euboę venerunt. Hęc ab vndis nomen traxit. Nam το κυμα vndã significat. υ aũt latini in u. cõuertunt: vt byrrhia burrhia. Inde cumani ⁊ cumei: q̃uis ⁊cumei ⁊ cumani etiã dicant̃ a cuma ciuitate ęolicoꝝ maris ⁊ optima ⁊ olm fere metropolis: quas numero. xxx. fuisse tradũt: ⁊ quaꝝ pars maxima corruit. A qua (vt quidã aiunt) cumęa sibylla dicta est. Ex hac ort᷒ Ephorus vir sine ꝯtrouersia clarus Isocrati oratori familiaris: ⁊ historię ꝯscriptor: sed ante ipsum: nõ tamen ex hac vrbe Hesiodus poeta; qui patrem suum relicta æolica cuma in Bœotiaz migrasse dicit: Plutarch. quoq̃ in symposijs multa: Et Sudas ησιοδος κυμαιος νεος δε κομισθεις υπο του πατρος Διου και μητρος πυκιμηδης εις ασκρη της βοιωτιας: Et ipsemet Hesiodus de se ita scribit de patre suo. qui κυμην αιολιδα προλιπων εν νη μελαινη ουκ αφενος φευγων ουδε πλουτον τε και ολβον αλλα κακην πενιην την ζευς βροτοισι διδωσι νασσατο δ αγχ ελικωνος οιζυρη ενι κωμη ασκρη χειμα κακη θερει δ αργαλεη ουδε ποτ εσθλη.

¶ Commalasso as. vide in dictione malasso.

Cõmendo as. ex cõ. ⁊ mando: tribus ꝯstrui solet modis. Nam q̃nq̃ actm̃ tm̃ habet. Val. max. lib. x. Quapropter nõ ludicrã artẽ ꝯmendauit. Q̃nq̃ vltra actm̃ ꝯstruitur cũ alio actõ mediante apud ⁊ hmõi. vt commendaui te apud ꝑtorẽ. Et sic sumitur ꝓ laudo. Q̃nq̃ post actm̃ iungitur datiuus: ⁊ significat quasi charuz quid ꝯmitto. sed non recedit a significatione laudoꝛ Semper eñ fit cũ charitate ⁊ laude eius qui ꝯmendatur. Plau. Quali ne amico mea ꝯmẽdaui bona? Probo ⁊ fideli ⁊ fido: Cic. Petis a me vt te q̃ diligentissime bibulo ꝯmendem.

¶ Cõmendatici᷒ a. um. qđ ꝯmẽdari solet: vel id quod quis vel qđ ꝯmendari solet. Ci. Et si statuerã nullas ad te litteras mittere nisi ꝯmendatitias.

¶ Cõmẽtaculũ inq̃t Fest. virga qua in sacris vtebãt̃ ad sacrificia ꝑgẽtes vt a se obuios holes amouerent.

¶ Cõmentari frequẽtatiuũ est a ꝯminiscor: ⁊ significat cogitare/agitare/tractare: mentionẽ facere/disputare. Cic. in Lel. Cũ in hortos. D. Bruti ꝯmentãdi causa: vt assolet venissemus. hoc est tractandi vel disputandi. Idem. Quę potest esse in vitio ꝯmentatio? i. cogitatio. Interdũ significat fingere: interdũ ꝯmentarium scribere.

¶ Cõmentũ expositio: a con. ⁊ mente quidã ꝯpositũz et deductũ volũt: cũ sit ꝯmonitio mentis. Aliq̃ñ accipitur pro fictione: ⁊ tũc a ꝯminisco fit. Teren. Cõmẽtum non placet.

¶ Cõmentitius a. um. significat partim fictum: ⁊ ad tempus cõmentũ ⁊ excogitatum: ꝑtim nouũ. Aug. li. iiij. de ci. dei: Videtisne igitur vt a physicis rebus bene atq̃ vtiliter inuentis nõ sit tracta ad ꝯmentitios et fictos deos?

¶ Cõminiscor a con. ⁊ mente dictũ est cuz finguntur in mente q̃ non sunt. Seu magis a con. ⁊ miniscor: vñ ⁊ reminiscor quod est cũ quę tenuit mens a memoria cogitandoq̃ repetunt̃. Significatq̃ ꝯminisci dicere fingere/disputare/tractare. Terẽ. in Hecy. Aliquid tulisse ꝯminiscentur mali.

¶ Cõmentariũ ꝯmentarius ⁊ ꝯmẽtarij plr̃ numero: ꝓ vna eadẽq̃ significatione sumunt̃. s. ꝓ libris in q̃b᷒ nõ late diffuseq̃ res sz breuius q̃ poterãt explicãtur cũ in his simpliciter ⁊ q̃si ꝑ capita describunt̃. Cic. in Bruto. Nõ est orõ sed quasi capita reꝝ ⁊ orõnis ꝯmẽtariũ paulo plenius. Sic Cęsaris ꝯmentarij dicunt̃: in q̃bus ad exequendã historiã alius videt̃ materiam subiecisse. Vñ Sen. li. iij. decla. Sine ꝯmentario nũq̃ dixit Seuerus Cassius. nec hoc ꝯmentario ꝯtentus erat: in quo nudę res ponunt̃. Hi aũt si singuli fuerit ꝯmentariũ vel ꝯmẽtarius vel liber dr: sed si ex multis longisq̃ tractatib᷒ breuiora coaceruent̃ ꝯpendia: cõmentarij etiã dici possunt: vel primus ⁊ secũdus ꝯmẽtarius. Dicit̃ etiã ꝯmentarius vel ꝯmentariũ vel cõmẽtaria ꝓ auctoꝝ expositione. Gel. Est adeo ꝓbi grãmatici ꝯmentarius satis curiose factus. Et iterũ. nõnulli grãmatici q̃ ꝯmẽtaria in Virg. ꝯposuerũt. Idez Noster Taurus in primo ꝯmentarioꝝ quos in Gorgiã Platonis ꝯposuit scriptũ reliquit. Quidã etiam hmõi ꝯmentũ vocauerũt. Pręterea ꝯmentarius q̃nq̃ dicitur ꝯmentator: hoc est qui cõmentariũ siue ꝯmentũ ꝯposuit. Ser. super primo geor. Superfluã mouent questionem ꝯmentarij. A commentarium fit diminutiuum ꝯmentariolum.

¶ Cõmeo: as. ex con. ⁊ meo: q̃q̃ alij a cõ. ⁊ eo. com-

poni velint. Vñ remeare ꝓ redire. Est aũt ꝯmeare vltro citroqꝫ ire. Inde cõmeatus dari dicit̃ .i. tempus quo ire ⁊ redire cõmode possit. Et cõmeare est ire seu se cõferre. Lactan. libr. iij. Quid ergo interfuit quo aio phũs ad meretricẽ famosissimã cõmearet? Terẽ. in Hecy. Hic raro in vrbẽ cõmeat.

¶ Cõmeatus us. licentia siue qđ dicit̃ saluus ꝯduct⁹ quẽ dat impator militi ꝑposit⁹ inferiori eundi quo velit ad ꝑscriptũ diẽ reuersuro. Ci. ad Heren. Ille q̃ ad diem cõmeatus nõ venit q꞉ eum aquę interclusissent. Liui. libr. xxiij. Magna pars sine ꝯmeatibus dilabebatur. Aliqñ accipit̃ ꝓ cibarijs ad alimoniã exercit⁹ et reipu. aut multitudinis alicuius: vel etiã priuatiꝫ Sal. Si vincimus omnia nobis tuta erunt ꝯmeatus abunde. Ci. pro lege Manilia. Iam cõmeatu ⁊ priuato ⁊ publico prohibemur.

¶ Cõmemoro pen. cor. cõmonefacio: in memoriã reduco. Cic. in Cato. Pythagoreorũqꝫ more exercẽdę memorię grã qđ quoqꝫ die dixerim audiuerim/egeriꝫ cõmemoro vesperi: Hiero. in ecclesiastico gtõ iunxit Sed in die tribulationis ꝯmemorabitur tui. Et commemorare dicere/recitare/narrare. Cicer. Quęnam sit istius veteris quã ꝯmemoras academicoꝝ ⁊ de finibus bonoꝝ peripateticorũ sententia? Terenti⁹ in Phor. Quid ego nunc ea ꝯmemorẽ Demipho sigillatim qualis ego in hunc fuerim.

¶ Cõmeto as. pe. cor. ꝯmeo hoc est me ꝯfero. Neui⁹. Cũ ad lupã nostrã tã multi ꝯmetant lupi.

¶ Cõmœreo totus vel in totũ tristor. Plau. in Epi. Nescio ędepol quid tu timidus es trepidas epidice: ita voltum videor videre cõmœruisse.

¶ Cõmereo ꝯmitto. Ter. i phor. Si senserit te timidũ pater arbitrabit̃ ꝯmeruisse culpã. et ꝯmerere ẽ meritare ſꝫ in malũ. Idẽ in Hecy. Quę nunqꝫ quicqꝫ erga me ꝯmerita est: qđ nollẽ: ⁊ sępe qđ vellẽ meritã scio Bona. Mereri bona ꝯmereri dicimur male.

¶ Cõmilitones dicunt̃ q̃ simul sũt in militia. Cõmilitiũ ipsa belli societas. Sue. in Cęs. Nec milites suos ꝓ ꝯcione sed blandiori noie ꝯmilitones appellabat: tanq̃ ⁊ ipse vnus esset ex numero militũ. Ita eñ dicũtur ꝯmilitões: sicut ⁊ ꝯdiscipuli. Iusti. lib. v. Deinde cogitationes legũ sacraꝝ tũ vetusti ꝑ tot bella ꝯmilitij orat misereat̃ ciuiũ exulum.

¶ Comminus pe. cor. significat statim sine intermissione. Virg. lib. i. Georg. Quid dicã iacto qui semine comminus auro. Cõminus etiam a loco propinquo. Vide in eminus.

¶ Cõmitto is. aliorũ fidei trado. Teren. Quem lupo ꝯmisisti. Quãdoqꝫ ꝯmittere est iniungere aliquid faciendũ ⁊ quasi ꝯmendare: vt Rex mihi hoc negociuꝫ ꝯmisit. Quãdoqꝫ peccare. Vnde cõmissa dicunt̃ peccata. Asco. Cõmissa dicunt̃ facta ꝯtra voluntatẽ cõditoris. Qñqꝫ sociare ꝯiungere. Virg. Delphinũ caudas vtero ꝯmissa luporũ. Qñqꝫ donare relinquere. Ci. in Ver. acti. ij. Is calũniatores ex sinu opposuit: q̃ illã hereditatẽ veneri Ericinę ꝯmissam esse dicerẽt Qñqꝫ facere. Sal. Sẽpronia q̃ multa sępe virilis audacię ꝯmiserat. Qñqꝫ incipere. Virgi. lib. v. Et tuba ꝯmissos medio canit aggere ludos. Sal. Quibus dictis mox pliũ ꝯmisere. Qñqꝫ potestatẽ dare seu ꝑmittere ⁊ causaꝫ ꝓbere: ⁊ in malã partẽ. Sed hoc ꝓcedente negatione ⁊ sequẽte vt. vel quãobrẽ. Ter. in hecy. Nunqꝫ tã dices ꝯmode vt tergũ meũ tuã in fidẽ commitã. Cic. Nihil tibi esse ꝯmittendũ considerare debes: quãobrẽ coꝝ quos laudas te nõ simillimũ ꝓbeas Aliqñ etiã sine negatione. Idẽ li. ij. offi. Periculosuꝫ ipsi est: tũ etiã sordidũ ad famã ꝯmittere vt accusator noietur. Qñqꝫ ꝯperare ⁊ in ꝯtentionẽ deducere/ꝯfligere. Sue. in Cali. Nec cessauit ex eo criminare alterũ alteri: atꝫ iter se oẽs ꝯmittere. i. in certamẽ mittere Hier. lib. ij. mach. Rex cõmisit cũ iuda ⁊ supatus est. Proprie tñ rõne ꝓpositionis con. significat simul mittere: siue simul iungere. Gel. Gordiũ nomẽ est vrbis: quã sangarius amnis interfluit magna ex pte cingit̃ fluctibus speciẽ insulę ꝓbet: ac nisi tenue discrimẽ obijceret maria quę nunc diuidit cõmitteret.

¶ Cõmissurę iuncturę ęquales sũt tabulaꝝ ⁊ aliaꝝ reꝝ

¶ Commitile compositum.

¶ Cõmitigo as. pe. cor. significat tũdendo deprimo: atqꝫ depono. Teren. in Eun. Tibi ytinam ꝯmitigari videam sandalio caput.

¶ Cõmodũ pe. cor. fit a modo: ⁊ significat vtile emolumentũ. Cuius cõtrariũ est incõmodũ ꝓ damno. Cice. li. ij. ad Heren. Causa est q̃ induxit eũ cõmodorum spe aut incõmodoꝝ vitatione. Et infra. Hic accusator in spe cõmodi cupiditateꝫ ostendet aduersarij: in vitatione incõmodi formidinẽ augebit. Qñqꝫ cõmodũ dicit̃ bonũ/aptũ/cõueniensqꝫ: quasi cũ modo ⁊ ratione. incõmodũ malũ/ineptũ/atqꝫ incõueniens. Sic cõmoditas ⁊ incõmoditas: cõmode ⁊ incõmode sumi possunt. Terẽ. in An. Nẽpe incõmoditas deniqꝫ huc oĩs redit si euenerit qđ dij prohibeant dissensio. At si corrigatur quot cõmoditates vide Principio amico filiũ restitueris tibi generũ firmũ: ⁊ filię inuenies virũ. Aliquãdo vtrouis mõ accipi possunt: vt apđ eundem in Hecy. Multa ex quo fuerint cõmoda: eius incõmoda ęquũ est ferre.

¶ Cõmodus a. um. qđ est vtile siue aptũ. a quo fit accõmodus ⁊ incõmodus. Amb. lib: Hexa. Nã q̃ lenib⁹ accõmodus est: fit incõmodus grauiorib⁹ elementis Ter. in An. Ego cõmodiorẽ hoiem ⁊c. Cor. Celsus. Sed inter oĩa maxie cõmodum est modice exerceri. Plau. in Sti. diminutiuo vsus est. Pro opibus nřis satis ꝯmodule nucibus fabulis ficulis. Inuenit̃ etiã ꝯmodũ aduerbiũ: ⁊ significat tã. Apul. Cõmodũ limẽ euaserãt ⁊ fores ad pristinũ statũ integre resurgunt. Idẽ. Intuli me eũqꝫ accusantẽ exiguo admodũ grabatulo ⁊ cõmodũ cœnare incipientẽ inuenio.

¶ Cõmodo as. pe. cor. vtile ⁊ cõmodũ facio. seu commoditatẽ pręsto. Cic. ad filium. Cui ego quibusqꝫ rebus potero libẽtissime cõmodabo: sicut ecõtrario incõmodo: molestus sum ⁊ noceo significat. Ter. in an. Magis adeo vt mihi incõmodet q̃ vt obsequat̃ gnato. Cic. Cęsari. Quicq̃d ei cõmodauerat mihi gratũ. Et cõmodare est mutuo dare: hoc est alicui⁹ rei vsuꝫ ad tp̃s cõcedere. Cic. Dando ⁊ accipiẽdo mutuãdisqꝫ facultatib⁹ ac cõmodãdis nulla re egemus. Nec rei tm̃ mobilis cõmodatio dicit̃: vt Vlpia. existimauit: ſꝫ etiã soli. Plau. Cũ ędes pauperi cõmodasset. Cic. li. iiij. ad Heren. ait cuidã ędes maximas ad nuptias cõmodasse. Et licet (vt multi asserũt) cõmodent̃: q̃ reddunt̃ eadẽ numero ⁊ specie vt: vestis/equus/liber. mutuent̃ q̃ nõ reddunt̃ eadẽ numero: sed specie: vt vinuꝫ frumentũ nũmi. Cic. tamẽ in Ver. acti. vi. Cõmodari vsus est ea quę reddũtur similia. Ait eñ. At publice cõmodasti non sine magno quidẽ prouincięqꝫ sicilię detrimento tritici modios sexaginta. Sumit̃ nonnũq̃ simpliciter ꝓ impendere. Hiero. de diuo Antonio

Auditioni etiā scripturarū ita studiū ꝯmodabat: vt nunq̄ ex eius aīa laberet̄. Hinc fit accōmodo.

¶ Cōmodarius: siue ꝯmodo onis. quę commodatum accepit.

¶ Comœdia cū œ. diph. ἀπὸ τῆς κώμης. i. a vico ⁊ ᾠδῆ cantilena genus poematis: qđ in initio invicis iuuenes quęstus gratia cantare soliti essent crebro cōuenientes. Comœdia eo ꝯfecta credit̄ vt affectus nostros moderemur in alienis ꝑsonis. Expressāq̄ imaginē nfazvitę q̄tidianę videremus. Est aūt poema: in quo humiles fere ꝑsonę inducunt̄ ⁊ amores virginū q̄ rapt⁹ describunt̄. Huius nois pe. cor. apđ latinos Sudas. κωμῳδίαι ὕβρεις διασυρμοὶ ἐλέγματα καὶ κωμῳδὸς ὁ ταῦτα ποιῶν

¶ Comœdus q̄ repꝛesentat comœdias sicut Calliopi⁹ Comicus qui ꝯponit vt Terentius.

¶ Comœdice aduerbiū significat mansuete suauiter sicut tragœdice crudeliter. Plau. Euge abstitisti: et dulce ⁊ comœdice.

¶ Comœdior: aris. significat ridicule ac loquaciter loquor.

¶ Cōmoueo es. pe. cor. ꝑturbo. Ter. Cōmoui hoiem Interdū significat a ꝓposito deflecto: ⁊ qđ volo persuadeo. Cicer. Nisi sumus senatū ꝯmemoratione tuę volūtatis erga illū ꝯmouere. Interdū lędere. Col. li. ij. Ne in radicē maiore nixu vomis impactus colla cōmoueat. Interdū recedere. Cic. Tyro. Tu ⁊ cura vt valeas: et te istinc ne temere ꝯmoueas.

¶ Cōmunis ex con ⁊ munis qđ est munus quasi cum munere: sicut imunis sine munere. Ille autē ꝯmunis đr qui oim est: quasi oībus ꝯsentiēs: a quo ꝯmunitas: ⁊ aduerbiū ꝯmuniter: ꝓ quibus veteres munitas et muniter vsurparūt. Siquidē apud veteres munes ⁊ munifici nō a largitione q̄ ignota erat dicebant̄ sꝫ ita appellabant̄ ꝯsentientes ad ea q̄ amici vellēt. Pacu. Nam qr tā largitio multis ignota erat munificus nemo putabatur nisi pariter volens. Lucil. Munifici comesq̄ amicis nostris videamur viri. Dicimus aūt hoc est cōmune oim ⁊ oībus. Et hoc est cōmune mihi tecum: vel cum cęteris.

¶ Cōmunico as. pe. cor. ex cō. ⁊ munico ꝯpositū est. Munico aūt a munis fit. Et est ꝯmunicare participare: q̄n quod est aut esse pōt priuatim fit vniuersorum. Sal. Alienū suis rationibus existimans videri causam ciuiū cū seruis fugitiuis ꝯmunicasse. Per trāslationem significat coinquinare. vt est Quod procedit ex ore: hoc ꝯmunicat hominē: Nam populus iudęorū partem dei se esse iactitans ꝯmunes cibos vocat quibus oēs vtunt̄ hoies: vt suillā carnē: ostreas lepores ⁊ hmoi alantia quę vngulas nō findunt: nec ruminānt nec squamosa in piscibus sunt. Vñ in actib⁹ apostolicis scribit̄. Quod deus sanctificauit tu cōmune ne dixeris. Cōmune ergo qđ cęteris hoībus patet ⁊ quasi nō est de parte dei ꝓ immundo dicitur

¶ Cōmuto as. pen. ꝓ. simul vel ꝯtra: vel totum simul muto: qđ fit cum vna res ꝓ alia datur. Et ille ꝯmutat qui alteri quod habet ꝯcedit: vt aliud quippiam assequatur. Ambros. Raro ꝯ̄uis excelsa virtus futuris ꝯmutat pręsentia. Cōmutare aūt verba est altercari: et iurgia habere. Teren. in And. Nunq̄ hodie tecū cōmutaturum patrem vnum esse verbum. Et cōmutare verba est pro bonis dictis mala ingerere. i. iracūdia in maledicta compelli.

¶ Cōpago ⁊ ꝯpages pe. ꝓ. vtroq̄ mō ꝓ ꝯiunctione: et ꝯpositione. Oui. Atq̄ ita disparibus calamis cōpagine cęrę. Inter se iūctis nomē tenuisse puellę. Pacu. Saluete geminę mei ꝯpages sanguinis.

¶ Cōpagino as. pe. cor. ꝯiungo copulo: q̄ paginę simul iungunt̄. Aug. Vt aūt simus membra eius: vnitas nos compaginauit.

¶ Cōpar idē est qđ par. Liui. Comparē cladē ad egatis insulas carthaginēsiū prœlio nauali acceptā qua fracti sicilia ac sardinia cessere. Cōpar etiā dicit̄ socius seu ęqualis. Vaier. libr. ii. Re. Apprehensoq̄ vnusquisq̄ capite ꝯparis sui defixit gladiū in latus cōtrarij ⁊ ceciderunt simul. Rhetores compar id esse dicūt quod duabus aut pluribus sententijs breuibus ⁊ inter se paribus exigitur.

¶ Cōparo as. pe. cor. significat adęquo. Terē. in Eunu. Heau ne ꝯparandus hic quidem ad illū est. Itē ꝯstituo adapto. Amb. li. i. offi. Ita te ꝯpara vt quasi puer iniuriā nō teneas: malitiā nō exerceas. Itē ꝑparo. Ci. in Ver. acti. ij. Vt erat inter suos copiosius ꝯuiuiū ꝯparabat. Itē Do. idē ibi. Et omi gemitu ac dolore certa merces ꝯparabat̄. Itē socio ꝯiungo. Plau. in Asi. Pręhende auriculis ꝯpara labella labellis. Itē ꝯpono machinor. Sise. lib. iiij. histo. Eos qui hoc malum publicū clandestinis ꝯsilijs ꝯparauerint. Et ꝯperare emere: licet Hier. ꝯtra Ruffi. inuenire neget. Sed nemo est qui incuria nō aliquando labatur: vt verū sit qđ Horati. inquit. Qñq̄ bonus dormitat Homerus. Cato de re rust. Pręadiū cū ꝯperare cogitabis sic in animo habeto. Liui. li. ij. Annonę in primis habita cura ad frumentū ꝯparandum missi: alij in volscos: alij cumas.

¶ Cōperatiuus a. um. qđ adęquat. Vñ dicimus comperatiuū gradū: cuius ꝓpriū est superare positiuū in ea qualitate quā obtinet: licet q̄nq̄ ꝑpositio ponat̄. Fit aūt ꝯparatio vt docet Pris. ad vnū vel ad plures tā sui generis q̄ alieni ꝯ̄uis gręci honoris causa suę gentis magis q̄ ratione veritatis dicāt nō posse ad multos sui gn̄is fieri ꝯparationē. Sta. libr. viii. Tu Sed pectora flectas Et melior sis quęso deis. Vale. max. lib. iiij. Idē sensit Fabricius lyncius honorib⁹ et auctoritate omi ciue tēporibus suis maior. Et lib. vi. Tertiū te iportuniorē supiorib⁹ habere cœpimus rectorē. Cōparatiua ⁊ suplatiua q̄ a ꝑpositionib⁹ veniunt ꝑter suā ꝯstructionē ablatiui ⁊ genitiui aliquādo actō iungunt̄. Cic. ad Octa. Propius vrbē. Sal. Proxime hispaniā mauri sunt.

¶ Cōpasco is. simul pasco. Vñ ꝯpascuus ager q̄ relictus est ad pascendū ꝯmuniter vicinis.

¶ Cōpesco is. ꝯpescui: quasi eodē pascuo ꝯtineo.

¶ Compedes pe. cor. a singulari ꝯpes: quod non est in vsu vinculi genus est cuius arctura rei custodiunt̄ a ꝯpedio is. quod ex con. ⁊ pedio ꝯponitur. Et est tā mas. q̄ fœ. generis. Hieron. in Hiere. Aggrauauit compedem meum.

¶ Comitialis homo q̄ comitiali morbo laborat. Ply. Fel testudinū naribus illitū comitiales erigit attollitq̄. Dictus comitialis q̄ comitia vitiare diceretur Interrūpebant̄ eīn comitia quo die aliquis ꝯcidisset Cato. Quod comitia prohibere solet nec id quidem mihi vitiū fuit. Seren⁹. Est subiti species morbi: cui nomen ab illo. Qꝫ flerimobis suffragia iusta recusat. Sępe etenī membris acri languore caducis. Concilium populi labes horrenda diremit. Ipse deus memorat dubię per tempora lunę. Conceptū talis quem

ſepe ruina ɔfudit. Hic morb⁹ alio noīe dr̄ ſacer morbus maior ꝓpter grauitatē: q̄ꝫ homo ſubito cōcidit et ſpumę ore mouentᷣ. Docet etiā Ariſt. hunc morbū a priſcis herculeū fuiſſe noiatū: q2 Hercules eo laboraſſe fertur: idq̄ ex atra bile pleriſq̄ cōſiſtere tradit. Plato ꝛ Apul. diuinū nūcuparunt ꝙ animi partē rationalē q̄ longe ſanctiſſima eē videtᷣ. Gręci epilepſiaꝫ vocant hoc eſt ɔtractionem. Cōtrahuntᷣ eīm hoc morbo nerui. Plyni. Folia heliotropij cōtractionib⁹ medentᷣ: etiā ſi id comitialiter accidat .i. etiam ſi cōtractiones fiant ex morbo comitiali. Uulgo caducus dr̄ ꝙ cadere faciat. Plau. tamen comitiales hoīes in penulo appellat litigioſos q̄ in comitio ꝓpter lites quaſi habitare dicuntᷣ inquietantes tribunal p̄toris: qui ſi nihil eſt litiū: lites ſerunt. Hic etiā a nōnullis lunaticus dicitur cū tn̄ ab inuicē ſeperentᷣ: ꝙ eū qui interlunio natus eſt hunc morbū fere pati compertū eſt.

¶ Combā ſabini vocant quā militares lecticā.

¶ Cōbino as. pe. p. ꝛ cōbinor aris. binos iungo: qᵭ vernacula lingua dicimus cobiare. Aug. lib. viij. cō. Illic vt forte cobinati ſpatiabantᷣ vnū ſecū ſeorſum ꝛ alios duos itidē ſeorſum pariterq̄ digreſſos. Hinc

¶ Cōbinatio quā gręci epizeuxin vocant cum in oratione eadem dictio ſine medio duplicatur. Virg. Me me adſum qui feci.

¶ Cōburo is. pe. p. ex con. ꝛ vro b. interpoſita ſignificat ſicut ſuū ſimplex. vel ſimul cū alijs vro: licet q̄nq̄ ꝓ ɔſumo ponatur: vt eſt illud in veteri teſtamento. Uidebat ꝙ rubus arderet ꝛ nō ɔbureretᷣ.

¶ Cōmerciū viciſſitudo dandi ꝛ accipiendi: a con. et merces. Merciū ɔmutatio q̄ victus cauſa inuenta fuit vt inquit Ply. Sue. in Tibe. Strenaꝝ ɔmerciū ne vltra Calēdas Ianuarias exerceretᷣ. Accipitᷣ ꝛ pro vſu ac ɔſuetudine. Idē in Claud. Gratā ſibi ꝓuinciā ait cōmunitū ſtudioꝝ ɔmercio.

¶ Comedo is: ꝛ comedo es. eſt. Plaut⁹. in Tri. Qᵭ comedit quod comeſt: quod facit ſumpti. Cicero. Sed ad extremum pollicetur prolaturum ſe quę comeſt. Supinum comeſum ꝛ comeſtum. Salu. Comeſta matrimonia: comeſa patina.

¶ Comedo onis. ꝛ comedus edi. penul. cor. qui bona ſua conſumit.

¶ Cōpedit⁹ a. ū. pe. p. a ɔpedio fit: ꝛ ſignificat qᵭ cōpedibus illigatū eſt. Var. inflexibilis. Domo exeo intro: ꝛ pedes corrigijs ɔpedio. Hier. contra Ruffi. ad linguā tranſtulit. Compeditā putas linguam eius ꝛ inextricabilibus nodis ligatam vix inhumanū ſonū erumpere. Genera ɔpedū ſunt numerum mellæ boiæ pedicę neruus.

¶ Cōpello is. puli. ſuꝫ. ɔſtrigo. Hie. ad Helio. Ut hęc tibi frater dicerē ɔpulit me tua dilectio. Et ɔpellere eſt ſimul iungere. Plau. in Aſi. Quę volet faciemus: qui hoſce amores noſtros diſpulſos ɔpulit. Quod et de aialibus brutis dr̄ cuꝫ in vnum locum vel diuerſa: aut diuerſoꝝ aialia ɔgregantur. Virg. Cōpulerātq̄ greges Corydon ꝛ Thyrſis in vnū. Proprie vero eſt ſimul pellere ꝛ collidere. Uñ ɔpulſo quod eſt ſępe collido. Col. lib. i. Eadē quę ſemꝑ mare ɔſpicit ɔpulſatur: ac fluctu ɔſpergitur.

¶ Compulſo as. Uide in dictione compello.

¶ Cōpello as ad. aliquē loquor. Virg. li. ij. Ultro flēs ipſe videbat Cōpellare virū. Aliq̄n infamo accuſo. Sue. in Cęſ. Eodē modo nouiū q̄ſtorē: eoq̄ ɔpellari apud ſe maiorē poteſtatē paſſus eſſet.

¶ Cōpendiū a ɔpendo qᵭ nō eſt in vſu cū tn̄ ɔpenſo eius frequētatiuū inueniatᷣ ꝙ ima ɔpenderet. Et eſt id qᵭ parſimonia quadā ſeruam⁹ ſicut ecōtrario diſpendiū: qᵭ vel incuria vel imoderatione diſpendim⁹ Ply. Bubulas carnes caules caprifici magno ligno tū ɔpendio ꝑcoquūt. Idē magno id lignoꝝ diſpēdio fit addito ſale. Nā ꝑcoqui integro die vix poſſunt. Cōpendium etiā dicitᷣ vtilitas ꝛ lucrum. Et diſpēdiū damnū. Tibul. Nec vagus ignotis repetens ɔpendia terris Preſſerat externa nauita merce ratē. Cic. lib. iiij. ad Heren. Duę res ſunt q̄ pñt hoīes ad turpe ɔpendiū ɔmouere inopia atq̄ auaritia. Et ɔpendiuꝫ breuitas: in qua tn̄ vtilitas ſit, quales ſunt libri in q̄bus breuiter materia colligitᷣ. Uñ Plaut. in mili. Potes tā verba ɔfer ad ɔpendium. Uñ ꝛ ɔpendij via: breuis via dr̄. Hiero. lib. ii. Reg. Currens achimas ꝑ viā ɔpendij tranſiuit Cuſi.

¶ Cōpendioſus a. um. qᵭ eſt valde vtile. Colu libr. i. Quod ꝛ per ꝑtes nōnunq̄ dānoſum eſt: in ſumma tn̄ fit ɔpendioſum. Interdum dicitur valde breue: ꝙ ea quæ ſimul penduntᷣ celerius expediantur.

¶ Cōpendiarius a. um. breue ꝛ ſummū ſiue optimuꝫ Ci. li. ij. offi. Pręclare Socrates hāc viā ad gloriā ꝓximā ꝛ quaſi ɔpēdiariā dicebat eſſe ſi quis ita ageret vt qualis haberi vellet talis eſſet.

¶ Cōpenſo as. quaſi ſimul pondero ꝛ retribuo. Hier. in ꝓlog. Amos. Sterilitas terrę ɔpenſatur pecorum multitudine. Uale. max. Tarditatem ſupplicij grauitate ɔpenſat. Modeſti. Compenſatio eſt debiti ꝛ crediti, inter ſe contributio.

¶ Comperendino as. pe. cor. ſignificat in longuꝫ de die in diem differo. Hiero. ad Pauli. Quo detentus opere implere nō potui qᵭ ꝓmiſeram tibi et Danielē noſtrum rurſus ɔperendinaui. Inde ɔperendinatio: quæ eſt ſicuti docet Aſco. ab vtriſq̄ litigatoribus inuicem ſibi denūciatio in perendinū diē. Nam cuꝫ rē aliquam agerent litigatores ꝛ pœna ſe ſacramēti peterent: poſcebant iudicem qui dabatur poſt trigeſimū dieꝫ. Quo dato inter ſe cōperendinū vt ad iudicē venirent denūciabant. Quo cū eſſet ventum anteq̄ cauſa ageretur quaſi per iudicem rem exponebant. Quod ipſum dicebatur cauſę ɔiectio quaſi cauſę ſuę breuis coactio. Ci. in Uer. acti. iij. Ut his ludoꝝ diebus interpoſitis nemo iſtum compendinatum iudicaret. Dies cōperendinaria dicebatur iudiciū in diē tertiū ɔſtitutū. Dies ɔperendini quib⁹ vadimonium iuberem: licet vt inquit Macrobius.

¶ Compꝑio ꝛ ɔperior deponēs differūt auctore Diome. ꝙ ɔperiri eſt: eſt ex opinione colligere ꝛ ꝓ explorato ɔpertum habere. Sal. in Iug. Sed ego ɔperior bochum magis punica fide. Compꝑire ab alio cognoſcere. Compertum eſt mihi: et exploratum, eſt mihi. hoc eſt per inueſtigationem.

¶ Cōpernes dicuntᷣ hoīes genibus plus iuſto coniunctis: vel qui longos habent pedes.

¶ Competo is. pe. cor. ſignificat honorem vel coniugium: vel quoduis aliud aduerſus alium peto: quaſi ſimul peto. Unde cōpetitores dicti ſunt. Et ſic actiuum eſt. Aliquādo competere eſt par eſſe cōtingere. Conuenire vt eſt apud Hier. Poſſide agrū meuꝫ: q2 tibi competit hereditas. Unde in ęſtimatione rerum dicimus: hoc illi competit. Seneca. Nihil ei magis competebat. Colum. lib. ij. Nec omnino cūctabimur quo minus ſub tectum congeratur: vel ſi nō cōpeteret

vt aut in villã fœnũ portetur aut in manipulũ colligatur. Certe in metas extrui ꝯueniet. Hic ꝯpetet capitur ꝓsufficiet. Hinc ꝯpetentia ꝓ cõuenientia. Gel. libro. i. Comprehensa aũt mẽsura herculani pedis secundũ debitã membroꝝ oĩm ꝯpetentiã modificatus est. Accipitur etiã qñꝗ ꝯpetere pro constanter valere. Sal. lib. i. histo. Si vero quasi formidine attonit⁹ neꝗ animo neꝗ auribus aut lingua competeret. Et sic est neutrum.

¶ Cõpita p. cor. dicunt᷑ loca ad q̃ petũt hoĩes ꝑ diuersas vias. Sũt eñ quadriuia: ꝙ quasi in vnũ petũt locũ. Vel a coeũdo ꝙ multę viæ in vnũ coeant. Vel a cõpotãdo: ꝙ ibi rustici sacrificare solerent. Ouid. Seruet vtin ternas ꝯpita secta vias. Unde

¶ Compitalia festa q̃ in ꝯpitis pagebant᷑ ⁊ ꝯpitalitius dies in quo compitalia celebrantur.

¶ Cõpilo as. pe. ꝓ. vndiꝗ surripio. Uñ ꝯpilare ⁊ expilare hereditatẽ dicimus. hoc est fraudare ⁊ diripe. Et ꝯpilati dicunt᷑ furtũ passi ꝙ qui e domo supellectilem detrahunt ęquare ⁊ ꝯplanare oĩa videant᷑. Hora. Ne me compilasse putes crispini scrinia lippi. Dictũ a πιλω: qđ est ꝯplano nõ a pilis vellendis: Cuius prima cor. Interdũ ꝯpilare est cogere ⁊ in vnũ condere. Uñ ꝯpilatores qui multa in vnũ cogunt.

¶ Compingo is. cõtrudo. Plau. in Am. Quid faciaꝫ nunc si tres viri me in carcerem ꝯpegerint. Interdũ compono coniungo. Hier. De quorũ vitiis moribusꝗ mirificis quę luculenter ipso conspexi libellum ꝯpegi Idem in Esaia. Argento ⁊ auro decorauit illud clauis ⁊ malleis compegit vt nõ dissoluatur. Vir. Est mihi disparibus septẽ ꝯpacta cicutis Fistula. Unde incompactuꝫ iunctũ male ꝯposituꝫ. Et sic ꝯponitur ex con. ⁊ pango. Potest etiã esse ꝯpositũ a pingo. Lact. lib. vij. vt Sũmaꝫ illã quę ꝯtinet vniuersa et ꝯpingerent ⁊ adimplerent. Hier. in prolo. lib. Reg. Deinde subtexunt sophin. i. iudicum librum ⁊ in eodem compingunt Ruth. i. immittunt.

¶ Complano as. pe. ꝓ. Quęre in dictione plano.

¶ Cõplector simul vel in totũ amplector: ꝯtineo. Teren. in An. Accurrit mediã mulierẽ complectitur. Cic. ꝓ Roscio: Quo vno maleficio sęcula omnia complexa eẽ videãt᷑. Cõplector te amore significat amo te Et sine ablatiuo. Cice. Curioni. De. T. annio tantũ tibi polliceor te maioris animi erga te si cõplecti hominem volueris habituruꝫ eẽ neminẽ. i. amare defendere. Complector cogitatione cogito. Complector animo considero. Cicero in Cat. Etem cum complector animo quattuor reperio causas cur senectus misera videatur.

¶ Cõpleo ex con. ⁊ pleo. significat ad sũmũ seu vndiꝗ impleo. Gelli. Uentus a latere sęuiens nauẽ vndis ꝯpleuerat Reperit᷑ etiã sine ablatiuo. Cic. i. vi. de repu. Quis est qui ꝯplet aures meas tãtus et tã dulcis sonus? Per translationẽ cõplere ponit᷑ ꝓuiuere finire. Idẽ in Cato. Leontius Gorgias centũ ⁊ septem cõpleuit annos. Hiero. Necdũ verba ꝯpleuerat. Interdum ꝓ supplere perficere integrare. Sal. Duas legiones instituit: cohortes ꝓ numero militũ ꝯplet. ſꝫ omnino ex greco venit πλεωσ γαρ λεγεται και πλειοσ και πλειων.

¶ Cõplodo is pe. ꝓ. vide in dictione explodo.

¶ Compluries aduerbiũ factũ ab co' qđ est ꝯpluria significat sæpe. Cato. Contumelias dixisti mihi compluries.

¶ Complura vide in dictione plus.

¶ Cõpluuiũ a pluuia dr: quo de diuersis tectis aqua pluuialis defluit in eundem locum.

¶ Cõpluuiata vitis dicta est a cauis ædiũ ꝯpluuijs: q̃ quadruplici perticaꝝ ordine instructa est.

¶ Cõpono is. pe. ꝓ. simul pono / ꝯiungo. Vir. Cõponens manibusꝗ man⁹ atꝗ oribus ora. Aliqñ ꝯponere est disponere / ꝯstituere: quasi simul ponere. Cõponere eñ ⁊ ędificare reciproce dicunt᷑. Componuntur siquidẽ orõnes: ędes ędificant᷑. Et tñ dicunt᷑ ędificari orõnes: ⁊ ędes ꝯponi. Virg. lib. iij. Quã tuta possis vrbẽ ꝯponere terra Qñꝗ ꝯponere cõperare dicim⁹: qm̃ quę comperantur iuxta se ponunt᷑. Sal. Ubi Metelli dicta cũ factis componit. Virg. Sic paruis ꝯponere magna solebam. Quandoꝗ ornare. Idẽ lib. iiij. geor. Dulcis cõpositis spirauit crinibus aura. Nam compositio ornatũ facit. Quandoꝗ colligere. Ci. in Ver. Si ab isto libro quem tibi magister ludi nescio quis ex alienis orationibus ꝯpositum dedit. Quandoꝗ reficere recreare. Virg. Vix defessa seneꝫ passus cõponere membra. Qñꝗ lenire. Amb. lib. i. offi. Cauere debemus ne in ꝑturbationẽ prius incidam⁹: q̃ aios nr̃os ratio ꝯponat. Qñꝗ finire claudere. Virgi. Ante diẽ clauso ꝯponet vesper olympo. Qñꝗ ꝯcordare. Plau. in Cur. Si possuꝫ hæc inter vos ꝯponere Quandoꝗ ꝯposito redimere. Sal. lib. i. hist. Cum lenones ⁊ vinarij lanij quorum pręterea vulgus indies vsum habet ꝑtio ꝯpositi. hoc est facta ꝑtij redẽpti cõpositione. Quandoꝗ ꝯuenire pacisci. Ply. Nihil nõ ex composito fecimus: pactũ seruauimus. Quãdoꝗ fingere simulare. Salu. Non sunt composita mea verba parui id facio ipsa se virtus satis ostendit. Plaut. Quas iste fabellas ꝯposuit. Hinc fit ꝯposito quod significat ex pacto. Et ponitur sine præpositione. Non eñ dicimus ex ꝯposito. Terent. in phor. Composito factũ est quo modo hãc amãs habere possit sine dote.

¶ Compositio: modo structuram: mõ ornatũ: modo pactum, significat.

¶ Cõpos dr q̃ habet vel assecutus est aliq̃d. Val. max. lib. i. Imperatores ꝯpotes victoriaꝝ. Plau. in Cap. Atꝗ ita me rex deoꝝ atꝗ hoĩm faxit patrię ꝯpotem i. obtentorem. Impos qui nõ potest aliquid: Cõpos animi. i. ꝯpetẽtis ai: vel q̃ habet sanum aĩm. Impos animi: q̃ animi sui potẽs nõ est. Leo papa. Fandi impotẽ dixit: q̃ fari nondũ posset. Sal. Neꝗ aio aut lingua satis ꝯpotẽ cũ de amente septimio loqueret᷑. Teren. in adel. Vix sum ꝯpos animi ita ardeo iracũdia. Plaut. in cas. Eripite isti gladiũ q̃ sui ẽ impos ai. Sic ꝯpos voti: ⁊ impos voti. Cic. Nã quo mõ victores dicimus voti ꝯpotes: q̃ quicq̃d volũt faciũt. Sic victos ecõtrario voti impotes: q̃ nõ possunt facere qđ volũt Quidã intelligũt cõpotem cõpositũ animum: ⁊ taꝫ in bonam q̃ in malam partẽ. Plau. in Epi. Cedo manuꝫ accipe erumnarũ ⁊ miseriarũ compotem. i. qui simul tecũ ęrũnas ⁊ miserias habet. Sũt aũt compos ⁊ impos generis cõmunis cõposita a pos: non a potis: vt voluit Ser. Licet pos nõ sit in vsu sed potis. Nõ eniꝫ dicimus cõpotis ⁊ impotis in ntõ. cum tamen sic dicendũ esset nisi pos inueniret᷑: Uñ ⁊ possum: et possideo. Nam possum ex pos ⁊ sum cõponit᷑. Possideo ex pos ⁊ sedeo mutatione e. in i. Pos autem idem qđ potens: vt sit possum potens sum: possideo potẽs sedeo Est igitur potis genitiuus a pos: licet loco noĩatiui ponatur. Pers. Nec potis es nigrũ vitio ꝑfigere theta. Virg. Nec potis ionios fluctus ęquare sequendo

Nec pote in neutro genere vt voluit Pris. inueniť: q̃:
Cõpote ⁊ impote nusq̃ȝ inueniunť: neq̃ȝ in plurali cõ
potia ⁊ impotia. Potis tñ neu. gene. legiť apõ Ter.
in phor. vbi ait. Adolescẽs primũ abs te hoc bona ve
nia peto si tibi placere potis est: vt rñdeas mihi. Po
tis est: ꝑ põt: siue possibile est capiť: cui subintelligiť
istud ꝓ ntõ: vt respondeat potis neu. ge. qð̃ sumitur
ꝓ possibile: ⁊ verbũ suũ habet est: vñ regitur. Qð̃ aũt
Persi. dicit. Qui pote vis dicã nugaris cũ tibi calue
Pinguis aqualicul⁹ protenso sesquipede extet. Po
te ꝑ potis accipiť metri causa. Similiter Prop. Qui
pote quisq̃ȝ in ea ꝯterat arte diẽ. Iungiť qñq̃ȝ ꝯpos
cum abltõ: vt apud Liui. lib. iij. Predaq̃ȝ ingẽti ꝯpo
tẽ exercitũ suis etiã rebus recuperatis quę popula
tione agrorum amissę erant reducit. Quo in loco cõ
potem quasi affluentẽ ⁊ lętuȝ significare puto: sępius
tamen genitiuo iungitur.
¶ Comprimo is. pe. cor. simul pmo: vt vuę ꝯprimunť
quo vinũ effluat. Itẽ cohibeo ꝯtineo. Ter. in Heau.
At tu tibi istas post hac ꝯprimito manus. Plaut⁹ in
Am. Ego tibi istã hodie scelest ꝯprimã linguã. Iteȝ
Titio. Mar. Uillica vel duri ꝯpressa est nupta coloni
Incaluit quotiẽs saucia vena mero. Uñ ꝯpressus us
⁊ ꝯpressio ꝓ coitu. Plau. Nunc ad amicã decimo die
athenas viso: quã grauidã hic reliqui ꝯpressu meo.
Idem. Dulces amantium ꝯpressiuncule.
¶ Compungo totũ pungo ferio. Amb. li. i. offi. Repe
tebat filius appellationẽ paternã: ꝯpungebat pater
na viscera sed nõ minuebat deuotionẽ. Uide in dicti
one pũgo. Hinc ꝯpũctio quę aliquãdo significat ani
mi habitũ pertinacem ad malum ⁊ immutabilem: vt
apud apostolum.
¶ Cõputo as. p. cor. simul puto. Quod ⁊ ad arbores
⁊ ad mentẽ referri põt cũ ad mentẽ referť ꝓ existimo
siue iudico accipi põt. Ambro. Infantia quidẽ ꝯpu
tabitur inanis: sed erat senectus mentis imensa. Et
ꝯputare ꝯnumerare siue quod vulgo dr̃ ꝯputũ face
re. Hie. ad Dama. Cõputa ergo a phares vsq̃ȝ ad na
son ⁊ inuenies gñationes quinq̃ȝ. Idẽ ad Paulinum
Quicquid insumptus de tuo tuleris: ꝓ lucro compu
ta. i. pone vel habere te reputa. Lactan. lib. iij. Eãq̃ȝ
hoim sapientiã ꝓ summa stultitia cõputat. i. ponit.
ελλιμισι Δε μογιζομαι και λογισμσ και συμ-ψηφιζω
μεταφορισκως λεγεται.
¶ Con ⁊ cũ idem significãt. Sed cũ separata: con ve
ro semꝑ ꝯposita reperiť: ⁊ significat simul: vt cõiũgo.
Interdũ ꝯtra: vt cõtendo. interdũ valde: vt ꝯcrepo.
Et est sciendũ ꝙ qñ cõponitur cũ dictione a vocali vľ
ab h. incipiente semꝑ n. abijciť: vt coapto: coapostol⁹
coerceo/cohortor/cohibeo. in comedo n. mutať in m.
In cogo n. ⁊ a. tolluntť. Qñq̃ȝ ꝯponitur cum b. m. ⁊ p.
transit n. in m. vt combibo/cõmoueo/cõpareo. Cum
c. vero d. f. g. q. s. n. t. i. ⁊ u. ꝯsonantibus manet n. inte
gra: vt concurro/condo/confugio/congero/coniecto
conquiro/consequor/cõnecto/continęo/conuenio.
In reliquis n. mutatur in sequentem litteram vt col
ligo/colluuies/corrigo.
¶ Concerno is. vide in dictiõe cerno.
¶ Cõcedo is pe. p. do: ꝑmitto. Teren. in Adel. Hui
metuisti nũc si de tuo iure ꝯcessisses paululum. Ci. in
Uer. actio. ij. Da mihi hoc: ꝯcede qð̃ facile est. Aliqñ
cõcedere est recedere. Terẽ. in Hecy. Hic video me
esse inuisam imerito tẽpus est cõcedere. Aliqñ ire re
ducere ⁊ se retrahere. Liui. de scðo bell. Punic. An
nibal sagunto capto carthaginẽ nouã in hiberna cõ
cesserat. Idẽ lib. iiij. ab vr. Qua cũ ageretur hostes
in loca altiora ꝯcessere. Aliqñ credere, cõsentire. Te
rẽ. in phor. Núq̃ȝ ne hic hodie cõcedes mihi: neq̃ȝ itel
liges? Ci. in Lel. Or si rectũ statuerimus vel ꝯcede
re amicis quicq̃d velint: vel impetrare ab his q̃cquid
velimus ꝑfecta quidẽ sapientia sumus.
¶ Concido is. pe. p. ꝯcidi: sum. simul vel minutatim
cędo. Plyni. Cato. eius cõcisa ac decocta adhibẽda
est. Cõcidere etiã frãgere dr̃. Ideȝ. Et nucleus cisio
oratio dicitur: quę nõ continua sed veluti membratiȝ
cæsa est. Ab hoc concisa oro dr̃ q̃ nõ ꝯtinua sed veluti
mẽbratim cæsa est. Et ꝯcisus sonus fractus vocatur
Hier. in li. numeri. Si aũt plixior atq̃ȝ ꝯcisus clãgor
increpuerit: mouebunt castra primi.
¶ Concido is. pe. cor. ꝯcidi. ꝯcasum significat in to
tũ cadere. Lact. li. vij. Et muri oium ciuitatũ ꝯcidẽt
Plau. in Am. Ut quisquis institerat ꝯcidit crepitu.
Et ꝯcidere est in totũ mori. Col. li. viij. Atq̃ȝ alia gña
pecorũ cũ pestilẽtia vexanť prius morbo ⁊ langorib⁹
macescũt solę capellę: q̃uis opimę atq̃ȝ hylares subi
to concidunt.
¶ Cociliuȝ a ꝯcolando. i. vocando. Uel vt Uar. ait a
coactione. Seu scðm Festum a populi consensu. Et
ꝓprie viri ꝯuocati cõciliũ dicitur. Uirgi. Conciliũq̃ȝ
vocat diuũ pater atq̃ȝ hoim rex.
¶ Conciliabulũ locus in quem concilium ꝯuenit.
Plau. in Bac. Quid si apud te veniat de subito pran
dium aut potatio forte aut cœna vt solet fieri in istis
conciliabulis?
¶ Cõcilio as. beniuolũ facio. aut amore ꝯiungo. Li
ui. li. i. Aeneas aduersuȝ tãti belli terrorẽ vt aios ab
originũ sibi ꝯciliaret: ⁊c. Hier. Uera illa necessitudo
est ⁊ chari glutino copulata: quã nõ vtilitas familia
ris: sed dei timor ⁊ diuinarum scripturaruȝ studia cõ
ciliant. Reconciliare vero quis dicitur cum post ini
micicias rursus aliquem in gratiã recipit. Aliquan
do tamen ꝯciliare/ꝯtrahere seu ꝯparare. Et hoc tam
in malum q̃ȝ in bonum. Plau. in Tri. Meus gnatus
me ad te misit inter se atq̃ȝ tuos affinitatem vt ꝯcilia
rem ⁊ gratiam. Teren. in Heau. Exeo ergo vt paceȝ
conciliem. Sic dicimus: Concilio mihi odiunt inimi
citias: quod est quasi ꝯparo acquiro. Similiter sumi
tur Recõcilio pro comparo: acquiro. Quintilia. Naȝ
⁊ plus auctoritatis afferunt ea q̃ non ꝑsentis gratia
litis sunt ꝯparata: ⁊ laudem sępe maiorem q̃ȝ si nostra
sint reconciliant. Hinc cõciliatus pro empto. Teren.
Prodi male cõciliate. i. magno pretio emptę: ⁊ Conci
liatio pro cõuentione. Plau. Extat cõciliatio: seruã
da promissa. Conciliatrix dicitur mulier quę viros
mulieribus ⁊ vxores viris conciliat.
¶ Concretuȝ id dr̃ auctore Dona. quod ex minutijs
multis in vnam cogitur massam.
¶ Cõcio as. cõuoco. Liu. li. i. Deinde ne vana vrbis
magnitudo esset: adijciẽdę multitudinis causa vete
re consilio vrbes q̃ obscurã atq̃ȝ humilẽ cõciendo ad
se multitudinẽ natã e terra sibi ꝓlem emẽtiebantur.
¶ Concio onis. a concio as. tria significat. s. locum:
suggestũq̃ȝ vnde verba fiunt. Li. li. i. Uocato ad con
cilium populo summissis fascibus in cõcionẽ ascendit.
Multitudinẽ populi assistentis cõuocatã vel ex ma
gistratus iussu: vel publici sacerdotis vel sua aucto
ritate ⁊ proprie ad audiendũ oratorẽ concionantem
in bonum publicum. Ci. in Lelí. Concio q̃ ex imper

ritissimis constat tamen iudicare solet. Sal. Itaque concione aduocata huiusmodi orationem habuit. Et orationem ipsam que ad populum habetur. Ci. Dolobelle. Legi concionem tuam nihil illa sapientius. hinc

¶ Concionor aris. orationem habeo. Idem Cornifi. Nos hic cum homine gladiatore omnium nequissimo collega nostro Antonio bellum gerimus. Sed non pari contentione arma verbis. At etiam de te concionatus est. Hinc concionator qui orationem habet. Hier. in plo. Salo. Ecclesiastes a greco appellatus qui coetum .i. ecclesiam: quam nos nuncupare possumus concionatorem qui loquatur ad populum et sermo fit non specialiter ad unum sed ad vniuersos.

¶ Concionalis qui idoneus est ad concionandum: aut qui concionari consueuit: qualis hodie vulgo predicator appellatur Curius. Ci. Quod quidem si inter vos senes concionales venale perscripserit egerit non multum.

¶ Concionatorius a. um. quod ad concionem pertinet. Gel. Ecce autem pro tibicina laconica tibia quoque illa concionatoria in mentem venit: quam C. Graccho cum populo agente prestitisse ac premonstrasse modulos ferunt.

¶ Concha genus piscis ex cancrorum genere. Conche et ostrea dicuntur fit minores teste pisces. Conche que testam leuem ac politam habent: siue vniformiter rugatam. Et teste ipse duriores proprie conche dicuntur: quales sunt coclearum atque concharum. Ouid. Ostrea que in conchis tuta fuere suis. Colu. Implicitus conche limax. Unde vasis quoque genus concauum: ac superius patulum: ab huius similitudine conche: concham vocamus. Ply. Rursus tunditur: deinde lauatur in conchis siccaturque. Alio nomine alueos et alueolos dicimus et presertim in longum porrectos ligno excauato vt monoxyla. Est et concha genus vasis vinarij in quod e dolio hauritur vinum. Iuuena. Cum bibitur concha. Dicitur et conchus. Aliquando concha ponitur pro tuba. Uir. li. vij. Sed tum forte caua dum personat equora concha. Seruius hoc nomen a greco κογχη trahit. Alij latinum putant a concauitate deductum: atque sine aspiratione scribunt. Aelianus autem libro tertio. ἐχειγλωτταν πορφυρα και δια ταυ τησ ἐλεκει οσ α εσθει και δια ταυτησ αλισκεται. Postea de margaritis scribit κογχη δε αφροδιτη ιερα ται και τα ργχη ... μεγιστα εν τα ... και ... [illegible]

¶ Conchus lapis quidam in concha pisce: qui a nonnullis vnio: ab alijs margarita siue perla dicitur.

¶ Conchyle pe. pro. conchylij genus piscis ex concharum genere vt ait Ply. lib. ix. in mari assyrico et medico: quem muricem et sarram et ostrum appellant: ex cuius incisa concha colligitur succus: tingendis vestibus expetitus. Ex eo enim inficitur purpura: qui color austerus in glauco est: et irascenti similis mari. Unde conchyliata vestis id est purpurea a conchylio. Cic. in phil. Conchyliata peristromata appellat: que infecta erant succo conchyliorum. Ponitur quandoque conchylium pro ipso colore: sicut purpura murexque. Plyn. Concharum ed purpuras et conchylia eadem est materia. Item pro genere ipso concharum a quibus nomen sumpsit. Idem lingua purpure longitudine digitali: qua pascitur perforando reliqua conchylia. Cruor conchylij: siue muricis ostrum dicitur ab ostris. Quapropter conchylium muricem ostrum in eadem significatione accipimus. Uerg. Tyrioque ardebat murice lena. Idem Ut gemma bibat et sarrano dormiat ostro. Iuuenal. Horum ego non fugiam conchylia: hoc est luxuriosas vestes et murice infectas.

¶ Conchis fabe genus siue edulium ex faba. Iuue. Cuius conche tumeos. Sunt qui dicant esse fabam cum cortice suo elixam: ad differentiam fabe frixe: que sine cortice coquitur a similitudine concharum: que fracto cortice velut implicita conchis suis caruncula videatur. Mar. Si spumat rubra conchis tibi pallida testa Lautorum coenis sepe negare potes. Huius dimi. est conchicula.

¶ Concino is. pe. cor. concinui concentum: simul cano. Ci. li. i. acal. Qui cum similitudine concinere maxime sibi videntur. Per translationem ponitur pro conuenire. Concinit enim qui consonat. Et sic cum datiuo construitur. Aug. Quedam exemplaria habent. Ecce generationem filiorum tuorum cui concinui: id est cui congruit: cui accommodatus sum.

¶ Concento as. frequentatiuum est a concino is.

¶ Concentor in decretis canonicis dicitur qui consonat et concinit canenti: sicut succentor qui voce subsequens canendo respondet. Precentor qui vocem premittit in cantu.

¶ Concentus us. simul cantus: cantus mistus. i. symphonia et diuersarum modulatio vocum: vt cum e multis diuersis vocibus vnus efficitur sonus. Uer. li. i. geor. Hic ille autum concentus in agris.

¶ Concinno as. per duplex nn. consentio apte compono et quasi conuenire facio: quod vernacula lingua dicimus conciare: vt pellis concinnata est ad calceos. Plau. Aucepsquando concinnauit aream escas effudit. Ite. Lucernas concinnant: vel succendunt focum. A concinnus formatum verbum quod ex con et cinnus componitur. Cinnus autem potionis genus est ex multis liquoribus confectum.

¶ Concinnus a. um. idem est quod compositus et ornatus vt concinna oratio. i. compta et apte composita. Concinne: composite: conuenienter. In quo etiam sensu accipi potest.

¶ Concine pe. cor. a concino.

¶ Concinnitudo conuenientia. Ci. li. ij. artis veteris Splendoris et festiuitatis et concinnitudinis minimum.

¶ Concinnentia continentia. Sido. Ad consentium quod domicilium parietibus attollitur ad concinneutiam. s. architectonicam fabre locatis.

¶ Concipio is. pe. cor. simul capio: apprehendo. Unde concipere mulieres dicuntur cum genitale semen apprehendit tur ad fetum faciendum: et conceptus fetus dum genitura coaluit. Et conceptio. Lact. li. ij. Quid quod vxor potest esse cum is: filius non potest: quoniam concipi non nisi ex vno necesse est. Transfertur ad animum. Quintil. Nec tantum concipere animo scelus potui. Hinc conceptus mentis dicuntur que comprehendimus et imaginamur. Et apud geometras communes animi conceptiones vocantur que omnes tanquam manifesta et indubitata presumuntur vt omne totum est maius sua parte. Et si ab equalibus equalia demas: que remanent inter se equalia sunt. Interdum concipere est deliberare ac destinare. Seneca. Iamdudum animo conceperat quid esset acturus. Unde conceptum dicimus predestinatum. Uirgilius Aut tu bella cie conceptumque excute foedus. Interdum congregare: in vnum reducere. Colu. libro pri. Ne cum a vertice torrens imbribus conceptus afflu xerit fundamenta conuellat. Idem. Sed ampla stabula sic ordinentur: vt ne quis humor influere possit: et vt quisque ibi conceptus fuerit quam celerrime dilabatur vt nec fundamenta parietum corrumpantur: nec vngule pecudum.

¶ Conceptio apud grammaticos schema est cum vnum genus concipit: hoc est simul apprehendit aliud genus. vel vna persona aliam personam.

¶ Conceptus a.um.participiũ qđ apprehensum siue destinatũ: aut cõgregatũ est. Cõceptus us. nomẽ qđ & cõceptũ dr de iis q̃ in ventre fœminæ & in aio fiunt.
¶ Concetabulũ aliter cõceptaculũ quod aliquid cõtinet: vt vena est conceptaculũ sanguinis. id est in quo sanguis continetur.
¶ Conceptiuę ferię: quę certis diebus quotannis obseruabantur: vt sementinę & cõpitalitię.
¶ Conclamatũ est: qđ transactũ & finitũ est vt Cõclamata corpora q̃ nihil reliqui iam habẽt ad vitę officia Aut Conclamatũ est. i. satis deploratũ: satisq; vociferatum est. Luc. Corpora nondũ Conclamata iacent. Hinc tractũ dr q̃ cum vitalis spũs interclusus hoies fallere soleat aqua frigidũ ablui cõsueuerũt: et per interualla cõclamari. In quo cũ liberari nequirẽt post vltimã cõclamationẽ quasi rebus desperatis cõburebantur.
¶ Conclaue pe. p. neu. gñis: & cõclauis fœ (bantur. mi. gñis locus secretior in interioribus tectis: vbi colloquia fieri solent. Habetq; vnã clauẽ cõmunẽ domesticis: q̃ intra eũ multa loca clausa sint adhęrẽtia triclinio. Ci. Cõclaue tricliniũ interpretatus est. Hor. in Ser. Currere per totũ pauide cõclaue magisq;. Et conclauia loca sunt q̃ vna claue clauduntur. Hinc cõclauatus locus dr vna claue clausus: a cõclauo as. cuius passiuũ est cõclauor conclauiũ: genus anuli est.
¶ Concludo is. pe. pro. simul claudo a quo conclusus anulus dr. Per translationẽ concludere est perorare. id est orationẽ terminare. Unde cõclusio dr: quã gręci Epilogon nostri modo perorationẽ: modo cumulũ vocant. Nã cumulus propter aceruus est: & in cõclusione oĩa quasi in vnum aceruũ colliguntur.
¶ Concorporo simul corporo: qđ fit cũ duę simul pluresve res mistę vnũ quid efficiũt. Pli. Semp mulsum ex vetere vino facillimeq; cũ melle cõcorporatur.
¶ Concors a cõiunctione cordis dr. Qui vnius cordis siue vnius animi est. Inde cõcordia: cõcorditas: concorditer & cõcordo: quibus cõtraria sunt discors: discordia: discorditer: & discordo.
¶ Concordia nõ solũ q̃ discordię cõtraria est intelligitur: vt apud Salu. Cõcordia paruæ res crescunt discordia maxime dilabuntur: sed etiã q̃ dea a romanis credita est: cuius templum nõ longe a lacu curtio in palatino monte.
¶ Concordare est cõcordẽ esse. Ter. in phorm. Si cõcordabis cũ illa habebis q̃ tuã senectutẽ oblectet.
¶ Concrepo as. pe. cor. persono. Et plus est q̃ sono. Nã con ibi auctiuũ est. Ter. Sed ostiũ cõcrepuit.
¶ Concubo as. pe cor. & cuncumbo is. simul dormio: simul quiesco. Per translationẽ de re venerea dr. Unde et cõcubinus & cõcubina: q̃ simul cubent. Hinc et concubitus us. & cõcubitũ. Aug lib. v. ciui. dei. Numquid & in cõceptu vbi & vnũ cõcubitum manifestũ est: et tanta naturæ vis: vt cum cõciperet fœmina deinde alterum cõcipere omnino nõ possit.
¶ Concubiũ: a cõcubitu dormiendi causa dr. Et sũt concubia noctis primi somni: seu intẽpesta nox: quia tunc tpus agendi est nullũ: q̃ fere oẽs cubent. Aliq̃ ab eo q̃ siletur: silentiũ noctis: qđ Plautus cõticiniũ vocat. Sisen. li. iii. histo. Ipsi legati cõcubia nocte oppido digressi iã supra hostiũ munitionẽ succedunt.
¶ Concutio tis. cussi. cussum. Uide in dictiõe quatio
¶ Cõcupisco is. Uide in dictione cupio.
¶ Condemno as. ex con et damno significat iudico. Et construitur cũ ablatiuo vel gtõ. Ci. Curioni. Quare si iniquus es in me iudex: cõdemnabo eodẽ ego te crimine. Idem Tironi. Etiam sceleris cõdemnat generum suum.
¶ Condico is. pe. pro. simul dico: simul determino: cõstituo. Iust. lib. iii. Nã inducias quas proprio noie condixerant ex sociorũ persona rumpebãt. Unde cõdictus simul dictus: & pmissus. Et cõdicere est repetere. Iulius. Si alienã rem mortis causa donauero: eaq; vsura parta sit: verus dñs eam cõdicere nõ potest. Item condicere ponitur pro cõtradicere. Paul. Hic scit posse sibi cõdici si cõualuerit donator. Item scdm iureconsultos pro dicendo denũciare: sed proprie quãdo actio datur in personã. Hiero. in exod. Clamauit moyses ad dominũ pro sponsione ranarũ quã cõdixerat pharaoni. Sue. in Tibe. Cœnã ea lege cõdixit: ne quid ex consuetudine immutaret
¶ Condictũ qđ in cõmune est dictũ. i. promissio: seu pactũ inuicẽ factũ. Hie. in lib. Gen. Iuxta condictũ reuertar ad te.
¶ Condictio: & pnunciationẽ quandã & actionem significat. Est & cõdictio (vt docet Festus) in diẽ certũ eius rei quę agitur denunciatio. Cõdicere eñ prisca lingua est dicendo denunciare.
¶ Conditio sine c. a condo is. fit & pro fortuna ac forte fortunarũ temporũ & rerum poni solet. Ci. O miserã cõditionẽ administrandi cõsulatus. Aug. Ea temporum cõditio erat vt ne cõqueri quidẽ de iniuriis fas esset. Et apud Liuiũ legimus cõditiones pacis oblatas. Et homo bonę cõditionis dr qui in bona fortuna est: hoc est qui diues est. Aliquando electionẽ & conuentionẽ denotat. Ter. Amatores chrysidis tulerũt conditionẽ si vellet eis morem gerere se daturos illi pretium. ipsa vero accepit cõditionẽ. id est pactioni promissioniq; consensit. Et apud Liuiũ legimus conditiones pacis oblatas.
¶ Condio is. condiui vel condii conditũ pe. pro. sapidum facio: qđ fit cum epulę sale aut pinguedine: seu aromatibus condiuntur. Iuue. Et quadringentis nũmis condire gulosum fictile. Hinc cõdimenta dicuntur quę ad condienda obsonia fiunt. Ci. lib. iii. offi. Nã vt tribuamus aliquid voluptati cõdimenti. Hęc si per se sint gręco vocabulo dicuntur.
¶ Conditura ę. idem qđ cõdimentũ. Hie. cõtra Ioui. Porri si alimenta coquorũ arte mutantur in melius: et fit aliquid suauius cõdituris: huiusmodi cibi nõ naturę satisfaciunt sed voluptati.
¶ Condylis pe. cor. Iunctura & nodus articulorũ in digitis & eminens stricta in pugnũ palma. Nam quattuor digiti: vt scribit Aristoteles ternos habent condylos: pollex vero duos. Gręci etiã condylon pugnũ vocant: qui fit cõplicatis digitis in cõdylos: & tuberculum. Unde Plutarch. scribit cum quẽ Castor condylo percussisset statim mortuũ in cacozeliam incidit Martianus in primo. Caput illi virga cõminuens ei demq; quibus fuerat eblandita ictibus crebris cõplicatisq; in condylos digitis vulnerabat
¶ Condyloma atis. pe. pro. κονδυλωμα morbus: vt Iul. Pol. inquit qui nascitur circa coronã ani siue podicis tuberculũ insanabile. Et circa sedẽ fiunt condylomata magna: sed nõ laboriosa. Nascuntur ex inflamatione. Nec sunt hemorrhoides sed eminẽtes tumores nunc molles nunc duri figura rotunda & nihil eminentes. Sunt aũt tria morborũ genera: vt scribit Celsus lib. vi. quæ anus recipit. Primum morbum dicit esse

Rhagada quando pluribus locis cutis scindit̃. Secundũ Condyloma. Tertiũ hemorrhoides cũ ora venarum sanguinẽ fundunt.

¶ Condo is. didi. itum. pe. cor. significat in vnum interiorẽ locũ ad custodiã do: vt sit cũ quempiã cõpeditum in carcerẽ ꝯdimus: ⁊ abscondimus. Verg. Et nota ꝯduntur in aluo. Ply. Si libeat credere vt sub vna ficu turmę condant̃ equitũ. Quandoq; ꝯstituo ⁊ edifico quasi simul do: vt troiani romam condiderunt. Et Ci. multos libros ꝯdidit. Hinc incõditus pro inornato: incõposito. Quandoq; repono. Ply. Formicę condunt ęstate fructus: quibus hyeme fruantur. Aliq; compono. Ply. Opus ꝯdidit perpetuo oibus legendum. Aliq; recondo sepelio. Idem. Post ꝯditum monumento corpus. Aliq; potior. Verg. li. vii. Optato condunt̃ tibridis alueo. Huius verbi composita sunt abscondo: ⁊ recondo.

¶ Conditor pe. cor. qui aliquid facit. Cõditor pe. pr. a condo is. qui fercula condit.

¶ Cõditaneũ modo a ꝯdendo: modo a ꝯdiendo fit: significatq; qꝺ cõdi vel ꝯdiri potest. Unde apud Var. Conditaneã, oleã in agro crasso: ⁊ calido maxime serere conuenit.

¶ Conditoriũ a ꝯdendo sepulchrũ dr̃. Ply. Tam rara in amicis fides tam parata obliuio mortuorũ vt ipsi nobis debeamus ꝯditoria cõstruere oiaq; heredum officia pręsumere. Sue. appellat ꝯditoriũ illum alueolum ⁊ loculamentũ in quo reconditũ erat corpus Alexandri magni qꝺ aureũ erat. Ammianus vocat ꝯditorium muraliũ tormentorũ repositoriũ machinarum. Petronius Arbiter accipit pro sepulchri repositorio cum ait. In conditoriũ etiã prosecuta est defunctum. positumq; in hypogeo greco more corpus custodire cœpit. Hypogea em̃ greci dicunt subterranea.

¶ Condititius a. um. qꝺ ꝯditũ est ⁊ seruatũ. Col. lib. ix. de columbis. Duobus aut tribus mensibus accemptant ꝯdititia cibaria: ceteris seipsos pascunt seminibus agrestibus.

¶ Condītiuus a. um. qꝺ apte condi potest. Var. lib. i. de re rust. Cõditiua mala structea cotonia scantiana scandiana mustea in loco arido ⁊ frigido supra posita palea seruare recte putant. Aliquando ꝯditiuum dr̃ quod ꝯditũ ⁊ seruatũ est: Col. lib. viii. Itaq; mane priusq; procedant in pascua ꝯditiuis cibis sustinẽdę sũt ne immaturis herbis citetur aluus.

¶ Condocefacio. instruo. Ci. li. v. tus. Nemo est enim qui eorum bonorũ animũ putet esse indicẽ cumq; condocefaciat: vt ea quę bona malave audiantur possit contemnere.

¶ Conduco is. pe. pro. simul duco: vel pro simplici ponitur. Plaut. in epid. Mane me iussit senex ꝯducere aliquã fidicinã sibi huc domũ. Interdũ significat aliquid pretio accipio: qꝺ vulgo dr̃ affitto seu ad appensionem vel ad militiã sumo. Ci. Tiro. Huic ego locũ in proximo ꝯduxi. Plau. in pseu. Quantulo argenti te ꝯduxit pseudolus? Interdũ colligo ꝯgrego. Var. Mane suscitat nostra: populũ in foro ꝯduxit. Interdum emo. Plau. Cędendũ conduxi ego illũ. Interdũ Conuerto. Lucil. Et virtute tua ⁊ claris conducere chartis. In tertia aũt persona: vel infinito significat vtile esse. Et si de homine loquamur cũ datiuo tantũ construitur. Col. lib. i. Nam id minime ꝯducit agricolę. Si aut de re alia tunc quandoq; datiuum exigit. Plau: in cap. Ut potissimũ qꝺ in rem recte conducat tuam id petã: id ꝓsequarq; corde aio atq; viribus. Et iterum ibi. Nã si ea memorẽ quę ad ventris victũ cõducunt mora est. Ci. Lentu. Et reipu. rationibus putem ꝯducere. A cõduco fit participiũ ꝯductus a. um. et conductus us. nomen.

¶ Conducibile: quod vtile est. Plau. in bac. Nõ ego istud facinus mihi ꝯducibile esse arbitror. Potest etiam dici ꝯducibile qꝺ ꝯduci potest.

¶ Conducticius a. um. qꝺ cõduci solet: vel cõducit: siue ex eorum numero est quę conducunt̃. Plaut. in epi. Sed vna me res turbat ratioq; apocidi quo mõ ostendam fidicinã aliquã ꝯducticiã. Cõducticia domus tamen dr̃ quę ꝯducta est. Sic ꝯducticia opera dr̃ mercenaria quę ꝯducta est. Var. Oẽs ii agri coluntur hominibus seruis aut liberis aut vtrisq;. Liberis aut cum ipsi colunt vt plęriq; pauperculi cũ sua progenie aut mercenariis ⁊ ꝯducticiis operis liberorũ.

¶ Cõfarreatio Vide in dictione difarreatio. A confarreo. Apul. formauit participiũ cõfarreaturus. Talis inqt mulieris publicitꝰ matrimoniũ cõfarreaturꝰ

¶ Confero pe. cor. simul pono και ελλιμη φερω φερεις και φορεω φορω. Ci. lib. iii. offi. Oẽs curas cogitationesq; meas conferebã. Ponitur qñq; pro Confero. Ver. lib. ix. Et si cõferre manu furor iraq; mõstrat Quandoq; pro tributo. Amb. Magna fœmina q̃ multo amplius inuenit qꝺ imperatori conferret: q̃ quod ab imperatore acciperet. Aliq; pro contollo. Verg. ⁊ conferre gradum ⁊ ꝓcedere longius audet. Aliq; pro disputo seu incõperationẽ deduco. Hier. in ꝓlo. paral. Quendã auctorẽ qui apud hebręos in admirationibus habebat̃ assumpsi ⁊ contuli cũ eo a vertice: vt aiunt vsq; ad extremũ vnguem. Et sic ꝯfirmatus ausus sum facere qꝺ iubebatis. Et dicimus ꝯfero te illi et cum illo. Oui. Confer amycleis medicatũ vulnus ahenis Murice [illegible] tyrio turpius illud erit. Aliq; pro paro dispono. Plau. in Cur. Ita tuum ꝯferto amorẽ semp si sapis ne id qꝺ ames populus si sciat tibi sit ꝓbro. Quandoq; pro impono: inicio. Idem in Amp. Ne posterius in me culpã ꝯferas. Aliq; ꝓ facio. Ter. in heau. Syrus cũ illo vestro cõsusurrat. cõferuntq; consilia adolescentes. i. simul faciunt. Aliq; ꝓ ꝯiungo Ci. ad Octa. Nã vt ordiar a principio: ⁊ perducã ad extremũ ⁊ nouissima ꝯferam primis. Quandoq; pro transfero. traduco. Ter. in Eu. Metuet semp quẽ ipsa nunc capit fructũ ne quando iratus tu alio cõferas Idem ibi. Usq; adeo ego illius ferre possum ineptias et magnifica verba: verba dũ sint. Verum em̃ si ad rẽ conferent̃: vapulabit. i. deducent̃. Aliq; pro cõtra fero. Liui. li. i. Aliquotiens latinus exercitus cominꝰ cum romanis signa cõtulerat. Aliq; pro Valeo seu ꝓsum. Col. lib. i. Ceterũ ad ęstiuos temperandos calores plurimũ ꝯferunt salientes riui. Conferre in pauca est ꝯcludere inquit. Ci. lib. iii. offi. Conferre verba in pauca est reducere. Plau. Nunc verba in pauca conferam. Col. lib. i. Sitq; vtriq; ꝓximum horreum: quo cõferatur rusticũ instrumentũ. i. in vnũ reducat̃. Et cõferre donare: vt Multa cõtuli in Catonẽ. i. multa donaui Catoni. Similiter conferre ire: vt Cõtuli me domũ: ⁊ cõtuli me ad Catonem.

¶ Confercio is. ex con: ⁊ farcio: sumitur sicut cõpleo Ci. in Catil. Vino languidi: cõferti cibo sertis redimiti vnguentis obliti. Inde ꝯfertus ta. tum. a quo confertissimus ꝓ frequẽtissimꝰ siue creberrimꝰ. Li. li. ii. In cõfertissima turba ꝓpe regiũ tribunal cõstitit.

¶ Conficio is.pe.cor.finio:perficio. Ci. Nā si hoc ex pectandū sit dum totū bellum conficiā. Et in passiua voce: vt Uir inops fame frigore dolore conficit.i.cōsumitur ⁊ fere perit. Ci. Plagis ꝯfectum ante oculos cecidisse. Lactan.li.ii. pro destruo siue occido posuit. Ignis quidē permisceri cū aqua nō potest:quia sunt vtraq̄ inimica. Et si cominus venerint alterutrū qd superauerit ꝯficiat alterū necesse est. Idem ibi. Cum Annibal duos exercitus populi romani astu ⁊ virtute confecit. Et hoc est ex vi p̄positionis con: quæ ⁊ in bonā ⁊ in malā partē accipi solet vt ꝯficere pro perficere ⁊ pro cōsauciando trucidare. Inde Cōfectores ferarū. Suet.in Tito. Notissima hierosolymorū oppugnatione.xii. p̄pugnatores totidē sagittarū confecit ictibus. Item cōficere est facere. Ter. in phor. Bonas me absente hic ꝯfecistis nuptias. Item explicare. Ci.lib.ii.offi. Honestatis pars ꝯfecta est quam tibi cupio esse notissimā. Item exequi:vt apud eundē Si me amas confice:quancūq̄ ei fidē dederis prestabo. Item colligere. Per magnā inquit idem in Uerg. dices ex illa re pecuniā confici posse. Item frangere Ply. Nucem dentibus ꝯficere ac plagæ imponere. Itē consumere. Ter. Qui cū hic nō videant me credant conficere argentū suum. Ci. Nec me langoribus dedi quibus essem cōfectus. Itē simul facere. Ci. Confeci quæ iussisti oīa. Festus. Cōfecerūt vna fecerunt. La. lib.ii. Quomodo pōt ex multorū deorū aceruo vnus deus confici? Confectus etiā defessus d̄r. Cic.lib.ii. offi. Nec me langoribus dedi quibus essem cōfectus.

¶ Confido is.pe.pro. Credo ⁊ certus sum. Et tum de preterito:tū de presenti:tum de futuro tp̄e d̄r. De preterito. Ci. Quoniā probatā rationē officii mei vobis esse cōfido. De p̄nti. Idem. Et q̄ a Cratippo nr̄o principe huius memorię philosophorū hec te assidue audire confido. De futuro:vt apud eundē Ita fore ꝯfidimus. Et dicimus ꝯfido tibi:⁊ in te. Uerg. Et afflictis melius ꝯfidere rebus. Aliq̄n cōfidere significat audere:qd in bonā ⁊ in malā partē accipitur: In bonā. Ci. lib.iii. de legibus. Uir excellens ⁊ fortis ꝯfidere sibi debet:et suę vitæ ⁊ actæ:⁊ ꝯsequenti. In malam etiam accipitur. Unde cōfidentē dicimus qui leges iuraq̄ contēnit ⁊ nihil timet. Quamobrē ⁊ p̄ temerario impudenti ⁊ improbo poni ꝯsueuit. Teren.in phor. Homo ꝯfidens q̄ illū dii oēs perdant. Ci. Qui fortis est idem fidens:quoniā ꝯfidens mala ꝯsuetudine loquendi in vitio ponit̄. Uerg. Nā quis te iuuenū ꝯfidentissime nostras iussit adire domos. Hinc ꝯfidentia:quę sicut docet Don. est audacia cū improbitate. Ter.in And. O ingentē ꝯfidentiā. Aliq̄n tamen ꝯfidens ponitur p̄ constanti ⁊ graui. Idē ibi. Nescio quis senex venit modo ellum ꝯfidens. Do. Cōfidentē pro ꝯstanti nō mala significatione posuit ⁊ confidētia : ꝯstantia: duritia:patientia. Plau.in Aul. Scapularū ꝯfidētia virtute vlmorū freti. Et ꝯfidenter:ꝯstanter. Plautus. Quę nō deliquit decet audacē esse cōfidenter. Q̄nq̄ etiā Temerarie. Accius. Qui in puellę domū tam cōfidenter irrupit.

¶ Confiteor eris.ssus.verbū cōmune:simul aut totū simul fateor seu affirmo. In significatione actiua. La. lib.v. Ut doceret quibus pœnis affici oporteret qui se cultores dei ꝯfiterent̄. In passiua:vt in Gorgonio martyre legitur. Ut quid in illo crimen inducit̄:qd a nobis oībus ꝯfitetur. Duobus aliis modis apud sacras litteras capitur ꝯfiteri. Est em̄ confessio laudantis:seu gratias agentis. Est ⁊ cōfessio gemētis. Confessio laudantis ad honorē pertinet eius qui laudat̄. Cōfessio gemētis ad pœnitētiā pertinet eius qui cōfitetur. Cōfitentur em̄ hoīes cū laudant deū:ꝯfitentur cū accusant se. Sed cū ad pœnitentiā refertur.cū accusatiuo ꝯstruitur:⁊ q̄nq̄ cū datiuo vltra accusatiuum:vt in ps. Dixi:confitebor aduersum me iniustitiā meā dn̄o. Cum aūt ad laudē seu gratiarū actionē:datiuum tantū exigit:vt est illud Confiteor tibi dn̄e rex cœli ⁊ terrę. Solet assignari differentia inter ꝯfiteri et profiteri:q illud necessitatis sit:hoc voluntatis. Ci.pro Manili. Hoc ego nō solum confiteor:verum etiam profiteor.

¶ Confessor:proprie qui ꝯfitetur rogatus:nō qui alterius peccata audit.

¶ Conflare simul flare:q p̄prie dicunt̄ venti facere cū sunt diuersi. Interdū est sufflare. Plyn. Philiscus officiū pinxit pictoris ignē cōflante puero. Interdum signare quia hoc nō nisi cōflato igne fieri potest. Unde conflatā pecuniā dicimus:hoc est signatā. Interdum cōcitare cōtrahere. Et vt plurimū de malis d̄r. Dicimus em̄ Tu tibi hodie cōflasti inuidiā: inimicicias odiū. Sal. Magnā illi inuidiā conflauerāt vsq̄ adeo vt nōnulli equites populi ro.qui p̄sidii causa cum telis erant circū ędem ꝯcordię. Dicimus quoq̄. Mihi conflaui æs alienū:qd est feci me debitorem alienę pecunię. Idem. Alienū æs grande ꝯflauerat quo flagitiū aut facinus redimeret. Idem d̄r p̄c ꝯtraho:quibus correspōdet Dissoluo ęs alienū qd est ęs alienum qd cōflauerā restituo. Quint. Nō ego ęs alienū luxuria cōtraxi. Ci. Patri persuasi vt ęs alienū filii dissoluerent. Interdū ꝯgregare. Lact.lib.ii. Ita cōflauit ex his oībus populū. Interdū ꝯficere creare. Idē li. vii. Et quicq̄d est in hoc opere mundi cōflauit ac perfecit ex nihilo Uerg.lib.i.geo. Et curuę rigidū falces conflantur in ensem.i.cudunt̄:fabricantur.

¶ Conflages pe.pro.dicunt̄ loca in quę diuersi confluunt venti a conflo as.

¶ Conflatile pe.cor.qd conflando factū est. Hier.in exo. Fecerunt sibi vitulū cōflatilem.

¶ Confinis pe.pro.qui simul finit. Un̄ cōfines agros dicimus qui eodē loco finiūt. Uide in dictione finis.

¶ Confiniū idē qd cōfinis. Col.lib.iiii. Mediocritas in electione loci maxime p̄batur quoniā in confinio boni maliq̄ posita est. Lact. Ex quorū cōfinio nasus exoriens ęquali porrectus iugo vtramq̄ aciē simul ⁊ discernit et munit.

¶ Confligo is.pe.pro.ango:pugno:cū dimicādo homines se inuicē sternunt. Sal. Optimum factu ratus in tali re fortunā belli tentare statuit cū Antonio q̄ primū cōfligere. Hinc

¶ Conflicto as.qd est freq̄nter pugno: percutio:simul affligo. Ci.lib.ii.ad Heren. Malo magno est hominibus auaritia:idcirco q̄ hoīes magnis ⁊ multis incōmodis ꝯflictant̄.i.ꝯcutiunt̄:cōcertant̄:vexātur

¶ Conflictor deponens. Ter.in And. Nā qui cū ingentis conflictat̄ huiusmodi.i.atteritur.

¶ Confluere: cōcurrere:ꝯuenire:⁊ p̄prie de riuis d̄r q̄uis ad alia transferat̄. Apul. Pleriq̄ qui ad mercatum confluxerant interuenere. Plau.in Epi. Id ego experior cui multa in vnū cōfluunt: quę meū pectus pulsant. Hinc confluus:⁊ cōfluuiū: vbi multi riui simul fluunt. Confluus a.um.qd simul fluit.

¶ Cōfluges pe.p̄. Loca sūt in q̄ riui diuersi defluūt.

¶ Conformare qd est eiusdē forme. Amb. li. i. offi. Ut qd habes largiaris pauperi & consortē & cōformē tuū adiuues. Per translationē sumit pro cōuenienti & cōgruo. Unde cōformo as. cōuenio. adapto. vt apd Apostolū. Nolite cōformari huic seculo.

¶ Cōforto as. & cōfortor passiuū. Hier. lib. ii. Regū. Conforta bellatores tuos aduersus vrbem: vt destruas eā: qd est anima & accende. Et illud. Cōfortare et esto robustus.

¶ Cōfundo perturbo & oīa in vnū misceo. Aliqñ confundere est terrere. Liui. li. vi. cōfusam eam ex recenti morsu animi cū pater forte vidisset.

¶ Confuto as. pe. cor. ex con & futo redarguo. Unde confutatio significat cōfundo interdū opprimo: conuinco: cōficio. Ter. in phor. Cōfutauit verbis admodum iratum patrē. Et est cōfutatio vt ait Ci. lib. i. ad Heren. Contrariorū locorū dissolutio. Et cōfutare: cōmouere. Titin. Coquus magnū ahenū quando feruit paula confutat trua.

¶ Congrus & cōger vtroq modo dicitur pro quodā piscis genere.

¶ Cōgero is. pe. cor. cōgrego & coaceruo. Tib. Diuitias alius fuluo sibi cōgerat auro. Hinc cōgestitius a. um. qd cōgestū est. Col. li. ii. Nō deterius tñ etiam pinguibus harenis vel cōgestitia humo cōueniunt.

¶ Congius mensure gñs capax sex sextariorū: vt inquit Prisc. Et est pars amphore. Cōgius em cū deest efficit quidē vt ne sit iuste mensure amphora: sed cum accedit & addit nō ille vnus facit amphorā sz supplet.

¶ Cōgiariū rii vnus imperatoriū siue donatio imperatoria vt scribit Sene. lib. iiii. de benefi. Hoc donabatur pplus sicut donatiuo milites donabant. Sic Plyni. in panegyrico laudat Traianū q cōgiarium populo dedisset quo locupletate sunt tribus cū donatiuum milites accepissent. Huius congiarii diuerse fuerunt summe. Tiberius em cōgiariū populo trecētos nummos viritim dedit. Callicula cōgiariū populo bis dedit tricenis sestertiis. Nero quadragenos nummos populo diuisit. Est & cōgiariū mensure gñs: vt apud Paulū iureconsu. Quin. lib. vi. Congiarium cōmune est liberalitatis atq mensure.

¶ Conglobo as. pe. cor. a globus fit: significatq coaduno. Hier. li. ii. Re. Et cōglobati in vnū cuneū steterunt in summitate tumuli. Hinc cōglobatim aduerbium qd significat per globos. Augu li. vi. con. Ipsa occurrebāt vndiq aceruatim: & cōglobatim cernenti.

¶ Congredior simul gradior. Var Oēsq in vnā domum cōgressi simul discubuere. Am. lib. offi. Qui sapientibus cōgreditur sapiens erit. Et cōgredi est ad obsistendū vel pugnandū: vel disputandum ire. Gel. Qui ter cū hoste cōgressus victor rediit. Unde & congressus pro pugna. Salu. Multi eo cōgressu perierūt.

¶ Congruo is. grui. Cōuenio. Tractū a gruibus: q nō se segregāt siue cū volant: siue cū pascūt. Plaut. in Cur. Sane illi inter se cōgruunt cōcorditer. Unde congruū & incōgruū: cōgruens & incōgruens. Lact. li. ii. Est aūt peruersum & incōgruens vt simulachrū hois a simulachro dei colatur.

¶ Conicio is. pe. cor. a con & iacio multis accōmodatur significationibus. Ci. M. Celio. Sin se in intimū conicere vellent nō satis comode calciati & vestiti id facere possent. Item ibi. Atq illo repentino hoim impetum se in fugā cōiecisse: Sal. Ex eo numero cōplures. Q. Metellus celer pretor ex senatucōsulto causa cognita in vincula cōiecerat. Plaut. in Epi. Ornate epidice & palliolū tuū in collū conice. Terē. in heau. Hec vbi aperuit ostiū cōtinuo hic se cōiecit intro. Et ibi. Syre mi obsecro ne me in letitiā frustra cōuicias. Et in pho. Hinc me cōuce rem ptinus in pedes. In quibus significatio est: qd vernacula lingua dicimus butare. Interdū in hoc verbo con auget: vt sit cōicere simul vel oēs iacere. Liui. li. ii. Clamore subito vndiq in vnū hostē tela cōiciunt. Cesar lib. i. Pro vallo carros obiecerāt: & e loco supiore in nostros veniētes tela cōiciebant: Per translationē vero significat interpretari: cogitare. colligere: diuinare. Idcirco tuz nō exigit accusatiuū cū prepositione: sed naturali contentū est: neq tamen a prima significatione alienum. Nā cuz quis aliquid conicit. i. simul iacit confert que agenda sunt: & sic cogitat & colligit & interptatur: diuinatq quid agere debeat. Ter. in phor. Tu cōicito cetera. Et in Eun. Quid illud mali est nequeo satis mirari: neq cōnicere. Plau. in Cur. Mane sis dū huic cōicio somniū. Pro diuinare. Cic. posuit lib. de diuina. Num igitur aut haruspex aut augur: aut vates quis aut somniās melius cōiecerit: aut ex morbo euasurū egrotū: aut ex periculo nauē: aut ex insidiis exercitū q medicus: q gubernator: q imperator.

¶ Coniecto as. frequentatiuū existimo. iudico. Ter. in Eunu. Neq scio quid dicā aut quid cōiectem.

¶ Coniector interpres somniorū & oīm coniecturarum hoc est directione quadam rationis ad veritatē. Ci. Defert ad coniectorē quidā somniasse se ouum pendere ex fascia lecti cubicularis. Hie. in plogo lib. Reg. Interroga quemlibet hebreorū cui magis debeas accōmodare fidem. Et si nostra firmauerit puto q eum nō estimes coniectorē: vt in eodē loco similiter diuinaret.

¶ Coniectus us. directio quedā rationis ad veritatē a quo dicta est cōiectura.

¶ Coniectura cōiiciendi actus & est idē qd quis per rationē & signa & tpa & huiusmodi cōiicit & cogitat et colligit. Ci. Corni. Quantū copiarū haberes cum ipse coniectura consequi poteram: tum ex litteris tuis cognoui.

¶ Coniecturale adiectiuū qd per coniecturā colligitur & pponitur. Ci. lib. i. ad Heren. Cōiecturalis est cum de facto cōtrouersia est. Hoc modo Aiax in sylua postq resciuit que fecisset: per insaniā gladio incubuit. Ulysses interuenit: occisum conspicat corpore telum cruentū: teucer interuenit cum fratrē occisum inimicū fratris cū gladio cruento videt capitis arcessit. Hic quoniā cōiectura verum queritur: de facto erit controuersia: et ex eo constitutio coniecturalis nominatur.

¶ Coniectariū efficax atq perfectū. Cic. Illud vero mihimet coniectarium.

¶ Conium gñs herbe noxiū que cū tritico nascitur. Amb. Dum tritico coniū quid inter alimenta vite noxium reperitur. Et nisi precisum fuerit cōsueuit saluti nocere. Et paulopost. Sturni vescunt conio quoniā qualitate sui corporis venenū succi letalis euadunt.

¶ Coniugo as. pe. cor. simul iugo quasi in in vnū iugū iungo. Unde coniugatio in verbis dicta est apud grammaticos: q sibi ad vnū sonū multa coniugat: et quasi vno iugo astringat. Cic. in Cato. pple dixit. Adminiculorū ordines capitū cōiugatio & religatio & propagatio vitiū sarmentorū. Cōiugata apud rhetores sūt q ab vno gñe veluti iugo flectunt: vt a iustitia

iussus iussa iussū. Hinc locū a ꝯiugatis dicimus cum ita argumentemur. Si risus gaudium est ergo et ridere gaudere.

¶ Cōiunx scd̄m Priscianū ⁊ coniux sine n scd̄m Phocam a cōiugo as. abiecta go syllaba ⁊ addita x. Iugū enim instrumentū est: quo boues iugant̄ .i. iungūtur Unde iugari dicimus qui maritali iugo instar boum colla subiiciūt. Hor. Diua ꝓduces sobolē patrūq; prosperes Decreta sup̄ iugandis fœminis: prolisq; noue feraci lege marita. Fœdera quoq; matrimonii vincula iugalia dicuntur.

¶ Coniugiū matrimoniū. Verg. Coniugio iungam stabili ꝓpriamq; dicabo. Alii cōnubio legunt.

¶ Coniungo is. xi. ctum copulo. Tractū a iugo. Inde ꝯiunctura: ꝯiunctio: ꝯiunctiuus ua. um. ⁊ ꝯiūctim

¶ Coniuro as. pe. pro. quasi cōtra iuro: frequēter in malum dicitur: sicut ⁊ cōspiro. Sal. Sed ante cōiurauere pauci in quibus Catilina fuerat. Ter. Quæ est hęc ꝯiuratio vt oēs mulieres eadē ęque studeant? In bonū cum honesta causa fit. Unde Mutius Scęuola. Trecenti inquit cōiurauimus principes iuuentutis Romanę vt in te hac via grassaremur. Hora. Coniurat amicę.

¶ Conniueo es. ⁊ cōniuo is. iui. vel xi. ctum. Coniuere est oculos genis integere. Plyn. lib. xi. Grauiores alitum inferiore gena cōniuent. Idem columbę ⁊ similia vtraq; gena cōniuent. Transfertur etiam ad alia. Gel. lib. xv. dixit cōniuere caua ventris et stomachi. Pro stipari claudi ⁊ cōtrahi. Hinc cōniuere quasi pro transire ⁊ nō videre ponitur. quandoq; Ci. in Phili. Quibusdā in rebus etiā cōniueo. Idem pro Cœlio. Proh dii immortales cur interdū cōniuetis in hoīm sceleribus maximis? Sue. in Cęs. Delicta neq; obseruabat oīa: neq; pro modo exequebatur: sed desertorū ac seditiosorū inquisitor: ac punitor acerrimus cōniuebat in cęteris. id est reliqua vitia oculis veluti clausis pręteribat tanq̄ dissimulanter illa cōniuere. Habet hoc verbū ni syllabā productā. Silius. Cōniuent solemq; pauent depręndere visu.

¶ Connubiū ius legitimi matrimonii a nubo: cuius prima producitur. Cū in cōnubio q̄nq; ꝓpter metri necessitatē corripiatur. Ver. Connubio iungam stabili. Est enim Sistole.

¶ Conon nomen propriū atheniensis ducis qui Lacedęmonios profligauit: ⁊ athenas in pristinā libertatem restituit. Fuit ⁊ alius Conon Samius: astrologus de quo Proper. Me creat archites soboles babylonius orops. Horon ⁊ a proauo ducta conone domus

¶ Conopæū cū æ diph. tentoriū seu vel um ⁊ papilio ille lineus vel laneus seu bombycinus qui toro circūdatur ad arcendū culices quo maxime vtuntur alexādrini: q; ex nilo culices confluāt: quos gręci κωνωπας dicunt. Prop. lib. iii. Fœdaq; Tarpeio conopæo tendere saxo. Suidas κωνωπη πολισ και κωνο[illegible] θηλικωσ παρια ερσοφαρειερ πλουτω ειδοσ μυιασ

¶ Conquinisco is. conquexi: caput inclino. Vide in dictione Oquinisco.

¶ Consalutare est vltro citroq; salutationē dare. Ci. lib. ii. de ora. Qui cū inter se (vt ipsorū vsus ferebat) amicissime consalutassent.

¶ Consanguinei dr̄ qui sanguine inter se cōnexi sūt

¶ Conscius ꝓprie qui rem scit. Ci. M. Rutilio. Cum et mihi cōscius essem: quanti te facerē. Nonius tamē de verborū differentiis ait. Scius secum: conscius cū alio scius est. Licet consciū indifferenter legamus. Sal. Populares conscios sceleris sui.

¶ Conscientia sciētia. Ci. Nulla re tam lętari soleo q̄ officiorū meorū conscientia.

¶ Conscisco is. consentio: siue sciens consentiensq; infero. Ci. Mario. Mortem mihi cur consciscerē causa nō est visa: cur optarem multę. Aliq̄n Consciscere est ꝓpter consensus: siue conscie effectum cōstituere aut decernere. Liui. lib. i. Censuit. consensit: vt bellū cum priscis latinis fieret. Nec mirum. Scio em̄ siue scisco decerno significat. Plau. in Cur. Rogationes plurimas ꝓpter vos populus sciuit: quas vos rogatas rumpitis. Ci. lib. iii. offi: Durius etiā athenięses sciuerunt: vt ęginitis qui classe valebant pollices pręciderentur. Hinc scitum statutū: siue decretū. Liui. lib. i. Cætera quoq; oīa publica priuata sacra pontificis scitis subiecit. Inde plębiscitū plębis decretū. Cice. lib. i. ad Heren. In rem confert̄ vt si quis ex testamento q̄d facere iussus est ex plębiscito vetetur. Per translationē consciscere ponitur pro cōtrahere. Col. lib. viii. Diligensq; pastor stabulum quotidie conuertit: nec patitur stercus humorē cōsciscere lutumve capris inimica. Sciendū est q; conscisco: ascisco: præscisco: ⁊ rescisco faciunt pterita in iui. sicut eorū primitiua. vt Priscianus quoq; de ascisco et descisco sentire videtur. Et conscio quidē descio ⁊ rescio raro sunt in vsu: sed magis conscisco: descisco ⁊ rescisco. Ascio et pręscio inueniunt̄: q̄uis ascio nō ita frequenter: sicut pręscio: ascisco ⁊ pręscisco: licet magis ascisco q̄ pręscisco: eo q; ascio minus in vsu sit. Pręscio vero magis. Cum ergo cōscisco: descisco ⁊ rescisco vsurpent̄: nō mirum est si conscio: descio: et rescio obsoleuerunt: quoniā fere superfluū esset in eadē significatiōe vtraq; haberi. E diuerso aūt scio sępissime reperitur: ⁊ nō scisco. Apud Plautū tn̄ legitur sciscam in Amp. Ocyus accurro vt sciscā quid velit. Pręscio in vsu est. Pręscisco minus. Verg. lib. iiii. Geor. Continuo alios vulgi: ⁊ trepidantia bella Corda licet longe pręsciscere. Ascio apud Col. in pręfatione. Et pecoribus parandis conseruandisq; quādo ⁊ hanc ascimus: quasi agriculturę partem.

¶ Conscribo. Vide in dictione scribo. Inde cōscripti qui in senatu scriptis annotati erant: qui per inopiā senatorū ex equestri ordine in senatorū numerū recipiebantur. Liui. lib. ii. Deinde quo plus virium in senatu frequentia etiā ordinis faceret: cædibus regis diminutū patrū numerū primoribus equestris gradus lectis ad trecentorū summā expleuit. Traditum inde fertur: vt in senatum vocarent̄ qui patres: quiq; conscripti essent: conscriptos videlicet in nouū senatum appellabant lectos.

¶ Consecro as. pe. cor. Vide in dictione sacro as. Ci. lib. ii. Tus. Quasi addicti ⁊ consecrati. Hos Tertul. vocat consecraneos. Sidonius. Consecraneos qui consecrati sunt: ⁊ quasi mancipati vni sectę.

¶ Consecraneū q̄d est ꝯsecratū vocabulū fere in castris repertū qualia sūt conterraneū cōmilitaneum militaneū: subterraneū: limitaneū. Iulius Capitolinus in concione quadā Maximini Cęsaris. Cōmilitones inquit sacrati: immo vero cōsecranei. Alio loco. Nullam ciuitatē æque militanaum esse dixit.

¶ Consentio tis. ⁊ cōsentaneus nea. neum. Quęre in dictione sentio

¶ Cōsentia sacra q̄ ex cōsensu multorū sunt statuta.

¶ Consequor pe. cor. immediate sequor. Verg. lib. v: Quā deinde cloantus consequitur. Gel. li. ii. Uter dies natalis haberi appellariq; debeat is in quē nox ea cō secuta est: an qui dies noctē cōsecutus est. Et cōsequi obtinere: adipisci. Ci. in Verrinis actione prima. Quod ego meo labore ꝛ vigiliis ꝯsecutus sum. Item exprimere. Idem Cesari iuniori. Extrema vero quanta ꝛ qualia sint verbis consequi nō possum.

¶ Consequētia est q̄ ex precedētibus infertur.

¶ Consector in totū vel sepe sequor. Lactant. lib. iii. Queras ab his quid sibi velint cū fœminas tam rabide consectantur: vt vix diuelli queant.

¶ Consectaneus accipitur pro eo qui in eadē heresi est.

¶ Consero is. pe. cor. cōserui sertū. simul misceo. La. lib. v. Cum inter se manus cōserere cœperūt: ꝛ insidiari ꝛ gloriā sibi ex humano sanguine cōparare. Unde milites cōserti dicuntur dum pugnant.

¶ Consero is. pe. cor. cōseui cōsitum: simul sero: dum pro planto seu semino ponitur. Ver. En quis cōseuimus agros. Lactan. lib. ii. Quē in partibus orientis omni genere ligni arborūq; cōseuit. Colu. lib. ii. Celerius etiā si eodem tp̄e stercores ꝛ lupino vel faba cōseras. Inde cōsitio. Ci. in Catone. Nec consitiones modo delectant: sed etiā insitiones.

¶ Consido dis. pe. pro. significat mecū aliis ad sedendum: seu ad habitandū colloco. Liui. lib. i. Consederant vtrinq; pro castris duo exercitus periculi magis presentis q̄ curę expertes. Col. li. viii. Neq; aut recubet: aut cōsidat: id est ponat se ad sedendū. Hiero. Hec in mentē eius cogitatio incidit: nullū vltra se monachorū in Eremo ꝯsedisse.

¶ Consessus nō est cōsessio: sed hoīes in vno loco sedentes: sicut cōuentus nō est cōuentio: sed hoīes qui in vnū locum cōueniunt.

¶ Consydero as. a syderū ꝯtemplatione dictū est.

¶ Consyderatus dr̄ qui agenda consyderat.

¶ Consyderate cū consyderatione.

¶ Consilio is. lui. vel silui. sultum. simul salio. Unde consulto tas. frequentatiuū.

¶ Consilium (vt inquit Ci. lib. ii. artis veteris) est aliquid faciendi nō faciendiue ratio excogitata. Et consilium est qd̄ cōsiliarius prebet. Aliq; ꝯsilium sumitur pro iudicibus deputatis. Ci. pro Roscio. Qui ex ciuitate in senatū propter dignitatē: ex senatu in hoc consilium delecti estis propter securitatē. Et infra Dii ꝓhibeant iudices: vt hoc qd̄ maiores consiliū publicū vocari voluerunt presidiū sectorū existimetur. Dictum cōsilium vt quidā putant a con ꝛ sileo q; vno consulente ceteri ꝯsileant. Uel a cōsileo vt sit consiliū quasi concilium. Sed magis a consilio fieri existimo: qd̄ ex con ꝛ salio cōponitur: eo q; in vnā sententiā plurimum mentes consiliant ꝛ ꝯueniant. Ut enim exiliū ab exilio is. ita cōsilium a consilio descendit. Consiliū dare est suadere. Quintil. Cum Ciceroni dabimus consilium vt Antoniū roget.

¶ Consiliarius qui consiliū prebet.

¶ Consilior aris. consiliū capio. ꝓo. Accipere animā meam consiliati sunt.

¶ Consulo lis. cōsului cōsultū. pe. cor. cū actō significat consiliū peto: vt consului doctos: id est a doctis consiliū petii. Quin. Ego aures cōsulens meas. Potest etiā in hac significatione habere duos actōs: vt consulo te bonū ꝯsiliū: Et aliqn̄ genitiuū cū actō. Macrobius. Consulo te boni. Aliqn̄ genitiuū sine actō.

Ply. lib. xxxiii. Querebat argentū auaritia. Boni cōsuluit interim inuenisse minimū rubentisq; terre excogitauit vsum. Cum datiuo neutrū est: ꝛ significat cōsilium do: vt Medicus cōsuluit mihi. Interdū prouideo: ꝓspicio ꝛ presidiū fero. Sed hoc sepius in rebus inanimatis fit: vt consule honori tuo. Consule rebus tuis. Consule saluti tue .i. prouide. Ci. Consuli quidē te a Cesare scribis: sed ego tibi ab illo consuli mallem hoc est Mallem q; Cesar ꝓuideret tibi: q̄ te interrogaret. Amb. Nec inuerecūda petitio q̄ nō sibi: sed liberis consulebat. Aliqn̄ post datiuū iungimus accusatiuū: vt consulo tibi commodū tuum: hoc est do tibi consiliū: qd̄ sit futurū ꝯmodum. Aliq; actm̄ cū in: pro contra. Teren. Pessime istuc in te atq; illum ꝯsulis. Interdū consulere est deliberare: sed in plurali tantū et absolute: vt consulunt senatores .i. deliberant. Huius verbi ꝯpositum est: percōsulo: qd̄ est optime consulo. Ter. in phor. Adeon rem rediisse: vt qui mihi per consultū optime velit esse.

¶ Consulto as. consiliū frequenter capio: vel consiliū frequenter do: siue frequēter delibero. Sal. Delecti quibus corpus annis firmū ingeniū sapientia validum erat reipub. consultabant. Liui. lib. i. ad hec consultanda:

¶ Consultor qui alium cōsulit: id est qui consiliū ab aliis inquirit. Ci. pro Cornelio Balbo. Et eñ si. Q. Scęuola ille augur cū de iure prediatorio consuleretur Iurisconsultissimus ꝯsultores suos nonnūq; ad Furium ꝛ Camillum reiiciebat: Idem pro Murena. Uigilas tu de nocte vt cōsultoribus tuis respōdeas. Accipitur qn̄q; pro eo qui alii cōsulit: vt apud Salustiū in Iugurth. Simul ab eo petiit vt fautor consultorq; sibi adsit. Et in illo versu ꝓuerbiali. Consiliū malum consultori pessimum est.

¶ Consultus quando participiū est significat eū qui consulitur: hoc est a quo consiliū petitur: vt Medicus consultus dixit te febribus laborare. Quandoq; nomen est ꝛ ponitur pro prudenti atq; sapienti. Ouidi. lib. i. de arte amandi. Sit tibi credibilis sermo cōsultaq; verba. Id est prudentia ac sapiētię plena. Est aūt nomen duobus modis scz cū per se ponitur. Horatius. Eris tu qui modo miles Mercator tu cōsultus modo rusticus. Uel quando habet genitiuū. Liui. lib. x. Callidos solertesq; iuris atq; eloquētię cōsultos. Hinc dicimus ꝯsultus iuris: ꝛ iuris cōsultior ꝛ ꝯsultissimus. Idem lib. i. Consultissimus iuris vt illa quisq; etate esse poterat. Aug. Quanto ꝯsultius reges nō sicut Herodes interficere quęrunt: sed sicut magi potius adorare. Sic incōsultus potest esse ꝑticipiū ꝛ nomē.

¶ Consultus us. ꝛ cōsultū pro re: quę ꝯsulitur. Hor. in epistolis. Qui cōsulta patrum qui leges iuraq; seruat. Et consultū decretū statutū: qd̄ aliqn̄ resoluitur in infinitiuū: vt illud Salustii. Nā ꝛ priusq; incipias consulto: ꝛ postq̄ consulueris mature facto opus est: id est consulere siue vt consulas.

¶ Consulto aduerbium id est deliberate.

¶ Consus consiliorū deus putabatur qui ideo templū sub tecto circo habebat vt ostenderetur tectū esse debere consiliū. Hinc consualia festa: quę fiebant in honorem Consi. Liuius. lib. i. Ludos ex industria parat. Neptuno equestri solemnes consualia vocant.

¶ Consul lis. a consulendo: q; cōsuleret populū ꝛ senatum. Nā ꝛ hoc consulere veteres vocauerūt. Unde adhuc remanet illud. Rogati bonū cōsulatis .i. iudicatis

Potest etiã dici Consul a consilio lo:sicut exul ab exilio: ꝛ pręsul a pręsilio: mutatione i in u: vt in Insulto: exulto: ꝛ resulto patet. Consulo aũt a consul. Nec obstat ꝙ consula consulendo dicatur: qm̃ ideo cõsul creabatur: vt cõsuleret: vt pote qui consiliũ haberet in se precipuũ. Prius em̃ homo is exigitur: qui cõsulat ꝙ̃ actus cõsulendi fiat. Nõ ergo a cõsulendo nominat⁹ est consul: quia a consulo deriuetur: sed ꝙ ab ipso consule verbũ consulo exercet. Et ideo ab ipso qui consulit deriuari consulo ęquissimũ est. Var. Consul nominatus quia cõsuleret populũ ꝛ senatũ. Et est cõsul qui magistratũ gerit. Proconsul qui cũ potestate extra ordinaria ad aliquã prouinciã administrandã mittitur.

¶ Consulatus tus. officiũ vel dignitas: siue tempus quo consul in officio est.

¶ Consularis vir qui consulatũ gessit: vel qui consulari dignitate dignus est. Ci. Lentulo. Qu. Maximo qui filium consularẽ amisit.

¶ Consisto is cõstiti: ꝯstanter ꝛ audacter sto: firmor: quod est audacis ꝛ robusti hois. Plaut. in Cur. Nec vobis quisꝗ̃ in foro frugi ꝯsistere audet. i. se firmare. Liui. lib. i. Cum instructę acies cõstitissent. Item erigor. Verg. Constitit in digitos

¶ Consistoriũ locus in quo cõsultandi gratia hoies consistunt. Potest etiã poni pro consistentiũ multitudine. Item cõsistoria dicunt archiua cęsarea ꝛ Imperatoris palatinę domus quę etiã vocantur. Augustalia. Unde cõsistoriani ab Ambrosio dicunt: qui senatorii ordinis: vel amplissimi sunt: qui ad principale cõsilium eligebant: ꝛ Sudas κωνσιστοριον ρωμαιοις ουτω λεγεται το συνεδριον και το σύνημα ενθα περι των επειγοντων βουλευονται.

¶ Consolida herba est quę ꝛ conserua ꝛ coagulũ dicit et grece strygnon

¶ Consobrini qui ex duabus sororibus sunt editi quasi consororini. Amitini qui: quęve ex sorore ꝛ fratre ꝓpagantur. Sed fere vulgus oẽs istos cõmuni appellatione cõsobrinos vocat. Item qui ex fratribus patruelibus: aut consobrinis ꝓpagantur: vel amitinis consobrini vocant. patrueles qui ex fratrib⁹ nati sũt.

¶ Consolor pe. pro. solatiũ pręsto ꝛ ꝓprie verbis fit cõsolatio. Ci. Sulpi. Dices quid me ista res consolatur in tantis tenebris ꝛ quasi perpetuis reipublicę. Est omnino vix consolabilis dolor. Inuenitur ꝛ in significatione passiua. Asinius. Sed cũ ob ea quę sperauerã dolebam ꝯsolabar ob ea quę timui. Hinc ꝯsolatorius toria. torium. vt Epistola consolatoria.

¶ Consono pe. cor. simul sono. Var. de apibus. Cũ iaz euolaturę sunt: aut etiã incœperunt ꝯsonant vehementer perinde vt milites faciunt cũ castra mouẽt. Inde consonantes dictę sunt ꝙ cũ vocalibus sonent nõ per se. Per translationẽ ꝯsonare significat ꝯcordare. Hieron. ad Asellam. Anteꝗ̃ domũ sanctę Paulę noscerem totius in me vrbis studia ꝯsonabant: oim pene iudicio dignus summo sacerdotio decernebar. Hinc cõsonantia vocũ ꝯcordantia quę grece euphonia dicit.

¶ Consors eiusdẽ sortis. i. ꝯditionis ꝛ fortunę ꝛ qualitatis in omni negocio. Sappho ad phaonẽ. Nõ tantum alcęus consors patriꝗ̃ lyręꝗ̃ Laudis habet. Consors etiã dicitur qui tantundẽ sortis attulit ad societatẽ mercaturę: ꝗ̃tum ille cũ quo societas est.

¶ Consortiũ ipsa societas: quę cõsortio onis. dr. Liuius lib. vi. Quęnã ista societas quęnã consortio est.

¶ Conspicio is. pe. cor. video. Unde conspectus pro aspectu. Verg. Vix e conspectu sicule telluris in altũ Vela dabant lęti.

¶ Conspicor as. pe. pro. ꝛ conspico. deponens a con ꝛ spico vel spicor cõponitur. Spicor autẽ a spica vel a spiculis. Unñ ꝛ despico. cor. inspico cor. Perspico cor. suspico cor. Est aũt cõspicari cõspicere: seu in cõspectu habere. Terẽ. in Eun. Cur te ego in his cõspicor regionibus. Sal. in Iug. Cum interea Metellus monte digrediens ꝯspicatur primo dubius quidnã insolita facies ostenderet. Inspico protulit. Ver. lib. ii. Geor. Peruigilat: ferroꝗ̃ faces inspicat acuto. Nec Priscianũ audiendũ puto qui vult hęc verba a spicio fieri: quia si a spicio essent nõ ꝯspicor: sed cõspicior faceret. Sicut cõsternor ꝛ aspernor a sterno ꝛ a sperno secundũ analogiã licet ꝯiugationẽ mutet. ¶ Ascen. Nihil tamen ꝯspicor pro ꝯspicio cõmune habet cũ spica: presertim cũ secundã corripiat: licet inspico pro acuo a spica eam producat.

¶ Conspicuus a. um. a conspicor: sicut perspicuus a perspicor: modo significat sagacẽ: perspicacẽ acutum Quintil. Conspicuus sagax callidus: modo clarum ꝛ qui ab oibus cõspicitur. Unde Mar. Conspicuũ amphitheatrũ appellat.

¶ Conspicilia dicunt quę ocularia vulgo vocantur. Plau. Vitrũ cedo necesse est cõspicillo vti.

¶ Conspiro pe. pro. simul spiro sicut conflo proprie sumitur. Gel. lib. i. Sed em̃ acheos Homerus pugnam indipisci ait: nõ fidicularũ tibiarumꝗ̃ concentu conspiratã. Col. lib. iiii. Cœlestes admittat imbres eosꝗ̃ alendis seminibus dispenset: ac suis oibus partibus ad educandã prolem nouã conspiret. Per translationem ꝯspirare sumitur pro ꝯiurare. Unde cõspiratio quę ꝛ in bonum ꝛ in malum capit. In bonũ. Ci. pro ligario fratrũ cõspirationẽ dixit quasi vnanimitatem. Idem lib. ii. offi. Magnas vtilitates adipiscimur conspiratione hoim atꝗ̃ consensu. Et pro domo sua. Hãc nostrã ꝯspirationẽ in repub. bene gerẽda certi hoies fictis sermonibus diremerũt. Ply. in Epist. Proinde conspirate consentite: maioremꝗ̃ animũ ex meo sumite. Col. lib. xii. Nihil qd̃ aut maritus aut fœmina proprium esse iuris sui diceret: sed in cõmune conspirabat ab vtroꝗ̃ in malum.

¶ Conspondeo es. Quęre in dictione spondeo.

¶ Consterno as. aui. atum. significat deiicio. Salu. Qua victoria elati hostes: nostri territi atꝗ̃ animis consternati discessere. Idem. Et qui sine rectoribus exterriti aut saucii ꝯsternant. Inde ꝯsternatio q̃ est cõcitatio quędã subita ex aliquo metu. Et a sternutamento deduci videtur: ꝙ eo toto cõcutimur corpore.

¶ Consterno is. constraui ꝛ ꝯsternui diuersum est: et significat impleo. Ver. It stridor ꝛ alte Cõsternunt terram cõcusso stipite frondes. Et ꝯsternere est silicare ꝛ pauimentũ supra facere. Col. lib. i. Area si cõpetit ita ꝯstituenda est: vt vel a dño vel certe a ꝓcuratore despici possit: eaꝗ̃ optima est silice constrata ꝙ ꝛ celeriter frumenta deterunt nõ cedente solo pulsibus vngularũ tribularũ ꝛ eadem euentilata mundiora sũt lapillisꝗ̃ carent ꝛ glebulis.

¶ Constituo dispono. Verg. Qui teneant (nã inculta videt) hominesne feręne Quęrere constituit. Locũ siue tẽpus determino. Ci. Mario. Quare si quid constitutũ cum podagra habes: fac vt in alium differas diem. Aliquñ significat ꝯuenio ꝛ pactũ facio. Terẽ. in Hecy. Nam ꝯstitui cum quodã hospite me esse illum

conuenturā. Quasi formo ⁊ quasi bonā dispositionem
infundo. Unde Ci. lib. ii. Tus. Metrodorus eū perfe-
cte putat beatū cui corpus bene ↄstitutū sit: ⁊ explo-
ratum id ita semꝑ fore: qđ medici recentiores barba-
re dicunt bene cōplexionatū. Et ↄstitutio corporis
dicitur ipsa cōplexio. Constitutio etiā quāq; dicit̄ sta-
tus quę in causis potentissima est: cum sit prima cau-
sarum conflictio. Uide in dictione Status. Aliqñ cō
stituere est gubernare moderari. Ci. Ineuntis enim
ętatis inscitia senum ↄstituenda ⁊ regenda est prudē-
tia. Interdū instituere decernere: a quo ↄstitutiōes
decreta dicūtur. Nonnūq; parare. Ci. Tametsi erat
ignarus quātū sibi ac liberis suis tantū mali cōstitue-
(retur.

¶ Constitutus a. um. participiū. Cōstitu-
tus us. nomē quo hoīm ↄsistentiū multitudo significat̄

¶ Consto as. stiti. itum. ⁊ ↄstatū. Luca. lib. ii. Cōsta-
tura fides superū. Marti. Cōstatura fuit megalensis
purpura centum. Est aūt constare ↄstanter permane
re perseuerare ratum habere. Ci. Qua in sentētia si
constare voluissent suā auctoritatē cū salute recupe-
rassent. Idem lib. i. Tuscu. Et si tibi quidē ↄstare vis
omnes quicūq; nati sunt eruntve nō solum miseri: sed
etiā semꝑ miseri. Hoc est si hāc sententiā: qꝫ mors ma-
lum sit firmā ratamq; habere vis. Dicimus etiā ↄstat
pedibus: cōstat animo pro firmat. Verg. Et paribus
cyllenius alis ↄstitit. Interdū constare valere: ⁊ pas-
siue sumitur ꝓ empto aut vendito. Ply. lib. xxxiii. Et
oībus pene annis mutari pro vt nauigationes cōsti-
terint: aut vt quisq; mercatus sit: aut aliquis pręua-
lens manceps annonā flagellet. Ci. Quid mihi ↄstat
charius q̄ si in foro emissem. Interdū stare cōsistere.
Idem lib. i. Tus. Animus qui si est horū quattuor ge
nerum vnde oīa ↄstare dicunt̄. Interdū ↄpositum eē.
Idem vt hęc elementa ex quibus omnia constant.
Interdum simul stare. Sisen. lib. iiii. histo. Multitu-
dinem procul hostiū ↄstare viderunt. Interdū suppe-
ditare. Iuue. Quis feret vxorem cui cōstent oīa. In
tertia persona sumitur ꝓ manifestū est. Cic. lib. ii. ad
Cęs. Iuniorē. Cum ↄstet lupercis id vectigal dedisse
qui ante poterat id ↄstare. Rursus pro ↄuenit: vt dici
tur esse ↄcordes: vt hoc mihi tecū constat .i. cōuenio
tecum in hoc ⁊ assentior tibi. Ci. lib. i. ad Heren. Ad-
huc quę dicta sunt arbitror mihi ↄstare cū cęteris ar
tis scriptoribus. Rationē cōstare significat ęquā legi
timāq; rationē aut ostendi aut apparere: ostendi posse
Ulpi. Plane si defendendi gratia aliquid fecerit rati-
onem ei cōstare oportet: id est rationē eum iustā aut
ostendere aut facile posse ostendere. A consto q̄tum
ad primā significationē fit cōstans pro eo qui firmus
est ⁊ tenax propositi: a quo ↄstantia ⁊ cōstanter: qbus
contraria sunt: Incōstans: Incōstantia: et Incōstan
ter. Unde Ci. lib. iii. ad Heren. Inconstanti gestu te
stimoniorū incōstantiā ⁊ incōstanter locū esse dixit.

¶ Construere simul struere ordinare fabricare. Cic.
in Cato. Ut nauem aut ędificiū idem destruit facilli-
me qui ↄstruxit: sic hoiem eadem optime quę cōgluti
nauit natura dissoluit.

¶ Consuesco is. eui. ⁊ ↄsuetus sum: etum. In bono ⁊ in
malo dr̄. In bono cū familiaritatē ⁊ ↄuersationē quē
piā cū aliquo habere significat: vt sit cōsuescere simul
cōsuescere. i. simul ↄuersari. Plau. in Asi. Bene salutā
do consuescunt cōpellando blanditer. Terē. in Adel.
Quid illi tandē credis fore animi misero: qui cum illa
consueuit. i. ↄuersatus est. In malo cū de re venerea
dicitur. Idem in Phor. Cū eius ↄsueuit olim matrem
Lemno clanculū: id est coiuit. Similiter ↄsuetudo de
familiaritate: ⁊ de re venerea dicitur: vt apud eundē
in Phor. Dum expecto q̄ mox veniat qui hanc mihi
adimat ↄsuetudinē. Et cōsuescere est accipere in con
suetudinē. Col. lib. ii. Iumentis prębeas medicā: sed
inter initia parcius dum consuescāt: ne nouitas pa-
buli noceat. Item cōsuescere est viuere. Colu. lib. ix.
Nec magis humo q̄ stagno cōsueuerunt.

¶ Consuo is. simul suo: compono: coniungo. Plau. in
Am. Aduenisti audacię columen cōsutis dolis: immo
equidē tunicis cōsutis huc aduenio nō dolis.

¶ Consumo is pe. pr. in nihilū redigo. Solinus. Sūt
etiā in lycia saxa quę viuentiū quoq; corpora adalli-
gata consumunt.

¶ Consummo as. per duplex mm summā simul capio
Lactan. lib. vii. Quoniā nec rationē totius mysterii
magni ↄsummauerat: in vnumq; collegerat: nec sum-
mum bonū cōpręnderat. Col. lib. ii. Hac ↄsummatio-
ne operum colligitur posse agrū ducentorū iugerum
subigi duobus iugis boum totidē bubulcis. Et con-
sūmare est perficere qꝫ quę perfecta sunt: oīa sibi sum-
psisse videant̄. Lactan. lib. vii. Mundū deus ⁊ hoc re-
rum naturę admirabile opus sex dierum spatio consū
mauit. Unde ⁊ ↄsūmatus homo perfectus dr̄. Mar.
Quod magni trasei ↄsūmatiq; Catonis. Col. Nullus
est cousūmatę sapientię.

¶ Contagiū ⁊ cōtagio: ⁊ cōtages pe. pr. morbus qui
ex contactu ↄtrahit̄ ex con ⁊ tango is: qđ est tango.
Ver. Dira per incautū serpant cōtagia vulgus. Iu-
uena. Critice polluces dedit hanc contagio labem.
Lucre. li. iiii. Quę ↄtage sua palloribus oīa pingunt

¶ Contamino as. pe. cor. ex con ⁊ tamino. Et est pro
prie contaminare scđm Dona. cum res rei ita immisce
tur vt neutra incorrupta maneat: sed sit in vtraq; cor
ruptio. Sunt qui dicant Cōtaminare manibus lutu
lentis quicq̄ attingere ob hoc pro fœdo ⁊ maculo po
nitur. Qua ratione Teren. Contaminare fabulas di
xit. Amb. ꝓprie super Lucam. Hos sacerdos repu-
diauit: ne alios quoq; eorū lepra cōtaminet. Liui. lib.
iiii. pro dedecoro posuit. Cōtaminari sanguinē suum
patres: confundiq; iura gentiū rebant̄: qđ plebs ęger
rime ferens: nobilitatē arguebat eodem loco dicens
An esse vlla maior aut insignior ↄtumelia pōt: q̄ par-
tem ciuitatis: velut cōtaminatā indignā cōnubio ha
beri. A cōtaminatus fit ↄpositum incōtaminatus de
quo ibi. Quas quātasq; res. C. Camuleiū aggressum
colluuionē gentiū perturbationē auspiciorū publico
rum: priuatorumq; afferre ne quid incōtaminati sit.
Sunt ⁊ attamino ⁊ intamino: quę sunt contraria. De
primo Amb. lib. i. offi. Ne tetigeritis: ne attaminaue-
ritis: ne gustaueritis: q̄ sūt oīa ad corruptelā ipso vsu
De secūdo. Hor. Uirtus repulsę nescia sordidę intami
natis fulget honoribus. i. incorruptis ⁊ indiminutis

¶ Contemno is. psi. tum. sperno. vilipendo ⁊ minus
est q̄ despicio. Ci. in Uer. acti. iii. Quemq; contēpse
ris despexerit liberū esse dixerit vnq̄. Componit̄ eīm
ex con pro valde ⁊ temno reiicio. Hinc contemptus
ptus. despectio.

¶ Contempto as. frequentatiuū. Plau. Mirari noli
neq; me contempearier.

¶ Contemplor aris. a templo dicitur. i. a loco qui ab
omni parte aspici potest: vel ex quo omnis pars po-
test videri: quem antiqui templum nominabant.

Significatq; diligenter intueor: ⁊ cõsydero. Lactã. lib. vi. Uel si cœleste lumẽ qđ dicimus solem cõtemplari velint. Aennius. Cõtempla ⁊ tẽplũ Cereris ad leuã aspice. Inuenitur ⁊ ꝯtemplo as. Plaut⁹. in Asi. Hem meũ caput ꝯtempla siquidẽ ex te ꝯsultas tua.

¶ Contẽdo is. contra tendo: quod est cõtra proficiscor. Cesar lib. i. Ipse de quarta vigilia eodem itinere quo hostes ierant ad eos ꝯtendit. Et contẽdere certare. Uerg. lib. iiii. Quis talia demens abnuat aut te cum malit ꝯtendere bello: Item significat ꝯtendẽdo siue cum conatu ac nixu petere seu aliquid aliud agere. Unde ꝯtenta corpora dicimus: quę omni nixu intenduntur aduersus labores: vt in arcu neruus. Ci. lib. ii. Tuscu. Sunt quędã animi similitudines cũ corpore vt onera contẽtis corporibus facilius feruntur remissis opprimunt. Ci. lib. i. offi. Miserrima oĩno ambitio honorũq; ꝯtentio. Est em̃ cõtentio oratio acris ad confirmandũ ⁊ confutandũ accommodata. Unde a Plyn. dicta est in epistolis oratio pugnax ⁊ contentiosa. Apud rhetores contẽtio dicitur exornatio ex contrariis verbis cõcinnata. Quę antitheton. id est contra positũ dicitur: vt illud pro Cluen. Uicit pudorem libido: timorẽ audacia: rationẽ amentia. Item continuare: vt lib. iii. de ora. Nihil perniciosius ꝙ̃ sine intermissione contentio. Item Ire. Sal. in Iug. Ex prælio fugit in prouinciã: ac deinde Romã contẽdit. Item Festinare. Uer. Quę littora proxima cursu contendũt petere. Itẽ astringere intorquere: Uer. li. iiii. Geor. Tanto nate magis contẽde tenacia vincla. Item cõparare. Ci. lib. i. ad Heren. Si nostrã causã laudando extollemus ⁊ aduersariorũ per contẽtionẽ deprimemus. Item extendere: vt apud eundem. Ex contentione vocis ⁊ summissione facile diiudicabim⁹. Item extorquere. Ci. Extremũ aũt preceptũ in beneficus operaq; danda nequid contra ęquitatẽ contendas. Item iacere dirigere. Uerg. Qui tamen aerias telum contẽdit in auras. Item intẽdere. Ci. Magna est animi ꝯtentio adhibenda. Idemq; fere est contentio ⁊ intentio cũ vehementiã quandã significãt in voce. Tracta similitudine ab arcu seu cithara cuius nerui q̃to vehemẽtius intenduntur: tanto vehementiorẽ sonum efficiunt.

¶ Contineo es. pe. cor. cohibeo: seu me abstineo: aut contra voluntatẽ me retineo: vt cũ quis ob pudorem domi se cõtinet: seu ob paupertatẽ interdicit sibi accessum in publicũ. Ter. in Phor. Domi se cõtinebat. Pro cohibere. Amb. lib. i. offi. Ne vera iure ea fortitudo vocatur qñ quisquis seipsum ꝓpter Christũ vincit: iram cõtinet: nullis illecebris emollitur. Unde cõtinens pro abstinente ⁊ integro. Cuius ꝯtrariũ est incontinẽs. Lact. lib. iii. Da libidinosum adulterũ ganeonem. iam sobriũ castũ ꝯtinentẽ videbis. Et continere est intra se tenere. Sic dicimus vrbem cõtinere hostes: ⁊ locũ continere locatũ. Item ꝯtinere cõtinuare. id est simul tenere. Unde ⁊ cõtinens dr̃ continuatũ. Liui. Continẽs imperiũ vsq; ad nos habebitis. Cic. lib. ii. offi. Nec em̃ vlla res vehementer remp. cõtinet ꝙ̃ fides: quę esse nulla potest: nisi erit vicaria solutio rerum creditarũ. Sue. in Cali. Per hunc pontẽ vltro citro cõmeauit biduo cõtinenti. i. cõtinuo. Curtius. Omnia velut continẽti incendio ardere visa. Ci. li. i. Tuscu. Sed nihil te interpellabo: ꝯtinentẽ orationẽ audire malo. Idem lib. ii. offi. Cõtinere pro simul tenere posuit: ⁊ quasi inuitũ tenere cũ inquit. Nec vlla res tam vehementer rempub. continet ꝙ̃ fides.

¶ Continẽs participiũ ea potest significare q̃ continent. Continẽs fœm. gñis sumitur pro terra quę nõ est insula: quã vulgo terrã firmã appellãt qualis est Italia: vt ex Sicilia ad ꝯtinentẽ parũ intercapedinis est. Nã insula est quę mari circundatur: vt sicilia sardinia. Isthmos ita vndiq; mari cingitur: vt tamẽ in aliqua parte continẽti iungatur. Scribit Ulp. Cõtinẽtes prouincias accipi debere eas quę Italię cõiunctę sunt: vt puta galliã. Continẽs neu. gñis a rhetoribus accipitur pro firmamento rationis.

¶ Continentia fit a continẽs. de qua Ci. lib. ii. offic. Sed valitudo sustentatur notitia sui corporis: ⁊ obseruatione earũ rerum: q̃ aut ꝓdesse soleant: aut obesse. Et continẽtia in omni victu: omniq; cultu corporis tuendi causa: ⁊ in ꝑtermittendis voluptatibus. Eius contraria est incontinentia.

¶ Continẽter aduerbiũ modo significat parce. Plau. Mẽ̃ illum pater arcte ⁊ ꝯtinẽter habet. Modo coniunctæ iugiterq;. Idem. Triũ dierũ sitim ꝯtinẽter tulit. Cęsar. Belgę cũ germanis bellũ ꝯtinẽter gerunt.

¶ Contentus a. um. cũ est participiũ a cõtineor passiuę sigñtionis est: nõ actiuę: sicut putauit Ualla quoniã ablr̃m habet: vt is accipiatur: qui ꝯtinetur ab eo qđ animo suo satisfacit: siue etiã a se ipso ꝯtineatur. Nõ em̃ sicut cõpos qui possessor siue obtentor alicuius rei est: ita cõtentus accipitur quoniã qui contentus est ab eo possessus est: a quo: vel quo contẽtus est: quia necesse vt aliquid sit: a quo quis contineatur: vt ꝯtentus dicatur vt apud Teren. in Eunu. Neq; tu vno contẽta eras: neq; solus dedit. Quis hic exponat. Neq; tu vnũ continebas qui aio satisfaceret tuo. Cõtinere em̃ cohibere est siue te siue aliũ ne quid fiat reprehẽsione dignũ et ad virtutẽ ferme semꝑ pertinet. Hoc aũt loco culpatur meretrix nõ ꝙ se a libidine nõ cõtineret: sed ꝙ vno nõ contẽta erat. i. vno nõ ꝯtinebatur: vt ab aliis abstineret. Id etiã ostenditur per affirmationẽ. Plaut. in Mer. Nã vxor ꝯtenta est q̃ bona est vno viro. Nec hic vxor bona cõtinet vnũ virũ: sed se ꝯtinet: siue continetur vno viro: aut ab vno viro. Similiter Lactan. de ꝓphetis loquens. Contenti tẽporali cibo quẽ de⁹ subministrasset. i. satisfacti vt nihil amplius expeterent. Plau. in Mer. Immo dicamus sensibus leges. Censeo prius habeamus quas leges teneãt: ꝯtentiq; sint. i. ꝯtineantur: vel pacati: vel lęti sint. Quę tñ oĩa passiue sumuntur. Est etiã ꝯtentus ꝑticipiũ a contendo.

¶ Cõtinuus a. um. qđ ẽ sine interuallo a q̃ fit aduerbium ꝯtinue ꝑ perseuerãter assidue. Cõtinuo ꝓ signi-ficat statim.

¶ Cõtinuo as. ꝑseuero: perago. Apul. Scaphas ascendere mari iter continuare.

¶ Cõtestari litẽ dñr duo aut plures aduersarii ꝙ ordinato iudicio vtraq; pars dicerẽ solet. Testes estote: de hoc verbo cõtestor. Uide in dictione testor.

¶ Cõticeo es. pe. cor. Cõticẽre est simul vel oẽs tacere. Uer. Cõticuere oẽs intentiq; ora tenebant. Hinc

¶ Conticesco is. qđ est cũ aliis tacitus sum. Ply. li. xi. Tunc repente oẽs cõticescunt.

¶ Conticiniũ noctis primũ tp̃us: quo oĩa quiescendi gratia conticescunt.

¶ Contigno as. Uide in dictione tignus. Hinc contignatio quę est solariũ domus siue stratũ sit cœmẽto lateribusve: siue nõ stratũ: qualia fere sunt solaria domorũ in apulia. Eoq; pro miraculo apud Liuiũ infertur bouem in tertiã ꝯtignationẽ cõscẽdisse. Plynius

Sesquipedalis paries nõ plus q̃ vnã contignationẽ tolerat. Est em̃ superior & inferior contignatio.
¶ Contingo is. cõtigi cõtactũ: idem qđ tango. Col. lib. i. Plurimisq̃ & his angustis illustratum fenestris atq̃ a terra sic editis ne manu cõtingi possint. Verg. Funemq̃ manu cõtingere gaudent. Et in tertia persona significat aliqđ per sortẽ venire in portionẽ. Hieron. ad Damasum. Pater da mihi portionẽ substantię quę mihi cõtingit. In Eun. aũt scribit: quę me cõtingit. Ponitur & p̃ accidere siue euenire. Ci: lib. v. tus. Quod nõ modo singulis hoĩbus: sed potissimis philosophis contigit. Impersonale vero cum infinito: vt cõtingit mihi esse fœlici vel fœlicẽ. Q̃nq̃ absolute: vt apud Ter. Hanc mihi expetiui: contigit: cõueniunt mores. Ex quo datur intelligi non semper seruari qđ aiunt. Cõtingere esse de malis q̃ sumus veriti: obtinere de optatis. Accidere de inopinatis tã bonis q̃ malis
¶ Contus sudes: siue hasta longior duriorq̃ ad percutiendũ apta. Ver. Assueti longo muros defendere conto. Vnde cõtatos milites Vegetius appellat. Accipitur & p̃ pertica ferrũ in capite habẽte qua nautę vtunt ad loca nauibus oportuna explorãda: a quo p̃ contor. Donatus deducit. Ver. Ipse ratẽ conto subigit. Et grecũ nomẽ ostendit Sudas.
¶ Contor aris. Vide in dictione cunctor.
¶ Contortę res dicunt perplexę: & pturbatę & sibi ipsis minime adherẽtes. Et contortũ dr̃ cũ id qđ sequit nõ cõueniat cũ supiore. Ci. lib. i. de ora. Cõtortas res et sepe difficiles necessario perdiscimus.
¶ Contra p̃positio est: quę & separat & cõponitur significatq̃ aduersum: locũ vel personã designãs. Separata est apud Ver. Contra Neptunũ & Venerẽ contraq̃ mineruã. Cõponitur aũt cũ dictionibus incipientibus a d. vt Cõtradico e vt contraeo. u vt cõtrauenio. Inuenitur etiã cõtra aduerbii loco positũ significans e regione. siue ex opposito: vt Stat cõtra starios iubet. Et cõtra elata mari respondet Cnosia tellus. Plau. in Am. Hostes crebri cadunt: nostri contra ingruunt. Aliq̃n ponitur pro vicissim. Teren. in Adel. In eo me oblecto solum id est charũ mihi. ille vt item contra me habeat facio sedulo.
¶ Contradico. Au. lib. ii. ciui. dei. Dũ quocũq̃ modo nostris disputationibus cõtradicant.
¶ Contraeo is. vado contra. Greg. Quia mundi huius potestatibus cõtraire nõ p̃sumerent nisi eos sanctispũs fortitudo solidasset.
¶ Contraho is. colligo: & oẽs in vnũ cõgrego. Lact. lib. ii. Præterea vt ad se multitudinẽ cõtrahat. Ver. Contrahimusq̃ viros. Q̃nq̃ compono: conflo: vt es alienũ cõtraxi. Q̃nq̃ cõmitto. Ci. ad Qu. Fratrẽ. Ea molestissime hoĩes ferre debent: q̃ ipsorũ culpa cõtracta sunt. Q̃nq̃ paciscor: & conuentionẽ facio: vt fit in emendis vendendisq̃ mercibus. Idẽ lib. iii. offi. Tollendũ est igitur ex rebus contrahẽdis omne mendacium. Et lib. i. Nulla vitę pars neq̃ publicis: neq̃ priuatis: neq̃ forẽsibus: neq̃ domesticis in rebus: neq̃ si tecũ agas quid: neq̃ si cũ altero cõtrahas vacare officio potest. i. conferas: vel inuicẽ agas. Inde contractus. Q̃nq̃ constringo retraho: puta cũ nerui contrahuntur: et colligunt rigore aut metu: ita vt extendi nequeant. Vnde cõtractio. Idem lib. i. Tus. Sed eo ꝙ in hoc est oĩs animi contractio ex metu mortis. Et lib. iiii. Animosq̃ demittũt & contrahunt scʒ timore. Q̃nq̃ cõquiro. Liui. lib. iiii. Bonaq̃ cõtracta precii regni mercandi publicarent. Ci. li. i. ad Heren. A nostra persona beniuolentiã cõtrahemus: si nostrũ officium sine arogantia laudabimus. Contrahere frontẽ est fronti rugas inducere: qđ vernacula lingua dicimus arufare. Plau. in Am. Quid contraxistis frontẽ quia tragœdiã dixi hanc.
¶ Contracto as. simul tracto frequentatiuũ a cõtraho. Lactan. de opi. posuit p̃ cõprændo. Quæ a nobis longę remotę: neq̃ oculis contractari: neq̃ tangi manu: neq̃ percipi sensibus possunt.
¶ Contrasto as. Vide in dictione sto
¶ Contrauenio. Cic. lib. i. Tus. Ego vero facile sum passus ne in mentẽ mihi aliquid cõtrauenirer: ita isti faueo sententię.
¶ Controuersus a. um. quasi aduersus. Gel. Argumenta aũt censebat aut probabilia esse debere: aut p̃spicua & minime cõtrouersa. Et controuersa res dicitur illa de qua est controuersia.
¶ Controuersia est certarũ personarũ de re p̃pria cõtentio. Ci. Elio pro consuli. Nullam oĩno arbitramur de ea hereditate controuersiã eã hodie habiturũ. Sine ꝯtrouersia signifi. sine dubio. Idẽ li. iii. offi. Panętius qui sine ꝯtrouersia de officiis accuratissime disputauit.
¶ Controuersiosus litigiosus. L. iui. lib. iii. Quem em̃ sine hoc priuatę rei iudicẽ fecisset vt controuersiosam adiudicaret rem
¶ Controuersor aris. ex contra & versor per mutationem a in o. significat cõtendo: verbũ deponẽs ab actiuo verso factũ. Ci. in Protagora. Nunc a vobis protagora & Socrate postulo vt de isto concedatis alter alteri: & inter vos de huiusmodi nõ ꝯtrouersemini.
¶ Contuberniũ verbũ castrense sicut scribit lib. ii. de re mili. Vege. vocabat manipulus. ab eo ꝙ ꝯiunctis manibus pariter dimicabant. Et p̃prie decẽ milites sub vno papilione degentes dicebant contuberniũ: quibus p̃ęerat decanus qui caput erat contubernii. Vnde accipitur pro conuictu & sodalitate. Inde contubernales vulgo sodales dr̃. Et ꝯtubernalitatẽ Cyprianus appellat sodalitatẽ. Dictũ ꝯtuberniũ a tabernis. Tabernæ vero domus: q̃ fiebant ex tabulis. Vñ et tabernacula dicta sunt: licet ex tentoriis & pellibus fiant & ꝯtubernales dicti sunt: ꝙ iisdẽ tabernis vtant. Col. lib. i. Sed qualicũq̃ villico ꝯtubernalis mulier assignata est: quæ contineat eum.
¶ Contumax per. cor. qui per tumorẽ inobediẽs est: qui tribus p̃positis edictis vel vno p̃ tribus: qđ vulgo peremptoriũ appellat: litteris euocatus p̃sentiã sui facere ꝯtẽnit. Hinc cõtumacia. Dicitur q̃nq̃ etiã in bonã partẽ. Cor. Tacitus Cõtumax etiã aduersus tormẽta seruoꝝ fides supremę claroꝝ virorũ necessitates.
¶ Cõtumelia conuitiũ a ꝯtendo seu vt Vlp. et Seneca aiunt: a cõtemptu. Cõtumeliosus qui cõtumeliam inferre solet.
¶ Cõtũdo is. tudi. pe. indifferẽte ꝯtusum signat simul siue totũ tundo: frãgo cõminuo pcutio. Hor. lib. i. Epi. Speratũ meritis durã q̃ ꝯtudit hydrã. Inde ꝯtusum cõfractũ. Col. li. vii. Plus etiã eiusdẽ radix ꝯtusa prodest.
¶ Cõuallis planicies ex oĩ pte cõprẽsa mõtibus collibusq̃: dicta vt inqt Var. q̃si cauata vallis. vallis vero ex duob[9] mõtib[9] inclusa planities. Vel ꝯuallis dr̃ arcta vallis q̃si ꝯtũcta q̃les sũt q̃s metaphorice fauces appellam[9]. Vñ cõuallis appellat scissio terrę manufacta ad deducendã aquam. Plynius. Flumina ad lauandã hanc materiam iugis montium duxere.

Corogos vocāt a corriuatione pręcepisse libramento
oportet vt fruaris qñ influat. Itaq; altissimis parti-
bus ducitur conuallis & interualla sustructis canali-
bus iungitur.
¶ Conuaso as. pe. pro. significat furto omnia colligo
Teren. in phorm. Aliquid conuasassem: atq; hinc me
protinus conicerē in pedes.
¶ Conuenire simul venire congregari coire. Liuius
Postera die: arma capiunt: quo missi erant cōueniũt.
Sal. Postq̃ vnũ in locũ oēs cōuenere. Hinc conuen-
tus. Per translationē quandoq; cōcordare. Ouidius
Nō bene cōueniunt: nec in vna sede morantur Maie
stas & amor. Quandoq; interpellare seu in iudiciũ vo
care. Ci. in Ver. acti. ii. Nō dubitat quin si ipse verrē
conueniat ęquitate causę: auctoritate sua cōmouere
hominē possit: Quādoq; statuere. Apul. Cōuenimus
ad portũ q̃primũ ire. Qñq; alloqui nō inuenire & vi-
dere tantũ. Teren. in An. Conueni hodie aduenien̄s
quendā mei loci hinc atq; ordinis hoiem. Quandoq;
aptum cōueniens & decens esse. Ci in Hort. Nā quid
vereris ne nō cōueniat nostris ętatibus ista oratio q̃
spectat ad hortandũ. Quandoq; placere: pactũ face-
re: & cōtrouersia carere. Sed in tertia persona frequē
tius. Cic. lib. v. de fi. Hoc mihi cũ tuo fratre cōuenit
id est sine cōtrouersia est: & cōcordes sumus. Dicim⁹
etiā cōuenit hoc inter nos: cōuenit mihi tecum. Con
uenit tibi mecũ qđ dixisti. i. in hoc qđ dixisti inter me
et te sine controuersia est. Conuenit nobis inter nos
id est concordes inuicē sumus. Iuue. Sęuis inter se
conuenit vrsis. Item. Nō conueniũt hęc fratri mecũ
id est dissentimus ab inuicē in his: & dissimiles sumus
Teren. Hęc mihi fratri mecũ nō cōueniũt. Nonnũq̃
sine supposito: sed subintellecto. Aug. lib. ix. con. Cō-
uenerat inter nos ne passim cuiq̃ effunderet. Plaut.
in Cap. Nũc ita ꝯuenit inter me atq; hunc Tindare
Et iterũ dicito patri quo pacto mihi cōuenit de hu-
ius filio. Sic dicimus. De precio cōuenit: id est con-
cordes sumus.
¶ Cōuenę pe. cor. dicunt qui ex diuersis populis gen
tibusq; in vna mœnia cōuenerunt simulq; coalescunt.
Hiero. contra Vigi. Nimirũ respōdet generi suo: vt
qui de latronũ et conuenarum natus est semine: quos
consul Pompeius edomita Hispania de pirenęi iugis
deposuit: & in vnũ oppidũ cōgregauit. Unde & conue
narum vrbs nomen accepit.
¶ Conuentio nomē generale est ad oīa pertinēs: vti
scribit Ulp. de quibus negocii contrahēdi transigēdi
q; causa consentiũt qui inter se agunt. Nā sicut cōue-
nire dicunt qui ex diuersis locis in vnũ locũ cōueniũt
ita qui ex diuersis animi motibus cōsentiũt: & in vnā
sententiā concurrũt. Adeoq; cōuentionis nullũ esse
contractũ: nullā esse obligationē: quæ nō habeat in se
conuentionē: siue verbis: siue re fiat
¶ Conuentus dr cũ hoīes simul venerint. Fit autem
quattuor modis. Unum cũ quemlibet hoiem ab ali-
quo conuentũ esse dicimus. Altero cum significatur
multitudo ex pluribus hoīm generibus contracta in
vnum locũ. Tertio cũ a magistratibus iudicii causa
populus congregat. Erant eñ in ꝓuinciis statuti cō
uentus per rectores earum ad iudicia facienda. Un-
de Ply. de Hispania. Nunc vniuersa ꝓuincia diuidit
in septem cōuentus. Idem lib. iii. scribit in Bethica
fuisse iuridicos cōuentus quattuor. Uidelicet gadi-
tanũ: cordubensem: astysitanũ: hispalensem. Quarto
cum aliquē in locũ frequētia hoīm supplicationis aut
gratulationis gratia colligit. Ponitur interdum pro
coniugio. Iuue. Conuentũ tñ & pactũ & sponsalia no-
stra Tempestate paras.
¶ Conuentũ neutri gñis cōuentionē significat.
¶ Cōuenticulũ plerũq; in malā partē accipit. Hoc est
pro conuētu seditiosorũ aut sceleratorũ. Ci. pro Sex.
Conuenticula hoīm quę ciuitates noiantur.
¶ Cōuerto & cōuertor pro eodem accipiunt. Plau. in
Am. Sed tamen fuga in se nemo conuertitur.
¶ Conuexũ curuũ ex omni parte declinatũ qualis est
natura cœli qđ ex omni parte ad terrā versus declina
tum est. Uerg. Aspice cōuexo nutantē pondere cœlũ.
Hinc cōuexitas ipsa porrectio aduersus nos. tractũ
a concauitate nauiũ quę extrinsecus huiusmodi for-
mam habet: quę alio noīe carinata dicitur.
¶ Conuiciũ cōtumelia inquit Labeo Iurisconsultus
quasi conuociũ mutata littera a cōcitatione: vel a cō
uentu. i. collatione vocũ. Cũ eñ in vnũ cōplures vo-
ces cōferunt: conuiciũ dr. Cũ aũt nec in cœtu nec vo
ciferatione dr: nō ꝓprie conuiciũ nominat. Festus tñ
a vicis in quib⁹ primo habitũ est deriuat. Alii dicũt
conuitiũ esse maledictũ cũ contumelia & a vitio deri-
uari. Ci. Maledictũ aũt nihil habet ꝓpositi preter cō
tumeliā quę si petulantius iactatur conuitiũ: sin face
tius vrbanitas nominatur.
¶ Conuicinũ vbi plures inter se vicini sunt.
¶ Conuitior aris. cōtumeliā dico: vt apud euangel.
Et qui cũ eo crucifixi erāt: cōuitiabant ei.
¶ Conuiuiũ a viue fit: de quo Ci. Bene maiores no-
stri accubationē epularũ quia vitę coniunctionē ha-
beret: cōuiuiũ nominauerunt. Hinc
¶ Conuiuari conuiuiũ facere: aut simul cibũ sumere.
Ter. in heau. Scortari volunt: crebro cōuiuarier. Un
de cōuiuator dr qui parat cōuiuiũ. Cōuiuę vero & cō-
uictores dicunt inuitati ad cōuiuiũ. Scitũ cōuiuato
rem appellat Liuius elegantē & nitidum in apparatu
cōuiuali. Grece vt puto melius συμποσιος εκτου πι
νω πωσω πεπωκα επιον και συμ. Suũ eñ videt esse
comessatio: vñ & grecus sermo seruat vulgariter.
¶ Conuictor dr quotidianus cōuiua & qui nobiscum
viuit familiariter. Hora. Nunc quia sum tibi mecœ-
nas conuictor. Sue. in Tibe. Nihilo lenior in conui-
ctores græculos.
¶ Conuiuale qđ ad cōuiuiũ pertinet. Liui. Multaq;
conuiualia ex auro & argento vasa.
¶ Cōuiuiones a cōbibendo cōpotores dicuntur.
¶ Cōuoluolus pe. cor. vermiculi genus minoris eru
ca corrodētis pubescētes vuas quē alii voluocē ap-
pellant a cōuoluendo qui se inuoluit in pampino.
¶ Conus ꝓprie nux picea. Col. lib. vii. Remedio sũt
cupressini quindecim coni: totidēq; Gallę: ꝓpter qđ
geometrę eiusmodi figurā conũ appellāt. Hic conus
dr curuatura q̃ in summitate Galeę ꝓminet sup quā
cristæ ponunt: licet qñq; pro crista ponat: quē lingua
vernacula pinatiũ vocam⁹. Et coniferę arbores: q̃ co
nos hoc est nuces pineas similes ferũt. Oui. Et coni
ferę cyparissi. Quicqd p̃terea tali forma est. Conoi-
des dr. Unde cupressus fœmina Conoides est: q̃ in fa
stigiũ conuoluit. Quidā etiā conũ accipiũt pro capi-
tio accuminato. Est & conus musicus. Boe. in musica
Si conũ quē turbonē vocāt quis diligēter extornet
¶ Κωνοιδης Conoides arbor ferens cupressos fœ-
mina. Nā a rotunditate in acumen leuatur.

¶ Coos siue cos siue coũ siue co. Insula in mari ægeo seu: vt quidã aiũt in Icario rhodo ꝓxima ⁊ cariç opposita: quæ olim magna fuit ⁊ optime habitata ⁊ aspectu iucũdissima iis q̃ eo nauigabant. Ambitus eius quingẽtis ⁊ quinq̃ginta stadiis clauditur tota fertilis ⁊ optimo vino abundans: Est et vrbs eo nomine antiquitus Astipalea vocata. Dicta a Coo meropis filia que ibi regnauit. Strabo scribit nouẽ gentes ⁊ quinq̧ millia oppidorum esse quorum nullum sit minus co meropide. Hinc cous a. um. pen. pro. Unde Hippocrates medicus diuinus ⁊ Apelles pictor egregius Coi dicti sunt: cunm in ea nati perhibeantur. Ouid. Si venerẽ Cous nunq̃ pinxisset Apelles. In primitiuo prima corripitur. In suburbano Coi æsculapii templum fuit valde insigne ⁊ mu ltis donis opulentũ inter quæ nuda Uenus erat: que postea Iulio Cęsari Romę dicata est. Sunt qui dicant apud hanc insulam fieri vestes tenuissimas ad fœminarum ornamentum. Unde Ouidi. de arte. Siue erit in tyriis tyrios laudabis amict⁹. Siue erit in cois coa decere puta. Sudas κωσ ηνησοσ οθεν Ιπποκρατησ ο ιατροσ κτισ και μεροπισ λεγεται. postea alibi subdit. κωοσ προσ σΧιον μονε γαρ Χιοσ εδυνατο ευ Δον ο Δε κωοσ εξω

¶ Copia a con ⁊ ope. vel a capio: vt sit copia quasi capia: ꝙ multa capiat: ⁊ in singulari quidẽ abundãtiam eloquentiã: facultatẽ: potestatẽq̧ significat: vt faciaz tibi copiã spectandi ludos. Oui. Ante ait emoriar q̃ sit tibi copia nostri. Neq̧ apud oratores cum alio verbo iungitur. Poetæ cũ do iungũt. Uerg. Postq̃ introgressi ⁊ corã data copia fandi. Cũ aliis verbis abundantiã significat: vt magna copia frumenti auecta ẽ. Copia pecuniarũ ⁊ copia orõnis. Copia etiam dr eloquentia que constat verborũ copia. In plurali pro eodez significato qñq̧ sumit. Ut noui copias tuas ⁊ olim verũ copias habeo. Peculiariter tñ significat exercitus multitudinẽ vt copię Põpeii: copię Cęsaris. Aliquando etiã in singulari ponit pro multitudine. Põpeius ad Domiti. Nec solus cũ ista copia tantã multitudinẽ sustinere poteris. Idem. Etiã atq̧ etiã hortor vt cũ omni copia q̃primũ ad me venias. A copia copiosus a um. pro abundanti. Copiola dimi. Copio as. qđ est copias augeo siue cogo sicut lignor aquor: quæ sunt verba castrensia.

¶ Copem veteres pro copioso posuerũt. Plau. Atq̧ ego nunc vt gloriosum faciã ⁊ copi pectore. Hinc copona primũ: deinde caupona taberna vinaria. ꝓpter copiã rerum quę ibi venduntur.

¶ Coniscare apud Quint. sigt arietare: ⁊ fronte frontem percutere. Et satiati agni ludũt blãdeq̧ coniscãt

¶ Coppe locus in gręcia apud Orchomenon bœotię iuxta cephisum amnem qui facit lacum coppa idem nominatum.

¶ Cophinus pe. cor. latine corba. Iuue. Cum dedit ille locũ cophino fœnoq̧ relicto.

¶ Copula cuiuslibet rei duplex numerus. Unde dicitur copula matrimonii: ⁊ copulo coniungo.

¶ Coquo is. xi. ctum a cogẽdo: quoniã coctũ cogẽdo coercetur vt ad vtilitatẽ vescendi perducat. Et duo significat: coquere. s. per ignẽ. Unde aliquid dicitur coctũ: vt carnes coctę. Et maturare. i. maturũ facere Ply. Aegrescũt sexagenis diebus siti maxime anteq̃ fici coquant autumno. Amb. lib. Hexa. Unde aut arbores germinarẽt aut frumenta vel sata proruperẽt vel orta coquerent: nisi ea interior ignis animaret. Huius composita sunt. Cõcoquo simul coquo: seu digero. Unde concoqui dr cibus calore stomachi. Ply. lib. xxvii. Theophrastus celerius concoqui dextri lateris incubitu difficilius in supinis. Decoquo in totũ coquo. Uide alibi. Excoquo perfecte coquo: digero. Hiero. con. Ioui. Immolatus est pro nobis agnus ⁊ aspersi calidissimo rore hysopi omnẽ pituitã noxię voluptatis excoximus. Col. Proprie cum ait. Uis frigoris excoquit terrã. Incoquo coquendo applico. Nam cum metallũ aliquod deplumbamus: vel deargentamus: vel deauramus: incoquere dicimus. Unde vasa ænea stanno ad ignem illita incoctilia dicunt. Plyni. Deinde ⁊ argentũ incoquere similimõ cœpere equorum maxime ornamentis: iumentorumq̧ iugis. Proprie tamen incoquere est intus coquere. Uer. lib. iiii. Geor. Huius odorato radices incoque baccho. Percoquo valde seu perfecte coquo. Ply. lib. xxiii. Bubulas carnes additi caules magno ligni cõpendio percoquũt. Similiter Discoquo. Idem lib. xxix. Denas virides lacertas in decem sextariis olei veteris discoquũt. Pręcoquo ante coquo: vel ante maturo. A quo precox fructus: ⁊ pręcoqua vua dr. i. pręmatura. Recoquo rursus coquo. Ply. An satis recoctũ sit. Et omnia habent pen. cor

¶ Coquito as. penul. cor. frequentatiuũ est.

¶ Coquina a coquendo locus in quo dapes coquunt quę ⁊ culina a colendo: quasi colina. Et dum publica est popina dicitur.

¶ Coquinari est coquinariã artẽ exercere. Plau. Neq̧ ego vnq̃ nisi hodie ad bacchas veni in bacchanal coquinatum.

¶ Coquus vel cocus: qui cibos coquit ac vendit qui et coquinarius dicitur.

¶ Coquinarius a. um. quod ad coquinã pertinet. Unde vasa coquinaria dicta.

¶ Coquinaria e. ars coquendi quę ad victum spectat

¶ Cor vnũ est ex visceribus. Nã oĩa interiora viscera dicuntur. In quo (vt inquit Ply.) habitat mens. Et scd̃m Arist. Cor fons est venarũ arteriarũ ⁊ sensuum Et sicut ait Auicenna. Est principiũ virtutis vitalis fons vitę: ⁊ radix dicitur ab interprete Galeni. Aliquando tamen accipit pro mente. Ci. lib. i. Tusc. Cor ipsum animus videt. Unde concors: discors: excors: secors: vecors: grauicors: ⁊ cordatus.

¶ Cordi est. i. delectat ⁊ placet. Cice. Ideoq̧ eo mihi magis est cordi. Ter. Si hę nuptię sũt tibi cordi. i. in

¶ Corculũ dimi. Plau. Meũ corculũ: meus (cundę. molliculus caseus. Et corculũ acutũ quasi cor sapiẽs Festus. Corculũ dicebãt antiqui solertẽ ⁊ acutũ. Ci. lib. i. Tus. Et nassica ille prudens bis consul corculũ appellatus. Ply. lib. vii. Catos corculos apud romanos cognolatos esse refert qui sapiẽtia pręstiterunt.

¶ Cordatus homo. id est insignis corde et pręstans memoria: qui solertia multa pollet ⁊ ingenio quemadmodum ⁊ corculum. August. lib. i. ciui. Nõ itaq̧ cum de ottis victis illa conscriberent poetis libuit mentiri sed cordatos hoies cogebat veritas confiteri. Lactan. lib. iii. Nõ inficior fuisse illum paulo cordatiorẽ: q̃ ceteros: qui naturam rerum putauerunt ingenio posse compręhendi.

¶ Cordoliũ cõmiseratio: ⁊ quasi dolor cordis. Plau. Mihi cordoliũ est. Idem in pen. Ubi tibi erit cordolium si quam ornatã melius forte aspexeris.

¶ Cordapsus morbus tenuioris intestini quẽ iuniores iliacum nominant.

¶ Corchorus vile olus apud Ply. Unde ꝓuerbiũ cõtra eos qui magnis honoribus inhiant cũ ipsi sint nihili κορχορος εν λαχανοις. id est corchor⁹ inter olera

¶ Corduba ciuitas hispanię Senecę ⁊ Lucani patria

¶ Corgo aduerbiũ apud veteres: quasi ex corde ago id est loquor.

¶ Cordus a. um. qđ serotina fœtura natum est: vt cordum fœnũ autũnale: qđ autumno secatur. Col. Aluntur oues cõmodissime autumnali fœno qđ cordũ vocatur. Itidem Corda frumenta dicta sunt: quę sero maturescunt. Et cordi agni serotini: qui post tempus debitũ nascuntur: quos vulgus vocabulo inde deducto cordiscos nominat. Ply. lib. viii. Gerunt partum diebus. cl. postea concepti inualidi cordos vocabant antiqui post id tp̃us natos. Est ergo Cordus cognomen eorũ qui tarde nascunt̃. Unde apud Sueto. Cordus Cremutius legit̃. Quo noĩe etiã dictus est alius scriptor historiarũ: quẽ sequi se ait Iul. Capito. in vita Gordianorũ. v h. Quint. li. i. ꝓcipit scrutãdas esse a subtili ꝓceptore origenes nominũ Unde Agrippa ⁊ Eppiter ⁊ Cordus ⁊ Posthumius dicant̃. Quidam tamen hoc nomẽ per h scribunt Chordus

¶ Coraliũ lapis rubei coloris. Amb. lib. hexa. Quomodo etiã nõ indecorus lapis coraliũ in mari herbescit: si in aerem transferat̃ lapidis firmitate solidetur Ply. Coraliũ religiosum imprimis gestamẽ esse existimant a moliendis periculis. Gignit̃ in mari rubro et in persico et circa orchadas insulas et in siculo circa Drepanũ. Forma ei est fruticis: color viridis: braccę calidæ: sub aqua ⁊ molles exẽptæ cõfestim durant̃ et rubescunt quasi cornua. Diascorides. το δε κοραλλιον οπερ ενιοι λιθοδενδρον καλουσει δοκει μεν ειναι φυτον ηναλιον. Theophrastus aũt in lib. de gẽmis. Το γαρ κουραλλιον και γαρ τον δε ωσπερ λιθος φυεται δε τον εν αερι δε λιθος γινεται. Huius noĩs quidam primã ꝓducunt. Ouid. lib. iiii. meta. Nunc quoq; coralliis eadẽ natura remansit. Alii breuiãt. Claudius. Mergit se subito vellitq; coralia clutho

¶ Coraxis mons qui a septẽtrione colchidẽ claudit. Est ⁊ fluuius eiusdẽ noĩs qui ex mõte sui noĩs oritur.

¶ Coram ꝓpositio est: quę contrariã habet significationẽ a clam: vt coram senatu orationẽ habui. Differt tamen a palam ꝙ corã magis ad personas certas: palam ad oẽs refert̃. Coram indiget adiectione: palam nõ indiget. Etiã differt ab ante oculos. ꝙ ante oculos longe intelligi põt: corã ꝓximitatẽ significat. Terẽ. in eunu. Quę mihi ante oculos coram amatorem adduxti tuum.

¶ Corax a latinis đr coruus. Cic. lib. de orato. Quare coracẽ vestrũ istũ patiamur. Hinc ꝯponitur nocticorax seu nycticorax.

¶ Coracinus pe. pro. coruinus. Plynius etiã piscem quendã coracinum appellauit.

¶ Corambla herba quę oculos retundit: et hebetes facit. Ideoq; dicta corambla. Nã κορα pupillã significat αμβλυς đr retusus ⁊ hebes.

¶ Corbes: vasa ex viminibus facta cui singularis est hęc corbis. Ci. pro Sex. Messoria se corbe cõtexit. dictę corbes sc̃d̃m Uar. ab eo ꝙ spicas aliudve quid eo corruebant. Hinc minores dictę corbulę. Cato villicum dixit habere oportere corbulas amerinas quattuor. Col. vero ait. Corbulę decẽmodię trimodię. Potest etiã esse corbis ḡnis mas. sc̃d̃m Priscianũ.

¶ Corbitę pe. pro. naues onerariæ dictę ꝙ in earum malo summo pro signo corbes solerẽt suspendi. Plau. Tardiores q̃ corbitę sunt etiam in tranquillo mari.

¶ Corbonam pe. cor. Iudæi sacrũ thesaurariũ dicũt Auctores Iosephus ⁊ Eusebius.

¶ Corcira pe. pr. Insula in Ionio mari olim phęacia a phęaco dicta: qui genitus fuit e nympha Asopi filia rapta a neptuno ⁊ ad insulã delata: cui nomen fecit. Ubi grauida Neptuno peperit phęacũ qui fuit pater alcinoi. Luca. li. ii. Hinc late patet omne fretum seu vela ferant̃. In portus corcyra tuos seu leua petatur Illyris. Homerus aũt libro κ παι λαεσεμην εχεμεν και εμος γαμβρος καλεεσθαι αιθιμενων οικον δε γω και κτηματα δοιην ει κ εθελων γε μενοις. αεκοντα δε σ ου τις ερυξει φαιηκων. Ita eñ semp vocat Home

¶ Corinthus vrbs Achaię fere in medio Isth (rus. mi peloponnesiaci sita. Isthmos gręci vocant angustias peninsularũ inter q̃as nobilitate peloponesiacę pręferunt̃. Corinthus primo a Sisypho latrone colli filio fertur condita fuisse ⁊ corcyra nominata: authore Strabone: postea Ephyre. Deinde euersa ⁊ instaurata a Corintho Horestis seu Iouis filio. Corinth⁹ est appellata olim celeberrima ⁊ ditissima. Hęc habet arcem: quę Acrocorinthus đr. A corinthus fiunt corinthius ⁊ corinthiensis adiectiua: quę sic ab inuicem distinguntur. Corinthii sunt qui corinthũ habitant: seu qui ex corintho nati sunt. Corinthienses: qui alibi nati sunt sed negociantur corinthi. Sudas. κορινθος απο κορινθου του μαραθωνος η απο κορινθου του πελοπος.

¶ Corinthia vasa dicunt̃ ex ęre corinthio fabrefacta ꝙ auro argentoq; cũ ipso ęre cõfusis fiebant. Nã ęs corinthiũ maxime laudabat̃. Unde factũ est vt oĩa vasa ex ęre elegantia corinthia sunt appellata ꝓpter quæ apud veteres tanto in pretio fuerunt ęris metalla: vt argenti quoq; atq; auri pretium transcẽderint. Tria autem sunt genera corinthii ęris vt docet Ply. Candidum qđ nitore accedit q̃ proxime argento. Alterũ in quo auri fuluus color conspicitur. Tertium in quo ęqualis temperies omniũ fuit.

¶ Corinthiacus a. um. qđ ex corintho est. Oui. li. iii. de tris. Illa corinthiacis primũ mihi cognita terris.

¶ Corinthiarius a Sue. positum est pro amatore nimio corinthiorũ vasorum.

¶ Corycium de bolze da caualcare. Sudas κωρυκιον κωρυκος θυλακιον το παρα ημιν βουλγιδιον η πλεγμα δεκτικον αρτου.

¶ Coriago morbus quo boues laborant. Col. lib. vii. Et infesta pestis bubulo pecori Coriaginem rustici appellant: cum pellis ita tergori adhęret: vt appręhensa manibus deduci a costis nõ possit. Ea res non aliter accidit q̃ si bos aut langore aliquo ad maciem perductus est: aut sudans in opere faciendo refrixit: aut si sub onere pluuia madefactus est.

¶ Corium animaliũ est pręsertim eorũ quę crassiorem pellem habent ac duriorẽ q̃uis quãdoq; pro quacũq; pelle dicatur etiã rerũ inanimatarũ: ⁊ quandoq; tergus. Uerg. Tergora diripiunt costis. Apud Plynium corium terrę est: nõ tam cutis eius faciesq; summa q̃ tectoriũ ⁊ staturẽ quoddã crassius: cui ⁊ aliud quoq; subesse potest coriũ. Nã in parietibus struendis ordines ipsi laterum coria a Uictruuio dicunt̃: hoc est quæ vulgo turba opificum appellat cursus.

Dicitur ⁊ corius mas. gñe. Plau. in Pe. Heri in tergo meo tris facile corios cõtriuisti bubulos. A corũ fit excorio as. qđ est corium detraho.

¶ Coriarius: qui coria cõcinnat præsertim crassiora.

¶ Corycum pe. cor. nomẽ est vrbis et montis excelsi in cilicia optimũ crocũ ferentis. A quo coricius a. uz. vt crocũ coriciũ. Mar. Quod de coricio quę venit aura croco. Coricus etiã portus.

¶ Coriza morbus cũ humore obturatur nasus: latine grauedinem vocant.

¶ Corycei dicunt̃ curiosi. Ci. ad Atticũ. Oẽs eñ corycei subauscultare vident̃ qđ loquor. Nã tota coryci montis asiatici: seu vt quidaz dicunt ꝓmontorii in creta ꝑternauigatio latronibus plena fuit: qui dispersi per portus ad mercatores furtim accedebãt ⁊ subauscultabãt quid rerũ ferrẽt: ⁊ quo nauigarẽt postea illis discedẽtibus adoriebãt̃ eos: ac deripiebant. Ex quo factũ est: vt oẽs curiosa: ⁊ secreta auscultãtes corycei dicerent̃: Et in ꝓuerbio diceret̃. Hunc ergo coryceus auscultauit: cuiꝰ cõsilia secreta patefacta sũt.

¶ Corythi pe. pro. sunt thecę arcuũ siue sagittarũ q̃uis sagittarũ ꝓprie dicant̃ pharetrę: q̃uis Nonius corici legat. Sta. li. ix. the. Cœlestibus implet corython telis.

¶ Corythus penultima. cor. oppidum Thuscię prope Aretiũ in paruo colle eiusdẽ nois sitũ a corytho rege positũ. Ver. lib. ix. Nec satis extremas corythi penetrauit ad vrbes. Quidã hęc duo noia scribunt cum h in principio Chorythus.

¶ Cornelia Romana Gracchorum mater ⁊ maioris aphricani filia: quæ a Val. maximo laudat̃ ꝙ matronę campanę ornamẽta sua pulcherrima ostentãti: nõ aurum nõ gemmas nõ deniq3 vestes opposuerit sed liberos: qui maxima sunt matronarũ ornamenta.

¶ Corna ę. nomen est duarum vrbium.

¶ Cornus fœm. gñis tam quartę q̃3 secũdę declinati. scđm Prisc. Hęc ramos habet duricie ⁊ rigiditate cornibus similes fructũ circa solstitia facit primo candidum postea sanguineũ. Ver. lib. ix. Cõiecto sternit iaculo volat itala cornus. i. telũ ex corno factũ. Cornũ gñis neutri fructus Idẽ Baccę lapidosaq3 corna.

¶ Corneus a. um. qđ a corno est. Plau. Durã ac corneam virgã. Potest etiã esse a cornu deductũ nomen. Unde hybernę coronę corneę dictę sunt qm̃ negantetũ flores terra laminis e cornu tinctis fieri solebant.

¶ Cornetum locus vbi sunt frequentes corni: sicut a pino pinetum.

¶ Cornu cornũ ⁊ hic cornus scđm Pris. A curuore vt inquit Var. Ply. Dentes mobiles confirmat ceruini cornus cinis. Oibus fere caua sunt cornua ceruis tãtum solida: ⁊ singulis annis decidua. Hinc fiunt vnicorniũ: bicorniũ: tricorniũ: quadricorniũ. Per translationẽ cornua fluminũ dicunt̃ flexus curuitates alueorũ: ꝙ multis in locis ad cornuum similitudinẽ flectantur. Item cornua antennarũ significant vtranq3 partem antennę. Ver. Cornua velatarũ obuertimus antennarũ. Similiter in prœlio Cornua dicunt̃ vtraq3 pars exercitus. In exercitu enim est dextrũ ⁊ sinistrum cornu: ⁊ quod inter vtrunq3 est dicitur medium Item cornu genus est tubæ obtortæ: a quo cornicines dicti sunt.

¶ Cornicen pe. cor. qui cornu canit. Iuue. Quadraginta dedit gracchus sestertia dotem Cornicini: siue hic recto cantauerit ęre. Dictum ita quia qđ nunc ex æreest: tunc fiebãt bubulo cornu.

¶ Corniger pen. cor. gerens cornua. Unde bacchus corniger dictus est: quia simulachro liberi patris cornua adiiciebant̃: ꝙ vini inuentor fuerit hoies eñ nimio vini potu truces redduntur.

¶ Cornigenus a. um. qđ est ex genere cornua habentiũ: sicut caprigenũ qđ est ex gñe caprarum.

¶ Cornipeta pe. co. aial qđ cornibus petit. i. ferit.

¶ Corniculũ dimi. a cornu. Quo etiã noie vocatũ est oppidũ iuxta Tarquinios: a quo oppidani corniculani appellati sunt.

¶ Cornipes pe. cor. aial pedes habens sicut equus ⁊ capra: ⁊ huiusmodi vnguiũ aut pedũ animalia. Oui. lib. ii. fasto. Cornipedi fauno cęsa de more capella. Nã Faunus caprinos pedes habere fertur

¶ Cornutus a. um. qđ habet cornua vt facies Moysi cornuta erat. Potest etiã dici cornutũ qđ procedit ex cornu. Mar. Occubuit tandẽ cornuto ardore potitꝰ: Cornutæ quadrupedes a veteribus dicebant̃ elephãti. Nã qđ in his dentes multi dicũt cornua sunt: Sed mirum est qđ scribit Sudas de Cornuto: ⁊ dicit duos mirabiles viros fuisse: vnũ Liuiũ ⁊ Cornutũ.

¶ Cornicularius nomen est ordinis in militia: sicut cõmentariensis ⁊ accensus. Docet Asco. perinde ac cornicularius a corniculo sic inclinet̃: vt a cornu cornicen. Nam qui corniculo militabat: is cornicularius dicebatur. Liui. lib. x. scribit Papiriũ consulem equites oẽs ob insignẽ in bellis operã donasse corniculis armillisq3 argenteis: tanq̃3 cornicula sint inter donatitia ornamenta militaria.

¶ Cornix auis quę dux auiũ esse đr Unde ⁊ cornices accipi solent pro iis qui se sapiẽtiores ac duces alioꝝ videri volunt. Unde Hiero. in quodã ꝓlogo vtitur: ⁊ Cicero pro Murena. Huius dimi. est cornicula. Hierony. ad Paulinũ. Malo alieni operis interpres existere q̃3 (vt quidã faciunt) informes cornicule alienis me coloribus adornare.

¶ Cornicor pe. pro. deponens: significat more cornicum garrio. Persius. Nescio quid tecũ graue cornicaris inepte.

¶ Corona est quã greci Στέφανον vocant: a nr̃is olim strophia a στρέφειν qđ est vertere. Postea ꝑ diminutionẽ strophiola appellata: deinde a serẽdo serta. Et cũ videatur corona a choro dici: caret tñ aspiratione Fuerũt aũt apud Rõanos diuersoꝝ generũ coronę in magno pretio habitæ scz triũphalis: q̃ fiebat ex lauro et triumphanti dabat̃: qnoniã ea arbor pręcipue est lętitię victoriarũq3 nuncia. Obsidionalis quã liberati ab obsidione dabant ei qui ipsos liberauerat ex gramine decerpto inde vnde obsessos ille seruasset. Nam vt ait Plyni. summũ apud antiquos signum victorię erat: victos porrigere herbam e terra. Ciuica: quaz ciuis ciui a quo seruatus est in prœlio testem vitę salutisq3 ꝑceptę dat. Et hæc hmõi erat. Primo illignea postea magis placuit ex quercu: q3 ante causa vitę in hac arbore hoibus fuit qui glãdibus vescebant̃. Etiã ex ilice. Muralis erat qua donabat̃ ab Imperatore qui primus murum subiit: inq3 oppidũ hostiũ per vim ascendit: ⁊ aurea erat. Vallaris: quę ⁊ castrensis đr: similiter aurea habens insigne valli: hac donabat̃: qui primus hostiũ castra pugna introiuit. Naualis quoq3 aurea: quasi rostris auiũ insignita: qua donari ꝯsueuerat: qui primus maritimo prœlio in nauẽ hostiũ vi trãsiliebat. Oualis myrtea erat: q̃ vtebant̃ imperatores

qui ouantes introibant ciuitatẽ: quando bellum leuiter: & sine cruore perfecissent. Corona etiã dr ornamẽtum muliebre. Hora. lib. i. car. Et scindet hęrentẽ coronã crinibus. Et corona ponitur pro conuentu hominũ circumstante. Item pro circulo circa lunã. Itẽ pro signo cœlesti Ariadnę Minois filia: quę conuersa est a baccho. Vergil. lib. i. Georg. Cnosiaq; ardentis decedat stella coronę. Ferunt ariadnã coronam dono accepisse a Theseo: inde nupsisse libero patri: et post eius mortem liber pater coronam in cœlo collocauit Alii dicunt hanc coronã dedisse bacchũ Ariadnę cũ ad Minoem in creta venit. Alii dicunt coronã fuisse datã a Venere baccho in nuptiis deorũ. Hęc cancro et leone exoriente occidit: exoritur cũ Scorpio nonis Octobris: hꝫ stellas nouẽ in rotundo dispositas.

¶ Corolla dimi. parua corona. Proper. Me iuuet externis positũ languere corollis.

¶ Coronula similiter dimi. Hie. lib. iii. Reg. Et sculpturę inter iuncturas & inter coronulas.

¶ Corono as. coronam capiti impono.

¶ Coronarius rii. qui coronas cõficit. Ply. Factũ. i. ex ingenio Glycerę coronarię dilectę illi. Coronarius. a. um. qđ ad coronas ptinet. Vñ aurũ coronariũ

¶ Coronamentũ coronarũ multitudo. Plyni. Atria quippe coronamentis referta. Aliquãdo accipit̃ pro floribus frondibusq; et aliis ex quibus coronę fiunt. Idem in hortis seri & coronamẽta iussit Cato inenarrabili florum maxime subtilitate.

¶ Corolariũ (auctore Varrone lib. i.) significat id qđ additũ est pręterq̃ qđ debitũ tanq̃ auctariũ quoddã et id quod supra mensurã vel pondus iustũ aducitur: a corollis nomen deductũ q: ex cũ placuerant auctores in scena dari solitę sint. Unde & corolaria dicunt̃ ipsę coronę. Sue. in Augu. Itaq; corolaria & pręmia alienis quoq; muneribus ac ludis & crebra & grandia de suo offerebat. Plyn. lib. xxi. Paulatim & Romę subrepsit appellatio corolis inter initia ppter gracilitatẽ nolatis: mox et corolariis postq; e lamina ęrea tenui inaurata aut margẽtata dabant̃. Ci. in frumẽtaria. Noli hos colligere qui nũmulis corrogatis de nepotum bonis ac de scęnicorũ corolariis decimã emerũt. Hęc aũt cum pretii parui forent factũ est vt corolariũ pro re leuiori accipiatur. Apul. symbolicos corolariũ vocauit posticum concubitũ cum ait. Mihi iam fatigato de propria liberalitate photis puerile obtulit corolarium.

¶ Coronę vrbs in peloponesso Messeniorũ a qua coroneus sinus dictus est

¶ Coronea vrbs in bœotia: Pap. Messe coroneã baccho glissenta colentes.

¶ Coronis nidis. rostrum nauis: finis: extremitas: apex: cornu: arcus: & huiusmodi.

¶ Corpus nõ solum pro massa compacta ex artubus et membris. Senec. Corpore truncato caput abest. sed etiã pro sola carne ponitur. Cic. Gallio. Ego hic cogito cõmorari quoad me reficiã: nam & vires & corpus amisi. Mar. vtranq; significationẽ posuit. Viuebant laceri membris stillantibus artus: Inq; omni nusq̃ corpore corpus erat. Hinc corpulentos dicim᷒ obesi corporis homines. Et corpus dicitur quod est compositũ ex materia & forma. Corpus (inquit Hierony.) q̃q̃ caro dicatur: interdũ tamen ęthereum vel aerium nominatur quod tactui visuiq; nõ subiacet: et plęrunq; visibile est atq; tangibile. Unde Apostolus corpora cœlestia appellat & corpa terrestria. Cœleste corpus solis lunę stellarũ. Terrestre ignis aeris terrę aquę & reliquorũ quę absq; anima his sentiunt̃ elementis Corporũ tria genera Pomp. esse affirmat. Unum qđ vna specie cõtinetur: vt homo lignũ lapis. Alterũ quod ex ꝯtingentibus hoc est pluribus inter se cohęrentibus constat: vt ędificium nauis armariũ. Tertium qđ ex distãtibus compactũ est: vt puta ex pluribus corporibus vni nomini subiectis: vt Populus Legio Grex. Hinc Corporeus. a. um. quod est ex substantia corporis: vt lapis. Ediuerso Incorporeũ: vt virtus.

¶ Corporale quod est vel habet corpus. Incorporale contrarium.

¶ Corporo as. interficio: & corpus sine anima relinquo. Ennius. Corpus ꝯtemplat̃ vnde corporet vulnere. Hinc fiunt cõposita Cõcorporo & Incorporo.

¶ Corporatura: corporis quãtitas: hoc est habitus et status ipsius corporis. Vege. lib. i. scribit corporaturam boni tyronis implere sex pedũ longitudinem. Col. lib. vii. Habilis eñ & modica corporatura pecoris operarii debet esse: neruisq; & musculis robusta nõ adipibus obesa. Victru. lib. vi. Sed ex cœlo roscidus aer in corpora fundens humorẽ efficit ampliores corporaturas.

¶ Corporatio idem qđ corporatura. Col. lib. vii. Custodiendũ est ne incorporatione vel statura vel virib᷒ impar cũ valentiore iungatur.

¶ Corrado is. pe. pro. simul siue totum rado: aufero: vendo alieno. Teren. in Heau. Nihil relinquo in ędibus nec vas: nec vestimentũ: corrasi oĩa. id est vendidi vel alienaui. Lactan. lib. v. Nõ propter humanitatem quę nulla in his erat: sed vt oĩa cupiditatis & auaritię instrumenta corraderent.

¶ Corrigo is. pe. cor. ex con & rego significat emendo Lactan. libro. viii. Anteq̃ mores aliorum corrigas: tuos corrige.

¶ Corripio is. pe. cor. repręhendo. Multi eñ corripiuntur: qui tamẽ nõ corrigunt̃. Aug. lib. i. de ciui. dei. Ea ipsa tamen quę cum eis nõ perpetrant nolunt plęrunq; corripere cum fortasse possint aliquos corripiendo corrigere. Proprie autẽ corripere est aliquid celeriter rapere. Verg. Hic arcumq; manu: celeresq; sagittas corripuit. Adaptatur hoc verbum ad omnes actus humanos: vt corripitur somno corripitur febribus & multa alia huiusmodi.

¶ Corrumpo is. contamino: vitio destruo. Et tam ad animũ q̃ ad corpus refertur. Unde corruptor & corruptela. Teren. in Adel. Pisces ex sententia nactus sum hi mihi ne corrumpant̃ cautio est. Lactan. libro. iiii. Cœlestes litteras corruperunt vt nouã sibi doctrinam sine vlla radice ac stabilitate componerent. Aliquando corrumpere est subornare inuitare & illicere. Ply. lib. vii. Aduersis studiis copia odorũ corruptum criminantibus.

¶ Corruda pe. pro. syluestris asparag᷒ vocabat̃. Cato. In harũdineto corrudã serito vñ asparagi fiant. Var. li. i. rei rust. Itez olera q̃ arida loca sequunt̃ sic: vt vmbrosis locis alta seras vt corruda nõ noceat q̃ ita petit asparagus.

¶ Cors cortis. Vide in dictione Cohors.

¶ Corsica pe. cor. insula q̃ vt docet Strabo distat a Sardinia stadiis. lx. Hãc gręci Cyrnũ appellãt. Hęc maligne colit̃ q̃ aspa sit: & multis i locis inaccessibilis

In ea sunt castella Blesim: Carax: Emicome: Uapanes. Huius insulę longitudinē asserunt milliaria centum sexaginta. Latitudinem septuaginta. A Cyrno Herculis filio dicta est Cyrnus: vt placet Fabio pictori. A Corsica vero muliere cuius taurus cū ex continenti in insulā tranasset nomen quod habet rettulit Scribit Strabo lib. v. Captos a Romanis insulę huius alpestres in admiratione fuisse ꝙ viri hispidi inhūani ferino aspectu viderenť. Hāc Romanis Mauri abstulere: quā postea ademarcus in classe Genuensi imperator recepit.

¶ Cortina pe. cor. multa significat. Nam cortinę sunt vasa in quibus pigmenta coloresq; coquunť: quibus lanę tinguntur: ⁊ vela pingunť immersa. Ply. lib. xix. Fere die liquatis cortina velis elutra tum mergitur in experimentū. Et lib. xxxv. Hoc cū fecere nō apparet in velis: sed in cortina pingi: mirumq; cū sit vnus in cortina color ex illo alius atq; alius sit in veste accipientis medicaminis. Ser. accipit cortinā pro tripode Apollinis vnde oraculum. Uel ꝙ Apollinis tripos tripos corio pythonis serpentis tectus sit: vel certa illic responsa fundantur: quasi certina. Uerg. Neq; te Phœbi cortina fefellit. Uel quia illic cor vatis teneť. Illuc eñ raptę phœbades vaticinabantur. Cum aūt hę cortinę Apollini delphico antiquitus dicarentur alio noīe Delphicę sunt nuncupatę. Plyn. lib. xxxiiii. Exęre factitauere ⁊ cortinas tripodū noīe delphicas quando donis maxime Apollinis delphici donabanť Uar. libr. iii. Cortina dicta est ꝙ est inter terrā ⁊ cœlū a similitudine cortinę Apollinis. Ea a corde ꝙ inde sortes primū extimatę. Cato. Cortinam plumbeā accipit pro vase quo oleum fluit: vbi oleum in torculario factores premunt. Ait enim Cortinā plumbeam in lacum ponito quo oleum fluat. Item Cortinę dicūtur aulęa ⁊ vela ad locum contegendū pro vt vernacula lingua appellitamus. Unde Hierony. apud Exodum. Decem cortinas facito de bysso retorta. Hę etiā velaria seu velares a velis dictę sunt. Nam velum. plagę ⁊ stragula inter se germana sunt. Item locus velatus in theatro ex quo egrediuntur recitatores et mimi. Uerg. Magni cortina theatri.

¶ Cortinale a cortina: sumitur pro loco in quo sunt cortinę: hoc est vasa quibus sapa decoquitur. Colu. lib. i. Cortinale vel defrutū fiat: nec angustū nec obscurum sit: vt sine incōmodo minister: qui sapam decoquit versari possit

¶ Cortex tam masculini q̃ fœmi. gnīs est veluti corium cuiusq; rei: vt in arborib⁹ liber: ⁊ in cęteris rebus crusta quędā ad tegendū data. Nā corium ꝓprie animalium est. Ouid. lib. i. Meta. Sentit adhuc trepida renouo sub cortice pectus. Huius dimi. est corticula. Col. Corticulis resolutis. Hic decortico as. ⁊ excortico.

¶ Cortona: ciuitas tuscię a qua cortonēses. Dionysius vocat eā cortoniā qr inde cortoniēses formauit. Hęc ante Corton dicebať. T. liui. lib. ix. Itaq; a Perusia ⁊ Cortone ⁊ Aretio: quę ferme capita hetrurię populorum erant.

¶ Corybantes a pupillis oculorū siue genis dicti sūt Gręci κορυβαντιαν eos dicunt qui ad similitudinem leporū oculis patentibus dormiūt: qd̄ etiā quidā corybantire dixerūt: Qui cū custodes Iouis essent nō modo excubare sed etiā apertis oculis dormire cogebantur. Iuue. De conuiua corybanta videbis. Hi in Ida monte phrygię saltando ⁊ cantādo sacra cybeles faciebant: et sacerdotes excisis testibus degebant. Dicti corybantes ꝙ κορυβαντιαν eos gręci dicunt: vt Strabo dicit: qui capita saltando iactant furiisq; agitenť. Diodo. Corybantū scribit Iasonis et cybeles filiū fuisse ac simul cū Dardano sacra matris deū in phrygiā detulisse eosq; qui in sacrificiis eius deę incumbere voluerunt de suo noīe appellasse. Alii a Galea dictos volunt q̄ gręce κορυσ dr̄ ꝙ galero quodam capita tecti insaniēdo luderēt. Suidas. κορυβαντεσ ενιοι τουσ κουρητασ και τουσ κορυβαντασ τουσ αυτουσ υπειληφασιν. ησαν δε διοσ τροφεισ ουτοι και φυλακεσ τιμησ δε αυτουσ δεκαφασιν αλλοι εννεα ησαν δε τησ ρεασ παιδεσ και κορυβασ ο αυτοσ τοισ κουρησιν οι ησαν του διοσ τροφεισ και διδασκαλοι και τησ ρεασ παιδεσ.

¶ Corydalus pe. cor. gręce κορυδαλοσ auis ē a galea dicta: κορυσ eñ latine galea. Unde etiā nostri galeritam nisi potius a galero ⁊ alaudā dicunt.

¶ Corydalla vrbs lycię.

¶ Corus sine h ventus occidētalis gręce Argestes dicitur: qui contra aquilonē flat: ⁊ ꝑducit primā. Iuuena. Atq; habitas coros semꝑ tollendus ⁊ haustro. Quandoq; mutamus o in au ⁊ Caurus dicimus. Uergil. Semper hyems: semꝑ spirantes frigore cauri. Et Corus est mensurę genus quadragitaquinq; modios continentis: modius vero capit vigintiduo sestertia. Chor⁹ cū h cōuentū ⁊ multitudinē significat ⁊ veluti coronā eorū qui ad ludos cōueniunt: siue saltantium atq; canentiū. Nam multorū vocibus ⁊ concentu constat: vt Seneca ⁊ Macrobius tradunt. Et apud Priscos ex seruis symphoniacis cōparabatur. Unde apd̄ Iurisconsultos lib. iii. de legatis. Si chorus legetur perinde est ac quasi singuli hoīes legati sint. Hieron. Ubicunq; chorus est ibi diuersę voces in vnū canticū congerunť. Quomodo eñ diuersę chordę vnam vocē efficiunt cantici: sic ⁊ diuersę voces cum simul fuerint congregatę chorū domini efficiunt. Et a Χαρα scd̄m Platonē lib. ii. de leg. quę est lętitia deducitur. Festus a corona deriuat: habetq; primā correptā. Uerg. lib. vi. Uescētes lętumq; choro pęana canentes. Idē. Omnis quā chorus ⁊ socii comitenť ouantes. Hinc Chorea ⁊ choraules. Hier. ad Dardanū scribit Chorum esse musicū instrumentū ex simplici pelle cū duabus cicutis ęreis ꝙ per primā inspiratur: ⁊ per secundam vox emittitur.

¶ Coruscare nō solum splendere sed etiam vibrare significat. Uergilius. Talia vociferans sequitur strictumq; coruscat mucronē. Et Crispare. Idem. Tum syluis scęna coruscis.

¶ Corylus pe. cor. arbor ⁊ fructus a nostris dr̄ Auellana. Uerg. lib. ii. Geor. Plantis edurę coryli nascunť Coryletū locus cōsitus corylis. A Corylus etiā Colurna opera dicta sunt ex corylo arbore facta.

¶ Corymbi: vuę hederarum quibus coronabatur bacchus. Tibullus. Sed varii flores et frons redimita corymbis.

¶ Corynophoros latine dicitur clauam ferens

¶ Cos cotis. fœminini generis lapis quo cultri acuuntur. Proprie tamē cos siue cotes cautesve dicitur saxum asperū atq; abruptū. Uerg. Quā sit dura silex: aut stet marpesia cautes. Sed quod nos cotē vel cautem dicimus. Gręci ακονην dicunt in vtroq; significato. Hinc Cotes siue Aconas olearias ⁊ aquaticas dicimus: ꝙ illas ad ferrū oleo: has aqua madefacim⁹.

Est & cos nomen ciuitatis seu insulæ: de qua supra in dictione Coos. Huius diminutiuū est coticula: de quo infra. Et compositum decotes.

¶ Cossi vermes in ligno editi qui apud phryges & in ponto p delicatissimis cibis sumunt. Hiero. cotra Iouini. In ponto & phrygia luxuria est comedisse xylophagion ita em̄ appellat cossos vermes obesos ex lignoꝝ carie nascentes qui apud illos a patrefamilias in magnis redditibus ↄputāt. Sic Ply. lib. xvii. Luxuria cossos doboꝝ delicatiores adhibere in cibo. A similitudine hoꝝ cossoꝝ hoies rugosi corporis ab antiquis cossi dicti sunt. Unde & cossutioꝝ familia apud Romanos dicta est. Ex qua Cossutia vxor Cæsaris: cuius meminit Suetonius in vita Cesa. sic Cossuuli & cossuulani.

¶ Cosmus nomē ppriū & latine dr ornatus & mund⁹ id est orbis a κοσμεω orno et decoro. Ponitur interdū p ipso vnguēto: quo quis ornatur. Martial. Qui cosmi redolēt alabastra fociqꝫ deoꝝ. Fuit em̄ Cosm⁹ nobilis vnguentarius: a quo vnguenta cosmiana dicta sunt. Petronius. Affert nobis inquit alabastrum cosmiani.

¶ Cosmicus adiectiuū idem qđ mūdanus: & Microcosmus paruus mundus: quo noie vtit Aris. p hoie.

¶ Cosmographia cū accētu in pen. mūdi descriptio.

¶ Cosmographus pe. cor. descriptor mundi.

¶ Cosmeta pe. pro. ornator siue ancilla seruiens dñe ad ornatum. Iuuena. Ponunt cosmetæ tunicas. Et cosmeta imperator dicitur.

¶ Costus fœ. gñis: & costum radix magni odoris: seu arbuscula aromatica: Hiero. con. Ioui. Quomō aūt virginitati aīe nō piudicat imitatio virginū diaboli: ita & veris ieiuniis costū isidis & cybelę & quorūdā ciboꝝ in æternum abstinentia.

¶ Costa. Virgi. Et pede subigit terram fricat arbore costas.

¶ Cosyros pe. cor. nomen insulę siculę. Vñ cosyrii dicunt. Cosyra vero vnde cosyrei aphricana insula est. Sunt tñ qui vnā insulam esse velint.

¶ Cotię alpes dictę sunt a cotio rege: qui perdomitis gallis eas extruxit molibus magnis compendiarias & viantibus opportunas.

¶ Coticula diminutiuū ē a cote: licꝫ nō seruet significatū pmitiui. Non em̄ est parua cos: sed lapis: quo fit auri vel argenti experimentum. Modicus quidē est & raro quaternas vncias longitudinis: binasqꝫ latitudinis excedens.

¶ Cotile pe. co. gręce κοτυλη om̄e ↄcauū: poculi & mēsuræ genus: sextarius: iunctura coxę cū natibus: et pondus nouem vnciarū.

¶ Cotylum scribit Strabo vocari locū in Ida monte. Vñ Scamandri & Granici & Aesopi fluminū origo xv. mil. pas. a scepsi: & inde nomen cotylo quasi conceptaculū & acceptaculū significet.

¶ Cotyla est vas siue poculū ad potandū. quo Diogenes cynicus vsus est anteqꝫ vidisset puerum manu concaua bibentem.

¶ Cotidie qͣuis a quoto & die ↄponat: per c. & nō per q. scribēdū esse quidā existimant: qr tāta est affinitas īter c. & q. vt q. i c. mutari facile patiat: vt sequor secutus: loquor locut⁹: quis cuius. Vñ Quinti. li. i. Inst. Frigidiora his alia vt quicquid c. quartā haberet ne interrogare bis videremur: & quotidie nō cotidie vt sit quot diebus. Verū hęc iā etiā inter ipsas ineptias euanuerūt. Victorin⁹ quoqꝫ lib. de orthogra. p c. capitalē litterā scribere pcepit: sic inquiens. Quis em̄ cocus a coquendo: et Cotidie a quoto & die deriuata sint: p c. & nō per q. scribenda sunt.

¶ Cotones pe. cor. a coton portus in mari arte & manu facti. Qui etiā cotonia scđm Ser. dicūtur. Coton etiam nomen vrbis est in syria: a qua hęc cotana: vel coctana pluralis tantum numeri dicta sunt pro quodam ficus paruę genere. Mar. Paruaqꝫ cum canis venerunt cotana prunis. Plyn. lib. xiii. Syria in ficoꝝ genere habet carycas & minores eius generis quę cotana vocant.

¶ Coturnix: auis aduena terrestris magis qꝫ sublimis: nostri qualeam dicunt. græce ortyx. Vñ ortygometra. Dicta coturnix (auctore Festo) a sono vocis.

¶ Coctonū nōnulli bambatiū vulgares indocti bombicē. litterati xylon: siue gossipion appellāt genus illud ligi candidissimū ex ægypto.

¶ Cothurni tragica calciamenta quibus calciātur tragœdi qui in theatro dicturi sūt alta voce. Sudas. κοθορνος υποδημα αμφοτερο δεξιον. Est aūt calciamenti genus humile in modū crepidaꝝ: sed tale est vt dextro & leuo pedi ↄueniat. Aliqñ capit p calciamento subleuato subere quo mulieres grandiores appareant. Iuue. Si breue parui sortita est lateris spatiū breuiorqꝫ videtur: Virgine pygmea nullis adiuta cothurnis. Aliqñ p alto dicēdi genere. Virg. Sola sophocleo tua carmia digna cothurno. A cothurn⁹ fit

¶ Cothurnatus a. um. Mar. Grande cothurnati pone Maronis opus.

¶ Couinum theda. Vñ couinarius eques a Tacito nuncupatur qui ex equo couino depugnabat. Sunt qui equos couinarios cataphrattos intelligunt. Idem in vita Agricolæ. Media campi couinarius eques strepitu ac discursu complebat.

¶ Coxa & coxendix p eodē accipiunt. Var. li. i. de re rust. Lata fronte naribus simis: lato pectore: crassis coxendicibus. Sunt qui coxendicem seu coxā intelligant coxarum vertebrū quo femora vertunt: qđ græce ισχιον. Vñ Ischiadici dicunt coxendicibus laborantes. Ply. li. xxv. Coxēdicib⁹ & articulis oibus cū axungia vtilissima. Cato incantamentū docet ad sanandas coxendices luxas: hoc est loco suo motas. Suet. de Aug. Coxendice & femore: & crure sinistro nō perinde valebat: vt sępe etiam inde claudicaret. Ply. in epist. Hunc dū sequit colligitqꝫ per lęne & lubricū pauimētū fallēte vestigio cecidit: coxāqꝫ fregit q̄ parū apte collocata reluctāte ętate male coiit. Cels. li. iiii. Coxis prima sunt genua de osse dixit.

C ante R.

¶ Cranos: siue cranium apud græcos significat capitis caluariam.

¶ Crantor solēnis academicus phūs fuit Xenocratis Platonis discipuli: condiscipulus Polemonis: q̄ nouis opinionibus academiā Platonicā repleuerūt. Hic scripsit librū de ↄsolatione: quē Cice. æmulatus ē. Periit aquę intercutis morbo. Taxauit stoicoꝝ indolentiā: q̄ esse nullo mō pōt: nisi plane hoiem saxeū esse velimus: & om̄i sensu carentem.

¶ Cras: nō solum secundū ↄsuetudinem accipitur p die proxime futuro: sicut heri p die pxime elapso: sꝫ etiā p futuro tpe: vt i sacris lris. Loquit Phitonissa

ad Saulem. Cras eris mecū. Et lib. Gene. dixit Jacob. Exaudiet me cras iustitia mea.

¶ Crastinus a. um. pe. cor. a cras fit: sicut abheri hesternus: vt dies crastina. Et nō solū ꝑ die sequēti hodiernum: sed ꝑ quolibȝ alio. Virg. Si vero solē ad rapidū lunasq; sequētes Ordine respicies: nunq̄ te crastina fallet hora.

¶ Crastino aduerbiū idē qđ cras. Gel. Si dn̄s messium ad amicos rejecit crastino seges nō metet.

¶ Crastino as. significat diē de die traho ⁊ differo. Hinc ꝑcrastino et recrastino eiusdē significationis. Hiero. ad Pauli. Scilȝ nisi tu semper recrastinans: ⁊ diem de die trahens caute ⁊ pedetentim tuas possessiunculas vendideris non habet Christus vnde alat pauperes suos.

¶ Craneū gymnasiū erat apud corinthū. Cice.

¶ Crasis latine dici potest temperamentum: complexio: mistio.

¶ Crassus pinguis: grossus: ac ponderosus. Hinc

¶ Crassities ⁊ crassitudo pro pinguedine.

¶ Crassare pinguē facere: vt incrassat᷑ ipinguatus recalcitrauit. Grassor vero p g. aliud significat

¶ Crassamentū grossities. Gell. Surculi duo erant teretes oblonguli pari crassamento eiusdē longitudinis derasi atq; ornati similes. Sic Colu. Crassamentum vini fœculenti dixit. Idem libr. viti Crassamen Semper inquit in requieta aqua crassamen aliquod in imo reperitur.

¶ Crassescere est pinguē fieri. Col. li. ix. de turturib᷒ Nec q̄ tritico vel alijs frumentis minus crassescant verū q̄ semine eius maxime delectant. Interduȝ est grossū siue dēsum fieri. Ply. lib. i. Qui neq; in nebulā densetur ne crassescat. i. grossus fiat. Aug. Incorporeus carne vestitur sermo crassescit.

¶ Cratos latine dicitur potentia imperiū.

¶ Cratera pe. pr. ⁊ ge. mas. Siue crater eris. cuppa grandis ac patēs: ἀπὸ τοῦ κρατεῖν qđ est tenere: capere. Vel potius qđ est misceo. Quidā aiunt tres vrnas ꝯtinere. Vrnā vero quartariū dici certum est: q̄ quattuor sextarios ꝯtineat. Hora. in serm. Siue grauis veteri cratere limus adhesit. Stat. li. x. The. Et bacchus in altos crateras paterasq; redit. Vir. Craterasq; duos statuā tibi pinguis oliui. Ab hui᷒ vasis similitudine crater in mōte ętna appellatus est foramē illud ꝑ quod ignis euomit. Ouid. Et ꝑnos curr᷒ medio cratere recepit. Et crater ī fontib᷒ dr̄ receptaculum qđ ⁊ labrū dr̄: ex quo fistulis aqua decurrit: sicut ⁊ castellum. Et crater signū cœleste: quod oritur xvi. calendas Martij vespere.

¶ Ascen. Cratera noīatiui casus ⁊ prime decli. fœ. gene. licet fiat ab actō tertię: q̄ est mas. sicut etiā panthera: statera. Quocirca vbi crateras accusatiui cas. masculinū legeris: dixeris esse tertię nō prime.

¶ Cratippus fuit teste Plutarcho philosophus peripateticus de quo Cice. li. iij. offi.

¶ Cratylus cū y. nomen philosophi: cui Plato librū de significatione nominū inscripsit.

¶ Cratinus fuit poeta comicus clarus apud Athenienses: de quo Horatius. Eupolis atq; cratinus aristophanesq; poete.

¶ Crates is. notā habet significationem. Vñ craticius a. um. quod est factum ex cratibus. Crates etiam nomen est philosophi Thebani: qui vt philosophię vacare posset: proiecto in mari nō paruo auri pondere: Abite inquit pessum malę cupiditates: ego vos mergam: ne ipse mergar a vobis. Neq; putauit se posse et virtutes ⁊ diuitias simul possidere.

¶ Crathis cum th. aspirato nomē est duoꝝ fluuioꝝ: quoꝝ vnus est apud Achiuos: alter apud calabros. Ouidi. lib. xv. meta. Crathis ⁊ hinc sybaris nostris ꝯterminus oris Electro similes faciunt auroq; capillos. Et lib. Fast. iii. Est prope piscosos lapidosi carthidis amnes Parnus ager.

¶ Craterus penu. cor. nomen viri proprium. De quo Persi in tertia satyr. Et quid opus cratero magnos promittere montes.

¶ Cratio is. cratibus operio. Ply. lib. xviij. Vtilissimum simul ⁊ herbas arare: deinde cratire: serere florez ex fœnilibus atq; ex præsepibus fœno dilapsum spargere priusq̄ cratiant.

¶ Crapula pen. cor. grece κραιπάλη: siue quasi lucta capitis. Dolores em̄ ⁊ vertigines in eo vinū facit resinatū maxime. Nā ⁊ medicamēta quib᷒ vini leuitas excitatur crapulę dicūt: Siue ἀπὸ τοῦ πηρός: qua voce vt photion ait poetę vinuȝ significant q̄ πάλλειν id est vibrare faciat.

¶ Creber frequēs. Hierony. Et creber in oratione esset. Hinc aduerbium

¶ Crebro. crebritas: ⁊ crebritudo pro frequentia.

¶ Crebresco scis. crebui: celebris fio: ⁊ diuulgor. A quo percrebresco.

¶ Credo. is. didi. ditū. ex cre. ⁊ do. scđm Prisci. quasi a cretū ⁊ do: Et significat dictis vel factis fidem habeo. Cicer. li. iiij. ad Heren. Nimiū quirites creditis vnicuiq; cū estis simplicib᷒ ⁊ mansuetis aīs. Nōnūq̄ credere est ꝯfidere. Virg. Nimiū ne crede colori. Sallust. Virtuti satis credebāt. Aliq̄n fidei ꝯmittere seu seruandū tradere. Plau. in Aul. V͠ tis obijcit mortē qui mihi id aurū credidit. Cice. li. iiij. ad Herē. Nam cū canes funguntur officijs lupoꝝ: cuinā pſidio pecuaria credemus: Et nō solum tradere sed etiā reuelare ac manifestare significat. Lactan. li. 4. Iudei quoq; quibussolis arcanū dei creditū fuerat. Interdū mādare. Col. li. 2. At iā pcenseam᷒ quot opis in areā perducāt ea q̄ terrę credidim᷒. Quq̄ mutuare. Mar. Dimidium donare lino q̄ credere totū Qui mauult. mauult ꝑdere dimidiū. Hinc creditor ⁊ creditū. Et si cōstruat cū actō mediante in. significat imittere: inijcere. Virg. lib. 2. georg. Inq; nouos soles audēt se gramina tuto Credere. Inter credere deo. credere deum: ⁊ credere in deū: ecclesiastici hoc interesse putāt Qꝫ credere deū: est credere deū esse. Credere deo ē fidem habere deo: siue verbis eius. Credere in deuȝ est fide bona se ꝯijcere in deuȝ. Primū bonū: secundū melius: Tertiū optimū. Huius verbi ꝯposita sunt. Accredo: concredo: quod est oīno credo: siue ꝯmitto Colu. in pfa. Iāq; qui ędificare velint fabros ⁊ architectos aduocent: qui nauigia mari ꝯcredere: gubernandi pitos. Veteres creduas pro credas dicebant. Plau. Ipsus nec amat nec tu creduas.

¶ Creditor dicit᷑ cui debet᷑ ex quacūq; actione vel ꝑsecutione vel iure. Caius de Ver. sig. Creditoꝝ appellatione nō hi tm̄ accipiunt᷑ q̄ pecuniā crediderūt: sed oēs q̄bus ex qualibȝ causa debet᷑: sicut ex emptor vel ex locato. vel ex alio vllo ꝯtractu debet᷑.

¶ Creditum appellat᷑ id quod nobis debetur.

¶ Credulus q̄ oīa facile credit. a quo credulitas credendi facilitas. Incredulus: qui nō facile credit.

¶ Credibile qđ ita verisimile est: vt facile credi possit. Huius ꝯtrarium est incredibile.

¶ Cremasteres nerui a quibus testes depẽdent. Columella libro septimo. Priusq̃ ferruꝫ admoueas duabus angustis ligneis regulis veluti forcipibus apprehendere ⁊ ipsos neruos: quos græci κρεμασηρας ab eo appellant ꝙ ex illis genitales partes dependẽt cõprẽsos præcipit.

¶ Cremera pe. cor. fluuius apud quẽ Fabij a Veientibus occisi fuere. Iuue. Quid cremerę legio.

¶ Cremo as. cuius passiuũ est cremor. Hier. in Leui. Cũq̃ cremati essent adipes sup altare. Huius ꝯpositum est ꝯcremo. Liui. Inclusi cum ꝯiugibus ac liberis domos sup seipsos ꝯcremarunt.

¶ Cremor apud Catoneꝫ accipit̃ pro lacte expresso ex grano aqua macerato.

¶ Creare ꝓprie est de nihilo aliqd facere: qđ etiã ad hoies ꝑtinet nõ solũ ad deũ. Aug. libr. iij. de ciui. dei. Alba illa quã filius Aeneę creauit. Ascanius Romę mater. Hinc creator/creatio/creatrix/creatura. ꝯposita ꝓcreo: qđ ꝓ simplici ponit̃. Recreo ꝓ instauro: ⁊ quasi nouã carnẽ facio. Plyn. Sic em̃ defecta longis ęgritudinibus corpora recreant̃:

¶ Crepida dæ. pe. cor. ⁊ crepis idis. teste Ser. Thuscum calciamentũ qđ corrigijs ligabat̃. Sudas. κρηπισ θεμελιον η ειδοσ υποδηματοσ η τουσ ποδασ κρατουσα υποβωθρα. miror: ꝙ quidam poeta primã corripuerit: sed fuit qr η. in ε. mutauit scđm dialecticos linguaꝝ. Pers. vero ostendit fuisse grecũ cũ ait. Non hic qui in crepidis graiorũ ludere gestit. Hui⁹ dimi. est crepidula. Gel. lib. xiij. Crepidas ⁊ crepidulas id genus calciamenti appellarũt: quod greci κρηπιδασ vocant. Et paulũ supra. Oia inquit ferme id gen⁹: qbus plantaꝝ calces tm̃ in fine tegunt: cætera ꝓpe nuda ⁊ teretibus habẽtis iuncta sunt soleas dixerũt. nõ nunq̃ voce greca crepidulas. Hora. in ser. Chrysippus dicat sapiens crepidas sibi nunq̃ Nut soleas fecit. Quidã hoc nomẽ a crepitu hoc est a sono quẽ ambulando reddunt: dicunt appellatum.

¶ Crepidarius ij. qui crepidas ꝯficit. Crepidari⁹ a. um. qđ ad crepidas ꝑtinet. Gel. Sẽpronius asellio. libro reꝝ gestaꝝ. xiiij. Crepidarium inquit cultellũ rogauit a crepidario sutore.

¶ Crepido pen. pro. significat oram terræ quã aqua alluit. Ex hoc appellata ꝙ ibi aqua alluens crepitat cũ currit: aut vndas appellit. Col. li. ix. Prætaciũtur in girũ moles. Sic em̃ maris atrocitas obiectu crepidinis frangit̃: ⁊ in tranquillo ꝯsistens piscis sedibus suis nõ exturbat̃. Per trãslationẽ vero ⁊ putei extremã oram q̃ ad ipm̃ puteũ respicit: q̃ vulgo dr̃ os putei et editioris cuiusq̃ loci extremitatẽ solemus crepidinẽ appellare: vt apud Hiero. In crepidine vię. Sen. Quis crederet iacẽtẽ sup crepidinẽ Mariũ aut fuisse: aut futurũ ꝯsulẽ? Vñ etiã ꝓ abrupti saxi altitudie ponit̃. Virg. lib. x. Forte ratis celsi ꝯiuncta crepidine saxi. Expositis stabat scalis ⁊ ponte parato.

¶ Crepo as. pui. pitũ. Vñ crepitus. crepare sonare. Plau. in mene. Dic mihi nunq̃ tibi intestina crepãt? Cui ille rñdet. Vbi satur suꝫ nulla crepitãt: qñ esurio crepant. i. murmurant ⁊ sonãt id qđ intestinis inanibus accidere solet. Per translationẽ ponit̃ ꝓ dolere queri: accusare. Hora. lib. i. Car. Quis post vina grauẽ militiã aut paupiẽ crepat. Itẽ ꝓ ferire. Cic. li. iij. offi. Itaq̃ si vir bonus habeat hanc vim: vt si digitis ꝯcrepuerit: possit in locupletũ testamenta nomẽ eius irripe. Itẽ ꝓ frangi. Virg. Et acuto murice remi Obnixi crepuere. Item ꝓ incitare. Turpil. Age tu hymeneũ increpa. Hinc ꝯponunt̃ cõcrepo ꝑsono. Hier. in Iosue. Buccinis oia ꝯcrepabant. Increpo. ꝑcrepo valde crepo. Cice. in Ver. Locum istum lictoris ꝑcrepare totum mulieꝝ vocibus cantuq̃ symphoniæ. Et habent pen. cor.

¶ Crepito as. p. cor. de cymbalis ⁊ hm̃oi dicit̃: huius et de alijs rebus dici possit ꝓ crepitum facere. Aug. libr. xxi. de ciui. dei. Eundemq̃ faceret aqua velut in igne crepitare.

¶ Crepitus sonit⁹ ⁊ ꝯcussio q̃ ex impulsu resultat: vt pedentis: quos stoici liberos esse aiũt. Plau. in Cur. Vbi quid surripuere opto capitulo calidũ bibunt tristes atq̃ ebrioli incedunt: eos ego si offendero ex vno quoq̃ eoꝝ eijciã crepitum polentariũ. Et crepit⁹ plagarum dixit Cic. in verrinis.

¶ Crepitaculum sistrum: instrumentum quod manibus ꝑcussum reddit sonum.

¶ Crepitulum ornamentũ capitis: quod in capitis motu crepitum facit.

¶ Creperus a. um. pe. cor. idẽ quod dubius. Vñ creperum bellũ anceps ⁊ dubium. Et senes decrepiti in dubio vitę ꝯstituti.

¶ Crepusculũ lux dubia q̃ fit ante solis ortum: ⁊ ante occasum: a crepero. qr tũc multis dubiũ est: sit an iam nox. Ply. Oriente sole aut occidente matutini vespertiniue cognoiari: prout alterutris eoꝝ mane vel crepusculo ꝯtingit. Col. li. vij. Iuxta ꝯseptũ saxis ⁊ canalibus sal supiectus ad quẽ saturę pabulo libẽter recurrunt cũ pastorali signo quasi receptui canit̃. Nam id quoq̃ semp crepusculo fieri debꝫ: vt ad sonũ buccinæ pecus si qđ in syluis substiterit septa repetere cõsuescant. Luc. Longa repcusso nituere crepuscula phœbo. Hinc crepusci apud Sabinos nolati qui eo tempore erant nati. Et Sidonius horam vespertinam crepusculas centum dixit.

¶ Crepundia dicunt̃ prima munuscula: q̃ dant̃ pueris: vt sunt faciolę/lintheoli/vestes/bullę/coralia/ensiculi/crepitacula ⁊ puerilia ornamenta hm̃oi: quibus pueri nutricant̃ a crepando. i. tinniendo dicta: qm̃ infantes hm̃oi crepitaculis maxime gaudent. Plaut⁹. Sunt crepundia? Ecca: video. qua facie sunt? Ensiculus aureolus primũ: litteratus post: altrinsecus securicula anceps. Itẽ aurea lr̃a: post hæc sicula argenteola: ⁊ duę ꝯnexę maniculæ ⁊ sucula ⁊ bulla aurea est quã pater dedit mihi natali die. Ply. li. ix. Semestris locutus est Crœsi filius in crepundijs: quo prodigio totum id ꝯcidit regnum.

¶ Cresco crescis. creui. sicut cerno: crescere augeri est. Iuue. Crescit amor nũmi q̃tum ipsa pecunia crescit. Hinc crementũ pro augmento. Huius ꝯposita sunt Accresco/adaugeor. cõcresco simul cresco ⁊ ꝯiũgor. Vñ ꝯcretum ꝯglutinatũ. Virg. Multa diu cõcreta modis inolescere miris. Idem. Cõcrescunt subitę currenti in flumine crustę. i. ꝯgelascunt. Decresco diminuor. Hiero. lib. 2. Re. Domus Dauid ꝓficiens: ⁊ semp seipsa robustior. Domus aũt Saul decrescens quotidie. Excresco: Incresco valde cresco: Idẽ li. i. Reg. Increuerũt serui qui fugiunt dños suos. Vñ incrementum. Recresco rursus cresco. Plynius lib. ix. Circa toronem vesci illis auulsas etiam aiunt ⁊ ex relictis radicib⁹ recrescere. Succresco inferi⁹ vel pau=

latim cresco. supercresco.

¶ Creta æ. ⁊ crete. es. insula in medio pōto centū vrbium fama clara: quę vt scribit Strab. a septētrione ægęo alluit simul ⁊ cretico pelago: ab haustro aphro. Ad occidentē egilā ⁊ cythera spectat. Ad orientem carpathon. Habet in lōgitudine. cclxx. mil. paſ. in latitudine quinquaginta mil. Circuitus eius. dlxxxix. mil. paſ. ꝯplectit. Insignes in ea vrbes sunt: cortina cydonea: Gnosum Minois regia: vt Strabonis chorographi patria: Nullū in creta aial noxiū est: optimiqꝫ vini feracissima ē. De qua Virg. Creta Iouis magni medio iacet insula pōto Mons idęus vbi ⁊ gētis cunabula nrę Centū vrbes habitāt magnas vberrima regna. Dicta est creta ab habitātibus curetibus ⁊ p syncopā creta. Alij dicūt cretā dictā a crete quodā Iouis filio curetū Rege. Alij a crete nympha Hespidis filia. Arrianus nō a crete sed a creo cretis gtm̄ faciente noiatā dicit. ab eo q̄ Iouē abscondit in monte Lycęo. Vñ cressa tm̄ fœ. ge. i. cretēsis. Similiter cressęus ⁊ cressius. Sunt aūt hęc noia q̄ ex maſ. fœmininū ad similē formā mittunt. s. creo cressa. Libyx libyssa. Phœnix phœnissa: Magnes magnessa. thraix thraissa. Tibul. Etiā phœbo gratissima dona Creo tulit. Auso. Pręperib⁹ pennis sup aera vectus hō creo. A crete vero fiunt creticus ⁊ cretensis Creta etiā dicit terra tenax: a creta insula in qua melior est vel a crescendo: qm̄ ꝓprietas eius est: vt in macerādo crescat qđ in primis cretæ vmbricę accidit: quā vocant saxū q̄ nō nisi poliēdis vestibus adhibebat dūtaxat cādidis. Erant ⁊ cimoliæ cretę duo gñа: candidū vnū: ⁊ alterꝫ ad purpurissum inclinans: vtcūqꝫ vestib⁹ aptum. hac medici aduersus morbos vtunt. Laudat ⁊ creta thessalica. Item q̄ argentaria appellat nitorē argenteū reddens. Vilissima creta qua pedes venalitū trās mare ad vectorē notare mos erat. Vñ cretat⁹. Iuue. Nup in hanc vrbem pedibus qui venerat albis.

¶ Creticus a. uꝫ. qđ ex creta insula est: sicut ⁊ cretensis. vñ dicim⁹ creticū pelagus: siue cretēse. Creticus etiā iudicās siue arguēs dr. κριμω/γαρ λεγέται: delibero iudico. Iuue. Critice pelluces. Et medici dies criticos vocant iudicarios in qbus. s. de ęgritudinis rōne ferri iudiciū pōt a nris decretorius dr.

¶ Creticū substantiuū gen⁹ pedis est: q̄ ꝯstat prima ⁊ tertia longis. Alio noie Amphimacrus.

¶ Cretęus a. uꝫ. quod ex creta terra est. Ouі. Strataqꝫ cretęam bęlua strauit humū

¶ Cretatus a. um. quod est creta inspersum. Plyni⁹ Tantūqꝫ nō cū laureatis fascibus remitti illo: vñ cretatis pedibus aduenissent.

¶ Cretosus a. um. quod est creta plenum.

¶ Crene gręce: fons latine. Vnde hippocrene: equi fons dicitur.

¶ Crenæ sunt incisurę: a quibus crenata herbarꝫ folia vocāt. Hoc est serrata: sectaqꝫ per ambitū. Hodie quoqꝫ multis locis signa: quib⁹ agrestes numerꝫ aliquē in ferulis descriptū habent: crenę appellant. In sagitta quoqꝫ partis extremę sectio: in quā neruus inserit arcū tendere volentibus: crena dr. Sed ⁊ in ipō arcu sūma cornua crenas suas habent: in quibus collocatur sedetqꝫ neruus.

¶ Creontes nomen corinthiorꝫ regis: qui Creusam filiam Iasoni desponsauit. De quo Sene. in Medea. Alter fuit Thebanus Iocasti œdipi Regis Thebanorū vxoris pater. Fuerūt ⁊ alij hoc nomine

¶ Cribrum instrumentū ex pellibus suillis ⁊ plurimū crebris ꝑtusum foraminib⁹ ad frumenta purganda: Gręce dr λικμος και λικμαω. Apul. Aspernati latrones clamorē absonū meū cędētes huic inde miserum coriū: nec cribris iā idoneū relinquunt. Sunt ⁊ cribra q̄ e setis equorꝫ farinę a furfurib⁹ seperandę gratia facta sunt. Farinaria setacea ⁊ subcernicula dicuntur. Sunt excussoria e lino ⁊ pollinaria a polline: q̄ a nōnullis ab incernēdo cernicula dicta sunt: quibus frumēta emundamus.

¶ Cribro as. purgo. Cribramus eñ triticū ⁊ hmōi: vt a puluere ⁊ rebus imundus secernat.

¶ Cribari⁹ a. uꝫ. qđ ad cribros ptinet. Plyn. li. xviij. Itē cribraria q̄ simili mō in tertio remāsit cribro.

¶ Crimissus sicilię fluuius. græce κριμισσος.

¶ Crimen ꝓprie dr delictū. Sene. Vitā agens simplicē rectā sine crimine. Aliqñ crimē appellat id qđ p ꝯtentionē alicui obijcit ⁊ obtrectatio. Vñ criminari dicimus. Cic. Hęreditatē mihi negasti obuenisse vtinā hoc tuū verum crimē esse. Et sic dr a cerno: sicut a discerno discrimen. Virgi. Dissice ꝯpositā pacē. sere crimina belli. i. ꝯtentiones ⁊ iurgia: ex quib⁹ bellum oritatur. Aliqñ ponit pro falsa suspitiōe. Idē. Formidine crimen acerbat. Aliqñ ꝓ causa: vt apud eundeꝫ. Et crimine ab vno Disce oēs.

¶ Criminosus a. um. ꝯtentiosum/ꝯtumeliosum ⁊ crimen inferens. Aug. li. x. con. Nec illa res me copiosū faciat: nec illa criminosum. Colu. lib. i. Criminosum tñ senatori fuit supra q̄nquaginta iugera possedisse.

¶ Criminale qđ est criminis: vt criminalis causa.

¶ Criminari est culpare/accusare: ꝯtumeliose reprę hendere. Et dicimus criminor te furti illi vel apđ illū Teren. Hanc metui ne me criminaret tibi.

¶ Crines capilli a discretione dicti: q sint discreti: hoc est απο του κρινειν.

¶ Criniculi: vt docet Aug. sup p̄s. sunt qui fiunt intorquendo. Ambr. li. de paradiso. Nā si Eua: hoc est sensus primę mulieris accēsas habuisset faces nunq̄ ꝑuaricationis suę criniculis nos implicasset.

¶ Crinire est crines emittere. Vñ crinitus a. um. qđ multos siue longos crines habet. Virg. Crinitus Iopas. Transfertur etiā ad arbores. Vñ a Papinio dictū ē. Crinit arbos ꝓ eo qđ est frondescit.

¶ Crisis latine dici pōt iudiciū. Vñ Catacrisis diiudicatio. Chrysos cū h. ⁊ y. significat auruꝫ: Crysostomus q̄si os aureū. Chrysos sine h. obscōditū denotat.

¶ Criticus pen. cor. iudicans siue arguens. απο του κριμω delibero iudico. Vnde poetarum interpretes: quos postea grāmaticos dixerunt. critici. i. iudiciales dicebant qui iudicabant de poematibus quasi iudicantes ⁊ arguentes. Vnde Ser. sup. xi. Aen. dicit. Critici culpant hoc loco. Et critici dies vocantur a medicis iudiciarij: in quibus de ægritudinis ratione ferri iudicium potest: quos nostri decretorios vocare possunt.

¶ Crissare pędicare ⁊ ceuere: nō nisi magno cū pudore exponi pñt. Est eñ primū mulierū apte se motātiū dū in re venerea sunt. Iuuen. Frictū crassantis adorat. Alterꝫ masculorꝫ dū pędicantur. Mar. Sed pędicantur sed pulchre neuole ceues. Ceuere etiā adulātium gestus significat. Persi. An romule ceues.

¶ Crisa nomen oppidi: quod Crisus phoci filius cōdidit. Hinc Crisęus sinus. Sunt ⁊ alię vrbes hoc nomine appellatę.

¶ Crito nomē philosopi atheniensis qui ita Socratem amauit: vt nunꝙ aliquid ex iis quæ sunt ad vitaȝ necessaria ipsi deesse passus fuerit.

¶ Critobolus fuit medic⁹: de quo Ply. li. vii. inquit. Magna ⁊ critobolo fama est extracta Philippi regis oculo sagitta ⁊ deformitate oris curata orbitate lumi

¶ Critias phūs fuit q̃ dixit aīam esse sanguinē (nis sicut ⁊ multi alij. Vñ Virgi. Purpureā aīam nolauit. Orige. lib. ij. periarchon. Sanguinē olim aīalium animā ipsorū esse euidētissime demonstrat: ex illo qđ scribitur. Non manducabitis sanguinē: quia anima totius carnis sanguis est.

¶ Crocū venatorē fuisse dicūt precibusꝗ musaruȝ in astra relatū. Et pro sagittario ponitur.

¶ Crocus: puer ⁊ flos: qui safranū dicit̄. Crocū herba. hinc croceus a. um. ꝑ colore qui vulgo đr gialdus vt vestis crocea. Idē color etiā flāmeus đr. Ply. Lutei video honorē antiquissimū in nuptialib⁹ flāmeis totum fœminis ꝯcessum.

¶ Croccatus a. um. quod est crocei coloris. Unde dicimus pannum croceatum.

¶ Crocotulę vestes crocei coloris. Plau. Pathagiatam caltulam aut crocotulam. hę vestes etiā crocotæ appellantur.

¶ Crocin⁹ a. uȝ. idē qđ croceus: qđ est lutei coloris

¶ Crocinū pe. cor. vnguentū qđ crocomegma dicit̄. Fiebat ex croco trito ⁊ vino ꝓcipue dulci Hoc Romani nō solū corpora sed ⁊ pulpita spargebant. Proper. Pulpita solēnes nō oluere crocos.

¶ Crocatarius hmōi vestiū infector. Plau. Qui incedunt infectores crocatarij.

¶ Crocodilus pe. ꝑ. aīal quadrupes quasi croceus: quia crocei coloris ē: vel ꝙ crocū fugiat: ꝙ mella cōficientes in egypto sternūt me mel absumant crocodili: qm̄ mirū in modū eo delectant̄. Hic præ oīb⁹ eximiosit maximus. Ex ouo em̄ ad duo ⁊ viginti cubitos excrescit. Quattuor menses hyemales nō comedit: et sola bestiaꝝ nō habet linguā. De hoc Horati⁹. Stercore fucat⁹ crocodili iāꝗ subādo Fuit ⁊ crocodilon oppidū arsinoe postea dictū siliter ⁊ flumen.

¶ Crocodilon ex eo dictum autumant: ꝙ κροκον δειλει. i. ꝙ crocū fugit ac eius odorē reformidat. Ex genere amphibio ē. Viuit em̄ in terra ⁊ in aqua hui⁹ stercus medicamentū est faciei crocodilean vocāt vt Plynius ⁊ Galenus testantur.

¶ Crocotillū veteres valde exile dicebant. Plaut⁹. Extortis cum crocotillis crusculis.

¶ Crocinū pe. cor. genus vnguenti. de quo Ply. lib. xiij. Prop. Et crocino nares murrheus vngat onyx.

¶ Crocare ⁊ crocire verba factitia a voce corui. a q̃bus crocatio ⁊ crocitus us. pe. pro. Et crocito as. frequentatiuum. Plau. Simul radebat pedibus terraȝ et voce crocitabat sua.

¶ Crotalum pe. cor. grece κροταλον crepitaculū instrumentum musicū: quo egyptij in deoꝝ cerimonijs vtebantur. Pulsant̄ aūt laminis quibusdā crotala ex ære rotundis sonū ex collisione reddentibus a pulsatione dicta: κροτον: latine plausum: et κρουειν pulsare atꝗ ꝑcutere. Sunt qui dicunt crotalū esse anulum æreū qui ferreo baculo ꝑcutiebat̄ ad sonū fistulę reddendū. Virgili. de coppa. Crispum sub crotalo docta mouere latus

¶ Crux furca siue patibulū in quo dānati figuntur. Hanc veteres Gabalū vocauere. Var. Nos barbari ꝙ innocētes in gabalū suffigimus hoies: vos nō barbari ꝙ noxios absoluitis. Hinc

¶ Crucio as. a quo cruciatus ⁊ crucifigo is.

¶ Crucium vinū insuaue: ꝙ bibendo cruciet.

¶ Crudus a. um. recens atꝗ acerbū: vt crudum vulnus. i. recens: ⁊ quasi adhuc cruentuȝ: a quo recrudescere dicimus quasi renouari ⁊ ad pristinā acerbitatē redire. Et crudū dicimus in passiua significatiōe: qđ nō est coctū a similitudine crudę carnis q̃ adhuc cruēta est. Similiter cruda poma dicunt̄ q̃ acerba atꝗ immatura sunt. Cic. Poma q̃ cruda sunt vi auellunt̄: q̃ aūt cocta ⁊ matura: decidūt. Itē crudi cibi q̃ indigesti ⁊ nōdum ꝯcocti sunt in stomacho. Iuue. Et crudū pauonē in balnea portas. In actiua vero significatione: vt crudus homo: cuius stomachus nō facile ꝯcoquit. Quinti. Crudo oratori declamandū non putat Cic: Quod in cœnā nō veniret ꝙ eēt crudior. Et crudus dicitur qui est truci ꝯspectu. Hinc cruditas. Colu. lib. vij. Cruditatis signa sunt crebri ructus ac vētris sonitus: fastidia cibi.

¶ Crudescere est crudū fieri: a crudeo es. Inde Incrudesco ⁊ recrudescere.

¶ Cruor sanguis qui ex aliquo vulnere spargit̄.

¶ Cruento as. cruore inficio. Hiero. Pauimenta patris sanguine cruentata.

¶ Cruentus a. um. qđ cū cruore est: vt cruenta victoria. Sal. Cauete ne aīam amittatis: neu capiti poti⁹ sicut pecora trucidemini: sꝫ virorum more pugnātes cruentā atꝗ luctuosam victoriā hostib⁹ relinquatis. Huius ꝯtrariū est incruētus a. um. qđ est sine sanguine. Idē. Neꝗ tamen exercitus populi Ro. lętam aut incruentam victoriaȝ rettulit. Aliquando cruentus ponitur ꝓ crudeli: vt cruenta vox: ⁊ cruenta oratio.

¶ Crudelis a cruore: qui est imitis asper.

¶ Crudaria argenti vena q̃ in sūma reperta est.

¶ Crumena pe. pro. loculus. a κρεμαω suspēdo ꝙ plæruꝗ suspensa gestetur. Quidā cū h. scribunt απο του χρηματος quę est pecunia. Iuue. Quis em̄ te deficiēte crumena. i. pecunia ꝯtinens pro ꝯtento.

¶ Crumenula diminutiuū est.

¶ Crus tibia ꝙ illo curramus. Sunt aūt crura a genibus vsꝗ ad inferiorē pedē nō æquali mō ducta sed teretibus suris extātibus sensimꝗ tenuatis firmata Tibia est os. Sura caro posterior. Crus ex sura ⁊ tibia ꝯstat. Cuius diminutiuū est crusculū. Mar. Pectus cicadæ crusculumꝗ formicæ.

¶ Crustuminū oppidū iuxta Veios: a quo crustumini dicti: ⁊ crustumina trib⁹: ⁊ crustumina pyra q̃ ⁊ crustumia dicuntur.

¶ Crustumia pyra sūt ex ꝑte rubētia putāt̄. glatiola nūc dicta a crustumino oppido sic appellata. Virg. li. ij. ge. Crustumijs sirijsꝗ pyris grauibusꝗ volemis.

¶ Crusta est pars exterior eorū q̃ nō comedunt̄: vt vitri marmoris ligni gelu ⁊ hmōi. Vñ icrustare marmore dicimus parietes q̃ externe tabulis marmoreis vestiunt̄. Virg. lib. geor. Concrescūt subitę currenti in flumine crustę. Ply. Crustas parietū excisas tabulis marginatis inclusas esse. Huius dimin. est crustula. Iuue. Nos colaphū incutimus lambēti crustula seruo. Crusta etiā dicitur quā vuln⁹ seu vlcus ducit: qñ solidatur: qua detracta fere remanet cicatrix.

¶ Crustū est eorū q̃ comedunt̄: vt sit pars panis vel placentę vel alterius edulij. Virg. Patulis nec parcere quadris Fatalis crusti. Vñ ꝑ diminutionē crustu-

lum. Hora. Ut crustula blandi doctores elementa velint vt discere prima. Qd genus dulciarii esse putat Porphirio. Inueniũt tñ crusta & crustula dici de iis q̃ comeduntur. Hier. in Exo. Tolle panes azymos & crustulã absq; fermento. Uar. de lin. lati. Crustulũ a crusta pultis: eo q vt coriũ exuitur crusta dicta.

¶ Crustare a quo incrustare: significat crustã ducere seu applicare. Unde crustati parietes. i. crusta marmoris intecti. Secabant enim marmora in laminas: et parieti apponebant. Prim⁹ apud Romanos Mamura eques domus suę parietes legitur e formiis in cælio monte operuisse. Hinc vasa quę vitreis crustis tecta sunt: crustata dicuntur.

¶ Crustarius qui incrustat. Plyni. Habuit & teucer crustarius famam.

¶ Crustarius a. um. qd ad crustas ptinet. Unñ crustarię tabernę quibus crustata opera vendunt

¶ Crypta subterranea cauerna: vel testudo: ab κρυπτω verbo greco quod est occulto. Iuue. Et solitus medię cryptam penetrare suburrę.

¶ Cryptoporticus nomẽ ɔpositũ ex greco latinoq;: & significat subterraneas porticus cũ amplis fenestris qbus refrigerãdi gratia p ęstatẽ vtimur. Potest etiã dici porticus vndiq; septa & quasi sepimento parietũ abscondita tanq; subterranea. Ply. in epl'is. Subest cryptoporticus subterraneę similis ęstate incluso frigore riget: ɔtẽtaq; aere suo nec desyderat auras nec admittit. Hinc crypticus a. um. qd significat occultũ & subterraneũ. Sidon. Potẽs antiquitus crypticis arcubus fornicauit. Jul. Firmicus crypticos homies appellat secreta fideli taciturnitate custodiẽtes

¶ Crystallus fœ. ge. & crystallũ dr ex κρυος qd ẽ gelu σελλω ɔtrabo: ita vt gelu ɔcretũ crystallũ dicat. Nã vt scribit Ply. ex gelu vehemẽtiore ɔcreto nascitur. Nõ alibi certe repit q̃ vbi hybernę niues rigent: glaciẽq; esse certũ est. Hinc cristallinus a. um. penu. cor. Mar. Frangere dũ metuis crystallina frangere peccas. Juu. Grandia tolluntur crystallina maxia rursus Murrina: deinde adamas notissimus & beroniceo.

C ante T.

¶ Ctesiphon pe. cor. nomẽ architecti q̃ templũ Dianæ ephesię tradit extruxisse op⁹ mirabile & toto orbe celebratũ: qd postea ab Erostrato incensum fuit hac tñ de causa: vt ob aliqd facin⁹ noiaret: rursusq; ornamentis muliebribus collatis ædificatũ. Uide in dictione Ephesus. Itẽ Ctesiphon locus parthorũ. Stra. li. xvi. sic hz. Prope Seleuciã vicus maxim⁹ est noie & re ctesiphon in quo parthorũ reges hyemabãt. Hic vicus ciuitatis potentiã ac magnitudinẽ habz adeo vt parthorũ multitudinẽ & apparatũ oẽm recipiat ac venalia ac necessaria artificia illis suppeditet. Quin et Ctesiphontẽ babylonici regni caput fuisse. Plyn. lib. vi. scribit.

C ante V

¶ Cubo as. bui. ltũ. Quis cubatio nõ cubitio: sicut & eius ɔposita q̃ tã primę q̃ tertię ɔiugationis inueniũtur: vt Accubo as. & accũbo is. Decubo as. & decũbo is: Incubo. as. & incũbo is. Recubo bas. & recũbo is. Occubo as. & occũbo is. Uirg. Nec adhuc crudelib⁹ occubat vmbris. i. iacet mortuus. Idẽ. Seu versare dolos: seu certę occũbere morti. Secubo as. & secũbo bis. quod est seorsũ seperatus cubo. Proper. Miles depositis annosus secubat armis. Liui. li. xxxix. Per locũ adolescẽs vetat eã mirari si p aliquot noctes secubuisset religionis se causa: vt voto pro valitudine sua facto liberet. Habet tñ cũbo aliqua ɔposita q̃ nõ habet cubo: vt discũbo: qd est cibi capiendi gratia iaceo nõ discubo. Procũbo nõ procubo. Similiter cubo habet aliqua ɔposita: q̃ nõ habet cũbo: vt Excubo nõ excũbo. Supcubo: nõ supercũbo. Est aũt cubare iacere: & pprie ęgrotorũ est. Hora. Cubat hic in valle quirini. i. ęgrotat sicut interp̃tes exponũt. Idẽ Trãs tyberim longe cubatis ppe Cesaris hortos. Cic. li. ij. tus. Itaq; narrabat eũ grauiter & copiose de ipso nihil esse bonũ nisi qd honestũ esset cubantẽ disputasse. Col. li. vij. cubitorẽ bouẽ appellat qui sæpe discũbit. ex pulcaci ɔtumacia. Qd quidẽ vitiũ fame & siti tollẽdũ esse censet nõ igni aliisve tormentis

¶ Cubito as. frequentatiuũ. Ci. p Cęlio. Et ppter nocturnos quosdã manes metu tecũ semper pusio cũ maiore sorore cubitauit.

¶ Cubatus us ipsa cubandi actio. Ply. Si in cubatu tonuerit: omnia pereunt.

¶ Cubile pe. pd. lectus: q in eo cubetur. Et cubilia loca in quibus feræ cubant.

¶ Cubiculũ locus in quo cubile sternitur: vt ibi sup cubetur. Sene. ad Lucil. Quid prosunt multa cubicula: In vno iacetis.

¶ Cubiculari⁹: qui in cubiculo ministrat. Cic. Hic vestri ianitores: hunc cubicularii diligunt.

¶ Cubiculare: qd ad cubiculũ ptinet: vt vestis cubicularis: qua in cubiculis vtimur: & cubicularis lect⁹, apud Cice. lib. v. Tus. legitur.

¶ Cubitus & cubitũ vtroq; mõ dr curuatura brachij vbi lacerto iungit: & accipit a Ply. lib. vij. Inuenim⁹ in monumentis Salaminę Cautimenos filiũ in tria cubita triẽnio accreuisse p mensura cubiti. Hiero. li. iij. Reg. Domus quã ędificauit rex Salomon dño habebat. lx. cubitos in longitudine. Aug. Qui inde nõ vident ɔputare nisi trecẽta cubita lõgitudinis. Constat aũt cubitum ex sex palmis: digitisq; xxiiij. vt auctor est Uictru. li. iij. Sesquipes hoc est pes vnus cũ dimidio facit cubitũ. Pes est sexta pars altitudinis in corpe nostro. cubitus quarta. Est p̃terea cubitus regius q̃ maior est ɔmuni cubito tribus digitis sicut refert Herodot⁹ li. i. Est & cubitus geometric⁹: q tm̃ valet q̃tũ sex nostra cubita: vt Orige. Augustinusq; tradiderũt. Cubitus in corpore humano est: in quo decens flexura brachiorũ sic dictus q supra eũ cubare soleamus. A cubitus p mẽsura fit adiectiuũ cubitale. Inuenit etiã substantiuũ cubitale p ornamento cubiti. Hor. in ser. Ponas insignia morbi. Fasciolas cubitale focalia.

¶ Cubus: vide in dictione Thessera.

¶ Cubo as. pe. cor. pprĩũ est vocis noctuę. Ouidi⁹. Noctua lucifuga cucubat in tenebris.

¶ Cucurio is. pe. pro. gallorũ pprĩũ est. Idẽ. Cucurire solet gallus: gallina gracillat.

¶ Cuculus pe. cor. & cucullus p duplex ll. auis nota Mar. Quis per plures cuculus cantauerit annos. Hora. in Ser. Cui sępe viator Cessisset magna compellans voce cucullũ. Cucullus etiã genus vestis est Iuue. Sumere nocturnos meretrix augusta cucullos. Unde cõstat fratres nros Eremitanos male vti hoc vocabulo cuculla fœ. ge. Sunt qui accipiant cu-

cullum p nautico aut rustico tegmine ad arcēdas plu
uias. Col. Cultā vestitāq; familiā magis vtilit q̄ de-
licate habeat munitā diligēter a vento pluuiaq;: quę
cuncta phibent pellibus manicatis/centonibus ꝯfe
ctis: vel sagis cucullis. Iuue. Contētusq; illic vene-
to duroq; cucullo. Suidas. κοκκυξ. i. Δοσ ορνεον οπαρ
κρι μ κουκκοσ. Itaq; cū cuccus grecū sit nomē: cuccu
lus est dactylus duplo cc. in prima.
¶ Cucullio vt Iuli. Capitolinus docet ē genus pilei
viatoriū quo capite obtecto vagari nocte solēt. Apd
Catonē de re ru. videt accipi p cucullo cū inqt. Quę
opera p imbrē fieri poterint: nouos fieri centones cu
cullonesve familiam oportuisse sarcire.
¶ Cucumæ p.c. vasa ęnea sunt ad calefaciendū aquā
Amb. Dij tui aut ærei sunt ex qbus cucumę meli⁹ fiūt
ad vsus hoim. Petronius arbiter in saty. Frangitur
ceruix cucumę ignēq; valescētē restringuit.
¶ Cucumer ⁊ cucumis pe. cor. a curuore dr. Virg. in
geo. Cresceret in ventrē cucumis nec sera comantez
Cucumeres quasi curui meres. Hi pepones etiā di-
ci putant q in cibis impēsius refrigerant: aluūq; mo-
liunt. Sed Hier. in lib. numeri diuersos ostendit cu-
cumeres ⁊ pepones cuz ait. In mentem nobis veniūt
cucumeres ⁊ popones.
¶ Cucumerarium locus: in quo sunt cucumeres: vt
apud Esaiā. Derelinquet filia syon: vt vmbraculum
in vinea: ⁊ sicut tuguriū in cucumerario. pro tugurio
Cyprian⁹ custodiariū posuit. Solet em̄ fieri tuguria
culū in quo custos vigil obseruat ne cucumeres aufe
rautur ex cucumerario.
¶ Cucurbita: ppꝛie auguria est. Sed apud Celsum
cucurbitā ⁊ p diminutionē cucurbiticulā eā appella-
ri legimus: q nūc vulgo ventosa dicit. Hac vtunt me
dici ad sanguinē leui sacrificatione educendum.
¶ Cudo is. cusi. ⁊ cudi a cędendo: vt qbusdā videtur
Virg. Ac primū silicis scintillam excudit achates.
Ser. i. feriendo elicit. Nā cudere ferire ē. Vn̄ ⁊ incus
dicit q illic aliqd cudamus. i. feriamus. Cudit pecu-
nia dū imprimit. Terē. in heau. Argentū cudo qd ti
bi dem. Hier. per trāslationē cudere p ꝯponere vsus
est. Cū ⁊ eandē inquit in multis festiuitatibus multo
rū sctōꝝ patrū studia miro cuderit eloquio. Passiuuz
ptulit Ter. in Eu. At em̄ in me istęc cudet faba. Qd
est in me hoc malū recidet: in me hęc vindicabit culpa
Ut laborat solū in quo cudit. i. batuit faba cū siliquis
exuit. Vel q qdaz male coctā fabā ⁊ q̄ nō maduerit: sz
dura pmanserit supra caput coqui velut ipsi irati gra
nū saxo ꝯminuūt: tū vniuersuz malū ad coquū puenit
Huic⁹ ꝯposita sunt Accudo: Excudo: Incudo: Procu
do: pcudo ⁊ recudo: qd est itez cudo. Var. Ut hi solēt
qui vetera metalla recudunt: ⁊ habet pe. pro.
¶ Cuso as. frequētatiuū a cudo: a quo accuso: Excu
so: incuso ⁊ recuso.
¶ Cuias significat vnde: ⁊ nō tm̄ patriā gentē: natio
nēq; innuit: vt apud Cic. li. v. Tus. Socrates quidē
cū rogaret cuiatem se esse diceret. Mundanū inquit
Totius em̄ mūdi se incolā ⁊ ciuē arbitrabat: sz etiā p-
tes ⁊ sectā: vt cuiates philosophi vos estis: stoyci ne
an epicurei? Sic nras ⁊ vras. Ci. Nō solū etiā ista ve
stra oratoria sed ⁊ hęc etiā leuia nostratia. Dicit ⁊ cu-
iatis cōi gnē. Vn̄ apd Plau. frequēter legit. cuiatis
est? i. cuius patrię ⁊ gētis. Actius. Qui neq; cuiatis
esset nunq̄ potuimus multa rogitādo scire.
¶ Cuius a. uz. qd antiqui p q. quius scribere solebāt
refertur ad personam hois. Virg. Dic mihi damœta
cuiuz pecus? an melibœi?
¶ Culcitra ad quietē parat: dicta q in ea tormentuz
vel sagū aliudve qd inculcet. Non est ergo q̄ sup nos
habet cū dormim⁹: sed sup quā quiescim⁹. Ci. lib. iiij.
Tus. Eripiam⁹ huic ægritudinē: quo mō collocem⁹
in culcitra plumea psaltriā abducamus.
¶ Culex gnāli noie vermiculi parui alati culices di-
cunt. Hos greci canopas vocant. Vn̄ ⁊ canopęū.
¶ Culeus vter siue saccus lino vel canabe: vel corio
factus: ab occulēdo. i. claudēdo: Eo vtimur a portan
da frumenta. Ply. li. vij. Iunius valens meruit in p-
torio diui Augusti centurio vehicula cum culeis do-
nec exinanirent sustinere solitus. In eo etiā scelestis
simi hoies cū simia ⁊ gallo ⁊ serpēte inclusi in mare ia-
ciebant. Vn̄ Iuue. Quis tā pditus vt dubitet Sene
cā pręferre Neroni. Cuius supplicio non debuit vna
parari Simia nec serpēs vnus nec culeus vnus. Est
et culeus nomē mēsurę ꝯtinētis quadraginta vrnas
vt est apud Ply. ⁊ Col. Hinc sesquiculeare doliū sexa
ginta vrnas capiēs. A greco id nomē tractum. vagi-
nas em̄ κουλεουσ appellant.
¶ Cululus calix fictilis quo in sacris vtebant pōti-
fices ⁊ vestales virgines. Accipit ⁊ p vrceolo. Hora.
Reges dicūtur multis vrgere cululis: Et torquere
mero quē perspexisse laborent.
¶ Culicola sunt cortices nucū viridiū: a similitudine
culeaꝝ qbus oleum aut vinū ꝯtinetur. Quod ⁊ dimi
nutiuū a culeum videtur.
¶ Culus: anus pars posterior et ppꝛie inter clunes
et nates. Virg. seu magis Ouid. in Priap. Ut culum
rugā nō habuisse putes. Mar. Cū sit ⁊ hic culo tritior
ipse tuo. Hic alio noie podex dr. Iu. Et podice leui cę
dūtur tumidę medico ridente mariscę. Culū aūt dici
putant quasi culeon. i. vaginā. Vn̄ in Priap. legimus
Et quod nos culū culeon ille vocat. Quidā a colēdo:
q fœdo libidinis pruritu colitur.
¶ Culigna vas proprie vinarium.
¶ Culina pe. pro. locus in quo coquūtur epulæ quasi
colina a colo is. vt Var. ait q locupletiorē in ea ignez
colam⁹. Iuue. ꝯtinēs p ꝯtento posuit. s. culinā pro ci
bis coctis cū inquit. Sequitur sua quēq; culina. Ibi
¶ Culinarius ⁊ culinor aris. qd est culinā exerceo.
¶ Culmen: qd culmis tegitur: ⁊ ab antiquis culmina
dicta sunt tecta: quia ędificia de culmo. i. paleis e mes
sibus ꝯtegebant.
¶ Culmus frumēti calamus a radice vsq; ad spicam
dictus q colatur: qui ⁊ calam⁹ dicebat. Vn̄ ⁊ columē
primo: postea culmē. Stipula ipsa folia q̄ ambiūt cul-
mū. Dicunt etiā culmi vt docet Var. qui in sūmo cam
po nascunt: q summū culmen teneant.
¶ Culpa vt Do. inquit est ei⁹: q nesciēs aliquē læsit.
¶ Culter ⁊ cultruz dr. Prop. Et canis in nostros ni-
mis expꝛecta dolores Cū fellenda meo pollice cultra
forent. Fest. Clunaculū est cultrū sanguinariū. Hinc
¶ Cultellū ⁊ cultell⁹ diminutiua. Est aūt culter quo
vtimur in mensa. Iuue. Spectas ⁊ chironomūta vo-
lāti cultello donec peragat dictata magistri Oia nec
sane minimo discrimine refert Quo gestu lepores et
quo gallina secetur.
¶ Cultrarius minister q victimā cultro victimat qui
alio noie dicit victimarius. Sueto. in Cali. Admota
altaribus victimas succinctas pomparum habitu ela
to alte malleo cultrarium mactauit:

¶ Cultus us. ornatus a colo is. cuius ꝯtrariũ est in-
cultus. Amb. lib. hexa. Ea primo est gratia q̃ si desit
tota dom⁹ defozmi horret incultu.

¶ Cum: ꝑpositio copulatiua quoq; iũgitur notanti so
cietatẽ ⁊ ꝯiũctionem animi. vt Sũma cũ beniuolẽtia
sũma cũ hylaritate illũ excepi. Itẽ iũgit ablatiuo: si
comite aliqua ꝑsona quis fecerit quippiã: vt cũ So-
crate ꝓfectus sum. Et mihi cũ illo negociũ est. Et cũ
hoste pugno. In ꝯpositione vero postposita inuenit:
vt mecũ/tecũ/secũ/quicũ/quibuscũ. Interdũ ornat⁹
vel metri causa. Aliqñ aduerbiũ est ⁊ accipitur ꝑ qñ.
Qd quidã quũ scribũt. Et apud veteres quom scribe
bant. Virg. Cũ faciã vitulã ꝓ frugib⁹ ipse venito. Ci
ce. Nõ nihil me ꝯsolatur cũ recordor quãta me ꝯplecte
ris beniuolentia. Iũgitur mõ indicatiuo. vt Cũ di-
co/cũ dicebã/cũ dixi/cũ dicã. Modo subiunctiuo: vt
cũ dicerẽ. Interdũ ponit ꝑ dũ. Ci. Cũ me in aphricã
ꝯtulissem. Interdũ ꝑ quia: et exigit tñ: iũgiturq; sub
iũctiuo. Ci. ꝓ Deiotaro. Cũ in oĩbus causis grauio-
rib⁹ initio dicendi ꝯmoueri soleã: tñ in hac multa ita
me ꝑturbãt. Aliqñ ꝑ qm: siue ꝑ causa. et similiter sub
iũctõ iũgitur: vt cũ inueniã latinos ꝓprio sermõe hec
parũ attigisse conat⁹ sum ꝓ virib⁹. Iunguntur quoq;
cũ ⁊ tũ. Que licet idẽ fere significent: diuerso tñ mõ
ordinãtur. Nã in cũ est quiddã min⁹: in tũ quiddã ma
ius. Et hoc duob⁹ modis fit: vt aut generale ꝑcedat
sequatur speciale/aut ambo sint specialia. Primo mõ
sic. Quint. Quod cũ oĩbus ꝯtendũ est: tũ nobis ꝑci
pue qui rõnez dicẽdi a bono viro nõ seperam⁹. i. oĩb⁹
multũ: mihi aũt maxime. Altero mõ. Idẽ. Quod op⁹
Marcelle victori tibi dicam⁹: quẽ cũ amicissimum no
bis: tũ eximio lfar amore flagrantem dignissimũ hoc
mutuę in nos charitatis pignore indicabam⁹. i. mul-
tũ ꝓpter amorẽ tuũ in nos: plus tñ ꝓpter amorẽ litte
rarũ. Aliqñ etiã cũ ⁊ tũ ꝯiunctiuo iũgũtur. Ci. Graui
teste priuatus sum amoris erga te mei patre tuo cla-
rissimo viro: qui cũ suis virtutibus tũ vero: te filio su
perasset olim fortunas si te ante vidisset q̃ vita dece-
deret. Qñ aũt fit sub duob⁹ verbis fieri debet sub eo
dẽ mõ ⁊ tempore: vt Ci. in principio li. de natu. deoꝝ.
Cũ multę res in philosophia nequaq̃ satis adhuc ex
plicatę: tũ difficilis brute qd tu minime ignoras que-
stio est de natura deoꝝ. Ponit quoq; tũ sine cuz gemi-
natũ vel triplicatũ in rebus parib⁹. Quintil. Nec in-
dignet Herodot⁹ equari sibi Titũ Liuiũ tũ in narrã
do mirę iucũditatis clarissimiq; candoris: tũ in ꝯcio-
nib⁹ supra q̃ enarrari põt eloquẽtem: ita dicunt oĩa
tũ rebus: tũ personis accõmodata. Ponitur nõnũq̃
tũ pro aliquãdo. Ci. Tũ hoc tũ illud argue. i. mõ hoc
mõ illud. Quoq; pro tũc. Virg. Tũ primũ nostri cacum
videre trementẽ. Quoq; est aduerbiũ ordinis ꝑ dein-
de. Idẽ. Aeneas matri Eumeniduz: magneq; sorori
Ense ferit sterilẽq; tibi ꝓserpina vaccã. Tũ stygio re
gi nocturnas inchoat aras. Quoq; ꝑ pręterea. Idem
lib. iij. Tũ vox tetrum inter odorẽ. Sunt qui distin-
guãt: vt quãdo ꝑpositio est: cum c. scribi debeat: quã-
do aduerbiũ seu ꝯiũctio cũ q. Sed cũ ratio non sit sa-
tis põderosa: iaz doctoꝝ vsus obtinuit: vt cũ c. semꝑ
scribatur. Quare vnusquisq; prout voluerit scribet.

¶ Cũ maxime vna pars est et significat nimis. Ter.
in Hecy. Hanc bacchidẽ amabat vt cũ maxime tum
Pãphilus eũ pater vxorẽ ⁊ ducat orare cœpit.

¶ Cum potestate est dicebat de eo q: populo alicui ꝑ
ferebatur negocio seu qui magistratuz gerebat. Ci.
lib. ij. artis vete. Felix an infelix: priuatus an cum po
testate sit.

¶ Cũ imperio est: dicebatur cui nolatis dicebat a po
pulo imperium.

¶ Cũprimis significat imprimis. Apulei. Hic cũpri
mis nobilis ac facundus. Sic dr cũprime.

¶ Cumę arꝫ. vide in dictione Comũ.

¶ Cumatilis color: qui ⁊ cęsius: cęruleus alio nole. dr
Nam grȩci κυματα fluctus vocant. Plau. Cumatilẽ
togam aut plumatilem.

¶ Cumera pe. cor. vas ingens vimineũ: vel etiã fictil
le: quo frumenta ꝯdũtur: vt inquit Acron. Modo dr
vas qd capit quinq; vel sex modios: qd lingua sabino
rũ trimodiũ vocatur. Hor. li. ser. Cur tua plus cume
ris laudes granaria nostris?

¶ Cumerũ vas nuptiale: a similitudine camerarꝫ dictũ

¶ Cumulus pe. cor. aceruus ꝓprie dr. quis Vir. cu-
mulũ ꝓ altitudine ⁊ quasi acumine aque posuerit. In-
sequitur cumulo ꝑruptus aquę mons. Ec cumulus ẽ
qui additur mensurę planę: vt inquit Festus

¶ Cumulare implere/coaceruare: ⁊ quasi ad cumu-
lũ addere. Tractuz a mensuris q̃bus nihil põt addi.
Et dicimus cumulo tibi honores: ⁊ cumulo te hono-
rib⁹. Amb. li. i. offi. Honorib⁹ te cumulaui. Hinc

¶ Cumulatis aduer. aceruatis: cumulate: abũdãter

¶ Cuminũ: vide in dictione cyminũ.

¶ Cunę ⁊ cunabula ꝓ eodem accipiũtur: dicta quasi
cynȩ ⁊ cynabula. Nã κυνειν greci eniti dicũt: ⁊ pare
re. v. in u. latine ꝯuertit. αλλα κυω εσι τω ρεια. Sunt
eñ lectuli in quib⁹ infantes solent iacere: qui etiã in-
cunabula dicunt. Vñ sæpe legim⁹: Ab incunabulis.
Nã in hoc loco nihil significat: sicut ⁊ in aliquib⁹ dicti
onibus: vt columis ⁊ incolumis: Sũt q̃ cunabula ⁊ in
cunabula a cunis deducãt: ⁊ ea ꝓprie dici existiment
q̃ ad cunas muniẽdas ⁊ ornandas ꝑtinent: in quibus
iacet ⁊ ꝯditur infans. Plau. in Am. Sed puer ille quẽ
ego laui vt magnus est: ⁊ multũ valet: nec eũ quispiã
colligare quiuit incunabulis. Et in Tru. Fasciis op⁹
est puluinis cunis incunabulis. Per translationẽ va
rie sumuntur. Idẽ in Pseu. Sed istic seruus Carino
huc qui aduenit quid sapit vsq; a cunabulis. i. vsq; ab
infantia: vel vsq; a puero. Hoc est ab ea ętate q̃ incu-
nabulis agit. Col. Cũ a primis cunabulis Simo li-
beris parentibus est oriundus audisse potuerit. Li.
lib. iiij. Ab incunabulis imbutũ odio tribunoꝝ. Vir.
lib. iij. Cunabula ꝓ initijs posuit. Mons idæus vbi ⁊
gentis cunabula nostrę Centũ vrbes habitant. Si-
militer Cic. li. de opti. gñe dicẽdi. Non fuit de orato-
ris quasi incunabulis dicere. Hier. Habitatio deser
ti ⁊ incunabula monachoꝝ talibus inchoant alimen
tis. Ci. in Sal. posuit ꝓ nutrimẽtis: cũ ait. An vlluz
existimas posse fieri ciuẽ egregiũ qui nõ his artibus
⁊ disciplinis sit eruditus? An vlla alia putas rudimẽ
ta ⁊ incunabula virtutis: quib⁹ animi ad glorię cupi-
ditatẽ alant? Nam rudimenta ꝓ initijs: ⁊ incunabula
ꝓ nutrimentis dixit. Quoq; incunabula vocamus nu
trigonẽ puerilẽ a cunabulis. Sue. de Vespa. Quare
princeps quoq; ⁊ locum incunabulorum assidue fre-
quentauit?

¶ Cuncti significat quidẽ oẽs. sed qui sint ꝯiuncti.
Oẽs etiã si sunt disiũcti ⁊ diuersis locis.

¶ Cunctor aris. cũ c. ante t. a cũctus fit. Contor aris
cũ o. sine c. a cõtus: quę est ꝑtica: ambo significant im
morari differre: ab eo q cuncti simul sine difficultate

moueri nõ possint: vel ab eo q qui contis vada rimã tur paulatim pcedunt. Li. li. i. Alij dũ cõctanẽ in ripis inter pugnæ fugæq̃ ↄsiliũ oppressi. Col. Nã dispendiosa est cõtatio: primũ q auib⁹ prędam cęterisq̃ aĩalib⁹ pbet. Cunctanter cũ mora. Incũctanter sine mora. Liui. lib. i. Tũ illũ haud cũctãter discidisse corpus ferũt. Aug li. vi. con. Qd violari nõ põt incũctãter pponebã violabili. Ponit qñq̃ cũctari p dubitare. Sue. de Aug. Cũctari se ne si supesset eripet legibus reũ. Qñq̃ p manere. Virg. Reginã thalamo cũctantẽ. A cũctor fiũt ↄposita: pcũctor et recũctor: qd est iter moror. Aug: Tũ me recũctantẽ abripere atq̃ excutere ab eis: ⁊ transilire quo vocabar.

¶ Cunctatio mora seu dubitatio.

¶ Cuneus ελληνιστι λεγεται σφην ως ξενοφων εν τη παιδεια αλλας σφην των ξυλων εσιν: instrumentũ quod ad scindenda ligna adhiberi solet. Hui⁹ prima ps acutior est: vt quãuis rimulã facile intret: sequẽs autem latior ⁊ amplior. Virg. Nã primi cuneis scindebant fissile lignũ. Per trãslationẽ cuneus sumiẽ p peditũ multitudine in cunei formam redacta: q̃ cũcta in acie primo angustior deinde latior pcedit: vt Vege. lib. ij. scribit. Ab huius etiã cunei similitudine dicta sunt loca in theatro. i. graduũ ordines in quib⁹ vulgo spectatores stabant inter sedentiũ subsellia. Iuuen. Digna tuo cuneis an habẽt spectacula totis Quod secur⁹ ames. Vict. lib. v. Cunei spectaculoꝝ in theatro ita diuidanẽ vt anguli trigonoꝝ qui currũt circa curuaturã circinationis dirigãt ascensus: scalasq̃ inter cuneos ad primã pcinationẽ. Inde theatrũ elegãti epitheto cuneatũ diciẽ. Virgil. Cuneati hinc læta theatri. Excuneati ab Apuleio dicti sunt qbus sedẽdi loc⁹ non fuit in cuneis ↄfertis. Sed ⁊ ↄstipatã turbam cuneos dicim⁹. Cypri. Stipat⁹ clientũ cuneis. Virg. lib. iiij. geor. Per cuneus geminat⁹ eñ populi q patrũq̃. Et cuneus dict⁹ est ager in hispania cõtiguus sacro promontorio.

¶ Cuneatus a. um. qd est in formã cunei factũ. Unde a Liuio forma scuti cuneatio appellaẽ cuius sũmũ latius in imũ strictius erat. Et cuneat⁹ ager apd Col. in cunei formã factus: vtputa cũ est longus pedes cẽtũ latus ex vtraq̃ parte pedes. xx. et altera pedes. x. apud Ply. li. iij. Hispania cuneatur angustijs. i. in cunei formã effiẽ. Hinc excuneatus: de quo in dictiõe cuneus: ⁊ discuneat⁹ vide loco suo.

¶ Cuneatim significat per cuneos. Ammia. Imperator cuneatim stipatus.

¶ Cuniculus aĩal lepori simile: qui sub terra effossa latere solitus est. Mar. Gaudet in effossis habitare cuniculus antris. Itẽ cuniculus diminutiuũ est a cuneo: a quo cuniculus aĩal appellat⁹ est vt inquit Var. Item cuniculus foramen sub terra occultũ qd neut. gene. Fest. Cuniculũ ptulit: ex quo vapor trahiẽ in balnearib⁹ vaporibus.

¶ Cunire est stercus facere: dictum a cunis infantiũ quæ sepe stercore fœdantur.

¶ Cunila q̃ ⁊ cunilago quãdoq̃ ã: Ply. diciẽ ab Aristo. Conyza herba est: quã Theodorus Gaza pullicarẽ ↄuertit: q pulices necat. Col. lib. x. Cunilę nostratis: quã satureã rustici vocant. Hui⁹ vero herbę multa sunt gña. Nã quędã bubula appellaẽ: ⁊ semen pullegii habet: qd ↄtra serpẽtes in vino bibiẽ. Quędã satureia: a grecis Origanũ Heracleoticum. Tertia a grecis Mascula: a nostris cunilago odoris fœdi radicis lignosę: folijs asperis: cui⁹ manipulũ si quis in domo posuerit: oẽs a tota domo blattas ad eã tradunt ↄuenire. Prodest aduersus oĩa venenata.

¶ Cunnus per duplex nn. pars mulieris pudenda.

¶ Cupę vasa vinaria maiora q̃ vulgo vegetes appellanẽ. Luca. Nãq̃ ratem vacuę sustentãt vndiq̃ cupę. ¶ Cupis eñ naues in mari sustinenẽ: cũ ipsaꝝ latera carinęq̃ resarciunẽ. A priscis caupę dictę a cauo. vñ Caupones a caupis.

¶ Cupes cupedia ⁊ cupedula. ab antiquis dicebanẽ lautiores cibi: siue cupiditas lautiorũ ciborũ q reb⁹ cupidinis alimenta prębeant. Gel. Cõlectã hãm⁹ ad cœnulam nõ cupedulas ciborũ: sed argutias quęstionũ. Cic. Ambitio mulierositas putacia liguritio temulentia cupedia.

¶ Cupedinarij: qui esculenta et potulenta vendunt. Var. lib. reꝝ huma. Numerius equitius cupes ⁊ macellus Romanus singulari latrocinio multa loca habuerũt infesta. His in exiliũ actis publicata sunt eorũ bona: ⁊ ædes vbi habitabant dirutę: exq̃ ea pecunia scalę deũ penatiũ ędificatę. Ubi habitabãt locus: vbi venirent ea q̃ vescendi causa in vrbẽ erãt allata. Itaq̃ ab altero foꝝ cupedinis appellatũ est. Teren. in Eu. Ad macellũ venim⁹: ↄcurrunt mihi lęti obuiã cupedinarij oẽs cetarij: lanij: coqui.

¶ Cupedinariũ forũ: ⁊ cupedinis foꝝ: a cupiditate: vel q ibi fuerit domus cupedinis romani equitis.

¶ Cupio is. cupiui. vel cupij. itũ. pe. p. secũdũ quartã ↄiugationẽ: qd apud antiquos pferri solebat. Ouidi. lib. fast. Mars vidit visamq̃ cupit: potiturq̃ cupita. Luc. lib. i. Effringere vt arta Naturę prim⁹ terrarũ claustra cupiret. Est aũt cupere optare: q̃q̃ ab inuicẽ separenẽ: q cupim⁹ q̃ in spe sunt: optam⁹ q̃ nõ speramus. Cic. in Ora. Neq̃ vero cupientib⁹ nobis atq̃ exoptãtibus fructus ocij datus est. Et cupe minoris vis est q̃ desyderare. Teren. in Heau. Quãto diutius abest/tanto magis cupio: tanto magis desydero. Huius verbi ↄposita sunt concupio: a quo ↄcupisco: quod est in vsu frequentiori: ⁊ significat vehementer cupio. Iusti. lib. ij. Nihil victores preter gloriã ↄcupiscunt. Sal. Nã vti quisq̃ domũ aut villam: postremo vas aut vestimentũ alicui⁹ ↄcupierat: dabat operã: vt is in pscriptoꝝ numero esset. Hinc ↄcupiscentia q̃ est bonaꝝ q̃ ac malaꝝ rerũ appetitus. Discupio valde seu varijs modis cupio. Cælius ad Ciceronẽ. Te videre ⁊ oĩa intima ↄferre discupio Habeo aũt q̃ multa. Percupio valde cupio. Plaut⁹ in Asi. Percupio obsequi gnato meo. Dicim⁹ etiã bene cupio ⁊ male cupio.

¶ Cupidus auidus. Teren. in adel. Tace. Egomet ↄueniam ipsum: vt cupide accipiat. i. bene ⁊ libenter Hoc est magna auiditate. Accipiẽ interdũ p amatore: sicut cupere pro amare. Teren. in And. Vel q ipsi bene cupio Glycerio. Ponitur tamen ↄsequens pro antecedente. Optime eñ amamus aliquos: cum illis bene cupimus.

¶ Cupido mas. gñe accipiẽ p deo: qui filius veneris fuisse fingiẽ a poetis: a quo cupidineus a. um. Cupido vero fœ. ge. pro cupiditate: q̃uis cupiditas leuior sit q̃ cupido. Lucil. lib. xix. Cupiditas ex hole cupido ex stulto nunq̃ tollitur q cupiditas per quędaꝫ sit temperatior defluens a cupedine.

¶ Cupressus. vide in dictione cyparissus.

¶ Cupriũ gen⁹ quoddã ęris. Unde apud Palladiũ.

Cuprini claui dicitur. Legimus quoq; Cyprium.

¶ Cur aduerbium significat quare: licet quidam qui per q. scribendum putent ⁊ a quare per syncopen atq; apocopen deductum a et e. litteris detractis

¶ Cura est flagrans in corde stimulus. Unde dicta ē sollicitudo anxietasq; quasi coreda q cor edat ⁊ excruciet. Virg. Quando hæc te cura remordet. Quãdoq; ponitur p studio et diligentia: vt salus tua ē mihi curę. i. ad salutem tuam studiũ adhibeo. Quandoq; pro opere quod adhibita cura fit. Mar. Teq; piget curæ præmia ferre tuę. i. præmia operis abs te facti. Quãdoq; pro Amore. Virgi. At regina graui iamdudum saucia cura. Idē etiã apud inferos inter monstra habitantia in faucibus inferorũ ponit curas quasi deas aliquas. Et vitrices posuere cubilia curæ. A cura fiunt composita Tricurus et Securus .pe. prod.

¶ Curiosus a multa cura dicit: siue in bonum: siue in malum. In malũ quotiens plus diligẽtię q̃ oporteat rebus vel nostris vel alienis adhibetur. In bonũ cũ cura supra modũ vtimur ad res bene gerendas. Est igitur curiosus q multum siue diligenter aliqd curat. Ci. A pro. pul. Ita est homo non modo prudens verũ etiam ęquus vir ⁊ curiosus. Et pro Sex. Etem anim⁹ eius vultu: flagitia parietib⁹ tegebãtur. Sed hæc obstructio: nec diuturna ē neq; obducta: ita vt curiosis oculis perspici non possit. In bonum quoq;. Col. lib. iii. vsus est aduerbio. Sin autem ipsã vitẽ sternere voles iuxta radicem: ita ne ipsaʒ lædas curiose fodito. Similiter Incuriose. Gel. si quis nõ incuriose legat. Non ē ergo curiosus a parua cura vt Valla putauit sed a diligenti et optima. De deriuatione quoq; cum dicat. Curiosus non tam a cura q̃ a curia videtur descẽdere cuius compositum magis est in vsu. Incuria .i. negligẽtia. tametsi curia a cura dicatur: nõ ei assẽtio. Neq; de compositione: vt a curia cõponatur incuria. Sed dico ita venire curiosus a cura per adiectionẽ litteræ i: quemadmodũ ⁊ Curia nisi a Curio sumere velim⁹. vtrũq; Plau. in Aul. posuit. Etiã agnũ misi quo quidẽ agno sat scio magis curiosã nusq̃ esse vllã bestiã: volo ego ex te scire qd scit agn⁹ curio quia ossa et pellis tot⁹ ē ita cura macer quin exta inspicere i sole licet: ita is pellucet quasi laterna punica. Fest⁹ exponit Curionẽ agnũ quasi cõfectũ ⁊ extenuatũ curis. Similiter Incuria p adiectionẽ i: liquet non a curia sed a cura cõponi qd significatio eorũ apte declarat. Nã cura ⁊ incuria diuersa sũt ⁊ opposita: ex aduersaq; eoꝝ significatiõe facile mõstratur incuria a cura componi: qm̃ in negatiue stat. ⁊ alterius significatio ex cõtrario alterius edocetur. eo q sicut cura diligẽtia est. ita incuria negligẽtia: vt Cice. in Læl. ostẽdit. Vituperanda est rei maxime necessarię tanta incuria. Qd non significaret: si a curia cõponeretur: Nã esset loc⁹ a curia diuersus. quoniã curia locus erat vbi curas publicas gerebant ⁊ vbi cura sacrorum publica. Nec adiectionẽ litteræ .i. incuriosus ⁊ incuria nisi euphonię causa factã puto. q nõ recte sonet Curos⁹ ⁊ Incucura. Curia vero accepisse i: arbitror vt aliã a cura significationẽ caperet. nihilominus primitiui naturã semp oleret. A curiosus fit curiositas p affectiõe ⁊ diligẽtia. Ab incuria incuriosus. Amb. li. i. off. Incurios⁹ salutis glorię cupidus. Ply. Rebellat sæpe humor incuriose datus. Aliqñ incuriosus capit pro pingui: vt apud Apuleium.

¶ Curia a cura dicta est. Curiaꝝ duo gña erant Romę. Nam locus vbi senatus rempu. curat: curia dicit. Et vbi cura sacrorum tractatur: curiam appellamus id est vbi vel sacerdotes res diuinas vel magistratus humanas curat. Et non solum pro loco: sed etiam pro hominibus curia sumit. Luc. Victo iure minax iactatis curia gracchis. Curię etiam nominant: in quib⁹ vniuscuiusq; partis populi Rom. quid gerit. quales sunt hę in quas Romulus populum distribuit numero. xxx. quas quoniã tũc reipub. curam per eaꝝ partium sentẽtiã expediebat. curias appellauit. Ibi postea additæ alię quinq; fuere ita vt in sua quisq; curia sacra publica faceret: feriasq; obseruaret. Curia in qua habebat senatus: templum erat. Habebat aũt modo in ęde apollinis: modo in delubro cõcordię: modo in hoc modo in illo templo.

¶ Curiales dicunt qui sunt eiusdẽ curię: sicut tribules eiusdem tribus. Curiales flamines curiaꝝ sacerdotes. Curiales mensurę in quibus imolabat Iunoni: quę curis est appellata.

¶ Curiata comitia: conuentus qui litiuʒ causa in curiis fiebant.

¶ Curiones a curiis dicti sunt: in quib⁹ sacerdotes ita res diuinas curabãt: sicut senatus res humanas in curia hostilia curare solebat vt inquit Var. Et curiones dicunt pręcones. Iuli. Capitolinus. Ille qui curionẽ dici iussit: imposturã fecit ⁊ passus est. Euse. lib. iiij. ecclesiasticę histo. Misso curione ad populum iubet voce maxima protestari polycarpũ tertio cõfessum se esse christianũ. Plau. vero in Aul. Agnũ curionem appellat macilentum tanq̃ ob curam sit emaciatus. Unde a cõtrario. Apu. in floridis agnũ opimum ⁊ pinguem dicere volens appellauit incuriosuʒ. Et curiones dicti sunt quidam Romani ciues.

¶ Curionatus us. ipse magistratus appellat.

¶ Curionia: sacra q̃ a curionibus in curiis fiebant.

¶ Curionium dicebat ęs quod dabat curioni ob sacerdotium curionatus.

¶ Curo as. a cura fit. Et est curare operã dare. Cic. Cura vt valeas. Aliqñ incũbere ⁊ curã habere. Plautus. Tu quę agenda sunt cura. Sed in idẽ recidunt. Aliqñ mederi. Ci. Difficili⁹ alij aliis morbis curant. Aliqñ reficere. Unde curare corpus dicim⁹ cũ de hominib⁹ loquimur. Qd est cibo lauacro: ⁊ his similib⁹ operam dare. Virg. Corpora curam⁹: fessos: sopor irrigat artus. Terẽ. in adel. Aedepol syrisce te curasti molliter. i. cibasti vel refecisti. Cũ vero de apibus et hmõi alalibus cibo tm̃ accipim⁹: Hui⁹ cõposita sunt: Accurro. vnde accuratus. Concuro. Plau. in Bac. Magis vnũ in mente est mihi nũc satis vt cõmode pro dignitate obsonii hęc concuret coquus. Procuro. de quo alibi. Percuro pfecte curo. Col. li. vij. Hic idem sanguis nisi missus fuerit saniẽ creabit. Qui si suppurauerit tarde pcurabit.

¶ Curator qui pupillis loco tutoris dat: dict⁹ q pupillariũ bonorũ curaʒ gerat. Et curator dr qui rei frumentariæ: ⁊ agris diuidũdis ppositꝰ ē. Et Aul. Gell. Catulus dicit curator restituendi capitolij. Et gñali vocabulo cursatores dicunt ppositi. Uñ ⁊ a Frotino de curatorib⁹ aquaꝝ scriptũ est. Sue. in Cali. Curatorem muneꝝ ac venationũ p cõtinuos dies in cõspectu suo cathenis verberatũ nõ prius occidit q̃ offensus putrefacti cerebri odore.

¶ Curatorius a um. quod ad curatoreʒ ptinet: vt curatoria actio.

¶ Curatio inquit Do. medicorū est: cura mentis: curatura diligentię. Inuenitur etiā curatio ꝑ inūctione muneris. Plau. Quę mea curatio est. Liui. lib. ij. Vt facile appareat nō tam ad honorez eius curatio altior fastigio suo data: esset factum.

¶ Curius nomē Romani ciuis exactissima frugalitate ꝛ ꝑspecta fortitudine. Hic cū in scamno sederet: et samnitū legati magnū auri pōdus publice missum attulissent: inuitarētq;: vt eo vti vellet rńdit. M. Curiū malle imꝑare locupletib⁹ ꝙ̄ locupletē fieri: et qui acie vinci nō potuit eū pecunia corrumpi non posse.

¶ Cures tm̄ pluralis numeri sabinoꝝ oppidū cui imperabat. T. Tacius cui⁹ ciues Quirites dicebātur. Conuenerūtq; Romulus ꝛ Tacius in hanc sententiā Vt e duobus populis vnus efficeretur: ꝛ Sabini Romam migrarent/Romaq; nomenq; retineret: sed Romani ꝛ Sabini quirites appellarentur. Ouid. libr. ij. Fast. Te Tacius paruiq; cures caninaq; sensit. Hic etiam populi cures. Virg. lib. ix. Tacioq; seni: crurībusq; seueris.

¶ Curis lingua sabinoꝝ hasta ē. Vñ Juno dicta est curitis: q̄ eandē hastam ferre putabāt.

¶ Curetes pe. pr. quidā cretę populi: de quib⁹ Oui. lib. iiij. meta. Largoq; satos Curetas ab imbri. Alij fuerūt sacerdotes Cybeles qui ꝛ corybantes dicunt̄ qui ad sacra cybelis admissi sūt casti ꝛ puri: illicq; saltāt armati. Dicti a κορυβαν: qđ iactationē significat capitis q̄ capita saltando iactent. Furijsq; agitētur. Alij fuerunt populi in Dalmatia. Luca. Illuc bellaci confisus gente curetum. Item alij ętolis vicini.

¶ Curculio pe. cor. nō per. g. vt patet ex Plauto: qui comœdiā inscripsit curculionē prologū ꝑ primas litteras versuū. Curculio scripsit aīal paruū frumentuz corodens quasi gurgulio eo nihil: in eo pene aliud ꝙ̄ guttur videtur. Est eñ curgulio via patens seu fistula in gutture per quā spūs attrahit̄ atq; emittit̄. Constat ex ossibus flexuosis ꝛ mollibus: quasi ex anulis in catenę modū ꝯpactis ꝛ imperfectis. Dicit̄ etiā spiritalis fistula q̄ semper patet: vt spūs liberum habeat exitū qui ad pulmonē corq; defertur.

¶ Curro is. cucurri. cursuz. Cuius ꝯposita quādoq; geminant syllabā qñq; nō. Virgi. libr. iiij. Decurrere iugis alij de parte patentes. Transmittunt cursu cāpos. Liui. lib. xxij. Qua cuiq; ꝓximū fuit decurrerūt Cato ꝯtra Pisonē. Video hac tēpestate ꝯcurrisse oēs aduersarios. Ter. in Hecy. Vna illarū interea ꝓpere ꝓcurrit. Currere vero ꝓprie in terra dicimus. Vnde fit cursus. Sed figurate ꝛ in mari naues velociter volantes currere dicūtur. Virgi. Sed tibi qui cursum venti quę fata dedere. Apul. Et inopinati auiū curs⁹ terrorem adiecere. Et habet passiuū in tertia persona: vt inquit Prif. sicut multa alia. Nā dicimus curritur spatium. Aratur terra. Inseritur arbor. Terē. in Adel. Decurso spatio: Bibitur vinum ꝛc. Composita huius verbi sunt. Accurro quod est ad aliquē locū vel hoīem auxiliandi ꝯplacendive causa curro. Ter. in And. Ibi tū exanimatus Pamphilus bene dissimulatū amorem ꝛ celatū indicat: accurrit mediaz mulierem amplectitur. Concurro simul curro: ꝛ ꝯcurrere simul oēs currere. Lactan. li. ij. Tuz vero alacres ad deoꝝ templa ꝯcurrunt. Aliquando significat contra siue aduersus currere. Nam cū duo exercit⁹ collatis signis prœlium ineunt: ꝯcurrere dicunt̄. Virg. Audetq; viris ꝯcurrere virgo. Sal. Maximo clamore cum infestis signis ꝯcurrunt. i. simul oēs aduersus currunt. Circūcurro: a quo circūcurso. Amb. Discite virgines nō circūcursare per alienas ędes. Decurro: discurro: per diuersa loca curro: aut huc aut illuc curro. Liuius lib. pri. Signoq; dato iuuentus romana ad rapiendas virgines discurrit. Excurro: extra curro. Cice. Apio pul. Mandaui vtriq; eorū vt ante ad me excurrerent: vt tibi obuiā prodire possez. Aliqñ de malo intelligitur: vt cū fiūt excursationes a militib⁹: q̄ idē sunt qđ incursiones. Nā excursiones vocantur respectu illoꝝ a quib⁹ recedūt: incursiones respectu eoꝝ in quos incurrit̄. Liui. li. i. in fines romanos excurrerūt populabūdi magis ꝙ̄ iusti more belli Incurro ꝛ introcurro: intercurro īter mediū curro. Cice. lib. i. ad Heren. Alterū genus narrationis est: quod intercurrit nōnunꝙ̄ fidei aut criminatiōis aut translationis aut alicuius apparationis causa. Occurro: pręcurro: ātecurro: siue cito ante eo. Plaut. in Am: Me captas quia tute ab naui clanculū alia via ꝓcucurristi. Ter. i Eu. Abi ꝓcurre vt sint domi parata. Procurro. Percurro perfecte siue ad finē vsq; curro. Recurro retro curro: aut cito sequor. Plau. in Cistel. Ego ad anū recurro rursum. Ter. in Adel. Vbi me illic nō videbit iā huc recurret sat scio. Cice. Terentię. Etsi Desippo quoq; ita imꝑaui statim vt recurreret. i. subito reuerteretur. Hinc recurso as. qđ est sepe currēdo ꝛ recurrendo aut voluendo ꝛ reuoluēdo eo. Vir. Vrit atrox iuno ꝛ sub noctē cura recursat. Succurro. Transcurro: vltro vel de loco ad locū subito vado. Teren. in Eu. Tu ibi atq; obsera ostiuz intus dū ego transcurro ad forum.

¶ Curso as. sepe curro: vel ꝯtinuo sepe vado. Ci. Cato. Alij scandāt malos: alij foros cursent. Ter. in Hecy. Trepidari sentio ꝛ cursari horsuz sursum

¶ Cursito as. frequentatiuū a curso frequentatiuo dicome. Sunt q̄daz iteratiuoꝝ ꝛ iteratiua sepe i tres gradus deducūt verba: quale est video deinde viso ꝛ qđ plus est visito. Itē curro. deinde curso et cursito. Ter. in Hecy. Hodie mihi haud potestas data ē: ita cursitādo atq; ambulādo totū hūc ꝯtriui diem.

¶ Cursus us. ꝛ cursio currendi actū significant: qđ ē de nauigante ꝛ equitante potest intelligi.

¶ Cursura ē idē qđ cursus. Var. Equi alij sunt idonei ad rem militarem. Alij ad vecturam. alij ad amissuram. alij ad cursuram.

¶ Cursorius a. uz. qđ ad cursum ꝑtinet: vt nauis cursoria. Sido. Tiphim cursoriam ascendi.

¶ Cursor qui currit. Et cursor tabellarius dicit̄ a celeritate eundi. Mar. Cursorē sexta tibi rufe remisim⁹ hora.

¶ Cursim aduerbium significat currendo ꝛ incursim celeriter. Cęcil: Nullus sum nisi meam rem propero incursim perdere. Plau. Cursim curram quod ē currendo curram.

¶ Currus: carrus: cui⁹ dimin. est curricul⁹: vel curriculū: q̄ eo veteres ad cursum in ludis vterent̄.

¶ Curriculus vel curriculū breuissimū vehiculi genus. Curti⁹. lib. viii. Aliorū turbati equi in amnem ꝓcipitauere curricula. Est etiam curriculum cursus. Iuue. Et totas effudit habenas Curriculo quē si deuoces subsistere nescit. Ci. ꝓ Rabi. Exiguum nobis vitę curriculū natura circūscripsit: immensum glorię Plautus in Epi. Nam vt apđ portum te ꝯsperi curriculo occœpi sequi vix modo adipiscendi potestas

data est: Itē curriculū significat tēpus. Verg. li. viij. Curriculo expulerat sōnū cū fœmina primū .i. medio tēpore. Et curriculū locū siue interuallū vbi curritur denotat a carceribus ad calcem: qui grece. σταδιοδρομος λεγεται ελλιμισι. Apule. Quos sæpe in curriculo vectores fuisse ꝯstat.

¶ Curiculo aduerbiū .i. cursim: statim: celeriter.

¶ Curule neu. gene. per simplex r. Et curulis fœ. ge. sedes ex ebore qua maiores magistratus vtebanẗ in curru. Hora. libr. i. epistol. Cuilibet hic fasces dabit eripietq̧ curule Cui volet importunus ebur. Naꝫ senatores qui curulē magistratū. hoc est maiorē honorē gessissent honoris gratia in curiā vehi soliti erant curru in quo sella esset: sup quā ꝯsiderent.

¶ Curules etiā dicebanẗ equi quadrigales: vel magistratus qui curulibus vehebanẗ. Luca. li. iij. Prætor adest vacueq̧ loco cessere curules.

¶ Curruca: parua auis q̄ alienos pullos ꝓprios putans nutrit. Iuue. Tu tibi tūc curruca places.

¶ Curuus a. um. qđ est inflexū ac ꝯtortū: a quo incuruū valde curuū. Ter. in Eu. Incuruus tremulus labijs demissis. Do. incuruus valde curuus. sicuti infractus valde fractus: procuruus. Virg. Neq̧ illa ꝓcuruā Expectant falcem. Recuruus. Curuum etiā dicitur bura: quæ quasi temo est inter boues.

¶ Curuo as. flecto: deorsuꝫ aspici capite deflexo. Lactan. li. ij. Quia curuāt cœleste alal ad venerāda terrena. Idē in eodem. Ille vobis sublimeꝫ vultū dedit vos in terrā curuamini. Hui⁹ ꝯposita sunt Accuruo: qđ est iuxta curuo. Col. li. iiij. Nā fragilis est ea parte materia qua rota r accuruata cū deponereẗ corpat vitiū. Recuruo rursus curuo. Idē li. iij. Ois nux vnam radicē mittit: r simplici stilo ꝑrepit. cū ad scrobē solidū radix ꝑuenit duritia humi coercita recuruaẗ. Incuruo est eiusdē cū simplici significationis.

¶ Curuesco curuus fio Amb. Oleaꝝ nō recuruescētiū vbertate baccarū. Huius ꝯpositū est incuruesco: quod ꝑtulit Cice. in Tusc. Ramos baccarum vbertate incuruescere.

¶ Curuamen ipsa curuatio. Ouidi. li. ij. me. Sectus in obliquū est lato curuamine limes. Sel. Sub alio atq̧ alio cœli curuamine.

¶ Curtus a. uꝫ. incultus quasi mutilus. Hora. Nūc mihi curto Ire licet mulo vel si libet vsq̧ tarentū. A Martiale dict⁹ ē curtus calix .i. fractus. Et a Persio curta suppellex. Hinc curto as. a quo Decurto. De q̄bus in dictione Decurtatus.

¶ Cuspis posterior ꝑs hastę: licet q̄nq̧ ꝓ ipsa hasta: r quādoq̧ ꝓ sūmitate hastę. Hinc ꝯponiẗ tricuspis et deriuatiuū fit. Cuspido as. quo vsus est Ply. libr. xi. Vrorum cornibus barbari septētrionales potant: vt nasq̧ binas capitis vnius cornua implent: alij p̄fixa his pila cuspidant.

¶ Custos q̄ rē aliquā tueẗ r curat. Vn̄ custodeꝫ ostij dicim⁹ qui curat ne q̄s iniussus ingrediaẗ. Custodeꝫ horti: q̄ ꝓhibet aliquē in eū ingredi. vel damnū facere. Custodē sacroꝝ qui sacra ministrat atq̧ obseruat Virg. At domus herculei custos pinaria sacri. Cice. lib. ij. offi. Malus enī custos ē diuturnitatis metus.

¶ Custodio is: iui. itū. obseruo. Gel. lib. i. Parsimoniā apud veteres romanos r victus atq̧ cœnaruꝫ tenuitas nō domestica solū obseruatione ac disciplina sed publica quoq̧ animaduersione: legūq̧ ꝯplurium sanctionibus custodita est.

¶ Custoditū quod cū custodia est: incustoditū quod sine custodia est. Mar. Incustoditis et apertis lesbia semper Luminibus peccas

¶ Custodia obseruatio: Q̄nq̧ etiam poniẗ ꝓ eo qui custodit. Tibul. Sed pretiū si grande feras custodia victa est. Q̄nq̧ ꝓ eo qui custodiẗ. Sue. in domi. Nec nisi secreto atꝫ solus plerasq̧ custodias receptis quidē in manu catenis audiebat. Et diges. de reoꝝ custodia scribiẗ. Ne quis receptā custodiā sine causa dimittat. Et alibi. Si custodia se interfecerit: vel ꝑcipitauerit: militis culpę ascribiẗ. Itē custodia carcer appellaẗ. Colu. lib. i. Nā illa solēnia sunt om̄ibus circunspectis vt ergastuli mancipia recognoscant: vt explorent an diligenter vincta sint: an ipse sedes custodię satis tutę muniteq̧ sint.

¶ Custodiariū locus in quo quis aliquid custodit. Cyprianus. Derelinquetur filia syon: sicut casa in vinea: r sicut custodiariū in cucumerario.

¶ Custoditio est opa ad aliq̄d custodiendū sumpta.

¶ Cutis pellis siue coriū. Ply. Ergo cutis ipsa sensu caret maxime in capite vbicūq̧ per se ac sine carne ē vulnerata nō coit: vt in bucca cilioq̧. Hui⁹ dimi. est

¶ Cuticula. Composita sunt intercus morb⁹. intercutaneū qđ intra cutē est. Subcutaneuꝫ qđ subcute. Subtercutaneū qđ. subtercutē est. Recutiti etiam a cute dn̄r iudęi .i. circūcisi r cute hoc ē ꝑputio ꝑuati.

¶ Cuciones dicti videntur a contractione: q̄ in emēdis vendendisq̧ mercibus tardi ꝑueniant ad iusti pretij finem.

C ante Y

¶ Cyamus significat fabem. Sudas. κυαμοει δοσ οσπριου. magn[illegible] lis est.

¶ Cyane es. pe. indifferēte nympha sicula fuit: quæ in fontē sui nois ꝯuersa fertur. Ouid. li. ix. meta. Cognita cyane p̄stanti corpore nympha. Et li. de pōto. Quaq̧ suis cyanē miscet anapus aquis.

¶ Cyaneus color cęrule⁹. Var. Cyanea penula amictus grassaẗ. Diciẗ r cyanus. Ply. in noie. Est r cyanicolos. Gręci κυανους dicunt. Hinc Cyaneus gēma appellaẗ ex iaspidū genere colore cęruleo.

¶ Cynum metallum.

¶ Cyaneę siue cyanitæ insulæ seu maris scopuli sub thracio bosphoro qui speciem habēt inter sese ꝯcursitantiū quę naues fluctibus imergant ob aduersos in se ventos ꝯfligentes: quę et a ꝯplodendo sunt etiam Symplegades appellatę.

¶ Cyathus pe. cor. paruū poculū. Iuue. Cardiaco nunq̄ cyathuꝫ missurus amico. Ad cyathū stare dn̄r pincernæ regibus q̄bus cyathissant: hoc est in cyatho vina ministrant. Sueton. in Cęs. Sed. C. Mem. etiam a cyathum r vinum nicomedi stetisse obiecit. ελληνισι κυαθοσ λεγεται οτι κυω εστι τοφιλεω και γαρ ουτωσ εισ την φιλιαν εσχονται ωσ ωηθην ει και ονυιδασ εφη κυαθοσ ουν παρα το χυω χυαθοσ ητοι το χεω. Est etiā cyathus genus quoddā mēsurę: quo cibaria gallis dari solebant. Colu. lib. ix. Nam singulis capitum quaterni cyathi diurna cibaria sunt cuꝫ magis terni: vel bini prębeantur. Plynius libro vigesimosecundo scribit cyathum per se pendere drachmas decem.

¶ Cybele es. r cybeles is. vel lę. penul. corr. Nam vt docet Seruius: anapestus est in hac dictione cybele

pareiſſus ⁊ ꝑ ſyneresin cypreſſus deiñ ꝯuerſione y. in u. cupreſſus dr. Virg. Aeriꝫ quercus: aut coniferę cypariſſi. Idē. Et tenerā ab radice ferens ſyluane cupſſum. Dicta cypariſſus ꝙ corpus ei⁹ a rotunditate in aerē erigit̃. Vñ ⁊ conos dr alta rotūditas ⁊ fruct⁹ ei⁹ conos appellat̃. Hęc arbor natu moroſa eſt: ⁊ Plutoni ſacra: quoniam ſucciſa nō regerminat. Ideo funebri ſigno ad domos defunctorū illā poſuere maiores. Petro. in ſaty. Gaudent ferali circū tumulata cupſſi A cypariſſus fit cypariſſinus. et a cupreſſus cupreſſinus deducitur:

Cypiron gñs eſt herbę paluſtris ſeu iunci: q̄ ⁊ cype
Cypirus vero alta herba eſt: q̄ gladiolus dr: (rus radice bulboſa ⁊ odore vicino nardo. Eſt ⁊ ꝑ ſe indica herba q̄ cyperis vocatur. gingiberis effigie ꝯmāducata croci vim reddens.

Cyprus inſula in carpathio mari inter ciliciam et ſyriā diues: luxui dedita. Vñ ⁊ veneri ſacra. Horati⁹ Sic te diua potēs cypri. A cypro vrbe in ea ſic appellata. In ea mercatus erat quondā nouē regnorum ſedes. Vrbes in ea ꝑclarę cythera: a qua Venus cytherea dicta eſt. Paphos / palepaphos ⁊ Salamina. Hęc inter maiores nostri maris inſulas locū ſibi vēdicat: cui⁹ ſeptētrionales partes tracheę Ciliciç oppoſitę ſunt: ibiq̃ ꝯtinenti ꝓxima eſt. Orientales iſſico ſinui Occidētales pamphylicū alluit pelagus. Auſtrales egyptū. Ambitus inſulę triū milliū ⁊ quadringentoꝝ viginti ſtadioꝝ. Hinc Cyprius a. um. Vñ tres paruę inſulę huic ꝓpinquę Cypriç noïantur. Et Venus cypria ꝙ ei primū in cypro templū ſit ꝯſtitutū: vel q: parientibus ꝓſideat. Nā grece κυειν parere eſt. Similiter cypricus a. um. poſſeſſiuū: ⁊ Cyprianus nomē viri ꝓpriū. Cyprus etiā dicit̃ vua florens ⁊ ſpecies quędā extrinſecus virgulti in egypto ferens etiā florinū quēdam fructū i modū florentis vuę ꝓlatū. Sed videtur magis inquit Hier. ad fructū vitis reſpicere: cū dicitur in canticis. Botrus cypri dilectus meus mihi in vineis engaddi. Ply. li. xij. circa finē dicit arborē odoratā in egypto foliis: ⁊ ſemini coriādro ſimilis. Coquit̃ in oleo ⁊ exprimit̃. Inde vnguentū regale: cyprus ſiue cyprinū dicit̃. Vñ in canticis ſcribit̃. Cypri cū nardo: nardus ⁊ crocus / fiſtula ⁊ cinnamomū cum vniuerſis lignis libani. Naſcitur in multis locis ſed in cypro inſula odoris ſuauitate pręſtat. Ideo cyprus eſt appellata.

Cyprinus genus piſcis: de quo Ply. ⁊ Ariſto.

Cyprogenia dñr quę ſunt in cypro genita: etiā venus: vt Homerus in hymnis.

Cyrceū nauis aſiana ꝑgrandis. Plau. Cū percunctor portitores ⁊ quę nauis venerit ex aſia negāt veniſſe. Conſpicatus ſum interim circeum quo maiorē non cenſeo.

Cyrene es. ⁊ cyrenę tm̄ plurali numero pe. pro. oppidū lybię inclytū potenſq̃ ꝯditū a Batto laconico: quē Callimach⁹ ꝓgenitorē ſuū fuiſſe tradit. Ab hac cyrene tota libya cyrenia dicta eſt a cyrene: q̄ ⁊ cyrenia virgine Penei regis Arcadię filia: quam rapuit Apollo e monte pelio ⁊ in aphricā: q̄ vergit in egyptū tranſtulit: ex qua filios ſuſcepit. iiij. Ariſteū: Nomiū Anteū ⁊ Argū. Hinc Cyrenaicus a. um. vt regio cyrenaica: ⁊ phīa cyrenaica. quā Ariſtippus ſocratic⁹ cyrenēſis inſtituit. Hinc Hegeſias phūs: de quo Ci. lib. i. Tuſ. originē duxit. Hanc regionē Ply. appellat pētapolitanā: a numero quinq̃ vrbiū: quib⁹ maxime inclyta eſt: quaꝝ hęc ſunt noïa: Beronice / Arſinoe: Ptolomais: Apollonia: ipſaq̃ cyrene. Scribit Sal. Cyrenēſes magnū ⁊ diuturnū bellū geſſiſſe cum carthaginēſibus de finibus agroꝝ. Eſt ⁊ cyrene nomen vrbis in cypro inſula: quā cyrus ꝯdidit ex qua natuꝫ putāt Simonē patrē Alexādri ⁊ ruffi: vt ē apd̓ Euā. Augu. lib. de paſtorib⁹ ſcribit Simonē cyreneū: qui angariatus eſt: vt xpi crucē tolleret fuiſſe aphrum: ⁊ hanc cyrenē aphricę contiguam eſſe.

Cyrnus grece κυρνος inſula eſt in mari liguſtico: quā latini corſicā dicūt: Dictę cyrnus a cyrno corſicę rege prius Terāne noïata: q: ibi terannei ppl̄i theſſalię habitauerūt: longa paſſuū. cl. millia lata maiore ex parte. l. Circuitu. cccxxij. milliū diſtnas a vadis volateranis. lxij. millibus paſ. Hinc cyrnęus a. um. Verg. Sic tua cyrnęas fugiāt examina taxos. Hęc primo teraphne poſtea a cyrno cyrne appellata eſt.

Cyrnea vaſis vinarij gñs. Plau. Cadus erat vini inde impleui cyrneam.

Cyrrha iugū parnaſi mōtis bœotię. Mar. Quid tibi cū cyrrha: quid cū ꝑmeſidos vnda? Cyrrhea vero vrbs in helicone iuxta Nyſam. Luca. Sed mihi iā numē: nec ſi te pectore vates Accipiā cyrrhea velis ſecreta mouētē Sollicitare deū. bacchūq̃ auertere nyſa.

Cyrios: latine ꝓprius authēticus dñs. Vñ

Cyriacus ꝓprium nomen.

Cyrus ꝓprium nomē regis perſarum. Cyrrus vero nomē duorum fluuiorū: quorum vnus eſt in Albania: alter in Media.

Cyſſus gñs hederę: quę ſola ſine adminiculo ſtat: a grecis orthocyſſos dicitur. Quo etiam nomine dict⁹ fluuius quidam.

Cytheron. vide in dictione cithera

Cytiſus pe. cor. gñs fruticis inter campos et ſyluas: a cytiſa ciuitate. Colu. lib. iij. Cytiſum: quē greci aut zeas: aut carnicin: aut triſarin vocant ꝙ plurimū habere expedit: ꝙ gallinis / apib⁹ / ouibus / capris et omi gñe pecudū vtiliſſimus eſt. Idē libr. x. vtraq̃ cytiſus. Eſt eñ ſatiua ⁊ altera ſuę ſpontis.

Cytorus pe. pro. mōs in aſiatica regiōe q̄ paphlagonia nūcupat̃. In eo buxus plurima naſcebat̃. Vñ ⁊ buxifer a Catullo dr. Verg. Et iuuat vndātem buxo ſpectare cytorū. Fuit ⁊ cytor⁹ ſiue cytorū ciuitas ſynopēſiuꝫ emporiū a cytoro phryxi filio ꝯdita et appellata: vt teſtatur Strabo:

Cytinus flos ſatiuę punicę vt balauſtū ſilueſtris vt eſt apud Dioſco. Ply. vero cytinū interꝑtat̃ pomum ipſm imaturū ⁊ primū partū ei⁹ florere incipiētis: flores vero ipſos in ipſo cytino erumpētes Balauſtia naturę aſtringentis.

Cytheris nomē fuit libertę voluminij: quā gallus amaſſe dicit̃. Verg. eam lycorim nominat.

Cythera pe. pro. inſula ꝯtra cretā. In qua primum delata eſt venus. Vñ Venus cytherea dicta eſt. Feſt. tamē ſcribit cythereā venerem dictaꝫ ab vrbe cytherea. in quā primo deuecta eſſe dicitur cōcha cū in mari eſſet cōcepta.

Cyzicus ſiue cyzicū inſula in ꝓpōtide duobus pōtibus ꝯiūcta ꝯtinenti: habēs vrbē eiuſdē noïs: mœnibus arce ⁊ turrib⁹ marmoreis: cui nomē indidit cyzicus rex: quē Iaſon ꝑ imprudētiā iteremit. De hac Ouid. lib. i. faſt. Hinc propōtiacis hęrētem cyzicon oris. Cyzicon ęmonię nobile gentis opus. Fuit hęc ciuitas magnitudine: et pulchritudine cum primis

Asiæ vrbib⁹ ꝯparãda paci ꝛ bello apta trib⁹ armamẽtarijs īclyta quoꝝ armoꝝ aliud īstrumẽtoꝝ: aliud frumenti erat receptaculũ. Huius habitatores cyziceni appellant. Verũ pius papa in Asia hanc cyzicũ appellat: nõ Cyzicũ. Et de cyzico sic scribit. Nũquid cyzicus nobis nõ satis ꝯstat adeo claritatẽ rebus adimũt tẽpora: ꝛ nos homũciones diuturnã quærim⁹ in hoc sæculo gloriam quã potentissimę ciuitates retinere non potuerunt.

De littera D.

D Littera Quãdoq; pro th. aspirato ponitur: vt Theos deus. Qñq; ꝯuertitur in b vt q̃ olim duellũ nos iaꝫ bellum dicimus. Et duellona bellona Qñq; in l. vt a sedeo: olim sedda dicebatur q̃ nunc sella. Qñq; in r. vt meridies ab eo q̃ est medius dies. Interponitur nõnũꝗ in ꝯpositis hiatus ꝓhibendi causa: vt in prodest redarguo. Subtrahit qñ sequẽs syllaba ab s. cũ alia ꝯsonante incipit vt ascendo: aspicio. Quando aũt cõuertatur in alias litteras dictum est in ad.

D ante A

¶ Dacia per c. regio in Scythia: quã quidã Thraciæ partem: quidã contermināa dicunt. Alij prouinciam citra ꝛ vltra Istrum esse autumant. Hęc vt Ptolem. scribit a septẽtrione parte Salmatię: a carpato monte: a meridie danubio terminat: quam nõnulli vvalachiam magnam esse voluerunt. Cuius populi Daci: ꝛ dacę dicuntur: qui olim (Strab. teste) daui appellati sunt. Ex quo apud Athenienses dauorum nomina seruilia plurimũ abũdabãt. Hinc factũ ẽ vt in comœdijs serui introducantur Daui nominati: qui alio nomine Getę dicti sunt.

¶ Dacicus dictus est qui daciaꝫ vicit sicut a Germania germanicus. Iuue. Cũ lance beata Dacic⁹ ꝛ scripto radiat germanicus auro.

¶ Dactylus pe. cor. a latinis dr̃ digitus. Ad cuius similitudinem metri pes vocat. Iteꝫ dactyli carycę. i. fructus palmæ. Apitius. Et croci dragmę singulę dactyloꝝ ossib⁹ torridis quinq; his deniq; dactylis nũc mollitis est: Est ꝛ dactylus vuæ genus in longuꝫ porrectæ: A Columella dactylides dicuntur vuę a digitali gracilitate.

¶ Dæmon: latine sciens dr̃. Aug. lib. ix. de ci. dei. Dęmones dicunt: quoniã grecũ vocabulum ob scientiã nominati. Nostræ religionis homines appellant spiritus in cœlo a deo creatos: qui de cœlo deiecti partim in terrę infimo: partim in hoc aere damnati sunt. Hinc Eudęmon ꝛ Cacodęmon pro bono et malo dęmone. Dęmon etiam animus humanus in corpore situs vocatur.

¶ Dæmoniũ idẽ q̃ dęmõ. Dęmoniosus ꝛ dęmoniac⁹ qui a dęmone possidet. Vñ de apostolo Thoma scribitur ꝙ dęmoniosi liberabant.

¶ Dædalus pen. cor. ꝛ ici põt ingeniosus. Quo nole dictus est atheniẽsis faber egregius: Icari pater: q̃ serrã asciam ppendiculũ terebrã glutinũ lithotolram inuenit: malũq; ꝛ antẽnaꝫ naui imposuit. Hic accusatus ꝙ perdicã sororis filium interemisset: iudicij metu in cretam fugit: vbi Labyrinthum fabricauit: vbi Minotaurus includeretur: opus potentissimũ humani ingenij. Dictus dędalus (vt quidã existimant) ἀπὸ τοῦ δαιδάλλειν: quod est variare. Alij hoc verbuꝫ a dędalo deriuatũ putant: ob multiplex variũq; ingeniũ hominis: ꝓpter q̃ greci δαίδαλον variũ dicũt. Et Lucret. Terrã ob rerũ artificiosiq; varietatẽ dędalam nolant. Ennius simili mõ Mineruam. Verg. Circeu. Plau. Logodędalos vocauit: qui dolũ coluit sermonis ornatu.

¶ Dædala neu. gene. vrbs Lycię: a monte lycię: seu a Dędalo ibi sepulto: quum eum coluber aquaticus ex amne nino in paludem quam dędalus ꝯmeabat egressus momordisset.

¶ Dalmatia regio Illyrica contermina liburniæ versus occasum: a qua dalmatę dicti sunt populi: qui (vt Appian⁹ scribit) domiti ab Augusto fuere. In ea Iadera ciuitas insignis rerũ abundantia ꝛ ragusiũ oliꝫ epidarus dicta. Hinc

¶ Dalmaticus a. um. Sue. Extrema bella duo per se gessit: dalmaticũ adolescens adhuc ꝛ cantabricũ.

¶ Dama genus capræ syluestris tã mas. q̃ fœmi. generis. Virg. Cũ canibus timidi veniẽt ad pocula damę. Mar. Dente timetur aper: defendunt cornua ceruum. Imbelles damæ quid nisi pręda sumus? Huius diminutiuum est damula.

¶ Damascus vrbs nobilissima ꝛ caput Syrię. Unde damascena pruna auctore Ply. li. xv. dicta credũtur.

¶ Damon nomẽ philosophi pythagorici: q̃ cum phyrthia arctissimo amicitię vinculo ꝯstrictus fuit.

¶ Damocles nomen propriũ vnius ex assentatorib⁹ Dionysij.

¶ Damœtas cũ diph. œ. nomen pastoris: de quo Virgil. in Buc. Dic mihi damœta. ꝛc.

¶ Damnũ ꝛ dãnatio a dẽptione: quasi diminutione: cũ minus de re factũ est: ꝙ quãti ꝯstat. Hinc damnosus a. um. Colu. libr. i. Quod etsi per partes nõnunꝗ dãnosum est: in sũma tñ ꝯpendiosum.

¶ Dãno as. damno afficio. Vñ indẽnis q̃ nullo afficit dãno. Sed cũ de peccato vel de peccati pœna agitur qñq; ablatiuo: qñq; gtõ iungitur. Ci. li. iiij. ad heren. Maiores nostri si quã vnius peccati mulierẽ dãnabãt simplici iudicio maleficioꝝ multoꝝ ꝯuictam oportebat. Quo pac to: quoniam quam impudicã iudicarãt eam veneficij quoq; damnatã existimabant. Et lib. i. Tuscu. Sed plurimi contra nituntur: animosq; quasi capite damnatos morte multauit. Quãdo vero non apponitur ꝯtium / vel peccatum / pœnaq; peccati accusatiuo tantum iungitur: ꝛ significat culpo. Hiero. in pręfa. pent. Quid igitur dãnam⁹ veteres: minime Sed post priorum studia in domo domini quod possumus laboramus. Cice. lib. iiij. Tuscu. Rerum naturam ꝙ errorem damnare voluimus. Interdũ damnare accipitur pro exhęredare. Unde e duobus filijs alterum hæredem instituit: alterũ damnatum legim⁹. Interdũ pro cõpellere. obligare ꝛ necessitate astringere. Ter. Tuus est damnatus gnatus: nõ tu. Interdum pro liberare. Virgi. Damnabis tu quoq; votis. Et est translatio quasi vt damnati ꝯpelluntur maleficiis eorum pœnas luere: ita tu votis supplicium cõpelleris eos exaudire. A participio dãnatus fit compositũ indemnatus: qui indicta causa: id est nõ defensa aut incognita causa dãnatus est. Sallu. Hi primo cœpere quęq; pessimũ ꝛ omnib⁹ inuisum indemnatuꝫ

necare. Aliqñ indemnatus dr̃ nõ damnatus. Liui. li. ii. Eum indemnatũ in dicta causa non debere violari Composita a damno sunt ↄdemno ⁊ prędamno qđ est ante damno. Liui. lib. iiii. Totã culpã eius temporis in prędamnatũ collegam transferentẽ omnes tribus absoluerunt.

¶ Dan vicus est in quarto a paneade milliario euntibus tyrũ qui vsq̃ hodie sic vocat̃: terminus Judeę puincię cõtra septẽtrionẽ. De quo ⁊ Jordanus flumen erumpens a loco sortitus est nomen. Jor. quippe pison. i. fluuiũ siue riuũ hebręi vocant.

¶ Danista fœnerator creditor. Plau. Morigerus est mihi danista qui de me argentũ nõ petit: a dando: q̃ det fœnori: vel a gręco απο του Δανιζειν qđ est mutuare. Danistic⁹ fœneratorius. Danisma mutuũ vsura.

¶ Danunt qñq̃ a veteribus dicebat̃ pro dant: ⁊ duis pro dederis. Plaut. Cui se virtutẽ dii danũt lenoniã.

¶ Danubius ⁊ danubiũ dr̃. Ser. Jster fluuius est scythię qui ⁊ danubius noĩatur. Sal. Nomẽq̃ danubiũ habet in iugis germanię montis Sarnob̃ oritur per innumeras gẽtes dr̃ Danubius: vbi Jllyricũ attigit Jster. lx. amnibus acceptis in mare inuoluit̃. Ambr. lib. Hexa. Danubius de occidẽtalibus partibus barbarorum. atq̃ Romanos interfecans populos donec ponto ipse condatur.

¶ Danaus ęgypti frater. Argiuorũ rex q̃ anno egressionis populi Jsrael. xxxvii. Stenelo rege expulso argos tenuit: ibiq̃ quiquagita ãnos regnauit. Genuit quiquagita filias quę bellides dictę sũt. Hę vna nocte viros suos ęgypti filios preter vnã interfecerũt. A Danao fit patronymicũ fœminũ danaides. Sene. in Hercule. Ut neq̃ frustra Danaides plenas fecerũt.

¶ Danae cũ ae: sed nõ diph. gręce Δαναη nomẽ Acrisii filię. Frequenter immo fere semp ęe diuidit̃: vt apđ Ouidiuz lib. ii. de tris. Quid danaeñ danaesq̃ nurus matremq̃ lyei.

¶ Dapes sunt magnifici ⁊ oppipari apparat⁹. Mar. Jlla quidẽ lauta est: dapibusq̃ instructa supbis: Sed nihil oĩno te recitãte placet. Hinc dapalis cœna quę diuersis ⁊ amplis dapibus cõstat. Plyn. Pauonẽ sibi gratia Romę primus occidit orator Hortensius dapali cœna sacerdotii.

¶ Dapaticus a. um. quod est ampliũ ⁊ magnificum: vt negocium dapaticum

¶ Dapsa apđ veteres genus sacrificii: qđ fiebat: aut hyeme sęuienti: aut vere a gręcis Δαψ vocatur.

¶ Dapsilis pe. cor. abundãs: liberalis. Gręci a Δαψιλεα largũ dicunt. Col. lib. iiii. At sponta dapsilis musto Δαψιλειαν largitatẽ abundantiã rerũ: liberalitatemq̃. Unde nostri quoq̃ dapsiles aliqñ lautos ⁊ liberales appellant. Plau. in Aul. Jstas magnas factiones dotes dapsiles: nihil moror. i. affluentes ⁊ largas Dapsile aduerbiũ abundãter. Sue. in Uesp. Ced ⁊ cõuiuabat̃ assidue: ac sępius recte ac dapsile.

¶ Daphnis latine laurus. Fuit (teste Seruio) Mercurii filius formosissimus.

¶ Daphne propriũ nomẽ puellę nymphę. Et daphne vt docet Stra. nemus apud Antiocenses. Uide in dictione Epidaphne.

¶ Dardanus nomen electrę Jouisq̃ filii. Qui cũ Jasium fratrẽ interemisset: inde fugiens samothraciam deuenit. Unde Uerg. Hic ortus in agris Dardanus Jdęas phrygię penetrauit ad vrbes Threiciãq̃ samon: quę nunc samothracia fertur. Et ab ipso Dardano dardania regio in phrygia vocata est: ⁊ dardanidę populi. Hic Erichthoniũ genuit qui filium habuit Troem: qui Troiam: quę prius dardania appellatur: a suo noĩe vocauit: Hic filios habuit Assaracũ et Jllum: qui vrbem regiã a se Jllion noĩauit. Huius filius fuit Laomadon Priami pater.

¶ Darideus nomen regis Persarũ tempore. Tiberii Caii ⁊ Claudii Jmperatorum.

¶ Darius nomen regis persarũ: qui. xxxvi. annos regnauit: cui Xersis filius ex atosa Cyri filia successit in regno. Hoc nomen habet pe. prod. quoniã apud gręcos scribitur per ei diphthongum.

¶ Daricus pen. cor. numisma persicum darii imagine percussum.

¶ Darientius fluuius Medualorũ sese per cõfragogosa loca in Rhodanũ pręcipitans.

¶ Dasela densitas spũs et signũ est vocalis aspiratę.

¶ Dardanarii dicunt̃ propolę qui oĩa pręemunt vt: demũ chari⁹ vendant. Dicti a Dardano quodã contaminatissimo ⁊ pflagratissimo mago: a quo etiã dardanię artes a Col. vocant̃ magicę. Eius sunt verba. At si nulla valet medicina repellere pestem Dardanię veniunt artes.

¶ Datatim aduerbiũ significat inuicẽ dando. Plau. Tũ isti qui pila ludũt serui scurrarũ datatim in via.

¶ Datarius: qui in postulationibus ac litteris manu pontificis maximi subscriptis diẽ ⁊ locũ notat quib⁹ datę sunt litterę. Datarius a. um. qđ est dandũ. Lingua vernacula dadare. Plau. Eho an nõ prius salus? Nulla est mihi salus dataria.

¶ Daunia Apulia: a Dauno Jllyricę gentis claro viro: qui eam condidit.

D ante E.

¶ De prępositio est: quę separata modo significat απο hoc est a vel ab vel ex vt audiui de patre meo. Modo περι: vt cũ dicim⁹ de partibus orationis. περι μερων του λογου. Modo propter. Teren. in Eun. Quantũ me amas de fidicina hac. Modo deorsum: sicut sus sursum. Unde susq̃ deq̃ fero veteres dicebant. Hoc est sursum an deorsum res feratur paruifacio. Modo memoratiuam vim habet: vt Cicero scripsit de officiis. Modo significat nõ: vt delumbe: qđ est nõ habẽs lumbos. Composita interdũ auctiua est: vt deamo: deprauo. Jnterdũ diminutiua vt decresco: deferuesco. Jnterdũ priuatiua seu negatiua: vt desperatus: demens dedecet. Jnterdũ localem vim obtinet: vt deambulo descendo. Jnterdũ deficientẽ vim sui simplicis indicat: vt disco: dedisco: tego: detego: doceo: dedoceo. Jnterdum est honoris exhibitiua vt defero: deduco. Significat qñq̃ in totũ vel oĩno: vt demando. Qñq̃ aperte seu palam vt demonstro. Cõponitur aũt cum dictione incipiente ab a vt deamo. b vt debacchor. c. vt decerno. d vt deduco. e. vt deerro. f. vt defero. g. vt deglutio. h. vt dehisco. i. vt deiicio. l. vt delabor. m. vt demiror. n. vt denudo. o. vt deosculor. p. vt depello. q. vt dequutio. r. vt deriuo. s. vt desudo. t. vt detraho v. vt deuenio. Patitur tñ nonnũq̃ elisionẽ metri gratia: sicut in deinde ⁊ dehinc. Uerg. Oscula libauit nate dehinc talia fatur: vbi eliditur e: ⁊ dicimus dhinc.

¶ Dehabeo es. significat nõ habeo. Hiero. ad Eustо. Jta ille moderatur vniuersa: vt nemo quid postulet: nemo dehabeat.

¶ Deamo valde amo qđ vulgo dicit̃ cordialiter amo.

Ter. in heau. Ne ego sū fortunatus deamo te Syre.

¶ Deambulo de loco ad locum: vel hinc inde ambulo: vt fit salutis vel relaxationis causa. Teren. in Adel. Deambulare huc libitū est. Aug. lib. v. con. Ante tribunal deambulabat solus.

¶ Deambulatoriū locus in quo deambulamus.

¶ Deartuo as. quasi per artus incido. Plau. in Cap. Cum igitur ego denunciatus deartuatus sum miser

¶ Deauro as. a summo vel ad imū auro: vñ deauratꝰ

¶ Debacchari ꝓprie est pręe ebrietate valde furere. Teren. in Adel. Satis debacchatus iam leno es: audi si vis nunc: ego debacchatus sum in te an tu in me? Per translationem dicitur cum quis ira pectus furit

¶ Debellare bello vincere vel capere: ⁊ ꝓprie debellamus hoīes: expugnamus castra: vrbes naues ⁊ hmōi Ply. lib. vi. Darium Alexander debellauit.

¶ Debilis ex de et habilis: quasi parum habilis: hoc est male habitudinis. id est infirmus. Hinc debilitas et debilito tas.

¶ Debeo es. bui. bitum. Pertinet ad ola: quibus deuincti sumus: qđ vulgo teneor seu debitor: siue obligatus sum dicitur. Ci. Planco. Perfice vt ne minus respub. tibi ꝙ̄ tu reip. debeas. Idem Seruio. Homo et maximis meis beneficiis deuinctus ⁊ ꝓpe olm qui mihi debere aliquid videnꝭ gratissimus. Aliqñ debeo est dare debere. Plaut in Cur. Beatus mihi videor subduxi ratiunculā ꝗ̄tum æris mihi sit: ꝗ̄tumqꝫ alieni siet: diues sum si nō reddo eis quibus debeo. Sal. Res aūt opportuna videꝭ q̄ eis priuatim egregia liberalitate publice maximis muneribus grandē pecuniam debebat. Sed cum accipiꝭ pro eo qđ vernacula lingua dicimus deuoir: verbum familiariū est: vt tu debes legere.

¶ Debitor ꝓprie đr is a quo inuito exigi pecunia potest: inquit Modestinus.

¶ Debitio ipse actus. Cic. Per quē dissimilis est pecuniæ debitio ⁊ gratię. nam qui pecuniā dissoluit statim nō habet id qđ reddidit. Qui aūt debꝫ eo retinet alienū. Gratiam aūt ⁊ qui refert habet: ⁊ qui habet in eo ipso quod habet refert.

¶ Debitū ⁊ participiū ⁊ nomen esse potest. Quando nomen: significat id qđ debeꝭ: vt omne debitū dimisi tibi. Quando participiū đr obligatū. Liui. libi. xxii. Cum Romanus plures ꝙ̄ poenus recepisset: argentumqꝫ pro eis debitū sępe iactatū in senatu re: quam tunc cōsuluissent partes tardius erogaretur

¶ Decacumino as. pe. cor. cacumen ꝑcido siue cacumine priuo. Col. lib. vi. Potest etiā vimus sic disponi vt adhuc tenera decacumineꝭ: ne altitudinē. xv. pedum excedat.

¶ Deca gręce Δέκα latine decem. Decatos decimus Decas adis. numerus denarius seu quicq̄d numerū denariū cōtinet. Unde Liuius libros suos decadas nuncupauit q̄ decē volumina singulę ꝯtinerent. Itē decadas decennalia spatia nuncupamus.

¶ Decapolis pe. cor. Iudeę regio est decē vrbiū trās Iordanē. Hanc multi Cęsaream esse dixerunt

¶ Decarchon gręci eum appellant qui decem pręest equitibus.

¶ Decachordiū instrumentū musicum decem chordas habens.

¶ Decalogus pe. cor. sacrū volumen qđ decem legis pręcepta continet.

¶ Decaphorus penult. cor. lectica quę fertur a decem hominibus: sicut hexaphorus quę a sex.

¶ Decadoros pe. pro. longus decem palmis.

¶ Decalicatum calce litum.

¶ Decaluo as. Uide in dictione caluo.

¶ Decedo is significat discedo: ꝓprie vero a mandato custodię loco recedo: vt consules de ꝓuincia dicūtur decedere: ⁊ pręsides de vrbibus. Et decedere est deorsum ire siue minui. Lactan. lib. i. Id aūt solidum existimandū est: cui nihil discedere id perfectū cui nil hīc posit accedere. Decedere via est per errorem siue honoris gratia digredi. Sue. in Cęsa. Et cum luminibus extinctis decessissent via diu errabundus tandem ad lucem duce reperto per angustissimos tramites pedibus euasit. Idem in Tibe. Nec mirū cū palam esset ipsum quoqꝫ eisdē assurgere ⁊ decedere via. Plau in Tri. Decedā ergo de via: de semita: de honore populi. Rursus decedere ponit pro mori. Et per se plenum est: vt subintelligaꝭ vita tanꝙ̄ de custodia et gubernatione corporis proficisci: vt eo modo dicaꝭ decessit: quo defunctus est. Cic. tamē in Cato. dixit Uetat pythagoras sine iussu Imperatoris dei pręsidio ⁊ statione vitę decedere pro discedere: sed semper ablatiuū desyderat vt excessit e vita.

¶ Decerno is. ꝓprie statuo cōstituo definio: siue de magnis rebus certā sententiā profero. Unde senatus decretū. Ci. lib. i. offi. Quare expectanda quidē magis est discernendi ratio ꝙ̄ decertandi fortitudo. Teren. Quicq̄d peperissent decreuerūt tollere. i. deliberauerunt. Per translationē vero pertinet ad ea quę sunt dimicationis. Liui. lib. i. Obuiā egressi vt postꝰ acie decernerent: ꝙ̄ inclusi de tectis dimicarent.

¶ Decerto as. frequentatiuū. Amb. Unguentarii spectare solent nō decertare.

¶ Decermina dīr quę purgandi causa decerpuntur.

¶ Decretū nomen id significat qđ definitur. Unde decreta pontificū ꝯstitutiones dicunꝭ. Decretū participium vt cū dicimus. Decretū est. i. statutū ⁊ definitū. Decreta senatus a consultis sic distinguunꝭ ab aliquibus: vt decretū dicant particulā quandā esse senatusconsulti vt cū prouincia alicui decerniꝭ tanꝙ̄ decreta sint specialia: consulta generalia.

¶ Decretorius a. um. Ponitur pro iudicario: in quo scilicet iudiciū ferri potest: vt dies decretorius qui et criticus. Aliqñ dicitur qđ est decretū firmatū extans q̄ ad aliquid arguendū iudicandumve. Quin. Et quidam litigationibus suis illum modo ambitiosum declamandi sudorē pręstitisse cōtenti cū turba laudantium destituūt subsellia pugnamqꝫ illā decretoriā imperitis ac sępe pullatę turbę relinquunt. Decretorius sydus: ⁊ tpus decretoriū đr id ex quo de prouentu aliquarū rerū futuro sumiꝭ indiciū. Plyn. lib. xviii. Res summa vitiū agitur decretorio vnius sydere illo: qđ caniculā appellauimus. Unde carbūculare dicuntur vt quodā rrediniis carbone exustę. Idem. Aquila exoritur vesperi decretorio die florētibus oleis.

¶ Decerpo ex de et carpo significat detraho: siue in de capio. Unde decermina.

¶ Decet cōuenit: honestū est: aptum est. cōsentaneū est. Cic. lib. de opti. or. genere. Decere inquit quasi aptum esset: cōsentaneumqꝫ tempori ac personę: Q̄ tum in factis sępissime: tum in dictis valet. In vultu deniqꝫ ⁊ gestu ⁊ incessu. Contra itemqꝫ dedecere. Et modo personale est. Qui. de reme. Unde decent alos mollia regna tuos. Modo impsonale: qđ nonnunꝙ̄ est

¶ Decũbo is. idẽ qꝺ decubo. Hiero. Quintũ iã diem decumbens lectulo nimia festinatione dictaui Aliqñ decũbere significat mori. Ci. li. ii. tus. Mittũt etiã vulnerib⁹ cõfecti ad dños qui quærũt quid velint si satis factum iis sit: se velle decumbere

¶ Deculto. as. ex de ꝛ occulto in quo abiicitur o. ꝛ c.

¶ Decurro is. decurri ꝛ decucurri decursum deorsũ curro. Ver. Sũma decurrit ab arce. Per translationẽ decurrere est a principio ad finẽ vsq̃ currere. Lac. li quarto. Quæ oro tãtę affluentię vbertate decurrens Itẽ pręterire. Idẽ li. vii. Decurso tẽporũ spatio. Augusti. li. ix con. Tolerabam illud interuallum temporis: donec decurreret.

¶ Decurtatus participiũ a decurto idẽ est qꝺ mutilatus breuiatus. Ci. Mutila sentit quędam ꝛ decurtata Et a Hiero. Decurtatus liber dicitur.

¶ Decussare est in decusses formare atq̃ diuidere: ꝛ ꝑ integrã lõgitudinẽ dissecãdo trahere. Decussis enĩ dicit a decẽ assibus. Nã numerus denarius perfectus ꝛ absolutus est. Vñ ꝛ decumanus limes Colu. li. iiii. Nã duas regulas eius latitudinis quo pastinator sulcũ facturus est in speciẽ gręcę litterę decussabimus.

¶ Decussatim significat per decusses. Col. li. vltimo. Rapam in alueo aut sera cõponito deinde sicut consueuerunt salgamarii decussatim ferramento lunato incidito.

¶ Decutio is pe. cor. ssi. ssum. ex de ꝛ quatio significat deiicio deorsum quatio demeto decido. Liui. libro. i. Rex velut deliberabũdus in hortũ ędiũ sequẽte nuncio filii: ibi inambulans tacitus summa capitũ papauera dr baculo decussisse. Hier. per translationem ad Dardanũ dixit. Ut decutiã superciliũ iudęorũ qui synagogę angustias latitudini ecclæsię pręferunt.

¶ Dedecus pe. cor. ꝛ dedecoro as. Vide in decor.

¶ Dedignor aris. Vide in dictione dignor.

¶ Dedisco is. dedici. Vide in dictione disco.

¶ Dedico as. pe. cor. per verba cõsecro siue honoris gratia deputo: aut dicẽdo defero. Cæcil. lib. i. annalium. Legati qui missi sunt veniunt dedicãt mandata

¶ Dedo is dedidi deditũ: significat in perpetuum do vel totũ subdo: siue in manus potestatẽ ve ꝛ arbitriũ do. Unde dedere se hostibus dr qui se in hostiũ potestatem tradit. Et traditio ipsa deditio dr. Et qui ita se dedunt dedititii vocant. Plau. in Am. Conuenit victi sint eo pręlio vrbem: agros: aras: focos: seq̃ vti dederent. Liui. lib. i. Sic ad supplicium numitori remus dedit. Cęsar lib. i. Heluetii oĩm rerum inopia adducti legatos de deditione ad eũ miserũt. Et dedere est simpliciter dare. Terẽ. Verberibus te cęsum in pristinũ Daue dedam. Forma deditionis describitur apud Liuiũ in deditione collatię. Ita enĩ rex interrogauit. Estisne vos legati oratoresq̃ missi a populo collatino: vt vos populumq̃ collatinũ dederetis? Sumus. Est ne populus collatin⁹ in sua potestate? Est. Deditis ne vos: populũq̃ collatinum: vrbem: agros: aquam: terminos: delubra: vtensilia diuina humanaq̃ oia in meã populiq̃ Ro. deditionẽ? Dedimus. Et ego recipio.

¶ Deditus a. um. in totũ vel valde datus. Ter. in hecy. Prius q̃ hanc vxorẽ duxi: habebam alibi animum amori deditũ. Dedita opera. i. data opera siue accurata opera: seu de industria: vel ex cõposito data opera quasi cura adhibita: ꝛ labore impenso. Idem in Eun. Apud antiphonẽ vterq̃ pater ꝛ mater: quasi dedita opera erant: vt nullomodo introire possem quin viderent me. Fest. Deditũ interpretatur valde datum.

¶ Dedititius a. um. a deditus fit: ꝛ is est qui se in alterius imperiũ dedidit. Curtius Multitudo dedititiorum incolis nouarũ vrbiũ cũ pecunia capta dono data est. Per abusionem tñ dicimus ego sum dedititius tuus. i. tibi deditus ꝛ tuo imperio obnoxius.

¶ Dedocere est secus ab eo qꝺ quis doctus est docere: vel falsum id esse ostendere. Quintil. lib. ii. Cera in eluendis quę semel insederũt vitiis difficultas consequatur cũ geminatũ onus succedentes pręmat. Et quidẽ dedocendi genus plus q̃ docendi propter quod Thimotheũ clarũ in arte tibiarũ ferunt duplices ab iis: quos alius instituisset solitum exigere mercedes: q̃ si rudes traderent. Græce Διδάσκω όθεν Διδάσκαλος.

¶ Dedoleo es pe. cor. nõ doleo: vel dolore me priuo. Ouidius lib. iii. fas. Quid me in desertis morituram Liber harenis: Seruabas? potui dedoluisse semel.

¶ Dedolo as. pe. pro. significat dolabra vel eiusmodi ferramento deorsum vel pulchre dolo: cædo. Col. lib. quinto. Hęc eorũq̃ similia pedamẽta post putationẽ retractanda sunt: partesq̃ eorũ putres dedolandę.

¶ Deduco is. pe. pro. proprie deorsum duco. Vergil. Carmina de celo possunt deducere lunã. Siq̃ deducere est de loco ad locũ siue de re ad rem ducere. Idcirco et ablatiuus datur nonnũq̃ separatiuus: accusatiuus vero similiter. Et tam in passiua q̃ actiua significatione: qꝺ pręmonendũ esse diximus ne quis in passiua ablatiuos huiusmodi putet esse agentes nisi in exemplo Ciceronis qꝺ dicemus. In actiua. Plau. in Cur. Deduco pedes de lecto clam miles ne sentiat Hic ponitur pro detraho. In passiua. Hiero. ad Helio. Ubi quies nõ est: ibi mens a ꝓposito sępe deducit id est reuocat siue remouet. Idem in Paulo. Nec tamen accepto itinere deducebat. Lactan. lib. iiii. pro deriuare seu descendere posuit. Diximus nomen religionis a vinculo pietatis esse deductũ: ꝙ hoĩem sibi deus religauerit. Cice. Terentię. Neq̃ legis improbissima pœna deductus est: quo minus hospitii ꝛ amicitiæ ius officiumq̃ pręstaret. Hic deductus pro deterritus sumitur: ꝛ ablatiuus pœna agens est: licet sine pręppositione sit. Nã hoc fit interdũ ꝛ in aliis. Aliqñ sine ipso ablatiuo separatiuo ꝛ cũ accusatiuo mediante pręppositione ponit pro delabi: vt apud Lactã. li. ii. Homines aũt ipsos ad tantã cęcitatẽ esse deductos: vt viuo ac vero deo mortuos pręferant. Proprie in significatione sua cũ actõ mediãte ꝑpositione Cęsar in primo commentariorũ. Cęsar vna ęstate duobus maximis bellis cõfectis maturius paulo q̃ tpus postulabat in hyberna in sequanos exercitũ deduxit. Verg. lib. geo. pro diuertere sine ablrõ ꝛ actõ posuit. Riuos deducere nulla Religio vetuit. Sumitur ꝛ deducere pro in tenuitatẽ ducere. Pomp. Vocẽ deducas oportet vt mulieris videant verba: quare ꝛ pro subtili et nihil subrusticũ proferre ponit. Hor. Cũ lamẽtamur nõ apparere labores Nostros et tenui deducta poemata filo. Ver. etiã deductũ carmen significãtissime dixit ꝙ quasi filum de inuentione deducat. Tractum a lana q̃ purgatur ꝛ in fila trahitur. Inde etiã pro imminuere ꝛ detrahere: ꝛ deductio pro imminutione: vt inquit Asco. Interdũ pro mouere. Sal. Arma deponere: pręsidia de locis deducere. Interdũ pro officii vel honoris gratia alicui comitatũ pręstare: ꝛ fit fere

cum pompa quadā: ⁊ sepe cū multo populo. Amb. Deduximus fratres hostiā viuam dominū et fratrē meū Satyrū. Hie. ad Julianū. Ut sanctissimā coniugem tuā nō quasi mortuā: sed quasi ꝓficiscentē deduxeris. Liui. Frequentes eū deduxerūt domū. Cuius cōtrarium est reducere. Ci. in Cato. Hæc enī ipsa honorabilia ꝙ videntur leuia atq; cōmunia salutari appeti: assurgi: deduci: reduci: consuli. Comitari est minorū tam paucorū ꝙ multorū. Uer. Ipse vno graditur comitatus achate. Et magna comitante caterua. Assectari fere quasi per vrbem: vt fit cū quis amicitia vel propinquitate vel discendi studio: vel alicuius cōmodi assequendi gratia quempiā assectatur: quasi iuxta illum preeuntē sectatur: vti puer herum: filius patrē: discipuli preceptorē. clientes patronū. Ci. li. de orat. Cum maior natu ⁊ consularis. Sergius Galba assectaretur. Est ⁊ ꝓsequor qđ est quasi deduco: sed in itinere cū quempiā aliquantū longe comitamur. Liui. lib. ii. Decedentē domū cū fauore ⁊ laudibus ꝓsecuti sunt. Hie. Quo gemitu te abeuntē prosecutus sim: iste quoq; littere testes sunt.

¶ Deerrare est de via sine ratione declinare. Cic. Si transitionibus nullis vtemur: ⁊ si nō deerrabimus a proposito.

¶ Defamo as. pe. pro. fama priuo sicut diffamo. Gel. Ut vocabula eorū quoq; defamata atq; deformia cum ipsis viderentur. Sed ex græco omnino veniunt. Φημι και Φημη.

¶ Defæco cū diph. significat fæce purgo: quasi fecem detraho. Ply. lib. xviii. Per brumam vitem ne colito: vina tñ defecari etiā diffundi. Hyginius suadet. Unde oīa pura inturbata ⁊ sine sordibus ac vinū sine fecibus: defæcata dicunt. Plau. in Aul. Nunc defæcato demū aīo egredior domo. i. ab angore purgato. Proprie Col. lib. vltī. Et defecatū vinū in amphoras bonas adducito.

¶ Defendo is. di. sum. ex de ⁊ fendo. Unde ⁊ offendo: ꝙuis fendo nō reperiatur: significat tueor. Lactan. Qui sepe etiā malas copiose defendisti causas. Duobus aūt modis ab aliquo defendi dicimur: vel cū ille nos defendit: vel cū ipsi defendimus nos: vel alius defendit nos ab illo tanꝙ iniuriā inferente: vt si nobis aduersent iudices: ⁊ Cicero tueatur. Recte dicemus defendi nos a iudicibus nō ꝙ illi nos defendant: sed ꝙ presidio Ciceronis ab illorū iniuria defendamur. Differt tñ defendere a propugnare: quia defensio est quoquomodo fiat: ꝓpugnatio nō nisi per cōtentionē. Rursus defendere est auertere depellere prohibere. Gel. M. Claudius hostes defendebat a pinnis facillime. Cic. lib. iii. offi. Etenim si quis nō defendit iniuriam: neq; ꝓpulsat a suis cū potest: iniuste facit. Hoc aūt fit ex vi ꝓpositionis de: quæ duplicē facit significationē. Cū enī tueor significat tunc de auget. Qñ vero prohibeo ꝓtectionis detractionē ⁊ negationē facit. Dicimus aūt Defendo frigꝰ tibi ⁊ defēdo te a frigore. Uer. Solstitiū pecori defendite iā venit estas. Et alibi. Hic ego dum teneras defendo a frigore myrtos.

¶ Defensito as. frequentatiuū est. Cic. lib. i. offi. Si igitur nō poterit siue causas defensitare: siue populū concionibus tenere: siue bella gerere: illa tñ prestare debebit: que erunt in ipsius potestate.

¶ Defero pe. cor. affero. Uer. lib. iii. Celeris mandata per auras Detulit. Aliqñ denuncio. Cic. Ruf. Scito contubernales duntaxat meos delatos esse. Idē Sulpitio. Eiq; nec opinanti voluntatē tuam per litteras detulisse. Aliqñ in accusationē defero. Unde delator occultus accusator calumniator. Sue. in Dom. Princeps qui delatores nō castigat: irritat. Aliqñ prodo: quod celatū est. Hiero. Sed forte conquesta medelatorem: ꝙ te ꝓdiderim clamabis. Pertinet etiā ad dignitatem ⁊ honorē ⁊ venerationē ⁊ officium: variisq; modis ponitur: ac ꝯstruitur. Ad dignitatē. Liui. li. i. Omnes nume pompilio regnū deferendū decernūt id est offerendū atq; tradendū. Ci. Octauio. Que tibi nō anteꝙ postulares maiora ꝙ velles plura ꝙ speres detulit senatus. Ad venerationē ⁊ officiū. Ambr. Nouerit deferre senioribus. i. venerationē exhibere: inseruire ⁊ subuenire. Aliqñ deferre est tribuere. Hieron. ad nepo. Honorent clericos: ⁊ ipsi a clericis quasi episcopis honor deferatur. Scitū est illud oratoris Domitii. Cur ego inquit te habeā vt principē cū tu me nō habeas vt senatorē. Habeo hic Honoro seu accipio significat. Alias pro loco. Cic. Treba. Uniuersum studiū meum ⁊ beniuolentiā ad te defero i. tibi attribuo. Nauis in portū delata est. i. deuecta. Hic delatus est lectica. i. deportatus. Ille detulit argentū. i. de loco tulit. Et diuinos honores parentibus detulerunt. i. dederunt seu celebrauerunt.

¶ Deferuescere signifi. decrescere. Ci. lib. iiii. Tusc. Aut rogandi orandiq; sunt vt si quā habent vlciscēdi vim: differant in tēpus dū feruescat ira. Deferuescere aūt certe significat ardorē animi inita ratione excitatum. Ex quo illud laudatur Architæ: qui cū villico factus esset iratior: quo te modo inquit accepissem nisi iratus essem? Sed hoc per translationē quasi ira sit ignis quidā animū incendēs. Col. proprie deferuescere pro refrigerari posuit li. ii. de fœno loquēs. Prudentes agric[illegible] ꝙuis iam illarū tecto nō ante componunt: ꝙ per paucos dies temere congestū in se cōcoqui ⁊ deferuescere patiantur

¶ Deficio is. ex de ⁊ facio ꝯstruitur cū datiuo ⁊ significat deesse vel nō sufficere. Ci. in Uer. Actio. iiii. Uereter ne mihi crimina nō suppeterēt: ne oratio deesset: ne vox viresq; deficerēt. Idē. Ser. Sulp. Sed opprimor interdum ⁊ vix resisto dolori: ꝙ ea mihi solatia deficiunt que ceteris: quorū mihi exempla ꝓpono: simili in fortuna nō defuerūt. Et more suo hic fecit Cicero: vt per desum deficio exposuerit. Hinc defectus pro priuatione deducit. Legimus etiā deficere absolute positū pro deesse. Hircius. Quare neq; tanti sum animi: vt sine spe castra oppugnanda censeā: neq; tanti timoris: vt ipse deficiā. Aliter alibi dixit. Martius Rufus questor in castris relictus a Curione cohortatus suos ne animo deficiant. i. terreant: ⁊ animus desit. Inuenitur etiā cū actō pro derelinquere positū ꝙ ꝙ in sensu idem sit cū deesse. Ci. Prudentia nunꝙ deficit oratorē. Cesar. Frustra mee vite subuenire conamini quē iam sanguis viresq; deficiunt. Sal. in Jug. Desero vsus est in similibus. Sed de studiis partium deq; oibus ciuitatis moribus si sigillatim atq; pro magnitudine parem disserere tēpus ꝙ res maturius me desereret. Accōmodatur huiusmodi noīatiuus rebꝰ inanimatis vt dies me deficiet: vox te deficit: ⁊ oratio illum deficit. Lactan lib. ii. Nō enī verendū est ne te in tam bona causa deficiat oratio: qui sepe etiā malas copiose ac fortiter defendisti. Cesar lib. ii. Ipsos res frumentaria deficere cepit. Si quis tñ in his datiuo pro actō vtatur: nō culpandus erit. Frequentius tñ

cum actõ vsurpatur. Et notãter dixi rebus inanimatis accõmodari in hac significatione quia nõ recte dixeris vxor vel resp. me defecit: sed a me defecit. Item deficere cũ actõ significat non suggerere. Vir. Cum iam glandes atq; arbuta sacrę deficerẽt siluę .i. nõ suggererẽt glandes atq; arbuta. Interdum absolute ponitur pro finiri desinere defetisci vt hic prę mœrore defecit. Martianus. Tum demũ id agere cõsiliũ erat cũ vita defecit. Aug. cum infinito posuit in quodam sermone. Aliquid deus defecerat pascere seruũ suũ Heliam? Nõne illi cui deerant homines alites ministrabant? Construit quãdoq; cũ abltõ sine prepositione ⁊ sic sumitur pro carere siue priuari. Col. li. iii. de vite loquens Cũ transtuleris inquit de humido in aridum locũ vide ne pristino alimento deficiat. Idẽ. Cõmode fluunt; nec deficiunt macro solo. Et li. iii. passiuo vsus est. Iugatũ quadã parte deficitur: quadã superat. Et li. viii. Qui si memoria deficitur quo minus agnoscat cuiusq; progeniem pice liquida eandẽ notã scrofę ⁊ porcis innotat. Capitur ⁊ pro dissentire recedere seu rebellare: ⁊ tũc abltõ iungit cũ ppositione. Sal. in Iug. Quod oppidũ primũ omniũ post malã pugnã ab rege defecerat. Deficere em̃ dñt qui ab iis quorũ sub imperio sũt desciscũt: ⁊ in hostiũ numerũ se cõferunt. Cice. in Lę l. Difficile est amicitiã manere si a virtute defeceris. Liui. li. ii. Eodem anno due colonię pometia et chora ad aurũcos deficiunt. Subintelligitur enim a Romanis deficiũt transeũtes ad. Aurũcos. Inde defectores qui transeunt de vno exercitu ad aliũ. Defectio recessus: vel militũ ab imperatore vel ciuitatis a dño: qui dicunt deficere cum ab eorũ gubernatione discedũt. Nonnunq; accipit pro diminui debilitari ⁊ virib⁹ exhauriri. Ply. Gñs vini (quod bion vocam⁹) prodest stomacho dissoluto pręgnantibusq; ⁊ defectis Mar. Dulcia defecta modulat carmina lingua. Cantator cygnus funeris ipse sui.

Defectus a. um. participiũ a defio vel deficior habet significationẽ actiuã in voce passiua. Col. Diligẽtis patrisfamilię est primam quamq; arborẽ senio defectam tollere .i. quę defecit. Quintil. lib. iii. Ut si obsessi ⁊ impares ⁊ aqua ciboq; defecti de faciẽda ad hostẽ deditione deliberẽt .i. qui defecerũt. Huic fit cõparatiuũ defectior ⁊ suplatiuũ defectissim⁹. Col. in prœfa. Sed siue fundũ locuples mercatus est e turba pedisequorũ lecticariorũq; defectissimũ ãnis ⁊ viribus in agrum relegat ⁊c. Defectus tus. nomẽ significat pœnuriã nõ vitiũ aut culpã: aut morbũ: vt defectu ciborum dedimus nos hostibus. Liui. li. iiii. Defectus alibi aquarum circa torrides fontes riuosq; stragem siti pecorũ morientiũ dedit. Interdũ defectus dicit diminutio. Gel. li. ii. Sed de lunæ motibus solisq; defectibus. Ply. li. i. Defectus autẽ suos ⁊ solis rẽ in tota cõtemplatione naturæ maxime mirã ⁊ ostẽto similẽ Defectus animi: siue defectus animę vt Celso moris est loqui lipothimia ⁊ lipopsychia grece dicitur a nris etiã animi deliquiũ: ⁊ verba linqui aĩo et intermori et deficere ⁊ extinctę animę spẽm pbere quos. Pli. ⁊ defectos animo qñq; appellat. Defectata vero corpora et defecti sunt quos greci παρετους quasi resolutos dicunt: ⁊ resolutionẽ ipsam παρεσιν λεγουσι.

Defectio recessio siue rebellio. Liui. lib. i. Ob residuas bellorũ iras maxime sollicitati ad defectionẽ voluntarios traxere. Cic lib. iiii. Tus. Omniũ aũt perturbationũ fontẽ esse dicunt intemperantiã; quæ est a tota mente a recta ratione defectio. Aliqñ dicitur diminutio ⁊ decretio. Idẽ in Cato. Quoniã delectabant ad defectiones solis ⁊ lunę multo nobis ante prędicere. Sunt ⁊ defectiones mulierũ a conceptu. Qđ genus etiã malaciã prægnantibus vocare Ply. solet. Est em̃ malacia in stomacho debilitas ⁊ in mari malacia pro tranquillitate capitur.

Defectiuus a. um. qđ est mancũ: Cic. lib. i. offic. Et enim cognitio cõtemplatioq; naturę manca. id est defectiua quodammodo.

Defetiscor eris. defessus inquit Prisc. compositũ a fatiscor fessus: qđ quidam a Fateor deriuari volunt: Sed Diomedi assentiendũ puto qui ait. Fessus appellatio est: postea sequitur. Differt aũt fatigatus a fesso ꝙ fatigatus dr cũ quis per aliũ laborare cõpellitur: vt lassatus. Fessus vero cũ quis labore deficit vt lassus. Fessus igitur nomen est nõ participiũ: quia sicut lassus nõ est participiũ ita nec fessus qđ eorũ significatio quasi eadẽ plane ostendit: quã verius docuit ex qua ostendit nõ esse idem fessus ⁊ fatigatus: igitur neq; a fatiscor fessus: neq; a defetiscor defessus: qr fessus nomen est: ⁊ eius compositũ est defessus: ipsaq; verba supinis atq; pręteritis carere existimo: quemadmodũ et fatisco. Et quoniã fatisco in vsu est: nimirũ fatiscor obsoleuit: compositũ tamen defetisco. remansit: et in eadem pene significatione sumitur: qua fatisco qđ deficio significat defetiscor vero cesso siue deficio. Et sic duo verba nobis relicta sunt. Alterũ neutrũ simplex et alterum deponens compositũ. De fatisco Col. li. ii. Sed omni solo qđ prędictorũ leguminũ segetibus fatiscit vna pręsens medicina est: vt stercore adiuues ⁊ absumptas vires hoc velut pabulo refoueas. Vir. li. i Ge. Neu puluere victa fatiscat. De Defetiscor. Ter. in Phor. Isthęc res mihi sollicitudini est: neq; defetiscar vnq; ego experirier donec tibi id qđ pollicitus sum effecero De Defessus. Idem in Adel. Defessus sum ambulando. Eius ɔtrariũ est Indefessus. Clau. lib. iii. Accingar lustrare diem per deuia rerum Indefessa ferar nulla cessabit hora. Nõ requies nõ somnus erit dũ pignus ademptũ Inueniã.

Defigo is. pe. pro. deorsum figo. Aliqñ etiã defigi pro defatigari ponitur ac viribus attonitorũ modo linqui vt apud Plyniũ libro. vii. Defatigatur postremo expiret.

Definio is. pe. pro. termino decerno ⁊ quasi finem do. Diffinio vero discerno quasi dispertiẽdo distingo Unde diffinitio vocata est qua in disputando vti solemus. Et est oratio: quę id qđ diffinit explicat quid sit Est em̃ coactę in se atq; cõplicatæ rei explicatio: veluti cũ dicimus Homo est animal rationale ⁊ mortale: Explicat em̃ diffinitio id quod breuiter ⁊ anguste designabatur.

Defioculus dicitur qui est captus vno oculo: quem luscum alio noĩe vocitamus

Defit deest: ⁊ cũ datiuo ɔstruitur. Terẽ. in Hecy. Nihil apud me tibi defieri patiar quin qđ opus sit benigne præbeatur. Verg. Lac mihi nõ ęstate nouũ nec frigore defit. Pris. hoc loco ait Deficio aũt loco passiui defio facit: ⁊ inde defectus.

Deflagro as. pe. pro. vehementer cõburor. Ideo cũ abltõ ɔstruit. Ci. li. iii. off. Ictu fulminis deflagrauit

Deflecto is. deorsum flecto. Col li. iii. Cũ iam satis amplũ incrementũ susceperit ramũ oliuæ deflecte et ad crus arboris ficulneę religa. Ci. li. iii. off. pro declino

per translationem posuit. Hoc autẽ de quo nũc agimus idipsum est qđ vtile in quo verbo lapsa consuetudo de via deflexit.

¶ Deflacco as. attero. Tractũ a vestibus siue a flacco vt ait Nonius.

¶ Deflorere est sine floribus esse: qđ fit cũ flores decidunt. Unde ⁊ deflorescere quod est sine floribus fieri. Ply. lib. xvii. Pessimũ est inter oĩa cũ deflorescentem vitem ⁊ oleam percutit imber: quoniam simul defluit fructus. Ci. ad Herẽ. per translationẽ. Formę dignitas aut morbo defloreſcit: aut vetustate. Eiusdem significantiæ est Effloreo vt est in p̃o. Dies eius tanq̃ flos agri sic efflorebit. Aliqñ etiã deflorescere est flores emittere. Col. lib. ii. Est cũ totã spicã edidit octo diebus defloreſcit: ac deinde grandeſcit diebus. xl. quibus post florem ad maturitatẽ deuenit. Sic efflorescere est valde floridũ fieri. Ci. in Lel. Quę tamen efflorescit amicitia etiã si tũ minus eam secutus sis.

¶ Defluere deorsum fluere et proprie de fluminibus dicitur. Per translationẽ significat decurrere delabi Ci. in Lel. Ad leues amicitias defluxit oratio. Salu. in Iug. Ubi per socordiã vires tempus ingeniũ defluxere. Quod est quasi cecidere ⁊ periere. Lactan. lib. iii. pro in nihilũ redigere posuit Nauis sine gubernatore abit pessum ⁊ corpus relictum ab anima defluit. Quandoq; ponit̃ pro valde fluere abundare. Ambr. Peccator q̃uis foris abundet ⁊ delicie fluat ⁊ odorib⁹ fragret: in amaritudine animę suæ vitã exigit. Quãq; pro subtus fluere. Verg. lib. iii. Geor. Adisq; aries in gurgite villis mersatur missusq; secundo defluit amni Defluere etiã dr̃ quod ętate morbo ve soluitur. Unde defluere capillus dr̃. Et qui ita defluit: dicit̃ defluus. Et defluuiũ capillorũ fluxus

¶ Defluxus idem quod defluuium.

¶ Defluus a. um. qđ decidit aut decidere solet. Ply. lib. xx. Hippocrates capillos mulierũ defluos fricari raphanis iubet Amb impropꝛie. Alliga sensum tuũ; nõ sit remissus ac defluus.

¶ Defluuiũ ipse decidendi actus. Ply. Sed defluuia comarũ facere dicitur

¶ Defodio is. pe. cor. sepelio obruo. Liui. Fuerantq; defossi annis quindecim supra quingentos ⁊ durauerant scz libri. Plau. in prolog. aul. Domi suę defossam multis cũ opib9 aulam inuenit. Col. vero lib. viii. p fodiendo facto posuit cũ dixit. Confestim scrobem defodiamus in limine stabuli ⁊ viuam pecudẽ quæ sit pustulosa resupinã obruamus. Et Defodere est infra siue deorsum fodere. Idem lib xii. Pastinatur terreni iugerum: ita vt solũ in altitudinẽ triũ pedũ defodiat̃.

¶ Defœtus a. um. per œ diph. idem qđ destitutus sicut effœtus fœtu destitutus. Oui. in Ibin. Sic quoq; qđ rarum est solito defœta fauore Fortunę facies inuidiosa tuę. Hinc Defœtissimus. Col. Sed siue fundum locuples mercatus est e turba pedisequorũ lecticariorũq; defœtissimũq; annis ⁊ virib⁹ in agrũ relegat.

¶ Deforme turpe quasi seorsum a forma a quo Deformitas: ⁊ deformo as. quod est a forma sua deiicio. De quo in dictione Formo.

¶ Deformicatũ. Uide in dictione formicatio

¶ Defrico as. pe. cor. valde frico. Col. li. ii. Totumq; eorum suppalatũ sale defricato.

¶ Defrigo is. xi. Uide in dictione decoquo.

¶ Defringo deorsum vel valde frango siue decerpo: decido. Col. lib. vi. Plerunq; fit: vt aut crure aut cornibus boum ramuli vitiũ defringatur. Uer. Aut summas defringe ex arbore plantas.

¶ Defraudare per fraudẽ aliquid decerpere vel fructum diminuere aut priuare vt est illud. Qui sophistice loquitur: odibilis est in omni re defraudabit̃. Defraudare vero geniũ est interrumpere voluptatem.

¶ Defrugo as. pe. pro. oẽm fructũ exhaurio. Defrugare segetẽ videt̃ qui vel nimia fœtura exinanit agros: vel per inscitiã aut negligentiã perdit lacessitve fruges olno cũ vel festinata sementis est: vel serotina pręs propereq; aut pręposteræ quid agitur: defrugari segetem contingit. Ply. lib. xviii. Oraculũ illud magnopere custodiendũ: segetẽ ne defruges. Col. Constat segetem nimia defrugatione exinaniri

¶ Defrutũ a deferuendo vt inquit Palladius vinum decoctũ Plynio auctore vsq; ad ad mediã partẽ. Sapa vero a sapiditate: mustũ est ad tertiã partem decoctum. At Col. aliter. Mustũ inquit q̃ dulcissimũ decoquitur ad tertias: ⁊ decoctũ sicut supra dixi defrutum vocatur. Sic Nonius. Sappa qđ nunc Mellacũ mustũ ad mediã partem decoctũ defrutũ si ex duabus partibus ad tertiã redigatur.

¶ Defrutare mustũ decoquere vt inde defrutũ fiat. Col. lib. ii. Sed defrutũ quoq; ⁊ defrutare vinũ licet Hinc defrutarius a. um. vt vasa defrutaria apđ Col. dicunt̃: quę sunt ad defrutum idonea.

¶ Defugere: recusare: in totum fugere. Lactan. li. v. Nõ defugi hunc laborẽ vt implerẽ materiã quã Cyprianus nõ est executus.

¶ Defundo deorsum fundo. Cato de re rust. Aquam defundito nõ omnẽ eo addito oleum

¶ Defungor eris. Uide in dictione fungor.

¶ Degener re. cor. qui maiorũ suorũ moribus nõ respondet. Ponitur q̃nq; pro ignobili: ⁊ vili. Uer. Degeneres aĩos timor arguit. Est aũt gñis oĩs. In ablatõ degenere vel degeneri. Luc. Si me degeneri strauissent fata sub hoste. Degenerare qđ est a genere desciscere. Hier. ad Dama. Hic obruta silicis frumenta in loliũ auenamq; degenerant. Uer. lib. ii. Ge. Pomaq; degenerant succos oblita priores. i. deteriorant̃ in sapore. Propter. Du mihi sunt testes non degenerasse propinquis. Dicimus aũt degenerare tam a malo q̃ a bono. Liui. lib. ix. Ne degeneraueris a familia imperiosissima ⁊ superbissima.

¶ Dego is. Ex de ⁊ ago sed abiicitur a pręteritũ facit degi supinũ dactũ scđm analogiã: sed nusq̃ legi: neutrum est sed in tertia persona passiue eo vti possumus Et q̃nq; absolute: q̃nq; cũ actõ significatq; deduco: siue ad finẽ vsq; duco ⁊ ago. Lactan. li. v. Quo rectius vita degatur nõ est necesse oĩa circuire. Item degere est viuere. Idem in eodẽ. Idcirco eum voluit sub aliena dictione atq; imperio degere: ne rerum pꝛosperitate corruptus in luxuriã haberet̃. Item expellere detrahere. Plau. in aul. Nunc ego istũ soror laborẽ degã et diminuã. Idẽ in Epi. Degit̃ coriũ de tergo meo.

¶ Degrummari significat a grumma mensura dirigere. Lucil. Uiamq; degrummaris vt in castris mensor faciat olim.

¶ Degulo as. pe. cor. gulæ trado. Plau. Postq̃ degulato patrimonio pauper est factus.

¶ Dehabeo es. Uide in dictione debeo.

¶ Dehinc dequi in anci. Ter. in And. Dehinc vt quiescant porro moneo. Item significat appresso vt aduerbium ordinis. Sal. Imprimis arduũ videtur res

gestas scribere: primũ q facta dictis exequãda sunt: dehinc quia plerique delicta quę tu reprehenderis malivolentia atque inuidia putant esse dicta.
¶ Dehonesto as. contrariũ verbi honesto qd significat honore afficio. Aug. lib. v. con. Quid nocuerunt tibi in quo imperiũ tuũ dehonestauerunt.
¶ Dehonestamentũ cicatrix est vultũ hois dedecorans: aut oculi effossio. Gel. lib. ii. Quo dehonestamẽto corporis maxime lętabatur.
¶ Dehiscere valde hiscere: siue deorsum pessumque aperiri. Hic em̃ de auget. Plyni. lib. ix. Acus siue belone vnus piscium dehiscente propter multitudinẽ vtero parit. id est se aperiente.
¶ Deiero as. pe. cor. valde vel sancte seu libere iuro. Hie. li. Re. Et addidit Ionatas deierare Dauid: eo q diligeret eũ. Gel. li. i. Nã cũ amicus eũ rogaret vt pro re causaque eius filiũ deieraret his ad eũ verbis vsus est
¶ Deiurus pe. p. qui sctẽ ac valde iurat. Deiuriũ sanctũ iusiurandũ. Gel. Octo ad hostes redire voluerũt q deiuris vinci forent duo reliqui romę manserunt.
¶ Deiicio is. pe. cor. deorsum iacio vel deorsum mitto Plau. in Asi. Iussin colũnis deiici operas aranearũ. Verg. Toto genitrix que plurima cœlo deiicit in terras. Liui. li. ii. pro iaciẽdo defigo posuit. Dũ intẽtus in eũ rex totus aduerteret: alter elatam securim in caput deiecit. Per translationẽ ponit pro auerto. Ci. in phil. Nec vero vsque nec a repu. oculos deiiciebam. Item pro depellere vt apud eundẽ. Si me ędilitate deiecisset. Ab hoc verbo fit Deiectus us. pro deiectione
¶ Dein ex de et in. Sumitur pro deinde. Exin pro exinde proin proinde subin subinde. Et hęc habent accentũ in prima. Significatque deinde postea.
¶ Deinceps proprie significat gradatim per ordinẽ siue per vices siue qd dicere solemus: vnũ post aliũ. Liuius lib. i. Ita duo deinceps reges alius alia via ille bello hic pace ciuitatẽ auxerũt. Cic. Thermo. Si tñ tres fratres sũmo loco natos promptos nõ idisertos quos video deinceps tribunos ple. per triẽniũ fore te nolo habere iratos. Col. lib. vi. Quo quomõ et qualis generis faciendũ sit: nõ pigebit deinceps pręcipere. id est per ordinẽ. Interdũ sumit pro deinde siue postea. Hie. Versa est et ipsa sine coitu in matrẽ: vt nõ sit iam admodũ qd fuerat: sed purpura verissima ad indumentũ et gloriã summi regis diuinitus aptissime dedicata: vt nulli deinceps ea vti vsu fœmineo licuerit nisi deo. Interdũ significat pterea. Liui. Extemplo concilio scelera in se fratris originẽ nepotũ vt geniti vt educati: vt cogniti cędem deinceps tyranni seque eius auctorẽ ostendis.
¶ Deinsuper pe. cor. significat desup. Sal. lib. i. hist. ad medũ deinsup astantiũ manibus in murũ attollit.
¶ Deintegro pe. cor. significat totũ denuo siue a principio ad finem. Terenti. in An. Posthac quas faciet deintegro comœdiat.
¶ Deintegro as. pen. cor. diminuo.
¶ Deiphobus pe. cor. nomẽ filii Priami ex Hecuba. Deiphobe vero nympha fuit Glauci filia. Verg. Deiphobe glauci fatur quę talia regi.
¶ Deiphylus pe. cor. fuit Steneli filius Capanei in bello amicissimus. Deiphile nomẽ Adrasti regis filię et Tydei vxoris matris Diomedis.
¶ Deiopea siue deiopeia nympha λεγεσθαι οιωσωσ οτι δια αειρεσι εφιμερον τον ερωτα εφιμι και οπον φοιμ. Ita vt ab hac proprietate nominarit ventorũ flatibus conueniente.
¶ Deiugo as. pe. cor. disiũgo: cui ctrariũ est ciungo.
¶ Delabor pe. p. demittor. Liui. li. i. Cœlo repente delapsus. Quãque cõsumor et ad nihilũ redigor. Ci. li. ii. offic. Habenda est aũt ratio rei familiaris: quã quidem delabi sinere flagitiosum est. Quãque Decido. Ver. Serta pcul tantũ capiti delapsa iacebãt. i. quę deciderãt.
¶ Delachrymare est lachrymas vel aquã more lachrymantis emittere. Col. lib. v. de vite loquens ait. Vt interdũ potius deuexa q in germine delachrymet.
¶ Delanio as. pe. cor. discindo: et quasi lanã traho. Unde lanius qui pecus discindit.
¶ Delapidata dicuntur lapide strata quales sunt vie apud Bergomum.
¶ Delasso as. valde lasso. Plau. in Asi. Eum etiã hominem in senatu dare operã aut clientibus sibi labore delassatũ totam noctem stertere.
¶ Delecto et oblecto frequentatiua sunt et cõposita a Lacio is. Delecto em̃ a delicio et oblecto ab oblicio qd ex de et lacio cõponitur. Unde fit lacto as. Delecto sępius in tertia persona auctores vtunt. Cice. Rufo. Itaque me et supiores litterę tuę admodũ delectauerũt quibus expectatũ meũ aduentũ abste amãter videbã Et habet nihilominus in se significationẽ actiuã quã doque etiã passiuã: eodemque modo cstruitur quẽadmodum oblecto. Idem Peto. Plures iam pauones confeci q tu pullos colũbinos: tu te isthic atheniano iure delectato ego me hic hirciano. Oblecto vero plerumque in se significationẽ passiuã habet q̃uis et actiuã Et q̃q passiuã habeat tñ regit actm̃ nõ alterius personę aut rei q eius qui se oblectat. Et vltra actm̃ ablatiuum postulat. Ex quo passiua eius significatio monstratur. Ter. in Eu. Me speres me te oblectes. Quo item modo delecto sumitur ex supiore Ciceronis auctoritate. Idem in actiua significatione sumpsit cũ in Catone ait. Quas si exequi nescirem tñ me lectulus meus oblectaret. qd est quasi delectaret. Et pro Archia. Adolescentiã agunt senectutẽ oblectant scz litterę. Quãque cũ ablatiuo mediante in. Et hoc vt ostendatur maior vis delectationis. Ter. in Adel. In eo me oblecto: solũ id est charũ mihi: vt sit quasi in eo cõsisto tanq in delectatione mea pręcipua. Si em̃ dixisset eo me oblecto hoc ad partẽ quandã ptineret oblectationis: quã de illo nõ in illo sumit. Sic Lact. li. ii. inquit illos nõ disputare vt doceãt: sed vt se oblectẽt in ocio. Et fit oblecto ab oblicio: sicut a delicio delecto. Et sicut a delecto fit delectatio delectamen et delectamentũ: sic ab oblecto oblectatio oblectamen et oblectamentũ. Delectare vero proprie significat attrahere ducere. Ennius. Et me apollo ipse delectat ac ductat Delphicus. Quadrigarius. Fabius de nocte cœpit hostiũ castra oppugnare hostem delectare. Et qm̃ q grata ac iucũda sũt nos attrahere solent: factũ est vt delectare sit gratũ esse ac iucũditate afficere. Legimus etiã delector qd quidã deponẽs putauerunt. sed magis passiuũ est: licet nõ habeat ablatiuũ cum pposition. Col. li. i. Iucũdus vtique viro si etiam matrona comitat cuius vt sexus: ita animus est delicatior amœnitate aliqua delectãda erit quo patiẽtius morel cũ viro. Quod in aliis etiã verbis fieri solet: vt desyderiũ tenet me: ego teneor desyderio. Sic oblector et hmõi quę significationẽ passiuã innatam habẽt Lactan. lib. ii. Auro et gemmis et ebore delectantur. Idem. Oblectat friuolis et specie simulachrorum capit.

Ci. Celio. In cōmunibus miseriis hac tantū oblectabar specula. Differūt tñ delector ⁊ oblector a delecto: et oblecto: q̄uis eandē significationē passiuā innatā habeant: q hæc actm̄ eiusdē personę extrinsecus volunt cū ablatiuo sine ꝑpositione: vt delecto siue oblecto me hac re. Illa vero sine actō ipsius personę cum ablatiuo tantū eius quo delectamur: vt delector siue oblector tua consuetudine.

¶ Delectatio inquit Ci. lib. iiii. Tus. est voluptas suauitate auditus animū deliniens ⁊ qualis est hæc aurium tales sunt oculorū ⁊ tactuū ⁊ odorationū ⁊ saporum quæ sunt oēs vnius gnīs ad perfundendū animū tanq̄ illiquefactę voluptates. Scōm hanc diffinitionem delectatio a delecto est. Item oblectatio est ab oblecto cū actiuæ significationis sunt. Cum vero delectatio aut oblectatio sumit̄ pro voluptate eius qui eiusmodi quę dicta sunt a Cicerone: aut aliis delectatur siue oblectat̄: tūc a delector oblectorve erit q̄uis a delecto vel oblecto in passiua significatiōe etiā sumi (possint.

¶ Deliciū in singulari ⁊ delicię in plurali oblectamenta ve: que nobis voluptati sunt a delicio: quod ex de et lacio cōponitur. Mar. Stellę delicium mei columba verona licet audiente dicā vicit maxime passerem catulli. Sue. Titus amor ac delicię gnīs humani. Dicitur etiā delicia fœ. gñe. Plau. Mea voluptas: mea delicia. Licet delicia dicatur etiā genus tigni qd̄ a culmine ad tegulas angulares infirmas versus fastigiatū collocatur. Unde tectū ipsum deliciatū et tegulę deliciares dicunt̄: sive colliciares.

¶ Delicias facere sępe legitur pro eo qd̄ est ferme lasciuire ac lusitare: ⁊ se quodāmodo fastidire ac superiorem esse verbis aut gestu ostendere qd̄ aliter dr̄. Deliciari. Plau. Eia delicias facis mi Menęchme quin amabo is intro. Hie. sup canticis. Deliciabit̄ aūt non in vno solo edendi gustandiq̄ sensu sed ⁊ auditu deliciabitur et visu.

¶ Delicatus a deliciū fit: ⁊ idez est qd̄ plenus deliciis seu qui in deliciis viuere assuetus est. Et per metaphorā mollis ac tener dr̄. Col. Cultā vestitamq̄ familiam vtiliter magis habeat q̄ delicate.

¶ Delico as. penu. cor. Indico explano. Tite. Quid istuc est: aut iste vult sermo mater delica. i. explana. Veteres etiā Delicare ꝑ dedicare q̄n̄q̄ dicebāt

¶ Delego as. pe. pro. deputo pręficio vt cū quempiā mei loco officio negociove exequendo præficio. Col. lib. iiii. Immo quis nō imprudentissimū quēq̄ etiam eum qui nihil aliud operis facere valeat huic negocio delegat. Ci. Post delegatā mihi hāc prouinciā. id est post onus mihi impositū. Hinc subdelegare dicimus delegatas nobis a principe causas: alteri cognoscendas iniungere. Delegare etiā significat legatos mittere. Liui. Decernunt: vt duodecim delegarent̄ ad regem. Veteres delegare pro discedere ⁊ dispertire posuerunt. Plau. in Am. Si cui fautores delegatos viderit. Et delegata dixerūt diis cōsecrata: quę nūc dedicata dicimus.

¶ Deleo es eui. etum. ex de ⁊ leo: vt inq̄t Pris. Unū letū li ḡt destruo: ⁊ refert̄ ad lineā ⁊ ad notā. Tractū a tabella geometrica nā ibi scribūt seu lineas faciūt quas postea delent vt alię supponant. Aliqn̄ est in totū leuare et remouere. Ter. Delebo oēs dehinc ex aio mulieres. Diom. vero. Deleor deleitus ⁊ deletus. Var. Delitę litteræ. Quod tñ a delino esse potest.

¶ Deletile pe. cor. qd̄ delet. Var. Si displicet tibi tam magnū sumam spongiā deletilē. Interdū deletile seu deletitiū est deletū: vt charta deletilis seu deletitia: quę abrasis prioribus litteris rescribitur. Alio nōie palimpsestus vocatur.

¶ Delebile qd̄ deleri pōt. Cuius ꝯtrariū ē indelebile.

¶ Deligo as. pe. cor. deorsuz vel valde ligo. Liu. li. ii. Stabāt deligati ad palū nobilissimi iuuenes. Col. li. vi. Si tradux traducē nō ꝯtingit media virga inter (eas deliget̄.

¶ Deligo is. pe. co. de magis idoneis aliquē lego ad aliquid egendū: vt populus delegit imperatorē ad bella: ⁊ imperator milites ad arma. Plau. Continuo delegit viros amphitrio primorꝫ principes eos legat teleboīs hostibus. Unū delectus militum dr̄. Eligere est de quouis numero ⁊ quauis multitudine electionē facere ad emolumentū vel dignitatē: vt OS optimā sibi mansionē elegit. Hinc electio ⁊ elegantia et postulat duplicē actm̄: sed vltimū cū in: vt cardinales elegerunt Alexandrū in pontificem. Cooptare dr̄ inter collegas aut fere pares. Ci. in Bruto. A quo in collegiū augurū fuerā cooptatus.

¶ Deliberare dictū est a libella qua quid perpendit̄: et significat definire. Ci. in Ver. Deliberatū est. i. firmū et decretū est. Aliqn̄ dubitare. Ci. li. iii. offi. Est eñ totum sceleratū ⁊ impiū qui deliberant vtrum id sequātur qd̄ honestū esse videant.

¶ Deliberatiuū genus est qd̄ in consultatione positū habet in se suasionē ⁊ dissuasionem

¶ Delibro as. pe. cor. decortico. Col. li. iii. In ea nitidissimū ramū elegito ⁊ eiusdē spacii corticē circuncidito ⁊ materiē delibrato. Idem lib. v. Cortex quoq̄ aridus fissusq̄ per summa trunci dependēs delibrandus est. Est ⁊ delibro a libra deductū ⁊ compositū a libro as. cuius pe. pro. de quo in dictione libro.

¶ Delibo as. pe. pro. siḡt more religioso Libo: ⁊ osculor. Interdū violo destruo vitio. Col. lib. ii. Neue aut cornu bos ad stipitē vehemētius offendat: aut extremo iugo truncū delibet deplantetq̄. Gel. li. i. Repēditur quippe ⁊ cōpensat̄ leue damnū delibatę honestatis. i. vitiatę. Et delibare est degustare sacrificare et aquā sulco deriuare: Sed cū grecū sit vide qd̄ significet.

¶ Delibatoriū locus delibationi accōmodatus. Ply. lib. xvi Fuit ⁊ memoria nostra in porticibus septorū a M. Agrippa relicta ęque miraculi causa quæ delibatorio sup̄fuerat. xx. pedibus breuior sesquipedali crassitudine. (cet. λειβει.

¶ Delibutus: vnctus. Ter. in Phor. Si te delibutū gaudio reddo. Cic. lib. iii. ad Heren. pro conspersus posuit. Aut si quā rem deformabimus turpē: vt si cruentā aut cœno oblitā: aut rubrica delibutā inducam⁹ Est aūt participiū sine verbo: nec scio an ꝯpositū sit.

¶ Delinquo is. fallo seu a bono deficio pręteritto. Plau. in Am. Ex me quæris quid deliqueris. Quoniam vero prætermittere ea quę prętereiri peccare est delinquere pro peccare ponit̄. Sed ꝓprie delinquere vt Aug. in psalmorū interpretatione inquit est tanq̄ deliquido quodā defluere a stabilitate firmamenti virtutis atq̄ iustitię.

¶ Deliquiū defectus: vt deliquiū solis cum sol in cursu suo deficit. Et deliquiū animi cū animus linquitur et quis animo deficit

¶ Delictū peccatū a delinquo is. q qui peccat delinquat officiū suū. Nā ꝓprie delictū est cū non fiunt quę fieri debent: peccatū cū fiunt quę fieri nō debent.

¶ Delinio is. pe. pro. valde linio vngo seu frico: Cic.

per translationē vsus est ad Casi.li.i. Jam est bienniū cum virtuti nunciū remisisti delinitus illecebris voluptatis. Et delinitus dr̄ mente alienatus. Plaut. in Am. Delinitus sum pfecto ita vt qui sim nesciam.

¶ Delinimentū oblectamentū. Lact. lib. vi. Uitia vero quibusdā delinimētis naturalibus illicere aīos hominū ⁊ inanium iucunditatum specie captos ad acerbas amaritudines miseriasq̄ perducere.

¶ Delino is. pe. cor. delini deliui ⁊ deleui delitū penu. cor. Unde delitus pro fœdatus. Ci. Caluo. Tulli moleste q̄ litterę delitę mihi a te redditæ sunt.

¶ Delinio as. Ex de ⁊ linio qđ a linia fieri certū est significat designo vt fit cū articulatim hoīes aut res a pictoribus imitanť. Ply. de Apelle. Arrepto carbone extincto e foculo imaginem in pariete deliniauit. Unde ⁊ liniamēta dicta sunt. Idē paulo post. Nec qui succederet operi ad pscripta liniamēta inuentus est.

¶ Delenio is. pe. pro. permulceo: ac valde placo cuius passiuū protulit. Col. lib. x. vt scire liceat aliud esse delenio: aliud delinio. Sed tñ inqt iracundia notę melioris facile deleniter assiduo interuētu cor̄ qui curāt aluearia. Plau. in Sti. Senex castigat filias q̄ hę viros taz pseuerēt pegrinātis paupes ita sustinere fratres. neq̄ relinquere: contraq̄ verbis delenitur cōmodis.

¶ Delimo as. pe. pro. deorsum seu de aliqua materia limo. Ply. Alii delimataz ęris scobē aceto spargunt. Apul. delimatū posuit pro delinito. Anus inquit muneribus delimata cōsensit. Eiusdē significatiōis est Elimo. Ply. lib. xxxiiii. Alii elimatā scobē in fictili cado coquunt in carminis donec percoquať figulinum.

¶ Deliro as. pe. p. a recto recedo. Translatio ab aratore. Nam lira est recta fossa q̄ contra agros tuendos ducit: et in quā vligo terrę decurrit. Et quia rectus est sulcus delirare dicunť: qui vltra sulcū. i. a recta via declinant. Hor. Quicquid delirant reges plectunť achiui. Est aūt compositū ex de ⁊ liro quasi deorsum liro. Lirare vero est agros in sulcos dirigere.

¶ Delirus pe. pro. qui a ratione discedit Ratio enim est via recta per quā oēs ducunť. Uide i dictione lira.

¶ Delirus pe. cor. qui insanit. Lucre. Quod facit hic idem perdelirus esse videť. Nā contra sensus a sensibus ipse repugnat.

¶ Deliteo es pe. cor. ex de ⁊ lateo significat deorsum latens sto. Sed nō inueni nisi in pręterito. Uerg. Limosoq̄ lacu per noctē obscurus in vlua delitui. Hinc Delitesco qđ est eo vt lateam.

¶ Delos grece latine manifestus. Quo noīe dicta est insula in Aegeo oim cycladū clarissima alumna apollinis tēplo et mercatu. Dicta Delos vt docz Aristo. q̄ cum mersa esset subito apparuit. Nā Δηλοω ostēdo significat. Hæc pyrpile dicta est ab igne ibi primū reperto. A quibusdā Cynthia ab aliis Asteria: ab aliis cynetū. sed imprimis ortygia quoniā in ea primū coturnices inuentę sunt: quas græci ortygias vocant. Uerg. Linquimus ortygię portus. Interpres callimachi και θουκυδιδης θειμον γενομενον μεγα βουλομενος ενγυησασθαι φησιν οτι το σουτομην μεγα δωσετην Δηλον νησον σεισθηναι.

¶ Delius qui est ex delo: vt apollo delius.

¶ Deliacus a. um. eiusdē significationis. Unde deliaca dicta sunt vasa ex ęre preciosa ab insula delo: vbi fuit nobilitas ęris. Ply. lib. xxxiiii. Antiquissima ęris gloria deliaci fuit mercatus in delo concelebrante toto orbe. Cic. pro Roscio. Domus chrysogoni referta vasis corinthiis ⁊ deliacis. Ex ęre deliaco fiebant pedes tricliniorū fulcraq̄.

¶ Delphi tam pro oppido q̄ȝ oppidanis plurali tantū numero sicut Gabii Leontini Puteoli. Hinc Delphicus a. uz. Unde Delphica laurus q̄ victores delphis ea coronarentur. Et est viridior laurus

¶ Delphin ⁊ delphinus gn̄s piscis vel potius maris bęlua parit catulos decimo mense interdū binos nutrit vberibus sicut balena ⁊ decem annis ad summā magnitudinē peruenit. Hi etiā simones dicuntur ad qđ nomē vocati accurrere feruntť. Ferunt delphinuz nō modo oim marinorū: sed etiā terrestriū animaliuz velocissimū pene volucri ęquantē ⁊ ad puerorū amorē duci solere. Lingua est his contra naturā aquatiliuz mobilis: pro voce gemitus humano silis: dorsum repandū: mulceť musica arte psertim symphonię.

¶ Delubrū locus in quo dei simulachrū dedicatū est. παρα το θεου λαυβαμε λεγεσθαι φασιμ quasi deum capiēs vel dei repositoriū sicut candelabrū in quo ponitur candela. Unde Hier. sup Joel. posuit pro tēplo. Uniuersa inquit donaria in delubro eius cōsecrarūt. Alii acc. piūt delubrū pro loco ante aras vbi aqua currit a diluēdo. Religio eñ sacrificii apud antiquos exigebat vt ante sacrū sacrificulus manus ablueret. Alii delubrū dei simulachrū acciplūt a delibrato ligno ita dictum. Seru. ait delubrū esse qđ vno tecto plurima complectitur numina.

¶ Deludo is. pe. pro. Uide in dictione ludo.

¶ Delumbe adiectiuū quo significať nō habens aliquid lumborū. i. virtutis. In lumbis eñ virtus corporis sita est. Nā de hoc loco sigt nō: vt sit delūbis homo effœminatus ⁊ mollis ob nimiā venerē qui effractis pudoris claustris in venerē soluiť. Persi. Sūma delumbe saliua hoc natat in labris. Hinc delūbe carmen p lasciuo minimeq̄ virili. Idē significat elumbe.

¶ Deluo is. lui. delutū: depurgo diligēter lauo. Cato Laserpitiū aceto deluito. Et deluere est malefaciēdo aliquid delere. Uar. Oborteq̄ interlegendū lachrymę litteras deluebant.

¶ Deluto tas. ex de ⁊ luto qđ a lutū fit. Cato. Granariū totū oblinito crasso luto postea cōspergito amurca omne qđ lutaueris vbi aruerit eo frumentū condito nō nocebit. Lutū eñ a luo: q̄uis eius supinū nō inuenerim: cū tñ Col lib. vii. supinū ostendat dicēs. Et eluta ⁊ siccata vinacea: q̄ de lorea eximunť. Est autez delutare vsq̄ deorsum luto aspergere. Cato. Habitationē delutare terra q̄ȝ maxime cretosa vel rubicosa.

¶ Demando as. in totū cōmitto. Hier. ad Sabi. Et omni ordini pręuidebat pręcipueq̄ ordinibus quorū ei cura cū Barnaba fuerat demandata.

¶ Demarathus nomē sparthanorū regis qui ob indignationē ad regē persarū diffugit. Alius fuit vt scribit Liui. corinthius negociator diues: qui ob seditiones domo profugus tyrannidez Cypselli fugiens in ethruriā cōmigrauit cōportatis opibus luculētis: q̄ a Tarquiniēsibus ethrurię ppl̄is exceptus Tarquiniū priscū regē populi romani ex illustri ethrusca vxore genuit. Hunc comitati sunt duo ex corintho fictores. Eucirapus ⁊ Eugrammus a quibus italię traditam plasticē. hoc est figulinā artem ferunt.

¶ Demens qui est mente diminuta a quo Dementia.

¶ Dementio is. demente ex eo deliro insanio. Lact. lib. iiii. Ecce aliq̄s instinctu dęmonis percitus dementire efferť insanit. Lucre. Dementit eñ deliraq̄ fatur.

¶ Demento tas. eiusdē significationis. Apul. in magia. Confessa est sese mea magia in amorē inductā dementare. Illud vero in actibus apostolicis nō tam significat dementē esse ꝙ demētem facere. Sic eñ scriptū est. Attendebant eum propter q̄d multo tempore magicis suis dementasset eos.

¶ Demetior diligenter ⁊ quadā ratione metior. Cic. Que nō insidiis sed aperte ⁊ palam laborat et verba verbis quasi demensa ⁊ paria respondeant.

¶ Demensum quasi mensuratū vel equatū. Et id est q̄d seruis dabat̃ singulis mensibus vñ viuerēt. Ter. Quod ille vnciatim vix de demenso suo suum defraudans genū cōpersit miser. Ser. eñ quaternos frumēti modios accipiebāt in mēse. Quod vtrū a mense an a metiendo deducatur incertū est.

¶ Demeto is. pe. cor. Uide in dictione Meto

¶ Demereo es. rui. itum. quasi lucror. Gel. Thais corinthia ob elegantiā venustatēq; grandē demerebat

¶ Demereor: de aliquo bene mereor concilio deuincio: placo beniuolū facio beneficiū presto: ⁊ exigit accusatiuū. Oui. Dic mihi quid feci si nō te semp amaui Crimine te potui demeruisse meo. Quinti. Simul vt pleniori obsequio demererer amātissimos mei. Lact. de ira. Uotis dona offerūt iustis ac bonis opibus demereri eū laborātes. Suet. de Aug. Profectum mox auunculū in hispanias aduersus. Cn. Pōpei liberos vix tū firmus a graui multitudine per infestas hostibus vias paucissimis comitibus naufragio etiā facto subsecutus magnopere demeruit. Est ⁊ demereri valde mereri. Lactan. lib. iiii. Si vna hostia placabilis placabiliores vtiq; hostie plures q̄ multiplicata demereantur potius ꝙ offendant.

¶ Demetrius nomē Seleuci filii. Fuit ⁊ alius Demetrius phalereus Theophrasti discipulus qui ob eximias virtutes atheniēsibus prefuit annis decē trecētisq; sexaginta statuis ereis honorat᷒ est. Hic vt Plutar. inquit monebat Ptolemeū regē vt de regno imperioq; libros sibi compararet atq; perlegeret. Que enim amici nō audiēt monere reges: hec in libris scripta sunt. Fuere ⁊ alii Demetrii vocati.

¶ Democedes pe. cor. fuit Crotoniata medicus illustris: qui cū inter Darii captiuos esset: et Darius ipse ob inuersum pedē grauiter egrotaret: ita vt iam septem dies insomnes egisset: nec a medicis vllis iuuaretur: ductus in mediū Democedes vinctus cōpedibus dariū penitus liberauit. Dehinc summo in honore apud regem habitus est.

¶ Demiror pe. pro. valde miror. Ter. in Hecy. Sed demiror quid sit quāobrē tantopere hoc oēs nos celare volueris. Aliq̄n demirari est nescire quoniā vt Do. inquit Admiratio ignorantiā facit. Ter. Quid mihi dicent ⁊ quā causam reperient demiror.

¶ Demitto deorsum mitto: vt Coelo demittitur alto. Inde demissitie tunice dicte a Plauto longe ⁊ demisse ad talos: ⁊ nulla zona succincte. Ait eñ. Sane gēus hoc mulierosum est tunicis demissitiis. Item demittere est humiliare: ⁊ q̄d vulgo d̄r sebassare. Uer. li. iii. Geor. Demisse aures incertus ibidē sudor. Et alibi. Uultū demissa ꝓfatur. Itē defodere: vt li. ii. Ge. Alteq; iubebis in solido puteum demitti: omnemq; repones Rursus humum.

¶ Demolior iris. a mole deductū est: et significat diruo deiicio. Cic. lib. de offi. Demoliri ea quorū altitudo officeret auspiciis. Inuenitur ⁊ Demolio. Lac. li. quarto. Deliquerūt te filii Israel: ⁊ altaria tua demo

¶ Demonstro as. aperte vel palam monstro. (lierūt. Plau. in asi. Et edes demonstraui nostras. Demōstrationem dialectici diffiniunt esse cū certis ac necessariis rationibus aliquid probatur.

¶ Demoror pe. cor. multū moror seu detineo. Lactā. lib. iiii. Cū moyses dux eorū ascendisset in montē atq; ibidē. xl. diebus demoraret̃. Col. li. iiii. Prudētis magistri est eiusdem nomē elationis aucupio quo potiri nequeat studiosos nō demorari:

¶ Demorior: in totū morior. Col. lib. v. Siue eñ caput demortuū est: duo induant̃ statim vimina.

¶ Demo is. ex de ⁊ emo abiecta e significat detraho. Demos grece latine populus. Unde cōponunt̃ multa noīa δημος επιδημια και τα λοιπα.

¶ Demosthenes pen. cor. nomē oratoris clarissimi et grecorū oīm oratorū principis: ⁊ latine robur populi dicitur. δημος eñ populus σθενος του σθενεος robur. Hic natus patre: qui cultellarius cognominat᷒ est: ꝙ scʒ domū haberet officinā ⁊ operarios cultelloꝝ Relictus puer in hereditate locupleti tutorū fraude et negligentia direptis bonis vix habuit vnde preceptoribus mercedē solueret. Uerū cum multo studio ⁊ laborioso peruigilio in clarissimū oratorē euasisset libertatis grecie defensor: publice grauibus concionibus Philippū insectatus est: vt pote publice libertatis insidiatorē: post cuius mortē patria pulsus tandē reuocatus est. Sed iam mortuo Alexandro ⁊ antipatro rebus grecis preposito cū apertā cedē videret relictis athenis in calabriā insulā vbi asylū erat neptuno sacrum concessit: haustoq; veneno se necauit. Hic eloquentie studio flagrans iugiter lucubrabat: adeo vt a se duos vel tres menses continuos domi inclusus sine intermissione studeret abrasa parte capitis: vt exeundi facultatē sibi preriperet. De hoc Hieron. Demosthenes plus olei ꝙ vini expendisse dicitur: et omnes opifices nocturnos semper vigiliis preuenisse. Mortuus est sicut Sudas ετελευτησε φυγων εισ καλαυρι αν εν τω του ποσ ειδωνοσ ιερω δια τον μακεδονα αντιπατρον προσενεγκαμενοσ φαρμακον το εν τω δακτυλιω ετη βιωσ ασ δυω και εξηκοντα.

¶ Democritus p. cor. nomē philosophi abderite: qui diuisa substātia cū duobus fratribus peregrinat᷒ est in varias orbis terrarū partes quo scientiā perciperet. Postea in patriam reuersus cum summa inopia in hortulis iuxta sue vrbis muros se ad solas rerū naturas contēplandas contraxit. Fertur ꝙ quocunq; fortune casu ⁊ mutabiliū rerum audito in risum soluebatur sicut Heraclitus in fletū. Unde Gelasinus nominatus est. Tandē teste Cice. lib. v. Tus. se occecauit vt nature secreta subtilius rimaret̃. Agebat centum ⁊ nouē annos cum mortuus est. Hic dixit oīa ex athomis fieri ac plures esse mundos ⁊ corruptibiles Fertur Theologiā ac Astrologiā didicisse a magis ⁊ chaldeis: cū gymnosophistis quoq; congressus est. In philosophia adeo ꝓfecit vt pentathlos siue quinquercio. i. quinq; certaminū dici posset. Namq; naturalia moralia mathematica liberales disciplinas artiumq; oīm peritiā callebat. Hunc Plynius virum sagacem ⁊ vite vtilissimū fuisse refert: sed nimio iuuandi mortales studio prolapsum. Constat hūc diuitiis opulentū fuisse in tantū vt pater eius xersis exercitui epulum hospitaliter dederit.

¶ Demodocus nomē citharoedi apud Home. Com-

ponitur ex δημος ⁊ δοκησις æstimatio quasi populi æstimatio.
¶ Democratia principatus populi. Democraticus: qui fouet principatum populi. παρα το δημος και κρατεω.
¶ Demophon nomen thesei ex phedra filii qui etiam athenarũ rex fuit.
¶ Demarchus tri. ple. Demarchia ipse tribunatus.
¶ Demulceo valde seu leniter mulceo sicut fit catulis cũ manus sup eos tractamus. Ter. in Heau. Nõ possum pati quin tibi caput demulceam.
¶ Demũ significat ad postremũ. Terẽ. in Adel. Ego nouus maritus anno demũ quinto ⁊ sexagesimo fiã. Ponitur etiã pro dũtaxat: vel oĩno presertim qñ iungitur cũ is ea id. vel ita. Ci. in Sal. Ea demũ magna voluptas equalẽ ac parẽ verbis vitã agere. Plyn. Ea demũ sola auiũ nõ nisi volatu depascit. Quintil. Ita demũ mihi satisfacies si apud patrẽ fuisti.
¶ Denarius a. um. idem qꝺ decẽnarius. Unde denarie cerimonie dicebant sicut tricenarie quibus sacra edituris decẽ cõtinuis rebus vel triginta certis quibusdã rebus carendũ erat. Hinc vndenarius duodenarius ⁊ huiusmodi. Denarius vero substantiuũ est genus monete argentee quod denas libras eris valeret: vt inquit Var. Dicitur ⁊ denariũ neu. gñe. Plau. in Ru. Quis me est mortaliũ miserior qui viuat alter hodie quẽ ad recuperatores modo damnauit centũ denaria philippea.
¶ Denarro per ordinẽ narro. Gel. lib. ii. Hec nobis Fauorinus summa cũ elegantia verborũ totiusqꝫ sermonis comitate atqꝫ gratia denarrauit.
¶ Denaso as. pe. ꝓdu. nasum aufero. Plau. in Cap. Nãqꝫ edepol si habites ꝓpius os denasabit tibi mordicus. id est destruet.
¶ Denato as. pe. cor. frequẽtatiuũ est verbi deno as. quod est deorsum nato. Aug. per translationẽ dixit. Quanto humilius sedebat tanto amplius capiebat. Confluit enĩ aqua ad humilitatẽ conualliũ denatat de tumoribus collis.
¶ Denego as. pe. cor. dare nego seu nõ do. Lact. lib. ii. Si alimẽta frugibus longa siccitas denegauit.
¶ Denigro as. pe. cor. nigrũ facio. Ply. Capillum denigrat suffitu.
¶ Deniqꝫ a denus siue vt quidã volunt a denuo significat ad extremũ. Terẽ. in Heau. Fodere ⁊ arare aut aliquid facere deniqꝫ.
¶ Denobilito as. vitupero dedecoro. Ter. in Eunu. Tu iam pendebis qui stultũ istum adolescentulũ denobilitas flagitiis.
¶ Denoto as. pen. cor. culpo increpo. Cypria. Nam cum denotarentur discipuli eius ꝙ ederẽt nec prius manus lauissent.
¶ Dens ab edẽdo quasi edens: sed potius grecũ esse quis nescit: ελληνες γαρ ο δους ο δοντος εξ εδω λεγουσι. Sed ⁊ omne quo aliquid teneri vel execari potest solet dens appellari. Verg. lib. vi. Tum dente tenaci anchora fundabat naues. Hinc bidẽs tridens ⁊ huiusmodi. Dentes diuersa sortiunt noĩa. Qui enim prius apparẽt aptis labiis primores vocantur: lati ⁊ acuti quibus fit morsus. Ipsi enĩ vt Ply. lib. vii. Nec cibo tantũ ⁊ alimẽtis necessariis quippe vocis sermonisqꝫ regimẽ primores tenẽt concẽtu quodã excipiẽtes ictum lingue. Qui vero sequunt quasi rotunda specie acuti in modũ serre: serrati dicunt ab antiquis caninī appellant in quocunqꝫ animali. Plyni. lib. vi. Lupi dextre caninus in magnis habet opibus. Sequuntur maxillares qui duplices sunt cibumqꝫ conficiunt. Iuue. Interqꝫ molares difficili crescẽte cibo Genuini nouissimi nascunt homini vt ait Ply. Dentium quidã dicunt serrati a similitudine serre qui pectinatim coeunt ne contrario occursu atterant quales habẽt pisces ⁊ canes. Quidam cõtinui vt homini et equo. Quidam exerti: hoc est extra os producti: vt apro ⁊ elephanto.
¶ Dentio is. dentes emitto. Plautus. in mili. Venter creat oẽs has erumnas: auribus peraudiẽda sunt ne dentes dentiant. Hinc dentitio dentiũ emissio. Ply. lib. xxviii. infantibus nihil butyro vtilius per se ⁊ cũ melle priuatim et in dentitione et ad gingiuas ⁊ ad oris vlcera. Dens lupi adalligatus infantibus prohibet pauores dentientiqꝫ morbos.
¶ Dentatus qui magnos habet dentes qui ⁊ dentosus dr. Plynius tñ dentatũ dictũ fuisse M. Curium. lib. vii. scribit quoniã cũ dẽtibus natus fuerit. Hinc edentatus qui est sine dentibus. Macro. Edentate belue morsus. Similiter edentulus.
¶ Dentale lignũ quo vomer arandi causa inducitur: sed pro vomere poni solet. Col. lib. vii. Et dentalibus terram subigere quo minoris bubus id administrari possit. Dicitur etiam dens vt Var. inquit ꝙ eo quasi dente moleretur terra.
¶ Denticulus paruus dens. Denticulo dentes imprimo. Denticulatum quod est ad similitudinem denticuli factum.
¶ Dentatim ⁊ denticulatim aduerbia significant ad similitudinem dentium.
¶ Dentifriciũ medicamentũ quo dentes fricant: vt fiant candidi. Ply. docet ex pumicibus fieri dentifricia. Apul. in magia. Primo igitur legere e ludicris meis epistoliũ de dentifricio versibus scriptum
¶ Dentiscalpiũ instrumentũ quo scalpunt dentes.
¶ Dentifragimbulũ. Plautus in Bac. Ne tu hercle haud longũ es ab infortunio ita dentifragimbula hec meis manibus gestiunt.
¶ Densum coarctatio nimia ꝯiunctarũ partiũ. Rarũ contra in quo interuallis frequentibus laxior partiũ videtur esse coniunctio. Hinc densitas ⁊ densitudo. Compositũ condensus.
¶ Denso sas. cogo spisso. Lucil. libro. iiii. Densaturqꝫ globus quartum pede prima relato. Hinc condenso. Col. lib. viii. Torrido sale contingitur: rursusqꝫ ponderibus condensatur. Est ⁊ denseo es. a. quo densesco. is. densus fio.
¶ Denudo as. pe. pro. spolio nudum reddo.
¶ Denuncio as. Vide in dictione Indico
¶ Denuo aduerbiũ significat rursus quasi de nouo.
¶ Depalmare est palma percutere. Gel. Quemcunqꝫ depalmauerat numerari statim serui. xii. tabulas viginti ⁊ quinqꝫ asses iubebat
¶ Deparcus. Vide in dictione Parcus.
¶ Depango is. planto seu defrigo. Col. lib. iiii. Deinceps pastinat malleolus vitibus inserendus: cumqꝫ sat erit medio spacio qꝺ vacat inter vites per vnam lineam depangere. Inde depactus.
¶ Depecto is. xi. vel. xui. xum. diligenter pecto. Oui. libro. iii. fas. Interea liber depexos crinibus indos. Vicit: et eoo diues ab orbe redit. Plyni. lib. xix: Arg depectendi digerendiqꝫ iustum est e quinquagenis

fassium libris quinas denas carminare. Per translationem ⁊ in malam partē. Ter. in Eun. Ego ne si viuo adeo exornatū dabo: adeo depexū: vt dum viuet meminerit semp mei. i. ornatū cultū dictū a cōtrario sensu. Quod si depressum legamus a patior siue a pando significet laceratū. A depecto fit depexo as.

¶ Dependo dis. fere pro simplici pendo est: qđ varie sumitur: vt pecuniā vel tributū pendere est dare vel soluere seu pati pœnā. Sed de hoc impendo.

¶ Depēdeo es. deorsuz pendeo. Col. lib. iiii. Sed si ꝑ vnumquēq; pampinū maior numerus vuarū dependeat. Aliqñ Dependere est sustentari. Ci. Ois illorū salus a nostra salute dependebat.

¶ Depereo is. ex de ⁊ pereo accipit̄ pro morior. Col. lib. iiii. Nos tñ plus quattuor milibus conserimus: quia negligentia cultorū magna pars deperit. Qñq; deperire est impatiēter amare. Plau. in casi. Hic ipsius casinā deperit. Hie. lib. ii. Reg. Accidit vt Thamar ⁊ damar ⁊ Ammon ⁊ depiret in eam valde.

¶ Depiles pe. cor. qui sunt sine pilis. Var. lib. i. de vi. patrū. Ex ludis præsulis pueri essent glabri ac depiles ꝓpter ętatem.

¶ Depilo as. pe. cor. pilos detraho. Mar. Cū depilatos chreste coleos portes. Et depilo rarefacio. Luci. Depilati omnes sumus

¶ Deplanto as. Uide in dictione Planto.

¶ Deplano as. pe. ꝓ. in planū deduco. Lactan. li. iiii. Ego ante te ibo ⁊ montes deplanabo.

¶ Depleo es. Col. Conchę quibus deplet̄ oleum.

¶ Deploro as. pe. ꝓ. ꝓpter actum plorationis qui in re miserabili exigitur si lachrymę manant: tunc ꝓprie si non manant: significat quasi plorando lamentor. Cic. in Cato. Nō libet deplorare mihi vitā: qđ multi et hi docti fecerūt. Et lib. ii. offi. Admonebat me res vt hanc quoq; intermissionē eloquētię deplorarē nisi vererer ne de meipso aliqua viderer queri. Aliquādo Deplorare est plorandi finē facere. Unde deplorata cadauera dicebant̄: quibus vltimus luctus persolutus erat. Et remp. deploratā dicimus iam euersam. Ab hoc tractū est. Conclamatū est quando affines heiulantes conclamabāt Diciturq; in omni re iam deperdita: quia post lachrymas affinū mortuū plane cadauer erat. Inde ⁊ indeploratū dr. Oui. in Ibin. Indeploratū proiiciere caput.

¶ Depontanus pen. ꝓ. Uide infra in dictione Pons.

¶ Deponere: est deorsum ponere. vt Depone sarcinā. Ci. per translationē dixit pro dimittere. Existimaui honestissime molestias posse deponi si me ad philosophiam retulissem. Per translationē etiā significat priuare. Plau. Ut me deponat vino eam affectat viam. Sue. Ne imperio turpiter depositus priuatus viueret. Aliqñ Derelinquere ⁊ quasi desperare. Unde depositi desperati dicunt̄. Verg. Ille vt depositi proferret fata parētis. Ci. in Ver. acti. i. Itaq; mihi videor iudices magnā ⁊ maxime ęgram ⁊ ꝓpe depositā reip. partem suscepisse. Aliquando est apud aliquē quicq; ponere seruandū seu ꝓ pignore. Habet enim hoc loco de vim augendi: vt ostendat̄ totū fidei eius cōmissuz quod ad custodiā rei pertinet. Verg. Ego hanc vitulam ne forte recuses: depono. Ad seruandum vero vt gladiū pecuniā. Ci. lib. iii. offi. Si gladiū quis apud se sana mente deposuerit repetat insaniens reddere peccatū sit: officiū nō reddere

¶ Deponens verbū. Ideo dr quia deponit aliquid de quantitate cōmunis verbi scz futurum participiū in dus a significatione passiua. Nā cum participia quattuor habeat verbū cōmune: vt criminans criminaturus criminatus ⁊ criminandus. Hoc nō habet deponens scz futurū a passiua significatione vt minor minans minaturus ⁊ minatus nō minandus.

¶ Depositū qđ deponitur hoc est quod alicui sub fide traditur: vel quod pignoris loco dimittitur: vel quod sequestro a pluribus in solidum certa conditione custodiendum reddendumq; cum fuerit de iure discussum traditur. Et sic est nomē Cic. Quid si quis apud te pecuniam deposuerit: bellum patriæ inferat: reddes ne depositum? Non reddere depositum maxima iniustitia est.

¶ Depositorius qui aliquid deponit. Depositarius qui depositum accipit

¶ Depopulari: est destruere siue deprędari. Apud antiquos etiā Depopulo dicebatur.

¶ Deposcere est multū desiderare: siue ratione quadam exigere. Col. lib. ii. Canabis solum pingue stercoratumq; ⁊ riguum vel planū atq; humidū ⁊ alte subactum deposcit.

¶ Deportare est de aliquo loco aliquid portare. Col. lib. v. Nec ꝓcul amari vel nauigabili flumine quo deportari fructus ⁊ per quod merces vehi possint. Unde deportati dicuntur quibus aqua ⁊ igni interdictū est: vel quibus princeps ꝓuinciam annotauit. Transfertur etiā ad ea quę delectationē: laudem ⁊ vituperium habent quę nostra opera sumus assecuti: vt cum inde reuertimur quo ꝓfecti fueramus: aut cū vbi sumus inde quicq; deportatur. Cice. Trebatio. Mihi crede nihil ex ista ꝓuincia potes quod iucundius sit deportare. Idem in Cato. Teq; nō cognomen solum athenis deportasse. Uituperationez. vt Deportauit Verres amicā. Pro deporto vulgo Reporto dicitur: cum reporto retro porto seu reueho reducove quod portatum siue delatum deductum fuerat. Lactanti⁹. lib. iiii. Repente viribus roborati ipsi lectulos suos reportarent: quibus fuerant paulo ante delati. Hieronymus ad Dama. Et inuentam sup humeros reportat ad caulam. Cice. ꝓ se. Itaq; pub. Lentuli beneficio excellenti atq; diuino nō solum reducti sumus sed equis insignibus ⁊ curru aurato deportati. Trāsfertur etiam ad verba: cum quis pro verbis verba reportat. Vergilius. Isq; adytis hæc tristia dicta reportat.

¶ Deprauo as. pen. ꝓ. prauū facio vitio: vt cum quid est scriptorū: aut maledicorū vitio corruptum. Ter. in Phorm. Nihil est tam bene dictum quin narrando possit deprauarier

¶ Deprehendo is. significat caute vel incautū quempiam capio: vt dephensus in adulterio: in scelere: in sermone: dephensus ab hostibus: a tempestate. Ver. Deprēnsis olim statio tutissima nautis. Hor. in Sermone. Deprænsi nō bella est fama treboni. Unde et Deprehensa gñs animauersionis militaris qui certo in errore dephensi fuissent: castigatione maior: ignominia minor. Interdū dephendere est animaduertere cognoscere. Lactan. lib. i. de Ioue loquens. Nōne a sua prima pueritia impius ⁊ pene parricida deprēnditur. Amb. lib. i. offi. Qui ea quæcūq; vana sunt deprēndit: ea quæ sancta sunt: nescit.

¶ Deprecor pen. cor. qñq; ponitur ꝓ simplici. Unde Hiero. Noluit inquit veniā deprecari. Quādoq; De

precari est impetrare. Idem apud Exodũ. Ascendã ad dominũ si quo modo quivero eũ deprecari ꝓ scelere vestro. Quãq; vehementiã supplicationis denotat. vt sit Deprecari vehemẽter sive suppliciter precari. Sue. in Cesa. Satis constat Sillam cũ deprecãtibus amicis ⁊ ornatissimis viris aliquãdiu denegasset: atq; illi pertinaciter contenderẽt expugnatũ tandẽ proclamasse. Ci. in Lel. At C. Blosius cumanus hospes familie nostre Scevola: cũ ad me qui aderant cũ Lenate ⁊ Rutilio consulibus in consilio deprecatũ venisset. Et lib. i. ad heren. Deprecatio cũ ⁊ peccasse ⁊ consulto fecisse reus confitet: et tamen postulat vt sui misereatur. Hic lib. iii. Reg. ablativo iunxit. Petitionẽ vnam paruulã ego deprecor a te ne confundas faciẽ meam. Habet q̃q; contrariã suo simplici significationem ⁊ precis negationẽ seu detractionẽ importat: sicut in Dedecet despero ⁊ huiusmodi. Et sic deprecari significat recusare. Asinius Ciceroni. Nec periculũ est vllum qđ pro libertate aut refugiã aut deprecer. Verg. Equidẽ merui nec deprecor inquit Ouid. li. i. de pon. Sepe precor mortẽ: mortẽ quoq; depcor idẽ. Ne mea sarmaticũ cõtegat ossa solũ. hoc est nõ precor mollem recuso ⁊ qđ vernacula lingua dici solet. Non te prego dequesto maio tene desprego. Liui⁹. de bel. mace. vtranq; significationẽ cõplexus est. Ego si qđ scelerate in fratrẽ admisi nullam deprecor pœnã: si innocens sum ne inuidia conflagrẽ cum crimine nõ possum deprecor. Hoc postremũ pro abominor detestor sive recuso sumit: primũ pro vehemẽter precor. Quãq; Deprecari est depellere abigere pro pulsare sive redarguere prece adhibita vel quouis alio modo. Inde dicimus. Ignominiã ⁊ inuidiã ⁊ pœnam deprecatus est. Sue. in Aug. Cum lectorius adolescens patricii generis in depcanda grauiore adulterii pœna allegaret se esse possessorẽ. Ci. lib. iiii. ad Heren. Audes verbum facere? Audes quicq; petere? Audes supplicium deprecari? Nõ significat recusare neq; precari ne de se suppliciũ sumatur: sed depellere: sive redarguere. Quintil. lib. iii. scribit deprecationẽ depulsionẽ esse. Item Ci. in Catil. lib. i. Nunc vt a me. P. C. quandã prope iustã querimoniã detester atq; deprecer. percipite queso diligẽter que dicã. Idẽ pro Balbo. Quiddam de cõmuni aditione olim nostrũ deprecãdę maliuolentię causa breuiter ꝯmemorandũ videt. Qua de re si Gellius scripsit deprecari significare execrari detestari depellere vel abominari non fuit culpandus a Lau. Valla. cũ depello hisce Ciceronis exẽplis probe conueniat: ⁊ deprecor maxime cõgruat: ꝓpter prepositionẽ de: que ambobus preposita est. Execror vero detestor abominor cũ pene idem significẽt: qđ recuso etiã ipsi verbo deprecor conuenisse in ea significatione qua supra. Mortẽ quoq; deprecor idẽ diximus accipiendũ vt ⁊ illud. Ci. lib. vi. de repub. Etiã in Claudii inuidiã Gracchi caritas deprecabat. id est propulsabat ⁊ defendebat. Salu. in Iug. Sed quoniã eo natus sum vt Iugurthe scelerum ostentui essem non tam mortem ⁊ erumnas tantummodo imperium inimici ⁊ cruciatus corporis deprecor. Est aũt deprecor quandoq; verbum commune vt apud Aug. qui ad Hieronymũ scribens ait. Unde agnosco dominũ a me potius deprecandũ vt tue voluntati det facultatẽ mittendi quod rescripseris

¶ Deprimo is. pe. cor. deiicio humilio defigo. Varro. Ab eo depressus a quo erigi extollique sperabã. Lact. lib. iii. Ita dum hoĩem querit extollere rem ipsam depressit. i. in imo fixit humiliauit. Idem li. vi. Altera q̃ ad inferos deprimat. i. deorsum premat vel mittat. Ci. lib. iii. ad Heren. Et maxime sedata ⁊ depressa voce principia dicemus. i. demissa.

¶ Depromo is. pe. pro. Vide in dictione Promo.

¶ Depso sis. significat subigendo manibus aliquid molle ⁊ tenerũ reddo. Quo verbo vtitur Cato lib. de re rust. Cuius compositũ est Condepso: ⁊ deriuatiuũ Depsiticus a. um.

¶ Depudico as. pe. pro. significat violo stupro et pudicitiam aufero.

¶ Depubet pe. pro. Sr qui ad pubertatis annos non potuit peruenire. Hinc depuberẽ porcũ dicimus quẽ lactentem occidimus.

¶ Depudet pe. cor. pudorẽ abiicit. Ouid. Depuduit profususq; sua signa reliquit. Aug. lib. viii. con. Depuduit vanitatẽ: ⁊ erubuit veritati. Hieronym⁹. ad Eusto. vsus est. Depudesco. Nõ depudesco inquit infelicitatis mee: quin potius plango nõ esse qđ fuerim.

¶ Depugnare: probe pugnare. Lactantius libro. v. Retinuit quod erat ei contrarium cum quo depugnare posset.

¶ Depuo is. Vide in dictione Pauio.

¶ Depurgo gas. probe vel deorsum purgo. Cato de re rust. Terrã cum stercore bene permisceto depurgato ab herba graminibusq;.

¶ Deputo as. pe. cor. proprie deorsum puto. Col. libr. iii. In agro macro ⁊ sicco vineam imbecillam imbrumam amputato: quam partem nõ deputaueris circa calendas Febru. repetito et deputato. Ambrosi. in Ser. de quadragesima. Modo ferrum gestans agricola sarmenta deputat vinearũ. Item Deputare est existimare censere iudicare: quod vulgo dicitur Reputare nõ vt multi putant delegare. Terẽ. in Hecy. Edepol ne meam esse herus operam deputat parui pretii qui ob rem nullam me misit frustra vbi totum desedi diem. Plautus in Am. Inde cras e promptaria cella depromar ad flagrum: nec causam liceat dicere mihi neq; in hero quicq̃ auxilii fiet: nec quisq̃ sit quin me omnes esse dignum deputent. Item Assignare attribuere. Hieron. super Mattheum. Pharisei opera dei principi demoniorũ deputabant.

¶ Derbices seu Derbię ⁊ Derbii sunt populi hyrcanis propinqui. De quibus Hieronym⁹. Massagete et Derbices miserrimos putant qui egrotatione moriantur: ⁊ parentes cognatos propinquos cum ad senectam venerint iugulatos deuorant: rectius esse dicẽtes vt a se potius q̃ a vermibus comedantur

¶ Derbenses populi ex quorũ numero fuit Timotheus apostoli discipulus.

¶ Derelinquere significat ꝑsus seu in totum relinquere deserere.

¶ Derepente: tota vna dictio quia vt docet Don. adverbiis prepositionem separatim non addimus. Si enim separaueris nõ est latinum de repente. Terentius in Hecy. Ita corripuit derepente tacitus sese obuiam.

¶ Derideo es. pen. pro. significat cum alterius contemptu rideo.

¶ Deripio is. pe. cor. tam in bonũ q̃ in malũ sumi põt In bonũ. Verg. lib. ii. Geor. Collaq; prelorũ fumosis deripe tectis. i. confestim defer. In malum. Lactã. libro. v. Quomodo se rapinis ⁊ fraudibus abstinebunt

qui mercurii furta noverũt: doctis nõ fraudis esse deripere sed astutię.i.surripere. Diripere vero in malum est cũ significet ac diuersa diuerse rapere: vt fit in vrbiũ expugnatione. Gel. Nam cũ oppidũ tolosanum in terra italia. Q. Cepio consul diripuisset: multũq; auri in eius oppidi tẽplis fuisset quisq; ex ea direptione aurũ attigit misero cruciabiliq; exitu periit.

¶ Deriuo as.pe.pro.a Riuus descẽdit: cũ aqua deflectitur aliquo. Unde z deduco riui more siue deflecto significat. Per translationẽ plerĩq; vsi sunt. Terẽ.in Phor. Quid vis nisi vt maneat faniũ atq; ex crimine hoc Antiphonẽ eriptã. atq; oẽm in me deriuẽ iram senis.i.deflectam. Do. Deriuatio vl inflexio criminis ab eo ad quẽ pertineat ad eũ ad quẽ nõ pertinet. Cic. in Uer.acti.iiii. Quid est quamobrẽ putes te tuã culpam nõ modo deriuare in aliquẽ: sed cõmunicare cũ aliquo posse. Ambro. Plerĩq; varias significationes de vineę appellatione deriuant. Col.lib.i. Proprie dixit. Crebrosq; sulcos aquarios (quos nonnulli elices vocant) faciamus z oẽm humorẽ in cloacas atq; inde extra segetes deriuemus. Ci.pro Milone posuit pro deuitare. Fecerunt id serui Milonis dicã enĩ nõ deriuandi criminis causa: sed vt factũ est neq; imperante neq; pñte dño qd suos quisq; facere seruos voluisset. Hinc fit Deriuatiuus a.um.qd ab alio deducitur

¶ Derogo as.pe.cor.detraho: qd patet ex eius contrario Arrogo. Hiero.in prolo. Esdrę. Interrogent hebręos: z ipsis auctoribus trãslationi meę: vel arrogent vel derogent. Festus. Derogare cũ quid ex lege veteri quo minus fiat sancitur lege noua. Ci.li.ii.ad Heren. Cũ duę leges inter se discrepant videndũ est primũ num abrogatio aut derogatio sit. Quid est ergo derogatio nisi detractio aliqua legis. Abrogatio ipsius legis ablatio. Illa partis legis: hęc totius sublatio est. Derogo igitur detraho qd similiter fit cũ dignitati honoriq; alterius detrahitur.

¶ Dersęi cũ ę diph. populi sunt gręcorũ in littoribus thracię sicuti Herodotus ostendit.

¶ Desęuio is.valde sęuio: qd Hiero.ad dicta transtulit cũ in lib Reg.inquit. Latrantes canes qui aduersus me rabido ore desęuiunt.

¶ Descendo is.ex de z scando. pprie significat de loco excelso ad imum deuenio cuius contrariũ est Ascẽdo. Liui.lib.i. Tenuere tñ arcem sabini atq; inde postero die cũ romanus exercitus instructus q palatinum capitoliniũq; collẽ campani cõplessent non prius descenderũt in ęquũ q ira z cupiditate recuperandę arcis stimulante aios romani aduersum subiere. Per translationẽ vero dicimus. Descendo in prœliũ: descendo in campũ: descendo in forũ z huiusmodi alia: quia de quiete ad laborẽ: de loco tuto ad periculũ: de vita ad mortẽ est iste descẽsus siue ad aiam siue ad corpus siue ad vtrũq; spectet. Persius descendere p humiliare posuit. Ut nemo in se se tentat descendere nemo. Sed pcedenti spectat mantica tergo.

¶ Descisco is. Uide in dictione Ascisco

¶ Descobinatus: sautius abrasus sectus. Uar.in Melea. Sin aũt delectationis causa venamini: quãto satius est saluis cruribus in circo expectare q his descobinatis in sylua curare.

¶ Describere pprie significat de exemplari scribere: in qua significatione etiã sunt Excribere z Transcribere. Ci. Cornifi. Sed proxime scripsi de optimo genere dicendi in quo sępe suspicatus sum te a iudicio nostro sic vt doctum hoĩem a nõ indocto paulum dissidere. Huic tu libro maxime velim ex animo si minus grauare suffragere dicã tuis vt eum si velint describent: ad teq; mittant. Per translationẽ vero ponitur pro disponere seu designare. Idem in Lel. Uel sunt ordines: mea est descriptio. Item pro pingere. Plau. in asi. Nõ potuit pictor rectius describere eius formã Item pro denunciare. Lactan.lib.v. Quod prophetę multo ante descripserant. Licet z pro accurate scripserant intelligi possit. Nam hoc verbum etiã scriptoribus: id est condentibus aliquid conuenire potest cũ eius descriptio pro dispositione z accurata scriptione operis ponitur: vt Teren.in phor. Ego descripsi porro illis quibus debui. Uerg. Immo hęc in viridi nuper quę cortice fagi Carmina descripsi et modulans alterna notaui experiar. Lactan.lib. v. Quid est enĩ cur illum vel in carminibus vel in omni sermone describant conquerentes eius absentiã cũ sit facillimũ bonos esse si velint. Et hoc ex vi prępositionis de: quę diligentiã scriptoris prę se fert. De excribo. Gellius Haud quicq dubitauimus quin ea plauti foret: z omnium maxime germina ex qua duos hoc versus excripsimus. De transcribo. Hiero.in pręfa.psal. Unde cõsueta pręfatione cõmoneo tam vos: quibus forte labor iste desudat: q eos qui exemplaria ista habere voluerint: vt quę diligenter emendaui cum cura z diligentia transcribant. Scribere propriũ eorum est qui aliquid condunt.

¶ Deseco as pe.cor.ferro incido. Col.lib.iii. Etsi fieri potest iuxta aliquem nodũ serrula desecato. Idem lib.xi. Bonus operarius prati iugerũ desecat.

¶ Desero is.penul cor.rui.rtum. derelinquo deficio. Hinc milites patrię desertores dicunt qui patriã deserunt quam defendere deberẽt. Uerg. Desertorem asię. Sue.in Cęsa. Desertorũ ac seditiosorũ inquisitor ac punitor acerrimus: cõniuebat in cęteris. Hinc Desertũ locũ appellamus inhabitatũ quasi ab hominibus derelictũ: quẽ gręci Eremũ nominãt. Quomõ autem differat desertor ab Emansore. Uide in dictione Emensor.

¶ Desertum z participiũ z nomẽ esse potest. Participium idem est qd derelictũ: z qñq; asperũ atq; incultũ Uerg. Rupe sub aduersa deserti ad strimonis vndã. Nomen sumit pro loco inhabitabili: vt in hymno. Antra deserti teneris sub annis Ciuium turmas fugiẽs petisti: sed eremus producit pen. quod ignaris gręcarum litterarũ res noua videbit quoniã est ερημος ερημου και ερημοω τω απολειπω και μονος οικεω εσι και λοφος και ερημια λεγεται παρα την ερα μ.

¶ Deserto as.frequentatiuũ est. Actiuo. Cum me solum vterq; parens desertassent.

¶ Deseruire: est obtẽperare seu diligenter humiliterue seruire. Cice. Tyroni indulge valitudini tuę: cui quidẽ tu adhuc dũ mihi deseruis seruiuisti zc. fac bellus reuertare. Potest etiã significare: male seruire qd vernacula lingua dicit Deseruire.

¶ Desedeo es. z desido is.pe.cor. sicut in assidio dictũ est. Primũ cũ quiete sedeo qd est cõtinue sedeo: seu sedendo tempus consumo. Sue.in Cęsa. A quo ad accersendã classem in bithyniã missus desedit apud Nicomedem.i.mansit cõmoratus est. Secundũ cũ motu procedo vt quiescã: siue morer. Ter.in Hecy. Ubi totum desedi diem michonũ hospitẽ dum expecto. Festus. Picena regio in qua est Esculum dicta q sabini

cū esculū ꝓficiscerent̃ vexillo eoꝝ picus desyderat. Quod est a desido .i. descenderat: vt moraretur.

¶ Deses idis. a desedeo: qui nihil agit ꝛ ociosꝰ sedet: vel qui stat sēpꝰ ad sedendū sup his que transigenda ꝓpere forent. Liui. li. i. Desidem romanū regē inter sacella ꝛ aras acturū esse regnū rati. Et li. iij. Sedemus desides domi mulierū ritu inter nos altercātes

¶ Desidiosus qui desidia plenꝰ est. Oui. Querit̃ egystus quare sit factus adulter: In prōptu causa ē desidiosus erat. Desidia vero est vitiū ignauiæ. Sal. Nō fuit ꝯsiliū: secordia atq; desidia bonū ociū conterere.

¶ Desilio is. pe. cor. desilui: desultū. Vide in dictione salio.

¶ Designare describere: quasi per signa demōstrare. Cesa. li. i. Cesar hac oratione lisci Dimorigem Dunatici fratrem designari sentiebat. Sed ꝙ pluribꝰ p̄ñtibus eā rem iactari nolebat celeriter cōciliū dimittit. Aliqñ significat deputare/decernere seu deligere. Sal. Catilina nihilominus in ꝓximū annū ꝯsulatum petebat sperans si designatus foret facile se ex volūtate Antonio vsurū. Col. li. iij. Ipsum aūt agrū quē seminario designaueris planū ꝛ succosum. Aliquādo significat rem nouā facere in vtrāq; partē bonā ꝛ malam. Vnde ꝛ designatio ꝯtractio ꝯductioq; populi in vnū. Hoc em̄ ei ꝯtingit: qui aliquo flagitio populi in se oculos ꝛ ora ꝯuertit: ꝛ spectaculo est vulgo: quēadmodū designatores curatores funerū qui ludis funebribus p̄erant ꝛ multitudinē retinebant ob eā causam ꝙ in his ludis fiant noua ꝛ spectanda. Senec. de bñfi. An tu Aruntiū ꝛ Acertiū ꝛ cæteros qui captandorū testamentorū artē ꝓfessi sunt non putas eadem habere q̄ designatores ꝛ libitinarios vota illi quorū merces optent nesciunt. Hi familiarissimū quēq; ex quo ꝓpter amiciciam rei plurimū est mori cupiunt. Ter. Modo quid designauit.

¶ Desioculus d̄r qui vno est captus oculo: qui ꝛ luscꝰ dicitur. Mar. Hinc desioculus: et hinc lippus.

¶ Desipio is. pe. cor. desipui. desipiui: ꝛ desipij. ex de ꝛ sapio: significat insipienter ago siue de sapientia decido: vel aliquid a cōi sensu sapientiaq; minus habeo et ꝯstruitur cum ablt̄o. Cic. M. Celio. In quo nō obiurgarer ꝙ nimio gaudio pene disiperē. Plau. in epi. gto iunxit. Desipiebam mētis cū illa scripta mitterē. Aug. li. i. ciui. dei: docet minus esse disipere q̄ȝ insanire. Porro inquit si quis hoc aggrediendū: ꝛ suadēdū putat: nō dico disipit sed insanit. Lactā. li. ij. Deniq; poeta maximus homo in ceteris prudens: in hoc solo nō poetice sed aniliter desipuit .i. more anili insipienter egit. Huius ꝯtrarium est Resipisco. Nam resipio in vsu raro est. Resipisco frequēter. Desipio in vsu est desipisco nō. Et hec oia ad mentē ꝓprie pertinēt. Est em̄ resipiscere ad mentē redire. Lact. de ira dei. Idcirco nō ad p̄nsnoxiū quēq; punit vt habeat hō resipiscendi sui facultatē. Et li. vi. diui. insti. Resipiscit em̄ ac mentem suā quasi ab insania recipit: quē errati pudet: castigat q; seipm̄ demētię ꝛ confirmat animū suū ad rectius viuendum

¶ Desino is. pe. cor. ex de ꝛ sino: significat omitto finio: cesso: vt Desine plura loqui. Hinc desinētia finis terminus. Sic dicimus. Desine artē ludicram. Cic. Mario. Libenter mehercle artē desinerem: tecūq; et cum similibꝰ nostri viuerem. Est em̄ desinere artem: renūciare arti atq; relinquere. Vnde ars desita dicit̃ relicta ꝛ omissa. Gel. li. xv. Olim tū athenensium consensu disciplina tibijs canendi desita est.

¶ Desisto is. cesso. Virg. Me ne incœpto desistere victā. Desistere inquit Vlp. est a negocio abstinere qđ calūniandi aīo instituerat. Inde destitisse is videtur nō qui distulit: sed qui liti renūciauit in totū

¶ Desolor pe. p. deponēs a solor ꝯpositū est ꝛ ꝯtrariā suo simplici habet significantiā: Sed per translationem in significatione differt. Cū em̄ quis aliquē solat̃ quasi de solo lapsum in solum siue soliditatem alleuat. Passiue tñ desolatus accipit̃ apud Hieron. ad Tyra. Sola separatione dormientis ęstuans desolatus solatio pij pignoris iactor. Inuenit̃ ꝛ desolo as. pe. pro. a solo qđ terram solidam significat: ꝓ destruo siue de soliditate deijcio. Col. li. i. Quia flagitiosū quos hostis ꝓfligendo desolasset agros nouo more emere romanū supra vires patrimonij. Virgi. lib. xi. Vidimus ingentes ꝛ desolauimus agros.

¶ Despero as. pen. p. nō spero: extra oēm spem sum. Hic em̄ de. negat. Ci. in Leli. Cuiꝰ aures clausę sunt veritati vt ab amico verū audire nequeat: huiꝰ salus desperanda est. Dicimꝰ em̄ despero salutē ꝛ de salute Ambr. Nemo veterum cōscius delictoꝝ p̄mia diuina desperet. Desperatus in morbo d̄r de quo nulla salutis spes habet̃. Hiero. in li. reg. Percussitq; dn̄s paruulū ꝛ desperatꝰ ē. Itē despatus d̄r q̄ nullā hab; spē Vñ vetus ꝓuerbiū: nō esse cū despatis certandū. Desperatio vt inq̄t Ci. li. iiij. Tus. est ægritudo sine vlla rerū expectatione melioꝝ. Sal. Ne forte desperatiōe adducti vitę mortē præferrent.

¶ Despesco is. cui significat pecus deduco vt ꝯpesco vna duco ꝛ pasco ꝛ in vno loco ꝯtineo.

¶ Despicio is. pe. cor. deorsū aspicio. Col. li. i. Area si ꝯpetit ita ꝯstituenda est: vt vel a dn̄o: vel certe a ꝓcuratore despici possit. Per translationē ponit̃ ꝓ cōtemno siue paruifacio. Nā cū quis aliū ꝯtēnit despicere videt̃ quasi infra se aspicere: quēadmoduȝ suspicio eius ꝯtrariū: sursum aspicio: ꝛ ꝑ translationē veneror quasi supra nos aspiciamꝰ illū eē collocatū. Ci. lib. ij. offi. Despiciunt aūt eas ꝛ ꝯtemnunt: in quibus nihil virtutis neruorum putant.

¶ Despectus a. um. participiū: qđ est ꝯtemptum.

¶ Despectus us. nomen: ip̄e actus despiciendi

¶ Despectio: idē qđ despectus. Ci. in Hortē. Consolabit̃ eā magnitudo animi ꝛ humanaꝝ opinionū alta quædam despectio.

¶ Despicientia despectus siue despectio: ꝛ in se plus ꝯtinet q̄ȝ ꝯtēptio: vt apud eundē li. i. tus. Totā vim bene viuendi in animi robore ac magnitudine ꝛ in om̄i rerū humanarū ꝯtemptione ac despicientia ponamꝰ Et illusio plus ē q̄ȝ ꝯtēptio despicietiaq; vt in Cato. idē Cic. Contēni se putant/despici/illudi.

¶ Despecto ctas. sæp e deorsū aspicio. Clau. lib. iij. Despectāt vertice lucū. Virg. Nunc terras ordine lōgo Aut capere aut captas iā despectare vident̃.

¶ Despicor pe. cor. despicio. Ter. in Eun. Quæ nos nostrāq; adolescentiā hñt despicatā. Do. Despicatā cōtemptāq; atq; despectam a despicor. Hiero. Iesse filius Dauid non primus: aut secūdus: aut tertius sȝ oīm vltimus vngitur a ꝓpheta: ꝛ despicabilior cunctis eligitur in regem.

¶ Despoliare est exuere. Hiero. ad Eusto. Nō necesse est vt dicas despoliaui me tunica: quomō iduā illā:

¶ Despondeo es. ex de ꝛ spondeo. Spondeo autem a sponte fit. qđ veteres ꝓ dico vsurpabant: q: q̄ spōdet

sponte .i. volūtate dicit. Vñ respondeo factū est: qđ est posteriore loco dico. Postea vero spondere vsurpari cœptū est: p sponte pmittere. Vñ qui puellā spōdet/sponsor. Que spōdetur puella/sponsa. Cui spondetur: Sponsus. Qua rogatur pecunia dotis a sponso: spōsio. hoc est pmissio appellat. Et dies qua puella pmittitur: Sponsalis. Et sponsalia mentio z promissio futuraꝝ nuptiaꝝ. Est aūt despondere pmittere: qđ ad nuptias pprie ptinet: z ad eū pcipue cuia interest locare mulierē viro: siue virū mulieri. Teren. Nam aliam pater et desponderat gnataz Chremetis Despondere animū ille dicitur qui suæ spōtis statuit finē: z quasi ex desperatione mori decreuit. Var. lib. iij. de re rust. Ne reliqui si videant despondeāt animum atq; alieno tpe venditori moriant. Liui. libr. iij. Nec ipsi solū desponderāt alos: sed ꝯtemni cœpti erant a finitimis populis. Plau. i Mil. Ne lamētet: neue alm despōdeat. Apud Senecā z Col. sine animi adiectione legit despondere. Nā de turdis sic ait. Difficulter in aliā regionē transferunt: qꝛ caueis clausi plurimi despondent. Similiter dicimus despondere sapiētiā illū qui despat se posse ad sapiētię fastidiū peruenire. Et ob hoc desistit ab incœpto. Nāl. xij. Colu. inquit. Est probabilis ratio est obmutescēdi: quia nequeas oratoresse pfectus: aut in socordiā ꝯpelli: qꝛ desponderis sapiētiā. Magnæ rei qꝛtuncūq; possederis fuisse participem nō minima est gloria.

¶ Desponso as. a despōdeo fit. Ambro. Et bñ vtrūq; posuit scriptura: vt desponsata esset z virgo.

¶ Despumo as. pe. p. spuma priuo. Virg. lib. i. geor. Et foliis vndā tepidi despumat aheni. Per trāslationem despumare ponitur pro decoquere. Hierony. ad Ocea. Venter mero ęstuans cito despumatur in libidines. Persius. Stertimus indomitum quod despumare falernum Sufficiat.

¶ Despuo deorsum spuo: seu spuendo execrationem demōstro: vt apud Persiū. Est ppe te ignotus cubito qui tangat: z acres Despuat in mores.

¶ Destino as. pen. cor. ex de z stino. Vñ z ꝯstino. Est aūt destinare/deliberare/assignare/deputare/parare eligere. Col. lib. ij. Itaq; ꝯsiderandū erit vt solū qđ excolere destinamus/pingue sit. Cic. lib. v. Tus. Ad horam mortis destinatā. Sue. de Cęsare. De amplianđo impio plura ac maiora in dies destinabat. i. parabat: ꝯstituebat: deliberat. Ply. in panegyrico. Destinatio ꝯsulat⁹. i. electio. Qñq; ponit p alligare. Apu. lib. iiij de Asi. Arreptū me loro qꝫ valido ad ansulam quandā destinatū. Qñ mittere significat. Iuue. Destinat hoc monstrū cymbæ liniq; magister Pontifici summo. Aliqñ emere. Lucil. Facio ab lenone tribus vt libertatē milibus destinet. Hinc fit ꝯpositū prędestino: quod est pordino pmitto. Aug. Prędestinatio a pmittendo z puenendo vel pordinādo futurū aliqd dicit. Qñq; taxare: siue p pretio deputare. Plaut. in Ru. Minis triginta sibi puellā destinat: datq; arrhabonē z iureiurando alligat. Hoc idē significat ꝯstino Apul. Et percontato precio qꝛ centum nūmis indicaret aspnatus viginti denarijs perstinaui. Sunt qui pdestinatū intelligi velint ostensum indicatūq; vt est illud apostoli ad Roma. Qui pdestinatus est fili⁹ dei Est z prestino: de quo alibi.

¶ Desquamo: squamis exuo. Plaut. in Aul. Desquame pisces.

¶ Destituo is. ex de z statuo: significat derelinquo/dimitto. Virgi. Et freta destituent nudos in littore pisces. Interdū destituere est priuare: z sic ꝯstruit cū ablto. Col. li. iiij. Rursus nimiaz siccitatē destituere plantas naturali alimēto. Interdū dissoluere. Neui⁹ Multo nauē iubet destitui anchoris. Interdū statuere. Cecil. Destituit oēs seruos ad mēsam ante se.

¶ Distringo is. deorsum siue de alijs stringo/colligo aut excido. Col. li. xij. Tū z olea distrigēda est ex qua velis viride oleū efficere. Mar. Pergamus has misit curuo destringere ferro: Non tam sępe teret linthea fullo tibi.

¶ Destruo is. xi. ctum. significat qđ structū est vt nō structum sit efficio. ελλυρισι αρασκευαζω απολλω και λυμαινομαι και πολλα αρτι παρτο Δακτωρ πραγματων.

¶ Destructile pe. cor. qđ destrui potest. z destruetur in fine. Lactan. lib. de ira dei. Destructilia sunt omnia quę manu fiunt.

¶ Desudo as. pen. p. valde sudo. Sudo vero a sudus (si Nonio credit) fieri constat. Interduz tñ desudare per translationē ponit p laborare. Hiero. in prolog. Li. Salomonis. Mittitis solatia sumptuū notarios nostros z librarios sustētatis vt vobis nostrū potissimum desudet ingenium.

¶ Desuesco is. desueui. z Desueo es. eui. Primū neutrū. scđm actiuū. Vñ Nonius in priscis dictionibus. Desueui illū: p desuefeci illū: id est ꝯsuetudinē illi abstuli. Titi. Parasitos amoui: lenonē ędibus abstruxi. desueui ne quo ad cœnaz iret extra ꝯsilium meū. Hic desueui a desueo in actiua significatione accipit. Nā qꝫuis Pris. Cōsuesco ꝯsueui. etus. sum. dicat. Addit tñ. charisius Consueo ponit. Iccirco prisco more iuxta Charisiū: iuxtaq; significationē actiuā q̄ in prę terito desueui a Nonio prolata est: necesse est vt sueo simplex sit: vñ formatus suesco: ex quo ꝯponunt consuesco/desuesco/assuesco/insuesco: quę significationē passiuā innatā hñt: vti calesco/erubesco: z augmētatiuā: vt olesco: adolesco cū tñ oleo z adoleo actiuam siue neu. hēant. Ita sueo ꝯsueo desueo actiuā siue neutralem hře ꝯuenit. Ea eñ qꝫtum intelligo iam obsoluere: ppterea in eoꝝ locū successiue ꝯsuefacio/assuefacio z hmoi puto. Simplicis aūt suesco pterita sunt quæ dicam. Claud. lib. iij. de rap. Post hæc cunabula dulci Ferre sinu: sūmoq; Ioui deducere paruā Sueuerat: z genib⁹ ludentē aptare paternis. Ci. Metello. A te id qđ suesti petō me absentē diligas atq; defendas. Qñq; desuescere nō p negationē sꝫ p affirmationē ex vi ppositionis deponit: quasi deorsū suescere: siue descēdere suescere. Plau. in Asi. Auceps qñ ꝯcinauit areā effudit cibū: aues desuescunt: necesse est facere sumptum qui quęrit lucrū. Qñq; desuetus dicit valde suetus. Virg. lib. iiij. ęneid.

¶ Desuetudo a desuesco: sicut ꝯsuetudo a ꝯsuesco: q̄ ꝯtraria sunt. Liui. li. i. Mitigandū ferocē populū armorum desuetudine ratus.

¶ Desidero as. ex de z sidero. Sidero vero a sid⁹ deducitur. Dictum desyderare p cupere: qꝛ veluti lucē syderis qđ amamus: optemus: per translationē ponitur p deficere seu mori. Macro. Ne quid ad pfectionem cœtus desideretur inuitandos ad hūc congressum cōuentūq; censeo. Curti. In eo plio trecēti capti: quinquaginta millia desiderata sunt.

¶ Desiderium mō p vehemēti amore: vt apđ Iuue. Cur desiderio bibulę sertorius ardet: modo p nimia

cupiditate vidēdi eum qui abest. Et ꝓprie de rebus gratis optatis aut amissis dicit. Hinc dicimus post pugnā desiderari milites q̄ perierūt. Cic. in Leli. Ego si Scipionis desiderio me moueri negē: q̄ id recte faciam viderint sapiētes.

¶ Desideratiua verba sunt quæ a Prisc. meditatiua vocant. Ea terminant in rio. vt Esurio: parturio. nā desideriū magis q̄ meditationē denotant. Ci. lib. ij. Philip. Utinā aliqn̄ dolor populi ro. pariat qd̄ iādiu parturit. Ply. lib. xxxvi. Etitę oēs adalligati muneribus vel quadrupedibus in pelliculis sacrificati vteri animaliū ꝯtinēt partus nō nisi parturiant remouēdi: alioquin vuluę excidiū fit. Sed nisi parturiētibus auferant oino nō pariunt. Sic parturio ꝓprie pro cupio parere sumit: q̄q̄ interdū ꝑ pario sumptū inueniat. Scaturio ꝑ primitiuo capitur scateo. Non eni desideratiuū ē significatione: s3 voce tm̄. Amaturio aūt lecturio, dicturio cū amasco ꝛ legisco: quib⁹ placēt, relinquimus. Ipa quidem cęteraq3 eiusmodi nisi apud auctores approbatos inueniantur non in grege deriuatiuorū verborum in sco. ꝛ rio. terminatorū ascribenda cēsemus.

¶ Desum dees significat deficere. Sene. Felix ē cui nihil deest ab bn̄ btēq3 viuēdum.

¶ Desultores qui equos eligūt: alunt: ac docēt: quorum ars ē binos trahere equos: ꝛ alternatim ex vno in alterū mira celeritate transultare. Liui. libr. xxiij Nec oēs numidę in dextro locati cornu: sed quib⁹ desultorū in modū binos trahētibus equos inter acerrimā sępe pugnā in recētē equū ex fesso armatis trāsultare mos erat: tanta velocitas ipis: tāq3 docile equorum genus ē. Uar. libr. ij. de re rust. Peritus belli alios equos eligit: alit ac docet aliter quadrigarius ac desultor.

¶ Desultorij vero ipi equi duo sine ephippiis a græcis κελης κελητος και κελητιζω. ιππος. dicti q per his facile desiliant: desultores qui singulis equitib⁹ pˢto erant exercitatis ita militibus: vt altero de via fesso desilire possent in recentē. Sue. de Cęsare. Quadrigas bigasq3 ꝛ equos desultorios agitauerunt nobilissimi iuuenes. Cassiod. vero in episto. diuersum ab hoc gen⁹ ita nominat in ludis circēsibus. Equi inqt desultorij sunt per quos circēsium ministri missos denūciant exituros: vt luciferi quadā in astris similitudine præcursorias velocitates imitari videant. Per translationē Apul. in. i. de Asi. Iā hæc quidē ipsa vocis imutatio desultorię scientiæ stilo: quē accessimus respondet. Similiter Martianus de nuptijs philologię. Leuitate pnię desultoria gestiebat.

¶ Detego is. pe. cor: aperio: nudo. Lact. li. ij. Nunc interim falsa detegamus.

¶ Detestor: meo testimonio rem abominor, improbo execro deponens q̄uis ꝛ cōe verbū inueniatur. Hor. lib. i. Car. Bellaq3 matrib⁹ detestata. Lact. libro. vi. Hinc est illa Plauti detestanda snia. Male meret qui mendico dat qd̄ edat. nā ꝛ illud qd̄ dat perit: ꝛ illi producit vitā atq3 miseriam. Apud iuriscōsultos detestari ponitur pro absenti denunciare. Inde Detestatio denūciatio facta cum testatione.

¶ Detestabile abominabile.

¶ Deterreo valde terreo: ꝛ quasi terrore quodā ꝓhibeo. remoueo ve. Cic. lib. i. Tus. Itaq3 nō deterret sapientē mors q̄ ꝓpter incertos casus qui quotidie imminēt. Idē de opti. dicē. gñe. Nec vero Aristotelē in phia deterruit a scribendo amplitudo Platonis: nec ipse Arist. admirabili copia cęterorū studio restrinxit. Nec solū ab optimis studijs excellētes viri deterriti nō sunt: s3 ne opifices quidē se actib⁹ suis remouerūt

¶ Detero is. pe. cor. ex de ꝛ tero: significat ꝓprie terēdo deijcio: qd̄ ꝛ trituro dicit. Nā spicis ꝑcussis frumēta in illis disposita deterunt cū grana in terrā minuta, dissiliunt. Col. li. i. Area optima est in silice cōstructa: q ꝛ celeriter frumēta deterunt. Per trāslationē Hier. in ꝓlo. Iob. Qui et hebræorū sermonē experte didicimus: et in latino pene ab ipsis cunabulis inter grāmaticos ꝛ rhetores detriti sum⁹. i. exercitati: quasi a simili: vt gladius exercitatus ꝛ ipso nimio vsu cōminutus. Idē posuit ꝑ eo qd̄ est damnū infero ꝛ vulgo frustro dr̄. Uestitus inquit pariter nō deterit: capilli simul nō augētur: barba in ꝯmune nō crescit calceamēta ex ęquo oibus durāt. Lact. li. vi. Quos autē primi aditus difficultas detriuerit: eos in illā vitiorū viā labi atq3 deflectere q̄ primo igressu sit quasi amœna multoq3 tritior. Detriuerit ꝑ defregerit siue deijciēdo fregerit. i. remouerit. Tritior vero ꝑ vsitatior Uñ tritū verbū ꝑ vsitatū.

¶ Deter siue deterus a. um. pe. cor. dr̄ cui aliqd deest: ꝛ quasi detritū ne bonū sit. A quo deterior deterrim⁹

¶ Detergeo es. si. sū. ꝛ detergo is. ꝑ depurgo. Col. li. iij. Quotiēs falcē acueris ea pelle aciem detergito. Idem li. viij. Aut cornu aut vngula tundūt: aut arbori affricant parietibusve detergēt.

¶ Determino: diffinio. Lact. lib. iiij. Determinanda est nobis veritas breuiter: ꝛ in suo proprio domicilio collocanda.

¶ Detexo is. valde texo, pficio. Uirg. Uiminib⁹ molliq3 paras detexere iunco. Nā de augentis est.

¶ Detineo es. pe. cor. ꝓprie ad eos ptinet q̄ priuo nō tenebant: ꝛ quouis mō detinētur siue capiunt ne abeant iniussu ei⁹ qui detinet. Lact. li. vij. Ois in vna cōmuniq3 custodia detinētur. Terē. in Eu. Detineo te fortasse: tu ꝓfecturus alio fueras. Retineo nō ptinet ad eos qui prius tenebant: ꝛ ne abeant retinētur. Et hęc tā in bonā q̄ in malam partē sumi pñt. Per trāslationē aūt Ter. in phor. Pol me detinuit morb⁹. Sal. Me ambitio mala detinuerat. De retineo. Idē. Nā imperiū facile his artib⁹ retinet quib⁹ in initio partū est. Ter. in adel. Pudore ac liberalitate liberos retineri sati⁹ eē credo q̄ metu. Hinc detēto as. frequē.

¶ Detondeo es. detōdi. q̄uis tōdeo totondi faciat. Antiqui tñ geminabāt: ꝛ significat a sūmo vsq3 deorsum tondeo. Col. li. viij. Et est modus optim⁹ ꝯsiderare tēpestates quib⁹ ouis neq3 frigus si lanā detraxeris: neq3 æstū si nōdū3 detōderis sentiat. Uerū cū quęq3 detonsa fuerit vngi debet tali medicamine.

¶ Detono as. pe. cor. valde tono. Hier. Et cū ꝑsecutionis detonaret ꝓcella in villam remotiorē secessit. Sed per translationē

¶ Detorqueo es. si. tum. significat deflecto. Col. lib. iiij. Sed qd̄ in salicto ꝯserēdo vitauerim⁹ id seqmur in eiusmodi malleolo: quē ē necesse longiorē facere: si volumus detortū pangere. Cic. ꝑ translationē lib. ij. offi. posuit. Nā ꝛ voluptates blādissimę dnę maiores partes animi virtute detorquēt.

¶ Detraho is cū actō ꝓprie significat exuo id quod quis induit siue quicquid manu ꝯtingi ꝛ detrahi pōt vt detrahe vestimēta soccos palmites ꝛ hmōi. Terē. Heau. Assido occurrūt serui soccos detrahūt. Plau.

in Asi. Nudo detrahere me vestiméta iubes? Interdum detrahere ponit̃ p̱ remouere. Hiero. li. i. Reg. Detrahebát hoies a sacrificio dñi. Aug. sup Jo. Detrahe verbũ: ⁊ quid ẽ aqua nisi aqua? Accedit verbũ ad elemẽtum ⁊ fit sacramẽtum. Interduʒ p̱ auferre. Amb. li. iij. off. Qd̃ si nõ licet nõ dare: quomõ detrahere licet? Per translationẽ vero cũ fama/gloria/honor/opinio detrahunt̃. Et tũc cũ datiuo ꝯstruit̃. Hier. ad Eusto. Dicat aliquis: ⁊ audes nuptijs detrahere q̃ a deo bñdictę sunt: nõ ẽ detrahere nuptijs cũ illis virginitas añfertur. Hinc detractor ⁊ detracto as.

Detractores dĩr qui famę alicui⁹ derogant.

Detracto/as. frequẽtatiuũ: significat defugio/deuito/recuso/nego. Virg li. iij. ge. Nec mihi displiceat maculis insignis ⁊ albo Aut iuga detractans interdũq; aspera cornu. Justi. Nec ĩpe detractauit certamen. Aliq̃ñ detractare ẽ male tractare

Detrimẽtum damnũ dictũ scd̃m Var. a detritu: ꝙ ea q̃ trita sunt minoris p̃tij sunt. Sic intrimẽtum ab eo ꝙ duo inter se sint diminuta. Differũtq; ab inuicẽ: ꝙ detrimẽtum (vt Pedia. inquit) vel vnius partis dici põt. Intrimẽtum vero ad vtriusq; ptis spectat dãtis accipiẽtisq; incõmodum.

Detrudo is. p. pro. deorsum trudo siue ꝯtrudẽdo deijcio. Liui. li. ij. Jam impetu conabant̃ detrudere virum. Per translationẽ Cic. li. i. offi. Si aliq̃ñ necessitas nos ad ea detruserit: q̃ nostri ingenij nõ erũt.

Detrunco as. truncando deijcio: siue in truncos: aut de trunco seco: vt hic detruncatus ẽ: arborẽ detrũcato: partẽ voluminis detrũcauit. Distrũco aũt in diuersas ptes trũco. Plaut⁹ in Tru. Jam ego te hic agnũ faciã ⁊ mediũ distruncabo.

Detrullare: ẽ de trulla in trullã deplere: quo vsus ẽ Apitius. Qd̃ ipsum ⁊ diffundere scd̃m Ply. vocatur

Deturgeo es. detursi. Vide in dictione turgeo.

Deturbo as. fere sicut detrudo sumit̃: nisi ꝙ in deturbo maior sit violẽtia q̃ in detrudo. Est eñ deturbare deorsuʒ cũ violẽtia deijcere. Virg. Puppi deturbat ab alta. Col. vero lib. v. ad pãpinationẽ trãstulit Vinitor inquit qui añ ferro nunc manu deputet: vmbrasq; ꝯpescat: ac supuacuos pãpinos deturbet. Cic. Cn. Pompeio alr. Sʒ hoc scito tuos veteres hostes nouos amicos vehemẽter litis tuis tuis piculosos: atq; ex spe deturbatos iacere.

Deueho deorsum veho. Hieron. ad rust. Et multa genera pigmẽtorũ de paradisi dicitur fonte deuehere. Ci. li. i. ad heren. p̱ defero posuit. Qui parentẽ necasse iudicatus erit: is obuolutus ⁊ ligatus corio deuehatur in p̱fluentẽ

Deuenio is. pe. cor. de loco editiore descẽdo. Vir. lib. iiij. Spelũcam Dido dux ⁊ troianus eandẽ deueniunt. Per translationẽ vero cũ de diuitijs in paupertatẽ: de gloria ad ignominiã: de iustitia ad inquitatẽ de gloria ad ignominiã: de iustitia ad iniquitatẽ: de p̱speris in aduersa cadimus. Ci. li. iiij. ad heren. Videtur esse arrogantia illa relinquere ⁊ ad sua deuenire. Plaut. in Asi. Quid si forte in insidias deuenero.

Deuenusto as. deturpo. Gel. Tanq̃ pulchritudis sibi insignia deuenustet.

Deucalion nomẽ p̱priũ filij p̱methei: quẽ ferunt in fabulis iactu saxorum genus humanum cũ vxore pyrrha recupasse.

Deuerro is. p̱be verro: siue de loco verro. Col. li. viii. Stabula vero frequẽter deuerrẽda ⁊ purganda humorq; ois vrinę deuerrẽdus est.

Deuerra dea ab antiquis putata ẽ: quã venerabantur: vt scopis domũ verrere possent.

Deuerbero as. valde verbero. Ter. in phor. Quot me cẽses homines iã deuerberasse vsq; ad necẽ hospites: tum etiam ciues?

Deuexo as. valde vexo. Lact. lib. v. Et cũ corpora hoim occupant: aiosq; deuexant: adiurantur ab hior noie dei veri fugantur.

Deuexus a. um. a vexus esse ꝯuenit ꝯpositũ a quo Vexo as. esse videtur. Vñ ⁊ ꝯuexus. Et ponit̃ p̱ declini ac deflexo. Col. li. i. Parte campestri: pte alia collibus vel ad orientẽ vel ad meridiẽ molliter deuexis.

Deuincio is. p̱fecte vincio: vehemẽter ligo. Plau. in Cap. Aduerte aim si tu istos captiuos duos heri: quos emi de preda de q̃storib⁹ his iudico catenas singularias istas maiores quibus sunt deuicti demitto Per translationẽ Ter. in heau. Verũ vbi semel aius cupiditate deuinxit mala: necesse est consilia cõsequi consimilia.

Deuinco is. perfecte vinco.

Deuirgino as. virginitate priuo. Hiero. ad Saluinam. In egypto primum deuirginata est: ⁊ ibi fractę mammę eius.

Deuius a. um. qd̃ a recta via recedit. Ci. in Lel. p̱ translationẽ. Quid potest esse tam flexibile: tam deuium: q̃ aius eius qui ad alterius nõ mõ sensuʒ ac volũtatẽ: sed etiã vultũ atq; nutũ ꝯuertit̃? Dicim⁹ etiã iter deuiũ: qd̃ est a recta via remotũ. Hier. lib. ij. reg. Populus multus veniebat p iter deuiũ. Vñ Ci. Anagninos vocat deuios: ꝙ essẽt extra viã militarẽ collocati. Et Hora. scortũ deuiũ dixit. qd̃ ẽ a via remotũ. Prop. Lętor ꝙ sine me deuia rura colis.

Deuio as. ex de ⁊ vio as. a recta via recedo. Abusiue p̱ deflecto sumitur. Hiero. passiuum protulit lib. numeri. Vbi nec ad dexterã nec ad sinistram poterat deuiari: obuius stetit.

Deuito as. pe. p. declino. Ter. in an. Posthac incolumẽ satis scio fore hoc nũc si deuito malũ.

Deuoco as. pe. cor. vocando deduco: siue inde aut deorsum voco. Liui. li. iiij. Cũ a saucijs hostib⁹ sciscitando ꝯperisset castra volscorũ deserta esse lętus a tumulo suos deuocat. Cic. li. Tus. p̱ translationẽ locutus est. Socrates prim⁹ phiam deuocauit e cœlo: qd̃ est quasi deduxit.

Deuolo as. pe. cor. de alto volo. Plau. in am. Post q̃ in cunis ꝯditus deuolant angues iubaci deorsum in impluuiũ duo maximi. Per trãslationeʒ aũt ponit̃ p̱ decurro. Liui. li. iii. Alij inter tumultũ precipites pauore in forum deuolant. Idem lib. ij. p̱ desilio posuit. Deuolant de tribunali vt lictori auxilio essent. Aliquãdo deuolare est alio volare: hoc est discedere Cic. ad heren. Ita falsi amici sereno vitę in tempore presto sunt: simul atq; homini fortunę inuiderint: deuolant omnes.

Deuoluo is. oibus aptatur: quę a summo deorsum decidũt seu delabunt̃: vt saxa: vt aqua: siue cũ hoies inde p̱cipitant̃. Colu. li. i. Hinc prima fluens aqua e montibus orũda q̃ p saxa p̱ceps deuoluitur. Liui. li. de bel pu. Saxa ingentia in agmen Deuoluunt. Per translationem vero dicimus. Deuoluta est res: deuoluta est hereditas: quod vulgo dicitur de manu i manum. Idem li. v. Et codẽ deuolui rem: vt aut patricij aut patriciorũ assectę p̱fidi tri. plebis sint. Hier. Illa

interim cõiu nx egregia: ⁊ q̄ de fontib⁹ tullianis hau
serat sapientiã nupsit Sallustio inimico eius. Et ter
tio Messalę coruino: ⁊ quasi per quosdaʒ gradus elo=
quentiæ deuoluta est.
¶ Deuoro as. pe. cor. vorando deiicio. Cato de re ru
sti. Bos si ægrotare cœpit dato ꝯtinuo ieiunio ouuʒ
gallinaceũ crudũ integrũ facito deuoret. Referť etiã
ad alios sensus. Mar. Oculis deuorãtibus draucos.
Plau. Auscultate atq̃ operã date: ⁊ mea dicta deuo=
rate. Illud em̃ oculoꝝ: hoc auriũ auiditatẽ significat
¶ Deuoueo es. pe. cor. significat solẽniter voueo. vo
uere aũt ẽ aliquid sancte ꝓmittere. Virg. li. xii. Quo
rũ se deuouet aris. Cice. li. iij. offi. Quid Agamẽnon
cũ deuouisset Dianæ qđ in suo regno pulcherrimũ na
tũ esset illo anno: imolauit Iphigeniã. Itẽ deuouere
est morti dedere. Liui. li. ix. Equidẽ mortẽ ꝓ patria
p̄claram esse fateor. ⁊ me vel deuouere ꝓ populo Ro.
legionibusq̃ vel in medios me mittere hostes paratus
sum. Item deuouere est diris imp̄cationib⁹ malũ ali
cui optare. Ouidi. in Ibin. Illũ ego deuoueo quem
mens intelligit ibin. Hinc deuotio pro execratione.
Sue. in Cali. Lenis adeo ⁊ innoxius vt pisoni decre
ta sua rescindẽti nõ prius succẽsere in aĩm induxerit:
q̃ veneficys quoq̃ ⁊ deuotionibus impugnari se cõ=
perisset. Hę deuotiones tales erant: quales dirę fue=
runt apud priscos: quę talẽ habere potestatẽ credebã
tur: Ut nemini fas esset qui in eas incidisset euadere.
Inter carmina magica duo erant apud maiores ma=
ximę religionis: quoꝝ altero dij tutelares vrbiũ euo
cabanť ab hoste victore: ne deos captiuos ducere vi
derenť: altero deuouebant. i. morti dedebant vrbis
exercitus hoim capita: qui se traderẽt irę numinũ ꝓ
salute aliena: quale fuit carmen duorum decioruʒ qui
se ꝓ patrię salute deuouerunt. Liui. libr. ix. Equidem
mortem pro patria p̄claram esse fateor: ⁊ me vel deuo
uere pro populo romano/legionibusq̃: vel in medios
me mittere hostes.
¶ Deuotus destinatus: ⁊ ad ꝓsperũ aduersumq̃ tra
hitur. Var. Tũ deuoto tibi aio vtere. Virgil. Præci=
pue infelix pesti deuota futurę.
¶ Deus varie a varijs deduci solet. Nam quidam a
θεοσ deriuant: quod deũ significat. Alij απο του θεω
Moscopolus. θεοµ λεγεται οτι θεω το τρεχω θεουσ
γαρ ελληνεσ τα στοιχεια ελεγοµ α θεουσι µαθι και αρι
στοτελησ. Alij απο του θεωµαι speculor: q̃ in maiesta=
te diuina tanq̃ in speculo cuncta resultent: aut quia
cũcta intuetur: vel potius το δεοσ του δεεοσ φοβοσ
λεγεται οτι αυτουοµ δεµ µειζοµ. Unde Statius. Pri
mus in orbe deos fecit timor. Quidã a dando: qr ho=
minib⁹ det quicquid est ꝯmodũ. Nõnulli deũ dici pu=
rant q̃ nihil ei desit. Hinc deitas q̄ ⁊ diuinitas diciť.
Aug. li. vij. de ci. dei. Hãc diuinitatẽ vel (vt sic dicã)
deitatẽ. Nã ⁊ hoc verbo vti iã nr̃os nõ piget vt exp̄ssi
us a græco trãsferãt: qđ illi theoteta appellant. Deũ
⁊ diuũ quidaʒ indiferẽter accipiunt. Alij deos volũt
ꝑpetuos esse: Diuos vero ex hoibus factos. Et licet
deus diffiniri nequeat: tñ ita describi põt. Deus est
mens vniuersi: vel deus est aius ꝑ imensas mũdi par
tes oẽmq̃ naturã ꝯmeans atq̃ diffusus: ex quo oĩa q̄
nascuntur aĩalia vitam capiũt: Vel Deus est infinita
mens quę per seipsam mouetur.
¶ Deutera a græcis dr̃ vina aqua mixta. hoc ẽ secũ
daria. nã δευτεροµ secũdũ dr. Fit ex maceratis aqua
vinaceis post mustũ acinis expressum

¶ Dextera vel dextra manus: quæ qm̃ validior est si
nistra: dare dextrã dicimus: nõ mõ manũ porrigere:
sed etiã auxiliũ p̄stare. Vir. Da dextrã misero. dextrã
Numa Põpilius: vt ait Liuius fidei ꝯsecrauit. De=
xtra se antiqui venerabanť: per dextrã iurabant tãq̃
fidei sedem ⁊ virtutis ministram.
¶ Dexter dextri. vel dexteri: q̄ dextrę ptis est. Virg.
Quo tandẽ mihi dexter abis. Interdũ diciť aptus:
ꝯuentẽs/agilis ab aptitudine dextrę manus. Sta. li.
iij. syl. Signa frenatæ moderatus alæ asture dextro
Hinc dexterior fit ac dexterrim⁹ ꝓ aptior ⁊ aptissim⁹
¶ Dexteritas aptitudo. Antiqui dextimũ et sinisti=
mũ ꝓ dextro ⁊ sinistro dicebant. Aliq̄n etiã dexter di
citur ꝓsper ꝓpici⁹. Virg. li. viij. Et nos ⁊ tua dexter
adi pede sacra secundo.
¶ Dextrorsuʒ aduerbiũ significat versus dextrã ptẽ.
¶ Dextrale: ornamẽtum dextrę cõe viris ⁊ mulierib⁹
Hiero. in Exo. Viri cũ mulierib⁹ p̄buerũt armillas ⁊
inaures anulos ⁊ dextralia. Hui⁹ diminutiuũ est
¶ Dextraliolũ: vt in lib. Iudith. Induit sandalia in
pedibus suis: assumpsitq̃ dextraliola ⁊ inaures.
¶ Dextrocheriũ muliebre brachioꝝ ornamẽtum: qđ
ex auro in anuli lati formã gẽmis p̄ciosissimis intege
batur. Iul. Capito. scribit maximũ pollice fuisse tam
vasto: vt vxoris dextrocherio vtereť ꝓ anulo.
¶ Dextrarij dicunť equi maxime bigarij.
¶ Dextro as. significat equos bigarios iungo. Soli
nus Tarpeiũ Iouẽ terna dextratiõe lustrauit. Lau.
Valla. Triũphasse existimas cęsarẽ quotiẽs domo ꝓ
dibat: vt nũc solet papa p̄cedẽtib⁹ albis equis: quos
stratos famuli dextrant.
¶ Depeciscor eris. depect⁹. ex de ⁊ paciscor. signifi=
cat sicut simplex: ⁊ tã in bonã q̃ in malã partẽ signifi=
cat. Ter. in phor. Ita me dij bene ament vt mihi lice
at tã diu qđ amo frui iã depecisci morte cupio. Cicer.
Quidã cũ circũsedereť neq̃ effugere vllo mõ posset:
depectus est cũ hostibus vt arma ⁊ impedimenta re=
linqueret: milites educeret.
¶ Depeculor pe. cor. ex de ⁊ peculor: qđ a peculiũ de=
duciť. peculiũ vero lucrũ significat: vel quicquid sua
industria quis acquisiuit. Qui aũt peculiũ: siue quid
peculij surripuerit depeculator diceť: q̃q̃ sint qui di
cant Depeculari ꝓprie esse furari ea quę ad rempu. si
ue ad principẽ siue ad sacra ptineant. Sed Cic. lib. i.
ad herẽ. docet aliud esse furtũ: aliud peculatũ. Si qs
inquit peculatus accusať: q̃ vasa argẽtea publica de
loco priuato dicať sustulisse possit dicere cũ diffinitio
ne sit vsus quid sit furtum: quid sit peculatus secũ fur
ti agi: ⁊ non peculatus oportere. Et in Ver. acti. pri.
Quibus in ꝓuincijs villas: domos: plurimas vrbes
oĩa fana depeculatus.
¶ Depello is. depuli depulsuʒ: deorsum pello. Lactã.
li. ij. Inueteratos depulimus errores. Interdũ De=
pellere est abducere/remouere. Virg. Dulce satis hu
mor depulsis arbut⁹ hedis. Nã depulsis ꝓprie posuit
q̃ agnos quadam vi ab vberibus matrũ pelli constat
dum repugnant ne inde amoueanť. Inde depulsus
diciť contra voluntatem amotus. Amouemur enim
a re grata ⁊ iucunda.

D ante I.

¶ Di. ⁊ dis. p̄positiones eiusdẽ significationis sunt:
quia ambę separatiuę: ⁊ in ꝯpositione solum reperiũť

Componit̃ aũt di. cum dictionib⁹ incipiẽtib⁹ a d. vt diduco. g. vt digero. l. vt diluo. m. vt dimitto. n. vt dinumero: i. vt diiudico: u. vt diuerto: et vbiq̀ ꝓducit̃ nisi in dirimo ⁊ disertus. Dis vero mõ negationẽ denotat: vt difficilis: diffido. Modo diuersitatẽ: vt dissideo: mõ diuisionẽ vt dissocio: disiungo. mõ significat valde vt discrucior/discupio. Mõ varie siue in diuersas partes: vt dispono: dissemino. Quñq̀ male: vt dispereo: male pereo. Cõponiturq̀ cũ c. vt discũbo. f. vt diffundo: vbi s. mutat̃ in f. euphonię causa. p. vt disputo: q. vt disquiro: r. vt dirũpo: s. vt dissimulo: t. vt disturbo: i. ꝯsonãte: vt disiungo. Est qñ di. gręca dictio sit: ⁊ significat bis vel duo: vt digamus didrachma.

Dia ꝑpositio gręca apud nos: per ⁊ ꝓpter significat. Est ⁊ nomen duarũ insularũ: quarũ vna cretę adiacet: alia in mari tyrrheno: quæ aliis noibus naxos ⁊ strongylos vocat̃: de qua Ouid. Qua breuis æquoreis dia ferit̃ aquis. Dia etiã dicta est Hebe, dea quędã ⁊ dia actũs gręcus: quo iouẽ significamus.

Diabolus: latine calũniator dr. Διαβολη calumnia Διαβαλλω criminor.

Dialogus gręce: latine disputatio: ab Διαλεγομαι quod est disputo: ex Δια per. λεγομαι sermocinor vel disputo. Logos sermonẽ ⁊ orõnem ꝯprehendit. Et ẽ dialogus orõ vbi disputãtes introducunt̃ quotquot auctori libuerit: nõ aũt a dia duo λογος. ꝙ sit sermo duorum: cuꝫ tñ sunt quinq̀ ⁊ sex: aliqñ plures: vt Plato: sed somniant.

Diacon diaconos. os in us. fit diaconus a diaconeo ministro. Est eñ diaconus minister. diaconia ministerium. Nos diaconium dicimus: et Diaconatum pro ordine diaconi.

Diadema pe. p. quod quidã cum diph. scribũt gestamen regis. a Διαδεω circunligo. Nam habet duo appendicula quibus caput ligat̃. Hinc diadematus diademate ornatus. Cice. in orõne ad populũ. Nõ vt p. Q. Metello viro clarissimo iam spectata ætate filius. nõ. L. Diadematus cõsularis summa auctoritate non. Q. Metellus Censorius.

Dięresis dici potest diuisio. Figura cũ vna syllaba in duas diuidit̃: vt apud Hora. Nunc mare nũc syluę qḋ trisyllabũ est. Dięretus diuisibilis. Dięreo diuido

Diæta cœnaculũ in quo æstate cœnat̃ ad vmbram hyeme ad solẽ: qḋ ⁊ cœnatio dr. Hoc nomẽ quidam a gręco deriuãt. Διαιταομαι viuo ⁊ ꝯuersor. In his eñ cœnaculis viuimus ⁊ versamur. Vñ etiam dieta nominatur victus: ⁊ medicinę pars dietica nũcupatur quę victu medetur. Nã medicina in tris partes diuisa est: in dieticã q̃ victu: in pharmaceuticam: q̃ medicamentis: in chirurgicam: quę manu morbos curat. Var. vero ꝙ in ea per diem edatur dici existimat. In hortis nõ ędificari solebat: licebatq̀ testatori dięta in hortis vxoris ædificatã diruendam legare: si id fieri sine fundi detrimento posset. Apud græcos sumit̃ ꝓ iudiciorũ loco: ⁊ ꝓ loco quo arbitri cõueniunt. Et tũc dr a dięteo iudico vt arbiter. Ab aliquibus accipitur ꝓ diario: hoc est vnius diei cibo.

Diætarii vocabant̃ ministri dięte seruientes: quorũ meminit Vlp. de fundo instructo. Et dietarij dñr qui in aliena cœnacula furandi gratia se dirigebant: quos Vlp. scribit plusq̀ fures esse puniendos. Itaq̀ aut ad tempus relegandos aut in opus publicũ dandos: aut fustibus cędendos

Diætitę a gręcis appellant̃ arbitri.

Diagrãma atis. geometria designata: siue quadrãgulus: siue triangulus: vel inscriptio libri.

Diagoras nomẽ philosophi: q̃ atheos cognominatus est. i. negans deos. Hic cũ samothraciã venisset atq̀ ei q̃dam amicus dixisset. Tu qui putas humana negligere: nõne aduertis ex tot tabulis pictis q̃ multi votis vim tẽpestatis effugerint in portũq̀ salui ꝑuenerint? Ita fit inquit. Illi eñ nõnunq̃ picti sunt q̃ naufragia fecerunt: in mariq̀ perierunt.

Dialectos gręci vocãt loquendi genera: sicuti docet Quint. li. i. quę apud illos quinq̀ sunt. s. Ionica: dorica: attica: æolica: ⁊ cõmunis lingua.

Dialectica latine disputatoria dr. A Διαλεγομαι disputo. Δια eñ per. λεγομαι sermocinor: q: ꝑ sermocinationem disputatio ꝓsequit̃. Hinc dialecticus a. um. Hiero. ꝯtra Ruf. septẽ modos ꝯclusionũ dialectica me elementa docuerunt.

Dialysis gręce latine dissolutio dicitur.

Dialyton pe. cor. dici põt dissolutũ. Διαλυω dissoluo. Figura cum sine coniunctionibus dictiones proferuntur punctatim: vt Ite ferte citi ferrũ: date tela: impellite remos.

Dialis Iouis απο του Διος. i. a ioue: vt flamen dialis. i. iouialis. Et dialis ꝓ aere. Vñ subdialis subaere Ply. lib. xxxiiij. Illa sup terram ex subdialib⁹ petris cęditur: Hęc ex obrutis. Idẽ. Subdialia pauimenta gręci inuenere. i. quę permanent sub dio. Dialis quoq̀ a die dici põt: vt ꝯsul dialis: qui vno tñ die consul fuit. Et Hora. Nouendiales dissipari sunt cineres.

Diameter pe. cor. mensura siue linea dimetiens a gręcis diametros dr. Col. li. vi. Esto area rotonda cuius diametros. i. dimensio habeat pedes. lxx.

Diadumenus: quasi vittatus/diadematusq̀: Quo noie dictus est iuuenis quidã speciosus.

Dianœa a nostris dr mens siue intellectus. Unde ab oratoribus ponit̃ ꝓ quadã figura quę sensa magis q̃ verba designat. Quint. li. i. Figuras quęq̀ lexeos quęq̀ dianœas vocantur.

Diana a Διος. i. ioue: quasi iouiniana iouis filia ex latona: quę ⁊ luna. sic dicta ꝙ quasi diẽ noctu efficiat Vel ꝙ noctu sola luceat: quasi lucens vna. Quapropter noctiluca in palatio vocabat̃ ꝙ ibi noctu tẽpluꝫ ei⁹ luceret: vel quasi deuiania: quia venãtes ꝑ syluas deuiare solent. Ab ea Dianus dicebat̃ locus ei cõsecratus. Eandẽ esse Lucinã dicunt ⁊ Iunonẽ: iunonẽ a iuuando. Lucinã ꝙ partũ in lucẽ ꝓdat: quã in pariẽdo inuocant. Virg. Casta faue lucina tuus iã regnat apollo. Siue vt Ply. sentit: ꝙ oculis ꝑsit ⁊ luci. Siue a luco quẽ Romę in exquilijs hẽbat. Dicta est ⁊ ꝓserpina: vt infra dicet̃. Et Dictyna ꝙ dũ minoẽ regẽ viꝫ ei inferre volentẽ fugeret in mari se ꝑcipitẽ dedit: cadauerq̀ eius a piscatoribus inuentũ: ꝓpter qḋ a retibus: q̃ gręcę Δικτυα dictya dñr: nomẽ ei impositum. Pręterea Hecate dicta fuit: vel ꝙ cẽtũ victimis placaret̃: vel ꝙ centũ annos errare faceret in sepultos. Dicta ẽ ⁊ perge a perga pãphilię oppido in quo tẽplũ habuit insigne. Plures tñ dianas fuisse. Ci. li. de natura deoꝝ scribit. Sed illa noiatissima est q̃ eodẽ partu cũ Apolline ex ioue ⁊ latona nata est. Hæc ob virginitatis amorẽ fertur hoim ꝯsortia aufugisse ⁊ vt a se libidinis pruritũ amoueret: venando syluas incolebat paucarũ virginũ comitatu cõtenta. Arcũ ferebat ⁊ pharetram succincta semper incedens ⁊ cothurno induta ob hanc causam syluarum ⁊ nemorum dea

putabatur.

¶ Diaphora pe.cor.latine differentia. Diaphor⁹ diuersus. Diaphoretica vis discussoria.hoc est dissolutoria discutiuntur incipientia tubercula. emittũtur cõcocta ⁊ suppurantia.

¶ Diaphonia cũ accentu in pen.dissensio:discordia. Διαφωνεω discordo dissono.

¶ Diaphragma atis.dicit̃ oẽ mediũ:⁊ mariũ diuisio Vñ ⁊ ꝑ pariete seu mẽbrana quadã tenui in rætis similitudinẽ facta in corpore quę veluti paries quidaꝫ cor pulmonẽq; sepiat:⁊ a iecore lyeneq; seperet. Naꝫ Φρεττω latine sepio ⁊ obstruo dicit̃. Hanc mẽbranã latini transuersuꝫ septum appellant. Cor.lib.iiij. At sub corde atq; pulmone transuersum ex valida membrana septum est.

¶ Diaporesis pe.ꝓ.latine dubitatio:figura oratoria quę fit quotiens oĩa ⁊ magna videnť ⁊ paria ita vt orator nesciat a quibus potissimũ dicere incipiat. Teren.in Eu. Quid ꝯmemorẽ primũ:aut laudẽ maxime illũ q̃ dedit mihi ꝯsiliũ vt facerẽ:an ne q̃ ausus sim incipere? an fortunã collaudẽ q̃ gubernatrix fuit?

¶ Diapsalma atis.quid significet docet Hieron.ad Marcellã scribẽs:cui⁹ sunt hec verba. Quidã diapsalma ꝯmutationẽ metri dixerũt esse: alij pausationem spũssancti:nõnulli alterius sensus exordiũ. Sunt qui rithmi distinctionẽ. Et q2 psalmi tũc temporis iũcta voce ad organũ canebant̃: cuius causa musicę varietatis existiment silent iũ:nobis nihil horũ videtur cũ Aquila q̃ verborũ hebręoꝝ diligentissim⁹ explicator est Sela:hoc est diapsalma semꝑ transtulerit. Et inueniamus in psalmoꝝ quoq; fine diapsalma positũ vt est in tertio: Dentes pctõꝝ ꝯtriuisti:dñi est salus et sup pplm tuũ benedictio tua sela.i.semper. Et quis ẽ iste rex glię:dñs virtutũ ipse est rex glorię:semper. Hoc verbũ superiora pariter ⁊ inferiora ꝯnectit:aut certe docet sempiterna esse q̃ dicta sunt:vt est illud. Multi dicunt aię meę nõ est salus illi in deo suo semp. Et rursuꝫ Voce mea ad dñm clamaui ⁊ exaudiuit me de mõte sancto suo semp. Scire aũt debem⁹ apud hebręos in fine libroꝝ vnũ e trib⁹ solere necti vt aut Amẽ scribant:aut Sela:aut Salon:qđ exprimũt pacem. Igit̃ vt solemus nos ꝯpletis opusculis ad distinctionẽ rei alterius subsequẽtis mediũ interponere. Explicit: aut feliciter aut aliquid h̃mõi.ita ⁊ hebręi:vt quę scripta sunt roborẽt̃:facere solent vt dicant amen aut in sempiternũ:⁊ scribenda cõmemorant vt ponant sela: aut transacta feliciter protestantur:pacem in vltimo subnotantes.

¶ Diarium a die fit:⁊ significat victum quotidianuꝫ id est qđ in vnius diei cibuꝫ datur. Mar. Sed lupus vsuram puerique diaria poscunt. Sumit̃ ꝓ libro seu historia quę per singulos dies scribitur ⁊ a gręcis dici Ephemeris.

¶ Diastasis pe.cor.latine distantia:ex Δια quę aliqñ ob ⁊ longe designat:⁊ στασισ stantia.

¶ Diastole pe.cor.disiictio vel dilatio figura cũ vna dictio vel sententia ab alia distinguitur vel cũ breuis syllaba ꝓducitur. Διαστελλω Διαστολη.

¶ Diastrophos pen.cor.latine peruersus dicitur.ex Διαστρεφω.

¶ Diapason pe.cor.musicę artis symphonia ꝯstans ex quinq; tonis ⁊ duobus semitonis: id est diapente ⁊ diatessaron οιονει Δια και πασων απο πασων πασης

¶ Diapente.

¶ Diatesaron:latine de octo:q2 octo voces habet.

¶ Diasatyron compositio quędam medicorũ ad excitandam venerem.

¶ Diapasma atis.inspergimen quo ad sudores coercendos vtimur:cuiusmodi sunt q̃ siccis odoribus cõstant:vt inquit Ply.li.xiii.dicit̃ απο του Διαπασσω inspergo:Marti. Quid quod solet grauius mixtuꝫ diapasmate virtus.

¶ Diastema tis.latine spaciũ.habet pe.pro. Nã grece Διαστημα. Vñ errauit Sidonius:q̃ eã corripuit. Sic placidam paphien seruare diastema quintum.

¶ Diathesis pe.cor.affectus et vnũ ex accidentibus verbi:quod latini genus vocant.

¶ Diatyposis pe.pro.latine formatio. Gr. τυπωσ τυποω και τυπωσισ.

¶ Diasyrmos dici potest distractio:ab Διασυρω distraho. Figura cũ vna dictio ad duo diuersa significata distrahitur. Virg. Interstrepere anser holores.i. malus poeta iter bonos. Fit etiã qñ quis magna verbis ꝯminuit:⁊ minima extollit.

¶ Diaulos:latine certamen vel cursus.

¶ Dibapha pe.cor.purpura bistincta. Unde ⁊ ꝑciosior quali vtebant̃ magistratus in ꝑtexta. Naꝫ dis bis βαφη baphe tincturam significat. βαπτω tingo:βαπτης tinctor. Cic. Cęlio. Cursius noster dibaphum cogitat:sed eũ infector moratur:cũ significare vellet curtium hoiem minimi ꝑti aspirare ad magistratum ponit̃ etiã ꝑ veste delicatiore ⁊ digniore q̃ bis tincta sit. Scribit Ser. dibapha loca tyri:vbi repetita infectura lanę tingebantur.

¶ Dica causa. Ter.in phor. En vnq̃ iniuriarũ audisti mihi scriptam dicam. Cic. Scribit̃ heraclio dica.

¶ Dicæo siue iustitia siue iusti intelligentia.

¶ Dicæa vrbs est in Thermaico sinu:a dicęo Neptuni filio.

¶ Dicęarchus:iustus princeps. Ex Δικαιοσ iustus: αρχοσ princeps. Est nomẽ philosophi meseni de quo Cic.li.tus. Hic opinatus est hoim exordiũ nullũ extitisse:tanq̃ semper fuerit humanum genus. Cõposuit tres libros in quib⁹ suam super aia declarauit sententiam:qui aiam nihil aliud esse arbitrabat̃ q̃ vim quãdam atq; potentiam æquabiliter fusam tam in corporibus brutorũ q̃ hominũ quę a corpore foret inseparabilis:vt a morte nullus sensus supesset: sed totum anima commoreretur.

¶ Dicęarchia:quę nunc puteolis:q2 ea ciuitas quondam iustissime regebatur. Nam gręci ΔιΧην iustitiaꝫ vocant:et αρΧην principatum. Quidam scribunt dicarchęa. Sido.apollinaris. Nãq; dicarchęę translatus puluis arenæ.

¶ Dico as.prima cor.ad obsequiũ do:ꝯsecro/offero. Vñ in vsu est. Sacerdos dicatus est numini. Cic. Cęlio li.i. Balbũ quãti faciã q̃q; me ei totuꝫ dicauerim ex ipo scies. Huius verbi ꝯposita sunt Abdico:dedico:indico:iudico:pręDico:vendico ⁊ vindico.

¶ Dico is.pe.ꝓ.xi.ctum. ꝓprie significat loquor: vt si quis me roget quid dicis: ego ita respondeaꝫ nihil dico. Apud oratores vero loqui est:qualiacũq; verba proferre:dicere vero eleganter ⁊ facunde. Quintil. lib.x. Nam mihi ne dicere quidẽ videtur:nisi qui disposite/ornate/copiose dicit. Hinc

¶ Dictio vocatur oratoria ⁊ facunda oratio. Naꝫ ab illo generali:huius verbi significato fit dictio pro vocabulo seu verbo. Dicere etiaꝫ vocare nominare est.

Virg. Est locus hesperiam: graii cognomine dicunt.
Quãdoq ponitur p ↄstituere. Ter in an. Hic nupti
is dictus est dies. Aliqñ pro indicare. Virgi. Dic mi=
hi dameta cuium pecus an meliboei? Aliqñ p denun=
ciare. Ter. in an. Sed dico ne temere facias. Aliqñ p
pmittere. Pompo. in pictorib⁹. Nũmos certos dico
quinquaginta millia. Sal. li. ij. Eodem anno in mace
donia. C. Curio in principio veris cũ exercitu pfe=
ctus in dardaniã: quibus potuit pecunias dictas co
egit. Aliqñ affirmare. Mar. Cũ verus patriẽ diceris
esse pater. Aliqñ p dare. Cice. li. ij. offi. Cõmode autẽ
quicũq dixit pecuniam. Sic etiã dare pro dicere su=
mit ur. Virg. Sed tñ iste deus qui sit da tityre nobis
Aliqñ pro dicare. Idem. Junoni infernẽ dict⁹ sacer.
Aliqñ pro velle signare: Ter. in eu. At nesciebam id
dicere illam. Et alibi. Quasi tu dicis factum id meo
ↄsilio. Aliqñ p assignare: vt ille dixit diẽ mihi ad po=
pulũ. i. assignauit diẽ ad respondendũ. Aliqñ p defen
dere: vt Cic. dixit cãm Milonis. Aliqñ pro cantare.
Virg. Alternis dicetis amant alterna camoenẽ. Ali
q pro intelligere: ab eo qđ pcedit id qđ sequitur. Te
ren. Duo cũ idem faciunt sepe vt possis dicere. Hoc
licet impune facere huic: illi nõ licet. Aliqñ p pronũ=
ciare. Hinc dicere sniam dicimur. cum tanq ↄsiliarij
quid nobis videtur pnunciamus. Licet qñq dicere
sniam: sit pferre sniam. hoc ẽ pnunciare ꝛ determina
re. Quintil. Apud iudices quidẽ scđm legẽ dicturos
sniam de ↄfessis pcipue ridiculũ est. Dicere leges ali
ud est q ferre leges. Ferunt eñ leges ad suos: dicun
tur ferre ad victos: vt dicere leges sit impare. Liui.
Qñ pinde ac victo iãlã sibi leges dicerentur. Dicere
diem est accusare. Nam qui accusat: diẽ reo denũciat
quo ad causam dicendã presto sit. Huius verbi cõpo=
sita sunt. Addico / ↄdico / cõtradico / edico / indico / in=
terdico / predico / prodico / benedico / maledico / ꝛ redi=
co: quẽ habent pen. pro.

¶ Dicto as. frequentatiuũ est a dico is. Est eñ dicta
re dicere ꝛ enunciare. qđ alius excipiẽs notet. Vnde
dictata dicuntur veluti themata atq pscripta q ma=
gister ludi pueris pbere ↄsueuit. Ci. in quadã epla ad
Atticũ testatur se illa nõ scripsisse sed reparandi late
ris gr̃a deambulantem dictasse. Nec in lris tñ sed in
aliis quoq artib⁹ dictata dicunt vt illud Juue. Per
agit dictata magistri oĩa. Sueto. in Cesa. Vt discipli
nã singulorũ susciperent: ipsiq dictata susciperent.
Ibi loquitur de gladiatorib⁹. Persius. Ten cirrato
rum centum dictata fuisse p nihilo pendas? Hic gla
diatoria themata documentaq significantur. Et di=
ctare est auctoris alicuius verba sensumq excutere.
Vñ dictata dñr interptamẽta q a mgistris in ludo lit
terario de aliquo auctore tradunt vt pdiscãt eadẽq
ipsi post paulũ ita reddant vt tradita sunt. Hor. Sic
iterat voces ꝛ verba cadentia tollit Vñ puerum seuo
credas dictata magistro. Ideo aũt frequentatiuũ di
xi qm q docemus sepe inculcamus: vt penitus exci=
piant ꝛ ediscant. Dicit etiã ratio dictat: quale est illđ
Plynianũ in epla. O sylua o littus q multa ↄponitis
q multa dictatis: suggerũt sane camoenẽ littus ac so
litudo tacite nobis qđ scribamus quẽadmodũ ratio
ꝛ nõnunq indignatio dictat.

¶ Dictito as. pe. cor. addicto aliud frequentatiuum.
Et significat frequentibus temporibus: ac frequen=
tibus locis dicere.

¶ Dicturio is. p. cor. dicere cupio: siue dicere molior
Macro. Sed perge auiẽne ne vltra te dicturientem
retardem.

¶ Dicothomos grẽce apud nos idẽ est qđ dimidiata
siue diuidua qualis septimo quoq die post plenum or
bem luna visitur. Sic dicitur diochomenos. id est se=
miplena luna.

¶ Dictũ ꝛ nomẽ ꝛ participiũ esse potest. Ter. Vtrũq
ↄplexus est: cũ dixit. Nullũ est iam dictũ qđ nõ dictũ
sit prius. Nã primũ est nomẽ: scđm participiũ. Et sciẽ
dum q licet dicta de omi sermone dicant apud vete=
res tñ p facetijs ꝛ iocis poni solent. Cic. li. ii. ad Cor.
nepotẽ. Itaq nostri cũ oĩa dixissemus dicta / essẽtq
facete ꝛ breuiter ꝛ accurate locati ea pprio nomine
appelari dicta voluerunt.

¶ Dicteria sunt breuiter ꝛ acute dicta: vel quasi di=
cta nõ seria. Alio nomine scõmata ꝛ Apothegmata a
grẽcis dicuntur.

¶ Dicax qui malignis salibus maledicit. Ideo De=
mosthenẽ vrbanũ fuisse dicunt dicacem negant. Hic
dicacitas: quẽ ẽ sermo cũ risu aliquos incessens.

¶ Dicaculus ꝛ dicacula diminutiua sũt. Plau. in am.
Satis dicacula es amatrix.

¶ Dictemen a dicto as. significat id quod dictatur.
Idẽ ꝛ dictatio denotat: a quo dictatiũcula diminuti
uum. Hier. Auctores sunt huius dictatiunculẽ meẽ
sancti psbyteri. Ripartus ꝛ desiderius.

¶ Dictator qui dictat: ꝛ q dictaturã gerit: q a ↄsule
diceret: cuius dicto audiẽtes oẽs essent. Creabatur
eñ viua voce nõ p suffragia: ꝛ durabat p sex menses.
Et qr sũma potestas erat dictatoris i populũ: is quo
q magister populi appellat⁹ est vt scribit Var. Erat
aũt extraordinarius magistratus cuius summa erat
potestas hñs ius aiaduertendi in cuiusq ciuis roma
ni caput: nec ab ea puocãdi ius erat. Nec alio pacto
creari solebat: q cũ vis aliqua maior repente oborta
ingentem vrbi cladem minitari videret dictatori ce
teros magistratus eligere licebat a quib⁹ dictandis
qdam dictatorem appellatum volunt.

¶ Dictatura ipsa dictatoris dignitas. Liui. Dicta
turẽ semp altius fastigiũ fuit. Nã a dictatoribus non
erat ius puocandi: quib⁹ etiã aiaduersio capitis da
ta est. Magister equitũ scđam post dictatorẽ dignita
tẽ gerebat. Et ab ipso dictatore eligebat: Dict⁹ ma=
gister equitũ q sũma ptãs huius erat in equites ꝛ ac
censos. Et magister equitũ sic iũgebat dictatori quo
modo regib⁹ tribunus. Juue. Fumosos equitũ cum
dictatore magistros.

¶ Dictatorius. a. um. qđ ad dictatorẽ pertinet: seu
quod est dictatoris. Liui. Postremo dictatoriũ ful=
men in se intentatum.

¶ Dicte vna est ex quattuor pcipuis vrbibus cretẽ.
Vnde dictẽus cretẽsis cũ æ. diph. Virg. Dicteo coeli
regem pauere sub antro.

¶ Dictynnus mons: in quo dianẽ templũ situm erat.

¶ Dictyneũ y. ypsilo. pmontoriũ in creta similiter et
delubrum: vt inquit Stra.

¶ Dictam⁹ ꝛ dictamũ pe. p. herba medicinalis: qua
licerti se refouẽt: quotienscũq cũ serpentib⁹ pugnã
habuerint. Virg. li. ii: Dictamũ genitrix cretæa car=
pit ab Ida.

¶ Dictynna: vide in dictione Diana.

¶ Didascalia latine doctrina. A διδάσκω eñ doceo

¶ Didascalus preceptor.

¶ Dido: q Elisa pprio nomie dicebatur; sed cogno=

mento dido.qr fortiter fecerit seipsam potius interimens ꝙ libidini indulgēs. Hęc fuit Beli filia ⁊ soror Pigmaleonis:q̄ multo auri ⁊ argenti pōdere ꝯgregato aphricā adnauigauit:ibiq; vrbē carthaginem ꝯdidit. Et cum ab Hiarba libyę rege in ꝯiugiū peteret: paulisper distulit nuptias: donec conderet ciuitatē. Nec multo post extructam in memoriā mariti quondam Sichei pira maluit ardere ꝙ nubere. Interpretatur aūt dido virago.

¶ Didrachma: bis drachma. ex Διὸς καὶ ΔραΧμη nūmus est duas drachmas ꝯtinens. Græci ΔιΔραΧμον dicunt. Amb. in epla ad Iust. Est aūt dimidiū didrachmi drachma. Et paulopost didrachma neut. gene. dixit. Hoc est igitur drachms quod exigebatur secūdum legem.

¶ Diduco is.pe.p.varie duco. Col.li.vi. Validā vitē in ramos diducere cēseo. Pers. Cūq; iter ambiguū est ⁊ vitę nesci⁹ error Diducit trepidas ramosa in cōpita mentes. Qñq; diducere est detrahere: diuidere. Virg.lib.ii.geor. Quiq; paludis Collectū humorem bibula diducit harena. Proper. Non ego complexus potui diducere vestros.

¶ Didime es.p.c.isula in mari siculo vna ex æolijs.

¶ Didimę arū.insulę aphricę:q̄ ægypto adiacent.

¶ Didymi sunt montes fœlicis arabię.

¶ Didimę latine geminus dr. Græci em̄ ΔιΔυμον geminū vocant: Quo noīe vir Alexandrinus dictus ē: qui licet a parua ætate oculis captus foret: diuinas tñ litteras optime callebat:⁊ inter ecclesiasticos scriptores illustris fuit. De quo Hiero. Qr cū ꝑpter cæcitatem etiā elementorū ignarus esset: tm̄ miraculuz sui oībus ꝓbuit vt geometriā q̄ vel maxime visu indiget vsq; ad perfectū didicerit.

¶ Didymeus: Apollo dictus est:ꝙ gemina spēm sui numinis ꝓferat illuminādo/formādoq; lunā. Ex vno em̄ fonte lucis: gemino sydere spatia diei ⁊ noctis illustrat. Vñ ⁊ romani vt inquit Macro. Solē didymei Apollinis appellatione venerātur. Dictū ē ⁊ didymeum templū apollini dicatū apud Miletū:qđ prius oraculū brāci daꝝ vt auctor est Ply. appellatū est. de hoc tēplo sic scribit Stra.lib.4. Post possidiū milesiū est oraculū Apollini didymeo sacrū apđ Brancidas ad decē ⁊ octo stadia ascēdenti. Id ab Xerse incensū est quēadmodū cętera tēpla oīa ephesio excepto. Postea Milesij tēplū ꝯstruxerūt oium maximū qđ ꝑpter magnitudinē remāsit sine tecto varijs antiquaꝝ artium donis sumptuosissime honoratum.

¶ Dies ⁊ az mas. ꝙ fœ.gñis est numero singulari: plurali vero tm̄ mas. Dictus ꝙ diuini sit operis. Siue a Διὸς Ioue qui ei⁹ putabat rector. Dicendū est scđm Pedianū ꝙ dies fœmi.gñis significat tempus indeterminatū. Et ideo diminutiuū eius est diecula:qđ significat breue tpˢ ⁊ morā. Dies vero.xij.horaꝝ gñis mas.est.qđ est tpˢ terminatū. Vñ hodie dr quasi hoc die. Et hesterno die ad te veni. Sic dicimus: Ad diē nō venit:sigt̄ ꝯstituto tpe ad te nō venit. Iuue. Longa dies quid ꝯtulit.i.longū tpˢ. Virgil. Multa dies: variusq; labor:mutabilis eui Rettulit in meli⁹. Et iurisꝯsulti. bima/trima/quadrima die ꝑ tpe vsurpant biēnij/triēnij/quadriēnij. Sed ꝯfundit qñq; hec differentia. Virg. Iāq; dies infanda aderat. Finit dies romanoꝝ more scđm Macrob. a media ad mediā noctē:⁊ sequētia noctis media pte q̄ dicit medię noctis inclinatio. Deinde gallinaceū ꝙ tū galli cantent etiā si tunc quiescāt. Deinde diluculū cū incipit dignosci dies. Inde mane:cū dies est clarus. Inde Meridies diei mediū. Inde iam supra vocatur occidiū tempus qđ ⁊ serū diei vocatur:⁊ nox suprema tempestas. hoc est diei nouissimū tempus:sicut est expressum in duodecim tabulis. Solis occasus suprema tēpestas:esto deinde vespera seu vesper a vespero stella. Ab hoc tēpore prima fax noctis:ꝙ tum primuz faces:hoc est lumina ferri incipiant:deinde nox cōcubia a concubādo:siue concubitum siue cōticinium a tacendo:ꝙ tū omnia tacent:siue nox intempesta:ꝙ tum tempus agendi est nullum. Deinde intempesta:quę non habet idoneum tempus rebus agendis. In has partes destribuebant diem:qui constat ex viginti quattuor horis:⁊ lucem tenebrasq; continet. Dies secunduz ęgyptios inchoatur ab occasu solis. Secundum Persas ab ortu solis. Secūdum etruscos ⁊ Athenienses a sexta hora diei:vt Cic.in auguralibus ⁊ Gel.plene exequuntur. Interduz diem dicimus:vt solam lucem intelligamus:tenebras vero sub noctis nomine. Virg. Noctes atq; dies patet atri ianua ditis. Et dies qui dē qui fit horis.xxiiij.naturalis dr. Qui aūt ab ortu solis ad occasū ꝯficit artificialis appellari solet. Dies totius anni ex institutione Numę:aut festi erāt: aut ꝓfesti:aut intercisi:aut comitiales:aut ꝯperendini: aut stati:aut pliares. Erant ⁊ atri dies. de quib⁹ suis locis. Huius noīs genitiuus est diei dij: dies et die. Cic.ꝑ Sex. Equites nō daturos illius dies pœnas. Virg. Libra dies somniq; pares vbi feceris horas. Idē. Munera lętitiāq; dij. Sal.in Iugu. Vix decima parte die.ꝑ diei. Abltīūs die vel diu. Idem. Diu noctuq; labora. Deriuata a die sunt. Quotidie: pridie: meridies:nudiustertius:nudiusquartus. Diariū/dięta/æquidiale/ęquidiū. Diluculū ⁊ perdius.

¶ Diecula diminutiuū a die gñis.fœ.significat tempusculū. Et accipit ꝑ mora:qđ est hęc dies parua. Teren.in An. Nō satis habes ꝙ dieculā addo.i.aliquaz temporis dilationem.

¶ Diescit:dies fit:sicut noctescit:nox fit: q̄ carēt supposito ⁊ apposito.

¶ Diem de die ducere:est rē in longū ꝓtrahere

¶ Diē dicere alicui est ꝯstituere tēpus:ꝙ vel in iudicio ꝯparere:vel aliquid aliud agere debeat:vt nuptiarum diē dixit:hoc est tempus constituit quo nuptię fieri debebant.

¶ Die quarti:⁊ die quartę:ꝑ die quarto. Die quinti ⁊ die quintę ⁊ deinceps ꝑ die quinto. Die pristini vel pristinę die ꝑ pristino:qđ nos ꝯuerso ꝯpositiōis ordie dicim⁹ pridie. Die crastini ꝑ die crastino:⁊ alia multa. Videnť aūt veteres differentiam fecisse inter die quarto ⁊ die quartę:vt illud ꝑ pterito sit:qđ nos nudiusquartus dicim⁹. Hoc de futuro. Sūt aūt hęc oīa ꝯposita:⁊ ꝑ aduerbijs accipiunt.

¶ Diespiter:diespitris:⁊ diespiteris:diei pater.id ē Iuppiter:sicut dijouis quasi diē iuuans:ꝙ hoies die ⁊ luce:quasi vita ipa iuuaret. Hor.li.car. Nam diespiter igni corrusco Nubila diuidēs. Macro. Ipsi quoq; Romani diespitrem iouem appellabant.

¶ Directi a die vocati sunt crucifixi:quasi ad diem erecti:a dierego is. Festus scribit directū per antiphrasim dici apud veteres volentes significare malū diem. Unde directa aduerbialiter dicimus. Plaut⁹ Quin tu.i.directa cū succula ⁊ cum porculis. Directa inquit quasi in malū diem.

¶ Dieteris pe.co.tēpus duoꝝ annoꝝ:sicut trieteris
trium annoꝝ.Penteeteris. το ετοσ του ετοσ annus
τρεισ tres.

¶ Diffamo as.pen.p.p diuersas ptes famā diuulgo.
Aug.li.iij.de ci.dei.Romanū imperiū tā longe lateqꝫ
nō posset augeri ⁊ tā grādi glīa diffamari. In malum
ponit apud Lucā. Hō qdaʒ erat diues q̄ habebat vil
licū ⁊ hic diffamat⁹ est apud illū.

¶ Diffarreatio sacrificij gn̄s inter virū ⁊ vxorē:quasi
dissolutio.cōfarreatio:qꝛ fiebat farreo libo adhibito.

¶ Differo pe.cor.spatiū tpis do.Virg.li.vi. Distulit
in serā ꝯmissa piacula mortē.Vn̄ dilatio tpis ꝓroga=
tio:siue extensio dicit:Interdū differre est in diuer=
sa loca ferre.Plau.in Ru.Nos cū scapha tēpestas de
strouersuʒ differt ab illis.Idē in Cu.Iā ego te faciā
vt hic formicę te frustillatim differant. Interdū dif=
famare diuulgare.Lucil.Gaudes cū de me ista foris
sermōibus differs.Plau.in Tri:Nolo ego mihi te tā
ꝓspicere q̄ meā egestatē leueis:sed vt inops:infamis
ne sim:ne mihi hanc famā differant me germanā meā
sororeʒ in ꝯcubinatū magis q̄ȝ in matrimoniū.Inter
dū diuidere/scindere/dissipare.Ter.in adel.Me mi=
serā differor doloribꝰ.Interdū in ordinē ponere.Vir
gi.li.iiij.geor. Ille etiā seras inuersuʒ distulit vlmos
Interdū distare.Ci.in Ver.At vide quid differat in
ter meā opinionē ⁊ tuā.Hinc differentia:indifferēs.

¶ Differitas ꝓ differentia:quo antiqui vtebant.

¶ Diffibulare est exsinuare aperire.Papi.Tunicaʒ
diffibulant auro.

¶ Diffido is.pe.ꝓ.nō fido credulitatē depono.Sen.
secūdis rebus nimis fidendū nec aduersis diffidēdū
est.Dicimꝰ aūt diffido tibi:⁊ diffido de te.Ser.Sul.
Ciceroni.Plura me ad te de hac rescribere pudet.ne
videar prudentię tuæ diffidere.Ci.ad Heren.Et de
nobis non diffidimus.

¶ Diffiteor ex dis ⁊ fateor significat nego.Hier.Nō
diffiteor oēs nos qui xp̄o credimus de idololatriæ er
rore venisse.Nō eni nascimur:sed renascimur xp̄iani
Difficilis nō facilis:vide in eadē dictione facilis.

¶ Diffluo is.Vide in dictione fluo.

¶ Diffugio is.pe.cor.in diuersas partes fugio.Vir=
gilius lib.iij.geor.Quo tota exterrita syluis Diffu=
giunt armenta.

¶ Diffundo varie fundo.hoc est hinc inde spargo.
Amb.Ergo patris sui venena diffundūt.Col.libr.ii.
Nam vel respuit duritiā soli dens aratri vel si qua ꝑ=
te penetrauit nō minute diffundit humum.

¶ Digamus pe.cor.idē qꝺ bigamus:qui duas duxit
vxores.Hiero.cōtra Ioui.Non dāno digamos.Sic
Digama mulier dr̄ q̄ duos habuit maritos. Idē.Si
clericus monogamus fuerit ⁊ vxor eius digama:no=
li eū ministerio applicare.

¶ Digāma bis aut duplex gāma:q̄ est tertia alphabe
ti gręci littera.Vn̄ f.nr̄m digāma dicit:qꝛ figurā du=
plicis gāma detinebat.

¶ Digero is.pe cor.in.stū:ordino dispono.Virg.Di
gerit in numerū.Quoqꝫ dilucido interptor.Idem lib.
ii.Ita digerit oīa Calchas.Quoqꝫ diuido distinguo.
Plī.lib.xvii.Poma ferant inseranturqꝫ vineæ pasti
nentur:semina digerant.Hieron.ad Dama:Vtrū ne
epl'ari breuitate sn̄ias tibi velis digeri:aut singuloꝝ
libros cōfici.Quoqꝫ cōcoquo.Vnde ⁊ digestio:vt Di
gere paulisper vinum quo mades.Macro.Igitur in
ventre fit prima digestio.Sed ad primū significatuʒ
reduci potest:cū digestio sit distributio cibi ordina=
ta.Nam frigida lienē petunt tanq̄ȝ frigoris domicili=
um:sicut iecur caloris:quo calida cōfluunt.

¶ Digeries dispositio distributio.Macro.Nec mirū
si digeries morsu rep̄hensionis euasit.

¶ Digitus:a dirigendo quidā dictuari putāt ꝙ na=
tura miro decentiqꝫ ordine digitos digesserit.i.dis=
posuerit.Digitoꝝ noīa sunt hæc.Pollex.index:infa=
mis siue famosus.medicus.i.medicinalis seu anula=
ris.minimus.Auctor Porphirio.Indicē qui pollici
ꝓximus est alio noīe salutareʒ veteres vocauerunt.
Martianus li.de nup.phil.Quidā redimitꝰ puer ad
os cōpresso digito salutari silentiū ꝯmonebat.Medi=
us digitus alia hʒ noīa.Nam dictus est verpus aver
tendo podice.Ob quā etiam causam impudicus ⁊ in=
famis vocatus est.Et qn̄qꝫ porrigebat signū derisio=
nis ⁊ cōtumelię erat.Mar.Ostēdit digitū:sed impudi
cū alcōte dasioqꝫ.Symmachoqꝫ.Iuue.Ipse minaci
Prębeteret laqueū mediūqꝫ ostēderet vnguē.Pers.Frō
tēqꝫ atqꝫ vda labella Infami digito ⁊ lustralibus āte
saliuis Expiat.Huius dimin.est digitulus.

¶ Digitū tollere significat fauere suffragari:sicut di
gitū deprimere/suffragium derogare.Hora.Vulgus
vtroqꝫ suum laudabat pollice ludū. Iuuen.Et verso
pollice vulgi quēlibet occidūt populariter.In empti
one etiā digitꝰ post licitationeʒ leuatur significātes
quēq̄ȝ emptioni allubescere.Mar.Iā mea res digitū
sustulit hospitibꝰ.Vn̄ Manceps est appellatus ꝙ q̄p=
piam cōducens manum tollebat se significans empto
rem.Hoc erat apud veteres micare per digitoruʒ le
uationem distrahere.Qꝫ emptio fieret per eleuatio=
nem digiti ostendit Amb.ad Simpli.Sed nō ille so=
lum liber qui dn̄m licitatorē non pertulit:aut tollen=
tem digitum non vidit.

¶ Digitale qꝺ ad digitū est.Plyn.li xxii.Et auctisæ
radix in vsu ē digitali crassitudine.Digitalia substan
tiuū digitoꝝ tegmenta dn̄r.Var.lib.i.de re rus.Olea
manu stricta melior ea q̄ digitis nudis laudabilior q̄ȝ
illa quæ cū digitalibus.

¶ Dignus a um.qꝺ merer:vt dignū laude:dignū ca
stigatione:qꝺ meret laudē:qꝺ meret castigationem:
Cuiꝰ ꝯtrariū est indignū.Mar.Digna tuo cursis in=
dignaqꝫ noīe dicā.Hoc ē dicā cur merearis ⁊ nō mere
aris hoc nomē.Digne significat ꝓ meritis.Indigne
ꝑter merita.Ouid.Leniter ex merito q̄cquid patia=
re ferendū est:Quę venit indigne pœna dolenda ve=
nit.Quidā etiā dignāter vsurpant.qꝺ ē vel digne vł
scd̄m merita.Indignanter per indignationem.

¶ Dignitas a dignus fit:⁊ significat qꝺ dignū ē:seu
honorē alicui ꝓpter merita vel impēsuʒ vel debitum.
Gel.Cuiꝰ dignitas nec augeri laudibꝰ nec minui de
tractiōibꝰ pōt.Accipit tn̄ qn̄qꝫ ꝓ magistratuū admi=
nistratiōe ⁊ honore.Ci.Thermo.Vt oībus in rebꝰ ei
te ꝯmendes:quo ad fides dignitasqꝫ tua patiet:In=
terdū sumit ꝓ virili pulchritudine.Idē li.i.off.Pul=
chritudinis duo sunt gn̄a.vnū muliebre:quā venusta
tē appellamus:alterū virile:quā dignitatē dicimus.
Sermōis etiā gestꝰ vocisqꝫ dignitas dr̄:vt apꝺ eūdē
ad herē.Sermo diuidit in ptes q̄ttuor.dignitatē/de
mōstrationē/narrationē/iocationē.Dignitas oro est
cū aliqua grauitate ⁊ vocis remotiōe.Huiꝰ ꝯtrariū
est idignitas ꝓ dedecore siue ignominia:⁊ qꝺ idignū
est siue qꝺ ē ꝯtra dignitatē.Cic.lib.iiij.ad heren.Ne
que verbis ꝯsequi indignitatē rei.Idē.Q.Ligario

Cũ ad scđo calẽdas intercalares priores rogatu fratrũ tuorũ venissem mane ad Cesarẽ: atq; oẽm adeũdi atq; ↄueniẽdi illiº idignitatẽ & molestiã ptulissẽ. Dicit etiã indignitas vt opponit dignitati virili. s. p indecẽtia de qua li. iij. ad herẽ. Acuta exclamatio fauces & vocẽ vulnerat eadẽ lędit auditorẽ. Habz eñ qd dã illiberale & ad muliebrẽ potius vociferationem q̃ ad virilẽ dignitatẽ in dicendo accõmodatum.

¶ Digno as. dignũ puto. Pacu. Quis deos ifernos q̃bus celestes dignet honoribus? Huius passiuũ est Dignor: qđ ẽ dignº habeor. Virgi. Cõiugio anchisa veneris dignate superbo. In frequẽtiore vsu est. Dignor deponẽs p dignũ iudico: seu hẽo. Sue. in Aug. Uniuersum deniq; gñs operas aliquas publico spectaculo pbentiũ etiã cura sua dignatus est. i. dignum indicauit & dignatione sua psecutus est. Cic. œconomico. Nõ ex eo numero hoim q̃ apud nos hoc noie dignant. i. digni hñtur. Huius ↄtrariũ est dedignor qđ est nõ dignor: vel indignũ reputo: ↄtẽno. Vir. Quos ego sum totiẽs iã dedignata maritos. Indignor vero irascor seu moleste fero: quasi ea patiens quibº nõ sit dignus. Ser. Sulp. Hem nos homũculi indignamur si qs nřm interierit. Aliqñ ↄstruit cũ dtõ. Hier. sup Mat. Decẽ apłi vero idignant mři filiorũ zebedei. Aliqñ cũ ablřõ mediante de. vt apud Euang. Et audientes decẽ indignati sunt de duobus fratribus.

¶ Dignatio apud eccłiasticos p mansuetudine/leni tate/facilitate capit. Apud Liuiũ p familiaritate si ue grã. cũ li. ij. inde Apiuol interpres lectus haud ita multo post in principũ dignationẽ ↄuenit. Idignatio. ira. Iuue. Si natura negat facit indignatio versum.

¶ Digladiari: est varie gladijs certare. Ci. p translationẽ p dissentire/ↄtẽdere: & veluti gladijs dilaniari. Quid antipater digladiat cũ carneade tot volumibº.

¶ Dignoro as. signa imprimo: vt fieri solet in pecoribus: vt dignoscantur.

¶ Dignosco diuerse nosco. discerno. Lact. li. vi. Inuicẽ ipse dignoscunt.

¶ Digredior discedo. Virg. Hos ego digrediens lachrymis affabar obortis. Ci. Cornifi. Et si piniquo patiebar alo te a me digredi. Inde digressio & digressus pro discessu.

¶ Diiambus ex dis & iambus: sed s. abijcitur. Pes est ex duobus iambis ↄstans vt amœnitas.

¶ Diiudico diligenter seu diuisim iudico. Ci. li. tus. Utrũ igitur inter has snĩas diiudicare malumus: an ad propositum redire.

¶ Dilacero as. vide in dictione lacero.

¶ Dilato as. pe. prod. latum facio: vt est illud dilatãt philateria.

¶ Dilabor pe. p. diffugio seu discedo. Cicer. li. i. tus. Sed nescio quomodo dum lego assentior: cum posui librũ mecũ ipse de imortalitate aiorũ cœpi cogitare: assensio illa ois dilabit. Proprie vero dilabi est deorsum varie labi: corruere. Lact. li. iij. Domus ab habitatore deserta dilabit. i. corruit. Ci. in Lel. Jam eñ a sapientiũ familiaritatibº ad vulgares amicitias oro nostra dilabit. i. descendit: siue decurrit. Aliqñ ponit p deficere. Lact. li. vij. Describẽtes quasi fatigati et dilabẽtis mũdi senectutẽ. i. deficientis.

¶ Dilapido as. pe. cor. disperdo. Ter. in phor. Cõueniendus phormio est: prius q̃ dilapidet nostras triginta minas. Hier. in bonũ vsus ẽ. Oceano scribens Oẽm censum distribuit/dilapidauit ac vendidit: & in pecuniã ↄgregatũ vsibus pauperũ preparauit.

¶ Dilẽma atis. & dilẽmatũ: per duplex mm. argumẽtũ ẽ qđ vtriq; aduersariũ capit. Hier. ↄtra Ruff. Hoc est verũ dilẽmatum tuũ non ex dialectica arte quã nescis: sed ex carnificũ officina & meditatione prolatum.

¶ Diligo is. pe. cor. xi. ctũ. significat amo: q̃uis minoris vis sit: vt supra in dictione amo dictuz est. Quñq; diligere significat diuidere. Plau. in Cur. Clypeatus elephas vbi macheriã diligit.

¶ Diligens a legendo dicit studiosus: q: eorũ q̃ amamus studiosi simº. Hinc diligẽtia ad corpus & ad alm refert: cura ad alm: opera ad corpus. Ideo in orõne cũ sępenumero ista ponant: diligẽtia semp in fine constituitur. Aliqñ etiã ponit p dilectiõe. Horũ ↄtraria sunt negligens: negligẽtia: & indiligẽtia. Ci. de. opt. gñe dicẽdi. Sed qdã etiã negligẽtia est diligẽs. Ter. in adel. Ingeniũ tuũ noui liberale: sed vereor indiligens nimiũ sies. Idem in phor. Pol mei patris parta bene/indiligenter curantur.

¶ Dilogia cũ accen. in pen. figura est cũ ambiguũ dictũ duas res significat: απο του Διϲ και λογοϲ

¶ Dilorico as. pe. p. significat discindo. Cic. Qui in causa perorãda nõ dubitauit reũ excire ↄsularem: & eius diloricare tunicam.

¶ Dilucidus clarus: dilucido clarũ facio.

¶ Dilucido vide in dictione lucido.

¶ Diluculũ ante solis ortũ: aurora: quasi parua diei lux: q: tũ dies lucescere inciperet. Hier. ad Eusto. Horã tertiã/sextã/nonã/diluculũ quoq; & vesperã nemo ẽ q̃ nesciat. Diluculo aduerbiũ. significat sũmo mane.

¶ Diluculo as. pe. cor. significat diluculũ fieri. Gelliº Die crastino vbi primũ diluculabit fac amicos adeas et roges veniant.

¶ Diluculascit dilucescere icipit. Dilucescit dies fit

¶ Diludia: ludorum intermissio.

¶ Diluo is. dilui. dilutũ. ex di. et luo: significat lauo. purgo: resoluo. Cic. li. iij. tus. Quę cogitatio vna maxime oẽs molestias extenuat & diluit. i. resoluit & eneruat: quẽadmodũ vinũ aqua dilutum subneruat. Per translationẽ diluere etiã crimina dicimus. i. purgare & refellere. Et oratores diluere dñr qñ refellunt obiectiones aduersarij. Et diluere est aquã vel aliũ liquorem miscere/tẽperare. Virg. Cui tu lacte fauos & mi ti diluo baccho. Et Pers. Diluis helleborũ. dixit pro eo qđ est medicamentis temperas. Hinc.

¶ Dilutus a. uz. pe. pr. qđ est mistũ. Unde vinũ aqua mistũ dicit dilutũ. Mar. Diluti bibis vnciã falerni: a quo dilutius & dilutissimum: prout minº plusue aque admistũ fuerit. Ant Cor. Celsus pcipit hyeme meracius esse bibendum: estate dilutius. Hiero. Uinũ dilutius vocat aquatius. Uinũ inquit si aquatius bibit: calix frangitur. mensa subuertit. Meracius vinuz dr qđ minº dilutũ siue aquatũ est. Cõstat q̃ lymphatũ vinũ dicũt nõ satis recte dicere q: lymphatũ aliud significet. Dilutus color dr cũ veluti aqua adhibita minº est intẽsus. Gel. Lutheus color rufus ẽ dilutior. Dilutũ etiã neu. gñe vocat id liquidũ in quo aliud certo tpe infusuz fuit: vt si in vas vini appositũ absynthiuz fuerit. deinde post interiectũ tpõ abstractũ id vinum absynthij dilutũ dicet. Ply. Bibit & madefacti absynthij dilutũ. Ita eñ appellat hoc genus.

¶ Diluuiũ qđ varie diluit. Nã diluuiũ diuersorũ purgamentũ fuit ola diluens: qñ. s. imodicis imbribº vel vexat terra vel obruit: & inundatio dicitur.

¶ Dimano as.p.p.diuerse siue diuisim mano defluo Ci.p.M.Cælio. Et quidē vt ad me reuertar:ab his fontibus ꝓfluxi ad hoīum famā:vt meus hic forensis labor vitæq; ratio dimanauit ad existimationē hoīm paulo latius a iudicio meorum.

¶ Dimensum:qđ ⁊ demēsum dicit᷑.vide in demetior.

¶ Dimico as:pe.cor.pugno:ꝙ ꝓprie fit re. Contēdo vero verbis tm.Ci.li.iij.de.ora.Qui ꝓpter tot tātasq; causas clarissimoꝝ hoīum atq; optimoꝝ viroꝝ me semꝑ ab om̄i ꝯtētione ac dimicatione reuocasti.

¶ Dimidius a.um.quasi ꝑ mediū diuisus.Et dicitur de rebus q̄ separatę sunt:Nā est pars altera ex dimidiato.Mar.Dimidiuꝫ donare lino q̄ꝫ credere totum Qui mauult:mauult ꝑdere dimidiū. Dimidiatus vero a.um:dicit᷑ de reb⁹ q̄ ꝯtinuę sunt ⁊ nō separant᷑ quasi dismediatus ⁊ in partes duas pares diuisus. Unde Cic in tus.dimidiatuꝫ mensem dixit. Et qui ex mille denarijs qui ei debebantur quingētos recepit dimidiū se recepisse dicet nō dimidiatū.Et sicut scyphus argenteus cū alio cōis in partes duas diuisus sit:dimidiatū dicemus:nō dimidiū scyphum

¶ Diminuo is.quasi in diuersis ꝑtibus minuo.Ter. in adel. Diminuet᷑ tibi cerebrū.

¶ Dimitto is.diuerse mitto. Sal. Igit᷑. C.Manliū fesulas atq; in eam partē ethrurię. Septimū quēdaꝫ camertē in agrū picenū.C. Iuliū in Apuliaꝫ dimisit Aliqñ dimittere est abire ꝑmittere:licentiā dare cassare. Ci.li.i.off. Cū aūt Pōpilio videret᷑ vnā dimittere legionē.i.cassare. Sallu. Deinde eis pollicit⁹ operā suā domū dimitteit.i.licentiat. Aliqñ mittere. Uir. Equidē ꝑ littora certos Dimittā. Inde dimissi legati dñr. Aliqñ dare. Uirgi. Dimissaq; noīa gentis Ab Ioue. Aliqñ est ꝑmittere in ꝑtātē dare. Cic libr.i.de rep. Tū annui ꝯsules tū dimissi populo fasces. Aliqñ derelinquere. Lau. Dimitto te discedens.i.relinquo dimitto te discedentē.i.abire ꝑmitto. Aliqñ humiliare. Uirg. Deiecit vultū:⁊ dimissa voce locuta est. Aliqñ porrigere ꝓducere. Uar. Cū etiā Thais Menandri tunicā dimissam hēat ad talos. Aliqñ demittere: hoc est desuꝑ mittere. Uirg. Dimissū lapsi per funem Sal: Cū strepitu dimissum victorię simulachrum.

¶ Dimissū qñ ꝓ abiecto ponit᷑.Ci. Timido aīo humili dimisso.qñq; ꝓ humili ⁊ miserabili.

¶ Dimissorię lrę(inq̄t Modestin⁹)sunt q̄ vulgo eplæ dñr:ꝙ per eas causa ad eū q̄ appellatus est dimittit᷑.

¶ Dimulgo as.diuerse publico. Ci. Apio. Quare visum est occultius agendū neq; vllo modo dimulgādū

¶ Dindymus p.co.in singulari mas.gnis in plī neu. Iuga sunt montis Idæ phrygię matri deum dicata. Prop. Dindymus ⁊ facta fabricata iuuenta Cybelle Uirg. Ite per alta dindyma.

¶ Diobolares meretrices dñr q̄ duob⁹ obolis ducuntur. Sunt qui scribant diolares. Hoc est vilissimę meretrices q̄ sub dio paruo stipendio ꝓstant.

¶ Diocles nomē viri ꝓpriū:quasi iouis gloria. Διοσ iouis. κλεοσ gloria.

¶ Diœcesis cū œ.diph.pe.p.latine gubernatio:administratio:dispositio siue iurisdictio:a Διοικεω guberno tueor. Sunt aūt diœceses pōtificū in quas administrandi officij :sui liberam habent potestatē: ꝓpter qđ diœcesani epi vocant᷑.

¶ Diogenes pe.cor.nomen philosophi cynici famosissimi Antisthenis discipuli:de quo scribit᷑ ꝙ cū Antisthenes nullū discipuloꝝ reciperet:⁊ ꝑseuerantem Diogenem remouere nō posset: nouissime claua minatus est nisi abiret. Cui ille subiecisse dicit᷑ caput:atq; dixisse. Nullus tā durus baculus erit qui me a tuo possit obsequio separare. Utebat᷑ Diogenes palliolo duplici ꝓpter frigus. Perā ꝓ cellario habuit: secūq; portauit clauā ob corpusculi fragilitatē.qua tā senex mēbra sustentare solitus erat:⁊ ημεροβιοσ :vt inquit Hiero.i.diarij victus vulgo appellatus fuit in pñteꝫ horā poscens a quolibet ⁊ accipiens cibū. Habitauit aūt in portarū vestibulis ⁊ porticib⁹ ciuitatū. Cūq; se ꝯtorqueret in dolio volubilē se habere domū iocabat᷑ ⁊ secum temporibus īmutantem. Frigore eñ os dolij vertebat in meridiē:æstate ad septētrionē:⁊ vtcunq; sol se inclinauerat Diogenis prętorium vertebatur. Ferunt accedentem Alexandruꝫ rogasse ne sibi apricanti a sole obstaret. Obijt ferme nonagenari⁹. Aiūt quidam cū moreretur mandasse vt cadauer suū insepultum ꝓijceretur: vt oēs bestię participes ipsius essent. Fuerūt alij quattuor diogenes:quorū vnus fuit Apolloniates Anaximenis auditor temporib⁹ Anaxagorę. Ali⁹ Siconius q̄ pelopōnesiaca scripsit. Ali⁹ stoicus ex seleucia:qui babylonius ob vicinitatē dictus fuit. Alius Tharsensis quæstionū poeticarum scriptor:sed in cynicū nicanor tale epigramma inscripsit Διογενεσ αγε λεγετισ ελαβε σε μεροσ εσαι Δοσ ελαβε μεκαυροσ ο Δαξ:quod ⁊ Sudas repetit:το Δε επιγραμμα Δια βραχεων.

¶ Diogenetus fuit vnus itinerum Alexandri regis mensor. Alius fuit ętate Cesaris Antonini philosophi pictor egregi⁹:de quo Iul. Capi. Ali⁹ clitonachi pr̄ illi⁹ pœni q̄ successit carneadi vocat⁹ an hasdrubal Fuere ⁊ alij huius noīs. Familiare grecis vocabulū.

¶ Diodorus pen. ꝓ.nomē philosophi Socratici: de quo Hier. sic scribit Diodo. Socraticus quinq; filias dialecticas insignis pudicitiæ hūisse narrat᷑ : de qb⁹ et Philocarneadis magister plenissimā scribit historiā. Fuit ⁊ diodorus Siculus historicus: ⁊ Diodor⁹ stoicus phūs cęcus:de quo Ci. in Bruto sic ait. Eraꝫ cū stoico diodoro qui cum habitauisset apud me:cum Quinto vixisset:nuper est;domi meę mortuus: a quo cum alijs rebus:tū studiosissime in dialectica exercebar. De hoc etiaꝫ in.v.Tuscu.

¶ Diomedes rex ętholię Tidei ⁊ deiphiles filius qui fortissimus danaū appellatus est. Fuit ⁊ alius diomedes thracū rex truculentus qui equos suos aduenarum carnibus in Tyrida oppido pascebat/sed postea ab hercule equis suis in pabulū appositus fuit. Fuit ⁊ diomedes grāmaticus multi ingenij vir.

¶ Diomedei cāpi vocati sunt in apulia q̄ in diuisione regni quā cū Dauno fecisse dicit᷑ diomedi cesserunt.

¶ Diomedeę insulæ duæ e regione Gargani sūt: quarū altera hītatores habet.altera deserta ē: vbi disparuisse aiūt diomedē ⁊ socios ei⁹ ob dolorē in aues cōuersos:q̄ ob id diomedeę vocitatę sunt. Has Iuba cataractas appellat:dētes eis esse dicunt᷑ : oculi igneo colore:cętero corpore candidę sunt:quę in sola diomedea insula visuntur.

¶ Diomeda phorbantis filia fuit:quam Achilles ex Lesbo raptam concubinā habuit.

¶ Dion nomen ꝓpriū syracusani nobilis:qui adeo Platonē amauit vt se eidē totū traderet. Hic patriā asseruit in libertatem expulso dionysio tyranno. De quo Plutar. refert ꝙ cū Calippū cui oīm vni maxime fideret insidias sibi tēdere accepisset:eū arguere pas

sus non est: mori inquiens longe p̄stare q̄ viuere vbi nō hostes solū: sed etiā amicos cauere oportuerit. Alter fuit Dion pruseus orator: cui ob elegantiā chrysostomo cognomen fuit: sed tamen dion ita de seipso scribit. λεγω γαρ τουτο ουκ ετι ωσο διων ο προυσαευσ ο επι του σευηρου και αλεξανδρου των αυτοκρατρων γενομενοσ αλλα ωσ ιμαρυκσ οξιφιλινοσ αδελφο παιωον ιωαννου πατριαρχου επι δε μιχαηλ αυτοκρατοροσ του δουκα την επιτομην ταυτην των πολλων βιβλιων του διωνοσ συντατομενοσ.

¶ Dione es. vna ex nymphis oceani ꝛ tethyos filia: vt quidā perhibent: a qua venus ex ioue nata sit: vn̄ ꝛ dionęa dicta est. Virg. Sacra dionææ matri. Et alibi. Ecce dionei ꝓcessit cesaris astrum.

¶ Dionysius dictus ē bacchus ꝛ dionysia bacchanalia bacchi festa. Fuit ꝛ hoc noīe ph̄us heracleates: zenonis stoici auditor: q̄ cū renū morbo laboraret cruciaretq̄ cruciatu ipatibili: succūbēs dolori clamabat falsa esse q̄ a Zenone didicerat. Zeno em̄ ꝛ stoici hoc oēs h̄nt dogma: dolorē. s. nō esse malū: sed adiaphorō hoc est indifferentē. Fuit ꝛ Dionysius tyrānus syracusanus suffectus dionysio seniori: qui cū ciuitatem syracusanā cędibus replesset expulsus est: iterūq̄ recepto cū crudelior in dies esset rursus extorris corinthū in exiliū ꝓficiscit: vbi id sordidissimū vitę gn̄s descendit in popinis lupanaribusq̄ residens vt ꝯtēnendus magis q̄ metuēdus videret. Nouissime se ludimagistrū ꝓfessus pueros in triuio docebat: vt q̄m viris imperare nō poterat: saltē pueris imparet. Erat em̄ eruditus vtpote Platonis auditor. Olim interrogatus tā exul: qd sibi ph̄ia ꝓfuisset. Scienter r̄ndit vt æquo aīo ferrē talē fortunę mutabilitatē. Regnauit hic ānis. xxxviij. Plutar. auctor est regiā dionysij puluerulentā fuisse ꝓpter eor̄ multitudinē q̄ geometricas in puluere figuras describebant. Ambo tn̄ et pater ꝛ philosophi Platonē p̄ceptorē audierūt. Plato aūt iunior ο λιθοσ εσι αμεθυσοσ εγον δ ορ πο τησ διονυσιοσ κπιθετω νηφην ημαθετω μεθυειν. i. hic lapis est amethystus. ego aūt bibulus bacchus: vel crede sobriū esse: vel disce inebriari: qr erāt duo ꝯtraria simul lapis ꝯtra ebrietatē vn̄ habꝫ nomē ꝛ bacchus: q. d. crede q̄ vnus nostrū vincet: sed melius ē bibere.

¶ Diophanes pe. ꝓ. nomē viri bithynici: de quo Colu. Diophanes bithynius vticēsem totū dionysium pœni magonis interp̄tem permulta diffusum volumina sex epitomis circūscripsit.

¶ Dioptra instrumentū geometricū ab explorando perspiciendoq̄. In qua significatione vtitur Ptole. Sed Victr. libr. viii. accipit ꝓ regula ad liberandas aquas cū ait. Libratur aqua dioptris.

¶ Dioryges sunt fossæ manufacę: qua dictione vtiť Pomponius.

¶ Dioryctos: significat abscissam ꝯtinenti.

¶ Diospolis ęgypti ciuitas: q̄ iouis ciuitas h̄ecatō pylos quoq̄ dicta fuit. Sunt ꝛ alię locis alijs hoc noīe in ęgypto quattuor p̄ter hanc pusillę ciuitates. Item in lydia ꝛ in palęstina.

¶ Diotę sunt vasa seu dolia fictilia duas ansas habē tia: ꝛ ad seruāda vina accōmodata. Hora. Deprome quadrimū sabina o thaliarche Merū diota.

¶ Dipelus vir cretēsis Scyli frater: qui ambo teste Ply. primi oīm marmore sculpendo claruere.

¶ Diphilus pen. cor. Iouis amicus. Dysphilus: malus amicus.

¶ Diphthongus est cōglutinatio duarū vocaliū vim suā seruantiū: ex δισ: ꝛ φθογγοσ: qui vocalis est son⁹ Et sciendū q̄ vbicūq̄ a vel e in noībus antē finale reperiūť: fere vbiq̄ a. ꝛ u. vel e. ꝛ u. diuiduntť: vt nicolaus: archelaus/alneus/cęreus. Excipiunť laus/fraus ꝛ heus: in quibus est diphthōgus. In gręcis vero dictionibus aliq̄n habenť diphthongi. Virg. Orpheus in syluis: inter delphinas arion. Et oīs diphthōgus aut est in principio/vt Aeneas: aut in medio: vt corvus: aut in fine: vt musę.

¶ Diphtera alio noīe bæta: vestis pastoritia ex pellibus ouiū ꝛ caprarū ꝯsutis.

¶ Diplois idis. genus pallij: quasi duplex palliū διπλοοσ em̄ duplex dicitur

¶ Diplomata genus tabellarū. Ser. scribit diploma esse epistolā vel scripturā aliquā ad aliū missam: a verbo gręco διπλοω duplico. Inde diploma duplicatio ꝛ litterę: eo q̄ duplicentur. Alij putant diplomata eē singulariū viror̄ et vicor̄ priuilegia in tabellis scripta: ꝛ in quib⁹ principis nomen adscribitur. Vulgus bullas: semidocti supplicationes: docti supplices libellos vocant: quę ꝛ breues dicunť: Ci. Apio. Diploma statim nō est datū: q̄ mirifica est improbitas in q̄busdam qui tulissent acerbi⁹. Et pro Cor. balbo. Mitto diplomata tota in ꝓuincia passim data. Sueto. de Aug. In diplomatibus libellisq̄ ꝛ epistolis signādis initio sphinge vsus est mox imagine magni Alexandri. Gręci διπλοοσ dicunt duplū: tanq̄ duplices illæ tabellę dici possint diplomata.

¶ Dipondiū ꝛ dipōdius: siue dupondiū ꝛ dupōdius: a duobus ponderib⁹ dicitur. Nā vt Var. docet duos asses pendebat. As vero nūmus libralis. ꝛ dupondiū nūmus bilibris dicebatur.

¶ Dipsas adis. latine sitis diciť. Poniť aūt ꝓ quodā aspidū genere: cuius morsu incredibilis sitis induciť Luca. lib. viij. In medijs sitiebant dipsades vndis. Et in Deuterono. Scorpio ꝛ dipsas. Luca. aūt το δε δη παντων ερπετων δειμοτα τον ων η ψαμμοσ τρεφει η διψασ εσιν οφισ η πανυ μεγασ εχιδνη ομοιοσ. et plurima dicit.

¶ Diptota pe. pro. dicuntur noīa duos tm̄ casus habentia. sic tetraptota/pentaptota: quę habent quattuor ꝛ quinq̄ casus.

¶ Diptychū pe. cor. dr̄ duplicatū. Amb. li. hexa. Explorat si quando ostreū in remotis ab oīm vēto locis contra solis radios diptychū illud suū aperiat ꝛ reseret claustra testarum: vt libero aere visceris sui voluptatem quandam capiat.

¶ Dirū crudele infestū: quasi deor̄ ira imissuꝫ. Virg. Priusq̄ Dira per incautū serpāt ꝯtagia vulgus. hic diræ furię: quasi deor̄ iræ. Aliq̄n accipiť pro magno. Idem. Iam tum relligio pauidos terrebat agrestes Dira loci. Hinc diritas crudelitas. Ci. Intelligi potest ex his fratribus qui in adelphis sunt: q̄ ita in altero diritas: in altero comitas.

¶ Dirę execrationes ꝛ imprecationes quę in maliuolos effundebanť horrendę deos quosdā inauditos cōpellantes q̄bus quisquis obnoxius erat: necesse erat illum maximo affici infortunio. Hora. Diris vos agā dira detestatio

¶ Dirce nomē mulieris: lycis thebar̄ regis vxoris: quā poetæ fingunt ꝯuersā in fontē sui nois: Alia fuit dirce babylonia q̄ sua forma tumēs in piscē ꝯuersa ē. Oui. li. 4. me. Dirce quā versā squāmis velātib⁹ art⁹

¶ Dirceus cũ ę. diphthongo dicit Aonius siue thebanus. Nã pars bœotię in qua fons est dirceus: dircæa cognominata est. Et apud Virg. Amphion dirceus dictus est .i. thebanus.

¶ Diribitoriũ locus erat in quo recensebant exercitus & stipendia militiæ numerabant a diribendo. hoc est distribuẽdo. Et diribitores distributores. Ci. de reditu suo ad senatũ. Quando inquit ulla dignitate tot rogatores/diribitores/custodesq̃ vidistis? Hoc est diuisores distributoresq̃ qui inter tribus viritim pecuniã diuiderent: quos Plau. in Aul. curiarũ magistros appellauit. Qui distribuerent inquit argenti minas in viros. Ex hac similitudine structores epularum & oino ꝑpositi negociis vocabulũ id quoq̃ accipiũt ꝓ loco in quo ministri diuersant. Apul. lib. ij. de Asi. Frequens inquit ibi epulonũ diribitores pluscuii splẽdide amicti fercula copiosa scitule subministrata. Ply. in epist. pedagiũ appellat id qđ diribitorium dici videt. ἀπὸ τῶν παίδων .i. a pueris & ministris.

¶ Dirigo is. pe. cor. ex di & rego: significat obliquum emẽdo. Plau. Ciceroni. Ad mutinã iter dirigerem. Apud Plautũ inuenitur dirigere ꝓ dissidere.

¶ Dirigeo es. gui. significat pię frigore aut timore: alio casu viribus destituor. Virgil. Diriguit visu in medio calor ossa reliquit .i. diuersis modis rigidus factus est: quia pię formidinẽ ꝯtractus est.

¶ Dirimo is. pe. cor. diremi diremptũ. ex di. & emo: et interposita r. siue ex dis & emo: s. in r. mutata ꝯponi videtur. Et significat diuido. Hiero. in vitapatrũ. Ob hoc aũt dirimunt habitaculis: vt silentij sui quiete et intẽtione mẽtis diuina sectãtes nec vox aliqua: nec occursus vllus: aut sermo aliquis ociosus ꝑturbet. Aliqñ dirimere ponit ꝓ destruere. Sal. Qua nõdum frequẽtes armati ꝯuenerãt eas res ꝯsilium diremit.

¶ Diripio is. pe. co. vide in dictione deripio.

¶ Dirũpo is. varie rũpo: seu violẽter scindo. Plaut. in Cur. Geminos in ventre videor habere filios: nihil metuo nisi medius dirũpar miser. Refertur quoq̃ ad animũ. Cice. Dirumpor dolore.

¶ Diruncino as. vide in dictione runcina.

¶ Dirũcio is. significat depurgo & q̃si dirum eiicio.

¶ Dis ꝑpositio disiunctiua: de qua supra dictum est.

¶ Dis vero ditis. diuitiaꝝ & inferoꝝ deus: vt inquit Stra. Grece pluto dr: q2 terrenã oẽm vim atq̃ naturã diti patri dedicatã putabant q2 diuitię oẽs e terris oriantur & in terras recidant. Nam πλοῦτος τοῦ: latine diuitię. Quint. tamen li. i. a ꝯtrario interpretatur quia minime diues est. Ponit etiam dis pro diuite: Plau. in Aul. Dites diuitijs qui aureos montes colunt: ego solus supero. Terẽ. in adel. Dis quidẽ esses de mea: ac rem tuam ꝯstabilisses. Hinc ditior & ditissimus. Dito as. & ditio pro imperio.

¶ Discapedino as. pe. co. a capedine fit: significatq̃ refero aperio. Apul. Hyagnis primus in canẽdo manus discapedinauit.

¶ Discerpo is. psi. ptũ. ex dis & carpo. varie cædo. distraho: discindo. Liui. li. i. Fuisse tũ quoq̃ aliquos qui discerptũ regẽ patruꝫ manib9 taciti arguerent. Var. Duabusq̃ admotis quadrigis alligatũ corpus equis in diuersum iter ꝯcitatis discerpsere.

¶ Discindo is. discidi. pe. cor. a dis & scindo. Discidi vero pe. pro. fit a dis & cædo. Ter. in adel. Vide vt discidit mihi labrum.

¶ Dissecatus a. um. quod est per anatomẽ exẽteratũ Quod em̃ greci τὴν τομήν: nos dissectionem & consectionẽ vocamus: vt apud Ply. & Celsũ accipi potest. Aristo. Chamæleon: dissectus totus spirare ꝑterea diu potest. Fit aũt a disseco as. pe. corr. quod est dilanio: & varijs modis seco: siue in varias partes diuido Unde diuisiones patrimoniorũ inter consortes dicũtur dissectiones.

¶ Discepto as. disputo ꝯtendo/discordo. Aliqñ etiaꝫ moderor ꝯpono. Cice. li. iiij. tus. Itaq̃ illius verę elegãtisq̃ philosophię: quę ducta a Socrate in ꝑipateticis adhuc ꝑmansit: & idẽ alio mõ dicẽtibus stoicis: Cũ Academici eorũ ꝯtrouersias disceptarent: nulla fere sunt aut pauca admodũ latina monumenta. Hic disceptator dicit rei sententięq̃ moderator: vt docet Cice. in partitionibus ad filium.

¶ Discedo is. pe. pro. recedo. Ply. Facessite hinc: atq̃ a nobis discedite. Aliqñ tacetur locus de quo: & ponitur locus ad quẽ. Aug. Dñs discessit transiordanẽ. Aliqñ vtrũq̃ ponimus: vt Non diu est ex quo ille hic rus abijt. Interduꝫ discedere ponit ꝓ excipere: vt si dicã Cũ discessi a parentib9 nemo est mihi te charior .i. parẽtibus exceptis. Cic. Lentulo. Cũ a vobis salutis meę auctoribus discesserim: velim te existimare neminẽ esse cuius officijs me tam esse deuinctũ nõ solũ ꝯfitear. sed etiã gaudeam. Interdũ ꝓ distendi/diuidi. Idẽ lib. iij. offi. Hinc ille. Giges inducitur a Platone qui cũ terra discessisset: magnis quibusdã imbribus descẽdit in illũ hiatũ. A discedo fit discessus pro recessu: & discessio pro diuisione & hiatu.

¶ Discerno is. discreui etũ. separo. Hier. ad Tyrasiũ Ad ꝯparanda peccata gaudent tã parentes a filijs: q̃ filij a parentibus ꝓuocante diabolo separari: ad indulgentiã percipiendã nolũt ab inuicẽ deo vocante discerni. Quãdoq̃ significat certo. Apul. Armis potius discernere q̃ iure vti voluerũt. Qñq̃ distincte cognosco. Terẽ. in adel. Quid hoc malũ infelicitatis nequeo satis discernere nisi me credo huic esse natuꝫ rei ferundis miserijs.

¶ Discretus a. um. participiũ passiuę significationis vt apud Col. Discreta semina .i. separata. Am. Quid lõgius est q̃ a se recedere nec regionib9 sed moribus separari studijs esse discretũ: non terris. Huius ꝯpositum protulit Ply. Indiscreta ꝓpe specie fuere .i. indifferenti. Valla exponit actiue sic. Discretus q̃ qualitates personarũ ac rerũ momẽta discernit. Sed nullum attulit exemplũ: nec vllũ afferri posse arbitror nisi in passiua significatione.

¶ Discretio separatio. Lact. li. vij. cũ vis aliqua vtrũq̃ discreuerit q̃ discretio mors vocat. Ci. li. iiij. ad heren. sic diffinit. Discretio nosatur q̃ rerũ ꝯsequentiuꝫ ꝯtinet ꝑspicuã & dilucidã cũ grauitate expositionem

¶ Discrimẽ pe. pro. separatio/differentia. Ci. Totũ discrimen summi boni in ea rerũ ꝯparatione posituꝫ putat. Sal. Laudamus diuitias: ꝑsequimur inertiam: inter bonos & malos nullũ est discrimẽ. Vñ & ꝓ diuisione & capillorũ dimidiatione sumit q̃ fit discerniculo. Et discrimen certamẽ. Vir. Post hos æquo discrimine pistrix: Centaurusq̃ locũ tendũt superare priorem. Rursus discrimẽ ꝑiculũ dicit. Idẽ li. i. Per tot discrimina rerum Tendim9 in latium.

¶ Discrimino as. pe. cor. diuido. Ci. in phil. Etruriã discriminat Casius. Hier. in li. Iudith. Et discriminauit crinem capitis sui.

¶ Discriminatim aduerbium: significat differenter.

Var.li.i.de.re ru. Eadem de causa sunt q̃ nõ possint viuere: nisi in loco aquoso aut etiã in aqua: ⁊ discrimi natim. Et alia in lacub⁹ vt arũdines in aretino: alia in fluminibus: vt in epiro arbores vlmi.

¶ Discriminale: acus est quę crines diuidit ad ꝯcinã dum caput: vt apud Esaiã. Discriminalia ⁊ periscelides ⁊ murenulas ⁊ olfactoria.

¶ Discerniculũ: id est discriminale.

¶ Discrepo as.pe.cor.nõ ꝯuenio. Li.li.38. impsona le posuit. Nec inter scriptores reꝝ discrepat solũ: sed oõnes quoqꝫ si modo ipsoꝝ sunt quę feruntur.

¶ Disco is.didici.ꝑprie rẽ ignotã assequor: meditando: vel ab alio discendo. Huius ꝯposita sunt addisco. Condisco. Hora. Augustã amicę pauperiẽ pati robustos acri militia puer ꝯdiscat. Dedisco qḋ didici obliuiscor: seu a mente reiicio. Plau.in am. Haud ęquũ facit q̃ qḋ didicit: id dediscit. Edisco memoria cõplector. Quintil. Illud ex ꝯsuetudine mutanduz ꝑrsus existimo ne oĩa q̃ scripserint ediscãt: ⁊ cętera vt moris est dediscant. Perdisco ꝑfecte seu valde disco.

¶ Disciplina dr̃ prout a discipulo ꝑcipit. Nã vt Augusti.in dialecticis docet: discibilis rei disciplina dr̃: quę quarũcꝫ rerum scientia est. Doctrina est prout a doctore traditur.

¶ Disciplinosus dicitur qui tam bonas q̃ malas artes facile discit.

¶ Discinctus dissolutus negligens. Pers. Nõ pudet ad morẽ discincti viuere nattę. Antiqui negligentes ⁊ desides appellabant discinctos. Cõtra Accinctos solertes strenuosqꝫ vocabant. Quod a re ipsa deductum est. Molles eñ demissis discinctisqꝫ vestib⁹ vti solẽt. Strenui vero atqꝫ industrii: quo sint ad res exequendas promptiores succincti incedunt. Ser. Discincti inhabiles sunt militię: oẽs eñ q̃ militant cincti sunt: Vñ discincti iefficaces ⁊ ignaui dicũt: sicut ecõtrario percinctos strenuos vocamus.

¶ Discrucior aris.valde crucior.

¶ Discõuenio nõ ꝯuenio. Hor. Et vitę discõuenit ordine toto.

¶ Discũbo is.diuersis locis accũbo. Gel.apud cœnã Fauorini philosophi cũ discubitum fuerat: cœptusqꝫ apponi cibus: seruus assistens mẽsę legere inceptabat. Discuneatus: quasi immisso cuneo apertus ac patens: sicut ligna diducta sũt ⁊ hiãtia adactis cuneis Ply.li.ix. Cõchę ꝯtrahunt se frustra discuneatę.

¶ Discurro is.in diuersas ꝑtes curro. Liui.li.i. Signo dato iuuentus romana ad rapiendas virgines discurrit. Hinc discurso as. Lactan.li.de opi. Totos dies in hm̃oi discursatione ꝯsumunt

¶ Discus vas latũ: vt Iul. Pol.inquit ad portandas carnes aptũ.forte Lẽx. Apul. Cœnarũ reliquiis discus ornatus. Vñ a Hieron.dictus est Discophorus ille qui Danieli prandiũ portauit. Talẽ eñ inquit discophorũ inedia meruerat hebdomadis. Est ⁊ discus gñs ludi.hoc est rotũda moles saxea vel plumbea siue ferrea: cuius iactu iuuenes inter se certabant fortior iudicãdus: q̃ aut alti⁹ in sublime: aut lõgi⁹ in tractũ viti a designatũ spaciũ ꝓiecisset: ita missilib⁹ ꝯtendebãt. Hor.li.car. Sępe disco sępe trans finẽ iaculo nobilis expedito. Mar. Splendida cũ volitent spartani pondera disci. Este procul pueri sit semel ille nocẽs.

¶ Discutio is.pen.cor.ssi.sum.ex dis ⁊ quatio: ꝑprie in diuersas partes quatio ⁊ deiicio. Liui. Trib⁹ arietibus aliquantũ muri discussit. Per translationẽ mõ ponit̃ pro remoueo seu resoluo. Colu.li.vij. Etiã languor ⁊ nausea discutitur si integrũ gallinaceũ crudũ ouum ieiunis faucibus inferas. Modo variis modis examino/inuestigo. Lact. Hęc eñ prauitatis est causa ignoratio sui: quã si quis cognita veritate discusserit: sciet queadmodũ sibi vita degenda sit. Hinc discussum dicimus qḋ examinatũ aut iudicatum est. Et actus ipse discussio. Et discussor q̃ discutit. A discutio fit aliud ꝯpositũ quod est excutio: ⁊ significat ꝑ varios modos ꝯcutio/extra eiicio. Hieron.ad Ctesi. Cũ hęc se ita habeant ꝓuoco aduersarios vt oẽs retro chartulas excutiant: ⁊ si quid in meo ingenio lo vitii repererint ꝓferant in mediũ.

¶ Disiicio is pe.cor.in diuersas partes iacio. Virg. Disiecitqꝫ rates.

¶ Disiungo separo: a quo disiũctio separatio vt cum alter ab altero absum⁹. Ci. Neqꝫ eñ nõ põt mihi molestissima esse disiũctio nostra in tanta rerũ oĩm varietate. Hinc etiã disiunctiuę ꝯiũctiones q̃ res vel ꝑsonas disiungũt: vt hoc vel illud meũ vel tuũ erit.

¶ Disertus a dissero: q̃uis dissero ꝑ duplex ss.scribatur. Et is est qui ꝓbe disserit q̃ vel ornatissimis verbis abundat. Eloquens cuius oratio est grauib⁹ sententiis referta ⁊ ornatis distincta verbis. Unde. M. Antonius apud Cicer.ait a se disertos visos eẽ multos: eloquentẽ vero neminem.

¶ Dispalo as.pe.pro.et dis.⁊ palo. Palare vero vagari ⁊ errare significat a palis castroꝝ.hoc est sudib⁹ modo huc: modo illuc translatis. Dispalare itaqꝫ est passim digredi vel separare. Sisen.li.iii.hist. Dispalati ab signis digressi oẽs ac dissipati. Gel li.i. Ea ꝯcentione tranquilla ⁊ venerabili ad quãdam quasi militaris musicę disciplinã vis ⁊ impetus militũ ne sparsi dispalatiqꝫ prorueret cohibeatur.

¶ Displodo is.in diuersas partes plodo. Var.lib.ii. de re rust. Pedib⁹ nõ latis neqꝫ ingredientib⁹ q̃ displodentur: nec cuius vngulę diuaricent.

¶ Dispello is.dispuli.sum.variis locis/variisve modis pello. Liui.li.v. Cũ duę acies duo diuersa ꝓlia circũuetos etruscos a frõte ⁊ a tergo vrgerẽt: castra neqꝫ i mõtes: vñ se nouus hostis obiecerat iter fugę eẽt ⁊ equitẽ passim liberi frenis dispulissent equi: veterũ maxima pars tyberim effusi petunt. Ci.li.i. Tus. Eadẽqꝫ ab alo tanqꝫ ab oculis caliginẽ dispulit. Vir. Teucrorũqꝫ alios acer quos ęq̃re turbo Dispulerat: i.disiecerat siue segregauerat.

¶ Dispendo is. varie pendo.i.expendo/distribuo: a quo dispendiũ ⁊ dispenso as. Col.li.iiii. Celestes admittat imbres cosqꝫ alendis seminibus dispenset: ac fusis oĩbus partibus ad educandã prolẽ nouã ꝯspiret Aliqñ significat expando. Et tũc nõ a pendo sed a pãdo ꝯponitur. Plau. Ubi lubet dispendite hoĩez diuersum atqꝫ distendite.

¶ Dispendiũ dicit̃ quod incuria vel negligentia aut imoderatione dispendimus: Ply. Magno id lignoꝝ dispendio fit addito sale. Aliqñ dicit̃ dãnũ quod in dispendendo solet minus fieri Est eñ ꝯtrariũ cõpendio. Teren.in Hecy. Quid est quod mihi malim q̃ qꝫ huic intelligo euenire et gratiã ineat sine suo dispendio ⁊ mihi prosit.

¶ Dispendiosus a.um.dãnosus. Col.li.ii. Nam dispẽdiosa est cũctatio: primũ qꝫ auib⁹ prędã cęterisqꝫ animalibus pręebet: deinde qꝫ grana ⁊ ipsę spicę culmis arentibus ⁊ aristis celeriter decidunt:

¶ Dispenso as. frequentatiuũ a dispendo quod ma=
gis vsurpaſ ꝙ dispendo. Unde

¶ Dispensator: qui es pensans expendit: ⁊ necessaria
in familiã distribuit: qui grece οικονομος appellatur
Nam apud romanos cũ asses librales essent appẽde=
bantur. Qui etiaʒ stipis ponderandæ pensatores li=
bripendes sunt dicti.

¶ Dispẽno is. expãdo. Tractũ a pẽnis ⁊ volatu auiũ

¶ Dispepsia difficilis et ægra ꝯcoctio. Dis difficile:
πεπτω concoquo.

¶ Disperdo is. disperdi. vide in dictione perdo.

¶ Dispergo is. si. sum. Uide in dictione spargo.

¶ Dispereo is. ex dis ⁊ eo cõponiſ: significatq; vario
mõ: aut in totũ pereo ⁊ deficio. Mar. Disperea ſi non
hic decian⁹ erit. Lact. Cũ terrã ⁊ aquã ⁊ ignẽ dispire
ꝯsumi extingiq; videamus ꝙ sunt mũdi partes.

¶ Dispertio is. huic ⁊ illi partes do. Plaut⁹ in Aul.
Hercle iniuria dispertiuisti pingui agnũ habent.

¶ Dipesco is. cui. ex dis ⁊ pasco. quasi pecus a pastio
ne deduco.

¶ Dispicio is. pe. cor. discerno. Quinti. li ij. Naʒ pro
prietates ingenioꝝ dispicere prorsus necessariũ. Et
dispicere diuerse diligẽterve iquirere ꝯsiderare seu
mente circũspicere ⁊ ꝓuidere: ⁊ tanꝙ in oẽm partem
lumina mẽtis intendere. Ci. li. i. tus. Tñ acie mentis
dispicere cupiebãt. Col. in pfa. At ego cũ aut magni
tudinẽ totius rei quasi quãdã vastitatẽ corporis aut
partiũ ei⁹ velut singuloꝝ subtilitatẽ dispicio: vereor
ne supmus añ me dies occupet ꝙ vniuersam discipli=
nã r uris possim cognoscere. Inde fit dispicẽtia: ꝙ est
circũspectio ⁊ ꝓuidẽtia vel ꝯsideratio diligens.

¶ Dispondęus: quasi bis spondęus pes qui cõstat ex
quattuor syllabis longis vt oratores.

¶ Dispono is. pe. ꝓ. vide in dictione pono.

¶ Disputo as. pe. cor. ⁊ ꝯputo: ex ꝑpositiõe dis ⁊ ver=
bo puto: qꝺ valet purũ facere. Uar. Ideo ratio dispu
tari dicitur in qua sũma fit pura: sic sermo in quo pu=
re disponunſ verba ne sit ꝯfusus atq; vt diluceat dici
tur disputatio. Lact. li. vij. Immortales esse animas
pherecides ⁊ plato disputauerunt.

¶ Disquiro is. pe. pro. per oẽs partes quæro: vt inq
rendo nihil me lateat. Aug. lib. ij. ci. dei. Unde postea
nobis erit in dei veri domini voluntate disquirendi:
ac differendi locus: a quo disquisitio: ꝙ est inquisitio
volũtatis iudiciiq; diuersorũ. Sue. in Cęsa: Primo ꝑ
turę die. Q. Catulũ de refectione capitolij ad disqui
sitionem populi vocauit.

¶ Disraro as. significat castro ⁊ diuersis modis quod
spissuʒ erat rarũ facio. Col. li. x. Sed illud de integro
refodi debet. Hoc potest intercidi ⁊ disrarari: qꝺ op⁹
rustici castrationem vocant.

¶ Dissauior aris. cum lętitia ⁊ voluptate multa oscu
lor. Ex dis ⁊ sauior. ωσπερ ελληνισι λεγεται φιλω κυ
ριως αλλα κυεω τι αλλω σημαινει. Sauior autem a
sauium siue a suauiũ per diminutionẽ u. de sauio. Gel
lius. li. iij. Diagoras tres filios adolescentes habuit
vnũ pugilem: alterũ pancratiasten: tertiũ luctatoreʒ
eosq; oẽs vidit vincere coronariq; eodẽ olympię die.
Et cũ ibi tres eũ adolescentes ãplexi coronis suis in
caput patris positis sauiarenſ cũq; ppłus gratulabũ
dus flores vndiq; in eũ iaceret ibideʒ in stadio inspe=
ctante populo in osculis atq; in manibus filioꝝ aiam
efflauit. Pla. in bac. Quis istic habꝫ: amor voluptas
venus venustas gaudiũ iocus ludus sermo suauis:
sauiatio de dissauior. Ci. Tyrõi. Ego vos ad quarto
Calendas videbo: tuosq; oculos etiã si te veniẽs i me
dio foro videro: dissauiabor. i. mĩtũ siue sepi⁹ sauiabor

¶ Dissentio is. quasi diuerse seu aliter ꝙ alij sentio.
Unde dissensio quę est sententiarũ diuersitas. Discor
dia vero est discretio aliquorum: quos amoris vincu
lum colligauit.

¶ Dissentior eiusdẽ significationis est cũ dissentio.

¶ Dissentaneũ dissentiẽs: nõ ꝯueniẽs. sicut ꝯsenta=
neũ ꝯueniẽs. Nigidi⁹. Eum locũ facit dissentaneum.

¶ Dissepto as. frequentatiuũ est a dissepio is. a. quo
disseptatio: ꝙ dicíſ disputatio ⁊ q̃ſi colluctatio. Hier.
in Esaia. Adhuc iudicio ꝯtendam vobiscum: ⁊ cũ filij=
s vestris disseptabo.

¶ Dissero is. pe. cor. rui. tũ. varie semino. Colu. Pa=
nax vtroq; tẽpore leni ⁊ subacta terra rarissime disse
ritur. Per trãslationẽ disserere significat disputare:
enarrare: declarare. Uar. Nã vt olitor disserit in are=
as sui cuiusq; gñis res: sic in orõne qui facit disertus
diciſ. Hiero. in ꝓlo. ecclesiastes. Rogatũ ab ea vt in
morem ꝯmentarioli obscura quęq; dissererem.

¶ Disserto as. frequentatiuũ. Gel. cũ de antiquitate
quorũdam verborũ dissertaremus.

¶ Dissertio: diuisio patrimonij inter consortes.

¶ Dissideo es. pe. cor. ꝓpter dissiduũ alienus sũ. Ci
cer. in Leli. Cũ is tribunus plebis capitali odio a Q.
Põpeio dissideret: qui tũ erat consul. Transferſ etiã
ad inanimata: ⁊ ꝓ discordo seu nõ ꝯuenio poniſ. Ply. li.
xxxvij. Adamas dissidet cũ magnete lapide in tantũ
vt iuxta positus ferrũ nõ patiaſ abstrahi.

¶ Dissidiũ segregatio / discordia. Ter. Ualeant q̃ in=
ter nos dissidiũ quęrũt. Oui. li. xiiij. meta. pro disces=
su posuit a seorsum sedendo. Non bene dissidiuꝫ phry
gij latura mariti.

¶ Dissilio is. pe. cor. ex salio: significat loco moueor.
Apul. Uertibulo ossa dissilierant. Proprie aũt dissili
re est in diuersas partes salire. Ply. lib. xxxvi. Lunẽ=
seʒ siliceʒ serra secari: ac tusculanũ dissilire igni ali=
qñ ponitur pro crepare frangi. Uirg. Uerasq; dissiliũt
vulgo. Aliqñ pro cito descendere. Uirg. libro. x. Por
tisq; ab equo Regina sub ipsis dissiluit.

¶ Dissulto as. frequentatiuũ: ꝯponitur ex dis. ⁊ sal=
to quod est quasi diuerse salto. Ply. li. xxxvij. Incudi
bus hi depręndunſ ita respuentes ictũ vt ferrũ vtrin
q; dissultet, incudesq; etiam ipsę dissiliant.

¶ Dissipo as. pe. cor. ex dis ⁊ sipo significat dispergo
diuulgo. Col. li. ii. Sin aũt ꝑime messis occupandũ
erit restibile defectis stramẽtis quattuor ⁊ viginti ve
hes stercoris in iugerũ disponem⁹ dissipabimusq;.

¶ Dissonus a. um. pe. cor. quod nõ est cõueniens. Uñ
& Dissono pro discordo.

¶ Dissimulo as. diligenter ⁊ astute cello siue tego. ne
quid nosci possit vel intelligi: cui⁹ ꝯtrarium est simu
lo. Simulamus eñ falsa: dissimulamus vera. Simu=
lamus esse quę nõ sunt. Dissimulamus nõ esse quę sũt.
Ab his fiunt aduerbia. Simulanter ⁊ dissimulanter
Simulatim ⁊ dissimulatim.

¶ Dissoluo quod ligatuʒ erat non ligatum facio: de=
struo. Lact. lib. i. Dissoluat hoc argumẽtũ si quis põt
Et li. vij. Utrũne aia maneat post mortem an dissolua
tur. Et dissoluere expedire. Terẽ. in Heau. Dissolui
me ocyus: operã vt tibi darẽ. Iteʒ. dissoluere signifi
cat diuersis personis: seu varia debita soluere. Cice.
lib. ij. offi. Nunꝙ nec maius ęs alienũ fuit nec melius

nec facilius dissolutũ est. Dicimus aũt. Dissolui æs alienũ.i.qđ contraxerã ęris alieni restitui ⁊ pluribus solui. vel quasi catena qua voluebar me soluendo pecuniam dissolui.

¶ Distædet. multum aut varie tędet

¶ Distendo. in diuersas partes tendo. Leo papa. Eius multis aucta victoriis ius imperii tui terra marique distenderis minus tñ est quod tibi bellicus labor subdidit ꝙ qđ pax christiana subiecit. Col. lib. v. Stabilior est vinea quę ex vtraque parte iugo deuincta pari libramento velut anchoris quibusdã distendit. Est et Distẽdere varie implere. Tractum ab vtre qui cũ plenus est tenditur: cum vacuus relaxatur. Verg. Et dulci distendunt nectare cellas.

¶ Distento as. valde tento. Verg. Sic cithiso pastæ distentent vbera vaccę.

¶ Distero is. pe.cor. multũ siue crebro tero: qđ fit cũ aliquid subtiliter teritur. Cato. Libũ hoc modo facito. Casei.p.ii. bene distere in mortario.

¶ Distichon pe.cor. geminus versus. dis bis στιχον versum gręci dicunt. Sic tetrastichon dicimus quattuor versus. hexastichon sex.

¶ Distillo as. a quo Distillatio: quã gręci catharrum coryzam vel branchum vocant

¶ Distineo es. pe.cor. varie siue diuersis rebus causis ve impeditũ teneo. Ci. Mario. Nos hic multitudine ⁊ celebritate iudiciorũ ⁊ nouis legibus ita distinemur: vt quotidie vota faciamus ne intercalet: vt ꝙ primũ te videre possimus. Et distinere arcere repellere. Verg. lib. xi. Dum distinet hostẽ Agger murorum neque inundant sanguine fossę

¶ Distare significat differre. Lactan. lib. ii. Alioquin inter deum hominemque distaret nihil: si consilia ⁊ dispositiones illius maiestatis æternę cogitatio assequeret humana. Item Abesse. Plyni. Quod circiter quinque millia passuũ distat ab vrbe. Hinc Distantia: quę modo differentiã: modo interuallũ significat.

¶ Distito as. pe.cor. frequẽtatiuũ. Col. lib. vii. Distitent inter se aliquãto spatio ne in colluctatione alter alteri noceat.

¶ Distinguo is. diuido. Col. lib. i. Sed ⁊ lateribus distinguunt granaria vt separatim quæque legumina ponantur

¶ Distringo valde seu varie stringo. Ci. li. iii. offi. Fraus distringit nõ dissoluit periuriũ. Qñque defrico seu radendo sordes detergo. Unde distringentes vocamus qui se poliunt ⁊ sordes corporis radunt Id quod fere post quietẽ solent oẽs. Ply. de Lisippo Plurima ex oĩbus signa fecit fœcundissimæ artis inter quę distringentem se. Mar. Pergamus has misit curuo distringere ferro. Nõ tam sępe teret linthea fullo tibi. Qñque significat intendere minitari Tractũ a gladiatorib' qui cõtra aduersariũ suũ ensem stringũt id est nudant. Ci. lib. iii. offi. At ille vt ingressus est cõfestim gladiũ distrinxit iurauitque se illum statim interfecturum. Qñque colligere. Col. lib. xii. Sereno cœlo manibus distringi oliuã oportet ⁊ substratis tegetibus aut cannis cribrari ⁊ purgari. Hie. Amos propheta pastor ⁊ rusticus mora ruborũ distringens: paucis verbis explicari nõ potest.

¶ Distraho diuerse traho diuido. Ter. Ego si eo meæ fortunę redeunt abesse vt distrahar. Verg. li. vi. Turbatis distractus equis. Apul. per translationẽ lib. i. de Asi. posuit pro vendere. Caseus recens erat ⁊ scitæ saporis admodũ cõmodus pretio distrahi. Item ponitur pro cõponere sedare finire. Suet. in Cęsa. Apud eandem longo tpe sacrificare: vota suscipere controuersias quasdã interposito per Cæsarẽ iureiurando distrahere perseuerauit.

¶ Distorqueo es. diuerse torqueo. Ter. in Eun. Ah illud vide os vt sibi carnifex distorsit.

¶ Disturbo disiicio. Ci. p domo sua. Etiã se videre distrahi a cõplexu suorũ: disturbari tecta. diripi fortunas

¶ Dito as. a dis ditis fit. significatque ditem facio.

¶ Diteo es. diues sum. a quo Ditesco diues fio. August. lib. i. ciui. dei. Ut bonus seruus magnas facultates haberet ipsam dñi voluntatẽ cui pedisequus mente ditesceret: nec contristaret eis rebus viuens relictis quas fuerat cito moriens relicturus.

¶ Dithyrambus. vir thesbiacus: a quo creditur genus illud versuum fuisse cognominatum in honorem bacchi factum.

¶ Ditrocheus: pes bis trocheus. Constat eñi ex duobus trocheis. hoc est ex longa ⁊ breui: ⁊ iterũ longa ⁊ breui: vt cantilena.

¶ Diuagor pe.cor. varie vagor. Lactan. lib. iiii. Ubi animus in multa dispersus huc atque illuc diuagatur.

¶ Diuarico as. pe.cor. ex di ⁊ varico: sicut ⁊ pręuaricor. ex pre ⁊ varicor. Unde ⁊ actiuũ Varico intelligimus ⁊ Varicor deponens: licet nõ sint in vsu. Et a Varicibus dicunt. Significatque Diuaricare diuidere: quod quidẽ faciunt qui stant diducti. Quint. Varicare inquit supra modũ ⁊ in stando deforme est: ⁊ accedẽte motu prope scęnicũ. Hieron. ad Eust. Sedebit ad aquas solitudinis posita vaga ⁊ diuaricabit pedes suos omni transeunti: ⁊ vsque ad verticem polluetur. Cato. Arbores hoc modo putentur: rami diuaricentur: quos relinques: hoc est in diuersas partes: brachia disponantur. Nonius diuaricari dictũ est distendi ab iis qui vitio naturę ita sunt pedibus discretis vt eos in diuersum habeant separatos.

¶ Diuendo diuisim vel varie vendo: vt sit huic ⁊ illi ⁊ modo hoc: modo illud. Liui. lib. i. Cum diuidenda pręda. xl. talenta argenti effecisset.

¶ Diuerbia partes comœdiarum vbi plures personę versantur a personarũ varietate dicta. Liui. Inde ad manũ cantari histrionibus cœptũ diuerbiaque tantum ipsorum voci relicta.

¶ Diuerto de vna re ad aliã verto. deflecto: vt cũ qđ cœpi relinquo vt aliud agã. Siue alio me verto. Lac. lib. viii. Sed huc necessario diuertendũ fuit vt ostenderem tot ac tanta ingenia in rebus falsis esse cõsumpta. Et diuertere est hospitari. Col. lib. i. Hęc autem prętereuntiũ viatorũ populationibus ⁊ assiduis hospitiis diuertentiũ infestat rem familiarem.

¶ Diuersito as pen.cor. frequentatiuũ a diuerto pro deflecto. Gel. ad ipsa platonis penetralia. ipsarumque rerum pondera ⁊ dignitates peragendũ est nõ ad vocularum eius amœnitatẽ nec ad verborũ vetustates diuersitandum.

¶ Diuersor aris. modo diuerto significat: mõ cõuersor

¶ Diuersor qui in caupona hospitatur. Ci. li. ii. artis ve. Caupo cũ quibusdã diuersoribus illũ qui ante exierat consequitur. In itinere hoiem comprẽdit. homo in vrbem ab illo deditur.

¶ Diuersoriũ a diuertendo accipit pro villa: ⁊ quasi pro hospitio qđ ibi magis nos recipimus ⁊ commoramur ꝙ habitemus. Ci. in Cato Ex vita ista discedo tanꝙ ex hospitio: nõ tanꝙ ex domo. Commorãdi eñi

natura diuersoriũ nobis non habitandi dedit. Idem Fabio Gallo. Ne ego libentius emerim diuersoriũ tarracinæ ne semp hospiti molestus sim. proprie aũt capitur pro hospitio vt apud eundẽ. Quiescã in cęsaris sermone quasi i aliquo opportuno diuersorio. Dicitur et Diuersorius a. um. vt taberna diuersoria. Suet. in Nero. Dispositę per littora ꝛ ripas diuersorię tabernę

¶ Diuerticulum est via per quã a militari via siue de itinere nostro alio diuertimus. Ter in Eun. Cum sensi redeo rursus. male vero me habẽs: vbi ad ipsum veni diuerticulũ constiti. Ser. Diuerticula sunt semitę transuersæ quæ sunt a latere vię militaris. Hier. per similitudinẽ ita accepit libro de natiuitate virginis. Deniqȝ inq̃tum recordari possum nõ verba sed sen'us scriptoris sequens: ꝛ nunc eadem semita nõ hisdẽ vestigiis incedens: nunc quibusdã diuerticulis ad eandem viam recurrens sic narrationis stilum temperabo: vt nõ alia dicã q̃ quę aut scripta sunt aut consequẽter scribi potuerunt. Diuerticula etiã dicunt domicilia in via ad quę diuertendũ sit

¶ Diuersus nõ solum pro vario sed etiam pro separato ponitur.

¶ Diuortium: separatio: et ppie distractio matrimonii: inquit Modestinus qd inter virum ꝛ vxorem fieri dicitur: q̃uis ad alia etiã transferat. Cic. Sic doctrinarum facta diuortia. Verg. Obiiciũt equites sese ad diuortia nota. i. ad flexus viarum.

¶ Diuello is. li. sum. varie vello. Sal. Rapi virgines: pueros diuelli: liberos a cõplexu parentum. ελληνιστι σπαω λεγουσι και σπασω και τα πολλα εχουσιν.

¶ Diues. a diuo fieri dicit: q qui diues ẽ: quasi deus nihil indigere videtur. Et modo ꝯstruitur cũ genitiuo: vt insula diues opũ. Modo cũ ablatiuo. Cic. lib. ii. offi. Pub. Crassus tum cognomine diues tum copiis functus est ędilitio maximo munere. Et est gñis ois. facit eñi accusatiuũ diuitẽ ꝛ hoc diues. Qui. lib. i. de arte. Addidit externo marmore diues opus. Hinc diuitior comparatiuũ. Ci. Inde ille licentior ꝛ diuitior fluxit dithyrambus.

¶ Diuito as. pen. cor. diuitẽ facio. Acci. Nihil credo auguribꝰ qui aures vrbis diuitãt alienas suas: vt auro locuplent domus.

¶ Diuitię numero tantũ multitudinis ita ab opibus differunt q diuitię sunt quibus vtamur. opes vt aliis opitulemur. Ci. Sunt ergo diuitię ad necessariũ vsuȝ opes vero ad magnificentiam.

¶ Diuexo as. varie vexo. Lactan. li. vii. Ut si qui forte tum fuerint boni prędę sint sceleratis ac diuexent

¶ Diuido is. pe. cor. si. sum. compositũ vide (vndiq̃. tur: licet eius simplex nõ legerim. Et est diuidere sæpere partiri. Ver. Diuisum imperiũ cum Ioue Cęsar habet. Ponitur ꝛ pro pędicare. Plau. in Aul. Me quidem hercle dicam palam nõ diuides. Quod ꝛ pręcidere dicitur apud Martialem.

¶ Diuisio vt Ci. lib. i. ad Heren. ea est per quã petimꝰ quid conueniat: quid in controuersia sit: vel per quã exponimus quibus de rebus dicturi sumus.

¶ Diuersor cũ sit verbale nomen a diuido plæruncȝ apud Cic. criminis est: hiqȝ antiquitus diuisores vocabantur qui pecunias inter tribus viritim candidatorum noie diuidebant in creandis magistratibus: quos Plau. curiarũ magistros vocat. Consueuerant enim petitores magistratuũ apud romanos pecunia largitioneqȝ sibi studia conciliare suffragatorũ ꝛ per centurias tribusqȝ diuidere nummos. Ci. pro Plan. Quam tibi commodũ est vnã tribuũ deligunt: tu doce id qd debes per quem sequestrẽ: quo diuisore corrupta sit. Est ꝛ diuisor qui pueros corrumpit. Ci. pe to. Quid enim nõ honestũ est verbũ diuisor. At inest obscœnum cui respondet intercapedo. Sunt ergo diuisores nõ solum criminosi: sed etiam obscœni tanq̃ in obscœno coitu: præposteraqȝ libidine nates diuidantur. Qui ꝛ emasculatores ꝛ pędicones dicuntur

¶ Diuiso as. pe. pro. crebro siue more consueto vt partem mihi capiã diuido. Ci. lib. ix. phil. In galliã inuasit Antonius: ir. Asiam dolobella in alienã vterqȝ prouinciã: alteri se Brutus obiecit impetũqȝ furentis atqȝ oia diripere cupiẽtis vitę suę periculo colligauit.

¶ Diuidium a diuisione: sicut dimidiũ a dimensione. Ter. in adel. Totũ diuidiũ face ꝛ pro eo dimidio.

¶ Diuidia ę. tędiũ Actius. Multus me diuidia cogit plus q̃ est par loqui. Interdũ etiã dicitur discordia.

¶ Diuidicula castella ex quibus a riuo cõmuni aquã quisqȝ in suũ fundũ ducit.

¶ Diuiduũ qd separabile ꝛ separatũ est. Cuius cõtrariũ est Indiuiduũ. Plau. in Ru. Diuiduũ talentũ faciam. i. in duas partes diuisum. Hinc diuidue qd vernaculo sermone dicimus par la meitade. Idẽ in Cas. Nã qd tibi ęgre est mihi est diuidue.

¶ Diuus dr generosus απο του Διοσ. i. a Ioue. Verg. lib. ix. Quos ipsa decus sibi dia Camilla. Dius in cõpositione accipitur pro die vt perdius.

¶ Dium substantiuũ diuinũ sub cœlo lumen. Cęlum gręci Διον dicunt. Unde adhuc sub dio fieri aliquid dicimus cũ nõ fit sub tecto.

¶ Diuus a. um. idem qd diuinus: qd etiã dium dicimus: quasi απο του Διοσ hoc est a Ioue genitũ: vel q veteres in singulari dium dicebant hoc est deũ. Unde nunc quoqȝ in plurali dicimus a dio dii sicut a deo dei Cum aũt dicimus diuã fœminã intelligimus eã quæ sua virtute diuinitatẽ meretur. Sic dicimus diuos imperatores dũ sunt in vita.

¶ Diuinus a. um. qd est dei: vel qd ad deũ pertinet: vt opus diuinũ: res diuinę: quę vt Aug. lib. i. acad. inquit dicunt per quas huiusmodi diuinatio ipsa cõtingit. Hinc diuinitas sicut a deo deitas.

¶ Diuinitus aduerbiũ significat a diuinis siue a deo sicut humanitus ab humanis rem demonstrat. Diuine vero ꝛ humane ad deorũ atqȝ hoim similitudinem

¶ Diuinipotens qui in diuinis potestatem habet. Apul. Saga ꝛ diuinipotens cœlũ deponere.

¶ Diuino as. pe. pro. nõ tantũ de pręterito dicit: sed etiã de pręsenti pro verũ dico. Unde prouerbiũ aiunt diuinare sapientẽ: quia qui dicit verũ de his diuinus est. Ter. in Hecy. Plane hic diuinat. Nã idem. Plærunqȝ tñ diuinare est augurari a quo diuinatio prouidentia futurorũ quę qñqȝ etiã dicitur iudiciũ. Nã cũ de constituendo accusatore quęrit iudiciũ qd sup ea re redditur cuinã potissimũ ex duobus pluribusve accusatio in reum permittat ea res diuinatio appellat. Et vt ait Caius Bassus id iudiciũ diuinatio appellatur: quoniã diuinare iudicẽ quodammodo oporteat quam sententiã sese ferre par sit. Alii diuinationẽ appellatã esse putant: quoniã cum accusator ꝛ reus duę quasi res cognatę coniunctęqȝ sint: neqȝ vna sine altera constare possit. In hoc tñ causę genere reus quidẽ iam est sed accusator nondum est: ꝛ ideo diuinatione supplendũ est quisnã accusator futurus sit. Ita Cice

ronis prima verrinarū diuinatio inscribit̄: quia non de facto: sed de futuro querit̄: quæ est diuinatio vter debeat accusare. Cicero an. Cecilius. Alii putant diuinationē dici ꝙ res agatur sine testibus ⁊ sine tabulis: ⁊ his remotis argumenta leuia sequant̄ ⁊ iudices quasi diuinent. Huius compositū est prediuino quod Plyn. posuit pro presentio cū ait lib. x. Cum vniuersę prouolant si dies mitis futurus est. Prediuinant em̄ ventos imbresq;: ⁊ tunc se continēt tectis.

¶ Diu aduerbium pro die: a quo fit Interdiu. Plau. Nec noctu: nec diu quietus. Interdū significat longo tp̄e. Unde fit diutius longiori tempore.

¶ Diutissime longissimo tp̄e. Tamdiu tanto tempore q̄diu q̄to tp̄e. Iamdiu olim.

¶ Diutile pe. cor. aduerbiū diminutiuū significat aliq̄diu. Gel. Cū diutile tacitus cogitādo fuissem.

¶ Diutinus a. um. pe. cor. longus seu cōtinuus. Cic. Libertatis desyderio: tedioq; diutinę seruitutis.

¶ Diuturnus a. um. idem qd̄ diutinus a diu deriuatū Cic. Diuturni silentii.

¶ Diurnus na. um. a die fit sicut nocturnus a noctu. Unde ⁊ diurni dicunt̄ libri in quibus scribunt̄ gesta singulorū dierū vulgo iornalas dicunt̄. Iuue. Longi relegit transacta diurni. Alias diurnū accipit̄ pro victu atq; mercede vnius diei. Sene. Diurnū accipit: in centiculo dormit. Idē lib. ii. contro. Consors modo omnis fortunę diurnū petam.

¶ Diurno as. diu viuo: sicut perenno as

D ante D.

¶ Do das dedi datum. Cuius cōposita si sint ex monosyllabis prepositionibus sunt tertię coniugationis et preteritū geminant: vt reddo is. reddidi. perdo dis. perdidi. Excipitur sedo as. aui. ex se ⁊ do. Et dicitur verbū datiuū quoniā vltra accusatiuū postulat datiuum ⁊ quicq; dare sedulo repitur. Et ita datiuo delectatur: vt q̄nq; duos datiuos exigat pro adscribere seu imputare q̄q̄ alter eorū nō semper ponat̄ sed subintelligitur. Cice. lib. ii. offi. Ne Marco quidē Seio vitio datū ꝙ in caritate annonę assemodiū dedit populo. Ter. vnum tantū expressit. Nunc quā rem vitio dent quæso animaduertite: subintelligit̄ poetę. Plautus in Am. Nunc tibi hanc paterā quę dono mihi ob virtutē data est alcmena tibi dono. Hic dono vtrum casus datiui an ablatiui sit dubiū videtur. vtroq; modo sumi posse censeo. In datiuo pro dedico capit̄. Si autem ablatiuū esse velimus vt dono sit quasi noīe doni. Tūc dona ꝓpria significatione nō recedit. In qua Plau. tamen ipsi verbo actm̄ vltra accusatiuū sine prepositione dedit: sed appositiue. Sic. Est ager sub vrbe. Hic vobis eum dabo dotem sorori. i. vt sit dos vel nomine dotis: vel pro dote. Aliqñ vltra datiuum ponitur actūs cū ad. Ci. Cornifi. Litteras ad te nunq̄ habui cui darem: quin dederim. Idem ad Q. Fratrē Oculos aūt natura nobis vt equo ⁊ leoni setas ⁊ caudam ⁊ aures ad motus animorū declarandos dedit. Aliquando prӕter datiuū ponitur actūs cū in. Ter. in Phor. Dic quid velis dari tibi in manum vt herus his desistat litibus. Nonnūq; actūs ponitur cū ad et datiuus remouet̄. Cic. lib. ii. phil. Ad sepulturā corpus vitrici sui negat a me datum. Interdū ipse actūs cum in ponit̄. Plau. in Cap. Hoc si faxis dabo in caueam. Ci. Terentię. In viam qd̄ te des hoc tp̄e nihil est. i. ponas seu inducas. Q̄nq; regit ablatiuū cū prӕpositione post datiuū vt fit q̄n damus per aliquē aliquid alicui ab aliquo. Plau. in Cap. Sequere me viaticum vt dem a trapezita tibi eadem opera a prӕtore sumas syngraphū. Quandoq; nō per ablatiuū sed per accusatiuū cū per. Col. lib. ix. Ascensus deinde auib⁹ ad tabulata per vtranq; cellam datur. Sępius tñ post accusatiuū datiuū regit ⁊ hoc variis actibus applicari solet. Plau. in Epi. Si ęquum sit me plus sapere q̄ vos dederim vobis consiliū cautū quod laudetis. In Cur. Nunc rei diuinę operā dabo. In Mer. Me toxico morti dabo. In Cap. Do tibi operam siquid est qd̄ me velis. Gel. Cretēses quoq; prœlia ingredi solitos memorię datū est. Capitur etiā sicut vendo: vt ꝙ in caritate annonӕ assemodiū populo dederit. Item dare est offerre obiicere. Ter. in Hecy. Profecto hoc sic est vt puto oībus nobis: vt res dant sese ita magni atq; humiles sumus. Item accipere. Idem in eadem. Dabo iusiurandū nihil esse istorū tibi. Item inferre inducere. Uer. Magnā dabit ille ruinā arboribus. Itē promittere. Ter. in Hecy. Si mihi fidem das te taciturā: dicam. Item permittere vt apud apostolū ad romanos. Dedit illis deus spiritū cōpunctionis. i. permisit vt haberent spiritū cōpunctionis. Item dicere Teren. in Heau. Nunc quamobrē has partes dedicerim paucis dabo. Item obtēperare. Idem in Adel. Da te mihi. i. accōmoda te meę voluntati. Item prostituere. Mar. Casta igitur nulla est: castӕ sunt mille quid ergo casta facit: nō dat nō tamen ille negat. Itē facere. Teren. in Adel. O eschine pol haud paternū istuc dedisti. Item concitare vt apud eundē in Eun. Ludū iocumq; dices fuisse illū prӕ vt huius rabies q̄ dabit. Dare pœnas est sustinere. Lactan. lib. vii. Sed tamen docent nos sanctę litterę quēadmodū pœnas impii sunt daturi. Dare veniā est concedere qd̄ petit̄. Teren. Da veniā quӕso filio tuo. Ci. de ora. Dabis hanc veniā mi frater. Dare operā est adiuuare inseruire. Teren. in Phor. Nos operā dabamus phœdrię Dare potestatē est rem in alterius arbitrio permittere. Ply. vt qui suarū oīm rerum potestatem auunculo dederat. Dare fidem est aliquid sancte ꝓmittere. Dare in manū significat separatim ⁊ sine arbitrio aut interprete vt cū preuaricator aut iudex corruptus accipit pecuniā. Do me in disciplinā significat do operam disciplinę. Am. Sed relictis oībus in disciplinā se propheticā daret: datū est. i. fato decretoq; concessum est vt Nō dabitur regnis esto prohibere latinis. Huius verbi cōposita sunt. Abdo. Addo. Condo. Circūdo. Credo. Dedo. Edo. Indo. Obdo. Perdo. Prodo. Predo. A quo ⁊ predor passiuū de quo alibi. Reddo. Subdo. Sedo. Satisdo. Pessundo. Uenūdo. Trado et Mando.

¶ Doceo es. cui. doctū. Cuiuscūq; rei cognitionē do construiturq; cū duobus accusatiuis: vt doceo te litteras. Aliqñ cū vno tantū licet alius posset intelligi. Aliquando pretiū exprimit̄ in abltō vel genitiuo. Ci. lib. ii. phi. Iā inuideo magistro tuo qui te tanta mercede quanta iam proferā: mihi capere docuit. Iuue. Tenta grisogon⁹ q̄ti doceat: vel polio q̄ti. Aliquando cū abltō. Ci. Peto. Socratē fidibus docuit. Uergil. lib. iiii. Paucis aduerte docebo. Aliqñ cū ablatiuo cū de. Sal. in Iug. Tametsi legatos miserat qui senatum de cęde fratris de fortunis edocerent. Aliqñ absolute. Uerg. Docuit post exitus ingens. Ponitur

etiam docere pro monere qd quidā barbare dicūt aduisare. Ci. Appio Pul. Ne litteras quidē vllas accipi que me docerent quid ageres: aut vbi te visurus essē. Huius cōposita sunt. Addoceo: Dedoceo: Edoceo: Perdoceo: quę ambo significāt perfecte doceo. Sal. Cicero per legatos cuncta edoctus. Plau. in sti. Nā illa oēs artes perdocet. Prędoceo prius doceo. Sal. in Jug. Ceterū illi qui centuriis pręerant prędocti a duce arma ornatūq mutauerant. Subdoceo loco alterius doceo. Aug. lib. viii. con. Nebridius amicitiæ nostrę cesserat: vt oim nostrū familiarissimo. Verecundo mediolanensi & ciui & grammatico subdoceret vehementer desyderanti.

Doctus dr qui rationē rei tantum tenet. Peritus qui cū ratione experientiā & consuetudinē tenet ἀπὸ τῆς πείρας .i. experientia. Itaq minus est doctus q̄ peritus. Cic. in Sal. Satis docte atq perite fecisti. Idē lib. iii. offi. Itaq cū sint docti a peritis. desciscūt facile sententia. Maiorē tamen vim habet doctus q̄ eruditus. Idem lib. i. offi. Nec solum viui ac pręsentes studiosos dicendi erudiunt atq docent: sed hoc idem etiā post mortē monumētis litterarū assequunt. Nec mirū est q minus sit eruditus q̄ doctus: quoniā rudis & eruditus contraria sunt. Ply. Sedere cœpit sententia hęc: pariterq & eruditū vulgus & rude in eā cursu vadit. Quint. lib. i. A pędagogis exigat vt sint eruditi quo adolescētes erudire queant: aut se nō eruditos esse sciant ne mala pro bonis illos imbuant litterarū eruditione eos insup redarguens q cedere præcipiendi peritis indignant: vt animaduertat: si pædagogos decet esse eruditos: profecto pręceptores par est: nō solum eruditos sed doctos atq peritos esse debere. Doctus cū quo componit indoctus: nomen est tametsi participiū esse possit sed tamen ablatiuū regit. Ci. lib. ii. offi. Nec mea angoribus dedi quibus essem confectus nisi restituissem: nec rursum indignis docto homine voluptatibus. Idem Cornifi. Sed proxime scripsi de optimo genere dicendi: in quo sępe suspicatus sum te a iudicio nostro: sicut doctū hominez a nō indocto paululū dissidere. Semidoctus similiter et participiū & nomen esse potest. Plaut. in Asi. Tua ista culpa est quę discipulū semidoctū: abs te amoues.

Docilis pe. cor. qui attente vult audire. inquit Ci. lib. i. ad Heren. Vel docilis qui facile docet. Lactan. de opi. Nā si te in litteris nihil aliud q̄ linguā instruētibus auditorez satis strenuū prębuisti q̄to magis in his veris & ad vitā pertinētibus docilior esse debebis. Var. lib. i. de re rust. Cassius scribit hęc operarios parādos esse qui laborē ferre possint ne minores annorum vigintiduorū & ad agriculturā dociles. Hinc Docilitas aptitudo qua quis facile docet. Plyn. lib. viii. de elephantis. Nā qd ad docilitatē attinet: regē adorāt.

Docibilis qui idoneus est vt doceat: vt iii. Reg. Dabis igitur cor docibile seruo tuo vt iudicare possit popolū tuū. Hiero. Ingeniū docile & sine doctore docibile est. Laur. Val. contra Prisc. ita differit. Docilis qui facile docetur: et qui natura aptus est doceri. Sic Cyprianus. Docibilis est qui est ad discendi patientiā lenis & mitis. Aug. Oēs regni illius hoies docibiles dei erunt. nō ab hoibus audient

Doctrina dr vt a doctore proficiscit: disciplina vt a discipulo comprehenditur.

Documentū a pręterito docui fit: sicut a monui monumentū. Et est id qd nos docet: siue ex quo quid docemur. Sal. Quarum rerum ego maxime hæc documenta habeo: q in bello sępius vindicatum est in eos qui contra imperiū in hostē pugnauerant.

Docus: latine tignū vel trabes. Ply. lib. ii. Trabes ligneę quas docos vocant.

Dodona pe. pr. ciuitas epiri: iuxta quā propinquū erat nemus ioui sacrū vbi quercus vocales fuisse dicunt. Hinc Dodonęus. a. um. Ver. lib. iii. Stipatq carinis ingens argentū dodonęosq lebetas.

Dodrans dicitur dempto quadrante ex vncia nouem partes assis.

Dogma tis. & Dogmatum grœci dicunt. Δοκέω τὸ οἴω ἐστὶ ὅθεν δόγματα ἔρχεται nostri modo decretum modo scitū: modo placitū appellant. Sunt eñi dogmata vniuscuiusq sectę decreta quę vt inquit Ci. prodere scelus est nō minus q̄ patriā: sine quibus nec sectę philosophorū: nec religionū vires constare possunt. Unde Laertius ait sectam eam nō appellari quæ dogmata nō habet. Scribit Aug. lib. de ciuita. dei se ex Varronis philosophia collegisse dogmata fuisse solo habitu inter se diuersa. Unde etiā dogmata illa dicūtur quę synodus sanctorū sciuit: & Athanasius cōscripsit. Artes quoq liberales habent decreta sua nō tantum pręcepta sicut Medicina. Itaq est alia Hippocratis secta. Alia asclepiadis. Alia Themisonis. Pręterea nulla ars contemplatiua sine decretis suis est. Ply. Frequēter placita appellat: vt illud ex lib. ii. Babyloniorū placita motus terrę hiatusq & cętera omnia vi siderum existimant fieri. Idem magorum placita appellat.

Dogmatistes qui alicuius dogma sequit. Hieron. Nunc vero cum interpres magis apostoli fuerim q̄ dogmatistes.

Dolo as. ascia cędo vel dolabra seu falce. Prop. Stipes acernus eram pperanti falce dolatus. Dicitur & Dolio is. liui. itum. Var. in Aga. Nūq celatus in manu dextra scyphus cœlo dolitus artem ostentat mentoris. Huius verbi composita sunt Dedolo & Edolo: de quibus locis suis.

Dolabra pe. cor. instrumentū fabrorū quo ligna dolant. Col. lib. iii. Quę falce amputari non possunt ascia dolabra abradito.

Dolobella diminu. a dolabra. Idem lib. v. Semper circa crus dolobella dimouenda est terra.

Dolabro as. ascia vel dolabra diminuo.

Dolor est animi vel corporis cruciatus a dolendo. id est minuendo. Augentur enim corpora lętitia: dolore minuuntur.

Dolentia. idem qd dolor: cuius contrariū est indolentia. Ci. Ut qui rem expetendā: vel voluptate: vel indolentia metiuntur

Dolorio as. dolore afficio.

Dolorificus a. um. qd dolorem facit.

Doleo es. lui. itum. vnde doliturus. Aug. lib. xxi. ciui. dei. Quemadmodū dicimus hoim corpora viua futura quę semp arsura atq dolitura: nec tamen aliq̄ sint moritura. Hoc verbū si ad corpus referat neutrū acquisitiuū est: vt oculi dolent viro tuo. Sin de reb' alienis. Effectiuū est: vt doleo tuis rebus aduersis. Aliquando etiā cū actō: vt doleo tuā miseriā. Salu. quasi dolens eius casum. Huius cōposita sunt Cōdoleo: qd est simul: vel in totū doleo. Plau. in tru. Date iam soleas atq intro me ducite actutū: nā mihi de vēto misere cōdoluit caput. Dedoleo: de quo alibi.

¶ Dolus a dolendo: vel a dolando. i. delendo & minuendo. Nam & græce Δολοσ lesio dr: et accipitur pro fraude & machinatione quæ fit ad fallendū aliquē. Veteres tamen etiā in bonā partē accipiebant pro solertia et calliditate quæ aduersus hostes adhibet. Unde nunc dolum malū dicimus: quoniā & bonus dolus dicebat. Hinc Dolosus pro inuidioso. Subdolus occultus deceptor a sub. i. subtus. Dolus etiā propriū nomen fuit auctoris Mendesii. Cuius meminit Col. lib. viii.

¶ Dolon nomen propriū viri troiani egregia pedum pernicitate prediti.

¶ Dolones a fallendo dicti sunt ingentes conti ferro breuissimo q decipiant cū speciem præferant ligni: intus aūt ferrū acutū habeant Vergil. lib. vii. Sæuosqz gerunt in bella dolones. Ubi Ser. ait dolonē flagellū esse intra cuius virgā lateat pugio. Apud Liuiū accipi videntur dolones pro armamentis naualibus vbi scribitur. Sublatis raptim dolonibus ephesum petit fuga. Sudas tū Δολωνεσ τα μικρα ισια Χαλασαντεσ τα μεγα λα αρμονα τοισ μικροισ αλλα δε Δολωνεσ και λουσιν επεσθαι και αυθισ Δολωνισ προβαλομενοσ του παντοσ ολου ναυσ ο λιγασ ταυταισ τουσ Δολωνασ επαραμενοσ επλει οι δε ρωμαιοι πλησιον γενομενοι καθειλον τουσ Δολωνασ.

¶ Dolia sunt vasa grandia quibus vinū reconditur. Teren. Repleui oīa dolia: oēs serias. Veteres dolia fictilia in cellis vinariis seruabant. Quę si duas aures habuissent diotę dicebant. Iurisconsulti scribūt: vino legato cū vasis dolia legata nō sunt: quia scz ea mente vinū in dolia condimus: vt ex his postea in amphoras vel cados diffundamus. Et hoc est vinum qd diffusum nominatur. Iuue. Ille capillato diffusum consule potat.

¶ Doliola dimin. a doliis. Unde & locus in vrbe fuit sic vocatus: quia inuadētibus gallis senonibus sacra romanorū in eodem loco doliolis condita illic defossa fuerunt a flamine Quirinali sicut Liui. li. v. scribit.

¶ Doliaris & hoc doliare qd ad dolia pertinet. Unde Plautus in pseu. festiuiter appellat anum ventriosam doliarem.

¶ Dolopes pe. cor. populi thessaliæ: vt ostendit Luc. Plynius vero scribit esse populos ætolię.

¶ Doma tis. tectum ελληνισι γαρ τοιαυτα λεγεται και Δωμοσ και το Δωμα τοσ. Nam vt inquit Hieronymus: in ægypto & in Palæstina vbi vel scripti diuini libri vel interpretati sunt: nō habent in tectis culmina sed domata: quæ Romę vel solaria: vel mediana vocantur. i. plana tecta quę transuersis trabibus sustentantur. Deniqz & Petrus in actibus apostolorū quando ascendit in doma. in tectū ędificii ascendisse credēdus est. Et qn præcipitur nobis: vt faciamus domati nostro coronā: hoc pręcipit vt in tecto faciamus per circuitū quasdā eminentias: ne facilis in pręceps sit lapsus: et in euangelio. Quę audistis in aure: dicite super domata.

¶ Domus proprie ędificiū ad habitandū factū qd ex tecto & parietibus cōstat. οι Δομοσ ελληνι καλεξισ εσι Improprie pro quocūqz habitaculo. Unde & templa & auium nidi domus dicunt. Verg. libr. vi. Ostia iamqz domus patuere ingentia centū Sponte sua. Idem. Antiquasqz domos auium cum stirpibus imis eruit. Aliquando domus dr familia. Idem lib. v. Sergestusqz domus tenet a quo Sergia nomen. Aliquando sumitur pro vna tota gente. Idē. Cum domus assarici volens intelligi romanos: qui de Assarico per troianos originē ducunt. Et in sacris litteris. Domus Iacob dr. iam ingens hebręorū populus. Aliqn pro patria: vt Da ppriam tymbręe domū: da mœnia fessis. Et sciendū q domus facit gtm domus & domi datiuū domui. accusatiuū domū vocatiuū domus. ablatiuū domo. Sed cū dicimus domi locū significam⁹ in quo quis manet. Cum vero domus tunc ędificiū qd ex tecto & parietibus constat: vt domi maneo: nō domus. Et partē domus demolitus sum nō domi. Et superiora domus ascendi nō domi. Domi & in domo idem significat. Quint. In domo furtū factum ab eo qui domi fuit. Dicimus etiā reuertor domū & ad domū. Exeo domo vel e domo. Et quoniam frequēter iungitur cum his pronoībus mea tua sua nostra & vestra: & vni nomini aliena. Nō est dicendū q domus sit aduerbiū vt eram domi meę. Tu eras domi tuæ & sic de cæteris Cic. Qui cū ista ętate & forma alienę domi nolo dicere Et si nō ponant hęc pnomina subintelligunt: vt domi ero. i. meę. Huius noīs diminutiua sunt Domuscula Domuncula & Domuncio. Apul. Iam deniqz nec larem requiro: nec domuncionē paro.

¶ Domesticus a. um. qd ad domū pertinet: vt domestica negocia. Aliqn domesticus dr mansuetus ac mitis. Ply. Mite animal atqz domesticū. Et domestici dicuntur qui ex eadē domo sunt: & nobiscū habitant.

¶ Domesticatim aduerbiū significat per varias domos: siue per domesticos. Sue. in Cęsa. Quorū vt quā maxime expectatio esset ea q ad epulū ptinerēt quāuis macellariis oblocata esset domesticatim apparabat.

¶ Domiciliū habitatio longi tpis. Unde mutare domiciliū dicunt qui migrant vt aliā vrbē habitent tanquā illius ciues futuri. Nā qui ad tpus habitat mox inde discessurus. domū quidē potest habere quā conduxit. domiciliū aūt non habet. Gel. Qui domicilium in Italia nō haberet.

¶ Domo as. mui. itum. vel domaui atum. Unde domitor & domator. Qui. de tris. Quid tibi de tetrico referam domitore chymerę. Tibul. Te duce nō alias cōuersus terga domator. Nam vt docet Priscia. verba primę cōiugationis formātia pręteritū in ui. diuisas antiqui tertia declinatione declinare solebāt. Ex quo patet: q a prima cōiugatione pręteritū terminatur in aui. & supinū in atum. deriuatiua in ator: atio. Quę autem in ui diuisas. a tertia sumptū est: quāuis vt plurimū in prima coniugatione declinentur. Est aūt domare quasi sub domo & potestate vel mea vel alicuius facere siue mansuefacere: & domesticū reddere. Unī equorū domitores dicunt & domiti atqz indomiti equi. Inde mitę gentes feroces. Per translationē domare significat vincere a quo domitos hostes dicimus id est victos: & domitos populos in potestatē redactos. Hic componit perdomo pe. cor. qd est valde domo vel ad finē domo. Iusti. li. i. Terminos vsqz libyę pdomuit.

¶ Domitura rę. domandi actus. Ply. Domitura boū in trimatu optima. Col. lib. vii. Curandū ne in domitura bos calce aut cornu quenqz contingat.

¶ Domitalis aptus ad domandum.

¶ Dominus a domo fit & is pprie dicitur qui domui præest & qui domus imperiū habet. Item dnī appellatio ad eos extendit: qui rei alicuius pprietatē habēt etiā si vsusfructus alienus sit. Abusiue tū & filiifamilias & cæteri liberi qui in potestate sūt & vsufructuarii domini dicunt. Item dns vocatur cui seruitur: & cui

populi subsunt. Verg. Romanos rerũ dños. Hinc do minum pro imperio & vi dominorum. Rursus dñs dici tur maritus. Idem lib. iiii. Cõnubia nostra reppulit ac dominũ eneã in regna recepit. Item mulierũ ama tor: et domina pro amica seu amante dr. Ouidi. Hec tibi sub dño est pyrrhe puella suo. Et iterum. Nam fu ror in dominã temeraria brachia mouit. Item ponit pro conuiuii exhibitore. Var. Aut dominũ aut vinũ aut aliud quid laudato. Dominus quoq ac dña sumi solent pro deo ac dea. Ouid. Et dño soluere vota ioui A dominus fiunt deriuatiua. Dominicus domitius et Domitianus.

¶ Dominor aris. imperiũ gero. Et modo genitiuũ re git. Hier. in ecclesiastico. Et dominatus est bestiarũ. Modo datiuũ. Ver. Victis dñabitur argis. Modo ac cusatiuũ cũ in. Ouid. lib. i. met. Et qđ dominari in cæ tera posset: natus homo. Cice. Fœlix senectus si vsq ad vltimũ spiritũ dñabitur in suos. Modo ablatiuum similiter cũ in. Ser. Sul. Ciceroni. Quum casus & na tura in bonis dominatur. Verg. lib. ii. Incensa danai dominantur in vrbe. Inde fit Dominatio: imperium: et Dominatus principatus.

¶ Dona sunt que aut ꝓpiciandis diis dantur: aut no minibus pro benefactis que nulla necessitate iuris: sed sponte prestantur. Ouid. Munera crede mihi pla cãt hominesq deosq. Placatur donis Iuppiter ipse suis. Aliqñ Donum dr de rebus perniciosis. Vergil. Quas illi philomela dapes: que dona pararit. Donũ honorarium id est quod datur patrono. λεγεται και Δωραρ ειϭ η dorium.

¶ Dono as. vnde donatio: quã Vlp. dici ꝓprie existi mat: cũ quis ea mente dat vt statim velit accipientis fieri: nec vllo casu ad se reuerti: et ꝓpter nullã aliã cau sam facit q̃ vt liberalitatẽ & munificentiã exerceat. Nã si sub conditione fiat: nõ est vera donatio. Et dici mus. Dono tibi munus: & Dono te munere. Donare ciuitate est efficere ciues. & iura ciuium dare. Huius verbi cõposita sunt. Cõdono qđ qñq pro simplici po nitur: qñq significat quicq̃ ad aliorũ petitionẽ do: et quandoq ignosco. Teren. in Phor. Argentũ qđ ha bes cõdonamus tibi. Sal. Haud facile alterius libi dini malefacta condonabã. Redono ponitur ꝓ simpli ci. Augu. Redona qđ rogamus: excusa qđ timemus. Et habent pen. ꝓductam.

¶ Donatus dicitur cui aliquid dono datũ est. Cuius contrariũ est indonatus. Verg. Nemo ex hoc numero mihi nõ donatus abibit.

¶ Donaria: loca vbi reponunt dona que deo offeruñ tur. Abusiue ipsa templa. Verg. lib. iii Geor. Tem pore nõ alio dicunt regionibus illis Quesitas ad sa cra boues iunonis & vris Imparibus ductos alta ad donaria currus. Gel. lib. ii. Vbi reponi solerent vete ra quæ ex eo templo collapsa essent: & alia quedã religi ose donariis cõsecrata. Apul. Ibi donariũ dee perq opulentũ plurima auri & argenti ratio in lancibus spe ctaculis poculis & huiusmodi vtensilibus. Quod est contra Laur. Vallam qui Seruiũ culpat. Aliqñ Do naria dicuntur ipsa dona. Vnde Spartianus scribit Antoninũ dedisse populo congiariũ & militibus do narium. Hier. sup Ioel. Vespasianus & Titus Rome templo pacis edificato vasa templi hierosolymitani & vniuersa donaria in delubro illius consecrarunt.

¶ Donatiuus qui donare potest. Paulus iuriscon. Si duobus debitoribus mortis causa donatiuus cre ditor vni acceptum tulit & conualuerit eligere potest vtri condicat.

¶ Donatiuũ: munus quod a principe vel imperatore donatur. Aug. Magnũ quippe donatiuũ suis militi bus attulit: quo eos nõ solum copiose ditauit: sed etiã ad certandũ inuictissime confortauit.

¶ Donatice corone dicebantur: quibus veteres in lu dis vtebantur.

¶ Donec aduerbiũ modo tpũs finitũ designat: vt dor miam donec exciter ab aliquo: Modo infinitũ vt apđ apostolũ. Oportet illũ regnare donec ponat oẽs ini micos sub pedibus eius. Nunquid tam diu regnatu rus donec incipiant esse sub pedibus inimici: et post q̃ fuerint sub pedibus tunc regnare desistet? cũ vtiq tunc magis regnare incipiet cũ inimici cœperint esse sub pedibus eius? Et in ps. Sicut oculi ancille in ma nibus dñæ sue: ita oculi nostri ad dominũ deũ nostrũ donec misereatur nostri. Ergo tamdiu oculos habe bit ad deum donec misericordiã impetret: & postq̃ im petrauerit: oculos torquebit ad terras? cũ alibi dicat Oculi mei defecerũt in salutare tuũ? Iungitur autẽ donec tam indicatiuo q̃ subiunctiuo cũ significat tẽ pus finitũ: vt seruiã tibi donec viuo. i. q̃diu viuo. Ser uiam tibi donec moriar. i. vsq ad mortem.

¶ Donysa Insula est in mari ægeo.

¶ Dorcas adis. animal dama. seu capra: ab eo ꝙ acu te videat. hoc est απο του οξεωϭ Δερκειν.

¶ Dormio is. verbũ absolutũ q̃uis actiñ qñq habe at. Amb. lib. i. offi. Soporẽ quietis habere nõ possunt quem ille dormiuit qui resurrexit. Huius composita sunt. Addormio a quo Addormisco: qđ est contrariũ verbi. Expergiscor. Sue. de Clau. Et quotiens post cibum addormisceret qđ ei fere accidebat: olearũ ac palmularum ossibus incessabat. Obdormio qđ modo dormio: modo soporor significat. Predormio ante dor mio. Redormio euigilo. Ply. In redormitione varia fuisse somnia apparet.

¶ Dormito as. pe. pro. frequentatiuũ est: q̃uis dimi nutionẽ significati qñq habeat. Hor. Quandoq bo nus dormitat homerus. Et in psalmo. ecce nõ dormi tabit neq dormiet.

¶ Dorsum: & Dorsus us. scđm probũ dr tota posterior pars: ꝙ ea pars corporis deuexa sit deorsum. Hie. in Ezechi. inter vestibulũ & altare quasi. xxxv. viri dorsa habentes contra templũ deinde & faciem ad orientẽ. Est eñ tergũ. Quod nõ solum dicitur de hoibus: cete risq animalibus sed etiã de inanimatis: vt de littori bus aquis montibus & hmõi. Verg. Dorsum immane mari summo. Idem. Nãq inflicta vadis dorso dũ pen det iniquo. Significat eñ duriorẽ arenam: vt inquit Ser. que remeantibus fluctibus & euntibus densat: quod a nautis puluinus vocatur.

¶ Dorsualia tegumenta: quibus equi & boues tegun tur. Iul. Capitolinus. Processerũt centeni albi bo ues cornibus auro iugatis & dorsualibus apricis dis coloribus præfulgentes.

¶ Dorsuarius a. um. qđ dorso aliquid fert. Var. Gre ges fiunt fere mercatorũ & eorum qui e brundusio aut Apulia asellis dorsuariis comportant ad mare oleum aut vinum.

¶ Doris nympha quedã maris Oceani & Tethyos fi lia quã Nereo fratri vxorẽ dedit. Et interpretat ama ritudo. Vnde & a poetis ponitur ꝓ mari. Verg. in Gal lo. Doris amara suã nõ intermisceat vndam.

D ante R et V..

¶ Doriscus: vrbs littoralis thracię fere ex opposito ad samathrocā ⁊ a dori nympha. hoc est dea mariū nominatur. Iuxta hanc herodoto teste campus est magnus eiusdē per quē Hebrus amnis defluit.

¶ Doria ⁊ Dorica noīa sunt partis achaię: quę ꝓpinqua est athenis dicente Platone lib. iii. legum. Dori pro achiuis mutato noīe appellati ꝓpter doricum a quo exules restituti fuerunt. Ser. vero super. ii. Aen. Dorica inquit a doro neptuni filio dicitur. Dores sūt populi doricę iuxta eoliam.

¶ Dory cum y. nomē oppidi pontici: qđ apud nos lanceam significat.

¶ Dorycles nomen filii priami ⁊ interpretari potest lanceę gloria Δορυ lancea vel hasta κλεοσ gloria.

¶ Doryphorus pen. cor. latine spiculator vel satelles dicitur portans lanceā. Et est nomen viri ꝓprium de quo Quint. lib. v. Curtius. Cognatorū darii Regis turbam. xv. M. hominū fuisse muliebriter ꝓpemoduz cultam luxu: magis q̄ decoris armis conspicuā doryphori vocabantur.

¶ Dorophorus: latine dona ferens dicitur.

¶ Dorylaus: nomen fluuii in phrygia.

¶ Dorcium nomen fœminæ diminutionis siue adulationis causa sic ꝓlatum ab Δωρον quasi dulce et amabile donum.

¶ Dorodoche nomen ꝓprium vxoris Icari.

¶ Dos dicitur cū datur ⁊ accipitur. Nisi eīm acciperetur: dos nō esset. Et datione et acceptione firmatur. Nec potest videri datū id qđ nō sit acceptū. Et nō solum ea quę marito ab vxore dantur sed etiā quicquid alicui datū est: vel a natura vel ab hoībus. Unde dotes animi dicunł: prudentia: iustitia: fortitudo ⁊ huiusmodi. Et dotes corporis: pulchritudo: robur: incolumitas ⁊ his similia.

¶ Dotale qđ ad dotē pertinet. siue qđ vulgo dicitur per dotem. Unde dotalia bona: dotales fundi. Plau. in Asi. Dotalē seruum Saureā vxor tua adduxit cui plus in manu sit q̄ tibi. Idem in mili. Hasce ędis dicas dotales tuas. Liuii. Hæc tibi a me dotalia dona accedent.

¶ Doto as. dotē do. Hier. in Exo. Dotabit eam: ⁊ homo habebit eam in vxorē. Unde dotatū hoīem dicimꝰ qui dotē habet: ⁊ indotatū qui dotem nō habet. Plau in Asi. Hę sunt atq; alię multę in magnis dotibus incommoditates sumptusq; intolerabiles. Nā quę indotata est ea in potestate est viri Dotatæ mactant ⁊ damno ⁊ malo viros.

¶ Doxa latine maiestas ⁊ opinio dicitur. Unde ⁊ paradoxa: q̄ admiratione digna sunt ⁊ opinionē hominū superant. Interdū dicitur gloria. vnde Eudoxa vera gloria: vel potius pręter opinionem.

D ante R.

¶ Dragma genus ponderis ex. xviii. siliquis. i. tribꝰ scrupulis constans. Est ⁊ genus numismatis. Unde Iul. pollux Drachmon athenis numisma qđ etiā bos dicebatur: quia boue signatus erat.

¶ Dragma atis. Δραω το ποιεω οθεν το Δραγμα οτι γερεσαι. apud gręcos dicitur: qđ nos rapinā siue manipulum dicimus.

¶ Drama atis. sine c. ⁊ sine g. dicitur vt in scenis agi fabula solet: vbi diuersę personę introducunł: ⁊ aliis accedentibus aliis aūt discedentibus a diuersis ⁊ ad diuersos textus narrationis expletur: sicut in comœdiis: qđ genus carminis inquit. Hiero. cantari solebat. Unde ⁊ etiā apud cantica scribił. Ante torū huius virginis frequentare nobis dulcia cantica dramatis Hinc Dramaticus stilus dr̄ qui mixtus est vbi poeta nusq̄ loquitur vt sunt. Comœdiæ ⁊ Tragœdiæ exegymaticus in quo solus poeta. Mixtus vbi ꝓmiscue ⁊ poeta et persona.

¶ Draco genus animalis venenosi. Ply. lib. viii. scribit veris draconibus ora parua esse ⁊ admodū non dehiscentia: sed arctas fistulas per quas trahunt spiritus ⁊ linguas exerunt. Apud indos ⁊ ęthiopas dracones sunt. xx. cubitorū. Dictus draco a Δερκω. Nā habet aciem peracutā. Dracones etiā dicunł a Ply. lib. viii. ex tortuositatū similitudine palmites emeriti pluribusq; annis indurati.

¶ Dracunculus diminu. significat paruū draconem.

¶ Dracęna cū diphth. draconis fœmina: quę ⁊ draca quoq; dici potest.

¶ Dracontium herba.

¶ Drangiana ꝓuincia in Asia maiori. Quam Ptole. ab occasu ⁊ septētrione Aria ⁊ bagao monte terminari ait. ab oriente Arachosia.

¶ Draucus. Uide in dictione pathicus.

¶ Drepanū pe. cor. promontoriū: siue vrbs a curuo situ instar falcis. Δρεπανοσ eīm falx dicitur. Nō longe abest ab Eryce monte trans lilybeū. Uel ab eo q̄ Saturnus amputatis virilibus paternis illuc falcē proiecerit. Ouid. li. de fas. Quiq; locus curuę noīa falcis (habet.

¶ Dryades: nymphę syluarū ab arboribus Nam apud gręcos Δρυσ oīs arbor dicebatur: q̄uis postea pro quercu vsurpata sit. Hæ eīm syluas habitare dicuntur.

¶ Dryas nomen propriū viri thessali amici nestoris.

¶ Dryopes populi epirotici: de quibus Uerg. li. iiii. Cretesq; dryopesq; fremunt pictiq; agathyrsi.

¶ Dryidæ dicti sunt quidā gallorū religiosi ⁊ sapientes a quercubus. Ply. lib. xvi. Nihil habent dryidæ. Ita eīm galli suos appellant magos. Sue. Dryidarū religionē apđ gallos durę immanitatis tantū ciuibꝰ sub Augusto interdictam Claudius imperator quintus penitus aboleuit. Sudas. Δρυιδαι παρα γαλαταισ οι φιλοσοφοι και σεμνοθεοι.

¶ Drylon fluuius dalmatię: qui per mediā mysiā pergens in danubiū influit.

¶ Dromos latine Cursus Et accipił non solum pro actu currendi: sed etiā pro loco vbi curritur. Sue. in Nero. Elephanto supersedens peragratū dromorum decurrit.

¶ Dromedarius animal a currendi velocitate dictū.

D ante V

¶ Dubius: dr̄ qui duas vias habeat ⁊ vtrā eligat nesciens: sicut ambiguū: qđ in ambas agi partes possit. Ci. lib. i. ad Heren. Dubiū genus est cum habet in se causa ⁊ honestatis ⁊ turpitudinis partem.

¶ Dubio as. in dubio sum. Plau. Dubiat quid agat.

¶ Dubito as. idem qđ dubio. Cuius composita sunt Addubito. qđ est etiā vel ad aliquid dubito. Liuius. lib. ii. Proditoribus extemplo in vincula coniectis delegatis paululū addubitatū est. Cic. Cecinę. Habes auguriū meū quo si quid addubitarē non potius vterer q̄ illa cōsolatione. Subdubito parum dubito.

Idem Celio. Hec eo pluribus scripsi q mihi significabant litterę tuę subdubitare qua essem erga illum voluntate. A dubito fiunt Dubitatio τ dubietas: ad uerbia dubitanter: qđ est a dubitans. τ Dubitatim: a dubitatus. Cę. ciu. imperator clamat de medio vt velites a sinistro cornu remoueant τ gallis nõ dubitãter immittant. Sisen. Quod hostem nõ dubitatim cum pluteis τ scalis iter facere cernebat.

¶ Duco is. xi. ctum. ꝓprie ducimus volentes: trahimus inuitos. Sene. Fata volentẽ ducũt: nolentẽ trahunt. Quandoq; ducere significat respicere iudicare existimare. Ci. Ego si mei cõmodi rationẽ ducerem: te mecũ esse maxime vellem. Ver. lib. x. Tanto me crimine dignũ duxisti. Qñq; inescare allicere: τ delectatione quadã demulcere. Cice. in Ver. acti. ii. Si quis honore aut gloria ducit. Qñq; Voluere pertractare. Verg. lib. vi. Sic equidẽ ducebã animo: rebarq; futurum. Qñq; nudare educere. Idem lib. xii. Ille tñ clypeo: obiecto cõuersus in hostez. Ibat τ auxiliũ ducto mucrone petebat. Qñq; cõtrahere. Idem. Astrũ quo segetes gauderẽt frugibus τ quo Duceret a pricis in collibus vua colorẽ. Qñq; agere seu pati. Idem. Nate dea potes hoc sub casu ducere somnos? Qñq; struere erigere. Idem. Pars ducere muros: molirıq; arcẽ. Quandoq; auertere siue cõtrahere. Mar. Qui ducis vultus τ nõ legis ista libenter. Qñq; in longũ ꝓtrahere. Ci. ad Cę. iuniorẽ lib. i. Ne res ducerẽt fecimus: vt Hercules antiarius in aliũ locũ transferret. Qñq; dimittere descendere. Plau. in Aul. Ubi ille abit ego me duco ab arbore. Qñq; gerere. Ver. lib. viii. Hi bellum assidue ducunt cũ gente latina. Qñq; ad sepulturam efferre. Persius. Nerio iam tertia ducitur vxor. Quandoq; ad suppliciũ ducere: vt apud Curtiũ ait Hermolaus ad Alexandrũ. Hos duci iube. Dicitur τ de re obscœna. Plau. Si tenetis ducite ne disrumpamini. Hinc etiã ductor pro vibratore τ lumborũ ad cõcinniorẽ venerẽ pręstendã quassatore. Huius verbi composita sunt Abduco: Adduco: quę sunt cõtraria Conduco. Circũduco. Deduco. Diduco. Educo. Induco. Introduco. Obduco. Perduco. Produco. Reduco. Seduco. Subduco. Superduco. τ Traduco.

¶ Ducto as sępe duco: aut huc illucq; duco guberno Sal. Huc accedebat q L. Silla exercitũ quẽ in Asia ductauerat quo sibi fidũ faceret contra morem maiorum luxuriose nimisq; liberaliter habuerat. Plaut. in cap. me vt libitũ est ductauit dolis. Ductare etiã apđ Plau. est scortũ cõducere qui pudendã esse vocẽ ostendit dicẽs. Errabo potiꝰ ꝙ quis me ductet. Et Quin. ait. Ductare exercitũ nõ sine rubore dici.

¶ Ductito as. sępe circũduco. Terẽ. in Adel. Tu inter eas restim ductitans saltabis.

¶ Duco as. guberno. Var. Ab eo qsit ducare qui est dux: aut ductor qui ita inducit vt doceat pe. correpta

¶ Ducatus uo. ipsa ducandi actio vt est illud. Si cęcus cęco ducatũ pręstet: ambo in foueã cadunt. Et ducatus dr regio cui dux dñatur: vel etiã ipsa ducis dignitas pręfectura τ imperium. Iul. Cap. Petenti signum prima die tribuno dedit militi munus exprobrans vtiq; segnitiẽ temporũ superiorũ qđ quidẽ etiã ante in oibus ducatibus dederat. Scribit Lampri. Heliogabalũ pręposituras τ ducatus τ officia palatina vendidisse. Hoc nomen peculiariter datũ est Spoletanę vrbi: cuius regio Umbria dr ab auctoribus. Cuius fines a fonte Tyberis vsq; ad Anienis fluuii sinistrã ripam. Ubi videlicet Anio tyberim illabitur.

Ducatus ati. est aureus nummus ducalis.

¶ Ductus us. ipsa ductio. Unde aquę ductus aquarum ductio.

¶ Duces dicti sunt qui alios ducunt. Unde τ ducem belli dicimus τ ducem gregis. Ductor τ ductrix nola verbalia. Verg. Ductores danaum.

¶ Ductarius a. um. Unde ductarius funis dictus est qui per orbiculos troclee traiicitur.

¶ Ductile pe. cor. qđ facile ducit attenuaturq;. Unde æs ductile qđ malleis obsequit attenuaturq; in laminas. Ductilis scęna dicebat cũ tractis tabulatis hac atq; illac species picturę interior videbat.

¶ Ductim aduerbiũ significat cũ mora.

¶ Dudum quasi diu dũ. eandẽ vim habet quã iamdudum: ita vt qñq; diem nõ transcendat: vt dudũ intraui: dudũ te expecto. i. hora est vel duę: vel tres ex quo intraui: τ ex quo te expecto. qñq; etiã transcendit dieb. Ply. lib. iiii. Fabri qui dudũ assueti apud pœnos. Et lib. xviii. Nam dudũ ex eadẽ hispania zoeliten venit in Italiam plagis vtilissimũ.

¶ Duellũ: bellũ qđ duabus partibus de victoria contendentibus dimicatur: nõ tantũ duorũ: vt quidam existimauerũt: sed multorũ τ ipsorũ exercituũ. Alioquin nõ diceret a Plauto duellũ inter thebanos τ theleboos. Et ab Horatio. Gratia barbarie lento collisa duello. Hinc perduellis τ perduellio

¶ Duello as. bello. Unde duellator qui duellũ gogit. Plau. iu cap. Domi belliq; duellatores optimi.

¶ Duilius: nomen ciuis romani qui primus Romę nauali certamine triũphauit. Is iam senex et tremente corpore in quodam iurgio audiuit exprobrari sibi os fœtidũ: τ tristis se domũ contulit. Cumq; vxori quęstus esset: quare nũq; se monuisset: vt huic vitio mederetur. Fecissem inquit illa nisi putassem oibus viris sic os olere.

¶ Dulce suaue: qđ quidã a delicio deducũt: q dulcia maxime alliciant. Eius cõposita sunt Prędulce valde dulce. Subdulce aliquantulũ dulce. Dulciloquus pe. cor. dulciter loquẽs. Dulcifluus dulciter fluens. Dulcisonus pe. cor. dulciter sonans.

¶ Dulcidulus a. um. diminutiuũ est.

¶ Dulcedo: dulcitas: dulcitudo τ dulcor in eodẽ sensu accipiunt. Ply. Contracta dulcorẽ amittit. Neuꝰ O suauis linguę soniꝰ. O dulcitas alr. Actius. Tanta hinc in corda dulcitudo inuasit.

¶ Dulciarius panis qui conficit ex sacharo τ nucibus pineis vel amygdalis ad ientacula: vt est qui vulgo dicit Marzapanus. Pistor dulciarius qui panes τ mellita cõcinnat edulia: de quo Marti. Mille tibi dulces operũ manus ista figuras Extruit. huic vni parca laborat apis. Lampri. de heliogabalo. Dulciarios habuit qui de dulcibus exhiberent quęcũq; coqui de diuersis edulibus exhibuissent. Ubi dulciarius significat simpliciter concinnatorẽ edulũ mellitorũ: τ operis pistorii dulcedine conditi.

¶ Dulceo es. cui a quo Dulcesco is. dulcis fio. Cic. in Cato. Primo vua est peracerba gustatu: deinde maturata dulcescit. Huius compositũ est. Obdulcesco. quod est in totum dulcis fio. Augu. lib. vii. con. Nam si primo sanctis tuis litteris informatus essem: et in earum familiaritate obdulcuisses mihi: et post in illa volumina incidissem fortasse abripuissent me a solidamento pietatis.

¶ Dulco as. dulce facio. Sidonius Apol. ad Agricolam. Pareo libens. laudat urus vitę tam dulcatę sollicitius ingenuitatē. Hinc Edulco as. q̄d est valde dulco. Cn. Martius. Quapropter edulcare cōuenit vitā curasq̄ acerbas sensim gubernare.

¶ Dulcacidū pe. cor. dr̄ id q̄d dulcissimis rebus est il= (litum.

¶ Dulia cū accentu in pe. latine hoīs serui tus dr̄ Δουλοσ. seruitus. Δουλη ancilla. Δουλικοσ seruilis. Hinc fit compositum. hyperdulia.

¶ Dulichiū insula in Maliacho mari seu vt quidā aiūt Ionio vna Echinadū corinthō p̄xima. ante Leucada in qua regnauit Vlysses. Inde fit Dulichius a. ū. Proper. Aut cū dulichias pallas spatiat̄ ad aras.

¶ Dum aduerbiū t̄pale est ⁊ modo pro q̄n ponit̄: vt dū dormis fures domū intrant. Modo pro donec. Salu. Postremo neq̄ sumptui: neq̄ molestię suę parcere dū illos obnoxios fidosq̄ sibi faceret. i. donec vel vt Modo pro postq̄ cū ꝯiungit̄ pręterito subiunctiui. Mar. Audieris dū grande sophos. i. postq̄ audieris. Et posita post nec: vel nō: vel haud semꝑ aduerbiū t̄pis est. vt nec dū nondū. hauddū pro nō adhuc Est etiā ꝯiunctio ⁊ significat mō. porche. Sal. Neq̄ id q̄bus modis assequeret̄ dū sibi regnū pararet quicq̄ pēsi habebat Aliq̄n dūmodo. domēte. che. Hier. Dum ꝑsecutionis finem pręstolat̄: necessitatē in voluptatē vertit. Ponitur nonnūq̄ pro expletiua. Ter: Ades dū paucis te volo. Cōponitur cū qui: vt quidū. Cū age: vt Agedū. Cū modo vt cū modo: ⁊ Taxat: vt dumtaxat.

¶ Dumtaxat cōponitur ex dum aduerbio: ⁊ taxo as. pro ęstimo. Et nō recipit sed etiā. Cic. pro deiotaro. Quod ipsum ⁊ si iniquū est in tuo dumtaxat periculo. Solū vero ⁊ tantū: ⁊ modo recipiunt.

¶ Dumus ḡnis mas. dr̄ oīs spina. A quo dumosus sa. sum. frondosus spinosus vepribus plenus. Verg. Dumosa pendere procul de rupe videbo. Dumetū locus vbi sunt dumi. Antiqui dumetosum locū dicebāt pro dumoso. Et quę nos dumeta: appellabāt Dumetica.

¶ Duo is. dui duitū significat do. Plau. in cap. At ob eam rem mihi libellā pro eo argenti ne duis.

¶ Duo ⁊ ambo. sicuti docet Prisc. gtōs ⁊ actōs scd̄m secundā declinationē proferunt duorū amborū duos ambos: q̄uis in neutro differētię causa duū soleat dici: vt duū miliū amphorarū. Necnō ⁊ actūs masculinorum est q̄nq̄ similis nōatiuo ꝓfertur in neutro more gręco. Hor. Duo si discordia vexet inertis. Verg. Si duo p̄terea tales idęa tulisset terra viros. i. duos. A duo fit duodecim. a quo duodecim[9]: ⁊ duodenus: duodenari[9]: duodeuigiti ⁊ hm̄ōi. Ducēti ducētenus duodecies: duodeuities: duodeuigesimus ducētesimus.

¶ Duplaris numerus dr̄ in quo minor bis numerat̄. Duplares siue duplarii torquati dicebant̄ milites qui in legione romana ob virtutē duplas consequebant̄ annonas: sicut simplares: quibus vna ⁊ semis annona dabatur.

¶ Duplex q̄nq̄ significat duo. Ver. Duplices tendēs ad sydera palmas. Ci. lib. iiii. ad Heren. Duplices similitudines esse debēt. Aliq̄n latū. Ver. Duplici aptātur dentalia dorso. Duplices tantū numero plurali: ⁊ genere mas. tabellarū genus est. in quibus litterę scribi solebant. Quę quidē aliq̄n etiā Triplices erant: in quibus res amatorię scribebant̄. Mar. Tunc triplices nostros nō vilia dona putabis Cū se venturā scribet amica tibi. Sic duplices triplices quadruplices et quinduplices porticus dicuntur: in quibus ordines columnarū duplicati triplicati quadruplicati et quincuplicati sunt. Vitru. li. v. In duplici palęstrarū porticu collocanda esse cōplura membra scribit.

¶ Duplico as. duplicē facio: gemino. Hier. Duplicauit annonā. Interdū Augere. Sal. Et maurus vict[9] duplicauerat bellū. Ver. Et sol crescētes decedēs duplicat vmbras. Hinc Conduplico ⁊ Reduplico.

¶ Duram quidā putant esse nomen fluuii iuxta quem Gigantes turrem babel fecerūt. Alii volunt esse campum. Unde Apud Danielem. In campo durā statuit Nabuchodonosor statuā.

¶ Duria siue Durias: nomen fluuii Ualentiæ primi: vt scribit Pompon. Hunc Sal. vocat Turiā lib. iiii. histo. Inter leua mœniū dextrū flumē Turia q̄d Ualentiā paruo interuallo prætersluit. Clau. Floribus ⁊ roseis formosus turia ripis. Grāmatici formosum legerent: ꝙ vnum amniū Turia neutro genere proferri putent. Aug. Priscianoq̄ auctoribus. Ptol. Hac parte Turulim vocat amnē. Est in lusitania quoq̄ Durius. Quem Strabo. duriā. multi Doriā appellant. Silius Duriū. Ait enim. Hinc certant pactole tibi duriusq̄ tagusq̄

¶ Duro ras. durum facio: firmo: solido. Colu. lib. vii. Annicula mula recte a matre repellit̄: ⁊ amota montibus aut feris locis pascitur: vt vngulas duret: sitq̄ postea longis itineribus habilis. Per translationem Quint. lib. i. Multa linguę vitia nisi primis annis inemendabili in posterū prauitate durantur. Et durare est tolerare. Verg. Durate ⁊ vosmet rebus seruate secundis. In qua significatione q̄nq̄ contra naturā iungitur actiis maxime apud poetas. Hor. lib. i. car. Vix durare carinę possunt imperiosius ęquor. Nā sicut dicimus clamare hoiem. i. cū clamore vocare: sic durare ęquor id est per duriciē ferre. Item Durare persistere perseuerare. Plau. in Am. Durare nequeo in ędibus ita me probri dedecoris a viro argutā meo. Huius cōposita sunt Eduro valde durū facio: ⁊ quasi ad laborē assuefacio. Col. Quare decēdus ⁊ a puericia rusticis operibus edurandus futurus villicus. Induro: vt indurabo cor pharaonis. Obduro vt est apud Deuter. Nō obdurabis cor tuum. Quę fere idem cum simplici significant. Pręduro cito duro. Col. Verū est in opere difficilior: ꝙ neq̄ humentē fodere possis: q̄si glutinosissima nec nimium sicca quia nimium pręduratur. Perduro: valde vel ad finem duro. Idem lib. viii. Est etiam nō ingrati saporis iniuria perduratus. Teren in Hecy. Sancte adiurat nō posse apud vos pamphilo se absente perdurare. Reduro quod est operio contra id quod dicitur. Obduro vt inquit No. Et oīa habent penultimā productā.

¶ Dureo es. durui durus sum. A quo Duresco durus fio. Col. li. ix. Plumulę sub cauda clunibus detrahēdę ne stercore coinquinatę durescant. Luca. tri. Torosq̄ induruit artus: ab indureo. in eadē fictione qua induro ꝓtulisse videt̄: Sed hm̄ōi pręterita raro a dureo cōposita repiuntur: sępe aūt ab his quę a duresco sunt. Induresco. Verg. lib. iii Geor. Styriaq̄ impexis induruit horrida barbis. i. valde dura: siue in se dura facta est. Col. li. ii. Iusta em̄ fieri nequeūt cū induruerit ager. Obduresco vndiq̄ durus fio. Cicer. M: Cęlio. Magno dolore me affecissēt litterę tuę nisi ⁊ ratio ipsa depulisset oēs molestias. ⁊ diuturna desperatione rerum obduruisset animus. Pręduresco valde durus fio. Col. li. vii. Verū neq̄ ante tertiū. neq̄ post quintū

annū iuuencos domare placet. cū illa ætas adhuc tenera est. hec iā prędurauit id est nimis dura facta est.
¶ Durus. a. um qđ ē solidū ac firmū. & firmitate naturę coruptionē sui nō facile amittit. Cuius cōtrariū est molle in quo ē natura luxuriosior. nec ad cōtraria repellenda sufficiēs. Virg. Sed duris genuit te cautib⁹ horrēs Caucasus. p trāslationē capit modo p patiēte ac tolerāte laborū. Idem. Scipiadas duros bello. Et gēs dura & aspera cultu. Modo p aspero & nocēte. Idē Aut durū tinex genus. Modo p crudeli. quoniā nulla humanitate mollescit. vt apud eundē. Quid iuuenis magnū cui versat in ossib⁹ ignē: Durus amor?
¶ Dure & duriter. aduerbia sic inter se differūt. secundū Do. q duriter sit sine sensu laboris. Dure crudeliter. Illud ad laborē. Hoc ad sęuitiā refertur. Sed dure l alterum. duriter in nos aliquid facimus. Terē. in an. Primum hęc pudice vitā parce: ac duriter agebat lana & tela victū quęritans.
¶ Duricia & Duricies æque dnr de firmitate aspitate crudelitateq. Ci. l cato. Quāta i altero comitas. i al.
¶ Durabile. qđ durare potest. Ouid. (tero duricies Quod caret alterna requie durabile non est.
¶ Duramē. & duramētū brachiū vitis. Col. li. v. Sed vt caput trunci pedali fere spatio sit īferius iugo: quaterniśq brachiis quę duramēta quidē vocāt: diuidat in totidē partis. alio noīe duramina nuncupāt. Idem Considerandū erit cuius longitudinis sint duramina quæ excedant prædictam mensuram.
¶ Duracinę vuę dicunt quę duram & firmā corticem habent a duricie: vel a duris acinis. Augu. in epistolis. Dum lectica ex regia redeo: panis vnciā cū paucis acinis vuę duracinę comedi.
¶ Duracina persica dicuntur: quorū corpus ligno adhæret: auelliq nequit. Ply. lib. v. Sed persicorū palmam duracinis.
¶ Duricoria: dicunt quę sunt duri corii. Unde ficus duricorię: quę habent duram corticem.

D ante Y

¶ Dyas latine dualitas Δυο duo.
¶ Dynastia vis potentatus: Dynastes dominus regni: potēs optimas. απο του Δυνασθαι. vt hi qui magistratus gerunt: & iudiciis pręsunt. Scribit Strabo reges dynastas vocari propterea q plurimū possunt pollentq: & populos quo velint aut vi: aut persuasione perducant. Ci. ad Atticū. Erit nebulo iste cū istis dynastis in gratia.
¶ Dyrachiū fuit ciuitas in Epiro: quę prius Epidannos vocabatur. De qua Luca. in principio. Dyrrhachii rapiendas tendit ad arces. Dicta Dyrachiū a nomine Dyrrhachii qui portū vrbi adiecit. Vide in dictione Epidannum.
¶ Dys prępositio gręca quę in cōpositione malum vel difficile aut impossibile significat.
¶ Dyscolus pen. cor. difficilis malusve siue perniciosus: ex Δυσ et κελομαι iubeo. Ita vt discolus dicatur cui difficulter iubetur Dyscolia difficultas.
¶ Dysenteria dici pōt intestinoꝝ exulceratio ex Δυσ qđ malū denotat: & εντερον intestinū. Et latine Tormina auctore Celso dicunt. Vide i dictione Tormina
¶ Dysuria et Stranguria difficultas vrinę ẽ. Quæ vt Galenus inqt fit ex vesicę passionib⁹ vrinā supprimēs. Nō quidē sine calculis & inflāmatiōe pōt accidere. Hoc Cato significat cū ait. Quibus ęgre lotiū it.
¶ Dysphilus pe. cor. quasi malus amic⁹. Iune. Nō est romano cuiq locus hic vbi regnat prothogenes aliquis vel dysphilus.
¶ Dyspersia: difficilis concoctio.
¶ Dyspnea: spirādi difficultas. Docet Hippocrates in aphorismis in senectute straguriās dyspneas dysurias cacesias esse frequentes. Δυσ ει ρορον κακως και πνεω και πνοη.

De littera E.

Et Ex prępositiones sunt q & seperant & componunt. Separatę modo tpales sunt: vt Ex illo celebrat⁹ honos. Modo locales: vt E coelo. Modo ponunt pro a: vel ab: vt Audiui e patre meo. modo signīficāt pro vel ad: vt Ex dignitate: ex vsu: ex vtilitate. hoc est p dignitate: vel ad dignitatem. E rep. pro rep. Modo secundū: vt ex Platonis sentētia. i. scđm platonis sententiā. siue pro Platonis sententia. Modo in. Cic. E renibus laborabat. i. morbum patiebat in renibus. Cōpositę qñq priuationem indicant: vt E linguis. Exanguis. Qñq vehementiā vel perfectionē: vt Eludo. Exoro. Qñq extra: vt Educo. Excludo. Cōponitur aūt e cum b. vt Ebibo. d. Educo g. vt Egredior. l. vt Elicio. l. vt Eludo. m. vt emitto. r. vt erigo. u. vt eueho. Ex vero cōponit cum a vt Exaudio. c. vt Excurro. E vt exeo. f. vt efficio. o. vt exoleo. p. vt expello. q. vt exquiro. s. vt exequor. t. vt extendo. u. vt exuro. Verū qñ post exequit f. mutatur. x. in f. vt effundo. Cū vero sequit. x. abiicit f vt Exequor exequo in aliis integra manet.

E ante A

¶ Eantes: nomen propriū hystorici Cyziceni qui fuit ętate qua pygmalion in oriente regnabat.
¶ Ear latine ver. a quo Earinus vernus.
¶ Eatenus pe. cor. significat vsqeo: vel ad eū modū. Cui respondet Quatenus vsqquo. Hie. Quia & si in sanctis patribus & pphetis gratia fuisse credit: nō tamen eatenus plena. Sue. in Tyber. Ac primo eatenus interueniebat nequid perperā fieret.

E ante B

¶ Ebenus vel ebenū pe. cor. nomē grecū: & Arabicanus ē. Lignū nigrū est solidū pulchrū aptūq ocularibus medicinis. Hęc arbor nascit in India q cęsa durescit in lapidē: vriturq odore iucundo. Ver. li. ii. ge. Sola india nigrū fert ebenū Aetius amelin⁹ ita scribit εβενος ξυλον ισι των ισχυλομαχ λυωμηρον ρυπτικωσ και λεπτομερουσ εσι Διμακεωσ οθεν και τα τε ισ κοραισ επισκοτουντα πεκισ τευται ρυπτειν τας ις τε αλλαισ οφθαλμικαισ ιγγυνται Δαιαμεσιν.
¶ Ebrius: & ebria a bria qđ est vas vinariū. Est enim ebrius qui nimio potu alienatus ē mēte. Cuius cōtrariū est sobrius: q̄si sine ebrietate: qui l cibo & potu tēperans ē: & qui nō est actu ebrius. Vñ nō sobrius pro ebrio sumit. Mar. Et nō sobria pba subnotasti. Hinc Ebrietas: quā Cato dicebat nihil aliud esse q̄ insaniam voluntariā. Interdū ebrius ponitur pro pleno et abundanti. Plau. Facite mihi coena vt ebria sit. id est

abundãs ⁊ opipare parata. Ebriosus qui sępe fit ebrius: a quo ebriositas. Huius contrariũ est Sobriosus sobrietatis affectator: quo vsus est Cyprianus. Inter ebriũ ⁊ ebriosum hoc interest. Nã potest qui ebrius est tum primũ esse: nec habere hoc vitiũ. ⁊ qui ebriosus est sępe extra ebrietatẽ esse. Sic ebrietas ab ebriositate seiungitur q alterũ affectionis sit: alterũ habitus.

¶ Ebrio as. ebriũ facio. Unde ⁊ inebrio verba actiua Hiero. lib. ii. Reg. Et inebriauit eũ. Plau. in Aul. Homo ebriatus somno sanari solet. Aliqñ ebriari seu inebriari sumitur pro impleri seu quasi satiari: vt apud apostolum. Nolite inebriari vino in quo est luxuria.

¶ Ebriulo as. pe. cor. ebriũ facio. Sũt tñ qui hęc aspirent ab hauriendo potu illa deducentes.

¶ Ebron mons palęstinorũ: haud longe a Gaza: Syrię ciuitate.

¶ Ebur ⁊ ebor vtroq modo dicitur pro elephanti dente: quasi e barrho. i. elephãto. Hor. Quid tibi vis mulier nigris dignissima barrhis?

¶ Eburneus a. um qd est ex ebore aut qd instar eboris album est: vt Eburnea facies. Ouidius libro. iii. meta. Impubesq genas ⁊ eburnea colla decusq. grę ce ελεφαντινος.

¶ Eburnus na. um. idem qd eburneus. Tibul. Hanc primũ veniens plectro modulatus eburno. Luc. li. ii. Legitimęq faces gradibusq accliuis eburnis.

¶ Eboreus a. um. ab ebor fit: sicut a marmor marmoreus. Eburneus vero ⁊ eburnus ab ebur. Et significat qd est ex solido ebore. Quint. lib. vi. Cum in triũpho Cęsaris eborea oppida essent translata.

¶ Eboratus a. um. qd extrinsecus ex ebore est. Quod et eburatũ dicitur. Plautus in Persa. Lectos eburatos auratos.

¶ Ebudes insulę sunt quinq numero: in oceano britannico angusto freto diuisę cuius incolę vt scribit Solinus lacte solum ⁊ piscibus vitã agunt.

¶ Ebulum. herba est faciens baccas in similitudinem sambuci. Col. lib. ii Sed citra hoc experimentũ multa sunt quę ⁊ dulcẽ terrã ⁊ frumentis habilem significent vt iuncus ⁊ calamus gramen ⁊ trifoliũ: ebulum: rubi: pruni syluestres ⁊ alia complura. Idem. Et rutilas ebuli creat vuida baccas. Legitur ⁊ ebulus.

¶ Ebullo as. erumpo. crepo. Tractũ a bulla q ęstiuo tpe ex aqua pluuia fingitur in speciẽ pilę ⁊ facile rumpitur. Persius. O si ebullet patrui pręclarũ funus.

¶ Eburones populi gallię qui per fraudẽ multos ex Cęsaris exercitu trucidarunt.

¶ Ebusus insula q cuniculos nõ habet. Pompo. Ebusus animaliũ quę nocent adeo expers: vt ne ea quidẽ quę de agrestibus mitia sunt generet: aut inuecta sustineat.

E ante C

¶ Ecbatana numero plurali pe. cor. Metropolis est Medię: vel vt quidã existimãt regionis magnę nomẽ Est ⁊ ecbatana vrbs in syria quę Epiphania quãdoq vocata fuit: ac per g: etiã scribi posse quidam testantur Egbatana.

¶ Ecbasis pe. cor. latine dici potest excursus. Nã cõponitur ab εκ ⁊ βαινω μια και αλλα εκ τουβαινω: qd est egressus: vt Verg. lib. i. geor. describens tempestatem pręcauendã a rusticis.

¶ Ecce aduerbiũ demonstrandi qd apud Verg. aliqd repentinũ insperatũq significat: vt Ecce aũt gemini a tenendo trãquilla per alta. Horresco referẽs Scribit Ausonius etiã hoc propriũ esse Ciceronis vt in rebus improuisis hac particula vtatur cũ apud alios interdum in rebus lętis vsurpetur. Ouid. Ecce Corinna venit: ⁊ modo actõ: modo noiatiuo iungitur

¶ Echemythia ab εχεμυθεω latine taciturnitas.

¶ Eccum. eccã. eccos. eccas. quasi ecce eũ: ecce eam: ecce eos: ecce eas. Sic Ellũ ecce illũ. Ellam ecce illã Ita exponit Do. Ter. in an. Eccũ video. Alii exponũt. Eccũ ecce hic subintellige virũ de quo agebamus Eccã ecce hic subintellige fœminã de qua agebamus Ellũ ecce illic scz virũ resoluẽdo per aduerbia nõ per noia vt apud eundẽ. Eccũ me. qd nõ licet exponi ecce (eũ me.

¶ Eccubi per duplex cc. ⁊ pe. cor. Componitur ex ecce ⁊ vbi.

¶ Ecquis ex en pro ecce: et quis. vbi. n. ratione. q. sequentis mutatur in c. Ex quo ostenditur eandẽ vim habere. c. ⁊. q. Et significat nunquis. Nã particula en. iuncta dictionibus incipiẽtibus a q. interrogatiue positis significat an: vel ne: vel num. vt ecquid? nõne? nũquid. Ter. in Eu. Ecquid nos amas de fidicina hac. id est aliquantulũ ne amas propter fidicinã. Ouid. lib. ii. fast. Ecquid in officio torus est socialis: ⁊ ecquid cõiugibus nostris mutua cura sumus.

¶ Ecquãdo. i. nunqñ: vel an aliqñ. ⁊ aliquo tpe.

¶ Ecclesia latine Cœtus conciliũ: concio: cõgregatio. Ecclesiastes. concionator.

¶ Echinades pe. cor. Insulę sunt Herodoto teste in Maleaco mari ex opposito ad ostiũ Acheloi. De quibus Luc. Crassis oblimat echinadas vndis. Senec. in Troade. declinat Echina ę. pe. p. Quolibet vento faciles echinę.

¶ Echinus pe. pro. Tegmen spinosum quo seruantur castaneę: vulgo Riciũ vocãt. Unñ castaneę echinatę. Ply. nuces vocamus ⁊ castaneas q̃q accõmodatiores glandiũ generi: armatũ his echinato cortice vallum ẽ. Ab huius tegminis silitudine dictus est Echinus piscis quidã quẽ Ply. scribit esse cancrorũ genus in quibus spinę pro pedibus sunt: ingredi huic est in orbẽ volui. Gręci eñ εχινον hirtũ vocãt. Mar. Iste licet digitos testudine pungat acuta Cortice deposito mollis echinus erit. Saxa petit inter q se locat ne a fluctibus iactetur. De hoc Amb. libr. hexa. sic scribit. Echinus aial exiguũ vile ac despicabile maritimũ loquor. plerũq index futurę tẽpestatis aut tranquillitatis annũcius solet eẽ nauigãtibus. Deniq cũ procellaz ventorũ pręsenserit calculũ validũ arripit: eũq velut suburrã vehit: ⁊ tanq anchorã trahit ne excutiatur fluctibus. Itaq suis se librat viribus: sed alieno stabilitur ⁊ regitur pondere. Quo indicio nautę velut signum futurę perturbationis capessunt: ⁊ sibi pcauent: ne eos imparatos turbo improuisus inueniat. Hic alio noie a latinis Erinaceus dictus ẽ. Est ⁊ echinus apd gręcos terrestre animal: cui est apud nostros Hericio nomen qd ipsum ab hęrendo deductũ est: ⁊ ęque spinis hirsutus est atq marittimus echinus. De quo Amb. eodem lib. echinus iste terrenus quem vulgo hęriciũ vocant si quid insidiarũ pręsenserit spinis suis clauditur atq in sua arma se colligit. Pręterea echinus genus vasis ęnei est in quo calices lauantur: quã alii Ampullam dicunt esse vitreã. Hora. in Ser. Pocula cum cyatho duo sustinet: astat echinus. Et echinus echini ⁊ echinuntis ciuitas fuit de qua Ci. in Arato.

Dicitur excelsis errans in collibus amenis. Quos tenet egro defixa in gurgite echinus. Hoc etiã noĩe dicta est alia ciuitas in phthiotide in faucibus Sperchii amnis vt inquit ply. vna cũ Ptolemeo.

¶ Echeneis genus pisciculi quẽ ferunt per aquã sistere nauem quãuis immensam ⁊ velo ⁊ remis concitatam ne possit iter institutũ peragere ἀπὸ τοῦ ἔχω habeo teneo ⁊ ναῦς nauis siue ab ἔχομαι hereo ναῦς nauis ꝙ nauem teneat: vel naualibus tabulamẽtis adherẽs remorari cõpellat. Ply. lib. ix. Est paruus admodum piscis assuetus petris echeneis appellatus. Hoc carinis adherente naues tardius ire credunt. Inde nomine imposito Remora a morando dr̃ latine. Ob quã rem a grecis ita dr̃ a nostris Remora. Remiligoq̃ nominatur. Luc. lib. vi. Nõ puppim retinens euro tendente rudentes In mediis echeneis aquis. Ambro. Alios in exiguo corpore tantũ validitatis assumere: vt maximas nauiũ plenis currẽtes velis in mediis fluctibus sistant: sicut breuis pisciculus echeneis tanta facilitate memorat nauem ingentẽ statuere: vt quasi radicatã mari herere videas nec moueri. Aliquandiu enĩ immobilẽ seruat. Ferunt hunc piscem fluxũ grauidarũ vtero sistere: partusq̃ ad puerperiũ continere.

¶ Eschina latine hydra ea potissimũ quæ ab hercule interfecta est. Ouid. lib. iii. fas. Sãguine centauri lernee sanguis echidne Missus ad auxiliũ tp̃e nulla dabat. Vide in dictione Excetra.

¶ Echo soni vel vocis repercussio. Greci ἠχὼ sonus: et ἠχέω resono. Ouid. lib. iii. me. Planxerũt dryades plangentibus assonat echo. Fit enĩ in cõuallibus ⁊ locis concameratis: vbi scinditur resultans aer: in quib⁹ accepte voces numerosiore repercusu multiplicentur nomenq̃ echo eiusmodi voci a grecis datũ est vt Ply. lib. xxx. scribit: quoniã nõ est vagandi liberrimus campus sed obiectu reflectitur. Que causa etiã multas voces multis ĩ locis reciprocas facit sicuti in vrbe Cyzico turres septẽ acceptas voces multiplicãt. Et olympie porticus fuit: quã heptaphonon appellãt: quoniã septies eadẽ vox redditur. In hanc sententiã ait Lucr. Sex etiã ac septẽ loca vidi reddere voces. Unam cũ iaceres ita colles collibus ipsi Uerba repulsantes iterabãt verba referri. hec echo a latinis dicitur imago Ual. Flaccus lib. iii. argo. Rursus hylan ⁊ rursus hylan longa reclamat Auia responsant sylue ⁊ vaga certat imago. Hora. Quem deũ cuius recinit iocosa nomen imago: vbi Porphyrio exposuit ꝙ imago dicitur quasi imitago.

¶ Echos ἠχοῦς etiã greci vocant argutas valles ab ἠχῶ vt inquit Col. lib. x.

¶ Eclegma atis. latine linctũ dicimus frequẽtissimũ medicis oĩbus. Sũt enĩ Eclegmata que fiunt lingẽdi gratia: nõ edendi neq̃ deuorandi hoc est cum aliquid in ore tenentes paulatim distillando sorbemus ἀπὸ τοῦ ἐκ καὶ λείχω γίνεται ἐκλέγματα.

¶ Econas vocant imagines ex membris aliquorũ similitudine expressas: inquit Plynius libro. xxxiiii. Unde ⁊ Econcula diminutiuũ. Sueto. in Nero. Pro summo inquit numine: tribusq̃ in die sacrificiis colere perseuerauit econcula puellarem. Dicitur etiã Icona ⁊ Iconcula.

¶ Eclipsis latine defectio. Eclipticus defectiuus ἐκλείπω deficio.

¶ Ecthlipsis latine Elisio. Cesura ẽ qua. m. cũ vocali eliditur. Ab aliquibus Elepsis. A quintil. Detractio transfertur: ὑπὸ ἐκ καὶ θλίβω.

¶ Ectasis dici potest productio. Figura est qua sylla ba naturaliter correpta ꝑducitur. Ab ἐκτείνω produco. Dicitur a nõnullis Extasis: vt Italiã fato ꝓfugus.

¶ Ectasis latine stupor. grece ἔκστασις. Au. in psal. interpretatione. Ectasis excessum mentis significat. Que fit vel pauore vel aliqua reuelatione in qua oẽs sancti fuerunt quibus arcana dei mundũ istum excedentia reuelata sunt ita vt de eorum memoria labentur interna.

¶ Ecloga electio explanatio ab ἐκλέγω qđ est eligo. Unde ⁊ Excerpt⁹ dicitur sicut testatur Eusebius lib. de eccle. hystoria. neq̃ sermonẽ de capris significat. Tunc enĩ egloga dicitur.

¶ Ectrapeli quasi horrentes ⁊ auersati cõmunẽ ⁊ vsitatum nature modum.

¶ Ectropiũ dicitur cum inferior palpebra parum sursum attollitur: sed pendens hyat: nec cum superiore committitur. Lagophtalmos vero cũ superior palpebra nõ descendit.

¶ Ecyra pe. cor. socrus latine dicitur. Unde Terentii fabula. Similiter ἑκυρός socer: pater viri. Sunt tñ qui hoc nomen aspirent.

¶ Eculeus vide in dictione Equuleus.

E ante D

¶ Edo es. est. edi. esum vel estum. Dicitur ⁊ Edo is. correpta prima syllaba ab ἔδω quod significat Uescor. Uerg. Est mollis flamma medullas. Infinito. Esse in passiuo Edor eris: estur preteritũ esus. Plyn. lib. xx. Et in egypto ꝓpter eius amaritudinẽ nõ estur. Nõnq̃ Edo significat cõsumo. Huius cõposita sunt Adedo quod est consumo. Uerg. Nã sepe fauos ignotus adedit stellio. Ambedo circũedo. Idem. Ambesas malis absumere mensas. Comedo a quo Excomedo. Exedo Obedo. Peredo ⁊ supedo: q̃ habent pen. cor. Ab edo deducunt Esito as. ⁊ Esurio: ⁊ q̃ sequuntur.

¶ Edax accipitur ꝓ vorace cõsumptore: a quo Edacitas pro Ingluuie.

¶ Edo onis. idem qđ edax qui ⁊ Manduco dr̃

¶ Edeatre dicti sunt qui presunt regiis epulis.

¶ Edulia dicũtur oĩa que ad esum pertinet. Gel. Ob ex salutis vsu foret vt edulia quidẽ oĩa defenderet ab arteria depelleretq̃ in stomachũ ⁊ pulmonem.

¶ Edones pe. cor. sunt populi Thracie maritimi q̃ q̃ apud grecos per ω scribatur

¶ Edoni etiã thracie populi mediterranei. Uerg. Ac velut edoni boree

¶ Edonus mons est apud eosdẽ populos: a quo edoni populi.

¶ Edonides mulieres bacchãtes q̃ furore diuino agitate mysteria bacchic celebrabãt. variis aũt noĩb⁹ appellabantur hmõi bacchãtes. Nã ⁊ Euantes et Thyades: ⁊ Mimallonides: ⁊ Menades ⁊ Bassarides. De his Oui. Protinus in syluis matres edonidas oĩs.

¶ Edessa nomen ciuitatis quo significatur aquarũ impetus. Hinc Edessenses populi. Stra. Trãs euphraten est bambyce quã edessam et hierapolim vocant: in qua Atergatim syriã deam colunt

¶ Edico cis. pe pro. significat Iubeo ꝓnuncio decerno ⁊ est ꝓprie magistratuũ. Unde Edicta q̃ sunt Consulum pretorũ ⁊ ediliũ littere: quibus aliqđ imperatur. Mandare est gerendũ aliqđ assequendũq̃ cõmittere.

præcipere magistrorū seu magistratuū ꝛ superiorū. Iubere frequēter pro imperare. Edicere etiā est ostēdere ꝛ declarare quasi extradicere. Unde legimus de Apostolo Ioanne ꝙ compulsus fuerit diuinā natiuitatem edicere.

¶ Edissero edisseris pe. cor. extra dissero explano declaro. Pacu. Edissere fabulā hanc. Uer. lib. ii. Mihiqꝫ Edissere vera roganti.

¶ Edolo las pen. cor. perfecte dolo. polio. Nonius. Edolare fabrorū est cū materiarū complanant asperitas. Ut si sunt eo verbo laudandi scriptores vetustatis etiam ad alias fabricas rerum Unum ego libellū nō edolem.

¶ Edom. Esau dictus est ob coctionē rufæ lentis: cuius edulio primogenita perdidit. Hebræi namqꝫ vt Iosephus lib. ii. scribit. Edom rubeum dicunt. Unde et regio in qua regnabat Esau Edom dicta est: quam græci Idumeā denominauerūt. Hęc nūc regio inquit Hiero. Gebalena dr̄ quę est in finibus. Eleuteropoleos: vbi habitabāt ante chorrei qui interpretant liberi. Unde ꝛ ipsa vrbs postea sortita vocabulū est. Nūc viculus palęstinę est a cōditore sic imposito noie: alio noie dicitur Seir. pilosus ꝛ hispidus Unde ꝛ montes Idumeorū appellant montes Seir.

¶ Educo cis. pe. pro. extra duco. Liui. lib. i. In aciē copias eduxit. Uer. pro extraho posuit lib. x. Hoc dicens eduxit corpore telum. Aliquando Educere est erigere. Idem lib. vi. Aramqꝫ sepulchri congerere arboribus: cæloqꝫ educere certant. Aliquando Nutrire Terentius in Adel. Inde ego hunc maiorē adoptaui mihi: eduxi a paruulo: habui: amaui pro meo. Sed nos magis Educare dicimus ꝙ̄ educere. Uer. lib. vi. Quattuor hic iuuenes totidē quos educat vfens.

¶ Educo as. pen. cor. nutrio. Unde liberorū educatio

¶ Edurum nō durum: quasi extra durum. Ibi enim e priuationē significat vt in enodo. Nam eduras corylos dicimus. Hoc est nō duras.

¶ Edulis pe. prod. quod manducari potest. Hora. Ulnea summittit capreas nō semper edulis.

¶ Edulū dicitur quicquid ad prandiū cœnamqꝫ edēdi gratia apponitur ꝛ sumimus prꝫter panem. Hier. Cuius edulio primogenita perdidit

E ante E

¶ Eetion nomē patris Andromaches: qui apud Cilicię thebas imperabat. Homeru s li. iliad. xxi. κηνδε κρυσεο ρα οι Δωκε Χρυνη α φροδιτη ημανι τω οτε μιν κερυθαιολος ηγαγεθε εκτωρ εκ Δομου κετιωνος: sed nota cassandrā in prędā venisse agamennoni: eiusqꝫ concubinā fuisse vnde Euripides in Hecubæ tragœdia προς σοισι πλευροις παις εμη κομιζεται φοι βασιμ καλουσι κασανδραμ φρυγες.

E ante F

¶ Effarcio is. effarsi. tum. maxime impleo. Cęsar lib. vii. Hęc aūt quę diximus interualla grandibus in frōte saxis effarciuntur.

¶ Effata sunt vltimæ precationes augurū quas post fines auspiciorū extra vrbem sunt effati: vt Uarro et Seruius aiunt. Effari em̄ proprie eloqui est. Uergil. Sic effatus vestigia pressit.

¶ Effaxillo as. ab Axilla fit ꝛ significat Exereo: ꝙ exerto brachio axilla ostendatur.

¶ Effero ers. penu. cor. extrafero sed oīno grecum est φερω φερεις και μελλων οισω εσι γαρα ρομαλον. Uerg. lib. ii. Mene efferre pedem genitor. Hinc Efferri cadauer dr̄ cum celebratur funus vel dum sepelit: quasi extra domū ferri. Siquidē veteres solebant extra vrbem sepeliri nisi fuisset magistratus. Honestiores tamen circa vias. Unde frequenter epitaphii ad viatores dirigunt. Luc. Depugnabunt pro te ipsi et morientur ac se vltro efferēt. Et efferri dicunt mala ꝙ̄ patiēdo vincimus: ꝛ quasi tumulamus. Ci. li. iiii. tus. Neqꝫ tam terribilis vlla fandi ratio est: neqꝫ sors neqꝫ ira cęlitū inuentū malum qꝺ nō natura humana patiēdo hęc efferat id est vincat subdita sepeliat. Interdū Efferre est prouehere exaltare. Uer. Extulit hęc decios marios magnosqꝫ camillos. Interdū Laudare ꝙ̄uis ad idem reduci possit. Nam cū dicimus. Effero illius facta cū euehimus ab humiliori gradu ad altiorem. Sed hęc per translationē. Nā proprie idem alibi Ostendit dextrā insurgens entellus: et alte extulit: id est in altū leuauit. Interdū proferre: vt apud eundem. Ut belli signū laurenti turnus ab arce extulit. Interdū Eleuare minuereqꝫ quasi extra ferre hoc est euacuare. Ci lib. ii. de ora. Illa aūt quę aut cōciliationis causa leuiter aut permotionis vehementer aguntur contrariis cōmotionibus efferenda sunt: vt odio beniuolentia: misericordia inuidia tollatur.

¶ Effero as. pe. cor. efferū hoc est crudelem instar ferę facio. Sta. lib. achil. Et raptū superis mars efferat aurum. Amb. Efferauerat herodes vniuersos. Hieronymus in Daniele deponenti vsus est cū inquit. Cum appropinquasset prope arietē efferatus est in eū. Efferare etiā est qꝺ vernacula lingua dicimus Insaluatichire. Liui. lib. ii. Obsita erat squalore vestis fœdior corporis habitus pallore ac macie perempti. Ad hęc promissa barba capilli efferauerant speciē oris. Lact. lib. iii. Nā si homo ad aspectū alterius hoīs efferaret quod facere videmus animantes quorū natura solivaga est: nulla esset hominū societas.

¶ Efficio is. pe. cor. perfectionē denotat. Teren An. Quid est qꝺ mea ars efficere hoc possit amplius. Inde effectus ꝛ efficientia.

¶ Efficax dr̄ qꝺ ad agendū aliquid vim habet: ac maxime conducit. Hinc Efficacia quę est vis.

¶ Effingo is. valde fingo. Ex em̄ auget: vel quasi naturalia formo: et ad alterius formā fingo: ꝛ qualē volo fingendo formā repręsento. Quint. Nā mihi videt M. Tullius cū se totū ad imitationē grꝫcorū contulisset: effinxisse vim Demosthenis: copiam Platonis. Iucunditatem Isocratis.

¶ Effigies signū est ad viuā alterius similitudinē: vel ad veritatis imaginē factū tam in picturis ꝙ̄ in sculpturis. Ponitur ꝛ qñqꝫ pro aspectu. Dicitur etiā Effigia. Plau. in ru. Ueneris effigia hęc quidē est.

¶ Effigio as. ad effigiē formo. Aug. lib. viii. ciui. dei. Quid sunt idola nisi ꝙ oculos habent ꝛ nō videbunt et quicquid tale de materiis licet a fabro effigiatis tamen vita sensuqꝫ carētibus dicendū fuit. Ineffigiatus aūt qui nō habet aliquā formam.

¶ Effilatum Uide in dictione Filo

¶ Efflagito as. cū clamore seu cū magna instantia flagito. Uergilius. Ille simul fugiens rutulos simul increpat oēs Nomine quēqꝫ vocās notūqꝫ efflagitat ensem Quint. ad Tripho. Efflagitasti quotidiano cōuicio:

vt libros quos de institutione oratoria scripserã iam emittere inciperẽ tamẽ a flamma cõponitur.

¶ Efflictim aduerbium significat valde. Plau. in pe. Earũ hic adolescens ad terrã efflictim petit.

¶ Efflo as. extra flo. spiro. Var. li. i. rei rus. Preterea q ab sole toto die illustrat salubrior est: q ꝛ bestiole si que ꝓpe nascunt: aut inferunt: aut efflant: aut aritudine cito pereunt. Inde efflare animã dicimus. Sue. Priusq efflaret animã pro mortuo deseri iussit.

¶ Effloreo es. a quo Effloresco. Vide i dictione, deflo reo.

¶ Effluo. extra fluo. effundor. Lactan. lib. i. Siue igitur a Melisseo sicut Didymus tradidit colendorum deorũ ritus effluxit.

¶ Effodio is. pe. pro. extra fodio. Plau in cur. Est sterquilinio effossa tua illic preda est.

¶ Effœmino as. pe. cor. in muliebrẽ molliciẽ: atq lasciuiam conuerto. Sal. Ea quasi venenis malis imbuta corpus animumq virilem effœminat. Ci lib. i. tus. Cogitationibus molestissimis effœminamur. Unde et effœminati molles ꝛ lasciui dicuntur

¶ Effœta cũ œ diph. accipit: que fœtũ emisit: vt illud Col. lib. viii. primus effœte partus amouendus est: quoniã tyruncula: nec recte nutrit Item sumit effœtus pro fœtu qui emissus est. Idẽ lib. ix. Pulles oportet singulos vt quisq natus sit tollere: sed vno die in cubili sinere cũ matre ꝛ aqua ciboq abstinere dũ oẽs excludant. Postero die cum grex fuerit effœtus: hoc modo deponat. Effœta quoq dr: que nõ amplius parit quasi frequenti partu lassata. Plyn. Est aũt tanta gallinis fœcunditas vt aliquę ꝛ sexagena pariãt oua aliquę quotidie: aliquę bis die: aliquę in tantũ: vt effœtę moriant. Hinc effœtus fœtu destitutus eneruatus exhaust⁹ ꝛ lassitus. A similitudine mulierũ: quas partus debiles reddit. Ver. Frigentq effœtę in corpore vires: Similiter effœtã tellurẽ dicimus: vt idez lib. i. geor. Effœtos cinerẽ immundũ iactare p agros Ubi Ser. Cõtinua fertilitate lassatos sicuti etiã frequenti partu effœta dr mulier. Col. in ꝑfatione. Nõ existimẽt vbertate nimia prioris cui defatigatũ ꝛ effœtũ solũ nequire pristina benignitate ꝓbere mortalibus alimenta. Ci. in Cato. Libidinosa ꝛ intẽperans adolescẽtia effœtũ corpus tradit senectuti. i. debile ꝛ infirmũ quia vacuũ viribus ꝛ eneruatũ.

¶ Effrænus. Vide in dictione Frenum.

¶ Effugio is. pe. cor. extra fugio euado. Unde Effugium ꝛ Effugia ę. Vide in dictione Effugio.

¶ Effundo is. extra spargo. Lactan. lib. i. Nã preter verborũ licentiã quibus obscœnitas oĩs effunditur. Plau. Totamq effudit fideliã. i. sparsit quicqd in fidelia erat. Per translationẽ Effundere ponit pro consumare. Cice. lib. ii. offici. Multi patrimonia effuderunt inconsulte largiendo Quandoq pro emittere. Ver. Ruuntq effusi carcere currus. Quandoq pro Prosternere profligare. Sal. Effuso ac profligato peditatu paulatim retrocedere cœperunt.

¶ Effutio is. pe. pro. inepte et inconsulte eloquor euacuo. Translatio a vase futili: qđ patulo ore fundo acuto instabile nihil in se cõtineat. Et ipse futilis dr qui nihil intra se continet: ꝛ semp inanis est. Hora. Effutire leues indigna tragœdia versus. Var. Euax verbum nihil significat sed effutitũ natura aliter est. Nonius. Effutire exponit pro dicere cũ mendacio adducitq Ciceronẽ lib. v. tus. vbi sic ait. Nec hoc sic agit: vt ex tempore quasi effutire videatur.

E ante G

¶ Egelidor pe. cor. regelor. geluq dissoluor. Sidoni. Egelidarentur fibrę glaciales.

¶ Egeo es. egui. alicuius rei necessitatẽ habeo: ꝛ tam genitiuo q̃ datiuo iungit. Plau. in Asi. Quia tui abeuntis egeo. Lactã. lib. v. Tantã esse innocẽtię vim vt nõ egeat nec armis nec viribus. Hinc cõponitur Indigeo. Deriuatur vero. Egestas pauptas. Egens egentior egẽtissimus. Aug. lib. i. con. Opibus egentissime.

¶ Egenus pe. pro. qui aliquid hz ꝛ aliquo indiget paup qui nihil habet. Inops sine ope.

¶ Egestosus: ab egestate format sicut a sobrio sobriosus. Cyprianus. Cũ nulla fuerit oportunitas scandali vbi transcũrer qđ peius est egestosam habuerit mã

¶ Egeria nympha cui sacrificabãt pregnãtes (sionẽ q eam putabant facile fœtam aluo egerere.

¶ Egero is. pe. cor. ssi. stum. Vide in dictione Gero.

¶ Egregius a. um. excellens: qđ ex toto grege eligit. Et egregius eminens ꝛ ꝓstans. Ter. in And. Forma egregia ꝛ ętate integra. Hinc contra grammaticorũ regulas Iuuenalis formauit cõparatiuũ. Egregius cœnat meliusq miserrimus. Sic Lucr. Nã nihil egregius q̃ res secernere apertas a dubiis. Egregie aduerbiũ Excellẽter q̃uis etiã vsurpet pro valde nimis vt apud Ter. in an. Horũ ille nihil egregie ꝑter cętera studebat.

¶ Egredior extra gradior exeo. Lact. lib. ii. Ille vero cum egressus esset ex arca. Dicimusq egredior templo ꝛ e templo: ꝛ templũ. i. extra gradior templũ. Inde Egressus ꝛ Egressio.

¶ Egurgito as. pe. cor. significat exhaurio. Plaut. in Epi. Atq egurgitem domo prorsus.

E ante H

¶ Eho. Interiectio est ad se vocantis: vel nutue est intentionẽ deposcẽtis eius cũ quo vult loqui. Terẽ. in An. Ehodũ ad me. Alias interiectio admirãtis vt apud eundẽ. Eho. an tute intellexti. hoc assimularier

E ante I.

¶ Ei: datiuus ab is. ea. id. aliqñ habet qualitatis vim Ter. in an. Ei ne ego vt aduerser: hoc est tali: tam bono. In metro plerũq monosyllaba dictio est sicut cui et huic licet qñq etiã duarũ syllabarũ repiatur: vbi e mõ corripit: mõ ꝓducit. Iuu. Iuuenes hortant: vt illam Ire viã pergant ꝛ eidẽ incũbere sectę. Lucre. li. vi. Scilicet ꝛ fluuius qui visus maximus ei.

¶ Eia modo adhortãtis est: modo corripiẽtis ελληνισι εια και ριμα υπο του εαω εω.

¶ Eiicio is. extra iacio excludo. Ver. Nec nõ tarquiniũ eiectũ Porsenna videbat accipere. Qñq Extẽdo Idez. Eiectoq incumbit cernuus armo. Eiectũ quoq pro naufrago idẽ posuit. Eiectũ littore egentẽ excepi. Hinc eiectius a. um. Plyni. Uulua eiecto partu melior q̃ edito. Eiectitia vocat illa: hęc porcaria.

E ante L

¶ Elabor pe. pro. extra labor: effugio eo modo quo lubricus anguis aut anguilla manu prensa lapsu fugit. Verg. Ecce aut lapsus pyrrhi de cęde polites. Plau. in cap. Ea spes elapsa est. i. effugit. Hie. i ꝓlogo Iob.

Ut ſi velis anguillam aut murenulam ſtrictis tenere manibus q̃to fortius preſſeris tanto citius elabitur Ci. per tranſlationẽ. Hic fratre ſuo cenſore qui proximus ante me fuerat elapſus eſt. hoc eſt accuſatorum veluti preſſentiũ manus effugit.

¶ Elaboro as. Uide in dictione laboro

¶ Elamitæ pen. pro. dicti ſunt perſarũ principes: ab Elam filio Semp. vt ait Joſeph.

¶ Elaphos pe. cor. latine ceruus. Unde Tragelaphꝰ Hircinus ceruus.

¶ Elatus pe. pro. ſublimis: excelſus: eminens: ſuperbus ab Effero effers.

¶ Electra teſte heſiodo nympha Oceani ⁊ Tethyos filia: vxorq; Atlantis cuius filia quedã etiã Electra dicta fuit que Joui Dardanũ peperit dicente Verg. lib. viii. Dardanus iliace primus pater vrbis ⁊ auctor Electra vt grai perhibent atlantide cretus. Et ſubdit. Electrã maximus atlas edidit ethereos humero qui ſuſtinet orbes. Alia fuit Electra Horreſtis ſoror.

¶ Electryon. Amphitryonis frater ⁊ filius Alcæi.

¶ Electrũ: gummi ſiue lachryma ſuccuſve ex arboribus pinei gñis ꝓfluens: qđ a latinis Succinũ dĩ: naſcitur vt inq̃t Ply. in exoticis inſulis ſub metalli ſpecie ⁊ gleſſũ dicunt barbari. Hinc electriferas inſulas gleſſarias. Cuius coloris ſimilitudine puto eam mixturam electrũ dici que ex parte quadã auri ⁊ argenti conficit̃ dicente Ply. lib. xxxiiii. Aurũ in quo quinta argenti portio eſt electrũ vocatur.

¶ Eleemoſyna munus qđ inopi datur ab ελεοσ qđ miſerationẽ ſignificat. Quod nomẽ apud gentiles raro legitur cũ apud chriſtianos frequentiſſimũ inueniat̃ Spartianus de Caracalla. Nõ tenax in largitionem nõ lentus in eleemoſynam.

¶ Elegans pe. cor. nomen eſt nõ participiũ ab eligo: vt Cic. lib. de opti. dicendi gñe innuere videtur cũ inquit. Nam ſi vt in epularũ apparatu magnificentia recedens nõ ſe parcum ſolũ: ſed etiã elegantẽ videri volet eliget quibus vtatur. Sunt eñ plereq; apte huius ipſius oratoris de quo loquor parſimonie. Eſt igitur elegans idem qđ cultus ornatus politus quaſi qui eligere ſciat: aut qui ipſe ſibi ſit eligendus. Ter. Regez elegantẽ narras. Hinc elegantia.

¶ Elegantia dicta eſt ꝙ ſit electa ⁊ ſeparata a vulgari opinione: ⁊ accipit̃ pro cultu ⁊ ornatu que tñ apud veteres nõ ad ingenii opera: ſed duntaxat ad nimis amœnũ letumq; cultũ ac victum applicabat̃. Nec ſine vitio erat: nunc elegans ſolũ laudando dĩ: vt elegans oratio. Eſt ⁊ Elegantia elocutionis pars que facit vt vnũquodq; verbũ pure aperteq; dici videat̃. Huius due ſunt partes: latinitas ⁊ explanatio. Latinitas que ſermonẽ purũ ſeruat ab omni vitio. Explanatio eſt q̃ reddit apertam et dilucidam orationem Ea duabus rebus comparat̃ ſcz vt vſitatis verbis vtamur ⁊ propriis. Uſitata ſunt q̃ verſant̃ in ꝯſuetudine quotidiana. Propria ſunt que eius rei de qua loquimur verba ſunt aut eſſe poſſunt.

¶ Elegia pe. pro. ſiue Elegeia miſerabilis vl' miſeria ab ελεεω miſereor ελεοσ miſeria. Unde Elegi verſus dicti ſunt ꝙ ad fiſtulã luctus cantari ſoliti erant: aut ꝙ his miſerabiles hoim ærumnæ: ⁊ amoris querimonie decantant̃. Romani id genus carminis qđ cũ lamentatione adcanitur mortuis neniã nuncuparunt. Unde tractũe ſit vt epitaphia quoq; defunctorũ elegis verſibus ſcribant̃. Ouid. Flebilis indignos elegeia ſolue capillos. Ah nimis ex vero nunc tibi nomẽ erit. Dicitur Elegiũ metrũ ⁊ elegia: ⁊ per diminutionem Elegidion. Perſius. Nõ ſi qua elegidia crudi dictarunt ꝓceres. Penultima huius nois Elegia a poetis longa profertur. Mar. Petineat cultis aut elegia comis. Oui. lib. de reme. Blanda pharetratos elegeia cantet amores. Statius vero. lib. i. ſyluarũ. Quas inter multũ petulans elegia propinquat. Huius metri princeps fuit Callimachus. Secũdus Philetas. Ab elegus fit elegiacus a. um. Elegiographus qui elegiã ſcribit.

¶ Elementa ſunt principia oĩm rerũ a q̃bus ſumitur incremẽtũ ⁊ in quæ reſoluunt̃. Unde notas litterarũ ſcriptores elemẽta vocant: eo ꝙ ſint principia orationis. Nã ex dictionibus ſyllabe: ex ſyllabis littere fiunt ad ſimilitudinẽ mundi elementorũ. Sicut eñ illa coeuntia omne corpus efficiunt: ſic he coniunctæ litteralẽ vocẽ quaſi corpus aliqđ componũt. Unde elementarie littere dicte ſunt primitiue. Jul. Capitolinus. Puer inquit litteris elementariis: ⁊ calculo imbutus. Sic lex moyſi ⁊ omne vetus teſtamentũ elementum dĩ ab apoſtolo quibus quaſi ab elementis ⁊ religionis exordiis deũ diſcimus. Quomodo eñ elementa inquit Hiero. appellant̃ littere per quas ſyllabas ac verba coniũgimus ⁊ ad texendã orationẽ longa meditatione ꝓcedimus. Ars quoq; muſica habet elementa ſua. Et geometria ab elementis incipit linearũ. Et dialectica atq; medicina habent εισαγωγασ ſuas ſic elementis veteris teſtamenti vt ad euangelicã plenitudinẽ veniat ſancti viri eruditur infantia. A Seneca ſenex elementarius dĩ cũ ait lib. v. epiſtolarũ. Turpis ⁊ ridicula res eſt elementarius ſenex. Sunt autẽ quattuor elementa rerũ principia. Aer. Ignis. Terra: ⁊ Aqua: et oĩa ex his gignunt̃ aluntur q; ab alẽdo dicta: vel potius vt Hiero. ſcribit in cõmentario epiſtole ad hebreos elenamẽtã quaſi elementa: eo ꝙ ex ipſis cetera originẽ ſumant: initia videlicet ⁊ fundamẽta creaturarũ. A quibuſdã etiam dicunt̃ Elimẽta p. i. litterã quaſi fabricamenta: ab eo qđ eſt Elimo mas. ꝙ ex eis fabricata ſint oĩa. De his quattuor elementis ſic ſcribit. Amb. lib. hexa. Eſt aũt terra arida ⁊ frigida. Aqua frigida ⁊ humida. Aer calidus ⁊ humidus. Ignis calidus et ſiccus. Et ſic ſibi per has iugales qualitates ſingula miſcent̃ elemẽta. Nam terra cũ ſit aride ⁊ frigide qualitatis connectit̃ aquæ per cognationẽ qualitatis frigidæ. Et per aquã aeri: quia humidus eſt aer. Aqua ergo tanq̃ brachiis quibuſdã duobus rigoris ⁊ humoris: altero terrã: altero aerẽ videt̃ amplecti. Frigido terrã: aerẽ humido. Aer quoq; medius inter duo cõpugnantia per naturã: hoc eſt inter aquã ⁊ ignẽ vtrunq; illud elementũ cõciliat ſibi: q2 et aquis humore ⁊ igni calore ꝯiungit̃. Ignis quoq; cũ ſit calidus ⁊ ſiccus natura calore aeri connectit̃. Siccitate aũt in cõmunionẽ terre ac ſocietatẽ refunditur atq; ita ſibi per hũc ⁊ chorũ quendã ꝯcordie ſocietatiſq; ꝯueniũt. Uñ ⁊ greci στοιχεια dñt: q̃ latine elemẽta dicimus ꝙ ſibi ꝯueniant ⁊ concinũt. Pythagoras cæteriq; phyſici principia quattuor elemẽta ꝓpoſuerunt: ex quibus aĩalia conſtãt: que in corporis noſtris euidenter apparẽt carnes ⁊ oſſa terrena ſunt: humor et ſudor aquatici Reſpiratio ex aere. Calor ex igne. Ab elementis habemus corpus: a deo animũ.

¶ Elenchos grece reprehenſio argumentũ ⁊ idem fere qđ ſyllabos quaſi cõprehenſio ſicut Cic. ad Atticũ ſcribit. Sed latini indicẽ dicũt. Et eñ quomõ librorũ

indices ⁊ pulchritudine ⁊ varietate colorũ ⁊ magnitudine litterarũ libros exornãt: ⁊ res alias sui indices: ita hi gestantiũ habitũ illustrare ⁊ quasi indices eorũ videntur esse απο του ελεγχειο qđ significat arguere ac patefacere: id qđ solent indices ab indicando noiari. Sunt em̃ Elenchi margaritę ꝓceriores fastigiata lõgitudine. Ply. Elenchos appellant fastigiata longitudine alabastrorũ figura in pleno desinẽtes orbe. Iuue. Auribus extensis magnos cõmisit elenchos. Et hi quidẽ bini aut terni fœminarũ auribus suspendebantur. Item cauillatoriũ dictũ elenchos appellant. Unde ⁊ pro quodã argumenti gñe sumitur. Unde sophistici elenchi apparentes redargutiui.

¶ Elephas tis. ⁊ Elephantus ti. animal notum ꝗ̃uis pro Ebore: hoc est elephanti dente qñq; ponatur. Uer. lib. Geor. In foribus pugnã ex auro solidoq; elephanto. Elephanti biennio vtero grauescunt nec amplius q̃ semel gignunt: nec plures q̃ singulos. Uiuũt ãnos trecentos. Hos primũ vidit italia pyrrhi regis bello in lucanis: ⁊ boues lucas noiauit. Boues a magnitudine. Quoniã nostri maximã quadrupedẽ quã haberent vocarent bouẽ. Lucas a lucanis. Alii lucã quasi libycã dictã volunt: ꝙ ex aphrica huiusmodi beluę primo fuerint in italiã ductę. Var. a luce lucas appellatas existimat elephanti relucebant propter inauratos regios clypeos qui in turribus his erectis conspiciebantur. Neuius. Atq; prius locusta pariet lucam bouem. Auso. Ut lucas boues olim resumpto prçferoces prælio fugit iuuentus romula.

¶ Elephantinus a. um. pe. cor. nomen possessiuum: vt pellis elephantina.

¶ Elephantia siue elephantiasis: et Elephas: est ceu lepræ quoddã gñs elephantorũ cuti simile crebris summa corporis parte maculis: ac tumoribus rubore paulatim se in atrũ vertente. His nõ ora tantũ: atq; manus sed suræ ac pedes inflantur: vt hinc recentiorũ plæriq; nõ alios putent esse elephantiacos: q̃ quibus crura sic intumescunt: vt pedes elephantorũ habere videantur. Origo morbi ex atra bile: nõ quidem omni: sed retorrida morbus inexpugnabilis: atq; vt cancer vnius partis: sic elephas totius corporis quasi cancer existimatur. Cassiodorus. Cutis animalis elephãti vlcerosis vallibus exaratur aqua transportaneorũ nefanda inquit passio nomen accepit. Ply. lib. xxvi. Elephantiasis nõ fuit in Italia ante Cn. Põpei tp̃a.

¶ Elephantiacus: qui morbũ elephantię habet.

¶ Elephantina vrbs quę distat a thebis ęgyptiis viginti ⁊ octingentis stadiis.

¶ Elephãtis idis. nomẽ viri qui libellos scripsit quibus varia gñа cõcubitus variosq; coeundi modos cõplexus est. Mar. Nec molles elephantidis libelli.

¶ Elephantini libri apđ priscos fuerũt: in quibus senatuscõsulta scribebantur quę ad principes pertinebãt

¶ Eleo es. maculo. Lucil. Si hic vestimẽta eleuit luto ab eo risum magnũ ad cachinnũ imprudẽs subiicit.

¶ Eleuies purgatio. Idem. Ut eleuiẽ facere per ventum velis.

¶ Elea ciuitas lucanię quã quidã Helam a fonte nominauerũt. Alii a palude dictã opinantur quę grçce το ελοσ dr. Ab elea dicti sunt eleatæ Parmenides phũs et Zeno Pythagorici ambo per quos eleã institutis legibusq; bene formatã fuisse autumat. Stra. lib. vi.

¶ Eleus dictus bacchus: quasi pater pius: ꝙ libertatem prçstet: grçci ελεον misericordiã dicunt.

¶ Eleusis: ⁊ eleusin ciuitas in Attica ꝓuincia nõ longe ab athenis in qua regnauit Eleusius: quẽ Ceres docuit oẽm agriculturã ⁊ in ea mystica cereris celebrabantur: a qua tota ꝓuincia Eleusina dicta est. Oui. Cercyonis letuz vidit cerealis eleusis. In hac Triptolemus natus ẽ. Stephanus byzãtius πολισ εσι ωνομασθη υπο του υιου επου και πολλα περι τησ δημη

¶ Eleothesiũ latine vnctuariũ: ⁊ sumitur ꝓ lo (τροσ. co in quo vnctores vngere solebant corpora post lauationem.

¶ Eleutherius nomen viri quo significatur apud nos liberalis ingenuus seruator liberatorq; Eleutheria libertas.

¶ Eleutheros flumen. Ply. lib. ix. Testudines Phœnicio mari vitro veniũt statuto tp̃e anni i amnẽ Eleutherum effusa multitudine.

¶ Eleuo as. pe. cor. sursum leuo: in altũ tollo. Plaut. Capedum lapidẽ hunc atq; eleua. Item significat aufero. vnde Eleuatũ pro ablato ponitur. Item extra leuo minuo extenuo ⁊ res gestas verbis deprimo. Tractum a re ponderosa: q̃ vt par sit eleuatur .i. imminuitur. Liui. lib. iii. Maior inquit si vana nostra. P. C. auctoritas ad plębẽ est: vos eleuatis eã quippe quia plebs senatusconsultũ in continuãdis magistratibus soluit Idem li. xxviii. Q. Fabius res gestas in hispania eleuauit. i. depressit. Quin. lib. v. Gentiũ simul vniuersarum eleuata testimonia ab oratoribus scimus.

¶ Eleucus fluuius qui medię magnã partez irrigat.

¶ Elicio is. pe. cor. cui. citum. vel. xi. ctum. significat educo extraho. vnde illecebrę argentarię dictę sunt meretrices ab eliciendo argento.

¶ Electo as. frequentatiuũ formatũ ab electũ supino Plau. in Asi. Ibo aduersuz atq; electabo quicqđ illi sit. Hoc ẽ mulcebo: ⁊ bono mõ sępe foras exire faciam

¶ Elicito as. pe. cor. frequentatiuũ formatũ a supino elicitũ. Syllabarũ tp̃a notamus cũ etiã in simplici medicina de qua galenus facit opusculum laudat orthographiã cuius titulus est εισ ποσα και τινα χρισμον εγενετο το διασε λασθαι τασημαι ομενον των ονομα (των. ¶ Elices pe. cor. sulci aquarũ per quos aqua collecta educitur.

¶ Elico as. pen. cor. inuerto.

¶ Elico onis. pe. cor. Inuersor: ⁊ inuolutor rerum.

¶ Elido is. pen. pro si sum. effugo exprimo excludo prçfoco dissipo occido. Ci. lib. ii. Tus. Hę sunt illę fibrę stirpiũ quas initio dixi persequẽdę ⁊ oẽs elidendę ne vlla vnq̃ possit existere. Plau. in ru. Iubeo oculos elidere. Sue in Cęs. Ac sępe prç turba elisi exanimatiq; sunt. Uerg. Geminosq; premens eliserit angues. Item elidere est colligere. Idem lib. iii. Ter spumam elisam ⁊ rorantia vidimus astra

¶ Eligo is. pe. cor. Uide in dictione Deligo.

¶ Elimino as. pe. cor. extra limẽ eiicio: excludo. Actius. Egredere exi. effer te. elimina vrbe.

¶ Elis ciuitas arcadię: iuxta quã Alpheus fluuius oritur. Hinc eleus a. um. Uer. lib. iii. geor. Hic vel ad elei metas ⁊ maxima campi Sudabit spatia.

¶ Elinguis qui sine lingua est. Item qui mutus est: et loqui nõ potest: etiã si linguã habeat. Amb. Mutus es: elinguem te feci.

¶ Elinguo as. linguã extraho: seu ling̃ priuo. Plaut. in aul. Si hercle ego te nõ elinguandam dedero vsq; ab radicibus: impero: auctorq; sum vt me cuiuis castrandum loces.

¶ Eliquo as. pe. cor. vide in dictione liquo as.
¶ Elissa fuit nomē ꝓpriū Didonis. Naʒ dido lingua phoenicia latine virago dicitur.
¶ Elimo as. pe. p. vide in dictione delimo.
¶ Elixum dicit͛ aqua coctū: q͞ lix ignis cinis appellatur. Nā cinere ollæ supposito coqui solēt carnes nō assandę. Var. aūt per translationē calceos elixos scribit: quasi madefactos: vt est caro quę elixat͛.
¶ Elixo as. aqua coquo. Lau. Valla. Qꝺ in prandio carnes quasdā parum elixasset.
¶ Elogium testificatio de aliquo honoris vel vituperatiōis causa. Et aliqñ simplex testificatio signi͞. vt Cice. Solonis quidē sapiētis elogiū ē quo se negat velle suā morte dolore amicoꝝ ꝛ lachrymis vacare. Vituperationis. Quinti. Non est iudices ꝙ putetis ideo nullū adiectū ad exhæredationē iuuenis elogiū quia de scelere cōstaret. Honoris. Cic. in Ca. Quanta in Attilio Calatino: in quē illud elogiū vnicū plurimæ ꝯsentiunt gentes populi primariū fuisse virū. Sene. Decessit negociator testamento oīm bonoꝝ suorū reliquit formosam vxorē hęredē ꝛ adiecit elogiū. Quia pudicam comperi. Dicitur etiā elogius: sicut Epitaphium ꝛ epitaphius.
¶ Elychnium dicitur funiculus ille papyraceus siue sparteus canabinusve: aut stupeus: qui stans in oleo peruritur: quem ꝛ thryallida: ꝛ phlomon quoq; greci appellant. Plyni. Et e media eius elegantium lucernarum elychnia fiunt.
¶ Eloquor pen. cor. significat sicut suū simplex. Quintil. Eloquor cuʒ oīa quę mente ꝯceperim promo. atq; ad audientes profero. Virg. Eloquar an sileā? Plau. in Amph. Resq; vt facta est eloquar. Quasi aperte loquar. Aliquando eloquor est dicere qꝺ proprium est oratoris: A quo eloquentes dicuntur qui in dicendi ratione perfecti sunt.
¶ Eloquētia dictio ex oī parte pfecta totū rhetoricę corpus cōtinet. Ab eloquēs elocutio: ꝗ ab elocutum supino fit: est idoneoꝝ verboꝝ ac sententiarū ad inuentionē accōmodatio.
¶ Eloquiū modo sermonem: mō facundiā: mō elogiū significat. Plau. Dulci ac blando eloquio amicā solatus. Apule. Platonis eloquio monitus non nobis solis nos natos esse.
¶ Elpes nomen ꝓpriū Boetij vxoris. De qua epitaphiū est. Elpes dicta fui Siculæ regionis alumna. Quā ꝓcul a patria ꝯiugis egit amor. Quo sine mœsta dies: nox anxia: flebilis hora. Non soluꝫ viro spiritus vnus erat. Lux mea nō clausa est: tali remanēte marito. Maiorisq; animæ parte superstes ero. Porticibus sacris iā nūc peregrina quiesco: Iudicis eterni testificata thronū. Neue man⁹ bustū violet: ne forte iugalis Hęc iterū cupiat iungere membra cinis.
¶ Elongo as. longe facio: remoueo: vt elōgasti a me amicū ꝛ ꝓximū. Aliqñ ꝓtraho: differo. Ply. Quo maxime tēpore dies elongantur.
¶ Elonginquo as. idē qꝺ elongo. Aug. Dñe ne elonginquaris mias tuas a me.
¶ Elorus pe. p. Sicilię vrbs ab eloro amne qui campis supfundit͛: sicut nilus dicta: ꝓxime pachynuʒ: in quo pisces cibū manu capiunt: vt testat͛ Ply. li. xxxii. De hoc Sirius. Sidonios drepane atq; vnda clamosus elorus. Virg. li. iij. Exupero ꝑpingue solū stagnātis elori. Sunt tñ qui hoc nomē aspirent.
¶ Elpenor pe. p. nomen comitis Vlyssis: qui a Circe cum alijs socijs in porcum cōuersus fuit. Iuuen. Et cū remigibus grunisse elpenora porcis. Homerus facit lib. xi. odyss. per necromantiam interfecti elpenoris Vlyssem ire ad inferos. ελπενορ Δε τισ εσκε νεωτατοσ ου τετιλινρ αλκιμοσ ερ πολεμω: Et subdit. αλλα κατεαρτικρυ τεγεοσ πεσερκΔε οι αυχην αξρα γαλωρ αγηψυχη Δε αιΔοσ Δεκανλθε
¶ Elucum pe. p. languidum vel hallucinatorem: aut nugarum amatorem: siue halonez: hoc est hesterno vino languentē significat.
¶ Elucifico as. luce priuo.
¶ Elucescere significat valde lucidū fieri. Hier. Qꝺ vt clarius elucescat: sumamus exemplum ab his corporalibus sensibus.
¶ Eludo is. pe. p. manifeste seu pfecte derideo: decipio. Ci. Sed vos ab illo irridemini ꝛ ipsi illū vicissim eluditis. Est ꝛ eludere: vt Dona. scribit: ludo finē dare. Ter. in eu. Eludet vbi te victum senserit.
¶ Elumbus ꝛ elūbis: qui euulsum habꝫ lūbum: vel ꝗ pre lumbi debilitate sese erigere non potest.
¶ Elugeo es. pe. p. vide in dictione lugeo.
¶ Eluo is. elui. elutū. significat lauo: seu lauando exhaurio extra purgo. Col. li. i. Quod etiā venenati liquoris eluit perniciē. Idem villica debet curā adhibere: vt si quę fęces: aut amurcę in fundis vasorum subsederint semel: statim emūdent͛: ꝛ non calidissima lixiuia ne vasa cærā remittant semel atq; iterū eluentur. Lact. li. v. Quāto satius est mentē potius eluere ꝗ malis cupiditatibus sordidatur. At eluare ē quię in seruire: seu luxuriose effundere. Cic. p Ser. Quid tu meo piculo gurges ac vorago pfmonij eluabare.
¶ Eluuies vide in dictione Alluo. is.
¶ Eluto as. pe. c. exprimo extramitto foras aquā colo: seu quid simile ex luto aut alia re fœda. Virg. lib. ij. geor. Aqua elutabitur olis. i. exprimetur.
¶ Elutrio as. de vase in vas transfero. Qꝺ quidē et trāsuerso d͛r: sed rarius. Forte a lura: ꝗ os culei ē. Vñ Lurcones capacis gulæ homines.
¶ Elurus pe. p. aiala a grecis dictus: apud latinos felis. Gell. li. xix. Eluroꝝ quoq; oculi ad easdem vices lunę maiores fiunt: aut minores: Scribit͛ cum diph. Aelurus: de quo supra.
¶ Elusco as. vide in dictione luscus.
¶ Elysium cū y. locus quē alij inferoꝝ suis fœlicitatibus plenū: alij fortunatas insulas: alij circa lunarē circulū dicunt: vbi iam aer purior est.

E ante M

¶ Emancipo as. pe. cor. manumitto libero. Vñ emancipati qui duobus modis intelligunt͛. Aut hi ꝗ ex patris iure excesserūt: aut hi ꝗ alioꝝ fiunt ꝺfilij. Aliquando emancipatus idē est qꝺ deditus: ꝛ veluti in mancipiū adscriptus. Ci. in Cato. Ita senectus nimis honusta est si seipsam defendit si ius suū retinet: si nemini emancipata est: si vsq; ad vltimū spirituꝫ dñatur in suos. Qui emancipat d͛r emancipator.
¶ Emansor dicit͛ qui diu vagatus ad castra regredit͛ sicut desertor qui per tēpus longū vagatus reducit͛. Erroneus qui non quidem fugit: sed frequenter sine causa vagatur: ꝛ temporibus in res nugatorias consumptis serius ad dñm redit
¶ Emano as. pe. p. extra mano: exeo. Colu. li. vij. Et sale cū adipe defricat͛ dū saniel vis emanat.

¶ Emargino as. pe. co. significat crustas & pulusllos & oras vlcerum adimo.

¶ Emaus cuius Lucas in euãgelio meminit: est nũc Nicopolis insignis ciuitas palestinę: apud quã in fractione panis cognitus dñs est.

¶ Emasculo as. castro. eunuchizo.

¶ Emath. ciuitas: quæ nũc Antiochia nõiatur & duę sunt: vt inquit Hiero. Magna. s. & minor. Magna antiochia: minor appellatur Epiphania. Unde vsq; hodie pergentibus mesopotamiã prima mansio: Emas corrupto quidem vocabulo: sed pristini nõis vestigia retinente. Cuius regio appellatur Reblata: in qua p̃sente Nabuchodonosor regis iudeę Sedechię interfecti sunt filij: & oculi eius excęcati. Hemath vero in principio aspiratũ: regio allophilorũ est.

¶ Emaciatus a. um. ab emacio as. qd̃ est macrum facio. Col. li. ij. de medica herba. Deinde quater interdũ: etiã sexies demetit̃: q: agrũ stercorat: q: õme emaciatũ ex ea pinguescit: ęgrotanti pecori remediũ est: q: iugerũ eius toto anno tribus equis abũde sufficit.

¶ Emathia regio in Macedonia: q̃ alio nõie pharsalia dicta est: seu campi philippici. Dicta emathia ab Emathione rege fratre Memnonis: qui fuit fili⁹ Aurore & Tithoni.

¶ Embãma atis. cõdimentũ qd̃ ad cõdienda opsonia fit ευβαμμα και εμβαπτιζω λεγεται. Col. Hoc finapi ad embãmata nõ solũ idoneo: sed etiã specioso vtris. Quidã embãmata intelligunt imersiones qsi intingim⁹ vel panẽ vel opsoniũ in vasculis repletis re liquida: a grȩco ευβαπτειν fieri videt̃: qd̃ est imergere/intingere. Unde & latine intinctus.

¶ Emblemata sunt opera q̃ ex tesserulis structa sunt quale est museatũ l' parietib⁹ seu pauimẽtis & tarseatũ in lignis. απο του εμβαλλω: qd̃ est intersero. Emblematũ q̃dam dicũtur vermiculata siue museaca: vt quæ in parietibus fiunt: quędã segmentata quę in lignis: & q̃dam tessellata quę in pauimentis. Sed sępe cõfunduntur. Unde a quibusdã accipiunt̃ emblemata pro sigillis ex auro vel argẽto vasis impressis illigatisq;. Ci. de signis taxat Uerrẽ q: vim emblematũ coacervauerit: quę õia vasis siculorũ cęlatis impudenter abstulerat. Uirgili. Cratera impressum signis. A grȩco εμβλεω: imprimo: vel infigo. Ply. li. xxxiij. Ulysses & Diomedes erant in phialę emblemate palladium surripientes.

¶ Embolum απο εν και βαλλω. vñ embolliaria multipliciter dicit̃: quasi argumentũ & ingressus quidã scęnicus: quale sub Domitiano repsentatũ est (si Martiali credimus (Uictam Pasiphaen dicto credite tauro Uidimus: accepit fabula prisca fidẽ. Ci. ad Atticum. Embolũ nouũ cogito. Idẽ p Sex. Ille inquit ipe maxime ludijs nõ solũ spectator: sed actor et Acroma: q̃ õia sororis embolia nouit. Qui ibidẽ mulier pro psaltria inquit adducit̃: vt ridiculi sint q̃ emboliariam ex artis genere accipiunt. Unde etiã emblemata quasi ab interserẽdo: vt q̃ phrygiorũ opus aut plumatile conficiat. Dicitur & stabilitas ipsa embolon: & rostra quoq; nauiũ appellant̃ embola. Sed & acies in rumbi modo instructa nõiatur embole: sicut & pars arietis extrema machinę muralis qua ingruit. Ipsa quoq; fibula rotarũ a. ibus firmandis imitti solita: quã rustici clauiculam appellant grȩce nomen habet embolũ. Nam & dies intercalares embolunęt: & ipsa intercalatio embolismus appellatur.

¶ Embryo grȩce ευβρυων εμβρυωνος το και Λαφιον εν τωι κτρα: neutro gñe dicũt p intus germinãte ac scaturiente: Et accipit̃ pro qd̃ in vtero matris viuit ante q̃ liniamẽta suę speciei accipiat: ex εν. qd̃ significat intus. & βρυω germino: emano.

¶ Emereo: manifeste seu pfecte mereor: aut solut⁹: liber ve sum. Unde emeriti stipendia q̃ militia perfuncti sunt & vacationẽ hñtes. Lact. li. iiij. Etenim cũ constet homo ex carne ac spũ: & oporteat spũm iustitię operibus emereri vt fiat ęternus. Claud. lib. ij. Ducũt emeritos ad pascua nota iugales.

¶ Emerita Augusta: Hispaniæ oppidũ est: ad Lusitaniam spectans.

¶ Emedullo as. p duplex ll. vide in dictione medulla

¶ Emendo as. corrigo aufero: & ab emẽda deducitur Ply. li. xxiiij. Succus hederæ tedia nariũ graueolẽtiamq; emendat pręcipue albę satiuę. Hier. ad Augu. Et vel nostrũ emendemus errorem vel alium frustra reprehendisse doceamus

¶ Emendico as. penul. pro. significat more mendicãtium expeto. Sue. in Cæsa. In hispania a procõsule: et a sociis pecunias accepit emendicatas in auxiliũ ęris alieni.

¶ Emergo is. si. sum. vide in dictione mergo

¶ Emitto is. extra mitto. Hora. Nescit vox emissa reuerti. Unde & emittere ponit̃ p manifestare publicare. Itẽ emittere est a seruitute liberare. Plaut. in Cap. Non erit tam auarus quin te gratis emittat manu. Ter. in adel. Haud dubiũ est quin emitti ęquũ fiet. i. liberũ fieri. ¶ Ascen. Hora. Habet vox missa &c.

¶ Emissarius qui ante exercitũ emittit̃: vel ad explorandũ: vel ad pliũ lacessendũ: vel qui dñm circunstat: vt eius iussu obtẽperet: & pręsto est vt emitti possit. Hier. in libr. Reg. Et ait rex emissarijs qui circũstabant eũ. Itẽ qui paratus est inuehi in aliquẽ emissarius dr. Cic. Mario. Persuaserat q; nõnullis inuidis meis in me emissariũ semper fore. Itẽ emissarius: sicut Asco. docet. est furtorũ pcillator atq; internũcius q̃ a magistratib⁹ vel a dñis cõmittũt̃. Ci. in Uer. acti. v. Dubitaturũ quẽq̃ existimas quin illis emissarijs hec tibi õis pecunia quæ sita sit. Et emissarius vocat̃ equus/aries & h̃mõi qui emissus sit in solitudine: vel qui ad gerendã sobolẽ emittit̃. Sed videt̃ ratio velle vt dicat̃ admissarius: q: ad sobolẽ pcreandã fœminæ adiungat̃. Unde admissura qsi mares brutorũ admittũt̃ ad fœminas. Sed vsus magis emissarius habet. Hiero. in Leui. Cui⁹ exierit fors dño offeret illũ p pctõ. Cui⁹ aũt in caprã emissariũ statuet eũ viuũ corã dño Ply. Emissariũ appellat palmitẽ qui emissus ex deputatione infert̃ imis scamnis ac per singulos ãnos ad supiora scãdat. Sic enim li. xvij. scribit. Relicto semper duramento in singulis tabulis & emissario vno q̃ subeat vsquequo placuerit

¶ Emissarium locus per quẽ aqua e lacu aut stagno emittitur. Sueton. Fecit & emissarium fucini lacus: portũq; hostiensem

¶ Emaneo extra maneo: a quo Emansor: de quo supra habitum est.

¶ Emineo es. pe. cor. eminui. quasi extra alios: vel p̃ alijs & supra alios maneo. Is enim eminere dicit̃ q̃ cęteris altior est. Aug. li. viij. de ci. dei. Thales phũs vt successores etiã ppagaret terminũ naturã scrutatus: suasq; disputationes litteris mandans eminuit. Interdum eminere est respirare. Plaut. in Cap. Ita me

E ante M.

miserum rescitando retinendoq; lassum reddiderunt
vix et gratulando miserã eminebam tandẽ alij ad p̃=
torem: vbi vix requieui. Huius verbi cõposita sunt.
Præmineo vel præmineo: qđ est ante sto: p̃sum quasi
ante alios maneo. Hier. Non quærat obsecro filiã re
gis filiam militis pręminere pompis terrenis in chri
sti ꝛ apostolorum consortio. Promineo prorrigor su=
pereminco.

¶ Eminus pe. corr. significat a longinquo loco: quasi
ab extra manente. Et differt a longe ꝙ nõ recte dixe=
ris. Eminus habito: vt longe habito. Sed eminus ia
cula mittebat. Similiter cominus a loco propinquo
neq; ppe: vt Cominus te percutiã: nõ comin⁹ sedeo.

¶ Eminulus pe. cor. parũ eminens: seu parũ a longe.
Var. Ut habeant inferiorẽ partẽ frequentibus pilis
sub crispis cruribus potius minorib⁹ rectis genib⁹
eminulis distantibus inter se. Idẽ de canibus. Spi=
na neq; eminula neq; curua cauda crassa.

¶ Emmanuel per duplex mm. interp̃tat̃ nobiscũ de⁹.
Grece. εμμανουηλ λεγεται.

¶ Emolumentum vtilitas quã ex opera ꝛ labore asse
quimur. Et a molimine descẽdit. Ci. li. iij. offi. Si sic eri
mus affecti: vt ppter suũ quisq; emolumentũ spoliet
aut violet alterũ dirũpi necesse est eã q̃ maxime secũ
dũ naturã humani generis est societatẽ.

¶ Emo is. emi emptũ. cõparo. Cõstruit̃q; cũ abltõ vl'
gtõ hoꝝ noim tanti q̃ti: pluris: minoris ꝛ hmoi. Cic.
lib. iij. offi. Emit hõ cupidus tãti q̃ti pythius voluit
Gellius. libros plurimos ęre pauco emi. Ei⁹ cõposita
sunt Abemo, adimo, coemo, sil'emo: vel ex oib⁹ locis
emo. Eximo: interimo: pimo: ꝛ redimo: q̃ hñt pe. cor.

¶ Emptito as. pe. cor. frequẽter emo vel frequenter
mercandi seu acquirẽdi vsũ habeo. Ply. li. xxxiij. Ali
os coriis alios ferro captiuisq; reb⁹ emptitasse tradit

¶ Emptitius: qui est de numero eoꝝ qui empti sunt:
siue emi solent. Hier. in genes. Omne masculinũ in ge=
nerationibus vestris tã vernaculus q̃ emptitius cir
cũcidet̃. Var. li. iij. de re rus. Hic aprũ glans cũ pascit
emptitia facit pinguẽ: illic gratuita exilem.

¶ Emax actis. cõ. qui vel quę facile inclinat̃ ad emen
dũ. Hinc emacitas facilitas ꝛ inclinatio volũtaria e=
mendi. Col. li. v. Quosdã emacitas in armentis quos
dam exercet in cõparandis mancipijs cura. De tuen
dis nullos cura tangit.

¶ Empisthotonus: vide in dictione tetanici.

¶ Emporiũ locus mercatus et Nundinarũ latine d̃r
Emptoriũ: vbi res venales exponunt̃: a πορίζω: qđ ẽ
mercor vel acq̃ro: ab ex εμπορεω lucror: negocior: em
poros mercator: Emporema atis. negociatio. εμπο=
ριον εν και πορευω ago duco.

¶ Emporetica charta dicta est qua merces inuoluũ=
tur a mercatoribus inutilis in scribendo.

¶ Empedocles pen. cor. nomẽ philosophi: qui vt au=
ctor est. Hier. Omne qđ viuit ꝛ mouet̃ nõ putauit edẽ=
dũ sicut ꝛ Pythagoras ꝛ ex lite amicitiaq; inter se dis
sidentib⁹ cuncta cõstare dixit. Ferunt hunc Agrigen
tinũ fuisse: qui cũ lacũ ęthnę montis inuestigare cõn
tenderet: decidit in foueã igneam ꝛ incẽdio cõsumpt⁹
est. Hic sapientię p̃cepta versib⁹ cõplexus est: de quo
Lucre. Carmina quinetiã diuini pectoris eius Uoci
ferantur: ꝛ exponunt pręclara reperta: Ut vix huma=
na videatur stirpe creatus. Quid de dijs sentiret ita
scribit Sudas. θεωρ τα ει δη και τα ορωματα ου πω
τους ανθρωπους μιμως κειν δηλοι ο χαιρε τε εγω δε
υμμιν θεος αμβροτο ουκ ετι θνητος και ηδη ποτε
εγω γενομην κουρη τε κορη τε και ο ενολυμπι α βους
ον λεγε πεμμα ποιης α μενος θυσαι.

¶ Emphrasis pe. cor. expressio: significatio: demon=
stratio. Figura est qua latens aliquid ex aliquo dicto
eruitur. Cui⁹ duo sunt genera. Alterũ qđ plus signi
ficat q̃ dicit: sub quo etiã minus volumus intellige=
re. Uirg. li. i. geor. Cum iã sacrę deficerent syluę. hoc
est non solũ alię: sed etiã sacrę.

¶ Emphasis pe co. figura cũ ex aliquo dicto aliquid
latẽs eruit̃. Duo eius genera sunt. Alterũ qđ plus si=
gnificat q̃ dicit. Alterũ qđ etiã id quod nõ dicit.

¶ Empyreũ latine igneũ: a πυρ: qđ est ignis. Unñ cœ
lum empyreum.

¶ Empanda veterũ dea quæ rebus patentibus p̃esse
putabatur.

¶ Empirici pe. cor. d̃r medici in arte experti. Empi
ricus experimentator ab εμπειρια quod est expimen
tum: εμπιρος expertus: εμπιρικη pars medicinę est: q̃
per experientiã curat. Sunt em̃ q̃ medicinã diuidãt
in empiricen. logicen: ꝛ methodicen. Apollinaris ad
remigiũ. Ad hoc oportunitas in exemplis, fides in te
stimonijs: pprietas in empiricis: vrbanitas in figu=
ris: virtus in argumentis: pondus in sensibus, flumẽ
in verbis: fulmen in clausulis.

¶ Emphonos pe. p latine canorus vocalis.

¶ Emplastrũ latine fictũ vel informatũ: ex εν pręposi
tione q̃ significat in. ꝛ πλασω. fingo seu formo. Unde
ex diuersis reb⁹ cõfingi ꝛ formari cõsueuit: qđ nũc vul=
go vnguentũ d̃r. Id vero qđ vulgo emplastrũ d̃r a do
ctis vocat̃ cataplasma. Imponunt̃ emplastra vulne=
ribus. Malagmata sup integrã cutẽ inijciunt̃. Pastil
li aut illinunt̃ aut alicui molliori ceratonę miscentur.
Sunt ꝛ alia hoꝝ inter se discrimina.

¶ Emplastratio in arborib⁹ dicit̃ cũ cortex eximitur
inoculationis gratia vt aptari queat cortex par ex al
tera arbore. Col. li. iij. Tertiũ cũ gẽmas non exiguo
cortice in partẽ sui delibratã recipit quã vocãt agri=
colę emplastrationẽ. Idẽ libr. xi. Tertiũ genus quo
ipsas gẽmas cũ exiguo cortice in partẽ sui delibratã
recipit: quã vocãt agricolę emplastrationẽ vel vt qui
dã inoculationẽ. Idẽ vsurpauit Emplastrat⁹ cũ ait.
Delibrato itẽ alterã arborẽ quã emplastraturus es.

¶ Emprosthoton: vide in dictione Opisthoton.

¶ Emungo is. xi. ctũ. nares purgo: qđ fit cum pus ex
eis detrahitur. Mungo em̃ est quasi mucũ ago e nari
bus. Mucus vero est nariũ humiditas. Horati⁹ per
translationẽ de Lucilio. Emunctę naris inquit p ele
ganti ꝛ faceto. Emungere lucernã dicimus lychnum
proferre. Quãq; etiam de pecunijs dicit̃. Teren. Emũ
xi argento senem. i. exhausi.

¶ Emũctoriũ instrumentũ ad emungendũ. Hiero. in
Exo. Emũctoria quoq; ꝛ vbi ea quę emuncta sunt ex
tingunt̃ fiant de auro purissimo.

¶ Emusicata qđ significẽt. Uide in dictione amussis.

E ante N.

¶ En significat ecce: ꝛ ntõ pariter ꝛ actõ iungit̃: vel
indicando: vt En priamus: vel exprobrando: Ut En
agros ꝛ quã bello troiane petisti Hesperiã metire ia=
cens. Oratores per nõiatiuũ frequẽtius. Ci. En cri
men. Est etiã pp̃ositio græca q̃ significat in.

¶ Enanthropesis. incarnatio hois.

¶ Encęnia cũ æ. diph. innouatio: ab εν & καινιζω. nouo. Aug. Encænia festiuitas erat dedicationis tēpli Græce em̃ καινον dicitur nouũ. Quicũq; em̃ nouũ aliqd fuerit dedicatũ encęnia vocat. Iã et vsus habet hoc verbũ: si qs noua tunica induat encęniare dicitur.

¶ Encaustes: qui igni adhibito aliqd fingit. απο το καιω. κ. καυσω. λεγεται και εγκαιεται

¶ Encaustum opus igni pictũ. Plyn. Figulinũ opus encausto pinxit: latine dr̃ inustũ. hoc genus picturæ primus Aricia in vsum habuit. Hinc ortũ: vt vulgus atramētum librariũ appellare cœperit encaustũ.

¶ Encauthis morbus oculo℞ cũ in ipo℞ angulo tuberculum est qd palpebras parũ diduci patit.

¶ Enchiridion dimi. a manu: dictũ quasi promptuariũ: & qd ad manũ semper haberi debeat ceu in ense capulus: genus libelli parui: qd manuale latini dicũt q̃ εν χειρ. i. manu cōtineri possit: quale est libellus Augustini: qui grece enchiridion latine manuale dicit. Sed & gladiolũ seu militarē pugniculũ significat & remi partē illã quã nautę manu ꝯprędunt enchiridion vocari Iul. Pol. tradit.

¶ Enclisis inclinatio & vnũ de accidētibus verbi: qd latini modũ dicũt. Hinc incliticũ inclinatiuũ. Unde encliticę coniunctiones. q̃. ve. ne. quoniam inclinãt ad se accentum.

¶ Encyclopediã: alij poesim heroicã appellant. Alij musicen q̃ musica oẽs ꝯplectatur disciplinas. Quod ostendit Plato li. i. de legib⁹ dicens musicã sine vniuersa disciplina tractari nõ posse. Alij oẽm artē atq; scientiã in vnũ quasi corpus bene ꝯpactũ: & membris pluribus ꝯstans ꝯfluentē encyclopedian dici volunt quasi doctrinarũ orbē: vt apud Plutar. vbi de musica scribens inquit. Nõ solũ circa musicã verũ & circa aliam encyclopedian: q̃ mens nostra potentijs intelligendi circulariter circa scibile tanq̃ circa centrum moueatur.

¶ Encyclias Aristo. in ethicis ꝯmentationes intelligit: quas Gellius extrarias. hoc ē exoticas. Martianus Cyclicas: cuiusmodi & problematu℥ sunt libri: & quę populares a Cicerone ac Themistio quęstiões appellant: q̃ de rebus oĩbus: tanq̃ in circulo passim quęreretur. Encyclias quoq; doctrinas veteres dicebant: quasi orbiculares: quoniã cōnexę & coagmentatę sunt vti corpus vnũ. Annuũ etiã stipendiũ encyclũ dicit: q̃ in sua terga voluatur annus. Alij exponunt encyclium ꝓ pœna.

¶ Enchrista apud Celsum medicamenta sunt liquida quę illinũtur.

¶ Encryphia dicũtur azima subcinericia. Arab. lib. de Caim. Tenuerũt & patres qui coxere ꝯspersu℥ qd extulerãt de ęgypto subcinericia faciētes azima quæ grece encryphia dnr̃: eo q̃ abscondant in cinere.

¶ Encolpię vt ait Aristote. venti sunt qui e mari veniunt per sinus.

¶ Endelechia per. d. vt Ci. li. i. tus. significat ꝯtinuationē & ꝑpetē quẽdã actũ siue motionē: qualis in aia cognoscit. Endelechismos ꝯtinuata mobilitas. Entelechia vero per t. significat ꝑfectio quędã & cōsummatio: & entelechęs perfectus.

¶ Endiadis figura cũ duo diuersa noĩa in vnam ꝯuenientiam iũgunt: vt apud Uirg. Moleq; & mōtes insuper altos. i. molem mōtium.

¶ Endromys idis. vestis gallica hirsuta & villi lōgioris. nomē tñ grecũ sortita: quæ potissimum arcendo frigori ꝯueniebat. Iuue. Endromydas tyrias et femineũ ceroma. Mar. Hanc tibi sequanicę pinguē textricis alumnã. Quę lacedemoniũ barbara nomē h℥ Sordida: sed gelido non asperneda decembri Dona peregrinã mittimus endromyda. Hanc athletę post cursus certamina induere solebant. Dicta endromys παρ δρομω. hoc est in cursu eã habeant.

¶ Endymion nomē ꝓpriũ eius qui primus lunę cursum inuenit. Apollonius lib. iiij. argonauticorũ. ουκ ασεγω μουνη μετα λατμιον αντρον αλυκω αρεγω ου δοι ηκαλωποιδαι ουιρη διημωρ κ. Scribunt aute℥ rem mirãdam theon lucillus & sophocleus interptes Apollonij his verbis εν δε ται σιοι αισ μεγαλαισ λεγεται τον ενδυμιωνα αμεμε χονναι απο διοσ εισ ουρανον εραωθεντα δε ηρασ ειδωλω παραδογισθηι τον ερωτα ρεφλινσ και εκβληθει τα κατελθειν εισ αδου.

¶ Endeploro as. pen. ꝓ. imploro: quod est cum quæstione inclamo & cum fletu rogo: quod est proprie vapulantis.

¶ Energia pe. cum accentu latine efficacia seu operatio. Hier. Habet nescio quid latentis energiæ viuę vocis actus. Cōponit aũt απο του εν και εργαζομαι και το εργον λεγεται.

¶ Eneruo as. quasi sine neruis facio debilito. Ci. in Cato. Non plane eneruauit senectus: nõ afflixit. Lactan. li. v. Hęc pñtia terrę bona virtuti ꝯtraria sunt: & vigorē mentis eneruãt.

¶ Engaddi. in tribu Iude: vt scribit Hier. vocatur vsq; hodie vicus pęgrandis iudeo℞ iuxta mare mortuum: vnde opobalsamũ venit: quas vineas engaddi Salomon in canticis nominat. Idē alibi Engaddu℥ ager est terrę iudæę: nõ tantum vineis: ꝗtum balsamis florens.

¶ Enthydris: coluber in aqua viuens

¶ Enim causalis ꝯiunctio: vt Cole pudiciciam. Hęc em̃ holeꝫ vēdicat a scelere. Qñq; est copulatiua. Uirgili. Progeniē: sed em̃ troiano a sanguine duci Audierat. Qñq; affirmatiua. Ter. Enim nõ sinam. Iuncta aũt cũ vero ponit ꝓ at. Cice. Hic cũ alijs ex alia parte: enimuero ferendũ astu.

¶ Enipeus pe. ꝓ. fluui⁹ thessalię iuxta quē fuit prœliũ inter Cęsarē & Pompeiũ. Lucan. li. vij. Sãguine Romano q̃ turbidus ibit enipeus.

¶ Enitor pe. ꝓ: a quo enixus. vide in dictione nitor.

¶ Enna ciuitas sicilię edito i loco & vndiq; pcipiti sita: & a syracusanis ꝯdita: q vmbilicus Sicilię dr̃: cu℥ in medio insulę ꝯstituta sit. Hęc iminet circũstantib⁹ campis vbertate & florũ varietate ꝯspicuus. In hac templũ cereris fuit vetustissimũ: vbi dea pcipua venetatione colebatur: ad quã ꝓpiciandã. x v. viros legatos misere romani. De hac vrbe Silius sic scribit. Campus ennēsis in floribus semp & oĩ vernus die. Strabo. Intra insulam est enna modicis quidē possessiua inquilinis sup collem iacens: in qua sacra cereris ędes est. Hinc raptam a Plutone proserpinã cereris filiam dixit antiquitas. Hanc vulgus hodie Annam appellat: vbi qui regis locum tenet ob loci cōmoditatem totius insulę solet cōuētu℥ habere. Stephanus Byzantius. εννα πολισ σικελιασ κτισμα συρακουσιων μετα. ο. εν τησ ιρακουσων πολιτησ ευμαιοσ και εμμαια παραδεται.

¶ Ennius poeta antiquissimus apud Romanos. M. Ualerio & C. Manlio consulibus natus fert ur. Hic

Tarētinus (si Eusebio credimus) fuit. At Mela pō-
ponius scribit Rudias apuliæ oppidum Ennio ciue
esse nobiles. Cui astipulat Sitius cū ait. Miserūt ca-
labri rudiç genuere vetustę perijt morbo articulari.
¶ Enam significat etiam ne.
¶ En nunq̃ quando.
¶ Ennea latine nouē. vnde Enneaphonos pe. p. ha-
bens nouem voces.
¶ Enode pe. p. planū. sine nodo. Virg. Enodes trun-
ci. Per translationē Amb. li. i. off. Statimq̃ ipse quę-
stionē enodē reddidit subijciēs q̄ extinguat lucerna
impioꝝ enodē dixit planā & manifestam quæ nullum
haberet nodū. i. difficultatem.
¶ Enodo as. quasi sine nodo facio. Uide in dictione
Nodus.
¶ Enorme dicit magnū sine mensura nimiū: eo q̄ nor-
mam & mensuram excedat.
¶ Ennosigęus dictus est Neptunus q̄ terrā quatiat
Nam enno quatio. gęa terra.
¶ Ensis gladius mucro: spatha idem significant. Ab
ensis fit diminutiuū Ensiculus.
¶ Enteron: latine intestinū. Hinc quidā exenterare
ꝓ euiscerare deduci putant.
¶ Enterocela dicit cū intestina dilabunt in scrotum
Epiplocele cū omētū: hygrocela: cū in alterū e testi-
bus humor confluit. Oīsq̃ has species nr̄i vocāt her-
nias inquit Celsus. Ramices vero qui sequunt poro-
cella cū ex abscessu aliquo circa scrotum materia sub-
duruit. Sarcocela: cū in ipso scroto ꝯcreuit caro. Cir-
socela: cum venę intumuerūt tunici, testiū integris:
vel in ipso scroto: vel cū bubonocella dr̄ in inguine.
Est tñ vbi Ply. Enterocelam dixerit ramicem: vt in
medicinis cupressi.
¶ Enthesis pe. cor. latine interpositio.
¶ Entheus a. um. diuinū quasi deo plenū & furore af-
flatū. Vñ Enthei pythonici qui apollinis spiritu re-
pleti præbeant oracula.
¶ Enthymema pen. p. & Enthymematū. ενθυμημα α-
πο του θυμου χαρακτεται και ενη τοι εντοσ και ενθυ
μησισ. ideo & ꝯsiliū cū alij ꝯmentū: alij ꝯmentationē:
alij ratiocinationē imperfectā interptant: dictum ab
ενθυμουμαι: q̄ mentis actio oīs atq̃ sñia enthymema
noiet sicut docet Ci. in top. Poniturq̃ ꝓ argumē-
to ex vno assumpto ꝯcludente. Hinc imꝑfectus syllo-
gismus dicit: vt hō est substantia: ergo aīal est substā-
tia. Nā vt inquit Aristo. fit ex vocibus & signis. i. ex-
tra ꝓbabilib⁹ & necessarijs ꝓpositionib⁹. Iuue. Aut
curtū sermone rotato Torqueat enthymema.
¶ Enucleo as. aperio & nucleū extraho. Nucleus ve-
ro a nuce deducitur qđ tenerū in nuce includit. Per
translationem enucleare significat declarare & expla-
nare. Enucleate aduerbiū purgate: exquisite: ac sine
asperitate: ab eo q̄ nucibus separatis a testis nucleo
rū vsus vtilis fit. Ci. li. iiij tus. Habes ea q̄ de pertur-
bationibus enucleate disputant.
¶ Enyo furor belli. Mar. in primo. Nec te decipiat
ratibus naualis enyo.

Queso vt vna mecū ad matrem virginis eas. Inter-
dū recedere. Aug. lib. ij. cō. Vel mihi & audeo dicere
tacuisse te deus meus cū irē abs te longius. Ire autē
in sñiam pedibus est alterius sñię non verbo sed cor-
pore accedere. Liuius. Qui hoc sentitis in dexteraꝫ
partem pedibus transite. Quę maior pars erit eo sta-
bitur cōsilio: deinde frequentes oēs in dexteram pe-
dibus transierunt. Hęc ratio inuenta est: q̄ nōnunq̃
longum est audire singulos duꝫ plurimi sunt: vel duo
capita sñiaꝝ sūt vt res expeditiores fiāt. Aliq̃n ne pe-
dibus quidem ꝑ multitudine ad sñiam ire possumus.
Ideoq̃ manu sñiam significamus. Quod Quintil. in-
telligit vbi ait. Manibus pedibusq̃ imus in sñiam ne-
cessitatis. Huius verbi futurū indicatiui modi taꝫ in
am: q̄ in bo. cū suis ꝯpositis facit. licet Diome. tm̄ in
bo dicat. Aug. Prodiet tanq̄ ex adipe iniquitas eo-
rum. Sciendū quoq̃ est q̄ eo cū sit neutrū in ꝯpositio-
ne: tñ plerūq̃ mutat terminationeꝫ: vt Adeo: adeor:
Obeo obeor. Intereo intereor. Subeo: subeor. Iu-
uen. Nō si subeuntur ꝓspera castra. Claudi⁹. Pugna
acriter ꝯmissa ac multis vtrinq̃ interitis. Virg. li. ix.
Morte obita qualis fama est volitare figuras. Com-
ponitur eo cū ab. Abeo: ad Adeo. am. Ambio. in quo
b. interponit euphonię causa. Ante anteo. Con coeo
in quo abijcit n. Contra. cōtraeo. Circū: circūeo. Ex
exeo. In: ineo. Inter: intereo. Intro introeo. Ob.
obeo: Per pereo. Pro. ꝓdeo. in quo. d. interponit so-
noritatis gratia. Pręꝑ pręeo. Pręter pręetereo Re. re-
deo. Se. sedeo. quasi seorsum eo. Sub subeo. Sup. su-
perbio: vbi interponit b. & e. mutat in i. trans trāseo:
Vænum: væneo. A supino itū. itu. fit itus ꝯ et. Itio.
Ci. Quid noster itus & reditus. Ideꝫ. Nam plura de
obuiam itione simile locuti fueramus.
¶ Eo pro tanto sicut & quo pro quāto ponitur: vt eo
magis: quo magis. Salu. Statim res gestas populi
Romani carptim vt quęq̃ memoria digna videbūtur
perscribere eo magis q̄ mihi a spe metu partib⁹ reip.
animus liber erat. Qñq̃ ponitur pro ideo: vel ꝓpter
ea. Teren. in eu. Eo ne es ferox? Et in eadē. Eo ad eā
non admissa sum. Aliq̃n significat huc vel vsq̃ illuc.
Liuius lib. ij. Ipsa vestigia quęrentem dñm eo dedu-
ctura erant: Aliquādo id. vel vsq̃ ad id. vt apud eun-
dem: Quę ab exiguis profecta initijs eo creuit: vt iā
magnitudine laboret sua. Sic dicimus eo magnitu-
dinis: quod est ad eam magnitudinem. Eo sapientiæ
deuenit. i. ad eam sapientiam.
¶ Eousq̃: in tantum. Valer. Max. lib. i. Natam vitaꝫ
eousq̃ creuisse: donec ętas cūctas dñationis suę par-
tis inumbraret.
¶ Eous prima syllaba produ. oriens dicitur: ab ηωσ
qđ est mane: & aurora. At eous pri. corre. a lumine ap-
pel. atus est vnus ex equis solis: quasi lucifer ac orien-
talis. q̄ mane assurgens orbem illuminet. εωσ eñ grę-
ce lux dicitur. pro quo nos dicimus eoum. Virg. li. i.
geor. Aut cū sole nouo terras irrorat eous. Et Oui.
li. iiij. met. Modo surgis eoo Temporibus cælo: mo-
do serius incidis vndis.

E ante O.

¶ Eo is. iui. vel ij. itum. cū oībus ꝯpositis: significat
iter capio: A gręco εαω: qđ est omitto: quia eundo lo-
cum omittimus in quo eramus. Virg. It tristis ara-
tor. Interdū ire significat venire. Terē. in Adelph.

E ante P.

¶ Epaminūdas thebanus vir fuit: honesto gñe nat⁹
patre polymno cytharizare: & cantare ad chordarum
sonū doctus est a Dionysio. Carmina cantare tibijs
ab olympiadoro. Saltare a Calliphrone: in phia præ-

ceptorem habuit Lysiam pythagoreum. Hic fuit modestus: prudens: grauis: peritus belli: fortis manu: animo maximo: adeo veritatis diligens: vt ne ioco quidem mētiretur. Vide Plutarchū. Hic cū apud Leutra. Lacedemonios plaga pestifera adeo effecisset: vt ex eo tpe lacedemoniorū opes corruerint principatū grecię amissum vltra reparare nequiuerint dicere solebat: orbū se non tñ sine liberis mori: ⁊ ex se natam relinquere pugnā leuctricā: hic post facinora edita extremo tempore apud Mantineam cum acie instructa ⁊ ducis optimi: ⁊ militis fortissimi officio fungitur sparto agresti telo percussus ictu mortifero: relatusq̧ in castra semianimis requisiuit a circūstātib⁹ salu⁹ ne eēt clypeus. Cū saluū esse flētes sui rñdissent allatū: veluti sociū laborū glorięq̧ osculatus est: Iterū quęsiuit: essent ne fusi hostes? Cūq̧ id quoq̧ vt cupiebat audiuisset: euelli tū deniq̧ spiculū iussit. Ita multo sanguine profuso in letitia ⁊ in victoria mortuus est. Cui⁹ morte thebanorꝫ vires hebetatę sunt: vt nō tam illū amisisse q̄ cū illo interijsse oēs viderētur Nam ante Epaminūdam thebani alieno imperio paruerūt: post interitum eiusdē in seruitutē pristinā reuoluti sunt vt manifestū sit gloriaꝫ thebanā cū illo natam: ⁊ cū illo extinctam fuisse.

¶ Epacta ab επαγω: quod est addo: ex επι ⁊ αγω cōpositum.

¶ Epagon ontis: artemo a nostris vocatur. Trocleę q̧ id genus est quę in machinis tertia dicatur: qđ et Ergeta dicit a Victruuio. Idq̧ vernacula simplicitas appellat Arganum.

¶ Epanalepsis replicatio: vel repetitio: ab επι ⁊ ανα quę duo simul re: ⁊ iterū denotant: atq̧ ληψις acceptio. Figura quę fit qñ vna dictio in principio versus sumpta iterū in fine versus ponitur. Iuuen. Crescit amor nūmi q̄tum ipsa pecunia crescit.

¶ Epanaphora: latine repetitio.

¶ Epanado pe. cor. regressio: ex επι ⁊ ανα: q̄ retro indicant: et οδος via: quasi retro post viam: vt principatus bonus: nō autem bonus qui in tyrannidem cōmutatur.

¶ Eparchia ꝓuincia.

¶ Eparchiotes ꝓuincialis. Eparchus p̄ses ꝓuincię

¶ Epaphroditus pe. cor. dr venustus: iucūdus.

¶ Epauxis dici pōt incremētum.

¶ Epectasis pe. cor. dici pōt porrectio Figura qua in medio dictionis lr̄a vel syllaba interponit: vt induperator ꝓ imperator. ex επι sup: εκτινω extendo.

¶ Epenthesis pe. cor. Interpositio: ex επι, ⁊ εν. q̄ dicunt inter. ⁊ θεσις positio: vt relligio.

¶ Epeus pe. ꝓ. nomē ꝓprium Endymionis filij ⁊ pęonis fratris: a quo Epee ciuitas in grecia. επιος hic equū ligneū extruxit: quo troia perdita est. Virg. Et ipse doli fabricator epeus.

¶ Ephebus pe. ꝓ. pubes dicit: q iam sit in pube ⁊ ad ānos pubertatis ꝑuenit: ex επι ⁊ hebe pubertas. Iuue. Armenius zelotes cūctis narrat ephebis. Ter. in and. Nam is postq̄ excessit ex ephebis Sosia liberius viuendi fuit potestas. i. postq̄ excessit ex ea ętate: qua pubē primo emisit.

¶ Ephebia: pubertas dicta est. i. prima ętas adolescentię. Adolescentia vero extrema puerilię inquit Do. Censorinus separat ephebos ab exephebis tanq̄ ephebi dicant in. xvi. ętatis anno. Exephebi vltra illud tempus appellentur. Inde ephebeū dictū palęstrę membrū in quo ephebi exercent: de quo Victr. libro. v. sic inquit. In duplici porticu collocent hęc mēbra ephebeū in medio. Hoc aūt exedra amplissima in lib. ij. macha. Ephebia fœ. gñe. dicit vbi scriptuꝫ est. Sup hoc ꝓmittebat ⁊ alia talenta centūquinquaginta si potestati ei⁹ ꝯcederet gymnasiū ⁊ ephebiam sibi ꝯstituere. Et paulopost. Etem ausus est sub ipā arce gymnasium constituere: ⁊ optimos quosq̧ epheborum in lupanaribus imponere: Quę επι και ηβησεα της ηλικιας.

¶ Ephegesis pe. ꝓ. grece εφηγεσις. latine expositio prioris dicti.

¶ Ephemeris pe. cor. liber in quo res gestę per singulos dies scribunt. Latine acta diurna: ⁊ diariū dicit εφημερις. ι δος. quotidianus: ab επι. ⁊ ημερα dies. Mos fuit romanis vt singuli rerum suaꝝ tabulā cōficerent. Vñ Iuue. accipit ꝓ libro in quo diurnales diuinationes erant: cū ait. In cuius manibus ceu pinguia succina tritas cernis ephemeridas. Propt⁹ vero ꝓ libro fœneratoris in quo sūmas pecunię mutuatice fœneratęq̧ ꝑscribit: ⁊ ratiūculā ꝑ singulos dies expensi acceptiq̧ subducit ⁊ lucra dānaq̧ ꝯputat. Dicit eñ. me miserū his aliquis rationē scribit auari: et ponit duras inter ephemeridas. Sene. vocat id gñs librorū Calēdariū. lib. de beneficijs. Nemo beneficia in calendario scribit. Et alibi. Calendariū versat: fit ex dño procurator.

¶ Ephemerinos febris vnius diei est. Amphemerinos vero quotidiana est: ⁊ ex humoribus corruptis: pręsertim pituita coalescit.

¶ Ephemeron: aīal ortū apud hippanem fluuiū apđ bosphorū Aristo. lib. v. aīalium.

¶ Ephesus pen. cor. vrbs Ionię seu lydię celeberrimo dianę tēplo clara: ab Amazonib⁹ ꝯdita. Hoc templum ducentis viginti annis a tota Asia factū fuit in solo palustri ne terręmotus sentiret. In eo centumviginti septē colūnę fuerunt a singulis regibus factę sexaginta pedū altitudine: inter quas triginta sex cęlatę fuerūt miro artificio. Hęc ciuitas nauale ⁊ portuꝫ habuit: ⁊ loci oportunitate multū creuit ⁊ maximum citerioris Asię emporiū fuit. Ex epheso Heraclitus cognomento Scotinus fuit ⁊ Hermodorus q̄ ꝓpter excellētiā ingenij ⁊ doctrinā: ꝯ qr frugi erat in exiliū missus fuit. Hypponax poeta ⁊ parrhasius pictor: et Apelles: ⁊ Alexāder orator. ⁊ Theodotion iudeus q̄ sacrā scripturā interꝑtatus est.

¶ Ephestius latine domesticus: familiaris dicitur.

¶ Ephestris idis. a grecis dicitur vestis quę armatis superinduitur.

¶ Ephestiades insulę q̄ a latinis Vulcanię ⁊ eolię: q eolus iliacis temporibus illic regnauerit. De quib⁹ supra in dictione eolus.

¶ Ephippia equorū ornamenta. απο του επι και ιππου. greci equū dicūt: ꝓprie tegmina seu stragula: q̄bus equi sternūtur: vt sellę equis ad insidendū impositę. Cato. Mihi puero modica fuit vna tunica. i. toga sine fasceis calciamenti: equus sine ephippio. Hinc equites ephippiati: qui ephippia habēt in equis. Cesar. Non eorū moribus turpius aut inertius habetur q̄ ephippijs vti: itaq̧ ad quēuis numerū ephippiatorū q̄uis pauci adire audent. Equi sine ephippijs desultorij dñr: q et his facile desiliūt. Et equi ephippiarij: quibus sellę imponunt ꝓpter molliorem vecturā. Generaliter aūt omnia quę mulis/ equis/ asinisve in-

sternitur strata dixere: et equos stratos ac instratos eis ornatos. Uide in dictione strata.

¶ Ephialtes a nostris dicitur incubus.

¶ Ephyra ę. seu ephyre es. pe. cor. vrbs achaię q̃ nũc Corinthus dicitur. Lucan. lib. vi. Aut pelopis latis ephyren abrũpere regnis. Sic dicta ab ephyra oceani filia. Hinc ephyręus a. um. Proper. Non ita cōplebant ephyręę laidos ędes. Luc. li. vi. Insedit castris ephyrææ atq; mœnia seruat. Nam Uirgi. Ephyręia ęra ꝓ corinthiis dixit li. ij. geor.

¶ Ephyræ arũ. nomē vrbiũ in thessalia. Epiro Thesprotis ętolis ꝛ peredis. a q̃bus ephyri ppl̃i vocātur.

¶ Ephod: dictio hebręa: qua significatur superhumerale pontificis vestimentum.

¶ Ephodius siue ephodion viaticũ: ꝛ q̃nq; sumitur ꝓ apparatu: quasi επι εφοδω.

¶ Ephorus pe. cor. nomen ꝓpriũ historici cumani vi ri: ꝛ latine supinspector præses præfectus episcop⁹ ab επι ꝛ οφω aspicio. Quo vocabulo Cicero vtit̃ ꝓ quodā magistratu lacedęmoniorũ. Erant eñ Ephori tales apud lacedemonios: quales apud Romanos tribuni plębis qui a Theopōpo sic oppositi regib⁹ sunt vt apud Romanos cōsulibus tribuni. Satis constat ab ephoris reges electos alios fugisse: alios interemptos. Olim ꝓ ministris regũ fuerunt: paulatim deinde oẽm potētiā in se transferētes ad id licētię peruenerunt: vt sensim a rege magistratũ ꝓpriũ ↄstituerit noie Ephoriam. Ephoria tutela.

¶ Epi ꝓpositio gręca: q̃ q̃nq; ad. q̃nq; in. q̃nq; aduersus vel contra. q̃nq; supra significat.

¶ Epialos genus febris est ex pituita frigida: sed vitrea putrefactaq; nomē dedit ei placida pellacia ponti subdola: quā gręci αλσαλοσ ηπιοτητα: q̃m agitatuȝ ex tranquillo difficillimũ efficit̃: vel απο του ηπιοσ αλεαινειν: q2 blande ac modice calfaciat.

¶ Epibatę: sunt bellatores in re nautica. Hircius in cōmen. belli alexandrini. Capta est vna hostium quadriremis: depressa est altera: alteraq; perturbata: deinde oēs epibatis nudatę. Idē in cō. belli aphrici. Remigum partem ex classe gallorũ rhodiorũ epibatarũ armata. επιβατησ tamē ꝓprie ascensor dicitur απο του ρηματοσ βαινω.

¶ Epibathra ę. pe. ꝓ. scala nautica.

¶ Epicharida pe. cor. genus nauiculę.

¶ Epicheremata argumētationes sunt q̃ nōnulli rationes appellauerũt. Cicero rōcinatiua. Hieron. ad Aug. Ego simpliciter fateor dignationi tuę licet stilus επιχειρηματα tua mihi videret̃ tñ nō temere ex ē plaribus litterarũ credendũ putaui.

¶ Epicœnũ: latine subcōmune. ꝑmiscuum ex επι και κοινον: qđ est ↄmune. Interest aũt inter genus cōe ꝛ epicœnon: ꝙ in genere cōi ꝛ hoies sũt ꝛ pecora: in epicœno pecora tm̃. Et in genere cōi ambo articuli sũt. Hic ꝛ hæc cũ noie cōmunicat: vt hic ꝛ hęc canis. Epicœnon aũt cum articulo vno masculino ↄmunicat nomen fœmininũ: vt hic passer: sub quo intelligit̃ fœmina. Et sub neutro intelligit̃ fœmina vt hoc pecus. M. Uirg. Lenta salix fœto pecori. id est grauido.

¶ Epicharmus nomen philosophi Siculi eruditiōe ꝑcellentis ꝛ acumine ingenij prędititi. Cuius mentionē facit Cice. lib. i. tus. q. Suidas. επιχαρμοσ τιτυρου η χειμαρου και σικιδοσ σιρακουσιοσ οσ ευρε την κωμωδιαν και τα λοιπα.

¶ Epicurus pe. ꝓ. nomen philosophi voluptarij. A quo dicta est secta Epicureorũ: qui summũ bonuȝ in voluptate collocant. De quibus Sidonius. Ast epicuręos illiminat vndiq; virtus. Hic fuit atheniēsis pago Gargetius hortoruȝ magister. Unde a Papinio in syluis dicitur. Mallet deserto senior gargettius horto.

¶ Epictetus pe. ꝓ. nomē philosophi stoici qui ex hierópoli phrygię vrbe originē ducens Romę Epaphrodito cuidā Neronis familiari seruiuit. Atq; ad Marci vsq; Antonini tempora peruenit. Domitiano autē imperante eius dominatu offensus Roma hieropoliȝ migrauit: ratus verũ eē qđ est tragicũ: patriā esse cuiusq;: vbi quis recte ageret. Tanta vero apud oēs hoies eius vitæ admiratio extitit: vt Lucianus syr⁹ epicteti lucernā fictilē tribus drachmarũ millib⁹ ob eius auctoritatem venisse tradat. Hic Encheridion scripsit opus vtile: quod Angelus Politianus nuper latinum fecit.

¶ Epicrocũ pe. cor. gñs amiculi croco tinctũ.

¶ Epidamnus ciuitas Epiri: ab Epidāno rege barbarorũ. Sed Romani coloniā deducentes: vt inquit Ply. dyrrhachiũ dicere maluerũt ꝓpter inauspicatũ nomē Epidamni: tanq̃ adamno dicat̃. Epidamnum ad quod allusit Plau. in Meñ. cũ ait. Ne mihi dānum in Epidamno duas tanq̃ nomē inditũ sit epidāno ꝙ illuc nemo sine damno diuertat̃. De hac Luca. lib. x. Ad cāpos epidamne tuos Papianus sic habet. Epidamnus rex vrbē cōdidit: quę ab ipso noie assumpsit Hiutius ex filia nepos dyrrhachus portũ vibi adiecit qđ dyrrhachiũ appellatur.

¶ Epi daphne duę dictiones: quasi ad daphnen. Locus in syria: de quo Stra. In seleucide syriæ quatuor insignia sũt oppida: ob id ꝛ tetrapolis dicta regio Antiochia. Epi daphne cognominata. Est aũt daphne antiochensibus vicinũ ꝛ amœnitate inclytũ nomē octoginta stadiorũ ambitu: quo loco antiochensium ↄuentus agitabatur. dictũ a Daphne Ladonis filia Iul. Capi. Uerius postea q̃ in syriā venit in delicijs apud Antiochiā ꝛ daphnen vixit. Ammianus. Tunc apud daphnen amœnũ illud ꝛ ambitiosum antiochiæ suburbanum.

¶ Epidaurus ciuitas in pelopōneso. vt Ptole. inq̃t a Strabone Epidaura dicta. Ply. Epidaurũ oppiduȝ Aesculapij templo celeberrimũ. Hoc etiaȝ noie dicta fuit insula iuxta Dalmatiam in illyrico mari sita. De qua Lucan⁹ lib. ij. Illyris Ionias vergens epidaurus in vndas.

¶ Epidromes dñr funes quibus rętia tendunt̃ circa summā ꝛ imā partē: ꝙ in his rętia discurrāt. επι eñ significat in. δρομω curro. Quidā accipiũt ꝓ anulis q̃bus cortina chordę appenditur.

¶ Epigamia æ. ↄnubiũ: affinitas cũ alijs gentibus.

¶ Epigenes nomen philosophi byzanthini.

¶ Epigoni dicti sunt auctores secũdi belli thebani: quasi fętus illorum qui primũ ↄfecerant bellum. Gręce eñ επιγονοι fœtus appellatur: ꝛ qui post gignitur. Inde Euripides tragicus: tragœdiam hoc argumēto cōpositam epigonos inscripsit: quę agi exposcebat voce magna scęnicorum ꝛ sonora. Ob hoc dixit Cic. libro. i. offic. ꝙ histriones voce freti agunt epigonos medęamq;. Errāt qui existimāt epigonos apđ Stra. esse populos a quibus fabulę nomen inditum sit: cum Epigoni dicti sint generali vocabulo oēs illi qui ex diuersis populis ↄflati: secundũ bellũ thebanuȝ duce

Alcmeone confecerunt: quasi post geniti & filij illorum qui in primo bello ad thebas mortẽ oppetierãt. Nam ex Statij lectione cõstat bellum thebanũ et nola ducum: qui in eo bello occubuerũt. Quorũ filij vt mortẽ parentum vlciscerent communi cõsilio cõtra thebanos iterum arma mouerunt: qui acceperant responsũ ab Apolline eam se ciuitatẽ expugnaturos si Alcmeonẽ Amphiarai filium imperatorẽ rei bellicę fecissent. Igitur alcmeon exercitu ex grecis collecto contra thebas duxit copias acerrimeq; commissa pugna potitus est victoria & thebę captę ac dirutę sunt. Epigoni etiã dicti sunt successores macedonũ veteranorum: qui sub Alexandro magno ex asiaticis fœminis sobolem susceperunt. Quæ soboles (vt historici memorãt) nomẽ habuit Epigoni: qui in castris nati: in armis educati a paruula ętate periculis exercitati: laboribus dura ti prorsus inuicti extiterunt.

¶ Epigrãma atis. seu epigrãmatũ ati. sr inscriptio vel superscriptio: ab ἐπι sup: γραμμα littera vel scriptio Hinc epigrãmatarius & epigrãmatista pro eo qui epigrãmata componit.

¶ Epigraphe pe. cor. titulus: inscriptio: census. i. dinumeratio ciuium: lustrum.

¶ Epigryphus pe. cor. sr q habet aduncũ nasum.

¶ Epiglossis seu epiglottis fistula exterior est. Quo etiã vocabulo dicit eius fistulæ superior pars: qua cib⁹ potusq; feruntur. Totaq; curculio vocatur.

¶ Epilepsia ἐπιλεψια pe. p. latine correptio seu apprensio sr. Morbus est sic dictus: q mentẽ apprẽdẽs corp⁹ pariter possideat ex melãcholico humore. Cõtrahuntur eĩ nerui ex hoc morbo. Dicitur & morbus caducus. Vulgus appellat lunaticũ. Idẽ comitialis appellat: eo q si cuiq; in comitijs contigisse deprensum fuisset dimittebant comitia. Sunt etiã huius morbi alia noĩa: de quibus in dictione comitialis.

¶ Epilepticus qui ex epilepsia laborat.

¶ Epilogus pe. cor. latine conclusio. Nã quas nos conclusiones dicimus: greci epilogos appellãt: ab ἐπι: q diminutionẽ hic denotat: & λογος sermo. Epilogus est pars nouissima orationis: quam quidã cumulum: quidã perorationẽ vocant. Rhetorici tripartitũ epilogũ faciunt constantẽ ex numeratione: amplificatione & commiseratiõe. Per enumerationẽ fit rerũ repetitio: q græce dicitur anacephalæosis. i. recapitulatio. Per amplificationẽ concitant animi auditor. Per commiserationẽ flectũtur ad misericordiam.

¶ Epilogismus cogitatio: computus.

¶ Epimachus pe. cor. nomẽ propriũ viri: & latine facilis expugnatu dicit.

¶ Epimenides pen. cor. nomen philosophi cretensis cõtemporanei pythagorę q multa & versu & prosa scripsit. vixitq; annis. clxxix. vel scdm aliquos. ccxcviij. Vide in Laertium.

¶ Epimendiũ (vt Ply. scribit) est tertiũ bulgi genus cibis gratũ angustius folio minusq; aspero.

¶ Epimone pe. cor. latine perseuerantia. Figura quãdo ad maiorẽ certitudinem in eadem dictione perseuerat: vt apud Virg. Sic sic iuuat ire per vmbras. Hęc etiam epizeusis vocatur.

¶ Epinicia or. greci vocant premiũ & celebritates pro parta victoria. ἐπινικιος ἐπι και νικαω οθεν παραγεται και νικοτεος Victorialis. Hiero. li. ij. macha. Et cum epinicia agerent in Hierosolymis. i. solẽnitates de victorijs. Sue. Vero accipit pro carminibus ac laudationibus cõpositis cum in Nerone scribit. Sequẽti die lætũ inter lętos centaurũ epinicia quę iam nisi sibi componi oporteret.

¶ Epiphania grꝗce apparitio seu manifestatio latine dicit. φαινω eĩ manifesto. Hier. Dies epiphaniorũ gręco sermone sic vocatur. Qd eĩ apud nos apparitionẽ vel ostensionẽ dicimus: gręci epiphanias vocant. Hoc aũt ideo q dñs noster hodie saluator apparuit in tenebris. Licet eĩ olim natus esset ex maria: et triginta annorũ explesset: ętatẽ tamẽ ignorabatur a mũdo: eo tẽpore cognitus est quo ad Ioannẽ bap. vt in iordane baptizaretur aduenit: & vox de cœlo patris intonãtis audita est. Hic est filius meus dilect⁹: in quo mihi bene complacui. Quẽ pater de cœlis monstrauerat voce: hunc spũs sanctus versus in colũbam: et super caput illius sedẽs: tactu quoq; ipso voluit demonstrare: ne quis alius dei filius putaret e populo. Epiphania quoq; vocatur cũ latitudo mensurat cum longitudine. Vide in dictione Grame.

¶ Epiphanes pen. p. latine illustris: ἐπι sup φανος clarus. Unde Antiochus epiphanes. i. illustris: qui fuit crudelissimus oĩm tyrãnor.

¶ Epiphora penu. cor. morbus oculorũ: quẽ vulgo lachrymã vocant cũ descẽsus humoris oculos angit. ἀπο του ἐπιφερειν. hoc est ab inferendo. Ply. Caro peponũ epiphoris oculorũ & dolorib⁹ prodest. Col. li. vij. de magudari. Et idẽ radix contusa & cũ oleo lentisci inuncta vitiũ expurgat: epiphorã supprimit: polẽta cõspersa mulsa aqua. Dicitur & de alijs mẽbris. Ply. Testium vero epiphoris cum ramis laureæ tenerę adeo peculiaris est.

¶ Epirhedũ rheda compositũ nomen ex gręco et gallico ἐπι & rhede gallicũ latini epirhedium dixerũt. Iuuen. Tritoq; trahunt epirhedia collo.

¶ Epirus pe. p. continens sr. hoc est firma terra: regio q molossia dicta ẽ: & a chaone helleni fratre Chaonia: nunc vero Albania vocatur. Terminatur Epirus a septẽtrione macedonia: ab oriente achaia. Ab occidente Ionio mari. In ea sunt ciuitates Nicopolis: & ambracia: Hinc Epirota: qui est ex epiro.

¶ Epiodiũ seu Epicediũ canticũ quod dicitur cadauere nondum sepulto: alio noĩe nenia dicit: ex ἐπι sup et ωδη canticum.

¶ Episcopus gręcũ inde ductũ: q ille qui pficit superintendit: curam eorum gerens: ἐπι sup: σκοπος intentio: consideratio. Ergo ἐπισκοπειν: latine superintendere possumus dicere: vt intelligat nõ se epm qui pręesse dilexerit nõ prodesse. Et proprie sr qui preest pani cęterisq; venalibus rebus ciuitatibus ob quotidianũ victum necessarijs.

¶ Episcopatus dignitas ipa. Episcopiũ: epi habitatio

¶ Episcopaliter: intente. Augu. libr. v. cõ. Suscepit me paterne ille homo dei: & peregrinationẽ meã satis episcopaliter dilexit.

¶ Epistola ἀπο του ἐπιστελλειν. quod est mittere: q ad absentes mittitur. Hinc Epistolare: quod ad epistolam ptinet. Hiero. Neq; enim epistolaris angustia euagari longius patiebatur. Libanius aũt in libello epistolandi ἀρισα δε ἐρητιδ λυμηθειν ἐπιστελλαι εις γροι κ τι εσι ἐπισολη και τι λεγειν ερμυ τηθεμισ τισ: ποσ α προσ αγοριασ διαιρει ται ἐπισολη μεν ουν εστιν ομιλια εγγραμμα τοσ ἀπορτοσ προσ ἀπορτα γιγομεν ου και χρειδη ωσ κοπομεκ πληρους α ερειδετισ εμ αυ τη ωσ πορπαροντι προσ ἀπορτα διαιρει ται δε

τὰς συδραςάς τε καὶ καρπολογοῦς πρὸς ἱγορίας.

¶ Epistoliũ parua epistola. Catul. Cõscriptũ hoc la chrymis mitris epistoliũ.

¶ Epistiliũ capitellũ: qd̃ sup colũnam ponitur.

¶ Epistates dicit̃ qui a nobis Uillicus ꝓcuratorq;: ac ꝑpositus rei faciendę vocatur.

¶ Epistomiũ dr̃ in fontib⁹ manu fabrefactis in qbus sunt fistulæ plures aquã transmittẽtes. Sene. ad Lu cil. Nisi aquã argentea epistomia effuderint ꝛ adhuc plebeias fistulas loquor. Uar lib. iij. de re rus. Cum ꝛ aqua calida ꝛ frigida ex orbe ligneo mẽsaq;: quã dixi in primis radijs esse epistomijs versis ad vnũquemq; factũ sic vt fluat in conuiuam.

¶ Epischidion apud Uict. accipit̃ pro cuneo.

¶ Episynalipha ꝯglutinatio duaꝝ syllabarũ in vnaʒ qd̃ in diphthongo: ꝛ synæresi fieri ꝯtingit. Nã συναλειφὴ coniunctio dicitur.

¶ Epitaphiũ: latine supra sepulchrũ. τάφος eniʒ se pulchrũ: ꝛ sumit̃ ꝓ laude post sepulturã. Est eñ elogi uʒ qd̃ in sepulchris marmoreis incisũ videm⁹ ꝯpleta sepultura. Accipit̃ ꝛ ꝓ titulo ꝛ ꝓ oratione funebri.

¶ Epithalamiũ sacer hymn⁹ q̃ in spõsalitijs canitur.

¶ Epithesis pe. cor. impositio ĩpostura aggressus.

¶ Epithetes modestus impostor: fundator.

¶ Epitheton pe. co. a Quint. dr̃ appositũ ab alijs ad iectiuũ: ab ἐπι: qd̃ significat in: ꝛ τίθημι: quasi imposi tũ. Epitheta trib⁹ de causis noĩbus addunt̃. Discre tionis: vt phrygiæ molimur montibus idę. Proprie tatis: vt Terribili imperiũ setaq; ꝛ dentibus atris. Ornatus: vt Alma venus.

¶ Epitome eo. pe. ꝓ. breuiariũ vel incisio dr̃ ꝛ ꝯpen dium: ab ἐπι sup ꝛ τομὴ incisio vel intersectum.

¶ Epitogiũ genus pallij: qd̃ supra togã ferebat̃. Cõ positũ nomẽ ex gręco ꝛ latino.

¶ Epithimia pe. ꝓ. dici põt supimpositũ. operculum omnæ positũ dr̃ quicquid alicui rei imponitur. ex quo ꝛ medicamenta quæ ad refrigerandũ cor imponũtur Epithimata dicuntur.

¶ Epithymia ę. cũ accentu in pen. latine dicit̃ ꝯcupi scentia desiderium vaporatio sacrorũ.

¶ Epithyrũ gñs edulij seu casei siculi. Fit eñ ab ἐπι ꝛ τυρός caseus. Epithyrũ etiã siue pytyrum dr̃ a ꝯfra cta oliua: q̃ grece dicit̃ πιτυρίς. Uñ apud Colu. Epi thyrũ ꝯditura oliuarũ legimus.

¶ Epitrepezia dñr gñaliter mẽsis apta q̃ sunt vascu la ꝛ potoria ꝛ escaria: ab ἐπι ꝛ trapeza mensa.

¶ Epitritus pe. cor. pes ex quattuor syllabis ꝯstans quaꝝ vna semp ab alijs tribus discrepat. Primus cõ stat ex iambo ꝛ spondeo. i. ex prima breui ꝛ trib⁹ lõgis vt sacerdos. Secũdus ex trocheo ꝛ spondeo. i. ex se cũda breui: alijs longis: vt conditores. Tertius ex spondeo ꝛ iambo: id est ex tertia breui alijs longis: vt hereditas. Quartus ex spondeo ꝛ trocheo. i. ex quar ta breui ceteris longis: vt Celestinus.

¶ Epitrocasmos verboꝝ sup se inuicẽ effusio vel sup mensio quę fit aduersarij turbandi causa.

¶ Epizeusis ꝯbinatio. Figura cũ dictio in versu abs q; medio aliaꝝ ꝯcubinat̃. Uirg. Meme adsũ qui feci.

¶ Epos carmẽ heroicũ diuinarũ reꝝ ꝛ heroicaꝝ hu manarũq; ꝯphensio. Mar. Scribamus epodos cœpi sti scribere cessi Aemula ne starent carmina nr̃a tuis Cõpositũ cũ ᾠδὴ: q̃ est cantus apd̃ nos: dr̃ epod⁹ qua si carminis cantus. Et inde

¶ Epodion dimi. i. paruũ carmẽ: qd̃ a lyricis clausu la breuis dr̃: quasi ꝑcisos versus integris subijciat vt apd̃ Hora. Btũs ille q̃ ꝓcul negocijs Deĩn sequit̃ ꝑ cisus: vt prisca gens mortaliũ. Et sic deinceps alter ni qb⁹ aliq̃ pars deest: ꝛ sũt ĩpis ꝓcedẽtib⁹ similes.

¶ Epulę ob opulentia: siue ab edendo: quasi edipulæ sunt cibi ministerio hoĩm in nostrũ vsum comparati. Epulũ vero significat solẽniores ꝛ ꝑprie publicũ con uiuiũ in ꝓpatulo ciuibus exhibitũ siue in dedicatiõe tẽpli: siue in triũpho: siue in funere: siue ludoꝝ cã qua le imparores apud romanos: ꝛ quale factũ esse cõstat a pluribus q̃ testamento legauerunt epulũ quotãnis ad sepulchrũ rosis ꝛ varijs resparsum odorib⁹ ꝓ here ditatũ facultatibus exhibendũ. Iuue. Uñ epulũ pos sis centũ dare pythagoreis. Sed ꝯfundunt̃ qñq;. Nã epulũ ꝓ priuato ꝯuiuio inuenit̃: ꝛ epulę ꝓ cõuiuio in cõmuni. Ci. p. L. Plan. Sepulchrũ. L. Catilinæ flo ribus ornatũ: hoĩm audacissimoꝝ ac domesticorũ ho stium cõuentu epulisq; celebratum est.

¶ Epulari est in ꝯuiuio esse: seu ꝯuiuari. Liui. li. xxv. Uulgo apertis ianuis in ꝓpatulis epulati sunt. Con struit̃ qñq; cũ actõ quasi ꝓ comedo. Ambr. Nõ statim (inquit) epulamur oĩa neq; potamus omnia.

¶ Epulones dicti sunt ꝯuiuę: vnde ꝛ coepulones q̃ si mul epulant̃. Itẽ epulones dicebant̃ quos põtifices ꝑpter sacrificioꝝ multitudinẽ esse voluerũt: vt ludo rũ epulare sacrificiũ ꝯficerent: auctor est Ci. li. iij. de ora. Hi epulas ioui cęterisq; dijs instituendi potesta tem habebant. Uñ Aug. li. de ci. dei. Afferit epulões ꝑpetuos fuisse qui ad aureã Iouis mensam statuę ap positã ꝑpetui erant ꝯuiuę: vt minoꝝ potius ꝛ parasitoꝝ ꝯtubernia: q̃s dei sacra celebrarentur.

¶ Epulare qd̃ ad epulas ꝑtinet: vt epulare sacrificiũ epularis sermo: qui in ꝯuiuio fit. Apul. Iaʒ illatis lu minibus epularis percrebruit. Epulares etiam voca bantur qui in sacris epulabantur. Uar. Dum epula res nocte epularentur.

¶ Epulatorius a. um. qd̃ aptũ est vt in epulis come dat̃. Ambr. ad Simplic. Bona opa epulatoria dici mus q̃ sunt esui. Et paulopost: Epulatoria ꝛ refecto ria requies in deo: quę facit animi tranquillitatẽ.

E ante Q

¶ Equus aĩal quadrupes qui ꝛ caballus ab ęqualita te dictus: detracta prima littera quę diphthongũ fa ciebat: q: pares eligebant̃ qui bigis: quadrigisq; iun gerentur. Equoruʒ alij gradarij qui molli gradu ꝛ si ne successura incedunt. Cõtra succussores sessorẽ fre quenter inquietant. Alij dicunt̃ veredi in cursu velo cissimi quibus maiores vsi sunt in venatione.

¶ Eques gñis cõis significat hoĩem equo insidentẽ. Uñ equites a peditib⁹ distingunt̃. Uirg li. viij. Inter ea pręmissi equites ex vrbe latina. Sumit̃ qñq; ꝓ ĩpo equo. Idẽ. Dorsoq; equitẽ docuere sub armis Insul tare solo: ꝛ gressus glomerare supbos. Et eques dr̃ q̃ equestrẽ dignitatem adeptus est.

¶ Equester ab eques fit: sicut a pedes pedester. Uñ pedestres ꝛ equestres copię. Equestrem vero ordinẽ mediũ fuisse constat inter patricios ꝛ plebẽ. Hi olim sub Romulo regibusq; celeres dicebant̃ a Celere re mi interfectore: deinde a flectendis aĩs: qm̃ iudices erant: siue potius a flectendis equis Flexamines vo citati: postea Trossuli a trossulo oppido thuscię: q; id sine vllo peditũ adiumẽto equites cepissent.

¶ Equestre. es dictũ est qđ equiti dabat.

¶ Equestria loca erant in qbus sedebãt eqtes. Seneca li. vij. de benefi. Equestria oim equitũ Romanorũ sunt. Et iter. Sed cũ in theatrũ illic qr sedere mihi licet. Sic popularia dicebãt vbi plebs ipsa in theatro sedebat. Sue. in Domi. Et qr pars tnator intra popularia deciderat quiquagenas tesseras in singulos cuneos equestris ac senatorij ordinis pnunciauit.

¶ Equito as. dr de hoie equo insidente z de equo. Lucil. de equo. Nempe hunc currere equũ nos atq; eqtare videmus. Huius 9posita sunt Adequito: quod est iuxta equito. Liui. Adequitauit deinde sensim portis. Obequito. circũequito. Idẽ. Obequitare iubet hostiũ portis. Perequito sicut pagro: vt apud eundẽ Cũ pequitasset aciẽ tantũ iniecit ardoris. Vt cuz vix tra sustinuerint impetum equi.

¶ Equitatus mõ equitũ turmã significat: sicut peditatus p pedestrib9 copijs: modo actũ equitãdi. Ply. Fœmina eqtatu atteri z aduri solent. mõ ordinẽ equestrẽ. Idẽ li. xxxiij. Quinetiã ipm equitũ nomen sæpe variatũ est in ijs quoq; qui ad equitatũ trahebantur

¶ Equarius a. um. qđ ad equũ ptinet: vt equari9 medicus q equis medet. Val. max: li. vlti. Melophilus equarius medicus. C. Mariũ septies 9sulẽ auũ sibi vẽdicando se excudit.

¶ Equinus a. um. possessiuũ. Hora. Humano capiti ceruicẽ pictor equinã Iungere si velit.

¶ Equio is. de eqs dr cũ coitũ appetũt: sicut catulio de canibus. z subo de suibus. Col. li. vij. Equiẽti mulę cruda brassica datur.

¶ Equimentũ merces q dat p admissura equi. Var. An si equũ emisses quadrupedẽ vt meo asino reatino admittẽs q̃tuz poposcisses dedissem equimenti.

¶ Equitiũ equoꝝ mãdra. Vlp. Equitij vsu legato videndũ an z domare possit z ad vehẽdũ sub iugo vti.

¶ Equitius nomẽ viri ppriũ: z cognomen familię romanę ad equo deductũ.

¶ Equile pe. p. stabulũ equoꝝ: sicut ab oue cuile. Vñ Var. Suadet frenos in equili suspendendũ: vt oculi equuleoꝝ 9suescant videre eoꝝ faciem: z e motu crepitus audire cũ iã ad manus accedere 9sueuerint: interdũ imponere his puerũ.

¶ Equiso equoꝝ domitor. Var. Nã vt equus q ad vehendũ est natus: tñ tradit magistro vt equiso doceat tollutim incedere. Et nõ tm̃ equoꝝ magistrũ: sed etiã oim rerũ quaꝝ ei regimẽ concedit equiso designet.

¶ Equitabilis locus in quo equi facile inambulare pñt. Liui. Opportũa explicãdis copijs regio erat eqtabilis z vasta planicies. Idẽ 9trariũ posuit. Imber violẽti9 q̃ alias fus9 cãpos lubricos ineqtabiles fecerat

¶ Equuleus d: min. sumit p pullo equino z nouello. Cic. in Horten. Vt igit domitores equorũ non verba solũ adhibent ad domandũ: sed cibũ etiã sæpe subtrahunt. vt fame debilitet equuleorũ nimis effrenata vis. Est z equuleus tormenti genus in equi formã in quem 9ijciebantur rei. Ci. li. v. tus. Hæc etiam in equuleũ coniciuntur: quo vita non aspirat beata. Idem de fi. li. iiij. Nec si ille sapiens ad tortoris equuleum a tyrãno ire cogatur similẽ habeat vultum vt si ampullã perdidisset.

¶ Equulus etiã diminutiuũ. Ci. de signis. Equulos argenteos nobiles qui maximi fuerunt aufert. Et li. iij. de natu. deoꝝ. Oia impfectis z maturis docet eẽ meliora: vt in equo q̃ in equulo: in cane q̃ in catulo: in viro q̃ in puero. Var. ait equulũ post anniũ z sex mẽses domari posse: Sic equula. Idẽ. Nemo est tã negligens quin summa diligentia eligat asinum qui suam saliat equulam.

¶ Equiria ludi quos Romulus Marti instituit. In his eñ ludis currere in Martio cãpo equi solebant.

¶ Equidẽ nõ ego z quidez 9posita 9iunctio: sed simplex est. Sallust. Ego equidẽ sic existimo. Naz si esset 9posita: nõ subiungeret ego: q̃q̃ apud Virg. Vbiq; ego quidẽ significet. Equidẽ merui nec deprecor inquit. Persius posuit p quidẽ. Non equidẽ hoc dubites amboꝝ fœdere certo Consentire dies.

E ante R.

¶ Erasistratus nomẽ medici eximij. ex Arist. familia nati. ερος amorem: στρατος exerciũ significat.

¶ Erate es. pe. cor. nympha oceani z thetyos filia ab ερος quod est amor.

¶ Eratę numero plurali: vrbs corytanoꝝ.

¶ Erato pe. cor. vna musarũ ab amore dicta ερος ερα μαι amo: q pñt his qui amoris face rapiunt. Virg. li. x. Nunc age qui reges erato quæ tẽpora reꝝ Quis latio antiquo fuerit status.

¶ Eratosthenes pen. cor. nomẽ philosophi qui orbis terraꝝ mensor appellatus est: hic vixit annis. lxxxi. sicut z Plato: z Diogenes cynicus z Xenocrates Platonic9 ερατος ερᾶμαι και το σθενος δυναμις και κρατος λεγεται και ε τρος ποριστικος και μαθηματικος

¶ Erasinus penu. p. fluuius in argolica. Papi. Huic agmine facto Inachus z gelidas surgens Erasinus ad arctos. Dictus est z Arsinus: z in archadia vbi ortũ habet Stymphalus. Sunt z erasini in polopõnesõ al i sicut Strabo scribit.

¶ Ercinia multis syluis nomẽ est inditũ. Sed apud germanos maxie q apđ grecos orcinia dr. Ab heluetijs ad nemetũ turtacorũq; fines ptendit z ad dacos z danubiũ iñ ad alias gẽtes longitudine sex dierum multis feris abũdans z pceris frequẽs arborib9. Sũt qui hoc nomen aspirent: z cũ y. scribant.

¶ Erciscere prisca ligua significat diuidere. Inde familię erciscũdę. i. rei familiaris diuidendæ. Quidam erciscũdum ab erctũ antiqua dictione dici volunt a coercendo. Vnde z Iouẽ erciũ puto dictum q mala crederetur arcere.

¶ Erebus pe. cor. fluuius infernoꝝ. Virgi. Magnos erebi tranauimus amnes. Quandoq; p obscuriori inferni pte: vt Imas erebi descẽdit ad vmbras. Var. ex erebo natã noctem ait. Vñ z illud. Erebo creatam fuscis crinibus noctem inuoco.

¶ Erẽbi ppli in arabia q prupta saxa nudi inhitant.

¶ E regione: ex aduerso: ex opposito.

¶ E re mea: e re tua. Vide supra in e. z ex.

¶ E republica. i. ex vtilitate z 9modo publico. Suet. in Cęsa. Plęriq; pecunias 9tulerũt ne Catone quidẽ abnuẽte eã largitionẽ e republica fieri. E cõtrario dicimus ab re est: p eo qđ est 9tra cõmodum.

¶ Eremus. p. p. nã apđ grecos p ε. scribit ερημος. solet tñ ab aliqb9 corripi ppter inopiã lraꝝ græcarũ: vt Prępotẽs martyr eremiq; cultor. Est z ge. fœ. Hier. Inter multos sępe dubitatũ est a quo habitari cępta sit eremus. Significatq; eremus solitudinẽ. Hic eremitę: eremitani. Vñ ordo eremitanus sub diuo Aug. militans nõ tã doctrina q̃ virtutib9 insignis.

¶ Erga ꝑpositio licet eandē vim habere videat᷑ cum contra beniuolentię tñ plena est: vt ꝓ meo summo erga te amore onus subeo.

¶ Ergasylus nomen viri ꝓprium.

¶ Ergo illatiua siue complectiua ꝯiūctio est q̄ minoribus adhibet᷑ clausulis: sic igit᷑. Aliq̄n inceptiua est ꝯueniens maxime indignationi. Iuuen. Impune ergo mihi recitauerit ille togatas Hic elegos? Aliq̄n hortatiua que ponitur: vt hortemur qui tarde aliquid faciunt ꝛ affectū exprimit reprehendentis. Virg. Ergo age chare pater. Aliq̄n aduerbium est: ꝛ ponitur pro causa: Circūflectiturꝙ vltima. Virg. li. vi. Illius ergo Venimus ꝛ magnos erebi tranauimus amnes. Suet. li. iiij. Milites vt lex calphurnia ꝓcesserat virtutis ergo ciuitate donati.

¶ Ergon latine opus a quo fiunt q̄ sequūtur:

¶ Ergastulū pe. cor. taberna vel officina vbi lapides metella ve fodiunt᷑ vel aliud quippiam opꝫ a vinctis seruis fit: quos Ply. his verbis describit. At nūc eadē illa vincti pedes: dānatę manus inscripti vultus exercent. Dictū ergastulum a εργαζομαι: qđ est opor. Iuue. Nepe in lucanos ꝛ tusca ergastula mittas. Sꝫ qm̄ in diuersis locis serui durius opari cogerent᷑: factū est vt ergastula mō ipsos dānatos: seruosve operantes: mō carcerē significet. Var. Misitꝙ mox eo in turiū q̄ tota ergastula donaret libertate. Col. lib. pri. Optime solutis seruis cellę meridiē equinoctialē spectantes fient. Vinctis ꝗ̄ saluberrimū subterraneū ergastulū plurimis. sitꝙ id angustis illustratū fenestris

¶ Ergastulus custos pœnalis loci. Lucil. Nō ergastulus vnus ꝛ alius indicē apposuit: vt nemo sententiā libere magis ꝗ̄ ergastulus dicere possit. Aliq̄n sumitur ꝓ opatio. Ply. Coli rura ergastulis pessimum est: vt quicquid agitur a desperantibus.

¶ Ergastularius qui p̄est ergastulis. Vñ Col. li. i. docet quō ergastuli ab ergastularijs tractari debeant. Ergastes ꝛ ergasticus: latine oparius. Ergasia opatio. Ergaleia ferramēta. Ergaseuō officina. Ergasemos fabricabilis. ergasteriarches tabernari⁹ opifex

¶ Ergasteriū officina vbi aliquid opamur. vt est i decretis dist. xliij. Nulli clerico liceat tabernam aut ergasterium habere.

¶ Ergesteni pen. pro. populi sunt ab ergeto oppido Sirius. Hadrianū ergetūꝙ simul.

¶ Erguminus pe. cor. qui a dęmone agitat᷑ ab εργομαι: qđ latine d᷑ agro. i. ago: ꝓhibeor.

¶ Eribœa dicta est nouerca Mercurij. i. Iuno: cui⁹ monitu ꝛ precibus ipse mercurius martē ex vinculis liberauit. Et dici pōt lis buculę. Nā εριϲ lis: βουϲ bucula siue iuuenca dicitur quia Isidē multa indignatione ꝓsecuta fuit.

¶ Ericates nomen viri: ꝛ pōt interꝑtari: quasi ira cōfractus. Nam εριϲ ira: κατεαχω infringo:

¶ Erictheus nomē ꝓpriū pheacis viri. Alter fuit Athenaꝝ rex: quē minerua e rure vbi natus erat suscepit educauit ꝛ atheniēsi populo ꝓ rege tradidit

¶ Ericthonius rex atheniēsis Vulcani ꝛ mineruę filius: a quo populus atheniensis ericthonius dict⁹ est. Hic teste Ply. quadrigas primus iunxit: ꝛ ludos instituit in attica regione.

¶ Eridanus pe. cor. fluui⁹ in italia: ab eridano solis filio ibi submerso dictus: ꝗuis sit ita intelligendum vt non erremus: sed melius est tacere: ꝗ̄ pauca dicere: alij viderint.

¶ Erigone pe. cor. nomen Icari filię: quę ob fratris necem dolore ꝓcita laqueo se suspendit: vt Higinus late tractauit.

¶ Eriphyle pe. ꝓ. nomē vxoris Amphiarai ꝛ sororis Adrasti. Hęc accepto aureo monili latentē maritū ꝓdidit. Virg. li. vi. His phedrā procrinꝙ locis mœstāꝙ eriphylen. Scribit᷑ ꝛ sine h. Iuue. Occurrūt multę tibi belides atꝙ eripylę.

¶ Erimantus: qui lites disseminando diuinat: quasi εριϲ εριδοϲ. i. litis. μαντιϲ diuinus. Iuuen. Aut diphylus aut erimātus. Erymāthus vero cū y ꝛ h. mōs archadię quo aprū agroꝝ vastatorē Hercules domuit. viuūꝙ sup humeros ad Euristeū detulit. Quo cōspecto euristeus in ęreo se vase abscōdit. Vir. Aut erymāthi placarit syluā: ꝛ lernā tremefecerit arcu. Est ꝛ silua et fluuius hoc noie in alpheū defluens: vt oñdit Ply. li. iiij. Ci. li. ij. tus. vocat erymāthū beluā erymāthiā vastificā. Sophocleus aūt λαμπρεια ορος αρκας διας αφε ου και ποταμος ρει ερυμαμθος ποθι δε του καπρου και προδωρος φησιν ιοτι επι τας πυλας τω μυκυνων κομισας αυτον απεθετο.

¶ Erinacius aial nō maius ericio vt Hier. inquit similitudinē vsi murisꝙ habens. Vñ in palestina arcomus d᷑: ꝛ magna est in istis regionibus hui⁹ gñis abūdātia: sempꝙ in cauernis petraꝝ: ꝛ terrę foueis habitare ꝯsueuerūt. Dicit᷑ ab aliq̄bus Cyrogrillus: quod nomē ab horrendo quidā deducūt: ꝛ cū h. scribunt.

¶ Erinnys cū y furia infernalis: dicta ꝙ humanā corrūpat mentē. απο του ερρειν την νουν ερα λεγεται κς γαια και ραιω οτι. Huius genitiu⁹ erinnyos ꝛ erinnys latine: ꝛ ꝑ synęresim erinnys: actūs eñ erinnyā: ꝛ erinnyn. in plurali erinnes.

¶ Eripio is. pe. cor. extra rapio. ꝛ ꝯstruit᷑ cū dtō fere in malā partē: vt eripuisti mihi substātiā. Aliquando cū ablatiuo in vtrāꝙ partē: vt eripuisti me a periculo ꝛ eripuisti a me librum.

¶ Eriphisa insula vna ex eolijs. quasi εριϕ. i. est litē φυσαουσα sufflans dicitur.

¶ Erodius ꝛ erodion auis maior oīm volatiliū ꝛ aquilam vincit ꝛ comedit.

¶ Erogo as. pen. cor. distribuo: ꝛ quasi rogatoribus distribuo. Hier. ad Iulianū. Cū multis erogaueris cēsum tuū ꝛ quidā tua gaudeāt liberalitate: tñ multo plures sunt quibus nihil dedisti. Inuenit᷑ etiā exrogare: qđ est vt Fest. inquit ex lege vetere aliquid per nouam legem eximere.

¶ Erotema pe. ꝓ. grece ερωτημα interrogatio latine d᷑. At quo res summa loco pāthu quā prendimus arcem. Erotematicus interrogatiuus. ερωτάω ερωτω εσι το ερομαι.

¶ Error inquit Aug. li. enchiridion est existimatio: vel approbatio veri ꝓ falso vel ecōuerso ꝛ certi ꝓ incerto vel ecōtrario. Et errare est putare vel approbare verū esse qđ falsum est: vel falsū esse qđ veꝝ est: vel certū ꝓ incerto: siue falsū siue veꝝ sit. Vñ sciendū ꝙ licet quis absꝙ ignorātia errare neq̄at: nō tñ qui aliquid nescit ꝯtinuo errat: sꝫ q̄ se existimat scire qđ nescit: et falsum ꝓ vero: siue incertū ꝓ incerto approbat. Accipitur etiā q̄nꝙ error ꝓ peccato: et q̄nꝙ ꝓ vagatione Et errare pro vagari ꝛ discurrere. Virgi. Vidistis si quā hī errantem forte soroꝝ. Sed quoniam pecudes errando. i. vagando pascunt᷑: errare ponitur pro pascere: vt. Mille meę siculis errant in mōtibus agnę. Item: quia errando sępe a recta via deflectimur: er=

rare sumiť ꝑ peccare. Sane inter errorē ⁊ errationē hoc interesse Do. existimat: ꝙ error animi sit: erratio pedū. Ter. in adel. Sane ac multo ꝓpius ibis: ⁊ minor est erratio. i. minꝰ est spaciū ꝑ qđ erretur. Cōposita verbi erro sunt Aberro qđ est valde erro: vel lōge vagor. Ci. in tuſ Sed redeat vñ aberrauit oro. Deerro. Oberro circūerro. Lactā. li. ij. Uulgus existimat mortuorū aīas circa tumulos ⁊ corporū suoꝝ reliq̃as oberrare. Pererro ꝑ totū erro. Col. in pfa. semperq̨ ritu volucrū longinqui litoris pegrinus ignotū per erret orbē. Exerro valde erro. Cypria. ad Januariū. Ne quis exorbitans: ⁊ a via veritatis exerrans apud hæreticos iungeretur.

¶ Erratus us. ⁊ erratū ti. pctm̄. Ci. Ironi. Tm̄ mihi dolorē cruciatūq̨ attulerunt errata meę ętatis: vt nō solū aius a factis: sed aures quoq̨ a cōmemoratione abhorreant. Et in decretis dist. xl. scribiť. Quod aliquando in ipsis quoq̨ conspicimus erratibus electorum.

¶ Errones sunt vagabūdi. Tibul. Atq̨ iterū erronē sub tua signa voca. Sapho. At vos erronē tellure remittite nostrū. Ulp. errones appellanť serui q̄ nō quidē fugiūt. sed frequēter sine cā vaganť: ⁊ tpibꝰ in res nugatorias ꝯsumptis serius ad dn̄m redeunt.

¶ Errabundus affatim vel valde errans. Uirg. Si q̄ forte ferant oculis sese obuia nostris Errabunda bouis vestigia.

¶ Erraticus a. um. quod vbiq̨ serpit: seu vbiq̨ nascitur: vt vitis erratica.

¶ Erubesco rubens fio. Aug. per translationem pro verecundor in significatione actiua posuit: cum ait. Quisquis me erubuerit coram hominibus: erubescā eū coram patre meo.

¶ Eruca pe. p. (si Apuleio crediť) ab hęrendo venit: quoniā rebus quas occupat tenaciter inhęreat. Uerum aliis magis sine h. ⁊ sine diphthō. scribi placet: ⁊ ab erodendo deduci. Est aūt genus vermis. Campę alio noīe: qui in olerū folia repit: abroditq̨ pręsertim brassicas. Col. li. xij. Ubi vero apricis regionibꝰ post pluuiac noxia incesserūt aīalia q̄ a nobis appellantur erucę. Gręce aūt campę noīantur. vel manu colligi debent vel matutinis tpibus frutices olerū ꝯcuti. Sic eñ dū adhuc torpent nocturno frigore si deciderint non amplius in supiorem partem ꝓrepunt. Est etiaʒ Eruca herba q̄dam virtutis calidę: dicta similiter ꝙ erodat. Nam bestiolas oēs corpori innascentes erodit: veneremq̨ excitat. Oui. de reme. Nec minꝰ erucas iubeo vitare salaces. Col. Excitet vt veneri tardos eruca maritos. Sunt qui erucam dici velint ꝙ vrat. Nam linguam pungit: ⁊ sanguineʒ exurit: vt sit eruca quasi vruca. u. in e. versa. Aut ꝙ fortasse dicta sit ab esu: hoc est ab edendo. Et cū principio esset esuca: postea ꝯmutatiōe litterę facta est eruca: vt ex valesio Ualerius.

¶ Eructo as. ex e. ⁊ ructo. qđ est frequētatiuū verbi erugo is. Juuen. posuit exemplū de Ructo. Si bene ructauit: si rectū minxit amicꝰ. de eructo. Hier. Eructauit cor meū verbū bonū. Est ⁊ ructor in eadē significatione. Hora. Hic dū sublimis versus ructať ⁊ errat. Ructo aūt a rugo is. xi. ctū. Unructus. A ructo quoq̨ fit ructito aliud frequentatiuū. Colu. li. vij. de boue ægrotāte sic inquit. Gemitus exprimit: locoq̨ stare nō patiť sępe decūbere: ⁊ ructitare cœpit: caudā q̨ crebriꝰ agere. Diciť ⁊ ructuo as. ⁊ ructuor. Hinc a Sidonio dicta est ructuatio esculenta. Ex quo eructuo. Augu. Illi audiunt tanq̄ verbū eructuatū: illi tanq̄ sciam annūciatā. Quod eñ ructuať p̄sentibus ructuať. Est aūt eructare ꝓprie extra ructū mittere q̄uis ad alia transferať. Col. li. viij. Neq̨ ip̄m vivarium repleturꝯgerie: quā tēpestatibus eructat pelagi violentia. Est ⁊ irructo. Plau. in Pseu. Quid tu malū ergo in os mihi ebrius irructas.

¶ Erudio is. pe. c. significat ex rudi doctū facio. hinc

¶ Eruditio pro doctrina.

¶ Erudero as. pe. cor. ab e. ⁊ rudero. Rudero vero a rudus eris. Et sunt rudera purgamenta: puta cœmētum lapides confracti: arena: calx: et hm̄oi ex ruinis congesta. Hinc ruderatus ager qui veterū ędificioꝝ materia scatet. Eruderare itaq̨ est purgare ⁊ rudus extra iacere. Ambr. de obitu Theo. Sed Isaach obstructos ab alienigenis puteos erudera uit: nec latere aquam passus est.

¶ Erugo: Uide supra in dictione Aerugo.

¶ Erumna. Uide in dictione Aerumna.

¶ Erunco as. Uide in dictione Aberunco.

¶ Eruo is extraho. Lact. li. ij. Ip̄e sibi oculos eruat vt oēs cęci sunt. Interdū eruere est in totū destruere Idem li. vij. Eruentur funditus ciuitates.

¶ Eruum genus pabuli seu leguminis. Col. Eruum lętatur loco macro: nec humido: quia luxuria plærūq̨ corrūpitur. Dictum eruum ab eruendo. Carpitur enim et manu vellitur.

¶ Eruilia idem qđ eruū. Col. Sarsena putat agros stercorari lupino faba vicia eruilia lēte cicercula piso

¶ Eryngion herba aculeatę mordacitatis spinosa veluti carduus: sat iua in cibis ꝓbatur radice tātū quæ melle cinamomo ⁊ cariophyllo cōdita gustui non iniucunda est.

¶ Erythace apū cibus cū operantur: quā alij sandaracam: alij cerinthū noīant. Hic sępe fauoꝝ inanitatibꝰ inuenitur sepositus saporis amari. Uar. Erythacen vocant qua fauos extremos inter se conglutinant. Erythace a coloris rubedine diciť. Gręce eniʒ ερυθημα rubor appellatur.

¶ Erythacus auis hyeme dicitur: phœnicurus ęstate: quā vulgo pectus rubeū vocant. απο του ερυθραινομαι: hoc est a rubescendo. ερυθακος phœnicurꝰ vero ꝙ caudam rubeam habet: phœnix purpureū significat ουρα cauda est.

¶ Erythreon rubrum dicitur. Col. li. viij. Nec minꝰ alia rutilos: quos vocat ερυθρεους hoc noīe Persei ⁊ Andromachæ filius vocatus fuit. A quo teste Solino non solum ab arenaꝝ colore mare id vocatum fuit quod rubrum dicimus.

¶ Erythrę ciuitas Asiæ nō longe a chio: ex qua Sibylla fuit: quā numine afflatā crediderūt. Antiqua sane mulier ⁊ diuinatrix: ⁊ tēpore Alexandri.

¶ Erythea insula Geryonis regia in mari gaditano In ea tanta aeris benignitas ferť vt hoies pariat pene immortales. Habuit etiā canem geryones: de quo fratre cerberi ita scribit Julius Pollux lib. v. γνωριμος ο δε γηρυονου κυων ος τας βους φυλαττων αδελφος ην του κερβερου αμφ ουν δε υφ ηρακλεους

¶ Eryx nomē montis in sycilia: et nomē ciuitatis in eo sitę in quo tēplū Ueneri cōstruxit Eryx filius eius Ouidiꝰ. Sed dea nec patitur sic ad sua munera cogi Colle sub vmbroso quaʒ tenet altus eryx. Pompon. Montiuʒ eryx maxime memoratur ob delubrum Ue-

neris. Vñ venus erycina dicta est. Oui. Quid geminas erycina meos sine fine dolores.

E ante S.

¶ Esau: nomẽ filij Isaach: qui ꝛ edom. hoc est rufus: et Seir. qđ pilosum significat appellatus est.

¶ Esca cibus qui daꝛ hoībus aīalibusq̃. et esca ẽ quę daꝛ auib⁹ piscibusve ad decipiendũ: A quo fit inesco as. ꝛ Escari⁹ ꝛ esculẽtus adiectiua: ꝛ esito.

¶ Escarius a. um. qđ ad escam ptinet: vt escaria vasa Ply. Ad escaria vasa totũ rubens vitrũ nõ trãslucẽs Escaria mensa in qua hoīes epulantur.

¶ Esculentus a. um. qđ ad edendũ ptinet. Ply. lib. x. Accipitres totius massilię humi fœtificãt: nihil esculenti rapere vnq̃ ex funerũ ferculis. Hiero. ad Eust. Posuit esculentior ꝑ delicatiori cũ sit. Qđ si volueris respondere te nobili stirpe generatũ semper in delicijs: semꝑ in plumis nõ posse a vino ꝛ esculentiorib⁹ cibis abstinere: nec his legib⁹ viuere districtius. Respondebo: Viue ergo lege tua.

¶ Esculus arbor glandifera: q̄ veteres ex eius fructu escam sumerent.

¶ Esito as. pen. cor. frequẽtatiuum est a supino esum formatũ. Gel. Videꝛ aũt de Cyamo non esitato: cũ erroris fuisse: scribitur per æ.

¶ Escbon ciuitas Seon regis amorrheorum in terra Galaad.

¶ Esseda pe. cor. vehicula gallor / Britãnorũq̃ apud Belgas primo repta. et ꝓprie essedũ in equo sicut stariculũ in vehiculo: petoritum in mula est. Sirius de Asturcone. Aut molli pacata celer trahit esseda collo. Cõfunduntꝛ tñ hęc. Sue. in Clau. Solit⁹ in gestatorio ludere: ita essedo alueoq̃ adaptatis ne lusus cõfundereꝛ. Hinc essedarij qui esseda regunt.

¶ Essedones sunt asiaticorũ scytharũ populi: quib⁹ teste Herod. li. iiij. hist. Mos est parentũ funera cantu ꝓsequi ꝛ cõgregatis ꝓximis cadauera ipsa pecudum admistis carnibus comedere: qui ossa capitum suorum parentum auro cincta in poculor tradere ministerium asseruntur.

¶ Essei iudei. Nam tria iudęorũ dogmata (vt scribit Joseph⁹) extitere. pharisęi / saducęi ꝛ essęi. Et hi q̃dẽ essęi ab vxorib⁹ ꝛ vino ꝛ carnib⁹ abstinuerũt semꝑ: et quotidianũ ieiuniũ verterũt in naturã.

¶ Essentia fit ab infinitiuo esse: ꝛ idẽ ẽ qđ esse: qñ nominaliter accipiꝛ: quale est apđ Pers. Velle suũ cuiq̃ est. Ut eñ velle idẽ est qđ volũtas. ꝛ scire ipm qđ sciẽtia: ꝛ posse ipm qđ potentia. ꝛ viuere ipm qđ vita: ita esse ipm idẽ est quod essentia. Augu. li. xij. de ciui. dei. Sicut ab eo qđ est sapere vocaꝛ sapiẽtia: sic ab eo qđ est esse vocaꝛ essẽtia: nouo quidẽ noīe quo vsi veteres nõ sunt latini sermonis auctores: sed iam nostris tẽporibus vsitato: ne deesset etiã linguę nostræ: qđ gręci appellant ουσιαν. Hoc eñ verbum e verbo expssum est: vt diceretur essentia. Hinc essentiale. quod est essentię: ꝛ essentialiter secundũ essentiã.

¶ Esto futuri tẽporis imperatiui. Interdũ ꝯcedẽtis aduerbiũ ẽ. Vir. Esto ęgrã nulli quõdã flexere mariti

¶ Esuries: esuritio: esurigo ꝛ fames idẽ sunt. hoc est edendi auiditas.

¶ Esurio is. pe. cor. iui. itũ. cupio edere: absolutũ est q̃q̃ ꝛ cũ actõ inueniaꝛ. Aug. Et fructũ pietatis quẽ debuerã: quẽq̃ in eis dñs esuriebat ferre recusabãt. Ambr. Qui verbũ in interiorib⁹ aię recepũt: alimẽti cęlestĩ ꝛ fõtis vbertate recreati esurire ꝛ sitire nõ pñt hoc ẽ famẽ ꝛ sitim pati. Quinti. Pater filios esurit.

E ante T.

¶ Et cõiunctio: ꝫ gręca est τε. ꝑ lrãꝝ trãspositionem etiã hoc latini susceperũt: mõ copulatiua: vt Cicero eloquẽs fuit et phũs: Duplicaturq̃ interdũ ac ꝯplexiua ẽ in diuersis rebus: vt te admiranꝛ ꝛ ciues ꝛ hospites. Virg. Multũ ille ꝛ terris iactatus ꝛ alto. Modo causalis: vt Quor Iphitus æuo Iã grauior Pelias ꝛ vulnere tardus Vlyssi. ꝑ etiã. Mõ interrogatiua seu expletiua: vt. Et q̃ tãta fuit Romã tibi causa videndi. Mõ indignatiua: vt. Et quisq̃ numen iunonis adorat: Pręterea aut supplex aris iponit honorẽ. mõ ꝯfirmatiua: vt Et dubitam⁹ adhuc virtutẽ extẽdere factis. Poniꝛ interdũ ꝑ id est. Plau. Annos nat⁹ iam sexaginta et sex. Interdũ ꝑ etiã. Quint. Cũ sit q̃d aduersus te ꝛ ipse ꝯmisit sit hostis et meus. Virgi. Nat⁹ et ipse dea. Interdũ ꝑ quia. Idẽ. Audieras ꝛ fama fuit. Quinti. Has primũ audiat puer harũ verba effingere imitãdo conabiꝛ: ꝛ natura tenacissimi sumus eorũ q̃ mollibus aīs pcipimus. Plærũq̃ sniaꝝ initijs ꝯpetit. Idẽ. Et finitę quidẽ sunt ptes duę quas hęc ꝑ fesso polliceꝛ. Deseruit etiã affectui ꝛ quasi interrogãdi vim hꝫ. Ci. Et sunt q̃ de via appia loquãꝛ: taceãt de curia. Interdũ poniꝛ ꝑ aduerbio ordinãdi: vt corpusq̃ lauant frigentis ꝛ vngũt: i. deinde vngũt. Itẽ ꝑ q̃uis. Ci. Defẽdi legẽ voconiã magna voce bonis q̃ laterib⁹ ꝛ videtis ãnos meos: id est q̃uis sim ita senex. Huius ꝯposita sunt etsi: tametsi.

¶ Etenum significat quia. Et mõ primũ locũ: mõ secundum obtinet in oratiõe. Ply. Etenĩ multa de hac magi tradiderunt: quæ nõ sunt a nobis ꝯmemoranda. Sene. Quis etenĩ inter tot corporis cruciatus fœlicẽ queq̃ esse posse existimat?

¶ Etiã ꝯponiꝛ ex et ꝛ iã. ꝛ significat q̃q̃. Plau. Tu ne etiã id rescisti miser? Aliqñ significat adhuc: siue prætera. Ter. in An. Nihil suspicãs etiã mali. Idẽ i eađ Nõ satis me pnosti etiã qualis sim Simo. Aliqñ hortãtis ẽ ꝑ eya. Ser. Sul. Etiã tu ab hisce reb⁹ aĩm ad cogitationẽ tuã aduoca. Aliqñ ꝯfirmãtis est pro ita. Est eñ affirmatiua responsio. vt Vidistis me hodie? Respõderi debet etiã: vel sic. Ply. ad. Tact. Studes inquã? Respondit. etiã. vbi? Mediolani. Quod perinde valet ac si dixeris: studeo. Sed cũ multa latini dixerint tenet solũ clarũ esse. s. ab gręco deduci ετι. addendo am fit etiam. ideo per t. scribiꝛ.

¶ Etiamnũ. poniꝛ ꝑ quoq̃. Ply. Qđ eo magis miror si etiãnũ Homero prodẽte ægyptijs nõ erat.

¶ Ethalia insula in ligustico mari populonię vrbi opposita. ab Ethalio qui ei pfuit dicta. Quidã hoc nomen cũ diphthongo scribunt.

¶ Etearchus nomẽ propriũ regis oaxis vrbis cretę.

¶ Etesiæ venti qui certo ãni tpe flant. Hos Stra. lib. iij. subsolanos vocat. i. euros: Hiero. Mense augusto flantibus etesijs nauẽ securus inscendi. Hi quotãnis in vigore ęstatis pflant. xl. diebus post caniculæ exortũ. Dicti etesię. i. annui. ετωσ eñ annus. ετησιασ annuus: q̄ ex oībus ventis hi maxime stati sint. ꝛ singulis annis eodẽ tẽpore redeant.

¶ Eteocles cũ accentu in antepe. fuit filius Oepodis thebanorũ regis.

¶ Ethnicus pe. co. gẽtilis: ab εθνοσ quod gẽtẽ significat. Hiero. contra Iouí. Et si ducẽdę essent vxores

christianas tm accipi iuberet: an et ethnicas?
¶ Ethnearches gentis princeps.
¶ Ethnearchia principatus vel pfectura.
¶ Ethos cũ significat causam pducit primã. Quando significat morez corripit. Vñ Callimachus opus suũ ethia. i. de causis inscripsit.
¶ Ethicus pen. cor. latine moralis dr: ab εθοσ εθοσ mos. αλλα και εθιζω και ηθοσ ηθεοσ οθεν προτη συλλαβη διχρουα εοικε και εθικα του αρισο τελουσ
¶ Ethologus pe. cor. moris expressor qui gestu ipso corporis et sono vocis ita exprimit mores hominum: vt gestus et mores eoꝝ loqui videat: ab εθοσ mos: ꝯsuetudo: et λογοσ ratio. απο του λεγειν.
¶ Etymon recta interpretatio. Etymologia latine veriloquiũ. ετυμον verũ. λογοσ rationem significat. Sed qr veriloquiũ inqt Boe. minus in vsu latini sermonis habetur. Cic. etymologiã vocat notationẽ qr notã facit rẽ de qua pdicat. Aristo. symbolon noiat: Alij vim intuiti originationẽ vocant.

E ante V

¶ Euado is. pro extra vado/effugio. Virg. li. ix. Nostras ne euadere demens sperasti te posse man⁹. Idẽ pro transeo et per quãcũqꝫ difficultatẽ peruenio. Euaditqꝫ celer ripã irremeabilis vndę. Plau. in Asi. Demiror quid sit et quo euadat sum in metu. Et euadere est ascẽdere. Virgi. Euado ad sũmi fastigia culminis vndę. Itẽ a pparere. Idẽ. At tandẽ ante oculos euasit et ora parẽtis. Itẽ liberare. Sal. At ni Marius signa inferre atqꝫ euadere oppido pperauisset pfecto cũcti aut magna pars fidẽ mutauissent. Itẽ fieri. Ci. An verebar ne nõ putarem⁹ potuisse iprobũ euadere
¶ Eualuo as. extra valuas excutio e valuis eijcio. Ply. li. xviij. Et ipsa aũt quę eualuantur variã picturarũ rationem habent.
¶ Eualeo es. pen. cor. a quo eualesco valde valid⁹ fio Ply. lib. xv. Quę postqꝫ eualuit flauescente primitia marsico bello languida auctoritas patrũ facta est: ac paulatim in sterilitatẽ emarcuit maiestas.
¶ Euan. interiectio: et exclamãtis vox laudantiũ bacchũ: et interptat bone puer. Potest tñ declinari scdm Pris. Euan. tis. Virg. li. vi. Euantis orgya circum.
¶ Euadne. per. d. ante. n. Martis filia ex thebe vxore Asophi: fuitqꝫ cõiunx Capanei quę illum incredibili amore dilexit: itaqꝫ cũ audisset illũ apud thebas cecidisse fere in mortis stuporẽ diriguit. Deinde cũ celebraretur funus se in rogum proiecit.
¶ Eucnetus: nomẽ regis lacedemonioꝝ qui ad custodiẽdũ introitũ thessalię cõtra xerxẽ vna cũ Themistocle atheniensiũ duce agrecis constitutus fuit.
¶ Euãder pprũ nomen Carmẽtis filii et interpretatur bon⁹ vir. Hic dimissa arcadia ad italiam venit: et ostia tibridis intrãs. atqꝫ pulsis aborigenib⁹ i palatino mõte cõsedit vbi oppidũ pallãteũ fundauit.
¶ Euaneo. es. pe. pro. a quo Euanesco: qđ est vanus fio seu in nihilũ redigor. Lact. li. vij. Non est animę vitium si visus euanuit.
¶ Euanidus sine fructu. Col. li. iij. Nã q̃ in pceritatẽ extẽdunt euanidæ fiũt: paruqꝫ fructus ferunt.
¶ Euangeliũ: latine bona nunciatio. Athanasius in homilia λεγεται δε ευαγγελιον αξιωσ οτι ευ και αγγελλω οθεν και αγγελοσ ωνομασθη οτι των αγαθων των σωτηρια επαγγελλιται α πασιν ουτου θεου.
Quare aũt sit bona nunciatio Euseb. li. de pparatione sic ostendit. Euangeliũ dicimus qꝫ ęternorum atqꝫ incorruptibiliũ bonorum (quę certe suprema et maxima sunt) et ex antiquissimis pdicta temporibus: nup vero splendore sui orbez illustrantia cũctis hominibus annũciat: quod non cęcas caducasqꝫ huius sęculi diuitias: nec breuem hanc calamitosam vitã: nec instabilia corporis cõmoda sed animarũ: quę intellectuales substantię sunt: a quibus etiam corporũ bona qua si vmbram consequẽtia dependent: summã propriãqꝫ nobis affert fœlicitatem.
¶ Euapelos pe. pro. stolidos et amãtes dictos refert Photion grammaticus.
¶ Euax: interiectio exultantis. Plaut. Euax iurgio vxorẽ tandẽ abegi: fuit etiã nomẽ regis indię: qui de virtutib⁹ gẽmarũ scripsit ad Neronẽ: quẽ habet tempestate nostra Petrus bonus aduogarius ciuis ferariensis astronomus in omni sęculo admirandus.
¶ Eubœa nomen insulę et ciuitatis in ea sitæ. Hinc
¶ Euboicũ mare qđ duplex esse dicit. Aliud in ęgeo. aliud in cãpano seu Thusco. Quod in æ geo: eubœæ adiacet insulę: a qua denominatiuũ est. Quod aũt in Thusco Cumarũ baiarũqꝫ alluit orã: ab euboicis aduenis et cumarũ cõditoribus nuncupatũ.
¶ Eubulus pe. cor. nomen historici: qui historiã Mitrę multis voluminibus explicuit.
¶ Eucharistia latine bona gratia: ex ευ et χαρισ gratia gratitudo et gratiarũ actio. Eucharisteo gratias ago. Eucharisticon liber in quo gratiæ reddunt.
¶ Euchion nomen bacchi: deductũ ab ευχη qđ votũ et precem indicat: quasi dignus sit voto.
¶ Euchilę res dicuntur quę sunt boni succi vt est caseus mollis: caseus vero vetus. a Cor. Celso numerat inter res cacochilas. i. quę sunt mali succi
¶ Euclides pe. p. nomẽ Geometrę insignis ab oppido Megaris quod Isthmo adiacet: et Plutarcho auctore socrati cõtemporanei. Sed videant ne errent: nam Proclus interpres faciẽs quattuor libros i primũ librũ euclidis ita scribit. ου πολυ δε του των νεωτεροσ εσι ευκλειδησ ο τα σοιχεια συναγαγων γεραφειν αλλα πολλα αλλοσ και.
¶ Eudemonidas nomẽ viri pprũ et latine dicitur bene intelligens.
¶ Eudamidas pen. cor. nomen filij Archidami et fratris Algidis.
¶ Eudora pe. pro nympha oceani et tethyos filia. Et interpretari potest bonũ donum.
¶ Eudoxa bona gloria. δοξα eñ latine gloria dicit: et opinio.
¶ Eudoxus bene gloriosus: quasi gloria insignis pprũ nomen Eschinis filij: qui patria Gnidius geometres et astrologus sũmus medicus. Socratis auditor: qui primus annũ composuit. Scripsit leges: et de geometria atqꝫ astrologia libros edidit. Fuit et alius Eudoxus Rhodius historicus. Alius siculus. Agathoclis poeta comicus:
¶ Euebo is. extra veho. Var. lib. i. de re rus. Quarto eundẽ fructuosiorẽ faciũt vecturę si vię sũt qua plaustra agi facile possint: aut flumina ppinqua: q̃ nauigari possint: quib⁹ vtrisqꝫ euehi atqꝫ inuehi ad multa pdia scim⁹. Per trãslationẽ significat extollo. Vñ euectio extollentia. Aug. li. v. cõ. Missum est a mulo Romã ad pfectũ vrbis vt illi ciuitati Theoricę magister traderet impetita etiã publica euectione.

¶ Eumenes seu eumenus fuit vir Cardian⁹ qui cura vigilantia patria calliditate: & celebritate ingenij omnes macedones superauit: de quo multa a grecis historicis traduntur.

¶ Euenire est alicui quippiā p sortē venire. Et plerūq; de magistratib⁹ ac prouincijs dicit. Sal. in Jug. Metellus & Sillanus cōsules designati prouinciam in se partiuerant: Metelloq; numidia euenerat.

¶ Euentus gītis mas. & quarti ordinis tā i plurali q̄ in singulari dr̄ qd̄ casu aut fortuna nobis euenit tā in bonū q̄ in malū. Cice. li. i. de ora. Ut em̄ quis optime dicit: ita maxime dicēdi difficultatē: variosq; euētus orōnis expectationēq; hoim ꝑtimescit. Similiter dr̄

¶ Euentū neu. ge. qd̄ in plurali euenta facit. Luc. li. i. Euentū dici poterit qdcūq; erit actū. Ci. in partitionibus. Si cuiusq; facti & euenti causa ponet. Idē de diui. Si euēta q̄rimus q̄ exquirunt auibus. Et ad Atticū. Semꝑ causæ euentorū magis mouent q̄ ipa euenta. Qd̄ est ɔtra Vallā & Sipontinū. Aliqñ etiam euentus finis rei dicitur. Ouid. Careat successibus opto: Quisquis ab euentu facta notanda putat.

¶ Euenos pe. pro. fluuius a thracia descendēs & calydonā secans: De quo Oui. li. ix. me. Iāq; noua repetens patrios cuz coniuge muros Venerat eueni rapidas Joue natus ad vndas. Hunc fluuium poetæ qñq; centaurum vocant.

¶ Euerto extra verto: eruo demolior. Unde euersiones dictę sunt.

¶ Euerro is. extra seu valde verro. Col. li. viij. Stabula frequēter euerrenda & purganda. Humorq; ois vrinę deuerrendus est.

¶ Euerriator dicit qui iure accepta hęreditate iusta facere defuncto debz: quę si nō fecerit: seu quid in ea re turbauerit suo capite luat.

¶ Euestigio aduerbiū dicitur: vel quod stans aliqs in eodē vestigio facit. Unde statim dicit. Vel quātuz tempus est in vno vestigio faciēdo: qd̄ est breuissimū Vel tractū est ab ijs qui se planta mouentes nihil tardant aliquid perficere: & illi negocio quod eis imminet nullam aliam rē anteuortūt.

¶ Eugenei Venetiarū populi ab eugenea. hoc est nobilitate cognominati: de quib⁹ Strab. Plyn. Liui⁹.

¶ Euganei montes supra patauiū istriā versus: in q̄bus abundant pecudes mollissimas lanas facientes. Luc. Euganeo si vera fides memorantibus augur. Colle sedens aponi terris vbi fumifer exit Atq; antenorei dispergit vnda timaui. Hinc (agna.

¶ Euganeus a. ū. Juu. Et euganea q̄tūuis mollior

¶ Euge interiectio assentiētis: quasi sponte sua cōgratulantis. Hiero. interp̄tat Euge euge. bene bn̄: vt est illud in ps̄. Euge euge viderūt oculi nostri.

¶ Eugiū caro eminula inter cūni symplegadas. Unde deicindere eugiū est puellā inscēdere. Neui⁹. Sine eugio puellā inuenit. Laberi⁹. Queñā mens q̄ diritas vos suppilatores fecit cū cano eugio velitari.

¶ Euidens pe. cor. quod aperte videtur et intelligitur ab Euideo: quod est clare et expresse video.

¶ Euidenter: clare.

¶ Euila regio ad orientē vergēs. quā circuit de paradiso phison egrediens: quē nostri murato nomine Gangē vocant. In ea aurū ꝓciosuz: qd̄ hebraice zaab & gemmę preciosissimę: carbunculus: smaragdusq; nascuntur.

¶ Euiratus modo cui amputata sunt virilia dicitur hoc est eunuchatus: modo lasciuus perditus. atq; effœminatus. Plau. Adolescens euiratus ac mollis. Ambro. Euiratos delitiæ reddūt. Var. Euirauit omnes veneri vaga pueros.

¶ Euiscero as. vide in dictione viscus.

¶ Euito as. pe. p. vitā eripio. vita spolio: sicut letare ē leto mulctare. Est tñ vetus verbū: planeq; poeticū. Ci. li. iij. tus. Hęc oia vidi inflāmari: priamo vitaz euitari. Euitare etiā dici pōt valde vitare cauere.

¶ Eulogiū dicitur benedictum. ευλογεω benedico: ευλογια benedictio. Eulogos rationabilis. In Decretis canonicis eulogia pro benedictiōib⁹ siue muneribus quę minutili sacerdotes ad synodū cōueniētes maioribus sūmatibusq; sacerdotibus deportant. Unde. xviij. dist. scribitur. De eulogijs ad sacra concilia deferendis nihil inuenimus a maioribus determinatum.

¶ Eumelus Admeti regis thessaliæ ex Alcesti vxore filius.

¶ Eumenides furię infernales: latine beniuolæ & mites dicuntur per contrarium: quasi non mites. ευμενης em̄ beniuolus.

¶ Eumonides nomē propriuz viri thebani: sicut scribit Plutarchus.

¶ Eunuchus pe. pro. castratus: ab ευνη quod est cubile. & εχω custodio: quia id hominū genus adhibebatur seruandis cubilib⁹ regū: quasi euneechus: et per syncresim eunuchus.

¶ Eunucho as. castro. Var. Quod facit ꝓ sua parte is qui se eunuchat.

¶ Eunuchizo as. eiusdē significationis. Hiero. ɔtra Jouin. Sunt eunuchi q̄ de vtero matris ita nati sūt: Et sunt eunuchi q̄ ab hoibus eunuchizati sūt: & sunt eunuchi q̄ se castrauerūt ꝓpter regnū cœlorū.

¶ Euoco as. p. cor. extra voco. Plau. in Am. Euocate huc sosiā. p translationē est quasi extraho. Cic. li. i. tus. Nā quid aliud agim⁹ cū a voluptate. i. a corpe: cū a re familiari q̄ est ministra & famula corpis: cū a rep. cū a negocio omi euocam⁹ animum.

¶ Euocati dicunt: nō qui iusti milites sunt: sz qui repentina aliqua necessitate ex agris in bellū tumultuarie vocant. Hi pro militibus dicebant. Sallus. Neu quis miles: neu pro milite.

¶ Eupalia nomē vrbis in locride. quā alij eupalion: alij eupolion vocant.

¶ Euphemia nomē mulieris: & latine df laus: fauor.

¶ Euphemus boni nominis.

¶ Euphonia cū accentu in pe. bona sonoritas vel vo (calitas.

¶ Euphonus concinnus.

¶ Euphranor nomē statuarij laudatissimi isthmij. de quo Quintili. lib. xij.

¶ Euphrates is. & euphrate es. pe. pro. fluuius mesopotamię in paradiso oriens. Stra. scribit euphratez ex niphate monte Armenię magnā profundā & celerē nasci: exire aūt in mare rubrū. Priusq̄ tñ Babyloniā p mediū diuidere: & tygri ɔiūctū mesopotamiā facere. Sallust. quoq; certissim⁹ auctor asserit tā tigris q̄ euphratis in armenia fontes demonstrari: ex quo aiaduertim⁹ inquit Hiero. aliter de paradiso & fluminib⁹ intelligendū. Boe. Tigris & euphrates vno se fonte resoluūt. Euphrates latine fœcūditas atq; abūdātia fructuū dr̄. Amb. li. de padi. Plerīq; inquit euphratē dictū ab ευφραινεσθαι. hoc est a lętādo: eo q̄ hoim genus nullo magisq̄ iustitia & æquitate lętet.

¶ Euphrosyna ę. ⁊ euphrosyne es. pe. cor. fuit vna ex trib⁹ gratiis: ⁊ nomē mulieris ꝓpriū. latine lętitia dr.

¶ Euphrosia exultatio: euphrenin lętari est.

¶ Euphorbium et euphorbia herba: ab Euphorbio medico Antonii musę fratre dicta: vt inquit Ply. Nascitur in atlante monte. Hiero. cōtra Iouin. Basilides magister luxurię post tot ānos ita in Iouinianū quasi in euphorbū transformatus est: vt latina quoq lingua haberes hęresim suam.

¶ Euphorion nomen poetę Chalcidēsis: quē trāstulit Gallus. Habebat hic quosdā ita deditos sibi amatores: vt eum prę ferrent Ennio ⁊ reliquis poetis: eiusq poemata studiose cantarent: posthabitis aliorum poematibus.

¶ Eupilus lacus cisalpinę gallię: in quē progreditur Lambrus in padum defluens.

¶ Euprepia latine decor. ex eu bonū ⁊ πρεπον decēs

¶ Euripides nomē egregii poetę apud grecos Tragœdię illustratoris: quā scribere natus annos duodeuiginti adortus est: ⁊ in spelunca quadam tetra ⁊ horrida Salaminis insulę fertur tragœdias scriptitasse Hic vi sermone ⁊ sententiarum crebritate oratorib⁹ comparādus fertur. Hic a canibus laceratus periit: Unde interpres euripidis ita scribit. Διατριβων ουν εκει πειδη εν τινι αλσει φροντιζων ετυχε κατε βρωθη ως φασιν απο το του αρχελαιου κυνων εξοντος εις ενεαρυπαρ τα ευβδομηκοντα ε ετη γεγονως εταφη μεν εν μακεδωνια.

¶ Euripi pe. pro. canales seu ductus aquarū aliunde deductarū i sublime salientiū: si paulo minutiores sint quos intra domos Romani p pratū deducebant. Si aūt maiusculi sint: nili dicunt. Cic. li. i. de legib⁹. Ductus aquarū quos isti nilos: euriposq vocant: quis cum viderit nō irriserit? Euripi quoq sunt fossę in ludis circūdatę ꝓseptis: quorum loco tēporaria prius clostra fuerunt: auctore Ply. Spartianus in Helio. Euripis vino plenis nauales circēses exhibuit. Quidā euripos interpretant piscinas. Euripus etiā dicitur fretū. hoc est mare āgustū: qualis est euripus tauromitanus in sicilia ⁊ alter in eubœa.

¶ Europa tertia pars orbis: ab Europa Agenoris phœnicū regis filia sic appellata. Dicit autem Europa quicquid terrarū iacet a freto ad tanaim: ⁊ habet quattuor sinus magnos: quorū primus est a gaditano freto ad laciniū vsq promontoriū italię in locris. Secundus a lacinio ad ipsa epiri acroceraunia. Tertius inde ad hellespontum. Quartus ab hellesponto ad mæotis ostia. Fuit ⁊ europa nomen oceani ⁊ Tethyos filię.

¶ Eurotas pen. pro. nomē fluuii in laconia: qui teste Liuio lib. iiii. de bel. mace. vrbē lacedęmona pterfluit De hoc Uirg. Omnia q̄ phœbo quōdā meditāte beatus Audit eurotas iussitq ediscere lauros.

¶ Eurus ventus ab oriente flans ⁊ calidus est. Col. lib. xi. Cū plerūq syderis caniculę tēpore q̄dam ptes eius regionis sic infestantur euro: quē incolæ vulturnū appellant: vt nisi tegumīnib⁹ vites opacent velut halitu flāmeo fructus vrantur. Greci appellant Apelioten q a sole spiret: vnde a latinis eadem ratiōe sub solanus vocatur.

¶ Euriale fuit regis minois filia: q̄ neptuno orionē peperit. Alia fuit proeti arguiorum regis filia: alia ex tribus Gorgonibus vna.

¶ Eurialus nomē vnius ex principibus peloponēsiacis: qui argos ⁊ ꝓpinquas vrbes incolebāt: ⁊ ad troiam cum octoginta nauibus venerunt. Alium troianum finxit Uirg. Fuit ⁊ nomen histrionis. Iuue. Nobilis euryalum aut mirmilonē exprimat infans.

¶ Euribates nomen viri ithaci. Oui. Simul eurybates me talthibiusq vocarunt.

¶ Etribiades (teste Herodoto) fuit ex ducib⁹ xerxis

¶ Euribia nympha q̄ stellas ⁊ luciferū genuit.

¶ Eurycion nomen fabri argentarii: de quo Uirg. li. x. Quæ bonus eurycion multo cęlauerat auro.

¶ Eurycratidas vir lacedęmoni⁹: de quo Plutarch.

¶ Eurydamas pe. cor. vir troianus. latine dr late domans. Oui. Utq vel eurydamas ter circūbusta thrasylli. Est larissęis tract⁹ ab hoste rotis. sibi p eurydamanta intelligūt Hectorē q virtute cūcta domitabat

¶ Eurydame teste Herodoto fuit vxor Leutichidis spartanorū regis.

¶ Eurydice vxor orphei: pro qua recuperanda fertur Orpheum ad inferos descendisse. Alia fuit Nestoris coniunx.

¶ Eurylochus fuit phlegyorū rex: q thebas destruxit anteq̄ veniret Cadmus q eas postea reędificauit

¶ Eurymedon nomē patris peribœę ex qua Neptunus genuit nausitheō regē phæacum: alter fuit atheniensium dux cū Demosthene.

¶ Eurymone nympha oceani et tethyos filia: mater Leucothoes. alia fuit apollinis filia q adrastū arguiorū regē ⁊ eriphyllen Amphiarai cōiugem peperit.

¶ Euryphilus pe. cor. Herculis filius: qui regnauit in Co insula: ⁊ cūctoꝝ grecoꝝ augur peritissimus ē habitus. Uirg. Suspēsi euryphilū scitatū oracula phœbi Mittimus. Fuere ⁊ alii hoc noīe.

¶ Eurystheus fuit Steneli Mycenarū regis filius: q Iunonis instinctu impabat Herculi vt varia monstra superaret quibus posset perire.

¶ Eurythus pe. cor. ochalię rex: ⁊ pater Ioles. hinc

¶ Eurythis idis. patronymicū fœmi. Oui. Eurythidos Ioles: Et infans alcidę. Alter fuit cētaurus

¶ Eustratius nomē philosophi q in ęthicā Aristotelis scripsit. ab στρατος exercitus nomen deductū.

¶ Eustathius nomē fuit grāmatici græci.

¶ Euterpe fuit vna ex musis. ευ bene. τερπω delecto quasi sit bona delectatio.

¶ Eutrapelos pe. cor. quidā aiunt significare tricubitos. Mar. Eutrapelus tonsor dū circuit ora luperci. Uide Ply. li. vii. circa principiū. Alii putāt hoc nomē significare apud grecos eū qui facilitate quadam morū ꝑditus est. hoc est comis lepidus: elegans ⁊ facetus. Eutrapelia comitas.

¶ Eutyces pe. cor. nomen fuit hęresiarchę.

¶ Eutymedon pe. cor. nomē cuiusdā philosophi.

¶ Euthymia animi tranquillitas. Laertius in vita Democr. Finē esse rectū quietūq animi statū. quē euthymiā dicit dū nullo metu. nulla supstitione aut alia quauis perturbatione agitatur.

¶ Euxinus pe. p. mare illud est qd incipit a bosphoro thracio. Cōponit ex ευ qd bonū apud nos indicat ⁊ ξεινος hospitiū vel amicus: quasi bonū sit hospitiū: qd p ɔtrariū dictū ē. nā ibi sunt loca asperrima. Oui. li. iii. de trist. Euxinus falso noīe dict⁹ habe. Sed teste Ply. li. vi. Pōtus euxin⁹ antea ab ihospitali feritate axenus appellat⁹ ē peculiari inuidia naturę sine vllo fine indulgētis auiditati maris. Post ɔmercio illarū gētiū mollitis aliq̄tuꝫ morib⁹ dictū est Euxinus.

¶ Euzomum bonũ ius. ευ. n. bonum ζωμος ius quod comeditur.

¶ Euzonos. strenuus. ζωνη cingulũ. Nã qui militant cinctos dicimus. discinctos inhabiles.

E ante X

¶ Exactũ prẽteritũ transcursum. Verg. lib. iii. Geo. At tribus exactis vbi quarta accesserit ẽstas. Exacti menses dicunt̃ qui circa partũ sunt. Idem. Exactis grauidẽ cũ mensibus errant. Item exactũ diligens. Val. maxi. Quia nunq̃ remotos ab exactissimo cultu cerimoniarũ oculos. Item exhaustũ superatũ. Sene. Ut tot procellis tempestatibusq̃ exactis aliquãdo in portum veniamus. In hunc sensum veteres exanclatum accipiunt. Habet ⁊ alia significata. De quibus in dictione exigo.

¶ Exactor: ⁊ exactio. Uide in dictione Exigo is.

¶ Exaduerso appellare. Uide in dictione appellare.

¶ Exaggeratio. magna coaceruatio. ponitur q̃ pro altitudine ⁊ excellentia. Translatio sumpta a terra q̃ exaggerata ⁊ in aggerẽ erecta sustollitur in fastigiũ. Ci. lib. ii. Tus. Hoc tibi propone amplitudinẽ animi et quasi quandã exaggerationẽ q̃ altissimã animi qui maxime eminet in contẽnendis ⁊ despiciendis doloribus vnam esse oĩm rem pulcherrimã. Oratores exaggerationẽ facere dicunt̃: quãdo pluribus verbis vnã eandemq̃ rem vehemẽter dicunt: quæ res maxime venustat orationẽ. Apud Catonẽ luculenta illa exaggeratio est. Succidias humanas facis: decem funera facis: decem capita libera interficis: decẽ hoĩbus vitã eripis: indicta causa: iniudicatis indemnatis.

¶ Exagoge pen. cor. latine eductio dicitur. απο του εξ και αγω με λλωρ αξω.

¶ Exagito as. significat vehemẽter vexo. Lactant. lib. vi. Poetẽ tres furias esse dixerũt: quẽ mentes hominũ exagitent. Item significat exaspero ad irã prouoco. Sal. Tamen quia in tali tp̃e tanta vis hoĩs magis leniẽda q̃ exagitanda videbatur.

¶ Exalburno as. Uide in dictione Alburnum.

¶ Exalto. in altũ eleuo. Col. Genũ pedũ latitudinis sulcos dirigunt: fodiuntq̃ ⁊ exaltant in tres pedes: Per translationẽ significat magnifice laudo.

¶ Exaluminati. dicunt̃ vniones qui colore prẽstant.

¶ Examen: noua apum soboles quã parentes ex suis aluearibus ad nouas sedes quẽrendas exire cogunt. ꝙ hẽ ita vniantur: vt simul ligatẽ videant̃. Nec solum de apibus sed etiã de vespis ⁊ huiusmodi intelligitur. Rursus examen stilus est in lance siue statera qui quo pondus se vergit exit. Verg. lib. x. Iuppiter ip̃e duas ẽquato examine lances. Hæc bilancis seu staterẽ lingua. ab aliis æquamentũ. ab aliis libramentũ. ab aliis æquilibriũ ⁊ Trutina dr̃. Unde metaphorice ponitur pro ẽquamento ⁊ iudicii inuestigatione. Persi. Examenq̃ improbũ in illa Castigas trutina.

¶ Examino as. penul. cor. scrutor ⁊ inuestigo ẽquandi causa.

¶ Examussim. Uide in dictione Amussis.

¶ Exanimus. a. um. ⁊ Exanimis: ⁊ hoc exanime: ⁊ Exanimatus a. um. ambo duplicẽ eandemq̃ significationem habent. Licet Ser. velit hẽc inter se differre. Exanimus siue exanimis idem est qđ mortuus: vt apud Liuiũ lib. viii. Ut vno ictu exanimẽ equo præcipitaret. Ver. Exanimũq̃ auro corpus vendebat achilles Interdũ idem est qđ exterritus. Idem li. iiii. Audiit exanimis trepidoq̃ exterrita cursu Unguibus ora soror fœdãs ⁊ pectora pugnis Per medios ruit. Sic exanimat9 nõ solũ pro exterrito: siue ꝑturbato: vt Ter. in An. Ibi tum exanimatus pamphilus bene dissimulatum amorẽ ⁊ celatũ indicat: sed etiã pro mortuo accipitur: vt apud Liui. lib. xxii. Unã in ipso portu sospite filio repente oblato in conspectu eius expirasse ferunt. Alterã cui mors filii falso nunciata mœstã sedentem ad pmũ conspectũ redeuntis filii gaudio nimio exanimatam.

¶ Exanimalis ⁊ hoc exanimale: qđ nõ est animal: vel quod est sine anima. Plau. in bac. Nã neq̃ bellona mihi vnq̃ neq̃ mors creduat ni illum exanimalem faxo: niue exhẽredẽ fecero vitẽ meẽ.

¶ Ex animo facio significat facio qđ in animo volo: vt sit quasi ex sententia animi. Ex animi eñ sententia locutio est quotidiana qua vtimur qñ significam9 aliquid factũ esse prout optamus ⁊ volumus. Unde dicimus. Habeo vxorem ex animi sentẽtia.

¶ Exanimo est: vt natura fert: hoc est vt refert naturalis ingenita actio

¶ Exanimo as. capitur sicut animo: de quo supra nisi ꝙ ex præpositio significat extra: siue cum animã quis emiserit: siue cũ pene animũ pauore amiserit. Quãdo ab animo fit: significat perterreo perturbo. Plaut. in Aul. Nimis male timui: priusq̃ intus redii exanimatus fui. Terẽ. in An. Oratio hẽc me miserã exanimauit. Quando vero ab aĩa est: significat anima priuo: siue neco. Curtius. Multos exanimauit rigor insolitẽ niuis. multorũ adussit pedes plurimorũq̃ oculis prẽcipue perniciabilis fuit. Gel. Anus repẽte filio viso copia atq̃ turba: ⁊ quasi ruina incidenti inopinati gaudii oppressa exanimataq̃ est.

¶ Exanio as. Col. lib. vltimo. Ut oẽm amaritudinem eius ⁊ pallorẽ exaniet. Et alibi. Patimur aũt nonnũq̃ tota nocte ⁊ postero die baccã velut exaniari.

¶ Exanclo as. ab ex ⁊ anclo. Prisciano dicente Anclo pro anclor: sigt̃ effundo exhaurio supero. Plau. in Sti. Ne iste ẽdepol vinũ poculo exanclauit. Ci. lib. i. Tus. Quod cũ exanclauisset oẽs labores tum incideret in mortis malũ sempiternũ. Aliquando exanclare est perpeti. Lucil. lib. xxx. Quantascũq̃ modo ærumnas: quantosq̃ labores exanclaris. Aliquando perficere. Pacu. Non potest menalippe hic sine tua opera exanclari clauus.

¶ Exanthemata: appellant̃ a Plynio eruptiones pituitæ: aliquando papulæ.

¶ Exarmo mas. mansuefacio. Unde exarmatẽ bestiæ pro cicuribus ⁊ mansuefactis. Lampri. in helio. Habuit leones ⁊ leopardos exarmatos in deliciis: quos edoctos per mansuetarios subito ad secundã mensaz et tertiã mensam iubebat accumbere ignorantibus cunctis ꝙ exarmati essent ad pauorem ⁊ ridiculum excitandum.

¶ Exaresco perfecte aresce. Col. lib. iiii. Et sole ac vẽto penitus siccari atq̃ exarescere. Cic. papirio. Deinde ipsa illa si qua fuit in me facultas orationis nisi me ad has exercitationes retulissem exaruisset. i. omno arida facta fuisset ⁊ defecisset.

¶ Exarefio: idem qđ exaresco: nisi ꝙ exaresco ꝓprie extrinsecus fit: exaresco intrinsecus: vt de fuco marino dicit. Ply. lib. xxvi. Sed oĩbus articulis morborũ impositus anteq̃ exarefiat.

¶ Exaro as.pe.pro.perfecte aro.sed per translationē significat scribo. Qui eñ stilo scribunt in codicillis. hi quasi sulcos instar aratorũ ducere videntur. Cic. Cornificio. Hęc cũ essem in senatu exaraui.

¶ Ex asse. duę partes sunt: significatq; ex tota hęreditate quę dr as assis: quę pluribus modis diuidebat. Unde dicimus. Hic ex asse hęres relictus est .i. ex toto. Mar.li.vii. Hęredē fabius labienũ ex asse reliquit

¶ Exauctoro as.pe.pro.significat ab auctoramento: hoc est obligatione militari atq; stipendio libero priuoq;: a quo Exauctorati milites dicunt qui missionē habuerunt. Et q̃uis frequēter cũ dedecore exauctorare dicatur persępe tamen significat missos facere a militia milites citra vituperationē. Liui lib.xxv. Volonum exercitus qui viuo graccho summa fide stipendia fecerat velut exauctoratus morte ducis ab signis discessit. Et lib.xxvi. Cum disseruisset Exauctoratos dimisit. Ulp. Exauctorare interp̃tatur insignia militaria detrahere: qđ cum infamia conficit: vt est apud Lampri. qui scribit Alexandrũ tumultuantes legiones exauctorauisse.

¶ Exaudio perfectionē audiendi denotat: ꝛ hoc duobus modis. Uno cum qđ petimus impetramus. Unde etiã dicere solemus. Ut nos exaudire digneris. Ver. Et nulli exaudita deorũ vota precesq; meę. Alio cum proxime seu vehemēter audio. Liui.libr.i. Equitem clara increpans voce vt hostes exaudirent redire in prœlium iubet. Ter. in Hecy. Vereor si clamorē eius hic crebro exaudiat ne parturire intelligat.

¶ Exballisto listas. a ballista fit et significat decipio. Plau. Ego hunc cõmunē meũ atq; nostrę oim hostem exballistabo lepide. απο του βαλλω λεγεται και αλλο εσι το σκορπιος απο του σκορπιζω το αποσκεδαννυμι. Ita scribit Michaelus etymologicus et ballista est maiorum tormentorũ genus vnam bricolam dicebant aui nostri.

¶ Excalfacio ꝛ excalfactorius. Uide in dictione cale (facio.

¶ Excandesco is. ꝛ excandefacio. Uide in dictione Candeo.

¶ Excandescentia. ab Apul.lib.de dog.platonis appellatur ea animę pars: quę irritabilis est: habens domiciliũ in corde: quã alio noĩe irascentiã nominat quę iracũdia a Cicerone dicta est in prima tusculana: a furore ꝛ impetu alę ducto vocabulo vt inquit Plato in Cratilo.

¶ Excanto as. significat qđ incantatũ est alio incantamento libero: qđ ꝛ Recanto dr. Ply.li.xxviii. Qui fruges excantasset. De recanto. Idem. Non pauci et serpentes ipsos recantari putant. Aliquando Excantare capitur pro excludere. Plau. Nam crede cuius cor excantare potest

¶ Excerebro bras. cerebrũ excipio: vt apud Esaiam. Qui mactat pecus quasi qui excerebret.

¶ Excetra: dicta est hydra: q̃ vno cęso capite tria excrescebant. Plau. in Persa. Cum excetra: cũ anthęo deluctari mauelim q̃ cũ amore. Gręco vocabulo dicit Echidna. Ouid. Pars quota lernea serpens eris vnus echidnę. Scribit Diodo. Herculē debellasse hydraz nõ solum ferro sed etiã flammis adhibito Ioalo qui incisam ceruicē ardente face e vestigio inureret. Constat scđm historicos hydrã in lerna argiuorũ palude extitisse aquas euomentē quę vastabant vicinas ciuitates: in qua vno meatu clauso multi erumpebant. Quod hercules vidēs loca ipsa exussit: ꝛ sic aquę meatus clausit. Nã hydra απο του υδατος. id est ab aqua nomen accepit. Plato asserit in Euthydemo hydram fuisse callidissimã sophistriã cui pręter sapientiã pro vno sermonis capite amputato multa repullulabãt.

¶ Excedo is.pe.pro.discedo egredior. Ci. Ir. ipsa cura ꝛ meditatione obeundi sui numeris excessit e vita. Item vltra cedo transeo. Col.lib.vii. Cũ excesserint annos decem: fœtibus inutiles sunt. Plaut. in Aul. Istic adesto si hercle tu ex istoc loco digitũ transuersum aut vnguem latũ excesseris. Item supero: vt Ci. excedit oẽs eloquentia.

¶ Excido is.pe.cor. ab ex ꝛ cado. a in i mutata pręteritum excidi. supinũ excasum facit: significatq; deorsum cado. Ver.lib.ii. Geor. Nã sępe incautis pastoribus excidit ignis. Unde per translationem excidere animo est in obliuionē dare. Idem. Necdum etiã causę irarum sęuiq; dolores Exciderant aĩo. Interdũ dissentire. Luc.lib.xxviii. Ego ab Archilocho excido.

¶ Excido is.pe.pro. excidi. excisum: extra vel de aliquo cędo: ꝛ penitus destruo. Cic.lib.ii.offi. Nec lapides ex terra exciderent ad vsũ nostrũ necessarii. Idē in Cato. Quomodo carthagini male iamdiu cogitanti bellum inferat multo t̃pe ante denuncio: de qua vereri nõ ante desinã q̃ illam excisam cognouero.

¶ Excidiũ: ꝛ Excidio ab excido deduci manifestũ est pro peremptione ꝛ quasi nece vrbis aut prouincię vt cũ cęsis hoĩbus mœnia ad solũ deducunt. Hęc etiam a cędendo dici videri possunt.

¶ Exciso as.pe.pro. lanio verbero ꝛ qđ vulgo dicitur stratio frapo. Plautus in Cis. Capillo sciso atq; excisatis auribus.

¶ Excello is. excului excelsum: ꝛ Excelleo es. excellui. significat supero. Lactan. lib.vii. Qui oẽs licet eloquentia excelluerit. Hinc Excelsus magnꝰ. Gel.lib.i. Tanto fuisse herculem corpore excelsiorem.

¶ Excerno is. purgamenta ventris emitto. Cels.lib. iiii. Quoniã porrę modo in inferiores partes ea quę excreturi sumus emittit. Hinc Excrementũ purgamentũ ꝛ stercus. Unde Ply.lib.x. scribit: q̃ quia coruus excrementis calciamẽta fœdauerit a Mencippe examinatus sit. Proprie tñ Excernere est extracernere: qđ vernacula lingua dicimus Cernirfora. Col.li. ii. Itaq; in area detrita frumẽta sic aggerẽda: vt omni flatu possint excerni.

¶ Excerpo is.psi.ptũ. sĩgat secernẽdo extraho. Uñ excerpta dicimus q̃ ex libris veluti flosculos extrahimꝰ.

¶ Excipio is.pe.cor. extra capio. Cic.lib. Tuscu. Nã si solum eos diceres miseros quibus moriendũ esset: neminē tu quidē eorũ qui viuerent exciperes. Aliqñ excipere est se ad aliquē recipere: ꝛ proprie excipiunt cadentes: aut in calamitatē collapsi. Lact.lib.ii. Hąc errantē atq; inopē ianus excepit. Verg.lib.iii. Heu quis te casus deiecta coniuge tanto Excipit. Aliqñ aliquid recipere. Aug.lib.v.conf. Et dum cor aperirez ad excipiendũ q̃ disserte pariter intrabat. Aliquando inquirere. Ci.lib.ii.de ora. Quędam dari ex hac vita ad pertrahendos aĩos hoĩm ꝛ ad excipiẽdas eorũ voluntates. Aliqñ separare. Ver.lib.viii. Ipsum illũ clypeum cristasq; rubentis excipiã sorti. Aliqñ per dolũ capere opprimere. Idem. Excipit incautum patriasq; obtruncat ad aras. Aliquando colligere. Mar. Uentris onus misero nec te pudet excipis auro. Aliquando abscondere. Plau. in Aul. Nec parem tibi ab eo indipisces neq; furem excipies.

¶ Exceptio: exclusio quę sicuti Vlpianus docet interponitur actioni cuiuslibet rei: ad excludendū id quod in intentionē condemnationē𝈺 deductū est.

¶ Excepto as. sępe extra capio: vel ad me frequenter traho. Cic. in parad. Et videat aliquē summis populi beneficiis vsum barbatulos mullos exceptantem de piscina. Verg. lib. iii. Geor. Orę oēs versę in zephyrū stant rupibus altis Exceptant𝈺 leuis auras ꝛ sępe sine vllis Coniugiis vento grauidę mirabile dictu. i. frequenter ad se trahunt ꝛ capiunt.

¶ Excipuū qđ excipitur sicut pręcipuū qđ ante capit

¶ Excipula: ab excipio sicut decipula a decipio ꝛ est septū ex arundinibus contextis ad capiēdos pisces. Ply. Mæmato lacu fluctibꝫ glomeratę voluunt anguillę in tantum mirabili multitudine vt in excipulis eius fluminis ob hoc ipsum fabricatis singulorū milium globi reperiantur.

¶ Excieo es. exciui. cii. excitum extra moueo. Festus Exciet: excutiet

¶ Excio is. exciui. vel excii. excitū. extra voco vel extra: seu valde cōmoueo. Plau. in Cis. Vt mihi exciuisti lachrymas. i. cōmouisti. Et in epi. Quid est pater ꝙ me exciuisti ante ędes. P. Vt matrē tuam videas. id est euocasti. Excire aūt expergefacere est. Liuius lib. i. Hercules ad primā aurorā somno excitus.

¶ Excito as. pe. cor. frequentatiuū. Teren. in Heau. Num vides ꝗtum mali ex ea re excites. Prop. Expergefacio. Damasus ad Hieron. Dormientē te ꝛ longo iam tempore legentē potius ꝙ̄ scribentē quęstiunculis ad te missis excitare disposui. Pro ꝓuoco sollicito ve. Col. lib. i. Nam cū certamine opus excitet tum incessantis animaduersio iusta est ꝛ sine querela videtur adhiberi.

¶ Exclamare voce magna clamare. Plau. in am. Ibi nescio quis maxima voce exclamat. Itē. Exclamare alte vocare. Idē in eadē. Dū hęc agūtur voce clara exclamat vxorē tuā. Exclamationes fieri solent sine aliquo adminiculo. modo per nominatiuū. modo ꝑ actm̄ modo per vocatiuū.

¶ Excludo. is. pe. pro. extra claudo eiicio. Plau. i asi. Homo hercle hic exclusus est foras. Hier. Philippū regē macedonū introeuntē ex more cubiculū vxor irata exclusit. per translationē. excludere ponit pro liberare. Actius. Qua virtute hic se seruitute exclusit. Itē pro incubādo pullū emittere. Col. li. viii. Veteranas auis ad rem eligi oportebit quę iā sæpius id fecerint. moresq̄ earū maxime pernosci. qm̄ alię melius excludant. alię editos pullos cōmodius educent. Idem colūbę excludūt vigesimo die. Sic excludere eminuere ꝛ apparere qđ idē fere est quod emittere. vt in ꝑs. Excludātur qui probati sūt argēto. Vñ dicuntur ꝛ in arte Argētaria exclusores. i. ex quadā cōfusione massę ad suę formę expressores.

¶ Excolo is. pe. cor. Liui. excultū perfecte adoro. Lactan. lib. vi. Nā si deorū cultores simulacra insensibilia excolunt: ꝛ quicq̄d pretiosi habent in ea conferunt Habet ꝛ reliquas significationes quas colo: sed profectas ratione prępositionis ex.

¶ Excomposito scđm ordinē datū. Liui. Tum excomposito orta vis: signo𝈺 dato iuuentus romana ad rapiendas virgines discurrit.

¶ Excorio as. Vide in dictione Corium.

¶ Excors. extra cor: quasi sine corde hoc est aīo quo sapimus. In corde em̄ vt inquit Plyn. habitat mens. Unde ponitur pro insipiente. Lactant. lib. iii. In quo alios nō excordes tantū fuisse arbitror sed etiā impios ꝙ in secreta cælestis illius prouidentię curiosos oculos voluerunt immittere.

¶ Excreare est quadam vi expuere. Celsus. Et interdum aliquid purulenti excreat.

¶ Excrescere: valde siue extra crescere. Col. li. v. Si satis excreuerint iugo supponantur.

¶ Excretum supinū ab Excerno significat egestum. Unde excreta tritici dicunt vulgo granacia. hoc est quę ex incerniculo pro immundis seponunt. Col. lib. viii. Ubi annona est carior excreta tritici minute cōmode dant gallinis. Ibi excreta nomē. Participium vero est: vbi paulopost ait. Furfures a farina excreti Excretū vero supinū ab excresco: significat qđ valde Verg. lib. iii. Georg. Multi iam excretos prohibent a matribus hœdos.

¶ Excubo as. pen. cor. vigilo: custodiā facio: et quasi minime iaceo vt milites extra castra vel extra tentorium ad imperatoris custodiā noctu armati considūt Sal. in Iu. Neq̄ secus ꝙ̄ si iter faceret castra munire excubitū in porta: cohortes ex legionibꝰ pro castris equites auxiliarios mittere. Liui. Ptolemęū ac leonatum excubantes ad cubiculi limen excitauerunt.

¶ Excubię: vigilię: licet vigilię tantū nocturnę dicantur. Excubię ꝛ diurnę ꝛ nocturnę.

¶ Excubitor: qui excubat: vnde gallus dr̄ excubitor qui peruigil horas cantu indicat.

¶ Excudo is. pe. pro. si vel excudi. sum. cudēdo elicio. Verg. Ut primū silicis scintillā excudit achates. Per translationē. Lact. de opi. Profiteor nulla me necessitate vel rei vel tp̄is impediri: quo minus aliquid excudam quo philosophi sectę nostrę quam tuemur instructiores doctiores𝈺 in posterū fiant. Sic Verg. Ut varias vsus meditando excuderet artes. i. studiose reperiret. Excudere etiā dicunt gallinę oua: quādo ex eis pulli nascuntur: qđ ꝛ excludere dicimus. Col. lib. viii. Negatur anser aliena excudere oua nisi subiecta sua quoq̄ habuerit.

¶ Excuso as. pe. pro. obiectū crimen purgo ꝛ a me repello. Ci. Nulla est excusatio peccati si amici causa caueris. Et excusare est afferre in excusationē id qđ peccandi causam prębuit: qđ potius per accuso dici debere videtur: veluti si latrones aut flumina impedimento fuerūt ne ad diē adesse possem. Eo mō quo Quint. Tu tamen si interpellatus tempestatibus serius venisses: excusares mare ꝛ ambiguos flatus. i. mare in excusationē adduceres. Liui. de Torquato. Oculorū valitudinē excusauit.

¶ Excusabile qđ excusatione dignum est.

¶ Excusatorius a. um. qđ ad excusationē pertinet: vt excusatoria epistola.

¶ Excutio is. pen. cor. ssi. ssum. ab ex ꝛ quatio. significat qđ vernacula lingua dicimus scorlare. Ver. li xii. Summas𝈺 excussit vertice cristas. Plau. Excute dū palliū. Per trāslationē significat eiicio emitto. Plau. in Aul. Mihi misero cerebrū excutiūt tua dicta soror Lapides loqueris. i. frangunt. Verg. Excussus aconteus fulminis in morem. Item deiicio. Hinc excussores equi dicunt qui sessorē deiiciūt. Ply. Excusso circensibus auriga cucurisse excussores constat ꝛ primatum obtinuisse. Item eligo. Cic. lib. xii. phil. Iuuentutem oēm ex tota Italia excussimus.

¶ Excussoriū cribrū. Vide i dictione Subcerniculū.

¶ Exdiscutio: ab ex & dis. & quatio significat perfecte discutio. Mte. ad ethesi. Cū hęc se ita habeant ꝓuoco aduersarios vt oēs retro carthulas. exdiscutiant & si quid in meo ingeniolo vitii repe rint ꝓferāt i mediū.

¶ Exdorsuo suas. dorsum confringo vel dorso nudo. Plau. in aul. Tu macherio congrū murenā exdorsua ꝗtum potes. Hęc duo pręter regulā cōponunt cum ex. Nō eñ ex: sed e ꝯponit cū d: vt educo.

¶ Execo as. pe. cor. ab ex & seco: sed s abiicit: & significat excido extra seco. Col. lib. iii. Arborē quā inserere voles diligēter execato ea parte ꝙ maxime nitida & sine cicatrice est: dabisq; operā ne libꝛū lędas.

¶ Execro as. pen. cor. ab ex & sacro: abiecta s. & a in e mutatur. Dicitur & execror deponens. pro horrori et abominationi habeo: qđ est magis in vsu. Ver. Et terram altricē ꝗui execramur vlyssi.

¶ Exedo is. pe. cor: vel exes corrodo consumo. Plyn. lib. xxvi. Nascuntur quoq; in sanguine ipso hoīs animalia exesura corpus. Ci. lib. iii. Tus. Aegritudo lacerat: exest aīam: planeq; conficit. Aliqñ exedere est extra seu de aliquo vase edere. Ter. in phor. Tu tibi hoc intristi tibi omne est exedendū.

¶ Exedra locus spaciosus quasi tricliniū: ꝙ ꝗsi ad occidentē versa esse solebat. Ci. lib. iii. de ora. Tunc dedita opera quiescētibus aliis in eam iam exedrā venisse in aqua Crassus posito lectulo requieuisset. Hieronym. ad Eusto. Si quis cœperit ęgrotare. transfert ad exedrā laticrē & tanto senū ministerio consuetur vt nec delicias vrbiū: nec matris quęrat affectū. Michalus aūt etymologic ponit. εξεδρα τοπος τις εςι απο του εξ και εδρα και συνεκατα καθεδρα παρα το εξομαι το εγω μελλω μεξω.

¶ Exemplū inquit Festus qđ sequamur aut vitemus Exemplar ex quo simile faciamus. Ply. li. xxxv. Sūt qui venerē dianęā illo pictā exemplari putant: Sed sępe confunduntur: vt exemplū sit ex quo simile faciamus. Sal. Litteras quas sibi noīe Catilenę redditas dicebat exemplū earū infra scriptū est. i. earū forma infra scripta est. Quint. lib. x. Sic litterarū ductus vt scribendi fiat vsus pueri sequunt. Sic musici vocem discentiū. Pictores opera priorū. Rustici probatā experimento culturā in exemplū intuent. Ci. Atti. Ex litteris quarū ad me exemplū misisti. Qui. de tris. Pluribus exemplis scripta fuisse reor. Ponuntur nonnūꝗ pro eodē. Ci. pro Murę. Domesticū te habere dixisti exemplū ad imitandū. Et iterū Ad imitandū vero tā mihi propositū exemplar illud est ꝙ tibi. Dicitur & exemplariū pro exemplari. Ply. Juba hęc omisit in hoc tractatu exemplariū vitiosum est. Sciendū tñ ꝙ exēplum dicitur qñq; grauis pœna quę potest cęteris documento esse. Ter. in Eu. Quę futura esse debent exempla in eū indigna. Rursus exemplū dr illud qđ adhibetur rei aut ꝓbandę aut ornādę causa. Unde pars probationis vocat ab exēplis. Et in elocutione exemplum inter ornamenta numerat: pro quo exemplar dicinō potest. Similiter exemplū vocatur qđ vulgo dr monstra. Ci. Si quis purpurā aut aliud quippiā vendens dicat: sume a me sed huius exemplū aliunde rogabo tibi qđ ostendā: aut si aceruos dicant se tritici habere & eorū exemplū pugno nō hñt qđ ostendant.

¶ Exemptus. Uide in dictione Eximo

¶ Exequor p. cor. significat perficio: & executioni mādo. Apul. Neq; in tenebris sed in propatulo iussa dñi exequebar. Aliqñ declaro exprimo. Ci. Uar. Habeo multa occultiora ꝙ vix verbis exequi possum.

¶ Exequię: funebre officium: qđ scꝫ in funere exequimur: ab eo dictę ꝙ hoīes pompā post sequunt. Hinc Exequior: qđ est exequias facio: vel exequiis conuiuor. Uar. Ipsum ꝓpter sus liberti semitructi exequiantur. Hęc etiā parentalia & iussa dicebantur.

¶ Exerceo es. cui. citum. ab ex & arceo: quasi extra arceo premo fatigo. Ter. in Adel. Ji sane ego te exercebo hodie vt dignus es silicerniū. Aliq; Exercere est in operam ponere. Uerg. lib. iii. Geor. Exercete viri tauros. Aliq; tractare. Col. lib. iiii. Qui vrbanas ac delicatas artes exercuerit. Aliq; habere. Sal. Jurgia discordias simultates cum hostibus exercebant. Quandoq; lucrari. Ter. in heau. Ancillas seruos nisi eos qui opere rustico faciundo facile sumptū exercent suū oēs produxi ac vendidi. Aliq; prope terram colere. Uerg. lib. i. geor. Exercetq; frequens atq; imperat aruis. Hiero. a simili in prefa. psalmorū. Cogitis ergo vt veluti quiddā nouale proscissum iam aruū exerceā: & obliquis sulcis renascentes eradicē. Quandoq; ꝓ insequi. Uerg. Tū vos o tyrii stirpem & genus omne futurū Exercete odiis.

¶ Exercito as. frequentatiuū. Ci. pro cluen. Homo in primis ingeniosus & in dicēdo exercitatꝰ. Hinc exercitatio: de qua Idem lib. i. ad Heren. Exercitatio est assiduus vsus consuetudoq; dicendi

¶ Exercitiū est ipse actus & vsus exercēdi operādiq;.

¶ Exercitus a. um. participiū vt homo exercitus qui multis negociis assuetus sit & experiētia doctus & detritus. Gel. Aderat forte ibi amicus noster homo lectione multa exercitus: cui plęraq; oīa veterū litterarum quęsita meditata euigilataq; erant. Ci. li. v. tus. vsus est inexercitus pro nō exercitatio cū ait. Asclepiadē ferunt nō ignobilē nec inexercitū philosophū. Aliquando Exercitus sumit pro fatigato & in laboribus assueto. Uerg. lib. iii. Nate illiacis exercite fatis Aliqñ pro durato vt cū quis diu se exercendo durus: hoc est robustus factus est corpore in laboribus perferendis. Sal. in Jug. Nabdalsa exercito corpore id est solidato vt exponit Nonius.

¶ Exercitus us. nomē: significat militū copiā ab exercendo: qr vt inquit Uar. fit melior. Uege. lib. ii. Numerus militū exercitat: vnū ex re ipsa atq; opere exercitus nomē accepit: vt ei nunꝗ liceret obliuisci qđ vocabat. Docet etiā Uegetius romanos milites tam veteranos ꝙ tyrones exerceri solitos ad omne genꝰ armorū. Oēs eñ artes iugibus exercitiis ꝓficiunt cuncta exercitatione conualescūt: vt merito dictū sit quotidiana exercitia ad sanitatē plus ꝓdesse ꝙ medicos. Et nō vnā cohortē neq; vnā alā sed numeros multos militū exercitū esse. Ulp. scribit.

¶ Exercitorius qui se exercet.

¶ Exercio is. iui. itum. ab ex & sarcio componitur et significat Sarcio.

¶ Exentero as. pe. cor. perforo. Plau. in epi. Acutum cultrū habeo qui exenterē marsupiū senis.

¶ Exeo is. extra eo: egredior & construit tam cū actō ꝙ cū abltō: vt exeo domū: & exeo domo. Per translationem exire est liberari. Lucil. li. xxviii. Ne hoc faciat atq; ęrumna exeatis. Item vitare. Uerg. lib. v. Corpore tela modo atq; oculis vigilantibus exit. Itē erūpere: vt apud eundē lib. ii. Non sic aggeribus ruptis cum spumeus amnis exit. Exire de potestate significat mentis impotē fieri. Ci. li. iiii. Tus. Itaq; iratos

proprie dicimus exisse de potestate: id est de consilio: de ratione: de mente.

¶ Exero is. pe. cor. exerui. exertũ. ab ex & sero: significat extraho: emitto: eleuo: nudo. Sta. Fulgentemq; exerit ensem. Oui. lib. i. fas. Credibile est illos pariter vitiisq; iocisq; Altius humanis exeruisse caput. Idẽ Exerit hęc humerũ vestes trahit ille per altas. Colu. lib. viii. posuit pro exeo cũ ait. Nã dum vincula exerere conanť nõ quiescunt.

¶ Exerto as. ab exero. Verg. lib. iii. At scyllam cęcis cohibet spelunca latebris Ora exertantẽ & naues in saxa trahentem.

¶ Exfio sigt purgo: a quo Exfitus us. ꝓ purgatione.

¶ Exhęredare. Vide in dictione Abdico.

¶ Exhalo as. pe. pro. extra halo spiro. Lactan. li. vii. Quos aũt morbus interimit spiritũ diutius exhalãt. Verg. lib. vii. sęuamq; exhalat opaca mephitim.

¶ Exhaurio is. prorsus euacuo finio. Ver. li. iiii. Heu quibus ille iactatus fatis quæ bella canebat exhausta Inde inexhaustus pro infinito. Sic dicim⁹ Gratias Deo inexhaustas replico.

¶ Exherbare est hęrbas extirpare. Col. lib. v. Perticalis fere salix eundẽ agrũ quẽ viminalis desyderat. melior tamen riguo prouenit: atq; ea taleis conseriť: et cũ germinauit ad vnã perticã summittiť: crebroq; foditur atq; exhęrbať: nec minus q̃ vinea pampinať Et alibi. Exhęrbandus est locus.

¶ Exhibeo es. pe. cor. profero & in publicũ deduco: et videndi tangendiq; hoĩs facultatẽ prębeo: vel re ostẽdo: quasi extra secretũ habeo. Paul. Exhibere est facere in publicũ potestatẽ: vt ei qui agit experiundi sit copia. Exhibere negotiũ est laborare vel molestia afficere. Ci. lib. iii. offi. Quod cũ audisset adolescens negociũ exhiberi patri

¶ Exhorreo: a quo Exhorresco pro expauesco. Plan. Ciceroni. Sed nõ possum nõ exhorrescere siquid intra cutẽ subest vulneris qđ prius nocere potest q̃ sciri curariq; possit. Ibi passiue. Verg. actiue dixit libro vii. Adueniat vultus neve exhorrescat amicos.

¶ Exibilo as. pen. cor. significat cũ sono vocis & populari tumultuariaq; sibilatione expello derideo. Cice. Histrio si paulũ se moueat extra numerũ: aut si versus ꝓnunciatus vna syllaba breuior aut longior exibilatur atq; exploditur.

¶ Exigo is. pe. cor. exegi. exactũ. excludo: eiicio: expello: quasi extra ago. Plau. Itaq; oẽs exegit foras. Et exigere est debitũ repetere. Cic. Casio. Longiores expectabo vel potius exigã. Hinc exigere pecuniam dicimus: quę nobis debeť. Et exactores vocanť qui pecunias exigunt. Interdũ est ꝯuenienter postulare. Lact. lib. iiii. Sapientia spectat ad filios quę exegit amorẽ. Interdũ vehemẽter & cũ instantia postulare. Hiero. in pro Thobię. Mirari nõ desino exactionis vestrę instantiã. Exegistis em̃ librũ chaldęo sermone scriptũ ad latinũ stilum trahã. Interdũ agere seu traducere. Ter. in Hecy. Illiq; exopto vt reliquã vitam exigat. Interdũ perdiscere inquirere. Ver. Quęrere constituit sociisq; exacta referre. Sue. in Cęsare Britanniã petisse spe margaritarũ quarũ amplitudinem cõferentẽ interdũ sua manu exegisse pondus. Interdũ facere. Ver. Quos improba ventris exegit cæcos rabies. Interdũ definire cõstituere. Idem li. iiii. Decreuitq; mori secũ ipsa modũq; exegit. Interdum Complere. Plau. in Am. Menses iam tibi exactos eẽ

vides. Interdũ vi extorquere. Ci. lib. de vi. Et cũ esset tritici modius sestertiis duobus pro frumento in modios singulos duodenos sestertios exegisse.

¶ Exitiũ ab exeo is. Festus. Exitiũ antiqui ponebãt pro exitu: nunc exitiũ pessimũ exitũ dicimus. Unde & mors đr. Aliqñ calamitas. Terẽ. in phor. Quod ego nunc subito huic exitio remediũ inueniã miser? Col. lib. i. Sic emunita sola & latera horreorũ ꝓhibent curculionẽ: qđ genus exitii cũ incidit multi opinanť arceri posse si exesæ fruges in horreo ventilentur & quasi refrigerentur.

¶ Exitiale: mortiferum: calamitosum: damnosumq;. Ply. lib. viii. Ille contra vrinã spargit prudens hanc quoq; leoni exitialẽ. Verg. lib. vi. Sed me facta mea & scelus exitiale lacęnę.

¶ Exitiabile idem qđ exitiale. Oui. lib. vi. met. Dũq; manu tentat trahere exitiabile ferrum.

¶ Exilio is. pe. cor. ab ex & salio significat exeo: & quasi saltando prorumpo. Ci. Tyroni. Mihi crede tuis et illius litteris perlectis exilui gaudio. Huius frequẽtatiuum est Exulto.

¶ Exiliũ priuatio patrię: quasi extra solum. Seneca in lib. de cõsolatione apud Albinã matrẽ exiliũ diffiniens ait. Exiliũ nempe loci cõmutatio est. Hanc cõmutationem loci aliqñ sequunť incõmoda paupertas ignominia contemptus quibus detractis nihil est qđ magnopere exiliũ sit ꝑtimescendũ: nec cõmutatio loci onerosa. Assiduus em̃ est humani gñis discursus & naturalis quædã irritatio animis mortaliũ inesse creditur cõmutandi sedes & transferendi domicilia.

¶ Exilior aris. exul fio. Unde scribiť de Ioanne apostolo: ꝙ Domitianus iusserit eum exiliari.

¶ Exilicus a. um. qđ ad exiliũ pertinet: vt exilica causa quæ aduersus exules agitur

¶ Eximo is. pe. cor. ab ex & emo: significat excipio seu aufero. Teren. Ubiubi inueniã pamphilũ vt ęgritudinem in qua nunc est eximã atq; expleã gaudio. Aug. lib. viii. con. De vinculo desiderii concubitus quo arctissimo tenebar: & sęculariũ negociorũ seruitute quẽadmodũ me exemeris narrabo. Unde exempti dicunť excepti. Exemptus apud iuriscõsultos đr qui a suo iudice: siue iurisdictione ordinarij subductus est.

¶ Exemptile pe. cor. qđ auferri & eximi potest. Colu. libro. ix. Quadratæ perticę paxillis superponunť: vt auem recipiat assilientẽ. Sed idcirco sunt exemptibiles vt cũ res exigit a paxillis deductę liberũ aditum conuertẽtibus stabulũ prębeant.

¶ Eximium excellens egregiũ: ab eo ꝙ in sacrificiis optimũ pecus de grege eximebať: vel ꝙ eximia specie animal numini offerendũ. Et eximii porci dicebãtur maiores qui ad sacrificandũ electi erant signati macula: aut nota: sicut egregię oues e grege electæ. Nã quod a vulgo exemptũ est: singulare đr ꝙ in aliorũ ordinem nõ sit redigendũ. Unde Ver. eximias hostias dixit quę ad sacrificiũ destinatę eximunť a grege: vt Quattuor eximios pręstanti corpore tauros. Dicitur et in malũ. Ci. in Ver. Sin hanc vos in rege tam eximiam iniuriã: tam acerbã neglexisse.

¶ Exin: pro exinde: propter hoc: quapropter. Ideo. Liuius libro primo. Ut igitur pauloante animum inter fidenatem romanamq; rem ancipitem gessisti. ita tam corpus passim distrahendum dabis. Exin duabus admotis quadrigis in currum earum distentũ illigat Metium.

¶ Exinanio is. ab ex & inanio: euacuo: attenuo: et ad nihilum redigo.

¶ Exinsperato aduerbiũ qđ nõ sperabat. Liui. lib. i. Cum clamore qualis exinsperato fauentiũ solet roma ni adiuuant militẽ suum.

¶ Exis dictio græca ἑξις qua significat habitus. Ply ni. in episto. Ad tantã ἑξιν studio & exercitatione per uenit: sed cũ h hexis. ἀπὸ τοῦ ἔχειν.

¶ Existimo as. pe. cor. puto iudico: & quasi ex æstima tione statuo atq; decerno. Hinc Existimatio quę fere semper passiue significationis est: et pro reputatione ac bona fama capit: vt homo magnę existimationis. id est de quo oẽs bene opinant. Pau. iurecon. Existi matio est dignitatis illęsę status legibus ac moribus cõprobatus: q̃ ex delicto nostro auctoritate legũ: aut minuit aut ɔsumit. Minuit quotiẽs manẽte libertate citra statũ dignitatis pœna plectimur: sicut cũ rele gatur quis: vel cũ ordine mouet: vel cũ prohibet ho noribus publicis fungi: vel cũ plebeius fustibus cędi tur: vel in opus publicũ datur: vel cũ in eam causam quis incidit quę edicto ꝑpetuo infamię causa memo ratur. Consumitur vero quotiens magna capitis di minutio interuenit. id est cum libertas amittit velu ti cũ aqua & igni interdicitur.

¶ Existo appareo emineo prodeo exurgo exalto. Cic. de diui. Summersus equus voraginibus nõ existit. Et iterũ. Existit hoc loco quęstio subdifficilis. Et lib. ii. offi. At qui eo tpe tantę discordię secutę sunt: vt et tyranni existerẽt & optimates exterminarent. i. exur gerent vel exaltarentur.

¶ Extare eminere supesse. Ver. Corpent mole noua et summis vix cornibus extant. Vñ extare dicunt li bri qui demortui nõ sunt. Ci. Quę vt scis: extat oratio Nam vt de hoie qui adhuc viuit dicimus supest. qua si nõ est sub terra humatus: ita de rebus extant quasi extra stant & nõ intra atq; in tenebris latẽt. Et est trãs latio sumpta a statua q̃ stat & apparet. Huius contra riũ est Intercido: qđ est pereo. Ply. lib. xxxv. vtrũq; cõplexus est. Jam vero & onerariis nauibus: quoniã et pericula expingimus ne quis miret & rogos pingi exceptis operũ claritatibus q̃ & ipsa cõuenĩet attingi siue extant siue intercidere. Interdũ extare est mani feste esse. Lactan. lib. iiii. si cœlestibus beneficiis exti terit ingratus.

¶ Exlex: qui sine lege vel extra legẽ viuit.

¶ Exoculasso is. Vide in dictione Oculo as.

¶ Exoche eminẽtia vel excellẽtia latine dr. Unde Ca texochen dr per excellentiã. ἐξοχὸς ἑλληνισί.

¶ Exodiũ genus cantus: vt inqt Jul. pol. quę cędẽn tes de theatro cantare ɔsueuerant: ab ἐξ ὠδῶν. Sũt qui exponant exodiũ esse cantum. ab ἔξω extra ὠδὴν cantum. Erant eñ scđm eos exodia ridicula versibus intexta fabellis attellanis potissimũ inserta q̃ sine cã tu soleb ant iuuenes iactitare. Juue. Tandẽq; redit ad pulpita notũ exodiũ. Et iterũ. Urbicus exodio ri sum mouet attellanę. Sue. in Tyberio. Vñ vox attel lanico exodio proximis ludis assensu maximo excepta percrebuit hircũ capreis naturã ligurire. Exodium etiã significat exitũ quasi ἔξω τῆς ὁδοῦ. i. extra viam. Vñ Var. finẽ vitę appellat exodiũ. Jdẽ. Quod corpe ras modo in via narra: vt ad exodiũ deducas. Vñ etiã exodus liber quo iudęorũ exitus ab ęgypto describit. Sed secunda syllaba corripit in exodo. tam in prima q̃ in secunda significatione: qđ alterũ ab ὁδῶν: qđ viam significat: alterũ ab ᾠδῆς. i. a cantu cuius sylla ba penul. est prod.

¶ Exolesco scis. eui. ab exoleo fit: & significat crescere desino. Vñ Exoletus masculũ scortũ: seu pathicũ con cubinũ iam adultũ & fere dimissum qđ crescere desinit Olim Alexander romanorũ imperator exoletos he liogabali iussit deportari: Aliquos etiam naufragio mergi. Scribit Ply. Hominẽ crescere ad annos vsq; tersseptenos in longitudinẽ: tum deinde in plenitudi nem. Aliqñ Exolescere est vehemẽter crescere. Unde Exoletus a. um. pro vehemẽter adulto. Plaut. Belli qui domi exoletã virginẽ. Aliqñ significat veterẽ fie ri: deficere. Agretius. Adolescere augmenti est: ino lescere coagmenti: exolescere vanescẽtis est. Ply. lib. xxxvii. Carchedonii nescio an in totum exoleuerint postq̃ metalla æris ibi defecerũt. Col. lib. ii. Nã mul ta sunt vt dixi q̃ negligẽtia exolescant & fiant sterilia. Unde Exoletus: ẽ ab vsu remotus. Quintil. lib. viii. Obscuritas fit in verbis etiã ab vsu remotis: vt si cõ mentarios quis pontificũ & vetustissima fœdera: & ex oletos scrutatus auctores idipsum petat. Liui. Arte agendũ exoleto iam vetustate odio.

¶ Exoluo is. quod ligatũ erat perfecte soluo. Plaut. in epist. tu vt exoluã manus. Lactan. lib. i. Religionũ animos nodis exoluere pergo. Jtem. Exoluere est ꝑ fecte soluere. Hie. in proœ. epist. psal. Sunt nonnulli qui votum quo deo vouerunt se in singulos dies psal teriũ totum in eius laudem esse dicturos: vel diabolo exagitati: vel e cõtrario ieiuniorũ austeritate: vel de bilitate corporis id exoluere nequeant. Jtem pręmio afficere. Lact. lib. x. Jmperatori olim deo fides seruan da est: qui nõ tantũ viuẽtibus sed etiã mortuis potest virtutes exoluere. Jtem. Expedire liberare. Ter. in Hecy. Jllas errore & te simul suspitione exoluas.

¶ Exomides. gñs vestis q̃ altis supeꝛponit. Sũt qui comicorũ vestimentũ esse intelligãt exertis humeris.

¶ Exorbito as. pe. cor. quasi exorbita recedo. Orbi ta vero vestigium est rotæ decurrẽtis siue circuitus. Aug. lib. ix. ciui. dei. Nõ eis cedentes ad aliquid ap probandũ vel perpetrandũ qđ exorbitet ab itinere sa pientię & lege iustitiæ.

¶ Exorcizare inquit Aug. lib. i. de beata vita: est per diuina immundũ spiritũ adiurando expellere Exorcis mus adiuratio. Exorcista adiurator: sed spiritus ri dent barbarismos. ideo dicendũ est exorgibare nam componitur ex ἐξ καὶ ὀργὴ ἐργιβεῖν φιλεῖ καὶ δουλῶς ἐξ ὀργίζειν εἰς ὀργὴν ἐκβάλλειν.

¶ Exordiũ initiũ. Verg. lib. iiii. ęn. Quonia reginam ambire furentẽ audeat affatu quę prima exordia su mat. Ci. lib. i. ad Heren. Exordiũ est principiũ oratio nis per qđ animus auditoris vel iudicis constituitur vel apparatur ad audiendũ.

¶ Exordior iris exorsus incipio. Plaut. in Asi. Per gam quo occœpi & ibi consilia exordiar. Verg. lib. ii. Geor. Nõ hic te carmine ficto atq; per ambages & lon ga exorsa tenebo.

¶ Exordine sine intermissione. Ver. lib. iiii. geor. Se ptem illũ totos ꝑhibent exordine menses fleuisse.

¶ Exorior: nascor: emergo: exurgo. Ter. Tu sola ex orere q̃ perturbas hæc tua imprudẽtia. Et ex oriri in uadere est. Nã vt Do. inquit. Qui expectans aliquem inuadit exoriri dicitur.

¶ Exorno nas valde orno: seu magnifice ꝑparo in struo. Plau. in aul. Repudiũ rebus paratis exornatis

nuptiis. Ter. in Eun. Ita visus est dudū quia varia veste exornatus fuit: nunc eo videt̃ tibi fœdus quĩ illã nõ habet. Interdũ exornare fœdare d̃r. Idẽ in heau. Ego ne si viuo adeo exornatũ adeo depexũ dabo: vt dum viuat meminerit semꝑ mei.

¶ Exors tis. extra sortẽ. Cui contrariũ est Cõsors.

¶ Exoro as. pe. pro. orando induco: seu orando impetro. Teren. in phor. Nequeo te exorare vt maneas triduũ hoc. Idem. Orator ad vos venio ornatu prologi: sinite exorator sim. Interdũ exorare significat ꝓ magna gratia orare presertim quando cũ duobus accusatiuis construit̃. Plau. in cap. Vnũ exorare vos sinite nos. Sic dicimus. Hoc vnum te exoro. Hoc est pro magna gratia: siue vnũ magnopere te oro. Quod prepositio ex: ⁊ oro cõmode ⁊ naturaliter expetunt.

¶ Exorabula: ab Apuleio vocant̃ oĩa artificialia argumẽta q̇bus orator ꝑ vim eloquẽtię iudices exorat.

¶ Exos: sine osse. Lucil. Exos ⁊ exanguis tumidos perfluctuat artus.

¶ Exosso as. ossa detraho. Ter. in Adel. Congrũ istũ maximũ in aqua sinito ludere paulisper. Vbi ego venero exossabit̃: Apul. Exquamatus atq; exossatus piscis vix palpitat amplius.

¶ Exoticus a. um. pen. cor. peregrinus aduentitius. Plau. in Mus. Nõ possum olere vnguenta exotica hoc est aliunde apportata.

¶ Expando is. Vide in dictione Pando.

¶ Expalpo as. elicio. Plau. in aul. Nunc seruus argẽtum a patre expalpabit.

¶ Expapillo as. vsq; ad papillã denudo. Vnde brachium expapillatũ d̃r. Plau. in mili. Idem connexũ in humero leuo expapillato brachio.

¶ Expatio as. pe. pro. Expatarę est in locũ patentem se dare. Pacu. Expatant se oẽs: publice ostendunt Et sic a pateo fit. Quidã a spatiũ deriuant: vt sit Expatare in spatiũ se conferre. Sed et spatiũ a patendo deducitur. Nihil em̃ aliud est spatiũ ꝙ locus siue tempus patens. Hoc est interuallũ vel loci vel tp̃is.

¶ Expectoro as. p. cor. extra pectus eiicio. Ci. li. iii. de ora. Tum pauor mihi sapientiã omnẽ exanimato expectorat.

¶ Expello is. eiicio. Plau. Ancillã domo expulit.

¶ Expulso as. frequentatiuũ: qd̃ significat frequenti pulsu agito. Mar. Si me nobilibus scis expulsare sinistris Sum tua si nescis rustice redde pilam. Hinc Expulsor ⁊ expultrix verbalia. Ci. Expultrixq; vitiorũ.

¶ Expulsim aduerbiũ: significat frequẽter pulsando.

¶ Expeculiati: dicuntur serui sine peculio: quo vocabulo vtitur Plau.

¶ Expecto as. ab ex ⁊ specto significat obseruo. Ter. in An. Expecto quid velis. Quoniã vero aspiciẽtes aliquid diligenter manere diutius eodẽ loco solemus expectare. Quandoq; pro manere capit̃ et opperiri. Teren. in phor. Senẽ quoad expectatis vestrũ? Itẽ pro desiderare: qm̃ qui desideramus cũ voluptate aspicimus. Ver. in. ii. Expectate venis. Ter. in An. Expecto quid velis. i. desidero scire quid velis. Vñ expectatus pro odioso ⁊ molestę vitę Nã filius parẽtes aut amabiles sunt: aut expectati. amabiles boni: expectati mali: quorũ mors in dies singulos expectanda ⁊ exoptanda est. Item pro sperare. Ver. lib. i. Geor. Sed illos Expectata seges vanis elusit aristis.

¶ Expedio is. pe. cor. libero ⁊ quasi pedũ ligamenta dissoluo. Sisen. lib. iii. histo. Inermes armat: impeditos expedit. Aliqñ ponitur pro explico. Seneca. Iam diu vtile sit expedi. Aliqñ pro extra fero profero. Vergil. Cereremq; canistris expediũt. Aliqñ pro extollo Idem. Tum vero augurũ i utili clamore salutant expeduntq; manus. Et expedire est vtile seu benũ ac necessariũ esse. Sed hoc tantũ in tertia persona singularis vel pluralis numeri. Ter. in heau. Expedit bonas esse vobis. Idem in phor. Nostrapte culpa facimus vt malos expediat esse dũ nimiũ dici nos bonos studemus ⁊ benignos: hoc est cõgruat ⁊ quasi necesse sit.

¶ Expediti milites dicuntur leuioris armaturę ⁊ sine impedimentis.

¶ Expeditio vocatur cũ exeunt milites ad bellum: ꝙ expediant temp. aut se a cęteris negociis. Curtius. Nẽm expeditionẽ ac militarẽ apparatũ adduxit.

¶ Expendo is. di. sum. pondero. Plau. in asin. Quot pondo te censes esse nudũ? At pol ego qui te expendi scio: nudus vinctus centũ pondo es per pedes quando pendeo. Aliq; significat exacte examino cõsydero Cic. lib. i. offi. Que contẽplantes expendere oportebit: quid quisq; habeat: sua eadẽq; moderari. Ambr. lib. i. offi. Expendat atq; examinet verba sua. Quandoq; est perfecte soluere. Ver. lib. ii. ęn. Et scelus expendisse merentẽ a Locoonta ferunt. idẽ persoluisse. Quãdoq; exponere erogare. Vnde expensę dictę sunt Hiero. Qualiter fauente deo tota hęc dies expendatur in laude ⁊ cũ gaudio celebretur.

¶ Expensa ę. sumptus.

¶ Expio as. Vide in dictione Pio as.

¶ Expergo is. xi. ctum. quasi exporrigo: a somno excito. Ci. Expergete iam. Vnde experectus excitatꝰ: ꝙ recentes a somno exporrigi ⁊ extendi solemus.

¶ Expergisco is. ⁊ Expergefacio. ⁊ Expergifico actiuam significationẽ habent. Ply. Vrtica letargicos expergiscit tactis cruribus magisq; fronte. Gel. Ingenio expergificando ratus idoneas. Cic. Expergere facias scripsit ꝓ te expergefacias. Expergiscor: et expergesio passiua. Ci. Expergiscimini aliqñ atq; exurgite. Ab expergiscor fit Experrectus scd̃m Diome. Expergitus ab expergor. Et expergefactus ab expergesio. Expergitus d̃r qui saciatus somno sponte vigilat. Vnde ⁊ Lucil. ait. Ego e somno pueros cũ mane expergitus clamo. Experrectus a quiete impeditus Sal. Experrecti somno arreptis armis tumultũ facere. Expergefactus qui per aliũ somno excitatus est. Festus aliter Experrectus qui per se vigilare cœpit. Expergitus ab alio excitatus quem solemus dicere expergefactum.

¶ Experior iris. expertus significat tentare. Ter. in Eun. Oia prius experiri consilio ꝙ armis sapientem decet. Vnde inexpertus intẽtatus. Verg. Nequid inexpertũ frustra moritura relinquat. Ex expiri doceri Idem. Vos ⁊ cyclopea saxa experti reuocate animos Vnde experti periti dicunt̃. Expiẽtia vsus doctrina.

¶ Expes: ab ex et spes: sed sabucit̃ ⁊ significat extra spem vel sine spe.

¶ Expers: extra partẽ: vel sine parte: et ponitur pro ignaro rudiq;: ⁊ nullã rerũ experientiã habẽti. Apul. homo rudis: oĩm bonarũ artiũ expers. Aliq; etiã pro eo qui nõ sentit. Vnde expers doloris: qui nõ sentit dolorem. Expers mortis: qui nõ moritur. Expers lucis qui nõ habet lucẽ. Quidã hoc nomẽ componi volunt a pars. quidã ab experior.

¶ Experto is. pe. cor. Vide in dictione Appeto.

¶ Expilo as.pe.pro.diripio depredor:furtiue frau-
do:dictũ a pilis romanorũ telis:vel a græco πιλω.q.
σπιλω.id est cõplano:q qui e domo supellectilē detra
hunt equare ac cõplanare oīa vident. Inde apō iuris
consultos titulus est de crimine expilatę hereditatis:
et qui alienam hereditatē expilauerit extraordinarie
solet coerceri. Ci.in parad. Si socios spolias erariũ
expilas. Ouid.lib.iii.met. Expilatq; gentis oculos.

¶ Expiro as.pe.pro.dictũ a spiritu effuso:vel a spira
minibus quasi spiritũ emitto. Luc.lib.iii. Expirans
animā pulmonibus æger agebat. Aliqñ p se plenũ est
vt expirauit.i.mortuus est.

¶ Expiscor aris.diligenter quæro vbi nā pisces late-
ant. Sepius tñ Expiscari p indagare sumitur. Ter.
in phor. Perinde expiscare quasi nō noris. Quādoq;
pro lucrificare. Plaut. Tandemq; nescio quid ab eo
expiscatur.

¶ Explano as.pen.pro.pfecte planũ facio: declaro.
Sal. De cuius moribus hoīs pauca prius explanan-
da sunt q̄ initiũ narrandi faciam.

¶ Explanto as: Vide in dictione Planto.

¶ Expleo es.pfecte impleo seu satio. Virg.li.iiii.ge.
Improbus ingluuiē ranisq; loquacibus explet. Sal.
Neq; prius iugulandi finis fuit q̄ silla oēs suos diui-
tiis expleuit. Interdũ compleo seu pficio. Verg. Dis-
cedam explebo numerũ reddarq; tenebris. Plyn.lib.
xxxvi. Ulcera eorũ purgant leniter:explentq; cicatri
ces & emendant. Interdũ consolor. Terent.in heau.
Nem tot mei solius solliciti sunt causa vt me vnũ ex-
pleant. Interdũ Minuo. Nā ex qñq; priuatiua est. En
nius. Nauibus explebant sese terrisq; replebant.

¶ Explico as.p.cor.pprie extendo:emitto. Ci. Quæ
virtus pręter cæteras totam se ad alienas vtilitates
porrigit atq; explicat. Per translationē significat ex
plano ostendo. Idem lib.iii.offi. Ut quedā sibi conce-
dantur quo facilius q̄ volunt explicēt. Item extraho
Ouid. Atq; explicat ensem. Item exhibeo. Mar. Ex
plicat & cœnas vnica mensa duas.

¶ Explodo is.pe.pro.si.sum.ab ex & plodo significat
cum sono elido:qđ fit cũ rem q̄ nō placuit clamore & ge
stu ac strepitu damnō. Nec pprie idem est qđ manib⁹
cum sono pulsantibus eiicio:sicut Lau.Valla docuit
Nec supplodo est pedē terræ incutio. Nec cōplodo:si
gnificat aduersas manus inuicē collido. Quod nō si-
gnificat ex se.alioquin Cicero frustra pedem adiecis
set.lib.de orat. Pedem nemo in illo iudicio supplosit:
Similiter Quinti.lib.xi. Pedis supplosio vt loco est
opportuna vt ait Ci.in contētionibus aut incipien-
dis aut fouēdis:ita crebra est inepti hoīs & desinit iu
dicem in se cōuertere. Aliqñ per translationē supplo-
sus pro reiectus ponitur. Dama. Papa Hieronymo.
Abscissis opinionibus: ambiguitatibus supplosis.
Identidē de Complodo dicendũ est:quoniā & Hiero
nymus libro numerorum manibus addidit. Iratusq;
balach.contra Balaam. Complosis manibus ait ad
maledicendũ inimicis meis vocaui te:quibus econ-
trario tu modo benedixisti. Et in Ezechi. Ecce com-
plosi manus meas sup auaritiā tuā. Apuleius scribit
Cōplodere vacuas manus doloris & mœsticiā signũ
esse. Quin.lib.xi. Nā etiā & Cōplodere manus sceni-
cum est:pedes applodere interim licet. Præterea q
ista verba a plodo cōposita non nisi actibus pedis vel
manuũ accommodari possint minime crediderim q̄s-
uis plerunq; accommodent. Lactan.eñ lib.de opifi.
ho.ad linguę actũ vsus est complodo cũ dixit. Besti-
as etiā potu adiuuat.protenta eñ cauataq; hauriunt
aquam:eamq; comprensam linguæ sinu ne tarditate
et mora effluat:ad pallatũ celeri mobilitate cōplodũt
Hiero.lib. Iudi. Cœperunt buccinis clangere & com
plodere inter se lagœnas. Cumq; per gyrum castrorũ
in tribus psonarent locis & hydrias cōfregissent: te-
nuerunt sinistris manibus lampades: & dextris sonā-
tes tubas. Pręterea q Explodo significet eiicio ma-
nibus & quidē cũ sono pulsantibus:nequaq̄ verũ est:
quoniā si eiicio significaret. Ci.lib.iiii.de fi.bo.nō di
xisset. Quærimus aũt nō quę sint iam sed vnde sint ex
plosæ eiectæq; sentētię pirronis Aristonis Heril. Et
pro Cluen. Te vero illud idem qđ tum explosum & eie
ctum erat nunc rei tulisse demiror. Si aũt significat p
pulsationē eiiciendũ quempiā manuũ vel pedum siue
alio aliquo liquet explodo nō significare eiicio:quoni
am & copulare debet diuersa: & nō temere Ciceronem
eiectę & eiectũ subtexuisse credi par est. Qñq; explo-
dere significat aliquid tanq̄ indignũ seu inutile eiice
re. Ci.lib.ii.de diuinitate: Sed hoc gñs diuinationis
vita iam cōmunis explosit. Applodo etiā Hiero. Pe-
dibus accōmodauit: Sicut supplodo cōtra. Uig.scri
bens. Recordare quæso illius diei qñ me de resurrecti
one corporis pdicāte ex latere subsultabas & plaude-
bas manu & applodebas pede. Idem Damiano. Nā si
applosisset pedē:intēdisset oculos:rugasset frontē:ia
ctasset man⁹: vba tonuisset:tenebras ante oculos of-
fudisset iudicib⁹. Igitur applodo:cōplodo:explodo:
supplodo:et si qua alia repiantur scđm rei actũ cui ap
plicanť:ita sumi oportet. Et quicqđ significat quatio
eiusq; cōposita idipsũ plodo eiusq; cōposita designāt
nisi q in sono pulsationis diuersa esse existimo: & qui-
busdā actibus rerũ ista nō accōmodari quibus illa:

¶ Exploro as.pe.pdu.exclamo: & cũ fletu quodā voci
fero. Varro. Genuit explorat:turbā oēm cōcitat. Ub
tractũ est vt capiatur p intentius ac etiā cũ voce in-
quirere. Verg. Exire locosq; explorare nouos. Hinc
Exploratores dicti sunt. Interdũ Explorare vi ob-
seruare. Idem lib.ix. Nec nō & trepidi troes formidi-
ne portas explorant. Interdũ pbare. Ci.in Catone.
Quis est tam stultus q̄uis adolescens cui sit explora
tum se ad vesperũ esse victurũ? Interdũ deliberare.
Verg. Tuus o regina qđ optas Explorare labor. In
terdũ siccare. Idem lib.i. Geor. Et suspensa focis ex-
plorat robora fumus.

¶ Expono is.pe. pdu.explico declaro ostendo. Cic.
lib.i. Phil. Anteq̄ de rep.scribā.p. Con.exponā vo-
bis breuiter consiliũ pfectionis & regressionis meæ.
Unde expositio p interptatione. Idem. Vocat ad cœ
nam:deinde ipse priorem: exponit copias suas oēs.i.
ostendit. Ponitur qñq; p extraho: & quasi extra pono
Verg.lib.xi. Socios de puppibus altis pontibus ex
ponũt. Qñq; p abiicio. Unde infantes abiecti vt pe-
ant expositi: siue expositicii dicunť. Teren.in heau.
Erat hic corinthia anus haud impura:ei dedi expo-
nendā. Plau. Reuertar ad illam puellā expositiciam.
Quandoq; p expendo. Solinus. Cum magnā bis pe
cuniā exposuisset. Qñq; p expromo. Ci. Cũ tibi expo
sita esset ad prandiũ oīs Pamphilia.

¶ Exposco is. Vide in dictione Posco.

¶ Expostulo as.pe.cor. Exquiro:conqueror:seu que
relam apud eum ipm depono qui fecit iniuriā:et cum
querela amicos insto: & quasi officium amicitię in alio

desydero. Et nō solum abltō cū prepositione iungitur sed etiā alii abltō. Marcus Ci. filius. Lenis ⁊ facilis a te existimari debeo: qui nihil tecū de ipsis rebus expostulem. Aliqñ sine ipso abltō vt cum iniuria de qua quis ratione postulat in actō ponitur. Et tunc etiam significat exquiro. Ter. in an. Sed quid agam adeā ne ad eū eo iniuriā hanc expostulē? Iniuriā .i. rationē siue causam iniurię. Aliqñ expostulare est vehemēter postulare .i. vehemēter velle: ratione ex qua multum auget. Postulo vero pro volo sępe sumit. Ter. in an. Etiā me nunc seducere istis dictis postulas. De expostulo. Idem in adel. Si me in illo credidisti esse hoim numero qui ita putant sibi fieri iniuriā vltro si quā fecere ipsi expostulāt ⁊ vltro accusant. Do. Expostulatio querela aduersus illū ipsum qui peccauerit.

¶ Exprimo is. pe. cor. premēdo extraho. Ply. Expresso vino infundit aqua vinaceis. Aliqñ declaro manifesto. Macro. Nihil vnq̄ locutus fuit expressius. Hieron. in prolo. Tobię. Quicqd mihi ille hebraicis verbis expressit: hoc ego accito notario sermonibus latinis exposui .i. elocutus est. Idem. Et nomē dñi tetragrammaton in quibusdā grecis voluminibus vsq̄ hodie antiquis expressum litteris inuenimus .i. clare vł proprie scriptum.

¶ Exprobro as. pe. cor. q̄ aliis prestiti cōmemorans impropero. Ter. Nā isthęc cōmemoratio quasi exprobratio est immemoris beneficii. Sumitur tñ exprobrare pro qualemcūq̄ culpā obiicere. Oui. lib. xii me. Trepidoq̄ fugā exprobrauit amico. Et apud Euan. Exprobrauit incredulitatē illorum.

¶ Expugno. Vide in dictione pugno.

¶ Expungo is. Extrudo. atq̄ moueo. Persius. Expūgam nanq̄ est scabiosus ⁊ acri bile tumet. Unde etiā significat milites ab exercenda militia repellere adēpto stipendio. Seneca. libro quarto. de benefi. Pignus est protinus aliud: inuicē mittere ⁊ munus munere expungere: qd̄ significat delere ne debere videatur. Milites eñ punctis scripti inserunt legioni ⁊ iurant vt docet Vege. lib. ii. Inde expuncti dicti deleti et a militia remoti. Itidem Expungi dñr iudices qñ amouent a iudicādo veluti cancellati ex albo iudicū. Dispūgere q̄q̄ simile est: qd̄ significat Cōferre accepta ⁊ data sicut Papinianus iurecōsultus docet.

¶ Expuo is. cum fastidio aliq̄d eiicio: quasi pus extra mitto. Pus aūt est ois humor corpori onerosus. Vir. Et piculosā cū tussi miser expuo saliuā. Ter. per trāslationē in eun. dixit. Illā vbi expueret miseriā ex aio.

¶ Exputo as. pen. cor. ab ex ⁊ puto: cōpenit significat q̄ ex arbore puto ⁊ incido. Col. lib. xi. Palos vna opera cędere: ⁊ exputatos acuere centū numero potest. Itē Exputare est perfecte siue extra putare: vt apud eundē lib. iiii. Deinde velut veteranā vitē totā exputare: et ad vnam materiā firmissimā redigere: nodosq̄ et cicatrices alleuare satis officiū est. Item est perfecte intelligere seu discere. Plancus Ci. Quę mens eū aut quorū consilia a tanta gloria: sibi vero etiā necessaria ac salutaria auocarint: ⁊ ad cogitationē consulatus bimestris summo cū terrore hoim: ⁊ insulsa cū efflagitatione transtulerint exputare nō possum. Exputare vero compositū ab ex ⁊ sputo habet pu syllabam pro: et significat quasi extra sputare.

¶ Exquiro pe. pro. diligenter inquiro secerno eligo. Unde Exquisita opera. dñr opera electa quasi diligēter quęsita. Plau. in Am. Te certo heri aduenientē illico ⁊ salutaui ⁊ valuisses ne vsq̄ exquisiui.

¶ Exquilię tantū pluraliter romę mons erat ab excubiis regis: vel q̄ exculte fuerint a Tullo rege. Ouid. lib. fas. Adde q̄ excubias vbi Rex romanus agebat: qui nunc exquilias noie collis habet. Hic ⁊ exquilin⁹ mons dr̄. Var. Exquilinus mons septiceps apud ędē Iunonis lucinę vbi ęditimus habitare solet.

¶ Exta proprie iecur: cor: ⁊ pulmo dñr: quia in parte superiori locant ab extando. Et lien ⁊ iecur hoc noie appellant: quoniā supra inferiora intestina locantur. Verg. in ge. Pinguiaq̄ in verubus torrebimus exta colurnis. Omnia simul cōplexus est Romanorū religio semp extorū caput putauit iecur. Unde Fes. Hęc omnia exta dici putauit quia diis prosecent qui extāt eminentq̄ vt non a situ: sed ab officio dicta putarit. Scribit Plyn. lib. xxx. pręcordia vocari vno nomine exta in homine.

¶ Extales: via purgandę alui. Hie. in lib. Reg. Et cō putrescebant pminentes extales eorum.

¶ Extemplo aduerbiū tota vna dictio: significat statim quasi extra tempus: hoc est temporis cōmoditatē. Templum eñ dr̄ locus manu designatus in aere post quem illico captant auguria seu q̄ augures statim vl̄ his auspiciis: vel a templo celi oculos auertebāt: vel e templo terrę discedebāt.

¶ Extipices pe. cor. dicti sunt haruspices ab extis inspiciendis. Extispiciū ipsa extorū inspectio quę alio noie haruspicina dicitur.

¶ Ex tempore duę partes sunt: ⁊ significat ex improuiso ⁊ impremeditate. Cic. Quos credimus expedire rem ⁊ consiliū ex tp̄e capere posse. Inde vocatur Extemporalis siue Extēporaria oratio. Vide in dictione Temporalis. Aliqñ significat ex tp̄e pro tp̄is conditione. Ci. lib. iii. offi. Huius gn̄is questiones sunt hę oēs in quibus ex tp̄e officiū queritur.

¶ Extendo is. Vide in dictione Tendo.

¶ Extenuo as. valde tenuē facio: siue minuo. Ci. lib. ii. ad heren. Defensor aūt fuisse causam negabit si poterit: aut eam vehemēter extenuabit.

¶ Exterreo es. rui. itum. Vide in dictione Terreo. Hinc Exteritus qd̄ modo panefactū significat. Ver. Plausumq̄ exterrita pennis. Dat tecto ingentē. Modo accensum inflammatū. Idem. Sęuit agris asperq̄ siti atq̄ exterritus ęstu.

¶ Exterebro as. pe. cor. extra vel valde terebro. Per translationē significat aliquid extorqueo scrutor ⁊ curiosus quęro. Var. atq̄ oēs adeo perquirit atq̄ exterebrat artes.

¶ Exter a. um. pe. cor. idem qd̄ externus. Unde Sta: Exter honos dixit.

¶ Exterus a. um. idem qd̄ Exter. Ver. lib. iiii. Et nos fac extera quęrere regna. Fitq̄ ab Exter: qd̄ ab Extra deduci certū est. Hinc Exterior extimus sicut ab Interus interior intimus.

¶ Externus a. um. quod nō est ex patria. Liui. libr. i. Timor deinde patres incessit ne ciuitatem sine imperio: exercitū sine duce multa circa ciuitatē irritatis animis vis aliqua externa adoriret. Proprie aūt qd̄ foris ⁊ palam est. At hesternus cum h. ⁊ s. fit ab heri. Ci. lib. i. tus. Dici nō potest q̄ sim hesterna tua disputatione delectatus.

¶ Externo as. ab ex ⁊ sterno dementem facio. Pacu. Sed eccā miserā quā frequēs luctus externauit.

¶ Exterraneus aduena quasi ex alia terra: sicut Con

terraneus qui est ex eadē terra: ꝙuis id nomē parum ab eruditis vsurpet. Exterraneus etiā vocatur: qui ante tempus natus vel potius electus est. Dictus ꝙ eum mater exterrita eiecerit.

¶ Extero is. pe. cor. extra tero: aut terendo extraho. Col. li. ii. Cū rursus amplior messis puenerit. quicqd exteretur capisterio expurgandū erit. Var. li. i. de re. rus. Apud alios exterit grege iumentorū inacto: ⁊ ibi agitat e perticis ꝙ vngulis e spica exterunt grana. Exterere etiā dicimus aciem ferri vt exacuta sit.

¶ Extermino as. pe. cor. extra terminos mitto. Cic. lib. iii. offi. Atq̄ hoc omne genus pestiferū atq̄ iniustū ex hoim cōmunitate exterminandū est. Aliqn̄ exterminare ponitur pro demoliri. Hier. in Matth. Exterminant exules qui mittunt extra terminos. Cum ergo in euan. dr̄. Exterminant facies suas: semper demoliuntur debemus accipere.

¶ Extillo as. ab ex ⁊ stillo. Vn̄ ⁊ distillo extillare guttare ⁊ guttatim finiri. Ter. in phor. Hisce ego illā dictis ita sibi incensam dabo vt ne restringuas lachrymas si extillauerint. i. si lachrymę ex corpore guttarēt aut corpus guttatim finiretur: vel totum in lachrymas conuerteretur.

¶ Extimesco valde timeo actiuę tantum significationis repperi. Ci. in Cat. Quod igitur adolescētes et hi quidē nō solum indocti sed etiā rustici contemnunt id docti senes extimescent?

¶ Extinguo: ab ex ⁊ tingo: minorē in se vim habet ꝙ̄ opprimo. Cic. in Lel. Primū danda opera est ne qua amicorū dissidia fiant. Sin tale aliquid euenerit vt extinctę potius amicitię ꝙ̄ oppressę videant. Quasi qd̄ extinguitur possit redamari qd̄ opprimit non queat. Aliqn̄ extinguere est perfecte distinguere. Idem in horten. Quā si subtraxeris qui. i. quomō extingues artificē ab inscio. Aliqn̄ significat occidere destruere Lactan. lib. iii. Coelestes alas vna cū corporibus extingunt. Idē li. iiii. iudęorū. nomē ⁊ gentē Vespasianus extinxit. i. deleuit. Ter. in adel. Seni alam primū extinguerē ipsi qui illud pduxit scelus. i. auferrem.

¶ Extispex idem qd̄ haruspex. hoc est qui extis inspectis futura pdixit: a quo Extispiciū. ⁊ Extispicina.

¶ Exto extas extiti supinum nō legi. Vide supra post Existo existis.

¶ Extollo is. Vide in dictione Tollo.

¶ Extorris qui est extra terrā. i. patriā electus: sicut Exul: extra solū. Gel. Exul extorrisq̄ esto: et proprie vagabundus. Sappho ad phaonē. At vos extorrem tellure remittite nostrū.

¶ Extorqueo es. si. sum. vel tum. significat tormento veritatē elicio. Aliqn̄ etiam per vim aufero: extirpo: euello. Don. Torquemus hoiem extorquemus veritatē. Ci. in Cato Nec mihi hunc errorē dum viuo extorqueri volo. Liui. li. ii. Neq̄ ambigitur quin Brutus qui tantū glorię supbo exacto rege meruit pessimo publico id facturus fuerit si libertatis immaturę cupidine priorū regū alicui regnū extorsisset.

¶ Extra prępositio separata cui contraria est in significatione intra. Ab extra deducunt. Exter exteris extraneus: extrarius. Extrinsecus: extro as. extrorsum et extremus.

¶ Extrarius: alien⁹ qui extra focū sacramentū iusq̄ est. Pręterea minabat si extrario nupsisset: nihil se filiis eius ex pr̄nis eorū bonis testamēto relicturū. Hic accipit pro eo qui nō sit domesticus ⁊ ex eadē familia.

¶ Extraneus: qui ē ex altera terra: quasi exterrane⁹.

¶ Extremus a. um. modo initiū alicuius rei. Plaut. Ab extremo narrare incipiā. i. a principio. Modo finis. Verg. Extremū hunc arethusa mihi. Ponitur nō nunq̄ pro sęuo pessimo. Idem illā terra parens ira irritata deorū. Extremā vt perhibent cœo enceladoq̄ sororē progenuit. Hoc est pessimā. Quod nō sine ratione esse videtur. Quādoquidem medici affirmant deteriores esse qui vltimi nascuntur.

¶ Extrinsecus pe. cor. Vide in dicti. Intrinsecus.

¶ Extrico as. pe. pro. ab ex ⁊ trico: qd̄ a tricis fit. Tricę aūt sunt impedimēta ⁊ implicationes. Et est extricare explicare. Lactan: li. vi. Deniq̄ muta quoq̄ animalia cū fraude capiunt si aliquo se modo in fugā extricauerint fiunt postmodū cautiora. Col. li. iiii. Syluestris ager pręcipue est eligendus qui etsi frutetis aut arboribus obsessus est: facile extricatur ꝙ suapte natura quęcūq̄ gignunt nō penitus nec in profundū radices agunt: sed per summa terrę dispergunt atq̄ deducuntq̄.

¶ Extricabile a quo exiri potest. Cuius contrariū est inextricabile. Ply. lib. xxxvi. Intus labyrinthū inextricabilē: quo si quis improget se sine glomere lini exitum inuenire nequeat.

¶ Extro as. exeo. Nā sicut intrare ingredi est: ita extrare egredi. Afra. Simul limē intrabo: illi extrabūt

¶ Extrorsum: significat extra versus: sicut (illico. introrsum intra versus.

¶ Extruo is. ędifico. Hie. ad Iulianū. Extruis monasteria: multis a te numerus sustentat: et Extruere ordinare. Ci. in Cato. Caret epulis: extructisq̄ mensis frequentibus poculis.

¶ Extrudo is. pe. pro. extra trudo: per vim expingo expello. Ter. in Hecy. Eo amantē inuitū Pamphilū extrudit. Plau. in aul. Nam qua nunc me causa extrusisti ex his ędibus.

¶ Extundo is. extorqueo: vel inuenio. Ver. li. i. geor. Ut varios vsus meditādo extūderet artes paulatim.

¶ Exturbo as. e loco deiicio.

¶ Exubero as. pe. cor. quasi supabundo. Tractū ex vberibus lactātibus. Colu. in pręfa. In aliis mysiaq̄ densa ⁊ glutinosa terra maxime exuberat.

¶ Exupero as. pe. cor. ab ex ⁊ supo: q̄si supersupero.

¶ Exudo as. pe. pro. Emitto. Ply. Est aūt triū generum vnū arbor ipsa exudat humi: mō alterū manat in plaga. Ver. vero li. i. ge. Exudat inutilis humor: dixit pro exudatur. Nō em̄ humor sed terra desudat.

¶ Exugo is. pe. cor. xi. ctū. qd̄ ⁊ Exugeo eo. dr̄ pro extra sugo. Plau. Iam ego me conuertā in hirundinē: atq̄ eorū exugebo sanguinem.

¶ Exuccū per duplex cc. dr̄ qd̄ est sine succo.

¶ Ex vinculis causam dicere: significat vinctū respōdere criminibus.

¶ Exurenę: purgatio quędā domus ex qua mortuus ad sepulturā ferēdus est q̄ purgatio fit per euerriator ez certo gn̄e scoparū adhito ab extra verrēdo dictę.

¶ Exul ab Exilio is. sicut pręsul a pręsilio esse cōuenit vnde ⁊ exiliū est qd̄ analogiā verbi seruauit. Nec obstat mutatio litterę i in u. euphonię cā: ne exil ⁊ pręsil dicatur ꝙ nimis exilis ⁊ incōcinna esset pnunciatio: aut certe ab exulto ⁊ pręsulto sunt in quibus sicut ⁊ in cęteris Insulto resultoq̄ frequentatiuis mutatur i. in u. Nam exulto notū est. At pręsulto apud Liuium lib. vii. Si tu permittis volo ego illi bellua ostendere

quando adeo ferox pręsultat hostiũ signis me ex ea familia ortum quæ gallorũ agmen ex rupe Tarpeia deiecit. Est igitur exul ab exilio ꝛ pręsul a pręsilio. Pari enim modo ista sumi oportet: vt vnde exul: inde ꝛ præsul ꝛ vnde pręsul inde ꝛ exul extra præpositiones capiamus. Nam exul nõ quisqꝫ Aliter em̃ nõ recte dicitur nisi cũ exilierit vnde exultat: facinus ab eo admissum in eum animaduerteret: vt fit, propter aliquid morte dignũ: cuius causa in exiliũ profugit: Cice. pro Aulo Ceci. Exilium nõ est suppliciũ sed perfugiũ portusqꝫ supplicii. Nam qui volunt pœnã aliquã subterfugere aut calamitatẽ eo solum vertunt hoc est sedem ꝛ locũ mutant. Itaqꝫ in nulla nostra lege reperietur apud cęteras ciuitates maleficiũ vllum exilio esse mulctatũ: sed cum oẽs vincula neces ignominiasqꝫ vitant quę sunt legibus constitutæ confugiũt quasi ad arma in exiliũ Qui si in ciuitatẽ legis vim subire vellent: nõ prius ciuitatem q̃ vitam amitterẽt. Exul tamen etiã quis dicitur cũ sit innocens ob suspitionẽ seditionis aut proditionis. Unde Festus inquit Solum aũt quin significet locũ quis dubitet? cum exules quoqꝫ dicanẽ loco patriæ suæ pulsi. Ci. pro domo sua. Hunc tu etiã portentosa pestis exulem appellare ausus es cum tantis sceleribus esses notatus? Et iterũ. Quid em̃ exul: ipsum per se nomen calamitatis nõ turpitudinis.

¶ Exulo as. pe. cor. patria priuatus sum. Et duobus modis dicitur scꝫ de loco in quo exul est: ꝛ de quo eiectus est Ter. in Eu. Nã domo exulo. Hie. ad Paulinum Eschines cũ rhodi exularet.

¶ Exulto as. ab ex ꝛ salto. a. in u mutata significat gestu corporis letitiã exhibeo. Dicimusqꝫ Exulto rebus prospere gestis. Ci. lib. de rep. Est igitur quiddã turbulentũ in hoibus singulis: qd vel exultat voluptate vel molestia frangiẽ. Hie. in prouer. Letantur cũ malefecerint ꝛ exultant in rebus pessimis. Item. Exultare est cũ iactantia gloriari. Ci. in Cato. Annibalẽ iuueniliter exultantẽ patientia sua molliebat. Item est gestu vel dicto iniuriã facere. Verg. lib. v. Exultãtiaqꝫ haurit corda pauor. Item Seuire. Ci. li. iiii. de rep. Quę sanguine alitur: quę omni crudelitate sic exultat: vt vix hoim acerbis funeribus satietur Hęc tamen significata ad idem redeunt: vt Exultare sit supra modũ exilire atqꝫ efferri: ꝛ quasi gestibus saltibusqꝫ affectũ animi ostendere siue ira id fiat siue sæuitia: siue voluptate aut alia animi affectione. Proprie vero exaltare est extra saltare. Verg. lib. iii. Exaltantqꝫ vada atqꝫ æstu miscentur arenę.

¶ Exundo. as. Vide in dictione Abundo.

¶ Exuo is. ab ex ꝛ suo: quasi dissuo ꝛ exoluo. Ver. Extulit exutas tendens ad sydera palmas. Quandoqꝫ spolio. Cui contrariũ est Amicio. Liuius libro primo Primo se agro paterno auitoqꝫ exuisse deinde fortunis aliis. Lactan. libro primo. Exuuntur etiã vestibus flagitante populo. Quandoqꝫ detraho. Vergili⁹ libr. ix. Sic ait illac hiymans humero simul exuit ensem. Quandoqꝫ denudo. Idem magna ossa lacertosqꝫ exuit. Quãdoqꝫ depono. Ci. pro Liga. Nonne humanitatem omnem exuisses.

¶ Exuuię ab exuendo: sicut Induuiæ ab induendo. Et non solum hominũ tegmina aut vestes dicuntur: sed etiã animaliũ. Verg. lib. ii. Geor. Cum positis nouus exuuiis.

De littera F.

Littera a Prisciano inter mutas numeratur ab aliis inter semiuocales eo q̃ a Vocali incipiat ꝛ in seipsam terminetur. Hec alio nomine digamma dicta est: quia duplicis gamma figurã detineat. Ea in latinis tantum vtimur. in grecis vero ph.

F ante A.

¶ Faba: genus leguminis notius q̃ vt a me declareẽ Cuius diminutiuũ est Fabula.

¶ Fabarius a. um. qd ad fabam pertinet: vt insulę fabarię. De quibus Plyn. Insulis quas ob id fabarias appellant: quia scꝫ sponte fabas generent.

¶ Fabalia. Ply. Sed maior pars malunt fabalia maturę sationis q̃ trimestrẽ fructũ eius. Nã siliquę caulesqꝫ gratissimi sunt pabulo pecori. Col. lib. ii. Veteres rusticos plærunqꝫ dicentis audio malle se matura fabalia q̃ fructũ trimestrem.

¶ Fabius a faba cognomẽ eius qui fabã optime serebat. Sic Cicerones Lentuli pisones ꝛ hmõi Fuerũt autem Fabii. nobiles romani ex quibus Idibus februariis vna die trecenti ꝛ sex ad vnũ occisi sunt per insidias a veientibus iuxta Cremerã fluuiũ. Quorũ cędem. Ouid. lib. ii. fas. sic deplorat. Una dies fabios ad bellũ miserat oẽs Ad bellũ missos pdidit vna dies Sed qui primus Fabius dictus est Allobrox q̃ apud flumen Isarã Allobrogũ regem ceciderit.

¶ Fabianus nomen viri propriũ. Fabianus a. um. a Fabius fit. Unde dr Arcus fabianus qui cõstructus est iuxta regiam in sacra via.

¶ Fabatia: a veteribus dicebaẽ gños libi. Ply. Quin et prisco ritu fabatia suę religionis diis in sacra est.

¶ Fabula diminutiuũ a faba. Plau. in Sti. Pro operibus nostris setis cõmodule nucibus fabulis: ficulis Est ꝛ fabula res passim diuulgata etiã si vera sit a fando dicta. Iuue. It noua nec tristis per cunctas fabula cœnas. Et fabula quę ad delectationẽ et vtilitatẽ inuenta est. Est rerũ nec veratũ nec verisimiliũ: vt q̃ daphne versa sit in laurũ. Apologus nõ differt a fabula: sed tantũ addit: vt præter id q̃ sit res ficta ꝛ nõ verisimilis vt fabula: allegorice tñ aliquid contineat qd ad vitã ꝛ mores ptineat: vt sunt esopi fabulę. Argumẽtum est res nõ vera: sed tñ verisilis: vt sunt argumẽta comœdiarũ. Fabulę scdm ritus ꝛ habitus hoim nominabanẽ. Romanę em̃ togatę dicebanẽ: qr toga romana est. Sic græcas fabulas ab habitu æque palliatas Var. scribit noiari. Togatarũ genera quattuor. Sũt enim togatę quę ptextatę dicunẽ in quibus impatoris negocia agebãt: ꝛ publica ꝛ reges romani vel duces inducunẽ personarũ dignitate ꝛ sublimitate tragœdiis similes. Pretextatę aũt dicunẽ: quia fere regum vel magistratuũ in huiusmodi fabulis acta comprendunẽ. Secundũ genus togatarũ tabernarię dr̃ humilitate personarũ ꝛ argumentorũ similitudine comœdiis pares in quibus nõ magistrat⁹: sed humiles hoies ꝛ priuatæ domus inducunẽ: quæ q̃ oliuę tabulis regerenẽ cõmuniter Tabernarię vocabanẽ. Tertium genus attellanę. Quartũ planipedes: de quib⁹ alibi. Sciendũ est q̃ fabulę nomẽ ab auctoribus fœ. genere proferri solet. Ter. in eunuchũ suã. Iuue. vero masculino protulit. Nec dũ finitus horestes.

¶ Fabella diminutiuũ est a fabula.
¶ Fabulosus a.um. celeberrimũ de quo oẽs fantur. Uel fabulosum dr̃ de quo multa finguntur. Hor. li. i. car. Uel quę loca fabulosus lambit idaspes.
¶ Fabulinus putabatur deus qui pueris primo fari incipientibus pręest.
¶ Fabulor aris. loquor. Hie. Solę cũ solo sponso aut lectionibus sacris: aut sanctis meditationibus secũ fabulamini: vt ipse vobiscũ. Eius ꝯpositũ est Cõfabulor. Ter. Si qñ ad eũ accesserat confabulatũ.
¶ Fabulator qui fabulas edit: vt æsopus.
¶ Faber a faciendo nomen est: id significãs speciale cui adhęret adiectiuũ. Nã est oĩs artifex qui labore corporis aliquod artificiũ facit: vt faber lignarius: faber ferrarius: faber murarius ⁊ hmõi.
¶ Faber a.um. ad fabrũ ptinẽs. Uñ fabrę aduerbium.
¶ Fabre artificiose. Plau. Ut apologiã fecit? Quandoq; fabre. Hiero. in exo. Quicq̃d fabre adueniri põt dedit in corde eius. Et paulopost. Ut scirẽt fabre operari quę in vsus sanctuarii necessaria erant. Veteres affabre pro eo qđ est pulchre dixerũt: sicut infabre fœde turpiter. Pacu. Barbarũ pestem nostris nauib⁹ obtulit noua figura factã cõmissam infabre.
¶ Fabrefacio ędifico: artificiose cõpono. Plau. in casi. Nec fabulã astutiorẽ vllus fecit: atq; vt hęc fabrefacta a nobis. Unde fabrefactũ opus .i. artificiose factũ siue manu artificis.
¶ Fabrico as. ⁊ Fabricor deponẽs pe. cor. in eadẽ significatione pro cõpono. Oui. lib. xiii. met. Crater æneę quẽ iam fabricauerat alcon. Ci. lib. iii. de orato. Capitolii fastigiũ illud ⁊ cęterarũ ędiũ nõ venustas: sed necessitas ipsa fabricata est. Transfertur etiã ad animũ. Curtius. Multa interea fabricatus ingenio quomodo auertere inde hostem posset.
¶ Fabrica proprie fabri lignarii officina q̃uis et de aliis officinis dicatur. Ponitur etiã pro arte ⁊ fabricatione alicuius rei. Unde ⁊ ædificiũ fabricã dicimus et machinationẽ. Plaut. Nunc hoc consiliũ capio et hanc fabricã apparo vt filias dicas tuas.
¶ Fabrile pe. pro. qđ est fabri: siue qđ ad fabrũ pertinet: vt opus fabrile. Hor. Qđ medicorũ est tractant medici tractant fabrilia fabri.
¶ Fabricius nomẽ romani ciuis frugalissimi qui in tenuissimo censu samnitũ munera forti aĩo spreuit. Hic norma paupertatis ⁊ exemplũ apud romanos qui patellam ⁊ salinũ: ex argento tantũ colendorũ deorũ causa domui habuit: ita tñ vt patella corneo pediculo sustineretur. Cuius filiæ ob paupertatẽ de publico dotibus donatę ad maritos ierunt portãtes gloriã domesticã pecuniã publicã. Hunc Pyrrhus epirensis nullo auro: nullis pollicitationibus expugnare potuit vt secũ esse vellet ac proximũ a rege principatum obtineret. Qui dixit pyrrho: nõ hoc illi conducibile esse: nam si epirote inquit ambos nos norint a me regi q̃ abs te mallent. Higi. in li. de viris illustrib⁹ scribit legatos samnitũ obtulisse dono Caio fabricio grandẽ pecuniam. Tum fabriciũ planas manus per oĩa fere corporis membra deduxisse: ⁊ legatis ita respõdisse. Dũ illis oĩbus membris q̃ attigisset imperare posset nunq̃ quicq̃ defuturũ: ⁊ ita pecuniã repudiauit.
¶ Fabrateria oppidũ cãpanię a quo fit Fabraternus.
¶ Facio is. ci. factũ. Cui⁹ passiuũ facior apđ veteres in vsu erat. vnde etiã compositũ cuz ad con. de. ex. an. ob pręper. re. ⁊ sub. Plærũq; fit actiuũ: vt Afficio or. Conficio or. Deficio pro derelinquo deficior. Efficio or. Inficio or. Unde res infecta dr̃ .i. nõ facta. Officio or. Proficio or. nõ inueni sed proficitur impsonale vsus est. Sta lib. iii. the. proficitur bello. Præficio or. Reficio or. Sufficio or. Sciendũ est q facio in cõpositione cũ retinet a tam in secũda ⁊ tertia persona q̃ in prima accentũ sup fa. syllabã seruat q̃uis a breuis sit: vt benefacio is. Malefacio is. Fabrefacio is. Madefacio is. Pinguefacio is. Assuefacio facis. Cal: fio. Candefacio. Excandefacio. Condocefacio. Commonefacio Frigefacio. Feruefacio. Cõsuefacio. Tepifacio. Dissuefacio. Mansuefacio. Orbefacio. Stupefacio. Satisfacio. Uacuefacio. Patefacio. Ignefacio. Ambrefacio. Congelefacio. Putrefacio. Pudefacio. Labefacio. Expergefacio. Torrefacio. Rorefacio. Nigrefacio: et si qua alia repiantur. Quę tamen habent e ante f indifferentẽ: præsertim quando verba cũ quibus componitur facio: sunt secunde cõiugationis. Hor. in Ser. In nostris iugulo ferrũ tepefecit acutũ. Catul. Alta tepefaciet permista fulmina cęde. Est aũt Facere proprie in opere esse .i. qui rei quã facit faciẽ quandam imponit. Unde a faciẽdo facies dr̃. qui eñ facit vas: vasis faciẽ illi imponit. Qui vestimentũ vestimẽti faciem. Interdũ sumitur pro Recipere: vt facio stipendia Pro exhibere. Ci. pro Murę. Nolite a sacris patriis iunonis sospitę cui oẽs consules facere necesse est domesticũ. Pro scribere .i. cõponere. Unde. Do. in Ter. Facit qui materiã cõponit: vt Menander. Pro æstimare. Ply. lib xxix. Sed hoc ipsum mercede faciunt: vt fides iis sit ⁊ facile disperdantur. Plau. in Cur. Migrare certum iam nunc e fano foras quãdo æsculapii ita sentio sententiã vt me nihili faciat: nec saluum velit. Sic dicimus. Magnifacio. paruifacio. tantifacio: qđ est summe ęstimo: nullius ęstimo: tanti ęstimo. Iungitur [illegible] grũs Lucri: sed nõ in hoc significato. verum in suo vt Lucrifacio. Plau. in Persa. Nõ ędepol nauis trecentis cara est. Fecisti lucri: qđ exponi potest. Fecisti multũ lucri. Similiter Sumptifacio .i. in aliqua re emenda sumptũ facio. Idem. Si nũc me suspendã meã operã luserim: ⁊ pręter operã restim sumpti fecerim. Passiuo etiã fio Ci. vsus est Tironi scribens: quantã diligentiã in valetudinẽ tuã cõtuleris tanti me fieri a te iudicabo. Nec cõposita sunt cũ multa ex his aperte diuisa sint. Plaut. in Cur. Respicio vos nihili meã gratiã facere. Idẽ in Cur. Minas ego istas flocci nõ facio tuas. Ci. Cecinę. Utebar familiarissime Cęsare. Pompeiũ faciebã plurimi. Transfertur hoc verbum facio ad oĩa. Nam ⁊ facere verba dicimus id est loqui. Facere iter id est ire. Facere terrorẽ id est terrere. Facere aliquẽ certiorẽ reddere alicui⁹ rei indubiũ. Facere gratũ. Facere ludos. Facere solennitatẽ. exhibere. Facere vrinã meiere. Facere sordes: sordescere. Facere pediculos: emittere. Facere copiam: potestatẽ prębere. Facere lucrũ lucrari. Facere etiã pati est: vt feci iacturã: damnũ naufragium. Item Facere sacrificare. Uerg. Cum faciã vitulã pro frugibus ipse venito .i. cũ sacrificabo. Plau. Plenam faciã tibi fideliã. Item Conuenire. Mar. Nõ facit ad sęuos ceruix nisi prima leones. Item Prodesse. Plyn. Hoc ⁊ tussi facit. Item rem obscœnã facere. Plautus Mauult ancillę facere q̃ liberę. Itez Tacere. Teren. in adel. Ah minime gentiũ nõ faciã. Quod Do. exponit. Non tacebo quasi tacere aliquã actionẽ habeat. Sed moralis significatio est et communis omnibus.

Cum isto [illegible] plurimi at qui [illegible]

Sicut aduocatū dicimus malefecisse cū tacuerit: pertinet ⁊ ad pecuniā quę fieri dr. Sal. Quę pecunia ad hispanense bellum metallo facta erat. Facio iniuriam iniuste facio. Ter. in Hecy. Et facis iniuriā cū fingis fabulas causas ad discordiā. Denicꝫ facere vt papinianus inquit oēm oīno faciendi causam complectit̃: dandi: soluendi: numerādi: iudicandi: ambulādi: reddendi. Unde qui ociosus sedet si rogetur quid faciat recte respondere poterit se nihil facere: quādo quidē ociosus est. Recte etiā se sedere: quoniā ⁊ sedere ipm aliquid facere est: vt iacere nauigare quiescere. Faciā vt te plurimū amem. i. plurimū amabo. Faciā vt tibi prosim id est tibi prodero. Fac te esse qui sum. i. finge te esse me. vel pone te loco mei. Facto opus est fieri opus est. i. factu. Dici opus est dicto opus est pro dictu. Quo modo eñ infinita rem verbis significāt: sic hec pticipia pro infinitis verbis ponunt̃ ⁊ significant passionem. Supina in u magis significāter nīatiuo iunguntur: vt nec dictu facilis: nec visu effabilis vlli. Factum iri audio illi iniuriā significat ad contumeliā faciendā operā dari quo fiat iniuria. Item factū itur mihi contumelia. Cato pro se contra Casium. Atcꝫ euenit ita quirites vt in hac contumelia quę mihi propter huiusmodi petulantiā factū itur rei quocꝫ publicę mediusfidius miserebar quirites. A facio. Item fiunt verba primę coniugationis in co terminata quę prope infinita sunt: vt Sacrifico: magnifico: deifico. clarifico: ędifico: viuifico: mortifico: iustifico: falsifico et huiusmodi.

¶ Facesso is. cessi. scđm Prisc. facessitū: scđm alios facessum: scđm alios nō habet supinū. Et significat ad faciendū eo: vt Uiso ad videndū eo. Verg. Haud mora continuo matris pręcepta facessit. Interdū Facessere est discedere. Nec mirum. Altera eñ significatio alterā gignit. Nā ⁊ qui ad faciendū quicꝫ it discedit vt id faciet. Hinc vulgo dicitur. Abeat facere facta sua. Teren. in phor. Dic quid velis dari tibi in manū vt herus his desistat litibus. Hæc hinc lacessat. id est sua curatū abeat. Dona Facessat pro hinc se faciat. i. abeat. Ci. in Horten. Facessant igitur qui docere nihil possunt: quo melius sapientiusꝙ viuamus. Interdum significat exhibere seu inferre. Nec tñ a significatione sua faciendi recedit. Ci. Apio pul. Cū est nobis allatum de temeritate eorum qui tibi negocium facesserēt. Huius passiuū protulit pro. Clu. Sed hoc omnibus sicut facessitur negociū.

¶ Factito as. pe. cor. sępe facio. Col. lib. ii. offi. Hæc apud maiores nostros factitata. Facto debet esse frequentatiuū a facio: sed pro eo vtimur. Factito.

¶ Facturio is. pe. cor. facere desidero. Quod nōnulli ad rem venereā transferūt. Plau. Facturit postꝙ ancillam aspexit: hoc est coire cupit.

¶ Factor nomen verbale qui aliquid facit: vt cū dicimus deum factorē cœli ⁊ terræ. Interdū dicitur qui vinum: vel oleū: vel quid simile facit. Similiter qui alterius manualia negocia gerit: vt qui fruges domuꝫ vehit. Cato. Lectū stratum vbi duo custodes liberi cubent: ⁊ tertius seruus vna cū factoribus vbi cubet. Idem. Leguli volunt vti olea caduca ꝙ plurima sit quo plus legat̃ factores vt in tabulato diu sit vt fracida sit quo facilius efficiant. Inde Factus.

¶ Factus us. ⁊ Factū dicebant qđ vno tempore conficerent: quem alii centum quadraginta modiorū. alii centum viginti.

¶ Factum res gesta. Verg. Fortia facta patrum.

¶ Factura ę. compositio rei quā facimus.

¶ Factitius a. um. quod de aliqua re fit in aliā. Plyn. lib. xii. Ergo in vtracꝫ gente bina laudaui genera terrenum ⁊ factitiū. Factitiū etiā dicitur ab alicuius similitudine factum. Unde factitia verba quę ab alicuius vocis similitudine facta sunt: vt balantes a balando oues dicuntur.

¶ Facinus pe. cor. a facio deducitur ⁊ modo factū significat: vt apud Sallu. Qui aliquo negocio intenti pręclari facinoris: aut bonę artis famā quęrūt. Modo scelus. Ci. li. iii. off. Ab hoc nulla fraus: nullū facinus aberit.

¶ Facinorosus scelestus ⁊ flagitiosus.

¶ Facilis pe. cor. dr sine labore: vt hæc res facilis est factu. Cuius contrariū est difficilis: quę nō sine labore fieri potest. Et difficiles terrę dicūtur ꝗ nō sine labore fructū producūt. Ver. Difficiles primū terrę collesꝙ maligni. Aliqñ facilis dr exorabilis ⁊ ad ignoscēdum paratus: vt faciles venerare napęas.

¶ Facile aduerbiū sine labore: vt nō facile dici potest. Est etiā confirmātis aduerbiū ⁊ significat haud dubie: liquido certo nullis aduersantibus: vt Cæsar illius ciuitatis facile princeps. Ci. Quę mea sentētia in senatu facile valuisset. Et iunctū cū nōie exigit superlatiuū: vt facile doctissim⁹. Iungitur etiā nōibus quæ diuersitatē significāt vt facile dissimilis. Et verbis cū præ cōpositis: vt facile pręstat. Qñcꝫ significat libenter: vt facile patior me a te laudari. Antiqui tñ Faculter ⁊ facul pro facile dixerunt.

¶ Facilitas habitus est quo quis aliquid facile facit vel facilis est ad faciendū aliquid. Et facilitas exorabilitas seu indulgentia. Ter. in Hecy. Et si ego meis me oībus scio etiā apprime obsequentē: sed nō adeo: vt facilitas mea corrumpat illorū animos.

¶ Facultas proprie facilitas agendi: vt nō est mihi facultas adeundi pontificē. Cuius cōtrariū est difficultas. Aliqñ facultas sumit̃ pro opibus: qm̃ cum diues quis existit facile qđ vult agit. Petronius. Quisquis habet nummos secura nauiget aura Fortunāꝙ suo temperet arbitrio. Multa loquor: quoduis nūmis pręsentibus opta. Et veniet: clausum possidet arca iouē. Aliqñ pro ptāte ⁊ vi. Ply. Si mihi facultas daretur: vtrū mallē eligēdi. Et facultas est vis quædā ꝗ facit: vt id facilius fieri possit qđ de vnaquacꝫ arte ꝑcipitur. Est eñ gñs oīm artiū: q̃ sic diffiniri pōt. Dialectica ē facultas differendi. Rhetorica est facultas dicendi: ⁊ sic de aliis: qm̃ per eas facile instruimur.

¶ Factio ab initio honestū vocabulū. Unde factiōes histrionū ⁊ quadrigariorū dicebant̃: nunc nōie factionis seditio ⁊ arma dicunt̃. Nā est diuisio ciuium in diuersa cum aliqui se principes facere in ciuitate conantur: inter quos est ęmulatio. Et qui eos sequunt̃ factiosi appellantur: quia scꝫ affecti sunt ad factionē. id est discordiā ⁊ seditionē. Tertulianus in Apologetico. Cum probi cū boni congregant̃ nō est factio dicenda sed curia. Interdū factio capit̃ pro opulētia ⁊ auctoritate alicuius i ciuitate. Plau. in aul. Istas magnas factiōes: dotes dapsiles: nihil moror. Quattuor apđ antiquos fuerūt factiones. Veneta: prasina: alba. rosea: a coloribus nōiatę. Cassiodorus quattuor colores harū factionū cū partibus anni quaternis assimilat Prasinus virēti veri dicatus erat. Roseus flāmeę estati. Venetus nubilę hyemi. Albus pruinoso autūno. Sueto. scribit. His addidisse Domitianum duas

alteram aurati: alterã purpurei panni. Hę ꝑ pernicitate cursus inter se decertabant fauoreq̃ populari siue imperatorio ex his ꝓualebat vna.

¶ Facies ꝛ vultus differũt: ꝙ vultus voluntas sit quę pro motu animi in facie ostendit. Uide Ser. Uultus est voluntatis indicium qui pro voluntatis varietate mutatur. Verg. Spem vultu simulat: pręmit altũ corde dolorẽ. Inde etiã cœli ꝛ terrę vultũ appellamus: quia mutari cõtingit. Facies vero ipsa species. Sal: Prorsus in facie vultuq̃ vecordia inerat. Sumitur tñ facies ꝓ totius corporis forma: vt Do. in Eu. Teren. exponit. O faciẽ pulchrã. Faciẽ modo nõ partem corporis dicit. Sed totã speciẽ q̃ apparet ꝛ cernit̃. Ut enim ab aspectu species: a fingendo figura: ita a faciẽdo vel a factura corpis ð facies. Plau. in penu: Sed earũ nutrix qua sit facie mihi expedi. Statura nõ magna: corpore aquilino: ipsa est. Neq̃ solũ de hoĩbus ð sed ꝛ de litteris: vt Egregia litterarũ facies De montibus: de mari: ꝛ de cęteris quoq̃ rebus cũ sit ingenitus cuiusq̃ rei aspectus haud facile mutabilis. Inde superficies nõ discrepans a facie ð facies: vt facies maris. Sal. li. ii. histo. Sardinia in aphrico facie vestigii humani in occidentẽ q̃ in orientẽ latior. Idem. Quibus rebus permota ciuitas atq̃ imutata vrbis facies erat. Dicimus tñ cõfusę facie fœdata ꝛ vultu fœdato Nõnq̃ etiã facies ꝓ specie ð. Uer. Quę scelerũ facies o virgo effare Antiqui vt notauit Gelli⁹ declinabãt. Hęc facies huius facies vel facii pro faciei.

¶ Facetus a fando deduci videt̃: et is videt̃ qui verbis facit qꝺ vult. Est eñ elegans in dicendo nõ tantũ circa ridicula. Cũ dicat Horatius. Facetũ catoni genus natura cõcessum esse. Vergilio decens: sed exculte cuiusdã elegãtię hęc appellatio est quo facete aduerbiũ perelegãter vrbane. Quidã a faciẽdo deriuãt: vt is sit qui gestibus aut verbis ita aliũ imitat̃ vt se illũ (facit.

¶ Facetię sũt quasi delitię quędã sermonis ꝛ dicta vrbana sine scurrilitate: quæ etiam in factis intelligi possunt.

¶ Facundus disertus a fando: qui ea q̃ mente concepit ad audiẽtes facile atq̃ ornate profert. Hinc facundia q̃ est facultas differendi cũ gratia.

¶ Facula pe. cor. parua fax incisus fustis. Fit aũt ex piceis arboribus pręcipue: siue ex arundinibus aridis. Est aũt diminutiuũ a fax.

¶ Facularii dicunt̃ qui faculas gestant.

¶ Fæx. per æ diph. vt Apul. docet: ꝛ tam masc. q̃ form. generis est. Et hoc vt differat in datiuo a pcto verbi facio. Et est Excrementũ cuiuscũq̃ rei. Cuius diminutiuũ est Fęcula.

¶ Fęculentus a. um. qꝺ est fæcis plenum.

¶ Fęcatum vinũ qꝺ e fęcibus expressuꝫ est inquit Cato. Hoc est qꝺ inter vina operaria numeratur: cũ sit aquatũ. Unde ꝛ defęco as fæce purgo.

¶ Fęcutinus a. um. pe. pro. similiter a fęce fit. Gel. eas finitiones pręrancidas: neq̃ fæcutinas grãmaticas spectaueris: sed aurẽ tuã interroga quo quid loco cõuentat dicere.

¶ Fęcinię vuę dictę sunt: quę plusq̃ cęterę fæcis afferunt: falso noie a colore Rubellanę vocantur.

¶ Fagus. Uide in dictione Phagus. Φαγος

¶ Falę turres ligneæ ob altitudinẽ dictę a fando: qꝺ thusci cœlũ vocabant. Quidã tñ per ph. scribunt. Unde et Phalarica: de quo loco suo.

¶ Falx. a farre. littera cõmutata. Falces in campania nia fęculę dicunt̃ a secando. Et alię fœnarię alię adorex: alię dumarię q̃ et Sirpulę a sirpando. i. alligãdo: quibus secant dumeta. alię Dumarię

¶ Falcicula diminutiuũ parua falx.

¶ Falco as. Unde ꝛ Defalco: amputo siue tollo.

¶ Falcidia: lex q̃ amputat legata: quãdo saltẽ quarta pars bonorũ nõ superiit hęredibus.

¶ Falcito as. pe. cor. falce cędo. Aug. in psal. Adduxisti me ad vineã vt falcitẽ illam ꝛ amputem.

¶ Falcarius a. um. qꝺ ad falcẽ pertinet: vt cotes falcarię quibus falces acuuntur.

¶ Falcarii: qui falcibus vtunt̃. Ci. lib. i. inuectiuarũ contra Catil. Dico te prima nocte venisse inter falcarios: quẽ locũ exponens Pris. ait inter falcarios. i. in locum vbi sunt falcarii.

¶ Falcatus a. um. qꝺ formã falcis habet. Plyn. lib. x. de Gallo loquens. Ipsum vero cantũ plausu laterum in sublime quoq̃ caudã falcatã erigens. Rursus falcatum ð falcibus instructũ. Unde falcati currus dicti sunt. Macro. inducebat etiã currus cũ falcibus ꝛ elephantos cum turribus.

¶ Falco auis: cuius digiti pollices intus sunt curuati a similitudine falcis itaq̃ ð falco non falcatis vnguibus: Sed ꝙ ꝛ rostro: ꝛ alis ꝛ tota falcata sit in rapinam: sicut accipiter: qui grȩce ð ιεραξ ιερακος κοιρως αλλα πουγικως ιρηξ est eñ auis sacra augurio et ideo ð accipiter quasi auis accepta ter. affert eñ ꝛ nunciat optimũ augurium rebus agendis volatu in sinistrã: idcirco gręci auem sanctã et sacram appellant vel accipiter: ꝙ acciperet Juppiter ab illa tam bonũ auguriũ: oẽs eñ sunt fœminæ: tamen masculinę declinantur ꝛ qui vulgo dicuntur moscardini sunt mares: ita errorẽ deprendit posterior ętas vt affirmant principum aucupantes.

¶ Fallo is fefelli. falsum. decipio a fando deductum verbũ vt inquit Uar. ꝙ contra q̃ diximus decipiam⁹ Ponitur ꝛ pro lateo. Liui. Speculator carthaginensis qui per biennũ fefellerat Romę deprensus pcisis manibus dimittit̃. Huius compositũ est refello.

¶ Fallax inquit Aug. lib. ii. soli. is recte ð cuius negociũ est: vt quisq̃ fallatur: vel qui habet quandã fallendi appetentiã.

¶ Fallaciter aduerbiũ: significat causa decipiendi.

¶ Fallacię dicũt verba ad fallendũ cõposita. Inde fallaciosus a. um qꝺ est plenũ fallaciis. Gel. Ueterũ testimonia quibus hmõi ambages fallaciosę ꝯfutantur.

¶ Falsarius: qui decipiẽdi gr̃a scripta publica falsifi-(cat.

¶ Falsidicus pe. cor. ꝛ falsiloquus qui falsa loqui consueuit: sicut Ueridicus qui vera fari consueuit. Verg. lib. i. geor. Solem quis dicere falsum audeat. i. fallacem. Participiũ vero passiue sumit̃. Ter. in An. Falsus es. i. deceptus. Falsus tñ tutor dicit̃ qui nõ est tutor: sicut falsum est testamentũ qꝺ nõ est testamentũ. Falsus liber improprie dicitur mendosus. Recte aũt falsum iudiciũ: falsa sententia. falsum nomen pro nõ vero nõ ꝙ fallendi gratia dicta sint: sed ꝙ hominũ opinionẽ fefellerint

¶ Falsum habere est fallere. Sal. in Jug. Neq̃ ea res me falsum habuit.

¶ Falso aduerbiũ: nõ vere. Sal. Falso querit̃ de natura sua genus humanũ.

¶ Falso as. falsum facio. Au. li. v. con. Cũ dicerẽt scripturas noui testamẽti falsatas fuisse a nescio quibus

¶ Falernus regio Cãpaniæ vbi colles vitiferi sunt.

Varro. Quid in italia vtensile nō modo nō nascit̃ sed etiā nō egregiū nō sit? Quod far compandū cāpano? Quod triticū Apulo? Qđ vinū falerno? Qđ oleum Uelafrano? Pro vino vero ꝛ mas. ꝛ neu. gn̄is est. Martia. Absinata bibis vina falerna. Tib. Nunc mihi fumosos veteris ꝓferte falernos.

¶ Fallonia: est culpa iniuria propter quam vasallus amittit feudū noīa barbara:

¶ Falisci populi etrusci fuerunt quorū oppidū Falerii vocabat̃. Oui. Adde senē iunoni colosq̧ faliscos. Ibi fuit vrbs mons faliscorū dicta: quā nunc corrupte Montem flasconē appellant. Est ꝛ faliscus venter nō dissimilis lucanicæ inuentus primo in faliscis. Papi. lib. iiii. syluarū. Nō lucanica nō graues falisci.

¶ Fama a fando dictio media. Est eñ quicqđ de aliquo diuulgat̃: siue in bonū: siue in malū. Verg. lib. iiii. Neq̧ eñ specie famaue mouet̃. i. infamia vt exponit Nonius. Fama etiā dr̃ de re inueterata firmataq̧ in hoīm opinione q̄uis incerta. Mar. Quicqđ Fama canit donat arena tibi. Ouid. Fama est olim Iouem in imbrem aureū cōuersum puellę in gremiū descēdisse. Interdū dr̃ opinio. Ply. Huc eū liberalitatis tuę famę ꝑduxerat. Interdū Laus ac celebritas: vt fama scipionū: Fama camillorū. Verg. Sum pius Aeneas fama sup̄ ęthera notus. A fama Diffamo ꝛ Infamo deducunt̃: de q̄bus alibi. Famella diminutiuū.

¶ Famosus a um. tam in bonū q̄ in malū. In bonum Iuue. Famosos equitū cū dictatore magistros. Hie. de Iudith. Hæc erat in oībus famosissima q̄m timebat deū valde: nec erat qui diceret malum verbū. In malū. Ci. lib. ii. de orat. Ne ad famosas vetuit mater accedere. Sal. Largitionē famosam impudentemq̧.

¶ Famiger pe. cor. qui fert famā. Famigero as. diuulgo. Famigerabilis diuulgandus.

¶ Famen: locutio ꝛ sermo a fando dictū: vt illud. Ne leui saltē maculare vitā famine posset,

¶ Fames edendi cupiditas a φαγω edo. Et differt ab inedia: q̄ fames ē semꝑ cū appetitu edēdi: inedia etiā sine appetitu: vt in ęgrotis. Un̄ melius inedia dr̃ abstinentia vel impotētia comedendi. nō comestio:

¶ Fameo es. ex quo Famesco is.

¶ Famelicus pe. cor. a fame ꝛ edendo dictus est qui fame laborat.

¶ Famelicosus: qui frequēter famelicus est. Unde famelicosam turtum palustrē veteres vocabant.

¶ Familia in res ꝛ in personas deducit. In res vt in lege. xii. tabularū. Agnatus ꝓximus familiā habeto Ter. in heau. Decē dierū vix mihi est familia. In personas aūt natura aut iure sub vnius potestate subiectas: vti filios nepotesq̧ ꝛ deinceps seruitutes quoq̧ appellatę sunt familia. Uar. Si ab fundo longius absunt oppida aut vici fabros ꝓcurent quos habeāt in villa sic cæteros necessarios artifices ne de fundo familia ab opere discedat ac professis diebus ambulet feriata potius q̄ opere faciundo agrum fructuosiorē reddat. Unde ꝛ paterfamilias ꝛ materfamilias. Hoc autem nomen primo a famul deinde mutatione litteræ u in i familia dicta pro ipsis seruis: deinde paulatim inualuit vsus vt etiā liberi familię noīe ꝛ quicūq̧ in eadem domo viuerent cōprenderent̃. Posthęc ad eos quoq̧ translatū est qui ex eadem sunt cognatione vt Cęsarū familia Scipionū familia. Unicus vero seruus familiæ noīe nō continet̃ nec duo faciunt familiā

¶ Familiaris: quando adiectiuū est significat quod ad familiā pertinet. Unde familiaria negocia: res familiaris: res domestica. Ci. Et si negociis familiaribus et cæte. Quando vero est substantiuū significat amicum nobiscū versantē ꝛ diuturna cōsuetudine nobis astrictum quasi in eadē familia nobis coniunctū: q̄uis etiam familiaris dicatur ꝛ proprie de eo qui ex eadē familia est. Ci. ad Q. fratrē Aesopi tragœdi familiaris seruus tibi notus aufugit.

¶ Familiaria dicunt̃ sepulchra quę quis sibi ac familiæ suæ cōstituit: sicut scribit iurecon. de religiosis.

¶ Familiaritas consuetudo ipsa.

¶ Familiariter domestice ad similitudinē familiaris. Familiariter fero. i. grauiter ꝛ moleste. Nā quæ sunt nobis familiaria: ea aīo nostro sunt chara. Teren. in An. Huius mortē tam fert familiariter

¶ Famulus qui ꝛ famul. originē habet ab oscis populis apud quos seruus famul dicebat̃. Unde ꝛ famulor aris. qđ est seruio tanq̄ seruus. Cice. lib. ii. de repub. Est eñ genus iniustę seruitutis cū ii sūt alterius qui sui esse possunt. Cū aūt hi famulantur.

¶ Famulatus us. Famulitas ꝛ Famuletiū pro seruitute. Ci. Qui aliquandiu ꝓpter ignorantiā stirpis et gn̄is in famulatu fuerint. Uar. Apud ignauū dominū duro famuletio astrictus. Dicitur etiā Famuletium seruorū copia. Macro. Unus e famuletio cui ꝓuincia erat admittere volentes dominū cōuenire.

¶ Famulanter aduerbiū a famulans signi̾ suppliciter.

¶ Famularius a. um. qđ ad famulū ꝑtinet. Unde verba famularia dicta sunt. quia infinitis famulari videntur. Quæ sint famularia verba. Uide in dictione Incipio.

¶ Fanū templū a faunis diis qui solent diuinare: vt ait Martianus capella: vel a fauno qui auctore probo grāmatico primus conditor fuit. Festus a fando q̄ pontifex in dedicatione templi certa verba pręfari solet. Hinc profanus. Sunt tñ qui hoc nomē per ph. scribant απο του φανερου: qđ significat manifestū: q̄ e phano respōsa dabant̃. Hinc ꝓphanus a um.

¶ Fanū piceni amœnissima seu Umbrię vrbs in littore Adriatico inter Pisaurū ꝛ Senogalliā nō longe a Metauro amne situm: sic dicta q̄ in ea pulcherrimus fortunę templū fuerit.

¶ Fanaticus pe. cor. insanus dr̃: q̄m sacerdotes cum responsa dabant furore pleni insanire videbant̃ se cōcutientes. Nā apud auianū quęrit̃ si seruus inter fanaticos nō semꝑ caput iactaret ꝛ aliqua ꝓfatus esset an nihilominus sanus videt̃. Dicitur ꝛ fanaticus qui fano pręest: aut fani custos. Iuu. Et crine senex fanaticus albo Sacrorū antistes.

¶ Fanaticus sinus vulgo dictus. Uide in di. Phans

¶ Fanesii populi in oceano septētrionali qui (tes. vt auctor est Ply. lib. iiii. tam grandes habent aures vt eorū nuda corpora tegantur.

¶ Far farris apud veteres de oībus frugibus dicebatur quia id ferret terra: vel a frangendo: seu a faciendo q̄ in pistrino fiat. Nā apud antiquos molarum nō erat vsus: sed frumentū in pila missum frangebāt: vocabantq̧ Adoreū ab adolendo. i. sacrificādo. [illegible] lib. ix. Post hęc cauea cum matre claudendi sunt: ꝛ farre hordeacеo cum aqua incocto: vel adoreo farre vino asperso modice alendi.

¶ Farraca pe. pro. dicuntur cibaria e farre.

¶ Farreū gn̄is libi ex farre factum. Ply. None nuptę farreū ꝓferebāt. Farreū quoq̧ veteres horreū a farre

sicut granariũ a grano: & hordeũ ab hordeo.

¶ Farreatio gñs sacrificii qđ fiebat farreo libo quoties nuptię conficerent. Hęc etiã confarreatio dicebatur. At cum dissoluerentur matrimonia diffarreatio dicebatur.

¶ Farrago pe. pro. a farre. Et id est qđ ex multis satis vt hordeo vicia & leguminibus fit pabuli cã. Var. Inde ꝙ far ferro cęsum farrago dictũ: aut ꝙ primũ in farracea segete seri cœptũ sit. Vel đr a farciẽdo: hoc est saturando. Diuersarũ quoq₃ rerũ cõmixtio farrago dici potest. Iuue. Quicqđ agunt hoĩes votũ: timor: ira voluptas: gaudia: discursus nostri est farrago libelli. Persius. Autẽ farraginẽ ꝓ farre vel frumẽto posuit cũ inquit vappa lippus & in tenui farragine mendax.

¶ Farina a farre: vt lib xviii. Ply. docet denominata est. Ideo per duplex rr scribi deberet. Verũ apud poetas prima corripit. Mar. Pascitur & dulci facilisq₃ farina gallina. Ouid. de medicamine faciei. Nã quę puluereæ fuerint confusa farinę.

¶ Farinaceus a. um. qđ factum est ex farina.

¶ Farinarius a. um. qđ ad farinã pertinet. Plyn. lib. xviii. Farinario cribrũ succernunt.

¶ Farinariũ locus vbi seruatur farina

¶ Farcio is. farsi fartũ. saturo: quasi farre impleo: et per translationẽ sagino: pinguefacio. Col. lib. ix. Hęc enim feræ cõmunis est cura farcientiũ. Nã illi qui volunt nõ solũ opimas: sed etiã teneras auis facere mulsea recente aqua prædicti gñis farinã conspergunt: & ita faciunt. Huius verbi cõposita sunt Cõfercio: Effercio: Infercio: Offercio: a quo offertissimũ pinguissimum. Plau. Sine sacris hęreditatẽ sum adeptus offertissimã: & Refercio.

¶ Farcimen pe. cor. intestinũ varie ac minutim concisa carne refertum.

¶ Fartores qui farcimina faciunt ex insecta carne et adipe & hmõi. Ter. in Eun. Cupidinarii oẽs: cetarii: lanii: coqui: fartores.

¶ Fartilia: quibus implent ea quę decoquunt. Plyn. Iecur anserinũ fartilibus crescit mira magnitudine.

¶ Fartum esca qua quid farcitur: vel fartũ est. Colu. lib. iii. Semper ꝓderit simulac folia agere cœperit ficus rubrica amurca diluere & cũ stercore humano ad radicem infundere: ea res efficit vberiorẽ fructũ & fartum fieri speciosius & plenius.

¶ Fartura fartum est: siue actus modusve farciendi. Idem lib. ix. Sed si fastidiet cibũ: totidẽ diebus minuere oportet quot iam farturę ꝓcesserint.

¶ Faran oppidũ trans arabiã iunctũ sarracenis qui in solitudine vagi errant.

¶ Farfarus siue far far syrię fluuius in radicibus libani montis emittit: et per Antiochiã fluẽs in syriaco miscet mari. Hic tantus fertur vt trãsiri vado nõ possit. Farfarus etiã dictus ẽ fluui⁹ qui ꝑ sabinos trãsit. De quo Oui. Et amœnę farfarus vmbrę. Alio noĩe đr fabaris pe. cor. Ver. li. vii. Qui tybrim fabarimq₃ bibunt.

¶ Faris vel fare fatur fatus a fero deductũ est. Nihil enĩ aliud est ferre ꝙ̃ fari. i. loqui. Qđ etiã significationẽ passiuã habere inuenit. Sue. Pretorum fasti, dies sunt q̃bus ius fatur. i. đr: vt nefasti quibus nõ đr. Huius verbi prima ꝑsona debet esse for: vt inquit Prisc. Eius conposita sunt Effaris: extra loqueris. Affaris ad aliquẽ faris. Cic. in Cato. Licet mihi hisdẽ versibus affari te attice: q̃bus affat flamineũ ille vir. Præfaris ante loqueris. Col. in pręfa. Quas ordine suo tunc demũ persequar cũ pręfatus fuero: quę reor ad vniuersam disciplinã maxime ꝑtinere. Profaris vltra faris. Verg. Tum breuiter dido vultum demissa profatur.

¶ Fas gtĩ nõ habet: & a fando deducit. Nam si faris seu fatis: fassisve dicamus aliud significare potest. Et fas quidẽ piũ & religiosum & fari dignũ đr. Et ad deos refertur: sicut iustũ ad hoĩes. Verg. Fas & iura sinunt id est diuina & humana iura ꝑmittunt. Cuius contrarium est nefas: qđ est impiũ & execrabile.

¶ Fascia genus ligaturę qua pueri vel aliud quid ligari solet. Et ꝓprie pro tegumento crurũ pedũq₃ fascię poni consueuerũt. Ideoq₃ crurules pedulesq₃ dicuntur. Ulp. Fascię crurules pedulesq₃ vestis loco sũt quia partẽ corporis vestiunt. Scribit Plyn. lib. viii. mures portendisse exitiũ carboni imꝑatori arrosis fasciis quibus in calciatu vtebat. Item fascię dicũt zonę siue plagę. Vide in fascęs. Col. lib. vii. Recte genibus applicant ac fasceis circundant. Martia. Orbis terrę in quinq₃ zonas siue melius fascias discernit. Aliquando ponit pro nube in modũ fascię cœlũ procurrẽte. Iuue. Nil fascia nigra minatur.

¶ Fasciola diminutiuũ parua fascia.

¶ Fasciari est fascia ligari. Spart. de Antonino pio: Sed cũ esset longus et senex incuruatusq₃ tiliaticiis tabulis in pectore positis fasciat: vt rectus incederet

¶ Fascis lignorũ aut alterius cuiusq₃ rei cõgeries q̃ ligando fit. Per translationẽ qñq₃ ponitur pro onere. Nã fasces lignorũ seu aliarũ rerum graues sunt portãtibus. Verg. Ego hoc te fasce leuabo. Sed qm̃ lictores cũ fascibus virgarũ securib⁹ alligatis ad terrorẽ pręire solebant cõsules: & alios magistratus factum est vt fasces numero plurali sumant pro magistratib⁹ et honoribus qui a populo præstant: quia aut. xii. aut sex fascibus vtebant. Ver. li. ii. ge. Nõ illũ ppli fasces nõ purpura regũ flexit. Nonnũq₃ etiã numero singulari ꝓ consule. Idẽ. In iusto subi fasce viã dum carpit.

¶ Fasciculus diminutiuũ paruus fascis: vt in sacris litteris. Fasciculus myrrhę. Accipitur & ꝓ olfatoriolo. Ci. li. iii. tus. Fasciculũ ad naris admouebis.

¶ Fascinus & fascinũ pe. cor. a fando quoddã incãtationis genus quo hoĩes ita ligant: vt liberi nõ sint: nec mentis cõpotes sępeq₃ ad extremã maciẽ deueniant. Hor. in Epo. Minusve languet fascinum. Ponitur interdũ fascinus pro fascinatione vt apud Plyniũ.

¶ Fascino as pe. cor. maleficiũ infero. Verg. Nescio quis teneros oculus mihi fascinat agnos. Huius cõpositũ est Effascino eiusdẽ significationis. Solinus. Quędã in terra aphrica hoĩm familię sunt voce atq₃ lingua effascinantes quę si impensius forte laudauerint pulchras arbores: segetes lętiores: infantes amęniores: egregios eq̃s: pecudes pastu atq₃ cultu optimas emoriantur repente. Potest etiam significare maleficiũ tollo sicut Excanto incantationẽ remoueo. Plyn. Esse eiusdem generis in triballis & illyriis adiicit Isigonus qui quoq₃ effascinet.

¶ Fascelis dicta ẽ diana a fasce lignorũ in quo abscõditũ dianæ simulachrũ Orestes ariciã detulit.

¶ Fasellus gñis mascu. vel fœ. qui & phasellus đr genus nauigii campani. Ver. lib. iiii. ge. Et circũpictis vehitur sua rura fasellis: Sal. li. iii. histo. Et forte in nauigando cohors vna grandi fasello vecta a cæteris deerrauit. In gñe mas. genus est leguminis exilis et teretis qui & phaseolus & phasilus dicitur.

¶ Fasti dies dicti sunt quibus sine piaculo pretoribus licebat tria verba fari. s. do: dico addico. Et nefasti quibus nõ licebat fari. Ouid. Ille nefastus erit per quẽ tria verba silentur. Fastus erit per quẽ lege licebat agi. Fastorũ libri in quibus totius anni res populi ro. scriptę cõtinebantur ꝛ causæ festiuitatũ explicant: vt in fastis Ouidij: de quibus idẽ. Sacra recognosces annalibus eruta priscis: Et quo sit merito quæq; notata dies. Inuenies illic ꝛ festa domestica nobis Sępe tibi pater est: sępe legendus auus. Scribit Liuius Flauium scribaȝ fastos circa forum in albo proposuisse vt quãdo lege agi posset sciret. Et ẽ fastus secũdæ ꝛ quartę declinationis. Luca. Nec meus eudoxi vincet fastibus annus. Varro in Ephemeride. Cæsar fastus correxit. Col. li. x. Sequor nũc eudoxi ꝛ Metonis fastus astrologorũ. Et vt auctor est Prisc. Eadẽ forma dicitur fastus fasti: quę senatus vel senati. Fastus vero pro superbia semp est quartæ. Et est proprie indigna suspsiuo per superbiam existimatio.

¶ Fastidio is. pe. p. iui. itũ. a fastu fit. nã proprie fastidire est cũ fastu quodã cõtemnere. Vir. Inuenies alium si te hic fastidit alexis. Vñ ꝛ p stomachari dicit. Construiturq; mõ cum actõ: mõ cũ dtõ: mõ cuȝ gtõ. Hor. in Ser. Num esuriens fastidis oĩa pręter pauonẽ rhũbũq;. Cic. p Milo. Sed etiam recte factis sępe fastidiunt. i. fastidium faciunt. Plaut. in Aul. Abijt neq; me certioreȝ fecit fastidit mei. Lucil. li. vij. Difficiles sumus fastidimus bonorum.

¶ Fastidiũ meũ: quo ego alios fastidio. Fastidiũ mei quo ego ab alijs fastidior. Quinti. Ceu mulier oĩbus exposita mortalibus vanitatem fastidium mei despectũq; captauit.

¶ Fastiditus: fastidio habitus. Luca. Pars magna senatus Fastidita iacet.

¶ Fastidiosus: qui oĩa fastidit: vel q alijs est fastidio.

¶ Fastigiũ altitudo ac sũmitas opis. Vir. et fastigia suspicit vrbis. Aliq; õr ima pars. Idẽ lib. ij. geo. Forsitan ꝛ scrobibus quę sint fastigia quęras. Aliq; finis Ci. li. iij. offi. Sed quo opere inchoato prope tñ absoluto tibi fastigiũ imponimus. i. finẽ.

¶ Fastigio as. acumino ꝛ quasi in fastigiũ erigo. Plynius li. xviij. Frumẽta hyeme in herba sunt: verno tpe fastigiant in stipulã: q sunt hiberni temporis.

¶ Fatigo as. pe. p. quasi fatim ago. Hoc est abũdanter agito: ꝛ ad latitudinẽ deduco. Virg. li. v. Veloces iaculo ceruos cursuq; fatigat. Aliqñ percutio. Ideȝ. Versaq; iuuencũ terga fatigamus hasta. Aliqñ perturbo: cõmoueo. vt. Quę mare nũc terrasq; metu cœlumq; fatigat. Aliqñ excito. Idem. Sociosq; fatigat Præcipites vigilate viri. Aliqñ cohibeo. Ci. libr. iij. offi. Qui non verbis sunt ꝛ disputatione philosophorum: sed vinculis ꝛ carcere fatigandi. Huius cõpositũ est Defatigo: quod est deorsum seu valde fatigo. Terẽ. in adel. Vtinã quidẽ qđ cũ salute eius fiat ita se defatigari veliȝ: vt triduo hoc perpetuo prorsus e lecto nequeat surgere.

¶ Fateor eris. fassus affirmo sponte. Lact. Idẽ etiã poetę fatent. Huius composita sunt Confiteor: diffiteor: infiteor: quæ significant non fateor: nego: Profiteor: de quo infra.

¶ Fator: aris. multũ loquor. Est eñ frequentatiuũ a faris. Festus. Fatantur: multa fantur.

¶ Fatum: a fatus scđm Pris. in passiua significatiõe. i. dictus. Unde fatum iussum ꝛ dictũ dei. ps. Semel locutus est deus: duo hęc audiui: qm̃ potestas dei est et tibi dñe misericordia. Aug. li. v. de ci. dei. Qđ eniȝ dictuȝ est semel locutus est: intelligit imobiliter: hoc est incõmutabiliter est locutus: sicut nouit incõmutabiliter oĩa quę futura sunt: ꝛ quę ipse facturus est. Hac rõne possemus a fando fatuȝ appellare: nisi hoc nomen iam in alia re soleret intelligi. quo corda hoim nolumus inclinari. Scribit Cic. fatum esse cõnexionẽ rerũ per æternitatem se inuicem tenentẽ quę suo ordine ꝛ lege variantur: ita tamen vt ipsa varietas habeat ęternitatem. Senec. in q̃stionibus naturalibus Quid intelligis fatũ? Existimo necessitates reȝ oĩm actionũq;: quas nulla vis rumpat. Sed quid de fato sentire debeant catholici: scribitur apud patrẽ meuȝ Augustinũ li. v. ci. dei cap. ix. Apud poetas fatũ qñq; capit p natura. Virg. Nam quia nec fato merita nec morte peribat. Qñq; p voluntate. Id eñ Plato dicit fatum esse voluntatẽ ꝛ iussionẽ diuinam. Virg. Fatis Iunonis iniquę. Qñq; pro oraculo: qđ dij fantur. idẽ Oblitus fatorum. Qñq; pro morte: quia nihil taȝ necessarium impendet homini q̃ mors: Unde fato concedit qui moritur.

¶ Fatale quod pniciosum: vt dies fatales. Et fatale dicit quicqd nobis ex fato debetur siue bonũ sit: siue malum. Aug. li. v. de ci. dei. Et fatalia dicunt quę pręter dei ꝛ hominũ voluntatẽ cuiusdaȝ ordinis necessitate contingunt.

¶ Fatidicus pe. cor. qui futura pdiuinando solet fari qui nobis fata. i. decreta deoꝝ exponit. Unde fatidici libri q cõtinent fata pplorꝝ: quales erant decẽ sibyllaꝝ libri: qui ꝛ ab historicis fatales appellant. Fatidici vates ꝛ fatidica manto nõiatur qm̃ erat fatiloqua: quę vaticinabatur diuinitate prædita ελληνισι ερθει λεγωρται και μαρτιεσ.

¶ Fatifer. a. um. pe. cor. qđ est mortiferum.

¶ Fatim aduerbiũ abundãter: a fando: qr verboꝝ q̃ rerũ maior sit copia: vel q fari facile sit. Hinc componitur Affatim: de quo supra.

¶ Fatisco is. deficio. Col. li. viij. Non debet octo capitum numerũ excedere: nõ qr ignorẽ fœcunditatem scropharũ maioris esse numeri: sed qr celerrime fatiscit: q plures educat. De hoc etiã in defetiscor.

¶ Fathiscere cum h. est abũdanter aperiri: quasi affatim hiscere. Virg. Rimisq; fathiscunt. Amb. li. hexa. Plerũq; terra meridianæ plagæ torretur ardoribus atq; ęstu soluta fathiscit in puluerem miserandi agricolę labore consumpto.

¶ Fatuus insipiens: tractum a sapore ciborũ qui cuȝ nõ sapiunt fatui dicuntur. Mar. Ut sapiant fatuę fabroꝝ prandia betę O q̃ sepe petet vina piperq; coquus Ter. in eu. Fatuus est insulsus tardus. Var. hoc nomẽ a fando deriuat. Fatuus qui fatur quod puer primo fatur: hoc est qui inepta loquitur. Fatui quoq; dij sunt: qui ꝛ fauni dicunt: quasi multũ fatẽtes.

¶ Fatua dea dicta est terra: q infãtes partu editi nõ prius vocẽ edunt q̃ terrã attigerunt. Eadem ꝛ bona dea vocata est q oĩm nobis ad victũ bonoꝝ causa est. Et fauna q oĩi vsui animantiũ fauet: ꝛ ops q ipsius ope vita constat.

¶ Fauissę cellę quędã ꝛ cisternę in area capitolina vbi reponi solebant signa ꝛ alia quędã religiosa donarijs consecrata. Auctor Gellius.

¶ Faueo es. faui. fautũ. Fauere proprie est bona fari seu fauoreȝ facere. Hinc fauor vox bene precans alis

cui siue alicuius cōmodū & laudē tuens. Fauere etiã tacere est: vt inquit Do. Teren. in an. Fauete adeste æquo aio. Similiter fauere linguis est tacere. Sene. de beata vita. Fauete linguis. In ludis vero ore fauere inquit Ser. est dicere bona verba: qr in illis necessarius est fauor. A faueo fiunt fautor & fautrix.

¶ Fauorabilis dicit̃ qui gratiosus & impetrabilis ac fauoris plenus est apud oēs. Suet. in Cali. Sic vulgo fauorabilis vt plurimi tradant quotiēs aliquo adueniret: vel sicunde discederet ꝓ turba occurrentiũ ꝯsequentiũve nōnunq̃ eū discrimen vitæ adisse.

¶ Faustus a. um. a fauore ꝓsperū ac ꝓpiciū significat cui oēs fauēt. Ter. O faustū & felicē. Hinc aduerbiū

¶ Fauste: quorũ ꝯtraria sunt infaustū & infauste.

¶ Fauni agrorũ & syluarū putati sunt dii qui post plixum tempus moriūtur: q e terra genitisint. Hinc fana dicta existimat Probus. Ser. Faunū & faunā tradit dictos esse a vaticinādo. i. fando. Vn̄ & fatuos dicimus inconsyderate loquētes. Hos quidā incubos vocant Fauni apud latinos ii sunt qui apud grecos satyri filii Saturni. Scribit Hier. satyrū a diuo Antonio inuētū. Aug. docet faunos aut imortales aias nō habere aut humano semine natos. Et faun⁹ dict⁹ fuit Pici filius & Latini pater: qui regnauit in latio a fando dictus q oracula sua voce redderet.

¶ Fauilla quasi cinis extinctus q ignē tectū foueat: quasi fouilla. Est eñ deserta igne. Siue potius quasi fauilla a colore. Nā & Pacu. flauū dixit puluerē. Scintilla vero ꝓprie est q̃ e silice cum is cædit̃ exilire solet. Vir. Ac primū silicis scintillā excudit achates. Oui. lib. iiii. fast. Pars quoq; cum saxis pastores saxa ferientes: Scintillā subito ꝓsiluisse ferunt. Hiero. in Eccle. Ab scintilla vna augetur ignis.

¶ Fauonius ventus a fouendo dictus: q cuncta foueat. Est eñ genitalis spūs viuēdi: eo maritant̃ viuiscentia terræ: zephyrus a grecis dicitur. Spirat aduersus eurum.

¶ Fauus apum domus & cellulę: a fouendo: q in his sobolē foueant. Ply. Primū itaq; fauos ꝯstruūt: ceram fingunt. Virgi. Prima fauis ponūt fundamina: deinde tenaces Suspendūt ceras. Ply. Iunior Buccellam panis dedit & fauū mellis: hoc est frustũ operis apiarii melle plenum.

¶ Faunlus diminutiuū paruus faunus. Plau. Meus dulciculus faunlus.

¶ Faux superior pars gulę mēto ꝓpinqua: sed interior vbi os angustatur. Ply. li. xi. Sūmū gulę fauces vocātur: postremū stomachus. Vir. li. vi. Vestibulū āte ipsum primisq; in faucibus orci. Per trāslationem fauces dicūt stricti ingressus valliũ: seu alterius loci. In faucibus sunt foramina duarū fistularū. cibalis scʒ et spiritualis q̃ continua humectatione indigent. Siccę eñ exulcerant̃. Oui. li. vi. Caret os humore loquētis & fauces arent: vix ē via vocis in illis. A faux fiūt Offoco præfoco & suffoco.

¶ Fax fustis incisus a lumie faciēdo: q lumē facile faciat. Cuius dimi. est facula. Primā facē noctis principiū vocitabāt: q tū primū vti face incipiūt.

¶ Faxo is. pro faciā. Virgil. lib. xii. Ego sydera faxo Firma manu. Faxim fecerim. Faxint faciant. Terē. in heau. Vtinā dii ita faxint.

F ante E.

¶ Febris a feritate morbilis mali: vel sicuti Ser. docet a feruore.

¶ Febricula diminutiuū paruus febris. Plau. Ciceroni. Qui ex labore in febriculā incidit assiduā et satis molestam. Grece πυρετος και πυρεττω απο του πυρος και παραγονται.

¶ Febriculosus qui habet multā febrē. Gel. Nō morbus hic febriculosus aut nimiū grauis.

¶ Febrile pe. p. quasi ad febrē pertinens. Apul. Ardore ęstuans febrili.

¶ Febrio is. iui. itū. febrē patior. Macer. Hęc nōdũ tremulo potanda dabis febrienti.

¶ Febricito as. pe. cor. & febricitor deponēs in eadē significatione. Colu. lib. vii. Febricitāti boue ꝯuenit abstinere cibo vno die.

¶ Febriuo as. lustro/purgo: a ferueo. hoc eñ adolendo & flāmis feruentib⁹ fieri solebat: vel a sabinorũ lingua qui febrū purgamentum dicūt. Hinc Februari⁹ mēsis dictus est: q tū. i. extremo anni mense populus februeret̃. i. purgaret̃. ꝓ. xii. eñ dies ꝯtinuos februarii celebrabant̃ februa. Hisq; diebus pro impetranda mortuorũ aiabus quiete ois ꝓplus piaculis sacrificiis q circa sepulchra accensis facibus: cæterisq; intent⁹ erat. Et Iuno februata siue februalis: q ei hoc mēse sacra fiebant: eiusq; feriæ erant Lupercalia. Et quęcūq; purgamēti cā in quibuscūq; sacrificiis adhibebant̃: februa appellabant̃. Et id qđ purgatū erat: februatū dicebat̃. Ply. Vulgata priscis temporib⁹ opinio obtinuit februa esse oia quibus malefactorũ conscientia purgarent̃: delerēturq; peccata: aut manes aiabus defunctorū placidi redderentur.

¶ Februus dict⁹ pr̄: q ei mēse februario sacrificaret̃.

¶ Februarius mēsis: vide paulo ante in febriuo as.

¶ Feciales dicti sunt a ferendo: q belli pacisq; ferendę apud eos ius erat. Neq; eñ licebat bellū alicui inferre: nisi hi & iusta causa susceptū declarauissēt & pri⁹ indixissent. Var. Itaq; bella tarde nec magna iuriia suscipiebant: q bellū nullū nisi piū putabant geri oportere & priusq; indiceret̃ bellū iis: quibus iniurias factas sciebant: feciales legatos res petitū mittebant quattuor quos oratores vocabant. Sunt etiā qui feciales a faciendo deriuari existiment: q apud eos belli ac pacis faciendę ius esset.

¶ Felis aial quadrupes qđ nobiscū in domibus tenemus ad murū venatū: vulgo Catus: qđ nos cautum astutūq; dicimus: a quo Catones primo volūt appellatos a grecis αιλουρος dicit̃. Et ipsi quorū vanitas videtur ęgyptii nullā beluā nisi ob aliquā vtilitatem cōsecrauerunt: velut Ibim: q vim serpentiū ꝯficiat Crocodilū q terrore arceat latrones. Felem q pelle eius scuta contegant. Ichneumones q nō sināt serpentes maximam eius regionis pestem augeri. Ply. li. x. Feles quo silentio: q̃ leuibus vestigiis: q̃ multo speculatu in musculos exiliūt excremēta sua obruūt terra intelligentes odorē illiū indicẽ sui esse. Ait eñ Varro li. iii. Oēs parietes tectorio leuigantur ne feles alia ve bestia introire ad nocendum possit. Hos Var. & Col. accipiunt ꝓ eo genere aialis: quod vulg⁹ fouinum seu marturellum appellat. Sene. libri eplarũ moralium Ro. Quid est quare tam pauonem q̃ anserem gallinam non fugiat. At tanto minorem eis: nec notum sibi accipitrem: Quare felem pulli timeant: canem non timeant.

¶ Fel fellis est purgamentū sanguinis pessimũ: cui

tantũ ineſt virus vt hoīem totũ decolorem reddat et maxime oculos vt in hoīe irato cernimus. Uel eñ irę ſedes eſt. Humor aũt qui in folliculo fellis. bilis vocatur ꝙ pro ſui ꝯditione hoīem cõuertat. Bilis eñ atra (quã gręci melãcholiã vocãt) facit inſaniã. Plaut⁹ in Am. Delirat vxor atra bili ꝑcita eſt. Sed de bili ſuo loco dictũ. Aliqñ fel cũ ſit peſſimus humor pro animi amaritudine ponitur.

¶ Fello as. lac exugo ⁊ ſuccũ ebibo. Mar. Si fellas ⁊ aquã bibis nil leſbia peccas: Qua tibi parte opus eſt leſbia ſumis aquã. Solinus in collectaneis. Nequaꝗ̃ mater equa pullo prębet vbera fellicanda. Transfert̃ ad rem obſcęnam. Nã fellare dicũt illas mulieres: que virilia intra os recipiunt: et illa perinde ac papillas exugunt. Qui vero virilia huic libidini per voluptatem accõmodabant: irrumare dicebant̃. Inde fellator ⁊ fellatrix ⁊ fellito as. frequentatiuũ.

¶ Fellicones hoīes mali dñt ⁊ nullius vſus.

¶ Femur: qđ ⁊ femor dr̃ ſcđm Phocam: a ferendo: ꝙ his ꝑcipue partibus ſuſtinetur aĩal atq; feratur. Hic femoralia pro verendoꝝ tegminibus. Sue. de Aug. Quare quaſſato corpore neq; frigora neq; ęſtus facile tolerabat: hyeme quaternis cũ pingui toga: tunicis ⁊ ſubuculę thorace laneo ⁊ femoralibus et tibialibus inueniebatur.

¶ Femen inis. capitur ſicut femur. Plau. in mili. Ecce autẽ aduortit nixus leuo in femine. Proprie tñ femina ſunt interiores partes: femora exteriores: femina poſteriores: femora anteriores. Plyn. lib. xi. ſic de apibus ſcribit. Prioribus pedibus femina onerãt ꝓpter id natura ſcabra. Et li. xxviij. Femina inquit atteri adurique equitatu notũ eſt. Femina eñ interiora equitando atterunt̃ nõ exteriora. Hinc Apul. finxit vocabulũ: Interfemineũ: ꝓ locis muliebribus: veluti poſitis inter femina. Col. lib. vij. Ueteris quoq; et ſub femina manũ ſubijcere ne ad hm̃oi tactũ poſtmodũ paueſcant. Exiſtimat Ser. femen in ntõ nõ repiri Priſ. docet eſſe in raro vſu. Feſtus femen declinat.

Femina etiã inferiores partes ſignificant. Nam a flexu dicta videnť. Ubi eñ iunctura cũ flexu pedis ẽ: femina dñr. Plau. in aſi. Sed tñ tu nẽpe eos aſinos ꝑdicas vetulos claudos: ꝗbus obtritę ad femina erãt vngulę. Col. li. vij. Femina ſecari ⁊ interdũ inuri ſolent.

¶ Feminalia tegumẽta feminũ ⁊ ſubligacula. Hiero. in Exo. Facies ⁊ feminalia linea vt operiant carnem turpitudinis ſuę a renibus vſq; ad femora. Idem ad Fabiolã. Diſcamus primũ ꝯmunes ſacerdotũ veſtes atq; pontificũ lineis feminalibus quę vſq; ad genua ⁊ poplites veniũt verecũda cęlantur ⁊ ſuperior pars ſub vmbilico vehemẽter aſtringit̃/ vocat̃q; lingua hebręa Machinaſſe: gręce περισκελη. a noſtris feminalia: vel brachæ vſq; ad genua ꝑtingentes. Et vt ſcribit Ioſephus ob fortitudinẽ ex biſſo retorta fieri cõſueuerunt.

¶ Feneſtra: απο του φαινειν. qđ eſt lucere. Fit enim ad lucẽ reddendã. Ouid. Qua lumẽ thalamis parua feneſtra dabat. Interdũ ponit̃ ꝓ aditu ⁊ via. Terent. Hui quantã feneſtrã ad nequitiã pateféceris. Plyn. Feneſtrare verbũ vſurpat ꝓ feneſtras apire. Sic eñ ait Media oculoꝝ cornua feneſtrauit pupilla.

¶ Feneſtrenula parua feneſtra. Hiero. Sic autẽ vna vel plures feneſtrenulæ iuxta diſpoſitionẽ epi. Et ꝑ detractionẽ medię ſyllabæ Feſtra qđ eſt oſtiũ paruũ in ſacrario: vt ait Macrobius.

¶ Feneſtrella ſir ⁊ feneſtricula diminutiua ſunt.

¶ Feneſtella ſine r. nomen eſt ꝓpriũ hiſtorici: qui nouiſſimo tempore Tyberij Cęſaris claruit.

¶ Feneſtratus a. um. qđ eſt apertum ꝑforatũ. Plau. Nulla eſt feneſtratior domus.

¶ Fero fers: tuli: latũ. ⁊ tetuli ſcđm Diom. Ter. Huc tetuliſſẽ pedẽ. Proprie ſignificat porto. Uirg. libr. v. Uix illam famuli phegeus ſagariſq; ferebant. ρημα γελληνικον φερω γαρ λεγουσι και αρωμαλον μελλωροισω ουτω τοις λατινοις. Aliqñ tolero patior. Ter. in heau. Nã quę feret ſi parẽtẽ ſuũ nõ feret. Aliqñ duco dirigo. Liu. li. i. Pergit ad primã ſpelũcã ſi forte eo veſtigia ferrẽt. Uirg. li. vi. Hinc via tartarei quę fert Acherontis ad vndas. Aliqñ dico noīo. Idẽ Quã Iuno fert̃ terris magꝭ oīb⁹ vnã Poſthabita coluiſſe ſamo. Aliqñ do: exhibeo. Idem. Sacra dionęę matri diuiſq; ferebam. Lact. li. iij. Non eñ deſcẽdit aliquis e cœlo ꝗ ſniam de ſinguloꝝ opinionib⁹ ferat. Aliqñ concupiſco. Sallu. Tunc Catilina polliceri tabulas nouas: ꝓſcriptiones locupletuũ: magiſtratus: ſacerdotia: rapinas: atq; alia oĩa quę bellũ ⁊ libido victorum fert. Aliqñ extollo. Idẽ. Conſulares oẽs itẽ ſenatus magna pars ſentẽtiã eius laudant: virtutẽ animi ad cœlũ ferunt. Aliqñ gigno: produco. Uirgil. Si duo ꝑterea tales idęa tuliſſet terra viros. Aliquãdo habeo. Idem. Ferre ſui dederat monumentum et pignus amoris. Aliqñ Affero. Idem. Legati reſponſa ferunt. Aliqñ conſero. Idem. Quibus acer erix in prœlia ſuetus Ferre manũ. Aliquãdo diſturbo. Idẽ Quippe ferant rapidi ſecũ verrantq; per auras. Aliquãdo oſtento. Idem li. xi. Captiuo ſiue vt ſe ferret in auro Uenatrix. Aliqñ conſulo: vt Pompeius tulit ad populũ. Aliqñ aufero. Uir. Poſtꝗ̃ te fata tulerũt. Et om̃ia fert ætas. i. aufert. Aliqñ refero ſeu recipio. Ter. in adel. Pro labore ab his fero odium. Aliquando aſſequor. Idẽ in eu. Hoc ſi effeceris quod vis donũ a me pręmiũ optato id optatũ feres. Et in adel. Ni faciant quod illos ęquũ eſt: haud ſic ferent: id eſt obtinebunt. Qꝫ ſi cũ hoc verbo pꝛę me pꝛę te: vel præ ſe addantur ſignificat dicto vel facto: vel geſtu aliquid oſtento/ ꝯfiteorq; ⁊ ipſa ſtatiꝫ fronte de aliqua re: aut hoīe: vt pꝛę te fero irã. Quinti. Fiduciã igitur præ ſe ferat orator: ſemꝑq; ita dicat tanꝗ̃ de cauſa optime ſentiat. i. ex ipſo aſpectu oratoris: ex ipſa voce: ex ipſa tota orõne eluceat fiducia quẽadmodũ qui pugnaturi ſunt in vultu ⁊ geſtu indicant tacitã vel formidinẽ vel fiduciã: hoc eſt pꝛę ſe ferunt fiduciã ꝫ formidinẽ ve. Ci. Nam ille qui accipit iniuriã meminit ⁊ pꝛę ſe fert. id eſt ſe mentem ꝓſequendæ iniurię habere oſtendit. In eundẽ ſenſuꝫ accipi ſolent. Præ me duco: ꝓ me gero. Cõpoſita ſunt Affero. aufero: añfero: cõfero: Circũfero: Defero. Differo: Effero: Infero: Introfero: Offero: perfero: Præfero: Profero: Refero: Suffero Superfero: ⁊ Transfero: quę habent penu. cor.

¶ Ferę a ferendo dictę ſunt: ꝙ toto corpore ferantur ſiue ꝙ cum impetu ⁊ ſine ratione ferantur: aut ꝙ naturali vtuntur libertate ⁊ pro deſyderio ferunt̃. Proprie autem feræ dicuntur quæ ferocitatem habent vt leones/ pardi/ lupi: ꝗ vbi mãſuefactę ſunt Cicures appellantur. Improprie omnes quadrupedes: pecudibus exceptis.

¶ Fere aduerbium ſignificat feſtinanter ⁊ parum abeſt quin quaſi continue ferendo: ꝙ id quod fert̃ in motu eſt: vt fere hoīem occidiſti. i. parum abfuit quin ho

mine3 occideris. Pris. docet fere significare iuxta: qȝ celeribus oia iuxta sunt. Et pfertur cum accentu in vltima βαρεῖα. Interdũ in oratione ita ↄstituit̃ vt intelligatur quedã vniuersitas. Quintili. Hec fere sunt emendate loquẽdi scribẽdiqȝ partes. i. fere oẽs. Ci. Memini in eum sermonez incidere qui tum fere erat in ore. i. fere semper.

¶ Ferinus a. um. pe. p. quod est ferax. Apul. Ferino ac beluino ritu.

¶ Ferale adiectiuũ significat dirũ exitiale a feralib⁹ sacrificijs. Apul. Rogum demolientur: cœnã feralez a tumulo ad mensam referrẽt. Virg. Solaqȝ culminibus ferali carmine bubo Visa queri. Et feralis dies dicebatur quo feralia fiebant.

¶ Feralia sacrificia parentalia: quedam ab inferis ꝛ ferendo qȝ ferrẽt epulas ad sepulchrũ eius cui vellẽt parẽtare: vel a ferẽdis pecudibus. Oui. in fast. Hãc quia iusta ferunt dixere feralia lucẽ Vltima placãdis manibus ista dies.

¶ Ferus dicitur atrox seuerus: qui ferinũ aĩm habz. vel qui durioris est vite ꝛ animi crudelioris. Virg. Ferus oia Iuppiter argos Trãstulit. Vñ Aug. in dial. Ferum mansueto opposuit. Hinc feritas nature que dã asperitas: ꝛ diri semp est animi. A ferus ↄponitur Semiferus pe. cor. Semifera dicunt̃ alalia: q̃ ex fero placidoqȝ nascunt̃: vt ex apro ꝛ sue. Semifera etiam dicunt̃ que nec placida nec fera sunt: sed medie inter vtrũqȝ nature: vt in volucribus hyrũdines: in cãpo lepores: cuniculi. In mari delphini. Perfer⁹ valde ferus. Var. li. ij. de re rust. Boues perferi etiã nũc sunt multi in Dardania ꝛ Media ꝛ Thracia.

¶ Ferox fortis: inuictus. Hora. li. car. Vrbes gentesqȝ ꝛ latium ferox. Sal. Ille alo feroci negat se fusam totiens numidiam pertimescere. Itẽ dicit̃ animosus ad certandũ cũ altero: ꝛ ad vim alteri inferẽdam: atqȝ nocẽdum. Virg. Stat sonipes ꝛ frena ferox spumãtia mãdit. Aug. in Dial. Mãsueto opposuit. Plau. p cordato ꝛ faceto in Mili. posuit. Et qȝ tecũ erã pro ptere alo erã ferocior. Hic Ferocia ꝛ ferocitas. Ci. li. vi. de rep. Qui aperit eius vim ꝛ effrenatam illã ferociam. Ferociter. Plau. in Mili. Sugbi nimis ferociter legatos nostros increpant.

¶ Ferocio is. iui. vel ferocij: ferocitum. ferox fio: qȝ vernacula lingua dr ingagliadir. Gel. li. i. Nihil adeo in ↄgrediẽdis hostib⁹ atqȝ in principijs pliorꝫ ad salutẽ virtutẽqȝ aptius rati q̃ si permulcti mitiorib⁹ non immodice ferocirent.

¶ Ferax dicitur qȝ abundanter ex se pducit. Plyni. Vt tam ferax bonarum artium sæculum videremus. Vnde inferax contrarium. Sic Hiero. ad Dama. In feraces syluas dixit.

¶ Fertile adiectiuũ pe. cor sicut ferax sumit̃. Col. li. iiij. Vt ex his partib⁹ trunci sumant̃ que ꝛ genitales sunt ꝛ maxie fertiles. Hinc fertilitas. sic a ferax feracitas. Idẽ. Id eñ nõ accidit pal mitis fertilitate.

¶ Ferentarij: leuis armature milites auxiliatores a ferẽdo auxilio: vt quicquid opus esset auxilio ferrent excursu leues armis grauibus non impediti: sed ense ꝛ telis tantũ instructi. Vel dicti sunt Ferẽtarij: quia fundis lapidibus pugnabãt: que tela ferunt̃ nõ tenẽtur. Sal. Postq̃ eo ventum est vnde a ferẽtarijs prelijs cõmitti posset. Cato eos ferẽtarios dixit qui tela ac potiones militibus pugnãtibus ministrabãt. Hi ꝛ velati vocabantur.

¶ Feretrius dictus est Iuppiter: qȝ pacem ferre putaretur: qm̃ ex templo eius quod Rome primũ a Romulo ędificatum est: sumebant sceptrũ per qȝ iurarẽt ꝛ lapidem silicem: quo fœdus ferirent: vel a feriendo vt inquit Plutarchus.

¶ Feretrum a fero penu. cor. lectus vel aliquid aliud quo mortuus ferri solet. Et alio noie Capulus dicit̃ a capiendo: seu in quo aliquid cũ pompa fertur. Liui⁹. Spolia ducis suspẽsa fabricato ad id apte feretro gerens in Capitoliũ ascẽdit. Ibiqȝ cũ ad quercũ pastoribus sacrã deposuisset templũ designauit. Quidam grecũ putãt φέρετρον. greci eñ pheretra vocãt argẽtũ/aurũ/gẽmas/imagines principũ spolia hostiũ ꝛ cętera q̃ in pompa feruntur.

¶ Ferẽtinũ oppidũ: qȝ Ply. collocat in prima italię regione: in qua Roma est a qua ferẽtinates dicti. Est ꝛ Ferẽtinũ in Thuscia: vñ Ferẽtini

¶ Feretrus mons: a quo familia feretria dicta: a qua Vrbini dux originẽ habet.

¶ Ferentum oppidum sabinorum: seu samnitũ a quo Ferentani dicuntur. De quo Dionysius Halicarnaseus lib. xvij.

¶ Ferculum a ferẽdo. Vñ ꝛ fercula pulmẽtariorũ ab eo qȝ mense inferant̃. Iuue. Quis fercula septez Secreto cœnauit auus? Aliqñ sumit̃ pro gestamine quo põpa deferri solet. Suet. in Cęsa. Pontico triũpho inter pompę fercula trium verborꝫ ptulit titulũ. Veni: vidi: vici. hoc est inter pompę triũphalis gestamina. Quo noie ↄtinẽt̃ simulachra oppidorꝫ: simulachra deorꝫ: spolia hostium: coronę: machinę: ꝛ id gen⁹: alia que fieri solent in pompa triũphali: sicut fercula ludorum fercula que in ludis. Fercula sacrorũ q̃ in sacris Acron etiã docet fercula esse pulpita in quibus deorum simulachra sint: qȝ in põpa circẽsi. hoc est celebritate ludorꝫ circẽsium huiusmoi simulachra deorꝫ feruntur Ci. li. i. offi. Cauendũ est ne tarditatibus vtamur in ingressu mollioribus: vt similes põparꝫ ferculis eẽ videamur. Ambr. li. i. offi. Sunt qui sensim ambulando imitantur histrionicos gestus: ꝛ quasi quedã fercula pomparum.

¶ Ferio is. pcussi pręteritũ mutuat̃ a percutio: ideoqȝ significat. Vir. Cornu ferit ille caueto. Et ferire sancire firmare. Unde ferire seu pcutere fœdus dicim⁹. Idẽ. Haud mora tarchon Iũgit opes: fœdusqȝ ferit Et apud Esaiam. Feriã vobiscũ pactũ sempiternum Itẽ ferire pulsare est. Plaut. in Am. Feriã fores apere. Hutus compositum est Referio: qȝ est repcutio. Idẽ in Asi. Patitor tu idem cũ ego te referiam.

¶ Ferię a feriẽdis victimis dicti sunt dies Cessationum ab opere: seu ab epulis ferẽdis. In his eñ epulę fiebant. Feriarꝫ aũt apud antiquos multa erãt genera: quę pollui dicebant̃: si in his aliquod opus fieret. Feriarꝫ publicarꝫ erant quattuor genera. Statiuę: vniuersi populi cões: que certis ꝛ constitutis diebus fiebant: in quibus pręcipue seruabant̃ agonalia carmentalia: lupercalia. Cõceptiuę q̃ quotãnis a magistratibus vel sacerdotibus cõcipiebãt certos: siue incertos dies: vt sunt latine semẽtine paganalia cõpitalia. Imperatiuę: quas cõsules vel pretores pro arbitrio indicebant. Nundinę pãnorum ac rusticorũ: quibus ad negocia ꝛ merces ↄueniebant. Erant pręterea, pprię familię ferię, quas queqȝ familia ex vsu domesticę celebritatis obseruabat: vt Claudię ferię: et Emilię. Item singulorum vt natalium dierum: q̃ Na-

talitię dicunt᷑ ⁊ fulgurum ⁊ funeruȝ expiationes. Et a ferijs festi dies dicti sunt feriati. Hoc est in quibus ferię celebrabantur.

¶ Ferio. as. ⁊ ferior deponēs significat vaco. Unde feriatus ociosus. Plyn. li. xviij. Malū patrēfamilias quisq̄s interdiu faceret qd noctu posset nisi intempestate cœli. Peiorē qui ꝓfestis diebus ageret qd feriatis deberet. Pessimū qui sereno die sub tecto potius oparetur q̄ in agro. Aug. li. ij. con. Interposito ocio ex necessitate domestica feriatus ab omi schola cum parētibus esse cœpi. Hiero. li. ij macha. Tunc feriatis iudeis arma capere suis pcepit.

¶ Ferula pen. cor. baculus siue virga qua puerorum manus feriunt᷑: a feriēdo siue ferendo. i. portādo. Iuue. Et nos ergo manū ferulę subduximus. Gręce ναρθηξ: ⁊ p diminutionem narthecium dicit᷑. Unde apud Platonē in phedrōe narthecophori ministri bacchi: quasi feruligeri noiant᷑. Baccho em̄ ferulę assignant᷑ quę asinis gratæ sunt in pabulo. Ideo asinus grata hostia baccho cadit. Ferula annumerata est inter externos frutices a Plynio. Lignum corticis loco habet: ligni aūt loco fungosam intus medullam: vt sambuci: calidis nascit᷑ locis: cuius eadem natura est quę anero ⁊ fructu similis: nulli fruticū leuitas maior ob id gestata facilius baculoruȝ vsum senectuti pręber. Col. lib. iij. In quo scrobe destinaueris nuces serere terra minutam in modū semipedis ponito. Ibiq̄ semen ferulę facito: cū ferula fuerit enata eā findito et in medulla ei⁹ nucē gręcā vel auellanā abscōdito. hic

¶ Ferulaceus a. um. Ply. li. xviij. At miliū ⁊ panicuȝ in culmē geniculatū ⁊ ꝯcauū: sisania vero in ferulaceum. s. fastigiatur.

¶ Ferabites pe. p. d᷑ agrestis. Sisen. Partim ferabitę: partim lauro ac pinu abundant.

¶ Ferme aduerbiū idē qd fere. Teren. Iā ferme moriēs me vocat. i. cum pax abesset quin morerer. Ponit᷑ quāq̄ p facile. Idem in And. Fidelem haud ferme mulieri inuenias virum.

¶ Feruor calor: qui cum sit ex igni ex contrario ⁊ pro frigoribus ponit᷑.

¶ Ferbeo es. ferbui. bullio. Hora. li. i. Ser. Uelatūq̄ stola mea cū deferbuit ira. Unī ⁊ ferbesco. is. Ambro. Quomō intelligimus q̄ sit torcular nisi forte qr psalmi de torcularibus inscribunt᷑: eo q̄ in his mysteria dn̄i passionis mō musti sancto fernēte spiritu ꝓphetarum ardentius ferbuerunt: Huius cōposita sunt de ferbeo qd est a bulliendo cesso. Hier. in li. hester. His itaq̄ gestis postq̄ deferbuerat regis Assueri idignatio. Gel. propue. Puer interea venerat ⁊ aula deferbuerat: tempusq̄ esse cęperat edendi. Efferbeo extra vel valde bullio. Hiero. in Iob. Interiora mea efferbuerunt absq̄ vlla requie.

¶ Ferueo ferues feruui. p duplex uu. vno cōsonante altero vocali: qd ⁊ p syncopen dicimus ferui. in eadē significatione: qua nō solū ex incendio calere significatur: sed etiam ex quibuscūq̄ molestijs perturbari. Unde ⁊ iactus marini et æstuatio animi sub hac significatione recte poni sentiuntur. Uirgil. libro. iij. Georg. Omnia tūc pariter vento nimbisq̄ videbis feruere. Feruere opus dicimus dū studio ⁊ diligētia elaborat᷑. Et hoiem ira/odio/aut calore feruere: dum ira aut odio: aut calore incensus est. Cuius contrarium est deferuere: quod est mitescere ⁊ placidum fieri: seu a calore deficere. Composita a ferueo sunt Deferueo Efferueo valde seu extra ferueo. Referueo rursus ferueo. Ply. Itē therebentinā in sartagine referuenti. A quibus Deferuesco: Efferuesco ⁊ Referuesco.

¶ Feruo feruis ferui. eiusdē significationis est cum ferueo. Propert. Incipit ⁊ sicco feruere terra cane. Gellius. Dn̄s quos rogauerat operitur: sol feruit et fit nihil. Hinc feruisco.

¶ Feruefacio is. bullire facio. Cato de re rus. Et polionem polentę eodē addito ⁊ oleum: postea feruefacito. Hinc ꝯponitur inferuefacio. qd ē intus bullire facio. Idem. Sumito brassicam: cōcidito in aquā feruētē coquito paulisp vti subcruda sit: postea aquā defūdito nō oēm eo addito oleū bene ⁊ salem ⁊ cumini paululum inferuefacito paulisper.

¶ Feruidus pe. cor. calidus/diligensq̄.

¶ Fermentū dictū est q̄ feruēdo crescat. Est em̄ farina q̄ subigit᷑ priusq̄ addatur sal ad pultis modū decocta: ⁊ relicta donec acescat.

¶ Fermento as. misceo seu crescere facio. Ply. Cum fieret panis hordeaceus cicerculę farinę admistione fermentabat᷑. Col. li. ij. posuit ꝓ pinguefacio. Maxie inquit tn̄ colūbinum ꝓbamus qd modice sparsum terram fermētare ꝯperimus. Hiero. Neq̄ panes azymi poterant fermentari.

¶ Fermētescere est crescere. Ply. Conteratur inter digitos fermentescens.

¶ Ferrū vel a ferendo: q̄ in agros colendi gr̄a ferat᷑: vel a feriendo: q̄ cętera eo feriant᷑. hoc est domentur.

¶ Ferreus a. um. quod ex ferri materia est: vt massa ferrea: anulus ferreus.

¶ Ferrarius a. um. qd ad ferrū ptinet vt faber ferrarius: fodina ferraria. Aliqñ etiā significat qd est ferro est: quasi ferreū. Ply. li. xxxiij. Contū in italia cum ferraria metalla in his locis non sint.

¶ Ferraria ę. locus in quo ferrū foditur: sicut Auraria: Argentaria: ærraria: in quibus aurum: argentuȝ ⁊ æs effoditur.

¶ Ferramentarius ferramētorū ꝯfector. Iul. Firmicus scribit Mercurium in solis domo ꝯstitutū facere ferramentarios ⁊ pelliones.

¶ Ferramentum instrumentuȝ ex ferro. Unde ferramenta fabrilia ⁊ ferramenta tonsoria dicimus. Colu. lib. iij. Nonnunq̄ etiam cum frondere cœperint arbores cacumina fici acutissimo ferramēto summa amputare prodest.

¶ Ferro as. ferrū induco. Unde ferrata spicula ⁊ ferratas lanceas dicimus. Uirgi. li. iij. geo. Undiq̄ iam tergo ferratos sustinet orbes. Huius ꝯpositū est præferro: qd est ante vel in anteriori parte ferrum induco. Ply. li. xviij. Quippe ⁊ ethruria spicam farris tosti pinsente pilo pręferrato.

¶ Ferrugo pe. pro. rubigo ferri proprie dicitur sicut ęrugo æris. Ply. Sudor virgę cornu arboris lamina candente ferrea exceptus non contingente ligno illita: qd deinde ferrugo incipientes lichenas sanat. Per translationem ferrugo compressę purpurę color rufus nigrioris rubedinis: quasi violacei: vulgo mostellum dicunt similitudine coloris ferri: dum est rubiginosum. Unde Uirg. lib. ix. Pictus acu chlamydē ⁊ ferrugine clarus hybera. Quidam ferrugineum scribunt esse cęruleum colorem. Erat ⁊ oppidum ⁊ lacus ferrugo in Uolscis apud Ualerium: sed a Liuio vocatur verrugo.

¶ Ferrugineus a. um. qd est coloris ferruginis: vul-

go viridis obscurus. Virg. Et ferrugineus hiacynthus. Ply. Et ferrugineas maculas habētes. Quidā ferrugineū colorē accipiunt ꝓ ceruleo marinis fluctibus simili: qui ⁊ Thalassicus. i. marin⁹ dr. Græci em̄ Thalassan mare appellāt. Hunc colorez Vege. li. iiij. de re mili. vocat Venetū scribens nautas veste veneta esse induendos ⁊ vela nautum exploratoriarū colore veneto esse tingenda. Est aūt venetus color ceruleus similis marinis fluctibus. Vñ Plau. in Mili. Tu illico facito vt vineas ornatu huc naucleriaco causeā habeas ferrugineam. hoc est subnigrā ceruleiq; coloris a similitudine ferri.

¶ Ferrumen pe. p. quasi gluten: iunctura seu ligatura. Plyn. li. xxxvi. Ea maxime causa ꝙ flucto calcis sine ferrumine suo cœmenta ꝯponuntur.

¶ Ferrumino as. pe. cor. iungo: aut simul tempero ꝓprie de metallis dr: q̄uis ad alia transferat̃. Pompo. Iuriscō. Si tuū scyphum alieno plumbo plumbaueris argento ferrumin aueris non dubitatur tuū scyphum esse. Plynius pro glutino posuit lib. xxxvi. Vitrum sulphuri incoctuz fer ruminatur in lapides quasi glutinatur in formam lapidis. Et libro xxxv. Calcis quoq; bitumen præbuit ita ferruminatis Babylonis muris.

¶ Feronia nemoris dea a ferendis arboribus. Virg. Et viridi gaudens feronia luco. Fuit ⁊ feronia ciuitas sub mōte soracte: in quo eiusdē nois dea erat: quā finitimi mira religione venerabant̃.

¶ Fertū genus libi a fero dictum: ꝙ sepe ad sacra ferebatur. Persius. Attamē hic extis ⁊ opimo vincere ferto Intendit. Vel dicit̃ fertū ꝙ pluribus varijsq; rebus fartum esset. Nam cato de re rusti. scribit struem farris tritici/hordeiq;/fabe seminis rapacij: thure ac vino additis ante messem parabant in porcæ ꝓcidaneę immolatione: Ianoq; ac Ioui: ⁊ Iunoni sacrificabant: quę diuersarum rerum congeries fartum nominabatur.

¶ Festino as. pe. pro. significat propo. Virg. Festinate viri nam quę tam sera morat̃. Segnicies? Ambro. cum actō iunxit. Anxia mater pro filio festinauit hierosolymam. Dicimus etiam festina me baptizare: ⁊ festina ad baptizandū. Interdū festinare est trepidare ⁊ turbari. Sal. Festinātibus in summa inopia patribus. Hinc componitur Præfestino: de quo alibi

¶ Festinus celer. Festinatia ⁊ festinatio celeritas

¶ Festinanter: aduerbium a festinans deductum: celeriter.

¶ Festinato aduerbium: a festinatus. Hiero. in Gn̄. Itaq; festinato deponentes in terram saccos aperuerunt singuli.

¶ Fescenium oppidū campanię / inquit Ser. vbi nuptialia inuenta sunt carmina. Hi autez populi ducūt originem ab atheniēsibus. Vir. Hi fesceninas acies equosq; faliscos.

¶ Fescennini versus qui canebantur in nuptijs: sic dicti ꝙ ex vrbe fescenino dicunt̃ allati: siue a fascino: q2 fascinum putantur arcere: veluti malorum ingruentium amuleta.

¶ Fessus generale est. Dicimus em̄ fessus animo: fessus corpore: quod magis proprium est: Et fessus rez a fortuna venientium. De quo in defetiscor. Virgili⁹ Fessi rerum.

¶ Festus a. um. solēniter lætum ⁊ feriatū. Unde festi dies in quibus vel sacrificia dijs offerebant̃: vel dies diurnis epulationibus celebrabat̃: vel ludi in honorē deorum agebant̃: vel ferię obseruabant̃. Vir. Festosq; dies de nomine phœbi. Cuius compositū ⁊ ꝯtrarium est profestus: vt ꝓfesti dies qui hoibus ad rez vel priuatam vel publicam administrandam cōcessi erāt Ply. Malum pater familias ⁊ cęte. Vide in dictione. ferio. Hi fasti erant quibus licebat prętori ius dicere. Nōnq; Festus dicit̃ ad festum diem ptinens: vt festæ frondes q̄ festis adhibent̃. Est ⁊ infestus: a quo infesto as. de quibus infra.

¶ Festiuus a. um. pe. p. a festus: quod est iucundum ⁊ lepidum: vt festiua oratio. dictū festiuum. Ci. li. i. offi. De græcis dulcem ⁊ facetum festiuiq; sermonis. Multi etiam festiuum pro festo accipiunt: siue ad festū ptinēte: vt festiua gaudia.

¶ Festiuitas quasi iucūditas ⁊ letitia quędā i dictis Ci. li. i. ad Heren. Illud genus narrationis qđ in ꝑsonis positū est: debet habere festiuitatē.

¶ Festuo as. dic̃ festum ago.

¶ Festuca pe. p. dicit̃ ⁊ arboris nouellę omninoq; infantis cuiusq; sati pullulus: vt inquit Augu. Hoc nomen scribitur a quibusdaz per œ. diph. ꝙ Festus a fœtu deducat.

¶ Festra ostiū minusculū in sacrario: ab fenestra per detractionē medię syllabę.

F ante I.

¶ Fiber animal in ponto: sic dictū ab extremis oris amnium quas colit: ⁊ vbi maxime solet videri. Effossis em̄ in ripa cuniculis: caudā infra aquas tenet reliquo corpore in sicco habitat. Plau. Sic me suberis quotidie quasi fiber salicē. Hoc aïal ꝑiculo vrgente testiculos sibi amputat. Hos medici castoreū vocant ⁊ ipsum aïal castora. Paruū est infra magnitudinem porcelli. Pedes habet breuissimos: vnde fit vt currere nō possit: ventricosus est. Cū vocem dat infans eē credit̃. dētes habet pacutos: sed minime mordet. Vescitur pomis ⁊ arborū corticibus. Huius pilus pluma mollior habet̃. Est ⁊ fiber gen⁹ vespæ quadrupes incitatissimum.

¶ Fibrę oīm extremitates rez: vñ ⁊ iecoris ⁊ cordis ⁊ cuiuscūq; visceris extremę partes id ē in quas iecur ipsum diuidit̃: fibrę dicunt̃. Virg. li. vi. Nec fibris requies dat̃ vlla renatis. Et Ply. pulmonis fibras nominat cū inquit. A tergo spinę ipsi iunctus in duas fibras vngulę bubulæ modo diuidit̃. Venarū quoq; ꝑtenues meatus: ꝑ quos sudor it: fibræ dicunt̃. Plyn. Muriū iecusculis fibrę ad numerū lunę dierum in mēse ꝯgruere dicūt̃: totidēq; inueniri. Quin ⁊ minutę radices arborū herbarūq;. Idem de arboꝝ sationibus ait: solum eligi oportere q̄ maxime rimosuz ne sol exurat fibras. Virg. Et amaris intuba fibris. Col. de hallio. cū ternas inquit fibras emiserit int spicę sarriantur Idē lib. vlti. de rapis. Mediā rapi. Sic etiā vestimētoꝝ extremitates fimbrias dicimus

¶ Fibula pe. cor. circulus ꝓprie ornamentū cinguli ad vestē subligādā. Virg. Aurea purpureā subnectit fibula vestem. Ponit̃ q̄nq; ꝓ circulo ęneo. Col. de bobus sic habz. Aenea fibula pars auriculę latissima circunscribitur: ita vt manante sanguine tanq̄ o littere ductus appareat. Hinc suffibulum vestimentum album pretextū quadrāgulū: oblongū: qđ in capite vestales sacrificantes habebāt: idq; fibula ꝯprēdebat̃.

¶ Fibulare: apponere/ coniungere. Columella lib. xi. Omnisq; parietum ⁊ soli iuncturę testacijs puluinis fibulantur: quoniã fere cum his partibus ędificia rimas egerunt: caua prębent ac latebras subterraneis animalibus. Huius cõposita sunt Diffibulo: Refibulo ⁊ infibulo. Est aũt infibulare fibulam ponere. Infibulatio fiebat vel vocis seruandę gratia: quę a coitu mutatur: vel valitudinis. Hoc mõ perforabant vtrinq; a lateribus cutem quę super glandem extenditur: atq; superaddebant fibulam. i. circulum ęneum. Refibulare vero est fibulaz tollere siue soluere. Mar. Cui refibulauit turgidũ faber penẽ. Idem significat Diffibulare. Papinius. Emicat ⁊ torto chlamydem diffibulat auro.

¶ Ficus. Grece συκον et συκοσις και συκον τοπος εσι συκη δε δενδρον a fœcunditate. Nam masculino quidem genere: ac secunda declinatione pro fructu protulit. Ply. li. xvi. Fici mirabiles sunt ⁊ abortiui q̃ nunq̃ maturescunt. Galeotus narniensis vir non indoctus in eo quẽ de homie inscripsit libro hęc intulit verba. Sed nusq̃ in lingua latina ficus mas. gene. est Carpitq; Priscianũ vna cuz Laurentio Vallensi: cũ ipse potius carpendus sit: Plyn. iunior ad Octauiũ Rufum. Quę nũc cum ficis ⁊ boletis certamen habz. Macro. Grossi appellantur fici: qui nõ maturescunt. Cice. in Catone. Ex tantulo grano fici. Hora. in ser. Pinguibus ⁊ ficis pastum iecur anseris albi. Inueniũtur etiam gñe fœ. ⁊ quartę declinationis. Iuuen. Si vis aliam decerpere ficum. Hier. in Hieremia. Calathus intus ficus bonas habebat nimis vt solent ficꝰ esse primi tẽporis. Mar. Res mira est ficus nõ habet vnus ager. Item dicitur ficus genere fœminino: et secunda declinatione: vt apud Var. li. de re rus. Fici inquit semen naturale intus in ea fico: quaz edimꝰ quę sunt minuta grana: e quibus paruis q; enasci coliculi vix queunt. Et paulopost. Cum eñ per resticulam ficos quas edimus maturas pferunt ⁊ eas cũ maturuerint complicãt. Huius dimi. est Ficulus. Plau. in Sti. Nucibus fabulis ficulis. In ficoꝝ genere sũt calchidicę: chię: purpurę: chelidonię: mariscę: callistrutię: liuię: libyssę: flauę: ⁊ reliquę.

¶ Ficus pro arbore generis fœ. est ⁊ secũdę declinationis. Ply. li. xvi. Quidã breuitate radicũ senescere celerius arbores putant q; coarguunt fici: quarũ radices longissimę sunt: ⁊ senectus ocyssima. Iuue. Ad quę discutienda valent sterilis mala robora fici. Ci. de Ora. secundum quartam declinationem inflexit Cui cũ familiaris quidã quereretꝰ q; diceret vxorem suã suspendisse se de ficu.

¶ Ficus pro morbo masculini generis et quartę declinationis. Mar. Dicemꝰ ficus Ceciliane tuos. Nascitur hoc vitium fere in capite: tum in capillo: tuz in barba: ⁊ locis obscœnis: quę pilis integuntur. Cor. Cel. libr. vi. Est etiam vlcus quod a fici similitudine συκωσις a grecis: a latinis etiam marisca nominatꝰ. Caro excrescit: sub quo duę species. Nam alterum vlcus durũ ⁊ rotundum: alterum humidũ inęquale. Ex duro exiguũ quiddam ⁊ glutinosuz exit. Ex humido pus mali odoris. Fitq; in his partibus quę pilis conteguntur. Sed id quod callosum est ⁊ rotundum maxime ẽ in barba. Id vero qd̃ humidũ pcipue est in capillo: atq; ano ex attritu quẽ cynędi patiuntur.

¶ Ficetum locus vbi ficus consitę sunt. Var. Ficusq; densa materia nõ est: ideo sequiꝰ calidiorẽ: a quo fit vt in locis frigidis ficeta fieri nõ possint.

¶ Ficosus ficis. hoc est vlceribꝰ ⁊ tuberculis plenus. Unde ⁊ ficositas ipsa vlcerum copia.

¶ Ficitas ficorũ fructuũ abũdantia: seu fertilitas.

¶ Ficarius qui libẽter comedit ficos. Ply. Ficarios culices caprificus generat.

¶ Ficaria ficus arbor. Palladi. li. iiij. Aliqui inter ficarias caprifici arborẽ serũt. Et hoc est contra Vallam qui negat dici posse: Arbor fici: sed arbor ficus.

¶ Ficitor pe. cor. ficoꝝ amator: seu ficorum collector. Neuius. Ficitores oẽs non cupiũt ficitatem.

¶ Ficedula auis est q̃ vulgo galberius dicitur: a ficu fructu. Mar. Dum me ficus alat: cum pascar dulcibꝰ vuis. Cur potius nomen nõ dedit vua mihi? Hanc auem gręci quoq; sycelidam appellauere.

¶ Ficatũ iecur suillũ maxime: quod gręci sycoton appellant a sue fico pasta.

¶ Ficulnus a. um. qd̃ est materiatũ ex ficu arbore. Hora. Olim trũcus erã ficulnus inutile lignũ.

¶ Ficulneus a. um. idẽ qd̃ ficulnus. Aug. De arbore ficulnea quę triẽniũ habebat ⁊ fructũ nõ ferebat. Et iterũ ibi in Lucã. Primꝰ homo postq̃ peccauit folijs ficulneis pudenda velauit. Eadem autem forma ficulnus ⁊ ficulneus: qua salignus ⁊ saligneus: ilignus et iligneus dicitur.

¶ Ficulnea ę. ipsa ficus arbor. vt est apud Euan. Videte ficulneam. Ply. li. xvi. Quibus ⁊ ficulnea ⁊ ligna ex hedera tradentur. Ambro. Pleriq; secundũ domesticã ⁊ frutiferam ficum agrestem ficulneam feruntur inserere. Hiero. in canticis. Et ficulnea germinauit. Idẽ super ps. In vẽtis ficulneisq; ac reliquis lignis omne humanum genus ostendit plagis cœlestibꝰ verberatum.

¶ Fictor: a fingendo dictus est: qui fingit. i. qui componit ⁊ qui simulat.

¶ Fictum qd̃ factum est vel simulatũ.

¶ Fictitius a. um. quod fictũ est. hoc est simulatũ: vt ratio fictitia. q̃ ficta est: et ad tempus excogitata.

¶ Fictile pen. cor. quod est factum a figulo. Ply. libr. xxxv. Fictilibus dolijs ad vina excogitatis. Hieron. Calix ⁊ vrceolus fictilis probantur prius et sic emũtur: Sola vox non ostenditur: ne ante displiceat: q̃ ducatur:

¶ Fides fidei genitiuũ facit: nõ ratione sed differentię causa vt inquit Ser. Quod nomen videtur habere: cum id quod dicitur: fit: vt scribit Cic. li. iiij. de re pu. Hinc dare fidem dicimꝰ aliquid sancte promittere. Virg. Accipe daq; fidẽ. quod est pmitte. Diffiniꝰ aũt sic. Fides est dictorum ⁊ conuentorum constãtia ⁊ veritas. Vel Fides est commendatorum fida executio vel obseruantia. Aliquando fides capitur p credulitate: Unde bonę fidei possessor dicitur qui ignorauit rem quam emit alienam esse: aut putauit eum q̃ vendidit ius vendendi habere. Item bonę fidei homo vocatur: cui res tuto creditur: vel qui rez sibi creditam fideliter seruat. Sue. Augustus populo pmissum congiarium reposcenti: bonę se fidei esse respondit. Hinc habere fidem: credere est. Et accipere fidẽ est credi. Teren. in Eu. Si hęc fidem habeat se ire ppositum tibi: Mar. Accepit fabula fidez. i. credita ẽ. Sic a theologis accipitur: vt est illud. Fides tua te saluum fecit. Interdum pro dei dono: seu gratia qua sancti miracula factitarunt. Ut est illud Apostoli ad Roma. Unicuiq; sicut deus diuisit mensurã fidei. Et

illud. Si habueritis fidem vt granũ sinapis: dicetis monti transi hinc. Cic. pro Lentulo: fidem pro ꝓmissione ⁊ quasi sponsione posuit. Pompei fides quã de me Cesari dederat. Et fides ꝓbatio dicitur: vt facio fidem per testes. Item fides ponitur pro auxilio. Iuue. Nos hominũ diuumq́ʒ fidẽ clamore ciemus. Sic etiam sumitur cum apud auctores dicitur pro deum atq́ʒ hominum fidem.

¶ Fidem adstringere est promittere: quia vincula fidei dicuntur. Teren. in Eunu. Heus tu hac lege tibi meã astringo fidem.

¶ Fideiussorius qui fide iubet. Est enim significationis actiue.

¶ Fideicõmissarius habʒ passiuã significationẽ. Nã is dr̃ qui fidei ꝓmissionẽ accepit.

¶ Fido is. fisus: fidẽ habeo: credo: spem pono. ⁊ tam cum al latiuo q̃ cũ dtõ construitur. Iuue. Fidimus eloquio Ciceronis. Virg. Et fidere nocti. Huius cõposita sunt Confido: ⁊ Diffido: q̄ sunt ꝯtraria. Nã Diffidere est crudelitatem deponere Sene. Nec secũdis rebus nimis fidendum: nec aduersis diffidendum est. Et habent de. pro.

¶ Fidus a fido is. dr̃ cui fidendum est. Cuius cõpositum ⁊ ꝯtrariũ est Infidus pe. p. Nã perfidus pe co. a fides fit. Liui. Infida regni societas. Similiter malefidus. i. minus fidus. Male em̃ diminutionẽ significat: nõ negationẽ. Virg. Statio malefida carinis.

¶ Fidelis a fide. ⁊ is dr̃: cui fidere possumus. Ter. in Hecy. Et paucos reptas meretricibus fideles euenire amatores. Et ꝓprie vt scribit Do. ad seruũ pertinet: fidus ad amicum. Fidele em̃ officiũ est seruare aliquid. Ci. in Lel. Quod Tarquinium dixisse ferũt tum cũ exulem se esse intellexisset Quos fidos amicos habuisset: ⁊ quos infidos. Transfertur etiam ad inanimata. Ply. li. xxxvi. de infideli exemplũ posuit. Globosus fortis ꝯtra iniurias: sed ad structurã infidelis: nisi multa suffrenatione deuinctꝰ: nec certior fluuiatilis semper veluti madẽs. Hinc fidelitas ⁊ infidelitas: In sacris litteris fidelis q̄nq́ʒ accipit̃ ꝓ veridico. Apostolus ad Cor. Fidelis deus per quẽ vocati estis in societatẽ filij eius.

¶ Fidentia a fidens participio ⁊ ambo in laude ponuntur. Cic. li. ij. Rheto. scribit fidentiã partem esse fortitudinis: ꝑ quã magnis ⁊ honestis in rebus multũ ipse animus in se fiducie cũ certa spe collocauit.

¶ Fiducia similiter audacia: ⁊ fere semper in bonum q̃uis aliquando in malum. Virg. Tanta ne vos generis tenuit fiducia vestri. Et. Cernis q̃ rutiles habeat fiducia rerum. Aliquando fiducia ponitur ꝓ spe vt apud Esaiam. Qui autem fiduciam habet mei: hereditabit terram.

¶ Fides fidis cythara dicta ꝙ tantum inter se chorde eius q̃tum inter homines fides cõcordet. Cic. in Horten. Ponẽde sunt fides ⁊ tibie. Aliq̃n chorde ipe dicuntur fides.

¶ Fidicula dimin. parua cythara vel chordula cythare. Gel. lib. i. Sed em̃ acheos Homerus pugnam insipisci ait: non fidicularũ tibiarũq́ʒ concentu cõspiratam. Ci. li. iij. de natura deorũ. Quid si platani fidiculas ferrẽt numerose sonãtes idem scilʒ censeres in platanis inesse musicam. Sue. in Tiber. ꝓ chordulis accepit. Excogitauerat inter genera cruciatus vt repente veretris deligatis fidicularũ simul vrineq́ʒ tormento distenderet ⁊c. Est ⁊ fidicula inter astra cõstituta: que fides a Columella: ab Hygino lyra noĩatur Ply. li. xviij. Fidicula occasu suo autũnum inchoat. Preterea fidicule numero tm̃ plurali sumit̃ ꝓ instrumento torquendi ex duobꝰ: vt putatur obliquatis lignis compacto ab extorquenda veritate ac fide: vel a nerueis funibꝰ vinculis quibꝰ ad illũ modũ hoĩes torquendi alligabant̃. Sed veriꝰ putat̃ esse tormentũ quo sontes a tortore chordis funibusq́ʒ alligati vulgo torquentur.

¶ Fidicen pe. cor. q̄ fidibꝰ canit. Ci. Oro. Socratẽ fidibꝰ docuit nobilissimꝰ fidicen.

¶ Fidius deus est: q̄ fidei p̄est. Plau. per deũ. fidiũ credis iurato mihi. Unde dicimus mediusfidius: sicut mehercules.

¶ Fidelia e. genus vasis famij ad vsus plurimos. Persi. Disce nec inuideas ꝙ multa fidelia putet in locuplete penu. Curius Ci. Nec solere duos parietes de eadẽ fidelia dealbare. Plau. in Aul. Mulsis ꝯgialem plenã faciam tibi fideliam.

¶ Fidena e. pe. p. ⁊ fidene arũ. vrbs latinorũ mediterranea. Virg. libro. vi. Hic nomentũ tuum gabios vrbemq́ʒ fidenam. Iuuena. Viuat fidenis ⁊ agello cedo paterno.

¶ Figo is xi. ctum. ⁊ xum. secũdum Diome. Scaurũ referentem qui ait Sagitta confictus. Usus tamen est per x. Est autem figere qđ vernacula dicimus ficare. Hiero ad Helio. Cerne manus iudee: quas fixeras cerne latus Romane qđ foderas. Interdum ponitur ꝓ plãtare. Virg. li ij. geo. Ipse feraces Figat humo plantas. Interdũ pro percutere ferire. Iuue. Cum tenet vxorẽ ducat spado: Meuia Tuscum: Figat aprum: ⁊ nuda teneat venabula mamma. Huius ꝯposita sunt Affigo: iuxta figo: appono. Lact. li. iiij. At illi comp̄hensum ac Pontio Pilatio: qui tum legatus syriam regebat oblatum cruci affigi postulauerunt. Aliquando iuxta planto. Virg. li ij Ge. Nec semine iacto Cõcretam patitur radicem affigere terre. Aliquando digitis ficus facio: quod in vituperiũ fieri solet. Lact. li. v. Si quis attigerit ex istis inepte religiosis: vt sunt nimia superstitione impatiẽtes insectentur etiam maledictis: ⁊ vix lecto fortasse principio affigat proiiciat execretur: seq́ʒ inexpiabili scelere cõtaminari atq́ʒ astringi putet: si hec aut legat patienter aut audiat. Configo simul figo. Defigo deorsum figo: planto aut mitto. Col. li. iij. Tum in terrã bene pastinatam ⁊ stercoratam rectum sarmentũ defigito. Virg. lib. ij. geo. Altius ⁊ penitus terre defigitur arbos esculus in primis. Lact. li ij. Oculos suos ab alto deiiciunt soloq́ʒ defigunt. Persius posuit pro ferio vel transfodio. Ore teris modico pallentes radere mores Doctus ⁊ ingenuo culpaʒ defigere ludo. Infigo intus figo. Col. li. ij. Nam pecudes molli fosso infigunt vngulas. Hiero. per translationẽ in prologo Iob. ꝓ adscribo posuit. Error inquit mihi geminus infigitur. Prefigo ante figo: seu intus claudo: Virg. lib. iij. geo Multi iam excretos ꝓhibent a matribus hedos: Primaq́ʒ p̄figũt feratis ora capistris. Suffigo subtus figo: siue super clauis figo. Lact. li. iiij. Quid de huius crucis indignitate dicimꝰ in qua deus a cultoribus dei suspensus est atq́ʒ suffixus: Refigo rursus siue vade figo. Col. lib. v. Nã siue prope truncum defigit̃ palus pedali tamen spacio refigendus est. Virg. lib. iiij. geo. Aulas ⁊ cerea regna refigunt. Transfigo vltra seu ab vna parte ad aliã figo.

Liui.li.i. Stricto itaq; gladio simul verbis increpãs transfigit puellam.

¶ Figmentum quod factum est a fingo fingis: vt est apud Apostolum. Nunquid dicit figmentum ei qui se finxit: quare me sic finxisti? Aliquando figmentũ dicitur mendacium ⁊ simulatio: vt sunt figmenta poetarum.

¶ Figulus pe.cor. fictor dicitur qui ex creta atq; argylla opera facit.

¶ Figulina: seu quod magis a doctis vsurpatur per syncopen figlina pen.prod. officina est in qua figulus opera facit. Et opera ipsa figlina ⁊ fictilia dicuntur. Plyni.lib.xxxiiij. Vruntur omnia ea crudo fictili in fornacibus donec figlina percoquatur. Item figlina dicitur ars figulorum. Idem libr.xxxv. Figlinarum opera imbricibus tabulis tegulisq; ad balneas mammatis vel ad tecta coctilibus laterculis fundamẽtisq; aut quę rota fiunt.

¶ Figura a fingo dr̃ forma aspectus qualitas. Unde figurę apud grãmaticos: ⁊ figurę sententiarũ. Cic.li.4.ad heren. Sunt igitur tria genera: quę nos figuras appellamus in quibus oĩbus ratio non vitiose cõsumitur. Unam grauem: alteram mediocrem: tertiã attenuatam vocamus.

¶ Figuro as.pe.pro. formo ⁊ figurã impono. Lactã.lib.ij. Hominem figurauit ex limo terrę. Et oratio figurata dr̃ p̃ figuras facta. Figurate aduerbiũ significat p̃ figurã. Cõposita sunt Cõfiguro: qđ est ꝯpono: ⁊ simul formo. Idẽ li.vii. Quoniã homo ex rebus diuersis ac repugnãtibus configuratus est aĩa ⁊ corpe. Præfiguro de quo infra.

¶ Filũ proprie quod ex lino lana ve trahendo duciť hoc est linamentum. Lucil. Surge mulier duce filum non malum. Aliquãdo ponitur pro linea. Var. Sumptoq; atramento sutorio filum duxit. Hinc

¶ Filo as. cuius passiuum est filor: a quo Effilo. Effilatum eñ dicimus qđ extra vestimentũ filo contextũ est: quod rectum quoq; a quibusdã dicitur. Est autẽ filare filum ducere.

¶ Filistim regio quę nunc diciť Ascalon: ⁊ contra regio palęstinorum.

¶ Filix genus herbę satis notę. Columel.lib.ij. Iunci et graminis pernicies repastinationem filicis frequens extirpatio. Nam constat filicem sationibus ⁊ stercoratione facilius interimi. Huius diminutiuũ est filicula.

¶ Fimbria omnis vestiũ extremitas. Antiqui fibrũ dicebant extremum. Uñ in vestimentis fimbrię: ⁊ in iecore extremę partes fibræ nũcupanť. Fimbriata vticæ folia esse scribit Ply. Ex quo colligimus qualis sit positura ⁊ flexura fimbriarũ. Fimbria quoq; nomẽ fuit romani ciuis crudelitate insignis.

¶ Fimus letamen dicitur.

¶ Finum quod nos fritillum ⁊ alueolum dicimus: in quo coniectę tesserę agitateq; miscentur. Hora. Mitteret infimum.

¶ Fingo is. xi. ctũ. compono: formo. Unde ⁊ figuli dicuntur: ⁊ vas fictile quod formatur vt sit ⁊ aliquã formam habeat. Sallust. Quę natura ventri prona atq; obedientia finxit. Lact.lib.i. Itaq; homines eorũ simulachra finxerũt vt haberent aliquod ex imaginũ contemplatione solatium. Est eñ generale vocabulũ ad oĩa quę ingenio manuq; artificiose formantur. Cice.lib. Lom. Apium examina non fingendorũ fauorum causa congreganť: sed cũ ꝯgregabilia natura sint fingunt fauos. Et fingere simulare est: qñ ea quę simulamus ita formamus atq; ꝯponimus: vt vera esse videãtur. Ci.de.fi.bo. Talibus exemplis nõ fictæ solum fabulę: sed etiam historię refertę. Hinc fictio fictum et figmentũ. Huius verbi composita sunt Affingo: qđ est supra fingo vel compono. Lact.lib.iiij. Nihil nos affingimus: nihil nos addimus. Habeant hęc qui fecerunt legebant in quos hęc dicta sunt. Confingo simul fingo simulo. Terẽ.in phor. Cia hæc confingam quod ei it mihi bonum atq; cõmodum cum tu horum nihil refelles vincã scilicet. Diffingo quod fictum formatumq; fuerat remoueo. Hora.li.ij.car. Neq; diffinget infectumq; reddet. Seneca. Dissipatum instaurat atq; diffingit: id est in diuersas ptes fingit. Effingo de quo supra.

¶ Findo is. fidi. fissũ per duplex ss. significat scindo. Cice.li.iij. Curabis vt præacutissima falce ab ea parte qua bifurca est scindas eam. Huius cõposita sunt. Diffindo quod est in diuersas partes findo. Virg. Et media liquefacto tẽpora plũbo Diffidit: ac multa porrectum extendit arena. Infindo intus findo. Idem. Quæ iubeant telluri infindere sulcos. Fissile: fissura ⁊ quadrifidus deriuatiua sunt.

¶ Finis generis tam mas. q̃ fœ. Virg. Quem das finem rex magne laborũ. Idẽ. Hæc finis priami. Et est finis terminus siue extremitas in vnaquaq; re: hoc ẽ id in quo vnaquęq; terminatur res. Sic dicitur finis terminationis. Sicut pratũ dicitur finiri vbi terminatur: vt apud Esaiã. Cuius regni nõ erit finis. Est ⁊ finis cõsummationis. Unde dicimus domus finiť: quando cõsũmatur. Et vestis finita est quando consuta est: vt indui possit p̃s. Omnis cõsũmationis vidi finem. Rui sus est finis consumptionis. Sic dicimus cibum esse finitum ⁊ candelam finitam: qñ consumpta est: vt in Geñ. Finis vniuersę carnis venit coram me. Est ⁊ finis intentionis. sic dicitur. talis est finis huius operarij.i. intentio: Ut apud Iob. Sicut mercenarius p̃stolatur finem operis sui. Hinc artifices finem vocant id ad quod oĩa referunť: ⁊ cuiꝰ gratia cętera fiunt: vt finis medici est curare. finis oratoris ẽ bene dicere. Cõposita ab hoc noĩe sunt Affinis: ⁊ confinis pen.p. Unde confines agri dicuntur q̃ eodem loco finiunt. Hieron. in p̃lo. lib. Reg. Syrorum quoq; lingua ⁊ chaldęorũ quæ hebrçæ magna ex parte confinis est.

¶ Finio is. iui. itum. perficio. Apuleiꝰ. Sine opus finiam qđ incœpi. Aliq̃ñ finire est terminũ ponere: metari. Unde finitores. Huius verbi composita sunt Definio: Diffinio ⁊ præfinio.

¶ Finitor pe.p. dicebať qui nũc Agrimensor. Plaut. in Penu. Eius nũc regionis limites ꝯfinia determinabo eius rei ego factus sum finitor.

¶ Finale qđ ad finẽ ptinet. Unde finalis causa.

¶ Finitimus a. um. pe. cor. qđ ppe est. Liui. lib. i. Iã res romana adeo erat valida vt cuilibet finitimarũ ciuitatũ bello par esset.

¶ Fio is. factus. significatione passiuã habet. Valer. Equorũ cursus clamore pernicior fit. i. efficitur: Græcũ tamẽ est φυω φυσω επι του μελλοντος και πεφυκα εν τω παρακειμενω. Et infinitiuo Fire habet: secundum rectam declinationem: quod patet per eius composita Confire ⁊ suffire: licet ⁊ confieri dicatur. Virg.li.iiij. Confieri possit paucis aduerte docebo.

Que duo etsi a verbo passiuam significationem habẽ
te descendant: actionẽ tamen denotãt. Virg. At suf=
fire thymo cerasꝙ recidere inanes Quis dubitet?
Construo tñ in passiua significatione reperit̃ ꝓ pficior:
vt apud Macro. Oportet diem qui ex quadrãtib⁹ cõ
fit intercalare. i. cõficitur. Colu. li. ij. Tria stercoris
genera sunt pcipua qḋ ex auib⁹: qḋ ex hoibus: quod
ex pecudibus confit. Defit: de quo alibi. Ex fio: infit
incipit. Habet em̃ significationẽ actiuam. Liui. li. i.
Tum ita Tullus infit. Antiqui tamen fior dixerunt
Unde Cato censorinus de Lucio inquit. Greco ritu
fiebãtur saturnalia. Cuius infinitiuus est firi. ꝓ quo
vt Pris. docet interposita e. dicimus de vsu fieri. Cõ
struitur modo cũ ablatiuo: vt hoc factum est a te. mo
do cum ntõ: vt ille fit doctus. Ponitur quandoꝙ pro
æstimor. Ci. in Lel. Tertius vero ille finis teterrim⁹
vt quanti quisꝙ se ipse faciat: tãti fiat ab amicis. Qñ
ꝙ pro appareo ⁊ innotesco. Apostolus ad Roma. Ut
fiat supra modum peccans peccatum per mandatuꝫ.
Et illud. fiat deus verax. i. appareat innotescat. In
tertia persona quandoꝙ pro euenit contingit. Ideꝫ
lib. pri. offi. Fit aũt interdum vt nonnulli: omissa imi=
tatione maiorum suorum quoddam institutum con=
sequantur. Fieri potest ꝓ possibile est ab oratoribus
vsurpatur. Habet fio ea ꝯposita que facio: vt calefio:
frigefio ⁊c.

¶ Firmus stabilis: constans a ferendo dictus ꝙ con
stãter oia ferat. Hinc firmitas: ꝗ ⁊ firmitudo dicitur
ꝓ stabilitate ⁊ constantia. Plau. Si istã firmitudineꝫ
animi obtines salui sumus. Item firmus dicitur mu=
nitus fortificatus. Ci. Firmus ab equitatu: qḋ ẽ mu=
nitus ab equitibus: firmus per equites. Et est orna=
tus dicendi modus: vt Cicero fuit clarus ab eloquẽ
tia. Huius ꝯtrariũ est infirmus. i. debilis.

¶ Firmo as. stabilio fortifico. Liui⁹. Firmatꝙ eum
aphricis maxime psidijs. Lact. li. iiij. Superest vt ver=
bis facta firmentur. Huius composita sunt Affirmo:
Confirmo pro approbo reprobo. Lact. li. iiij. Debet
ergo doctor ille perfectus ⁊ docere ita precipiendo ⁊
confirmare faciendo. Et pro certifico. Cice. Treba.
Balbus mihi confirmauit te diuitem futurum. In=
firmo non firmo: siue deficere cadereve facio. Lactã.
lib. v. Ubi aũt religionis eius ꝯtra quã perorabat in
firmare voluit rationẽ. Refirmo rursus firmo. Offir=
mo: de quo infra.

¶ Firmamentum soliditas: ⁊ stabilimentum. Ci. lib.
pri. ad Heren. Nac in ea nec ratio quare fecerit quæ=
ritur nec firmamentum queritur: quoniaꝫ non subest
ratio. Unde firmamentum dictum est cœlum a firmi=
tate. Aug. Hoc sane nouerint nec nomen firmamenti
cogere vt stare cœlũ putemus. Firmamentũ em̃ non
ꝓpter stationẽ: sed ꝓpter firmitatẽ aut ꝓpter intrãs=
gressibilẽ terminũ superioꝝ ⁊ inferioꝝ aquarũ voca=
tum intelligere licet.

¶ Fisci fiscine ⁊ fiscelle sunt vasa ad maioris summe pe
cunias capiendas ꝙ̃ marsupia. Unde quia maior sũ=
ma est pecunie publicæ ꝙ̃ priuate dicitur Fiscus pe=
cunia publica. Proprie tamen apud idoneos aucto=
res fiscus principis dicitur: erarium vero publicum.
Ply. ad Traia. At fortasse nõ eadem seueritate fiscũ
qua erariũ cohibes: imo tãto maiore ꝙ̃ to plus tibi li
cere de tuo ꝙ̃ de publico credis. Iuriscõsulti scribũt
res fiscales quasi ꝓprie ⁊ priuate principis sunt. In=
de confiscari solet dici in publicũ ius erarij redigere.
Sue. in Aug. Deuictisꝙ his ⁊ ꝯfiscatis ꝓmissa vete=
ranis pmia soluerentur.

¶ Fiscale quod ad fiscuꝫ pertinet: vt ius fiscale: fisca
lis causa.

¶ Fiscina pe. cor. a fiscus preter regulam alioꝝ a pri=
mitiuis habentibus c descendentiũ: vt Mancus mã
cinus. Est aũt fiscina genus vasis ꝓ capienda maio=
ris summe pecunia Unde Ascō. Sporte sportule: et
sportelle nũmoꝝ sunt receptacula. Et sacci: sacculi et
saccelli: crumene: manticæ: ⁊ marsupia. Ita fisci fisci=
ne: fiscelle. Fit aũt plerũꝙ ex iunco: qḋ alij canistrum
alij calathum dicunt. Virgi. Et facilis rubra texatur
fiscina virga. Dicta est fiscina vt inquit Var. a feren=
do. Ea nãꝙ ferunt̃ palee: fœnum frondes ⁊ id genus
reliqua. Ouid. Uñ data est egre fiscina frondis oui.
Et Ply. Frondarias fiscinas quattuor implere fron
datorem iustũ esse autumat. Fiscina itẽ olei factores
vtuntur: vt idem lib. xv. ostendit. Huius diminutiua
sunt Fiscella ⁊ fiscinula.

¶ Fiscella vas vimineũ aut ex iuncis: quo lac colat̃:
dum caseus imprimit̃ vel in quo casei ferunt̃. Hiero.
ad Rusti. Uel fiscellam texe iunco vel canistrũ plecte
viminibus. Tibul. Tunc fiscella leui detexta est vimi
ne iunci Rataꝙ ꝑ nexus ẽ via facta sero. Fiscella etiã
e viminibus funiculisve contexta dicitur: qua boum
ora faucesꝙ iumentorum capistrantur. Ply. lib. xviij.
Fiscellis capistrari boues oportet ne germinum tene
ra decerpant.

¶ Fiscelius ab antiquis dicebatur casei mollis appe=
titor: Quo nomine etiaꝫ dictus est mons in italia nõ
longe a tyberi.

¶ Fison fluuius quẽ nostri Gangen vocant de para=
diso exiens vide phison.

¶ Fissile quod fissum est: vt fissilis arbor. Ply. li. xvi.
Milleꝙ fissile rimis hoc lignũ. Qñꝙ dr̃ fissile pe. cor.
qr findit̃ quasi fissibile. Idẽ paulo añ. Hec maxime fis
silia alia frangi celeriora ꝙ̃ findi. Virgi. Nã primi cu=
neis scindebant fissile lignum.

¶ Fistula ꝓprie dicitur per quam aqua educit̃ fusa a
fundendo siue ferẽdo: sicut Tubi a tumore ⁊ canales
a canna ꝙ ad earum similitudinem facti sunt: ego tñ
græcum puto. φυσαω inflo fitum dicunt vulgo Hie
ron. libr. ij. Reg. Tetigisset donatũ fistulãs. A cuius
similitudine dr̃ instrumentuꝫ musicũ quo flatu canit̃.
Cuius pan dicitur inuentor fuisse. Virg. Septẽ com
pacta sicutis. Fistula. ⁊ vlcus altum angustum ⁊ callo
sum in corpore fistule nomen sortitur siue ex vulnere
sit: siue ex vitio ortum quod suppuratio est venerit.
Et fistula in homine per quam spiratur: seu cibus de=
glutitur. Nam duas esse fistulas scribit Lact. li. de opi.
hois. spiritaleꝫ. s. ⁊ cibalem illa spiritum meare: hac ci
bum potumꝙ descendere. Et he a faucibus incipiũt
Spiritalem Cor. asperam arteriam nominat. Sed
alia alij est superposita. Nam interior gula vocatur:
que a Celso stomachus nuncupatur: quia stomacho
connectitur: et per quam cibus demittitur. Exteri=
or vero Epiglossis dicitur. Que operculum habet
carthilaginosum: quod claudit foramen cuꝫ cibus vo
ratur. hoc sublignium: siue lingua minor appellatur.
Rursus fistula arbor aromatica: sed parua: que ⁊ ca=
sea dicitur: quæ pro sui breuitate a quibusdam inter
herbas odoriferas numeratur: ⁊ ad curandas visce=
rum molestias valet.

¶ Fistulator accipit̃ ꝓ tibicine: vt est apud Gellium

¶ Fistulo as. fistulã ago & in modũ spõgiæ quicq̃ facio. Ply. Et pumicis fistulans vice.
¶ Fistulosus a. um. qd est spongię mõ factũ: hoc ẽ foraminibus plenuz. Col. li. vij. de Caseo. Deinde quo tenerior permaneat: clauso neq̃ ventis obnoxio loco stipatur per cõplura tabulata. Sic neq̃ fistulosus: neq̃ salsus: neq̃ aridus prouenit. Quorum vitiorũ primũ solet accidere si parũ pressus. Secunduz si nimis sale imbutus: tertiũ si sole exustus est.

F ante L.

¶ Flabrũ quasi flatio a flo as. Prop. Neq̃ hic boreæ flabra: neq̃ arma timet. i. flantes ventos. Virg. Nec flabra nec imbres. Uerum Ser. putat tantũ flabra numero plurali dici.
¶ Flabellũ diminutiuũ a flabro: & accipit p instrumẽto quo fit ventilatio per æstatẽ ad refrigerandũ corpus. Ter. Heus tu dore cape hoc flabellũ & ventuluz huic ita facito dũ lauamur. Ouid. de arte. Profuit & tenui ventos mouisse flabello.
¶ Flaces oliuarũ purgamenta. Ply. In amurca & flacibus hę sunt carnes & illę feces.
¶ Flaccũ dr tritũ. Et flacco habere: quasi ad terendũ habere. Plaut. Perij flacco habebit iã illic hõ lũbos meos. Hinc fit deflacco as.
¶ Flaccidus a. um. a flaccis dicit: quod est languidũ Unde flaccidi siue flacci dicunt: quorũ aures pendulę & non arrectę sunt. Col. lib. viij. Caper flaccidis et prægrauãtibus auribus exiguo capite habetur optimus. Hinc cognomen familiæ Romanę ductum est: vt flacci appellent: q̃ aures deorsum pendentes hñt.
¶ Flacceo es. cui. langueo. Hiero. in Esa. Et erũt irrigua eius flaccentia: a quo faccesco languidus flo Colu. lib. iij. Paucis deinde horis dũ flaccescat in sole habeto. Deinde in vmbra assiccato & ita condito. Compositum est Conflacceo: quo vsus est Gellius libro primo p detumesco. Nam fluctus inquit qui flante aquilone maximi et creberimi excitantur simul ac ventus posuit sternũtur & conflaccescunt: vt mox fluctus esse desinunt.
¶ Flagella diminutiuum a flagris summæ arborum partes & virgę sue capita minorum sarmentoruz vbi nascitur vua q̃ caro his percussa flagret: q̃uis aliqui afflando potius dici velint: q̃ ventorum crebros sustineant flatus. Col. lib. v. Ut certe in ordinarijs vitibus vtiq̃ obtinendum est: ne pluribus flagellis emaciententur: nisi si propaginibus futuris prospiciemus. Uar. libro pri. de re rust. Emucidũ sarmentum pp infirmitatem sterile: neq̃ ex se potest eijcere vitẽ quã vocãt minorẽ flagellũ: minorẽ etiã vnde vuę nascunt palmã priore lra mutata in d: dalma a vẽti flatu dicta
¶ Flagello as. q̃si flagello cędo. sicut verbero a verbere & fustigo a fuste. Et flagellare icrepare ẽ atz psonare.
¶ Flagro as. ardeo a flãma vel a flatu quo alit: incẽdiũ q̃n flatu excitat ignis. Virg. Flagrãtisq̃ dei vultũ. Trãsfert q̃nq̃ ad desyderiũ amoris/odij /ire /virtutis/aut vitij. Lact. li. i. Quid apollo pater ei nõne ob amorẽ quo flagrabat turpissime gregẽ pauit alienũ? Et li. vij. Qui auaritia inopũ inexplicabili quadaz siti fragrãt. Liui. li. ij. Ciuitas secũ ipa discors intestino inter patres plebẽq̃ flagrat odio. Huiꝰ ꝯposita sunt Cõflagro: qd ẽ totũ sit flagro. Lact. li. iij. Capitoliũ nõ semel sed sępius flumine ictuz conflagrauit. Deflagro: de quo supra.

¶ Flagratores dicebantur illi qui mercede flagri cędi se ptimebant.
¶ Flagriones dicti sunt serui q̃ flagris subiecti sint vt verberones a verbere.
¶ Flagitium est vitiũ flagitione. i. rephẽsionẽ dignũ Nã flagitatio ad strepitũ dr. Flãma em̃ flagella & flagitare i. psonare dici intelligimus q̃m sine sonitu nõ fiũt: Et est flagitiũ generale ad oĩa mala. Ci. in Cato. Stupra vero & adulteria & omẽ tale flagitiũ nullis aliis illecebris excitari. nisi voluptatibꝰ. Aliq̃n significat errorẽ: vtpote rẽ vel flagris vel increpatiõe dignam Ci. Tantã ne obliuionẽ inq̃a in scripto psertim vt ne legens quidẽ senserit q̃tum flagitij admisisset.
¶ Flagitiosus scelératꝰ. Sal. In tãta tãq̃ corrupta ciuitate id qd factu facillimũ erat oĩm flagitiosoꝝ atz facinorosoꝝ circũ se tãq̃ stipatoꝝ cauernas habebat
¶ Flagito as. a flãma deductũ videt: vt sit quasi flãmas agito. Flagitare em̃ ꝓprie est vehemẽter cũ instantia clamore ac strepitu poscere cũ flagella flãma & sine sonitu crepituq̃ nõ sint vt docet Do. in eu. Ter. Lac. li. iiij. Succlamare cœperũt & crucẽ eiꝰ violẽtis vocibus flagitare. Hiero. in plo. paral. Deniq̃ cuz a me nup flagitassetis vt vobis paralipomenon latino sermone trãsferrẽ. Habet hoc verbũ in se maiorẽ vim q̃ postulo. Et q̃nq̃ actõ tm̃ iungit: vt Ci. p Quintio Dẽq̃ hoc causa postulat: etsi postulat non tñ flagitat q̃nq̃ habet actm̃ cũ ablrõ mediante ꝓpositione. Cæs. cõ. i. interim quotidie Cesar ab heduis frumentũ: qd essent polliciti flagitat. Q̃nq̃ ꝯstruit cũ duobꝰ actis: vt apud Sue. in Uitel. Tũ fœneratoꝝ & stipulatoruz publicanorũq̃ qui vnq̃ se aut Romę debitũ: aut i via portoriũ flagitassent vix vlli pepecit. Huiꝰ ꝯposita sũt Cõflagito. Ply. li. xxx. Tanta ppli ro. ꝯtumacia fuit vt magnis theatri clamoribꝰ reponi apoximenon cõflagitauerit. Efflagito de quo supra.
¶ Flãma a gręco φλεγω φλεξω ardeo. Jñ Flãmifer Ponit interdũ metaphorice flãma p piculo. Ci. li. ij. tusc. Quid de cupiditate honoꝝ loquar: Quę flãma ẽ p quã nõ cucurrerit hi q̃ hęc olim pũctis singulis colligebant: Idẽ in Bruto dixit Galbã eripuisse sese de flãma iudicij: cũ significare vellet eũ liberatũ esse a piculo iudicialis dãnationis. Terẽ. in eu. Ex flãma te petere cibũ posse arbitror. De fumo tendere ad flammam significat ire in periculum.
¶ Flãmeus a. um. Col. li. vi. Quędã partes eiꝰ regionis sic infestant euro: quẽ incolę vulturnũ appellant et nisi vites tegminibus opacent velut halitu flãmeo fructus vratur.
¶ Flãmiuomus a. um. pe. cor. qd flammas vomit.
¶ Flameũ genus veli rubri seu crocei: qd gestabat a mulieribꝰ nup nuptis: sic dictũ q̃ eo assidue vtebat flaminica: i. flaminis vxor: cui nõ licebat facere diuortiũ. Et eodẽ mõ tegebat nupta flameo: vt ppetuo cuz viro maneret. Luc. de Martia iterũ nubẽte Catoni Lutea demissos velarũt flamea vultus. Huiꝰ diminest flameolum. Juue. Sedet illa parato Flameolo.
¶ Flaminũ tegumen quo matronę capita tegebant
¶ Flaminica sacerdotula: siue flaminis dialis vxor.
¶ Flaminia flaminis domus. Et flaminia via Romæ a Flaminio dicta.
¶ Flameariꝰ infector flamei coloris violę luteę: q̃ flamea apppellat: q̃ & luteola a nris dr: sicut violariꝰ q̃ violaceo tigit. hic flamea appellabãt vestimẽta lutei coloris: qbꝰ flaminica vtebat: a q̃ & vestes qbꝰ amiciebãtur nouę nuptæ similiter vocabant flaminicę.

¶ Flaminius sacrorum ꝓminister. Est etiã ꝓpriũ nomẽ ciuis Romani: a quo via flaminia: arcus flaminius: & forum flaminium.

¶ Flamatica arbor fulmine icta.

¶ Flamen neut. ge. flatus dr̃: siue voci ducta foramina musicorum instrumentorum. Horati. Cur berecynthię cessant flamina tibię. Masculino autẽ sacerdotem significat. Et flamines cognomen acceperũt ab eo deo: cui sacra facinnt: vt flamen dialis a dio .i. Joue quasi Jouialis: martialis a marte & Quirinalis a romulo. Aug. li. ij. de ci. dei scribit romanos tres tantũ flamines instituisse tribus numinibus: dialẽ ioui. martialem marti. Quirinalem Romulo: dicti flamines sacerdotes a filo: quo cinctum caput habebant: Ut docet Uar. Seruius sic habet. Flamines in capite habebãt pileũ: qḋ cũ per ęstus ferre nõ possent: filo tantũ capita religare cœperunt. Nam nudis penitus capitibus incedere nefas fuerat. Unde a filo quo vtebãt flamines dicti sunt: quasi filamines.

¶ Flãmo as. flãmã ꝓduco. Uirg. li. iii. geor. Exilit in siccũ & flãmantia lumina torquens Sęuit agris. Hic ꝯponitur inflãmo: qḋ est valde vel intus flammo. Ci. Curioni. Non feci inflãmandi tui causa: sed testificãdi amoris mei.

¶ Flãmescere est flãmam fieri: accendi. Unde in hymno dicimus. Flammescat igne charitas: accendat ardor proximos.

¶ Flandria Germanię regio ad littora Oceani Septetrionalis posita: varios habz populos: qui prisco nomine Cimbri dicti sunt.

¶ Flator: et flatus: vide in dictione flo as.

¶ Flauus color ex viridi/rufo & albo ꝯcretus. hoc est fuluo clarior: qualis est color auri. Et attribuit quandoq; melli. Mar. Flaua mella quandoq; capillis. Ouidi. lib. ij. fasto. Forma placet niueusq; color flauiq; capilli. Quandoq; bladis maturis. Uirg. lib. i. ge. Neq; illũ Flaua ceres alto neq̃quã spectat olympo. Ubi Ser. Flaua Ceres dr̃ propter aristarum maturitatẽ. Sic flauam aquam flauas frondes olearum dicimus Uirgil. lib. iij. georg. Turbidus & torquens flauentis hister arenas.

¶ Flaueo es. flaui: fulgeo & auri colorem reddo a flãmo: ꝙ sit color non dissimilis flammę: vel a flando: ꝙ flata metalla eum colorem habent. Columel. li. ij. Sz ęqualiter flauentibus iam satis anteq̃ ex toto grana indurescant: cum rubicundum colorẽ traxerunt: messis facienda est.

¶ Flauescere est flauum fieri. Uirgi. Molli paulatim flauescet campus arista.

¶ Flecto is. xi. xũ. inclino: voluo: duco. Ter. in hecy. Istuc est sapere vbicũq; opus sit posse alum flectere Uirg. li. ij. geo. Et ipsa flectere luctantis inter vineta iuuencos. Ser. Cum quadam moderatione ducere ne tenera adhuc virgulta concutiantur. Huius cõposita sunt Circũflecto: circũplico: circuo. Uir. Pręstat trinacrii metas lustrare pachini Cessantem longos & circũflectere curs⁹. Deflecto de quo supra. Inflecto. Aug. li. viij. de ci. dei. Socrates primus vniuersam philosophiam ad corrigendos ꝯponendosq; mores inflexisse memoratur. Reflecto in idem flecto. Offlecto de quo supra.

¶ Flexo is. xi. xuz. eiusdẽ significationis est cũ flecto Pris. A necto tñ nexui: qḋ tñ etiã necto nexi decẽtes & nexus: vt flexo flexi & flexus.

¶ Flexile pe. cor. quod flexũ est: vt vitis flexilis ꝙ flexa sit: & lapsu erratico torqueatur.

¶ Flegeton vide phlegeton quia grecum est.

¶ Flegma: vide in phlegma. Suidas φλεγμα ου λεγεται πρωτον απο τροφης. πρωτον γαρ απο τροφης το αιμα. το και φλεγμα πρωτον των απεπτων εστι δε και αλλα απεπτα απο γαρ φλεγματος μεταβαλλεται οξυς χυμος περι τον στομαχον εστιν ουχ απλως πρωτον αλλα των τρα πεπτων.

¶ Flema dicitur cuz ex labore vię sanguis defluit circa talos.

¶ Fleo es eui. etum. cũ lachrymis plango. Ideo tñ hominum est sicut rideo. Hinc fletus participiũ. Urgil. Hic multũ fleti ad superos belloq; caduci .i. nobiles & conspicui: quorum mortem magna lamentatio sequitur. Fletus substantiuũ. cõpositum est Defleo qḋ est valde fleo. Ci. li. i. tus. Non exercitu amisso nudus in seruorum ferrũ & manus incidisset: non liberi defleti: non fortunę omnes a victoribus possiderentur. gręcum tñ est κλαιω μ. κλαυσω.

¶ Flebile: quod est dignũ vt fleatur: a quo flebiliter aduerbium cũ fletu.

¶ Fligo is. xi. ctũ. affligo quo vsi sunt antiqui. Unde & flictus ꝓafflictus. Sirius. Galea horrida flictu aduersę ardescit galeę. Liui. Ipse se in terram fligit cadens. Cuius cõposita sunt: Affligo: Confligo: infligo: & ꝓfligo: quę habent pe. pro. Est aũt affligere proprie prosternere & in terram extendere. Plyn. At canis ille horrentibus per totum corpus villis ingenti primũ latratu intonuit: mox in ceruicem assultãs cõtraq; beluam exurgẽs hinc & illinc artifici dimicatione qua maxime opus esset infestant atq; euitans donec assidue rotarum vertigine afflixit ad casum eius tellure concussa. Cęsar. Neq; si quo afflictę casu fuerint erigere sese atq; eleuare possunt. Per translationem ponitur p.o perturbare vexare. Seneca. Ut animum variis curis afflictum oratione lenirem. Hinc Afflicto as frequentatiuum: De quo & aliis compositis suis locis.

¶ Flo as. aui. atũ. spiro. Hinc flatus us. pro spiritu: et flatus ventus qui & ipse spiritus est. Et flatores antiquitus tibicenes dicebantur: ꝙ flando tibias sonarent. Et flabellum. Aliquando flare signare est: ꝙ es siue aurum: siue argentum flando: hoc est flatu calefaciendo signetur. Hinc flatum ęs & flata pecunia dicitur. Eius composita sunt afflo: quod est aliquid spiro. Cicer. in Cato. Cum admiraretur Lysander & ꝓceritates arborum & directos in quincunce ordines & humum subactam atq; puram & suauitatem odorum qui afflarẽtur e floribus. Et in hymno. Impleta gaudent viscera afflata sancto spiritu. Per translationez Lactan. libro. vij. Non vidisse nec compręndisse philosophos veritatez: sed ita leuiter odoratos: vt tamẽ vnde eos odor illę sapientię tam suauis: tam iucund⁹ afflauerit: nullo modo senserit .i. attigerit vel asperserit. Uirgi. Nãq; ipsa decorem Cęsariez nato genitrix lumenq; iuuentę Purpureum & lętos oculis afflarat honores .id est flando dederat. Difflo: flatu dispergo distribuo. Plautus. Cuius tu legiones difflauisti spiritu. Lucil. li. xxvi. Pars difflatur vento: pars autem obrigescit frigore. Deflo deorsum vel valde flo. Uar. Uas fictile eo ꝙ est leuissimũ ac summum deflatum vt traiciant in alia vasa. Inflo Turgefacio: quales sunt vtres vento distenti. Transferturq; ad animum

Lact. li. vi. Si efferat ira: superbia tumidus infletur Fractū a folle qui flatu turgescit. Hinc inflare ꝓ pulsare: siue tibia canere. Virgi. Tu calamos inflare leues ego dicere versus. Perflo valde flo: siue multum cōmoueo. Idē. Et terras turbine perflant. Reflo retro vel contra spiro. Cic. li. i. tus. Sin autē reflantib᷒ ventis reijciemur tū eodē paulo tardius referamur necesse est. Idem lib. ij. offi. Nam cum prospero flatu eius vtimur ad exitus prouehimur optatos: ⁊ cū reflauerit affligimur. Suffio subtus spiro: siue superflo ⁊ turgefacio. Nonius. Sufflatū dicitur tumidum: et quasi vento quodam latius factum. Et sufflare flatū facere. Aug. lib. xii. de ciui. dei. Quid est aliud sufflare ꝗ̄ flatum facere. Idem paulo ante. Et cum virum terreno formasset ex puluere eiq; aiam sufflando indidisset: siue potius sufflando fecisset. Conflo et Efflo alibi: A suffio etiam fiunt duo composita: Insufflo: et Exufflo.

¶ Floces vini vuarū purgamēta: hoc est vinaceę sicut flaces oliuarū: fex a vinacijs expressa. Cecil. Aedepol ego neq; florē: neq; floces volo mihi: vinū volo. Gel. Appludā edidit: ⁊ floces bibit.

¶ Floci lanarū particulæ diuisæ a velleribus inutiliter euolantes: ⁊ per diminutionem Floculi: Var. Diligentiores tegeticulis subiectis oues tondere solēt ne qui floci intereant: Plyn. Nascuntur in robore pilulę nucibus non absimiles: intus habentes floculos molles lucernarū luminibus aptos: Nam ⁊ sine oleo flagrant:

¶ Flocifacio ⁊ flocipendo: a floco ꝓtēno: ⁊ in nulla ęstimatione habeo: Plau. in epi. Dū tibi ego placeā atq; obsequar meū tergū flocifacio:

¶ Flora dea q̄dā a Romanis in honore habita.

¶ Floralia eius deę ludi seu festa: Floralia etiā dicūtur loca in quibus sunt flores: Var. li. i. de re ru. Nec minus ea discriminanda in conserundo quæ sunt fructuosa propter voluptatem: vt quę pomaria ac floralia appellantur.

¶ Flores dicti sunt qui ex arboribus vel herbis colliguntur: Cuius diminutiuū Flosculi:

¶ Floreus a. um. quod est totū ex floribus

¶ Floridus a. um. qꝺ forib᷒ abūdat: Tibul. Cūponi florida serta darem

¶ Floreo es: rui. florere est floridū esse seu flores habere. Ci. li. i. tus. Segetes largiri fruges: florere oia fontes scatere: Per translationē florere est splēdere: aut in aliqua ꝓsperitate esse siue excellere. Ci. in Lel. Magnāq; grecia ꝗ̄ nūc quidē deleta est: tū florebat institutis ⁊ pceptis. Lact. li. v. Iniusti ac deū nescientes ⁊ diuitijs ⁊ potētia ⁊ honorib᷒ florēt. Hiero. Alium iuuenili ętate florentē in amœnissimos hortulos pcepit adduci. Huius ꝯposita Defloreo: Effloreo: de quibus alibi: ⁊ refloreo quod est rursus floreo. Est et

¶ Floro as. vnde ⁊ pfloro. Gel. Et expectatio te spei suspensum fatigabit ⁊ futuri gaudij fructū spes tibi iam prefloraverit.

¶ Florescere est floridū fieri. Col. li. v. Ventiq; nebulam ⁊ rorem pestiferum celeriter assiccant: multumq; ad florescendum ⁊ ad bonitatem vini conferūt. Var. lib. i. de re rus. Pratū aqua defendi debet anteꝗ̄ florescere incipiat.

¶ Floridare idem qꝺ florere. Unde prata floridantia dicuntur.

¶ Fluo is. xi. xum. proprie decurro. Virg. lib. i. geor. Hęc argenti riuos ęrisq; metalli Ostendit venis atq; auro plurima fluxit. Quoniā vero ea quę fluūt latius diffundi videntur. Fluere quādoq; capitur pro latius atq; vberius excrescere. Idem lib. ii. geor. Tu deniq; dura Exerce imperia ⁊ ramos compesce fluētes. Rursus quia q̄ decurrūt quodā mō minui videntur. Fluere pro deficere sumitur. Idem Ex illo fluere ac retro sublapsa referri Spes danaū. Hinc fluxa dicimus quę instabilia ac momētanea sunt ⁊ cito peritura. Et fluere procedere nasci. Lactan. libro. ii. Ab hac gēte proximi quiq; populi multitudine increscēte fluxerunt. Item Transire. Hiero. Iam altera fluxerat dies. Huius cōposita sunt. Affluo: Confluo: Defluo: De quibus supra. Circūfluo: de quo Ci. in Lel. per translationē dixit. Et circūfluere oībus copijs atq; in omni rerum abundantia viuere. Proprie Plyni. Id oppidum circūfluit amnis. Aliquando significat concurrere. Idem. Postꝗ̄ variæ vndiq; gentes circūfluxere. Hinc circūfluxus pro concursu: ⁊ circūfluus qui circunfluit. Diffluo varie fluo. Lact. lib. vij. Nam si terrenum et fragile corpus post secessum aiæ non statim defluit in terram quæ tabescit: et qua illi origo est. Per translationem luxurior prodigus sū. Itē consumor ac deficio. Ter. in heau. Ut illius animū qui nūc luxuria ⁊ lasciuia diffluit retundā ⁊ redigā. Influo intus fluo. Col. li. i. Sed ampla stabula sic ordinent: ne qꝺ humor influere possit. Cęsar. A lacu lemano: qui in flumen rhodanū influit. Cic. in Lel. ꝑ translationem dixit. Quibus blandicijs. C. Papiri᷒ consul nuper influebat in aures .i. facile lutrolbat vel personabat. Interfluo: in medio fluo. Perfluo ⁊ trāsfluo per medium fluo: spargo: nō contineo. Terenti᷒ Plenus rimarū sum huc atq; illuc perfluo. Profluo: de quo alibi. Prefluo ante fluo: vnde prefluxus ⁊ prefluuiū pro fluore alicuius rei ante facto. Preterfluo: vltra vel ante fluo. Liui. li. i. Infima valle preterfluit tybris. Quintil. Per translationem libro. xi. Omnis disciplina memoria cōstat: frustraq; docemur si quicquid audimus preterfluat. Refluo retro siue rursus fluo. vnde fluxus ⁊ refluxus. Superfluo superabūdo a quo superfluus a. um. Col. li. iiij. Per medullā trāsmittit quicquid aquarū cęlestiū superfluxit: Subterfluo inferius fluo.

¶ Fluito as. pe. cor. frequentatiuū significat sępe siue continue fluo. Liui. li. i. Tenet fama cū fluitātem alueū in quo expositi erāt pueri tenuis in sicco aqua destituisset. Et fluitare est supernatare. Ply. Oēs pisces cum sunt extincti fluitant exceptis anguillis. Aliq̄n fluitare est solui ac laxari.

¶ Fluus a. um. quasi fluens: sed in ꝯpositione magis in vsu vt mellifluus: quasi fluens melle.

¶ Fluidus a. um. pen. cor. modo fluentem: mō humectū significat.

¶ Fluor: fluxus: ⁊ fluxio idē significant .i. profluuiū. Aug. li. vij. ci. dei. Sed ibi est dea Mena q̄ mēstruis fluoribus pręest.

¶ Fluescere est fluidū fieri resolui: Aug. li. xxi. ci. dei Agrigentinū sicilię salē phibent cū fuerit admotus igni: velut in aqua fluescere.

¶ Fluxus a. um. quod est instabile momentaneum et cito periturum. Unde fluxę res dicuntur. Poet. Nos tibi ne fluxas phrygię res vertere fundo Conamur. Sallu. Nam diuitiarū ⁊ formę gloria fluxa ⁊ fragilis habetur. Aliquando capitur pro largo ⁊ minime ab-

stricto. Unde parthorū vestimenta fluxa fuisse Lucanus scribit. Illic & laxas vestes & fluxa virorum velamenta video. Et fluxi dicūtur libidinosi molles effœminati. Sue. in Tybe. Drusus animi fluxioris remissiorisq; vitę erat. Cyprianus. Usq; ad hoc venimus vt in cōparatione fluxorū de sanctorū virtutibus disputemus. Idē. Fluxuras libidines vocat: scribens castitatem esse exarmaturā fluxurarum.

¶ Fluuius a fluo fluis. q fluat semper. Idem quod flumen.

¶ Fluuiale quod ex fluuio est: vt aqua fluuialis.

¶ Fluuiatile penul. corre. quod in fluuio viuit: vt piscis fluuiatilis. fluuiatilis auis. fluuiatilis arena quę in fluuijs est. Plynius. Arenę tria sunt genera: fossitia: cui quarta pars calcis addi debz. Fluuiatilis: aut marinę tertia.

¶ Fluuior aris. depo. sumit̄ p abundo: vt apud Josephū lib. xviij. Nihil interestanter eos an diues fluuatur. an paup defraudatur.

¶ Flumen similiter a fluo: proprie est aqua fluuij decurrens: & maior est q riuus. Et flumina dicunt̄: quę perennia sunt: & ꝯtinue fluunt. Torrentes qui ęstate siccant̄. Sed qn̄ hoc nomē genitiuo iungit̄: capitur p fluxu seu cursu. Ply. Ne flumini eius riui essent impedimento. Hinc flumentana porta Romę: quā tyberis vrbē intrans in sinistra ripę parte relinquit: dicta q Tyberis qnq; in eam influxerit.

¶ Fluentū paruū flumen: siue decursus aquę. Hier. in Josue. Trans fluenta iordanis. Ambro. lib. hexa. Itaq; cū tāta de terris erūpant maximorū fluēta amnium Nilus effuso ęgyptū stagnās flumine.

¶ Flumineus a. um. vt aqua fluminea quę ex flumine colligitur.

¶ Fluminosus a. um. quod fluminibus abūdat. vt regio fluminosa.

¶ Fluctio: catarrhus dicitur.

¶ Fluctus a fluo: et est aqua mota in vnum collecta quę vnda dici solet.

¶ Fluctiuagus qui fluctuando vagatur.

¶ Fluctuosus: vndosus: procellosus / inquietus. Et per translationem fluctuans anima dicitur quemadmodum ęstuans cū ira aut curis aut libidine aliove morbo agitatur.

¶ Fluctuare iactari cōmoueri: in dubio esse: & instar nauis fluctibus agitari. Uir. li. ij. geo. Ac late fluctuat ois Aere retinenti tellus. Unā fluctuatus pro iactato. Ply. Delos diu fluctuata vt pditur sola motū terrę nō sensit. Et lib. viij. Fluctuatusq; similis ex animi Proprie vero est fluctus. i. vndas facere. Plau. in ru. Ita fluctuare video vehemēter mare. Itē significat sup vndas esse. Ply. li. xxxvi. Lapidem e scyro insula integrū fluctuare tradūt: eundē ꝯminutū mergi.

¶ Flustrū: status maris cū fluctibus nō agitat̄.

¶ Fluctuatim aduerbiū iactanter: solute. Afra. Molo fluctuatim [illegible] illi.

¶ Flutę anguillę siue murenę dicebant̄ in freto siculo: quę grę ce plotę quasi nauigabiles dicunt̄: q in summa aqua mergi nō possunt. Macro. Accersebant̄ murenę ad piscinas vsq; freto siculo. Illę eni optimę esse creduntur pręsertim q grę ce plotę: latine flutę dicuntur: q in summo supnatantes sole torrefactę curuare se posse & in aquā mergere desinunt.

¶ Fluonia Juno: quam mulieres colebant q sanguinis fluorem in conceptu retinere putabatur.

F ante O.

¶ Focus a fouendo: vel a flammis dicitur id in quo ignis seruatur vel ipsa ignis fomenta. Ouid. li. vi. fasto. At focus a flāmis & q fouet oia dictus. Idē. Thure vacēt arę stentq; sine igne foci. Tibull'. Dum me us assiduo luceat igne focus. Cato de re. rust. Folia subdito in foco calido: sub testa codito: leniter. Ponit̄ etiā quandoq; pro priuatis domib' sicut ara p tēplo.

¶ Foculus diminutiuū qui etiā circūfertur a testa testulę triuialiter nomen adeptus. Gel. Cū illa foculū corā rege cū igni apposuit & tres libros ex nouē deusit. Ual. max. li. i. Cū Carbasum quē optimū habebat foculo imposuisset: subito ignis emicuit.

¶ Focula dicunt̄ nutrimēta. Plau. in persa. Nam iā intus ventris fumant focula.

¶ Foculo as penul. corre. nutrio seu foueo. Nonius. Focula dicta sunt nutrimenta. Unde & foculare dicit̄ vt fouere.

¶ Focillus dimi. est a foculus: a quo focillo.

¶ Focillo as. & focillor deponens significat nutrio. Uar. li. ij. de vi. pa. Sed suū quisq; ꝯmodū focillantur. Hinc cōponit̄ refocillo: qđ est recreo.

¶ Focarius a. um. quod ad focum pertinet. Hieron. lib. i. Reg. Filias vestras faciet sibi vnguentarias et focarias.

¶ Focale pen. pro. genus ligaminis ad fauces velut fascia quędā collū ambiens: q fauces perfringere nō sineret & pronūciationi conduceret: Seneca libro iiij. quęstionū naturaliū. Uidebis quosdā graciles & palliolo focalicq; circūdatos pallentes & ęgros. Quintil. libr. xi. Palliolū sicut fascias quibus crura vestiunt̄: & focalia & ligamina auriū sola excusare potest valitudo. Dictū focale a faucibus: au in o. mutata. Quidā etiā accipiunt focale p ferro: quo ignito crispant̄ crines. Et sic habet primā cor. cū a foco descēdat. Hor. in ser. Fasciolas cubitale focalia: potus vt ille Dicit̄ a collo furtim carpsisse coronas.

¶ Focaneus palmes dicit̄: qui in fauce vitis nascit̄: vt est apđ Col. li. v. Uidet̄ (inquit) focaneus palmes: qui solet in bifurco medius prorepere. Et iccirco eū pdicto vocabulo rustici appellāt q inter duo brachia sua se diuidit vitis enat' velut fauces obsidet: at verius q; duramen trahens alimenta prorepit. Et libr. vi. Focaneus est qui inter duo brachia velut in vena de medio nascitur.

¶ Fodio is. fodi: fossū. cauo: aro: vt fodere non valeo medicare erubesco. Uir. li. vi. Seu spumātis eq fodere t calcarib' armos. Hic fouea. & fodere forare. Hate. ad Hello. Cerne man' iudęę quas fixeras. cerne lat' romane qđ foderas. Hui' ꝯposita sunt Cōfodio: qđ ē cauo: ferio: siue in totū foro. Plau. in aul. Hic apđ me ꝯfodere hortūiu. Sal. Inter ꝯfertissimos incurrit ibiq; pugnādo ꝯfodit̄. Circūfodio circūcauo. Col. li. iij. Arborē quā deposueris sępius circūfodito. Defodio. vide loco suo. Effodio extra fodio. Plaut. in aul. Oculos ego hercle istos iproba effodiā tibi ne me obseruare possis qđ rex gerā. Infodio int' fodio: aut int' plāto pono seu sepelio. Col. li. iiij. Cāpestris loc' alte duos pedes infodiēdus est. Hiero. in gen. At ille infodit eas sub terebynthū. Uir. li. ij. Ge. Ante supinatas aqloni ōndere glebas Q ictū ifodias vitis genus. i. obruas. Perfodio valde cauo. rūpo ferio pforo Plau. i asi. Ubi parietes pfoderis. Col. li. xi. Tu grauis

bus rastris cunctantis perfode terga. Lact libr. iiij. Sed tantũmodo latus eius perfoderunt. Gel. lib. ij. Quadringenti omnes tum vna perfossi gladijs: aut missilib⁹ operti cadunt. Præfodio ante fodio. Ply. li. xvij. Præfodere scrobes ante si fieri posset: tanto do nec pingui cespite obducantur. Refodio, rursus fodio. Ply. Mus marinus in terras scrobe effossa parit oua et rursus obruit terra trigesimo die refossa aperit: fetumq; in aquam ducit. Suffodio subter cauo. Col. lib. ij. Neq; suem velimus impasci: quoniã rostro suffodiat ⁊ cespites excitet. Transfodio trans siue vltra ab vno latere ad aliud fodio. Ouidi. Gemino trãsfodi vulnere pectus. Et hęc oĩa habent fo. syllabaꝫ correptam.

¶ Fodico as. pe. cor. idem qđ fodio. Ci. lib iij. Tus. Nõ est eñ in potestate fodicantibus eis rebus quas malas opinamur dissimulatio vel obliuio. Hor. Ema mus qui fodicet latus.

¶ Fodina pen. p. locus vbi quid foditur vt aurifodina vbi foditur aurum. Plyni. Odor ex argenti fodinis inimicus oĩbus aĩalibus: sed maxime canibus.

¶ Fœcundus a. um. qđ fructũ facit: a faciendo seu ferendo: q; ferax sit ⁊ sępe fructũ faciat. Oui. li. iiij. fast. Fęde ferens bos est fęcũdaq; dicta ferẽdo. Hinc etiã fętus nomen habere putant. Interdum sumitur pro abundanti ⁊ pleno. Hora. Fęcundi calices quem non fecere disertum? Huius contrarium est infęcundus non ferax. Vir. lib. ij. Geo. Sponte sua quę se tollunt in luminis auras Infęcunda quidem. Inde infęcunditas pro sterilitate sicut fęcũditas pro abundantia. Col. Sępenumero ciuitatis nostræ principes audio culpãtes mõ agrorũ infęcunditatem: modo cęli per multa iam tempora noxiam frugibus intemperiem.

¶ Fœcundo as. abundantem seu fructiferum facio. Vir. li. iiij. Ge. Et viridẽ ęgyptũ nigra fęcũdat arena

¶ Fœtus us. a ferendo: vt inquit Ouid. seu a fouendo quoniam ⁊ duꝫ in vtero est: ⁊ postq; eductus fętus est, a matre fouetur. i. calefit. Est autem fętus generale nomen ad omnia animalia etiam si sint oua. Etiam ad arbores. Virg. libro primo geor. Hic segetes illic veniũt fęlicius vuæ Arborei fętus alibi. id est fruct⁹ vt poma.

¶ Fœtus a. um. plenus. Virg. Loca fęta furentibus austris. Et fęta mulier dicitur grauida. Idem. Nõ insueta graues tentabunt pascua fętas. Idem dicit partu liberata: hoc est q̃ peperit: vt Fecerat ⁊ viridi fętam Mauortis in antro. Enixam autẽ fuisse lac quod pueris pbebatur ostendit Colu. libro. viij. Huic pecudi nocet ęstus ⁊ pręcipue fętę quę gelicidio hyemis conceptum fecit. Huius composita sunt Confętus. Festus. Confętus sus dicebatur qui cum omni fętu adhibebatur ad sacrificium. Defætus et effætus: de quibus alibi.

¶ Fœtuosus a. um. qđ est plenũ fętu. Hieron. contra Iouin. Lippientem iam deformẽ atq; fętuosaꝫ synagogę typum ptulisse: retinet hoc nomen u. qm̃ fętus est quartæ declinationis: sic sumptuosus/luctuosus: actuosus/quęstuosus. Quę veniunt ab alijs declinationib⁹ nõ tenent u. vt fabulosus/dolosus/vitiosus: portentosus/⁊ huiusmodi.

¶ Fœtura: genitura ⁊ pariendi tẽpus. Var. libr. ij. de re rust. Appello fęturã a cõceptu ad partũ. Hi eñ primi pgnationis ⁊ extremi fines. Vñ ⁊ pro aĩalium prouentu ponitur. Virg. Si fętura gregẽ suppleuerit aureus esto. Ply. Optima fętura est post vernũ ęquinoctiuꝫ. Transfertur etiã ad inaĩata: vt fęturã pratorũ. Idẽ ad opus suũ trãstulit: cũ in principio ait. Opus natũ apud me prima fętura licentiore epistola narrare constitui.

¶ Fœtifico as. fętũ facio pario. Ply. li. x. Accipitres fortius massilię fętificant. vñ ⁊ Fętificus a. um.

¶ Fœto as. fętum emitto. Col. li. viij. Circa paludes in quibus plerũq; fętant. Aug. li. v. ci. dei. Cur alios eligunt dies accõmodatos ponendis vitibus: alios pecoribus vel domãdis vel admittendis maribus q̃bus equaꝝ vel boũ fętentur armenta.

¶ Fœdus eris. a ferio vt quibusdã placet: cũ œ. vt o. longa sit: quoniã ferio e. breuẽ habeat. Mos eñ fuit antiquis vt in fędere faciendo porca ferirẽ. Virg. li. viij. Stabant ⁊ cæsa firmabant fędere porca. Quidaꝫ hoc nomẽ a fecialibus. i. sacerdotib⁹ deriuãt: p quos fiunt fędera. Alij a fide: quia in fędere interponebat fides. Et pprie fędus dicitur pax quæ fit inter dimicantes. Accipit etiã q̃nq; pro lege. vt apud Virg. Regemq; dedit qui fędere certo.

¶ Fœdero as. pe. cor. fędus facio. Vñ fęderati dicuntur populi q̃ fędere icto cũ po. Ro. societatẽ coiuerũt Nãq; inter ciuitates puinciarũ alię fęderatorũ: alię stipendiarię dicebantur.

¶ Fœdifragus pe. cor. qui fędera frangit.

¶ Fœdus a. um. qđ est deforme. Ter. in eu. Nũc tibi videtur fędus: q2 illã nõ habꝫ. Ponitur q̃nq; p execrãdo. Virg. lib. vij. Aduersusq; refugit fęda ministeria. Q̃nq; p crudeli. Ter. in eu. O facinus fędũ. Don. fędũ crudele. Ea eñ q̃ crudelia sunt ⁊ nefaria ipsa crudelitate fęda ⁊ maculosa dici possunt.

¶ Fœdare polluere: inquinare: quasi foras edere. i. manifestare. Nã fęda vel corpis vel animi foras eduntur. Vñ fędare foras dare. Virg. Impulerat ferro argolicas fędare latebras. Lact. li. v. per metaphoram. Sed fortasse nõ ipsius vitiũ sed poetę fuit q̃ insigneꝫ pietate virũ insigni scelere fędauerit. Et Fędare lacerare cruẽtare. Sũt qui hoc verbũ a fętu deriuari putent: qm̃ fętando mares polluũtur.

¶ Fœlix a fęnus quidã deducunt conuersione n in l. quasi beatus. hoc est diues ⁊ fęnore plenus. Et dicitur qui prosperitatem habet. Virg. Viuite fęlices q̃bus est fortuna peracta Iam sua. Aliquando dicitur qui alios facit esse fęlices. Idem. Sis fęlix nostrũq; leues quæcũq; laborẽ. i. prospera ⁊ benigna. Aliquando commodũ vtile. Mar. Illa manus quondam studiorũ fida meorũ. Et fęlix domino notaq; cęsaribus. Aliquando pingue: fęcundum. Vnde fęlices arbores quę seruntur ⁊ fructum ferunt. Huic contrarium est infęlix: quod quandoq; ponitur pro aduerso. Virgil. lib. vij. Quę potui infęlix. i. aduersa troianis. Quandoq; pro non fęcundo. Idem. Infęlix lolium ac steriles dominantur auenę.

¶ Fœlicitas prosperitas: cuius contrarium est infęlicitas. Interdum fęlicitas ponitur pro dea quã Romani venerabantur. Aug. li. iiij. ci. dei. Quid fęlicitas dea est: ędem accepit: aram meruit: sacra ei congrua persoluta sunt.

¶ Fœlicito fęlicẽ facio. cuius ꝯtrariuꝫ est infęlicito: qđ est destruo: q; tã de diuitijs q̃ de hoĩe dr. Plaut. in penu. Dij illũ infęlicitent oẽs.

¶ Fœmina ę. mulier: a fęto as. Hinc fęmineus a. um. ⁊ Fœmininus a. um. Diminutiua Fœmella

¶ Fœminella et fęminula. A fęmina etiam fit Effœmino.

¶ Fœnus oris. vsura dicitur a fętu. Nihil enī aliud ē fęnus ꝙ̄ fętus: hoc est partus pecunię. Quidā tamen a fundo: quod cū o. nō u. apud antiquos scribebat: ꝙ prouētus sit ex naturali terrę fructu. postea vero ad vsuram translatum: quasi pecunia per se fructum producat sicut terra. Hinc vsura vorax auidumqꝫ in tempore. Plau. in Asi. Nam si mutuo nō potero. certū est accipiam: sumam fęnore.

¶ Fœnusculum diminutiuum. Plau. Ad danistā adderes fęnusculum.

¶ Fœnebre penu. ad placitum qđ ad fęnus pertinet: vt lex fęnebris de credita pecunia. Si quidem crediti nummi alios pariunt.

¶ Fœnero as. pe cor. cū actō: ꝛ fęneror cū datiuo idez significant: quę tam pro dante ꝙ̄ accipiente sumūtur Quod est contra Laurentium Vallam. Hiero. in Ecclesiastico. Qui facit misericordiam fęneratur proximo suo. Et postea. Fęnerare proximo tuo in tempore necessitatis illius. Cice. Vt enī benefici liberalesqꝫ simus nō vt exigamus gratiam: neqꝫ enī beneficiuz fęneramur sed natura propensi ad liberalitatem sumꝰ. id est fęnori damus. Mar: Hęc sapit: hęc omnis fęnerat vna deos. Aug. in ps̄. interpretatione. Audi scripturam quomodo fęneres dominū. Fęnerat dn̄m qui miseretur pauperis

¶ Fœneror cū abltō significat ad vsurā accipio: vt ē apud li. digesto. xxxi. Si aūt aliquis eoꝝ voluerit vēdere partem suam vel fęnerari super eam potestatem habeat vendere cohęredi suo ꝛ fęnerari ab eo. Res fęnerata q̄ ad fęnus tradita est.

¶ Fœnerator q̄ dat ad fęnus. gręce danista vocatur.

¶ Fœneratus us. idem quod fęneratio. i. mutuatio ad vsuram.

¶ Fœneratitius a. um. quod datum est fęnori: vel qđ ad fęnus pertinet. Fœneratitia pecunia quę ex vsuris collecta est.

¶ Fœnum ictum est: ꝙ sine cura fęnus prębeat: vel ꝙ hęrbę ęędem manentes quotannis nouas pariant. Hinc fęnile pro loco in quo seruatur fęnum.

¶ Fœneus a. um. quod ex fęno factuz est. Aug. li. iiij. con. Popularis glorię sectantes inanitatem vsqꝫ ad theatricos plausus et cōtentiosa certamina ꝛ agonē coronarū fęnearum.

¶ Fœnarius a. um. qđ ad fęnū pertinet: vt falces fęnarię quibus fęnum secamus: q̄ aptę sunt.

¶ Fœnicex cis. qui fęnū secat. Ply. li. xviij. Igit̄ cornu propter oleum ad crus ligato fęnicex incedebat. Idem.

¶ Fœniseca ę. penultima corre. qui fęnarijs falcibus fęnum in pratis secat. Col. li. ij. Ita necubi ferramētum fęnisecis possit offendere. Var. li. i. de re ru. Hęrba in pratis ad speciem fęnisecę nata non modo non euellenda in nutricatu sed etiam non calcanda. Idez non multo post. Sic ilienda prata. i. falcibus ꝯsectandaqꝫ ę fęnisecę p̄terierunt.

¶ Fœnisiciū ipsa fęni sectio ꝛ veluti messis fęni. Idē in eodem. Nec primo anno rigari: nec pasci ante secunda fœnisecia: ne hęrbę vellantur: obtritęqꝫ hebetentur.

¶ Fœniculū a fęnore (vt quidā existimant) quasi parnum fęnus: ꝙ semē terrę mandatū magno fęnore reddat fructū. Gręci marathron vocant: oculorū claritatimire cōfert. angues per hyemez mēbrana corpori obducta fęniculi cibo impedimentum illud exuūt: qđ Senectus ꝛ vernatio appellatur.

¶ Fœteo es. male oleo. Fœtidus maleolens.

¶ Fœtor malus odor. Plau. in Asi. Dic amabo an fętet anima vxoris tuę.

¶ Folium. gręci φυλλον dicunt. Sed ideo per simplex l. scribitur: quia antiqui nō geminabant cōsonātes. Est aūt folium quod in libris ponitur a palmarū folijs: in quibus olim scribi solebāt: ꝛ gręca voce philura appellatur. Cuius extremitas margo dicitur: ꝛ pagina vtraqꝫ pars folij. Nam folium duas paginas habet. Veteres etiā quarūdam arborum libris: hoc ē corticibus scribere solebant. Ex quo libri: ꝛ per diminutionem libelli: ꝛ codices a codice qui ꝛ caudex vocatur ex quo cortex extrahitur. Hinc componuntur Trifolium: quinqꝫfolium. gręce pentaphyllon. Latifolium: qđ habet lata folia. Millefolium gręce miriophyllon herba: ꝛ hm̄oi multa.

¶ Foliatus: a. um. quod habet folia. Vnde foliatum vnguentum preciosum. dictum vnguentum nardinū a nardi folio: quo confectum est. Hoc Plyn. scribit cōstare omphacio balanino iunco nardo/amomo/myrrha/balsamo. Plaut. in Cur. gręca dictione signare voluit. cum dixit. Tu petalion. Petalon enī gręci vocant folium.

¶ Foliaceus a. uz. qđ ex folijs factū est. Ply. li. xviij. Paucis. foliacea ꝛ lata vt a triplici sunt semina.

¶ Follis masculini generis instrumentum quo attrahitur ventus atqꝫ emittitur ad ignem excitandum. Virg. lib. viij. Alij ventosis follibus auras Accipiūt redduntqꝫ. His vtuntur ferrarię argentarięqꝫ officinę. Vtuntur ꝛ coqui sed paruulis ne opus sit ignem insufflare buccis. Quod qui faciunt sufflatores vocantur. Primus Anacharsis philosophus folles ignis exuscitatores inuenit vt refert Stra. lib. vij. Et follis siue folliculus dicitur vter. i. pellis flatu plena. Liui. li. ix. Eques folliculis in castra frumentū veheret. Ibi accipere videt̄ pro sacculis ꝛ crumenis. Rursus follis pilę genus ex pelle atqꝫ inflatione factum. ꝛ pugno redditur: a flatu nomen habens: siue ꝙ veteres follem pellem dicebant: ꝛ per diminutionē folliculuz Mar. Ite procul iuuenes mitis mihi conuenit etas. Folle decet pueros ludere folle senes. Suet. in Aug. in diminutiua forma dixit separauit pilam a folliculo cum pila sit illa pusilla: folliculus sit illa vento tumescens. Post bella ciuilia: ad pilam primo folliculumqꝫ transijt. Quoniam vero follis pugno percutitur. pugillatorius follis quādoqꝫ vocatur. Plaut. Ex tēplo hercle ego te follem pugillatorium faciam: ꝛ pendentem cursabo pugnis periurissime.

¶ Folliculus cū sit diminutiuū a follis: ponit̄ tamen quandoqꝫ pro valua. Nam ꝛ Ply. inquit antea vulua vocabatur. Quandoqꝫ pro theca frumēti vel lini vel cuiuslibet alterius rei q̄ granū cōtinet inuolutū. Vn̄ apud Exodū legimus linū iam folliculos germinaret Quādoqꝫ p corpore. Lucil. li. xxvi. Ex quo folliculo nunc sum indutus nō queo.

¶ Folliculare pars remi q̄ folliculo tecta est. A quo vitta follicularis dicta est.

¶ Fomes itis. a fouendo. hoc est nutriendo ignez dicitur. Est enī assula ex arbore excussa dum cędit̄. Ponitur ꝛ pro omni materia sicca in qua facile ignis inflāmatur. Virg. Ac primum silicis scintillam excudit

achates Suscepitqꝫ ignem foliis atqꝫ arida circum Nutrimenta dedit: rapuitqꝫ in fomite flammam. Per translationẽ fomes dr̃ quicquid excitat nos ⁊ accendit ad aliquid agendũ. Gel. Fomitẽ esse quendã dicẽs et incitabulũ ingenii virtutisqꝫ si mens ⁊ corpus hominis vino flagraret.

¶ Fomentũ similiter a fouendo. i. calefaciẽdo vel nutriendo. Unde fomenta dicunt̃ applicationes rerum calidarũ seu humidarũ ad partes corporis læsas ⁊ medendi gratia q̃ ⁊ fotus appellant̃. Ply. Decoctura eorum cœliacos iuuat potione ⁊ fotu.

¶ Fons a fundendo: ꝙ inde fundat aquã tam masc. q̃ fœmi. gñis. Inter fontẽ ⁊ puteũ hoc interesse. Augu. putat ꝙ oĩs puteus fons: nõ omnis fons puteus. Ubi enim de terra aqua manat ⁊ se visui præbet haurientibus fons dr̃. Si aũt in alto ⁊ in profundo sit ita puteꝰ vocat̃: vt fontis nomen nõ amittat: grece fons πηγη και κρηνη λεγεται vnde pagus simul positę villę id est rusticæ domus plures nomen accepit: ꝙ circa fontes hę ponerentur.

¶ Fonticulus diminutiuũ paruus fons: a quo Fonticellus. Ply. Ubicũqꝫ moueris humũ fonticuli scatẽt.

¶ Fontanus na. num. qđ ex fonte est vt aqua fontana. Ply. Fontanę aquę cyathos duos. Aug. li. ii. ciui. dei Sub hoc tot deorũ pręsidio quos numerare quis potest. Numera indigenas ⁊ alienigenas cœlestes terrestres infernos marinos fontanos fluuiales.

¶ Fontinalia: fontium sacra. Fontinalis porta vrbis romæ ob propinquitatẽ scaturientiũ fontiũ. Eadem Capena vocabatur. Iuue. Substitit ad veteres arcus madidamqꝫ capenã. Liui. Aediles alterã porticũ ad portã fontinalem ad martis aram qua in campos ira esset perduxere.

¶ Forago pe. pro. a ferendo filum qđ a textricibus fertur: vt diurnũ opus distinguant. Quandoqꝫ ⁊ a forando etiã dici posse videatur.

¶ Foro as penetro quasi foras do. Col. lib. vi. Amygdala si parum ferax erit: forata arbore lapidẽ adiicito: ⁊ ita librũ arboris inolescere sinito. Hinc componitur Perforo pe. cor. qđ est multũ foro. Idem lib. v. Sed aliud est ferramentũ quo priores vitem perforabant. Liu. Una tñ pforata naui. Inforo. de quo alibi.

¶ Foramen pe. pro. quasi diminutiuũ a foribus. Sisen. libr. iiij. histo. Neqꝫ porta neqꝫ foramen erat quo posset eruptio fieri.

¶ Foratus us. idem qđ foramen. Lactan. lib. de opi. Oculorũ orbes concauis foraminibus cõclusit: a quo foratu frontẽ nominatã Varro existimauit.

¶ Forum neu. gñis a ferendo dicitur ꝙ controuersię et res venales illuc ferantur. Et quattuor modis dicitur. Primo negociationis locus quo venalia feruntur: vt forum iuliũ: forum flaminiũ: forum semproniũ ab eorum noĩbus qui ea fora custodienda curarunt. Quod etiã in viis ⁊ locis priuatis ⁊ in agris fieri solet: ⁊ vbi res multę varięqꝫ venduntur. Unde forũ boarium: in quo boues vendunt̃: forum holitoriũ in quo herbæ qđ erat antiquũ macellũ: quapropter nũc quoqꝫ holerũ locũ lacedęmonii macellũ vocant. Forũ piscarium in quo pisces. Cupedinis forum in quo vendũtur cupedia sic eñ antiqui lautiores cibos nominabant. Altero in quo iudicia fieri: cũ populo agi: ⁊ conciones haberi solent: ꝙ ibi iudicia ferunt̃. Unde causæ forenses. Tertio cũ is qui prouinciæ pręest forum agere dicitur: cũ ciuitates vocat: ⁊ de controuersiis cognoscit ac sententiã fert. Quarto cũ id forum veteres appellabant: qđ nũc vestibulũ sepulchri dici solet.

¶ Forum vinariũ de quo Var. lib. i. rei rust. Itaqꝫ lectius deferturã in forum vinariũ: vnde in dolium inane veniat electa in secretã corbulã inde in ollulas addatur: ⁊ in dolia plena vinaceorũ. Col. lib. xii. ait. Torcularia ⁊ fori diligenter emundata lotaqꝫ.

¶ Forulum diminutiuũ: qđ ⁊ foriculũ apud Var. lib. de re rus. dicitur.

¶ Forumiuliũ: regio Italiæ quę quondã Iapidia dicebatur. Verg. lib. iii. geor. Castella in tumulis ⁊ iapidis aruatimaui. in ea sunt Aquileia. vtinũ. ciuidale: et tergestum.

¶ Forumliuium: ciuitas in æmilia nobilis Galli poetæ ortu.

¶ Forumcornelii: similiter vrbs æmilię quę nunc Immola vocatur.

¶ Forensia vestes quibus in foro vtuntur: sicut Cœnatoria quibus domi vtebant̃ in cœna. Sue. de August. Forensia aũt ⁊ calceos nunq̃ nõ intra cubiculũ habuit. Alio noĩe dicunt̃ togę forenses.

¶ Forarís a foro dicitur mulier villatica quę fructus villę venales: hoc ẽ pullastros pipiones poma nuces et huiusmodi in forum defert.

¶ Foras ⁊ Foris aduerbia. primũ ad locũ. secundũ in loco ⁊ de loco significat: vt egredior foras tu moraris foris. Ponitur quandoqꝫ Foras loco præpositionis. Hiero. Foras sepelierunt corpora martyrũ. A foris fiunt cõposita. A foris ⁊ Deforis. pe. cor. vt est apud Gñ. Et inclusit eum dñs deforis.

¶ Forensis duobus modis intelligi potest. Uno cũ a foro descendit in quo iura reddunt̃: vt causę forenses: ⁊ forenses qui in foro versantur: quos greci pragmaticos dicunt. Alio cũ a foris aduerbio fit. Ambro. lib. i. offi. Nõ scđm forensem abundantiã ęstimandam beatitudinẽ singulorũ sed scđm interiorẽ conscientiã Idem lib. hexa. Quę signis forensibus internã exprimat voluntatẽ. Sic vestimẽta forensia dicunt̃ a Col. quę foris nõ in domo gerunt̃. Et forensia neutro genere vestis quã ad forum proficiscẽtes sumebant. Apul Forensi toga indutus accumbebat. Sue. de August. Forensia ⁊ calceos nunq̃ nõ intra cubiculũ habuit.

¶ Fori numero plu. sunt tabulata nauiũ: vel locus in naui apertior: qui iter nauem perambulantibus præbet: ab eo ꝙ per eos ferantur incessus. Cic. in Cato. Cum alii malos scandant alii per foros cursitent: alii sentinã exhauriant. Item fori dicunt̃ Circensia spectacula. i. loca erecta vt ex his spectetur. Liui. li. pri. Tum primum circo qui maximus dicitur designatus est locus: diuisa loca a patribus equitibus vbiqꝫ sibi spectacula quisqꝫ faceret fori appellari. Ex his minores forulos dicimus qui armariolã quandoqꝫ significant siue capsulas in quibus reponunt̃ libri. Sue. in Aug. Hos quoqꝫ delectu habito condidit duobus forulis auratis sub latini apollinis basi. Iuuen. Hic libros dabit ⁊ forulos mediamqꝫ mineruã. Apud Ver. pro oppidanis accipimus forulos: cũ lib. xii. ait. Casperiamqꝫ colunt forulos ⁊ flumen hymellę. Fori etiam in agris sunt veluti parui sulci ⁊ oblongi. Col. Angustosqꝫ foros aduerso limite ducens.

¶ Foruli diminutiuũ a fori de quo modo.

¶ Fores proprie inquit Ser. quę foris aperiunt̃. Unde Plutar. memorat primũ Valerio publicolę fratri cum de Sabinis triumphasset domũ publice positam

cuius fores extra aperirent cum antea ceterarū ędiū intro reserando impellerent: vt ex hac concessione honoris appareret quotidie eā domū aliquid publice ad misuram. Valuę quæ intus revoluunt: et se velant: hę per diminutionē forulę appellant. Janua primus domi ingressus. Cetera intra ianuā ostia siue valuæ: siue fores generaliter vocantur: q̄uis vsus ista corrupit. Hoc nomen etiā singulariter declinatur. Oui. lib. i. de amo. Difficilem moto cardine pande forem. Ci. pro Corne. Aperuit forem scalarū. Ter. Quidnā fores crepuit? Ubi Do. fores singularis numeri nominatiui casus.

¶ Forculus deus putabat qui foribus præerat sicut Cardinea dea quę cardinibus pręerat: & Limentinus deus qui pręerat limini.

¶ Foriculę diminutiuū a fores. Var. lib. i. de re rusti. Et ideo opothecas qui faciunt ad aquilonē vt fenestras habeant atque vt perflentur curant: neque tamen sine foriculis: ne cum humorē amiserint pertinaci vento vineta fiant.

¶ Forinsecus pe. cor. significat quod a foris est: sicut intrinsecus: quod est intus. Aug. lib. xxi. ciui. dei. De pomis terræ sodomorū forinsecus quasi maturis: intrinsecus fumeis.

¶ Foria: stercora liquidiora: sic dicta q̄ facile ferantur foras.

¶ Forio is. iui. ventrē deonero: foras eiicio. Cuius compositū est. Conforio. Pompo. in Mago. Consorti me Diomedes.

¶ Foriolus cū accentu in antepe. qui ventrē solutum habet: & foria facile emittit. Labericus. Foriolus esse videris in coleos cacas.

¶ Forica pen. cor. locus in quem alui stercora deiicimus. Juue. Inde reversi conducūt foricas. Et proprie de publicis dr: latrina de priuatis a latendo.

¶ Forem es. et. pro eo q̄d est essem es. et. Cetera declinatione deficit inquit Diom. Sal. in Jug. Nā ego quidem vellem & hęc quę scribo & ea q̄ antea in senatu questus sum: vana forent. Fore vero habet significationem participii futuri vna cū infinito esse. Idem est enim fore q̄d futurū esse. Ideo iungitur cū noīe nō cū participio: vt spero te amicum fore: nō amaturū fore. Ci. Treba. scribit ad me Cæsar se tibi nondū familiarem esse satis propter occupationes suas sed cito fore Quandoque etiā cū participio præsentis: q̄d est cōtra Vallā. Cesar. Nonnulli etiā cęsari nunciabāt cum castra moueri aut signa ferri iussisset nō fore dicto audientes milites. Composita vero sine noīe & sine participio. Verg. Esse quoque in fatis reminiscit affore tempus. Est aūt Affore affuturū esse: afforē adessem. Ver. Atque vtinam rex ipse noto compulsus eodem afforet Aeneas. Ci. Ser. Sulpitio Maior mihi ratio affore nulla potest q̄ coniunctio cōsuetudinis sermonumque nostrorū. Abfore de quo supra Confore. Conuenire et concordes esse. Ter. in an. Restat chremes: qui mihi exorandus est & spero confore. i. conuenturos esse. Defore deesse. Ci. contra Rul. Verum arbitrabantur nō defore qui illam restituerēt. Profore profuturum esse. Hor. Quę nocuere sequar: fugiā quę profore credam. Perfore valde futurū esse. Ci. Appio. pul. Tunc mihi ille dixit q̄ classe tu velles decedere perfore accōmodatum tibi si ad illam maritimā partem prouinciæ nauibus accessissem.

¶ Forcipes pe. cor. a forno & capio quasi fornicapes dictę sunt quibus forna. i. calida capiunt. Ver. li. viii. Versantque tenaci forcipe massam. Et est scd̄m Prisc. tam masculini q̄ fœmi. gñis.

¶ Forfices pe. cor. quibus telam seu fila incidimus a ferro & filo dicti. Huius diminutiuū est Forficuli. Ply. lib. xxxv. Pręterea mirū inuentū est p̄incisum forficulis vt diximus scribant.

¶ Forpices penul. cor. quibus incidimus pilos: a ferro et pilo.

¶ Forcus nomen viri propriū qui tres filias habuit Gorgonas. Stennio scz Euryalem: & Medusam quę nimis locupletes fuerunt: & Gorgones dicūtur id est terrę cultrices.

¶ Forda: bos pręgnans: a ferendo. Ouid. Forda ferens bos est fœcundaque dicta ferendo. Prisci horda dicebant. Unde & sacra Fordicalia: quibus pręgnantes boues: vt inquit Var. immolabantur.

¶ Forma facies cuiusque rei quę immobilis est & naturalis. Vultus & mouetur & fingitur. Ter. in An. Forma & vultu Sosia adeo modesto. Quandoque tamē specialiter pro pulchritudine sumitur. Horat. lib. i. car. Forma captiuę dominum tegmessę. Inde formosus Transfertur ad architectos pro designatione. Cice. lib. i. offi. Formam quidē ipsam marce fili & tanq̄ faciē honestatis vides. Hinc cōposita fiunt. Conformis: Deformis. Informis: Uniformis. Multiformis: Semiformis: & huiusmodi adiectiua. Col. lib. viii. Quę cuncta remedia creduntur esse aduersus tonitrua: quibus vitiantur oua. pullique semiformes interimuntur anteq̄ toti partibus suis cōsummentur.

¶ Formula parua forma diminutiuū est: & capitur nō nunq̄ pro lege & institutione. Ci. lib. iii. offi. Nondum aquilius protulerat de dolo malo formulas. Et formulę dicuntur quę nos instrumenta vocamus.

¶ Formella diminutiuū a formula. Hie. lib. Reg. Accipe fratribus tuis decem formellas casei.

¶ Formosus: pulcher a forno calido: q̄ sanguine calidiore forma acquiritur. Contra languescēte corpore forma perit. Hinc fit diminutiuū Formosulus: quo vsus est Hier. cōtra Jouinianum

¶ Formo as. formā impono. Lactan. lib. ii. Nam solis lunæque simulachra humanū in modum format. Huius composita sunt Cōformo: simul formo: cōfiguro. Gel. lib. ii. Hippocrates in eo libro de quo supra scrip: si cū et numero dierū quibus conceptū in vtero coagulum conformatur. Ci. li. iii. ad heren. In primo loco rei totius imaginē cōformabimus. i. in formā cōponemus. Aliquando Conformari est quasi assimulari. Idem Lentulo. Veruntamen me ipse conformo ad eius voluntatē. Et apud apostolū. Nolite conformari huic seculo. Hinc cōformatio: quę pro cōfiguratione ponit. Cic. lib. i. tus. Quasi vero intelligant qualis sit in ipso corpore: quę cōformatio: quę magnitudo: qui locus Aliquando pro exornatione rhetorica q̄ fit cū persona fingit: aut cū res muta siue informis fit eloquens et formata. Gręco vocabulo dr prosopopeia. Deformo destruo & quasi de forma deiicio. Ci. Qui sunt qui Italiā deformauerūt? Carthaginiēses. Quandoque maculo et turpē facio. Hie. Licet longa macerent ieiunia: abiecta & nigra vestis deformet longa officiorū & operum texatur series &c. Lactan. lib. de opifi. Quē mirabili q̄ diuina ratione molitus est vt tamē hiatus ipse nasi oris speciem nō deformaret. Interdū deformare est pfecte formare figurare designare. Hie. li. numeri.

Turgētibus gemmis eruperant flores: qui foliis dilatatis in amygdalis deformati sūt. Uictru. Architectus graphidis peritus: vt deformare possit lineis imitationē quā velit ædificiorū. Uar. lib. iii. de re rus. Inter quas locus deformat⁹ ad tabulę litterarię speciem. Informo formā do. et instruo. Amb. lib. offi. Et sicut Tullius ad erudiendū filiū ita ego quoq ad vos informādos filios meos. Lact. Christus instruct⁹ venit ī terrā vt eā doceret: hominēq informaret. Reformo in priorē formā pono. Lact. lib. pri. Pedes quoq claudorū ad officiū gradiendi reformauit. Transformo: in alterā formā formo. Idem lib. vii. Et transformabit deus hoies in similitudinē angelorū.

¶ Formiæ: latina vrbs maritima iuxta Caietā quam Lacones cōdidere. Stra. lib. v. scribit oppidum formias esse maritimū vltra Taracinā quas prius hormias ab ὁρμος. i. stationis bonitate appellabant.

¶ Formica a ferendis micis dr. Mica vero proprie est puluisculus ille qui in arena quasi argentum fulget: a quo ꝯ panis ꝯ omniū rerum minimę partes micę dicūtur: quasi minutim cadentes. Uel dicitur simpliciter a ferendo: ꝙ nullū animal frequentius pondera conuehat: neq si mensurā corporis respicias maiora: Inde fit diminutiuū Formicula.

¶ Formicinus a. um. pe. pro. qđ est formicę. Plau. Homo formicinus.

¶ Formicatio: vitiū corporis cū parua tubercula rotunda pingula corpus infestant. Ply. Cinis muliebrium crinium cum fuerint cōbusti addito melle sanguinē sistit illico: et formicationē corporū. Dicta formicatio ꝙ veluti exesse carnem formicæ videanť. Et deformicatum dicitur a formicis submersum quibus cōfouerī solitum erat.

¶ Formido pe. pro. pauor. a ferendo vt quidā sentiūt ꝙ vehementius in mouendo vt abse abeat foras fertur. Ci. Formidinē: metū permanentē diffiniunt.

¶ Formido as. magnū timorē habeo. Plau. in ca. Nimisq hercle illum male formidabam. Huius cōposita sunt Deformido ꝯ Reformido quę significāt valde formido. Col. li. i. Si vectationē me nō reformides.

¶ Formidolosus et actiue et passiue sumitur pro eo qui timet. Tere. Egon formidolosus? i. egone qui timeam. Et pro eo qui aliis timorē infert. Sal. Regib⁹ boni ꝙ mali suspectiores sūt: semperq his aliena virtus formidolosa est. i. quę formidatur.

¶ Formidabile quod est formidandū.

¶ Fornax a foruo calido: vel a furuo atro Caminus vbi coquunť lapides. Cuius dimi. est Fornacula.

¶ Fornacalia: ferię farris terendi gratia institutę ꝙ ad fornacē quę in pistrinis erat sacrificiū fieri solebat Ouid. lib. ii. fas. Facta dea fornax lęti fornace coloni. Et paulopost. Curio legitimis tunc fornacalia verbis Maximus indicit nec stata sacra facit.

¶ Fornix icis. pe. cor. gene. mas. Arcus in ædificiis et quodcunq opus concameratū a furuo atro Loca autem in arcū ędificata subobscura sunt. Ci. Uidet ad ipsum fornicem famanū. Quoniā vero meretrices in huiusmodi locis. i. sub fornicibus habitare cōsueuerunt ponitur fornix pro lupanari seu meretricia cella. Seneca lib. ii. controuersiarū. Redoles adhuc fuliginem fornicis. Et in priap. Nigri fornicis oblitus fauilla. Hinc fornicor ꝯ fornicarius. Unde fornicarię mulieres. Iuue. Lenonū pueri quocūq in fornice nati.

¶ Fornico as. pe. cor. fornices facio: vel speciē fornicum assumo. Ply. lib. xi. Ruentes ceras fulciunt pilarum instar interius a solo fornicatis: vt sit aditus ad sarciendum.

¶ Fornicor idem est qđ meretricor. Est aūt meretricari cū meretricibus coire. Est etiā passiuū a fornico: significans incuruari. Ply. lib. xvi. Populus contra omnia inferiora panditur: palma e cōtrario fornicať. Dictū fornicari a fornicibus in quibus meretrices esse consueuerunt.

¶ Fornicarius a. um. qđ fornicatur vt mulier fornicaria: quę vt Isider. inquit ea dr q̄ copulatur cū pluribus Adultera quę vnū virū deserens alteri iungitur.

¶ Fortis a ferendo dr: ꝙ æquo animo fert aduersa. Unde fortitudo q̄ est cōsyderata periculorū susceptio et laborū perpessio. Uel vt alibi Idem Ci. diffinit. Est scientia rerum perferendarū: vel affectio animi in patiendo ac perferendo summę legi parens sine timore. Aug. li. i. de lib. arbi. Fortitudo est illa animę affectio qua oīa incōmoda ꝯ damna rerum nō in nostra potestate cōstitutarū contēnimus. Macro. Fortitudinis est animū supra periculi metū agere: nihilq nisi turpia timere: tolerare fortiter vel aduersa vel prospera. Fortitudo pręstat magnanimitatē fiduciā: securitatē magnificentiā: constantiā: tolerantiā: firmitatē. Fortis igitur dr qui infractū habet animū. Quādoq qui validis viribus prędītus est. Qñq celer. Uer. Si fœmina forti fidis equo. Qñq formosus. Plau. Ecquid fortis visa est. Qñq diues. Idem eam sororē spondidisse suā in tam fortē familiā.

¶ Fortifico as. fortē facio. Plau. Fortifica animū.

¶ Fortesco is. fortis fio. Neuius. Crescit annis ꝯ fortescunt vires.

¶ Forticulus dimi. a fortis. Cic. Quis idem Epicurus forticulum se in torminibus et in stranguria sua præbeat.

¶ Fortuna a ferendo dicta est: ꝙ temere ꝯ sine ratione feratur. Est em̄ fortuna accidentiū rerum subitus atq inopinatus euentus. Hęc dea credita est. Iuue. Te facimus Fortuna deā cœloq locamus. Fortunæ vocabulū mediū est. Sed cū fortunā solam dicimus intelligimus fœlicitatē. Unde fortunatos fœlices nominamus: infortunatos infœlices: ꝯ infortuniū malā fortunā Fortunę numoro plurali dn̄t diuitię.

¶ Fors fortuna est euentus bonus. Uerg. Forte sua libycis tempestas appulit oris. Terē. O fortuna. O Fors fortuna. Do. Aliud Fortuna est: aliud Fors fortuna. Fortuna dicta est incerta res. Fors fortuna euētus fortunę bonus. Nā fors fortuna est cuius diē festum colunt qui in arte aliqua viuunt. Aliquādo fors pro forsitan:

¶ Forsfeat: forsfuerit. Sido. Remigio.

¶ Fortuno as. est prospero: in bonis augeo. Cic. Curioni. Tibi patrimoniū dii fortunent.

¶ Fortunatus a um. qđ est prosperū: qñq propicium Afra. Deos ego oēs vt fortunati sint precor.

¶ Fortunatę insulę a fructū vbertate dictæ sunt. De quibus Stra. lib. i. sic inquit. Fortunatę insulę cōtra mauritanię finem ad occidentē sunt. Quam quidē ad partē ꝯ hispanię terminus cōcurrit. Ex ipso aūt noīe manifestū est: qm̄ ꝯ has ipsas fœlices existimabāt: q: hmōi locis ꝓpinquę forent. Fuerunt aūt sex numero: quarū prima Ombrion. secūda Iunonia. tertia eodē noīe. quarta Capraria. quinta Niuaria a ꝑpetua niue nebulosa. sexta Canaria plena canib⁹ ingētibus.

¶ Fortunatim aduerbiū significat ꝓspere. Plau. Si dederit iuppiter vt fortunatum oīa succedant.

¶ Forte & nomen est ablatiui casus a fors: qđ capitur pro fortuna. Hora. lib. i. ser. Qui fit mecœnas vt nemo quā sibi sortē: seu ratio dederit seu fors obiecerit Illa contētus viuat. Nec habet alios casus nisi ablatiuum singularē. Verg. Forte sua libycis tēpestas appulit oris. Et aduerbiū dubitandi: vt Forte sub arguta cōsederat ilice daphnis. In qua significatione accipiuntur Fortassis: Fortasse: Forsan: Forsitan: & forsit: quæ aliquādo accipiunt̄ pro temere: aliqñ sunt aduerbia dubitandi. Hor. lib. i. ser. Dissimile hoc illo est quia nō vt forsit honorē iure mihi inuideat quiuis.

¶ Fortuitus a. um. pe. pro. qđ casu accidit: a forte et eundo vt quidā aiunt. Aug. lib. v. ciui. dei. Fortuita dicunt esse quę vel nullas causas habent: vel nō ex aliquo rationabili ordine veniunt. Hinc fit aduerbium Fortuito. Est et fortuitus nomen quarti ordinis: vt apud eundē lib. xi. Et sicut nō est cōsequens vt fortuitu potius ꝗ̄ ratione diuina deus non alio sed isto in quo est loco mundū cōstituerit.

¶ Fossa. locus vnde terrā fodissent ab effossa terra dicta. Col. lib. iii. Priusꝗ̄ pomariū cōstituas ꝗ̄ magnū habere voles circūmunito maceriæ aut fossa ita vt nō solum pecori sed nec homini transitus sit nisi per aditum dū adolescant semina. Vlp. scribit fossam esse receptaculū aquæ manu factū vt ad castra seu vrbes oppida ve aut alia huiusmodi munienda. Potest etiā Fossa esse participiū: vt Fossa terra.

¶ Fossor qui fodit. Verg. lib. ii. geor. Et labefacta mouens robustus iugera fossor.

¶ Fossio: ipsa fodiendi actio. Col. lib. v. Deinde malleolo inter ordines posito crebris fossionibus pastinatum resoluere.

¶ Fossura: fossio. Idem in eodē. Hanc ꝑlanā fossurā maxime nos probamus: numerus autē fossionis aut idem debet esse qui primi anni aut vna minus.

¶ Fossula pe. cor. dimi. parua fossa. Cato deinde fossulas facito qua radices aspergi dimittas.

¶ Fossarius clericus mortuos sepeliēs. Scribit Hieronyꝰ. primū in clericis gradū fossariorū ordinē esse: qui in similitudine Tobię sancti sepelire mortuos admonentur: vt exhibentes visibiliū rerum curā ad inuisibiliū festinent: & resurrectionē carnis credentes in dño totū quod faciunt deo se pręstare non mortuis cognoscant.

¶ Fossicius a. um. qđ foditur. Plyn. lib. xxxvi. Arenæ tria genera Fossicia: cui quarta pars calcis addi debet. Fluuiatili aut marinę tertia.

¶ Fossile pe. cor. qđ foditur: seu qđ fodi potest. Plyn. lib. xxxvi. Theophrastus auctor est: & ebur fossile candido & nigro colore inueniri & ossa e terra nasci. Et li. xxxiii. Tunc salem fossilē adiiciūt. i. qui fodiatur.

¶ Fotus a. um. participiū a foueo: vt apud Esaiam. Vulnus & liuor & plaga tumens nō est circūligata: nec curata medicamine neqꝫ fota oleo. i. aspersa. Fotus. tus. substantiuū. Amb. lib. i. offi. Radices arborū aut vrantur frigore: aut fotu solis virescant.

¶ Foueo es. foui tum. significat nutrio sustineo proueho. Verg. lib. iii. geor. Progeniē nidosqꝫ fouent. Interdum Aspergo madefacio. Idem. lib. xii. Fouit ea vulnus lympha longęuus iapix. Interdū constituo. Idem lib. iiii. geor. Sub terra fouere larem. Interdum tueri: vt apud eundē li. ix. Nō obuia ferre Arma viros sed castra fouere. Interdū amplecti seu in deliciis habere. Idem infœlix o semper oues pecus ipse neæram Dum fouet ac ne me sibi pręferat illa verer̄. Huius cōposita sunt Cōfoueo simul nutrio. Circumfoueo. Amb. Mater eū Maria sinu circūfouet. Refoueo rursus foueo. Col. in pręfa. lib. ii. Sed si frequēti et tempestiua & modica stercoratione terra refoueat̄. Et hęc habent fo. syllabā cor.

F ante R.

¶ Frænū cū æ diphth. a frangēdo. Instrumentū quo equus coercetur: dictū ꝙ equorū ora frangat. Sunt etiā qui a ferendo deducant: ꝙ equos vertat feratqꝫ quo velit. Seneca. Hippolitus arctis cōtinet frenis equos. Fręna Pelethronii inuenere qui & strata equorum primi monstrauerūt. Et in singulari quidē neut. generis est. in plurali tam mas. ꝗ̄ neu. Aug. lib. x. cō. Itaqꝫ fręni gutturis temperata relaxatione & cōstrictione tenendi sunt. Hinc cōponunt̄ Effrenus a. um. Et effręnis & hoc effræne: quod est sine fręno. Vergil. lib. ii. Geor. Gens effręna virum ripheo tundit̄ euro. Ser. i. sęua rectorē recusans. Hic. Nequaꝗ̄ effręni lingua replaris. Infręnus: siue infręnis: eiusdē significationis vt illud. Hinc Numidę infręni cingunt.

¶ Fręnū mordere: significat contēnere. Translatio ab equo: qui cū sessorē cōtēnit fręnū mordet. Ci. Cornifi. Si fręnū momorderis peream.

¶ Fręno as. cōtineo: cohibeo. Verg. lib. iii. geor. Et glacie cursus fręnaret aquarū. Huius cōposita. Defręno qđ est frænū depono: siue absqꝫ fręno rectoreve duco. Ouid. lib. i. me. Et defręnato voluunt̄ in æquora cursu. Effræno idem significat. Ci. lib. iiii. tusc. Vt ægritudo quasi morsum aliquē doloris efficiat: metus recessum quēdā animi & fugā lętitia profusam hylaritatem: libido effręnatā appetentiā. Nā effręnatus dr̄ qui cohiberi & pro arbitrio nostro agi nō potest. Refræno: quasi retraho. Lactan. lib. vi. Virtus est iram cohibere: cupiditatē cōpescere: libidinem refręnare. Suffręno. Ply. lib. xxxvi. Sed ad structurā infidelis nisi multa suffrænatione deuinctus.

¶ Frætus a. um. idem qđ sustentatus cōfisusqꝫ. Et est incertæ originis. Licet a fruor quidā participiū esse velint. Et scribitur cū diph. vt differat a fretum quod mare significat. Plau. in Am. Magnanimi viri fræti virtute & viribus.

¶ Frango is. fregi ctum. rumpo. Plau. in Asi. Quis nostras sic frangit fores? Dicimus etiam. Fregit nauim fregit brachium: quasi ipse fregerit & nō potius passus sit. Teren. in an. Is fregit nauē apud andrum Ci. Gregalesqꝫ eum in campū cum nō venisset requirerent excusauit Vespa. Terentius ꝙ eū brachiū fregisse diceret. Hoc est ꝙ ei brachiū esset fractū. Frangi vero in fœminā est rem habere cū fœmina Cyprianus ad Euagriū. Docet quemadmodū masculus frangat̄ in fœminā: & sexus arte mutetur. Huius cōposita sūt Confringo simul seu in totū frango. Lactā. lib. iii. Vt videatur iampridē suis armis esse confracta. Defringo de quo alibi Diffringo diuersis modis: siue in varia frusta rumpo. Plautus. in asi. Crura hercle diffringentur. Effringo valde frango. Idem in cap. Neqꝫ ieiunîosiorē: neqꝫ magis effractū fame viri. Teren. in adel. Fores effregit. Et Effringere dr̄ vt auctor ē. Var. cū glebę grandes prima ratione solent excitari.

Infringo valde frango. Uide alibi. Offringo perfringo valde siue in totū frango. Ci. lib. iii. offi. Ego etiā cum Catone meo dissensi: nimis perfracte videbatur ærariū vectigaliaq; defendere. Præfringo vide alibi. Refringo. Suffringo aliquantulū seu per mediū frango. Lactan. li. iiii. Carnifices nō putauerūt ossa eius suffringere sicut mos eorū ferebat. Plau. in Tru. At ego hisce suffringā talos. ¶ Ascensius. Frangi in fœminam longe aliud significat.

¶ Fragmen: et Fragmentum accipi solent pro parte rei fractæ.

¶ Fragor sonitus qui ex arbore: aut alia re fracta redditur. Uerg. lib. i. geor. Et horridus altis montibus audiri fragor. Ser. Horridus fragor sonitus qualis solet fieri ex aridis cum franguntur arboribus. Liuius lib. i. Iam fragor tectorū quæ diruebantur vltimis vrbis partibus audiebatur.

¶ Fragosus a. um. a frango asper: atq; præruptus. Col. lib. ii. Incultū igitur locū cōsyderemus siccus an humidus: nemorosus arboribus: an lapidibus cōfragosus.

¶ Fraxo fraxas. vigilias circumeo: q eo labore homo frangatur.

¶ Frageo es. a quo Fragesco is. qd est frangor. Pacu. Fragescit animus miseriis.

¶ Fragile pe. cor. caducū debile: & qd facile frangi potest. A quo fragilitas: debilitas: inconstantia.

¶ Fragiliter inconstanter.

¶ Fracidus a. um. pe. cor. a frango: vel qd est plusq; maturū & iam putrescens. Cato. Fractores volunt vt oliua in tabulato diu sit: vt fracida sit: quo facilius efficiant. Quidā fracidū a fraceo deducunt.

¶ Fraceo es. a quo Fracesco qd est quasi frangor resoluor & quasi vetustate putresco. Colu. lib. i. Oleū qd nimis prouenit si cōgelatur fracescet. i. putrescet. Var. Hæc de qua fit oleū congeri solet aceruatim: dies singulos in tabulata vti ibi mediocriter fracescat.

¶ Fragitides pe. cor. auctore Celso dicuntur venæ grādes q tumidæ ab vtroq; latere colli apparent.

¶ Fragra: mora quæ in terra nascuntur. Uerg. Qui legitis flores & humi nascētia fragra.

¶ Fragrare: odorē emittere: a frangēdo: quia res fractæ vehementius olent. Aug. lib. i. ciui. dei. Nā pari motu exagitatū & exhalat horribiliter cœnū & suauiter fragrat vnguentū. Hinc fragrantia. Hie. in Ge. Ut sensit vestimentorū eius fragrantiā.

¶ Fragor. aris. nō est in vsu: cū tamē cōposita Refragor & suffragor habeantur: quorū primū pro repugno: secundū pro adiuuo quasi [illegible]

¶ Framea æ. pe. cor. ab aliquibus exponitur pro lancea siue hasta. Tacitus de Germanis. Ne ferrū quidē superest sicut ex genere telorū colligitur rari gladiis aut maioribus lanceis vtuntur: hastas vel ipsorū vocabulo frameas gerunt angusto & breui ferro sed ita acri & ad vsum habili vt eodē pro vt ratio poscit: vel cōminus vel eminus pugnent & eques quidē scuto frameaq; cōtentus est. Aug. vero in octauū ps. pro gladio accipit sic scribens. Gladiū dei bis acutū hoc est frameā. Iuuena. Et martis frameā & tyrrhei spicula vatis.

¶ Franosus qui fraudē commisit.

¶ Frater dicitur q sit fere alter vel a græco. Græci enim φρατρας coniunctos appellant: et φρατριαν vocant contuberniū. Et quattuor modis in sacris dr Natura scilicet gente. cognatione & affectu. Natura sicut. xii. patriarchæ filii iacob. Gente qua oēs iudæi inter se fratres vocantur: sicut habetur in deuter. Nō poteris constituere super te alienigenā qui nō est frater tuus. Cognatione fratres vocantur qui sunt de vna familia. i. patria quas latini paternitates interpretantur cū ex vna radice multa gñis turba diffundit: vt in gene. Dixit Habraā ad Loth. Nō sit rixa inter me & te: & inter pastores meos & pastores tuos: quia fratres sumus. Affectu qui in duo diuiditur in speciale & in cōmune. In speciale quia oēs christiani fratres dicuntur vt Ecce q bonū & q iucundū habitare fratres in vnū. In commune quia oēs hoīes ex vno patre nati pari germanitate cōiūgimur: sicut Apostolus ad corinthios. Si quis frater nominatur fornicator aut auarus.

¶ Fraterculus: diminu. i. paruus frater. Iuue. Inde fit vt malim fraterculus esse gigantis.

¶ Fratria vxor fratris. Nā fratriæ dicuntur quasi fratrum inter se vxores.

¶ Fratrueles siue fraterni appellantur duorū fratrum filii: qui & fratres patrueles dicuntur.

¶ Frater patruelis filius patrui. Fratres patrueles sororesq; patrueles dicuntur: qui quæue duobus ex fratribus progenerantur vt apud iurisconsultos traditum est. Sue. in Ces. Qui fratri patrueli suo Marco incōsulatu successerat.

¶ Fraterninus substantiuū appellatur fratris filius: inquit Hiero: quo vocabulo vsus est in lib. canticorum

¶ Fraternus na. um. possessiuū: vt fraternus amor. a quo fraterne aduerbiū: qd est ad similitudinē fratris Aug. Cum eū a teneris annis ardentissimo illo puerili amore mihi coniunctū plusq; fraterne amarē.

¶ Fratraræ puerorum mammæ q velut fratres pares oriuntur q etiā in frumento spica facere videtur.

¶ Fratilli vili sordidi in tapetis q per terrā ferantur.

¶ Fraus a ferendo deceptio quæ alicui infertur sicut impostura ab imponendo. Accipitur qñq; pro periculo. Uerg. lib. v. Quis deus in fraudē quæ dura potentia vestra egit: Et in iure lectū est. Erat illa res fraudi. i. periculo. quandoq; pro pœna. Cic. lib. de orat. Idcirco narrabo & fraude capitali esse. Uerg. libro. xi. Iam nosces ventosa ferat cui gloria fraudem. Differūt tamen scdm Ulp. Pœna & fraus: q fraus sine pœna esse potest. Pœna sine fraude esse nō potest. Pœna est noxæ vindicta: fraus & ipsa noxa dr & quasi pœna quędaz præparatio. νοτι φραζωτο λεγω και φρασισολογοσ εκμικρου εμ τωλογω Δολοσ Δε εμ πραγμασι.

¶ Fraudulosus qui fraudem facit qd magis a diminutiuo fraudula q a fraude videtur descendere.

¶ Fraudulentus: fraudis plenus: a quo fraudulēter: hoc est cum fraude.

¶ Frausus erit: qui fraudē cōmiserit. Plau in asi. Nō placet me tuo in cōmune ne quā fraudē frausus sit.

¶ Fraudo as. decipio. Et dicimus fraudo te. Et fraudo te hac re. Uerg. Quem regno hesperię fraudo & fatalibus aruis. Fraudare geniū est nō satisfacere necessitati naturę & voluptati. Cuius contrariū est curare geniū. id est laute viuere. Fraudare desyderium est nō facere qd cupit & nōesse voti cōpotē. Unde legimus. Non sunt fraudati a desyderio suo. Hinc componitur Defraudo.

¶ Fraxinus penult. cor. genus arboris q in fragosis locis nascatur.

¶ Fregella: olim ciuitas: nunc vero vicus nō longe a Uelitris.

¶ Fremo is. ui. itum. tumultum facio vt fit ab vndis

maris. Verg. Talibus Ilioneus cuncti simul ore fremebant. Ser. Fremebant hoc est consentiebãt. Et bene ore: quia etiã armis possumus fremere. Unde Lactant. lib. vii. Frement vbiq; bella: oẽs gentes in armis erunt. Huius compositũ est Infremo. pe. cor. qd est valde fremo. Idẽ lib. ii. Si belli terror infremuit.

¶ Fremitus us. pe. cor. proprie sonus fluctuũ & in populo murmur indignante & præ iracũdia humanã vocem imitante. Verg. Fluctibus & fremitu exurgẽs ut nace marino. Festus vult. Fremitũ dictũ ferimentũ.

¶ Frendeo es. dui. fresum. significat frango. Unde faba fresa dr mola leuiter fracta. Col. Cicera bubus erui loco fresa danẽ in hispania bætica. Et frendere est cũ gemitu siue iracundia vocẽ emittere: vt apud Esaiã. Rugiet vt catuli leonũ & frendet & tenebit prædam. Hie. in Paulo Eremita. At ille barbarũ nescio quid frendens & frangens potius verba q̃ proloquẽs inter horrentia satis blandũ quęsiuit allocutũ. Hinc componitẽ Infrendeo: quod est valde frendeo. Verg. lib. iii. Dentibus infrendens gemitu graditurq; per æquor Iam medium.

¶ Frequens. Vide in dictione Celebris.

¶ Frequẽto as sepe vel cũ multis adeo. Sallu. Iuuẽtutẽ quę domũ Catilinę frequentabat. Inde frequentatio & frequentia pro conuẽtione & concursu seu multitudine. Idem. Reliquos cũ custodibus in ædem cõcordię venire iubet. Eo senatũ aduocat: magna frequentia eius ordinis erat. Aliqñ frequẽtare est frequenter facere. Augu. lib. ii. ciui. dei. Extruanẽ amplissimæ atq; ornatissimę domus: vbi opipara conuiuia frequententur.

¶ Frequentarius a. um. veteres dixerũt pro frequẽte

¶ Frequentatiuũ: qd frequenter fieri aliquid sigt.

¶ Fretum ab vndarũ fremitu dictũ: vt Var. inquit a similitudine feruentis aquę: q in fretũ sepe cõcurrat æstus atq; feruescat. Et significat siue mare naturaliter mobile. Angustias enim quibus athlanticũ mare irrumpit terras grẽci πορθμον: latini fretũ appellãt. Abusiue pro ipso mari. Hinc Transfreto as. pe. cor. quod est trans fretũ nauigo.

¶ Fribolus pe. cor. quasi fere obolo dignus.

¶ Frico as. cui. frictũ. Unde Frictus scdm Pris. Iuuena. Si prurit frictus ocelli angulus. Gregorius tñ dixit Confricat us. Macer: Urticę fosis reuocaẽ vulua fricata. Est aũt fricare: sicut sonat Verg. lib. iii. geor. Fricat arbore costas. Huius composita sunt Affrico iuxta frico. Col. lib. viii. Pecudes aut morsu scalpunt: aut cornu aut vngula tundũt: aut arbori afficiant parietibusve detergent. Ply. Marathro herbę sese affricat. Confrico simul frico. Plau. in asi. Atqui pol hodie nõ feres ni genua ꝯfricenẽ. Col. lib. ii. Boues cũ ab opere dimiserit substrictos confricet: manibusq; cõprimat: deorsum & pellem reuellat. Defrico deorsum frico. Ci. lib. iiii. ad Heren. Nã forte hic in balneas venit: cœpitq; post q̃ defusus est defricari. Col. lib. ii. Solida in sole sicceturq; & radice sulphi trita cũ aceto aspergaẽ defriceẽ. Infrico intus frico. Idem lib. vii. Maxime proderit fuligo ex aheno vlceri infricata. Col. lib. vii. Deinde nares ꝑfricato: vt hoies discant odorari. Ply. in prologo. Perfricui faciem nec tamẽ profeci. Mos est eorũ qui cũ pudore aliquid agunt: vt faciẽ ꝑfricent natura ipsa ad id impellente: quasi ad abigendũ sanguinẽ qui ex præcordiis ad faciei superficiẽ confluit: propter qd quęrit Aristo. Cur pudore facies hois erubescat metu pallescat? cũ pudor nihil aliud sit q̃ timor futurę repręhẽsionis. Hinc ego ortũ est prouerbiũ: vt quotiens dicere volumus nos pudorẽ deponere dicam⁹ Perfricui faciẽ: hoc est pudorẽ expuli. Refrico rursus frico. Ci. Ser. publii filio Sin aũt oia quę sentio perscripserim ne refricẽ meis litteris desyderiũ ac dolorem tuũ. Et omnia habent pe. correptã.

¶ Frigus oris. pe. cor. & Frigor oris. pe. pro. pro horrore qui est cõtrarius calori Ver. lib. i. Geor. Frigusq; caloremq; inter. Mace. Pellet frigorẽ reuocabit & ipsa calorẽ. Aliqñ sumitur pro metu ab eo qd præcedit ad id quod sequiẽ. Ver. Extemplo æneę soluunẽ frigore membra. Ser. Frigore. i. timore. Reciproca translatio: & timor pro frigore & frigus pro timore ponitur vt in Terẽ. Uxorem tuã pauitare aiunt nõ timere sed laborare frigoribus. Utrunq; eñ in vnũ exitũ cadũt: sicut & de calore & frigore vrere dicimus: vt est aut borrę penetrabile frigus adurat. Rursus frigus dr ipsa acris natura. Verg. lib. ii. Geor. At sceleratũ exquirere frigus difficile est.

¶ Frigeo es. friguі: & frixi scdm Diom. frigidus sum. Prisci. Syllaba vero naturaliter longa ante geo. mutant geo in xi. vt lugeo luxi. frigeo frixi. Verg. lib. vi. Corpusq; lauant frigentis & vngunt. Fit autẽ frigeo vt quibusdã placet a frango: q tam calor q̃ horror nimis corpora frangat. Alii a græco deducunt ἀπὸ τοῦ φρύττω quod est horreo. Unde φρίκη horror siue frigus dr. Interdũ frigere est segnẽ esse. Plau. Frigent oẽs nemo se vomet. Huius cõpositũ Refrigeo.

¶ Frigesco is. frigidus fio. Lact. lib. vii. Quos autem morbus interimit: spiritũ diutius exhalant: vt paulatim frigescẽ[illegible]bus membris ala effletur: quę eũ materia sanguinis contineaẽ. sicut lumen oleo ea materia febriũ calore cõsumpta necesse est membrorũ summa quęq; frigescere: qm venę exiliores in extrema corporis porriguntẽ: & extremi et tenuiores riui deficiente vena fontis arescũt. Hinc Refrigesco cõpositũ. Col. lib. vii. Si bos aut ex langore aliquo ad maciẽ perductus est: aut sudans in opere faciundo [illegible] frixit.

¶ Frigidus a um: qd habet frigus. Ouid. Frigidius glacie pectus amantis erat. Qñq; frigidus dr segnis Ver. Largus opum & lingua melior sed frigida bello dextra. Qñq; perniciosus & nocens eo q frigida naturę mortaliũ perniciosa sunt. Idem Frigidus o pueri fugite hinc latet anguis in herba.

¶ Frigidulus dimi. est: qui est parũ frigidus.

¶ Frigorificus a. um. qd frigus inducit: sicut a calore Calorificus.

¶ Frigefacio a quo frigefio notę significationis.

¶ Frigero as. pe. cor. frigefacio. a quo Refrigero qd est rem aliquã calidã frigidã facio. Perfrigero valde frigero. Ply. Omniũ earũ vis eadem perfrigerare est astringere.

¶ Frigutio is. iui. Frigutire sursum saltare vt est ex frigore tremere: vel calore frigere: et qd nos vulgo dicimus sgrisolos habere. Plau. in Cas. Nam quid friguttis? quid istuc tam cupide cupis?

¶ Frigilla: auis dicta q frigore cantet & vigeat.

¶ Frigo is. xi. xum. & gui. ctum. significat torreo quod vulgo dicitur Frixere ἀπὸ τοῦ φρύττειν ὅθεν λέγεται φρίκη. Festus. Frigere. et frictum a græco. Inde frictoriũ & Frixoriũ in quo quid frigitur. Hierony. in Esaia. Confrixa sunt ossa mea tanq; in frixorio. Cor.

Celsus. Cum res eadē magis alit lurulenta q̃ assa: magis assa: q̃ frixa. Hie. ad Furiā. Pueri erant nec dum ad sartaginē venerant: in qua rex babylonis senes iudices frixit. Hinc fiunt cōposita Defrigo ⁊ perfrigo. Iuue. Et si ꝑfrixit cantat bene.

¶ Frixoriū a sono frixationis d̄r Sartago .i. qua quid frigitur: quę ⁊ Frictoriū appellat̄.

¶ Fritilla cibus ex pulte factus qui frigitur.

¶ Frit d̄r illud in summa spica iam matura qd̄ est minus q̃ granum.

¶ Fritillus apud nos d̄r tabula lusoria qui apud græcos Pyrgus in quo tesserę cōiectę agitatęq̧ mittunt̄ inquit porphyrio. Ex quo demonstrat̄ tesseras cōiici fritillo tanq̃ vasculo quo agitatæ deinde mittunt̄ in alueolū. Iuue. Paruoq̧ eadē mouet arma fritillo. Dictus fritillus vt quidā putant a crepitu ipso tesserarū vel ꝙ super eo tesserę ferant̄. Hinc etiā Alueolus d̄r et Pyrgus. Mar. Dum blanda vagus alea december incertis sonat hinc ⁊ hinc fritillis. Var. Quales sunt tesseræ quibus in alueolo luditur. Hora. Mitteret in pyrgum. Alii insinuum.

¶ Frio as. significat tero. Ply. In ipsa quidē æthiopia friat̄. Hęc tanta est siccitas ⁊ farina spissat̄ in panem. Huius cōposita sunt Affrio: Infrio quod est terendo aliquid digitis leuiter inspergo. Suffrio paululum contero.

¶ Friabile: qd̄ facile friatur ⁊ quasi manib⁹ minutim teritur. Ply. lib. xxviii. Optimaq̧ est q̄ candidissima ⁊ friabilis minimeq̧ ponderosa cū terat̄ inter digitos.

¶ Friuolus a um. pe. cor. a frio as. d̄r qd̄ est inane leue nulliusq̧ momenti: sicut friuola dicunt̄ verba quę minus fide sunt subnixa. Unde friuola pro nugatoriis q̄nq̧ poni cōsueuerūt. Et vasa friuola q̄ vix attrectando aliquid ꝯfringunt̄: ⁊ in puluerē vertuntur.

¶ Frons tis. ab oculorū foratu: vel a ferendo ꝙ indicia animi p̄ se ferat. A dextra ⁊ sinistra temporibus a supiori capillorū radice: ab inferiori vero parte supcilliis terminata: corrugat̄ in tristitiā ⁊ in lętitiā dilatatur. Est eñ tristitię hylaritatis clęmentię seueritatis indiciū. Et pudorē significat. Persius. Exclamet melicerta petisse Frontē de rebus. Et ob hanc causam frontem Genio prisci consecrarūt. Dicitur etiam de rebus inanimatis. Uer. Fronte sub aduersa scopulis pendētibus antrum. Et licet a grāmaticis genere fœmi. proferat̄ tamen a Cecilio gñe mas. ponit̄. hi sunt inquit inimici pessimi fronte hylaro: tristi corde. Hinc componitur Bifrons.

¶ Frontale qd̄ ad frontē ponit̄. Ply. li. xxxvii. Quondamq̧ tantę magnitudinis facere vt equis regum in oriente frontalia atq̧ pro phalaris pensilia facerent.

¶ Frontati: vt est apud Uict. id genus laterū dicunt̄ quos græci diatonos appellant: q̄ per latitudinē totam porrecti vtrāq̧ parietis frontē conficiant.

¶ Frontosus pro impudente capitur.

¶ Frons dis. gñis fœ. a fero ꝙ frondes arborū huc atq̧ illuc a vento ferant̄: proprie aūt frondes arborum dicunt̄: folia vero tam arborū q̃ hęrbarū ⁊ florū. Hic frondifer. Lucre. Frondiferasq̧ domos auiū.

¶ Frondeus a. um. quod totū ex frondibus est: vt torus frondeus.

¶ Frondosus a. um. quod frondibus abundat: vt lucus frondosus.

¶ Frondarius a. um. qd̄ ad frondes ptinet: siue qd̄ ex frondibus est. Ply. lib. xviii. Unus frondator quattuor frondarias fiscinas cōplere in diem iustū habet.

¶ Frondeo es. dui. frondes habeo. Uer. Nunc frondent syluę. Hinc frondescere. Col. li. v. Nihilominus enim paucis frondescet pampinis.

¶ Frondo as. frondes emitto. a quo frondator frondatio: ⁊ Defrondo: qd̄ est frundes deiicio.

¶ Frondator qui arbores amputat: ⁊ qui frondibus manipulos facit hyemis tp̄e animalibus ad pastū efferendos. Et qui manibus vitiū folia vellit quo ardor solis vuam maturiorē reddat.

¶ Frondatio. Col. lib. vi. Atq̧ in frondatione cauendum ne aut prolixiores pollices fiant qui ex amputatis virgis relinquuntur.

¶ Fruor eris. fructū in supino scd̄m Prisc. sicut struo structū. Ci. in horten. Et amœnitate summa perfructurus est. Ulp. tamen ad Sabinū. Frutum fruiturus nō fructurus: quomodo ortū oriturus Erutū eruiturus mortuū moriturus dicit: ꝙ cū .i. in p̄terito nō habeant id in futuro habent. Hie. vero ad Principiam fruitū dixit. Sæpe ⁊ multū flagitas virgo christi principia vt memoriā sanctæ fœminę marcellæ litteris recolam: ⁊ bonum quo fruiti sumus etiā cæteris noscēdum imitandūq̧ describā. Ci. lib. iii. tus. Zeno stoicorum acutissimus contēdere ⁊ magna voce dicere solebat: eum esse beatū qui p̄sentibus voluptatibus frueretur: confideretq̧ sese fruiturū. Utra aūt sit verior sententia ꝙ fruor fructū an ꝙ fruitū faciat nō satis dignosci potest: ꝙ raro huiusmodi exempla repiantur ⁊ nonnunq̃ vitiata: puto tñ ꝙ fructus ⁊ fruitus a quo Fruitio: nō fretus faciat: cū nō sit eiusdē significātiæ Neq̧ astipulor illis qui dicunt frui de humanis dici. Cum ⁊ in bonā ⁊ in malā partē accipiat̄. Aug. lib. xv. ciui. dei. Boni ad hoc vtuntur mundo: vt fruant̄ deo Mali aūt contra vt fruantur mundo vti volunt deo. Hiero. ad Iulianū. Difficile immo impossibile est: vt et p̄sentibus ⁊ futuris quis fruatur bonis: ⁊ ventrem hic ⁊ ibi mentē impleat. Iuue. Exul ab octaua mari⁹ bibit ⁊ fruitur diis iratis. Est itaq̧ frui quasi delectationē ⁊ fructū capere. Teren. in adel. Est hic paululū quod locutas foris huic demus qui fruatur. Cōposita huius verbi sunt Defruor ⁊ perfruor: quę significant in totū fruor seu oēm fructū pcipio.

¶ Fruiscor a fruor deducit̄: sicut a fateor fatiscor. Metellus ad domitios. Illi vero omni iure atq̧ honestate interdicti: ego neq̧ aqua: neq̧ igni careo sed summa gloria fruiscor. Celius lib. ii. cū acto iunxit. Domos suas inquit q̄nq̧ iubet ire ⁊ sua oīa fruisci.

¶ Fruniscor pro fruor. Cato posuit ⁊ frunitum dixit prudentē. Hoc est cū quo ꝑfrui liceret: sicut ecōtrario infrunitū insipientē ac stolidū qui nulli vsui eēt: q̄uis alii fronitū per o. a greco. φρονιμον. n. greci prudentē dicunt αφρονα vero dementem. Uñ est illud in sacris litteris Et aio irreuerēti ⁊ imphronito ne tradas me

¶ Fructus tus. ⁊ fructi ⁊ fructuis. Ter. in adel. Nūc exacta ętate hoc fructi pro labore illis fero. Uar. Quęro vtrum fructuis an delectationis causa vendatis. Antiqui etiā hęc fructa dicebāt. Cuius loco dicit̄ hęc fruges. Et a fruendo d̄r fructus vt inquit Uar. quia his fruimur. Quidā etiā a ferendo fructus deriuāt: et dicunt̄ illæ res quas fundus fert et quæ in fundo sunt feruntur.

¶ Fructifer a. um. qd̄ fert fructū. Hoc est pingue fertile: ⁊ Fructiferę arbores quę ferūt fructū.

¶ Fructuarius d̄r cuius fructus. Fructuarius a. um

quod fert fructũ: seu qđ ad fructũ ptinet. Colu. lib. i. Pars aũt fructuaria diuidit in cellã oleariã torculariam ⁊ cellã vinariã. Idem lib. iii. Cũ vitem inserere voles optimi gñis sarmenta fructuaria cũ gemmas agere incipient vento haustro a matre pręcidito. Pall. Decisis male natis oĩbus ⁊ veteribus nouellos et fructuarios seruas.

¶ Fructificus a. um. idem qđ fructuosus: qui fert fructum. i. vtilitatẽ pręstat.

¶ Fruges gis. vel hęc frux gis. scđm Pris. et vt notat Var. de anal. Frux legumen triticũ a quo frugi indeclinabile deriuat. Sunt aũt frugi hoĩes qui in omni re motibus animi moderant. Unde est Pisonis illius cognomen. Auso. Ante equidẽ campis q̃ spicea suppeteret frux. Festus. Pantices frux ventris. i. pinguitudo. Et a fructu seu fruendo dr. Nã id est qđ segetes ferunt. Et gñaliter fruges dicunt quicqđ ex fructu terrę in alimoniã vertimus. Unde frugiferę arbores dictę sunt quęcũq; fructũ ferunt qđ redditũ dicimus sicut docet Ulp. Nõ solum qđ ex frumẽtis ⁊ leguminibus verumetiã qđ ex vino vel ex syluis cęduis. cretifodinis: lapicidinis capit. Festus ⁊ Ser. ⁊ Do. Frugis vocabulũ a frumine eminente sub mento gutturis seu curgulionis parte qua cibus in aluũ demittit a ferendo cibo appellatũ dicunt. Et alio noĩe dr Rumen. Errant igitur qui discernũt frumenta a frugibus. Nã Ci. ait. Olei ⁊ frugũ minutarũ cũ de leguminibus diceret: vt ostenderet etiã frumẽta fruges vocari. L. iiii. Eam gentẽ tradit fama dulcedine frugũ maxime vini noua tum voluptate captam. Hinc Defrugo as. de quo supra.

¶ Frugi nomen a fruge denominatũ oĩs gñis ⁊ indeclinabile est: sicut nihili a nihilo ⁊ scđm Prisci. lib. vi. cum oĩbus casibus iungit. Hinc Mar. Ientacula frugi dedit. Et Tam frugi iuno vellet habere Iouem. Quintil. Texat eos a quibus dr frugalis ⁊ nõ frugi tanq̃ frugalis sit dictio parũ proba. Cũ tamen quod mitũ videri potest frugalior ⁊ frugalissimus vsurpent. Dicitur aũt Frugi hoĩes. Teren. in Eun. Frugies. Ubi Do. Frugi vtilis ⁊ necessarius a frugibus quę q̧ his fruamur dictę sunt. Inde fructus ⁊ frumẽta. Gręci frugi hoĩes χρησίμους dicunt. i. vtiles. Uñ antiqui seruũ laudare volentes frugi dicebant tanq̃ sobrium vtilem ⁊ necessariũ. Plau. in am. Ita seruũ par videt frugi sese instituere. Ci. lib. iii. tus. Sed quia nec qui propter metum pręsidiũ relinquit qđ est ignauię: nec qui ꝓpter auaritiã clam depositũ reddit: qđ est iniustitię nec qui ꝓpter temeritatẽ male rem iussit: qđ est stultitię frugi appellari solet. Eas tres virtutes fortitudinẽ iustitiã ⁊ prudentiã frugalitas cõplexa est. Ergo frugi hoĩem bonũ ⁊ virtute pręditũ intelligimus. Cuius contrariũ est neq̃. Cuius significatio vna est: q̧ sit libidinis intempãs. Altera q̧ ad nihil bonus sit: sed plane malus. Unde Piso frugi appellatus est. Colu. lib. i. Eiusdẽ agilitatis home frugi melius q̃ neq̃ faciet. Accipitur etiã frugi pro eo qui in victu vestitu similibusq; tempans est: sicut econtrario Luxuriosus apud Sene. Quintilianũq; de duobus filiis frugi luxuriosoq;. Hor. Parcius hic viuit frugi dicatur. Unde Frugalitas auctore Cic. ea virtus dici potest quam gręci sophrosynẽ: latini tum temperantiã tum moderationẽ appellare ꝯsueuerũt. Sene. Luxurioso frugalitas pœna est. Aug. lib. i. de beata vita. Merito virtutũ oĩm matrem multi frugalitatẽ esse dixere.

Quibus consentiẽs Tullius etiã in populari oratione ait. Ut volet quisq; accipiat: ego tñ frugalitatẽ: id est modestiã ⁊ temperantiã virtutẽ maximã esse iudico. Ut eñ nequitia est mater vitiorũ oĩm: ita frugalitas mater cunctarũ virtutũ: et sicut illa a nihilo. i. sterilitate: sic hęc a fruge. i. a fructu: ꝓpter quandã animorũ fœcunditatẽ est noĩata. Sic frugalior pro temperantior. Teren. in heau. dedo me patri nunc iam vt frugalior sim q̃ vult. Et frugalissimus quasi expertus ⁊ prudens. Col. lib. i. Magistros pecoribus oportet pręponere sedulos ac frugalissimos. Unde ⁊ frugalitas pro sufficiẽtia. Idem. Minus in hoc officio q̃ in cęteris agricolatio frugalitatẽ requirit.

¶ Frumen: summa pars gulę interior per quã cibum lingua demittit in ventrẽ. Et a qua Fruges dici a quibusdam putantur.

¶ Frumentũ dictũ est veluti ferimentũ vel a fruendo id est vescẽdo: vel quasi frugamentũ a frugibus. Frumenti gña vt scribit Plyn. hęc vulgatissima sunt: far qđ Adoreũ dixerũt. Siligo. triticũ hordeũ. Frumenta dici putant quęcũq; emittũt aristas inquit Ser.

¶ Frumentaceus. a. um. qđ ex frumento est. Valeron. Maior turba hordeaceis panibus minor frumentaceis pascitur.

¶ Frumentarius a. um. qđ ad frumentũ ptinet: vt frumentarius ager: frumẽtarius negociator: frumentaria lex: quę tractat de frumentis.

¶ Frumentor aris. frumentũ colligo: ⁊ Frumentatio frumenti collectio. Et frumentator: qui frumẽtatum profectus est.

¶ Frusus genus ruborũ tenue spinis minoribus et non aduncis.

¶ Frutex dr qui ad iustã magnitudinẽ arboris nõ assurgit ⁊ statura similis est multis herbis: sed nõ demoritur: neq; arescit vt herba. Nã tertiũ est qđ nec arborem: nec fruticẽ proprie dixeris vt est vitis. Aliqñ frutex ponit pro stirpe. Sue. de Uespa. Singulos repente ramos a frutice dedit.

¶ Frutetũ seu Fruticetũ vbi multi frutices sunt.

¶ Frutetosus locus fruticibus abundãs. Ply. li. xix. Siccis hęc ⁊ sabulosis locis frutetosisq; nascunt.

¶ Frutico as. pe. cor. pullulo ⁊ quasi frutices emitto. Ply. li. xvii. Qđ supra terrã est e matre radi iubet: vt fruticet. Est ⁊ fruticor deponẽs. Ci. ad Atticũ. Excisa est eñ arbor nõ euulsa: itaq; q̃ fruticet vides.

¶ Fruticescere est fruticẽ fieri. Ply. Punicę olee q̧ celeriter fruticescunt.

¶ Frustũ rei cuiuscũq; particula: sic dictũ q̧ facile feratur. Uer. Pars in frusta secant. Cat. Frusto panis conduci potest vel vti taceat: vel vti loquat. Huius diminu. est Frustulũ a quo Frustillũ.

¶ Frustatim aduerbiũ significat per frusta. Frustillatim per frustilla. Plau. in Cur. Iam ego te faciã vt hic formicę te frustillatim differant.

¶ Frustra aduerbiũ significat incassum.

¶ Frustro as decipio: Cęsar. Nõ frustrabo vos milites. Inuenit ⁊ frustror verbũ ꝯmune scđm Pris. Plau. in Am. Nescio quis pstigiator hãc frustrat mulierem. Passiue. Fenestella. Frustratus igt a spe deuictus in castra se recepit. Et frustra agere. Col. in pfat. Sępe magnã dñis afferũt iacturã cũ imprudẽter facta opa frustrant expẽsas. i. pdiciũt siue frustra agũt. Idẽ ibi Syderũ ortus ⁊ occasus memoria repetat ne imbribus ventisq; imminẽtibus opa incohet: laboreq; frustret.

Fante V

¶ Frutinal: dictũ est templũ Veneris frutę.
¶ Fucinꝰ pe. cor. lacus in quarta regione Italię pro
pe Albenses Marsorũ populos. Quo etiã noie dictꝰ
est lacus Volscorũ. Mar. Fucinus ⁊ pigri taceant sta
gna neronis. Ver. lib. vii. Te nemus Angitię vitrea
te fucinus vnda Te liquidi fleuere lacus.
¶ Fucus gnis apis sine aculeo sed maior ape quę non
mellificat neq̃ operam aliquã prębet in faciũdo opere
nisi ꝙ ad fouendos fœtus concalefaciẽdo adiuuat et
consumit alimenta q̃ apes congesserũt. Vergil. Igna
uum fuco pecus a presepibus arcent. Hęc alio nomi-
ne dr fur vt inquit Var. Col. lib. x. Fucus gnis amplio
ris incrementi simillimũ apis ⁊ immune sine doctrina
fauis assidens. De hoc Plyn. lib. xi. Fuci sunt sine acu
leo imperfectę apes nouissimeq̃ a fessis ⁊ iam emeri-
tis incohatę serotinus fœtus: ⁊ quasi seruitia verarũ
apum quamobrem imperant his primosq̃ in opera ex
pellunt tardãtes sine clęmẽtia puniũt. Dictus fucus
vt inquit Ply. qr furtim mella deuorat. Hoc etiã no-
mine dicta est herba scdm Ser. qua tingunt vestes.
Et fucus color ipse Ceruleus qui virore commendat
et purpurissa seu Cerusatꝰ dicit: siue medicamentũ.
Plau. Vitia corporis fuco occulunt. Siue vnguentũ
quale Myrrhabolanũ ⁊ myrrha quibus odoramentis
mulieres capillos perungebant. Tibul. Quid fuco
splendente comas: ornare quid vngues Artificis do-
cta subsecuisse manu? Per translationẽ sumitur pro
fraude astutia siue insidiis in qbus veritas occultat.
Teren. in Eu. per impluuiũ fucũ factũ mulieri. Qui-
dam tamen hoc nomẽ per ph. scribũt tam pro animali
ꝙ a φαγω deducãt eo ꝙ apũ labores comedat: q̃ pro
herba quę grece φυκοσ dr: Sed alii nõ a φαγω sed a
φυω deducunt.
¶ Fuco as. coloro. Unde fucatę mulieres dicunt quę
vel medicamẽtis quibusdã colorant: vel vitia corpo-
ris inductis coloribus tegũt. Verg. lib. ii. geor. Alba
neq̃ assyrio fucatur lana veneno. Transfert etiã ad
alia. Lactan. lib. ii. Sic veritas fucata mendacio est.
Amb. in Lucã: Plebẽ dñs simplicẽ requisiuit q̃ pha-
lerare audita ⁊ fucare nesciret.
¶ Fucilis pe. cor. falsus vt res fucilis. i. falsa ⁊ quasi fu (cata.
¶ Fugo as. expello: ⁊ in fugã cõuerto. Lact.
lib. i. Saturnus cũ fugatus esset a filio.
¶ Fugio is. gi. itum. contrariũ est Fugo. Fugere em̃
est cũ cursu ⁊ celeritate discedere. Ver. Nos patriã fu
gimus. Dicitur etiã de nauigationibus. Verg. Ten
dunt vela nothi fugimus spumãtibus vndis. Plaut.
Remigio veloq̃ quantũ potes festina ⁊ fuge. Aliquã-
do capitur pro facere. Plau. in cap. At fugam fugitis
scio quam rem agatis. Aliqñ pro decipere vel frustra
facere. Teren in heau. Vide ne in mea vita tu tibi lau
dem is quęsitũ scelus: vbi si paululũ modo quid te fu-
gerit ego perierim. Aliquando pro Nescire seu nõ re-
cordari. Lactan. lib. i. Quod illũ ipsum poetã minime
fugit. Ci. lib. i. tus. Nisi quę me forte fugiũt. hę sunt fe
re omniũ de animo sentẽtię. Aliqñ pro Cedere. Ply.
lib. xxxvii. Fictitię sacrificationis candicantiã fugi-
unt. Hoc est fictitias ad impressionẽ sacrificãtis cede
re: qd gemmarii hodieq̃ appellant fugere. Hinc ortũ
vt vina quę annis cedunt: hoc est ętatẽ ferre nõ pos-
sunt fugere dicant: vt Ci. in offi. Huius cõposita sũt.
Aufugio: alio fugio: qd ex ab ⁊ fugio componit. b in u
mutata vt fieret vox pronũciatu audituq̃ lenior. Hie
ron. ad Helio. Dominus ne a turbis rex constitueret
aufugit. Confugio simul fugio cõcurro: aut totum si-
mul reduco. Lactan. lib. ii. Constituit asylũ: eo passim
confugerũt ex finitimis locis pessimi. T. liui. Inde tur
nus rutuliq̃ diffisi rebus suis ad florẽtes ethruscorũ
opes Mezentiũq̃ regem eorũ confugiũt. Hiero. Ad
sanctarũ grauitatẽ scripturarũ cõfugimus. Hinc Cõ
fugiũ ⁊ Cõfugela. Defugio. Diffugio. De quibus ali-
bi. Effugio extra fugio discedo deuito. Lactã. li. iiii.
Neq̃ cultores deorũ pœnã sempiternę mortis effugi
ent. Interdũ celeriter transeo. Verg. lib. iii. Effugi-
mus scopulos ita hę laertia regna. Interdũ nõ bene
scio. Aug. ad Hier. Satis nequeo admirari si aliquid
adhuc in hebraicis litteris inueniat. qd tot interpre
tes illius linguę peritissimos effugerit. Interdũ. Ef-
fugere est in totũ fugere. Ter. in An. Nullon ego chre
metis pacto affinitatẽ effugere potero. Hinc effugiũ
et effugia ę. sicut lana ⁊ lanitiũ. Perfugio: qd est auxi
lii gratia ad aliquẽ fugio. Unde perfugiũ. Et perfu-
gere est perfecte fugere. Unde perfuga qui ad hostes
transit ⁊ perfugit. Refugio retrofugio. Ply. lib. ix. Ve
nantes refugere scz pisces ipsos venantes in suas ca
uernas. Gel. Postea cũ prelio victus in vltima regio-
ne refugisset. Et refugere cõfugere. Unde refugium.
Per translationẽ ponit pro deuitare recusare ⁊ odio
habere. Lactan. lib. vi. Illos qui aut voluptates aut
diuitias nõ refugiunt ab hac publica ⁊ celebri via mo
dice segregat. Aug. lib. ciui dei. Sed aliud est qd car
nis sensus infirmiter pauidus refugit: aliud qd men-
tis ratio diligenter enucleata cõuincit. Colu. lib. iiii.
Idq̃ adeo plurimi dubitent vt multi refugiãt ⁊ refor
mident talem positionẽ ruris. Profugio: longe fugio
a quo profugus. Subterfugio: secreto aut astute fu-
gio vel veto. Ci. pro Cęcilio. Qui volunt pœnam ali-
quã subterfugere: aut calamitatẽ eo solum vertunt.
Suffugio: latenter fugio. Sue. vero pro retrofugio
in Tiber. posuit Adulationes adeo auersatus est vt
neminẽ senatorũ ad lecticã suã admiserit: consularem
vero satisfacientem sibi ac per genua orare conantem
ita suffugerit vt caderet supinis. Transfugio transeũ
do fugio ab vno ad aliũ locũ. Unde Transfuga qui ad
hostes fugit. Liui. lib. i. Sextus filius eius qui mini-
mus ex tribus erat transfugit ex composito gabios.
Sal. Modo harũ: modo illarũ partiũ leuissime trans-
fuga. Et oia habent fu. syllabã cor.
¶ Fugito as. pe. cor. sępe fugio: siue fugiẽdi ꝯsuetudi
nem habeo. Plau. in asi. Herũ nosmet fugitare recen
ses? Ter. in Eu. Fugitãdo fugi ne qs me cognosceret
¶ Fuga ipse fugiẽdi actus. Ver. pro cursu posuit. Vel
qualis equos threissa fatigat Harpalice: volucremq̃
fuga pręuertit hebrũ. Et Quintil. nauigationẽ dixit
fugã: siue naues fugiẽtes q̃ velocẽ faciũt cursum. Ali
quando fuga dr impetus. Verg. Ille volat simul arua
fuga simul ęquora vertit. Fuga vero mas. gñe cõponi
tur variis modis: vt perfuga transfuga lucifuga no-
ctifuga solifuga lucrifuga. Plau. Cũ hos adhuc addi
lucrifugas damni cupidos.
¶ Fugia letitię dea a fugatis hostibus dicta.
¶ Fugax qui facile fugit. Significat em̃ habitũ et
abundantiã rei cuius est habitꝰ vt edax bibax. Aug.
Terrena gaudia consecrãtes rebusq̃ fugacibus inhi
antes. Qñq̃ tamen ponit pro celeri et veloci. Unde

fugacem equũ dicimus velocẽ. Hinc Fugacior fugacissimus: fugacitas ⁊ diminutiuũ fugaculus.

¶ Fugitiuus seruus dr qui a dño ea mente recedit ne ad eum redeat etiã si mutato cõsilio ad eũ reuertitur. Et fugitiuus est qui extra domini domũ fugæ causa vt se a dño celaret mansit. Item fugitiuus est qui eo se confert vnde eũ dñs recuperare nõ possit: aut abduci. Qui aũt incendiũ: ruinã hostẽ aut preceptorẽ cui in disciplinã traditus erat: q2 immoderate eo vtebaẗ aufugit nõ fugitiuus dicendus est.

¶ Fugitiuarius a. um. quod libenter seu facile fugit. Var. li. vii. Idoneus sub dio sumẽdus est locus cochleariis quẽ totũ circũ aqua claudas ne quas ibi posueris ad partũ nõ liberos earũ sed ipsas quæras: aquã in quã fundendã ne fugitiuariis sit parãdus locus.

¶ Fugitiuæ aquæ dicunẗ quibus ex publico riuo fluentibus furtim quis ac nõ suo iure vtitur.

¶ Fugalia festa siue ludi. Aug. lib. ii. ciui. dei. Sed demonstrenẗ loca talibus aliqñ conuẽticulis cõsecrata nõ vbi ludi agerenẗ obscœnis vocibus ⁊ moribus histrionũ: nec vbi fugalia celebrarenẗ effusa omniũ licẽtia turpitudinum: et vere fugalia sed pudoris et honestatis.

¶ Fulcio is. si. tum. munio sustento fortifico. Iuuena. Nos vrbem colimus tenui tibicine fultam. Huius cõpositũ est Suffulcio. Var. vt maioribus perticis suffultæ vites auras nõ pertimescant.

¶ Fultura sustentatio. Ply. Ut eximanẗ trabes sine fulturis ac repenantur.

¶ Fulcra a fulciẽdo .i. sustinẽdo dicta sunt. Sunt eñ tabulę cõpactæ seu spondæ in quibus lecti imponunẗ ꝙ toros fulciant. Verg. Fulgent genialibus altis aurea fulcra toris. Gel. Neqꝫ apud eius lecti fulcrũ capsam esse cũ strue aut ferro oportet. Sue. in Clau. Adhibebant omni cœnæ ⁊ liberos suos cum pueris puellisqꝫ nobilibus qui more veteri ad fulcra lectorũ sedẽtes vescerenẗ. Sunt qui lecti pedes fulcra interpretentur. Alii summas lectorũ partes. Nec solum de lectis dr: sed etiã de aliis. Amb. lib. hexa. Nõ ergo fundamentis suis nixa subsistit: nec fulcris suis stabilis perseuerat: sed dñs statuit eam: ⁊ firmamẽto voluntatis suæ continet.

¶ Fulica pen. cor. auis quę ⁊ Fulix dr marina vel stagnensis vt inquit Aug. paulo supra magnitudinẽ columbę. a furuo .i. nigro dicta. Verg. lib. ii. geor. In sicco ludunt fulicę: ꝙ aũt quidã liber impressus dictionariũ appellet φηνην male interpretatus est auctoritate Aeliani in libris de animalibus et Eustathii: ⁊ Homeri quasi in fine libri tertii odys. ipsa φηνη auis est ægypti magna. Homerus ως αρα φωνησασ απεβη γλαυκωπισ αθηνη φηνη δ' ειδομενη θαμβοσ δ' ελε παντασ ιδοντασ: sed Suidas φηνη ει δοσ ορνεου ισομαετου. inepta eñ esset homeri cõparatio pro fulica.

¶ Fuligo pe. pro. similiter a furuo .i. nigro.

¶ Fulgur splendor.

¶ Fulgidus a. um. pe. cor. clarus splendidus.

¶ Fulgeo es. si. sum. a φλοξ deducitur quod apud grecos flammam significat. Unde ⁊ pro Lucere ⁊ splendorem emittere sumitur. Luc. lib. decimo. Fulget gemma toris ⁊ iaspide fulua supellex. Et fulgere vt inquit Festus pro ferire prisci dicebant. Unde Fulgur dictum est. Huius composita sunt Affulgeo ad aliquid fulgeo. Liuius. Et nauium speciem de cœlo affulsisse. Confulgeo simul totus fulgeo. Plautus in Am. Ardere censui ędes ita tũ confulgebant. Effulgeo splendorẽ emitto præfulgeo. Vide loco suo. Refulgeo splendorem reddo. Persius. Et si dolosi spes refulserit nummi.

¶ Fulgo fulgis fulsi sum. tertiæ coniugationis in eadem significatione. Vergil. lib. vi. Ille autem paribꝰ quas fulgere cernis in armis. Idem libr. ix. Auroqꝫ effulgere fluctus.

¶ Fulgur guris. et Fulgus guris. vel oris. pen. cor. sicut Tergus oris. Vel fulgus eris. sicut Munus eris. Et est lux illa ⁊ quasi vibratio luminis quę ante cerniẗ ꝙ̃ tonitruũ audiaẗ. Constat aũt fulmẽ ⁊ fulgur æque ignẽ esse. Sed fulguratio vt inquit Seneca nihil aliud est ꝙ̃ flamma futura: fulmen si plus virium habuisset: siue fulmen nõ perlatũ vsqꝫ in terras. Fulmen est fulguratio pducta in terras ⁊ ipsum vt ita dicam telũ Plyni. Fulmen est cũ flatus in nube aut vapor erumpit ardens cũ longiore tractu nititur fulgetra: hinc aiunt naturaliũ causarũ scrutatores ꝙ fulgura ex nubium collisione generenẗ in morem silicum duriorum quos cũ complოseris sibi medius ex his ignis extritus elabitur atqꝫ ita cum fulgore pariter et tonitrua mugire: tonitrua scilicet sonitu indicante et fulgura excussi luminis claritate.

¶ Fulguritas splendor. Lucil. Luporũ aciem clarũ ⁊ fulguritatem arborũ.

¶ Fulgetrũ idem qđ fulgur ⁊ fulguratio.

¶ Fulguro ras. pe. cor. fulgur emitto: seu fulgure afflo: vnde Fulguratũ fulgure tactũ vel exustum.

¶ Fulgurator: fulgurũ inspector.

¶ Fulgurio is. pe. cor. fulgur iacio. Neuius. Sane a suo sonitu claro fulguriuit Iuppiter .i. fulgure afflauit. Festus. Fulguratũ idem qđ fulmine ictũ: Qui locus statim fieri religiosus putabaẗ: ꝙ eum deus sibi dicasse videretur.

¶ Fulmen vapor ignitus cõpactus ⁊ solidus impetuose cadens qui e nubibus excitaẗ. Verg. lib. i. georg. Ipse pater media nymbo in nocte corusca Fulmina molitur dextra.

¶ Fulminare est fulmen iacere. Sene. Minore enim igne ad fulgurandum ꝙ̃ ad fulminandũ opus est. Et fulminatũ fulmine ictum.

¶ Fullones qui curanda poliendaqꝫ vestimenta accipiunt a fouendis aqua calida vestibus. Inde Ars fullonia dicitur.

¶ Fuluus color dr qui ex rufo ⁊ viridi videtur esse mistus: in aliis plus viridis: in aliis plus rufi habens: sicut poeta diligentissimus fuluam aquilam dicit ⁊ iaspidem: fuluos galeros: fuluũ aurũ: ⁊ arenam fuluam: et fuluũ leonem: ⁊ fuluũ ęs.

¶ Fumus a furuo. a quo Fumosus: fumo abundans. Fumeus ex fumo existens. Infumibulũ per qđ fumꝰ erumpit.

¶ Fumariũ: locus vbi vina fumo condiebanẗ. Mar. Improba massiliæ quicquid fumaria cogunt Accipit ætatem quisquis ab igne cadus. Nam vina fumo precocem trahunt maturitatẽ ⁊ celerius vetustescũt: vt docet Colu.

¶ Fumo fumas fumũ educo. Vergilius. Et iam summa procul villarum culmina fumant. Huius compositum est. Infumo penultima produ. quod est ad fumum sicco.

¶ Fumigo as. pe. cor. ponitur pro Suffio: et Fumigatio pro suffitu.

¶ Fumifico as. idem qꝺ fumigo. Plau. Eiq; vt arabico fumificem odore.

¶ Fundi orū. vrbs latinorū mediterranea. Dicitur et fundanus ager.

¶ Fundus ager: ꝙ fundat quotannis multa Uel ꝙ sit rei familiaris fundamentū: Nā pecuniarū ratio labilis est. Uel ideo fundus dr̄ ꝙ planus sit ad similitudinem fundi vasorū. Et fundi appellatione inq̄t Florentinus iuriscon. Omne ędificiū ⁊ oīs ager ꝯtinet: Sed in vsu vrbana ędificia ędes: rusticę villæ dicuntur.

¶ Funda: qua lapides rotant. Uerg. lib. i. geor. Stuppea torquentē balearis verbera fundæ. Est etiā funda retis genus qꝺ in orbem spargit: qꝺ ⁊ reticulū dici solet. Idem in eodē. Funda iam verberat amnem. Accipitur q̄q; pro sacculo seu marsupio in modū retis facto in quo pecunię ⁊ alia gerunt. Macro. Cūq; accessisset ad sellam demissa in fundā pauperē: manu paucos denarios protulit: quos principi daret. Qꝺ sacculi genus etiā reticulū vocatur. Hor. Reticulum panis vænales inter honusto Forte vehas humero. Aliquando pro circulo ex auro siue alio metallo quo gemmę ita nectunt vt aurū nō nisi margines amplectat. Ply. Funda includunt perspicue cęteris subiicitur aurichalcum

¶ Funditores qui funda dimicant. Sal. Ipse cū expeditis cohortibus adhuc funditorū et sagittariorū delecta manu.

¶ Fundibularii similiter qui funda dimicant.

¶ Fundū ima pars cuiusq; rei quę aliquid liquoris in se contineat: vel ad continendū facta est: vt dolii nauis: aluei fluminis: lacus maris. Hinc fundamentū ⁊ profundū qꝺ propter imū significat vt profundū mare dictū ꝙ procul habeat fundū.

¶ Fundus pe. cor. aduerbiū significat a fundo: sicut Cælitus a cœlo.

¶ Fundamen: ⁊ fundamentū vtroq; modo dr̄ pro eo super qꝺ quid fundat. Aug. lib. xviii. ciui. dei. A quibus tm̄ prima cœpta fundamina ⁊ altare ꝯstructū est.

¶ Fundo as. firmo: ⁊ quasi fundamentū facio: stabilio Pro quo etiā dicere solemus ieci fundamentū. Transfertur et ad corporalia. Quintil. Fundatā paternis auitisq; opibus domū exhaurit. Ci. Etū in me fuit ieci fundamēta pacis. Huius cōposita sunt. Effundo das. qꝺ est a fundo euerto. Ceci. Res publica amisso et effundato pulcherrimo nō paruam fecerat iacturā Suffundo subiicio. Uar. Qui in domibus lateritiis paululū modo lapidibus suffundatis vt humorem fugerent habitabant.

¶ Fundo is. fudi fusum: liquefacio. Unde metalla dicuntur fusa. i. liquefacta. Ply. Fuso ac super iniecto plumbo. Hinc Fusile. Fusor ⁊ Fusorius. Quoniā vero quę fusa ac liquida sunt spargi solent: fundere pro spargere ponit. Clau. Et pessima fudit Uina cadis. Lactan. lib. vi. Fundendus ad vltimū cruor: oīa deniq; amara ⁊ grauiora patient ferenda. Aliqñ pro Prosternere. Uerg. Nec prius absistit q̄ septē ingētia victor Corpora fundat humo. Aliqñ pro Profluere: qꝺ vernacula lingua dicimus mettere in rotta. Liui. li. primo. Exercitū fundit fusum persequit. Aliquando pro abūdanter præbere. Uerg. Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores. Aliquando pro large loqui. Idē lib. iii. Talia fundebat lachrymās. Aliquādo pro Demittere vt apud eundē. Tristisq; a vertice flammam fundit. Huius cōposita sunt Affundo: ad aliquid fundo. Ply. Exprimitur foliis succus mollissimis in pilatusis affuso paulatim vino austero. Confundo perturbo opprimo: siue oīa in vnū misceo cōiungo. Liui. li. primo. Alterius vrbis duo populi in vnū confusi sūt. Uerg. lib. iii. Qui nūc ore arethusa tuo siculis cōfunditur vndis. i. ꝯiungit. Ply. Et si misceant facile confundūt colorē. i. perturbāt. Circūfundo: circū circa spargo. Apul. Atq; eo liquore stabulū omne circūfundit. Uerg. Undiq; visendi studio troiana iuuētus circunfusa ruit. Defundo. Deorsum fundo. Cic. lib. iiii. ad heren. Nā vt forte hic in balneas venit cœpit post q̄ defusus est defricari. Diffundo. Effundo. de quibꝰ supra. Infundo intus fundo. Col. lib. ii. Merūq; faucibus si ęstuauerint boues infundet. Hier. Cœlestis plane imber virgineū in vellus placido se infudit elapsu. Hinc Infundibulū. Quandoq; infundere est supra fundere. Uerg. lib. i. geor. Certatim largos humeris infundere rores. Quandoq; abūdanter fundere. Hierony. lib. reg. Festina ⁊ veni qm̄ infuderūt philistim super terrā. Interfundo: in medio fundo. Amb. de filio prodigo. Et quasi interfuso luxuriæ ęstu secularis diuortia habere sanctorū. Offundo. Perfundo: valde siue per oēs partes fundo spargo. Ouid. Perfudita; genas lachrymis. Hiero. Uere plena per quam largo sancti spiritus imbre perfusa est oīs creatura. Profundo Refundo rependo. Sene. Id erat nō tam accipere beneficiū q̄ refundere. Interdū restituo qꝺ sparsum erat. Idem. Quicq̄d deerit ex meo refundā. Interdū Reiicio: Ut Omnem culpā in te refundam. Interdū retrofundo euomo. Ply. Quod hesterna crapula ingurgitauerat palam refudit. Suffundo est suprafundo: aut deorsuꝫ initio. Col. lib. vii. Lassę ⁊ ęstuanti mulę ad os in fauces dimittit: verumq; in os suffundit. Plau. in Cur. Mane suffundā aquulam. Interdum forinsecus spargo cū infundo potius de interiori parte dicat. Uerg. lib. i. geor. At si virgineū suffuderit ore roborē ventus erit. Ser. Suffuderit forinsecꝰ habuerit. Hinc Suffusio qui morbus est oculorū vulgo Cataracta vocant. hęc peracentesi curat. Est aūt παρακεντησις quę manu fit a chirurgis dū curari aliter morbi nō possunt. Inungit prius locus: deinde vt acus vel hamulus infigitur. Idq; peracētesis dr̄. Interdū Suffundere est subiicere: a quo suffundatū subiectū dicimus. Tractū a fundamēto. Uar. Qui in domibus lateritiis paululū modo lapidibus suffundatis vt humorē fugerent habitabāt. Interdū Cōfundo: siue rubore perfundo. Hier. Hæc ⁊ huiusmodi Theophrastus disserens quē nō suffundat christianorū quorum cōuersatio est in cœlis? Ci. pro Inspergo posuit ad Lentulū scribens. Noui animū cū mihi amicissimū tum nulla in cæteros maliuolentia suffusum. Superfundo. Lactan. lib. vi. Extinguit protinus tanq̄ igni aquā superfuderis. Transfundo de vno ad aliud fundo spargo mittoue. Cic. Dolobellę. Libentius oēs meas laudes si modo sūt aliquę mee laudes ad te trāsfuderim q̄ aliquam partem exhauserim ex tuis. Cato de re rust. Ubi dies. xxx. præterierunt transfundito: ita relinquito.

¶ Fundito as. pe. cor. sępe fundo. Plau. in Am. Dum cruciatu tuo. isthęc hodie verna verba funditas.

¶ Funis tam mas. q̄ fœ. gn̄is est: a fundo dis. deduci videt: ꝙ dum trahit atq; attenuat linū fundi videat.

¶ Funalia cęrei: ꝙ ante vsum papiri funes cęra circūdatos habere solebant. Funales vero equi sunt qui

fune.i.reste iuncti currũ præcedũt. Sue. in Tiberio Dehinc pubescens actiaco triũpho currũ augusti comitatus est sinisteriore funali equo.

¶ Funus eris. pompa quæ fit in exequiis mortuorũ. Ennius. Nemo me lachrymis decoret nec funera fletu faxit. A funalibus dictum funus ꝙ incensi funes mortuis præferebanť: quoniã noctu efferebanť cadauera: vel potius quoniã φονος λεγεται και φουνος ιωνικως φενω γαρ και φονευω εσι το αναιρεω. Interdum significat mortẽ. Verg. Nec moritura tenet crudeli funere dido. Interdũ ponitur pro cadauere. Teren. Effertur funus. Interdũ pro sepulchro. Ver. Ergo instauramus polydoro funus.

¶ Funereus a.um. qđ ad funus ptinet vt funereę mulieres ad quas ptinet funus vt pura soror ⁊ mater.

¶ Funerale đr quicqđ ad exequias pertinet.

¶ Funebre pe.cor. similiter qđ ad funus ptinet: vt funebris pompa. Quint. Quid sibi velit ille funebrium longus ordo pomparũ. Et funebres tibiæ quibus in funere canebať. Aliqñ đr cędibus plenũ vel mortale. Hora. in Ser. funebre bellum dixit.

¶ Funero as.pe.cor. sepelio. Ply. lib. xxxiii. Qui funerari se iussit sestertiis vndecim milibus.

¶ Funestus a.um. qđ est funere inquinatũ. Unde Funesto as. Et funestũ mortiferũ cruentũ. Sene. Vox illa funesta reip. Item Funestũ qđ funeribus adhibeť vt Funesta tibia qua ad funera canebant.

¶ Funesto as. funere inquino. Unde domus funestata: quę aliquo funere affecta est. Plau. Paternã domũ funestaui. Aliqñ Funestare est cruentare.

¶ Funambulus pe.cor. qui graditur per funes. Huc græci schœnobãta dicunt. Funambulus vero pro fune posuit. Hiero. de morte Paulę. Iacent alii pecunias ⁊ in corbonã dei æra congesta: funambulisqꝫ aureis dona pendentia.

¶ Funepeus idem qđ funambulus. Apul. Comœdus sermocinať: tragœdus vociferať: funepeus piclitať.

¶ Funiculus cũ sit diminutiuũ a fune: vt Funiculus duplex difficile rumpitur. Ponitur tñ quandoqꝫ pro mensura certi itineris: vt apud ps. Semitã meam et funiculũ meum inuestigasti. Iuxta eñ ęgyptios in ripis fluminũ solent naues funibus trahere certa habẽtes spacia quę appellant funiculos vt labori defessorũ recentia trahentiũ colla succedant. Nec mirum si vnaquęqꝫ gens certa viarum spatia suis appellet noibus Cum ⁊ latini mille passus vocant: et galli Leugas et rastas vniuersa germania: atqꝫ in singulis noibus diuersa mensura sit.

¶ Fungus a funere vt quidã aiunt: descẽdit: ꝙ vescẽtibus periculosissimus sit cũ vel caligaris clauus: vel chalybis rubigo. aut panni marcor affuerit: aut si serpens primo patescentẽ adhalauerit. Fungorũ diuersa sunt genera. Nam sunt boleti: pratenses albi qui in pratis nascunť. Spongioli a similitudine spongię. Digetelli a digitis. A porrigine porri ignosi. Nascuntur et in arboribus fungi: et in spinarũ radicibus. Hinc Fungosus a.um. qđ est rarum ⁊ leue ad similitudinem fungi. Ply. Hunc totũ fungosa replet medulla.

¶ Fungor eris. functus. Fungi significat vti seu officium aliqđ aut dignitatẽ habere: agereqꝫ: vt fungor officio delegato. Fungor prętura. Fungor vita: quod est fungor officio vitę ⁊ munere administrãdi corpus. Inde defunctos mortuos dicimus qui munia vitę pegerunt. Et construiť cũ ablrõ. Lact. Ita eñ delegato sibi officio functi sunt. Aliquando cũ actõ. Teren. in adel. Aeschinus tuus neqꝫ boni neqꝫ liberalis functus est officiũ viri. Plau. in Miner. Nam parasitus octo hoim munus facile fungitur. Fungi quoqꝫ finire dicitur. Unde vita functus đr qui vitã finiuit. Lact. lib. iii. Et cũ magisterio functus fuisset traderet in manus impiorũ. Huius composita sunt Defungor: qđ est expedio: finem facio perago cesso ⁊ liberor: ab aliquo officio vel munere. Verg. O tandẽ magnis pelagi defuncte periclis.i. qui finisti et euasisti pericula. Liui. Defuncta morbis corpora salubriora esse cœpere.i. quę euaserunt morbos. Terent. in adel. Utinam hoc modo defunctũ.i. vtinã hoc malũ vltimũ sit quo defungatur: in quo finiat officiũ suũ scꝫ ęschino talia perpetrandi. Perfungor perfecte fungor. Ci. Lentulo. Cum ⁊ honoribus amplissimis ⁊ laboribus maximis perfuncti essemus. Idem. Perfuncto hoc misero fataliqꝫ bello.

¶ Fuo is. futum. significat arguo. Plaut. in Am. Nequis tam audax fuat homo qui obuiam obsistat mihi. Hinc Futo as. de quo infra. Est etiã idem quod sum. Unde ⁊ præteritũ fui.

¶ Furuum obscurũ: a quo Furnus fornax. Funus furiæ: fuligo: fulica.

¶ Fur gñis cõmunis subtractor a fero ꝙ ferat.i. auferat res alienas. Vel vt inquit Var. lib. xiiii. rerum diuina. a furuo nigro ꝙ furta clam fiant: ⁊ plærunqꝫ in nocte Sabinus a fraude. Alii a gręco φωρ a quo furtum deducitur. Differt aũt fur a latrone scđm Valer. ꝙ fures insidienť ⁊ occulta fraude decipiant. Qui eñ furantur nocte furanť ⁊ in tenebris. Unde significanter ait Osee: ꝙ fur claꝫ ingressus sit: ⁊ latrunculus expoliet foris. Sed plęrũqꝫ indifferenter ponunť. Per translationẽ qñqꝫ fur capitur pro seruo. Verg. Quid facient dñi: audent cũ talia fures? Cõposita sunt bifur ⁊ trifur.i. summe fur. Aurifur qui furatur aurum.

¶ Furculus scđm Pris. diminutiuũ a fur.

¶ Furunculus etiã dimin. a fur. Ci. in Piso. Olim furunculus nũc etiã rapax. Accipitur etiã qñqꝫ pro mustella syluestri qua in cauernis cuniculi capiunť. Et furunculus đr tuberculũ acutũ cũ inflãmatione ac dolore in carnosis maxime partibus vt scribit Galenus Prouenit ex humoribus crassis: differtqꝫ a phymate: ꝙ hoc maius est furunculo rotundius atqꝫ planius. Fit etiã furunculus ex capillamẽto. Col. lib. v. Plerũqꝫ aũt germen de cicatrice procedit qđ siue longum prosiluerit in flagellũ submittiť: siue breuius in pollicem: siue admodũ exiguũ in furunculũ: is ex quolibet et minimo capillamẽto fieri potest. Dictus furũculus ꝙ quasi fur furtim nascatur.

¶ Furtũ: vt Plau. iurecon. diffinit est cõtrectatio rei fraudulosa lucri faciendi gratia vel ipsius rei: vel etiã vsus eius possessionisve qđ lege naturali ꝓhibitũ est admittere. Veteres tñ vocabant furtũ quicqđ clam committereť. Verg. Vulcani martisqꝫ colos: ⁊ dulcia furta. Hinc furta pro adulteriis leguntť. Tibul. Celari vult sua furta venus. Pro insidiis. Ver. lib. xi. Furta paro belli cõnexæ in tramite syluæ Armato vt binas obsidã milite fauces. Sal. libr. i. historiarũ metu gentis ad furta belli peridoneæ Furta domestica vocantur quæ serui dñis vel liberti patronis: vel mercenarii apud quos degũt surripuerũt.

¶ Furtim aduerbiũ significat latenter. Verg. lib. iii. æneí. Infœlix priamus furtim mandarat alendũ.

¶ Furax acis. dicitur qui facile furatur.

¶ Furtificus a. um. qd furtū facere solet. Plau. in Persa. Ubi illa altera est furtifica lena?

¶ Furtiuus a. um. pe. pro qd furto raptū est: in significatione passiua. Plau. in penu. Quę furto raptę erāt furtiuas vendere ingenuas collibertus meus. Quandoq furtiuum dr clandestinū. Unde et furtiuę litterę et furtiua scripta quę artificio quodā fiūt ne legi possint ab alio quā ab eo ad quē scribunt. Gel. Res quasdā occultas nunciare regi furtiuo scripto volebat.

¶ Furor aris. furtū facio: vt apud apostolū. Qui furabatur iam nō furetur.

¶ Furfur nomen auis et purgamentū farinę. Unde furfureus a. um. qd est ex furfure. Et furfures: morbus capillorum.

¶ Furca a fero. instrumentum quo stramenta feruntur. Unde bifurcus et bifurcatus: et bifurcatum. Huius diminutiuū est Furcula: a quo fit aliud diminutiuum Furcilla.

¶ Furcilla diminutiuū a diminutiuo furcula est: et significat instrumentū quo frumenta cillentur .i. mutentur. Nā cillere mouere est: et quo fœnū: palea et id genus reliqua iumentis ministrant. Hoc rustici in fœno colligendo vtuntur. Var. lib. i. de re rust. Herba cum crescere desiit et ęstibus arescit subsecari debet: et quo perarescat furcillis versari.

¶ Furcilis pe. cor. Instrumentū bidentatū tridentatum de quo vtimur ad extrahendū fimum.

¶ Furciferi dicebant serui qui ob leue delictū cogebantur a dominis ignominię magis quā supplicii causa circa vicinos furcam in collo ferre subligatis ad eam manib9 et prędicare peccatū suū: simulq monere ceteros ne quid simile admitterēt. Unde Plutarc. in vita coriolani. Furcifer hinc nomē est quod maxima pœna apud antiquos seruo peccanti erat vt is plaustri lignū cui temo affigitur spectante vicinia ferens circūageret. Quod vbi factū erat infidus a domesticis et vicinis existimatus furcifer appellabat. Nā latini lignū illud furcam appellant. Hinc Trifurcifer: summe furcifer dicitur: sicut Triuenefica summe venefica.

¶ Furor furoris Insania: quātus inter se differant: sicut Ci. lib. iii. tus. declarat. Itaq nō est scriptū si insanus: sed si furens esse incipit. Insaniā enim esse censuerunt inconstantiā sanitate vacantē quę tamen posset tueri officiorū et vitę communē cultum atq vsitatum. Furorem aūt rati sunt mentis ad oia cęcitatem. Quod cum maius esse videatur quā insania tamen eiusmodi est vt furor in sapientē cadere possit: nō possit insania. Fit enim furor aliqñ vitio valitudinis vt in iis qui melancholici appellant: quos tñ Aristoteles censuit habere aliquid in animis pręsagiens atq diuinū. Aliqñ accipit pro mente vl quadā diuina concitata qualis est furor poetarū. Negat quippe Democritus quempiā poetarū magnū esse posse sine furore. Ci. In est igitur animis prę̄sagio extrinsecus iniecta atq inclusa diuinitus. Ea si exarsit acrius furor appellat cū a corpore animus abstractus diuino instinctu concitatur. Interdū furor sumit pro nimia ira. Luc. Quis furor o ciues: quę tanta licētia? Sed inter irā et furorem Hier. Hoc interesse scribit: quod furor sit vindicta irrationabilis cū fellis amaritudine. Ira vero cōmotio animę. Dictus furor quod huc atq illuc temere feratur.

¶ Furię deę furoris sunt dictę: et noctis acherontisq filię fuisse memorant. Alecto Tisiphone: et Megera. Verg. Dicunt geminę pestes cognomine dirę. Quas et tartareā nox intempesta megærā vno eodemq partu tulit. Fictum est a poetis inferna loca furias habitare: sed tormenta scelestæ mentis esse veteres voluerunt. Ci. pro Roscio. Nolite putare quemadmodū in fabulis sępenumero videtis eos qui aliquid impie scelerateq cōmiserūt agitari et perterreri tędis ardentibus: quemq fraus et suus terror maxime vexat: suuz quemq scelus exagitat: amentiaq afficit: suę malæ cogitationes cōscientiæq animi terrent. Hę sunt impiis assiduę domesticęq furię quę dies noctesq parentum pœnas a sceleratissimis filiis repetant. Tres etiā furiæ significāt tres animi affectus qui hoies in oia facinora pcipites agunt. Videlicet ira: cupiditas: libido: Ira vltionē desyderat. Cupiditas opes. Libido voluptates. De istis Euripides i Oreste tragœdia: sed aliud est parcę clotho lachesis atropos: de quibus cebetes thebanus in pictura vitæ ὁ καὶ γέρων ὁ ἄνω ἑστηκὼς ἔχων χάρτην τινὰ ἐν τῇ χειρὶ καὶ τῇ ἑτέρᾳ ὥσπερ δεικνύων τι οὗτος δαίμων καλεῖται προστάττει δὲ τοῖς εἰσπορευομένοις τί δεῖ αὐτοὺς ποιεῖν ὡς ἂν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν βίον καὶ δεικνύει ποίαν ὁδὸν αὐτοὺς δεῖ βαδίζειν εἰς ὡς ἐάσθε μέλλουσιν ἐν τῷ βίῳ.

¶ Furiosus dicitur a quo furor nunquā recedit.

¶ Furo is. insanio: ira exagitor. Apul. Furit ensem corripit: fertur eū pcepe: nil tale timentē aggreditur. Quandoq furere est insanire. Ci. li. i. offi. Versutū et callidum factū Solonis qui quo tutior vita eius esset: et plus aliquāto reip. pdesset furere se simulauit.

¶ Furio as. cū furore cōcito. Hor. lib. car. Quæ solet matres furiare equarum.

¶ Furiatus: qui ex causa furit. Vergil. Nō tulit hanc speciem furiata mente corebus.

¶ Furibundus qui vehemēter furit. Sallu. Tum ille furibundus quandoquidē circūuentus inquit ager incendiū meū ruina extinguam.

¶ Furnus a furuo. i. nigro colore propter fuliginem: vel propter obscuritatē quā intus habet vt inquit porphyrio. Locus in quo panis coquit. Differtq a clybano quod clybanus mobilis est: et quasi paruus furnus testaq aliqñ tegitur: sed fere e metallo fit. Interdū etiā ex lapide constat: nō tam pani quā aliis dapibus coquendis seruiens. Furnus vero ex Cęmento et calce cōstat magnusq et immobilis est Plyni. Cortices quoq decussi lini clybanis et furnis prębēt vsum. Os furni præfurnium dicitur.

¶ Furnaceus a. um. qd ad furnū pertinet. Idem. Nā furnaceis panibus binas adiiciunt libras.

¶ Furnaria absolute dicitur: sicut Cœnacularia: et Sagaria. Dicitur aūt quis furnariā exercere qui ex furno panisq coctura quęstū facit: vel qui furnos locat cōductoribus. Sue. de Vitel. Cuius filius sectionibus et futuris vberius compendiū nactus ex muliere vulgari antiochi cuiusdā furnariā exercentis filia equitem roma genuerit.

¶ Furnarię mulieres vulgo dicūtur furno opantes.

¶ Fuscina pe. cor. telū tridens siue triusculū piscatoriū quod fundo natantia capiat insigne neptuni erat: vt apud Priapeiā. Neptuni fuscina telum. Hoc etiā Retiarii in gladiatoriis ludis vtebant. Iuuen. Vicerat hoc monstrū manicati fuscina gracchi.

¶ Fuscinula diminutiuū parua fuscina. Hiere. li. i. Reg. Habebat fuscinulā tridentē in manu et mittebat eam in lebetē et qd leuabat fuscinula sibi tollebat:

¶ Fuscus a.um. color subniger .i. nõ plene niger qualis est Indorũ meridionaliũ & ęthiopũ color.
¶ Fusile pe.cor. qd fundi potest: seu qd fusum est: vel qd pronum est ad fundũ. Gel. Qui sunt leues & fusiles et importuni locutores
¶ Fusorius a.um. qd ad fusionẽ hoc est liquefactionẽ pertinet: seu qd funditur aut fundi potest: vt opus fusorium. Hie. in exo. Formauit opere fusorio: et fecit ex eis vitulum conflatilẽ. Fusoriũ vas in quo metalla liquefiunt. Et ars fusoria ars fundendi miscendi transmutandiq́ metalla.
¶ Fusores qui fundunt .i. liquefaciunt.
¶ Fusus a.um. participiũ a fundo dis. Fusus fusi instrumentũ qd mulieres nendo digitis voluunt: vt est illud. Et digiti eius apprehenderũt fusum. Fusim aduerbiũ significat sparsim.
¶ Fustigo as. pen. pro. fuste stimulo.
¶ Futo as. redarguo a quo Cõfuto & Refuto. vide in dictione Refuto. Cato. Futauit vsus est p sępius fuit.
¶ Futio futis effuto: a quo componitur Effutio: de quo alibi.
¶ Futile pe.cor. qd facile funditur Unde vas futile qd erat latissimi oris ex altera parte arctũ qd statim positum effundebatur. Utebãtur eo in sacrificiis deę vestę: quia aqua ad sacra hausta interra nõ ponitur. Qd si fiat piaculũ est. Uñ excogitatũ vas est qd stare nõ posset: sed positũ statim effunderetur. A quo futiles dicti sunt: qui cõtinere tacẽda nõ possunt: sed ea effundũt. Apuleius homo & futilis ac rimarũ plenus
¶ Futuo futuis futui futută obscœnũ verbũ: quod a futio deduci videtur. Cum nihil aliud sit futuere q̃ semen effundere.

De littera G.

Littera muta est: quę in verborũ pręteritis mutatur in ct: vt lego lectus. Ago actus. Aliquando in s: vt spergo sparsi: mergo mersi Aliquando in x. vt rego rexi. pingo pinxi Apud gręcos: quod illi per c scribunt. quandoq́ nos per g scribimus vt κυκνος nos cygnus illi κοβιος nos Gobius vel gobio.

G ante A.

¶ Gaba per simplex b. teste Iosepho lib. v. antiquitatum iudaicarũ Galilęę oppidũ est.
¶ Gabba per duplex bb. Syrię vrbs est.
¶ Gabaon olim metropolis & regalis ciuitas Euęorum: & nunc: vt refert Hieronymus: ostenditur villa eodem noie in quarto miliario Betelis contra occidentalem plagam iuxta rhama: vbi Salomon oblatis victimis diuinũ meruit oraculum.
¶ Gabanitæ pe. pro. sunt ppli in Gabaon habitãtes.
¶ Gabatę pe.cor. vasa concaua eduliis pulmẽtariisq́ aptissima. Mar. Transcurrũt gabatę: volãtq́ lances Et alibi. Sic implet gabatas paropsidesq́.
¶ Gabalus penulti. produ. apud veteres crux siue patibulum dicebatur. Varro. Nos barbari q innocentes in gabalum suffigimus homines: vos non barbari q noxios absoluitis.
¶ Gabalum penultima communi oppidum Auernorum in gallia aquitana narbonensi terrę proximum. Hinc Gabalici populi apud quos olim fiebat optimus caseus.
¶ Gabii orum. Volscorũ vrbs fuit. lxx milibus passuum ab vrbe distans a Galacto & bio fratribus siculis condita: sicut scribit Solinus: vbi latomię plusq́ reliqui lapides romę suppeditantes. Hinc Gabini dicti sunt hoies Gabiis habitantes.
¶ Gabinus pe. pro. toga quę sicut docet Seruius sic in tergum reiecta est: vt vna eius lacinia a tergo reuocata hoiem cingat. Quo vestimenti genere vtebatur consul bella indicturus.
¶ Gabriel hebraice latine fortitudo dei dicitur.
¶ Gaderes ciuitas Syrię nõ longe ab Ascalone. Ex qua Theodorus rhetoricę pręceptor qui Strabonis ętate floruit Gadareus dictus est.
¶ Gades duę insulę sunt: & vtranq́ tam in singulari numero Gaddem q̃ plurali Gaddes appellamus. Et sunt in fine bethicę prouincię: et in extremo nostri orbis versus occidentẽ: vbi Europa ab Africa dirimitur. Vocabulum pœnum est: quod septum indicat: eo q in morem sepis circundetur. Gadis maior insula quam alii Erithręam quoniã tyrii ab origine eorum orti ab Erythreo mari ferebantur. Alii aphrodisiam: quidã Iunonis insulam vocauere. Distat a Calpe septingentorum quinquaginta stad. interuallo: parua quidem insula: sed virorum dignitate excellens in qua equestris ordinis gaditanos quingentos in vno censu numeratos aliqñ fuisse cõpertũ est in vno atq́ pexiguo oppido qd Gadditũ vocabatur. In hac insula Geryones habitauerũt. Gadis minor insula habet oppidũ ciuiũ romanorũ qd Iulia appellatur. In Gadeo erat templũ Herculis honoratũ i quo quidã colũnas illas esse existimãt quę Herculis colũnę nuncupantur. Sunt autem ex ęre cubitorũ octo. Inde Gaditanus a.um. penul. producta vt mare gaditanũ. Et gaditanæ puellę dicuntur libidinosę procaces. Mar. Tam tremulum crissat tam blandum prurit vt ipsum Mastrupatorem fecerit hippolytũ. Gaditani oriundi sunt a Tyriis. Unde Luc. Tyriisq́ a gadibus hospes.
¶ Gadir neutri generis vrbs opulenta in gadibus. de qua Priscia. lib. v. ait. Ut alii tradiderunt Tartessum hispanię ciuitatem quam nunc tyrii mutato nomine Gadir habent. Rufus Festus in descriptione orbis Gadir prima fretum solida supereminet arce: Attollitq́ caput geminis inserta columnis. Hęc cotinussa prius fuerat sub nomine prisco. Tartessumq́ dehinc tyrii dixere coloni. Barbara quinetiã gades hanc lingua frequentat. Pœnus quippe locum gadir vocat vndiq́ septum. Suidas. γαδειρα τοπος κατα την εσπεριαν μοιραν μεχρι τουτων ελθων ο ηρακλης και μη δυναμενος διελθειν στηλας καρπων εγχωριων λαβων ιδρυσα.
¶ Gętulia pars aphricę quę proximos habet garamantas. Inde Gętulus penultima producta. Vergil. libro quarto. Destruat vt captam ducat gętulus hiberbas. Iuuena. Cum gętula ducem portaret bellua luscum. Ouidi. Quid dubitas vinctam gętulo tradere hiarbę. Gętuli aphricę populi sunt: aphricam initio libyes habuerunt deinde aphri postea gętuli. postremo Numidę.
¶ Gagates nomẽ fluuii in sicilia: & nomẽ lapidis preciosi in eo primũ reperti: q̃uis etiã in Anglia abundet. Hic lapis q̃uis rudis & rusticus videatur diuini sa

nescio quid in se habet. Ignem enim alit in laticibus quē solo oleo licet extingui. Si quis aūt aquam ⁊ eius lapidis frustula biberit: si carnis senserit maculas extemplo emingit neq; cohibere vrinā potest. At si virgo nō cogitur meiere.

¶ Galaad mons est. a quo ciuitas in eo condita sortita est vocabulū: quā ⁊ accepit de Amorreorum manu Galaad filius Machir filii Manassę.

¶ Galactopotę pe. pro. lac potātes. Col. lib. viii. Quibusdam nationibus frumenti expertibus victū commodat ex quo nomadū getarumq; plurimi γαλακτοπωται dicuntur.

¶ Galba vermiculus mirę exilitatis: qui nascitur in ęsculis a quo qui primus Sulpitiorū cognomen galbę tulit ab exilitate ita vocitatus est: quē alii e contrario: ꝙ prępinguis fuerit nominatū scribūt. Talem em̄ Galli vocant Galbam. Alii ꝙ oppidū hispanię frustra diu oppugnatū illatis demū galbano facibus succenderit. Nōnulli ꝙ in diuturna valitudine galbeo: hoc est remedus lana innolutis vteretur.

¶ Galanthis idis. mustella a qua piscis quidā dictus est: hęc ⁊ Gale dicit̄ ⁊ Galeus.

¶ Galbanus pe. cor. fœmi. generis ⁊ Galbanū neutri succus est siue lachryma cuiusdā herbę similis ferulę: quę in ipso frutice in ęstate prumpit: ⁊ multis est apta medicaminibus. Greci Χαλβανον dicunt per ch. nostri vero ch. in g. conuertūt. Hieron. in ecclesiastico. Et quasi Styrax ⁊ galbanus ⁊ vngula ⁊ gutta. Luc. lib. ix. Hic ebulum stridet: peregrinaq; galbana sudāt Galbanum in Syria gigni testis est Plynius lib. xii. Quod sincerū si vratur fugat nidore serpentes. Est etiā hoc noie genus vestimenti delicatorū a colore albo ac sublucido qđ nullos habet pilos. Iuue. Cęrules indutus scutulata ⁊ galbana rasa. Inde Galbanatus nomē simile pticipio formauit. Mar. qđ est galbano indutus. Accipiturq; pro hoie molli ⁊ effœminato

¶ Galbinus a. um. penul. pro. mollis ⁊ lasciuus. Mar. Galbinos habet mores.

Tunica quoq; galbina a colore dicta est. Flauius Vopiscus in Aureliano. Inter hęc fuit tetricus chlamyde cœcea: tunica galbina.

¶ Galbuli pilę cupressi. Var. lib. i. de re rus. Quędam ad ostendū sunt vsq; adeo parua: vt sint obscura vt cupressi. Nō em̄ galbuli qui nascunt̄. i. tanq; pilę paruę corticię id semen: sed his intus primigenia semina dedit natura.

¶ Galbeum ornamenti muliebris genus. Galbaneus mali odoris.

¶ Gale mustella. Aristoteles lib. de animalibus. Gale quotiens dimicatura cū serpente est. Ply. Mustellę cū anguibus visę sunt pugnare quotiēs victę sunt rutę folium morsu apprehēdentes.

¶ Galeus piscis qui a nostris etiā mustella dr̄. Plyn. Pastinacā piscē venenatū persequit̄ Galeus.

¶ Galea cassis a Galero quo multi veteres vsi sunt: a qua galeati dicunt̄ qui galeis armati sunt.

¶ Galeola cū accētu in antepe. vas sinuosum a galeę similitudine dictum.

¶ Galeotę nō modo stelliones appellant̄: sed ⁊ vates quidam in Sicilia ⁊ Attica a Galeote apollinis filio qui frater Telmessi eius tradit̄ qui Telmessum vrbē in Caria condiderit oraculo ex dodone accepto. Unde Aelianus scribit Dionysiū tyrannū galeotas solitum consulere in Sicilia.

¶ Galerus ⁊ Galerū pen. pro. pileus rotundus ꝙ in modū galeę esset factus: vt inquit Var. Sta. Et temperat astra galero. Accipitur interdū pro coma aliena quam ad galeri effigiē formatā capiti ita aptare solemus vt internosci nō queat. Hoc apud Sue. in cali. capillamentū nominat̄. Huius dimi. est Galericulus.

¶ Galerita pe. pro. auis quę nunc alauda dr̄ a galeri similitudine. Var. Galericū appellat quia plumā elatā in capite habet.

¶ Galesus pe. pro. fluuius iuxta Tarentū. Ver. lib. v. Qui niger humectat flauentia culta galesus.

¶ Gallus Cybelis sacerdos a Gallo phrygię fluuio: cuius aquā qui gustassent reddebant̄ insani. Et gallus gallinaceus auis: nocturnus vigil: quē excitandis in opera mortalibus: rumpendoq; somno genuisse puidētia diuina videt̄. Est ⁊ nomē gentis ⁊ nomen viri ppriū: ⁊ fortunā corpis significat vt inqt Quint. id est castratū. Nā tales erant galli sacerdotes Cybeles: de quibus Aug. li. vii. de ci. dei refert: ꝙ ideo abscissi matri deū seruirēt: vt significaret̄ eos qui semie indigeāt terrā sequi oportere q̄ mater deū noiatur.

¶ Gallus a. um. qđ ex gallia est. Unde galli dicti sunt qui ex gallis originē habent.

¶ Gallia regio Europę a candore populi dicta. Gala enim lac latine dr̄. Nā montes ⁊ rigor cœli ab ea parte solis ardorē excludunt: vt nō eorū corpora colorentur: quę triplex est Tonsa scʒ siue togata. Comata et bracata. Gallia togata dr̄ Cisalpina: vt Plyn. lib. iii. scribit. Mar. Gallia romanę noie dicta togę. Comata cognominatur ois transalpina gallia: quā in tria populorum genera historici diuiserunt: Belgicā: Celticam: ⁊ Aquitanicā: quę remonica ante dicta est. Nam a scalde ad sequanā Belgica. Ab eo ad garumnā celtica eademq; lugdunēsis. Inde ad pyrenei montis excursum. Aquitania. Augustus quadrifariā diuisit addita Lugdunensi prouincia. Ammianus in multiiugas prouincias diuisit: vt pote qui primā ⁊ secundam lugdunensem: ⁊ primam ⁊ secundā Aquitanicā faciat gallos celtas noie regis dictos: ⁊ ab eius matris vocabulo Galatas sermo grecus appellat. Narbonensis vero prouincia appellat̄ pars galliarū. Bracata autem dicta est a genere vestium. A Gallia fit gallus a. um. de quo ante.

¶ Gallicus a. ū. p. cor. qđ ex gallia est vt arma gallica

¶ Gallicanus a. um. idē qđ gallicus: vt gallicanę ve(stes.

¶ Gallius a. um. sicut gallicus ⁊ gallicanus.

Sal. l. ii. iiii. histo. Duę gallię mulieres conuentū vitantes ad menstrua soluenda montē ascendunt.

¶ Gallogręcia gallacia dicta est: a qua Gallogręci. Nā cū galli multitudine abundātes relicto natali solo Italiā inundassēt gręciā impleuerūt Macedoniā occuparunt: in asiā transierūt duce Leonorio q̄ gallogręciā mixto ex gallis grecisq; vocabulo cognoiauerūt

¶ Gallicia regio hispanię quę vt Iusti. refert a Teucro Thelamonis filio condita est.

¶ Galatia grece γαλατια per simplex l. regio minoris asię. Hęc ab oriente Cappadociā ⁊ helym fluuiū: ab occidēte bithyniā ⁊ asiā: a meridie pamphiliā: a septētrione pontū euxinū habet: quā olim Galli ex europa veniētes habitarūt: ⁊ gallogręcia dicta est.

¶ Galatę pe. cor. populi qui galatiā habitant. Hi primo gomorrę dicti sunt a Gomor Iapeth filio vt Iosephus libr. pri. refert: ⁊ fratre Alacis qui ad ea loca veniens ibi sedes posuit nuncupata est.

¶ Gallina auis nota a quo nose deducunt hec adie-(ctiua.
¶ Gallinaceus a.um. qd ex gallinis est: vt pullus gallinaceus. Var. Gallinaceis em pullis bis deni dies opus sunt: pauoninis ter noueni.
¶ Gallinaceus substantiuū ipse gallus. Poscenninus niger ob vnius gallinacei direptionē decē cōmanipulares qui raptū ab vno comederāt: securi pcuti iussit Sic Gallinacia gallina. Var. Si oua gallinis pauonina subiicies cū iam decem dies fouere cœpit gallinacia tum denicq subiice: vt vna excludant.
¶ Gallinarius & Gallinaria qui & que gallinas curat. Ply. lib x. Traditur quedā ars gallinarii cuiusdā dicentis quid ex quaqz esset. Var. Inter duas ostium sit qua gallinarius curator earum ire possit.
¶ Gallinaria insula est in mari thusco scdm Italiam contra montes ligusticos: viginti milliū Albumingaunum. Alius ab his villaticis inuectis a nautis ibi feris factis inusitatis: vt inquit Var. lib. iii. de re rust. a gallinis rusticis appellata. Est & sylua gallinaria cu mis vicina: de qua Cic. ad Petum. Q. Leparius obuiam mihi fuit in sylua gallinaria. De hac Stra. item scribit. Hoc quoqz in sinu fructicosis virgultis frequens et arboribus sylua est multis porrecta stadiis aquarum indiga.
¶ Gallinariū locus vbi morant galline. Colu. lib. ix: Gallinaria constitui debent parte ville que hybernū spectat orientem.
¶ Gallicinū: pars noctis appellata est qua galli cantant: que est quarta castrensis vigilia.
¶ Gallo as. insanio. Var. Et deam gallantes vario retinebant studio.
¶ Gallulo as. pe. cor. pubeo: a quo gallulasco: pubesco qp pubescētes vocē grandiorē ad galli gallinacei similitudinē faciant. Neuius. Cuius vox gallulascit.
¶ Galla fructus quercuū. Greci quoqz gallā lac nominant. Unde & Galli scdm aliquos dicti sunt quasi Lactei. Gallā bibere ac rugas cōducere ventri ait Lucil. quasi. d. parsimonia esse vtendū: neqz gule indulgēdum: ventremqz coarctandū.
¶ Gallaici siue galleci hyspanie populi sunt gallis finitimi. Mar. Neqz gallaico linuntur auro.
¶ Galilea pe. pro. nomen duarum regionū: ex quibus vna galilea gentium vocatur vicina tyriorū finibus vbi & solomon viginti ciuitates donauit Hyram regi Tyri in sorte tribus neptalim. Altera galilea dr erga Tyberiadē & stagnum genesareth in tribu Zabulon. Galilea teste Plynio Syrie arabie atqz egypto coniūgitur Terra ferax.
¶ Galenus pe. pro. nomē medici excellētissimi ex pergamo Asie vrbe qui vulgo Galienus dici solet barbare & inepte. nā ελληνισι γαληνος λεγεται απο του γαλακτος ωσεγω οιωμαι τουτεσι λευκοτητος. Quo nomine etiā dictus est imperator romanus.
¶ Gallumbri populi qui nunc Romandioli vocantur
¶ Gāma grece: latine littera γ q̄ apd nos significat g.
¶ Gamale pe. cor. vrbs in iudea. Josephus. Syrie habitatio quedā fuit Gamale. Sue. in Tito Gamales appellat. Tarichtā inquit & Gamalē vrbes validissimas iudee in potestatē redegit.
¶ Gammarus penulti. corre. aquaticū animal simile Cancri: vel vt quidam putant ipse Cancer cui bina brachia denticulatis forcipibus ad caput porriguntur concoctum fit rubens. Mart. Concolor in nostra gammare lance rubes.

¶ Gamos grece latine nuptie. Hinc composita sunt Agamus: Monogamus: Bigamus. Digamus: Trigamus: Quadrigamus: Octogamus. Hier. contra Joui. Nō damno digamos: immo nec trigamos et si dici potest octogamos.
¶ Gamphasantes populi in libya sine vllis vestibus viuentes: qui sicuti scribit Pompo. A prelijs abstinent: cum nec tela iacere aut vitare noscant. Ideoqz obuios fugiunt.
¶ Ganea e. & Ganeum Lupanar meretriciū: gulosoriū: diuersoriū & popina: qp scz sit in terra nō vt cœnacula superius. Est em locus abditus & velut subterraneus vinolentie & libidini aptus. Terent in adel. Ubi ego illum querā? Credo abductū in Ganeā. Col. in prolo. Mox deinde vt apti veniamus ad ganeas quotidianam laconicis cruditatē excoquimus. Plynius tamē videtur innuere popinas esse in quibus vnctoria edulia conficiebantur: et pro ipsa ingluuie cibariisqz. Ait enim de porco lib. octauo: Neqz alio ex animali numerosior materia ganee.
¶ Ganeones Eluones qui ganeas frequentāt: Juu. Sed laudem siliquas occultis ganeo pultes.
¶ Ganges is. & gangetis Indie fluuius maximus. Alio nomie Physon a grecis dictus: de paradiso exiens: quez alii incertis fontibus vt nilum: rigantemqz vicina eodemmodo ferunt. Alii in Scythicis nasci: ipsamqz idiam secare dixerunt: fluereqz in eum triginta amnes. Minima gangis latitudo per octo millia passuū: maxima per viginti pater altitudo vbi vadosissimus est mensurā centū pedū implet. Dictus Ganges a Gange ethiopū rege vt ait Suidas. Ouid. lib. quarto met. Decolor extremo qua cingitur india gange. Hinc Gangeticus a. um. Col. lib. nono. Jam nūc gangeticas et egyptias auis temulenter eructant. Arrianus lib quinto de gestis Alexandri mag. ενταυθα ο αλεξανδρος αφικετο πολιν μεγαλην και ευδαιμονα την μεγιστην των μεγαλων ινδου τε ποταμου και υδασπου και εκει οπωρος βασιλευσ οσ ορωμαλ ξανδρον.
¶ Gangees. est vrbs indie regia.
¶ Gangaride vt inqt Curtius populi inter assyrios et indos iuxta Gangē qui nouē ostiis effluit.
¶ Gangrena cū e diph. Caro est emortua ex vlcere: vel inflammatione ac rubore. Subalbescit aūt primo demum atra fit sensu amisso in pminētibus membris id est inter vngues & alas & inguina. Et in senibus fere atqz his quorū corpus mali habitus est. Lucil. lib. i. saty. Serpere vti gangrena malo.
¶ Ganglion: siue Ganglion genus morbi in capite cum humor quidā includit. De quo Col. li. vii. Est et ganglion vt docet Paulus nerui alicui⁹ vel extu: vt ex lassitudine cōtortio. Multis quidē oīno ptibus corporis sed pcipue mollib⁹: vt i extremitate manuū atqz pedibus.
¶ Gannio is. iui. vel ganniui. itum. Ganni(re pprie canes dicunt cū murmure vel quasi plorando conqueri videnf. Inde Gannitio & gannitus. Lucre. Longe alio pacto gannitu vocis adulant: aut cū deserti abubant in edibus aut cū Plorātes fugiunt summisso corpore plagas. Inde ad hoies translatum. Teren. in adel. Quid ille gannit: quid vult? Huius compositū est Oggannio de quo infra.
¶ Garamātes populi libye psyllis finitimi a Garamāte Apollinis filio cognominati qui ibi garamantā oppidū ex suo noie condidit. A quo Garamātius a. um.

Et garamantis idis. Fuit et alius Garamantes rex: cuius filiam Garamantida Iuppiter apud bragadam fluuium compressit & ex ea genuit hiarbam.

¶ Gargarus penultima producta mons in Apulia. Lucan. libro quarto. Apulus adriacas exit gargan⁹ in vndas.

¶ Gargara penultima correpta: mutatione litterę a. καρα καρας .i. caput capitis .i. altitudinis altitudo καρκαρα capita. Unus est ex collibus montis Idę. Est & oppidum huius nominis positum in imis radicibus idę montis. Et defluentibus inde humoribus Gargara irrigantur: fiuntq; feracissima. Apud hanc ciuitatem tanta erat frugum copia: vt qui magnum cuiusq; rei numerum vellet exprimere p multitudine immensa nominaret. Unde & Ouid. Gargara quot se getes quot habet methymna racemos. Dicitur & gargarus numero singulari. Strab. li. xiij. Gargarus in superioribus idę partibus locus ostenditur: a quo Gargara dicuntur Aeolica ciuitas: gręci γαργαρον neutro genere dicunt. Sunt & Gargara in Mysia. Sunt qui gargarus dici velint απο του γαργαρι ζειν τας πηγας .id est ab emittendis fontibus. Ouid. Creberrima fontibus ida.

¶ Gargarisso as. sicut sonat Ply. li. xx. Sedat anginas cu͂ melle ac hysopo ex aceto gargarissatu͂. Apud gręcos γαργαριζω. Fit autē gargarizatio in summo gutture. Et gargarizare sępe ad gurgulionē .i. gutture reuocare. Et duplici modo construitur. Nam res qua sæpe guttur alluitur in nominatiuo plerūq; in ablt̄o ponitur. Ply. li. xx. Uoci succus sub certamine vtilis & qui gargarizatur vna tumente adiecta mēta. Cor. lib. iiij. In vetusto capitis dolore cōmunia sunt sternutamenta excitare inferiora vehementer refricare gargarizare his quę saliuam mouent.

¶ Garrio is. garriui. vel garrij. itum. inepte loquor. Cicero libro secundo de Ora. Nam & sæculis multis ante gymnasia inuenta sunt q̄ in his philosophi garrire cœperunt.

¶ Gariophylum flos garofolus nomē nec gręce nec latine habet.

¶ Garruli pen. cor. proprie dicuntur vt inquit Augu. qui vulgo verbosi appellantur accedente lętitia nec valentes: nec volentes tacere. Et garrulæ dicuntur aues canoræ et hylares. Virg. Garrula quum tignis nidum suspendit hirundo. Garrulus etiam dicitur cordatus. Uar. In hac ciuitate tum regnabat Dionysi⁹ homo garrulus & acer.

¶ Garritido as. pen. cor. Idē q̄d garrio. Uar. Quid nā garritidatis dicentes o fortuna.

¶ Garum apud Col. liquamē est ex pisce factu͂.

¶ Garumna fluuius per tribus amplificatis amnib⁹ per bituriges & santones gallicā vtrāq; gentē effluit Et est in gallia narbonensi terminās aquitanos. Distat a Narbone stad. octingentis. Delabitur ex pyreneo & in oceanu͂ excurrit.

¶ Gaster seu gasterium genus vasis: cuius formam alij aliter accipiunt.

¶ Gastrimargia penul. pd. nimia ingluuies vt apud Aristo. in ethicis. Gastrimargus gulosus.

¶ Gaudium est affectio animi alicuius pręsentis boni opinione concepta. Cuius diminutiuum est:

¶ Gaudiolum: & compositum Gaudiloquus penultima cor. qui cum gaudio loquitur: vt apud Plau. Dictum gaudium quasi gaurium. Græci enim γαυρον lętum dicunt.

¶ Gaudeo es. gausus: gaudium habeo de bono proprio: quandoq; etiam de bono alterius: sed intrinsecus. Lętari vero extrinsecus. Construitur gaudeo diuersis modis. Nam quandoq; sine apposito: vt gaude & lętare. Quandoq; cu͂ datiuo. Cicero. Mihi gaudeo: tibi gratulor. Quandoq; cum ablatiuo. Virgili⁹ Numero deus impare gaudet. Quandoq; cum ablatiuo mediante in. Ci. Lentulo. In molestia gaudeo. Quandoq; mediante de. Hieron. ad Helio. Gaudebo de ascensu: sed timebo de lapsu. Aliquando gaudere est valde seu cum delectatione quod vulgo dici solet godare: & construitur cum accusatiuo. Hieron. in plo. Iob. Beatum Iob qui adhuc apud latinos iacebat in stercore et vermibus scatebat errorum: integrum / immaculatumq; gaudete .i. cum gaudio pergustate. Ter. in adel. Hunc scio mea solide solu͂ gauisurum gaudia. id est pergustaturum. Cice. Pęto. In theatrum Curionis. Hortensius introijt puto vt suum gaudium gauderemus. Aug. lib. viij. conf. impersonaliter vsus est tantus auctor. Quando inquit cu͂ multis gaudetur & in singulis vberius gaudium est: quia feruefaciunt se & flammātur in alterutro. Et alibi. Multum inter se hęc duo gaudia differunt: suntq; omnino contraria. Quandoq; gaudetur in sęculo nō gaudetur in domino. Huius verbi composita sunt Congaudeo quod est simul gaudeo. Ambrosi. Congaudete mecum & congratulamini. Adgaudeo. Lac. lib. iiij. Ego etiam cui adgaudebat. hoc est quasi applaudebat.

¶ Gaudere in sinu: puerbialis locutio: quam & poetę vsurpant. Nō significat secum & cu͂ suis lętari. Ci. lib. iij. tus. Quoniā plausibilia nō hæc sunt: vt in sinu gaudeant gloriose loqui desinant. Tibul. Qui sapit in tacito gaudeat ille sinu. Proper. In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

¶ Gauleon teste Solino libyę oblacēs in qua serpēs neq; nascitur neq; inuectus viuit: puluisq; ei⁹ quocu͂q; gentium iactus angues & scorpiones punit.

¶ Gaulus nauis genus paruę & rotundę.

¶ Gaurus mons campaniæ.

¶ Gausape pe. cor. militare stramentum vtrinq; villos habens vel vna tantum e parte: quod pro lecto in castris sternebat. Ply. li. viij. Antiquis torus e stramento erat: qualis nunc in castris gausape. Nunc ponitur p pāno quo mensa sternitur. Declinatur autē hoc gausape. Antiquissimi hic gausapes & hęc gausapa: & hoc gausapum. Unde in plurali gausapa. Persi. Iam chlamydes regu͂: iā lutea gausapa captis. Cassius ad Mecœnatem. Gausapo purpureo salutatur. Inde gausapina.

¶ Gausapina pe. cor. genus vestis. Mar. Mense vel augusto sumere gausapinas.

¶ Gaza dictio persica: & numero singulari significat omne quod possidemus. Pompo. Mela. Gazam persę ærarium vocant. Curtius. Igitur quasi parum munimentis oppidi fideno ante solis ortum pecuniā regiam gazam persę vocant: cum preciosissimis rerum efferri iubet simulans fugam: Inde nomen est Gazę ciuitati: eo q̄ Cambyses illuc belli & opes & pecuniā intulerat. Hęc est Eueorum ciuitas in qua habitauere cappadoces pristinis cultoribus interfectis. Apud veteres terminus erat cananeorum iuxta egyptum: ceciditq; in sortem tribus Iudę: & est vsq; ho-

dic insignis ciuitas palestinę vt scribit Hier. A qua

¶ Gazeus a.um qđ est ex gaza vrbe. Et gazeticus a.um. qđ est ex gaza vrbe persica: vbi nobilissima vina: vel vt Pōpo. ait Mella. Sidonius ad Faustum. Vina mihi non sunt gazetica chia falerna. Suidas. γαζα γαρ θησαυρος λεξις ινδικη και πολις αλλη εστι φοινικης ο πολιτης γαζαιος.

¶ Gazophylacium cum c. nomen cōpositum ex dictione psica & gręca. φυλαττω και φυλασσω λεγεται: quod est custodio: quasi locus ille dicatur esse in quo opes condunt. Hu. in pō. Gazophilacium archa vbi colligebantur ea quę ad indigentiā seruorū dei mittebantur. Ambro. ad Studium. Quid est gazophilacium? Collatio fidelium: sumptus pauperū requies egenorū: iuxta qđ sedens xp̄s (vt habes secundum Lucam) duo ęra mulieris viduę diuitum muneribus cēsuit pręferenda. Significat & capsam qua res p̄ciosiores & secretę in primis scripturę seruantur. Unde scriniarij: secretarij: quos etiā a secretis dicimus: vt scribas ab epistolis.

¶ Geomantia pen. pro. diuinatio ex terra γαια και μαντεια.

¶ Geometer et geometra penultima correpta terrę mensurator. Gręci γεωμετρης μετρον mensura Geometria terrę mensuratio dicitur. Et geometria quidem scientia est mathematica sicut astrologia musica & arithmetica: quę in numeros ac formas diuisa ē: quam oratori necessariā esse autumant eruditi.

¶ Georgius nomen viri proprium quo apud nos colonus significatur. Georgia agricultura: georgica quę ad agrorum cultū pertinent. εργον opus. γαια terrę. Georgi populi scythici agros incolentes.

G ante E.

¶ Gebalena regio in finibus eleutheropoleos.

¶ Gebuseus filius canaan: a quo gebusei dicti sunt: qui hierusalem habitauerunt.

¶ Gebenna mons q̄ hodie dr̄ mons geneuerę. Luca. Caua pendentes rupe gebēnas.

¶ Gedeon nomen p̄prium iudicis israel: qui occidit Oreb. Zeb. Zebee. & Salmana.

¶ Gedrosia regio maioris asię.

¶ Geenna hoc nomen proprium: inquit Hierony. a saluatore nostro ponitur. Queramus que sit sermōis huius occasio. Erat idolum Bahal iuxta hierusalem ad radicem mōtis Moria in quibus Siloa fluit (Sed notandum est q̄ idolum producit penultimam cōtra consuetudinem ignari vulgi. Nam grece scribitur p ω mega. & ei. diphthongū in principio. Si quis autē corripiat vt ille. Idola dicta dei. barbare loquitur: & fatue pronunciat). Hec vallis & parua campi planicies irrigua erat: nemorosa plenaq̄ delicijs & lucus in ea idolo consecratus. In tanta autem populus israel venerat dementiam vt deserto templo vicinia ibi hostias imolaret: vt rigorē religionis delicię vincerēt filiosq̄ suos incenderet & demonibus vel initiarent. Et appellabatur locus ipse geennon. i. vallis filiorū ennon. Hoc regum volumen & paralipomenon: & hieremias plenissime scribūt. Et cōminatur deus se locum ipsum impleturum cadaueribus mortuorum vt nequaq̄ tophet & bahal: sed vocetur Polyandrum. i. tumulus mortuorum. Futura ergo supplicia & pœnę perpetuę quibus peccatores cruciādi sunt huius loci vocabulo denotātur. Duplicē aūt eē geennā nimij ignis & frigoris in Iob plenissime legitur.

¶ Gela fluuius in sicilia a quo & gela vrbs nomen habet. Uir. libr. tertio. Immanisq̄ gela fluuij cognomine dicta. Syrius. Uenit ab amne trahens sibi nomē vexit & hesa. Suidas. γελα πολις σικελιας καλειται δε απο ποταμου γελα εγω παρακειται η πολις ο δε ποταμος ονομαζεται ουτως οτι πολλην γεννα ταυτην γαρ τη οπικων φωνη και σικελων γελαν λεγεσθαι η απο γελωνος του αιτνης και υμαρου το εθνικον γελωος ουν γελωος.

¶ Gelasini penul. pro. dentes anteriores quos ridendo ostendimus γελαω γελω est rideo. Et gelasini linee quę ridendo efficiuntur. Martial. Nec grata est facies cui gelasinus abest. Et gelasini dicuntur mimi qui gesticulatione faceta populum oblectant. Ut gelasinus ille plautinus risionibus & salsis dicteriis populum delectat. Et dum facit: vt ab omnibus rideatur: irridetur. Unde est plantinū illud caue ex gelasino fias catagelasinus. Hoc est deridiculus.

¶ Geloi campi in sicilia apum gelam fluuium. Uir. Campiq̄ geloi.

¶ Geloni vel gelones populi scythici interius habitantes & agathyrsis proximi. a gelono herculis filio. Hi solebant se pingere. Uir. Pictosq̄ gelones. Luc. libro quarto. Massagetes quo fugit equo fortesq̄ geloni. Hi nunc getę dicūtur siue Tartari corrupto vocabulo vocantur. Sanguinem equinum cū lacte mistum bibunt. Uir. Bisaltę quo more solent: acerq̄ gelonus Cum fugit in rhodopen atq̄ indiserta getarū Et lac cōcretum cum sanguine potat equino.

¶ Gelboe: montes alienigenarum in sexto lapide a Sintopoli: in quibus etiā est vicus grandis qui vocatur gelboe.

¶ Gelu p̄prie glacies dictum απο του λυειν: hoc est a soluendo terram. Nam glacie proscissa terra resoluitur. Aliquando tamen ponitur pro frigore. Unde gelidum frigidum dicimus. Dicitur etiam hoc gelum & hic gelus. Lucr. li. v. Assiduosq̄ geli casus mortalibꝰ aufert. Et libro sexto. Demittit quasi sępe gelum qđ continet in se.

¶ Gelicidium ipsum gelu. Col. Ut prius conualescāt radices frumentorū q̄ hibernis imbribus aut gelicidijs pruinisve infestentur.

¶ Gelo as. Ply. lib. xvii. Si protinus editis fructibꝰ gelatio magna consecuta est etiam paucis diebus necat. Iuuen: Pauidoq̄ gelantur Pectore. Hinc componuntur Congelo & regelo penultima correpta. Columella libro primo. Oleum quod minus prouenit si congelatur fracescet.

¶ Gelascere est in gelu astringi. Gellius. Uina raren ter cōgelascunt.

¶ Gelabile quod gelu durari potest. Gellius. Cur fluuiorum & fontium aquę gelu durentur mare omne ingelabile sit?

¶ Gelidus a. um. pe. cor. frigidus. Hinc componunt Pręgelidus: & Egelidus: qđ significat id qđ non ē calidum neq̄ frigidum. Nam e. quandoq̄ priuationem denotat: q̄uis Ser. p valde frigido exposuerit: Sueto. de Augusto. Ungebatur sępius: sudabat ad flammā: deinde perfundebat egelida aqua vel sole multo tepefacta. Ouid. Sed gelidum boream egelidūq̄ notum. Ubi gelido egelidū opposuit.

¶ Gelima gelimę penultima correpta fasciculus ma-

nibus gensbus ligatis. Gelimarium vero multitudo meta dicitur. ¶ Hic locus mendosus ab impressore additus est: ut parenthesis illa superflua in vocabulo geenna ⁊ idolo.

¶ Gemma oculus vitis quem primo emittit. Virgil. Turgenti in palmite gemmę. Ab huius gemmę similitudine gēma lapillis vocatur: q̄uis generale nomē sit ꝯprehendens ꝓprie quęcūq; nec oblonga nec pforata. Augustinus in dialec. Similiter ornamentorum diuersos lapides compendiose vocauit gemmas. Huius diminutiuum est Gemmula: bigemmis: trigemmis deriuatiua sunt: de quib⁹ alibi.

¶ Gēmare est gēmas in arboribus emittere. Colu. Cum primū vites incipiūt gēmare.

¶ Gemmascere in gēmas effici. Ply. Atq; vt gēmascere incipient ligetur calamus.

¶ Gemmatus gemmata gemmatum: quod est gemmis ornatum.

¶ Gemo is. gemui. itum. Unde gemitus qui est pectoris cum prę angustia in sonum prorupit. Unde iumenta ⁊ inanimata cum nimis onusta sunt gemere dicuntur. Vir. Gemuit sub pondere cimba. Grecum tamen est γεμω. i. plenus sum: forsan ab eo quod sequitur: vt videmus alternari ab scriptoribus: sed in alia etiā significatione γεμίζω significat enim impleo imples. Quandoq; tamen gemere ponitur pro flere ⁊ quandoq; pro canere de iis solum auibus: quę flebilem cantum habent: vt Turtur ⁊ columba. Vir. Nec gemere aeria cessabit turtur ab vlmo. Hic fit ingemo: de quo infra: sed talia proficiscunt̄ ab metaphoris quibusdā quibus greci pleni sunt.

¶ Gemursa tuberculum sub minimo pedis digito: q gemere faciat eum qui id gerit inquit Fest. Plyn. ob litteratū id ⁊ nomen ⁊ malū ait.

¶ Gemini proprie dicuntur duo. Vir. lib. sexto. Sūt geminę somni portę. Nam si tres sunt tergemini dicūtur: si quattuor quaternigemini. Colu. libro quarto. Albanas equitię familię trigeminorū matres. Quādoq; gemini dicuntur qui vno partu nascuntur: etiā si tres vel quattuor vel plures nascerentur. Quādoq; geminus pro simili ponitur. Pacu. Par fortitudo gemina confidentia. Et gemini cœleste signū: quod Castor ⁊ Pollux constituunt. Varro libro secundo de re rustica geminos intelligit apollinē ⁊ Herculem: De quibus Seneca. In magna tempestate apparēt quasi stellę cœlo insidentes adiuuariq; se tunc periclitantes existimāt Pollucis ⁊ Castoris numine. A Columella dicitur geminum astrum quod xiiij. Calendas Iunij sol ingreditur. A geminus fit compositū Congeminus qui cum aliquo natus est. Aug. in ps. Phares congemino suo prelatus est.

¶ Sed postea q̄ de constellatione geminorum tetigimus dicimus totum Zodiacum in .ccclx. gradus diuidi: rursusq; subdiuidi in .xii. signa quę ab astronomis etiam domus dicuntur. Est aries: taurus: gemini: cancer: leo: virgo: Libra: scorpius: sagittari⁹ capricornus: aquarius: ⁊ pisces: Quę regiones cœlor⁹ habent denominationem ab aliquo animali propter portionem ⁊ quandam ꝯuenientiam. Aries est dom⁹ Martis: Nati sub tali signo ascendente sunt inclinati ad militiam ⁊ rixosi: diuitesq; ⁊ de lanificio se intromittentes: Facit etiam capillos crispos: ⁊ in negociis suis agiles: ⁊ expediti. Loquor eñ q̄trum de natura est ipsius signi: nam aliud esset secundum situm et aspectum planetarum. Taurus autē facit nato collum grossum: Et quia est signum vel domus Veneris ideo erit natus mulieribus deditus: ⁊ agriculturę: sz tardus in negociorum ⁊ rerum suarum expeditione: Geminorum signum est Mercurij: Natus sub tali ascendente erit deditus litteris et viris illustribus: vel principibus. ⁊ totus affabilis: ⁊ semper cum societate alicuius erit pulcher. Cancer facit natum longum corpus habentem: ⁊ breuibus cruribus: linguā non satis expeditam: ⁊ qui aliquando in statu suo augeatur: aliquando vero deprimatur: modo ante proficiet: modo retrocedat: ⁊ labium ei alterum altero maius. Erit tamen fortunę cito mutabilis: ⁊ agilis in rebus peragendis. Leo facit hominem natum sub tali signo crura retorta habentē: vel signatum in crure et qui tardus sit ad prosperitatem habendam: tamen inclinabitur esse curialis ⁊ habebit amiciciam dominorum: Erit iustus: pius: ⁊ habebit nobilem animū: sed inuidi eum semper agitabunt. Virgo facit hominem sterilē: qui nascetur oriente tali signo erit tamē pulcher: ⁊ humanus: ⁊ doctus: ⁊ qui amiciciam habebit principum. Libra facit natū iustum ⁊ humanū et qui a proditoribus patietur multa pericula.

Scorpius signum Martis: Qui habuerit tale ascendens erit proditor: nisi alicuius planetarū vel Iouis: vel Veneris benignitate minuatur talis malicia: vel faciet homines in iudicio damnari: sed si Mars fuerit in eo signo ascendente: dabit diuitias multas: vel hereditatem: vel militiam: vel accusator erit.

Sagittarius facit natum pugnacem/humanum/tenuem: ⁊ affabilem: ⁊ qui equis delectetur. Capricornus facit natum sub tali signo esse doctum. Quis nō miraretur? Presertim in mathematicis: facit etiam ineffœminatum. Aquarius vero facit natū benignū et clęmentem. Piscium signum facit natum mercatorem per maria: vel rerum liquidarum olei vel vini: ⁊ talium rerum: ⁊ qui linguam expeditā non habeat sed balbus sit. Sed vnum admonemus vt quilibet habitet vrbes ędificatas sub signo ascendēte: vt diues sit: ⁊ plurimum gratus: quicunq; eñ signum oppositum habitauerit: id est vrbem ędificatam sub signo opposito: semper anxius erit: pauper: odio omnibus et infortunatus. Ideoq; prouerbium est vulgarium. Qui mutat locum: mutat fortunam: quoniam quandoq; vadit ad loca sui ascendentis: vbi bene agit: ⁊ ꝓsperatur. ¶ Ascen. Totum hoc ab eo loco. ¶ Sed postea q̄ ⁊c. ⁊ illud in gemo. Sed talia ꝓficiscuntur: ridiculum est: sed turpiter insertum ab eo qui non satis verborum habuerat ad complēdas pagellas: quę omnia sustulissem nisi tam stultos scirem: vt si ea sublata norint: imperfectum opus calumnientur.

Subdit author Home. autē in hymnis. κασορα και πολυδευκεα εισεο μουσα λιγεια τυνδαριδας οι ζηνος ολυμπιου εξεγενοντο τας υποταυ γετου κορυφης τεκε ποτνια ληδη υποδμηθεισα ακελαινεφει κρονιωνι.

¶ Gemellus diminutiuum. Virgilius in buc. Modo namq; gemellos Spem gregis ah silice nuda connixa reliquit. Gemellę vites a Columella dictę sunt ab vuis semper geminis. Nam duplices vuas: vt inquit Col. exigunt.

¶ Gemino geminas. penultima correpta duplico. cuius composita sunt Congemino. Plaut. in Am. Nūc si patera pateram peperit: omnes congeminauimus

Ingemino intus duplico. Uirgilius libro primo ge. Tum liquidas corui presso ter gutture voces: Aut quater ingeminant.

¶ Gemonię scalę dicebantur: ad quas corpora damnatorum tracta precipitabātur. Cor. Tacitus. Tūc confossum collacerat ūq3 et absciso capite truncū corpus sabini in gemonias trahunt. Plyn. libro. viij. scribit canem a corpore serui nō recessisse abiecto in gradibus gemonijs.

¶ Gena genæ vulgo palpebra dicitur: hoc est mēbrana quę superius inferiusq3 tegit oculum. Teren. Hodie non compressi genam. Plynius. Aquatilia dormire existimant non oculorum argumento: quia non habent genas: sed ipsa quiete placita seu soporata. Extremus ambitus Cilium dicitur. Unde supercilia in quibus est animi pars. Nam ex his negamus et annuimus. Hę genę pilos habēt in modū vallis: quos a palpitando palpebras appellarunt. Genę etiam dicunt partes illę a cilio ad vniuersam partē illam oculis subiectam: quę barba vestitur: quas radi in fœminio. xij. tabularum interdicto antiqui vetuerunt pudoris se deos esse arbitrati. q ibi maxime ostendatur rubor. Dictę genę q in his pili gignantur. Uir. Tum mihi prima genas vestibat flore iuuentus. Apule. in Magia: purpuris infectas genas et oculos illisos illices Hę quoniam in mali speciē factę sunt rotundę: dictæ sunt etiam Malę.

¶ Genauius a um. idem quod gulosus a. um. Uarro Hę nouissimę in triclinium genautum introierunt e culina pter fastidium.

¶ Genus a græco γενος: proprie principiū vniuscuiusq3 generationis: vel ab eo qui genuit: vel a loco in quo genitus est: vt Horestes in Tantalo ducit gen⁹. Et Plato genere atheniensis est. Patria eīm generationis vniuscuiusq3 principium est: quemadmodum parentes. Hinc per translationem genus etiam vocamus multitudinem aliquorum ad vnum aliquid et ad se inuicem quodam modo se habentium: vt Romanorum genus dicimus quod ad Romulum refertur: et cognationem inter se habet per quam a cęteris distinguitur. Hinc rursus appellatur genus cui supponitur species et pdicatur de pluribus differentibus specie: q quasi principium sit omniū quę sub ipso sūt specierū. Item genus dicitur quicquid est per quod alicuius rei qualitas iudicatur. Unde genus mortis genus vitę: genus pœnę: genus marmoris: gen⁹ coloris: et huiusmodi. Seneca. Summum genus infœlicitatis misero est fuisse aliquando fœlicem. Uirgili⁹. Quod genus hoc hominū: quęve hunc tam barbara morem permittit patria: Nōnunq̄ sumitur pro accidente partium orationis: vt cum dicimus: animal est generis neutri. Et est sciendum q licet genus sit tertię declinationis: in compositione tamē quandoq3 fit secundę et adiectiuū: vt Alienigenus: alienigena: alienigenum. Multigenus multigena multigenū. Plyn. lib. x. Multa hæc et multigena terrestriū volucrum vita. Dicimus quoq3 id genus pro eius generis vt multa sunt id genus monstra: quod est fere similis et eiusdem generis monstra.

¶ Generosus a. um. quod est nobile et ex pręclaro genere. Virg. lib. pri. Geor. Continuo pecoris generosi pullus in aruis Audet et ignoto sese cōmittere ponto. Cicero in Lel. Humilem sane relinquūt et minime generosum: vt ita dicam, ortum amicicię: quam ex inopia atq3 indigentia natam volunt. Interdum dicitur forte. Cicero libro tertio offi. Cūq3 de imperio certatum esset cum rege generoso atq3 potenti. Et genero sum dicitur: quod generare facit: seu perducit. Columella libro quarto. Atq3 vbi multa inuitabunt regionis commoda: vt nobilem vitem conseramus: generosam requiremus. Idem libro tertio. Uitem maxime populus alit: et postea vinus quam atinam vocāt rustici: generosissima ē. Hinc generositas nobilitas et quasi producibilitas. Idem in eodem. Qui vineam vel arbustum constituere volet seminaria prius facere debet: sic enim sciet cultus generis vitem positurus sit. Nam quę pretio parata disponitur certam generositas fidem non habet: cū dubium est: an is qui vendidit legendis seminibus adhibuerit diligentiā.

¶ Generale quod ad omnes pertinet: A quo aduerbium Generaliter: quod significat simul quę sub genere sunt amplectendo: vt Amo generaliter omnes homines.

¶ Generatim: per singula genera. seu magis per singulas species: siquidem species genera vocamus: vt quot sunt genera verborum. Uirgilius lib. ii. Geor. Quare agite o proprios generatim discite cultus Agricolę. Uarro. Non in volucribus generatim seruatur analogia non vt ex aquilis aquilę: neq3 ex turdis procreantur turdi: sic ex reliquis sui cuiusq3 generis. Aliquando generatim dicitur nō per singula genera: sed generaliter et in vniuersum et vniuersaliter. Cicero libro secundo de oratore. Infinitum mihi videtur id dicera in quo aliquid generatim quęreretur hoc modo expetenda ne esset eloquentia expetendi ve honores.

¶ Genero as. notę significationis. Huius composita sunt: Congenero pro adiungo: associo. Ennius. Quem mihi congenerat affinitas: Degenero de quo in degener. Ingenero quod significat modo genero modo intus genero. Lactantius lib. sexto. Deus ita q cum hominem pronum fingeret mirabili prouidētia ingenerauit ei prius istas animi commotiones vt posset capere virtutem. Cicero libro primo officiorū. Eademq3 natura vi rationis hominem conciliat homini et ad orationis et vitę societatem: ingeneratq3 imprimis pręcipuum quendam amorem in eos qui procreati sunt. Progenero vltra generationem produco Col. Nā et humidę res et siccę: quas terra progenerat facile vitiantur. Hinc pgenies p genere et familia. Regenero rursus genero. Lactan. li. iiij. Ex eorū semine regenerari eū iussit.

¶ Gener filię meæ vir: quia sit generis propagator. Adhibetur eīm ad genus augendū: a quo progener Hunc appellat auus neptis suę virum. ¶ Uideor mihi videre qui solent virtutem ingredi nuptiarum: de que volumen conficeretur: de numero facultatū: earūq3 superstitione: vnde etiam nomen vxor habuerit de claudibus: de zona. de limine: de velamine. a quo nubo nubis: quasi nube tegeretur. de inuentione matrimonij. an cecrops inuentor. et multa alia quę a græcis memorantur. ¶ Hoc quoq3 additū est.

¶ Genitor modo pater dicitur: modo ad honorē refertur. Similiter genitrix et pro matre et pro venerationis gratia.

¶ Genitus a gigno is. idē qđ natus. A quo Unigenitus primogenitus et pgenitus.

¶ Genitura quandoq3 generationem significat. Gel

lius ac multo etiam anteq̄ pater ipse ac mater nascerentur ex eorum genitura debuisse iam tunc prospici Quandoq̄ semen hominis: quod et semen genitale dicitur.

¶ Genitalis ⁊ hoc genitale. Idem est quod natalis Unde genitale solum dicitur patria in qua nati sum⁹ quod et natale solum appellatur. Ambrosius Ranunculi circa genitales strepuunt paludes. Et genitalem diem quo scilicet geniti id est in lucem proditi sumus Genitalia semina: quibus aliquid procreatur et gignitur. Uirgilius libro secundo Georgicorum. Uere tument terrę et genitalia semina poscunt. Columel. libro quarto. Adhibenda ratio est subtilior: vt ex his partibus trunci sumantur: quę ⁊ genitales sunt ⁊ maxime fertiles. Idē libro octauo. Fœminis quoq̄ vulue ferro exulcerantur: ⁊ cicatricibus clauduntur: ne sint genitales: id est ne possint generare. Genitalia membra siue genitales partes dicuntur pudenda tā in viro q̄ in fœmina. Augustinus libro decimoquarto ciuitatis dei. Seminaret igitur prolem vir: susciperet fœmina genitalibus membris quando id opus esset. Col. li. vii. Elicitur cupiditas odore genitaliū admoto naribus. Idem in eodem. Et ipsos neruos quos gręci cremasteras appellant: q̄ ex illis genitales partes dependent cōprēsos.

¶ Genitiuus a. um. quod habet vim generandi. Unde genitiuus humor et genitiuus casus. Et genitiuus dicitur: quasi genitalis a natura ingenitus ⁊ genuinus ⁊ originalis: ⁊ cū nascente ꝯgenitus: vt genitiuę notę: q̄ sunt maculę a natura ingenitę. Sue. de Aug. Corpore traditꝰ maculoso dispersis p̄ pectus atq̄ aluum genitiuis notis in modū ⁊ ordinē ⁊ numerū stellarum cœlestis vise.

¶ Genethlius: latine natalis dicitur: qui deus nuptijs pręfectus putabatur ab āti quis: vt scribit Hieron. Scribit aūt Suidas q̄ etiam genethlius palęstinus fuit ex petris sophista discipulus Minutiani et Agapeti: qui tandem viridi æuo moriebatꝰ. Scripsit aūt multa λαλιας ητοι διαλεξεις και μελλετας ⁊ multa alia: vt mirabile sit dictu tam paucis annis vitę tāta scripsisse.

¶ Genethliacus: qui ex die natali fortunam hoīs et successum p̄nunciat. απο του γενας μαι φυω και γενεθλη γενος αρχη γενεθλον.

¶ Genius veterum sententia dicitur vniuscuiusq̄ anima rationalis. Ideoq̄ esse singulos singulorum. Fuere etiam qui dicerent genios deos aquas/terrā ignem: ⁊ aerem: quæ rerum semina sunt: elementaq̄ appellata. Duodecim quoq̄ signa/lunamq̄ ⁊ solem inter hos deos putabant: ⁊ a gerendo q̄ multa gerere possent: Gerulos deinde genios vocitarunt. Censorinus scribit genios dictos: quia vt gignamur curēt siue q̄ vna gignantur nobiscum: vel etiam quia nos genitos suscipiant ac tueantur. Certe a gignēdo genius appellatur. Eundem esse genium ⁊ larem multi veteres memorię prodiderunt. Euclides Socraticꝰ duplicem omnibus omnino nobis genium dicit appositum. Hoc est duos lares. Hi etiam penates dici solent. Ab aliquibus genius dicitur vis ⁊ naturę deus hospitalis: ⁊ ipsa voluptas. Scintra de antiquitate verborum libro tertio. Scis geniales homines ab antiquis appellatos qui ad inuitandū ⁊ largius apparandum cibum promptiores essent. Iuxta quod etiā Seruius interpretatur pro voluptuoso ⁊ conuiuali. Uirgilius libro primo geo. Inuitat genialis hyems. Nam quotiens voluptati operam damus Genio operam dare dicimur: sicut econtrario apud Terentiū Suum defraudans genium cū parce viuimus: et a voluptate cessamus. Cebetes Thebanus in pictura mundi: ταυτα μεν δη καλως μη δοκεις εφην εξηγεισθαι ελλεκεινο ου δε πω ημιν δε δηλωκασι προστατ τει, το δαιμονιον τοις εις πορευομενοις εις τον βιον ποιειν. Proclus aūt platonicus in theurgicis diuinius loquitꝰ: eū legant qui curiosius talia quærant et p̄ Horatij loco ⁊ alijs auctoribus.

¶ Genialis ⁊ hoc geniale: quod ad geniū ptinet. Unde genialis lectus qui in nuptijs sternitur in honorē genij. Genialis homo hospitalis atq̄ ad inuitandum et largius apparandum promptior. Uir. Lucent genialibus altis.

¶ Genuini dentes posteriores: qui in extrema gingiua in homine gignuntur nouissimi. Nam circiter vigesimum annum: multis etiam octogesimū innascūtur. Dicti genuini: q̄ a genis dependeāt: vel a gignēdo: q̄ cum homine generentur: ⁊ cum ipso intereant. Cicero. Dentibus in ore constitutis manditur: atq̄ ab his extenuatur atq̄ mollitur cibus: eorūq̄ aduersi acuti diuidunt escas: intimi autem cōficiunt q̄ genuini dicuntur Hos satyricorum instrumēta esse ad morsum ostendit Persius. Secuit lucilius vrbē Te lupe te muti ⁊ genuinū fregit in illis. Hiero. ad Marcellam. In plerisq̄ p̄uincijs familiare est vt genuino dente se lacerent: Iuuenalis ad morsum esculenti referens ait. Quę genuinū agitent nō admittētia morsuū. Hos aūt genuinos græci κυνοδοντας nostri caninos dētes appellant:

¶ Gentiles qui ex eadem familia sunt. Et qui eiusdē noīs sunt: qui ⁊ cognomines dicūtur. Unde Cincius Gentiles mihi sunt: qui meo noīe appellantur. Unde Cicero libro pri. Tusculanarū. Phærecydes syrus primum dixit animos hominū esse sempiternos Antiquus sane: Fuit eīn meo regnante gentili. Hoc est Seruio Tullio quia eiusdē nominis erat. Et hoc est quod ait Plynius. Seruos dominorum fuisse gentiles: id est eodem nomine appellatos quo domini appellabantur: vt Marcipor ⁊ publipor. Cicero in Topicis. Gentiles sunt qui inter se eodem sunt nomine: ab ingenuis oriūdi: quorum maiorum nemo seruitutem seruiuit: ⁊ qui capite diminuti nō sunt. Idem libro primo ad Herēnium. Si paterfamilias intestatꝰ moritur familia pecuniaq̄ eius agnatorum gētiliūq̄ est. His gētilitas peculiariter esse dicitur: cum neq̄ seruorum neq̄ libertinorum gentilitas vlla sit. Item Gentile dicitur quod est gētis p̄prium: id est familiare: vt apud Iuuenalem qui gentilia tympana dixit: id est gentis propria. Suetonius de Tyberio. Capillo poste occipitium summissiore vt ceruicem etiā obtegeret: quod gentile in illo videbatur. Et gentes dicūtur nationes. Uir. Quas gētes italum: quas nō oraueris vrbes. Rursus gētiles dicti sunt idolorū cultores: qui aliter q̄ christiani de deo sentiunt. Diuersę eīn gētes innumerabilia numina habuerūt: quia in gētilium .i. maiorū suorū fide perstiterūt: nec religionis cultum mutauere.

¶ Gentilitia nomina dicūtur: quę originem gentis vel familię declarāt: vt Porcius Cornelius Gellius. Uulgus autem quos gētilitio vocabulo chaldęos dicere oportet mathematicos dicit. Sic Gentilitia no

ta a Liuio gentilitia funera a Plynio nuncupantur
Aliquādo tamen gentilitium a gente: id est natione
nō a familia vsurpatur. Inde gētilitia sacra dicūtur
a Liuio quæ statuta sunt eidem genti. Gētilitiū sa-
cerdotiū: qđ ad ius familię ptinet. Et nūc vulgo ius
patronatus dicitur.
¶ Gētilitas ꝓprie multitudo ipsa vel familiæ vel gē
tis seu nationis alicuius ⁊ ipsi gētiles.
¶ Gēselia quę ex multis familijs ꝯficitur.
¶ Genesis pen. cor. latine generatio: natiuitas. Ge-
neth genus. Inde genethliaci: id est natalitij: qui cō
templātes hoim natiuitates de vita ꝓdicūt: immo
grecum est γενεσισ.
¶ Genarcha generis princeps.
¶ Genealogia penultima producta sermo de origine
generationis. γενεασ generationis ⁊ λογοσ sermo.
Hieronymus. Notādū in genealogia saluatoris nul
lam sanctarum assumi mulierū: sed eas quas scriptu
ra reprehēdit.
¶ Gētiana herba amarissima ⁊ medicinalis sic dicta
ꝙ eam rex Gentius inuenerit: vt inquit Plynius li-
bro. xxv. Paulus autem ęgenita medicus excellētissi
mus ita scribit de simplicibus loquēs. γεντιανη ποα
εστι ταυτησ ριζα δραστικοσ εστιν και ασματικησ
λιαν.
¶ Genu: Genum: et Genus: genus teste Prisciano
declinari potest pro femorum ac crurum cōmissiōe
dicta genua: ꝙ hęc dum infans est in vtero matris ge
nis opposita sint. Siue a generādo: ꝙ in genibus est
vitalitas. Hinc congenuclare quod est genu replica-
to cadere: vel genibus flecti. Ingeniculatum quod
est cœleste signum. Victruuius lib. ix. Pes ingenicu
lati. Et genunixum eiusdem significationis. Ouidi⁹
libro octauo metamorphoseos. Consistūtꝙ loco spe-
cie remanente coronæ. Qui medius nixiꝙ genu an-
guemꝙ tenentis. Dicitur ⁊ genu de herbis. Vide in
dictione stipula.
¶ Genesareth a greco vocabulo dictum est quasi ge
nerans auram. Sed tamen ego puto falsissimum esse
nam nomina greca nō ita componuntur: vt exeant in
sonum barbarū: ⁊ ideo non est sic dicēdum: neꝙ possi
bile secūdum rectam deductionem: licet enī γενναω
dicetur grecum verbū σαρεσ nihil significat: nec in-
de stagnum genesareth dictum est eo ꝙ flantibus vē
tis: crispantibus vndis auram ex se generare videat
Idē. dicitur mare Tyberiadis a Tyberiade ciuita
te. Et mare galileę ab adiacente Galilea prouincia.
Tenet hoc mare siue stagnum centum quadraginta
stadia in longitudine: quadraginta vero in latitudi-
ne. Non propter hoc mare vocatur ꝙ eius aquę sint
amaræ: sed hebręę linguę cōsuetudo est omnes ꝯgre-
gationes aquarum: siue salsæ sint siue dulces vocare
mare: sicut in genesi scriptū est. Cōgregatiōes aqua
rum vocauit maria.
¶ Geniculum diminutiuum. Plynius libro decimo
octauo. Genicula autem tritico sunt quaterna: farri
hordeo octona. Quandoꝙ geniculum accipitur pro
gerintine.
¶ Geniculatim aduerbium significat per genua.
¶ Geniculatum dicitur quod frequentius geniculis
constat: vt Heliotropium. Ob id genicularis her-
ba vocatur.
¶ Genimē pe. cor. a gigno generatio dicit: vt in euā
gelio. Genimina viperarum.

¶ Genestę arbusculę quędam.
¶ Genua Ligusticū emporiū. Hinc incipit Apēni-
nus mons: distatꝙ a Sabatiis stadijs ducentis ⁊ se-
xaginta. Est autem extremum alobrogum oppidum
proximum Heluetiorū finibus. Ex eo oppido pons
ad Heluetios pertinet. Inter Varrum ⁊ Genuā ha
bitāt Ligures. Dicta genua a genu: quia habet tāꝙ̄
vnum genu recuruū a latere maris. Vel a genuo Sa
turni filio: qui fertur eam cōdidisse: vel vt quidā aiūt
a Genuino phaetontis socio. Alij etiam a Iano Ita
lorum rege. Hanc Annibal penitus deleuit: sed Cor
nelius Seruilius consul instaurauit: sicut Liuius re
fert. Hinc fiunt adiectiua genuēsis ⁊ genuan⁹. Qui-
dam ex imperitioribus Ianuam hanc vrbem appel-
lant ꝙ a Iano conditam dicant. Cur autem dicatur
ligustica regio apparet non obscurum a lyge gigan-
te: qui Herculem profligauit Marsiliam vsꝙ post ad
uentum ab geryone defraudatis illi armētis: de quo
etiam Eustathius in commentarijs Dionysij Libyci
multa discutit: ⁊ multa alij greci scriptores: ⁊ qđ actū
sit vbi Iuppiter venit in auxiliū Herculi: aliter enī
actum erat de hercule: græci scribunt: habitauit ly-
gis ꝓpe chrysopolim. i. Parmam ⁊ Rhegium Lingo
bardię ⁊ Mutinam ⁊ mātuam.
¶ Gerrę crates viminee. Athenienses enī cū syracu-
sas obsiderēt ⁊ crebro gerras poscerēt irridētes sicu
li gerras clamitare cœperūt. Vñ factū est vt gerrę ꝓ
nugis ꝯtemptuꝙ accipiātur.
¶ Gerrones nugatores a gerendis nugis. Festus.
Gerrones leues ⁊ inepti a cratibus dicti ꝙ siculi ad-
uersus Athenienses cratibus ꝓstratis vsi sunt: quas
greci gerras appellāt. Auso. ad Symachū. Misi ita-
ꝙ ad te friuola gerris siculis vaniora. Hinc fit ꝯgerr-
ro ꝓ ꝯnugone. Plaut. in Persa. Iam pol ille hic ade
rit credo cōgerro meus.
¶ Gerra æ. nomen triū vrbiū: quarū vna est in Syria
alia ꝓpe Traconitas: alia in fœlici arabia.
¶ Gerres genus locustarū vt habꝫ Ply. Mar. Tecū
iuuant gerres.
¶ Gerrus fluuius Scythię septimus ab Istro memo
ria dignus.
¶ Geron gerontis: latine senex. Geronticus Seni-
lis. Gerantia diminutiuum vetulus: quem latini Se
necionem: Seniculumꝙ dixere. Geronticos aduer-
bium seniliter.
¶ Gero is. gessi. gestū. ꝓprie significat porto. Virg.
Bella manu letūꝙ gero. Interdum gerere est habe-
re. Idem libro secundo. Et nos aliquod nomenꝙ de-
cusꝙ gessimus. Interdum facere. Idem libro nono.
Nec tecum talia gessi Magnanimū ęneam ⁊ phama
extrema secutus. Interdū administrare. Cicero in
Catone. Qui amplissimum magistratum gerūt. Hic
dicuntur gesta ⁊ gestę res. Cum accusatiuo recipro-
co significat viuere. Ambrosius in Lucam. Si quis
secundū Christi pręcepta se gesserit: iam non lectus
doloris est: sed quietis. Huius cōposita sunt Agge-
ro: Congero: Digero: De quibus suis locis. Egero:
extra porto. Lactantius libro primo. Qui fimum sta
bulo ꝙ̄ qui vitia de corde egerit. Columella libro se-
cūdo. Auium primū habetur sterc⁹: qđ ex colūbarijs
egeritur. Unde quandoꝙ pro euomo vel ventrē exo-
nero ponitur: ingero. Vide alibi. Oggero intēdo seu
inijcio: et qđ venarcula lingua dicitur tener adosso.
Plautus in Tru. Quādo intro aduenerit vnus cor

aliquis oculum amicę vsq₃ oggerit dū illi agāt. Progero vltra seu foras gero. Columella libro xii. Ideo q₃ periti rustici quicquid ouilibus stabulisq₃ conuersum progesserunt: superpositis virgis tegunt: nec arescere solis incursu patiuntur. Regero retro porto reduco. Plynius. Et q̄uis assidua cōuersione immēsę celeritatis attollantur: quoniam haustum omnem lucis aduersa illo regerat vnde acceperit. Hinc Regestum. Columella libro quinto. Ut sit inferior tenera subiacens terra quę non arceat: nec duricia sua repellat nouas irrepentis radiculas. Istud quidem cōtingere potest etiam si ager bipalio moueatur et deprimatur scrobis in regesto: quod est fermentatum plus dipondio semisse. Regerere est euomere. Apuleius. Nam ⁊ regesta ⁊ crapula vestem inquinauerat. Suggero subministro in cor pono: seu supporrigo. Augustinus libro primo ciuitatis dei. Nam cum ei scriba suggessisset quid de signis deorum quæ multa capta fuerant fieri iuberet: continentiam suam locādo condiuit. Hiero. ad Paulinū. Quicquid alijs exercitatio ⁊ quotidiana in lege meditatio tribuere solet: illis spiritussanctus hoc suggerebat. Hinc suggestus. Sunt ⁊ alia composita: vt belliger armiger morigerr: ⁊ multa huiusmodi. Quę omnia habent penultimam correptam.

¶ Gerulus penultima correpta: portator qui fert aliquod onus ⁊ p̄ balulo accipitur. Balulū enim dicimus qui mercedis gratia onera ferre cōsueuit. Suetonius in Caligula. Ex gerulorum diurnis quęstionibus pars octaua exigebatur. Hinc nugigerulus nugarum apportator.

¶ Gerundium nomen participale appellatur. Caret numeris ⁊ personis ⁊ sub vna voce actiuam ⁊ passiuā significationem gerit. Unde a gerenda duplici significatione quidam gerundia dicta esse existimant. A parte post seruat ꝯstructionem sui verbi: ⁊ habz quattuor casus: genitiuum: datiuum: accusatiuum: ⁊ ablatiuum. Genitiuus iungitur nominibus substantiuis in vtraq₃ significatione: vt habeo volūtatem docendi te bonos mores. Uirgilius. Et quæ tanta fuit Romam tibi causa videndi. In passiua: vt habeo voluntatem docendi rhetoricā a pręceptore. Datiuus iungitur adiectiuis nominibus in vtraq₃ significatione: vt sum aptus discendo rhetoricam. Et sum apt⁹ docendo rhetoricam a pręceptore. Inuenitur soluendo non sum: quod nunq₃ patitur secum substantiuum ⁊ regit post se datiuum: licet non semper apponatur. Cicero Lentulo. Ciuitatum principes ad me detulerunt sumptus decerni legatis nimis magnos cū soluendo ciuitates non essent. Interdum alium casum. Quintilianus. Maximi tum virorum ⁊ quibus artis suæ soluendo non sit humanitas. Accusatiuus iungitur verbis significantibus motum ad locū: vt vado ad legendum Uirgilium. Et in significatione passiua Sallustius. Cum ipse ad imperandum assidue vocaretur: id est vt ei imperaretur. Itē cum verbis significantibus permanentiam: vt maneo hic ad legendū. Sum paratus ad audiendum: et sum idoneus ad intelligendum. Ablatiuus tribus modis accipit. Primo sine regimine: vt legendo disco: ⁊ currendo cecidi Et ponitur actiue ⁊ passiue. Uirg. actiue. Cantando tu illum. passiue. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Idem. Alitur vicium crescitq₃ tegendo. id est dum incantatur ⁊ dum tegitur. Secundo cū p̄positione de. ex. a. ab. cum. vel. in. Cice. Ex quo ardescit siue amor siue amicicia. Utrunq₃ em̄ dictū ab amando. Idem. In defendendo maior labor est q̄₃ in accusando. Quintilianus. Cum pręcipere de apte loquendo cœperimus. Tertio cum verbis significantibus motum de loco vt venio ab arando: redeo a spectando. Licet magis vsurpemus ab ara Ionę: ⁊ a spectaculo. Quo aūt gerundiuum a participio differat: vide in dictione participium.

¶ Geryon nomen regis hispani: quem Hercules interfecit. Quod nomen etiam Geryones. onę. ⁊ geryones. is. ⁊ Geryoneus secundum Priscianum declinari potest. Hinc

¶ Geryonaceus a. um. Plaut. Qui mihi intromisisti in ędibus quingentos coquos cū senis manibus genere Geryonaceo. Aristophanes. βουλει λιαμαχεσθαι, γηρυονη τετραπτιλω σου δασ αρτι τουτετρακε φιλωο γαρ γηρυονησ τρικεφαλοσ ωμπολην αγωμα παρεσ χεωησ ακλει.

¶ Germen dicitur: quod ex arborum oculis nascitur surculus pręgnans a generando dicitur generatiōis principium.

¶ Germino germinas penultima correpta: pullulo: ⁊ germen emitto. Cuius composita sunt. Congermino quod est coalesco: socio: coniungo. Uarro libro tertio rerum humanarꝫ. Postea cum his vnam rempub. coniuncti ac cōgerminati tenuere. Egermino extra germino. Columella libro quinto. Nam plurimum interest nō esse longum sarmentū quod inseratur ⁊ rursus pluris oculos quibus egerminet inesse. Progermino vltra germināndo eo. Idē in eodē. Ut ⁊ radices deorsum agat: nec ex propinquo negligenter in summa terra resecta progerminet.

¶ Germinasco germinascis: ⁊ eius compositum congerminasco: significant calesco coniungor. Quadrigarius. Facite exempla eorum: vt cum illis ꝯgerminascere sciatur.

¶ Germani quasi ex eadem stirpe geniti. Differtq₃ germanus a fratre: q̄ ille de eadem genitrice sit nat⁹ non vt multi dicunt: de eodem germine natus: quos Uarro tantum fratres vocat. Hoc tamen confundit vsus. Inuenitur em̄ germanus esse a parte patris: ⁊ frater qui ex solo patre vel ex sola matre natus sit. Fęmininum huius nominis est germana. Uirg. Inueni germana uiam: gratare sorori.

¶ Germania regio: quę a gallis rhenis ac pannonijs Rheno ⁊ Danubio fluminibus a Sarmatis Dacisq₃ metu mutuo ac montibus separatur. Hinc germani ci ⁊ germanicani: quę inter se differūt: sicut hispaniēses ab hispanis separantur: sicilienses a siculis. Nam germanicani dicuntur milites Romani in germania militantes. Germanici qui ex germania sunt. Suetonius in Tyberio. Flagitabant ambo exercitus multa extra ordinem ante omnia vt ęquarentur stipēdio prętoriani germanicanis. Idem infra. Neq₃ em̄ deteriores esse: aut hispaniensi exercitu: qui Galbam aut germanico: qui vitellium fecissent. Germanici etiam dicti sunt quidam imperatores a deuictis germanicis. Dicuntur ⁊ Germani ipsi indigenę: vt Strabo libro septimo testatur: perinde ac fratres: quoniam et proceritate corporum ⁊ colore flauo ⁊ forma ⁊ morib⁹ ⁊ viuendi ritibus pares existimantur. Hi antea Teutones appellabantur: a Teutone eorum deo: quē terra ortum existimabant. Postea Alemani dicti ab hu-

iusmodi dei filio Manio. Alij Alemanos ad lemanuz lacum natos volunt.

¶ Gergonia oppidum in altissimo monte in regione Auernoz. Cuius meminit Sueto. in Cesa.

¶ Gerusia in grecis vrbibus vocabant conuentum senum: apud nos senatum ⁊ senatulum ab etatis vocabulo. Plynius libro trigesimoquinto. Sic extruxere domum regiam Atali trallibus item sardibus crœsi: quam gerusiam fecere. Victru. Crœsi domus: quam sardiani ciuibus ad requiescendum ætatis ocio seniorum collegio gerusiam dedicauerunt. Var. Senaculum vocatum vbi senatus aut vbi seniores cõsisterẽt dictum gerusia.

¶ Gesto gestas: sepe vel quasi continue gero. Hieronymus ad Helio. Hic est ille operarij ⁊ questuarie filius: hic qui matris gestatus sinu hominez deus fugit in egyptum.

¶ Gestito as. pen. cor. frequentatiuum. Plautus in Cur. Rogita vnde istunc habeat anulum pater istuz meus gestitauit.

¶ Gesta acta: vide in dictiõe acta.

¶ Gestus. us. id est qd indicat: qd geratur.

¶ Gestus a. um. participiũ a gero.

¶ Gestuosus: gestuosa: gestuosum: quod est plenum actibus letitie.

¶ Gestamen: quicquid geritur: vt vestes/arma/sceptrum. Virg. lib. iij. Aere cauo clypeum magni gestamen abantis Postibus aduersis figo. i. qd geri solebat a magno abante.

¶ Gestatoriũ appellatur lectica sella siue caruca ⁊ oẽ id in quo gestamur. Hiero. lib. ij. machab. In gestatorio torquebat. Antiochus vt de corpore impij vermes scaturient. Sueto. de Clau. Solitus etiaz in gestatorio ludere. Dicimus etiã gestatorius gestatoria gestatoriũ: vt sella gestatoria. Suetonius in Nerone Interdiu quoq; clam gestatoria sella delatus in theatrum.

¶ Gestio gestis: gestiui, vel gestij. pprie significat gestus indicantes animi affectus corpore facio. Ex motu enim corporis gestus fiunt. Quod Cicero libro secundo ad Herenniũ docet cum ait. Motus corporis est ⁊ vultus moderatio quedam que probabiliora reddit ea que pronũciantur. Cum ergo gestus sint quidã motus corporis dextra pede ve designati aut capitis ictu ⁊ hmõi. Profecto gestire gest⁹ facere. Gestimus autem quandoq; letitie seu voluptatis nimie causa: vt in hymno. Enixa est puerpera: quem Gabriel predixerat: quem matris aluo gestiens clausus Joãnes senserat. Cice. lib. i. offi. Aut voluptate nimia gestiũt quorum omnium vultus/voces motus statusq; mutãtur. Aliquando etiam mœstitie causa: vt apud eundẽ lib. ij. ad Heren. Sin vtemur amplificatione per conquæstionem fœmineo plangore ⁊ capitis ictu nõnunq sedato: ⁊ inconstanti gestu: mœsto ⁊ cõturbato vti oportebit. Interdum etiam quis gestit non pre lætitia: neq; pre mœrore: sed pre concupiscentia. Plaut⁹ in Amphi. Gestiunt pugni: id est gestus faciunt siue mouentur. Quod autem Don. in Teren. dicit nõ esse gestire: quod letum esse: verum dicit: quia cum prius dixisset: quid est q letus sis? sequitur. Quid est q sic gestis? Cherea eñ gestus turpis amoris quosdam significabat. Sic Plynius libro octauo letitiam a gestu disiunxit: cuz de panthera loqueretur his verbis Ut causam doloris intellexit: simulq; salutis sue mercedem exemit catulos: eaq; cum his prosequente vsq; extra solitudines deduct⁹: leta q; atq; gestiente: vt facile appareret gratiam referre. similiter Cicero libro secũdo de fini. bono. Quorum alter letitia gestiat alter dolore cruciatur. Significat etiam quãdoq; gestire desiderare: siue vehementer cupere: sed semper cum gestu aliquo: vt apud Terentiũ in phor. Ego illi succenseam? ipsum gestio mihi dari in conspectum nunc sua vt sciat culpa: lenem patrem illum factũ esse acerrimum. Quandoq; etiam lætari siue delectari: sed tamen cum gestu. Persius. Non hic qui in crepidas graiorũ ludere gestit. Augu. libro secundo cõf. Ubi me pater in balneis vidit pubescentem: quasi iaz ex hoc in nepotes gestiret gaudens matri indicauit. Per translationem Cicero locutus est Marcello. Parietes medius fidius: vt mihi videtur huius curie gratias agere gestiunt: id est quasi gestu videntur mihi parietes gratias agere? Et hoc vt Cesari gratularetur. Huius ɔpositum est prægestio: qd est valde gestio: vt exponit Pris. Hora. lib. i. car. Ludere cũ vitulis salicto prægestientis.

¶ Gesticulor aris. gestũ facio. Col. in pref. Nec min⁹ corporum gesticulationẽ scrupulosissime requirant saltationis ac musicæ studiosi.

¶ Gesticularius a. um. qd ad facientem, actus letitiæ pertinet.

¶ Gesa hasta: vide in dictione Cesa.

¶ Gessus fluuius apud Jones.

¶ Gessuri pe. pro. regio in asia.

¶ Gessemeni penu. correpta: villa pinguissima interpretatur.

¶ Gessen locus egypti in quo habitauit Jacob.

¶ Geth Allophylorum ciuitas fuit: Hec nunc appellatur zaph.

¶ Gethe populi in scythia europa. Quidam gethas dacos appellant: vt Aplanus: Strabo arbitrat eos esse gethas qui ad pontum in orientem spectant. Helius Spartianus gethas dici gothos. De his Quidius libro de ponto. Nulla gentis toto gens est truculentior orbe. Huius nominis singularis est gethas: vel gethes.

G ante I.

¶ Giarus pe. cor. insula parua ex cycladibus circuitu. xij. millium passuum: ad quaz noxij damnabantur: Juue. pluraliter dixit. Aude aliquid breuib⁹ giaris ⁊ carcere dignum: vt alias etiam notaret.

¶ Gibber ⁊ gibbosus ⁊ gibberosus: qui gibbum: id ẽ tumorem in dorso habet: quis ⁊ pro alio quocũq; tumore solido ponatur. Juuenalis. Attritus galea medijsq; in naribus ingens Gibbus/⁊ acre malum semp stillantis ocelli. Gibbus ⁊ gibba ipse tumor. Plyni⁹. Gallinarum genus gibbarum vocat. Ipse quoq; gibbus hominatur gibber. Juuenalis. Attritus gibbere nasus. Julius firmicus tradit nasci gibberosos: q in septima parte arietis habuerint horoscopũ. Cor. Celsus tñ docet strumã extantiũ quandã in tergo. Gibbum vero in pectore.

¶ Gigas gigantis vir altissime stature ⁊ terræ filius a poetis fingitur: cum nihil aliud gigantes fuisse credendum sit q hominum quandam impiaz gentez deos negantem: ⁊ ideo creditam deos e celesti sede pellere voluisse. Hinc

¶ Giganteus a.um.nomen possessiuum. Josephus vero lib.i. An.dicit gigantes fuisse ex demonibus in cubis pgenitos. Idem Aug.lib.xvi.de ci.dei.et Eusebius de ppara.lib.vij.
¶ Gigantomachia gigantũ pugna.
¶ Gigeria: Uide in dictione gingeria.
¶ Gigno is.genui vel gignui.secundum Diom.genitum significat genero. Lactãtius.libro quarto. Hac conditione gignimur. Huius compositum est Ingigno: quod est intus gigno. Columella libro quarto. Tanq̃ naturali et ingenita sterilitate laborantibus. Hinc ignis dictus est: q̃ in eo nihil gignatur: et prægnans.que iam occupata est in generando quod conceperit: et benignus nomen compositum ex bono et gignendo.
¶ Gilo nomen ciuitatis: a qua gilonitæ penultima pducta: homines in ea habitantes dicuntur. Est et nomen viri. Juuenalis. Unicolam proculeius habet: sz gilo deuncem.
¶ Giluus color medius inter album et rufum: color Mellinus.
¶ Gindes fluuius qui per dardanos fluens ingreditur tygrim.
¶ Gingiuę pe.p.in quibus dentes sunt: a gignẽdis dentibus. Lactantius libro de opin. Dentes autem ipsos ne magis horrori q̃ ornamento essent gingiuis mollibus quę a gignendis dentibus nominantur: ac deinde labiorum tegminibus honestauit. Juuenal. Frangendus misero gingiua panis inermi. Huius diminutiuum est gingiuula. Apul. Complanatorem tumidæ gingiuulę.
¶ Gingrio is.gingrij.gingritum. Est autem gingrire anserũ vocis pprium. Unde genus quoddã tibiarum exiguarum: a voce anserum: gingriug dicuntur. A quibus Gingritor tibicen.
¶ Gingeria ex multis obsoniis decerpta appellãtur Quidam tamen Gigeria sine n.scribunt. Esseq̃ gallinarum intestina et quę cũ his coquebant. Lucil. Gigeria sunt sine alliis his vescamur alacriter.
¶ Gion fluuius qui apud ægyptios Nilus vocatur. In paradiso oriens vniuersum circuit æthiopiam. Josephus. Gion quoq̃ per egyptũ fluens ostẽdit eũ qui nobis ab oriente redditur: quẽ græci appellãt nilum. Significatq̃ hoc nomen terrę hiatũ. Quo noie etiam vocatus est mons in iudęa: apud quẽ Salomõ in regem vnctus fuit.
¶ Girgillus instrumentum quo fili reuoluunt.
¶ Girim mons apud Garamantas: in quo nasci gẽmas vetustas testata est.

Gante L.

¶ Glaber a.um.q̃d est leue et sine pilis. Plau.in Aul. Tu istum gallum si sapis glabriorem reddes mihi q̃ volusius ludius. Nonius de doctorum indagine. Legitur q̃ ludis præsulis pueri essent glabri ac depiles propter etatem quos antiqui ludios appellabant. August.lib.vi.de ciui.dei. A quibus autem spernentur glabros: aut male barbatos videremus. Huius diminutiuum est glabellus Glabra etiam siue glabella vocatur interstitium supercilia supra nasum discriminans: quia sine pilis esse consueuit. Martianus capella lib.i. Quarum vna deosculata philologię frontem illic vbi pubem ciliorum discriminat glabellę me dietas.
¶ Glabriones idem quod glabri. Et apud Romanos erat glabrionuz familia. Ex qua Accilius glabriovir Romanus fuit.
¶ Glabreta a Columella dicuntur loca quę nihil ferunt. Hęc gręci phalacras quasi calueta appellant q̃ satis fruticibusq̃ nuda sunt.
¶ Glabresco glaber fio. pprie glabrescere est sine pilis. aut capillis: aut plumis fieri: quod euenit nõnun q̃ morbo aliquo. Transfertur etiaz quandoq̃ ad herbas. Colu.lib.ij. Nam dum a pecudibus legumina p culcantur.herbę etiam vngulis atteruntur. Atq̃ ita glabrescit: et fit idonea seminibus area: id est fit glabra mundaq̃.
¶ Glacies aqua congelata a gelu: quasi gelacies.
¶ Glaciari est in glaciẽ cõuerti. Pli. Fore eius aquã glaciari Pythagoras tradit.
¶ Glacitare pprium est vocis anserum. Ouid. Caccabat hinc perdix hinc glacitat improbus anser.
¶ Gladius ensis a clade dici videt: q̃ ad cladẽ sit inuentus. Dicitur et gladiũ neutro gñe: vt docet Uar. Hinc digladior aris. de quo alibi. Est et gladius genus piscis marini.
¶ Gladiolus paruus gladius. Quo noie etiaz dicta est herba quedã: q̃ sit folijs gladij similis. Flores habet purpureos
¶ Gladiatores dimicatores dicuntur. Cic.li.iij.ad Heren. Tãq̃ gladiator habuerit. Inter gladiatores specialiter sunt retiarij qui aduersus Mirmillonẽ pugnabant dicti a rete quod sub scuto gerebant: vt mirmillonez inuoluerent. Mirmillones dicebant gladiatores: qui genere quodã gallicę armaturę vtebantur quod mirmillonium dicebatur. Unde Galli ante non mirmilliones vocabantur in quorũ galeis piscis effigies erat. Solebant autem retiarij aduersus mirmillonem pugnantes hec verba cantare. Non te peto: piscem peto: quid me fugis galle.
¶ Gladiatura e.ars ipsa gladiatorum.
¶ Gladiatorius a.um.quod ad gladios pertinet. vñ spectacula gladiatoria. Cyprianus ad Dona. Parat gladiatorius ludus: vt libidinẽ crudeliũ luminũ sanguis oblectet. Sal. Item ex senatus consilio decreuere: vt gladiatorię familię capuã et inter cetera municipia distribuerent. De gladiatorũ origine ac causa. Julius Capitolinus habet hoc pacto. Multi dicũt apud veteres hanc deuotionem contra hostes factã vt ciuium sanguine litato specie pugnaruz fortunam satiarent. Alij hoc litteris tradunt: quod verisimilius credo. Ituros ad belluz Romanos debuisse pugnas videre et vulnera et ferruz et nudos inter se coeuntes: ne in bello armatos hostes timerent: aut vulnera et sanguinem perhorrescerent. Hinc mos tractus videtur vt imperatores ad bellũ proficiscẽtes munus darent gladiatorium.
¶ Glaneus nomen pprium viri Chij: qui primus olim ferri cõpactionẽ fertur excogitasse.
¶ Glaphyrus pe.p.festiuus: iucũdus: ornatus: politus: cõcauus: sculptus: famosus: astutus.
¶ Glans glandis et glãdis is.dici põt pfructu arboris q̃rcus et aliaz arboꝝ glãdiferaꝝ. Pli.li.xvi. Dulcissima est oĩm glans phagi. Virg. Nec de cõcussa tñ pluit ilice glãdis. Sed q̃ ex his hoies quondã viuebant: glandis appellatione: vt Ulpianus sentit: oẽs fructus cõtinentur. Hinc glans plũbum q̃d est in mo

dum glandis formatum. Sallust. in Iug. Pars eminus glande: vt lapidibus pugnare. Item glans pars summa colis dicitur quę perpetuo tegit oculo similis Preputium enim pellis est qua glans tegit. Coles ipse penis: a quo colei pendent. Rursus glandes seu glandulæ est morbus fauciũ ob quandã glandis similitudinem. Ibi enim ẽ caro glandulosa quę ab antiquis boni saporis putabatur. Martia. Patitur apri glandulas palęstritis. Apiti⁹. Interpones pulpas pulli glãdulas edonas. Hinc illa pars suis laudatissima: glandiũ dictũ est. Solẽt aũt hę glãdulę intumescere adeo vt hoiem graui morbo infestent. Hinc morbũ etiam Tonsillas dicunt. Plyn. li. xxxvii. de Electro. Pado vero annexa fabula euidente causa. Hodieq; trãspadanorũ agrestibus maxime decoris causa: sed & medicinę quoniã tonsillis creditur resistere & fauciũ vitijs Idẽ lib. xi. Tonsillę in homine: in sue glandulę: q̃ inter eas vuę nomine vltimo depẽdet palato. A glans fiunt Glandeus a. um. Glandulosus a. uz. Glandifer. Glandula diminutiuum: Iuglans: & diiuglans: Glãdatio.

¶ Glandatio: glandium collectio: et pastio suum ex glandibus.

¶ Glandium pars quędam intestinorũ est: vt inquit Pris. Alij volunt esse partem apri iuxta ceruicem vel ipsam ceruicem. In hac enim glandulę positæ sunt. Plau. in cap. Pertruncauit tribus tergoribus glandia. Inde caro glandionica. Idez in Mene. Glandionicã suillam: lardum pernam. Esse aũt suis hanc peculiarẽ laudem ostendit. Col. Qui porcũ laudat qui est amplę & glãdulosę ceruicis. Dicunt etiã glandulę de hoie. Cel. li. iiij. Itemq; arterię quas parotidas vocant sursum pcedentes vltra aures feruntur: & in ipsis ceruicibus glandulæ positę sunt.

¶ Glarea pe. cor. terra sabulosa q̃ in fluuiorũ ripis vel maris littoribus reperit. Hiero. In terra aurũ q̃rit: & de fluuioꝝ alueis splendens pfertur glarea. Luca. Aut impulsa leui turbatur glarea vena. Huius diminutiuum est glareola cum accentu in penul. Plautus Glareolam manu effundens.

¶ Glareosus a. um. qd̃ est plenũ glarea. Plyn. li. xxvi. Silaris nascitur glareosis & perennibus riuis cubitalis apij similitudine.

¶ Glastum herba similis plantagini: qua Britãni se inficiũt (vt auctor est Cæsar) quo horridiori sint aspectu in pugna. Efficit enim cęruleũ colorem.

¶ Glaux: græce γλαυξ: auis nocturna: a qua glauc⁹ color.

¶ Glaucus color (vti Placidus grãmaticus docet) interdũ ponit p viridi. Est enim qui admistum habz vi roti alborem. Unde Virg. glaucas salices & oliuas dixit. Item in hominibus & equis glauci oculi: pro splẽdidis dicuntur. Hinc colorem quidam cęsium vocãt Legimus nõnunq̃ & maris colorem glaucũ: sed tunc qñ canescit fluctibus. Unde glaucus deus marinus senior fingit ex piscatore cuersus in deũ gramine gustato. Fuit & alius glaucus qui primus ferri consolidaturam inuenit. Alius Hippolãti filius a quo Iones nati sunt reges. Multiq; hoc nomine sunt vocati Et glaucus nomen piscis est.

¶ Glauciũ herbę gen⁹ syluestris & erraticę rumagrũ vocatur. Alij paralaion dicunt. Nascitur in afflatu maris: aut nitroso loco inde nomen assumpsit. Nam glaucus cęruleum significat: qui color est maris.

¶ Glaucinum gręce dicitur oleum mustũ: hoc est expressum anteq̃ oliuę premantur. Nam γλευκος gręce: latine mustum.

¶ Glaucoma atis. Glaucomatũ ati. & Glaucomamæ vitiuz humoris eius qui cristallinus appellatur in colorem glaucũ mutantis in oculo. Plau. in Mili. Glaucomaz ad oculos obijciemus. Serenus. Si vero horrendum ducent glaucomata plumbuz: Spiritus alterius prodest qui grana cy[illegible] pallentis mandens vel sus exhalat in ipsos. Hy[illegible]is vero siue quod idez est Hypochymata quę [illegible]ffusiones vocamus oculorum fit ex humore inter corneã & cristallinã partez cõcreto. Interdumq; hęc oculi potentiæ: qua cernitur se opponit.

¶ Glaucopis pe. cor. idis. habẽs oculos cęsios. Quo noie dicta ẽ Pallas: quæ a latinis dicitur Cęsia. Diodo. scribit aerem nominatum esse pallada. Et ideo dici glaucopin: quoniam aer glauci. hoc est viridis sit aspectus.

¶ Glessaria insula in oceano germanico: quę Solino teste cristallum dat succinum.

¶ Gleba cęspes terrę dicta q sit quasi globus. Hui⁹ dimin. est Glebula. Col. li. i. Eadem euentilata mundiora sunt lapillisq; carent & glebulis: quas per trituram fere terrena emittit area.

¶ Glis glissis. generis fœminini terra argyllosa.

¶ Elis glitis etiam generis fœ. Carduus dicit. glis gliris generis masculini animal muri simile nutritur in arborib⁹. Mar. Somniculosos ille porrigit glires Idem. Tota mihi dormit hyems & pinguior illo tempore sum: quo me nisi somnus alit. Hinc Glirarium: pro loco in quo nutriuntur glires. Uarro. Glirarium dissimili ratione habetur: q non aqua: sed maceria locus sepitur.

¶ Glisco cresco. Liui. li. vi. Glicente in dies seditione. Item pinguesco. Columella lib. ii. Prius tamẽ q̃ exilem terram iteremus stercorare conueniet. Nã eo quasi pabulo gliscit Idem lib. viij. Palcis quæ pene omnibus regionibus abundant etiam gliscit scilicet asinus. Item: ardeo: cupio: vt in hymno. Nam gliscit animus promere cantibus victorum genus optimũ. Huius compositum est Pergliscо. Columella libro octauo. Quæ prima luna saginari cœpta vigesima pergliscit.

¶ Globus & globum vtroq; modo dicitur pro corpore solido vndiq; rotundo: quem gręci Sphæram appellant. Virgilius. Lucentemq; globum. Ponitur quandoq; pro multitudine hominum: siue aliorũ animaliuz: aut alterius cuiusq; rei similis collecta & quasi conglobata. Sallustius. Alij fiducia gnaritatis locorum occultaz fugam sparsi: alij globis eruptionem tentauerunt. Sciendum q si globus ex filo aut alia simili re factus sit: glomus dicitur. A globus fit Globosus a. um. pro rotundo spissatoq;.

¶ Globo globas: aceruo: aduno: a quo conglobo: De quo supra.

¶ Glocido glocidas penultima correpta: propitum est vocis gallinarum: cum ouis incubiture sunt. Qd̃ fit crebris singultibus interiecta voce acuta.

¶ Glocio glocis. idem quod Glocido. Columella libro nono. Obseruare debet custos: dum edant oua: vt ea quæ nata sunt: recolligentur: notentq; quo quęq; die sint edita: et q̃ recentissima supponant glocientibus.

¶ Glom⁹ mi. ꝛ glom⁹ eris. est globus ex filo factus.
¶ Glomero as. pe. cor. implico ꝛ globi specie formo: sic ue filum induco. Per translatione glomerare sumitur pro congregare accumulare. Vir. Et fœdam glomerant tempestatem imbribus atris Collecte ex alto nubes. hic fit compositum. Agglomero: quod est applico adiungo. Virg. Et lateri agglomerant nostro.
¶ Gloria est frequens de aliquo fama cum laude. Quintil. Consentiens laus bonorum gloria appellatur. Hanc Augu. dixit esse iudicium hominum bene de holbus opinantium. Est et inanis gloria vitiorum plerunque laudatrix que diffinitur esse popularis fama ex honestatis simulatione proueniens. Ci. lib. offi. Vix inuenitur qui laboribus susceptis: periculisque aditis non quasi mercedem rerum gestarum desyderet gloriam. Inter gloriam ꝛ claritatem hoc interest: vt inquit Sene. libr. xviij. epistolarum moralium: quod gloria multorum iudicijs constat: claritas bonorum.
¶ Gloriola dimi. est. Ci. Lucelo. Illa nos cupiditas incendit quod alacres alo sumus vt ceteri viuentibus nobis ex libris tuis nos cognoscant ꝛ nosmetipsi gloriola nostra perfruamur.
¶ Gloriosus gloria plen⁹: vt gloriosus homo: gloriosus dies: gloriosus triumphus. Cuius contrarium est Ingloriosus: qui nulla laude aut gloria dignus est: et veluti ignobilis. Virg. lib. iiij. geor. Ille horridus alter Desidia latamque trahens inglorius aluum. Interdum tamen gloriosus affectione significat ꝛ in malum vt gloriosus dicatur qui se inaniter iactat: vel alterius inani laudatione effertur ꝛ laudari quærit. vt miles gloriosus apud Teren.
¶ Glorior aris. construitur modo cum præpositione de. Lactan. de ira. Apollodorus quidem vt de ciui ꝛ populari sua gloriatur. modo sine præpositione.
¶ Gloriabundus qui abunde gloriatur.
¶ Glos appellatur mariti soror: atque idem fratris vxor.
¶ Glossa e. per duplex ss. latina lingua dr. vnde Glossæ ꝛ glossaria pro interpretationibus ponuntur: quod vice linguæ hoc est vice doctoris fungantur. Quinti. Glossæ sunt secretioris lingue expositiones.
¶ Glossemata significat vocem minus vsitatam.
¶ Glossematici: qui glossas conficiunt.
¶ Glubo is. corticem detraho. Unde et pecus glubi dicitur cum pellis detrahitur. Cato de re rust. Salictum suo tempore cedito: glubito: atque alligato: librum conseruato. Sue. de Tyber. Boni pastoris esse tondere pec⁹ non deglubere.
¶ Gluma folliculus grani frumentarij: a glubendo: quod eo folliculo deglubatur granum: hoc est decorticetur. Auctor Var. li. i. de re rust.
¶ Glucidatum suaue ꝛ iucundum: a greco γλυκυ: quod dulce significat.
¶ Glutio is. iui. itum. deuoro. Iuuen. Quales tunc epulas ipsum glutisse putamus Induperatorem. hinc fit deglutio.
¶ Gluto gulosus. Ambr. Si amat diabolus filios suos vt perdat: sicut amat gluto procellum vt comedat.
¶ Gluten ꝛ glutinum pe. cor. colla dicitur grece. August. li. iiij. conf. Laudet te ex illis ala mea deus creator omnium: sed non infigatur in eis glutino amoris per sensus corporis. Hinc Glutinosus a. um. Ply. Prioris laus vt recens sit ꝛ leuis: linguæque glutinosa. Col. In asia mysiaque densa etiam glutinosa terra maxime exuberat.
¶ Glutino as. pe. cor. coniungo: ferrumino. Plyn. Vis bituminis que sulphuris sistit/discutit/attrahit/glutinat. Idem. Quo genere sistitur sanguis: et vulnus glutinatur. Huius composita Agglutino. Aug. lib. iiij. conf. Quia non est vera amicicia nisi cum eam tu agglutinas inter herentes tibi charitate diffusa in cordibus nostris. Conglutino. Ply. li. xxiiij. Cortex vitium ꝛ folia arida vulnerum sanguinem sistunt: ipsumque vulnus conglutinant. Deglutino a glutine libero. Idem lib. xxv. Purgant vlcera oculorum: explentque et ad cicatricem perducunt: palpebras deglutinant.
¶ Glutinamentum: compactio: coniunctio. Ply. li. xiij. Deprendit ꝛ lentigo. s. chartæ oculis: sed medijs inserta glutinamentis.
¶ Gluo is. glui. distringo valde stringo. Var. de re rusti. Duritia est enim ea quod non solum stringit baccam: sed etiam ramis gluit ac relinquit ad gelicidium.

¶ Gnarus ꝛ Narus dr. scius ꝛ peritus.
¶ Gnaritas scientia. Sal. Nanque alij fiducia gnaritatis locorum occulta fuga sparsi: alij globis eruptionem tentauere. Horum contraria sunt Ignar⁹ ꝛ ignaritas.
¶ Gnare aduerbium perite: ꝛ quandoque apte. Apul. Qui gnare id nostris oculis contemplati sum⁹. Vide in dictione Ignoro. Antiqui gnariter pro gnare dixere: a quo prognariter: quod significat audacter strenue. Plautus age iudica prognariter.
¶ Gnarauit Liuius posuit: pro eo quod est narrauit ꝛ gnarauisse pro narrauisse.
¶ Gnoro as. scio. licet non sit in vsu: sed eius composita habentur Ignoro ꝛ Dignoro: de quibus alibi.
¶ Gnauus ꝛ Nauus: industrius. De quibus in dictione Ignauia.
¶ Gnathos latine gena maxilla ve dr. aut bucca. Inde apud Teren. Gnatho parasitus.
¶ Gneus corporis insigne est ꝛ prenomen.
¶ Gnidus ciuitas lyciæ quæ duos port⁹ habuit ꝛ in fronte insulam quæ stadia septem ambit⁹ complectebatur. Theatralis ꝛ alta aggerib⁹ iuncta continenti. E gnido viri memorabiles fuerunt. Eudoxus mathematic⁹ Platonis sodalis ꝛ Agatharchides peripateticus historiæ conditor: ꝛ Theopopus Iulio Cesari familiaris: ꝛ Arthemidorus eius filius. Et his antiquior Ctesias qui Xerxem medicatus est: ꝛ res syriacas persicasque conscripsit.
¶ Gnosis: latine cognitio: scientia: notitia.
¶ Gnosos vrbs cretæ in plano sita: que alio nomine cerathus: vt scribit Stra. appellata fuit a fluuio. Ea fuit Minois regia. Hinc gnosius a. um. ꝛ gnosidus a. d. Suidas. κνωσιος ονομα κυριον και πολιτης απο κνωσσου. κνωσσος γαρ πολις εν τη κρητη.
¶ Gnomones dicuntur quattuor dentes: quibus equorum ætas dignoscitur. Alij gnomonem aliter accipiunt Aug. in dialec. Si detracti loco addas gnomonem qui hemicycli specie ponitur: plus tetragono maiori: quam detraxeras reddidisti. Herodo. vero sic. Nam poluere ꝛ gnomonem. i. normam ꝛ xij. diei partes a Babylonis greci didicerunt.

¶ Gobi⁹ piscis: qui ꝛ gobio dr. Iuu. Cum sit tibi gobio tantum in loculis. Martia. Principium cœnæ gobi⁹ esse solet

¶ Gomor proprie mensura vini est: vt interpretatur Ambr. in epistola ad Iustum.

¶ Gomorra ꝛ gomorrū vtroqꝫ mō dr: sicut Sodoma ꝛ sodomū. Solin⁹ de situ iudeę. Ibi duo oppida. vnuꝫ sodomū: alterū gomorrū appellatū.

¶ Gonorrhœa dici potest semen fluēs: vel seminis fluxus. Nā γονος semen. ꝛ ροη fluxus. γονος item filius dicitur: quod patet per composita eius Antigonus: Chrysogonus.

¶ Gorgias nomen ꝓprium rhetoris celeberrimi qui pulcherrimum libruꝫ de concordia grecis tunc inter se dissidentibus recitauit olympię. Fuit ꝛ alius Gorgias philosophus Leontinus: qui ausus est in conuētu poscere: qua de re quisqꝫ vellet audire qui de omni re quacūqꝫ in disceptationem quęstionemqꝫ vocaret̄ se copiosissime dicturū esse ꝓfitebatur.

¶ Gorgones pe. cor. dictę sunt Phorci filię. s. Scylla Medusa: Stenio et Euryale: quę Dorcades insulas in oceano ęthiopico sitas habitasse dr̄ contra hesperiduꝫ ortos q̄ ab agilitate nomen habent. γοργον em̄ agile dicunt. Scribit Diodo. Fœminas fuisse in Aphrica bellicosas: aduersus quas Perseus bellū gesserit: ꝛ earum reginam Medusam debellauerit ac interfecerit: ex cui⁹ cruore (vt est in fabulis) mox nat⁹ est pegasus alatus equus: inde ad heliconem bœotię montē euolās ꝛ pede saxū feriens πηγην hoc est fōteꝫ aguit: a quo pegasus ē noīatus et ab eo fons ipse hippocrene siue pegaseus siue caballin⁹ dict⁹. a gorgōe

¶ Gorgoneus a. um. Ouid. Gorgoneas tetigisse domos. Suidas. τρεις γυναικες αιτος ουτον ειχον φοβερα τα προσωπα ωστους ορωντας εμποιειν και τι θρασο ποταμος η τοπος λιβυης ενθα αι γοργονες διετριβον.

¶ Gotthia regio europę contermina Dacię: ꝛ norvvegię: Ex qua Gotthi imanes populi: qui olim Italiam armis subegerunt.

G ante R.

¶ Grabatus pen. ꝓ. lectus exiguus in quo merediari solent: dictus quasi Carabatus: ꝙ in eo capite recūbamus. καραν em̄ caput. βατον peruiū grȩci dicūt Unde ꝛ prolecticis pauperū ꝛ mendicantiū grabati accipi solent: vt est illud in euangelio. Tolle grabatū tuū ꝛ ambula. Ci. li. ij. de diui. Diuersa facit lectos et grabatos: ait em̄. Cōcursare oium mortaliū q̄ vbiqꝫ sunt non mō lectos: verūetiā grabatos.

¶ Gracus nomen auis cornici similis: nisi ꝙ minor est a voce: quam facit: vel a gerendo dicta: ꝙ iacta segetum semina gerat: vel quia ex oliuetis cubitum se recipiens duas pedibus baccas: tertiam ore ferat. Seu etiam ꝙ gregatim volitet: siue a gracilitate propter grauitatem. Est huic furandi natura: ex quo nō nulli Monedulam eam appellauere a furandis monetis. Exprimit sermonem humanuꝫ ꝛ cauea emissus reuertitur. Huius diminutiuuꝫ est Graculus. Harum auiuꝫ tria sunt genera. Matusculę similiores sunt cornicibus nisi ꝙ nigriores. Minimę ꝛ inter eas medię quibus rostra ꝛ pedes rubent.

¶ Gracchus per duplex cc. ꝛ cum aspiratione cognomen fuit familię romanę. Duo autem fuerunt Gracchi fratres Tiberius ꝛ Caius ambo eloquentes quorum eloquentię mater Cornelia multum contulit. verum ꝛ doctior et eloquentior fuit Caius qui erat minor natu: quo nemo plenior: nemo vberior fuisse fertur. Grandis erat verbis: sapiens sententijs: genere toto grauis.

¶ Gracile adiectiuum penul. correp. significat quod est tenue ac corpore macilentum. Turpil. Nosti ꝙ sit gracili corpore. Quod ꝛ gracilens tis. dicitur ꝛ gracilentum. Neuius. Uide gracilentis colorem. Interdum gracile ponitur pro molli. Horati. Quis multa gracilis te puer in Rosa. A gracilis fit gracilitas: et Gracilitudo.

¶ Gradus sunt ex quibus scalę constant: ꝛ quibus ad ædificiorum altiora conscenditur a gradiendo dicti: ꝙ per eos eatur. Uirg. Uerita cui gradibus surgebāt limina. Gradus etiam gradientium pedum vicissitudo est: vt apud eundem. Gradibusqꝫ sonare Compositis. Interdum gradus sumitur pro standi firmitate. Cice. lib. i. offi. Nec tumultuantes de gradu deijciūtur. Hinc gradum facere ꝛ gradum iacere dicimus: vt si in arborem tectumve scandere velim ex saxo aut scamno: aliquave alia re gradū facio. Ci. contra Rul. Hunc quasi gradum quēdaꝫ atqꝫ aditū ad cętera iactum intelligetis. Gradus quoqꝫ cognationis dicti sunt ad similitudineꝫ scalarū locorūve decliuiū quos ita ingredimur: vt a primo in primū i. in illū qui quasi ex illa nascitur veniamus. Quapropter graduum huiusmodi alios superioris ordinis esse Caius scribit: vt sunt pater ꝛ mater qui sunt in primo gradu. in secundo Auus et Auia. In tertio proauus ꝛ proauia Alios inferiores: vt liberi. Alios ex transuerso: siue latere vt fratres ꝛ sorores liberiqꝫ eorum. A gradus fiunt Tardigradus. a. um. penul. cor. qui tarde graditur. Unde testudinem tardigradam dicimus. Spissigradus pro frequenti graduum motu incedente. Plau. Spissigradissimos tardiores ꝙ̄ corbitæ sint in tranquillo mari.

¶ Grador aris. quasi per gradus eo: a quo regrador de quo alibi.

¶ Gradator a magno gradu. Plau. in penu. Uinceretis cursu ceruos: ꝛ gradatorē gradu.

¶ Gradarij equi qui sine succussatione molliter incedunt. Lucil. lib. xiiij. Ipse equus non formosus gradarius optimus.

¶ Gradatio apud rhetores dr cū ex prima sententia orit̄ secūda: ꝛ ex secūda tertia: atqꝫ ita deinceps.

¶ Gradatim aduerbiū significat ꝑ gradus ꝛ ordinate lenteqꝫ. Uar. li. i. de re rust. Cito quidē inquit gradatim aliuꝫ pręponens alio agrū meliorē dicit esse in nouem discriminibus.

¶ Gradiuus pe. ꝓ. a gradiendo: vel qr gradatim et ꝑ ordines in belluꝫ itur. Unde Mars gradiuus dictus est. Sunt tn̄ qui gradiuū a gramine dictum putēt: qr gramine sit ortus. Unde ꝛ graminea corona in re militari maxime est honorationis. Alij a vibratione propter hastas credo in bello vibratas: quoniaꝫ κραδαινειν vibrare dicunt. Alij gradiuum nō latinū nec grȩcū: sed thrax vocabulū esse ꝛ significare bellicosum et fortem dicunt.

¶ Gradior eris. gressus significat vado. Lact. li. iiij. Claudis vero ac pedum vitio afflictis non modo gradiendi: sed etiam currendi dabat facultatem. Huius cōposita sunt. Aggredior: angredior: Congredior: Digredior. Egredior: de quib⁹ alibi. Ingredior. Introgredior. Dicimusqꝫ ingredior forū et in forū. Aliquā ponit̄ ꝓ simplici gradior incedo. Uir. lib. iij. geor.

Contin uo pecoris generosi pullus in aruis Alti⁹ ingreditur. Ci. ad Atti. Si dormis expgiscere: si stas ingredere: si ingrederis curre: si curris aduola. Interdū ingredi est ꝓuenire ꝛ se ostēdere. Plau. Nihil te pudet scelest in ꝯspectu ingredi. Ingredi in mulierem est mulieris ꝑsonam assumere. Hieron. in psal. interpretatione. Solet in theatris vnus hō frequenter diuersas habere personas: nunc ingreditur in mulierem: nūc in virum: nunc in regem. Et qui in regē ꝓcesserat rursus in seruū ꝓcedet. Interdum est quasi incipe. Lacta. libr. vi. Iustus ergo quoniam durum asperūq; iter ingressus est. Introgredior. Uir. Post ꝙ̄ introgressi ꝛ corā data copia fandi. Progredior vltra ꝓcedo. Ci. in Lel. Id primū videamus si placet quatenus amor in amicicia progredi debeat. Hinc progressus ꝛ progressio. Idem lib. i tus. Qui errantium stellarū motus progressiones institutionesq; notauit. Hinc progressus ꝛ ꝓgressio pro processu. Aliquādo antegradior. Plau. Extremum intra carcerē ipm progredit᷑ parthenopeum. Pretergradior vltra trāseo. Ci. Appio pul. Currens Lepta venit: mihiq; nūciauit te iā castra pretergressurum esse. Apul. Cunq; stabulum pretergressus fuissem recognita cœpit retrocedere. Hiero. Ponam ꝛ aliam expositionem ne q̄d videar ṗter gressus. Regredior retro gradior reuertor. Plau. in Aul. Illuc regredere ab hostio. Lactā. lib. vi. Cum ventum fuerit ad extremum vnum iā regredi non licet. Supgredior superambulo supero: vt est illud. Sed tu supgressa es vniuersas. Subtergradior transgradior. D. Brutus. Cice. Ut alpes transgrederer. Lact. lib. ij. Nemo tunc millesimum annum transgressus est. Transgressio apud rhetores dicitur cū ab ea sententia quā ꝓposuimus cōuertim⁹ sermonem ad aliquā ꝑsonam aut rem aut fortunā: ꝛ tanq̄ ꝑsentem appellam⁹: vt hec mulier nuper fuit locuples ꝛ potens in amore atq; delicijs necessariorū: ornatus opibus abundabat: magnus ancillarū quæ sequebāt᷑ comitatus appellabat᷑. Nūc cōtra subito ꝛ graui casu affecta vix mediocris ancillulę dignitatem retinet: o fortuna ꝙ̄ vehementer te rerum varietas oblectat. ꝛ ꝙ̄ magno odio est tibi beatę vitę perpetuus ꝛ ꝯstans fructus.

¶ Grassor aris. quasi a gradior frequentatiuū est. Festus. Grassari proprie dicūtur latrones vias obsidentes. Gradi siquidē ambulare est. Unde tractū grassari ab impetu gradiendi. Sed cū quis grassatur. i. cū impetu siue frequenti gradu vadit in aliquē ꝛ bono ꝛ malo animo grassari potest. Ideo ꝛ in bonā ꝛ in malā partē accipi potest. In bonā Sal. in Iug. Sed dux atq; imperator vitę mortaliū animus est qui vbiq; ad gloriam vi grassatur. id ē cum frequenti gradu vadit abunde potens pollensq; ꝛ clarus est. Sirius. Grassādū ad clara periclis. In malā. Lactan. li. ij. Suis eñ vitijs perditi seuiunt ꝛ grassant᷑: vt perdant eñ cum frequenti gradu vadunt. Ab hoc malo animo in hoc verbo grassor seuis significatio nascitur eo ꝙ cū quis grassatur. i. frequenti gradu siue cū impetu ꝓperat in aliquē vt ipm̄ telo seu quouis alio modo feriat vel malo alio rapiat: hoc seuire dicit᷑. Lactā. li. iij. Archipirata quispiā vel latronū ductor si suos ad grassandū cohortet᷑. Cesar. Grassari in hostes vetat. Aliqñ in hac significatione ita accipit᷑: vt etiam in ꝓpriam significationē redigat᷑. Liui. li. ij. Trecēti ꝯiurauim⁹ principes iuuētutis Romanę vt in te hac via grassaremur. Huius ꝯpositū Oggrassor qđ est obuiam seu contra cū impetu aut frequēter gradior. Plau. in Penu. Nisi cū pedicis ꝯdidicistis oggrassari gradu.

¶ Grassator qui ꝑ vim ꝛ insidias latrocinat᷑. Iuuen. Interdū ꝛ ferro subitus grassator agit rē. Callistratus. Grassatores qui prędę causa id faciunt ꝓximi latronibus habentur.

¶ Græcus cū æ. dipht. nomē viri ꝓpriū: a quo grecia regio europę dicta ē. Et quia Græcus a. um. quod ex grecia est. Hęc ab Isthmi angustijs incipit a septētrione in meridiē vecta: qua sol egeis: qua occidit ionijs fluctib⁹ obiacet. In ea athenę ꝛ marathonij campi Citheron ꝛ parnasus montes.

¶ Græcostasis pe. cor. quasi grecorū statio. Locus de quo Uar. sic habet. Ante curiā hostiliā rostra sub dextra a comitio locus substructus vbi nationū subsisterent legati: grecostasis appellatus a parte vt multa senatū supra grecostasim: vbi edis ꝯcordię basilica opima.

¶ Graiugenę pe. cor: greci dicti sunt.

¶ Græcari pe. cor. est cōuiuijs ꝛ libidinib⁹ operā dare: ab eo ꝙ greci liberius se haberēt in ꝯuiuijs. Nam qñq; verba trahunt᷑ a morib⁹ nationū.

¶ Gralę fustes furculas hñtes sunt quib⁹ nitunt᷑. hic

¶ Grallatores dicunt᷑ q̄ in perticis abiegnis passus ingentes faciūt. Grallatoriū gradū Plau. vocat maximū: sicut ecōtrario minutulū formicinū ꝛ testudineū. Plau. Uinceretis ceruas cursu ꝛ grallatorē gradu.

¶ Grāma. atis. ꝛ grāmatū i. latine lrā dicit᷑. Uñ Epigrāma ꝛ epigrāmatū cū alijs a grāma componūt᷑.

¶ Grāmatica litteraria dicit᷑. Est eñ vt lrę suas custodiāt voces. ꝛ quasi depositum reddant. Est eñ grammatica rectę loquelę: rectęq; scripturę scientia q̄ vsu ratione auctoritateq; constat:

¶ Grāmaticus litteratorius seu litterator qui grammaticā docet q̄ ꝛ grāmatista dici pōt ꝛ triuialis. Sed ꝛ poetarū interp̄tes grāmatici dicunt᷑/ versanturq; nō solū circa sermonē: sed etiā circa historias ꝛ carmina euagant᷑. Mar. de epigrāmatis suis. Grāmaticis placent ꝛ sine grāmaticis. Grāmatici prius critici dicti sunt auctore Dione Chrysostomo. Cor. nepos ait litteratos ꝓprie appellandos esse poetarū interpretes: qui a grecis grāmatici noiant᷑: eosdē litteratores vocitatos Messala Coruinus auctor est. Sunt qui grāmaticū a grāmatista distingunt: vt litteratū a litteratore tanq̄ grāmaticum absolute ꝛ perfecte doctus sit sicut litteratus. Grāmatista sicut litterato mediocriter eruditus: In malam eñ partem accipitur.

¶ Grāmaticus a. um. qđ ad grāmaticā ꝑtinet.

¶ Grāmatei dicunt᷑ scribę qui rationes publicas in tabulis scribunt. Apul. lib. xi. Tum ex his vnus quē cuncti grāmatea dicebant. Hi etiā ab epistolis ꝛ cācellarij dicunt᷑. Hinc archigrāmateus princeps scribarum.

¶ Grammatophylaciū: locus vbi scripta publica seruantur.

¶ Grāme longitudo sine latitudine mēsurę subiecta. Aug. Si omissa latitudine solam quis longitudinē voluerit emetiri longitudo sine latitudine mensuræ subiecta: grāme dicitur: nō ꝙ sit lōgitudo aliqua quę careat latitudine: sed ꝙ solam quis metiens longitudinem grāmen metiri dicit᷑. Et hęc linea a nostris dicitur. Eam ita diffinit Euclides. Linea est longitudo illatabilis. Emensa vero cū longitudine latitudo dicitur epiphania.

¶ Gramię sunt oculorum pituitę. Un̄ gramiosi oculi a quo qui tristes sunt in hodiernū quoq diez gramiosi vulgo noiantur.

¶ Gramen herba vulgatissima sic dicta ꝙ geniculatis internodijs mirifice serpat a gradiendo: vel a gignēdi fęcūditate. Crebro em̄ nouas spargit radices. Refert Ply. eam herbā nasci vbi hūanus sanguis ceciderit. Gramē capiti circūdatū sanguinis fluxiones e naribus sistit. Aliq̄n tn̄ gramen ponit generaliter p omi herba. Un̄ graminea corona dicta est q̄ ab vniuerso exercitu seruato seruatori dabat vbi obsessos aliquis seruasset quodcūq id genus herbę foret decerpto viridi gramine. Graminosus plenus gramine. Col. li. i. Quid syluester ager: quia humidus z graminosus: qd siccus z spurcus recusaret.

¶ Grando gutta aquę in aere ↄgelata: sic dicta ꝙ solito grandior sit. Uel qr granis ↄtineat. Hinc grandinosus a. um. vt grandinosa loca in quibus frequētes sunt grandines. Grando etiā quā gręci Χαλαζαν: et Χαλυζιον vocant: collectio est sub cute buboni z ęgyptię fabę similis: vt inquit Pollux dolorē si tangatur afferens. Dicunt z in oculo grandines cū segnis humor circa palpebras coit: sed ita vt id tuberculū digito huc z illuc impelli possit.

¶ Grandinosus a. um. qd abūdat grandine. Col. lib. iiij. Post hęc nō ignorabit dn̄s loci plus eē posse qualitatē cœli frigidā vel calidā: siccā vel rosidā: grandinosam: ventosamq vel placidā: serenam vel nebulosam. i. quę sępe grandinem infert. Rosida quæ siccitatibus laborant.

¶ Grādinatus a. um. participiū qd est grandine saucium. Aug. in psal. Grandinata est vinea.

¶ Grandebalę pili subalares: quos volsellis tolli sępe molliores iubebant.

¶ Grandis z hoc grande apud veteres nō ad corpus sed ad ętatē tm̄ referebat iam adultā. Ter. An sedere oportuit domi virginē tam grandem. Quod si natu addatur prouectiorē ętatē significat: z iam pene senilem. Ply iunior. Mulier natu grandior et tot liberorū partus. Nunc vero grandis sumit pro magno z nōnunq̄ ad inaiata refertur. Hiero. Grandes materias ingenia parua nō sufferunt.

¶ Grandiusculus a. um. dimi. Ter. in And. Iā fere grandiuscula profecta est.

¶ Granditer aduerbiū. Cypria. ad Corneliū. Docuistis granditer deū timere: xp̄o firmiter adhęrere.

¶ Granditas dicta est maior ętas. Sisen. li. iiij. hist. Neq ętatis granditatē: neq ea merita: neq ordinis honestatē: aut dignitatē sibi esse excusationi.

¶ Grandęuus a. um. qd est prouectioris ętatis: hoc est grandis eui. i. senex.

¶ Grandiloquus pe. cor. eloquēs z qui cū quadā verborū magnificētia loquit. Cic. Nam z grādiloqui (vt ita dicā) fuerūt cū ampla sentētia tū grauitate z maiestate verborū. Hinc grandiloquētia.

¶ Grandio is. iui. grandē facio. Plau. in Aul. Si hodie hercle fustē cepero: aut stimulū in manu testudineū istū tibi ego grandibo gradū.

¶ Grandesco cresco: grandis fio. seu granū fio. Ply. lib. xviij. Crescente luna frumēta grandescūt. Hinc ingrandesco quod est valde vel intus grādis fio. Colu. Quę lens vt celeriter prodeat z ingrādescat aliq̄ fert fimo arido ↄmisceri debet. Idē libr. ij. Omē aūt frumentū spicā a tertio ad quartū nodū emittit: z cuz totam edidit. viij. dieb⁹ deflorescit ac deīn grādescit diebus. xl. quib⁹ post florē ad maturitatem peruenit.

¶ Granū fere frugū dicit vt tritici: hordei: farris et hmoi: quod est intimū: solidū: a quo granariū. Acini sunt cęterorū fructuū: vt vuę bacccharū: z hmoi. Granū etiā generaliter dicit p oi eo qd gręci vocāt coccū. Un̄ coccū ilicis granū vocam⁹.

¶ Granariū loc⁹ in horreis seruādis seminū granis paratus: vel in quo grana frugū reponunt. Uar. Ac triticū cōdi oportet in granaria sublimia q̄ perflētur ventis ab exortu z septētrionū regione: ad quę nulla aura humida e ppinquis locis aspiret. Granaria quidam habent sub terris spelūcas quas vocant syros. Alij puteos. Persi. Iam nūc astringas iā nūc granaria laxes. Nōnulli horreuz ab hordeo. Festus a farre farreū vocat.

¶ Granosus a. um. dicit oē quod intus habz grana.

¶ Graphis idis. ars pingendi. q̄ maxime lineis ↄstat z linearis vocat: quā Ply. lib. xxxv. scribit esse inuentā a Sophocle. Dicta graphis a stilo quē gręci graphion z graphida quoq noiant. Ply. libr. v. Graphidis vestigia extant in tabulis ac mēbranis ex quib⁹ pficere dicunt artifices. In quo sciēdū p graphidis vestigia picturę genus accipiēdū esse. qd gręci vocāt Ichnographiā. Ea est circini regulęq modicę cōtinens vsus: ex qua capiunt formarū in solis arearum descriptiones: vt inquit Uictru. li. i. Qui z orthographiā z sciographiā nominat.

¶ Graphiū stilus ferreus seu penna argentea qua signantur in tabellis litterę: vt olim in cęra seu figurę. Ambr. li. hexa. Neq vero si ipē nō compręndas: iccirco nō cœpit: aut nequaq̄ desinet si ipse circuitum vel atramento vel graphio ducas. Quid. Quid digitos opus est graphiū lassare tenēdo. Stilus aūt sicut docet Hiero. in expositiōe psal. scribit in cęra. Calamus in charta: mēbrana aut in quacūq materia: q̄ apta sit ad scribēdū. Graphus scriptus vel pictus. Agraph⁹ nō scriptus vel non pictus. Graphia scriptura vel pictura. Unde scribo pro pingo etiā apud nos z picturas legere dicimus.

¶ Graphiariū theca in qua stili reponunt: q̄bus z scribere simul z pingere solebant anteq̄ penicilli z colores inuenirent. Dicit z theca graphiaria.

¶ Gratia inqt Aug. dicta est: qr gratis dat. Quare gratis dat: qr merita nō pcesserūt: sed bn̄ficia dei te puenerūt. Un̄ recte gratia sumit p bn̄ficio. Ci. Cū ↄsertim ↄsiderē nullā esse gratiā quā vel nō caperet animus meus vel in accipiēdo vel remunerādo cumulādoq illustrare posset. Oīe em̄ qd habēt hoies a deo gratia est. Nihil em̄ ex debito habēt. Quis em̄ prior dedit: z retribuetur illi. Tres aūt scribūt fuisse gratias: Aglaiā. i. lętitiā. Thaliā. i. virentē: qr bn̄ficium semp viret. Euphrosynē quā delectationē nominant. Hę a gręcis Χαριτεσ vocantur. α πο τησ Χαρασ qd lętitiaz significat. Merito em̄ lętari videntur: z q̄ dant z qui accipiunt beneficiū. Tris autez ideo esse pdiderunt: quia z benefici esse in alios debemus: z aliorum beneficia suscipere: z ijs qui in nos liberales fuerunt retribuere. Dare autez z accipere z referre tres act⁹ sunt inter se distincti. Hinc gratiosus. Aliq̄n capitur p pœna siue dāno. Idē. Et p iniuria parē ei gratiaz referret. Aliq̄n pro mercede. Idē in Lę l. Ut em̄ benefici liberalesq sumus nō vt exigamus gratiā. i. mercedē vel vtilitatē: neq beneficiū fœneramur: sed natu

re ꝑpensi ad liberalitate₃ sumus. Aliqñ pro pace seu amore. Ter. in hecy. Neq₃ alio pacto ɔponi pōt inter eas gratia. Et in Eu. Adibo atq₃ ab eo gratiā quā vi deo velle inibo. Aliqñ ꝑ benignitate. Tibul. Gratia magna ioui vetuit pater ipse valere. Aliqñ pro causa seu respectu. Sal. Rē oēm aperit cuius gratia mitte bantur. Aliqñ ꝑ virtute seu efficacia: vt frequenter apud Ambro. Habere aūt gratias vel agere vel refer re. vide in dictione ago.

¶ Gratus qui gratiā pro beneficio refert: vel saltem memor est accepti bñficii. Cuius cōtrariū est ingra tus: a quib⁹ gratitudo ⁊ ingratitudo. Grate ⁊ ingra te aduerbia ⁊ gratis ⁊ ingratis. Accipit etiā gratus pro leto: et ingratus ꝑ tristi. Uir. li. vij. Et cineri in grato suprema ferebāt. Et gratus ꝑ spontaneo. et in gratus ꝑ inuito ⁊ coacto legitur.

¶ Gratiosus valde gratus. Nā plenū gratia signifi cat: ⁊ is qui habet gratiā. i. qui in populo accept⁹ est. Ci. li. iij. offi. Cū pithius vt argentarius q̄ esset apud omnes ordines gratiosus. i. habens multā ingratia₃. Idem Lentulo. Uehementer confidit his nostris lit teris apud te gratiosum fore. i. valde gratum. Gelli⁹ accipit gratiosum tam pro eo qui gratias adhibet q̄ qui admittit.

¶ Gratis aduerbium significat sine pmio: sine me rito: q̄d vulgo dicit̄ per gratiā. Ter. in gen. Quia fra ter meus est: nō seruiet mihi gratis. Amb. In diui nis scripturis reus scribitur qui non studuerit dare gratis q̄d ipse gratis acceperit. Alias significat spō te. Aug. li. 4. conf. Quoꝝ exēpli gratia quedā gratis posui: vel in ipso substantię genere innumerabilia re periūt. Sic ingratis inuite nō vltro: q̄ vltronea gra ta sūt. Ingrata q̄ ab inuitis ⁊ recusantib⁹ fiūt. Plau. in Am. Hęc heri imodestia coegit me qui hoc noctis ingratis excitauit. Ter. in Eu. Opus faciā vt defati ger vsq₃ ingratis vt dormiā.

¶ Gratuitus a. um. pe. pro. q̄d datur gratis. i. sine p̄ mio: ⁊ q̄d non est mercenariū. Ci. li. i. de legib⁹. Quid liberalitas gratuita ne est: an mercenaria? si sine pr̄ mio benigna ē gratuita: si cū mercede ɔducta. Aug. Gratuitam nobis impendit deus dilectionē quibus gratis vnigeniti sui misit redemptionē. Hinc fit ad uerbium gratuito. Sue. in Cęsare. Omnibus vero circa eum atq₃ etiam parte magna senatus gratuito: aut leui fœnore obstrictis.

¶ Grates numero tm̄ plurali ⁊ in hac tm̄ terminatio ne pro gratijs quę referri debent pro accepto benefi cio. Uir. Grates persoluere dignas Non opis est no stre Dido.

¶ Gratificor: rem gratam facio: cōsentio: complaceo Cice. Lentulo. Quod pōpeio se gratificari putant. Differunt tn̄ gratificari ⁊ gratū facere: q̄ gratificari in se cōtineat quiddam maius. Est em̄ beneficum esse Uñ dicimus deum gratificari hoībus: quasi sit bene ficia conferre. Gratum vero facere sit obsequi ⁊ inser uire. Cicer. Si hunc iuueris gratissimum mihi feceris. Hinc gratificus.

¶ Grator aris. dijs gratias ago: ⁊ q̄si supplico. Oui. li. iij. de fas. Quisquis ades: castęq₃ colis penetralia vestę. Gratare iliacis: thuraq₃ pone focis. Interdu₃ gratari est gaudere de bono ꝓprio: vt apud eundem libro. viij. meta. O superi totoq₃ libens mihi pectore grator. Quandoq₃ etiā est lętari de bono alterius. Uirg. Inueni germana viam gratare sorori. Liui. li. vij. Tum sequētes currū Iouis optimi maximi tēplū gratantes ouantesq₃ adire.

¶ Gratulari cū datiuo proprie est dijs siue hoībus q̄ nobis benefici fuerūt in successu aut nostro aut alioꝝ cum laudibus festiuitatem ostendere. Oritur em̄ ex letitia gratulatio vt ex dolore querimonia. Lact. lib. vi. Nihil est q̄ sibi aliquis gratulet̄ si has inanes vir tutes adeptus est. Ennius in Hecuba. Iuppiter ti bi sūme tandē male re gesta gratulor. Interdum pr̄ termittitur datiuus cū fuerit pronomen. Ouid. Pri sca iuuent alios ego me nūc deniq₃ natum Gratulor. vbi intelligitur mihi. Quintil. Gratulemur ta₃ q̄ nul la ciuitas laborat: subintelligitur nobis. Gratulari etiā est gratias agere siue supplicare. Liui. Triūphā tes in capitoliū ascendebant ioui optimo maximo cę terisq₃ dijs gratulaturi. Nec mirū si gratulaturi dijs dicimus quasi ostēdere nos illis ɔgaudere cū salu tare etiā eos dicamus: quasi salutē illis optare quod nō dijs sed hoībus ɔuenit. Uñ dicimus: salue sancta parens. Gratulari cū actō est grat⁹ habere. Ter. in Eu. Salutāt: ad cœnā vocant: aduentūq₃ gratulantur Plau. in Cap. Ubi quisq₃ videt eunt obuiam gratula turq₃ eam rem. i. gratiam habent. Huius compositū est Congratulor.

¶ Graue suapte natura significat ponderosū: vt gra ue saxū: q̄d nos cū molestia grauat in ferendo. Uirg. Uomis ⁊ inflexi primū graue robur aratri. Et ꝑ trāsf lationē dicit̄ morbus grauis: senectus grauis. i. mo lesta: q̄m qui molestiam ex senectute morbo cęterisq₃ hōi sentiūt: quasi onere intolerabili premunt̄: quod cupide velut graue onus a se vellent deponere. Cic. in Cato. Ne nunq̄ senectutē tibi grauē esse senserim Itaq₃ vnus modus est q̄ corpori aut aīo molesta sunt ea grauia appellare eo q̄ molestia a mole. id ē a re ma gna vocata est. Alter modus est: q̄ quēadmodū gra uia ⁊ grandia saxa nō facile loco mouētur: sed ad oēm temporum mutabilitatē herent: ita hoīes cōstantes ac sapientia prędíti merito graues dicunt̄: qui nec p̄ cibus: nec minis ab ęquo dimouentur: vt hi faciunt quos leues vocamus: qui in similitudinem palee ad omnem auram ventilantur. Hinc grauitas pro firmi tate ac cōstantia animi ac in vultu: moribus: verbis rebus agendis quedā seueritas. Aliquādo pro mole stia ⁊ magnitudine: vt grauitas odoris: grauitas do loris: grauitas somni. Uarijs alijs modis dicit̄ gra ue: sed ad hos reduci possunt. Na₃ ponitur pro perni cioso: acerbo: nocēte. Ci. lib. iij. offi. Magnū illud bel lum ⁊ graue aduersariū imperij sustulissent. Idem. fa cilius ⁊ in morbos incidunt adolescentes: ⁊ grauius ęgrotāt. Pro forti ⁊ robusto. Uir. li. v. Prima pares ineunt grauib⁹ certamina remis. Pro grādęuo. Idē. Hic grauis entellus dictis castigat acestē. Pro vtili solido: firmo: ɔstante. Cice. lib. i. offi. Ut tam sint alia grauiora atq₃ meliora tn̄ nos studia nostra naturę re gula metimur. Pro tristi. Uirgilius lib. viij Grauior ne nuncius aures Uulneret. Pro sapienti cum aucto ritate. Cice. in Horten. Quid em̄ aut Herodoto dul cius aut Tucydide grauius. Pro ponderoso. Uñ gra ue æs dicitur: quia deni asses singula pondo efficie bant. Pro necessario. Lucili. libro. xxviij. Habeasq₃ animo mihi admodum causam grauem fore: quæ me ab vllo commodo abducat tuo. Pro pleno. Uirgilius Tum pietate grauem ac meritis si forte virum: que₃ Conspexere silent. Pro fœcundo et frugifero.

Idem. Quid labor aut bene facta iuuant: quid vomere terras Inuertisse grauis? Pro multo. Varro. Ubi graues pascantur atq; alant pauonũ greges. Sal. li. iij. histo. Cœpit per oẽm prouinciam graue pretium fructibus esse. Pro amaro. Varro. in quinquatribus. Absynthium vt bibã graue ꝛ castoreum. A grauis fit aduerbium grauiter ꝛ graue.

¶ Grauiter significat mestũ. Cecil. Placere hoc cepit grauiter. Cice. Nec vero audiendi grauiter qui inimicis irascendũ putant. Virg. Grauiter spirantis copia tymbre. Aliquando significat aspere male. Idem. Graue olentis auerni. Aliquando moleste. Cicero. Grauiter ꝛ iniquo animo tuli. Aliqñ sapienter. Idem Si quid prudenter si quid grauiter factũ est. hoc est non leuiter ac insipienter: sed mature sapienterq;.

¶ Grauedo põderositas: qñq; sumit̃ ꝓ morbo seu humore: qui ex capite distillat: nares claudit: vocẽ obtũdit: tussim siccam mouet: sicuti docet Celsus lib. iiij. Catul. Sentire cesso q̃ grauedinem ꝛ tussim. Plaut. in Asi. Quod illa haud simulet quasi grauedo ꝓfluat Hoc ne sic faciat tu labellũ abstergas. Greci corizas vocant. Hippocrates distillationes oẽs ꝛ grauedinẽ nominat coryzas.

¶ Grauedinosus nõ solũ qui grauedine infestatur: sz etiam qui ad eum morbum est procliuior. Cic. lib. iiij. tus. Itaq; dicimus quosdam grauedinosos quosdam terminosos: nõ quia iam sint sed q2 sepe sint. Plyn. appellat Eruũ grauedinosũ quod bobus in pabulo grauedinem facit.

¶ Graueolentia malus odor. Ply. Et oris graueolentiam tollit.

¶ Grauo as. premo: onero: molesto. Virg. Nec me labor iste grauabit. Huius cõposita: Aggrauo qđ ẽ super seu plus grauo. Col. li. ij. Tũ etiã ratio rustici aggrauatur exiguo ꝓfectu operis. Degrauo deorsum grauo. Idem lib. i. Et qđ prius extructũ iminebit cedenti paulatim degrauatũ pondere suo preceps attrahetur. Vir. li. iij. Degrauat ætna caput Cypri. Quomõ cœlũ petunt ꝛ ad sublimia ꝛ alta conscendũt q̃ terrenis cupiditatibus degrauant̃. Ingrauo intus seu valde grauo. Hiero. in Exo. Ingrauatũ est cor pharaonis. Pregrauo valde grauo. Idẽ ad Marcellam. Quapropter moneo vt dũ mũdi huius viã currimus nõ duabus tunicis: nõ calciamẽtoꝝ pellib9 pregrauemur. Et hec oĩa habent pen. cor.

¶ Grauate aduerbium significat cum labore siue cuz molestia.

¶ Grauesco is. grauis ꝛ oneratus fio. Vir. li. ij. geor. Nec minus interea fœtu nemus omẽ grauescit. i. oneratur. Hinc aggrauesco magis grauis fio. Terẽ. in hecy. Male metuo ne philomene magis morbus aggrauescat. Ingrauesco eiusdẽ significationis est. Augu. lib. ij. ci. dei. Nam ingrauescente pestilẽtia ludi scenici Rome primitus instituti sunt.

¶ Grauida mulier. q̃ iaz ꝯcepto fœtu grauatur. Pregnans: q̃ iam occupata est in generando qđ ꝯceperit Aug. Quo modo fiet istud vt vtero grauida sim pudico: et imunis sim a marito? Aliqñ ponit̃ pro plena. Inde Grauido as. ꝓ impleo veteres posuerunt. Cecil. Titre per mysteria hic honeste grauidauit probo Leo papa Virgo regia dauidice stirpis eligitur: que sacro grauidanda fœtu diuinã humanãq; prolẽ prius ꝯciperet mẽte q̃ corpore. Et inciens propinqua partui incitatus sit fœtus eius.

¶ Grauastellus senior. Plau. Quis est grauastellus iste qui aduenit? Ut puto a grauitate dictus.

¶ Grex differt ab armento q̃ grex minoruz animaliũ sit ꝯgregatio: vt ouiũ: porcorum: caprarum. Armentum maiorũ: vt camelorũ: boum: equorum. Hiero. in Deutero. Habuerisq; armenta boum ꝛ ouiũ greges. Ouid. Mille greges illi totidẽq; armẽta per herbas pascebant. Virg. Hec satis armentis superat pars altera cure. Lanigeros agitare greges hirtasq; capellas. Inuenitur tamen quandoq; grex de maiorib9 dici. s. bobus. Virg. Aut aliquã in magno sequitur grege. Tamen ad distinctionẽ addidit magno: sicut Hora. adiecit mugientium. Aut in reducta valle mugiẽtium prospectat errantes greges: Quasi grex generalius nomen sit: armentum specialius. Et illud sine apposito de pecoribus minutis intelligatur: cũ apposito possit etiam ad maiora transferri. Cicero. Fudit apothecas: cecidit greges armentorũ. Col. li. i. Nec absint greges armentoꝝ ceterorũq; quadrupedũ culta ꝛ dumeta pascentium. Dicitur et grex de auibus. Aug. libr. xij. ciui. dei. Alias vero greges instituerit que cõgregate atq; in gregibus malint viuere: vt sũt columbæ: sturni: cerui: damule: ꝛ cætera huiusmodi. Etiam bonorum vel malorum hominum dicitur grex Cice. In his bonis gregibus omnes aleatores: omnes impuri impudiciq; versantur. Et est tam fœm: q̃ mas. generis.

¶ Gregarius: ex grege vulgaris. Unde gregarius miles dicitur non electus: sed tumultuarie vndecũq; collectus. Sallust. Deinde multi memores Syllanæ victorie: q̃ ex gregariis militibus alios senatores videbant alios ita diuites: vt regio victu atq; cultu vitam agerent. Col. lib. vij. Gregariorũq; pastoꝝ velut minutum pꝛofessionis sue disciplinam constantissime repudiasse.

¶ Grego as. de quo Priscian9. Sunt ꝛ alie deriuationes diuersas terminationes habentes tam a nominibus q̃ a verbis nascentium verborum. vt a greco grecisso ꝛ grecor: a grege grego: a Philosopho philosophor. Huius tamen composita magis in vsu sunt: vt abgrego: quod est deduco. Aggrego associo: adiũgo Lactantius libro quarto. Si nobis credendum esse non putant: credant Homero qui summũ illum Iouẽ demonibus aggregauit: Congrego. Idem in eodez. Aliumq; sibi populum fideliorem ex alienigenis congregaret. Segrego seorsum pono: diuido. Fest. Segregare est ex pluribus gregibus partes seducere. Et hec oĩa habent pe. cor.

¶ Gregalis ꝛ hoc gregale: quod in grege viuit. Var. lib. ij. de re rust. Equi boni futuri signa sunt si cũ gregalibus in pabulo contendit in currendo aliave quare quo potior sit.

¶ Gregatim per diuersos greges. Varro. Merula q̃ mera. i. sola volitet. Cõtra ab eo graculi: q̃ gregatiz

¶ Gressus a. um. participiũ a gradior. Gressus us incessum: ambulatio: vt Gressus meos dirige.

¶ Gressibile qđ est aptũ ad gradienduz: vt homo est gressibilis.

¶ Gressutus a. um. pen. pro. idẽ quod gressibile: non quod magnos habet pedes: vt quidam autumant. nã August. in dialec. sic scribit. Socrates ꝛ homo est et gressutum.

¶ Gressus a. um. nomẽ est quãtitatẽ significans. Cuius dimi. est Gressulus.

¶ Grossi tantũ pluraliter dicunt ficus anteꝗ̃ maturescant. Alii dicũt grossos esse ficus qui nõ maturescũt Primitiuæ ficus quæ præcoces seu pręcoques ⁊ a neotericis Flores appellant: apud gręcos prodromos vocant. Col. lib. iii. Si voles ficum cuiuis natura feram facere cũ grossuli minuti erunt fructũ decutito.

¶ Grossipion siue xylon seu grossapinus frutex est ex superiori parte ægypti quę in arabiã vergitur allat⁹ nunc etiã a quibusdã locis italię nascens: ex quo lina fiunt quæ grossipina siue xylina seu grossapina dicuntur: paruulus est: similemq̃ barbarę nuci defert fructum plenũ lanugine nec vllum genus lini in candore mollitiave pręfert huic. Iurisconsulti inter lanas potius cõnumerant: dicuntq̃ lanam lineã a græcis appellari. Ex his fiunt vestes candidissimę ac subtilissimæ quę vulgo bombycinę dicunt: cũ xylinæ seu grossipinæ grossumpinæue appellari debeant. Quidã huiusmodi linum coronũ vocant: frutices id ferẽtes quibusdam in locis folia habent vitiũ similia nisi ꝙ minora sunt feruntq̃ cotonei mali similitudinẽ ⁊ cucurbitas quę maturitate ruptę lanuginis pilas emittunt.

¶ Grues aues minimę solitiuagę quę nõ se segregant siue cũ volant: siue pascunt. Et a sono vocis dictę excubias nocte diuidunt: capite subter alam condito dormiunt alternis pedibus insistentes. Volantes aũt ordine quodã y litterã faciunt id quod Palamedem deprendisse legimus. Hie. ad Rusticũ. Grues vnã sequũtur ordine litterato. Mar. Turbabis versus nec littera tota manebit. Unam perdideris si palamedis auẽ. De natura huius auis Ambr. libr. i. Hexa. sic habet: Grues intuitu ⁊ voluntario vsu in nocte solicitã exercent custodiã dispositos vigiles seruant ⁊ cæteris cõsortibus generis quiescẽtibus alię circũeunt ⁊ explorant ne qua ex parte insidiæ tentent atq̃ deferunt impigram suo vigore tutelam: post vbi vigiliarũ fuerit tempus impletũ perfuncta munere in somnũ se præmisso clangore cõponit: vt excitet dormientẽ cui vicẽ muneris traditura est. At illa volans suscipit sortem nec vsu nostro inuita ⁊ pigrior somno renũciat sed impigre suis excutit e stratis: vicem exequitur ⁊ quã accepit gratiam pari custodia atq̃ officio repręsentat. Ideo nulla discretio quia deuotio naturalis idem tuta custodia quia voluntas libera. Hunc etiã volãtes ordinẽ seruant: et hac moderatione omnẽ laborẽ alleuiant vt per vices fungant ductus sui munere. Pręcedit enim vna ⁊ pręcurrit cæteris deinde conuertit ⁊ sequenti sortẽ ducendi agminis cedit.

¶ Gruo is. grui. Fi. ftus. Gruere dicuntur grues vt Sues grunnire. Hinc cõgruo pro cõuenio cõcordo. Teren. in Heau. Concede hinc domũ ne nos cõgruere sentiant. i. cõcordare. Hinc congruũ ⁊ Ingruo is. de quo alibi.

¶ Grumus terrę collectio: minor tumulo Apud Col. dicitur cliuulus. Unde libr. ii. ait. Grumos quos aduersurã plærunq̃ tractę crates faciunt: despicimus ita necubi ferramentũ fœnisecis possit offendere. Cuius diminutiuũ est grumulus. Ply. lib. xix. Quidã et alium vlpicũ in plano seri vetant: castellatimq̃ grumulis imponi distãtibus inter se pedes ternos.

¶ Grumma mę: mensura quędã qua fixa viæ ad lineã dirigunt vt est agrimensorꝫ ⁊ similiũ. Hinc degrumor aris. pro dirigo. Lucil. Viamq̃ degrumaris vt in castris mensor facit olim. Et exgrumor vnde exgrumantes apud Varronẽ legitur lib. iii. de re rust. quod est de mensura et recta via excedentes vel grumos eruentes.

¶ Grumæ dicunt loca media inter q̃ directe quattuor conueniunt vię.

¶ Grunnio is. grũniui ⁊ grũnii itum. propriũ est vocis porcorũ. Cic. lib. v. Tus. Aut grũnit cum mactat sus. Iuue. Et cũ remigibus grũnisse elpenora porcis Hinc grunnitus tus.

¶ Grundire veteres dicebant qđ nos grũnire dicim⁹ Clau. lib. annaliũ. xv. Grundibat grauiter pecus suillum. Hinc grundules lares dictos accepimus quos Romulos cõstituisse dr: in honorẽ scrophæ quæ xxx. pepererat porcos. Casius hemina. Sus parit porcos triginta cuius rei fanũ fecerunt. Laribus grũdulib⁹.

¶ Gryllus animal est magnitudine cicadæ corpore longiore genus est locustę vndiq̃ per orbem terrarũ pernicies agris pręterꝗ̃ in parthia Parthi gryllos comedunt vt testat. Hier. contra Iouĩ Dictus gryllus a sono vocis. Suidas. γρυλλοσ ξενοφωντοσ του σωκρατικου υιοσ γρυλλοσ και λιολωροσ και γρυλλοσ οχοιροσ. Huic magnã auctoritatẽ perhibent. Nigidius magisq̃ꝗ̃ retro ambulet: terram terebret: noctibus stridat.

¶ Grypes qui ⁊ gryphones animalia pennata ⁊ quadrupedia: omni ex parte leones sunt: alis ⁊ facie aquilis similes equis vehemẽter infestæ. Nascunt in hyperboreis montibus. Et potest declinari grypes is. Et gryps ⁊ grypus. Hier. in Leui. Aquilam ⁊ grypũ Griphi vero vt Gellius inquit ænigmata sunt. Gryphon enim gręci insolubile dicunt.

¶ Gryphi a græcis dicunt nare curui. Quo nõie dictus est filius Demetrii vt auctor est Iustinus.

¶ Gryppos dr sermo implicitus. Gel. Aliosq̃ id genus gryppos neminẽ posse dicens nisi se dissoluere.

¶ Grypus per simplex p. nasus aduncus gibbus seu aquilinus a gryphis similitudine deductũ nomẽ. Gręci γρυπεσ. nos gryphes dicimus.

G ante V

¶ Gula anterior pars colli qua cibus atq̃ potus deuoratur. Nam collũ tam ceruicẽ posteriorẽ: ꝗ̃ gulam anteriorẽ habet. Et gula cum ossibus intelligit. Sal. Laqueo gulam fregere. Aliqñ accipit Gula pro gulæ vitio. Iuue. Dũ gula sęuit. Hinc fiunt gulosus a. um. quod est deditus gulę vitio. Degulo as. de quo alibi. Et ingluuies.

¶ Gulioce nucum iuglandiũ summa ⁊ viridantia putamina.

¶ Gummi ⁊ gummis gñe fœmi. Col. Nostrorũ temporum agricolę existimarũt noua dolia liquida gummi perluere. Idem. Multi cũ semel noua dolia vel serias crassa gummi liuerunt vna in perpetuũ gummitione contenti sunt. Unde gummitio. Col. lib. vltimo. Quã gręci κομμωσιν. Est aũt gummi lachryma arborũ quę est quasi gutta. Hinc gummatę arbores dicunt quæ gummi producũt. Palludius. In cerasis hoc seruandum est ⁊ in oĩbus gummatis. vt tunc inserant qñ his vel nõ est vel nõ desinit gummen effluere.

¶ Gurges itis. locus ĩ flumine ꝓfundus: in quo aqua vertitur. Et oĩs aquarum cõgeries dr gurges: licet quandoq̃ per tapinosim ponat pro mari. Verg. Nantes in gurgite vasto.

¶ Gurgito tas. penultima. cor. deuoro impleo. Hinc

fiunt composita Egurgito as. & Ingurgito as.

¶ Gurgulio proprie pars gutturis a naribus ad pulmonem constans cartilagine & carne per quã spiritus meat ac remeat. Et hec spiritalis fistula dr. Rursus gurgulio vermis quidã qui in horreis nascens frumẽtum absumit: sic dictus ꝙ totus sit guttur. Verg. Populat ingentẽ farris aceruũ Gurgulium.

¶ Gurgustiũ & diminutiuũ gurgustiolũ genus habitationis angustũ a gurgulione verme sic dictũ. Seruius docet Gurgustiũ esse obscurã & latentẽ tabernã. Cic. in Pisonem. Nescio quo e gurgustio te prodis. Amb. lib. Hexa. Nonne quo splendidior foris species loci eius effulgeat: hoc horrendis desuper cœnę gurgustium eius intus obscurius fit. Apul. Ergo breuitatem gurgustioli nostri ne spernas petosis contentus lare paruulo.

¶ Gustus us. Unus ex quinq; sensibus corporis.

¶ Gusto as. quid significet declaraẽ ex psalmo c.xxxiii. Gustate & videte quoniã suauis est dñs. Lactan. li. ii. Id aũt preceptũ fuit vt ex arbore vna q̃ fuerat in medio paradisi nõ gustaret. Hinc Gustatus tus. Cic. in Cato. Aqua oriens vna se ostendit quæ & succo terræ et calore solis augescens. primo est peracerba gustatu. Huius cõposita sunt Degusto qđ est multũ bene gusto. Sal. Inde cum post execrationẽ oẽs degustassent: sicut in sacris solennibus fieri cõsueuit aperuisse consiliũ suũ. Pregusto ante gusto. Hier. in Exo. Carnem q̃ a bestiis fuerit pregustata nõ comedetis.

¶ Guttus poculi genus quo in sacrificiis vtebantur. Ply. lib. xvi. Curius iurauit se ex prẽda nihil attigisse preter guttũ phaginũ quo sacrificaret. Vel in qđ oleũ mittitur: dictus ꝙ guttã mittat. Nã eo vsi sunt Romani in balneis ad vngenda eorũ corpora post lauationem. Gel. Puerũ iubet Taurus oleum in ollam inderere. Erat is puer genere atticus festiuissimus ętatis & gentis argutiis scatens. guttum famiũ ore tenus imprudens inanẽ tanq; inesset oleum affert: conuertitq; eum: & vt solutũ est circũegit per omnẽ partẽ ollę manu nullũ inde ibat oleum. Potest etiã dici vas in quo odorifera vnguenta seruanẽ: ꝙ inde guttatim sumantur. Seren⁹ p vase vinario sumpsit cũ ait. Siue meri guttus seu frigoris efficit aura. Var. de origi. Ut vinum minutatim funderet a guttis guttũ appellarunt Huius diminu. est guttulus. Plau. Ut guttulam hauriret ex guttulo.

¶ Gutta minima pars aquę vel alterius materię liquidæ hoc est stilla. Cuius dimi. est guttula.

¶ Guttatim per singulas guttas. Plau. Aedepol cor miserũ meũ quidẽ guttatim cõtabescit quasi in aquaz indideris salem.

¶ Gutturnium: vas ex quo aqua guttatim in manus datur: ab eo ꝙ ꝓpter angustias guttatim fluat.

¶ Guttur: accipiẽ pro ea parte q̃ est a faucibus ad iugulum: siue exterior siue interior sit. Unde Ply. Guttur homini tantum & suibus intumescit aquarũ quæ potantur plerunq; vitio. Vergilius. in Geor. Et lętę pecudes et ouantes gutture corui. Plautus in Aul. masculino genere posuit pro ano cum inquit. Etiam ne obturat inferiorem gutturem: ne quid animę emittat dormiens.

¶ Gutturosi dicunẽ quorũ guttur tanq; spongia quadam intumescit: ita vt hoc malum nõ morbus sed vitium sit. Ulp. de ędilitio edicto. Si quis natura gutturosus sit: aut oculos eminẽtes habeat.

G ante Y.

¶ Gyges nomen viri proprium qui cœli & terrę filius fingitur. Alius fuit Lydię rex. Quo etiã noĩe dict⁹ est lydię fluuius.

¶ Gygeus cũ diph. lacus lydię. Proper. Lydia gygeo tincta puella lacu.

¶ Gymnos latine nudus dicit. Inde fiunt Gymnesię et Aphrosiades insulę in mari illyrico: quas baleares vocant.

¶ Gymnastes: preceptor exercitiorũ pueros exercẽs

¶ Gymnasiũ exercitiũ. Unde & poniẽ pro loco in quo palęstritę exercebanẽ nudi & oleo vncti. Nam γυμνος latine nudũ significat. Vel dicit gymnasiũ a γυμναζω exerceo. Unde gymnastica appellaẽ disciplina exercitationis. Arist. li. viii. politi. monet adolescẽtes gymnasticę tradendos esse vt ita fiant exercitatiores firmioresq;. Uerum postea gymnasiũ pro ludo litterario et pro omni loco in quo fiat aliquod genus exercitationis sumi cœpit: cũ philosophi gymnasia tenuerint et in illis disputauerint q̃ & scholę & diatribę vocitatæ sunt. Unde apd rhetores pgymnasmata ꝑexercitamẽta dicunẽ. i. exercitatiões quędã in dicẽdo: anteq; ad veras actiones descendant Aphthonius in rhetoricis συριεω αρχη του ρητορος προγυμνασματα.

¶ Gymnastica ars seu doctrina qua pueri exercenẽ. Unde Arist. precipit lib. viii. poli. adolescẽtes gymnasticę & pedotriuicę esse tradendos. Plau. lib. vii. de legi. Gymnasticę noĩe exercitationes oẽs bellicas contineri docet: eamq; diuidit in saltationẽ & luctationẽ.

¶ Gymnasiarches: gymnasii siue exercitationis principes: & ludi magister.

¶ Gymnosophistę nudi sapiẽtes philosophi indorum sic dicti ꝙ nudi incederẽt. Nã σοφισης sapiens dicit. Aug. lib. xiiii. ciui. dei. Cũ quidã nudi philosophenẽ vnde gymnosophistę nominanẽ. Et lib. xv. Indorum gymnosophistę qui nudi perhibenẽ philosophari in solitudinibus Indię a generando se cohibent. Hieron. contra Ioui. Apud gymnosophistas indię quasi per manus huius opinionis auctoritas tradiẽ ꝙ Buddã principẽ dogmatis eorũ e latere suo virgo generarit. Hi ab exortu ad occasum perstare dicunẽ solem contuentes immobilibus oculis feruẽtibus harenis toto die alternis pedibus insistẽtes. Hi frigora niuium et ęstus flammę citra dolorẽ perferunt. Fertur Alexãdrũ macedonẽ ad eos accessisse dixisseq;: petite quod cunq; vultis. Qui responderũt da nobis immortalitatem quã pre cęteris optamus. Quibus ille ait. Cum ego sim mortalis immortalitatẽ nemini prestare possum. Si ergo inquiũt mortalem te esse cognoscis: cur nõ contentus patriis sedibus orbus infestus totũ orbem subiicere conaris. Suidas γυμνοσοφισαι παρα βαβυλωνιοισ φιλοσοφοι και παρα ασσυριοισ.

¶ Gymnici ludi dicti sunt quia in his se nudi atq; vncti exercebant: in athleticis & palęstricis certaminib⁹. Nero edidit certamen gymnicum.

¶ Gyne γυνη apud grecos et mulieres et vxores significat.

¶ Gynœcium: locus secretior in ędibus vbi solę mulieres habitãt: qui & grece γυναικωνα mulierib⁹ quas greci γυναικας vocant. Plau. in Mil. Dare volt vxorem filio q̃tum potest ad eam rem facere volt nouum gynœcium. Dicitur & hec gynœcõitis ni syllaba pro

mulierū: vt ita dicā: senatulus ꝛ in domo pars: vt apd̄ Victru. Probus Aemylius. Nec sedet nisi interiore parte ædiū quę gynæconitis dr̄ ἀπὸ τοῦ οἴκω habito. Unde οἶκος dr̄ domus a quo ęconomus administrator rei familiaris: ꝛ œconomica q̄ ad rem domesticam pertinēt. Oeconomia administratio. Oeconomo villicor. Andronitis vero locus vbi viri frequenter in domo sunt.

¶ Gypsus: genus cretæ q̄ facile conglutinaṫ ꝛ induresscit quo tectoria parietibus inducunṫ: ꝛ facile formantur signa. Unde ꝛ pro ipso signo quandoq̧ poniṫ Juuena. Quāq̄ plena oīa gypso Chrysippi inuenias. Multis in locis ex lapide coquiṫ: alibi e terra foditur vt in cypro. Hinc formantur gypseus a.um. quod ex gypso est. Gypsatus a.um. quod est gypso infectū vel gypso tectum.

¶ Gypso as. gypso inficio seu tego. Tibul. Nota loquor regnū ipse tenet quem sępe coegit Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Et gypsare est gypso obturare. Col. Cum deinde modice aruerunt in vasa noua sine pice operculata ꝛ gypsata sicco loco reponito. Rursus gypsare est medicaminibus perfundere. Unde Cice. Trebatio scribit medęam gypsatis manibus fuisse.

¶ Gyrus latine circulus vel ambitus dici potest.

¶ Gyro as. circūdo. Uñ regyro pen. pro. qd̄ est retro gyro. Var. Quidā quę nō solum a lateribus per fenestras sed etiā subtus a solo ventus regyrare possit.

¶ Gytheū: oppidū qd̄ Hercules ꝛ Apollo depositis eo loci simultatibus cōmuni opere cōdiderūt. De hoc Liui. in Mace. bello. Gytheū inquit olim maritimarum rerū lacedæmoniis receptaculū. Hinc Gytheates dicti sunt in eo habitantes.

De littera H

Non potest esse finalis in syllaba præter ah ꝛ vah interiectiones: sed per apocopē dicta sunt: cum completa sint: aha ꝛ vaha: vel qr absꝯdita voce solent proferri interiectiones. Jungitur autem vocalibus oībus ꝛ quattuor consonātibus scꝫ C. vt Chremes. P vt Philippus. R vt Pyrrhus. T vt Thraso: ꝛ hoc vt valentius sonet dictio.

H ante A.

¶ Habeo es. ui. itū. in vsitatiori significatione. Plau in Aul. Virginē habeo grandē: dote cassam atq̧ illocabilem. Et hæc eius propria significatio qd̄ græci dicunt ἔχειν. Per translationē poniṫ habere pro tenere. Sal. Tale periculū reip. haud occultū habuit. Pro facere. Idem. Igitur comitiis habitis consules declaranṫ. M. Tullius ꝛ C. Antonius. Pro Tollerare Idem. Neq̧ cuiq̄ mortaliū iniuriæ suę paruę videnṫ multi eas grauius æquo habuere. Pro possidere tenere occupare. Teren. in An. At mihi vnus scrupulus etiā restat qui me habet male. Salu. in Jugur. Animus incorruptus ęternus rector humani gn̄is agit atq̧ habet cuncta nec ipse habetur. Verg. Hostis habet muros. Pro Credere Existimare. Teren. in An. Semper eius dicta atq̧ habita est soror. Pro dicere. Sal. Laresium hispaniæ ciuitatē quā nunc tyrii mutatio nomie Gradirim habent. Pro habitare. Plau. in Tri. Hę sunt ędes: hic habet. Sal. Credo falsa existimās ea q̄ de inferis memoranṫ diuerso itinere malos a bonis loca tetra occulta fœdaq̧ atq̧ formidolosa habere. Pro intelligere. Quod enī tenemus corpore: habemus quoq̧ item animo. Ter. in Heau. Habet oēm rem: pergam quo cœpi hoc iter. Solet in hac significatione in extremo materię eleganter poni. Ci. Hęc habui de amicitia quæ dicerē. Pro accipere. Idem in Eun. Hic pro illo tibi munere honos est habitus ab eo. Pro scire. Salu. Prorsus neq̧ dicere neq̧ facere quicq̄ pensi habebat. Pro deludere decipere. Plaut. in Amph. Is aduenientis seruū ac dominū frustra habet. Pro tractare. Ter. i Hecy. Nūq̄ secus habui illā acsi ex me nata esset. Pro valere ꝛ incolumē eē in tertia psona qñq̧ sine supposito: vt bñ seu male habꝫ. i. bñ vel male se res habet. hoc ē bene seu male res se sustentant: male se habet hoc est ægrotat aut bene vel male procedit res. Lactan. lib. vii. Bene habet iacta sunt fundamenta vt ait eximius orator. Liui. lib. viii. Bene habet inquit quirites: vicit disciplina militaris. Res male habet me. i. male sollicitat afficit. Si res ita sese haberent quomō se ꝛ remp. habuerint. i. gubernauerint ꝛ gesserint. Male vel bene a te habitus sum. i. acceptus siue tractatus sum. Ci. Tullia nostra valet Terentia minus belle habuit. i. minus bene valuit. Item habet per se positū significat percussus est: vt Donatus inquit. Et proprie de gladiatoribus diciṫ: qꝛ prius alii videant q̄ illi sentiant se percussos esse. Teren. in And. Certe captus est habet. Idem in diuersis locis idem verbū varie accepit. Unde. Orationem habuit huiusmodi. i. sic elocutus est. Sat habeo id est sufficit. Nunquid habes qd̄ contēnas: id est nūquid inuenisti. Qñq̧ habere est seruare detinere: vt est illud Salustii. In custodiis haberenṫ. Quandoq̧ prębere exhibere: vt apud eundē in Ciceronē. Ita largitionibus corruptus est: vt sese ac fortunas suas venales habeat. Quandoq̧ Debere: vt cū dicimus habeo tibi gratiā. Habere iter est proficisci. Habere verba est loqui. habere fidem verbis est credere. Teren. in Andria. Nam propemodū habeo tibi iam fideꝫ. Et in heauton. Seni nostro fidei nihil habeo. Habere rationem salutis honoris rei familiaris: est habere respectum. Sed si cū ablī̄o construaṫ mediante cū vt habet rationē cum terra idem est acsi diceret habet negociū ꝛ commerciū. Ci. in Cato. Rem habet cū terra quę nunq̄ recusat imperiū. Idem in Tuscu. Quis est hominū qui modo cū musis. i. cū humanitate ꝛ doctrina habet aliquod cōmerciū qui se nō hunc mathematicum malit q̄ illū tyrannū. Et ad Atticū. Cum oībus musis rationē habere cogito. Habere rem est coire. Habere rem cū aduersario est litigare. Habeo conuenire. habeo polliceri. habeo audire. Pro conueniendum est mihi: pollicendū: audiendū. Cicero Lentul. Tantū habeo polliceri. Idem in Cato. Neq̧ eos: solum cōuenire habeo quos vidi: sed etiā quos audiui et legi. Et lib. de orat. Audire habeo quid hic sentiat Quidam tamen nō contēnendę auctoritatis interpretantur. Habeo polliceri. id est debeo siue possum polliceri Habeo conuenire audire. i. decreui siue credo conuenire audire. Aspiratur hoc verbum vt differat ab Abeo abis cū suis cōpositis in quibus a versa est in i nisi in dehabeo: ꝛ posthabeo. Huius verbi compo

sita sunt Adhibeo Cohibeo Dehabeo Exhibeo Inhibeo Prębeo Prohibeo Perhibeo Posthabeo ꝛ Redhibeo de quibus locis suis.

¶ Habitus qualitas ꝛ forma corporis ꝛ cuiuscũq; rei Plautus. Qualis habitus oris? Col. lib. primo. Vinee nõ sic altos ꝛ lacertosos exigunt. Nã is habitus fossuris magis aptus Verg. lib. i. Geor. Cultusq; habitusq; locorũ. Accipitur etiã pro cultu corporis ꝛ vestimento. Unde habitus scænicus: habitus militaris habitus religiosus dicitur. Plau. Quis habitus iste tam prolixus. Ply. Quid ad nos lugubri habitu veneat ꝛ capillatior solito. Et habitus est qui fit ex frequẽtatis actibus: Et a philosophis diffinit̃ ꝙ sit alicuius rei siue in animo siue in corpore a natura cõcepta sed vsu corroborata ꝛ plena perfectio.

¶ Habitior apud veteres sumitur pro pinguiori.

¶ Habitudo ipse corporis habitus. Cice. lib. iiii. ad heren. nã vt corporis bonã habitudinẽ tumor imitat̃ sæpe: ita grauis oratio sępe imperitis videat̃ ea quæ turget ꝛ inflata est.

¶ Habentia a habeo sicut a sapio sapientia significat ipsum habere ꝛ diuitẽ esse. Enni. Verebat enĩ ne animos eorũ inflaret habentia.

¶ Habilis pro viribus aptus. Vergil. Nãq; humeris de more habilem suspenderat arcũ venatrix. Huius contrariũ est inhabilis ineptus: debilis infirmus: quasi parum habilis hoc est malę habitudinis. habilitas aptitudo.

¶ Habena pe. pro. retinaculũ equi: ꝙ ea equis habeatur id est retineatur.

¶ Habito as. pe. cor. De quo Ser. Habitare actõ iungitur. Atq; humiles habitare casas: quia habeo domum dicimus: vnde est habito frequentatiuũ qđ est etiã freqũter habeo. Var. hoc modo antiquos secundis rebus comas habitasse. Cuius passiuum in tertia persona protulit. Verg. li. iii. Effuge cuncta malis habitantur mœnia grattis. Hinc habitaculũ habitatio. Cohabito. adhabito. inhabito.

¶ Habraam nomẽ viri propriũ apud hebręos.

¶ Habronicus nomẽ viri propriũ. et est gręcũ.

¶ Hactenus pe. cor. ex hac aduerbio: ꝛ tenus compositum hac fine: sine hucusq; : quasi vsq; ad finem: sicut Quatenus. Aliqñ significat intantũ siue adeo. Sue. in Nero. Cœnę quoq; tẽpore interpellatus tumultuosioribus litteris hactenus excanduit: vt malũ iis qui descissent minaretur. Cic. Domum suã cũ absolutam dedicaret hactenus comprobauit.

¶ Hadrye gręce: latine carens arboribus dicit̃. Hadros vero Huber.

¶ Hadrianus nomẽ propriũ imperatoris romani.

¶ Hadria mas. gñis pro sinu maris: seu pro ipso mari hadriatico. Luc. li. v. Sonat ionio vagus hadria ponto. Genere fœm. pro oppido prope Ferrariã nunc demerso ad. xxxv. lapidẽ: atri dicitur vulgo: quæ hadriatico mari nomẽ indidit. A quo fiunt hadrianus a. uz. hadriacus a. um. hadriaticus a. um. ꝛ hadriẽsis. Fuit hadria romanorũ colonia arduo in colle sita. Ex qua hadrianus imperator originẽ duxit: qui in omni doctrinæ genere pręstãtissimus fuit. Sunt tamẽ qui hoc nomen nõ aspirent.

¶ Hæbudes p. pro. insulę sunt. Solinus. A calidonię promontorio Thylem petentibus bidui nauigatio inde excipiunt hębudes quinq; numero. Et paulopost. Secundã a cõtinenti stationẽ Orcades prębent quę ab hębudibus porro sunt septẽ dierũ noctiumq; totidem cursu.

¶ Hæc plurali numero in genere neutro. de fœm. dr. Veteribus enĩ mos fuit vt neutra fœmininis iungerentur. Ter. in Eu. Hęc adornant vt lauent: cum de ancillis tardis loqueret̃. Et si cõponat̃ cum ad significat pręterea. Sal. Cognoueram paruis copiis bella gesta cũ opulentis regibus: adhęc sciẽtia belli gallos ante romanos fuisse.

¶ Hædui populi auernis finitimi trãs Ararim habitantes inter burgundos nominati.

¶ Hędus cũ diph. vt ab edo differat. dictus quasi fœdus lingua sabina vbi f in aspirationẽ vertitur. animal ex capra genitũ. Verg. Sic canibus catulos similes: sic matribus hędos Noram: vel απο των οι Δοιων id est a testiculis. Theocri. ideo cũ æ. in prin. Aliis cũ e. Manil. li. iiii. Incipient eduli tremulũ producere mentũ. Hinc fiunt diminutiua. Hędulus hędillus et hędiculus. Plau. in asi. Hagnellũ me tuũ dic esse hędillũ. Iuue. Et tyburtino veniet pinguissimus agro hædulus. Hędinus a. um. nomẽ possessiuũ: vt caro hędina: sicut ab Agno agninus.

¶ Hędilia sunt hędorũ stabula: qua ratione etiã dicũtur Caprilia ouilia porcilia: equilia ꝛ his similia: ꝙ in his ea animalia contineantur.

¶ Hędera pe. cor. sempervirens per se stare nõ potest hęret ergo arborib' hęret ꝛ muris quos sępicule rumpit: quam Theophrastus oĩm maxime viuacẽ scribit Huius tres sunt species: nigra: candida: et quę helix vocatur. Dicta hędera ꝙ hęreat semp ꝛ sequatur quicquid proximũ est: cuius per diphthongũ nõ scribatur Verg. Atq; hanc sine tẽpa circum inter victrices hęderam tibi serpere lauros. Quidã ab Edo deducunt ꝙ parietes edat atq; consumat: vel ꝙ edita. id est alta petat ꝛ sic in fine diphth. scribitur. Huius racemus corymbus dr. Hinc Hederaceus. a. um. vt corona hęderacea.

¶ Hęluolę vuę insignes sunt colore inter purpureas nigrasq; medio sępius variante: et ob id Varianę appellatę seu varię.

¶ Hæmatites pe. pro. gñs lapidis ruboris sanguinei

¶ Hæmus mons Thracię: sic dictus ab hęmo boreæ et orithyę filio. Callimachus ο μεν πεδον ηπειροιο ηνεμοσ υψηλοσ κορυφησ επι θρηικοσ αιμου.

¶ Hæmonia regio quę postea dicta est Thessalia.

¶ Hęmorrhois: latine sanguinaria dr αιμα sanguis ροισ fluor serpentis gñs pestiferũ: a fluxu sanguinis. Huius enĩ morsu sanguis oĩs e corpore fluit: nec sisti potest. Luc. Impressit dẽtes hęmorrhois aspera tullo. Dicitur etiã hęmorrhoia. Ply. Multũ serpentibus aduersatur maxime hęmorrhoię ꝛ salamãdrę. Hęmorrhois etiã genus morbi ꝙ intra sedem nascitur immaturi mori specie interim sine tuberculo scissuras habz vnde sanguis effluit interim leuis rubensq; tumor est nec sanguinẽ remittens propter qđ hęmorrhois cęca dicitur.

¶ Hæreo es. si. sum. Unde hęsito as. scribitur cũ h ad differentiã huius nois ęs ęris: qđ in ablatiuo facit ęre sine h. ꝛ huius nois hęrus: qđ in vocatiuo facit here sine diph. Et aũt hęrere propiie arctę rei insidere. Vergilius. Hęrent parietibus scalę. Et vox faucibus hęsit. Quoniã vero qui in aliqua re dubitant: nõ mouentur. Ideoq; hęrere ac suspensi esse videntur: ponitur quandoq; pro dubitare ꝛ ancipitẽ esse. Teren. in Eu.

Hęreo quid faciã. Quandoq; significat Figere. Un-
de dicimus hærere radices altius. Terent. in Adel.
Caue nunc oculos a meis oculis quoq̄ dimoueas tu
os ne mora sit si innuero iam quin pugnus in malam
continuo hæreat .i. figatur vel imprimat. Quandoq;
simpliciter sedere vel stare vel esse vt apud eundē in
Hecy. In te heret omnis culpa. Verg. lib. iiii. Multa
viri virtus animo: multusq; recursat Gentis honos:
herent infixi pectore vultus. Huius verbi composita
sunt Adhęreo adhærens sto approximo. Lactã. li. v.
Quibus postea electis oēs qui resanati fuerint adhæ-
rent religioni cuius potentiã senserunt. Cohæreo si-
mul hæreo cõiungor ꝛ cõuenio. Lactan. lib. ii. Ea enī
quę est solis colore flagrantior proxima est ꝛ coheret
orienti. Hinc coheresco. Boe. sup lib. ii. top. Hec ta-
lis sunt: vt sæpius quidē adiunctis sibi coherescant.
Inhęreo a quo inhæresco: de quibus alibi. Superhę-
reo. Unde de diuo Anastasio scribitur. Demum bullã
accipientes quę vinculis superhęserat imperatori se-
cum deuexerunt.

¶ Hęresco herens fio. infigor. Liu. li. ii. Undiq; ī vnū
hostem tela cõiiciũt: quę cũ in obiecto scuto hesissent:
neq; ille minus obstinatus ingenti pontē obtineret
gradu .i. i. infixa fuissent.

¶ Hęsito as. p. cor. frequentatiuũ. Teren. in Phor.
In eodem luto hesitas versurã solues. Hic. Aut pa-
riter in luto hesitabimus: aut pariter expediemur.
Pro dubitare accipitur illud apostolicũ. Postulet in
fide nihil hesitans.

¶ Hæres gñis cõmunis ab hereo: q qui heres est he-
ret. hoc est proximus est illi cuius est hæres. Quidam
tamen hoc nomen ab herus deriuant: q dñs fiat bo-
norum q̄ ad eum perueniunt. Sunt aũt heredes pri-
mi: ꝛ heredes secundi. Secundus heres dr qui here-
di instituto substituit vt inquit Boetius in cõment.
top. puta si ille heres nõ erit ille. heres esto. Hinc bihe-
res qui bis fact9 est heres. Coheres qui simul heres
institutus est. Exheres qui extra hereditatē est. i. qui
hereditate priuatus est. Est ꝛ heres nomē dex: cui ve
teres post acceptã hereditatẽ rem diuinã faciebant.

¶ Hereditas successio est in vniuersum ius qđ defun
ctus habebat tempore mortis: vel qđ superest dedu-
cto ęre alieno. Et apud antiquos quidē diuidebatur
in. xii. vncias: quę assis noīe cõtinetur.

¶ Hęreditarius a. um. qđ ad hæreditatē pertinet.
Hiero. in deutro. Ut habet populũ hereditariũ. Hic
bona hereditaria ꝛ successio hereditaria apud Amb.
legitur. Et morbos vocamus qui parentum vitio no
bis obtingunt.

¶ Heredipeta pen. cor. qui blanditiis muneribus et
aliis huiusmodi artibus subornant morituros vt ab
illis heredes instituantur.

¶ Hærediũ paruũ prędiũ qđ nobis ex hereditate pro
uenit. qđ Var. scribit duo iugera q a Romulo primũ
diuisa viritim heredē sequerent hærediũ appellarũt.

¶ Herediolũ cũ accentu in antepe. sigt paruũ prędiũ
quod nobis ex hereditate prouenit. Col. in pręfa. Ex
qua Cincinat9 obsessi cõsulis: ꝛ exercitus liberator
ab aratro vocatus ad dictaturã venerit: ac rursus fa
scibus depositis: quos festinantius victor reddide-
rat q̄ sumpserat imperator ad eosdē iuuencos ꝛ quat
tuor iugerũ auitũ herediolũ redierit.

¶ Heresis pe. cor. greca dictio est qua apđ nos optio
vel electio ꝛ secta significat ab αιρω vel απο του αι ρου
μαι qđ significat eligo: capio vel volo. Unde sumitur
pro opinione tenaci ꝛ sententia in qua persistamus ele
cta. Ci. in parado. Cato in ea est heresi quę nullũ se-
quitur florem orationis. Hinc componunt diæresis
diuisio. Apheresis ablatio. Synheresis coniunctio.
Heresiotes: hereticus: heresiarches hæreticorũ prin
ceps. Theologi hereticũ vocant qui sectam aliquam
vel instituit: vel sequitur aduersus fundamenta reli-
gionis.

¶ Herba ab herendo dicta est: q terrę fixa hereat. Est
autem ꝓprie viride pecudũ pabulũ. Verg. lib. i. geor.
Et sulcis frumenti quæreret herbam. Apud veteres
herba ponit pro victoria. Unde herbam dare signifi-
cat victũ fateri: qđ est antiquæ ꝛ pastoralis vitę indi-
cium. Nam qui prata cursu aut viribus contendebãt
cum superati erant ex eo solo in quo certamen erat de
cerptam hærbam aduersario tradebant. Ab herba fit
diminutiuũ herbula. Ci. lib. iii. de natura. Ceruę pau
loante partum perpurgãt se quadã herbula quę sese-
lis dicitur.

¶ Herbilisander a veteribus dictus est herba pastus
quasi grauior q̄ pastus frumento.

¶ Herbosus a. um. qđ herbis abundat.

¶ Herbaceus a. um. qđ ē ex hærbis: vt betaceus mal
uaceus: et huiusmodi.

¶ Herbidus a. um. idem qđ herbosus. Col. lib. ii. Mõ
tem sublimen ꝛ asperũ sed nemorosum ꝛ herbidũ maxi
me probauerunt.

¶ Herbarius qui vim herbarũ nouit ꝛ discutit ꝛ me-
dicamenta ex his cõponit. Ply. lib. xxi. Scelus herba
riorũ aperietur in hac mentione partem eius seruan-
tium ꝛ quarundã aliarũ herbarum sicuti plantaginis
substituentium.

¶ Herbarius a. um. quod ad herbas pertinet: vt ars
herbaria q̄ herbarũ natura cognoscit. Ply. Herbariã
et medicamentariã artē ꝛ a chirone Saturni ꝛ Phyl
liræ filio cę constare.

¶ Herbo as. herbas producere significat. Cuius cõ-
positũ est exherbo a: qđ est herbas extraho. Col. li. v.
Et cũ germinauit: particulis salix ad vnã perticam
summittitur: crebro foditur atq; exherbatur: nec mi-
nus q̄ vinea pampinatur.

¶ Herbescere est herbam effici. Ci. in Cato. Et elicit
herbescentē ex eo viriditatē q̄ nixa fibris stirpiũ sen-
sim adolescit. Huius cõposita sunt adherbesco: ꝛ ob-
herbesco. Ply. Quin ꝛ ouillo fimo vti quoniã adher-
besceret. Festus. Obherbescere herbã increscere.

¶ Hagnos latine purus ꝛ castus: q sit hostia pura et
immolationi apta. Hinc deducitur hagnes nomen
mulieris proprium. Diminutiuũ hagnellus. Plau. in
Asi. Dic igitur me tuũ passerculũ gallinã coturnicẽ
hagnellũ: hellidũ dic esse vel vitellum. Hagninus a.
um qđ est hagni vt caro hagnina.

¶ Hagios grece latine sanctus. Unde hagiographa
sancta scriptura. Hagiographus sancta scribens.

¶ Halec tam femi. q̄ neu. gñis: caretq; numero plu-
rali: genus piscis qui sola aqua nutritur. Mart. Cui
portat gaudēs ancilla paropside rubra Halecem: sed
quam ꝓtinus illa vorat. Plau. in aul. Qui mihi hole-
ra cruda ponunt: halec aiunt. Sumitur etiã pro quo
dam liquamine ex intestinis pisciũ. Ply. Halec imper
fecta. Alecus fluuius tenuatur.

¶ Halesus fluuius ꝛ mons nõ longe ab ethna. Colu.
Et que sicanit flores legistis halesi.

¶ Halo as. spiro vel odorem emitto. Verg. Inuitent croceis halantes floribus horti. Et aspirat̃ vt differat ab alo is. vel potius a natura: quippe cui ꝯueniat densitas illa quā significat. Est enī exhalatio vapoꝝ grassiorūq; vt sic loquar spirituū densitudo. Ci. terrę halitū aspirationē vocat. huius cōposita sunt adhalo exhalo: de quibus supra. Inhalo. Lact. de ira dei. Nō etiā in quo ignē esse credendū est. Atqui de sole ignis ne ęstate quidē accendi potest si cere inhalaueris.

¶ Halitū genus holeris ab halando dictum.

¶ Halius genus scaphe.

¶ Halicarnasus pe. pro. vrbs carię principiū regia circa initiū tauri sita maritima in minori asia: argiuorū colonia in qua Mausoleū quondā nobilissimum opus extabat & Salmacis fons: hęc prius zephyra dicebat̃. Ex halicarnaso fuit herodotus historicus. Item heraclitus poeta. Dionysius scriptor antiquitatum: a qua halicarnaseus deducit̃ ab ἅλος marinus.

¶ Halieuticon est cōmentatio de piscatu qualis est Oppiano qui opus illud Antonino Cęsari dicauit. Scripsit & Apicius: sed halieusin appellauit.

¶ Halosis latine captiuitas dr. Suet. in Nero. Hoc incendiū e turre mecœnatica prospectās lętusq; flammę pulchritudine halosin illi decantauit.

¶ Haliactes nomen persicum.

¶ Halito as. pe. cor. sępe spiritū emitto. Aen. Sublime iret quadrupedātes flammā halitantes.

¶ Halitus us. pe. cor. nomen participiale ab halo sicut spiritus a spiro.

¶ Hala. vide in dictione ala.

¶ Halacomene & halacomenę tam singulari ꝙ plurali numero: siue halacomeniū ciuitas in bœotia. Unde Minerua halacomeneida cognominata est: ꝙ in eo loco coli solita sit.

¶ Halo pro mari. Unde & nos salem dicimus & salum: in quibus placuit maioribus s ponere magis ꝙ acceptam a grecis aspirationē retinere.

¶ Halophanta hoim genus nequā: qd ob suenda mēdacia miserrima mercede conducit̃. Festus. Halophāta omnia mentiens.

¶ Halys fluuius ex tauri montis radicibus profluēs per cappadociā: & a meridie syros ac paphlagones interfluens contra ventū aquilonē in euxinū mare euoluitur.

¶ Halonesos insula ęgei.

¶ Haliartus nomen vrbis.

¶ Halica nomen mulieris.

¶ Halizones populi.

¶ Halizon fluuius.

¶ Halyetas pe. pro. a quibusdā dicitur falco siue accipiter siue Nisus.

¶ Hallux pollex digitus scandēs proximū. Nā ἅλλομαι eo dictus ꝙ sup proximū digitū saliat. Nā constricta manu solus proximū digitum scandit: in qua voce maiores nostri loco s aspirationē posuerūt. Quidam a greco ἅλλο siue ἅλλομαι trahunt: qd latine scandere seu salire significat.

¶ Hallucinor. Col. li. viii. Custodis officiū sublimēq; celsissimā oculoꝝ veluti speculā desyderat: vt neq; tardiores grauidas dum cunctant̃: neq; agiles et fœtas dum procurrūt separari a cęteris sinat: ne fur aut bestia hallucinantē pastorē decipiat. Aspiratur vt inqt Gel. quoniā aspiratione intendit̃ exprobratio.

¶ Hamadryades pe. cor. nymphę syluarū siue syluarum numina. ἅμα enī aduerbiū significat vna & simul. δρῦς quercus hoc est nympha quę cū arboribus nascitur & perit.

¶ Hamus catenā significat. Verg. Hamis auroq; trilicem: hoc est hamis aureis. Unde etiam ponitur pro curuo vnco ad capiendos pisces. Cui prima producitur. Corripitur aūt cū instrumentū ferreū significat quo diuitū arcę nummarię obsepiuntur: ne res facili apertu surripiat̃. Iuuen. Dispositis prędiues hamis vigilare cohortē. Hami etiā dicunt̃ instrumenta ęrea siue lignea in cubiculis quibus capitis tegmina & alię res melius appensę ꝙ iacētes seruant̃. verbo a piscatorio hamo translato. Hoc nomē quidā a greco deducunt. Nā greci ἅμματα dicūt ligamēta. Unde amentū

¶ Hamo as. curuo: a quo hamatus curuatus: siue hamis ornatus. Hie. lib. Reg. Lorica hamata induebat̃. Hinc adhamo as. pen. pro. qd est obligo. Cice. lib. ii. acad. Qui enī seruis honores adhamauerunt: vix admittuntur ad eos.

¶ Hamiotę aliae hamotę piscatores ab hamis qui hamo ad piscandū vtuntur. Plau. in ru. Saluete fures maritimi conchitę atq; hamotę famelica hoim natio. Var. Cohortis coquorū atq; hamatarū aucupumq;.

¶ Hamotrahones dicti sunt ꝙ vel pisces vel cadauera traherent hamo. Nā vt est apud Suet. Eorum qui supplicio afficiebant̃ cadauera iussu principiū vnco sępe trahebant̃ in locū quē tum gemonias dicebant.

¶ Hamatilis & hoc hamatile pe. cor. qd ad hamū pertinet. Plaut. in ru. Piscatū hamatilē saxatilemq; aggredimur.

¶ Hamonium apud Col. lib. iii. coloris genus tendentis in subruffum.

¶ Haphe inspersio pulueris ꝙ inspergebant̃ obluctāti: vbi cęromate illiti fuissent. Mar. Et flauescit haphe. Nā puluere perfusa obluctantiū corpora quodāmodo flauescebant lepras parietibus similia. Haphe enim gręce & tactū significat & notas quibus lepra corpus maculat. Iuli. Pollux aphen accipit primā infecturā quotiens vestes imbuunt̃ coloribus.

¶ Hapalon tenerū & molle gręci aspirant.

¶ Hara. vide in dictione ara.

¶ Harene. vide in dictione arena.

¶ Hammon per duplex mm a nostris arena dicitur. Nam gręce ἄμμος scribitur. i. arena. Unde Iuppiter hammon: hoc est arenari⁹ dictus est. Ply. Ergo ęthiopię subiecta aphrica hammoniaci lachrymā stillat in arenis suis. Inde etiā noīe hammonis oraculo. Nam cum liber pater per extrema libyę cū exercitu gradiens siti laboraret & Ioui supplicasset: vt in hoc casu se patrem ostenderet. Cui cū subuenisset. Fertur enī ei extemplo arietē apparuisse quē dum fugientē sequeretur peruenisse illo duce ad fontē amœnissimū. Quapropter desyderio potus existimasse arietē illū fuisse Iouem eiq; templū ibi sumptuosissimū in arena construxit: qd Iouis hammonis cognominauit: in quo scz simulachrū arietis forma pręstabat: & deū vocauit hammonē: hoc est Iouē arenariū. Herodotus. Amū Iuppiter lingua ęgyptia dicebat̃. Unde corrupto nomine hammonē dixerūt aphri: qui apud Nasamones libyę populos templū ei dicauere. Pausanias autem hammonē dictū ab Amone pastore qui primus ei illic templū erexit. Suidas. αμμωρ ονομα θεου ελληνικου αφισοφαμησ ορμισιμ εσ μεμ Δε υμιμ Δελφοι Φοιβοσ απολλωρ ταρτα μαρτεια ελθοτεσ γαρ πρωτορ εσ αμμισ ουτι οπροσ εργα ταμπεσθε.

Haringa apud priscos significat hostiā: quæ inde dicta erat: ꝙ eius adherentia inspicerentur.

¶ Hariolus cū accentu in antepe. qui diuina mente fatur quę ventura sunt. Dictus hariolus: quasi fariolus sicut hanula: quasi fanula: hoc est parua fana: aspiratione: vt plerunq̃ fieri solet pro f littera posita.

¶ Harmonia pe. cor. latine cōpositio cōcordia conuenientia cōcentus. Aug. Harmonia concentus est ex dissimiliū vocū moderatiōe sicut ex summis ⁊ mediis et infimis interiectis ordinibus vt sonis ciuitas consonat moderata consensu plurimorū huius nois pen. cor. est. Lucre. Harmoniā graii quā dicunt. Hæc alio nomine dr Symphonia. Quo noie etiā Gelonis filia Theuristei vxor appellata est ab αρμιζω coapto.

¶ Harpe nomen grecū ensis falcatus quo vsum fuisse perseū poetę tradiderūt. Luc. Harpen alterius mōstri iam cæde rubentē. απο του αρπαζειν.

¶ Harpago as. pe. pro. rapio. Plau. Hei misero mihi aurum mihi intus harpagatū est.

¶ Harpago telum in summitate aduncū quo nauigia capiunt. Hunc ferunt Anacharsim inuenisse: vel instrumentū cū pluribus vncis quo vasa ⁊ alia complura: quę vel in flumine vel in puteis ceciderint extrahimus. Dici potest ⁊ harpax inter nautiū vtensilia numeratus ⁊ ab anacharse scytha philosopho vt dr inuentus. A grecis deducte dictiones. Nā apud illos αρπαζειν rapere. Triuiales a lupo ꝙ rapax sit lupū appellant. Est ⁊ harpago ferramenti genus quod nonnulli canem vocant: quo ferramento circi vasis vinariis aptantur.

¶ Harpocrates pe. cor simulachrum in sacris Isidis et serapidis erat qđ digito labiis impresso admonere videbatur vt silentiū fieret qđ significat (vt Aug. inquit) vt hoies eos fuisse tacerent: hic dicebatur silentii deus. Unde Catullianū est illud. Factum me esse putat harpocratem.

¶ Harpalus pe. cor. nomen viri propriū.

¶ Harpalice pe. cor. nomen mulieris harpali thracū regis filię quę patrē a Getis captū liberauit.

¶ Harpasa pe. cor. oppidū Asię oppositū fluuio harpaso: vt scribit Ply. lib. v. vbi cautes horrenda digito mouetur: sed nō toto corpore.

¶ Harpię monstra fuerunt qualia describit. Vergil. Tristius haud illis monstrū nec sæuior vlla Pestis ⁊ ira deum stygiis sese extulit vndis Uirginei volucrū vultus fœdissima ventris Ingluuies vncęq̃ manus et pallida semp Ora fame. Dictę harpyę απο του αρπαζειν: hoc est diripiēdo. Suidas. αρπυιαι αρπακτικαι Δαιμονεσ εισιν.

¶ Haruspex vt inquit Ser. ex hara ⁊ specio cōponit. hara vero auis est cui vaticinātes haruspices intendebant. Dona. ab haruga deriuat quę est hostia: ab hara in qua concludit ⁊ seruatur. Et sic cū aspiratione scribitur. Potest etiā dici ab ara. hoc est a victimis in ara aspiciendis. Unde quidā nō aspirandū censent quoniā aruspices vt inquit Au. exta inspiciant ex eis futura prędicant. Idem dr extispex. Solent etiā aruspices dici horarū inspectores. Nam dies et horas in agendis operibus custodiūt: et quicqd singula tempora obseruare debeat homo intendūt. Ab haruspex fit haruspicina nę. pe. pro. pro arte ipsa. Haruspicium pro actu hoc est pro extorū inspectione.

¶ Haspis idis. curuatura e circulis ⁊ camerę ⁊ rotæ: licet ασπισ sine aspiratione dicitur scutū.

¶ Hasta q̃uis ab sto dicatur scdm Uar. ꝙ stante ferri solet. Aspiratur tn̄ primę personę impatiui verbi asto. Hęc apud veteres subiici solebat rebus quas publice venundabant. Quidam hastā ab hauriendo deriuari existimant. Cuius diminu. est hastula. Hinc subhasto a quo subhastatio.

¶ Hastati dicti sunt qui primi in acie cū hastis constitui solebant.

¶ Hastile pe. pro. dr qđ ad hastilis formā factū est ⁊ de quacunq̃ re dici potest. Unde pro stipite candelabri posuit. Hiero. in Exo. Hoc erit inquit opus sex calamorū qui ducendi sunt de hastili. Idem lib. Reg. Hastile hastę eius erat quasi liciatoriū texentium. Et ibi pro stipite hastæ posuit.

¶ Hastariū. ii. venditio auctionaria. Unde Tertul. in apologe. In hastario vectigales sumus.

¶ Haud aduerbiū negandi: haud quaq̃ a nulla parte seu nullo modo. Gel. Haud quaq̃ mihi displicebant.

¶ Haue verbū defectiuū quo salutare solemus aspiratione recipit vt differat a sexto casu huius nois auis.

¶ Haurio is. hausi haustū. Inuenitur hauriui ⁊ hauriri scribitur cū h solo vsu nō ratione. Nā si naturalis esset aspiratio verbo haurio deriuata ab eo aspirationem retinerent: vt sunt auris: auritus: auster. Nō em̄ in his vicit vsus: vt in haurio. Idcirco aūt aspirandū quidā existimant: vt differat prima persona perfecti a noiatiuo plurali nois ausus: ⁊ secūda persona p̄ntis indicatiui a noie auris. Ab auris noie. Et significat accipio extraho. vt Uocem his auribus hausi. Tractum ab aura q̄ humorē omnē extrahit: atq̃ exiccat. Et haurire est audire. Uerg. lib. iiii. Uocemq̃ his auribus hausi. Item. Aspicere vt apud eundē. Hausit cœlum: mentēq̃ recepit. Item. Auide sumere. Cice. Cum inexplebili cupiditate quo fluentius voluptates vndiq̃ exhauriret: eo grauius ardentiusq̃ sitientem terit. Item vulnerare: vt Latus haurit apertū. Item tenere. Uerg lib. iiii. geor. Et mediū sol igneus orbem hauserat. Itē defatigare. Idem. Exultātiaq̃ haurit corda pauor pulsans. Itē vacuare. Lucil. Quādo haurire animis musarū ⁊ fortia gessit. Item luere Uerg. Spero equidē mediis siquid pia numina possunt supplicia hausurū scopulis. Item consumere. Liui. lib. v. Tam longi t̄pis opus incendiū hausit. Huius compositū est exhaurio.

¶ Hausto as. frequentatiuū ab haurio. Festus. Exhaustant efferant.

¶ Haustus us. sorbitio. Col. lib. i. Si decrit fluēs vnda: putealis quęrat in vicino aqua q̄ nō sit haustus p̄fundi. Haustus a. um. participiū inuenit apud veteres haustū facere: pro eo qđ est potarē.

¶ Hazome apud latinos significat venero: ⁊ colo.

H ante E.

¶ Heautentimorumenos octo syllabarū significat se ipsum cruciantē. Cōponitur em̄ ex εαυτον: quę apud grecos aspirat ⁊ significat seipsum τιμορυμενοσ crucians. Quo noi: dicta est comœdia Terentii: in qua inducitur Menedemus seipsum crucians dum in fundo fodit arat aut aliquid facit sine laxamento ob filiū qui fugerat in militiā.

¶ Hebdoas adis. septenarius ab επτα septē. p. in b. conuersa. Hie. ad Paulin. Hoc mysterio hebdoadis et ogdoadis futurꝰ gentiū p̄dicator erat instruēdus.

¶ Hebdomas adis. & hebdomada dę. latine septimana spatiū septē dierū: & numerus septenarius. Nō eīm solū de diebus dr: sed etiā de annis: & quibuscūq rebus q̄ septenario numero ꝯprehendunt. Gel. Tum ibi addit se quoq iam duodecimā annorū hebdomadā ingressum esse: & ad eum diē septuaginta librorū hebdomadas scripsisse. Et in Gē. Imple hebdomadā dierū huius copulę. Et hanc quoq dabo tibi pro opere quo seruiturus es mihi septē annis aliis. Et in Leui. Numerabes quoq tibi septē hebdomadas annos. i. septies septē quę simul faciūt quadraginta nouē. hinc hebdomadarius.

¶ Hebdomecontapente ἑβδομηκονταπέντε. id est septuagintaquinq.

¶ Hebes obtusus piger: tardus: & acumine carens. Cic. lib. ii. acad. Alias hebetiora: alias acutiora videantur cornua. Unde per translationē Ingeniū hebes dicitur: sicut etiā obtusum.

¶ Hebe nomen vxoris herculis & Iunonis filię: quę pocillatrix & ministra poculorū iouialiū esse traditur: et dea iuuentutis putabat. ἥβη gręce pubertas nominatur. Sudas. ἥβη νεότης ἀκμαιότατη. λέγεται καὶ ὄνομα θεᾶς ἥβη τήριον τὸ τῆς δευτέριον καὶ ἥβη πρώτη ἐκφύσις τῶν τριχῶν.

¶ Hebeo hebes. hebes sum. hinc exhebeo: qd protulit Au. b. in significatione actiua. Uigorē inquit mentis exhebuit: hoc est debilem fecit. Hebesco hebes fio. Cic. lib. i. tus. Sic mentis acies seipsam intuens nonnunq̄ hebescit. i. obtusa fit. Sal. Postq̄ diuitię honori eē cępere & eas gloria: imperiū potentia sequebat hebescere virtus cępit.

¶ Hebeto as. pe. cor. obtundo: obscuro. Pli. lib. xi. Nanq & speculi nitorē ex aduerso nudati hebetant. Amb. Qui recedit a sapiētia hebetatur.

¶ Hebetudo rei alicuius carentis acumine vel mentis ingenii visus similiumq obtusitas.

¶ Hebionęs a veteribus pauperes dicunt: quæ vox indicat contemptū quendā.

¶ Hebrus fluuius in thracia qui ab œagro flumine ortum habet. Unde Oeagrius dictus. Uerg. Tū quoq marmorea caput a ceruice reuulsum: Gurgite cū medio portans œagrius hebrus. Habet arenas ex quibus aurum colligitur.

¶ Hebręi dicti sunt Iudęi. ab Heber qui fuit abnepos Sem filii Noe. Prius heberei cognominati: ac deinde vna detracta littera hebręi: sicut docet Aug. lib. xvi. ciui. dei. Et quia in eius familia remansit lingua quę prius humano generi credit fuisse cōmunis: cum gentes linguarū diuersitate sunt diuisę: deinceps hebrea est nuncupata. Ab hebręus fit hebraicus a. um. vt lingua hebraica.

¶ Hecaton pe. cor. latine centū dr. Inde per cōpositionem deducuntur.

¶ Hecatonpylos. oppidū centū portarū. πυλῶν eīm portam designat.

¶ Hecatonpolis pe. cor. habens centū ciuitates.

¶ Hecatombe sacrificii genus in quo ritus hic seruabatur vt centenę sui gñis mactarent: victimę centum sues: centū hędi. Iul. Capito. Tantum sane lętitię in balbino qui plus timebat vt hecatomben faceret: qd tale sacrificiū est. centum aręe vno loco construunt ex cespite ad eas centū sues: centū oues mactant. Iam si imperatorio sacrificiū fit: centū leones: centū aquilę & cætera huiusmodi animalia feriunt: quod quidem grępci quondā fecisse dicunt cum pestilentia laborarēt vel a numero victimarū: vel quia centū peloponnesi vrbes id faciebant: et a numero sacrificantiū composita est dictio.

¶ Hecatonchiros pe. cor. centimanus latine dicitur.

¶ Hecatontarchus centurio.

¶ Hecatompus qui centū pedes habet.

¶ Hecate pe. cor. triū potestatū nomen. Ipsa est eīm luna diana proserpina: qd significatū: vt eius mirabilis potentia ostendat: vel q centum hostiis placetur. Sue. q centū annos errare facit insepultos. Hecate etiā fuit nomen filię persos: de qua in dictione Oeta.

¶ Hecamada arsinoi filia q̄ dono nestori data est: dū ab achille diriperetur.

¶ Hecta res minimi pretii: quasi hieta. i. hiatus hoscitatio. Alii pustulā dicunt q̄ in coquendo pane solet assurgere a qua accipitur res nullius pretii. Pompo. Hic homo hectę me facit.

¶ Hectica febris: nō a cōsuetudine: sed ab habitu nomen habet. Hęc nō in humore tantum atq spiritu sed in ipsis plane colit ossibus & inolescit. Ideo nō Ethica appellari debet: sed habitualis ἐχω ἕξω.

¶ Hemorroides gñe morbi. Hęma eīm sanguis dicit recipitq diph. Inde hæmorroreo qd significat fluxu sanguinis laboro: & profluuiū patior.

¶ Hedone apud nos voluptatē significat.

¶ Hedra sedes latine dr: vnde fit cathedra.

¶ Hecyros latine socer. hecyra socrus pe. cor. habet. Sunt & qui sine h scribant.

¶ Hedui populi gallię post heluetios et sequanos in occasum vergētes: iuxta quos ex alpibus fluit araris

¶ Hedyosmos apud grecos suauitatē odoris sigt.

¶ Hegesias cyrenaicus philosophus fuit qui tanta fuit eloquētię: sicut Ual. maxi. scribit: vt sic mala vitę repręsentaret: vt eorū miseranda imagine audientiū pectoribus inserta multis voluntarię mortis appetēdæ cupiditatē ingeneraret. Ideoq a rege Ptolemęo vlterius hac de re dicere prohabitus.

¶ Hegesippus nomen historici propriū.

¶ Hei interiectio ingemiscētis datiuo iungit pronominis: vt Hei mihi qualis erat. Ci. Hei mihi nō possum hoc sine lachrymis cōmemorare. Aspiratur natura q̄ris animi affectus aspiratione melius declaretur

¶ Heiulo as. pe. cor. ab hei fit & significat sublata voce fleo. Hiero. in Iob. Propter multitudinē calumniatorū clamabūt & heiulabūt propter vim tyrannorū. Plau. in aul. Qui nā hic homo ante ædes nostras: heiulans cōqueritur mœrens: Inueniet & eiulor deponēs.

¶ Helei pe. pro. populi in pelopōneso clarissimi propter delubrū Iouis olympii: ludosq olympicos quorum pręfecturā helei habuerūt. Unde helei equi & heleus carcer sępe legunt. Luc. Quantū clamore iuuat Heleus sonipes.

¶ Helios gręce ἥλιος latine sol. Inde heliacus solaris

¶ Heliocaminus pe. pro. vaporariū quoddā solare nō ad ignis vsum sed ad solis velut id qd dr vulgo lumina est in padana gallia Lucerio. Ulp. In seruitutibus vrbanis. Si arbor inquit in heliocamino vel solario solē adimat dicendū erit quia vmbram facit in loco cui sol fuit necessarius cōtra seruitutē impositā fieri.

¶ Heliochrysos herba est aureū florē producens.

¶ Heliopolis pe. cor. ciuitas ęgypti inter alexandriā et Coptū a grecis Thebe dicta: quasi ciuitas solis. altera est in cilicia Chrisippi stoici patria.

Hebeo

¶ Heleotropiū herba solaris dicta ꝙ se cū sole circū-agat etiā nubilo die ⁊ nocte. Var. Nec minus admirādum qđ fit in floribus quos vocāt heleotropia: ab eo ꝙ solis ortū mane spectāt ⁊ eius iter ita sequunt̄ ad occasum: vt ad eū semꝑ spectent.
¶ Heliogabalus Antonini Caracellę filius qui ad imperiū assumptus fuit matris ingenio apđ Antiochiā
¶ Heliodorus nomen viri propriū.
¶ Heliocopis nomen nymphę.
¶ Heliades patronymicū fœmininū ab helios qui est sol. Nā sorores dicuntur Phaetontis.
¶ Helle es. nomen Athamantis thebarū regis filię: a qua Hellespontus
¶ Hellespontus fretū angustū ab ægeo in propontida: ⁊ vbi sunt illę angustię septem tantū stadiis Asiaꝫ ab Europa diuidentes. Ibi enim helle in pontum decidit. Unde qui prius pontus dicebatur: hellespontus vocatus est.
¶ Hellas nomen fluminis ⁊ regionis achaię: vt inq̄t Ptole. a nostris Gręcia appellata a greco qui primus in ea regnauit. A cuius filia vocata est Attis. Deinde ab hellene deucalionis filio dicta fuit hellas. Incipit ab Isthmo corinthio siue strictura peloponnesi et ad littora ęgei maris porrecta vsqꝫ in macedoniā et thessaliā: quam cū omni bœotia intra suū nomē includit: extenditur.
¶ Helleborus ⁊ helleboꝝ pe. cor. đr herba purgatoria circa optimū qđ in anticyra. helleborū fluuiū gignit̄: atqꝫ inde a græcis helleborus appellat̄. Hor. Expulit helleboro morbū bilemqꝫ meraco. Hanc herbā romani alio noīe Veratrū dicunt: pro eo qđ sumptū motam mentem in sanitatē reducit. Duo sunt eius genera. Album scꝫ ⁊ nigrū. Album qđ vomitione causas morborum extrahit. Nigrum quod purgat per inferiora. Scribitur scđm Apul. per h. Sed apud grecos non aspirat̄. Melampus medicus Amythaonis filius helleborū inuenit quod Melampodiū vocant. Alii dicūt pastorē eiusdē noīs inuenisse cū capras pasceret. Col. Sed negat helleboros ⁊ noxia galbana succo.
¶ Hellice vrbs achadię quā mare absorbuit de cuius nomie vrsę sidus fortasse vocatū est a poetis ꝙ calisto Lycaonis regis filia quæ ex vrsa cū filio in stellas versa est: arcas fuerit.
¶ Helicon pe. cor. mons bœotię iuxta thebas: atqꝫ vt Stra. lib. ix. scribit phocydi vicinus est non procul a parnaso eiqꝫ ęmulus ⁊ altitudine ⁊ circuitu: qui ⁊ ipse apollini quoqꝫ sacer et musis est. Unde heliconiades musæ sunt appellatę. Dictus helicos ab helicone qui ibi cū cytherone fratre singulari certamine pugnauit vt quidam tradunt.
¶ Helciū đr qđ est ante pectus equorum: ⁊ id genus animaliū ab armis. i. humeris pendens instrumentū quo ⁊ molæ illi per machinulā innexę vehant̄ ⁊ curricula ꝑ themonē trahunt̄. Unde et nomē accepit. Helco em̄ grece: traho latine đr. Hinc helciarius.
¶ Helciarius qui fune canabino nauem trahit aduersus vndas: vt est apđ Mar. De helcio meminit. Apul. lib. ix. met. Defunctū alioquin me helcio sparteo dimoto nexu machinę liberatū applicāt pręsepio Est paulopost. Helcio tandē absolutus refectuiqꝫ secure redditus.
¶ Helena næ. siue helene es. pe. cor. Castoris ⁊ pollucis soror ⁊ Menelai lacedęmoniorū regis vxor a qua Helene insula vocata est est ꝙ in ea primū Paris cum helena dicitur concubuisse: multi fuerunt qui scripserunt de laudibus helenę: sed imprimis mihi videtur Demetrius moschus excellere qui de ipā ita scribit ꝙ pulchritudo helenę nō fuit caduca: sed semꝑ florens: et ꝙ Venus fecit nutriri helenā a gratiis suis. Unde ait και μεν την δε θεοι πορεσαιν βεον ει σορεωντεσ τικ τομενην μεγαλου κουρην Διοσ ηδευ εφιλαντο αυτις καδε Χαριτσιν μετηεδα τοια αφροδιτην δευτεφι λαι υνη μοι ατιταλλει μωσ επεοικεν οιον εμον πολυ χαρτον εθρετατε αμβλωντον υον.
¶ Hellenes deucalionis filius: a quo grecos hellenes nonnulli credunt fuisse nominatos.
¶ Heleniū frutex seu herba qui ex helenæ lachrymis fingitur natus in helene insula. Fauere credit̄ formæ et cutem nutrire: incorruptā venerē cōciliare: ⁊ hilaritatem inducere in vino pota.
¶ Helicteres inaures sunt sicut docet Iuli. Pol. quę et helicę dicuntur a clauiculis: quas helicas vocant. Quod aūt gręci vocant helicen nos clauiculā ⁊ pampinū ⁊ Capreolū vt in vite dicimus.
¶ Hellanodices latine iudex certaminis đr.
¶ Heluo vorax insatiabilis et immoderate sua bona ingurgitans quasi oīa luens. Teren. in heau. Gerro frauus heluo iners ganeo damnosus. Ci. per translationē heluo librorū dixit quasi gulosus. i. nimis auidus librorū. Et aspiratur vt ab eluo suo primitiuo differat siue vt auiditas illa magis exprobret̄ vt inquit Fest⁹. Fit enim vox incitatior.
¶ Helorus pe. pro. Sicilię fluuius. Fuit etiā noīs istius fluminis filius qui ab aiace occisus est i ea pugna quā gręci cū Telepho rege mysorū habuerunt.
¶ Heluacia genus ornamenti lydii dictum a colore boum qui est inter rufum ⁊ album appellaturqꝫ heluus: quāquā hęc eadem vox apud veteres saburram significaret.
¶ Heluela sunt holera minuta: vt inquit Festus: quoniā helus ⁊ helusa veteres dicebāt pro holus ⁊ holera
¶ Haluetii populi germanię iuxta lacū ercinię syluę
¶ Heluolū apud Catonē est color inter rufum ⁊ albū. vnde heluolę: Col. lib. iiii. Sunt ⁊ heluolę quas nonnulli varias appellant: neqꝫ purpureæ: neqꝫ nigrę ab heluo (nisi fallor) colore vocitatę.
¶ Hem interiectio corripiētis seipsum vel indignantis vel admirātis: vt hem nos homūculi. Apul. Hem hominis audaciā. Quandoqꝫ demonstrantis est. Terent. in And. Hem puer hercle puer est. Et aspiratur propter maiorem sonum.
¶ Hemis apud nos traducitur semis. Gręce ημισυσ dimidius.
¶ Hemicycliū sedes seu cathedra semirotunda gręce ημικυκλον hemicyclus medius circul⁹. Nā cyclus circulus. Est enim facta in medii circuli formā. Cice. in Lęlio. Tum memini domi in hemicyclo sedentem.
¶ Hemina pe. pro. mensurę genus qua vinū vel frumētum metiebat̄: ⁊ dimidiū sextarii cōtinet quasi semisextaria. Gel. libr. iii. Si ex sextario hemina fusa est: sed dimidiū tertio. Inde heminaria quasi mediocris.
¶ Hemodes insulę septē in oceano germanico.
¶ Hemiplexia pe. pro. paralysis: hoc est semiapoplexia: cū in alterā tantū partē corp⁹s malū id incubuit. Nam cum totum afficitur Apoplexia noīatur: nunc vtrunqꝫ inquit Celsus paralysin appellari video.
¶ Hemicranici sunt qui dimidia parte capitis laborant quemadmodū cephalęa quo totū caput infestat̄.

dicti hemicranici ab hemicrania q̄ & hemicrera dr.
¶ Hemiolus quędā arithmetica proportio cōtinens aliquē totum numerū atq; eius dimidiū: vt se habent tres ad duo: & quindecim ad decem.
¶ Hemorobios significat diarii victū: quo noīe dict⁹ est Diogenes cynicus philosophus. Est & hemorobius vermiculus q̄ vitam diei habeat. ημεραν em̄ greci diem dicunt βιον vitam.
¶ Hemistichion dimidius versus. Nam στιχοσ versus dicitur.
¶ Hemitogium dimidia toga.
¶ Hemitriteus semitertiana febris: sic dicta q̄ parte aliqua tertianā pręsentet tertio die: vt illa repetens nō tamen vt illa diē vnū pręstat integrū: sed inter horas. xxxvi. plus vel minus porrigit̄. Hier. in diuo hilarione. Ibi siue ob corruptū aerem siue ꝓpter gloriā hilarionis serui dei hemitriteo pariter arrepti oēs a medicis desperati sunt.
¶ Hemisphęriū dimidia sphęra hoc est cœli dimidiū.
¶ Hepta apud nos septē & aspirat̄ cū suis deriuatis.
¶ Heptapylos pe. cor. latine dr septē portas habēs.
¶ Heptapachys pe. cor. mensura septē cubitorū. Unde Achilles heptapachys est appellatus.
¶ Hendecasyllabus versus vndecim syllabarū qualis ille Catullianus. Passer delicię meę puellę
¶ Heptememeris cęsura est cum syllaba naturaliter correpta producit̄: qđ fieri solet in principio quarti pedis vel septimę syllabę si tres spondæi pręcedāt quasi septima dicat̄ diuisa pars: ab επτα septē & μεριζω diuido. Uide in dictione cæsura.
¶ Heptaphorus nomen viri propriū.
¶ Heptaporus troię fluuius.
¶ Hephestos propriū viri & nomen Uulcani.
¶ Heraclea dicebat̄ quę nunc Calpe in finibus & olim perithus vocabat̄. Europę ciuitas bosphorana a qua Dionysius phūs & zenonis discipulus herecleotes a Cicerone in Tusculanis appellatus est: vbi fuit amphitheatrū vnū e septē spectaculis. Fuit & alia heraclea in radicibus oetæ montis: quā Asaris fluuius alluit. Alia in ponto. Alia iuxta ostia rhodani. Alia in campania: quæ & herculeanū dicta est
¶ Heraclee oppidū primū Neapoli incumbēs mari.
¶ Heracleopolis nomē triū ciuitatū. Una est in ęgypto ex qua Theophanes physicus. Altera nō longe a pelusio. Tertia scđm nili ostiū qđ canopicū est.
¶ Heracleon herba ab hercule inuenta. quā alii Origanū hæracleaticū syluestre dicunt: quoniā est origano simile. Alii Timalū dicūt. Nascit̄ in aquosis foliis magnis & in summa aqua flore lilio simili: & cū defluxerit capiti papaueris. Est & alia herba heracleon siderion caule tenui digitorum. iiii. altitudine: flore puniceo foliis coriandri: iuxta amnes & lacus nascēs & oīa vulnera ferro illata efficacissime sanans.
¶ Heracleota nux. Quęre in dictione nux.
¶ Heraclitus pe. pro nomē propriū philosophi ephesei gręce ηρακλειτοσ ei diph. Lucr. Heraclitini quorum dux agmina primus. Hic est ille qui quotiens domo egrediebat̄ flebat: sicut Democritus ridebat. alteri oīa quę agimus miserię: alteri ineptiæ videbant̄. Cognominatus est scotinos: quasi tenebricosus. De industria em̄ obscurabat stilū. Ideoq; eius volumina philosophi sudantes vix intelligūt. Fuerūt alii quattuor heracliti. Primus poeta lyricus. Secundus halicarnaseus summę elegantię. Tertius Lesbius: qui macedonū scripsit historiā. Quartus vir ridiculus.
¶ Heraclites pe. cor. nomē philosophi: qui heracleotes fuit ex ponto. hic opulentus athenas venit dedit q̄ se in disciplinā Speusippo. Pythagoreorū auditor fuit Platonis studiosus. Fuerūt ingenii illius monumenta pclara. Nā dialogos & tragœdias scripsit. Fuerūt & alii mīti heraclidę ingenio & doctrina insignes.
¶ Herceus dictus est Iuppiter quē etiā penetralem vocabant qui intra conseptū domus cuiusq; colebat̄. Græce em̄ hercos septū claustrūq; noiatur. Oui. Cui nil hercei profuit ara Iouis.
¶ Hercules cognomen vel fortasse potius agnomen Iouis & Alcmenę filii qui ob fortitudinē & gloriā creditus fuit: q̄ inter deos sit relatus. Fuisse autē tres Hercules scribit Diodo. Alii sex autumant. Primus qui certauit cum Apolline de tripode. Alter nilo natus ægyptius: quē aiunt phrygias litteras cōscripsisse. Tertius ex Idæis dactylis cui inferias afferunt. Quartus Iouis filius ex asterie Latonæ sorore qui tyri colitur: filiamq; habuit carthaginē. Quintus in India qui & belus dicit̄. Sextus thebanus ex Alcmena & Ioue tertio genitus: cui aliorū gesta assignant. Herodotus scribit herculē vnum esse ex. xii. diis ęgyptiorū: gręcosq; ęgyptiis hoc nomen mutuatos indidisse filio amphitryonis. Uar. xliii. hercules nominat Ueruntamen oēs qui robore pręstiterunt hoc nomie ab Hercule Alcmenę filio appellatos fuisse affirmat. Macro. asserit herculem esse solem quasi heraclē. idq; ex noīe clarescere. Hercules em̄ nihil aliud est q̄ heras. i. Iunonis. i. aeris cleos. i. gloria vel laus. Quæ porro alia est aeris gloria q̄ solis illuminatio? Idem dictus est. xii. labores confecisse: quia sol annuo cursu duodecim signa zodiaci lustrat & conficit. Ab hercules hercule & hercle. Mehercules & mehercule aduerbia iurandi.
¶ Herculanus a. um. nomen possessiuū. Est & herculanus nomen propriū ab hercule deriuatū. Gel. lib. i. adiectiuū posuit. Comprehensa inquit mensura herculani pedis scđm debitā membrorū oīm inter se competentiā modificatus est.
¶ Herculanū fuit campanię oppidum.
¶ Herculeus a. um. apud poetas dr: quoniā breuem inter duas longas heroicus versus non admittit: vt At sinus herculei si vera ē fama tarenti. Et modo possessiuū est. modo accipit̄ pro forti vt herculea vis. Herculeus homo. Modo ꝓ immenso: vt herculeum opus. Herculeus etiā morbus dr comitialis: quoniā hunc morbū passus sit hercules. Unde & sacer est appellat⁹ et maior morbus ꝓpter grauitatem.
¶ Herebus pe. cor. profunditas inferorū dicitur. Uide in dictione Erebus.
¶ Hermes mis. & hermetis dr latine quasi interpres. Mercurius dictus est ab ερμηνεια. i. sermone. Pręstabat em̄ loqui: quē effigiabant alas in capite & pedib⁹ habentē: q̄ sermo hoīm per aera volitet.
¶ Herma ę. etiā Mercurius dr: q̄uis etiā q̄nq; sumat̄ pro statuis & sigillis pręcipueq; truncis & quorū capita permutari possunt. Cice. ad atticum lib. vi. Hermę tui pentelici cum capitibus æneis: de quibus ad me scripsisti iam nunc admodum me delectapt. Probus em̄ in Alcibiade. Id cum appareret priusq̄ classis exiret: accidit vt vna nocte omnes hermę qui in oppido erant ahenis deiicerentur prȩter vnam quę ante ianuam erat. Suidas dicit hermas statuas

dictas q plurimũ Mercurii statuę deliniarentur. Hę enim hermę viriles statuę ad ꝓpagandã defuncti memoriã sepulchris erigebant. Solebant aũt Romani Mercurii ac Mineruę statuas cõiungere gymnasiis dicariq;: quas hermathenas Cicero nominat. Quod ad me de hermathena inquit scribis mihi per gratũ est ornamentũ academię propriũ meę q᷑ ⁊ hermes commune oim ⁊ Minerua singulare insigne eius gymnasii. Quidã hermas acciptũt pro lapidibus quadratis quos athenienses solebant ponere tum in priuatarũ tum in sacrarũ ędiũ vestibulis: vt significaret rationẽ et veritatẽ perinde vt formã quadratã rectã semper stare. Dicti hermę a Mercurio qui esset deus rationis et veritatis.

¶ Hermoglyphus marmorius ⁊ statuarius.

¶ Hermopolium officina vbi officinatores statuarũ habitant.

¶ Hermopolis pen. cor. nomen vrbis quam hermes condidit.

¶ Hermophroditus pe. pro. Mercurii ⁊ Veneris filius compositũ nomẽ ab hermete: ⁊ aphrodite qđ venerẽ significat: a quo hermophroditi dicti sunt vtrunq; sexũ habẽtes: Ii etiã androgyni dicunt qui vtrũq; sexum habent.

¶ Hermodorus pen. pro. fuit philosophus ephesius quẽ in Italia exulantẽ Põponius iureconsultus tradit auctorẽ fuisse .xii. tabularũ ferendarũ decẽuiris. Ply. dicit hunc fuisse interpretẽ legũ decemuiraliũ: eiq; ob id statuã publice dicatã. De hoc Stra. li. xiiii. In epheso fuere viri memoratu digni ex antiquis heraclitus. Item hermodorus. De quo hic idem inquit Dignos esse oẽs ephesios strangulari qui hermodorũ virum inter eos frugi eiecerũt dicẽtes. Nemo nostrũ frugi esto. Alioquin cũ aliis eiiciatur.

¶ Hermenia latine interpretatio. Unde peri hermenias Aristotelis: liber de interpretatione.

¶ Hericius animal sic dictũ: q setis horreat. Hic ⁊ herix dr in sepibus dumosis ⁊ vineis per autumnũ pręcipue diuersat. Cõditur in arbores hyeme: ⁊ cibis per ęstatẽ paratis vescit. Ubi senserit venatores cõtractis ore ⁊ pedibus cõuoluit in formã pilę: nequid cõprendi possit pręter aculeos. Sunt e gñe eorũ maiores histrices: quibus longiores aculei: de q̃bus infra

¶ Heri ab herendo quidã dici putãt: q hesternus dies hodierno diei cohęreat: sine diei alterius interpellatione. Dicitur etiã here ꝓpter cognationẽ litterarum i ⁊ e. vt vespere ⁊ vesperi. Ab heri fit hesternus hesterna num. sicut a cras crastinus. Et accipitur hesternus pro pridiano. Terent. Iure hesterno panem atrum vorent.

¶ Hermias eunuchus trapezitę cuiusdam famulus athenas profectus Platonẽ: Aristotelemq; audiuit: et domum reuersus cum domino suo Atarnenses: et assensus aggressus eos subegit: et illis cum domino imperauit.

¶ Hermogenes pe. cor. nomẽ propriũ: latine dicitur Mercurio genitus. Contra quẽ cauillatus Cratillus eum hermogenẽ nõ recte dici: quia doctrinę scz atq; eloquentię nihil sapiat.

¶ Hernia cõmune est nomen tribus morbis scz Enterocelę: Epiplocelę: ⁊ Hygrocelę. Enterocela eñ dicitur cum intestina dilabuntur in Scrotũ. Epiplocela cum omentũ. Hygrocela: cum in alterũ e testibus humor confluit. Has species nostri vocant hernias: vt inquit Celsus a duricie pellis quę fit post intestinorũ descensum. Herniũ eñ durum ⁊ asperũ dicit. Tractũ a sabinorũ lingua qui hernia saxũ vocant. Mar. Dertsor Fabianus herniarũ oẽs quẽ modo colei timebant dicentẽ tumidas in hygrocelas. Ramices vero has species sub se cõtinet. Porocelã quę est cũ ex abscessu aliquo circa secretũ materia subduruit. Sarcocelam cum in ipso scroto concreuit caro. Cirsocelam cũ venę intumuerũt: tunicis testiũ integris vel in ipso scroto vel cũ bubonocela dicit in inguine. Est tamen vbi Plyn. enterocelam dixerit ramicẽ: vt in medicinis cupressi. Differt ab his bronchocela: quippe quę in ceruice sit: tumor magnus ⁊ rotundus inter cutẽ ⁊ asperam arteriã qua modo caro hebes: modo humor aliquis includit. Interdũ etiã minutis ossibus pili immisti: vt in Celso lib. vii. perperã scribat broncoceolę. Sunt etiã qui herniã interpretent pro testiũ theca: vt illud Mart. Ingens iratis apparuit hernia sacris

¶ Herniosus qui herniam patitur. Hiero. in Leui. Si cęcus fuerit vel herniosus nõ accedet offerre hostias domino.

¶ Hernici populi in campania saxa incolentes. Hos tamen hernicos appellatos voluit Macro. qui hiernum adducit a nomine hernici pelasgi qui eorum fuit dux.

¶ Herodius ⁊ herodion auis: falco vulgo dicta: immo est ardeola garza.

¶ Herus dominus aspiratur vt differat a verbo futuri temporis ero.

¶ Heros a Iunone dr inquit Aug. lib. x. ciui. dei. Nã grece Iuno hera appellat. Et ideo nescio quis filius eius scdm grecorũ fabulas heros fuerit appellatus. Hoc videlicet velut mysticũ significãte fabula q aer Iunoni deputet: vbi volunt cũ dęmonibus heroas habitare. Quo noie appellãt alicuius meriti aias defunctorũ. Et lib. vii. Inter lunę gyrum ⁊ nymborũ ac ventorũ cacumina aerias esse aias sed eas aio nõ oculis videri ⁊ vocari heroas ⁊ lares ⁊ genios. Mar. Capella in nuptiis philologię dicit heroas ab hera quę terra dr nuncupatos. Hinc heroicus a. um. ⁊ Herois idis. michalus aũt etymo. ηρωσ ανηρ ενιοσ εσι ηυγιεοσ γενναιοσ λεγεται δε απο του ερωτοσ τησ αρετησ ησ αιγιασ ηνυδυνουσ και πονουσ απο των ανθρωπων ρουμενοσ αγαθοσ αιρεται.

¶ Herpes animal sic dictum: q eo pręcipue sanentur ea quę serpunt.

¶ Heroidas veteres fœminas clariores dixerũt: quales sunt heroũ vxores ⁊ filię. Papin. lib. iii. Syluarũ. Qua veteres latias graiasq; heroidas ęquas.

¶ Hersilia nomen vxoris romuli: quę in horam versa templa cũ quirino tenuit. Est aũt herse apud grecos quod apud nos est ros.

¶ Hanula parua delubra: in qua loco f. ponitur aspiratio: quasi fanula.

¶ Hesperus pe. cor. Athlantis frater a quo hesperia Scribit Diodo. hunc hesperum conscẽdisse cacumen montis athlantis ad cursus astrorũ obseruandos et nunq̃ deinceps cõparuisse cui vulgus honores diuinos exhibuit: astrũq; lucidissimũ eius noie appellitauit. De quo Vergili. Ite domũ saturę venit hesperus ite capellę. Hęc etiã serotina stella vesper dicitur: vt apud eundem lib. i. ge. Quid vesper serus vehat. Similiter vesperugo noiatur. Plau. Nec vesperugo nec vergilię occidunt. Rursus et illa eadem excogitata

stella a pythagora primū fuit q̄ ante solē oriri conspici tur: tunc quoq̈ lucifer nōiatur: qui grece φωσφοροσ dicit. Verg. in Damone. Nascere p̄q; diē veniēs age lucifer almū. Quā etiā a nobis iubar transferk: eo ꝙ eius splendor in modū iubę leonis diffundak. Similiter ꝛ Venus appellak: siue in die siue nocte.

¶ Hesperię duę sunt. Una quę in hispania ē: altera Italia quę sic discernunk. Aut em̄ hesperiā solam dicimus ꝛ significat Italiam. Verg. Est locus hesperiā graii cognoīe dicunt. Aut addis vltimā et significat hispaniā: quę in occidentis est fine. Horat. Qui nunc hesperia victor ab vltima. Et hęc ab hespero occidentali stella dicta est. Italia vero ab hespero Athlantis fratre qui a germano pulsus Italiam tenuit: ꝛ ei nomen vel propriū: vel suę pristinę regionis imposuit. Macro. tamen voluit hesperiā dictam esse Italiam ꝙ occasui subiecta sit.

¶ Hesione nomen Laomedontis filię.

¶ Hesaias nomen prophetę propriū.

¶ Hesperides pe. cor. appellatę sunt hesperi fratris athlantis filię Aegle Erethusa ꝛ hespertusa. De his est fabula ꝙ habuerint hortos nemore aurifero preciosos vbi erat draco custos peruigil: mala aurea vigilanter obseruans quē interfecit Hercules pomaq̈ aurea retulit ad euristea. Ply. ꝛ Solinus interpretantur fuisse ęstuariū maris meatu flexuoso instar draconis qd̄ hortos hesperidū amplectebak vbi pręter oleastrum aliud nihil ex narrato illo aurifero nemore extare prodiderunt. Var. per mala aurea oues significari dicit quas Hercules ex aphrica in gręciā exportauerit. Ea em̄ sua voce gręci appellant mala apud quos μηλον. i. malū significat ouem ꝛ pomū. Hinc Melotę dictę vestes ex pellibus ouiū confectę. Aliter tradit Diodo. lib. v. bybliothecę quē videre potes.

¶ Hesperū promontoriū in aphrica est nauigatione decem dierū ab œnothema monte.

¶ Hesternus a. um. Vide in dictione heri.

¶ Hetam alias hectā prisci dixerūt: quasi hietam rem minimi pretii vt est oscitatio ꝛ holo halitus. Alii volunt esse pustulā illam q̄ in coquendo assurgit: vt videmus in ahenis dum feruent.

¶ Heteron grece: latine alterū seu reliquū dicitur.

¶ Heteroclitū quasi alterne declinatū. Nam componitur ab ετεροσ et κλιτον.

¶ Heterogenus a. um pe. cor. quod est alterius gn̄is dicitur ꝛ heterogeneus a. um.

¶ Heteromaschala: quę ex altera tantū parte villosa sunt ꝛ seruitiis dedicata: sicut Amphimaschala ꝛ amphimalla: quę ab vtraq̈ parte villosa ꝛ ingenuis dedicata sunt.

¶ Heu interiectio dolentis iungitur actō pronois. Ter. Heu me miserū. Nā per exprobrationē iūgitur cum noīe. Verg. Heu stirpē inuisam. Et cum nolatiuo Idem. Heu pietas heu prisca fides. Interdū geminatur ꝛ nulli casui seruit. Verg. Heu heu quid volui. Aliquando etiā dicitur Eheu. Aspiratur sicut ꝛ hei eadē ratione.

¶ Heteronyma. vide in dictione homonyma.

¶ Heus aduerbiū vocantis. Verg. At prior heus inquit iuuenes monstrate mearū Vidistis si quā hic errantem forte sororū. Aliquādo duplicak heus heus. Nonnūq̈ interiectio dolentis est: vt heus etiā mensas cōsumimus inqt Iulus. Aspiraturq̈ magis vsu cum ꝛ Fest. a gręco ai trahere videatur: quę vox doloris est: vnde ꝛ ęgritudinē deductā esse tradit. Eu vero gręca dictio q̄ multorū noim cōpositionē init aspirationē nō h; vt Eusebius: Eustathius: Eugenius.

¶ Heuoe interiectio metuentis. Ouid. Heuoe bacche sonat.

¶ Heterocraneas vocant morbū capitis cū caput inęqualiter dolet tumetq̈: ꝛ inter pilos rotunda ꝛ humida hulcuscula surgunt ꝛ pus mali odoris.

¶ Hexaclinū vocatur stibadiū hoc est cœnatio sex cōuiuas capiens. Mar. Et testudineū mensus quater hexaclinon. Ingemuit.

¶ Hexameron pe. cor. apud nos sex dierū. Componitur em̄ ab εξ sex et ημερων dierū vbi interponik a. causa euphonię ꝛc.

¶ Hexametrū pe. cor. sex pedū μετρον em̄ mensura.

¶ Hexagonū pe. pro. sex angulorū. Ambro. lib. hexa. Quis architectus eas docuit hexagona illa cellarū indiscreta laterū ęqualitate cōponere: απο του εξ και γωνια συνθετα.

¶ Hexaplū vel hexapla orum. exemplaria ab εξ sex et πλοισ plica. Hier. in prologo libri Iosuę. Ut pro grecorū hexaplis editionē nostrā habeant.

H ante I.

¶ Hiarbas iouis filius ex garamāte nympha fuit getulorū rex: quē Ver. scribit in cōnubiū petiisse Dido.

¶ Hiato as frequentatiuū verbi hio as. signi (nem. ficat sepe aperior scindorve. Plau. Si qua forte concio est vbi eū hiatare nondū in mentē venit. Laberi⁹ passiuo vsus est. Hiatantur fores inquit: pro eo quod est hiatant. i. patent.

¶ Hiatus us. apertio. Claud. de rap. Quod conata nefas: aut cuius conscia culpę. Exul ad immanes erebi detrudor hiat⁹. Est aūt triū syllabarū ab hio factū.

¶ Hibiscus herba nō dissimilis malue vt inqt Theophrastus folio maiori q̄ malue: pilosiorīq̈ caule. Usus eius ad rupta ꝛ tusses. Ply. scribit hibiscū a pastinaca distare damnatū in cibis sed medicinę vtile. Vergili⁹ accipit pro iunci siue viminis genere.

¶ Hic ꝛ iste sic differūt: ꝙ hic circa psonā loquentē: iste circa personā audientē: acsi a prima persona ad secundā haberek oratio: vt huic amico meo cū tuo isto familiari magna est cōtentio. Eodē modo cū tu in pręsentia sis Florētię: ego vero Bononię q̄ rectissime dicetur si a te ita scripsero. Maturiorē sane futurū suspicor tuum in hanc vrbē aduentū q̄ in istā meū. Eadem quoq̈ ratio est eorum aduerbiorū q̄ localia noīata ab hisdē pronoībus formank: vt hic noui habemus nihil. Et si quid istic noui acciderit scire cupio. Et regis hispanorū oratores qui diebus superioribus hac iter habuerunt ad quod tempus istuc peruenerint facito me certiorē. Cī. Curioni. Putares ne vnq̄ accidere posse vt mihi verba deessent: neq̈ solū ista vestra oratoria: sed hęc etiā leuia nostratia. Idem Valerio. Ibi malis esse vbi aliquo numero sis q̄ istic vbi solus sapere videare. Istec vero et istanc nō oratorū sed comicorum sunt. Ille vero cum aduerbiis ab eo formatis significant rem seu locum ab vtroq̈ remotum. Plaut⁹. Quis est quem videmus venientem pannosum ac squalidum: Ille ne est noster Syrus: Plynius. Hęc omnia ad vos ex illa prouincia comportantur. Illinc succi: illinc odores: illinc extremo orbe quęsitę luxurię opes. Duobus autem modis construuntur:

demonstratiue ⁊ relatiue. Ter. Uiden tu illū Thais? Sene. Et qui hoc facit sane prudens appellandus est Et tunc hic eandē significationē habet quam is. Et in noīatiuo pluralis numeri ac mas. ⁊ fœ. gñis sola scriptura distinguit̄. Hi em̄ ⁊ hę cū aspiratione ⁊ vna vocali ab eo q̄ est hic ⁊ hęc descendūt. Ii vero ⁊ eæ cum duabus vocalibus sine aspiratione fiunt ab is ea id. Sciendū quoq̧ est ꝙ hic cū pronomē est corripitur: vt Solus hic inflexit sensus. Et qñq̧ sumitur pro talis: vt hic pietatis honos: Et hunc ego te Euryale aspicio? Quādo vero aduerbiū producit̄: vt hic illius arma. Et modo pro tunc. Uerg. Hic regina grauem gemmis auroq̧ poposcit. Ci. Apio. Hic ego multa simul cogitaui. Modo pro tali loco. Plaut. Hic ne esse oportuit qui frugi essent? hoc est in tali loco ⁊ tam sordido. Accipitur qñq̧ iste pro hic. Ci. Cum isto tempore stent cū gladiis armati. Et ille pro is: vt apud apostolū. Nō em̄ qui seipsum cōmendat: ille ꝓbatus est. Hic ⁊ is aliomodo vsurpari solent ab auctoribus: vt Alexander paruis copiis fretus supauit dariū cū infinito exercitu: ⁊ id vel ⁊ hoc in adolescentia. Ab hic tam pro nomīe q̄ꝫ aduerbio: fiunt hicce ⁊ hiccine illud eiusdē significationis cū hic. Hoc semp interrogatiue ponit̄ quasi hiccine? Dicitur ⁊ hęcce: hocce. Unde apud Terē. Hisce plurali numero d̄r pro eo q̄ est hi. cū ait. Hisce arbitrant̄: nunc hoc munere suā esse thaidē. Plau. in Cap. Hisce aūt inter se cōiunxerūt dolū.

¶ Hicce ab hic fit ⁊ idem significat. Hiccine ponitur interrogatiue: quasi hic ne?

¶ Hiera insula inter Siciliā ⁊ Liparim Uulcano sacra vna ex æoliis. Fuit ⁊ via sic dicta: ꝙ ea irent sacerdotes ad Eleusinā cererē. Hoc noīe etiā appellata est vxor Telephi regis Mysorū quę a Nereo interfecta dicitur cū marito ferret opem: qui ab Achille vulneratus fuerat. Ea vt fabulę tradunt tantę fuit pulchritudinis vt etiā helenā superaret. Et Hiera apud nos dicitur sacra cuꝫ qua dictione fiunt multa composita de quibus infra.

¶ Hierarchia. pe. pro. latine sacer principatus. Gręci ιερα sacrū dicunt αρχη principatus.

¶ Hierapicra: aduerbiū d̄r: sacra amara. Nā πικροσ amarum d̄r. Medicinę genus quoddā ad soluendam aluum. Uide in dictione Picra.

¶ Hierapolis pe. cor. latine sacra ciuitas d̄r. Quo nomine dicta est ciuitas Asię contra Laodiceā vbi aquę calidę scaturiebāt: quę in tophum admodū facile durabantur. Et os plutoniū in paruo quodā montis supercilio ita commensuratū vt hoīem suscipere posset mira profunditate cui vallū propositū erat quadratū ambitu semiiugero nebulosa ⁊ crassa caligine plenum vt vix solum discerni posset. Exterius tranquillo cælo aer innoxius: animal si q̄ ingrederet̄ statim moriebatur ⁊ tauri introducti mox cadebant educebāturq̧ mortui. Strabo se passeres immisisse ait qui subito expirauerint. Apud Hierapolim aqua quædā adeo tingendis lanis idonea fuit: vt ex radicibus tincta cum his decertarent: quę ex vermiculo purpuraq̧ tingebātur. a qua hieropolitę dicuntur.

¶ Hieronymus propriū nomē ecclesiastici disertissimiq̧ viri cuius opera in pretio habent̄: ⁊ latine d̄r sacra lex seu sacrū nomē. Componitur em̄ ex ιεροσ ⁊ ονομα: sed o mutatur in y. Fuit et hoc noīe philosophus ex rhodo insula qui finē summi boni posuit in indolentia: quę grece d̄r αναλγησια.

¶ Hieronicas vocamus victores sacrorū certaminū. Quę sint sacra certamina. Uide in dictione sacra certamina. Quę aūt fierent in sacris certaminibus docꝫ Quintil. lib. ii. cū ait. Quom palęstricus ille cursorē faciat aut pugilem aut luctatorē aliudve quid ex his quę sunt sacrorū certaminū.

¶ Hierosolyma mę. ⁊ hierosolyma orū. ⁊ hierosolymæ marū. tantū pluraliter vrbs iudęę seu palęstinæ quę ⁊ hierusalē vocabat̄. Unde legimus apud Ioannē. Facta sunt Encęnia hierosolymis. Dicuntur aūt hierosolyma: vt scribit Egesippus: quę primo solyma dicebantur. Sed cū rex cananeus cognomento iustus qui fuit conditor solymorū templū addidisset inde hierosolyma nuncupauit. Gręci em̄ ιερειον templū vocant. Eusebius lib. ix. Euā. em̄ pręparationis ait hierosolyma appellari quasi in hierosolomonis hoc est ędē Solomonis a templo q̄ Solomon hierosolymis pulcherrimū magnificentissimūq̧ cōstruxit. Hinc hierosolymita pe. pro. hierosolymitanus ⁊ hierosolymus. Hie. lib. ii. mach. Et qui ꝓmiserat romanis se tributū restituere de captiuitate hierosolymorū prędicabat nunc protectorē deum habere iudæos. Sue. in Nero. Spoponderunt tñ quędā destituto ei ornationē orientis. nonnulli noīatim regnū hierosolymorū. Hęc etiā hierusalem appellat̄: quę vrbs per tria noīa a Hiero. vocatur Iebus salem hierusalē quę ab helio postea Hadriano de ruinis ⁊ cineribus ciuitatis in heliā suscitata est.

¶ Hierotheus nomen viri propriū: ⁊ interpretatur sacer deus.

¶ Hieroceps insula in Cypro prope paphum: qua voce significatur Sacer ortus.

¶ Hieroduli pe. pro. sacrorū ministri. Iul. Firmicus lib. viii. matheseos scribit futuros ędituos aut hierodulos qui habuerint horoscopū in. xxvi. parte geminorū: græci νεωκορον vocant ędituū

¶ Hierophanta latine sacrorū demonstrator. Hier. cōtra Iouí. Hierophātas quoq̧ athenensiū vsq̧ hodie cicutæ sorbitione castrari: ⁊ postq̄ꝫ in pontificatū fuerint electi viros esse desinere.

¶ Hiero Syracusanorū tyrannus in quo pulchritudo corporis ⁊ vires fuerunt admirabiles: de quo multa apud Iustinū leguntur.

¶ Hierocomon locus est quo leprosi alūtur. hiera em̄ gręce: lepra latine ⁊ κωμη villa.

¶ Hierico seu hiericus ontis: ⁊ hiericus hierici ciuitas magna fuit muralibus septa parietibus: quę non ferro peruia nec parieti possit esse penetrabilis. Hie. ad Alga. Et imperabo. de hierusalē descendentis hiericum samaritanus loquitur

¶ Hila intestinū tenue ab hira: siue ab hilum vt inquit Uar. q̄ est minimū. Unde quādoq̧ Hilę pro salsis intestinis: vel fartis salsitiis: aut lucaniciis accipi solēt Plaut. Atq̧ hilas efumatas ⁊ sumem. Horat. Pernas magis ac magis hilis flagitat immorsus refici Quādoq̧ ponitur pro eo intestino quod inanū resoluitur. Laber. Neue aliter hunc pędicabis quomodo video adolescenti nostro cędis hilas. Ab hila veteres diminutiuū protulerunt hilla.

¶ Hilum paruū illud nigrū q̄ in summitate fabę adhæret. Usū ⁊ pro breui exiguoq̧ quādoq̧ sumitur. Ci. lib. i. tus. Cum illud q̄ sisyphus versat saxum sudans nitendo nec ꝓficit hilū. i. quicq̄ꝫ tantillū minimumq̧ Ab hoc noīe fit nihilū pro nō aliquid: quasi ne hilum quidē ⁊ per apocopem nihil: ⁊ per syncopen nil. Luc.

Ex nihilo nihil in nihilū nisi posse reuerti. Var. lib. vltimo. de anali. Itaq; vt cū quē putamus esse non hili dicimus nihili. sic in quo putamus esse nequicq̄ dicimus neq̄. Pris. lib. vi. Nihil & nihilū a non & hilum est compositū q̄d sine dubio est nomen. Hilum em̄ pro vilum vetustissimi proferebant.

¶ Hilaris & hilarus pe. cor. iucundus lętusq;. Plaut. in Asi. Credam istuc si esse te hilarū videro. Hinc hilaritas & hilaritudo. Cic. Dolobel. Sed tamē hilaritas illa nostra & suauitas quę te pręter cęteros delectabat erepta mihi omnis est.

¶ Hilaro as. lętitiā iucunditatemq; do: lętifico. Cic. lib. ii. de fini. Omnem iucundū motū quo sensus hilaretur. ἡδονὴν latine voluptatē vocant. Palla. Quæ mansiones hyemi parant ita sunt constituę vt possit eas hyberni solis totus propemodū cursus hilarare. Huius compositū Exhilaro. Col. lib. vii. Satietate verni pabuli pecudes ex hilaritate lasciuiunt.

¶ Hilaresco: hilaris fio Aug. lib. v. con. Et delectabat suauitate sermonis q̄q; eruditionis minus tamē hilarescentis atq; mulcentis q̄ fausti erat.

¶ Hilarius nomē viri propriū ab ἱλαρὸς: latine Hilarius Sic hilarion.

¶ Hilarodus pe. pro. lasciui & delicati carminis cantor ab ἱλαρὸς & ᾠδὴ q̄d cantū significat.

¶ Hilaria tantū pluraliter & ge. neu. sicut saturnalia antiqui diem ęquinoctii verni colentes appellarunt: vt inquit Macro: quo exordiū lętitiæ celebrabat: quo primū tp̄e sol diem longiorē nocte protendit. Erat autem ad octauū Calen. Aprilis. De hilaribus meminit Flauius Vopiscus in Aureliano.

¶ Hinnio is. iui. itum. pe. pro. propriū est vocis equorum. Unde hinnitus tus.

¶ Hinuli pe. cor. sunt ceruorū caprearū capreolorū damarū & similiū filii. Hinuli etiā vocant muli ex equo & asina geniti cū legitimus mulus ex equa & asino nascatur (vt inquit Var.) Hos. Col. lib. vii. etiā hinos appellat: q̄d est primitiuū. Nam hinus diminutiuū facit hinulus: & adiectiuū possessiuū hinuleus.

¶ Hio as. duarū syllabarū proprie os aperio. Unde hiatus & hiatio. Scribitur cū h. quia hiando maior fit spiritus. Nā ab oris sono cū aperitur os tractū videt. Unde & pro sponte: vel aliqua vi externa aperiri siue scindi ponitur hiare: vt Ligna hiant ariditate: & tellus ęstu Sal. lib. iiii. Atq; hiauit humus multa vasta et profunda Et hiare flores dr̄ cū aperiunt. Prop. lib. iiii. Nec flos vllus hiat pratis: quin ille decenter Impositus fronti langueat ante meę. Per translationem hiare sigt̄ mirari. Verg. lib. vi. Incertus clamor frustratur hiātis. Inde formant hisco is. inchoatiuū sed hiasco facere debuit & hiato iteratiuū: & cōpositū Inhio: de quo alibi. Est & hyo cum y. grę̄co ὕω pluo: a quo quidā hymber deducunt.

¶ Hin genus mensurę duos choros atticos continēs inquit Hiero. duos scz sextarios italicos: vt Hin mensura sit iudaici sextarii: nostriq; castrensis cuius sexta pars facit tertiā partē sextarii italici.

¶ Hippos per duplex pp. latine dr̄ equus: a quo multa deducantur.

¶ Hippago inis. genus nauigii conuehendis equis aptū. Quod a Iul. polluce hippago dr̄. Hippagoges legitur pro instrumento quo lapides expoliuntur.

¶ Hippagium equorum vectio.

¶ Hippaco as. pe. pro. sigt̄ aīam celeriter duco: vt inquit Festus. Ab equi halitu qui est supra modū acutus.

¶ Hippopodes populi in oceano scythico qui teste Solino humanā vsq; ad vestigiū formā tenent: sed in equinos pedes desinunt.

¶ Hippobatos equorum pastor.

¶ Hipponomos pe. cor. equorū pastor: q̄r lex equorū. Ita hippophorbos equorū pastor.

¶ Hippoconii mangones ab equis cōponendis colorem fuco: robur inani sagina: vt ait Quin. mentiētes

¶ Hippocentaurus equi stimulator. Quidā volunt hippocentauros filios esse centaurorū. Quod & Diodo. ait Fabula ex eo nata ꝙ primi equitare ausi sunt: veluti hippos. i. equus & homo copulati essent. Clau. Cęsar scribit hippocentaurū in thessalia natū eodem die interisse. Plyn. refert se vidisse hippocentaurū in melle allatū Claudio principi ex ęgypto. De hoc etiā in dictione centauri.

¶ Hipparchus magister equitum. Quo noīe dictus est quidam celebris astrologus qui vt Col. auctor est prodidisse fertur tempus fore quo cardines mundi locomouerentur.

¶ Hippacen vocant caseum equinum.

¶ Hippiades statuæ mulierū equestres appellabant. cuiusmodi fuisse vident Amazonū: quas mortaliū primas equū scandere ausas lysię oratori creditur.

¶ Hippocampę equi marini effigie in pisciū caudas desinentes a flexu caudarū q̄ piscosę sunt. Ply. Hippocampinus cinis alopecias tollit ϰαμπὴ em̄ flexus dicitur

¶ Hippocrene pe. pro. fons in Bœotia iuxta quē est Aganippe. dum Cadmus equestri exploratiōe inquirit quęnā loca insedisset causam dedit poetis vt diuulgarent hippocrenē vngula volantis equi natū fuisse. Nam hippos equi. Crene fons dr̄. Et inde equus pegasus a fonte: qui grę̄ce πηγὴ dr̄ vocatur.

¶ Hippodamus pe. cor. bellicosus equorū domitor.

¶ Hippodame es. pe. cor. & hippodamia ię. pe. pro. nomen mulieris: de qua Oui. li. Heroi. Venit vt in phrygios hippodamia sinus. Verg. lib. iii Geor. Hippodameq; humeroq; pelops insignis eburno.

¶ Hippodromus p. cor. via lata p quā etiā multi equi possunt vna currere. Δρόμον græci cursum dicunt.

¶ Hippomanes pe. cor. ge. neu. scd̄m Pris. componit ab ἵππος equus & μανία furia vel insania. Et a diuersis diuerse exponitur: quidā em̄ dicunt esse fruticem seu herbā quā si equi comedunt insaniūt & in furorem vertunt. Ser. scribit esse virus ex equarū inguinibus defluens quo tempore feruut in amoris furorē quod in humana viscera descendens furorē facit. Verg. li. iii. Geor. Hinc demū hippomanes vero quod nomie dicunt pastores lentū distillat ab inguine virus. Sic Col. lib. vii. qui scribit. Maxime itaq; curandū est vt tam fœminis q̄ admissariis desyderātibus coeundi fiat potestas: quoniā id pcipue armentū si prohibeas libidinis extimulat furiis. Unde etiā veneno inditum est nomē ἱππομανὲς ꝙ equinę cupidini similē mortalibus amorem accendat. Ply. vero asserit esse caruncula in frontē pulli equini caryce magnitudine: colore nigro quā statim edito partu mater e fronte dentibus conuellit. Q si quis prius abstulerit ipsum pullum mater amplius nō est amatura: nec ad vbera eū admittit. Vergil. Quęritur & nascentis equi de fronte reuulsus & matri pręreptus amor. Hac caruncula mulieres medicamenta componentes vertere homines feruntur in furorem.

¶ Hippomachia pe.pro. pugna equestris.

¶ Hippolytus penu.cor.nomen viri απο τον ιππων equus ⁊ λυω dissoluo. Hinc thesei ⁊ hippolytę Amazonis filius Virbius dictus fuit: qui dum celibē ducens vitā sese venatu exerceret: ⁊ constanti aīo sperneret mulieres a phedra nouerca absentē patre amatus est. Cuius turpi desyderio cū obtēperare noluisset redeunte patre adulterii ei crimē nouerca obiecit. Quā obrem Theseus in furorē versus de filii nece cogitauit: qđ metuens hippolytus conscenso curru fugam arripuit. Sed dum phocę q̄ tum forte in littus exiestant ęquoris equorū ⁊ rotarū strepitu perterritę sese in mare pręcipitarūt. eum exterriti equi per scopulos ac saxa traxere tanto impetu vt cōpagibus dissolutis infœlicē iuuenem loris implicitū discerpserint. Hūc postea ęsculapius reuocauit ab inferis ⁊ pristinę incolumitati restituit. Hippolytus vero relicta terra attica in Italiā venit ne patris iram rursus experiret: et se virbiū appellari iussit ꝙ bis vir fuisset: ac nō longe a Roma oppidū ędificauit: quod a nōie acceptę coniugis Ariciam appellauit Sed hanc fabulā esse constat: vt inquit Plato in libro qui Cratillus inscribit.

¶ Hippopotamus pe.cor. quasi equus fluuialis seu aquaticus animal in nilo pręcipue nascens binis vngulis quales sunt sub bobus dorso equi ⁊ iuba ⁊ hinnitu cauda obtorta: dentibus aprorū aduncis. Suidas. ιπποληυτοσ ουτοσ εγραψεν εισ τασ ορασεισ το Δανιηλ υπομνηματα και εισ τασ παροιμιασ σολομωντοσ. Amb. Equi fluuiales quos hippopotamos vocāt eo ꝙ generent in nilo flumine.

¶ Hiptotelę: pulli asinorū. Vide in dictione Equule⁹

¶ Hippotoxotę dicti sunt equestres sagittarii: vt est apud Cęsa.com.iii.

¶ Hippo gene.mas.nomen duarū vrbiū. Vnus aquis circundatus ⁊ madens palustri solo. Alter basilicus. id est regius de quo Vir Et vaga ⁊ antiquis dilect⁹ regibus hippo. Ab equitio nomen vrbi datū videtur Nam ⁊ stabuli deam. Apul. Hipponen vocari tradit lib.iii.metamorphoseos.

¶ Hippona erat dea quā stabularii maxie colebāt: cuiusq; effigies in stabulis locabat. Apul.lib.ii.me. Respicio pilam medio quę stabuli trabes sustinebat. In ipso vero meditullio hipponę deę simulachrum residens ędicule qđ accurate corollis roseis equidē recentibus fuerat ornatū.

¶ Hippion argos: qđ Achaicū dicebat peloponnesii vrbs: ⁊ ab equis deduci videtur.

¶ Hippias philosophus gręcus qui audiente pene tota gręcia gloriatus est nihil esse vlla in arte rerum omniū quod ipse nesciret.

¶ Hipopodion latini suppedaneum et scabellum appellant.

¶ Hir iris. scđm Charisium: sed indeclinabile scđm Proburn. significat volam manus .i. palmam ab hęreo quoniam palmis aliquid capientes maxime illi rei inhęreamus.

¶ Hira intestinū qđ ieiunū vocant.

¶ Hircus per c. caper caprarū admissarius. Et nō dr hircus nisi postq̄ coire fœtereq; cœperit. Hinc hircinus a.um.pe.pro.nomen possessiuū. Apul. Homo sordidus ⁊ hircina libidine fœtens. Hircosus a.um. qđ hircinū odorē olet. Persius. Hic aliquis de gente hircosa centurionū. Hirci cyniphii dicuntur a flumine aphricę qđ cyniphis siue cyniphos vocatur.

¶ Hircquus per c. ⁊ q. est angulus oculi Verg. Noui mus ⁊ qui te transuersa tuentibus hircquis. Interdum ponitur pro eo qui in obliquū respicit: vt Strabus ab hircquis oculorū angulis ꝑpterea ꝙ libidinis appetitu sępe aciem ad hircquos capręę retorqueant. Interdū hircquus ponit pro fœtore qui sub alis fit.

¶ Hirquitali pe.cor. pueri ad libidinē accedentes a libidine hircorū dicti. Nā auctore Censorino hoc fit in secunda annorū hebdomade vel incipiente tertia vox crassior fit ⁊ inęquabilis qđ antiqui latini dicunt hirquitalere: ⁊ inde ipsos putant hirquitalos appellari ꝙ tunc corpus hircum olere incipiat. Hic fœtor etiā caper ⁊ tragos dr. Catul. Valle sub alarū trux habitare caper. Mar. Inde tragos celeresq; pili mirandaq; matri barba. fœtorē alarū hircū vocamus: q̄ oīm partiū nostri corporis maxime male olent. ꝑpterea ꝙ immobiles habent. Unde Hor. Cubat hircus in alis. Hoc Arist.lib.vii.de aīalibus appellat. τραγιζειν qđ in latinū vertens Caprire dixit.

¶ Hircipili.pe.cor. dñr hoīes qui pilos duros habēt.

¶ Hirrire. propriū est vocis canis rabiosę.

¶ Hirsutus penul.pro. ab horreo ⁊ seta dicitur quasi horrens setis.

¶ Hirtus idem qđ hirsutus. Verg.lib.iii. Geor. Hirtasq; capellas.

¶ Hirudo pe.pro. Sanguisuga ab hęrendo carni dicta. Hor. Nō missura cutem nisi plena cruoris hirudo Ply. Hirudinū quas sanguisugas vocant ad extrahendū sanguinē vsus est.

¶ Hirundo: auis notissima gręce Χελιδων dr. Dicta hirundo ꝙ vere ad nos transeat.

¶ Hisco is. incohatiuū a hio as. Et est hiscere ꝓprie oris humani cū videlicet pręsomno aut tędio os aperiūt hoīes qđ ⁊ oscito dicit. Sed inter hiare ⁊ hiscere hoc interesse puto ꝙ hiare sit patentē esse. hiscere patescere: hoc est patefieri. Oui. Hiscere nāq; tibi terra neganda foret. Quandoq; etiā hiscere est summisse loqui: siue os ad loquendum aperire. Plaut. Ne hiscere quidē audet .i. os aperire. Verg.lib.iii. Vix pauca furenti Subiicio: ⁊ raris turbatus vocibus hisco .i. loquor. Quq; mirari ⁊ dubitare. Neuius. Hiscit: dubi⁹ est quid agat. Verg.lib.ii.geor. Hunc clausus hiantē per cuneos geminatus ēm plębisq; patrumq;. Huius composita sunt dehisco ⁊ fathisco.

¶ Hisciacus qui nimiū oscitatur. Cato de re rus. Vinum ad hiasciacos sic facito de iunipero materiā semipede crassam concidito minutim tum feruefacito cū congio vini veteris.

¶ Hispalis pe.cor. ciuitas hispanię quę nunc Sibilia vocatur. Ex hac ferunt Auicennam medicum originem traxisse.

¶ Hispania regio Europę quę a montibus pyreneis incipiens ⁊ per columnas Herculis circuiens vsq; in borealem oceanum protenditur. Ita vt omnia in eo circuitu ad Hispaniam spectent. Decem milibus stadiis: vt Appianus scribit eius latitudo commensuratur. Longitudo prorsus eadem esse videtur. Terra frumenti vini olei auri gemmarū metallorumq; ferax. Ex qua etiam bellicosissimi equi procreātur. Refert Var. in hispaniis equas ex vento concipere: ꝙ cursu tam veloces existant: vt merito ex ventis concepti equi ferantur. Sunt qui Hispaniam diuidant in vlteriorem scilicet et citeriorem. Citerior eadem Taraconensis ad pyrenea vsq; iuga protenditur.

Ulterior in duas per longitudinē pūincias diuidit. hoc est bethicā ⁊ lusitaniā. Alii dicunt hispaniā sex habere pūincias. Taraconēsem. Carthaginiēsem. Lusitaniā. Galathiā. Bethicā ⁊ Tingitanā. In ea quatuor magna flumina sunt. Bethys. Mineus. Iberus et Tagus qui aurū trahit. Hæc regio primo Iberia ab Ibero fluuio. Postea ab hespero atlātis fratre hesperia. Ultimo ab hispali q̄ hodie Sibilia dr̄ hispania dicta est. Ab hispania hispanus ⁊ hispaniēsis fiunt: sicut a Sicilia siculus ⁊ siciliensis. A Roma romanus et romanēsis: a Sardis sardus ⁊ sardiniēsis. a Corinthius ⁊ corinthiensis. Sed hispanus dr̄ qui in hispania natus est: hispaniēsis qui alibi ortus: in hispania versatur: hoc est qui licet in hispania sit nō tñ ex hispania est. Unde hispaniēses vocamus negociatores qui in hispania negociant. Liui. Exercitus hispaniēses appellat romanos qui erant in hispania cū pretorib⁹ Ply. lib. xiiii. Cesar hispaniensi triumpho chiū ⁊ falernum dedit: cū in hispania bellū aduersus romanos nō hispanos gesserit.

¶ Hispidus pe. cor. setosus horridus. Verg. Cui laterum tenus hispida nanti Frons hoiem prefert.

¶ Hister ethrusco vocabulo ludio vocabat. Unde histriones artifices qui ludiones psonati in scæna comœdias tragœdiasq; vocē ⁊ corporis gestu agūt Eustathius in Dionysio libyco. αρχεται δε εκκελτων ρεει δε δια πασης ευρωπης και ο αυτος πενταστομον του πονισορει et Stephanus bizantius multa.

¶ Histriones ab histria regione ex qua primū venisse indeq; nomē sortitos esse asserit. Festus. Cui refragātur Liuius Valeriusq; scribentes nomen histrionib⁹ fuisse inditū q2 hister tusco verbo Ludio vocabatur.

¶ Histricus a. um. pe. cor. qđ ex histria est: sicut ⁊ histrio. Plau. in pe. Pro imperio histrico. Idem Imperator histricus histrio. Hinc formauit diminutiuum Hiero. contra rufi. Si histriculę ⁊ liuidę mentis hominem a me submoueo: ⁊ ad vnū stipitē cuncta iacula dirigo qui vulnera sua partit in multos?

¶ Histrionicus a. um. qđ est histrionis: seu qđ ad histrionē pertinet: vt ars histrionica.

¶ Histrix icis: pe cor. animal ex herinaceorū genere: sicut docet Ply. libr. ix. Calphur. Venit ⁊ hirsuta spinosior histrice barba. Habet terg⁹ spinis hispidū q̄s tensa cute plerūq; laxatas volūtaria iaculatiōe iacit.

¶ Historia: latine narratio. ab ισορειν qđ spectare vł cognoscere significat. Uide in dictione annales.

H ante O

¶ Hoc q̄nq; pro hic ponit. Ci. in Ver. Et si hoc nescio quid est nugatorē sciebā. i. hunc. Ter. in phor. Hoc nihil est Phædria ilicet. i. hic. Q̄nq; pro huc. Ver. li. iiii. Hoc tunc oīpotens cœlo demittit ab alto.

¶ Hodœdocus: latro ⁊ viarū obsessor. ab οδος quādo viā significat οδοιδοκος δεχομαι το λαμβανω.

¶ Hodœporus viator. Hodœporicū: liber aliqđ iter describens. Hierony. in vita. Paulæ. Hoc ⁊ itinerarium dicitur.

¶ Holos grece: latine totus dr̄. hinc deducunt.

¶ Holographum pen. co. totum scriptū. Testamentum quod totum testatoris manu scriptū est. Hieron. contra rufi. Quæ epistola holographa tenetur ab iis ad quos perlata est.

¶ Holocaustū proprie hostia quę detractis extis integra aræ imponebat quasi ολοκαυστον. i. totum combustum: aut totū igne absumptū. Causis em̄ incensio holon totū. Dicitur ⁊ holocaustoma atis. Græce ολοκαυτωμα ⁊ holocaustomatū pro sacrificio. Scribit Iosephus lib. iii. anti. Quando tota victima quę immolatur incenditur: id sacrificium nomen holocaustomatis habet.

¶ Hololampus: totus flammeus.

¶ Holopachion: integer cubitus. Grece ολοπαχιον

¶ Holosathron: vndiq; quassatū.

¶ Holostheon herba q̄ dicitur tota ossea cum tamen careat omni duricia.

¶ Holoserica pe. cor. tota serica: vt vestis holoserica apud Lampridiū quę a serica ⁊ subserica distinguit.

¶ Holor qđ quidam a gręco deducunt: quasi ολος ωραιος. hoc est totus candidus auis est alba: ansere maior vocem argutā habens. Hāc cygnū dicunt gręci. Hinc Holorinus a. um pe. pro. Unde vox holorina. De holoribus. Ver. Sed argutos interstrepere anser olores. Ouid. Ad vada Mæandri concinit albus holor. Scribitur etiā sine h.

¶ Homerus pe. pro. nomen poetę gręci excellentissimi: qui fuit ante Romā conditā annis circiter centū sexaginta: vt Cor. nepos in libris chronicorū tradit. Hic fuit cęcus: ⁊ ob id homeri nomē sortitus est: cum prius Melesigenes diceret. Cumei nāq; ⁊ Iones captos oculis homeros appellāt: q2 homeris. i. itineris ducibus egeant. Hinc cęcutiens mæonius nuncupat a Martiano lib. i. de nup. philologiæ cęcutientis mæonii suauiloqua senectus. Petrarcha in buc. Cęcumq; senem sed multa videntē. Ab hoc homeridæ familia apud chios illustris fuit vt inquit hellanicus.

¶ Homeromastix: dr̄ homeri flagellū cognominatum quo zoilus quidam homeri oblocutor cognominatus est qui scripta sua contra Iliadem ⁊ Odysseā homeri comparata in alexandriā veniens Ptolemęo regi obtulit. Sic Virgiliomastix virgilii ęmulus. Mastix em̄ latine flagellū dr̄. Unde Comici verberones mastigias identidē appellāt. Quod plane nomē oībus detractoribus accōmodatū est. Ply. Ut obiter caueā istos homeromasticas. Ita enim carptores suos nominat. Et oēs obtrectatores Mastices dicunt addito noie eius cui obloquunt: vt Ciceromastix.

¶ Homelia græce ομιλια dici potest colloquiū: vel sermo ad populū ομιλεω sermocinor colloquor cōuersor Et habet pe. cor. Hier. ad heracliū. Dū supplere cupimus ea q̄ ob origene operata sunt: sicut in homeliis vel oratiunculis in genesim in exodū fecimus.

¶ Homeliaticus a. um. Idem ibi. Quē laborē idcirco suscepimus ne pulsatę quęstiones ⁊ relictę qđ homeliatico dicendi genere ab illo sępe fieri assolet latino lectori fastidiū generarent.

¶ Homo trium litterarū appellatur fur.

¶ Homicida pe. pro. qui hoiem necat. Homicidium hominis necatio.

¶ Homos gręce ομος latine simul vel similiter dr̄.

¶ Homopathes: simul patiens.

¶ Homogenes pe. cor. consanguineus eiusdē generis. Unde ⁊ homogeniū.

¶ Homogalactos collactaneus.

¶ Homogastrios: vterinus eadem matre natus. Homopatrios eodē patre natus.

¶ Homographia: equalis vel sīilis scriptura vel pictura

¶ Homoglossus eiusdem linguæ.

¶ Homotechnos eiusdem artis.

¶ Homotropus eiusdem moris.

¶ Homophylus pe.cor.eiusdem generis & tribus.

¶ Homophonos pen.prod,grece ομοφωνος cõcors eiusdem linguę.

¶ Homologina:confessio:pactũ assensus.

¶ Homonymon pe.cor.eiusdẽ nois vt inquit Aug. Quod fit cũ res quidẽ plures cõmune nomẽ accipiũt interpretatione vero eiusdẽ rei separant̃:vt homo pictus & verus. In hoc nãq; idem nomen est. Sed si ad diffinitionẽ vel ad interpretationẽ hois redeas inueniũtur ista disparia. Cũ em̃ dixeris verũ hominẽ aial esse qđ risum capiat:& vim rationis admittat cum de picto idẽ nõ possis dicere necessario inueniunt̃ disparia. Regulariter aũt accipere debemus omne nomen licet ꝓprium qđ possit esse cõmune cũ cęteris homonymon vocari:vt Cicero nõ vnus sed plures. Synonyma sunt res quę & noie & sui interpretatione iungũtur:vt aial.id em̃ de hoie & de equo:& de fera & de auibus dici potest. Animal est qđ cibũ capiat:qđ mortale sit:qđ sensu moueat̃. Polyonyma sunt cũ multa nomina vnã rem significant:neq; vlla differentia noium reddit̃ ratio:vt ensis mucro gladius. Hęc em̃ cur vnã rem tot significent nec discerni nec diffiniri põt. Heteronyma a multis ęque noibus res singulas tenẽt verũ in his habet rationẽ diuersitas noium vt homo terrenus mortalis:homo ab humanitate:terrenus a terra in qua cuncta gignuntur. Mortalis a necessitate mortis. Diuidunt̃ aũt homonyma in duas partes. Aut em̃ fiunt fortuitu:aut hoim voluntate. Fortuitu fiunt cum quodam casu simile quis alteri nomẽ accepit. Voluntate cum similitudo nois ex industria imponentis affingitur.

¶ Homonea ꝓpriũ mulieris:quo significatur cõcordia. De qua extat epigrãma. Tu qui secura procedis mente parũper. Siste gradũ quęso:verbaq; pauca lege. Illa ego q̃ claris fuerã pręlata puellis:Hoc homonea breui condita sum tumulo. Cui formam Paphię charites tribuere decorem. Quã Pallas cunctis artibus erudijt. Nondũ bisdenos ętas mea viderat annos. Iniecere manus inuida fata mihi. Nec pro me queror.hoc morte est mihi tristior ipsa:Mœror athimethi cõiugis ille mei. Sit tibi terra leuis mulier dignissima vita. Quęq; tuis olim ꝑfuerere bonis. Si pensare aias sinerent crudelia fata. Et posset redimi morte aliena salus. Quãtulacũq; meę debent̃ tẽpora vitę:Pensarem pro te chara homonea libẽs. At nũc qđ possum fugiaz lucẽq; deosq;:Ut te matura ꝑ styga morte sequar:Parce tuã coniunx fletu quassare iuuẽtam. Fataq; mœrendo sollicitare mea. Nil possunt lachrymę nec possunt fata moueri. Uiximus hic omes exitus vnus habet. Parce ita nõ vnq̃ similẽ experiare dolorẽ. Et faueãt votis numina cũcta tuis. Quęq; mihi eripuit mors immatura iuuentę:Id tibi victuro proroget vlterius.

¶ Homœosis tropus:qui similitudo interpretatur: cum ex similitudine alicuius cogniti deuenimus in similitudinẽ incogniti. Huius tres sunt species Icon Parabola & paradigma.

¶ Homœoptoton similiũ casuũ:vel vt inquit Cicer. similiter cadens.ομοιως similiter πτωσις casus. Qđ fit cũ diuersę dictiones in similes casus exeunt. Dicitur & homoptoton:quasi similiũ casuum:uel similiter cadens. Est em̃ oratio vno similiq; casu compacta:vt apud Sal. Maximis ducibus fortibus strenuisq; ministris. Ennius. Mœrentes:flentes:lachrymantes et miserantes.

¶ Homœoteleuton:& homoteleuton.similiter desinens.τελευτον finitum:teleo finio. Figura cum plura verba in eandem vocem finiunt:vt abijt:discessit:euasit:erupit.

¶ Homousios:consubstantialis.ab ομος & ουσια quę significat essentiam. Unde latini doctores theologi: homousion dicunt Christum ꝙ sit vnius cum patre substantię.

¶ Homomeria silitudo ptiũ. Lucr. Nunc & Anaxagorę scrutemur homomeriã. Fit ab homios.i.similis.

¶ Homopsychus pe.cor.vnanimus.

¶ Homoleũ pilei genus quo veteres vtebant̃.

¶ Holus:alias Homelus pe.cor.mons thessalię

¶ Honor & honos in ntõ:& aspirat̃ scdm̃ Apul.vt differat ab Onos asinus. Dict⁹ honos ab honesto onere vt inquit Uar. Et honestus ꝙ onus sustineat reip. Ex quibus verbis constat honus & honustus aspirationem exigere:cũ tñ eruditoꝝ vsus hodie nõ aspiret Est aũt honor reuerentia quam alicui exhibemus in virtutis testimoniũ. Aliquando etiã dicit̃ dignitas. Cic.lib.i.ad Cęs.iuni. Tu cũ ea quęes e senatu summo cũ honore tuo cõsecutus. Et honor administratio magistratus. Uñ cõsulatus & pręturа honores dicuntur:& ius honorariũ ius pretoris. Ouid.lib.i.fast. Uerbaq; honoratus libera pretor habet. Reliqui tñ magistratus largo mõ honores dicunt̃ & cursus honorum gradus dicit̃ cũ honor honori succedit:vt ędilitati pretura:cõsulatui censura. Aliqñ accipitur honor ꝓ pulchritudine. Uirg.lib.i. Et lętos oculis afflarat honores. Et alibi. Frigidus & syluis aquilo decussit honorem. Aliquando ꝓ cultura obseruãtiaq;. Idẽ lib.vi. Semper honore meo semper celebrabere donis. Aliquando ꝓ pudicicia. Idez. Et rapti Ganymedis honores. Aliquando pro hostia:vt Meritos aris imponet honores. Aliquando pro pmio:vt apud eundem. Ipsis pcipue ductoribus addit honores. Aliquãdo pro sepultura:vt Cernit ibi mœstos & mortis honore carentes. Aliqñ ꝓ amore. Idez Per. Si quis amate tangit honos animum.

¶ Honor pfandus est:& honorẽ pfaricũ dicimus:est loqui cũ reuerentia eius qui audit. Quod fieri solet: cũ est locutio de aliqua re turpi.

¶ Honorarius a.um.qđ ad honorẽ ptinet:vt ius honorariũ.i.pretoriũ:ab honore pretorũ. Honorarius arbiter dicit̃ quẽ honoris causa vtraq; pars suminũ facit suę causę & controuersię iudicẽ. Cic.lib.v.tus. Quorũ controuersiam solebat tanq̃ honorarius arbiter iudicare Carneades:& ludi honorarij:quos antiqui liberalia dicebant:vt inquit Fest. Dicti honorarij ab honore videlicet eorum qui munera ea populo edebant. Honorariũ quoq; idem fere est quod munus pmij cuiusdam loco datum:vt est apud Ulpianum & iurisperitos.

¶ Honoraria:ludi qui a Romanis fiebant in honorem liberi patris:qui & liberaria dicebant̃.

¶ Honorus a.um.qđ cũ honore est. Uñ Inhonorus sine honore. Amb.lib.i.offi. Loculos pecuniaꝝ quas pauperib⁹ erogabat cõmissos habebat:ne videat̃ quasi inhonorus:aut quasi egen⁹ dñm ꝑdidisse.

¶ Honoro as.pe.ꝓ.honore afficio. Uñ honoratus q̃ in honore habetur. Ci.lib.i.offi. Dicenduz est etiam

qualẽ hoſis honorati ⁊ principis domuȝ placeat eſſe. Huius cõpoſita ſunt Exhonoro ⁊ inhonoro: q̃ ſunt ſignificationis ꝯtrarię ſuo ſimplici. Leo pap. Hic eſt q̃ in Abel occiſus eſt. in Dauid pſecutus ⁊ in ꝓphetis exhonoratus. i. ſine honore habitus / vituperatuſq;. Et in Euan. Vos aũt inhonoraſtis me.

¶ Honorificus a. um. quod honorẽ confert. Cice. Cęlio. Honorificus in me conſul fuit ⁊ ſuauis amicus. Hierony. Scedulæ quas miſiſtis honorifica me affecere contumelia: ſic ingenium prædicantes: vt fidei tollerent veritatem.

¶ Honorifico as. honorẽ facio. Lact. lib. vij. Vt adorent ⁊ honorificent regẽ magnũ.

¶ Honorificentia ę. ab honorificens fit. Vñ ⁊ honorificentiſſimus. Cicer. Aul. Ceci. In quo admirari ſoleo grauitatẽ ⁊ iuſtitiã ⁊ ſapientiã Ceſaris nunq̃ niſi honorificentiſſime Pompeiũ appellat.

¶ Honorabile qđ eſt honore dignum.

¶ Honeſtum eſt qđ virtutem probitatẽq; ſignificat: quo cauet̃ ne quid indecore effœminate libidinoſe turpiter fiat: cogiteturve. Iuuen. Participem qui te ſecreti fecit honeſti. Sal. Calũnia paucoruȝ quibꝰ oĩa honeſta atq; inhoneſta vendere mos erat. Et honeſtus dicitur honoratus: qui honus reip. ſuſtinet. Itẽ Pulcher. Teren. in Eu. Ducit ſecum vnam virginẽ dono huic pape facie honeſta. Sic inhoneſtꝰ turpis. Idem in eadem. Illum ne obſecro inhoneſtum ſeneȝ: mulierem?

¶ Honeſtiſſimus valde honorabilis. Cic. Lentulo. Poſt tuũ deceſſum is dies nobis honeſtiſſimus fuit in ſenatu. i. habebatur in magno honore.

¶ Honeſtas ⁊ honeſtitudo accipiunt̃ ꝓ ipſa virtute

¶ Honeſto as. ſępe vel quaſi continue honoro: honorifico ve. Sil. Sed ꝙ indignos homines honore honeſtatos videbam. Huius cõpoſita ſunt Cohoneſto: quod eſt ſimul vel omnes honeſto. Ci. Bruto Quos cohoneſtaris in primiſq; me ſi reſpu. municipum tuo ſtudio diligentia bene adminiſtrata erit. Dehoneſto quod eſt contrarium ſuo ſimplici. Aug. lib. v. confeſ. Quid nocuerunt tibi: aut in quo imperium tuuȝ dehoneſtauerunt.

¶ Hopiſtographi penul. cor. ſed vertendo tenueȝ in aſpiratã: nam ſine h. ſcribi debet: non ſpecie libellari: ſed voluminis: habiles torqueri a tergo videntur appellati: quoniam vtraq; pagina ſcripti eſſent aduerſa ⁊ auerſa minutis lr̃is ⁊ lituris pleni. A q̃ fortaſſe lituratios Auſo. poeta eos dixerit. Ply. iu. Electorũq; ꝯmẽtarios. clx. mihi reliq̃t opiſtographos. Alij accipiũt opiſtographũ ꝓ eo qđ ita ſcriptũ ẽ vt legi poſtea nõ poſſit niſi librarijs deſcribẽdũ mandet̃. Alij ꝓ charta deletili ſiue palimpſeſto poſſe capi exiſtimãt: q: Vl pi. de bonoꝝ ſcđm tabulas poſſeſſione diſſerẽs. Chartæ inquit appellatio etiã ad nouã chartam refertur ⁊ ad deletitiã. Proinde ſi in hopiſtographo quis teſtatus ſit hinc peti pot̃ bonorũ poſſeſſio.

¶ Hopiſthocomę pen. cor. dicebant̃ Euboici: qui comam ꝑ terga fuſam alerent: ſicut Acrocomę thraces qui antras in frontẽ muliebriter dimitterẽt

¶ Hopiſthophylaces vocabãt̃ qui in pręlijs terga cuſtodiebant.

¶ Hopiſthocrepides pe. correpta calciamẽtũ quoddam fœmineum.

¶ Hopiſthotenus dicit̃ cũ caput ſcapulis annectit̃.

¶ Hora tempus ſignificat. i. quamcunq; ęternitatis partem ſiue annũ: ſiue diurnum: ſiue nocturnum ſpatium ſignificet. Hinc quattuor anni tempora: hoc eſt hyems. ver: æſtas: ⁊ autũnus. ſiue deę q̃ quattuor anni temporibus pręſunt: vt Homero placet aulæ horæ dicuntur plurali numero: Item partes ipſæ in quas diſtinctus eſt dies horę vocantur. Hę principio duodecim fuere. Dicta hora ab ωρος: quo verbo vrina ſignificatur. Fertur em̃ quodã tẽpore hermes Trimegiſtus cũ eſſet in ęgypto ſacrũ quoddã animal Serapi dicatũ: ꝙ in toto die duodecies vrinã feciſſet pari ſemper interpoſito tempore per. xij. horas dieȝ diuidi debere coniecit. Poſtea in. xxiiij. horas dies diuiſus eſt. Vel dicta eſt απο του ορiζειν: qđ eſt terminare. Nam extremitas cuiuſcũq; rei terminus eſt horæ terminant tempora. Quidam ab horo: hoc eſt Apolline qui ęgyptiaca lingua ſol dicit̃: quia ſolem Iouis oculum dicunt. Hora etiam iuuentutis dea dicta eſt Ennius. Te quirine pater veneror horamq; quirini Et hora græce ſignificat pulchritudinẽ. Vñ horæos adoleſcens formoſus.

¶ Horula pe. cor. dimin. hora parua. Hier. Poſt aliquã horulã iuxta exigentiam temporis ad eccleſiam ſorores cãpanula vocet.

¶ Horũcula aliud diminu. Idẽ ad Euſtoc. Poſt aliquã horũculã in qua legendũ eſt poſt cibũ vel orandũ liceat volentibus pauliſper quiete potius q̃ ſomno corpus refocillare.

¶ Horariũ: horę ſpaciũ. Sue. in Domi. Inter initia principatus quotidie ſecretũ ſibi horariũ ſumere ſolebat: nec quicq̃ amplius q̃ muſcas captare: ac ſtilo pacuto ꝯfigere. Eſt ⁊ orariũ ſine h. de quo alibi.

¶ Horologiũ inſtrumentũ quo horę deſignãt̃: quod olim ſolariũ dicebat̃: qm̃ in ſole tm̃ horarum ratio cõſpiceret̃. Sed excogitatũ eſt: vt etiã ſine ſole vel ipſo ſonitu denũcient̃ horę. Apud antiquos em̃ erat concha hemicyclea lineis debita ꝓportione diſtincta cui pręlõgus ex ęre aut ligno baculus ſoli oppoſitus ſupereminebat: ⁊ eius vmbra in lineas incidens horas oſtendebat. Cũq̃ ⁊ alia habuerunt priſci horologia vaſa ęnea aquis plena: quantũq; in aliud vas cecidiſſet aquarũ cũ ad inſtincta inſpexiſſent ſigna: quid tẽporis elapſum fuiſſet intelligebãt: eaſq; a perforati vaſis ſimilitudine clepſydras appellarũt. vt Ply. oratorem ⁊ Cor. Tacitũ: ſępe videamus ſcribere tribꝰ aut quattuor clepſydris dicendi tempus pręfixũ oratoribus fuiſſe. Et hęc duo horologiorũ genera. Cic. li. ij. de na. de. ſic indicat. Aut cũ ſolariũ vel deſcriptũ aut ex aqua contemplari intelligere declarari horas arte non caſu aquę ſalientes quãdoq; ex viuo fonte: quãdoq; ex vaſis ſuperne pendentibus fiſtulis deductę: quo magis cohortantur: eo feruentius prouolant in ſublime.

¶ Horoſcopus pen. cor. ab hora ſeu horos ⁊ σκοπεω pſpecto ſignificat eã cœli partẽ q̃ hora qualibȝ ab inferiori hemiſpherio ſurgit ab oriente. Aſtrologi aſcẽdens appellant. Significat etiã inſtrumentũ quoddam ad horas oſtendendas. Aug. lib. v. de ci. dei. Ac per hoc ſi tam celeriter alter poſt alterum naſciturve eadem pars horoſcopi maneat: paria cuncta quęro q̃ in nullis poſſunt geminis inueniri. Si autem ſequẽtis tarditas horoſcopum mutat parentes diuerſos quæro quos gemini habere nõ poſſunt. Qñ vero adiectiuum eſt: ſignificat omne id in quo horę notantur Ply. Vaſa horoſcopi nõ vndiq; eidem ſunt vſu trecẽ

tis stadijs aut lõgissime etiam quinigentis mutantibus semet vmbris.

¶ Horizon pe. pro. finitio vel terminatio dicitur. nã circulus est vel cœli terminus quodã circo designatus: qui super terrã videtur: quẽ sibi vniuscuiusqꝫ circũscribit aspectus. Centum ⁊ octoginta stadia nõ excedit acies cõtrauidẽtis. Ubicunqꝫ terrarũ steteris videris tibi quandã cœli conclusionẽ videre: Horizõtem vocauerunt. Fit aũt ab horos: qui est terminus: ⁊ finis. Contra tñ istas vulgi parabolas est Proclus Lycius Platonicus: qui ita scribit οριζων δε εστι κυκλος δι ο οριζων ημιν το τε φανερον και το αφανες μερο του κοσμου και διχοτομων την ολην σφαιραν του κοσμου ανω και κατω. Dicitur ergo Horizon circul⁹ diuidens hemispheriũ superius ab hemispherio inferiori in ꝯtactu cœli ⁊ terrę nostri visus: nõ aũt horizõ terminans: q̃ grece nesciunt qui sic loquunt.

¶ Horia nauis piscatoria. Plau. in Ru. Saluete horia mari fluctuoso. Idem. Mea opera laborat ⁊ rete ⁊ horia. Huius dimin. est Horiola.

¶ Horda dicit vacca p̃gnãs. Nã q̃ sterilis est Taura appellat. Ab horda Hordicalia dicta: sũt dies in fastis: q̃ tũc hordę boues imolarent. Recẽtiores Ford⁹ forda fordũ dixerũt. Oui. Forda ferens bos est fecũdaqꝫ dicta ferendo.

¶ Horror tremor ꝓprie cum totum corpus vel frigore vel pauore intremescit. Col. lib. iij. Febres alię ꝓtinus incipiunt a calore: alię a frigore. Frigus voco vbi extremę partes mẽbrorũ inalgescunt: horrorem vbi totum corpus intremuit. Uir. Mihi frigidus horror mẽbra quatit. Plau. Quis hic horror est? quid pauitas? Refertur etiã q̃nqꝫ ad toruitatẽ aspect⁹. Apu. Quẽ cũ asperisset horrore hoĩs deterritus statim retrocessit. Q̃nqꝫ ad abominationẽ. Uar. Ira odiũ horror eos ab incœpto retrahit. Q̃nqꝫ ad venerationem. Luca. Arboribus suus horror inest.

¶ Horriditas ipse horror. Neuius. Oĩa mihi horriditati erant maximę.

¶ Horridus a. um. Hispidus asper. Uirg. lib. iij. Et glacie riget horrida barba. Et horridus timendus. Idem. Horridus in iaculis.

¶ Horridulus dimi. quo tremens significat. Persi⁹. Scis comitem horridulũ trita donare lucerna.

¶ Horrisonus a. um. pe. cor. quod cum horrore sonat siue quod horridum sonũ habet.

¶ Horribilis formidabilis. Cice. Et qđ dictu quoqꝫ horribile videt viuentis sanguine hausto. Itẽ. Exter deformis. Uar. Fœda atqꝫ horribili.

¶ Horrificus a. um. quod horrorẽ facit.

¶ Horreo es. horrui. horrorem habeo: ꝓprie cũ pili setęve in animante erigunt. Uerũ q̃ñ hoc ex frigore fit: dicimus horrere: frigere. Iuue. Et horrenti tunicam nõ reddere seruo. Et q̃ frigus in corpore persæpe a timore est: dicimus horrere timere. Uirg. lib. iij. geor. Nec varios horret strepitus. Et horrere ẽ asperum esse: q̃m corpora q̃ horrent aspera reddunt. Idẽ. Tum late ferreus hastis Horret ager. Col. li. i. Sũt quædã loca q̃ solstitijs minus coalescunt: sed hyemis intolerabiliter horrent: sicut thebas ferũt bœoticas. Silr horrere est stupere mirari. Idẽ li. iij. Horrendũ ac dictu video mirabile monstrũ. Cõstruit hoc verbũ mõ absolute. Ter. in eu. Totus horreo. Modo cum datiuo. Lact. li. v. Cui eñ talia sacrificia nõ horreãt. Modo cũ ablatiuo mediãte p̃positione: vt apud eundẽ lib. vi. Nam de mortis generibus horret anim⁹ recordari cũ imantũ bestiarum vltra ipsam mortem carnificina seuierit. Modo cum ablatiuo sine p̃positione. Hieron. Horrebãt sacco mẽbra deformia. Modo cum accusatiuo. Uirg. lib. iij. georg. Nunq̃ custodib⁹ illis Nocturnum stabulis furem incursusqꝫ luporum: Aut impacatos a tergo horrebis iberos. Huius verbi cõposita sunt abhorreo: cohorreo: exhorreo: inhorreo: et perhorreo.

¶ Horresco horridus fio vt cũ quis intrinsecus algorem seu tremorem in se citari ⁊ crescere sentit pauore stupore aut febri inualescente ⁊ hmõi. Uirg. libro. vi. Horrescit visu subito causasqꝫ requirit. Passiue sumitur similiter Plau. in Asi. Horrescet faxo lena leges cum audiet. i. expauescet. Et horrescere ꝯtremiscere Uirg. lib. iij. geo. Tum segetes altę campiqꝫ natantes: Lenibus horrescunt flabris. Aliq̃ñ actiue capit Idem lib. iij. Aene. Nec tu mensarũ morsus horresce futuros. i. expauesce. Sic eius composita. Obhorresco. Exhorresco: Inhorresco. ⁊ Perhorresco: actiue ⁊ passiue sumuntur.

¶ Horreum ab horrore quasi horridũ ꝓpter asperitatem aristarũ: q̃m prisci fruges in suis spicis cum aristis in granarijs ꝯtenderent. Uel q̃m in eminentiori parte villę siue domus esse debz: ⁊ oppositũ septẽtrioni. Septentrio vero qui est frigidus facit horrorem. Hinc horrea quia frigida esse debent: et sicca: ne fruges putrescant. Uar. ab hordeũ tractũ existimat: qđ antiqui farreũ a farre dicebant: q̃ in eo hordeũ seruaretur: sicut a grano granariũ. Nõ solũ aũt horreũ accipit ꝓ loco ad custodiã frugũ sed etiã rerũ aliarum preciosarũ sepositarũ a quotidiano vsu: vt apud Apule. in meta: Demõstrat horreũ vbi vespera sagaciter argentũ copiosum recõdi viderat. Et iuriscõsulti horrea frequenter vsurpant ꝓ repositorijs merciũ ⁊ rerum p̃ciosarũ. Horæum per simplex r. ⁊ cũ diph. dicit mel æstiuum ab hora.

¶ Horrearius dicit qui ẽ custos vel exercitor horrei

¶ Hordeũ ab horrore: q̃m licet calam⁹ altior frumẽto q̃ hordeo sit: arista tñ est mordacior hordeo. Uel dicit hordeũ ab oriendi celeritate: q̃ ante oĩa frumẽta sit aridũ. Uel dr̃ a noĩe fordus a. um. vt loco f. fuerit aspiratio posita Prisci tñ illi dixerũt hordus a. um. cũ h. cuius loco posteriores f. posuerũt atqꝫ inde aspiratio mansit: vt sit hordeũ quasi fordeũ. i. grauidũ: et p̃gnans. Hinc hordeaceus a. um. qđ ex materia hordei est: vt panis hordeaceus.

¶ Hordearius a. um. quod ad hordeũ spectat. Unde æs hordeariũ veteres dicebant qđ pro hordeo equiti dabatur.

¶ Hordeacia dicta sunt ab antiquis sacra in quibus hostię hordę. i. p̃gnantes immolabantur.

¶ Hordeia genus piscis.

¶ Hormũ genus saltationis armatę apud lacedęmonios: qđ lycurgũ inuenisse scribit Lucian⁹.

¶ Hornus a. um. aspiratur vt differat ab arbore orno vel q̃ fiat ab eo qđ est hoc ⁊ annus. Unde hornam frugem dixerunt quę hoc anno ꝓuenit. Acron vero hornum qđ est vnius anni dixit: vt Res horna. i. annua: vel noua. Et Hora. Hornã frugem appellat. Proper. lib. iiij. Illa dies agnis cædem denũciat hornis. i. anniculis. At Porphirio hornũ huius anni exposuit. Unũ super illud Horatij in Epo. Et horna dulci vina promens dolio: ait horna vina dicuntur huius anni.

Nonius vero illius anni interpretatus est. Et inducit Lucilium lib. xxviij. ita scribentem. Utrum anno an horno te abstuleris. Hinc Hornotinus pe. cor. sicut a diu diutius. Cato. Hornotinę nuces virides. Col. li. iij. Plātas hornotinas scrobib⁹ pedalib⁹ factis ante Calendas Mar. dispositas habeas. Idem lib. vi. Pręcipites palmites dicūť qui de hornotinis virgis enati in duro alligant. i. vnius anni.

¶ Horno aduerbium significat hoc anno.

¶ Horsum sursum significat infra sursum. Teren. in Hecy. Tace trepidari sentio ⁊ cursari horsum sursū.

¶ Hortor quasi ore ꝑsuadeo: ⁊ aspirať ne frequentatiuū ab orior putetur. Et differt a moneo: ꝙ monem⁹ auctoritate ⁊ consilio: Hortamur rationibus ⁊ precibus: etiā plerūqꝫ blandiendo. Terē. Ego propterea te sedulo ⁊ moneo ⁊ hortor ne cuiusquā te miserat: Huius composita sunt Adhortor. Teren. in Heau. Syrus est apprehendendus atqꝫ adhortandus mihi Cohortor. Lact. lib. v. Et antistites religionum conuocent nos: ad cōtentionē cohortentur: ad suscipiēdos cultus deorū ꝑsuadeant. Dehortor dissuadeo. Terē. in Phor. Hic dehortatus est me: ne illā tibi darē. Exhortor valde hortor. Lact. lib. vij. Supest ⁊ exhortemur ad suscipiendā cum vera religione sapientiā.

¶ Hortus us. Uide infra in dictione Ortus.

¶ Hortensius Romanus rhetor: qui in foro romano causarū rex ob eloquentiā dictus est: licet eius scripta intra famam fuerint: De quo Cic. in Bruto sic refert. Primū memoria tanta: quantā in viro cognouisse me arbitror: vt quę secū cōmentatus esset. ea sine scripto verbis eisdē redderet: quibus cogitauisset. De quo etiam fertur ꝙ sedens olim totū diem in actione omnes res venales et pretia et emptores ordine suo recensuit argentarijs recognoscentibus: ita vt in nullo falleretur.

¶ Hossini pe. cor. dicti sunt q̄ sine narib⁹ nascunť habentes tm̄ formā ꝓ narib⁹. Hi etiā simones appellāť vt inquit Ply. li. xi.

¶ Hospes quasi ostiū nostrū petens gene. com. secūdū Prisc. Hospes tm̄ dictus est q̄ꝫ ostiū nostrū petat: vel ꝙ ore. i. oculo adueniens nos petat ac mutuo petatur. Luc. Hospes in externis audiuit curia tectis Alij volūt esse generis oīs: nam neutrū plurale habꝫ hospita: aū tm̄ hospitia dici deberet: sicut diues diuitia. Ouid. lib. xv. met. Nec inhospita tecta crotonis. Dicūtur aūt hospites amici diuersarū patriarū: qui se mutuo recipiūt cū alter in alterius patria peregrinus est. Oui. Nō hospes ab hospite tutus. Cic. Per dexteram istam quā hospes hospiti porrexisti. Talisqꝫ amicitia hospitalitas dicitur: siue hospitiū. Cice. Fuit mihi cū illo vetas hospitiū. Et eorū domus: quę gratis liberaliterqꝫ venienti hospiti patent: hospitia dicuntur. Ex hac vita discedo tanq̄ꝫ ex hospitio: non tāq̄ꝫ e domo. Quapropter ⁊ ędes quę publicę paranť ad egenos recipiendos hospitia ⁊ hospitalia appellātur. Nam illa quę viatoribus peregrinisqꝫ mercede patent Cauponę diuersoriaqꝫ vocantur. Hinc appellamus locum inhospitalem: quo sine periculo non venimus aut moramur. Sunt tamē qui nec hospes nec ostium aspirent.

¶ Hospita ę. ⁊ hospita neutro genere ⁊ numero plurali q̄ facile suscipiunt. Hieron. in Exod. Postulabit mulier a vicina sua ⁊ ab hospita vasa argentea. Ter. in Andr. Num illi molesto quippiā hę sunt nuptię ꝓpter huiusce hospitę ꝯsuetudinē? Sic hospita terra diciť in qua facile suscipimur. Et hospita ęquora: seu hospita flumina per q̄ nauigari aut transiri pōt. Statius li. iij. the. Accipies fessisqꝫ libens iterū hospita pādas Flumina: Uirg. li. iij. Pauca tibi e multis quo tutior hospita lustres Aequora. Ser. Hospita ęquora vicina. Nihil em̄ nobis vicinius esse cōstat.

¶ Hospitale seu hospitiū domus hospitū. Li. libr. ij. Ibi benigne excepti diuisiqꝫ in hospitia curatis vulneribus. Significat etiā hospitiū amicitiā ⁊ familiaritatē: quā hospes erga hospitē habet.

Hospitalis ꝓ liberali ⁊ facili ad suscipiendū hospites hospitio: aptoqꝫ ad seruiendū hospiti. Hospitale adiectiuū qꝺ est hospitis: siue qꝺ ad hospitem pertinet. Liui. lib. i. Exceptus benigne ab ignaris ꝯsilij: cum post cœnā in hospitale cubiculum deductus esset. Et libro secūdo. Alij profecti domos nuncij hospitalium beneficiorum multos Romę hospitum: vrbisqꝫ charitas tenuit.

¶ Hospitalitas ipsa facilitas: et in recipiendo benignitas.

¶ Hospitor hospitaris amice in hospitium recipio. vel recipior.

¶ Hostiū inquit Uar. vocāt qꝺ ex vno facto olei reficiť. Factū dicūt qꝺ vno tēpore ꝯficiunt: quē alij centūquadraginta aiunt esse modiorū.

¶ Hostio is. ęqualiter eo: ꝓcedo: ęquo: ⁊ vicē reddo Plau. in Asi. Quin ꝓmitto inquā hostire ꝯtra vt merueris. i. ęqua reddere. Quāqꝫ ꝯprimo coherceo dictū ab hostia. Pacu. Nisi cohercuero proteruitatem atqꝫ hostiero ferociam. Quandoqꝫ offendo cędo. Idem. Nunc id mihi molestum est: ꝙ hostit voluntatem tuā Huius compositum est Rehostio: quod est vicem refero: vt inquit Festus.

¶ Hostimentū ęquamētū: vt cūquis ꝓ bńficio ꝯpensationē accipit. Plau. in asi. Par pari datū hostimentū est: opera ꝓ pecunia.

¶ Hostis cōmunis generis ab hostio is. qꝺ est ęquo cū in hostiū ꝯflictu soleat fieri quędā ęquatio ordinū seu ꝙ ex ęqua causa pugnā adeant. Un̄ apud āntiquos hostis peregrinus dicebať: ꝙ suis legibus viuēs nobis ęquus videretur. Nunc dicunt eum quem tūc dicebant perduellem: qui nobis: aut cui nos bellū publice decreuimus. Inimicus cum quo priuatas exercemus inimicitias.

¶ Hostile pe. p. quod est hostis. Uirg. Indutosqꝫ iubet trūcos hostilibus armis. Hinc hostiliter aduerbiū ad modū hostium.

¶ Hosticus a. um. pen. cor. idem qꝺ hostile. Hora. in Ser. Hūc neqꝫ dira venena: nec hosticus auferet ensis. Col. in pręfa. Quāq̄ꝫ inter ferrū ⁊ ignes hosticis incursionibus vastatas fruges: largius tamen cōdidere q̄ꝫ nos quibus diuturna permittente pace prolatare licuit rem rusticam.

¶ Hosticus substantiuū nomen poetę fuit.

¶ Hosticapax pe. cor. qui hostes capit.

¶ Hostia ab hostis deduciť: significatqꝫ sacrificium: quod ab ijs fit qui in hostē pergūt ob victoriā. i. ꝓ victis hostibus. Unde etiā lares hostiolos dixerunt ꝙ hostes ab eis pelleren: hęc ⁊ victima diciť. Hieron. Hostia dicitur q̄ per partes diuiditur: ⁊ sanguis circa altare effundiť: ⁊ ipsa hostia foris cōburitur. Sacrificium dicitur vinum ⁊ oleū ⁊ mediū animal. Holocaustum totū cōbustum. Et victima anteq̄ꝫ occidať. Fe-

stus. Hostia sacrificiū qđ laribus immolabant: q ab illis hostes arceri putabant. Ouid. Hostibus a domitis hostia nomē habet. In qua significatione etiā dr victima a deuictis hostib⁹: vt apud eundē. Victima quę dextra cecidit victrice vocatur. Alij hostiā ab hostio ferio deriuant. Placidus grāmaticus ab hostimento .i. ęquamento. Gel. scribit hostiā a quolibet sacerdote. Victimam eius qui vicerit manibus debere imolari. Hostia etiā ciuitas: de qua in dictione ostia Et hostia nomen puellę: quam a se amatam Propti⁹ cynthiam vocauit.

¶ Hostiū hostiarius. vide infra in dictione Ostium.

¶ Hostorium lignū ęquatoriū: baculus cum quo modi⁹ & cęterę mēsurę ęquantur: Et alio noīe Radius dicit.

H ante V

¶ Huber scdm Apu. cū h. ab vω pluo. Alij magis ab humeo. Loca em̄ arida infœcūda sunt: cōtra quę humecta sunt feracia: & mulierū hubera si humore careāt carebūt & lacte. Generis cōis vel ōis p abundanti & fœcūdo. Cato. li. ij. Orig. Ita res huber fuit. Ambr. lib. Hexa. Quacunq ex causa soli huberis sterilitate mulctatur. Pallad. Pratis recētia stercora pficient ad huber herbarū. Huius contrarium est Inhuber. Gelli. Inhuberes & mulie quidē macreq essent. Huber vero neu ge. māma est. Virg. Binos alit hubere fœtus. Ab huber p fœcūdo fit Hubertas: hubertim & huberrime aduerbia p fœcūde copiose.

¶ Hubero as. huberē & fœcundū facio. Palla. li. iiii Hoc velut coitu steriles arbores huberant.

¶ Hubertus a. um. abundans. Gel. Sed ea ipsa gña dicēdi antiquitus tradita ab Home. sunt tria in tribus: Magnificū in Vlysse & hubertū. Subtile in Menelao & cohibitū. Mistū moderatūq in Nestore.

¶ Hui interiectio est dolentis ironiā significans.

¶ Huic datiuus pnois monosyllabū est: vt Huic cōiunx Sicheus erat. Qn̄ per diheresim bisyllabū efficitur. Sta. lib. i. the. Letus huic domino videas dare iura nepotes.

¶ Hululo as. pe. cor. pprīū est vocis tū luporum: tū canum. Hinc hululatus.

¶ Hulula pe. cor. auis buboni similis: q a cantu suo nomen accipit.

¶ Humus terra humefacta: a quo Humeus. a. um. quod ex humo est. Dicta humus q humorē ptineat licet nō conueniant tēpore.

¶ Humor ab humus fit: qz aquę terris inclusę sunt.

¶ Humidus a. um. pen. cor. quod extrinsecus humorem habet.

¶ Humeo es. humui. humectū. madidus sum. Colu. lib. iiij. Verum est opere difficilior: q neq humentē fodere possis: q sit glutinosa: nec nimiū sicca: quia vltra modū prędurat. Aug. li. xiij. de ciui. dei. Erat eni puluis humectus.

¶ Humesco humidus fio. Virg. li. iij. geo. Humescūt spumis flatuq sequentū. Ambr. per translationem. Pulchrū est vt diuinarū scripturarū humescam⁹ eloquio: & quasi ros sic in nos dei verba descendant. Humecto as. frequentatiuū sępe humidū facio. Virg. li. iiij. Geor. Qui niger humectat flauentia culta galesus. Col. lib. viij. Agnus cum est editus erigi debet atq huberibus admoueri. tum eius deductum os pssis humectare papillis: vt condiscat maternum trahere alimentum.

¶ Humarium sacrificij genus.

¶ Humo as. humo cōtego sepelio. Ci. lib. Tusc. Magorum est mos nō humare corpora suo: nisi a feris sint ante laniata. Idē in eodē. In terrā em̄ cadentib⁹ corporib⁹ hisq humo tectis: a quo dictū est humari. Humatus ergo humo ptectus sepultus quoquo mō cōditus. Qnq tn̄ humatus p sepultus ponit. Gelli⁹. In sui pueri sepulchro humatus est. Huius pposita sunt Exhumo: qđ est e terra extraho. Inhumo terrę inicio. Ply. lib. xxvii. Non inhumare taleas aut siccare prius q̄ ferant vtilius ptū. qnis inhumatus qnq insepultus dicat.

¶ Humanus a. um. ab homo: sicut a fera ferin⁹: mutata o. in u. Veteres em̄ homanus dixere: & pprie dicitur qđ est hoīs: vel qđ ad hoīem spectat. Plaut⁹ in Am. Nō minus q̄ vestrū qnis formidat malū humana matre natus humano patre. Ter. Homo sum: humani nihil a me alienū puto.

¶ Humane res dicuntur res hoīm: vt argentū: nummi: fundus postremo: etiā ipsa cogitatio.

¶ Humanitas pprie naturā humanā significat. Vn̄ apud apostolū scriptū est: vt humanitas subijciat diuinitati. Deinde sumit p eo qđ gręci παιδείαν dicūt nos eruditionē & institutionē in bonas artes: quas q synceriter cupiūt atq assequūtur: ij sunt vel maxime humani. Huius sciētię cura & disciplina ex vniuersis aīalibus vni homini data est: idcirco humanitas appellata. Var. Praxiteles inquit pter artificiū egregiū nemini est paulū humaniori ignotus. Humaniori dixit pro eruditiori. Hinc studia humanitatis: id ē eruditionis appellant: quib⁹ artes liberales intelliguntur. Sed qz homo inter oīa aīalia maxime mitis est. Iccirco humanus p facili & miti ponit. & humanitas p facilitate/ tractabilitate/ mā suetudine/ clementia/ beniuolentiaq: quā gręci φιλανθρωπίαν vocāt. quasi amorem in hoīes. φιλος amor: & ανθρωπος homo. Cic. lib. i. offi. Nō modo id virtutis nō est: sed est potius imanitatis oēm humanitatē repellētis. Ambro. lib. iij. offi. Consydera homo vn̄ nomē sumpseris Ab humo vtiq q nihil cuiq eripit: sz oīa largit oībus & diuersos in vsus oīm aīantiū fruct⁹ ministrat. Inde appellata humanitas specialis & domestica virt⁹ hominis: quę psortē adiuuat.

¶ Humaniter aduerbiū significat cum humanitate

¶ Humanitus similiter aduerbiū significat ab hoīb⁹ sicut diuinitus a deo: & cœlitus a cœlo.

¶ Humile pe. cor. dr qđ est humi decliue. Vn̄ & p paruo abiecto & submisso ponit. Virg. Atq humiles habitare casas. Col. lib. iiij. Bos humilis inquit. Hinc

¶ Humilitas breuitas: abiectio. Ci. li. i. offi. Quorū aūt prima ętas pter humilitatē & obscuritatē in hominū ignoratiōe versat. Humilio as. humilē facio.

¶ Humerus pe. cor. ab humo fieri quidā existimant: qui instar humi sufferendis onerib⁹ apti sunt humeri. Sūt aūt humeri a q̄bus dependent brachia. Quorū quidē humerorū latitudo fortitudinē ac prudētiā indicat. Virg. lib. ij. Hęc fatus latos humeros subiectaq colla. Et etiā armi dicūtur: a quib⁹ arma: vt inquit Festus. Hinc humerosus a. um. Col. li. iiij. Itaq custodiemus vt a prędictis locis quos humerosos rustici vocant semina legamus.

¶ Hunni populi sunt: q quondā in scythia Europę sup mœotidā paludē incoluere: deinde mutatis sedi-

bus ingenti multitudine profecti in pānoniā deuenerunt. De his Hiero. in Ocea. Ab vltima meotide inter glatialem tanain ꝛ massagetarū imanes populos vbi caucasi rupibus feras gentes Alexādri claustra cohibent erupisse hunnorū examina: quę pernicibus equis huc illucq̄ volitantia cędis pariter ac terroris cuncta complerunt.

H ante Y.

¶ Hyacinthus flos viola ꝛ gemma in qua fulgor violaceus dilutus est: vt inquit Ply. Vñ hyacinthin⁹ a. um. pe. cor. color acrius. Hiero. in Exo. scribit pelles hyacinthinas appellari a colore. Et velum ex hyacintho cocco/bisso purpuraq̄ cōtextū. In quo hyacinthus aeri deputabaꝛ: sicut coccus ętheri: bissus terrę: purpura mari: vt idem cū Iosepho asserit. Ouid. lib. x. met. Annua p̄clara redeunt hyacinthina pompa. Sunt aūt hyacinthi albi ꝛ cęrulei ꝛ rubei siue purpurei. Unde ꝛ hyacinthina. Virgi. Et suaue rubens hyacinthus. Est aūt hyacinthus ruber flos ex hęrba eiusdem nōis nascens. A cuius similitudine rubrę vestes hyacinthinę vestes nomināꝛ: hoc est hyacintho flori similes. Persi. Huic aliquis cui circa humeros hyacinthina lena est. Vñ inter gēmas quę berylli dicātur hyacinthizontes vocanꝛ qui rubore quodam suffusi sunt. Et hyacinthus p se gēma est amethysto similis. Hyacinthinus color hisginus etiaꝫ dicitur a genere hęrbę: q̄ hisge dicitꝛ. De hyacintho autē flore duplex extat fabula. Nam ꝛ hyacinthum puerū dilectū ab Apolline: quē imprudēs interfecit in hunc florem mutatū tradūt. Vñ in eo duę primę litterę inscriptę cernunꝛ αυ. q̄ vox dolētis est. Et Aiacē in eundē florē ꝯuersum aiunt: dū impatiētia plati sibi Vlyssis seipm̄ interemit: cuius nomē similiter in principio ei l̄ras habꝫ. Oui. Littera cōis mediis puerōq̄ viroq̄ Inscripta est foliis hęc nōis illa querelę. Sūt qui hyacinthos vacinia interpretenꝛ latine. Plyn. Italię inquit vacinia in aucupiis sata. Gallię vero etiā purpurea tingendi causa ad seruorū vestes.

¶ Hyacinthina substantiuū (vt auctor est Hiero. cōtra Ioui) dicebanꝛ q̄dā sacra nocturna: hyacinthina vero adiectiuū ē ab hyacinth⁹: sicut mō ostēsum est.

¶ Hyades stellę septē in cornibus ꝛ ore tauri: q̄ quotiens nascunꝛ vel occidūt pluuias creāt. απο του υω. pluo. Suidas. υαδεσοι επι τωμκερ: των του ταυρου αςερεσ. Ouidi. At simul inducēt obscura crepuscula noctem. Pars hyadū toto de grege nulla latet. Ore micant tauri septē radiātia flāmis. Nauita quas hyades graius ab vrbe vocat. Vel dictę sunt hyades: q̄ in speciē y. litterę positę sint in cœlo. Alii dicunt q̄ hę bacchi nutrices fuerunt: quę dodonides nymphę vocanꝛ a dodona ciuitate Epiri: ꝛ cum Iunonis iram vererentur: fugerentq̄ Lycurgi regis sęuitiaꝫ: Iuppiter eas in cœlo intulerit: ꝛ stellas esse iusserit. Alii tradunt Atlantem ex Aetra vxore Hiam filium suscepisse: quē a leone deuoratū cum sorores miserabili lamentatione ꝓsequerentur ꝛ mœrore vitam finirēt Iuppiter illas miseratus in stellas verterit: vt earū pietatis ppetuū hoc esset testimoniū: quę de fratris nōie hyades ab hoīb⁹ dictę sunt. Fuerūt aūt septē sorores quę ꝛ Atlantides appellantur. Latini eas suculas vocant: q: sues gaudent luto: quod fit ex pluuia aqua. Harū nōia Ambrosia: Eudora: Pasithoe Coronis: Plexaura: Pitho: Tythe.

¶ Hyęna cum diph. ꝛ pe. p. animal ferū atq̄ agreste q̄d alternis masculū esse ꝛ fœminā tradit Plyn. Sermonē quoq̄ humanū assimulare: in cuius spina articulus siue nodus est ad medicamina efficax. Hieron. Fel hyęnę oculorū restituit claritatē. De aiali Ouid. lib. xv. me. Et quę modo fœmina tergo Passa marēꝫ: nūc esse marē miramur hyęnā.

¶ Hyalus pe. cor. vitrū. Et pro viridi colore sumitur Virg. lib. iiii. Georg. Milesia vellera nymphę Carpebant hyali saturo fucata colore. i. vitri q̄ fit naturaliter coloris viridis. Inde fit hyalinus p vitreo: hyalurgus pro vitreario.

¶ Hybernia insula īter septētrionē ꝛ occidētē solē dimidio minor q̄ Britānia: cui propinqua est ab hyberno tempore: vt quidam putant sic appellata propter hyemis magnitudinem. Hinc hybernicus a. um. Ut mare hybernicum.

¶ Hybernus a. um. q̄d est hyemis: vt glacies hyberna: q̄d nomen ab himbre deduci aspiratio indicio est Quidā tñ magis per i. latinū scribūt hibernus. sicut ꝛ hiems ꝛ imber. Fit aūt hybernus ab himber. remota m. sicut a patre paternus. Sed vtcunq̄ scripseris puto culpandus non eris.

¶ Hyberna numero plurali dicuntur loca in quibus milites hyeme stationē faciūt: sicut Aestiua in quib⁹ estiuo tempore ꝯmoratur. Var. appellat Hybernacula. Cęsar. Post hęc legionibus in hyberna deductis in Italiā profectus est.

¶ Hybernacula loca ad hybernandū parata. Liui⁹. In eo loco milites hybernacula sibi ꝯstituerūt.

¶ Hyberno as. hyemo: seu in hyeme stationē facio. Liui. Legionesq̄ placentię hybernabant.

¶ Hyble vel Hybles. ciuitas sicilię: in qua thymi ꝛ salicū copia ab Hyblone rege dicta. Hanc Stra. a doriensibus conditā scribit. Est etiaꝫ huius nōis mons ꝓximus thymo abundās: vñ apes pastę mel optimuꝫ cōficiunt. Hinc hyblęus a. um. vt Apes hyblęę ꝛ mel hyblęū. Virg. Hyblęis apibus florem depasta salicti Marti. Cū dederis siculis medię de collibus hyblę. Cecropios dicas tu licet esse fauos. Hic mons etiaꝫ megara vocatur.

¶ Hybridę pe. cor. vocantur canes qui imparib⁹ parentibus nati sunt inq̄t Porphirio: hoc est venatico: ꝛ gregario. Ply. li. viii. scribit hybridas vocari sues ex fero ꝛ domestico sue ꝓgenitos. Quę appellatio ad hoīes quoq̄ translata est: vt q̄ patre romano ꝛ matre peregrina natus est: vel ecōtrario: hybrida appellaꝛ υβρισ eñ ꝯtumelia. υβριξω ꝯtumelior ꝯuicior: vt sint hybridę quasi per contumeliā nati. Suet. in August. Themasini epicadi ex gente parthica hybridę. Hora. libro. i. Ser. Hybrida quo pacto sit Persius vltus opinor.

¶ Hybris auis ex accipitrū genere: q̄ die min⁹ apparet q: nō clare videt: sed nocte venatur more aquilę. Pugnat etiā cū aquila adeo acriter vt sępius ambę implexę deferantur in terram.

¶ Hydaspes fluuius indię: de quo Luc. li. vi. Qua rapidus gāges: ꝛ qua niseus hydaspes. Dictus ab Hidaspe antiquissimo medorū rege.

¶ Hydor latine aqua: vnde fiunt quę sequūtur.

¶ Hydria vrna ad capiendā aquam

¶ Hydrus ab hydra genus anguiū in aqua degentium. απο στου υδρατοσ: sed hydrus mas: hydra fœ-

mina. Hydram finxerũt poetę esse multorũ capitũ in Lerna palude: quorꝫ aliquot excisis totidē continuo renascebant̃: tandē ab Hercule ꝛ sagittis ꝛ igni interfecta ē. Hydrus ontis. vrbs in littore hadriatici maris. Hydruntũ oppidũ.

¶ Hydromeli aquę mulsę: seu aquę mellitę.

¶ Hydromantia pen. prod. diuinatio quę fit in aqua. Aug. li. vij. de ciui. dei scribit Numã Põpiliũ hydromantiã fecisse vt in aqua videret imagines deorum: vel ludificationes demonum a quib⁹ audiret: qđ in sacris ꝯstituere atqꝫ obseruare deberet. Quod genus diuinationis Var. a Persis dixit illatum: quo ꝛ ipsuꝫ Numam ꝛ Pythagoram philosophum fuisse vsum cõmemorat.

¶ Hydropotes aquę potator. Vñ scribitur de Cyro apud Xenophontē ꝙ moneat suos vt cõsuescãt aquã bibere vt fiant hydropotę. i. aquę potores.

¶ Hydrochous signuꝫ cœleste. i. aquarius. Interpres nicophori ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ τὸ χέω λέγεται καὶ ἦν ὁ γανυμήδης τοῦ πριάμου.

¶ Hyderon genus morbi est vt inquit Col. lib. viij. cum distenditur aqua cutis.

¶ Hydrocephalea morb⁹ capitis vbi humor cutē inflat. Nã cephalea acutus ac pestifer morb⁹ est.

¶ Hydrocele gñs hernię: de quo in dictione hernia.

¶ Hydragogus pe. ꝓ. adaquator đr. i. ductor riuorꝫ. ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἄγω συντίθεται.

¶ Hydrargyriũ pigmẽti gen⁹ in vicē argẽti viui aliquãdo dilatũ: quo argentũ optime inauratur.

¶ Hydrolapaton lapatij gen⁹ qđ in aqua nascit̃. Est aũt lapatũ hærba nota.

¶ Hydrops gene. mas. morbũ denotat: ꝛ latine dicit̃ aqua interc⁹: subcutaneus morb⁹: qm̃ sub cute aqua fit qua venter turgescit. Hor. Crescit indulgens sibi dirus hydrops: nec sitiꝫ pellit nisi causa morbi. Fugerit venis ꝛ aquosus albo: Corpore lãguor. Huiꝰ tria sunt genera: Tympanites spiritu inflãte a forma vẽtris atqꝫ sono dicit̃. Vñ tympanici. Ascites a figura vtris: qm̃ in vnum aqua contrahitur. Leucoplegmatias siue hyposarea tertiũ corpore inæquali tumoribus. Sed hydropicũ Cato veternosum appellauit: cum inquit Veternosus ꝙ plurimũ bibit. Hora. Funesto corpus arcere veterno. Don. Veternosus morbo vertere cõfect⁹: quales sunt qui hydropē patiũt̃. Hydrops ge. cõ. qui vel quę eo morbo laborat qui et hydropicus dicitur. Horati. Si nolles sanus curres hydropicus ꝛ ni.

¶ Hydrophonos formido ꝛ pauor aquę đr i iis quos canis in rabie ꝑcusserit. Vñ hydrophobi ꝛ hydrophobici qui expauent aquam.

¶ Hydrusa vna ex cycladibus ob aquarꝫ abundãtiã.

¶ Hydraula đr q̃ perit⁹ ē organorꝫ hydraulicorũ.

¶ Hyella œnotrię oppidũ a phocẽsibus conditum.

¶ Hyems ἀπὸ τοῦ ὕω pluo ꝙ id tempus anni pluuiosum sit. Var. Ab hiando deriuat: ꝙ aĩa quę a nobis flatur tũ appareat. Spiritus eñ noster cũ spiram⁹ hyeme quasi in nebulaꝫ cõcretur cernitur. Dicta hyems quasi hians: ꝙ nõ solum aĩa nostra: vt ait Var. sꝫ ꝛ aer ipse hiet. Hinc himber quasi hiember detracta e lr̃a. Hyeme eñ existunt frequẽtiores himbres. Ab ipso aũt himbre fit hybernus. Et significat qñqꝫ quartam partem anni. q̃ est inter autũnuꝫ ꝛ ver. Vir. Atqꝫ hyemes optate serenas Agricolę. Interdũ vim venti: vt Sępe illos aspera põti Interclusit hyems. Hinc hyemalis ꝛ hoc hyemale: vt hyemale tempus.

¶ Hyemo as. significat hyeme statione facio: quod ꝛ hyberno đr. Hyematio hyemis traductio.

¶ Hygremplastra liquida emplastra. sicut xeria quæ sunt arida ex Galeno.

¶ Hyle es. sylua magna. Amb. lib. Hexa. Deum nõ tanqꝫ creatorē materię: sed tãqꝫ artificē ad exemplar hoc est ideam intẽdentē fecisse mũdũ de materia quã vocant hylen: quę gignẽdi causas rebus oĩbus dedis-se asseratur.

¶ Hyllus nomen ꝓprium.

¶ Hylax ctis. nomen ꝓpriũ comitis Herculis: q̃ fingitur a poetis fuisse raptus a nymphis Ascanij filij.

¶ Hylęa cũ diph. regio est. A qua hyleum mare quo alluitur. Hieron. Traiecto borysthene a mari inprimis est hylęa regio.

¶ Hymber vide in dictione Imber.

¶ Hymen tenuis virginalis pellis: quę primo coitu abrumpitur.

¶ Hymenęus pe. ꝓ. deus nuptiarũ putatus est. ἀπὸ τῆς ὑμένος. i. a membrana. quę cũ sit claustrum virginitatis in nuptiis rũpitur. Hic Veneris ꝛ Liberi filius dictus est: vel (vt quidam aiunt) ex Vranie ꝓgenitus q̃ primus certas nuptias instituerit. Ideo ꝓ laudē cantat̃ virginalib⁹ nuptiis ob hm̃oi merituꝫ: ꝛ ob hm̃oi meritũ nuptialem vocem hanc factã apud græcos: sicut apud Romanos nuptiaruꝫ deus Thalassio vocatur. Alij dicunt hymenęũ quendã fuisse iuueneꝫ q̃ die nuptiarũ ruina oppressus interiit. Vñ postea institutum vt expiationis gratia noĩaretur in nuptiis. Alij virũ fortē atticũ asserunt: qui raptas a ꝑdonib⁹ virgines oppressis latronib⁹ intactas patrię restitueret. Alij ꝙ hymenęus dicat̃ mẽbrana: qua est munita virginitas: q̃ primo disrũpitur coitu. Alij hymnũ vocari nuptiarꝫ virginaliũ existimant: vt apud Teren. in Adel. Verũ hoc mihi mora est tibicina ꝛ hymenęuꝫ qui canãt. Ergo sic accipe hymenęũ in nuptiis: quẽadmodum epitaphiuꝫ in funere ꝛ in sacris hymnum. ὑμέναιον γαμικῶν ὕμνων ὑμεναίοις γὰρ ἐκείνων λυδὸς ἀδεῖ τὸν χαρίεντα ἀλήματα τῶν ὑμνητήρα ὑμεναίων κύκνον τὸν μουσῶν ἄξια μελψάμενον:

¶ Hymera pe. cor. nomē fluuij: de quo Sir. li. 4. Armauere suos: qua mergit̃ hymera ponto.

¶ Hymeridion latine diurnale: vel qđ paruũ diē durat. ἡμέρα eñ dies est.

¶ Hymettus per duplex tt. mons atticę clarissimus semper florens. Cuius mel Ply. scribit fuisse ꝓciosuꝫ Vnde hymettius a. um. ꝓ molli ponit̃. Mar. Hoc tibi thesei populatrix misit hymetti Pallas ꝛ a syluis nobile nectar apis. Ex hoc monte marmora pulcherrima fodiebant̃. Ply. Lucius Crassus orator prim⁹ peregrini marmoris colũnas habuit hymettias.

¶ Hymnus. gręce ὕμνος: latine laus: canticũ.

¶ Hymnetes cantor.

¶ Hyoscyamos genus herbę est: quę ꝛ hiusquiamus dicitur: faba porcina. Col. li. vii. Est ὑοσκύαμος cui⁹ semen detritũ ꝛ cũ vino datuꝫ ꝑdicto vitio medetur. Huius multa sunt genera.

¶ Hypagogeus instrumẽtũ quo lapides expoliũtur Græce ὑπαγωγεύς.

¶ Hypallage subalternatio siue submutatio. Ab ὑπὸ sub: ἀλλαγὴ mutatio. Figura cũ verba ꝑ aduersuꝫ intelligunt̃: vt Trade rati ventos: date classib⁹ ęquor.

¶ Hypanis pe. cor. fluuius scythiæ ex magna palude profluens. Huic miscetur fonticulus: q̃ sua amaritu-

dine totum corrumpit hypanim. Proper. Quantum hypanis veneto dissidet eridano. Alter est in India: qui intrat Indium fluuium.

¶ Hypacaris similiter scythiæ fluuius.

¶ Hyparchus latine primas: nomen philosophi qui syderibus & de temporibus anni sicut Eudoxus & me ton scripsit.

¶ Hypatus pe. cor. latine consul. Hypaticus consularis. Hypatia consulatus.

¶ Hyper p̄positio græca: apud nos significat pro: super: supra: vltra.

¶ Hyperaspistes: latine protector. ab ὑπερ. & ασπισ Hiero in præfa. penta. Cum Aristeus eiusdē Ptolemęi hyperaspites & Iosephus nō multo post nihil tale retulerint.

¶ Hyperbasis siue hyperbaton pe. cor. latine transgressio verbi secundū Quintil. lib. viij. quā frequenter rō cōparationis et decor poscit. Fit enim frequentissime aspera & dura & dissoluta et hians oratio si ad necessitatem ordinis sui verba redigant. Longius ergo verbū p̄prie hyperbaton est: vt animaduerti iudices omnem accusationis orationem in duas diuisam esse partes. Nam in duas partes diuisam esse rectum erat: sed durum et incomptum. Dictum hyperbaton ab hyperbęno quod transcendo vel transgredior denotat. Hyperballo extendo supero. Hyperbasia vel hyperbasis transgressio.

¶ Hyperbole pe. co. dici pōt eminentia. vel vt ait Cice. superlatio a Quinti. superiectio interp̄tatur: a quibusdā vero excessus. Nā ὑπερ super. βολη iactus. Hier. in epist. contra origenistas. Tollite amoris ὑπερβολην & nos tollimus odij magnitudinē. Et est figura cū dictio excedens fidē ponit augēdi vel minuēdi gratia. Augendi: vt niue candidior: & fulminis ocyor alis. Minuendi: vt Volātis te folij sonitus terret: Et vix ossibus hærent: vel tardior testudine: Hinc Hyperbolicus a. um. quod est excessiuum.

¶ Hyperborei pe. p. mōtes & populi scythię: sic dicti ꝙ supra. i. vltra eos flat boreas Fest. docet hyperboreos esse supra aquilonis flatū habitātes: qm̄ humanę vitę modū excedant viuendo vltra centesimū annum. Ferunt magnā his de cęlo clementiam cōcessaꝫ esse auras spirare salubres: nihil noxij flatus habere: domos esse nemora: victū arbores ministrare: discordiam nescire: ęgritudine nō inquietari ad innocentiam oībus ęqualę votū esse: mortem accersere: & voluntario interitu obeundo tarditareꝫ castigare. Sꝫ hęc fabulosa sunt. Diod. Oppositā celtis iuxta oceanum esse insulā scribit. haud multo sicilia minorē: habitariq; ab ijs qui hyperborei appellantur: eo ꝙ vēto boreę sunt oppositi insulam valde fertilem in qua fructus annui bis nascuntur.

¶ Hypercalecticum metrum dicitur: cui vna syllaba vel duę superant. Virg. Alloquitur Venus o qui res hominūq; deorūq;. Et Hora. Syluę laborantes geluq;. Illud dactylicū. Hypercatalecticū est. Hoc vero iambicū hypercatalecticū.

¶ Hyperiona: alij solis patrem: alij ipsuꝫ solem ꝙ eat super terras appellatū putāt. Poetę pro sole vsurpāt Ouid. lib. i. fast. Placat equo persis radijs hyperiona cinctum. Diodo. scribit hyperiona saturni fratreꝫ fuisse cœli & Tithęę filiuꝫ: qui solis ac lunę aliorumq; astrorum motus horasq; primum summa cura obseruationeq; a se percepta cęteris noscenda tradidit. Ideo horuꝫ parens nominatur veluti ipsorum naturę contēplator. Et declinat hyperio onis. pe. p. Cic. in prognosticis. Ut cū luna means hyperionis officit orbi.

¶ Hypermeter & hypermetrus abundās syllaba: Ut hominūq; locorūq;. Et debet sequens a vocali incipere nisi fiat synheresis: vt cura peculi.

¶ Hypacthę ambulationes: latine dicunt subdiales q̄ sub dio sunt xysta dicūt gręci paradromidas. Vitr.

¶ Hyphen subiunio interp̄tatur. Ex hypo & hen vnū Quod fit cū plures dictiones proferunt sub vno accentu: vt quandoquidē: simulac.

¶ Hypo præpositio græca: et modo ab: modo sub significat.

¶ Hypocaustum locus ad sudandum: qui et vaporarium dicit. Nam vaporandis cubiculis balneisq; pręparatur. Cice. ad Q. Fratrem. Propterea ꝙ ita erāt posita vt eorꝫ vaporariū ex quo ignis erūpit: esset sub tectum cubiculi. Ideꝫ. In balnearijs hypocausta in alterū hypodyterij angulum promoui. Ambro. libro hexa. De hyeme forsitan quereris ꝙ nulla tibi hypocausta anhelantibus ignibus vaporentur: sed habes solis calorē: qui tibi orbē terrarū tēperet & hyber nō te defendat a frigore. Papi. in Syl. Ubi languidus ignis inerrat ædibus & tenuē voluūt hypocausta vaporem. Plyn. ad Gallū. Applicitū est cubiculo hypocaustū perexiguū qd̄ angusta fenestra suppositū calorem vt ratio exigit aut effundit aut retinet. Victru. appellat Hypocausim cū scribit facienda esse ęnea supra hypocausim tria: caldariū: tepidariū: frigidariū. Hodie hypocaustis vtunt Germani. Ipsi stuffas vocant ad vaporandū cubicula.

¶ Hypochalcus: latine subęratus dicitur. (coma.

¶ Hypochisis & hypochymata. Uide in dictiōe glau

¶ Hypocrisis simulatio quasi subiectio iudicij ab ὑπο & κρισισ iudiciū. Hypocrita simulatus qui in spectaculo personam subdit alienam: vt seruus personā domini. Græci hypocriten vocāt simulatorem. Unde & Mimus hypocrita dictus: quia imitator est & simulator. Quinti. li. ij. scribit. Aeschinen hypocriten fuisse oratorem.

¶ Hyporisticos apud latinos diminutiuū dicitur.

¶ Hypodesis siue hypodema atis. calceus seu calceamentum dicitur.

¶ Hypodoche: susceptio: receptaculū

¶ Hypodiastole distinctio.

¶ Hypodites interior vestis.

¶ Hypodidascalus dici pōt repetitor: ab ὑπο sub: et διδασκαλοσ magister.

¶ Hypogęa loca subterranea dicūtur a gręcis q̄ dictio frequēs est apud Iosephū & Egesippū.

¶ Hypopodon: latine subpedaneū.

¶ Hypopyrgium locus sub turri: ex ὑπο et πυργοσ turris.

¶ Hypomnema atis. & hypomnematū sumit pro interp̄tatione & cōmētarijs. Cic. Tironi. Multū mihi eripitur operę in exscribendis hypomnematis.

¶ Hypostasis subsistētia siue substātia: a theologis pro psona capit. Unī hypostases psonę subsistentes appellant. Nā στασισ statio dicit. Hieron. ad Dama. Tota sęcularium litterarū schola nihil aliud hypostasim nisi vsiam nouit.

¶ Hypotheca pe. p. latine pignus suppositio: documentū. hypotheticus suppositiuus.

¶ Hypothesis pe. cor. argumētū sine materia causæ:

thema propositum.

¶ Hypotichos subucula: ⁊ ꝓprie pontificum est: vt inquit Hieronymus

¶ Hypothyra siue hypothyrides apud Victr. capit̃ ꝑ valuarum cauitate ⁊ inanitate.

¶ Hypozeusis subcōiunctio: figura cū singulis sensibus datur propria clausula: vt Regē adit: regi memorat nomenq; decusq;.

¶ Hypotyposeon. i. disputationū vel informationū

¶ Hyrcania regio asiatica: magna ex parte plana et ꝓclarissimis vrbibus adornata: quarū celebrant Talebrotā ⁊ Samariā ⁊ Cartā ⁊ Tapē. Et adeo opulēta vt vitis vna vini metretā efferat: ⁊ ficus sexaginta modios ficoꝝ. Frumentū ex semine nascat̃: qđ extollunt. Dicta Hyrcania ab hyrcana sylua q̄ scythię subiacet. Habet ab oriente mare Caspiū. A meridie Armeniam. A septētrione Albaniā. Ab occasu Iberiā. In ea regione pantherę: pardi ⁊ tygres abundāt cū syluis aspera sit. Hinc hyrcanus: vt mare hyrcanum homines hyrcani. Hiero. Hyrcani volucribus ⁊ canibus semiuiuos proiiciunt.

¶ Hysginū color similis coccineo. Unde gręci vestes υσγινοβαφεισ appellant: hoc est hysgino tinctas. Ply. lib. xxij. Hyacinthus in gallia maxime ꝓuenit. Hoc ibi ꝓ cocco hysginū tingit.

¶ Hysopus fœminini generis ⁊ hysopū neutri cum y. secundū Apul. Herba pulmoni valde vtilis: cuius penultima ꝓducitur: cū apud gręcos scribatur per ω mega: q̄uis Macer corripuit. Et hysopū siccū calidūq; ⁊ tertius illi Est in vtrisq; gradus. Hier. in psal. interp̄tatione. Sicut em̄ hysopum terrenū curandis pulmonibus aptū est vt auertat inflationē: ita homo cęlesti quis respersus hysopo. i. humilitate cordis ab om̄i sup̄bię malignitate purgat̃. Sunt etiā qui hissopum per duplex ss. scribant.

¶ Hysteria gręce: latine secundę folliculi sunt continentes fœtum in matris vtero cū menstruis.

¶ Hysterologia locutio p̄postera figura eadē cū hysteron proteron.

¶ Hysteron vltimū vel nouissime. Uñ hysteron proteron eius figura cū sententia ordine ꝯmutatur: Ut Postq̄ altos tetigit fluctus: ⁊ ad ęquora venit. Nam prius ad ęquora venit q̄ tangeret fluctus.

De littera I.

I LITTERA vocalis ē: q̄ etiam consonans fieri consueuit: ⁊ modo pro simplici: modo pro duplici accipitur. Pro simplici tunc habetur: quando ab ea incipit syllaba in principio dictionis posita subsequente vocali in eadem syllaba: vt Iuno Iuppiter. Pro duplici autem quādo in medio dictionis ab ea syllaba incipit post vocalem ante se positā: subsequente quoq; vocali in eadē syllaba: vt maius peius maia. Nōnunq̄ tamen reperitur i līa ꝓ simplici ꝯsonante in medio dictionis posita: s; i ꝯpositis vt Reiicere reiect⁹. Notādū i litterā ꝓ consonāte positā aspirari nō posse cū nulla ꝯsonās ante se aspirationem accipere valeat. Uñ Hierosolyma sex syllabaꝝ est. Hiulcus triū. Ac per deriuationes quidē transit i in alias vocales. In a. vt genius generis generatim. Paulus pauli paulatī. In e. fortis forte. In o. pater patris patronus. Est etiā i. imperatiuus modus ab eo is. Teren. I prę sequar.

I ante A.

¶ Ia fuit nomen minoris filię Atlantis: ⁊ latine vox dicitur. Item. Ia gręci vocant violas. Unde ianthina vestis: id est violacea. Rursus ia exultantis interiectio est.

¶ Iacchus nomē bacchi. απο του ιαχω clamo canto vocifero. Nā qui baccho sacrificabant clamare solebant. Et duplici cc. scribi debet: q̄uis in verbo ιαχω sit simplex c. qđ ideo fit vt in iaccho secūda ꝓducatur q̄ in verbo iacho corripitur. Uirgil. Gratissima vitis iaccho. Ponit̃ q̄nq; pro vino.

¶ Iaceo es. iacui. secūdum notā significationē. Uir. dixit. Strata iacent passim sua quęq; sub arbore poma. Plaut. in Am. Quis hic est senex qui ante ędes nostras sic iacet? Dicimusq; iaceo in strato: iaceo humi. Liui. lib. ij. de bel. punic. Humi iacentē inter custodias stationesq; militū circūspexerūt. Q̄nq; iacere significat extare/esse. Sall. In medio campus iacet aquis vndiq; scatens. Q̄nq; plenū esse. Uirg. li. 3. ge. Si iacet aggeribus niueis informis ⁊ alto Terra gelu. Q̄nq; per plurimū porrigi. Idem in eodē. Tantū campi iacet. Q̄nq; squallere. Lucil. lib. xxx. Et sua p̄cipue retro relicta iacere. Quandoq; mortuum esse q̄ iaceant nec amplius cadauera moueantur. Luca. Ille iacet paci quem pręrulit orbis. Quandoq; sepultum esse. Martial. Non aliter cineres mando iacere meos. Huius verbi ꝯposita sūt Adiaceo iuxta iaceo Interiaceo in medio iaceo. Liui. Descendunt in planiciem quę inter capuam ⁊ iphatāq; interiacet. Subiaceo: subtus iaceo: ⁊ subditus sum. Lactan. libr. iij. Quoniam igitur vtriq; subiacent fortitudo obiacet: de quo alibi. Et hęc habent pe. cor. in trisyllabis.

¶ Iacio is. ieci. iactū. significat emitto. Apul. Multis in eū lapidibus iactis. Uñ iacere ad certū est dirigere in id in quod intendit. Hiero. in libr. Iudi. Sic fundis lapides ad certū iacientes vt capillum quoq; possent percutere. Et iacere est ponere. Translatio sumpta ab ędificijs: maxime a cothonibus. i. portub⁹ manu factis: quibus magna iaci fundamēta necesse est. Cice. in Phil. In quo tēplo q̄tum in me fuit ieci fundamenta pacis. Huius ꝯposita sunt Abiicio: adiicio: Coniicio: Circūiicio: Unde circūiecta impedimenta dicimus: Deiicio: Disiicio: Eiicio: Iniicio: interiaceo: Obiicio: Proiicio: Pręiaceo: Prę iicio: Reiicio: Subiicio: Traycio: ⁊ superiacio. Hiero. in eze. Et superiacient puluerē capitibus suis ⁊ cinere cōspergentur.

¶ Iacto as. frequēter iacio. Sene. Dū lapillos iactaret in puteū. Uirgi. lib. i. geo. Deucalion vacuū lapides iactauit in orbē. Aliquādo iactare est sępe voluere. Idem. Atq; illum tales iactantem pectore curas Aliquando fatigare vexare concutere: vt Iactatos ęquore toto Troas relliquias: Lact. li. v. Qui patrē regno expulit bello prosecutus est: exulem toto orbe iactauit. Ex quo apparet non esse verā differentiam quam Seruius ponit dicēs. Iactamur in mari: fatigamur in terris. Aliquādo significat plagis sternere Ci. in Uer. acti. ij. Iactatur domi suę vir primarius

⁊ homo honestissim⁹ ꝓ se quisq; manus affert. Aliqñ temere laudare: siue ambitiosius gloriari. Vir. Quē iuxta sequit̃ iactātior ancus. Hiero. ad Julianū. Diues ille oīa q̄ in lege p̄cepta sunt se implesse iactabat. Hinc iactantia. Aliqñ inaniter loqui. Virg. Talia iactanti stridens aquilone ꝓcella: Velum auersa ferit. Aliqñ frequenter emittere. Idē lib: ij. geor. Etsi non altū late iactaret odorē Laur⁹ erat. Et alibi. Ipsi lętitia voces ad sydera iactāt. i. crebro emittūt. Aliqñ frequenter ducere: vt apud eundem. Haud vnq̄ manibus iactata fatiscit. i. ductata. Quidā etiā iactatū pro primitiuo ⁊ pro excusso. Alij pro dependenti accipiunt: vt lib. iiij. geor. Et dextro iactata recumbit in armo.

¶ Jactantia q̄ ⁊ iactatio a Cice. diffinit̃ lib 4. tus. ꝙ sit voluptas gestiens ⁊ se efferens insolentius.

¶ Jactanter aduerbiū a participio iactans format̃: ⁊ significat cū iactantia. Hierony. Ne iactanter de se querere videretur.

¶ Jactuose similiter dicitur cum iactātia. Cice. Cū sint multa iactuose dicta.

¶ Jactito as. p. cor. frequen. a iacto. Hie. ad Chres. Vrbicū. Et hoc te iuxta scripturā facere iactitas. Et ad Pāmachiū. Et quonus Romę amicus obiecerat: a multis in toto orbe inimicis dicerē iactitatū

¶ Jactura pe. ꝓ. dicitur ꝓprie damnū de mari quando quis magnas in naui merces habet: ⁊ tēpestate cogitur eas in mare iacere ne nauis obruat̃.

¶ Jaculū pe. cor. dicitur quicquid iaci in longū pōt. Nam fit vt iactatur.

¶ Jaculor pe. cor. deponēs significat in longū iacio. Juue: Quantas iaculet̃ monychus ornos. Colu. lib. ij. Faba quę longius emittet̃ pura eo perueniet quo ventilator eam iaculabitur.

¶ Jaculo as. eiusdē significationis. Claud. Latis iaculatus in aruis. Aug. in ps. interp̄tatione per translationem dixit iaculabant in ora interrogantiū se sagittas dei. Hinc Eiaculo: quod est extra iaculo proijcio. Gel. Arionē cū fidibus ⁊ indumentis cū quib⁹ se in salum eiaculauerat extitisse.

¶ Jaculatio iaculamen ⁊ iaculamentum pro eodem.

¶ Jaculus pe. corr. serpentis genus qui subit arbores: e quibus vi maxima vibrat penetratq; quodcūq; animal obuiū fecerit fortuna. Luca. Et natrix violator aquę iaculiq; volucres.

¶ Jacobus pe. cor. nomē ꝓpriū quattuor syllabarū. Claus. Quid laceras versus dux Jacobe meos. Nōia em̄ ꝓpria sicuti Pris. docet in fine acutū accentū habent: q̄ more latino declinata eundē retinent ⁊ penu. ꝓducunt: vt Adā adamus. Joseph iosephus.

¶ Jam aduerbiū tēporis qđ pene est idē qđ tūc. Quintili. Qđ si satis prudenter ea viderint: iaȝ ꝓpe ꝯsūmata fuerint pręcipiētis opera. Interdū hortantis est: ⁊ veluti morā increpantis. Virg. Jā diua precor. Interdū festinātis. Ter. Ego iam ꝓspiciaȝ mihi. Interdū ponit̃ ꝓ nūc. Virg. lib. 3. geor. Jāq; hos cursu iam pręterit illos. Interdū ꝓ p̄terea ⁊ quasi modus est q̄dā cōiungens sentētias: vt apud eundē. Jam maris imensi prolē ⁊ genus oīe natantū: Jam varias pelagi volucres. Hoc idem efficit coniunctū cū vero. Cic. Jam vero vrbibus constitutis.

¶ Jamiam significat repente: vt Jāiā aderit. Et cū p̄senti ponit̃ licet ad futurū resoluat̃. Virg. Jamiāq; manu tenet ⁊ premit hasta. quasi mox tenebit ⁊ nunc videtur tenere. Plerūq; figurate per indignationem accipitur. Idē. Jamiaȝ nec maxima Juno: Nec Saturnius hęc oculis pater aspicit ęquis. Et ꝑ miserationem. Sal. Jāiam aio meo charissime frater q̄q; tibi immaturo ⁊ vnde minime decuit: vita erepta: tñ lętandū magis q̄ dolendū puto casum tuuȝ. Et per exhortationē Quintil. Jāiā ꝯmilito quicūq; casus manet: etiā si imperator dānaturus est: habeo solatiū satius est: q̄ a patre occidi.

¶ Jādiu signifi. olim. nā diu qñq; ꝓ lōgo tpe ponit̃.

¶ Jamdudū ex iā ⁊ dudū ꝯponit̃. Et aliqñ de paruo tēpore dicit̃: vt iādudū te expecto. Aliqñ de longiori Ply. li. xix. Jamdudū ex eadē hispania zœliton venit in italiam plagis vtilissimū. Macro. Jamdudum hęc quęstio ab Arist. ⁊ ꝓposita est ⁊ soluta. Ponitur etiaȝ pro continuo vel q̄primum. Virg. Jamdudum sumite pœnas.

¶ Jamolim significat iādudū. Cic. Jāolim in principio illud statuerā. Sumit̃ ⁊ ꝓ aliqñ. Virg. At iāolim seras posuit cū vinea frondes. Olimiam ꝓ iāpridem. Quintil. Olimiā imperator inter fulgentes virtutes tuas liuor locū querit. i. a longo tempore.

¶ Jampridē significat de paruo tpe. Sene. Jāpridē te expectantes ibi sederamus. De longiori Ply. Qđ maiores nostros iāpridē fecisse manifestuȝ est: qđ genus nuper ⁊ patrū fere in nostrorum memoria inuentum est. Pro continuo Luca. Tollite iampridē victricia tollite signa.

¶ Jamtū significat ex eo tempore. Plau. Jamtū occępit virginem amare. Veteres etiā iamtū pro tantū vsi fuere. Et iam pro tam.

¶ Jambus pes ꝯstans ex prima breui: vltima longa ab inuentore vt quidā putant dictus. Quidā iambū deducunt ἀπὸ τοῦ ἰαμβίζειν: qđ est ꝯtumeliari inuehi. Fest. Jambi dicebant̃ qui singuli ex proscęnio loquebantur: trijambi qui terni.

¶ Janus ab hiatu dict⁹ est detracta aspiratione quē quidā solē putāt. Ideo geminum quia vtriusq; ianuę cœlestis potentē qui exoriēs aperiat: occidens claudat. Alij Janū mundū. i. cœlū itelligunt: quasi eanū: ab eundo vt inquit Ci. li. ij. de natu. quia mūdus semper eat dū in orbē voluit̃: ⁊ ex se initiū faciēs in se refertur. Hinc ⁊ bifrons pingit̃: duas em̄ facies ante ⁊ retro habere dixerūt: ꝙ annus ex se initiū faciēs fini occurrat. Vel ꝙ p̄terita sciuerit ⁊ futura pręuiderit: seu ꝙ superorū ⁊ inferoꝝ ianitor extiterit. Huius tēplum erat Romę ꝙ tempore belli patebat: tēpore pacis claudebatur. Unde patultius ⁊ clusius cognominabatur. Hunc etiaȝ quadrifrontē fecerunt: ab quattuor orbis partes: ⁊ Janum geminū vocitarunt. Et et Junoniū: quia calendarū princeps. Calendę enim sunt iunoni dicatę. Et Janus erat locus Romę: vbi fœneratores consistebant in regione basilicę: quoniā in eo iani simulachra collocata visebantur. Ouidius Qui puteal ianumq; timet: celeres calendas. Jani quoq; peruię transitiones foresq; profanarum ędium ianuę vocabantur. Suet. in Domi. Janos inquit arcusq; cum quadrigis ⁊ insignibus triumphorum per regiones vrbis extruxit.

¶ Janualis porta Romę a Jano dicta vbi ⁊ positum fuit eius signū. Hanc Numa instituit vt esset clausa semper nisi cū bellum foret.

¶ Janua primus ingressus ad interiora dom⁹ a Jano dicta: ꝙ huic deo ꝯsecratū erat oīe principiū. Et

ꝓꝑie domus est ianua: ostiũ vero partiũ vt cubiculorũ: licet ꝯfundanť. Nã ⁊ ianua: a quo ianitoꝛ ꝓ ostio ponitur: ⁊ ostium a quo ostiarius ꝓ ianua.

¶ Janitoꝛ pe: coꝛ. cui ianuę custodia est ꝯmissa

¶ Januarius pꝛim⁹ mensiũ a pꝛincipe deo est appellatus a Numa: q̇ pꝛimũ anni esse voluit tanq̃ bicipitis dei mensem respicentem ⁊ pꝛæspicientẽ transacti anni finem futuriq; pꝛincipia.

¶ Janiculũ oppidũ nõ ꝓcul a Roma: dictũ qꝛ per euz popu. Rom. transire cœperat in agrũ ethꝛuscũ: seu ꝙ Janus illud ꝯdiderit. Solin⁹. Quis dubitat Janiculũ a Jano nõ fuisse conditum?

¶ Janthina pe. coꝛ. vestis coloꝛis purpurei: ιον enĩ viola. και το ανθοσ του ανθεοσ flos: qꝛ violace⁹ flos. Mar. Coccina foꝛmosę donas ⁊ ianthina mœchę. Plyn. Ex his violis q̃ sponte apꝛicis ac macris locis ꝓueniunt purpureę latioꝛe folio statim ab radice carnosa exeunt: soleq; gręco noie a cęteris discernuntur appellatę: ita vt ab his ianthina vestis.

¶ Jantha fuit nympha oceani ⁊ tethyos filia: vt auctoꝛ est Hesiodus.

¶ Janira pe. pꝛo. fuit Oceani ⁊ Tethyos filia.

¶ Japis idis. nomẽ ꝓpꝛiũ ętholi qui cũ ad regionez Venetiæ venisset oppidũ de suo noie ꝯdidit: a quo ea pars vbi Timauus fluuius est Japidis nomen sumpsit. Virgil. Castella in tumulis ⁊ iapidis arua timaui. Nam dicta est Japidia.

¶ Japetus p. coꝛ. cœli ⁊ terrę filius: vt inquit Hesiodus. Hũc quidã pꝛomethei patrẽ fuisse asserunt. De quo Ouid. Siue recens tellus seductaq; nuper ab alto: Aethere cognati retinebat semina cœli. Quaz satus Japeto mistam fluuialibus vndis: Finxit in effigiem moderantũ cuncta deoꝝ.

¶ Japyx gis. pe. coꝛ. ventus ex Apulia ꝓficiscens q̇ quasi aduersus Eurũ flare videtur. De hoc Luca. li. vi. Excipit aduersus zephyros ⁊ Japyga pindus. Est ⁊ Japyx nomẽ dedali filij.

¶ Japygia Apulia dicta est a Japyge dędali filio vt Hero. ⁊ Soli. scripsere. Japygiũ vero Salentinoꝛuz ꝓmontoꝛiũ est. Virgi. lib. xi. Victoꝛ gargani ꝯdebat Japygis agris. Vñ Ser. Japygiã partẽ eẽ Apuleię dixit: in qua est mons garganus: q̇ vsq; in Adriaticũ pelagus tendit. Huius metropolis est Bꝛundusium ⁊ Tarentũ ciuitas. Hanc regionẽ Messapiã ⁊ Japygiã ⁊ Calabꝛiã ⁊ Salentinã multi noiant.

¶ Jason nomẽ ꝓpꝛiũ Aesonis filij fratris pellę thessalię regis: qui colchos ꝓfectus vellus aureũ abstulit. De hoc Justin. ⁊ Diodo. Siculus lati⁹ scripserũt Huius nois pꝛima vocalis est. Ouidi. Quẽ nisi crudelem nõ tangit Jasonis ętas.

¶ Jasius vnus fuit ex pꝛimis arguioꝝ regib⁹: a quo Argiui Jasidę dicti sunt.

¶ Japida nũc foꝛũ Juliũ regio italię ab iapide ætholi filio: qui ad eas oꝛas veniens oppidũ de suo nomie cõdidit. A quo ea pars vbi fluuius est Timauus iapida cognoiata fuit. Virg. lib. ij. ge. Castella in tumulis ⁊ iapidis arua timaui.

¶ Jasum insula Carię: quę ꝯtinẽti adiacet: cuius incolæ magna ex parte victũ ex mari captabant cuz sterilẽ regionẽ haberent. A qua Jasius sinus: cui⁹ municeps Cœrillus fuit. Ex iaso fuit Diodoꝛus dialecticus cognomento Chꝛonus.

¶ Jaspis lapis ꝓ̃tiosus: quia Ply. de gręco in latinũ viridis gẽma interpꝛetať. ιασ quippe viride. πιμασιο gẽma. Est enĩ viridis sicut smaragdus: sed crassi coloꝛis. Sunt qui ꝯpouant ex ιον viola. ⁊ πασ tot⁹: quasi totus sit violaceus.

¶ Jatraleptę: latine reunctoꝛes medicoꝝ.

¶ Jaziges Methanastę populi in Europa: qui sicut Ptol. li. 3. scribit ab oꝛiẽte habẽt Daciã: ab occasu et haustro Germanię partẽ: a septẽtrione Sarmathiã.

¶ Jaxartes fluuius qui vt Martia. docet illã terrę ꝑtem secat: q̇ Tanais putabať: quẽ Demodamas dux transcendit ⁊ alium esse perdocuit.

I ante B.

¶ Jberus pe. ꝓ. fluuius Hispanię. q̇ apud cantabꝛos oꝛiens per. xl. passuũ milia fluit: ⁊ in mare balearicum exit. Eustathius. ιβηρ δε ο ποταμοσ κατα δε τι μασ απο βασιλεοσ ο μωνυμοσ απο την εγχατην λοχηισσ εσι γωνια του ευρωτου αγχου των στηλων των περι τα γαδειρα και αλλα πολλα λεγει ο αυτοσ ευσεβιοσ. Luca. lib. 4. Qui pręstas terris infert tibi nomen iberus. Nõ ⁊ iberũ declinari põt ꝑsertim qñ sequitur flumẽ. Et iber eri. vel eris. pen. ꝓ. vt Pꝛis. ait. Hoꝛa. Jberi rhodaniq; potoꝛ Lucan⁹. Occurrat iberibus alter. Jnde iberia dicta est pars hispanię q̃ intra iberũ ꝯtineť: q̃uis generali vocabulo ꝓ hispania capitur. Et iberiã quidã partẽ vnam exterioꝛẽ: alterã interioꝛẽ dixerũt. Hanc regionẽ celtę galloꝝ populi relictis sedibus suis habitauere. Vñ ꝯposito ex vtraq; gente noie Celtiberi appellati sunt: ⁊ regio eoꝝ celtiberia. Ab iberia vero iberi ⁊ iberes vocati sunt populi hispani. Est ⁊ alia regio hoc noie iuxta pontũ intra colchida ⁊ armeniã venenoꝛũ ferax: quę caucasis mõtibus circũdať: cuius siľr populi iberi ⁊ iberes dicti sunt: a quib⁹ vt Var. scribit: venerũt qui in hispania habitauerũt: ⁊ a quib⁹ hispania iberia ⁊ fluui⁹ hispanię hiberus. Et iberus a. um. Virgi. lib. ix. Pictus acu chlamydẽ ⁊ ferrugine clarus ibera. Scribit Diony. Jberes ꝑplos a pyreneis mõtib⁹ ꝓfectos in asiã sedes posuisse. Vñ ea pars asiæ iberia nũcupať. Jberiã regionẽ mulier captiua sub Cõstantino Helenæ filio ꝯuertit ad chꝛistianã fidẽ ea pudicã tradente vitam ⁊ in oꝛõne iugiter persistente.

¶ Jberia regio. vide in dictione iberus: de qua mõ.

¶ Jbex vel ibix cis. syluestris capꝛę genus pernicissimũ: vt Ply. li. viii. scribit. De quo ⁊ apud Hie. Job xxxviij. scribiť. Nũquid nosti tempus ibicũ partus? Quidã tñ hoc nomen aspirant.

¶ Jbi aduerbiũ loci significat in hoc loco: ⁊ ꝓpꝛie dr̃ cũ semel locus monstrať. Jbidẽ cũ sępius Virg. Ter fluctus ibidẽ toꝛquet agens. Ab ibi fiunt composita Jnibi ⁊ alibi.

¶ Jbis auis ęgypti: q̃ sicut Hero. scribit duplex est. Altera nigra tota ẽ. Altera Ciconiæ nõ absimilis diuersa tñ a ciconia. Hęc rostri adũcitate ꝑ se partẽ perluit q̃ reddi ciboꝝ onera ꝯsueuerũt a serpẽtib⁹ vesciť De hac Ci. li. ij. de natu. Velut ibes maximã vim serpentiũ ꝯficiũt cũ sint aues excelsę rigidis crurib⁹ coꝛneo ꝓceroq; rostro: auertũt pestẽ ab ægypto cũ volucres angues ex vastitate Libyę vento aphꝛico inuectas interficiunt atq; ꝯsumunt: ex quo fit vt illę viuæ nec moꝛsu noceant: nec odoꝛe moꝛtuę. Ab hui⁹ auis similitudine Jbis ꝓ inuido poniť. Vñ Ouid. librum in Jbim scripsit.

¶ Jbicus pen. coꝛ. nomẽ poetæ lyrici Rhegini apud

grecos preclari a quo genus metri dictũ est Ibicum: sicut alterũ ab Alcæo Alcaicum.

¶ Ibernia insula in oceano septẽtrionali versus occasum ꝓxima Britãniæ: sed ꝙ Britannia angustior ab Aphrico in Boreã porrigit̃: cui⁹ partes priores iberniã ꝓspectant. Vñ ⁊ Ibernia dicta. In ea nullus anguis videtur: nulla apis.

I ante C.

¶ Icarus pe. cor. Œbali Laconũ regis filius fuit: pater Penelopes. Prop. lib. ij. Icare Cecropijs merito iugulate colonis. Hic etiã Icariotus dictus est. Vñ Icariotis forma patronymica. Ouid. lib. 3. de põ. Morte nihil op⁹ est nihil Icariotide tela. Icar⁹ etiã dictus fuit Dedali filius qui vna cũ patre e creta fugiens fretus alarũ fiducia cuꝫ vltra patris iussa alti⁹ euolasset: solisꝗ ardore cæra qua pennæ ꝯtinebant̃ liquefacta esset: ita vt ab alis deflueret: decidit in mare: qđ est inter myconẽ ⁊ gyarũ: a quo postea Icareũ mare dictũ fuit: dicente Ouid. li. 3. de trist. Icar⁹ icarias noie fecit aquas. Preterea Icarus: vt Plyni. li. iiij. auctor est: mons est in attica regione.

¶ Icaria insula in Icario mari ab Icaro Dedali filio dicta: quę trecentorũ stadioꝝ ambitũ habet. Et in ea Dianę templũ Tauropoliũ appellatũ. Hęc ⁊ Icaros dicta est: ante Doliche vocata. Est inter Sardũ ⁊ siculum mare.

¶ Icarion fuit nomen sęuissimi pyratę.

¶ Icos a Cic. in rhetoricis ponit̃ breuis ꝯplexio.

¶ Iconiũ oppiduꝫ cappadocię: optime olim habitatũ: fortunatiorẽ hñs regionẽ. Alterũ est in Asia pontica regione apud Trogetem lacũ vt inquit Strabo

¶ Icon siue econ: latine effigies: imago et statua ex mẽbris ipsis a pictorib⁹ seu statuarijs expressa. Ply. li. xxxiiij. Eorũ vero quiꝗter ibi superauissent imagines ex mẽbris ipsoꝝ similitudine expressa: quas econas vocant. Nõnulli etiã hec Icona ę. ⁊ hoc iconisma atis. declinãt. Cuius dimi. est icuncula. Est ⁊ icon teste Cicerone ad Herẽ. figura cũ. s. formę ad formã cũ quadã similitudine fit collatio aut laudis aut vituperationis causa: vt si diceret̃: Ibat in ꝓlium corpore tauri validissimi: impetu leonis acerrimi.

¶ Iconicus a. um. ⁊ iconius a. um. qđ ita est pictum: siue formatũ: vt ex eius mẽbris sit expressa similitudo. Sue. in Cali. Simulachrũ stabat in tẽplo aureuꝫ iconiũ amiciebaturꝗ quotidie veste quali ipse vteretur. Ply. Adeo iam colorũ vsus increbuerat: adeoꝗ ars ꝑfecta erat: vt in eo prœlio iconios duces pinxisse tradat̃ atheniẽsiũ Melciadẽ Callimachũ Cynegirũ. Barbarorũ: Dariũ Tyssapherñe.

¶ Icois ici. ictũ. ꝑcutio ⁊ passiuũ Icor. Ply. Arborũ manu satorũ receptaꝝꝗ in domos i fulmine laur⁹ sola nõ icitur. Liui. lib. i. Ibi in turba ictus Remus cecidit. Hinc fit ictus us. ꝓ percussione. Ci. li. 3. offi. Ictu fulminis deflagrauit. Prima huius verbi in p̃senti: vt inquit Pris. corripit̃: sed ꝓducit̃ in p̃terito ⁊ mutat o. finalẽ in i. Lucre. tñ produxit in p̃sẽti. Exin corpus ꝓpellit ⁊ icit.

¶ Iconismos. Sene. li. xv. epistolaꝝ appellat descriptiones: aitꝗ id verbũ esse publicanoꝝ.

¶ Icthis i. dis. inq̃t Aris. syluestris mustellę gen⁹ est magnitudine militensis catelli: sed pilo facie albedine partis inferioris ⁊ morũ astutia mustellę simile est.

Mansuescit maiorẽ immodũ: officit aluearibus. Mellis eñ auida est: aues etiã petit: vt felis. Hanc martẽ speciali vocabulo ⁊ marturelum: seu Fouinũ vocant. Genitale et osseum est.

¶ Ichthys cũ ypsilo: latine piscis dicit̃: a quo fiunt.

¶ Ichthyobolis piscator.

¶ Ichthyopolion locus vbi pisces vendunt̃

¶ Ichthyophagi pe. cor. q̃ ex piscibus viuũt: quo nomine dicti sunt quidã populi: de quib⁹ Hiero. cõtra Iouin. Porro ichthyophagi gens errans in littore maris rubri sup petras solis calore feruẽtes assant pisces: ⁊ hoc solo alimento victitant.

¶ Ichthyotrophia apud Col. loca in q̃bus alunt̃ pisces: q̃ ⁊ piscinę ⁊ viuaria latine dicunt̃. Nã libr. ix. sic ait: Χθυοτροφια sedula cura exercent̃. Ea sunt omnia (vt latine potius loquamur) sicut auiũ cohortaliũ stabula: nec minus eaꝝ quę cõclauibus septę saginãtur: vel aquatiliũ aĩalium receptacula.

¶ Ichthyocolla gluten ex piscibus. Est etiã nomen piscis. Cęlsus vero quotiẽs vult glutinũ intelligi nõ piscem: adijcere solet gluten.

¶ Icteros pen. cor. morbus cũ per totũ corpus bilis suffundit̃. q̃ interdũ nigra: interdũ flaua est. Et ictericus qui eo morbo laborat: ab ictero aue quã nos galbulã vocamus auctore Ply. q̃ ait. Auis icterus vocatur a colore: q̃ si spectet̃: sanari id malũ tradũt ⁊ auem mori: hanc puto latine vocari Galbulam. De hac aue sic legimus. Galbula decipit̃ calamis ⁊ retibus ales: Turget adhuc viridi cũ rudis vua mero. Hęc etiã ficedula dicit̃: q̃ est crocei coloris. Hunc morbũ Ply. ⁊ Var. regiũ appellãt: ꝙ mulso p̃cipue curaret̃. Cor. et Apul. Auriginẽ ⁊ auriginosuꝫ hoiem dicũt Marcel. Arquatũ a colore cœlestis arquus.

¶ Ichnusa pe. p. insula sardinia dicta est: qm̃ ad similitudinẽ vestigij facta sit: qđ grece ichnos dr̃. Syl. lib. xij. Hñ ichnusa pijs gratijs memorata colonis.

¶ Ichneumon aĩal ẽ magnitudie felis: specie muris vulgo nũc murem indicũ vocant. Nascit̃ in ægypto ⁊ cũ aspide pugnat. Ichneumona ægyptij adorant qm̃ oua crocodilorũ cõterat: ⁊ luto ꝯuolutus cũ os aperiunt ita in ventres eoꝝ insilire soleat: vt exesis intestinis eos interimat. Ply. etiã scribit Ichneumones esse vespas minores ꝙ alię q̃ vnũ genus perimunt ex araneis phalangiũ appellatũ.

¶ Ichnographia est circini regulę modicę cõtinens vsus: ex qua capiunt̃ formarũ in solis arearuꝫ descriptiones. Auctor Vitr. lib. primo.

I ante D.

¶ Id varijs modis vsurpat̃ ab auctorib⁹. Cũ eñ dr̃ id qđ res est. idẽ est ac si diceremus qđ verũ est. Terẽ. in Adel. Verũ cogito id qđ res est. Id ętatis sum. i. in ea ætate sum. Aliqñ ornatus tm̃ causa dr̃. vt id qđ id ẽ qđ idipsũ. i. hoc. Cice. Lẽtulo. Multi rogabant̃: atꝗ idipsum cõsulibus inuitis. Ab id fit idcirco coniunctio: ⁊ ideo.

¶ Ida idę mons altissim⁹ q̃ ad troadẽ spectat habetꝗ multos pedes. Latus ei⁹ septẽtrionale ex angustiis abydi vsꝗ ad Esapũ ⁊ Cizicenũ agrum ad ꝓpontidem pertinet: occidentale ad hellespontũ respicit: australe promontoriũ facit: quod lectũ appellat̃: orientalia idæ ad Mysos declinant: abundatꝗ mõs aquis ⁊ multa flumina ex eo descendunt: In cuius summi-

tate locus fuit Gargarus appellatus: a quo gargarā ꝫolica ciuitas dicta est. Oui. lib. iiij. fast. Dindymon ⁊ Cybelen ⁊ amœnā fontibus idam. Ida etiā appellata fuit Dardani scytharū regis filia.

¶ Idæus a um. nomē ab ida deductū. Proper. Cedite iam diuę quas pastor viderat olim: Idęis tunicam ponere verticibus. Est ⁊ nomē ꝓprium viri quē troianorū pręconem dixit Homerus.

¶ Idalus mons est ⁊ nemus in Cypro quondā Veneri sacer: vbi ⁊ breue oppidū fuisse traditur. Vñ et Venus Idala appellata.

¶ Idaspes fluuius insignis magnitudine: in quo aureę harenę ⁊ gemmę depręhenduntur. Fluit per Parthos ⁊ Indiam ⁊ amplo ꝓfundoꝙ aluo crebras facit insulas. Postremo quattuor susceptis fluminib⁹ Indo flumini admiscetur. Dictus Idaspes ab Idaspo Medorum rege.

¶ Idæa pe. pro. ἀπὸ τοῦ εἰδέος. Ideas inquit Aug. lib. lxxx. quęstionum: latine possumus vel formas vel species dicere: vt verbū e verbo transferre videamur Ideas primus Plato appellasse perhibetur. Sunt aūt ideæ exemplaria æterna corū q̄ naturaliter fiunt immortales: imutabiles: inuiolabiles. Et vt res apertior fiat: opus est pręter oēs hoīes intelligere quendā hoīem. Et præter oēs equos equū. Et ṗter alalia: animal ingenitū. Et quēadmodū ex vno sigillo ꝯplures fiunt impressiones: sic ex vno hoīe sexcenta milia hominū. Et hęc est Platonis Idea. A quo Arist. dissentiens nullas putat esse ideas. Euseb. lib. ṗparationis idæam sic diffinit. Idæa est perpetua substantia causa ⁊ principiū: vt singularia talia sint qualis ē ipsa et quēadmodū sensibilium exemplaria ad hęc corpora ṗcedunt: sic quę oīa in seipa cōtinent pulcherrima atꝙ perfectissima huius mūdi exemplar est: ad quaꝫ a creatore deo ab vniuersa substantia mundus simillime formatus est.

¶ Ideo ꝯiunctio ē: ⁊ significat ob eā causam

¶ Idcirco: ꝓpter hoc: similiter ꝯiūctio est.

¶ Idē ꝯponiť ex is ⁊ demū. i. iterū is. Et tā in genere mas. ꝙ neu. noīatiuus necnō actūs mas. ⁊ fœ. gñis mutant m. in n. añ d. euphonię causa: vt eundē eandē Cęteri vero casus ex integro et corrupto ꝯpositi inueniunť: vt eadē: eiusdē eidē: eodeꝫ. Iideꝫ eędē eisdē eosdē. Itaꝙ per duo ii. vel per e ⁊ i. regula exigit scribi tā noīatiuū pluralē masculinū: ꝙ datiuum ⁊ ablatiuum plurales. Solent tñ auctores et per synhęresim vnā ꝓ duabus ponere. Et in neutro quidē geminať ꝯpositio: ⁊ dicimus idētidē. Sed cū idē est gene. mas. ꝓducitur i. In neutro vero corripiť. Virg. libro. iiii. Idē ambas ferro dolor atꝙ eadē hora tulisset. Iuue. Si fecisset idē caderet sub iudice morū. Poniť interdū idē pro etiā. Cice. Et huic cōiuncta beneficentia: quā eandē vel benignitatē vel liberalitatē appellare licet. i. quā etiā. Quintilia. Si causam veneficij dicat adultera: nō. M. Catonis dānata iudicio videť q̄ nullam adulteram nō eandē esse maleficā dixit. Ab idem fit itidē: quod est quasi item idem: quod significat similiter: eodem modo.

¶ Idētidē pe. cor. ꝯponiť ex idē ⁊ idē: sed m in n mutatur: ⁊ t interponiť euphonię cā. Cui⁹ obliqui deficiunt: significatꝙ frequēter ⁊ eodē mō: siue illud ideꝫ per eundē modū. Liui. li. i. Vnā lōge añ alias insignē specie ⁊ pulchritudine a globo thalassi cuiusdā raptā ferunt: multisꝙ sciscitantib⁹ cuinā eā ferrent: idētidē ne quis violaret thalassio ferri clamitatū. Ply. Centū millia nūmoꝝ ꝓ domo eius identidem ꝓmittens. Sue. in Cęsa. Cū M. Cato idētidē nec sine iureiurādo denūciaret delaturū se nomen eius simulac primū exercitū dimisisset. i. frequenter.

¶ Idios grece ꝓprius. Vñ Idiota: Idos vero latine forma: a quo Idolum.

¶ Idiographū pe. cor. latine priuata scriptura

¶ Idiomā atis. proprietas sermonis: vt sunt quinꝙ idiomata. i. dialecti grætorū.

¶ Idiotes siue idiota indoct⁹ ⁊ illitteratus: quo vocabulo Ci. in Pisonē ⁊ alij frequēter vtunť. Dicitur etiā inutilis: quasi sibi tantūmō ⁊ nō pluribus vtilis: priuatus: plebeius. Luci. Quid ni tu ideꝫ illitteratū me atꝙ idiotā diceres?

¶ Idolū pen. pro. diciť simulachrū. Nā apud grecos scribiť εἴδωλον. nam εἶδος forma dicitur.

¶ Idolium diminu. est.

¶ Idolatra vel idolatres: seu idololatra vel idololatres idolorū cultor. Idolatria seu idololatria simulachrorū cultura. Nā λατρεύω: a quo latria deducitur: apud nos colo interpretatur. Est eñ ꝯposita dictio ex idolo ⁊ latria cultura. Hiero. ꝯtra Iouī. Nec mirum si om̄e qđ in macello vendiť apostolus emi iubeat et comedi cū idolatris ⁊ adhuc in templis idoloꝝ: ut quasi idolothyta vescentibus ꝓ summa abstinētia fuerit cibis tñ abstinere gentilium.

¶ Idolothytū pe. p. dici pōt imolatū idolo: vt ē apđ apostolū. Nōne ꝯscientia eius cū sit infirma ædificabitur ad comedendū idolothyta.

¶ Idolothysia cū accen. in pen. imolatio q̄ fit idolis.

¶ Idothea nomē ꝓpriū filiæ Prœti argiuoꝝ regis.

¶ Idomeneus Deucalionis filius Cretēsium rex: q̄ cōtra troianos strenue dimicauit: ⁊ petiliā vrbē sup Salentinū montē calabrię condidit.

¶ Idoneus a. um. quod est ad oīa aptū tā mala ꝙ bona. Teren. in An. Adeon videmur vobis idonei in q̄bus illudatis.

¶ Idas idę. nomē ꝓprium mariti Marpissę: qui olim formosissimus fuit.

¶ Idumęa cū diph. regio syrię: q̄ (teste Ply. libr. v.) a meridie arabiā habet: a septētrione phœniciā. in qua est vrbs Idume pe. p. finitima phœnicię palmis abūdans. Lucan. lib. iii. Gazaꝙ ⁊ arbusto palmaꝝ diues idumę. Inde fit idumęus a. um. Ver. li. iij. ge. Prim⁹ idumęas referā tibi mātua palmas. Hier. ad Darda. Idumęos quoꝙ a meridiana plaga vix viginti quinꝙ ab Hierosolyma millibus separatos.

¶ Idus fœmi. gñis ⁊ tñ pluraliter dici pōt diuisio. Vñ ꝓprie existimanť dies qui diuidūt mēsem. Diuidunt eñ menses ṗcipue nonas a calendis. Iduare siquidē ethrusca lingua diuidere est. Sunt etiā q̄ dicāt Idus quasi vidus: v littera detracta: ꝙ tūc plena luna videať. Alij. ἀπὸ τοῦ εἴδους: hoc est a specie dedu cunt: ꝙ ea die luna plenissimā spēm ostendat. Alij ab Ioue: quasi iduli: qm̄ apud thuscos oībus idibus Ioui imolabatur a flamine.

I ante E.

¶ Iebus ciuitas metropolis: q̄ postea Saleꝫ: tertio hierosolyma: ⁊ nunc Helia diciť. A Iebus dicti sunt Iebusei: de quib⁹ Hieron. ad Darda. scribit ꝙ a Iudęis expelli nequiuerint sed remāserint cū eis i scan-

dalũ exẽplũq vicinoꝝ: in tñ vt ſibi tẽplũ ꝯditũ ẽ. arceꝫ orneꝫ fuerunt Iebuſei.

¶ Iecur oris ⁊ iecinoris: ꝙ gtũs vt inquit Priſ. videtur a noiatiuo iecinus: qđ nõ ẽ in vſu. Ply. Sex victimarũ iecinora replicata intrinſecꝰ repta ſũt. Dicit ⁊

¶ Iecinus eris. ſicut munus neris. Et ſignifi. hepar Vñ ⁊ fibras iecinerũ dicimꝰ. In hoc tręs ⁊ inſantię cauſam eſſe volũt: ſicut pauoris in corde: in ſplene lętitię. Iecur cõnectit cordi ꝑ venas: quę ſanguinis alimenta iecinori pſtant. Et hęc eadẽ ab ipſo iecore diſtribuũtur in venas vñ colorẽ accipit. Habet eñ iecur ſanguinis ꝯcreti colorẽ: ⁊ in eo amoris eſt ſedes: vt tradunt ſapiẽtes: diuiditurq in quattuor fibras.

¶ Iecuſculũ dim. paruũ iecur. Ply. Muriũ iecuſculis fibrę ad numerũ lunę dieꝝ in mẽſe ꝯgruere dicunt.

¶ Ientaculũ cibus ꝗ añ prandiũ ſumit: qui prandiolũ ſeu prãdiculũ ⁊ vulgo collatio dicit. Sue. in Vitel. Epulas trifariã ſemper: interdũ quadrifariaꝫ diſpertiebat in ientacula ⁊ prãdia ⁊ cœnas cõmeſſationeſq. Mar. Surgite iã vendit pueri ientacula piſtor. Criſtatæq ſonant vndiq lucis aues.

¶ Iento as. aliquid añ prandiũ guſto. Var. in Mar. Vt eãt ac rẽpu. adminiſtrent: ꝙ populi ientẽt. Afra. Dum exeo domum ientare nulla inuitat.

¶ Ieſſen oppidũ Heroũ vocant: quo Ioſeph in occurſu patris. Iacob in ęgyptũ ꝓceſſit.

¶ Ieiumũ tempus quo a cibis abſtinemus.

¶ Ieiuno a cibis abſtineo. Ieiunꝰ ꝗ a cibis abſtinet

¶ Ieiunũ pe. ꝓ inteſtinũ ſic dictũ quia nunꝗ qđ accipit ꝯtinet: ſꝫ ꝓtinus ad inferiora trãſmittit. Hoc maiores noſtri hiram: ⁊ ꝑ diminutionẽ hillã dixerunt: vt inquit Feſtus ⁊ hillũ neutro genere

I ante G.

¶ Igitur collectiua vel rationalis cõiunctio eſt. Colligit eñ ſupradicta illatione: hoc ẽ rõne ꝯfirmat. Ci. pro Liga. Habes igit tubero qđ accuſatori maxime optandũ ꝯfitentis reũ. Dicit ⁊ illatiua: ꝙ ppoſitis aliis infirmat. Ponit interdũ ꝓ deinde ſiue poſtea. Teren. in Eun. Quid igit faciã? Plau. in Am. Si aliter erunt alati neq dent quę petant: ſeſe igit ſumma vi: armiſq oppidũ eorũ oppugnaturos.

¶ Ignis a gignẽdo. i. naſcẽdo dr ꝙ in eo nihil naſcat ⁊ omẽ qđ naſcit eũ amittit ⁊ frigeſcit: vel ꝙ ſeipm pariat ⁊ paruis ſcintillis creſcat in imenſum. Sumitur qñq pro meretrice: vel qr amator vritur. Vir. At mihi ſeſe offert vltro meus ignis amynthas. Vel qr meretrix auida eſt: vt ignis alimentoꝝ. Hinc igneus a. um. vt calor igneus.

¶ Ignis ſacer morbus eſt a Ply. dictꝰ qui a Dioſcoride vocat Eryſipelas. Sunt ⁊ morbi quidã Eriſipelatodes vocati quotiẽs accenſio interna cũ dolore vehementi circũ viſcera ꝑcipit. Sed cũ i cerebrũ ſubit id malũ refrigerant ⁊ impalleſcunt ora. Eryſipelas ⁊ in vulneribus quoq df cũ ſup inflãmationẽ rubor vlcus ambit: iſq cũ dolore ꝓcedit: vt ait Celſ. Idẽ auctor ignem ſacrũ ab Eryſipelate diuerſum facit libro .v. Genera ignis ſacri duo reddẽs. Alterũ in altitudine puſtulis ꝯtinuis. Alterũ in ſũmę cutis exulceratiõe latũ ieręquale. Eryſipelas a Galeno ppriæ is tumor eſt qui ex tenui ſanguine interim ⁊ cũ bilis parte incenſo ac feruente conſiſtit.

¶ Ignio is. iui. itũ. inflãmo. Hier. Eloquiũ dñi ignitum eũ. Vñ ignitus ꝓcadente. Idem. Vox hois mulieris ſagitta ignita diaboli. Et Apuleiꝰ ignitã eſſe martis ſtellam dixit.

¶ Igneo es. A quo igneſco is. Et eſt igneſcere ignẽ fieri: quo Ply. vtit nõ ignire.

¶ Ignefacio ignem accẽdo. ſiue ignitũ reddo: a quo ignificus ſator diſcordię.

¶ Ignipotẽs dictus eſt Vulcanus: ꝙ ignis poteſtatem habeat: habetq accentũ in antepen.

¶ Igniuomus pe. cor. ignẽ vomẽs. Lact. Altiꝰ igniuomũ ſolẽ cœli orbita ducit.

¶ Ignitabulũ ignis receptaculũ.

¶ Ignarius lapis df: ex quo ignis excutit.

¶ Ignia quędã vaſoꝝ fictiliũ vitia: quę coquendo cõtrahuntur.

¶ Ignauia ab ignauus ſit: ⁊ eſt cõtraria fortitudini cuꝫ ꝗd ratio aggredi fortiter ſuadet: id nos formido aggredi diſſuadet: ⁊ ab audendo retinet. Ci. in Læli. Vt bonitas maliciã: tẽꝑantia libidinẽ: ignauiã fortitudo. Idẽ. Ignauiã puſillũ ⁊ abiectũ aim eſſe oſtẽdit ad Cęliũ ſcribẽs. Etẽm etiã hoc genere gloriari ſolitũ eſſe familiarẽ noſtrũ Hortenſiũ ꝙ nunꝗ bello ciuili interfuiſſet hęc noſtra laus erit illuſtrior: ꝙ illi tribuebat ignauię de nobis id exiſtimari nõ poſſe arbitror. Nec me iſta terrerent: ꝗ mihi a te ad timorẽ fidiſſime atq amantiſſime ꝓponunt. Quid aũt ſit fortitudo idem lib. iiii. ad Heren. oſtendit. Iſta nõ eſt fortitudo inquit: ſed temeritas: ꝓpterea ꝙ fortitudo ꝯtẽptio eſt laboris ⁊ periculi cũ rõne vtilitatis ⁊ cõpenſatione ꝯmodoꝝ: Temeritas eſt cũ incõſyderata doloꝝ ꝑpeſſione gladiatoria periculorũ ſuſceptio. Sal. de ignauo et ignauia ſic ſcribit. Cõpertũ ego habeo milites verba virtutẽ nõ reddere: neq ex ignauo ſtrenuũ: nec fortẽ ex timido: exercitũ orõne imꝑatoris fieri. Et paulopoſt. Scitis equidẽ milites ſocordia atq ignauiã lentuli: ꝗ tã ſibi nobiſq cladem attulerit. Ex his colligi poteſt: ꝙ gnauus ſit is qui induſtrius eſt: ⁊ ſtrenuus ſiue fortis. Cuius ꝯtrarium eſt ignauus ꝗ nõ eſt induſtrius. i. qui negligit aut formidat ſe exercere in aliqua arte ꝓpter laborẽ. Vir. Ignauũ fucos pecus a pſepibus arcent: Aut ꝗ formidat ꝑiculũ aggredi: qđ fortis ⁊ ſapiẽs formidare nõ debet: vt Cic. Hortẽſio dicit tributũ eſſe ignauię: ꝙ nunꝗ bello ciuili interfuiſſet. Differt tñ ꝗtum intelligo inter gnauum ⁊ induſtriũ: ꝙ gnauus ꝓprie is ſit: ꝗ ad ſubeũda pericula ac labores tolerandos ſapiens ⁊ fortis eſt. Induſtrius ꝗ igenio cũ multũ valeat vt artifex bonꝰ aliꝗd ſtruere ⁊ negociari ⁊ ociari ſtudet. Ci. ꝓ Põpe. inter gnauos ⁊ induſtrios diſtare oſtendit dicens. Cęteris ordinibus homies gnaui ⁊ induſtrij partim in Aſia negociantur: quibus abſentibus vos conſulere debetis: partim eoruꝫ in ea prouincia pecunias magnas collatas habẽt. Componiturq ignauus ex in. ⁊ gnauus. ſiue ex in ⁊ nauis. n in g. mutata. A nauis eñ ⁊ gnauus dicitur: ſed ꝓprie nauus. Gnauus vero per aſſumptionem g. Dictus nauus celer ⁊ ſtrenuus a nauiũ celeritate.

¶ Ignauit: ignarum fecit. Afra. In parte inferiori hic implicabitur caput fateor: ſed ſępe ignauit fortẽ in ſpe expectatio.

¶ Ignoro as. pen. prod. neſcio. ⁊ ab ignarus fit quod ab in. ⁊ gnarus cõponit: hoc eſt neſcius. Gnarus vero idẽ eſt qđ ſcius ac peritus. Colu. in pfa. Armorum ac militię gnaros. De ignarus. Ter. in. Eu. Impru-

I ante G.

dens hāꝝ rerū ignarusq̄ oīm. Ci. Neq̄ eīn tantę diffi cultatis erā ignarus. Virg. ꝓ imemor posuit. O socij neq̄ eīn ignari sum⁹ aīn maloꝝ. Et alibi ꝓ eo qđ ē aliter disponēs. Aut quisnā ignarū nostris deus appulit oris? Ab ignoro fit ignoratio ⁊ ignorātia. Sȝ ignoratio ad actū ⁊ rē ptinet q̄ penit⁹ nesit: nec sciri pōt nisi prodat: vt Ci. li. 3. of. Quotus eīn quisq̄ reperitur q̄ impunitate ⁊ ignoratiōe oīm ꝓposita abstinere possit iniuria? Ignorātia vero ad ingenij humani vitiū ptinere pōt: qn̄ quis per ignorantiā nō satis intelligit q̄d faciat vel dicat. Aliqn̄ etiaȝ sine humani ingenij vitio esse pōt ignorantia: vt si quis nesciat ea q̄ ad se non attinent. Hic tum harum reruȝ ignorans erit et ignorantiam harum rerum habere dicetur: et per ignorantiā earū dicet aut faciet interdū ea quę si sciret nō diceret neq̄ faceret. Quo quidē mō accepisse puto Ciceronē in Lęl. cū dixit. Ut in fabulis qui aliquādiu per ignorantiam stirpis generis in famulatu fuerūt. Ignorantiā nō ignorationem dixisse reor magis ꝓpter hoīes q̄ ignorātes erant stirpis illoꝝ q̄ ꝓpter ipsum genus stirpis: quod ignorabatur: quasi si hoīes id resciuissent nō illos in famulatu esse pmisissent. Hęc aūt differentia fit: quoniaȝ ignoro varie sumitur: vt sic dicam hoc ignoro: ⁊ causa sit: quia id nō proditur mihi. Tunc quia huiusmodi causa nō ex me ꝓuenit: sed ex re q̄ nō proditur mihi: recte ignoratio dicitur. Alio mō hoc ignoro ⁊ causa sit q̄ nolo aut nequeo id apprehendere: etiā si prodat mihi. Aut ideo hoc ignoro: ꝙ ad me id nō attinet ꝓpterea nō id quęro scire: tunc hęc ignorātia dicēda est nō ignoratio: qm̄ ad hoīs personā: quę id ignorauit hoc magis pertinet: q̄ ad rē q̄ sciri penit⁹ nō posset. Vn̄ Do. Imprudēs per se. Ignarus per alios. ita ⁊ nos dicim⁹ ignorās p se ⁊ ignar⁹ p alios. et ignorātia p se. ignoratio p alios.

¶ Ignorabilis: qui non cognoscit. Plau. Quis hic est qui oculis obuiā ignorabilis obijcitur.

¶ Ignobilis dicit ignotus. Virg. lib. vij. Solus ibi ⁊ syluis italis ignobilis ęuū Exiget. Aliqn̄ dr stult⁹: vt Ignobile vulgus.

¶ Ignomines qui laude ⁊ gloria carent: quasi inglorij: illaudati.

¶ Ignominia nominis nota. Cic. li. 4. de rep. Itaq̄ cum omnis ea iudicatio versetur tantūmodo in noīe animaduersio illa ignominia dicta est. Cōponit enīȝ ex in ⁊ nomen: g interposita: quasi contra nomen. Nā nomen ⁊ ignominia cōtraria sunt: q̄uis sit ⁊ bonū nomen ⁊ malam nomen: tamen nomen simpliciter ꝓ honore etiam sumitur: vt. Ci. indicare videt sic scribēs Thermo. Ostendi graues te suscepturū inimicicias si adolescens potēs ⁊ nobilis ignominia affectus eēt Et hercle sine dubio erit ignominia. Habes eīn neminem gradu superiorem.

¶ Ignosco is. ignoui. tū. valde nosco ⁊ disco. Auget eīn hic in Var. Vos q̄ in theatrū voluptatē aurib⁹ aucupatum concurristis: homo adeste: ⁊ a me quę feram ignoscite domū vt feratis a theatro litteras. Aliquādo ignoscere est veniā dare: ⁊ excusatū habere. vnde in priuatiua est: quasi nō agnosco errorē. Ci. ad Cęs. Iuni. Nam ⁊ pręteritis ignoscis ⁊ ꝯcedis futura. Lactan. lib. v. posuit ꝓ nō cognosco ⁊ non intelligo. Tū quid legerint ignouerūt. Gel. li. i. Contra patriaȝ inquit Cicero arma ꝓ amico sumenda non sunt: hoc ꝓfecto nemo ignouit. i. nesciuit. Habet hoc verbū participia ignotus ⁊ ignoturus. Ci. in Cato. Ignoturū alteri ꝙ patrem: alteri: ꝙ tutorem secutus esset. Cato lib. v. ori. Quod eoꝝ nemo mihi ignoturus ē. Quidā tn̄ cōtra regulā a p̄senti tpe hoc deriuatū ꝓtulerūt ignosciturum. Piso. frugi. li. ij. ānalium. Quorūcūq̄ deliquisset ignosciturū affirmabat.

¶ Ignotus incognitus. i. qui ignorat. Interdū ponitur pro inscio: hoc est pro eo qui ignorat. Quin. Nequis tamen erret ignotus non est filij mei nouerca: sȝ mater. i. ignorans.

¶ Iesus pen. produc. est. Sunt aūt tres syllabę grecę ιησους. Hebręum nomen est: quod apud nos saluator noster dicitur: quod ꝯuenit regibus ⁊ ducibus qui salutem sequentibus se populis darent. Unde legimus in libris Mosi: ꝙ Auses Nauę filius cuȝ electus esset dux populi cōmutato nomine de Ause Iesus cognominat⁹ est: q̄ adductū de terra ęgypti populū: ⁊ de erroib⁹ eremi liberatū in terrā repromissionis induxit

I ante L.

¶ Ilba vel ilua insula in mari thusco distans a continenti decem millibus passuum. De qua Plynius refert hoc esse verum. ꝙ in alijs regionibus effossis metallis terrę sunt vacuę: apud Ilbam sublata renascūtur: ⁊ rursum de eisdem locis effodiūtur. De qua Virgilius libr. x. Insula inexhaustis chalybem generosa metallis.

¶ Ille cum emphasi dicitur per eminentiam. Teren. in And. Hic ille est. Sic dicimus. Archytas ille Tarentinus. Aliquando ponitur ad maiorem expressionem. Virg. Ille ego qui quondam gracili modulatus auena Carmen. Aliquando ponitur pro is. vt apud Apostolum. Non qui seipsum cōmendat ille probat⁹ est. Aliquando pro aduerbio loci. Virgil. Illi mea tristia fata Degeneremq̄ neoptolemum narrare memēto. i. illic. Aliquando pro ibi. Terentius in Phormione. Dum sedemus illi interuenit. Vide etiam in dictione is.

¶ Ile p simplex l. significat id qđ in sūma parte colatum est in hoīe: ⁊ colon grece dicit. Vn̄ colici dolores in crassioribus intestinis.

¶ Ilia oꝝ. sumuntur ꝓ ea parte quā greci ab inanitate κενεωνα ⁊ ꝙ flacida sit: etiam λαγωνα vocāt. Celsus libr. 4. Ipsa ilia. inter coxas ⁊ pubem in imo ventre posita sunt. Lactes sunt graciliora intestina quę tria sunt: Tenue: Ieiunum: Pyluros. Id quod ieiunum dicitur Varro ilam: siue hiram vocauit. Sed hoc de ilibus interioribus intelligitur: quę sunt arterię quędam. Plyn. lib. xi. Inter eas ⁊ aluum arterię ad pubē tendentes: quę ilia appellantur. Sed exteriora ilia latius patent. Nam ea pars quę maxime respiratione in lateribus concutitur: hoc nomine comprēditur. Persius. Ilia subter cęcuȝ vulnus habes sed lato baltheus auro protegit. Et est hoc nomen tā secundę q̄ tertię declinationis. Celsus libro quarto. Deinde super rectū intestinū progressa ilijs fœminę latera sua ꝯuertit. Iuuen. Vis frater ab ipsis ilibus. Ab ilijs iliosus dicitur qui iloꝝ dolore laborat. qui a grecis lagonoponon qui est altus q̄ laterum: hoc est pleuritus.

¶ Ilia ę. dicta est Romuli ⁊ Remi mater.

¶ Ila ab ina fit: quo noīe vt apud Festuȝ tenuissima pars rei siue pellicula significat. Var. scribit hilā esse farciminis genus ab hilo dicta. i. re minima.

¶ Ileos grece εἰλεος morbus gracilioris intestini. Vñ ileosi: qui laborant eo morbo.

¶ Iliũ regia Priami fuit: q̃ ⁊ troia a noie regiõis mi noris asię cognoiata ab Ilo trois regis filio. Dicta ē est etiã ilios. Ouid lib. iiii. meta. Postq̃ alta cremata est Ilios: et danaas pauerũt pgama flammas.

¶ Ilias adis. Homeri opus clarissimũ. Iliadę Troiani dicuntur.

¶ Iliacus a: um. pe. cor. qđ est ex ilio: ⁊ ppꝛie iliacus q̃ in ilio natus ē. Iliẽsis q̃ alibi ortus in ilio negociaꝶ. Et iliacus q̃ ex ilijs laborat q̃ ⁊ iliosus vocaꝶ.

¶ Ilione nomen ppꝛiũ filię priami.

¶ Ilioneus nomẽ ppꝛiũ viri troiani apud Uirgiliũ.

¶ Illex gñis cõis qui sine lege vel extra legem viuit. Plau. in Persa. Impure inhoneste viuit illex.

¶ Ilex ilicis. per simplex l. ⁊ gñis fœ. arboris genus. Uer. Talis erat spẽs auri frõdentis opaca. Ilice sic leui crepitabat bractea vento.

¶ Iliceus a. um. qđ est materiatũ ex ilice. Sta. li. vi. the. Omniq̃ ilicę trabes metuendaq̃ succo.

¶ Iligneus siue ilignus a. um. idẽ qđ iliceus: Terẽ. in adel. Lectulos ilignis pedibus faciundos.

¶ Iliberis ciuitas pꝛuincię narbonensis vt Plyn. et Põpo. scribũt. Hãc quidã esse aiũt q̃ nũc granata dr: longe clarissima vrbiũ occidẽtis erepta nouiter mauritanis regibus auspicijs regũ hispanię.

¶ Illatebro as. peul. cor. quasi intus abscõdo. Cecil. Arma plerię abijciũt atq̃ inermes illatebrant sese.

¶ Illætabile quod nõ est lętuꝫ. Uirg. lib. 3.

¶ Illaudatus dicꝶ q̃ ne noiari quidẽ dignus est hoc est illaudabilis: nec vnq̃ noiandus cũ sit oim pessim⁹ Sicut quondã a cõi ꝯsilio asię decretũ fuit vti nomẽ eius qui templũ Dianę Ephesi incenderat ne quis vllo tpe noiaret: ita hoc verbũ illaudati idoneũ ē ad exprimẽdã sceleratissimi hois detestationẽ. Uir. Quis aut euristea durũ Aut illaudati nescit busiridis aras Et est participiũ p noie vt sit illaudabilis nõ q̃ laudatus nõ sit: sed quasi laudari non meruit. vt est lib. vij. Aen. Diues inaccessos vbi solis filia lucos. p inaccessibiles: non ad quos nullus accessit: sed ad quos nullus accedere debeat.

¶ Illicio is. pe. cor. attraho ⁊ quasi inesco: ex in ⁊ lacio. Ter. in An. Tune hic hoies adolescẽtulos imperitos rerũ eductos libere in fraudẽ illicis. Vñ illectus: attractus: inuitatus. Ci. li. 4. tus. Libido ad id qđ videꝶ bonũ illecta ⁊ inflãmata rapiaꝶ. Alias illectũ dicitur nõ lectũ. Ouid. Illectũq̃ remittat.

¶ Illecto as. frequenter illicio. Aug. Quos ad peccata illectant.

¶ Illiciũ ab illiciẽdo dictũ p incitamẽto. Uar. libr. 3. Sed si transituræ sunt apes apiastro perfricanduꝫ q̃ illicium hoc illis.

¶ Illix. icis. gñis ois ab illicio: idẽ qđ illectiuũ: vt illix animi venus ⁊ illices oculi apud Apuleiũ: q̃ incitent ⁊ attrahant.

¶ Illecebrę pe. cor. dictæ sunt blandicię ab illiciẽdo: vt sunt diuitię voluptates: q̃ aim attrahũt ad ea complectẽda. Ambr. Uitę dulcis illecebra ꝯstantẽ quoq̃ mulcet aium. Aug. li. ij. con. Uita hec qua viuim⁹ habet illecebrã ppter quẽdam modũ decoris sui: ⁊ ꝯuenientiã cũ his hoibus infimis pulchꝛis. Hinc illecebrosus a. uꝫ. qđ blandimẽtis hoiem allicit. Idem ibi. Arbor erat pyrus in vicinia vinęę nostrę pomis onusta: nec forma nec sapore illecebrosis.

¶ Illicet pe. cor. per syncopã dictũ est: quasi ire licet veluti iã finis rei sit: sicut actũ est. Plaut. Illicet hoc curato samio. Quñq̃ etiã poniꝶ p statim. Uir. Illicet ignis edax summa ad fastigia tecti Uoluiꝶ.

¶ Ilico pe. cor. aduerbiũ ē: ⁊ ppꝛie significat in eo loco. Ten. Et quia quo iret nesciebant ilico manserũt. Ter. in Adel. Ociose nũc iam ilico consiste. Don. Ilico mõ locũ nõ tẽpus significat. Plerũq̃ poniꝶ pro statim. Plau. Ilico hic ante ostiũ eramus.

¶ Illiberaliter apud veteres dicebaꝶ factum si quis excessisset oẽ gñs maleficij. Ter. in Adel. Factuꝫ a vobis duriter ⁊ imisericorditer ac etiã (si dicendũ est magis aperte) illiberaliter.

¶ Illibatus participiũ significat nõ tactus: q̃uis illibo nõ legatur.

¶ Illido is. si. sum. pe. p. impello. Ual. max. li. i. Coactis locrensibus ex thesauro eius magnã illi pecuniã dare cũ onustus nefaria pręda nauigaret vi subitę tẽpestatis tota cũ classe vicinus Idæ littorib⁹ illisus ē. i. intus vel valde fractus.

¶ Illudo is. pe. pro. derideo. Et dicimus illudo tibi: illudo te: ⁊ illudo in te. i. insulto. Uirg. Aut q̃ sopitos ludunt insomnia sensus. Idẽ. Certantq̃ illudere capto. Ter. in An. Adeo videmur vobis esse idonei in quibus sic illudatis. Significat interdũ p ludum noceo. Uirg. Neu varię illudant pestes. Interdũ vitupero ⁊ grauẽ ꝯtumeliã infero. Lactan. libr. vi. Quibus nõ sufficit sexus a deo datus: nisi etiã suũ sexũ profane ac petulanter illudant.

¶ Illuuies: vide in dictione alluo.

¶ Illinio is. valde seu suplinio inũgo. Col. li. vij. Predictoq̃ medicamẽto defricaꝶ ⁊ illiniꝶ: sed si ex toto propter ceruicis tumorẽ iugũ recuset paucę dieb⁹ requies ab opere danda est: tũ ceruix aqua frigida defricãda ⁊ spuma argentea illinienda est. i. inungenda.

¶ Illino is. pe. cor. ileui: ilitũ tertię ꝯiugationis significat intus siue vehemẽter vngo: inspergo: maculo. Vñ fit ilitus a. um. pe. cor. Uirg. Illita tela dolis: nec martem cominus vsq̃ Ausa pati virtus. Liui. li. ij. Ita in vadis hesitãtes frumenti aceruos sedisse illitos limo ferunt.

¶ Illuceo es. pen. pro. ⁊ illucesco. vide infra in dictione luceo es.

¶ Illustris clarus: nobilis. notitię enĩ nõ meriti nomen est. Vñ illustres viri ⁊ illustres meretrices. Col. li. i. Balnearia occidẽti ęstiuo aduertanꝶ vt sint post ea ⁊ vsq̃ in vesperũ illustria. i. clara.

¶ Illustro as. illumino cognitũ reddo seu famatum reddo. Ci. in plo. lib. Tuscu. Hoc mihi latinis litteris illustrandũ putaui. Idẽ Lentulo. Illustrabit mihi crede tuã amplitudinẽ hoim iniuria. Col. li. i. Uinctis q̃ saluberrimũ subterraneũ ergastulũ plurimis: ⁊ ijs angustis illustratum fenestris.

¶ Illisus nomẽ amnis in attica regiõe musis dicati: quas ilissidas vocãt. Papi. Dirijs ⁊ furijs ꝯsecrauit anfractũ riparũ incuru⁹ ilissos Seuus honos fluuio stygias lustrare seueris Eumenides phibeꝶ aquis.

¶ Illyriũ siue Illyris. Illyriũ ve regio Epyri ꝯtermina ppinqua italię ab illyrio vt Apia. inquit: Polyphemi filio: siue vt Eustathio placet: Cadmi filio denoiata. Huius fines sunt latissimi. Hinc Italiã: illic Germaniam: inde Macedoniam: thraciam ⁊ Epirũ habens. Hinc Hadriaticũ sinum: qui colphus sinus Uenetiæ appellaꝶ. Inde danubiũ flumen. Properti⁹

An tibi sum gelida vilior illyria. In ea sunt ciuitates Jadea. Epidaurus. nunc Ragusium. Salonia: et alię multę. Hinc illyricus a. um. Hora. lib. car. Illyricis comes obruit vndis.

¶ Imago ꝓprie dr̄ cuius generatio est per imitationem. Vn̄ filius dr̄ imago patris qr̄ est illi per oīa equalis similis ⁊ ab illo: quę tria requirunt̄ ad perfectā imaginis ratione. Ponitur tñ q̄nꝙ pro quacūꝙ similitudine. Verg. O mihi sola mei sup astyanactis imago. Et enim similitudo dr̄ quasi imitatio. Nā vt inq̄t Varro ab imitatione deducitur: ⁊ per allusionē ad aliud dr̄. Echo imago vocis. Hor: lib. i. car. Jocosa nomē imago. Aliqñ ponitur pro vagina: q̄ veluti imago sit eius rei quā claudit. Verg. lib. vii. Curuā seruans sub imagine falcē. Rhetores imaginē vocant quandā orationis figurā cū res nō gesta indicat̄: sed vt gesta sit ostēditur: vt est illud. Ipse inflāmatus scelere ac furore in forū venit. Ardebāt oculi: toto ex ore crudelitas emicabat.

¶ Imaguncula dimi. parua imago:

¶ Imaginosus sa. sum. In quo sunt plures imagines Vnde speculū imaginosum a Catullo dr̄ ab imaginibus quę in speculo numerosę visuntur.

¶ Imaginarius a. um. qđ distinguit̄ a vero ⁊ solum in imaginatione fit nō in re. Hier. de diuersis leprarū generibus. Alius imaginariū legis opus quasi sub veritatis colore depinxit. Alius corpus ipsius veritatis declarauit.

¶ Imaginarii dicti sunt: qui ferebant signa militaria in quibus Imperatorū imagines erant.

¶ Imagino as. imagines facio: seu repręsento. Gel. lib. xv. Vt speculū in loco certo positū nihil imaginet: aliorsum translatū facit imagines

¶ Imaginor significat rei alicuius q̄ facta sit vel fieri possit: etiā quę fieri nō possit similitudinē mente concipio. Aug. lib. iiii. confe. Et imaginabar formas corporeas. Hinc imaginatio pro huiusmodi conceptu. Imaginabile qđ mente cōcipi potest.

¶ Imbellis ⁊ hoc imbelle qđ nihil bellicū sonat. Hor. lib. car. Imbelli carmine diuides. Proprie tñ imbelle capitur pro timido ignauo infirmo: quasi bello minime apto. Ouid. lib. heroidū. Tres sumus imbelles numero sine viribus vxor: Laertesꝙ senex: thelemacusꝙ puer.

¶ Imbellia liæ. quasi inertia nō habēs belli scientiā. Macro. lib. iii. saturnaliū. Tunc pœnus eludens ignauiā imbelliamꝙ militū eius preciose armatorū. Plane inquit satis esse credo Romanis hęc: etsi auarissimi sint.

¶ Imbecillis ⁊ hoc le. ⁊ imbecillꝰ la lum. ex in ⁊ bacillum quasi baculo indigens: ponitur pro debili: vnde imbecillitas.

¶ Imber gnīs mascu. in abltō imbre vel imbri. Verg. Et ventis pulsatus ⁊ imbri. Est aūt imber vt Apule. libro de mundo inquit agmen aquarū largius ex concretis effusum nubibus. Nimbus vero repentinior ⁊ vehementior pluuia. Et q̄nto est improuisior: tanto est præcipitacior: breuiore astringit̄ casu. Et nō solū cœlestiū agmē aquarū: sed etiā oēm humorē aqueū significat. Verg. Accipiūt inimicū imbrē. Lucre. Ex igni terraꝙ animę nascunt̄ ⁊ imbri. Sunt tñ qui hoc nomē cū h ⁊ ypsilo scribant. Alii cū h ⁊ i latino: vt supra in dictione hyems. Sed eius cōposita per i scribi debere facile demoustrant: vt September october: ⁊ cætera Sed vt puto græce nesciūt. ὄμβρος eñ ab illis dr̄: nomina vero grece in ρος latine in rus vel in er conuertuntur: vt Alexander ⁊ alexandrus. Leander ⁊ leandrus. Nō ergo est metathesis cū ymbria dicitur.

¶ Imbrifer pe. cor. qui imbres. id est aquas fert. Vnde Nilus a poetis imbrifer dicitur.

¶ Imbrex imbricis pe. cor. canale curuū atꝙ obtortū quod in tecto ponit̄: vt per id defluat aqua. Dictus q̄ imbrē recipiat. Ponitur tñ q̄nꝙ pro toto tecto. Plau. Fregisti imbrices meas dū te dignā sectaris simiam. Quidā dicunt imbrices esse quadras fornaces coctiles ex acerato cretaceoꝙ cōfectas: ad tectū scandulare seratim tegendū munimētoꝙ accōmodo imbribus arcendis: a q̄bus amoliēdis imbrices dici videntur.

¶ Imbriciū idē qđ imbrex. Martialis. Cū sint crura tibi similent quę cornua lunę: Imbricio poteras sexte leuare pedes.

¶ Imbricosus a. um. scaber admodū imbricis.

¶ Imbrico pe. cor. in modū imbricis facio: ⁊ quasi imbricibus tego. Ply. Superne tantū imbricatis flexibiliū vertebris. Sidonius. Tegulis imbricarentur. Imbricatū. Vitru. libr. ii. videtur intelligere mortē vinculis denticulatis pectinatim deuictā. Incerta vero cęmenta alia sup alia sedentia inter se imbricata nō speciosam: sed firmiorē q̄ reticulata pręstant structurā.

¶ Imberbis ⁊ hoc imberbe ⁊ imberbꝰ a. um. quod nō est barbatū. Vnde imberbes iuuenes dixit. Ci. pro domo sua. Quę maior calumnia est q̄ iuuenire imberbē iuuenē?

¶ Imbibo is. pe. cor. insumo: intus concipio. Cic. in Ver. Nisi de vobis malā opinionē imbibisset.

¶ Imbuo is. bui. utū. inficio seu immergo. Col. lib. x. Quibus liquoribus mundā lanā imbuere oportebit: vt insistentes apes quasi per syphonē succū euocent. Per translationē imbuere sumitur pro initiare: instituere: erudire. Et plærunꝙ abltō post accusatiuū construitur siue quid intinguat̄: aut inficiatur: siue quo quomodo inspergatur. Vnde imbutū litteris: imbutum bonis moribus dicimus prędıtū ⁊ ornatū ac perfusum. Imbutū vitiis. hoc est inquinatū. Sal. Auaricia pecunię studiū habet quā nemo sapiens cōcupiuit ea quasi malis venenis imbuta corpus animūꝙ virilem effœminat. Cic. lib. i. offi. Plęrunꝙ aūt parentum pręceptis imbuti ad eorū consuetudinē moresꝙ deducimur. Aug. li. i. con. Quid aūt erat causę cur grecas litteras oderā: quibus puerulus imbuebar ne nūc quidem mihi satis exploratū est. Gel. Farinā fermento imbutā. i. conditā. Aliqñ sine abltō. Cato de re rusti. Dolia olearia noua sic imbuito amurca impleto. i. inficito: vel illinito. Verg. Sępe tener nostris ab ouilibꝰ imbuet agnus. i. insperget.

¶ Immanis ⁊ hoc immane pe. pro. significat crudele ac minime bonū. Et immania saxa aspera: siue horrenda dicunt̄. A quo immanitas sęuitia. Cice. lib. i. offic. Quo detestabilior illorū immanitas qui lacerauerūt omni scelere patriā. Aliqñ immanis ponitur pro ingēti. Verg. lib. vi. Posuitꝙ immania templa. Amb. li. i. offic. Aduersus Goliā immanē mole corporis virum singulari certamine dimicaturus arma quibus oneraretur respuit.

¶ Immineo es. pe. cor. significat insto. Ouid. Imminet exitio vir cōiugis: illa mariti.

¶ Imitor penult. cor. per simplex m. significat aliorū exempla sequor sed ad mores tantū dicta factaꝙ pertinēt. Sequor ⁊ ad corpus ⁊ ad mores spectat. Neꝙ enim recte dixeris. Tu pręcedis: ego te imitor. Dicis

mus tamen tu non sequeris precepta patris.

¶ Immitto is. intro mitto: vt Immisit in os meũ canticũ nouũ. Aliqñ immittere est ad prolixitatẽ dimittere Verg. Respicio: dira illuuies immissaq; barba. Aliqñ contramittere. Lactan. lib. iiii. Hoc futurũ esse dixerunt: vt post breue tempus immitteret deus regem qui expugnaret iudeos. Sal. Alii Tarquiniũ a Cicerone immissum alebant ne Crassus suscepto malorũ patrocinio rempublicã turbaret.

¶ Immolo as. pe. cor. sacrifico: & quasi molã spargo. ex in & mola. Festus. Immolare est mola id est farre molito & sale hostiã fusam sacrificare. Vergil. lib. xii. Pallas te hoc vulnere Pallas Immolat & pœnã scelerato ex sanguine sumit.

¶ Immola pe. cor. vrbs in Aemilia: quę olim forũ cornelũ dicebatur.

¶ Imus a. um. simplex m. significat infimũ: Sed quoniã in multis vt in pectore quę infima sunt etiã intima dicuntur. Imũ plerunq; pro intimo poni cõsueuit

¶ Immo per duplex mm. apud veteres significabat: quasi ex intimo: nũc vero significat quin potius. Varro. Nõ humanitas: imo sęuitia est ledere innocentẽ. Iungitur interdũ quin cũ imo: vt est apud Euange. Quinimmo beati qui audiunt verbũ dei et custodiunt illud.

¶ Immunis pen. prod. qui est liber ab onere publico qui nullo fungitur officio qui vel ętate vel alio priuilegio prestare munia nõ tenetur. Unde imunitas exemptio: & vacatio munerũ & onerũ. Verg. lib. iiii. Georg. Immunisq; sedens aliena ad pabula fucus. i. piger vitiosus & sine officio.

¶ Immunitus: nõ munitus: q̃uis imunio nõ legatur Hierony. in Gen. Immunita terrę huius consyderare venistis.

¶ Impago gis. & impaginis significat id genus marginis ac regulę quo tympanũ. i. quadratũ vel alterius figurę spaciũ in valuis aliove opere intestino per ambitũ includitur vt fere sint q̃ vulgo quoq; suppages appellantur. Sunt etiã qui dicant impages vocari q̃ a fabris in tabulis figuntur quo firmius cohęreant a pagendo. id ẽ figendo. Unde agricolę pagere plantas dicuntur.

¶ Impancro cras. inuado a gręco quasi παγκρεας: hoc est oẽm carnẽ consumo.

¶ Impeccabilis qui nõ peccat. Gel. Is erit plerũq; impeccabilis: vitamq; viuet tranquillissimã.

¶ Impeditus pe. pro. proprie dr̃ qui ita pedes ligatos habet: vt progredi nequeat. Impedire eñ implicare est & inuoluere. Verg. lib. v. Haud aliter teucrũ nati vestigia cursu Impediũt. Transfertur tñ ad negocia. Teren. Uiden me tuis consiliis impeditũ esse. Quandoq; impedire est pedamentis firmare. Colu. lib. v. Posita vinea cũ mensem trigesimũ excessit: vehementioribus statuminibus statim impediẽda est. Est & impedire sordidare & ad probrũ ducere. Plau. in Amph. Immo age hunc thebani ciues qui domi vxorem meã impudicicia impediunt.

¶ Impedimentũ dr̃ quo quis impedit̃ vt nõ perficiat quod cupit. Cicero. Cũ primũ impedimẽta naturę diligentia. industriaq; superarit. Et in exercitu impedimenta dicunt̃ res quę conducunt̃ in expeditione necessarię. Et nõ solũ sarcinę sed etiã iumenta impedimenta dicuntur. Frontinus in libro stratagematõ scribens fuisse interfecta a Petreio impedimentis in magna aquarũ & pabuli inopia. Curtius. Magno consilio iacturã sarcinarũ impedimentorũq; contẽpsit.

¶ Impedo as. pe. cor. intus seu probe pede aliquo firmo. Col. lib. vii. Postea vinea. i. tertio autumno vehementioribus statuminibus statim impedanda est.

¶ Impendo is. di. sum. actiuũ significat in rez aliquã expendo. Unde impensa & impendiũ. Et per translationẽ impẽdere operã: impẽdere laborẽ dicimus quasi exponere & in totũ expendere. Dicimusq; impendo huic rei & in hanc rem. Item impendere est committere imponere ad aliquid faciendũ. Sal. Post vbi eorũ famã atq; pudorẽ attriuerat maiora alia impendabat. i. imponebat. Lact. lib. vi. Dedignandũ est de iis qui populari leuitate ducti vel magnis vribus suffecturas opes exhibendis muneribus impendunt.

¶ Impensa dr̃ beneficia. Mar. Impensis vitã principis annumeres. Impensa ę. ponit̃ pro expensa.

¶ Impendiũ dr̃ impensa ab impendẽdo ęre. Hier. ad Ocea. Multis medicaminũ impendiis vnum vulnus sanare cupiebat. Et impendiũ vt inquit Var. dicitur pecunia quę in fœnore sorti accidit. hoc est vsura ipsa q̃ inter se iungat vnumq; fiat quasi cõpendiũ. Cic. ad Atticũ. Fœnus (inquit) & impendiũ.

¶ Impendio aduerbium significat valde vel magis. Teren. in Eun. Quare cũ similẽ luserit iam ille ludũ impendio magis animus gaudebat mihi. Do. Impẽdio. i. magis. Hier. Tranquillino. Sãctus frater Lucianus impendio te resalutat.

¶ Impense valde vel nimis. Plau. in Epi. Est impense improbus. Teren. in adel. Sed si id vultis quę vos propter adolescentiã minus videtis: magis impense cupitis: consulitis parũ. Inde impensius pro multo magis. Col. Sed cuiusq; disciplinę prudentẽ delectãt impẽsius ea q̃ propriis gñibus distingunt̃ q̃ q̃ passim velut abiecta & quodã aceruo confusa sunt.

¶ Impensibilis idem qd̃ incõsyderabilis. Gel. Omniumq; rerũ fidẽ veritatẽq; mistis cõfusisq; signis veri atq; falsi ita impensibilẽ videri aiunt: vt quisquis homo est.

¶ Impendeo es. di. sum. neutrũ est: & significat impẽdere: supra caput aliquid veluti casurũ pendere quod vulgo dr̃ spenzolare: vt Gladius supra Dionysii ceruiuę caput iminens impendebat. Lactã. lib. vii. Seuiet ferrũ ignis fames morbus & sup oĩa metus impẽdens. Dicimus quoq; impendent te mala. Teren. in Phor. Subito tanta te impendent mala. i. pendent in te: hoc est extant contra te. Cice. Plancio. Agiturq; pręclare si nosmetipsos regere possumus vt ea q̃ partim iam adsunt: partim impendent moderate feram⁹ id est prope vel parata sunt.

¶ Impero as. pen. cor. ex in & paro significat iubeo. Nam in intentiuũ est quasi statim vel prorsus paro. Quint. Nã q̃uis infestũ latronib⁹ mare iussus intraui neq; dissimulauerit magnas fuisse causas patri cur hoc mihi imperaret. Unde imperatũ iussuz. Idẽ. Mihi q̃ semel imperata nõ feci.

¶ Imperito as. pe. cor. frequentatiuũ est.

¶ Imperitabundus idẽ quod imperitans.

¶ Imperator appellari a senatu solitus est: vt Cic. in phil. indicat qui mille aut duo milia externorũ hostiũ occidisset: Sed Zonaras historicus gręcus admirandus Imperatorẽ appellat. αυτοκρατορα αυτος και κρατεω οιαλετιμιαρομ Δεο γρατιαρος συγκρατειμ ηθελησε και σρατιο τατισρας ετισερ. Arrianus vero

scribit nomen imꝑatoris vendicari solere ab his prętoribus qui in maximis belli operibus versati sunt cū laude: nunc aūt inquit sub quo decē millia in bello cecidissent hac appellatione dignos haberi audio. Prętera ductores exercituū ⁊ pręfecti copiarū militariū imperatores vocanť apud historicos. Item qui ꝓuincias administrabāt imꝑatores dicebanť: ꝙuis postea in tyrannidē versus sit hic magistratus ⁊ imꝑatoris mitissimū nomen in eū translatū sit qui Romani imperii gubernacula tenet.

¶ Imperiū significat iussum. Verg. Imperio læti parent. Aliqñ dr̄ dominiū aut regnū: vt apud eundem. Imperiū oceano famā qui terminet astris. Aliqñ est potestas. Vlp. Merū est imperiū habere gladii potestatē ad aiaduertendū in facinorosos hoīes: qđ etiam potestas appellatur.

¶ Imperiosus qui imperiū habet. Item qui nimis seuere imperat: quasi ostentator imperii qualis Torquatus apud Liui. qui filiū licet victorē quia contra imperiū suū pugnauerat securi percussit. Hinc aduerbiū imperiose qđ est seuere ⁊ cū ostentatione imperii.

¶ Impello is. instanter persuadeo: induco: cōmoueo Sal. Aliter haud facile eos ad tantū negociū impelli posse. Teren. in Eun. Me impulsore hoc nō facit. Idē Dum in dubio est animus paulo momento huc vel illuc impelliť. Item impellere est vrgere. Verg. Ferte citi flammas date tela: impellite remos. Hinc impulsor qđ fere in mala re vsurpať: sicut adiutor in bona.

¶ Impulso sas. frequētatiuū: ⁊ Impulsus us. pro im-

¶ Impeto is. pe cor. inuado. Apul. Iurgiis (petu. me oppido impetens.

¶ Impes etis. ⁊ impetus tus. idem significāt. Luca. li. i. Quamlibet in partē tradūt res ante ruuntq; Impetibus crebris. Sta. lib. vii. the. Transiliūt campos aurigantq; impete vasto.

¶ Impetigo pe. pro. fœdatio cutis serpens cū pruritu: quā alii scabiē siccā asperā ⁊ prominentē intelligūt Alii morbū similē scabiei squammosum corpusq; dehonestatē: ab impetu nomen deductū. Serenus. Si vero vitiū est qđ ducit ab impete nomē Hoc matutina poteris cohibere saliua. Et apud Col. lib. v. scribitur ꝙ impetigines ⁊ scabies aceto ⁊ alumene defricātur in equis. Alii putant esse volaticā. Verum huiusmodi fœdationis cutis ⁊ impetiginis Celsus scribit esse quattuor genera. Ply. Vitis alb̄ę viridis tusę succo: ⁊ thure impetigines tolluntur. Dicebatur ⁊ impetis: vt ait Festus. Et petigo ꝙ vicina petat sese late summa cute diffundens.

¶ Impetro as. pen. cor. ex in ⁊ patro: significat obtineo: ⁊ quasi id qđ cupio facio. Unde ⁊ perpetro: perficio. Teren in Hecy. Videndū est ne minus ꝓpter irā hanc impetrē qđ possim: aut ne faciā plus qđ post minus me fecisse satius sit.

¶ Impiger pe. cor. nō piger sed strenuus ⁊ diligens. Tibul. Impiger ænea volitantis frater amoris. Ci. Quis est tam impiger in scribendo ꝙ̄ ego?

¶ Impersonale verbū dr̄ quod non habet personas: cuius duę sunt species. Nā quędā sunt impersonalia vocis actiuę: ⁊ quędā passiuę. Impersonaliū actiuę vocis quinq; gña esse dicunť: quę in t finiunt: et a tertia persona quorundā neutrorū formanť: vt a placeo fit placet imꝑsonale. Primę speciei sunt benefit: malefit: satisfit: quę semꝑ sunt imꝑsonalia: ⁊ ante exigunt ablatiuū cum pręposit̄ione: ⁊ post datiuū: vt a deo benefit bonis. Secundę speciei sunt interest et refert q̄ ante genitiuū ⁊ post infinitū habent: exceptis mei tui sui nostri ⁊ vestri: loco quorū dicimus mea tua sua nostra et vestra: ⁊ cuius a. um. in quo tā abltō ꝙ̄ gtō vti possumus: vt cuius vel cuia interest orare. Tertię speciei sunt Libet / placet / liquet / patet / accidit / euenit / contingit / suppetit / constat / restat / ⁊ vacat: quę habēt ante datiuū ⁊ post infinitū: vt mihi libet mori. Et licet quędā ex his personalia sunt tñ raro sunt in vsu nisi in tertiis personis. Nō eñ dicimus accido tibi: ⁊ tu accidis mihi: sed hoc accidit cōtingit euenit tibi. Quartę speciei sunt. Decet: dedecet: iuuat: delectat: oportet: quę habēt ante actm̄: ⁊ post infinitū: vt religiosum decet caste viuere. Quintę speciei sunt. Pœnitet: tędet miseret: piget: pudet: ⁊ semper sunt imꝑsonalia apud iuniores: ⁊ ante volunt actm̄ ⁊ post genitiuū vel infinitiuū: vt me tędet peccatorū: vel peccasse. Pręter miseret qđ vult post se genitiuū tantū. Impersonale passiuę vocis formať a tertia persona iuncta ur. vt legiť. Et tam actiuis oībus ꝙ̄ a neutris acquisitiuis: transitiuis ⁊ absolutis formatur nec aliquē casum exigit ante se: vt itur: statur. Nā propriū imꝑsonalis est nullam certā personā significare. Nec vllū casum habent post nisi q̄ a neutris acquisitiuis et absolutis descendunt: vt Itur in antiquā siluam.

¶ Impingo is. egi. impactū: ex in ⁊ pango significat impello ⁊ illido. Ci. lib. iii. tusc. Quid huic calix mulsi impingendus est vt plorare desinat. Impingēdus dixit: quasi illidendus ⁊ violenti ingerendus. Denotat enim vim aliquā: vt apud Hiero. Impegi nouissime ins̄r̄ antelem. Et apud Verg. Exanimata sequens; impingeret agmina muris. Et in Esaia. Impegim⁹ meridie quasi in tenebris. Aliqñ cōponitur ex in et pingo. Plaut. in cap. pro impono vsurpauit Iubete huc crassas cōpedes impingier. Aliqñ ponitur ꝓ designo Hiero. ad Eust. Ad oēm actū ad omnē incessum manus impingat crucem. Aliqñ pro inscribo. Teren. in Phor. Si tu illā attigeris secus ꝙ̄ dignū est liberam: dicā tibi impingā iam grandē dixi demipho. Lactā. lib. vi. pro transfiguro posuit. Hi te vero qui sapientiā quęrunt philosophiā in oculos impingūt vti specie lucis exercet nequis cōprehēdat ac teneat veritatem.

¶ Impinguo as. pinguem facio. Unde impinguatus legitur.

¶ Impleo es. construiť cū abltō vel genitiuo Verg. Impleuitq; mero paterā. Idem. Implentur veteris bacchi pinguisq; farinę. Qñq; additur ꝑpositio cū dicimus Impleui nauē de omni gñe frumenti. Lactan. li. iiii. Et insuꝑ duodecim cophini de residuis fragminibus impleti. Huius cōpositū est adimpleo.

¶ Implexus: inuolutus: innexus. Amb. Requiratur Id verū sit nō fabula pro veris dicere: nō obscuris vera inuoluere: nō sup̄fluis ⁊ implexis atq; ambiguis occupare animum.

¶ Imploro as. pe. ꝓ. auxiliū posco. Et ꝓprie dicitur cum quis in malis positus est: ⁊ cū miseratione auxiliari postulat.

¶ Implano as. pe. cor. decipio. Cypria Si quis inde putat se aliquid esse cū nō sit: seipsum implanat. Hinc implanator ꝓ seductore.

¶ Impluo Vide in dictione Pluo.

¶ Impluuiū inquit Var. locus in medio domus relictus vt recipiat lucem deorsum: quo impluere solet: Asco. Impluuiū locus sub cœlo in mediis ędibus vbi

pluuia accipitur. Fest⁹. Impluuiũ quo aqua impluit collecta de tecto. Teren. in Phor. Monstra euenerũt mihi: introiit in ędes ater alienus canis: anguis per impluuiũ decidit de tegulis.

¶ Impluuia vestis erat qua sacerdotes p vrbem vtebantur. Pluuiale nunc vulgo appellat. Var. Salium quoq; sereno tempore impluuia amictã fuisse criminabantur.

¶ Impluuiatus color pullus quasi fumato stillicidio implutus.

¶ Implutus pluuia madefactus dicitur.

¶ Implico as. pe. cor. Uide in dictione Plico.

¶ Impolicia ę. quasi incuria. Gel. li. iiii. Si quis eque striũ equũ habere gracilentũ aut parũ nitidũ visus: impolitię notabatur.

¶ Impos. Uide in dictione Compos.

¶ Impono pe. pro. supra pono. Verg. Molemq; & mõtes insup altos Imposuit. Et lib. iiii. Uidit turicremis cũ dona imponeret aris. Interdum imponere est dare. Idem lib. vii. Finemq; imponere curis. Interdum iniungere. vt impono tibi hoc onus. Et his modis construit cũ accusatiuo. Cum datiuo vero significat decipere. Quint. Fefellit me ingenitus honestis causis glorię amor spes tibi perpetuę laudis imposuit. Hiero. in Gen. Quare inquit imposuisti mihi? Cum autem dicimus impono manũ significat perficio. Do. Imponitur manus rebus cũ perficit: id qđ cęperit relinquit cũ imperfecte dimittit. Verg. Imponit regina manum. Et alibi. Atq; opere in medio defessa relinquit.

¶ Impostores dicunt qui alios verbis pollicẽtibus decipiũt: vel qui supponẽdo malas merces hoĩs fallunt. Et qui ita decipiũt: imposturã facere dicuntur. Aug. in ps. interpretatione. Nõ potest ars sine impostura esse nõ potest negociũ sine fraude. Ulp. Digestis de crimine stellionatus. Si quis imposturam fecerit aut collusionẽ in necem alterius: stellionatus potest appellari.

¶ Imporco as. porcas in agro facio. Col. lib. ii. Et similiter cũ semen crudo solo ingesserimus inarabim⁹: imporcatũq; occabimus. Imporcator qui porcas facit. Est aũt porca ꝗtum ad hoc terra eminens inter duos sulcos.

¶ Importunus a. um. pe. pro. qđ caret portu. i. quiete vbi nullus portus est. Verg. lib. xi. Bellũ importunũ ciues cũ gente deorũ Inuictisq; viris gerimus. Hinc importunitas quę vt Do. inquit neq; loci neq; tp̃is habet cõmoditatem.

¶ Impotens pe. cor. qui ab appetitibus vincit. Cic. Lepido. Sin ista pax perditũ hoĩm in possessionẽ impotentissimi dominatus restituta est. i. supbissimi & incontinentissimi.

¶ Impotentia plerũq; imbecillitatẽ significat. Interdum validã immoderatãq; potentiã. Cic. lib. v. Tus. Qui nihil metuant: nihil angant: nil concupiscãt nulla impotẽtia efferant. Nã in qñq; auget. Unde tyrãnus impotentissimus dr a Quintil. Decemuiri quorũ principatus erat immoderatus: a Liuio impotentes dñi nuncupant. Et a Senc. impotẽtia fortunę ascribitur. Sue. scribit Cęsarẽ edere solitũ voces impotentię. Sisen. Lętit ia nimia atq; potẽtia animi cõmotus.

¶ Imprecor pe. cor. & in bonũ & in malum accipi solet. De quo in dictione precor.

¶ Imprimo is. pe. cor. pmendo immitto: intus calco obsigno. Unde impressę litterę obsignatę dicunt. Ci. lib. i. tus. An imprimi quasi cęrã putamus animũ.

¶ Improbus pen. cor. indignus. Unde improbitas. Cic. ad Cęs lib. i. Debes odisse improbitatẽ eius qui imprudentissimũ nomen delegerit. Interdũ dr petulans pertinax. Vergil. Et plena cornix pluuias vocat improba voce. Interdũ turpis. Plau. Improbiorem nõ vidi faciẽ mulieris. Interdũ lasciuus: proteruus: astutus. Pacu. Nemo hoc puero improbior quãcunq; vult suadet.

¶ Improlus & improlis pe. pro. qui nondũ in ciuitate ascriptus est.

¶ Impropero as. pe. cor. Uide in dictione ppero.

¶ Improperiũ criminis exprobratio

¶ Imprudens nõ prudens. Aliqñ etiã valde prudẽs Verg. Nocuit nunq̃ imprudẽtibus imber.

¶ Impudicus pe. p. qui nõ est pudicus. i. cast⁹ a quo impudicicia. Ponitur qñq; etiã pro temerarie: & pro eo qui nullo pudore ducitur.

¶ Impudens pe. cor. qui nullo pudore ducitur.

¶ Impudenter temere: petulanter: inuerecunde.

¶ Impudoratus qui est sine pudore. Hiero. ad Eust. Facies meretricis facta est tibi: impudorata es tu.

¶ Impune pen. pro. aduerbiũ est & significat sine pena vel sine damno. Aug. lib. v. con. Impune se facere arbitrant cũ ipsa faciendi cęcitate puniantur. Verg. lib. ii Geor. Et sępe alterius ramos impune videmus Vertere in alterius mutatãq; insita mala Ferre pyrũ. Aliquando refert ad oẽm effectũ & significat sine vi & effectu. hoc est frustra. Apul. Impune Capitoliũ ascẽdi cũ nemo esset. Teren. in Hecy. Impune illud optare tibi licet. Hora. Opturem patulas impune legentibus aures.

¶ Impunitas quasi nõ punitio. Sal. Si quis indicasset de cõiuratione q̃ cõtra remp. facta erat ꝓmium decreuere: seruo libertatẽ & libero impunitatẽ eius rei: et sestertiorũ ducenta milia.

¶ Imputo as. pen. cor. Uide in dictione puto.

¶ Imputatus a. um. qđ nõ est putatũ: hoc est amputatũ: ꝗuis imputo in hac significatione non legatur. Plyn. lib. xiiii. Eadem lege vt imputata vitę libari vina diis nefas statuit: ratione excogitata vt putare cogerentur.

¶ Impurus pe. pro. generaliter p improbo poni solet. Terẽ. in adel O hoiem impurũ. Et impurus qui aliquo vitio notatus est. Cic. lib. iiii. de repub. Sed iuuentuti nostrę minime audiẽdus: quippe si ita sensit vt loquit est homo impurus. Item dr sordibus cõtaminatus. Idem. Cũ multis illũ ingenuis: cũ multis matribusfamilias i illa tetra atq; impura negatione vim attulisse existimatis.

I ante N

¶ In ꝑpositio est: quę & separari & cõponi solet. Separata tam actõ ꝗ ablto deseruit. Sed cũ actõ iungitur significat pro vel erga: vt bene sentio in remp. Cice. Lentulo. Nã hoc senatusconsulto in meã sententiã facto. Verg. Accipit in teucros animũ mentemq; benignam. Qñq; aduersus: vel contra: vt in parricidã dico: & in tyrannũ pugno. Ply. Cũ mihi sermo in adulterum esset. Verg. Quid meus ęneas in te cõmittere tantũ. Quid troes potuere? Qñq; intra: vt In nauẽ ingressus es: & in domũ pficiscor. Quãdoq; ad. Verg.

Impulit in latus. Quãq sicut sicuti. Augu. docet: vt Sedet in amicũ. i. sicut amicus. Quãq vsq ad. Liui. Bellum in trigesimũ diem eduxerãt. i. vsq ad triginta dies. Denotat quãq qualitatẽ ordinatiuã: vt Opus in dies crescit. Verg. Inq dies auidũ caput altius effert. Quãq indicat spatiũ temporale: vt A mane in noctem. Idem. In lucemq tulisset. Iungitur actõ pro ablatiuo: vt vereor te in os laudare: pro in ore. Terẽ. in adel. In quẽ exempla fient. i. in quo. Iungitur etiã actõ causa ornatus: ꝛ verbũ cũ quo compont deberet remanet sine ppositione vt inuado hostem: ꝛ tu ingratitudinis crimẽ incurristi. Ci. vero dixit. In ocla hominũ incurrũt. Hiero. Et immisit in os meũ canticũ nouum. Cum aũt iungitur abltõ tunc habet eandem vim quã apud grecos ἐν. vt in vrbe in tpe. Et aliqñ significat inter. Vergil. Panthesilea furens mediis in millibus ardet. Aliqñ significat pro vel ad: vt hoc est in re tua: hoc est pro vtilitate tua vel ad vtilitatẽ tuã. Verg. In magno munere cyseus Esse sui dederat monumentũ ꝛ pignus amoris. i. pro magno munere. Aliquando significat per: vt apud apostolum. In quo graficauit nos in dilecto filio suo. i. per dilectũ. Et illud. Locutus est nobis in filio. Cõposita quoq varijs capitur modis. Nã modo ponitur pro intra vel intro: vt Ingredior: Induco. Modo contra vt inclamo: insulto: impugno Modo intentiua est: vt increpuit: insonuit. Verg. Turnus vt infractos aduerso marte latinos. Modo negatiua: seu priuatiua: vt ignarus: inutilis. Modo significat supra vt imineo impendeo. Modo sine: vt iniussu meo. Modo solennitatẽ quandã importat: vt indico cis. qđ significat ritu solenni quicꝙ promulgo aut iubeo. Modo simplicis sui significationem seruat: ꝛ significat in loco: vt insum impono. Mõ ad locũ: vt infero: importo. Aliqñ ponitur ꝓ particula superuacua: vt Rosco crines incanaq menta. Habet nonnũꝙ qualitatẽ ad peius deteriusq pendentẽ: vt Os semel informes vidisse cyclopas. Nõ eñ nulliꝰ formę sed malę formę significat. Cõponiturq in cum omnibus litteris: tam vocalibus ꝙ ꝯsonãtibus. Sed quando vocalibus iungit: vel c. d. f. g. h. n. q. s. t. semp remanet n. vt inauris: ineo: inijcio: inops: inuoco: incedo: induco: infero: ingero: inhibeo: innuo: inquiro: insisto: intueor. Quando vero cũ b. m. ꝛ p. mutatur n. in m. vt imbibo: immunis: impono. Cũ l. ꝛ r. mutatur in l vel in r. vt illudo irruo.

¶ Inachus pen. cor. Iouis pater fuit: ꝛ primus qui apud argiuos regnauit. A quo inachius ia. um. Ver. lib. ii. geor. Inachię iuno pestẽ meditata iuuencę. Est et inachus nomẽ fluuij achaię. Inachis ipsa Io Inachi filia patronymicũ fœmininũ: inachia regio q Io vocabatur.

¶ Inanis pe. pro. vacuus. Aug. li. iii. con. Hęc ola nõ recedebãt de ore eorũ: sed sonotenus ꝛ strepitu linguę ceterum cor inane veri. Ponitur quãq inane pro aere. Lucret. Longũ per inane resoluit. Quãq pro ocioso. Hora. in Ser. In medio qui scripta foro recitẽt sunt multi quiq lauantes Suaue locus voci resonat conclusus inanes. Sic ꝛ vacuus pro ocioso dr a Verg. Cętera quę vacuas tenuissent carmina mentes.

¶ Inanitas ꝛ inanitio ꝓ vacuitate. Plau. in Cis. Mihi inanitate iam dũ intestina murmurant. Item ꝓ vanitate. Siquidẽ ꝛ inane pro leui quãq sumit. Verg. Instabiles alos ludo phibebis inani.

¶ Inanio is. iui. itum. Unde inanitus pen. pro. qđ est vacuo. Ply. lib. xxv. Cortex remanet hoc inanito medulla cadit. Huius cõpositũ est Exinanio. Unde Exinanite Exinanite vsq ad fundamentũ in ea: inqt ps.

¶ Inanesco is. inanis fio: qđ ab inaneo es. fieri certũ est. Aug. lib. x. con. Est aliud tentationis malũ quo inanescũt qui placẽt sibi de se.

¶ Inanimus a. um. qđ nõ habet aiam. Ci. lib. ii. offic. Quę ergo ad vitã hoim tuendã pertinẽt: partim sunt inanima: vt aurũ ꝛ argentũ.

¶ Inaresco is. Vide in dictione aresco.

¶ Inauris ornamentũ qđ ab aure pendet. Nã in oriente decus existimat gestare aurũ in auribus.

¶ Inaudio is. Vide supra in dictione audio.

¶ Inauro as. ex in ꝛ auro. Auro vero ab aurũ fit: ꝛ significat auro impleo vel dito.

¶ Inauspicato aduerbiũ vsurpatũ a veteribus cum aliquid euenisset aliter ꝙ quis vellet. Et inauspicato dicitur nõ captatis auspicijs. Teren. in And. Haud inauspicato huc me appuli.

¶ Inarime pe. cor. insula est in mari thusco ab arimis siue populis siue beluis. Scribit Ply. Inarimẽ montem fuisse qui terremotũ passus alterã fudit insulam: quę prochyta ab effusione dicta est. Ouid. Inarimem prochytãq legit. Syrius. Nõ prochyte nõ ardentem sortita typhœa Inarime. Et a statione nauium ænea etiã ęnaria dicta est.

¶ Incero as. aliquid cæra tego. Persius. Genua incerare deorum.

¶ Incandesco is. dui. Vide supra i dictione candeo.

¶ Incanto as. significat verbis solis vel etiã rebus quibusdã adiunctis aliqd supra naturã molior. Plyn. Qui mala carmina incantasset. Hinc incãtatio ꝛ incãtamentũ. Idem lib. xxviii. Valeant ne aliqd verba et incantamẽta carminũ. Potest etiã incanto frequẽtatiuũ esse ab incino. Sed quo ad primã significationẽ huic verbo incanto cõtraria sunt excãto ꝛ recanto.

¶ Incallidus per duplex ll. nõ astutus. Ci. in arte veteri: Sed cũ a summis viris maxime res administrarentur: arbitror alios fuisse nõ incallidos hoies qui ad paruas cõtrouersias priuatorũ accederẽt. Et lib. iii. offi. In his tribus gñibus quo quomodo possunt nõ incallide tergiuersantur.

¶ Incalesco is. incalui. valde callidus fio. Hier. in libro hester. Itaq die septimo cũ rex hilarior ꝛ post nimiam potationẽ incaluisset mero.

¶ Incassum per duplex ss. significat frustra. Vide in dictione casses.

¶ Incasum per simplex s. supinũ est verbi incido: cum a cado componit: de quo paulo post.

¶ Incautus Vide supra in dictione cautus.

¶ Incido is. pe. pro. incidi sum. ex in ꝛ cędo qđ est ferio seu seco. Verg. Atq mala vites incidere falce nouellas. Uñ incisus a. um. qđ modo significat per incisionem scriptũ. Et dicimus incisę sunt leges in ęre vel in æs. Quod est cõtra Vallã: ꝛ eius sequaces. Cice. in oratione de signis. Id nõ modo cõscripserũt: verum etiã in ęre incisum nobis tradiderũt. Plyn. in Panę. Quę vos patres cõscripti ne qua interciperet obliuio: ꝛ in publica acta mittenda ꝛ incidẽda in ęre censuistis. Sue. in Cæs. cũ actõ: Ac mox lege in ęs incisa Modo incisum significat amissum. Liui. lib. iii. Itaq spe incisa priusꝙ prędicta dies adesset Appius mortẽ sibi consciuit.

¶ Incisio qđ incisum est. Col. lib. iii. Infra incisionẽ

et alligaturā falce acuta leuiter vitem vulnerato ex vtraq; parte vt his potius plagis humor defluat: q̄ ex incisione abundet.

¶ Incisura ipsa incisio: incisurę etiā dicunt in manibus quę vulgo lineę vocātur. Ply. lib. xi. Cōtra lōgæ esse vitæ incuruos humeris & in manu vna duas incisuras longas habentes.

¶ Incisum: qđ oratores vocāt sensum nō expleto numero cōclusum: qđ plerisq; pars membri esse videtur: vt Domus tibi deerat: at habebas: pecunia supabat: at egebas. Fiunt aūt singulis verbis incisa.

¶ Incisim aduerbiū significat per incisiones. Cice: Hęc quidē duo binis pedibus incisim: deinde membratim dicere solebas.

¶ Inciles pe. pro. fossę ad deducendā aquā de cōmuni riuo factæ. Sunt em̄ loca depressa ad latus fluminis quę & incilia dr̄. Eo q; incidātur. Scinditur em̄ lapis vel terra vnde primū aqua ex flumine agi possit: quemadmodū in pistrinis frumentariis fieri videmus. Quod aūt ad incile opponit aquę deriuādę cōpellendęve ex flumine: causa vulgo clausa dr̄: siue id ligneū sit: siue lapideū: siue ex qualibet alia materia ad continendā transmittendāq; aquā excogitatū deducatur. Et latine Ulp. teste septū dr̄. Item incile dr̄ locus per quē primū deducitur ex quocūq; riuo aqua irrigandi causa.

¶ Incilo as. pe. pro. increpo vel improbo. Plau. Melius tn̄ est ita viuere: ne quis nostra incilet fata.

¶ Incęduus a. um. cū diphthōgo qđ nō cædit ex in & cęduus. Cato de re rust. Secūdo loco hortus irriguus Tertio salictū. Quarto oliuetū. Quinto pratū. Sexto campus frumētarius. Septimo sylua cędua. Seruius. Intonsi montes intōsi syluosi incędui.

¶ Incido is. di. incasum. pe. cor. ex in & cado. Oīa em̄ a cado cōposita proferūt supinū cū a. sicut cado. Quæ vero a cędo pro ferio mutāt e in i. vt incisum recisum. Unde ab incido incasum incasurus. Plyn. lib. i. Sed ea accidisse nō quia hęc facta sunt arbitror. Uerūetiā hęc ideo facta q; incasura erant illa. Est aūt incidere quasi casu venire: aut de improuiso labi pręsertim qñ construit cum actō mediāte in: vt incidi in latrones: incidi in errorē. Cic. Curioni. Qđ in id reipub. tp̄is nō incideris sed veneris. Incidere ergo a casu venire est. Uenire vero certo iudicio & sentētia & cōsulto. Quod ipse Cicero subsequēs imediate declarat. Iudicio em̄ tuo nō casu in ipsum discrimē rerum cōtulisti tribunatū tuū. Jungitur qñq; cū dtō: vt mihi incidit suspicio. Qñq; absolute ponit: vt incidūt sępe multæ causę obiurgationes etiā nonnūq; incidūt necessariæ. Et incidit de vxoribus mentio. Inde incidit quęstio. Aliud ex alio incidit. In quibus tn̄ intelligit datiuus: similiterq; exponunt sicut si datiuū haberent: vt sit incidit mētio casu venit: vel orta est. Ponitur interdū incidere pro insidere. Col. lib. ii. Jugumq; melius aptū ceruicibus incidat. Liui. de. ii. bel. pu. Sagunti ruinę vtinā falsus vates sim vestris capitibus incident.

¶ Incedo is. ssi. ssum. pe. pro. Ingredior subeo: vt scribendi libido me incessit: Interdū incedere est mature more grauis viri: siue magnifice more regū ire. Uer. Ast ego quę diuū incedo regina Iouisq;. Liui. lib. ii. Ipse en ille nostris decoratus insignibus magnifice incedit. Sene. Tenero ac molli passu suspēdimus gradum: nec ambulamus sed incedimus. Aliqñ significat simpliciter ire. Col. lib. vi. Transuersus rursus laxiora spacia faciant per quę vel fossor vel arator incedat. Liuius de secūdo bel. pu. Cum signis prima luce motis segniter agmen incederet. Hinc incessus quo ad posteriora significata.

¶ Incesso is. ssi. vel iui. a supino verbi incedo formatum significat Accuso: molesto: ad iram cōcito quasi lacesso: & construit cū actō. Lactan. lib. iii. Quid ergo te magistra illa vitę docuit an vt potissimū cōsulē maledictis incessares: cumq; hostem patriæ venenatis orationibus faceres. Hiero. Aliquo modo vel aliqñ expugnatur qđ vndiq; incessit. i. impetitur. Uerū distinguendū de incessit quādo ab incedo & qñ ab incesso fit. Nā ab incedo. Incessit me cupiditas sicut & mihi incessit cupiditas dicere licet: & tunc significat ingredior siue inuado. Liui. li. i. Timor deinde patres incessit ne ciuitatē sine imperio vis aliqua externa adoriretur. Et iterum perfectis patris mādatis cupido incessit aīos iuuenū sciscitandi ad quē eorū regnū romanū esset venturū. Ual. maxi. datiuo iunxit. Nec mihi cuncta complectēdi cupido incessit. Terē. in adel. cum actō mediāte in. Noua inquit religio in te isthęc incessit. Aliqñ ponit sine datiuo vel actō expresso & significat ingruo. Col. lib. ii. Si vero procellæ ventorum aut turbines incesserint maior pars ad terrā defluit. Idem cū datiuo posuit cū inquit. Famem si sterilitas annorū incessit hoībus cōmode propulsat. Interdum significat ingredior. Idem lib. iii. Et cum autumnus incesserit anteq̄ frigus cacumina adurat oīa folia decerpere expediet.

¶ Incertus dubius. Plau. in Pseu. Certa amittimus dum incerta petimus.

¶ Incerto as. incertū seu dubiū reddo. Idem i epid. Longa dies meū incertat animū. Cōponitur em̄ ex in et certo: qđ est in aīo certo. Nam cum quis dubitat secum aīo certat.

¶ Incerno is. sicut & cerno significat cribro. Unde incerniculum.

¶ Incernicula cribri qbus frumēta purgant anteq̄ molantur. Ply. li. viii. Decretū fecere quo caueretur ne frumentarii negociatores ab incerniculis eū arcerent. Ca. Cribrū vnum: incerniculū vnū: securim vnā scamnū vnum.

¶ Incestus us. & incestū sti. dr̄ flagitiū in affines admissum: ex in et cestus: quasi sine cesto. i. vinculo: vt Lactan. grāmaticus super li. ii. rhe. testatur. Cestus autem est cingulū veneris quo vtebat ad honestas nuptias quasi cui cestos nō fuerit adhibita. Ideo incestum dr̄ quod a sacrato illo veneris cingulo nō fertur Hac em̄ cinctura cōiuges deuinciri putarūt vti concordes in vita viuerēt. Mar. Sume cytheriaco medicatū nectare ceston Uixit amatorē balthe⁹ iste iouem Ser. docet incestū esse quancūq; pollutionem.

¶ Incestus a. um. idem est qđ pollutus. Proper. Scilicet incesti meretrix regina canopi.

¶ Incestuosus qui incestū commisit.

¶ Incesto as. polluo. Sue. in Ti. Triplici serie cōnexi inuicē incestarēt. Uerg. Totamq; incestat funere classem.

¶ Incino is. pe. cor. sigt sup siue inter cano. Proper. Seu varios incinit ore modos. Gel. Creditū hoc est a plerisq; Ischiadici cū maxime doleāt tum si modulis leuibus tibicē incinat minui dolores. Hinc fit frequentatiuū. incāto as. de quo supra.

¶ Incentio onis. cantio seu cātilena. Gel. docet plurimis hoīz morbis medicinā fuisse incētiones tibiarū

¶ Incentiuus a. um. vt Tibia incētiua apud Var. q̄ a dextra canit: sicut succētiua q̄ a sinistra succinit.

¶ Incito as. pe. cor. frequentatiuū est verbi incio is. Cio vero cōmoueo significat. Incitare ergo ē frequēter seu valde intus ve citare. Unde ꝛ pro irritare ꝛ pro vocare sumitur.

¶ Incitabulū incitamē ꝛ incitamentū. idē significat. Gel. Fomes atq̄ incitabulū virtutis.

¶ Inciens dr̄ propinqua partui: q̄ fœtus eius sit incitatus.

¶ Incitas pe. cor. quasi paupertas ꝛ indigitas. Plau. Profecto ad incitatē lenonē rediget si eas adduxerit

¶ Incitega pe. pro. machinula in qua amphora vini constituebat̄ vnde vina subinde in cōuiuia subministrarentur.

¶ Includo is. pe. pro. intus claudo. Verg. Inclusos vtero Danaos.

¶ Incipio is. pe. cor. ex in ꝛ capio. significat incoho. Unde incœptū qđ ꝛ cœptū dr̄: vocaturq̄ verbū famulariū: quia infinitis cū quibus iungit̄ famulari videatur. Seruat eñ eorū cōstructionē: vt incipio timere deum. Tu incipis esse probus. Ille incipit doceri a pretore. Illum incipit tedere laboris. Potest tñ esse sine infinito. Plau. in cap. Ediu id factū est hic annus incipit vigesimus. Aliqñ cū ablatiuo ponitur. Plyn. lib. xiiii. Unde autē potius incipiemus q̄ a vitibus. Sunt ꝛ alia famularia scꝫ desino: volo: possum: debeo queo: soleo: cōsuesco: audeo: quę etiā sine infinito esse possunt: vt audeo magnū facinus: possum multa: et huiusmodi. Iuue. Aude aliquid breuib⁹ giaris ꝛ carcere dignū si vis esse aliquid.

¶ Incepto as. frequētatiuum ab incipio.

¶ Inclamo as. pe. pro. cōtra clamo. Plau in Asi. Nimis ęgre risum cōtinui vbi hospitē inclamauit qui se absente mihi fidem habere noluisset. Aliqñ inclamare est maledictis ꝛ cōuitiis insectari reprehēdere. Idem in Sti. Tuos inclama: tui delinquūt. Ouid. lib. ii. de fast. Fit sonus inclamat comites ꝛ lumina poscit. Aliquando introuocare. Val. maxi. lib. i. Perterritus deinde tam tetro viso ꝛ noīe horrēdo seruos inclamauit sciscitatusq̄ est si quē talis habitus aut intrantē cubiculum: aut exeuntē vidissent.

¶ Inclementia duritas. Verg. Verū inclemētia diuū has euertit opes. Huius cōtraria est inclemētia

¶ Inclementer dure aspere. Plaut. in amphitrione. Iterū hic iam in me inclemēter dicit: atq̄ id sine malo. Liui. lib. iii. Queso inquit Appi primū ignosce patrio dolori si quid inclemētius in te sum inuectus.

¶ Inclino as. pe. pro. inflecto. Iuue. Atq̄ ipsos etiā inclinare maritos. Unde inclinatus pro ꝓfundo ponitur. Amb. Dum inclinatissimos aquarum gurgites scrutor aerios nō respexi volatus.

¶ Inclytus pe. cor. cū ypsilo. idem est qđ gloriosus. Componitur eñ ex εν ꝛ κλυτος: qđ est clarū: significat ꝛ nō gloriosum.

¶ Incoctile pe. cor. ęreum vas: in quo stannū liquefactum delibutū est: vt edulis saporē reddat. Ply. Album plumbū incoquit̄ ęreis operibus galliarū inuentio. ita vt vix discerni queat ab argento: eaq̄ incoctilia vocant.

¶ Incœnatus nō cœnatus q̄uis incœno as. nō legatur. Cato de re rust. Bibat aquā mulsam: cubet incœnatus: postea mane bibat succū. Plau. in Pseu. It in cœnatus cubitum.

¶ Incogitans temerarius improbus nō cogitans. Terent. in Phor. Quod nisi fuissem incogitās ita expectarē vt par fuit. Et iterū. Adeon te esse incogitantem atq̄ imprudentē phędria vt phaleratis dictis seducas me.

¶ Incogitabilis qui nō solet cogitare cū quid rerum gerit. Plau. in mil. Te obsecro per deos atq̄ holes. Et infra. Nunc demū scio me fuisse excordem cęcum incogitabilem. Lactan. lib. i. Qui deos colunt interdum videri solent tam cęci: tam incogitabiles: tam excordes.

¶ Incognitus nō cognitus. Salu. in Iug. Ne quid de absente incognita causa statuatis.

¶ Incolo is. pe. cor. intus habito. Ci. lib. i. Tus. Ubi sunt ergo ii quos miseros dicis: aut quē locum incolunt? Hinc incola lę. sicut ab accolo accola: quę sic ab inuicē separant̄: q̄ accola sit: qui ad aliquē locū. i. iuxta aliquē locū hītat. Liu. li. i. Pastor accola eius loci nole Cac⁹ ferox virib⁹. Nec refert ī suo an ī alieno: vt accola vulturni: accola padi. Verg. li. vii. Amnisq̄ vadosi Accola vulturni. Incola vo qui ī aliena: vel vrbe vel republica habitat: quasi ciuis aut municeps. Plynius. Quod eorū montiū incolę facere cōsueuerunt. Cic. lib. i. offi. Peregrini ꝛ incolę officiū est nihil preter negociū suū agere: nec esse in aliena republica curiosum Augusti. in psalte. expositione. Incolere peregrinari est. Incolę dicunt̄ qui habitant in patria nō sua. Pōponius iurecon. scribit Incolaꝫ esse qui in aliqua regione domiciliū cōtulit: quē gręci parœcon appellant: nec tantū qui in oppido morant̄ incolę sunt: sed qui etiā in alicuius oppidi finibus ita agrum habent: vt intra eum se: quasi in aliquā sedem recipiāt. Inquilinus quasi aduena est ꝛ peregrinus: qui in alienas ędes alienaq̄ prędia ex cōducto habitat. siue in vrbe: siue ruri. Cic. in phil. At vero te inquilino non domino personabant oīa vocibus ebriorū. Unde inquilinus probri vel odii causa quis appellat̄ quasi domū propriā nō habeat. Salustius M. Tullius inquilinus ciuis vrbis romę. Qui aūt inquilinis cœnacula locant a iurisccon. dicunt̄ facere cœnaculariā. Ponitur tñ q̄nq̄ pro habitatore. Aug. lib. v. con. Congregatis inquilinis fori tanq̄ furem manifestū se cōprehendisse gloriant̄. Mar. vicinus Nouio vel inquilin⁹ sit si quis Nouiū videre nō vult.

¶ Incoho as a cohum qđ mundū significat. Uñ substractū est incohare pro incipere. Verg. Te sine nil altum mens incohat. Q̄nq̄ perficere. Idem lib. vi. Tūc stygio regi nocturnas incohat aras. Ab incoho fit inchoatiuus ua. uum. Uñ inchoatiua verba: vel a chaos: qđ rerū aiunt principiū. Uñ per ch scribatur.

¶ Inchoatiua verba vulgo dicta sunt quę in sco desinunt. Sed hec vt a Priscia. dissentiā augmentatiua magis appellare libet: quoniā augmentū nō inchoationem significēt: vt calesco: frigesco: quorū alterum significat calidus fio: alterū frigidus. Aliqñ tamē cōparatiue. i. maiori cū augmētatione sumūtur: At qui sordet sordescat adhuc. i. sordidior fiat. Verg. Sin in processu cœpit crudescere morbus. Ubi Seruius exponit crudescere: validior fieri. Idem. Aegrescitq̄ medendo. Exponitur inter medendū fit ęgrior. Et illud Lactan. Ne si nostra inualuerint. id est validiora fiāt Aliqñ ꝯparatio apponit̄. Ter. ī heautōtimorumeno

Nam mihi quotidie augescit magis de filio egritudo Verg. lib. vii. Et magis effuso crudescunt sanguine pugnę. Quod aũt significẽt incrementũ: interpretũ auctorũ idoneorũ auctoritate simul: ⁊ ratione probandum duxi. Nonius in priscis dictionibus. Albicatur: candidatur: exalbescit. Purpurascit purpureũ fit. Cicero lib. ii. acad. Quid mare nonne cęruleũ? aut eius vnda cũ est pulsa remis purpurascit. Nigidius. Dicemus quę vetustate deteriora fiunt vetustescere inueterascere quę meliora. Ter. in hecy. prolo. Nouas qui exactas feci: vt inueterascerẽt ait. Inueterascerent in consuetudinẽ venirent spectarẽtur: amarẽtur. Et in and. Vah perii: hoc malũ integrascit: exponit. Integratur quod est instauratur. Similiter apud Vergiliũ lib. ii. Georg. Aeraq; dissiliũt vulgo vestesq; rigescũt Ser. Rigescũt durãtur. Festus. Remorbescat in morbum recidat. Et obherbescere: herbã increscere. Ci. lib. iiii. tus. deferuescere pro decrescere exponit. Aut rogandi inquit orandiq; sunt: vt si quã habent vlciscẽdi vim differant in tẽpus dum deferuescat ira: deferuescere aũt decrescere significat ardorẽ animi inuita ratione excitatũ. Ex quo illud laudatur Archytę: qui cũ villico factus esset iratior. Quo te modo inquit accepissem ni iratus essem. Idem pro Marcello. Nihil opere ⁊ manu factũ qđ nõ aliqñ conficiat si cõsumat vetustas. At vero hęc tua iustitia ⁊ lenitas florescet quotidie magis. Quis interpretetur vt florescit incipiat florida fieri cum quotidie Cęsaris lenitas magis florida fieret? Si quotidie magis id fiebat profecto ista continuatio dierũ dum hoc fieret iam ab initio rem inchoatam semel fuisse nõ quotidie incipi aperte demõstrat Similiter Teren. in heautõtumo. Nã mihi quotidie augescit magis de filio ęgritudo. Cicero etiã in Ca. Ita sensim sine sensu ętas senescit nec subito frangitur: sed diuturnitate extinguitur. Si ętas sensim senescit: an sensim incipit semper senescere? si ita est: ergo plus millies ista inchoatio fiet. Et sic totiens desinet fieri senex: quotiens sensim senescet. Sed quoniã ab initio quo cœpit senex fieri nunq̃ oĩno desiit fieri senex: patet q̃ senesco significat senex fio: nõ incipio fieri senex Simile est illud Lactan. lib. vii. Quos aũt morbus interimit spiritũ diutius exhalant: vt paulatim frigescẽtibus membris aĩa efflietur. Amb. lib. hexa. phœnice aue sic inquit. De cuius carnis humore vermis exurgit paulatimq; adolescit ac processu statuti tẽpis induit alarũ remigia. Ply. lib. quoq; vigesimoprimo de orturosę paulatim inquit rubescẽs dehiscit. Quo pacto rubescens significare potest incipiẽs fieri vel esse rubra: si paulatim rubescit? nunquid totiens incipit esse vel fieri rubra: quotiẽs paulatim rubescit? Si ita est quod tñ nõ est: totiens quoq; necesse erit eam desinere fieri vel esse rubram: vt possit incipere fieri vel esse rubra. Sed nõ recte dicere possumus incipit esse vel fieri rubra cũ iam mediocriter: vel parũ rubra facta sit. Quapropter in buccolicis. Sępe tener nostris ab ouilibus imbuet agnus. Dicit Seruius Nemo vnam ⁊ eandẽ rem sępe inchoat: hoc est nõ dr inchoare: quando id prosequẽdo sępe facit. Quod idem Plynius lib. xxxi. ostendit. In Sicilia quidẽ circa Messanam ⁊ Milas hyeme in totũ arescunt fontes: ęstate exundant. Si in totũ hyeme arescunt certe non partim siccãtur vt inchoatio arescendi ex parte intelligi possit. Prӕterea si ista verba inchoationẽ significarent: quid opus esset poetas: oratores historicosq; illis vel cœpi vel incipio addere? Nõ eñ putandũ est tam excellentes viros temere: sed consulto id effecisse nulla eos pręsertim vrgente causa: iungimus aũt hӕc duo verba istis verbis in sco terminatis: sicut ⁊ aliis cum aliquid inchoari significare volumus quӕ ex hoc potissimũ inuenta esse intelligimus: vt prędictis verbis et oĩbus aliis iungi possent: cũ in eis inchoationẽ designari necesse foret: qđ nõ fieret si ex se inchoationem significarent. Quare Vergilius dixit. Sin in processu cœpit crudescere morbus. Col. lib. vii. Decimo tamen anno tempora cauari incipiunt ⁊ supercilia: nonnunq̃ canescere: ⁊ dentes prominere. Et lib. vi. Cytisum cum aridũ facere voles circa mensem Septembrem: vbi semẽ eius grandescere incipiet cędito: paucisq; horis dum fracescat in sole habeto. Et libro duodecimo. Oleum fit optimũ ex varia oliua cum incipit nigrescere. Iterum ibi. Atq; conualescere cœperunt adiecta humo incrementa eorum prosequenda sunt. Et rursus. Nõ ante legendũ est q̃ cum maturescere cœperit. Cato de re rustica. Et vbi primũ incipiunt hiscere tum legi oportet. Ply. lib. xi. Et cum mella cœperint maturescere abigunt eos. Idem libro. vii. Samara colligẽda est circa martias calendas cũ flauescere incipit. Cęsar in com. Cũ maturescere frumẽta inciperent. Lactan. lib. iiii. Cum primũ adolescere cœpit. Et lib. vii. de roma loquens. Cumq; esset adolescẽtia eius fine punici belli terminata: tum deniq; cõfirmatis viribus cœpisset iuuenescere. Hiero. lib. ii. Reguz. Et cũ de nocte surrexeritis: ⁊ cœperit illucescere pergite. Gel. Iam eñ fama virtusq; fœlicitatis romanӕ apud exteras gentes enitescere incœptabat. Ci. de natura deorũ. In his animãtibus q̃ lacte aluntur omnis fere cibus matrũ lactescere incipit. Et alibi dixit orationẽ suã canescere cœpisse. Sal. in Iug. Sed vbi dies clarescere cœpit. Idem in Catil. Postq̃ diuitię honori esse cœpere: ⁊ eas gloria imperiũ potẽtia sequebatur: hebescere virtus: pauptas probro haberi: innocentia pro maliuolẽtia duci cœpit. Hęc extrema a me posita sunt propter nõnullos qui inter doctissimos habiti sunt asserẽtes verba in sco finita raro ⁊ in licẽtia latini sermonis iungi cũ verbo incipio cũ ⁊ alia permulta reperiantur: quę pretermittẽda duxi ne in maius q̃ par sit volumẽ excresceret. Quiescãt igitur omnes qui ea verba inchoatiua appellari volunt qñ tot tantorũq; interpretũ atq; auctorũ sentẽtiis refragari nõ licet. Formantur hęc verba vt plurimũ a verbis neutris secũdę ꝯiugationis a secũda psona iuncta co syllaba: vt albeo es. albesco. caleo es. calesco. Quędã tñ ab actiuis vel neutris transitiuis deducuntur: quę passiuã nihilominus significationẽ innatã habẽt sicut illa q̃ a neutris secũdę ꝯiugatiõis sunt: vt augesco ab augeo integrasco ab integro. Sanesco a sano a in e mutata. Siccesco. curuesco. mollesco. macesco. maturesco. hilaresco. grauesco. grandesco: quę tametsi a noĩbus venire posse videantur: tñ a verbis eorũ vel actiuis vel neutris trãsitiuis ferme oĩa venire magis credo. Quędã vero a noĩbus formari ꝯuenit vt mitesco: dulcesco: crudesco: ⁊ sterilesco: lapidesco: raresco: crebresco. Sunt etiã quӕdã ambigua: ⁊ varia q̃ significationẽ passiuã habent innatã: ⁊ a neutris veniũt: nihilominus etiã actiuam habere repiuntur: vt horresco perhorresco. Verg. Nec tu mensarũ morsus horresce futuros. Alia sunt quę primitiuorũ significationẽ habẽt: vt labasco extimesco: ptimesco: abhorresco. dormisco: psentisco:

contimesco: præscisco: rescisco: ascisco: & conscisco. Et si qua sunt alia. Alia terminant in sco. licet nō sint deriuatiua: vt posco: disco: glisco: offusco: inesco. Sciendum etiā q hæc verba de quibus agimus habēt præteritū perfectū: q̃uis multi negēt: sed fallunt: q̃m cū primitiuis eorū: aut ea cōmunia habēt: aut certe mutuo ab illis accipiūt: qd̄ Pris. in verbis ascisco & descisco nō dissimulauit. Ascisco inquit asciui itū. Descisco iui. itum. Vbi Liui. exemplū ponit. Descitū a romanis. Postea vero subdit. Et notandū q ab inchoatiuo Scisco: ascisco: & descisco: cōposita primitiui scz scio habuerūt præteritū. Secundū vero rectā proportionē debent eorū quoq; præterita ascio & descio esse. Ecce Priscianus dedit præteritū primitiui ascisco et descisco. Inchoatiuū Scisco appellans cū tñ inchoatiuū nō sit: neq; habeat significationē verborū in sco desinentiū. Diomedes quoq; præteritū ostendit adolesco. Adolesco inq̃t adoleui facit. Verg. Mox cū matura adoleuerit ætas. Col. lib. ii. Sed hoc idem semen ciliciæ syriæq; regionibus ipse vidi mense Iunio Iulioq; conseri: & per autumnū cū permaturuit colligi. A permaturesco est. Significat eñ permaturū factū est. Et lib x. At circa calendas martias locis apricis licet portū si iam ingranduit transferre. Ab ingrandesco est: nō ab ingrandeo: qd̄ nescio si inueniat: nec si inuenitret ab eo esset: q ingranduit: grande factum est significat: nō aūt grande fuit: qd̄ significaret si ab ingrandeo esset: sed sensui nō cōueniret. Sal. Hi post q̃ cōuenerunt in vna mœnia dispari gñe dissimili lingua alii alio more viuentes incredibile memoratu est q̃ facile coaluerūt. Hic coaluerūt nō est præteritū coalo neq; coaleo: qd̄ nō puto reperiri. A coalo esse nō potest: q significatio actiua repugnaret sensui orationis ergo in ea est: qua coalesco qd̄ cōcresco significat. Lactan. li. v. Quinimmo si qua illis fiducia est vel in philosophia: vel in eloquētia arment se: ac refellant hæc nostra si possunt: ꝯgrediant cōminus & singula quæq; discutiāt. decet eos suscipere defensionē deorū suorū: ne si nostra inualuerint vti quotidie inualescūt cū delubris suis ac ludibriis deserantur. Inualuerint validiora fiant ab inualesco: quoniā subditur: vt quotidie inualescūt. Quint. lib. v. Insti. ora. Iam illa flamma quæ magna cōgerie cōualuerat deductis quibus alebatur cōcidet. Significat cōcreuerat siue valida facta erat nō valida fuerat. A cōualesco est: nō a cōualeo. Peccauit interpres nostri tp̄is cum inq̃t Surdaster qui parū audit. Hinc obsurdeo. Ci. lib. de repub. Hoc sonitu oīs fere cōpletæ aures hoīm absurduerūt. Hic obsurduerūt significat surdæ factæ sunt ab obsurdesco. Nō aūt surdæ fuerūt ab absurdeo: quasi nō amplius surdæ tūc forent. Hoc modo oīa præterita perfecta eiusmodi interꝑtanda sunt. Et si ambigua videbuntur disquirendū erit an a primitiuis an deriuatiuis veniant qd̄ significatio & res de qua de qua tractabitur cōmonebūt. Possunt nihilominus sic discerni: Ut si dicā Canui pro canus factus sum: tunc a canesco erit. Si vero dixero hęc vestis canuit: ꝑ cana fuit quę amplius cana nō sit: vt si eā pullā feceritis tunc a caneo erit. Similiter hæc arbor floruit: si de tp̄e quo florida fuit loquar: tunc a floreo erit. Sin eam floridā factā esse intelligi voluero. a floresco sumet. Hoc eñ florida facta est significabit. Illud vero florida fuit. Nā q ipsa primitiua quasi rem perfectā in se habent: vt floreo: quod floridus sum siue in flore sum significat ideo in præterito eius florui illa eiusmodi perfectione caret: quoniā præterita est: eo q tunc florui in flore fui significat: & nō est amplius floridus. Deriuatiua vero vt floresco rem imperfectā demonstrāt: q̃uis augmentatiuā vim habeāt. i. floridus fio. Ideo illā in præterito perfecto perficiunt: vt florui: id est floridus factus sum: & eam tum perfectā in se habere declarant.

¶ Ascen. Satis persuasum mihi est per Laurentium Vallen. (cuius auctoritatibus præsens auctor plerūq; innititur: licet eius nomē fere supprimit: nisi vbi perperam ꝑcepisse putat) Verba in sco aut pro primitiuis suis poni aut intrinsecā significare passionē: neq; præteritorū significatione carere: sed voce propria: quam a perfectis mutuantur. Verum argumentū illud: quo vterq; cōuincere nititur: nō cōnotare inceptionem eo q verbo inceptiuā vim habenti iungantur: nō videtur mihi satis validū cum etiā verbū incipio possit geminari: Ut si quis ab hostibus aut alioquin interpellatus sępe opus aliquod inceperit: vt verbi gratia vrbis ędificationem semel inceperit anno Millesimo. atq; iterum millesimo quinto: et rursum millesimo sexto. &c. Neq; perfecerit Dicam eum incepisse incipere vrbis ędificationē anno millesimo &c. Unde etiā fieri potest: vt qui sordescit. i. incipit esse sordidus: sordescat adhuc. id est incipiat esse sordidior: nō sordidus. Veruntamen in Vallę sententiam nō pedibus modo: sed vel verbis eaz. Si quis aūt mihi auscultare volet omnia a verbis deducēda putabit. Sed quia primitiua sępe in vsu nō sunt: a noībus deducta videntur: vt ignesco: nam igneo in vsu nō est: ab igne noīe deductū putes: sicut sanesco ab inusitato verbo saneo: quod esset sanus sum: factū censeā: cum sano sit sanū facio &c.

¶ Incolatus tus. ipsa habitatio seu tp̄us quo quis in aliquo loco habitat: vt deinde discessurus sit: vt Hei mihi quia incolatus meus ꝓlongatus est.

¶ Incolumis pe. cor. Vide in dictione Columis. Vñ incolumitas quę est (vt Cicero inq̃t) salutis tuta atq; integra conseruatio.

¶ Incomitatus participiū compositū ex in & comitatus: licet incomitor non legatur. Amb. Est itaq; fortitudo velut excelsior cæteris: sed nunq̃ incomitata virtus.

¶ Incōmodo as. pe. cor. noceo. seu damnū infero. Vide in dictione commodo.

¶ Incōmune ęqualiter in ęquali. Ter. in and. Id te oro in cōmune vt cōsulas.

¶ Incongelabile: qd̄ nō potest cōgelari. Gel. Cur fluuiorū & fontiū aquę gelu durentur: mare omne incongelabile sit.

¶ Incōprehensus nō comprehensus. Lact. lib. iii. Intellexit nulla humano studio posse ad sapientiā perueniri: et ideo nō oportere incōprehensę atq; imperfectę rei perfectū nomē imponi.

¶ Incōsultari accusari: in cōsiliū vocari plautina dictio: quemadmodū inforari. i. in forum vocari.

¶ Incōcussus qui nō concutit. Lactan. lib. de ira dei. Pronus est lapsus & facilis ad ruinā: nisi pedes inconcussa stabilitate figantur.

¶ Inconcinnus per duplex. nn. incōgruus. Cinnus enim plurimorū commistio est.

¶ Incōditus pen. cor. ex in & cōditus qd̄ a condo fit. Idem est qd̄ inornatus incōpositus. Liui. li. iiii. Cossus spolia opima regis interfecti gerens in eum milites carmina incondita ęquantes cum romulo canere

spolia in ęde Iouis feretrii prope Romuli spolia quæ prima appellata sola ea tempestate erant cũ solenni dedicatione dono fixit. Ci.lib.iii.offi. Dicã vt potero incondite fortasse: sed tñ vt res possit intelligi. Eius simplex protulit. Plaut. in Amph. Magis iam faxo dices postꝗ̃ in cunis cõditus est. Interdũ inconditũ etiam quandoq; ponit pro incõscripto. Sal. in Iug. At illi quibus vires aderant ruere cuncti ad portas incondita tenere.

¶ Inconditus pe.pro. nõ cõditus: qđ a condio fit idẽ est quod insipidus.

¶ Inconsultus nomẽ sumit pro imprudẽti ꝛ quasi nullius cõsilii. Ci. pro Deiotaro. Homo incõsultus ꝛ temerarius hæc nõ videbat. Quin. O inconsultã ꝛ muliebrem semp amentiã.i.imprudentẽ ꝛ incõsyderatã. Sal. Incõsulte ac veluti per dementiã cuncta simul agebant. Nũq; vero participiũ est: ꝛ accipit pro eo a quo consiliũ nõ est petitũ. Var. Etẽ inscio atq; incõsulto dño serui sępe ex agro discedũt. Sic dicimus inconsultus medicus ad ægrotũ venit.i. a quo consiliũ nemo petiit. Interdũ accipit pro eo qui cũ quęreret consiliũ nõ accepit: quasi pro indigno habitus. Verg. Incõsulti abeunt: sedemq; odere Sibyllę. Dicitur et incõsultus tuus. Plau. in Tri. Quia rure dũ sum ego vno sex dies me absente atq; insciẽte in consultu meo ędes vęnales hasce inscribit litteris.

¶ Inconsutus pe.pro. nõ cõsutus. Hie. ad Eust. Conseruant tunicas qui incõsutã desursum tunicã perdiderunt: quos vagitus delectat infantiũ.

¶ Incõsutilis pe.cor. nõ cõsutilis: vt vestis incõsutilis quę simul sui nõ põt. In Euã. Erat aũt tunica inconsutilis.

¶ Incõsyderatus qui nõ cõsyderat. Lact.li.i. Nemo est tã incõsyderatus qui nõ intelligat fuisse mortales

¶ Incoxo xas. incoxã sedeo. Pacu. Adeo incoxanti mihi pes obstupuerat.

¶ Incredibile nõ credibile. Ter. in Phor. Incredibile est quantũ herũ anteeo sapiẽtia. Et incredile dr maximũ: qđ vix credi possit. Idem in eadẽ. Quia præter spem at incredibile hoc mihi obtigit.

¶ Increpo as.pui.itum.pe.cor. significat sono. Ver. li.viii. At tuba terribilẽ sonitũ procul ęre canoro. Increpuit. Hier. in lib. numerorũ sine actõ dixit. Cumq; increpueris tubis cõgregabit a te ois turba. Idẽ sine aliquo casu a parte post. Si aũt prolixior atq; cõcisus clangor increpuerit mouebũt castra primi. Dicimus ergo Tuba increpuit sonũ. Tuba siue sonus increpuit. Et ego increpui tuba. Per translationẽ increpare ponit pro rephẽdere sed cũ crepitu ꝛ verbo♃ pedũve strepitu. Hoc est cõtra aliquẽ crepãdo ꝛ strependo insurgere: sed tunc increpui: ꝛ increpaui pręterirũ facit. Hie. in Gen. Et increpauit eum pater eius. Idem Increpuerũt me renes mei. Item pro incitare Turpil. Age tu hymenæũ increpa.

¶ Increpito as.pe.cor. frequẽtatiuũ. Verg.li.x. Hostis amare quid increpitas?

¶ Increatus nõ creatus. Lact.lib.i. Unus deus qui solus principat: isq; amplissimus increatus.

¶ Incresco is. valde siue magis cresco. Liui.li.i. Carcer ad terrorẽ increscẽtis audacię media vrbe imminens foro ędificat. Quint. lib.viii. Hoc gñs increscit ac fit manifestius si ampliora verba cum ipsis nosbus pro quibus ea positurі sumus pferant: vt Ci. in Ver. Nõ eñ furem sed raptorẽ: nõ adulterũ: sed expugnatorem pudicitiæ: nõ sacrilegũ sed hostẽ sacrorũ religionumq;. Nõ sicariũ sed crudelissimũ carnificẽ ciuium sociorũq; in vestrũ iudiciũ adduximus. Illo eñ modo vt sit multũ hoc etiã plus vt sit efficitur.

¶ Incrementũ ab incresco. Quint. Quattuor tamẽ maxime gñibus video cõstare amplificationẽ: incremento cõparatione ratiocinatiõe: cõgeries incremẽtum est potẽtissimũ cũ magna etiã videtur ꝗ̃ inferiora

¶ Incubo as.pe.cor. et incũbo is. ambo a cubo cõponunt (sunt. Primũ seruat analogiã sui simplicis: vt sit semp primę cõiugationis. Alterũ recipit m. ꝛ trãsit ad tertiã. ambo tñ incubui ꝛ supinũ incubitũ faciunt: et sigtione cõueniũt. Est aũt incubare: instare: inniti: insidere: inhęrere: ꝛ datiuo semp iungit. Verg. Ponto nox incubat atra. Quintili.lib.x. Qui aũt sciuerit quo queq; sint modo dicẽda nisi tanꝗ̃ in procinctu paratã quidem ad oẽs casus habuerit eloquentiã velut thesauris clausis incubabit. Ci. in Timęũ Platonis Qui ois animãtes cõplectit: id nõ põt esse cũ altero. Rursus eñ alius animãs qui cum cõtineat sit: necesse est. Incubamus ensi terrę mari pellibus spongię cardini ꝛ similibus ꝗ̃ subiectæ aut obiectę rei ꝓportionẽ habent. Papi. Et festinãtia sistẽs Fata salutifero mitis deus incubat angui. Incubare etiã queñꝗ̃ Ioui dicimus pro eo qđ est apud Iouẽ. Plau. in Cur. Nãq; te incubare satius fuerit Ioui qui tibi auxilio in iure iurando fuit. Simile huic fere verbũ videtur incũbere innitiq;. Ply. Cœlũ inquit cardini suo.i. terrę incũbit. Alibi terrę ait oĩa inniti. Nũq; incubare ex vi ꝓpositionis in significat intus siue super cubare. Cubare eñ dormire siue quiescere: stare consistereq; signi. Unde Plau. in Cas. Est et quidã seruus qui in morbo suo immo vero in lecto: ne quid mẽtiar: incubat. ꝛ iterum Nũq; eam mecũ rus vxorẽ adduxero ruri incubabo vsq; in pręfectura mea. Cato de re rust. Primus cubitu surgat: postremus cubitũ eat. Col. lib. viii. Ut semper ꝙ aridissimis filicibus vel culmis stabula constrata: quo purius ꝛ mollius incubent.i. supercubent dormiant aut quiescãt. Lactã. lib. de opi. Nidos aut luto ędificãt aut virgultis ꝛ frondibus cõstruũt ꝛ ciborũ expertes incubãt ouis. Ply.lib.x. Oua incubari infra decẽ dies edita vtilissimũ vetera aut recentiora infœcunda. Var. Quę velis incubet: negant plus viginti quinq; oua incubare. Hic cũ actõ iunxit. Plyn. lib.ii. Aut si vna oẽs incubarẽt. Vel aut si vna oẽs incubaret. Hoc est si natura vna tantũ esset quę mũdos illos oẽs incubaret.i. occuparet possideret: amplecteretur: foueret: vt gallinę oua. Macro. quoq; de Dionysio. Siculę inqt incubator aulę. Ab incubo fit incubitus tus. ꝛ incubatio. Plyn. Quędã aũt citra incubitũ spõte natura gignit. idẽ Rara incubatio ouis noxia.

¶ Incubones dicũtur qui thesauris inuigilant. cum tamen mediocritas in rebus humanis sit optima Unde Theognis megareus μηδεμ αγαμσπευ δειμ παν των μεσ αρισα και ουτωσ κυρμ εξεισ αρετημ ημ τελεσ βειμ χαλεπομ.

¶ Incũbo is. datiuo similiter iungit: ꝛ duo signific.s. obnixe operã do alicui rei: vt Incũbo studiis. Et inhęreo. Verg. Incũbens tereti damon sic cœpit oliuę. Plyn. lib.i. Nãq; in illo caua in se cõuexitas vergit et cardini suo: hoc est vndiq; terrę incumbit. Frequenter etiam actõ mediante ad: vel in: vt a Cicerone fere semper vsurpatur. Pergite inquit adolescentes et in hæc studia in quibus estis incumbite. Et alibi.

Quare incumbamus ad illa præclara studia: Nã cum operi alicui faciundo incũbimus toto pectore significatur diligẽtia ⁊ conatus. Similiter cum accuratius quid mente agimus incũbere dicimus. Plus tñ inesse videtur actõ cũ in q̃ datiuo: quasi sit initi: vel insistere cõtra: siue sup in quo designat quid arduũ vel mirabile vel onerosum. Et hoc ex vi ꝓpositionis in actõ iũctę: vt Ci. pro Cor. balbo: mirabile a se factũ fuisse declarat cum ait. Hoc siue meũ siue reip. factũ vt etiã id me vnũ ois illa inclinatio cõmuniũ temporũ incũberet: Onerosum seu arduũ: vt idẽ Cornificio. Te tamẽ hortor vt omni cura in remp. incũbas: hoc est sustendam siue tuendã qđ difficillimũ erat. Quare si dixero Incumbo in remos maior nixus in illos designatur. q̃ incũbo remis: vt sit incũbo in remos quasi totis viribus brachiis initor cõtra siue sup remos. Vñ Hier. vsus est ꝓpositione super ad Dama. Papã. Incubuit super collũ. Aliqñ vero in cõpositione huiusmodi forma significat irruo. Ci. pro Plancio. Potius q̃ ab ipsis qui in te ipsum incubuerunt te depulsum putas. Quintil. lib. v. Et fluctus esse cũ magna vis venti in mare incubuit. Vergil. tñ datiuo iunxit. Incubuere mari cũ tñ irruo actm̃ poscat cũ ꝓpositione in. Ter. in adel. Fores effregit: atq; in ędes irruit alienas. Incũbo aũt ad studia significat aio ⁊ opera intendo siue innitor ad studia: vt Ci. pro Põpeio. Quare videte ne dubitandũ vobis sit omni studio ad bellũ incumbere. Aliquãdo post actm̃ adhibetur adiectiuũ vt effectus rei quę designat demonstret: vt idem pro L. sylla Neminẽ esse ex illo honoris gradu qui nõ in studio: virtute: auctoritate incubuerit ad remp. cõseruandam. Si vero nõ ponitur adiectiuũ tunc subintelligit: vt sit incumbere ad bellũ scz suscipiendũ incũbere. Et ad eius perniciẽ incumbẽti: hoc est exequendã. Simile erit si dixero. Remiges incumbũt ad remos subintelligitur emendos si emere velint: vel habẽdos si ꝓhibeantur: aut detineant: vel obnixe tenẽdos ne sibi rapiantur: aut e manibus elabant: et hmõi. licet Valla in remos: vel ad remos incũbere dici posse neget: sed remis tantuz. Est pręterea qñ incũbere significat subire: siue superuenire. Lact. lib. ii. Si morborũ pestifera vis incubuit. Amb. Vesper incubuit: populi sequebant: stagnũ occurrit: turbæ vrgebãt. Item suplacere. Verg. lib. iiii. Incubuitq; toro: dixitq; nouissima verba. Et lib. vii. Pellibus incubuit stratis: somnosq; petiuit.

Incubi pe. cor. dicti sunt syluani ⁊ fauni: quos improbos qñq; fuisse mulieribus cõpertũ est: ac earũ appetisse peregisseq; concubitum.

Inculco as. eadem sepius iterando ingero: inspisso ex in ⁊ calco.

Incultus: a cultus participio cõpositũ est ⁊ in negatiue sumitur. Liui. lib. ii. Caritas primũ annonę ex incultis per secessionẽ plębis agris. Hier. ad Helio. Squallida capitis horret inculta cęsaries. Et in hac tantũ significatione reperiri puto: hoc est nõ cultus: nõ exercitatus: vel nõ ornatus: vel nõ habitatus adiectiuũ. Et nõ ab incolo est: vt sit eius participiũ: sed eius foret si p inhabitat⁹ caperet qđ nusq; legi. Hie. ad Dama. papã. Nõ ambigo quin inculta nostrę paruitatis oratio videatur.

Incunabula. Vide in dictione cunæ.

Incurro is. contra aliquẽ curro qđ vernacula lingua dr correr adosso. Liui. lib. i. Eo prælio pręcipua equitũ gloria fuit vtrinq; a cornibus positos cũ iam pelleretur media peditũ suorũ acies incurrisse a lateribus ferunt. Aliqñ incurrere est intro currere: seu vltro se inicere. Sal. Postq; Catilina fusas copias seq; cũ paucis relictũ videt memor gñis atq; pristinę dignitatis inter cõfertissimos hostes incurrit: ibiq; pugnando cõfoditur. Lact. Per translationẽ dixit. Aut oblitus esse propositi videar: aut loquacitatis crimẽ incurrã. Aliqñ incursiones quas currarias vulgo dicunt facere: quę fiunt pręlando loca. D. Brutus Ciceroni. Aut apennino alpibusq; se teneat: ⁊ decursionibus per equites quos habet multos vastet ea loca quę incurret. Hinc incursus us. pro incursione. Col. Hosticis incursionibus vastatas fruges.

Incuria ⁊ incuriosus vide supra in dicti: curiosus.

Incuruus valde curuus. Ter. in Eu. Cõtinuo accurrit ad me q̃ longe quidẽ incuru⁹: tremulus labiis demissis.

Incuruo as. incuruũ facio.

Incuruesco is. incuruus fio. Ci. lib. i. tus. Hic aũt vbi habitam⁹ nõ intermittit cœlũ nitescere: arbores frondescere. rami baccarũ vbertate incuruescere.

Incus udis. pe. p. gñis fœ. instrumentũ in quo aliquid cudimus. Hor. Et male tornatos incudi reddere versus.

Incudo onis. qui incude siue sup incudẽ quicq; fabrefacit. Hie. cõtra Ioui. Et in nauibus piscatorũ caput eius stat sicut incudo insatiabilis reputat ferrum vt paleas.

Incuso as. pe. pro. vide in dictione Accuso.

Incutio tis. pe. cor. ssi. ssum. ex in ⁊ quatio: q in c et a in u mutatis: vt cætera cõposita. Cõcutio: discutio excutio: percutio. Est aũt incutere inicere. Verg. Incute vim ventis: sub mersasq; obrue puppes. Aug. li. viii. con. Quanto ꝓprius amouebat: tanto ampliorẽ incutiebat horrorem.

Indago as. pe. p. inquiro. Ci. li. i. off. Inest indagatio atq; inuestigatio. Et de opti. gñe. dic. Aut rephẽdet q inusitatas vias indagem⁹: tritas relinquamus.

Indago inis ⁊ indages inis. pro inquisitione Ver. Saltusq; indagine cingunt.

Inde aduerbiũ. i. ex eo loco. Liui. lib. i. Primo in Macedoniã venisse: inde in Siciliã quęrentẽ sedes delatũ. Aliqñ dr nõ de loco sed de rebus. Idem in eodẽ. Omnis te exẽpli documẽta in illustri posita monumẽto intueri. Inde tibi tuęq; reipu. qđ imiteris capias. Aliqñ ponitur pro deinde: vt apud eundem. Crimini maxime dabãt in numitoris agros ab his imperũ fieri inde eos collecta iuuenũ manu hostilẽ immodũ prędas agere. Hinc fiunt cõposita deinde: exinde: perinde: ⁊ proinde: quę habẽt accentũ in antepenultima.

Indidem pe. cor. aduerbiũ cõpositũ ab inde ⁊ idem quod est ex eodẽ loco. Plau. Indidẽ vnde oritur facito: vti facias stultitiã sepelibilẽ. Apđ Cato: ponitur pro idem mox.

India regio orięntalis asię terminus q̃ tã vasta perhibetur: vt eã tradãt esse tertiã partẽ oĩm terrarum. Pompo. scribit tantũ spatiũ littoris occupare: q̃tum per. lx. dies noctesq; velificãtibus cursus est. Tradũt in ea fuisse quinq; millia oppidorũ: ab Indo flumine sic appellata: in quẽ ab occidẽtali plaga desinit: qui solus post nilum crocodillos creat. Hæc a meridie. mari incipiens adusq; solis occasum porrigitur: ⁊ a septentrionibus vsq; ad curnusiũ montẽ prouenit. Gemmis abundat. Capricanes ⁊ elephãtos procreat arbores habet semper frondẽtes. Tellus bis fruges in anno ad maturitatem perducit. Piper. calamum aroma-

ticum ⁊ cynnama ad nos mittit. Indi prope gentium
soli nunq̃ emigrauere finibus suis. Illic binę ęstates
leues aurę: temperies cœli: vbertas soli: aquarũ abũ-
dantia: quę oĩa faciũt vt maiora in india q̃ in cęteris
regionibus nascanṫ animalia. Ab india fiunt adiecti
ua Indus: ⁊ indicus lib. v. de gestis Alexandri arria
nus. ο δε ινδος ποταμος εσι των κατα την ασιαν τε
και ευρωπην πλην γαγγου και τουτου του ινδου πο-
ταμου και οτι αι πηγαι εισιν αυτω επι τα δε του ορουσ
παραμισσου η καυκασου.

Indus fluuius: a quo India nõiata est: quẽ in iugo
caucasi mõtis qḋ vocaṫ paropanysus aduersus solis
ortũ effusum aiunt: in seq. xix. amnes recipere.

Index gñis com. pro eo vel ea qui vel q̃ aliqd indi-
cat ⁊ accusat. Asco. scribit: indicẽ esse qui facinoris cu
ius ipse est cõscius latebras indicit impunitate ꝓposi
ta. Sal. Plerięq̃ crasso ⁊ negociis priuatis obnoxii cõ
clamabãt indicẽ falsum esse. Mar. Indice nõ opus est
nostris nec iudice libris. Inde indiciũ dictũ qḋ alio
nõie indicina vocatur pro detectione ⁊ accusatione.
Apul. Ob indicinę prę̃miũ occupasse dñõ tñ suo. Sal.
Itaq̃ consulẽte Cicerone frequẽs senatus decreuit.
Tarquinii indiciũ falsum videri. Index vero mas. ge
neris accipiṫ pro digito prope pollicẽ: vel pro lapide
quo auri vel argenti gradus cognosciṫ.

Indico as. pe. cor. significat manifesto: ⁊ palã facio
Plaut. in asi. Egone hęc patiar aut taceã? Emori me
malim q̃ hæc eius vxori nõ indicẽ. Aliqñ demonstro.
Lactan. lib. vii. Ipsa ergo virtutis perpetuitas indi
cat humanũ aĩm si virtute cœperit permanere: quia ⁊
virtus ꝑpetua ẽ ⁊ solus human⁹ aĩmus virtutẽ capit.
Aliquãdo accuso. Ulp. scribit Indicasse reũ est detu-
lisse: arguisse: accusasse. cõuicisse. Sed hę significatio
nes in idem recidũt. Aliqñ indicare poniṫ pro addice
re. hoc est rem emptã liberare. Cice. lib. iii. offi. Scæ-
uola publii filius cũ postulauisset vt sibi fundus cuius
emptor esset semel indicaretur.

Indicium. Uide in dictione index.

Indicatura æstimatio. Plyn. in pręfa. Hęc fiducia
operis: hęc indicatura.

Indicatiuus a. um. d̃r id in quo aliquid indicatur.
Unde indicatiuus modus dictus est q̃ eo indicamus
id est ostendimus quid agatur.

Indico is. pe. pro. indixi ctum multa significat. Nã
indicere est denũciare: q̃uis inter se differãt ꝙ maio-
rem vim habeat indicere q̃ denũciare. Nã denũciare
proprie est significare: ⁊ simpliciter sumi potest: vt vẽ
tus denunciat pluuiã. Et denũcio me tibi ꝓpediem
affuturũ. Ci. pro Plan. Denunciasti homo adolescẽs
quid de rep. sentires: Indicare vero licet significet de
nunciare nõ tñ proprie. quoniã dico aliud significat
q̃ nũcio: ⁊ in aliud q̃ de. In eñ iuncta verbo dico ma
ius incrementũ demõstrat ⁊ significat maxime q̃uis
et significationẽ cõtra nõ omittat. Indico ergo maxi
me dico: hoc ẽ solẽniter dicẽdo denũcio: vt si dicã Bel
lũ tibi indico: nõ est sicut bellũ tibi denũcio. i. bellũ me
tibi illaturũ significo: sꝫ bellũ me tibi iure illaturũ dico
Aut bellũ tibi a me inferẽdũ eẽ indico. Qḋ Ci. li. i. off.
aperte docuit: qui vtrũq̃ verbũ sic posuit. Ac belli qui
dẽ æquitas fœciali populi ro. iure perscripta ẽ: ex quo
intelligi potest: nullũ bellũ esse iustũ nisi qḋ aut rebus
petitis geratur: aut denunciatũ ante sit ⁊ indictũ. In
his verbis duo gña belli gerendi fuisse significat. Pri
mum rebus petitis: quę si negabanṫ reddi: et bellum
cum illis gestũ fuisset iustũ habebaṫ. Alterũ honesti⁹
iustiusq̃ erat: eo ꝙ petitis rebus nisi redditę fuissent
bellũ gerendũ esse maturo decernebaṫ cõsilio: tum ad
fines hostiũ denunciatis belli suscipiendi causis bellũ
indicebatur. Sed quo pacto indiceretur. Liui. lib. i.
declarat his verbis. Quandocũq̃ pars maior eorum
qui aderãt in eandẽ sententiã ibat: bellum erat: cõsen
su fieri solitũ: vt fœcialis hastã ferratã aut sanguineã
pręustam ad fines eoꝝ ferret: ⁊ nõ minus tribus pube
ribus pręsentib⁹ diceret: ꝙ populus priscorũ latinorũ
hoiesve prisci latini aduersus po. Ro. quiritiũ fecerũt
deliquerũt. Ob qḋ po. ro. quiritiũ bellũ cũ priscis lati
nis iussit esse senatusve populi ro. quiritiũ censuit con
sensit cõsciuitq̃ vt bellũ cũ priscis fieret. ob eã rẽ ego
populusq̃ ro. populis priscorũ latinorũ: hoibusq̃ pri-
scis latinis bellũ indico facio. Id vbi dixisset hastã in
fines eorũ emittebat. Hoc tum mõ a latinis repetitæ
res: ac bellũ indictũ moremq̃ eoꝝ posteri acceperunt
Potest tñ in significare cõtra: vt si dicã bellũ indico
voluptatibus: tunc cõtra voluptates bellũ me gestu-
rum dico: hoc est solenniter profiteor. Nec solũ indice
re pertinet ad bellũ gerendũ sed etiã ad funus. Unde
Fest. ait. Indictiuũ funus ad qḋ per præconẽ euoca-
bantur. Sue. in Cęs. Funere indicto rogus extructus
est. Pręterea ad cõciliũ tributũ spectaculũ: ⁊ huiusmo
di quę nõ nisi ritu solenni fieri cõsueuerũt. Similiter
sacerdotes festa ieiuniaq̃ populo indicere solent. Ali
quãdo etiã indicere est quasi ꝓcipere: vt apud Liui.
lib. i. Longe a domo patribus excitis ipm qui cõciliũ
indixerat non adesse. Aliqñ imponere. Idem lib. iiii.
Unde eñ eã pecuniã cõfici posse nisi tributo populo in
dicto. Ci. in Uer. acti. v. Legem sibi indicũt innocen
tiæ virtutũ oĩm qui ab altero rationẽ vitę reposcunt.
Aliquando significare. Liui. lib. ii. Indici deinde fini
timis spectaculũ iubet.

Indictũ d̃r qḋ est solenniter promulgatũ: vt indi-
ctum bellũ denunciatũ d̃r. Indictũ funus denũciatæ
exequię. Et indictũ nõ dictũ. Ter. in phor. Quod di
ctũ nõ indictũ est: qḋ modo erat ratũ: id irritũ est. Et
hoc modo nõ ab indico sed a participio dictus cõposi
tum esse censeo. Liui. lib. v. Itaq̃ q̃ tum cecinerit di-
uo spiritu instructus ea se nec vt dicta sint reuocare
posse. Sic etiã d̃r indicta causa. i. nõ dicta ⁊ nõ defen-
sa. Ci. Q. rabi. Sed indicta causa ciuem romanũ ca-
pitis condemnari coegit.

Indictiuus ua. uum. qḋ indictũ est: vt funus indi-
ctiuũ: de quo paulo ante. Et indictiuę ferię quas con
sules vel prętores indicunt.

Indictio spatiũ. xv. annorũ qḋ indicebaṫ: vt tribus
lustris tributa toto orbe romanę rei soluta essent.

Indeprecabilis apud quẽ nõ valent preces. Gel.
Et pœna indeprecabilis subeunda esset.

Indefensus sine defensione. Liui. lib. iiii. Suos in
crepans clara voce. Hic præbituri inq̃t vos telis ho-
stiũ estis indefensi mili. i. sine defensiõe: sine vindicta

Indẽdis indẽnatus. Uide in dictio. damno.

In dies sigt̃ quottidie sed ꝓprie cum incremento.
Ideo plerunq̃ iungitur cõparatiuo. Ci. Cũ id malũ
serperet in dies magis. Repitur etiã sine cõparatiuo
sed tamẽ cũ verbo significãte incrementũ. Liui. Cre-
scente in dies multitudine. In diẽ vero iungitur ple-
runq̃ cũ verbo viuo. Quintilia. Nõ vt feræ volucres
pręsẽtis modo cibi memores in diẽ viuunt. Aliquãdo
cum alio verbo. Sal. Panẽ in diẽ mercari: quasi præ-

sentis diei rationẽ habere. In diẽ addicere est rem ve
nalem ita vendere vt nisi alius ad certũ pręstitutũq;
diem maius pretiũ obtulerit illius sit qui primo obtu
lit. In dies singulos .i. per quoslibet dies. Ci. Metel-
lo. Nec rationes atq; eius mei cõsilii maiorẽ in dies
singulos fructũ voluptatemq; capio.

¶ Indigeo es. pe. cor. Vide in dictione careo. Huius
impersonale. Ply. lib. x. posuit. Nunq̃ cõspectis nisi
cum pręsidio earũ indiget. Ab Indigẽs fit indigen-
tia tię. pro inopia.

¶ Indigus a. um. pe. cor. q̃d indiget. Aug. Sed sicut
cũ vidimus infirmũ iacentẽ indigũ opis alienę.

¶ Indigena pe. cor. dicitur inde genitus nec aliun-
de proueniens.

¶ Indipisco is. vsurpo assequor adipiscor. Quod ꝛ in
dipiscor eris. indeptus dr. Plau. in Aul. Neq; partem
tibi ab eo cui sit indipisces neq; furem excipies. Gel.
lib. i. Si eñ achęos Homerus pugnã indipisci ait nõ
fidicularũ tibiarũq; cõcentu cõspiratã. Hinc indepto
tas. frequentatiuũ. Var. Nec partẽ aliquã indeptauit
hereditatis.

¶ Indigito as. pe. cor. quasi indicito ab indico vel a
digitis deducit. Et significat Voco nomino et quasi
per nomẽ ostẽdo. Macrob. Namq; virgines vestales
ita Apollinẽ indigitãt. Apollo medice: Apollo pęan
Idem. Nã ita ab incolis indigitantur.

¶ Indigitamenta: libri pontificales qui ꝛ noĩa deorũ
et rationes ipsorũ numinũ cõtinent.

¶ Indigetes pe. cor. dii ex hoib⁹ facti. Quo nomine
dictus est Aeneas cũ pugnãs cũ Mezentio nusq̃ ap-
paruisset. Alii indigetes dicunt esse deos tutelares:
quorũ noĩa vulgari nõ licet.

¶ Indigestio: cũ cibus nõ digeritur. Hier. ad Eusto.
Ad orationẽ tibi surgenti nõ indigestio ructũ faciat:
sed inanitas.

¶ Indigeste aduerbiũ: significat inordinate.

¶ Indignus: nõ dignus. Teren. in Eu. Nã si ego di
gna contumelia hac sum maxime: at tu indignus qui
faceres tamẽ. Interdũ ponitur pro miserabili. Idẽ.
Indignis cũ egomet sim acceptus modis.

¶ Indignor ꝛ indignitas. Vide supra ĩ dict. Dignor.

¶ Indiscriminatim indifferenter.

¶ Indisertus: nõ eloquẽs. Gel. Nõ indiserti viri.

¶ Indocilis: qui penitus nõ potest discere. Indoct⁹
qui nondũ didicit.

¶ Indo is. indidi itum. impono. Plau. in cap. Peci-
mũ vocitatus est: post vos indidistis Tindaro. Aliq;
significat intus do: immitto. Idem in cas. Dem me et
te infœlicẽ si ego in os meũ vini guttã indidi. Inter-
dum imprimo. Idem in Asi. Qui sępe ante in nostras
scopulas cicatrices indiderunt.

¶ Indoles pe. cor. ab indolesco fit per interpositionẽ
Et in pueris quidẽ atq; adolescẽtibus est significatio
quędã futurę probitatis. Ci. At eñ ab adolescẽtib⁹
bona indole pręditis sapiẽtes senes delectant. In vi-
ris vero signũ est pręsentis virtutis. Idem. Hoĩes in
quibus est virtutis indoles commouent. Aliq̃ ꝛ pro pre
stantia seu generositate quadã virtutis atq; animi po
nitur. Liui. de Lauinia iam matre inquit. Tanta in
ea virtutis indoles fuit. Lucr. Indole si dignũ latia
si sanguine prisco Robur inest animis. Aliqñ etiam in
malũ dr: vt apud Liuiũ de Annibale. Cũ hac indole
virtutũ ac vitiorũ sub Asdrubale meruit. Trãsfertur
quoq; ad muta atq; inanimata. Idem Sicut in frugi
bus pecudibusq; nõ tm̃ semina ad seruandã indolẽ va
lent quantũ terrę ꝓprietas cœliq; sub quo aluntur.

¶ Indolẽtia quasi nõ dolor. cũ nihil dolor. Lact. li iii.
Nã corpis bona .i. incolumitas indolẽtia et valitudo
nõ minus sunt mutis q̃ homini necessaria: ac nescio
an etiã magis q: homo ꝛ medelis ꝛ ministerii subleua
ri potest: muta nõ possunt. Hęc etiam indoloria dr: vt
Sidonius a Cicerone dictã perscribit.

¶ Indomitus pe. cor. qui domari nõ põt. Vñ dicimus
equũ indomitũ. Aliqñ ponit pro feroci. Vñ dicim⁹ gẽ
tes indomitas. Aliqñ pro magno. Vergil. Nate quis
indomitas tantus dolor excitat iras?

¶ Indubitatus: nõ dubitatus. Lact. lib. ii. Pro cõfes
so ꝛ indubitato habitũ est.

¶ Induco is pe. pro. ꝓprie intro duco. Plau. Induc
eam in domũ. Aliq; inducere est persuadere illicere
decipere inclinare. Lucil. Huius ego animũ si induco
vt ab amore meretricis desistat. Idem. Miserũ senez
sirenũ cantu inductũ. Aliq; abolere cancellare. Sue.
in Cęsa. Amplissimis verbis collaudatũ in integrũ re
stituit inducto priori decreto. Et alibi. Multa inquit
et deleta ꝛ inducta ꝛ superscripta inerant. Verbum id
iuris est. Origo ea q̃ inducto chartis attramẽto ve-
lut tectorio deleri quę scripta prius erant: contigit.
Quandoq; fingere. Cic. lib. iii. offic. Hinc ille Gyges
inducitur a Platone. Quãdoq; ingredi facere: vt Ut
de quo me inducas. Aliq; offirmare: vt Sic animũ in
duco meũ. Quãdoq; imponere: vt Soleę ligneę pedi
bus inductę sunt. Quandoq; infigere: vt Ita induxi
in animum.

¶ Inductio genus argumẽti. Est eñ oratio per quã
fit a particularibus ad vniuersalia progressus. Vel in
ductio est oratio quę rebus nõ dubiis captat assensio
nem eius rei quę instituta est.

¶ Inducię: pax in paucos dies: sic dictę: q̃ in diẽ den
tur: vel q̃ in dies ociũ prębeant. Aurelius opilius in-
ducias dici existimat ab initu ꝛ introitu quoniã tem-
pore induciarũ hostes inter sese vtrinq; vltro citroq;
alteri ad alteros impune intrẽ solent ꝛ introire. Has
Lycaon primus inuenit: fœdera Theseus.

¶ Indulgeo es. si. sum. ꝛ tum. scdm Prisci. significat
obsequor cõsentio inseruio ꝛ facile concedo. Cice. in
Lęl. Sed obsequiũ multo molestius q̃ peccatis indu
gens .i. consentiẽs pręcipitẽ amicũ fieri sinit. Idẽ Ty
roni. Indulge valitudini tuę .i. molliter vaca: ꝛ q̃d lin
gua vernacula dicimus facarecie. Terent. in Heau.
Nimiũ illi indulges. Unde indulgẽtia mollis est per-
missio q̃ seueritati opponit. Quintil. Mollis illa edu-
catio quã indulgentiã vocamus neruos ois ꝛ mentis
et corporis frangit. Et Indulgere est facilem ꝛ clemẽ
tem esse. Ci. lib. iii. offic. Magnus vir imprimis ꝛ qui
perindulgens in patrẽ: idem seuerus in filium .i. clę-
mens ac facilis: et indulgẽtia clemẽtia. Sta. Vultus
et egregię tanta indulgẽtia formę. Indulgentissimi
imperatores dicti q̃ sint benefici propensiq; ad sacri-
ficandum. Item Indulgere est delicate intendere et
spaciũ maius dare. Verg. Indulge hospitio: causasq;
innecte morandi. Idem. Sin tumulis accliue solum
collesq; supini Indulge ordinibus. Item indulgere
parcere. Amb. Vide q̃ bonus deus ꝛ facilis indulge
re peccatis. Idem. Nã dñs Iesus Christus crucifi-
gentibus se nõ maledixit sed potius vt eis indulgeret
orauit. Hiero. cũ accusatiuo iunxit. Misericordia in-
quit est quia indulget nostra peccata. Itẽ Indulge-

ꝛ ut

re tribuere. Amb. Laudabũt etiã deũ qui tanta nobis remedia indulserit vitãq; mortis. Item augere. Lucã. lib. iii. Tu qui iram indulges nimis manus abstinere a muliere melius est.

¶ Indulgitas pro indulgẽtia. Sisenna. Bassus assidua indulgitate victus.

¶ Induo is. indui indutũ. ex in ⁊ duo is. Cuius origo a gręco Δυω qđ ingredior significat trahitur. Unde ενδυω induo. Veteresq; dixerũt pro dare Duo is. et Dio dis. Plau. in Cas. Mea prędã est illa proinde tu te in laqueũ ne duas. De verbo aũt dio. Terẽ. in Phor. Dii tibi oẽs qđ dignũ est duint. Cõstruitur aũt Induo variis modis. Nã quãdoq; habet duos actõs: sed in passiua tantũ significatione ⁊ hoc apud poetas ⁊ historicos nõ apud oratores quos imitãdos in primis censeo. Plau. in Epi. Quid erat induta? an rigillã induculã? an mendiculã implumatã? Verg. lib. ii. Deinde comantẽ androgei galeã clypeiq; insigne decorũ induitur. Curtius. Iamq; nox apparebat cũ thoracem indutus pcedit ad milites. Aliqñ vno tantũ actõ construitur: ⁊ tunc idẽ est qđ assumo. Quint. lib. vi. Orbũ agimus ⁊ naufragũ ⁊ periclitantẽ quorũ induere personas quid attinet nisi affectus assumimus. Ubi verbum difficile facile declarauit. Sic Curtius. Loricã tamen quã raro induebat amicis orantibus sumpsit. Ci. lib. iii. offi. deponit eñ personã amici cũ induit iudicis. Hinc ex cõtrario deponit: Induit significare ostendit. Sue. in Nero. Nullã bis induit. Aliqñ postulat: vt id quo quis induitur in actõ ponat: et is qui induitur in datiuo: significatq; impono immitto assumo. Plau. in Cas. Ocyssimus sum oim qui viuũt. Loricã induã mihi optimũ esse arbitror. Cice. lib. ii. de fi. Ex eius spoliis sibi ⁊ torquẽ ⁊ cognomẽ induit. Plyn. lib. xxxiii. Pessimũ vitæ scelus fecit qui annulũ primus induit digitis. Sue. in Aug. Si mane sibi calceus perperã ac sinister pro dextro indueret. Per translationem ad animũ dixit Liui. lib. iii. Adeoq; nouũ sibi ingenium induerat: vt plębicola repente omnisq; aurę popularis captator euaderet. Aliquãdo vltra naturalem accusatiuũ habet aliũ actm̃ cũ in. Et tunc pro conuerto siue transformo sumitur. Verg. lib. i. geor. Contemplator item cũ se nux plurima syluis Induet in florem. Ci. de diui. loquẽs de anhelitibus terrę. Cũ aũt se in nubẽ induerint. Similiter cũ hmõi actõ significat inicio seu immitto. Cice. in horten. Et vt docuit Antiochus in idipsum se induit qđ timebat. Gel. Aesopus ille ephrygia fabulator haud immerito sapiens existimatus est cũ quę vtilia monitu suasuq; erant nõ seuere nõ imperiose pręcepit ⁊ censuit vt philosophis mos est: sed festiuos delectabilesq; apologos cõmentus res salubriter ac prospiciẽter aiaduersas in mentes animasq; hoim cũ audiẽdi quadã illecebra induit. Deniq; cũ pro vestio capitur vltra actm̃ cõstruit cum ablatiuo sine præpositione eius rei qua quis induit. Cur. Deposita veste quã habebat arabica induitur. Cic. lib. iiii ad Heren. Palla inaurata indutus. Qñq; etiã in hac cõstructione pro Illino sumitur. Plaut. in Mus. Id eis vitiũ nocet: atq; etiã nunc satis boni sũt si sunt induti pice. Col. ad vites transtulit pro onero cum dixit. Nã ita se induunt vuis vt nequeãt capere maturitatẽ. Sumitur etiã pro ferio cũ abltõ instrumẽtali. Cęsar lib. vii. Quin ordines cõiuncti inter se atq; implicitiq; quo qui intrauerãt seipsi acutissimis vallis induebant hos cippos appellant. Et iterũ. Aut se stimulis inopinãtes induebant: aut in scrobes delati transfodiebantur.

¶ Induuię ab induẽdo. indumẽta quibus quis induitur: sicut exuuię ab exuendo.

¶ Indusiũ gñs vestis quasi intusiũ qđ mox supra subuculã sumebat sicut palliũ ⁊ palla vocata ⁊ foris supra Indusiũ. A quo Indusiatus dr̃ qui hmõi veste est indutus. Plau. Indusiata patagiata.

¶ Industria est ingeniũ seu ars qua aliqđ struere sumus idonei: q̃uis pro ingenii siue artis exercitatione qñq; sumat. Utrũq; cõplexus est Cic. cũ inquit. Ut industria nostra tuę morẽ geramus voluntati.

¶ Industrius nõ industriosus dr̃ qđ antiqui Indostrius dicebãt: pro ingenioso ⁊ pro eo qui multę industrię est ⁊ aliqđ struere semp nititur. Cice. ad Heren. Nimirũ hęc causa est hmõi quã nec industrius: nec misericors: nec officiosus deserere põt. Hęc aũt duo nomina cõposita censeo: deriuata tñ ab instruo. Unde Festus. Industriũ antiqui dicebãt indostriũ: quasi quicquid ageret intro strueret domi. Ab industrius fit aduerbiũ industrie. Col. Higinius veterũ auctorũ placita secretis dispersa monumẽtis industrię collegit.

¶ Inebrior aris. Uide in dictione Ebrius.

¶ Ineffigiatus a. um. informe: qđ nõ est factũ ad aliquam effigiẽ. Gel. Namq; vt illa bestia fœtũ ederet ineffigiatũ informẽq;: lambẽdoq; id postea qđ ita edisset confirmaret ⁊ fingeret.

¶ Ineo is. inivi. vel inii. itum. pe. cor. ex in ⁊ eo: significat incipio. Sal. Quapropter vos moneo vt forti atq; parato aio sitis ⁊ prœliũ cum inibitis memineritis vos diuitias decus gloriã: prætereã libertatẽ atq; patriã in dextris portare. Et inire est ingredi. Plaut. in Cas. Tu modo pspicito quid intus agant: si tu iubes inibitur tecũ. i. intrabit. Idem. Iniit te vnq̃ febris? Item mereri assequi lucrari obtinere cõparare. Ter. Ut gratiã ineam sine dispẽdio. Hoc aũt fit cũ nouis et ignotis fauorẽ ⁊ amicitiã alicuius adipiscimur. Et dicimus. Ineo gratiã tecũ: ineo gratiã tuã: ⁊ ineo gratiã a te. Ter. in Eu. Ab eo gratiã inibo. Qñq; tractare cõciliare: vt Ineo pacẽ tecũ: ineo bellũ: ineo fœdus: ineo rationẽ: ineo viã. i. inuenio. Cuius participium absolute positũ maioribus rebus adhibet: vt Ineunte adolescẽtia: ineũte vere: anno: mense: sęculo: lustro bello. i. ingrediẽte. Rursus inire est cõcũbere. Plyn. Sed asini qui equas ineant optimi legendi sunt. Hic Initor pe. cor. pro cõcubitore: ⁊ Initũ pro coitu poni consueuit. Item capere: vt Ineo fugã. Verg. Sæpe leui somnũ suadebit inire susurro. Item facere. Plau. in cap. Qui consiliũ iniere quo nos victu ⁊ vita prohibeant. Item cõsiderare intelligere. Teren. in Phor. Hęc cũ ratione ineas q̃ sint suauia ⁊ q̃ chara sint ea quę pręb eat. Do. Ineas: intelligas: ęstimes. Ab ineo fit initiũ: initio as. ⁊ initiatus.

¶ Initio as. frequẽtatiuũ ab ineo. Diom. Ineo is. inito dicimus: vt Pacu. Loca arida initas.

¶ Ineptus: ex in ⁊ aptus. Ci. lib. ii. de ora. Ineptus nomen habere videt q nõ si aptus. Idq; sermonis nostri cõsuetudine perlate patet. Nã qui aut tp̃us qđ postulet nõ videt: aut plura loquit: aut se ostẽtat: aut eorum quibuscũ est vel dignitatis vel cõmodi rationem nõ habet: aut deniq; in aliquo genere: aut incõcinnus aut multus est: is ineptus dr̃. A quo ineptia: ineptitudo: ineptulus.

¶ Ineptio is. iui. itum. ineptias facio. Lact. de Opi.

Vereor ne hmōi portēta & ridicula refutare nō minus ineptū esse videaē. Sed libet ineptire: quoniā cū inepto agimus ne facile nimis argutū putet.

¶ Iners: ex in & ars significat eū qui sine arte est. Ci. lib. iii. de fin. Sed lustremus aīo has maximas artes quibus qui carebāt: inertes a maioribus noīabantur Quādoq3 etiā iners capiē pro ocioso & ignauo qui nihil artis operaē: vel quasi nesciat operari. Verg. lib. iiii. geor. In mediū seu stabit iners: seu pfluet humor Do. in adel. Intelligamus aliter dici nō inertē socratem: aliter nō inertē seruū. Ab iners fit diminutiuū Inertulus. Inertia inertis vitiū quę sic sumi pōt in sua significatione: vt de inerte dictū est: licet pprie sit artis ignoratio. Col. in pfa. lib. ii. Nō ergo fatigatione quemadmodū plurimi crediderūt nec senio: sed nostra inertia nimis benigne. Ci. lib. i. ad Q. Fratrem. Duo illa relinquamus inertię nostrę.

¶ Inerticula: genus vitis apud Col. boni vini & innoxię etiā nomē habet q iners habeē in tentādis neruis quis in gustu nō sit habilis. Sola etiā temulentiā nō facit. Unde rectius Sobria dici deberet.

¶ Inesco as. Uide in dictione Obesco.

¶ Inexplorato aduerbiū: significat sine exploratione & inquisitione. Liui. lib. vi. Inexplorato pabulatū cohortes misere.

¶ Inexputabile: qđ numerari nō potest. Colu. lib. x. Nam inexputabilis erat numerus.

¶ Infabre pe. produ. aduerbiū significat fœde. sicut Affabre pulchre.

¶ Infamia: mala fama. Hiero. Quod illū testimonio martyris ab infamia vindicaretur.

¶ Infamis & hoc infame. pe pro. qđ habet malam famā. Hier. ad Pamma. Quis per infame opus seipsū voluit infamari? Infamis dictus est ab antiquis digitus medius propter ignauiā: quoniā indigere videatur aliorū defensione. Persi. Infami digito lustralibus ante saliuis Expiat. Iuue. Mediumq3 ostēderet vnguē. Nā olim qui medio tanq̄ per indicē monstrabatur: arguebatur infamię.

¶ Infamo as. pe. pro. infamia afficio. Hiero. Si originem nunq̄ secutus sum: frustra infamare me cupitis. Quintil. Deinde cum se iactaret eodem modo dicere Senecam infamauit.

¶ Infans substantiuū dr puer: qui nondū fari cœpit. Quod etiā de brutis & auibus dr. Plyn. Quadrupedes infantes suos cognoscūt. Idem. Vespertilio volucrū sola lacte nutrit vbera admouens geminos volitat amplexa infantes. Adiectiuū vero capiē quasi p paruo. Idem de boleto. Nec tunicę minor gratia in cibo infantis boleti. i. parui & nondū adulti. Interdum dr Infans nō facūdus. Ci. in Bru. Ipsum Scipionē accepimus nō infantē fuisse. Per translationē sumiē pro stulto & quasi loqui nesciēte. Ex quo Infantior et infantissimus. i. stultior & stultissimus.

¶ Infantia ę. etas infantilis: & qnq3 stultitia dr.

¶ Infantile adiectiuū. qđ est infantis. Aug. li. i. Con. Imbecillitas membrorū infantiliū innocens est: non animus infantium.

¶ Infandū a fando sumiē: qđ vix fari quis possit. Vergil. Infandū regina iubes renouare dolorē. Ponitur nonnūq̄ pro interiectione. Ver. lib. i. Geor. Infandū sistunt amnes terręq3 dehiscunt.

¶ Infarcio cis. impleo. Plyn. lib. xxxiii. Quid nō in Africa hispaniaq3 ex terra parietes quos appellāt formaceos qm̄ fornacū modo circūdati vtrinq3 duabus tabulis verius infarciunē q̄ instruūtur.

¶ Infatuo as. fatuū sine sale. i. sapiētia facio. Fit enī a fatuus: vbi in vel auget vel supflua est. Hie. ad ruf. Quid Salomone sapiētius? attamē a moribus fœminarū infatuaē. Infatuę mulieres dictę sunt q̄ faunorum ludibriis attingāē. Et similiter Infatuati viri quos nunc vulgus spiritu plenos nominat: quidam etiam demoniacos.

¶ Infensus qui ira in aliū elatus est & odiū gerit.

¶ Infero pe. cor. intro pono seu intro porto. Plaut. in Amp. Neq3 meū pedē huc intuli. Lactā. lib. ii. Nō placebat Persio q aurea vasa tēplis inferanē. Interdum inferre poniē pro inicere. Idem lib. iiii. Nefandas manus deo suo intulerūt. Li. lib. ii. Adeo cōcitato impetu se intulerāt ethrusci vt funderēt ipso incursu aricinos. Interdū pro Facere: vt intuli damnum. Lact. lib. v. Patiētia est malorū q̄ inferunē: aut accidunt cū ęquanimitate perlatio. Interdū subiicere seu apponere. Idem li. i. Quod clarū fiet exēplo qđ inferemus. Interdū pro introducere. Liui. lib. i. Lucus erat quē mediū ex opaco specu fons perenne rigabat aqua: quo q2 se persępe Numa sine arbitris velut ad congressum deę inferebat: camœnis eū lucū sacrauit. Interdū pro ingerere. Ci. lib. i. offi. Turpe est & valde vitiosum in re seuera cōuiuio dignū aut delicatum aliquē inferre sermonē. Interdū pro cōcludere. Sen. Cū his argumētis qđ pposuerat intulisset. Interdū pro cōtraferre. Cęs. lib. i. Romani cōuersa signa bipertito intulerūt. Inferre arma est bellum gerere. Cice. Octa. Quibus cogitas arma inferre? Inferre crimē est imputare seu obiicere. Idē in Lel. Addendū eodē est vt ne in criminibus aut inferēdis delecteē amicus aut credat oblatis. Stuprū inferre est imittere seu infigere.

¶ Inferię: sacrificia q̄ inferis soluunē. Verg. Uiuentes rapit inferias quos immolet vmbris.

¶ Infernus pro infernorū loco: in singulari ge. masc. in plurali neutri. Hie. in para. Deglutiamus eū sicut infernus viuentē. Et in Iob. Ducūt in bonis dies suos & in puncto ad inferna descēdūt. Est & Infernus a um. quod est infra: sicut Supernus a. um. qđ est supra A quo Inferne aduerbiū. Et infernas atis. sicut Supernas atis. Plyn. Et ideo Romę infernas abies supernati pręfertur.

¶ Infernalis & hoc infernale ab infernus fit cū est substantiuū. Unū infernales furię.

¶ Inferus a. um. pe. cor. ab infra dictū est. Unū inferi quibus inferius nihil est. Inferū mare Tyrrhenū: sicut superū Adriaticū: q ex vrbe Roma versus Adriaticū euntes fere semp ascendūt. Contra ad vrbē: ad mare Thuscū veniētes descēdunt.

¶ Infestus qui alicui malū infert et plusq̄ inimicus Iamq3 aduersus eū fertur. Et infestus dr cui aliunde malū impēdet. Ci. Dolebā iudices & acerbe ferebā si huius salus ob eā ipsam causā esset infestior q is meā salutē atq3 vitā sua beniuolētia psidio custodiaq3 texisset. Nigidius Infestū a festinādo dici putat. Qui enī instat alicui: eūq3 properās vrget & opprimere eū studet atq3 festinat: vel cōtra de alicuius periculo et exitio festinaē: is vterq3 infestus dr ab instātia fraudis quā vel facturus alicui: vel passurus est.

¶ Infesta signa dr̄ quę aduersum tendūt: hoc est vexilla in hoste euntia vt molestiā inferant.

¶ Infestū mare habere: significat latrocinādo mare infestare. Ci. lib. iii. de rep. Nā cum quereretur ex eo quo scelere impulsus mare haberet infestū vno myoparone: eodē inquit quo tu orbem terrę.

¶ Infesto as. crebris cursibus molestiā infero. Unde Infestatio molestatio.

¶ Infestiuus: qui nescit vel nō est idoneus ad dicendas vrbanitates. Gelli. Homo subagresti ingenio et infestiuo.

¶ Infibulo as. pe. cor. Uide in dictione Fibula.

¶ Inficio is. pe. cor. ex in ꝛ facio: significat intingo. Hiero. Quasi ipsa ea deniq; lana cū inficit sanguine conchylii vel muricis vertit in purpurā. Per translationem sumit pro vitio seu macula. Liui. Hoc luxu et peregrinis infecti moribus. Et inficere venenare. Uergil. lib. ii. geo. Quo nō prȩsentius vllū pocula si quādo seuę infecere nouercę. Ply. lib. xi. Nimio fumo inficiunt apes. Hoc verbū Diome. a fuco cōponi existimat. Dicit em̄ Facio cōficio. Fuco inficio: Sed aspera nimis videt cōpositio: licet a significatione nō abhorreat. Sed cur nō a Facio quādoquidem. Inficio quasi intus facio significare potest?

¶ Infectus ab inficio: idem est qđ intinctus maculatus venenatus. Sue. de Cali. Inuēta ꝛ arca ingens variorū venenorū plena q̄bus mox a Claudio demersis infecta maria tradunt nō sine piscium exitio. Sene. Diu in istis vitiis iacuimus: elui difficile est. Nō enim inquinati sumus: sed infecti. Ci. lib. i. tuscu. Sed nos vmbris: deliciis: ocio: langore: desidia: animū infecimus. i. polluimus corrupimus. Cum aūt significat nō factus: cōponitur ex in ꝛ factus: vt Infecta pace: infecto negocio. Plau. in cap. Quod male feci crucior modo: si infectū fieri posset.

¶ Infectus us. accipitur pro tinctura. Plyn. lib. viii. De lanarū infectu suo loco dicemus.

¶ Infectores: qui alienū colorē in lanam coniiciunt. Plau. Incedūt infectores crocotarii offectores. Offectores sunt qui ꝓprio colori nouū efficiunt.

¶ Inficior aris. verbū deponēs: sigt nego. Uñ inficiationes q̄ sunt debite rei negatiōes cū per creditorē a debitore deposcit. Ouid. li. xi. met. Stabat opus pretiū rex inficiat. Et ꝓprie inficiari est verbo quicq; negare factū: quasi infectū. Uñ ad facta nō ad dicta ptinet. Nam si quis aliqd se dixisse fateat nō sic cōuenire videtur: vt id aduersario inficior: vel inficias eo ita vt inquis esse: sed nego.

¶ Inficias tm̄ acti casus ꝛ p̄ralis nūeri: ꝛ solū cū eo iungit: et sine ꝓpositione: vt Hic inficias iturus est: seu ibit. Cōponitur em̄ ex in ꝛ nō ꝛ facio.

¶ Inficiator qui negat se vel debere qđ actor petit: vel cōmisisse qđ accusator obiicit. Ci. li. i. de ora. Nōne intelligebat vt si inficiator ꝓbasset iudici ante petitā esse pecuniā q̄ esset deberi cępta. Uñ status cōiecturalis dr̄ Inficialis in quo semp reus inficiatur.

¶ Infidus a. um. pe. p. Uide supra in dictio. Fidelis.

¶ Infimus a. um. pe. cor. ab infra seu ab inferus super latiuum est.

¶ Infimates pe. pro. dicti sunt sicut summates q̄ sunt opposita. Plau. in Sti. Sūmates viri atq; infimates

¶ Infinitiuus modus sine alterius verbi adminiculo poni solet vbi subintelligit. Uere ne ita est? vt Me ne incœpto desistere victā? Plus em̄ potest infinitū tp̄s ad significandū q̄ finitum. Ter. in Eu. Inuidere oēs mihi: pro inuidebāt. Ideo aūt dr̄ infinitus: q2 alii modi definiūt ꝑsonas primā secundā ꝛ tertiā. Hic aūt sine ꝑsonis est: ꝛ hꝫ solū p̄finitū tp̄s presens p̄teritū et futurū: vt Amare presens. Amasse p̄teritū. Amatum ire futurū. Ecce vides designare tantū tp̄a nō ꝑsonas Amare em̄ nescit persona nisi velis iungere. Te amare debet ille. Tūc quasi sit finitū. Si aūt nō subiūgas ille vel iste vel ipse fit infinitus modus. Nā ꝛ numero singulari vel plurali infinitus est. Cū em̄ dico amare nec finitū est vtrū de vno an de pluribus dicam.

¶ Infirmus: nō firmus. Unde infirmitas inualiditas nō ęgrotatio sicut plerıq; male vsurpant: cū quis non dum firmus vel ętate vel ęgrotatione est. Ci. Ut em̄ infirmitas puerorū ꝛ ferocitas iuuenū.

¶ Infligo is. pe. pro. infero incutio. Aug. li. ii. de ciu. dei. Ita ne tandē Scipio laudas hāc poetis romanis negatā esse licentiā vt cuiq; opprobriū infligerēt romanorū cū video eos nulli deorū pepercisse nostrorū?

¶ Inforo as. pe. cor. a forū compositū: significat dico seu in forū diuulgo: seu in forū voco. Plau. in Cur. Licet ne inforare si incomitiare nō licet? Nō inforabis me quidē: nec mihi placens tuū profecto nec forū nec comitiū. Aliqñ cōponitur ex in ꝛ foro as. qđ est intus foro. Ply. lib. vii. Timebāt prisci truncū findere: mox inforare ausi medio ipsiq; medullę calamum imprimebant vinum inserētes.

¶ Infra ab in nasci videt cuius significatio nota est. Et sine casualibus quidē aduerbiū est adiuncta vero prȩpositio: vt Ego te esse infra oēs infimos puto. Facitq; ex se Inferus a. um. inferior infimus infernus. Nā aduerbia huiusmodi localia ꝓpositionū loco ponūtur: ꝛ e diuerso: vt Intra viscera pro in viscera. Absq; lęsione pro extra lęsionē: ꝛ in adulterū dixit: pro cōtra adulterū. Docet Laurē. Ualla. Infra ad dignitatē ꝛ locum referri: vt Infra dignitatē meā est: ꝛ infra tectū. Intra ad numerū ꝛ spaciū: vt Intra viginti dies: et intra muros nō aūt infra. Sed hanc differentiā minus seruatā video: infra etiā ad numerum pertineat. Ply. lib. xi. Oua incubari infra decē dies edita vtilissimū vetera aut recentiora infœcūda. Aug. de Petri cathedra. Tamen cū infra quadragesimę dies hęc solemnitas venerit facere eā nobis debet sanctorū dierū reuerētia gratiorē. Habet aūt infra relatiuū supra: sicut intra extra: super subter.

¶ Infringo is. valde frango. Unde infractus. Interdum infringere est illidere ꝛ infligere. Teren. in adel. Plus quingentos colaphos infregit mihi.

¶ Infractus valde fractus. Uerg. Turnus vt infractos aduerso marte latinos. Et infractus nō fractus vt Uir infracti animi. i. qui nullis rebus aduersis frangitur.

¶ Infractio nō modo pro nō fractione: sed etiā pro torpore ponit. Ci. In quē cadit ęgritudo: cadere in eū timorē infractionemq; animi.

¶ Infrio as. Uide in dictione Frio.

¶ Infumo as. pe. pro ad fumū sicco: sicut insolo ad solem sicco. Plau. Atq; bullas infumatas ꝛ fumen.

¶ Infumibulū spiraculū per qđ fumus exit.

¶ Infulę pe. cor. fascię sunt in modū diadematū: vt inquit Ser. sup lib. x. ęnei. a quibus dependent vittę ab vtraq; parte. Festus. Infulas sacerdotū filamentū vocabat. Alii scribunt Infulas filamenta alba esse quibus templa ornabant ꝛ moris fuisse vt nubētes prius q̄ mariti domum ingrederentur infulis postes ornarent. Iuxta primum sensum. Ambro. libro offici. sumpsisse videtur cum inquit. Ego raptus de tribunali

bus atq; administrationis infulis sacerdotũ docere vos cœpi: quod ipse nõ didici. Hinc

¶ Infulatus a. um. qđ est infula ornatum.

¶ Infundo is. vide in dictione fundo.

¶ Infundibulũ instrumẽtũ quo in vasa liquores in fundim⁹. Cato. In cella olearia hec opus sunt: dolia: olearia ꝛ opercula sestariũ oleariũ vnũ: labellũ vnum infundibula duo. Rustici nostrates lurã vocitãt. Antiquiores aũt os vtris lurã dicebãt: vñ lurcones capacis gulæ hoïes: vt Lemargi nomẽ acceperũt.

¶ Infurnibulũ pala qua panes in furno disponunt.

¶ Ingeniũ a gignẽdo ꝓprie natura ẽ cuiq; ingenita. Sal. lib. 3. hist. Castrisq; collatis pugna ꝛ ñ ingenio loco ꝓhibebat. Ter. Nã qui cũ ingenijs cõflictat eiusmodi. i. cũ hoïbus eiusdẽ naturę. Est etiã ingenium vis quedã naturalis nobis insita suis virib⁹ prævalens ad inueniendũ qđ rõne iudicari possit. Cice. lib. v. de fi. Una ingenij appellatur docilitas ꝛ memoria: easq; virtutes qui habent: ingeniosi vocant. Uñ pclara ingenia: ꝛ obtusa ingenia dicimus. i. acuta et rudia. Hinc ingeniosus qui naturalẽ vim ad aliquid agẽdum accõmodatã habet.

¶ Ingenuus q̃ in libertate natus est: ꝛ ab ingenuorũ antiquitate vt Boe. in top. inquit: gẽtilitas ducit. Et est relatiuũ libertini. Est eñ libertinus q̃ iusta seruitute manumissus est. Uñ iterrogare hoc mõ solemus: Ingenuus ne an libertinus est? i. liber nat⁹ an seruitute liberatus: siue ex libertinorũ genere ortus. Hinc ingenuitas: q̃ contraria est libertinitati. Hinc de Agatha martyre scribit. Sũma ingenuitas ista ẽ in qua seruitus Christi ꝓprobatur.

¶ Ingenue aduerbiũ libere ꝛ simpliciter. Sic ingenue loqui dicimus eũ qui ita loquitur vt liberũ hoïez decet nihil timidũ: nihil habens seruile.

¶ Ingemo is. pe. cor. valde gemo. Uirg. Daphni tuum pœnos etiã ingemuisse leones Interitũ.

¶ Ingero is. pe. cor. imisceo: imitto: intro gero. Leo pap. Nouit cui adhibeat æstus cupiditatis: cui illecebras gulæ ingerat: cui apponat incitamen luxuriæ. Aug. Quid facio ego modo cũ loquor? strepitũ verborum ingero auribus vestris.

¶ Ingloriꝰ a. um. qđ est sine gloria. Cui cõtrarium est inclytũ ꝛ gloriosum. Hier. ad Mar. Sed ala habitãte in corpe fiat inclytũ qđ ante ingloriũ fuit.

¶ Ingluuies vẽtris rapacitas. et ꝓ gula sumit. Colu. li. ix. pro cibo posuit. Naz nisi vacua est ingluuies cruditatem significat.

¶ Ingrãdesco is. dui. grãdis fio. Col. lib. x. At circa Calendas Martias locis apricis licet porrũ si iaz ingranduit transferre.

¶ Ingrauesco is. valde grauis. i. molestus fio ꝛ quasi opprimo. Hiero. in lib. Gene. Nõ est herba gregib⁹ seruorum tuorũ ingrauescẽte fame in terra Chanaã. Aug. li. v. cõ. Et ingrauescẽtib⁹ febrib⁹ iã ibã ꝛ pibã

¶ Ingredior eris. ssus. vide in dictione gradior.

¶ Ingruo is. nõ ꝓprie sed per translationẽ significat inuado: imineo ꝛ impetũ facio a gruũ ꝓprietate duplici. Prima q; more agminis cõuolant. Altera q; cla more simili vtunt: vt miles in prœlio ineundo. Plau. in Am. Nostra cõtra ingruũt vicimus vi feroces. Lactan. li. ij. Si seua tẽpestas: si grãdo ingruat ad deuz ꝯfugitur. Col. li. ij. Etiam ingruẽte hyeme frumenta iacimus. Dicitur eñ de bello de pluuia: de tempestate: de ruina ꝛ hmõi.

¶ Ingurgito as. pe. cor. cũ vehemẽtia glutio: gulaz redimpleo. Plau. in Cur. Uide vt ingurgitat impura in se merũ auariter plenis faucib⁹. Cice. in Anto. Idem cum se cibis ingurgitasset. Lact. lib. 4. aliter Sicut sus quę se ingurgitat cœno.

¶ Inguina pe. cor. sunt genitalia tã fœminaꝝ q̃ viroꝝ Mar. Accessi quotiẽs ad opus mistisq; mouemur inguinib⁹. Sue. in Nero. Uiroꝝ ac fœminaꝝ ad stipitẽ deligatoꝝ inguina inuaderet. s. ore.

¶ Inhalo as. pe. p. vide in dictione halo.

¶ Inhæreo es. inherẽs vel fixus sto. Col. li. 3. Cacumina deinde oliuę sicut matri inherẽt vtraq; pte adradito: ꝛ ita fissurę fici aptato: cuneũq; eximito.

¶ Inheresco inhærẽs fio. Idẽ lib. ij. Perexigua conspergit aqua gleba manuq; subigit ac sic glutinosa ẽ q̃uis leuissimo tactu inheresc1t ꝛ picis in morẽ ad digitos lẽtescit habẽdo. Ci. li. 3. de natu. deoꝝ. Prouisum est vt si qua minima bestiola conaret irrũpere in sordibus aurũ tãq; in visco inheresceret.

¶ Inhibeo es. pe. cor. ex in ꝛ habeo. vide in dictione prohibeo.

¶ Inhio as. proprie significat valde os aperio. Per trãslationẽ vero ponit ꝓ vehemẽter cupio. Plaut. in Aul. Credo illũ iã audisse mihi esse thesaurũ domi id inhiat. Gel. li. i. Dũ ei⁹ mortẽ inhio egomet viuo mortuus inter viuos. Aug. lib. 3. de ci. dei datiuo iunxit: vt sit inhiare quasi desyderiũ aut cor apponere. Hic inquit aliquid agerẽt dij heluones atq; nebulones sacrificiorũ adipibus inhiãtes.

¶ Inhonores q̃ ignobiles sũt ꝛ sine honore. Amb. li. i. offi. Cõtra aũt iustos inopes degere inhonores sine liberis. Et ply. lib. v. Inhonores ciuitates dixit.

¶ Inhorreo valde horridus suz: a quo inhorresco valde horridus fio. Ply. li. x. Inhorrescũt edito ouo: excutiũtq; sese ꝛ circũactę purificãt. Aliqñ inhorrescere est intus horrescere. Uirg. lib. i. geo. Spicea iã cãpis cũ messis inhorruit: ꝛ cum frumẽta in viridi stipula lactẽtia turgẽt. i. horrida facta est ꝛ intus formata Hier. in Dial. Attici: Uel frigore inhorrescimus: vel febri exardescimus.

¶ Inibi pe. cor. ex in ꝛ ibi quasi int⁹ ibi: vel in hoc: siue in eodẽ loco. Apul. Multa inibi dicta sunt quę cõmemorare nõ est opus. Plau. Nos domũ ꝓperamus vos inibi adeste. Aliqñ significat mox. Cęcil. Liber ne es? nõ sum: verũ inibi est.

¶ Inde significat ex eo loco. Liui⁹. Ita exercitus inde domos abducti.

¶ Inijcio is. pe. corr. ꝓprie intro iacio: imitto: inuecto Plau. Anteq̃ hec in domũ inijcias. Ter. in An. Quæ sese in ignẽ inijcere voluit ꝓhibui. Aliquando in aliquid iacio: vt apud eũdem. Inijciã in eũ manuz Uñ manus iniectio dicit vẽdicatio rei nobis debitæ nulla iudicũ auctoritate expectata. Quintili. Patris in filiũ: patrono in libertũ manus iniectio. Paul. Si Titius seruum vẽdidit ea lege: vt si Romæ moratus esset manus inijcere liceret. Emptor alii eadem lege vẽdidit: ꝛ seruus fugit a secundo emptore et Romæ moratur. Quero an sit manus iniectio ꝛ cui. Uirgili⁹ Inijcere manũ parcę. hoc est traxerũt debitum sibi. Aliquãdo inijcere est cum impetu iacere: seu impetũ facere: Quid. Qua cẽtuz quisq; parabat Inijcere anguipedũ captiua brachia cœlo. Aliquando simpliciter iacere. Plaut⁹ in Epi. Tragulam in te inijcere adornat. Idez in Cap. Inijcite huic manicas mastigię

.i.innectite. Et id Cas. Iā pol ego huic aliquē in pectus iniiciā metū .i.immittā. T. Liui.li.i. Iniectę Turno catenę.i.impositę. Huius ꝯpositū est Supiniicio Virg.lib.4.geo. Et raras supiniice frōdes.

¶ Initiū cœptū: ab iniicio is. Et initia Cereris sacra dicūtur. Var.li.ii.de re rus. A suillo pecore imolādi initiū pimū sumptū videt: Cuius vestigia q̄ initiis Cereris porci imolātur: ꝛ q̄ initiis pacis fœdus cum feritur porcus occiditur. Alio noīe initiationes nūcupātur: Quę vt ait Tertul. semper arcēt profanos ꝛ arbitrio carent.

¶ Initio as. sacris imbuo: Vñ initiatus sacris imbutus. Hier. in Exo: Postꝗ̄ initiaueris manus eoꝝ: id est ꝯsecraueris: ꝛ sacris abdicaueris. Et initiari dicūtur pueri cū a lacte ꝛ a cunis trāseūt vt cibo firmiori alātur. Nā apud Var. legitur ini tiari pueros edulicę ꝛ poticę ꝛ cubę deab⁹ edēdi ꝛ potādi ꝛ cubādi. Reperitur etiā initior depōēs: vt in ps. Et initiati sūt Belphegor: Est ꝛ initiare incipere.

¶ Initiarius a.um. qđ ad initiū ptinet. Quinti.li.i. Neqꝫ eñ est sanctius sacris iisdē q̄ studiis initiariis

¶ Iniquus ab in ꝛ ęquus: ꝛ in i pducta ꝯuersa ꝛ idez est qđ nō plan⁹. Vñ loci iniquitatē dicim⁹: Per trāslationē vero de hoſtibus impiis seu improbis dr: ꝛ iniqtas p iniustitia sumit. Aliquādo capitur pro magno. Virg. Iniquo pōdere rastri. Aliquādo pro angusto. Idem. Verum hęc ipse quidem spatiis exclusus iniquis Pretereo.

¶ Inimicus q̄ nō est amicus ꝛ priuatus est. hostis publicus. Sue. in Tib. Scribit etiā ad ipsum hoc familiariter necdū plane inimicus aut hostis.

¶ Inimicor aris. deponēs: inimicitias exerceo: datiuo iungitur.

¶ Inimico as. cū actō significat inimicū facio. Hor. Et miseras inimicat vrbes.

¶ Inimicitia singulari nūero dixit Ci.li.4.tus. Inimicitia ira vlciscēdi tps obseruās. Ces.li. de ana. plurali semp numero dicēdas putat inimicitias.

¶ Iniūgo is. impono demando: vt Iniūgo tibi hoc onus. Proprie tñ iniūgere est intus vel supra iūgere Col. lib. vii. Iugūꝗ quarto die accipiūt cui ram⁹ illigatus temonis vice traiicit. Interdū ꝛ pōdus aliquod iniūgitur vt maiore nisu laboris exploretur patiētia. Idem libr. v. Itaꝗ pingui terra singulis brachiis licebit bina iniūgere flagella.

¶ Iniuges hostię vocabātur: quę nunꝗ̄ domitę aut iugo subditę fuerāt.

¶ Iniuria ex eo dicta est q̄ nō iure fiat. Om̄e eñ qđ nō iure fit iniuria dicit siue verbis siue re. Re: cū manus inferūtur. Verbis cū fit ꝯuiciū. Specialiter vero iīuria ꝛ ꝯtumelia q̄uis (vt qdam volunt) ab inuicē differāt q̄ iniuria sit i verbis: ꝛ ideo leuior: ꝯtumelia in factis. Pac. Patior facile iniuriā si est vacua a ꝯtumelia. Qñꝗ iniuriā dicimus damnū culpa datum Qñꝗ iniquitatē vt cū quis inique sentētiā dixit q̄ iure ꝛ iustitia careat: quasi nō iuriam. Nōnunꝗ̄ aduerbialiter sumitur p īmerito. Iniuriosus qui iniuriam facit.

¶ Iniuriosus a.um. iniuria plenū.

¶ Iniurius a.um. qđ est iniquū. Plau. in Aul. Si mihi dat operā me illi irasci iniuriū est. Aliqñ iniurium aduerbiū ponit. Ter. in Hecy. Iniuriū aūt est vlcisci aduersarios. Vbi Do. Iniuriū iniquū: Indignantis modo significatio ē: ꝛ vim aduerbii habet.

¶ In manu vel in manib⁹ est: dicit pro eo qđ est in potestate vel in pꝛōptu ꝛ in facili: vt Victoria in manibus est. i. quasi iam tenetur. Et in manib⁹ p inter manus. Cic. in Cato. Septim⁹ mihi liber originū est in manibus. i. operi nōdum summa est imposita manus. In manu aquas poscimus. Veteres aūt aquas manibus pedibusꝗ dixerūt. In manū datur ei q̄ separatim accipit sine arbitris: aut interprete: ꝛ pꝛuaricator aut iudex corruptus. Ter. in phor. Soli sumus iuquam hic eho dic quid velis tibi dari in manū?

¶ In mētem venire nō tātum est reminisci: sed etiaz recogitare ꝛ ꝯsyderare. Cic. In mētem tibi nō venit causam publicā sustinere? .i.nō cogitas

¶ Innitor pe.cor. Vide in dictione nitor.

¶ Ino nomē Cadmi ꝛ Hermionis filię vxorisꝗ athamātis Thebarū regis: ꝛ liberis patris nutricis. Eadem (Cicerōe teste) q̄ Leucothea.i.alba dea: a nobis vero Matuta q̄ ꝛ aurora dicit. Unde Ouid. in Fastis Leucothoe i grāiis matuta vocabere nostris. Fabulam Inonis Ouid. lib. 4. met. refert. quemadmoduz Ino cum Melicerta filio pꝑter timorē de scopulo se pcipitem misit in mare: amboꝗ facti sunt dii marini. Illa Leucothea Melicertes Palęmon qui ꝛ portun⁹ vocati sunt. De quibus Cypri. Melicertes ꝛ Leucothea pręcipitantur in maria: ꝛ fiunt postmodum maris numina.

¶ Inno as. p duplex nn. ex in ꝛ no. quasi intus no: a quo innato as. frequētatiuū.

¶ Innocuus actiue accipit p eo q̄ nō nocet. Ply. li. viii. Eosdē pestiferos ferūt in gręcia: inocuos esse in Cicilia. Passiue vero p eo cui nō nocet. Virg. Et sedere carinę oēs inocuę.i.sine detrimēto.

¶ Inocco as. significat cooperio: qđ fit cū semen in agro seminatū est ꝛ glebas sarculis aut cratib⁹ dissoluimus: vt semē humo ꝯtegat. Col. li. ii. Nā semen qđ sicco solo ingestū ꝛ iā inoccatū est pinde ac si repositū in horreo non corrūpit. Cōponit aūt ex in ꝛ occo as. qđ est ꝯminuo. Sed de Occo alibi.

¶ Inoculo as. pen. cor. significat oculū vni⁹ arboris alteri adhibeo: seu oculū in arbore operio. Col. li. xii. His qdem diebus arbores ficoꝝ inoculātur. Qđ genus insitiōis emplastratio vocat. Plyn. li. xvii. In ficis aūt ꝛ malis hęc fuit inoculatio antiqua.

¶ Inolesco is. leui. lui. etū ꝛ itū. significat cresco: grādis fio. Aug. Miror apud quosdā infideles vñ tā perniciosus error inoleuerit vt sup tumulos defunctorū cibos ꝛ vina cōferant?

¶ Innotesco is. not⁹ fio. Lactā. li. i. Deniꝗ a doctis huius sęculi quibus forte scripta eius innotuerūt derideri solent.

¶ In numerꝫ significat in ordinē. In nūerū ludere: ē saltare. Vir. Tū vero in numeꝝ faunosꝗ ferasꝗ videres Ludere: tū rigidas motare cacumina quercus.

¶ Innuo is. signo aliquo capitis volūtatem ostendo siue affirmem siue negem.

¶ In ordinē redactus: ꝛ in ordinē coactus. i. inter viles ꝛ abiectos numeratus. Liui. lib. xii. Tribuni plebis in ordinē redacti. i. ꝯtēptu habiti. Sue. in Clau. In ordinē se coactū ꝯscriberet. Hic etiā Extra ordinem pro egregie dicitur.

¶ Inops pauper: Unde inopia paupertas. Aliquādo dicit sine ope: sine auxilio. Unde inopem animi: inopem prudētię dicimus. i. sine ope animi: sine ope prudētię. Aug. lib. 4. conf. Ardor inops prudentię. Iungitur eñ cum gtis omniū reꝝ. Aliquādo inops

dicit insepultus. Vir.li.vi. Hec ois quã cernis inops inhumataq́ turba. Ex iure em̃ põtificio terra iniicie batur ⁊ circa cadauera ⁊ circa absentiũ corpora quibusdã solẽnibus sacris additis. Inops igit sine terra q̃ ops dicit: qui nulli⁹ possessor est: pauper cui suę res nõ sufficiũt.

¶ Inopiosus a.ũ. sine ope. Plau. Sepe ego res multas tibi mãdaui dubias egenas inopiosas cõsilii.

¶ Impbronit⁹ p.p. vide supra in dictiõe Fruniscoꝛ

¶ In primis pe.p. duę partes sunt: ⁊ est aduerbiũ: significatq́ aũ oẽs vel aũ oia vel vnũ ex primis. Sallu. Quę quidẽ res in primis mihi videt fuisse causa facinoris maturãdi. Imprimis cũ m ante p ab imprimo verbo est: habetq́ pe.cor.

¶ In posterũ pe.cor. vide in dictione postremo.

¶ Inquies etis. pro inquietus a.um. gñis ois vel figurate iũgitur neutro gñi. Sal.li.i.hist. Humanum genus inquies atq́ indomitũ. Hinc inquieto as.pe.pro. Hiero.lib.i.Reg. Quis es tu qui clamas ⁊ inqetas regem? Col lib.ix. Ne incubãtes matrices ab aliis auribus inquietentur

¶ Inquilinus pe.prod. ex in ⁊ colo pro habito: vide in colo

¶ Inquilino as: habito: a quo inquilinatus us: pro incolatu: Aug. in expositiõe psal. Quo migrandũ est ex hoc inquilinatu

¶ Inquio is: defectiuũ est: ⁊ significat dico. Cicero tñ li.ii. de ora. Attẽdere ⁊ aucupari verba oportebit inquio: vt ea quę sunt frigidiora vitemus: Idẽ in eodẽ: Tu inquisti molestus nõ eris: Et lib.4. ad Herẽ. Quid tibi vis aliqs iquiat.

¶ Inquino as.pe.pro. maculo deturpo. Lact.li.vi. Pecudũ sanguis effusus: quo aras inquinãt. Ci.lib. tus. Quib⁹ cęcati velut domesticis vitiis atq́ flagitiis sese inquinassent. Fit aũt a cunio is. vt inqt Fest. Cunire vero est stercus facere. Huius cõpositum est coinquino. Col.lib.viii. Totã progeniẽ coinquinat: siquidẽ celeriter cum alia pecora: tum pręcipue oues contagione vexentur.

¶ Insanus pe.p. nõ sanus: qui nõ est sani ↄsilii: ⁊ qui nõ habet mẽtem integrã. Vñ insania stultitia q̃ ⁊ insanitas dr. Cic. Insipiẽtia aũt quasi insanitas: eadẽq́ demẽtia. Itẽ insanus magnus dr. Virgil. Insani feriant sine littora fluctus. Pers. Insani dictata Catonis. Inde insane aduerbiũ vehemẽter: ppterea q̄ insani oia vehemẽter faciũt inquit Var.. Itẽ valde sanus.i. doct⁹. Persi. Et insano multũ laudãda magro.

¶ Insanio is.iui.itũ. a sanus ↄpositũ ⁊ deriuatũ putatur p insanias facio siue insanus sum. Añq́ ⁊ insanire est carmẽ ↄponere. Virg. Insanire libet. Nã insani enthei dicũtur.i. deo pleni.

¶ Insequor pe.cor. sequor vel insequẽdo sequor. Virgil. Insequit clamorq́ virũ stridorq́ rudẽtũ. Et insequi p sequi. Quintil. Cũ eũ maledictis insequeretur.

¶ Inseruio is. Vide in dictione seruio.

¶ Insecta aialia sunt partim terrestria: vt scolopendrię stelliones: partim volucria vt apes vespę: partim cũ vtroq́ participãtia vt formicę: partim pẽnis ⁊ pedibus carẽtia: vt tineę quę in hoie nascuntur. Dicta insecta ab incisuris quę nũc ceruicũ loco: nũc pectorum sunt atq́ alui.

¶ Insero is.pen.cor. inserui insertum significat immitto siue vnio. Quando facit inseui insitũ de arbore dicitur: quãdo.s. sciſſo. trũco surculus fœcundę arboris inseritur in sterili: siue cũ oculus vni⁹ arboris adhibetur: qd̃ quidã inoculationẽ vocãt: vel qñ seminatur aut plantat. Virg. Insere nũc Melibœe pyros pone ordine vites. Col.li.5. Vitẽ quã insiturus es: resecato ⁊ plagã leuato atq́ ita findito ⁊ paratos surculos in fissurã dimittito catenus qua adrasi sunt. Idẽ Insita est fructuosior q̄ quę insita nõ est.i. q̄ q̃ cũ ramis aut plãtis ponit. Per translationẽ Lactã.lib.v. Odiũ ⁊ inuidiã ⁊ dolũ hoibus inseruit: vt tã essent q̄ serpẽtes venenati: tã rapaces q̄ lupi. Leo papa pro vnire exemplũ posuit. Quoniã inquit filius dei venit soluere opa diaboli: ⁊ ita se i nobis nosq́ inseruit sibi vt dei ad humanã naturã descẽsio fieret homini ad diuinã ꝓuectio. Hier. ad Pãma. Quid necesse fuit me latẽtẽ inserere quęstioni. opponere inuidię plurimorũ.i. imittere. Col. Nausea discutit si integrũ gallinaceũ crudũ ouũ ieiuni faucibus inseras. Diome. Inseror insertus ⁊ insitus facit. Et tradũt quidã insit⁹ arborũ esse: insertus hois vel alicui⁹ rei. Ser. Insitas arbores dicimus: insertas vero causas aut fabulas. Ply.li.x. Pẽna per trãsuersas inserta nares.

¶ Inserto as. frequẽ. ab insertũ formatũ: Virg. Hic ferro accingor rursus clypeoq́ sinistrã Insertabam aptãs: meq́ extra tecta ferebã.

¶ Insitio ipse inserẽdi actus: Col.li.5. Tria aũt genera insitionũ antiqui tradiderũt.

¶ Insitiũ lignũ qd̃ insitum est. Col.lib.5. Terrã circa arborem aggerato vsq́ ad ipm insitiũ. Et itẽ: Paleato luto bene subacto oblinito totã plagam ⁊ spatiũ quod est inter surculos vsq́ eo vt duobus digitis insitia extent

¶ Insitiuus a.um. qd̃ inserit. Gel. Corpusq́ ⁊ animã bñ initiatis primordiis insitiuo degenerīq́ alimento lactis alieni corrũpere.

¶ Insideo es.pe.cor. sedeo seu supermaneo sto. Lactã.lib.v. Et iustus ille nactus fuerit aliquẽ saucium equo insidẽtem. Aliquãdo intus sedeo seu sto. Cicer. libr.4. tus. Cum autem hic seruor cõcitatioq́ animi inueterauerit: ⁊ tanq̄ in venis medullisq́ insederit. Aliquãdo dolose quempiam expecto. Unde insidię ⁊ insidior. Aliquãdo obsidere: ⁊ modo cum accusatiuo cõstruitur. Liui.lib.ii. de bello puni. Mago locũ mõstrabit quẽ insedebatis. Modo datiuo: Virg.libr.xi. Arripuitq́ locum ⁊ syluis insedit iniquis. Liui.li.ix. Insessis omnibus viis per quas cõmeatus ex Samnio subuehebatur.

¶ Insido is.pe.cor. significat ad intus habitandum ingrediẽdum vel vado: Lact.li.v. Vitãda sũt ergo spectacula oia nõ solũ ne quid vitiorũ pectorib⁹ insidat: id est ingrediatur ad stãdum. Sta.lib.the. passiuũ ptulit. Sũmis insiditur astris: Construitur ⁊ cũ actõ: Virg.lib.x. Viam insidere.

¶ Insidię fallacię: Cice.lib.3.off. Sunt ne igitur insidię tẽdere plagas. Proprie dolosa expectatio ad aliquẽ aggrediẽdum insidię dicuntur: quę clam insidẽt vt hostes fallat:

¶ Insidior aris. insidias tẽdo. Sal. in Jug. Atherbalem vitę suę dolis insidiatũ esse

¶ Insidiosus q̃ sępe isidiat: a quo insidiose qd̃ ẽ cũ insidiis. Cic.lib.3.off. Ratio ergo postulat ne quid insidiose: ne quid simulate: ne quid fallaciter:

¶ Inscitia ignorãtia ab inscitus a.um. participio.

¶ Inscius ⁊ ↄscius ↄtraria sunt: ⁊ a scius composita Insciẽs: vñ insciẽter ⁊ insciẽtia: quę contraria sunt

sciẽtiæ. Ci.lib.acad. Si inter sciẽtiam ⁊ insciẽtiã cõ-
prehẽsionẽ illam collocabat: Aliqñ insciẽs capitur ꝓ
stulto: ⁊ aliqñ pro ignaro:
¶ Inscribo pe. ꝓ. intus siue supscribo. Ci.li.i.tuscu.
Quid nostri philosophi: nõne in his ipis libris quos
scribũt de ↄtemnẽda gloria sua noia inscribũt. Idem
Casio. In statua quã posuit in rostris inscripsit Pa-
rẽti optime merito. Interdũ inscribere significat no
minare siue intitulare. Lactã.lib.i. Minutius felix in
eo libro qui Octauius inscribitur: sic argumẽtatus
est. Interdum dilacerare: Virgi. Et versa puluis in-
scribitur hasta: Plaut. Corpus tuum virgis vlmeis
inscribam.i.insignibo:
¶ Inscriptus quãdoq; pro nõ scripto sumit: vt apud
Var.lib.ij. Itaq; greges ouiũ lõge abigũtur ex Apu
lia in Samnium æstiuatum atq; ad publicanum pro-
fitentur: ne inscriptum pecus pauerit lege cẽsoria cõ
mittãt multetos.
¶ Insignis ⁊ hoc insigne: ex in et signum siue signis
cõponitur: ελληνισι δε λεγουσι περισημον εκ του πε
ρι και σημαινω: Et ꝓpie dr̃ excellẽs qui in aliquibus
cernitur esse signis: qbus noscitur vel nosci põt vt in
coloris ⁊ vestiũ rerũq; varietate noscit̃ siue nosci põt
esse eũ ꝓbum vel improbũ: Seu q2 signa cũ sint indi-
cia rerũ semper eminẽt manifestaq; sunt: Sic viri vir
tute excellẽtes oibus sunt noti. Cice.li.3.ad Heren.
Idem fit in imaginibus: vt quę nobis diligẽter no-
tæ sunt: hę parũ videãtur insignes aliis: Hic Cic. eo
ꝙ prius dixit notæ aperuit insignes significare notę
siue notabiles: Virg.lib.3.geor. Nec mihi displiceat
maculis insignis ⁊ albo. Liui.li.i. Flaminẽ Ioui assi-
duũ sacerdotẽ creauit insigniq; eũ veste et curuli re-
gia sella adornauit. Virg.libr.4. Ostroq; insignis et
auro Stat sonipes: Hoc loco isignis istratus: quasi
insignitus: Ad facinus trãstulit Terẽ.i Eu. Iãdiu
aliquam causam quęrebat senex: quãobrem aliqd insi
gne faceret: Do. Insigne aliqd magnum ⁊ nobile fa-
cinus: Ad virtutem. Virgi. Insignem pietatẽ viruz:
id est illustrẽ: magnũ siue nobilẽ: pręclarũq; ac pstan-
tem: Aliquãdo vitiũ. Et latrões isignes vocamus: q
maiore manu maioreq; audacia grassantur: vt in Eu.
Habebãt autem victum quẽdam isignem: cum de se-
ditioso ⁊ homicida dicatur: Et isignia scelera a Taci
to dicũtur: Oẽe em̃ qd excellit siue illud sit vitiũ seu
virtus isigne dr̃: Vñ etiaz quãdoq; simplr̃ pro magno
sumitur: Luc.l. Coquus nõ curat caudam isignez eẽ
modo pĩguis fiet: Ab isignis fit isignitas ꝓ claritate
¶ Insigniter clare summe: Apuleius. Homo insigni-
ter malus.
¶ Insignia dicũtur ea quę in vestibus (vexillis ⁊ hu-
iusmodi insignita sunt: aut ipsæ vestes: vexilla ⁊ alia
quæ fiunt aut feruntur: ita ab aliis discreta: vt nosci
possint cuius sint ⁊ ad quos pertineãt: vt vestes mili
tares: ⁊ insignia militaria/regalia/cõsularia ve quibus
acies ab acie: eques ab equite: rex ⁊ consul a viro pri
uato cognosci debet. Virg.libr.ij. Danaũq; insignia
nobis Aptemus clypeos. Liui.lib.ij. Ipse en ille no
stris decoratus insignibus magnifice incedit. Sallust.
Cum fascibus atq; aliis imperij insignibus ad Man
lium in castra tendit. Mos em̃ fuit antiquoruz vt be
ne meritis insignia tribuerẽt magistratuũ. Unde scri
bit Tacitus decreta fuisse narciso quęstoria insignia
Claudio Cęsare. Ab eodem insignia prætureę Crispi
no decreta fuerunt. Et nõ solum sunt signa ⁊ ornamẽ
ta ob virtutem adepta. Vñ insignia laudis ⁊ insignia
gloriæ dicimus: vt Ci. Appio. Insignia em̃ virtutis
multę etiã sine virtute assecuti sunt. Aug.li.viij.cõf.
Qui etiã ob id insigne præclari magisterij statuaz in
foro Romano meruerat. Verũetiã quicquid aliquid
ostẽdit insigne dicitur. Amb. Despõsata ne temeratę
virginitatis adureret infamia cui grauis aluus cor-
ruptelę videret insigne præferre.
¶ Insignio: is.iui.itũ. signis noto seu distinguo: vt
apud Claud.lib.i. Hic clemẽtiorũ seriẽ: sedesq; pater
nas Insignibat. Ci.li.4.ad herẽ. Si quã rẽ deforma
bimus turpẽ: aut cruẽtaz: aut cœno oblitã: aut rubri
ca delibutã iudicemus: quo magis isignita sit forma
¶ Insignite pen. ꝓ. aduerbiũ significat cũ notę indi-
cio. Ci. Nec improbũ notari aut vituperare insigni-
te posset. Insigniter etiã aduerbiũ significat summe
clare aperte. Apul. Homo insigniter malus.
¶ Insimulo as.pe.cor.accuso: crimẽ ingero. Cicer.
Treba. Hic tu me etiã insimulas nec satisfactionem
accipis. Iũgitur etiã gñiq; gtõ. Terẽ.in phor. Si he
rũ insimulabis auaritię male audies. Vñ insimulatio
quę vt inqt Don. est falsi vel veri criminis incusatio.
Est ⁊ insimulare fingere. Cic.li.3.off. Solus neglexit
fidem: furere insimulauit: ne coire istuit.
¶ Insinuo as. vide Sinuo.
¶ Insisto is. quasi firmo. Virg.lib.xi. Atq; pedũ pri-
mis infans vestigia plãtis Institerat iaculo palmas
armauit acuto. Et insistere est operã dare. Hiero.in
prolo. Tob. Sed melius esse iudicãs phariseorũ dis-
plicere iudicio: ⁊ episcoporũ iussionibus deseruire insisti
ti vt potui. Itẽ solicitare vrgere. Ply. Frequẽsq; vt
id ageret insistebat. Cic.ad Herẽ. aliter. Nũc idẽti-
dem nosmet ipsi nobis insistemus: res em̃ cõis: id est
vtm faciemus.
¶ Insilio is.pe.cor.insilui.insiliui: vel insilij: insultũ
Unde insulto significat intro aut sursum salto. Sta.
lib.ix.the. Insiliere vadis magnoq; fragore solutus
Agger. Luca.lib.3. Insiluitq; solo nociturus ponde
re puppi.
¶ Insolẽs pe.cor.ex in ⁊ solens siue ab insoleo: licet
nusq; legatur: ⁊ significat insuetuz ⁊ insolitum: vnde
Insolentia. Cic. ꝓ Deiota. Moueor ⁊ insolẽtia loci.
Sal. Insolẽs vera audiẽdi. Gel.lib.i. Atq; id quod a
C. Cæsare excellẽtis ingenij ac prudẽtiæ viro in pri-
mo de anali. scriptum est. Habe semper in memoria:
atq; in pectore vt tanq; scopulum fugias inauditum
atq; insolẽs verbum. Per translationem ponitur pro
superbo ⁊ arrogante qui pręter legem agit humanaz
atq; naturalem. Et quẽ audacẽ vel psumptuosum di-
cere solemus. Quod est cum quis audet facere vel di
cere quod ipse nõ solet: vel qd ab aliis modestis viris
fieri aut dici nõ solet. Cic. pro Marcel. Et victoria q
sui natura insolẽs est. Inde insolẽtia arrogãtia: inso
lenter arroganter
¶ Insolum veteres pro insolitum dixerũt. Afra. Ob-
bitatem senectuti tuę malum metui: quod insolum nõ
venit cæco ac dementi.
¶ Insolitus nõ suetus. Aliqñ pręter solitũ. Gel. In-
tempestiue ac insolite disserebat.
¶ Insolo as.pe. ꝓdu. ad solẽ sicco. Unde insolatus in
sole seu ad solem siccatus: vel penitus tactus aut ca-
lefactus. Colu.lib.v. Super hoc materię quę fructũ
habent: melius conualescũt ⁊ vuę commodius insola
tę percoquuntur. Insolare quoq; puellæ crines di-

cuntur dum faciem tectę possessos ad solem tenēt cā-
dicādi gratia. Et ipsi crines insolari dicūtur. Ply. Ce
rā vinaceo crate sub dio siccāt sole lunaq̄. Hoc enim
cādorem facit: si sic siccat̄. Et ne liquefaciant ꝓtegūt
tenui linteo. Cādidissima vero fit post insolationem
humi recocta.

¶ Insomnia ę. vigilia:

¶ Insōniū fantasma. vide in dictione somnus.

¶ In spez venio: sperare incipio. Ci. li. ij. de ora. Nō-
nullā in spē venerā posse me aliqd ex istis discere.

¶ Inspicio cis. pe. co. intus spicio seu valde intueor
Ter. i adel. Deniq̄ inspicere tāq̄ in speculū vitas ho
minū iubeo: atq̄ ab alijs exēplū sumere sibi.

¶ Inspecto as. ꝯtinue seu attēte intueor. Gel. libr. i.
Ibidē in stadio inspectāte populo in osculis atq̄ in
manibus filioꝝ aīam efflauit: Unde ꝛ inspectat e ꝑ cu
stodire ponit̄. Sue. in Cęsa. Sunt qui putent confisū
eum nouissimo illo senatuscōsulto ac iureiurādo etiā
custodias hispanorum cum gladijs inspectantium se
remouisse.

¶ Inspectius aduerbiū significat min⁹ incōsiderate

¶ Inspico as. pen. pro. in modū spicę vel spici acuo.
Virg. li. i. ge. Ferroq̄ faces inspicat; acuto. Ser. acu-
to ferro incidit ad speciē ꝛ imaginē aristarū.

¶ Inspiro as. p. pro. significat diuino quodā spiritu
in mētem inijcio. Vñ dicimus sanctos dei hoīes inspi
ratos fuisse locutos. Et inspirare intus spirare: hoc
est spm̄ seu ventū infundere. Colu. li. i. Sed granaria
scalis adeant̄: ꝛ modicis fenestellis aquilonib⁹ inspirēt̄

¶ Instar indeclinabile licet ꝓbus instar is gtm̄ dixe
rit: Quod ꝛ sine ꝑpositione ꝛ cū ꝑpositione inuenit̄.
Et mō significat ad equiparationē. Col. lib. 3. Vineā
nouellā gēmas agere sinito: simul ꝙ atq̄ pāpinus in-
star quattuor digitoꝝ erit: tū demum pāpinato. Mō
ad mēsurā: vt apud eundē lib. i. In cāpo rarius: i col-
le spissus aceruī stercoris instar quinq̄ modiorū dis-
ponēt̄. Mō ad similitudinē: vt illud Cic. accipi pōt.
Amaui aūt quę fiunt nō vici: sed vrbis instar. Et i Pi
sonem. Unus ille dies mihi quidē imortalitatis istar
fuit cū senatū egressum vidi populū roma. vniuersuz
Sue. in Cęsa. Cuius etiā. s. equi instar ꝓ ęde veneris
genitricis postea dedicauit. i. effigiē ꝯsimilē: Solin⁹
cū ꝑpositione. Mesopotamiā opimat ānuę inundatio
nis excessib⁹ ad instar amnis ægyptij terris supfus⁹
inuecta soli fœcūditate. Similiter Hieron. in Iob.
Et gaudiū hyppocritę ad instar pūcti. Idē in Iosue
Steterūtq̄ aquę descendētes in vno loco ꝛ ad instar
mōtis intumescētes apparebāt ꝓcul ab vrbe. Augu.
Et ideo hodie vt vitale lauacrū resurgēs dei popul⁹
ad instar resurrectiōis ecclesiā nostram splendore ni-
ueo illuminat.

¶ Instauro as. nō ab instar descēdit: vt qdam puta-
uere: sed ꝯpositū est ab in ꝛ stauro. Vñ ꝛ restauro. Nā
integro qd instauro simile est in significatiōe ꝯpositū
quidē est qꝛ Ategro habet̄. Et vñ ꝯpositū est ategro
inde ꝛ integro. Vñ ꝯtamino inde ꝛ attamino: ꝛ multa
hmōi. Sic vñ instauro: vñ ꝛ restauro: quorū simplicia
cū nō sint in vsu ꝯposita hñt qd ꝑpositiōes cū quibus
iungūtur apte declarāt. Preterea cū integrare idem
sit qd instaurare: nimiruz instaurare integrare ē. In
quo q̄ntum ad instar distet aiaduertere licet. Terē. in
And. Amātium irę amoris integratio est: vbi Dona.
Integratio instauratio. Integrare vero vt inqt Fe-
stus: est in statū redigere: nō ad similitudinē prioris
status dixit: sed simpliciter in statuz redigere vtcūq̄
sit status. Similiter instaurare dicemus in statuz re-
digere: nō ad similitudinez prioris status facere. Vñ
Virg. per trāslationem dixit Instaurati aī regis suc
currere tectis. i. q̄si recreati: siue validi facti: sup qd
Ser. ait. Hinc ondītur eos supius defecisse: ꝛ nō di-
cit ad similitudinē antiquā ꝯualuisse. Et raro euenit
vt euersa ędificia ad similitudinē pristinā instaurent̄.
Liui. lib. 4. Nā phalisci perpelli ad instaurādum bel
lum neq̄ clade romanoꝝ: neq̄ socioꝝ ꝑcibus potuere
Instaurādum nō ad similitudinē pristini gerendum
sed integrādum ꝛ denuo inferēdum: Sic Cic. de pro-
uincijs ꝯsularib⁹ in Pisonē ꝛ Galbiniū bellū affectuz
videmus ꝛ vere (vt ita dicā) ꝯfectū periculū sit ne in-
stauratas maximi belli reliquias ac renouatas audia
mus. Virg. lib. 3. Ergo instauramus Polydoro fun⁹
. i. integramus supplemus et facimus funus: qd fieri
ꝓ loco ꝛ tpe cōdecebat. Idem lib. vij. Certatim istau
rant epulas. i. denuo imponūt. Cuz ergo instauro ni-
hil in significato ꝯueniat cū instar: nullo pacto ab in-
star formari dicēdum est: ꝑsertim cū nec ad analogiā
ptineat: ꝙ instaro nō instauro facere deberet. Restau
ro aūt q̄uis pene absoluerit. ꝛ ꝓ eo instauro sępe po-
sitū sit. Luc. li. vij. vsus est ꝓ reduco seu reformo: re-
nuo reficio ve. Verū ille cū deleuerit iniustitiam iudi-
ciūq̄ maximū fecerit: ac iustos: qui a pricipio fuerūt
ad vitā restaurauerit: mille annis inter hoīes versa-
bit̄: Nō eñ ad antiquā similitudinē reformauerit in-
telligēdum cū lōge elegātiori forma sint iustoꝝ corpo
ra reficiēda q̄ ea quā prius habuerāt.

¶ Insterno is. supsterno operio extēdo. Vñ instrata
equoꝝ ornamēta dicūtur. Et instratus lectus dicit̄
veste stragula excult⁹. Vlpi. Instratū significat oēm
vestē stragulā insternēdi causa paratā.

¶ Instigo as. pe. ꝓd. ex in ꝛ stigo ꝯponi videt̄: vt sit
stigo stimulo ꝛ instigo instimulo: ꝛ tā in bonū q̄ in ma
lū sumit̄. Hier. de diuo Luca: Obijt plenus spūsācto
quo instigāte in achaię partib⁹ græcis fidelib⁹ dñi in
carnationē fideli narratiōe ostēdit. Hoc mō ꝯponūt̄
Castigo quasi ad id qd castū est stimulo. Fustigo fu-
ste stimulo. vel ferio.

¶ Instingo is. xi. ctū. intus cōmoueo. Lact. libr. vi.
Ego vero eos q̄ vera imprudētes loquunt̄ sic haben-
dos puto tāq̄ diuinēt spiritu aliquo instincti. Vale.
max. lib. i. Samij prienēsib⁹ auxiliū aduersus carras
implorātibus: arrogātia instincti ꝓ classe ꝛ exercitu
lembulā eis derisus gratia miserūt. Hinc

¶ Instinctus us. ipsa ꝯmotio. Vñ dicimus aliqd spi-
ritussancti instinctu factū esse.

¶ Instita pe. cor. tenuis fasciola inqt Acron: q̄ stolę
imā partē ambit. Hora. Nil mediū est sunt q̄ nolūt te
tigisse nisi illas quarum subsuta talos tegit instita ve
ste Cōtra alius nullā nisi olēti in fornice stantē. Oui
dius. in arte. Este procul vittę tenues insigne pudo-
ris: Quęq̄ tegis medios instita longa pedes. Unde
et in Euan. legimus de Lazaro ꝙ erat legatus insti-
tis. i. fascijs.

¶ Institor pe. cor. negociator ex eo dictus est: vt Vl
pi. inqt ꝙ negocio gerēdo instet nec multū refert ta-
bernę sit prępositus an cuilibet alij negociationi cum
interdū etiam ad homines honestos afferāt merces ꝛ
ibi vendant. Hiero. super lib. ꝓuerbi. Institor nego
ciator q̄ ab eo sic dicit̄ ꝙ ꝓ acquirēdis multiplicādisq̄
mercibus sedulus insistat. Idez ꝯtra Iouī. Anno et

aurifices ꝛ hariolos ꝛ institores gēmarū sericarumꝙ
vestiū si intromiseris periculū pudicicię est. Poetę fe
re semꝑ accipiūt institorem pro eo qui vēditor est mer
ciū delicataꝝ: cui vestiarij ꝛ lintearij dant vestē circū
ferendam ꝛ distrahēdam: quē vulgo Circitorē appel
lamus. Quid. Institor ad dominā veniet discinctus
emacē. Plautus ancillā ꝑ dn̄a negociātem institricē
vocat. Vergiliarū quoꝙ sydus institor vestis dr̄ q̄ mē
se Nouēbri cū earū occasus est ex hoc sydere cōiectu
rā faciūt hyemis. Nam si nubilus fuerit earum occa=
sus pluuiosam hyemem denūciat. Ideoꝙ negociato
res statim augēt lacernarū p̄cia quibus pluuio tem=
pore vtimur. Si vero sereno tempore occiderit aspe=
ritas hyemis denūciatur. Iccirco reliquarū vestiū
precia accedūt.

¶ Institorius a. um. quod ad institorem pertinet: vt
ars institoria. Hiero. con. Heluidiū. Quę institorias
exercet artes nescio an corpore q̄d scio spiritu virgo
nō permanet. Institoria actio dicitur qua domin⁹ in
stitorē ꝯuenit vel ꝑ institorē ꝯuenitur. Nam si libiti=
narius polinctorē habuerit: isꝙ mortuū spoliauerit
dandū in eum institoriā actionē q̄uis furti ꝛ iniuria=
rū actio ꝯpeteret inquit Iurecōsultus.

¶ Instituo ex in. ꝛ statuo significat decerno. Apule.
Solon aut Lycurgus instituit. Hic instituta ꝛ insti
tutiones. Aliqñ incipio. Plyn. Priusq̄ id opus insti
tuerem. Aliquādo doceo instruo. Sūt em̄ nō mō lr̄is:
sed etiā bonis moribus instruēdi adolescētes. Quod
et de malis dr̄. Iuue. Instituitꝙ rudes melior locu=
sta propinquas. i. docet eas veneficia. Aliqñ ordino.
Et ꝑprie de ludis: de oratoribus: ꝛ de morib⁹ hoīum
dr̄. Ter. Optime vitā instituit. Sal. Ea familia ortū
ita se ab adolescētia et vitam instituit: se vt oīa bona
in spe haberent.

¶ Institutū bonū morem cōsilio et ratione sumptum
significat ꝛ domesticā disciplinā: q̄ litteris nō mādāř:
sꝫ obseruāř cōi opiniōe bonoꝝ viroꝝ ꝑ quādā cōsuetu
dinē. Quin. Nā is q̄q̄ nutricib⁹ triēniū dederit: tñ
iam tū formari optimis institutis mētem infantiū iu
dicat. Vñ de institutis apud Val. max. i. de moribus.
Aliqñ dicif ꝑpositū incœptū: vt faciā ꝑ meo institu=
to. Ply. Hæc sunt rerū principia ꝛ instituta naturæ.
Aliqñ dicif decretum ꝛ sanctio. Vñ Iustinian⁹ opus
suū instituta inscripsit: sed barbare quia dicūtur insti
tutiones: ꝛ ita indocilis fuit: vt analphabetus dice=
retur teste Suida.

¶ Institutiones sūt p̄cepta q̄bus instituūtur hoīes
atꝙ docētur: vt libri a Quintil. de institutione editi
Nōnq̄ institutio vocatur ipsa instructio.

¶ Insto as. qñ datiuo iūgitur significat instātiam et
vim quādam facio sollicito. Cic. ꝑ Quintio. Verum
quoniā tibi instat Hortēsius: et eas in cōsilium a me
postulat ne dicēdo tempus absumā. Interdū incum
bo. Virgil. Talis erat Dido talē se lęta ferebat. Per
medios instās operi: regnisꝙ futuris. Idē in Buc. si
ne casu posuit. Desine plura puer: ꝛ q̄d nūc instat aga
mus. Interdū insectationē facio q̄d vernacula ligua
dicimus dar la caza. Liui. li. i. Ita incurrisse a lateri
bus ferūt: vt nō sisterent mō sabinas legiones fero=
citer instātes cedētibus: sed subito in fugā auerterēt
Quādo vero acc̄m habet significat vrgeo ꝛ quasi cō=
stra sto. Plau. in Cur. Si magis me instabūt ad pię=
torem sufferam. Item supersto. Idem in Asi. Rectā
instas viā ea res est. i. igressus eo, siue obtines: stas ꝯ
suꝑ rectam viam. Et in hymno. Sed premiū mortis
sacrę perēnis instet gloria. Inuenitur etiam sine ali
quo prædictorū casuū licet possit intelligi. Sal. Vete
rani salutis pristinę memores cominus acriter insta=
re: illi haud timidi resistūt. Instare ꝑ instabāt quasi
cōtra stabant. i. pugnabāt. Terē. in An. Ego sedulo
negare factum: ille instat factū. i. contendit factum.
Aliquando insequor aduēto. Sallust. Optimū factu
ratus noctē quę instabat ante capere ne quid eo spa
tio nouaretur. i. proxime erat vel sequebatur. Cęsar
li. i. Cæsar vbi se diutius duci intellexit ꝛ diē instare:
quo die frumētum militibus metiri oporteret. Hui⁹
verbi frequētatiuū est instito as.

¶ Instito as. pe. cor. sępe cōtra sto, pugno. Cęsar li. i.
Id ꝯspicati heluetij q̄ in mōtē sese receperāt rursus
institare ꝛ prœliū redintegrare cœperūt.

¶ Instās nomē substātiuū dr̄ minimū tēporis momē
tum q̄d iminet ꝛ p̄sens est. Vñ etiā apud dialecticos
tempus instans dicif q̄d est p̄sens. Cic. lib. 4. Tuscu.
Quę em̄ venientia metuūtur eadē efficiūt ęgritudinē
instantia. i. pręsentia vigentiaꝙ.

¶ Instātia sedulitas. Hieron. Mirari nō desino ex=
actiōis vestrę instātiā. Exigitis em̄ vt librū chaldæo
sermone ꝯscriptū ad latinū traham.

¶ Instāter aduerbiū significat sedulo.

¶ Instruo is. xi. ctū. ordino ꝛ tā de malis q̄ de bonis
intelligi pōt. Virgi. Dolis instructus ꝛ arte pelasga.
Similiter dicif de acie: de classe: de causa ac etiā de
mēte alicui⁹. Plau. in Am. Nos nostras more nostro
ꝛ modo instruxim⁹ legiōes. Lac. li. i. Q̄d malū a græ
cis ortū est: quorū leuitas instructa dicēdi facultate
ꝛ copia incredibile est q̄tas mēdacioꝝ nebulas exci=
tauerit. Idē lib. 3. Apparet falsam ꝛ inanem esse oēm
philosophiā: q̄ nec instruit ad iustitię munera: nec of
ficiū hoīs rationēꝙ ꝯsumat. Col. lib. v. Nōnulli stre=
nue fabricāt nauigia: nec ꝯsūmata perinde instruunt
armamētis ministrisꝙ. i. armāt: vel muniūt. Gel. li. i.
Verba Lælij hæc sunt quib⁹ hędū qui ad epulas fuit
allegatus dimissum cœnāꝙ ita vt lex sanxisset pomis
holeribusꝙ instructā. i. paratam. Hier. ad Rus. Quasi
doctus nauta rudem conor instituere victorem: id
est docere.

¶ Instrumētum ab instruo fit: cui⁹ noīe significatur
oē illud quo quis ad operādum vtitur. Sic dicim⁹ ar
ma instrumēta belli eē. Ligones rastros: sarcula īstru
mēta agricolatiōis. Et instrumētum dicif id quo q̄s
docef. Vñ dicimus instrumētū vetus: ꝛ instrumētū
nouū ꝑ lege veteri: ꝛ lege noua. Ex his em̄ homo in=
struif quid agere aut vitare debeat. Aliqñ sumitur ꝑ
apparatu quo fundus taberna ꝛ id gen⁹ alia instruūt
Sue. de Augu. Et Alexādria capta nihil sibi præter
murinū calicem ex instrumēto regio retinuerit. Sic
apud iurecōsultos titulus est de fundo instructo ꝛ in
strumento legato. Aliqñ instrumēti noīe intelligitur
monumētum scripturarum ad res gestas ptinētium
quale ferme est repertoriū: quod vulgo inuētariū
appellatur. Sue. in Vespa. Vndiꝙ inuestigatis exē=
plaribus instrumentorum imperij pulcherrimum ac
vetustissimum cōfecit.

¶ Insucco as. imbuo seu īficio: quasi in succo balneo
Col. lib. viii. Fracta pecudū nō aliter q̄ hoīm crura
sanātur inuoluta lanis oleo atꝙ vino insuccatis atꝙ
mox circūdatis ferulis colligata.

¶ Insuesco is. vide in dictione suesco.

¶ Insula pe.cor. dr terra q̄ vndiqꝫ aquis claudit: ꝓprie aūt in mari. Vñ quidam a salo appellatas insulas volūt ꝙ in salo .i. in mari sitę sint. Hinc peninsula: quę quasi insula est: ⁊ vndiqꝫ fere aquis clausa tm̄ āgustia quę dicit isthmos ꝯtinēti ānectitur. Mediānis vocatur: quā amnis circuit: Insulę etiā dicūtur domus in vrbe ab alijs separatę ⁊ vicos vndiqꝫ habētes ꝙ sicut insulę sunt in mari loco vndiqꝫ ambita vndis discreta a cōtinenti: ita domus nullis ꝯnexis ędificijs cohęrentibus insulę nominātur. Vñ Spartianus scribit trecētas .xxxv. insulas olī Romę incēdio absumptas fuisse. Vlpia. titul. de verbo. obl. Plane si insulam fulciri quis stipulatus sit: non est expectandum vt insula ruat.

¶ Insulatus a.um. qđ factū est insula. Aug. li. ✠. de ci. dei. Illas etiā q̄ prius fuerāt ꝯtinētes hospitibus atqꝫ aduenis fluctibꝰ insulatas altasqꝫ desidia maris putas factas ac ꝓcellis euersas esse ciuitates.

¶ Insularis ⁊ hoc insulare qđ est insulę. Ply. Qui primus insularē morbū in vrbem inuexit.

¶ Insularius a.um. ponit ꝓ vili. Vñ iuriscōsulti viles seruos insularios appellāt: q̄ sine ciuitate sunt in opus publicū ꝑpetuo dati ⁊ in insulam deportati siue in insulas ad effodiēda metalla demādant.

¶ Insulto as. frequētatiuū ab insilio: ex in ⁊ salto cōpositū est a in u mutata. Et ꝯstruit cū datiuo ⁊ aliqñ cū actō. Et modo pro insilio ponitur. Virg. Insultare solo ⁊ gressus glomerare superbos. Modo ꝓ irrideo ⁊ cōtumeliosius in aliquē aliquid dico vel facio. Sal. Multos tamē ab adolescētia bonos insultauit. Ter. in Eun. Ne tu istas faxo calcibus insultabis frustra. Sue. scribit Cęsarē dixisse se insultaturū capitibus aduersariorū.

¶ Insultura ꝓ insultatione. Plau. Nā ego istā insulturam ⁊ desulturā nihil hic moror.

¶ Insum in aliqua re sum. Lactan. lib. ij. Inest ergo syderibus ratio ad peragēdos meatus suos apta: sed dei est illa ratio.

¶ Insummo as. finio. Aug. Omnis opera insummata est: dolor remāsit. Insumo is. pe. pro. cōsumo. Hie ad Pāma. Deliciarum quādam supellectilem virtus insumit.

¶ Insup pen. cor. significat p̄terea: a quo fit deinsup.

¶ Insusurro as. Macrob. libr. ij. satur. Vale dicenti hoc tātum insusurrauit: Non putabam me tibi tātū familiarem.

¶ Insubres populi cisalpinę Gallię: cuius ciuitates sunt: Mediolanum Papia Lauda Nouaria Vercellę ⁊ Comum.

¶ Integer a.um. pe. cor. si de ętate dicit: intelligitur ea q̄ in flore ꝯsistit .s. iuuētute: in qua robur viuidum: ⁊ sanguis adhuc integer est: q̄ ętate in seniū vergente minuitur. Ter. in An. Egregia forma ętate integra. Integra res q̄ est perfecta: de qua nihil iminutū: vt integrū corpus cui nihil deest. Integer vir qui est castus: ⁊ qui omni virtute ꝑditus est. Hinc fit aduerbiū Abintegro: quod significat rursus: quasi res ꝑfecta rursus inchoetur.

¶ Integrum mihi est: significat vtile est. Nā illa res dicitur integra quę intacta et nōdum tacta est. Rursus integrū est: significat in arbitrio est: ⁊ potestate: Cice. lib. 3. de ora. Sed quoniā hęc iā neqꝫ in integro esse possunt.

¶ Integro as. pe. cor. perficio: ꝓprie tamē significat rursus inchoo instauro siue innouo. Virg. Ramoqꝫ sedens miserabile carmē Integrat. Liui. lib. v. Simul vt ab religiōe aīos remiserūt integrāt seditionē tribunipl⁊bis. Ab hoc fit Deintegro ⁊ Redintegro.

¶ Integrasco is. idem qđ integror. Ter. Hoc malū integrascit. Vbi Do. Integrascit .i. integratur.

¶ Intelligo is. pe. ꝓ. ex inter ⁊ lego quasi in interioribus lego. Unde intelligētia. Cic. lib. 3. offi. Explica atqꝫ excute intelligentiam tuam vt videas quę sit in eis species ⁊ notio boni viri. Huius compositum est Subintelligo qđ est mediocriter intelligo. Hieron. ad Exuperan. Hoc autem dico nō ꝙ te auarum didicerim: sed vt subintelligas iccirco adhuc militię operam dare: vt impleas sacculum quem euacuare dominus pręcepit.

¶ In tempore significat opportune. Sallu. Maxime ferocia regis Mitridatis in tempore bellaturi. Ter. in An. Veni in tempore.

¶ Intēpesta nox dicit obscurissima: tacita ac silens: vt est fere media nox: ꝙ careat tēpestatibus ⁊ tumultu cū tēpus agendi est nullū: qđ alij ꝯcubiū dicūt ꝙ fere tūc oēs cubēt. Cice. in Ver. Affertur nocte intempesta grauis huiusce mali nūcius.

¶ Intempestiuus a.um. qđ pręter tempus fit. Boe. Intempestiui funduntur vertice cani. Gel. Intempestiue atqꝫ insolite disserebat.

¶ Intēdo is. significat extēdo. Tractū a venatoribus q̄ retia intēdunt ad captādas feras. vel a sagittarijs. Ci. de suppli. Tabernacula carbaseis intenta velis collocabāt. Idē in Cato. Intētum aīum tanq̄ arcū habebat: nec lāguens succūbebat senectuti. Et intēdere est aīaduertere diligēterqꝫ intueri. Virgil. Intēti expectāt signum. Itē dirigere. Sal. in Iug. In regnū Atherbalis aīum intēdit. Item innectere illigare. Virg. Et stupea vincula collo Intendūt. Cice. in Horten. per trāslationem dixit. Quęro nō quibus intēdam rebus animū: sed quibus relaxem. Itē cōtra conari: ꝯtendere omī conatu. Ci. lib. ij. Tusc. Quid qui volunt exclamare maius num satis habēt latera fauces linguam intēdere e quibus elici vocē ⁊ fundi videmus.

¶ Intētus a.um. ⁊ participiū ⁊ nomen esse pōt: vnde intētior ⁊ intētissimus.

¶ Intētio nō accipit ꝓ volūtate aut ꝓposito sed pro actu qui dirigit ⁊ exercet seu fit a volūtate hoīs vt sit intētio volūtatis seu ꝓpositi operatio: q̄ more arcus aut chordarū cū tēdunt aliqñ recte: aliqñ magis: aliquādo minus q̄ꝫ oportet se exercet.

¶ Intēto as. ab intēdo significat minor. Virg. Pręsentēqꝫ viris intētant oīa mortem.

¶ Intētatus iexpertus: ab intētor aris. Ci. in Lęl. Nemo est qui nō quocū ꝯsueuit libētius vtatur q̄ꝫ intētato ⁊ nouo.

¶ Inter prępositio est ab in. deducta: q̄ separatur et cōponitur. Separata significat μεταξυ. Gell. Inter os ⁊ offam multa interuenire possunt. Aliquando in medio quorūdam: vt inter reges: inter vicinos. Aliquādo in eum locum: vbi. Ci. Dico te priore nocte venisse inter falcarios .i. illuc vbi sūt falcarij. Aliquādo ꝓpter: seu post. Vir. Hūc inter fluuio tyberinꝰ amœno. Composita vero modo significat de medio: aut e medio: vt itercipio. Mō totū vt interbibo. Modo facit priuationem siue destructionem: vt interficio: intertimo. Et in hac significatiōe multitudinē totam si-

mul peremptā: siue in totū simul cōplectit: vt interneco. Nō significat maxime: vt interdico intermino.
Cōponit aūt fere cū oībus litteris & integra manet. A. vt interaresco. B. vt interbibo. C. vt intercedo. D. vt interdico: E vt intereo: F vt interficio. J vt interiaceo. L. vt interlino. Notetur: intelligo vbi r mutat in l. M vt intermino. N vt interneco. P vt interpello: R vt interregnū: S vt intersum. T vt interturbo: V vt interuenio. Ab inter fiunt
¶ Interea & interim.
¶ Interaneus a. um. ab intra fit: sicut extraneus ab extra: & significat intestinū. Plyn. Medele sunt innumere ad interanea. Col. lib. x. Quidā exēptis interaneis occisas vel intus includūt q̄ tēpore hyberno pluuijs delitescētibus apibus p̄bent teporem.
¶ Interarescere est penitus arescere: hoc est aridū fieri & languēs: sicut interbibere.
¶ Interrasile pe. cor. q̄d est interpolatū celatura seu sculptura & plano. Planū eīm inter celaturas quasi rasum videt. Hiero. in Exo. Et ipsi labio coronā interrasilem altā quattuor digitis.
¶ Interamna vrbs Umbrie: q̄ inter duos amnes sit constituta.
¶ Interbibo pe. cor. totum bibo. Plau. in Aul. Preterea tibicinā q̄ mihi īterbibere sola si vino scatet corinthiensem fontem & pyreneū potest.
¶ Intercalo as. pe. cor. intersero seu interuoco. Li. lib. ix. Ut intercalate pene vsurā habeāt. Uñ intercalaris mēsis: dictus est quo inserebātur dies q̄ deerāt ad cōplēdum annū. Diuersis quidē rōnibus diuerso tēpore. Js aūt mēsis erat Februarius quoniam erat vltimus anni. Nō tñ intercalabātur in fine mensis s₃ post vigesimū & tertiū terminalib⁹ iam peractis: dein de reliquos Februarij dies: q̄ erāt quinq̄ post intercalationē subiungebāt vetere religionis sue more vt Februariū omnino Martius sequeret. Intercalares Calēde dicūtur calēde mēsis intercalaris. i. Februarij. Alij intelligūt Calendas Martias nō q̄ eo mēse intercalarent dies: sed q̄ essent prime diebus intercalatis. i. q̄ statim sequerētur intercalationē quinq̄ tantum diebus interpositis. Intercalares dies greci embolismos siue hyperbolicos nominat. Intercalares versus qui frequenter inter aliquos versus interponitur: vt est apud Uir. Incipe menalios mecū mea tibia versus.
¶ Intercalaris & hoc intercalare seu intercalarius a. ū. q̄d interserit. vide in dictiōe itercalo: de qua mō.
¶ Intercapedo pe. p. interstitiū tpis: mora in medio alicuius rei posita: siue tēpus de medio eius captum & diuisio. Fest. Intercapedo tēpus interceptū cuius. s. mora est ad capiēdum. Ci. filius Tiro. Itaq̄ iam me nō penitebit intercapedinē scribēdi fecisse.
¶ Intercedo is. pe. p. ssi. ssum. interuenit conciliandi gratia: vt Intercessi apud regē p̄ tua salute. Apule. Dum p̄ inope ac calamitoso intercederem. Aliqñ intercedere significat medium esse: siue de loco: siue de tempore dicatur. Cesar lib. i. Nō se hostē vereri: sed āgustias itineris & magnitudinē syluar: q̄ inter eos atq̄ Ariouistū intercederēt. Ci. li. ij. de ora. Uix annus intercesserat. De verbis quoq̄ dr̄ quasi in mediū opponere: vt Tribuni intercesserūt: hoc est opposuerūt se & rē impediuerūt: cōtradixerūt. Cesar li. 8. Q̄d si ad armicinos spectat nihil intercedi quo min⁹ sānti populo pacis belliq̄ arbitriū sit. Ter. in an. Si nulla egritudo huic gaudio intercesserit. Dicim⁹ etiā intercedit mihi tecū amicicia. Intercedit tibi cū illo affinitas. Hoc ē media ē: q̄ me tibi: & te illi cōciliat. Gel. pro inhibere ac coercere posuit. Ne sibi inquit intercedamus: quo minus suapte potestate vti liceat. Similiter Suet. in Cesa. Ceterū Cecilio Metello tribunoplebi turbulētissimas leges aduersus collegar intercessionē ferēti auctorē p̄pugnatorēq̄ se pertinacissime p̄stitit. Et p̄prie intercessio tribunor erat q̄bus ius fuit intercedēdi: hoc est vetādi p̄hibēdiq̄. Nam vt Gel. docet: Tribuniplebis ātiquitus creati vident nō iuri dicēdo: sed intercessionib⁹ faciēdis: vt iniuria q̄ corā fieret arcerent: & vt vim fieri vetarent.
¶ Intercido is. pe. p. intercidi intercisum: ex inter & cedo. e diph. in i. p̄ductam mutata: significat in medio seco. Cesar lib. ij. Ut si possent castellū cui preerat Titurius quintus legatus expugnarent pontēq̄ intercideret. Hinc intercesa hostia dicitur & porrecta Macr. lib. i. satur. Intercisor dierum quibusdam hostis fas est quibusdā fas nō est. Intercesa & porrecta fari licet. Quibus verbis significat post imolatā hostiam: & ipsius exta in aram focūq̄ porrecta & data in die interciso fas esse pretori ius dicere & fari verba illa: do: dico: & addico. Et ita dies intercisi ex parte festi: & ex parte p̄festi sunt. Ci. ad Atticū. Ne quid intercesa & porrecta (vt aiūt) oneris mihi addat aut tēporis. Ex quo datur intelligi vt tempore finito statim redire possit sine vlla prorogatione: sicut intercesa et porrecta victima euestigio preto: poterat ius dicere & fari.
¶ Intercisi dies erant deorū hominūq̄ cōmunes. Hi inter se nō in alia diuidebātur. Illorū eīm dierum quibusdam hostias erat: quibusdā fas nō erat ius dicere. Nam cum hostia cedebatur fari nefas erat intercesa & porrecta fari licebat.
¶ Intercido is. pe. co. a cado cōponit: & preteritū intercidi: supinū intercasū facit: significatq̄ inter hec siue inter ista aut ea: siue inter ea deficio ac pereo. Li. lib. ij. Credo quia nulla gesta res insignem fecerit cōsulatum memoriā intercidisse. Gel. Certe quidē maiore nūc copia populi oppressa intercidissem. Ply. li. xxxv. Siue extāt intercidere.
¶ Intercino is. pe. cor. in medio cano. Hor. in epist. per translationem dixit. Ne quid medios intercinat actus. Quod nō p̄posito cōducat.
¶ Intercipio is. p. cor. de medio vel inter hec capio vel aliquē inter aliquid agendū occupo. Plau. in asi. Tūc protinus redimes me: si me hostes interceperint. i. de medio alior: vel inter ea q̄ gerebātur: vel interim: in medio: siue dum irem & similia. Quādoq̄ tamen significare potest totum capio sicut exponit Dona. illud Terē. in Eu. Quod nos capere oportet hec intercipit.
¶ Intercludo is. pe. pd. iter claudo: in quo n euphonie causa interiectū est: cū sit idē q̄d intersepio. Uar. Sub terra q̄ habent frumētum in eis quos vocant syros q̄ cū periculo introitur recenti apertione: ita vt in quibusdā sit interclusa aīa. Pro impedio tñ sumit. Uirg. Sepe illos aspera ponti Interclusit hyems: & terruit hauster eūtes. Cice. ad Heren. Ut ille qui ad diē cōmeatus nō venit q̄ eū aque interclusissent. Introcludo vero est in interioribus claudo. Sene. Aut domi introclusus occabatur.
¶ Intercolumnum: Uide in dictione columna.

¶ Intercus cutis. pe. p. morbus intra cutē existens. Nā adiectiuū ponit̃ p intestinis. Caro. Intercutib⁹ stupris obstinatis. Gel. Intercutib⁹ vitijs madētes.

¶ Intercutaneus a. um. quod intra cutem est.

¶ Interdico pe. p. maxime p̄hibeo. Interdicit̃ aūt locus: homo: res: Et ꝯstruit̃ cū ablr̃o. Cic. in Cato. Male rē gerētib⁹ patrijs bonis interdici solet. Aliqñ tñ res q̄ prohibet̃ et is cui fit p̄hibitio in ntō passiue poni solet. Li. li. viij. Interdictūq; mare Antiati po pulo est. Metellus. Illi vero oīm iure atq; honestate interdicti sunt: ego neq; aqua neq; igni careo. Cic. p domo sua. Ut M. Tullio aqua ⁊ ignis interdicat̃. La ctan. vero li. vi. cū ablatiuo dixit. Nec tñ quisq; iter dictū sibi putet aut cōtione cū amicis: aut charitate cū p̄ximis. Sunt etiā qui per actm̄ p̄ferāt. Sue. de Nero. Et cū interdixisset vsū amethistini ac tyrij co loris p̄clusit cūctos negociatores. Sene. lib. iij. de ira Si iubes Cęsar statim illi domū meā interdicā. Qḋ est ꝯtra Sipontinū: q̄ negat posse cōstrui cū accusati uo. Sed frequētior vsus est vt post datiuū iūgat̃ ab latiuus. Significat tñ quādoq; obstare ⁊ tūc dūtaxat datiuo cōstruitur. Cic. in Uer. acti. 4. Nemo nostrū posset ędes suas: nemo fundū: nemo bona patria ob tinere: si cū hæc a quopiā vestrum petita sunt: pater improbus: cui nemo interdicere possit: det quem ve lit iudicem.

¶ Interdictum participiū ⁊ nomē est. Nam interdi cta vt est nomē sunt formę ⁊ cōceptiones verborū qui bus pretor aut iubebat aliquid fieri aut p̄hibebat qḋ tūc maxime faciebat cū de possessione inter aliquos cōtendebatur.

¶ Interdū ex inter ⁊ dū: qḋ antiqui interduatim di cebāt. Uirg. lib. ij. geor. Interdum aut hederæ pan dunt vestigia nigrę.

¶ Interdiu aduerbiū tēporis significat per. diē: cui cōtrariū est noctu. Cato de re rusti. Canes interdiu clausos esse oportet: vt noctu acriores ⁊ vigilātiores sint. Ply. lib. xviij. Malū patrēfamilias quisq; inter diu faceret quod noctu possit nisi in tempestate cœli. Dicitur ⁊ interdius. Plau. in Mus. Sed quid hoc oc clusa ianua est interdius. Et in Aul. Nescio pol: quæ nūc hoīem intemperię tenēt: vel puigilat noctes to tas: tum aūt interdius: quasi claudus sutor domi se det totos dies.

¶ Interea pōt esse aduerbiū tēporis ⁊ loci cōpositū ex integris duobus. inter ⁊ ea. Quod cū sit neutrum plurale debuit corripi. Sed quia factū est aduerbiū p̄ducit a. sicut p̄terea: antea: postea. Potest tñ ⁊ abla tiuus singularis intelligi qui in ꝯpositiōe solet hm̄oi inueniri: vt quapropter: quocirca. Significat aūt in ter. Teren. in Hecy. Quid interea? Do. Exultātis ⁊ ge stiētis audire. Interdū significat tū. Uirg. Nec nulla interea est inarate gratia terrę.

¶ Interea loci duę partes sunt: quæ cū ꝯiunctę vnā fecerint: mutāt accētum. Interea loci inquit Terē. in Eu. ad macellū vbi auētamus.

¶ Intereo is. interij. in totū morior. destruor. i. aia ⁊ corpore. Lact. libr. vij. Sed ⁊ genus omne impiorum radicitus interibit. Ter. Perij: interij. Hinc

¶ Interitus us. p morte: cū sit separatio quędam ex eo dictus q̄ eat medius inter animā ⁊ corpus. Cic. li bro. i. tus. Est em̄ interitus quasi discessus ⁊ secretio: ac direptio earū ptiū quę ante interitū iunctione ali qua tenebant̃. Interit⁹ vero p̄cipiū reperit̃ in passi ua significatione: vt exemplum Claudij demōstrat. Pugna acriter ꝯmissa ⁊ multis vtrinq; interitis.

¶ Interest cōponitur ex in ⁊ re ⁊ est: vt sit quasi in re est. Uñ mea interest: in re mea est. Hoc est in mea vti litate. Ideoq; ꝯstruit̃ cum his ablatiuis mea tua sua nostra vestra ⁊ cuia: siue sit p̄sonale siue impersonale cū in alijs noībus gtō iungat̃: vt Socratis interest: id est in re socratis est. Interdū sepatim iungunt̃. Li ui. Quid em̄ in re est aliud si plębeiā patricius duxe rit? quid iuris tandē mutat? Plau. Si tuā est q̄ppiā in rē. i. si tua interest. Idem. Utrū veniat nec ne: nihil in re est mea. Ponit̃ qñq; sine aliquo casu. Ply. lib. ix. Seri etiā radices illita simo īterest. Sic dicim⁹. In terest vnde quis gaudeat. i. multū facit vel differētia est. Ual. max. Nihil īterest an humi an sublime putre scam. Cic. gtm̄ iūxit cū ait. Permagni interest quo tē pore hæc epistola tibi reddita sit. Similiter Liui. Si nihil interest regis peto vt dū dico vinculis liberet. Nā hæc noīa magni parui tāti quāti ⁊ aduerbia faci le multū plus plurimū parū paululū pauxillulū nihil nūquid aliquid magis minus maxime minime iungū tur cū his verbis interest ⁊ refert: vt minime interest minime refert. Cōponitur etiā ex inter ⁊ est. Signifi catq; interdū p̄sentē esse: ⁊ sic ꝯstruit̃ cū datiuo. Uar. max. Quo facilius laboribus ⁊ p̄iculis interest. In terdū in medio esse. Liui. de secūdo bel. puni. Id mo rati victoriā rati q̄ interesset amnis. Colu. Arbores q̄ intererūt ablaqueabunt̃. Interdū differētiam im portat: ⁊ ꝯstruitur cum duobus accusatiuis median te inter. Cic. Inter hominem ⁊ beluam hoc maxime interest. Dicimus quoq; interest a stulto ⁊ stulto. Te renti. Homini homo quid præstat? stulto intelligens quid interest? Idem alio modo protulit in Adel. Hoc pater hoc dominus interest. Interdum importat di stantiā ⁊ construitur cum ablatiuo loci vbi incipit di stātia: vel aduerbia localia: vt Ex foro ad prætorium intersunt viginti passus: ⁊ decē millia intersunt hinc illuc. Fit tñ melius per disto.

¶ Interequito as. in medio equito. Cęsar li. vi. Or dines interequitans.

¶ Interfœmineū Apu. appellat genitalia muliebria eo q̄ inter fœmina sint collocata. Fœmina vero sunt inter partes fœmorū inferiores.

¶ Interficio is. pe. cor. significat facti p̄uationem. Ci. Dolobellę abltō iūxit. Eadē mulier virū filiū eoḋ tēpore venenis clam datis vita interfecerat. Quod etiā de inaīatis dr̃. Uirg. Fer stabulis inimicū ignē atq; interfice messes. i. perde ⁊ crema.

¶ Interfluo per mediū fluo. Ply. Flumine mediū op pidum interfluente.

¶ Interfundo per mediū fundo. Ply. li. i. Idē ocea nus interfusus intrat per tot maria quibus Africam Europam: Asiam dispertit.

¶ Interiaceo es. pe. cor. Uide in dictione Iaceo.

¶ Interiacio is. pe. cor. inter aliquid iacio: interpo no: intermitto: intermisceo. Aug. lib. viij. conf. Tūc interiecto aut digito aut nescio quo alio signo codi cem clausi. Colum. lib. i. Ut si qua interiecta sint stra mentis aut paleis spinarum vel germinum semina in tereant. Liui. lib. xxi. Aliasq; interiectas collibus val les. Idem ibi. Paucis interiectis diebus. Cæsar li bro. vij. Galli inter equites raros sagittarios expedi tosq; leuis armaturę interiecerāt: q̄ suis cedētib⁹ au xilio succurrerēt. Hinc interiectio pars orōnis: q̄ in

¶ Interuaco as.pen.corr.in medio vacuus maneo. Col.li.v. Bulbus trepidaneis interiacētib⁹ spatijs obrutus ãno celerius maturã ptică præbet.

¶ Interuenio,is.pe.cor.in medio negocio:quasi ex insidijs fuguenio ⁊ opprimo in ipso actu q̄ rē cellataz vellēt. Ter.in adel. Interuenit hō de improuiso. Et interuenire est interesse. Cic. Quod nō esset factum si ipse interuenissem. Intercedere quod ab ecclasticis sepissime vsurpatur.

¶ Interuenũ quod ē inter venas. Victr.lib.8. Sed nō per interuenia dilabātur:⁊ decrescāt.

¶ Interuerto callide surrupto:qđ plerūq; fit cū rē cō modatā aut creditā dolo ne domino restituatur efficimus. Cicer.in Ver. Cādelabrum quod rex ægypti Ioui Capitolino dono tulerat a Verre qui illud cōmodato a rege acceperat interuersum esse cōquerit. Plaut.in Asi. Hem istuc ago quo modo argētum interuertam. Inuerto vero est quasi in cōtrarium verto:vt vestem aut pellem:seu etiam verba præpostere pronūcio:vt lauo vola.

¶ Interuiso is.p.p.quasi interim viso. Ci. Martio Tec; ⁊ istā rōnem ocij tui ⁊ laudo ⁊ vehemēter pbo q; minus interuisis hoc fero aio æquiore.

¶ Intestatus dr nō solū qui mortuus est nullo cōfecto testamento:sed etiā cui⁹ ex testamēto adita nō est hereditas:vt indt Paul. Itē intestatus est cui⁹ verbis nō adhibet fides:quive testis esse nō pōt. Pōpo. Ipse cū vno seruo senex intestatus pficiscit.

¶ Intestabilis q̄ iure testamētū facere nō pōt:⁊ cui⁹ testimoniū nō accipit. Caius de testamētis. Intestabilis cū lege quis esse iubet eo pertinet ne eius testimoniū recipiat:⁊ eo āplius vt quidā putāt neue ipsi dicat testimoniū. Gelli. p detestabili posuit:Eos tamē qui ad Annibalē nō redijssēt vsq; adeo instabiles inuisosq; fuisse vt tædium vitæ cœperint:necemq; sibi cōsciuerint.

¶ Intestinus a:um.pe.p.qđ est intimū. Uñ illa intestina dicūtur:quæ in interiori corporis parte claudūtur. Intestinū odiū dicit vel occultū vel magnū:hoc est cor ⁊ aiam premēs. Intestinū opus quod factū est ex ligno fabrefū. Var.li.3.de re rust. Cum villā haberes opere tectorio ⁊ intestino ac pauimētis nobilib⁹ lithostrotis spectandam parum putasses esse ni tuis quoq; litteris exornati parietes essent. Sciēdum q intestina corporis sex esse perhibētur. Duodenum.s. qđ a lōgitudine.xij.digitoꝝ nomē accepit:sicut Auicēna testat. Ieiunū:sic dictū quia nūq; quod accipit ptinet:sed protinus in inferiores partes transmittit Uocatur ⁊ Hilla:inde farcimina hillæ dicūtur. Hor. Perna magis ac magis hilla. Lōgum ⁊ alio noie tenuius q̄ est in sinus vehemēter implicitū. Hoc Var. Longanonem appellat quia lōgius est intestinū hoc q̄ duo tenuia. Monoculū quod et cæcum nominatur: quia in dexteriorem partē peruiū nō est. Colon a nostris alius dicitur vbi magna dolorum causa est. Nouissimū est rectū ita noiatum:quia in ima parte dirigitur qua excernitur. Hæc aūt intestina ab omēto cōtegūtur. Et dicit neutro genere ⁊ intestinus masculino. Ply.lib.xi. Intestinus quibusdā ab ore incipiēs quadā via eodē inflectit:vt sepiæ ⁊ polypo. In homine annexus infimo stomacho similis canino. Differūt tamen intestina a visceribus. Illa enim inferiora sūt hęc superiora. Celsus libro quarto. A visceribus ad intestina veniendum est. Alio nomine dicuntur Interanea. Ply. Medelę sunt inumerę ad interanea.

¶ Intingo is.ex in ⁊ tingo. Tingere vero inficere ⁊ madefacere. Uñ intinctū qđ nos saporē in cibis dicimus. Græci embēmata. Col. Hoc sinapi ad embēmata nō solū idoneo ꝫ etiaꝫ specioso vteris. εμβαπτειν enī tingere est. Ply. laudat intinctū ex myrto. Ouid. lib.ij.fast. Nutriat intinctos missa patella cibos.id ē aliquo sapore respersos.

¶ Intorqueo es.ɔtra seu intus torqueo iacio. Virg. Sacrum qui cuspide robur. Læserit ⁊ tergo sceleratā intorserit hastā. Item intorqueo circū torqueo. Col. lib.iij. Cum iam matura mala fuerint anteq; rumpantur petiolos quibus pēdent intorqueto eo modo seruabunt.

¶ Intra pposițio ab in deriuat. Luca. Intra castrorum timuit tētoria ductor. Intra cubiculū:intra oppidū significat in tētorijs:in cubiculo:in oppido. Aliquādo significat citra. Cic. Sed tñ quoniā effugi ei⁹ occasionē q̄ fortasse arbitraret me hanc rempub.non putare si perpetuo tacerē modice hoc faciā:aut etiā intra modum vt ⁊ illius volūtati ⁊ meis studijs seruiā Modice.i.cum modo. Intra modū.i.citra modum. hoc est minus q̄ modice. Cuius ɔtrariū est vltra modum. Sic dicimus in.

¶ Intra famā.i.citra opinionē:vltra famam quod ē per q̄ multū. Quintil. Hortensij scripta tamen intra famā sunt. Quo mō aūt ad spatiū ⁊ numerū referatur Uide in dictiōe infra. Ab intra fit interius a quo interior intimus:internus interaneus intrinsecus introrsum intrarius intestinus intro as.

¶ Intrarius qui intim⁹ est. Plau. Charos mihi atq; intrarios amicos.

¶ Intro aduerbiū primū est voce ⁊ significatiōe inter. Et sicut inter ⁊ intra ab in descendūt:sic intus et intro. Sed intus in loco ⁊ de loco:intro ad locū significat. Et ɔponitur cum D. vt introduco. E vt introeo. G vt itrogredior. M vt intromitto. R vt intro rū po. U vt introuoco. S vt introspicio.

¶ Intro as.ingredior intro vado.

¶ Intrico as.pe.p.implico. Uñ extrico ei⁹ ɔtrariū. Trico vero a tricis q̄ sūt implicatiōes. Plau. Quod argētum tu mihi:quas mihi tricas narras?

¶ Intrinsecus ⁊ extrinsecus pe.corr.aduerbia sunt cōposita ab intra ⁊ extra ⁊ secus cum significat iuxta. Hiero.ad Iulianū ea ɔplexus est. Callidissimus inquit aduersarius ⁊ inueteratus dierum maloꝝ nouit alia q̄ extrinsecus sunt ⁊ a philosophis quoq; mundi adiaphora:hoc est indifferētia vocant:in eorūq; amissione atq; ɔtēptu pfectā nō esse virtutē:alia q̄ intrinsecus ⁊ de se data cogāt dolere perdētez. Inueniunt tñ hæc nola apud recētiores.

¶ Intritū pe.prod.nomē ab intero deductū:de quo paulo ante. Cibus in mortario tritus vt est alleatum Mar. Circūlata diu mēsis intrita secūdis. Est ⁊ participiū Intritus a.um.

¶ Introduco is.pe.p.significat intra aliquē locum duco. Sal. Vulturtiū cū legatis introducit. Per trāslationē est instruo doceo. Uñ introductio eruditiōis principiū:quā græci εισαγωγειν vocāt.

¶ Introeo is.notū. Cicer.in Læl. Fuerat æquius vt prius introieram:sic prius de vita exirē. Inde fit

¶ Introitus us.pro ingressu.

¶ Introgredior eris. sicut sonat Virg. Postq; introgressi ⁊ coram data copia fandi.

Intromitto is. Ter. Vereor ne illud grauius phaedria tulerit: neue aliorsum atque ego feci acceperit quod heri intromissus non est.

Introrumpo is. quasi cum impetu introeo. Gel. Certa emissa in cubiculum Sertorii introrupit hellanicus

Introspicio is. pe. cor. Amb. li. i. off. Introspice vlcera et vibices eius et cordis maestitudinem.

Introuoco pe. cor. Liui. lib. x. Fabius nihil precatus populum quam vt priusquam introuocarent ad suffragium tribus Appii Claudii praetoris allatas ex ethruria litteras audirent.

Introrsus aduerbium quid significet declarat Cesar lib. 3. Ab eo flumine pari accliuitate collis nascebat aduersus huic et contrarius passibus circiter ducentis inferius apertus a superiore parte syluestris vt non facile introrsus perspici posset. Quidam volunt intelligi introrsus a leua parte: et interiorem a sinistra.

Intybus pe. cor. generis foem. in plurali intyba neu. et intybi mas. Virg. Et amaris intyba fibris. Ply. lib. xx. Intybi quoque non extra remedia sunt: succus eorum cum rosaceo et aceto capitis dolores lenit. Herba est capillosa et amara: cuius tenues capilli segetes ambiunt et euecant. Intybum erraticum antiqui cicoream vocant.

Intueor eris. vide in dictione tueor.

Intutus a. um. pen. prod. non securus. Liui. lib. v. Castra gallorum intuta neglectaque ab omni parte nacti inuadunt.

Inuado is. pe. pro. incesso: et tam datiuo quam accusatiuo iungitur. Var. de vit. pat. Tanta porro inuasit cupiditas honorum plerisque. Et inuadere est repente et cum impetu aliquem ingredi. Virg. Inuadunt vrbem somno vinoque sepultam. Sal. Priusque hostes inuaderet. Item ingredi siue incipere. Cic. Non potuit magis in arcem illius causae inuadere. Virg. libr. vi. Nunc inuade viam: vaginaque eripe ferrum.

Inualesco is. robur ac firmitatem acquiro. Unde inualuisse consuetudinem: inualuisse mores dicimus.

Inualitudo imbecillitas. Cic. in Lel. Quod autem in his nonis in collegio nostro non affuisses inualitudinem respondeo causam non maestitiam fuisse.

Inueho is. sumitur modo pro simplici. Virg. Centauro inuehitur magna. Quandoque intro veho. Liui. lib. vi. Quantumque romana se inuexit acies: tantum hosteo gradu demoti. Inuehor deponens significat maledictis aggredior: et veluti quodam impetu sermonis in aliquem feror. Cice. In eam itaque pansa vehementer inuectus.

Inuectiuae orationes sunt aduersus aliquem scriptae: quod in illius mores inuehantur.

Inuenio is. pe. cor. comperio quasi in aliquid venio Virg. Inueni germana viam. Hinc inuentiones et inuenta. Differuntque secundum aliquos inuenio et reperio: quod inuenire sit rem quaesitam offendere. Reperire a casu. Ouidius. Tu non inuenta reperta es.

Inuerto quasi in contrarium verto. vide in dictione interuerto.

In versum: in numerum. Virg. Ille etiam feras in versum distulit vlmos.

Inuestigo as. pe. pro. significat quaerendo inuenio. Tractum a venatoribus: qui per vestigia feras quaerendo inueniunt. Ter. Nihil tam difficile est quin quaerendo inuestigari possit. Cic. pro Liga. Sed quoniam diligentia amici inuestigatum est: quod latebat: confitendum est vt opinor. Interdum tamen significat vestigo: id est quaero. Terentius in Eunucho. Ubi quaeram? Ubi inuestigem? quem percuncter? qua insistam via incertus sum. Cicero. libro primo officiorum. Imprimisque est hominis propria veri inquisitio atque inuestigatio. Sed quoniam in quandoque negationem innuit: sumitur etiam pro non inuenio: vt est illud apostolicum. O altitudo diuitiarum sapientiae et scientiae dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles viae eius.

Inuestire est quasi ornare. Ply. li. xxxv. Publicas porticus inuestiuit pictura.

Inueteresco ex in. et veteresco. Veteresco autem a vetero as. fit. Vetero a vetus. Vetereo non reperi: sed tantum veteresco: quorum praeterita nusquam legi: sed veterauit ambo facere oportet si inueniantur. Nam vetero et veteresco eodem modo in significatione sua procedere puto: quo integro et integrasco. In formatione vero etiam similiter: nisi quod inueteresco mutat a. in e. sicut Consano consanesco. Resano resanesco: Hilaro hilaresco: Incuruo incuruesco: et alia huiusmodi. Sic inuetero et inueteresco inueterauit. Lact. lib. ij. in actiua significatione posuit. Haec versutia et his artibus notitiam dei veri ac singularis apud omnes gentes inueterauerunt: id est in desuetudinem posuerunt. Inueteresco passiue. Teren. in Hecyr. prolog. dixit. Nouas qui exactas feci vt inueterescerent: ne cum poeta scriptura euanesceret. Dona. Inueterescerent: in desuetudinem venirent: spectarentur: amarentur. Colu. pro vsus lib. vij. in passiua significatione: et proprie de morbo dicens. Sed si iam inueterauit: vehementioribus est opus remediis. Cice. quoque in Cato. Iam omnis conglutinatio recens aegre inueterata facillime diuellitur.

Inueterati etiam dicuntur qui in malis insenuerunt: vt in sacris litteris. Inueterate dierum malorum.

Inuicem pe. correp. ex in et vicem proprie significat mutuo. Quintil. Qui se ardentissimo amore inuicem dilexerunt. Aliquando sumitur pro secundo loco. Plynius iunior. Habes res vrbanas: inuicem rusticas scribe.

Inuideo es. pe. cor. ex in et video significat inuidiam habeo: hoc est ex alicuius rebus secundis dolore afficior. Tractum a nimis videndo: quod oculos et animum in eos quibus inuidemus continue intentos teneamus. Unde etiam cum accusatiuo constructum inuenitur. Oui. Troades inuideo. Virg. Inuidet imperium. Idem post accusatiuum posuit datiuum. Liber pampineas inuidit collibus vuas. Sic etiam decenter dicimus inuideo tibi doctrinas. Fortuna mihi inuidet diuitias. Ply. Neque ego vt multi inuideo aliis bonum quo ipse careo. Apul. Mihi fortuna diuitias inuidit. Col. lib. ij. rus. Ut nobis optimam naturam inuidisse videantur. Priscia. tamen in negatiue exponit dicens. Inuideo tibi: quasi non videns tibi fio. hoc est non ferens te bene agentem videre. Aliquando inuidere significat interius vel penitus videre. Cic. li. de ora. Itaque ne hoc possum dicere me omnino ignorante quid possideat: neque plane nosse atque inuidisse. Hieron. de vera circumcisione. Quis inuidet domini verbum de corde patris eructatum? Sciendum quod licet inuideo actiuum sit: tamen consuetudine datiuo iungitur: immo vt Diome. docet vltra datiuum potest regere genitiuum: accusatiuum et ablatiuum: vt inuideo tibi gloriae: glo

riam ⁊ gloria. Eius passiuum est inuideor. vt ego inuideo tibi: ⁊ tu inuideris a me. Hor. Ego cur acq̃re re pauca si possim inuideor. Plau. in Tru. Mauellem mihi inimicos inuidere: q̄ me inimicis meis. Nã inuidere alii bene esse: tibi male esse miseruꝫ est. Qui inuident egent: illi quibus inuidet rẽ habẽt. Et nõnunq̃ inuidere ponit̃ ꝓ odisse ꝙ cõtra votũ nimiũ videmus Ouid. Troia tacet crete danais inuisa puellis. Cic. Diis hominibusq̃ inuisus.

¶ Inuidia ab inuideo fit: ⁊ significat actum ipm̃ inuidendi: qui est dolor alienæ felicitatis. Aliq̃n ꝓ odio ⁊ maliuolẽtia sumitur. Est em̃ vel dicto vel facto in alterũ maliuolentię ꝯcitatio: vt si q̃s calamitates suas referat: ostendatue vt auctori calamitatũ cõcitet odium cęterorũ quod dicitur inuidiã facere vel vocare vel adducere ad inuidiam. Quintil. Nec ei tot scelerꝫ cõmemoratione concitarem inuidiam. Terẽ. Ita vt sine inuidia laudem inuenias: ⁊ amicos pares. Inde inuidiosa res dicitur quę facti atrocitatem augẽs inuisum illud vel illius auctorem faciet. Huius dimin. est inuidiola. Idem. Cum nescio quid inter eos inuidiolæ exortum fuisset.

¶ Inuidentia est ęgritudo animi q̃ ꝓpter res secundas alterius suscipit̃: quę nullam iacturã afferant inuidenti. Ci. in tertia Tus. Ab inuidendo inuidentia recte dici potest: vt effugiamus ambiguum nomẽ inuidię. Cadit em̃ in vtrũq̃: ⁊ in eum q̃ inuidet: ⁊ in euꝫ cui inuidetur. Vñ potentia ⁊ opes inuidiosæ dicũtur quod verbum deductũ est a nimis videndo fortunam alterius. Ubi inuidentiam q̄ inuidiã dicere maluit. tanq̄ inuidentia inuidi sit: inuidia eius cui inuidet̃. Sed in frequenti vsu est inuidia magis q̄ inuidẽtia apud doctos: indoctosq̃ indiscriminatim. Inuidia distat ab odio: ꝙ inuidemus fortunato: odimus vitiosum: ꝙ inuidiã ꝓfiteri erubescimus odisse palã decorum est: ꝙ inuidia hoĩm tm̃ est odiũ reliquarũ tantuꝫ animantium: vt inquit Plutar. in lib. de inuidia ⁊ de odio.

¶ Inuidus qui actu alicui inuidet. Hora. Inuidus alterius macrescit rebus opimis.

¶ Inuidosus qui morbo inuidẽtię laborat. Ouidi⁹. Tẽpus edax rerũ: tuq̃ inuidiosa vetustas Om̃ia destruitis. Interduꝫ sumit̃ ꝓ eo cui habet̃ inuidia. Idẽ Pactolonq̃ petit q̄q̄ non aureus illi Tempore: nec charis erat inuidiosus harenis. Sic potentia ⁊ opes inuidiosę dicunt̃. Cicero Dolobellę. Cõtingit em̃ tibi quod haud scio an nemini vt summa seueritas animaduersionis nõ mõ nõ inuidiosa: sed etiam popularis. Et inuidiosus odiosus atq̃ inuisus dicit̃. Vñ inuidiosa res d̃r quæ facti atrocitatem augens: inuisuꝫ illud vel illius auctorem facit.

¶ Inuide facere d̃r qui ꝑ inuidiã aliquid agit.

¶ Inuidiose vel q̃ per inuidiã vel qui in aliquẽ excitat odiũ: eũq̃ inuisum facit.

¶ Inuigilo as. pe. cor. supra siue intus vigilo: solicitus suꝫ. Lactanti. lib. 4. Vel custodiendis domibus inuigilat.

¶ Inuito as. pe. pro. manifestã habet significationẽ quam ponit Cic. Ad quẽ fruendũ nõ mõ nõ retrahit: verũetiam inuitat atq̃ allectat senectus. i. prouocat. Et inuitare est delectari. Virg. lib. i. georg. Inuitat genialis hyems: curasq̃ resoluit. Itẽ replere. Plau. in Am. Mira sunt nisi inuitant sese plusculũ.

¶ Inuitatus us. inuitamentũ ⁊ inuitatio pro eodem sumũtur. Cic. Cæsari. Mitto ad te Trebatium: atq̃ ita mitto vt initio mea sponte post autẽ inuitatu tuo mittendũ dixerim. Idẽ in Horten. Volũtates autem nulla ad necessarias inuitamenta afferũt senibus.

¶ Inuitus a. um. qd̃ nõ libenter fit. Teren. in Andr. Feci hodie vt fierent inspirãte atq̃ inuito Pãphilo. Ci. li. ii. ad heren. Sin est probus cur talem inuitum inuitũ cogis relinquere. Idẽ cõparatiuũ posuit: cuꝫ ait. Queꝫ ego paulo sciebam vel impudẽtius vel inuitius: Nolo enim dicere de tam suaui homine fastidiosius.

¶ Inunco cas. quasi vnco inuado ⁊ arripio. Lucil. Aut qui nũmos tristis inuncat. Col. lib. viii. Tũ etiã quotidie minuit̃ lana: q̃ q̄to plixior in pectore cõcrescit: tãto magis obnoxiuꝫ est rubis quibus velut hamis inuncata a pascentiũ tergoribus auellitur.

¶ Inundo as. quãdoq̃ absolute ponitur ⁊ significat cresco ⁊ extra alueum versor. Ply. Anteq̄ nilus inundaret. Quandoq̃ actiue ⁊ pro ambulo ponitur. Idẽ. Agros ⁊ sata omnia inundauit. Hinc fit Inundatio pro diluuio.

¶ In vnguẽ ⁊ ad vnguẽ significat ad ꝑfectionẽ. Vir. libr. ii. geor. Nec secius ois in vnguẽ Arboribus positis secto via limite quadret. Translatio a lapicidis qui vngue marmoris leuitatẽ experiũtur.

¶ Inuius ia. ium. quod est sine via: ⁊ per quod iri nõ potest.

I ante O.

¶ Ionia regio minoris asię: media inter Cariaꝫ ⁊ eoliam ab Ionio Athenẽsium duce cognominata: qui eã regionem subegit. Vel a Iano Iaphet filio vt Iosephus inquit. In ea Miletũ ciuitas. Priẽnis Ephesus ⁊ Clazomene.

¶ Iordanis fluuius in iudea eximię suauitatis. Oritur ad radices Libani duobus fontibus surgit: alteri nomen Ior: alteri Dan: qui simul iuncti Iordanis nomen efficiunt.

I ante P.

¶ Ipse a. um. pronomen demonstratiuum quando si licet cum aliis pronominibus iunctum eoruꝫ accipit significationem: vt egoipse: tuipse: illeipse. Inuenitur tamen sępe absq̃ aliis per eclipsim prolatum: ⁊ tamen eorum habens significationem: quæ cum eo subaudiuntur. Virgili. Quęq̃ ipse miserrima vidi. Aliquando relatiuum est. Idem. Ipse arduus altaq̃ pulsat Sydera. Aliquando emphasim: id est expressionẽ alicuius rei latentis habet: vt si dicam Ipse pater de quo minus credendum esset qui hoc fecit. Quod si ei addatur particula met: vt ipsemet: discretio signatur Hoc est ipse solus: ⁊ nõ cuꝫ aliis: vel ipse per se: ⁊ non per alios. Aliquãdo significat similem: vnde ⁊ comparatiuum habet ipsior: ⁊ superlatiuum ipsissimus: id ẽ similior simillimus. Apud veteres ipsus pro ipse dicebatur. Teren. Ipsus est.

¶ Ipsippe: id est ipsi nec alii.

¶ Ips vermiculus est: qui cornua vitesq̃ perrodit: vt cis frumenta: tripis ligna: sis vestes: is vitra: midas fabam. Declinatio autem huius nominis non facilis est: Vñ docet sic Suidas. ἴψ ὁ σκώληξ τοῦ κλίνεται ἰπὸς καὶ τὸ πληθυντικὸν ἶπες.

¶ Ipsulices bracteę dicebantur in muliebrē virilē've speciem expressę.

I ante R.

¶ Ir neu. gñis ꝛ indeclinabile ꝓprie manus ꝯcaui-tas: licet qñq3 ꝓ ipsa manu ponat.

¶ Ira dicta est ab eo ꝙ est ire. Nā a se it qui irascit: ꝛ furit: vñ ꝛ qd irā deponit ad se redire dr. Ter. in adel. Tandē reprime iracūdiā: ꝛ ad te redi. Est aūt ira libido puniendi eius: a quo iniuria offensi sumus.

¶ Iratus dr qui ex aliqua re lacessit⁹ excāduit: etiā si natura nō sit iracūdus.

¶ Irate aduerbium: per iram significat.

¶ Iracūdus qui ex parua vel nulla causa quicq3 natura ad iram ꝓcliuis est: etiam si tunc nulla moueat ira. Hinc iracūdia dicta (auctore Festo) ꝙ iram incēdat. Dona. Ira de causa est: iracūdia de vitio multū irascentis. Sene. libr. de ira. Ira quo distet ab iracūdia apparet: quo ebrius ab ebrioso et timens a timido. Iratus potest esse nō iracūdus. Iracūdus pōt aliqñ nō iratus esse. Usurpatiue tñ iracūdia ponit pro ira. Cic. li. 3. tus. Iracūdia est vlciscendi libido.

¶ Irascor. sceris. iratus ꝯstruit cū datō. Plau. Noli amabo Amphitrio irasci Sosiæ causa mea. Hui⁹ cōposita sunt Subirascor: quod est paulū irascor. Obirascor cōtra irascor. Liui. lib. i. Fortunæ (vt fit) obirati cultum reliquerant deum.

¶ Ire pedibus in sententiam quid significet. vide supra in eo is.

¶ Irenarches siue irenarcha dr q ad tollēdas discordias et pacandos ciuium animos in ciuitate pręficit. Apud iuriscōsultos tñ dicitur: qui disciplinę publicę ꝛ corrigendis moribus præficitur. Græci em̄ ειρηνην pacem vocant αρχων.

¶ Iris is. vel idis arcus cœlestis ab ειρειν. quod est nūciare. Nam poetę deorum nunciam fingunt. Virg. Irim de cœlo misit saturnia iuno. Huius arcus cā ē radius solis cauę nubi immissus: q repulsa acie in solem refringit. Nubes em̄ formā arcus discoloris efficiūt: qz alię partes earū tumidiores sunt: alię sūmissiores ꝛ qdā crassiores: ꝙ vt solē trāsmittāt: alię imbecilliores ꝙ vt excludāt. Hęc inequalitas alterius lucē vmbrāq3 ꝯmiscet ꝛ exprimit illā mirabilē arcus varietatē. Est ꝛ iris herba suauissimi odoris: vt Ply. lib. xxi. testis est: cuius radicē dixit in vnguētis ꝛ medicinis ꝯmendari. Caulem habz cubitalē ꝛ rectū: radicē3 raphano similem: quæ sternutamenta mouet. Floret diuersorū colorū specie quasi arcus cœlestis: a quo nomen habet: vulgo dicit liliū cęruleū.

¶ Ironia cū accentu in pen. dici pōt simulatio vel illusio ειρωνεια: ab ειρω dico: ꝛ inde ειρωνευομαι in voce passiui: qꝺ est cauillor. Figura cū aliquid per contrariū dicitur cū illusionem.

¶ Irretio is. a rete fit: ꝛ significat retineo rete quasi capio. Vñ irretitus dr qui aliqua fraude vel blanditiis aut dolo. quasi rete captus. Lact. lib. 3. Eos aūt qui deū sciūt dolis ꝛ astu aggredit vt cupiditate aut libidine irretiat aut peccatis blādientib⁹ deprauatos impellat ad mortem.

¶ Irraucio is. irrausi. sū. ex in ꝛ raucio: qꝺ a raucus descēdit. Et significat rauc⁹ fio. Dicit ꝛ irrauceo es. irraucui. Ci. li. de ora. At æsopum si paulū irraucuerit explodi.

¶ Irpices pen. cor. genus rastrorum ferreorum seu regulę cum pluribus dentibus: quos item vt plaustra boues trahunt vt proruant glebas ꝛ extirpent herbas in agris.

¶ Irrepo is. pe. pro. psi. ptum. significat passim ꝛ latenter more reptilium intro eo: cuius frequentatiuum est irrepto. Hora. Verum opere in longo fas est irrepere somnum.

¶ Irripio is. pen. cor. intus rapio. Cice. Irripiunt in ędes subito.

¶ Irrigo as. pen. cor. ex in ꝛ rigo significat quasi riuos in agrū deduco. Rigo aūt a riguus.

¶ Irriguus a. um. qꝺ irrigat: vel facile irrigari pōt. Cato. Vinea est prima vel si vino multo est. Secūdo loco hortus irriguus. Accipitur et quandoq3 significatione actiua: vt aqua irrigua quę irrigat. Virg. lib. iiii. geor. Irriguumq3 bibant violaria fontem. Tibul. Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas. Ambro. substantiuo vsus est. Magna est eleemosyna quę ardētium criminum globos beniuolētię suę fonte refrigerat: ꝛ quodam irriguo largitatis obruit incendia delictorum. Et lib. hexa. Ꝙ si irriguis aquarū plerūq3 ꝛ segetes lętiores sunt.

¶ Irrito as. pe. cor. cōponitur ex in ꝛ rato as. quo veteres vtebātur pro ratum facio: approbo: ꝛ significat nō ratum esse volo vel ostendo vel facio. Et irritū improbatum: non ratum: ꝛ per translationem in nihilum redactum. Virg. Irrita perpetua soluent formidine terras. Teren. in phor. Quod dictum indictū est: qꝺ erat ratū id irritum est.

¶ Irrito as. pe. ꝓ. significat ꝓuoco: irāq3 incēdo. frequentatiuū ab irruo: per mutationē u in i. euphoniæ causa. Tractū a canibus: qui cū ꝓuocant irruūt: vel vt Do. ait. Qui restrictis dētibus hanc litterā r. imitantur. Virg. lib. x. Irritatq3 virū telis ꝛ voce lacessit. Ouid. lib. ii. fasto. Cum sicco primas irritat cortice flāmas. i. suscitat. Plau. in Am. Irritabis crabones. Est ꝛ prorito as. pen. pro. Nā sicut irrito ꝓ lacesso ab irruo est: ita prorito a proruo: Nec multū in significatione differunt. Nam prorito idē est qꝺ prouoco. Col. lib. ij. Lini semen nisi magnus est eius in ea regione quam colis prouentus et pretium prorita: serendum non est. Agris enim præcipue noxium est. Hic in bonam partem sumitur. Irrito vero magis frequentatum est: ꝙ prorito. Et ferme semper acris malęq3 vehementiæ. Prorito non sic: sed in bonam et in malam partem vti prouoco capi posset. Irrito semper in malam.

¶ Irrogo as. penul. cor. infero: infligo. Plau. in cap. Qui cōsiliū iniere quo nos victu et vita prohibeant: iis diem dicam irrogabo multam: vt mihi cœnas decem meo arbitratu dent cum cara annona sit. Augu. libr. iiii. ci. dei. Nam iustis quicquid malorum ab iniquis dominis irrogat non est pœna criminis sed virtutis examen.

¶ Irruo cū impetu feror. Sal. Cum forte in eum irruerēt facile repulsi. Dona. Irruere proprie dicūtur qui cū furore prēliū ineunt. Quandoq3 ratione prępositiōis in significat introruo: intromitto: ingero. Augu. Vidistis mulierem in ciuitate famosam nō inuitatam irruisse conuiuio.

¶ Irrugio is. valde rugio. Hieron. in Gen. Auditis Esau sermonibus patris irrugit clamore.

¶ Irrumpo violenter ꝛ cū impetu ingredior. Plyn.

lib. xxxv. L. Hostilius mācinus qui primus carthaginem irruperat. Lact. lib ij. Nam cum ab Alexandro capta ciuitas esset ac milites ad eā spoliandam irrupissent: Et ferme semper in hac significatiōe hoc verbo vtunt auctores. Lact. ꝓprie sumpsit li. vi. ꝑ penitus frāgo. Sūmū inter se hoim vinculū ē hūanitas: qd ꝗ irruperit: nefarius ⁊ parricida existimādus est.

¶ Irrumo as. pe. cor. a ruma māma: vide in dictione fello as.

I ante S.

¶ Is: ea: id. eandē significationē habꝫ quā hic: ⁊ eundem locū retinet: vt ꝗ diuitias cupit: is vel hic: vl' ille vel idē auarus est. Ab is fit isce: sicut ab hic hicce.

¶ Is vrbs a babylone itinere dierū octo distās: apd quam est is fluuius: e quo bitumen totius babylonis subministrabaꝛ.

¶ Isæus cū æ diph. nomē rhetoris pariter ⁊ philosophi: quē Philostratus in vitis sophistarū Assyrium tradit. Cuius hoc fuit inuentū: oēm materiā in breui cōijcere. Est ⁊ nomē fluminis.

¶ Isagoge p. pro. latine introductio: dicitꝛ ex εισ qd in indicat ⁊ αγω duco. Vñ αγωγη ductio.

¶ Isagogicon introductorium. Grāmatoisagogus liꝫ introductor vel inductor: ꝙ eas inducat. i. introducat quodā mō in corda discētium.

¶ Isapis pe. ꝑ. fluuius ꝓpinquus Cesennę vt Strabo lib. v. scribit.

¶ Isara pe. cor. fluuius rhodano se ingeris: vbi Cemenus mons rhodano applicatur vsꝙ huc ad orientiam effertur in adriaticū sinum.

¶ Isaurū ciuitas pāphiliæ: a qua Isauricus seruili⁹ romanus dictus est: qui isaurū cępit. Ouid. Aphrica victorē de se vocat alter isaurū. Hic adeo pauper fuit vt publico funere Romę elatus fuerit. Ammianus Isaura plurali nūero dixit. Claudiopolis: quam deduxit Coloniam Claudius Cęsar Isaura ante. Alij Isauriam fœminino genere protulerunt. Sūt qui dicant isauriā regionē minoris asię dictā ꝙ vndiꝙ austrarū flatib⁹ pateat: eiusꝙ metropolim esse seleuciam

¶ Ischia scribit Julius Pollux: carnosas post lumbos vtrinꝙ eminētias appellari: ꝗ vero post hæc increscūt γλουτοι: hoc est latine nates. Duo illa ossa circa ꝗ vertura fit ita distinguntꝛ: vt dicaꝛ ꝯcauū illud superius κοτυλη latine acceptabulum. Inferius vero ισχια: qd nři coxēdicē dicūt. Quo etiā noīe ⁊ neruus ille noīatur qui coxēdiceꝫ femori cōmittit Erit ergo coxēdix vertebra cotyle infixa quā pyxidem appellāt neruis quibusdā ita illigata vt facilis coxarū motus atꝙ flexus fiat: vñ qui coxendice laborant ischiadici vel ischiaci dicūtur. Ply. Mox aquam bibere catillo mire id prodesse ischiadicis. Recētiores medici sciaticam dicunt.

¶ Ischyros cuꝫ accentu in prima latine fortis dicitꝛ ισχυσ em fortitudo est.

¶ Ischomache pe. cor. nomē ꝯpositū ex ισχω habeo: μαχη pugna. Quo noīe dicta est hippodamia quę habuit in nuptiis suis pugnā centaurorū. Hæc fuit Atracij filia ꝗ nupsit perithoo.

¶ Isis sis. ⁊ idis. actm facit isim. Inachi filia. Io prius dicta: ꝗ olim perrās cū ad nili fines ꝑuenisset Jouis amatoris ope formam vaccę immutauit. Estꝙ ab ægyptijs pro dea celebrata. De qua Luc. lib. vi. Nos in templa tuam romana recepimus isim. Hoc etiā nomine dicta est insula in sinu arabico. Suidas. ισισ αυτη λεγεται ιω ην ηρπασε μο ζευσ εξ αργουσ και την ηραν φοβουμενοσ αυτην μεταβαλλε ποτε μεν εισ λευκην βουν ποτε δε εισ μελαιναν ποτε δε εισ ιαζουσαν μεσον πλανωμενοσ ηλθεν εισ αιγυπτον

¶ Ismarus pe. cor. gñis maſ. in plurali neutri. mons thraciæ asper ⁊ incultus ex vna parte: ex alia fertilis vinetis ⁊ oliuetis: quē Orpheus incoluit vbi ismara vrbs ciconū fuit. Uirg. Nec tantum rhodope miranꝛ ⁊ ismarus orphea.

¶ Ismenus pe. ꝑ. fluuius bœotię ab Ismeno pelasgi filio cognoīatus. Statius. Horruit ingenti venientem ismenon aceruo.

¶ Isocrates pe. co. nomē maximi oratoris grȩci qui perfectus magister: ⁊ scripsit multa ꝑclare: et docuit alios: cuius domus cunctę grecię quasi ludus quidā patuit: atꝙ officina discendi.

¶ Isonymia cum accentu in pen. latine iuris ęqualitas dicitur.

¶ Ispellū ciuitas in Umbria ex altera mōtium parte qua Camertes.

¶ Israel interꝑtatur vir videns deū: quod nomē impositum fuit Jacob patriarchę: a quo

¶ Israelitę pe. ꝑ. qui de israelis stirpe sunt: qui pri⁹ Hebrei dicebantur. Sed postꝙ in duo regna populus hebręorum diuisus est: tūc duę tribus quę de stirpe Juda reges habebant Judeorū nomen sortitę sūt Reliquę decem tribus israelis nomē tenuerūt. Et ab Israele filio Isaachi regio maioris asię samaria conterminia dicta est israel. Dicitur ⁊ Israelitides a nominatiuo singulari israelitis idis. ⁊ israelitis. Hieronymus in libro numeri. Arrepto pugione ingressus est post virum israelitidem. Sic Madian madianitis ⁊ madiantidis. Moab moabitis ⁊ moabitidis.

¶ Issa insula in mari adriatico adiacens Dalmatię: vt Ptole. lib. ij. scribit: in qua fuit issa nō ignobilis ciuitas: a qua Isseus a: um.

¶ Issus vrbs Cicilię ⁊ Syriæ fluuius.

¶ Ister istri. fluuius europę permagnus: qd ⁊ istruꝫ dicitur: quādo. s. flumen sequitur: vt inquit Probus. Hoc ⁊ Abdubanum et Danubium vocatur: Uide in dictione Danubius.

¶ Istria Italię regio illyrio ꝯtermina: quę in latitudine. xl. paſ. millia: in circuitu. cxxv. millia complectitur a formione nunc Tisano fluuio ad fanaticum sinum in quo Arsia amnis decurrens istriaꝫ ab illyrio dirimit. Istrorum gentem fama est originem a Colchis duxisse missis ab oeta rege ad argonautas persequendos: qui vt a ponto intrauerunt Istruꝫ nec raptores inuenissent siue metu regis: siue tędio longæ nauigationis iuxta Aquilegiam cōsederunt: istriꝙ ex amnis noīe: quo a mari cōcesserant sunt appellati. In ea est Justinopolis vrbs: quā Justinus imperator extruxit: a qua Paulus Uergerius vir eloquētissimus originem duxit.

¶ Isthmus ea terre strictura est: quę in duo maria iter porrigit. Ouidius. Qua duo porrectus lōge freta detinet isthmos. Sunt aūt duo isthmi. achaicus: seu corinthiacus: ⁊ thracius. Isthmus corinthiacus angusta est ⁊ breuis terra. De quo Pōpo. scribit hoc ideo isthmo cognomen esse: quia. iiij. millium spacio Aegeum mare ab Jonio submouens angusto tramite helladi peloponesum annectit. Sup hoc Isthmo

I ante T.

fuit vrbs corinthi. Thracius isthmus inq̄t Solinus in thracia est similibus angustiis ⁊ pari latitudine arcti maris cuius littora vrbes vtrinq; secus ostentant propontidis oram: insignit pactyę melana sinum cardia. Ply. lib. iiii. Super hoc isthmo scribit fuisse cardiam ciuitatem.

¶ Ita aduerbiū similitudinis geminū superlatiuū expoicit siue ncis: siue aduerbii. Ci. li. de ora. Ut quisq; grece optime sciret ita esse nequissimū. Uel habet verbum vim superlatiui habēs. Idem in Cato. Ut quisq; ętate antecedit: ita sentētię principatū obtinet. Interdū cū compatiuo: significat q; sic. Qñq; valde. Teren. in and. Nō ita dissimili sūt oratione ac stilo. Qñq; optantis. Pacu. Ita te dii ament: ita tibi pro voto secundent oīa. Quādoq; illatiua cōiunctio est: pro igitur. Cice. Ita nobilissima ciuitas grecię ⁊ olim potētissima sepulchrū ciuis sui ignorasset: nisi ab hoīe arpinatę didicisset. Similiter quādo componit̄ cū q; semp est cōiunctio causalis ⁊ habet accentū in prima ⁊ dicimus itaq;. Si aūt duę partes sunt: habet accentū in penul. ⁊ dicimus ita q;. Teren. in and. Immo ita volo: itaq; postulo vt fiat. Plau. in Am. Uerū ita animatus fui: itaq; sum nunc vt ea te patera donem.

¶ Ithaca insula ante Epirū in qua regnauit vlysses. In ea etiā vrbs eiusdē noīs: vt inquit Ptol. li. iii. Ibi etiā mōs Neritos a quo tota insula quādoq; dicta neritos fuit. Uerg. Neritos ardua saxis.

¶ Italia Europę regio prius hesperia ab hespero athlantis fratre: qui a fratre pulsus ⁊ hispanię ⁊ italię dedit nomē: siue vt Macro. inquit ab hespero stella q; occasui subiecta sit. Inde Oenotria vel a bonitate vini qđ in Italia nascit̄. Nā greci οινον vinū dicunt: vel ab œnotrio sabinorū rege. postea Italia ab Italo siculorum rege qui agriculturā italos docuit ⁊ leges posuit. Nā ad eam partē venit: in qua postea Turnus regnauit ⁊ suo noīe appellauit. Uergil. Est locus hesperiam graii cognomine dicūt. Terra antiqua: potens armis atq; vbere glebę Oenotrii coluere viri: nunc fama minores Italiā dixisse ducis de noīe gentē. Timęus ⁊ Uar. a bobus vocatā dixerūt: quoniam tauri grecaveteri lingua itali vocati sunt a quorū multitudine ⁊ pulchritudine italiaꝫ dixerūt. Latiū vero pars italię est. Est etiā dicta ausonia vt Aristoteles inquit pars ad Tyrrhenū versa. Estq; in forma cruris inter adriaticū ⁊ thuscum mare: et a iugis alpium dorsoq; apennini porrecta se paulatim attollēs vsq; ad rheginum verticē ⁊ littora bruttiorū extendit̄: in vltimo sui scinditur in duo cornua: quorū alterū Ioniū spectat mare: alterū siculū in extremitate rhegium oppidum habens. Eius longitudo ab Augusta pretoria quę in alpineo fine sita ē ⁊ per Romā Capuamq; porrigitur vsq; ad oppidū rhegyuꝫ. Solino teste decies centena et viginti millia passuū colligitur. latitudo vero quadringenta decem: vbi maior latitudo: vbi vero minor centū triginta sex: habetq; vmbilicū in agro reatino: quę dudū ex latere maris superi rubiconē fluuiū pro finibus habuit. Diuiditur aūt in. xvi. regiones scꝫ Liguriam: Aethruriā: Latium: Campaniā: Lucaniam Calabriā. Apuliā: Samniū: siue Aprutiū: Picenum Flamminiā ⁊ ęmiliā: seu Romandiolā: Umbriā nunc ducatū spoletanū. Galliā cisalpinā: Uenetiā nūc Marcham Taruisanā: Iapidiā: et Carniaꝫ nunc Foriulū et Istria. Ab Italia fiunt Italus la. lum. et Italicus italica italicum.

¶ Italica vrbs in Italia: q̄ alio noīe Confiniū dr̄: vt ait Stra. alia in Hispania patria Syrii Italici.

¶ Italicū philosophię gn̄s quoddā nuncupatū ex ea parte Italię q̄ quondā magna grecia dicta. Qr vt docet Aug. lib. viii. de ciui. dei auctorē habuit Pythagoram samiū a quo etiā ferunt ipsum philosophię nomen exortum.

¶ Item aduerbiū significat similiter quasi iterū ideꝫ.

¶ Iter iteris scđm Prisci. Itiner vero itineris pro actu eundi: licet itiner nūc nō sit in vsu: cū obliqui nominis iter ab vsu discesserint. Plau. in mer. Ergo itiner exequi meū me sines. Uar. Expectent itiner longo sermone leuare. Lucre. lib. v. Concussos itere ⁊ labefactos itere multo. Dictū iter q; vehendo quid teritur vel ab eundo: cuius supinū est itum: siue ab ito frequentatiuo. Significat qñq; viā. Hiero. in lib. numeri. Auertit se de itinere ⁊ ibat per agrū. De mari etiā dicitur. Teren. An tu tibi hoc incommodū euenisse iter. nō hercle parmeno verbis dici potest quantū re ipsa nauigare incommodū est. Iter facere est ire: qđ ⁊ iter tenere dicemus. Uerg. Quove tenetis iter. Habere iter: idē qđ iturū esse. Ut iter habeo ad Cesarē. i. oportet me ire: vel iturus sum ad Cesarē. At viā facere nō est iter facere: sed locū vbi nō erat via aperire.

¶ Itineror aris. iter facio.

¶ Itinerariū viatoriū. Unde Itineraria dicunt̄ commentarii earū rerū quę in itinere acciderūt.

¶ Iterū aduerbiū. i. rursus: vt Atq; iterū ad troiam magnus mittetur achilles. Interdū signifi. secundo. Ci. in arte veteri. Primo quidē decipi incommodum est iterum stultū. tertio turpe.

¶ Itero as. pe. cor. rursus aliqđ ago et quasi per iter factū reuertor. Gel. lib. i. posuit pro eo. Sed eos Senatores qui magistratū curulē nondū ceperāt pedibꝰ iterauisse in curiā. Sed hoc ab iter fit. In alia significatione ab iterū. Liui. lib. i. Resistere atq; iterare pugnam iubet.

¶ Itidem pe. cor. significat similiter eodēmodo: quasi iterum idem. Ter. Ibo ad eū: atq; hec eadē que tibi dixi dicā itidē illi. Sue. de Aug. Centuriones statione deserta itidē vt manipulares capitali animaduersione puniuit.

¶ Ithyra pe. cor. vrbs in tauro monte parthiā versus A qua Ithyreus a. um. Est aūt ithyreus epitheton arcus. Unde dicimus Ithyreus arcus ⁊ ithyreas sagittas. i. parthicos arcus ⁊ parthicas sagittas: eo q; parthi precipue arcubus ⁊ sagittis vtantur in prœlio Uerg. Ithyreos taxi torquent̄ in arcus. Lucr. Ithyreis cursus fuit inde sagittis.

¶ Ithome oppidū in peloponeso: itemq; in thessalia. Unde ithomeus Iuppiter.

¶ Ithonia ciuitas in bœotia ab Ithonio Amphictyonis filio quā alii ithonē vocant. A qua ⁊ pallas ithonia est appellata.

¶ Ito as. frequentatiuū est verbi eo is vnde iter dr̄.

¶ Ithyphallus ꝓprie membrū virile erectū. Dicunt̄ et ithyphelli curatores bacchi: qui in orchestra saltabant. Hoc noīe dictus est priapus ιθυφαλλος.

¶ Iturea regio est a qua iturei populi.

I ante V

¶ Iube crines animaliū a collo pendētes. Uñ iubati leones dicunt̄ qui iubas habent ad differentiam eo-

rum qui iubas non habent.

¶ Iubar pprie stella quę ante solem ortũ lucifer: post solis occasum vesper appellat̃ q iubata appareat: vel q splendor eius diffundat in modũ iubę leonis radios Vergil. lib. iiii. It portis iubare exorto. Sępe tñ pro ipso splẽdore ponitur. Ouid. Et tremulũ summa spargit in ęde iubar. Et nõ tantũ de solis seu stellę: sed etiã de cuiuscũq; rei splendore: vt auri argenti gemmarũ a lucifero dici volunt. Unde ꝛ ad maiestatẽ hoĩs transfertur. Claud. Per fratris regale iubar. Et aliqñ ponitur pro aurora.

¶ Iubeo es. iussi ssum. impero. Quint. Nõ q̃uis infestum latronibus mare iussus intraui neq; dissimulauerim magnas fuisse causas patri cur hoc mihi imperaret. Interdũ iubere ponitur pro rogare. Vergil. Infandũ regina iubes renouare dolorem. Interdũ pro aperte dicere: ꝛ quasi exhortari optareq;: vt iubeo te saluere. Iubes me bene sperare. Teren. Iubeo Chremetẽ saluere. Interdũ pro decernere: vt populus iussit: id est decreuit. Inuenitur hoc verbum cum actõ. Quinti. Pater me iussit. A iubeo fit iusso. Similiter iussus us. ꝛ iussa: q̃q̃ ꝛ iussum legatur. Sisen. lib. iii. Tamẽ Tudertibus senatuscõsulto ꝛ populi iusso dat ciuitatẽ. A iussus cõponitur iniussus. Terẽ. in hecy. Quamobrem incendor ira te esse ausam facere iniussu meo.

¶ Iubilum dr̃ id qđ ex gaudio voce: nec tamẽ verbis explicatur. Syrius lib. xiiii. Et lætus scopulis audiuit iubila cyclops.

¶ Iubilo as. pe. cor. De quo Aug. Iubilare pprie est gaudiũ verbis nõ posse explicare: et tñ voce testari: quod corde conceptũ est ꝛ verbis explicari nõ potest. Nõ eñ verbis iubilat̃: sed solus gaudentiũ sonitꝰ redditur quasi parturiẽtis ꝛ pariẽtis cordis letitia in vocem rei cõceptę q̃ verbis explicari nõ possit.

¶ Iucundus a iuuo as. q mentẽ ꝛ sensuȝ iuuet. Et is dicitur qui causa existit alteri vt ille gaudeat. Unde iucundæ litterę: iucũda oratio: iucũdus aspectus. Ci. ad Atticũ. Fuit mihi sæpe ꝛ laudis nostrę gratulatio tua iucũda ꝛ timoris cõsolatio grata. Qñq; iucundũ dicitur qđ est letitię plenũ: vt apud eundẽ lib. iii. inuecti. Est mihi iucunda in malis ꝛ grata in dolore vestra erga me voluntas. i. lætitiæ plena ꝛ voluptuosa qualis est in prosperis. Grata quasi plena effectus ꝛ fructus. In iucũdo eñ quędam gratia est delectationis. In grato etiã cõmodi. Quippe aspectus rosarũ iucũdus ẽ: aspectus plenę messis gratus. Hinc iucũditas quasi amœnitas quędã ex qua nascit̃ voluptas.

¶ Iucundor aris. voluptatẽ: gaudiũ ꝛ delectationẽ affero. Lact. lib. iii. Quotidie aũt iucũdabar ante faciem eius cũ lętaret̃ orbe perfecto. Sed hic sumit̃ pro gaudio affici: sicut ꝛ Hiero. Nulli dubiũ est oẽm illam cœlestẽ hierusalẽ: tunc exultasse ineffabili lętitia: tunc iucundatã esse inęstimabili charitate: tuncq; cũ omni gratulatione iubilasse: quoniã festiuitas hęc quę nobis hodie reuoluitur annua illis oĩbus facta est continua. Inuenitur etiã iucundo as. Aug. lib. xvii. ciuit. dei Exaltasti dexterã: iucundasti oẽs inimicos eius.

¶ Iudęi a Iuda filio Iacob dicti sunt qui fuit vnus ex. xii. patriarchis. Nã licet fuerint. xii. tribus quę a duodecim filiis Iacob descenderũt: a Iuda tamẽ iudæi sunt appellati: quia vt Aug. inquit de stirpe eius regnum veniebat iudęis. Prophetauerat eñ Iacob dicens. Nõ deficiet princeps de Iuda: nec dux de femoribus eius: donec veniat cui repromissum est. De tribu aũt iuda venit dñs noster Iesus Christus.

¶ Iudęa ę. iudęorũ regio dicta est: siue iuda indeclinabile: a qua iudaicus a. um. pro iudęus a. um. sicut hebraicus: achaicus: euboicus: per hebręo achęo eubęo Iuue. Iudaicũ ediscũt. Diuiditur aũt iudęa in duas partes: in citeriorẽ ꝛ vlteriorẽ. Hæc Peręa vocat̃: q vt inq̃t Ply. a cęteris iudęis iordane sit amne discreta. Nã ꝛ regio quę trans euphraten est peręa noiatur: vt docet Stra. sicut transpadani qui transpadũ habitant. Sic Ply. lib. vi. citeriorẽ galliã vocat quasi perça: hoc ẽ vlterior sit aliqua. Et in sacris litteris. Secutæ sunt eũ turbę de galilęa decapoli hierosolymis iudæa ꝛ transiordane. Iudæa tñ tota palęstina dicta est: quę prius Canaan a filio Cam. Terra diues opũ frugibus fertilis optima balsamis. Unde ob singularẽ aeris temperiẽ ꝛ elementorũ gratiã existimauerũt iudęi eam promissam patribus terram lacte ꝛ melle manentem.

¶ Iudex dr̃ quasi ius dicẽs populo: siue q in iure disseptet. Iure aũt disseptare est iudicare. Et iudex est qui ex iurisdictione ppria aut sibi delegata ꝛ cõmissa ius habȝ sup causas litigiorũ cognoscẽdi. Et qui ex ppria iurisdictione illud habet dicit̃ iudex ordinarius. Qui vero ex delegata: dr̃ delegatus: extraordinariꝰ.

¶ Iudiciũ vt Gel. inq̃t diuinatio dr̃: quoniã diuinare quodãmodo iudicẽ oportet quam sententiã sese ferre par sit. Iudiciorum duo gña ponit. Aug. Damnationis scȝ ꝛ discretionis. Unde scriptũ est Iudica me deus ꝛ discerne causam meã. Apud iuriscõsultos variis modis dr̃ iudiciũ. Sed illud in primis accipit̃ qđ pro ordinatione causę discutiendę in iure fit corã iudice. Et est actus legitimus trium personarum scȝ iudicis: actoris et rei.

¶ Iudico as. quasi ius dico: discerno: vt Recte iudicate filii hoim. Aliqñ existimo: vt illud: recte iudicasti. Aliqñ alicuius causam audio ꝛ pro illo sententiã fero. Et sic cũ datiuo ꝯstruit̃. Aliqñ cõdemno: ꝛ tunc actõ. Aug. Iudicare alicui est ferre sententiã pro illo: siue audire eius causam: vt Iudica pupillo: ꝛ viduę. Iudicare aliquẽ est ipsum cõdemnare: vt Linguis suis dolose agebant iudica illos. Cõstruitur etiã qñq; cuȝ genitiuo vel ablatõ. Gel. Quantæq; pecunię iudicati essent prębeing dicabat̃. Huius cõposita sunt: abiudico: adiudico: diiudico: ꝛ pręiudico.

¶ Iudicialis ꝛ hoc iudiciale significat qđ est iudicis vt iudicialis sententia.

¶ Iudiciarius a. um. qđ ad iudicẽ pertinet: siue vt iudicet̃. Gel. A poetarũ ꝛ a rhetorũ epilogis ad iudicãdas lites vocatus rem iudicariã: quoniã vocis vt dr̃ vuæ pœnuria erat qđ aiunt magistris cognoscerem.

¶ Iugerum pe. cor. in plurali iugera ꝛ iugeris. Var. lib. primo de re rust. In hispania vlteriore metiũtur iugeris in campania versibus apud nos in agro romano ac latino iugeris. Priscia. tamen iugus iugeris ab hoc iugere iugera: horũ iugerum: his iugeribus. Pompo. mel. Sed vltra q̃ canaleȝ habet euehat plus iugeris spacio sublimis. Tibul. At multo innumeraȝ iugere pascat ouem. Iuue. Iugeribus paucis lumbos donare clientis. Et aũt mensura quã Hiero. mathematicus ducentis pedibus cõtineri scribit. Quintil. Ducentis quadraginta pedibus: in longitudinẽ dimidii in latitudinẽ: q tantũ spatii arari vno die ab vno pari boum consueuit. Plyni. lib. viii. Iugerum

vocatur q᷑ vno iugo boum in die arari possit. Var. lib. primo. Iugerum qđ quadratos duos actus habeat. Actus quadratus qui ꝛ latus est ꝛ pedes centū viginti ꝛ longus totidē. Is modius ac mina latine appellatur. Iugeri pars minima dr̄ scrupulū. i. decem pedes et longitudine ꝛ latitudine quadratū. Dictū iugeruȝ ab eo q᷑ erat iunctū. Unde Col. lib. vi. Hoc duplicatū facit iugerū ꝛ ab eo q᷑ erat iunctū nomen iugeri vsurpauit.

¶ Iugeratim per singula iugera. Col. lib. iiii. Ut primę vineæ centenas amphoras iugeratim pręberent.

¶ Iugū dictū est q᷑ iungat̄ ꝛ in acutū arctet̄. Est em̄ montis cacumen. Verg. Dum iuga montis aper: fluuios dum piscis amabit. Est ꝛ iugum ligneū instrumētum quo iugant̄ boues ꝛ adinuicē arctant̄. Quis ꝛ ad homines transferat̄ q᷑ eo colla iugantur. Iteȝ iugum dicitur lignū quo textores telam conuoluūt. Oui. li. vi. meta. Tela iugo est iuncta. Et iugum dicebat̄ sub quo ignominię gratia victi hostes mittebant̄. Nā fixis in terra duabus hastis super eas ligabatur tertia tunc victi hostes dicingebant̄: ꝛ sub illa transire cogebantur inermes. Hinc subiugare pro debellare ac subiicere. Item iugū in vinea dr̄ cū duabus aut pluribus perticis fixis alię super eas alligant̄: in quibus vites coniungunt̄: ꝛ quasi iugū. i. summitatē quandā faciunt. A quo vites ipsæ seu vineæ iugatę dicuntur. Qz si hastilibus in terra defixis singulę trāsuersę perticę in vnam tantū partē ordinis annectant̄ vniugæ vineę dicuntur. Et genus ipsum iugi canteriū rustici vocant. Ply. Salices quędā in proceritatē magnam emittunt iugis vineas perticas. Idem. Simplici iugo constat vniiuga porrecto ordine canteriū appellant. Hinc iugari vineę dicunt̄ quę in iugū constituūtur. Col. Sequi iam adminiculandę iugandæq̨ vineę cura. Itē iugū (vt Var. inqt lib. i.) vocat̄ qđ iuncti boues vno die exarare possunt. Itē iugū dr̄ vnde lances dependent. Rursus iuga sunt tabulę nauiū in quibus sedent q̄ transtra vocant̄. Verg. Inde alias q̄ per iuga longa sedebāt Deturbat laxatq̨ foros.

¶ Iugata vitis a iugo q᷑ ad similitudinē militaris iugi fiebat: vt paulo ante dictū est.

¶ Iugo as. coniugo: a iugo quasi ad vnū iugū alligo Ci. lib. ii. tus. Hoc quidē est cōmune virtutū. omnes enim inter se nexę ꝛ iugatę sunt. Huius cōposita sunt abiugo: adiugo: cōiugo: deiugo: deorsum iugo: diuido. Pacu. Perq̨ nostrā vnanimitatē quā memoria deiugat. Subiugo quæ habent pen. cor.

¶ Iugosus a. um. qđ in iugū acuit̄: ꝛ est procliue.

¶ Iugātinus deus dictus qui iugis pręesse putabat̄

¶ Iugulum diminutiuū est a iugum.

¶ Iugulus pe. cor. a iungo anterior colli pars vnde vox halitusq̨ procedit q᷑ per eam pectori caput iungatur. Et duplicē esse constat. Ply. lib xi. Uiri homini sunt duo iuguli. dextrū ꝛ sinistrū. Apul. Per iugulum sinistrū capulo tenus gladiū totum ei demergit. Cor lib. viii. A dextro iugulo si id fractū est: ad alam sinistram a sinistro ad dextram. Et quia locus ille maxime letalis est: ꝛ penetrabilis. Inde iugulatio ꝛ iugulare deducunt̄. Et iugulū ferire dixerūt pro eo qđ est interficere. In agendis causis iugulū petere: tūc dicit̄ orator quādo qđ est potentissimū id inuadit premit validissime aduersariū: videturq̨ illū iugulare argumentis perinde ac vibratis telis.

¶ Iugula stella orion: vel signi cœlestis pars de qua Var. Iugula signū qđ Actius appellat̄ oriona ait cetius orion patescit. Huius signi caput ducit̄ ex tribus stellis quas infra duę clarę quas appellant humeros inter quas qđ videt̄ iugū iugula dicta. Plau. i Amph. Neq̨ iugulæ neq̨ vesperugo neq̨ Vergilię occidūt.

¶ Iugulo as. iugulū cędo seu iugulū soluo. Lactant. lib. iii. Qui cū timeant ne ab hoste iugulent̄ ipsi se iugulant vt mortē morte deuitent. Et nō solū de gladio sed etiā de morbo dr̄. Celsus lib. iii. Quartana neminem iugulat. Transfert̄ interdū ad inanimata. Mar. Scelus est iugulare falernū.

¶ Iugalis qui iugū habet. Hier. in lib. Reg. Et subneruauit iugales currui. Iugale vinculū copula matrimonii. Verg. Cui vincla iugalia curę.

¶ Iugarius vicus romæ: dictus q2 ibi Iunonis iugę ara erat: quā putabāt matrimonia ꝯiūgere. Liui. Iugariū equimelio ꝛ fortunę templo vicinū statuit.

¶ Iuges dr̄r eiusdē iugi pares. A quo iniuges boues qui nūq̨ iugo adhibiti sunt. Coniuges vir ꝛ vxor Biiuges siue biiugi. Quadriiuges quadriiugi equi bigas vel quadrigas trahentes.

¶ Iugis assiduus continu9: q̄si semp iugo affixus: a quo Iugiter aduerbiū. i. continue.

¶ Iuglans est q̄ cōmuni noīe nux appellat̄: ꝛ inter nuces primū locū obtinet a iuuando ꝛ glande dicta: vel quasi Iouis glans q̄si ioui dicata ob egregiū fructū. Hęc em̄ arbor nuces habet suauiori sapore q̄ glādes. Unde Cloatius diuglandē primo vocatā scribit: q̄si Διος βαλανον. postea detractione primæ litterę iuglandē. Constat sane apud antiquissimos maximo in honore fuisse glandem anteq̄ mortales ad delicias se conuerterēt: vt q̄ sola simplici vitę atq̨ innocuę alimēta pręebat. Quapropter cū hūc fructū scȝ nucē veteres illi egregiū existimarēt decorare eū digna appellatione volentes iuglandem q̄si iouis cibū nūcupauere. Hanc nucem ob excellentiā gręci basilicā appellāt quasi inter nuces regalem. Ply. Et iuglandes e persi de a regibus translatas indicio sūt gręca noīa. Optima earū gn̄a sunt: q̄ persica atq̨ basilica vocant. Persica quidē in tantū augent̄ vt putamē rumpant. Ideo q᷑ molliscę nuces a putaminis mollitie vocitant̄. Est et aliud nucis iuglandis gn̄s q̄ tarentina dr̄ fragili putamine: ꝛ ita molli vt vix attrectata frangat̄: vnde q̄dam Tarentū appellatū putant q᷑ nuces iuglandes ꝛ pineas molles habeat ac similiter oues. Tarentū aūt sabini vocant molle. Hora. Et molle tarentū. A iuglā de iugulam veteres dixerūt stellam q̄ alio noīe appellatur Orion q᷑ amplior sit cęteris q̄si nux iuglans. Secundū inter nuces locū obtinet pinea exiles nucleos habens q̄uis totius corporis magnitudine alias superet. Est gn̄s earū qđ tarentinū vocat̄ putamen habens fragile digitis ꝛ auiū furto semp expositū. Hęc syluestris pinus dr̄ ad differētiā alterius q̄ vrbana vocatur. Est ꝛ tertiū gn̄s: q̄ pinus picea appellat̄: q᷑ pice potius q̄ pino similis sit. Iccirco etiā Apinam vocāt quasi minime pinū. Nucleū cutem verius q̄ putamen adeo mollē habet: vt simul mandant̄: nuces quoq̨ et9 apinæ a veteribus nominabant̄. Quartū gn̄s apinastrū vocāt. Tertio loco numerant̄ auellanę: quas antea Abellinas patrio noīe constat vocitatas ab Abellino campanię oppido vbi abūdant cęteris minores. Unde satyrico poeta numę nuces vocant̄. Propriū arboris nomē est corylus. Eędem ꝛ pręnestinę dn̄r q᷑ his pręnestini abūdent. Et ponticę q᷑ in asiam gręciamq̨

primo e ponto venere inqt Plyn. Hinc illud Papinii ex hendecasyllabo. Quicqd nobile ponticis nucetis Quidã per diminutionẽ nuculas prenestinas dictas existimant vel q exigua sunt: vel q inclusi olim a pœnis prenestini famem nucibus tolerauerint. Dehinc sequitur amygdala nucleũ habens dissimilem latitudine. Hæc ⁊ nux græca vocat̃ ⁊ thasia a thaso insula thraciæ olim Etria. Cuius populi thasii vocant̃. Postea nux castanea armata eschinato calice q̃ ⁊ heracleotica Sũt ⁊ castaneę triangulari forma q̃ in aqua nascũtur ⁊ cocliuę vocantur.

¶ Julius dictus est Cęsar q hoc mense ad quartum idus quintiles procreatus sit dictator: seu q eo mense natus dicat̃. Hinc Julianus a. um. Unde Juliani milites apud Sue. dicti sunt Cęsariani. Et Juliani anni quos idem ordinauit. Similiter Juliana vectigalia apud Cic. lib. xiii. antoninarũ. Est et Julianus nomen proprium.

¶ Julus cognomen Ascanii filii ęneæ. Et Julus nomen flos proprie arborũ sed qui antecedit: vt in fico grossuli q̃uis ⁊ pro lanugine ponat̃. Theopo. Ferũt arbores nonnullę iulos suos hoc est lanugineos. Plyn. Ferũt ⁊ auellanę iulos cõpactili callo ad nihil vtiles. Itẽ iulus piscis qui balenis certisq dux est itineris.

¶ Jumentũ a iuuando. i. prębendo: cuius appellatione continent̃ animalia q̃ vel salmas gerunt: vel curr⁹ trahũt vel terrã excolũt: vt equi: muli: asini: camæli: boues. Col. lib. vii. Nec tñ vlla regio est in qua modo frumẽta gignant̃ quę nõ vt ouiũ ita armẽtoꝝ adiumẽto iuuet̃: vnde etiã iumenta nomẽ a re traxere: q nostrũ laborẽ vel onera subuectãdo vel arando iuuarẽt. Est ⁊ iumentũ vehiculi gñs qm̃ adiũctis pecorib⁹ trahebat̃: qđ a iungẽdo qdam dictũ existimãt.

¶ Jungo is. xi. ctũ. cumulo q̃si in vnũ ago. Cuius cõposita sunt: abiũgo: adiũgo: coniũgo: disiũgo: deiũgo qđ est separo. Plau. in Asi. Ne nos deiunge amantis. Iniũgo: interiũgo: subiũgo: ⁊ seiungo.

¶ Junctim aduerbiũ. i. sine interuallo. Suet. Magistratus ⁊ maturi⁹ inchoauit: ⁊ pene iunctim pcurrit.

¶ Juncus a iungẽdo: qm̃ vsus eius ad iuncturas vtilis est: cuius multę sunt species. A quo iunceus a. um. quod est ex iunco.

¶ Juniperus pe. cor. arbuscula q̃ in arenosis frequẽs nascit̃ coma virens perpetua: vnde et topiario operi idonea ⁊ cariosam senectã nõ sentit: producit ex se vernicem quo vtunt̃ scriptores pennarii ad papirũ exasperandã. Medici sandaracã vocant.

¶ Juno vt inqt Ci. de natura deo. aer vt stoici disputant interiectus inter mare ⁊ cœlũ Junonis noĩe consecratus q̃ est soror ⁊ coniunx Jouis q similitudo est ætheris: ⁊ cũ eo summa coniũctio effœminauerũt eũ: Junoniq tribuerũt q nihil est mollius. Sed iunonez a iuuando credo esse nominatam.

¶ Junius mensis a iunone putat̃ dictus quẽ iunonialem ⁊ iunoniũ dicebãt. Sed postea detritis quibusdã litteris ex iunonio iunius est dictus. Sunt qui putãt a Junio Bruto dictũ iuniũ qui primus Romę factus est consul: q hoc mense scz calendis iuniis pulso Tarquinio sacrũ Carneæ deę in cœlio monte voti reus fecerit. Alii a iunioribus deriuant: sicut maiũ a maioribus. Ouid. lib. vi. fas. Sic statuit: mensesq nota secreuit eadẽ. Junius est iuuenũ qui fuit ante senũ.

¶ Junices pe. cor. teneræ ætatis boues vel fœminæ: quę iam cessarũt vitulę esse nec dum tamẽ ad summam magnitudinẽ peruenerũt dictę quasi iuuenicę a iuniore ętate. Persi. tot tibi cũ inflãmas iunicũ omenta liquescant. Nã masculi iuuenici dicũtur.

¶ Jungauni ligures incolę Alpigi oppidi distant a Monœici portu stadiis. cccclxxx.

¶ Juppiter tris. vel teris. scđm Pris. nõ iouis: qui genitiuus a iuppiter sed nõ a iouis. Nã a principio iouis appellatus est a iuuando postea adiũcto altero vocabulo dictus est iuppiter quasi iouis pater: sicut Neptunus pater: Saturnus pater dicere solemus. E cõtrario veteres ve iouem appellarũt deũ cui dẽpta esset iuuandi facultas. Celebrabãt eñ quosdã deos vt prodessent: quosdam ne obessent placabant. Plau. in Cas. Repente vt emoriant̃ humani ioues. Et a iuuando similiter đr. Nã cũ pro igne ponat̃ nulla res sic fouet oĩa quemadmodũ calor. A poetis đr diuũ atq hominũ rex. A maioribus aũt optimus maximus. Et q̃dem ante optimus. i. beneficẽtissimus q̃ maximus qr maius certeq gratius pdesse oĩbus q̃ opes magnas habere. Ci. contra Clodiũ. Quocirca te Capitoline quẽ propter beneficia populus rom. optimũ: propter vim maxime appellauit. Ponitur qñq pro aere. Hor. Manet sub ioue frigido venator tenerę coniugis immemor. Juue. Fremeret sęua cũ grandine vernus iuppiter. Unde ⁊ sub dio dicimus: cũ Δια Jouem vocent grꝗci quẽ oĩa esse voluerũt. Ut Val. Soranus. Juppiter oĩpotens regũ rerũq deũq Progenitor genitrixq deũ deus vnus ⁊ oẽs. Alibi pro anima mundi: Est ⁊ iuppiter nomen stellę.

¶ Jurgo as: quasi iure contra aliquẽ ago: verba contentiosa facio. Teren. in And. Cum dauo egomet vidi iurgantẽ ancillã. Unde ⁊ iurgatio (vt Festus ait) iurisactio. Et differt iurgare a litigare: ⁊ iurgiuz a lite: quoniã iurgiũ leuior res est: siquidẽ inter beniuolos: aut propinquos dissentio vel cõcertatio: iurgiũ đr inter inimicos: dissensio lis appellat̃. Cic. lib. iiii. de re pub. Si iurgant inquit beniuolorũ cõcertatio est: lis inimicorũ nõ iurgiũ đr. Idem. Ergo lex putat inter se vicinos nõ litigare. Est ⁊ iurgor deponens. Hor. in Ser. Jurgatur verbis. Ab his fiũt composita: obiurgo: ⁊ obiurgor: de quibus alibi.

¶ Jurgiũ dissensio. Uide in dictione iurgo.

¶ Jurgiosus a. um. qđ est contẽtiosum seu contumeliosum. Gel. Mulier morosa admodũ iurgiosa.

¶ Juro as. a iure fit. Nã iurare proprie est quempiaz promittere adhibitis etiã testibus ita seruaturũ: ac si ius esset. Huius cõposita sũt Abiuro. Adiuro. Cõiuro: Deiuro: ⁊ Exiuro: qđ est multũ vel valde iuro. Nonius de priscis dictionibus. Exiurare ⁊ Deiurare. id est valde iurare. Plau. in Amph. Exiurasti mihi te dicere per iocũ. Deiero ⁊ peiero: de quibus alibi. Obiuro: Pręiuro ante alios iuro. Eiuro qđ significat id qđ desyderat̃: nõ posse pręstari. Plau. Eiurauit militiam Et hęc per u habent pen. prod.

¶ Juratus participiũ tam actiue q̃ passiue accipit̃. Cic. ad Heren. Ex eo q ait se nõ potuisse adesse ita vt iuratus fuerat. i. vt iurauit. Sic iniuratus qui nõ iurauit. Idem in Uerrem. Malo ei iurato suã q̃ iniurato aliorũ tabellas cõmittere. Passiue protulit. Luc. lib. viii. Mihi per latiũ iurata tonantẽ. Idem libr. v. posuit verbũ in passiua significatione. Et lętę iurant̃ aues bubone sinistro.

¶ Juramentũ est affirmatio vel negatio sacrę rei attestatione firmata.

¶ Ius iuris: quidā a iustitia deducūt: quidā a iussum per apocopen. Nihil eñ aliud est ius ꝙ qđ vel natura vel ciuitas aut populus vel gens vel consuetudo iubet. Et differt a lege: ꝙ ius generale est: lex iuris species. Et ius ad nō scripta etiā pertinet: lex ad ius scriptum. Diuiditur ius in naturale: gentiū: ⁊ ciuile. Naturale qđ est cōmune omni nationi eo ꝙ vbiqꝫ instinctu naturę habetur: nō aliqua constitutione facta ab hoīe sed ab ipso naturæ cōditore: vt maris ⁊ fœminæ coniūctio: liberorū successio in bonis parentū. puerorum educatio. cōmunis oīm possessio: quia iure naturali oīa sunt cōmunia. i. cōmunicāda tpe necessitatis. rei depositę vel cōmodatę restitutio. Violētię per vim repulsio. Quod tibi vis fieri alteri facias ⁊ ecōtrario. Ius gentiū: quo gentes humanę vtuntur qđ a naturali ꝓcedere facile intelligere licuit: quia illud oībus animalibus hoc solis hoībus inter se cōuenit: vt deo religioni: vt patriæ ⁊ parētibus pareamus: vt vim atqꝫ iniuriā ꝓpulsemus. Ius ciuile: cū aliqđ cōmuni iuri vel additur vel detrahit: hoc est cū populus sibi cōstituit quasi propriū eius ciuitatis. hoc aūt scripto cōstat vt sunt leges: plebiscita: senatuscōsulta: principium decreta. Aut sine scripto vt ea q̄ auctoritate prudentiū fiunt. Et hęc ꝓprie est interpretatio iuris ⁊ eorum oīm quę supra diximus. Unde qui hoc profitent: interpretes iuris: ⁊ iuriscōsulti ⁊ iuris prudentes dicuntur. Et qui inter eos excellunt iuris antistites nominant. In ciuili iure pretoriū ius continet: qđ pretores supplendi vel corrigendi iuris ciuilis gratia introduxerūt ob publicā vtilitatē. Hoc a pretoris honore: honorariū appellat. Est etiā ius singulare qđ contra tenorē rationis ob aliquā vtilitatē auctoritate cōstituentiū introductū est. Ius cōsuetudinis qđ in morem vetustas vulgi approbatione produxit. Ius militare quo soli milites sunt astricti: vt belli inferendi solennitas: fœderis faciendi nexus signo dato egressio in hostes ⁊ pugnę cōmissio. Signo dato receptio. Stipendiorū modus: dignitatū gradus: premiorū honor: prędę diuisio pro personarū qualitatibus. Iuris præcepta tria sunt: honeste viuere: alterū nō lędere: ius suū cuiqꝫ tribuere. In nostra etiā religiōe est ius diuinū in quo diuina oracula cōpræhēdunt: ⁊ ius pontificiū qđ romani pontifices sanxerūt. Aliqñ ius ponitur pro auctoritate siue libertate quadā atqꝫ licentia: Cice. Quare suo iure noster ille Ennius sanctos appellat poetas. i. sua licentia qꝛ summus erat poeta. Idem. Pro meo iure dico: quasi confidēter. Aliquando pro merito. Quint. Quis eū nō id meruisse: quis nō iure passum affirmet? Aliqñ pro necessitudine: vt est mihi cū illo ius cognationis vel amicitię. Aliquando pro loco in quo ius redditur appellatione collata ab eo qđ fit in id in quo fit quē locū definiūt. Ubicūqꝫ prætor salua maiestate imperii sui saluoqꝫ more maiorum dicere ius constituit. Et ius est liquor eorū quæ coquunt. Teren. in Eun. Harū videre ingluuiē sordes inopiā: ꝙ inhonestę solę sint domi atqꝫ auidę cibi: quo pacto ex iure hesterno panem atrum vorent.

¶ Iurisdictio. Facultas atqꝫ potestas iurisdicundi. Nā ius dicere est pręesse iuridicūdo ⁊ legibus gubernare: ac iustitiam ministrare. Seruius Sul. Postero die cū ab eo digressus essem eo consilio vt ab athenis in bœotiā irem: reliquāqꝫ iurisdictionē absoluerem.

¶ Iuridicus a. um. pen. cor. qđ secundū ius est. Unde Iuridicus dies quo rite ius dici potest. Et iuridica actio quæ secundū ius est.

¶ Iustitium quasi iuris statio dr̄ iuris dicendi intermissio qđ fieri solet publico luctu in reip. calamitatibus. Liui. Dictator cū iustitiū edidisset oēs iuniores sacramēto adegit. Idem. Iustitiū edicit claudi tabernas tota vrbe iubꝫ: vetat quēqꝫ priuatę qcqꝫ rei agere.

¶ Iusiurandū est affirmatio religiosa: vt inqt Cicero lib. iii. offi. Quod aūt affirmante quasi deo teste promiseris id tenendū est.

¶ Iustus a iure dr̄ ⁊ est is qui iura seruat. Interdum ponitur pro mediocri cū ⁊ ius ipm mediocritas quædam sit. Unde iustam magnitudinē alicuius rei dicimus cū nec debita minor est nec modū excedit. Hinc iusti dies dicebant. xxx. dies cum exercitus esset imperatus ⁊ vexillū in arce positū. Interdū pro magno Unde dicimus iustam rem. hoc est magnā quemadmodum vt bonā partē ⁊ iustam partē: magnā partem. Et bene doctus valde doctus. Ply. Opere iusto temporum nostrorū historiā orsi. Sic iustū prœliū iustū exercitū historici dicūt magnū. Asco. Iustas inimicitias pro magnas apud Cic. exposuit. Interdū pro vero. Unde apud iurisconsultos. Qui filiū adoptat interrogatur an velit eū quem adoptat iustū sibi filiū esse. id ē verū filiū. A iustis fit compositū iniustus: qui contra ius facit: ⁊ qui iustā magnitudinē excedit. Verg. Iniusto sub fasce viam dum carpit.

¶ Iustitia inquit Cic. est habitus animi cōmuni vtilitate seruata suā cuiqꝫ tribuens dignitatē. Differt autem iustitia a iudicio ⁊ ab ęquitate: quia vt docet Hieron. Iustitia actio recta. Iudiciū discretio boni ⁊ mali. Aequitas rectitudo mentis intelligit. Iustitia est in his qui scđm regulā veritatis bene operant: Iudiciū in illis quę recta descriptione cū proximis agimꝰ. Aequitas in eo cū syncęra intentione deo soli in his quę recte gerimus vel iudicamꝰ placere contēdimus.

¶ Iusta sacrificia: q̄ mortuis impendunt: ꝙ iure fierent his qui de nobis viuentes benemeriti fuerant. Salu. in Iug. More regio iusta magnifice fecerant. Ouid. Hanc qꝛ iusta ferūt dixere feralia lucem. Col. lib. vi. Hoc condumēto illectę pecudes fortius iusta cibariorum conficient.

¶ Iuscū siue iusculū. cibariū liquidiꝰ qđ cōstat vitellis ouorū omphatio iure pingui croco ⁊ cynnamo.

¶ Iurulentus a. um. qđ est iuris plenū. Cor. Celsus. Tum res eadem magis alit iurulenta ꝙ assa: magis assa ꝙ frixa. Var. Ubi pultē aut iurulēti quid ponebāt a capiendo catinum nominarūt. Apul. vero in magiæ apol. Iussulentū nō iurulentū formauit sic de Ennio dicens. Ostendit qualiter quisqꝫ pisciū assus aut iussulentus optime sapiat.

¶ Iuuo as. iuui iutū. opem fero. Lactan. lib. v. Si eloquentiā si virtutē ingenii: diuinarūqꝫ rerū doctrina iuuasset. Hinc Iuuencus ⁊ iumentū. Interdū iuuare est delectare. Verg. Iuuat arua videre. Huius compositū est: Adiuuo qđ est iuxta vel valde iuuo. Hiero. Orationū itaqꝫ vestrarum adiutus auxilio. Hinc fit aliud compositū Coadiuuo. Frequentatiuū est iuto. iutas. a quo adiuto. Terent. in And. At te adiutare oportet adolescentuli causam.

¶ Iuuamen. iuuatio: ⁊ iuuamentū. idem significant: scꝫ auxilium.

¶ Iuuencus: ⁊ iuuenca nō tantū de boue: sed de hoīe quoqꝫ iuuene intelligunt. Unde fit per diminutionē Iuuenculꝰ ⁊ iuuēcula. Hor. Te suis matres metuūt

[illegible]

iuuẽcis: Te senes proci miseręq nuper Uirgines nu
ptę. Ouid. Grata iuuenca venit.
¶ Juuenis a iuuando ꝙ ea ætas maxime sit apta ad laborẽ tolerandũ. Et a iureconsultis iuuenes dicunt qui adolescentiũ excesserũt ętatẽ quoad incipiant inter seniores numerari. Hinc formatur comparatiuũ. Junior. Col. tamne dixit Juuentori examini solet accidere.
¶ Juuenile adiectiuum: significat qđ est iuuenis: vt ætas iuuenilis. a quo Juueniliter aduerbium qđ est more iuuenũ. Ci. in Cato. Et Annibalem iuueniliter exultantẽ patientia sua molliebat.
¶ Juuenalis etiã adiectiuũ a iuuene. Ply. Sulpitius galba iuuenalẽ famam apud principẽ popinarũ pęnis aucuparetur: iuuenalẽ appellauit diẽ quasi a iuuenili ętate peculiariter celebrandũ. Sue. de Cali. Adiecit diem saturnalibus appellauitq iuuenalem. Est et Juuenalis nomen propriũ.
¶ Juuenalia: erant ludi qui pro salute iuuenũ celebrabantur Sidonius. Jam vero iuuenalibus peractis quem te prębueris sequẽte in tuo chartis posterioribus loquemur. Erant ꝛ solenne iuuenalia cũ dianę simulachra ꝛ in imagũculę dicabãtur.
¶ Juuentus: ętas iuuenilis: ꝗ ꝛ iuuenilitas ꝛ iuuenta dr: Sal. Ibiq iuuentutẽ suã exercuit. Aliqñ significat multitudinẽ iuuenũ. Ser. Sulpiti⁹. Licitũ est tibi credo pro tua dignitate ex hac iuuẽtute generũ eligere. Aliqñ ponit pro dea ꝗ pręesse putabat huic ętati. Hæc est hebe Junonis filia ꝛ Herculis vxor: quæ etiã Juuẽtas a nõnullis dr: quemadmodũ libertas.
¶ Juuenesco: iuuenis fio. Lactan. lib. vii. Deniq cõfirmatis virib⁹ cœpisset iuuenescere.
¶ Juxta quando pręposito est: semp separat ꝛ significat apud: prope. Uerg. lib. iii. Humilis volat æquora iuxta. Plautus. Juxta te sum: tu pie tuearis oportet Aliquando significat simul coniunctim. Uar. de vi. pa. Cum interea lucubrando faceret iuxta ancillas lanã id est simul cũ ancillis. Quando vero aduerbiũ significat ęquæ similiter eodẽmodo. Plau. dixi tibi mater: iuxta mecũ rẽ tenes. i. ęque mecũ. Sal. in Jug. Hyemem atq ęstatẽ iuxta pati.
¶ Juxtim aduerbiũ significat prope. Sue. in Tibe. Magistratibus pro tribunali cognoscẽtibus plerũq se offerebat consiliariũ: assidebatq iuxtim vel ex aduerso in parte primori.

J ante X

¶ Ixion nomẽ propriũ fratris phlegię. Ixon auis de vulturis genere alba ꝛ minor vulture. Suid. ιξοσ ω. Χρωμται εισ αγευσιμπτομωμ.

De littera K.

Yrieleison. i. dñe miserere sunt duæ dictiones. Nã κυριοσ ω κυριε in vocatiuo. i. o dñe sed per k sonus gręcus est pronũciandus quod per c latini nõ potuerunt: ideo in abecedario k inseruerunt necessitate. altera pars est verbum ελε εω και καρομιζεται ουτωσ μελλωμτε λεησω αορισοσ δε ελεησ α και προσακτικωσ ελησον ελεησατω: sed ne tot vocaliũ fiat collisio: excluditur ε ꝛ per apostrophon dr κυρι et ελεησοσ. et ideo sacerdotes ad missam debent pronũciare per κ gręcũ ꝛ nõ per c latinum: ne maiestati diuinæ derogent: qđ si ante principẽ sæculi facerent: ꝗto infinitius ante deũ: quẽ tangẽtes deberent vsq ad vngues pedũ cõtremiscere.

De littera L.

Abor opera defatigatio. Uergil. Nec me labor iste grauabit. Dicitur etiam Labos: sicut lepos: arbos: honos.
¶ Laboro ras. pe. pro. fatigor: et cum labore ago. Senec. Jugiter fodiẽdo laborat. Unde per translationẽ laborare pro male habere sumitur. propter qđ laborare febre: laborare podagra dicimus. Plyni. Succus eius podagra laborantibus prodest. Aliqñ pro Angi et solicitũ esse. Ci. D. Bruto. Senatũ populũq ro. de te laborare nõ solũ salutis suę causa sed etiam dignitatis tuę. Aliqñ pro conari sicut eius compositũ Elaboro. Aliquando pro cõponere colere. Uerg. Arte laboratę vestes. i. cõpositę. Et laboratus ager dr cultus. Huius verbi cõposita sunt Elaboro qđ significat conor. Cic. Nihil mihi ita elaborandũ est ꝗ vt cõsilia nemo intelligat. Illaboro labore vaco. Unde illaboratũ qđ ita secernitur ab inelaboratũ: ꝙ inelaboratũ dr qđ nõ satis artificio excultũ ẽ. Illaboratũ vero qđ sine labore factũ videt. Illđ vitio dari solet: hoc laudi Quint. de Cic. Cum interim hęc oĩa quæ vix singula quisꝗ intentissima cura consequi posset fluunt illaborata: ꝛ illa qua nihil pulchrius auditu oratio est pręse fert tã fœlicissimã facultatem.
¶ Laboriosus homo dr laboris multũ sustinens. Ci. pro Cælio. Uos laboriosos existimet quibus ociosis nec in cõmuni quidẽ ocio liceat eẽ. Laboriosus ager in quo laborat: ꝙ in eo laborem capiamus necesse est Cęcil. Durum rus fugite laboriosum. Laboriosum opus difficile: ꝛ qđ nõ sine labore perficitur. Hinc laboriosior ssimus. Et aduerbiũ laboriosissime: qđ est cũ maximo labore. Hiero. Sic Plato ęgyptũ laboriosissime peragrauit.
¶ Laboriæ arum. Italię pars illa quę vulgo Terra laboris dr. Et laborinus campus nobilis in campania: in quo adeo pinguis terra est vt stipulam tantę crassitudinis faciat ꝙ ea incolę pro ligno vtant: sic dictus ꝙ ingens labor fit in eo colendo: quippe solum habet arduũ opere difficile cultu bonis suis. Ply. lib. xviii. Quantũ aũt vniuersas terras campus campanus antecedit tantũ ipsum pars eius quæ laborię vocant. Finiuntur laboriæ via ab vtroq latere consulari ꝗ a puteolis ꝛ ꝗ a Cumis capuam ducunt.
¶ Labo as. ruo: ꝛ repente cado. Translatio ab arbore succisa quæ multis ferri ictibus succisa tandẽ incipit in casum ruinamq minitari. Ouid. li. xi. met. Jamq labant cunei spoliataq tegmina cęrę. Uerg. Labat ariete crebro ianua.
¶ Labasco is. labans fio. Ter. in Eu. Labascit vict⁹ vno verbo ꝗ cito. Reperitur ꝛ labascor deponẽs pro primitiuo. Uar. lib. rerũ diu. Postꝗ vidi minima labasci mentẽ infimam populi.
¶ Labor eris. lapsus significat leniter sensimq deorsum eo: ruo: deficio: morior: fallor. Ci. Nõ quasi vnum

ex hac vrbe missum: sed quasi de cœlo delapsum in hãc vrbem intuent. Lactan. lib. vi. Aut hostili aliquo impetu diruunt: aut certe vetustate ipsa dissoluta labuntur: Hiero. Multi propter ignorantiã historię labunt errore. Liui. lib. i. Labente deinde paulatim disciplina. i. deficiente. Labi etiã dicunt ii qui in lubrico figentes vestigia in terrã ruunt. Unde lapsus. Huius composita sunt Allabor: Collabor: Delabor: deorsum labor: Dilabor: Elabor: Illabor introlabor. Col. li. ii. Ne pręcludat humoris illapsus atq; exitus. Interlabor in medio labor. Pręlabor ante labor. Colu. lib. xii. Pręlabẽtis vero tpis fuga q̃ sit irreparabilis quis dubitet? Prolabor: vltra labor. Lact. li. vii. Hinc iã plapsi sunt ad deliramenta. Perlabor per mediũ labor. Relabor rursus labor. Aug. lib. viii con. Nec relabebar tamen in pristina. Sublabor latenter: aut quasi labor. Verg. lib. i. geor. Sic oĩa fatis in peius ruere ac retro sublapsa referri. Et hęc habent pen. prod.

¶ Lapsus us. ruina. Transfertur quoq; ad eos qui nimia infirmitate vel imprudẽtia deliquerunt. Item lapsus serpentiũ progressus dr. Verg. At gemini lapsu delubra ad summa dracones effugiunt. Et lapsus currus vocatur. Idem. Pedibusq; rotarũ subiicitur lapsus. Lapsus a. um participiũ est.

¶ Lapsio: idem q̃d lapsus pro ruina. Ambro. Hierisco figura istius mundi in quã de paradiso hoc est hierusalem illa cœlesti eiectus adam prolapsione pręuaricationis descendit.

¶ Lapso as. frequẽtatiuũ. Aug. li. iiii. con. Uidisti de longinquo lapsantẽ in lubrico ⁊ in multo fumo scintillantem fidem meam.

¶ Labile: quod facile labitur.

¶ Labes ruina seu dedecus a lapsu. Verg. Hinc mihi prima mali labes. Quãdoq; dr macula quę casu subito lenia inficit. Tractũ ab oleo ve alio liquore q̃ in vestem lapsa eam fœdet. Transfertur in hoĩes vituperatione dignos. Ouid. Lataq; sit vitę labe nouerca tuę. Cic. lib. iii. offi. Hunc tu quas consciẽtię labes in animo censes habuisse? quę vulnera? Huius diminutiuũ est labecula.

¶ Labefacio rumpo destruo. Ter. in adel. Oẽs dentes labefecit mihi: pterea colaphis tuber est totũ caput.

¶ Labefacto as. frequentatiuũ. Col. li. ii. Igitur in opere boues arcte iunctos habere ꝯuenit: quo speciosius ingrediant sublimes ⁊ elatis capitibus ac minus colla eorũ labefactent. Cic. in Cato. Quod si legere vel audire velletis externas maximas resp. ab adolescentibus labefactatas: a senibus sustentatas ⁊ restitutas reperietis.

¶ Labicanũ: dr villa labicana. Sic ager labican9 dr qui est in Italia. Hinc populi labici dicti sunt de quibus Verg. lib. vii. Et picti scuta labici. Liui li. ii. Labicos pedũ vi cepit Glaucus Minois filius labicus dictus est a scuto militari q̃d ostendit in Italia απο τυσ λαβυσ quã latine ansam vocamus ⁊ manubrium. A Suetonio in Cæsare dictũ est absolute in labicano sicuti in formiano in tusculano.

¶ Labia ⁊ labra pro eodẽ accipiunt. Persi. Nec fonte labra prolui caballino. Teren. in Eu. Labiis demissis. Hinc labeones ⁊ labrones qui labra maiora habẽt. Accipiuntur interdũ pro marginib9 ⁊ extremis oris fluminis lacus fortis ⁊ hmõi: quę leni aquæ motu perluuntur. Hinc labra orum vuarũ ⁊ aliarũ rerum extremitates vocamus. Hiero. in exo. Faciesq; illi labrum aureũ per circuitũ. Est ⁊ labrũ seu lab'ũ gñs vasis q̃d vulgo Tinaciolũ dicimus ad lauandũ aptum quasi lauabrũ. Cic Teren. Labrũ si in balneo nõ est: fac vt sit Verg. Sicut aquæ tremulũ labris: vbi lumen ahenis Sole repercussum aut radiantis imagine lunę. Hier. in exod. Facies ⁊ labiũ æneũ cũ basi sua ad lauandum. Hinc labra seu labia vinaria lupinaria ⁊ olearia dicũtur in quibus lupini conduntur: ⁊ in quę vina in lacu: oleum e cortina transferunt. Cato. Oleum in labrum primũ indito. Pręterea labra plagarũ vulnerũ fistularumq; extremitates appellant. A labro in primo significato fit. Sublabro de quo infra.

¶ Labellũ diminut. a labrũ. Ply. Cinerẽq; in labellis aqua addita confricãt manu: ⁊ considere patiũtur.

¶ Labiolũ cũ accentu in antepe. dimi. est a labiũ.

¶ Labeo nomen iurisconsulti a labiorũ magnitudine sic dicti. Quicunq; eñ magna labia habent labeones et labrones cognominantur.

¶ Labrusca gñs vitis agrestis quæ erratica dr q̃ in terrę marginibus ⁊ sepibus nascatur.

¶ Labina pe. pro. lubricũ dr. Hier. ad amicũ ęgrotũ Sicuti aliquẽ securis incessibus gradientẽ repentino casu: aut marmoris leuitas aut labina pauimenti subuersa pedũ tutela contorsit. Est etiã hoc noĩe vicus inter Cremonã ⁊ Veronã duabus cladibus romanorũ notus: qui antea Bebriacus dicebatur.

¶ Labyrinthus per y. ⁊ per th. Nã grece λαβυριυθοσ dicitur locus viarũ ambagibus inflexus. Fuerũt aũt quattuor labyrinthi in quattuor mundi partibus. In ęgypto primũ in heliopoli vnde exemplar sumpsit ei9 quẽ in creta fecit dędalus. Tertius in Lemno Quartus ĩ Italia quẽ sibi extruxit Porsena rex ethrurię sepulchri causa. Famosior Creticus perplexis parietibus: vbi minotaurus inclusus fuit. Fuit structura ꝑ magna sui parte subterranea ambagibus adeo implexa vt nemo qui intrasset posse inde exire diceretur.

¶ Lac succus maternus quo animalia nutriunt: dictum a lactẽdo: q̃ admotis mãmis infantes alliciunt. Verg. Et lac subducit agnis. vel qr γαλακ gręce.

¶ Lactes plurali tantũ numero gñe fœ. scd̃m Probũ. Pris. vero hęc lactis declinat. Titi. In ferentina craticula cerebellũ lactis agnina. Sunt aũt lactes graciliora intestina q̃ tria sunt: tenue ieiunũ pilurus quę inuoluunt mesenterio: vt a spinæ cõtactu duro munitiores magisq; septos reddat. Dictę lactes aut propter mollitiẽ: aut propter candorẽ pinguedinis. Nam a lacte denominant. Probus. Lactes sunt loca in lateribus sub vmbilico pubetenus adeo delicata vt plagã ferre nõ possint. Ply. videtur sentire lactes tantũ in ouibus ⁊ hoĩbus esse. Sic eñ libr. xv. scribit. Ab hoc ventriculo lactes in oue ⁊ hoĩe per quas labitur cib9. Sunt etiã qui dicant esse membranas q̃ ⁊ omenta quibus cohęrent inter se intestina. Et hi moti sunt ꝑpter pinguedinẽ cum omentũ nõ sine pinguedine sit. Ply. lib. xi. Uentriculi atq; intestina pingui atq; tenui omẽto integunt. Quidã pro intestinis pinguibus accipiunt. Unde Persi. Emeris auriculas pulmone ⁊ lactibus vnctis. Plau. in Cur. accepisse videt pro intestinis gracilioribus per quę labitur cibus q̃ cibũ alliciant. Ita tibi indę vacuitate vẽnio laxis lactibus.

¶ Lactidiaci sunt qui circa vmbilicũ calce percussi sunt qr ea pars delicata et mollis est: aut qr intestina circa vmbilicũ esse noscuntur.

¶ Lactarius a. um. quod ex lacte est confectũ: vulgo

lacticiniũ dr: vt opus lactariũ. Quandoq; lactarium dicitur qd ex se lac producit. Ply. Tithymallũ nostri herbã lactariã vocant. alii lactucã caprinã. Var. Dandum bubus lupinũ ⁊ lactariis medica ⁊ cytisum.

¶ Lactarius rii. qui cibos ex lacte conficit. Spartianus in heliogabalo Dulciarios ⁊ lactarios tales habuit vt quęcunq; coqui de diversis eduliis exhibuissent: vel structores vel pomarii illi modo de dulcibus modo de lactariis exhiberent.

¶ Lacteus a. um. qd ex lacte est: quãdoq; candidũ suaue succulentũq; significat: vt colla lactea. Et lacteus qui lacte alitur.

¶ Lacticinia: cibi ex lacte facti.

¶ Lactiphagi quidam scythię populi qui ⁊ Galactophagi dicuntur.

¶ Lacteo es. lac sugo: qd proprie filiorũ est. Hiero. in Deutero. Iuvencm simulac virginẽ lactentẽ cũ hoĩe sene. Hinc Latesco is.

¶ Latescere est in lac converti: seu lacte impleri. Ci. lib. iii. de natura. Ois fere cibus matrũ lactescere incipit. Ply. lib. xi. Asinę pręgnantes cõtinuo lactescũt Verg li. i. Geor: frumẽta lactẽtia dixit. i. lacte plena.

¶ Lacto as. lac pręheo. qd proprie matrum est. Per translationẽ significat aliquem per blandicias allicio atq; decipio. Teren. in and. Nisi me lactasses amantẽ falsa spe producens. Hinc ablacto quod est a lacte removeo.

¶ Lactuca lactis copia dicta est: ꝗ abundãtia lactis exuberet. Ply. lib. xix. Quę miconis vocatur a copia soporiferi: ꝗ̃ꝗ̃ oẽs somnũ parere credant apud antiquos Italię hoc solũ gñs charũ fuit: et ideo lactucę nomen adeptę. Lactucarũ plura sunt genera. Sunt eñ lactucę Cecilię: Cappadoces: thasesiacę: paphia siue cypria: ⁊ sessilis. Lactucarũ crispas cappadocas vocant. Sessiles q̃ late per terrã diffundũtur.

¶ Lactucula q̃uis videat diminutiuũ a lactuca: tamen alia est herba habens lac.

¶ Lactucini: sunt cognomina romanorũ procerũ a lactucis deducta.

¶ Lacio is. lacui ⁊ lexi scdm Pris. lacitũ ⁊ lectũ significat in fraudẽ duco a lax quę fraus dr. Huius cõposita sunt Allicio: delicio: elicio: illicio: oblicio: pellicio: ex quibus fiunt frequẽtatiua allecto: delecto: electo: illecto: oblecto: pellecto. Et primitiua quidẽ habent duo pręterita ⁊ duo supina quemadmodũ lacio: q̃uis nonnulli ab elicio elicui solũ velint formatũ esse. Nam electo as. a supino electũ qd ab elexi format cũ alias a pręterito elicui fiat supinũ elicitũ a quo Elicito tas. Plau. in asi. Ibo aduersum atq; electabo quicq̃d illud sit. Teren. in Phor. Is senẽ per epistolas pellexit modo nõ montẽ auri pollicens. Liui. in laudan̄ta. Te illo asiatico ornatu fluens pellicuit.

¶ Lacer ⁊ lacerus a. um. pe. cor. dilaniatus. Lacer a veteribus dicebat qui auribus curtatus erat: lacerũ quodcũq; corpore imminutũ.

¶ Lacero as. dilanio: sępius vulnero ⁊ quasi per membra discindo. Tractũ a laniis qui discindẽdo corpora dilaniant. Verg. Quid miserũ ęneã laceras. Huius verbi cõposita sunt. Dilacero qd est deorsum lacero. Plau. in cap. Qui me meãq; rem qd in te vno fuit tuis scelestis falsidiciis fallaciis dilacerauisti. Dilacero varie lacero. Lactan. libro. i. In quibus ipse postea dilaceratus ⁊ carptus est.

¶ Lacerna: virilis vestis fimbriata et fere militaris quę grece chlamys noĩatur. dicta ꝗ capitio minor sit a lacerando. Lacerũ eñ dicimus quicq̃d corpore imminutũ est. Hęc vtrinq; indui poterat ⁊ ex vtraq; parte reuici. Iuuc. Crispinus tyrias humero reuocãte lacernas. Erant apud veteres lacernę albę quibus vtebãtur in spectaculis: erãt coccinię erãt militares. Et a lacerna fit lacernatus: sicut a Tunica tunicatus.

¶ Lacęna etiã genus vestimenti.

¶ Lacerta serpentis genus cuius duo sunt genera. Altera est maior: et lacerta viridis dicitur. Altera minor: hanc zygnida quidã: alii calcidem vocant. In vtroq; genere mascul. lacertus dr. dictus ꝗ pedes habeat ad similitudinẽ nostrorũ lacertorũ. Verg. Nunc virides etiã occultant spineta lacertos. Ply. lib. viii. Lacerti arabię cubitales.

¶ Lacertus serpentis genus: de quo modo. Item genus piscis idoneus ad salsamẽta de quo. Mar. Cum saxetani ponitur tibi cauda lacerti. Et in hoĩe brachium dr a cubito ad manus vertebra. Ouid. lib. i. met. Laudat digitosq; manusq; Brachiaq; ⁊ nudos media plus parte lacertos. Et quoniã lacerti musculosi sunt et compacti pulpasq; habẽt duras: ex se lacertus formauit adiectiuũ Lacertosus a. uz. pro toroso robusto ac valido. Col. lib. vii. Fęminibus lacertosis: cruribus cõpactis. i. dura carne ⁊ torosa neruorumq; collecta catenis.

¶ Lacedęmon: cũ diph. in pen. Iouis filius: a quo hęc lacedęmon vel lacedęmonia scdm latinos peloponesi vrbs Menelai regia: cuius ciues lacedęmones ⁊ lacedęmonii dicunt. Vege. lib. iii. Athenienses ⁊ lacedęmones ac macedonas rerum potitos. Vergil lib vii. At nõ sic phrygius penetret lacedęmona pastor. Hęc alio noĩe Sparta dicta est.

¶ Laconia prouincia in peloponeso quę ⁊ Oebalia et lacedęmonia ab aliquibus dr. Hinc lacon mas. gñis ⁊ lacęna fœ. Nec inuenitur Lacęnus pro laconio: habetq; lacęna diph. in pen. Ver. Nec tibi tyndaridis facies inuisa lacęnę. Sta. lib. vi. the. Tandem inspiratus mida de plębe laconũ. Hinc ⁊ Laconicus a. um. vt ager laconicus. Similiter laconius a. um. Vergil. lib. iiii. Virginibus baccata lacęnis. Pausanias autẽ lib. ii. σπαρθη δε θυγατηρ του ευρωτου εθεεν ονομα πολεως πελοποννησου αμηκλας δε ημυιος του λακεδαιμονος γενομενων δε αμυκλα παιδων υακινθον μεν νεωτατον του ειδος καλλισον.

¶ Laconicum substantiuũ ponitur pro loco orbiculari ambitu in se recuruo in balneis in quibus sudor elicitur sicco calore: vt docet Celsus lib. ii. Et Vict. li. v. Pręcipit laconicũ sudationesq; coniungi debere tepidario. Est eñ fornacula ex terra ⁊ tegulis mammatis addito tomento cõcinnata q̃ incluso igne per spiracula parua calefit per pręfurniũ. Hanc sub noĩe hypocausti multi signauere. Nã hypocaustũ vaporariũ interpretamur. Frequentabat laconicũ a crudis vt ꝑ desudationẽ extruderet quicq̃d excrementitii ⁊ sudorifici humoris. Unde Col. in prologo. Mox deinde vt apti veniamus ad ganeas quotidianã cruditatẽ laconicis excoq̃mus ⁊ exuto sudore sitim quęrimus. Dictũ laconicũ ꝗ eo lacones peculiariter vterentur.

¶ Lacon onis. pe. pro. qui ex laconia est. Gręce λακων. Quo noĩe etiã significatur celer. Et lacęna fœminini generis.

¶ Laydes penul. communi. philosophus cyreneus qui athenas ꝓfectus nouę academię princeps extitit

Archesilę cuius successor appellatus est Oeconomicus: quia rei familiaris curam magnā habebat.

❡ Lacesso is. lacessiui: ⁊ lacessi per syncopen: ⁊ lacessisse pro lacessiuisse: ⁊ lacesserūt pro lacessiuerūt. Cic. Hos ego sermones qui ⁊ multi sunt ⁊ tuā existimationem vt sentio nō offendūt: lacessiui nunquam. Lact. li. v. Omitto eos qui prioribus eam temporibus nequicquam lacesserunt. Significat aūt Lacessere lacerare siue ad lacerandū ire. Sal. Pridie legiones in monte positas lacessiuit. Generatim tñ prouocare ad quicquam faciendum vel ad iram vel ad certamen significat: vt fit cum quis laceratur pulsat vel tangit: siue impellit scripto voce verbo facto. Cic. Cornifi. Sic igitur facies: me quam amabis ⁊ scripto aliquo lacesses. Ego em̄ respondere facilius possem quam prouocare. Verg. Efficiam post hac ne quemquam voce lacessas. Sal. Postremo dissimulandi causa: ⁊ siue expurgandi sicut iurgio lacessitus foret in senatū venit. Col. li. ii. Nōnunquam stimulo lacessat iuuencū: quē reste tractūcalcitrosum etiā reddit.

❡ Lachanū pe. cor. dictio greca λαχανον: quæ omne genus holeris cōprehendit. Hora. Ad porri ⁊ ciceris refero lachaniquam catinum.

❡ Lachanopoles pe pro. holerū venditor. Lachanopolion: locus vbi venduntur holera.

❡ Laganū vero per g aliud significat. Sunt em̄ lagana vt inquit Acron quædā quasi membranulę ex farina ⁊ aqua quæ iure pingui coctę ⁊ caseo pipere croco cynnamomoque conditę in cibis dantur.

❡ Lachesis pe. cor. vna ex parcis est quę de nobis sortitur. Nā sortiens latine interpretari potest. De hac in dictione Atropos dictū est. Michalus aūt grāmaticus λαχεσις δε λεγεται απο του λαγχανειν φυεσται γαρ ανηρ συν τω κληρω εν χερσιν κραζομενον:

❡ Lacinię sunt in vestimento partes extremę ⁊ cæsuræ particulatim concisę decoris causa vulgo frappæ dicuntur. Unde laciniata vestis: ⁊ aduerbiū Laciniatim quod significat particulatim ⁊ per flexuras. Apule. Nō laciniatim disperso: sed cuneatim stipato cumeatu difficultates illas trās abiremus. Col. lib. viii. Iubet pecus ęgrotum distribui in lacinias. i. in particulas separari vt facilius conualescant. Nam discreta animalia et in partes diuisa in lacinias segregata dicūtur. Item lacinia genus fungorū qui subruti circa castanearum radices erumpunt.

❡ Laciniosus. a. um. accipitur pro flexuoso: sinuosoque. Hiero. ad Theophilū. Laciniosus contra nos sermo protractus est. Ab eodem disputatio laciniosa dr̄ pro tortuosa ⁊ implicata. Ab Apuleio. Conuallis laciniosa. Et Alexandria fuit laciniosa anguloso procursu.

❡ Laciniū: promōtoriū Italię inter Adriaticū ⁊ Ionium a quodā latrone ibi ab Hercule interempto qui lacinius vocabat: quia boues fuerat pręd atus.

❡ Lachryma a gręco quod illi δακρυον vocāt. d in l. mutata: sicut ⁊ l in d. mutatur. vt Medius fidius id est per Iouis filiū: ⁊ meditor pro melitor. Sunt tñ qui negēt hoc nomen gręcū esse sed latinū tantū: vt sint lachrymæ dictæ quasi lacerimę: quoniā ex animi laceratione lachrymę citant. Usus tamen obtinuit: vt cum h. scribatur. Cuius diminutiuū est lachrymula. Teren. in Eun. Una me hercle falsa lachrymula.

❡ Lachrymabile dignū lachrymis: cuius contrarium est Illachrymabile.

❡ Lachrymo. lachrymas effundo: quod ad vites etiam transfertur. Lactan. Caudice desecto lachrymat sua gaudia palmes. Huius cōposita sunt Collachrymo: Teren. in and. Tristis interim nonnunquam collachrymabat. Delachrymo deorsum lachrymo. Col. lib. v. Ut in terram potius deuexa quam in germine delachrymet. Illachrymo: valde lachrymo. Verg. lib. i. geor. Et mœstum illachrymat templis ebur. Superlachrymo. Colu. lib. v. Optimū est igitur medio fere internodio subsidiariū tondere palmitē deuexamque refectionē facere post gemmā ne superlachrymet ⁊ germinantē cęcet oculū. Est ⁊ lachrymor deponens: significationis actiuæ. Hier. Mihi narrare ante præsepiū vbi plurimū lachrimata es nō debueras.

❡ Lacus secundę ⁊ quartę declinationis. locus profundus cū aquis perpetuis ibidem natis qui efficit riuos et flumina. Stagnum temporalē ibi aquā stagnantem habet quæ plærunque hyeme colligi solet: ęstate siccari. Item lacus dr̄ locus qui cōtinet mustū prœlo ex vinaceis expressum ⁊ transmittit vt in dolia condatur. Nā prœlum proprie trabs est qua calcant vuæ. Col. Antequam prœlo vinacea subiiciant de lacu quam recentissimū addito mustū in amphorā nouam: eamque oblinito et impicato diligenter. Ouid in fas. Pręmia de lacubus proxima musta tuis. Ply. Ipse vindemias colligo si tamē colligere est nonnunquam decerpere vuam: torculum inuisere gustare de lacu mustū. Græce λακκος latine lacus Unde Leneus bacchus ⁊ Lenobates vuæ calcator. Item lacus in ædificiis plana trabs vel tabulatū quo tectorū ac camerarū superiora ornantur. Lucil. Resultantque ędesque lacusque. Similiter lacus carcer. Hie. in Gen. Innocens in lacū missus sum. A lacus fit diminutiuū Lacusculus. Col. Oportet habere lacusculos tam multos quam postulabit modus.

❡ Lacuna pe. pro. a lacu fit ⁊ est aquę collectio quā alii lamā: alii lustrā nomināt. Verg. lib. i. geor. Pręsertim incertis si mensibus amnis abundans. Exit ⁊ obducto late tenet oīa limo. Unde cauæ tępido sudant humore lacunę. Ubi Ser. Lacunę sunt fossę in quib⁹ collecta aqua stare consueuit. Lacuna etiā dr̄ fossa ad siccandos agros parata. Idem. Et totę solidā in glaciē vertere lacunę. Item vallecula superioris labri per similitudinē lacuna vocatur a Lactantio. Huius diminutiuū est Lacunula

❡ Lacunar pe. prod. diminutiuū a lacus ⁊ accipit pro trabe. Sue. in Nero. Lacunaria quę noctu super dormientē laxata machina deciderent parauit. Hoc etiā laquear ⁊ laquearū per antistichon. Verg. Dependēt lychni laquearibus aureis.

❡ Ladon fluuius arcadię: de quo Ouid. lib. i. me. Donec arenosi placidū ladonis ad amnem venerat. Aphthonius i rhetoricis δαφνην δη θυγατερα φησι του λαδωνος ποταμου και καλλισην οτι.

❡ Ladanū est quoddā pingue ladę herbę insidēs. Hęc autē herba nascitur in cypro.

❡ Lædo lædis lęsi lęsum cum æ diphthon. significat cōtumelia afficio. sumptum a gręcis qui lœdoriam contumeliā vocant sed per œ. Transfertur tamen ad omne genus offensionis. Et construitur modo cum accusatiuo. Vergilius. Ah te ne frigora lędant. Modo cū datiuo. Teren. Ille clęmens placidus nulli lædere. arridere omnibus. Huius composita sunt Allido Collido. Elido. Illido. Oblido: quę habent penult. prod. de quibus locis suis.

❡ Laertes nomen patris Ulyssis. Sed tamē laertius nō autem laertes æ. possem multos auctores citare.

sed sufficiat Sophocles in tragœdia illa quę mastiga phoros inscribit̃ αει μεμ ω παι λαερτι ου δε δορκασε πειραμ τιν εχθρωμ αρπασ αιθηρωμενομ.

¶ Laerte es. nomen vrbis Ciliciæ.

¶ Laertius nomen historici qui de philosophorũ vita scripsit.

¶ Lęmargia cũ accentu in pe. a nostris ingluuies dr̃. Læmargus gulosus.

¶ Lęna vestis lanea: vt Varro ait habitus duplicis ⁊ auguralis amictus quę super cętera vestimenta imponebatur. Nonius docet esse vestem militarẽ. Vergil. Tyrioq; ardebat murice lęna. Gręci chlęnam dicunt vbi ch. abiicitur.

¶ Lætus homo qui hylaritatẽ quã intus habet etiã vultu ostendit a latitudine mentis: vt quidã putant. Nam qui gaudiũ aspectu promunt dilatare quodãmodo faciem vident̃. Verg. Imperio læti parent. Lętas oues dicimus quę bona sunt corporis habitudine atq; pinguedine. Inanimata vero lęta dicunt̃ quę aspectu hoĩes lętificãt vel quę pinguia sunt. Verg. Quid faciat lętas segetes: Et lętum legumen. i. fertile. Idẽ Unde prius lętũ siliqua quassante legumen. Læta vero prata: lęta domus quę lętos nos faciunt.

¶ Letum sine diphth. significat mortem

¶ Lętor: gaudeo delectationẽ capio: sed extrinsecus cum gaudere sit intrinsecus: q̃uis sępe confundant̃. Teren. in heau. Ego nõ tam meaptę causa lętor q̃ illius quã ego scio honore quouis dignã. Construitur modo cũ ablũ modo cũ gtõ. Verg. lib. xi. Nec veterũ memini. lętorve malorũ. Modo cũ datiuo: vt mihi gaudeo: tibi lętor. Modo absolute. Amb. Fides dominica lętabatur. Hinc fit compositũ Colletor simul lętor.

¶ Lęto as. lętum facio. Actius Et te vt triplici lætarem bono. Est ⁊ leto as. sine æ in alio significato.

¶ Lętifico as lętum facio. Plaut. Ita meum cor hęc anus letificauit modo.

¶ Lętisco is. lętus fio. Sisen. li. iiii. Utrum ne dii cultu erga se mortaliũ lętificant: an supernę gentes humana negligant.

¶ Lętitia est exultatio animi gaudio efferuentiore propter euentũ rerum expetitarũ. Ci. Lętitia opinio recens boni pręsentis in quo efferri rectũ videatur.

¶ Lętitudo idem qḋ lętitia. Actius. Quanta in venãdo effectus est lętitudine.

¶ Lętabilis: idem qḋ lętus a quo Illętabilis non lętus tristis.

¶ Lętamen: fimus qui per agros iacitur: q; lętas. id ẽ pingues segetes faciat.

¶ Leuis ⁊ hoc leue cũ diph. significat qḋ tactu asperũ nõ est idq; auctores dicunt inoffensum lubricũ ⁊ tenerum: vt sunt oua volucrũ. Persius. Trosulus exultat tibi per subsellia lęuis. Hier. in gen. Nosti q; esau homo pilosus sit ⁊ ego lęuis. Leuis sine diphth. aliud significat.

¶ Lęuitas est asperitati contraria. Martianus. Lunarem circulũ ingressa virgo conspicatur globosum quidem tenerumq; corpus e superni erroris lęuitate compactũ instar speculi pœnitentis. Apul. de Socratis demonio lęuiorem siue lęuitatẽ cum dixisset adiecit lubricam.

¶ Lęuor idem quod lęuitas: hoc est complanatio ⁊ teritudo. Ply. Spectãtur in chartis tenuitas densitas candor lęuor.

¶ Lęuigo as. pe. cor. complano polio quasi lęue ago. Ply. Sunt quidẽ in eo genere molliores qui ⁊ cote lęuigantur. Idem lib. xiii. Scabricia charta lęuigatur dente.

¶ Lęuo as. idem qḋ lęuigo. Sta. lib. i. the. Pars tereteᵹ lęuare manu ac disponere mensas.

¶ Lagari versus dicunt̃ qui medio claudicant pede sicut Myuri qui postremo ⁊ acephali qui a breui syllaba incipiunt.

¶ Lageos vua quę ⁊ leporaria dr̃. Vergil. lib. ii. geor. Et passo psytia vtilior tenuisq; lageos.

¶ Lagois. pen. pro. genus auis quę leporinas habet carnes. Nam λαγωσ apud gręcos lepus est. Est ⁊ genus piscis. Hor. in Ser. Nec scarus aut poterit peregrina iuuare lagois.

¶ Lagotrophia leporaria loca in quibᵘˢ lepores aluntur: vt est apud Colu.

¶ Lagœna cũ œ. dipht. genus vasis testacei nõ tam ad aquã q̃ ad vinũ ⁊ alios vsus accõmodatũ. Hier. in lib. Reg. Alius portans lagœnã vini. Col. Ois spurcitia cũ spumis eximatur q̃ decocta cũ iam crassa fuerit q̃ defrutũ refrigeret̃: ⁊ bene picatis lagœnis condatur. Et lib. Iudi. Cœperũt buccinis clangere ⁊ cõplodere inter se lagœnas. Fiebant lagœnę opere figulino: vt ostendit Esaias cũ ait. Et comminuuntur sicut conteritur lagœna figuli cõtritione peruualida: ⁊ inuenietur de fragmentis. Ut ista in qua portetur igniculus de incendio: aut hauriant̃ parũ aquæ de fouea.

¶ Laguncula diminutiuũ parua lagœna. Hieron. in Esaia. Decem iugera vinearũ facient lagunculã vnã quia triginta modii sementis facient modios tres.

¶ Lagophthalmos dr̃ in oculis cũ superior palpebra nõ descendit. Cui vitio contrariũ est. Ectropiũ cũ inferior palpebra parum sursum attollitur: nec cum superiore committitur. Dictũ a leporibus qui apertis oculis dormire consueuerunt.

¶ Laganomponos florũ dolor qui sane alius est qui laterũ: hoc est pleuritis. Illa eñ gręci vocant λαγωνασ et κενεωνασ.

¶ Lais idis. nomen propriũ famosissimę meretricis: quæ a scriptoribus Corinthia dicta est quia corinthi habitauit. Ad quã propter pulchritudinẽ ditiores homines ex omni gręcia conueniebãt: nec quispiam admittebat̃ nisi qui dabat qḋ poposcerat. Ouid. Multa lais amata viris.

¶ Laicus a. um. pe. cor. qḋ cõmune est ⁊ nõ sanctum. Hiero. lib. i. Reg. Nõ habeo laicos panes ad manum sed tantũ panem sanctum.

¶ Lallare quidam dicunt esse more infantiũ blandius culis vocibus loqui. Alii Lallare proprie dicunt̃ infantes qui irati matrũ mammas sugere renuunt.

¶ Lamę rupium fracturę.

¶ Latmius: mons Ionię notus fama Endymionis a quo ⁊ ipse Endymion latmius est dictus. Ouid. lib. iii. de arte. Latmius endymiõ nõ est tibi luna rubori.

¶ Lamię: mulieres quę strigum instar infantium sanguinẽ sugunt: siue ipsę striges. Horatius. Neu pransę lamię puerum viuum extrahat aluo. Appuleus lib. primo de asi. At ille colore spurcissimi humoris percussus quo me lamię illę infecerant aspernatur. Item lamię dicebantur nobili familia ortę. Erat eñ Romę quędã familia nobilis ęliorũ a Lamo. Auriphatis patre et Lestrigonum rege qui formiis regnauit ortum habens: a quo Lamiacus a. um. vt bellum lamiacum vt apud Hierony. lib. contra Iouĩ. Unde ⁊ lamię co-

gnomen nobilibus inditū est: qđ vulgo lamiū genus vocabatur. Hor. Heli vetusto nobilis ab lamo. Juu. Hoc nocuit lamiarum cęde madenti. Lamia etiā insignis meretricis nomē fuit. Et lamia animal est faciē prętendens muliebrē: ab inferiori parte pedes equinos. Unde apud Hiero. prophetā. Sed & lamię nudauerunt mammas: lactauerūt catulos suos. Et in Esaia. Ibi cubauit lamia & inuenit sibi requiem.

¶ Lamina pe. cor. Uide in dictione Bractea.

¶ Lambrus: fluuius in Cisalpina Gallia: quem Padus defert in mare adriaticū: vt ait Ply. A quo lambrani dicti sunt eius accolę. Sue. in Cesa. Per lambranos & transpadanos duxit.

¶ Lambo is. lambi itum. scđm. Prisc. Lucil. lib. xiiii. Jocundasq; puer qui lamberat ore placentas. Hiero. pręteritū lambui posuit lib. Judicū. In trecentis viris qui lambuerūt aqua liberabo vos. Est aūt lambere lingere: hoc est lingua aliquid suauiter tangere sicut canes bibentes. Hier. ad Julianū. Diuitem purpuratum gehennę flamma suscepit: lazarus pauper et plenus vlceribus cuius carnes putridas lambebant canes. i. lingebāt. Idē lib. Judi. Qui manu & lingua lambuerint aquas sicut solent canes lambere separabis eos seorsum. i. bibere. Uerg. pro tangere posuit libro. iii. ęn. Attollitq; globos flammarū & sydera lambit. Interdū sumitur pro leuiter fluere. Hor. li. i. car. Uel quę loca fabulosus lambit idaspes.

¶ Lamentor voce querula tristiq; oratione damnum ac dolorē testor. Teren. in and. Quę tum mihi lamentari pręter cęteras visa est. Idem in Phor. Modo vidi quandā virginē huic vicinię miserā suā matrē lamētari mortuā. Ci lib. tuscu. pro lamentatione dignū aliquid monstrare posuit cū inquit. Nā hęc quidem vita mors est quā lamētari possem si liberet. Est & lamentatas. Hier. in Esdra. Et qui pręsidebāt cū vxoribus lamentabant eū. Hinc lamentatio quę est vt Ci. li. iiii. tuscul. docet ęgritudo cū heiulatu.

¶ Lamentabile qđ est dignū multa lamētatione. Uergil. Troianas vt opes & lamentabile regnū.

¶ Lampas gręca dictio est cuius accusatiuū protulit Vergil. Princeps ardentē coniecit lampada turnus. Ab hoc accusatiuo formatˀ nominatiuus lampada padę. Hier. in Ezech. Quasi aspectus lampadarū. Est autē lampas ignis aut solis splēdor a λαμπω splendeo. Frequenter tamen sumitur pro instrumento in quo ignis in oleo lucet.

¶ Lampsacus pe. cor. nomen vrbis in littore hellesponti in ora asiatica. Hinc Lampsacenus a. um. Unde Caron historicus & Adimanthus & anaximenes & metrodorus Epicurii sodalis lampsaceni fuere. Ipsum etiā Epicurū lampsacenū dicūt diu lampsaci versatū.

¶ Lana quę de ouibus decidiˀ: dicitur & lanitiū vt inquit Ser. sicut fuga & effugiū. Uerg. lib. iii. ge. Si tibi lanitiū curę primū aspera sylua. Hinc laneus a. um. qđ ex lana est: vt pannus laneus.

¶ Lanarius qui lanā curat. Plau. in aul. Stat fullo: phrygio: aurifex: lanarius.

¶ Lanificus: qui lanę artem exercet: & lanificiū: lanę opificium.

¶ Lanaris & hoc lanare: qđ habet lanam. Uar. lib. ii. de re rust. Nos qui pecus pascimus lanare.

¶ Lano as. intus lanam pono: seu lanā habeo. Unde Lanatus a. um. Col. lib vii. Cannabinisq; finibus cornua iuuencorū ligato sed laquet quibus copulantur lanatis pellibus inuoluti sint ne tenera fronte sub cornua lędanˀ. Idem li. viii. Ideo nisi lanatas oues emi nō oportet. Et lanatus dictus fuit Capitolinus magister equitū. Similiter lanatę vuę Aminęę dictę sunt qđ canescunt lanugine.

¶ Lanetū vestimenti genus ex lana succida confectū

¶ Lanugo pe. pro. tenera pilatio a lanę similitudine qualis in adolescentiū genis & in pomis quibusdā cernitur. Col. lib. iiii. Lanatā quoq; amineā quidā maxime probant quę hoc vocabulū nō ideo vsurpat qđ sola ex oibus amineis verū qđ pręcipue canescit lanugine.

¶ Lanoculus: qui lana tegit oculi vitiū.

¶ Lanius seu lanio: qui carnes in carnario vendit populo a laniandis pecoribus qđ eas concidat lanietq;. Plau. in cap. Dii immortales vt ego collos pertruncabo tergoribus: quanta pernis pestis veniet: quāta labes larido: quanta sumini absumēdo: quāta callo calamitas: quāta laniis lassitudo: quāta porcinariis.

¶ Laniū carnariū: hoc est locus vbi carnes venduntˀ

¶ Laniena: officina in qua fiunt ac venduntˀ carnes: et vulgo macellū dr. Plau. Per myropolia & lanienas circumq; argentarias rogitando sum raucus factus. Accipitur etiam laniena pro ipsa laceratione a laniando.

¶ Lanionius a. um. quod ad lanium spectat. Unde lanionię mensę: in quibus scinditur caro. Sue. in Clau Carnificem statim acciri cum machęra mensaq; laniōnia flagitauit.

¶ Lanio as. scindo. Uerg. lib. iii. Ge. Ipsiq; suos iam morte sub ęgra Discissos nudis laniabāt dētibus artus. Per translationē sumiˀ pro infamo. Hier. in prologo Esdrę. Quid interpretē laniant. Huius compositū est Dilanio pro discindo.

¶ Lanistę dicti sunt qui laniandis pręsunt gladiatoribus. Hi familias domi ad gladiaturā exercendā habebant instituere & mox parare: vendere solebant muneraríis. Iuue. Hic plaudat nitidi preconis filius inter pinnirapi cultos iuuenes iuuenesq; lanistę. Hinc lanistę auiū dicti sunt a Colu. qui aues certaminibus pręparabant.

¶ Lancea a latitudine ferri dicta est: vel quia grece dicitur κλογχιτισ λοχισ teli gn̄s longissimū Hispanica dictio nō latina: vt Gel. testaˀ. Hāc olim luculli luculleam appellarunt. Huius diminutiuum est lanceola cum accentu in antepe. Hiero. lib. iii. Reg. Prophetę lucorū incidebant se lanceolis donec sanguine perfunderentur.

¶ Lanceatus a. um. qđ est lancea armatū. Hier. li. ii. Reg. Si quis tangere eas voluerit armabitur ferro & ligno lanceato. Lanceati etiā dicunˀ qui ictu lanceę necantur. Jul. Firmicus. Quicūq; habuerint horoscopū in. xxi. parte tauri lanceati moriātur.

¶ Lancearius qui lanceā gerit grece lonchophorus.

¶ Lancino as. pe. cor. ferio lacero. Ply. Est & volucra canibus peculiare malū aures maxime lancinans quę defendi nō queunt.

¶ Lances: vasa lata & rotūda minus excauata qđ patinę & rebus diuinis apta: vt docet Auso. illo versu. Turibula & paterę quę tertia vasa deū lanx. Juu. sumpsit pro vase escario in quo caro tam tosta qđ elixa condiˀ: mensęq; infertur. Aspice qđ magno distendat pectore lancē. Hor. in Ser. Iligna nutritus glande rotūdas curuat aper lances. Et lāces stateras dici nemo ignorat. Unde bilances dictę sunt q̄ duas lances habent.

¶ Languor ꝓprie est defectio viriū ⁊ succi naturalis. Hinc languere dicunt̄ herbe que incipiunt arescere: Sed ad animū qnoqꝫ trāsfert̄ ⁊ pro debilitate: defectu corpore: inertiaqꝫ vsurpari solet. Cic. lib. i. offi. Nihil autem magis cauendū est senectuti ꝙ̄ ne languori se desidieqꝫ dedat. Plau. in asi. pro lassitudine posuit cū ait. Ubi sepe ad languorē tua duritia dederis octo validos lictores vlmeis affectos lentis virgis.

¶ Langueo es. gui. deficio. infirmus sum: dissoluor. Hier. Animaduertimus pariter oīa verba illius aīe languentis esse medicinā. Uerg. li. ix. Purpureus veluti cū flos succisus aratro Languescit moriens. Interdū languere est timidū esse. Sal. Quanto vos attentius ea agetis: tanto illis infirmior erit animus. Si paulū modo vos languere viderint: iam oēs feroces aderūt. Interdū ociosum esse. Idem. Seqꝫ si pauci adiuuarent: languētibus aliis in curiā impetū facturū. Huius verbi composita sunt Elangueo a quo Elanguesco: qđ est valde infirmus fio. Gel. lib. ii. Negociis se plerunqꝫ vmbraticis ⁊ variis questibus intentos habent in quibus oīs eorū vigor animi corporisqꝫ elanguescit: ⁊ qđ Sallustius ait effeminat̄. Relangueo a quo Relanguesco rursus ad valitudinē redeo. Ouid. lib. vi. met. Imposito fratri moribunda relanguit ore. Claud. lib. i. relanguere pro remissum esse posuit. Uix ille pepercit: erubuitqꝫ preces animusqꝫ relanguit atrox.

¶ Languesco inualidus tepidus seu ociosus fio. Cic. in Cato. Orator metuo ne languescat senectute.

¶ Languidus a. um. qđ languet. Ouid. lib. v. fas. Uiolas arere videres: filaqꝫ purpurei lāguida facta croci.

¶ Laodicea vrbs celeberrima in asia lyco flumini iposita. Primo diospolis appellata. dein Rhos. postea Laodicea a Lyco flumine. Hanc vrbem loci virtus ⁊ ciues quidā fortunati valde magnificarūt. Primum Hier. qui hereditatē populo diuisit supra duo milia talentorū: ⁊ multis donis ciuitatē exornauit: postea Zeno orator ⁊ Polemo eius filius qui ob res fortiter gestas prius ab Antonio postea ab Augusto ad regie dignitatis fastigiū euectus est.

¶ Laodomia cū accentu in pe. nomen propriū Acasti filie ⁊ vxoris protesilai de qua Hier. Laodomia quoqꝫ poetarū ore cantatur: occiso apud troiā protesilao noluisse supuiuere. Fuit ⁊ alia laodomia Bellerophōtis filia mater Sarpedonis.

¶ Laomedon pe. cor. nomen propriū patris Priami troie regis a quo patronymicū formatur laomedontiades vbi additur a. vt in multis aliis sicut Anchisiades Telamoniades. Aliquādo subtrahitur syllaba vt Athemides pro Athemonides. Deucalides pro Deucalionides. A laomedon fit possessiuū Laomedonteus. tea. teum:

¶ Lapathos pe. cor. seu lapathiū. herba est. Col. Rubrica iam lapathos: iam rami sponte virescūt. Plyn. lib. xx. Nec lapathiū dissimiles effectus habet. Suid. λαπαθον ορυγμα εισ θηριον εμελλεν και λαχανον κεροτικον κασρος.

¶ Lapathes pe. cor. genus holeris a lapathio dictū forte idem qđ lapathos. Seren. Sepe chelidoniā cū succo lapathis addes. Hec ⁊ lapa dr cuius tria sunt genera. Nam quedā dicitur Canaria que est exigua canibus adherens. Altera maior aliquāto est: et philantropos appellatur: ꝙ vestibus hoim adherens eos amare videatur. Eadem vocatur aparine. Tertia appellatur personata ⁊ maxima est: nasciturqꝫ iuxta riuos ⁊ flumina. Greci eā αρτιον vocant: folia habet ampliora cucurbitis ⁊ ꝓpter foliorū amplitudinē ea vtebantur veteres ad personatus faciendos.

¶ Lapa lape. Uide in dictione lapathes.

¶ Lapithe pe. pro. populi fuerūt quorū rex fuit. Perithous. Hi pindū ⁊ othrin thessalie montes habitarunt. Uerg. Frena pelethronii lapithe gyrosqꝫ dedere. A grecis scribit̄ λαπιθαι. Ideo lapithe nō laphite dici debent. Uerg. lib. ii. ge. Et magno Ileum laphitis cratere minantem.

¶ Lapithos vrbs in Cypro insula.

¶ Lapis proprie est quem greci λιθον vocāt ⁊ mitior minorqꝫ ac tenacior est: saxum maius aspertius duriusqꝫ. Unde gemme lapides nō saxa dicunt̄. Ply. Nusqꝫ hic vtilior ꝙ̄ in Italia gignitur lapisqꝫ nō saxum est. Idem. Est ⁊ viridis lapis vehementer igni resistens sed nusqꝫ copiosus: ⁊ vbi inuenitur lapis nō saxum est. Et quoniā apud veteres lapidibus milliaria signabātur: ponitur qnqꝫ lapis pro milliario. Unde legimus ad tertiū: ad quartū lapidem. A lapis fit lapideus ea. um. qđ ex lapidis materia constat. Lapidosus a. um. qđ lapidibus abundat.

¶ Lapidarius a. um. qđ ad lapides pertinet. Plau. in cap. Tindarus in latomias lapidarias ab Egione damnatur.

¶ Lapillus diminutiuū paruus lapis. Et lapilli lapides preciosi: vt sunt gemme margarite. Curtius. Lapilli auribus pendent. Hor. Nec magis huic inter niueos viridesqꝫ lapillos.

¶ Lapidicida pe. pro. dicitur is qui lapides cedit.

¶ Lapidicina pe. pro. locus vbi lapides exciduntur latomie a grecis dicte. Unde ⁊ carcerē latomias vocamus: siue ꝙ damnati ad lapides excidendos mittebantur: siue ꝙ sinuessant campanie populi latomias habebant instar carceris excauatas: ex quibus excisi lapides fuerant ad vrbem extruendā: hisqꝫ pro carcere vtebantur.

¶ Lapido as. penu. cor. lapidibus cedo. Unde scribit Macro. lapidatū a populo romano fuisse Uatinium: significare volens lapidibus iactis fuisse impetitum. Transfertur etiā ad inanimata ⁊ significat percutio pulsoqꝫ etiā sine lapidibus. Macro. Notātes eius impotentia ac dicacitate lapidarā. Huius cōposita sunt Delapido quod est lapidibus sterno. Unde delapidata loca que lapidibus strata sunt. Dilapido disperdo consumo. Cic. Octauio. Publicā dilapidabat pecuniam: erarium exhauriebat.

¶ Lapio is. iui. itum. durum efficio ⁊ quasi in lapidem conuerto. Pacuuius. Lapit cor cura erumna corpus conficit.

¶ Lapidescere apud Plyniū legitur pro in lapidem conuerti: qđ vel a lapido vel lapio fit.

¶ Lapsana pe. cor. holus syluestre triū foliorū. Unde apud Ply. lib. xix. scribitur milites cesari exprobrasse ꝙ lapsana vixissent apud Dyrrachiū. Quidam accipiunt lapsanā pro brassica syluestri. Est enim brassica alio noīe Caulis.

¶ Laqueus: vinculum. Unde dicimus laqueo vitam finiuit.

¶ Laqueatus a. um. quod est laqueis irretitum. Col. libro. vii. Ceterum corpus laqueatum et distentum temonibus obligatur immotumqꝫ medentis arbitrio est expositum. Et laqueatum dicitur conuexum. An-

de laqueata tecta. Ci. lib. i. legũ. Magnificas villas: et pauimenta marmorea: ꝛ laqueata tecta contẽno.

¶ Laqueare ꝛ per apocopen laquear: ꝛ laqueariũ dr camera. hoc est pars superior cubiculi et cœnationis parum conuexa q varijs adornari solet coloribus. Quidam etiã laquearia accipiũt pro trabibus planis: quę et lacus ꝛ lacunar dicuntur.

¶ Lar nympha fuit quę Junoni furta Jouis cũ Juturna patefecit: quã Mercurius cõpressit: ꝛ inde geminos sustulit qui a Matre Lares appellati sũt. Sũt qui credant lares geniosq eosdẽ esse existimãtes vnicuiq deos esse: alterũ bonũ: alterũ malũ: vt christiani etiã duos angelos bonũ malũq a deo in custodiã datos dicunt: sed nõ natos nobiscũ: vt illi de genio siue lare dicunt. Colebantur domi: focusq illis sacer erat. Unde vulgus focũ. focularе appellat quasi laris focũ. Hi putati sunt dii domestici qui ad vrbis cõmoda vigilare dicuntur inter compita. Ouid. in fas. Lucifero subeunte lares delubra tulerunt. Ab aliquibus dii Agrorũ vocati sunt. Tibul. Uos quoq fœlices quondam nunc pauperis agri Custodes fertis munera vestra lares. Quoniã aũt lares siue penates etiã priuatorũ domib⁹ pręesse credebãt: factũ est vt vtrũq vocabulũ pro ipsis domibus vsurpetur. Mar. O mihi curarum pretiũ nõ vile mearũ Flacce ãtenorei spes ꝛ alumne laris. Hor. Qui patriũ mimę donat fundumq larremq.

¶ Larariũ sacrariũ: domesticũ in quo lares ꝛ dii peculiares adorabant. Scribit Lampridius Alexandrum seuerũ in larario rem diuinã matutinis horis factitasse ad effigies deorũ in quibus habebat Habraamum ꝛ Christũ in secundo larario simulacrũ habuit Uergilii ꝛ Ciceronis.

¶ Laranda ciuitas lychaonię. Unde Ptolemęus. Municipiũ larandaꝫ in lychaonię parte antiochiana dicta collocat.

¶ Lardum dictũ quasi late aridũ. Unde ꝛ laridũ electum est. Ouidi. lib. vi. fas. Pinguia cur illis gustant larda calendis. Est aũt Lardũ caro suilla quoquomodo salita. Unde Plyn. dixit lardũ pingue hoc vnctum quasi ꝛ macrum dici posse.

¶ Larius lacus comensis ab Addua fluuio qui in illũ cadit augetur: qui fluuius postea in padũ nõ longe a Cremona influit. Dictus Larius a fulicarũ multitudine. Gręci eñ λαρος fulicã vocãt auis est nigra aquatica. Hinc fit Larius a. um. Catul. Veronã veniat nomen relinquens comi mœnia lariumq littus: qd tamẽ negat. Suidas ait enim λαρος κεκημως επιτωμ αρπακτικωμ και κλεπτωμ επει και ολαρος ορμεομ εσιμ αρπακτικομ και αλληφαγομ.

¶ Larodii populi fuerunt in scythia asię: vt libro. iiii. scribit Herod.

¶ Larix arboris genus. Luc. li. ix. Et larices fumoq grauem serpentibus vrunt.

¶ Largus a. um. qd nõ est strictum. Et largus dr qui largitur. Ci. lib. ii. offi. Omnino sunt duo genera largorũ: quorũ alteri prodigi: alteri liberales. Hinc large aduerbiũ liberaliter abundanter. Hor. lib. car. Ligna super foco large reponens. Dr largiter ꝙuis nõ ita in vsu sit.

¶ Largior ꝓfuse dono. Cui⁹ ꝯposita sunt. Dilargior varie largior. Sal. li. i. hist. Igr venditis ꝓscriptorũ bonis aut dilargitis. Elargior valde largior.

¶ Largitas ꝛ largitio inter se differũt: ꝙ largitas: vt Agreti⁹ auctor est humanitatis: sed largitio ambitionis. Est enim largitas rationabilis ꝛ distinctus liberalitatis effectus: largitio expensa quę fit ad aucupãdum fauorem in petitione magistratuum. Ponitur tamen qñq largitas pro largitione. Terẽ. in adel. Quę istęc subito est largitas.

¶ Larisa nomẽ est multarũ ciuitatũ. Una est in plaga thessalica: a qua Achilles larisęus dict⁹ est. Alia pensilis in creta. Alia in peloponneso arx argiuorũ. Alia in agro attico. Ad Tralles etiam asię est Larisa: vt Stra. scribit a qua Larisęus Jupiter dictus est. Larisa quoq in italia quam vt Diod. lib. i. scribit pelasgi condidere.

¶ Larus auis parua ꝛ nigra hitans iuxta aquas: ꝛ tã in aqua ꝙ in terra degit. Uide in larius.

¶ Laruę dici putantur a lare. hoc est malo genio quę sunt noxię iferorũ vmbrę. Uñ laruati dicũtur furiosi ꝛ mẽte moti quasi a laruis exterriti quales sunt quos vulgo dęmoniacos appellãt. Plau. Laruatus ędepol hoiem miserũ medicũ q̃ritat. Hi etiã Ceriti dñr a Cerere: q̃si cereris ira aio vexati. Plau. certe laruat⁹ aut ceritus. Larua etiã ꝑsona dicitur ꝛ laruatũ ꝑsonatũ. Hor. in Ser. Nil illi larua aut tragicis opus esse cothurnis.

¶ Lasanũ pe. cor. vasculũ ad euacuãdũ ventrẽ. Hor. Te pueri lasanum portantes œnophorũq.

¶ Lasciuus pe. ꝓ. est tum in vita: tũ in sermone molliscul⁹ ac plus teneri ꝙ robusti ac virilis hñs. Virg. Malo me galathea petit lasciua puella. Lasciuia mollicies petulantia nequitia.

¶ Lasciuio is. significat quod vernacula lingua dicimus smorbezare. Col. li. vii. Satietate verni pabuli pecudes exhilaratę lasciuiunt.

¶ Laserpitium virgultũ herbidũ qd gręci Silpiõ appellãt: ex cuius culmo exudat succus rosidus quẽ vocant laser: magnificũ in medicamentis: ꝛ in Cyrenaica ꝓuincia laudatissimũ. Hinc a Catullo dictũ laserpiciferis iacet cyrenis. Caulẽ laserpitii magudarim vocant qd tenerius est: ꝛ minus vehemens. A laserpitio Cato formauit laserpinatus a. um.

¶ Lassus ꝑ duplex ss dicitur tã aio ꝙ corpore fatigatus. i. labore affect⁹: nomẽ est: nõ participiũ. Hic lassitudo ꝓ molestia quã ex labore suscipim⁹. Sal. Nõ famem aut sitim neq frigus: neq lassitudinẽ operiri.

¶ Lasso lassas fatigo: a quo lassatus. Juue. Et lassata viris nõdũ satiata recessit. Huius ꝯpositũ est Delasso vehementer lasso. Plau. in asi. Eum etiam hoiem in senatu dare operam aut clientibus ibi labore delassatũ noctem totam stertere.

¶ Lasseo es. lassa sum. a quo Lassesco is. lassus fio.

¶ Lateo es. latui. in occulto sũ. Et cõstruitur cũ actõ Vir. Nec latuere doli fratrẽ iunonis ꝛ irę. Quandoq cum dtõ. Luc. Tu mihi causa lateo. Sed cum de loco dicitur construitur cum ablatiuo mediãte ꝓpositiõe. vt latet anguis in herba. Interdum latere significat late patere. Virg. Et scuta latentia condunt. Huius verbi ꝯposita sunt Delitеo: de quo supra. Oblitеo qd est aio vel circũquaq lateo. Sene. Qui velut timidũ atq iners animal metu oblituit: ille sibi non viuit: sed qd est turpissimum ventri somno libidini. Hinc Oblitesco. Varro. Ne ęstu per rimosa in rimis eius grana oblitescant ꝛ recipiãt aquam.

¶ Latito tas. pe. cor. sępe aut fere semper lateo. Lac. li. iii. Latitantẽ atq ignotã sibi veritatem disserendo

eruere voluerunt. Cato tamen latitauerunt dixit pro frequẽter tulerũt. Hinc fit cõpositũ illatito quod est intus latito.
¶ Latebra bræ.pe.cor.et latebræ arum. loca vbi hoĩes se occultant. Luc.lib.i. Cedendũ est bellis quorũ tibi tuta latebra. Quintil. Et ꝙuis odio euersoris nostri euocatus ⁊ latebris suis populus subsellia nõ implet. Dicitur ⁊ de feris. Liui.xlvi. Inter vepres ⁊ latebras ferarũ noctem vnã delituit. Ponitur interdũ latebra pro excusatione. Ci. Uideant ne quæraꝶ latebra periurio.i.excusatio qua lateat.i.nõ videatur periuriũ.
¶ Latebrosus locus in quo frequentes latebræ sunt. Plaut. Nam huic ætati nõ conducit mulier latebrosus locus.
¶ Latebro as.abscondo.ꝙuis nõ sit in vsu: a quo fit compositũ illatebro: de quo supra.
¶ Latibulũ ꝓprie ferarũ ꝙuis etiã de hoĩbus dicaꝶ.
¶ Latibulo as.neutrũ ⁊ latibulor deponẽs significãt lateo. Uar. Uide ne seruus dñi latibulet. Actius Progredere ⁊ ne quis latibuleꝶ prospice.
¶ Laterna a lateo licet lateo habeat primã cor. later naverò ꝑ Lar. Dux laterna viæ clausis feror aurea flãmis. Et tuta est gremio parua lucerna meo. Dicta laterna ꝙ lumen habeat inclusum. Fit ex laminis corneis in qua candela includiꝶ ne a vento extinguatur Plau.in Am. Quo ambulas tu qui vulcanũ in cornu conclusum geris?
¶ Latex ois humor dr. ab eo ꝙ intra aliquid lateat. Unde de aqua vino ⁊ cęteris dr. Hiero.ad Ceren. Ratione digessit: vt terra hęc esset super quã reliqua mouerentur immobilis vt aquarũ venę altioribus montibus conderenꝶ: a quibus orta flumina dum per multa spacia decurrũt late potandi vsum per oẽm tractũ cursus sui animãtibus exhiberẽt: vt ipsum mare aq̃s influentibus nõ excrescat: sed vt velut venter quidã laticũ aquas sitire videatur: ne vel fontibus inęternũ manãtibus. vel fluminibus sine fine currentibus vel pluuiis assidue ruentibus perpetuo terra diluuio tegeretur. Uerg. Regales inter mensas laticemꝙ lyeũ. Ouidi. Palladios latices. cũ oleum dicere vellet. Et Lucre. Absinthii laticem.
¶ Latus spatiosus: vt lata est via quę ducit ad perditionem. Hinc aduerbiũ late qđ significat in multis locis: vt late patet detractionis vitium. Hinc latitudo pro spatiositate.
¶ Latesco is. latus fio: et in latũ extendor. Col.li.ii. Iugerũ agri nõ amplius quattuor sextariis raporum seminis obserendum est quarta parte amplius napis spargendũ qui nõ in ventrẽ latescũt: sed tenuem radicem deorsum agunt.
¶ Lato as. latum facio: ꝙuis nõ sit in vsu: pro quo cõpositum dilato vsurpamus: de quo supra.
¶ Latifolium qđ lata folia habet. Unde quercus gñs ex argumento latifolia dicitur.
¶ Latifundiũ qđ habet latũ fundũ ⁊ magnũ. Ply.lib. xvii. Latifundiis nõ legitima naturę festinatio.i.non potest vna certa ratio pręscribi putandę vineę in magnis prędiis: qđ alię serius id alię maturius: desyderant. Idem lib.xviii. Latifundia prodidere Italiam
¶ Latus eris. qđ est infra alam. Uerg. Lateriꝙ argutum accõmodat ensem. Hinc lateris dolor quẽ græci pleuresim vocant. Et latero as. vt indt Prisc. sicut ab holus eris. holero as. Interdũ latus ponitur quasi ꝑ parte: vt est illud. Fundatur exultatione vniuersę terræ mons syon latera aquilonis ciuitas regis magni.
¶ Laterani dicunꝶ satellites qui principis alicuius latus tuenꝶ. qui etiã latrones quasi laterones vocantur. Hi etiã a stipe quã mercedis noĩe accipiũt stipatores appellanꝶ. Græci vocant somatophylacas quasi corporis custodes.
¶ Lateranus nomẽ propriũ consulis Romę: a quo lateranense palatiũ Iuue. Egregias lateranorũ obsidet ędes tota cohors. Unde etiã lateranensis basilica sancti Ioannis vocata est: quia in lateranensiũ nobilissimę gentis ędibus extructa fuit. Hie. Ad marcel. Quis credat mulierẽ nobilẽ ⁊ potentẽ in domo laterani consulis designati.
¶ Laticlauus vestis senatoria dictus a textura: de qua Mar. in hendecasyllabo. Et lato variata mappa clauo. Hor. lib.i. Ser. describens senatorẽ dixit. Et latum demisit pectore clauũ. Ab Ouidio Clauus simpliciter dr pro Senatoria dignitate illo versu. Curia restabat claui mensura coacta ẽ. Latiore clauo. Tul. Hostilius primus e regibus romanis vsus est: quem purpurea contextũ fuisse docet Plynius.
¶ Laticlauii senatores appellati sunt a lato clauo. Sue. in Aug. Ac ne expers castrorũ esset binos plærunꝙ laticlauios pręposuit singulis alis.
¶ Later laterem latere ⁊ lateres tantum inueniꝶ pro terra cocta ⁊ in lapidẽ durata. Uictru. Siue silex siue cęmentũ: aut coctus later siue crudus his erit vtendum. Plau. Latere firmior. Laterũ tria genera sunt. Lydoron longũ sesquipede: latũ pede. Tetradoron e palmis quattuor. Pentadoron e quinꝙ. Doron enim græci palmam dicunt.
¶ Laterem lauas: magis est augere malũ rei cui dare remediũ velles.
¶ Lateritius a.um. qđ est materiatũ ex latere. Ply. Lapide duro ac silice ꝙquo construũt veluti lateritios parietes.
¶ Laterculus dimin. pbruus later. Ply. Crudis laterculis ad formã camini. Curtius scribit laterculo coctili structos fuisse muros babylonis.
¶ Latium ea pars Italię est vbi ostia tyberina a latitudine: vt Putat Pris. dictũ: vel (vt alii sentiũt) a latẽdo: ꝙ inter alpes latitet: seu ꝙ illic latuerit Saturnꝰ dum Iouẽ fugerit. Ouid. lib.i. fas. Dicta quoꝙ est latiũ terra latẽte deo. Uerg. lib. viii. Latiũꝙ vocari maluit his qm̃ latuit saturnus in oris. Var. Latiũ a latino rege dici asserit. Est aũt duplex latiũ vt docꝫ Ser. Unũ a Tyberi vsꝙ ad fundos. Aliud inde vsꝙ ad vulturnũ.
¶ Latius a.um. qđ ex latio est.
¶ Latialis ⁊ hoc latiale quod ex latio est: vt Iuppiter latialis dicitur: nõ tamen sermo latialis. Uerg. Et residens celsa latialis Iuppiter alba. Ci. in Milonia na. Sicut vtiꝙ ferias nõ latiales latiaresve: sed latinas dixeris aut latias.
¶ Latiaris ⁊ hoc latiare idem qđ latialis.
¶ Latinus a.ũ. nomẽ deriuatũ a latio. Uer. Genus vnde latinũ. Sal. Primo Italiã tenuisse quosdam qui appellabanꝶ aborigenes: hos postea aduentu æneæ phrygiis iunctos latinos vno noĩe nũcupatos. Et latina porta q̃ in latiũ ducit. Hesiodus tñ in theogonia scribit latinũ fuisse filiũ Circes ⁊ Ulyssis qui tenuerit loca Italię: vnde ait. κυρκη δε κελιου θυγατηρ υπεριονιδαο γειρατ οδυσσηος ταλασιφρονος εν φιλοτητι αγριον ηδε λατινον αμυμονα τε κρατερον τε.
¶ Latinus nomẽ proprium soceri æneę a quo latium

quidam dedici volunt.

¶ Latina porta Romę: sic dicta q̄ ea in latiũ ducebat

¶ Latinę ar. sacrificia quędā Ioui ɔstituta ab latinis populis dictę quib⁹ ex albano mōte ex sacris carnē petere fuit ius cũ romanis: vt inquit Var. Cic. p Plancio. Quibus municipijs vix iā qui carnē latinis petant inueniuntur.

¶ Lathomus pe. co. lapicida qui lapides cędit ⁊ quasi fundamenta ędificiorũ p̄parat. Hiero. in li. reg. Et erant lathomorũ. lxx. millia.

¶ Lathomię lapicidinę locus vbi cęduntur lapides. Liui. lib. vi. de bel. puni. Compręhensa postea priuata ędificia: cōpręhensę lathomię forūq̄ piscarium. Ad has lathomias damnari solebant ij qui in opus metalli damnabātur. Plau. in Cap. Tindarus in lathomias lapidarias ab egiōe dānatur. Erat ⁊ lathomia locus romę in carcere ꝓpe Tullianũ. Liui. libr. xxx. Triũuiri carceris lathomiarũ intentiorē custodiam habere iussi. Lathomię etiā carcer est Syracusis lingua siculoꝝ in quas sicuti scribit Cic. de suppli. Si q̄ publice custodiendi erant ex oībus oppidis sicilię deduci imperabātur. In lathomias Verres multos ciues romanos coniecerat.

¶ Latona pe. p. Apollinis ⁊ Dianę mater. Vñ ⁊ latonia dicta est Diana. Virg. Astrorũ decus ⁊ nemorum latonia custos. Similiter Delos insula est dicta latonia q̄ in ea latona enixa sit Apollinem ⁊ Dianam: Vt scribit Seruius.

¶ Latria pe. pro. latine cultus obsequium: seruitus. Aug. lib. x ci. dei. Latriam nostri vbicūq̄ sanctarum scripturarum positum est: interpretati sunt seruitutem: sed ea seruitus quę debet hominib⁹: secundum quaꝫ pręcepit Apostolus seruos dominis suis subditos esse debere alio nomine gręce nũcupari solet. Latria vero secũdum consuetudinem qua locuti sunt q̄ nobis diuina eloquia condiderunt aut semper aut tā frequenter vt pene semper ea dicatur seruitus quę ꝑtinet ad colendum deum.

¶ Latres latine seruus.

¶ Latrina pe. p. locus priuatarũ sordiũ ad exonerādum vētrem accōmodatus a latendo. Apul. de Asia. lib. ix. Oia prorsus: vt in quādā cœnosam latrinaꝫ in eius animũ cōflexerant vitia. Foricę vero loca publica in quibus licet oībus ventrem exonerare. Cloaca locus cauus nuncupatur quo publice sordes eluunt. Antiqui balneum domesticum appellare consueuerunt: sicuti docet Var. lib. ij de Analogia. Deinde cũ breuitatis causa nomina cōtraherent quo essent apti ora p lauatrina latrinam nominarũt: sicut ex maxillis axillis ⁊ vexillis malę alę et vela diminuta sunt. Plau. in Cur. Latrinam pro balneo accepisse videt: cum ait. Istas tuas magnas minas non pluris facio q̄ ancillam meam quę latrinam lauat. Hinc latrinas quoq̄ vulgo colluuiaria: hoc est receptacula colluuionis stercoris ⁊ sordium. Videnturq̄ latrinę differre a cloacis tanq̄ priuatę a publicis.

Col. Immũdis quacūq̄ vomit latrina cloacis.

¶ Latro as. ꝓprium est canis cum vocem edit. Virg. Multum latrante licysca. Hinc latratus us. ipa vox canum. Hoc verbum inuenit cōstructum cũ accusatiuo. Hieron. Canum proprium est vt dominum suum congaudeant: latronem latrent. Canes Iudęi intelliguntur qui latrauerunt christum: et latronem congauisi sunt. Huius verbi composita sunt Adlatro: q̄d est valde vel ad aliquid latro. Col. per translationem dixit. Sed ne caninum quidem sicut dixere veteres studium pręstantius locupletissimũ quęq̄ adlatrādi. Oblatro circũ aut cōtra latro. Lac. li. v. Qua demetrianum sicut ipse ait oblatrantē atq̄ obstrepentem veritati redarguere conatur.

¶ Latrones gręca dictio est: qua significant viarum obsessores: qui publice vel per vim furantur: q̄ a latere adorātur: vel a latendo: q̄ latenter insidiētur. Virgil lib. xij. Fixumq̄ latronis Impauidus frangit telum. Cum superius dixisset. Saucius ille graui venarum vulnere pectus. De hoc vide in dictione Fur. Apud antiquos etiā latrones dicebant ɔducti milites: a λατρεύω inseruio: Nā seruiebant mercede. Moris aũt erat vt hos imperator ⁊ circa se haberet: ⁊ primos mitteret ad omne discrimen. Dicti quasi laterones inquit Var. q̄m circa latera esse soleāt: quos nũc satellites vocant qui principis alicuius latus tuent: qui ⁊ stipatores ⁊ somatophylaces vocant. Plaut. in mili. Nam ego hodie ad Seleucũ regē misi parasituꝫ meũ: vt latrones quos conduxi hinc ad Seleucũ duceret qui eius regē tutarentur.

¶ Latrocinor pe. cor. latronũ more prędor: ⁊ mercede milito. Plau. in Carni. Latrocinatus ānos in Tiberino qui apud regem in latrocinio fuisti stipendiũ accepisti.

¶ Latrocinium ipse latrocinādi actus. Colu. Et in ipso foro latrocinium.

¶ Latrũculator qui rerũ capitalium iudex siue q̄stor appellat ⁊ vulgo iudex maleficioꝝ. Vlpi. Latrũculator de re pecuniaria iudicare nō potest.

¶ Laudo as. verbis extollo. Virg. Laudato ingētia rura Probare est re. Cic. Et laudo ⁊ p̄bo. Aliq̄n laudare est noiare. Plau. in Cap Id scias Iouē sup̄muꝫ testem laudo. Huius conposita sunt elaudo q̄d veteres vsurparũt p eo q̄d est plus q̄ nomino. Var. Elaudat nomenq̄ eius miles repetit. Collaudo simul laudo. Cic. Lētulo. Si rem istam ex sentētia gesseris fore vt absens a multis cũ redieris ab oībus collaudere. Perlaudo valde laudo. Lact. li. vi. Eas res: quas etiā homo si cōtempserit iure perlaudat.

¶ Laus ꝓprie virtus est non aliunde ꝓueniens: sed suis nixa radicibus. Virg. Primā merui qui laude coronā. Dicta laus α πὸ τῶν λαῶν: hoc est a populo: q̄ ꝓprie laus sit populi de aliquo recta loquentis.

¶ Laudatio: est ipsa laudātis oratio: q̄uis q̄nq̄ laus p laudatione ponatur.

¶ Laudabile quod merito laudari potest.

¶ Laudatiuus a. um. quod laudat. Vñ laudatiuũ genus dicitur demōstratiuũ.

¶ Lauerna dea fuit quaꝫ Romani coluere: a qua Lauerniones dicti sunt fures: q̄ sub tutela deę lauernę essent: in cuius loco obscuro soliti erāt inter se furta diuidere. Hinc Lauernalis porta Romę dicta est ab ęde lauernę ꝓpinqua.

¶ Lauo as. lauaui atum. Terē. in Eu. Abeũt lauatũ perstrepũt. Hora. in ser. Ast vbi me fessum sol acrior ire lauatum Admonuit. Ouid. lib. iij. fast. Sacra lauaturus mane petebat aquas. Inde lauatio ⁊ lauator. Cic. Varroni. Si minus persequar in cumanum ⁊ añ te certiorē faciā vt lauatio parata sit. Hoc ē balneũ. Declinatur etiā ⁊ magis in vsu est. Lauo is. laui lotũ vel lautum. Virg. lib. x. Visceribus sup infundes lauit improba teter Ora cruor. Hor. in ser. Ora ma-

nosq; tua lauimus feronia nympha. Quorum prima cum sit breuis pōt esse præsentis tẽporis. Est autẽ lauare abluere: & aqua quęq; sordida purgare. Plau. Sedimus: manus lauimus. Vir. Luminis effossi fluidũ lauit inde cruorem. Interdũ significat madefacere humectare. Plau. in Pseu. Gestat tabellas: eas lachrymis lauit. Vñ lotũ ablutũ mundatũ. Interdũ auferre. Col. li. 4. Ea res seminio lauit acorẽ malorum. Huius cõposita sunt Abluo: quod est lauo mũdo. Colu. li. ij. Cũ etiã cliuosis locis terra q̃ in eũ cõgesta est pluuus nõ abluit. Lac. li. 4. Vñ apparet iudęos nullam aliam spem habere nisi se abluerint sanguine. Alluo colluo simul lauo purgoq;. Ply. Prodest etiã gingiuijs si eo sæpius colluat. Circũluo circũfluo. Pompo. Eũ vndiq; stagnũ circũluit: & militi inaccessum facit. Deluo: Diluo: Eluo: Illuo intus lauo. Interluo perluo: proluo: præluo: Reluo rursus lauo: et quasi soluo impignero. Plau. Repignerat: reluit: vendit. Subluo subtus lauo. Col. li. vij. In tergo bis in die subluitur aqua calida mox decocto agrico & sale cum adipe defricat cũ sanei vis emanar.

¶ Lautus a. um. nõ significat lotũ. Terẽ. Te ne ad ad symbolũ venire vinctũ atq; lautũ e balneis? Nõ significat mundũ. Apul. Vir probus purus lautus simplex. Unde lauta cœna & lautus hõ ab elegãtia et nitore dicunt. Modo elegans. Cicer. Comites istius atq; amici hoies lauti atq; vrbani. Nõ diuitem nitidũ i veste & victu delicato. Mar. Ista quidẽ lauta est: dapibusq; instructa superbis. Quod tractũ est a lauatiõe Huius dimi. est lautulus: a quo aduerbiũ lautule.

¶ Lautulę a lauãdo dictę sunt: quas gręci thermas nominant.

¶ Lautitia epularũ magnificẽtia a lauatione dicta: quia apud antiquos elegantiæ quę nũc sunt nõ erant & raro quis lauabat.

¶ Lautia mũera dicebant: q̃ Romani p quæstores legatis exterarum nationũ mittebãt: vt inquit Pluta. i proble. Vñ scribit Ply. Lautia Attalo fuisse decreta.

¶ Lautitia mũdicia quę in vestitu pariter & cibo fit. Et antiquitus dicebat farina ex tritico aqua cõsperso.

¶ Lauacrũ pe. pro. a lauo as. balneũ in quo quis lauari cõmode pōt. Gel. Lucorũ vmbra ingentiũ lõgis ambulacris & mollibus ędium posticũ refrigerantibus lauacris.

¶ Lauatrinę dicũtur in quas lotura proiicit q̃ & aquaria & aquariola vocant. Nec in culina tm̃: sed in tricliniis quoq; & cubiculis & cœnationibus cum dignitate & elegantia fiunt.

¶ Lautrices dicuntur duorum fratrũ vxores

¶ Laurus secũdę & quartę declinationis: sed rectius scdm secũdã inflectit: quia melius sonat. Est aũt genus arboris: q̃ gręce Δαφνη daphne dr. Petronius in Saty. Et baccis redimita daphne. Hęc arbor apollinis est propter daphnẽ quã amauit in ea deformatam: siue q̃ spectatissima nascit in parnaso. Eusebius scribit eã soli dicatã: qm̃ ignea est: vñ odio maxime a demonibus habet siue q̃ plurimũ sonat si vrat q̃ prędicẽdi artẽ designat. Diuinationis aũt deus Apollo existimat. Ianitrix quoq; Cæsarũ & põtificũ. triũphisq; dicata sola arborũ fulmine nõ tangitur. Duo eius genera tradit Cato Delphicã & Cypriã. Delphica laurus dicta q̃ victores Delphis ea coronarent & est viridior laurus. Cypriã folio breuiq; nigro subcrispam Quidã mustacẽ addiderunt qm̃ mustaceis subijcere tur. Hãc esse folio maximo cõstat flaccidoq; & albicãte. Alij Cinũ quam syluestrem laurum intelligũt: nõnulli sui generis arborem: differt colore. Est enim cęrulea bacca. Alia etiam numerant genera q̃ apud Sipontinum habentur.

¶ Laurea proprie vt sentit Ply. lauri foliũ appellatur perpetuo virens & topiario operi accedens. Aliquã ponitur p lauro. Hor. Tũ spissa ramis laurea feruidis. Aliquã p corona ex lauro facta: quæ in triũphis adhibebat. Cato vero li. de re rust. laureã & laurũ & mutata diphthongo loreã p eadẽ accipit. Ab hac arbore nomen impositum est hominibus. Nam laurea Tullius Ciceronis libertus dictus fuit. Laura etiam propriũ mulieris.

¶ Laureola cũ accentu in antepe. dimi. a Laurea & p corona triũphali capit & Laureolus propriũ nomẽ.

¶ Laureus a. um. quod est ex materia lauri. Quo mõ roseus myrteus.

¶ Lauretũ locus in quo laurorum copia est: veluti Rosetũ myrtetũ: spinetũ.

¶ Laureo as. a laurea fit: & significat laureã in capite pono. Hinc laureati qui lauris coronati sunt. Vñ Cicero laureatos fasces dixit.

¶ Laurentũ nomẽ ciuitatis solis indigens qđ ibi sepultus sit Tacius rex qui a Laurẽtibus occisus fuit vel a sylua laurea qua excisa ędificatus est vicus: vel vt inquit Pris. a lauro ibi inuẽta dũ picus eã cõderet. Hinc Laurẽtes populi dicti sunt.

¶ Laurens laurentis. & hic & hęc laurentis: q̃ ex laurẽto ciuitate est. Virg. Laurẽtis regia Pici.

¶ Laurolauiniũ vrbs latij proxima laurẽto.

¶ Laurentius: laureolus: laura & laurẽtia. Faustuli Romuli & Remi nutrix. Nomina virorũ ac mulierum propria a lauro deducta.

¶ Laurentalia festa quæ a laurentię noie fiebant.

¶ Lauce insula in ponto Boristenis ostio obiecta dicta Achillea: qm̃ Achilles ibi situs sit.

¶ Laxus a. um. largus & spatij maioris. Vig. Et primũ laxos tenui de vimine cyclos Ceruici subiectæ. Col. li. i. Nec dubiũ quin minus reddat laxus ager nõ recte cultus q̃ angustus eximie. Aliquã ponit p molli remisso lãguido. Virg. Et premere & laxas sciret dare iussus habenas. Vñ laxi funes dicunt languidi semicõsumpti. Et vela laxa q̃si venti nõ flant. Hinc prolixũ quasi porro laxũ. Inuenit laxũ aduerbiũ p late. Mar. Et adhuc superet cẽties tibi laxũ.

¶ Laxo as. latũ facio aperio & quasi libero. Vir. Laxat claustra Sinon. Ci. in Cato Qui si ex libidinum vinculis laxatos esse nõ moleste ferũt. Hinc cõponit Relaxo quod est rursus laxo recreo remitto. Cic. li. i. offi. Atq; etiã cũ relaxare aios voluerint: caueant intemperantiam.

¶ Laxitas & laxamentũ idẽ qđ remissio. Liui. libr. ij. Nihil laxamẽti nec venię habere si modũ excesseris. Ci. Et admittẽda hoim cuiusq; modi multitudo: adhibenda est cura laxitatis.

L ante E.

¶ Lea q̃ & leæna dr. Lucil. Irritata leę iaciebãt corpora saltu. Vir. Torua leęna lupũ: sequit lupus ipe capellã. Leę insula ęst iuxta Cyrenaicã aphricæ regionẽ. Scribit Arist. lib. de aialibus Leænã primo fœtu quinq; parere: secũdo quattuor: ac p singulos vno int

nus: postꝙ̃ vero vnũ tantũ peperit sterelescere ac fœtus ipsos initio informes ac nisi bimestres moueri semestres vix ingredi posse.

¶ Lebes etis. pe. p. vas æneũ in quo res bulliũt: vt docet Porphi. sup li. ix. Iliados. Et est gñis masc. et fœ. Ovi. Viginti fuluos operoso ex ære lebetes. In Ezechiele. Hęc est lebes/ vos aũt carnes. Inuenitur etiã lebeta tæ. Hiero. in lib. paralip. Pacificas hostias coxerũt in lebetis ꝛ cacabis ꝛ ollis.

¶ Lebedus pe. p. ciuitas: q̃ a colophone centũ ꝛ viginti stad. distat. Hic scęnicoꝝ histrionũ collegiũ fuit q ludos ac certamia libero pr̃i quotãnis celebrabant

¶ Lecheũ alterius maris portũ appellari tradit Liui⁹ in bello maced. Græci λεχη portus ipsos vocant. Papi. Curua palęmoni secludit vnda lechęo.

¶ Lectus dictus est: vt Var. inquit: ꝙ lectis hęrbis ꝛ frondibus stramẽta facerent: vel vt alij putant ab alliciendo: ꝙ fatigatos ad quiescendũ alliciat: nisi sit ꝙ antiq̃ græci λεκτρον dicũt. Aliqñ sumit̃ p mẽsa ꝯuiuarũ: q̃ ꝛ discubitori⁹ ꝛ triclinari⁹ dr̃. Huius dimi. est

¶ Lectulus: legit̃ ꝛ lecticulus. Lectrum vero pmontorium est in Asia.

¶ Lectisterniũ cũ sacroꝝ gr̃a lecti in templis sternebant̃ ad discũbendũ siue pernoctandũ.

¶ Lectisternator qui lectũ sternit. Plau in Pseud. Tu esto lectisternator: tu argentũ eluito.

¶ Lectica pe. p. cathedra ꝛ sedes qua ferebant̃ diuites ꝛ potẽtes: in qua puluinar ꝛ lectulus stratus erat Græce hexaphorũ ꝙ a sex seruis portaret̃. Iu. Nãq facit somnũ clausa lectica fenestra. Huius diminu. est

¶ Lecticula. Sue. A cœna in lecticulã se lucubratoriã recipiebat. Ci. Martio. Ut nostras villas obire ꝛ mecũ simul lecticulam cõcursare possis

¶ Lecticarius qui lecticã deferebat. Ser. Sul. Coactus sum in eadem illa lectica qua ipse delatus eram: meisq lecticarijs in vrbem eum referre.

¶ Lectipes pen. cor. hęrba serpillo similis surculosa: palmi altitudine.

¶ Lecythus pen. cor. gręce λεκυθος ampulla olearia Hie. li. 3. reg. Hydria farinę nõ deficiet ꝛ lecyth⁹ olei nõ ẽ iminut⁹. Pro lecytho Cypri. capsacẽ vsurpauit.

¶ Lego as. in legationẽ mitto. Plau. in Am. Eos legat telebois. Hinc legati legatio legatoꝝ missio. Qñq legareẽ legatũ facere: vt Cęsar Casiũ sibi legauit. Qñq ꝯmittere. Plau. in Casi. Quin ruri es in pfectura tua quin potius qd legatũ est tibi negociũ id curas? Qñq decernere deliberare ꝛ testamẽto relinquere: vt testator liberto suo argẽti põdo decẽ legauit: hoc est decreuit ex hęreditate sua decẽ argẽti põdo liberto suo ꝯferri. Liui⁹. li. 1. Numitori qui stirpis maximus erat regnũ vetustũ syluię gentis. Hui⁹ verbi cõposita sunt. Allego: Ablego: Delego: a quo subdelego: Relego: Sublego: quę habent pe. p. Deriuata sunt Collega ꝛ collegiũ.

¶ Legatus qui legatiõe fungit̃. Virgi. Legati rñsa ferunt. Et legatus qui imperatoris vicem tenet.

¶ Legatũ deliberatio quędã hęreditatis qua testator ex eo quod vniuersum heredis foret alicui q̃d collatũ velit Modesti. Legatũ est donatio quędã testamẽto relicta. Et legati appellatiõe fideicõmissum et mortis causa donatio cõtinentur.

¶ Legatarius vel legataria dr̃ cui ex testamento aliquid legatum est.

¶ Legator qui aliquid legat. Sue. in Tibe. Iterum eo cẽsente trebianis legatã in op⁹ noui theatri pecuniã ad munitionẽ vię trãsferre ꝯcederet obtinere nõ potuit quin rata voluntas legatoris esset.

¶ Legatitius a. um. qd ad legatũ pertinet. Uñ legatitiũ viaticũ dicit̃ quod interdũ accipere legati solẽt qui ad sacrariũ principis mittunt̃.

¶ Lego is. gi. lectũ: pprie colligo. Col. li. ij. Optimã quãq spicã legere oportet separatimq ex ea semẽ reponere: Hinc tractũ est vt legere etiã sit oculis scripta pcurrere: qm̃ litterę oculis legi. i. colligi videant̃ Virg. Ad simul heroũ laudes ꝛ facta parẽtis Iã legere. Propter qd ea quoq q̃ picta sunt legere dicimur. Idẽ lib. vi. Quin ptinus oia plegerẽt oculis. Tractũ a gręcis qui γραφειν scribere ꝛ pingere dicunt. Itẽ q2 ad qd accedimus melius oculis cernimus: factũ est vt legere p adhęrere ꝛ accedere ponat̃. Liui⁹. Ipse ꝯpositis sicilię rebus oram Italię legẽs Ariminũ puenit. Itẽ qm̃ nautæ dũ aspera loca p̃tereũt legere. i. colligere vela ꝯsueuerũt qñq p̃terire significat. Virg. Littoraq Epiri Legim⁹. Et qñq p eligere ponitur: vt Ipse ego cana legã tenera lanugine mala. Aliqñ p surripere ꝙ ea q̃ furamur colligim⁹. Idem. Vel q̃ sublegi tacitus tibi carmia nuper. Hinc sacrilegiũ. Qñq p pcutere. Plau. Quo te legã hoc scipiõe. Huius verbi composita sunt Alligo: Colligo: Deligo: diligo: Eligo: Intelligo: a quo subintelligo: Negligo: Perlego: Relego: Sublego: Seligo: ꝛ trãslego: Quę habent pe. cor.

¶ Legus a. um. non nisi in ꝯpositione inuenit̃ p eo quod colligit: vt Apes mellilegę dicuntur: quoniam mel legant. i. colligant.

¶ Legulus pe. cor. q̃ vuas aut oleas colligit. Cato. Legulos quot opus erit prębeto. i. collectores.

¶ Legumen pe. p. dictũ est quod manu legat̃. Varr. li. 1. de re rust. de Cice. Hoc em̃ quoq legumẽ vt cętera quę euelluntur e terra nõ subsequant̃: vt fruges quę ꝙ ita legunt̃ legumina dicta. Virg. lib. 1. geor. Unde prius lętũ siliqua quassante legumẽ. In qua significatione etiã accipit̃ legumentũ ꝛ legeriũ.

¶ Legumentum idem quod legumen. Similiter̃ ꝛ legarium: vt Var. li. 1.

¶ Legem dictã putãt ꝙ publice legat̃: vt oib⁹ nota sit: ꝛ ab oib⁹ obseruet̃. Hanc quidã diffiniũt esse generale iussuz populi aut plębis rogãte magistratu ꝛ hoc dũtaxat in libera ciuitate. Alioquin etiã regũ ꝛ principũ iussa leges dicunt̃: pręsertimq ĩperatoris postꝙ̃ in euz populi Rom. maiestas translata fuit. Rogabat magistratus populũ: qd ꝯstituendũ esset: populus videbat. Id iussum si generale est ꝛ ad oẽs ptinens lex dicitur. Si ad singulos ciues spectat priuilegium est Cic. sic legem diffinit: ꝙ sit certa ratio e mẽte diuina manãs quæ recta suadeat: phibeatq contraria. Legum appellatione leges. xij. tabulaꝝ senatuscõsulta plębescita: legitimę actiones interpretatiões prudẽtum ꝛ alia id genus cõtinentur. Legis virtus est imperare: vetare: permittere: punire.

¶ Legislator qui legẽ tulit ꝛ qui legifer dicit̃: qualis apud atheniẽses Solon.

¶ Leguleius qui legũ studia sectat̃ seu versatur in legibus. Ci. Ita ꝛ tibi iuriscõsultus per se nil nisi leguleius quidã cautus ꝛ acutus pręco actionũ cantor formularũ anceps syllabarũ.

¶ Legulę sunt vittę paruę: siue ligulę fimbriatę reticulatis cancellatis plagulis orbicularib⁹ a legẽdo dictę

¶ Lectito pe. cor. frequẽter lego. Ci. Peto. Pyrrhi te video libros lectitasse.

¶ Lecturio is. desydero legere.

¶ Legio a delectu militum dicta est: q legũtur milites in delectu. Diuiditurq legio in decẽ cohortes. Cohors in quinquagita manipulos. Manipulus in xxv. milites p vnoquoq. Legiones romanę a numero atq ordine dñr: vt primani: secundani: decumani milites vocant primę: secũde ꝛ decimę legionis.

¶ Legiuncula dimi. parua legio. Liui. li. xxxvi. Viderctis vix duarũ male plenarũ legiũculaꝝ instar in in castris regis.

¶ Legionarius a. um. quod est legionis vel quod ad legionẽ ptinet. Asinius pollio Ciceroni. Militez nõ modo legionarium: sed ne auxiliarium quidem vllũ quoq misi.

¶ Lelegeis siue lelegę pe. corre. populi errabũdi qui quõdã thessaliã ꝛ diuersa alia loca tenuerũt. Hieron. lib. i. scribit maritimos fuisse qui postea Cares dicti fuerunt. Alij tradũt cares ꝛ leleges esse cõterminos. Oui. lib. ix. me. Caras ꝛ armiferos lelegas lyciãq p errat. Scribit Ply. libr. v. Miletũ Ioniæ caput lelegeidã fuisse noïatã. Eustathius docet leleges dictos quasi λελεγμενους. i. collectos: eo q prius errarent ꝛ gena collectitia esset. Alij leleges a lelege duce appellatos asserunt.

¶ Lema ę. apud grecos lachryma dr. Vñ Lemosi.

¶ Lemanus pe. p. lacus Gebẽnę vicinus qui in rhodanum fluit.

¶ Lembus nauicula breuis ꝛ velocissima. Plau. Dũ hec aguntur lembo aduehit tuus pater pauxillulo. Hic ꝛ lenũculus dicit. Grece tñ dicit το λεμβος Suidas πλοιον μικρον και τω λεσβαει εν Δοτικη ουΔετεφως κλιρεται.

¶ Lemnos insula: q ꝛ hypsiphilea dr ab Hypsiphila Thoantis filia: quę in ea regnauit. Hęc est in ægeo mari ab oriente Troiam: ab occasu Athon spectans a Borea Thraciã: ab Haustro (sed lõgo tractu) Cretę opposita est. Vrbes habet Myrinã maritimam et Ephestiã mediterraneã. In ea colebat Vulcan⁹ deus ignis. Vñ ꝛ lemnius arbor dicit a poetis. Nã vt in fabulis fert cũ Iuno eũ peperisset eũq turpẽ ꝯspexisset e cœlo in eã insulã deiecit. A lemno teterrima quęq facinora apud grecos Lemnia appellant. Et lẽnia terra exiccãdi vim habens: in eaq caprinus sanguis miscet: ꝛ iccirco Rubrica appellatur.

¶ Lemures pe. cor. laruæ nocturnæ ꝛ terrificatiões imaginum.

¶ Lemuscatũ pręmiũ quod reportabant: qui ex gladiatura victores extitissent.

¶ Lemnisci fasciolę colorisę dependẽtes ex coronis Inde lemniscatæ coronæ dictæ: quo lemniscis erant ornatę. Plyn. lib. xxi. scripsit lemniscos adijci solitos coronis aureis.

¶ Lenæus scribit cuz diph. Quo noie dictus ẽ Bacchus απο του ληνου: qđ lacũ significat: hoc est vas in quo vuę exprimunt. Virg. lib. geo. Huc pater o lenęe tuis hic omia plena Muneribus.

¶ Lenobates vuę calcator.

¶ Lenis ꝛ hoc lene idem fere significat qđ leue: hoc est quod tactu nullam asperitatẽ habz. Transfertur tũ ad animum ꝛ pro miti modestoq accipit. Teren. in Hecy. Ego sum aio leni natus non possum aduersari meis. Hinc lenitas: lenitudo ꝛ lenimentum quæ idem significant. s. mansuetudinẽ: suauitatẽ: placationẽq. Cic. Lenitudo orõnis mollitudo corporis.

¶ Leniter aduerbiũ moderate suauiter: qđ ꝛ lene dr Mar. Tepida natabis lene congedi vada.

¶ Lenio is. iui. vel lenij. itum. mulceo: placo: immi nuo: polio ve. Sal. In tali tẽpore tanta vis hois magis leniũda q exagitãda videbat. Idẽ. Nonnulli ficta ꝛ hęc ꝛ multa prꝫterea existimabãt ab ijs: qui Ciceronis inuidiã: quæ postea orta est leniri credebant atrocitate sceleris qui pœnas dederant. i. imminui. Colu. lib. 3. Cum deinde truncum reddideris acuto ferramento plagam lenito. i. polito. Interduz lenire est cõsolari. Ci. Treba. Tuã perfectionẽ amore prosequar: reditum spe expectabo: absentez memoria colam: omne desyderium litteris mittendis: accipiendisq leniam. Hoc verbum etiam lenibo in futuro facit. Properti. Lenibunt tacito vulnera nostra sono. Huius compositum est delenio.

¶ Leno gñis cõis: q uis habeat fœm. lena: vt inquit Prisc. Quo noie significat is q scortoꝝ pductor est: etiã inuitaꝝ psonaꝝ q legib⁹ vindicat ab allicẽdo q adolescẽtulos alliciat vel a lenẽdo dictus.

¶ Lenas appellat Vlp. quę mulieres quęstuarias pstituũt: Itẽ eas q alterius noie hoc vitę genus exercent: vt si qua cauponã exercens in ea corpora qstuaria habet: pstitutas mulieres habere dicendum est: hanc quoq lenę appellatione ptineri.

¶ Lenulus dimi. Plaut. in Penu. Ita vt occœpi dicere lenule de illa pugna.

¶ Lenũculus aliud dimi. Idẽ in eadẽ. Si de deo militari tetigero lenũculũ. Est etiã lenũculus nauigiũ piscatoriũ. Sal. lib. i. histo. Indicit forte per noctem lenunculo piscandum.

¶ Lenonius a. um. quod ad lenonez pertinet. Plau. in Mene. Ab his locis lenonijs.

¶ Lenocinũ lenocinãdi actus. Vlp. Lenociniũ facere nõ minus est q corpore qstũ exercere. Aliqñ lenociniũ sumit p exquisitiore elegãtia. Sue. de Augus. Forma fuit eximia ꝛ per oẽs ętatis gradus venustissima: q̃q ꝛ ois lenocinij negligens ꝛ in capite comendo incuriosus.

¶ Lenocinor pe. corr. lenociniũ facio. Per trãslationẽ lenocinari p blandiri ponit: siue allicere: qđ lenones facere solẽt. Ci. Tibi seruiet: tibi lenocinabitur: minus aliqñ ꝯtendet q potest. Ambro. lib. de Caim: quasi p adulterari posuit. Etem quia verũ decorẽ naturę habere nõ potest adulterinis fucis affectatę pulchritudinis lenocinat spẽm nõ veritatem.

¶ Lens dis. a lędo: capitis animal: ex quo formatur pediculus: ꝛ est fœ. gñis. Sere. Vnda maris capiti lędes diducit iniquas. Hinc lendinosi dicti sunt lendibus

¶ Lens lentis. gñis leguminis a lenis (bus sufferti. nomen deductũ: q qui ea vescunt lenes ac moderati fiunt. Ply. Inuenio apud veteres auctores æquanimitatẽ fieri vescentibus lente.

¶ Lenticula genus leguminis lenti simile: sed diuersum. Quin ꝛ cocta quoq lens a Ply. cęterisq lẽticula vocat. Lẽticula etiã genus vasis est a figura dictũ vt ait Ply. ꝛ meminit Celsus. Videtq id eẽ qđ discus appellat apud Diosco. Vñ ꝛ lenticularis figura. Quidã hoc nomẽ a linẽdo deducũt: aiũtq esse vas olearium: ex quo reges ꝛ sacerdotes ungebantur: de quo in lib. reg. fit mẽtio. Rursus lenticulę maculę in corpore sunt: quæ lentigines dici solent.

¶ Lentigo pe. p. macula subrufa & interdum nigra in facie ad lentis similitudinem. Unde & lentiginosus. Plyn. li. xix. de Atriplice. Ac nisi mutata sepe aqua coquendo stomacho contrarium esse lentigines & papulas gignere. Et li. xx. Cum seuo vitulino vel melle suggillationes illinitur cum melle & vua passa & aceto lentigini nigre.

¶ Lentus proprie tener flexuosusque. Virg. Lenta salix quantum pallenti cedit oliue. Sed translatum ad animum pro leni ac placido capitur. Ci. in Horten. Qui cum publicas iniurias lente tulisset: suam non tulit. Interdum pro facili. Lucil. Cotta senex Crassi pater magnus tritico fuit nummarius soluere nulli lentus. Interdum pro tardo: a quo lentitia & lentitudo tarditas. Interdum pro securo et ocioso. Virgi. Nos patriam fugimus tu tityre lentus in vmbra. Interdum pro tenaci. Plaut. in Mened. Ellentum est & visco simile. Interdum pro remisso et frigido. Virg. li. i. geo. Noctis lentus non deficit humor. Ci. Neque enim est facile perficere: vt irascatur ei cui tu vel iudex si tu ipse id lente ferre videare. In compositione vero significat plenum: vt somnolentus temulentus: opulentus & huiusmodi.

¶ Lento as. Virg. li. 3. Unde & trinacria lentandus remus in vnda. Ubi Ser. Lentandus aut lente tibi nauigandum est: nam totam siciliam circumijt aut flectendus. Unde lentum vimen dicimus. i. flexibile.

¶ Lenteo es. a quo lentesco is. quod significat lentum seu tenerum ac molle fieri. Vir. lib. ij. geo. Sed picis in morem ad digitos lentescit habendo. i. coheret: vt exponit Ser. Lucil. Lentet opus dixit. A lentesco fit compositum inlentesco. Col. lib. ij. Paulum aqua maceratur donec inlentescat. i. intus tener fiat.

¶ Lentini seu lentuli Romani quidam cognominati sunt a lente: vt Cicerones a cicere.

¶ Lentiscus arbor que masticem gummi modo sudat: et est turifera. Plyn. lib. xxiiij. Usum lacte caprarum quas lentisco pascebat.

¶ Leo les. leui. non est in vsu & significat imprimo & formo: sed eius composita vsurpantur: que sunt Deleo & Releo. Delere autem contrarium est suo simplici. Nam est quod formatum iam & impressum est remouere.

¶ Leo animal ferox & omnium animalium generosissimus: tum precipue cum colla armosque vestiunt iube quod etate accidit. Leones tantum ex feris clementia vtuntur: in supplices: prostratis parcunt. Eorum animi index est cauda: sicut equorum aures. Vim summam in pectore habent sociati innoxij sunt. Timent rotarum orbes circumactos & currus inanes: & cristas: cantusque gallinaceorum: sed maxime ignes. A leo fit Leoninus a. um. Est & leo marinus ex cancrorum genere. Item leo celeste signum. Ferunt hunc leonem Theumesium ab Hercule occisum: in celum ab Ioue translatum. Dictus est Theumesius a Theumeso Boetie monte.

¶ Leopardus animal quod ex leone & panthera natus est vel ex pardo & leena nigris maculis leoninam pellem distinguentibus & iubis caret. Nascitur in africa vbi propter penuriam aquarum ad paucos amnes multitudo ferarum conuenit: ideo multiformes ibi animalium partus: mutuo sese miscentibus diuersorum generum animalibus. Unde ortum est prouerbium Semper aliquid noui Africam afferre.

¶ Leonina herba est que nascitur in montibus: cuius flores cum emittuntur similes sunt ori leonino aperto.

¶ Leontopetalon herba folio brassice caule semipedali leni: cuius semen in cacumine in siliquis ciceris modo: radix rape similis grandis nigra nascitur in aruis radix aduersatur omnium serpentium generibus ex vino pota: nec alia res celerius perficit.

¶ Leontophon exiguus vermis esse dicitur: nec alibi nascitur quam vbi leo nascitur.

¶ Leosthenes pe. cor. nomen viri qui cum sponsus esset & lamiacum bellum concitasset interfectus est: ob cuius amorem sponsa Demotionis Areopagitarum principis filia se interfecit: sicut Hiero. contra Ioui testatur. Suidas. λεωσθενης στρατηγος των αθηναιων προς τους μακεδονας λιθω πληγεις προς την κεφαλην αφυλακτως επι της παραταξεως πιπτει.

¶ Leonides nobilis sparta: deinde Lacedemoniorum rex: qui aduersus xersem pene incredibilia egit. Fuit & alius Leonides Alexandri pedagogus.

¶ Leocrates nomen sculptoris insignis.

¶ Leoncopodion herba quam & lithoron & dorlpetron & toropetron vocant caulibus veluti rose capita sustinens: nascitur in campestri cuius semen lymphatica somnia facere dicitur.

¶ Leochares: leocrates: leocritus: leostratus: leodamus: leontius: leogorus: omnia nomina propria a leo deducta.

¶ Lepadusa siue lopadusa insula sicilie a patellis ostreorum genere dicta: quasi patellaria.

¶ Lepus animal a celeritate dictum: quod leuipes sit: quasi ambulans non sentitur. Ponitur quandoque pro infamia quod magis posteriori parte: hoc est armis pulpamentum de se prebeat cum in conuiuio carpatur appositus. Hor. Fecundi leporis sapiens sectabitur armos. Aut quod venantur illum & spectantur canes quos pro amatoribus puerorum intelligunt vt apud Teren. Ceruam videre fugere sectari canes. Aut quod a physicis dicatur incerti sexus. Tradunt enim vtramque vim singulis inesse ac sine maris coitu gignere sicut & hyena. Ter. in Eu. Lepus tute es & pulpamentum queris. i. quod in te habes: hoc queris in altero.

¶ Lepusculus dimi. quo etiam noie dictus est piscis quidam marinus. Amb. Lepusculus timidum animal in terris: in mari formidabile.

¶ Leporinus a. um. pe. p. quod est ex lepore: vt pes leporinus.

¶ Leporarium: non tantum pro loco vbi lepores sunt: sed etiam pro omnibus septis: & que sunt ville affixa accipitur: & habent inclusa animalia que pascuntur. Gel. Uiuaria veteres quandoque leporaria dixere: in quibus omnia claudentur animalia. Var. Leporaria te accipere volo non ea que tritaui nostri dicebant / vbi soli lepores sint: sed omnia edificia septa & villas: que inclusa habent animalia que pascuntur. Hec antiquiores roborarea etiam appellari voluerunt a tabulis roboreis quibus septa erant antequam menibus cingerentur.

¶ Lepor & lepos vtroque modo dicitur pro sermone nitido & abstersso: & quasi lautitia quadam sermonis quod sicut lepus a leuitate pedum: ita lepor orationis a pedum suorum leuitate dici putatur. Est & lepos gratia et voluptatis cuiuscunque amenitas.

¶ Lepidus a. um. pe. cor. in quo leporis est plurimum & tam de hoie quam de oratione dicitur: vt lepidus homo: & lepida oratio. Ter: in An. O lepidum caput. Hinc lepiditas & compositum illepidus.

¶ Lepra morbus: qui alio noie dicitur elephantia. Et duplex est. Una que incurabilis est: quam malam scabiem Horatius noiat. Aut mala quam scabies: aut morbus regius vrget. Alia que pot curari. Ply. li. xxiiij. Lachryma vitium veluti gemma lepras: & lichenas & psoras nitro ante preparatas sanat.

¶ Leprium ciuitas in achaia a Leprio heroe: quē occidit Hercules: siue a lepra qua curabant̄ ibi quoduz se flumine mergētes. Hinc lepriatę populi. Est ⁊ alterū in arcadia lepriū: vt testis est Cic. ad Atticum.

¶ Leptis nomē vrbis: de qua Iuuenal. In lepti vrbe semi barbara ⁊ posita in solitudine mortis est: vt nurus altera die socrū Alam mutuo postulet.

¶ Lepteacra ꝓmontorium gracie. Solinus. A promontorio Indię: quod alij Leptenacram: alij Drepanum vocitarunt.

¶ Lerne argiui ⁊ mycenei agri locus est: supra quez fuit Argos oppidum. Unde Lernęus a. um. vt pal⁹ lernęa: vbi fuit hydra quinquaginta capitū ab Hercule interfecta. Sunt qui scribant lernā regiunculaz esse arcadię a lerno rege cognominatā.

¶ Leros quæ ⁊ leria insula est in Icario mari: vt inquit Strabo.

¶ Lesbos insula in ægeo ęolicarū vrbiū metropolis ⁊ vniuersę troadis imperiū obtinuit. Ambitus eius stad. centū supra mille a borea in haustrū ptensa quingenta ⁊ sexaginta stadi. longitudinis habens: feraci agro ⁊ multa materia ad classes cōficiendas idonea. Urbes in ea fuere memoratu dignæ: Mithylene ⁊ ab ea nūc insula vocat̄: ⁊ Pyrrha in occidentali littore sita. Fuit ⁊ Cressus ⁊ Antissa cū portu ⁊ memethimna Dicta lesbos ab vrbis noīe: ꝗ in ea potētissima fuit: siue a Lesbo Iapithi filio. qui in eā insulam nauigauit Ex hac Pittacus vnus ex septē sapientib⁹. Alcęus: Sapho: Theophrastus phūs: ⁊ alij viri scientia clarissimi orti fuere. Hinc Lesbius a. um. ⁊ lesbous a. ū. pe. p. Hor. Lesboum refugit tendere barbiton.

¶ Lestrygones p. co. populi in extremo Italię quos Ulysses apud Alcinoum narrat humana carne vesci: vt Cyclopas ⁊ Homerus scribit lestrygones socios Ulyssis verubus trāsfixos atqꝫ igni assos comedisse. Acron. Lestrygonia formiana seu sicula in quib⁹ Cyclopes fuerunt qui lestrygones vocabantur. Plyni. Caieta portus oppidū formię dictum: vt existimauerūt lestrygonū sedes. Uerum ita appellati fuere qꝛ latrones erant in eo sinu. ἀπὸ τοῦ λῃστείας: qđ est latrociniū. Hor rex Antiphates fuisse scribitur.

¶ Lestorum regio indiæ extra gangem: cuius incolę syluestres esse dicūtur ⁊ in specubus habitare. Ferunt in eā esse coruos ⁊ psyttacos albos.

¶ Lessus us. lugubris heiulatio. Ci. in legib⁹. Mulieres genas ne radūto neue lessum funeris ergo habento. His eñ verbis significat̄ lamentationē lugubrem in funeribus ꝓhiberi.

¶ Letania seu litania cū accentu in pe. latine supplicatio dicit̄ λιταρεύω supplico rogo.

¶ Lethes fluuius: quē apud inferos esse poetæ tradiderūt: cuius latices si quis gustauerit oīm pteritaruz rerū obliuiscitur. Idcirco ἀπὸ τοῦ λήθης. i. ab obliuione nomē habet. Datus est hic fabulæ locus quia morientes oīm rerū obliuio surripit. Constat autem hunc amnem in Africa circa extremū syrtiū cornu berenicē vrbem alluere: sed cū apud oēs fama est ad ea loca inferna inundatione ꝓrumpere. De quo Luca. lib. viij. Quam iuxta lethes tacitus perlabit̄ amnis. Infernis vt fama trahens obliuia venis. Inde lethęus a. um. Idē. Nō me lethęæ cōiunx obliuia ripę Immemorem fecere tui.

¶ Lethargus est marcor ⁊ inexpugnabilis pene somni necessitas cū alienatione mentis. Boe. li. i. de consola. Lethargū patit̄ cōmunez illusarū mentiuz morbū: sui paulisper oblitus est. Ply. li. xxiij. Grauedinē eñ morbūqꝫ lethargicū patit̄. Est ⁊ spēs phrenetidis vt Cælius ait. Unī lethargicus ab Horatio sumitur pro furioso: vt lethargicus hic cū fit pugil ⁊ medicū viget. Dictus lethargus (vt quidā putant) ἀπὸ τῆς λήθης: hoc est ab obliuione. Naz in eo morbo accidit obliuio oīum rerum.

¶ Letum ꝓ morte secūdum Priscianū a leo fit: quo veteres vsi sunt ꝓ deleo: qm̄ mors oīa delet: Apulei⁹ A luo deducit: ideoqꝫ p œ scribi pręcepit. Uar. ⁊ Fest⁹ ab λήθης fieri putant: Unī ⁊ th aspiratū sine diph. scribunt lethū. Quidā etiā lætū ꝑ antiphrasim dici volūt quasi minime lętū. Nā epitheton mortis tristis quod est contrarium lęto.

¶ Letalis ⁊ hoc letale mortiferum. Ply. Letalis inedia homini durasse ⁊ vltra vndecimū. s. diez pigrosqꝫ certum est.

¶ Letificus a. um. pe. cor. quod mortem inducit.

¶ Leto as. morte afficio. Unde letata corpora apud Ouidiū ꝓ morte mulctata ⁊ interempta.

¶ Leuana vocabat̄ dea quę pueris pręerat de terra leuandis: vt inquit Augustinus.

¶ Leucon latine album dicitur. Et leucon auis est: quę ardea vocatur. Leucasmos latine candor Gręce λευκασμός.

¶ Leucargyllon: genus argyllę albę.

¶ Leucosia insula cōtra pestanū sinū in mari tyrrheno Lucanię adiacens: vt Stra lib. vi. refert: paruū ad continentem habens cursum. Dicta Leucosia ab vna syrenum: quę hoc in loco perijt cum in profundū sese abiecisset.

¶ Leucates pe. p. mons seu promontoriuz in Epiro mare intrans. Uirgil. Mox ⁊ leucatæ nimbosa cacumina montis. Dictus leucates a petra eiusdem nominis coloris albi in pelagus porrecta: in qua est Apollinis fanum. Unde ⁊ leucadius Apollo: quia illic habet templuz. Ouid. An quia laucadio semper amata deo. Est etiam leucas insula quę superioribus annis vt Stra. auctor est: littus extitit quę insula effecta ē. De qua Laertem dixisse aiunt Munitā solus vi cœpi neriton littus erat terrę. hoc quidez in loco manu factę excisiones fuerunt. Et li. x. legimus Corinthios cherronesū terra iuxta effossa leucadem in insulæ formam redegerunt: ⁊ in eum locuz transportata Nerito: qui fuerat isthmus nūc fretū ⁊ euripus est pōte iugabilis mutato nomine dixere Leucadem sumpto vt reor a leucate vocabulo. Ply. Deinde leucadia ipa peninsula quondam Neritus appellata opere accolarum abscissa a continenti. Oppidū in ea leucas quōdam neritum dictum.

¶ Leucothea matuta dicta est: hoc est aurora: quasi alba dea. λευκόν eñ album.

¶ Leucophęus cū diph. Nam gręce λευκόφαιον dicūt color natiuus ex albo ⁊ nigro nomē trahens λευκόν albū: φαιόν mediū inter albū ⁊ nigrū. i. fuscū ⁊ pene nigrū. Ply. Iecur rubetę vel cor adalligat̄ in pāno leucophæo ⁊ quartanis ꝓdest. Uictr. de his colorib⁹ scribens ait. Fontes ⁊ flumina sunt quoꝝ potu pecora: quis alba sint alijs locis procreant vellera leucophęa: alijs locis pulla: alijs locis coracino colore. Idē In campis troianis ꝓrime flumen armēta rufa ⁊ pecora leucophęa nascuntur. Quidā scribunt leucopū ꝓ colore albo natiuo: a quo leucopeatus qui rudiori

ac visi alba veste indutus est. quibus et leucophęatus legatur. Sunt et medicamenta certi generis hoc noie quasi suffusca siue subcandida.

¶ Leucoma pe. pro. album dicitur: hoc est tabula illa in qua iudicū descripta erant noia: et in qua singulorum annorum acta litteris mandabātur a Pontifice maximo.

¶ Leuce paruū oppidum nō longe a Smyrna.

¶ Leuctra per c ante t plurali numero. Singulari leuctrum: et gñe foe. Leuctra. Solinus etiam Leuctras videt vsurpasse: oppidum est Bœotię. De quo Hier. con. Jovi. Quo ore laudandę sunt Scedasi filię in leuctris Bœotię quas traditū est absente patre duos iuuenes pretereuntes iure hospitii suscepisse q̄ multum indulgētes vino vim per noctem intulere virginibus q̄ amisse pudicicię nolentes superuiuere mutuis conciderūt vulneribus.

¶ Leuiathan: vt inquit Hier. Judei dicunt drachonē magnū fecit deus q̄ dicitur Leuiathā et est i mari: et aiūt vt quādo recedit ocean⁹ dracho vertitur. De hoc apud Esaiam. Jn die illa visitabit dñs i gladio suo sup leuiathan serpentem vectem: et super leuiathan serpentē tortuosum occidet cetū qui in mari est.

¶ Leuir leuiri pe. cor. dicit mariti frat: quasi leuis vir.

¶ Leue significat id quod est sine pōdere. Unde leuis stipula. Uir. li. xii. Corytiqꝫ leues humeris et letifer arcus. Transfertur ad animū. Unde leues homines vocātur inconstātes viles et nullo honore digni: quēadmodum econtrario graues dicim⁹ constantes seueros prudentes. Hinc leuitas quę modo dicitur de re non pōderosa: modo de inconstanti: viliqꝫ. Cicero cum in Anto. genus quoddā sordidissimum vitę demonstrare vellet ꝙ in caupona delitesceret: ꝙ ad vesperum potaret: ꝙ ore inuoluto iter faceret ne cognosceretur. Uidete inqt hominis leuitatem tanqꝫ prorsus ista dedecora hoc vitio notarētur. Leui. i. vina q̄ sint. Uide in dictione Lora. Lęuē cum diph. aliud significat.

¶ Leuiculus dimi. a leuis. Ci. lib. v. tus. Leuiculus sane noster Demosthenes q̄ illo susurro delectari se dicebat aquā ferētis muliercule: vt mos in grecia est.

¶ Leuo as. pe. cor. in altū tollo veluti leue quiddā. Liui. Mox aqua leuata vento cū sup gelida mōtium cacumina concreta esset. Jnterdum leuare est auferre. Uir. Atqꝫ arcta leuari vincla iubet priamus. Jnterdum exonerare et quasi releuare. Jdem. Ego hoc te fasce leuabo Jnterdum extenuare et leue facere. Jdem Nostrumqꝫ leues quecunqꝫ laborem. i. leuē facias: vt exponit Ser. Composita huius verbi sunt Alleuo: Colleuo simul leuo. Col. li. vii. Pastinaceqꝫ agrestis semina et succ⁹ amoracę cum melle colleuant: oculorum sedant dolorē. Deleuo deorsū leuo. Jdem li. iii. Et si fieri potest iuxta aliquem nodū serula desecato et plagā acutissimo ferro deleuato. Eleuo. Releuo rursus leuo et quasi idem quod alleuo. Ter. in Adel. Nam et illi animū iā releuabis q̄ dolore ac miseria tabescit. Subleuo adiuuo. Et omnia habent pe. cor.

¶ Leua manus sinistra: quam greci σκεαν dicunt. Unde tractum est cognomen sceuola. Alii lęuā cū diphthōgo scribunt ꝙ greci λαιαν lęuam dicunt: a quo fit lęuis.

¶ Leuus a. um. cū de humanis loquimur significat contrarium. Uir. Si mens non leua fuisset. Cū vero de cęlestibus prosperum denotat quia sinistra numinum dextera sunt intuentibus. Jdem li. iiii. Ge. Numina leua sinunt: auditqꝫ vocatus apollo. Etrusci cęlū in. xvi. partes diuiserunt e quibus octo ab exortu sinistras totidē econtrario appellauere dextras. Hinc omia fulmina leua existimant esse prospera qm̄ a leua parte mundi ort⁹ est sicut scribit Plyni. Et vt auctor est Cice. l. ii. de diui. Optimum auspicium habebatur apud romanos quod sinistrum fuerat. Unde Uir. Antiquitatis cōsultissim⁹ dixit. Jntonuit leuum: quod felicitatem portēdere credebatur.

¶ Leui nomen patriarchę: a quo leuita seu leuites pe. pro. p eo q̄ est de tribu leui. Hiero. in li. Exo. Aarō frat tuus leuites scio ꝙ eloquens sit. Hinc leuitic⁹ a. um. possessiuum.

¶ Leui preteritum a leo significat aperui ptuli. Hora. li. i. car. Greca quod ego ipe testa conditū leui. Cui⁹ cōpositū releui ptulit. Ter. Releui oia dolia.

¶ Leuidensa auctore Seruio genus vestis sic dictum qm̄ filo admodum raro et leuiter densato ac texto sit per tenuiqꝫ. Ci. Dolobellę. Sed ego hospiti veteri et amico munusculū mittere volui leuidēsę Crassi filio.

¶ Leucotrata bestia in india: q̄ velocitate cęteras feras superat. Hęc asini fere magnitudine voce loquentium hominū sonos ęmulatur.

L ante J

¶ Lię sunt foramina q̄ in summo mali recipiunt funes

¶ Libum genus dulciarii cibi ex farre et melle et oleo sic dictum ꝙ libandi causa fiat. Virg. li. vii. Et adorea liba p herbā Subuciūt epulis: vel a libo verbo greco quod apud illos λεβω scribitur: vel a libero patre. Oui. in fas. Liba deo fiunt succis qꝛ dulcibus ille Gaudet et a baccho mella reperta ferunt. Et post. Melle pater fluit liboqꝫ infusa calenti Jure repertori candida mella damus. Huius diminutiuū est libellū. Nā libellus a liber est. At in epulis libum sic fieri ꝯsueuisse a Catone li. de agricultura scribit his verbis. Libum sic facito. Caseum bñ distere in mortario: vbi bene triueris farine siliginę libram aut si voles tenerius esse selibram similaginis solum eodem indito pmisceteqꝫ cū caseo bene: ouū vnū addito et pmisceto vna bñ. Jnde panē facito folia subdito in foco calido sub testa ea coquito leniter.

¶ Liba. e. insula in mari indico.

¶ Libo as. leuiter degusto et quasi primis labiis attingo. Dictum libare: quasi labiare. Uir. Purpureosqꝫ metunt flores et flumina libāt. Sed et latini mirabilia dicūt, Est. n. grecū λειβω λειψω. Hiero. de Paulo. Deniqꝫ paululum aquę prono in fronte ore libarūt. Per trāslationē quādoqꝫ libare ponit pro leuiter tangere Uir. Oscula libauit natę. Qñqꝫ pro sacrificare. Lact. lib. v. Nil. n. enīz sancta et singularis illa maiestas aliud ab homie desyderat q̄ solā innocentiā quā si qs obtulerit deo: satis pie: satis religiose libabit: Tibul. Et quodcūqꝫ mihi pomuz nouus educat annus Libatū agricolę ponit ante deum Quādoqꝫ p recipere sumere haurire. Cice. li. iiii. ad Heren. Uide ne facias impudēter q̄ tuo noie velis ex aliorū laboribus libare laudē. Huius verbi composita sunt Delibo. Prelibo. Prolibo. Ply. li. xxxv. Jn sacris quidē etiā inter has opes nō myrrhinis cristalinis ve: sed fictilibus plibat sympulis innocentius. Et habēt pe. producta. Jllibatus etiam dicitur pro non libatus non tactus.

¶ Libamen libamentū et libatio: pro eodē sumuntur significantqꝫ quicquid in sacris libatur: a libero patre qui primus Joui libauit. Ouid. lib. iii. fas. Nomine ab auctoris ducunt libamina nomen. Liber enim qui bac

chus dict⁹ est cū victor de scythis extitisset aliisq; natio
nibus: rerum primitias magno Ioui obtulit. Hiero. in
Leui. Qui offert victimā pacificorū dño offerat simul
& sacrificiū. i. libamenta eius.
¶ Liban⁹ pe. cor. mons inter arabes & phœnices excel
sas arbores habēs: & iterpretat Cādidatio. Ex eo Orō
tes fluuius orit. Liban⁹ etiā arbor est q̄ thus pducit tā
masc. q̄ fœmi. gñis. Hier. in eccle. Et quasi liban⁹ non in
cisus vaporaui habitationē meā. Vñ & p thure accipitur
quod & libanū dicitur. Libanicus thureus.
¶ Libanotis pe. p. latine thurea dici pōt. Est. n. her=
ba odorē thuris habēs & ros marin⁹ appellat. Ply. Li=
banotis radicē habet olusatri nihil a thure differentem.
¶ Liber liberi Dionysius siue Bacchus vini repertor.
Multos autem fuisse liberos siue bacchos dionysios ve
ostēdit Diodorus. Celebratior vero q̄ ex Semele & Io=
ue genit⁹ ferť quē tertiū fuisse autumāt: & thebis bœoti
js natū q̄ liber appellat⁹ est a liberādo: nā libertatis de=
us est: siue ꝙ Bœotię vrbes liberas fecerit. Ipse. n. vt lo=
quit Plutar. p Bœotię libertate pugnauit: vel q2 a vi=
nū curas soluat & mentē ab illis liberet. Seu ꝙ vino vsi
libere oia loquanť. Fiūt aūt plerīq; ebrietate petulātio
res. Senec. li. de trāqllitate vitę. Liberū dicit non ob li
centiā linguę. sz q2 liberat seruitio curarū aīm & tristitię
medeť. Var. a labēdo deducit ꝙ lubrica mēs quo lubet p
labiť. Aug. docet liberū vocari ꝙ mares in coeūdo p ei⁹
beneficiū emissis seminib⁹ liberenť. Interdum liber po
nitur pro ipso vino: sicut ceres p frumento. Ter. Sine
cerere & baccho friget venus. Liber dicť sol: q2 libere p
aerē vageť. Vir. Vos o clarissima mundi lumina Labē
tē cœlo q̄ ducitis annum Liber & alma Ceres.
¶ Liber adiectiuū dicť q̄ nulli⁹ habito respectu quod
sentit dicit & facit. Et liber vocať q̄ nulli subiect⁹ est cui⁹
relatiuum est seruus. Itē q̄ curis ac negociis oībus so=
lutus est. Mart. vno disticho duo ei⁹ comprehēdit signi
ficata. Liber hō es nimiū dicis mihi cheryle. Hoc est ni=
miū libere loqueris. In te q̄ dicit cheryle liber homo ē.
Hoc est vacuus negociis & q̄d agat non habens. Liber
etiā ponť pro eminenti: & extanti. Var. in Eume. Item
tragici pdeāt cur capite libero: cū antiqua frōte. Iterū
pro magno seu valido. Ouid. Perfruor infelix liberiore
malo. Vñ cāpus liberior dicť maior ad dicendum ratio.
Et in his significationibus prima producitur.
¶ Liber bri. sub stātiuū. ppie pars corticis interior: q̄ li
gno adheret. Vñ et delibrare quod est corticem detra=
here: habetq; primā cor. Vir. Hęc si tum moriens alta li
bret in vlmo. Unde & liber dictus est in quo scribimus:
q2 añ vsum chartę de libris: id est corticib⁹ arborū volu=
lumina cōpaginabātur. Unde & codex ab arborū trūco
appellatus est. Ponitur quādoq; liber pro ipso ope inte=
gro q̄tlibet sit magnus etiā si ɔtineat ęneida bucolica &
gęorgica. Quādoq; pro certa parte operis: vt Virgilii
ęneis in. xii. libros distincta est.
¶ Libellus dimi. paruus liber. Aliqñ etiā ponitur pro
epla siue tabella. Vñ libelliones dicti sunt. Libelli etiaz
dicunť quos vulgus supplicatiōes appellat quos Mart.
supplices libellos nominauit illo hēdecasyllabo. Idem
supplicibus vacat libellis. Tales eniz principibus dari
solent ad negocia explicanda a subditis in quibus peti
tione continentur. Suet. in Cęsa. tantum libellos dixit.
Libellumq; indicē insidiarū ab obuio quodā porrectuz
libell' cęteris quos sinistra tenebat q̄s mox lecturus com
miscuit. Apud leguleios libellus diuersis modis dicitur
Nam est libellus accusationis: cōuentionis: repudii: et
hmōi. Libellū vero genere neutro dimi. est a libum: vt.
C. de epis. audien. l. indices. Incarceratis debet victua
lis substantia ministrari vel tradi libellis duob⁹ aut tri
bus diurnis.
¶ Libellul⁹ dimi. a libellus. Hiero. In pręsenti libellu
lo edoceat.
¶ Libelliones a veteribus tabelliones dicebanť. Var.
Tum ad me fuerunt ꝙ libellionē esse sciebāt.
¶ Librarius rii. q̄ libros transcribit. Hier. ad Niciam
Nam & rudes illi Italię homines quos Cascos Enni⁹
appellat q̄ sibi ritu ferino victum requirebant āñ charte
& mēbranarū vsum: aut in dedolatis e ligno codicillis:
aut in corticib⁹ arborū mutuo eplarū alloqa mittitabāt
Vñ & portitores earū tabellarios & scriptores a libris ar
borū librarios vocauere. Bibliopola vero q̄ libros ven
dit. Librarius etiā dici pōt q̄ libros ordinat: aut venales
in taberna tenet. Item librarius a libra fit: & is est q̄ par
tiendis pēsis pręficitur.
¶ Librari⁹ a. um. quod ad libros pertinet. Ply. li. xxxv
Oē aūt atramētū sole pficiť: librariū et tectoriū glutino
admixto. i. quo libri exscribuntur & materia aliqua tegiť.
Et librarius a. um. a libra fit. Col. li. vlti. Caro in libra=
ria frusta conciditur.
¶ Libraria ę. vbi reponūť libri: grece bibliotheca Gel.
In libraria ego & L. Paulus cōsederamus.
¶ Liberi dñr filii q2 vt ait Do. liberalitate a parētibus
regēdi sunt. Et liberorū appellatiōe etiā vnus filius et
vna filia intelligiť. Ter. Cui tu liberos cōmittas tuos
Itē liberorū appellatione ɔtinētur nepotes: & pnepo=
tes cęteriq; ex his descendētes.
¶ Liberalia orū. liberi festa q̄ apud grecos dicunť Dio
nysia. Neuius libera lingua loquūtur ludis liberalibus
¶ Liberalis: benignus: munificus. Vñ liberalitas mu=
nificētia. Liberaliter large munifice. Cui⁹ ɔtrariū ē illi
beraliter: quod veteres de eo dicebāt q̄ oē maleficii ge=
nus excessisset. Ter. in Adel. Factū a vobis duriter im
misericorditer atq; si ęquū est dicere magis apte illibe=
raliter. Do. illiberaliter: iniuste: indęmēter non bñ: q2 li
beraľ dicť Differt tñ liberalitas a munifico: qũa libera
lis dicitur bon⁹ q̄ rogat⁹: munific⁹ q̄ spōte bñficiū ɔtulit
Ci. li. de ora. Quid tā porro regiū: tā liberale tā munifi
cū q̄s opē ferre supplicibus. Sūt etiā q̄ sic distinguāt: vt
liberalis sit q̄ paruis & priuatis hoībus beneficia pręstat
Munific⁹ q̄ magnis & in magnis reb⁹: vt q̄ magna p di=
gnitate muneret sit munificus vel magnificēs: q̄ vero
in paruis muneribus liberalē sese pręstat liberalis. Sic
liberalitas naturę benignitas q̄ maxime in pręstāda o=
pera amici perspicitur: & versať inter priuatos & paruos
hoies. Munificētia inter magnos. Quod nomē a libero
patre: vt Vale. maxi. docet deductū est: habetq; libera=
lites duo extrema. Nā si deficias: nec tantū q̄ntum opor
tet tribuas: auaritia oriť: si autē excedas in dando: des=
q; plus q̄ oportet: & cui nō oportet: & qñ & qua causa nō o=
portet in vitiū laberis q̄ pdigalitas appellať. Accipitur
qñq; liberalis p pulchro & ingenuę formę hoie.
¶ Liberales artes dñr q̄ igenio coluntur: & ppterea di
gnę sūt liberis hoib⁹. Illiberales vero mœchanice q̄ in
manuū opa ɔsistunt. Habēt eñ seruile ministerium.
¶ Libertas a liber fit q̄ seruituti opposita est. Item li=
bertas dicitur de eo qui viuere et sine respectu loquitur
faciatq; quę libet. Capiturq; in bonum cum sit potentia
ingenua quę sic a iurisconsultis diffinitur ꝙ sit natura=
lis facultas ei⁹ quod cuiq; facere libet nisi quod vi aut iu
re phibetur. Licētia aūt in malum cum quis libertate

abutit: vsqꝫ ad temeritatē ⁊ ꝓcacitatem. Est licētia impunita quedā facultas agendi quicquid velis. Quinti. Que in aliis libertas est: in aliis licentia vocat. Ter. Deteriores oēs sumus licētia. Ponit tamē quādoqꝫ licētia pro libertate: vt apud Sal. Romā legatos ire iubent agendarū rerum ac quoqꝫ mō cōponendi belli licentiā ipsis permittit. Libertas etiā libertatis dea dicebat cuiꝰ tēplum in Auentino ꝯstitutū fuisse narrant historie.

Libertus a libertate dicit. ⁊ is est q̄ cū esset seruus factus est liber. Vlp: cum esse libertum diffinit quē q̄s seruitute ad ciuitatē romanam perduxit.

Libertinꝰ relatiuū est ingenui; sicut libertus patroni: licet vnū et idē sit libertinus ⁊ libertus. ꝑ libertinum significamus ꝯditionē hoīs sicut per ingeniū: per libertum priuatum quendā respectum sicut per patronum. Sūt aūt libertini q̄ iusta seruitute manumissi sunt quēadmodū e ꝯtrario ingenui sunt q̄ libera matre nati nec postea ꝓui facti sūt. Aliqñ etiā libertini vt Sue. i Clau. scribit. Dn̄r q̄ ex libertis creati sūt. Ait. n. Ignarꝰ tꝑibꝰ Apii ⁊ Deinceps aliquādiu libertinos dictos nō ipsos q̄ manumitterent: sed ingenuos ex his ꝓcreatos.

Libero as. mō particulare est ⁊ significat manumitto. i. libertatē do. Mō vniuersale ⁊ ē absoluo. Cic. Nihil antiquiꝰ fuit q̄ꝫ vt te a sceleratorum hoim calūniis liberarē. Ter. in an. Obsecro te q̄ꝫ primū hoc me miserū libera metu. Hinc liberatio q̄ dicit cum patefacta securitas est. Huius verbi composita sunt Delibero Sublibero: quod est quasi de subleuo. Col. li. iiii. Cum sola ea res oēm impēsam terreni precio subliberet si mō nō ꝓuincialis: sed italicus ager est.

Libra q̄ ⁊ as: ⁊ mina seu Mna ⁊ pondo dicit. xii. constat vnciis. Libra tn̄ vnciarū varietatē accepit: pondo semꝑ idem fuit. Proprie aūt libra instrumentū est quo res ponderātur: cū lancibus alio noīe bilancem vocant. Ci. Critolaus libram constituebat in cuius alterā lācē animi bona ponebat: in alterā corꝑis ⁊ externa: tantūqꝫ pendere illā animi bonorū lancē putabat: vt terram et maria deprimeret. Ambro. li. i. offi. Sermones ꝓferat libra exanimatos: vt sit grauitas in sensu: in s̄mone pōdus: atqꝫ in verbis modus. Statera vero instrumentū quo res sine lancibus ponderant. Est et libra cœleste signū quod octauo kalēdas octobris seu vt quidā existimant. xiiii. sol ꝑ illud transiens equinoctiū facit.

Libella diminutiuū a libra q̄ erat de argento paruat eris libra valebat. hoc est asse.

Librarius a. um. quod est libre. Cato. Caro in libraria frusta cōcidit. Librarius ⁊ libraria q̄ ⁊ q̄ perficit partiēdis pensis. Vlp. Si librariū rus mittat ⁊ qualum ⁊ calcem portare cogat: vel histrionē balneatorē faciat: vel de symphoniaco atriensem vel de palestra stercorandis batinis preponat: abuti videbit ꝓprietatis. Librariꝰ etiam a libris exscribēdis vel concinādis dicitur: de quo supra.

Libralis ⁊ hoc librale quod est vnius libre.

Librile pe. pro. scapus libre. Librilla diuersum est vt paulo infra.

Libripens dis. a pendēdo secūdū Pris. librā eneā tenet. Boe. in top. Mācipi res veteres appellabāt que ita abalienabant: vt ea abalienatio per quandā nexus fieret solēnitatē. Nexus vero est iuris solennitas q̄ fiebat eo modo quo in institutionibus Caius exponit adhibitis nō minus quinqꝫ testibus romanis ciuibus puberibꝰ Est ꝑterea alius eiusdē conditionis q̄ librā eneā teneat q̄ appellet libripēs. is. q̄ mācipiū accipit es tenens ita dicit. hūc ego hoiem qui mihi emptus est hoc ere eneaqꝫ libra ex iure quiritium meum esse aio. Deinde ere percutit libram: idqꝫ es dat ei a quo mancipiū accipit quasi loco pretii. Pōt etiā dici libripēs stipis pōderāde pēsator.

Libro as. pondero: trutino: estimo: examino Apul. Oia priusqꝫ aliquid statuas libranda sunt. Amb. super Luc. vide q̄ꝫ signanter scriptura singulorum libret momēta verborum. Aliqñ librare graue facere. Ply. Apes si oriatur ꝓcella apprehēsis pedusculo lapis se librant. i. grauiores faciūt. Aliqñ suspēdere ⁊ leuiter sua vi sustinere. Ouid. Etiam finitima corpus librabat in herba. Aliquādo Aequare. Col. li. iiii. Sic permensū et libratum opus in similitudinē veruacti semꝑ ꝓcedit Inde Libramentū et equilibriū. Huius verbi cōposita sunt Delibro quod est optime pondero. Gel. Quid relinquitur nisi delibrari sibi cœnas iubeāt ne edendo defatigētur. Perlibro valde libro. Col. li. iiii. Pariter imę fossę solū metitur atqꝫ perlibrat. Et habēt pe. pro.

Libramentū equamētū. Col. li. i. Nā eiusmodi positio mediū libramētum temperamentūqꝫ verborū hyemalium et estiuorum tenet.

Librilla alias libella instrumēta bellica saxa. s. ad brachii grossitudinē in modū flagellorum loris deuincta q̄ librari manu. i. ponderari videantur.

Lebethrꝰ apud lycophrontē poetā videtur esse mōs macedonie habēs ad radices pimpleā fontē. vnde muse dicūtur libethrides. Strabo scribit libethrū esse locū thracie ex quo cū nōnulli in bœotie partem migrassent vbi ꝑnassus eodē nomine libethrū dicarunt.

Libet placet a labendo: vt Var. inquit: q̄ que placēt in mente ꝓlabātur. Hinc fit Collibet pe. cor. Sal. Matres familiarū pati que victoribus collibuissent.

Libens volens facilis a quo libētia voluptas gratia Macro. Cui libentie gratieqꝫ omēs conuiuiorū incognite. Libenter aduerbium quod est grato animo.

Libido pe. pro. si Nonio Credimus ē turpium ⁊ honestarū rerū esse dicatur vt oē quod libuerit libido dici possit. Sed Aug. li. contra pelagianos de malis tm̄ dici ostēdit. cū ait. Sine dubio a libēdo: hoc est a libitu ꝑ deriuationē libido ē nūcupata. Sed nō oēs quod libet libido est. In bono eīn libitū: libido dici nō pōt: sed voluntas de rōne. s. mētis naturalis exoriēs. In malo vero libitū nō volūtas sed voluptas quā fecit trāsgrediēs protoplasti volūtas. Et li. xiiii. ci. dei scri. libidinē esse gn̄ale vocabulū oīs cupiditatis; cū ⁊ ipsam irā nihil esse q̄ꝫ vlciscēdi libidinē veteres diffinierint. Et Auaritia est libido habēdi pecuniā. Peruicacia est libido quōcūqꝫ vincendi. iactātia libido gloriādi nūcupatur. Et cum multarū rerū libidines sint: tn̄ cum libido dicit neqꝫ cuiꝰ rei libido sit addit nō fere solet alo occurrere nisi illa qua obscœne partes corporis excitantur.

Libidinosus qui i libidinem ꝓpensus est. Ci. in cato. Libidinosa eīn ⁊ itēperās adolescētia effœtū corpꝰ tradit senectuti. Sal. ꝓ nimis appetēter posuit. Post vbi paulati licentia creuit iuxta bonos et malos libidinose interficere.

Libentina dea venꝰ seu ꝓserpina. Aug. li. iiii. ci. dei Neqꝫ eīn audēt alique partes sub noīe deorū vel dearū dee donacine tribuere aut volupie que a voluptate appellata est: aut libentine cui nomen est a libidine.

Libitina pe. pro. dea quā alii ꝓserpinā: alii venerem dicunt: in cuius templo vendebātur et locabant ea q̄ ad

sepulturā ptinēt sicut docet Plutar. in ple. a libendo libitina dicta: vt inqt Var. Unde quādoqꝫ ponitur p ipa exequiarū expēsa. Sue. in Nero. Qua. xxx. funerum milia in rōne libitinę venerūt. L. iiii. li. xl. In vrbe tāta fuit pestilētia: vt vix tūc libitina sufficeret ad suppeditanda. s. funerib⁹ necessaria. Aliquādo p ipa sepeliēdi arte seu vēdēdi ea q̄ ad sepulturā ptinēt. Val. max. Qui tūc libitinā exercebāt tū rerū suarū vsu: tū ministeriū suum gratuitū polliciti sūt. Sꝫ quoniā in ęde libitinę pararētur necessaria ad funebrē apparatū: hinc factū est: vt libitina aliquādo p morte seu p lecto q̄ mortui ferebātur capetur. Hor. li. car. multaqꝫ pars mei vitabit libitinā.

¶ Libitinari⁹ q̄ libitinę pēst: ꝛ actionē libitinariā exercet q̄stui inseruiēs: ꝛ q̄ necessaria funerib⁹ venditat: seu q̄ cōducit funera aut q̄ curā sepeliēdorū cadauerū habet. Ulp. de istito. acti. Si libitinari⁹ seruū polinctorē habuerit: isqꝫ mortuū spoliauerit dādā in eū quasi institoriam actionē. Ex qb⁹ verbis pꝫ libitinariū esse curatorē funeris. polinctorē q̄ cadauera tractat ac sepelit. hic designator dicit. Sen. de benefi. An tu Aruntiū Ateiū ꝛ cęteros q̄ captādorū testamētorū artē pfessi sunt nō putas habere q̄ designatores ꝛ libitinarios vota.

¶ Libs ventus aphricus q̄ flat aduersus vulturnū.

¶ Libya ę. ꝛ Libye es. aphrica: q inde libs vētus flare soleat: seu q pluuia indigeat pper nimiam siccitatem ἀπὸ τοῦ λείπειν λιβὸς ἐπάφου. Sallusti Celo terra qꝫ penuria aquarū: vel etiā a libya filia epaphi Iouis filii. Aug. lib. de pastorib⁹ docet libyā duob⁹ modis dici: vel istā q̄ pprie aphrica est vel illā orietalē partē q̄ contigua est aphricę ꝛ oīno collimitanea. Est etiā hoc noīe fluuius in mauritania. Libys hō ꝛ Libyssa mulier: ex libya orti. Unde Libyssin⁹ ꝛ libystis idis. Vir. Et pelle libystidis vrsę. Martianus. Graui ac libyssino calore extus. Libyx aūt libycis facit: a quo gtō fit libycus a. um. Unde libycū mare. Libycus cāpus dictus magistro Argo q in eo primū fruges ex libya allatę sunt. Unde ꝛ Ceres ab agris libyssa vocata est: vt inquit Festus.

¶ Libicis idis. vrbs iudeę ab orietali parte Iordanis quā herodes extruxit.

¶ Liburnia regio inter illyriā ꝛ dalmatiā: seu vt quidā aiunt pars dalmatię: in qua sunt Salōę vrbs visionis: cuius populi liburni vocitati sunt: de quib⁹ Luc. Pugnacesqꝫ mari grataꝛū classe liburnos.

¶ Liburni populi ex liburnia regione: ꝛ Liburni viatores dicti sunt q ex agris iussu magistratuū sępe vocarētur ciues frequēsqꝫ eorū opa esset ab agris ad vrbem. Iuue. Primus clamante liburno Currite iam sedit rapta prop erabit abolla.

¶ Liburnū ꝛ liburna ę. Et liburnica ę. gen⁹ nauis bellicę velocissime a liburnis populis in illyrico q̄ olī nauib⁹ velocibus vsi oniū mare insulasqꝫ pdabantur. Quia ex causa romani naues leuitate celeritateqꝫ prestantes appellauere liburnicas sicut refert Appian⁹. Ad cuius similitudinem vehiculū quoqꝫ ꝯstructuꝫ fuit quo romani principes vehi solebāt Iuue. Diues ꝛ ingenti curret sup ora liburno. Pro naui hor. in Epo: Ibis liburnis super alta nauiū amice ppugnacula. Sue. in Augu. Utrobiqꝫ parte liburnicarū demersa simulqꝫ ei⁹ qua vehebatur suis armamentis et gubernaculo diffracto. Luc. Ordine cōtētę gemino creuisse liburno. Firmicus libur: nicū imperium vsurpat pro nauali.

¶ Liceo es. cui. Licitū secundum analogiā facere debe ret: sed nō est in vsu. Ab impsonali vero licet habem⁹ licitū est. Vir. Et licito tandē sermonē fruūtur. Significatqꝫ liceo passiuę id quod liceor actiue. Et sicut vęneo capitur pro vēdor. ita liceo p appcior in auctione. Plau. in mene. Die septimi auctio fiet menechine mane sane septimi venibunt serui supellex fundi ędes oīa cuiq̄ licebunt psenti pecunia. i. numerata siue soluta in psens.

¶ Liceor eris. licitus secundū analogiā facere debet sꝫ nusq̄ legi. vt eius cōpositum pollicitus. Deponēs trāsitiuū est quod vltra accusatiuū. si preciū exprimatur illud in gtō vel abltō ponitur. significatqꝫ pciū defero. Quod fit cum vestis vel dom⁹ ꝛ hmōi vēditur plus pollicenti. Persius. Et centū gręcos curto centusse liceatur. semp qꝫ huic verbo pretium subintelligitur si non apponitur. Plau. in Sti. Locos ridiculo vendo age licemini. Ci. li. iii. offi. Tollendū igitur ex rebus ꝯtrahēdis oē mēdacium non licitatorem vēditor: nec ꝯtra se q̄ liceatur emptor apponet vterqꝫ si ad loquēdum venerit non plusq̄ semel eloquatur.

¶ Licitor quasi frequētatiuū est. nā significat sępe appcio siue sępe emo vendo ve p auctionē sicut dictūꝫ est in Liceor. tametsi secreto id fieri possit: vt apud Curtum Cū habeatꝫ arma licitamini hostiuꝫ capita. Ply. li. vii. Aristidis thebani pictoris vnā tabulā cētuꝫ t. [illegible]tus rex atalus licitatus est. Et licitari ꝯgredi ꝛ pugnare significat. Cecil. in hymnide. Quin machęra licitari aduersuꝫ eū cępisti ciens. Ennius. Pars ludicre saxa iactent ꝛ inter se licitātur Fest⁹ docet eū licitari q̄ decipiēdo iducit.

¶ Licitator q̄ crebro licetur: q̄ pro re emenda conducēda ve preciū alio maius pollicetur: vel qui pugnando sępe cōtendit. Qui etiā pro proxenata ponitur a Cicerone cum inquit Tollendum ꝛc. Vide in dictione Liceo. Quid est aliud pronetarum hoc est licitatorum officiū qꝫtum emptorum venditorē ꝯtēdendo ꝛ decipiēdo inducere: vt ꝛ vēdat ille ꝛ hic emat idqꝫ nō min⁹ minuēdi qꝫ augendi pretii rōne. Siue igitur in reb⁹ priuatis: siue in publicis vēdēdo emendo: locando: cōducendo: contrahēdoqꝫ licitator intersit: aut suo dolose: aut alterius noīe hunc esse eūdem q̄ proxoneta a gręcis dicitur mani festum est. Recte ergo pcepit Cicero ne a venditore licitatorē: nec itē ab emptore apponi debere: sꝫ ipsos potius si ad loquēdum venerint non plusqꝫ semel loqui oportere: vt nulli licitatoris mendacio: nulli dolo relinquatur locus.

¶ Licet impsonale: modo significat fas ē. Ci. Neqꝫ. n. licebat locū numini ꝯsecratū turpi flagitio contaminare. Vir. Quandoquidem ausonios cōiungi fœdera teucris Haud licituꝫ: nec vestra capit discordia finem. Dicimus autē Mihi licet esse bonū viruꝫ ꝛ bono viro. Cęsar Tenuē sectanū pdam quib⁹ eam licet esse fortunatissimos. Ci. li. i. tus. Licuit enim esse ocio themistocli. Licuit epaminundę. Mō significat possibile est siue conceditur: aut ptās datur. Mar. Piscinā peto nō licet natare. Ci. li. i. tus. Idqꝫ cum multis aliis rebus tum e pontificio iure ꝛ cerimōiis sepulchrorum intelligi licet. Et ē ornatus dicendi modus: non licet mihi per te hinc abire. i. tu non vis seu pateris me hinc abire. Luc. vero li. vii. Omnia maiorum vertamus busta licebit p eo quod est: si licentia erit. Modo significat Facile est. Lact. li. iii Ipe ille romanę linguę summus auctor qꝫtum fallatur licet ex illa snīa ppiudere. Ci. li. i. off. Licet eni ora ipsa cernere iratorum aut eorum qui aut libidine aut metu commoti sunt: aut voluptate: nimia gestiunt. i. facile ē Modo aduerbium concedētis est sicut Esto. Uirgilius Licet ingens ianitor antro ęternū latrans exangues terreat vmbras. Modo ꝯiunctio aduersitiua p qꝫuis.

¶ Licentia a licet deducitur: quis in malã partem plerũq; capiatur cũ. s. id nobis arrogam⁹ quod nõ licet. Libertas vero cũ nõ deterremur qn ea q̃ honesta apte agamus. Uide in dictione libertas. Licentior epistola i qua nimis libere scribimus. Ply. Licẽtiore epistola narrare cõstitui. Licẽtiora mancipia dicuntur nequiora quasi multa per licẽtiam facẽtia.

¶ Licẽter aduerbiũ significat per licẽtiam: a quo Gel. formauit cõpositũ. Prælicẽter: quod est quasi nimis licẽter. Quę verba inquit finxit prælicẽter. Et est licẽter a licens participio.

¶ Licite aduerbium a licitus formatũ significat iuste.

¶ Licẽtiosus qui nimia vtitur licentia.

¶ Lictus tus. Uide in dictione lingo.

¶ Licia sunt fila quib⁹ in telis textrices implicant stamia. Unde triplicẽ dicimus vestẽ q̃ ex tribus liciis constat. Et testiuliciũ fila de tela decidentia. Plau. in Cas. Non ego hoc verbũ expressi testiulicio. i. re admodum vilissima. Lycia e. cium y regio est.

¶ Liciatoriũ lignũ circa quod licia inuoluũtur. Hie. li. reg. hastile hastę eius erat quasi liciatorium texentium.

¶ Lichen is. generis mas. morbi gen⁹ quẽ latini Mẽtagrã appellãt quoniã a mẽto incipit. Mar. Non vic⁹ acre pustulę ve lucẽtes nec triste mẽtum sordidi ve lichenes.

¶ Lictor q̃ carnificis officio fungebatur: minister cõsulis proconsulis ⁊ similiũ. Sed duodeni lictores consulis erant: aliorũ seni tãtum portãtes virgarũ fasciculos cũ securibus ligatos: magistratusq; pbãt: ac quotiẽs iussi erant fasciculos soluẽtes primo virgis cędebant reum: mox securi feribant. Liui. Missiq; lictores ad sumendũ suppliciũ nudatos virgis cędunt: securiq; feriunt. Hos primus instituit Romul⁹ dicti a ligãdo lictores: q virgarũ fasces ligatos gerebant. Gel. Lictor nomẽ verbale quasi ligator a ligando Tiro Ciceronis libertus a licio quo cincti erãt dictos existimat. Licio eni trãsuerso q̃ magistratibus pministrabãt cincti erant. At Plutar. quasi λειτος litos. i. publicus quasi public⁹ minister. Et sic ad sq; c. scribendum est.

¶ Lictorius a. um. quod ad lictorem pertinet. Ply. Fasces lictorios ianuę summisit cui se oriẽs occidensq; sum miserat.

¶ Lido is. verbum antiquum significat confringo deleo. Cuius composita sunt Collido Illido.

¶ Lien generis mas. gręce splen. Dicitur et Lienis in ntõ. Cel. li. iii. Si iecur aut lienis est affect⁹. Huius magnitudine. intẽperantiam risus fieri affirmant physici. Persius. Sed sum petulanti splene cachino. Intumescat quãdoq; lien: vt cingere hoiem videatur. Plau. in cur. Nam quasi zona liene cinctus ambulo: geminos in vẽtre habere videor filios nihil metuo nisi medius disrumpar miser. Hinc lienosi: q̃ liene laborant. Qui fiunt vt inquit Ar. li. iii. de partib⁹ animaliũ quotiẽs excremẽti plus in lienẽ diuertit q̃ color ei⁹ visceris possit cõficere. Ply. li. vii. De pyrrho cui⁹ pedis pollex lienosis medebatur.

¶ Liger eri. nomẽ viri ppriũ de quo Uir. li. x. Dicta vocãt ligeri nec non ⁊ troius heros. Liger eris. Gallię fluuius q̃ ⁊ ligeris in ntõ dicitur. Unde ⁊ ligerim in actõ. lectũ est. Hic delat⁹ in oceanũ influit maximi cursus ⁊ pari cũ Garũna interuallo a pyrene distat ⁊ duobus stadiorum milibus vtriusq; nauigatio est.

¶ Ligies ppli asiatici q̃ cũ xerxe cõtra gręcos militarũt

¶ Ligo as. quidã a Lino deducũt quasi lino ago q liño oia ligẽtur: ppter quod gręci λινον vocatum putãt ἀποτου λινεω antiquo verbo quod est teneo: quia lino oia tenẽtur. Huius cõposita sunt Alligo: quod ẽ ad aliquid vel iuxta ligo. Colligo. Circumligo. Ply. Id sicut qn pilo quadratũ stupa circũligabant. Deligo valde vel perfecte ligo. Col. li. vii. Meli⁹ bimus q̃ anniculus castratur. idq; facere vel autũno luna decrescẽte pcipit: vitulũq; ad machinã deligare. Illigo intus ligo. Obligo circũligo. Pręligo anteligo. Liui. Facesq; virgarũ atq; arida sarmẽta prӕligãtur cornibus boum. Religo quod aliquãdo est soluo quod est ligatũ sicut Resero. Aliquãdo habet significationẽ simplicis. Oui. Nox erat ⁊ q̃rno religant in stipite funẽ. Col. li. iii. Diutiusq; pennat quę firmis trũcorũ ⁊ idoneis locis religata est. Aliquãdo retro ligo. Ci. li. i. tus. Trahit hectorẽ ad currũ religatum achilles. Aliquãdo iterũ ligo. Lact. li. iiii. Hoc vinculo pietatis obstricti deo ac relegati sum⁹. Subligo: a quo subligaculũ ⁊ habent penul. cor.

¶ Ligamen ligaculum ligamentũ Ligatura significãt id quo aliquid ligatur.

¶ Ligones: rustica instrumenta sic dicta q a radicibus q̃ sub terra sunt ligẽtur. Uel dicti sunt quasi Legiones quia per latitudinẽ sub terra facilius legũtur. Luc. Uomereq; antiquos curionũ passa ligones.

¶ Ligellum breue domiciliũ tuguriolũ. Plau. Tu a ligello fuisti qua exis foras.

¶ Lignũ a legẽdo inquit Uar. q ligna caduca in agris legebãtur quib⁹ ad focũ vterentur: hinc ligneus a. um. quod ex ligno est: vt ligneum simulachrum.

¶ Ligneolus a. um. dimi. a ligneo. Aug. li. xi. con. Sed nec ego dixerim circuitũ illius ligneolę rotę diẽ esse: nec ideo tẽpus nõ esse ille dixerit.

¶ Lignarius a. um. quod ad lignum pertinet vt faber lignari⁹ q̃ ligna dolat.

¶ Lignosus a. um. quod instar ligni durũ est.

¶ Lignile pe. pro. dictũ est vbi ligna in domo ad cõburendum parata sunt: sicut fęnile vbi est vel esse solet fęnum. Sic Bouile. Equile: Caprile: ⁊ hmõi.

¶ Lignari est ad capiẽda ligna ire. Liui. li. x. Redeuntibusq; lignatum se ire hinc.

¶ Lignatores dicti sunt milites: qui lignatũ vadunt. Idem in eodem paucis citra milibus lignatores ei cũ prӕsidio occurrunt.

¶ Ligustrũ similiter a lego: quasi legustrũ arbor ex cuius ligno tesserę fiunt aptissimę.

¶ Liguria italię regio pro maiore pte montuosa inter amnes Uarũ ⁊ Macrã ab altero latere habens apẽninũ ab altero padũ thusciã attingens cuius caput est genua a qua Ligustica ora. ⁊ mare ligusticũ. Dicta Liguria a ligysto phaetũtis filio ꝯuersione. i. in. u.

¶ Ligusticũ mare: vt refert Solinus coraliũ procreat quod fulminibus resistit.

¶ Ligus liguris secũdũ Pris. põt esse ppriũ nomẽ ⁊ tũc ẽ generis mas. Et nomẽ gẽtile. ⁊ sic ẽ cõis. pb⁹ declinat hic ⁊ hęc ligur: ⁊ hic ⁊ hęc ⁊ hoc lig⁹ p icola ligurię. Luc. li. i. Et nũc tõse liger quõdã p colla decora. Uir. li. xi. Uane lig⁹ frustraq; ais elate supbis. Idẽq; assuetũq; malis ligurem.

¶ Ligusticus a. um. pe. cor. nomẽ possessiuũ. Iuue. Nã si procubuit q̃ saxa ligustica portat.

¶ Ligurio is. pe. cor. iui. vel ligurritũ: significat multa auide ꝯsumo ⁊ suauiora edulia carpo et perhelluationẽ patrimonium vero: licet produ. Hora. Tractauit calicẽ manibus dũ furta ligurit. Unde ligurritores dicũtur gulosi ⁊ vorarores eduliorũ dulciorũ qui consumptis d[...]

pibus catillos etiā lingunt ⁊ qui bona denotant. Est etiam ligurire paulatim ⁊ cū quadam mora atq; elegātia cōedere quasi linēdo vt per se cib⁹ in stomachū liquefiat. Ter. in eu. Que cū amatore suo cœnāt liguriūt.. Dictuz liguri reαπο του λιγυρου quod greci suaue dicunt vt inquit Do. per translationē Ci. D. Bruto scribens ad suppilationem rerum vsus est. Cum quidā inquit dexcollegis nostris agrariā ligurirent curationē: disturbaui rē: totāq; nobis ītegram reseruaui. Et ab Ausonio dictū est Inguinū liguritor.

¶ Ligula pe. cor. dimi. a lingua. Vide in dictiōe lingua.

¶ Lilium genus herbe: de qua apud rei rustice scriptores fit mentio quomodo seratur.

¶ Lilietum locus in quo liliorum copia est. Palladius. lilieta cāneta ponenda sunt.

¶ Lilybeum ꝓmontoriū sicilie: ⁊ vrbs eiusdē nominis Syl. li. xiii. Cernit deuexas lybeū nomie chelas. Scribitur cū diph. Nam greci λιλυβαιον dicunt.

¶ Lima instrumentū fabrile q̄ ferrū aut aliqd aliud teritur.

¶ Limo as. polio ⁊ superflua detraho. Ple. ad Dama. Sepe causatus sum excoli nō posse sermonē nisi quē ꝓpria manus limauerit. Aliquādo limare est coniungere Plau. Nō pater tuus vnq̄ cum illa limabit caput. Huius cōposita sunt Delimo ⁊ Elimo q̄ habent pe. pro.

¶ Limatulus dimi. a limatus. Ci. Volūnio. Opus est hoc delimatulo ⁊ polito tuo iudicio.

¶ Limatura scobs: hoc ē puluisculus limādo detract⁹.

¶ Limax dicitur q̄ exquirit vt aliqd auferat. Plau. in in Bac. Limaces viri q̄ atterāt ⁊ cōsumāt. Et limax testudo cochlea terrestris q̄ ⁊ limaca a limo dicitur in quo per hyemē delitescit ⁊ viuit vere ꝓdiēs. Col. li. xi. implicitus conche limax hirsuteq; campe.

¶ Limus genus vestis ab vmbilico ad pedes. Virg. li. xii. Velati limo ⁊ verbena tpa vincti. Et lim⁹ letamē est seu cœnū illud mollius quod ab aquis deferri solet. Unde limosus a. um. Vir. Limosoq; lacu per noctē obscurus in vlua delitui. Hinc illimis et hoc illime pe. pro. quod est sine limo defecatū syncerū. Sidonius ad heronium. Nusq; aqueductuū liquor integer vel cisterna defecabil' vel fons irriguus vel puteus illimis: hinc ⁊ Oblimo. de quo alibi.

¶ Limus a um: obliquus. i. transuersus obtort⁹ quod ⁊ limis tertie decli. dicitur. Unde qui obliq̄ aspicit limis oculis spectare dicitur. Ter. in eu. Ego limis specto sic per flabellū clāculū. Do. Pōt esse nti casus: vt sit limis specto vel ablatiui pluralis. ⁊ deest oculis. Cū igitur dissimulant se hoies videre quod vident ⁊ non recta facie: sed transuersa intuētur: limi dicitur aspicere.

¶ Limē dicitur quod ex trāsuerso in ianua ē a limo obliquo q̄ ingredientibus exeūtibusq; transuersum sit vt est apud Do. Festūq;. Nec solū inferiorem partē significat q̄ sub pedib⁹ calcari solet in ingressu: sed etiā supiorē Iuue. Pēdētia liquit vela domus ⁊ adhuc virides in limine lauros. Neuius vero limē superum ⁊ inferū dixit. Exime limē superum quod mihi misero sepe ꝯfregit caput: Inferū quoq; vbi ego ois defregi digitos. Limen superū supliminare etiā vocatur: a grecis hyperthyron Ponitur interdū pro ingressu. Vir. Limē erat cecēq; fores ⁊ pe̜rimus vsus. Interdū pro interiore pte domus. Idē Penetrāt aulas ⁊ limina regū. Interdū pro loco standi. Idē. Corripuit spatio audito limēq; relinquunt Interdū pro principio: vt in limine vite extict⁹ est. Interdū pro amicicia: vt testatur Ser. Enarrans illud de Turno. Se limine pelli. Iuue. Limine submoueor. i. repellor ab amicicia. A limen fit Elimino as. Liminare Postliminū liminaris et hoc limiare quod ad limen pertinet: vt lapis liminaris q̄ est in dom⁹ ingressu. Augu. ad hiero. posuit pro principio. Non hoc codex ipse vt assolet in liminari pagina pie̜tēdebat. i. in principio seu igressu libri. hinc superliminare.

¶ Limes itis. modo transuersam viā significat: modo terminū. Colu. i. Semitas nouosq; limites in agro fieri non patiatur. In agris limites duo maximi sūt. Cardo ⁊ Decumanus. Limes decumanus est q̄ ab oriēte in occidētem spectat. Cardo a meridie: ad septentrionem it reliqui. Reliqui limites angustiores: distantq; inter sese paribus interuallis.

¶ Limito as. pe. cor. ⁊ Limitor significat termino seu restringo sicut a semitis. Semito as. et semitor. Unde Limitatus ager dicitur ī cēturias diuisus. Ply. li. xvii. Aut si maior modus sit totidē pedū cardinē quo decumano limitari. Semp vero quintanis semitari: hoc est in quinto quoq; palo singule iugo pagine includūt. Ci. Appio pul. De tua prolixa beneficaq; natura limitabit aliquid posterior annus ꝓpter quandā tristitiam.

¶ Limentinus putabatur deus q̄ liminibus p̄eesset.

¶ Limbus muliebre vestimentum erat purpuram in imo cosutā habēs: seu quodlibet aliud ornamētū vestiū extremitatē ambiēs. Vir. Sidoniā picto chlamydē circundata limbo. Huius dimi. est Limbulus a quo limbellus.

¶ Limbolarius qui limbū vestem consuit. Pla. Textores limbolarii.

¶ Linus nomen viri ꝓpriū: ex mercurio ceu vt quidaz putant ex Apolline et vrania geniti. alter p̄hūs thebanus Iunior. Et etiā linus species hymni. Sudas autē λινοσ Χαλκιδευσ απολλωνοσ και τερψιχο φασι δε αμφιμαρου και ουρανιασ. λεγεται δε πρωτοσ ουτοσ απο φοινικησ γραμματα εισ ελληνασ αγαγειν γενεσθαι δε και ηρακλεωσ διδασκαλοσ γραμματων και τησ λυκρικησ μουσησ πρωτοσ γενεσθαι ηγεμων

¶ Linum απο του λινεω antiquo verbo quod ē teneo: quia lino oia tenentur. hinc Lineus a. um. quod ex lino est: vt vestis linea.

¶ Linari⁹ q̄ lini artē exercet: a grecis λινοπλοκισ: linoplocis.

¶ Linamētum filum quod ex lino voluendo trahitur. Ply. Delphini linamenta accēsa excitāt vulue strāgulatu oppressas.

¶ Lintheū pannus lineus ⁊ sudariū quo in balneis vtimur: Mar. Non tam sepe teret linthea fullo tibi. Item Linthea sunt vela quibus vtuntur naute. Vir. Certū ē dare lithea retro. Item linthea q̄ sunt idonea ad spectātiū vmbracula. Unde legimus Cesarem totū forum lintheis adūbrasse. Item linthea linei amictus. Inde lintheat⁹ litheis indutus. i. lineis vestib⁹ quali habitu fertur fuisse Apolloni⁹ philosophus: quoniam huiusmodi habitus videbatur mundior q̄ qui ab animalib⁹ deglubebatur. Sidoni⁹ ad leonē. Cupidū scie ꝯtēnentē pecunie. Inter epulas abstemiū: inter purpuratos lintheat⁹.

¶ Litheolū diminutiuū. Ply. pro petia pāni linei. Vulneribus in lintheolis imponitur. s. amurca.

¶ Lintheartus qui linthea vendit.

¶ Litheōes q̄ texūt lintheamia ꝓ ꝯficiēdis vestib⁹: vt docet Ser. li. vii. en. Firmic⁹ li. ii. math. scribit venerem in quadrupedib⁹ occurrentē facere litheones: aut plumarios atq; colorū tinctores.

¶ Linea ę. proprie significat filum illud quo fabri materiarii vtuntur ad signandam materiam ꝙ ex lino fiat Et quoniā ab hac si rubrica vel alio colore intincta fuerit figura designatur longa sine latitudine atq; altitudine: ea quoq; figura linea vocatur. Item ea q̃ non colore sed animo imaginātur geometrę lineę vocātur. Et linea dicitur filū omne ex lino & quicunq; tenuis funicul⁹ Col. Ligato pede longa linea gallina custoditur. Ply. Murenę deuorant hamū: admouētq; dentibus lineas: atq; ita erodūt. Idē Stēmata vero lineis discurrebāt ad imagines pictas. Et linea dicitur q̃ est in superficie. Nā supficies ex lineis est vt punctū: quod est principiū in geometria. Dicitur aūt punctū quod diuidi non pōt: Linea quę ab vno puncto ad aliud deducitur.

¶ Linearis & hoc lineare: quod ad lineā pertinet. Unde Linearis pictura vocata est lineis circū vmbrā hominis deductis. Primi hanc picturā exercuerūt Ardices corinthius & Telephanes sicionyus sine vllo colore spargētes tamē lineas int⁹. vnde & latini linearē picturam graphidē appellauerunt.

¶ Lineamentū a linea: et ipsa extremitas & quasi linea quedā corporis per quā hōis forma dignoscitur a lineari pictura tracta in qua per solas lineas effigies hominis cognoscebatur. Iusti: li. i. Liniamentorū ęqualitas matri & filio persimilis. Ply. Nec q̃ succederet operi ad p̱ scripta lineamēta inuent⁹ est.

¶ Lino is. & linio is. & lenio is. diuersa sunt. Nam linio & lenio quartę cōiugationis sunt. Lino tertię. Et lino linioq; habent penul. cor. lenio p̱. Uir. Seruataq; mella thesauris relines. Sedulius. Illinēs hoīem veteri de semine supplet. Est aūt linire crasse aliquid aliquo instrumento superinducere. Col. li. vii. Sed illi⁹ sanatur noxa fibula ahena si locum lęsum cōpungas cretaq; cymonia & aceto lineas. Aliquādo etiā non crasse: sed leniter aliquid inducere & quasi lineā ducere. Unde interlinire dicimus supinducto atramēto aut alio liquore scripturā aliquā picturā ve destruere. Sic litterę dicūtur interlite: & talis inductio Linitra dicitur. Aliquando obturare. Uirg. li. iiii. Gę. Neq; ille ne quicq̃ intectis certatim tenui a cęra spiramenta linunt: vt etiā a cōtraria significatione eius compositū simul Relino indicat: vt apud eundē. Seruataq; mella thesauris relines. habet hoc verbū lino tria preterita lini liui & leui. De prim Quintil. in declamatione Ceci. Et ne quid sceleri impio deesset mariti tui cruore parietē linisti. De secundo Col. li. vlti. Multi cū semel noua dolia vel seria crassa gummi liuerunt: vna imperpetuū gōmitione esse contenti sunt. De tertio Cato de re rus. Postea dolium calefacito minus: qui si picare velis tepeat satis est lignis leuib⁹ facito calescat. Ubi tēperate tepebit: cuminum indito: postea linito. Si recte leueris in doliū quinquagenatum pedū quattuor satis erit. Supinū vnū tātum habet litum Unde lit⁹ a. um. p̱ obturato madato inspso. Uirg. li. iiii. Gę. Elucent alię & fulgore coruscāt Ardentes auro & paribⁿ lita corpora guttis. i. inspersa seu distincta. Quale est illud Hiero. ad Saluinā: Tu vero q̃ in tumulo mariti sepelisti oēs pariter voluptates quę litam purpurissimo & cerusa faciem super feretrum eius lachrymis diluisti. Eius composita sunt Adlino ad aliq̃d lino. Ply. Sunt qui leporino coagulo mel addant & hoc sępe adlinant dentes. Palladius. Si stercus primogeniti vituli adlinamus oribus vasculorū. Collino. Gel. Postea tabulas cęra colleuisse Circunlino. Ci. li. i. tus. Condunt ęgyptii mortuos & eos seruant domi: persę etiā cęra circunlitos condiunt vt q̃maxime permaneant diuturna corpora. Delino: Illino: interlino: oblino. Uide alibi. Elino extra lino fędo. Lucil. li. vi. Si hęc vestimenta eleuit luto Perlino valde lino. Col. li. viii. Mox vlcera lauātur aceto. & tunc pice liquida cum adipe suilla perlinuntur. Relino quod obturatum erat aperio. Ter. in heau. Relevi omnia dolia omnes serias. Sublino mediocriter fędo illudo: et p̱ ridiculo habeo. Plau. in epi. Senex tibi os sublitum est plane et p̱be. id est derisus es. Et in capt. Quanto in pectore hanc meam magis rē voluto tanto mihi ęgritudo auctior est aīo ad illum modum sublitum esse os mihi: id est substercoratū vel maculatū.

¶ Linio is. iui. itū. proprie significat vngo vel frico aut quid simile quod digito aut aliquo instrumēto alicui rei superinducitur fricatur vel imprimitur: s; tenuiter nō crasse. Col. li. viii. Ferc aūt per ęstatē sic muscis aures canum exulcerantur sępe vt totas amittant: Quod ne fiat amaris nucibus contritis liniendę sunt: Hiero. in tob. Statimq; linies sup oculos eius ex felle isto piscis Fateor: tamē adeo interdū hęc duo verba lino & linio in significatiōe propinqua esse: vt vix discerni possint. A linio componitur. Circunlinio. Lact. li. v. Circūliniatur modo poculum cęlesti melle sapientię: vt possint ab imprudentibus amara remedia sine offensione potari.

¶ Lingones sūt populi Gallię supra heluetios & sequanos in occasum vergentes.

¶ Lintern⁹ Campanię fluuius haud longe a vulturno fluuio & oppido.

¶ Lingo is. xi. ictū. Lingere est aliquid lingua molliter tāgere. Plau. in Casi. Mel mihi video: lingere hinc linguam quidam deduci voluerunt. Rursus lingere dicimur dum aliquid in ore tenentes guttatim id defluere in stomachum sinimus. Quę res linct⁹ dicitur. Quę vero in hunc vsū fiūt eclegmata gręce dicūtur. Ply. Telicos gemma est quę oleę nucleo similis videtur & lingētium calculos frangit. Idem multi tussim veterem linctu salis discussere. Idē E semine lini fiunt Eclegmata Hinc fit compositum Elingo quod ē extra lingo. Plau. in cur. Hic hodie apud me nunq̃ eliges salem.

¶ Lingua a ligando dicta est ꝙ liget cibū. Nam cibos vi sua conglobat ac deprimit in ventremq; transmittit; seu ꝙ ipa dentium septis quasi muro vallata ac ligata sit Est & lingua minor q̃ & sublinguiū a quibusdā dicitur operculum cartilaginosum: quod fistulam spiritales in gutture claudit cū physstula cibali cibus defertur. Hęc cum ridemus attollitur: quia risus omnia concutit. Quapropter periculosum est nē nos risus inuadat cum deglutimus. Hoc eni operculum natura instituit nequid esculenti poculenti ve ad pulmonē feratur. Quod si accideret nisi reiiceretur hominē strangularet. Accipitur quādoq; lingua pro differētia sermonū Unde dicim⁹ linguā latinam; linguam gręcam: vt ē apud actus apostolicos. Audiuim⁹ eos loquentes nostris linguis magnalia dei Quin eti ā in vna ligua sermonis diuersitas lingua dicit vt in gręca lingua est attica: dorica: ionica lingua. Scribit strabo trecentas nationes q̃ dissimilib⁹ linguis vterētur descendisse in dioscuriadem vrbem colchorum clarissimam.

¶ Linguarum diuersitas inquit Augustinus libro decimonono ciuitatis dei: hominem alienat ab homine. Nam si duo sibimet inuicem fiant obuiam neq; p̱terire: sed simul esse aliqua necessitate cogantur: quorum neuter nouit linguam alterius facilius si

bi animalia muta etiam diuersi generis ꝙ homines sociantur. Rursus lingua appellatur genus promontorii non excellentis: sed molliter in planum deuexi. Similiter instrumentum planum ⁊ oblongum in speciē lingue factum lingua dicitur: quale est illud quo vtuntur Aromatarii ad extrahenda e vasis vnguenta. Cuius diminutiuum secundum Prisci. est lingula: eiusdem significationis. et per concisionem Ligula. Festus. Ligula per diminutionem dicta alias a similitudine exertę linguę: vt in calceis: alias insertę: id est intra dentes coercitę: vt in tibiis. Pro ea quę calceorum est. Mar. Non extrema sedet lunia lingula planta. Iuuenalis abiecit n et li. corripuit. Et ligulam dimittere sollicitus ne Tota salutatrix iam turba peregerit orbem. Mar. Quis me ligulam dicant equite scꝫ patresqꝫ Dicor ab indoctis lingula grammaticis. Pro ea quę istar linguę facta est. Plynius. Cęra punica fit hoc modo. Uentilatur sub dio sępius cęra fulua: deinde feruet in aqua marina ex alto petita addito nitro. Unde ligulis eligunt florem. Colu. Ligulam vocat instrumentum ad purgandum e vase spumam. Deinde inquit vbi linquatum mel in subiectū alutum defluxit. transfer in vasa fictilia que paucis ante diebus aperta sunt dum musteus fructus efferuescat: isqꝫ sępius ligula purgandus. Plynius. Sunt qui comitialibus morbis dandum putant luna: quarta sexta septima linguę mensura. id est cochlearis. Ueteres etiam gladiolum oblongum in speciem linguę factum ligulam vocitauere. Lingua item vt Plynius testatur Herba est quę circa fontes nascitur cuius radix combusta ⁊ trita alopecias emendat. Similiter lingua bubula genus herbę quam gręci buglosson dicunt boum linguę similis Lingua canina alia herba quę cynoglossos vocatur a gręcis Lingua petrea genus lapilli quod iter gemmas connumeratur. A lingua fiunt Elinguis sine lingua et qui loqui non potest etiam si linguam habeat. Elinguo as. Bilinguis trilinguis ⁊ huiusmodi.

¶ Linguax siue lingulax lingulaca ve verbosus multum loquens: qui nimium et stulte loquitur. Gel. lib. i. Hoc genus hominis in verba prouectos locutuleios et blaterones ⁊ linguaces dixerunt.

¶ Lingulaca mulier multiloqua. Plau. in cas. Lingulaca est nam nunꝙ tacet. Accipitur quandoqꝫ pro muliere auguratrice. Quandoqꝫ pro pisce qui solea aut ei similis a nonnullis creditur. De quo apud Uarronem et Plautum

¶ Linquo linquis liqui lictum secundum Prisci. significat relinquo: dimitto: habetqꝫ li. syllabam indifferentē in prętērito. Uirg. Nec tamen indecorem tua te regina reliqui Idem Namqꝫ sua patriam liquerat tellure sepultam. Huius compositum est Delinquo. ¶ Asten. Errat cum Nestore Cęsariensi male citante. Uirg. eneī. iiii vbi legitur Nanqꝫ suam patria antiqua cinis ater habebat.

¶ Lipara penultima correpta. Insula ex ęoliis a liparo rege Ausonis regis filio cui successit ęolus. Hiero. Quę e lipara siciliam nauigant sinistra est. Hinc lipareus lipa rea lipareum.

¶ Liparus Ausonis regis filius: a quo lipara denominata est insula.

¶ Liparis Cicilię fluuius λιπαρου αποτου quē niā scribit Uictr. natantes in hoc flumine: aut se lauantes non aliter vngi ab ipsa aqua ꝙ si oleo: aut adipe lauarentur

¶ Lipsana pe. cor. tantum pluraliter declinatum nomē ex quo apud nos reliquię significantur.

¶ Lippus qui oculos habet lachrymantes cū putredo ab his defluat. Lippitudo ipsum vitium. Cor. Celsus Si frons prurit lippitudinis metus est.

¶ Lippio is. iui. itū. lippus fio: hoc est marcorē i oculis contraho. Ply. li. xxviii. Oculorum vitia fieri negāt nec lippire eos qui cum pedes lauant aqua inde ter oculos tangant. Plau. in cur. ad fauces transtulit. Prospicio parum: os amarum habeo dentes plenos: lippiunt fauces fame: ita cibi vacuitate venio lassis lactibus.

¶ Liquentia fluuius gallię cisalpinę seu venetię: post Taruisinum agrum. Oriturqꝫ in opiterginis ⁊ in mare adriaticum cadit.

¶ Liquidus a. um. pe. cor. molle fluxum. Uirg. Aut cū liquentia mella stipant. Aliquando ponitur pro puro. Idem li. iiii. Dulcia mella premes nec tantum dulcia ꝙ tum ⁊ liquida. id est defęcata ⁊ sine sordibus Aliquando pro prospero. Plau. in pseu. Ab sinistra auspicio liquido atqꝫ ex sententia confidētia est inimicos meos me posse perdere. Hinc fit aduerbium Liquido: quod significat pure ⁊ manifeste. Ter. in an. Ut liquido possum iurare. Dicimus etiam ad liquidum: quod est manifeste.

¶ Liquido as. aperio manifesto.

¶ Liquo liquas. li. syllaba cor. significat liquidum facio cum scilicet aurum vel plumbum dissoluitur. Lu. li. vii. Ereptaqꝫ tela liquauit. Huius passiuum liquor Composita sunt Eliquo: quod est extra seu valde liquo. Lact li. ii. Unde autem vel quomodo deus hęc duo principalia ignem ⁊ aquam vel accenderit vel eliquauerit solus potest scire qui fecit. Augu. libro. ix. con. per translationem dixit. Uoces igitur interluebant auribus meis et eliquebatur tua in cor meum. Reliquo idem quod liquo Unde legimus de sāctis Primo ⁊ Feliciano ꝙ iusserit p̄ses reliquari plumbum ⁊ bulliens in ora fundi.

¶ Liquatum siue liquamen: pinguitudo animalis ad ignē liquefacta ⁊ in vsum coquinarium seruata. ad condiendos cibos. Licet ⁊ de aliis dici possit: quę non comeduntur: vt est apud Columellam libro octauo. Succus excolati lupini veteris vini fex ⁊ amurca pari mēsura misceantur: eoqꝫ liquamine tonsa ouis imbuitur.

¶ Liquasco is. liquidus fio.

¶ Liqueo liques liqui. li. syllaba correpta. Est autē liquere liquidum seu molle esse quod instar olei discurrit Hiero. in leui. Omne liquens quod bibitur de vniuerso vase immundum erit. Hic liquesco. liquidus fio Persius. Tot tibi cum in flammas iunicum omenta liquescant. Uirgili. Limus vt hęc durescit ⁊ hic vt cęra liquescit. Huius composita sunt. Colliqueo. a quo colliquesco Deliqueo a quo Deliquesco quod est in totum resoluor. Ouidius libro. vii. me. Protinus imbutum cęlesti nectare corpus Deliquuit stagnumqꝫ suo de nomine fecit.

¶ Liquet impersonale. significat. Constans manifestū et certum est. quoniam quę resoluuntur certa constantia et manifesta fiunt. Teren. in eu. Illum liquet mihi deierare his mensibus sex non vidisse proximis.

¶ Liquefacio. a quo liquefio eiusdem cum liquesco significationis. A liquefacio compositum. Illiquefacio quod est valde seu intus liquefacio Cic. lib. iiii. tus. Quę sunt omnes vnius generis ad perfundendum animum tanꝙ illiquefactę voluptates

¶ Liquo: is liqui resoluor defluo stillo Cuius passiuum est liquor liqueris. quorum li. syllaba. producitur: Uirgi. Uere nouo gelidas canis cum montibus humor Liquitur id est paulatim dissoluitur Idem libro. iii. Nā que prima solo ruptis radicibus arbos vellitur huic atro li-

quuntur sanguine guttę id est defluunt. Luc. libro nono Liquitur & nigra distillant inguina tabe. Hinc etiam fit liquesco liquescis prima pro. Ouid. libro primo de pon. Sic mea perpetuis liquescunt pectora curis. A liquo fit compositum. Colliquo. Varro. Quod aurum cum colliquisset in forma fuit infusum.

¶ Lira prima syllaba produ. sulcum significat. Col. lib. ii. liras rustici vocant easdem porcas cum sic aratum est vt inter duos latius distantis sulcos medius cumulus siccam sedem frumentis prębeat. Hinc lirare: a quo delirare & delirus. Deliramentum. Lirare dicuntur agricolę cum crate dentata vel tabula aratro annexa operiunt semina. Primo enim aratur terra quod dicitur proscindere. deinde secunda aratione excitatę grandiores glebę franguntur quod vocant effringere. Tertia ratione iacto semine boues lirare dicuntur. qui tabellis et vomere simul & satum frumentum operiunt in porcis et sulcant in fossas quo pluuia aqua dilabatur Hinc delirare aliquem dicimus cum non recto sulco tegendo semen incedit deinde per metaphoram ad insaniam hoc vocabulum translatum est. Unde et deliri insani dicuntur. et delirare insanire. Hora. in epistolis. Quicquid delirant reges plectuntur achiui. Deliramentum ipsa deliratio. Quidam tamen delirare a gręco trahunt Nam ληρειν ineptire est. Nostri etiam liras gerras & nugas vocitauere. Plau. Nam tuę blandicię mihi sunt quod dici solet gerrę germanę ędepol lirę. Lyra. per y aliud significat.

¶ Liro. as. liras facio Col. lirātur iugera duo opa vna.

¶ Liratim aduerbium per liras. Col. Eqꝫ cum sint liratim seri debent.

¶ Liris fluuius campanię ortus in apennino & minturnas pręterlabens. Mar. Cęruleus mons liris amat quē silua maricę protegit. Virgili. Et vmbrosę liris per regna maricę.

¶ Lis: controuersia a limite id est termino dicta. ꝙ primę inter homines lites de limitibus fuerunt.

¶ Litigo. as. pe. cor. quasi litem ago discepto contendo Mar. Ah miser & demens viginti litigat annos Quisꝙ cui vinci gargaliane licet. Plau. in ru. Qua de re nunc litigatis inter vos. Litigium litis actio. Idem in Cas. Nam ego quid contrahere cupio litigii inter eos. Litigiosum dicitur de quo lis est. Litigiosus qui frequens in litibus versatur. litigator & litigatrix qui & que litigat.

¶ Lithos gręce: lapis latine dicitur.

¶ Lithagyrium: spuma argenti quasi ꝙ sit in lapidem compacta argenteum.

¶ Lithocolla: glutinum quo lapides cōiunguntur Fit enim ex lapide pario aut marmore cū taurino glutino.

¶ Lithoglyphus pe. cor. sculptor lapidum.

¶ Lithotomia: penul. prod. lapidicina. lithotomus architectus.

¶ Lithologema pe. prod. litologēatis strues lapidum.

¶ Lithostrotos pe. pro. mas. generis. & hoc lithostrotū. dictio cōposita ex λιθοσ lapis & σρωτοσ stratus: appellatur locus lapidibus stratus si verbum gręcum proprie interpretari volumus. Uerum lithostrota ex paruulis crustis constabant quibus solum pauimenti incrustabatur. Unde legimus in euan. Ioannis. Et sedit pro tribunali in loco qui dicitur lithostrotos. Var. libro. iii. de re rus. Cum villam haberes opere tectorio atqꝫ intestino ac pauimentis nobilibus lithostrotis spectandam. Hoc a nostris dicitur Sectile.

¶ Lithiasis: morbus calcularis.

¶ Littera ꝯmuis secundum suam analogiam per simplex t. scribi debeat. tamen quia prima syllaba eius ꝓducitur per duplex tt. scribi solet Dicta littera quasi legitera eo ꝙ legenti prębeat iter. vel ꝙ in legendo. iteretur vt inquit. Ser. Uel a lituris: ꝙ scripta deleri posset: quia plerunqꝫ in ceratis tabulis antiqui scribere solebant & inde delebant. Uel a lino linis quod in scribendo illinitur id est leniter inducitur atramentum. Uel a linea quoniam gręce γραμμα linea dicitur & inde gramma littera et grāmatica litteratura. Et litterę quę notę quoqꝫ appellantur ex lineis constant. Et significat principaliter litteras indiuiduas: vt a. b. c Sicqꝫ diffinitur ꝙ sit minima ps vocis compositę ex litteris quę scribi potest indiuidua. Huic accidit nomen. s. quo appellatur figura qua pingitur. & potestas qua valet. Aliquando littera capitur pro scribentis manu. Cic. ad Atticum. Nam alexidis manū amabam ꝙ tam prope accedebat ad similitudinem tuę litterę. Plurali numero litterę epistolam designant nisi apud poetas apud quos legitur littera ꝓ epistola. Oui. Quā legis abrapta briseide littera venit. Vocantur pręterea litterę disciplinę quę litterarum monumentis continentur. vnde dare litteris operam dicimus. hoc ē incūbere artibus que scriptę sunt. A littera fit diminutiuum litterula. quod Hiero posuit pro breui epistola cum inqt Munuscula omnia & suspectas litterulas vobis interdico sub anathemate. Litteratus qui litteris prędi tus est Cuius contrarium est Illitteratus. pro rudi & indocto Literatulus diminutiuum est. Hiero. cōtra. Rufi. vuletis tibi litteratulus & rabi.

¶ Litterosus idem quod litteratus. Cassius: Homo litterosus mere.

¶ Litterarius litteraria litterarium. quod ad litteram vel ad litteras pertinet. Unde dicitur ludus litterarius

¶ Litterator. qui litteras noscit vel docet.

¶ Litteratura: ars que de litteris tractat: vt est grammatica. Aug. lib. viii. cō. Imperatoris Iuliani temporibus lege data. prohibiti sunt christiani docere litteraturam et oratoriam.

¶ Lit⁹. a. um. participium a lino Uide in dictione lino.

¶ Littus per duplex tt. terra que ab aqua tangitur. vel ꝙ alluitur: vel ꝙ aqua ad id allidat: vel ꝙ ibi aqua elidi tur seu ꝙ fluctib⁹ oblimatur. Et proprie de mari dicitur. ripa de fluminibus. Ouidius Cāpoqꝫ recepti Liberioris aquę pro ripis littora pulsāt Sue. in nero. Dispositę per littora & ripas diuersorię tabernę. Quandoqꝫ etiam littus dicitur de fluminib⁹. Uirgilius in diris. Littora que dulcis auras diffunditis agris cum de Mincio loquebretur. Sumitur iterdum pro terra mari vicia. Idē Cui litt⁹ arādū et ce. Interdū ꝓ spacio circa arā a litādo ꝙ ibi litabātur hostię. Nā sicut docet. Do. Nauigātes eūdo & redeundo in littore sacrificabāt propter quod & vs⁹ obtinuit vt duplici tt scribatur cum lito primā corripiat. Cicero tamen in top. a lędo deducere videtur: Quod cum primam producat: vnico. t. scribendum erit. A litt⁹ fiunt littoreus littorea littoreum & littoralis adiectiuum vt arena littorea: et plaga littoralis.

¶ Lito litas sacrificio facto deos placo. votumqꝫ impetro: Sue. in Cęsa. Deide pluribus hostiis cęsis cum litare non posset introiit curiam. Cuius compositum est ꝑlito quod ē perfecte lito. Gel. Si hę res diuinę factę riteqꝫ perlitatę essent aruspices dixerunt omnia ex sententia processurum esse:

¶ Litura liturę superinductio: et complanatio: a lino linis vt fit cum superinducto atramento alio ve liquore scripturam vel picturam destruimus

¶ Lituro lituras penultima prod. cancello expungo. Sidonius apol. Tunc vel certius te probasse reliqua gaudebo si liturasse aliqua cognouero.

¶ Lituus baculus incuruus quo sedentes augures auibus templa designabant. Gel. Lituus est virga breuis in parte qua robustior est incurua. Dicitur interdum regale sceptrum. hoc est ille romuli baculus qui post romulum a litibus dirimēdis in medio incendio integer mansit vt apud Val. maximum. Nihil in eo preter lituum romuli integrum repertum est. Et Plutar. in Romulo. Lituus conseruatus est in palatino colle vsq ad celtarum tempora a quibus capta vrbs incensa fuit. Sed postea expulsis a Camillo hostibus inter altissimas fauillas illesus cum omnia ignis consumpsisset inuentus est. Festus scribit lituū esse genus buccine curue vnde vox gracilior exiret: q̄ qui cecinerit liticen dicitur Virgil. lib. vi. Et lituo pugnas insignis obibat et hasta.

¶ Liticen pe cor. qui lituo canit.

¶ Liuius nomē historici patauini qui res romanas miro artificio lucule̅toq sermone perscripsit De hoc Hiero. ad paulinum. Ad titum liuium lacteo eloquentie manantem de vltimis hispanie galliarumq finibus quosdam venisse nobiles legimus. Et quos ad contemplationem sui roma non traxerat vnius hominis fama perduxit. Habuit illa etas inauditum omnibus seculis celebrandumq miraculum vt tantam vrbem ingressi: aliud extra vrbem quererent. Fuit et alius Liuius poeta Comicus cognominatus Andronicus De quo Diome. Constat inquit apud romanos: Primum latino sermone comediam Liuium Andronicum scripsisse. Geli. lib xvi. Primus omnium. L. Liui. poeta. Fabulas docere rome cepit post Sophoclis et Euripidis mortem ānis plus fere. C. et lx.

¶ Liuor: vestigium et nota que fit ex flagello. Unde in ecclesiastico legimus. q flagelli plaga liuorē facit. Aliquādo significat colorem nigriorem. Var. Sic paulatim liuor in candorem vertitur: et omnis macies e corpore abscedit. Et quoniam talis est color inuidorum ideo liuor accipitur pro inuid ia. Luc. Liuor edax tibi cūcta negat Claud. libro. iii. Rabiem liuoris acerbi Nulla potest placare quies.

¶ Liuidus proprie dicitur qui ex percussu carnē nigram habet fluxione cruoris ad eum locum qui percussus est. Ply. Caplie succis suggillatis ac liuidis prodest. Hinc liuidus pro nigro. Virg. Quid ve petunt anime vel quo discrimine ripas he linqunt: ille remis vada liuida verrunt. Quoniam vero qui inuidia laborant credentes se dolore hunc colorem contrahunt: Liuidus sepe p inuido ponitur. Mar. Omnibus inuideas liuide nemo tibi. Huius diminuti. est liuidulus. Juuena. Quibus inuideas si liuidulus sis.

¶ Liueo. es. ater sum Ply. lib. xxii. Cortex vero scilicet heliostrophi liuentibus colorem reddit. Et aliquando inuideo. Pompe. Malignus homo et fortunis aliorum semper liuens.

¶ Liuesco. liuidus fio. Claud. li. iii. Haud equidem inuideo nec enim liuescere fas est Vel nocuisse deos. Huius compositum est Adliuesco.

¶ Lix dicitur cinis in quem materie rediguntur cū fuerint exuste. Ply. lib. xxx vi. allegat Varronem dicentem lix cinis est foci Et lix vocatur aqua cineri immista Unde lixiuium. Et lix. aqua. a lica qui secutus est herculē deflecti quidam aiunt.

¶ Lixiuium aqua in qua lauandi gratia decoctus est cinis per n ante i. Col. lib. xlii. Sunt qui culmos fabe cruant et ex eo quod cremauerint cinere lixiuium faciunt. Idem libro vltimo lixiuiam vsurpat. In olla inquit fictili ampla preparatam lixiuiam cineris sarmenti calefieri conuenit

¶ Lixe dicti sunt qui villoris questus gratia exercitum sequuntur vt puta lauandi aut coquendi gratia. Syl. libro. v. punicorum. Inutile marti lixarum vulgus. Scipio apud liuium Actium vmbrum appellat semilixam quasi semimancipium nomine ignominiosso. Var. Lixulas et semilixulas vocabulo sabino scribit dici circulos ex farina caseo et aqua commistos: et inter cibaria numerantur. Appellatiq sunt a cinere. q lix cinis foci sit. Unde elixus. a. um. quod coctum est cinere olle supposito. et Aulicocium. quod olla coctum est. Nam veteres pro olla. aulam dicebant.

¶ Lixo as. lixum facio. et vernacula lingua dicimus lissare. a quo fiunt composita. Elixo et prolixo. quod ē lixū facio seu in longum acuo. Colu. lib. v. Quare magnopere monendus putator ē vt prolixet aciem ferramenti et quantum possit nouacule similem reddat.

L ante O.

¶ Loba. e. milii vel panici racemus vt est apud. Varro

¶ Locus proprie dicitur quicquid aliquid cōtinet. Vir. Hic locus vrbis erit. Poniturq a dialecticis inter accidentia substantie: et ē vna de septem circunstantiis que ita numerantur. persona. qualitas negocium: facultas. causa. modus temporis que hoc versu cōtinentur. Quis quid vbi quibus auxiliis cur quomodo quando. Quandoq locus dicitur genus. Sal. Natus haud obscuro loco. Quandoq distributio temporum que cui in spectaculum venturo tribuuntur ab edilibus. Unde motus loco dicitur qui suas horas non obtinuerit inter precedētes et secutores. Et Cicero loco mot9 est cum ex vrbe puls9 Teren. Noster grex per tumultum commotus est loco. Cum autem dicimus Loco patris te habeo. significamus ea esse charitate qua pater est vel esse debet. Ter. Si te in germani fratris dilexi loco. Loco vero solatii: loco voluptatis: loco honoris pro iucundum voluptuosum et honorificum dicitur. In locum substitutus. i. in alterius vicem. Quinti. Et in locum iuuenis amissi substituit de vanitate solatium. In plurali loci et loca. Loci sedes argumentorum sunt que intra se continēt argumēta et ex quibus ipsa argumenta petenda sunt. Ab. Aristotele topica vocati sūt. loca sunt in quibus aliquid locatur quāquam etiam locos in eodem significato dicam9. Vir. Deuenere locos vbi nunc ingentia cernis. Similiter locos pluraliter dūtaxat mulieris vuluam seu vterum et vulgo matricem appellamus. Varr. in origi. Sic loci muliebres in quibus nascendi initia consistunt. Ply. lib. xi. Feminis eadem omnia preter vessicam et intus vtriculus vnde dictus vterus quod alio nomie locos appellant. hoc in reliquis animalibus vuluam tantum dicim9

¶ Loculus dimi. a locus. significat enim paruum locum Var. libro. iii de re rustica. Hortēsius familiaris noster cum piscinas haberet magna pecunia edificatas ac loculos ita sepe cum eo ad villam fui. Ponitur etiam interdum pro sacculo i quo pecunia seruatur qui alio nomine dicitur vulua et bulga et marsupium et capsula siue sit lignea siue eborea. Mar. Hos. nisi de flaua loculos implere moneta non decet. Interdum pro feretro quo mortui efferuntur: quod alias capulum et libitinam vocant. Et loculi pro vulua.

¶ Locellus diminutiuum a loculus. Var. Si quid ad
huc superest in nostri fęce locelli. Est munus nihil est:
ipse locellus erit.

¶ Loculatus. a. um. quod habet diuersos locos. Var.
Nam vt pausanias ⁊ cęteri pictores eiusdem generis
loculatas magnas habent arcolas vbi discolores sint
certas sic hi loculatas habent piscinas vbi dispares dis
clusos habent pisces.

¶ Loculamenta loca distincta siue capsulę in quibus
aues ⁊ similia nidificare seu habitare solent. ⁊ a loculis
deduci videtur. Col. Vel si non ita cõpetit paxillis ada
ctis tabulę supponantur que vel loculamenta quibꝰ ni
dificent aues vel fictilia columbaria recipiant et lib. x. i
de apibus dicit. Crepitaculis ęreis aut testarũ plęrũqꝫ
vulgo iacentium terreatur fugiens iuuentus: eaqꝫ vel
pauida cum repetierit alueum maternum. et in eiꝰ adi
tu glomerata pependerit: vel statim se ad proximã frõ
dem contulerit protinus custos nouum loculamentum
in hoc pręparatum perlineat intrinsecus pręclictis her=
bis: deinde guttis mellis respersum admoueat: tũ ma
nibus aut etiam trulla congregatas apes recondat.

¶ Locuples penul. cor. generis omnis secũdum Pris.
et tam in i ꝙ in e ablatiuum finit. Cice. i frumentaria.
In prouĩcia locupleti ⁊ referta. Hora. In locuplete do
mo. Dictus locuples a lata humo hoc est locorum plenꝰ
qui plęraqꝫ loca idest ꝗ multas possessiones habet: quẽ
admodum pecuniosus a pecorum copia Assiduus ab
asse dando cognominatur. Plynius. libro. xviii. Co
gnomina etiam prima inde pilumni qui pistrinas inue
nerunt. Pisones a pinsendo. Hinc ⁊ locupletes dicebãt
loci hoc est agri plenos. Et non modo pro diuite. et lo=
ca multa possidenti: verum etiam pro firmo certoqꝫ ad
quãlibet rem ponitur. Cice. lib. iii. off. Accedit eos te=
stis locuples possidonius. Posset tamen pro bono ⁊ ma
gnę auctoritatis capi ⁊ forte rectius quemadmodum ⁊
illud. in eodem li. comparatiue positum Quem enim lo
cupletiorem quęrimus ꝙ principem populi romani qui
retinendi officii causa cruciatum subierit vltro.

¶ Locupleto. as. pe. cor. locis et possessionibus quẽpiã
diuitem facio: ꝗuis etiam ad omnia sicut dito capi pos
sit: vt cum quis opibus rebusqꝫ etiam incorporeis dita
tur. Colu. lib. iii. Et ante perpensum ⁊ exploratum ha=
beamus vt locupletet patrem familię vinearum cultus
Plau. Visus est paterna hereditate locupletarier. Hu
ius Compositum est Collocupleto. quod significat val
de dito Ter. in heau. Vbinam est fides dum ego pro=
pter te errans patria careo demens: tu interea loci col=
locupletasti antiphila te.

¶ Loco locas pono constituo. Liui. li. i. Castra ab vr=
be haud plus quinqꝫ milia passuum locant. Virg. Hic
alta theatri fundamenta locant. Interdum locare est
reponere: Plau. Dum aulam domi locatam perquirit
ablatam reperit. Interdum nuptui tradere. Ter. in
phor. Queso quod si filiam suam vnicam locaret: Hinc
Illocabilis. que tradi viro non potest. Plau. Virginẽ
habeo grãdem dote cassam atqꝫ illocabilem. Interdũ
affictare: ad appẽsionem dare vel ad vecturam seu ad
operam faciendam. Et tunc cui quid locatur in datiuo
ponitur ⁊ pretiũ in ablatiuo: vt sex nummis aureis ope
ram vel domum tibi meam locaui: vel equum annum
totũ. Aliquando etiam in accusatiuo cum prępositione
ad: si rei non homini locatio fiat: Plau. in tri. Ego huic
diei nomen trinummo faciam. nam operam meam tri=
bus nummis ego locaui ad artes nugatorias. Sin expre
tio autem expresso sed cum datiuo homini. Cicero. in
Ver. Senonis Menoni nobilissimi hominis vxoris fũ
dus erat colono locatus Sulp. Cice. Postea ꝙ curaui
mus vt idem athenienses in eodem loco monumentũ
ei marmoreũ faciendum locarent idest concederẽt pro
loco. Huius verbi composita sũt. Abloco quod ẽ alius
loco afficto. Sue. in Vitel. Satis constat exituro viati
cum defuisse tanta egestate rei familiaris vt vxore ac
liberis quos romę relinquebat meritorio cęnaculo ab=
ditis domum in reliquam partem anni ablocaret. Col
loco simul loco. Eloco extraloco: vt cum iumentũ vel
boues extra locare solent agricolę. et agrum frumenta
rium inde male curant. Quod Columella lib. i. tangit
cum inquit. Et maxime vexant secũdum qui boues elo
cant. eosqꝫ vt cętera male pascunt nec industria terram
vertunt. Et habent pe. cor.

¶ Locito. as. pe. cor frequentatiuum formatum. a supi
no a in i mutata. Teren. in adel. Agelli est hic sub vr=
be paululum quod locitas: huic demus qui fruatur.

¶ Locatarius: qui domum aut fundum aliud ve simi=
le in locationem conducit.

¶ Locustę sunt animalia parua infirmas habẽtia alas
vt inquit Hiero: quę quidem de terra consurgentia al
tius non valent auolare vt plus sint ꝙ reptilia ⁊ tamen
auibus non ęquentur. Dictę locustę a locis vrendis ob
iacturam quam messibus afferunt tactu multa vrẽtes
morsu vero omnia erodentes: vel a loco ⁊ sto stas. vel a
longis hastis tibiarum ⁊ crurum quasi gręci ασατορυνο
cent. Has parthi in cibo sumunt. Et diuus domini pręe
cursor ioannes locustis vixisse scribitur sed contra ob=
stinatos licet sciam magnos viros aliter scribere: hoc
non me fallit. ꝙ locustis pratorum vesceretur audiant
etiam grammaticos. Hic. perottus grandi vir auctorio
tate longam facit disputationem: sed carptim dicit i in
dia nasci longitudine trium pedum: quarum cruribus
cum aruerint vtuntur pro serris: in cyrenaica lex est:
vt ter in anno debellentur. in syria quoqꝫ eas necari mi
litari imperio mos est. nefas est credere diuum Ioan=
nem. quẽ regis nostri dei pcursorem merito vocãt: hu
ius cibi impuritate vsum in eremo fuisse: crudeli cibo:
et venenoso: sed de gręcis sunt isti auctores celeberri=
mi Eudemus rhetor: helladius: Eugenius: Zosimus
Cęcilius: Longinus: Lupercus: Iustinus: Pachatꝰ
Pamphilus: Zopyriõ: tandẽ ⁊ Suidas oĩm congrega
tor ita scribit gręce ακρισ ειδοσ ζουφιου ησθιε δε ακρι
δασ ο προ δρομοσ και μελι αγριον οπερ απο των
δενδρων επισυναγομενον. μαννα τοισ πολλοισ
προσ αγορευεται Isaacius etiam interpres profusus
Nicandri dicit aial esse venenosum Ply. lib. ix. dicit lo=
custas esse pisces: atqꝫ beatus Aug. li. x. confessionum
ait ioannem animalibus hoc est locustis in escam cedẽ=
tibus non fuisse pollutum: sed quid respondebũt sãctę
matri ecclesię: insurgent ne tanqꝫ corybantes: quę can
tat: et publice solennizat. Prebuit hirtũ tegimen ca=
melus Artubꝰ sacris tropheũ bidẽtes: Cui latex hau
stum satiata pastum Mella locustis: vbi illud locusti si
telligendum est vt ait ibi Suidas: ideo concludendum
est non solummodo manna intelligi oportere: verum
etiam summitates omnium germinantium: vt sũt eti
am coralia rosarum sylucstrium: et spinarum: sed cau=
sa istius erroris fuit: quoniam ista dictio ακρισ ακρι=
δοσ duo significet ⁊ locustam vermem venenosum quo
niam summitates corrodat: quem deus aliquãdo iratꝰ
mittit contra populos et nationes: significet etiam co=

tulum germinantium.i.ipsa germina. An igitur fas dicere virum tam sanctum: tam gratum deo comedere vermes missos contra inimicos dei & quare non comedit etiam muscas: et tabanos missos contra pharaonē sed tempore hyemis vbi erant locustę: saliuerant ne? Immo aliqui medici interpretantur esse rapunculos. et alii doctissimi poma syluestria sed tam sancto homini pium est credere manna pro libito celum fluere. et tā preciosum: & tam diuinum corp⁹ sustētaret: quis Ply. lib.xi.cap.xxix: ait parthis et hę in cibo gratę Sed alia monstrosa sunt. q etiam indi comedant: non est mirū siquidem comedūt etiam homines quos ex finitimis regionibus venantur Locusta quoq venefica neroni grata ex Gallus euocata: de qua apud Iuue. Diō grecus historicus λοκουσταν τινα φαρμακ. Δε περιβοητον αγριππινα μετεπεμψατο και φαρμακοντι αφυκτον προκατασκευασαεσ τινα των καλουμενων μυκητων ανεβαλε και μεν αυτη εκ των αλλων ησθιεν:

Locusta etiam piscis est ex genere crustaceorum corpore longo cornua ante oculos bina longa & aspera habet dictus a similitudine terrestris.

¶ Locutulei: sunt homines in verba proiecti & blaterones & linguaces quorum lingua tam prodiga in frenisq est vt teterrima quadam colluuione verborū fluat semper & ęstuat.

¶ Locrus: vrbs ab Aiace olleo & naritiis qui cum secuti sunt condita apud locrinum montem qui est i bruttus ad extremum italię oppositus peloro. Virg: Illic naritii posuerunt męnia locri. Inde locrei ses quorum rex fuit ipse aiax oileus. hi Epizephyrii cognominati sunt a zephyrio promontorio cui imminent. Auctor est Ply. a locris incipere italię frontem que magna gręcia appellata est. Alii sunt locri in gręcia cognominati ozoleo malō odore. Alii Opontii beotiis finitimi qui et Epicundii dicti sunt.

¶ Lodex icis pe.prod. lecti vestis & operimentū siue lithcolus quo in lecto vtimur & frequenter lauatur Unde a polluendo lodices appellatas nonnulli putāt Iu. Modo sub lodice relictis vteris in turba: huius diminutiuum est lodicula Sue: in Aug. Ita vt extremis spatiis subsultim decurreret sestertio vel lodicula inuolutum.

¶ Logos apud grecos modō sermonem significat modō verbum modo rationem. Hier. ad paulinum. Logos grece multa significat. Nā & verbum est et ratio: et supputatio et causa vniuscuiusq rei per quam sunt singula quę subsistunt Au.li. contra hereses. Hermes qui latinę dicitur Mercurius scripsit librū qui logos τελειος appelletur.i. verbum perfectum. Apud nos quandoq pro dicto ridiculo ac contemnendo sumitur. Ci p Gallo. Ego te certo scio omnes logos qui ludi dicti sūt animaduertisse. A logos fiunt Catalogus. Epilogus. dialogus E: ogium analogia & prope infinita alia. & logica

¶ Logica latine rationalis. Nam greci λογικον. rationale dicunt. Hęc rationalis philosophia dicitur quę proprietates verborum exigit & structurā & argumentationes ne pro vero falsum surrepat. Boet. in cōmen: top. Hęc est inquit disciplina quasi disserendi quędam magistra quam logicen veteres peripatetici appellauerūt continens in se inueniendi iudicandiq peritiam

¶ Logistoricus. contexens rationes cōputus et modos historiarum. siue historice sermocinans de liberalibus scientiis. Quo nomine dictus est quidam liber. Var. Unde: Sidonius ad namatium: Varronem logistoricum sicut poposceras et Eusebium chronographū misi.

¶ Loligo pe.prod. genus piscis quasi voligo secundū Var. Uolitat enim hic piscis extra aquam se efferēs hic caput inter pedes & ventrem habet: quem nunc vulgo Calamariū vocant a thecę calamarię similitudie. Habet.n. ossicula duo quasi cultrum et calamum et cruorē nigrū atramenti modo cum exterius albus et cū a volo as. habente pe.cor. descendat loligo autem productam habeat: in metro per duplex.ll. scribendum puto. Hor. ser. Hic nigrę succus lolliginis. Huius diminutiuum ē Lolliguncula. Plau. Emitto sepiolas lolliguncIlas.

¶ Lolium herbę genus. alio nomine zizania. Hor. Esset ador loliumq meliora relinquens. Hinc loliarius.a um. Col.li.ix. Cribro viciario vel loliario qui iam fuerit in vsu pulli superponatur.

¶ Lomentum: gręci λειωμα. vocant q tritum proprie significat. Ply.li.xxxiii. Subtilissimum genus lomenti quidam vocant quinis assibus ęstimatum.

¶ Lombardia. regio italię a longobardis dicta quę cisalpina gallia vocabatur. Eius fines sunt Apenin⁹ et alpes et quicquid intra alpes bęnacumq atq Minitiū amnem continentur. cuius metropolis est Mediolanū a populis qui lingones germanię & bardi galliarū sunt simul misti non autem a longis barbas: vt solent viri docti rid ere.

¶ Longus proprie porrectus. Virgil. Sunt longis innixi hastis et scuta tenentes . Per translationem quandoq ponitur pro diuturno. Idem. Et longū andromache testantur amorem. Quandoq pro magno Unde longiores dies maiores dicimus. Quandoq p pernicioso. Idem Infęlix dido longūq bibebat amorem. Et longum aduerbialiter. quod significat longo tempore. Mar. vtq tuis longum dominusq puerq fruantur muneribus. A longus fiunt composita oblong⁹ et Pęlongus

¶ Longe aduerbium pro longitudine tam temporis q loci. vt cum dicimus longe lateq discurrit. Interdū significat valde. Sal. longe mihi aliena mens est. Interdum pcipue. Cice. Illud homini longe optimū esse Huius composita sunt Alonge et delonge quę habēt accentum in prima. Longe gentium. significat longe. sicut nusq gentium nusq locorum.

¶ Longeuus.a.um. cum diph. quod est longi ęui. Vir Quem tibi longęuo serum lauinia coniunx educet siluis Cic: in Cato. O miserum senem qui mortem contēnendam in tam longęua ętate non viderit. Hinc Longeuitas ελληνιστι Δε αιωνωνος λεγεται.

¶ Longanimis pe.cor. qui est perseuerantis animi ęquanimiter tolerans. A quo longanimitas pro tolerantia Hier: Longanimitas quę alibi sustentatio dicitur: videtur a patientia differre quia qui infirmitate magis q proposito delinquunt sustentari p longanimitatem dicuntur. Qui vero pertinaci mente exultant in delictis suis ferri patienter dicendi sunt. Patientia ergo est qua per superbiam & procaci mente peccantem non statim punit deus Longanimitas est qua per infirmitatem et non deliberati animi maliciam peccantes diu portat

¶ Longitudo: prolixitas: vt longitudo dierum in dextera illius.

¶ Longinquus.a.um. quod est remotum distans. Ci M. Cato. Non dubito quid pręsentes censeant. nos quidem longinqui et a teipso missi in vltimas gētes

¶ Longo.as. Quis non sit in vsu. habet tamen cōposita in frequenti vsurpatione habita. que sunt elongo et prolongo quod est protraho. Plau. Que mihi anus prolongat promissa.

¶ Longisco longus fio. Ennius. Neq3 corpora firma longiscunt quicq3.

¶ Longurio: idem quod lōgius. Var. Hic qui ante me est nescio quis longurio.

¶ Longurius apud Var. pertica longior. Qui lib. i. de re rus. ait. Secunda sepes est ex agresti ligno sed nō viuit. Fit autem palis statutis crebris ac virgultis implicitis aut latis perforatis ꝛ per ea foramina traiectis lōguriis ferreis binis aut ternis aut ex arboribus truncis demissis in terram deinceps constitutis. Idem lib. ii. Itaq3 in stabulis oportet clausa habere ostia ac fenestras et inter singulas a presepibus intericere lōgurios qui ea discernant ne inter se pugnare possint.

¶ Longanon: rectum intestinum dicitur quo aluū purgamus. sic dictum quia in longum ꝓtenditur ꝛ non est ita orbibus implicitum. sicut intestinum tenue. Apici⁹ Longanones porcinos ex ture tarentino farsos cunctos concisos in cinere pullorum.

¶ Longobardi populi Germanie quos a longis barbis cognominatos ferunt et ab oceano germanieq3 vltimis oris venisse nouas sedes querētes. Hi Albuino duce italiam intrauere: breuiq3 omnes pene citerioris gallie vrbes cepere. ibi cum ducentis annis regnassent a carolo magno superati fuerunt sed tamen vt diximus vt celtiberi ex celtis et iberis fuit vna natio ita lingones populi germanie ꝛ bardi galliarū populi facta vnione gentem vnam et vnum nomē admiscuerunt: ꝛ ideo Ponticus vir doctus nostri temporis lingobardos appellat non autem longobardos quantis autem probationibus prodeat ille vir scrupulosus alii viderint.

¶ Lopades genus conche marine. Plau. in para. Me dico addite lopades echinos ostreas.

¶ Loquor. eris. locutus. per c. secūdum Pris. proprie significat verba profero. Differunt autem ab inuicem Loqui ꝛ dicere q' loqui sit a natura: Dicere eleganter et facunde. Composita verbi loquor. sūt Alloquor ad aliquem loquor. Cic. Cum pridie eius diei cū allocut⁹ fuissem. Alloquimur etiam ea que aut summo affectu aut extremo periculo narramus. Vir. Extremum quod te alloquor. Ouid. Nec quia te nostra sperem prece posse moueri alloquor. Hic Alloquium. Amb. li. Hexa Dixit deus non vt per vocis organa quidam sonus sermonis exiret: nec vt lingue motus celeste formaret alloqū. Colloquor simul loquor a quo Colloquium pro confabulatione. cum veniunt in vnum locum loquendi causa. et collocutores qui simul loquuntur. Circumloquor per circuitum quendam declaro. A quo circūlocutio quā greci periodon vocant: vt si elephanti dentem pro ebore dicamus. Eloquor a quo Eloquium. Deloquor quod est de aliquo loco deputato loquor. Var. Hinc dicūt eloquium ac reliqui in fanis sabinis eccla dei qui deloquūtur. Interloquor. Obloquor. Preloquor anteloquor Lact. libro. iiii. Daniel quoq3 similia ꝓlocutus est. Perloquor perfecte loquor ꝛ sermonem perficio. Et habēt pe. corre.

¶ Locutor seu loquutor. qui nimium loquitur. Gelli⁹. Qui sunt leues ꝛ futiles ꝛ īportuni loquutores

¶ Loquela: verbū quod in loquendo proferimus.

¶ Loquentia ꝛ loquium q̄uis a loquor deducātur: nō tamen eis vtimur nisi in compositione vt breuiloquētia breuiloquium: multiloquentia multiloquium magniloquentia: magniloquium. Similiter magniloqu⁹ multiloquus stultiloquus blandiloquus ꝛ huiusmodi q̄ habent pe. cor. Anteloquium primus loquendi locus: seu principatus loquendi. Soliloquium quod significat illius qui contemplando solus ipse secum loquitur.

¶ Loquax verbos⁹ garrulus. Unde corui: et alie aues que humanam vocem imitantur: loquaces dicuntur. Hinc comporatiuum loquacior ꝛ superlatiuum loquacissimus. Loquacitas naturalis loquendi abundantia Cic. Torquato. Facit autem non loquacitas mea sed beniuolentia longiores epistolas. Accipitur etiam pro stulta et inani loquendi copia

¶ Loquacito. as. multū loquor Hie. Si q̄n mulierculę de diuitiis propriis de filiis: de vestibus de mundi vanitatib⁹ garrulādo loquacitent: vt mos ē eis frāgāt.

¶ Lora siue lorea genus potionis est quam greci Deuteriam appellant quasi secundariam veluti apud nos tertiaria per vini caritatem. Nam Δευτερον apud grecos secundum dicitur. Fit ex maceratis aqua vinaceis post mustum acinis expressum. Non potest iure vocari vinum q̄uis inter vina operaria numeretur. Tria eorum genera. Primum decima parte aque quasi musti expressa fit ꝛ ita nocte ꝛ die madefactis vinaceis: rursusq3 prelo subiectis. Secundum tertia parte ei⁹ quod expressum sit addita aque expressoq3 decocto ad tertias partes. Tertium fecibus vini expressum quod fecatum Cato appellat. Var. de. vi. pac Antique mulieres maiores natu bibebant loram. Dicta lora quasi lota acina. Hec etiam lenia tenuia vina dicuntur. Plyni. libro. xxiii. ait lenissimū vinum celerrime ī acetari Idē scribit tenue vinum minus alere magis stomachū nutrire. Cato fecatum appellat quod fecibus vini expressum est. Vinum aqua misceri Staphilus primus inuenit. Dilutum quoq3 vinum dicitur aquatum.

¶ Lorum prima pro. Nam lora habet o cor. proprie significat corrigiam ex corio ꝛ grecum est λωρον. Unde ponitur pro cingulo. Poete baltheum Veneris qui Cestus dicitur lorum appellant. Lora etiam habenas vocamus et retinacula iumentorum: zonas quoq3 ac volumina ex corio bubulo quib⁹ pugiles vtebantur. Preterea quecūq3 ligamina lora dici possunt et loramenta ligamenta etiam que ex talibus fiunt. Gel. Postea videbamus Androdum et leonem loro tenui reuictum vrbe tota circum tabernas ire. Hiero. Loramento ligneo circūdatum edificii fundamentum non dissoluetur. ab hoc lorum etiam pro corrigia accipitur qua homines verberantur. Do. Lora apud veteres laura dicebātur: a laura triumphorum sub aqua mos erat captiuos vinciri duciq3 per pompā. Ideo autem vt conditionis reminiscantur loris ceduntur. Unde lorarii dicebātur qui in scenicis fabulis parebant iis qui ludis erant prefecti: et vel vinciebant vel cedebant quos iussi erāt vincire vel cedere. Tortores quoq3 lorarios vocatos inuenimus. Gel. Itaq3 hi sequebantur magistratus tāq3 in scenicis fabulis qui dicebantur lorarii. Item lora dicūtur corrigie quibus lecti et selle instruuntur super quibus tomenta vel culcitre imponuntur. Mar. Nouis lintheis lorisq3. Hinc etiam funicul⁹ aureus argenteusve qui collo gestari solet lorum appellatur.

¶ Lorarii Vide in dictione Lorum.

¶ Lorica pe. pro. a loro fit et est munimentum corporis: quale in imperatorum antiquis statuis videmus quia loris alligata sit. Quod sit in numine. Aegis idis

dicit. Habetq; in medio caput medusę. Nā vt interpretatur Uar. E loris de corio crudo pectoralia ātiqui faciebant. Propterea vulgariter dicuntur bardę vt sunt equorum: & scuta grecorū non aūt sunt quas vulgo panzerias vocant: quoniam postea Galli succiderūt e ferro sub id vocabulum ex annulis ferream tunicam. Lorica in ędificiis est quoddā quasi sępimentum & veluti peribolus que nos tuetur a lapsu.

¶ Lorico as. loricam induo. Unde loricatus lorica indutus. Ply. Mox vbi pluribus eodem modo se coriis loricauit in dimicationem pergit. Loricatio apud iurisconsultos accipitur pro ornatu domus specioso ac veluti tectorio que impensę sunt voluptarię. Huius verbi compositum est dilorico de quo alibi.

¶ Loricula dimi. a lorica quod etiā in re militari significat p̄sidium obsidentium. Solent. enim obsessores vltra teli iactum fossam facere quā non solum vallo et sudibus sed etiam turriculis instruūt vt erūpentibus ex ciuitate possint obsistere Quod opus loriculam vocant vt est apud Uegetium & Cęsarem.

¶ Loripes edis. pen. cor. qui pedem in modum lori tortum habet. Iuue. Loripedem rectus derideat ęthiopē albus. i. qui quasi loro pedem ligatum habet claudus natura vel casu fractus.

¶ Lotium: vrina a diluendis corporibus appellatum. Est enim totius corporis lotio sicut vrina ab vrinor verbo descēdit. Sue. Reprehendēti filio tito q; et vrinę vectigal cōmentus esset: pecunia ex prima pensione admouit ad nares sciscitans num odore offenderetur. At illo negante. At qui inquit e lotio est.

¶ Lotos & lotis idis. pprium nomen nymphę neptuni filię: quę priapum fugiens in arborem sui nominis conuersa est. Ouid. li. x. meta. Amnicoleq; simul salicēs & aq̄tica lotos. Hęc arbor vt scribit Ply. insignis est in Africa quam vocant celtim tam dulci cibo: nam myrthi modo bacchas fert: vt nomen etiam genti terręq; dederit nimis hospitali aduenarum obliuione patrię. Ligno color niger ad tibiarum cantus expetitur. Quare et a poetis pro tibia ponitur. Quidam arbitrantur esse eam arborem quam romani Uisciulum dicunt: Est etiam eodē nomine herba in egypto: quam Homerus inter herbas subnascentes deorum voluptati primam nominauit. Hęc recedentibus aquis nili prouenit similis fabę in cuius capite fructus est papaueri similis intus grana seu milium ex quo incolę faciunt panem Unde. Ply. li. xxii. Qui arborem tantum lotum putant Homero auctore argui possunt Ab hac sata fit lato metra ex cuius semine simillimo porri fiunt panes in egypto a pastoribus: maxime aqua vel lacte subacto. Est et alia lotos quam multi trifolium dicunt Item alia lothos agrestis i lybia hasta duobus cubitis longa ramos plurimos proferens. Quidam etiam loton milium vocant.

¶ Lotophagi populi in Aphrica: apud Syrtes a loto nomen sortiti qui ex loto arbore victitant cuius fructus sunt magnitudine fabę colore croci quorum cibus tā dulcis est vt aduenis incutiat patrię obliuionem. Unde cū Ulyssis socii delati fuissent in Aphricam & gustassent vix inde abducti sunt Home. li. viii. odys. ου δε αρα λωτοφαγοι μηδονθ εταροισιν ολεθρον ημετεροις αλλα σφι δοσαν λωτοιο πασασθαι των δε ος τις λωτοιο φαγοι μελιηδεα καρπον ουκετι απαγγειλαι παλιν ηθελεν ουδε νεεσθαι αλλ αυτου βουλοντο μετ ανδρασι λωτοφαγοισι λωτον ερεπτομενοι μενεμεν νοστου τε λαθεσθ

¶ Lubricus: a. um. pe. cor. quasi labricus: propterea lubricus locus dicitur in quo quis nequit consistere qualis est terra glaciata. Uirg. Lubrica conuoluit sublato pectore terga. Et sese opposuit salio per lubrica surgens. Inde figurate adolescentia lubrica dicitur quę facile labitur. Lubricos oculos dixit Cicer. i. mobiles sicut dicitur pes lubricus qui est in lubrico. Piscis lubricus dicitur qui labitur dum tenetur.

¶ Lubrico as lubricum facio. Iuue. Qui lacedęmonium pitisma te lubricat orbem.

¶ Lucę boues: siue lucanę boues dicti sunt Elephanti. Uide in dictione Elephas

¶ Luca: ciuitas thusci: a qua lucenses dicuntur qui in ea habitant: aut qui in eo orti sunt

¶ Lucani populi dicti sunt q; ea regio sita est ad partem stellę luciferę: vel q; loca ęthereā sint. i. multę lucis. Uel a Lucilio duce: vel q; primitus in luco consederint. Hi inter calabros et apulos siti sunt & a sabinis orti. Eorum regio lucania: quę nūc principatus dicitur. In ea est pestum oppidum & Elea vrbs. Lucania et petilis metropolis. Hor. Lucanus in appulus anceps. Est & Lucanus. a. um. quod ad lucem pertinet a quo antelucanus. a. um. Anteluco et antelucon

¶ Lucanus nomen proprium poetę

¶ Lucania genus farciminis ex porcinis carnibus a lucanis populis primum inuenta. Mar. Filia picenę venio lucanica porcę. Pultibus hinc niueis grata corōa dat

¶ Lucem claritatem esse nemo est qui dubitet. Quoniam autem dies clara est: quemadmodum nox obscura: ponitur quandoq; lux pro die et nox pro tenebris: q̄uis prima luce & primis tenebris: non primam partem diei ac noctis significat. Prima vero die pro tota non pro diei parte. Gel. Alia luce orta auis in pastum profecta est. Inuenitur etiam luci aduerbialiter positū sicut Uesperi. Ci. in Anton. Quis enim audiat luci & in militari via. grecum est λυξ λυκος ενθεν και λυκος λεγεται οτι εν τηνυκτι λυκος ουκεν δειται. A luce fit lucanus. a. um. & antelucanus a um. quod est ante lucis tempus: & sublucanus sub lucis tempore: Ply. lib. xi. Nec omnino prius vergiliarum exortu sublucanis temporibus. Lux autē ακοτης λυκυς dicta est λυκυν. enim veteres greci appellāt primam lucem quę pręcedit solis exortū.

¶ Luceo ces. xi. splendeo. Cuius composita sunt. Alluceo ad aliquid seu iuxta aliquid luceo. Colluceo simul seu totus luceo. Ply. lib. x. Inusitata genera alitum accepimus quarum plume ignium modo colluceant noctibus Diluceo distincte luceo. Gel. li. ii. Contra vero qui in sex horis posterioribus nascitur eo die videri natum q̄ post eam noctem diluxerit: Eluceo extra siue multum luceo Lactanti. li. vii. Quis tam cęcus vt existimet sine causa esse facta in quibus mira dispositio prouidentissime rationis elucet. Aug. lib. i. con. Hinc satis elucet maiorem habere vim ad visendum liberam curiositatem q̄ meticulosam necessitatem. i. clarum esse Illuceo lucidus sum Sed ad diem pertinet. Li. Ubi illuxit cepere classem: Sed hic magis est ab illucesco Plau. in Cap. At pol te si hic sapiat senex atra pix agitet apud carnificem tuo q̄ capiti illuceat. Idem in Am. Nunc te inquit quę mansisti mitto vt cedas diei vt mortalibus illucescas clara et candida: Interdum illucescere est illuminare & splendētem facere. Lac. li. vii. Qui solem cum ceteris syderibus illuxit. Interluceo in medio luceo. Cic. li. iiii. ad Heren. Preterea dissimiles forma atq; natura loci comparādi sunt vt distincti interlucere possint: Sed hic interlucere

quasi internosci est. Pelluceo per medium transluceo. Quin. Sed vt inter se vincti atq ita coeuntes ne commissura pelluceat. Huius significationis est perluceo: et transluceo. Seneca. de tranquillitate. Quid perlucētes ad vnum aquas ⁊ circūfluentes conuiuia? Ci. lib. ij. offi. Qua si perlucet ex his quas commemoraui virtutibus Col. li. v. Ut nullo loco transluceat. Polluceo de quo alibi: Preluceo anteluceo. Cice. Ego meis maioribus virtute preluxi. Reluceo. Virg: li. ii. Sigea igni freta lata relucent. Subluceo aliquantū luceo. Ouid. de meridie Qualia sublucent fugiente crepuscula phoebo: aut vbi nox abijt nec tamen orta dies.

¶ Lucescere est clarum fieri Plau. in am. Tempus est: exire ex vrbe: priusq lucescat volo.

¶ Lucidus a. um. quod est clarum perspicuum: a quo perlucidus ⁊ translucidus. Quintil. lib. viij. Similiter illa translucida et versicolor quorundam elocutiones ipsas effoeminat.

¶ Lucido as. lucidū facio: illustro a quo Dilucido. quod est declaro. seu diuersis modis clarum facio. Cic. lib. iii. ad herē. Nam quod in dicendo rei dilucidande ⁊ magnificande causa dolum appellauimus: id in dicendo honestius consilium appellabimus. Elucido extra seu multū lucido.

¶ Lucifico as. pe. cor. idem quod lucido. a quo elucifico Nonius. Elucificare luci dare: dictum a luce. Laberius. Si cito fulgentis splendore pecunie volo elucificare exitum etatis mee.

¶ Lucifuga. pe. cor. qui fugit lucem.

¶ Lucifer pe. cor. stella Veneris cum ante graditur solem cum subsequitur hesperus.

¶ Lucerna a luceo. Grece Lychnus vocatur: cuius prima corripitur cum tamen in Luceo producatur. Iuue. Disposite pinguem nebulam vomuere lucerne. Lucernarum vsum primi egyptij monstrauere: vt auctor est Eusebius. li. x. preparationis.

¶ Lucernarius qui lucernā fert. ¶ Lucernula diminu

¶ Lucens quod aliunde lucem habet. Virg. Lucentēq globum lune. Lucibile quod per se lucet.

¶ Lucetius dictus est Iuppiter a luce quā prestare hoībus putabatur.

¶ Lucina pe. prod. que partui preest ꝙ partum ferat in lucē. Ply. putat lucinam dici ꝙ oculis presit ⁊ luci. Sunt qui a luco deducant qui rome Iunoni sacer est in exquilijs. Ouidius li. ii. fas: Gratia lucine dedit hec tibi nomina lucus Aut quia principiū tu dea lucis habes.

¶ Lucius prenomem eius qui primus ita vocatus: qa oriente luce natus est. Sic lucia nomen mulieris penultima cor. proferri debet: contra communem vsum

¶ Lucilius ⁊ lucillus nomina propria a luce deducta.

¶ Luculentus. a. um. quod est luce plenum splendens. Plau. in cor. Pulchrum et luculentum hoc nobis hodie euenit prelium. Sal. Tū. M. Tullius orationem habuit luculentam ⁊ vtilem reipu. Hinc aduerbium Luculēter clare et splendide. Hiero. De quorum vitis moribusq mirificas. q luculenter ipse conspexi libellū ipse compegi.

¶ Lucubro. as. pe. cor. vigilo: et ad lucernam aliquid cōpono. Unde Lucubratio vigilia ⁊ opus quod lucubrando fit. Var. de origi. Non solum ad aristophanis lucernam sed etiam ad Cleātis lucubraui. Li. libro. i. Sed nocte Soram deditam lane inter lucubrantes ancillas in medio edium sedentem inuenit. Hiero. in prologo. Iudith Huic vnam lucubratiunculam dedi. Sunt ⁊ lucubrationes rusticane vespertina et antelucana. quando a vespere et ante lucem conficiunt intra villam operarij villatice conducibilia. Col. li. xij. Item ad lucubrationē vespertinam palos decem. vel ridicas quinq conficere: totidemq per antelucanam lucubrationem.

¶ Lucus nemus arboribus densum deo sacrum: a luceo per antiphrasim dictum eo ꝙ non luceat quoniam cum nulle illic arbores propter religionem cederentur opacus et sine luce erat. Sunt alij: qui non per contrarium deducant sed propter lumina crebra sacrificiorum que ibi nocturno tempore fiebant Dicitur etiam Lucus us. pro luce Teren. Cum primo luci. i. prima luce ⁊ cum primū sol illucescet. Lucus martis dictus est in quo Mars illam vestalem virginem compressit: vt est apud Iustinū ⁊ Plutar. Luculus et lucellus diminutiua sunt.

¶ Luco as. licet non sit in vsu: a luco siue a luce fieri puto. cuius composita sunt. Colluco: quod est ramos sylue decido Interluco idem significat Subluco succidendo illumino.

¶ Lucar pretium quod ex lucis captatur: vel erogatio que in lucis fiebat.

¶ Lucaria festa que in luco romani faciebant qui permagnus erat inter viam salariam ⁊ tyberim pro eo ꝙ victi a gallis fugiētes e prelio: ibi sese occultauerant.

¶ Luceria: vrbs Apulie: que ⁊ Ausonum colonia fuit.

¶ Luceres siue Lucerenses: tertia pars populi romani distributa a Tatio ⁊ Romulo sic appellati a Lucumone siue a lucerio siue a luco quē Asylū Romulus vocauerat

¶ Lucerius Ardee rex qui auxilio fuit Romulo aduersus Tatium.

¶ Lucumo proprium viri nomen. a quo Lucomedi appellati: qui postea lucerenses sunt dicti. Hi fuerūt Thusci. Var. dimicantem Romulum contra. T. Tatium a lucumonibus. i. thuscis auxilia petisse.

¶ Lucrū a luendo si amplius exolueret ꝙ quanti esset emptum: A quo Lucrosus. a. um. plenum lucro. Ply. li. xviij. Et auctionibus eam adhiberi lucrosum putant.

¶ Lucellum diminutiuum paruum lucrum. Hor. i Ser De sene gustarit tecum partita lucellum.

¶ Luciones: dicti sunt qui vndiq lucrari cupiunt

¶ Lucrinus. pe. pro. lacus campanie in sinu baiano contra puteleos propinquus Auerno lacui adeo vt in maximis quandoq tempestatibus coniungi soleat. Dictus a lucro propter multitudinem piscium qui ibi capiebātur. Do vtroq Mar. Dum modo lucrino modo se permittit auerno.

¶ Lucretilis mōs in sabinis.

¶ Lucta conflictus.

¶ Lucto. as. apud antiquos. ⁊ Luctor deponens. significat contra aduersarium omni adhita virtute confligo quia in huiusmodi conatu membra soluuntur. Vir. Luctantes ventos. Ser. hoc est egredi laborantes Aliquādo Luctari est lucta ludere. Lactan. Ne quando in laqueos ⁊ fraudes illius aduersarij nostri cum quo nos deus luctari voluit inciderimus. Ter. in hecy. Dicitq illi annulum sese dum luctat detraxisse. Hinc Luctatio ludus quo alius alium nititur in terram prosternere. Cōposita sūt Colluctor. Lactā. de opi. Nam ⁊ ille colluctator ⁊ aduersarius noster scis ꝙ sit astutus: idem ipse violētus. Obluctor acrius contra aliquem nitor. Col. li. vij. Sepe etiam vel grauitate longioris: vel cum in proscindendo aut duriori solo: aut obuie radici obluctatus cōuellit armos Reluctor pro repugno. Idem lib. i. Nam cum veteri astruitur recens edificium quasi assurgenti reluctans onerι cedit. Quintil. Cum a me quidam familiariter postu

lant vt aliquid de ratione dicendi componerem diu sum equidem reluctatus.

¶ Luctitor frequentatiuum. Unde Pri. ponit apud vetustissimos luctito pro luctitor inueniri.

¶ Lugeo. es, xi. ctum. quasi luce egeo propter continuũ luctũ. Uel dicitur a luo q luctus vitam hominis soluat. Est enim lugere valde flere. Lact. li. iiii. Quis tam facũdus z tant[a] rerum verborumq copia instructus existet: q oratio tanta affluentie vbertate decurrens: vt illã crucem merito deploret quam mundus ipse et tota mundi elementa luxerunt: Est et lugere in luctu hoc est in lugubri habitu esse ex obitu chare necessarieq persone. Unde Luctus vt Cic. lib. iiii. Tus. inquit est egritudo ex eius qui charus fuerat interitu acerbo. Scribit Dionysius hali. li. v. Romanas matronas Ualerium publicolã Brutumq luxisse annuum tempus depositione auri et purpure vt est illis luctus consuetudo in necessariorum cognatorumq funeribus. Huius verbi cõposita. Prolugeo de quo alibi. Elugeo quod est luctum depono. Unde Agretius. Eluxit qui luctum deposuit. Illuxit cũ lumẽ apparuit. Liui. Quid aliud in luctu q purpuram aut aurum deponunt fœmine: Quid aliud cum eluxerunt: sumunt: Aliquando elugere est lugẽdo deflere. Ci. patriã illuxi iam z grauius et diutius q vlla mater vnicũ filium

¶ Luctus. us. non solum ploratio dicitur sed etiã insigne indiciũq mœrentis sicut est vestitus niger et pullus. Sepe enim ipse habitus: vultusq et vestis luct[us] dicitur. Nam in luctu atrati sunt purpura auroq depositis: cũ eluxerunt nigram vestẽ exuunt: purpuramq resumunt. antiqui etiam declinabant luctus lucti: Actius Cesso hinc ire z rapere lucti vestem in lecto coniugis.

¶ Luctuosus a. um. luctu plenum. Sal. Uirorum more pugnantes cruẽtam atq luctuosam victoriam hostibus relinquatis. Et luctuosus dicitur qui est in luctu.

¶ Luctificus a. um. pe. cor. quod luctum inducit

¶ Lugubris et hoc lugubre pe. cor. quod ad luctũ pertinet: vt vestis lugubris q defertur pro morte alicui[us] chari

¶ Ludus dicitur in factis: iocus in verbis. Et ludus in singulari de priuatis z de exercitatione gymnastica cum multorũ conuentus ab vno eruditur preceptore Unde z pro schola z loco sumitur in quo exercentur docẽturve Sic dicimus ludum palestre: ludum pile: ludum gladiatorũ: ludũ musicũ: ludũ litterariũ Sue. I ce. Formã q ludũ gladiatorũ erat: edificatur[us] ꝯsiderauit. Asco. Quẽm scholam ludum dixere romani. Quintil. Quia diuitem illũ ꝑmiserã patrem in ludum vendiderunt tanq decepti hoc est gladiatorũ Ci. de ora. Cum hoc ludo nõ precipitur: faciles enim cause ad pueros deferunt. Et statim post. Hec est in ludo causarum fere formula. Ubi de grammatices ludo locutus est. Sene. Dionysius tyrannus de regno eiectus ludi magister factus est. De ludo musices intellexit. Lusus vero z lusio ad voluptatẽ magis pertinent sine vlla arte z puerorum proprie dicũtur. Quin: Nihil me lusus offenderit. Et paulopost Sũt etiam non nulli acuendis ingeniis non tantum inutiles lusus. Ci. ex multis lusionibus nobis senibus talos relinquant z tesseras. Ubi de voluptate senili locutus est: Ponitur tamen quandoq lusus pro ludo. et ludus pro lusu Similiter lusus pro ioco opponiturq serio: quemadmodum z iocus. Ply. iunior Aristoni. Quos quantosq auctores sequar facile impetrari posse confido vt errare me sed cum illis sinant quorum non seria modo verum: lusus etiam exprimere laudabile est. Eodemmodo lusus Io. Sed tamen amoto queramus seria ludo Ludi vero tantum plurali numero spectacula publica significant Cic. in Uer. Inter binos ludos. Fuerũtq apud grecos quattuor ludorũ genera precipua. i. olympici: phthii: isthmici: et nemei de quibus dictum est in dictione certamẽ Ludi apud romanos etiam quattuor erant Megalẽses funebres plebei z apollinares.

¶ Ludius z ludio pro ioculatore histrione: et ludia pro ioculatrice. Mar. Hermis cura laborq ludiarum Liui. Acciti ex ethruria Romam ludiões qui ad tibicinis modum saltabant Oui. Ludius equatam ter pede pulsat humum.

¶ Ludo is. si sum. ludum exerceo z construitur cũ ablatiuo. Interdum etiã cũ accusatiuo. Sue. de Aug. Aliqsi vt vincat ludit assidue aleam. Ter. in. Adel. Ita vita ẽ hominum quasi cum ludas tesseris: Interdum ludere ẽ deridere. Plau. in Asi. Nec me cur ludatis scire possum Interdum decipere. Ter. in Adel. Cur non ludo hunc aliquantisper melius est quandoq hoc nunc mihi voluit credere. Interdum iocari vulgo scrizare solazare. Ply. ad fabium. Ludere me putas: serio peto. Intellexit enim se non ioco agere sed serio. Terenti[us] in Adel. congrum istum maximum in aqua sinito ludere paulisper. Interdum canere pulsare. Gel. Is optime luderea magistro eius didicerat. Interdum versibus scribere: Uirg. ludere que vellem calamo permisit agresti. Interdum amittere. Ter. in phor. In illis fructus est in illis opera luditur Ubi notandum ludo modo actiuũ: modo neutrum esse vt ex iis que scripta sunt intelligi licet. Cõposita sunt Alludo: Colludo. Unde collusor socius i ludo. Cic. Lenticulam de alea condemnatum collusorem suum restituit. Uir. lib. i. Se posuit pro simul mouere. Sepe leuem paleam z frondes volitare caducas. Aut summa nantes in aqua colludere plumas. Iureconsulti Colludere dicunt aliquos: cum diuersam partem adiuuant: prodita causa sua. Sic enim clientem suum simul cum aduersario ludunt. i. fallunt ac decipiunt. Deludo derideo decipio Plau. in Asi. Lucifer etiam me delusisti Idem. Quid me deluditis z nocte excluditis foras. Eludo. Illudo Preludo anteludo. Ambro. li. i. officio. Qui disciplinam bellicam vult assequi quotidie exerceatur armis. et tanq in procinctu positus preludit prelũ Hinc preludium quod proprie significat precentionem: hoc est q ante inchoationem cantus premitti solet fauoris emerendi gratia. et hec habent pe. pro.

¶ Ludifico. as. derideo seu per iocũ z ludũ fallo. Plau. in Cas. Iam hic est lepide ludificat[us]. Inuenitur etiã ludificor deponẽs. Ter. i Phor. Ergo sic me ludificamini:

¶ Ludibrium proprie vbi ludimus deridẽmusq: z quid ludẽdi cã expetim[us]. Uir. ne turbata volent rapidis ludibria ventis. Unde haberi aliquid ludibrio dicimus id est derisui et contemptui. Ter. in Ecy. Nõ sic ludibrio tuis factis habitus essem. Ambro. de agnete pro coitus peccato posuit cum ait. Cum quibus libidinis sue se posse credebat ludibrium exercere.

¶ Ludicrum substantiuum dici potest quodcunq lusorium ac ioculare. Li. li. i. Et cum his crescẽte in dies grege iuuenum serta ac iocos celebrare iam tum in palatio monte lupercal hoc fuisse ludicrum ferunt z a palãteo vrbe archadia palatium: deinde palatinum mõtem appellatum. Ibi euandrum ex eo genere archadum qui multis ante tempestatibus tenuerunt loca: solemne allatum ex archadia instituisse: vt nudi iuuenes lycium pana venerantes per luxum atq lasciuiam currerent: quem Romani deinde vocauerunt Innuũ. huic deditis ludicro et

¶ Ludicrus a.um. Lusorius iocularia leuis. Virgili⁹ Nec; tenta aut ludicra petunt premia: Unde ars ludicra ars histrionica ⁊ scenica dicitur: Pris. Hic ⁊ hec ludicris et hoc ludicre declinat: cum tamen sic declinando ludicria: non ludicra faceret.

¶ Lues dicitur cum in vrbe aut in agro febris aliudue morbi genus homines vel pecora siue vtrumq; corripit Iterdū arbo res ⁊ sata. Pestis que aut cito occidit āt cito ab ita b eo quem inuasit.

¶ Lugdunum ciuitas Gallie apud aquitanam quam Plācus cum Galliam comatam regeret traditur condidisse. In ea fluuij Liger ⁊ Garumna.

¶ Luma genus spine que in pratis nascitur ⁊ locis vliginosis: sic dicta q agricole eam e terra luunt.i.soluunt Hinc lumeta loca lumis plena ⁊ lumaria falx.qua lumeta secantur.

¶ Lumbrici vermes terreni a lubricitate dicti.

¶ Lumbus pars corporis qua libido designatur. Sunt enim lumbi a cinctura ad nates: a quibus venereus liquor defluit. Unde ⁊ apud poetas sumitur quandoq; p membro pudendo Plau. Exporgite lumbos ex tollite Et in Pria Crissabit tibi fluctuante lumbo. Dicit̄ etiā lumbus de brutis. Hora.li.i. Ser. Curto ire licet mulo vel si libet vsq; tarentum Mantica cui lumbos onere vlceret ac eques armos. Hinc fiunt elumbus vel elumbis ⁊ delumbe.

¶ Lumbare tegmen quo pudenda teguntur: vt apud Hiere. Sicut tu posuisti lumbare istud ad lumbos tuos

¶ Lumbago: vitium ⁊ debilitas lumborum.

¶ Lumen quasi lucimen: a quo luminosus a. um quod est clarum. Ci. Cum sint maxime luminose partes due et quasi tactuose. Hinc etiam lumino: a quo Illumino. as.⁊ Relumino quod est lumen reddo.

¶ Luminare quod lumen habet. Hieron. in Gē. Fecit deus duo luminaria magna: vnū vt preesset diei: alterum vt preesset nocti.

¶ Luna a lucēdo dicta q noctu sola luceat. Alij lunā: q̄si lucē alienā dicūt q lumē a sole recipiat. Ci. Cū illa q̄ luce lucet aliena. Vel luna dicit̄ q sit luminū vna: vtcūq; ē p grecorū imitationē ē ελληνες γαρ φασι λεγεσθαι οτι σελας το φως και ανω οτι υπο ηλιου λυκα λαμβανει σελην Hinc plenilunū quod est cū luna quintadecima ⁊ rotunda est. Vel plenilunium dicitur lune oppositio. Ply.li.xviij. Cum vero occidente sole oritur scilicet luna ex aduerso: ita vt pariter aspiciantur tunc erit plenilunium. Interdum cum apparere desierit: ⁊ noua fit: ⁊ coeunte vel silenti luna vnde lune coniunctio dicitur dies silentis lune. Diminutiuum a luna est lunula

¶ Lunaris ⁊ hoc lunare: quod ad lunam pertinet: vt lunaris ratio. lunaris annus q̄ mēse vno suū efficit cursū.

¶ Lunaticus morbus dictus est q eum qui interlunio natus est hūc morbū fere pati compertū est. Qui ⁊ comitialis a quibusdā etiam appellat̄ Sed diuersum eē ostēdit firmicus li.iiij.mat.cum inquit. Et si luna male fuerit collocata: aut spaticos: aut lunaticos: aut caducos facit. Est autem proprie lunaticus. qui aut ab insania vexatur certis lune temporibus aut grauatur in morbo.

¶ Lunat⁹.a um.quod ē ad lune similitudinē factū: vel quod h₃ speciē lune. Tres eīn sūt figure crescētis lune. Nā mō curuat̄ i cornua: mō i orbē circūacta vt cū ē plena ⁊ soli aduersa. Mō dimidio orbe cesa: hoc ē cū equa ꝑportiōe diuidit̄. Et ob id a nostris diuidua vocatur.

¶ Luo is.lui.significat psoluo. Liui. Ut tandem debito supplicio scel⁹ lueret.i.solueret seu purgaret. Tractū a pecunia: quia apud antiquos pene pecuniarie fuerūt sed grecum λυω λυεις λυει. Interdum luere est sustinere pati. Iustinus.li.i. Quicunq; capi potuerunt supplicia crucibus luerunt. Dicimus etiam luo capite sicut Mulcto: ⁊ punio. Liuius.li.ix. Obsides etiam sexcenti imperati capite luerunt. Hinc componitur reluo pro soluo seu repignero. Nam in a.ia significatiōe componitur a lauo sicut Deluo ⁊ proluo.

¶ Lupus grece λυκος animal rapax. cuius fe. est lupa. Et lupus genus piscis preciosi qui varrolus a quibusdā Sturio dicitur. Et sub ostia fluuiorum captus etiam laneus: lanatus ve appellatur. Mar. Laneus euaganei lupus excipit ora timaui Aequoreo dulcis cum sale past⁹ aquas. Sunt illi cum mugili naturales inimicitie. Itē lupus genus est freni asperrimi: a lupinis dentibus dicti quia inequales sunt: siue quia duriciam habent lupini dentes: et ꝑ ea morsus eorum asperrimus. His frenis vtebantur galli. Ouid.li.de.tris. Et placido duros accipit ore lupos. Item lupus est instrumentum aduncum qua vasa que in puteū forte ceciderūt extrahuntur harpax greco vocabulo ⁊ harpago nō.at. Itē lup⁹ Aranei genus quo nomine etiā dictā ē herba q̄ aspargi vice mandi solet: q̄ ⁊ lup⁹ salictarius q salices ad similitudinem vitis ascendat. Item lup⁹: vt palladius auctor est ferula manubriata vocatur.

¶ Lupus est in fabula prouerbiū natū est q physici affirmant eū a voce deseri quem prior lupus viderit. Quod eē fert̄ cū ille superuenit de quo loquimur ⁊ nobis sua pñtia āputat facultatē loqndi. Vir. Vox quoq; moerī tā fugit ipsa: lupi moeri videre priores. Lupum aurib⁹ tenere prouerbium est quod in re ancipiti periculosaq; dici solet. Nā qui auribus lupum tenet: nec eum dimittere audet nec retinere potest sine periculo. Hier. contra Io. origenistā. Nūc vo q̄si aurib⁹ lupū apprehēderis nec tenere potes: nec audes dimittere. Sue: in Tibe. Cūctandi cā erat metus vndiq; imminentium discriminum vel sepe lupum se auribus tenere diceret:

¶ Lupa cum sit femi.a lup⁹ ponit̄ tñ q̄nq; p meretrice q vt illa cibi: ita hec vel libidīs vel q̄stus appetēs sit

¶ Lupanar pe.pro. sumitur pro turpi meretricum loco Aug.li.xviij.ci.dei. Meretrices autem lupas vocabant Unde etiam nunc turpia loca earum lupanaria nuncupantur. Am. adiectiuum posuit cum ait. Cum meretricibus scortaberis in contubernio lupanari. Dicitur ⁊ lupanarium. Ulp. de petitione hereditatis: licet a lupa nario percepte sunt. nam et in multorum honestorum virorum prediis lupanaria exercentur.

¶ Lupari scortari: meretricari. Accius. Qui cū meretrice per vias habitu nostro lupantur.

¶ Lupatū idē quod lup⁹ p freno asperrio. Uer: Presissoq; negabūt Uerbera dura pati ⁊ duris parere lupatis Dicta lupata vt Ser. inq̄t a lupinis dētibus q̄ inequales sūt. Unde et eorū morsus vehementer obest.

¶ Lupinus a.um.quod est lupi. Plyn. Massurius palmam lupino adipi dedisse antiquos tradit. Lupinus substantiuum genus leguminis quod non mitius terram appetat vorax q; illius sit q̄ lupus: ⁊ tellurem adeo amat vt q̄uis frutetoso solo coniectum inter folia vepresq; ad terram tamen radice perueniat.

¶ Lupercal a lupa dicitur locus sub palatino monte sacratus ab euandro Pani deo archadie qui lyceus vocatur q̄uis quidam ita appellatum velint: q lupa ibi remū et romulum nutriuerit. Ouidius. in fasti. Illa loco nomen fecit: locus ille lupercal Magna dati nutricis pre

mia lactis habet. Vel dicitur a luendo. q ibi per caprū luebatur: hoc est sacrificabatur: vt sit dictio ex tribus orationis partibus composita quasi luere per caprum

¶ Lupercalia etiam sacra quę in eo loco fiebant mense februario: gręci lycęa vocant

¶ Luperci dicti sunt quasi ex illorum mysteriorum sermine exorti: siue vt Var. putat q lupercalibus in lupercali sacra facerent nudi in honorem Panos. Cicero. insectatur M. Anto. q in lupercalibus in quibus sedebat Cesar amictus toga purpurea in sella aurea coronat⁹ se lupercum exhibuerit. Nam nudi sacerdotes luperci currendo lustrabant ciuitatem ⁊ verberabant pregnātium manus mulierum vt faciliores essent partus zona ex corio capri. De his Ouidi. Quis vetat archadico dictos a monte lupercos Faunus in archadia templa lyceus habet.

¶ Lura os culei siue vtris ab antiquis dicta est

¶ Lurcones dicti sunt gulosi ⁊ bonorum suorum consumptores. Plautus. in Persa. perennis herbę lurco edax: furax: fugax. Lucil. Edite lurcones comedones viuite ventres

¶ Lurco as. cibum cum auiditate nimia sumo: Pompon. Lardum lurcabat lubens.

¶ Luridus a. um. pe. cor. quod est supramodum pallidum: quasi loridum: quasi loro percussum ⁊ liuidum factum. Hor. li. car. Doletq3 partus fulmine luridum missos ad orchum. Hie. ad Oceanum. Lurida ora: sparsū crinem: squallidas manus: sordida colla summittere.

¶ Luscinia auis dicta q lugens canat. Hanc philomelam gręci vocant: quę peruigil custos cum oua quodam sinu corporis ⁊ gremio fouet insomnem longę noctis laborem cantilenę suauitate solatur. Hec auis a poetis quandoq3 dicitur atthis: quasi attica. Mar. Sic vbi multisona feruet sacer atthide lucus:

¶ Luscus proprie qui altero capt⁹ est oculo qualis fuit Hannibal: de quo Iuuena. Portaret belua luscū. Quādoq3 tamen dicitur qui est hebetioris visus. A lusc⁹ fit elusco: as. quod est luscum facio: et oculum eruo. Scribit Iulianus iureconsultus Aquilia lege teneri eū qui eluscauerit discipulum in disciplina.

¶ Luscitus pe. prod. qui hebeti visu est: ⁊ qui melius noctu q̄3 die videt.

¶ Lusciosus siue luscitiosus ⁊ lusicrosus dicitur qui propter vitium oculorum parum videt: q. s. luscos imitet qui clari⁹ vesperi q̄3 meridie cernit: vt iquit Fes. Plau. in mili. Aedepol tu quidem cęcus non lusciosus es Ply Sanguine hirci sanari lusciosos putat. hos gręci myopes ⁊ nyctolopas vocant: morbus ipse luscio vocatur. Sunt qui ita discernant: vt lusciosi dicantur: qui ad lucernā non vident myopes qui minutius cernunt

¶ Lusitania pars vlterioris hispanię quam nunc portugaliam appellant. Scribit Ply. lusum liberi patris ac lysam cum eo bacchantem nomen dedisse lusitanię. Hec oceano occidentali alluitur: in qua est ciuitas emerita: ⁊ portugalię regnum. lusitanum littus pollet gemma ceraunio: quod indicio preferunt aduersus vim fulgurum creditur opitulari.

¶ Lusito tas. pe. cor. frequen. est verbi luco. Plautus. i cap. Nam vbi illo adueni quasi patricius pueris: aut monerulę: aut anitas: aut cothurnices dātur qb⁹ cū lusitēt

¶ Lusorius a. um. quod ad ludum spectat: vt tabula lusoria qua thesseris luditur..

¶ Lustrum ferarū habitaculū in syluis a luto q sit lutosa lacuna. Ver. Non absunt illis saltus ac lustra ferarum. A qua similitudine ij. qui in locis abditis ac so rdidis desidię ⁊ ventri indulgent in lustris vitā ager e dicuntur: propter quod et lustra dn̄r popinę ⁊ lupanaria vbi habitāt lupę. i. meretrices. Cicero. libro. 2. phil. Cū oēs impuritates īpudica in domo quotidie susceperis vino lustrisq3 confectus. Idē Casio. Quę aūt in lustris et in vino cōmentatio potuit esse? Et lustrum dicit̄ spatiū quinq3 annorum: a luendo. Hoc est soluendo. q quinto quoq3 anno vectigalia ⁊ tributa soluebantur ⁊ vrbs lustrabat̄ i. sacris purgabatur quę purgatio vrbis etiā lustrū dicebatur. Li. li. ij: Oēs centurię ⁊ equites ī cāpum martium conuocati sue oue tauro cęsis imolarunt quod lustrum est dictū: sicq3 a sacrificio illo sensus obtinuit nomen lustri. Quia vero sensus ipse siue lustrū singulis quinq3 annis habebatur censorum magistratus īualuit consuetudo: vt lustri appellatione spatia quinq3 annorum appellentur: Hinc armilustrum.

¶ Lustro as circūdo. Lact: li. r. Sed luna quę orbem illum signiferum: xxx. dierum spatio lustrat. Interdū lustrare significat expiare. Li. li. i. j. Ibi instructum exercitum oue: sue: tauris tribus lustrauit. Interdum aspicere agnoscere. Cice. li. iij. ofi. Sed cum omnia ratiōe atq3 animo lustraueris. Interdum sequi. Ver. At mecum raucis tua dum vestigia lustro. Interdum patefacere clarificare: vt idem. Postera phębea lustrabat lampade terras. Interdum inumbrare. Unde lustra ferarum cubilia: ⁊ lupanaria per contrarium dicun⁹ q parum illustrantur. Interdum circumspicere. Vergili. libro. iij. Omnia collustrans hanc primū ab littore classē Conspexi venientem. Et lustrare quod vulgo dicitur monstram facere. Cuius sententię duo sunt verba: re. cognosco. s. et recenseo. Huius verbi composita sunt collustro: quod est circūspicio: Cice. li. v. tus. Ego aut eiū omnia collustrarē oculis animaduerti colūnellā. Illustro: perlustro. quod est perfecte circūreuideo. L iui. lib i. Hercules ad primam auroram excitus cum gregem perlustrasset oculis.

¶ Lustror aris. deponens significat scortor a lustris abditis locis. Plau. in pseu. Lustrantur luxantur comedunt quod habent.

¶ Lustralis et hoc lustrale: quod ad lustrum pertinet. Liui. li. i. Sacrificium lustrale in diem posterum parat Lustralia exta veteres dixerunt prępinguia eo q lustralis. i. quinquennalis bos dicitur esse perfecte ętatis

¶ Lustricus. a. um. Unde lustrici dies infantium appellantur. puellarum octauus: puerorum nonus: quia his infantes lustrantur: et nomina eis imponūtur Et qui eos lustrant lustratores vocantur: ⁊ fęminę lustratrices: ⁊ qui lustrantur lustrati nominantur:

¶ Luter vas in quo vinū diluit̄. i. aqua miscetur. Nam ⁊ luto ⁊ loto pro diluo a veteribus vsurpatum est

¶ Lutū cęnū siue sordes. habet primā cor. Iuue. Cōpositiq3 luto nullos habuere parētes. Hinc luteus. tea luteū: quod est ex luto. Tibul. Sed nimius luteo corpora tingit amor. Fit aūt lutū a luo iuis. αλλα απαντα ταυτα αποτουλυειν ωσ αυωλελεχαμεν

¶ Luto as. luto inficio. Unde lutatus luto infectus A luto fiunt composita. deluto et eluto: de quibus supra ī dictione deluo dictum est.

¶ Lutescere significat lutum fieri.

¶ Luteus color rubeus sanguinolentus: nam est sanguini consimilis: a λυθρου: qui est cruor. Gellius latinum putat: et a luce deduci. Ait enim luteus q̄3 russus color est dilucidior. Unde nomen quoq3 fa=

ctum videtur: Alij a luo ꝙ sit quasi dilutus: hoc est solutus ⁊ decoloratus. ruffus. Est enim luteus color diluti or rutilus qualis est color auri. Unde violę eius coloris luteolę dicuntur: Et lutea herba qua chrisocolla tingit: que naturam lini seu lanę habet ad succum bibendum. Et vitellum in ouo ouiluteum vocamus. Idem color cęrinus appellatur a cęrę colore. Idem et flammeus dicitur. Plynius. Lutei video honorem antiquissimum in nuptialibus flammeis totum fœminis concessum. Hinc flammea appellabant vestimenta lutei coloris: quibus flaminica vtebatur. Luc. Lutea demissos vellarunt flammea vultus. Huius nominis prima producitur. Persius. Iam chlamides regum iam lutea gausapa captis. Iuuenalis vero primam corripuit. Incude et luteo vulcano ad rhetora misit.

Luteolus dim. Uer. Mollia luteola pingit vacinia calta

Luxo as. soluo. Plyn. li. xvij. Aut circumfossor: vel etiam subarator imprudens laxauit radices. Unde luxa siue luxata membra dicuntur locis suis mota ⁊ soluta. Et luxati dicuntur quorum membra suis locis mota sunt. Idem althęę radix decocta luxatis prodest. Hinc luxuriosi dicti sunt: qui in re familiari profusi atq; soluti sunt.

Luxus. us. luxuria ⁊ luxuries non solum pro re venerea sed etiam ⁊ fere semper propterea pro omni superfluitate ⁊ nimia profusiōe ⁊ sumptuosiore cibi vistitus ⁊ aliarum rerum cura dici solent. Cicero libro primo officiorum. Intelligimus ꝙ sit turpe defluere luxuria delicate ac molliter viuere. Idem in Uerr. acti. i. Quas res luxuries in flagitijs: crudelitas i supplicijs: auaritia in rapinis: ⁊c. Uirgilius li. i. Ge. Luxuriem segetum tenera depascit in herba. Idem. At domus interior regali splendida luxu Instruitur. Luxus etiam pro splendore ponitur. Claudia. libro. ij. Sub tua purpurei venient vestigia reges Deposito luxu.

Luxuriosus. sa. sum. ponitur pro nimium abundanti. Cicero. de ora. Gemmate sitire agros letas segeties luxuriosa frumenta. Tunc enim in segetes solēt immitti oues vt eas pascant.

Luxurio as. ⁊ luxurior luxuriaris: si Diomedi credimus: hanc habent distinctam: ꝙ luxurio sit in laude: luxurior in crimine. Significat luxurio non lasciuiam mētis: sed habitudinem corporis. Uergi. libro. iij. Ge. Luxuriatq; thoris animosum pectus. Corn. Seuerus. Luxuriantur opes: atq; odia longa grauantur. Utrunq; tamen pro superabūdare: profundere ⁊ lasciuire smorbiezare ponitur. Plynius libro. xviij. Aliqui in frigidis ab equinoctio auctumni: in calidis serius ne ante hyemem luxurient. Tibul. Luxuriant animi rebus plęrunq; secundis Liui. libro. i. Positis externorum periculorum curis ne luxuriarentur ocio animi quos metus hostium disciplinaq; militaris continuerat. Colu. li. iij. Cacumina virgarum ne luxurientur dimutilato. A luxurior fit compositum Eluxurior quod est extra luxurior. Idem in eodem. Qui si pingui agro validis vites deposueris pannis magis eluxuriabuntur.

L ante Y

Lyęus cum diph. dictus est bacchus. λυω soluo eo ꝙ mentem ⁊ membra vinum dissoluat: vnde sequitur palysis. Uerg. Regales inter mensas laticemq; lyęum.

Lycus nomen proprium viri quo nomine multi vocati sunt. Unus troianus: de quo Uergi. Fata lyci. Altar thebanus ignobilis: qui regem thebanum occupauit. Item alius thebanus rex. Alius pandionis filius: qui a se lyciam nominauit. Alius lychaon Callistoos pater: archadię rex: qui cum solitus esset hospites necare. in lupum a Ioue cōuersus est. Fuit ⁊ alius lycus priami filius. Item lycus fluuius assyriorum qui Tygri immiscetur. Ouid. libro iiij. de pon. Huc lucus huc sagaris peneusq; hypanisq; cratisq;: Et lycus grece: lupus latine dicitur: ab λυκοσ: i. a prima luce: ꝙ id tempus maxime aptum sit rapiendo pecori.

Lychaonia regio asię: quę totius asię medium quodammodo locum et arcem occupat. Sunt qui scribant lychaoniam esse partem archadię quę in peloponneso sita est. a lychaone rege archadię cognominatam. A lychaonia fit lychaonius lychaonia lychaonium. Ouidius. de tristibus. Queq; lychaonio terra sub axe iacet

Lychaones populi sunt in Asia minore prope lyciā: vt Ptol. libro. v. scribit.

Lycius apollo dictus est a lyco lupo: ꝙ sicut lupi pecora rapiunt: ita ipse humorem haurit radijs Prisci grecorum primā lucem quę precedit solis ortum λυκην appellarunt. απο της λυκοσ. Idq; temporis hodieq; lycophos cognominant lycij apollinis oraculum: quia in lycia maxime claritatis fuit ob luporum interfectionem.

Lycęus cum diph. mons archadie qui pani deo sacer est ⁊ vbi templum bicornis fauni: a quo lycęa ludicra illi sacrata: a nobis lupercalia sunt dicta a lupis quę ad expiandos manes fiebant. Ouidius libro secundo fasto. Faunus in archadia templa lycęus habet. απο των λυκων idest a lupis quibus propter frequentiam pecudum abundabat.

Lycęum fuit athenis schola Aristotelis: sicut Academia platonis: in qua περι πατων idest deambulans philosophabatur. Unde peripateticorum nomen effulsit. Fuit ⁊ lycęum gymnasium Ciceronis in Tusculano a nomine scholę aristotelicę de quo libro primo de diuinatio. sic refert. Nuper cum omen cum. Q. fratre in tusculano disputatum est. Num cum ambulandi causa in lycęum venissemus. Id enim superiori gymnasio nomen est. Huius nominis penultima producitur a Cicerone in illo versu. Inq; achademia vmbrifera nitidoq; lycęo Fuderunt claras fœcundi pectoris artes. Quia dichrona est.

Lycia prouincia seu regio in minori asia: finis pamphilię ex parte orientali sic cognominata a lyco pandionis filio. Hęc Termile primū dicebatur sicut herodo. libro primo. scribit. In ea patera vrbs Xanthus fluuius ⁊ chimęra mons. Ibi regnauit Rhadamantus Iouis ex Europa filius. Huic lycius lycia lycium Uergili. Unam quę lycios fidumq; vehebat orontem.

Lycon nomen philosophi pythagorici. Fuit et alius lycon Socraticus. siue peripateticus eloquens et in dicendo suauis adeo vt pro lycon glycon nominaretur. quod significat dulcedinem. Hic fuit cultu et vestium mollicie nitidissimus: Lucta et pilari lusione exercebatur. perijt podagrę morbo annos natus lxxiiij. Tertius lycon fuit poeta. Quartus epigrammatum scriptor

Lycastus vrbs cretę: a luporum multitudine quę ibi esse perhibetur.

Lychnus latine lucerna. Uarro. Lucerna a luce dicta est aut ab eo quod vocant greci λυχνον. Plautus.

Lychnum emunge parumper vt videat anus vbi pedes ponat. Hinc Ellychnium quod lucernis adhibetur ad lumen prestandum. Est enim funiculus ille qui incensus flammam nutrit. Lychnus pensilis est: quam vulgo lampadem vocant. Unde scribit Ply. libro. xxxiiij. Lychnos pensiles in delubris placuisse: quibus ⁊ de candelabris ouchalceis dici possit lacunaribus appensis sicut veteres lychnum pensilem dixerunt. Dicitur etiam hec lychnia. Ser. vero ostendit lychinus dici non lychnus cum primam corripi dicat: quod fieri non posset: nisi post ch sequeretur i: et trisyllabum fieret. Ver. Dependent lychini laquearibus aureis.

¶ Lychnites penulti. produ. marmor album quod i paro insula effodiebatur sic cognominatum q ad lucernā in cuniculis cęderetur. sicut ply. libro. xxxvi. testatur. Est etiam hoc nomine gemma ardens a lucernarū accē sarum precipua gratia.

¶ Lychnuchi grece nominantur quicquid lucernas sustinet: quasi lucernifer.

¶ Lychnobij dicti sunt qui loco dierum noctibus vtitur: ⁊ ad lucernas viuunt quasi lucernarij: vt Seneca i vltima epistola. Nihil consumebat nisi noctem. Itaq credo dicentibus illum quibusdam auarum ⁊ sordidum Uos inquit ⁊ lychnobium dicetis.

¶ Lycisca canis natus ex lupo ⁊ cane: hunc plyni. Crocuttam vocat

¶ Lycissa canis est nomen a lyco lupo. Uel quasi lacessa idest ex laconia quia inde veniunt optimi canes.

¶ Lycophos quod nos primū tēpus lucis nominam⁹.

¶ Lycophron periādri corinthiorū tyranni filius. Est ⁊ nomen poetę greci. Sudas. λυκοφρων χαλκιδευς απεδοιας υιος σοκλεους θεσει δε λυκουτου φιγινου γραμματικος και ποιητης τραγωδων.

¶ Lycopolis vrbs ęgypti: a lupis dicta: q ęthiopes ęgyptum incursantes lupi facta acie vsq ad vrbem elephantinam repulerunt. Ibi ęgyptij lycopolim condiderunt a bestiis illis ei nomen imponentes.

¶ Lycomedes Creontis filius

¶ Lyctos oppidum crete sub Idomenei imperio. A quo idomeneus lyctius est appellatus

¶ Lycurgus nomen proprium lacedęmonū regis qui fuit philosophus ⁊ lacedęmonijs leges sanctissimas cōdidit. Astrictisq ciuibus iuramento: q tam diu eas intemerate obseruarent donec ipse rediret e patria nūq rediturus emigrauit. Unde Plutarc. Fuit ⁊ alius Nemeę regionis rex. ⁊ alius rex thracum

¶ Lychaon Calistonis pater ⁊ titani ac terrę filius archadię rex qui (vt in fabulis fertur) a ioue in lupū conuersus fuit q Iouem hospitem necare molíretur

¶ Lydus herculis filius ex Iole. alter filius athys et frater tyrrheni. A quo lydia regio. est appellata. Nam cum propter terrę sterilitatem fratres simul ferre non posset Tyrrhenus sorte iacta discedens cū ingenti multitudine ad italiam veniēs eam tenuit partem: quę ad mare inferum versa est: ⁊ a se Tyrrheniam nominauit. lydus vero remanens męoniam de suo nomine vocauit

¶ Lydia regio in maiori Asia a lydo athys męonię regis filio ⁊ Tyrrheni fratre cognominata. quę flexuosis Meandri amnis recursibus perfusa super Ioniam procedit: phrygię ab exortu solis vicina: ad septentrionē Misię: meridiana parte cariam amplectens. Hęc antea męonia vocabatur: in hac sunt vrbs Ephesus: Colophon: Clazomene ⁊ phara.

¶ Lyenteria intestinorum dissolutio. λυω enim dissoluo. εντερον intestinum hanc nostri leuitatem intestinorum vocant: cum cib⁹ non perficit: sed incoct⁹ egerit

¶ Lympha a nostris aqua: per mutationem n in l: quasi nympha. Nam proprie dicitur nympha.

¶ Lymphare furore vexare: vt apud Ual. Flaccum. Lymphauerat vrbem. Sta. It lymphante deo. Unde lymphati siue lymphatici dicuntur furiosi vesani bacchabundi qui vitium ex aqua contraxerunt: quod ē huc atq illuc discurrere. Plynius. Medetur insanientibus lymphaticis. Nam creditū est ab antiquis: qui in fonte imaginem nymphę vidisset furore percipi: quos greci νυμφολημπτος. latini lymphatos vocant: Hora. libro primo car. Mentemq lymphatam Mareotico redegit in veros timores. A Uergilio dicitur lympata regina pro mente commota ⁊ furiata. A lympha etiam. vt Prisc. inquit fit lymphor. aris.

¶ Lympidus a. um penulti. cor. planus politus. Clarus Hieronymus in libro R. Elegit sibi quinq lipidissimos lapides de torrente.

¶ Lynx proprium nomen regis scythię: qui cum cogitasset occidere triptolemum a cerere in lyncem animal conuersus fuit. Est autem lynx seu lynca ex luporū cenariorum genere vario collo ⁊ maculoso tergore ⁊ acutissimo visu. Uer. Maculosę tegmine lyncis. Huius vrina in calculi duriciem vertitur ⁊ ea fit gemma.

¶ Lyncurium gemma quę e lyncis vrina coacta est. Gui. E quibus vt memorant quicquid vesica remisit. Uertitur in lapides ⁊ congelat aere tacta.

¶ Lynceus a um. adiectiuum a lynce. Unde qui acute vident lynceos oculos habere dicuntur. Hora. i sermo. Ne corporis optima lynceis Contemplere oculis.

¶ Lynceus nomen proprium eius qui fuit vnus ex argonautis acutissima oculorum acie preditus qui dicebatur videre vltra parietem. Et vt historici tradunt conspexit nouissimam lunam primamq eodem die i signo ariete: quod paucis mortalium contigit vidisse Unde Horatius. Solus nubila lynceus.

¶ Lyndus ciuitas rhodi vbi sacra herculis maledictis ⁊ execrationibus solebant celebrari. A qua lyndij dicti sunt. Fuit ⁊ altera lyndus in dorica regione.

¶ Lynter generis fœmin⁹. genus paruę nauiculę e cauata arbore factę: ab λουτηρ: teste Prisci. prima diph. abiecta o: ⁊ n. interposita. Constant autem lyntres ex singulis arboribus quę vulgo cauę dicuntur ad traiiciendas flumine trabes. Uergilius libro i. Ge. Cauat arbore lyntres. Hę enim non in pelago: sed in fluuijs stagnisq palo aut conto aguntur. Ponitur etiam quandoq pro quodam dolij genere: vt ostendit Cato. Tibul. pro nauta quę est lignum cauatum: vt nauis posuit quo in vindemijs rustici vti solent. Aut mihi seruabit plenis in lyntribus vuas: Pressaq veloci candida musta pede.

¶ Lyptote dici potest apud nos defectiua. Nam ab λειπω quod deficio est deducitur. Figura est cum minus dicitur: ⁊ plus intelligitur: vt apud Uergilium. Quid prodest q me ipse animo non spernis amynta: i. libentissime amas.

¶ Lyra instrumentum musicum: vbi quot sunt fides. tot resonant voces. απο του λυρειν quod est canere Hinc poetę lyrici dicti q ad lyram sua carmina cantabant: statuebaturq eis chorus quinquaginta virorum ac tauro donabantur. Et carmen ipsum lyricum Hanc eandem poetę chelym vocant. Et lyra signum

cœleste est: Varro libro secundo de re rus. Hoc secūdū astri ex ortum facio: quod greci vocant lyram fidē nostri. Lyra cedit quarto nonas februarij vel secundum aliquos: Calendis februarijs ⁊ noctu quando occidunt terga leonis: vt Higinus ait. Ouidius. Illa nocte aliquis tollens ad sydera vultum Dicet vbi est hodie quę lyra fulsit heri. Hanc lyram effecit Mercurius in mityleno monte archadię idcirco Orpheo traditam dicunt. Alij autumant concessam orpheo ab apolline post repertā citharam interfecto orpheo musę in cœlo lyram collocauere. Alij dicunt esse lyram Arionis cytharœdi q̄ fuit tempore Cipselli tyranni corithiaci qui primus fuit omnium citharistarum. A lyra etiam cuius prima corripitur fit delyrus a.um.pe.cor.

¶ Lyricen pe.cor. qui lyra canit: cuius significationis est etiam lyristes. Sido. Alceo potior lyristes ipso. Sic enim dicitur lyristes: vt psaltes.

¶ Lysander lacedęmon homo factiosus qui odiū totius gręcię in lacedęmonios concitauit: ⁊ a thebanis occisus fuit: qui lycaonē regno expulit.

¶ Lysanias orator gręcus. alter fuit Archas qui lycaonem regno expulit.

¶ Lysias orator iucundissimus: De quo Quintilian⁹.

¶ Lysius archadię fluuius: ad cuius radices est ęsculapij tumulus.

¶ Lysimachus macedo clarus Callisthenis discipulus alter fuit vnus ex Alexandri principibus.

¶ Lysimachia vrbs hellesponti quę terremotu corruit

¶ Lysippus clarissimus statuarius qui ad sexcenta decem opera fecisse traditur: quę singula arti claritatem dare potuissent. Hic teste Quintiliano ad veritatem optime accessit. Proper. Gloria Lysippo est animosę finge re signa.

¶ Lytta genus vermiculi: qui nascitur in lingua canū. Hic si infantibus catulis eximitur. nec rabidi fiunt: nec fastidium sentiunt.

De littera M ante A

MUTANSIT per deriuatiōes in n. d. vel t. vel c. vel q. sequētib⁹. vt tantū tantūdē. Idē identidem Eorū eorūdē. Num nuncubi: nunquis: nūq̄: circūquaq̄ tanq̄ nanq̄: quenq̄: quanq̄. quicunq̄. Similiter an prepositio sequentibus f. vel c. vel. q. mutat m. in n. vt anfractus: ⁊c. Vide in m dictione āfract⁹

¶ Macarius nomen viri proprium: ⁊ latine dici potest beatus. macarius mos beatitudo.

¶ Macedonia regio a Macedone Osyridis Iouis filio dicta est. Habet macedonia ab oriente thracum limitē. Ab occasu Ionium pelagus: a meridie epiro terminatur: a Septetrione habet Dalmatię partē Hęc teste Plynio libro. xli.: olim centum quinquaginta populorum duobus inclyta regibus Philippo. f. ⁊ Alexandro: quondamq̄ terrarum imperio.

¶ Macedo pen. cor. qui macedoniam habitat. Luca. li. vi. Cum tibi sacrato macedo seruetur in ātro.

¶ Macedonicus macedonica macedonicum possessiuū a macedonia. Unde mare macedonicum: quod est Aegei pars: ⁊ incipit a pallene monte: qui thracię finē facit Extenditur vsq̄ Megaram: quo Isthmos interposit⁹ misceri Aegeum. Ionio non permittit. Cuius littora q ciuitatibus nomen accipiunt.

¶ Macellum locus quo venalia omnia quę ad victum humanum pertinebant contrahebantur. Plaut. in aul. Uenio ad macellum: rogito pisces: indicant caros: agninam caram: caram bubulam: vitulinam cetum: porcinā cara omnia. Cicer. Si epicuri de voluptate liber corrosus esset: putarem annonam in macello cariorem fore. Dictum macellum a Macello quodam viro: qui in vrbe latrocinium exercebat quo damnato censores Hęmyli⁹ et Fuluius statuerunt vt in dorso eius obsonia vēderētur redactis in fiscum eius bonis. Alij macellum dicūt q̄ ibi fuerit hortus: quem macellum a lacedęmonijs appellatum ferunt. Et Iones ostia hortorum macellotas vocabant. Donatus a mactandis pecoribus deriuat. Sunt ⁊ qui a macerando dici existiment: q̄ pecora dum eo ducuntur: ibiq̄ tenētur: macerantur. Unde ⁊ macellum diminutiuum pro macilento ponitur. Lucil. lib. vi. Si nosti non magnus homo est nasutus macellus

¶ Macellarius qui macellum exercet non solum carniū sed omnium obsoniorum: quinetiam panis ⁊ frument venditor: quippe hęc omnia in macello venūdabantur. Uar. Duo sunt ornithonis genera. Unum delectationis causa. alterum fructus causa quo genere macellarij ⁊ in vrbe quidā habēt loca clausa ⁊ rure marie cōducta.

¶ Macer cra. crum. a mœrore fit: ⁊ exilem extenuatūq̄ significat. Uergi. Heu heu q̄ pingui macer est mihi taurus in aruo. Colu. li. ij. Nam vel pinguissima vel macerrima humo iacitur.

¶ Macies macritudo ⁊ macor extenuationē significāt. Apu. Unde ista tam subita macies ⁊ tantus pallor. Pla. Ossaq̄ atq̄ pellis: vt miser macritudine. Pacuui. Corpusq̄ meum tali mœrore errore macore sonet.

¶ Macilentus plenus macie. Festus. Macilenti macie attenuati.

¶ Macero es. macer sū a quo macresco: macer fio. Col libro sexto. Dabimusq̄ operam ne pœnuria cibi macrescat pecus. Uarro. Qui earum aspectus ad desyderium macrescere facit volucres inclusas.

¶ Maceo ces. macui. idem quod macreo: a quo macesco macescis macer fio. Col. li. r. Constat arua segetibus et⁹ scilicet ordei macescere. Uarro. Cum propter laborem asperantur ⁊ macescunt.

¶ Macio as. macrum facio. Cuius compositum ē emacio: quod est valde macio. Col. libro quinto. At certe in ordinarijs vitibus vtiq̄ obtinendum est ne pluribus flagellis emacientur nisi si futuris propaginibus prospiciemus.

¶ Macero maceras cum ad corpus refertur significat attenuo contero: ab eo quod est macer. Horati. libro. i. car. Quoniam penitus lentis maceret ignibus. Pla. in ca. Multos iste morbus homines macerat Cum autem ad animum significat affligo. Lactantius libro. vij Nec ad oculos somnus accedet sed animas hominum sollicitudo ac vigilia macerabit. Proprie tamen macerare est mollificare: vt fit cum quippiam tam diu in aqua tenetur donec tenerēscat. Terentius in adel. Salsamenta hęc o stephanio fac vt macerentur pulchre. Colu. libro primo. Piscinas duas: alteram quę anseribus pecoribusq̄ seruiat: alteram in qua lupinum: vlmi vimina et virgas atq̄ alia quę sunt vsibus nostris apta maceremus.

¶ Maceresco. maceratus fio Ca. de re ru. Frumento curgulio ne nocea t neu mures tangant lutum de amurca facito: palearum paulum addito finito macerescant,

Macro cras. cuius compositum est emacro: quod est valde macer fio. Ply. li. xviii: Terram emacrari hoc sa tu. s. multi existimantes.

Maceria et maceries paries siue murus vel congeries lapidum in vnum cōpactorum sine cemento aut alio genere ferruginis quo vinee claudi solent. Ter. i adel. Iube hanc maceriē dirui. Var. tamen aliter li. 3. Quis ignorat septa e macerijs ita esse oportere in leporatio: vt tectorio tecta sint et sit alta. Cato de re rus. Macerias ex calce cementis silice vti dominus omnia ad opus prebeat. Quandoqz maceria dicitur mēbrana secundinarum quam alio nomine steram appellant. Hierony. in Gē. Quare diuisa est propter te maceria: Et maceries dicitur macilentia. A fra. Si ille hoc nunc sentit facere illi satis vis quāta illius mors sit maceries tibi

Macto. as. interficio. Lactan. libro secundo. Mactantur greges hostiarum. Plau. in Amphit. At ego certe cruce excruciatum mactabo. Tractum est a sacris vbi mactari oues dicuntur que immolantur Vergili. Et nigram mactabis ouem: lucumqz reuises. Dictum est autem macto: quasi magna auctoritas: hoc est augeo. Nā priusqz victimam immolarēt thus aut vinū super eam fundebant. Unde mactum esse thaurum dicebant thure vel vino cumulatam hostiam et magis auctam. Hinc mactare magna augere veteres vsurparunt. Cice. Ferunt laudibus: mactant honoribus. Per translationem quandoqz mactare ponitur pro malo afficere seu male tractare. Plau. i aul. Dotatę mactant malo et damno viros. Quādo qz pro precipitare. Acci⁹. Aut illorū copias fundam in campo: aut nauis vestras mactabo in mare: Quandoqz pro honorare. Plau. Tamen honeste mactatum reducam domum. Quādoqz pro verberare. vnde legimus de martyribus primo et feliciano. Extenderunt eos milites et virgis fortiter mactauerunt.

Mactus. cta ctum. tam genitiuo qz ablatiuo cōstruitur et vocatiuo semper: vt Macte virtutis et virtute: idē magis aucte cumulateqz. Est autem dictio que laudet simul et adhortetur puerum quem probitate crescere videat. Sanguinolentis etiam ex acie redeuntibus dicitur. Mar. Macte animi quem rar⁹ habet morumqz tuorum. Syl. libro quinto. Lelius affatur macte o venerā de pudici. Ductor macte animi. Cicer. Macte virtute esto. Hierony. Macte virtute: macte zelo fidei: Plyni. in laudem astrologorum. Macti ait ingenio et celi interpretes rerumqz nature capaces. Sta libro. vij. th. Macte animo iuuenis. idest perfecte indolis: vt exponit laertius interpres.

Machaon Aesculapij filius frater podalirij medicus clarissimus.

Mache latine pugna.

Machera cum diphthōgo. Nam grece μαχαιρα. latine sica. gladius culter quod nomen impositum est a grecis quia multo sanguine commaculetur. Iuue. Ames nomen victumqz machere. Instrumentum est ad scindendum simul et vulnerandum. Apu. libro. ix. de asi. Comminabatur sese concisurum eum machera frustatim. Quo sermone eius commonefactus hortulanus eripuit ei spatham.

Macheropios faber gladiorum quo nomine dictus est demosthenis pater ab officina gladiorum: quā Athenis egregiā multisqz artificibus seruis istructā habebat

Macherophorus sicarius gladium ferens. Cicero. ad Q. fratrem. Macerophorus centum sequentib⁹ miros risus nobis ediderе

Mactee dicūtur pretiosa edulia. Sue de Cali. Multis venatas macteas misit. Mar. mactea neu. genere protulit. Sed te mactea sola iuuant.

Machalaum nomen grecum compositum ex mache quod pugnam significat et αλαος cecum et errantem. Oppidum in bariano agro insubriū clade nobile.

Maccabeus cum duplici cc. et diph. nomen barbarum: quo vocati sunt illi viri fortissimi apud sacras litteras celebratissimi.

Machina pe. cor. grece μηχανη molitio inuentio. Unde mechanicus faber: seu opifex eorum operū que ingenio simul et manibus fiunt: et mechanica ars fabrilis. Ubi artes diuiduntur in liberales et mechanicas. Asco. Machina dicitur vbi non tam materie ratio qz manus atqz ingenij ducitur Machina ēt dicitur instrumentum quo moles aliqua facile quocūqz volueris impelli potest Et machinas bellicas vocamus opera fabrilia quibus i bello vtimur. Item ipsa consilia quibus decipere hostē conamur: machine vocantur.

Machinor: machinor: cogito ad reperiendum et fabricandum tam bonum qz malum. Lactan. libro secundo. Nimirum deus vniuersi artifex sic illa disposuit: sic machinatus est: vt per spatia celi diuina et admirabili ratione decurrerent ad efficiendas succedentium sibi temporum varietates. An archimedes siculus concauo ere similitudinem mundi ac figuram potuit machinari: in quo ita solem lunamqz composuit vt inequales motus et celestibus similes conuersionibus singulis quasi diebus efficerent. Liui. li. i. Confestim turno necem machinatur: Sal. Iā tum non consulib3 sed plerisqz senatoribus perniciem machinabantur. Dicitur autē machinari ab μηχανομαι: quod est inuenio. Unde μηχανημα inuentum et molimen dicitur.

Macra fluuius in apennio inter ligurum montes per lunam ciuitatem in Tyrrhenū mare influit.

Macri cāpi inter Bononiam et rauennam per quos Romam itur.

Macros grece latine longus: a quo multa fiunt composita.

Macrocola penulti. pro. a longitudine dicuntur. Sūt enim eo nomine maiores et longiores charte quas modo regias vocamus. Nam et catullus regiam chartam vocat: Ex eadem origine sunt protocola que formularij conficiunt.

Macrocosmus longus mundus: Microcosmus paruus mundus.

Macrochir longa manus.

Macrochera tunica manicata. Lāpridius. Macrocheras ex purpura ad vsum suū reuocauit

Macroceni mōtes ab istro flumine non longinqui

Macrobius nomen viri proprium: latine longeuus dicitur. Nam μακρος longus: et βιος vita dicitur

Macrobij etiam populi ethiopie sunt vltra meroen vt inquit Solinus quibus dimidio protensior est vita qz nostra. iustitiam colunt: amant equitatem plurimum valent robore: et forma pulcherrimi. Ultra hos populos deserte inhumaneqz solitudines sunt. Apud eos lacus est quo perfusa corpora quasi vncta nitescunt: adeoqz liquidus vt ne folia quidem sustineat.

Macrologia longus sermo.

Macrologeo multa loquor

Macrocatalectos dictio in longam desinens

Macrothymia longanimitas.

Macrothymos longanimis.

¶ Macrochronius diuturnus.

¶ Macula turpitudo ac sordes. Ply. Fullones eas maculas e vestibus tollunt. Quandoq; ponitur pro nota seu signo. Unde genitiuę notę in corpore natę dicuntur Plau. in cap. Uiden tu illi maculari corpus totum maculis luridis. Quandoq; pro infamia. Cice. Cuius vt adolescentię maculas ignominiasq; pteream. Quandoq; pro rethis foramine seu plaga: quam vernaculo sermone dicimus lamagia. Idem in Uer. acti. septima: Rethiculum ad nares sibi admouebat tenuissimo lino: minutis maculis plenum rosę. Uar. libro tertio. pro rethi posuit. Septum totum gradibus maculis integitur ne eo inuolare aquila possit: neue ex ea euolare aues. Quandoq; maculę dicuntur signa in marmore. Seneca epistola. cxvi. Delectant nos ingentium maculę columnarum

¶ Maculosus sordidus: immundus. Plau. Sordida ac maculosa facie: Item dicitur varius ac notis plenus. Ver. Succinctam pharetra ac maculosę tegmine lyncis

¶ Maculo as. i. fœdo: turpo. Lact. libro. v. Innocentiū cruore maculantur. Hinc cōmaculo as. et immaculatus qui est sine macula.

¶ Macticus qui habet magnas malas & os patens quasi maluclicus.

¶ Madeo des. madidus sum. Plynius lib. viij Tergoris galeęq; impenetrabilis preterq; si humore madeat. Madesco is. habet significationem passiuam innatā calore intrinsecus sumpto. vt proprie madescere sit cum quis febri vel labore seu potione prępotentis vini ęstuat aut aliter sudorem emittit. licet etiam extrinsecus dici possit. Claud. li. iij. Largis tunc imbribus ora madescunt. Col. li. vij Stabulentur sic eo loco ne humore madescant vngulę. Hinc componitur permadesco: quod est valde madidus fio. Idem li. 3. in id tempus conuenit inter peritos rei rus. nō esse arandum nisi si magnis vt fit nōnunq; subitaneis imbribus quasi hybernis pluuijs terra permaduerit

¶ Madefacio is. balneo. Lactā. libro. vi. Si focos odorati ac veteris vini perfusione madefecerint.

¶ Madefio habet significationem passiuam extrinsec⁹ vt cum quis aqua aliove liquore balneatur.. Sue. Cū decidisset in mare per ducentos passus euasit ad proximam nauem elata leua ne libelli quos tenebat madefierent.

¶ Madidus a. um. quod est aliquo liquore respersū. hic semimadidus. Col. li. 3. Sed quandocunq; arabitur obseruabimus ne lutosus ager tractetur: neue exiguis nimbis semimadidus.

¶ Madido as. madidum seu balneatum facio. Claud. li. ij. Ille nouo madidantes nectare pennas Concutit & glebas fœcundo rore maritat

¶ Madesco as. idem quod madefacio. Ply. li. xxviij. Etsi contra epiphoras feruentes oculorum anguli subinde madescentur efficacius si cibo vinoq;: si pridie ea abstinuerit.

¶ Mador infusio ipsa Sal. li ii. hist. Quasi par in oppido festinatio et ingens terror erat ne ex latere nou. munimenta madore infirmarentur. Nā omnia oppida stagnabant redundātibus cloacis aduerso ęstu maris.

¶ Madaura ciuitas i collimitio sita gętulię & numidię A qua Apuleius madaurensis est appellatus. Ad hanc vrbem scribit Aug. li. Con. se cōtulisse cū adolescēs eēt discendarum ingenuarum litterarum gratia florēte ibi gymnasio.

¶ Madulsa ebrius. quia madidus satis vino sit

Madian vrbs quędā ab vno filiorū habraā ex Cethura sic vocata: quę teste Hiero. trans arabiam ad meridiem in deserto sarracenorum contra orientem maris rubri: Unde vocantur Madianei & madianea regio Legimus & filias Ioab soceri Moysi filias madian. Sed hęc alia ciuitas homonyma eius iuxta Arnonen & ariopolim: cuius ruinę nunc tantum modo demōstrantur.

¶ Męander cum diphth. qui & męandrus fluuius phrygię siue Męonię ita sinuosus flexib⁹: vt sepe credatur ad fontem reuerti. Per phrygiam currit lydiamq; disterminat a Caria. Unde Ouid. lib. ix. met. eum phrygium appellat. Non secus ac liquidis phrygius męander in vndis. Stra. scribit quoniam multum accipiat limi: & vario impetu: modo ad hanc: modo ad aliam adijciat ripam. Unde obliquitates omnes męandros veteres appellarunt. Cicero. in piso. Scio quos tu męandros quęsiuisti. Est etiam picturę genus. quod Festus neu. genere męandrum declinat a similitudine męandri. Uer. Quam plurima circum Purpura męandro duplici melibœa cucurrit. Hoc etiam nomine dicius ēmōs Indię

¶ Męnas cū diph. genus piscis. Uide in męna.

¶ Męnas nadis. furiosa siue insana dicitur ab μαινο-μαι. quod est furere. Fuerunt autem męnades mulieres: quę Liberum patrem semper secutę bacchi sacra celebrabant passis capillis furentiū more huc atq; illuc cursitantes. Iuue. Crinemq; rotant vlulante priapo męades

¶ Męnala pe. co. intellectu singulare. voce autē pluralē inquit Prisci. At. Dioni. docet in singulari eē generis mascu. in plura. neu. Mons archadię celsus Uergili⁹ Pinifer illum etiam sola sub rupe iacentem Męnalus. Luc. li. iij. Sicanias alpheus aquas tunc męnala liquitur. Est & nomē vrbis: Męnalius a. um. quod ē ex męnalo. Unde a bacchus dictus est męnalius. απο του μαινομαι: quod ēst furere insanire: siue a męnalo lycaonis filio. Et Aper męnali⁹: quem hercules Eury. detulit: Stepha. byzāti⁹ μαιναλοσ πολισ αρκαδιασ απο μαιναλου του λυκαονοσ και ορος εστι κα εμ τηγαλατιακτισμα

¶ Męotis pe. pro. grece μαιωτισ palus scytica in regione septentrionali iuxta phasidis ostium frigore congelascens. Ouid. li. iij. de tris. Longior antiquis visa męotis hyems. Hinc pisces męotides seu męotici dicti q in męoti capiuntur.

¶ Męonia lydia est regio minoris asię. Unde męones populi: hę vocatur regio exusta. Nam sicut scribit Strabo. Cinerulenta est in superficie: & tota arboribus caret pręter vitem Dionysius scribit hanc regionem esse sub altissima Tmoli montis rupe sitam ex qua pactolus amnis effluit. hinc Męonius. a. um: Unde Homerus dictus est męonius. Mar. Per lege męonio cantatas carmine ranas. Dictus & męonides a patre qui męō appellabat.

¶ Męror inquit Cic. li. iiij. tuscula. est ęgritudo flebilis

¶ Męreo es. mœstus. Uide in dictione mereo es. Caper. Mœstus animo sed tristis vultu.

¶ Męstitia & mœstitudo idem quod męror. Quinti. Dolore atq; animi mœstitia languens Plau. Cur tanta mœstitudo obtigit.

¶ Męsto as. & mœstifico as. mœstum facio. Amb. libro. i offi. Cur. non ego etiam dicam in quibus eum mœstificare possum. Ab μοιρα i deo per œ.

¶ Męro as. mœrentem & tristem facio. Nam mœraret. idest mœrentem faceret. vetus verbū.

Magar poenorū lingua villam significat. Unde & magalia villę dicuntur: quāuis magaria secundum Ser: dici debeat: cuius prima producitur. Vergilius. Miratur molem ęneas magalia quondam.

Magidę mēsę seu coquinarij instrumēti genus habetur & panis seu offę gn̄s quod magida quoque appellant.

Magia fons sicilię in agro syracusano. que etiam nomine incantatio dici latine potest

Maginorans quasi tarde conor vngor inqt Festus.

Magirus pe. pro. latine coquus dicitur. Unde archimagirus princeps coquorum.

Magis aduerbium significat plus: deduciturque a magnus et pter naturam aliorum habet neutrum: nā comparatiua neutra vim aduerbij habent vt validius: sanctius. maius vero: non loco cuius dicimus magis a quo fit compositum demagis: quod significat valdemagis: et pro nimis a veteribus ponebatur.

Magistri a magis: & proprie artium pręceptores sunt quāuis etiam ad omnes transferri possint quibus pręcipua cura rerum incumbit. Dicti magistri quod magis cęteris possint: vel quod magis quā cęteri diligentiam rerū quibus pręsunt habere debent. Hinc magistri pagorū societatum: vicorum: collegiorum dicuntur: qui pagis societatibus vicis collegijs pręsunt. Magister equitum dicitur cui summa potestas erat in equites. addebaturque sēper dictatori cui summa potestas in populū: a quo & magister populi dicebatur. Ponitur etiam magister pro custode. Ter. Me filius relinquunt: quasi magistrū. Et magister pecoris custos vocatur. Huius diminutiuum est magistellus. i. paruus magister.

Magisterium magistri dignitas seu officiū. Nam magisteria sic a magistro videntur deduci: quo modo a ministro ministeria. Sue. de Aug. Auus municipalibus magisterijs contentus abundante patrimonio tranquillissime senuit. i. officijs municipij sui.

Magistro as. moderor: guberno:

Magistratus us. per deriuationē a magistris cognominatur qui per imperia potentiores sūt quā priuati. Et modo significat eos qui in potestate aliqua sunt constituti vt sunt consules: proconsules & prętores: pro pretores: et alij qui ciuitates & prouincias regunt: modo ipsā potestatem seu officium. Ci. Nam istum in vrbe magistratū gerebat: & magistratū alij maiores: vt consules: censores: prętores Alij preter hos dicebantur minores

Magmata pe. cor. pastili & massę factę ex vnguentorū fęcibus odoris gratia απο του ματτειν: quod est terere et miscere: vt inquit Ply.

Magmentum veteres dixerunt quasi maius augmētum et auxiliū. quoniam augebant numerum hi qui accedebant alienigenę vt adiumento essent.

Magus dictio persica: qua apud eos significatur sapiens. Sic enim persę magos vocant vt gręci phōs: latini sapientes galli dryudas: egyptij prophetas siue sacerdotes. Indi gymnosophistas: & Assyrij chaldęos a chaldęa asię regione. Apud nos vero magus incantator ex officio vocari potest. nam cum magi apud persas potissimum deorum cultui vacare solerent: in tantā postea aucta est eorum vanitas vt non solum obseruatiōe syderum futura prędicere sed artibus quibusdam & maleficijs: & scire se oia & facere posse profiterentur. Hic magica. cū quod ad magū pertinet: vt ars magica. Suidas. μαγεια και αστρολογια απο μαγουσ αιων ηρξατο οι γαρ τοι περσαι μαγωυπο των εχωριων ωνομαζον ται και μαγουσ αιοιοι αυ τοι

Magnus grandis cuius comparatiuum est maior: superlatiuum maximus. A quo multa componuntur.

Magna gręcia dicta est ea pars italię quę a tarēto vsque od cumas est vel vt Ply. li. iij. refert a locris italię frōte ad Tarentum vsque protēditur: sic dicta quod multę magneque ciuitates in ea fuerint a gręcis conditę Auctor iustinus. libro. xx. Vergilius. Effuge cuncta malis habitātur mœnia grajs. In ea habitauerunt Architas Pythagoras parmenides & zeno pythagorici philosophi: & Ennius poeta. A quibusdam tota italia dicta est maior gręcia. Ouidius. in. fast. Itala nam tellus gręcia maior erat.

Magnū socerum. & magnam socrum appellabat vir vxoris suę auum: auiamque. Maior socer & maior socrus vxoris proauus proauiaque appellatur et sic per singulos gradus.

Magnalia sunt ingentia facta & admiratione digna: Hierony. in libro Exo. State & videte magnalia domini quę facturus est hodie.

Magnificus qui magna facit. Scribit Arist. libro. iiij Ethi. magnificum dici illum qui in magnis pro dignitate sumptum facit: qui circa publicam magnificētiam impensas facit honorificas velut in ludis in rebus dijs sacrificatis: in ędificijs: in epulo publico: non qui in sumptum sumptuosus est. Est & magnificens a quo magnificentia: quę est vt Ci. inquit rerum magnarum & excelsarum cum animi ampla quadam & splendida propositione cogitatio atque administratio.

Magnifico. as. extollo. Ply. Magnificat & vituliq nō dum herbam gustauerit fimum.

Magnas. atis. & magnatus. magnati. qui in populo magnus habetur.

Magnata vrbs Hybernię: a qua magnate populi vocati sunt.

Magnes. etis. generis masculi. genus lapidis ad se ferrum attrahentis. Dictus magnes ab inuentore in Ida primum repertus: de quo Plynius lib. xxxvi. Orpheus αυταρ εγωγε σησ αλοχου κελομαι σε δαημεναι ει εθεν αγυνη ανδροσ απαλλοτριοιο λεχοσ και δωμα φυλασσοι

Magnesia macedonię regio: thessalię aimera. Abest ab Epheso. sicut Ply. libro. v. scribit. xv. mil. pas. A qua magnetes qui & magnesij populi vocati sunt. Luc. libro vi. Et magnetis equis mynię gens cognita remis. Est et magnesia vrbs in asia apud quam scipio asiaticus Antiochum regem magna clade affecit.

Magog. nomen viri filij Aphet proprium: a quo vt Josephus ait libro. i. Magogę dicti sunt: qui a gręcis Scythę dicuntur.

Maguderis vt Paus. li. vij. inquit: frugis. i. caulis genus qui nascitur ex ea parte cuius radix sirpis auellitur hanc caulem lacerpitij quidam existimant. Plau. in Ru. Seu tibi confidis fore multam magudarim. Laserpitium autem herbam esse nonnulli arbitrantur: vt Ply lib. xix. testatur. Legitur & Magudaris. Colu. lib. vij. Facit & radix quam gręci vocant μαγουδαριν vulgus autem nostra consuetudine laserpitium appellat

Maiestas a magnitudine dicta est. Est enim decus amplitudo et dignitas vel populi vel senatus vel pricipis imperatoris ve. aut etiam priuati magni viri. vnde maiestatis crimen iurisconsulti diffiniunt quod aduersus populum Romanū. vel aduersus securitatem eius cōmittitur. Et rei maiestatis dicitur qui eiusmodi crimem cōmittūt maiestas quoque dea credita est ho-

oris ꝛ reuerētię filia: de qua Ouid. Donec honor placidoq; decens reuerentia vultu Corpora legitimis imposuere toris. Hinc sacra maiestas que mundum tēperat oēm. Quaq; dic partu est edita magna fuit. Nec mora ꝓsedit medio sublymis olympo Aurea purpureo cōspicienda sinu.

¶ Maiales porci castrati. Var. Verres cōmodissime anniculi vtiq; nec minores q̄ semestres. Quo facto nomē mutant atq; e verribus dicūtur maiales.

Maiores: intelligi possunt quicūq; aui abaui ꝓaui ataui tritaui ꝛ ante hos in infinitū. sicut minores q̄ etiam post trinepotes futuri sunt. Ci. Ego meis maiorib⁹ virtute preluxi: vt si prius noti nō fuerint a me incipiāt habere initiū memorię suę. Vir. Hunc lętum tyriisq; diem troiaq; ꝓfectis esse velis nostrosq; huius meminisse minores. Non solū minores hi dicūtur sed etiam posteriores ꝛ posteri ꝛ nepotes: sicut ii q̄ añ nos fuerūt maiores et superiores ꝛ patres ꝛ aui appellātur. Et tā maiores q̄ Minores in hac significatione tm̄ pluraliter declinātur maiores magistratus sunt consules penes quos fasces sunt: vel qui priores facti sunt: maior pretor dicit Urbanus: minores cęteri. maiores flamines dicebātur patricii generis minores plebei. maior auūculus: auii ꝛ auię auunculus: aui ꝛ auię auunculus. Sic maior patruus. maior amita.

Maius mēsis a maioribus dictus est: q: vt inquit Macro. maioribus consecratus erat quorū cōsilio resp. gerebatur. sicut Junius a iunioribus q̄ rem armis gerebāt. Postq̄ eni romulus populū romanum in maiores minoresq; diuisit: vt altera pars consilio altera armis tueretur in honorē vtriusq; partis hunc maiū: sequentē iunium vocauit. Oui. Hinc sua maiores tribuere vocabula maio. Junius a iuuenū nomie dictus adest. Sunt ꝛ q̄ maiū a maiestate dea denominatum ✶ elint. q̄ flamē vulcanalis calendis Maiis huic deę rem diuinā facit. Alii a Maia Mercurii matre. ꝓpterea hoc mēse mercatores oēs. Maię pariter ꝛ mercurio sacrificare soliti erant.

¶ Malus. fę. ge. arbor: cuius fructus est malū. i. pomū tractum nomen a grecis q̄ malum μηλον dicūt. Uñ meli mela: ꝛ habent pe. pro. Hinc malinus a. um. quod ē materiatū ex malo. Col. li. viii. Est etiā non ingrati saporis muria preduratus: atq; ita malinis lignis: vel culmi fumo coloratus.

¶ Malus mas. generis arbor nauis: q: instar mali sit in summitate: vel quia cingitur quasi quibusdā malis quorum volubilitate facilius leuātur vela ꝛ similiter primā producit. Luc. libro. ii. Antēnas proram malos tōsasq; natantes.

¶ Malus a. um. pri. cor. dicit quod opponitur bono. Est enim generale nomen turpia simul et detrimentosa cōplectens. Unde dicimus malū culpę quod male agendo cōmittit. quale est homicidiū et hmōi. malū pœnę quod deus ob mala commissa immittit: vt est illud propheticū. Ego dñs creās malū. Dicim⁹ etiā malū militē q̄ ē imbellis: malū impatorē q̄ est imprudēs: malū grāmaticū q̄ est rudis: malū iudicē q̄ est iniquus: malā faciē q̄ est deformis. Preterea malū sumit pro labore afflictione ꝛ angustia. Vir. Assuetūq; malo ligurē. Et in psalmis. Letati sum⁹ ꝓ dieb⁹ quib⁹ nos humiliasti: annis quib⁹ vidimus mali. Ubi Hier. Quāto mag in hoc seculo paupertate: inimicorū persecutionib⁹ vel morborū cruciatibus fuerim⁹ afflicti: tanto post resurrectionē in futuro maiora premia consequemur. Jtē sumitur pro malignitate. Sene. Jmbecillum insontēq; damnare summum est malum: Jtē pro interiectione perinde ac si dicerem⁹ proh nefas. Qui loq̄ndi mos ꝑ interrogationē ꝛ honest⁹ ꝛ vsitatus ē. Gel. Quę malū ratio ista est? Ply. Quę malum ista demētia est iterari vitam mortē? Ter. i. Adel. Quod hoc malum infœlicitatis? in eundem sensū. Cice. ad Atticum dixit: Qui mali? Aliquādo capit malū pro paruo: sicut bonū pro magno.

¶ Male aduerbiū modo ponit pro valde sed semper in malam partē. Cic. Addebat etiā idq; ad rem pertinere credebat scriptores illos male mulctatos. i. magna pœna affectos. modo pro parum. Vir. Heu male tū mites defendit pāpinus vuas. modo pro incōmode: sicut bene pro commode. vt Male habito. Uñ habito in compositione habet vim negationis. vt Male sanus; male fortis. Ouid. li. iii. fas. Nondū tradiderat victas victorib⁹ artes Grecia facundū sed male forte genus.

¶ Male audio significat alicui⁹ maledicta sustineo seu infamor vituperor culpor. sicut bene audio. laudor: vt si quis de me male dixerit: tunc recte dixero. Male de me audio. Cic. lib. 2. Jn quo ego non quo libenter male audiam. sed quia ego causam nō libēter relinquo. Idē ad Atticū. Hāc nōnulli amici. Apii ridicule interpretātur qui me idcirco putent bene audire velle: vt ille male audiat.

¶ Male cogito de te. i. male affectus sum erga te: ꝛ malā habeo de te opinionē. Oui. Nō tñ ęneā q̄uis male cogitet odi. Cęlius. Et ipe facile aiaduerterē male eū de me cogitare. huic cōtrariū est bene cogito.

¶ Maledico tibi: ꝛ maledico te. A quo maledictus maledicentior ꝛ maledicentissimus qui male dicit quantū potest et scit.

¶ Malefacio tibi. Jnde malefic⁹ malefica maleficū pro pernicioso. Sic maleficę mulieres incantatrices dicuntur ꝛ veneficę. Maleficę herbę. maleficę serpētes pro venenosis.

¶ Maleficentia ꝛ maleficiū damnū iniuria facimus Cęsar. Finitimis imꝑauit vt ab iniuria ꝛ maleficio se suosq; prohiberent.

¶ Male iudico: male sentio: male opinor declaratur error meus.

¶ Male mereor de te: male tracto te. Cuius contrariū est bene mereor.

¶ Male opto tibi: male precor intelligitur vitiū ei⁹ de quo agitur. malevolo tibi. odi te: hinc maliuolus ꝛ maliuolentia: quę est voluptas ex malo alterius sine emolumento suo.

¶ Male vertere est in perniciē vertere.

¶ Malicia: peruersitas q̄ virtuti seu bonitati contraria est. Sene. Jn hoc summa bonitas: in illo extrema malitia. Frequēter aūt sumitur pro versutia. Cic. Virtutis contraria est vitiositas. sic enim malo q̄ maliciā appellare quā greci κακιαν appellant. nā malitia certi cuiusdā vitii nomen est: vitiositas oim. Apud veteres etiā in bonū accipiebat. Plau. Te ciuem summa omni malitia. Est ꝛ alia malitia ex natura ꝓueniens. Ply. Quod modo cœli modo terrę malitia facit. Var. Jd sępe accidit malitia soli. Jnterdū malitia dicitur labor afflictio ꝛ angustia sęculi vt est in Euangelio. Sufficit diei malitia sua.

¶ Malignus a malus fit ꝛ is est qui difficultatē sui ostēdit: hoc est qui asper difficilis inuidus auarus est. Ply. Homo malignus et inuidus. hinc maligna via q̄ angu-

sta et ardua est. Uirg. Aditusq3 maligni. Maligna lux q̃ subobscura est. Idem. quale sub incertam lunam sub luce maligna. Malignus ager: agricolis illiberalis ac minime ferax. Idem. Difficiles primum terre collesq3 maligni. Et malignus cõsuetudine dicitur malivolus ꝛ malus: a quo malignitas.

¶ Maligno as. ꝛ malignor deponens. Hie. in ps. Super populũ tuũ malignauerũt cõsiliũ. Et iterum Qui maligna. tur exterminabuntur.

¶ Mala. e. faciei pars q̃ ꝛ Gena: dicta ꝙ rotundã speciẽ mali pre se ferat. Nam est q̃ preeminet inter nasum oculos ꝛ buccam. Ply. Infra oculos male hoĩ tm̃ quas prisci genas vocabant. Ibi ostẽdit pudor. Et purmã producit. Uir. tñ li. iii. Geo. equino generi malas tribuit cum ait. Quo tpe glauci Porthmiade malis membra assumpsere quadrige. Et mala latie dicit ouis. Unde ꝛ malonomos. i. pastor ouiũ.

¶ Malicoriũ: putamẽ mali granati. Ply. lib. xxiiii. Huius aridis foliis vt malicorio coria perficiunt.

¶ Malobatra: vnguẽta q̃ ex assyria afferebãtur. Unde Hora. inquit: Tinctos malobatro assyrio capillos. Hic malobatratus: hoc est malobatro capillos delibut⁹: vt est apud Sido. apollinarem ad Leonẽ.

¶ Malacus. latine mollis: ελληνιστι μαλακός.

¶ Malacia. e. mollicia cũ maris fluct⁹ omnino quiescũt ꝛ languent neq3 vlla aura cõmouentur. quod vulgus vitãdi mali ominis gratia bonatiã vocat. Lucre. pellaciã a pelliciendo appellat. Subdola cũ ridet placidi pellacia põti. Similiter malacia est in grauidis ille languor: mollicies dissoluti ꝛ cũcta fastidiẽtis stomachi. Ply. lib. xxiii. Malicoriũ expetit i grauidarũ malacia: ꝛ qm̃ gustatu moueat infantẽ. Id greci κισσαν appellãt ꝛ κιτταν quod ẽ vt Theodorus Gaza vertit picare a pica dictuz qm̃ eiusmodi aues varia solẽt appetere cũ sũt ꝑgnãtes.

¶ Malacisso as. mollio subigo. Plau. Ah nimiuz ferus es: malacissandus es.

¶ Malasso. a s. a quo cõmalasso quod est exerceo mature facio. Uar. in dolore a diaphoron esse quod philosophis cõmalasseret eam partẽ que concuti cupiditatibus solet.

¶ Malagma atis. fomentũ cũ res dura per alterius admistionẽ mollescit sicut emplastrũ. Nã malagmata cõtusa ꝛ super cutẽ iniecta abunde mollificãt a μαλάττω mollio: his molliunt apostemata ꝛ mature fiũt. Col. lib. vii. Cuminũ conterit: ciq3 adiicitur exiguũ picis liquide et axungie vt lentorẽ malagmatis habeat. Ambro. lib. i. offi. Alliga sensum tuũ: nõ sit remissus ac defluus: ne dicatur de te Non est malagma apponere neq3 oleuz: neq3 oleũ: neq3 alligaturã. Differunt autẽ emplastra a malagmatis ꝛ pastillis. Emplastra imponunt vulnerib⁹ malagmata in integrã cutez iniiciunt. Pastilli aut illinunt aut alicui molliori ceratione miscentur.

¶ Malua: herba quã greci μαλάχην vocant ab emolliẽdo ventre. Mar. Utere lactucis ꝛ mollib⁹ vtere maluis Duo eius genera posuit Ply. q̃ foliorũ amplitudine discernunt. in satiuis maiorem greci malopen. alteram ab emolliendo aluo malachen dixere sylucstrem cuius folium granduisculũ est ꝛ albe radices Altheã ꝛ ab excellentia effectus Aristaltheam ἄριστον greci optimuz dicunt καὶ ἀλθαία mallia. Dicitur etiam malua maluacium: a malua fit maluaceus a. um.

¶ Malaca: ciuitas in hispania. Mar. Siga oppidum e regione malacam vrbem hispanie cõtẽplatur.

¶ Malea. pe. indifferente: promontorium laconie quod per quinquaginta milia passuum in mare protendit vbi periculosa est nauigatio propter aduersos ventorũ flatus: hinc est illud prouerbium. Cuz ad maleam deflexeris domesticos obliuiscere. Uirg. lib. v. Ioniaq3 mari: maleeq3 sequacibus vndis. Proper. Prebeat hospitio sẽua malea suo. Dicta Malea a Maleo argiuorũ rege q̃ in ea templũ pulchrum construxit: quod maleoticum appellauit. A malea fit maleacus a. um. vt Sinus maleacus.

¶ Malica vrbs thessalie: a qua populi malilees et mare vicinum maliacum dicitur.

¶ Maltha calx cuz arena ꝛ aqua: vel pix cum cera mista ꝛ huiusmodi ελληνιστι μάλθη λέγεται καὶ μαλθακίζω το μαλακὸν ποιέω

¶ Malleus fabrile instrumentum ꝙ res duras molliat quasi molleus. Ea enĩ que dura molliuntur ad ignem vt malleis flagelentur.

¶ Malleolus diminutiuum a malleus. i. paruus malle⁹ Et malleolus: teste Col. lib. iii. dicit nouus palmes vitis innatus prioris anni flagello: sic dict⁹ ab ipsius mallei similitudine. vel ꝙ in ea parte q̃ decidit ex vetere sarmento prominens vtrinq3 malleoli speciẽ prebet ꝛ plantationi aptus est. Uel ꝙ (vt ait Ply.) solebat capitulat⁹ vtrinq3 ꝛ surculatus seri. Et malleoli sunt sarmẽta illa q̃ in aggerib⁹ ponuntur. Sed ꝛ manipuli parte pice contecti qui incensi aut in muros aut in testudines ad incẽdium faciendum iaciuntur malleoli vocantur.

¶ Malleolaris ꝛ hoc malleolare a malleol⁹ fit. Col. lib. iii. Uirgã malleolarẽ non amplius q̃3 sex gemmarũ esse conuenit.

¶ Malleo as. quasi malleo operor. Unde et Malleator. Aug. lib. xv. de ci. dei. Tubalcam erat erarius et malleator eramenti et ferri. Malleatus a. um. quod malleo factũ est. Unde Malleati libri dicuntur vulgo stampati. Ulpi. xxxii. ff. inquit. Sed perscripti scripti nonduz malleati vel ornati vel quia pagine malleantur repaginande.

¶ Malluuium vas in quo lauãtur manus: et foeminino genere Malluuie sicut pelluuium et pelluuie quo lauant pedes. Nonius etiam Trulleum appellat: cuius vasculus aque manalis vocatur ꝙ eo aqua manans in trulleum effundatur. At Ser. lebetem vasculum interpretatus est in quod aqua cadit cũ man⁹ lauãtur ab aliis polubrum etiã nominatur.

¶ Malonomus penul. corrept. pastor ouium μῆλα ouis νομός pascuum.

¶ Mambre mons iuxta hebron.

¶ Mamers lingua oscorũ dictus est mars detractione syllabe: qui et Mauors etiam appellatur: Mamert⁹ prenomen oscum ab eo ꝙ hi martem mamertem appellãt. Apud Liuium Mamertus Aemylius dictator ex gente mamerta. Quidam dicunt Aemyliam gentem a mamerto appellatam cui propter humanitatem cuicaz cognomen fuerit Aemylio. Greci enim Aemiliam vocãt sermonis lepiditatẽ atq3 facundiam.

¶ Mamertini: populi campani. hi cum Messanam colonos misissent: ipsi quoq3 mamertini potius q̃3 messanẽses sunt vocati. Et cum ager eorum vini feracissimus sit: Mamertinum vinum non messanense appellatum ẽ Mar. Amphora nestorea tibi mamertina senecta Si detur quod vis nomen habere potest. Dicti mamerti a ciuitate Mamertia q̃ a lacedemõiis subuersa fuit. ꝙ Messenii quinquaginta virgines lacedemones violare tentassent. et non consentiẽtibus eas occidissent. Auctor

Hiero. contra Joui.
¶ Mãma papilla q̃ ꝛ vber dicitur. Juue. Et nuda tene-
at venabula mãma. Mãma quoq; greca dictio est: qua si
gnificat nutrix: seu vt quidã aiũt auia. i. patris seu ma-
tris mater: sicut a tata pater. Marti. Mammas atq; ta-
tas habet.
¶ Mamilla diminutiuũ licet per simplex m. scribat. Ju
ue. Illa loqui recta facie strictisq; mamillis.
¶ Mãmna: similiter diminutiuũ a mãma.
¶ Mãmosus a. um. quod habet magnas mãmas. Mar.
Mãmosas metuo: tenerę me trade puellę.
¶ Mãmeatus a. um. idem quod mãmosus. Plau. Cui9
amicã mãmeatam vidimus.
¶ Mãmare est mãmas ad sugẽdũ prębere. Aug. i psal.
interpretatione. Ve pregnãtib9 ꝛ mãmantibus illis die
bus. Hinc mammatus a. um. Unde mammatę tegulę a
laxitate dictę sunt q̃ balneis adhibentur.
¶ Mamillare: amiculi genus quo mulieres mãmas te-
gere consueuerunt.
¶ Mãmotreptus quid significet. Aug. in interpretatio
ne psalmorũ declarat. Si cũ inquit queris imitari et ex
illo pendere adhuc lacte vis nutriri ꝛ fies mãmotrept9
quales dicũtur pueri q̃ diu sugũt quod nõ decet. Et pau
lo post. Faciunt hoc nutrices mãmotreptis vt aliqua a-
mara ponãt in papillis suis quibus offensi pueri ab vbe
re resiliant: ꝛ ad mẽsam inhient.
¶ Mamilia ꝓpriũ nomẽ mulieris Telogeni filię a qua
mamiliorũ familia est vocata.
¶ Mamona nõ hebręorũ sed syrorũ lingua: vt Hiero.
ait. diuitię nũcupant q̃ de iniquitate collectę sunt. Idem
in psalmorũ expositione. Videtis ꝙ iniquus mãmona i
isto seculo deficit. Aug. vero sic. Mamona verbũ latinũ
non est sed hebręum cognatũ linguę punicę. Iste enĩ lin
guę sibi significatiõis quadã vicinitate sociãtur. Quod
punici dicũt mamon: latini lucrũ vocant. quod hebręi di
cunt mamona latine diuitię vocantur. Suidas tamen
μαμωνας χρυσος γηινος πλουτος ουχι ο εκτου σατα
ναλλεο περιττος και υπερ την χρειαν quare penulti-
ma longa est: quia est ω mega.
¶ Mamurius faber ęrarius laudatissimus.
¶ Mamurrę: senatoria familia: Romę erat sed formiis
oriunda.
¶ Manceps qui aliquid a populo emit ꝯducit ve qꝛ sub
lata manu significat se auctorẽ emptionis eẽ: q̃ idẽ pręs
dicitur: quia tã debet pręstare populo quod promisit q̃
is qui pro eo pręs factus est. Et emptio mancipi q̃ solẽ-
nitate quadam fiebat adhibitis non minus quinq; testi
bus romanis ciuibus puberibus ꝛ alio eiusmodi condi-
tionis q̃ librã ęneam teneret. Emptor ita dicebat. Hoc
ego ex iure quiritũ meũ esse aio hoc quod emptũ est hoc
ęre ęneaq; libra. Deinde libra ęre percutiebat idq; ęs da-
bat a quo rem emptam accipiebat. Et hęc mãcipatio vo
cabat. Hinc seruus equus ouis aliaq; huiusmodi manci
pia dicuntur ꝙ manu capiantur: siue mãcipi emptione
acquirantur: cum cetera neumancipi dicantur: vt rerũ
dominia iuraq;. Mancupes Cice. appellat Romanorũ pu
blicanorum principes q̃ questus sui causa decumas redi
munt a populo romano. Unde a Suetonio dictum est.
Non negauerim iactaturã a quibusdam petronium pa-
trem e regione transpadana fuisse mancupem operarum
q̃ ex vmbria in sabinos ad culturã agrorum quotannis
commeare solent. i. redemptorem cõductoremq; seruo-
rum et operariorum. Sciendum est ꝙ mancipi siue mã
cipi indeclinabile est per omnes casus ꝛ genera q̃q; alii
figurate dici velint in casu dandi. Et mancipi dicitur ad
nos pertinere quod ex subhastatione emimus estq; ius
Cice. pro Murena. Qui si in his repetundis quę manci-
pi sunt: his periculũ iudicit pręstare debet q̃ se nexu ob-
ligat.
¶ Mãcipo as. pe. cor. quasi manũ capio: vt modo dictũ
est quod est obligo summitto ꝛ seruum facio: q̃uis sine
libra ꝛ verbis supra positis. Lactan lib. ii. Spiritib9 im-
mundis puris animas suas mancipiant. Plau. in Cur.
Alienos mancipatis: alienos manumittitis: alienis im-
peratis nec vobis auctor vllus est: nec vosmet estis vlli
Hiero. in ꝓlo. Tobię. Librum vtiq; Tobię qm̃ hebręi
de catalogo diuinarum scripturarũ secantes his q̃ agio
grapha memorant manciparunt. i. subdiderũt. Hui9 cõ
positum est Emancipo.
¶ Mansisterna aquę vrna. i. viceus. Plau in Bac. Effer
mansisternã cum aqua foras.
¶ Mãcus ꝓprię manu eneruatus quasi manu carẽs licz
q̃q; pro debili ponat ꝛ ad res etiã inanimatas trãsfera
tur. Cic. de fi. bo. Sed etiã alteris tribus q̃ mancaz fore
putauerũt sine aliqua accessione virtutem.
¶ Mancinus nomen viri: a quo Mancinat9 pro damna
to ꝙ Mancinus insignẽ domũ habuit q̃ eo interfecto pu
blicata est.
¶ Mandra speluncę cubile ꝛ receptaculum ouiũ: boum:
aliorumq; huiusmodi. Juue. Et stantis ꝯuicia mandrę.
Eripiũt somnũ druso. Probus scribit mandrã esse vici
ostium vel flexum vel arrectum: aut breue vel vile ędi
ficium quod angustet latitudinẽ vici: vel ingẽs vehicu-
lum quo trabes portãtur. μανδραν λεγουσιν ελληνες
¶ Mandragorę duo sunt genera. candidus q̃ mas ꝛ ni-
ger q̃ foemina existimatur. Ferunt mala auellanarũ nu
cum magnitudine. Mandragoram fossuri ab auersante
vento cauent: ꝛ occasum spectant. Uis eius in poculo sõ
nifera est: ac etiam olfactu. Col. Mandragorę pariat flo
res.
¶ Mando as. committo: vt cũ quid memorię mãdatur
siue imponitur cõmittit ve vt memoriter teneatur: siue
ex propria memoria id faciat cum quid repetit aut audit
siue ex scripto. Memoria ꝓpria. Cic. lib. iii. ad Heren.
Qm̃ nuprime dictũ facile memorię mandat vtile est cũ
dicere desinam9 recentẽ aliquã relinquere in animis au
ditorũ firmã argumentationẽ. Ex scripto. Gel. Memo
rię mandatum Platonẽ philosophum tenui admodum
pecunia familiari fuisse. Et hoc modo mando significat
manu scribendo memorię do. vt Cic. ꝓ Sex. Hęc pha-
ma celebrãtur monumentis annalium mandãtur poste
ritati propagãtur. aliquando ꝛ litteris ꝛ memorię simul
quid mandatur. Idem lib. xii. Philip. Quid huic facias
qui hoc litteris memorięq; mandauit. Lact. li. vi. O in
genia hominib9 indigna q̃ has ineptias ꝓtulerũt: mise
ros atq; miserabiles q̃ stultitiam suã litteris memorię-
q; mandauerunt. Litteris ꝛ memorię capere licet non
solum scripto id mandatum esse vt rem ordine gestam
ipsi scriptores haberent sed etiam vt memorię posteri-
tati darent. Nam non intelligi par esse censeo accipi lit-
teris ꝛ memorię dictum ex abundantia sed ex diuersita
te rei. Aliter etiam quid mandari potest. vt Col. lib. iii.
Semina q̃q; recẽtissima terrę mandare cõuenit. Inter-
dum mãdare committere vt cum quid faciendum dat
quod iniũgere seu imponere seu commendare dicitur.
Plau. in Cur. Mandatum est mihi vt has tabellas ad
eum ferrem. Teren. in Adel. Huic mandes si quid re-

que curatũ velis. Composita huius verbi sunt. Amãdo Admãdo Cõmendo. Demãdo. Premando. et Remãdo

¶ Mãdatum et participium et nomen esse potest. Participiũ: vt Mandatũ est mihi. apud Plau. Nomẽ: vt apud Quintil. Mandata tamẽ tua fili perago. Et est proprie mãdatum cõmissio: hoc est quod committitur. Sal. C. Mãlius ex suo numero legatos ad Martiũ regẽ mittit cum mandatis huiusmodi.

¶ Mandatarius cui dantur mandata peragenda.

¶ Mando. is. mandi: secundum aliquos mãdaui et secũdum alios mandidi mãsum significat dentibus cõficio. Hiero. in Gen. Tolles tecum ex omnibus q̃ mandi possunt. Vir. lib. iiii. non ad effectum sed ad actum retulit. Stat sonipes et frena ferox spumantia mandit. Seren⁹ vero ad effectum. Purgatur cerebrum mãsa radice pyretri. Dictum mando a manu dando q͡ manucibus ori admouetur: quẽadmodum a manu ducenda dicim⁹ mãduco. Huius compositum est Remãdo quod est rursus mando rumino. Ply. lib. x. Pontici quoq͡ mures similimodo remandunt.

¶ Mando. onis. edax: q̃ assidue mãdit. Lucil. Atq͡ omnes mandonũ gule.

¶ Manduco as. idem quod mãdo. Cui⁹ cõpositũ est cõmãduco. Ply. li. xx. Huius cucurbite cõmanducate succus stomacho admodum prodest.

¶ Manduco onis. edacẽ significat. Hec eñ omnia idem denotant. Mandones: mãducones: manduci: mansutii Comedões: comedi: Edones: edaces: Epulones: lurcones. Curguliones. Ganeones. Heluones. Scurre: Parasiti: Gulones: Phagones: Liguriones: Nepotes: Catillones.

¶ Manducus idem quod mãduco. Plau. Quid si ad lupos me pro manduco locẽ? mãduci effigies in põpa antiquorum inter ceteras ridiculas et formidulosas imagines ire solebat magnis malis ac late dehiscens et ingentem dentibus sonitũ faciens.

¶ Mansutius a mandendo edacem significat vt inquit Festus.

¶ Mandibula in qua dentes sunt siti: q̃ et mamilla dicit. Sunt aũt due mãdibule superior. s. et inferior a mãdendo Quo etiã noĩe vocat gens in gallia aquitana auernis finitima sicut Strabo scribit.

¶ Mansum dentibus cõtritum: et pprie dicitur de cibo comesto qui pueris datur. Ci. li. ii. de ora. Qui omẽs tenuissimas particulas: atq͡ oĩa tenuissima mãsa: vt aiũt nutrices infantib⁹ pueris in os inferant.

¶ Manna: ros melleus matutinus.

¶ Mane dici principiũ qñ dies clarus est: ab obtentu boni ominis. Manum eñ veteres bonũ dicebãt. Vñ dii manes. i. boni quẽadmodũ e contrario immanes crudeles dicimus: ac minime bonos. Vel sicut ait Macr. q͡ ab inferioribus locis. i. a manibus exordiũ lucis emergat. Var. a manando deriuat q͡ cũ sole manat dies ab oriẽte Vñ Manii et Lucii q̃ nati sũt mane et luce. Vel q͡ dii manes per oĩa manare existimabãtur.

¶ Manes boni dicunt. Acrõ. Dii manes dii boni: a manũ quod est bonũ. Antiqui aĩm a corpora separatum manẽ deũ nũcupabant. Apul. de Socratis demonio dicit. Manes anime dicũtur melioris meriti q̃ in corpore nostro genii dicũtur: corpori renũciantes lemures: cum domos incursionibus infestarent larue appellabant. Contra si bone fuerint lares familiares. Ser. per antiphrasim ait manes esse deos inferos quia non sint boni. Idẽ dicit alibi esse animas corporibus exutas q̃ nondũ i alia corpora migrauerint. Quandoq͡ manes dicunt pene. Virg. Quisq͡ suos patimur manes.

¶ Manie: deformes psone. Et manias laruas quas nutrices pueris imputari solent appellant. Medici maniacos vocant furoris morbo laborãtes qñ mania dicit insania et furia. Latini melius qui insaniam a furore distinguunt qñ aliud est furere aliud insanire. Itẽ mania dea larium mater cui olim sacrificabant. Et Manie dicebantur ficta quedam ex farina in hoim figuras q͡ deformes sint quas etiam Maniolas appellabãt.

¶ Maniole insule ex aduerso Indie extra Gangem in quibus tradunt nauigia que clauos ferreos habẽt detineri nec vlterius progredi sinunt ne qñ lapis herculeus qui circa ipsas gignitur illa ad se trahat. Eas tenẽt Antropophagi manioli dicti sicuti scribit Ptolẽme⁹ libro septimo.

¶ Manius: prenomen est eius qui mane natus est: sicut Lucius qui luce.

¶ Manlius: proprium nomen viri q͡ manu prompt⁹ esset. Neminẽ autẽ patricie familie hoc noĩe vocari licuit: post eum mãliũ q̃ gallos a capitolio depulit: q͡ is regnũ occupare conatus necatusq͡ sit. Fuit et cognomen eius q̃ carthaginẽ vicit.

¶ Manare proprie dicit cũ aliquid ex integro sed nõ satis solido per minutissimas partes stillat. Tractũ a greco q̃ μανον rarum: et sine densitate appellãt. Hinc manalem fontẽ dici existimãt q͡ aqua ex eo perpetuo manet: et manalẽ lapidẽ q͡ ex eo manare aque vidãtur. Alii manare a mane deducunt: et de sole pprie dici volunt cũ orientis radii splendorẽ iactare incipiunt. Sed frequẽti⁹ ad aquã et ad humores refertur. Per translationẽ ponit pro descendere fluere pcedere: et huiusmodi: et res q̃ manat qñq͡ in ntõ ponit. Virg. Tum gelid⁹ toto manabat corpore sudor. Lact. lib. i. Quid mirũ si ab hac gẽte vniuersa flagitia manauerũt. i. pcesserunt. Quãdoq͡ in accusatiuo. Ply. li. xiiii. Arborum succo manantiũ picẽ resinãq͡ alie orte in oriẽte: alie in europa ferunt. Quando q͡ in ablto. Liu. li. i. Cultrũ ex vulnere Lucretie extractum manantẽ cruore pre se tenẽs. i. fluentẽ. Hie. in lib. numeri. Tradet humũ lacte et melle manantẽ. Hui⁹ cõposita sunt Emano et permano.

¶ Manus a manando dicta est q͡ ex brachiis manet vel q͡ ex ea manẽt digiti. Et manus instrumentũ et telũ nauale dicit quo naues harpagonibus rapte tenẽtur: a manus humane similitudine quam pericles atheniensis (vt fert) inuenit. Hier. Ferreas man⁹ et vncos pparant. Luce. li. i. In manibus vestris quantus sit Cesar habetis. Item manus multitudo vocat. Vir. Hic manus ob patriam pugnãdo vulnera passi. Item potestas vt cũ dicimus. Res in manu est: quod non mõ significat in prõptu est: sed etiã in potestate. Inde Vlpi. teste manumissio dicta est datio libertatis. Nam q͡diu quis in seruitute est manui hoc est potestati subditus est: et manumiss⁹ a potestate liberatus: Item manus capit pro probocide elephãti. Nam hanc manũ vocãt latini q͡ ea in decerpẽdo pabulo pro manu vtat elephantus. Cur. li. iiii. de elephanto loquitur. Precipue terribilis illa facies erat cum manu arma virosq͡ corriperent et sup se regẽtib⁹ traderent. Idem in eodem. Copidas vocabant gladios leuiter curuatus fascibus similes quibus appetebant beluarum manus. Nõnũq͡ pro scriptura manuũ. Quintil. li. i. Causas cassius Cicero et Virg. scripserunt. sic man⁹ eorum docent.

¶ Manicula diminutiuum. i. parua manus. Plau. i Au.

Duę cõstrę maniculę & stiuula.

¶ Manũ conserere: est prœliũ incipere & cõtẽdere. Sʒ apud iurecõsultos cũ de aliqua re disceptat̃ in iure pręsẽte prętore siue ager seu quid aliud sit manũ conserere dicitur cum manu apprehendit rem de qua agitur. Quod man⁹ correptio & vindicatio & vindicia appellat̃. Ad manus venire similiter est prœliũ seu cõtentionẽ incipere. Plau. Itur ad manus: arma sumunt̃.

¶ Manica.pe.cor.pars vestis qua manus tegunt̃. Virg. Et tunicę manicas et habẽt redimicula mitrę. Hinc manicata vestis q̃ manicas habet: quas velut probrosas et fœmineas criminari dicunt̃ a poeta ꝙ prisci romani breues & citra humerum desinentes prio portauerunt. Manicę etiã dicũtur manuum vincula: vt apud eundẽ. Manicas atq; arcta leuari. Vincla iubet Priamus. Sic cõpedes vocant̃ quibus pedes colligãtur. Hinc per trãslationem dicuntur vincula nauium. Luc. Ast alias manicęq; ligant teretesq; cathenę. Itẽ manicę thecę sũt ex ferro quibus brachia et manus contra hostium iniurias muniuntur. Iuue. Quale decus rerum si coniugis auctio fiat. Baltheus & manicę cristę crurisq; sinistri Dimidium tegmen. Et manicę dicuntur quibus aduersum vim frigoris manus muniũtur. Ply. iunior ad Macrum Ad latus notarius cum libro & pugillaribus cuius manus hyeme manicis muniebant̃: vt ne cœli quidẽ asperitas vllũ studii tp̃s eriperet.

¶ Manuarius a.um.quod ad manũ pertinet. Gel. Hoc ęre quasi manuario collecto cœnula parabat̃.

¶ Manuarię tunicę q̃ manicas habẽt.

¶ Manuor aris. furor. Acti. Manuatus vestem amicę.

¶ Manibus pedibusq; ꝓuerbiale est: hoc est omnib⁹ viribus. Teren. in An. Quę scio manibus pedibusq; omnia facturum.

¶ Manuleat⁹ a.um. idẽ quod manicat⁹. Plau. in Pseu Manuleatã tunicã hoiem habere addecet. Et manuleatã tunicã dicim⁹ manicas ꝓlixiores habentẽ: manicatũ hoiem indutũ tunicis manicatis.

¶ Manubrium a manu capulus appellatur ꝙ manu teneatur.

¶ Manipul⁹ a manu fit: & proprie significat manualẽ herbarum fasciculũ quẽ manu quis apprehẽdit metẽdo: vt in ps. Venientes aũt venient cum exultatione portantes manipulos suos. Interdum ponit̃ pro exigua militum manu q̃ vnũ sequit̃ signum. Erat eñ pars centurię ita dicta ꝙ sub Romulo pauꝑ adhuc romanus exercit⁹ manipulos fœni hastis alligatos pro signis gerebat: et in legione quidẽ erant. xxx. manipuli. Dictus manipul⁹ vt inquit Var. ab eo ꝙ plures militum manus iungũtur Ser. docet manipulos esse signiferos ꝙ imperante Romulo cum romani & latini sub vno centurione bellũ aggressuri essent maniplo herbę hastę illigato ꝓ signo vterẽtur. Unde maniplaris dicitur qui fert vexillum. Oui. li. Fas. Pertica suspensos portabat lõga maniplos. Unde maniplaris nomina miles habet. At Vege. li. ii. scribit manipulum vocari contuberniũ decẽ tantummodo militum sub vno papilione degentium: ab eo ꝙ cõiũctis manibus dimicabant. Inde Cõmanipulones qui in eodem manipulo sunt: & Cõmanipulatio quib⁹ noib⁹ vtit̃ Spartianus.

¶ Maniplatim aduerbium: significat ꝑ maniplos.

¶ Manifestum dicitur quod est clarum & apertum quasi ad manus foris stans. Manifesto as. palã facio.

¶ Manifestarius a.um. quod est notorium. i. quod manifestatur. Plau. Capio fustem obtrunco gallũ furẽ manifestarium.

¶ Mãsuetus mitis quasi manu assuetus. ꝙ omnia q̃ sũt natiuta fera: manuum permulsione mitescãt. Virg. Ille manu patiens mensęq; assuetus herili. Festus. Mãsuetus neq; nĩa mœstus: neq; crudelitate sęuus: sed modestia temperatus. Bestię mãsuetę etiã placidę & cicures dicuntur. Ply. Trifariam diuidit animãtes in placida fera & intermedia. Nam hirundines apes delphini nec placida sunt nec fera sed medię inter vtrunq; naturę.

¶ Mansuetarii q̃ feras mansuefaciũt. Lãpridius in helio. Habuit leones & leopardos quos edoctos per mansuetorios subito ad secundã mensam iubebat accũbere. Iul. Firmicus lib. viii. mathescos. Septentrione oriẽte nati erunt mãsuetarii ferarum.

¶ Mansuesco is. mansuet⁹ sũ: mitesco. Col. li. vii. Naʒ per hęc blandimẽta triduo ferę mansuescũt. Var. lib. ii. de re rust. pro mansuefacio posuit cum inquit Sic ex animalibus cũ ꝓpter ad eandẽ vtilitatem q̃ possunt syluestria deprehenderent ac concluderent & mãsuescerent.

¶ Mangones dicti sunt quasi manu agones: erant eñi magistri formę puerorũ & mentiendi coloris ꝓbe callentes q̃ hoies vendebãt. Solebãt eñ pueros puellasq; q̃ facilius vendi possent artificio quodam componere colorem. vt quintil. inquit. Fuco ac verum robur inani sagina mentientes. Ita mãcipia vendibiliora & preciosiora efficiuntur. Mar. Milia pro puero centum me mango poposcit. Suc. in domi. Castrati mares vetuit. spadonum q̃ residui apud mangones erant pretia moderat⁹ ẽ Ply. Thynni sanguie oblitos pueros pubescere negãt mangones. Aliarũ quoq; rerum mangones dicuntur q̃ merces poliũt atq; interpollant vt pluris vendant. Unde Ply. Decussi fragmenti paululũ quod in lamina ferrea terat̃ efficacissimũ experimẽtum excusant mãgões gẽmaꝝ. Nec mares tm̃ sed etiã fœminę mãgones vocãtur. Ply. Mango obstetrix erat.

¶ Mangonizo as. orno compono rẽ ad alliciendos emptores. Ply. lib. xxiii. Succus radicis vitis nigrę cũ ervo leviore quodam colore & cutis teneritate mãgonizata corpora. Transfertur etiam ad alia. Sic enim oratio mangonizata & forma & domus & reliqua dici possunt vt lenociniis & fuco potiusq; veritate allectent. Hodie etiã mangonizãtur panni siue linei siue lanei. Quin & equos mangonizatos venire videmus. hos greci ab equis cõponendis hippocomos vocãt.

¶ Mangonicus a.um. quod ad mãgonẽ pertinet. Ply. Radix hiacynthi bulbacea est & in mangonicis venaliciis pulchre nota q̃ in vino dulci illita pubertatem coercet nec sinit erumpere. Suc. Necessarioq; ad mangonicos quęstus sustinẽdę dignitatis causa descẽdit.

¶ Mangonium artificium quod ad res facilius vendẽdas adhibet̃. Ply. Nec tñ in hoc mãgonio quicq; totum placet hic clune: alibi pectore tantum gallinarum laudans.

¶ Manubię dictę sunt ꝙ manu capiantur ab hostibus. Est enim pręda ab hostibus capta. Asco. scribit manubias pręda imperatorum proportione de hostib⁹ capta Spolia quoq; quęsita de hoste nobili per deditionẽ manubias veteres dicebant de quibus quod vellent facerent. Nam pręda dicitur corpora ipa rerum q̃ capta sunt manubię appellatę sunt pecunię q̃ a quęstore ex vẽditione pręde redactę sunt. Dicit tamen quosdam nõ ignobi-

lẽs scriptores aut temere aut incuriose prędam pro manubiis ⁊ manubias ꝓ prędas posuisse sed qui ꝓprię locuti sunt: sicut Cic. in oratione de lege agraria manubias pecuniã dixisse. Est quãdoq; vt iactus fulminum manubię dicant: Unde ait Seneca li. ii. questionũ. Joui tres manubias dari: quarũ prima monet. secũda ꝓdest. tertia adhibitis consilio diis emittitur.

¶ Manumitto de seruo liberũ facio. Manumissus liberatus a potestate. Nam ꝙdiu quis in seruitute est: manui hoc est potestati subditus est. Erat aũt mos in manumissione vt dñs caput aut aliud membrũ serui tenẽs diceret. Hunc hoiem liberum esse volo: ⁊ mittebat eum e manu.

¶ Mantęlum ⁊ Mantęliũ. ⁊ Mantęle: is. composita dictio ex manus et tela quasi mappa a manib⁹ tergendis. Est eñ linthęolum quo man⁹ tergere solemus. Ouid. li. iii. fas. Dixerat ad dexterã villis mãtęle solutę. Plau. Nec his sycophãtiis: nec fucis vllũ mantęlum obuiã ẽ. Dicitur ⁊ Mantile ⁊ in plurali mantilia. ę. diph. in i. ꝓducta mutata sicut quęro inquiro. Uirg. Tonsisq; ferũt mantilia villis. Nam vt Ser. inquit. Constat maiores mappas habuisse villosas. Mantilia vero a manib⁹ ante lotis dicta: quõ Thorale a thoro. Sunt etiã mãtilia quibus mẽsę regunt. Mar. Nobilius villosa tegunt tibi linthea citrum: Orbibus in nostris circul⁹ esse põt. Rursus Mantęlia seu mãtęla accipiunt pro penulę genere q̃ se vt lorica muniunt.

¶ Mantica pe. cor. nũmorũ receptaculũ q̃ manu gerit. ponit quãdoq; pro perula viatoria vt Porphyrius ait. cuius diminutiuũ est mãticula: cui⁹ pars añ pect⁹: pars post tergũ dum geritur pẽdet.

¶ Manticularius qui manticulas attractat vt furetur.

¶ Manticularia dicuntur ea quę in frequenti vsu habẽtur et quasi manu tractãtur. Frequẽs eñ ad manus tergendas vsus fuit mantęlorum: vnde hęc trahit similitudo.

¶ Mãticulor: dolose ago. Pacu. Ad manticulandũ astu aggredit. Mãticulatio astus ⁊ fraus.

¶ Mãticora bestia in India q̃ triplicẽ dẽtium ordinẽ: ⁊ hois faciẽ vna cũ corpore leonino habet humanas carnes maxime affectans.

¶ Mãtua vrbs clarissima ⁊ Maronis Uirgilii patria ab Ochno filio Tyberis: ⁊ Mãtus Tyresię Thebani vatis filię: q̃ post patris interitũ ad Italiam venit: cõdita fuit: ⁊ a matris noie mãtuam appellauit. Uñ Uirg. lib. x. Ille etiã patrius agmẽ ciet ochnus ab oris Fatidicę mãtus ⁊ tusci fili⁹ amnis qui muros matrisq; dedit tibi mãtua nomen. sed an verum sit q̃ vnq̃ in italiam venerit nolo nunc citare pausaniam: hellanicum: ⁊ grecoꝝ multitudinem magnam.

¶ Mãtissa additamentũ quod manu fit rei q̃ venditur i. pauxillũ illud quod adiicit ponderi. Lucil. Mãtissa obsonium vincit.

¶ Manteũ locus oraculis dicatus. Ci. li. ii. de fi. Ut quasi de manteo promãt medicamenta illa epicurea dolor si grauis breuis: si longus leuis.

¶ Mãtinea: vrbs q̃ postea Antigonia dicta fuit in adulatione: Antigoni ei⁹ q̃ Philippo Persę patri curator regi fuit. sꝫ postea Hadriani impatoris iussu rursus mãtinea fuit appellata.

¶ Mantia ελληνικως λεγεται μαντεια και μαντευμαι diuinatio vaticinium. Mantus diuinus vel vates a Manto matre Tyresię vatis Thebani: quę post thebanorũ cladem ⁊ seruitutẽ primis sub Creõte Lebedõ ⁊ Clarii Apollinis tẽplum in Asia struxit. Inde in Italia mantuã q̃ ex Tyberino rege Thuscię Ochnũ peperit qui ⁊ bianor q̃ oppidũ muris circũdedit. A mantia ꝑ cõpositionẽ fiunt. Necromãtia: Hydromantia: Pyromãtia; ⁊ alia huiusmodi quorũ penultima ꝓducitur.

¶ Maneo es. si. sum: significat me contineo loco insisto. Ci. li. off. Cyrillũ quendã suadentẽ vt in vrbe maneret. Quãdoq; manere significat prestare. Uirg. Manet imperterritus ipse Hostẽ magnanimũ opperiens. Qñq; expectare. Plau. Ego hic te manebo. Uirg. li. xi. Te turne nefas te triste manebit suppliciũ. Qñq; futurum esse Ci. Cuius te factum sicut curionẽ manet. hoc est cui⁹ factũ tibi futurũ est sicut fuit Curioni. Qñq; inhęrere fixum esse. Uirg. Manet alta mente repostum iudicium Paridis. Quandoq; durare persistere. Ter. in Hecy. Manere affinitatẽ hanc inter nos volo si vllo modo vt possit quod spero fore. Hui⁹ cõposita sunt Cõmaneo simul habito. Hier. ad Dama. Monachorũ circa cõmanẽtiũ antiqua in me surgit auctoritas. Emaneo extramaneo: a quo Emansor. Emineo: a quo Promineo ⁊ Premineo Immineo. Remaneo retro maneo persisto. Iusti. lib. ii. Interea rex velut spectator pugnę cũ parte nauiũ in littore remanet. Ci. li. i. tus. Sed fac vt isti volũt animos nõ remanere post mortẽ. Et in Cato. Tantuꝫ te manet quod virtute ⁊ recte factis sis consecutus. Sꝫ hoc per translationem magis. Permaneo ꝑseueranter maneo. Obmaneo diu maneo.

¶ Mãtiscinor significat furor. Teren. in Eu. In re ꝑdita cũ de alio mãtiscinor atq; impendo.

¶ Mãphur: lignũ rotundũ loro circũuolutũ: quod circũ agunt fabri in opibus tornandis.

¶ Mappa: q̃ sup mẽsam sternit. q̃ manibus pendeat dũ sumus in mensa. Ply. li. xix. Ardẽtes in focis cõuiuiorũ vidimus mappas sordibus exustis splendescentes igni magisq; possent aquis. Uillosę aũt apud veteres fuerũt in precio. Unde Mar. Nobilius villosa tegunt tibi linthea citrũ. Legit etiã Mappum neutro genere. A mappa vero fit diminutiuũ Mappula.

¶ Mapalia punica lingua: agrestes casę ⁊ furnoꝝ similes: vt inq̃t Hier. In quib⁹ q̃ nihil est secreti solet id vocabulũ solute viuẽtibus obiici. Sunt etiã quasi rotũdę cortes: vt inquit Festus.

¶ Marathõ campus Atticę: seu ciuitas distãs ab Athenis circiter decẽ milia. Et morte Icarii regis interfecti insignis nec nõ ⁊ victoria Thesei ex tauro supato. similiter ⁊ Miltiadis gloria q̃ centũ milia ex Darii Persarũ regis exercitu ꝓfligauit. Hinc Marathonius a. um. Uñ Taur⁹ marathoni⁹ dict⁹ est q̃ apud Marathonẽ a Theseo interfectus est. Hic est Taurus amatus a pasiphae quẽ Hercules ex creta eo abegit. Est ⁊ oppidum hoc nomine iuxta Tricorythum ⁊ Rhamnẽ vrbẽ in qua clarũ Nemesis templũ fuisse memorat.

¶ Marathron. συντω. θ. οτι το μαραθρον λεγομεν την ποαν λαθιμοι φημι κυλον: a nostris foeniculus appellet.

¶ Marathrusa insula quędam a copia foeniculi sic dicta q̃ ⁊ Elazomenia dicitur.

¶ Marceo es. marcui. putreo: a quo Marcesco putresco a macie: qm̃ q̃ macie attenuata sunt facile putrescũt. Huius compositum est Emarceo: quod est valde marceo. a quo Emarcesco. Hiero. in Gñ. Tetigit neruũ ei⁹ ⁊ statim emarcuit.

¶ Marcor putredo. Plyn. Si ferri vel chalybis aliqua

rubigo vel panni mercoꝛ affuerit.

¶ Marcell⁹ nomē viri clarissimi romani ꝓpriū Cui⁹ gesta ⁊ a Plutarcho ⁊ ab aliis scripta sunt.

¶ Marcella: nomē mulieris romanę. q̄ cū a matre rogata esset gauderet ne se nupsisse. Ita valde respōdit: vt amplius nolim.

¶ Marcipoꝛ: Marci puer. hoc est famulus. Sic Publipoꝛ Lucipoꝛ ⁊ huiusmodi.

¶ Marcomani: populi germanię quos Cęsar cū Ariouisto Germanoꝝ rege superauit.

¶ Mareotis idis. lacus in ęgypto: vt auctoꝛ est Strabo. Ply. etiā asserit Mareotida partē libię ęgypto ꝯterminam appellari: ⁊ Mareotas populos in ea habitātes Et Mareotis pars Epiri in qua vinū optimū nascit. Vñ Mareotides vuę dictę sunt. Virgilius. Sunt et mareotides albę.

¶ Margea: nomē fontis apud Ply. Quo noīe dicta est vrbs in Helide.

¶ Margarita. ę. ⁊ Margatites ⁊ Margaritum in ntō declinari pōt. Hier. in parabo. Inauris aurea ⁊ margaritū fulgens. Ser. declinat margaris. idis. ⁊ idos. a cuius gtō gręco latine format. Margarida. Plyn. li. ix. scribit margaritas nasci in Britānia paruas ⁊ decoloꝛes. Tacitus de vita Iulii agricolę. Fere Britānia aurū et argentū ⁊ alia metalla gignit. ⁊ oceanus margarita sed suffusca ⁊ liuētia. Romani margaritas appellauerūt vniones ab eo ꝙ nulli duo indiscreti reperiant. Margaritā ⁊ lapillū generali noīe vocamus. Nam lapillus gemmaꝝ margaritarum cōmune est nomē: subintelligiturq̄ preciosus. Quod si maiusculi fuerint preciosi lapides dicuntur.

¶ Margaritarii: negociatoꝛes mangonesq̄ margaritarum.

¶ Mare: aquarū cōgregatio generaliter dicit. Et multę collectiones aquaꝝ vocātur maria sicuti. Amb. libꝛo hexa. inquit. Sicut eñ multę terrę: vt africa: hispania: thracia: macedonia: syria: ęgypt⁹: gallia: atq̄ italia ꝓ regionū appellātur vocabulis et vna est terra. Ita multa dicūtur pro locoꝝ appellationibus maria: ⁊ vnū est mare sicut ait ꝓpheta dicens. Tui sunt cœli ⁊ tua est terra. orbē terrarū ⁊ plenitudinē ei⁹ tu fundasti: aquilonem ⁊ mare tu creasti. Nā ⁊ oceanū mare dicimus ⁊ tyrrhenū ⁊ adriaticū ⁊ indicū ⁊ ęgyptiū ⁊ ponticū ⁊ ꝓpontidem et hellespontū ⁊ euxinū ęgeū ionicū atlanticū. Vide in dictione Ocean⁹. Vna igit generalis collectio dicit mare eo ꝙ iugis vnda atq̄ ꝯtinua ab indico mari vsq̄ ad Gaditani orā littoris: ⁊ in mare rubrū extrema circūfuso orbe terrarum includit oceano. Et multę collectiones maria nuncupātur. qm̄ in diuersis locis diuersa sūt noīa: q̄ vocabula aquis ex regionū vocabulis adhęserūt. Phacellus autē in epigrāmate φευεθαλασσια εργα βοωμ Δε επιβαλευ εχετλμει τι τοι κδυ μακρησ πειρατει Δειμ βιοτυσ κπειρω γαρ εμεσι μακροσ βιοσειμ αλιλε ο υπωσ τυμαρεσ εισ πολικυην αμδροσ ιλειμεφαλην.

¶ Marinus a. um. quod mare incolit: vel qđ est in mari vt piscis marinus. Transmarinum autē dicimus quod transmare est vt transmarinę merces. ⁊ transmarinus triumphus.

¶ Maritimus a. um. pe. coꝛ. quod ad mare incolit vel qđ ad mare est: vel ad mare fit: vt oꝛa maritima gens maritima. bellū maritimū. Maritimū etiā dicit qđ ex mari siue quod maris est. Plau. l. ru. Fluctus maritimos. Et Amb. pisces maritimos dixit.

¶ Maris fluuius Agathysarum in histrū fluēs. Marus mons thracię.

¶ Maritus vxoꝛis vir. ab eo ꝙ sit mas. Marito as. viro trado: seu associo. Nam nō solum de hoībus sed etiā de aliis dicit. Col. li. iii. Sexto anno si iam videbitur firma maritabit hoc modo. s. ipa arboꝛ. Et li. v. Et ideo maritandis arboꝛibus nemo minoꝛē pedanea scrobē vitib⁹ comparat.

¶ Maritę dicunt mulieres nuptę. Ouid. lib. ii. fas. Dura cum soꝛte maritę reddebant vteri pignoꝛa rara sui. Hie. Tunica eius varia atq̄ distincta in virginib⁹ viduis continentibus ac maritis. Similiter ⁊ de arboꝛib⁹ dicitur. Ply. li. xiiii. Iam in campano agro populis nubūt vites: maritasq̄ cōplexę atq̄ per ramos earū ꝓcacibus brachiis geniculato cursu scādentes cacumina ęquant.

¶ Mariscus. genus iunci: quē holoschœnon gręci vocāt hoc est totum iuncum. Ex eo fiunt tegetes et marinę nassę.

¶ Mariscę ficus insipidę. Mar. Infanti meli meladato fatuasq̄ mariscas. nam mihi q̄ nouit pungere chia sapit Ply. l. xvii. Cat. de ficis serēdis ita meminit. Ficos mariscas in loco cretoso ⁊ apto serito. Quidā dicūt Mariscas esse ficus q̄ pręp pinguedine aperiātur: semenq̄ ostēdant. Collo. Purpureęq̄ celidonię pinguesq̄ mariscę. Mar. Donasti luperus subinde nobis legit nec boletus hiare. nec marisca ridere. Vñ ꝓ obscœne libidinis moꝛboq̄ ponitur. Mariscę eñ tubercula dicūtur q̄ cū vlcere ex turpi ꝯfricatione circa sedem nascuntur q̄ sunt moꝛbo similia quē Celsus sycosen: Iulius sycon gręce vocant et latine ficus dicit. Iuuenalis. Cędūtur tumidę medico ridente mariscę.

¶ Margo: folii extremitas q̄nis etiā pro cuiuslibet rei extremitate dicatur: vt pro ripa agri nō culti ⁊ est generis mas. apud Oui. li. i. me. Longo margine dicentē fęminini apud Iuue. Plena iā margine libri. Hinc Margineus a. um. quod est in margine.

¶ Mariandinoꝛum regio in asia sita est bithynię cōterminata vbi Hercules cerberū canē tricipitē deuicit quē ferunt virus euomuisse eāq̄ regionē infecisse.

¶ Margiana: regio asię maioꝛis: inclytę apricitatis vt inquit Solinus ambitu stadioꝛū mille quingentoꝛum: difficilis aditu propter arenosas solitudines in qua Antiochus antiochiam extruxit: vt libꝛo. xi. scribit. Strabo.

¶ Marius q̄ septies apud romanos cōsul fuit. Hūc arpinatē fuisse aiunt humili loco natum nouum hominē aratoꝛem q̄ in villa Ciuernate vt inquit Plu. vitā diu vixit rusticā plane ⁊ agrestem ꝓcul ab vrbanis mundiciis. hic per oꝛdinē primis honoꝛibus functus legat⁹ Metello in numidia criminādo consulatu adeptus. Iugurtham captum ali currū egit. in proximū annū ꝯsul vltro factus Cimbꝛos in gallia apud aquas sextias theutonas in italia vicit. deq̄ his triumphauit. Victus a Sylla Mynturnis in palude latuit. inuētus ⁊ in carcerē coniectus immissum pcussoꝛē gallū vultus auctoꝛitate detruit. Acceptaq̄ nauicula in africā traiecit. ibi diu exulauit. Mox Cinnana dñatione reuocatus cęsis inimicis septimo cōsulatu vt quidam ferūt volūtaria moꝛte decessit. Hic cū in cruribus varices haberet ꝑbuit varicosum crus medico secandū. Et dū secaret neq̄ suspirās neq̄ supcilia contrahens ptulit sectionē: fixisq̄ oculis spectauit cruciabilē curationē. Cūq̄ medicus alterū crus secare vellet minime assensum pręebuit dicēs Curationē tāto doloꝛe dignā esse non arbitroꝛ. habuit filium. Mariū nomine q̄ cum esset. xx vii. annoꝛum consulatum inuasit

quē honorē mater tam immaturū fleuit. Hic patri sequtia similis ciuilia armat⁹ obsedit: ⁊ inimicos trucidauit: tandē se iugulandū prębuit.

¶ Marmor genus lapidis cui⁹ diuersa sunt gn̄a. Quoddam em̄ albū pariū dicitur a paro insula. Simile ex liguria vehit quod a loco Cararienſe vocatur. Tale ligusticū: olim lunensium lapidicinę dederūt. Aliud laconicum quod est viride ⁊ cunctis hylarius. Aliud lucullenz quod fere atrum erat quo delectatus lucullus illi nomē indidit. Aliud Ophites a maculis serpentiū quibus distinguit nomen accepit. Aliud porphyrites quod est rubeum candidis interuenientib⁹ punctis leucostictos vocatur Basaltem ferrei coloris ⁊ duricie vnde nomē mutatur. Onychites ex arabię montib⁹ est ex quo vasa potoria in germaniā pducunt. Alabastritem quoqꝫ candidū cauare solēt ad myrothecia q̄m vnguēta incorrupta seruare creditur. Sūt et alia marmoris genera q̄ breuitatis causa omitto μαρμαρον λεγομεν.

¶ Marmoreus a.um. qd̄ ex marmore est: vt sepulchrū marmoreū.

¶ Marmorat⁹ a.um. qd̄ supficiē tm̄ ex marmore habet. Aug. ps. interpretatione. Nā plerunqꝫ audis diuitē dicētem habeo marmoratā domū quā relicturus sū. Var. li. iii. de rus. substantiuū vsurpauit. Intrinsec⁹ quasi leuissimo marmorato toti parietes ac camerę oblinūtur. ⁊ extrinsecus circum fenestras ne mus aut lacerta adrepere ad colūbaria possit.

¶ Marra ferrū instrumentū quod vulgo Marraci⁹ dicitur. Col. li. xi. Cōtundat marrę vł fracti dente ligonis. Iuue. Ne marrę ⁊ sarcula desint.

¶ Marpesus pe. pro. mons in paro insula. A quo Marpesius a.um.

¶ Mars apud gentiles deus creditus dict⁹ ꝙ maribus in bello pręsit siue ꝙ a sabinis accept⁹ est apud quos mamers vocat: a poetis mauors dicit̄ p epenthesim ꝙ magna vertat. Uel a gręco quod est αρης. ares ponitur interdū pro bello. Li. iii. Aliquādiu ibi marte incerto varia victoria pugnatū fuit. Est ⁊ mars nomē stellę deū dicunt antiqui: quid aūt esset deus ita scri. Iullus pollux. θεον δε ειναι δοξαζουσιν ελληνες ζωον αθανατον λογικον τελειον νοερον εν ευδαιμονια κακου παντος ανεπιδεκτον προνοητικον κοσμου τε και των εν κοσμω και τα λοιπα.

¶ Martius a.um. quod ad martem pertinet: vt martia auis interduz bellicum vt martia arma. Aug. lib. iii. ci. dei. Nullo martio impetu territi sedarētur inimici. Interdum bellicosum: vt Martius populus. Est ⁊ Martius nomē ppriū vt in. Q. Martio q̄ iussus a senatu aquarum ductus antenis reficere nouā a nomine suo aquam martiam appellatam cuniculis per montem actis adduxit.

¶ Martius mēsis dictus est primus anni mensis. qm̄ romulus primum anni mensem genitori suo dicauit Oui. A te principium romano dicim⁹ anno Prim⁹ de patrio nomine mensis erit.

¶ Martius cāpus romę dict⁹ est: ꝙ marti ꝯsecrat⁹ esset. Li. i. Ager Tarquiniorū. q̄ inter vrbem ⁊ Tyberim erat consecratus Marti: Marti⁹ deinde cāpus fuit.

¶ Martia Catonis filia minor fuit. Quę cum quęreret̄ ab ea cur post amissum maritū denuo non nuberet. Respondit non se inuenire virum q̄ se magis vellet q̄ sua. Quo dicto ostendit diuitias magis in vxoribus eligi solere q̄ pudicitiam.

¶ Martius qui Ancus cognominatus est quartus Rorex ęquitate ⁊ religione auo simil̄. latinos bello domuit Auentinū ⁊ Martiū montes vrbi addidit: noua mœnia oppido circundedit. syluas ad vsum nauiū publicauit. Salinarū vectigal instituit. Carcerē prim⁹ ędificauit. Ostiā coloniā maritimis cōmeatibus opportunā in ostio Tyberis deduxit.

¶ Martiacus a.um. quod est ad Martem pertinet: hoc est ad bellum. Unde stipendia militū martiaca dicitur.

¶ Martialis ⁊ hoc martiale: quod est na tum sub marte stella. Martialis vero substantiuū est nomen viri ppriū

¶ Marspiter. pe. cor. quasi Martis pater. sicut Diespiter dici pater

¶ Marsia regiuncula Italię vltra picenū samnites versus. a Marso Circes filio a quo originē duxerunt dicta: cuius populi marsi sunt vocati non longe ab vrbe. Unde marsica vina. Nam massica sunt e massicis montib⁹. Sūt ⁊ Marsi alii populi in Scythia vt ait Herodo.

¶ Marsupiū: sacculus nūmorū. Gręce μαρσυπιον. Cato de liberis. Et quod perspicuū est maiorē curā habere marsupii nostri q̄ vitę nostrę.

¶ Marty: latine testis dicitur. Martyrium testimoniū

¶ Marubii: marsorum populi circa facinū lacū dicti quã circa marte habitantes.

¶ Marrubiū: herba satis nota q̄ exulcerare vesicā putatur. Gręci prasion. Alii Lynostrophon. Quidam philopeda. Nonnulli philocharen appellāt.

¶ Marrucini: populi in regione marsorum. Syl. li. viii. Marrucina simul frentanis ęmula pubes.

¶ Marmarica regio africę q̄ vt Ptol. li. iiii. scribit ab occasu terminatur cyrenaica. a septētrione ęgyptiaco pelagō. ab oriēte ęgypto. a meridie parte lybies. In ea sūt Nasamones ⁊ libyarchę populi.

¶ Mas dicit̄ q̄ non est fœmina ꝗuis pro forti ⁊ magnanimo. Cuius dimi. est masculus. Uar. Si non plus testiculorū offerendis ꝗ in castrato pecore in Apulia vincor non esse masculum ad rem. A Masculus fit Masculin⁹. a.um. vt Masculinū genus.

¶ Masculescere est masculū fieri. Ply. lib. xviii. Densiore enim satu masculescere: hoc est de rapis napos fieri.

¶ Massagetes. ę. pe. cor. Massagetę populi Scythici in asia vltra mare caspiū. Luc. lib. iii. Massagetes quo fugit equo volucresqꝫ geloni. Qui cum per deserta discurrunt equorum suorum sanguinē cum lacte bibunt: apud hos senio cōfecti in frusta cędūtur: qui vero morbo intereunt feris deuorandi abiiciūtur.

¶ Massanissa ⁊ Masinissa vtroqꝫ modo dicit̄ Numidarum regis nomen: qui primo romanis hostis fuit deinde amicissimus. De quo Oui. li. vi. Fas. Postera lux melior: superat masinissa siphacem. Et cecidit telis hasdrubal ipse suis.

¶ Massicus pe. cor. mons campanię optimi vini ferax. quod etiā massicū dicit̄. Syl. li. vii. Massicus vuiferęq ad debat noia glebis. Hor. lib. i. car. Est q̄ nec veteris pocla massici. Docet Ser. Massic⁹ in pl'i facere massica. Uir. li. vii. Uertūt felicia baccho massica.

¶ Massilia vrbs in narbonēsi prouincia. Constat imperante macedonib⁹ Astyage: hebręis vero dedechia circa secundā ⁊ quadragesimā olympiadem hanc fuisse cōditam: annis anteqꝫ virgo pareret. Dcxii. post obitum Dauid regis annis. cccclxxxiiii. Diruta deinceps a phocensibus instaurata est qui cyri tyrannidem fugiētes destituta grecia in hunc sinum nauigarunt. Olim massilię studia ingenuarū doctrinarū adeo floruerunt vt romani pro attica peregrinatiōe massilioticum peterēt gym

nasium ad disciplinas capessendas. Plau. in cas. Massilienses mores tanq̄ optimos et p̄batissimos dixit. Ubi tuos q̄ colere mores massiliēses postulas: hęc vini optimi ferax fuit. Unā mar. Tu me massilię ponere vina putes. A massilia fiunt Massiliēsis. massilitanus. massiliotìcus. Unī Massilenses viri: Massilitana vina: et Massiliotìcum ostium.

¶ Massylia cū y grȩco apd̄ grȩcos p simplex s. scribitur Sed qꝛ a latinis prima pducit non absurde p duplex ss exarari pōt. In hac syllaba sy. pducit. in supiori corripitur. Luc. lib. iiii. Et gēs q̄ nudo residēs massylia dorso: Uir. li. iiii. Hinc mihi massylę gentis mōstrata sacerdos prouicia est quam quidā gętulię ꝛ numidię mauris vicinā dicūt: nec lōge abesse ab hortis hespiduȝ. Hui⁹ gens neqȝ ephippiis vtit nec frenis sed sola virga ꝯtēta ē qua agitet equos ꝛ modeiet. Ab hac Massyli ꝛ massylei populi dicti sunt q̄ a poetis mō pro mauris: mō p gętulis ponunt. Mar. Auditur q̄tū massyla p auia murmur. Idē Et massyleū virga gubernat equū. Sūt etiā q̄ eos massulos vocitent.

¶ Mastiche es. pe. cor. teste Ply. li. xii. lachryma est quā Lentiscus arbor gummi mō sudat. Sere. Augarū sulcos lentisci mastiche tēdes. Idē. Pulleiū abrotonū nitide cum mastice coctū.

¶ Mastix icis. pe. cor. ge. fo. flagellū scutica μαστιγω flagello. Unde Homeromastix. ꝛ Uirgiliomastix Διαμαστιγωσισ: diflagellatio.

¶ Mastigophorus. flagellifer seruus ab aliis sępius cęsus: vel cęde dignus.

¶ Mastigia dici pōt verbero. hoc ē verberibus dignus. Plau. Crucior lapidem nō habere vt illi mastigię cerebrum excutiam.

¶ Mastrucę: vestes quibus Sardi vtebant. Plau. Mastrucatus ꝛ plenus puluere.

¶ Mastos: ελληνικωσ μαστοσ αλλα κυριωσ τωρ ζωωρ: latine māma. vā Bumasthos vua de quo supra. hic Tubuli māmati seu māmę in balneis ꝛ fontib⁹ intelligunt. Quas Uictru li. vii. mastos grȩca voce noīauit. Athenis inqt ex eiusmodi locis ꝛ fontib⁹ masti. vsqȝ ad portū pyręū ducti sunt salientes. Eas Uar. lib. de re rus. papillas ꝯuertit. Cassiodo. hubera. Quāto inquit pulchrius est. Claudiā aquā p tot sicca montiū iuga lauacris et domibus liquores purissimos fistulaꝝ huberibus immisisse. Erat ꝛ Masthos genus poculi.

¶ Mastuprari ē manu tractādo virilia rē venereā peragere. Iā Mastrupatores dicti. Quo verbo vtitur Mar. Mastuprabant phrygii post ostia serui. hoc est ꝑpuria ducebant. Nā a manu ꝛ stupro deriuatur.

¶ Materia seu materies ē qua aliquid fit: vt materia libri mēbrana et atramētum. Item materia libri est hypothesis ipa. Hor. Sumite materiaȝ vestris q̄ scribitis ęquā virib⁹. Materia domus lapides calx ligna tegulę. Quapropter nō īmerito materię appellatiōe ligna omnia cōprehendunt qđ grȩci υλην pariter ꝛ syluā ꝛ materiā vocēt. cū ligna dicantur solum ea materia q̄ ędificiis apta est. Liu. Multam materiā ceciderat miles. Col. li. iiii. vocat materiē lignum quod est intra corticeȝ. Quasi cuneū ferreū inqt vel osseum inter corticē et materiē lēte dimittito ne lędas aut rumpas corticē. Idē. li. vi. materiā vocat palmitē q̄ de nouello nascit ꝛ in tenero alligatus depēdet. Itē materia fabrica lignaria dicitur.

¶ Materiari⁹ faber lignari⁹: vel q̄ materiā pstat a materia: cuius noīa ligna ad fulciēdū ędificandūqȝ necessaria idonea ve significatur. Plau. in Mi. Si non nos materiarius remorat ad opus. Materiari significat Lignari. a quo Materiatio.

¶ Materiale qđ est materię: a quo materialiter aduerbium. Unde materialiter aliquid sumi dicitur cum non forma rei: sed materia significatur.

¶ Mater a materia dici videt: q in fœtu materiā p̄beat Nā semē patris p artifice ē ꝛ formā p̄bet: mat sanguinē ex se pręstat: ex quo fœtus format. Aliqn̄ tñ mater p nutrice ponit. Plau. vtrāqȝ cōplexus est. Ita forma simili pueri vt Mater suā nō internosse posset q̄ māmā dabat neqȝ adeo mater ipa q̄ pepererat.

¶ Materfamilias gtīs grȩcus ad imitationē grȩcoruȝ q̄ fœmininoꝝ in a purā desinētiū gtōs in as mittūt. Dicim⁹ tñ ꝛ matfamilię ꝛ mater familiaꝝ. Est aūt materfamilias vt docet Gel. ea. sola q̄ in mariti manu mācipioqȝ est qm̄ nō in matrimoniū tm̄: sȝ in familiā quoqȝ mariti ꝛ in sui hęredis locū venerit. Fes. scribit non aliā matrē familię dici q̄ vir ei⁹ paterfamilias appelletur. Nec posse hoc noīe plures in vna familia appellari: sȝ vnā tm̄ matrēfamilias dici. At iurecōsultus. Matrēfamilias inqt accipe debem⁹ eā q̄ nō inhoneste vixit. Matrē eni familias a cęteris fœminis mores discernūt atqȝ separāt. proinde nihil interest nupta sit aut vidua: ingenua an libertina. Nā neqȝ nuptię neqȝ natales faciūt matrēfamilias sed boni mores.

¶ Matrona dicit q̄ in matrimoniū cū viro ꝯuenit: vt in eo maneat etiā si liberi nō sunt adhuc suscepti. Quippe appellationē hȝ a matris noie nō iā adepto sȝ cum spe ꝛ omine mox adipiscēdi. Unī ipm quoqȝ matrimoniū vocatū est qm̄ ea spe vir ꝛ vxor ꝯiungunt vt illa mater fiat. Hinc Matronalia q̄ erant dies matronis festi.

¶ Matrimoniū ē maris ꝛ fœminę cōiugatio. Hinc Matrimoniale adiectiuū qđ ad matrimoniuȝ ptinet. Aug. lib. xiii. de ci. dei. Quid ꝯcubit⁹ cōiugalis q̄ scđm matrimonialiū pręscripta tabulaꝝ pcreandorū sit cā liberoꝝ

¶ Mater matrima illa dicit q̄ cuȝ mater sit adhuc habet matrē viuentē. sicut patrimi ꝛ patrimes quorum patres viuunt.

¶ Matercula diminutiuū a mater. Hora in episto. Dux pueris omnis pater et matercula pallet.

¶ Matertera: matris soror. quasi mater altera.

¶ Matruelis idē quod matertera. Et Matrueles dicūtur filii ꝛ filię materterę.

¶ Matrescere est matris similē fieri. Pacu. Utinā nunc matrescā ingenio vt meū patrē vlcisci queā.

¶ Matrix: fœmina q̄ fœtus gratia tenet. Col. Sint ergo matrices robusti corpis quadratę pectorosę magnis capitib⁹: Medici tñ accipiūt matricē pro vtriculo qui in fœminis iunctus est vessicę q̄ ad pgenerandū apta est.

¶ Matralia: matris maturę festa.

¶ Mateola. apud Ply. ꝛ Cato. genus est Marculi.

¶ Mattheus: grȩce ματθαιοσ nomē viri ppriū.

¶ Matta: storea ꝛ teges: q̄ fit cānabi lino iūco palma sirpo aut sparto. Ouid. Plaustroqȝ morātes. Sustulit: in plaustro sirpia matta fuit.

¶ Mathesis vel Mathema atis. pe. pro. οτι το μαθαρωρημα αυτησ εστι ο αλλοτε το δεικνυμι ωσ απολλωνιοσ και διονυσιοσ οθεν και μαθηματικαι λεγονται latine disciplina dicit. Inde Mathematicus a. um. quod est disciplinabile. Mathematici dicunt qui mathemata siue mathematicas disciplinas norunt. Ad disciplinam enim spectant geometria musica arithmetica astrologia

Et he mathematice sciẽtię disciplinę dicunt: eo ꝙ discãtur plane ⁊ per demõstrationẽ quãdã percipiant. philosophia vero logica cũ aliis nõ dicũtur disciplinę qꝛ nõ firmissima demõstratione vt ille: sed rõne quadã et studii inuestigatione percipiunt. Alias mathematici vocãtur Genethliaci astrologiq ⁊ ꝙ chaldei vocantur quorũ ars est vt naturas hoim ex vultus inspectione pnuncient.

¶ Matella a matula fit: et est aquarum vel vrinę vas. Plau. in Am. Nec tu postulas matellã vnã tibi aquę infundi in caput. Mar. Disperea si tu pyladi pręstare matellã dignus es. Greci scaphiũ cõuis etiã ad ventris excrementa accipi possit.

¶ Matellio diminutiuuz a matula siue matella. Var. de vi: Pacu. Postularet trulleũ matellionẽ peluim.

¶ Matiacę pilę saponis a Matiacis germanię populis. Mar. Accipe matiacas quo tibi calua pilas.

¶ Maturus a. um. pe. p. ppie de frugib⁹ dicit qđ neq crudũ neq mite neq caducũ: neq nimium coctũ sed in tpe tẽperatũ puenit vt poma matura. Per trãslationẽ ponit qñq pro sene: vt Maturus hõ. i. senex: et pfectam ętatem habẽs. Virg. Aeui maturus acestes.

¶ Matura ętas: similis. quasi olno pfecta ⁊ tpe debitũ assecuta. Qñq pro graui ac cõstanti. Et hoc modo non componit. In aliis significationib⁹ habet cõposita Immaturus nõ maturus. Aug. li. xi. de ciuitate dei. Quis paleę dedit tã feruidã vim vt poma immatura maturẽtur. Pręmaturus: de quo alibi. Mature aduerbiũ celeriter sine tẽpestiue. Hiero. in Gñ. Cũq mature surrexisset tulit duas vxores suas. Aliqñ significat Grauit. Hic maturitas qđ mõ fructuũ coctionẽ significat. Col. Nos quoq medicatã fabã sic cõperimus cũ ad maturitatem pducta fit minus a Curgulioe infestari. Ci. Sulp. Tamen hoc studium quottidie ingrauescat maturitate credo ętatis ac prudentia. Modo grauitatem moderationemq. Idem. Iam constantis ętatis et senectutꝫ maturitas.

¶ Maturo as. maturũ facio: pficio. Quint. Nã ipe eos nõdum opinabar satis maturauisse quib⁹ cõponẽdis vt scis paulo plusq biennuũ impendi. Sed hic per translationẽ ppue. Cic. in Cato. Primo est p acerba gustatu: deinde maturata dulcescit. Interdũ Maturare est accelerare ita vt adhibeatur industrię celeritas: ⁊ diligẽtię tarditas ex quib⁹ duobus ꝯtrariis fit maturitas: vt neq aliqd citius neq serius fiat. Hoc verbum Diuus August⁹ duobus grecis vocabuł exprimere solebat σπευδε βραδεως. q significant Accelera tarde. Vñ Vir. quasi contria separauit maturare ⁊ pperare cũ ait. Frigid⁹ agricola si quando continet imber Multa forent q mox cœlo pperanda sereno Maturare datur Vñ Mature fit quod tempestiue fit. Idem. Maturate fugã: qđ est quasi cum maturitate. i. cũ tranquillitate et lẽtitudine discedite. Quđ dicim⁹ Matura iracundiã. i. mitiga. Sal. videtur simpliciter posuisse pro pperare cũ ait. Antonius Catilinam cum exercitu persequi maturet. Sic Liu. li. x. Inde comitiorum causa Romam profecturus maturauit.

¶ Maturesco. is. a matureo esse conuenit. Maturescere aũt est maturũ fieri. Ply. li. xi. Cũ mella cœperint maturescere abigũt fucos. Col. lib. iiii. Nã ⁊ q maturescere incipiunt tempestiue legũtur: ⁊ q nondũ maturitatẽ ꝯcepe runt vuę sine dispẽdio differunt. Hiero. in Ioel. Mittite falces quia maturuit messis. i. matura facta est. hinc fiunt cõposita. Ematuresco et Permaturesco q pfectionem actus indicant. Gel. li. i. Dñs postea segetũ illarũ filium adolescentẽ vocat. Et vides ne inqt hęc maturuisse ⁊ manus iam postulare. Col. lib. ii. Sed hoc idẽ semẽ Ciliciq Syrięq regionibus ipe vidi mense Iunio Iulioq conseri et per Auctumnũ cum permaturuit colligi.

¶ Maturescere dicit homo cũ nonduz grauis est: sed iã incipit esse grauis. Et apostema maturescere dicit cũ nõ discutitur: sed pducit ad maturitatẽ: vt vel frãgi per se: vel ferramento aperiri possit.

¶ Matuta pe. p. a nostris Aurora: Leuchotea a grecis dicit: hoc est alba dea marina: dicta ꝙ matutino tpi psit. Hęc fuit filia Cadmi noie Ino Athamantis vxor. Hic Matutinus a. um. Vñ Matutinũ tps qđ mane fit. Et tũc Matuta aurorã significat.

¶ Mauors: q et Mars ꝙ magna vertat. Vnde Mauortius a. um.

¶ Mauritania: Africę regio extrema versus Gaditanum fretũ ⁊ occidentalẽ oceanũ. In ea Antheus gigas regnasse dicit ab Hercule victus. Est aũt duplex Cęsariẽsis a Cęsarea ⁊ Tingitana a ciuitate Tingi. Dictaq est Mauritania a μαυρον qđ est nigrum. vel ꝙ nigros habeat colonos. Gignit simias dracones struthiones et elephantes. Eius incolę Mauri dicunt. Maurus enĩ nomen gentile est vt Gallus q e gallia originẽ habet. Mauritanus vero possessiuum vt Gallicus Dicim⁹ ergo virũ maurũ. et bellum mauritanũ.

¶ Mausolus pe. p. dictio trisyllaba: nomẽ ppriũ Carię regis. a quo Mausolũ dictũ est: sicut in Cic. Ply. et Gel. lectũ est. Mar. li. x. Rapitur marmora pua quidẽ sed nõ cessura viator Mausoli saxis pyramidũq lege. ⁊ Mausoleũ tetrasyllabũ nõ mausoleolũ. Prop. Nec mausolei diues fortuna sepulchri. Hoc sepulchrũ Arthemisia Mausoli vxor ędificauit ita ęgregiis opib⁹: vt septẽ orbis miracula numeret. Attollit in altitudinẽ. xxv. cubitis cingitur columnis. xxxvi. Ab hoc sepulchro oia preciosa sepulcra ex noie eius Mausolea dicit. Vñ Sue. sepulchrũ Cęsaꝝ appellauit Mausoleũ qđ extruxit August⁹. Suidas aũt μαυσωλος αρχων καρων φησι δε αυτον θεοπομπος μηδενος απεχεσθαι πραγματος χρηματων ενεκα. O auaritia si tunc vnius principis nunc dña nostri seculi.

¶ Maxilla non est dimi. a mala vt putauit Pris. sed mala a maxilla fit per detractionẽ medię litterę vel potius syllabę. sicut docet Ci. li. de ora. ad Brutũ. Est aũt maxilla in qua fixi sunt dẽtes cõuis etiã de parte exteriore quãdoq dicat q barbã emittit. Pers. Tu cum maxillis balenatũ gausape pectas. Inguinib⁹ cur detonsus tibi curgulio extat. Hinc Maxillarꝫ ⁊ hoc maxillare: vt Dẽs maxillaris q est molaris. Pli. lib. xxxii. Maxillaresq ita sanari dentes pręcipue putẽt.

¶ Maximus suplatiuum a magnus. a quo fit aduerbiũ Maxime. quod qñq etiã pręcipue qñq sępissime significat. Ci. Lentulo. Vel etiã id qđ mihi maxime libet Maxima vestalis ea dicebat q dignitate reliquas antcibat quales nũc vulgo abbatissas appellam⁹. Maxim⁹ pontifex qui rerum q ad sacra ⁊ religionẽ pertinent curam habebat. vindexq erat cõtumacię priuatorũ magistratuũq. Maximus Curio. cuius auctoritate curię omnes curionesq regebãtur. Maximi annales ꝙ eos põtifex maxim⁹ ꝯsecraret. Maxima hostia ouilis pecoris nõ ab amplitudine corpis sed ab aio placidiore. Maxima multa erat triũ miliũ assium ⁊ viginti.

¶ Maximates dicunt primarii ciuitatis q ⁊ summates

et primates et opptimates vocātur.

¶ Mazonomū pe.cor.greca dictio qua lanx significatur ad ferēda obsonia in mēsam. Var.li.iii.de re rus. Alios videret turdos in mazonomo.positos coctos alios volitare circa fenestras captos.grece μαζονομον λεγεται

M ante E

¶ Meatus us.Vide in dictione Meo as.

¶ Meapte.i.mea ppria. Terē.i Heau. Ita me dii amēt vt ego nunc nō tā meapte causa letor q̄ illius quam ego scio esse honore quouis dignam.

¶ Mecastor: iusiurādum.quasi ita me castor adiuuet.

¶ Mechanicus pe.cor.faber opifex eorū operum q̄ ingenio simul ac manibus fiunt.απο της μηχανης quod inuentionē significat.Et mechanica ars fabrilis.Unde artes diuidūtur in liberales ⁊ mechanicas.

¶ Mecoenas cum oe diph.propriū nomen thusci equitis clarissimi: et apud Augustū potentissimi ad quē Virgi. et Horatius opera scripserunt.

¶ Mecum.i.cum me vbi prepositio euphonie causa post ponitur. Mecum viuit.i.familiaris meus est. Interdū mecū significat infra me. Ter.in Hecy. Haud ppterea te rogo vt hec proferaz sed vt tacita mecū gaudeā. Sic secum tecum nobiscum ⁊ vobiscum.

¶ Medisciticus nomē est magistrat⁹ magni apud Cāpanos.

¶ Medea nomē colchorum regine crudelitate insignis Oete regis filie ⁊ Iasonis vxoris. Hora. Ne pueros coram populo Medea trucidet.

¶ Media regio i Asia a Medo medee ⁊ Aegei atheniēsiū regis filio sic noīata: vt Soli.refert.a qua Medi populi dicti sunt. Hos tñ Iosephus scribit a madeo Iapher filio dictos fuisse. Hec regio vt Ptol.inq̄t a septētrione hyrcano mari terminatur: ab occasu maiori armenie ⁊ assyrie a meridie pside ab oriente hyrcania: ac parthia q̄ montibus excludit. Sunt q̄ mediam in duas partes diuidāt: quarū alterā maiorē vocauere: alteram antropatiam. Maioris Ecbatana fuere metropolis magna ciuitas. In media sunt montes Caspis maiori armenie contermini.

¶ Medusa fuit filia Phorci ex Cetho cōiuge q̄ vna cuz duabus sororib⁹ Euriale et Stenone Gorgades insulas in oceano ethiopico tenuisse fertur. Vñ et Gorgonides appellant. Ei⁹ capilli i angues a minerua immutati sunt: ⁊ q̄ illā aspiciebāt in lapides vertebant. Qu i Perseus pemit ex cui⁹ cruore natus est Pegasus: noster aūt Suidas μεδουσαν και γοργονην λιθενισα περσευσ δαναης και πικου υιοσ. διδαχθεισ πασ ασ τασ μυσικασ φαντασιασ ι δι αν βουλομενοσ εαυτω κατασησαι βασιλειαν καταφρονησε τησ των μηδων ⁊ subdit εκαλεσε δε γοργονη δια την οξυτητα τησ ενεργειασ: qui aūt velit audire res nouas ⁊ insolitas hominib⁹ latinis legat reliqua in Suida ⁊ aliis scriptoribus grecis.

¶ Medius a.um.qd̄ mēsuratū equaliter distat ab extremis q̄uis etiā mediū dicat quicq̄d inter duo extrema ē etiā si nō equaliter distet. Vir. Iam mediū tenuere rates. Qñq̄ mediū dicat cōmune. vt In mediū venit In medio sunt. E medio discesserūt. Qñq̄ Manifestū Virgi. Medioq̄ ex hoste recepi. Quādoq̄ intercedēs. Idē Ne qua fare dolos mediusve occurrere possit. Et dicitur modius secundū Pasc.a modo hoc est a mēsura vnde ⁊ modi⁹ ⁊ differentie causa medi⁹ mutauit o.in e. Vel dicat a greco μεσοσ medius. Hinc dimidius a.um.quasi per mediū diuisus. Medietas media pars.

¶ Mediusfidius cōpositū est: ⁊ significare videt Iouis filius.i. Hercules.q2 Δια greci: nos Iouē dicimus: et fidiū pro filiū: q2 sepe pro l.littera d.vtebātur. Quidā existimāt iusiurandū esse. vt sit pro dii fidē: quasi pro diuini tpis.i.diei fidē. Alii sic exponunt. Sanctus fidi⁹ ⁊ semi pater dii fuerunt sabinorum quos domo demigrantes in collē quirinalē cuz cetera suppellectile detulerunt idq̄ numen verbis trinū: re vnicū esse dixerunt. Unde licet tribus ipis templū esset in quirinali colle dicatum vnius tñ sancti vocabulo appellabatur: obtinuitq̄ hui⁹ nominis opinio sanctitatis magnā vim habere iusiurādum quo in trino ⁊ vnico numine medium esse quis fidium affirmaret.

¶ Media vocabula dicunt q̄ et in bonā ⁊ in malam partem accipi possunt. Mesa á grecis dicta qualia sunt tempestas valitudo facinus dolus gratia industria periculum venenū contagiū. Et apd̄ veteres honor: quo significabatur iniuria.

¶ Mediocris ⁊ hoc mediocre mediū tenens: modestus Lucil.lib.xxvii. Paulo hoc melius q̄ mediocre hoc minus: malumq̄ ⁊ pessimū: sed tamē omnia hec mediocriter. Hinc mediocritas. Cic.lib.i.off. Eadē ratio ē habēda vestitus: in quo sicut in plerisq̄ rebus mediocritas optima est. Col.li.iiii. Mediocritas in electione loci maxime probatur.quoniam in confinio boni maliq̄ posita est.

¶ Medianus a.um. Quod in medio est. Unde Medianas columnas Victru.dixit vt ab angularibus q̄ crassiores sunt distingueret.

¶ Mediastinus penl.producta qui in medio lauantium stat in balneis inquit. Priscia. Nonius mediastinos pro balneatoribus. Itemq̄ pro ministris et cruciatoribus edium accipit.q2 in medio stent vt omnibus ministrent Sed vilissima queq̄ mancipia in agro maxime: mediastinos eos accipere debemus qui abiectissima queq̄ inter seruos officia obeunt: cuiusmodi sunt hodie in principum domibus cognomine lignarii: bacularii q̄: quorum vna illa functio est vt omnibus pareant: nec vllius imperium detrectent.in medio semper et propatulo ad nutus omnes excubent. Cic.in Cati. Magnopere contemno exercitum collectum ex senibus desperatis: ex agresti luxuria: ex rusticis mediastinis decoctorib⁹ ex iis q̄ vademonia deferre q̄ illum exercitum maluerunt. Columella lib.i. Mediastinus qualiscūq̄ statu possit esse modo perpetiendo labori sit idoneus. Idem. Separandi sunt aratores a vinitoribus atq̄ a mediastinis. Hora.i epistolis. Tu mediastinus tacita p̄ce rura petebas. Lucil. Villicum Aristocratem mediastinum atq̄ bulbulcū Vlpia. Qui medastina opera fungitur: nō continet vt Purpurarii. Atriarii ⁊ Focarii ⁊ his similes.

¶ Mediterraneus.a.um: quod est a mari remotū quasi in media terra. Mediterraneum mare: quod per medias funditur terras cum in ambitu terre circumfluat Oceanus ab Abila Mauritane et Calpe Hispanie promontoriis.

¶ Medioximus vel medioxumus.penultima correpta mediocrem siue medium significat. Unde Medioximi dii vocātur potestatis medie. Ser.li.viii.ene. dicit Herculē cōmunē deū vtriusq̄ nature mediū: ⁊ inter mortalitatē et diuinitatē sunt numina aliqua tñ terrestria: aliqua tñ celestia: aliqua media.q̄s deos Apul.medioxumos vocat. Plau.in Cas. At ita medii deeq̄ superi inferi ⁊ medioximi.

¶ Mediolanum: vrbs et cisalpinę gallię metropolis populi multitudine refertissima dicta a sue mediatim lanata. Nam apud Ambro. legitur in quadam epistola. Cũ a gallicanis populis initũ consiliũ foret pro cõstituẽda vrbe effosso solo inuenisse suẽ dimidiatim lanatã a q̃ portento: Mediolanũ esse nũcupatũ ab eo. s. apro ex media parte lanato. Ferũt hanc vrbẽ a gallis senonẽsibus añ Christi aduentũ annis. cclix. instauratã seu conditã fuisse. hinc Statius Cecilius comicus ortus fuit. Stephanus Byzãtius excellẽtissim⁹ chorographus μεδιολανον πολις ακυταμιας και οι οικουντες μεδιολανεοι και πολις αλλ' αυτης ιταλιας λαμπροτατη.

¶ Meditulliũ nõ mediũ terrę: sꝫ ꝓcul a mari quasi meditelliũ quasi ab eo quod est tellus. Hiero. Et quõ diuitię ⁊ honores ⁊ corporꝫ sanitates ⁊ cętera aquę indifferẽrentia noiamus nec bona nec mala sunt sed velut in meditullio posita vsu ⁊ euentu vel bona vel mala fiũt. Sũt q̃ hoc nomẽ a meditor ꝓducãt vt sit locus meditatiõis et exercitii.

¶ Meditrinalia: sacra q̃ potuři mustũ faciebant hoc ꝓgfamine. Vetus nouũꝫ vinum bibo veteri nouo Morbo medeor.

¶ Medimnus genus mensurę sex modios cõtinentis. Methimna vero Aetolię oppidum.

¶ Medeor eris. a medius fieri videt̃. nã medius quibusdã hoc est tẽperatis rebus hoc fieri oportet. Et cõstruit̃ q̃nq꞉ cũ gtõ. Hier. in Hiere. Quis medebitur tui: q̃nq꞉ cũ dtõ qđ est in frequẽtiore vsu. Lact. li. vi. Circunspice cõscientiã tuã ⁊ iniquitatũ medere vulnerib⁹. q̃nq꞉ cum actõ. Ter. in Phor. Quas cũ res aduersę sint min⁹ mederi possis. Inuenit̃ etiã Medet̃ impersonale. Ply. lib. xxvii. Ex eo medet̃ oris vlceribus perũctis hoc succo solus pusillis. Huius verbi cõposita sunt Immedeor qđ est intus medeor. Col. lib. vi. Si oportebit palorũ capita ⁊ imas partes misto fimo cum cinere oblinire ⁊ ita totos eos immederi. Remedior ar꞉. remediũ ꝓbeo. Pris. Medeor eris. Remedior. aris. teste Capro,

¶ Medico as. ⁊ medicor. idẽ significãt qđ medeor Virgi. lib. i. Geor. Semina vidi equidẽꝫ multos medicare serentes. sed medicari frequẽtissime dicit̃ Et mõ cũ dtõ iungit̃. Idẽ. Senib⁹ medicant̃ anhelis. Modo cuꝫ actõ. Idẽ lib. xi. enei. Sed non dardanię medicari cuspidis ictum Eualuit.

¶ Medicus. q̃ mederi solet. Officium medici: vt inquit Asclepiades est vt tuto: vt celeriter vt iucunde curet.

¶ Medicus a. um. qđ est medici. Vir. li. iii. Ge. Dũ medicas adhibere man⁹ ad vulnera pastor Abnegat.

¶ Medica: herba q̃ pręcipue nutrit equos eo q̃ i media abũdet. Ser. scribit. medicã a medis in grecia trãslatã quo tpe eã inuaserũt q̃ semel sata decẽ annis durat. Huius plena venetia est triũ foliorũ ⁊ semp̱ virens est scđꝫ Diony. Cuius natura est vt vno anno frequẽter serat̃. et postea aliquot annis spõte ꝓreat̃. Et vulgo dicit̃ sylla. Col. li. vii. Ad maciẽ nulla res tantũ quãtum medica potest.

¶ Mediciũ: velũ quod in prora ponitur.

¶ Medicina medicamẽ medicamentũ ⁊ medela. idẽ significãt. s. id quo q̃s curat̃ mirũ aũt est qđ scribit Theophilus de pulsibus et vrinis ὅτι ὁ ἱπποκράτης θεῖος ἰατρὸς οὐκ ἔλεγεν ὡς ἰν περὶ τῶν σφυγμῶν ἀλλὰ τὰ πάλευρα και μετὰ τον χειρὶ συμ-λε sumit̃ tñ q̃nq꞉ medicamentũ pro veneno: sicut venenum pro medicamẽto. qm̃ greci vtrũq꞉ pharmacon vocãt. Caius iureconsul. Qui venenũ dicit: aducere debet bonũ vel malũ. nã et medicamenta venena sunt. qꝛ eo noie oẽ cõtinet̃ quod ad hibitum naturã ei⁹ cui adhibitũ est mutat. Cũ id quod nos venenũ appellamus: gręci pharmacũ dicunt. et apud illos quoq꞉ tam medicamenta q̃ꝫ quę nocent hoc nomine continẽtur. Galenus aũt medicinã ampliauit: q̃ quanta scripserit si memorarẽ esset incredibile: sꝫ inter alia mirãda supra. xxii. libros περὶ τῶν ανατομικῶν: quorũ magnã partẽ habet illustris Antonius Vicecomes musarꝫ amantissimus. Galenus aũt quo tpe fuerit ita scribit li. i. anatomię. ανατομικας εγχειρησεις εγραψα μεν και προσθεμην ικα το πρωτον εις ρωμην αφικομην αρχειν αρτι μεθου του και νυν ημιν αρχοντος αντωνινου. τ multa alia q̃ scribit de seipo: ibidem Galenus: non autẽ Galienus.

¶ Medicinale adiectiuũ quod ad medicinã ꝑtinet: vt Herba medicinalis. Medicinalis vero digit⁹ dictus est minimo proximus vt inquit Macr. Qm̃ neruus quidãꝫ de corde natus pergit vsq꞉ ad digitũ man⁹ sinistrę. Ob quam causam nouus nuptus huic digito tanq̃ꝫ cordis vicario suę sponsę imponit annulũ.

¶ Medicabile cui adhiberi medicina põt. Ouidi⁹. Hei mihi q̃ nullus amor est medicabilis herbis.

¶ Medibile idem quod medicabile: Festus. Medibile: medicabile.

¶ Medicamẽtarius q̃ medet̃. Plyni⁹ lib. xviii. Sectiui duo genera. hoc herbacium folio incisuris eius euidentibus quo vtunt̃ medicamentarii. Medicamentari⁹. a. ũ. qđ ad medicamẽtũ ꝑtinet. Idẽ li. xvii. Herbariã ⁊ medicamentariã. s. artem.

¶ Meditrina pe. pro. medicamentorꝫ dea cui⁹ sacra etiã meditrinalia dicebant̃: de quib⁹ paulo supra.

¶ Medipontus instrumentum funarium apud Catonem.

¶ Medulla: dicta est q̃ in ossibus media sit. Hinc Emedullo as. qđ est medullã extraho. Ply. de limonio. Itẽꝫ graueolentiã alarũ emendat: radicis emedullatę vncia in vini falerni heminis tribus decocta. Per trãslationẽ significat declaro. Plau. Narra iam rem nobis omnem atq꞉ emedulla.

¶ Medullitus pe. pro. aduerbium est ⁊ significat ex intimo vel intime. Var. Medullitus aquilonıam seruat frigedinem.

¶ Meduacus venetorũ fluui⁹ q̃ nũc vulgo Brenta dicitur. Nam ostia padi Ply. scribens ħ dicit. Proximũ portũ facit Brõdulũ sicut Edronẽ meduaci duo et fossa clodia. Stra. scribit meduacũ vocari ⁊ portũ ⁊ fluuiũ. Idẽ supra venetos carniorũ ⁊ medoacorũ fuisse gentẽ tradit. Vide ply. in initio primi voluminis.

¶ Meditor. pe. cor. quasi medio animo verso: hoc est cogito. Hiero. Ex hoc loco intelligimus nõ solum Herodem sed sacerdotes ⁊ scribas eodem tpe necem dñi fuisse meditatos. Interdum Meditari est cogitando inuenire. Ter. in And. Venit meditatus alicũde ex solo loco. Interdum Exercere. Virgili⁹. Agrestem tenui meditabor harundine musam. Inde meditationes romanorꝫ dictę sunt conflictus sine sanguine: et omnes artes auctore Vegetio in meditatione consistunt. Interdũ Tendere. Vir. Nec lupus insidias pecori: nec retia ceruis Vlla dolũ meditãtur: amat bonus ocia daphnis. Dicit̃ ⁊ Meditor quasi melitor. nã gręci μελετάω meditor dicũt. L. enĩ pro D. inuicẽ sibi cedũt: vt sella ꝓ sedda. Virg. Syluestrẽ tenui musam meditaris auena. qđ est quasi melitaris; quasi dulce canis. Reperitur etiam hoc verbũ in passiua significatiõe. Ter. in Phor. Meditata

sunt mihi omnia mea incõmoda. Hier. in ps. Anni tui
sicut aranea meditabũtur. Huius cõposita sunt p̃meme
ditor. Inde immeditatus participiũ sine verbo nõ me
ditatus. Ci. lib. ii. offi. Id se in foro optime iam imme=
ditatũ facere qđ etiã tũ poterat domi cũ laude meditari

¶ Meditatorius a. um. qđ meditari solet. Hiero. Qua
le illud ieiuniũ est aut qualis illa refectio post ieiunium
cum pridianis epulis distendimur et guttur nostrũ me=
ditatorium fit latrinaruꝫ.

¶ Mega grece: latine magnũ. Vñ Megarõ dom⁹ ampla

¶ Megalophron. magna sapiẽs: magnanim⁹.

¶ Megalopsychus: magnanimus. Megalopsychia ma=
gnanimitas.

¶ Megaloprepeia magnidicẽtia vel magnificẽtia q̃ in=
ter magnos viros versat: magnisq; in rebus: ab indo=
ctis magnificẽtia q̃ species est fortitudinis. Megalopre
pes q̃ magna pro dignitate munerat.

¶ Megalesia: dies q̃ dicatus erat magnę matri deorum
cerimoniis dictus. Ludi quoq; q̃ celebrãtur añ templũ
in ipso magnę matris conspectu etiã Megalesia diceban
tur ⁊ ludi megalenses. L iiii. M. Iunius Brutus ędem
magnę matris deum in palatio dedicauit ⁊ ludos ob eã
dedicationẽ factos megalesia appellauit μεγα enĩ ma=
gnum dicitur.

¶ Megistanes: dicuntur proceres primatesq;. Nam
μεγιϛοσ. latine dicitur maximus. Cor. Tacitus. Si=
mul consilio terrorem adducere et megistanas arme=
nios qui primi a nobis defecerant pepulit sedibus.

¶ Megara. pe. cor. oppiduꝫ est Atticę. Cuius meminit
Virg. Pantagiã megarosq; sinus: tapsumq; iacentem.
Est ⁊ nomẽ mulieris Creontis filię ⁊ Herculis vxoris.
Quo etiã nõie dictus est mons in Sicilia vbi apes mul
tę: licet et Megara oꝝum. legatur.

¶ Megaris. idis. regio in Achaia: a qua Bulbi megari
ci quos celebrat Cato. Columel. Iam megaris veniãt
genitalia semina bulbi.

¶ Megęra cũ diph. in pe. furia infernalis. Nam megę=
ro odi siue inuideo latine denotat. Clau. Improba mox
surgit tristi de sede megęra.

¶ Megabizi siue Megalobyzi dicebant Ephesię Dia=
nę sacerdotes quos Eunuchos esse oportebat Unde et
pro imbellibus ac mollibus poni cõsueuerũt quales sũt
spadones. Quintil. lib. v. Artifices clarissimi cum corpo
ra q̃ speciosissime pingendo fingendo ve effingere cupe=
rent: nunq̃ tamẽ in hunc ceciderũt errorẽ vt Bagoum
aut Megabizum aliquem in exemplũ operis assumẽtes
sibi: sed Doryphorũ illũ aptũ vel militię vel palęstrę a=
liorũ quoq; iuuenũ bellicorũ et athletarum corpora de=
corare existimarint.

¶ Me hercle. iusiurandũ significat per Herculẽ. Cic. in
ora. magis pbat. Me hercule q̃ me hercules.

¶ Meio is. tertie ꝯiugationis: in quo i ponitur loco cõ=
sonãtis: significat vrinã emitto. Iuue. Cuius ad effi=
giẽ non est meiere fas est.

¶ Mel. a greco fit μελι. Sunt q̃ dicãt mel esse coeli sudo
rem. Alii siderũ saliuã: Alii purgantis se aeris succum.
Cõstat sane ex aere decidere sideꝝ maxime exortu sub
lucanis tẽporib⁹: itaq; cũ prima aurora filia arborũ mel=
le roscida inueniunt. Mel vernum dicitur anthinũ. Mel
estiuũ vocat horęũ. Mel quod per se fluxit taciuũ. Mel
sylucstre ericeũ ab erica frutice quã ⁊ Sisarũ nominant
Folia habet Tamarici similia. Acraton mel puruꝫ atq;
integrum qđ neq; acescere cœpit: nec vllũ passũ ẽ vitiũ

¶ Melculum diminutiuũ: quo vtimur blãdiẽdo Plau.
Meum corculum: meum melculum.

¶ Mellarius: qui mellis opus exercet. Var. Ad extre
ma qua mellarius fauum eximere possint opercula impo
nunt aluis.

¶ Mellarius a. um. quod ad mel pertinet. Plyni. Vasa
mellaria aut fauos aqua lauari pręcipiunt. Hęc etiam
Apiaria dicuntur.

¶ Melliturgus: idem quod mellarius: q̃ mellaria exer=
cet. Sic enĩ interpretatur. Var. li. iii. de re rust.

¶ Mellificũ: mellis factio. Var. Sed vt hoc aptissimum
ad sanitatẽ apiũ sic ad mellificũ thymũ. Idẽ. Quod ad
mellificũ bonũ vehementer prodest.

¶ Mellatio: mellis vindemia cuꝫ mel eximit. Pli. Hęc
ergo mellatio fine vindemię et vergiliarũ. Idẽ Aesti=
ua mellatione decimã partẽ apib⁹ relinq̃ placet.

¶ Mellatum: mustum quã sappam appellamus: vt in=
quit Nonius.

¶ Melleus a. um. quod ex melle est: vt Melleus sapor.
Aliquando sumitur pro dulci: vt Vox mellea.

¶ Mellitus a. um. pe. pro. quod est melle conditũ. Var.
Et faui melliti intus ponẽdi a faucibus longe.

¶ Mellifluus a. um. ex quo fluit mel: vel fluere videtur.
hoc est dulce iucundum: vt Melliflua oratio.

¶ Melliloquus penul. cor. qui dulce loquitur. Cice. Ex
cuius ore melle dulcior fluebat oratio.

¶ Melligo pe. pro. succus a lachrymis arboꝝ siue floꝝ
quẽ apes deuorant: postea ad alueos regressę euomunt
operaq; cõponũt. Ply. Primũ itaq; fauos construunt:
cęram fingunt: deinde sobolẽ: postea mella. Cęrã ex flo
ribus: melliginẽ e lachrymis arborũ q̃ glutinũ pariũt sa
licis vlmi harũdinis succo gummi resina. Ponitur ⁊ pro
quocũq; succo florescẽtis fructus adhuc atq; immaturi.

¶ Mellonia mellis dea a Romanis putabat.

¶ Mellifico: mel facio. a quo Mellificus et Mellificatio.
Col. lib. x. Ut ab opere mellifico euocatę apes fœtibus
expleant.

¶ Melum: collarẽ canũ. Hoc est cingulum circum collũ
ex corio firmo. Melum vero cotoneum malum a veteri
tibus dicitur.

¶ Melia arbor quę fructum suauissimum producit.

¶ Meli latine mel. a quo per compositionem descen=
dunt.

¶ Melimela vtroq; per simplex l. dicuntur poma mu=
stea siue dulcia quasi mel et pomum. Nam μελι mel: et
μηλον malum. q̃ mellis saporem habeant: seu a celerita
te nascẽdi denoĩata sunt. Var. Quę antea mustea voca
bant: nunc melimela appellant. Eadem vulgo nana vo
cãtur a paruitate arborum in quibus producũtur. Ply.
libro. xiiii.. Quę nunc melimela dicuntur a sapore mel=
leo orbiculata ex figura orbis. Mar. Infanti melimela
dato fatuasq; mariscas. nã mihi quę nouit pungere chia
sapit.

¶ Melomeli. vt col. lib. vltimo inquit: vocatur cum ma
la maturissima integra sine macula in lagœna in melle
submerguntur.

¶ Melitites. pe. pro. genus potionis dulcis ex melle et
musto distans a mulso. Fit enim ex melle et musto hoc
est ex congio mellis: et quinq; congiis austeri musti: et
cyatho salis feruefactis. Quo nomine etiam dictus est
lapis qui succum remittit dulcem mellitumq; tusus ⁊ cę
rę mistus eruptionibus pituitę maculis corporis me=
detu~.

¶ Melicraton pe. cor. mulsum vinũ coctũ cum melle μελι
enĩ mel κρατον potens quasi potẽs vinũ dicit.

¶ Meliceris.idis.⁊ Meliceria cũ diph.a cera ⁊ melle nomen accepit.tuberculũ mellis crassitudine in cubitis et genibus interdũ aliis quoq; partib⁹ ⁊ in ore ipo ⁊ in capite quod ita nominatur q2 humor in eo melli similis includitur:nec pressum renitit:vt id qđ Gangilion siue Gãglion appellãt in eadẽ parte sed molle cedẽsq;. Pli. Melilotus deferuefactus in vino dulci peculiariter contra melicerides efficax Hoc etiã noĩe fauus est appellatus.

¶ Melilotos.pe.pro.Grece em̃ μελιλωτος quasi dulcis et mellea lotos. Est aũt Lotos herba in egypto siue arbor:de qua supra. Ouid. Pars thyma:pars rores:pars meliloton amant.

¶ Melitonas pe.pro. vbi apes nutriũtur. Var. Melitonas ita facere oportet:quos alii Melitrophia appellant Eadẽ quidã Mellaria.

¶ Melisones.q̃ et Mellarii et Melli turgi opus mellis exercentes.

¶ Melissus proprium nomen regis Cretensis antiquissimi qui primus diis sacrificauit. Cuius filię Melissa et Amalthea fuerunt.

¶ Melissa filia Melissi: q̃ cũ Amalthea sorore Jouẽ lacte caprino ac melle nutriuit. Col.lib.x. Nec sane rustico dignũ est sciscitari fuit ne mulier pulcherrima specie melissa quã Jupiter in apem cõuertit. Aelianus lib.ii.de ꝓprietatib⁹ animaliũ. των βασιλεα αυτων αι μελιτται πραωμουτακαιημερομ και ο μουτι και ακεμτρον οταν αυτασ απολειπη μεταφε ουσιτε και διωκουσι φυγαδα της αρχησ ουτα.

¶ Melicerta. Jnonis ⁊ Athamãtis Thebarũ regis filius q̃ se in pelagus mersit:⁊ miseratione deoꝝ in Portunũ cõuersus est q̃ Palemon etiam dicitur pro deoq; a gentibus habitus est.

¶ Melite.es.siue Melita.ę.pe.cor.insula inter Jtaliam Epirũ posita. Et vt scribit Stra.ante pachynũ sita. Vñ Melitęi canes paruuli olim in deliciis fœminarum. De hac Ouid.de Fas. Fertilis est melite. Est ⁊ vrbs hoc nomine carthaginensiũ colonia. Diod.refert in melita insula pretiosam tenuitate ac mollicie telam fieri. Cice.in verrinis acti.iiii.vestẽ ⁊ textrinũ melitẽse noĩauit. Jgitur a Melite fit Meliteus a.um.⁊ Melitensis: vt Canes melitei ⁊ melitenses.

¶ Melo:nomẽ fluuii q̃ ⁊ Nilus et Geon appellatus est.

¶ Melos ge.neu.⁊ tñ indeclinabile:dicitur cãtus suauitas:vt dulcis modulatio. Pers. Cãtare credas pegaseium melos. Hinc multa deriuantur:de quib⁹ mox Melos ge.fœmi.insula est Cretę adiacens necnõ ⁊ vrbs in eadẽ insula. Strab. Melos insula inter Cretã Peloponesumq; interuallo equali sita:a Peloponeso ꝓmontorium scylleũ:a creta Dictineũ habens.

¶ Melodia cũ accẽtu in pe.dulcis cãtus siue melleus

¶ Melodes accipitur ꝓ mellico dulcia carmina cãtante Sidonius. Proculus melodes insonare pulsib⁹. Aug. lib.meditationũ melodam orationẽ dixit pro hermonicis concentib⁹.

¶ Melicus.pen.cor. a melos idẽ quod musicus. Unde poetę lyrici:melici dicti sunt. Auso. Tu melicos lyricosq; modos. Censorinus de natali die poeticam cognominat melicã cũ poetica veluti legitima musica licentior magisq; modulata inualuerit vnde omnes poetas generali epitheto melicos appellare possum⁹.

¶ Melinus color in floribus luteũ significat. Nã a Melo insula melinũ pro candido accipitur quod est pigmentum candidum qđ ibi fiebat laudatissimũ Plau. in mus. Neq; cerusam neq; melinũ oportet attingere. Quidam tamẽ melinũ colorẽ volunt esse mediũ inter albuꝫ et fuscũ qui dicitur Giluus.

¶ Melitus pe. ꝓ.nomen fuit accusatoris Socratis.

¶ Melęnęe:oppidum in Arcadia a Melęnęo Lychaonis filio inter Heream et Megalepolim.

¶ Melan. latine nigrum:quo in compositione vtimur Melon vero ouis dicitur.

¶ Melancholia cum accentu in pe. latine dicitur nigra cholera.hoc est atra bilis q̃ sępe in furorẽ agit homines Grece μελαγχολια. Hinc Melancholicus q̃ nigrã bileꝫ habet.

¶ Melampodion:gñs nigri hellebori a Melãpode quodam q̃ eo vti in diuinationibus solebat:vel a pastore eiusdẽ noĩs q̃ primus hanc herbã iuenisse dicit̃ cũ capras eo purgari animaduertit.

¶ Melamphyllon herba vrbana et topiaria crepidines marginũ vestiens.

¶ Melãphyllus insula Samothracia:⁊ Samos ipa dicta ẽ Melymphilos.

¶ Melantion:nigella herba. Melãthius nomẽ viri qui cum Gorgię inimicus esset dixit. Hic nobis de cõcordia pręcipit q̃ tres in vna domo cõcordare nõ potuit.

¶ Melancoryphus auis q̃ ⁊ Ficedula. Sed ficedula dicitur tñ in auctũno ab edendis ficis. Aliis temporibus Melancoryphus q2 κορυφημμελαμ. Hoc est verticẽ nigrũ habeat.latine Atricapillã dicere possumus: mutat enim formam et colorem.

¶ Melampus est in tertio europę sinu. Et est nomen viri proprium.

¶ Meleager et Meleagrus: fuit Oenei Aetholię regꝫ filius.

¶ Melisphyllon.herba de qua Virg.li.iiii.Geor. Trita melisphylla ⁊ cerinthe ignobile gramẽ. Quidam Apiastrum dicunt.

¶ Melas.ę.fluuius mygdonię. Alius Sicilię. Ali⁹ Cilicię. Alius Thracię. Alius Bœotię. Jtẽ mõs foelicis arabię Melas dicitur.

¶ Meles.is.⁊ etis.fluuius prope Smyrnam.

¶ Melis seu melius animal q̃ et Taxus siue taxo:q2 sit mellis auidissimum ⁊ aluearib⁹ semꝑ infestũ: in cauernis viuens asperũ mordaxq; magnitudine vulpis colore felis: ex cuius pelle pharetras ⁊ canũ collaria obtegũt Varro. Ne vulnerẽtur canes a bestiis imponũtur collaria q̃ vocãtur melliũ.i.cingulum circa collum ex corio firmo cũ clauis capitatis. Ply. Hanc esse melib⁹ in metu solertiã vt sufflata cute distincte ictus hoim et morsus canum arceant.

¶ Meleagrides gallinę africanę. Ply.li.x. Simili modo pugnant meleagrides in bœotia africę.hoc est gallinarũ genus gibberũ variis cõspersum plumis Alii aũt Meleagrides a numidicis separant.

¶ Melegina insula in mari Adriatico adiacens dalmatię.vt Ptolomęus lib.ii.refert.

¶ Melibœus cum dipthongo œ. nomen pastoris dict⁹ q2 boum curam habeat.

¶ Melibœa:littoralis vrbs magnesię vel secundum aliquos Thessalię patria Philoctetę Pęanthis filii.a qua Melibœus a.um . Est etiam hoc nomine Vicus in mari Laconico.

¶ Melota.ę.⁊ melote.es.penul.produc . dici potest pellis ouina ois enim ouis dicitur: vt est apud apostolum. Circuierunt in melotis et pellibus caprinis.

¶ Melioresco:melior fio . Colu.lib.ii. Napus deuexam amat et siccam tenuiq; propioreꝫ terram atq; glareosã

fabulosisqꝫ aruis meliorescit.

¶ Meloeissa insula ex syrenis vna non tam a pomorum ꝙ̃ a pecoris abundãtia dicta.

¶ Melepomene pe.cor. vna ex musis.

¶ Mẽbrũ. ꝓprie dicit̃ caro artus tegẽs. Unde mẽbrana superior mẽbri pars. hoc est pellis ip̃a cutis ⁊ pro singulis corporis partibꝰ ponatur: vt manus pes auris membrũ dicit̃. Membrũ si absolute ponitur pro virili mẽbro. Sumitur etiã pro parte cum ad inanimata transfertur Unde q̃ greci cola latini mẽbra dicunt. Quõ aũt differat membrũ ab artu vide in dictione Artus. A mẽbrum fiunt adiectiua Bimẽbris Trimẽbris Quadrimembris hoc est duarum triũ quattuor partiũ.

¶ Mẽbratim aduerbium significat ꝑ mẽbra singula.

¶ Membraneus a.um. quod ex mẽbranis est. Ulp. de lega. Quod si in codicibus sint membraneis vel chartaceis vel etiã eboreis.

¶ Membrana. ę. pellis supior: q̃ ⁊ pergamena charta dicta q꞉ tracta sit de mẽbris animaliũ in quorũ tergoribus primum ab vno latere scribi cœptum: deinde ab vtroqꝫ derasis pilis. Earũ vsus pergami regnãte Eumene inchoauit: postea ꝑgamena vocata vbi pergami rex Atalus romã misit multitudinẽ membranaruꝫ vt pœnuria chartę pellibus pẽsaretur. Uñ pergamenarum nomẽ ad hanc vsqꝫ diem tradente sibi inuicẽ posteritate seruatũ est. Differt aũt charta a mẽbrana. Nam vt inquit Uictorinus. Folia alia de chartis sunt: alia de mẽbranis. Ergo mẽbrane pelliceę sunt: ⁊ ꝑgami primũ inuẽtę. Unde pergamenę. Chartę aũt ex papyro olĩ in ęgypto fiebãt. vt Ply. ostendit apud nos de centonibus certo quodã modo maceratis et glutino cõcretis formãtur. Chartã ex papyro in victoria magni Alexandri inuentã scribit Uarro. antea palmarũ foliis scriptitatum fuisse: deinde de quarundã arborũ libris: postea publica monumenta plumbeis voluminibꝰ: mox ⁊ priuata lintheis ⁊ schedis cõfici cœpta. Ptolemeus aũt chartas Eumenes vero mẽbranas cũ vterqꝫ eorũ maximas haberent bibliothecas inuenerũt q̇ fuerunt reges pergami. Sed ꝯtra Uarronis sententiã de chartis ait Cassiꝰ hemina. Mar. Terentiũ scribã agrũ suũ in ianiculo repastinantẽ inuenisse ait arcã in qua Numa rex situs esset: ⁊ in ea libros eiꝰ e charta scriptos. Sed Numã pluribus ętatibꝰ añ Alexandrũ fuisse cõstat.

¶ Mẽbrari significat per mẽbra formari: quo verbo vtitur Censorinus.

¶ Membratura: est mẽbrorũ positura.

¶ Mẽbrosus. q̇ magnũ habet membrũ: vt illud in Priapea. Si ruber hortorũ custos mẽbrosior equo.

¶ Memor generis oĩs scd̃m Pris. ⁊ a memini fit. Cuius contrariũ est Immemor dicimusqꝫ memorẽ q̇ recordat̃: vt Memor sum tui in me officii: cũ aũt de aliis rebus dicitur: vt cũ dicimꝰ rem memorem: significat cuiꝰ nos memores sumus. Uirgi. Sęuę memorẽ Iunonis ob iram Hor. li. car. Siue puer furẽs impressit memorẽ te labris notam. hoc est tam vehementẽ vt nõ facile excidat memoria.

¶ Memoria: vt inquit Cic. li. i. ad Herẽ. Est firma animi rerũ ⁊ verboruꝫ dispositionis ꝑceptio. Terẽ. in An. In memoria habeo. Ubi Do. Plus est ꝙ̃ si dixisset scio. Nam q̃ scimꝰ possumꝰ obliuisci. Quę vero memorię cõmendamꝰ nunꝙ̃ amittimus. Aliqñ Memoria pro antiq̇tate ponit̃. Pacuuiꝰ. Perqꝫ nostrã egregiã humanitatẽ quã memoria firmauit.

¶ Memoriter aduerbiuꝫ: significat qđ imperiti dicunt mentetenus. Cice. Q. Mutius augur scęuola multa narrare de C. Lelio socero suo memoriter ⁊ iucũde solebat.

¶ Memorabile qđ est dignũ memoria. Col. in p̃fa. Cuꝫ tot alios romani generis intuear memorabiles duces. Ci. Cũ accepissemꝰ a patribus maxime memorabilem. C. Lelii ⁊ Pub. Scipionis familiaritatẽ fuisse.

¶ Memoriale. qđ in memoria haberi debet.

¶ Memoriosus. a. um. qđ est multę memorię.

¶ Memoro as. pe. cor. ad memoriã reduco. Quod ⁊ Memoror depo. significat vt est illud Memorare nouissima tua ⁊ in ęternum nõ peccabis. Aug. gtõ iunxit. Sed memoraberis domini dei tui. q̇ ip̃e tibi dat fortitudinem. Interdũ Memorare est dicere narrare seu exponere recitare. Liu. li. i. Herculeꝫ in ea loca Geryone interẽpto boues mira specie abegisse memorãt. i. dicũt. Uir. Musa mihi causas memora. i. dic expone. Interdũ numerare. Plau. in Am. Ibi nũc meus pater legiones hostiũ memorat. Huiꝰ cõposita sunt Commemoro ⁊ Rememoro qđ est in memoriã reduco. Hier. Rememor vsus ẽ apud apostolũ. Rememoramini pristinos dies.

¶ Memoratus us. idem qđ memoratio. Sal. Incredibile memoratu est.

¶ Memini: a Meno antiquo verbo fit quo veteres vsi sunt ꝓ recordor ⁊ in menteꝫ reuoco a quo prima syllaba geminata fit pręteritũ memini sicut a pungo pupugi. requiritqꝫ gtm̃ vel actm̃. Terẽ. Faciã vt meiqꝫ ⁊ huiꝰ diei ac loci sempꝑ memineris. Ci. Oĩa q̃ curãt senes meminerunt: Sed cũ significat mentionẽ facio recusat actm̃: postulatqꝫ ablm̃ cũ ꝑpositione de vel gtm̃. Qun. De qbꝰ multi meminerũt. Ideꝫ. Neqꝫ oino huius rei meminit poeta ip̃e. Iungiturqꝫ tã cũ pręterito infinitiui ꝙ̃ cũ p̃senti. Uir. Nãqꝫ sub œbalię memini me turribꝰ altis corycium vidisse senẽ: Idẽ. Cantando puerũ memini me cõdere soles. Cic. Appio. Ad me adire quosdam memini Huius compositũ Cõmemini. Gel. li. ii. Sic multo ante Pacuuius aquã flauã dixit ⁊ fuluũ puluerẽ. cuius versus qm̃ sunt iucundissimi libens cõmemini.

¶ Memphis. vrbs ęgyptia regia: magna ⁊ populosa. secunda post Alexandriam vbi fuerant pyramides regũ sepulturę ab Ogdoo rege ędificata ambitus sta. d. Cuius filia memphis ei nomen dedit cũ qua Nilus cõcubuit sub imagine tauri. Hęc opportunissima ẽ vbi nilꝰ scinditur in plures partes et D formam facit. Hinc Memphitis et hoc memphite pe. pro. quasi patronymicũ. Tibul. Barbara mẽphitẽ plangere docta bouem. Inueniꝰ etiã mẽphitides. Iuue. Anne aliã terra mẽphitide sicca inuidiã facerent nolenti surgere nilo. Inde etiã Mẽphiticus a. um. Mar. Dat chartis agiles calamos memphitica tellus.

¶ Mena apud Romanos fuit dea quę mẽstruis fluoribus pręesse putabatur. Quo etiam nomine dictꝰ est piscis quidam breuis qui hyeme candidus ęstate nigrior fit. Cic. de fi. Qui voluptate contemnunt eis licet dicere se accipenserem menę anteponere. Mar. Et caudam cibii breuesqꝫ menas. Hunc piscem etiam Alecem dici posse quidam putauerunt. Nonnulli tamen hoc nomen cũ diphthõgo scribi debere pręceperunt.

¶ Menalippꝰ Tidei fuit interfector cui caput ante obitum corrosit Tideus ex rabie qui apud Sta. ita vociferatur. Caput o mihi si quis Apportet menalippe tuum. Fuit et alter Menalippus Tidei frater quem Tideus in venatu fertur peremisse ob idqꝫ fratricidium exulasse. Fuit et alter Menalippus troianus qui ꝙ vir

tute pręstaret a Priamo filii loco amatus fuit.

¶ Menalippa Amazonũ regina: quã vicit Hercules ei ꝗ ablato baltheo salutẽ dedit. Est ⁊ Menalippa fabula greca a menalippa deductũ nomẽ. De qua Iu. Syrma vel antigones seu psonã menalippes.

¶ Menapii populi q̃ ad vtrãq; rheni ripã habitãt iuxta neruios sed ad mare proximi q̃ hodie vocant geldrẽses

¶ Menceps: mẽte captus.

¶ Mẽda ⁊ mendũ pro errore. Cic. cccinę. Nã cum mẽdũ scripturę litura tollat. Ouid. Mendę nocte latent. Hinc Mendosus a. um. qđ est erroribus plenũ. Hinc ⁊ Emendo as. de quo supra: ⁊ Remendo as. quod est rursus mẽdam tollo. Col. li. iiii. Quidã flagellũ totũ sicut erat matri detractũ crediderũt sationi cõuenire idq; p gẽmas q̃nas vel etiã senas participi cõpluris tale oleaster remẽdauerunt qđ ego minime probo.

¶ Μεντοασ ποταμοσ de quo Eustatius ita scribit in Dionysio libyco. ιsεομ οτι ο ιsροσ ποτε μετοασ λεγετο και την αυτωμ γλοssαμ ομυυκαι Δαμουβιοσ λεγεται παμμομιασ μεγιsοσ ποταμοσ.

¶ Mendaciũ. error: cuius diminu. est Mendaciũlũ. Cic. de ora. Quod tñ mẽdaculis est aspergendũ.

¶ Mẽdax q̃ frequẽter dicit mendaciũ. qđ nomẽ Aug. li. ii. soli. a mentiendo deriuat. Illud aũt qđ mẽdax voco a mentiẽtib⁹ fit q̃ hoc differunt a fallacibus ꝙ omnis fallax appetit fallere: nõ aũt oĩs vult fallere q̃ mentit. Naz ⁊ mimi ⁊ comedię ⁊ multa poemata mẽdaciorũ plena sũt delectãdi potius ꝗ̃ fallẽdi voluntate. Et oẽs fere q̃ iocãtur mẽtiunt: sed fallax fallẽs is recte dicit cuius negociũ est vt quisq; fallatur. Illi aũt q̃ non id agunt vt decipiant sed tñ aliquid fingunt: vel mendaces tñ: vel sine hoc q̃dẽ mentientes tñ vocari nemo ambigit. ⁊ vt quidã qđ sentio mendax est mala dictio pessima vero fallacis. qđ iis verbis amplectit phalaris i epistolis. ουτωσ οι Δε και λυκιμ πορμομ μεμεμπαισ ιλαγγομ Δε εμμεοισ μοιχομΔε. εμ γυνεξιν ακολασσομ Δε εν νομοισ ασελγι Δε εμηΔοναισ αργομ Δε εν ειρηνηλειπο τακτην Δε εν πολεμοισ. A mendax fit cõparatiuũ mẽdacior mendacissimus ⁊ mẽdaciter.

¶ Mẽs dicta est quasi eminẽs. Est eñ mẽs altior animi pars qua etiã diuina percipimus. Oui: Mẽte deos adiit: ⁊ qđ natura negabat Visibus humanis oculis ea pectoris hausit: Vel potius απο τησ μενιηνησ το σεληνησ q̃m mẽs ẽt si dormim⁹ nunq̃ desit. Quid sit mẽs. Lac. li. vii. docet hoc modo. Primũ nõ idẽ est mens ⁊ aĩa. Aliud est eni quo viuimus: aliud quo cogitamus. Nam dormientiũ mens nõ aĩa sopit: ⁊ in furiosis mẽs extinguit: aĩa manet. Et iõ nõ excordes sed dementes appellãtur Mens ergo. i. intelligentia vel auget vel minuitur pro ętate: aĩa in statu suo semp est. Et ex quo tpe spirandi accepit facultatẽ: eodẽ vsq; ad vltimũ durat donec emissa corporis claustro ad suã sedem reuolet. Thales milesi⁹ velocissimũ inquit oĩm q̃ sunt est mens. Nam tantę celeritatis est vt vno tpis puncto cœlũ oẽ collustret: maria puolet: terras ⁊ vrbes pagret. Qui igit mentem et aĩm idẽ esse dicũt fallunt: cũ mẽs sit cogitationis ⁊ cõsilii subtilitas quędã: certę rõni psentanea. Iõ amẽtes ⁊ demẽtes dicunt q̃ nullo cõsilio vtunt. Animus vero est vitę ⁊ voluntatis fundamentum. hinc exanimes ⁊ exanimari Plau. i Cis. Exanimor: feror: distrahor: diripior: ita nullam mentẽ aĩ habeo. Et vbi sum ibi non sum: vbi nõ suz ibi anim⁹ est. Idẽ in Epi. Pauor territat mentẽ animi: neq; est vbi meas collocẽ spes. Ver. Accipit in teucros animũ mentẽq; benignã. Ci. li. iiii. tus. human⁹ aũt animus deceptus est ex mente diuina cũ alio nullo nisi cum ipso deo (si hoc est fas) dictũ cõparari potest. Hic igit si ẽ excultus ⁊ si eius acies ita curata vt nec necet erroribus fit perfecta mens. i. absoluta ratio qđ est idez qđ virtus T. e. Mala mẽs: malus animus. Ex quib⁹ declarat aĩm ac mentẽ differre. Ponit tñ q̃nq; mens pro cõsilio. Verg. Nostrã nũc accipe mentẽ. Hui⁹ cõposita sunt. amẽs: demens: vehemens.

¶ Mẽte captus p amẽte accipit: queadmodũ oculis captus p cęco. Fest. Mente captus dicitur cũ mẽs ex hoiẓ potestate abit. Demẽs ꝙ a sua mẽte decesserit. Amens ꝙ a mente abierit.

¶ Mentior cõtra id qđ in mẽte est loquor. Qui eñ mentitur nõ ipe fallit: sed alterũ fallere conat in eius detrimentum. Qui vero mẽdacium dicit: tuz etiã vero fallit cum credat se verũ dicere. Vñ Nigidius vir bonus pręstare debet ne mẽtiatur: prudens ne mendacium dicat. Pris. vult hoc verbũ esse cõmune. Vñ ci. in Anto. in passiua significatione dixit. Quẽ ipe ementitis auspiciis vitiosum fecerat. Sta. li. i. th. Mẽtitis ignosco thoris. Interdum mẽtiri est fingere ⁊ monstrare id quod non est. Lac. li. ii. Nec põt vnq̃ veri nomẽ assumere: qđ veritatem fuco ⁊ mutatione mẽtitur. Est li. vii. Hic est qui appellatur antichristus sed se ipe xp̃m mẽtietur: ⁊ verũ dimicabit. Huius cõpositũ est emẽtior: qđ est aperte seu publice ostendo: quod nõ est. Hier. ad damasum. Quia et nos facile potuimus aliqua emẽtiri: quod ex vna voce solueret questionẽ sicut ⁊ cęteros fecisse mõstrauim⁹: sed magis ꝯdecet ob veritatẽ laborẽ paulisp ⁊ peregrino aurẽ accõmodare sermoni ꝗ̃ de aliena lingua factaz alibi falsã referre sententiã.

¶ Mendicus pe. pro. a mẽte ꝙ mentẽ eius fefellerit fortuna. Vel a medendo: qr precetur oẽs vt vitę suę medeantur cibo: vel ꝙ manu indicet. Hinc.

¶ Mẽdicitas ⁊ mẽdicimoniũ. Laberius pro inopia: et mendiciter per inopiã.

¶ Mẽdico as. pe. pro. vitę alimẽta postulo. Iuuẽ. Arcanã iudea tremẽs mẽdicat in aurẽ.

¶ Mẽdicabulũ mẽdicatio. Plau. Memorare nolo hoiẓ mẽdicabula.

¶ Menecis pe. pro. vrbs phocensiũ vltima q̃ ad occasuz vergit: menecina vrbs in œnotria a qua menecinei ⁊ menecinii populi.

¶ Menęchinus apud Plau. comœdia: in qua menęchinus introducitur.

¶ Menix nomẽ insulę ex aduerso minoris aphricę vt li. v. docet Pli. q̃ in longitudinẽ patet. xxxv. M. pas. in latitudinẽ. xxv.

¶ Mendesium vnguentum dictum a mendeso ęgypti vrbe.

¶ Mensa est sup quã sedere solemus: siue ligneã siue lapideã. Ver. Pars epulis onerant mensas ⁊ plena reponunt Pocula. Duo autem fuerunt apud romanos pretiosissima mẽsarũ gña. citrea. s. ⁊ acerna: quãq; mensa ponit pro prãdio vel cœna. Iu. Cũ de tot pręclaris orbib⁹ antiquis vna cõmedũt patrimonia mẽsa. Vñ et primę ⁊ secundę mensę. i. primi ⁊ secundi cibi. Ver. Non ego te diis ⁊ mensis accepta secundis Trãsierint rhodia. Mẽsa etiam trapeza dicit. i. tabula qua argentarii vtuntur Antiqui mẽsam vasorũ quadratã habuerũt: vocauerũt ꝗ vernariũ. Fuit ⁊ mẽsa vinaria rotunda noĩe cilibantum a cilice poculo: grece calice. Altera erat vinaria mẽsa quadrata vna columnella subnixa cartibulum vocabatur.

¶ Mensarius campsor pecuniarum argentarius a latinis dicitur. a grecis trapezita: sed nūmularii ⁊ mēsarii sunt minutiores non tenentes libros in quibus data acceptaq; scribūtur: quos greci collyuistas dicunt

¶ Mensis a metior deducitur: quasi res numero dierum mensa. Ci. li. 2. de na. deorū Qui quia mensa spatia conficiunt menses nominātur. Macro a greco μηνη. i. a luna trahit Nam lunę curriculo mensis conficitur. Hinc trimestris triū mēsiū. Au. li. xv. ci. dei. Archades. quorū āni trimestres fuerūt. Bimestris duorū mensium.

¶ Menstruus. a: um. quod fit singulo mense: vnde mēstruus fluor. qui mulieribus singulis mensibus accidere solet. Hier. in Leui. Quę post menstruum sanguinem fluere non cessat. Luc. lib: v. Menstruus in fastos distiguit secula consul

¶ Menstruum substantiuū mulierū ꝓfluuiū ē quod nō multi sed vitiosi humoris indiciū est. Indigestū ē enim ⁊ crudū quod egeritur ⁊ quasi infirmum effluit: nec habet sedem sed natura quasi noxium ⁊ magis frigidum pellit: quod maxime probatur quia mulieribus cū purgantur: algere contingit: vnde intelligitur frigidū esse quod effluit. Et ideo in viuo corpore non manere: quasi inopia caloris extinctum. menstrui virus discribit Ply li. vii. his verbis. Sed nihil facile reperitur mulierū ꝓfluuio magis monstriferum: Acescunt superuentu musta orta sterilescunt: fruges moriūtur: hortorum germina ⁊ fructus arborum: quibus insedere decidunt. speculorū fulgor aspectu ipso hebetatur: acies ferri prestringitur eborisq; nitor: aluei apium moriūtur: ęs etiam atq; ferrum rubigo protinus corrumpit: odorq; dirus aera: et in rabiem aguntur gustato eo canes: atq; īsanabilis veneno morsus infigitur.

¶ Menstrualis idem quod mēstruus. Plau. in ca: Quibus solebam menstrualis epulas ante adipescere.

¶ Menstruatus a. um. quod menstruum patitur. Unde dicimus menstruatam mulierem:

¶ Mensurnus. a. um: a mensę: sicut diurnus a die. Cice ad heren. Pars quędā ęternitatis cum alicuius ai mēsurni diurni nocturni vespertini certa significatio hꝫ.

¶ Mensura instrumentum quo metimur: quam quidā a membris humanis dictam putant. Hinc mensuro ras

¶ Meniana ędificia sunt porrecta exterius sic dicta ꝙ primo a menio: qui primus in foro vltra colūnas ꝓiecit tigna quo ampliarentur superiora spectacula: vulgo nūc podioli: ⁊ lobię dicuntur. Scribit Porphyrio menium scurrilitate notissimum post abrosum patrimonium vēdidisse domū quā habuerat ad forum spectantem vna sibi excepta columna vnde gladiatores spectaret. Quę ex eo menii columna nominabant. Hiero. vero in psalmorum interpretatiōe sic habet: In palęstina ⁊ ęgypto non habent in tectis culmia sed domata quę Romę vel solaria vel meniana vocant plana tecta que trāsuersis trabibus sustentantur. Fortassis ab hoc menio dicta sūt solaria: illa quę greci domata nuncupant. Nam menius super columna cuius ius sibi exceperat tectum proiecit ⁊ tabulata vnde ipse ⁊ posteri eius spectare munus gladiatorum possent. Sue. Pauci e proximis menianis spectabant.

¶ Mentha cum h. herba vulgo nota dicta ꝙ grato odore mensas percurrat. Apud grecos mintha dicebatur a nomine minthes: quam ferunt fęlicem plutonis a ꝓserpina deprę: ensam in mentham deformatam fuisse

¶ Mēthastrū syluestre opus dictū ꝙ menthā imitetur.

¶ Menta genitale membrum. cuius diminutiuum est Mentula: a quo mentulatus: vt in priapo. Deus priapo mentulatior non est. Dicitur ⁊ membrum per excellentiam: quoniam ipsum solum generat. Uocatur preterea muto. Hora: lib. i. Ser. Huic si mutonis verbis malatā ta videnti Diceret hęc animus. Hinc mutoniatus vt illud. Dormis cum puris mutoniatis. Et apud veteres mutunus quoq; ⁊ tutunus dicitur priapus: qui membri deus membrū quoq; significat. Lactan. lib. i. Et tutunus in cuius sinu pudendo nubentes pręsident: vt illarum pudicitiam prior deus delibasse videatur. Appellatur ⁊ verpa ab inuersa pellicula.

¶ Mentum ab eminendo. A gula enim eminet. Et quāuis ply. dicat mentum nulli pręter hominem esse tamen Hiero. li. Re. scribit. Dauid apprehendisse mentum leonis ⁊ vrsi: et eos suffocasse. Et Plau. in Menę. Glandio dicam suillam: lardum: pernam. Itidem autem syncaput: aut menta porcina.

¶ Mentagra morbus dictus a mento: a quo incipit et faciem quidē collū pectus manusq; fœdo quodā fur fure occupat. alio nomine dicitur lichena.

¶ Mentor oris. pe. cor: Artifex in vasis cęlandis mirus Iuue. Rarę sine mentore mensę. De hoc Ply: li. xxxiii. Hinc mentoreus. a. um.. Proper. Lesbia mentoreo vina bibas opere.

¶ Mentigo pe. pro. genus morbi. Colu. li. vii. Est autem mentigo quam pastores Ostigenem vocant mortifera lactentibus. Ea plęrunq; fit si per imprudentiā pastoris immissi agni vel etiam hędi roscidas hęrbas depauerunt. Sed cum infectū est os atq; labra fœdis hulceribus obsidet.

¶ Menus germanię fluuius vbi silurus equum tranantem demergit.

¶ Meo as. vado. Lact. li. iii. Uidebant syderū cursus ī occasum meantiū. Et meare fluere: manare: Unde meatus quos greci poros vocant. Ply. Succus maluę decoctę poros: hoc est meatus suaues facit. Huius composita sunt commeo: permeo: remeo ⁊ transmeo.

¶ Meonia vide supra mœonia

¶ Mephitis penultima pro. terrę putor ex aquis maxime sulphuratis atq; corruptis prouenient. Uer. lib. vii Sęuamq; exhalat opaca mephitim. Alii mephitim deū esse volunt leucothęę connexum: sicut est veneri adōis dianę virbius: Alii Iunonem intelligunt quam nō nisi ex corruptione aeris nasci: sicut bonum odorem de aere in corrupto vt sit Mephitis dea odoris grauissimi. Hinc mephiticus ca. cum. apud. Sidoniū pro fœtulēto

¶ Meracus ca. cum. pe. pro. sed vt puto falluntur nonnulli: Nam verg. Cōstitui meracas edilicias notas vbi pen. breuis est: nec rationē video quę producere penul: debeat vide in dictione merus. ¶ Ascen. Ubi Uer. addicit viderit author: Alii certe producunt

¶ Merces cis. quicquid emitur venditur ve lucri causa. Aug. Inuenit viles merces terrenas: ⁊ terrestribus attulit peregrinas ⁊ cœlestes. Et mercis nomine continētur res tantum mobiles non tamen homies cum ob eā rem mangones ⁊ mercatores sed venaliciarios appellarit vt mella. Hinc commercium. Merces vero mercedis: a merendo ęre inqt Uar. Iu. Scire volunt oēs mercedē soluere nemo. Est enim merces premium quod datur pro labore seu stipēdio

¶ Mercenarius qui mercedis gratia operam pręstat. Col. siue mediarum facultatum dominus ex mercenariis aliquē recusantē tam quotidianum illud tributum qui vectigalis eē non possit ignarum rei cuius pręsutū

rus est magistrum fieri iubet.

¶ Mercenarius ria. rium. quod ad mercedem pertinet Lact. lib. vi. Ipse pluribus locis clamas mercenarium non esse virtutem.

¶ Mercimonium: et commercium est contrectatio quedam mercium sicut a patre patrimonium. Plautus. Ut vos in nostris mercimoniis emundis vendundisque voltis me letum lucris afficere. Idem in Cur. Sed quid agit meum mercimonium apud te?

¶ Mercor: aris: lucri causa mercaturam exerceo. vel etiam simpliciter emo. Et quandoque actō solo contentum est. Ter in heau. Agrum in proximo hic mercatus es. quandoque cum ablatiuo precium denotāte iungitur: sicut fit in Emo. Gel. libros tris reliquos mercatur nihilo minori precio. quandoque ablatiuo a vel ab mediante. sine precio expresso. Ci. li. offi. Sordidi etiam putandi qui mercantur a mercatoribus quod statim vendant: quandoque datiuo. Ter. Quidam eunuchus quem mercatus fuerat frater thaidi: Nunque cū datiuo et ablatiuo cōstruitur Aug. lib. ix. cō. Et placuit mihi in conspectu tuo tumultuose abripere me: sed leniter subtrahere ministerium lingue mee nundinis loquacitatis ne vlterius pueri meditantes insanias mendaces et bella forensia mercarent ex ore meo arma suo furori. Ex his colligitur non solū mercor. sed et alia verba emptionē vel acquisitionem significantia vti posse huiusmodi constructione si cū a quo vel vñ et cui id emim⁹ exprimere voluerimus. Composita sunt commercor. Plau. in ca. Pater ergo captiuos cō mercatur alios. Premercor ante alios mercor.

Mercator qui emit siue vt teneat seu vt alteri vendat et qui mercaturam exercet.

¶ Mercatura ars seu actus mercandi. Ci. li. i: off. Mercatura aūt si tenuis est sordida putanda est: sin magna et copiosa multa vndique apportans: multisque sine vanitate impertiens non est admodum vituperanda.

¶ Mercatus us: idē quod mercandi actus. Liui. li. i. Tullius ad Feronie fanū mercatu frequenti negociatores romanos comprehensos querebatur.

¶ Mercatus ti. locus in quo res venduntur: qui et emptorū dicit. Ci. li. offi. Quo cū tanque ad mercatū bonarū artiū profectus sis inanē redire turpissimū ē. Terent. in adel. Empte mulieres complures et item hinc alia que porto in cyprū nisi eo ad mercatū venio dānū maximū est. Do. Mercatus locum tempusque signat.

¶ Mercatus a. um. participium. vt Teren. Agrū in proximo mercatus est:

¶ Mercalis quasi vendibilis. Colu. lib: viij. Ex hijs singula capita que videntur esse robustiora in supplementū gregis reseruāt: cetera mercalibus tradūtur. i. vēdibilibus. Hinc cōponitur promercalis: de quo infra.

¶ Mercurius quasi medius inter homines currens: quod sermo currat inter homines medius. Ideo hermes grece quod sermo vel interpretatio que vtique ad sermonē pertinet hermenia dicit. vñ et mercib⁹ preest: quia inter vendentes et ementes sermo fit medius. Ideo et alas in capite et pedibus ponunt: volentes signare volucrem ferri per aera sermonē. Ideo nunciū dictū: quoniā per sermonē oia cogitata enunciātur. Dictus est deus facūdie nam hominib⁹ loqui prestare dicebatur. Dictus ē deus mercatorū palestre: furū nunciusque et interpres deorum. Lyrā inuenit. Hermaphroditum ex sorore Venere genuit: Martem e duris carceribus liberauit. Agrū interemit: prometheum in caucaso religauit. Iouis filius fuit ex maia athlantis filia. Hic dictus est hermes trismegistus: hoc est ter maximus.

¶ Mercurialis herba quā greci linozostin vocant cuius duo sunt genera: masculus et foemina.

¶ Merda a meros quod est pars et edo comedo. Est enim cibi excrementum: hoc est pars eorū que comedimus. Horatius li. i. Ser. Mentior at si quid merdis caput inquiner albis coruorum et in me veniant mictū atque cacatū. Hinc fit merdo as: a quo permerdo quod est foedo et conspurco. Albius. Ut faciūt pueri que oia pminguūt atque pmerdāt.

¶ Merenda cibus qui datur post meridiē. Unde et merendo as: Calphur. in buc. Sereque videbitur hora merende. Plaut. in mus. Visione forte ad merendā quopiā diuorteris: atque ibi melius quam satis fuerit biberis

¶ Mereo es. et mereor eris. depo. a mercede fiunt et ambo merui itum. faciunt. Et tria significant. Primo aliquid mercedis pro labore paro vel sumo seu dignus sū. Vernaculo sermone dicim⁹ meritare. Oui. li. iiij. met. Quā meruit poenam soluo: digessit in omnes In bonum: vt merui qui laude coronam. Et cum dicimus nihil meretur: significat nihil mercedis dignus ē accipere. Ter. Ego charine neutique officium liberi hominis esse puto cū his nihil pmereatur postulare id gratie apponi sibi. Plaut. in cap. Vale atque salue et similiter vt dicam meres. Quandoque etiam de turpi lucro dicitur: vt sit merere sordidum questum facere Varro. in Et. Primū qui meret iste sestertio vicenos: Unde et meretrix meritricia taberna et meritorii pueri dicūt. Secūdo significat cōfero in seruitio seu tracto. Et tunc cōstruitur cū ablatiuo mediante de: vt mereor de te. i. aliquid in te cōfero. Et hoc est ambiguum. Si de beneficio intelligimus bene mereor de te dicimus. Vergilius libro quarto bene quid de te merui. id est. si in aliquo tibi beneficium contuli. Si autē de offensione: male mereor de te. Ci. Nanque in hominē petulātē et male de nobis meritū eē debuim⁹ In bonum tū sine bene vsus est Vergi. libro. vi. Quique sui mēores alios fecere merendo. Nonnunque pro ambiguū sensum sine vtroque dicimus: vt quid de te sum meritus Et aliquādo per negationē: vt homines nihil de me meriti sunt: hoc est nec bene mihi nec male fecerunt. Tertio signifi. stipendia facio in militia. hoc est stipendij gratia milito et dimico: Et tunc datiuum aut ablatiuū requirit: vel absolute ponitur. Luc. Aere merēt paruo. Sta. li. iiij. th. Non hi tibi solū amphiarae merent. Luc. libro vi: Scua viro nomen castrorū in plebe merebat. Oui. de fasti. Totidē pilan⁹ habebat Corpora legitimo quisque merebat equo. Aliquā etiā actō iungitur: vt apud Sue. prima stipendia meruit. Et in hac significatione fit meret impersonale vt auctor est Ser. li. iiij. ene. Hinc etiam emeriti milites: et emeriti stipendia dicūtur qui militia perfuncti sunt. i. qui perfecte meriti: et exēpti senio a labore efficiuntur Ply. li. ix. Nouissimeque fessis et iā emeritis inchoate Nonnunque etiam passiue sumitur vt apud Quint. Emeritis huic bello stipendiis. Et per translationē emeriti boues dicuntur et quedā alia. Emeriti vero senes solent habere eos qui pro se laborēt que dñr pro alio opus agere. Cōposita sunt cōmereor: demereor: emereor: pmereor: siue cōmereo: demereo: emereo: et pmereo

¶ Mereo es. mest⁹ cū e. diph. secundū Var. a marceo fit vnde et primā vocalē accipit quod corpus etiā marcescere facit meror. Alij cū oe diph. scribunt. Est autē merere tristari et dolore affici. vnde et cū actō quandoque construitur Ci. Terentie. A te quidē oia fieri fortissime et amantissime video: nec miror sed mereo casū eiusmodi: vt tantis tuis miserijs mee miserie subleuentur. i. doleo. Itē de=

plorare: vt apud eundē li. i. tus. At illa sicut acerbissimā rem męret: Et iterum. Cū grauiter filij mortē mœreret. Inuenitur etiam męret impersonale cū significato sui verbi. A męreo fit męror: męstitia: męstitudo: męsto as. ⁊ męstifico as. ⁊ męreo as. męrentem facio. Pacu Qui multis męrauit modis.

¶ Meritū ꝓstitū dicit̄. Et qm̄ tā de malo q̄ de bono dici pōt: pro loco intelligendū est: De bono Plācus Quid n. tibi pro maximis tuis ac pene immortalibus i me meritis pręstare amplius possim De malo vatinius. Scis meā fortunā nescio quō facile obtestatores inuenire nō inco mehercle merito. i. culpa. Unde Aug. li. de gratia ⁊ arbitrio bonū meritū ⁊ malū meritū appellat. Ista vtiq̄ inquit iā merita sua bona cōmemorat: vt post pauca merita consequatur coronam: qui post mala merita ꝯsecutus est gratiam.

¶ Meritus a. um. quod est congruū ⁊ conueniens. Ver. Meritos aris imponit honores. Huius contrarium est emeritus: a quibus meritissimus ⁊ imeritissimus. Ter in phor. Iādudū te oēs nos accusare audio imeritos: ⁊ me oīm horū imeritissimū.

¶ Merito aduerbiū. i. digne. vt in Gn̄. Merito hec patimur quia peccauimus in fratrē nostrū.

¶ Meritus substantiuū mōs est in tertio europę sinu.

¶ Merito as. a supino verbi mereo: significat dignus sū et milito.

¶ Meritorius a. um. quod quęstū facit corpore suo. Un̄ equi meritorij: et meritorię rhedę quę q̄stus gratia locātur aut conducuntur. Et scorta mascula pueri meritorij qui lucri causa prostituuntur. Nā puellę non vocāt meritorię sed meretrices. Meritorij nāq̄ vt meretrices precio merent. Ci. in Anto. Ingenui pueri cum meritorijs: scorta cū matribusfamilias versabantur. Taberna meritoria diuersorium atq̄ hospitiū mercenariū vbi cuiq̄ introire licet danti mercedē. Ratio vero meritoria q̄si vilis ⁊ malei coēpta. Aliquando meritoria absolute dicitur pro tabernis mercede conductis. Iuue. Nā qui meritoria somnum admittunt.

¶ Meretrix a merendo: nam mercede suā exercet militiā: que copiā sui tantūmō facit. Ideo honestioris loci ē et quęstus. Prostibulū quod pro stabulo idest ante stabulū stet. Unde ⁊ Plaut. in Cis. Intro ad bonam meretricem: in via sola ꝓstibula sane est.

¶ Meretriciū ipsa meretricādi ars. Meretricius. a. um quod ē meretricis: vel quod ad meretricē ptiet: vt ars meretricia. Teren. in heaut. Ignarā artis meretricię.

¶ Meretricor pe. p: scortor. Gel. Thais merotricādo magnam pecuniam demerebat

¶ Meridies medius dies quasi medidies. Nam vt inquit Var. antiqui non. d. in hoc dicebant. Et semper masculinū est quia certū diei tēpus significat. Hinc meridianus a. um. quod ad meridiē spectat: ⁊ pomeridianus: de quo infra.

¶ Meridio as. ⁊ meridior depon. significat cibū meridianū capio: Plaut. Ientendo: meridiando: comessando pergręcando vitā ducere. Hinc merēda dicta ē. Aliquando significat somnū meridianū capio. Cor. Cels⁹ Longis diebus meridiari debet potius añ cibū vtile est: sin minus post eū: per hyemē potius totis noctibus conquiescere. Sueto. de Nero. Missos a mesalina vxore Claudij: qui cū meridiantē quasi Britanici ęmulū strangularent. Hinc meridiatio quies meridiana. Cic. li. ij. de diui. Tunc ⁊ lucubrationes detraxi ⁊ meridiationes addidi quibus antea vti non consueuerā.

¶ Mergo is. si. sum. sub aqua pono. Cuius composita sunt demergo: quod est deorsum mergo: quod fit cū aliquid sub aqua vel sub terra ⁊ huiusmodi figitur. Lact. li. iij. Non vt poetę Arionē mentiūtur in pelago incedēte: qui demersa corporis parte humeris supereminet vndas. Col. li. ij. Neq̄ pecori maiora nisi cū siccissimum est quoniā demergunt vngulas ⁊ atterunt: scindūtq̄ radices herbarū. Demergo. diuerse mergo. Lactan. li. vi Quę autē ab illo altero id habēt officiū vt cęlestib⁹ auocatū: terrenisq̄ demersū ad pœnā interficiant sempiternā quod est sūmū malū. Emergo extra mergo: ⁊ quasi ex loco vbi submersus fuerā exeo ⁊ in lucē prodeo. Liui li. i. Primum ex profunda emersus palude Ter. p translationē in And. dixit facile ex illis sese emersurum malis. Immergo intus mergo. Ver. iij: Aeneid. Vastoq̄ immergite ponto. Submergo subtus mergo.

¶ Merso as. sępe mergo. Col. lib. viij. Quarto die sicuti vicinia maris ad littus deducta mersatur ouis. Augu. li. ii. con. per translationē: Aestuabat imbecillam ętatē abrupta cupiditatū atq̄ mersabat gurgite flagitiorum

¶ Merto tas. idē quod merso. Accius. Vel hic qui in ea parte effrenata impudentia pręsentē pręsens dictis mertare institit.

¶ Mergę furculę quibus aceruí frugū fiunt: dictę a mergis volucribus quia vt illi se in aquā mergūt dū pisces persequuntur: sic messores eas in fruges mergūt vt eleuare possint manipulos.

¶ Mergus gi. auis dicta: quod se in aquam cibū captās assidue imergat: quē alij mergonē appellant. Verg. li. i. Ge. Cū medio celeres reuolant ex ęquore mergi Huius auis natura est vt sępe mergens aurarū signa. colligat ⁊ ꝓuidens tempestatē futurā propere medio reuolat ęquore: ⁊ ad littorum tuta cum clamore contendit. Est ⁊ mergus in vite vt docet Col: lib. v. qui ait. mergi gen⁹ est: vbi supra terram iuxta suum adminiculum vitis curuatur atq̄ exalto scrobe submersus producitur ad vacantem palum. Palladius Mergum dicimus quotiens velut arcus supra terrā relinquitur alia parte vitis infossa.

¶ Mergus oris: genus vasis: quod nonnulli situlam appellant.

¶ Mergulus instrumētū quo lāpadis Ellychnius continet. alio nomine emunctoriū. vt apud Mic: in leui

¶ Mergites. pe. cor: spicarum manipuli a mergendo dicti: Ver: li: ij Ge: Aut fœtu pecorū: aut cerealis mergite culmi Prouentuq̄ oneret.

¶ Meroe es. dictio trisyllaba insulę nili metropolis. a qua et tota insula meroe dicitur. Hanc cambyses condidit a nomine sororis meroe. Cū enim ęgyptum omnē occupasset: meroē secū vsq̄ ad ęgyptios ducēs ꝓcessit quę cum ibi mortem obiisset vrbi nomen indidit Forma insulę scuto persimilis. De qua Luc. li. x. Gurgite rupto ambitur nigris meroe fœcunda colonis. Patet lōgitudine stadiorū tribus millibus: latitudine mille. Effodiunt in ea aurū: argentū: ęs: ferrū: ebedum. Pręterea fert ⁊ lapidū multiplex genus: distatq̄ a Syene q̄nq̄ mil'ibus stadi. vltra quā est ad torridā zonā. Exuperat omnes alias nili insulas: quas circiter septingentas esse scribit Diodorus.

¶ Merops apiastra auis quę apes comedit. Verg. iiij. Ge. Meropes alięq̄ volucres. Et meropes diuersarū linguarum homines dicuntur ab μερίζω. quod est diuido ⁊ ὀψ per o breue: quod significat vocem:

¶ Meropus pe. cor. mōs gręcię iuxta thessaliam varijs pręruptis anfractibus.

¶ Merope pe. prod. insula dicta vt quidam existimant a merope terrigena Triope filio.

¶ Meros mons indię sub cuius radicibus est nisa ciuitas constituta.

¶ Merus ra. rum. quod est solū. Teren. in phor. Nihil habet nisi spem merā. Unde merula auis. Per translatione ponitur pro puro. Ci. li. ij. de ora. Ecce tibi exort⁹ est Isocrates magister istorum omniū cuius e ludo tan q̄ equo troiano meri principes exierunt

¶ Merū substantiuum ponit̄ p vino solo sine aqua.

¶ Merax et meracus a. um. pe. p. co q̄ est solū ꝛ purum Prop. Ah pereat quicūq; meracas Repperit vuas. Unde vinū meracium dicimus quod merū ē nulla aqua admixta. Hinc comparatiuū meracior ꝛ superlatiuū meracissimus. Unde meracius bibere dicuntur qui minus aq̄ vino miscent. Sicut econtrario lymphatius dilutiusue qui plus aquę adhibent. Celsus pręcipue hyeme meracius bibendū esse: ęstate dilutius. Hie. in deutero. Et sanguinem vuę biberunt meracissimum.

¶ Meribibulus qui vinum sine aqua bibit. Aug. Cum tem̄en audior esset quadam die ab irata ancilla per cōuitiū appellata est meribibula quę res tantum ei pudorem iniecit: vt postmodum sobria prorsus fuerit.

¶ Merula est auis sic dicta: q̄ sola volet: et solitaria pascatur: quasi mera volans. Quo nomine etiam dictus ē fluuius in Albouintimilio oppido.

¶ Mesa fluuius notus p leodiū fluens: ꝛ per brabātiam ac Geldriā. vulgo tamen mosa dicitur: ꝛ coniungit se cū Rheno. Est ꝛ mesa pars in domo apium. Victr. latine dici medianam auctor est.

¶ Mesos gręce medius latine. Meson moderatum. Mesonyction media nox.

¶ Mesopotamia regio inter Euphratē ꝛ tygrim in maiori Asia. Nam μεσος medius. ποταμος fluuius. Amb li. de parad. Mesopotamia dicitur q̄ tygris ꝛ euphrates incluserint eam. eo q̄ inter duo flumina constituta sit. Q̄ etiā longe positis nomen ipsū ꝛ opinio cōmunis expressit. Habet enim tygrim ab oriente ꝛ euphratē ab occidente. A meridie babyloniam. Mesopotamiam inpinguat euphrates: vt inquit Solinus annuę inundationis excessibus terris superfusus. hęc regio etiā dicta est Seleucia: vt li. vi. refert Ply.

¶ Mesapia apulia a mesapo rege sic appellata.

¶ Messana pe. pro. ciuitas sicilię: a qua messanenses dicti sunt. Syl. li. xv. Incumbens messana freto niuibusq; reuulsa. Hanc vrbē condidere messenij i pelori sinu vbi ad orientem maxime eo colonos misisset: ipsi quoq; mamertini potius q̄ messanenses sunt vocati.

¶ Messene ciuitas grecię messenię in pelopōneso a qua messenij. De qua Hie. Contra iouin. Spartiatę ꝛ messenij diu inter se habuere amicitias itantū vt ob quędam sacra etiam virgines ad se mutuo mitterent.

¶ Mesochorus pe. cor. fistulator cytharista in medio saltationū. Sido. Nullus ibi lyristes choraules mesochorus tym panistria psalteria canit

¶ Messala dictus est Uale. Coruinus quia messanā i sicilia vicit ꝛ vrbis captę in se translato nomine messana primo appellatus est: paulatimq; vulgo permutante litteras messala dictus est. Unde ꝛ messalarū familia romę florentissima: ex qua messala Coruinus orator nobilis ortum habuit.

¶ Messalina nomē filię barbati messalę cōsobrini Claudij imperatoris quę cum adolescentula esset ipsi Claudio seni nupta fuit summę libidinis mulier: ita vt innumeris adulterijs se submiserit: ꝛ mutata veste lupanaria celebrauerit: quin etiā cū scorto famoso aliquando certauit: ꝛ superatā a se meretricem gloriata ē ꝛ se inter diem et noctē. xxv. passam concubitus affirmauit: Pręterea sese laborare potius fessam q̄ concubitu satiatam destitisse: Tandem ab ipso claudio supplicio affecta est cū C. Silio nupsisset.

¶ Mespilus pe. cor. genus arboris: cuius fructus mespilum. Palladius. Mespilus admisso germine tuta fuit. Idem. Mespilaq; exarmat pugna cibus horrida mēbris

¶ Messyas hebraice: grece Xp̄us. latine vnctus dicitur

¶ Messis duo significat. tempus. s. medēdi ꝛ rem Pro tempore. s. quando fruges metuntur. Vergi. Ante focū si frigus erit. si messis in vmbra. Pro re. hoc est pro segete ipsa iam matura. Idē in Geo. Atq; interfice messes. Nec solū de frugibus sed etiā de vua dicitur. Dicta messis a metendo: vel a medio: vt inquit Var. li. i. de rerusti. Metitur enim vt stramentū mediū subsecetur. Nā qui metunt manu sinistra sūmū pręhendunt. infra manum stramentum quod terrę hęret postea subsecatur.

¶ Messorius a. um. quod ad messorem pertinet. Cicero Messoria se corbe contexit. messor qui metit: messio ipsa metandi. i. secandi actio. et operā messoriam dicimus. qua qui s metit.

¶ Mesia prouincia quę pannonię iungitur ad pontum vsq; cum Danubio decurrens. Sue. de Tibe. Armeniam parthis occupari: mesiam a Dacis sarmatisq; galiias a germanis vastari neglexit: Sunt qui hoc nomen cum e scribant mesca.

¶ Met syllaba: piā: pte. ornatus causa ponuntur: ꝛ aduerbia sunt. Ut egomet. quispiā: tute. Sed met iungitur casibus omnibus pronominum primę personę: tam pluralis q̄ singularis numeri absq; genitiuo plurali: vt egomet: memet: nosmet. ꝛ reliqua secundę vero personę obliquis tantū casibus: vt tuimet: tibimet. Nominatiuo non addunt: ne verbū putetur tumet a tumeo. sz tute: tūtemet profertur. Et quidē sic iuncta discretionē significat: vt ipsemet. i. ipse solus ꝛ non cū alijs: vel ipse per se: ꝛ non per alios. Pte. cum quinq; ablatiuis iungit̄ vt meapte: tuapte: suapte: nostrapte: vestrapte. Te similiter cū pronomine secundę personę idē efficit. vt tute id fecisti. i. tuipse per te ꝛ non per aliū Te te vtraq; producta vt meme: sese: cōposita ostenduntur accentu acuto Ce vero additur fere his quę in e desinūt: hic. hec. hoc apud antiquos casus: vt hocce: hoccine: Unde hoc quasi duabus consonantibus producitur. Verg. Hoc erat alma parens quod me per tela per hostes Eripis? Ter. Hoccine est credibile aut memorabile factū. Hicce seu hiccine: sicce siue siccine: hęccine: hancce. Illicce: istic e. illanccine. Teren. Illanccine mulierē dicit pro illamne. Apud iuniores vero per eos casus tantum: qui in s desinunt euphonię cā: vt huiusce: hisce: hosce

¶ Meta congeries seu strues in acutum tendens: seu turbo mersus conos a grecis appellata: quia esset posita in diuerso spatio: vel quia eam metiantur quadrigę circuncurrentes: Mos enim erat septies metam lustrare. Prop. Aut prius effecto deposcit pmia cursu Septima quā metā triuerat ante rota Cum eni iā carceribus emissę ad metam venissent quadrigę erat opus vt circū ipsam flecterentur: Vergilius Hic viridē. eneas frōdentem ex ilice metam Cōstituit signum nautis pater vnde reuerti Scirent ꝛ longos vbi circū flectere cursus Per translationem vero quoniam auriga quandocūq; primum metam superauerat iam ad finem certaminis

peruenisse videbatur: non solum pro agrorum termino ponitur: quē pyramidali forma effigiari mos fuit: Unde ⁊ meta fœni vernaculo sermone lameda. Colu. li. ij. Certe quicquid ad eū modū quo debet siccatum erit in meta extrui conueniet: easqꝫ ipsas in angustissimos vertices exacui. Sic enim cōmodissime fœnū defenditur a pluuijs sed pro quocunqꝫ termino ac fine. Vergili. His ego nec metas rerum nec tēpora pono. Syr. Tormentis finem metāqꝫ laboribus orat. Hic peruenisse ad metam dicimus qui iter aut aliud opus perfecerint: Accipitur etiā quandoqꝫ pro inferiori parte molę: sicut Catullus pro superiori Est ⁊ meta prępositio gręca ⁊ in fine acuitur. ⁊ modo cū: modo trans modo post significat: a qua multa componūtur

¶ Meta lactis dicitur caseus qui factus est ad formam metę: Mar. Fert ille cęris caua cum suis mella: metāqꝫ lactis Sassinate de sylua.

¶ Metapsicosis: pe. prod. Scribitur enim μετα-ψυχωσις subitus transitus ad diuersa corpora.

¶ Merēpsicosis pe. pro. latine transanimatio: cum. s. de alijs corporibus in alia corpora transeunt animę Unde Oui. Pythagoreū dogma. li. xv. explicans ait Morte carent animę semperqꝫ priore relicta Sede nouis habitāt domibus viuuntqꝫ recepte. Ex hoc pythagorę dogmate inducta est ab esu animaliū abstinētia ne forte vt festiuiter ait Tert. Bubulā quis de aliquo proauo suo obsonet. Hieron. Probabo non empedoclis ⁊ pythagorę nos dogma sectari qui ppter μετεμψυχωσιν. i. transanimationem omne quod mouetur: et viuit edendum nō putat

¶ Metabasis latine transitus. metabole mutatio.

¶ Metapontum transpontū: quo nomine dictū est oppidū Italię in sinu tarentino: a quo metapōtini populi

¶ Metapsalmus dici potest trāsformatio Est autē trāslatio recti solutiqꝫ sermonis in alterā speciē vel metri ornatus vel necessitatis gratia μετα trans πλασμα figmentum.

¶ Metaphora pe. cor. translatio a Cicerone dicitur: fitqꝫ cū nomen aut verbū ex proprio loco in eum transfert in quo aut propriū deest: aut translatum proprio melius est: vt Classiqꝫ immittit habenas.

¶ Metamorphosis. pe. pro: transfiguratio: seu transformatio latine dicitur. μορφωσις enim mutatio trāsfert.

¶ Metalepsis figura quā modo translatiuā. modo trāsumptiuam: modo transpositiuā dicimus. μετα trans. ληψις acceptio. Fit autem cum aliqua dictio aliud a propria sua significatione ex ijs quę pręcesserunt denotat: vt apud vergilium. Post aliquot mea regna videns mirabor aristas. i. segetes

¶ Metaphisica orū. tant um pluraliter supernaturalia dicuntur.

¶ Metathesis pen. cor. latine transpositio cum vna littera necessitatis causa ex vno dictionis loco in aliū trāsponitur. vt Tymbre pro tymber. θεσις positio dicitur.

¶ Methodus. pe. cor. ex μετα ⁊ hodos aspiratio componitur: ⁊ accipitur pro via breui ⁊ disciplina dū pro ratione capitur: Verg. li. i. Ge. Ignarosqꝫ vię mecum miseratus agrestes. i. rationis.

¶ Metonymia cū accentu in pe: latine transnominatio siue denominatio: vt bacchus pro vino. Simi. iter cum dicimus pigrum frigus

¶ Metaurus ⁊ metaurum vmbrię fluuius in flaminia decurrens: quę regio gallia dicebatur vbi Claudius vero consul cū saluatore hasdrubalem interfecit.

¶ Meteoros. pe. pro. suspēsus sublimis: subleuatus ad aliquā rem. grece μετεωρος. Inde meteora ars quę corrupto vocabulo dicitur metaura. In his enim de reb⁹ sublimibus tractatur. meteoria sublimitas speculatioqꝫ sublimium. Aliquando meteoros dicitur stolidus: ⁊ meteoria stoliditas. Unde Ari. Meteorologus qui sublimia tractat. habet pe. cor.

¶ Meteoroscopus pe. cor. qui sublimia respicit

¶ Metoposcopus qui frontē cōsyderat. i. qui diuinat ex facie hominū. quiqꝫ priuatim ex inspectione frontis qd cui euenturū sit pdicit: μετωπον frons. σκοπος inspector. Ply. Alexander imaginū similitudines adeo indiscrete pinxit vt incredibile dictu Apion grāmatic⁹ scriptum reliquerit quēdam ex facie hoim addiuinātē: qs metoposcopos vocant: ex his dixisse aut futurę mortis annos: aut pręteritę

¶ Metagonium promontorium aphricam a numidia diuidens.

¶ Metallum dici potest perscrutatum a μεταλλω quod perscrutor significat: q metalla intra terrę venas scrutentur homines.

¶ Metona pe. p. vrbs pelopōnnesi littoralis.

¶ Methymna vel methymne vrbs lesbi: apud quā nascitur bonum vinū. Ouid'. Gargara quot segetes quot habet methymna racemos. Hinc methymneus. a. um. Idem. li. xi. met. Et methymnei potiuntur littore lesbi Ab hac vrbe ortū habuit Arion cytharœdus nobilis: quem herodotus scribit a prędonibus in mari obrutū ⁊ a delphine incolumen deuectū in portū atthenarū fabulatur. quē cytharœdū fuisse constat.

¶ Metor taris. proprie significat metas in agris terminandi gratia dispono ⁊ mēsuro quo ad locū Li. li. i. Hęc tibi victor romulus rex regia arma fero templūqꝫ his regionibus quas modo animo metatus sum dedico. Gel. li. i. Nam cū fere constaret curriculū stadij: quod est pisis apud Iouem olympiū herculē pedibus suis metatū idqꝫ fecisse longum pedes sexcentos. Hinc vsus inualuit: vt metari simpliciter pro disponere ac parare vsurpetur. Ver. li. ij. geor. si pinguis agros metabere campi Densa sere. Unde dicimus castra prope tyberim metatus est. Hinc metator. Luc. Audax hesperios veniam metator in agros Ply. li. xviij. Hunc oliueti metator vigiliarū quatriduo hunc caueat institor calamis geruisqꝫ iocilator. Dicitur autem metor actiue ⁊ passiue. Hora. lib. ij. car. Nulla decempedis metata priuatis opaca porticus excipiebat arcton. Inuenitur etiā meto as. Verg. in culi. Metabat sese circum loca. Compositum a metor est emetor pe: pro. quod ē perfecte mensuro. Lac. de opi. Nam si peritus Architectus cum magnū aliquod ędificium facere constituit. primo omniū cogitat quę summa perfecti ędificij futura sit ⁊ ante emetatur: quem locum leue pondus expetat.

¶ Metior iris. mensus significat mensuro: taxo. Unde mensores appellātur agrorum finitores: ⁊ demensum ęstimatum vel ęquatum mensuratum ve. Hinc mensura ⁊ mensuro as: Cur. li. iij. Et pecunia deinde babylonię macedonibus equitibus sexcenti denarij tribuit peregrinus eques quingenos accepit ducenis pedestriū stipendium mensum est. Similiter Ci. in Ca. Neqꝫ enim ipsorum conuiuiorum delectatio nos corporis voluptatibus magis qꝫ cœtu amicorum ⁊ sermonibus metiebar idest ęstimabam. Quandoqꝫ metiri ponitur pro transmeare. Ver. Reuicto bipedum cursu metitur equorum Quandoqꝫ pro vagari Hierony. ad Helio. Filius ho

minis non habet ubi caput reclinet: et tu amplas porticus et ingentia tectorum spatia metiris. Reperitur etiã in significatione passiua. Idem in Hiere. Sicut enumerari non possunt stellę cœli & metiri arena maris: sic multiplicabo semẽ dauid serui mei. Et apud amos prophetã Humus tua funiculo metietur. Futurũ indicatiui est metias & metibor. supinum mensum & metitum. Mensio a mensum: quę est mensura. Ci. de ora. Aures .n. vel animus aurium nuncio naturalem quandam in se continet vocem omnium mensionũ. Uer. Nos tumidũ sub te permensi classibus ęquor .i. euecti: vt inquit Ser. Remetior rursus metior. Idem. Arma deosq; parãt comites; pelagoq; remenso: Improuisi aderunt.

¶ Meto is: messui. ssum .i. seco. Et tã de vua & aliis reb⁹ q̃ de segetibus dicitur. Uerg. Postremus metito .i. vindemiato. Hiero. ad Helio. Ecce bis acutus gladi⁹ ex ore regis procedẽs obuia quęq; metit. Lac. li. v. Qui virilia sua ferro metat. Huius cõposita sũt demeto: quod est deorsũ meto Colu. li. ij. Istud deinceps pręcipiendũ habeto: vt demessis segetibus iã in area futuro semini consolamus. Catul: Sole sub ardenti flauentia demetit arua. Emeto extra vel valde meto. Hor. i epi. Emetit orcus grandia cũ paruis non exorabilis auro. Pręmeto ante seco. Fest. Pręmetiũ quod prělibationis causa pręmetitur. Et habent pe. cor

¶ Metys purgamentũ cęrę: ex quo partem aluei priorẽ apes illinunt..

¶ Metropolis pe. cor. quasi mater ciuitas. Nam μητηρ mater πολισ ciuitas. hoc est cęterarum vrbiũ caput metropolitani qui ex ea ciui. oriundi sunt

¶ Metropolites pe. p: metropolitanę ciuitatis põtifex

¶ Metrum mensura. Et quoniã mensuratur vers⁹ a nostris dicũr metra. Definitur metrũ q᷑ sit connectio quędã atq; ordinatio pedũ ad delectationẽ auriũ iuncta. Hinc fiunt p compositionem monometrũ: quod duobus pedibus constat. Dimetrũ quod quattuor. Trimetrũ quod sex. Tetrametrũ quod octo. Pentametrum quod decẽ Hexametrum quod duodecim.

¶ Metricus. a. um. pe. cor. quod ad metrum pertinet vt ars metrica vatis..

¶ Metreta pe. p. genus vasis quod conficitur ex duob⁹

¶ Metrodorus pe. p. mensurę donum vel mensuratũ donum. Quo nomine dictus est pictor: & philosophus atheniensis

¶ Metuo is. metui. a quodã motu animi dicitur: vt inquit Uar. Cũ id quod malum casurũ putat mẽs refugit cuiq; vehementius in mouendo vt a se habeat foras fertur formido appellatur. Et proprie metuere seruorũ est vereri liberorũ. Ci. in Cato. Metuebant eum serui. verebantur liberi: charum omnes habebant. Quęrit Ari. in pblematis cur tremũt qui metuunt? An propter refrigerationẽ. Deficit enim calor atq; contrahitur. Hinc Uerg. Gelidusq; per ima cucurrit Ossa tremor. algor: & sitis prouocatur. Testiculi contrahuntur. dentes crepitant & arietantur.

¶ Metus us: timor. & est sicut Ulp: scribit de instanti vel futuro periculo mentis trepidatio. Et tã actiue q̃ passiue sumitˀ. Nam metus hostiũ recte dicitur: et cum timẽt hostes. & cũ timentur. Capitur interdũ metus pro religione: qsi vt docet Ser. nata est per timorẽ. Uergilius libro. vij. Multosq; metu seruata per annos. Huius diminutiuum est meticulus

¶ Meticulos⁹ a meticulo diminutiuo significat timidũ. Plau. i. mus. Nescis q̃ meticulosa res sit ire ad iudicem

¶ Meuania ciuitas vmbrię inclyta Propertio alumno eiusq; amenuantes populi.

¶ Meus. a. um. pronomen possessiuum: vt meus ager Cum vero dico. meus sum, perinde est ac si dicerẽ meę potestatis sum. Pers. Postq; me⁹ a pręto re recessi. Aliquando cũ meus: tuus substantiua sũt. Uer. li. iiij Dulceisq; meorũ reliquias. Et li. iij. Capedona extrema tuorum. Teren. in phormi. Ego meorũ solus sũ meus. Me⁹ carnifex .i. qui me torsit. Idẽ in an. Meus carnifex. Meũ est. hoc est mei officij ẽ. Sic tuũ, suum, nostrũ & vestrum officium est.

¶ Mica puluisculus ille qui in arena quasi argentum fulget: a quo & panis & omniũ rerũ frustula quę tractantib⁹ nobis aliquã rẽ inde emicant. Ergo minutias rerũ micas dicimus quasi minutim cadentes. Unde est illud. Nam et catelli comedunt de micis quę cadunt de mensa dominorum suorum.

¶ Micare proprie est subinde & per interualla vt micę faciunt fulgere. Uergil. Micat ignibus ęther. Et quoniam talis quędã variatio dũ digitis sortimur apparet: p trãslationem micare capitur pro digitis sortiri. Uar. Micãdum erit cũ greco vtrũ ego illius numerũ an ille meum sequatur. Et Ci. Eũ virum bonũ appellat qui cũ possis in tenebris micare. Et quia splendor tremulus est. & crebro salit factum est vt quandoq; pro salire ponatˀ. Uerg. Emicat curialus. Quia vero hoc per vices fit micare capimus pro eo q᷑ ẽ per vices mouere & sine ordine. Idẽ li. iij. geor. Et linguis micat ore trisulcis: Huius composita sunt dimico. emico. extra splendeo. Plau. Ex oculis quasi radij emicant solis. aliquando extra salio. vt emicat eurialus. Intermico inter vel in mediũ mico Aug. li. ix. ciui. dei. Id quoq; velit in altissimis tenebris rapidissimo coruscamine lumen candidũ intermicare. Promico extendo v[…] longe iacio splendeoq;. Neuius. Si quid loqui vis non perdocere. multa longe promicanda oratio est. Et in hymno, pellantur eminus somnia ab ęthere Xps promicat. Et habent pe. cor

¶ Micturio is. pe. cor. Similiter & mictito as. Uide i dictione mingo.

¶ Micros latie paru⁹ dicitur: a quo multa fiũt cõposita.

¶ Microcosmus paruus mundus. κοσμοσ enim mundus dicitur.

¶ Micrologus pe. cor. paruus sermo, vel parua ratio. Utrũq; enim logos significat micrologia sedulitas quouis modo acquirendi cura rerum vilium.

¶ Micropsychos pe. cor. pusillanimus. Nam ψυχη anima. micropsychia pusillanimitas

¶ Midas nomen regis phrygum qui cunctorum pene regum opes pecunię abundantia antecessit.

¶ Migale genus animalis rapacis & ingluuiosi: de quo in leuitico

¶ Migro as. ad habitandum eo. Li. li. i. Et romã inde frequenter migratum est a parentibus maxime & propinquis raptarum. Interdum sine apposito. Cice. li. vi. de rep. Anteq̃ ex hac vita migro conspicio in meo regno & his tectis: Pub. Cor. Scipionem. Huius composita sunt commigro. quod est in totum migro. Hier. ad Dama. Et quia pro facinoribus meis ad eam solitudinẽ commigraui quę Syriam iuncto barbarię fine determinat. non possum sanctum domini tot inter iacentib⁹ spatiis a sanctimonia tua semper expetere. Ter. i and. Ex andro commigrauit huic vicinię. Demigro de loco discedo. Liui. libro. i. Cum hostes adessent pro se quisq; in vrbem ex agris demigrant. vrbem ipsam sepiunt pręsi

dijs. Emigro exeo. Ces. Ut domo emigrent aliud auxilium alias sedes remotas a germanis petant. Immigro eo ad inuo habitandum. Ci. li. i. Tus. Neq; ea plane videt animus cũ tã repentem tam insolitũ tanq; perturbatũ domiciliũ imigrauit. Remigro in pristinũ domicilũ reuertor. Idẽ ibi. In nostrã domum remigrem⁹ Transmigro vltra ad habitandũ eo. hoc est in longioris loci habitationẽ muto. Hiero. super Mat. Expellentes de Iudea: vt ad gentiũ propriam transmigrarent Et habent pen. cor.

¶ Miles gen⁹ cõ. prop. ille qui pedes militat a militia. i. a duritia: quã pro repub: sustinet dictus: aut a multitudine: aut a malo quod arcet. aut a mollitie per contrarium: eo quod nihil molle: sed potius asperũ q; gerat: vel a mille: quasi millesimus quisq; q; triũ milliũ prius legio fiebat: & singulę tribus tatientiũ ramnuũ: lucerum mille milites mittebant. Tria autem sunt militum genera. vt Inquit Ser. Euocati qui non milites sed pro milite erant. Uer. Mittitur ac magni venulus diomedis ad vrbem. Salustius. Ab his omnes euocatos cẽturiones. Tumultuarij: qui necessitate aliqua electi ad vnum dũtaxat bellum militant. Uerg. Simul omne tumultu coniurat trepido latium. Sacramento religati: qui post electionem in remp. iurabant. quod militare sacramentum dicebatur: hi plenam militiam habebant: erantq; quinq; & viginti annis obligati: vt est apud eũdem. Fas mihi graiorum sacrata resoluere iura.

¶ Militonis idẽ quod miles: vnde et commilito qui simul militat: hoc est socius est in bello: hic commilitium ipsa belli societas

¶ Milito as. militiam exerceo: neutrum est: vt hic sub Cęsare militauit. Et ablatiuo tantum construitur cum precium exprimitur. Curti. Grecis mercede apud Persas militantibus. Inuenitur & militor deponens

¶ Militia ę. quandoq; bellum: quandoq; rem militarẽ significat.

¶ Militaris & hoc militare: quod ad milites pertinet: vt militaria dona: res militaris: militaris ars. Salust. Premittit illis homines militares. Militaris via: quę vulgo cõmunis dicitur. Alio nomine regia seu consularis: pretoria. platea ve: Uide in dictione publica via

¶ Militariter aduerbium significat more militum: vel more militię.

¶ Miletus pe. pro. vrbs fuit in finibus Ionię & Carię: auctore Herodoto: a Neleo ędificata. Hanc generosa vellera nobilitarunt: vnde prouerbium mãsit

¶ Milesia stragula. Mar. Nec miletos erat vellere digna tuo. Hęc antea anactoria nominata super octoginta vrbium per cuncta maria genitrix vbi oraculũ fuit ãtiquitus brancidarum appellatũ postea apollinis didymei. Ab hac milesij populi dicti sũt: qui cũ pri⁹ potẽtes essent & opulenti delitiis dediti: opes & potentiam amiserunt. Ex mileto fuere viri memoratu digni: Thales vnus ex septem sapientibus qui primus philosophię ac mathematicę auctor inter grecos ẽ habitus. Et Anaximander eius discipulus Anaximenes hecateus qui scripsit historiam. & Aeschines orator: non ille qui cum Demosthene contendit: Sed alter qui assumpta nimia erga Pompeium licentia pariter in exilium missus ẽ. Hic & Thimotheum musicum ortum ferunt: et Pittacum philosophum.

¶ Mille substantiuum & neutri generis. Declinaturq; hoc mille: huius mille: hec millia: horum millium Ideo q; genitiuo iungitur. Cice: in Anto. Quis vnq; in illo inuentus est: qui. L. Antonio mille nũmũ ferret expensum quadrigarius. li. iij. annalium. Ibi occiditur mille hominũ. Uar. li. vij. Rerũ humanarũ plus mille & centũ annorũ est. Reperitur apud Lucil. li. ix. Tum milli nũmum potes vno querere centũ. vno milli pro mille: ac si diceret potes mille nũmis acquirere centũ millia. Plau. in mili. qui mille annorum perpetuo viuũt. hoc est quod greci X·λ·Λας vocant aliquando mille adiectiuum est: et tũc dicimus mille homines & mille propugnacula: nec licet millia homines: quia substantiua non cohęrẽt sine copula. Dicimus tamen decem millia & ducenti homies quod ita intelligitur decem millia hominum & ducenti homines

¶ Milliari⁹ rij. mille librarum. Unde capri milliarij apõ Col. Dicebantur mille librarũ qui apponebantur in cęnis romanorũ. Senec. li. xxi. Epi. Nõ magnã rẽ facis q; viuere sine recto apparatu potes q; non desyderas milliarios apros nec linguas phœnicopterorum & alia portenta luxurię iam tota animalia fastidientis.

¶ Milliarũ mille passuũ spatiũ: quod & milliũ dicit. huius octaua pars stadiũ vocatur. passus ex quinq; pedibus: & singuli pedes ex sexdecim vncijs constant. milliarium etiam dicitur vas ad coquendum accõmodatum. Cato de re ru. Inter orbem & milliarium vnum digitũ interesse oportet Palladius lib. vi. Uas ęneum milliario simile. i. altũ & augustũ vespere inter aluearia collocemus: & in fundo eius ponamus lumen accensum. Et milliarium colũna aurea in capite fori Romani: in qua incisę omnes vię Italię terminabantur. Et hoc milliarium Plynij Tranquilli Plutarchi: atq; taciti monumentis celebratur. In alio significatu accipitur milliarensis porticus: & porticus milliarię

¶ Millepedia vel millepedia genus vermiculi qui multo pedũ agmine scatet inquit Hieronymus contra Iouinianum. Coge cyrum aphricũ & arabem: vt vermes ponticos glutiat: ita eos aspiciet vt muscas milepedas et lacertos.

¶ Milies aduerbium est: vt millies te vidi. sic decies: centies & huiusmodi

¶ Milium genus frugis: a mille dictũ propter multitudinẽ acinorũ. Mar. Frumentum miliũ ptisaramq; fabã solebas: Et milliũ siue milliarium milliare dicitur. Liuius libro. x. Alio itinere ad stationẽ nauium. Millia autem quattuordecim ab oppido aberant.

¶ Milium indicium est quod indocti milicham vocant quod constat ex India aduectum, huius culmos lobas vocant.

¶ Miliaria auis dicta est: q; milio pinguescat.

¶ Millus collare canum venaticorum factum ex corio multis clauis ferreis eminentibus aduersus impetum luporum. Scipio Aemylianus ad populum. Nobis (inquit) reiq; publicę presidio eritis quasi millus cani. Dictus millus a multitudine clauorum. hoc ẽ a mille clauis vel quasi melinus: q; ex pelle animalis melis fere hęc collaria fiant. Uar. Ne vulnerenter canes a bestijs iponũtur his collaria quę vocantur Melium. i. cigulum circũ collum ex corio firmo cum clauis capitatis

¶ Milo proprium nomen viri romani a quo milonian⁹ miloniana milonianum vt oratio miloniana Fuit ali⁹ hoc nomie athleta crotoniensis: qui taurum i olympico certamie ictu nudę dextrę occidisse dicitur: & sine fatigatione stadij spatium supra humeros portasse: totumq; eo die comedisse. Est et milo nomen montis Indię i quo homines aduersis plantis nascuntur octonos digi=

to sin singulis pedibus habentes

¶ Miluus ⁊ Miluius vtroq; modo dicitur auis rapacis
sima a molli volatu vt quibusdã placet. Uel factitio no=
mine a voce quam facit. Oui. li. tertio fas. Juppiter aliti
bus rapere imperat: attulit illa Miluius; ⁊ meritis ve=
nit in astra suis. Ab huius auis similitudine piscis mil=
uius dicitur subiens in sũma maria ⁊ vadando aliorum
piscium prędã agens: Ponitur ⁊ pro stella in quã cõuer
sus dicitur. Unde Ouidius eodem libro. Stella lycha
oniam vergit decliuis ad arcton Miluius hęc illa no=
cte videnda venit.

¶ Mimas mons minoris asię. vbi sacras certamina quo
tannis fieri baccho consueuerunt Suidas. μιμασ οροσ
θρακησ. τεκλιυεται μιμαυτοσ τεπερι τουτου καλλιμα
χοσ εμ τοισ υμνοισ.

¶ Mimallones. Bacchę mulieres. a. mima Jonię mõ
te vel mimiomę verbo gręco quod imitor significat: q
Liberũ patrẽ imitarentur: ⁊ ad eius imitationem cor=
nua ferrent. Hinc mimalloneus .a.um. Persius. Tor=
ua mimalloneis iplerunt cornua bombis Hę quoq; bas
sarides. ⁊ thyades ⁊ ogygides vocatę sunt

¶ Mimus: effictor latine qui vel intra: vel extra scęnã
gesticulationes exercet: imitaturq; dicta factaq;: mores
ve hominũ ⁊ naturas quasi solus imitetur a μιμεομαι vt
diomedes inquit quod significat imitor. Histrio vero p
sonatus in scęna comœdias ⁊ tragœdias voce ⁊ corpo=
ris gestu agit Mimi etiã dicuntur poemata sine reuerẽ
tia lasciuiã imitantia. nã cũ ⁊ alia poemata idẽ faciant:
solus tamen laberius poeta quasi quodã priuilegio qd̃
fuit commune possedit. Hanc fabularũ speciẽ latini vo
cant planipediã. Oui. Scribere si fas est imitantes tur
pia mimos. Huius poematis scriptores dicuntur. Mi=
mographi: vt phylistio: vt publius. vt laberius Sue=
to. in Cęsar. Decius laberius eques romanus mimum
suũ egit. A mimus fit mimicus. a. um. sicuta satyrus. sa
tyricus. Aug. libro quinto ci. dei. Et quasi satyrica vel
mimica leuitate cohibeant suas nugas..

¶ Mina: gręce mna: libra genus ponderis siculos lx. ha
bens qui faciunt obolos mille ducentos. Et habet mĩa
libram vnã ⁊ semũciã. ⁊ sunt solidi lxxv. Pus. Libra vel
mna graia dragmas habet. lxxv. Accipite pręterea pa=
trio quam nomine graij: mnã vocitant: nostriq; minam
dixere priores. Jtem mina dicitur ouis quę habet ven=
trem glabrum..

¶ Minę arũ. comminationes ⁊ metus incussiones per v
ba aut signa: ⁊ primã corripit. Sed pro pondere primam
producit. quandoq; etiam dicuntur eminentię quas pi=
nas vocant Uir. Pendent opera interrupta minęq; mu
rorum ingentes.

¶ Minor minaris: minas infero. Et plęrunq; accusati=
uo iungitur. Cice. in tus. Cui cũ Lisymachus rex cru=
cem minaretur. Et minari eminere est. Uirgilius. Ge
minique minantur in cęlum scopuli. Composita huius v
bi sunt comminor ⁊ interminor: quę habent penultimã
correptam.

¶ Mino minas duco. Festus Agasones equos agẽtes
idest bene minantes. Hiero. Minauit gregem in inte=
riora deserti. Apud antiquos etiam pro minor ponitur
a quo minito. as. vt docet Priscianus

¶ Minitor sępe vel ipetuose minor. Plau. in asi Cur er
go minitaris te tibi vitam esse amissurum

¶ Minax qui frequenter minatur Uirgilius libro ter=
tio Ge: Primus ⁊ ire viam ⁊ fluuios tentare minaces.
Audet ⁊ ignoto sese cõmittere ponto. Hinc Minaciter
Liui. libro secundo. Minaciter fremunt.

¶ Minerua disciplinarũ dea: quę gręce pallas dicit. Et
a minando dicitur quasi vim minetur. Aut a minuen=
do vt inquit Cicero. Uel q bene moneat. Hanc paga=
ni pro sapientia ponebant. Cornificius q fingatur pin
gaturq; militaribus armis. Hęc Ogygij temporibus
ad locũ qui Tritonis dicitur vt scribit Augustinus.
Uirginaliter tur apparuisse ętate. De hac etiam in di=
ctione Pallas

¶ Minos. cretensis rex qui primus cretensibus legẽ de
dit. Hic cũ haberet vxorem pasiphaẽ: et illa ex tauro ge=
nuit minotaurũ: dędalũ q bouem ligneũ fabricasset sub
qua latens cũ tauro vxor concubuerat persecutus siciliã
peruenit: vbi a Cocali regis filiabus interfectus fuit
vt Ari. refert iuxta Camerinã vrbẽ ⁊ apud inferos iu=
dex animarũ factus est. Uirg. Quęsitor minos vrnam
mouet A minos fit minoius minoia minoiũ possessiuũ
vt minoia regna. quo pacto aũt iudex habeatur infero=
rũ propter iustitiam non video: cũ violator fuerit hospi
tij ⁊ raptor ganymedis ⁊ multa: alia cõmisisse dicatur a
vera iustitia non parũ abhorrentia. vnde Suidas. και
τομ γαυυμηδημ θεασ αμενοσ ερωτι αυτο εσχετο ελκε
λευσαμενοσ δε. τοισ κρυσιμαρπασασ τομ παιδα ενε
θετο εισ τημ ναυμ

¶ Minotaurus ex minoe ⁊ tauro dictio composita. mõ
strum biforme de quo Uirg. libro sexto. ęneidos ad pri.
Hic crudelis amor tauri: suppostaq; furto Pasiphae:
mistumq; genus: prolesq; biformis: Minotaurus inest
veneris monumenta nefandę. Hic labor ille domus: et
inextricabilis error Magnũ reginę: sed enim miseratꝰ
amorẽ Dędalus ipse dolos tecti: ambagesq; resoluit.
Cęca regens filo vestigia. Tu quoq; magnã partem
opere in tanto (sineret dolor) Jcare haberes. Bis cõa=
tus erat casus effingere in auro Bis patrię cecidere ma
nus: quin protinus omnia Perlegerent oculis ⁊c. vide il=
lic Seruium

¶ Minus fluuius hispanię a colore pigmenti. quo pluri
mum exundat.

¶ Mincius. venetorũ fluuius ex benaco lacu defluens
alium prope mantuã lacum efficit. inde effluit in padum
torrentibus maximus efficitur..

¶ Mingo mingis minxi mictũ. vrinã facio. Unde ⁊ per
mingo. Hora. Hunc perminxerunt calones atq; cabal=
li Mar. Jncipit in medios meiere verba pedes. Hinc
micturio et mictito as. quod est sępe mingo. Priscia mi
ctum micturio ⁊ mictito.

¶ Minus quandoq; comparatiuum est a paruũ neutri
generis sicut minor mas. ⁊ fœ. vt plus minusve: Aliquã
do a parũ fit non a paruũ vt habeo minus pecunię. quã
doq; aduerbiũ est quod si positiuo, iungatur contrarię
significationis comparatiuũ demonstrat: vt minus stul
tus idest prudentior. minus prudens idest stultior. Te
ren. in eu. Hoc nemo fuit minus ineptus: idest aptior.
Frequenter etiam accipitur pro non. pręsertim coniun=
ctũ cũ sin. ⁊ cũ quo quando significat vt: vt in minꝰ id=
est si non quo minus vt non. A minus nomine fit super
latiuum minimũ. A minus aduerbio fit sup. minime.

¶ Minusculũ dimi. a minus. Uar. Et hoc auario vt su
matur idoneꝰ excudãtur in minusculũ auriũ

¶ Minuatim aduerbium a minus: quo modo a paulũ
paulatim. Augusti. interpretatione ps. Deus vltionũ.
minuatim ponas sed cumulum inuenies.

¶ Minimũ superlatiuum aduerbium est: minime vero
negatio est quasi nequaq;: vt minimum doctus qui pau

xillū est doctus. At minime doctus qui prorsus indoct⁹
est. Cicero libro primo officio. minimeq; artes hę pro-
bandę quę ministrę sunt voluptatum. Aliquando habz
vim superlationis non negationis. Cicero libro primo
officiorū. Omnis adhibēda erit cura vt ea zc. Minimū
etiam pro aduerbio ponitur: vt sit quasi ad minus. Var
ro. Harum singula genera minimum in binas species
diuidi possunt Sic minime sumitur. Col. libro primo.
Lata bubilia esse oportebit pedes decem vel minime
nouem quę mensura z ad procūbendum pecori z iuga-
rio circueundum laxa ministeria prębeat.

¶ Minime gentium aduerbium pro eo quod est omni-
um gentium iudicio minime ꝗ esse faciendū: Alias po
nitur pro minime vt sit superuacua adiectio gentium si
cut Vbiq; gentium quod est vbiq; nusq; gentium hoc ē
nusq; siue nequaq;.

¶ Minuo minuis. minui minutum. minorem reddo.
Plynius Radix commanducata dentium dolorem mi-
nuit. Huius composita sūt. Comminuo quod est simul
in frusta diuido. Lactan. Frangebat ipse panem minu
tati: carnemq; piscium comminuebat z vtraq; in mani-
bus eius augebantur. Diminuo diuersę minuo. Terē-
tius in eunu. Diminuam ego hodie caput tuū nisi abis.
Imminuo zc.

¶ Minutum participium z nomen esse potest. Partici-
pium significat cōminutum: hoc est minus factum Nō-
men idem est quod breue. Cicero. Reticulum ad nares
admouebat tenuissimo lino: minutis maculis plenū ro
se. Aliquando ponitur pro obscuro.

¶ Minutatim significat imminutissimas partes. Lac-
tan. Panē minutatim frangebat. Nam autem Varro.
pro paulatim dixit. lib. primo de re rus. Nā ita ad fugien
dum vt minutatim assuefaciant z vt tyronē cū vetera-
no adiungunt. Imitando. n. facilius domātur.

¶ Minutim etiā aduerbium. in minutas partes signifi
cat. Col. libro quīto: Insequitur deide fossor q crebris
bidentibus ęqualiter z minutim soli terga cōminuat

¶ Minutia: contemptibilis paruitas cuiuscūq; rei. La
ctanti. de ira dei. Hęc inquit per inane requietis moti-
bus volitant z huc atq; illuc feruntur sicut pulueris mi
nutias videmus in sole cum per fenestram radios ac lu
men immiserit

¶ Minutia etiam dicta est porta Romę a minutio: qm̄ mi
nutij sacello proxima esset. Et minutia virgo vestalis q
propter suspitionem stupri viua defossa est.

¶ Minutal: genus edulij quod ex concisis minutatim
holeribus fit

¶ Ministro. ministras. seruio porrigo pręparo Plau in
cur. Tu tabellas consignato hic ministrabit: idest serui
et. ego edam. Gel. libro secundo. Idq; facile factu dixit
quoniam filij sua pocula in conuiuio regi ministrarent.
Huius composita sunt administro quod vario modo
ponitur. Col. in pręfa. Ut his tantummodo diebus vr-
bane res agerentur. reliquis administrarentur rusticę.
idest curarētur idem libro quarto. Quia maior pars pa
tationis per id tempus administratur. i. agitur quo vi-
tis neq; solum notabile gerit. Aug. libro septimo con.
Sapientia mentes idigentes illuminans nullo idigēs
lumine qua mundus administratur vsq; ad arborū vo-
latica folia: idest gubernatur. Hier. Ad minores artes
veniam z quę non tam lingua ꝗ manu administrantur
idest exercentur. Subministro subseruio subporrigo.
Lactantius lib. quinto. Victum subministrat: quietem
somni dulcissimam tribuit.

¶ Minister qui seruit. a quo ministerium fit.

¶ Ministerium proprie ministri opera est ꝗuis z p omi
ni operatione poni consueuerit: vt de rege latino. Vir-
gilius. Mœstusq; refugit fœda ministeria. aliquando po
nitur pro ministris. sicut seruitia pro seruis. Paul. iure-
consultus ait. Vrbica ministeria dicimus etiam quę ex-
tra vrbem nobis ministrare consueuerunt.

¶ Minthos stercus simulq; significat.

¶ Minthe mons vt scribit Strabo dictus a plut. pelli-
ce quam proserpina in herbam Metham mutauit. Huic
pluto donum amoris petenti virile membrum tradidit
quod a se mentulam nominauit. Sed vt Plynius inqt
menthę nomen suauitas odoris dedit: greci mintam
nominauerunt

¶ Minturnę oppidum in campania habens propiquas
paludes in quibus marius delituit fugiens persecutio
nem Syllę.

¶ Minyū dicitur id quod a multis Cinnabaris vocat
cum proprie Cinnabaris sit sanies draconis morientis
elephantorum pondere elisi vtriusq; animalis sangui-
ne permisto. Nostri rubicam dicunt minyū. Cicero ad
atticum. Cera iquit z minyo siue quod idem ē cęrā mi
nyatula notare Foditur minyum ex gleba subrufo co
lore. z vitiatur admista calce.

¶ Minyarię loca e quibus foditur minyum: sicut aura
rię z argentarię. Et minyaria dicuntur metalla venęq;
in quibus conficitur minyum

¶ Minyacius a um. quod est ex minyo. Vict. libro se-
ptimo: parietes pasi i expolitione minyacia expoliebāt

¶ Minyo as. minyo tigo. Ply. A cēsoribus in primis
iouem minyandum locari. Unde z minyari libri dicun
tur cū litterę maiores versicoloribus fiunt.

¶ Miror miraris: proprie significat re aliqua tanꝗ no-
ua obstupescio Virgilius. Artificumq; manus inter se
operumq; laborem miratur. Et mirari est cum volupta
te intueri. Idem. Seu quis olympiacę miratus pręmia
pugnę. Item mirari est nescire. quia vt Do. inquit ad-
miratio ab ignorantiā descendit Plau. Ne quis mireb
qui sim paucis eloquar. Teren. in. An. Miror vnde sit.
Sed cum dicimus ego miror me: miraris te miratur se.
Tunc mirari significat placere. vt de se magnifice sen-
tire. Mar. Qui se mirantur in illos. Construitur hoc ver
bum cum accusatiuo. cum datiuo z cum genitiuo. Virgi
lius. libro. xi. ęneidos. Iustitię ne prius mirer belli ne
laborum. quandoq; absolute ponitur. Ouidius lib. de-
cimotertio me. Dumq; moror miror q; simul fugit om-
nis in vndas. Huius composita sunt Admiror quod ē
stupore afficior seu fixe aspicio. Lactantius. libro sexto
Qui ad alienam fœlicitatem non attollat oculos opes
non admiretur. Aliquando admirari. est venerari. Vir
gilius. Ille operum custos illum admirantur: z omnes
circūstant. Demiror. Emiror valde miror. Terenti. in
heau. Id emirari te simulator Immiror suspecto seu ve-
hementer miror vel magnifacio. Cicero. libro primo. of
fi. Cum persuasum sit nihil hominem nisi honestum de
corumq; sit: aut immirari: aut optare: aut expetere
oportere.

¶ Miro miras eiusdem significatiōis. Var. i eume. hos
pes qd miras. Ambr. super luc. Non vocabulo sectę de
spicias quem verbi interpretatione mirauerit

¶ Mira dicuntur miratione digna. Plautus in Am:
Enimuero illud pręter alia mira miror maxime si hęc
habet pateram illam. Hinc permirus permira permi-
rum penultima producta Cicero Apio. pul. Illud ve-

ro mihi permirum accedit tantam temeritatem fuisse in eo adolescente. Apud veteres mira pro monstris atqꝫ horrendis sumuntur. Plau. in Am. Nimia memoras mira. Virgilius autem miracula dixit geor. iiij. de Proteo canens. Omnia commutat sese in miracula rerum. Hinc mirius antiqui dixerunt pro magis mirum. Varro. Nunquid hoc mirius.

¶ Mirum in modum: ꝛ mirandum in modum: id est in maiorē modum quasi intra rationem. Plau. in am. vterqꝫ deluditur dolis mirū in modū. Cicero metello. Marcellum tuum consulem factum teqꝫ ea letitia esse affectum mirandum in modum gaudeo.

¶ Mirificus mirifica mirificū quod est mirabile. Cicero. in Cato. mirificos fructus afferunt. Hinc superlatiuum mirificissimus. Ter in pho. Quidnam arbitraris nescio Atqui mirificissimū. s. facinus.

¶ Mirifico as. mirabilem facio. Plau. i am. Et q̄ adeo thebani ciues modo miro mirificant probaui.

¶ Miraculum dicitur quicquid admirationem afferre potest quasi sit contra naturam. ꝓpter quod veteres miracula pro monstris posuere. Liui. libro secundo Adiiciunt miracula huic pugnę silentio proximę noctis ex sylua arsia ingentem auditā vocem Hinc Acti⁹ personas distortas oribus deformes miriones appellat.

¶ Mirabile: quod est admiratione dignum. Cicero. li. iij. officio. Quare ex multis mirabilibus exemplis haud facile quis dixerit hoc exemplo aut laudabilius aut prę stātius. Hinc mirabilitas pro stupore Idē in eodē. Ergo ꝛ hęc animi despiciētia mirabilitate magnā facit

¶ Mirmillones erant pugiles se ad duellum prouocātes. Nam digladiantium alter retiarius. alter mirmillo appellabatur. Festus: Retiario inquit pugnanti aduersus mirmillonem cantatur. non te peto piscem peto quid me fugis galle Quia mirmillonicum genus armaturę gallicū est ipsiqꝫ mirmillones ante galli appellabātur vt quorū galeis piscis effigies inerat. Quod genus pugnę institutum est a pittaco vno ex septem sapientib⁹ q̄ q aduersus phrinonem dimicaturus propter controuersias finium quę erant inter atticos ꝛ Metyleneos rete occultę allato impediuit phrinonem:

¶ Misanthropos penultima producta. osor hominum. qui homines odit qui fugit hominum congressus μισοσ enim odium και ανθρωποσ homo est. Misogyneia odiū mulierum quale fuit i Euripede tragœdiarum scriptore qui mulieres fere omnes in maiorem modum exos⁹ fuisse dicitur.

¶ Misceo misces miscui. mistum per s non autem per x confundo ꝛ sine ratione perturbateqꝫ facio. Virgilius. Interea magno misceri turbine pontum. Quandoqꝫ miscere est potum ministrare tractum a commistione calidę ꝛ frigidę. Iuuena. Nescit tot milibus empt⁹ pauperibus miscere puer Huius composita sunt admisceo quod est ad aliquid misceo. Lactanti. libro sexto. Idē etiam mares maribus admiscuit: ꝛ et nefandos coitus contra naturam: contraqꝫ institutum dei machinatus ē Commisceo simul misceo. Hieronymus Quo aperto dum in mutuos cōmiscentur amplexus proprijs se salutauere nominibus Emisceo. Col. libro octauo. Nam facillime porci euaserint haram emiscent se. Immisceo intus misceo. Col. libro secundo. Secundum deinde qd̄ homines faciunt si ꝛ alijs vitę purgamentis immisceatur cū per se naturę est feruentioris. Et idcirco terram perurit. Intermisceo in medio misceo. Aug. Nulla porro doctrina falsa est quę non aliqua vera intermisceat.

Permisceo. valde misceo. Idem. Vera ergo simul inordinate permista in vna disputatione hominis tanq̄ in vnius colore corporis apparentia significant leprā. Promisceo. Unde promiscuus promiscua promiscuū. Sallu. Diuina atqꝫ humana habere promiscua: nihil pensi atqꝫ moderati habere.

¶ Miscellania a mistura indiscreta rerū dici significare videtur. Gel. libro vltimo cum ait. Quia variam ꝛ miscellaneam ꝛ quasi cōfusaneam doctrinam cōquisiuerūt eo titulos quoqꝫ ad eam sententiam exquisitiores indiderunt. Apul. tamen in meta. Miscellaniam turbā confusam velut ex colluuione omnium gētium his verbis accipit. Nec mora cum varia irruptione patefactis pedibus magistratibus eorum qui ministris turbę miscellanię cuncta amplexa. Hic quidam opera sua miscellanea inscripserunt in quibus varijs de rebus tractatur Var. Miscellum vocat columbarum genus quod nec agreste est nec domesticum sed ex vtroqꝫ temperatum. Et has columbas Bergomates nostri cornarolos appellant. Item miscellę vites. quę in omni agro conueniunt. qꝫ ceteris vbiqꝫ vtiliter misceantur.

¶ Misach vnus ex tribus pueris de quib⁹ Daniel in ꝓphetia ait. ειου ουρ αν Δρεσ ιευ Δαιοι ουσ κατεστησασ επι τα εργα τοι Χωρασ βαβυλονοσ σιΔραΧ μισ αΧαβε Δεναγο.

¶ Miser flebilis calamitosus. Cicero. O miserum atqꝫ infœlicem hunc diem. Interdum dicitur ęgrotus. Nā ęgritudo genus est infœlicitatis. Plau. Miseram esse prędicat buccam: sibi fortasse medicos non esse putat. Interdum innocens. Cicero. pro Milone. Miseros interdū ciues optime de repu. meritos. Inuenitur etiam pro interiectione dolentis positum. ac si diceremus nefas Virgilius. Cecropidę iussi (miserum) septena quotānis Corpora natorum.

¶ Misere aduerbium. infœliciter. Cicero Neqꝫ moueretictus desiderio non possum qui tā misere perijt. Quādoqꝫ significat valde. Teren. Eam misere amat

¶ Miserabiliter eiusdem significantię est. Hierony. ad Augustinū ꝛ Alepiū neptis vestra paula miserabiliter precatur vt memores eius sitis ꝛ multū vos salutat

¶ Miseriter idē quod miserabiliter. Laberius mens i corrupta miseriter corrumpitur.

¶ Misellus: diminutiuū est a miser. Plau Censen misello mali aliquid facturum.

¶ Miseria isœlicitas. Aug. libro. confes. miseria dicitur cum quis patitur vel ęgestatem vel damnū. cum alijs cōpatitur misericordia dici solet.

¶ Miseritudo idem quod miseria. Actius qui fœlix miseritudine factus est aliena.

¶ Misereor misereris. misertus. cōstruit cū gtō Et est misereri ex alicuius miseria corde antiū esse. Habet enī passiuum affectum Lact. libro sexto. Si misertus laborantiū fueris. Veteres etiam misereo vsurpabant Enni⁹ i hecuba. Miserete man⁹: date ferrū. vt me aia priuē

¶ Miseret ipsōale simili modo passiuū affectū habet sicut misereor. Idem. Est enī miseret me illius: et misereor illius quia vtrumqꝫ significat ex illi s mi eria angorem suscipere. Ci. miseret me isœlicis familię. Virg. Si te lapsorum miseret quę munera nyso digna dabis.

¶ Miseret. ipsonale moueor misericordia. Ci. ꝓ Liga. Cauete fratrū ꝓ fratris salute p̄cātiū vos misereat Lu. crass⁹ i legis si. suasiōe. Neqꝫ min⁹ vestri q̄ mei miserebit

¶ Miseresco scis. moueor misericordia: et tam accusatiuo q̄ genitiuo iungitur. Apulleius commodum ors

nes miserescimus. Sta.lib.i.the. Et generis miserescere tui. Uirgilius ⁊ miserescimus vltro. Cuius compositum est Commiseresco. Teren.in hecy. Demum tam egre tulit vt ipsam bacchidem si adesset credo commiseresceret. Hinc miserescit impersonale cum significato sui verbi. Ter.in heau. Atq; inopis te miserescat mei.

¶ Misericordia inquit Aug. quid est nisi alienę miserię: quędam in nostro corde compassio. qua si vtiq; possim⁹ subuenire compellimur. Stoici misericordiā inter vitia animę computāt. Unde Seneca. qui se stoicorum sectę addixit. Uitium iquit animi ⁊ misericordia: nec misere bitur sapiens sed succurret. Aug.li.nono.ci.dei. Stoicorum est misericordiam solere culpare. Unde Cice.in. tertia tus. tanq̄ stoicus dixit. Si sapiens in ęgritudinē cadere posset: ⁊ in misericordiam posset ⁊ in inuidentiā Uerū in oratione pro ligario in laudem Cęsaris tanq̄ peripateticus dixit. Nulla de tuis virtutibus plurimis nec gratior nec admirabilior misericordia est.

¶ Miseror miseraris. ⁊ Misero miseras. apud ātiquos affectum actiuū habent: significantq; verbis aut lachrymis aut opere dolorem quem ex alicuius miseria habemus ostendere ⁊ construuntur cum accusatiuo Salu.in Jug. Eos multa pollicendo ac miserando casum suum confirmat idest lamentando. Cęsar. Abditi in tabernaculis aut suū factum querebantur: aut cum familiarib⁹ suis commune periculum miserebantur idest deplorabant. Hinc commiseror a quo commiseratio quę est significatio misericordię qua ex alicuius infœlicitate mouemur cum. s. vel aspectu alicuius vel oratione: vel etiā cogitatione adducimur vt eius misereamur. Liui.lib.i. Agmen migrantium impleuerat vias ⁊ cōspectus aliorum mutua miseratione integrabat lachrymas. Cicero libro secundo ad heren. Commiserationem breuem esse oportet Misero autem pro miseror dicebant veteres vt Actius in Athamante. Atq; ita de illis merui: vt iure hęc nunq̄ miserarent mala.

¶ Miserator qui opus aliquod misericordię exhibet in eum cuius miseretur: misericors qui ex alicuius calamitate dolorem animo suscipit Unde est illud. misericors et miserator dominus escam dedit timen tibus se. misericordia ipsa cordis ęgritudo ex miseria alicuius iniuste laborantis suscepta misericorditer aduerbium significat cum misericordia.

¶ Miserabilis miseratione dignus idest per quem alii misericordia commouentur. Ouid.in Ibin. Sisq; miser semper nec sis miserabilis: Liui.li.primo. Euentus tamen belli minus miserabilem dimicationem fecit: nec q̄ acie certatum est ⁊ tectis modo diruptis alterius vrbis duo populi in vnum confusi sunt. Idem voces etiā miserabiles exaudiebantur mulierum pręcipue

¶ Miserandus miseratione prosequendus

¶ Misenus: penultima producta mōs campanię a miseno Aenece comite ibi sepulto. Uirg. Qui nunc missen⁹ ab illo dicitur

¶ Missus missa missum. participium est significationes habet quas mitto. missus vero nomen quarti ordinis immissionem ferarum: siue ludorum aut gladiatorum in arenam significat. Sueto.in domi. In biscircensium die quo facilius centum missus peragerentur singulos a septenis spatiis ad quina corripuit. Idem. Circenses frequenter etiam in vaticano commisit nonnunq̄ inter lecta per quos. missus venatione. Aliquando sumitur pro immissione ferculorum. Unde lampridius scribit hellogabalum celebrasse tale conuiuium vt apud amicos singulos singuli missus appararētur: ⁊ aliquando omnes missus sola carne phasianorū struxisse.

¶ Missile penultima correpta: telum quod manu mittitur. Unde ⁊ lapides missilia dicuntur. Et missilia dicebantur munera quę a principibus populo spargebantur: vt puta velaria linea odores. vnguenta. Sue.i.cal. sparsit ⁊ missilia variarum rerum ⁊ panaria cum obsonio viritim diuisit.

¶ Missio: non solum significat ipsum mittendi actum sed etiam dimittendi. Sueto.in Cęsa. missionem continuo efflagitauit. Huiusmodi missionum in re militari multa sunt genera. Est enim honesta quę emeritis stipendiis ab imperatore indulgetur. Est causaria quę propter valitudinis a laboribus militię soluit. Unde causarii milites dicuntur a Liuio. Est ignominiosa cum quis propter delictum sacramento soluitur.

¶ Missito missitas penultima correpta. frequentatiuū sępe mitto. Plautus in epistolis. Empta est ancilla. q̄ tute litteras ad me missitabas.

¶ Mitto mittis misi missum. secundum notam significationem gręci πεμπειν. mittere dicunt Cicero.in Cato. Hunc librum ad te de senectute misimus. Interdū mittere significat excludere. Uirg. mœstumq; timorem mittite Interdum Omittere. deponere Terentius.i. adel: Hera lachrymas mitte. Interdum Donare. Uirgilius. Hos illi quos nec bene vertat mittimus hœdos Huius composita sunt admitto Amitto. Committo Circummitto demitto. dimitto. immitto. Intermitto itromitto: Omitto: pmitto p̄mitto. p̄termitto. pmitto. Remitto. Manumitto. Submitto. ⁊ transmitto.

¶ Mitti sāguis dicitur cum fit phlebotomia Similiter sanguinis missio fit quādo quis iugulatur. Cor. Celsus libro. secundo. Mitti sanguis debet ex brachio. Idē sanguinem incisa vena mitti nouū non est.

¶ Mites teste Augustino dicuntur qui improbitatib⁹ cedunt ⁊ non resistunt malo sed vincunt in bono malum Unde ⁊ pro leni: demente ac māsueto accipitur mitis Cuius contrarium est Immittis id est asper seu crudelis. Uirgilius. Immitis achilli. Quandoq; ponitur pro tranquillo. ⁊ imitis pro procelloso et inquieto. Idē libro nono. Mitis et in morē stagni placideq; paludis. Apul. Erat enim turbidum atq; imite pelagus. Quandoq; pro maturo. Uirgilius. Sunt nobis mitia poma: Castaneę molles. Plynius. immitia adhuc ⁊ cruda poma

¶ Mitesco is. mansuesco. Plynius: Ut fere domi educatę mitescunt. Aliquando Tranquillor Apul. Consilescunt fluctus: mare mitescit. Aliquando Maturesco. Plynius. Reliquorum pomorum velocitas cito mitescentium transuolat.

¶ Mitigo mitigas penultima correpta placo quasi mitem ago. Lactan. libro. iiii. Donec rursus pœnitēna populi mitigatur liberaret eos seruitute. Et mitigare maturare est. Cice. libro quarto de rep. cūq; autumno terras ad concipiendas fruges relaxarit a fistula maturitate alia mitigauerit: alia torruerit: Huius compositum est cōmitigo de quo supra

¶ Mitra dictio barbara qua significatur quoddam capitis ornamenti genus primo apud Meonios. dein de ęgyptii syrii: phrygii et lydii: vsi sunt: Erat enim pileus incuruus q̄uis et pro muliebri corona ad ornatum capitis adolescentularum accipiatur ex qua pendebant fasciolę quę philtra dicebantur quoniam filorum instar dependerent. Hieronym⁹ in Esaia: In die

illa auferet dominus ornamentum calciamentorum et lunulas et torques et monilia et armillas et mitras et discriminalia et periscelides et cetera. Nostri quoque pontifices mitris vtuntur cum rei diuinę operam dant. Et apud grecos non solum pro ornatu capitis sed etiam pro fascia in longe modum contexta ad latera defendenda sumitur. Mitra etiam apud persas sol dicitur Sta. libro. primo the. Indignata sequi torquentem cornua mitrā

¶ Mitella diminutiuum. parua mitra Virg. Copa syrisca caput graia redimita mitella.

¶ Mithylene. es penultima producta et Mithylenę arū vrbs in lesbo. iuxta Metymnā. a cuius nomine nūc omnis insula mithylene appellatur in qua olim duę fuere nobilissime ciuitates. hęc videlicet et metymna. hāc eādem insulā pridem Lesbon dicta volunt ab vrbis nomine. quę in ea potentissima fuit Mar. Cum tibi non ephesos. nescit rhodos aut mithylene. Dictā mithylene vt Diodo. lib. vi. scribit a mithylene machari filia. hec nunc metallinum dicitur vrbs clara pyttaco ex septem sapiētibus vno et Alceo poeta. et Antimenide fratre ei⁹ et Diophane oratore et Theophane rerū scriptore. q ma gno pompeio admodū familiaris fuit. De hac scribit. Victr. libro. primo q magnificenter et eleganter ędificata fuerit sed non prudenter posita: in qua auster cū flat homines egrotāt: cum corus: tussiunt: cum septentrio restituuntur in salubritatem.

¶ Mitterin: insula vltra britanniam sex dierum nauigatione. vt lib. iiij. Ply. scribit. in ea candidum plumbū. prouenit.

¶ Mithridates. penul. correpta rex pontifuit vi magna et. corporis vt sex iuges equos regeret: quiquaginta gē tium ore loqueretur. dissidentibus romanis sociali bello Nicomedem bithynia Ariobarzanem cappadocia expulit Greciam insulasque omnes excepta rhodo occupauit sed postea a Silla apud Dardanum fusus. et a pompeio victus tandem a pharnace filio in turre obsessus venenum sumpsit. Cumque id tardius biberet quia aduersum venena multis antea medicaminibus corp⁹ firmauerat immissum percussorem gallum cito eum auctoritate vultus territum reuocauit et in cędem suam manum trepidantis adiuuit alius etiam Mithridates qui regi mithridati bruti epistolas collegit. vnde ait τασ βρουτου επιστολασ εσευμασα πολλακισ ου μονον δει ροτητοσ τεσυν τομιασ χαριν συλλα και ωσ ηγεμονικου φρονηματοσ εχουσασ χαρακτηρα

¶ Mithridaticum vnguentum Antidotum: quod ex rebus. liiij. conficitur et nunc vulgo authoris nomine vocāt mithrydatum.

¶ Mistarius: vas quo vinum aqua miscemus. Lucil. vrceus aut gemina longus mistarius ansa.

¶ Mna grece mina latine. vide in dictione mina.

¶ Mnemosine. penul. correpta memoriā significat. Catul. Mnemosynū mei sodalis id est monumentū.

M ante O

¶ Moab. arabię ciuitas quę et Arepolis nominat. Quo etiam nomine vocatus est filius Loth. a quo moabitę. Vocatur autem moab ex nomie vrbis et regio. porro ipsa ciuitas quasi proprium vocabulum possidet Rabbat moab .i. grandis moab..

¶ Mobilis qui facile mouetur a quo mobilitas Virgili. Quo non aliud vel ocius vllum mobilitate viget Quorum contraria sunt immobilis et immobilitas.

¶ Modus proprie rationem significat idest mensu ram siue formā. Ratio vero iubet ne quid nimis: sed omnia cum moderatione fiant. Unde quomodo et quemadmo dum dicimus idest qua ratione. Et admodum pro satis quasi secundum rationem et prope modum fere quasi parum absit a modo hoc est a ratione. Et mirum in modū maiorem in modum quasi vltra rationem. Commodū aptum conueniens quasi cum modo et ratione. Col. lib. secundo. Est autem modus in siccando foeno vt neque peraridum neque rursus viride colligatur idest forma. Idē libro tertio. In quo scrobe distinauerit nuces serere terram minutam in modum semipedis ponito idest mensuram. Et modus dicitur quantitas: vt apud eundem lib. ij. Atque rursus in sole siccata et mox refrigerata recōdit in maiorē mod⁹ i horreo si minorā in vasis olearijs salsamētarijsque. Interdū mod⁹ dicit finis seu euēt⁹. Iuue Imponitque modum sapiens et rebus agendis. Virgili. libro. iiij. eneid. Sed quis erit modus. Interdū dicitur Tonus quia grecis φθογγοσ phthōgos dicitur.

¶ Modo quando habet o finalem cor. significat tempus presens vel mox preteritū vel nondū preteritū vel statim futurum. vt modo id ago Ter. modo ait modo negat modo dicebam. modo veni. modo faciam. Aliquando ponitur pro longo tempore ante. Ter. in eu. Edudū modo. Ubi. Do. Nota modo aperte pro tempore preterito dictum esse .i. edudum. Nam qui vitiauerat virginem non modo sed lōge ante vestem mutauit cum eunucho phędrie. hinc fit Quomodo Amodo postmodo. Ponitur īterdū pro dūtaxat tantūmodo. Liuius. Euentus belli minus miserabile indimicatio finē fecit q nec acie certatum est et tectis modo diruptis alterius vrbis duo populi in vnum confusi sunt. i. solum. Itē significat qd lingua vernacula dicimus purche. Terentius in phor. Si des modo vt tacere possis. Virg. libro. iiij. Si modo quod memoras factum fortuna sequatur. Hinc et solummodo: tantūmodo: et Amodo quod significat post hac. Apule. Ut nemo me amodo tam mane egredientē solum videbit. q si producta vltima syllaba proferatur datiuus vel ablatiuus casus est a modus.

¶ Modicum. paruum ac pusillū. Apul. modico labore fatigatur. Sic imodicum pro maximo ponitur. Col. C. Licinius damnatus est quoniā in magistratu rogatione tribunitia quā promulgauerat imodica possidendi libidine transcendisset. Et modici pauci. Plau. In angiportu turba est domū modici introierunt. Sic immodicos dicimus plures mar. Atriaque imodicis arctat imaginib⁹. Proprie tamen modicum dicitur nonquomō cui aliquid sit imminutum sed quod excedat modum et modestum est et temperatum. Plau. Cui animus modicus cōtinēs expers ambitionis. Hinc modicum aduerbium significat parum. Idem ędepol id modicum curat Modice vero temperate. Idem modice sapio. Immodice nimis vel intemperate. Col. li. ii. magisque conducere agricolę frequenter id potius q imodice facere

¶ Modulus diminutiuū. a modus. et ponitur pro ipsa cōpositione et cantu qui etiam modulamen dicitur.

¶ Modestus a modico. idest temperato. Unde modestecū modo et tēperate. Teren. in phor. Anim⁹ qui modeste isthęc ferat. Uar. Non eos optime vixisse qui diuitissime vixerunt sed qui modestissime.

¶ Moderor. aris. rego: modum pono. Et tam accusatiuo q datiuo iungitur. Sal. Fortuna cuius libido gentibus moderatur. Plau. in cur. Lingue moderandum est. Huius cōpositū est permoderor. aū moderor. Dicit.

et modero as in eadem significatione Sal. Ubi hoc exemplo per senatus decretum consul gladium adduxerit quis illi finem statuet: aut quis moderabit. Moderator rector: gubernator. Cic. lib. i. tus. Si hec nata sunt vt platoni videtur: vel si semper fuerunt vt Aristoteli placet moderator tanti operis et muneris: sicut mente hominis quamuis eam nõ videas: vt deũ nõ vides. tamen et deum cognoscit ex operibus eius.

¶ Modestia et moderatio hunc habent ordinem q modestia fundamentum soliditas et basis ipsa virtutis est ex qua gignitur moderatio que temperat aurigatq modos in factis et dictis et ceteris talibus qua agendi officio vtuntur. Ci. li. i. ad herenn. sic modestiam diffinit q sit in animo continens moderatio cupiditatum.

¶ Modificor mensuram et modum capio. Gel. li. i. comprehensa autem mensura herculani pedis secunduz naturalem membrorum omnium inter se competentiam modificatus est: atq ita hinc collegit quod erat consequens tanto fuisse herculem corpore excelsiorem q ceteros alios: quanto olympicum stadium ceteris pari nũero factis anteiret. Hinc modificatio pro temperantia.

¶ Modulor penultima correpta mensuro siue cum mensura et nũerorum ratione compono. Gel: Scite subtiliterq ratiocinatum pythagoram philosophum dicit i reperienda modulandaq status lõgitudinisq ei⁹ prestantia. Vir. Carmina descripsi. et modulãs alterna notaui.

¶ Modius mẽsure genus duo et viginti sestertia continens: hinc semodius bimodius trimodius: et huiusmodi. Colu. lib. ii. Eadem quattuor modiis nonnunq tribus etiam duobus ac semodio iugerum occupat.

¶ Modiolus cum accentu in ante pe. diminutiuum. Et est quarta pars modii. quo etiam nomine dictum est paruum vas quadratum ad hauriendam ex puteo aut lacu aut flumine aquam. horum autem modiolorum vt est apud Frontinum de aqueductibus: alius erogatori⁹ alius acceptorius. vt multis in locis intueri licet, Uictr. Ita cum rota a calcantibus versabitur modioli pleni ad summum elati et rursus ad imum reuertentes infũdent in castellum ipsi per se quod extulerunt.

¶ Moechus: adulter greci. n. μοιχὴν moecham hoc est adulteram dicunt. Plau. in Amp. Illa illum censet virum suum esse que cum moecho est. Ponitur tamen pro quocunq inhoneste per libidinem peccãte a quo formatum est verbum moechor moecharis.

¶ Moenia. a muniendo dicta sunt veteres. n. oe. et. u. indifferenter ponebant. Et proprie dicuntur que vrbẽ cingunt. Uirg. Et moenia pandimus vrbis. Nec vrbis tãtum sunt sed etiam munitionum castrorum et aliorum edificiorum. Plau. Prohibentq moenia alia vnde ego fugar mea. hic fit submoenium quod est sub moenibus.

¶ Moereo: es. moestus. Uide in Mereo.

¶ Moesia prouicia scribitur cum. oe. diph. in ea sũt dardãi

¶ Moesi et triballi pontoq contermini scythe. De hac supra. Dictione mesia.

¶ Moga primum dicebatur: que postea Cappadocia. nunc autem Cesarea a cesare vt refert iosephus.

¶ Moguntia: oppidum Transalphine gallie.

¶ Mola. e dicta est qua veluti mole quadam frumẽtuz legumina alieq res teruntur: q eorum motu eo conie-cta moluntur. Unde mole frumentarie. mole fabarie mole olearie dicuntur. Precipuus eius vsus est in moletrina. Molas antiqui ab asinis asinarias: alias a manu manuarias. a Trudendo Trusatiles appellabant. Et latine quidem mola. grece enim μυλός. vnde Amylum sine mola factum ex tritico. In molendinis superiorem metam inferiorem catilum vocant. Et mola mandibula dicitur: siue maxilla. Hiero. in ps. Molas leonum cõfringet dominus. Item mola caro informis et inania i vtero mulieris: ferri ictum et aciem respuens que sistit menstrua vt partus. Et licet his quoq accidat que coitu vtuntur quotiens menstrua vitiosa sunt: aut semen viri ad formandum foetum debile est atq ineptuz: frequẽtius tamen his accidit que a coitu abstinent solite alias coire: quales vidue sunt. Fit enim quandoq in mulieribus tumor preter naturam et semen cum sanguine mixtum indurescit in carnem quamuis aliquando ex solo spiritu fit mola que mouetur natura tentante eam expellere De hoc Aristo: libro quarto de generatione animalium cum ex humore crudo conceptus stetit: tunc mola gignitur: idq in mulieribz merito aut solis aut maxime preterea. Mola a molito farre: dicitur far tostum et sale sparsum: q eo molito hostie asperguntur. Apud antiquos post glandes et arbuta vsus farris in honore fuit seruatum in tantum vt sacrificium non fieret sine sale et farre Uirg. Sparge molam. hinc immolo: as.

¶ Molaris substantiuum generis mas. dens maxillaris. est a mola pro maxilla deductuz nomen q cibum a ceteris dentibus confractum ipsi molunt. Et molaris est mole fragmen. Ouid. li. xiiii. me. aut comes inquit ero dixit. dextraq molarem sustulit. Sta. v. the. Uasteq sudes fractiq molares.

¶ Molaris vero adiectiuũ vt lapis molaris ex quo mola fit: hunc quidã pyriten vocant q ei insit plurim⁹ ignis quẽ pyr greci dicunt: vel a frumento qd pyron noiant. est et aliud pyritarum genus ἀπὸ τοῦ πυρός. Hoc est ab igne nostri viuum: vel ignarium lapidem appellant quoniaz clauo vel altero lapide percussũ sintillas edit q sulphure excepte aut foliis mira celeritate ignẽ trahunt

¶ Molarius. a. um: quod ad molam pertinet vt asinus molarius quo vtuntur ad molam. Cato. molariuz asinũ vnum.

¶ Molo: is: molui multum: et molitum significat mola tero. Cesar. lib. xix. Trium mensium molita cibaria sibi vnũquemq domo efferre iubent. molere etiã subagitare vt i li. Iudicum. Sampsonem clausum in carcere molere fecerũt. i. vt tradunt hebrei cum robustis mulierib⁹ eũ coire fecerunt: vt ex illo robustã prolẽ susciperent. Amb. lib. hexa: Discite o viri qui alienã permolere querit vxorem cuius serpentis sibi asciscere cupiat cõtubernium: cui etiam cõparandus ipse serpenti sit. Hor. i ser. permolere vxores nollem laudarier inquit. Trãslatio sumpta a mola. Nam cũ frumentum demolitur: molaq super catyllũ est circũuoluitur: sic in patranda re venerea vir mulieri incũbit. Huius composita sunt. Commolo: simul molo. Lact. de opi: Contritos 7 conmolitos dentibus cibos colligit: 7 conglobatos in sua depulsa mit 7 transmittit ad ventrem. Emolo. perfecte molo. Am. Cogitatiões exq̃rere et quasi emolere muneris hñt: pmolo de quo paulo ante. Et hec pe: cor. habent

¶ Molitor pe. cor. qui molit vulgo molendinarius dicitur molitura apud Plyni. libro. xv. sumitur pro ipso molendi actu.

¶ Molendinarius molendini opifex molendinarius: a um: quod ad molendinum pertinet: vt mola molendinaria: Pau. iureconsultus negat asinam molendinariam ea appellatione contineri:

¶ Moletrina penul: pro: a molendo pistrinum olim dicebatur quo tẽpore tundebantur frumẽta nõ molebãt:

¶ Molucrum pe.cor.lignū quadratū quo veteres imolabant Et molucrū quo mole vertuntur quod greci μολακορ.dicunt. Itē tumor ventris qui etiā virginibus accidere solet molucrum vocatur. Afra. virgini tā crescit venter ꝙ grandę mulieri molucrum.

¶ Moles: res magna ꝛ magni ponderis: Uirg. Totāꝗ infusa per artus mens agitat molē.i.magnitudinem mundi: Col.libro.iiij. India perhibetur molibus ferarum mirabilis. Quoniam vero quę magna sunt. difficilia esse consueuerunt: capitur quandoꝗ moles pro difficultate. Uirgi. Tantę molis erat romanam condere gētem. Et in mari moles dicitur quotiens excluditur aq̄ Accipitur ꝛ pro motu. Idem Inde gyam ipsamꝗ igēti molę chymerā cōsequitur. Et a mouendo dicit moles

¶ Molestus dicitur qui alicui grauis est.nec sinit cū qescere A quo molestia solicitudo ꝛ grauitas. Teren.in an. Multum molestus ei certe fuero atꝗ animo morem gessero. A molestia fit compositum. Pręmolestia Cice. lib.iiij.tus. Alij metum pręmolestiam appellabant idest anticipationem molestię quasi metus sit breuius duxꝗ molestię futurę.

¶ Molesto as.molestia afficio: ꝛ quasi molem affero Modesti. ab Aurelio sempronio.fratre meo neminem molestari volo.

¶ Molior iris.a mouēdo vel moribus significat.moueo liui.libro.ix. Nū montes moliri sua sede paramus Et moliri est vel ingenio vel corpore ad aliquid agendum moueri. Et pro varietate appositi exponi solet. Nam moliri.classem est parare. Uir. Classēꝗ sub ipsa antandro ꝛ phrygię molimur montibus idē. Moliri iter ē per agere.idem Iā datū molit iter. moliri habenas est gubernare.idē ꝛ manib⁹ molitur habenas. moliri insidias est meditari aut tendere vt lib.i.Ge Insidias auibus moliri: incendere vepres. Apu.dū mihi moliūtur insidias: moliri arcē est extruere. vt moliriꝗ arcem. Cuius cōtrariū ē demoliri. moliri morā.est morā facere. vt moliri ve morā aut veniendi poscere causas. moliri iacula iaculari. Idem ipse pater media nimborū in nocte corusca fulmina molitur dextra. moliri bellū est belligerare. Col.in pręfa. Qui bella molitur: armorum ꝛ militię gnaros adhibeat. moliri etiam simpliciter positum significat inuenire. Plau. aliquid moliar quo me hoc discrimine liberem. Quod etiam machinari dicitur Aliqñ conari. Augu.li.i.deci. Uir. optimus caueā theatri senatum construere molientem ab hac dispositione ꝛ cupiditate compescuit. Aliquando operari vel facere. Cicero lib.i.tus. Quarū altera quā nos icolim⁹ sub exposita ad stellas septem vnde horrifer aquilonis stridor gelidas molitur niues. Col.li.ii.ꝛ ideo minoribus aratris moliū tur.i.operantur. Aliquando passiue moliri pro retardari. Lu.li.vij. Mutilamur molimur subitimur. Huius cōposita sunt amolior recedo. Admolior supra molior: siue supra pono. Plau.in asi. Ubi sacro manus sis admolitus Demolior destruo. Remolior remoueo ꝛ a conatu reuoco Suet. de Aug. Quidam confessus eo se instructum ac remolitū quo minus vt destinarat in pcipitiū ppelleret

¶ Molimen pe.pro.quod et molimentum dicitur id est quod molimur ꝛ conamur. Hiero. contra ioui. Utile ratus sum cuncta molimina eius quasi instructam aciē cōtra me proponere Sisen. Magno tā molimento ac ppe tuo sono pcedunt. Hinc emolumentum pro vtilitate.

¶ Mollis.tener non durus a mouendo quasi mobilis. ꝙ in quancunꝗ partē facile trahi ac moueri possit Qui. de signis loquens illius opera dura: molliora hui⁹. Uir Quid nemora ęthiopum molli canentia lana. Inde fit ꝙ cum homine iunctum modo vituperationem: modo laudē denotet: vt molle ingenium quod facile discit. At mollis homo.i.effoeminatus non seuerus non fortis: nō constantis animi. per translationem vero quoniā ea q̄ tenera sunt pro voluntate nostra facile tractamus: et q̄cunꝗ lubet ducimus mollis quandoꝗ pro domito sumit Uirgilius. Belgica vel molli melius feret esseda collo. Quandoꝗ pro facili. Idem. iuuat ire iugis qua nulla priorum. Castaliam molli diuertitur orbita cliuo. Quādoꝗ pro maturo: vt sūt nobis mitia poma castaneę molles Unde mollia vina dicuntur.i. defęcata ꝛ asperitate carentia. Quandoꝗ pro flexibili. Idem est mollis flamma medullas. Quandoꝗ pro oportuno ac tempestiuo Idem sola viri molles aditus ꝛ tempora noris. Quandoꝗ pro remisso cōtennendo. Idē tua moecenas haud mollia iussa Quandoꝗ pro suaui ac iucundo. Idē mollesꝗ sub arbore somni Quandoꝗ pro placido. Unde ꝛ mollio mollitudo mollicies. Compositum est pręmollis quod est valde mollis. Teren.in adel. Paulatim plębem pręmollem facio meam idest mihi fauentem

¶ Mollitudo placiditas. Cicero. lenitudo orationis. mollitudo corporis

¶ Mollicies quę et mollicia idem quod mollitudo ꝗ̄uis ꝛ in malum pro effoeminatione quandoꝗ capiatur. Salustius. Sed inertia ꝛ mollitia animi alius aliū expectantes. cunctamini

¶ Molliter.placide: ęquo animo. Cice.quod ferendum est molliter sapienti. Aliquando significat delicate. Teren.in adel. Aedepol syrice te curasti molliter.

¶ Molliculus diminutiuū. Amb.li. offi. Sed vt molliculū ꝛ infractū aut vocis sonū: aut gestū corporis nō probo. ita neꝗ agrestem aut rusticā naturā imitemur. Pla. pro tenello ꝛ delicato posuit cum inquit mollicula es

¶ Mollio is.molliui vel mollij mollitū: placo molle reddo. Gelli. Sed postea cum brundusium aduentarem⁹: mollitiꝗ essent venti maris: percunctatus cum ego sū quę nam illa ratio esset paucioris sui. Sal. Loca amoena voluptuosa facile in ocio feroces militum aīos mollierant.i.effoeminauerant.huius compositum ē emollio quod.est valde mollio. Ply. quęcunꝗ emolliri opus sit: anserino adipe curantur.

¶ Mollifico .cas.ꝛ mollefacio is.eiusdem significationis sunt..

¶ Mollesco is.mollis aut placatus fio. Claudi..lil ro.i. Ditisꝗ seueri Ferrea lasciuis mollescant corda sagittis hinc cōponitur. Remollesco. Ouid.li.i. Precibus si numina iustis Uicta remollescunt: si flectit ira deorū. Cęsar. Uinum ad se oino iportari nō sinunt q ea re ad laborē ferendū remollescere atꝗ effoeminari arbitrātur

¶ Mollestra pellis ouina.

¶ Mollicina pe.pro. vestis a mollicie.:

¶ Mollusca nux.a mollicie dicta est.q ceteris omnibus nucibus mollior fit. Ply. mollucę putamen rumpentes Fertur molluscam nucem e persidę fuisse translatam. Fallitur macrobius existimans pomum esse quod vulgo persicum nominatur.

¶ Mollossa regio pars epyri a molosso pyrrhi et Andromaches filio nominata: hinc mollosus.a.um Scribit Theopōpus fuisse.xiiij epyrotarum gentes e quibus celeberrimi fuerunt chaones et molossi. Ouidius libro i.me. Nec contentus eo est.missi de gente molossa In eanascebātur boni canes. Uirgilius. nec tibi cura canum fuerit postrema sed vna Uelocis spartę cat-

los: acremq; molossum pasce sero pingui.

¶ Molossus pes dictus ē ab eius patriæ saltatiōe. Vel q̄ eo metri genere odas in templo iouis laudem canere consueuerunt in memoriā molossi filij pyrrhi z andromaches a quo postea festa molossia sunt dicta.

¶ Molochinus color qui in purpurā inclinatq; maluæ flori similis sit quasi malachinus græce. n. μαλαχην maluā dicunt. Hinc molochinarius: molochini coloris infector vt est apud plautum. Cecil: Carcasina molochina.

¶ Momentū proprie significat exiguam quandam mutationē z pene indiuisibilem quod græci atomō vocant Var. momento temporis vterq; discessit. hoc apud veteres etiam momen dicebatur. Luc. momine si paruo possunt impulsa moueri. Hinc quodcunq; minimū potest momentum appellari. Ply. prosunt z combustæ vt cinis earum bibatur in vino addito resinæ momento.

¶ Momentaneus a. um. quod est caducum z quod facile mutatur. ac deficit.

¶ Momentarius. a. um. quod in momento fit Ambro. Syros vero heliseus quos obsidentes in ciuitatem induxerat momentaria cæcitate percussos cum quo igrederentur videre non poterat

¶ Monna insula angliæ seu britanniæ quæ teste cornelio tacito incolis est valida z receptaculum perfugarū. Est et eiusdem nominis insula in rheno fluuio frisiæ proxima dion historicus ετυχουλο αμαρ χαι ουτεσ δια τοσ παυλινον τονιγκμονα σφωρεισ μησ ορτιωα μωνναμ αγχουτου βρετανιασ κει μευνυεπισ τρατεισ αι δια τουτου πολεισ δεδυο ρωμαικασ εξεπορθησε και διηρπασε.

¶ Monos: latine solus monas. nadis vnitas. Ambro. ad iustum. Unde nec numerū monada sed elementum numeri quibus ea cura est appellauerunt

¶ Monachus: latine solitarius. Monasteriū solitudo.

¶ Monarcha vel monarches: vnic⁹ omniū princeps monarchia cum accentu in pe. vnius principatus.

¶ Monoceros. otis. z Monoceron. ontis pe. sylla. co. re. animal vnicū cornu gerens: qui z vnicornis appellatur. equinū corpus: caput ceruinū habens mugitu horrido

¶ Monoculus qui visu tantū habet oculum. Monoculos in india nasci tradunt singulis cruribus qui se a calore defendunt plantarum magnitudine

¶ Monopodiū dicit̄ mēsa vnico tantū pede subnixa:

¶ Monogamus penul. correpta vnius vxoris vir. Unde z monogamia. Hieronym⁹. Q sācta sit monogamia hinc ostenditur q̄ digamus in clerum elegi non potest.

¶ Monogrammi dicti sunt homines macri pertenues ac decolores. Tractum a pictura quæ priusq̄ coloribus corporetur fingitur lineis. proprie enim monogrāmos dicitur pictura linearis:

¶ Monodos pe. cor. prusiæ filius qui dentiū loco os vnū continuum habuit ὀδους. n. dens. Unde monodos quasi vnicus dens quemadmodum pyrrhum epirotarum regem habuisse ply. refert:

¶ Monodia cum accentu in pe. lugubris cantus qui fit a præfica in defunctorum funeribus: quasi vnius cantus Nam cæteris flentibus sola præfica canit. huius modi cantus etiam nenia dicitur..

¶ Monomachia: singulare certamen: μόνος solus μαχια pugna: monomachus: gladiator qui solus cum solo pugnat.

¶ Monopolium dicitur cum penes vnum aliquem vendendi potestas est a ποτου μονου z πωλεομαι vēdo: hoc fit cum vnus solus aliquod genus mercaturæ vniuersū emit vt solus vendat pretium suo modo statuens. quod genus hodie in multis rebus seruatur: vt in corallis apud hipponem: in alumine in sicilia z ethruria. Uuis passis in achaia: bitumie in iudæa: quod q̄a græci asphalton vocant: omne monopolion vulgo asphaltum dicitur. Plau. Habes murrinam z calamum potes monopolium instituere. Legimus apud Justinianū monopolia non esse intromittenda quoniam non ad commodum reipub. sed ad labē detrimentaq; pertinent.

¶ Monophagia: victus ex vna re.

¶ Monophthalmus luscus qui vnum habet oculū græce μονοφθαλμοσ

¶ Monoptoton pe. cor. vnius casus. Habet eīn vnā vocē p̄ oēs casus. Aptosis sine casu. habet eīn solū rectum.

¶ Monostilō pe. cor. vnius columnæ στιλον enim columnam græci dicunt.

¶ Monologion sermo vnius rei.

¶ Monosceli homines indici singulis cruribus σκελοσ enim crus dicitur: Qui z sciapodes vocantur: q̄ in maiori æstu humi iacentes σκιαποδοσ. hoc est vmbra pedis se protegant.

¶ Monotropos solitarius vnius moris solus.

¶ Monoxilon nauigiū ex ligno integro: græce μονοξυλον.

¶ Monycus pe. cor. vnus fuit centaurorum: de quo Juue. Quantas iaculetur mo nycus ornos. Componitur ex monos et ονυξ: hoc est solus vnguis: q̄ pedem instar equi habuerit. Est enim epitheton equorū qui solidas vngulas h̄t. Munycus vero Athenarum portus est.

¶ Monacris arcadiæ mons: quasi solus vertex: siue sola sūmitas.

¶ Monœcus cum diph. portus z statio quædam liguriæ ab albinga oppido distans stad. quadringentis z octoginta: A monœci portu vsq; in thusciam vniuersum littus cōtinuū oīno sine portu est exceptis quibusdā paruis stationibus ad iactandas ancoras: nec est multarū aut magnarū capax nauium. Componitur ex μονοσ z οικοσ dom⁹: q̄si sola dom⁹: Et dicit̄ portus herculis: q̄ teste Seruio pulsis alijs illic Hercules solus habitauit: vel q̄ in eius templo alius deorum nō colitur

¶ Moneo es. monui itum. significat scientiā seu memoriē facio. Plau. in Pseu. Ad hoc volo manere te monendus ne me moneat. Inde monitor qui monet quid sit agendum: vt debet bona z vera amicitia. vnde xenophō de miseria tyrannorum ουμεν δη αληθεια ουδετασ πολεισ οτι η φιλια μεγιστομασταθομ ορτη διστομαν θροποισ θεστιν.

¶ Monitio quæ fit ante commissum obiurgatio postque factum. Cicero libro tertio officiorum. Habenda ratio z diligentia est primum vt monitio acerbitate: deinde obiurgatio contumelia careat Interdum monere inuitare est: sicut inuitantur amici ad cœnam. Terenti⁹. Sed vt dici tempus est monere oportet me hunc vicinum phaniā ad cœnam vt veniat. Interdum attendere seu inspicere. Augusti. Admone diligēter iudeæ crudelis sepulchrum: adijce custodias militum: manda vigilias: vt probes mortuum quem noluisti cognoscere viuum. Construitur modo cū duobus accusatiuis: vt moneo te hęc: modo cum ablatiuo. Terentius in An. Habeo pro illa re. illum quo moneam probe: modo cum genitiuo Vale. maxi. Ab eo qui proxime solutę a se legis suę admonitus. Composita sunt Admoneo. Præmoneo: Submoneo: quod est latenter moneo Terentius in Eunucho. Cum ad eam submonuit me Parmenō

¶ Monitorius a.um. quod monet vt liber monitorius.
¶ Monitus us.pe.cor.& monitio: idem significant.
¶ Moneta dicta est: q nos signi impressione vel auctoris vel pretij moneat. Quo etiam nomine dicta est Juno. Ci.li.i.diui. Post cladem illã maximam a senonib' gallis factam audita vox ex arce Junonis fuit. Ex quo iuno illa appellata moneta est
¶ Monetarius qui monetam cudit.
¶ Monetalis & hoc monetale: quod ad monetam ptinet Amb.li de paradiso. Hoc bonũ aurũ decorũ & monetale quod non corruptibile: sed quod eternũ est. Apul. de asi. plotina. preciosissimis moniliũ & auro monetali zonis re fertis incincta. Et monetales triumuiri dicti sunt: sicut scribit Pomponius iurisconsultus: eris: argenti: auri: flatores.
¶ Monedula auis ex graculorũ genere: quasi monetula q monetas surripiat. Huic enim aui furacitas argẽti atq auri precipue est.
¶ Monile pen.p. ornamentum gutturis: q solet de collo virginũ pendere & greçe ορμισκοσ nuncupatur inqt Hiero. Dictum q virtutis admoneat. Nam primo ob aliquid egregiũ factũ dari solebat. Ouid. in fast. Dat di gitis gemmas dat longa monilia collo: sed non solũ hominũ verũ etiã equorũ pendens a collo monile vocatur Vir. de equis latini. Aurea pectoribus demissa monilia pendent Gel. Equitatum frenis ephippijs monilibus phalerisq prefulgentem. Monile etiam segmentũ dicit q quibusdã bracteolis quasi presegminibus constet
¶ Monumentũ dicitur quicquid nos monet: siue monere põt quid sit illud in quod intendimus: vt tituli sepulchra statue. fana: porticus: carmina: historia: documẽta: doctrina libri: ceteraq que nos alicuius rei preterite moneant. Unde Ci. ad Cesarem. Sed ego que monumenti ratio sit nomine ipso ad moneor ad memoriã magis spectare debet posteritatis q ad psentis temporis gratiã Florentinus iureconsul. sic scribit. Monumentũ generaliter est res memorie causa in posterum prodita in quã si corpus vel reliquie inferantur: fiet sepulchrum si vero nihil eorũ inferatur erit monumẽtũ memorie cã factũ: quod greci cenotaphiũ appellant. Var. Monumẽta a monendo o que sunt in sepulchris. Et ideo secundũ vitam quo pretereuntes admoneant & se fuisse et illos esse mortales. Ab eo cetera quoq scripta ac facta memorie causa monumenta dicta. Virg. Quẽ cãdida dido Esse sui dederat monumẽtũ & pign' amoris.
¶ Mons terre tumor altissimus ab eminẽdo quasi emines dictus propter quod omne quod eminet mons dici potest. Virgil. Preruptus aque mons. Sumitur qnq p saxo. Jdẽ Prensantẽq vncis manibus capita aspera montis Ferro inuasisset. Sic aliquando saxum pro monte: vt apud eundem saxi de vertice pastor. Hinc septimontiũ locus qui habet septem montes.
¶ Monticulus diminutiuum: paruus mons. Dicitur et monticellus
¶ Montanus a um: quod ẽ ex mõte: vt montani ibices
¶ Montosus a.um. vbi sunt multi montes: vt montosa regio non mõtuo sa. Ply. Nascitur in montosis & asperis aliqñ & herbosis. Virg: li.ij. Et te montose misere in prelia nurse.
¶ Monsferratus: regio Jtalie. cuius fines sunt hinc padus: iñ Apẽninus & Tatarus amnis. Et superiori parte montes proximi moncauerio vbi pedemõtiũ icipit.
¶ Montiuagus pe:cor. qui per montes vagatur.
¶ Montigena in monte genitus.

¶ Monstrũ a monstrando dictum; est q aliquid significando demonstret. Ci. de natura deorũ. Monstra predictiões & psẽtiões rerũ futurarum quid aliud declarant nisi hominib' ea qfutura sũt portẽdi pdici: ex quo illa ostẽta monstra portenta prodigia dicuntur. Virg. Et si polyphemũ vnoculũ monstrũ horrendũ ingens appellauit. Et sic quicquid est natura deforme hoc est preter naturã: aut deficit: aut excedit monstrũ & res monstrosa est. Terentius. in Eun. Quid istuc nam monstri fuit. Do Monstrũ est omne contra naturã: si igitur Eunuch' est et vi tiauit virginẽ contra rẽ p naturam: factum ẽ. Ostẽtum quod ostẽdat et in corpore qnq sicut martyres: qnq aio sicut salomõ qui infatuatus est ob amorẽ foeminarum: qnq etiã in rebus. Et hi oẽs: vt ostentui: & exemplo essent alijs. Sal. in Jug. S3 qm eo natus sũ: vt Jugurthe scelerũ ostẽtui essẽ. Qnq monstrũ ponit p monstratione: vt apud Virg. Monstra deum refero
¶ Monstruosus a um. & monstrosus a.um. Luca. libro. i Monstrosiq hominum partus.
¶ Monstrificus qui monstra dicendo: vel faciendo demonstrat. Plyni. Jnuenta in his & ratio inserendi mõstrificis hominum ingenijs.
¶ Monstro as. ostẽdo: declaro: quasi pmõstro do. Ter in Adel. Scio vbi sit. verũ hodie nunq mõstrabo Huius cõposita sũt Cõmõstro: Demonstro & Pmõstro.
¶ Mopsopia: attica regio a mopsopo rege sic dicta vt auctor est Strabo..
¶ Mora expectatio tẽporis dilatio. Plau. Cui mora sẽper obsuit Diligentia pfuit.
¶ Morula dimi. Aug. li. xi. con. Quero cũ dies dicit nõ tm morula solis sup terrã: secũdum quod aliud est dies aliud nox:
¶ Moror aris. expeto. Plau. Nihil moror istas magnas dotes dapsiles: hoc est nihil curo: non expeto. Et morari ẽ detinere retardare. Quinti. Quid me adhuc pater reties: qd morarts abeũtẽ. Plau. i Epi. Nihil ego te mo ror: i. differo vel expectare facio. Jtem morari manere Hiero. q̃to studio & amore contenderim: vt pariter in eremo moraremur. Jtẽ herere dubitare. Virg. quid vero moror si vno oẽs ordine habetis achiuos. Et in alijs significationibus habet primã cor. morari vero primã p. significat insanire: qd ostendit Sue. Scribens solitum esse dicere Neronem desisse claudiũ inter homines morari. Nam greci μωρον stultũ vocant & fatuum videbatur dicere claudiũ desisse manere & viuere inter hoies cũ intelligi vellet eũ desisse per mortẽ delirare & desipere qui viuus delirauerat: sic. Plau. in Tri. Amor mores hoim moros & morosos efficit: Composita a moror sunt Cõmoror: quod ẽ maneo & firmã habitationẽ habeo. Lac. li. vij. Cui' posteri cũ diutius in egypto cõmorantes in magnã frequẽtiã creuissent. Am: vero de sãctis Geruasio & Prothasio posuit p abstinere cessare: vt inquit. Hortor vos & moneo: vt a deorũ nostrorũ iiurus commorantes ad immolandum eis deuoti studeatis: insistere. Demoror: i. moror morẽ traho. Lac. li. ii. Sed vereor ne si fuero in propositione rerum contrariarum diutius im moratus. Remoror. Et hñt pe. cor.
¶ Morus arbor morũ fructus a mora. i. tarditate vt qdam putant. Nam postrema omnium arborum morus floret propter quod prudẽtissima arbor dicit: qa ledi se a frigore nõ sinit. sũt tñ q a greco id noie deriuẽt μαυρον enim nigrum dicitur. Mora queq in rubis sunt sed multum ab his differentia. Col. li. iij. de primo: morum ab idib' februa. vsq in equinoctiũ vernale recte seres

¶ Moratus qui bonis moribus predit⁹ est. Plau. i Aul. Dũ mihi morata veniat dotata est satis. Ter. in hecy. Sed quid mulieris vxorẽ habes: aut quib⁹ moratã moribus. Et est participiũ sine verbo.

¶ Morigeror morẽ gero obsequor ⁊ quasi ad alteri⁹ voluntatẽ mores trasformo. Ter. in Adel. Si adolescẽti esses morigeratus.

¶ Moriger pe. cor. obediens.

¶ Moralis ad morẽ pertinens. Unde scientia moralis q̃ de morib⁹ tractat.

¶ Moros grece latine stultus. Plau. in Tri. Amor mores hoim moros ⁊ morosos efficit. Unde per annominationẽ mores mori dicuntur stulti et fatui vnde moriões nominantur.

¶ Moriones stulti. Aug. ad Hiero. Quidã tãtę sũt fatuitatis vt non multũ a peccoribus differãt quos moriones vulgo vocant.

¶ Morosus curiosus diligensq̃ q̃ nimis exacte oia fieri exposcit Porphirio. Ille est morosus q̃ multoꝝ moꝝ inter se contrarioꝝ est. vnde senect⁹ morosa. Auctor Seneca est morosum genus iracundie esse delicatũ. Nã qñ res pene nulla alio hois cuncta fastidientis satisfacit: ea ꝓprie morositas est. Ci. li. i. de ora. Usq̃ adeo morosi sumus: vt nobis nõ satisfaciat ipe demosthenes. Sue. de Cesare circa corporis curã morosior vt nõ solum tonderetur diligẽter sed etiam velleretur. Et a more descendit: cuius prima ꝓducitur.

¶ Morologus pe. cor. q̃ in sermone morosus. i. molest⁹ ẽ vnde ⁊ sermones hmõi dicũt morologi. Plau. Nec molestum esse: nec sermonibus morologis vti.

¶ Morbus est habitus cuiuscunq̃ corporis ꝯtra naturã q̃ vsum eius faciat deteriorẽ: alias in toto corpore: alias in parte accidere solet. Totius corporis morbus est veluti phthisis ⁊ febris: partis aũt veluti cecitas aut pedis debilitas. Et apud iuriscõsultos scriptũ est morbũ ⁊ vitium distare: q̃ morbus temporalis sit imbecillitas ⁊ sanari queat: Uitiũ ꝑpetuũ impedimentũ. Ci. lib. iiii. tus. ait morbũ esse totius corporis corruptionẽ veluti febris ẽ. Uitiũ cũ partes corporis inter se dissident. Ex q̃ prauitas membrorum distortio deformitas morbi in aĩa dicũtur vita inueterata ⁊ dura vt est auaritia ambitio.

¶ Morbidus a. um. quod est morbo infectũ. Idẽ significat morbosus.

¶ Morbificus a. um. quod morbũ infert.

¶ Mordeo mordes momordi ⁊ morsi sum. Luc. Exhibuit prim⁹ chalybem frenosq̃ momordit. Plau. i Tri. Ni fugissem inquit medium credo ꝓmorsisset. Est autẽ mordere dentibus ledere. Per trãslationẽ vero significat detrahere pũgere. Ci. Apio. Neq̃ nõ me tñ mordet aliquid quomodo ea tuear q̃ mihi tuenda sunt. Cõposita sunt Admordeo valdemordeo. Uir. li. ii. Geor. Duriq̃ venenum dentis ⁊ admorso signata in stirpe cicatrix. Commordeo simul mordeo. Demordeo morsu decerpo. Immordeo morsum infigo. Obmordeo circummordeo. Premordeo ante mordeo. Remordeo: crucio: sollicito. Uirgi. Qñ hec te cura remordet. Proprie tñ remordere est illum a quo quis est morsus mordere. Lac. li. vi. Sed q̃ ipe caninã facundiã sicut Sallusti⁹ ab Appio dictum refert: exercuit: voluit hoiem canino mõ viuere: vt remordeat lacessitus.

¶ Morsus a. um. participium. Ply. datur morsus a rabioso ne rabidi fiant.

¶ Morsus us. nomen modo ꝓ dentium lesione: modo pro maledicentia ponitur. et morsus est qui grece dicit scomma. qñ figuratus est. Sepe enim fraude vel vrbanitate tegit vt aliud sonet: aliud intelligat. Idẽ significat morsio.

¶ Morsiuncula diminutiuum paruus morsus. Plau. in mili. compressiones arte amantiũ comparatę teneris labellis: molles morsiunculę.

¶ Mordax q̃ mordẽdo ledit: vel q̃ aliis detrahit. a quo Mordacitas.

¶ Mordico as. pe. cor. dolorem affero: perinde ac si morsu lederem.

¶ Mordic⁹ pe. cor. aduerbiũ significat mordẽdo. Plau. in cur. Manum arripuit mordicus. Idem iãdudũ oportuit nasum ademptũ mordicus. Aliqñ significat strictius ⁊ quasi morsu ac dente. Sue. in Cesa. Ne libelli quos tenebat madefierent paludamentũ mordicus trahẽs ne spolio potiretur hostis.

¶ Mordicibus pro morsibus. Plau. Asini me mordicibus scandant.

¶ Morsicatim significat mordẽdo. Uar. Sicut pulli incedunt ⁊ in bellis morsicatim ludunt.

¶ Mors a mordendo: vt inquit Aug. lib. ꝯtra pelagianos. Eius hec sunt verba: mors priuatio vitę est nomẽ tñ habens nõ essentiam. Et ideo deus eius auctor esse dici non potest. Quicquid enim deũ fecisse dicimus habet essentiam. i. species est. Essentia eni dicitur ab eo qđ est. Mors ergo nihil est nisi nomen recedente vita: sicut fames escarũ defectus: sitis egentia pot⁹. Tenebrę absentia lucis. Sterilitas defectus foetus: silentiuꝫ vocis absentia. Inopia priuatio facultatum et si qua sunt alia q̃ rerum priuationes nihil esse nisi nomen inueniuntur. Opinor nãq̃ q̃ ideo mors hoc vocabulum accepit eo q̃ morsu quodãmodo venenosi serpentis. i. diaboli in paradiso Adam fuit interemptus. Tũc eñi serpẽs morsu decepit Adam qñ eũ per concupiscẽtiam mordere: hoc est edere suasit illicita. Et vt dixi ꝓpterea mors quasi a morsu nomen accepit. Uñ dñs in osee ꝓpheta morti minitans dicit. Ero mors tua o mors ero morsus tuus inferne. Sunt q̃ mortem ab emerita iam vita: hoc est iam acta ⁊ absoluta nominatam velint: et mortuos quasi emeritos appellatos q̃ ab mortali hac militia absoluti: quasi veterani quietiorem iam statum sint adepti. Alii a greco trahunt: hoc est ab μοροσ quod sortẽ partẽ mortemq̃ significat. Moros aũt ab μερειν descẽdit: quo verbo partiri ac separare significatur. Nam quid aliud est mors q̃ animi a corpe separatio. Platõici diffiniũt mortem sic αθαματοσ εστιν ψυχησ και σωματοσ διαλυσισ hoc est mors est animę corporisq̃ dissolutio. Mors etiaꝫ dea a gentibus putata est: q̃ mortis potens est hãc Cic. noctis ⁊ herebi filiaꝫ fuisse scribit. Sta. In scopulis mors seua sedet. Declinaturq̃ in plurali hoc nomen mors August. li. i. ci. dei. Multi multarum mortium foeda varietate consumpti sunt. Et iterum in eodẽ. Cũ aũt vnicuiq̃ mortalium sub quotidianis vitę hui⁹ casib⁹ innumerabiles mortes quodãmodo cõtinẽtur.

¶ Morior eris. ⁊ iris. quarti ordinis. Oui. li. iiii. me. At strepitum mortemq̃ timens cupidusq̃ moriri. significat mori vita decedere. Cuius ꝓteritũ est mortuus. Unde Aug. lib. xiii. ci. dei. Non importune neq̃ incongrue arbitror dicere et si nõ humana industria iudicio fortasse diuino: vt hoc verbum quod est moritur in latina lingua nec grammatici declinare potuerit ea regula qua cetera talia declinãtur. namq̃ ab eo qđ est oritur fit verbũ

pticis tpis ort⁹ ē: ꝛ si qua silia sūt q̄ p p̄teriti tpis ptīcipia declinaꝫ. Ab eo vero qđ ē moritur: si q̄ram⁹ p̄teriti tpis verbum respōderi solet mortuus est: u litter a gemiata. Sic eīm dicitur mortuus quomodo fatuus: arduus: carduus: conspicuus ꝛ si qua similia: q̄ nō sunt p̄teriti tpis: sed cū noīa sunt sine tpe declinanꝫ. Illud vero quasi vt declineꝫ qđ declinari nō pōt, p participio p̄teriti tpis ponitur nomen. Cōuenienter ergo factū est: vt queadmodum id quod significat non potest agendo: ita ip̄m verbum non posset loquendo declinari. Composita huius verbi sunt. Commorior simul morior: vt illud. Et si oportuerit me commori tecū nō te negabo. Demorior: Emorior: Intermorior: et Præmorior.

¶ Mortuum mare dicit: quia nihil viuū gignit. Lacus est syriæ in puincia pentapoli q̄ nihil p̄ter bitumē gignit nihil in eo graue submergitur. Ideo Asphaltus vocatur: q͏ omnia in eo tuta sunt græce ασφαλοσ tutamen dicitur.

¶ Mortalis q̄ morti subiectus est. Cui⁹ cōtrariū ē Immortalis: vt de⁹ immortalis.

¶ Mortuale qđ ad mortuos ptinet. Plau. in Asi. Hæc sunt nō nugæ nō ei mortualia. Vñ Emortualis dies in q̄ quis est mortuus: sicut natalis in quo qs nat⁹ est. Idē Certū est eīm hunc emortualē facere ex natali die. Mortualia etiā dicuntur quę mortua sunt.

¶ Mortiferus a. um. pe. cor. q̄ mortē affert. Col. li. vii. Et etiā mortiferus serpentis ictus.

¶ Morticinum pe. p. exangue corruptum: morticinam carnē dicimus animaliū q̄ nō sunt mactata: sed p se mortua. Ply. Sola hęc auis in eo g͏re morticinā carnē nō attingit. Var. Morticinę ouis non patiuntur vesci carne. Morticini Claui dicunꝫ pedum q͏ veluti morticina caro sit.

¶ Mortarium: vas in quo res q̄ resoluendę sunt pistillo terūtur. Plau. in Aul. Cultrū securi pistillum mortarium q̄ vtenda vasa semp vicini rogāt. Cuius diminutiuum est mortariolum. Hiero. In numeris Ponēt cū eo thuribula mortariola cyathos ꝛ crateres ad vina fūdenda. Est ꝛ mortarium lacus receptaculum in quo calx sine intrita subigitur seruaꝫ ve: q̄ loca etiā plebi hodie mortaria appellātur vt est apud Ply. li. xxxvi.

¶ Morphosis pe. p. latine dicitur mutatio. Inde morphera infirmitas q̄ colorem mutat: et metamorphosis transmutatio.

¶ Morotis ꝛ morosis perdelirium ꝛ insania: quotiēscū q͏ ex somnifico grauamine resipiscētia non deꝫ ad mētē hęc eīm nō modo memoriā: sed vsum quoq͏ rationis intercepit.

¶ Moses is. ꝛ mosi: sicut ꝛ Achilles is. achilli. nomen in dy ti iudeoꝝ ducis. Iuue. Tradidit arcano quodcunq͏ volumine moses Arator. Non hęc ieiunia moses cōdidit. Et interposito ypsilo moyses dicit qđ habeꝫ in frequentiori vsu Sedulius. Quid q͏ ꝛ bellaꝫ ꝛ clarū videre moysem. sert. Josephus ex euentu rerū nomen impositum fuisse. i. ex aqua saluatus eo q͏ de flumine sit saluat⁹ Moy. egyptii aquam dicūt: ses vero saluatus. Dicitur ꝛ moseus moyseus q͏.

¶ Mos moris est vitę institutū cōsuetudine firmatum Var. Ait morem esse institutum animi: quod sequi debeat consuetudo. Interdum sumitur pro consuetudine approbata q̄ habetur pro lege. Interdum in malum Nam ꝛ boni ꝛ mali mores dicunꝫ. Plau. in tri. morb⁹ bonos inuasit mores q̄ dum ęgrotant intermortui: mores mali quasi herba irrigua succreuerūt. Hinc fit Morat⁹ moraꝫ morigerat⁹ et diminutiuū mosillus paru⁹ mos.

¶ Mosini populi asię versus septētrionem: qui vt Pōpo. lib. i. refert. Turres ligneas subeunt notis corp⁹ omne persignanꝫ pro patulo vescuntur, pmiscue concubunt et palam reges diligunt: vinculisq͏ arctissima custodia tenent.

¶ Moueo es. moui motum noīe significationis. Cęsar. Postero die castra ex eo loco mouent. Per translationē mouere ponitur pro excludere. Ci. lib. iii. offi. Quid ergo nonne nocet qui quodam quasi veneno perficiat: vt veros heredes moueat: in eorum locū succedat: mouere animum est inducere allicere. Virg. li. iii. Geor. Non vmbrę altorum nemorum nō mollia possunt Prata mouere animum. Ser. Mouere animum in suum desiderium illicere: mouere tragœdias significat verbis rē atrocem ꝛ indignam efficere: quale est op⁹ tragicorum de rebus atrocibus semper mœstisq͏ loquentium: sicut ecōtrario. Comœdias agere p ridiculo ac dicaciter loqui. Cōposita huius verbi sunt Amoueo: Admoueo: quę sunt contraria. Vide in dictione Amoueo commoueo dimoueo diuerse siue diuersum moueo. Ter. in Adel. Caue nunc oculos a meis oculis quoq͏ dimoueas tuos Lac. lib. vii. Cum discussis fluctibus ꝛ vtranq͏ partem dimotis per siccum populus graderetur. Emoueo extra moueo. Idem li. iii. Hominūq͏ mentes emotas et malis incursib⁹ furiatas in sensus pristinos reponebat. Promoueo vehemēter vltra moueo, plongo vltra eo. Teren. i An. Eho tu impudens nō sat habes q͏ tibi dieculam addo q̄tum huic pmoueo nuptias. i. plogo. Permoueo valde moueo. Sal. in Jug. Existimās atherbalem dolore permotum iniurias suas vindicaturum manu. Demoueo deorsum moueo: Liui. li. vi. Et tum Romana se inuexit acies: tm̄ hostes gradu demoti. Remoueo alieno: discedo: tollo. Lact. li. iii. Ab eiusmodi quęstionib⁹ se remouit. Li. li. ii. Hūc tu: inquit: Luci Tarquini remoue metū. i. aufer. Cic. Catoni. Si quisq͏ fuit vnq͏ remotus ab inani laude ꝛ sermonibus vulgi: ego, pfecto is sum. i. alienatus. Idem Tironi. Accepim⁹ cōditiōes sed ita vt remoueant pręsidia ex iis locis quę occupauit. i. alio mittat. Semoueo seorsū moueo. Aug. li. vi. cō. Statimq͏ cognitum manu apprehēsa semouit a turbis. Summoueo: clam siue subtus: vel a lōge moueo. Col. lib. i. Cum liceat vel cauere ne talis pficiaꝫ negocio: aut iā pręppositus: vt submoueaꝫ curare. Idē. li. v Fructusq͏ sōmotus a terra minus putrescat. i. de longe positus.

¶ Moto as. frequētatiuū. Vir. Siue sub incertas zephyris motantibus vmbras: siue antro potius.

¶ Motabil' q̄ frequēter moueꝫ. Hier. in Gen. Creauit de⁹ oēm aīam viuentē: atq͏ motabilē.

¶ Motus a. um. participiū. Virgili. Sed motos p̄stat componere fluctus: motus us. ipsa motio. Unde fit ter remotus.

¶ Motiuus a. um. qđ moueꝫ ꝛ nō pmanet. Do. in expositiōe Andrię. A re nihil est pprīū. A psona cuiq͏ pprium perpetuū nō tēporale ac motiuum.

¶ Motacilla: auis q̄ sem p mouet caudā. vulgo Coda tremula dicitur.

¶ Mox aduerbiū significat statiꝫ Ter. in Phor. Expecto q̄ mox veniat. Itē significat paulopost vel postea. Ci. li. i. de ora. Verū illa mox: nūc de ip̄a exercitatiōe qđ sentias quęrimus.

M ante V

¶ Mucor lanugo q̃ diutino situ ↄtrahiť queadmoduȝ in pane: carne: aliisq̃ huiusmodi fieri videmus.

¶ Mucid⁹ a.um.pe.cor.qđ mucronē: hoc est musam habet. Iuue. Nec⁊ eñ omia sustinet vnq̃ Mucida cerulei panis consumere frustra.

¶ Muceo es.mucui.mucidus sum: a quo mucesco: mucidus fio. Ply.li.xviii. Iterũq̃ exporrigi in sole super lithea qđ nisi festiato pagať lurido colore mucescere. Cato.de re rus. Vini singule vine dabunť qđ neq̃ aceat neq̃ muceat.

¶ Muccus narium humiditas ⁊ crassior pituita. Catul. Muccus ⁊ mala pituita nasi. Hinc muccosus q̃ est mucco plenus: vel a mucco lesus.

¶ Mucro ꝓprie cuspis ⁊ acumen ensis: ac teloꝝ. Apul. Circulatorē aspexi equestrē spatham infesto mucrone deuorasse. Sen.ad Lucil. Gladiũ bonũ dices nõ cui deauratus est baltheus: nec cui vagina gemmis distinguitur: sed cui ad secandũ subtilis est acies et mucro munimentũ esse rupturus. Improprie ponitur ꝑ ense. Hinc Mucronatus a.um.qđ est acutum: et ad mucronis speciem firmatum.

¶ Mugil et mugilis pe.cor.gen⁹ piscis capitosi. Greci a capite chephalon appellant: q̃ oĩm piscium squãmis intectorum velocissimus est: adeo vt transuersa nauigia interim supnatet. Huius natura esse fertur q̃ abscondito in metu capite totũ se occultari existimat.

¶ Muginor pe.cor.murmuro. Lucil. Muginamur: mollimur: subducimur.

¶ Mugus cognomen romani cuiusdã a frequenti murmuratiõe: a quo Mugiola porta cuiuꝑe aliq̃ñ prefuit nominata est.

¶ Mugonia porta rome: a mugitu: q̃ per eã venale pecus intraret: hec et Trigonia appellata est: hoc est triũ angulorũ.

¶ Mugo is.mugiui vel mugii itum.factitium verbum a voce boũ. Vñ mugitus pe.ꝓ.ipa vox: Liui.li.i. Inde cum acte boues quedã ad desideriũ (vt fit) relictarũ mugissent. Virgi. Mugitusq̃ boum. A mugit⁹ similitudie venti quoq̃ ⁊ tonitrua aliq̃ñ mugire dicuntur. Lact.li.vii. Cur emicent fulgura: tonitrua mugiant. Huius cõposita sũt. Admugio: qđ ẽ iuxta: vel post mugio. Clau.li.iii. Omnib⁹ adiungit quocũq̃ it. Immugio intus vel valde mugio. Virg.lib.iii. Curuisq̃ immugiit etna cauernis. Remugio resono. Idẽ lib.iii.geor. Et vox ascẽsu nemoꝝ ingeminata remugit.

¶ Mulgo as palam facio. Plau.in Cist. Pro puella seruul⁹ neq̃ qui dñm mulgat atq̃ villicũ. Huius cõposita sunt Dimulgo ⁊ Promulgo. De quib⁹ alibi.

¶ Mulgeo es.si. vł xi.mulsum ⁊ mulctũ. Pris. Mulgeo quoq̃ mulsi facit: q̃uis differẽtie cã quidã mulxi ꝓtulerunt: q̃ mulceo quoq̃ mulsi facit. Est aũt Mulgere lac e mãmis exprimere. Virg.li.iii.geor. Quod surgente die mulsere horisq̃ diurnis Nocte premũt. Trãsferť tamẽ ad alia. Eius cõposita sũt Emulgeo. Col.li.viii. Sȝ priusq̃ hoc fiat exiguũ emulgẽdũ est. Ter in Phor.ꝑ trãslationẽ dixit. Emulsi argento senẽ: qđ est sine labore sustuli. Immulgeo intus mulgeo. Plyni. Fabulosum arbitror de strigibus vbera eas infantium labiis immulgere.

¶ Mulctra e.ipm lac mulctũ: seu emũctio: aut vas ĩ quo mulgeť. Vir.li.iii.Ge. Hinc largi copia lactis q̃ magis exhausto spumauerit vberẽ mulctra. Leta magis pressis manabũt vbere mammis. Col.li.viii. Sed mulctra cuȝ est repleta lacte: nõ sine tepore aliquo debet esse.

¶ Mulctrũ idem qđ mulctra. Hor.in epo. Illic iniusse veniunt ad mulctra capelle.

¶ Mulctrare similiter vas in qđ mulgẽtur aĩalia. Vir.i Geo. Implebũt mulctralia vacce.

¶ Mulceo es.si.sum.⁊ ctũ. Pris. Mulsi sum. et mulctum Unde Ci.in cõtentione metelli. Permulsa atq̃ recreata. Var.in saty. Capite permulso Sallu.li.iiii.histo. Deinlenita iam ira postero die liberalibus verbis ꝑmulcti sunt. Est aũt mulcere: lenire: mollire: blandire: mitigare: dulcẽ facere: vngere: delectare: polire. Virg. Et mulcere dedit fluctus: et tollere vento. Hiero. Et sermone composita aurem populi mulserint q̃cq̃d dixerint hoc legem dei: putant.i.delectauerint: Huius cõposita sunt Demulceo Permulceo perfecte mulceo. Ci.li.iii.ad heren. Nã ledunť arterie si anteq̃ vox bene ꝑmulsa est: acri labore cõpelleť.i.mollificata. Gel.li.i. Nihil adeo ĩ cõgrediẽdis hostib⁹ atq̃ in principiis preliorũ ad salutẽ virtutẽq̃ aptius rati q̃ si permulcti sonis mitiorib⁹ nõ immodice ferocirent.

¶ Mulciber pe.cor.mulciberis: ⁊ ꝑ syncopam mulcibus Est eñ tertii ordinis nõ secũdi a mulcẽdo dictũ est vulcanus.i.molliendo ferro. Mulcere eñ mollire siue lenire est.q̃ ignis oĩa mulceat.i.molliat: vincat ac domat: Ci.li.ii.tus. Iouisq̃ numen mulciberis adsciuit man⁹. Ouid. Mulciberis capiti marisq̃ venusq̃ dolis. Sunt q̃ mulciber a mutilãdo dici putãt: q̃ hoc ob claudita teȝ sit mutilatus ac debilis.

¶ Mulsum a mulceo: quasi melle delinitũ. Mulcere eniȝ delinire est: quasi mollicere. Est aũt mulsum potio ex vino melleq̃ cõfecta. Ply.li.xxi. scribit mulsum ex vetere vino vtilissimum fieri: qđ facillime cũ melle cõcorporať De hoc Mar. Attica nectareũ turbatis mella falernum misceri decet hoc a Ganymede merũ. Hoc si calidum bibatur vocẽ permulcet: si frigidũ exasperat. Ci.lib.ii.de ora. Suadebat grauius: vt mulsum frigidũ biberet simul ac domũ redisset. Perdam inquit vocẽ si id effecero. Greci mulsum vocãt οινομελι ⁊ μελικρατον. Ulp. Uini appellatiõe ait mulsum nõ cõtineri: oinomeli ↄtineri. Interpretaturq̃ oinomeli vinũ dulcissimũ. Quod si Ulpiani snĩa vera est: mulsum nõ erit idem quod oinomeli. Usurpať etiã pro adiectiuo: mulsus a.um. Plyni. Lac mulsum: acetũ mulsum: aqua mulsa q̃ melle ↄtineť Hec etiã Hydromeli q̃ fit despumato in ea melle. Confert egrotis. Apud Plautum ex amantis ⁊ blãdientis affectu dicitur. Mea mulsa. At mustũ ad tertiã partẽ decoctũ sapa diciť vt Var. Cato Col. Palladius accuratissime scripserunt. Mar. Et laletane nigra lagoena sape: sed si ad duas partes sit decoctũ defrutũ appellatur.

¶ Mulier a mollicie: vt inquit Var. dicta est immutata ⁊ detracta littera: quasi mollier. Ulp. Mulier diciť q̃ virgo nõ est. Quod si inquit Ego me virginẽ emere putarẽ cũ esset mulier: emptio nõ valebit. Ci. Obiurgantibus q̃ sexagenarius popiliã virginẽ duxisset. Cras mulier erit inquit. Calus scribit mulieres nomine etiã virginẽ viripotentẽ ↄtineri. Ulp. Uno in loco vtroq̃ significato vsus est. Mulierẽ ita arctã vt mulier fieri nõ possit: sanã nõ videri ↄstat. Eandẽ dixit mulierẽ ⁊ nõ mulierẽ. Primũ ꝑ ea q̃ foemina est. Secũdũ ꝑ ea q̃ est corrupta. Aug.li.ii.de ↄsensu euangelistarũ. In multis scripturarũ locis hoc inueniť nõ eas tm̃ q̃ virũ passe fuerant sed oĩno foeminas etia m intactas atq̃ integras mulie=

res appellari: sicut de ipa q̄ua scriptū est formauit eā in mulierem. Qua locutione etiā paulus ait Christum factū ex muliere.

¶ Muliebris et hoc muliebre qđ ad mulieres pertinet: seu quod est aut fuit mulierꝫ: vt muliebris sexus: muliebre vestimentū. Aliquādo dicit̄ qđ est molle ꝛ fœminaꝝ vt muliebris animus. Unde muliebritas mollicies. Muliebriter aduerbium quod significat molle effœminate seu more mulierū. Justi. Que nō muliebriter hostiū aduentu territa.

¶ Mulierosus q̄ nimiū appetit mulieres: a quo mulierositas. Ci. lib. iiii. tus. Similiterq3 ceteri morbi: vt glorię cupiditas: vt mulierositas: vt ita appellē eā q̄ grece φιλογυνεια dicit̄. i. amor mulierum.

¶ Mulierari⁹ idē qđ mulierosus. Jul. Capitolin⁹ Mulierarius fuit inter primos amatores.

¶ Muliero as. effœmino. Var. Et rex ꝛ misell⁹ ille pauper amat. Habet ignē int⁹ acrē. Hic ephebū mulierauit hic ad medica adolescentē traxit.

¶ Muliebria tm̄ plurali numero dicunt̄ mēstrua. Hieron y. in Gen. Et desierāt Sarrę fieri muliebria. Interdū sumunt̄ ꝑ muliebri natura: sicut virilia ꝑ pudēdis viri Interdū ꝑ libidine. Quintil. Nobilis adolescēs a cēturione muliebria passus. Sic Sal. Uiros muliebria pati: mulieres pudicitiā in ꝑpatulo habere.

¶ Mullei calcei regū albanorꝫ erant purpurei coloris postea patriciorum a Mullando. i. suendo. Unde Mullus collare. Uopis. in aureliano. Calceos mulleos et hederaceos ꝛ albos viris omnibus abstulit mulieribus reliquit.

¶ Mulus per simplex l animal: quod asino ꝛ equa generatur. Qui autē ex equo ꝛ asino genitus pullus hinnulus dicitur.

¶ Mularis et hoc mulare adiectiuū a mulo. Col. li. vii. Est generosa materies quę circo sacrisq3 certantibus equos prębet. Est mularis q̄ pretio fœtus sui cōparatur generoso.

¶ Mulio ꝛ mulius q̄ mulos clitellarios siue quadrigarios ducit. Hora. in Ser. Audit cum magno blateras clamore furisq3 Mulius. Juue. Nam mihi cōmota iamdudū mulio virga.

¶ Mullus per duplex ll genus piscis marini maximę nobilitatis ꝛ gratię: q̄ binas libras ponderis raro exupat. Hora. Laudas insane trilibrē mullū. Mar. Nolo mihi ponas rhombū mullūq3 bilibrem. Hic a grecis Trigla dicitur vulg⁹ Barbonē vocat qm̄ auctore Plynio Barba gemina insignit̄ inferiori labro. Hinc a Cicerone in parado. ꝛ a Uarrone. li. iii. de re rus. Barbatuli ꝛ barbati mulli dicti sunt. Nomen illi datū est: vt Fenestella docet a colore mulleorū calciamentorū. Scribit Ply. li. ix. Mullū expirantē versicolori quadam ꝛ numerosa varietate spectari.

¶ Multa e. solutionis pœna: q2 olim vt Uarro indicat singula vt ob peccatū exigebātur: vt ouis aut bos: postea mixta simul exigi cœperūt: et vinū atq3 oleū addi. In hoc autē multa differt a pœna: q2 pœna generali noie dicit̄ oim delictorū coertio: multa vero specialis ē peccati: cuius aiaduersio pecuniaria est. Pœna aūt non tm̄ pecuniaria: sꝫ capitis ꝛ existimatiōis irrogari solet. Et multa quidē ex arbitrio eius venit q̄ multā dicit pœna non irrogat̄ nisi q̄ lege vel quo alio iure specialiter. hinc delicto imposita est. Suprema multa apud priscos erat in singulos dies. xxx. boū. ꝛ duaꝝ ouiū: minima ouis vni⁹ Uar. li. ix. rerū humanarū dicit hoc vocabulum non latinum: sed sabinū esse. Dicim⁹ autē. multā dixit: et multa dicta est: multā irrogauit: ꝛ multa irrogata est: et significat multā imponere dānato quasi per rogationem ad populum.

¶ Multatitius a. um. qđ ex multa fit: vel qđ ad multaꝫ pertinet: siue qđ noie multę exigit̄. Liui. li. x. Ex multatitia itē pecunia quā exegerūt peculatus dānatis ludi facti. Et li. xxvii. Aediles plebis ex multatitio argento signa ęnea ad ędē Cereris dedere.

¶ Multo as. punio: cōdēno: laxo: diminuo: q2 oīs punitio diminutionē habet. Et ꝯstruit̄ cū ablt̄o: vel gt̄o. Uirg. Multatā tristi morte camillā. Cur. li. ii. Is quoq3 insulas pręsidiis occupat: pecunia multat Aliqn̄ cū duob⁹ accusatiuis. Hiero. in Esdra. Et multauit gentē argenti talenta cētū ꝛ auri talentū vnū. Interdū Multare significat priuare. Uirg. Qđ si perdiderim patria multabor. Interdum lacerare mutilare verberare dissoluere Teren. in Adel. Ipm dn̄m atq3 oēm familiaꝫ mulcauit vsq3 ad mortē. Col. lib. ii. Quo euenit vt in iteratione quoq3 scāna fiant ꝛ boues iniquitate operꝫ maxime multētur. interdū augere ꝛ voti cōpotē facere. Nonius. Et vobis q̄dē gratias ago cū votis me multatꝫ meis. Interdum male tractare Col. lib. i. Nā illud vet⁹ Catonis ē Agrū pessime multari cui⁹ dn̄s q̄d in eo faciendū sit nō docet: sed audit villicū.

¶ Multor aris deponēs. Sue. de Aug. Neq3 aut crebrius: aut ꝑfidius sius rebellātes grauior vnq3 multat⁹ ē pœna q3 vt captiuos sub lege venūdaret.

¶ Multus a. um. a quo fit multitudo quę est frequentia et copia.

¶ Multifariā aduerbiū ꝛ significat qđ multis modis fieri pōt. Multifidus: multis modis findēs. Multiuidus multa uidens. Multipes: multorū pedū. Multiuol⁹: qui multaꝝ reꝝ desiderio tenet̄. Multiloquus q̄ multa loquitur. Multifacio: magni ęstimo.

¶ Multiplex varius inuolutus: multas plicationes habēs. Hinc multiplico as.

¶ Multesima pars ꝑ quātitate infinita. Lucil. Ex paruula pars: q3 multesima cōstet.

¶ Multitia indumenta dicebātur minutissimis filis cōtexta. Unde a multis filis et propterea subtilib⁹ nomen inditum: vel a mulcēdo quoniā carnē demulceāt. Et tātū pluraliter declinat̄. Juue. Quęro an deceant multitia testem.

¶ Mundus substātiuū dicit̄ ornatus muliebris quo scilicet mulier mundior fit. In cuius nois appellatione continētur speculuꝫ: matulę: inaures: armillę: anuli: gēmę mitrę: ꝛ similia quibus mulier ornat̄. Cato pro lege oppia. Mundicię ornatus et cultus fœminarū insignia sūt his gaudēt ꝛ gloriātur. Hunc mundū muliebrē appellarunt nostri maiores. Dicit̄ ꝛ mundū neu. gñe. Lucil. Legauit quidā vxori mundū omne penūq3. Hinc deducit̄. Mundus qui constat ex sole ꝛ luna ꝛ terra ꝛ stellis ꝛ omnibus elementis ꝛ quicq̄d cœli ambitu ꝯtinet̄. Nam sicut gręci κοσμον: qđ apud eos ornatū significat: ita nos a ꝑfecta absolutaq3 elegātia vocauimus mundum: q2 nihil eo sit mūdius ꝛ pulchrius ꝰ ornatius. Et a gręcꝭ ab ornatu cosmos dicit̄. In sacris vero litteris mūdi nomie q̄nq3 hoies ꝛ q̄nq3 inimici dei intelligūtur. Hinc mundanus a. um. quod mūdi est. Un̄ interrogat⁹ ph̄us cuias esset: mūdanū se esse respōdit.

¶ Mūdus a. um. qđ est puꝝ tersum politūq3. Cui⁹ ꝯtrariū est Immūdus.

¶ Mundicies ꝛ mundicia pro lautitia qua q̄s se mundū

ac politu tenet. Ci.li.i.off. Adhibẽda p̃terea mũdicia est nõ odiosa nec exquisita nimis.

¶ Mundo as. detergo: depuro. Hier. ad Helio. Cornelius centurio adhuc ethnicus dono scti spũs mundatur. Hinc cõponit᷑ Emũdo Extra mundo. Col.li.ii. Queđã pluuiis diebus: vt bubilia ⁊ ouilia debent emũdari.

¶ Mungo is. xi. ctũ. quasi muccũ ago. Id eñ mungere est cũ e naribus muccus trahit᷑. Vñ emũgo fit: de quo supra. Inuenit᷑ etiã mungor deponẽs. Cato de liberꝫ educãdis. Neq̃ emungentur libertatẽ.

¶ Munus quattuor modis dicit᷑. Primo pro dono. Unde munera dari ac mitti dicũtur. Dictũ munus: vt inq̃t Var. ab eo ꝙ q̇ mutuo aĩo sunt id dant officii gratia. Altero ꝓ onere qđ cuꝫ remittit᷑ vacationẽ militię p̃stat. Nã munera. i. officia sine labore atq̃ onere exerceri nõ possunt. Unde immunitas appellat᷑: Tertio pro officio. Unde munera militaria vocant᷑: ⁊ milites quidã municipes dicũtur q̇ in ciuitatẽ recepti munera cũ ciuibus faciũt. i. officia. Quarto pro spectaculis seu ludis q̇ a principe populis quasi muneris loco exhibẽtur. Nãq̃ id genꝰ oblectamenti antiqui munera nominarũt ꝙ populus tali spectaclo perinde ac munere quodam capiebat᷑. Scribit Lact. li. vi. Uenationes ferarumq̃ spectacula attributa esse Saturno ⁊ munera vocari. Populus eñ spectaculis talibus veluti muneribꝰ capitur. Sue. in Cęsa. Bestias quoq̃ ad munus populi cõparatas trucidauerant. Mar. Prisca fides taceat. nã post tua munera Cęsar: Hęc iam feminea vidimus acta manu. Hinc munꝰ gladiatorũ dicebat᷑ cũ in spectaculis multa gladiatorum paria exhibebantur.

¶ Munerarius spectaculi exhibitor. a gręcis agonotheta vocatur q̇ ludos gladiatorios exhibet populo: vnũq̃ vel plura paria gladiatorũ ad spectacula pugnatura producit. Et q̇ familiã gladiatorũ habet: gladiatoresq̃ domi instituit ac postea vendit: a laniãdo dicit᷑ lanista. Unde apud historicos frequẽter legimus lanistas vẽdidisse gladiatores munerariis Accipitur etiã. Munerarius pro eo q̇ pauperibus elargitur. Hiero. Munerariꝰ pauperũ ⁊ egentiũ cãdidatus sic festinat ad coelũ.

¶ Muneralis adiectiuũ qđ ad munus pertinet. Vñ Muneralis lex qua Cincius cauit ne cui liceret munus accipere. Plau. Nec numeralẽ legẽ neq̃ lenoniam rogo fuerit nec ne: flocci ęstimo.

¶ Munero as. ⁊ Muneror aris. in eadem significatione qua dono Macro. Ianus cũ saturnũ classe puectũ excepisset hospitio: ⁊ ab eo edoctꝰ peritiã ruris ferum illum ⁊ rudẽ añ fruges cognitas victum in melius redegisset: regni cũ societate munerauit. Hinc remunero. Liui. li. ii. Tñ Mutius quasi remunerans meritum.

¶ Munis officiosus: ⁊ q̇ onera populo soluit vñ Munia dicũtur obsequia lege debita: ⁊ officia q̃ publice p̃stant᷑ Col.li.i. Sic eñ ⁊ magistri singuloꝝ officioꝝ sedulo munia sua exequũtur. Vñ immunis q̇ ab hmõi onere liber est. A munis fiunt Communis et Immunis: de quibꝰ alibi. Munico as. quo veteres vtebantur sicut a Communis Communico. Nec habet munia aliam terminationem.

¶ Munifici apud antiquos non a largitiõe q̃ nulla erat sed consentientes appellabãtur: ad ea q̇ amici vellent: nũc aũt pro liberali ponit᷑: quasi sit munera large ꝓbens de quo in dictione liberalis. A munificus fit Munificentior ⁊ munificẽtissimus. Cato tñ Munificior et Munificissimus dixit.

¶ Municipia dicebãtur q̃ alii unde veniebãt in ciuitatẽ: et cum suo iure viuerent: muneribꝰ tñ populi Ro. honoribusq̃ fungebãtur. Capiebãt eñ munera: sed nõ dãnosa: vt est collatio tributorum et hmõi: sed q̃ ad honorem pertinerent. A quo munere capessendo nomen sibi vendicauere nulla populi ro. lege astricta. Et municipia sunt ciuitates suo iure et legibus suis vtẽtes q̃ meliore conditione sunt q̃ colonię: quorũ incolę municipes vocati sunt. Municipiorũ iura iam penitus obliterata sũt. Municipẽ vt Ulp. inquit facit aut ciuitas. aut manumissio aut adoptio: q̃ñ municeps ⁊ qui liber i municipio natus est ⁊ qui in municipio a seruitute se liberauit: et q̇ ciuitatem quãcũq̃ assecutus est: ꝓprie tñ municipes dicũtur q̇ in ciuitatẽ romanã recepti muneꝝ participes fiũt: sed abusiue nunc municipes dicimꝰ sue cuiusq̃ ciuitatis ciues. Quo noĩe tam oratores q̃ poetę vtuntur. Iuue. Iam princeps equituꝫ magna q̇ voce solebat Uendere municipes facta de merce siluros. Cic. in Bruto. Nõ dubito quin scias nõ solum cuius municipii sim: sed etiã q̃ diligenter soleam municipes arpinates tueri. Hinc municipalis.

¶ Municipale ius dicit᷑ priuatũ ius vniuscuiusq̃ ciuitatis. Municipalia magisteria vocãtur administratiões ⁊ officia sui municipii.

¶ Municipatim significat p municipia: sicut oppidatim per oppida.

¶ Munio is. iui. vel munii itũ. significat fulcio fortifico: reficio: reparo: p̃paro: defẽdo. Ci.li.i. Tus. Abiit ad deos Hercules nunq̃ abiisset nisi cũ inter homines esset eam sibi viam munisset. Sic dicimus munire ripã: munire alueũ: munire aditum: cũ illa vel reficimus vel reparamus. Huius cõposita sunt Cõmunio. Cęsar. Pręsidia disponit: castella cõmunit quo facilius si se inuito transire conarẽtur ꝓhibere possit. Circũmunio pro circũfulcio. Col.li.iii. Priusq̃ pomariũ ꝯstituas q̃ magnũ habere voles circũmunito macerie aut fossa. Emunio extramunio. Idẽ li.i. Sed et hanc curã pauimẽtorum et parietũ ꝓbamus cum vt retuli sic emunit a sola ⁊ latera horreorum ꝓhibẽt curgulionẽ. Pręmunio antemunio. Leo pa. Ad roborandã hanc fidem qua contra oẽs pręmuniebamur errores ex magno factum est diuinę pietatis consilio.

¶ Munimẽ pe. p. siue munimentũ: idẽ est quod munitio: q̃ ꝓprie castroꝝ est: ceterarũq̃ reꝝ q̇ ꝯtra euẽtũ hostiũ muniunt: siue vallo siue fossa: siue alio quouis modo quo sunt milites ab hostiũ aduentu muniti.

¶ Munia. ę. genus aromatis.

¶ Munichia orꝫ. festa palladis erãt. Inde munichii portus athenarum. Suidas. μουνυχια τοποσ θαλασσιοσ ευ τηαττικη ελλανικοσ δε εν δευτερω ατθιδοσ ωνομασθαι φησιν απο μουνυχου τινοσ βασιλεωσ του παντευκλεουσ.

¶ Murus a muniendo dictus est: ꝙ sepiebant ęquo munere oppidũ muris. Vñ ꝓprie vrbis est lapideus ambitꝰ paries domoꝝ. Maceria siue maceries q̇ constat ex lapidibus siue calce aut alio genere ferruginis. Sed cõfunditur quãdoq̃ Amb. sup Lucã. Meminimus ꝙ Hierico magna ciuitas fuerit muralibus septa parietibus q̃ non ferro peruia nõ arieti posset esse penetrabilis. Hic antemurale: et proximurium põtificale pomoerium proximuri.

¶ Muralis ⁊ hoc murale: qđ ad murũ pertinet: vt Muralis corona qua donari solebat ab imperatore qui primꝰ

murũ subiisset ꝛ in hostiũ oppidũ ꝑ vim ascẽdisset.

¶ Muratus a.um. quod muros habet. Vñ vrbes mura
tę dictę sunt.

¶ Muralis herba: q̃ vulgo vitriolum dicit̃ ꝙ vasa mu ũ
in modum confricata purificet. Ideo Urceolaris a ve=
terib⁹ dicta. Eadẽ parietaria vocat̃ ꝙ in muris frequen
ter nascatur. Et perdicium qm̃ perdices ea pręcipue pa
scantur.

¶ Murena cũ ę dip̃h. Nã grece scribitur μυραινα piscis
est longitudine nõ dissimilis anguillę. Parit quocũqꝫ
tp̃e: cuius oua citissime crescũt. Macro. Ac cerfebantur
ad piscinas vrbis ab vsqꝫ freto siculo. Illic cm̃ optimę es
se credunt̃ tã murenę q̃ꝫ anguillę ꝛ vtręqꝫ ex illo loco plo
tę a latinis flutę vocant̃: ꝙ in sũmo supnatãtes sole tor=
refactę curuare se posse ꝛ in aqua mergere desinũt: atqꝫ
ita facile capiunt̃. Mar. Quę nata in siculo grandis mu
rena ꝓfundo. Non valet exustã mergere sale cutẽ. Est
murena cognomẽ viri romani ab eo pisce deductũ Un=
de Ciceronis extat oratio pro murena. Solet hic piscis
alio nõie lãpetra appellari blandendis petris.

¶ Murenulę sunt ornamenta colli flexuosa instar murę
narũ ꝛ castellę ex auro quibus matronę ꝯdecorant̃: sicut
scribit Hiero. ad Marcellã his verbis. Aux colli sui qđ
murenulam vulgus vocat: qđ. s. metallo in virgulas len
tescẽte quędã ordinis flexuosi catena ꝯtexitur absqꝫ pa
rentibus vendidit. Potest tamẽ murenula esse diminu
tiuũ a murena.

¶ Murex piscis marinus ex cõcharũ genere a purpura
diuerso. Idẽ ꝛ cõchyliũ per excellẽtiam dicit̃. Ply. Cõ=
chylia ꝛ purpuras oẽs ore atterit. Ex muricꝫ humore fit
color purpureus. Uirg. Ip̃e sed in pratis aries iã suaue
rubenti murice. Unde vestis tincta murice conchyliata
dicitur. Interduꝫ accipit̃ pro purpura quã Sidon vrbs
syrię gignit. Idẽ li. iiii. Tyrioqꝫ ardebat murice lęna.
Interdũ pro acumine seu asperitate saxi. Idem lib. v.
Et acuto in murice remi Obnixi crepuere. Et murex ẽ
ferreus triangulus ꝑ cuspidẽ vulgo Tribulũ vocam⁹.
Item murex herba est q̃ nascit̃ vbi nũq̃ꝫ radiat sol vt in
puteis. Itẽ accipitur pro freno equi.

¶ Muricatus a.um. quod est muricis modo factũ. Ply.
de Carduo Muricatis inquit cacuminibus. Hinc muri
catim aduerbium.

¶ Muria genus liquaminis quod ex thynno pisce con=
ficiebatur. Persius. Tingit holus siccũ muria vafer in
calice empta. Apud Col. Muria capit̃ pro sale cum aqua
medicato ꝛ indurato.

¶ Muries ei. sal in pila tunsum ꝛ in ollam fictilem conie
ctũ ꝛ in furno percoctũ. Quidã tñ existimãt idẽ esse mu
riẽ ꝛ muriã significareqꝫ salsamẽtorũ aquam a mari no=
men deductum.

¶ Murtius aduẽtinus mons ꝙ e lapidib⁹ ꝛ veluti mu=
ro cõstaret: a quo Murtia dea venus quã Prisci Myrte
am nũcuparũt a Myrto arbuscula q̃ Ueneri dicata ẽ. de
qua Ply. li. xv. Ara fuit romę vetus Ueneris Myrtęę
quã nũc Murtiã vocãt. Huic erat sacellũ sub auentino
monte q̇ añ Murcus vocabatur.

¶ Murcea altera dea quã ita appellauerũt ꝙ pręter mo
dum faceret hominem murcidum. i. nimis desidiosum.
Cui contraria erat dea strenua quę faciebat homines
strenuos.

¶ Murrinũ pe. cor. a Murra fieri puto. Vñ vasa murri=
na ex murra gemma quã quidã eandẽ esse putãt: quam
nunc vulgo Agatham dicunt: qualia sunt vasa q̃ in diui
Marci thesauris apud Uenetos posita sunt. Existimãt
murrã esse humorẽ q̃ in oriente maxime in parthico re=
gno sub terra condensatur. Col. li. vii. Murrinus cũ sit
in asino vulgaris tñ etiã nõ optime respõdetur in mu=
la. Hic pro colore ponitur. Mar. Surrentina bibis: nec
murrhina picta: nec aurũ sume dabũt calices hęc tibi vi=
na suos. Ply. li. xxxiii. Murrhina ꝛ cristallina ex eadem
terra effodimus quibus pretiũ faceret ip̃a fragilitas ori
ens mittit: nitor est his ꝛ varietas color circũagentibus
se maculis in purpuram candoremqꝫ. Mar. Si calidum
potas ardẽti murra falerno. Cõuenit ꝛ melior fit sapor
inde mero. Fiebant ex murrino abaci escararia vasa et
potaria ꝛ trullę. Sue. i Aug. Itẽ lautitiarũ inuidiã cũ ꝛ
Alexandria capta nihil sibi pręter vnum murrinũ calicẽ
ex instrumẽto regio retinuerit. Murrina seu myrrina: vi=
nũ myro. i. odore ꝯditũ. Gręci cm̃ myrum dicunt qđ nos
odoramentũ vnguentũ ve. Huiusmodi cm̃ vina apud
priscos laudatissima erãt: vtpote aromatibus condita:
iunco. s. myrrha calamo ꝛ hmõi. Plau. in psa. Ecq̃d ha=
bet? Cum Charinus rogas? Murrinam: passum: defru
tum: mellinã vel quouis modo. Quint. Mittebãt vinũ
pulchrũ murrinũ. Idem dicebatur vinũ muratũ vel mu
rata potio ꝛ muriola.

¶ Murra gemma. vide in dictione murrinũ.

¶ Murreus a.um. quod ex murra est. sicut Murrinum.
Iabolenus iureconsultus scribit murrea vasa q̃ ad vsũ
edendi ꝛ bibendi causa aperta sunt: esse in supellectili.

¶ Murinus a.um. pe. pro. qđ ex mente. Ply. Pręterea
murrinũ fimũ qđ irẽ muscerdas appellat.

¶ Muricid⁹ pe. ꝑ. ignau⁹ stult⁹ a muris cędẽdis Plau.
Muricidę homo ignaue iners.

¶ Murmilonica: scuta cũ quibus de muro pugnabant.
Erant cm̃ ad hoc ip̃m apta.

¶ Murginor pe. cor. Tardo.

¶ Murgiso pe. ꝑ. iners desidiosus. a mora et deridẽdo
dictus.

¶ Murmur tã mas. q̃ꝫ neu. ge. leuis aquę strepitus licet
pro alio quocũqꝫ strepitu poni ꝯsueuerit. Hinc Murmu
ro as. ꝛ Murmuror depones. Plau. i Cas. Mihi manita
te iãdudũ intestina murmurant. Hinc etiã poetę mur=
murantia littora q̃uis plerũqꝫ secrete maledico capiat̃:
ꝙ is q̇ murmurat ita leniter loquitur vt magꝫ videatur
id facere sono q̃ꝫ vt intelligatur. Hui⁹ cõposita sũt Cõ=
murmuro. Ply. li. x.. Ubi ꝯgregatę inter se commurmu
rant. Submurmuro. Aug. li. vi. con. Sono aũt securis
audito submurmurauerunt argentarii q̃ subter erant.

¶ Murmurillũ: murmuratio. Plau. Nolo ego murmu
rillum neqꝫ sursurrũ fieri.

¶ Murmurillo as. murmuro. Idem: Quid murmuril=
las tecũ ꝛ te discrutias?

¶ Mus μυς exiguũ animal est nobiscum in domo habi
tans a corrosionis sono quẽ facit dictus: latine etiam so
rex appellatur. in gtõ plurali murium ꝛ ꝑ syncopen mu=
rum. Quidã tñ murẽ a sorice distingunt. ꝙ mus dome=
sticus sit sorex syluestris. Col. Si serpens aut mus so=
rexqꝫ in mustum ceciderit. Murem certe nec feram iure
dixeris nec placidum: quia nunq̃ꝫ mansuescit: vt inquit
Ply. Mus etiam araneus est quem gręci Mygalem ap=
pellant: quia muris magnitudine sit: mustellina specie:
ore oblongo: cauda gracili: versu dentium quadruplici:
vt inquit Aeti⁹. Abundat insula britania. De hoc Ply=
nius li. xx. contra araneorum murium venenatũ morsũ
μυγαλην.

¶ Musculus mõ dimi. est ꝛ significat paruũ murẽ. Ply. Decurgente nilo musculi reperiunt. modo significat articulũ in quo neruoꝝ capita sunt. Musculos etiã dixerũt minores machinas quib⁹ ꝓtecti bellatores fossatũ ciuitatis apportatis lapidibus lignis ꝛ terra nõ solũ cõplẽt sed etiã solidãt: vt turres ambulatorię sine impedimẽto vehant ad murũ. Sunt minores vineis subditioresq; et maiores firmioresq; pluteis. Idẽ Musculus gen⁹ piscis parui q̃ paruo moderamine caudę temperat balęnã ne in scopulũ impingat. Est em̃ balęna luscitrosa ꝛ pene exoculata q̃ cũ forte se direxerit ꝑfectura aliorsuz maris indiget hoc pisciculo ꝑuio q̃ eã deducit ꝛ reducit. De hoc Clau. li. ii. in Eutropiũ. Sic ruit in rupes amisso pisce sodali. Bęlua sulcãdas cui pręuius edocet vndas: immensumq; pecus paruo moderamine caudę Tẽperat: ꝛ tanto ꝯiungit fœdera monstro. Hunc piscem quidam aiunt etiã vocari Iulum.

¶ Mascerda muriũ stercus. Ply. Muriũ fimuz qđ item muscerdas appellãt.

¶ Muscio Cat⁹ murileg⁹: ꝙ sit infestus murib⁹ μυσ em̃ gręce pro quo nos mus dicimus.

¶ Muscipula: machina ad capiendos mures: nõ aũt catus. Aug. in psalmorũ expositiõe. Muscipulã suam diabolus tetendit vsq; in finem et vęh illi q̃ in muscipulam cadit.

¶ Mustella quasi longior mus: mures ꝑsequit ꝛ serpentes. Est etiã hoc noĩe genus piscis murenę fere similis. Neoterici lãpredã dixere.

¶ Musa latine significat cantũ. Unde musice appellata est scientia q̃ tractat de ratione canendi. Et Music⁹ musicę peritus. Musam pro cantu posuit. Uir. cũ inquit Pastorũ musam damonis et Alphisibęi. Hinc poetę musas finxerũt deas esse Iouis et memorię filias q̃ poetis et musicę pręessent. Oportet em̃ viruz eruditũ ac doctũ intelligentia memoriaq; vigere. Has dixerunt in helicone habitare q̃ mõs Bœotię est phocydi affinis: a quo heliconiades appellãtur nec ꝓcul distat a parnaso phocydis monte ęmulus illi ꝛ altitudine ꝛ ambitu ꝛ rupes amborũ saxea est. Pernasum quoq; habitare musę dicũtur Unde ꝑnasides. Et qm̃ phocydi ꝯfinis Aonia est: etiaz Aonides appellant. Etiã dicunt Cytheriades a saltu q̃ Cytheron dicit in quo similiter musę habitare feruntur Initiũ habet a megaricis et atticis montibus finit prope thebas. Pierides a pieria q̃ regio ẽ macedonię Emathia ꝗsi dicta. Hęc musarũ parens domusq; est a nemore itẽ appellata cui nomen est pieris. Et pieres populi dicti sunt quibus extinctis macedones ea loca incoluere. Itẽ dicitur Thespiades a thespia oppido heliconi ꝓpinquo. Itẽ pegasides ꝛ hippocrenides ab heliconis pulcherrimo fonte q̃ a gręcis hippocrine dicitur hoc est eq̃ fons ἱππον equuz vocant κρηνη fons a nostris appellat caballinus: Itẽ pegaseus ꝙ pegasus eo loco saxũ vngula feriens fontẽ apuit. Persi. Nec fonte labra prolui caballino. Hunc equũ putant esse q̃ inter sydera collocat⁹ ꝗuis alii bellorophontis equum esse dicũt. Rursus musę Libethrides vocatę sunt a fonte macedonię in ea regione q̃ Magnesia dicitur. Hic fons Libethros musis est sacer ꝛ spelunca eodẽ in loco q̃ libethra appellat. Itẽ pymphades siue pymplęę a Pympleo macedonię fonte seu riuo: vel a pympleo monte orchomenoruz: vel a pymplo vestio genere. Iteꝝ Castalides a fonte castalio in radicib⁹ ꝑnasi musis sacro: qui a castalia nympha nomen assumpsit. Nouẽ autẽ musę fingunt quibus hęc nomina imposita fuere. Primã em̃ a bonitate vocis dixere Calliopen καλλον. n. bonũ dicit ο͂ψ vox. Secundam Clio. a glĩa ꝛ celebritate reꝝ gestaꝝ: quas canit κλειειν em̃ celebrare est. Unde hysto. dicit. Tertiã ερατω. Erato vel a canendis amoribus: vel ꝙ cant⁹ ab omnib⁹ desyderetur. Ouid. Nunc erato nã tu nomen amantis habes. εραω. n. amo etiã desidero eligo. Quartã a voluptate ac lascivia cantus θαλειαν thaliã. θαλλειν. n. viuere germinare florere est. Quintam μελπομενην. melpomenẽ. a canendo μελπομαι. n. cãto modulor significat απο του μελοσ ποιειν: hoc est a concentu faciẽdo meditationẽ faciens q̃ tragica. Sextã τερψιχορην. απο του ποιειν τουσ χορουσ: hoc est delectandis choreis exultans q̃ cytharista. Septimã Euterpen a suauitate concent⁹ delectans. Tibicinaria dicit ευ em̃ bene significat τερπειν. delectare. Octauã πολυμνειαν a multitudine carminum siue laudationũ. πολυ. n. multũ significat υμνω cãto laudo. Nã υμνοσ canticũ est quẽ nos hymnũ dicimus Uel polymnia a multę memorię μνημη. n. memoria dicit Nonã ουρανιην: quasi cęlestem vel a cęlestiũ rerũ cantu vel a cantus diuinitate ουρανον. n. gręci vocant cœlum. Dicit autẽ Musa Herodiano teste inquisitio. Quęrẽdo em̃ disciplinas adipiscimur. Alii musas denominatas ꝑinde atq; ομουσασ omusas. ꝓsunt em̃ orationi. Una em̃ vtentes cõuenientia quaz αρμονιαν vocant et simul canunt ꝛ simul tripudiis exercẽtur: nec vnq̃ inuicẽ sperãtur. Nam tametsi earũ quęq; suã vim habeat: vt alia in astronomia: alia in geometria: ꝛ alia ĩ aliis disciplinis ĩ vnaquaq; tñ earũ musas oĩs inuenias. In astronomia em̃ atq; geometria facile reperias ꝛ carminum ꝛ historię pulchritudinẽ atq; dignitatẽ. Et eodem modo in cęteris scientiis.

¶ Musę Iouis cœli ꝛ t̃rę filię dictę: em̃ Myin gręce honesta bonaq; doctrina instituere significat.

¶ Musiũ. Spar. in hac apud Alexãdriam in musio multas quęstiões ꝓfessorib⁹ ꝓposuit.

¶ Musica cę. ꝛ Musicę es. scientia est q̃ modũ canẽdi demonstrat. Hęc apud gręcos antiquitus tantę venerationis fuit vt idẽ musici ꝛ vates ꝛ sapientes iudicarent Cuius scientię cum se imperitum Themistocles cõfessus esset: vt inquit Ci. indoctior habitus est. Sed vt puto cũ aliis multis virtutib⁹ interiit. Scribit em̃ ista verba miranda magnus Basilius de Timotheo ωσ γε τοσ ουτοσ περι την τησ τεχνησ ωστε και θυμον εγειρειν δια τησ συντονου και αυστηρασ αρμονιασ και μεντοι και χαλαν και μαλαττειν παλιν δια τησ ανειμενησ ειποτε βουλοιτο.

¶ Muscus viridis herba in corticibus fõtis ꝛ locis humidis nascẽs. Uir. Musco circũdat amarę corticis. Hic fit muscosus a. um. qđ musco opertũ est. Uñ dñr muscosi fontes. Hęc alio noĩe Bryon dicit.

¶ Muscari est musco tegi. Col. li. xi. Muscant olęę.

¶ Muschus cũ h est aĩal simile muri duos dentes supiores ꝛ duos inferiores habens: iuxta cui⁹ vmblicũ nascit sanguineum a postema inter carnẽ ꝛ coriũ: qđ cũ pelle ablatũ muscum preciosum conficit.

¶ Musca paruum aĩal volatile: cuius dimi. est Muscula Boetius. Quid imbecillius hoĩe: quos morsus muscularũ necat.

¶ Muscarius a. um. qđ ad muscas pertinet. Ply. Aranei muscarii tela.

¶ Muscarium flabellũ quo muscę abiguntur. Hiero. ad Marcellã. Ex autem in matronis offertis muscaria paruis animalib⁹ ventilãdis elegans significatio est debere luxuriã cito restrigere: q̃ muscę morituręˌ oleũ suaui

tatis exterminant. Ab huius similitudine muscarium etiā appellatur coma illa quarundā herbaꝝ in qua semina dependent: qualis est fœniculi aneti ꝛ similiuꝫ. Ply. Semine in muscariis dependente: vt ferulę in papauere et similibus scap⁹ in glandibus auellanis panicula appellatur.

❡ Musęus poeta insignis Orphei tpe. vn⁹ ex argonautis: de quo extāt versus. Ancus erat romę quo marti⁹ optimus quo Musęus grecis floruit in patrib⁹. Orphe⁹ in hymnis ορφεωσ τελε ται προσ μουσαιον αυτου υιον μανθα με δη μουσ αιτ θυηπολιην περισσοτην ευχην.

❡ Musea dicūtur q̄ in ędificiis ex pumicibus depēdētia sunt ad imaginē speċus arte reddendā. Unde Museaca opera dicunt q̄ vulgo musaica vocātur. Pumices em̄. i. leues lapides mire erosos in ędificiis musea vocant q̄ ꝛ vermiculata dicūtur. Hęc etiam Musiua appellantur a Spartiano. Aug. lib. x vi. ci. dei. Quosdam sine ceruice oculos habere in humeris ꝛ cętera hoim: vel quasi hoim genera q̄ in maritima platea carthaginis musiuo opere picta sunt ex libris deprōpta velut curiosioris historię. Mu⁹ cū etiā a grecis dicit domiciliū musis dicatū. Acci piturq̄ pro diuersorio eruditoꝝ. Ply. in epis. O mare o littus veruꝫ secretūq̄ musęon: q̄ multa inuenitis: q̄ multa dictat⁹. Scribit Stra. li. vltimo apud alexādriā fuisse museū celebratissimū.

❡ Musso as. submissa voce loquor: et secrete occultaq̄ qd celatū veliꝫ: quasi murmuro. Plau. in aul. Ne. ꝓ id occultū haberi neq̄ per metū mussari quin participē pariter ego te ꝛ tu me facias. Aliquādo Mussare ponit pro tacere ꝛ quasi obmutescere. Terē. Sile cela occulta tege tace mussa. Aliq̄n pro dubitare. Uirg. li. xi. Mussat rex ipse latinus. Quos generos vocet. Uulgo autem ponitur pro citare.

❡ Mussito as. frequentatiuū. Liui. li. i. In absentē tarquiniū erat inuectus haud mirum esse superbo romę cognomen. Iā em̄ ita clā quidā mussitantes vulgo cū euꝫ appellabant.

❡ Mustū non solum vinū nouū dicit: vt apud Ouid. in fas. Pręmia de lacubus prima musta tuis: sed etiā quicquid nouū. Nā Mustus a. um. idem quod recens. Unde Plau. mustā iuuencā dixit. Neutus. vtrū sit meli⁹ virginem an viduā: virginē si musta est.

❡ Musteus a. um. qd mustū: hoc est dulcedinem in se habet. Uñ poma mustea. Plyni. Est tanta musteis pomis suauitas vt finis mandendi non nisi periculo fiat. Dicit etiā Musteus recens. Idē li. xii. Amaritudo grano eadēq̄ piperi musteo. Col. li. x. Trāsfertur in vasa fictilia mel dū musteus fructus deferuescat.

❡ Mustaceus ꝛ Mustaceū legit scdm̄ ꝓbū libi genus qd datur ad cōciliandū stomachū a musto seu a mustace lauro: vt quidā putant nomen deductū. Iuue. Causa: nec est quare cœnā ꝛ mustacea perdas. Ca. de re rus. Mustaceos sic facito. Farinę siliginee mo dium vnū musto conspergito anisum cyminū adipis pōdo duo casei librā: ꝛ de virga lauri deradito: eodē addito. Et vbi defrixeriꝫ lauri folio subtus addito dū cōcoques. Ply. scribit esse gñs lauri quā Leneus grām aticus mustacē appellat ꝙ mustaceis subiiceretur.

❡ Mastacula est machinula ex regul' ex qua calceus nouus suitur.

❡ Musmōes sunt arietes. Ply. li. viii. Est in hispania: sed maxime corsica nō dissimile pecoris gen⁹ musmonū caprino villo q̄ pecoris velleri ꝓpius.

❡ Muto as. transfero. Uar. Fac vt te aliquo cū omni familia mutes. Quandoq̄ mutare variare. Unde mutare aim: mutare sniam dicimus. Quādoq̄ aliquid ꝓ alio accipere: qd vernacula lingua dicim⁹ baratra. Col. li. x. Quare dū viridis ętas pulchritudinē corporis oseruat gre mutandi sunt. Sal. in Iug. Statuit tñ Metell⁹ pecoris ꝛ mācipiorum prędas certatim agere eaq̄ mutare cū mercatorib⁹ vino aduectitio ꝛ aliis talibus. Aliquando sine ablatiuo ꝓtii. Uirg. Nec nautica pinus mutabit merces omnis feret oia tellus. Sal. ad Cęs. Nemo nisi victor pro pace bellum mutauit. Huius cōposita sunt Cōmuto. Demuto. Plau. Hic meo hero amicus solus firmus restitit: neq̄ demutauit aim firma fide. Immuto intus sum valde muto renouo. Idē in Am. Ita nunc holes immutātur postq̄ peregre aduenim⁹. Sal. Quibus rebus permota ciuitas: atq̄ immutata vrbis facies erat. Permuto. Ply. lib. xxxv. Postea donare opera sua instituit ꝙ ea nullo satis digno ꝓtio permutari posse diceret.

❡ Mutito as. pe. cor. sępe facio: aut sępe exercito: modo vnū: modo aliud. Gel. li. ii. Principes ciuitatis q̄ ludis megalēsibus antiquo ritu mutitaret. i. mutua inter se cōuiuia agitarent.

❡ Mutuū dicit ab eo ꝙ de meo tuum fit: vel q̄ res quę reddunt mutant. Et ꝓpue sine vsura: fœnus cū vsura. Plau. Nā si mutuo non potero certū est sumam fœnore. Paul. Mutuū damus recepturi nō eandē speciē quā dedimus alioquin aut cōmodatū erit: aut repositū: sꝫ idē genus. Nā si aliud genus veluti pro tritico vinū recipiamus nō erit mutuū. Mutuus amor dicitur cū par voluntas accipitur et redditur. i. vt ab eo ameris queꝫ ames. Dicimus: hic amat amicū suū mutuo amore. i. respōdente: ꝛ mutuo amore tenet. Ter. Meretrix adolescentem cuius mutuo amore tenebat exclusit. Quintil. Ac ne tā q̄ pauper quidē mercedē accipiet: sed mutua beniuolētia vtetur. i. respondente. Aliquando mutuum pro vicario accipitur. Apul. Mutuam tibi operam pręstiti. i. vicariam.

❡ Mutuo aduerbiū modo significat inuicē. Ci. Mutuo se amabāt. i. alter alterū amabat. Mō e diuerso vicissim. Idē. Fac me mutuo diligas. i. fac mihi in amore respondeas: ꝛ me vicissim ames.

❡ Mutuo as: mutuū do. Quod etiā mutuū do frequenter dicimus. Plau. in Tri. Si quis mutuuꝫ dederit: fit pro proprio perditū. Nā ego talentū mutuo qd dederaꝫ talento inimicū mihi emi: amicū vendidi. Significat etiā mutuū accipio. Cęcil. Ad amicos currat mutuatum mutuet cā mea. Quo aūt differant mutuare ꝛ cōmodare. Uide in dictione Cōmodo

❡ Mutuor mutuū: vl' mutuo accipio. Ci. li. de fato. Orator ab academicis subtilitatē ingenii mutat. Plau. Decē minas a patre mutuat⁹. Qd etiā dici potest: Sūpsit mutuū vel mutuo.

❡ Muto mēbrū virile. Uide in dictione mēta.

❡ Mutuatiti⁹ a. um. quod mutuatur: vt pecunia mututitia. Gel. Maximęq̄ in pecunię mutuatitię vsu atq̄ cōmercio.

❡ Mutus a mugiendo quidā deduci putant cū is q̄ loq̄ non possit: proripit tñ in voceꝫ q̄ mugit⁹ potius q̄ sermo videtur. Uel dicitur mutus: quasi minutus ꝙ eo sēsu minutus sit: vel dicitur a musando ꝙ hic non ampli⁹ q̄ mus dicat.

❡ Mutę litterę dicūtur ꝙ positę in vltimis partib⁹ orationis obmutescere cogant loquētes vel quia paruę exiguęq̄ sit voci: vt cū mutuū oratorē dicim⁹ aut tragœdū.

Vrg. l° li. Quod fortuna ferre mi-cet [?] ... mussant (handwritten margin note, largely illegible)

¶ Mutio is. mutiui vel mutii itū. Et est mutire tanq̄ mutus signū facere seu strepitū siue submissa z imperfecta voce fabulari: aut vnū tm̄ verbū dicere. Ter. i an. Itaq̄ hercle nihil iam mutire audeo. i. verbum sonare. Hiero. in exo. Apud oēs filios israel non mutiet. canis ab hoie: vsq̄ ad pecus. i. querulā vocē emittet. Plau. in cur. Uiden vt aperiunt ędes festiuissime non mutit cardo. i. non crepitat.

¶ Mutuo es. mutui. a quo mutesco. mut⁹ fio vel mutorū more taceo. Lact. lib. xvii. Cuz in exitu lingua mutescat. Hinc obmutesco: de quo infra.

¶ Mutilo as. pe. cor. trūco aliqd. detraho diminuo Ter. i Ecy. Ego ꝓpterea te sedulo z moneo z hortor ne cuiusq̄ te misereat quin spolies laceres mutiles quęcūq̄ nacta sis.

¶ Mutili dicti sunt boues sine cornibus: aut capri. Et Mutili dicunt͂ hi a quib⁹ ferro vel alia re aliquod membrū erectū sit. Maci⁹ do qb⁹ mēbrum naturę vitio desit. Iuue. Ergo tanq̄ mācus z extinctę corpus nō vtile dextrę. Debiles eos nūcupant quib⁹ mēbrū vel vulnere vł morbo inutile sit redditum.

¶ Mutuli vno modelo de spaldo vulgo dicit͂. Uar. Supra columbarius in pariete mutulos aut palos i ordine supra quos tegiculę canabinę fiunt impositę. Idem. Eas aluos ita collocant in mutulis parietis vt ne agitentur: neue inter se contingant.

M ante Y.

¶ Mycenę arū. Mycena ę. pe. p. vrbs peloponesi quā Perseus Danaes fili⁹ extruxit regiūcula in qua regnauit Agamēnō: a mycena nympha sic appellata.

¶ Mycone es. z Myconos oni. pe. cor. insula vna ex cycladibus. Sta. li. Achil. Cycladas hinc spretę myconosq̄ humilisq̄ seriphos. Scribit Seruius hanc insulā terrę motu diu laborasse. Quo cessante e Mycone gyaroq̄ vicinis insul͂ ppłos venisse q̄ eā tenerēt z incolerent.

¶ Mydia insula: q̄ etiā Delos dicit͂ vna ex cycladibus.

¶ Mydriasis vocat͂ oculorū cū pupula quidē ipa colores nō mutat: sed videt͂ vltra naturalē sitū multo latior interim: vt visum oēm adimat: interim vt partē: res vero ipę minores q̄ sint appareant. Econtrario in phthisi maiores. Nā et pupula cōtrahit͂: corrugaturq̄.

¶ Mygdonia regio littoralis macedonię in qua Niobē Tantali filia vxorq̄ amphionis. in saxū v̄sa est. a Mygdone rege sic dicta. Iuxta hāc est insula mygdon. Aristoteles scribit mygdoniā esse Phrygiam lydię ꝯterminā. Solinus vero dicit hanc asi Bebryciā dictā: et mox a Bithyno rege bithyniā dictam.

¶ Myia latine musca. Unde z Cynomyia canina musca Myiagrus: muscarū deus appellabat͂.

¶ Mylas oppidū. de quo Sen. li. iii. naturaliū. q. Circa messanā z Mylas fimo quiddā simile mare ꝓfert: feruetq̄ z ęstuat non sine colore fœdo. Unde illic stabulari solis boues fabula est.

¶ Mylos latine mola. Uñ Chiromylos mola manual͂: amylum sine mola.

¶ Mymphur lignū mediocris lōgitudinis rotūdūz qđ loro circūuolutū circūagūt fabri in opib⁹ tornandis.

¶ Myoparo gn̄s nauigii tyrrheni piratici ex duob⁹ dissimilib⁹ formatū. Nam z medion z paronparsę sunt: paro quoq̄ genus nauigii est. Uar. Itaq̄ duo parones habebant instructos. Ci. li. iii. de repu. Nā cū q̄rerek ex eo quo scelere impulsus mare haberet infestū vnū myoparone. Eodē inq̄t q̄ tu orbē terrę.

¶ Myopas gręci vocāt in die parū videntes μυω claudo z ωψ oculus quasi myopes ꝓpter visus hebetationē clausis oculis intueri videantur. Hos latini Lusciosos vocant. Alio noīe gręci myotilopas vocant a nocturno aspectu. Auctor est Noni⁹ Myopes q̄ latine luciosi vocātur ad lucernam non videre.

¶ Myopia vitiū hmōi. Sūt z myopię murtū cauernulę μυ nō οπτω video licet sit.

¶ Myophanos murium interfector: vel myoctonos radix aconiti q̄ e lōginco mures interficiat.

¶ Myra vrbs lycię cui diuus Nicolaus eps̄ pręfuit.

¶ Myrrha arbuscula est in arabia pcipue nascens altitudo ei ad quinq̄ cubita nec sine spina: cortice duro z intorto: cuius gutta q̄ sponte stillat viridis est z amara: q̄ eodez noīe vocat͂ myrrha arabica siue Stacte. i. gutta siue stilla myrrhę. Ei⁹ virt⁹ ē: vt corpa imputribilia reddat. Fuit z myrrha Cynarę cypriorū regis filia: q̄ in arborez sui nominis fertur ꝯuersa.

¶ Myrrheus a. ū. qđ ex myrrha est. Proper. Myrrhea q̄ in parthis pocula cocta focis.

¶ Myrin⁹ pe. cor. nomē ꝓpriū. Mar. Nup cū myrino peteretur myssa lęso. Myrinū pe. p. Aristoteles vocat marē murenā q̄ dentē extra os habet.

¶ Myrias adis. numerus ꝯtinēs decē milia. Myriades plura dena milia. Myliarches q̄ pręest decem millibus Mille vero χιλια dicuntur.

¶ Myrica pe. p. gn̄s humilis virgulti in italia fere quas alio nomie Tamaricas dicint͂. Uir. Nō oēs arbusta iuuāt humilesq̄ myricę Scribit͂ cū ypsilo: qm̄ gręci μυρικη scribunt. Hinc Myricinus a. um. pe. pro.

¶ Myrtus arbor baccas saporis pcipui ꝓducens: ex q̄bus vinū fit qđ myrtidanū vocāt. Itē generosum obsoniū quod dicunt myrtatum.

¶ Myrteus a. um. quod ex myrto est. Tibul. Et gerit i signi myrtea serta coma. Hinc myrteā Uenerem Prisci appellarūt. Pli. li. v. Ara fuit romę vetus Ueneris myrtę quā nunc Murtiā vocant.

¶ Myrtin⁹ a. um. pe. p. eiusdē significatōis. Ply. Oleo myrtino illitū statim resoluit͂.

¶ Myrtetū locus myrtis cōsitus. Dicitur et Myrtetos Plau. in aul. Nescio q̄ seruus e myrteto ꝓsiluit.

¶ Myrtatū gn̄osum obsoniū appellat͂.

¶ Myrtoū pelagus pars maris ęgei: seu q̄ est inter ęgeum z ioniū nomē accipiens a Myrtilo Mercurii filio qui in id ꝓiectus fertur.

¶ Myron ꝓpriū nomē statuarii. Hic fecit ex ęre buculā celebratis v̄sibus laudatā. Prop. Atq̄ arā circūsteterāt armēta myronis quattuor artificis uiuida signa boues

¶ Myronides nomen viri ꝓprium.

¶ Myrapia gn̄s pirorū q̄ odorē gratissimū reddant.

¶ Myrustica nux ꝟ: vnguētaria glās: quā vulgo muscatā vocāt. Hęc bonū orē odorē facit: epati lyeni z ocul͂ cōfert.

¶ Myropola pe. p. vnguētorū vēditor quē nostri vnguētariū dicūt. Sic Myropoliū loc⁹ vbi vnguēta vendūtur. Plau. Quę sum defessus q̄rere p medicinas tonstrinas in gymnasio atq̄ in foro p myropolia. Latinē vnguētaria taberna ꝟ. Sue. in Aug. Et mō vnguētariā tabernā mō pistrinū Aricię exercuisse obiicit.

¶ Myrobalanū quasi vnguentaria glās βαλανος gręci glandē dicūt. Est aūt arbor heliotropii foliis fruct⁹ glādi similis ad magnitudinē auellanę.

¶ Myrothecium vnguentorū repositoriū. Unde Ci. scribit se myrothecium socratis totum cōsumpsisse in commen

E

torio consulatus sui scribedo: hoc est pigmeta oratoria.
¶ Myrlea oppiduz bithynie qd Apamea dicit a Myrlo Colophoniorum duce: vel a myrlea amazone Nicomedes aut Epiphanes Prusii regis filius de matris noie Apames Apameam vocari voluit.
¶ Myrmecie verruce sunt lupini amplitudine: sicut Acrocordones fabe nostratis sic dicte q formice mo pugnat.
¶ Myrmecides nome viri proprium de quo Ci. in acad. Ut etia inter deos myrmecide minutorum opusculorum fabricator fuisse videat. Suidas μυρμηκι ...
¶ Myrsus propriu nome viri. Sic enim vocat fuit Cadaules pater q myrsillus dictus fuit. Ite Myrsum peloponensi oppidu fuit.
¶ Myrobrechis quasi vnguento stillates μυρον greci vnguentu vocat βρεχω pluo e irrigo. Plau. in aul. Myrobrecharios pro vnguentorum confectoribus accipit ad capillos irrorantes. Ait em Aut manulearii: aut myrobrecharii
¶ Myrobaptarii dnr tinctores murrei coloris.
¶ Mys myos nome fuit celatoris: q claruit argeto celando. Mar. Quis labor in phiala docti myos: anne myronis?
¶ Mysia regio hellespoti a mysis dicta q e thracia illuc migrauerunt q subdita fuit Telepho. Est et alia mysia post macedonia q affinis adriatici vsq ad ponticu extenditur mare. Ptol. Duplice mysia facit maiore e minore e vtraq extra bithynia in asia posuit non procul ab Ida Mysos alii thraces: alii lydos fuisse dixerut. Et qm lydi fagu acetosam q multa nascit in olympo mysam vocauere ab eo Mysos dictos putarut quibus sermo fuit ex lydo phrygioq permistus.
¶ Mysteria a grecis dnr q latini sacra arcana sedusa vocant q nisi sacerdoti scire nephas e. Un occecatus est poeta q ausus fuit ea patefacere. Dicta mysteria: vt li. ii. preparatione eua. testat Eusebius a μυσος qd latine scelus dicitur Hinc non sine mysterio fieri dicimus qd occulta aliqua sacrorum ratione pficit. Un myste dicti sacerdotes: vt apud Ausoniu Seneca e Papiniu. Et Symmyste consacerdotes eisde sacris initiati. Qua dictione apul. Sidonius Hiero. vtutur. In mysteriis aut tradebatur multa arcana q in vulgus annuncianda no sunt cu auctore Tertuliano omnibus mysteriis silentii fides debeat. Scribit Euse. in preparatione euagelica. In sacris Isidis e seraphidis fuisse simulachru qd digito labiis impresso admonere videretur vt silentiu fieret.
¶ Mysteriu a mysos qd latine scelus e dionysio accidit vel myente attico illo q venerado periit vel quasi mytharia quasi fabula queda sint. Na Dardanus quida deoru fabulas in mysteria deduxit.
¶ Mysticus a. um. proprie qd in arcanis deorum sacris fiebat qualia erant bacchi orgia q noctu clam a solis mulieribus celabrabantur. Uirgi. Et mystica vannus iacchi. Ipa sacroru significatio occulta vt ait Stra. mystica dicitur. A nostris tn mysticu dicit figuratu.
¶ Mythos latine fabula. Un Mythicus fabularis seu fabulosus. Mythologia sermo seu ratiocinatio fabularu
¶ Myxa apud grecos proprie pituita e naribus fluens q et Muccus dicit. Un e Myxon muccosus appellat. Hoc est nares mucco sordidas habes. Myxetis vero naris appellat. Ex hoc Myxa e Myxos prominens pars lucerne vocatur ex qua pfertur ellychniu quasi ex naribus muccus. Hinc greci quoties volunt Ellychniu educi: vt lucceat clarius ... dicut: nostri pro Emungere lucerna A myxos fit dimyxos q est lucerna duo ellychnia habes Trimyxos tria. Polymixos multa. Mar. Totaq geram myxos vna lucerna vocor.
¶ Manducus erat laruato capite humano maxillas vasta magnitudine pariter vastis armatas dentibus habentes q suo tanti oris hiatu dentiuq crepitu sese in vtraq parte vie du flecterent ridente turbam vertebant in fugam.
¶ Matula: Matella: e Matellio vas ad deponenda ventris onus.
¶ Malacisso mollem reddo. Malacolos mollis. Un malacia maris transquillitas. Hinc malacus ca. cum. p molli et delicato. Plau. in Bac. Pro lorica malacum capiam pallium.
¶ Materiarius faber q ligna parare e subministrare operi facundo debet.
¶ Malobathron: latine folium: vnu inter odoramenta. Diosco. Malobathron est herba q nascit in india: et habet folia q extendunt sup faciem aque e no habet radice et est boni odoris.
¶ Manna: alio noie dicitur Rosmarinus.
¶ Melisophilos herba qua Borachu vulgus vocat.
¶ Melilotu flos plante coloris palee in quo est lunaris figura.
¶ Melina: vt auctor est Fes. genus tibie acutissimi soni. Est et genus vestis apud Plau. in epi. a colore q medius est inter album et fuscum. Uel a melo insula vnde afferebatur. Jul. pol. Candicantia in primis habebant vestimenta peregre veniens vel phea vel melina vel glaucina.
¶ Mendicula vestis a mendico siue a medice qui magistratus nome est: vt inquit Festus.
¶ Manipula genere neu. Sparti. in Hadr. Ipse inter manipula vita mulctare ministras.
¶ Misericordia a misero e corde copositum nomen est.
¶ Mineruā appellarant e filia Jouis ac virginem putarunt. Nam incorruptibile aut esse natura e extremu locum vniuersi obtinere cotendunt. Tritoniam vero appellatam qm ter in anno spatio vere estate hyeme commutatur. Glaucopin. i. glaucula vocari ptendut: non qa vt nonnulli greci putaret glaucos habeat oculos quod nome ipm denotare videtur: sed qm aer visum animalibus prebeat.
¶ Mamona hebraice vel syriace latine diuitie interpretant: qr punice mamon lucru dicit. Mamona ergo iniquitatis iste diuitie vocant etia cu iustitia acquisite e q iure parentu succedut: qr cu labore acquirunt e cu magna solicitudine custodiutur e sine iniqtate aut vix aut raro haberi possunt.
¶ Margus fluuius asie minoris q p massagetas ac derbitas in oxum amne defertur.
¶ Mars. Ares grece appellat qd regnis auxiliu pugna oppressis afferre significat.
¶ Metodorus chius: sempiternum esse vniuersum ait Na si factu esset: esset a no ente. Infinitu etia qm sempiternu cu no habeat principiu vn incipiat: nec exitum quo terminetur immobile quoq asserit: qm moueri no possit qd no trafeat. Trasire aut necesse est: aut in plenu aut in vacuu: in quoru alteru transitus fieri no potest. Ex ethere aut fieri nubes densatione inde aqua q ad sole decurres extinguit ipm: q rarafactus rursum accedit solem siccitate conspiratu ex aqua splendida stellam efficere. Dicit etiam diem ac nocte inde fieri: q sol extinguatur atq accendatur. Ecclypsim quoq extinctione fieri.

¶ Menoles dict⁹ est Dionysius qui latine totũ furentẽ significat: cui bacche orgia celebrant: & crudas carnes comedentes sacro furore incitatũ: euan euan exclamãtes q̃ vox aspirata scḋm exq̃sitã heb: & eorũ linguam fœminei sexus se rpẽtem significat.

De Littera N.

N Littera si principalis fuerit syllabe aliqñ sumit ante se g. vt Narus gnarus. Vñ ignarus: nauus gnauus: vñ ignauus: & si habuerit post se c. sepe c. in g. mutat: vt quadringenti pro quadrincenti: q̃ngenti p quincenti. Sed in quib⁹ n. nõ fuerit: seruat c. vt ducẽti.

¶ Nabathea. regio est ab arabia incipiẽs: eãq intra se ptinẽs q̃ vsq ad mare rubrũ ex latere dextro: p̃sicũ ex sinistro: mediũq ex superiori parte ptendit: nomẽ habet a nabath. hismaelis primo genito. Huic metropolis est Petra. Hinc Nabatheus a. um. pe. pro. Iuue. Et quos deposuit nabatheo belua saltu. Est & Nabatha ciuitas.

¶ Nabliũ dimi. a nabulũ instrumentũ musicũ qḋ & Naulũ: a quo nauliũ. Ouid. Disce etiam duplici genialia nablia palma Uertere: cõueniũt dulcibus illa modis. Suidas Nabla organi species est alibi. Psalteriũ organum est musicũ qḋ nabla etiã vocatur.

¶ Nee fullones: q a veteribus grecis oia fere opa ex lana nee dicebãtur.

¶ Ne cum diph. Uide in dictione Ne.

¶ Neera nomẽ mulieris ppriũ quo significatur semper recens.

¶ Neuus corporis insigne: seu genitiua macula. Vñ Neuosus q̃ neuis plenus est.

¶ Neuia nomen mulieris a neuo sic appellata.

¶ Neuine. Uide in dictione Nenia.

¶ Naiades nymphe fluminũ & fõtiũ ἀπὸ τοῦ νάω fluo.

¶ Nalis fluuius q̃ ex tauro mõte nascẽs in pontum mergitur.

¶ Nã piũctio causal̃ quã frequẽter vsurpãt auctores & primũ tñ locũ sortit. Nãq vero scḋm vel aliũ accipitur etiã pro Ideo. Terẽ. Nam in plogis scribũdis operam abutit. Aliqñ pro Aũt. Ci. in Sal. Nã q in vxorẽ atq filiã meã tã petulãter inuectus es.

¶ Nãciscor eris. natus. a nãcio is. fit scḋm Pris. & significat acquiro: Ter. in phor. Non triũpho ex nuptiis tuis si nihil nanciscor mali. Sal. Hoies adolescẽtes summã ptãtem nacti. Ci. Apio. pul. Pluribus verbis ad te scribã cũ plus ocii nactus ero. Et nãcisci significat inuenire Lac. li. v. Si ducẽ nactus fuerit q̃ dirigat ad meliora tubatẽ. Hic renãciscor qḋ a veterib⁹ positũ ẽ, reprehẽdo

¶ Napee syluarũ seu colliũ: & floriũ dee: sicuti driades arborũ. Uirg. Faciles venerare napeas. Napee ppli i lesbo Et Apollo napeus sub vrbe napa. napatei ppli i ethyopia. Napite ppli in scythia quorũ caput vicus napis q̃ & napate nominantur.

¶ Napus gñs rape q̃ lõgior. Col. li. ii. Napus deuexam terrã amat & siccã. Ha. i⁹ dimi. est Napunculus.

¶ Napine: vbi seminant napi. Col. li. xii. Napine itẽ rapine si canetis locis per hos dies fiunt.

¶ Narphtha a latinis naptha dicit pisce gen⁹ vt est apḋ Danielẽ prophetam.

¶ Nan⁹ teste Gel. li. xviii. grecũ vocabulũ est q̃ vocatur sunt breui corpe hoiem paululũ supra terrã extantẽ quẽ latine Pomilionem dicim⁹. Nec de hoib⁹ tñ: sed de aliis quoq rebus dr. Vñ etiã mala nana q̃ alio noie Melimela vocãtur.

¶ Nanũ vas breue et latum: qḋ vulgo Situlũ barbatum appellant.

¶ Nar fluui⁹ q̃ p vrbem narniã effluẽs Tyberi immiscet. Est & ali⁹ hoc noie q̃ a danubio videt deriuari Uirg. Sulphurea nar alb⁹ aqua. Stra. Hũc Naronẽ vocat.

¶ Narano fluui⁹ dalmatie ab Epidauro nõ distãs amplius centũ millibus passuum.

¶ Narbasis vrbs estuaria in Hispania.

¶ Narbonẽsis Gallia a narbone ciuitate dicta est: hec olim bracata gallia dicebat. Scribit Strabo lib. iiii. narbonẽ fuisse amplissimũ ei⁹ regiõis emporium.

¶ Narcissus lilii genus radice carnosa atq odora flore purpureo: folia in radice habẽs ad similitudinẽ foliorũ arũdinis: sed aliquãto crassiora. Dict⁹ a ναρκῶ narce: vt Ply. inqt quod stuporẽ latine significat. Nã odor ei⁹ caput aggrauat. Eius duo sunt gñã. Unum purpureo flore: alter herbaceo. Narcissi vero pueri monumẽtũ i ora bœotie p qḋ trãseuntes silebãt. Vñ taciturnũ vocabãt. Ferk narcissus puer filius fuisse Cephisia amnis & liriopes nymphe q̃ cũ pulchritudine prestaret a multis nymphis amat⁹ ẽ: & cũ nimio desyderio potiũde nymphe cõtabuisset mutatus est in florẽ sui nomis. Est & narcissus nomẽ fluuii & nomẽ liberti potẽtissimi claudii.

¶ Narcotica medici neoterici appellãt medicamẽta q̃bus stupor pciliatur: ac torpor: aduersus sensum doloris et cruciatum.

¶ Narcissites pe. p. gẽma appellata est q̃ narcissi colorẽ habet.

¶ Nardus fœ. gñs & Nardũ neu. frutex grani: et crassa radice: sed breui ac nigra aspo sapore: folio puo densoq Tibul. Illius puro distillent tpa nardo.

¶ Narcinũ pe. p. vnguentũ ex nardo factũ: qḋ alio nomine dicit Foliatum: vt ait Ply.

¶ Narthecũ dimi. est greci Nartheca vocãt ferulam assurgẽtem in altitudine: humilẽ vero & depressam narthecion dicũt. Cũ aũt semẽ ferule morbis q̃busdam auxiliari dicãt: medici narthecion p repositorio medicamẽtorũ vsurpãt: etiã si fuerit ex alia materia factũ: vel q id gñs ligni accõmodatũ est ad seruãda medicamẽta. Ci. de fi. bono. Iã doloris medicamenta illa epicurea tanq̃ de narthecio pmãt. Hinc Narthecophori: quasi feruligeri dicti sunt Bacchi ministri.

¶ Nares pprie nasi latiores ptes in qb⁹ sunt spiracula a naritate: vt inquit Do. q̃ nos odoratu doceãt presto & ppe esse qḋ adhuc oculi nõ videt. Siue vt alii volũt q p eas odor vel spiritus nare nõ desinat. Uirg. iii. Ge. Collectũq premens voluit sub narib⁹ ignẽ. Ouid. vsus ẽ singulari pro naso. Pãdaq naris erat. He partes nasi. nares imus nasus dici solent. Sue. de Augu. Mediocres aures: nasum a summo eminentiorem: ab imo deductiorem.

¶ Narnia vmbrie ciuitas p quã nar labit a quo & nomẽ accepit. Li. li. x. A nare flumine narnia appellata.

¶ Narica genus piscis minuti: a nãdo: vt quidam existimant.

¶ Naricũ qḋ & Narix & natyce dr oppidum locrorũ vetustissimũ fuit vñ Aiax fuit: & naricii ppli: de quib⁹ Uirgi. Hic et naricii posuerũt mœnia locri. Hinc dicta est pix naricia. Similiter naricia insula in mari egeo vel ionio q̃ fuit Ulyssis.

¶ Narsturtiũ et nasturtiũ: vt Ply. docet: nomen acce

¶ Naufragus q̄ naui fracta bona amisit. Proper. Et terra venena bibens ꝛ naufragus ebibat vndas. Dicitur et vnda naufraga q̄ naues frangit.
¶ Naufragiū naui fractio: licet quādoq̧ nauigādi periculo ꝛ quādoq̧ pro nauigationis damno ꝛ infortunio et iactura sumatur.
¶ Naulū preciū qd̄ soluitur pro vectura in naui. Iuue. Furor est post oia perdere naulum.
¶ Nauia lignū cauatū: vt nauis q̄ in videmiis vti solēt
¶ Nautillus piscis dictus q̧ nauigātis effigiem habeat ναυτιλλομαι em̄ apud grecos significat nauigo: ab aliis Pompilius vocatur. Est ꝛ Nautillus nauta nautillia nauigatio.i. ars nauigandi.
¶ Naustibulū alueū ad nauis similitudinē factū.
¶ Nauus celer: strenuus. a nauiū celeritate dict⁹ qui et gnauus dr̄: cui⁹ cōtrarium est ignauus. Nauia nauitas gnauia vl̄ celeritas strenuitas. Vn̄ ignauia tarditas desidia. Interdū nauus dr̄ quasi scius ꝛ optime pnoscens Col.li.viii. Sit aūt vigilās impiger industrius nauus omniū quas pascit.
¶ Nauo as. studiose impleo: dō: pfero cū effectu demōstro.i. adiumēto sū. Ci.li.ii. de ora. Iam mihi videor nauasse operā: q̧ huc venerim. Idē Apio pul. Illos pugna ꝛ enitere neq̄d nobis tpis progef: vt cū tibi hic satisfecerim⁹: istuc quoq̧ nostrā Itē beniuolentiā nauare possim⁹.i. afferre vel ondere. Tractū verbū a nautis cū sunt auxilio aliis in gubernādis nauib⁹. Naues em̄ cū ex naualib⁹ in mare deducūtur maximo hoīz auxilio indigēt
¶ Nautea herba granis nigris qua vtunf coriarii: vel aqua coriarioꝝ vel vt No. indt aqua ex nauis sētina veniēs. Plau. in asi. Nauteaz bibere malim si necesse sit q̄ illā oscularier. Idē. Qiz vnguētoꝝ odos p̄ tuo nautea ē
¶ Nausea stomachi ad vomitū ex graui odore pturbatio a naui deductū nomē ex cui⁹ sentina mouetur vomitus. Hiero. ad furiā. Vsq̧ ad nauseā saturata es. Hinc Nauseosus a.um. qd̄ nauseā inducit. Ply. Radice crassa madida nauseosa.
¶ Nauseo as. nauseā hēo ꝛ vomitu Iestor Plau. in am. Lassus sum herde e naui vt vectus sum huc: etiā nunc nauseo. Ci. Fabio Gallo. Vidit me nauseantem nō mōmittēdi cām habuisti: sed etiā visendi. est ꝛ Nauseor deponen. Hier. Ex hac coturnice satiat⁹ israel nauseatur.
¶ Nausio ia. de grano fabe dicitur cū nascendi gratia se aperit q̧ sit non dissimile nauis figure.
¶ Nauci: putamē nucis siue oliue nucleus seu mēbranula q̄ in nucis iuglādis medio est. Ponitur etiā p eo qd̄ ē nihili. Plau. Qui hō timid⁹ nō erit in reb⁹ dubiis: nauci nō erit. Dictū nauci quasi nuci a nuce.
¶ Nausicaa Alcinoi pheacū regis filia. Ma. Si mihi nausicaa patrios pcederet hortos. Alcinoo possē dicere malo meos.
¶ Nausithous: neptuni filius ꝛ pater Alcinoi.
¶ Naupōtus. amnis q̄ pāportus etiā a Strabone vocatur. Amnis inquit pāportus ex illirio nauigabilis defertur in Sauū. Et alibi. Iuxta naupōtū amnis ē Carcora excipiens cōmertioꝝ onera. Hic in sauū ille in drauū delabitur.
¶ Nauaria ps hispanie septētrionalis q̄ versus Arctō Vasconibus adiacet: ad meridiē vero Taraconiam habet regionem.
¶ Naxos insula in egeo vna ex cycladib⁹ ceteras superās antea Strōgyle dicta. Hec Dia postea appellata fuit. Vel ꝙ cū cares ex lamia pfecti duce Naxo eam occuparunt a duce naxō appellarunt. Hanc Dionysiā a vinearum fertilitate dici scribit Ply. Vel q̧ vt alii volunt: sc̄le maxime mulieres octauo mēse pariant quoꝝ ꝛ liber pater natus creditur. Siue quia fons in ea vino fluat. Distat a delo septē milibus. Hinc Naxius a.um. Unde naxius ardor apud Col. quo significat bacchi corone sydus. Nam vt ferunt poete in insula naxo relicta Ariadne a Theseo nuptias cum Baccho fecit: donataq̧ corona inter sydera relata fuit.
¶ Nazareus psecratus dicitur ꝛ a nazareth nazarenus xp̄s filius marie de qua Anastasius feruenti oratiōe dicebat μαρια χαιρε οτι υπαρχεις βασιλεως καθεδρα χαιρετισβας ταχεις τορβασταξοντα παντα.

N ante E

¶ Ne dehortatiuū seu p̄hibitiuū aduerbiū est Virgi. Tu ne cede malis: sed cōtra audētior ito. Quādoq̧ est coniunctio copulatiua: et ponitur pro neq̧. Cic. Ne dici quidē opus est q̄ta dimicatiōe ciuiū. Quādoq̧ adiūctiua. Mar. Lex hec carminibus data est iocosis ne possunt nisi pruriant iuuare. Qn̄q̧ Rōnalis. p ergo. Vir. Me ne incepto desistere victā: Qn̄q̧ causalis. Idem. Ne recipi portis: aut duci in moenia possit.i. vt non. Qn̄q̧ ponitur pro vt. Ci. Curioni. Vt nō vereremur ne nimis cito mitteremus. Idē. Ne amicis nihil tribuamus epulamur.i. etiā vt amicis tribuamus epulamur. Qn̄q̧ significat nō. Ter. in An. Ego id agā mihi q̄ ne detur. Quādoq̧ nedum. Idē in eadē. Ne vacuū esse nūc me ad narrandū credas. Plerunq̧ dubitatiua. Virgi. Iustitie ne prius mirer belli ne laboꝝ. Apud oratores plerūq̧ vna sola est ꝛ semp in prima parte locatur: vt bonus ne est: an mal⁹. Aliquādo etiā sic. Eundū mihi nec ne sit ignoro: Et per interrogationē Ci. Verum vultis ptoz flacco nec ne.i. an nō. Quidā superuacuum addūt alteꝝ an. Hoc modo nescio an bn̄ faciā nec ne. Quādoq̧ ꝯfirmatiua. Vir. Tantane me tenuit viuendi nate voluptas: vt pro me hostili paterer succedere dextre. Quo tamen in locō quidā (quos quātitas reprobat: nā ne illic corripit vt notū est) exponūt ne pro vtiq̧ cū diph. scribētes. Qn̄q̧ interrogatiua est Ter. Ego ne: Tu ergo. Quādoq̧ habet vim interrogandi ꝛ dubitandi simul. Idem. Datur ne illa hodie Pamphilo nuptum: Quandoq̧ diminutiuā vim habet ꝛ pro saltem ponif. Sal. Secūde res sapientiū aīs fatigant ne illi corruptis moribus victorie tēperarent. At ne cū diph. greca dictio est: q̄ p ai scribitur ꝛ significat valde vehemēter nimis. Ter. Faciūt ne intelligendo: vt nihil intelligāt quasi q̧ q̄ magis q̄ opus sit aliqd vel inqrūt vel speculanf: in eoꝝ numero sunt habēdi q̄ nihil intelligūt. Aliqū significat Certe vl̄ vtiq̧ pfecto: vel ita: vel etiā: Et hoc p ironiā. Cic. Curio. Incredibile q̄ turpiter mihi facere videar q̄ his rebus intersim ne tu videris multo añ puidisse q̄d impēderet. Idē Treba. Ne ego multo libētius emerim diuersoriū Terracine. Idē. Ne illi vehemēter errāt. Affirmat em̄ illos vehemēter errare. Hor. Clarus erit fortis iust⁹ sapiēs ne etiā rex. Cōposita a ne aduerbio negādi sunt. Nec neq̧ neq̄ cū ei⁹ deriuatiuis neq̄q̄ neutiq̄: nequaq̄: necubi: nedū: ꝛ alia. Sciēdū q̧ recte dicitur Vereor ne hic moriaf: vel vt moriatur: vt moriaf: vl̄ vt ne moriatur: p vt nō moriaf. Hie. in gn̄. Timeo ne putet me tibi voluisse illudē. Cic. Metuo vt ne pcat. Ter. apprime in vita vtile vt ne q̄d nimis: p vt non vt quid. Preterea inter ne ꝛ quidē semp inter aliqd interponendum est: ꝛ tunc significat nec.

¶ Ne viuā iurantis est.i.moriar. Ci. Sed ne viuam si tibi concedo.
¶ Nea insula. Ply.li.ii.de insulis enatis: inter Lēnum et Hellespontum Nea.
¶ Neapolis ciuitas quā Chalcidēses ɔdiderunt quasi noua ciuitas. Parthenope a tumulo syrenis appellata. Suidas. νεαπολις πολισ ιταλικη διασημοσ εμπ πα-ρθενοπησ ιδρυται σειρηνοσ αγαλμα. πολλαι δε και αλλαι νεαπολεισ.
¶ Nebula sic differt ab nube: q nebula vapor sit e terra atq aquis surgens q siue statim euanescat: siue in altū sublata ɔuertat in nubē: nubes quocūq tpe fieri possūt. Nebulę nec ęstate calida: nec nimio frigore existunt.
¶ Nebulariū ędificiū a subiiciēda messe p nubilum tps
¶ Nebulones ɀ tenebriones dicti sunt nugatores vani nullius precii homines q mēdaciis ɀ astutiis suis nebulam quandā ɀ tenebras obiiciāt: vel q ad fugam fugitiuis nebulę sunt accommodatę. Lucil. Nugator quidā ac nebulo fit maximus multo.
¶ Nebrides pe.cor. damaꝝ seu ceruorū pelles qbus vti veteres i bacchi sacris solebāt νεβροσ eñi dama seu ceruus est.
¶ Nebrodes mōs i sicilia cui damaꝝ copia nomē dedit
¶ Nec ɀ neq ɔiunctiones distinctę: vt nec vel neq lego nec scribo. Nōnunq significat non: nec video quorsum res euadat: sed differunt q non negat solū: nec et neq negāt ɀ copulāt. Aliqñ Saltē: vt nec quidē punctū tpis Resoluūt interdū in copulatiuā ɀ. vt non feci hoc nec facerē.i.ɀ non facerem. Sed si sequat eñ vim simplicis negationis hꝫ:. vt nec eñ id facerē.i.non eñ id facerē. Qñ q significāt etiā. Quint. Persolui gratia nō potest: nec malo patri.i.etiā malo patri. Factū est aūt. Nec a neq p apocopē extremaꝝ vocaliū. Et q in fine syllabe.q. scribi non poterat transiuit in c. Nā c.ɀ q.affines litterę sūt.
¶ Necesse siue necessum dicit qd vi aliqua cogente fieri opus est a cesso verbo deductū q nō sit in eo cessandum Et declinant hic ɀ hęc necessis ɀ hoc necesse: ɀ necessus a. um. a quo Necessitas: necessitudo: necessarius.
¶ Necessitas vis ipa q cogit: vt necessitas mihi incumbit eundi mutinā. Aliqñ appellatiōe necessitatis ius qd dā ɀ vinculū religiosę ɔiunctiōis familiaritatis ve significatur. Cęsar. Equidē mihi videor pro nostra necessitate nō labore: nō opa: non industria defuisse. Significat eñ hic ɔiunctionē vel amoris hoc est affinitatem vel strictā amicitiā. Idē significat Necessitudo. Sal.i iug. Coactus reꝝ necessitudine statuit armis certare. Ci. vero ait sibi cū equitib9 romanis necessitudinē esse. Aliquando necessitudo ponit pro necessario.i.cognato vel affine Sue. in August. Remisit tamē hosti iudicato necessitudines amicosq omnes.
¶ Necessitudo. Vide in dictione Necessitas.
¶ Necessarius a.um. dicit illud sine quo fieri nō pōt: vt necessari9 ē mihi aduēt9 tuus. Hic fit necessario aduerb.
¶ Necessarii dicunt cognati vel affines vel amici ɀ hi qbus vti familiariter solemus: q nulla inter eos cessatio i.separatio sit: vel q necessaria inter eos officia ɔferant
¶ Neco as.aui.atum. ferro interimo. Liui.li.i. Obrutā armis necauere. Neco as.cui.ctum.alia vi. Dion. Neco cui verumtamē ɀ necaui legimus vt nectus ɀ necat9. Et hoc differre volunt Necui quasi suffocaui. Necaui quasi ferro occidi. Vñ necē cędē appellamus Sic ɀ Pris. sentit Sed ambo fallunt. qñquidē ostēdere licet necaui ɀ necatus de quacūq morte dici Aug.li.i.ci.dei. Omnes enim quos fames necauit malis vitę huius sicut morbus corporis eripuit. Quos autē nō necauit: docuit parcius viuere: docuit pductius ieiunare. Quintil.l.iii. Hinc adulter louis cęsus aut fame necatus. Ci.li.iii.ad herē. Si accusator dixerit ab reholem veneno necatū. Nec de homine tm dicit sed de aliis quoq Col.li.ii. Sic oēs radices herbarū prerupte necātur. Nectus tñ semp sine ferro dicit. Liui.li.xxi. Fame frigore: illuuie: squalore enecta. Huius verbi cōposita sunt Eneco suffoco. Plau.in am. Puer ambos angues enecat. Hor.li.i. epistolarum Spem mētita seges: bos est enectus arando. Interneco ɀ perneco. Et habent pe.cor.
¶ Necromantia pe.acuta: diuinatio q fit p cadauera vt apud Luc. cū mortuus suscitatus euētum belli pharsalici. Sex. Pōpeio predixit νεκροσ eñ mortuus dicit: necron cadauer. necrosis mortificatio μαντεια diuinatio. Unde Stra. signa fictilia q corintho euersa romani impleuere necrocorinthios.i.corinthiorum defunctos vocata scribit.
¶ Necromantici sunt quorū incantamentis videtur resuscitari mortui. hoꝝ sacrorum duo sunt genera. Necyomantia: ɀ Sciomantia. Necyomantia ad eleuandū cadauer sanguis ē necessarius. In Sciomantia vmbię tantum est euocatio.
¶ Necto is.nexui.ɀ xi.xum.ligo iungo. Virg.li.v. Et patribus palmas amborum innexuit armis. Prop. At tibi qui nostro nexisti rętia lecto. Hui9 cōposita sunt Annecto quod est ad aliquid necto: siue iuxta necto. subiūgo. Hier.ad Dama. Quod mihi videtur annexui.i.subiunxi. Col.li.v. At si regionis ɔditio pmittit de veteribus hastilia quibus annectātur singula transuersę ptice alligētur. Connecto. simul necto. Idē in eodem. Eaq vel saligneis perticis vel cōplurib9 quasi fasciculis arundinū ɔnectunt. Innecto intus necto cateno. Clau.lib.iii. Mutuaq alternis innectite colla lacertis.i.cōplectimini Internecto. Virg.li: vi. Ut fibula vestē auro internectat lyciā vt gerat ipa pharetram. Obnecto obligo. subnecto subiungo Virg. Aurea subnectens exertę cingula mammę.
¶ Nectar. gręci est: ɀ deorū potio dici potest. Quo etiā noīe immortalitas designatur ab νε qd priuationem significat ɀ κτεινω occido. Inde fit nectareus a.um. p diuino et immortali.
¶ Necubi. pro ne alicubi.i. vt nō in aliquo loco. et semp duo verba postulat: vt iussi necubi mihi pręsto sis.i. ne i vllo loco sis.
¶ Necunde.i.ne ex aliquo loco.
¶ Necyia quasi mortuaria resq funebris ɀ ad mortuos pertinēs. Est eñ euocatio manū q ɀ necyomātia quasi diuinatio p mortuū dicit. Apud Homerū in odys. Ab vlysse euocatio manū sacro magico in scrobe pcurato. νεκυσ gręce: latine mortuus.
¶ Nedū. significat nō solū: ɀ duobus modis accipi solet Uno cū vtrāq sniam eodē claudim9 verbo: vt funderē pro te sanguinem nedum pecuniā Altero cum suū vtriq sententię verbū accommodamus: vt fūderem pro te sanguinē nedū tibi pecuniā crederē. Negatiue sic. Non funderem pro te obolum: ne dū pro te sanguinē nō funderem.
¶ Nefarii: scelesti sacrilegi: a farre deductū nomen quo scelerati quasi vitia vti nō debēt. Et inde q indigni sunt vt viuāt nefarii vocant. Quidā etiā a fario verbo diriuāt. Asco. scribit nefariū qd sacra polluit farre pio solita celebrari ergo nefarii sacrilegi.
¶ Nefandus a.um. et nefans tis. quod non est fandum

a nefas q ne fari quidē liceat. Luci. lib. vii. Tantalus q̄
poenas ob facta nefantia luit.

¶ Nefrendes dicūtur a Uarrone porci q̄ noīe lactentis
amisso nōdum fabā frendere possunt. i. frangere.

¶ Negligo is. pe. cor. xi. ctū: cōtēno nō curo. quasi ne le=
gere quidē nec videre dignor. Ter. in adel. Pecuniā in
loco negligere maximū interdū est lucrū. Hinc negligē
tia & neglectus us. pro cōtemptu. Idez in heau. Hęc res
neutri q̄ neglectui est mihi.

¶ Nego as. ex nō et ago pro dico cōpositū est licet etiā
de factis dicat: vt apud apostolū. Cōfitētur se nosse de=
um factis aūt negāt. Huiꝰ cōposita sunt. Abnego. De=
nego. Pernego. qđ est pfecte nego. Plau. in asi. Ubi cre
ditū qđ tibi sit datū esse pernegaris. Subnego aliquan
tū nego Cic. Treba. Uerūtamē qđ pīti tibi ppe subne
garent. et habent pe. cor.

¶ Negatio postposita negationi nō semp habet vim af
firmandi: sed magis negādi cum altera pro vniuersali
ponitur & particulares sequūtur Hoc mō. Nullas acce=
pi a te litteras nec breues nec pluras. Uirgi. Nulla neq̄
amnē Libauit quadrupes nec graminis attigit herbā.
Item vna sola negatio postposita negationi negat. ita
tū vt sequēs iungat cū quidē. Cic. Lentulo. Neq̄ erra=
rent ne aduersarii quidē. Et si dixero. Nō tibi hoc psua
deret ne deus q̄dē. subaudit eī alia negatiōis pars sic.
Non tibi hoc psuaderet aliqs. Deinde ad maius signifi
catū subiungo ne deus quidē cui omnino est credēdum.
Interdū etiā sine quidē duę negationes negant cū vna
particularis omittit. Ter. Agrū in his regionibꝰ melio
rem: neq̄ precii maioris nemo habet. subaudit eī neq̄
meliorē Uar. li. iii. de. vi. pa. ostendit duas negatiuas p
vna accipiendas cum dixit. Quia abstinentia viri mulie
resq̄ romanę fuerint q a rege munera eorū noluerit ne
mo accipere. Si aūt duobus verbis aut positis aut in=
tellectis addātur duę negatiuę nō dubiū est quin negēt
Ut nec me amas nec mihi credis. Intellectū sic. Nec vir
tuti studes nec litterꝭ. s. studes. Tres negatiōes p vna
ponunt. Ter. Neq̄ haud dicas tibi nō pdictū. Aliquan
do etiā pręposititiones negant etiā gręce vt Aristopha
nes comicꝰ ως αργαλεων ωξευ και θεοι δουλον γενεσ
θαι παραφρονουντος δεσποτου.

¶ Negatiuus a. um. qđ negat: vt dictio negatiua.

¶ Negociū a nec & ociū fit. quasi nō ocium. hoc est opus.
sicut a nec et lego. negligo. & c vertit in g. sicut in quingē
ti qꝰuis a centū cōponat. Et accipit pro occupatione vt
Et si negociis familiaribꝰ impediti. Aliqñ pro eo quod
vernacula lingua dicimꝰ la impresa. Cęsar. li. ii. cō. Ipe
cū primū pabuli copia esse inciperet ad exercitum venit
dat negociū senonibus reliquisq̄ gallis q̄ finitimi belgꝭ
erant vti ea q̄ apud eos gerātur cognoscāt. Aliqñ pro la
bore ope. Cic. Cornifi. Et si per iniquo patiebar animo
te a me digredi. tū eo tpe me cōsolabar: q et in summum
etiā ociū te ire arbitrabar. & ab impendētibꝰ magnis ne
gociis discedere. Idem Fabio. Adhibui diligētiā quo=
tiens senatus fuit vt adessem plurimumq̄ in eo negocii
habui. Aliqñ pro cura molestia solicitudine. Terē. Poe
ta cum primū aīm ad scribēdū appulit id sibi negocii cre
didit solum dari: populo vt placerent quas fecisset fabu
las. Do. mō pro molestia & cura nō labore. Cic. Cū est al
latum ad nos de temeritate eorū q̄ tibi negociū facesse=
rent. Aug. li. xii. ci. dei. Sed cū his nullū nobis est in his
libris negociū q̄ diuinā mentē facere vel curare ista non
credunt: Ita posuit ac si dixisset: nolo mihi rē esse. Itez
negocium dicit factum de quo quęstio. Et negocii reme
dium est. Plau. in cap. neq̄ de hac re negociū ē quin ma=
le occidam.

¶ Negociosus a. um. quod ē negociis plenū. Sal. Pru=
dentissimꝰ quisq̄ maxime negociosus erat.

¶ Negocialis ad negociū ptinet. Ci. Hęc cōstitutio par
tes duas videtur habere iurisdicialē & negocialē.

¶ Negocior aris. negocia exerceo & mercaturę operā do
Ci. li. iii. off. Cū se syracusas ociandi causa nō negocian
di cōtulisset. Idē Ser. sulpitio. M. Curius q̄ patras ne
gociatur. i. mercaturę operā dat. Hinc negociator q̄ in
aliorum negociis se exercet. Unde labeo negociatores
serui vidētur q̄ ppositi sunt negocii exercendi causa ve=
luti q̄ ad emēdum aut locādum & cōducēdum ppositi sīt
Negociationē pro mercatura posuit. Col. li. i. Hęc enī
negociatio curā villici auocat.

¶ Neleus nomē ppriū patris Nestoris.

¶ Nemesis pe. cor. nomen cuiusdā deę: q̄ facinorosos et
delinquētes punire putabat: vt ex Catullo & ausonio li
cet intelligi. Insup eadem fertur remuneratrix benefa
ctorū: Uñ apud Stra. li. xiii. Est dea quam nemesim di
cūt dea magna potensq̄ q̄ bona cęlestū cōcessu cūcta deo
rum Possidet. Hanc quidā fortunam dixerunt cui pri=
mus adrastus rex templū ędificauit. Romani huic deę
templa dicauere stulti q̄ substantiā aliquā fortunā puta
runt regnorū atq̄ opum dispēsatricez q̄ solius dei nutu
huc atq̄ illuc trasferūtur. Hoc etiam nomine dicta fuit
Tibulli amica. Suidas. νεμεσισ η δικη μεμψισ υβριο
φθονοσ τυχη βαβριοσ φησι εν μυθικοισ και αιλιανοσ
νεμεσεωσ εφορου τροπουσ υπεροπτασ και υπερηφα=
νουσ κολαζουσησ εναργη μαρτυρια.

¶ Nemo tñ ad homines refertur: nullus generalit ad
oia: vt nullus homo nullus lapis: nemo ppie dicit nec
homo. Et cū sit generis cōis ponitur quādoq̄ pro nullꝰ
Caduceator nemo homo nocet Ci. Hominē quidē sci
re arbitror neminē. Sal. quo nemo vir melior nec pręstā
tior. Non ergo nemo idē est qđ nullꝰ homo. Sic enī fru=
stra iungeretur hō. Nōnunq̄ tñ a poetis nemo diuū di=
cit p acyrologiā. Uirg. Turne qđ optāti diuū pmittere
nemo auderet. Nonnunq̄ etiā de foeminis dicit. Terē.
Hoc scio vnū ego neminē peperisse hic.

¶ Nēpe aduerbiū cōfirmātis. qđ aliqñ cū interrogatiōe
ponit. Aliqñ sine interrogatiōe. Ci. Apud quē hęc dico
Nēpe apud eū q̄ cum hoc sciret me tñ anteq̄ vidit reip.
reddidit. Quintil. Nēpe enī in hoc plurimū laboris ex=
hausimꝰ vt rhetoricā ostēderemꝰ: bñ dicēdi scientiam &
vtilē et artē & virtutē esse.

¶ Nemęe. sylua inter Cleonas & Phliuntem in qua Ar=
giui ob herculis memoriā Nemęe sacra celebrare cōsue=
uerūt. Hinc oīs regio nemęa dicit. Nemęe etiā fons: et
mōs. Uirg. Et vastū nemęe sub rupe leonem.

¶ Nemus ppie dicit qđ voluptatis causa cōparatū est
et plenū amenitatis απο του νεμω pasco q in eo greges
atq̄ armenta depasci solēt. Hinc Nemorale adiectiuū
vt vmbra nemoralis. Nemorēse idē qđ nemorale vt ne
morensis ager: et nemorensis rex qui Dianę Aricinę sa
crificiis pręerat. Sue. Nemorensi regi q multos iam an
nos potiretur sacerdotio et validiorem aduersarium
subornauit.

¶ Nenia. ę. et Nenia orum. vt est apud Ouidi. lib. vi.
Fas. gręcum nomen est ab eo deductum qđ est νεατον
i. vltimū Erat enī vltimum quod defunctis caneretur.
carmen qđ in funere laudādi gratia cantat ad tibiā an=
te cadauer sepultū. Alio nomine Epicediū siue Mono=
dia a gręcis dicit Dio. Apud romanos id carmē qđ cum

lamentatiore extremũ atq3 vltimũ mortuo adcanitur nenia. r. cit. Nerõ vero docet esse factitiũ nomen a similitudine vocis eorũ q̃ oneruntur z dolẽt: Quint. li. vij. Tertius est diuersus translationis modus cũ res cõis pluribus in vno aliquo habet nomen eximium vt carmen funebre proprie nenia dicitur Improprie tñ accipitur p̃ ineptia cuiuslibet cãtus aut sermonis. Sic Hiero. ɔtra Ruf. Nisi forte nõ fuit impẽsetiarũ qui tuas emẽdaret nenias Hoc carmen Simonides poeta lyricus primus instituisse dicitur Sidonius pro epitaphio posuit cũ ait. Nenia marmori incisa p̃ hẽdecasyllabos.

¶ Neo es eui. ctũ. nui diceremus sed a nuo is esse videretur. significat filũ torqueo Iusti. li. i. Inuenit eum inter scortorũ greges purpurã colo nẽtẽ. Ply. Super q3 omnia netur ac texitur lanę modo z sine lana. Hinc Perneo compositum

¶ Neos grẹce nou⁹ latine. a quo multa deducuntur.

¶ Neogamus. pe. cor. nouus nuptus.

¶ Neotericus: recẽtior νεοτερον recentiorẽ dicunt.

¶ Neotericoteron nouum vocabulum..

¶ Neostropus nuper tortus.

¶ Neophytus. pe. cor. nouellus quasi nouũ germen noua planta. φυτον. n. planta dicit. Hie. contra Luciferianũ Nescis z laicos z clericos vnũ habere christũ: nec alium neophytis: alium epis esse deum.

¶ Neoptolem⁹ pe. co. nou⁹ miles. neos. n. nou⁹ ptolem⁹ miles. Quo noĩe dictus ẽ Pyrrhus Achillis filius

¶ Neomenia pe. acuta. latie nouilunũ: vel prima dies lunę aut mensis νεωσ nouus μηνια menstrua hoc est luna. ab μηνη qui mensis dicitur. q̃ singulis mensib⁹ a mulieribus defluant

¶ Nepa vel nepes more grẹco scorpiũ significat Plau. Dabo me ad parietẽ imitabor nepã. Ci. li. v. de fi. Serpere anguiculos: natare anticulas volare merulas. cornibus vti videas boues: nepas aculeis suã cuiq3 naturam esse ad viuendum ducem

¶ Nepos qui ex filio filia ve natus est: q̃ natus post sit patri q̃3 filius. Cuius relatiuũ est auus. Et sicut pau⁹ ẽ aui paterni vel materni pater: itẽ auię paternę vel maternę pater: Ita eius relatiuum ẽ pnepos. a quo fœmininũ pneptis: vt a nepos neptis. Et a proauo fœmininũ pauia. Et Ab auus proaui paterni vel materni pater: item proauię paternę vel maternę pater a quo abauia relatiuũq3 eius abnepos: a quo Abneptis. Et Atauus abaui pater dictus quasi tertius pater: a quo Tritauia z relatiuũ Atnepos z trinepos a quo atneptis et Trineptis. Aliquando nepos dicitur fratris vel sororis filius. Ad cuius differentiã dicimus Hic est mihi ex fratre seu ex sorore nepos Qui vero post trinepotẽ sũt: minores dicuntur: sicut post tritauos maiores. Quandoq3 Nepotes posteri. vocãt. Vir. Forte recensebat numerũ charosq3 nepotes. i. posteros ac descendẽtes Itẽ Nepotes appellantur consumptores a nepa qui vt Ply inquit deuorat omnes filios vno solum saluo Siue dicũtur luxuriosę vitę homines q̃ non aliter his rei sue familiaris cura sit q̃3 iis quibus pater z auus. viuunt Ho. Vincit enim stultos ratio insanire nepotes. Unde Nepotari quod est luxuriose z pdige viuere. et Nepotatus vitę luxuries. Tertul. in apologetico. Aristippus i purpura nepotatur Nepotulus dimi. ẽ Suidas tñ εν νεπο δεσ. νεπωσ νεπωτοσ εθνικον χαι ορoσ δε ανυδρου ονομα καρετο μεστερ τικον και του πωμι πωσω και τουσ παλαιουσ δε ουδη δαλη ουκεσι πιειν

¶ Neptis q̃ ex filio filia ve nata ẽ. Et. n. fo. a nepos

¶ Nepotor: luxuriose z prodige viuo. hinc Nepotatus de quo mõ. Affra. Scurrilitate ac nepotatu nobilis

¶ Nephritis. renũ passio: seu morbus qui inter acutos numeratur. νεφροσ enim dicit. Unde nephretici qui renũ morbo laborãt: vt est apud hippo. z galenum.

¶ Neptunus Saturni z opis filius maris deus dictus est a nando mutatis litteris primis vt inquit Ci. li. de natura deorũ. Uel vt Varroni placet a nubendo q̃ z cęlũ nubes. ita mare terras regat. Hinc Neptunius a. um possessiuum. Neptunalia neptuni sacra quę z Salatia a sale dicuntur.

¶ Nequando ne vllo tempore. sicut. Siquando si aliquo tempore.

¶ Nequaq3 aduerbium negandi. significat enim non.

¶ Neq̃3 nomen indeclinabile. quod apud veteres significabat hominẽ nullius pretij. q̃ ne tanti quidem sit. q̃3 ti qd habet nũmi. Cypria. Neq3 homo de neq̃3 thesauro emittit neq̃3 vnde z a quibusdã cõtrariũ ponitur frugi. vt in ea dictione dictũ ẽ. Postea inualuit vsus vt denotaret hominẽ lasciuũ ac libidinosũ. Var. neq̃3 ex ne z q̃q̃3 media syllaba extrita componi ostendit li. de lin. lati Quidã a nequeo. q̃ nihil queat nulliq3 rei sit aptus Caper docet. neq̃3 signare non malum sed inutile. Festus vero peiorem q̃3 creditur esse. A neq̃3 fit nequior: z nequissimus. Col. Nulla est vel nequissimi hominis ãplior custodia q̃3 quotidiana operis exactio. Nam illud verũ M. Catonis oraculũ nihil agendo homines male agere discunt.

¶ Nequitia: vitiũ est quod cętera omnia cõplectitur. Est eñ frugalitati opposita. quę omnes in se continet virtutes. Ut ei frugi a fruge. i. a fructu q̃ quãdã animorum fœcũditatẽ ita nequitia a sterilitate hoc est a nihilo nominata est. Nihil est eñ omne quod fluit. quod soluitur quod liquescit z quod semper perit. Ideo tales homines etiam perditos dicimus Est aũt aliquid si manet si constat si semper tale est vt est virtus cuius magna pars est atq3 pulcherrima q̃ temperantia z frugalitas dicitur. Sępe tñ pro lasciuia z libidinosa illecebra si pro luxu vitę prodigo atq3 effuso. Aphricanus scripsit mala probra flagitia quę homines faciunt in duabus rebus esse malicias. et nequitia. Ubi nequitiã ĩtelligi vult luxum vitę prodigũ z effusionẽ in modicã pecuniarum Ci. in Ver. Ex mulierũ morsu vestigia libidinis atq3 nequitię. hinc nequiter aduerbium cum nequitia

¶ Nequicq̃3 aduerbiũ significat non Vergi. Nequicq̃3 pinguis palea teret area culmos. Itẽ capit p̃ frustra idẽ. eneidos secundo Arma diu senior desueta trementibus ęuo Circundat nequicq̃3 humeris.

¶ Nequalia sunt detrimenta.

¶ Nequa aduerbium. significat ne per aliquẽ locum.

¶ Nequis. ex ne z quis p̃ ne aliquis: hoc est. vt nullus

¶ Nequid nimis. Sententia peruulgata. Cui deest agas. Teren. in an. Nam id arbitror in vita appprime esse vtile: vt nequid nimis id est nequid agas nimis

¶ Nequino as. modo Lasciuio: modo nego

¶ Nequinum oppidum quod nunc Narnia dicitur. ob incolarum libidinosam inertiam A quo nequinates q̃ nunc Narnienses

¶ Nero: vt Gelli. li. xx. verbũ sabinũ est quo significatur virtus z fortitudo: Itaq3 ex claudijs a sabinis oriundos accepimus qui erat egregia ac pstanti fortitudine: Nero appellat⁹ ẽ: Sabini autem id nomen a grẹcis accepisse videntur qui vincula et firmamenta membrorum νευρα dicunt nostri neruos. hoc nomine ẽ in

perator romanorum qui omniū quos terra sustulit crudelissimus fuit hinc propriū nomen in appellatiuum commutatum est: et nerones nunc crudeles: et neroniores crudeliores dicimus.

¶ Nerulum oppidum in lucanis quod vi captum fuisse repentino aduentu hemylij proralit Liui⁹. li. ix. Inde nerulonenses dicti sunt. Sue. in Aug. Manibus colybo decoloratis nerulonensis mensarij

¶ Nerulani populi i latio iuxta romam quorum meminit. Plynius libro. tertio.

¶ Nereus maris est oceani et tethyos filius. Et pro mari ponitur. Inde nereides.

¶ Nereides. penul. corre. patronymicum. fuerunt maris nymphę humanam effigiem habentes quorum nota sunt Nysee et Cymothoe.

¶ Neritum siue neritos. pe. co. Insula est seu oppidum in ea quod Leucas vocabatur vt Sta. et Ply. scribunt Vir. Et neritos ardua saxis.

¶ Neruij fuerunt populi inter belgas maxime feri magnę virtutis hoīes de quibus Cęsar. li. ij. cō. meminit.

¶ Neruus notę significationis. quale est illud in Iob. Ossibus et neruis cōpegisti me. hic a corde originem habēt: vt docet Aristoteles Alij a cerebro oriri dicunt. Inde Subneruo as: quod est neruos incido. Hiero. in Iosue: Equos eorū subneruabis. Ponitur quandoq; neruus pro robore et viribus: In neruis. n. robur peculiariter existit Unde dicimus rem esse sine neruis quod bilis est. Hor. Sic neruis altera quicquid composui pars esse putat. Ter. Ubi tu neruos intendas. hinc Cic. neruos reip. appellat milites classes et vectigalia Neru⁹ etiā vinculi genus est quo pedes aut ceruices impediūt. Ex quo est illud Catonis Fures priuatorum furtorum in neruo atq; in compedibus ętatem agunt. fures publici in auro atq; in purpura. Plau. in aul. Neruos catenas numellas pedicas. boicas. Dicitur et neruum. neut. generis. Hiero. in hiere. Et misit eum in neruum quod erat in porta beniamin superiori. Itē nerui dicūt chordę cytharę. Cicero. libro primo tus. Summam eruditionem greci sitam censebant in neruorum vocumq; cantibus. Propert. hęc carmina neruis aptat. Hę similiter dicuntur neruię quoniā ex neruis fiant Et neruus membrū virile. Iuue. Mensura incognita nerui.

¶ Neruosus a. um. qđ multos habet neruos. Ci. lib. iii offi. per translationem dixit. Neruosius qui ista disserūt solum audent malum dicere id quod turpe sit.

¶ Neruiceus. a. um. quod est ex neruo. Hiero. in libro iudicum Si septem neruiceis funibus necdū siccis ligatus fuero. infirmus ero

¶ Neruię sunt fidiculę tanq; ex neruis cōcinnatę. i. chordę cytharę. hinc apud auctores legimus neruias in fidibus brumali die alias digitis pelli alias sonare

¶ Neruicus dicitur qui neruis laborat. Vict. li. iiij. aquę Neruicos et podagricos efficiunt: sulphurosi fontes neruorum labores reficiunt.

¶ Neurobatę. pe. cor. q̄ omnifariam prorepūt q̄ ābulant super neruos et funes neruiceos τὰ νευρὰ greci neruos dicūt. Iul. Firmic⁹ li: vii. matheseos. Cū testimonio vero martis et lunę erunt funābuli olibatę neurobatę occident. Hos Iul. maternus olibatas Capitolinus vero Euribatas appellat tanq; late ascendētes.

¶ Nesa regio montana iuxta ętnam. Nesus thracię fluuius.

¶ Nesium insula in campano littore inter pausilypum puteolos q̄ alio nomine dicitur Nesis. Luc. Tali spiramine nesis. huius nominis obliquos produxit Papi. Siluaq; quę fixam pelago nesida coronat.

¶ Nessotrophion locus vbi anates clausę pascuntur: Nessi enim anates a gręcis dicuntur Col. lib. ix. Media deinde parte nessotrophij lacus defoditur in duos pedes altitudinis.

¶ Nescio is. ignoro non cognosco. ex ne et scio. Augu. Phariseus qui inuitauerat dominum iesū putauit dominum nescisse mulierem.

¶ Nescius. qui ignorat et qui ignoratur

¶ Neu. apocopatū est a neue. ideoq; significat quod neue. idest ne etiā. Virg. Neu. segnes iaceāt terrę

¶ Neue. modo significat ne etiam. Modo vel vt non. Cicero. Neue vastius syllabę deducantur. hoc est: vel non vastius deducantur.

¶ Ne vnq; significat nullo modo.

¶ Neutiq;. vna pars orōnis. et significat nequāq;. Ter. in an. Ego charine neutiq; officium liberi esse hoīs puto: cū is nihil mereatur postulare id gratię poni sibi

¶ Neutiq;. non nimis vel non valde. vel nullomodo habet. n. aliquid assertionis. Ter. in hecy. In hac vsq; illud visum est pamphilo neutiq; graue

¶ Neuus: caruncula eminens paululum in quo sępe sūt pili et naturalis est nam cū homine nascitur et plęrumq; succrescit. Hora. libro. i. Ser. Egregio inspersos reprēdas corpore neuos.

¶ Neuolo is. neuult quasi non volo. Plau. Filiam meā tibi desponsatam esse audio nisi tu neuis.

¶ Neuter. a. um neutri. trę neutri. Sic vter nullus solus alter et huiusmodi. Ter. in an. Tam iners tam nulli cōsilij pro nullius. Et est neuter vtriq; contrariū. significatq; nec hic nec ille. In quo aduertendū est. ꝙ dicimus neuter alterū. non autē neuter neutrum. Nam si ita dicamus Neuter alterum diligit. hoc significam⁹ neq; ille hunc diligit: neq; hic illum. Quod si neuter neutrū diceremus significaremus ne se quidē ipsū vtrunq; diligere Neutro aduerbiū significat nec ad vnam ptē nec ad aliā vt Et neutro inclinata spe torpebat

¶ Neutri populi scythię europę

¶ Neutralis. et hoc neutrale quod est neutrius partis. Unde neutralia verba dicta sunt q̄ neq; agunt aliquid nec patiuntur. vt sto. iaceo: cubo sedeo: hęc in nulla actione id nulla passione. sunt alia neutralia ab vsu dicta eaquę habent actionē sed passionē nullam vt certo habet actionem: sed nō dicimus certor. pugno: ceno. Alia sūt quę patiuntur sed non agunt vt vapulo pendeo algeo: langor et huiusmodi.

¶ Nex necis propriē mors quę ferro fit aut alia vi. Unde neci datus dicitur qui interfectus est. Festus tamē neci datum intelligit qui sine vulnere interfectus est. Unde Auso. Sera venenato potu abstulit annibalem nex Sesen: Quoniam neq; mea nex neq; intercessio posse videtur illorum de mente reprimere audaciam. Cice. Insidiatori vero et latroni quę potest afferri iniusta nex Ambro. libro de paradiso: nempe diabolo auctore neces videntur iustis hominibus pręparari

¶ Nexo as: et is: xui: xum: secundum pris: frequentatiuum est a necto Virg: libro quinto nexentem nodis seq; in sua membra plicantem.

¶ Nexus a um participium: Virgilius. libro quinto Uincula linea rupit quis innexa pedem malo pendebat ab alto: Nexus: us vel nexus nexi in obligatione dicitur: Cicero Curioni. Cuius quando proprium te esse scribis mancipio et nexo: Idem pro murena Quod si I res

petuadis qui mancipi sunt is periculum iudicii prestare debet qui se nexu obligabit. Nam vt testis est Liuius mos erat romę vt qui soluendo non fuissent addicebantur fœneratori cui seruirent quo ad debitum persoluerent. Et hi nexi appellabantur ducebanturq; in ergastula ad persoluendum. Var. Nexi sunt liberi qui operas suas in seruitute pro pecunia quam debebant domino prestabant.

¶ Nexilis & hoc nexile. pe. cor. quod nectitur: sicut textile quod texitur. Lucil. Nexilis ante fuit vestis qua textile tegmen.

N ante I

¶ Ni pro nisi subiunctiuo iungitur. Est: n: a nisi per apocopen factum. Quandoq; etiã ind: catiuo vt ni fallor Ubi Sciendũ est. q ni nisi & preterq; semper repetũt eosdem casus qui precesserunt: vt quid est animal nisi corpus cum anima cõcretũ? Quid aliud queris q̃ voluptatẽ? nulli placet p̃ter q̃ mihi preter vero semp exigit accusatiuum: vt nulli places p̃ter me. Ponitur iterũ ni p ne. Uirg. Ni teneant cursus. Plau. ni stulta sis Nisi in principio sententię Idicatiuũ desyderat aliasetiam subiunctiuũ vt vapulabis nisi caues. vel caueas. Est aũt cõpositum nisi. ex non & si. et significat si non. vel p̃terq;: Est enim coniunctio exceptiua licet quandoq; p continuatiua vsurpetur.

¶ Nice. grece: latine victoria. dicitur vnde Nicephor⁹ victoriosus quasi ferens victoriam.

¶ Nicander. nomen propriũ. quasi victor vir.

¶ Nicanor. pe. pro. oris genitiuum facit. pe. cor. nomen proprium. quasi victor

¶ Nicator victoriosus quo cognominatus est seleucus q vt Apian⁹ inqt in bello in syriacis. sẽp inuictus extitit

¶ Nicolaus: nomen propriũ quasi victor populi

¶ Nicarchus. quasi victor princeps.

¶ Nicomachus. pe. cor. victor pugnę. Quo nomine dictus fuit pater Aristotelis philosophi

¶ Nicomedes. pe. pro. nomen propriũ regis bithynię romanorum amici qui olim raso capite sumpsit pileum & se romanorũ libertum vocauit. a quo Nicomedia.

¶ Nicomedia ciuitas bithynię a Nicomede rege qui eã condidit appellata. Multi eñ eodẽ noĩe sunt vocati queadmodũ ptolemęi pp̃ter prioris claritatẽ In hui⁹ ciuitatis villa magnus Cõstãtin⁹ obijt. q cũ vellet in iordane fluuio baptizari atq; iccirco hierosolymã peteret morte pũet⁹ ab Eusebio nicomediensi epo arrhianę pfidię sectatore baptizatus est. Quę res christiani principis fidẽ apud plerosq; in dubiũ vertit. Sed non est verisimile cũ p̃icipẽ q p oẽm vitã suã arrhiani dogmatis hostis fuerat in extremo spiritu ei demẽtię consensisse quã summo studio de suo imperio pri⁹ eliminauerat.

¶ Nicopolis. ciuitas epiri: a victoria Augusti sic appellata: qua Cleopatram & M. Antonium apud Actium prœlio superauit.

¶ Nicophanes pen. cor. nomen pictoris. q̃si vir illustris

¶ Nicostrata. quasi victoriosa exercitu. Quo nomine dicta Euandri mater

¶ Niciteria. sũt p̃mia relata ex victoria vt torques Iuuena. Et Ceromatico fert niciteria collo. νικητήριον eĩ premium victorię dicitur a νικῶ quod est. vico.

¶ Nitia & nicea vtroq; modo dicitur secundum Prisci Et est nomen duarum vrbium. quarũ vna est Gallię: alia Asię & Bithynię metropolis. Niceam primus Antigonus philippi filius condidit & antigoniam nominauit. Postea Lysimachus a nomine vxoris Antipatri filię niceã appellauit. Urbis ambitus stadiorum 16. fuit i figura quadrata in cãpo sita: habuit quattuor portas ad rectos angulos ex imo lapide q circa mediũ gymnasium positus erat omnes quattuor portę cernebantur. Hęc iubente constantino famosa illa synodus celebrata est trecentorũ & decẽ & octo eporũ: & perfidum Arrhij dogma recisum. Fuit etiam nicias nomen viri de quo theocritus & zenobius ita scribũt ητοι τεθνηκεν η διδασκει γραμματα των μετα νικιου στρατευσ αμενωμενος σικελιαμοι μεν απωλοντο

¶ Nicto is. ad canes pertinet cum sentiunt odorem leporum seu perdicum. Festus. nictit vt canis ad odorandum feratum vestigijs leniter ingãniẽs. Enni. nare sagaci. sensit voce sua nictit vltraq;.

¶ Nicto as. frequentatiuum est verbi niueo es. Et est nictare oculorum & aliorum membrorum nisu sepe aliquid conari. Ply. li. xi. Plerisq; vero naturale est vt nectare non cesset: quos pauidiores accepimus: Idẽ ibi. Grauiores alitum inferiore gena coniuent eędem nictãt ab angulis mẽbrana obeunte. Hi fiunt nictatior nictus. Compositum est Adnicto. quod est iuxta micto. Festus. Adnictat sępe leuiter oculo adnuit

¶ Nicotianus delicatus odoramẽtũ & vnguẽtũ dictũ ab artifice pbo Nicerote. Mar. Laudas pinguia nicerotiana.

¶ Nidor: odor & putor vstrinę & rei vstulatę vt apud Uirgi. li. xij. Illi ingens barba reluxit Nidoremq; ambusta dedit. Proprie tamen de carnibus assis in culina & ceteris epulis coctis dicitur a nitore ignis. Mar. pasceris & nigrę solo nidore culinę.

¶ Nideo es: dui: Cuius compositum ẽ Renideo i frequentiori vsu. Et modo significat splendeo. Stra. lib. x. Thę. Emicat effigies & sparsa orichalca renidẽt. Ply li. vij. Nec; in recessu gemmę aut in delectu renidente. Mõ redoleo. Hor. Nec mea renidet in domo lacunar.

¶ Nidus: auium domiciliũ a nidore vt putatur q mali odoris sint auium cubilia Quandoq; tamen nid⁹ accipitur pro ipsa aue: quasi continens p contento Uirg. Ipseq; volantes ore ferunt dulcem nidis immitibus escam. Quãdoq; pro quodã vasis genere a nidorũ similitudine Uar. Nymphaq; e lacuna fontium allata nydos implent. Et nidi dicuntur in quibus merces in tabernis separatim tenentur. Mar. De primo dabit alteroue nido rasum pumice purpuraq; cultrum.

¶ Nidul⁹ dimi. pnus nid⁹. Gel: De auiculę nidulo.

¶ Nidifico as. nidum facio. Uirgi. Sic vos non vobis nidificatis aues

¶ Nidulor. pe. cor. idẽ qd̃ nidifico Ply: li. xi. Aliud rursus eorũ gen⁹ q e fimo ingẽtis pilas aduersi pedib⁹ volutant: paruosq; in his contra rigorẽ hyemis vermiculos fœt⁹ sui nidulãt. Aliq̃n nidulari est ouis incubare. Uar. Prima dies deinde illos quibus halcyones hyeme in aqua nidulantur: eosq; quoq; septem esse dixit

¶ Niger proprie fuscus dicitur est eñ contrarius albo per translationem tamen ponitur quandoq; pro mortuo. Iuue. Instituitq; rudes melior locusta propiquas Per famam & populũ nigros efferre maritos. Quandoq; pro noxio Uirgili. Et nigris exesa chelidris creta. Quandoq; pro malo. Iuue. nigrum in candida vertũt Solebant enim prisci quod bonum & laudabile erat creta vel alba linea notare. Contra quod turpe fuisset: nigro signabant Unde persius. Quęq; sequenda forent

et quę vitanda vicissim: illa prius creta mox hęc carbone notanti.

¶ Nigellus. a. um. diminutiuũ quod est parũ nigrum.

¶ Nigredo. nigrities & nigritia. ipse color fuscus. Unde Ply. capillorum nigritiam dixit.

¶ Nigror: ipsa nigredo Cicero. libro. i. de diui. Noctisq; & nymborum occecat nigror

¶ Nigreo. es. a quo nigresco. niger fio. Claud. libro. iij. iure sibi mutatas liceat nigrescere vestes Col. Oliuęcũ nigruerint sereno cęlo distringere manu conuenit.

¶ Nigro as: nigrũ facio. Unde Denigro as. Hier. Denigrata est facies. Interdũ nigrare ẽ nigrũ esse. Col. li. vij. Parandi sunt boues nouelli quadrati magnis mẽbris. cornibus proceris. & nigrantibus & robustis narib⁹ resimis patulis ceruice longa. & torosa palearibus amplis & pene ad genua promissis: pectore magno: armis vastis: capaci & tanq̃ iplente vtero. lateribus porrectis lũbis lat:s. dorso recto planoq; . clunibus rotondis. cruribus cõpactis: arrectis sed breuioribus potius q̃ longis: nec genibus improbis: vngulis magnis: caudis lõgissimis & setosis pilosisq;. corpore denso breuiq; coloris rubei fusci ve. tactu corporis mollissimo Ply. lib. ix. Rubeus color nigrante deterior.

¶ Nigrefacio. is. & nigresio note significationis

¶ Nigrico as. pe. cor. aliquantum niger sum: Ply. li. x. Uiruous pręcipua colore nigricans sola aquilarum fęt⁹ suos alit idest aliqua nigredine tincta.

¶ Nigris fluuius est a quo nigretes populi cognominati sunt. Dictus nigris propter solitudines nigri pulueris eminentibus interdum velut exustis cautibus.

¶ Nihilũ. ex non & hilum cõponitur quod significat vilum Cice. li. i. tus. Illud saxum quod sisyphus sudans: nitendo nec proficit hilũ. Sunt qui putent hilum significare illud quod grano fabę adhęret. Alij pennę modulum intelligi volũt ex quo nihilũ & nihil per apocopẽ qđ significat quãtitatem vt nihil vini habeo. Inuenitur etiam ꝓ aduerbio negandi positum. Ter. Nihil circutiõe vsus es idest non Inuenitur etiã nihili indeclinabile & trium generum. quasi qui ne hili quidem est hoc est nullius pretij aut vtilitatis.

¶ Nihildum idest nondum. Cice. Cas. Et q̃q̃ nihildũ audieramus nec vbi esses

¶ Nihilominus non minus. Ci. Figulo: Tamen nihilominus eis conficior curis vt ipsum quod viuam peccare me existimem.

¶ Nil syncopatũ est a nihil. Et modo nomen est vt nil bonit tis hẽs. Mõ aduerbiũ. Ter in an. nil me fallis.

¶ Nilus ęgypti fluuius: a nilco rege sic dictus vel a nouo inferendo luto q̃ sua inundatione totã feracẽ reddat ęgyptum. Unde Ser. nilũ dici existimat quasi νεόιλυν. hoc est nouũ trahentẽ limũ quo oblimet. hoc est limo obturet ęgyptũ & oppleat Eustathius interpres homeri pariter & dionysij libyci ĩ dionysio sic scribit ἡρόδοτος μὲν λέγει τοῦ νείλου τὰς πηγὰς μὴ γινώσκεσθαι. ὁ οὐδὲ αὐτὸς ἔχει φάσαι τοῦ τούτου πηγὰς δοκῶ δέ φησι μου δὲ οὐδὲ ὁ ἑλλήνων ἕτερος. δὲ φασι τὸν νεῖλον ἐκ τῶν τῆς σελήνης τοῖς ἐκ τῶν σελήνης ὀρῶν ὁρμᾶσθαι: Unus est ex maioribus totius orbis fluuius. a quibusdam Geon dicitur quasi terraqui antea Melo vocabatur. Habet septem ostia. Uirgili⁹. Et septẽ gemini turbant trepida ostia nili. Nomina ostiorũ hęc sũt. Canopicum: bolbiticum. Sebenticum phoeneticum Mendesicum. Taniticum & pelusiacũ: Nascitur in monte inferioris mauritanię non longe ab oceano stagnante ibi lacu: quem vocant nilidẽ: deinde cõdit se itinere aliquot dierũ rursũq; erũpit alio lacu maiore in mauritania cęsariẽsi. Iterumq; arenis receptus per deserta. xx. dierũ spatio fertur ad proximos ęthiopas & denuo prosilit fonte qui niger dicitur. Inde aphricã ab ęthiopia secans ęthiopas sic plerasq; insulas facit quarũ clarissima est Meroe cuius metropolis etiã. Meroe vocatur. Post q̃ se aquis omnib⁹ auxit nilus appellatur. Deniq; multis ostijs fertur in mare ęgyptiũ: ęgyptiq; inferiorẽ partem dextra leuaq; diuisus amplexu suo determinat. Canopico ostio ab africa. Ab astio pelusiaco. propter quod aliqui ęgyptũ inter insulas posuere ita se diuidente nilo vt triquetram terrę figurã faciat. Idcirco multi ęgyptum. Δ. grece littere similitudine Delta vocauerunt. Augetur Nilus certis diebus mirũ inmodũ & per totã spatiatus ęgyptum fœcundissimus inmatat Anilus fiunt adiectiua. Niloticus a. um. vt nilotici pisces. Et niliacus pe. corr. a. um: Mar. Niliacis primum puer hic sit natus in oris. Nili quoq; apud veteres capiuntur pro fossis in ludis circũdatis pro septis. siue pro canalibus aquarũ aliunde deductarũ quos romani intra domos deducebant. Uide in dictione Euripi.

¶ Nimbus repentina & pręceps pluuia: Ponitur & pro vento Uirgi. Nimborum in patria loca fœtã furentib⁹ haustris ęoliam venit. Interdum pro nube qua dij solent in terras descendere. Lucil. Cum nimbo cęlit⁹ descendit iuppiter. Et nimbus vasis genus quo vina vnguenta & alij liquores funduntur. Mar. A ioue qui veniet miscenda ad pocula largas fundet nimbus aquas: hic tibi vina dabit Hinc nimbosus a um: Uirg. Fluctu nimbosus orion idest pluuiosus vento suo ve.

¶ Nimis & nimium nomen loco aduerbij augendi. & ꝓ vitio dicuntur: significatq; plus satis. Terentius. Ne quid nimis: Dicitur et nimius a. um: vt nimius labor exhaurit vires.

¶ Nimirum aduerbiũ confirmandi. hoc est sine dubio certe. Potest etiam solui vt dicatur. Nimirũ non ẽ mirũ nam ni significat ne. & ne significat non. vt Plautus Ne vult pro non vult. Aliquando ad responsionem adhibetur. Quintili. Demus id quod nullo modo fieri potest idem ingenij doctrinę studij pessimo atq; optimo viro vter melior dicet orator. nimirũ q̃ hõ quoq; melior ẽ.

¶ Niniue. pe. cor. vrbs Assyriorũ quã ędificauit Assur egrediens de terra Sena ar ammo rege sic dicta vt scribit Aug. Est & alia ciuitas iudęorum in angulo arabię quam nunc corrupte niniuen vocant & in genitiuo niniues facit. Unde Augu. libro. xv. ci. dei: Niniues ciuitatis magnę ninus Beli filius conditor nomen ex illius nomine deriuatum est vt a nino niniue vocaretur. Et populi in ea habitantes. Niniuitę. pe pro. dicũtur.

¶ Ningo is. vel ninguo is. xi. Pris. ninguo quoq; ninxi vnde & nix. sicut duxi dux a rexi rex. Uir. li. vi. Se Interea toto non secius ęquore ninguit: Sunt etiam qui ninguo dicũt a ningue cuius nominatiuus est ninguis quod antiqui pro niue vsurpabant: Lucr. Albas effundere ningues: Apul. in primo herma. Aspera hyemis erat omnia ningue canebant. nunc diximus nix

¶ Ninguidus. a. um. idem quod niuale q̃ ninguibus abundat.

¶ Niobe. nomen est filię tantali sororis pelopis vxorisq; amphionis quę ĩ saxum versa est ex dolore: vt poetę fingunt cum ex fœcundissima matre ad orbitatem redacta extinctos vidisse filios filiasq; omnis quos Apollo & diana sagittis confixerant que in saxum versa dici

tur quoniā ex nimio dolore attonita obmutuit ac veluti lapidescens in aliis diriguit. A Sta. in sylvis Sypileia mater dicta niobe qm̄ facta saxea turbine venti in sypilū patriā rapta est vbi fixa cacumine montis liquitur & lachrymis etiam nunc marmora manant.

¶ Niphates. pe. pro: Scythię fluuius. Quo etiā nomine dictus est mons armenię ex quo Tigris nascitur vt refert Strabo. Vir. Addā vrbes asię domitas pulsūq; niphatē Dictꝰ niphates. a niuibꝰ απωτησ νιφαδοσ

¶ Niptra dicuntur lauacra. a νιπτω. quod significat lauo. quo nomine dicta est tragœdia pacuuij quam allegat Cicero libro ii. tus.

¶ Nisi. dictio exceptiua. Vide supra in dictione ni

¶ Nissa vrbs q̄ ad mediterraneam iacuit supra Tralles ad orientem. & maxima ex parte monti accubuit torrente quodā diuisa qui conuallē efficit. Ex hac fuerunt Apolonias philosophus stoicus panetij familiaris. et. Menecrates Aristarchi discipulus. et aristodemus eiꝰ filius quem valde senē iuuenis admodū audiuit. Stra Item Sostratus aristodemi frater. & alius aristodemꝰ eius consobrinus qui magnanimū pompeium erudiuit

¶ Niseus: locus i media in quo pulcherrimi equi nascebantur

¶ Nisęe nomen nymphę. Virgilius. Nisęe spioq; thaliaq; cymodoceq;

¶ Nisyrus. pe. cor. parua insula non longe a Co: in qua optima vina fiunt

¶ Nisus nomen regis Megarensiū: q̄ vt in fabulis fertur in auē sui nois cōuersꝰ fuit. Vir. li. i. Ge. Apparet liquido sublimis i aere nisꝰ. hic alio noīe halietus dicitur.

¶ Nisus a. um. participium est a nitor. eris.

¶ Nitor eris. nixus. & nisus Est & niti conari. quod vernacula lingua dicimus pontare. Virg. Post valido nitens sub pondere faginus axis Increpat. Interdum firmare sustentare. Vir. Ille vides pura iuuenis q̄ nitit hasta. ꝑ trāslationem. Cicero Tu eris vnus in quo nitatur ciuitatis salus. i. sustineatur. Interdum ambulare. Pacu. Ardua per loca agresti ac trepidante gradu nititur. Interdū Volare. Virg. lib. quarto. Hic primū paribus nitens cyllenius alis constitit. Interdū Fulciri. Cice. libro primo. officiorū. Est igitur adolescētis maiores natu vereri: ex hisq; deligere optimos ac probatissimos quorū consilio atq; auctoritate nitatur. i. fulciantur gubernentur: istituātur. Huius composita sūt Adnitor. Cōnitor: quod est totis viribus nitor. Cicero lib. tertio offi. Quare quantum cōniti animo potes quantū labore cotēdere si discēdi labor ē potius q̄ volūtas tm̄ fac vt efficias. Enitor pario. Plau. in am. Geminos alcmena enititur. Varr. libro secūdo de re rus. Faciendūq; septa secreta ab alijs quo enitētes secludere possis: itē quę corpore ęgro. Aliquādo est cum conamine absoluor. Vn̄ Enixę dicuntur mulieres q̄ partus dolore leuatę sunt. Item eniti est extra vel perfecte operari. perficere Sal. in Iug. Ab adolescentia ita se enixum vt ab optimo quoq; probaretur. i. perfecte exercitum vel operatum. Col lib. ij. Sed nec in media parte versurę consistat detq; requiem i summa vt spe sessandi totū spatiū bos agilius enitatur. i. exaret. perficiat. Hinc Enixe aduerbium quod & Enixum dicitur. Cicero Ego illos malos & audaces semper enixū contra fortunas atq; honores huius ordinis omnia fecisse sentio. Innitor i̇̄ixereo firmor. Col. libro sexto Quo plus solis medię arbores qbꝰ. vitis applicata & religata innititur accipiant. Hie. ad iulianum vidit scalam de terra vsq; ad cęlum & desuper īnitentē dn̄m vt lassis manus porrigeret. Obnitor cōtra nitor obluctor iduror obfirmor. Virg. libro. iij Ge. Versaq; i obnixos vrgentur cornua vasto cū gemitu cōtra obluctātes. Augu. li. v. de ci. dei. Quorum dicta cōtraria si totiens velimus refellere quotiens obnixa frōte statuerunt nō cogitare quod dicant dum quocunq; modo nostris disputationibus cōtradicant. Hic aduerbium Obnixe quod significat cum conatu. instāter quātum possibile est cōtra conātē. Ter. i an. Pedibus manibusq; obnixe oīa facturū. Pernitor valde nitor. Ser. pernix perseuerans a pernitendo tractum est. Renitor contra nitor. Hiero. ad Iulianum. Si huic consilio nostro vel amicus vel assecla vel propinquus renititur. et te ad delicias reuocat itelligito eum nō de tua anima sꝫ de suo ventre cogitare Subnitor suffulcio. Vir. libro tertio. Parua philotetę subnixa petilia muro. Aliquando est sursum nitor. Cecil. libro anna. Ea latint subnixo animo ex victoria consilium ineunt Et habent pen: produ

¶ Nixus a. um. participium. Nixus. us: nomen & significat partum. Virgi. Haud fœtus nixibus edunt.

¶ Nixurio is. penultima cor. nixurij. niti volo seu cupio aut conor facere. Nigid. Nixurit qui niti vult & in conatu sepius aliqua re perpellitur.

Nitor: splendor in quacūq; re dicitur. Ci. in Cato. Tū lisandrum intuentem purpurā eius & nitorē corporis. s. Cyri. Col. libro secundo Verum ex his maxime serēdū quod robur dicitur cum & pondere & nitore pręstat

¶ Niteo es. nitui. splēdidus cultus politus sum. hinc nitesco nitidus fio. Composita sunt Eniteo. quod est extra. seu valde niteo per translationem vero Enitere significat celebrē esse Ci. li: quarto ad heren. Nunc hoc signi ē ipsos artis scriptores non putasse vnū potuisse i omnibus elocutionis partibus enitere hinc enitesco. Sal. Postremo Cęsar bellum exoptabat vbi virtꝰ enitescere posset Interniteo in medio niteo. Ply. Tunc enim tellure internitent: quia his ventis maxime arenę mouentur. Et habent pe. cor.

¶ Nitidus a um splendidus: Col. li. secūdo Far. quod appellatur clusinum candidioris & nitidi coloris. hic nitiditas Actius. Forme nitiditate pręcharus regi.

¶ Nitido as. nitidum facio Col. li. xij Ferramenta de tersa nitidentur: atq; rubigine liberentur.

¶ Nitedula: animal muris exigui genꝰ sicut docet Seruius Cicer. pro sex: vt illa ex vepreculis extracta nitedula remp. conaretur arrodere: est & Nitedula cicidela quę noctu lucet

¶ Nitria: ęgypti regio: & nomē duarum vrbium supra Memphim

¶ Nitrum: vt quidam putant a nitria vbi nasci solet: dicitur hoc non multum distat a salis hamoniaci spem quod non nulli existimant esse salis genus. Sicut enim salem in littore maris feruor conficit solis durando in petram aquas marinas: ita in nitria vbi ęstate pluuię: prolixiores tellurem infundunt: ardor nimius aquas excoquit in petram sali simillimam sed nihil gelidi rigoris nihil salsi saporis habentem. quę tamen iuxta naturam salis durare in caliditate & nubiloso aere fluere ac liquescere solet. Sunt qui dicant nitrum apud medos canescentibus siccitate conuallibus fieri. Ply. li. xxx. Sal. & nitrum sulphuri concoctum in lapidem vertitur. Et itē liquatum coquentes ex eo vasa faciunt. Ex nitro medicinę fiunt & sordes vestium corporumq; lauantur. Unde apud Esaiam. Si laueris te nitro: & multiplicaueris tibi herbā borith maculata es iniqtate tua corā me

¶ Nix quasi noua. greci. n. νέον. nouum dicunt. Antiq̄ tamen ninguis. is declinabant.

¶ Niueus a. um. quod ē ex niue vt massa niuea. licet q̄n= q̄ pro candido ponatur.

¶ Niualis ⁊ hoc niuale eiusdem significati vt aqua ni= ualis. Gel. Qui aquam niualē frugibus sane ⁊ arborib⁹ fœcundam diceret sed hominibus potu nimio insalu= brem esse. Col. li. iiij. Niuale cœlum dixit quod sępe ni= ues inducit. Aut. n. Cęlū porro neq̄ niuale vinea: neq̄ rursus ęstiuosum desyderat.

¶ Niuatus a. um. quod est niue refrigeratum. Sue. in Nero. Refot⁹ sepius calidis piscinis: ac tempore ęsti= uo niuatis.

¶ Niuosus. a. um. Locus in quo sunt frequentes niues

¶ Niueo es. xi. ctum. a quo Conniueo. Uide in dictiōe nicto.

N ante O

¶ Nonas. aui atum cum compositis. Uide in dictione Nato as:

¶ Nobilis quasi noscibilis. a nosco. Unde ⁊ p̄ noto po= nitur. Uirg. Est locus italię medio sub montibus altis nobilis: Sic illustris. egregius. īsignis: pręcipuus singu= laris: cognitionis non meriti ⁊ laudis nomina sunt quia tam de flagitiosis q̄ de claris dici inueniuntur. Unde ⁊ pro digno ⁊ excellenti in quacunq̄ re ponitur siue bona siue mala. De bona vt cum ad generis dignitatem re= fertur. Sal. Nobili genere natus fuit. De mala. Liui⁹ Nobilis ille clade romana locus. Mar. Nobilis hęc esset pietatis rixa duobus. i. excellens ⁊ digna notitia. Hinc nobilitas q̄ est generis vel alterius rei excellentia ⁊ di= gnitas. Col. li. iiij. Deprehendi potest nobilitas in gu= stu. his contraria sunt. Ignobilis ⁊ ignobilitas

¶ Nobilito. as. nobilē facio: dignitatem addo. decoro. Apul. Quem non excellentia generis sed mores virtu teq̄ nobilitauerunt. Aliquando notum facio. Cicero. li. ij. offi. Testis est phalaris cuius est pręter cęteras no bilitata crudelitas. huius compositum est. Denobilito quod est vitupero. Ter. in eu. Tu iam pendebis q̄ stul tum istū adolescētulū denobilitas flagitus

¶ N[o]ceo es. cui. citum. Nocere significat obesse Col li iij. Nō noscebitur ei nocturnis roribus alijsve ex causis dum a pecore ⁊ auibus vindicetur. Significat etiā ma= leficio nō abstinere. Unde nocentes dicuntur qui iniuri am aut maleficium cōmiserunt. Innocentes qui ab oi iniuria ⁊ maleficio abstinent. Innocentia: integritas. Sal. Ubi q̄ metellus agebat ex nuncijs accepit simul et de innocentia sua certior roma factus diffidere. At tum demum verā deditionem facere conatus est.

¶ Nocuus qui nocet. Innocuus qui non nocet: Quan= doq̄ tamen passiue sumitur.

¶ Noctua. auis. a tempore noctis dicta quo canit vel vo lat. Prouerbium est Noctuas athenas portas ac si dice retur. Aquā mari ingis. Ferunt enim noctuarum maxi mam copiam athenis esse

¶ Noctícorax seu nycticorax coruus nocturnus inter= pretatur. nigra auis ac sola clamans ⁊ nocte volat. Ny= ctos νυκτός. nox latine dicit. Hiero. in deutero Tanq̄ diuersa inter se ponit. noctuā nycticoracem ⁊ vespertilio nem. sed corrupte sic dicitur nam Suidas νυκτικόραξ ει δος ορνεου ερημικου ο τας οικουμενας φευγων των οι κιων ταις ερημοις.

¶ Noctiluca. pe. pro: dicitur luna q̄ noctu lucet. Quo et nomie dictū est animal paruum quod ęstate dū volitat. lucet. Alio nomine Nitedula appellatur

¶ Noctiuagus. pe: cor. qui nocte vagatur

¶ Noctu pro nocte nominaliter vtebātur ātiqui Qua drigarius. Conuenit senatum noctu multa domum di mitti. Plau. in Menę. haud falsum euenit somniū quod noctu hac somniaui. Noctu vero aduerbiū significat p̄ noctē. Sal. Diu noctuq̄ laborare festinare. Aliquando nox pro noctu: vt est in. xij. tabulis. Si nox furtum fa= ctum sit si ve aliquis occisit: iure cęsus esto. Ubi in acti= uum dixerunt ab eis. ⁊ occisit pro occidit

¶ Nocturnus. a. um: quod est noctis. vt nocturna lux: Sic a die diurnus. Claud Omnia quę sensu voluuntur vota diurno: Tempore nocturno reddit amica quies.

¶ Noctescere est obtenebrari. Furius. Omnia nocte= scunt tenebris caliginis atrę

¶ Nodus proprie ligatura quę non facile soluitur. Uñ enodo as. A cuius similitudine nodus in arbore dicit. grossior ille quasi callus vbi veluti colligati simul rami esse apparebant. Col. libro. iii. Eius imā partē quam in terram dimissurus es acutissima falce iuxta nodum ro tunda plaga amputato. hinc est vetus illud prouerbiū Nodum in sirpo q̄ris. per translationem vero nodus accipitur pro ęnigmate seu quęstione aliqua difficili. Et nodus in exercitu dicitur densa peditum multitudo. q̄ non facile possit resolui. Nodus herculis dicitur in quo neq̄ principiū neq̄ finis conspicitur quasi indissolubilis sit. A nodus fiunt. Enodis. Inenodabile. internodiū Nodulus diminutiuum a quo aliud Nodellus nodos⁹ a um. quod multos habet nodos

¶ Nodo. as nodos facio: ligo in nodos. Lactant. de opi. deus igitur solidamēta corporis que ossa dicuntur nodata ⁊ adiuncta inuicem neruis alligauit atq̄ cōstru xit. Uirg. li. iiij. Crines nodantur in aurū. huius cōpo= sita sunt Enodo: quod nodatum erat soluo. per trans= lationem significat declaro expono. Gel. lib. i. Ad hunc modū Julian⁹ enodabat diiudicabatq̄ veterū scripto= rū sentētias quas apud eum adolescētes lectitabāt. Ci li. ij. ad heren Deinde contrarię legis enodabimus vo luntatem ⁊ eam trahemus ad nostrę causę commodū. Interdum Enodare est sine nodis qui i arboribus sūt facere. Col. li. vi. Quę vlmus appositione vnde proue= nerint leuissime virgę falce debent enodari. Connodo ⁊ innodo sunt eiusdem significationis cum simplici. Et habent pe. pro.

¶ Noegeum. amiculi genus candidi. Unde etiam pro candido quandoq̄ ponitur. Liui. Lachrymas de ore neogęo tersit.

¶ Noes fluuius thracię in istrum fluens.

¶ Nocolę. papillę quę ex faucibus caprarum dependēt baroasi filium vocatur.

¶ Nomę vlcera q̄ depascunt: vorātq̄ secundo corpus

¶ Nomades pe. cor. populi in scythia europę. quorum vita omnis in pascendis gregibus habetur. Sunt etiā populi in ęthiopia. vt Ply. li. vi. scribit. Hier. nomades ⁊ troglodytę ⁊ scythę ⁊ hunnorum noua feritas semi= crudis vescuntur carnibus. Dicti nomades a verbo grę co νέμω quod est pasco.

¶ Nomen quasi nouimen a nosco quia notitiam faciat nam per id quicquid nominamus agnoscitur. Uel no= men dicitur notamen. Aut a gręco quod est ὄνομα abie cta o. Et habet multas significationes: quarum vna ta lis est que inest appellationi rerum omnium. Est enim

Nomē ꝓpriū: vocabulū figulorū. Uir. cui nō famille mille nocendi artes. Idē Nomen aui referens priamus. Uerba autē nostra rerū nomina sunt vt salio curro Uti q̄ his omnibus nominibus res significantur Unde is sapientissimus iudicatus est qui rebus noīa imposuit. Unde omne quod loquimur .i. omnes partes orati ōis rerū noīa sunt. Alia noīs significantia est qua vnā partem orationis ex octo videmus esse signatam. vt nomē pronomen verbum. Tertia nominis proprij vt hominis ↄ deorum. Quarto quadripertita est qua vna queq; persona sine alterius cōmunione signatur. Quod. Cic. li. Rhe. sic diffinit. Nomen est quod vnicuiq; persone attribuitur quo queq; suo proprio ↄ certo vocabulo appelletur. Ergo vt proprium persone hoc nomen ↄ certū sit per quattuor tenditur Prenomen nomen cognomen ↄ Agnomen. p̄nomen interdū vna interdū duabus interdum tribus litteris continetur. C. vt Caius Gn. Gneus. Sex. Sextus. Fuitq; nonnulla ratio p̄nominis Nam et quintū ideo dixerunt q quinto fortassis loco natus esset Lucium q in initio lucis exortus. Gneū q a corporis effigie. Cognomen maiorū est tractū ex familia vel sanguine vt Cornelius ex cornelijs. Nomen vt proprium persone est. quod propriū gentilitiū hoc est quod originem gentis vel familie declarat. vt Cice. Scipio. Agnomen extrinsecus venit. Et hoc tribus modis. Aut ex animo: vt superbus pius. Aut ex corpore: vt Crassus pulcher. Aut ex fortuna: vt Africanus Goticus. Asianus. numantinus. a deuictis gētibus sed hoc raro vsurpatur. Cognomen nāq; siue cognomentū potiusq; agnomē dicitur. Cicero scipio ille cui africano fuit cognomen. Idem. Te q; nō cognomen solū athenis deportasse sed humanitatem ↄ prudentiā intelligo. His quattuor partibus persone propriū ↄ certū nomen includitur. vt publius p̄nomen: nomen scipio. Cornelius cognomē Africa agnomen Qui autē prenomen nomen ↄ cognomen tantum ponunt: dicunt publius p̄nomen eē Cornelius nomen. scipio cognomen. Et nomen quidem atq; cognomen omniū eiusdem familie cōmune erat: prenomen vero tantū singulorū. Et ideo proprium nomē quo se inuicem gentiles vocabant Uirg. Pater appellabat ex duobus filijs alterū publium. alterū Luciū. Nec aliter inter se fratres ipsi vocabant. Quidā etiam a vestimento cognomen sortiti sunt vt Antonius Caracalla Quidam a pecore minori vt porcius. scropha. Quidam a pecore maiori vt Equitius. Taurus: Quidā a piscibus. vt sergius: orata. Marena. Quidā ab arboribus: vt frōditius. Quidā ab ea re quā optime sereret: vt Fabius Lentulus. Ci. A pinsendo pilūnus qui primus pilum inuenit ↄ multa huiusmodi. Est quando nomē pro decore cognatione ↄ dignitate ponatur. Uirg. Auulsū q; humeris caput ↄ sine nomine corpus. Interdū ꝓ generositate. Idē libro .ii. Ge. Aut pomis sua nomina seruant. Interdum pro nobilitate generis. ex qua fit nomen quod famā significat. Idē. Et nos aliquod nomē q; decusq; gessimus Et illud Melius est nomen bonum q; diuitie multe: Interdū pro gente. Uirg. Nostrumq; in nomen ituras. Interdum pro debitore seu debito āt credito quod fœnerauimus. quoniā nomina eorum qui vsuras soluturi erant in calendario fœneratoris scribebantur. Et simili modo quicūq; aliquid debebat. Cice. lentulo. Ut bonum nomen existimet adeptus .i. bonus debitor Sueto. Et que in singulos annos stipendij nomina imposuit..

¶ Nomino as. appello nomen impono Lactan. lib. iiij. Si autem diuinus non sit nē deus quidem sit vnde ipsa diuinitas nominatur. Hinc Denomino quod idem est quod nomino seu nomē alicuius habeo. Col. lib. iiij. Quippe vniuerse regiones regionūq; singule pene partes habent propria vitiū genera que consuetudine sua denominant.

¶ Nomiati per singulorū nomina Ply. Cū villico oēs nominatim assignati essent. Dicitur tamē ↄ de vno: vt tenens cruētū pugionē Brutus nominatim ciceronem inclamauit. Cice. li. iij. off. Quicquid .n. est ī predio vitij id statuerūt si venditor sciret nisi nominatim dictum esset prestari oportere.

¶ Nomenclator a nomine calando .i. vocando qui memoriter vnūquenq; nomiati vocare didicit: vt puta in foro reos .ī conuiuio cōuiuas. Apul. Et ad nomenclatorem mox citati venerunt. Horū opera vtebantur potissimū cādidati vt sibi ī prēsando suffragatores nomina ciuiū suggererēt. Unde Laudatur Cato q legem seruauerit q̄ candidato nomēclatores adesse vetat vt per seipsum sine nomēclatore nominatim salutaret ciues romanos. Hi ↄ factores quoq; dicebantur quia salutatorū nomina vt ait Festus velut infarcirent petitorū auribus hinc nomenclatio ↄ nomēclatura pro nuncupatione ↄ nominatione. Col. li. iiij. Quare prudentis magistri ē eiusdem nomēclationis aucupio quo potiri nequeat studiosos nō demorari. Ply. li. ij. Iouem quidem aut mercuriū aliter ve alios iter se vocari ↄ eē celestiū nomēclaturę

¶ Nomos latine lex dicitur

¶ Nomodidactes: qui legem docet.

¶ Nomophylaces. legum custodes ↄ seruatores. α πο του νομου. a lege ↄ φυλαξ. custos. Col. libro. xij. Non satis visum est bonas leges habere nisi custodes earum diligentissimos ciues creassent quos greci nomophylaces appellant.

¶ Nomothete: latine legiferi dicuntur. Unde Solon nomothetes dictus.

¶ Nomentum oppidum in latio nō procul ab vrbe roma. Mar. si vicina tibi momento rura coluntur. hic nomentana via rome qua itur nomentum Et nomentani qui nomentum habitant.

¶ Non negatiua dictio. accommodari potest indicatiuo: vt non tulit antigenes: optatiuo. non mihi si centū lingue sint oraq; centū. Subiunctiuo: vt non illa quisq; me naue per altum Ire neq; a terra moneat conuellere funem Que si negationi ꝓponatur affirmat. vt non nihil tibi debeo. i. aliquid tibi debeo. Cum vero postponitur magis affirmat q̄ si ꝓponeretur. vt si dixero nihil non tibi debeo Oui. iiij. fas. Multa tibi memores nil non debemus elise .i. debemus multa tibi cum fueris de nobis merita sed elise debemus omnia.

¶ Non modo. significat nō solum: vt nō modo te diligo sed etiam amo. Quandoq; ponitur pro nedum Trebonius. Ciceroni. non enim nescis quanti te faciā ↄ q̄ pro veterrimo amore omnibus tuis etiam minimis cōmodis non modo tanto bono gaudeam.

¶ Nonnunq; significat aliquando.

¶ None quasi noue propter initium obseruationis. Ul q ab eo die semper ad idus nouem dies putentur: sicut apud thuscos q hi nono quoq; die regem suū salutabāt ↄ de proprijs negocijs consulebant. Uel ideo none dicte sunt q ante diem nonum sunt siue a noua luna cum pōtifex eo die nouam lunā obseruaret. et visam regi sacrificulorum indicabat.

¶ Nonacris locus in arcadia Uict. Est in arcadia non

acris nominata quę ha bet i montibus stillātes ex saxo frigidissimos humores .hęc aūt aqua Stygolydor appellatur: qua neqȝ argenteū neqȝ ęneū neqȝ ferreū vas potest subsistere sed dissilit ac dissipatur. Cōseruare autem eā ⁊ continere nisi vngula mulina potest.

¶ Normandia regio gallię vltra Sequanam flumē. q̄ a Carolo magno deuicta fidem christianam suscepit

¶ Norvvegia regio i europa septētrionalis vers' oceanum germanicum sita.

¶ Norma fabrorū instrumentū habens duo latera quo omnia dirigunt metiūturqȝ q̄ ⁊ Regula dicitur. Unde q̄ recta diuiniqȝ sunt normā habere dicuntur. Cicer. in Le. nūq̄ ego dicā. C. Fabricium M. Curium: Tulliū coruncanū quos sapientes maiores nostri iudicabāt: ad istorū normā fuisse sapientes. ꝑ translationē vero ponitur ꝓ recta vitę via. Hiero. diminutiuo vsus est S: q̄d in hac normula apostolicę vitę ⁊ religionis dispensatiōe correctione vel mutatione īdiget: epo vestro committo A norma fiunt adiectiua Abnormis ⁊ Enormis

¶ Normatus .a.um. quod ē regulatū ⁊ directū. Col. lib. iiij. Antiquā illā ciconiam infiximus vt tanq̄ supposito vasi ad perpēdiculū normata insisteret.

¶ Noricū pe.cor. regio in europa. vt lib. ij. scripsit Ptol. limites habet ab occasu Enū fluuiū. qui medius est inter Uindelicos ⁊ noricos A septētrione danubiam ab ortu solis mōtem Cetiū q̄ pānoniā superiorē distermīnat a norico A meridie montem Caruancā q̄ est super Istriā Eā nūc regionē pleriqȝ Bauariā appellant. Unde fit noricus a.um. Hora. li. i. car. Quas neqȝ noric' deterreret ensis.

¶ Nosos: gręce latine morbus. Nosema. atis. morbus ęgritudo Noseo ęgroto. Nosemos ęgrotus .nosematic' valitudinarius.

¶ Nosocomiō: hospitale: languentiū villa ⁊ domiciliū ad quod diuertunt ęgrotantes pauperes. Hierony. ad Oceanū censū q̄ habere poterat distribuit dilapidauit ac vendidit ⁊ in pecuniā cōgregatum vsibus pauperū ꝓparauit. Et primo olm noscecomiō i. languētiū villam instituit i quo ęgrotātes colligeret de plateis. ⁊ consūpta lāgoribus atqȝ inedia miserorū membra refoueret.

¶ Nosco is. noui notū q̄d ⁊ gnosco dicitur. Unde Agnosco ⁊ cognosco et ignosco. Significat autē noscere vltra notā significationē carū habere. Uirg li: iiij. Ge. Et patria sole ⁊ certos nouere penates. habet ⁊ alia composita. vt Dignosco. internosco: inter alios nosco. Ci i Le. Secerni aūt blādus amicus a vero ⁊ internosci tam potest adhibita diligentia pernosco perfecte nosco: Col. li vij. Itaqȝ sicut romani pceperūt ipse quoqȝ censeo tam pecorum q̄ agrorū cultum pernoscere Fit autē nosco. a greco. Nā greci γνωσκειν. dicunt cognoscere. γνωσομ cognitum γνωσιν notitiam προγνωσ κα signa Hinc latini veteres nō nosco sed gnosco dicebant ⁊ gnotum cognitū. ⁊ gnoro pro scio..

¶ Noscito. as. pe. cor. frequētatiuū a nosco. Plau i Cist Nunc vestigia si qua sūt noscitabo. Li. li. iij. Circūspectare omnibus fori partibus senatorem raroqȝ vsq̄ noscitare

¶ Noto as. est frequētatiuum a nosco. Pris. In quo similiter est notandū q̄ cū a notu sit deriuatum corripuit tamē pe. Nec mirum Cōposita. n. a notus mutant o in i cor. vt Agnitus: cognitus cum ignotus seruauerit o Est aūt notare animaduertere. Lact. li. ii. Cursus syderum ⁊ defectus notauerūt. per translationē scripsit. Cicero. Aulo: Ced Deinde vt eam in ciuitatem boni viri ⁊ boni ciues nulla ignominia notati nō reuertātur in quam tot scelerum condēnati reuerterūt. Sumitur quandoqȝ pro Intitulare iscribere. Hiero. i ꝓlogo. super salo. In ꝓuerbiis notātur ꝓuerbia salomonis. Quādoqȝ pro facere. Lact. li. iiij. Qui signum hoc veri ⁊ diuini sāguinis i sūmo corporis sui notauerit. Potest etiā dici a nota deriuatum vt sit notare signū notam ve apponere. Iuue. Sed q̄ fabricius cēsor notet. Lact. li. iiij. proprie Cuius rei figuram etiā nūc exhibēt cum limina sua de cruore agni notāt: Et notare est ab alio dicta conscribere. Unde qui dictat scriptor. Qui vero scribit notarius appellatur. Item notare ignominia afficere. Cice. Sed notandam putaui libidinem nimiā. Cōposita huius verbi sunt Annoto. Cōnoto. Denoto. prenoto antenoto seu āte signo: Subnoto. Mar. Et nō sobria verba sub notasti. habentqȝ pe. cor.

¶ Notę vocantur vulgo ziphere. quas teste Eusebio primus Tiro Cice. libertus inuenit. Sue. de cęsa. Extāt ⁊ ad ciceronem. item ad familiares domesticos de reb' in quibus si qua occultius perferēda erāt per notas scripsit hoc est sic structo litterarū ordine vt nullum verbū effici posset. quę si quis inuestigare ⁊ persequi vellet quartam elementorū litterā .i. d. ꝓ a. ⁊ perinde reliquas cōmutet. Gel. de notis cęsaris sic scribit. In epistolis Cesaris inueniūtur litterę singularię sine coagmentis syllabarum ex quibus verba cōfici nulla possūt Curi' Ci. ꝓ scriptura posuit Quare mi cice. persevera cōstanter nos cōseruare Et Sulpitio successori nos de meliori nota cōmenda Quādoqȝ nota dicitur signum seu macula qua res ipsa notatur. Estqȝ tam in animo q̄ in corpore De corpore. Uirg. li. iij. Ge. Continuo notas ⁊ nomina gentis inurūt. Unde genitiuę notę dicuntur signa cum quibus ex vtero materno infātes egrediūtur. Cū ad aīm refertur ⁊ in bonum ⁊ l malum summi potest. Ad laudem. Ouid. retulit cū ait. Ille numantina traxit ab vrbe notam Ad ignominiam siue probrum. Sue. Clarij a affectus notis. Cice. li. iij off. O turpē notā temporum. vnde notare: ignominia afficere. Hor. Multa cū libertate notabāt. Huius diminutiuum est notula. a q̄ fit aliud diminutiuum Notella.

¶ Notabilis qui nosci potest. Col. li: quarto. Neqȝ forilium notabile genit. i. ꝓ q̄d nosci crebro possit. Quintili. Macie notabilis pallo: deformis.

¶ Notarius a notis dictus est. idest litteris vel ziphe ris qui per notas quasdam multarū litterarū vim hābētes dicta colligunt:.

¶ Noteo. es. notui. quo notesco notus fio. Lactantius lib. i. Q̄d quia fieri nō potuit vt huiusmodi per seipsum ratio diuina notesceret: nō est passus hominem diutius errare. Proper. Nec minus hęc nostri notescet fama sepulchri Hinc fit innotesco Lactā. li. v. Deniqȝ a doctis huius sęculi quibus forte scripta eius innotuerunt. irrideri solent. i. nota ⁊ manifesta facta fuerunt. Cyprian' vero in epistola ad presbyteros. innotescere ꝓ notū facere posuit cum ita. Uos curate vt scripta nostra et eorum rescripta fratribus nostris inno tescatis

¶ Notifico as. notum facio. Oui. lib. i. de pon. Atqȝ modum pœnę notificare velis.

¶ Notio cognitio. demōstratio manifestatio. Cice. lib iij. off. Explica atqȝ excute intelligentiam tuam: vt videas quę sit in ea species forma ⁊ notio boni viri. Proprie autem Boe. cōmentario. iii. top. Notio intellect' ē quidā ⁊ simplex mentis cōceptio quę ad res plures pertineat ad se inuicem differentes

¶ Notitia cognitio a notus. quę ꝛ notio dicitur.
¶ Notus a. um. cognitus amicus ꝛ charus dicitur. Vir. li. vij. Et notis cōpellat vocibus vltro. Idē. Hic inter flumina nota. i. chara vt inquit Ser. Notus noui vent⁹ meridionalis hauster dictus νότιος. n. latie humor dicit̃
¶ Nothus cū aspiratiōe: is apud grecos dicit̃ qui ex vxore non legitima natus est. Vir. li. viij. supposita de matre nothos furata creauit.
¶ Nothrotes pe. cor. latine torpida segnities dicitur. νωθρός. languidus.
¶ Nouus a. um. ꝓprie dicitur recens ꝛ qd nuper fuit. Oui. In noua fert anim⁹ mutatas dicere formas Corpora: ab νέος: nouum. Accipitur quoqȝ pro magno ꝛ mirādo. Vir. pollio ꝛ ipse facit noua carmina. qñqȝ pro Inopinato Idē. quis furor iste nou⁹? Noui quoqȝ homines dicuntur quorū nulli maiores clari fuere. sed ipsi per se ipsos clari esse incipiunt. ꝛ magistratus in ciuitate asseq̄ Ci. noui homines plurimi eosdē honores cōsecuti sunt A nouus fiunt aduerbia noue ꝛ nouiter. ꝛ superlatiuū nouissimus quod pro vltimo poni cōsueuit. quia que recenter fiunt: vltimū locū habent. Ci. li. i. de ora. Que duo sunt ad iudicandum nouissima
¶ Nouicius a um. qđ ē nouū. Cuius contrarium ē veteranus. Martianus. Si tñ nouicia mācipia fuerūt nō etiā veterana. Mācipia aūt nouicia intelli gūtur q̄ anno nōdū seruierūt. Ply. Nouiciū vinū resinatū cōducit.
¶ Nouo as. nouū facio Sal. Consul optimū factu rat⁹ noctē q̄ instabat ante capere ne qd eo spatio nouaretur. Huius cōposita sūt. Innouo ꝛ renouo. Liui. lib. i. Foedus inter romā lauiniūqȝ vrbes renouatū est Et in sacris litteris. Innoua signa: immuta mirabilia
¶ Nouacula ę. culter rasorius. a nouo. as ꝙ nouare. i. nouū facere videatur. Aug. in Matth. sed insideatur ꝑtrapotens: acuit nouaculā vnde capillos non vnde caput incidnet. Col. li. vlt. posuit ꝓ cultro licet nō rasorio. Naporū inqt qȝ rotūdissima sumito. eaqȝ si sunt lutosa detergito ꝛ summā cutē nouacula decerpito.
¶ Noualis gñe fœ. ꝛ nouale gñe neu: dici pōt scdm Ser. ꝛ diuersis modis exponi solet Paul. iurecon. dicit esse terram ꝓcissam q̄ anno cessat. Sic Var. Qui intermittitur a nouando naualis ager. Sic ply. Nouale inquit quod alternis annis seritur. Idē sentire videtur Festus cum ait. Noualis ager nouę relictus sementi. At Ser. vult noualem esse aruum tūc primū ad sementum ꝓscissum: Unde Vir. Impius hęc tam culta noualia miles habebit? Deplorabat. n. agrum in quo instruendo magnopere laborasset. Sic Hie. diffin uit. Nouale est ager nunc primum proscissus Et Quint. in milite mariano Mox ingentibus lacertis humum fodere segnem futuris noualibus eruere syluam. Sed Virg: in sensum priorem accipit cum inquit. Alternis idem tonsas cessare nouales: ꝛ segnem patiere situ durescere cāpū Ideo qȝ Ser. alibi ait. Nouali. i. noua terra quę per singulos annos renouatur per semina.
¶ Nouell⁹. a. um. dim. a nou⁹. Am. Nouellā oliuā dixit
¶ Nouello. nouellas nouum agrum colo. seu nouas vites pango. Suetonius. Edixit ne quis in talia nouellaret. Huius compositum est. Renouello quod est rurs⁹ nouellum fieri. Col. li. iij. Eiusmodi vinea si non aridos in opera habet truncos ꝛ flecti potest factis sulcis optime sternitur atqȝ ita renouellatur.
¶ Nouelletū. sumit̃ ꝓ vinea ex nouellis vitibus consita Paul. iurecō. Veluti si nouelletū in fundo factum sit.
¶ Nouerca dicit̃ quā ꝗs liberis sublatis nouā vxorē ducit arcē ꝗ familię gratia dicta ꝙ noua supinducat̃ a patre
¶ Nouocomenses dicti sūt quos Comū diuus Cęsar ydilinos ad habitandum deduxit. Fuerunt enim quinqȝ milia e quibus quingenti illustrissimi greci fuerunt q̄ oppido nomen relinquentes. ꝛ nouūcomū appellantes nouocomenses oppidanos vocauere. hos ciuitate donatos in habitatorum numero descripsit. Est autē Comū apud ꝛ nouū comū dicitur oppidum italię transpadanę a plynio in nona regione collocatum a quo Comenses ꝛ nouocomenses dicti sunt.
¶ Nouē gñs nūeri a q̄ fit Nouenus. a. u m. ꝛ nouenari⁹ a. um. Var. quo pacto erūt in mullis ꝛ pastoribus nouenę partes: vbi nec admissurę nec fœturę obseruantur. Sed do in hominibus posse nouenariū retinere nūerū
¶ Nouēdiū. ix. dierū spatiū. a quo nouēdiale sacrificiū qđ mortuo fieri solebat nono die postqȝ erat sepult⁹. Liui. nouendiale sacrum public⁹ susceptū est
¶ Nouūciū. dicitur quod est nouē vnciarū.
¶ Nox. a noceo ꝙ oculis noceat: vel a greco quod est νύξ. Unde ꝛ nyctile⁹ dictus est bacchus ꝙ eius sacra noctu celebrarentur. Est aūt nox terrę vmbra. Noctis ꝑtes sunt vespera: crepusculū conticiniū intempestiuum Gallicinium lucifer ꝛ matutinum. Diuidunt etiā milites noctē in vigilias quattuor q̄ singulę triū horarū spatio supputantur qm̄ seruant castra vicissim per vigilias Et dicebantur prima vigilia. secunda tertia et quarta. Et vt scribit Hiero. vigiles secundi primis. ꝛ secundis tertii: tertiisqȝ nouissimi in statione succedebant. Dato signo a Tubicine. Uñ Luc. Tertia iam vigiles cōmouerat hora secdos. A nox fiūt ꝑnox Noctua Nocticora ꝛ nocturnus: noctesco ꝑnocto. noctiuagus: noctiluca bino ctium. Trinoctiū quadrinoctiū ꝛ huiusmodi
¶ Noxa pœna dicitur. Nā noxę dedere dicim⁹ aliquē hoc ē. pœnę tradere ob noxā q̄ significat culpā. Unde nō tales actiones vt Plau. inquit appellant̃ q̄ nō ex contractu sed ex noxa atqȝ maleficio seruorum aduersus nos instituuntur quarum actionum vis ꝛ potestas hęc est vt si damnati fuerimus liceat nobis de ditione ipsius corporis quod deliquerit euitare litis estimationē. dando .s. corpus viuum. Ouidius. Verba fides sequitur noxę tibi deditus hostis. Spergitur effuso cornua bacche mero. Aliquando noxa dicitur culpa. Unde iurecōsult⁹ de verbo. sig. scribit noxę appellatione oē delictum cōtineri Liui. Ob quā meā noxā. Ter. in eu. Unā hāc noxam admitte: si aliā admisero vnqȝ occidito. Aliquando dicit̃ Lęsio dānū. Oui. li. xv. me. Nocte nocēt potę sine noxa luce bibūt. Col li. iij. Ea res a noxa curgulionū videt̃ ꝑditas fruges defendere. Sue. spurinamqȝ irridēs ꝛ vt falsū arguēs ꝙ sine vlla noxa sua id⁹ martię adessent. Noxitudo etiā apud veteres ꝓ noxa dicit̃
¶ Noxia. culpa. Plau. in mer. Nihil magis manifesto teneo: innoxia eo. Quam noxia.
¶ Noxius. a. um qđ nocet. Cuius contrarium innoxius non nocet.

N ante V

¶ Nubes ē vapor hūid⁹ in sublīe egressus: siue aer liqūe coactus cuius densitas haud dubie solem obumbrat: sunt qui hoc nomen a νέφος deriuent quod apud grecos a priuatione lucis nomen accepit quemadmodum κνέφας quod nymbum significat a quo nostri gnēphosum dixere obscurum quasi nebulosum Var. Gnephosus locus ꝛ sine vlla luce.

¶ Nubecula: diminutiuũ para nubes. Ply. libro. xviij. Nubecula q̃ƺ alis parua ventum procellosum dabit.

¶ Nubilus a. um. pe. cor. fuscum nubibus tectum. Nubilus vero substantiuum significat ipsam nubem.

¶ Nubilosus a um. quod est nubilis plenum.

¶ Nubilarium. locus quo pp nubes cõferuntur frumẽta semitrita. Col: li. i. huic arcę nubilari applicari debet maxime in italia propter inconstantiam cęli quo collata semitrita frumenta protegantur si subitaneus imber accesserit. Dicitur ꝛ nubilar. Idem li. ij. Qui si falcibus segetes cum parte culmi demessa sit protinus in aceruum vel in nubilar congeritur.

¶ Nubilo as. nubilum seu obscurum facio. Cato de re rus. Ubi nubilatum et noctu sub tecto posito quotidie cũ sol erit in sole ponito. Hinc cõponitur Obnubilo quod est totũ obscurum facio ꝛ quasi nubibus impleo. Gel. li. i: Ac ne oris quoqƺ ꝛ vultus serenitatem stoici hominis vnq̃ƺ vlla posse ęgritudine obnubilari

¶ Nubo is. psi. ptum. ꝛ nuptus sum p̃tm̃ facit significatqƺ operio velo a nube quę celum operit. Qm̃ vero sponsę apud veteres dũ viro tradebantur nubere hoc est velare capita solebant: factũ est vt nubere vsurpetur pro viro tradere seu viro tradi. Nam et actiue dicimus: Nupsit filiã cęsari. Et passiue. Cuius filia nupsit cęsari Est autem pprium mulieris Ter in an. Aiebãt hodie filiam meã nubere tuo nato. nõ enim vir sed mulier proprie nubit. Licet quandoqƺ figurate vel puerso naturę ordine ꝑpostere dicatur. Põpo. in pau ceatis Sed meus frater maior postq̃ƺ vidit me domo eiectũ nupsit posterius dotatę vetulę varicosę aphrę Sue. de Nerone. Cui etiam sicut ipsi Eporis ita denupsit. Iu. Quid quęris nubit amicus. Cõstruitur cũ datiuo ꝛ abl. qñ cũ ablrõ mediãte prępositione cũ: vt mulier nupsit: mihi: ꝛ mecũ. Ci. Mar. Catõi. Regis parthorũ filiũ quocũ esset nupta regis armeniorũ soror. Huius passiuum lectũ est. Nõ nubent neqƺ nubentur Ubi Hie nubunt viri: nubunt fortasse vxores. q̃uis ꝛ mulieres nubere dicuntur: ꝛ quidem frequentius q̃ƺ nubi. Idem cõtra Heluid. Nubebant omnes ꝛ nubebantur. Unde hic nupt⁹. ꝛ hęc nupta: maritus ꝛ marita: Plau. in Cas. Charinũ libet scire q̃ agat nouũ nuptũ. i. maritũ vt exponit. Pus. Huius verbi cõposita sunt Connubo qđ est matrimonio iungor: quasi simul nubo. Apul. Nescientibusqƺ parentibus puellari ętate cõnupseramus. Hinc Cõnubiũ ius legitimi matrimonij. Denubo. Innubo. qđ pprie significat ad domũ viri transire Unde ꝛ p transire simpliciter sumitur. Lucil. lib. vi. saty. Suam enim inuadere atqƺ innubere censent. Hinc innubus qui vxorem ducit ꝛ Innuba q̃ viro traditur. Obnubo abscondo tego Sta. Obnuitqƺ comas ꝛ tẽperat astra galero. Liui. lib. i. Caput obnubito infœlici arbori reste suspendito. Pronubo. nuptus p̃sum. a quo pronubus ꝛ pnuba pen. cor. sed. cętera. omnia habent pe. pro.

¶ Nubilis q̃ ẽ apta vt viro in matrimonium iungatur.

¶ Nuptus a. um. participium. Lact. eãqƺ zephyro nuptã. Uñ nupta verba dicebãt quę. nõ. licebat virgini dicere. Plau. Uirgo sũ nõdum didici verba nupta dicere. Huius contrapositum est innupta. quę nondum accepit virum vt innuptęqƺ puellę. Nuptus nupti maritus. q̃ƺuis raro sit in vsu nisi apud veteres: vt apud pla. Charinũ libet scire qđ agat nouũ nuptũ Nupt⁹. tus. p ipso nubẽdi actu. nã dicim⁹. hęc data ẽ nuptui ꝛ ad nuptum Cęsar. Et sorores suas nuptui ĩ alias ciuitates collocasse: Au. li. vi. ci. dei. Sacra sũt iunonis ꝛ hęc in ei⁹ dilecta insula Samio celebrãtur vbi ad nuptũ data est Ioui.

¶ Nuptię coniunctio maris ꝛ fœ. ꝛ consortiũ eis vitę diuini ꝛ humani iuris cõmunicatio. proprie tamen dicuntur cerimonię ꝛ hylaritates in ducendis vxoribus.

¶ Nuptialis ꝛ hoc nuptiale quod pertinet ad nuptias vt nuptialis thalamus. Hinc fit nuptialiter aduerbiũ quod significat more nuptiarum.

¶ Nuptiator qui nuptias appetit. Hierõ. contra Iouĩ. Dicam ego nuptiatoribus meis qui post castitatem et diuturnã cõtinentiã sudant ad coitum ꝛ pecudum more lasciuiunt. Sic insipientes estis: vt cũ cœperitis spiritu nunc carne consumemini.

¶ Nuces a nocendo dictę. q̃ satis noceant. Ouid. qm̃ sata lędere credo: Cultus in extremo margine fundus habet siue q̃ linguę noceant. Uel q̃ vt nox aerẽ ita nux succo suo corp⁹ atrũ faciat. Cõstat nucis nucleũ esse difficilem cõcoctu dolorẽ capitis ĩferentẽ tussientibus inimicum. Gręci eã κάρυον vocant a grauedine capitis. κάρα. n: caput significat. Est aũt nux generale: oĩbus q̃ duro operimento teguntur: vt sunt. Castaneę amygdalę auellanę ꝛ huiusmodi. Uirg. Castaneęqƺ nuces. Pomum gñale nomẽ oĩm fructuũ q̃ ex arboribus esui apta proueniunt siue molliũ siue durorũ. Mala vero nõ quodcũqƺ pomi genus tenerioris atqƺ carnosi: sed ea tantum dici q̃ sui noĩe arboribus pducuntur his. s. quas malos vocamus quemadmodũ ꝛ pyra q̃ pyrus pducit. hoc modo mala cytrea. siue medica dicimus Mala cotonea: mala punica ꝛ quę vulgo gñali vocabulo appelantur mala. De nucibus Uide in dictione Iuglans

¶ Nuceus. a. um. quod est ex nuce. Hier. ad Paulinum de daniele. Secundus virgam nuceam ꝛ ollam succensam a facie aquilonis.

¶ Nucula diminuta nux. Uñ ꝛ pnestini Nuculę appellati sunt. a nucula fit aliud diminut. nucella

¶ Nucleus qđ tenerum in nuce includitur. pla. in Cur. qui e nuce nucleum esse vult frãgit nucem. Ide Enucleo as. Non solum autẽ nucleus dicitur de nuce sed etiã de testa ꝛ ferro vt ex Uict. li. vii. ꝛ Ply. patet. vti ea vox sit tamen fere id significet quod gręci nunc chondron: nũc pyrena vocant materiam quãcũqƺ probiorem intus ac resistentem intelligi volẽtes. Ply. Fornacum maxima differentia est: in his quidem nucleus ferri tantũ excoquitur ad indurandam aciem. Aliquę modo sunt ad densandas incudes malleorumqƺ rostra

¶ Nuceria ciuitas campanię. de qua Syr. Illic nuceria ꝛ garus naualibus. Lucerina vero oppidum Apulię a qua Lucerini dicti sunt.

¶ Nud⁹: a. um. qđ ẽ sine tegmine. Uirg. Nuda sinu Ponitur q̃nqƺ pro insepulto. q̃. s cadauer saxo tectũ non sit Idẽ nudus in ignota palinure iacebis arena.

¶ Nuditas. i. simplicitas. Et q̃nqƺ sumitur p inopia

¶ Nudipedalia: sacra erãt hierosolymis: vt scribit hiecõtra Ioui. de his meminit Egessip. li. ij. belli iudaici.

¶ Nudo. as. nudum facio detego Apul. Cum vulnus nudare iussus est. Inter nudum ꝛ nudatum sic distinguitur. q̃ nudum sit quod nunq̃ƺ tectum fuit. Nudatũ quod tectum esse consueuit: sed nunc tectum non ẽ. Aliquando Nudo significat Indico. Uirgili. Traiectaqƺ pectora ferro nudauit. A nudo fit compositum denudo pen. pro. vt Denuda crura tua

¶ Nudiustertius ꝛ nudiusquartus cõposita sunt a nũc ꝛ die tertio ꝛ die quarto. nũc est dies tertius: et nunc ẽ dies quartus: Semperqƺ de p̃tõ dicuntur. Dicitur etiã Nudiusquintus ꝛ nudiussextus Plaut⁹. in Mus. Nam

heri et nudiustertius et quartus et quintus sextus usque postque huc peregre eius pater abiit.

¶ Nugax. arum. a no et ago componi videtur quod nihil agant. Sunt enim sermones levium rerum ac nullius ponderis: et plerumque scurriles ioculatoriique. Unde Catullus et Martialis poemata sua vocant nugas ut de inanibus vel rebus vel verbis loquentia. Scribit Hiero. hoc vocabulum ex hebreo fonte ad grecos latinosque derivatum

¶ Nugax trium generum. Similiter et nugas trium generum et indeclinabile. idem significant. s. nugatorem et eum qui vana loquitur. Hiero in Sophonia. Nugas qui a lege recesserant congregabo. Et in lib. Sapientie. Tanquam nugaces estimati sumus ab illo.

¶ Nugigerulus. pe. cor. qui vana nunciat.

¶ Nugivendus ab antiquis dicebatur qui aliquid mulieribus venderet: Nam omnia quibus mulieres utuntur pro rebus vanis atque inutilibus habentur. Plautus. in aul. Nugivendis rebus soluta est omnibus.

¶ Nugalis et hoc nugale quod est nugis plenum seu quod est nugarum. Gel. Sed toreumatibus tamen nugalibus delatrantes obnugatione iusta incessuit.

¶ Nugatorius. a. um. idem quod nugale. Cic. li. ii. ad heren. Duo sunt genera vitiosarum argumentationum. Unum quod ab adversario reprehendi solet: idque pertinet ad causam: alterum quod tametsi nugatorium est: tamen non indiget reprehensione.

¶ Nugor. aris. vana et nugas ago. plau. in epi. Num mihi nugari potes qui fidicinam tu huc perduxit ortopolis id. Vernacula lingua dicimus dar zanzi. Hinc Nugator nugis turbator. Idem in Cap. Euge pol talem talento non emam milesium. Nam ad sapientiam huius nimius nugator fuit

¶ Nullus. a. um. compositum est ab ullus quasi non aliquis: vel ne unus quidem. Quod cum sit nomen: ponitur tamen quandoque pro non: et ullus Ter. in an. Nullus sum. i. non sum Et plus est dicere nullus sum. quam perii. Nam qui periit corpus est reliquum Qui vero nullus est ita est ac si natus non sit Interdum nullus ponitur pro non vel minime. Teren. in an. Liberatus sum. hodie dave tua opera ac nullus quidem. Plau. in Tri. Nullus credas: nulla est mihi vita expetenda sine te. Tale est ac si diceretur. Ne deorum quidem vita mihi dulcis est sine te.

¶ Nullatenus. pe. cor. adverbium fit nulla ex parte: nullo modo

¶ Nullibi significat in nullo loco.

¶ Num: soli indicativo iungitur ad quod pertinet interrogatio. et pene idem significat quod an: subintelligiturque utique negatio necne ut Num ego te spoliavi: quasi ego te non spoliavi. Sed quotiens per negationem interrogamus subintelligitur affirmatio: ut non ego te spoliavi: quasi ego te spoliavi: Cum autem non postponitur verbo finito subiunctivum postulat. Ci. Interrogavi num dubitarent

¶ Numa pompilius vir Sabinus et a romulo secundus rex iustitia et pietate insignis qui pacatis finitimorum odiis geminum iani templum edidit quod apertum bella: clausum pacem indicaret. Mox ad religionem conversus in deorum timorem quo ad mitiora truces flecteret animos: sacra instituit. sacerdotes creavit: virgines vestales sacravit: pontificem maximum primus declaravit: dies fastos nefastosque condidit: annum in. xii. menses divisit: postremo ubi maxima cum reverentia et suorum et finitimorum crevisset: quadragintaque annis regnasset. diem suum obiit. Sui. του τουοι ρωμαιοι και ηυ επει Δημορουτα προσεβαλλουτο μυτα τους μεσοβασιλεις και Φλαμινιους ιερυσ ατο σαλιους τε και εσιαδας παρ θενους.

¶ Numelle. genus vinculi lignei ad discutiendos noxios pattum quo collum et pedes immittuntur. Plau. in asi. Qui adversum stimulos laminas crucesque compedesque: nervos catenas carceres numellas pedicas boias. Var. li. ii. de re rus. canibus dedit. cum ait Consuefaciunt quoque ut alligari primum possint levibus numellis quas si abrodere conantur ne id consuescant facere verberibus eos deterrere solent. Col. li. vii. bobus ceterisque magnis animalibus. Ubi inquit possunt etiam numelle fabricari ut inserto capite descendentibus per foramina regulis cervix teneatur. Idem dedit ovibus et capris. li. viii. Nonnulli antequam pecus numellis educant virides pineas nuces in mulctram dimittunt

¶ Numen proprie voluntas dei est. a nuo. is. quod veteres pro volo usurpabant. Virg. Non hec sine numine divum eveniunt. Aliquando per translationem ponitur pro potestate dei. Unde diversa numina. i. diverse potestates in uno deo esse possunt sicut de iunone scribitur quod fuerit Curetis que vehereitur curru et hasta Quia partubus preesset lucina dicta est. Quia preesset nuptiis: pronuba dicebatur Aliquando numen sumitur pro ipso deo. Vir: Spero equidem medius si quid pia numina possunt Supplicia hausurum scopulis. Aliquando pro habitu atque ornatu: Vir. Vadimus immisti danais haud numine nostro.

¶ Numerus est collectio unitatum. Unde unitatem dicunt non esse numerum sed principium numeri Et licet numerus dicatur de his que numerantur: interdum etiam refertur ad eam quam mensuratur. Ci. li. iii. offi. Si exempli gratia vir bonus alexandria rhodum magnum frumenti numerum adduxerit Interdum ad ordinem. Idem. li. ii. de natura deorum. Nihil est. n. ut orationem numero moveri possit sine consilio in quo nihil est numerarium. Virg. Digerit in numerum. Et quoniam omnis concentus. et omnis harmonia numeris constat: frequenter etiam non solum pro ratione harmoniaca ponitur quam greco vocabulo rythmos appellamus. Virgili. Numeros memini si verba tenerem Hinc oratio que numeris caret soluta dicitur. que vero numeris constat numerosa: sed etiam absolute pro quacumque ratione. Idem libro. xi. Etruscique duces equitumque exercitus omnis Compositi numero in turmas. i. rationabiliter. Et numerus dicitur quasi societas et grex seu pars. Unde dicimus aliquem esse ex eorum numero que eorum particeps. Sal. Dum hec rome geruntur. C. Mallius ex suo numero legatos ad Martium regem mittit. i. ex iis qui partis sue erant A numerus fit adiectivum Innumerus. a. um quod est sine numero. hoc est infinitum. In numerato esse dicitur: cum pecunia est in promptu: ut habeo pecuniam in numerato. hoc est non valorem sed pecuniam ipsam promptam paratamque. Unde de actore dicente ex tempore dictum est ingenium eum in numerato habere. hoc est semper promptum paratumque ad omnia. sicut de Pollione asinio servus iocisque pariter accommodato dictum esse se cum horarum omnium. Sciendum est in numeris ut maximus quisque ita prior loco ponitur ut vigintiquinque: trigintasex. Sed si copula intercedat: is numerus preponitur qui minor est quotiens infra centum et supra viginti loquimur: ut unus et viginti: duo et xx. Ci. Plato uno et xx. viii. anno scribens est mortuus. Isocrates. iii et xx. cum librum qui panegyricus inscribitur scripsisse dicitur vixitque quinquennium post: cuius magister leontinus Gorgias centum et septem complevit annos. Ex quibus verbis colligitur ante centum preponi numerum minorem: post centum vero postponi. Eodem modo loquemur supra viginti millia usque ad centum millia: ut milites nostri sex et viginti millia erant. vel milites nostri erant vicies et sexies mille: vel militum nobis erant viginti sex milia. Et. n. hec nomina dum copula carent composita videntur: ut

xi.xii.xvii.xxii.xxiii quéadmodū illa. Unuigiti duodeuigiti. Eodē mō. Undeuigesimus duodeuigesimus. Unū centesimus duodecētesimus Unūmillesimus: duodemillesimus & reliqua similiter: Hec eī nomina. secundus tertius centesimus & reliqua huiusmodi significāt vltimum ex eo numero vt secūdus.i. vltimus ex duobus. Tertius vltimus ex tribus. Centesimus vltim⁹ ex cētum. licet pum⁹ nō significet vltimū ex vno sed ipsum vnū in ordine tñ ad multos subsequentes. Aliquando tñ non ꝓ vltimo ex eo numero vsurpantur vt centesimā partem bonorū patris assecutus sum. hoc est vnam ex centū: Aliqñ pro bis tñ ter tantū. vt hic ager centesimum fructum attulit. hoc est centies tñ quantum sementis acceperat. Ply. Admiscetur huic far vt mitiget amaritudinē eius Et tñ sic quoq ingratissimū ventri est. Nascitur qualicunq solo cū centesimo grano ipsum qȝ ꝓ letamine est.i. cū centum granis siue cū centuplo grano hoc modo appellatꝫ ē quadragesima: q.xl. dies contineat. Hunc significatum habent nomina illa nūeralia. simplus duplus decuplus & similia. hoc est semel tñ. bis tñ: decies tñ Sunt preterea numeralia vnari⁹ binarius ternarius vicenarius centenarius & similia q̄ denotant nō multiplicationē sed numerum aliarū rerū que non nominantur: vt lapis centenarius non qȝ centuplus sit sed centū librarum homo centenarius qȝ habeat centū annos. Grex. centenarius: centum capitum grex. Dicimus etiam binarium ternariū centenarium numerū. quia numerus oīa cōplectitur. propter qđ recte dicimus. Centenariū numerū annorum ingressus ē non autem centenarium annum. Et millenariū numerum pondo vehit non autem millenaria pondo. Item singulum binum trinū siue ternū quaternū. quinū. senū septenum octonum: nouenum: denū vndenū: duodenum ternundenum: qnaternundenum: quinundenum senundenum. vel denūquaternum. denunquinum denūsenum: denumseptenum denumoctonum. denumnouenum: vicenum. Vicenum singulum: vicenum binum vicenumternum. siue singulum & vicenum: binū & vicenum. et ita deinceps. Tum tricenum: quadragenū: sexagenum septuagenum octogenum. nonagenum centenum quibus oratores vtroq numero vtuntur sȝ frequentius plurimi ꝑsertim vbi subiectū nomen cui addūtur tantum pluraliter declinatur: vt bine littere bine: nuptie: bina arma. Poete vero frequentius singulari vtuntur sed oratores fere propriam vsurpant significationem horum nominum. Binus.n. siue bini significat singulis duo. Ternus siue terni singulis tres. vt creabantur olim bini consules.i. per singulos ānos duo. Et Accipimus omnes a Cesare bina talenta.i. singulis nobis data sunt a cesare duo talenta. At poete aliiq scriptores pro suis fere pmitiuis hec nomina accipiūt. Virgi. Gurgite septeno rapidus mare submouet ānis.i. septem gurgitibus. Idem per duodena regit mūdi sol aureus astra. Ply. Prodigiosa sunt que circa hoc tradit Theophrast⁹: auctor alioquin grauis septuageno coitu durare libidinem contactu eius. idest septuaginta coitibus. Sed ī his nominibus notādū ē. qȝ a trigita tricenum dicimus. g. in c. mutat a sicut pro vi geno vicenum Trecenū vero a trecētū. quia hec noīa supra cētū q̄d ē syncopāt īfra vō nō syncopāt. Quippe duceni dicim⁹ ꝓ ducēteni. Treceni ꝓ trecēteni q̄drigeni q̄ngēi sexceni septigeni octigeni nōgeni vel nōigeni ꝓ q̄drigēteni. quigēteni sexcenteni septigenteni octingēteni nōgētini. Cēteni autem & Milleni propter dictionum breuitatem nō syncopātur. Sunt item nomina numeralia. simplex duplex triplex quadruplex centuplex & similia a quib⁹ simplicitas duplicitas & reliqua Et aduerbia simpliciter dupliciter cum reliquis. Item aduerbia nūeralia. bis ter: q̄ter decies cēties millies. In quibus notādum sicut superiora illa q̄ diximus supra centum syncopari infra cētum minime. Ita hec e diuerso infra centum syncopantur. vltra vero nō: Ut vities ꝓ vigities. Tricies ꝓ triginties. q̄dragies quinquagies sexagies: septuagies octogies: nonagies: cetera vero nō syncopantur. Quinquies sexies septies octies nouies: decies centies ducēties tricēties quadringenties quingenties sexcenties septingenties octingenties nonigēties millies bis millies ter millies. quater millies quinquiesmillies. deciesmillies: viciesmillies & deinceps.

¶ Numerosus. a. um. quod magno constat numero vt numerosus populus: numerosa multitudo. numerosa vero oratio que numeris constat.

¶ Numerale quod ad numerum pertinet Unū numeralis scientia q̄ tractat de numeris grece arithmetice dicitur. Et apud grammaticos nomina numeralia quibus vtimur in numerando. vt vnus duo tres. & aduerbia numeralia vt bis ter & huiusmodi

¶ Numerabile quod numerari potest. Contrarium ē Innumerabile quod numerari nō potest.

¶ Numerarius siue nūerator dicitur qui summe atq mirabiliter cōputat. Auct. Au. lib. ii. de libero arbi.

¶ Numerarius. a. um. qđ ex numero est: a quo supernumerarium quod supra numerum additum est

¶ Numerus a numero ꝑnomen deductū est.

¶ Numeratim aduerbium significat per numeros

¶ Numero. as: quasi nūmos cōputo. Vir. bisq die nūerāt ābo pec⁹. Huius cōposita sunt Annumero qđ ē alicui numero. Plau. in asi. etiā nec dico piphanes rhodo mercator diues absente hero solus mihi talentū argēti soli annumerauit & mihi credidit. quando annumerare significat adiungere Mar. Impensis vitam principis ānumeres. Cōnumero simͥ vel cū alus numero. Et cōnumerari ē de alicui⁹ numero.i. societate eē Dinūero clare & distincte numero. vt Dinumerauerunt ossa oīa mea Plau. in asi. Verum istuc argētū tu mihi si vis dinumerare. Pōt etiā significare diuerse numero Enumero perfecte numero. Ter. in adel. Iam ne enumerasti id quod ad te rediturum putes.i. calculasti & rationē seu cōputum fecisti. Pernumero ꝑfecte nūero Plau in Epid. Agedum age absolue atq argētum numera ne comites morer. pernumeratum est. Renumero rursus numero seu restituo. Ter. in ecy. Si est vt velit reducere vxorem: licet. Sin alio est animo renumeret dotem.

¶ Numus a numismate appellatus est. Greci. numum νομισμα, vocant. Quo verbo & latini eodem modo vtūtur. Hor. rettulit acceptos regale nomisma philippos Mar. Cur data sint equiti bisquinq nomismata quare: nomisma vero απο του νομος. quod est lex. quia cum ꝑmutatione vti homines solerent lege numi vsus introductus est. Quapp. nostri numum monetam appellauerunt qȝ signo nomismatis monerentur cuius ꝑtiiesset. Fuitq numus decima ps aurei danarii. Numus adulterinus: moneta falsa. Ci: li. iii. off Querit etiam si sapiens adulterinos numos acceperit iprudens ꝓ bōis cum id rescierit soluetur⁹ ne sit eos si cui debeat ꝓ bōis

¶ Numulus diminutiuum paruus numus

¶ Numosus. numis plenus: diues.

¶ Numatus qui numis abundat Apud plautum

¶ Numari⁹ a.um.quod ad numos pertinet: vt res nu maria. Numarius. rij. qui numis deditus est. Hor.ad Mar. Volo in numario inuchi sacerdotes.

¶ Numarius: cāpsor pecuniarum.qui numos ad mēsā tenet. vel q̄ officio mēse numorū inseruit. Hiero.ad rus. Et numulariorum: ęra dissoluit. Itē numularius q̄ numos cudit q̄ ꝛ Monetarius dicitur. Numulariū argētario viliorē eē docet Iurecōsultus. Sed ꝓprie cāpsor pecuniarū a nostris argētari⁹: a grecis Trapezita. Nūularij. ꝛ mēsarij sūt minutiores nō tenētes libros i quibus data acceptaq̧ scribūt quos greci colliuistas appellant.

¶ Numidia pars aphricę inter Tigitanā ꝛ carthaginē sē regionē απωτων νομων.i.a pascuis locis versa.o.littera in u Ply.li.v.scribit numidas nomodes dici a permutādis pabulis: mapalia sua.i.palustres domos circū ferētes. Ea regio vt pōpo. scribit spatio angustior est q̄ mauritania sed magis culta ꝛ ditior vbi numidicū marmor effoditur. Hinc numidicus a.um. vt lapis numidicus q̄ inter generosa marmora annumerantur. A papirio libycus silex appellatur. Et pauimēta pœnica a veteribus dicebātur. q̄ ex marmore indico strata erant.

¶ Nunc aduerbiū tpis ꝛ hoc q̄ greci ē. νυμλαρεισ u προθεσισ c.significat hoc pręsenti tpe. q̄uis q̄n̄q̧ pro nomine ponatur. Ci. Nunc tēporis numero: quasi temporis pñti. ꝛ quasi nūcini si latinitas pateretur. sicut Crastini Interdū ponit̄ ꝑ sero. Vir. nūc scio quid sit amor. Interdum nullū tp̄s denotat: ꝛ ꝑ sed accipitur Ci. q̄ quidem multo plura euenirent si ad quietem integri iremus nūc onusti cibo ꝛ vino confusa ꝛ perturbata cernimus. Dicitur ꝛ nunc nuper Ter.in eu. Idē menandri fasma nunc nuper dedit. Est.n.ex illis verbis q̄ veteres propter ābiguitatem cum adiectione proferebant

¶ Nuncupo as.pe.cor. noīo. Li.li.i. Quem Iulium eūdem Iulia gens auctorē sui nominis nuncupat

¶ Nuncius: q̄ nūciat: ꝛ q̄d nūciat̄: Virg. Et nūcius ibis pelidę genitori Pla. in Sti. Precucurri ꝛ nunciarē nunciū exoptabilem. Hie.li.ii.re. Si solus est bonus nunci⁹ est in ore eius.nūcia q̄ aliquid nunciat Nunciū. res q̄ nūciatur. A nuncius fit internuncius qui inter duos medius est ad aliquid tractandum.

¶ Nuncio as.moueo significo. Ter.in ecy. At istos inuidos dij perdant qui hęc libenter nunciant Huius cōposita sunt. Annuncio quod est alicui nunciū porto Hierony.li.i. R. Neq̧ em̄ fieri potest vt si certe cognouero cōpletā eē patris mei maliciā cōtra te non annunciem tibi. Denuncio manifeste nuncio: colymella. Sin autē cęli status frigidus ꝛ pruinosus hyemis violentiā denūciat in idus februarias hanc curam differemus. Enuncio extranuncio manifesto Sal. Propere per fuluiā dolum Ciceroni qui parabatur enunciat. Pręnuncio ante nuncio. Ter.in phor. Abi p̄nuncia hanc venturā. Pronuncio profero. Unde pronunciatio ꝓlatio de qua Cic. li.i.ad heren. Pronunciatio est vocis vultus gest⁹ moderatio cum venustate Et pronunciare est decernere a quo pronunciatum statutum Obnuncio.contra aliorū voluntatem seu malum nuncio. Ter.in adel. Primus sentio mala nostra: primus resisto: omnia prius porro obnuncio: ęgre soluus si quid fit fero. Do. Qui malam rē nunciat: obnunciat. Obnunciare etiā dicitur. augures qui aliquid mali ominis seuiumq̧ viderint Cicero.pro. Sex. Cumq̧ auspitijs religioniq̧ parensq̧ obnunciaret quod senserat Unde ꝛ pro resistere reluctariq̧ ponitur. Sue.in cęsa. Lege autem agraria promulgata obnunciantem collegam a rmis foro expulit. Renuncio deo alibi

¶ Nundinę arum. pe.cor. a nono die dictę sūt quasi nouendinę q̄ institutę ꝓhibent̄ vt rustici octo dieb⁹ i agris essent: ꝛ nono die repeterent vrbē ad mercatū pro legibus accipiendis ꝛ vt scita atq̧ consulta frequenti ore populo referrentur q̄ trinūdino die p̄posita a singulis atq̧ vniuersis facile noscebantur: Unde etiā mos tractus vt leges trinundino die promulgarentur. Dicit̄ ꝛ nūdinū neu.gñe. Liui. Postq̧ vero comitia decē viris creādis in trinūdinū indicta sūt. Trinūdinus aūt dies vel Trinūdinū siue Trinū nūdinū dicebat̄ dies tertiarū nūdinarū q̄ ꝓdici ātea solebat: vt notior esset vniuersis. Idē est em̄ dicere Trinūdino ꝛ tertijs nūdinis ꝛ i trinūdinū hoc est in tertias nūdinas. Sunt qui putent Trinundinum esse triū dierū spatiū ad habenda comitia creandorum magistratuū causa Sed festus scribit nefas esse nūdinis agi cū populo q̄d est populū ad cōsiliū aut comitia vocare. Alij non pro triū dierū spatio. sed pro loco accipiunt q̄ tribus in locis vno die fierent comitia. aut tribus diebus vno in loco celebrarentur.

¶ Nundina. ę. romanorum dea a nono die nascentium dicta qui et lustricus dicitur.

¶ Nūdinator q̄ nūdinis mercat̄. Fest⁹. Nūdinis rustici conueniebant mercādi ꝛ vendēdi causa: tumq̧ nefas erat cum populo agi ne interpellarentur nundinatores

¶ Nundinor aris. palā vendo sicut i nūdinis fit. quod et Nundino as. dicit̄. Iul. Firmicus. li. vi. mathe. Quęstus ꝛ libidinis cā pudorem duobus fratribus nundinabit et ad coitum fratrem inuitabit ꝛ filium. Apul. Toti nunc iudices sententias suas pretio nundinantur.

¶ Nundinarius a.um. quod ad nūdinas ꝑtinet: vl̄ q̄d nūdinis deputatū est. Ply.li.xij. His cōmercijs carracem oppidum aperuere. quod est illis nundinarium.

¶ Nunquando. pro eo quod est num aliquando: Et habet accentum in pe. sicut Aliquando.:

¶ Nūq̄d iterrogātis ꝑticula q̄ nō tā iterrogam⁹ q̄ actiuis istam⁹ plerūq̧ Cōponit̄ aūt ex nū et quid. sed m mutat̄ in n. Et mō aduerbiū est vt nūq̄d ego sū rabbi. modo nomen vt nūq̄d criminis habes quod mihi obiicias Sed apertius in nō neu gene. vt nunquis omnium nostrum te offendit: hoc est an aliquis.

¶ Nunq̧ nullo tpe: a q̄ nōnūq̧ quod significat aliquando. Nunq̧ nō significat semꝑ. Sue.in Tib. Turbante cęlo nunq̧ nō coronam lauream ceruice gestauit q̄ fulmine afflari negetur id gen⁹ frondis.

¶ Nuo is. cū suis cōpositis. Vide in dictione Abnuo.

¶ Nuper aduerbium. significat non longo tpe a nunc. Boe. hoc aūt q̄d nuꝑ diximus. Quāq̧ de longiori dicitur Cice. de diui. Nā ante disciplinā patefactā q̄ nuper inuenta est Hinc nuperū.i. recens nouum. Plau. Recens captū hominē nuperū nouiciū. Nuperrim⁹ recētissim⁹.

¶ Nurcia: vrbs ātiqua i Umbria ex qua. Q. Sertori⁹ vir rei bellicę scientissim⁹ ort⁹ a Sui. νουρκια και νορκια πολισ τυρρην ασ και μακρια δια του αλφα.

¶ Nusq̧. locū negat: ꝛ significat nullibi sicut vsq̧ alicubi quasi vno quouis loco. Nusq̧ nō significat vbiq̧ Nōnusq̧ alicubi.

¶ Nutrio is. iui. vel trij. secūdū Pris. Et ꝓprie paruulorū ē vt crescāt. Inuenit̄ etiā nutrior tā deponens q̄ passiuū. Virg. li ij. Ge. Hoc pinguē ꝛ placidā paci nutritor. oliuam i. nutrito. Huius compositum est enutrio.

¶ Nutrico as. pe: cor. idē significat. Ci. li. ij. de natura de. Oia quę sunt sic sua mēbra ꝛ suas partes nutricātꝫ continent. Col. li. viij. passiuū protulit. Nam suburbas

nis lactens porcus acere nutricandus est.

¶ Nutricius.qui nutrit: siue qui curā habet infantium ꝛ adultorum vt viuāt. Hier. Non dixit. Accepit filiū suū ꝛ vxorem suā sed puerum ꝛmatrem eius quasi nutricius non maritus. Hic accipitur quasi custos ꝛ nutritor marię in necessitatibus: nisi dicamus quasi nutricius pueri non maritus marię. Est ꝛ nutricius.a.um Col.lib: iiij. Ne incrementa duricia sua reuerberet sed tenero velut nutricio sinu recipiat ꝛ cęlestes admittat imbres

¶ Nutrix q̄ nutrit. Cuius diminutiuum est nutricula. Iuue. Gallia vel potius nutricula causidicorū.

¶ Nutus.ꝛ nuto.as: Uide in dictione. Abnuo

N ante Y

¶ Nyctileus dictus est bacchus ꝙ eius sacra noctu celebrarent. Nam νυξ latine nox dicitur.

¶ Nyctilopes qui vident interdiu: occidente autē sole cernunt exiliter noctu nihil. hi etiā lusciosi dicuntur: a latinis Myopes vero qui iam ab initio ortus sui nisi admota contueri nequeunt ꝙ genus curam nō recipit: vt Ulp. i ędilicio edicto iqt. Ply.li. viij. Caprinū iecur si vescat restituit i pristinā aciē his q̄s nyctilopas vocāt

¶ Nycteris.idis vespertilio tam minutis pedibus vt eis carere videatur.

¶ Nycticorax.coruus nocturnus qui et nocticorax.

Nyctelia: sacrificia quę baccho fiebant a nocturno tempore dicta. Unde ꝛ bacchus nyctileus dictus est

¶ Nyctimene filia nyctei q̄ etiā noie dicta ē auis q̄dā l q̄ ꝯuersa nyctimene ferł: qm cū patre cōcubuerat facin9 recognoscēs i syluas aufugit ꝛ i noctuā cōuersa lucē odit nocte tantū volitans. a gręcis γλαυξ. appelletur

¶ Nympha latine sponsa. Sed putauerūt antiqui nymphas aquarū deas esse. quasi lympharū numina. Nymphę vero ab aquis deę sunt quales sunt dryades hamadryades ꝛ oreades. Quippe veteres gręci nymphā dicebant quā nos mutatione vnius litterę lymphā hoc ē aquā. aliq̄n nymphę dicūtur musę ꝙ aqua currendo musicos sonos efficiat. Hinc sępe numero a poetis inuocātur. Uirg. Nymphę noster amor libetrides. Nymphus dicitur sponsus a quo paranymphus. Dicuntur nymphę apes cū primū formam cœperint habere

¶ Nymphea plurali numero ꝛ genere neu. dicuntur lacus ꝛ balnea. Iul Capitolinus: Opera Gordiani romę nulla extant p̄ter quędā nymphea ꝛ balnea. Iosephus scribit herodem apud Ascalonam cōstituisse. nymphea idest lacus ꝛ balnea.

¶ Nysus ꝛ Nysa nomina propria sunt. Uirg. Nysus et Eurialus. Idem Mopso nysa datur.

¶ Nysa etiā vrbs arabię apud quam vt diodo. ait bacchus educatus a nymphis fuit Unde ꝛ nyseus dictus ē ac cognominatus dionysius a ioue. s. ꝛ nysa nomen accipiens. Nysa etiā non tā mons q̄ ciuitas in india est a libero patre vt refert Stra. condita carminibus poetarum celebratissima sita sub radicibus montis quē Meron incolę appellant. Proper. Indica nyseis arma fugata choris. Alia est Nysa in bœotia apud homerum. Apud Ply. in Caria Apud strabonem vicus in helicone vbi simili modo colitur bacchus Apud ptol in Ionia ac lycia. Apud Stephanum in thracia. Multi tamē nysę. arum declinant

¶ Nyssa p geminū. ss. repagulum vn̄ cursores mouēł. a nysso. qm eq̄ calcarib9 vrgēł. Significat etiā metam ab νευω inclino. qꝛ cū metā attigerint inclinentur.

¶ Nysyrus pe. cor. insula i qua est vrbs eiusdē nominis Home. Qui nysyron habet celsam carpathōq; casonq;

De littera O

O Uariis modis positū inuenitur Nā nomen est vocalis. Aliquando aduerbium vocandi. Uirgil. o regina nouā cui condere Iuppiter vrbem. Aliquando admirādi Iuue. O qualis facies ꝛ quali digna tabella. aliquando indignandi. Cicero in catil. O tempora. o mores o paterni generis oblitę materni vix memor. Aliquando optati aduentus. aut repente percussi. Ter. o salue. o pamphile. Uir. Adsis o placidusq; veni. Inuenitur quandoq; iunctū cū si. Persius O si sub rastro crepet argēti mihi seria dextro. Quādoq; cū vtinam. Ouid. O vtinā tūc cum lacedemona classe petebat. Interdū est interiectio dolētis Ci: O me miserū o infœlicē. Exp̄mit nonnunq̄ exaltātis affectū Uirg. O mihi sola mei super astyanactis imago. Et o fœlix si te tua roma videret. Iacetur quoq;. o. cū actō iūgitur Nā ꝛ ntō ꝛ vocatiuo iunctū legimus, vt apud ply. iuniorē. Hominē te patientem ac potius durū ac pene crudelē. Et sicuti docet Do. maioris stuporis est hoc modo pronunciatum. ꝛ quandoq; melius sonat Ter i Eu. hominē pditū miserūq; ꝛ illū sacrilegū

¶ Oatarichia: dicūł mugilū oua sale ꝯdita. ωον ē n̄ ouū ꝯposita. u. euphonię cā. ταριχον falsū ꝯ ταριχευω fulo ꝯdio sicut ęgyptij cadauera aromatib9: quę antiq̄ ad mensam apponebant liquefacio sicco Suidas. σημαινε δε και το ξηραινειν. ται οιονεις γαρον εξχοριζεσθαι λεγεται και ταριχηρα ταρ του ; ταριχοσιου δε τερως ως αριστοφανης βατραχοις εστι δε κρεας αλσι πεπασμενον. παρα τοεις γαρον εξιχωριζεσται

¶ Oaxus ciuitas cretę ab oaxo a callidis nymphę Minoidis filio: vel a situ loci. ꝙ crepidines gręci axos vocent. Herodotus quoq; o a xum vrbem cretę facit in q̄ Etearchus pater phronime matris bacchi regnauit q̄ Cyrene in libyę vrbem ędificauit.

O ante B

¶ Ob p̄positio separi ꝛ ꝯpōi pōt Separ i causal' cōiūctionis locū tenet Uir.li.xi. Cui9 ob auspiciū ifaustū moresq; sinistros. Apud veteres etiā p ad ponebał Enni. pēdet ad romā noctu legiōes ducere. Ci. papirio peto In eo igił cōuiuio Cicero ille quē spectabāt: cui9 ob os gratiora aduertebāt sua. Sic dicebāt Obire p adire obmoneo p admoneo. obiacēt p adiacent ꝛ cōplura hoc genus. Cōposita q̄nq; significat contra: vt oppugno obiicio. q̄nq; circū vt obambulo obsideo. Quandoq; super siue corā: siue obuiā vt obuenio. q̄nq; ad vt obeo Dicim9 eñ iste obiuit mortē. hoc ē iuit ad mortē: Cōponitur autem cum a. vt obaudio. C. vt occūbo. d: vt obduco. e. vt obeo f. vt offero. g. vt obgannio. h. vt obherbesco. i. vt obiicio. L. vt oblittero. m. vt obmutesco. n. vt obnitor. p. vt oppugno. q. vt obquinisco. r vt obruo. s. vt obsto. t. vt obtineo. v. vt obumbro. Sed quotiens vocalibus iungitur vel. d. l. n. r. seruatur b. integra. Cum. c. mutatur. b. in c. pręterq; in obęco obscurus ꝛ obscœnus in quibus duobus vltimis b seruatur. ꝛ s additur post b Cum aliis litteris mutatur b in sequentem litteram nisi in his q̄ modo excipiam. In f. mutatur vt offendo. O fella: vbi causa metri abiicitur b. cū tñ in offa l. f. mutet

In m vt ommitto nisi apud poetas. vbi o breuiatur. & b abijcitur. In obmutesco: b seruandum puto sed non proferendũ. quāuis mutari. in. m. debere videatur: vt de ommitto Pris. sentire videtur. In p. oppono. In oportet tamen neq; b. neq; p. sicut in opportun⁹ geminam⁹. In operio similiter adoperio & cooperio in quibus babijcitur. In q; vero abijci puto. b vt oquinisco. In t variesentitur: sed per b vsus ea scribit vt obtineo. In obstrudo vero additur s prępositioni sicut in obscurus Et aliud est Obtrudo aliud obstrudo.

¶ Obacero. as. pe. cor. Uide in dictione Acero

¶ Obęratus cũ ę diph. dicitur miles seu quis alius: qui ęre dato iã obligatus est. quasi ęre alieno astrictus & debitor aliquid operandũ. Cęsar li. i. com. Omnes oberatos quorũ magnũ numerũ habebat eodẽ conduxit. Uar. Res maioris vt vindemias. & fœnisecia administrant ij quos obęratos nostri vocitarunt.

¶ Obambulo. aduersus alios ambulo: vel ambulanti me oppono: siue circũeo: aut obuiam eo: Plaut. in cap. Itẽ alij parasiti frustra obambulant in foro. Uirg. li iij. ge. datiuo iunxit. Non lupus explorat ouilia circũ nec gregibus nocturnus obambulat. Quod Ser. exponit Insidiatur. Sed figurate dictum puto: vt It clamor cęlo. Aliquando obambulare accipitur pro vna iunctim q; ambulare. Suc. in Tiber. Et secretum petenti non nisi adhibito druso filio dedit: dextramq; obãbulantis veluti incumbẽs quo ad perageretur sermo continuit. Ouid. de polyphemo dixit. Nocturnus obãbulat pro eo quod est vltro citroq; ambulando discursat

¶ Obaresco. circunquaq; aresco

¶ Obaudio auditũ postergo. Et in eadem compositione au mutat in e. & dicimus Obedio & fit cõtrarię significationis quasi dicto obediens sum. Inuenitur obedire dici de turpi obsequio. Cice. dum autem ipse dedecori ac turpitudini obedierit nõ mõ iperator omnino habendus nõ erit Ponitur interdũ obaudire p audire seu obedire. Aug. li. xvij. ci: dei Pro eo q; obaudiuit habraã pater tuus vocem meã & custodiuit pręcepta mea. Alibi datiuo iunxit: Et pręcepto vtriq; obaudire cupiẽtis. η ελληνιυον ταχα ωβα πληθους μερος ότιη τη τυρβη πινειμενουμοτοιοιος εξεδωτο

¶ Obba. poculi gñs dicta quasi ob bibere sit facta

¶ Obcęco as. nõ plus significat q; cęco in quo. b remanet. cõtra aliorum regulã. Col. li. iiij. Uelut ignorantię tenebris obcęcata luce veritatis caruit. Idem li ij. Ubi solutior est humus aliquę fiunt patentes: quędam etiã obcęcantur ita vt in eas ora hiantium fossarum competãt idest desuper teguntur.

¶ Obdo is. ex ob & do. significat oppono siue appono. Et pro claude poni cõsueuit. Terentius in eu. Pessulum ostio obdo.

¶ Obduro. as. pe. producta durum facio. Hiero. contra rufi. Usq; adeo ne obdurasti frontem vt in mendacio ponas spem tuam.

¶ Obdureo es. rui. a quo Obduresco durus fio. Ci. cornifici: Equidẽ sic iã obduri vt ludos cesaris nostri ęquissimo aio viderẽ: quod est quasi callum feci.

¶ Obdulcesco is. circũdulcis fio. Au. li. vij. con. Nam si prius sctis tuis litteris formatus & in earũ familiaritate obdulcuisses mihi postea in illa volumina incidissẽ fortasse abripuissent me ab solidamento pietatis.

¶ Obduco is. pe. p. superduco tego. Hie. in Gñ. Cũq; obduxero nubibus cęlum Uirg. et cinis obductę. cęlabat lumina prunę. Aliquando ponitur pro detego aperio Lucil. Uos interea lumen auferte: atq; aulã obducite. Aliquando pro Circunduco: siue contraduco. Plau. in pseu. Si hos expugno facile ego hanc rẽ meis ciuibus faciam. post ad oppidum hoc vetus continuo meum exercitum protinus obducam. Aliquando pro facio cõtraho. Ply. Iam callum obduxerat.

¶ Obedo. is. pe. cor. cõsumo quasi circũedo. a quo

¶ Obesus a. um. pro gracili et exili et circumroso macilentoq;. Neuius. corpore pectoreq; vndiq; obeso tardi ingenio senis. Aliquando significat Comedo. Uñ Obesus pro vberi & crasso vt sit obesus quasi ob edendum factus Uirgiliu s libro tertio Geor. Argutũq; caput breuis aluus obesaq; terga. Hierony. Minus solertes sũt quibus obesissimus venter est. obesitas pinguedo. Ply. In magna obesitate

¶ Obedio. is. iui. itũ Obtẽpo. Uide in dictiõe obaudio

¶ Obelus. pe. pro. latine dicitur veru. a cuius similitudine virgula quędam inter puncta etiã veru dicitur iacens sic ÷ hac vsi sunt ecclesiastici interpretes qua denotatur aliquid additũ in trãslatione quod in prototypis nõ habetur. Hiero. ad pauli. Origenis studiũ me prouocauit qui editioni antiquę translationem theo ditionis admiscuit asterisco et obelo opus omne distinguẽs Sic dictus q; obelo. a. veru sit similis. vel quia tanq; veru superflua iugulat & confundit. Suidas: οβελος η σουβλα ξεροφωρ επαταξερ ειδωρ βουπορω. τις οβελισκω διαυπερες τομ μηρου του εγγυτατου και παροιμια το θερμου του οβελου. επι τομ ταχηιρομα αυτι τωμ ηρειτουωμ αφουμερωμ.

¶ Obeliscus diminutiuum. ab obelus magis nomine q̃ re dum magnę res obelici dicantur. Est autem lapis asperrimus in figura metę cuiusdam sensim a proceritate in excelsum consurgens paulum gracilescens specie q̃drata in verticem productus angustum manu leuigat⁹ artifici. Qui multi romę fuisse referũtur. Et sunt pyramidibus longe minores Solis numini sacrati: propter quod ad radiorum similitudinem fiebãt.

¶ Obeliscolychnion instrumentum militare: ab vsu gemino. s. veruculi & lucernę dictum.

¶ Obeo is. iui. vel obij itum. Est autẽ obire adire. Nã ob pro ad qñq; ponitur. Uñ Obire mortẽ est ire ad mortem. Plau in aul. Ubi quis obiit mortem qui mihi aurũ credidit. Similiter obire diem dicimus pro eo quod est mori: quasi ire ad diem fati: Ser. Sulp. Ciceroni. Nunciatum est mihi marcellum diem suum obiisse. Et obire vadimonium est ire ad vadimonium Sic dicimus obire rus. pro ire ad rus. Ci. Martio. Tu modo istam imbecillitatem valitudinis tuę sustẽta & tuere: vt nostras villas obire: & mecum simul lecticula concursare possis Aliquando significat pręsto esse. Suc. in Cęsa. Tanuisius adiicit Crassum diem cędi distinatum non obiisse Aliquando exequi: vt Obeo legationẽ. i. exequor munus siue officium legationis Obeo prouinciam: exeq; officium prouinciale. Obeo vitam perficio vitam. T. i. li. i. Cum iura redditum obiturumq; alia regis munia esse Ponitur quandoq; sine accusatiuo & significat morior. Iuuena. Magnus ciuis obit & formidatus othoni. Et obire est circuire. Uirg. Magnas obeuntia terras. T. l. li. i. Tum sacerdotibus creandis animum adiecit: quãq; ipse plurima sacra obibat. idest circũibat visitando Item obire obuiam se pręberc. Teren. in ecy. Adeo tuam antiquam venustatem obtines vt voluptati: obit⁹: sermo: aduentus tuus quodcunq; adueneris semper siet. Do. Obitus: occursus

[illegible]

¶ Obequito: circumequito. Li. ii. Ueiens hostis ethru sciq; eo magna propere a gere lacessere ad pugnam primo obequit ando castris prouocandoq;.

¶ Oberro as. circũerro. Persius per translationẽ pro circumuolo posuit cũ dixit. Diues erat curibus quãtum non miluus oberrat

¶ Obesco as. ab esca compositionem habere conuenit quasi esca farcio. Col. li. ix. Nonnulli tribus aque partibus vnam boni vini miscent: madefactoq; triticeo pane: obescant autem que prima luna qm̃ id quoq; custodiendũ est saginari cœpta vigesima pgliscat. Inesco idẽ fere significat: sed p trãslationẽ ponitur p decipio. Ter in adel. Nescis inescare homines. Do. Metaphora ab aucupibus qui auibus capiendis effundunt cibũ.

¶ Obex generis mas. vel fœ: ab obiicio significat cuiuscũq; rei obiectionẽ siue obstaculum. Uir. li. x. Ecce maris magna claudit nos obice pontus. Hier. Sagitta q̃ cõtẽto neruo dirigitur difficile vitatur ante eni ad eum ad quem iacta ẽ peruenit q̃ obice clypei frustretur. Uñ pessulum seramq; ostiorum obices appellamus.

¶ Obherbesco is. ex ob. et herbesco. Herbescere vero ẽ herbam fieri. Ci. in Cato. Et elicit herbescentẽ ex eo viriditatem que nixis fibris stirpium sensim adolescit. Festus. Obherbescere herbam increscere

¶ Obiaceo es. pe. cor. circum aut cõtra siue obuiam iaceo. Col. li. ii. Sed vastos cespites conuellit quibus ob iacentibus impeditum aruum minus recte pot' iterari. Liui. li. ix. Cum ad alias angustias protinus pergerent sectas deiectu arborũ saxorumq; ingente obiacẽte mole inuenere viam. i. contraiacente.

¶ Obiicio is. pe. cor: ante iacio. ante pono: porrigo offero. Col. li. vii. Tenerrimã quãq; frondem aut pãpinos vitis obiici. i. boui. plau. in cur. Flos veteris vini meis naribus obiectus. i. porrectus. Terentius. in heau Ut hanc notit am nec opinãti primus obiicerem ei domi. i. efferrẽ vel darẽ. Aliquando cõtraiacio: oppono Aliqñ infero. Plau. i am. Qui multa thebano populo acerba obiecit funera. Aliqñdo repente ostendo Claudi. Extemplo sese mediis obiecit in armis.

¶ Obiecto as. frequẽter obiicio: oppono: imputo. Lactan. li. tertio. Et stultitiam quam nobis isti deorũ cultores obiectare non desinunt. Interdum ponitur pro Expono. Uirg. li. iiii. Et Corpore bello obiectant.

¶ Obiectus. a. um participiũ obiectus us. nomen qđ significat oppositionem.

¶ Obiectum philosophi vsurpant pro omni eo qđ cerni potest i. quicquid oculis obiicitur.

¶ Obitus a. um. pe. cor. participiũ. Ut morte obita qualis fama est volitare figuras Eiusdem significationis cum obeo is. Obitus. tus. nomen quod mõ mortis executionẽ significat. Ci. cum de obitu fratris litteras accepissem. Mõ occasum Uirg. li. i. Ge. Nec frustra signorum obitus speculamur et ortus. Modo aduẽtum. Turpi. et quis est qui interrũpit sermonem meũ obitu suo. C

¶ Obiter pe. cor. ex ob circũ et iter cõpositũ ad uerbium significat Incidenter. hoc est pręter ppositum quasi in itinere occurrens: aut quasi per iter et inti ansitu. Plyni. in plogo. Ut obiter caueam istos homero mastigas. Et li. xviii. Maior pars italię rudo vtitur pilo. rotis etiam quas aqua verset obiter et molat. Idem li. xi. Cuius ãgustię non sinunt vagari i certam aciem et velut canali diligunt obiterq; incidentia facile declinant. Iune. Atq; obiter leget aut scribet vel dormiet intus. i. interim sũt qui exponant obiter pręcise tali causa.

¶ Obiurgo as. valde arguo reprehendo: vel contra aliquem clamo. Ter. in an. Nã si obiurges illũ vitę qui auxilium attulit: qđ illi facies q̃ dederit dãnũ aut malum.

¶ Obiuro as. penulti. p. iurando astringo. Ci. p cęlio Fuit in hac cã ptristis qđã patruus censor magister obiurauit. M. cęliũ sicut neminem vnq̃ parens.

¶ Oblecto as. et Oblector aris. Uide i dictiõe Delecto

¶ Oblido is pe. p. ex ob et lido seu lędo significat circũ circa vsq; ad mortem percutio: suffoco: neco. Lac. li. vi. Ne illud quidẽ concedi aliquis existimet vt recentes natos liceat oblidere que vel maxima est impietas Ad vitam enim, deus inspirauit animas non ad mortẽ. Col. li. viii. Nec angusti ęstu᷑ us oblidant

¶ Oblido as. pe. c cor. circũligo: Idẽ li. xviii. Ut admissarii. dexter vel etiã sinister vinculo testiculus obligetur Curtius. Ne obligato quidẽ vulnere haud segnius destinata exequitur. p trãslationẽ obligare est deuincere seu debere. Ci. Au. Trebiano. Dolobellã antea tantũ modo diligebã: obligat' nihil erã. Differunt tñ secũdũ Asco. Obligatus et districtus: cũ obligatus in bonis et in vinculis dicitur. Districtus sine vinculis.

¶ Oblimo as. pe. p. ex ob et limus cõponi videtur: quasi circunlimo: siue superlimo repleo. Ci. li. iii. de natura deorũ. Nilus ęgyptũ irrigat: et cũ tota ęstate obrutã oppletamq; tenuerit tũ recedit mollitosq; et oblimatos agros ad serendum relinquit. Uirg. li. iii. Ge. Et sulcos oblimet inertes. Per translationem. Claud. li. iii. pro obcęcare et quasi limo meatus claudere vel inquinare posuit. Sed quod dissuasor honesti Luxus et humanas oblimat corpora mentes. Est et oblimo a limo as. compositum. Horatius. in Ser. Rem patris oblimare malum est vbicunq;.

¶ Oblino. is. pe. cor. circũfœdo. Lact. li. iiii. Luto se oblinunt qui deos. i. terrã lutũq; venerãtur. Sal. in Iug. Simul gladium sanguine oblitum ostentans

¶ Oblittero as obscure facio: casso deleo vel in obliuionem duco: et quasi; e litterarum monumentis deleo. Ci. ad Senatum Publici in me beneficii memoria priuatã offensionem oblitterauit. Lactan. li. vi. Ergo idẽ dominus ac parens indulgentissimus remissurum se pœnitẽtibus peccata pmittit et oblitteraturũ omnes iniquitates eius qui iustitiam denuo cœperit operari. Fit autẽ oblittero vt quidam putant a littus q̃ ibi notata a fluctibus ęquari et tolli soleant. Alii ab obliuione i. a supino et oblitũ: vel. dici põt ab oblino: sicut a lino littera.

¶ Obliuiscor cõpositũ videtur ab oblino: quia vero accentu differũt: põt eẽ simplex dictio. Et est verbum deponens q̃uis ali qñ passiue sumatur. Uirg. Nunc oblita mihi tot carmina: p ame. Et construitur modo cum accusatiuo. Lact. li. vi. Spero inquit te Cęsar qui obliuisci soles nihil nisi iniurias. Mõ cũ gtõ Hie. ad Aug: Pene epłe tuę vl'ei' q̃ tuo noie scripserat obliti sumus

¶ Oblitus a. um. pen. p. participium ab obliuiscor: vt nunc oblita mihi tot carmina. Oblitus vero pen. corre. ab oblino est: quasi circũlitus: et circũfœdatus: Tibul. Oblitus et musto feriet pede rusticus vuas.

¶ Obliuium idem quod obliuio. Hor. Ducere sollicitę iucunda obliuia vitę

¶ Obliuiosus dicitur is qui cito obliuiscitur

¶ Obloquor pe. cor. cõtra loquentẽ: vel in cõtrariũ loquor. Liui. Notatos quoq; q̃ ferocissime oblocuti erãt: singulos manu corripuit Ponitur etiam pro maledico Unde oblocutores maledici detractores

¶ Obnitor pe. p. cõtrанitor. Uide i dictione Nitor.

¶ Obnoxius ex ob & noxius cõponitur. Noxius autẽ a noxia: aut a noxa deriuatur q̃ a nox originem habuisse debent: q̄ nox a nocendo est vt inquit Var. Vel potius et hec vocabula eandẽ sapiũt nocendi significationem quã nox habet. Apud antiquos noxia pro damno capiebatur aut festus: apud poetas pro culpa. Noxa vero pro peccatõ aut peccati pœna q̃ oĩa cõplectitur noxius. Nam q̃ noxius est dãnum sibi plerũq̃ & alius: culpã vero sibi infert postremo q̄ pecti pœnã. Unde obnoxius. i. circũnoxius quasi noxia siue noxa circundatus: vel quasi obnoxiam siue noxã notatus & pœne addictus. propter q̄ vtcunq̃ capiatur: breuiter significat subiect⁹ vel obligatus q̄ alterum ab altero depẽdet. Qui enim est subiectus alicui etiam illi quodãmõ est obligatus. Proprie tñ vt inquit Fest⁹ is est q̃ pœne obligatus est ob delictũ vtputa: si quis morbis obnoxi⁹ ob nimiã cibi intemperantiã: aut si mulier ob stupru cum aliquo viro cõsuetudinem illi obnoxia sit vt apud Sal. Eratq̃ et cũ fuluia nobili muliere vetus cõsuetudo cui cũ minus gratus esset q: pre inopia minus largiri poterat: repẽte glorians maria mõtesq̃ polliceri cœpit & minari interdũ ferro nisi sibi obnoxia foret. i. morem gereret. Improprie aũt q̃s dicitur obnoxi⁹ quasi vel damni vel culpe quicq̃ admiserit: vt multi sancti viri fuerunt plauis hoĩbus obnoxii ac si aliquid mali meruissent cum tñ innocẽtes essent. Unde ad multa alia similiter translatũ est ipm vocabulũ quale est apud Col. li. iiii. Sin autẽ regiones p̄dictis ventis fuerint obnoxie. Et lib. v. Maturũ fructũ psternit & canib⁹ ferisq̃ reddit obnoxiũ. Ecce hec nihil deliquerũt: sed tamen quasi deliquerint obnoxia dicũtur q̄ ille ventis obiecte sint. hic q̄ maturus fructus pstratus & obiectus canib⁹ et feris est. Quin etiam ad eos q̃ beneficiis deuicti sunt transfertur quasi damnũ beneficiis eorum aliqd ex hoc intulerint: qd tñ plerunq̃ illatũ fuit siue culpe: siue gratie: siue liberalitatis causa. Hiero. in plo. li. Salomõis. Quasi aut equũ sit me vobis esurientibus aliis laborare: aut in ratiõe dati et accepti cuiq̃ p̄ter vos obnoxi⁹ sim. i. debitor seu deuinct⁹ obligatus vel. Plau. in cap. Obnoxii ambo vobis sumus propter hanc rem cũ que volumus nos copia ea facit nos compotes. Unde apud Liuium Obnoxie dicere sñiam accipitur pro seruiliter. Interdum obnoxius ponitur pro noxio. Et sic obnoxius & innoxius sunt cõtraria. Enni⁹ Sed virum vera virtute viuere animatum adiecit fortiter: eũq̃ innoxiũ vocare aduersus aduersarios ea libertas est q̃ pect⁹ purũ & firmũ gestitat alie res obnoxie nocte in obscuris. Latent interdũ obnixius pro obscuro. Nox enim pro obscuritate ponitur. Plau. Nunc ego hercle perii plane non obnoxie.

¶ Obnubo is. pe. p. Uide in dictione Nubo.

¶ Obolus pe. cor. gñs põderis qd sex siliquas continet Ter. in an. Obolo emptos. Suidas: οβολοσ οτοκοσ ει Δοσ νομισ ματοσ οβολοσ Δε παρα αθηναιοισ εξ εστι Χαλκων ο Δε Χαλκοισ λεπτων επτα το Δε ταλαντον του αργυριου των μνν τεσσαρα και νομισ ματοσ η και εστιν Δεμμα εξηκοστον εστι του ταλαντου του Χρυσιου εξαπλασιον εστι.

¶ Oborior ẽnte nascor subnascor vel. Liui. li. i. Aduentu suorũ lachryme oborte. Hie. Hic vero oborta contentio q̃ frangeret panẽ pœne diẽ duxit in vesperem.

¶ Obrepo is. pe. p. latẽter & tacite aduenio sicut & surrepo. Tractum ab aĩalibus pedib⁹ carẽtib⁹ q̃ gressu tacito gradiũtur. Iuue. p translationẽ. Obrepit nõ intellecta senectus. Est & obripio: de quo in dictione Rapio.

¶ Obrigeo es. pe. cor. Uide in dictiõe Rigeo.

¶ Obrodo is. pe. p. circũ rodo. Plau. in am. Pregnanti malũ dari oportet: vt sit qd obrodat.

¶ Obrogo as. pe. cor. quasi obloquor. Festus. Obrogare obloqui atq̃ alteri⁹ sermonẽ moleste impedire. Obrogare legẽ est legis prioris infirmãde causa legẽ aliam ferre. Ci. ad Atticũ. Abrogare: derogare: obrogare sine fraude sua nõ liceat.

¶ Obruo is. substerno: seu circũruo: operio. Ouid. li. i. de reme. Obrue versata ceralia semina terra. Trãsfertur etiã ad aĩm. Quinti. Tot voluptatibus obruere potest vnum dolorem. Hinc Adobruo subtus obruo & in terra defodio. Col. li. ii. Nam si plus quattuor digitis adobrutum est semen eius nõ facile prodit. Idẽ in eodẽ. Atq̃ ita iaciunt semina & sarculis adobruũt.

¶ Obrizũ: aurum dicitur quasi αβρυζον. hoc est syncerũ delicatũq̃ qd sepe igne candefactũ & exustũ est: & qd i coctione nõ minuitur. Hier. in Daniele. Ecce vir vnus vestitus lineis: et renes eius accincti auro obryzo. hebraice dicitur ophir.

¶ Obsaturo as. pe. cor. significat saturitatẽ vsq̃ ad fastidium vel cõtra aĩm capio. Ter. in heau. Ne tu propediem vt istanc rem video istius obsaturabere.

¶ Obscœnus a. um. quidã ab obs. & canendo componũt Alii ab obs & κοινω inquino. Unde cœnũ quidã dici existimãt. Intelligẽdũ est ergo q̄ obscœnũ sicut duo significat ita duplicẽ habet cõpositionẽ: et duplicẽ orthographiã. Nã aliquãdo significat abominabile augurium vt apud Uirgi. li. i. Ge. Obsceniq̃ canes importuneq̃ volucres. & tunc a canendo in contraria & mala dicitur et sine diph. scribitur. Aliquñ dicitur qd turpe immundumq̃ Et nunc similiter ex obs: & cœnũ componitur qd ab κοινω pro inquino deducitur Ex eo. s. q̄ q̃ multum cõmunia sunt turpia et immunda vt plurimũ fiunt. Nam id proprie cõmunicare est. Et sic cum œ scribitur. Uar. li. vi. de lin. la. docet obscęnum cũ ę. scribendum idq̃ ab scęna deducit ex ob et scęna: quasi ad scęnã: q̄ scęnis id daretur qd obscęnum foret. Prisc. ab ob: et κοινον: qd nos cœnum dicimus s interposita. Festus. ab oscis deriuat quorũ frequentissimus fuit vsus libidinum spurcarum. Unde & verba impudẽtia appellantur oscena. Quod si verum esset sine b & absq̃ diph. oscenum scribi oporteret. Obscœnum etiam quãdoq̃ ponitur pro pnicioso & vitabili. Uirg. Obscœnamq̃ famem q̃ prima pericula vito.

¶ Obsceno as. significat obscęnũ et malũ omẽn affero. Plau. Sed qd illuc q̄ exanimatus canit huc leonida me tuo q̄ illic obscęnauit mee falsę fallacię.

¶ Obscurus latens abscõditus & sine lumine. Uir. Uidimus obscuris primam sub mœnibus vrbẽ. Unde obscura oratio difficilis et cui⁹ sentẽtia latet. Cõponitur ex ob & cura: siue curo interposita s q̄ ea q̃ obscura sũt nobis curam obiiciant. Unde et obscurus obscuro fit qd significat nõ curo: siue suppriĩo o: sicut fit in obstrudo: qd ẽ occludo. In qua significatiõe capitur & Obscuro. Cice. pro Archia. Neq̃ enim est dissimulandum qd obscurari nõ potest: sed p̄ nobis ferendũ. Si vero volumus vt obscuro magis ab obscurus deriuetur nõ cõtendo. Uerũ tamen cum sit verbum Curo. Cuius cõposita Accuro & procuro non mirum videri debet: si et obscuro a curo similiter cõponatur quemadmodum obstrudo: a trudo: a q̃ etiã obtrudo: tametsi sit in alia significatiõe. et detrudo: cõtrudo: intrudo: retrudo et similia. Capitur quandoq̃ obscurum pro ignobili. Ci. li. i. offi. Qui magna sibi proponunt obscuris orti. Nam q obscurus est ferme despicitur & nõ est quasi qui eum curet vel estimet. Ab obscur⁹ fit ob.

scuritas: qđ mõ opacitatẽ: mõ ignobilitatem: mõ difficultatem significat. Ci. li. ii. offi. Quoꝗ autẽ prima etas ꝓpter humilitatẽ ⁊ obscuritatem in hominũ ignoratione versatur. Sic obscuro as. Sal. Sed ꝑfecto fortuna in omni re dominatur. Ea res cũctas ex libidine magꝭ ꝗ̃ ex vero celebrat obscuratꝗ.

¶ Obsecro as. pe. cor. ex ob ⁊ sacro. significat ꝑ sacra rogo: vel opem sacris rogo: obtestor: deprecor: et quasi sacra. vt te exorem facio. Teren. Obsecro te ꝗ̃ primum hoc me miserum libera metu. Ponit etiã aliqñ ꝓ aduerbio obsecrandi.

¶ Obsecundo as. significat fœlicito. ꝓsper facio ex ob ⁊ secundo qđ significat ꝓsperũ facio. Virg. Vñ cœpta secundent. Fit aũt secundo a secundus. Secund⁹ vero a sequor. Est autẽ obsecundare omnia ad alterius nutuꝫ facere: vel in melius ꝯuertere. Terenti. in adel. Sed si vultis potius ꝗ̃ vos ꝓpter adolescẽtiam minus videtꝫ magis impense cupitis: consultis parum: hec reprehendere ⁊ corrigere ⁊ me obsecũdare in loco. Vbi Do. Nam qui reprehendit nõ cõtinuo corrigit: qui corrigit nõ illico obsecundat. i. letissimum reddit ⁊ fidelissimum. Ci. pro pompeio. vsus est ꝓ obseq. Nõ mõ oẽs inquit ciues assenserint: socii obtemperauerint: sed etiam vẽti tempestatesꝗ obsecundauerint. Inuenitur et obsecundor depo.

¶ Obsequor pe. cor. alterius volũtati morẽ gero in seruio. Plau. Ego sane cupio obsequi gnato.

¶ Obsequium officiuꝫ. Ter. Obsequiũ amicos: veritas odium parit.

¶ Obsequela: morigeratio. Plau. Oẽs parentes libanc liberis suis ꝗ mihi auscultabũt facient obsequelam.

¶ Obsequiosus qui facile obsequitur. Plau. in cap. Nã si seruus meus esses nihilo seci⁹ mihi obsequiosus semper fuisti.

¶ Obseqbilis ꝗ obseqtur. Gel. Cognatos affinesꝗ illos ferme tã obseqbiles esse ait.

¶ Obsero is. pe. cor. circũsemino seu circũplanto. Col. li. ii. Vtatur ꝑceptis eorum ꝗ vberem cãpum in singula iugera tritici: quiꝗ ⁊ adorei octo modus obserere precipiunt. Idẽ lib. iii. Agrũ añꝗ vineis obseras explorato qualis saporis sit.

¶ Obsero as. pe. cor. significat occludo. Ter. in eu. Tu abi. atꝗ obsera int⁹.

¶ Obseruo as. circũ oculis mẽtis ⁊ corporis seruo: speculor custodio noto ne me pretereat ne me decipiat. Ter. in an. Obserues filium ꝗd agat. Hier. in li. Re. Obserua te queso mane ⁊ manebis clã. et absconderis. Et obseruare est venerari ⁊ admirari homĩes tñ dignitatis vel virtutis cultu. Vir. li. iiii. Ge. ꝑterea regẽ nõ sic egyptus et ingens lydia: nec ppli parthorꝫ aut med⁹ hydaspes obseruãt. Ci. Oct. W. Aruilius autan⁹ ab ineunte adolescẽtia me obseruauit sempꝗ dilexit.

¶ Obseruantia: vt inquit Ci. est per quaꝫ hoĩes aliqua dignitate antecedẽtes cultu quodã ⁊ honore dignantur. Liui. li. i. Obsequio ⁊ obseruantia in regem cũ omnib⁹ benignitate erga alios cum rege ipo certasse. Aliqñ obseruãtia dicitur custoditio: licet Valla neget. Leo papa. Scitis ad eternũ vobis gaudiũ ꝓfuturã diuinorꝫ obseruantiã mãdatorum.

¶ Obseruatio idẽ qđ obseruãtia. Nam qñꝗ dicit̃ annotatio et custoditio preceptorũ: qñꝗ honor ⁊ reuerentia. Val. max. Haud Marcello adiectio impẽse impedimẽto fuit ꝗ minus religionibus suus tenor: suaꝗ obseruatio redderetur.

¶ Obseruabilis ꝗ idoneus est vt obseruetur vel veneretur: cuius contrarium est Inobseruabilis. Plyni. in martis sydere cuius est maxime inobseruabilis cursus nunꝗ id stationem facere.

¶ Obsido ⁊ obsideo actiua sunt: quib⁹ additur Circũsido et circũsedeo. Idem eñ significant: eodemꝗ mõ sumunt̃ ⁊ cõstruunt̃: sed differunt inter se quõ inter Assido et assideo: de quibus supra dictum est: ꝙ in obsido motus quidam est: vt sit quasi obsisto. In obsideo vero quies quasi obsto. Sal. Premittit illis homines militares sine tumultu presidiis collocatis sicuti ꝑceptuꝫ erat occulte pontẽ obsidunt. De obsideo. Idem in Iug. Armis obsessus teneor. Significant Obsido ⁊ circumsido quasi obsepio ⁊ circũsepio: aut ad obsidendũ siue circunsedendũ eo vel ad obsidendũ me loco. Obsideo vero et circũsedeo obsessuꝫ teneo: ꝗ̃ꝗ simpliciter ꝓ circũsedeo ponatur: vt apud Curtium. Per hos pellices introducebãtur alio aditu ꝗ̃ quẽ armati obsidebãt. Et obsidere est cõtra sedere.

¶ Obsidior deponẽs: significat circa insidias facio. Col. lib. x. Sed inter canicule et arcturi exortum cauendum erit ne apes intercipiãtur violẽtia crabronũ ꝗ añ aluearia plerũꝗ obsidiãtur ꝓdeuntibus.

¶ Obsessi sunt ꝗ locũ aliquẽ egredi nõ põt.

¶ Obsidiũ ⁊ obsidio ⁊ obsessio idem significãt ⁊ ab obsido siue obsideo fiũt. Col. li. x. Atꝗ vtilissimũ est ꝓ frequẽtia domicilii duos vel tres adit⁹ in eodem operculo distantis inter se fieri cõtra fallaciam lacerti ꝗ velut custos vestibuli ꝓdeuntibus inhians apibus affert exitium: eꝗꝗ pauẽtiores exeunt cum licet vitare pestis obsidia per aliud vadẽtibus effugiũ. Ci. ꝓ rabirio Cum innumerabil̃ hostiũ copias in italia fudisset atꝗ obsidiõe remp. liberasset. Sepius tamen obsidio ab auctoribus vsurpatur.

¶ Obsidie dr̃ sicut ⁊ Insidie. Col. Dũ tñ anus sedula vel puer adhibeat̃ custos vagãtiũ ne obsidiis hoĩm insidiatorũ animaliũ decipiãtur.

¶ Obsidionalis ⁊ obsidionale ab obsidio fit. Vñ corona obsidionalis ꝗ̃ ei debebat̃ ꝗ obsessos ab hostib⁹ liberasset: hec fiebat ex gramine viridi ex eo loco decerpto in ꝗ erant inclusi.

¶ Obses ꝗ traditur imperio alicuius ea cõditiõe: vt si dator obsidis a fide recedat. recipienti sit ptãs in corp⁹ et vitã eius seuiendi ꝗ datus est obses. Hic qm̃ obsidionis cã dari ꝯsueuit inde nomẽ assumpsit ꝗ̃uis aliꝗ ab ob ⁊ fides cõpositum velint per mutatiõem littere ꝙ sit ob fidem datus.

¶ Obsigno as. signi impressiõe occludo: et ad litteras ceteraꝗ ꝗ signo ꝗuis notant̃ aut imprimuntur pertinet. Plau. i Cur. Scribit ⁊ obsignat litteras. Idẽ i am. Eloquere vbi nuñc patera est. In cistula amphitriõis obsignata signo est: qñꝗ sumitur ꝓ signo notariorũ seu subscriptiõe eorꝫ aut testiũ. Ci: ꝓ Cluẽ. Clinea testamentũ faciente cum tabulas ꝓ̃hendisset opinatus ꝗ gener eius fuisset: digito legata deleuit. Et cum id multis locis fecisset post mortem eius ne lituris coargui posset: testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis obsignauit.

¶ Obsipo as. pe. ꝓ. significat obiicio: vt cũ rustici dicũt Obsipa pullis escam.

¶ Obsto as. obstiti obstatum. significat cõtra sto. Sta. li. th. Que sic ors ⁊ prior spes ne obstatura pelasgis. Curti⁹. Obstant oppido gemini colles. Aliqñ obstare significat resistere aduersari impedire. Ter. Quid igit̃ obs

stat cur nō vere fiant.

¶ Obstaculū impedimentū ab obsto as.

¶ Obsisto ɔtra sisto. Obstitum veteres nō ꝓ violatum modō ꝓ obliquū dixerunt.

¶ Obstetrix: ab obstando vel obsistendo. Est eñ illa q̄ parturientiū curā habet. Amb. ad Iustū. Ad parturientes ingrediebant obstetrices nō ad virgines: vt part⁹ susciperent nō vt pudorē examinarent. Unde et obstetrices dictę: eo ꝙ obsistant dolori: vel certe pignori ne laxatus vteri genitalib⁹ claustris in terrā defluat. Ter. in An. Obstetricē accerso.

¶ Obstretico as. pe. p. ad pariendū adiuuo siue obstetricis officium ago. Hie. in li. Exo. Qñ obstetricabitis hebręas ⁊ part⁹ aduenerit: si mascul⁹ fuerit interficite eū.

¶ Obsitus pe. cor. inuolutus incultus horrid⁹. Ter. in Eu. Uideo senē squalidū ęgrū pannis annisq̄ obsitum. Aug. Desertus hic mundus ab omni cultura fidei ⁊ peccatorū spinis obsitus squallebat tanq̄ ager incult⁹. Obsitus etiā ab obsero: dici pōt circū seminatus vel circum plantatus.

¶ Obstipare obiicere. Plau. in cis. Obstipat aquilam.

¶ Obstipi pe. p. dicūtur quib⁹ colla rigent ⁊ i humerum capita sunt inclinata. Persius. ęrumnosiq̄ solones obstipo capite ⁊ figētes lumine terrā. Col. li. viii. Febricitātium signa sunt cū obstipę sues trāsuersa capita ferūt ⁊ pascua subito cū paulū ꝓcurrerit ɔsistūt. Ply. Obliquū caput dicit. Index inquit sulis inualidę caput ē obliquū in incessu. Sic. Hypocritę incedūt

¶ Obstio as. pe. cor. offirmo. Liui. li. ii. Qm̄ idcertū atq̄ obstinatū est inq̄t neq̄ ego obtūdā. Inde obstinatio firmitas animi. Obstinate firmiter. Terē. i an. Ita ne obstinate dat operā vt me a Glycerio miserū abstrahat. Uñ etiā in bonū accipit illud qđ de thebeis martyribus legit. Cū hęc ⁊ alia maximian⁹ audisset: ⁊ in fide xp̄i obstinatos cerneret aīos virorū.

¶ Obsolesco is. cui. etū. ex ob. i. cōtra ⁊ olesco addita ſp̄ positioni q̄ aduersatur olesco. Nā obsolesco et olesco in significatiōe cōtraria sunt. Olesco cresco. Obsolesco deficio: reiicio: inueterasco: desuesco: dimitto significat Cic. de impio pōpei. Obsoleuit iā ista oratio re multo magis q̄ verbis refutata. i. desueuit. siue ab vsu recessit. Idē ꝓ Cęlio. Carthę quoq̄ q̄ illā priscā seueritatē obtinebant obsoluerūt. i. inueterauerunt siue defecerunt. Et hęc p̄terita ab obsolesco nō ab obsoleo sunt. Similiter Obsoletus participiū est ab obsolesco. Ci. ꝓ Quintio. Audaciam cupidū perfidiosum vulgaria ⁊ obsoleta sunt. i. inueterata. Interdum Obsolescere est quasi sordescere siue in nihilū recidere. Nā quod veterascit sordescit. Hier. Uiri vox obsolentior. Interdum obscurari Lact. li. de opi. Acies. i. membrana illa perlucēs quā siccari ⁊ obarescere nō oportet nisi humore assiduo tersa niteat obsolescit. i. obscuratur et deficit. Pro obscuro seu sordido accipit obsoletus apud Liui. li. iii. Filiā secum obsoleta veste comitantibus aliquot matronis cum ingenti admiratiōe in forum deducit. Ci. in Rul. Uestitu obsoletiore: corpore inculto ⁊ horrido capillatior q̄ antea: barbaq̄ maiore: vt oculis ⁊ a spectu denūciare oīb⁹ vim tribunitiā minitari reipu. videretur. Col. li. ii. Sapore certe nihilo differt a cicercula: colore tm̄ discernit. Nā est obsoletior ⁊ nigro colori ꝓpior.

¶ Obstringo is. deuincio ⁊ obligo: quasi circum stringo Ci. Plancio. Cui nō sim obstrictus memoria beneficii sempiterna. Plau. in am. propere. Amphitrionem collo hinc obstricto traham. Col. libro. v. Alii viminibus obstringunt

¶ Obstrigillo as. pe. cor. obsto: detraho: repugno. Var. li. iiii. de vi. pa. Curio cū id fecisset dicebat amicis: vt illi renūciaret se obstrigillaturū ne triumphus decerneretur: aut ne iterū fieret ɔsul.

¶ Obstruo occludo. Hie. in li. R. Qui si etiā in terrā se obstruxerit: perscrutabor eum.

¶ Obstrudo is di. sum. pe. p. ex ob ⁊ trudo: interposita s significat occludo seu occulto. Plau. in cur. Obsecro parentes ne meos mihi ꝓhibeas: quid est sub gemma: an obstrusos hēo tuū patrem et matrem. Inuenitur ⁊ obtrudo: qđ est cōtra trudo: quasi per vim do: aut ꝓ fortitudine pono. Pla. in cur. Aliquid prius obtrudamus. pernā sumen glandium: hęc sunt ventri stabilimenta. i. pro fortitudine ponamus. Ter. in ecy. Nunq̄ ausus sum recusare eā quā mihi obtrudit pater. i. vi dedit.

¶ Obstupesco significat stupore percutior. Aug. Resurrexit vnus mortuus obstupuere omnes. Aliq̄n insensibilis fio. Hie. in Gñ. Tetigit neruum femoris ⁊ obstupuit. Et illud ꝓpheticū. Patres comederūt vuam acerbā ⁊ dentes filiorū obstupescunt.

¶ Obstupefacio: significat aīo cōsterno. Terē. in phor. Postq̄ ad iudices ventum est: nō potuit cogitata loqui: ita cum tū timidū obstupefecit pauor.

¶ Obsurdesco: tot⁹ surdus fio. Lact. li. vii. Non est aīę vitiū si visus euanuit: si lingua torpuit: si audit⁹ obsurduit. i. surdus factus est.

¶ Obsum es. offui. mutatur eñ b in f significat noceo: quasi ɔtra te sum. Cui⁹ cōtrarium est ꝓsum qđ est iuuo: quasi ꝓ te sum.

¶ Obtempero as. morē gero. Cic. Sic mihi semp obtemperauit tanq̄ filius patri. Item significat cōsulo ꝓuideo. Ter. Ex qua re minus aut famę foret aut rei obtemperans.

¶ Obtendo: ɔtra tendo siue ꝓ excusatiōe allego Hie. ad Dama. Nec possum obtendere paupertatē cū audiam in euangelio ꝙ anum viduam duo q̄ sola sibi supererant ęra mittentem laudauerit dñs. Hinc obtendiculum quo aliquid tegitur.

¶ Obtero is pe. cor. ɔtero suffoco. Liui. Ab elephātis obtriti sunt. Aliq̄n significat circū seu ab omni parte tero tundo. Col. li. vii. Nōnulli pellem serpentis obtritā cum vino miscent.

¶ Obtestor precor: hoc verbo vtimur in maximis angoribus: ferme semp cū adiuratiōe. Ter. in an. Per hanc dextrā oro ⁊ ingeniū tuum: per tuā fidem perq̄ ei⁹ solitudinem te obtestor. Hie. ad Dama. Idcirco obtestor beatitudinē tuā per crucē xp̄i: ⁊ per necessariū fidei nostrę decus: ⁊ p dñicam passionē. Aliq̄n etiam sine adiuratione. Sal. Te atq̄ senatū obtestamur vt miseris ciuibus legis pręsidiū qđ iniq̄tas p̄toris eripuit restituatis. Ci. p. Flac. Cū ego te flacce cęlū noctēq̄ ɔtestans flens flentē obtestabar: tū tuę fidei optimę ⁊ spectatissimę salutē vrbis ⁊ ciuiū cōmendabā. Cęsar. vii. cō. Matres familię passis manibus obtestabantur Romanos: vt sibi parcerent.

¶ Obtexo is. circūtexo. Ply. li. xi. Filis etiā aran⁹ quacunq̄ incesserit alarum maxime lanugines obtexit.

¶ Obtingit obuenit. Terē. in an. Nescis quid mihi obtigerit.

¶ Obtineo es. pe. cor. significat vinco: quasi ɔtra teneo Hier. li. ii. R. Obtinuit autē sermo regis verba Ioab. Et obtinere est fortiter tenere. Plau. in asi. Si istā fortitudinē ai obtines salui sum⁹. Ibidē significat simplici

ter tenere. Col.li.ii. Tertiũ locũ obtinet pecudũ stercꝰ

¶ Obthuro as.pe.p.ↄ th aspirato significat occludo. Hor. Obthurẽ patulas impune legẽtibus aures.

¶ Obtorpesco: ab obtorpeo: valde torpidus fio. Liuiꝰ Quis crederet seuaꝫ paulo ante concioneꝫ obtorpuisse subito metu?

¶ Obtrecto as.ex ob ꝛ tracto a in e mutata. Tracto verbo frequẽtatiuum verbi traho. Est aũt obtrectare ↄtra alienã famam tractare seu maledicere: ꝛ ob id obsistere: et vt veteres dixerũt: obstrigulare: sicut est cũ alicuiꝰ dicta aut facta depꝛauanꝭ. Ci.dolobellę. Nõ tam id laboro: vt siqui mihi obtrectẽt a te refutẽtur ꝙ intelligi cupio me a te amari. Hier.in pꝛa.pent. Periculosum opꝰ certe obtrectatoꝝ meoꝝ latratibus parens. Obtrectatio diffiniꝭ a Ci.li.iiii.tus.ꝙ sit ea quã intelligi zelotopiam volo ęgritudo ex eo quod alter quoqꝫ potiaꝭ eo qđ ipse cõcupierit.

¶ Obtrudo is.si.sum. Uide in dictiõe Obstrudo.

¶ Obtrigo as.pe.p.ex ob ꝛ trigo: significat iureiurando astringo. Trigare enim stringere est.

¶ Obtrũco as.capite cędo ꝛ occido quõcũqꝫ id fiat. Liui.li.i. Ita regẽ obtruncant.

¶ Obtundo is.di.sum.sine.n.sicut fit in aliis a tũdo cõpositis: ꝯ uis Tũdo tunsum n retinet. Est anteꝫ ppꝛię obtundere totũ seu circũ pcutere rũpere: et grossum hebetẽqꝫ facere. Plau.in am. Nam sum obtusus pugnis pessime.i.pcussus vel pfactus. Col.li.v. Obtusa hebesqꝫ ꝛ mollis ꝛalx patatorem moꝛaꝭ: eoqꝫ minus opis efficit ꝛ plus laboꝛis affert vinitoꝛi. Tansferꝭ quoqꝫ ad ingenium et ad oculos: ꝛ dicimus Obtusum ingenium et obtusa acies.i.hebes ꝛ sine acumie. Amb.i diua. A ↄnete. Et ꝙto quis curiosioꝛ oculis esse voluisset.tñ sui visus aciẽ obtundebat. Lact.li.iii. Si ergo phia vitę magistra est: cur tibi ipse cęcus hebes ꝛ obtusus videbaris? Ci.li.i.tus. Multa enim e corpore existũt ꝗ acuunt mentẽ: multa ꝗ obtundũt. Aliqñ significat sępius repetẽdo eadem dicere: vel verbis aliquẽ lędere ꝛ quodãmodo ferire. Tractũ a fabris ꝗ repetunt tundẽdo aliquid malleo. Ter.in an. Obtundis tametsi intelligo. Et illõ. Ne mẽ de hac re obtundas. Ci. Quid nunc ego de ppꝛiis meis meritis pędicem. Si meministis obtundam.i. fastidiõ vos afficiam.

¶ Obtutꝰ pe.pdu.quasi obtuitꝰ.i.aspectꝰ ab obtueoꝛ. Uirg. Obtutuqꝫ hęret defixus in vno.

¶ Obuallo circũ vallo. Ci.p lege agraria. Me longo interuallo ppe memoꝛię tempoꝛũqꝫ nostro um primũ nouũ hoiem ↄsulẽ fecistis ꝛ eum locũ quẽ nobilitas psidiis firmatũ atqꝫ omni ratiõe obuallatũ tenebat me duce rescidistis.

¶ Obuagio is.va.p.ↄtra seu circũ vagio. Plau.i pseu. Si minꝰ cura sint cũ here veniant domum nutrices pueros infantes miniculos domi: vt pꝛurent neuqꝫ spectatum afferant: ne ꝛ ipsę sitiãt ꝛ pueri pereant fame: neuẽ esurientes hic quasi hedi obuagiant.

¶ Obuaro as.pe.p.depꝛauo puerto. Tractũ a varis ꝗ introꝛsum pedes intoꝛtos habẽt.

¶ Obuaricatoꝛes dicebanꭞ illi ꝗ culpiã occurrebãt quo minus is rectum iter ↄficeret,

¶ Obuenio obuiã vel ↄtra: siue corã venio. vel Plau.i asi. Sed si occasionẽ opprimere hancꝗ obuenit studet. Et obuenire est ↄtingere. Amb.li.i.off. Ut poetarũ loquũtur fabulęꝗ mundũ fuerũt in ptes tres esse diuisum vt alii cęlum: alii mare: alii inferna coercendi imgio soꝛte obuenerint.

¶ Obuerto ↄtraucrto.col.li.viii. Plurimũ refert vt pascẽtiũ capita sint obũersa soli ꝗ plęrunqꝫ nocet aialibus. Li. Tũ totã aciẽ in samnites obuertit.

¶ Obuerso as.frequentatiuum est ab obuerto. Obuersoꝛ: aris.deponẽs significat circũuersoꝛ. Ci.p Sex. Sꝫ mihi ante oculos obseruãtur reipu.dignitas quę me ad se rapit.

¶ Obuio as.ex ob et vio: quasi ad viã eo. Uñ et deuio: quasi cõtra vio. Sal.in iug. Tũ primũ supbię nobilitatis obuiatum.

¶ Obuius a.um.qđ alicui occurrit. Idẽ in eodẽ. Deinde oẽs puberes numidas atqꝫ negociatoꝛes pmiscue vti quisqꝫ armatus fuerat obuius interficit. Dicimꝰ autẽ Obuius tibi fio: obuius sum tibi: obuium me tibi fero: et obuio tibi.

¶ Obuiã aduerbiũ loci: quasi ad viã. Ter.in phoꝛ. At ego obuiã conaboꝛ tibi dare.

¶ Obumbro vmbris vndiqꝫ obscuro. Uirg. Obũbrant ęthera telis. Per translationem ponitur obumbrare p tueri. Idẽ li.xi. Et magnũ reginę nomẽ obumbꝛat.

O ante C.

¶ Occa instrumẽtum quo tracto repitanteqꝫ sup terrã ferreis dentibꝰ quibus instructũ est glebę ↄteruntur: ꝛ agri supficies coęquaꝭ: ꝛ semina cooperiunꭞ: ꝙuis ꝛ crativus id sępe fiat. Ab occido seu occęco. Uñ Uirg.lib.i. Ge. Multũ rastris glebas ꝗ frangit inertes: vimineasqꝫ trahit crates. Col.li.ii. Deinde viciã permistã seminibꝰ foeni seremus: tũ glebas sarculis resoluemꝰ et inducta occa coęquabimus.

¶ Occare ẽ opire. Palla. Arboꝛes ꝗ ablaqueatę fuerũt occare hoc est operire iam cõuenit.

¶ Occo as.glebã occido: ꝛ cõminuo ꝛ supra semẽ terraꝫ apto. Ci.in Cato. Quibꝫ me quidẽ nõ fructus mõ: sꝫ etiam ipsius terrę vis ꝛ natura delectat ꝗ cũ gremio mollito et subacto semen sparsum excepit. Primum id occęcatum cohibet ex quo occatio ꝗ hoc efficit noiata est. Col. li.ii. Proscindemus terrã pciliamqꝫ in liram reuocabimus: quo altius longioꝛe humo ↄtegaꭞ. Cornutus. Occare est cũ rustici satiõe facta bobus dimissis grãdis glebas occidunt: aciligonibꝰ frangũt. Dicta occatiõ ꝙ quasi cooperiat semina. Hęc enim occęcatio: qm semẽ sparsuꝫ opit terra. Hinꝰ cõposita sunt Inocco et Deocco: p bene occo. Col.li.ii. Semẽ qđ sicco solũ ingestũ ꝛ inoccatũ est perinde acsi repositũ in hoꝛreo non coꝛrũpiꭞ. Ply.li. xviii. Nec ipsa agricolis opꝰa vno sulco sata nõ sariuntur: nõ stercoꝛaꭞ nec aliud ꝙ deoccatur.

¶ Occatoriꝰ a.um.qđ ad occationẽ ptinet. Col.li.ii. Bubulcoꝝ opas tres exigũt: occatoriã vnã.

¶ Ocha cũ h anser. Cõposita dictio ex grecoꝝ masculino articulo ꝗ est o: ꝛ Xηꝩ anser. Sic enim nostri componentes o cũ Xηꝩ. Et in recto n abiiciẽtes ocha dixerũt. Quidã tñ o in au ↄuertẽtes dicũt Aucha p ocha. Est et ocha mõs in insula Euboea: a quo insula quoqꝫ ipsa qñqꝫ dicta est oche. Ochus fluuius ꝗ in indię montibꝰ oꝛtus Bactrianã perfluit.

¶ Occalleo totus callosus sum.a quo Occallesco: qđ ẽ callum obduco. Plau. Costę occelluere plagis. Hiero. ad Marcel. Duricies de genibus camęloꝛum in illo sctõ coꝛpusculo per oꝛandi frequẽtiã occalluisse: respecta est. Fauces gulonũ a Seneca dnr occallosę tanqꝫ callum obduxerint ex cibis ardentibus aduersus sensum ferioꝛꝫ cibalis ꝗ vix suffrenat gulam helluonum magis ardente

q̄ ardeat feruens obsonium.

¶ Occano ⁊ occino pe.cor.occinui ⁊ occini ⁊ occanui scḃ ꝓbum: cū cano cecini faciat. Et significat Conuiciū facio ⁊ quasi cōtra cano. Sal.li.i.hysto. Iussi metelli cerui ces occanuerūt. Supinū occētum. Val.max.li.i. Occentusq̄ soricis audit⁹ Fabio maximo dictaturā. C. Flaminio ministeriū equitū deponēdi causam prębuit.

¶ Occento as.frequētatiuū ab Occino. Festus. Occentare cōuiciū facere vt apud antiquos cum id clare ⁊ cum quodā canore fieret vt ꝓcul exaudiri potuisset: qḃ turpe habet: q̄ non sine causa fieri putabat. Plau.in persa. Hac em̄ illi noctu occētabunt hostium: exurent fores.

¶ Occasio inqt Fes. Est oportunitas tp̄is casu ꝓueniēs Ci.lib. rhe. Occasio est pars tp̄is habens in se alicuius rei idoneā faciendi aut non faciendi opportunitatē: hęc nascitur ꝑ actus humanos non impediētes. puer. Dormire facit furantibus occasionē. Causa vero est ex qua aliquid fit: vt ex pluuiis fiunt cęnosę vię.

¶ Occasus us.modo interitus dicit ⁊ de vno hoīe: ⁊ de rebus maioribus dici solet. Ci.li.acad. Ac post lęlii nostri occasuꝫ. Virg. Testor in occasu troię nec tela: nec vllas vitauisse vices danaū. Mō dicit solis mersio in oceano: quo vt Stra.inqt. Europa ⁊ aphrica terminatur.

¶ Occedo is.ssi.ssum.ex ob ⁊ cedo: sicut Accedo ⁊ recedo ⁊ hmōi. Plau.in asi. Nę tu hercle cū magno malo mihi obuiā occessisti.

¶ Occepso veteres pro Incepero posuerunt. Plau.in am. At ego illi puteo si occepso aiam oēm intertraxero.

¶ Occido is.pe.ꝓ.ex ob ⁊ cędo: qḃ ferio siue ꝑcutio interficio et ad exitū labor significat. Unde Occisus q̄nq̄ interfectus q̄n cęsus dicit. Nā apud Ter. Occisus syr⁹ in adelphis loquitur. Do. Occidit vehementer cęcidit Nā occidere ⁊ pręoccidere ad cędem referebant. Sꝫ occisum: hoc est interemptū vt Ulp.inquit accipere debemus siue gladio siue fuste vel alio telo vel manib⁹ si forte strangulauit eū: vel calce petiit: vel capite: vel qualitercunq̄. Secundū est q̄ occido pro interficio nō solum de hoīe ⁊ cęteris aīalibus dicit: sed etiā de plantis ⁊ herbis: q̄ licet nō sentiant tñ viuere dicuntur. Uñ ap̄ls. Qḃ seminas nō viuificatur nisi prius moriatur. Hiero.i ps. Occidit vites eorū in grādine. Differuntq̄ inter se occisus ⁊ necatus: q̄ occisus vulnere: necatus etiā sine ictu dicatur. Uñ veneno necatos nō occisos dicimus. Occisa etiā res dicit desperata ⁊ ꝑdita. Plau. Occisa iam est hęc res: hęret hoc negociū. Uñ ⁊ Occisiorē ⁊ occisissimuꝫ veteres dixere. Idē Occisissimus olim qui viuūt. Hinc Occisito frequētatiuū.

¶ Occisito as.frequētatiuū: ab occido.

¶ Occidio onis.idē qḃ occisio. Colu. Sola ea fomenta nō aspernat lactis caprini qḃ infusum tm̄ valet vt ⁊ blādiat igneā sęuitiā differens magnamq̄ occidionem gregis prohibens.

¶ Occido occidis pe.corre.occidi occasum ex ob ⁊ cado. Lact.li.v. Euanituras breui religiones falsas ⁊ occasuram oēm philosophiā nemo dubitauerit. Significat ob uenio. Uñ occasio. Aliquādo intereo: a quo occasus ꝓ interitu. Unde ⁊ de herbis ⁊ de arborib⁹ quoq̄ dicitur. Virg. Et fallax herba veneni occidit. Aliq̄n Cado siue descēdo. Unde occidere sol dicitur: q̄ cadere videt duꝫ mergit Vel per metaphoram occidere sol.i.mori dicitur dum mergi videt. Quemadmodū econtrario oriri duꝫ videtur surgere. Lact.li.iii. Videbant syderum cursus in occasum meantiū solem atq̄ lunam in eandē partem semꝑ occidere. Hic pro descēdere sumitur. Unde et pręoccido anteoccido. Ply.lib.xviii. In quarto Cal. Maii canis occidit sydus: et per se vehemēs et cui pręoccidere caniculā necesse sit. Ci.li.i.tus. occidere ꝓ mori sumpsit. Sūt em̄ quidā q̄ discessum aię a corpore putāt esse mortem. Sūt q̄ nullū censent fieri discessum: sed vna animū et corpus occidere.

¶ Occidēs substantiuū penul.cor.ḃ: plaga in qua sol occidit. Uñ ⁊ occidē talis plaga vocatur.

¶ Occiduū qḃ occidit: vel vbi fit solis: vel alteri⁹ rei occasus. Claud. Solus amazonio cinctus stymphalides arcu Appetis: occiduo ducis ab orbe greges.

¶ Occipio occipis pe.cor. ex ob et capio significat incipio. Liui.li.i. Agere porro occepit.

¶ Occiput ex ob ⁊ caput significat posteriorē capitꝫ ꝑtē q̄ fronti opponit. Dicit ⁊ Occipitiū. Hiero. Comę in occipitiū frontēq̄ tornātur.

¶ Occulo occulis pe.cor.lui.tum.ex ob ⁊ colo o in u mutata: licet quidā ⁊ celo compositum velint. Et significat abscōdo: siue sub terra ꝯstituo. Nā sensus in id ꝯcordat ⁊ declinatio: Qui em̄ circū vel ꝯtra colit occulit. Lact.li. de ira. Plurimi sunt quorū ꝑctā occulunt. Vir.li.ii. Ge. Et multa memor occule terra.

¶ Occultum sic differt a cellato q̄ occultuꝫ: sit qḃ per se occultum est. Cellatum dicitur de re quę abscōditur ne videatur.

¶ Occulto occultas frequētatiuū est ab occulo occulis. Vir. Nūc virides etiā occultāt spineta lacertos.

¶ Occumbo occūbis ex ob ⁊ cubo cubas.⁊ significat morior seu necor. Hier.ad Eusto. Hęc sola digna retributio cū sanguis sanguine compensat ⁊ redēpti cruore xp̄i libēter occumbimus. Refertur etiam ad solem cum occidit: vt est in deuter. Post viā q̄ vergit ad occubitū solis Interdū ponitur pro ferior seu afficior.eo q̄ addit morte. Ci.li.i.tus. Ut esset q̄ ꝓ prima morte nō dubitaret occumbere. Liui.li.i. Quem cum vadētem ad speluncam Cacus vi ꝓhibere conatus esset ictus clauā fidē pastorꝫ nequicq̄ inuocās morte occubuit.

¶ Occupo occupas pe.cor.ex ob ⁊ capio: significat qḃ in cōe siue in mediū positū erat: añ alios capio. Ci.li.i.offi. Sūt aūt nulla priuata natura: sed aut veteri occupatione: vt ii q̄ quondā in vacua venerunt. Quintil. Multa q̄ nihilominus libera fuerunt transeūt in ius occupātiuꝫ sicut venatio ⁊ occupatio. Hinc occupatus hō dicit q̄ añ negocio aliq̄ detētus nō pōt alteri operā dare. Ci. Nemo me conuenire voluit cui essem occupat⁹: hoc est cui excusarem me q̄ quibusdā aliis negociis essem pręuēt⁹. Interdū occupare est locum tenere: seu vi capere. Liui.li.xxxiii. Nam et ipsis vocātibus vrbē hāc accepi: nō occupaui.i.nō vi cepi. Ab occupo fit pręoccupo: qḃ est añ capio: vel añ possideo. Lact.li.vi. Pręoccupabit em̄ aduersarius nō resistentē. Hinc pręoccupatio vel occupatio apud rhetores schema quoddam cū aliq̄d nos reticere dicim⁹: et tñ tacitū intelligit qḃ fit vel cū rem moram esse putam⁹ auditoribus: vel cū suspitionē excitare maiorē recitādo volumus. A gręcis aposiopesis vocatur. Quale est illud. Cogis me iniurię tuę tuā causam proferre: nihil agis: non dicam: sed ipsum tempus eam patefaciet.

¶ Occupatiti⁹ ager: dicit q̄ desertus a cultorib⁹ propriis: ab aliis occupatur.

¶ Occurro is.occurri.sum.obuius fio. Unde Occursus obuiatio. Iuue. Occurrit matrona potēs q̄ molle calenū. Ci. ꝓ Cluen.per translationē. Sed ego occurram expectationi vestrę iudices. Aliq̄n occurrere est in men

tem venire. Idē. Sed mihi cum de senectute aliqd vellem scribere: tu occurrebas. Quādoqꝫ offerri: vt apud eundem. Occurrebat tibi oratio. i. offerebat se. Quādo qꝫ obstare. Persius. Venienti occurrite morbo. Huius frequētatiuū est Occurso as. Virg. Et inter agendū occursare capro cornu ferit ille caueto.

¶ Oceanus pe. cor. ⁊ per simplex c ꝓpriū fuit viri. Tethyos cōiugis. Itē ci⁹ de quo Mar. Et quereris si te sussitat oceanus. Et Oceanus mare dicitur qḋ vniuersaꝫ circuit terrā. Aug. Mari magno cingit terra q̄ vocatur oceanus: de quo influit quoddā exiguū in medio terrarum ⁊ facit ista maria nota nobis q̄ nauigiis frequētant. Dictus oceanus ab ωκυσ: qḋ est velox testibus Solino et Seruio. Quod ⁊ neutro genere oceanū dicitur. Presertim si mare sequitur: vt Caper et probus testantur. Falsam tamē hāc opinionem lusitani. i. portugallesij hac nostra etate deprehēderunt. nam Colūbus nauarchus vltra gades oceanum ingressus vltra torridam zonam penetrauit per oceanuꝫ ad indos vsqꝫ ⁊ beatorꝫ insulas nō tn̄ istā velocitatem deprehendit ⁊ ideo videre ꝓpriis oculis credo sit octaua scientia. Suidas ergo noster multo melius scribit his verbis. ωκεανοσ ηκυκλω τησ γησ πασησ θαλασσα παρα το σχιζω ωκεανοσ δε μετα του στερητικου α και τροπη του α εισ ω ωκεανοσ εξ ου περ παντεσ ποταμοι και πασα θαλασσα και πηγαι. Et q̄uis sit proprium oceanus: aliqn̄ tamen pro appellatiuo ponit qn̄ partes eius significat: quō mare cum totum significat ꝓprium est: cum partem appellatiuum. Nam a littoribus plerūqꝫ accipit nomen. Ad dexteram siquidē vbi primū terram intrat. Atlanticus dicitur: ad sinistram Gaditanus. Illinc Arabicus: persicus indic⁹. Hinc Britānicus: Germanicus: Scythicus. Postq̄ vero terras intrauit. Primo ab Iberia. i. hispania Ibericum mare dicit. Tum a balearib⁹ insulis Balearicum: post hac narbonēsium ꝓuinciā cōtingens Gallicū. Deinde a liguria ligusticū. Mox vsqꝫ in siciliā a tuscis thuscum siue Tyrrhenū a Tyrrhenis: siue a differētia superi inferū. Superū eīm hadriaticum vocam⁹ qḋ ad id ab vrbe venientes apenninū ꝯscendam⁹. Inde ab Ionibus Ioniū: a Sicilia siculum: a Creta Creticū: ab Asia Asiaticū: a Pamphilia Pamphiliū: ⁊ multa alia nomīa q̄ enumerare longū esset. Poete tn̄ oceanū pro quocūqꝫ mari vsurpant. Virg. Et ruit oceano nox. Est ⁊ Oceanus solium vastum in balneis: ⁊ omnino lacus alueusqꝫ maior: vel ab eo numine: vel ab amplitudine vocatus: ⁊ a lauantiū quoqꝫ strepitu et marino quasi estu. Lampri. Oceani inquit solium primus inter principes Alexander appellauit: cū traianus id non fecisset: sed dieb⁹ solia deputasset. Nam thermarū magnitudo rome q̄ta fuerit Amianus docet li. xvi. cū ait Lauacra in vrbe in modū ꝓuinciarū extructa. Ab oceanus fit oceanitis idis pro filia oceani. Virgil. lib. iiij. Ge. Oceanitides Ambe. Oceanus oceana oceanū possessiuū Oceanides patronymicū fe. oceanis.

¶ Ocium ꝓprie vocatio a labore: cuius ꝯtrarium est negocium. Col. li. ij. Sed cum tā ocij q̄ negocii rationem reddere maiores nostri consueuerint nos quoqꝫ monēdos esse agricolas estimamus q̄ ferijs facere: q̄ nō facere debeant. Cic. Et id ip̄m quod datur ocij. i. tp̄is in quo possimus aliquid operari. Sed qui q̄ studijs litterarū operā dāt necesse est: vt ceteris negocijs vacui sint: factum est vt ociū pro litterario studio accipiat. Quintil. Inquirendo: scribendo: talia solemur ocium nostrum. Ci. Quid dulci⁹ ocio litterario. i. studio: ⁊ vt ita dicā negocioso ocio? Est ergo duplex ociū: aliud philosophicum aliud vulgare. Philosophicū bonū et honestū. Vulgare seruile: cum desidia ⁊ inertia ab honesta exercitatiōe desistimus.

¶ Ociosus vacuus transquillus securus. Aug. lib. viij. con. Mecum erat Alipius ociosus ab ope iurisperitorum. Teren. in an. Ocioso iam nunc esse impero. i. securo. Nam nisi q̄ securus est: nō est ociosus: vt inquit Do. Hinc ociose aduerbium quod est cū ocio. Terē. in adel. Ociose nunc iam illico hinc ꝯsisto. Aliquando Ociosus dicitur sine cā: sine fructu siue supfluus. Amb. Nō ociosa huius paralytici nec angusta medicina est.

¶ Ocium verbum dicit qḋ sine vtilitate ⁊ loquentis et audientis dicitur: quasi supfluum. Si omissis serijs inquit Hiero. de rebus friuolis loquamur ⁊ fabulas narremus antiquas. Ceterum q̄ scurrilia replicat et cachinnis ora dissoluit ⁊ aliquid ꝓfertur turpitudinis: hic nō ociosi verbi: sed criminosi tenebitur reus.

¶ Ocior aris. in ocio ⁊ quiete sum. Cuius ꝯtrariū ē negocior. Ci. li. iij. offi. Celius Canius eques Roma. necꝫ infacetus ⁊ satis litteratus cum se syracusas ociandi cā nō negociandi ꝯtulisset: dictitabat se hortulos aliquos emere velle.

¶ Ocyor et ocyssimus latina noīa ꝓ celior ⁊ celerrimus fiunt a positiuo greco ωκυσ: quo latini carent. Ply. li. ij. Mercurij sydus inferiori circulo fertur nouē dieb⁹ ocyore ambitu mō an̄ solis exortū: mō post occasum splēdēs. Idē li. xvj. Quidā breuitate radicū senescere celeri⁹ arbores putant q̄ coarguunt fici quarū radices longissime et senectus ocyssima est. Hinc fiunt aduerbia Ocyus et ocyssime: q̄q̄ ⁊ et ocyter dicatur pro cito et perq̄ prompte.

¶ Ocymum pe. cor. herba et boum pabulū sata qua debant aluū bobus: Id erat huiusmodi. Fabe modios decem: vicie duos: tantūdem ⁊ Eruilie in iugero autumno miscebant ac serebant admista etiā auena greca cui non cadit semen. Deductū nomē a celeritate nascendi: hoc est ab ocys. qḋ valet cito vt inquit Varro. lib. j. de re rus. hoc amplius dictum ocymū qḋ citat aluū bob⁹. Et ideo his datur: vt purgētur. i. pabuli segetes viridescere anteq̄ siliquas generent: bobusqꝫ datur: vt citā aluum faciat vnde nomen accipit. Ozimū vero per z herba est quā vulgo basilicon appellāt odoris optimi dictū ab οζω redoleo.

¶ Ocnus mantus filius q̄ mantuam vrbem condidit. Quo noīe nō tam significatur Ignauus q̄ laboriosus et industrius: sed cuius vxor sit ꝓdiga: sed de ocno isto alii viderunt dicere nolo: bonū eīm est q̄nqꝫ declinare ab omniū odio.

¶ Ocrea dicta ē q̄ crus tuetur: q̄ Cicerone auctore opponatur crus. vel q̄ sit inequaliter tuberata: vt inquit Festus Apule. Hic galea caput: ille crura ocreis inuoluit. Hinc Ocreatus q̄ ocreis calciatus incedit. Ply. lib. xviij. Ad reliquos vsus laboriose euellitur Ocreatis cruribus manibusqꝫ tectis: manicis conuolutū ossicis ligneisve conamentis.

¶ Octon⁹ a. um. ab octo numero. Var. Nutricare octonos porcos puulos primo p̄nt incremēto facto a peritis dimidia pars remoueri solet.

¶ Octophorū pe. cor. vehiculū octo rotas habēs. Sueto. de cali. Interdū adeo segniter et delicate incessit: vt octophoro veheret. Mar. Octophoro sanus portat amice philippus.

¶ Octopes piscis polyphus: a numero pedum.

¶ Oculus dictus est ab occulendo quod aliorum tegminibus occulatur. Latent enim oculi sub ciliis et genis. Sunt autem oculi pars corporis preciosissima in quibus: ut Albert. M. inquit. Maxima indicia amoris et odii existunt. Sunt enim veri cordis nuncii in quibus animus inhabitat. Plau. in mi. li. Nam ego quidem meos oculos habeo nec rogo utendos foris. Per translationem ponitur pro Iudicio. Ci. in Lel. Nec vero illi in luce modo atque in oculis magnus: sed intus domique prestantior. Dicuntur etiam oculi in arborum surculis unde germinant. Ab oculus fiunt Monoculus: Unoculus: Ianoculus. Et diminutivum Ocellus. Persius patranti fractus ocello. Rufus autem domesticus in epigrammate: παντα σεθεν φιλεω μουνον δεσον ακριτον ομμα εχ θαιρω στυγεροισ αν δρασι τερπομενον.

¶ Ocellatus ocellata ocellatum: quod ocellos habet. ab ocello diminutivo. Unde Sueto. in Aug. Ocellatas nuces dixit pro multis foraminibus distinctas.

¶ Oculeus plenus oculis. Plau. in aul. Quos si argus seruet qui totus oculeus fuit: quem quondam Ioui Iuno custodem addidit is numquam seruet. Per translationem ponitur pro perspicaci: quasi qui ex oculis constet. Apu. Perspicatiorem ipso lynceo vel argo: et oculeum totum.

¶ Oculatus modo dicitur qui per totum corpus oculos habet Hiero. ad Pauli. Per totum corpus oculati sunt. Modo dicitur qui oculos habet vigilantes: et qui cuncta perspiciat et callidus siue prudens est. Plau. in Tru. Ipse pluris est oculatus testis unus quam auriti decem. i. qui presens fuerit videritque Ply. locum oculatissimum appellat occultissimum secretissimumque quamuis per contrarium oculatissimus dici possit mani festissimus. Et tunc ab oculato vocabulo non ab oculo verbo deriuatur: sicut et oculissimus pro charissimo. Plau. Oculissimum ostium amice.

¶ Oculitus pe. cor. aduerbium sicut medullitus animitus fingitur: quo significatur tam charum esse quam oculum. Plau. Qui amant ancillam meam oculitus.

¶ Oculo as. ab oculis fieri puto. Tertu. in apologetico. Sed qui iam expolitos et ipsa urbanitate deceptos. i. agnitionem veritatis ocularet. Hinc inoculo et exoculo. a quo exoculasso is. quod est oculum eruo. Plau. in ru. Si hercle illic illas hodie digito tetigerit: peristis ambo: inultas nisi tunc exoculassitis usque adeo: donec qua domum abeat nesciat. Et hec omnia ab oculo is. deducuntur: quamuis per duplex c scribitur. Lactan. li. de opi. ut igitur oculi munitiores essent ab iniuria aliorum tegminibus occuluit. Unde oculos dictos Uarroni placet.

O ante D.

¶ Ode grece cantus latine dicitur. Hodos vero via.

¶ Odi defectiuum ut Pris. inquit neque presens neque futurum neque participium habet: sed tamen presentis quam preteriti temporis significationem tenet. Inuenitur tamen odio is. odi. osum. futuro odiam et odibo. Hiero. in lib. puer. Et imprudentes odibunt scientiam. Significat autem odi odio habeo. a quo osus. Unde exosus et operosus: et osor de quibus alibi.

¶ Odium ira inueterata ut inquit. Ci. lib. iiii. tus. Interdum capitur pro instantia assiduitate molestia fastidio. Ter. in Eu. Neque agri neque urbis odium unquam me percipit. i. molestia fastidium vel satietas preoccupat. Odium etiam siue quod idem est odion nomen loci a cantu nomen habens. In eo enim musica certamina spectabantur Grece ωδειον. Uic. Sic pericles atheniensis inter cetera opera que athenis extruxit fecit et odion: in quo certamina musica expectabantur: quod multis sedibus et columnis extor natum fuisse historici scripserunt.

¶ Odiosus qui odio habetur. Ci. Odiosum sane genus hominis officia exprobrantium. Aliquando capitur pro molesto. Ter. in phor. Si porro esse odiosi pergitis. Odiose aduerbium cum odio.

¶ Odœporicon οδοιπορικον vulgo dicitur itinerarium Hiero. ad paula. Neque enim odœporicon eius disposui scribere. Est enim liber in quo annotantur profectiones fluuii: urbes: loca: nationes.

¶ Odor littere commutatione dicitur pro olor. Hinc notum est quod significet oleo. Dicitur et odos pro odor: sicut honos lepos.

¶ Odorus a. um. pe. p. quod ex se odorem mittit: ut odora pinus. Aliquando odorus ponitur pro indagatore et sagaci. Uir. li. iiii. ene. Et odora canum vis.

¶ Odoratus a. um. quod aliunde accipit odorem: ut templum odoratum. Interdum sumitur pro odorifero. i. quod ex se odorem habet. Ply. li. xxi. quibusdam annis minus odorata prouenit. s. rosa preterea magis omnibus locis siccis quam humidis odoratior. Uerg. lib. ge. iii. Disce et odoratam stabulis accendere cedrum. Ser. odoratam pro odoriferam.

¶ Odoro as. et odoror depo. Hier. in li. Gen. Odoratus est dominus odorem suauitatis. Col. li. vii. Deinde nares perfricato: ut homines discant odorari.

¶ Odorator qui odorem sequitur ut canis qui et odorinsequus dicitur.

¶ Odoramentum odoratio ipsa siue quod odoris gratia tenemus. Ply. Omnium odoramentorum: atque adeo herbarum differentia est in colore et odore et succo.

¶ Odorarius qui odores conficit: venditque a grecis aromatopola dicitur.

O ante E

¶ Œanthe nomen ciuitatis que a quibusdam etiam œanthea vocatur. Est etiam flos uue: nam οινοσ id est vinum et το ανθοσ dicitur flos: οι in œ diph. latinam.

¶ Œnanthe vitis labrusce florens uua. Colligitur cum optime olet: siccatur in umbra substrato linteo: atque in cados conditur: dicta quasi οινου ανθοσ. hoc est vini flos Hier. contra Ioui. posuit pro quodam odoramenti genere cum dixit Amomum cyphi œnonanthe: muscus et peregrini muris pellicula.

¶ Œnanthinum pe. p. unguentum quod ex œnanthe: hoc est flore labrusce fit.

¶ Œnon greci vinum dicunt.

¶ Œnopola pe. p. venditor vini. Œnopolium taberna vinaria. Plau. in asi. Cum a pistore panem petimus: vinum ex œnopolio.

¶ Œnophorum pe. cor. vas vinarium ad ferenda vina aptum. οινοσ vinum: quod απο του οιομαι: quod est imaginor: quod qui copiosius biberint multa imaginantur que non sunt φερω porto. Mar. Reddidit œnophori pondera parua sui. Apu. in me. lib. viii. Œnophoro quod immistum vino gerebat venenum.

¶ Œnotria regio Italie seu ipsa Italia cuius populi œnotrii dicuntur. quod ibi optima vina nascantur. ab οινου vel ut Uar. putat ab œnotro sabinorum rege.

¶ Œnotrides dicte sunt due insule que sunt contra Ueliam. Pontia scilicet et Isacia.

¶ Œnomaus hippodamie pater Elidis rex qui victus a pelope regnum amisit: totaque postea regio peloponessus a pelope dicta est.

¶ Oebades darij stabularius: cuius industria ipse darius persarũ regnum adeptus est.
¶ Oebalus pe. cor. rex laconũ: a quo regio œbalia. Alius fuit thelonis capreę filius: de quo Ver. li. vij. Qui multos in campania subegit.
¶ Oebalia regio i pelopõneso q̃ et lacõnia dicit̃ ab œbalo Arguli filio. q̃ rex laconũ fuit. Sta. lib. Achil. Solueret œbalio classem de littore pastor Dardanus. Quod aũt Virg. li. iiij. Ge. dixit. Nãq; sub œbalię memini me turribus altis. etc. Idõ posuit vt ostẽderet tarentum a laconibus fuisse cõditũ: quorũ pars est œbolia.
¶ Oecos grece domus siue familia latine dicitur: a quo œconomus.
¶ Oeconomus pe. cor. tam pecunię q̃ frugũ olim q̃ dñis possidet dispẽsator est. Vñ et œconomicus xenophontis pulcherrimus liber est q̃ nõ gubernationẽ villę: sed dispensationẽ vniuersę domus tullio interp̃tante signif. Cõponit̃ eñ ex οικος q̃ est domus: et νομος lex. Docet eñ dispẽsatorẽ legẽ domus esse. Oeconomica q̃ ad rem domesticã ac familiarẽ pertinẽt. Oeconomia rei domesticę administratio.
¶ Oechalia vrbs laconię ab œchalio fluuio eam p̃ter fluente ita dicta. Sed postea ab hercule euersa. Unde et ea pars laconię q̃ thessalię p̃pinqua est œchalia appellatur. Vir. Ut bello egregias idẽ disiecerit vrbes: Troiã q; œchaliamq;. Alię etiam fuerunt œchalię: vt in thessalia et eubœa.
¶ Oecumenicas latine vniuersalis et ad totũ orbẽ pertinens. Unde œcumenicũ cõciliũ dicimus.
¶ Oedipus odis. œdepi tertię et secũdę declina. vt docet Priscianus libro. vj. Sta. libro. i. the. Limes mihi carminis esto. Oedipo confusa domus. Plautus in pe. Oedipo est p̃iectore opus q̃ sphyngi interpres fuit. Dictus œdipus απο του οιδειν τους ποδας. i. a tumore pedum quos habuit perforatos. Fuit aũt nomẽ filij laij regis thebarum.
¶ Oenotria regio in brutijs sicut scribit Stra. li. vj. ab œnotro rege sabinorũ sic appellata. a quo Oenotrij viri dicti sunt.
¶ Oenone nomẽ ciuitatis et nymphę.
¶ Oesypũ ab oue dictũ est: quã greci οισυ vocant quasi οιος ρυπος. i. ouium sordes.
¶ Oestrũ grece furor dicit̃ οιστρος. Unde Statius vocat œstrum poeticum furorẽ. Tps erit cũ laurigero tua fortior œstro Facta canam. Oestrũ etiã latine asillus volatile paruũ: vulgo tabanus ex soni similitudine dictus vel a tabe. Virg. Est lucos silari circa ilicibusq; virentez Plurimus alburnum volitans: cui nomen asillo Romanum est œstrum graij vertere vocantes Asper acerba sonans quo tota exterrita syluis Diffugiunt armenta. Col. li. x. scribit nasci in extremis partibus fauorũ amplioris magnitudinis q̃ sunt apes cęterę: eosq; nõ nulli putant esse reges: verum grecorum auctores οιστρους appellant: ab eo q; exagitent: nec patiantur examina conquiescere.
¶ Oeta mons inter thessaliam et macedoniã clarus morte et sepulchro herculis: in quo (vt Ser. inquit) stellę videntur occidere. sicut de Ida nasci. Et vbi Elleborum optimũ nascebatur. A parnasso vsq; pindũ pars in thermopilas vergens p̃prie Oeta vocatur. Hinc œteus a. um. Vñ hercules Oeteus dictus est. Aeeta vero colchorum rex fuit filius Solis: et p̃sides nymphę frater persei q̃ in taurica regnauit: q̃ habuit filiam hecaten crudelissimã supra patrẽ: q̃ hoies sagittis appetere solebat: faciebat venena: Inuenit prima aconitũ: quo patrẽ interemit. regnum occupauit: templũ dianę statuit: vbi nauigantes hospites sacrificabat. Quo clarior euaderet nupsit Aeetę patruo: ex q̃ genuit Circen medeã Egraleum. Circe in venenis plus matre edocta nupsit Sarmatarũ regi: quẽ veneno interemit: et crudelitate sua ad Italiam pulsa est.

Ante F.

¶ Offa per duplex ff cõstabat ex carne fere porcina lucanica: quã facere ex mediocri itestino Romanę mulieres a lucanis didicere. Vñ officia porcinã cũ cauda offam penitã dicebant. vñ est Iuue. Et patruo similes effunderet offas. Offa etiã ciuarium ex frustis panis in iure pingui caseo vetere pipere et cynamomo cõditis q̃ iussulata et caseata dicit̃. Vir. Melle soporatã et medicatã frugibus offam: Põt etiã fieri offa ex alijs rebus. Var. li. iij. de rerus. Cibatui offas positas hę maxime glomerãtur ex ficis et farre misto. Ab offa fit offarius p̃ coquo. Offatim particulatim.
¶ Ofella dimin. frustulum carnis erit pura libiale in q̃s caro cõciditur: porcina a porco quã in sartagine craticula et prunis coquimus. Uitulina a vitulo quã ad ignem verubus versantes ad escam paramus. Et apud poetas p̃ p̃ simplex f. scribitur. Mar. Parua tibi curua craticula sudet ofella. Iuuen. At rudis omni tpe et exigue furtũ imbutus offelę.
¶ Offula similiter diminu. ab offa. Suet. in Clau. Rogo vos quis põt sine offula viuere. Col. scribẽs de salsura carnis suillę: vt Dein offulę carnis spissę cõponũtur et alternis sal ingeritur.
¶ Offectores. vide supra in dictione infectores.
¶ Offendo is. di. sum. ex ob et fendo: q̃d non est in vsu sicut et defendo. i. incurro: incido: et est p̃prie animi et corporis. Ter. Aduenies offendi quendã mei loci hinc atq; ordinis hoiem haud impurũ. Et nõ solũ de animatis sed de inanimatis quoq; dicitur. Sed qm̃ q̃ incidunt in aliquid lędere sępe solent id in q̃d incidunt: factum ẽ vt offendere pro lędere vsurpet̃. Lact. li. iiij. Quo peccato ac scelere offensus deus. Et offendere est inuenire: sed p̃ter opinionẽ. Cice. de rep. Sed imitor architã illum Tarentinũ: q̃ cũ ad villã venisset: et omnia aliter offendisset. Item ponitur pro percutere et verbis iniuriam facere.
¶ Offensa offensio offendo inis. et offensus us. in vno significato accipiũtur. Luc. Nõ igitur multis offensibus in temerando. Offensa tñ actiue sumitur. Cum tot eius offensas pati non possem discessi. Offensio plerunq; passiue. Idem In corpore egro odiosa est omnis offensio id est omnis molestia et passio. Offensiũcula: parua offensio.
¶ Offendiculũ impedimentũ obstaculũ. Offensaculũ: i. q̃d ponit̃ vt aliqis in ipm incidat vel impingat: ab offensa nomen deductũ.
¶ Offensatio obstatio seu obuiatio ab offenso as. frequẽtatiuo v̾bo: cuius id nõ legeri. nã eius formatio legitima ẽ sicut ab occurso occursatio. Defẽsito tñ freq̃ntatiuũ est verbi defendo: vt apud Cice. Si igitur non poterit siue causas defensitare. Sed non miruz si defensito et offenso frequentatiua duplicia varijs vocibus reperiri possint: quoniam et curso et cursito similiter inueniuntur.
¶ Offendix ligaturę nodus: quo apex retinebat̃.

offendo [illegible] ... [illegible]

O ante F et G.

¶ Offero ꝓprie exhibeo siue presento. Ter. in hec: Oportune te mihi offers. Interdũ offerre est sponte dare. Hinc oblatiões dñr q̃ diis offerunt. Interdum inferre. Ci. li. iij. offi. Reginę stuprũ obtulit. Interdũ immittere. Idẽ ad põtifices. Domus ardebat in palatio nõ fortuito: sed oblato incendio. Interdum obiicere vt apud eundẽ in Lel. Addendũ eodẽ est vt ne in criminib⁹ aut inferendis delectet amicus: aut credat oblatis. Interdũ polliceri. Iusti. Cũ ei auxiliũ obtulisset.

¶ Officio is. ex ob cõtra et facio: quasi noceo dicit. Cice. li. offi. Demoliri ea quorum altitudo officeret auspiciis. Unde per antiphrasim officium quidã dici volunt. Aliquãdo officere idem est qđ efficere. Unde etiã secundũ alios officium quasi efficiũ. Est em̃ officium qđ quisq̃ efficere debet ꝓ suę conditiõe personę. In quo aiaduertere oportet quid loco cõueniat: quid tpi: quid rerum aut psonarum dignitati. Unde in familia bene instituta dicim⁹ omnes in officio esse oportere. i. oẽs oportere agere q̃ debẽt. Teren. in and. Hoccine est officium patris? Amb. lib. i. offi. Legimus officiũ dici a nobis posse: nec ratio ipa abhorret: quãdoquidẽ officiũ ab efficiendo dictuz putam⁹ quasi efficium: sed ꝓpter decorem sermõis vna immutata littera officium nuncupari. vel certe vt ea agas quę nulli officiant: prosint omnib⁹. Potest etiã dici et recte vt ab officio is. officium deriuetur: ita vt ob non ob: sed circũ significet: vt circa qđ faciẽdum est innitamur. Nec quenq̃ moueat: q officio is. aduersetur nomini officiũ. Tunc enim ob significat contra: vt sit quasi cõtra facio. Ideo significat obsum. Sed q significat etiam circum seruit nomini officium. Huiusmodi em̃ varietas ex prępositionũ multiplici significatiõe plerumq̃ existit: quã cũ ignoramus non veram vocabuli interpretationẽ cõsequi valemus. Officium aũt generatim loquẽdo cũ ad omnes homines pertineat (Siquidẽ Ci. de officiis scripsit: item et Amb.) q̃tum intelligo est cõgruus act⁹ vniuscuiusq̃ personę. Uel id est in quod quisq̃ incũbere debet: vt ipm sicut charitas postulauerit quo ad potuerit affectum reddit. Unde cum facimus quod debeamus quia bene facimus inde officium etiam beneficium dictũ est. Cic. lib. ij. ad herẽ. Si plura aut maiora officia q̃ maleficia videbunt cõstare. Et q2 benefacere cupiam est obsequi illi: cui bene fit: iccirco officiuz etiã obsequiũ dicitur Idem. Odiosum sane genus hominũ officia exprobrantium quę meminisse debet is in quem collata sunt non commemorare qui contulit. Capitur interdũ officiũ ꝓ honore: vt Circũstabant Cęsarẽ senatores sedentez in aurea sella officij gratia. Magistratus quoq̃ officiũ dicitur: vel quia honoris gratia institutus est: vel quia opẽ populo fert: vel quia ius quod cuiq̃ debet reddit: quandoq̃ accipitur pro alicuius artis ratione vt officiũ grãmatici: officiũ medici. Et cum ad virtutez pertineat: vt hominis officium est pietatẽ colere: dicimus tamen interdum Lenonis est officium insidiari pudicicię. Accusatoris est officium crimina inferre. Et em̃ quãdoq̃ officere significat inficere. Unde offectores colorum infectores dicuntur.

¶ Officium ab efficiendo vel ab officiendo: de quo modo dictum. Et est duplex. Alterum perfectũ quod gręci catorthoma vocãt: qđ et omnis numeros virtutis cõtinet. Alterum medium pertinens ad institutionem vitę cõis. Cice. li. iij. de fini. Quod ratiõe actũ sit id officium appellamus.

¶ Officiosus qui libenter vel prope officium seu beneficium alicui exhibet: siue qui obsequi alteri multum studet. Cice. Octauio hominem prudentem et officiosum cognosces. Quandoq̃ officiosum dicitur: quod cõtinet pietatem: et nulli nocet: alicui prodest. August. ad Hiero. Si ad scripturas sacras admissa fuerunt vel officiosa mendacia quid in eis remanebit? Capitur aliquãdo in malam partem. Nam cum olim Q. Atherius defenderet reum libertinum cui obiiciebatur q patroni concubinus fuisset: hac defensione vsus esse fertur. Impudicicia in ingenuo crimen est: in seruo necessitas: in libero officium. Ex eo impudici et obscœni aliq̃diu officiosi vocati sunt. Officiosus dolor a Cice. lib. iij. tus. dicit q ex iusta causa suscipit et cuius probabilis rõ reddi põt.

¶ Officialis et hoc officiale quod ad officium pertinet: vel quod de officio tractat. Lac. li. vj. Quid. M. Tul. in suis officialib⁹ nõne hoc idẽ persuadet nõ esse omnino largiendum. Et dis. xxxviij. scribitur. Quãdo presbiteri in parœchiis ordinãtur: libellũ officialez a sacerdote suo accipiant. i. in quo obtinetur officium. Officialis etiam magister magistratus vocatur. Apul. Sed iussit potestas officialẽ suum magna seueritudine coerceri. Idẽ etiã officium vocatur: vt apud historias quorundã sanctorum martyꝝ legitur.

¶ Officina pe. pro. locus vbi aliquid fit: hoc est in quo artifices opera sua faciũt. Hiero. de Paulo Eremita hũc locum ęgyptiorum litterę ferunt furtiuę monetę officinam fuisse ea tempestate qua cleopatrę iunctus est Antonius Ab efficiendo dicta. Taberna vero vbi aliquid venditur cum alibi factum sit: licet quandoq̃ officina taberna ꝓponatur.

¶ Officię arũ. dicũtur fallacię.

¶ Offirmo as. firmũ ꝓpositum in animo habeo et quasi obstinate. Ter. in heau. Age queso ne tam offirmes te Chremes. Proprie aũt offirmare est valde seu perfecte ꝯtra aliquẽ firmare. Hie. Beatus Paulus ostiũ qđ patebat recludẽs sera offirmauit.

¶ Offlecto circũ vel cõtra flecto. Plau. i ru. At ego hinc offlectam nauem.

¶ Offoco as. pe. p. circũ foco siue suffoco. Aug. li. v. con. Sed me maxime captũ et offocatũ quodammodo deprimebant corporalia cogitantẽ moles illę sub quib⁹ anhelans in aurã tuę veritatis respirare nõ poterã.

¶ Offoco as. pe. pro. aquam in fauces do ad sorbendũ.

¶ Offringo ex ob et frango ei⁹ qđ fractũ est cõtrario frãgo. Fest. ꝓprie terra offringi dicitur qñ iterũ transuerso sulco arat. Uar. li. i. de re rus. Cũ ꝓsciderís offringi oportet. i. iterare vt frangant glebę. Prima em̃ a ratiõe grãdes glebę ex terra scindunt.

¶ Offundo is. circunfundo: obscuro: obceco siue opto/ maculo vc. Lac. li. vij. Luna iã nõ tribus deficiet dieb⁹ aut horis sed ꝑpetuo sanguine offusa meatus extra ordinarios paget. Ci. p Ros. Erant interea q̇ suis vulneribus mederent q̇ tanq̃ si offusa repu. sempiterna nox esset ita ruebãt in tenebris omniaq̃ miscebãt. Aliqñ offendere est iniicere. Cic. Hic error et hec doctorũ animis effusa caligo est.

O ante G.

¶ Ogdoas. adis numerus octonarius.

¶ Ogdous ęgypti rex Uobęus cognominat⁹: q̇ mẽphi ꝯdidit a noie filię. hic pri⁹ Uenereus cognominatus fuit vt auctor est Diodo. siculus.

¶ Ogdolapis fluui⁹ nauigabil ex alpib⁹ fluẽs ad vrbem irrũpit.

¶ Oggannio multũ dico / inculco. Plau. in asi. Cui nũq̃ vnã rem me licet semel ꝑcipere fieri qn centies eandem imperem atq; oggannam .i. inclamitem vel insuper clamitem.

¶ Oggero is. pe. cor. vide in dictione gero.

¶ Ogyges thebanorũ rex q̃ bœotias ędificauit circiter mille ⁊ quingẽtos annos añ vrbẽ ꝯditã hinc ogygius a. um. Vñ ogygia mœnia thebana dicta sunt. Sub hoc rege fuit diluuiũ magnũ.

¶ Ogygia insula inter phœniciũ ⁊ syriũ mare: ab Ogyge thebanorũ rege.

¶ Ogyris insula ꝙ in ea Erythrę regis monumentum magis clara q̃ cęterę vt inquit Pompo.

O ante H

¶ Ohe interiectio exclamantis: ⁊ satietatẽ vsq; ad fastidiũ designat: et iubet modũ imponere.

O ante I

¶ Oinomeli. Vide in dictione mulsum.

O ante L

¶ Olea ⁊ oliua pro arbore. Virg. li. ij. Ge. Sed truncis oleę melius: ꝓpagine vites Rñdent. Am. Quis ali⁹ tales fruct⁹ ferret olearũ nõ curuescentium vbertate baccharũ? Vir. Incũbẽs tereti damõ sic cœpit oliuę. Amb. Ideo ad montẽ venit oliueti vt nouellas oliuas in sublimi virtutũ plantaret. Similiter pro fructu olea et oliua dicit. Vñ ⁊ ꝓ liquore oleum ⁊ oliuũ dicimus Oleũ ab olea. Oliuũ ab oliua. Hor. in Ser. Quali ꝑfũdat pisces securus oliuo. Col. li. vj. Oleũ optimũ licinia. dat plurimũ Sergia. Olearũ quędã dicunt licinię quędã pausię: quędam sergię: quędam orchis: quędam regię et quędã radij.

¶ Oliuitas oleę fructus. Var. Tum deniq; omnis cur lucerna combusta est in lucubrando oliuitasq; ꝯsumpta ẽst. Dicit oliuitas etiã siue oleitas oletas ve tp̃s legẽdarum oliuarũ.

¶ Oliueta ę. ab oliuo dicebat sicut a vino vindemia.

¶ Oliuetũ loc⁹ in quo oleę cõsitę sunt. Col. li. iij. Meli⁹ autẽ truncis q̃ plantis oliuetũ cõstituitur.

¶ Oletũ idẽ qđ oliuetũ ab oleta: vt est apud Catonem li. de re rust. Est aũt sumptum ab oleo. Itẽ sterc⁹ humanũ. Verantius Sacerdotula in sacrario fecit oletũ ꝓprię tamẽ capit ꝓ loco in quo meijmus atq; excernim⁹. Taci. in Ner. Gymnasiũ eo anno dedicatum a Nerone ꝑbituq; oletũ equiti ac senatui.

¶ Oleaceus a. um. quod est materiatũ ex olea: vt lignũ oleaceũ: liquor oleaceus.

¶ Oleatus a. um. qđ est factũ cũ oleo. Hier. in li. numeri. q̃ si panis oleati faciens ex eo tortulas saporis

¶ Olearis ⁊ hoc oleare qđ ad oleũ pertinet. Plyni. lib. xxxiij. Quippe cũ in exacuendo oleares cotes ⁊ aquarię ęque differãt oleo delicatior fiet acies. Sic oliuaris ⁊ hoc oliuare. Seruius. Trapetis aũt molis oliuaribus.

¶ Olearius a. um. ⁊ oliuarius a. um. qđ ad oleũ ꝑtinet vt olearia ⁊ oliuaria cella. Col. li. ij. In sole siccata ⁊ mox refrigerata recõditur si maior est mod⁹ i horreo: si minor in vasis oleariis salsamentariisq;.

¶ Olearius ij. qui oleum facit vel vendit. Col. li. vltio. Peritissimi olearij vix patiuntur ad vnam lucernam opus fieri.

¶ Oleosus a. um. qđ est plenũ oleo. Ply. Semẽ oleosũ qđ et fit ex eo medet ouis vlceribus perunctis.

¶ Oleaster olea syluestris. Virgi. Indicio ẽ tractu surgens oleaster eodẽ plurimus ⁊ strati bacchis syluestrib⁹ agri. Huius diminutiuum est oleastellus.

¶ Oleagin⁹ a. um. pe. cor. qđ ex olea arbore est: sicut faginus a fago. Vergi. Truditur e sicco radix oleagina ligno. Dicit et oleagineus a. um. Var. li. j. de re rus. Demũ in oleagineis seminib⁹ arbores videẽdũ vt sit de tenero ramo ex vtraq; parte ęquabiliter ꝑęcisũ quas alij. sclauolas: alij taleas appellant.

¶ Oliuo as. oliuarũ vindemiã ago. siue oliuas colligo. Ply. Quippe oliuantib⁹ lex antiquissima fuit oleam ne stringito: neue verberato.

¶ Oleo es. oleui. ⁊ olui. olitũ ⁊ oletũ: odorẽ spiro: ⁊ construitur frequẽter cum actõ fere cũ omnibus suis cõpositis. In quo significationẽ eorũ neutralem transitiuam esse depręhendere licet. Hora. Vina fere dulces oluerũt mane camœnę. Hiero. ad Pamma. Simplices epistolę tuę olent prophetas: apl̃os sapiũt: Aliqñ etiam ablatiuo. Oui. Perq; locos sacros et olentia sulphure fertur. Pro. Cur nardo flammę nõ oluere meę? Aliqñ sine casu. Ply. Rosa recens a longinquo olet. Inuenitur etiaz olo is. Plau. Olunt ędes arabicas. Idem in mus. Non omnes olere vnguẽta exotica: sicut tu oleo. Est em̃ iam bus Ei⁹ naturę sunt cõposita: videlicet redoleo: quod idẽ est quod oleo. Hiero. Nunq̃ vinũ redoleas ne audias illud philosophi: hoc nõ est osculum porrigere sed vinũ ꝓpinare. Virgi. Feruet opus: redolẽtq; thimo fragrantia melle. aboleo: adoleo: exoleo: inoleo: de quib⁹ supra oboleo grauеolentiã: odorẽq; tetrũ reddo. Sue. in Cali. Ille antidotũ oboluisset quasi ad ꝑcauenda venena sua sumptũ. Plau. i mus. At te Iuppiter dijq; omnes perdant oboluisti aliuz germana illuuies. peroleo valde oleo. Lucil. li. xxx. Quis totuz sis corpus iã perolesse bisulcis. Suboleo quasi oleo ⁊ odorẽ sentio. ꝑ trãslationem sub olere ponitur pro demõstrare et de aliqua re sentire quasi quę male sentiat. Ter. Ne paululũ quidem suboleat esse amicam hanc Clinię. Plaut. in Cas. Subolet iam vxori quod ego machinor. Dicitur ⁊ bene oleo: et male oleo. graue oleo: suaue oleo. Ply. Succus hederę tędia narium: graueolentiãq; emendat. Augu. libro octauo con. Inde sermo deuolutus est ad monasteriorũ greges et mores suaueolentię tuę. Ab eo fit olesco: quę inter se differunt: ꝙ oleo habet significationem neutralẽ transitiuã: olesco passiuã innatam.

¶ Olẽtica dicũtur mali odoris.

¶ Olidus da. dum. pe. cor. qđ tã bonũ q̃ malũ odorem habet. Mar. Olidęq; vestes murice. Hora. lib. epistolarũ in malũ dixit. Sed minus arctę premunt olidę cõuiuia capræ.

¶ Olfacio is. olfeci olfactum quod et olefacio dicitur significat odoro. Plynius lib. xj. Quonam modo audiant delphini mirum. Idem. Nec olfactus vestigia habent cum olfaciant sagacissime. Inde olfactus a. um. participium et olfactus tus. Idem libro. xxix. Basilisci quem etiam serpentes ipsi fugiunt alios olfactu necantem.

¶ Olfacto as. frequẽtatiuũ ab olfacio. Ply. li. xx. Xenocrates pulegij ramũ lana inuolutũ in tertianis añ accessionẽ olfactãdũ dari tradit.

¶ Olfo as. idẽ qđ olfacio. Aug. Quia nõ secum ferebat nisi amantẽ memoriã et quasi olfata q̃ comedere nõdũ dosset.

Olibantum mensura vinaria rotunda nominabat.

Olim aduerbium nō solū p̄teritū tp̄s sed etiā p̄ns et futurū denotat. De p̄nti Vir. Vestra meos olim si fistula dicat amores. De futuro. Idē. Hunc tu olim cęlo spolijs orietis honustum accipies. Quinti. Qui olim nominabuntur. Ponit etiā pro aliq̄n. Cur. Olim enim uero mero sensibus victis ex lecto sępe ꝯsurgit. Et pro tādudū. Virg. li. ij. Geor. Ac iam olim seras posuit cum vinea frondes.

Olimiā in lōgo tp̄e. Quin. Olimiam impator inter fulgentes virtutes tuas liuor locū quęrit.

Olla genus vasis pro quo antiqui dicebāt aula. ab olla fit dimi. ollula. Var. Cato ait vuā amineā in ollis cōmodissime condi. Idem. Electa in secretam corbulam: inde in ollulas addatur.

Ololygones pe. cor. mares ranę quo tp̄e vocē mittētes ciunt ad coitū fœminas. Fit a v̄bo gręco ὀλολύζω. qd' est vlulo.

Olisippo oppidū in lusitania ad oceanū apud montē Tagrū vbi quędā e vento tp̄e certo ꝯcipiūt equę: quaꝝ pulli nō plus triennū viuunt.

Olus eris. ḡ. ois herba satiua q̄ in v̄su cibario est: ab alendo: q̄ oleribus alerētur hoīes anteq̄ fruges v'l carnes essent. Var. ab olla deducit. Nonius et festus inter aspirata cōnumerant. Huius dīmi. est olusculū. Hora. Vncta satis pingui ponentur oscula lardo.

Olusatrum siue in cōpositiōe olisatrū. alio nomine hyposelynū dictum q̄ folia habeat subnigriora propter quod Col. pullum olus appellat: atq; oleris pulli radix quidā petroselinon vocant: q̄ inter petras et iuxta maceriā seri a veteribus cōsueuerit.

Olitor pe. cor. q̄ olerū ortū exercet: q̄ ꝛ hortulan' dicitur. Similiter olitor q̄ olera vendit.

Olitorius a. um. qd' ad olera ptinet: vt forū olitoriū vbi vēdunt olera: horti olitorij: ꝛ ostia olitoria q̄ dn̄t ostia hortorū. Ply. Est lactucę gen' adeo laticaul' vt ostiola olitoria ex his factitari pdiderint.

Olympus mōs cuius vertex vsq; adeo attollitur: vt summa eius accolę cœlum vocent: ꝑpter qd' poetę cœlū olympum vocāt. Dictus olympus quasi ὅλος λάμπων hoc est totus fulgens: q2 solē clarū habet nullisq; vnq̄ nubibus fuscatur. Luc. Nubes excedit olympus. Sūt autē quattuor montes hoc nomine Prim' mons altissimus inter thessaliā ꝛ macedoniā q̄ tn̄ thessalię adscribit Alter in Gallogręcia vel in Cypro. Alius apud Mysos ad cui' radices Prusa ab Annibale ꝯdita est. Quartus ad mare rubrū in ęthiopia haud longe ab heliopoli oppido: q̄ oriente sole vsq; ad quintam diei horam flāmas emittit.

Olympius a. um. i. cœlestē possessi. ab olympo.

Olympicus a. um. qd' est olympi vel quod ad olympum ptinet: vt Iuppiter olympicus. Dict' aūt Iuppiter olympicus ab olympo: a quo eruditus et ad virtutē institut' sit. Alij vero a cœlo: quē olympon gręci vocant in quo regnare fertur.

Olympia ę. vrbs erat inter ossam ꝛ olympum mōtes mercatu famigerata ꝛ celebritate illa quinquēnali ludorum incyta.

Olympia orū. ludi q̄ in honorē Iouis olympici apud Pisam ꝛ helidē gręcię oppida celebrantur. hoc est gymnicum certamen: quod quinto quoq; anno fieri solebat. Vn̄ Olympiacus a. um. vt olympiacum certamen: vt victoria olympiaca.

Olympias adis. quinq; annorū spatium: qd' a romanis lustrum dicitur. Exinde gręci tempora per olympiadas supputare cœperunt ita numerātes. Olympiadis primę aut secundę aut centesimę anno primo vel secundo vel tertio vel quarto. Atq; vt consules: ita et olympię victores iterum ꝛ tertium dicim'. Plau. in men. iterum indē pythia ꝛ tertium olympia. Est ꝛ olympias nomen mulieris ꝓprium.

Olympionices siue olympionicus qui in olympiaco certamine victor euasit νίκη quippe victoria dicitur. Helianus de vari ꝛ historia li. x. Duxit ad olympicum certamen filium suum pherenice fœmina ꝓhibentibus eam spectare q̄ pręsidebant. Licere id sibi ꝑsuasit q̄ patremꝗ fratres tris haberet olympionicas. Cic. pro. L. Flacco refert q̄ apud grecos esse olympionicem iudicatur prope esse maius ꝛ gloriosius q̄ romę triumphasse.

Olympiodorus pe. p. nomen viri ꝓprium.

Olysippū lusitanię vrbs: q̄ nostris tēporibus Vlysbona appellatur.

Olynthus thracię vrbs quā a chalcide q̄ in eubœa sit coloni condidere.

O ante M

Omasum pe. p. est pinguius atq; crassius intestinū qd' nonnulli bubulum esse credunt. Hora. in Ser. Seu pingui tētus omaso.

Omen auguriū: quod fit ore quasi oremen. Est enim futurę rei pronunciatio ori hominis incidens diuino tamen fauore. Et tam de malo q̄ de bono dicitur. Liui' lib. j. Dextra herculis data accipere se omen impleturū q̄ fata ara condita ac dicata alr. Virgili'. Quod dij prius omen in ip̄m Conuertant: Hinc ominosus qui omē facit.

Ominor pe. cor. auspicor: omen capio. Ply. lib. xxviij. Cur enim primū anni incipientis diem lętis precationibus inuicem faustū ominamur: Curtius In illo periculo macedones ominati esse videbātur. Hinc obominor de quo supra.

Omentū mēbrana tenuis et pinguis q̄ua integitur ventriculi ꝛ vniuersumq; membri interioris vestitus. Persius. Cum tibi tot funicum in flammas omenta liquescant. Vnde et pro membrana quę totū inuoluit cerebrum ponitur. Mar. Et cerebrum quod tactu sui hominem vel torquet: vel frequenter interimit non suo sensu: sed vestitus sui id est omenti hunc imponat dolorem. Hinc Omentatus ta. tum. quod est pingui omento farctum. Apitius. Insicia omentata pulpā concisas teras.

Omiomeria. Aristo. refert anaxagorā dixisse omiomeria esse elementa. hoc est ex singularibus partib' constantia ossa: videlicet e pauxillis atq; minutis ossibus. Sic de pauxillis atq; minutis visceribus viscus gigni: sanguenq; creari sanguinis inter se multis coeuntibus guttis.

Omitto et ob. et mitto: sed b. abijcitur contra regulam. Quidam tamen per b. scribendum putant sed non proferendum. Et est omittere rem aliquam penitus dimittere. Admittere vero et intermittere aliquo certo tempore dimittere. Virgilius. Omissos hinc iam obliuiscere graios. Unde etiam pro negligere ponit. Ter. in heau. Vbi te vidi animo esse omisso. huic contrarium ē Attendo: vt apud eundem. Attentiores ad rem sum' omnes

¶ Omnis distributiua dictio eãdẽ vim hẽt in singulari quã i plurali. Ois em̃ homo significat omnes hoies Differt tñ ois a toto: q̃ ois ad numer̃ refertur: tot⁹ ad q̃titatez. Totũ dicim⁹ corpus aliquid integrũ: vt tota dom⁹: cũ de vniuersis numero distinctis: vt omis grex. Cõfundunt̃ tñ plerunq̃.

¶ Omnifariã aduerbiũ. i. oib⁹ modis: siue ois gñis.

¶ Omnigenus a. um. pen. cor. ex oĩ gñe. Verg. li. viij. Omnigenũq̃ deum monstra.

¶ Omnimod⁹ a. um. pe. cor. omnium modorũ.

¶ Omnimorbus a. um. quod oĩbus morbis subuenit Unde oi morbã herbã quidã maluã ꝓpellãt.

¶ Omniparens pe. cor. qui omnia genuit.

¶ Omnipudens pe. cor. quẽ omnia pudet.

¶ Omniuagus a. um. pen. cor. per omnia vagus.

¶ Omnipotens pe. cor. oia. potẽs. cõpositũ ẽ: vt docet Pris. ex trib⁹ corruptis. s. omni potis et ens qui omniũ potis est Hier. Omnipotẽs ab eo dicit̃ q̃ olm teneat potẽtatũ. Per ipm ei creata sũt oia visibilia. et inuisibilia. Au. li. v. ci. dei. Recte de⁹ dr̃ ops q̃ tñ mori ꝛ falli nõ põt. Dicit̃ em̃ ops faciẽdo qđ vult ꝛ nõ patiẽdo quod nõ vult Quod si ei accideret nequaq̃ esset olpotens. hinc omnipotentia rerũ omniũ facultas.

¶ Omnitenens pe. cor. qui oia cõplectit̃.

¶ Omniualens pe. cor. omnia valens.

¶ Omnino aduerbiũ significat prorsus. Vñ apud iurisconsultos omnino recessisse dr̃ is qui recessit animo permutandi domiciliũ.

¶ Omphagi pe. pro. q̃ cruda carne vescunt̃ quales phibentur esse etholi. vt ait Thucydides.

¶ Omphale nomẽ ꝓpriũ reginę lydię q̃ herculẽ multis munerib⁹ ornauit q̃ anguẽ iuxta Sagarim fluuiũ multos homines interficientẽ interemerit.

¶ Omphacinũ vinũ ex imatura vua factũ et omphacinũ oleũ quod fit ex immatura oliua: cui⁹ medicinę Ply li. xxiiii. meminit. Et li. xii. eius confecturã docet Greci em̃ ομφακεσ dicuntur vuę et fruct⁹ immaturi Ipsa vero oliua nominatur dirupta.

¶ Omutesco sine b. ꝛ simplici m. q̃uis ex ob et mutesco cõponatur. Et significat mutus fio. Ver. li. iiij. At vero ęneas aspectũ omutuit amẽs. i. mutus fact⁹ est: siue terrore ita ꝑcussus est: vt loq̃ nõ posset. Est em̃ pręteritum ab omutesco: nõ ab omuteo: qđ reperiri non puto: q2 nemo vere exprimere põt Mutus sum. Multo min⁹ mut⁹ fui nisi a deo liberatus fuerit. Cũ em̃ in auctorib⁹ reperimus omutuit: ab omutesco pręteritũ est. Narrat̃ em̃ actus q̃ tunc accidit: hoc est q̃ tunc ille mutus effect⁹ est. Qui act⁹ tunc nõ ꝓterierat sed extabat. Si ꝟo q̃s mut⁹ a deo liberat⁹ dicat omutui: nũc aũt loquor. Tunc omutui ab omuteo fiet: ꝛ significabit mutus fui.

O ante N

¶ Onager pe. cor. asinus agrestis Componitur em̃ ex ονοσ asinus. αγριοσ syluester. Nam in ros gręca desinẽtia cum ad latinã trãseunt declinationẽ: mutant ros in er: vt Alexandros. alexãder. Onagros Onager. Var. Asinorũ duo sunt genera. Unũ ferum: quos vocãt onagros. In phrygia ꝛ lychaonia sunt greges multi. Alterũ mansuetũ: vt sunt in Italia omnes. Ad seminationes onagrus idoneus: q̃ e fero sit mansuetus facile: ꝛ e mansueto ferus nũq̃. Albertus libro de animalibus scribit medullam onagri curare podagrã si ea inungatur: ꝛ ei⁹ stercus siccatum ꝛ cum vino bibitum valere ꝯtra Scorpionis puncturam.

¶ Onocentaurus animal monstrosum quod a parte superiori hois speciẽ habet. a parte inferiore asini pręfert imaginẽ. De quo habet̃ apud Esaiã. Et occurrẽt demonia onocentauris.

¶ Onesimus pe. cor. ꝓpriũ nomẽ viri: ꝛ latine dicit̃ vtilis: ονεσισ iuuamen: vtilitas.

¶ Onesecritus pe. pro. philosophus ęginensis vel vt q̃dã volũt Astyphalensis q̃ cũ alexãdro militauit. vt Xenophon cũ Syro. ꝛ Alexandri vitia ꝛ laudes scripsit. fuit etiam medicus.

¶ Onocrotalus pe. cor. auis ẽ cygno similis dicta q̃ collum in aqua mergens spiransq̃ veluti ruditum asini edat. ονοσ asinus. κροταλισμοσ crepitus. Hieron. cõtra Uigi. Centauros et syrenas vlulas et onocrotalos in Esaia legimus.

¶ Onixes genus marmoris: de quo Plynius Onix est in arabię montibus et in germania: ex quo potoria vasa primũ facta post pedes lectorũ sellarũq̃.

¶ Onyscus siue Tylus vermiculus est pluribus pedibus colore fusco sub lapidibus aut figulinis vasis viuẽs q̃ tactus arcuat sese atq̃ in globum contrahit ad similitudinem paruę pilę.

¶ Onyx onycis generis masculini vngulis seu gemma candorem habẽs vnguis humani. Mar. Calcatusq̃ tuo sub pede lucet onyx. Acron dicit esse metallum gemmę simile: de quo parua vasa ad vnguenta fiebãt q̃ a Porphyrione ampullę marmorę dicuntur. Nam onychitẽ lapidem quidam dicunt esse marmoreũ: nasciq̃ in Arabię montibus: ex quo vasaria facta fuisse scribit. Corn. nepos hũc quidã alabastritẽ lapidẽ vocant ad vasa vnguentaria: qm̃ ea incorrupta optime seruare dicit̃: vt ait Ply. Proper. Cũ dabit̃ syrio munere plen⁹ onyx. Apđ Luc. ꝛ Papi. sumit̃ pro ipo marmore. Et ꝑ vase tã fce. q̃ mas. gñis est. Mar. Unguentũ fuerat qđ onyx mõ parua gerebat. Onyx etiã vngula quędã aromatica Prop. Et crocino nares murrheus vngat onyx. A cuius actõ gręco nostri hęc onycha declinauerũt. Hier. i Exo. Sume tibi aromata stactẽ ꝛ onycham. Ab onyx fit adiectiuũ Onychinus a. um. pe. cor.

¶ Onoma pe. cor. latine dr̃ nomẽ: a sono aliquo seu voce nomina fingũtur.

¶ Onomatopoeia cũ œ dip. i. nois fictio: vt balat⁹ ouiũ mugit⁹ boũ ab ονοματοσ nois et ποιεω fingo.

¶ Onoba ciuitas inter sacrũ ꝓmõtoriũ ꝛ herculeas columnas.

¶ Onus eris. põd⁹. Videt̃ rõ exigere vt aspiretur cum Var. dicat honos ab honesto onere: ꝛ honestus: q̃ hon⁹ sustineat reip. Cũ aũt honor ꝛ honoro aspirationẽ habeant ꝛ ab honore deducant̃: videt̃ etiã honus aspirãdum vt quod in deriuatiuis seruat̃: in primitiuis seruari debeat: verum vsus hodiernus refragatur.

¶ Onero as. on⁹ impono. Trãsfert̃ etiã ad aĩm vt onerasti me curis. i. implesti hic onerat⁹ ꝛ onust⁹ ꝓ pleno frequẽter accipiunt̃. Vir. Vina bon⁹ q̃ deinde cadis onerarat acestes. Hui⁹ ꝟbi cõpositũ ꝛ cõtrariũ ẽ onero: qđ est on⁹ detraho. Terẽ. Nos q̃z amicos ei⁹ exonerastis metu Idẽ ego nũc mihi cesso q̃n hũc humerũ exonerẽ pallio

¶ Onerarius a. um. qđ onerat̃: vel onerari põt. Vñ naues onerarię q̃ a gestandis oneribus dictę sunt et ob id tardę quẽadmodũ actuaria nauicula celeritate pręstãs dicta est q̃ facile agi possit.

¶ Onē insulē in oceano septētrionali in quib⁹ vt Ply. refert li.iiij. oviis auiū ⁊ auenis incolē viuunt.

¶ Onerosus plus est q̄ꝫ oneratus.

¶ Onustus dicit̄ cui onus ip̄m honori est: vt si q̄s spolia de hostibus ferat.

O ante P

¶ Opacus a.um. pe. p. qđ est vmbrosum. Ver. Et fontes sacros frigus captabis opacum.

¶ Opaco as. pe. p. obumbro coopio: obscuro. Idē li.ij. Ge. Nūc altē frondes ⁊ rami matris opacāt. Col.li. vj. Cum plerūq̄ꝫ dicti syderis tp̄e quedā p̄tes ei⁹ regionis sic infestētur euro vt nisi tegumīnib⁹ vites opacent̄ veluti halitu flammeo fructus vrat̄.

¶ Opa ē. actio est ⁊ labor ⁊ industria opantꝫ seu opatio pro mercede sumpta. Ci.li.offi. Nō male p̄cipiunt q̄ seruis vti iubēt vt mercenarijs. iusta p̄bēda opam exigendā. i. laborem ⁊ opationē corporis. Opas quoq̄ꝫ personas dicim⁹ q̄ aliquid faciunt: sicut custodia q̄ custodit. Cice. p Flac. Opera facessant: seruitia silcāt. Opus vero finis fructusq̄ꝫ opē qđ fabricando factum relinquitur. Terē. in hau. vtrūq̄ꝫ cōplexus est cum ait. Quod in ope faciūdo opē ꝯsumis tuē. Vñ opa auctorū dicuntur. Et opa tam publica q̄ꝫ priuata ēdificia dicūtur. Aliquando tamen opus capitur p opera. Virgi. Mollibus e stratis opa ad fabrilia surgit: quasi ad opas. Vbi notādū est q quotiens non ad laborem corporis sed ad laborē animi et ad artem industriamq̄ꝫ respicimus magis opus q̄ꝫ operam dicimus: vt in ope fabrili: in ope rustico in ope faciundo. Interdum opus ponit̄ p mercede vel necessario: vt opus ēgrotanti medico. i. necessarius est medic⁹ ēgrotanti. Et nihil mihi opus est. i. nihil mihi est necessarium. Dicimusq̄ꝫ opus est mihi res. huius rei. hāc rem Apu. Cui eam rem factā opus fuerat. Similiter opus est mihi hac re: qđ freq̄ntius vsurpatur. Dicimus quoq̄ꝫ operam do: operam impendo: opam nauo: qđ est ad aliquā rem agendā incumbo: ⁊ studium laborēq̄ꝫ impendo Cice. Da opam vt valeas. Hinc dedita opa dicim⁹ de industria quasi cura adhibita ⁊ labore impenso.

¶ Operula dimi. ab opa. Apule. Operulas etiā in eaꝫ ꝯtuli: quas adhuc vigenis saccariam faciens merebam Opusculū dimi. ab opus.

¶ Oparius q̄ laborē operādo fert. Vñ Cas. scribit operarios parandos esse: q̄ laborem ferre possint: ne minores annorum. xxij. et ad agriculturā dociles. Grēce. Ergastes dicitur.

¶ Operarius ria. rium. qđ industria atq̄ꝫ opa fit Plynius. Quē inter vina operaria numerantur. Et fit ab opera.

¶ Operarius ria. riū. qđ opatur. Ambr. li. de para. Si assumptio de ligno scientiē boni et mali ita operatoria erat vt bonū ⁊ malū cognosceret̄: sine dubio vbi gustauit de ligno p̄cauit.

¶ Operosus q̄ rebus gerēdis operā dat. Ci. Videtꝫ vt senectus nō mō languida non sit. Verūetiā operosa. i. q̄ agit ⁊ rebus agendis operā dat. Quādoq̄ꝫ passiue dicit̄ Ouidius. Moles operosa laboret. i. ab aliquo opata est. Item operosum dicitur quod est multē opē: vel vehemētis operis. Ply. lib. xviij. Et vicia pinguescūt arua: nec t̄n agricolis operosa immo sulco sata non sarritur nec stercoratur.

¶ Operēp̄cium ab opa deducit̄: ⁊ significat fructuosū et ad rem pertinēs: vel quia decorus: vel quia vtile: vel quia gloriosum: vel quia iucundum. Ci. Operē p̄ciuꝫ erat ludentes intueri. Ply. Id vero audire p̄ciū operē sit. Iuuen. Est opē p̄ciuꝫ penitus cognoscere toto. Quid faciant agitentq̄ꝫ die.

¶ Operor aris. ab opa significat in ope aliq̄ faciūdo laboro. Hiero. in Gñ. Et homo nō erat q̄ operaretur terram. Interduꝫ opari est facere seu p̄petrare: vt Odisti oīes q̄ operant̄ iniquitatē. Item opam dare. Col. lib. xiij. Si rebus venereis fuerit opatus vel vir vel fœmina Itē rē diuinā facere: sacrificare. Vñ et opatio p sacrificio. Iuue. vt matutinis opatus festa lucerna. Plau. Vt istēc opatio crimē expiet. Recētiores philosophi opationē p eo accipiunt qđ grēci energiā vocant. Huius verbi cōpositum est cooperor.

¶ Operio is. operui opertū ⁊ ob ⁊ pario: sꝫ b abijcit̄. Vñ ⁊ per simplex p scribit̄: significatq̄ꝫ tego: claudo: quasi i oppositū pario. Prop. Atq̄ꝫ inuli pellis totos operibat amantes. Plau. in cap. Operta q̄ fuere apta sunt: patent p̄stigiē: omnis res palam est.

¶ Operior iris. opertus depo. vt experior expertus q̄ꝫ experior cōmune habeat̄. Ter. in phor. Si non t̄n dedero vnam p̄terea horā ne opertus sies. Dio. t̄n docet non habere: sed vsurpare potestatem: et p duplex pp scribi debere ait Tortelli. ad differentiā opior passiui ab operio: quoꝝ prima breuis est: et p vnū p scribit̄. Est autē operiri expectare. Teren. in phor. Hic ego interea virū opperibor. Fitq̄ꝫ opior a pario: sicut sentire videt̄. Prisci. qui sic inq̄t. Sūt alia ex hoc cōposita deponētia experior: operior: quorū participia expertus ⁊ opertus oñdūt a pario esse cōposita: cuius participiū partus est. Nā pario ⁊ tertiē esse ⁊ quartē fuisse manifestum est ex eius cōpositis: q̄ in supino tertiē ꝯiugatiōi t̄n accedūt in alijs omnib⁹ ferme: quartē. Quinetiā ip̄m perior: vnde peritus a pario scd̄m quartā ꝯiugationē ⁊ significationē quā imitat̄ esse videtur. Peritus t̄n a grēco dicitur esse ab πειρα experientia.

¶ Opero as. freq̄ntatiuū est ab operio: vt inq̄t Fest.

¶ Operimentū dicit̄ qđ aliquid tegit.

¶ Opertoriū idē qđ operimentū: vt illud ps. Et velut opertoriū mutabis eos ⁊ mutabunt̄.

¶ Operculū instrumentū q̄ aliq̄d tegitur. Colu. lib. ix. Sunt q̄ a superiore p̄te foramina ip̄is operculis imponant: qđ fieri nō oportet. Nā supstitiens aura p̄ oluuie venti locibos ⁊ aquā cōspurcat.

¶ Operculo as. operculo operio. Idem li. vlti. Ab eo tp̄e q̄ primū dolia operculaueris vsq̄ꝫ ad ēquinoctium vernū semel in diebus. xxxvj. vinum curare satis est.

¶ Opharus fluuius apud cantabros.

¶ Ophis grēce serpēs latine dicit̄. vñ ophiophagus.

¶ Ophiophagi dicti sunt q̄ serpētes comedūt.

¶ Ophiucus serpētarius siue anguitenēs: quo nomie dictus est hercules: q anguem manu tenens a Ioue in cœlū translatus sit οφισ: et εχω teneo quasi οφισ εχοσ: et p synēresin mutatꝫ ο. ⁊ ε in ου. οφιουχοσ. Nec ophiulchos dicendum est. Sunt tamen qui opiuchium ēsculapium esse velint. Alij Canobonta Getarum regē. Alij phorbantē triopē thessalorū regis filium.

¶ Ophiogenes pe. cor. latine dicitur serpentibus generatus. Ophiogenē genus hominū in hellesponto quos crates pergamenus scripsit serpentum ictus tractu solitos leuare et manu imposita venena extrahere corporibus.

¶ Ophiomachus pe. cor. genus volucris contra serpentes pugnātis. De hoc habetur in leui. Quidā accipiunt

pro lacerta q̄ cū serpētibus pugnat.

¶ Ophites pe. p. marmoris gen̄s serpentis maculas habentis. Luc. li. ix. Et paruis tinctis maculis thebanus ophites. Scribit Ply. ex ophite columnas esse paruas: qđ marmor sit nigricās variū: dicaturq; capitis dolores sedare: alligare serpētū ictus.

¶ Ophiusa insula q̄ et rhodus ꝓpter serpentiū multitudinē ibi existentē: quasi serpētaria.

¶ Ophthalmos latine oculus dr. Uñ ophthalmia oculorū ęgritudo: quā Celsus lippitudinē appellat. Negat tñ Juli. Pollux esse ꝓpriū aliqđ oculoꝝ vitiū: sed in eo verbo significari tradit cauitatem oculorū ex corporis ęgritudine. Hinc triophthalmus lapis q̄ hominis tres oculos simul exprimit. Aegopthalm⁹ q̄ oculū capreę habet. Monopthalmus: monoculus.

¶ Opicus a. um. pe. cor. qđ est sordidū: immundū et obscœnum. Nam vt inquit Festus opicū ꝓ osco ponit. Oscis eñ frequētissimus fuit vsus libidinum spurcaꝝ. Unde & verba impudentia dicūtur obscœna. Titi. Osce et volsce fabulātur nam latine nesciunt. Ply. lib. xxix. sub catonis ꝑsona ait. Barbaros nos vocāt: & opici appellatiōe decorant. Juue. Opicos mures fœdos putidos dixit. Idē opicę castigat amicę. i. q̄ nō latine loqueret: sed opice. Fuerūt aūt opici Campanię populi quidam a linguaꝝ colluuiōe dicti: siue a serpētib⁹ quasi ophici in quibus numerabātur Baiani: cumani: puteolani: neapolitani: hę nanq; vrbes opicorum fuisse dicūtur.

¶ Opifex pe. cor. ab opa deduci videtur: & artificē atq; opatorē significat nō modo rerum: sed etiā verboꝝ. Ci. lib. v. tus. Aduena quidā ignobilis verboꝝ artifex insinuasse in antiqua phīa videt. Uñ etiā coqui & blandarū artium sectatores opifices appellātur. Idē. Oēs autē opifices in turpi sunt exercitio: hinc deum opificē. i. operatorem oim rerū dicimus. Ouid. Ille opifex reꝝ. Cuius opus dicit opificiū. Unde Lactā. op⁹ de opificio hominis vel dei inscripsit: hoc est de formatiōe hois. Pōt etiā dici opifer quasi opem ferens.

¶ Opilo inquit Festus genus auis est.

¶ Oppilo as. pe. p. significat occludo. Lucr. lib. vi. Fluctibus aduersis oppilare ostia cōtra. Cice. in phil. Tabernis oppilatis. hic medici vitium pręclusi fractiq; loci noxis aliorumq; intus viscerū oppilationē vocāt. Fit autē a pila qđ colūnā significat.

¶ Opilio quasi ouilio q̄ oues custodit. Plau. in asi. Etiam opilio q̄ pascit mater alienas oues aliquā habz peculiarē q̄ spē soletur suam.

¶ Opisthographus pe. cor. volumē qđ in tergo scriptū est. Fit eñ ab ὀπισθεν. opisthen. i. retro. & γραφω scribo Ply. Junior. Electoꝝ quoq; cōmentarios centum sexaginta reliquit: opisthographos quidem et minutissime scriptos.

¶ Opisthotonō rigor quo caput scapulis intēdit. τονος eñ rigor dicitur. Inde opisthotonici dr q̄ rigore ceruicis inflexibili laborant. Empistothonon qŝ mētū pectori annectitur.

¶ Opiter eris. vel opitr dicit. cui⁹ pater auo viuo mortuus est: sic dictus q obitu patris genit⁹ sit: aut qđ auū post patrē habeat. i. ꝓ patre.

¶ Oppedo is. pe. p. vide in dictiōe pedo:

¶ Oppeto is. pe. cor. ex ob & peto. Non autem ex os et peto: sicut putauit Ser. vt sit quasi ore terram peto: cū ij qui moriuntur non omnes ore terram petant. Significat tamen morior: siue necor: licet plerūq; sine accusatiuo ponatur cum plenum sit. Ply. lib. x. Oppetunt non senio: non ęgritudine: sed fame. Uirgilius Contigit oppetere. Cice. cum accusatiuo iunxit lib. de diui. ęquius esse censuit maturam oppetere mortem. Idem libro. ij. tus. Uestras manus peto priusq̄ oppeto malam pestem hostili manu. Et tunc significat incido siue incurro. Proprie tamen oppetere significat subire: seu affectare.

¶ Oppeto incido icurro. Plau. Atq; illa viua nimis vt pestem oppetat.

¶ Oppidum q̄uis ab ope danda dicatur: q opis causa mœnibus cingatur: vl ab opere q opus sit ad vitam gerendam. seu ab opibus. Huius eñ rei causa mœnia constituta sunt: vt homines opes suas eo ꝑferrent: vbi nullum esset hostium periculum. In versu tamen per duplex pp scribi consueuit: cum et ab opponendo se hostibus oppidum quidam dici existiment. Est autem oppidum omnis vrbs pręter Romam: q̄ peculiari nōie vrbs dicta fuit: vt cętera nominentur oppida. Unde apud Plau. oppidum et vrbem indifferenter legimus: cuz in persa inquit Eleusipolim persę cepere: in arabia plenaꝫ bonarum rerum antiquum oppidum. Ser. Sulpi. cum numerasset vrbes multas postea dixit. Quę oppida quodam tempore florentissima fuere. Dicebatur etiam oppidum locus in circo vnde quadrigę emittebant.

¶ Oppidulū dimi. paruū oppidū. Leo papa. Infantia mediatoris dei et hoim iā vniuerso declarabat mundo cū adhuc exiguo detineret oppidulo.

¶ Oppidatim aduerbiū. i. ꝑ varia oppida.

¶ Oppido aduerbium est valde: multum. Tract⁹ sermo a colentibus agros: qui cum interrogarentur q̄tuꝫ messium collecturi essent volentes ad sufficientiam et multū dicere respōdebant oppido. i. ad se: & ad oppidū suffecturas. Hinc venit in consuetudinem: vt de quacū q; re loquentes oppido ꝓ valde multum sumatur: vt oppido lassus sum. Quandoq; ponitur ꝓ vero vel statim. Plau. Reddidi omne aurū oppido. Jungit aliquando cū q̄. sicut prępositio ꝑ Gel. Oppido q̄ libēs feci. Cel. Quibus rebus oppido q̄ pauci sub pellibus acquiescebant.

¶ Oppidanus qui oppidum incolit: sed oppianus poeta fuit temporibus Antonini pij. Unde ait ερμεας τοι πορτειο πολυσ περεασ τε φαλαγγασ παρτειωμες ποδωυπλωτομ γενοσ αμφιτριτησ εξ ερεω γαιμσ υπατομ κρατοσ αρτωμιμε. Cęsar libro tertio com. Sub vesperum cęsar portas claudi milites ex oppido exire iussit ne quam noctu oppidani a militibus iniuriam acciperent.

¶ Oppidicus eius significationis esse arbitror: cui⁹ oppidanus. Gel. libro secundo. Hic ego ad nostros iuuenes conuertor. Quid inq̄ vos oppidici dicitis mihi.

¶ Opto desidero: vnde optatiuus modus quoniā vero ea quę optamus eligere solemus: et adhibitis etiam precibus postulare factum est: vt optare fit frequenter postulare et ꝑcari. Uir. Si quid veri mens augurat opto. Itē ꝑ eligere Teren. Quod si effeceris quoduis pręmium a me optato. Hinc optati electi et asciti in aliquē honestum gradum. a quo optiones in turmis decurionum appellatę.

¶ Opitulor pe. cor. ad iuuo subuenio ab ope pro auxilio et tollendo. i. ferendo. Sal. Sępe maiores nostri misertis plębis Romanę decretis suis inopię eius opitulati sunt. Hinc opitulus et opitulator dictus est. Juppiter: quasi opis lator. Et proprie in rebus dubijs et malis dicitur.

¶ Opinio est q̄ idoneis firmat̃ auctorib⁹. Quãdoq̃ opi-
nio dicitur spes. Ci. lib. iii. offi. Opinionẽ asserũt popu-
lo eorum similes fore: quos sibi delegerint. Quandoq̃
fama. Idem ad Cesarẽ Iuniorẽ. Erat opinio bona de
lepido: q̃siq̃ suspicio: existimatio: iudiciũ: Plau. in am:
Prius tua opinione hic adero. Distingunt philosophi
opinionem a sciẽtia: q̃ opinio incerti sit: sciẽtia vo certi.
¶ Opinor pe. p. puto. suspicor: opinionẽ habeo. Lactã:
li. iii. Id eñ opinat̃ quisq̃ quod nescit. Illi autẽ q̃ de re-
bus naturalibus disputãt opinãtur ita esse vt disputãt.
Nesciunt igit̃ veritatẽ: q̃m scientia certi est opinatio in-
certi: hinc inopinatũ dicit̃ quod preter opinionẽ dicit̃.
¶ Opinabile qd opinione cõcipi potest.
¶ Opiniosissimos appellat Ci. in hortẽ. phõs q̃m scilicz
opinantur tanq̃ nihil comprehendi possit. Et de se quo-
q̃ loquens ait. Magnus quidẽ sum opinator. Et hoc et
ita Socratis. quicquid sibi videretur: et qd ipse sentiret
tegebat: affirma ã nihil sciri posse. cuius est illud: hoc
hoc vnũ scio q̃ nescio.
¶ Oppignero: ex ob ⁊ pignero. Pignero vo a pign⁹
fit. Et est oppignerare aliquid pignori dare. Mar. Op-
pignerauerit ad claudii mõ mensam vix octo nummis
annulos vnde cœnaret. Teren. Num oppignerare fili-
am meam oportuit. Repignerare est soluto debito pi-
gnus recipere.
¶ Opium succus ex papauere habẽs p̃ somnũ vim si co-
piosius sumatur mortiferã.
¶ Oplomachus pe. cor. quasi cũ armis militarib⁹ ⁊ scu-
to depugnans dicit̃. Greci eñ ὅπλον dicunt scutum. τὰ
ὅπλα: arma μάχομαι pugno. Mar. Oplomachus nunc
es fueras opthalmicus ante.
¶ Oppleo circũquaq̃ siue maxime impleo. Plau. i Au.
Sed añ prandium vxor me vocat: redeo me domũ: iam
meas opplebit aures sua vaniloquẽtia.
¶ Opploro: contraploro. Cice. ad Heren. At ille quin
mihi illum datis ac vos auribus meis opplorare nõ de-
sinitis.
¶ Opon p̃montoriũ Crete in occidentẽ vergens.
¶ Oppono is. contra pono seu ex aduerso pono. Vñ op-
positio ɔtrarietas: oppositum contrarium.
¶ Opoponax: succus panacis herbe q̃ oẽs morbos sa-
nare dicitur.
¶ Oporophylacion: custodia pomorũ vel fructuum.
¶ Oporotheca: locus vbi fructus autũnales habentur
Nã opora fruct⁹ autũnales: et theca repositoriũ. Var.
In oporotheca mala manere putant satis commode:
Idẽ. Et iõ oporothecas q̃ faciunt ad aquilonẽ vt fene-
stras habeant: atq̃ vt perflẽtur curant.
¶ Opobalsamũ: succus balsami ab ὀπὸς succus q̃ pre-
fertur omnibus odoribus vni iudee terrarum cõcessuz
vt ait Ply. Arbor ipa balsamũ dicit̃ q̃ incisa nitro lapi-
de osseis ve cultellis succum mittit quẽ opobalsamũ vo-
cant eximie suauitatz. xilobalsamũ lignũ balsami. Car-
pobalsamũ fructum balsami dicunt.
¶ Oportet quidã cõpositũ esse putãt ab opus siue opis
et portet. significatq̃ expedit vel vtile aut necesse est.
Impersonale verbũ: vt Optet legere libros. Per pas-
siuum: Oportet legi libros. In preterito vt oportuit
fecisse hoc Et factum hoc oportuit sine verbo aliquo.
Cice. Tamẽ id factũ nõ optuit. Idẽ Totã rẽ illi inte-
grã fuatã optuit. Nõ dissimilis huic oratio fit per Volo
Idẽ Libertis ɔsultũ volum⁹ etiã si posthumi futuri sint
¶ Opportunus p̃ duplex pp. ab ob et port⁹ seu portun⁹
cõpositũ est. Portunus aũt q̃ ⁊ palemõ inter deos cole-
batur: quia portibus pater dicebatur. Diciturq̃ oppor-
tunus q̃ omnibus accõmodatur voluti portus ab eo q̃
nauigantibus maxime vtiles optatiq̃ sint portus. Vn-
de opportune aduerbium. Dicimus opportune accide-
re qd p̃ desiderio nostro accidit: a quo etiã opportũitas
p̃ cõmoditate queãdmodũ edi uerso importunũ esse. et
importunũ fieri dicim⁹ q̃ sunt fiunt ve p̃ter rationẽ loci:
siue t̃pis aut p̃sonaꝝ. Virg. de auibus q̃ cũ nocte tm̃ vo-
lare soleant die apperent. Importuneq̃ volucres signa
dabant: p̃pterea importunũ hoiem dicimus p̃cacem at-
q̃ molestum: inquietum et quasi portu carentem. Vide
loco suo.
¶ Opus opis. ge. fœ. dea est filia Celi et Vesta et soror
et ɔiunx Saturni q̃ Rhea greco vocabulo. hanc putant
terram esse ἀπὸ τοῦ ῥέω fluo: q̃ terra affluẽs sit oĩm rerũ
Eadẽ Cybele appellat̃ vel a mõte atq̃ oppido phrygie
Cybelo vbi sacra eius primo instituta sunt vel ἀπὸ τοῦ
κυβάλου et ea dea in cunctis casibus esse p̃hibet̃. cuius
ope humane vite alimẽta querunt̃. Vel dicit̃ ops ab ope
p̃ qd fructus frugesq̃ nascunt̃. Ab hac opes hoc est diui-
tie dicte q̃ diuitias oẽs in agris esse veteres existima-
bant: vel q̃ oẽs opes humano generi terra tribuit. hec
mat̃ deũ d̃: q̃ oĩa gignit: vl̃ q̃ i ea fiat oẽ op⁹ ẽ: vl̃ q̃ op⁹
est ea ad viuẽdũ. Op⁹ vo gñis ois significat opulentum
a q̃ Inops p̃ inopulento. Antiq̃ssimi tamẽ teste Capro
hic ⁊ hec ops ⁊ cops: p̃ eo q̃ est opulẽtus ⁊ copiosus. Pre-
terea ops opẽ ferẽs dicit̃. Act⁹. Quoꝝ genitor fert̃ esse
ops genitib⁹. Vñ Inops ⁊ inopiosus quasi sine ope. Vñ
animi inopem: inopem ɔsilii dicimus: hoc est sine ope a-
nimi: sine ope ɔsilii. Virg. Sequit inops animi. Plau. Se-
pe ego multas tibi mãdaui dubias egenas inopiosas cõ-
silii. Obliqui singulares significant auxilium. Ouidi. de
reme. Carminis ⁊ medice phœbe repertor opis. Cice. li.
iii. tus. Opis egens dixit. i. auxilii indiga. Aliq̃ñ signifi-
cant possibilitatẽ. Vir. Nõ opis est nostre. In plurali di-
uitie dicuntur. Idẽ. Auxilio tutos dimittã: opibusq̃ iu-
uabo. Sed et opem veteres dixerunt p̃ opulentia. Ci.
lib. iii. tus. O priami domus septum altisono cardine tẽ-
plum: vidi ego te astantẽ ope barbarica. i. opulentia si-
ue opulentitate luxuriosa. Aliq̃ñ etiam auxilium. Cice.
ad. Q. fratrem. Nunc ita accidit: vt neq̃ p̃tores suis o-
pib⁹ neq̃ studio nostro q̃cq̃ p̃ficere possem⁹. Aliq̃ñ pos-
sibilitas seu potentia. Ouid. li. iii. Fast. Sed timui ma-
gnas pygmaliõis opes.
¶ Opis. huius opis. nympha diane comes. de qua Vir-
gi. lib. xi. Velocem interea superis in sedibus opim. Cõ-
pellabat: vbi prima p̃ducitur cum in opis ab ops corri-
piatur.
¶ Opis etiam nomẽ ciuitatis iuxta quã Tygris p̃flu-
it in mare rubrum.
¶ Opigena ab ope dicta est Iuno quiam matrone co-
lebant: q̃ ea ferre opem in partu laborantibus crede-
batur.
¶ Opilia. dies festus opi dee dicat⁹. Et erãt post Sa-
turnalia: vel eodez die q̃ saturnalia. q̃m opem Saturni
cõiugem esse crediderunt.
¶ Opimus a. um. pe. p. idem est qd diues ⁊ pinguis: vt
Hostia opima: et mensa opima. Vir. Aut spoliis ego iã
raptis laudabor opimis. Gel. formauit comparatiuum
Nam quas venebatur feras membra opimiora ad spe-
cium mihi suggerebat. quasi pinguiora. Inde opime a-
bundanter.
¶ Opima proprie spolia. i. ampla et magnifica que dux
duci detrahit: Dicta vt Var. inquit ab ope. Vel vt Plu.

dit ab ope cum sit opus egregiũ ac clarissimum ducem belli parẽ sibi ductorẽ superare.

¶ Opimo as.pe.pro.pinguefacio. Col. Hyeme tñ offę panis vino madefactę sicut etiã palumbos celerius opimant q̃ cęteri cibi.

¶ Opiparus a.um.dicitur magnarũ opum apparatus Plau.i Pers. Satin athenę tibi visę fortunatę atq; opiparę. Vñ opiparũ cõuiuiũ dicimus.

¶ Opipare.i.abundãter.

¶ Opulẽtus diues ⁊ opibus abundãs qr reb⁹ abundat terrę.quasi diuitiarũ plenus. Plau.in Am. Opulento homini hęc seruitus dura est. Aug.ad arborẽ transtulit Attendẽtes inquit arborẽ pulchrã amœnã folijs virentem fructib⁹ opulentam: Hinc opulẽtia et opulẽtias. Idẽ. Quasi q; ei⁹ opulentitatem reuereraris.

¶ Opulens: idẽ qđ opulẽtus. Amb.li.hexa. Fugienda sunt tentamenta mundi ne pauper desperet: ne opulẽs insolescat.

¶ Opulento as. dito seu abundantẽ facio fœcundo ve Col.li.ix. Quippe villaticę pastiões sicut pecunarię nõ minimã colono stipẽ cõferunt.cum ⁊ auium stercore macerrimis vineis et omni surculo atq; aruo medeãtur. ⁊ eisdem familiarem focũ mẽsamq; pretiosis dapib⁹ opulentẽt.

¶ Opulesco is. ditesco. Furius. Quo magis in tantis possit opulescere campis.

¶ Opprimo is.pe.cor.eneco siue perturbo.habetq; i se maiorem vim q̃ extinguo. Ci.in Lel. Quãobrem primum danda est opa ne qua amicorũ excidia fiant. Sin aliquid tale euenerit vt extinctę potius amicitię q̃ oppressę videantur.quasi qđ extinguit possit inflammari: qđ opprimit nõ queat. Interdũ opprimere ponit pro cõtinere seu claudere. Plau.in Asi. Os opprimere. Interdũ pro cõuincere seu cõprehẽdere. Idẽ ibi. Iã faxo ipm hoiem manifesto opprimo. Interdũ p violare: vt Oppressit virginẽ. Interdum pro grauare. Ci. Qui hoi tot miserijs calamitatibusq; oppresso subueniret. Interdũ pro preuenire occupare. Cice. Cas. Puto te iam suppudere cũ hęc tertia iam epistola añ te oppressit q̃ tu schedam aut litterã. Interdũ pro cõstringere. Vñ cõpressio constrictio: cui⁹ diminutiuũ est Oppressiuncula. Plau. Molles morsiunculę papillarum horridularum oppressiunculę.

¶ Opprobriũ.ex ob ⁊ probrum: significat infamiã dedecus.quasi obiectum pbrũ q̃ pueniat ad pbrum.i. ppter scelus cõmissum: vt cũ quis cuipiã maledicit.

¶ Opprobro as. opprobrio do.obijcio. Gel li.j. Iđ Cato.M. Cęlio tribuni plębis vilitatẽ opprobrãs nõ loqndi tm̃ verũetiã tacendi. Frusto inquit panis cõduci põt vel vt taceat. vel vt loquatur.

¶ Opprobramentũ. Plau. in Mer. Litigare ego nolo vos. Quã tuã aũt accusari fidẽ multo ędepol si quid faciundũ est facere domui mauolo q̃ opprobramentum aut flagitium muliebre.

¶ Oppugno: cõtra seu circa pugno nocendi cã. Cic.pro Ser. Domus est oppugnata ferro facibus exercitu clodiano.

¶ Opsoniũ: dicitur quicqđ vltra panẽ et vinum in cibo adijcitur.

¶ Opsono as.pe.p. Nam grece οψωνιον per ω scribit. Similiter opsonor depo.qđ idẽ significa.s.emo seu pręparo res necessarias ad obsonandũ: hoc est aliquid cum pane comedendũ. siue cõuiuandum. Plau.in Cas. Argẽto parciolo opsonato amplit. Idem. Cœnę opsonaui.i. opsonium emi. Ter. in An. Vix drachmis opsonatus est decem.

¶ Opsonito as.frequẽtatiuũ sępe ops ono. Neui⁹. Multi mecũ cõdie obsonitauere.

¶ Opsonatus tus.ipa opsonatio. Plau.in tru. Dedi equidẽ hodie quinq; argenti deferri minas pręterea vnã in opsonatum.

¶ Opsonator qui emit opsonia ⁊ coquo ad coquendum tradit. Sene.ad Lucil. Adijce opsonatores quibus domestici palati notitia subtilis est q̃ sciunt ⁊ cuius illum sapor excitet.

¶ Opsopœus.concinnator opsoniorũ. οψοποιος id est coquus.

¶ Opsopolis.pe. p. opsoniorũ venditrix.

¶ Opto as.desydero. Vñ optatiuus modus apud grãmaticos. Quãq; Eligo. Ci.lib.j.offi. Queq; maiori parti pulcherrima videant ea maxime optant. Vir.li.4. Optauitq; locum tectis: hinc optio p optatio electio dicitur: Et optati dicunt q̃ in honestũ aliquẽ gradum sunt electi Interdum optare est precib⁹ postulare. Virgi. Et reor et si quid veri mens augurat opto. Interdũ adiungere ascire. Var.lib.iiij: de vi.pa. Adoptatos quotquot ascitos existimauit appellatos q̃ referẽtibus cẽturionibus in cohortes adoptati subeãt vt semp plenę essent legiones. hui⁹ cõposita sunt Adopto qđ est valde desydero. Plau.in Cis. Sociã te mihi adopto ad meã salutẽ. Vastinus. Ego aũt quem potius adoptem q̃ illum quo defendẽte vincere didici. Et adoptare est filiũ adoptiuũ facere. Ter.in Adel. Ego hũc maiorem adoptaui mihi Adoptio sicut scribit Caius duobus modis fit: aut principis auctoritate: aut magistratus imperio. Principis auctoritate adoptamus eos q̃ sui iuris sunt q̃ species adoptionis dicitur Arrogatio qr ⁊ is q̃ adoptat rogat.i.interrogatur an id fieri patiatur. Imperio magistrat⁹ adoptamus eos q̃ in potestate parentis sunt: siue primum gradũ obtineãt qualis est filius filia.siue inferiorẽ: qualis est nepos neptis/ pnepos proneptis. Coopto eligo. Ci.in Bruto. A quo in collegiũ augurũ fuerã cooptat⁹ Exopto valde desidero vel valde pcor. Sal. Nã gloriã ⁊ honorẽ: imperiũq; boni ⁊ ignaui sibi ęq̃ exoptant. Pręopto ante opto. Ter.in Hecy. Adeon peruicaci es alo vt puerum pręoptares perire?

¶ Optato aduerbiũ: quasi cũ desyderio. Terẽ.i And. Optato aduenis.

¶ Optabil. Ci. Luceio. Quę ⁊ si nobis optabiles in experiendo nõ fuerũt in legendo tñ erunt iocũdę.

¶ Optim⁹ suplatiuũ est a bon⁹. Vñ optimitas vtilitas cõmodũ. Plau. Maximas optimates gaudio effertissimas suis heris ille vna mecũ pariet.

¶ Optimates.pe. p.sũt q̃ primũ i ciuitate locũ tenent. vel q̃ opulẽtiores sunt ⁊ i maiori cẽsu: vel q̃ i primis opẽ ferre pñt oppssis. Ci. p Ser. dicit optimates eos esse q̃ ita i rep. se gerũt vt sua cõsilia optimo cuiq; pbent Populares eos q̃ ea faciebãt ⁊ dicebãt q̃ multitudini iocũda eẽ volebãt. Idẽ ibi. Optiates sũt oẽs q̃ neq; nocẽtes nec natura improbi: nec furiosi: nec malis domesticis impediti. Pul.li.v. Optimates sunt q̃ defendũt senatorea: populares q̃ defendũt populũ.

¶ Opticus a.um.pe.cor.idẽ qđ visiuus siue pspectiuus vt Virt⁹ optica.i. visiua Vñ pars geometricę disciplinę vna dicit optice.i. pspectiua q̃ ad oculos ptinet q̃ causas reddit cur visiones: subinde fallant. vt q̃ i aqua pspiciuntur maiora ad oculos fiant: quę procul ab oculis sunt minora.

¶ Opus opuntis. ciuitas in locris. Oui. de pon. Fctā cęde puer. patroclus opunta reliquit. hinc Opūtius. a. um. vt Sinus opuntius in ęgęo.

¶ Opulus. pe. cor. genus vineę vbi traduces possunt fieri vitium vt mediolanenses faciunt in arboribusq́ꝫ vocant opulos.

O ante Q

¶ Oquinisco. is. ex ob ꝛ quinisco. Quis quinisco non legerim. Unde ꝛ Conquinisco: sed b. abiicitur significat inclino. Pompo in pistore. Nisi cum aliquis subito obuiam occurrat mihi qui oquiniscat. Conquinisco vero vt Pri. inquit caput inclino. Sed plau. in Cis. pro incli=dignor posuit. Faciendum est puerile officium conquiniscam ad cistulam. Fest. vero conquinere deputare vnde Conquinisco videtur esse formatum

O ante R

¶ Ora extremitas cuiusqꝫ rei. Vir. Et mecū ingentis oras euoluere belli. Hinc vestimentorum extrema orę dicuntur. Et regionum ferarumqꝫ fines. insuper ꝛ ipsę regiones: vt Arma virumqꝫ cano troię qui primus ab oris Italiam fato profugus lauinaqꝫ venit Littora. Sciendum est ꝙ Ply. cū oram dicit fere semper regionem littoralem appellat: apud quem veluti peculiaris est talis locutio. In ora sunt ciuitates: ꝛ oppida orę proxima. Quę vero remota sunt ab ora eleganter in mediterraneo esse dicuntur. hinc soluere oram vsurpatū est pro eo quod est nauigare ꝛ ab ora hoc est littorali regione soluere retinacula nauium ꝛ discedere. Quintilian⁹ Permittamus vela ventis ꝛ soluētibus bene ꝓcemur Sunt qui dicant oram etiam significare nauticum funem quo nauis ad terram ligatur Allegantqꝫ Qu nt. dicentem. Permittamus vela ventis: ꝛ oram soluentibus bene ꝓcemur. Liui. li. xx viij. In ipsis quoqꝫ trepidatum nauibus dum ne hostes cum suis irrumperent trahunt scalas: orasqꝫ ꝛ anchoras ne in molientibus mora esset. pręcidunt. vnde etiam vulgariter dicitur in lora delacqua: Ceterum eruditi negant oram inueniri ꝓ fune nautico apud idoneos auctores cum ne in Liuio quidem oras sed lora vt ex vetusto codice liquet scriptū reperitur.

¶ Orata genus piscis a colore auri quasi aurata: ꝙ orū pro aurō dicūt: Dicitur etiā aurata. Mar. Nō ōīs laudē precīūqꝫ aurata meretur. Fuit etiā cognomen Sergij romani viri: quod ab hoc pisce sortitus est.

¶ Oro as. ꝓcor: Et hac quando iungitur cū deo vel cū homine. Ter. in An. Quod ego te per hanc dextrā oro et ingeniū tuū: per tuā fidē te obtestor ne abs te hāc segreges. Quando vero cum re: significat peto: Idē in Eu. Unum vos oro vt me in vestrum gregem recipiatis. Interdum orare est agere dicere. Et tunc solo actō cōtentū est. Ter in Phor. Seruum hominem causam orare leges non sinunt. Unde oratores causarum actores dicti: quos gręci ρητορας vocant. Quis orator a rhetore separetur: ꝙ orator sit q̄ in iudiciis vel concionib⁹ causas agit: rhetor qui rhetoricen ꝓfitetur. Item oratores legati vocantur: ꝙ principis aut reip. mandata ꝑagant. Virg. li. xi. Centum oratores prima de gente latina Ire placet. Itē quicunqꝫ aliquid rogat orator dici potest. Composita huius verbi sunt Adoro. Exoro. q̄d est orādo impetro: Unde orator dicitur dum orat Exorator cum impetrauerit. Ter in Hecy. Orator ad vos venio sinite exorator siem. Exoratus dicitur a quo quid impetratum est. De orō ꝛ peroro q̄ significant orationē concludo.

¶ Oratio duobus modis accipitur. Primo vt cōsyderatur a grāmaticis quę est vt Hiero. inquit omnis sermo loquētium cuius etymologiam sic explicat. Oratio est oris ratio. Secundo vt in sacris scripturis accipitur in quibus difficile orationem iuxta hunc sensum inuenias: sed eam quę ad preces ꝛ obsecrationes pertinet. Ut Exaudi deus orationē meā. intende deprecationi meę huius diminutiuum est oratiuncula.

¶ Orator est vir bonus dicendi peritus qui in causis publicis ꝛ priuatis plena ꝛ perfecta vtitur eloquentia. Oratorius a. um. quod oratoris est vel quod ad oratorem pertinet: vt Ars oratoria. Oratorie aduerbium: significat more oratorio

¶ Oratoria. ę. sciētia qua quis orator effici potest Aug. lib. ii. con. In qua vrbe iam cœperant litteraturę atqꝫ oratorię percipiendę gratia peregrinari.

¶ Oraculum. ab ore dictum est: vt inquit pris. Cic. lib. top. Oracula ex eo ipso appellata sunt ꝙ inest his deorꝫ oratio. Unde ꝛ pro responso accipitur. Sene: Uū illud optimū oraculū est: pugnandum est pro patria. Virgili. Scitatum oracula phœbi mittimus. Quandoqꝫ ponitur pro templo in quo responsa dantur. Item pro dicto alicuius Unde dicimus oraculum Catonis est Quandoqꝫ dicitur vnum ex quinqꝫ q̄ videre videmur dum dormimus. De quibus in dictione somnus.

¶ Orarium dici potest ꝙ ori ꝛ genis ꝛ capiti sppponunt dormituri. Et sic ab os oris deducitur. Hier. ad Nepo. Quod sudariū orariumqꝫ nō habeas. Orarium etiam sumitur pro veste qua sacerdotes vtuntur: stola vulgo dicta dum orant. i. prędicant. Amb. de obitu satyri. Et enim ligari fecit in orario ꝛ orarium inuoluit in collo. Unde dis. iij. scribitur. vt omnis sacerdos cū ordinatur orario vtroqꝫ humero ambiat.

¶ Orea. ę: ab ore fit. et significat frenū dictū ꝙ ori inferatur. Nā aurea ē q̄ ad equorū aures religatur.

¶ Orificium dicitur quod in quacūqꝫ re patet.

¶ Orbis circulus: cuius diminuti. est Orbiculus. Aug. lib. xiij. de ci. dei. Neqꝫ ei cōtinuo cōcedendum est glebos istos luminum siue orbiculos luce corporea sup terras seu die seu nocte fulgentes. Hinc mundus a rotunditate dicitur orbis terrarum. Alias orbis ponitur pro sphera: vt nouē orbes spherarum. Auctor Macrobius.

¶ Orbiculatus. a. um. quod in orbem ꝛ circuitum factū est a figura orbis in rotunditatem circumacti. vt Poma orbiculata.

¶ Orbita. ę. pe. cor. rota siue currus. Vir. li. iij. Ge. Iuuat ire iugis qua nulla priorum Castaliam molli diuertitur orbita cliuo. Et orbita vestigium decurrentis rotę vis rotę ex cursu. Ply. li. viij. Idem vbicūqꝫ sint orbitam si transiere moriuntur. s. mures. Hinc exorbito. as de quo alibi. Item Orbita rotunditas. Virg. in ętna Scire modum ꝛ quanto minor orbita lunę est.

¶ Orbio is. iui itum. circum eo: Nonius de priscis dictionibus. Orbitum per orbem dictum seu circularem. Var. vt sydera cœli. circa terram atqꝫ axem voluuntur motu orbito.

¶ Orbus ꝓprie dicitur oculorum luce priuatus. Iuuenalis Dudum vigilantibus orbis. Per translationem orbi dicuntur quicūqꝫ aliqua re cara priuati sunt. &c. parentes amissis liberis quasi amissa oculorum luce orbi vo

antur. hinc Orbitas illa patrum qualitas post amissos liberos: et vxoris viduitas post amissum maritum Quintil. Non habet orbitas vestra lachrymas super ardentes rogos. Similiter orbi dicuntur orphani. Terentius Orbe qui primi sunt vxorem ducant. hinc Orbitas orphanitas. Plau. in Cap. Quid hoc est scelus quasi in orbitatem filios produxerim.

¶ Orbo, as. idem est quod priuo. Lact. li. iij. Et orbant hominem suo proprio ac singulari bono. Hiero. ad Aletã Et marito simul orbaberis et filijs.

¶ Orca genus belue marine balenis infestũ Horat. in Ser. Non aula quam qua bizãtia putruit orca. Ad huius similitudinẽ genus quoddã vasis dictũ ẽ orca. Per. Redderet angustę collo non fallier orcę: vbi probus interpretatur amphorę speciem. Omnino apud veteres et vinarium et olearium vas erat. Item Salgamarium vt in quo fici quoque asseruebantur: Ply. lib. xv. At vbi copia ficorum abundat implentur orcę l asia cadi. Item Salmentarium: hoc est salsamentarium. Quidam etiã orcam accipiunt pro vasculo lusorio quo coniecti tali agitatique emittuntur in tabulam aleatoriam. Et a Martiale dicitur Turricula ex imitatione grecę dictionis quã latini vsurpant pyrgon. Ply. li. xxxv. pro capsa pigmẽtorum muliebrium posuit cum ait. Usta casu reperta incendio pyrę cerusa in orcis cremata.

¶ Orcula. dimi. ab orca. Cato de re rus. Cyminum foeniculum rutã mentham in orculam condito: hinc quidam vrceũ: et per diminutionẽ Urceolũ deducunt.

¶ Orchades. pe. cor. insulę oceani septẽtrionalis vltra Britãniam et Hiberniam numero, xxx. secundum Pomponium parum inter se distantes. Est et hoc nomine oliuę genus. Unde Uirgilius: Orchades et radij et amara pausia bacca

¶ Orchites. pe. cor. gen⁹ oliuarum q a testiculis nomẽ sumpserunt: vt inquit Ser. lib. ij. ge. Nã ὄρχεις testes dicuntur. Unde etiã vocantur testiculares oliuę.

¶ Orchis: herba quę et Cynosorchis quasi canin⁹ testis

¶ Orcus. fluuius infernalis ab vrgendo dictus quod in mortem vrgeat vt inquit Fest. quia antiqui c. pro g. ponebant. Quidam ab ὅρκος quod est iuramentum deducunt: quod per illum. i. stygem paludem aqua profluit iurabant dij: nec peierare licebat. Proprie autem Orcus obscuritas inferorum. Et orcus apud Homerum Thessalię fluuius scribitur qui pene olei instar supernatat Et Orcus Pluto.

¶ Orchestra. spatiũ in theatro in quo senatorum et honorificentissimorũ erãt loca designata et scenici artifices suas per orchestrã pstant actiones: vt scribit. Uict. li. vij. Cuius pulpiti altitudo non erat quinque pedibus altior vt sedentes spectare possent omnium agentium gest⁹. Dicta orchestra quod in ea saltationes fieri consueuissent. Nam apud grecos ὀρχεῖσθαι tripudio salto. Sue. Deinde in orchestram senatumque descendit: et orationis quidem carminisque latini coronam de qua honestissim⁹ quisque contenderat sumpsit. Iuue. posuit pro sessione senat⁹ et primorum cum ait. Similemque videbis orchestram et populum.

¶ Orchomenus penultima correpta thessalię mons: a quo orchomenum oppidum quondam ditissimum et potentissimum: cui thebanos olim tributa soluisse cõstat Hinc Orchomenius. a. um: Orchomeniorũ rex. Etheocles fuit qui prim⁹ gratiarum templũ extruxit. Et Aristoclides cuius tyrannus fuit qui Stymphalidem virginem quandam adamauit vt scribit Hiero. Uide in dictione Stymphalus. Historici alteram Orchomenũ tradiderunt quę Euboice vrbs est. et insula vna ex cycladibus in euboico mari in. qua Titani regnasse dicuntur. Est et orchomenon fluuius vt Plynius et Strabo testantur.

¶ Ordior, iris. orsus et orditus teste Pris. preteritũ facit. sed cum facit orsus: significat fari incipio. Uirg. Ueneris contra sic filius orsus. Liui. lib. i. Unus rem ex proposito orditur. i. narrare incipit. Unde exordium principium orationis. Ponitur etiam simpliciter pro incipio. Cic. li. v. tus. Unde igitur rectius ordiri possumus quam a communi parente natura quę quicquid genuit non modo animal sed etiam quod ita ortum eẽt ex terra vt stirpibus suis niteretur: in suo genere perfectum esse voluit. Orsum aliquando poetę pro eo qui finit et abusiue posuerunt. Uirg. Sic orsus Apollo Mortalis visus medio sermone reliquit. hinc abortus cum autem facit orditus ad telę vel alterius huiusmodi compositionem spectat. Hiero: in Esaia. Et telam quam orditus est. Uirg. tamen in culice. Atque vt araneoli tenuem formauimus orsum. veteres etiam Ordio protulerunt. Afra Aspecta tamen animo me ordire oportet. Composita sunt Abordior. Exordior. et Exordior.

Orsus a. um. in significatione actiua. Uirg Sic orsus ab alto. Liui. in significatione passiua posuit: pro incepto cum lib. i. ait. vt orsis tanti operis successus prospere darent.

¶ Ordo: digestio et in suo cuiusque loco collocatio velut in acie fit: vbi pedites: vbi alę: vbi cętera: vel in ciuitatibus. vt ordo senatorius: ordo equestris. Accipitur quoque pro ipsis hominibus. Ci. Qui apud omnes ordines esset gratiosus. i. apud omnium ordinũ homines Sal. Sępe numero. p. c. multa verba in hoc ordine feci. i. in senatu: Aliquando refertur ad fortunas. Unde Do. exponens illud. Ter in Eu. Quendam mei ordinis propauperem sic honesti ordinis homines dici possunt opulenti Inde fiunt Interordo et interordinium: de quibus supra: Ordinarius. a. um: in quo seruatur ordo Extraordinarium: quod fit extra ordinem: Ordinarius dicitur homo scurra et improbus quique assidue in litibus moratur ob eamque causam in ordine stat procerum aduentium Siue per contrarietatem quia minime ordinate viuit: et ordinarius.

¶ Ordoluce populi fuerunt in anglia arduis montib⁹ proximi: apud quos vt Tacitus scribit Histori⁹ dux romanus Carataccum in Anglia imperantem prostrauit.

¶ Ordino as. dispo. qui cuique locus esse debeat. a quo fit Preordino ante ordino:

¶ Ordessus fluuius maximus Scythię qui ab oriente profluit misceturque cum istro.

¶ Oreades: nymphę montium. ἀπὸ τοῦ ὄρεος quod montem significat.

¶ Oreni populi celtiberis proximi ab haustro

¶ Orctus Sicilię fluuius apud panormum Oretę gẽs indica vt scribit Stra. post Arbim amnem Arianorũ quos Ply. li. vi. ait. Non indorum sed propria vti lingua.

¶ Oreus: dictus est liber pater a montibus in quibus ei fieri sacrificia solebant:

¶ Oretenus duę partes sunt. Gel. Guttum samiũ oretenus impudens inane tanquam si inesset oleum affert

¶ Orexis grece: latine appetitus seu esuritio dicit ab ὀρέγομαι quod est appeto. Quidam etiam pro vomitu accipiunt. Iuue. Rabidam facturus orexim. Idẽ Hic surgit orexis. hinc stomacho bilis. Hanc veteres: vt

excitarent bibere largius solebant: deinde euomere.
¶ Organa per excellentiam dicūtur oia musicorum instrumenta sicuti docet Aug. non solum organum illud quod grande est ꝛ inflatur follibus quod multis meatibus quasi cicutis imparibus vnde vox erumpat ꝛ concentū cū bombulo emittat. sed quicquid aptatur ad cātilenam ꝛ corporeū est organū: dicitur. Iuue. pro cithara posuit. Pręторibus organa semper In manibus dē sit radiant testudine tota Sardonyches crispo numerātur pectine chordę. Est ꝛ organum instrumentum quoddam ędificij. Uict. li. x. Inter machinas ꝛ organa id videtur esse discrimen ꝙ machinę pluribus operibus in maiores coguntur effectus. vt ballistę torculariūq; prela. Organa autem vnius operę ꝓpositum vti scorpionis. Apud Col. lib. iiij: sumitur pro instrumento admetiendum apto. vbi ait. Sic compositum organum cum in sulcum dimissum est: litem domini ꝛ conductoris sine iniuria deducit.
¶ Organarij. organorū fabricatores. Iul. Firmicus li. iij. scribit. Mercurium cum venere in vi. ab horoscopo facere organarios ꝛ myropolas.
¶ Orgia sacra fuerunt q̄ diis immortalibus fieri solebant ἀπὸ τῆς ὀργῆς: vt inquit Euse. lib. prępara. hoc ē a furore. quia sacrificantes diuino quodā furore corripi videntur. hinc abusiue sacra liberi patris dicta sūt orgia
¶ Oricos: ciuitas epiri a colchis condita a qua Terebynthus oricia dicitur
¶ Oria nauis piscatoria. Plau. Malo hunc alligari ad oriam vt semper piscetur ꝛ si sit tempestas maxima. aspiratur tamen hęc dictio ab aliquibus.
¶ Orichalcum ęs aurei coloris quod in magno pretio apud veteres fuit. Gręci ὀρειχαλκος ab ὄρος quod est mons quia in montibus foditur.
¶ Origanum. pe. cor. herba cuius diuersę sunt species Nā quoddam dicitur heracleoticū agreste: ꝛ othimin. Ply. scribit origanum esse quod in sapore cunilam emulatur plurimaq; eius esse genera Othimin vel prasion appellari non dissimile hyssopo. trag origanon similius esse serpillo syluestri.
¶ Orion quasi vrion dictus est filius Enopionis putatus ex vrina trium deorum Iouis. Neptuni ꝛ Mercurij natus. Hic apud messanam portum structo aggere i bœotiam concessit. Inde inter astra receptus est ante tauri vestigia. Sunt tamen qui gręce ab aquarum inūdatione sic dictum velint ꝙ eius tempore habet ortum hyems ꝛ mare ac terras tempestatibus turbat ὀρίνω enim turbo ꝛ concito significat. Plau. Iugulam vocat: ꝙ sit armatorum gladius stellarum fulgore terribilis. Hic si fulget serenitatem: si obscurat tempestatem denotat. Uirg. Fluctu nimbosus orion.
¶ Orithyia: Boreę cōiunx filia Erictheі athenarum regis quam in ventum conuersam ferunt hoc etiam nomine dicta est Amazonum regina quę Marpesię matri successit in regno: Orithos vero vrbs fuit inter Macedoniam ꝛ Epyrum.
¶ Oryza. species frumenti folio carnoso altitudine cubitali: flore purpureo ex qua Italici ptisanam faciunt. Horati⁹. in Ser. Sume hoc ptisanarium oryzę: Candore grana comeduntur i cibo ad iuscula testuacia. Seritur mense Martio: ꝛ aquis clausis irrigatur vulgo risum appellant.
¶ Orior oreris et oriris participium tamen oriturus ꝛ ortus habet. Ouidi. lib. x. me Tu quotiens oreris viridiq; in cęspite flores. Significat nascor quandoq; surgo prodeo. Unde oriri solem dicimus. Huius cōposita sūt Aborior. Adorior Coorior. Liui. Cum vero coorto tumultu terga vertere simulantes paululum cessere. Oborior ꝛ Suborior eiusdē fere significationis. hoc est sub nascor: vt obortę sunt lachrymę Subortus est rumor. Exorior quoq; ꝛ perorior. Ci. lib. iij. offi. Exoritur antipatri ratio ex altera parte. i. apparet vel asciscitur
¶ Oriens ꝛ participium esse potest. ꝛ nomen substantiuū generis masculi. vt cum per se dicitur oriens vel ab oriente in occidentem pergit sol.
¶ Oriundus qui originem ducit: ꝙ ex eo loco parētes eius fuerunt. Ortus vero ex loco persona ve pręsenti. Liui. Nati carthagine sed oriundi a syracusis. Inuenitur tamen oriundus pro orto. Col. lib. i. Nam quemadmodum sapientis est fortuitos casus magno animo sustinere: ita dementis est ipsum sibi malam facere fortunam: qd facit qui neq; vicinū suis nummis parat: cū a primis cunabulis si modo liberis parentibus est oriūdus audisse potuerit. Ambro. aliter vsurpauit cū inquit Sciant omnes solem auctorem non esse nascentiū. dei clementia terras relaxat: dei indulgentia prorumpere facit fructus. Quomō sol viuendi vsum ministrat oriūdis: quando illa prius diuinę operationis viuificatione sunt edita q̄ sol in hos viuendi vsus veniret: oriundis: idest qui nascituri sunt.
¶ Originarij. qui ex adscriptitijs nati sunt in ipso solo vt dis. lib. iiij.
¶ Origo pe. prod. genus est. Unde originale adiectiuū vt Culpa originalis.
¶ Ortus. a. um. participium modo natus. vt ego ort⁹ sum bergomi modo qui resurrexit: vel ꝓdijt vt Ortus est sol. Ortus. tus. nomen significat natiuitatem. Cic. Nō nobis solum nati sumus. ortusq; nostri partem patria vendicat: partem amici. In terdum surrexionem vt Solis ortus. Interdum locum in quo surgit: vt Ab ortu solis vsq; ad occasum.
¶ Ortus orti. locus in vrbe vel in villa in quo arbores herbę ꝛ olera oriuntur. Unde ꝛ ab oriendo ducitur ꝙ in hac agri specie plures q̄ alibi herbę ꝑ totum annū oriātur ꝛ omnia quę in ortis oriuntur ab oriendo olera dicūtur Apud antiquos omnis villa ortus dicebatur ꝙ ibi qui arma capere possent orirentur. Sunt qui ita separent: vt ortus tam singulari q̄ plurali numero ortum olitorium. i. herbarum significet. In plurali duntaxat arborariū: qui a nostris pomarium: a gręcis παράδεισος paradisus vocatur: vt orti sallustiani. Quidam tamen aspirant vt differat a participio ꝛ nomine ortus. Alij in medio aspirandum censent: ab orthos quod est rectum deducentes: quoniam in rectas quasdam lineas distingatur. Ab Ortus fiunt diminutiua Ortulus et orticellus Epicurus primus orti magister existimatus est
¶ Orti pensiles: qui supra ędificia facti vel supra columnas erecti pendent.
¶ Orti hesperidum memorabiles habentur: inquib⁹ oleastri tantum viruerant.
¶ Orno as. pulchrum facio. Ci. li. i. tus. Nocturnamq; cœli formam vndiq; syderibus ornatam. Et ornare ꝓparare aptare quod lingua vernacula dicimus metter en pointo. Plau. in cap. Ego ibi vt conueniam senē dicam vt sibi penum aliud ornet. Idem in eadem. Non ornatis vos istic apud vos nuptias. Item honorare. Cicero. Cęsari. Neq; vllius officij certum nomen peto beniuolentiam tuam liberalitatem peto: neq; impedio

quominus si tibi ita placuerit etiam hisce eum ornes glorię insignibus. Huiꝰ composita Adorno qđ est desuper orno. Liui. lib. j. Flaminē Ioui assiduū sacerdotez creauit isignicꝫ veste ⁊ curuli regia sella adornauit. Est etiam Adornare bene apparare. Plau. i cas. Intro vbi vxor atcꝫ adorna nuptias Exorno et suborno. de quibꝰ alibi.

¶ Ornatus. a. um. qui bonis artibus instructus est siue qui honores adeptus est.

¶ Ornatus. us. accipitur pro cultu quo quis ornat̃. Unde dicimus ornatum regium.

¶ Ornamentū ornatus apparatus. et quandocꝫ honor dicitur. Cic. Licinio. Suscepicꝫ mihi perpetuam ꝓpugnationem pro omnibus ornamētis tuis. i. honoribus.

¶ Ornix grece: latine ales gallina.

¶ Ornithon: auiariū. Nā ornithas greci aues vocant. Uar. Ornithones auiaria sunt in q̃bus stabulantur turdi pauones ⁊ omnes alites quę intra parietes villę solent pasci. Apud grecos ορνιθ. ιθος scribitur.

¶ Ornithotrophion idem est quod ornithon.

¶ Ornithobsciō locus ad pascendum gallinas ⁊ aues. Uar. De his qui ornithobscion instituere volunt.

¶ Orontes nomen viri: et nomē fluuij qui diuidit Syriam ab antiochia. Est ⁊ nomē montis inter quē ⁊ orontem fluuium vrbs antiochia posita est. hinc Oronteus. a. um. Proper. Aut quod orontea crines ꝑfundere myrrha.

¶ Oropygium. Uide in dictione Urropygium.

¶ Orphanꝰ: qui caret patre pręsidiocꝫ paterno: quicꝫ summopere illius opem desyderat Grecū est. Pupillꝰ qui caret patre: sed non ꝑsidio paterno cū tutore iuuat̃.

¶ Orpheus poeta seu vates Calliopes ⁊ Apollinis filius thrax. hic lyrę studiosissimus extitit quam dono a Mercurio habuit. Fuit ⁊ alius orpheus Oeagri filius vnus ex argonautis ciconū rex. Orpheus. a. um. idem quod thracius. Mar. Quicquid in orpheo rhodope spectasse theatro dicitur exhibuit cęsar arena tibi.

¶ Orthe dicuntur a grecis Menentiana ędificia.

¶ Orthos grece: latine rectus dicitur: Sed in compositione tantum. Orthoo. dirigo.

¶ Orthographia recta scriptura vel recta pictura.

¶ Orthodoxus homo rectę opinionis: siue sententię aut fidei. Δοξα enim gloriam ⁊ existimatiōem siue opinione ⁊ infamiam significat. Orthodoxia recta opinio.

¶ Orthogonius rectus angulus qui ex vtracꝫ parte ęqualis est.

¶ Ortopnoici. asthmatici dicuntur qui eam anhelitus difficultatem habent vt nisi recta ceruice stent spirare non possint. Orthopnoea ipsa passio. Orthon enim rectum πνεω spiro. Est enim circa fauces malum qđ apđ grecos aliud atcꝫ aliud nomē habet prout se magis minuscꝫ intendit: omne tamen in spirandi difficultate cōsistit. Sic difficultas hęc dum modica est Δυσπνοια dicitur. Cum vehementior ⁊ spirare ęger sine anhelatione non potest ασθμα vocatur. Cum accessit id quocꝫ vt spirare non possit nisi recta ceruice spiritus trahatur ορθοπνοια appellatur. Ab his Dyspnoici Asthmatici Orthopnoici a latinis vero vocabulo suspitiosi dicuntur.

¶ Orthopeia: emendata cum suauitate expositio.

¶ Orthominum: genus lini quod fit pannicula palustris arundinis.

¶ Orthocorybantij: populi quidam scythię

¶ Ortyx. gis. auis q̃ coturnix: ⁊ vulgo Qualea dicit̃.

¶ Ortygometra. pe. cor rex corthurnicū maior aliquāto ac nigrior: auis dicta ꝙ dux sit ac moderatrix coturnicum. Componitur enim ex ορτυξ ⁊ μετρον mensura non tamen cothurnix idem quod querquedula.

¶ Orthygia insula in ęgeo quę etiam Delos dicit̃: Dicta ortygia Solino teste quia in ea primo visę sunt cothurnices quas greci ortygas vocāt: nos a sono vocis qualeas dicimus. Fuit ⁊ alia hoc nomine isula circa Siciliam quę ponte iūgitur Syracusis ⁊ fontē habet Arethusam hęc ex opposito Plēmyrij Sicilię amnis. de q̄ Uirg. lib. iij. Sicanio ꝑtenta sinu iacet insula cōtra plemyriū vndosum nomen dixere priores ortygiā alpheū fama est huc helidis amnem occultas egisse vias subter mare quę nunc ore arethusa tuo siculis ꝯfundit̃ vndis.

¶ Oryx orygis animal quod ꝑcipue in Getulia nascitur: fertur contrastare ac contueri solis radios caniculamcꝫ adorare. Est ex capriarū genere: de quo habetur in Deuteronomio. ꝙ sit immundū. a quibusdam solus vocatur: contrario vestitur pilo ⁊ ad caput verso. Col. lib. x. Ferę pecudes vt capreoli damęcꝫ nec minus orygum ceruorumcꝫ genera ⁊ aprorū modo lautitijs ⁊ voluptatibus dominorum seruiunt: modo quęstui ac reditibus.

O ante S.

¶ Os oris: proprie concauū illud intra quod sunt lingua ⁊ dentes. Plyn. Continui dētes aut vtracꝫ parte oris sunt vt equo: aut superiore primores nō sunt vt bobus ouibus. Quandocꝫ os ponitur pro facie. Uirg. Os humerosꝫ deo similis. Et de brutis etiam dicitur. Idē. Ora citatorum dextra detorsit equorum. Necꝫ solū de facie dicitur: sed etiam de tota specie quę cernitur: ⁊ quicquid in aliquā re patet os dici potest. Idem. Os si quis ferro potuit rescindere summū vlceris os. Ouid. Pronacꝫ cum spectent animalia cętera terram. Os homini sublime dedit. Os leonis genus herbę florem faciens purpureum. Col. Narcissicꝫ comas ⁊ hiātis sęua leonis ora feri. Sciendum ꝙ os producitur ⁊ habet omnes casus plurales pręter genitiuum oriū. Uirg. lib. viij. Componens manibuscꝫ manus atcꝫ oribus ora. Huius nominis deriuatiua sunt. Osculor: ostium: oro. Oraculū: orarium osculū. Orior. ordior ordino. orea. oramē. omē. orificium ⁊ secundum aliquos ostendo. Os ossis. quod ⁊ ossum dici potest. Paci. Ossum inhumatū solidamentum corporis vocatur quod nodatū ⁊ adiunctū inuicem neruis alligauit natura: hinc componitur ex os qđ est sine osse. Lucil. Exos ⁊ exanguis tumidos perfluctuat artus. Inde exosso. as.

¶ Osculum diminutiuum paruum os: quod est contra Pris. qui non vult osculum tenere significatum primitiui. Ouid. lib. j. meta. Uidet igne micantes syderibus similes oculos videt oscula. Idē de dephne. Uidet oscula que non est vidisse satis. Et osculū quod datur amicis. vt est illud: Osculo filium hominis tradis? Nam in basiando labia constringuntur ⁊ os paruum fieri videt̃ ⁊ exporrigitur in osculum. Differunt autem hęc īter se osculum basium ⁊ suauium ꝙ osculum officij sit: vt cum e longinquo redeuntes salutamꝰ atcꝫ osculamur. Basium pudicorum vt patris in filium Suauiū volupta tis a suauitate dictum.

¶ Oscillum cū c. diminutiuū est a diminutiuo osculum pro paruo ore sicut a tantulo tantillū. Col. lib. ij. Reliquum quod superest seminis in tabulatum quo fumus prouenit optime reponas quoniam si humor inuaserit

vermes gignit qui simul latq; oscilla lupillorum addide
rint reliqua pars enasci n on potest. Oscilla etiam sigil=
la sunt ⁊ paruę imagũculę quę arte fictili fingebantur ⁊
venales proponebantur quibus homines pro se atq; su
is Saturno piacula faciebant: vt inquit Macro. Virg.
lib. ij Geor. Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu. Et
sic ab osculũ fit cum significat faciem paruam vel totã
spec em.

Oscillo. las. ab oscillum fit ⁊ significat inclino. Fest.
Oscilla sancta dicũtur q; oscillēt. i. inclinent precipitesq;
efferant oscillantes. Ser. putat esse compositum ab os
⁊ cilleo es q; in hoc cillerentur. i. mouerentur ora. Nam
cillere mouere est. Plau. in Am. Ne illi ędepol si meri=
to meo referre studeant gratiam allegent qui mihi ad=
uenienti oscillet. probe enim os moueat probe ipm pu=
gnis percutiendo: : vt illud infra eodem loco. Illic ho=
mo me interpollabit. meũq; os fruget denuo.

Osciculũ diminutiuũ ab os ossis. Gel. li. vj Ratio sub
tilior ⁊ vtilitas ipa operis postulauit vt tenuissimis mi
nutissimisq; ossiculis caput cõpingeret. Pli. lib. xj. Om
nium cerebro medio insunt ossicula parua. Hinc fit ad=
uerbium ossiculatim qđ significat minuatim.

Osseus. a. um. quod ex ossibus est. Unde Ply. scribit
inueniri lapides osseos.

Ossilegus. pe. cor. ossium collector. Ossilegium ossiũ
collectio.

Ossuaria appellantur loculi in quibus defunctorum
ossa reponuntur.

Ossifraga. pe. cor. genus aquilę ab ossibus frãgẽdis.

Ossa. ę. mons in finibus thessalię centaurorũ stabulũ
quem Sene. dicit. olympo olim coniunctũ. Luc. Quã=
tus piniferę boreas cum thracius ossę. hinc Osseus. a. ũ.
Idem lib. vj. Attollet titam rupes ossęa coercet.. Ossa
vero pluralis numeri ab os ossis. Macro. Ossa dentes
cũ vnguibus ⁊ capillis nimia siccitate ita densata sunt
vt penetrabilia non sint effectui animę quę sensum mi=
nistrat.

Osci Italię populi ab oris fœditate dicti. Unde os=
cœna verba.

Oscines. pe. cor. ab ore ⁊ canendo aues auspicium orẽ
facientes. Oscinũ auguriũ auiũ. Hora. Oscinem coruũ
prece suscitabo solis ab ortu.

Oscedo vitium quo quis tenetur vt sępius oscitet.
Gel. lib. iiij. Deliberatum de nota eius qui ad censores
ab amico aduocatus est: ⁊ in iure stans clare nimis ⁊ so=
nore oscitauit atq; inibi probe vt plecteretur fuit: tanq̃
illud indicium vagi animi foret ⁊ hallucinantis et fluxę
atq; apertę securitatis. Sed cum ille deierasset inuitis=
simum sese ⁊ repugnantem oscitatiõe victũ: teneriq; eo
vitio quod oscedo appelletur tum notę iã destinatę exẽ
ptus est. Quidam dicunt Oscedinẽ significare grauco=
lentiam. Sere. hinc oscedo fugit. linguę quoq; vulnera
cedunt:

Oscito as. pe. cor. ex os ⁊ cito proprie significat os cõ
moueo: ⁊ os totũ aperio vt fit prę sõno aut tędio. Quę
cum toto corpore fit pandiculatio vocatur. Cice. lib. ij.
de ora. Et istam oscitantẽ ⁊ dormitantem sapientiam
scęuolarũ ⁊ cęterorũ beatorũ ocio cõcedamus. Ponitur
etiam oscitatio pro ocio et animi securitate. Teren. in
An. Sperans iam amoto metu inter oscitantes oppri
mi. Dicitur ⁊ oscitor depo. Cice. lib iij. ad Heren. Cũ
etiam maiores calamitates impendere videantur se=
detis ⁊ oscitamini.

Oschęũ latini serotũ dicunt. i. testiũ receptaculum.
Nam cęlsus vbi de morbis tractat q̃ in naturalibus cir
ca testiculos oriri solent sinus ⁊ tunicas his appellatio
nibus diuidit. Sinus qui conspicitur a nobis oscheon
a gręcis dicitur: nostri Serotum vocant.

Osanna componitur ex osi quod significat saluifica
siue saluum fac et anna domine quę vox inquit Hiero=
interiectio est deprecantis. Nam sicut nos in linguã la=
tinam habemus interiectiones quasdam. vt insultãdo
dicamus vah. In admirando pape. In dolẽdo hei. Et
quando silentiũ volumus imperare strictis dentibus spi
ritum coarctamus ⁊ cogimus tantũ sibilũ insonãdo. s.
zi: ita hebręi inter reliquas proprietates linguę suę ha=
bent interiectionẽ. vt quando volunt dominum depre
cari ponant verbum petentis affectu ⁊ dicant anna do
mine. Osi saluifica inter pater: anna interiectio depre=
cantis est. Si ergo ex duobus his velis compositũ ver
bum facere dices osianna: siue vt nos loquimur osanna
media vocali littera elisa sicuti facere solemus in versi
bus quando scandimus. Aleph nãq; littera prima ver=
bi sequentis extremã verbi prioris Ioth inueniens ex
clusit.

Osi aduerbium optandi: vt Osi videam apostolũ
dei antequã moriar.

Osiris. pe. p. osiris vł osiridis genitiuũ. fuit Iouis
filius ex Niobe Phoronei filia: successitq; phoroneo i re
gnum argiuorũ. Aegialũ fratrem pfecit regno achaię ⁊
ad ęgyptios transfretauit glorię desiderio. Quos cum
subegisset Isidẽ quę ⁊ Io vocabatur Inachi primi re=
gis argiuorũ filiam duxit vxorem: Ubi cũ illa litteras
osiris varias artes ęgyptios docuisset vterq; diuinos
honores meruerunt. Tandem a Sityphone ęgyptio:
vel vt Ser ait a Typhone fratre clam occisus ab Isi=
de diu quęsitus est. Tandẽ apud phialam iuxta Sye=
nen laceratus compertus est in insulã Abaton in palu=
de iuxta memphim Sepeliri eũ Isis curauit ⁊ paludẽ
Stygem. i. mœrorẽ appellauit. Nec nisi certis diebus ⁊
mitratos eo accedere voluit. Sed cũ apparuisset ęgy=
ptiis deinde bos quidã osiriũ putarunt: adorauerũtq;
vt deũ ⁊ vocarunt Apim. i. bouẽ eorũ lingua. Deide di=
ctus est Serapis. Tibullus. Te canit atq; suũ pubes
miratur osirim. Barbara memphitẽ plãgere docta bo
uem Mar. Non illam mille catastę vincebant nec quę
turba serapin amat. De osiride sic habet Euse. lib. de p
para. diodorũ siculum inducens. Aegyptios ferunt pri
mos omnium motum ordinemq; cęlestiũ corporum ad
miratos: solẽ ⁊ lunã deos putasse: ac solẽ quidã osirim:
lunã Isim nuncupasse a proprietate quadã inditis ipis
nominibus. Nã si quis ad latinã linguam verba trãsfe
rat multioculus osiris dici potest neq; id ab re. Radiis
enim suis quasi multos rebus immittit oculos quibus
omnia perspicit vt etiã poeta dicit. Sol q̃ terrarum flam
mis opera omnia lustras: quis nonnulli grecorũ poetę
Dionysium esse osirim confingant. Isim vero priscam
latine dicere possumus ⁊ lunã: hoc nomine indito quo=
niam sempiterna priscaq; sit cui cornua depingunt. vel
quia cum minoides cornuta videatur: vel q; bos ei apđ
ęgyptios sit dedicata.

Ostendo. dis. di. sum. ⁊ ostentũ. ex os et tendo: sicut
fit in oscito ⁊ oscillo Os enim pro facie sępe ponit quę p
toto corpore non solũ hominis: sed etiam cuiuslibet rei
specie sumitur. vt Do. in Eu. Ter. O faciem pulchrã
exponit. Faciem modo non partem corporis dicit: sed
totam speciem que apparet ⁊ cernit. Merito ergo osten
do significat demonstro. quia ostendo est speciẽ suę fa

ciem rei monstro: quia tendere os extendere solemus in id quod volumus demonstrare.

¶ Ostento. as. frequentatiuum ab Ostentu supino formatum quod significat sepe ostendo. Plau. in Aul. Altera manu fert lapidē: panē ostentat altera. Aliquādo cum iactantia ostendo. Unde ostentatio iactantia.

¶ Ostentum ab ostendo. q͛ statim futurū aliquid ostēdat. vt Comete tonitrua die sereno. Monstrū q͛ cōtra naturam fit vt cum nascitur aliquid membris alterius generis quod et promonstrū quādoqꝫ dicitur. quasi porro aliquid monstrans siue monens. Portentū quod licet naturale sit: raro tamen se ostēdit: et futurū aliquid cum temporis interuallo denunciat quod aliquid portari ac imminere denunciat. Prodigiū quod et si naturaliter fit ac sepe euenit: semper tamen aliquid ꝓagit mali quasi porro agendū. Confunduntur tamen hec et pro eodē significato accipiuntur: oiaqꝫ ab eo q͛ futurū aliqd ostendunt dicta sunt. Labeo diffinit ostentū esse cōtra naturā cuiuscꝫ rei genitū factūqꝫ. Duo sunt genera ostētorum. Unū quotiens quid cōtra naturā nascitur. Alterum cum quid prodigiosū videtur. Sue. in Cesa. Cunctanti ostentū tale factū est. Quidā eximia magnitudine et forma in proximo sedens repente apparuit arundine carens. Accipiuntur etiam ostenta in bonam partē. Sue. in Vesp. Iampridē sibi per hec ostenta conceptā in speciē imperij venit. Ply. lib. xvj. scribit factum esse ostentū arboris: a quo dei de tempore maiestas populi romani resurrexit. Alias ostentū participialiter poni solet. Pacu. In ipso tēpore ostentū senē. i. demōstratū. Est eni Ostentus. a. um. Cato. Ager oleto conserēdo qui in ventū fauoniū spectabit et se li ostentus erit: alius bonus nullus erit. Val. lib. j. de re rust. Qui locus optimus vino sit et ostentus soli amineū seri oportere. Ostētus. tus. nomen irrisio dicitur. Sal. in Iug. Sed quoniam eo natus sum: vt Iugurthe scelerū ostentui essē.

¶ Ostentosus. a. um. quod ostentum facit: vt a Prodigium Prodigiosus.

¶ Ostris siue ostria: arbor que solitaria nascitur circa saxa aquosa similis fraxino cortice et ramis.

¶ Ostum dixerunt ātiqui id quod ex lino facto olei purum purgatūqꝫ relinquitur. Factum vero dicebant q͛ vno tempore conficerent: quem alij centum sexaginta modiorum: alij centum viginti faciebant.

¶ Ostium ab obstādo quidā deducūt q͛ ab eo arcemur ingressu. quidam ab os oris q͛ sit id per qđ ingredimur vel domū vel quēcūqꝫ aliū locū. Alij a greco ωστειν: qđ est repellere. Unde ratio exigit vt sine aspiratione scribatur. Licet eruditorū vsus illud cum suis deriuatis aspiret. Ostia greci Thyras vocant. Unde Thyridion ostiolum. Ostiorū latera antas vocamus: a quibus Antipagmenta valuarū ornamenta.

¶ Ostia. oiū. tantū pluraliter fluuiorū patentes aditus sunt. Virg. Italiā contra Tyberineqꝫ longe ostia. Dicimusqꝫ Nili ostia: et Tyberina ostia que mare intrant non aditus. Et facilis est ad regē aditus: nō facile ostiū Et hec sylua nullos habet aditus non ostia. Aliquādo ostia ponitur pro portu. Virg. Aut portum tenet: aut pleno subit ostia velo.

¶ Ostia. e. vrbs in ostijs Tyberini sita. ab Anco marcio condita vt inquit Liui. in ipso maris fluminisqꝫ confinio vt totius mundi opes illo veluti maritimo vrbis hospitio reciperentur. Ab hac Ostienses dicti. ostiēsis ager. ostiensis porta rome eo q͛ ostiā versus ducat. Ea nunc sancti Pauli porta appellatur.

¶ Ostiatim: per singula ostia. Quinti l. Nec sectanda singula et velut ostiatim pulsanda.

¶ Ostiarius ostij custos. Cuius fœmininū est ostiaria: vt Ancilla ostiaria in Euangelio.

¶ Ostracium: latine testa. grece οστρακιον. Unde testaceum pauimētū vulgo nunc ostracū vocāt. Hinc Ostracismus relegationis genus. Nam ciuitates antiquitus que populari statu regebātur eos qui super excellere videbantur vel propter diuitias: vel propter amicos alienam ve potestatē extra ciuitatē relegare solebant ad tēpus: sicut docet Arist. lib. iij. poly. Athenieses vero exilio decēnali multare consueuerant potentes nimis et excellentes gloria viros. Et hoc exilij genus ostracismon appellauerunt qui repertus est non ad castigandū improbitatē: sed ad potentiam moderandā. Ostracismus autem ab ostraco. i. calculo siue testula nomen sortitus est qui in hunc modū athenis peragebatur. Ostraci viritim in concilio dabantur quisqꝫ in quibus nomē illius ꝑscribebat quem vrbe cedere voluisset. Magistratus vero q̄ huic negocio pręerant vniuersos simul calculos recensebant qui nisi sex miliū numerū excessissent nihil confectū esse indicabatur. Ubi vero vltimus numerus repertus fuisset cum decem annos exilio afficiebant. hoc ostracismo Themistocles Cymon et Aristides multati fuere. De aristide legimus cū iuxta eum quidā rusticus illitteratus sederet ipsi Aristide testā dedisse vt nomen suū scriberet. Admiratus id Aristides interrogauit nūqd istum cognosceret? Minime inquit. Sed quia ceteri ita sentiunt: ego quoqꝫ ita censeo eum esse dānandū. Hoc latini testularū exilium vocant.

¶ Ostrum: muricis siue conchylij ac purpure color. Cōchyliū enim murex et ostrū in eadē significatione sumūtur. Virg. Tyrioqꝫ ardebat murice lena. Idem. vt Gēma bibat et sarrano dormiat ostro. Iuue. Horū ego non fugiam conchylia. i. murice infecta. Excipit̄ tamen ostrū a conchyli marino ex quo purpura inficitur. Cuius vt Uictr. inquit non minores sunt q̄ ceterarū rerū naturā considerantibus admirationes q͛ habz non in omnibus locis quibus nascitur vnius generis colorē sed solis cursu naturaliter temperetur. Itaqꝫ quod legitur in pōto et gallia quia he regiones sunt proxime ad septētrionē et occidentem inuenitur liuidū. Quod autē legitur ad equinoctialem orientē et occidentē inuenitur violaceo colore. Quod vero meridianis regionibus excipitur rubia procreatur potestate. ea conchylia cum sint lecta ferramenta circa scinduntur equibus plagis purpurea sanies vt lachryma profluens excussa in mortarijs terendo cōparatur. Et quia ex concharū marinarū testis eximitur: ideo ostrū est vocitatū. Igitur muricis siue conchylij liquor qui et Ostrū dicitur tēperatura artificis adhibita fere purpureus fit: hoc est in violaceū tendens. Sed hec apđ auctores confunduntur. Muricē et Ostrū et Tyriū pro purpura ponentes. Sciēdum quoqꝫ est q͛ conche et ostrea dicuntur firmioris teste pisces. Conche que testā leuem habent ac politam vniformiter rugatā siue denticulatam.

¶ Ostrea que asperā scabrāqꝫ testam habent: quis generaliter ostrea quoqꝫ conche dicantur. Itē que ex vno tantum latere testam habēt. altero scopulis: aut lapidibus alteri ve materie adherente. Nam teste ipse duriores propele conche dicuntur quales sunt cochlearū. Senec. Quid ostreum sapiat: quid mullus optime nosti. Dicta ostrea a greco. Nam sicut nos a testa testudinem vocamus siue animal quod veluti testa tectum est: siue id

genus ędificij quod ex testa est compositũ. vel ad testudinis similitudinẽ ẽ factũ: Sic gręci οστρεα απο των οστρακων nominauerunt. Dicuntur etiam ostreę fę. gene. Gel. Ostreę senescẽte luna inuberes macrę tenuęs exustę sunt: crescente luna pinguescũt. Spondylus dicitur callosum illud rotundũ albicans quod intus habet in medio a similitudine spondyli quod nos verticulum dicim⁹. Nam reliqua caro circũspersa lacinia dicit.

¶ Ostreat⁹.a.um: põitur pro duro atq; aspero Plau. Itaq; iam quasi ostreatũ tergũ vlceribus gestat.

¶ Ostrineus.a.um. quod est ex ostro.

¶ Osus cum suis compositis Exosus ⁊ Perosus ptĩcipia sunt. siue participiorum modo capiuntur. De quibus in dictione perosus. Iungitur autẽ osus cũ actõ ⁊ actiue sumitur: vt osus sum. osus es. osus est. p odi odisti odit. Participiũ quoq; futuri tẽporis osurus ⁊ osor verbale ab orsum supino fiunt. quę Festus ab odio sumit. licet non sit in vsu. Plau. in Am. Inimicos semper osa sum obtueri. i. odi. Osurus Cice. in L cl. Negabat. vllã vocem inimiciorẽ amicitię potuisse reperiri ꝙ eius qui dixisset ita amari opo tere vt aliquando esset osurus. Osor. Plau. in asi. Madidũ nihili incontinentẽ atq; osorem vxoris suę. i. qui odit vxorẽ suam. Sciẽdũ ꝙ in os⁹ terminata quędam significãt habitudinẽ siue vehemẽtiam copiã vc: aut affectionẽ: vt animosus: ingeniosus: neruosus: saxosus. aquosus: qui habet copiã saxorũ neruorum: ingenij: animi. Uinosus libidinosus: mulieros⁹ seditiosus factiosus qui amat vinũ libidines mulieres seditiones factiones. Quędã actionẽ: vt studiosus stomachosus contumeliosus: qui operã dat studio. qui stomachatur. qui contumeliã facit. Quędam passionẽ: vt odiosus: inuidiosus: qui habetur odio ⁊ cui inuidetur. Quędam actiue ⁊ passiue accipi possunt: vt formidolosus laboriosus operosus voluptuosus religiosus.

O ante T V X Z.

¶ Otides auiculę perdicibus similes quę breui volatu cito lassantur.

¶ Othrys: mons thessalię. Othryades nomen lacedęmonij viri tam primę ꝙ tertię declinationis est.

¶ Ouis: a gręco οισ. interposita u propter hiatũ significat pecudem.

¶ Ouinus. a. um. quod ex oue est. vt Pellis ouina. a q̃ Ouillus ouilla ouillum.

¶ Ouillus. a. um. Ply. lib. xix. Quin ⁊ ouillo fimo vti quoniã aliud herbesceret: diminutiuũ est ab Ouinus.

¶ Ouile. locus in quo oues morari solent.

¶ Ouiaria. ę. ouiũ multitudo. Uar. in prolo. lib. ij. de re rust. Quod eo facilius faciam ꝙ ⁊ ipsę pecuarias humi grandes: in apulia ouiarias: ⁊ reatino equarias.

¶ Ouiaricus. a. um possessiuum ab oue deriuatũ. Col. lib viij. Et quoniam de ouiarico satis dictum est ad caprinum pecus nunc reuertar.

¶ Ouicula diminutiuum significat paruam ouem.

¶ Ouum ab ωον interposita u euphonię causa.

¶ Ouo. as. lętor ⁊ lętitiã vociferando seu canendo demonstro. L iui. lib. j. Romani ouantes ac gratulantes. Horatium accipiunt eo maiori cũ gaudio quo prope metum res fuerat.

¶ Ouatio. vt est ab ouo. as. significat paruũ triũphum quem faciebant ouantes qui nõ in curru sed pedes oua li corona redeuntes ex pugna cum bellũ non erat indictum vel sine sanguine confectum. Ab ohe gaudentiũ interiectione: vt sit ouatio quasi ohatio. Iuue. Satur est cum dicit Horatius ohe bacche. Uel a voce militum quę fiebat geminata oo littera per interpositionẽ u. euphonię causa. Ut aũt ab ouũ fit significat tẽpus quo gallinę oua faciũt. vt vernatio mellatio pullatio. Ply. Certa luna capiendum censent tanq̃ congruere ouationem etiam serpentium humani sit arbitrij.

¶ Ouatus. a. um. quod est in similitudine oui factum. Plyn. Alijs turbinatio pyri. alijs ouata species ceu malorum aliquibus. Hinc ouatũ aurũ: ouo auratũ: quoniam oui albo antea illinito ęra ac marmora auri ⁊ argenti laminis decorentur. Nec obstat ꝙ ouum habeat primam longam. Pleraq; enĩ deriuatiua primitiuorum naturã nõ seruãt. Pers. Hinc illõ subijt auro sacr s ꝙ ouato Per ducis facies. Hoc Plyn. lib. xxxv. de marmorib⁹ loq̃ns innuere videtur cum inquit. Ut ouatus esset numidic⁹ vt purpura distingueretur sumadicus. Nonnulli ouatũ aurũ dici aiunt. ouatione victoriaq; quęsitum vel ingẽs vel copiosum quantum ouationibus comparatur.

¶ Oualis ⁊ hoc ouale: quod ad ouationem pertinet. vt Oualis corona quę ex myrto fiebat.

¶ Oxus: amnis ortus in lacu oxia vt inquit Ptol. siue axo vt Solinus.

¶ Oxys. mascu. gene. ⁊ Oxy. neutri indeclinabile acutum citũ ⁊ velox significat. Oxos neutri generis siue Oxeos acetum. Oxys. idis. pro vase aceti.

¶ Oxya gręca: acutus accentus latine dicitur.

¶ Oxybaphum: latine acetabulum. ab aceto habet penultimã correptã.

¶ Oxygarum. pe. cor. acutũ garũ hoc est garũ ex aceto cõfectum: quod in principio mensę apponi solebat. οξοσ acetum. γαροσ liquamen ex pisce.

¶ Oxygala: quasi acetosum lac. Gala latine lac. Oxos acetum.

¶ Oxylapaton. Lapatũ acuta habens folia. Oxyschenon acutum iuncũ significat.

¶ Oxyalme: genus potionis quod ex sale ⁊ aceto recenti fieri solebat aduersus serpentes.

¶ Oxymeli: acetũ mulsum dicitur genus potionis quõ eã mellis heminis. x. aceti veteris heminis. s. salis marini pondo. Tymbre quadrante: aquę marinę sextarijs s. pariter decoctis fieri solebat.

¶ Oxypora sunt q̃ Col. tradit appellari oxygara. Quoniam inquit cum vsus exigit aceto garoq; diluuntur. Ply. quoq; lib. xx. Fœniculũ condimentis proprie omnibus inseritur: oxyporis etiam aptissime. Sunt et sua medicis oxypora quasi a celeritate dicta penetrandi. Est enim remedium pręsentaneum. i. celeriter iuuans. Idem. Iuniperus miscetur antidotis oxyporis.

¶ Oxyporopoli qui cibos vendũt aceto cõfectos. Ply. In eo vsus ⁊ oxyporopoli: seruant addito dulci at crementum aceti temperantes.

¶ Ozylaccaron. potionis gen⁹ ex saccaro ⁊ aceto. Saccarum mel dicitur in arundinibus collectum gũmi modo candidum ac fragile.

¶ Ozęna: morbus cum vlcera circa nares sũt pluresue crustę: ⁊ odorem fœdum habent. cui malo vix potest succurri: nomenq; trahit ab ozęna sicut ⁊ polypus. Ply. li. ix. Polyporum genera ⁊ ozęna dicta a grauitatis odore.

¶ Ozimũ pe. cor. ab οζω redoleo: genus ędulij redolentis ex intestinis confecti. Persius. Cum bene distrito cantauerit ozima vernę.

¶ Sequitur de littera P.

Calepinus cum Cornucopie

P LITTERA muta est: nec aspirationem admittit nisi in dictionibus grecis que postponitur: vt phaethon. Conuertitur quandoque in traducendis dictionibus grecis p. in b. vt cum apud grecos πυξοσ. apud nos buxus scribitur. ab ἀπσυρτοσ cum littera πσ. pro qua nos ps consueuimus. Absyrtus cum b traducitur. Interdum pexili pro ph aspirato traduci solet: vt quod a grecis φοινικιοσ. cum ph aspirata scribitur. a nostris puniceus trasfertur. Sic πορφυρεον: purpureum dicimus. Quin et contra vbi illi p exile ponunt: latini sepissime aspiratum traducunt. vt quod illi υψιπυλη. nos hypsiphylé scribere solemus.

P ante A

¶ Pabulum proprie pecudum et aliorum brutorum cibus. herbaceus fœniceus paleaceus vel stramentitius est.

¶ Pabularis et hoc pabulare: quod ad pabulum pertinet seu quod pro pabulo datur. Col. Vicia pabularis et vicia seminalis.

¶ Pabulor. aris. pabulum ex agris capio. Val. max. Id postquam cognouit depositis insignibus imperii familiarem vultum induit. ac pabulantium hostium globo sese obiecit. Interdum papulare est pascere. Col. lib. viii. Subinde que incedit. s. capella compesci debet ne procurrat: sed placide ac lente pabuletur: vt et largi sit vberis.

¶ Pabulator qui pabulatum vadit. Ces. lib. v. Repente ex omnibus partibus ad pabulatores aduolauerunt.

¶ Pachynus. pe. indifferente. promontorium sicilie peloponnesum spectans ab aris crassitudine. Nam παχυσ. pingue et crassum dicitur. Virg. lib. iii. Prestat trinacrii metas lustrare pachyni. Pris. in periegesi. Qui procul effusis pachyni distenditur oris.

¶ Pachisos: fluuius Sicilie ciuilis sanguinis notatus infamia.

¶ Pachiri montes in minore Asia.

¶ Pactolus. pe. p. fluuius lydie aureis arenis smyrneos irrigans agros. Iuue. Quod tagus et rutila pactolus voluit arena.

¶ Pacuuius Brundusinus poeta tragicus illustris Ennii poete ex filia nepos Rome picturam exercuit: ac fabulas venditauit. deinde Tarentum transgressus prope nonagenarius diem obiit. hic vt Quintil. ait grauitate sententiarum: pondere verborum: auctoritate personarum clarissimus fuit: citra tamen nitorem.

¶ Pax a pactione dicitur. Quod nomen etiam pluraliter declinatum legitur. Hora. Hoc paces habuere bone ventique secundi. Aug. lib. iii. de ciui. dei. Semper in potestate haberent paces bellicasque victorias que semper fere per humanorum animorum motus accidunt. Var. Animaduertendum primum quibus de caussis et quemadmodum constituerunt paces. secundum quam fide et iustitia eas coluerunt. Et est pax tranquilla libertas. Vir. Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. Per translationem quandoque sumitur pro venia. Idem. Sed vocis precibusque iubent exposcere pacem. quandoque pro propiciatione: vt apud eundem. Pacemque per aras exquirunt. Pax etiam aduerbium grecum est et significat tantummodo. Teren. in Heau. Dum argentum capio pax: nil amplius.

¶ Pace tua dixerim: honestus reprehendendi mos. prius captata venia. i. tua venia: et te non irascente.

¶ Paco. as. a pace fit: et significat mitigo lenio placo propitio concordo et pactum facio. Aug. super Io. Exiit mane: et quos inuenit conduxit: et pacauit cum eis mercedem denarium. Dicitur et Pacor: deponens. Idem in eodem vtrumque complexus est. Sodalis non tibi feci iniuriam: quod paccaui reddidi tibi: fraudem tibi non feci: quia quod pacatus sum reddidi.

¶ Pacate aduerbium: significat tranquille sedate.

¶ Pacifico. as. a paciscor esse videtur. Cice. Lepido. Itaque sapientius meo quidem iudicio facies si te in istam pacificationem non interpones. i. pacem faciendam. Quidam hec tria separant: vt Pacificatus sum: pacem feci significet: Pacatus sum: in pace sum: ab armis destiti. Placitus sum: ab indignatione animi ad lenitatem redii: vel animo leni sum.

¶ Pacificatorius. a. um. quod ad pactionem pertinet: Ci. Postquam nos pacificatoria legatione implicatos putant.

¶ Paciscor. eris. pactus depo. significat pactum facio conuenio. Unde etiam construitur cum ablatiuo sicut alia verba pretium significantia. Plau. in Bac. Pacisci cum illo paula pecunia potes. Dicimus etiam pactus sum hanc rem. Iusti. lib. ii. Cum Xerxe nuptias filie eius paciscitur. Huius compositum est Depeciscor.

¶ Pactio vt inquit Vlpia. est duorum pluriumve in idem placitum et consensus. Sallu. Collegam suum Antonium pactioneque prouincie perpulerat: nec contra remp. dissentiret. Ci. lib. iii. offi. Regulus non debuit conditiones pactionesque bellicas et hostiles perturbare.

¶ Pactum quandoque participium est a paciscor: vt est illud in Gen. Et recordabor fœderis sempiterni quod pactum est inter deum et omnem animam viuentem. Quandoque nomen quod a Cicerone sic diffinitur: pactum est quod inter aliquos conuenit. quod iam ita iustum putatur: vt iure prestare dicatur. Hier. in Gen. Statuam pactum meum vobiscum In ablatiuo. Quandoque accipitur pro modo. Teren. in And. Eo pacto gnati vitam et consilium meum cognosces Parttulis: Vide in dictione. Pago is.

¶ Padus. fluuius qui vt Ply. lib. iii. scribit e gremio. Vesuli montis celsissimum in cacumen elati finibus ligurum Gabiennorum visendo fonte profluens: condensque sese cuniculo: et in forouibensium agro iterum exoriens: nulli amnium claritate inferior. a grecis dictus. Eridanus ac pena phaetontis illustratus. Augetur ad canis ortus liquatis niuibus: agris quam nauigiis torrentior. Metrodorus refert quoniam circa fontem arbor sit multa picea que pades gallice vocetur: padum hoc nomen accepisse.

¶ Padua: vrbs a padi vicinitate dicta. que et patauium dicitur quasi padauium: vel ἀπὸ τοῦ πέτασθαι. i. a volando quod captato augurio dicitur conditum. Vel a petendo quod telo auem petiisse dicitur; eoque in loco vrbem condidisse. Primo Antenorea dicta est. Unde antenoride: postea patauini et paduani. Apud patauium natus est Titus Liuius historicus celeberrimus qui res romanas summa facundia perscripsit. Similiter Stella et Valerius Flaccus poete: hic orti fuere. Preterea Paulus iurisconsultus. Albertus Eremitane nostre religionis theologus. Cuius ingenii acumen opera que edidit declarant. Franciscus quoque cognomento zarabella qui in legibus interpretandis: et vite integritate tantum valuit vt in cardinalium cœtum fuerit ascitus. in ea vrbe originem duxit. Fertur et Volusius poeta patauinus qui post Ennium rerum

gestarum populi romani annales carmine descripsit.

¶ Padusa fluuius quẽ aiunt padi brachiũ rauẽnam vsq; pductum Massanicum alio nomine appellatum.

¶ Pean hymnus erat i apollinẽ: sicut dithyrambus in bacchum: vt Iul. Pol. inquit: qui non solũ in auersione malorum decantabatur: sed ꝛ in victoria. Interfecto eñ pythone laudibus ꝛ carminibus laudatus fuit: q̃ peana dixerunt. Virg. Letũ peana canentes. Abusiue tamen p oĩ deoꝝ laude ponit. Vñ opus suũ Pĩdarus de laudibus deoꝝ oĩm peana inscripsit. Pean vo ab παιω q̃d est medeor: q. s. morbis remediãs finẽ faceret. Unde et Apollo ipse pean dictus est. Iuue. Parce p̃cor pean.

¶ Pechnium: genus ludicri poematis a ludendo. Unde Technopegnion apud Ausonium.

¶ Pedor: squallor. illuuies. sordes ꝛ omnis immunditia: seu putor in aĩali. Longusq; in carcere pedor. Ci. li. iij. Tus. Barba pedore horrida atq; intonsa infuscat pectus illuuie scabrum. A greco hoc nomen deduci videt quo παιδεσ. i. pueri dicũtur qui i illa puerili etatula sordidi fere sunt: nec a sordibus sciunt abstinere. Unde peditos quoq; sordibus ꝛ obsoletos appellant.

¶ Pedagogus. pe. pdu pueri ductor: παισ puer. αγωγοσ ductor. Is est enim cui ducendorum pueroꝝ custodia datur. Col. lib. j. Nec postremo quasi pedagogi eius meminisse dedignemur iulli hygini.

¶ Pedagogiũ apud iurisconsultos. ti. de fundo instru. Seruitiũ atq; mancipiũ dicitur. Verba Vlpia. hec sunt Si instrumentum fundum legasset: ea pedagogia que ibi habebat vt cũ ibi venisset p̃sto essent in triclinio legato continentur. Suet. tamen si textus falsus non est accipit p puerorum concubitu cum inquit in Nero. Super ingenuorum pedagogia et nuptiaꝝ concubinatus vestali virgini Rubrice vim intulit.

¶ Pedagiũ. locus in domicilio in quo pueri seruiq; cõmorantur. qui παιδεσ vocantur. Ply. lib. vij. epistolaꝝ Puer in pedagio mistus pluribus dormiebat.

¶ Pedico. as. pe. pdu. obscenum verbũ quod significat p̃posterã cũ masculis libidinẽ exerceo. Greci dicunt πυγιζειν. Iul. Firmicus hanc libidinẽ p̃posterã appellat. Hinc pedicones siue Pedicatores puerarij: puerorum amatores concubitoresq;.

¶ Pederastes: amator puerorũ. Pederastia: amor obscenus in pueros.

¶ Pedia. Grece παιδεια: eruditio institutioq; in bonas artes vt docet Gel. Unde Pedia Cyri quam Xenophon scripsit.

¶ Pedotriues pe. pd. ludi litterarij p̃ceptor: et exercitationis magister. cuius officiũ: vt inquit Plato in Gorgia: est corpora hominũ formosa robustaq; efficere. Pedotriuica exercitatio pertinens ad doctorem pedotriuem. Arist. lib. viij poly. p̃cipit adolescentes gymnastice ꝛ pedotriuice esse tradendos.

¶ Peon nomẽ viri medicie artis peritissimi: vt scribit Home. A quo peonia herba dicta est. Est ꝛ peon genus pedis: qui a Diomede quadruplex eẽ tradit quorũ primus ex lõga ꝛ trib9 breuib9 ꝯstat. Scd̃s ex breui ꝛ lõga ꝛ duabus breuibus. Tertius ex duabus breuibus ꝛ lõga ꝛ breui Quartus ex tribus breuib9 et longa.

¶ Peonia: herba vocata est a Peone medico qui eã inuenit. Peonia etiã regio est in europa a Peone Endymionis filio ꝛ Epei fratre: qui victus cursu ab Epeo sicut inter eos conuenerat: imperium victori dedit et in Macedoniã seu Thraciã ad amnẽ Axium discessit. A quo Peonia regio dicta: que postea ex regis noĩe Emathia pars Macedonie vt a qua Peones populi. Iustin. lib. vij. scribit penul. cor. Sta. lib. Achil. Preterit ꝛ didici quo peones arma rotatu. Quandoq; peonia ponitur p macedonia sicut Emathia: cuius litoris regio iuxta Sithoniã ꝛ Thermopontũ pallene vocatur. In hac regnasse fertur Thelegonus.

¶ Pestũ. oppidũ lucanie rosaꝝ abundantissimũ vbi ob coeli clementiam bis in anno pducebãtur fructus. s. Maio ꝛ Septembri. Virg. lib. iiij. Geor. Biferiq; rosaria pesti. huius moenia prope mare magni spatij adhuc integra videnẽ latitudine ꝛ altitudine mirãda a Thuscis conditum possidoniã dixerunt: et eius sinũ possidoniatẽ. Postea romani missis huc colonis ampliauerũt: vt ait Stra. Hinc Pestanus. a. um. Ouid. de arte. Caltaq; pestanas vincat odore rosas.

¶ Petus. qui obliquatis oculis in altũ respicit. Hor. in Ser. Appellat petũ pater ꝛ pullũ male paruus si cui filius est. Hic petoꝝ familia rome cognomen sumpsit.

¶ Pagus. simul posite ville. hoc est rusticane dom9 in vnũ coagmentate. Nam πηγη latine fons dicitur: q; circa fontes he ponerentur. q; omnes eadem aqua vterẽtur. Scribit Cesar ciuitatem heluetiaꝝ in quattuor pagos fuisse diuisam. hoc est in quattuor regiones que pagatim habitabantur.

¶ Pagatim aduerbium: dictũ est per singulos pagos ea forma qua oppidatim. Liui. Templa deum que pagatim sacrata habebant dirui atq; incendi iussit.

¶ Paganus. a pago dictus est rusticus: villanus in villa natus qui non nouit vrbem quasi ex vno fõte potãs. Hinc Semipaganus. Semirusticus. Interdum pagani accipiuntur pro hominibus non militantibus tamet si vrbani sint. Et est verbum peculiare iurisconsultorũ a quibus hec duo perinde ac contraria opponuntur miles et paganus. Sue. de Aug. Pinarium equitem Ro. cum concionante se admissa turba paganorum apd̃ milites subscribere quedam animaduertisset: curiosum et speculatorẽ ratus corã fodi imperauit. Vlpi. Est scriptum a diuo Pio in eo q̃ cũ eẽt paganus fecit testamẽtũ: moꝝ militare coepit. Paulus. Fecit tastamentũ exẽplo ei9 q̃ paganus fecit: deinde militare coepit. Quare aũt pagani dicant qui vrbani sunt: dicit Romã diuisam fuisse i tribus quattuor sicut apud Diony. lib. iiij. antiquitatũ legitur: quas pagos vocitabant in q̃bus habitãtes pagani dicebantur qui in nullã aliam habitationem transferri poterant.

¶ Paganalia. orum rusticorum festa.

¶ Pagasa. thessalie oppiduꝫ: quod postea Demetrias dictum est: Iuxta quam edificata fuit Argonauis. Proper. Q̃d nauis longa argonautarũ pagasea nũcupat. q; Iason q̃ eã edificauit fuit filius Esonis fris Pelie regis Thessalie. Hinc pagasicus sinus in thessalia est dictus.

¶ Pago. is. pepigi pactum: significat paciscor. Cic. lib. ij. ad Heren. Pacta sunt que legibus obseruanda sunt. hoc mõ. Rem vbi pagũt: orõne pagũt. Aliq̃n significat pmitto. Plau. Hec tibi pacta est Calicli filia. Ser. tamen dicit. Pago vnde multi volunt venire pepigi nusq; lectum est: vultq; pepigi a paciscor fieri. sicut et pact9. Quomodo a placeo placui ꝛ placitus.

¶ Pagina. penulti. cor vtraq; pars folij a pangendo q; in paginis carmina panguntur: id est figuntur. Versus enim pangi vel figi certis dicuntur: vel quod in libris suam queq; obtineant regionem. vt pagi. Hinc fiunt compagino pro coniungo. q; pagine simul coniunguntur. Pagina diminutiuum. Cicero ad Atticum. Si

vero idem quod nescio an sit vt nō min us longas iam incodicillorum factis futurorum consu l ū paginulas habeat q̄ factorum.

¶ Pagyris. nomen fluuij & nomen ciuitatis. a qua Pagyritę populi. Quidam tamen pacyrim dicunt.

¶ Pala instrumentum rusticanum vulgo notū. Et instrumentū quo panis in furnū mittit & extrahit: nec nō ventilabrū. Itē quoddā ignis receptaculū. Itē palę dicuntur dorsa dextra: leuaq; eminētia mēbra. Itē palę vt inquit Stra. minores auri purgationis massulę et vtiq; non maiores selibra. Ply. lib. xxxiij. Expuit enim pala quedā. hoc est qđ greci Psegma appellant. Idem lib. xxxiij. scribit palacas appellari massas auri i puteis repertas decem & amplius librarū pōdere quas alij palacranas vocant. sicut id quod minutū est balaucem.

¶ Palla pallę per duplex ll. est honestę mulieris vestimētum. hoc est tunicę palliū quod palā & foris est ad vestigia vsq; demissū. Vir. Pro longę tegmine pallę Tygridis exuuię per dorsum a vertice pendens. Plau. in mene. Pallā ad phrygionē fert ꝯfecto prādio. In Gallia tamen viri quoq; palla vtebātur. Unde Mar. Dimidiasq; nates gallica palla tegit. Et ab Irrugatiōe & mobilitate dicitur palla quę est circa finem huiusmodi vestiū ἀπὸ τοῦ πάλλειν. Est etiam hoc nomine vrbs Pro lemęo. teste a latere meridionali corsicę.

¶ Palaca a palacrana pro auri massa sumi solent.

¶ Pallace: grecum est & significat concubinam: Unde dicimus: Hęc est pallace mea.

¶ Palam aduerbiū ad oīa refertur: & significat manifeste & corā pluribus. Corā ad psonas tm̄. Teren. Si falsum aut fictū continuo palam est. Hinc fit Propalam eiusdem significationis. a quo Propalo. as. manifesto seu aperio. De quibus infra.

¶ Palam questum facere dicitur non tantum ea quę in lupanario se ꝓstituit: sed etiam si qua vt solet in taberna caupona vel q̄ alia domo pudori suo non parcit.

¶ Pallium dictum est q; palam sit et foris. Sub eo enim tunica sumebatur longe lateq; diffusum: & viris mulieribusq; conueniens: ꝓprie autem grecus habitus. Unde palliati greci dicti sunt: & Comoedię palliatę quę scriptę sunt secundū ritus & habitus hominū palliatorū grecorum. Auctores Dona & Diomedes.

¶ Palliatus. a. um. pallio indutus: & pallio coopertus: Aug. lib. x. cōfes. Inest animę vana & curiosa cupiditas nomine cognitionis & scientię palliata. Apul. Nec palliari tam aperta res potest.

¶ Palliolū dimi. breue pallīū: siue liteū ad caput tegēdum. Iuue. Cultam palliolo mulier nēpe ipsa videtur. Hinc Palliolati. Plau. Palliolati amict⁹ sic scelit ludibū

¶ Palliolatus huiōi palliolo indutus. Suet. de (dus. Clau. Palliolatus nouo more p̄sedit. Mar. Hanc volo quę facilis quę palliolata vagatur.

¶ Palliastrum: rude ac vile pallium. Apul. Ecce socratem contubernalem meum conspicio humi sedebat scissili palliastro semiamictus.

¶ Palus pali. notę significationis habꝫ pri. pro. Tibul. Hic docuit teneram palis adiungere vitem.

Palus vero paludis pro loco aquoso: habet primā cor. De quo infra.

¶ Palo. as. sepio tendo & quasi palis munio. Col. li. xij. Ut vitis paletur & capite tenus alligetur: & iuga vineis imponantur & capistretur. Et palare vagari errareq;. Unde & Dispalare quod est diuidere Sisen. Dispalati ab signis digressi omnes ac dissipati.

¶ Palor. aris. passim vagor. sicuti faciunt qui lento gradu dispersiq; labruscas querunt. Li. lib. j. Raptim et ad hos romana legio ducta palātes in agris oppssit. Idē. lib. v. Iam obsidionis tędio victi abscedunt: vagiq; p agros palantur: cibis vinoq; rapti hausto repleti. Hoc verbum a palam quidam deduci existimant. Alij a palis castrorum. hoc est sudib⁹: modo huc: modo illuc trāslatis. Dicitur et Palo. as. in hac significatione.

¶ Palati aduerbium: significat passim vagando. Li. lib. v. Thusculum palatim fugerem.

¶ Palata ficus inter palas compssa. Hie. lib. ij. Re. Apparuit siba puer miphiboseth in occursum eius cū duobus asinis qui onerati erant ducentis panibus et cētum alligaturis vuę passę & septem massis palatarū.

¶ Palatus. oris coelum. q; labijs dentibusq; quasi palis munitus sit. Aug. super Io. Quo auidas fauces habere debet: vnde optare: vt sanus sit inde palatus ita in dicandi. Dicitur & palatum. Col. lib. viij. Sed etiam si palatum a tq; lingua concolor lanę est.

¶ Palas. antis. nomen filij Euādri. & nomen Gigātis

¶ Pallas. adis. dea dicta q; palantē gigantem interfecerit cum prius Tritonia vocaretur a Tritone palude vbi primū visa est: vel a πάλλω vibro quatio eo q; hastam vibrare consueuerit docueritq;. quoniam belli dea est. Hec dicta est bellona quia bella inuenerit. Et minerua q; vim minetur: vel q; neruos minuat ob studiorū laborem. Nam dea artiū & sapientię est: quia de capite Iouis nata est. Sed quia dea et artiū et ingenij ideo ista finguntur. Nihil est enī excellentius ingenio. quippe q̄ reguntur vniuersa. Uirg. Pallas quas condidit arces ipsa colat. Hec Iouis filia sine matre fuit. Nā Iuppiter cū videret Iunonē sterilē eē pcusso capite emisit palladem armatā. Pallas etiā nomen paludis est i Affrica.

¶ Palladium: palladis simulachrū quod Romę in ęde vestę fuit.

¶ Palladius. a. um. qđ est palladis. Unde palladiū forum Romę quod erat ꝓpinquū templo palladis.

¶ Palladius nomen viri proprium qui de Agricultura scripsit.

¶ Palatium mons Romę appellatus est. q; ibi in palatio pecus pascens balare consueuerit. Sic enim vox est⁹ animalis exprimitur quasi balatium. Unde neuius balatium appellat. Uel a palo. as. quia ibi palare. i. errare pecudes solent: seu q; palantes arcades cum Euandro ibi consederunt. Nam ante Romam conditam possessū atq; habitatum fuit vt ab Arcade Euandro: aut ab originibus qui ex palatio oppido agri reatini venere & cum Euandro habitauere: Alij a palantia latini matre quę ibi habitauerit palatium dictum volunt. Alij a pallante Euandri auo. Alij a filia Euandri palantia ab Hercule vitiata & postea illic sepulta. Uel certe a Pallante eius filio illic sepulto. Alij ab Pale pastorali dea nomē inditum autumant. Palatium etiam dicitur dom⁹ imperatoria superba amplaq; a palante gigante qui prim⁹ palatium ob magnitudinem sui fecisse dicitur. Aut secundum Ply. a Palāteo Arcadię oppido. Siue vt Cyrillus auctor grecus refert a palatio monte. Huius nominis prima syllaba indifferenter ponitur. Ouid. de arte. Illic quas tulerant nemorosa palatia frōdes. Mar. Inde sacro veneranda petes palatia cliuo. Et palatiū dicta fuit vrbs Diocletiani quam nunc nautę Spalatū vocant. Euse. in chronicis. Diocletianus haud procul Salonis in villę suę palatio moritur.

¶ Palantem: vrbs in palatino monte. a Palāte Euā

dri proaui. Vñ Virg. lib. viij. Arcades his oris genus a palante profectum. Qui regem Euandrum comites q̃ signa secuti. Delegere locum & posuere in montibus vrbem Palantis proaui de nomine palanteum.

¶ Palatin⁹.a.um. Unde palatinus deus: & palatinus mons dictus est super quo primo Roma ędificata fuit: & in eo reges primo. deinde cõsules: postea imperatores maiore ex parte sedem habuerunt. Et palatini qui & palantes sunt: qui cum Euandro venerunt et aborigenes consederunt in quartę regiõis palatio. Sed hos alij dictos a palantia latini vxore putauere.

¶ Palatialis flamẽ dictus est q̃d ad sacrificandũ ei ideo constitutus erat: in cuius tutela palatiũ eẽ putabatur.

¶ Palatual: sacrificiũ qđ fiebat romę in mõte palatio.

¶ Palantina regio Romę cuius Arcades duce Euandro palantes auctores extiterunt.

¶ Palantia oppidum. Unde et palantini. Est et nomẽ fluminis in Ualentino littore.

¶ Palemon marinus de⁹: latine portun⁹ ꝗ portub⁹ ꝑsit. De quo in dictione Portun⁹. archias ait in epigrãmatio τεσσαρεσ εισι ... Est & nomẽ ꝓpriũ Grãmatici Uicentini. Cuius tanta fuit arrogantia: vt secũ natas & perituras litteras diceret. Atq; de se diuinasse Uirg. cu3 dixit. Tantum vicine palemon.

¶ Palestina: ꝓuincia syrię arabię contermina. a philestim vrbe metropoli in ea: vt inquit Ply. lib. v. Nam et herodotus syriam: alteram palestinã. In ea quinq; ciuitates continebantur Gaza: Aschalon: Geth. Acaron & Azotũ. Est & altera palestia ꝓpe Pheaciã de qua Luc. lib. v. Lata palestinas vndis consixit arenas.

¶ Palestra: luctatio ab παλιν. iterũ παιω. ferio percussio. Uel απο της παλης. i. a motu vrnę. Nã ducti sorte luctant. Uirg. li. vj. Pars in gramineis exercent mẽbra palestris. Palestra etiã dicit dom⁹ lęnonis qua est exercitus amatorũ assidue. Ter. in Phor. Eccũ a sua palestra exit foras. Vñ Uict. li. v. doc; quõ palestrę sint ędificãdę.

¶ Palestrita palestritę penultima correpta qui se in palestra exercet.

¶ Palestricus. a. um. quasi ex vsu palestrę hab3 pe. cor. Palestricus substãtiuum idem quod palestrita. Affra. Depellis mihi manum per palestricos.

¶ Pales pastorũ dea vel papuli. hanc quidã vestã: q̃dã deũ matrẽ appellant. Uir. Te quoq; magna pales.

¶ Palilia vel parilia. eius deę festa l in r mutata dicit. Hęc a pastorib⁹ in agris fiebãt. xj. Cal. Maij q̃ die Romul⁹ vrbẽ fũdauit ad lupos arcẽdos morbosq; a pecore pellẽdos: seu ꝓ ꝑtu pecoris. Prop. li. iiij. Urbi festus erat dixere palilia patres. Hic prim⁹ cœpit mœnib⁹ eẽ (dies

¶ Palea a palã seu a pabulo dicit. Nã ea sola primũ in pascendis alalib⁹ ꝑbebat. Quo sane vocabulo nõ ꝓprie culmi sed folicula ipa granulorũ ꝯphendunt. Uir. lib. j. Ge. Surgentẽ ad zephyru3 palea iactant inanes. Col. lib. vij. Minus cõmode tuemur armentũ. Paleis quę vbiq; & quibusdã regionibus sole pſidio sũt. & ꝓbãtur maxime ex milio: tũ ex hordeo: mox ex tritico. Idẽ. Oportet fabã maturã cõterere & ꝑ leas eius diligẽter recõdere. Notandũ ꝑ Seruij snia paleã singulari numero dici contra artẽ. Nã q̃ ex pluribus ꝯstant sunt tm̃ numeri pluralis: vt cancelli bigę scopę. licet abutantur poetę. Uir. Nec; ꝗ̃ piguis palea teret area culmos.

¶ Paleatus. a. um. qđ ẽ factũ ex paleis. Col. li. iij. Quic quid inseruerit: libro ligato luto subacto: paleato oblinito plagã & alligato: ne aq̃ ventusve penetrare possit.

¶ Palearia: pelles depẽdẽtes ex gutture boum dicta quasi pellearia. Uirg. lib. iij. Geor. Et crurũ tenus a mẽto palearia pendent. Huius nominatiuus singularis ẽ palear. Item palearia vbi cõdũtur paleę: sicut fœnilia vbi fœnũ reponit. Cuius singularis est paleariũ. Col. Defunctuaria fœnilia paleariaq; & apothecas & horrea.

¶ Paliscorum: stagnũ in Sicilia sulphurei odoris.

¶ Palilogia: latine reduplicatio. Palilogus: iterum collectus.

¶ Palimbacchius: gen⁹ pedis ex pria & scda lõgis & vltima breui. vt Augustus. Idẽ. Antibacchius dicitur.

¶ Palingenesia: latĩe dicitur regeneratio. hoc est reditio post tempus animarum in corpus: quod fuit pythagorę dogma.

¶ Palimpissa. pix liquida iterum decocta.

¶ Palinodia. contrarius cantus: & dici potest recantatio siue retractio. ωδην enim greci cantum dicunt παλιν rursus. Cum male de aliquo scribentes. deinde rescribentes bene de eodem scribimus quasi dicendi mutatio.

¶ Palimpsestus: membrana iterum abrasa. Ci. Treba. Nam quod in palimpsesto. laudo equidem parsimoniam: sed miror quid in illa chartula fuerit quod delere malueris ꝗ̃ hęc scribere: nisi forte tuas formulas. Iure consulti deletitiam vocant. Nam abrasis prioribus litteris rescribitur. Ulpi. Chartę appellatio ad nouam refertur: & ad deletitiam.

¶ Palus. dis. est vbi paululum aquę in altitudine & palam latius diffusa: quę etiam quandoq; siccatur. cui⁹ prima breuis est. & scda indifferẽs: ꝗ̃ꝗ̃ in gtõ crescat. Uir. lib. iiij. ge. Cocyti tardaq; palus inamabilis vnda. Hor. Regis opus sterilisq; diu palus aptaq; remis.

¶ Paluster. is. & Paluster. a. um. quod est ex palude.

¶ Palamedes: nomen Nauplij Eubœę regis filij qui Ulyssis fraude a gręcis interfectus fuit. Hic fertur troiano bello quattuor litteras inuenisse scilicet. ξ. θ. Φ. Χ. Pręterea ordinem aciei: dationem signi tesseras. hoc ẽ symbolum bellicum et vigilias inuenit. Hinc a poetis palamedes aues grues dicuntur. Mar. Turbabis versus nec littera tota volabit: Unam perdideris si palamedis auem.

¶ Palangę. Gręci phalangę dicunt: sunt ligna teretia qualia sunt quę nauigijs dum subducuntur ad littora: aut ad mare trahuntur supponi solent. Uide in dictiõe Phalangę.

¶ Palango. as. onus aliquod hmõi fustibus trãsueho. Uar. Cum pœnus in fretũ obuia venisset nostris: et q̃dam cœpisset crudelissime ꝑ palangis carinis subijcere: quo metu debilitaret nostros. Afra. Et capreaz vnã semilaceram quaterni simul palangabant.

¶ Palanę idem significat quod phalangę.

¶ Pallenę: ciuitas a Pallena Sithonis filia et vxore Cleti dicta: quam alij macedonię. alij thracię asserũt ob regionem vicinam vbi gigantum bella fuisse memorantur.

¶ Palinurus Sicilię promontorium haud longe ab helia quę postea velia dicta est: in quo palinuri gubernatoris nauis ęneę tumulus est: et ab eo locus nomen sortitus est. Dicitur autem palinurus bis meiens. παλιν enim iterum: ουρον vrina. Mar. Minxisti pauline semel currente carina: meiere vis iteru3 sic palinur⁹ eris id est vocaberis bis meiens.

¶ Paliurus: herba spinosa ⁊ aspera. Virg. Carduus ⁊ spinis surgat paliurus acutis. Est etiam nomē arboris in Africa suauem fructum facientis quo vina commendantur. Et nomen paludis in Africa.

¶ Pallor: quasi pellis liuor. a quo Pallidus: ⁊ diminutiuum Pallidulus.

¶ Pallas a motu cordis dicitur.

¶ Palleo. es. pallui pallidus sum. a quo pallesco pallidꝰ fio. Aug. lib. viij. con. Iactat tempestas nauigātes minanturq; naufragiū: omnes futura morte pallescunt. Huius cōposita Expalleo. a quo Expallesco valde pallidus fio: Plau. in Cur. Viden vt expalluit. Impalleo: a quo Impallesco quod ē intus vel valde pallesco. Persius. At te nocturnis iuuat impallescere chartis.

¶ Palma dicitur planū illud ⁊ ex pte concauū manus qđ in digitos desinēs decore patet. Unde ⁊ ꝓ mensura ponitur sicut palmus. Ab huius similitudine arbor quoq; illa nobilis palma vocatur quā phœnicē vocamus ꝙ comā in cacumine habeat circū extensam ⁊ ramos in digitorum modū protensos. Unde ⁊ gnis eaꝝ caryotas dactylos. hoc est digitos vocamus: qm̄ digiti videātur. Hec arbor in italia sterilis est: in maritimis hispanię fructū fert sed immitē. dulcē in africa: sed statim euanescentē. Contra aūt in oriente ⁊ ex his vina: alicubi etiā panis ⁊ pluribus quadrupedibus cibus. Nō cedit ponderi: sed surgit aduersum pondus. Idō victoribus traditur pręmio. ꝙ non cesserint sed ptinaces in bello ꝯstiterit. Unde ⁊ ponitur ꝓ victoria. Plutar. In certaminibus palmā signū eē placuit victorię: quoniā igenij eiusmodi lignū est vt vigētibus opprimentibusq; nō cedat. Item palma causa certaminis dicit. Ter. in Phor. in medio omnibus palmā esse positā. Itē palma vt docet Seru. lib. xj. ęnei. significat togā quā merebantur ij qui de hostibus palmam deportassent. hoc nomine est etiaz vrbs vna e duabus quę in vna gymnasiarum sunt cōditę ad occasum sita vt inquit Stra.

¶ Palmeus. a. um. qđ ex palma arbore. Col. lib. vj. M. Columella bęthicę prouicię seu ortu caiculę palmeis tegetibus vineas adumbrabat.

¶ Palmosus. a. um. quod est palmis abundans. Virgi. lib. iij. Palmosa salinis.

¶ Palmata seu palmatis vestis: a palma ꝓ victoria dicta ꝓpter triūphantiū: fuit quā merebant hi qui de hostibus palmā reportassent. Auso in panegy. Palmata vestis vt in pace consulis est: sic in victoria triūphātis. Sidonius. Post palmā palmata venit. Alij a latitudine clauorum dictam volunt palmatam quę nunc a genere picturę picta appellatur. Mar. Palmatęq; ducez sed cito redde togę.

¶ Palmare facinus: quod est dignum palma.

¶ Palmus mensurę genus. Et est duplex. maior ⁊ minor. Maior digitoꝝ. xij. Grece Spithame vocatus. Minor digitoꝝ. iiij. Palestes grece dictꝰ. Dicit etiā palmū neu. ge. Victr. lib. ij. Doron autem greci appellant palmum ꝙ munerum datio. grece dorō appelletur. Id autem spargitur per manus palmum.

¶ Palmariū: quod est palma dignū. Terē. in Eu. Id vero est quod ego mihi puto eē palmariū. Do. Palmariū palma dignū. Palmariū etiā dicit qđ est palmi. Col. li. ix. Per spatia palmaria modicis forant cauis. Idē li. xij. Spici vlpici inter palmaria spatia disponēdi sunt.

¶ Palmaria insula ē vltra Tyberina ostia in mari Tyrheno. Var. lib. iij. de re rust. hoc ita fieri apparet in insulis ꝓpinquis ponti ⁊ palmarię pandatharię.

¶ Palmipedalis: mensura vnius pedis ⁊ palmi. Col. lib. iiij. Nam in cliuosis vbi terra decurrit potest malleolus palmipedalis deponꝰ.

¶ Palmula: extrema pars remi. eo ꝙ in moduz palmę protensa est. Virg. lib. v. Et leuas stringat sine palmula cautes. Sunt ⁊ palmulę fructus palmę qui ⁊ dactyli ⁊ Scandalides ⁊ Margaridę ⁊ Careotę ⁊ Careotides Plynio teste dicuntur.

¶ Palmipes. planos ⁊ ad palmę similitudinē hns pedes. Unde anseres ⁊ oēs ferę aquaticę aues palmipedes dr̄. Ply. Aut in palmipedū gn̄e sunt vt anseres.

¶ Palmes. itis. sarmentum vitis et aliaꝝ arborū quoniam palmites in modū palmaꝝ hūnaꝝ ꝑgulas q̄si digitos habent. Et palmites dicuntur vñ erumpit vua.

¶ Palmo. as. manus alligo. Col. lib. xij. Ceterum palmare. i. manus alligare hoc tēpore non expedit. In alia significatione accepit. Quintil. in decla. cęci. Pręterea cum manus ex qua palmare vestigiū potest: plicetur in capitulo. Et post. Tuus autez oni palmatus est parietis vestigium eius partis ostendit. Huius compositum est Depalmo quod est palma percutio. Gel. Is pro delectamento habebat hominis liberi manus scite palma verberare: cuz seruus sequebatur crumenā plenā assiū portitans. ⁊ quēcūq; depalmauerat numerari statim secundum. xij. tabulas vigintiquinq; asses iubebat.

¶ Palmirena regio syrię in qua metrepolis ē palmaria in qua regnauit. Zenobia mulier eruditissima.

¶ Palpo. as. ⁊ palpor depo. ꝑ leuiter blande ⁊ quasi tētando tango. Unde et ꝓ adulari frequenter accipit. hic Palpator pro adulatore Plaut. Ut palpator nullus est quando occœpit blandior. Regitq; interdum accusatiuum: interdum datiuum. Hor. in Ser. Cui male si palpare recalcitrat. id est si aduleris vel blandiaris. Iuue. actiue posuit cum ait. Quem munere palpat Carꝰ. Huius compositum est Expalpo quod est elicio.

¶ Palpo palponis. qui ⁊ palpator pro adulatore ⁊ blando homine.

¶ Palpito. as. frequētatiuum leuiter ac frequēter moueo. Hier. lib. ij. Re. Cūq; adhuc palpitaret herēs in q̄r cu. Ply. Palpitat certe cor ⁊ quasi alternatim mouet. Iuue. Ut semel atq; iterum super illam palpitet.

¶ Palpebrę penultima correpta capilli quos in genis homines vtrinq; habent a palpitando. i. tremendo. vel a palpando. id est prętentando. Ob id enim natura palpebras homini dedit vt vallum quoddam visus esset ⁊ prominens munimentū circa occursantia animalia: aut alia fortuito incidentia.

¶ Paludamenta sunt insignia ac ornamenta militaria. Ideo cum ad bellum exit imperator mutata veste dicitur proficisci paludatus. Liui. Cuz paludatis lictoribꝰ profectus ab vrbe brundusium venit. Hiero. ad Exuperantium. Quis non diligat eum qui sub paludamento et habitu militari agat opera prophetarum ⁊ exteriorē hominem aliud promittentem vincat interiori homine qui formatus est ad imaginem creatoris. Dicta paludamenta ꝙ perspiciuntur illi qui illa habent: ⁊ fiunt palaz vt inquit Var. Inuenitur etiam paludamētum dici de veste muliebri. Plynius. Nos vidimus Agrippinam Claudij principis sedente eo ad naualis pręlij spectaculum assidentem indutam paludamento aureo textili sine alia materie.

¶ Palumbes. tam masculini q̄ fœminini generis inuenitur. syluestres columbę sunt quę arboribus sepibusq; nidificant. Virgilius. Raucę tua cura palumbes

Luc. Matrosq; palumbes. Dicitur et palumbus ⁊ palũba. Horum duo sunt genera. Unum torquatũ a torque quo insignitur. Mar. Inguina torquati tardant hebetantq; palumbi: non edat hanc volucrem qui cupit esse salax. Proper. Sed cape torquatę Venus o regina palumbę. Alterum genus quod Vinaginez dicunt ab vsu libiusce. A palumbus fit Palumbius. a. um.

¶ Pampilus penultima correpta latine dicitur totus amor: vel omnibus amicus.

¶ Pamphilia regio in minori Asia inter Ciliciã ⁊ Syriam. Unde ⁊ mare pamphilicum: dict. quasi tota frondosa. Hęc tota montana ex Tauro in mare procumbit Incea. vt Pompo. refert: est fluui⁹ Melas nauigabilis ⁊ Eurymedon. apud quem Cymon atheniẽsis persas nauali pugna superauit.

¶ Pãphagi: ęthiopię populi oĩbus rebus vescentes.

¶ Pampinus. pe. cor. a Virg. genere masculio ponitur: a Var. frequentius fœminino. Et significat foliuz vitis seu ramusculũ virentem. Virg. Heu male tunc vites defendit pãpinus vuas. Apud Colu. ponitur pro quodaz arboris genere. ¶ Virg. genus non discreuit.

¶ Pampino. as. pe. cor. pampinos decerpo. vel a sarmẽto coles qui nati sunt de his qui plurimum valent ad secundum nonnunq̃ etiam ad tertium relinquo reliquos decerpo ne relictis colibus sarmentum nequeat ministrare succum. Col. lib. iij. Cum comprehenderint idẽtidem pampinent ne plura sarmenta q̃ debẽt excrescãt.

¶ Pampinariũ palmeś qui vt Ply. inquit e duro exit: materiãq; in primũ annum pmittit: siue congeries virentium ramusculoꝝ. Col lib. iiij. Vitiosissima est corũ agricolarum opinio qui minimuz referre credunt quot vuas sarmentum habuerit dũ ex vite fertili ligat ⁊ non ex duro trunco enatũ quod pamphinariũ vocant.

¶ Pampinarius. a. um. quod est pãpini. Col. li. v. Ne aut pampinarius palmes internatus aut verrucę similis furunculus relinquatur. Et lib. iiij. Ne pampinariaz virgam deplantet.

¶ Pampineus. a. um. idem quod pampinarius. Virg. Liber pampineas inuidit collibus vmbras.

¶ Pampinosus. a. um. quod pãpinis abundat. Col. li. vj. Et si parum pampinosa vitis est.

¶ Pan apud grecos significat omne. Quo etiam vocabulo pastorum deus vocatus est in naturę similitudinẽ formatus: habet enim cornua in radiorum solis et cornuum lunę similitudinez. Rubet eius facies ad ętheris imitationem. In pectore nebridẽ habet stellam ad stellarum imaginem: pars eius inferior hispida est propter arbores: virgulta feras. caprinos pedes habet vt ostendat terrę soliditatem. Hic Demogorgonis filius creditur fuisse qui fistulã cõposuit septez imparibus calamis simul coniunctis ppter harmoniã cœli. Hunc arcades colũt: eũ vniuersę materię dominum appellantes. Vnde a grecis pan appellatur. Item pan latine incubus dicitur. Incubi vero sunt nocturna phantasmata mortalibus terrorem incutientia. Sed Alceus poeta mirabiliter describit εμπρει παρ λαφοισιρ οϛειβατα Χειλεσιρ μουσαρ εμπρει ποιμελιω τεϛπομενοσ Δαϛακι ευκεμα Δω συριγγι Χεωρμελοσ λκθε συι ωΔου κλαζε κατ:θυ ρωρ ρηματοσ αϛμορινμε αμθισοι ϕυεμοιο καικϛοτομ εμ θεομι Χμοσ ρησσεσθω ρυμϕαισ ταισ Δεμεθυ Δριασιμ.

¶ Panaces. pe. cor. ⁊ Panax herba cuius succus opoponax vocatur απο του παρτα ακειρ. hoc est a sanandis omnibus morbis. Ply. Panaces ipso nomine oĩz morborum remedia pmittit. Col. Panax vtroq; tempore leni ⁊ subacta terra rarissime differitur. Hinc deducit πα ρακαια. Luc. lib. ix. Et panacea potens ⁊ thessala cẽtaurea. Virg. Ambrosios succos ⁊ odoriferã panaceam.

¶ Panetius nomen ppriũ philosophi rhodij stoicę secte: quasi totus moralis Scipiõis pceptor quẽ imitat⁹ est Cic. lib. de offi. Hic scripsit q vita hominũ ex improuiso assidua ⁊ prope quotidiana pericula fert ad quę cauenda oportet animo semper esse intento vt sunt athletę. Sicut enim illi in certamine athletico caput manib⁹ oppositis quasi vallo pmuniũt: ita animus sapiẽtis aduersus petulantias iniuriaꝝ ictusq; fortunę debet esse erectus arduus septus neq̃ in re repentina incursio imparatis improtectisq; nobis oboriatur.

¶ Panagrõ: retis gñs q oĩa capiat a παρ ⁊ αγρα.

¶ Panagios: latine sanctissimus. q̃si totus sanctus.

¶ Panarethus: pe. cor. dici potest omniũ virtutum continens. παρ enim totum significat αρετη virtus. Mar. Arguto madidus pollice panarethus. Hiero. Fertur ⁊ panarethos Iesu filij syrach.

¶ Panegyris: conuentus nundinę festiuitas ab παρ ⁊ αγυρω. hoc est ab omnibus rebus mercandis. Vñ Panegyrici sunt sermones laudatiui qui in conuentu populi ⁊ sacris celebritatibus habentur: quales sunt quibus diui imperatores laudantur. Et Panegyricon tertiuz dicendi genus: quod latini demonstratiuum dicunt.

¶ Panętholium. quasi totam continens ętholiaz: mõs est ętholię altissimus.

¶ Panathenea: cõis celebritas. ludi gymnici in honorẽ Mineruę athenis celebrati. Prim⁹ these⁹ auctore Plutarcho istituit panathenea. Nã greci αθηρᾶρ vocãt: quã nostri mineruã nũcupauerũt. Euse. Agon gymnic⁹ quẽ panatheõ vocãt athenis actus Hic panathenaic⁹ liber

¶ Panathenaicon genus vnguenti: quod vt Ply. lib. xiij. inquit athenę obseruanter obtinuere.

¶ Panurg⁹: astut⁹ q̃si rerũ oim experientiã hñs a q̃ Panurgia astutia. Plau. Istec panurgia te te i pistrinũ da

¶ Panchaia quasi tota dehiscẽs: regio arabię to (bita arenosa in qua arbores sponte natę thus emittunt. Virg. totaq; thuriferis pãchaia: pinguis arenis. Ser. scribit panchaiam arabiam ⁊ sabeorum gentem eandez esse apud quam nascitur thus.

¶ Panchaij populi q̃ vt Põpo. refert deserta sabeę habitant: qui ⁊ ophiophagi vocãtur qm̃ serpentib⁹ vescãtur

¶ Pancarpię: coronę ex varijs florum generibus factę ⁊ pene omnibus.

¶ Pancratium quasi omnia potens: ludus gymnic⁹ qui quercio constãs. a quo Pancraciastę dicũt q̃ hoc ludo excellunt. Proper. Pulnerulentaq; ad extremas dat fœmina metas. Et patitur duro vulnera pancratio.

¶ Pancratiastes certator ⁊ victor pancrat. j. Gel. lib. iij. Diagoras filios tres habuit: vnũ pugilẽ. alteꝝ pancratiasten: tertiũ luctatorẽ Idẽ significat pancratius pancratia ⁊ pãcratiasta. Sene. lib v. de beneficijs lacedęmonij vetant suos pancratios cęstu decernere. Gel. Expostet animo esse intento vt sunt athletaꝝ qui pãcratię vocantur qui ad certandũ vocati porrectis alte brachijs consistunt ⁊ os suum manibus oppositis quasi vallo premuniunt. Ply. li. xxxv. Myrõ fecit delphicos pẽtathlos pãcratiastas. Quidã ita distingunt inter pentathlũ pancratiũ ⁊ periodo victorẽ: q plus sit pãcratiastẽ eẽ q̃ pẽtathlũ: ⁊ plus periodo victorẽ eẽ q̃ pãcratio. Pentathlos est q̃ ĩ oĩbus illis q̃nq; certat: pãcratiastes q̃ certauit ⁊ vicit. Periodo victor. vt Fes. inq̃t q̃ sacra grecia certamina obiuit ⁊ vicit nemea pythia isthmia olympia.

¶ Pandecta nomen compositum a παν quod est totũ & participio huius verbi Δεχομαι quod est capio quasi omnia intra se cõprehẽdens volumen aliquod vniuersaliter continens. Unde Justinianus libros in quibus vetera iura collegit pandectas appellauit.

¶ Pandion proprium nomen Ericthei Athenarum regis filij cui successit in regno: Huius filię fuerunt Progne & Philomella. Dictus Pandion quasi tot⁹ dios .i. totus iouis. Hic Pãdionia dicta est attica. Sidonius Qui pandioniã mouebat orator caueam tumultuosus

¶ Pandochium. hospitiũ: diuersoriũ: stabulum.

¶ Pandora quasi omniũ dona: vel quasi ab omnibus donata: vel omniũ rerũ genere donata. Quo nõie etiã dicta est gens in conuallibus indię: sicut lib. vij. scribit Ply. quę ducentis annis viuit in iuuentute capillos cã didos habet in senectute nigros.

¶ Pandataria: isula in puteolano sinu seu ĩ mari tyrrheno. vt lib. ij. scribit Ptol.

¶ Pandosia. ciuitas in Epiro: alia in Jtalia. in q̃ Alexander epirotes interfectus est. De qua Trogus Cũ in epiro esset pandosia: & flumen. Acherusium ignarus eandem et in italia esse ad declinanda fatorũ picula peregrinã militiã cupid⁹ elegerat: Pãdosi⁹ Arcadię lac⁹.

¶ Pangęus. quasi totus terra ob nimiã fertilitatem promontorium est thracię bessis conterminũ & macedonię coniunctum: ad cui⁹ radices Mestus amnis defluit. Et in singulari est generis masculini: ĩ plurali generis neutri. Sta. Jlli pangęa resultãt ismaraq;. Hinc Pãgęus a. um. vt Arua pangęa.

¶ Pãthia vxor Abradotę Susij ductorũ sub Cyro maiore castissima. Uide in dictione Abradotes.

¶ Panthaces. pe. cor. nomẽ amnis ab vsu medicinę peruum dicti. Sed in Samo prope Calchantis & podalirij sacella: vt scribit Strabo.

¶ Pantheon. templum Romę quod vt Dion historic⁹ refert sic dictũ fuit q; in Martis Venerisq; imaginib⁹ sub ipso templo constitutis omniũ deorũ imagines effictę erant. Siue q; templum ipsum rotũdum sit cęloq; persimile. Et sic quoq; omniũ deorũ habitatio cẽseatur. Potest etiam dici pantheon summum deorũ. Nã παν significat omne quod sane in similibus sępe ad summuũ spectare solet & θεων deorũ. Undẽ Ply. lib. xxxvj. Pantheon ioui vltori ab Agrippa factum fuit.

¶ Pãther ab Aristo. vocatur animal qđ Theodorus Gaza lupũ canariũ appellat: diuersum a Panthera vt ex Galeno conijci potest qui sic ait. Quidam adeo belui ni vt leonũ & pantherarũ: item canũ et pãtherũ & vulpiũ carnibus vescantur. Hiero. ad p̃sidium sic scribit. Panther pardo similis est: et est varij coloris & mitis si saturatus fuerit: & trib⁹ dieb⁹ dormit post tertiũ diẽ lauat se & clamat & sic odorẽ suauẽ emittit. & conuocat oẽs feras quę odore ducuntur & est omnibus feris amicus pręter draconem & aspidem.

¶ Panthera pe. pd. animal prorsus ferum et maculosũ quę & pardalis dicitur. ex παν qđ significat totaliter et θηρ fera. Abundat in hyrcania & media. Hor. in epistolis. Diuersum confusa genus panthera camelo.

¶ Pantholabus. omnia sumens: verna appellatus est propter scurrilitatem pluribus notus.

¶ Panthomimus pe. prod. rerũ omniũ imitator qui in scęnis personas per singulorum actuum simulationes ostendebat Ex παντων omniũ & μιμος imitator. Est autem Mimus sermonis et factorum cuiusq; imitatio cum lasciuia. Ply. lib. vj. Mythicum panthomimũ hoc est fabularẽ quendam vocauit. ceu pantomimorũ duo sunt genera scęnici & mythici.

¶ Panhormus & Pãhormũ & Panhormiũ: ciuitas Sicilię dicta a nauiũ explicatione quę vndiq; illuc conueniunt. Est enim hormos portus pars. Jnde nautę dicũt hormizare. i. nauẽ anchoris atq; retinaculis instruere q̃ secura sit in portu a repentinis procellis. Hinc Panhormita panhormitanus & panhormius.

¶ Panompheus Jouis epitheton. quia ab eĩ lingua colatur a παν & ομφη vox q; oĩm voces audiat. Ouid. lib. meta. Ara panõpheo vetus est sacrata tonanti.

¶ Pantheus & pantus nomen proprium filij Otrei fratris Hecubę.

¶ Panis a pascendo proprietatẽ habet. siue q; olb⁹ pulmẽtis adhiberi possit. & fere adhibeat̃ cũ nullũ obsoniũ faciat insipidius. Nã pan totũ dicitur. Panis varia sũt genera Nã alia sũt ab obsonijs appellata: vt ostrearij: alia a delitijs: vt artolagani. Alia a festinatione: vt speuticij. Alia a coquendi ratione: vt furnacij vel artoptitij vt in clibanis cocti.

¶ Panis secũdarius: panis vulgaris qui omniũ cibus est. Sue. d Aug. Cibi minimi erat ac fere vulgaris Secundariũ panẽ maxime appetebat. Jdẽ. Cibarius appellatur panis rubidus a scabricie. panis secundo coct⁹ quo vtuntur nautę

¶ Panifex qui panẽ facit. qui & panificus dicitur. Unde mulieres q̃ panẽ faciũt panificęs seu panificę vocantur. Hinc Hier. in lib. Re. Panificas filias dixit Panificiũ ipsa panis confectio & actus faciendi panem.

¶ Panariũ loc⁹ vbi panis seruat̃: pãis repositoriũ. Cuius diminutiuũ ẽ Panariolũ. Panaria & panariolanos: hodie quoq; vernacula voce cistas & cistellas vocamus ex viminibus factas. Sue. Sparsit & missilia variarum rerum & panaria cũ opsonio viritim diuisit. Mar. Cum panariolis tribus redisti.

¶ Panisci dij sylueстres q̃si p diminutionẽ dicti minuti li panes: sicut a satyro satyriscus icliat̃. Scribit Ply. li. xxxv. Paniscum fuisse pictum a Taurisco picto e.

¶ Pando is. passum & pansũ supinũ facit scđm Bedam sup Do. Et a pane dicit̃. significat patefacio: q; apđ veteres q̃ ope indigeret. & ad asylũ cereris confugisset panis ei dabat̃. Pãdere itaq; panẽ dare. Et q̃a nũq̃ fanũ talib⁹ clauderet̃: pandere p apire vsurparũt. Un̄ mulier capillo passo dicit̃ quasi porrecto & sparso. Et passis manibus & velis passis i. diductis atq; distẽtis. Hui⁹ composita sũt Expãdo extra pãdo. a quo Expassũ extentũ. Un̄ Gel. refert Cęciliũ scripsisse flameũ expassũ domi ptulerũt. Nõnũq̃ tñ apđ veteres a in e mutat̃ ac p eo qđ est dispassis dispessis dictũ ẽ. Plaut. in mili. Credo ego isthoc exẽplo tibi eẽ eundũ extra portã dispessis manib⁹: patibulũ cũ habebis. Oppãdo circũextẽdo. Hier. ĩ Exo. Uelũ quod ante illud oppandit̃. Propando vltra pãdo. Repando a quo Repandũ dicitur quod retrorsum patet.

¶ Pando. as. incuruo. Unde pandari trabs dicitur q̃si incuruari cedereq; ponderi: cui⁹ contrariũ palmę faciunt quippe quę non contra inferiora sed in diuersũ renitendo fornicãtur. Ply. lib. xvj. At populus cõtra cia iferiora pandatur. Facile pandatur iuglans. Hinc a Uictr. arbores pandatę dictę sunt q̃ in ędificijs curuantur.

¶ Pandus. a. um. non panditus alternitatis c. usa cuiꝰ tandę quod in plęrisq; seru. t. sicut a mane matutinus non manuminus. a vitis vinetum nõ viretum. Est aũt pandus idem quod apertus. Uer. lib. ij. Geor. Lancib⁹ & pandis fumantia reddimus exta.

¶ Pandana porta romę a pando dicta: q semper pateret ad res quę in vrbem ferebantur. Eadē dicebat libera a libertate. Pandana etiam est insula i sinu Caietano parua a continenti ducentis quinquaginta stadijs distans in qua pulchro habitatur: vt Stra. inquit.

¶ Pandiculor extendo: vt faciunt qui e somno expgefacti sunt oscitantes. Plau. in menę. Ego me adsimulē insantre vt illos a me absterrerē vt pādiculans oscitat.

¶ Pantices flurus ventris pinguitudo & extuberātia q venter pandatur. Hodie quoq vulgus pantices appellat in homie vētrioso Plau. i pscu. Eo vos vestros pantices adeo madefacitis cum ego sicm hic siccus.

¶ Panus pani & panis is. tramę inuolucrū quo pāni texuntur a quo panula & panicula per diminutionem. Lucil. Foris subtegminis panus. Ab huius similitudine etiā innatus tumor sub faucibus auribusue & iguinibus panus appellatur. Idē. E laterū parotidas & panos sanat. Panos Galenus in species diuisit. Huius diminutiuum est panellus.

¶ Panicula diminuti. a pano: alioquin significat comā in milio panico arundine. Ply. Pēdente e picearū vel roborū quoq ramis quę ipse vocat panos & paniculas: & aliquando nucamenta callo squammatim compactili: quę cittara gręci appellant. Quicquid igitur sublonga vel subrotunda forma tumet panicula dici fere potest. Celsus in curatione ramicis. Fascia ei⁹ rei causa fit cui imo loco pila est assuta ex paniculis facta quę ad repellēdum intestinū quod descendit illi ipsi subijcitur. Ply. li. xxi. Gręcula rosa conuolutas habet foliorū paniculas.

¶ Pannus per duplex nn quo vestimur. vt pannę vestes quę sunt lanę vel bombycinę. Huius diminutiuum est panniculus. Iuue. Et panniculus bombycin⁹ vrit.

¶ Pannosus qui sordida veste & crasso panno viliq opertus est. Nec hoc nisi de paupere dicit. Iusti. lib. ij. Permutato regis habitu pannosus sarmenta collo gerens castra hostium ingreditur.

¶ Pannicularia Vlpi. teste dicūt ea quę in custodia receptus secum attulit: vt vestē qua indutus fuerit qui ad supplicium ducit: aut nummos quos victus sui causa habuerit in promptu: āt leues annulos: hoc est qui rem nō excedunt aureorū quinq.

¶ Panicū gēus frugis a paniculis suis dictum. Plyn. li. xiij. Paruis racemato paniculis. Cęsar. Panico vetere atq hordeo corrupto.

¶ Panneus. a. um. a pannus fit. Paneus p simplex n. fons est sub libano monte: in quo si qua natantia pijciātur in lacum cui phiala nomen est cūcta reperiūtur. Est etiam hoc nomine Colchorum fluuius.

¶ Panicos repentinus terror & consternatio dicit a grecis. Hyginus scribit capricornū obiecisse hostibus timorem qui panicos nominatur.

¶ Pannuciū a panno & voluendo filo: sudariolū significat. vt est apud Var. lib. j. de lin. latina. Hoc panniculum dicere possumus.

¶ Panse dicti sunt quibus lati ac pāsi sunt pedes sicut planci quibus plani sunt.

¶ Panselinus. pe. cor. plenilunium quasi tota luna. Nam σελήνη luna dicit. Unde & proselinus ante lunam.

¶ Pannonij appellantur a romanis quos gręci pęonas latini vngaros vocitant: quorum fama olim formidine totā concussit italiā tanq essent bello isuperabiles. Hi tribus fluuijs drauo: sauo: & istro vallantur: Hinc pānonicus. a. um. Sue. in Aug. Reliqua per legatos administrauit: vt tamen quibusdā pannonicis atq germānicis aut interueniret aut non longe abesset. Horū regio pānonia dicta est: regio Europę: sicut Ptol. lib. ij. scribit. Et est duplex: superior et inferior: supior ab occasu limites habet montem cetiū qui medius est inter noricum & ipsam pannoniā: ab ortu habet pannoniā inferiorē cui iuncta est inferior ab ortu & septētrione danubio cingit.

¶ Panthasilea nomen reginę Amozonū q orithię successit Dicta quasi omnia subtens. Hęc prima: vt inquit Plyn. securim inuenit. Habet ei diph. in penul. apd grecos πανθασιλεία.

¶ Pango is. pegi: panxiq pactū significat figo: planto siue iungo. Unde pactilis a pactum quod est a pāgo iungo. Plyn. li. xxi. Sūmaq auctoritas pactili coronę. Li. pro figo posuit. li. vij. Lex vetusta est priscis litteris verbisq scripta: vt qui ptor maxim⁹ sit idibus septēbribus clauū pangat. fixus fuit lateri ędis Iouis optimi maximi. Pro planto. Colu. lib. iij. Atq vetere sarmento pāguntur tardius cōualescunt: sed tardius deficiūt. Idē lib. xij. Malleolus q recentissimus curiosissime pangendus est. Cic. Tyroni p scribo posuit: quasi quid simile plantationi. An pangis aliquid sophocleū: fac opus appareat. Gel. Si aut versum inqt pangis: aut orōem solutam struis: atq ea verba tibi dicenda sunt non eas finitiones prancidas: neq fęcutinas grāmaticas spectaueris: sed aurem tuā interroga quo quid loco cōueniat dicere. Pro cano etiam siue narro manifesto ponit quēadmodū cano p scribo: vt Pange lingua gloriosi plium certaminis. Composita eius quędā seruant a: vt circūpāgo: Vñ circūpactus p circūiunctus. Ply. lib. xvij. Ramis terraq circūpactis. Depango p defigo. Idem. lib. xuiij. Quercus et olea tam pertiaci odio dissidēt: vt altera in alterius scrobe depactę moriantur: oppango circūpango: repango. a quo repages & repagula. Quędam mutant in i: vt appingo: compingo: quod est coniungo: vt in Exo. Archam de lignis: sethim compingite. Impingo. Unde impages. Inter ipa tamē tam in pterito q in supino conuenit.

¶ Papę dicuntur sacerdotes: quemadmodū presbyteri: hoc est seniores appellantur.

¶ Pappa per duplex pp puerorum cibus est. deductus nomen a pane.

¶ Pape admirantis aduerbiū: habet enī in se affectus verbi miror: vt pape quid video. aliqn etiā indignationis est. Teren. in eu. Pape hęc superat ipsam thaydē.

¶ Papas accipit p patre siue p eo q puerū alit. Iuue. Timidus pgustet pocula papas. Est aūt nomen venerationis a Syracusijs tractū: apud quos pas pater dicitur: inde per geminationem papas.

¶ Papare est minutis & blandiusculis verbis patrē appellare.

¶ Pappare p duplex pp significat cibū sumere: quod a pappa fit: qui est puerorū cibus. Plau. in Epi. Nouo liberto opus est: quod pappet dabitur: phebo cibum.

¶ Papeus apud Scythas appellatur Iuppiter.

¶ Pappus auus. nā gręci πάππον auū dicunt. Aus. ad nepotē suū. Pappos auiasq trementes: anferūt: parib⁹ ferri noua cura nepotes Hinc pappous. i. auitus: Pappi etiā dicūt carduorū flores. Lucr. Vestem nec plumas auium papposq volantes. Ply. pappū vocari ait lanuginē deciduā ex fructib⁹ arboris ægrygię. Et papp⁹ dict⁹ ē emili⁹ roman⁹: cui⁹ meminit Liui lib. xxxviij.

¶ Papauer gen⁹ herbę. Et album quidē satiuū semē habet quod tostū in secunda mensa cū melle apd anti=

quos edebatur. Hoc p̄cipuum candorē lma ꝛ lanę contrahunt: a quo toga papauerata dicta est a colore candido. Eadem toga spissa dicebatur.

¶ Papula pustula tuberculū vulgo brusola que ieiune saliuę defricatione curatur. Papulis cutis exasperat ꝛ rubet: leniterqꝫ roditur. Ver. lib. iij. Ge. Ardentes papulę atqꝫ immundus olentia sudor. Celsus tamē lib. v. duo papularꝫ genera ponit. Huius dim. est papilla.

¶ Papilla parua papula. i. tuberculū. Serenus Excruciant turpes anū si forte papillę. Significat etiaꝫ mammę capitulū vnde lac trahitur: quis etiam p̄ ip̄a mamma ponatur. Ver. lib. xj. Hasta sub exertā donec perlata papillaꝫ hęsit. Dictę papillę quasi paruę papulę: q̄ papularū sint similes. A quarꝫ similitudine papillę dicunt quę aquas fūdunt. Var. lib. iij. de re rus. Qui fit si adduxeris fistulaꝫ ꝛ in eam papillas imposueris tenues quę eructent aquam. Papilla etiam tribus Romę fuit que a genitrice vocabulum traxit

¶ Papillatus papilla ornatus: seu in papillę specieꝫ factus. Hiero. ad Pāma. Quis perturientem rosam ꝛ papillatum corymbū anteqꝫ in calathū fūdatur orbis. Expapillatus ad usqꝫ papillam nudatus. Plau. Idem connexum in humero leuo ex papillato brachio.

¶ Papilio inter vermiculos numeratur quo nullū animal imbecillius est. Col. lib. x. de apib᷒. Vermiculi qꝫ q̄ tineę vocantur. Itē papiliōes enecādi sūt. Nā vt idē testat ex papilionū stercore nascūt tineę. Itē papilio ꝑ tētorū. Hiero. i exo. Stabat vnusqꝫ i ostio papiliōis

¶ Paphlagonia regio minoris asię: a qua paphla (sunt. gones qui teste Cor. nepote in Italiā transuecti: mox Veneti dicti sunt. Hęc vt Solinus scribit. Cytoro mōte consurgit porrecto i spaciū triū ꝛ sexagita milliū. In ea mitridates Eupatoriā condidit. quę subacta a Pōpeio pompeiopolis nominata fuit.

¶ Papia ciuit as insubriū. Ticinū alio nomine appellata olim ostrogothorꝫ ꝛ ligobardorꝫ regū sedes.

¶ Papyrus a nostris dicit iuncus: a nōnullis sirp᷒: Luca. li. iiij. Cōserit bibula mēphitis cı̄ba papyro: Frutex est habēs radicē obliquā triagulis laterib᷒ decē nō amplius cubitorꝫ longitudinē i gracilitate fastigiatū thyrsi mō cacumē includēs. Nascit in paludibus ęgypti. Inuenta est ab Alexandro rege papyrus auctore Var. q̄ fiebat ex frutice cū alexandriā ędificasset a qua papyro frutice dicta est charta papyrus: q̄ scꝫ ex papyro fieret. Nā p̄mo scribebant in folijs palmarꝫ: postea in arborꝫ libris: deinde in cęteris. Postea id ꝯo gn̄s chartę inuētū est quo nūc passim mortales vtunt. Fitqꝫ ex lintheolis cōtritis ꝛ nihilomin᷒ pristinū nomē remāsit. Charta vero ab vrbe Tyri: cui charta nomē fuit appellata ē: ex qua Dido dicta est. Ideoqꝫ vrbē a se postea ędificatā ab illius nomin carthaginē nuncupauit. gręci ab eadē vrbem Χαρτην nominant. Hęc etiā mēbrana vocatur a tectu mēbrorū. A papyro cognomē papyrij deductū ē: a quo papyriana tribus. Hic etiā papyraceus. a. um. qđ est materiatū ex papyro.

¶ Par cū suis cōpositis cōpar: dispar: impar: separ sunt gn̄is ois. Et licet par p̄d. apud poetas ponat in obliqs tn̄ prima correpta. Et tā dtō qꝫ gtō iūgi pōt. Qui. lib. iij meta. Sūt quoqꝫ par alijs ętas in omlib᷒ agnę. Luca. Quē metuis par hui᷒ erit. Et in ablatiuo pare vel pari Significat aūt par numerꝫ duorꝫ q̄li iter se pariū. Unū par ꝛ duo paria dicim᷒. Interdū parce p̄ duob᷒ accipiū tur: vt paribus equis vtebant romani in ꝑlio: vt sudāte altero transirent in siccū. Interdū par accipitur p̄ decēti ęquo ꝛ cōuenienti quod inter oēs ęquabile est. Qui. Si p̄pter matrimonia violata vrbes euersę sunt quid. fieri adultero par ē. Parē esse significat sumere alicui rei. siue resistendo siue exequendo. Cice. ad Atticum. Sed adhuc pares nō sum᷒. Qui. Aspicio par laborib᷒ corpus. Paria facere est quod alibi amissuꝫ est vel quod aliunde acceptū: alibi vel aliunde cōpensare. Quintili. Paria faciem᷒: tu illic eris vicarius meus: ego hic tu᷒. Paria cōponere. gladiatorū duo paria ordiariū ꝛ postulariū. Ci. in Epi. ꝛ Suetonius.

¶ Par impar gn̄s ludi Sue. de Aug. scripsit ad filium. Misi tibi denarios ducentosquinquaginta quos singulis conuiuis dederā si vellent inter se post cœnā vel talis: vel par impar ludere.

¶ Pariter aduerbiū significat ex ęquo. Neuius. Ut pariter dispertiant bona patris. Aliquando conuenienter. Titi. Ne tu istā ędepol media extulisti parit vt dignus fuit. Aliquādo similiter. Plau. Jo ex se hunc reliquit: q hic habet filiū pariter moratū vt pater atqꝫ auus ei᷒ fuit. Aliqñ significat qđ vernacla ligua dicim᷒ apar apar: siue aperadamente. Hier. in li. Re. Reliqui dispersi sunt ita vt non relinquerentur ex eis duo pariter.

¶ Parilis ꝛ hoc parile. pe. cor. significat ęq̄le a q̄ parilitas.

¶ Para p̄positio gręca significat ad: apđ: penes: absqꝫ. dis: re: p̄ter: tā in appositione qꝫ in compositione. Est ꝛ parra gn̄s auis inauspicatę. Hora. Impios parrę recinentis omē. Ply. in. xviij. Auem parram oriente syno ipso die non apparere donec occidat.

¶ Parabasis latie trāgressio. Parabates trāsgressor.

¶ Parabola significat iuxta sententiā: ex παρα iuxta βουλη sententia: quasi rerū dissimiliū comparatio. Unde Quintil. Parabole quam Ci. collationem vocat lōgius res quę comparantur repetere solet: vt tam fortiter apud Hipponē fecit Scipio qꝫ vtiqꝫ apud vticam Cato: Hier. Parabolę gręce latine dicitur similitudines. Quod libro Salomonis vocabulū ob id impositū est: vt sciremus altius ꝛ non iuxta litterā tantū intelligi debere quę dicuntur. In quo dominū significat p̄ parabolas fuisse locutum. Aliud eniꝫ in superficie sonat: aliud in intellectu innuit.

¶ Parabos insula parua contra phœnicem: vt inquit Pomponius.

¶ Paracletus per e productā scribitur ꝛ profertur a παρακαλω: quod est rogo ꝛ hortor significat. Apud iuniores vero gręcos etiam p̄ consolor inuenitur. Hic paracletor ꝛ para. letus descendit. Et qui in foro ac iudicijs a nostris dep̄catores vocantur: ij apud gręcos paracletores dicuntur Itaqꝫ pollicet dn̄s discipulis suis missurū sese paracletū ip̄m qui eos sit edoctur᷒: siue illū adhortatorē siue dep̄catorē: hoc est aduocatū: siue consolatorem velim᷒ intelligere. Paraclytus autē p̄ y. tenue ſsemē aut p̄ter famā significat. Nā para in hmōi cōpositione p̄ter: vel diminutionē denotat. κλυτος vero famā declarat insignē: id quod inclytus p̄bat. Itaqꝫ paraclytus a para ꝛ clytos nomine cōpositum est. Quod significatum ponere in Christo absurdum ꝛ impiū esset.

¶ Paracenthesis significat punctionē: vt est apđ Plynium. lib. xxv.

¶ Paradiastole dici potest per dilatationem: quod fit cum rem nostram dilatamus interp̄tatione.

¶ Paradromis idis. ambulatio siue xystum. Uict. Latini xysta ambulationes appellant: quas Gręci paradromidas.

¶ Paradigma παραδειγμα exemplum facti vel dicti

alicuius. Virg. Antenor potuit mediis elapsus achiuis Illyricos penetrare sinus. Fit aũt trib⁹ modis. A pari a maiori ad min⁹. a minori ad maius.

¶ Paradisus pomariũ .i. hortus ꝯsitus. gñis tam masc. ꝙ fœ. Est nomen oppidi: vt apud Ply. ⁊ Stra. Est ⁊ locus in oriente longo tractu maris distans a continente. De quo Aug. ad Orosium scribit sic. Paradisus in oriẽte situs est interiecto oceano: ⁊ a nostro orbe lõge remotus in altissimo loco cõstitut⁹ pertingens vsq; ad lunarẽ circulũ. Vñ illuc aqua diluuij minime peruenisse dicitur. Hic locus a primi hoĩs reatu interclusus est: nec vlli antmantium datur in eum aditus.

¶ Paradoxa iuxta sentẽtiam vl' inopinabilia seu admirabilia. Nã para ꝑter vel cõtra et iuxta significat. Unde paradoxa Ciceronis .i. electa sententia vel quia sunt pręter opinionẽ.

¶ Paragogon cũ accentu in antepen. dici potest deriuatiuũ vt ab albeo albico.

¶ Paragoge deductio figura qua littera vel syllaba fini iungitur: vt dicier pro dici. Hanc alij paralepsim. alij prolepsim

¶ Paragraphus ⁊ paragraphum vtrunq; dr̃ paragraphe: latina ꝑscriptio exceptio.

¶ Paralus: vt Ply. li. vii. scribit nomẽ fuit eius qui primus longam nauem inuenit. Sunt et parali in Attica qui paraliã incolunt. Plutarchus paralos factionũ vnã e tribus quę athenis erãt. Solonis tempore intelligit.

¶ Paralipomenon derelictũ ab παρα ⁊ λειπομενον relictum pręteermissum.

¶ Paralyticus latine dissolut⁹ dicit̃. Paralysis dissolutio neruorũ. Et alio noĩe a gręcis hemiplexia hoc est semiapolexia cũ in alterã tm̃ corporis partẽ malũ id incubuit. Nam cũ totũ afficit̃ apoplexia nominat̃. Nũc vtrũq; inquit Celsus paralysin appellari video. Inde paralyticis q̃ tremuli sunt remediũ est in quo sit abstringendi efficatia. Iõq;. Tertu in apologia de xp̃o dixit. Cũ ille verbo dęmonia excuteret: leprosos mundaret: paralyticos restringeret: mortuos deniq; verbo redderet vitę. Restrictus ergo resoluto ꝯtrarius est. Nominat̃ id ⁊ paresis fere defectus virium.

¶ Paralleli pe. p. q̃m p. ii. a gręcis scribit̃ dñr circuli sphęrę q̃ ad eundẽ polũ ꝯstituti finiunt̃. Parallelus enĩ quasi alternus mutuus inuicẽ ꝯparatus a quo lineę ęque distãtes parallelę dñr. Iõq; segmẽta mũdi q̃ nos circulos dicimus parallelos gręci vocant.

¶ Paranymphus a Hiero. dicit̃ ꝓnubus: ab antiquis auspex. Antiqui enĩ pro nuptijs celebrandis auspiciũ capere solebãt. Qui pręerat huic rei pro parte viri a gręcis paranymphus: a nostris auspex dicebat̃. Et vt auspex pro parte viri: sic et pronuba pro parte mulieris adhibebatur. Itaq; cũ apud xp̃ianos auspicia minime captent̃ adhibẽtur sacerdotes q̃ et pronubi a nobis dñr. Aug. libro. xiiij. ci. dei. Nonne omnes famulos atq; ipos etiam paranymphos ⁊ quoscunq; ingredi quęlibet necessitudo permiserat añ mittit foras: ꝙ vel blandiri ꝯiunx cõiugi incipiat?

¶ Paraphrastes dr̃ interpres q̃ nõ litterã ex littera sed sensum e sensu transfert: quasi iuxta loquens: ⁊ pro peruerso ⁊ deprauatore ponitur. Hier. in ꝓlo. li. R. Ecum intellexeris qđ antea nesciebas vel interpretem me ęstimato si gratus es: vel paraphrasten si ingratus. Idẽ ad Alga. Conabimur itaq; παραφραστικῶς sensus eius euoluere: paraphrasis ꝑuersa dictionũ interpretatio.

¶ Parapherna nõ paraphrena dñr ea q̃ pręter dotẽ dant̃ fœminis. a para ꝑter ⁊ φερνη dos quasi ꝑter dotẽ. Hęc paraphernalia dicitur.

¶ Parapetasma atis. latine velũ cortina.

¶ Parasceue es. dici põt ꝑparatio nã a παρασκευαζω qđ est pręparo deducit̃. Vñ ⁊ dies quo dñs noster Iesus xp̃s pro humani generis salute cruci affixus fuit parasceue dicit̃: q̃m eo iudęi sibi necessaria ꝑparabant: vt pascę dies absq; opatione aliqua transigeretur.

¶ Parasitus pe. cor. q̃ aliorũ mensas ⁊ cibaria sequit̃ ex para: ad σιτον cibus σιτεια sagina: quod nõ solũ frumẽtum: sed cibaria quoq; designat. qđ vt cõsequi possit oĩa ad voluptatẽ: cuius est tractus nidore culinę primo loq̃tur oĩa: deinde assentatur oĩa illius facta ac dicta laudat nihil repugnat: oĩa suffert: nihil vẽtris causa facere recusat: in quo summũ bonũ ꝯstituit. Accipit̃ nonnũq; ꝓ eo qui simplicibus verbis risum ab audientibus captat. Primo tñ parasitus in honore fuit: vtpote q̃ sacro ministerio addictus esset. Pro eo vero postea dictus est: qui ad mensas diuitũ oblectatiõis causa admittebant̃.

¶ Parasitaster q̃ parasitorũ imitator est. Nã q̃ in aster. finiũt imitationẽ potius ꝙ diminutionẽ significãt. Ci. pro Vareno. Euitci⁹ hic noster antoniaster. Duo tamẽ potissimũ diminutionẽ denotãt surdaster ⁊ recaluaster.

¶ Parasangę apud persas viaꝝ mẽsurę sunt quinquaginta stadia cõtinẽtes.

¶ Parastatę vt apud Vitr. et Ply. lapides sunt pilarũ fere modo oppositi colũnis: de qua similitudine alterũ cruris os (duo enĩ sunt) parastata nominat̃ in iumentis Vegetio qđ et paracmenion. Iul. Polluci. apud quem et meatus illi per quos genitura e testib⁹ ꝑ vrinę vias defert̃: parastatę nũcupant̃. Sunt et in prelio inde dicti parastatę nomẽ officij. q̃m adiuncti sunt ꝓstratis: hoc ẽ ijs q̃ presunt ordinibus sicut epistatę: q̃ tertium in regendis his locum tenent. Sed ⁊ tabulę quędã certis instrumẽtis a Vitruuio parastatę vocant̃.

¶ Parasiopesis schema est apud rhetores a latinis ꝑoccupatio dr̃ cũ aliqđ nos reticere dicim⁹ ⁊ tñ tacitũ intelligitur. Qđ fit vel cũ rẽ notã esse putam⁹ auditorib⁹: vel cũ suspitionẽ maiorẽ excitare reticendo volumus.

¶ Paropanisades regio asię q̃ sicut refert Ptol. ab oriente parte Indię ab occasu Arabia terminatur a Meridie Arachosia.

¶ Parastades lapides q̃ vtrunq; ostij latus muniũt Vitru. quoq; parastadas in mentione templorum vocat antas.

¶ Parastasis latine assistentia: affirmatio ꝑ testes approbatio.

¶ Parasynthetes decõpositus.

¶ Paratrimma latine intertrigo cũ femina adurũtur.

¶ Parazoniũ gñs gladij q̃ ad zonam accingi solitus est ἀπο του παρα και της ζωνης: quasi ad zonã pendens.

¶ Paręneticus a. um. idẽ quod pręceptiuus siue admonitiuus a verbo gręco παραινεω: qđ significat ꝑcipio et admoneo: παραινεσις ꝑceptio: siue admonitio. Hinc Acron horatian⁹ interpres: hęc ode parenetice scripta est: ꝓ eo qđ est pręceptiue siue monitorie: sicut ab eodẽ dicit̃. Hęc Erotice dicta est: pro amatorie.

¶ Parmenides eleates phũs Xenophanis auditor atq; amicus. cẽsuit sempiternũ: atq; immobilẽ esse vniuersum qđ est ens scđm veritatem reꝝ. solum enĩ esse simplex ⁊ intrepidum atq; ingenitum: generationẽ vo eorum esse q̃ falsa existimatiõe vident̃ esse cum non sint:

nã sensus semouendos a veritate putat. affirmat em̃ si quid est p̃ter ens id esse non ens. Nõ ens aut nõ esse i rebus ꝛ sic ens viuentũ sibi relinquit. terra vero densioris aeris defluxu factã arbitratur.

¶ Paranomasia latine agnominatio cũ aliq̃d nomẽ ex alio in significatione distante cõficit. Ter. Jaȝ inceptio est non amantiũ sed amentiũ.

¶ Parochus pe. cor. auspex siue paronymphus q̃ añ vehicula eat: q̃ grece ὀχήματα dñr. Quidã parochũ interpretant̃ p̃bitorẽ παρέχω p̃beo. Huius officiũ erat magistratibus p̃bẽda ꝯducere. Vel parochi magistrat⁹ erãt quib⁹ cura erat vt ligna ꝛ sal legatis publice missis p̃berẽtur. Horatius Proximus campano ponti q̃ villula tectũ p̃buit ꝛ parochi q̃ debent ligna salẽq̃.

¶ Parochię ecclię dicunt̃ q̃ suis parochianis victũ celestem exhibent. Hier. contra Vigil. Qui parochias suas vicinia isti⁹ scribunt esse maculatas. Et alibi. Miror sanctum ep̃m: in cui⁹ parochia esse p̃sbyter dicit̃: acq̃escere furori eius.

¶ Parœcia cũ œ. diph. dici põt incolat⁹: Nã para iuxta οἶκος domus: vbi. s. sunt dom⁹ cõtiguę. Aug. li. xviij. ci. dei. P̃sbiter fuit quidã nõie restitutus in parœcia calamensis ecclesię.

¶ Parergon dicit̃ q̃d alicui rei p̃ter p̃positũ additur vt si pictor alicuius sancti imaginẽ pingens ornandę tabellę gratia arbusculas ꝛ auicullas et huiusmodi addiderit. Pli. Protogenes cũ athenis celeberrimo loco minuerę delubro p̃pyleũ pingeret adiecit paruulas naues longas in his q̃ pictores parerga appellant.

¶ Parectat⁹ q̃ de pueritia venit ad pubertateȝ. Lucil. li. x. Tuũ ephebũ quẽ vocãt parectatũ.

¶ Paresis idẽ q̃ paralisis a defectu viriũ dicta.

¶ Parẽthesis interpositio ex παρά ꝛ ἐν: q̃ duo significãt inter θέσις positio. Figura quotiens remota de medio s̃nia integer s̃mo ꝑdurat.

¶ Paronychia abscessus circa radices vnguium. Ply. li. xxvj. Singularum inflationibus paronychijs: sordidisq̃ vlceribus et putrescentibus deriuatio est manifesta. Dicta paronychia: a παρά ad ὄνυξ vnguis quasi ad vnguem.

¶ Paronymõ nomẽ ab alio deriuatũ.

¶ Parcę q̃ nemini parcãt: ac iõ tres esse p̃cas arbitrantur q̃m tria sunt t̃pa i quib⁹ oĩa inuoluũtur Lachesin dictã esse q̃ λαγχάνω grece sortior designat. Antropõ q̃ reuerti nõ possint Clothon: q̃m ꝯtorta ꝛ coordinata oĩa tentat. Hęc em̃ nõia ip̃a lingua grę̄ca ostẽdũt.

¶ Paropsis idis. per o gñis fœ. ex παρά ꝛ ὄψω. i. ad cibũ p̃prie gen⁹ iuris: secundũ Jul. Pollucẽ. Sed ꝛ pro repositorio obsonior: q̃d catinũ dicũt apud idoneos legatur. Mar. Qui portat gaudens ancilla paropside rubra. Halecẽ. Sue. in G il. Ordinario quidẽ dispẽsatori breuiariũ rationũ offerẽti paropsidẽ leguminis p̃ sedulitate ac diligẽtia porrexisse.

¶ Parotides apostemata secus aures. Nã collectiões fiunt in glandulis. Dicunt̃ ꝛ parotides: vt inq̃t Celsus arterię duę in dextra sinistraq̃ iuxta guttur q̃ sursum p̃cedentes vltra aures ferunt̃. Quin et ip̃i auriũ cincinni apud Juliuȝ Pol. vocant̃ parotides. Itẽq̃ partes his subiectę q̃ a faucib⁹ ad malas ꝑtinẽt. Para em̃ ad: ὦτα aures dicuntur. Solent etiam dentes in gingiuis oriri dolentia quas grę̄ci parotidas appellãt: quar̃ remedia scribit Cel.

¶ Paradõtides siue parulides tubercula iuxta gingiuas cũ caro i gingiua excreuit.

¶ Paroxysm⁹ stimulatio cõcitatio. παροξύνειν em̃ est incitare.

¶ Paratragœdio: as. i. exaggero: ac verbor̃ magnitudine aliquid augeo. Plaut. Illic homo ẽ vt paratragœdiat carnifex.

¶ Parrhasia regio in peloponnesso dicta arcadia lichaonis patria. Vñ parasiuus a. um. p̃ arcadico. Virg. Parrhasio dictũ panos de more lycęi. In ea est mõs lycęus in quo bicornis fauni templum fuerat; a quo lycęa ludicra illi sacrata nobis lupcalia dicta. Vñ Ouidi. li. ij. fast. Quis vetat arcadico dictos a monte lupcos. Faun⁹ in archadia templa lycęus habet.

¶ Parphasius nomẽ pictoris Ephesij: q̃ cũ zeuside i certamen picturę descẽdit. Hic primus symmetriã picturę dedit: primus argutias vultus: elegãtiam capilli: venustatẽ oris expressit. Et cuȝ zeusis detulisset vuas pictas tãto successu: vt in scęnam aues aduolarent ip̃e detulit lintheum auibus pictum.

¶ Parco is. pepci vel parsi. parsum. Vñ parsurus p̃prię significat abstineo: quasi par̃ tango. Hinc parcere p̃ veniã dare. i. ab vltione abstinere. Liui. lib. xxv. Necdum eos capuę parsuros. Virg. Parcere subiectis: et debellare supbos. Aliq̃ñ pro p̃hibere: vt Parcite oues nimiuȝ p̃cedere. Aliq̃ñ deponere: q̃ ab his q̃ deponim⁹ abstinemus. Vir. Parce metu cytharea: manẽt immota tuor̃. Fata tibi. Aliq̃ñ pro seruare: quia similiter ab eis abstinemus. Idem li. x. Argenti atq̃ auri memoras q̃ multa talenta Natis parce tuis. Aliq̃ñ p̃ desinere: nã ꝛ desinere abstinere est: vt Parce pias scelerare manus. Sic parcere errori dicimus abstinere a castigatione erroris: siue par̃ castigare errorem. Parcere pecunię: abstinere ab expendenda pecunia siue par̃ expendere pecuniam. Var. Parsurus pecunijs bñ partis. Parcere famę: abstinere a fama. nõ laudare. Aug. li. ij. ci. dei. Nimis supbum sit famę p̃cere principum ciuitatis vbi suę famę parci numina noluerũt. Parcere labori: abstinere a labore: siue par̃ laborare ꝛ eodẽ mõ de similib⁹. Hui⁹ v̄bi cõposita sunt cõparco eiusdẽ cũ simplici significatiõis. Ter. Suũ defraudans geniũ cõparsit miser. Reparco iteruȝ parco. Plau. in Tru. Utinam rei iterũ parcissem meę: vt nunc reparcis.

¶ Parcus q̃ frugi est ꝛ sumptibus parcit. Gel. li. iij. Neq̃ ab arca: neq̃ ab arcẽdo sed ab eo q̃ paruũ ꝛ parum denominatur. Hinc parcitas pro frugalitate. Hui⁹ cõpositum est p̃parcus valde parcus. Ply. li. xi. Aliq̃ñ et ip̃ę contrahunt mortis sibi causas cum sensere eximi mella auide vorantes: cętero p̃parcę: ꝛ q̃ alioquin p̃digas atq̃ edaces nõ secus ac pigras: ꝛ ignauas ꝑturbẽt. Similiter deparcus nimium parcus ac tenax: cui opponit̃ profusus: ac magnificus. Apuleius. At nõ cõtra accusastis vnũ seruũ: vt deparci tris libertos vt p̃fusi.

¶ Parcę dictę sunt a parco: per ꝯtrariũ: q̃ nemini parcant. Var. a partu vnius litterę mutatiõe deduci putat: q̃m vt scribit Hesiodus hę nascentibus hominibus bonum malumq̃ conferre ꝯsentiant̃. Juue. Hęc exempla para felicib⁹ at mea clotho. Et lachesis gaudẽt si pascit̃ inguine venter. Tres aũt fuisse parcas. Clotho. s. Lachesin: ꝛ Antropon finxerũt antiqui: quas Cic. Herebi et noctis filias fuisse scribit: ꝛ easdẽ fata esse existimant. Vñ est illud Cleantis. Ducũt volentẽ fata: nolentẽ trahunt. Fingũt vitę hoĩm p̃esse ꝛ nẽdo eã ducere. Quapropter lanificas sorores appellat. Mar. Si mihi lanifi-

que ducunt non pulla sorores. Stamina nec surdos nos habet ista deos. Apul. Tres parcę tria fata sunt numero: cum ratione temporis facientia. Si potestatem earum ad eiusdem similitudinē temporis referas. Nam qđ in fuso perfectum est pręteriti temporis habet speciem. Et qđ torquet in digitis momenti pñtis indicat spatia: Et qđ nondū ex colo tractum est: subactūq; curę digitorū: futuri & consequētis seculi posteriora videt ostēdere

¶ Parsimonia moderatio sumptuū & parcitas. Hoc est conseruatio rerū q̄ sic diffinit a philosophis. Parsimōia est qua cauemus: ne qđ dispendiū vltra modū fiat & res familiaris quoad fieri pōt sine cuiusq; iniuria ɔseruetur. Fit aūt a pręterito parsi qđ ɔseruaui siue abstinui significat. Nam alterū pręteritū peperci potius accipit p venia dedi: q̄uis aliquādo ɔfundant.

¶ Pardus animal est. cuius fœmina pardalis dicit. Unde et leopardus.

¶ Pario is. peperi partū & paritū pe. pro. a quarta cōiugatione. A tertia vo pe. cor. Sta. Hosti veniat paritura marito. Aenn. Qua parire solet genus pennis ɔdecoratum. Est aūt parere fœtū emittere: qđ pprie ad fœminas ptinet: licet etiā quādoq; de viris dicat. Cęcili. Hic vicinus nostri peperisse se filium memorat. i. genuisse. Per translationē de his dicit: interdū q̄ nō cōcipiūt pro acquirere seu cōparare. Et sic ɔstruit sicut emo. Col. li. x. Sequit vt ex anima desyderem⁹ ea porro vel ęre parta vel gratuita ɔtingūt. Vir. Ite ait egregias animas q̄ sanguine nobis Hanc patriā pepere suo. Hui⁹ cōposita sunt apio: a quo adapio: cōperio: opio: a quo coopio: et reperio.

¶ Parturio is. pe. cor. a pario vel a partu fieri videt qđ est in partendo laboro: seu laboro vt pariam. Ply. Utiq; cōstat parturientes folijs substractis celerius parere Var. In cubilibus cū parturient: acus substernendū cū peperint tollere substramen. Ci. Utinā aliqn̄ dolor populi Romani pariat qđ iam diu parturijt. Amb. de Cain. Hos partus aīa nostra parturiat: nec solum parturiat: sed etiam pariat. Ponit tñ qñq; pro primitiuo. Hier. contra Ruf. Putasne eiusdem meriti eos q̄ parturiūtur et qui parturit.

¶ Partus a. um. pticipiū. a pario. Apul. Partāq; a patre multo tpe & multo labore pecuniā vno die ɔsumpsit Partus us. nomen pro ipo pariendi actu. Ply. Quod a pręgnantibus cōmanducatum partū faciliorē facit. Aliquādo accipit pro ple. Mar. Nec iacuit part⁹ sed matre cadente cucurrit.

¶ Paritura idē qđ genitura. Var. li. ij. de re ru. Quare demes si vis duas res de multis admissurā & parituram.

¶ Partio onis. idē qđ partus. Plau. in Tru. Horresco misera mentio quotiēs fit partitionis.

¶ Parens a pario fit. quo noīe nō mō pater et mater: sz auus & proauus: auia & pauia: & oēs supiores vsq; ad tritauos significātur: vltra hos q̄ nō habēt speciale nomē maiores appellantur. Caius scribit appellatione parentum oēs in infinitū maiores vtriusq; sexus significari. Auctor est Hier. in scđa ɔtra Ruff. apologia parētes etiam significare affines & cognatos iuxta vernaculum sermonem. Lampr. de Alexandro seuero sic scribit. Amicos & parentes Alexander si malos reperit aut puniuit aut si vetus: vel amicicia vel necessitudo nō siuit puniri dimisit a se dicēs. His carior est mihi resp. Jul. Capitoli. de M. Antonio refert: q adoptatus in aulicam domū omnibus parentib⁹ suis tantā reuerentiā quantā priuatus exhibuit. Hinc.

¶ Parentela ab eodē vsurpat: cū dicit. Causa eloquentię dignū parētela sua putauit.

¶ Parento as. significat parentibus iusta celebro. Licet etiam ad alios transferat. Ply. lib. xviij. Quin mortuorū animę sunt in ea. s. faba: qua de causa parētādo vtiq; assumitur. Sumitur etiam interdum parentare pro similem esse.

¶ Parentalia cōuiuia q̄ in parentū aut ppinquorū mortibus fieri ɔsueuerūt. Horū Aeneas inuentor fuit. Hiero in Hiere. pphām li. iij. Mos est in genib⁹ ferre cibos et pparare ɔuiuiū: qđ a grecis & a nostris vulgo appellatur parentalia: eo q parentibus iā defunci iusta celebrabant. Uel dicta sunt parētalia q ita parerent mortuis q̄ ita viuentes iusserant facere. vel q parentibus hoc prestarēt.

¶ Pareo es. parui paritū. Unde pariturus signifi. videor & a pario: vt aliq̄ putant deductū: q̄m part⁹ postq; extra vterū est videt. Uirg. Cui pecudū fibrę cœli cui sydera parent. i. a quo fibrę & sydera cernunt. Unde & cōposita appareo: vt Apparent rari nantes in gurgite vasto. Compareo corā aliquo pareo: vt Puer nō cōparet & ego quo ibo: Dispareo a cōspectu recedo. Trāspareo p aliquod corpus lucidū videor. Interdū parere est obedire. Uirgi. Paret amor dictis charę genitricis. Justi. lib. j. Uir pariter vni viro nedum fœminę pariturz. Et habet penultimam pductam.

¶ Paro as. acquiro. Et sicut emo capi pōt licet in eo pretium expressum nō inueniat ita apertū vt in eius cōposito cōparo: sed quasi preciū. Ter. in eu. Cupio aliquot parare amicos beneficio meo. Lu. Quid tibi diuitijs op⁹ est q̄ te esurire cogunt. prim⁹ oīm satietate parasti famē vt quo plura haberes acrius q̄ si non haberes cuperes Hui⁹ cōposita sunt apparo: cōparo: reparo: separo: disparo. qđ est separo: ęquiparo: ppero: et supo: Quę hñt penul. cor. e.

¶ Parabilis & hoc parabile: quod in promptu est et cito haberi pōt. Sene. Ad manū est parabile qđ sat est: q̄ ad naturā viuit: nūq; est paup. Ci. li. v. tus. Diuitias (inq̄t) naturę parabiles esse.

¶ Paro nauis genus: ad cuius similitudinem Myoparo dicitur.

¶ Paries etis. pe. cor. de priuatis dr: vt paries domoꝝ Murus tam de publicis q̄ de priuatis dicit.

¶ Parietinę pe. pro. muri veteres ac semiconsumpti. Ply. Astericū herba est nascens in tegulis parietinisq; folio similis ozimo. Aug. Parietinę dñr quas vulgo dicimus ruinas: vbi parietes stant sine tecto sine habitātibus.

¶ Parietaria herba a parietib⁹: in quibus nascit dicta vulgo vitriolū. Dicit et perdiciam quoniam pdices ea vescantur.

¶ Paros insula est: q̄ a delo. xxxv. millib⁹ distat ex qua parius lapis marmoreus. Hanc primo plateam: postea minoida vocitarūt. In ea ē oppidū etiā paros vocitatū Pharos vo cū h est alia insula. de qua infra.

¶ Parius lapis candidus: e quo multa signa fiūt. Et ē in paro insula vna ex cycladibus. Uirgilius. Niueamq; paron.

¶ Parium ciuitas asię in regione mysię. Ex qua fuit Neoptolemus cognomēto Glossographus vir memoratu dignus.

¶ Parma breue scutū: quo pedites vtebantur: q e medio in omnes ptes esset par: vt inquit Uar. Uirg. lib. xi. Ense leui modo parmaq; inglorib⁹ alba. Hoc scutū gre

et auctore Ply. vocant peltam. Huius diminutiuum est parmula. Hor. Sensi relicta non bene parmula. Parma etiam nomen fluuij: a quo vrbs inter Placentiam et Cremonam sita parma appellata est. Hec patria fuit Cassij poete et Macrobij viri ingenio et doctrina prestantis.

¶ Parmularius gladiator: qui parmula vtebatur. Itemque fautor et locator eius generis. Porro parmularij etiam thraces siue threces appellabantur. Fest. Threces inquit gladiatores a similitudine parmularum thraciarum vocati.

¶ Parnasus pe. p. mons in phocyde vt scribit Plyni. et Stra. li. ix. Et Herodo. Mellaque confirmant. Qui mons duos vertices habet: quorum vnum Thitorea: alterum Hyampeum. Herodotus in Vrania tradit. Non autem Cytheronem et heliconem: vt Ser. putauit. seu vt alij volunt cyrrham aut Cyrphim: seu nysam cum cythera: quod Cythera aut helicon in Boeotia montes disiuncti sint: ita vt helicon procul sit a parnaso circiter quindecim passuum milia. Cytheron vero. xxx. Est autem sicut docet Stra. Helicon parnaso emulus et altitudine et circuitu. Et musis natale in nemore Heliconis scriptores assignant. Cyrrha vero et Nysa sunt nomina ciuitatum. Cyrrha sub Cyrphin rupem parnasi in radicibus montis in planicie mare versus locata est. Nysa vero non in parnaso: sed in foelici arabia sita est: in qua cum bacchus nutritus esset in eius memoriam ipse postea aliam in India condidit. Est igitur parnasus phocydis sacer baccho et apollini. Oui. Separat aonios acteis phocys ab aruis Terra ferax. Mox addit. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus. Nomine parnasus: superatque cacumine nubes. Luc. Carmine parnasus gemino petit ethera colle. In hoc monte rupes. vel maiestate numinis vel situ ipso horrorem visentibus facit: vndique fere preceps in formam theatri: hic est apollinis delphici templum: hic fons Castalius musis sacer. Hic habitauere pieres natio thracia: vnde pierius mons et pierides muse. Sub parnaso habitauerunt hiantes populi. Vnde aque parnasi fontis hiantida dicuntur. Hic fontes atticam versus Hippocrene et Aganippe. A parnasus fit parnasius a. um. Virg. Nec tantum phoebo gaudet parnasia rupes.

¶ Parricida pe. p. a pari vel a patre deduci potest. Si a pari. r. euphonie causa additur. Si a patre. t. in. r. conuertitur. Ideo per duplex rr. scribitur. Quibusdam tamen a parente compositum videtur. et pro parenticida per sincopam commutatione t. in r. Nam parricide dicuntur parentum interfectores et patrie proditores: quod patria parens vniuscuiusque est. Lege pompeia de parricidis cauetur: vt is parricidij teneatur: non solum qui patrem et matrem interfecerit: sed qui fratrem sororem patruelem matruelem: filium filiam nepotem nurum aliosque propinquos occiderit. Ponitur et pro alio quocunque qui qualemcunque hominem occiderit. Vnde extat lex Nume pompilij. Si quis liberum hominem morti sciens duit: parricida esto. Et sic a pari fit compositum. Hic parrici appellabantur questores qui causa capitalium rerum querendarum creari solebant. Sunt tamen qui inter parricidium et patricidium distinguant: quod patricidium sit patris interfectio. Vnde et matricidium quo mater interficitur: sic patricida et matricida. Parricidium vero cognati: vel ciuis: vel alicuius alij occisio: vel contra patriam machinatio. Ci. li. iij. offi. Potest enim dijs immortalibus cuiquam esse vtile foedissimum: et teterrimum parricidium patrie. quamuis is qui se eo obstrinxerit ab oppressis ciuibus parens nominetur. Plautus tamen parenticidam appellat qui patrem interfecit. Greci patroctonum απο των πατερων: que illic venari consueuerant.

¶ Parthenius virgineus dicitur. Quo nomine dictus est mons arcadie: a virginibus que in ea veneri frequenter sacra facere solebant. Est et parthenius fluuius paphlagonum.

¶ Parthenope vna fuit syrenum que pre dolore quod preteruntem Vlyssem cum socijs cantu non deceperint in mare se precipitauerunt: vna hec in eum delata est locum vbi postea condita fuit neapolis preclara vrbs campanie. Parthenos enim virgo latine dicitur. Ab hac igitur syrene neapolis est appellata a virgine parthenope. Et licet quidam dicant neapolim dictam quod augustus eam instaurauerit: tamen legitur a Lycophrone. neapolim ante Augusti tempora qui tempore Ptolemei philadelphi claruit: et neapolitanos singulis annis ad tumulum parthenopes faces tulisse. Hanc cumani a gentibus digressi condidisse produntur qui in eo loco parthenopes corpus in veteri monumento conditum reperissent nomen eius vrbis indidere. Sed postque loci vbertate atque amoenitate maiorem in modum frequentari ciuitas coepit: viti ne cume desererentur diruendi parthenopem consilium iniuere. Quo facto mox immani pestilentia vexati oraculo moniti sunt vt vrbem restituerent. Itaque subito instauratam neapolim: hoc est nouam vrbem vocauere. Hinc parthenopeus a. um.

¶ Parthia regio assyrie: a qua parthi. Hi lingua scythica exules dicuntur: sicut refert Iusti. lib. xlj. docens ab exulibus scytharum parthorum imperium fuisse deductum quorum regna duodeuiginti fuisse testis est Ply. li. vj. hec regio ab ortu habet arrios: a meridie carmaniam: ab occasu medos: a septentrione hyrcanos.

¶ Pars a pari: quod partes simul iuncte pares. i. equales sint toti. Vel dicitur a pario quod pars a toto deducta: et quasi parta sit. Potest etiam dici a parsi quod pars sit quod parum respectu totius. Dicuntur vero partes: in quas diuiditur totum. Aliquando tamen partes pro officio poni consuetum est. Et dicimus mee partes sunt: et mearum partium est: hoc est meum officium est. Hinc fit compositum expers quod est sine parte.

¶ Particula diminutiuum parua pars: a quo particulare: quod ad partem spectat.

¶ Particulariter et particulatim aduerbia significant membratim et per partes. Ci. li. j. ad here. Si summatim non particulatim narrabimus.

¶ Particulones dicuntur coheredes et qui partem patrimonij sumunt.

¶ Partim aduerbium significat aliquando ex parte: vt partim subticuit crimen: partim confessus est. aliquando idem est quod pars vt partim hominum venerunt. id est pars hominum venit.

¶ Particeps qui partem capit. Dicimusque particeps sum laborum tuorum: et particeps sum tibi in laboribus. Curti. Ne fuisset illi in periculis particeps.

¶ Participo as. partem tribuo. Hieroni. Tunc erit eius fructus cum ei Christus dominus coelorum regna participauerit.

¶ Participium pars orationis dicitur: quod partem capiat nominis partemque verbi. Participia siquidem cum verbis infinitis certant vim participiorum: hinc participialia nomina dicta sunt gerundiua: que licet non sint participia: similia tamen participijs sunt. Nam et casus et genera et tempora et significationes habent more participiorum: et post se casus regunt non ante: quamuis legatur In conuertendo dominus captiuitatem syon. i. dum conuerteret dominus: vel conuertente domino captiuitatem: sed non est vsurpanda talis locutio. Differunt autem gerundiua a participijs: quod ipsa rei administrationem significant sine tempore: vt tenet me occupatio iurisdicendi gerundiuum est: nec tempus significat futurum: sed rei administrationem in iure dicendo. Illa vero tempus sine rei administratione: vt tenet me cura dotis numerande: participium est futuri significatum sine rei administratione. Preter

rea gerundiua duplicē significationem habent: participia vnam tantum. Sed sciendum q̄ gerūdiua que sociata sunt substantiuis passiue accipiūtur: disiūcta vero modo actiue mō passiue: sed passiue cū sine p̄positione ⁊ sine genere in ablr̄oe quasi absolute ponunt̄. Quintil. Sed memoria excolendo: sicut oīa alia auget̄.i.dū excolitur. Virgi. Alitur vitiū crescitq̧ tegēdo. Idē Aegrescitq̧ medēdo. Et vritq̧ videndo Foemina: hoc est cuʒ tegit̄ vitiū: cū curat̄ eger: cū videtur foemina. Sal. cum actō mediante ad. pauca supra repetā quo ad cognoscēdū oīa illustria magis magisq̧ in apto sint .i. vt cognoscātur. iungunt̄ et gerundiua cum plurali numero singulari voce. Ply. Cum illorū videndi gratia me in forū cōtulissem. aliq̄n participiū sumit̄ pro participatiōe. Hier. in expo. can. Considera ne forte possit ⁊ illud corpus qḋ assumpsit Jesus cōmune et cū sponsa cubile nominari: q̄m quidē videt̄ p ip̄m ecclia Christo esse sociata: ⁊ pticipium verbi dei capere potuisse: scd̄m q̄ mediator dei et hominum dicit̄. Sic etiam solet dici cauenda esse foemine participia: quo significatur fugiendum esse foemineconsortium.

¶ Partior ptiris ⁊ ptio ptis: ptiui ptitū. futuro ptiā et ptibo: ptiar ⁊ ptibor. Plau. in asi. Hāc quā nact⁹ sum p̄dam cū illis ptiā. Hieron. in p̄s. Letabor et ptibor sicimā. Est aūt ptiri ptes facere ⁊ quasi distribuere. Vergi. Socios partitur in oēs. Sal. Prouincias inter se partiuerant. Ab his fiunt cōposita. Impertio actiuū. Imptior tā passiuū q̄ deponēs a. in e. mutata sicut fit in expers Et significat impendere vel partē dare ⁊ participē facere. Ci. Huic rei aliquid tpis imptias. Ambros. Postea q̄ apli ad euangelizandū regnū dei sunt destinati: gratie celestis impertit̄ alimentū. Idē Utinaʒ dn̄e Jesu velis mecū istos nō ieiunos dimittere: sed impertitis abs te epulis reficias eos: vt possint tuis alimoniis fortiores infirmitatē ieiunij nō timere. Ci. Atq̧ etiā viro forti collegę meo laus impertit̄. Dicimus aūt imptio nemini laudē mei laboris. Et imptio neminē laude mei laboris: sicut fit in dono. Terenti⁹. Plurima salute Parmenonem suū imptit gnato. Dispt io vel disptior varie partio. Plau. in aul. Hercle iniuria dispti uisti. Pinguioreʒ isti agnū habent. Noni. Ut pariter disptiātur bona patris. Bipertior: triptior: quadripertior: quinq̧pertior: a quib⁹ biptita: triptita: et huiusmodi.

¶ Partiarius colonus siue alius q̄s cū quo aliq̄d cōmune habemus ⁊ partimur. Cato. Vineā curandā partiarius bene curet: fundū arbustū agrū frumētariū partiario. foenum pabulū qḋ bobus satis siet: q̄ illic sciat cetera oīa. p indiuiso. Idē. Calcē partiario coquēdā q̄ dāt calcarius perficit ⁊ coquit.

¶ Parulis idis. tuberculum iuxta dentes in gingiuis nascens.

¶ Pax aduerbiū significat modicū: a quo paulū paululū: pauxillū ⁊ pauxillulū diminutiua.

¶ Parūper paruo tp̄e quasi perpax: hoc est valde parū sed p̄postere. Plau. Expecta hic parump. interdum significat paulatim. Virgilius. Pulsusq̧ parumper Corde dolor.

¶ Paruus a. um. qḋ nō est magnū. Cui⁹ diminutiuum est paruulus. Hinc etiā paucus: a quo diminutiua paucu lus ⁊ pauxillus.

¶ Pasceolus vt inquit Var. saccul⁹ est ex aluta factus. Plau. in ru. Preterea centū denaria philippea i pasceolo seorsum.

¶ Pascha e. ⁊ pascha atis. Auso. Nos eteni primis sanctum post pascha diebus. Quod plane nomen hebreum esse: ac transitū signare docet Hiero. sic inquiens. Pascha ⁊ hebraice dicit̄ phase non a passione: vt plerīq̧ arbitrant̄: Sed a transitu nominatur eo q̄ exterminator videns sanguinem in foribus Israelitarū ptransierit nec pcusserit eos. Aug. A diligētioribus ⁊ a doctiorib⁹ inuētum est quia pascha hebreum verbū est ⁊ nō interp̄tatur passionē: sed transitū. Per passioneʒ em̄ xp̄s transiuit a morte ad vitā: et fecit nobis viam credentibus in resurrectione eius vt transeamus ⁊ nos de morte ad vitam. Sic em̄ ip̄e dn̄s ait. Qui credit in me transit a morte ad vitam.

¶ Paschal' ⁊ hoc paschale qḋ ad pascha ptinet vt paschalis dies: ⁊ paschale sacramentū. Pascales vo oues: quasi pascuales dicuntur.

¶ Pasco is. paui. pastū. i. comedo: ⁊ quandoq̧ absolute ponit̄. Verg. Pascētes ḱuabit Tityrus hedos. Quādoq̧ ɔstruit̄ cū actō: vt Florē depasta salicti: In hac significatiōe etiā sumit̄ pascor deponēs. Verg. Pascūtur vero syluas: ⁊ summa lyceị: Horrētesq̧ rubos ⁊ amantes ardua dumos. Dicim⁹ etiā pascor equū p herbā. vt Cetera pascūtur virides armenta p herbas: equus pascit̄ herba: vt silua pastus arundinea. Equus pascit̄ in viridi pabulo. Ut pascit̄ in magna sylua formosa iuuenca. Equus pascit̄ diē et noctē: vt Sepe diē noctēq̧ ⁊ totū ex ordine mēsem Pascit̄. Interdum pascere est cibū alteri p̄bere et quasi cibo saginare. Et sic dicimus. Herba pascit equū. ⁊ pasco equū herba. Verg. Veloces sparte catulos acreq̧ molossum Pasce sero pingui. Vn̄ p trāslationem pascere ponit̄ pro delectare. Idem. Atq̧ aīm pictura pascit inani. Et pascere oculos est visu alicui⁹ rei grate eos oblectare. Interdū pro fouere: alere. Idē. Qualē infelix amisit mātua cāpum. Pascentē niueos herboso flumine cygnos. Interdū pro augeri ⁊ crescere: vt et sacrū tibi pascere crinē. Hui⁹ cōposita sunt cōpasco: depasco: pascendo absumo. Et depastus dicit̄ agrū bos: q̄ cibum ex agro sumpsit. Hier. in exo: Si dimiserit iumentū suum vt depascat̄ aliena restituet. Itē depastus ager passiue: hoc est pascendo ɔsumpt⁹. dispesco: diuido et p̄prie pecus a pastiōe deduco. Expasco: depasco ppasco in totū pasco: satio. impascor deponēs intus pasco. Col. li. ij. Neq̧ suē vellim⁹ impasci pratū: q̄m rostro suffodiat ⁊ cespites excitet.

¶ Pascito as. pe. cor. frequentatiuū a pasco. Var. Nunc feras q̄ in syluestrib⁹ locis pascitant. cicures q̄ cultis.

¶ Pascuū: a quo plurale pascua: in quib⁹ pecudes pascūtur: siue ager pascuus sit: siue pratū: siue mōs aut collis Col. li. viij. In eo iure q̄ pascuo caret contineri pōt exiguo ⁊ qualicūq̧ pabulo ɔtent⁹. Pascua cēsorijs tabulis dicebātur oīa: ex q̄b⁹ populus reddit⁹ haberet: quia diu hoc vectigal fuerat.

¶ Pascua e. idē qḋ pascuum. Hiero. in Esaia. Et erit in pascuā bouis: ⁊ in ɔculcationem pecoris. Et i p̄s. Oues pascue eius.

¶ Pascu⁹ a. um. Vn̄ Paul. syluā pascuā appellat: q̄ i pascuis pecudū destinata est.

¶ Pascales oues et galline dicunt̄ q̄ passim pascuntur a pasco siue a pascuis quasi pascuales. Luci. Pascali pecore ac montano hirco ac solocc. Hieron. lib. i. Regū Mulier illa habebat vitulum pascalē in domo: et occidit eū.

¶ Pastus a. um. participiū q̄ cibū sumpsit. Past⁹ us. actū cibationē significat. Gel. Alta luce orta auis in pastū profecta est.

¶ Pastio idē qḋ past⁹: q̄uis hoc magis ad brutorū alia

menta ptinere videat. Col. lib. j. Porculatoris pro z subula diuersa pfessio: diuerse pastiões. Vñ etiã Var. in dex de villaticis pastiõib⁹ ad bruta pertinentib⁹.

¶ Pastor q̃ curã hz pascẽdi: vt est apud Euã. Pastores erant in eadẽ regiõe custodientes vigilias gregis.

¶ Pastoralis z hoc pastorale qđ ẽ pastoris: vel qđ ad pastorẽ pertinet: vt pastoralis cura: pastorale officiũ. Var. Tertio gradu a vita pastorali ad agriculturam descenderunt.

¶ Pastorius a. um. qđ ad pastorẽ ptinet. Var. li. ij. de re rus. An ea q̃ tria here dixisti mihi de pastoria re.

¶ Pastoritius a. um. idẽ qđ pastori⁹. Idẽ li. j. Cũ holes pastoritiã vitã agerẽt: neq3 scirẽt etiã arare terrã.

¶ Pastillus diminutiuũ videt a pasta: q̃uis fiat mutatio gñis. Quidã a pastu deriuãt: vbi z gen⁹ suat. Fest⁹ a pane. Est aũt forma panis parui. Hor. in ser. Pastillos ruphillus olet gorgoni⁹ hircũ. Et pastilli sunt q̃ illinunt Vide in dictione emplastrum.

¶ Pastillũ neutri gñis: sicut docet Festus fuit gen⁹ libi rotundi quo vtebãtur in sacris.

¶ Pastinaca genus radicis virtutis calidę. Macer. Et pastinacę virtus in semine tm̃. Itẽ pastinaca gen⁹ piscis de quo Ply.

¶ Pastinũ pe. cor. est vt Col. li. iiij. refert ferramentum bifurcũ quo semina pagunt. Palladi⁹ aliter accipit cum ait. Pastinũ fieri nũc tp̃s est. Mẽsura pastini hęc est in tabula quadrata iugerali: vt cẽtenis octogeni pedes p singula latera dirigant.

¶ Pastinare est agrũ fodere. Col. li. iij. Cũ in terrã bene pastinatã z stercoratã rectũ sarmentũ defigito. Hui⁹ cõpositũ est. Repastino as. repastinari dicebãt veteres vineas: q̃ refodiebant. Hęc eñ ppria appellatio restibilis vineti erat: nũc antiquitatis imprudẽs ɔsuetudo qcquid emoti soli vineis preparat repastinatũ vocat. Unde quidã repastinari agrũ dicunt: cuius natura fodiendo mutatur. Ply. lib. xix. Precipuus fit caulis sapore ac magnitudine primum omnium si in repastinato seras. Hinc repastinatio pro reuocatiõe qñq3 capit Vñ p trãslationẽ dicũtur libri repastinationũ.

¶ Pastinat⁹ us. ipa pastinatio. Col. li. iiij. Neq3 eñ parũ refert suspensissimũ esse pastinatũ. Et si fieri possit vestigio quoq3 inuiolatum.

¶ Pastomis idis. instrumentũ ferreũ siue ligneum: qđ ad cohibendã equorũ tenaciã naribus: vel morsui imponitur. Lucil. Pastomides hinc de naribus ingentes pẽdent.

¶ Passer auis a patiendo: eo q̃ morbũ caducũ patiant passeres. Quo etiã noie significant omnes aues. Unde Ci. dixit oib⁹ passerib⁹ insitã a natura voluptatẽ. de oibus auib⁹ intellexit. Hodieq3 aues ipas in cõe passeres vocant hispaniarũ vernaculi. Et passer nomẽ pisci: z nomen loci Mar. Non mollis sinuessa feruidiq3 fluct⁹ passeris aut superbus anxur. A passer fit diminutiuum passerculus.

¶ Passer solitarius auis aliquanto grãdior passere: ac subnigrior solus p domorũ culmina incedẽs cãtu suauis Passer marinus altera auis.

¶ Passio pturbatio: affectus z affectio: grece pathos dicitur. Aneotricis vero auctorib⁹ ecclesiasticę passio vsurpatur pro animi vel corporis morbo. Sũt aũt quattuor precipue passiones duę a bonis gaudere. scz cupere: seu sperare. Letitia de presenti est spes de futuro bono: duę a malis dolere z timere: dolor de presenti: timor de futuro malo.

¶ Passiuus a. um. qđ passionẽ denotat. vñ passiuę qualitates dictę sunt nõ q̃ patiant aliquid: sed q̃ faciãt passionẽ. Mel nãq3 vt dulce sit: nõ a dulcedine aliquid passũ est: sed dulcem gustantib⁹ efficit passionẽ. Passiuę autẽ qualitates rectius dicũtur albedo z nigredo: et eorum media. i. rubor et pallor. Hęc eñ non nisi vel animę: vel corporis passione nascũtur: vt eñ nigrescat aliqs corporis passiõe vt rubescat vel pallescat alię efficitur: q̃ cũ turpitudinis verecundiã ferre nequerit: quasi ad obtentum sui sanguinis copiam in exteriores ptes corporis fundit eoq3 fit: vt pudore nimio rubescamus. Pallor quoq3 simili animę passione ɔsistit: cũ perculsa metu nimio ad cordis vlteriora ɔfugit eamq3 sanguis insequtur adeo vt desertum sanguine: qđ est in cõspectu corpus albescat. Hę igitur qualitates si in corpore pseuerẽt: q̃ scđm eas quales dicimur. Ipę quoq3 qualitates passiuę censent. Si vero ad breue tp̃s extiterint: ita vt cito descedant: passiones eas poti⁹ nominam⁹. Eritq3 inter passiuas qualitates z passiones ista discretio: q̃ passiões ad tp̃s exortę facile commutant: passiue vero qualitates scđm quas quales dicimur perpetuo pseuerant.

¶ Passus a. um. a patior idẽ qđ ppessus. Vergi. O passi grauiora. Vñ vua passa q̃ in siccando passa est solẽ. Ply. Quin et a patiẽtia nomen acinis dat passis hinc et vino nomen datũ qđ passum vocat.

¶ Passus a. um. a pateo idem est quod patiens extẽsus. Plau. In portũ vento scđo: velo passo peruenit. i. ocissimo cursu. Passa vela dicim⁹ ex passa distenta explicata vento tumentia ac plena.

¶ Passus a. um. a pãdo idẽ ẽ qđ deduct⁹: porrect⁹. dispsus. Ter. in phor. Capillus passus: nudus pes. qđ z expassum aliqñ dicimus. z mutatione a in e. dispessũ. Plautus in mi. dispessis manibus. Veteres eñ passum dixisse nõ pansum z expassum non expansum. Gellius Seruiusq3 testant. Dicit eñ Ser. Io aũt pando: nõ facit pãsum: q̃ plerũq3 qđ in prima verbi positione inuenit in pteriti participio nõ est: vt tundo tusus. Et licet alia euphonię causa varietur vel in generibus vel in numeris nactus tñ z passus n penitus nunq̃ patiunt. Passis manib⁹ dicimus: qđ est diductis atq3 distentis. Tertul. tamen oppansum velum dixit: pro oppasso et extento. Idem. Expansos inquit vngulę fodiant: cruces suspẽdant.

¶ Passus sus. spatiũ qđ patet in spatio pedum: q̃ patẽs aptumq3 est: vel q̃ sic pedes pãtescũt. A pateo eñ passũ supinũ est. Cũ pro nõ est passum clausum dicit. Et ob hoc claudere est de illo spatio intercepto diminuere. Et minorem passum facere.

¶ Passum gen⁹ liquoris: qđ ex vua passa cogitur: Fit ex vua quam greci stichan: nostri apianam vocãt: vuis in vite diutius sole adustis: aut feruente oleo: donec paulo amplius dimidium pondus supersit fusasq3 lenit vuas exprimũt: z colligũt. Qui aũt volũt secũdariũ passum facere adijciũt vinaceis tm̃ aquę puteolanę: quantũ ex prima pressura passi fluxit. Defrutũ vero vinũ ẽ musto vsq3 ad dimidiã partẽ decocto.

¶ Passim aduerbium a passu signi. passu distãte sparsim ve non vbiq3: cũ vbiq3 sine interuallo: vt herba est in prato vbiq3: grex pro passim pascitur: q̃ aliquid interualli est inter pecudẽ. Sed ɔfundũtur quãdoq3. Ponitur interdum pro vndiq3. Lact. Constituit asylum: eo passim cõfugerunt ex finitimis locis. Interdũ p quolibet. Verg. Passimq3 in littore sicco Corpa curamus. i. vt q̃sq3 vult siue indifferenter. Hie. Sola scripturarũ ars est quam

sibi passim oēs vendicant. aliqñ pro vbiq;. Lact. Creditur ei passim tanq̄ cognitę veritati.

¶ Pastophoriū pastophoroꝝ domus. Pastophori autē sacerdotes dicti sunt a pasto pallio vt quidā aiūt ferēdo quidā accipiūt pro thalamo nuptiali. Vñ ⁊ ven⁹ appellata est pasthoforos: q thalamū nuptialem curet ⁊ administret. Nā πασταϲ thalamus nuptialis dicit̄: q alio noie νυμφιδιον: cum quibus fere sentit. Hier. qui in Esaiaȝ ait. Pastophoriū est thalamus in quo habitat pręposit⁹ templi.

¶ Pasiphae dictio tetrasyllaba: hęc fuit filia sol: ⁊ vxor Minois regis cretę: quā in fabulis ferunt ex tauro genuisse minotaurū: q parti hominis effigiē habebat. partim tauri. Proper. Uobiscū europe nec pba pasiphae.

¶ Pasithea vna ex tribus gratijs: quā alij Euphrosynen vocant.

¶ Pattagia fluui⁹ sicilię απο του παττaγου. i. a sonitu Nā per saxa fluens clamare videt̄. Clau. Et saxa rotātē Pattagiā.

¶ Pathagiū aurea chlamys q̄ ptiosis tunicis supindui solet: ⁊ q ita induti sunt: patagiati dicūtur. Et patagiarij q huiusmodi vestes ɔficiūt. Apul. Uberes eñ crines leniter emissos ⁊ ceruice depēdulos: ac deinde p colla dispositos: sensimq; sinuato patagio residētes paulisp ad finē cōglobatos in summū v̄ticē nodus astrinxerat. Patagius morbi gñs.

¶ Patara pe. cor. vrbs lycię vbi apollo dabat responsa. Dicta a pataro apollinis filio: vel ab alio pataro lapeonis filio. Hinc patareus a. um. Sta. lib. j. th. Phœbe parens seu te lycię patarę̄s minosis. Exercēt dumeta iugi Oui. Patarę̄aq; regia seruit.

¶ Patauiū vrbs quā Antenor ɔdidit: q ⁊ padua: vide i dictione padua.

¶ Pateo es. passus. Patere est aptū esse. Plau. Ingredere tu: fores iādiu patent. Hinc patēs ⁊ patulum q inter se differunt: qḋ patēs sit qḋ ad tps patet. Vergi. Et portas iubet esse patentes. Patulū qḋ semp patet vt arbor. Idē Tityre tu patulę recubans sub tegmine fagi. Hinc Plau. Bouē patulū appellat: cui⁹ cornua diuersa sunt: ac late patent.

¶ Patulus a. um. pe. cor. de quo modo in pateo.

¶ Patesco is. aperior: patens fio. Quñq; tñ p primitiuo ponit̄. Sal. Hinc late patescētibus cāpis exercitum tuto emittit.

¶ Patefacio is. patentē facio. Hiero. Sic arridens patefecit ingressum. Hinc patefio: Ter. in phor. Ego nullo remedio possum me euoluere his turbis: qn si hoc celletur in metu: sin patefit in pbro siem.

¶ Patulico as. penul. correp. aperior: patulus fio. Plynius. Patulicantibus quinquagenisquinis barbulis coronat.

¶ Patibulum modo serā ligneā qua ostia claudūtur significat a pateo: q hac remota valuę pateant. Titi. Si qs q̄ hodie p̄ter hāc posticū nostrū pepulerit patibulo hoc ei caput defringā. Modo crucē ⁊ sic a patior fieri manifestum est.

¶ Pathe a Cice. dr̄. ptur̄bationes: siue animi ęgritudines. A Gellio affectus vel affectiones. A Lact. modo vitia: mō affectus. Aug. expressius ea passiōes vocari tradit: qualia sunt ęgritudo: dolor gaudiū: metus tristitia: cupiditas: ira. Quos animi motus platonici: et aristotelici. dicunt etiā in sapientē cadere: sed moderatas rationiq; subiectas. Stoici v̄o negāt in sapientē cadere: q dicunt sapientē apathen. i. impassibilem: ⁊ apathiam impassibilitatē pbant. Nā talē dicūt esse sapientis alm qualis est mund⁹ supra lunā. s. impturbatū: quē nulla ptur̄batio obnubilet: nulla tristitia obturpet aduersus quos reclamat ipa natura.

¶ Pathetica oratio dicta est: quā ex rhetorica arte p̄cipitur dirigi oportere: aut ad indignationē: aut ad misericordiam.

¶ Pater q aliquē genuit: quo etiā nomine aui/abaui p aui/ataui/tritaui continētur. Hinc patrū nostrorū memoria dicimus. i. maiorū nostroꝝ. Lx q̄ maiores intelligi possint qcunq; erant añ tritauos: sicut minores q etiam post trinepotes futuri sunt. Patris etiā nomen religionis est. Unde dij oēs patres vocabātur. Similit̄ pat̄ nomen est reuerentię. Propter qḋ Romulus centum senatores quos ad reipu. curā elegit: siue q; is numer⁹ satis erat: siue q; soli centū erāt qui ad id idonei essent patres ab honore vocauit. siue ab ętatis vel curę silitudie

¶ Paterfamilias dicitur qui primus est et imperiuȝ habet in familiam: siue qui potestatis suę est: siue puber siue impuber.

¶ Pater patratus: vide in dictiōe patro as.

¶ Patres conscripti qui in senatu patrib⁹ erāt scriptis annotati.

¶ Patricij senatorū progenies. Liui. li. j. Romul⁹ centū creat senatores q patres ab honore. patricij quoq; pgenies eoꝝ appellati. Idē li. x. En vnq; fando audistis patricios primo esse factos non de cœlo demissos: sed q patrē ciere auūq; possent. Cinti⁹ ait patricios appellari ingenuos. Vñ plębei patricijs opponūtur. Nō eñ senatores oēs erant patricij. Tacitus. hisdem dieb⁹ in numerum patriciorū asciuit Cęsar vetustissimū queq; ex senatu: aut quib⁹ clari parentes fuerant. Hinc patriciat⁹ us. p ipa dignitate. Sue. in Aug. A Tarquinio prisco rege inter ro. gentes allecta in senatum. mox a. S. Tullio in patricias traducta pcedente tempore ad plebem se contulit: ac rursus magna vi p diuū Iulium in patriciatum redijt.

¶ Patrici⁹ vicus romę dict⁹ est: q ibi patricij habitauerūt. Iubēte Ser. Tullio vt si qd aduersus ipm molirētur ex locis supiorib⁹ opprimi possent.

¶ Patritus a. um. pe. p. qḋ est patris: sicut auitus a. uȝ qḋ est aui. Sūt eñ tāq; possessiua. Ci. li. j. tus. Patritā illam et auitā vt ait Teophrastus phiam.

¶ Patrimus penul. p. qui patrē adhuc viuenteȝ habet Pater patrimus q cum ipe pater sit adhuc viuentem habet patrē in pontificio tamen iure pater patrim⁹ accipit̄ pro eo q vulgo cōpater dicit̄.

¶ Patrimus a. um. qḋ est patris: seu matrimus a. um: quod est matris.

¶ Patern⁹ a. um. qḋ ē patris. Ter. in adelp. Pol haud paternū istuc dedisti.

¶ Patro as. pprie signifi. liberis opaȝ do. Quintil. tamen dicit patrare apud antiquos scte ⁊ honeste dicebat̄ Deinde consuetudine in vitium lapsum v̄bū. Vñ irrideri solitum esse Salustiū q̄uis immerito: q patrare bellum dixerit: tanq̄ patro rem turpē dūtaxat significet. Ex quibus v̄bis colligitur priscos patrare posuisse pro pficere: nō solū cū opa libris daret̄: sed etiā cuȝ aliud qppiam iā inceptum ad finē pduceret̄. Vñ ⁊ patres patrati dicebātur: q ad patrandū hoc est pagendū iuramentū: vbi de fœderibus cōuenerat mitterētur. Plutar. i pble. Fœcialibus sacerdotibus q fœderibus faciendis psunt: pater patrat⁹ p̄est. Inde dictus q ipe pater patrem haberet: sicq; filijs puideret: ⁊ patrē ɔsuleret. Hu

lius. Vbi cōposita sunt Impetro qđ est obtineo: et quasi id qđ cupio facio. Perpetro qđ est pficio. Propetro mādo aliquid pfici. Accius. Age vo ppetra qđ cœpisti fieri. Et habent penul. cor.

¶ Patrizo as. vel patrisso as. paternos mores imitor. Ter. in adel. Laudo o chresiphe patrizas abi. te virum iudico.

¶ Patria vrbs siue oppidū vnde orti sumus: q patria cōis oim parens sit. Aliquādo et puincia ipsa ex qua orti sumus patria vocatur. Sz impropriе. Vñ Sal. hispaniā sibi atiquā patriā dixit. Aristophanes που δε αγαθον εκει πατρισ εστι. i. vbi bonum ibi patria est. Zenobius aūt πασα γη πατρισ εστι του το μεροσ εστι Χρησμου ομ αμειλεμοθεοσ μελεω τω πελασγω περι μικησ τωσ μαμτευομεμω.

¶ Patrius a. um. qđ est patriē: vt mos patrius. Ci. in Cato. Vigebat in ea domo mos patrius: et vigebat in eo anim⁹ patris et disciplina. Aliqñ dr qđ est patris. Vergi. li. xij. Patrio mucrone relicto.

¶ Patrianus a. um. qđ est patriē. Cice. thermo. Vt obtineat id iuris in agris: quod ei patriana ciuitas decreuit et dedit.

¶ Patricida pe. p. q patrē interfecit. At parricida dr q vel cognatū vel ciuē aliquē: vel aliū interfecit: vel aduersus patriā machinatus est: de quo supra.

¶ Patru⁹ frater patris: q quasi patris loco sit. Patru⁹ magnus/ frater aui. Patruus maximus frater paui: et abaui: q et ppatruus et abpatruus dicit.

¶ Patruelis a patruo. Sūt eñ patrueles patruorū filij: qm q pater alteri est: alteri est patruus: sicut sorores patrueles nūcupant ex duob⁹ ipe fratrib⁹ genitē: auctor Iuriscōsultus. Nā soror duar aut plurū filij inter se sobrini dicunt. quasi sororini.

¶ Patriarcha patrū princeps: hoc est pōtificum prim⁹. Hi quattuor principio fuere. Romanus: Antiochenus Alexādrin⁹: Hierosolymitanus. Postea translata byzantium imperij sede addit⁹ est et Cōstātinopolitanus

¶ Patrimonium bona paterna: hoc est hereditas a patre relicta. Patrimoniū vo sctī Petri est regio thusciē. Vbi soana oppidū: sctā flora: aqua pendēs griptē/ sanctus laurenti⁹/ balsena. martha castrū ciuitas Tusculanella. Mons flasconus: balneum regium vrbs vet⁹. Orta ciuitas castellana olim vetentana vrbs: Castrū nouū. nepē viterbiū: sutriū. rōcilionū: et alia multa.

¶ Patronymicū qđ sub patris noīe significat filium: vt Priamides. i. Hector priami filius. Cōpositū nomē ex patre et onoma: sed o in in y vertit.

¶ Patronus q aliquem in periculo defendit. Pedian⁹ Si orator est aut aduocatus si ius suggerit: aut pręsentiam suam commodat amico: aut procurator si negotium suscipit aut cognitor: si pręsens cām nouit: et sic tuetur vt suam.

¶ Patrocinor pe. cor. significat tā verbo q̄ facto imbecilliorem ptego. Lact. li. v. Qui licet sapiens fuerit patrocinari tñ verē iustitię nullo modo poterat qui caput ipm fontemq iustitię nō tenebat. Hinc patrociniū ipsa ptectio. Salu. Cui⁹ patrocinio ciuitas plurimum vtebatur. Festus. Patrocinia appellari cœpta sūt cū plebs est distributa inter patres vt eor oplb⁹ tuta esset.

¶ Patera pe. cor. poculi gen⁹ latū ac patēs. Verg. Spumantē paterā ac pleno se ptulit auro.

¶ Patrē arū. ciuitas in attica regione: quā Pausanias aroen dici prius solitā affirmat mox a patreo mœnibus ampliatis nomen accepisse qđ nūc habet. Huius meminit Ply. lib. iiij. Oui. lib. vj. Messeneq ferat patreq humilesq deonē.

¶ Patina pe. cor. vasis genus quo dapes elixē et iurulentē in mensā ferunt. Ter. Iamdudū anim⁹ est in patinis. Hinc patinarius a. um. qđ est in patina conditum. Plau. Vel patinariū vel assum verses quo pacto lubet. Dicta patina ab eo q pateat.

¶ Patella a patulo: vel πλαττω fingo: vel ab πλατεια: q est latitudo: vas latū est pdendis obsonijs aptū Lanx seu paropsis. Hor. in episto. Nec modica cœnare times olus omne patella. Pōt tñ esse diminutiuū a patina: quam nonnulli volunt esse sartaginem. Sed Iuue. diuersa ostendit cum inquit. Urceoli peluis sartago patellę.

¶ Patior pate ris passium verbum cōe signifi. sustineo: tolero: ęquo animo fero. Dicimus eñ patior te: tolero te: et patior abs te: toleror abs te. Et patior abs te multa incommoda. Cōposita huius verbi sunt compatior quod est misereor: et construitur cum datiuo. Perpetior vehementer patior. Hierony. ad Alga. Intra se bella perpetitur.

¶ Patientia est honestatis aut vtilitatis causa rerum arduarum ac difficilium voluntaria: ac diurna ppessio.

¶ Pathicus pe. cor. a greco πασχω aspiratione detracta significat eum q se iniri turpi libidine patit. Vñ pathici pueri. i. passiui: paticę puellę. Iuuen. Ille tenet speculum patici gestamen othonis. Draucus vo q non pro pria libidine: sed alterius alterū inita faciēdo dict⁹: quē admodum a patiendo paticus Δραω qppe facio significat. Qui autē a draucis subigi delectant: seq eis sponte ptestituūt cynędi dicūtur.

¶ Pathmos insula in mari ęgeo q sicut Ply. scribit lib. iiij. patet circuitu. xxx. millibus passuū: in qua Ioannes apostolus exul apocalypsim scripsit.

¶ Paucus a. um. ꝯtrariū est multo: ab eo fit dimi. Pauculus. Aug. li. j. acad. Pauculis dieb⁹ transactis post ea q̄ in agro viuere cœpimus: cū eo volui tētare pro ętate quid possent. A paucis fit paucitas

¶ Paup gñis cōis: vel scđm aliquos ols: a paulo lare: vel vt inquit Var. a parua pecunia: apud veteres etiam paupa. Plau. Paupa hęc res est. Hinc fiūt diminutiua pauperculus et paupercula.

¶ Pauptas Var. li. j. de lin. la. Pecunia q erat parua ab ea pauptas dicta est. Pauptatē quidam ab egestate ita distingūt: vt egestas sit qñ ad victum necessaria desunt Paupertas quando licet nō sint opes: tñ necessaria suppetunt.

¶ Pauperies ipsa pauptas. Hor. Impiger extremos currit mercator ad indos. Per mare pauperiez fugiens per saxa per ignes.

¶ Paupertinus pe. p. idem quod pauper. Var. Quod si pauptina sint elegātia ac cum castimonia. Sidonius. Quin potius pauptinus flagitatę cantilenę culmus immurmuret.

¶ Paupero as. pauperem facio. Augu. super psal. Veros paupes ditat: falsos pauperat diuites. Plautus in mil. Quę improba est mentis pro vitio dñm pretio pauperat. Hinc depaupero. Var. Priusq̄ domum depauperaret sumptu suo.

¶ Pauco es. paui. timeo. Hie. ad Helio. Tūc ad vocez tubę pauebit terra cū populis. Hinc pauesco timid⁹ fio: a quib⁹ expauco et expauesco. Aug. Sz ne repentinum ouis expauesceret lupū.

¶ Pauito as. pe. cor. frequētatiuū signifi. valde timeo:

siue valde frigeo. Ter. in hecy. Uxorē philomelā pauitare nescio quid dixerunt. i. laborare ex frigoribus: vt exponit Ser. Nā est reciproca trāslatio: et timor pro frigore: et frigus pro timore ponitur. Ver. Extēplo enee soluuntur frigore membra.

¶ Pauor vt ait Ci. li. iiij. tus. est loco mouēs mentē. Ex quo illud Ennij. Tum pauor sapientiam oēm mihi expelleret ex animo.

¶ Pauidus q semper timet: pauēs q ad tēpus vel ex cā timet

¶ Pauo onis. et pauus paui: auis multiplicis coloris: Gel. Pauus e samo pstantior est. Tradunt hanc autem non gloriosam solū: sed maliuolam. Laudata expādit colores aduerso maxime sole. Fimū suum resorbet inuidens hominum vtilitati: cuius caro diutissime incorrupta seruatur.

¶ Pauio is. pauiui. verbū antiquū. i. ferio: cōcutio: tundo. Sumptum est a grecis: q παίειν dicūt peutere. Cice. de. diui. Sed q2 dum pascūt: necesse est aliquid ex ore cadere: et terrā pauire terripuuium primo: postea tripudium dictum est. Hinc pauor qn timor cor pulsat et pausia oliue spēs. Col. Omne porro breuissimum in rotundo e medio ad extremū solida terra pauita maxime si ē argyllosa ne estu frimosa in rimis eius grana oblitescāt. Hinc depuuio is. et oppuuio is. Lucil. Palmisqꝫ misellam depuuit me. i. verberauit. Unde oppuuia, verbera dicūtur. Afra. Oppuuijs pueri coercētur.

¶ Pauimentū dicitur ipm domus solidamentū siue incrustatio quā gradiendo calcamus: a pauiendo: tundendo siue feriendo dictū: q dum fiūt pauimenta pluribus simul diebus feriuntur. i. percutiūtur tunduntur virgis seu marculis vt solidiora sint: nec rimas faciant. Iuue. Vernante pauimentū et nitidas ostende colūnas. Cato. pauimēta ad hūc modū facito. De testa arida pauimentū struito. Ubi structū est pauito fricatoqꝫ oleo vt pauimentum bonū fiet. Multa aūt pauimentorū genera fuerūt apud veteres. Erant lithostrota paruulis coagmentata crustis. Erant subdialia a grecis inuenta que sub dio erant et in aperto q vbi hyemes gelant sunt vtilia. Erāt et asarota: de quibus Papin. in syluis. Suberantqꝫ nouis asarota figuris. Ply. appellat eusarota: qm purgamēta cene in pauimento euerrī solēt. eu grece dr biū: σαίρω verro. Fuerunt et pauimenta barbarica subtegulanea scalptura: et grecanica.

¶ Pauimēto as. pauimentū facio seu pauimēto sterno. Unde pauimētata loca dr: in quibus strata sūt pauimēta Ply. li. xxvij. Ergo pauimentandū vbi sata sit cēsēt: vt lachryma nō absorbeatur.

¶ Pauimētitius a. um. qd ex pauimēto cōstat.

¶ Pausia genus oliue a pauiēdo: qd nō nisi pauiēdo. i. tundēdo oleū emittit: seu q anteqꝫ mole subijciatur tunditur.

¶ Pausa e. requies alicuius rei. Lucil. lib. i. Hec vbi dicta dedit pausam fecit ore loquendi.

¶ Pauso as. quiesco. a quo repauso: qd est rursus requiem capio.

¶ Paulū diminu. a paux: cuius sunt quattuor gradus diminutionis. s. paulū: paululū. pauxillū: et pauxillulū. Ter. in pho: Erat ei de ratiuncula iā pridē apud me reliquū pauxillū nūmorū.

¶ Paulus latina lingua modicus interpretatur. greca quietus: vel dictus est paulus a primo spolio qd ptulit ecclesie a paulo videlicet Sergio pcōsule: quē apud cyprū conuertit ad fidem.

¶ Paulisper aduerbiū. i. valde paulū tpis.

¶ Paxillatim significat a pocheto a pocheto. Plau. in epistol. Cepi rursum vorsum ad illas pauxillatim accedere.

¶ Paxillus diminutiuū a palus pali: vt inquit Priscianus. Sed Ci. ad Brutū vult a paxillo palus fieri.

Pante E.

¶ Pecco as. pprie significat adulteriū cōmitto. dictum quasi pellico. i. cū pellice coeo. Unde peccatū pro adulterio: quasi pellicatus. Apud enim veteres peccatus tus. vsqꝫ ad Cicerōis etatē durauit. Cic. Nemo ita viuebat: vt nulla eius vite pars summe turpitudinis esset expers. Nemo ita in manifesto peccatu tenebatur: vt cū impudēs fuisset in facto: tā impudentior videretur: si negaret. Postea inualuit vsus vt peccatum tm̄ neutro genere pferatur et generaliter de omnibus delictis atqꝫ erroribus dicatur. Ci. li. j. offi. passiuo vsus est cum ait Multa peccātur.

¶ Peccatū et nomē et participiū esse pōt. Ter. in eu. vtrūqꝫ cōplexus est. Si id est peccatū: peccatū imprudentia est. Primū nomē: scdm pticipiū est Unde peccatior peccatissimus. Hiero. ad Alga. Per preuaricationem mandati incipiat mihi esse peccatius peccatū.

¶ Peciolus diminutiuum est a pede. Afra. Atqꝫ ad eo nolo nudo peciolo ambules Et peciolus dicitur q fructus pēdet. Colu. li. x. Cū iam matura mala fuerint anteqꝫ rūpantur: peciolos quibus pendēt intorqueto. Idē et pediciuus dicitur.

¶ Pecto is. pexui vel pexi: vel pectui: pexi signifi. explico et pango capillū. Verg. li. viij. Pectebatqꝫ ferū puroqꝫ in fonte lauabat. Ci. in Catil. Qd ppriū est Catiline de eius delictu: immo vero de amplexu ac eius sinu quos pexo capillo nitidos aut imberbes aut nō barbatos videtis. Transfertur etiā ad alia. Nam et pectere citharam dicimus. hoc est peutere et distēdere pectine cordas. i. plectro. Pectere lanā: pectere vestes dicimus: a quo et vestes ipe pexe dicūtur. Ply. Histrie liburniqꝫ pilo ppior qꝫ lane pexis aliena vestibus. hoc est vestibus q texūtur. Nam in texendo pectinis morsibus vestes feriūtur. Idē li. xi. Et ipa stupa pectitur ferreis hamis: donec oīa mēbrana decorticetur. Huius verbi cōposita sunt depecto: ppecto: vltra in longū pecto. Oui. de fas. Ille manu mulcēs ppexam ad pectora barbā. Repecto rursus pecto. Clau. Sparge diem meliore coma crinēqꝫ repexi Blādius elato surgāt temone iugales.

¶ Pexatus q veste. pexa indutus est. Mar. Pexatus pulchre

¶ Pectitus a. um. pe cor. politus et subactus. Col. Uerꝫ vbi iā puro discrimine pectita tellus.

¶ Pecten instrumentū textorū dictū q fila i telis figat: a cuius similitudine et pecten dictus q explicat capillos. Et pecten cratis dentate gn̄s stilis ferreis ad colendam terram. Item pecten dr pubes. hoc est locus vbi pili apud verenda nascuntur. Iu. Inguina tradūtur medicis iā pectine nigro. Dictus pecten q2 vt barba indetonsa pectine indigeat. Est et cithare instrumentū. Vergi. lib. vi. Iā pectine pulsat eburno. Item pectines siue pectūculi pisces sunt q se ex aqua iaculantur sagitte modo: de quibus Hor. in saty. iiij. Pectinibus patulis iactat se molle tarētum.

¶ Pectino as. pe. cor. Ply. Sūnt gn̄a terre quorum vbertas pectinari segetē in herba cogat. Unde et pectinatū tectū dr a similitudine pectinis in duas ptes deuexū vt testudinatū in quattuor.

¶ Pectinatim aduerbiū significat ad pectinis similitudinem factum.

¶ Pectus anterior pars animalis a gula vsq ad vẽtrẽ hoc homini tm̃ latũ est: reliquis animalibus carinatum dictũ quasi pactus a cõpactis costis. Est enĩ pect⁹ costis cõpactũ q veluti firmamenta pectoris sunt vel q pressu3 sit inter mãmas. Et nõ mõ supficiẽ corporis sed cor sub pectore significat. Iuuen. Nocte dieq suũ gestare in pectore testem. hinc expectoro.

¶ Pectusculũ diminutiuũ p inuĩ pectus.

¶ Pectorosus a. u3. qd est magni z validi pectoris Poeta in Priap. Nemo est feroci pectorosior marte.

¶ Pectoralis z hoc pectorale qd ad pectus ptinet vt fascia pectoralis.

¶ Pectorium gñs quoddam vehiculi: quo vti galli solebant.

¶ Pecus udis. tã mas. z neu. q foe. gñis est. Ennius Pecudi dare viuam marito. Ci. li. iiij. de rep. Cũ adhibeãt in pecuda pastores. Declinaẽ etiã hoc pecu. Solinus de situ Britannię. Ita pabulosa vt pecua nisi interdũ a pastu arcanẽ ad periculũ agat satietas. Simuliter pec⁹ pecoris eiusdẽ significati est. nam siue pecus udis. siue pecus oris dixeris signif. omne aial qd sub hois imperio e pabulo terrę pascẽ. vt boues: asini: equi: cameli: oues: capię: z hmõi. Itẽ elephanti. Ply. Qui cũ elephanto congressus gemio ictu pecudẽ exanimauit. Uar. li. ij. de re. rus. Qui gregẽ armentorũ emere vult: obseruare debet primũ vt sint hę pecudes ętate potius ad fructus ferendos integrę q iã expertę. Inueniẽ tamẽ pecus oris. pro multitudine pecorũ seu pecudũ. Uerg. Dic mihi dameta cuium pecus an Melibei? Idẽ. Capreigenũq pecus nullo custode per herbas. Interdũ pro oue. Ply. li. viij. Est in hispania sed maxime corsica non dissimile pecori gñs musinomum caprino villo q pecoris velleri ppius Quintil. Cur in vsum vestrũ sępe pecori lanę detrahũtur. Interdũ dicẽ de omni animali qd humana lingua et effigie caret. Uerg. Ignarũ fucos pecus a psepib⁹ arcent. Hor. Omne cũ pteus pecus egit. Pecus udis. p oue ponẽ. Ply. Ipius animalis tanta narraẽ demẽtia aduersus minus valida: vt in grege pecudũ occurrẽtia manu dimoueat: ne qd obterat imprudẽs. Itẽ de quocũq animali pręter hominẽ dicẽ. Uerg. li. iiij. Ge. de apibus loquens. Et pecudũ custodia solers. Luci. de piscibus. Pręterea genus humanũ mulręq natãtes. Squãmigerę pecudes. Diciẽq pecus (vt docet Uar.) apes: q pedibus sine ratione bruta ferantur.

¶ Pecorinus a. um. qd est pecoris: vt pecorina caro. Similiter pecoreus a. um. z pecudin⁹ a. um. vt pecorea siue pecudina pellis. Dicẽ et pecuinus a. um.

¶ Pecorari⁹ q pecua siue pecora publica redimit: vt inquit Asco. Romani enĩ vetustiores nihil in bonis aliud pręter pecudes habebãt. Est etiã pecorarius q pecorum curã habet. Aug. li. xv. ci. dei. Hic erat pater habitaculũ in tabernaculis pecorarium. Idẽ pecuarius dicẽ.

¶ Pecuarius q pecorũ curã habet. Cice. p deio. vt non solum tetrarcha nobilis: sed etiam optimus paterfamilias z diligentissimus agricola atq pecuarius habereẽ.

¶ Pecuarius a. um. qd ad pec⁹ ptinet. Plau. i tru. Male vertit res pecuaria mihi apud nos. Col. li. vij. Pecuarius canis neq tam strigosus aũt pnix debet esse q q damas ceruosq z velocissima sectãtur animalia.

¶ Pecuaria dicunẽ ab eo qd est pecuare et per apocopẽ pecuar. nã pecua (vt inquit Ci. in pompeiana) ab eo qd est pecu venit: vt genu genua: z significant nõ solũ pecorum multitudinẽ. vt apud Pers. Fundor vt archadię pecuaria rudere credas. Ci. li. iiij. ad herẽ. Nã cũ canes fũgantur officijs luporum cuinã psidio pecuaria credem⁹ verũctiã oia ex quibus po. ro. haberet reddit⁹: qa diu hoc solum vectigal romanis fuit.

¶ Pecuaria ę. dicẽ scientia parãdi ac pascẽdi pecoris vt fructus ex eo capiaẽ. Quę z res pecuaria dicẽ. Uar. li. ij. de re. ru. Tres libros ɔstitui e quib⁹ duos scripsi: primũ ad Fundaniã vxorẽ de agricultura. Secundũ de pecuaria ad Turaniũ nigrũ. Est et pecuaria locus in quo pecorũ greges consistunt. Uar. li. ij. Cuius nobiles pecuarię in brutijs habẽtur. Idẽ. Non quo nõ ego pecuarias in Italia nõ habeã. Itẽ pro pecuaria pro pecorum multitudine. Uar. li. iij. Duo genera cũ sint pastionũ. Unum agreste in quo pecuarię sunt: alterũ villaticũ: in quo sunt gallinę ac colum bę et apes et cętera quę in villa solent pasci.

¶ Pecuariã rẽ facere significat armẽta: gregesq alere: q res ad scientiã pastoris pertinet.

¶ Pecunia a pecore siue a pecu dicta est q: omis pecunię pecus fuit fundamentũ. Col. li. vij. In rusticatione vel antiquissima est ratio pascendi eademq quęstuosissima: ppter qd nomina quoq pecunię z peculij tracta videnẽ a pecore qd nõ solũ veteres possederũt sed adhuc apud quasdã gentes vnũ hoc vsurpatur diuitiarũ gñs. Ply. li. xxxiij. scribit pecuniã sortitã esse nomen a nota pecudis: qm antiquitus nũmi effigie pecudis signabantur. Hinc plutar. in publicola asserit in vetustissimis nũmis signũ fuisse ouis z suis bouisq cõspectũ. Pecunię vo nomine vt inquit Hermogenianus nõ mõ nũmi: hoc ẽ numerata pecunia: sed oẽs res tã solidę q mobiles z tam corpora q iura continentur. Huius diminutiuum est pecuniola.

¶ Pecuniosus quasi pecunię plenus. Hoc est pecudũ: sicut locuples loculis plenus.

¶ Pecunialis z hoc pecuniale qd ad pecuniã ptinet. Augusti. li. vij. ci. dei. Raro tñ inuenies q nõ habeat artẽ suam pecuniali mercede venalẽ.

¶ Pecuniarius a. um. quod ad pecuniã pertinet. Ambrosius libro primo offi. Ille pauper qui confert spiritalia pro pecuniarijs. etsi plurimum habeat gratię non abundat.

¶ Peculium a pecore siue a pecu: qd alicui⁹ est. Uñ apd maiores omne patrimoniũ dicebatur peculium: q: pecoribus vniuersa eorum substãtia cõstabat. Uñ secundum Ser. pecunia dicta est a peculio: ppie autẽ significat qcquid alicuius est labore z industria partũ et lucrifactum est. Ci. in parado. An eorũ seruitus dura est q cupiditate peculij nullã ɔditionẽ recusant durissimę seruitutis. Et Celsus iureconsultus scribit pecuniam sine peculio fragilem esse id est sine lucro. Hinc peculium castrẽse dicitur quod a parentibus z agnatis in militia degẽti donatum vel quod filius in militia acquisiuit quod nisi militaret acqsiturus nõ fuisset. Hui⁹ diminutiuum est peculiolum.

¶ Peculiaris et hoc peculiare quod ad peculium pertinet vel quod peculio deputatur: seu quod peculij proprium est Plautus in asi. Etiam opilio qui pascit mater alienas oues aliquam habet peculiarem: qui spẽ soletur suam. Sed in vsu iam receptum est: vt peculiaris ppius: siue specialis: siue pręcipuus dicaẽ nec cum alijs cõis Sue. in Cesa. Pręterea monetę publicisq vectigalib⁹ peculiares seruos pposuit. Hinc aduerbiũ peculiariter specialiter pcipue. Ply. lib. xxxvij. Epiphoris peculiariter imponitur: quasi singulariter: et eius propria virtus Quintilia. lib. viij. Quod cõmune z alijs nomen intel=

lectu alicui peculiariter tribuitur: vt vrbē Romā venales nouicios: ꝛ corinthia ęra cum sint alię vrbes quoqꝫ ꝛ venalia multa: ꝛ tā aurū ꝛ argentū: ꝙ ęs corinthiū. Et peculiare ꝑ re seruili ponit. Ulpi. Si peculiare vinum legatum sit: id cōtineri qđ serui habuerūt. Peculiaris seruus đr a peculio qđ ꝓprie seruoꝝ ē. Uñ Labeo. Paterfamilias peculiū habere non pōt: quemadmodum nec ser uus bona.

¶ Peculiosus q̄ peculium multum habet. Plaut. in ru. Peculiosum esse decet seruū ꝛ ꝓbū quē hero pñte pręte reat oratio: aut q̄ inclemēter homini libero.

¶ Peculor aris. ꝛ depeculor: significāt ea q̄ ad remp. seu principē ptinēt furor. Hinc peculator ꝛ depeculator: q̄ ta le furtum facit.

¶ Peculatus us. pecunię publicę aut principis furtū sicut sacrilegiū rerū sacrarum.

¶ Peculio as. quempiam peculio multo. Plau. in persa. Scelus tu puer atqꝫ ob istam rem ego aliquid te peculiabo.

¶ Pedes dñr quib⁹ vtimur in gradiēdo. Cuius singularis est pes. Pes aūt totū dicit qđ est a femore ad calcē. Diuiditurqꝫ in corēdicē femur genu femē poplitē: crus surā ꝛ imū pedē: q̄ calx appellat: ꝛ diuidit in dorsum pedis: q̄ ps superior est: ꝛ calcaneū: q̄ est pars posterior. Itez in volam q̄ est pars medij pedis a caua. Plantaz q̄ pars tota inferior est. Digitosqꝫ et vngues. a vola pedis indita sunt cognomina planci s plotis: scauris: pansis: de q̄bus locis suis. Aliqñ pedes ponitur aduerbialiter: qđ ꝛ pedibus quādoqꝫ dicit. Sue. in Cęsa. In agmine nonnunqꝫ equo: sępius pedibus anteibat. Cursius. Pedes agmen circuibat. Qm̄ vero standi fundamētum pes est factum est vt in ędificijs area pes magn⁹ dicat. Pes etiam mensurę genus est: quo mensurant terrę et continet digitos. xvi. ꝛ multiplicatus in passus ꝛ actus: et climata ꝛ iugera ꝛ stadia centuriasqꝫ: mox etiā in maiora spatia procedit. Item funis quo in naui tēditur velum: et vulgo podia dicit. Ver. li. v. Una oēs fecere pedē. Plau. etiā remos nauiū pedes appellauit. Item pes est metrica ꝯstructio syllabarum: vt spōdeus: dactylus. Vergili⁹ Ferte simul: faunīqꝫ pedē .i. metricā cōpositionē. Uñ pedestris oratio dicit numerosa: ꝛ scđm rationē metricam cōposita ꝙ pedis officio fungat. Nam sicut pedibus moueri corpora videmus: ita versus ipi cū scandunt q̄busdam quasi pedibus vident incedere. Seu ꝙ pedali regula vtimur ad versum mensurandum. Metra eñ per pedes incedunt. Uñ metimur heroica: ꝛ dicimus ea sex pedū esse. Metimur sapphica: ꝛ dicim⁹ quinqꝫ pedum: ꝛ sic de cęteris. Pręterea pes vocat fœdū capitis animal a multitudine pedū. Plaut. in Cur. Ut muscę culices pedesqꝫ: pulicesqꝫ odio ꝛ malo ꝛ molestię bono vsui estis nulli. Hui⁹ diminutiuo frequentius vtimur. s. pedicul⁹. Uñ pediculosus ꝛ pedicularis. Fit autē pes a greco πους: a quo fiūt multa cōposita.

¶ Pedē struere veteres pro eo vsurparūt qđ est fugere ꝛ pedē retro ferre retrocedere.

¶ Pedes itis. miles q̄ pedib⁹ militiā exercet: sicut eq̄s q̄ equo militiā exercet.

¶ Peditatus us. peditū copię: sicut eq̄tat⁹ eq̄tū copię.

¶ Pedester q̄ pedib⁹ iter facit. Apul. Qui mō in exercitū pfect⁹ est pedester. Dicit etiā hic ꝛ hęc pedestris ꝛ hoc pedestre vt pedestris exercit⁹ pedestres copię: pedestria agmina. Dicim⁹ etiā pedestrē accessū q̄ a peditibus fit ꝛ nō eq̄tibus. Aug. li. i. ci. dei. Aliasqꝫ desidia maris pedestri accessu ꝑ vias factas yētis ac ꝑcell̄ euersas ciuitates

¶ Peda ꝛ pedatura vestigiū humanū.

¶ Pedo as. i. vado: a quo repedo: qđ est quasi pede itero: redeo. Hie. in li. macha. Heliodorus recepto exercitu repedabat ad regem. Est ꝛ impedo: de quo alibi. Pedare etiā est viti vel alteri arbusculę sustētaculū adhibere. Uñ vineę pedatę dñr. Ply. Aut pedatę vineę simplici iugo. Colu. li. v. Pedatā vineā iugatāqꝫ sequitur alligatoris cura.

¶ Pedatus a. um. qđ est sustentaculo firmatū: vt vinea pedata. Dicit̄ etiā pedat⁹ a pede humano: vl̄ de aliquo aiali: sicut a manu manulcat⁹. Sueto. de Othone fuisse tradit ꝛ modicę staturę: ꝛ male pedat⁹: caluusqꝫ. i. distortis pedibus.

¶ Pedatio đr q̄ñ pedamētis vinea fulcitur.

¶ Pedato aduerbiū positū est ꝑ repēte vel accessu quasi ꝑ pedē: sicut vulgo đr. Cato li. i. orig. Igit tertio pedato bellū nobis facere. i. tertio reuersi.

¶ Pedamen ꝛ pedamentū sustentaculū qđ alicui arbusculę adhibet: sicut palus quo vitis sustentat. Ply. Castanea pedamentis omnibus pręfertur. Col. Pedamēnum iugerumqꝫ ꝛ viminū ꝓspiciendorum tradenda ratio est.

¶ Pedatim aduerbiū. Ply. li. xi. Leo tm̄ ꝛ camel⁹ pedātim gradiunt: hoc est vt sinister pes nō transeat dextrū: sed subsequatur.

¶ Pedib⁹ aduerbialiter ꝓtulit Cic. cū inquit ingressus iter pedib⁹.

¶ Pedicin⁹ idē est qđ pes: similiter ꝛ pediolus.

¶ Pediolus dimi. paruus pes similiter et pediculus.

¶ Pedepſſum tarde paulatim: quasi lēta ꝛ tarda itiōe.

¶ Pedetēti aduerbiū cōpositū a pede ꝛ tento as. Cic. Sin minus sensim erit pedetentimqꝫ faciendum. Ter⁹ in phor. Dij bñ vertant qđ agas: pedetentim tū: qđ Dona. exponit pro caute.

¶ Pedalis ꝛ hoc pedale qđ est pedis: vt mensura pedalis. Col. li. iij. Pedale quoqꝫ versus spatiū sat erit inter semina relinq̄. Idē. Scrobiculis pedalibus factis.

¶ Pedane⁹ a. um. idē qđ pedalis. Col. li. v. Et idō i maritādis arborib⁹ nemo minorē pedanea scrobē vitib⁹ cōparat. Hic bipedane⁹. tripedane⁹: ꝛ hmōi. Col. li. i. Bipedanea hum⁹ arborib⁹ quattuor pedū abunde ē. Et li. iiij. Tripedaneis relictis spatijs ꝑ q̄ semina excoluntur Et li. v. Semipedaneā ꝑpositis resolutā viribus terrā subiacere. Pedaneus iudex qui a pside constituit vt minora iudicia discernat: ꝙ is magistrat⁹: nō vehatur curru: ſꝫ pedib⁹ ꝓficiscat in forū.

¶ Pedissequus ꝛ pedissequa famul⁹ ꝛ ancilla: q̄ ꝛ q̄ dñm seu dominā sequitur.

¶ Pediculus dimin. paru⁹ pes. Ply. Mollia sunt loligo sepia polypus pediculi octoni oib⁹. hinc pediculi vocant quib⁹ fungi pyra: mala ꝛ hmōi sustinētur. Idē. Tutiores fiunt fungi cum carne cocti aut cum pediculo pyri. Hinc pediculata poma quę pediculos habent quibus suspendi possunt. Item pediculus v̄mis in capite. Pediculi quoqꝫ terrę scarabei terrestres ricio similes. Sūt et maris pediculi a similitudine pediculorum capitis q̄bus ad varia medicamenta vtunt: itē pediculi populi in calabria.

¶ Pedicosus siue pediculosus cū deducitur a pes siue a pediculus: q̄ est capitis vermis ponit ꝑ eo q̄ est plen⁹ ipis vermibus. Plau. Pedicosus squallidus vbi me vidit caput scabit. Qñ vero a pędor scribitur cū diphthōgo et significat mali odoris est. Var. de re rus. Solida terra pauita maxime si est argylla ne situ pediculosa

eius gratia oblitiscant.

¶ Pedicularis & hoc pediculare: quod ad pediculos capitis vermes pertinet: Unde pedicularis morbus quo corpus pediculis scatet. Hinc morbuz greci phthiriasin appellant. Nam phthira pediculum dicunt. De hoc Serenus. Noxia corporibus quedã de corpore nostro. Progenuit natura volens abrumpere somnos. Sensibus & monitz vigiles inducere curas. Hoc morbo interiit Sylla romanus ciuis.

¶ Pedica pe. cor: a pede significat laqueum: quo pedes illigãtur. Uerg. li. i. Ge. Tum gruibus pedicas: et retia ponere ceruis.

¶ Pedio is. veteres vsi sunt pro eo qđ est pede pulso & quasi plausum reddo: a quo fiunt cõposita cõpedio impedio: & prepedio: de quibus locis suis.

¶ Pedaneũ inquit Palladius li. iiij. sup nudum inducimus & assiduo vecte densam⁹ pedaneum.

¶ Pedarij q in senatu sñiam non dicunt: sed ab alio dictam cõprobant: mouẽtes se de loco & in partem eius q dixit ambulantes. ppter qđ q ita faciunt ire in sẽtentiã pedibus dicuntur. Et ab actu transeundi pedib⁹ in aliena sedilia pedarij sunt appellati. Ci. ad atticũ. Inde in sententiã pedarij cucurrerunt. Sententia eorum pedaria appellatur. Gellius tamen pedarios existimat dictos fuisse senatores qui ꝙ magistratum curulium nondum ceperant pedibus in curiam proficiscebantur. nam qui curulem magistratum gessissent curru vehi solebant.

¶ Pedum pastorale baculuz: seu virga incurua: qua pecudum pedes detinentur. Uerg. At tu sume pedum qđ me cum sepe rogaret. Est et pedum oppidum non longe a prenestinis: a quo pedani populi. Liui. li. viij. Neqȝ tamen nisi admodum a paucis populis pedani aduti sunt tyburtes prenestiniqȝ: quorũ ager ppior erat pedum peruenere.

¶ Pedo is. pepidi: crepitum ventris emitto. Hora. in ser. Nam displosa sonat quantum vessica pepidi. Hui⁹ compositum est oppedo pe. p. qđ est cõtra pedo. Idẽ in eodem. Uin tu curtis Iudeis oppedere nulla mihi vnqȝ Religio est.

¶ Pegasus pe. cor. equus alatus persei απο τησ πηγησ id est a fonte: ꝙ iuxta pegas .i. fontes oceani natus sit: vbi gorgones habitabant. hunc Hyginus & alij cõplures neptuni & meduse filium dixere: qui in coelum euolauit: ibiqȝ inter sydera constitutus est. Arcticũ circulum spectans pedibus estimo orbi adnixus: extremo ore caput delphini tangens: & aquarij manũ dextrã ceruici sue adiungens. alij ex Meduse sanguine quam perseus interemit natũ astruunt: hic volauit in helicona vbi saxũ vngula feriens fontez aperuit: & ex eo hippocrene id est fons equinus est appellatus. Sed hic apud pyrenen fõtem corinthium captus est. Unde Strabo. Fama est equũ pegasum cum potaret hoc in loco a belorophonte deprehẽsum fuisse. Alatum inquã caballũ e meduse ceruice et de gorgonis execto gutture psilientem. Hoc equo vs⁹ est belorophontes in expeditione cõtra chimeram. vulgatum est et caballinum fontem in hellicone erupisse cũ subiectam ibi tellurem feriret vngula. Hinc pegaseus a um. Pers. Pegaseum melos Pegasus etiam dicebatur instrumentum in domibus super quo tanqȝ iumento vestes et similia tenerentur suspensa a pegaso poetico traductione nominis excogitata. Fuit et hoc nomine vir iurisperitus. Unde et pegasianum senatusconsultum. Põpo. de origine iuris. Fuit et pegasus triarchi fili⁹ cuius nauis pegase monumentũ accepit.

¶ Pegasides pe. cor. muse dicte sunt a fonte: q pege di: quẽ pegasus ictu vngule fingitur aperuisse. Oui. At mihi pegasides blandissima carmina dictant. Itẽ pegasides nymphe q & naiades. Idẽ Pegasis oenone phrygijs celeberrima syluis.

¶ Pagasa thessalie oppidum: qđ postea Demetrias dictum est: ppter qđ nauis longa argonautarum pegasea nuncupatur ꝙ Iason q eam edificauit fuit filius esonis fratris pelie regis thessalie. Oui. Iãqȝ fretũ minye pegasea puppe secabat. Hinc pegasicus sinus in thessalia est appellatus. ¶ Ascen. Uerius tñ pagasa dicit et pagaseus: sed a pegaso equo pegasides muse pe. corre. vt Ouidius docet.

¶ Peganon πηγανον latine ruta herba.

¶ Pegma atis. quod et pecma dicitur grecum est. απο του πηγνυμι: quod est pango et extruo. Est aũt machina quedam lignea in qua statue collocantur: & quasi figunt ad illas sustinendas. Interdum pegmata cum ludicris producebantur in scenam cum pueris etiam considentibus ex lignis et tabulis que constabant vario picture genere.

¶ Pegmatis formam. Senec. ad Lucil. his verbis describit. His annumeres licet machinatores qui pegmata per se surgentia excogitant et tabulata tacita in sublime crescentia: et alias ex inopinato varietates: aut dehiscentibus: que coherebant: aut que distabant sua spõte coherentibus: aut ijs que eminebant paulatim in se residentibus. Iosephus libro. vij. de bel. Iudaico. Maxime autem stupor erat machinarum que portabantur siue pegmatum fabricatio: pro quorum magnitudine viribus portantium occurrentes timebant. Multa enim in tertium nidum quartumqȝ surgebant et magnificentia fabrice cum admiratione delectabat. In his machinis simulachrum belli representatum fuisse significat: vt alij fugere: alij capere viderentur et per singula pegmata dux capte vrbis agebatur: ita vt captus fuerat ordinatus. Qui autem in his machinis depugnabant a Suetonio pegmates vocantur. Tradunt Claudiuz obiecisse aliquando bestijs qui pegma in scenam parum feliciter produxissent. Plynius libro. xxxiij. Princeps Caius in circo pegma duxit in quo centum et vigintiquattuor argenti pondo fuere. Fest. scribit pegmata esse aut ere: aut marmore ornamenta que vt plurimum in atrijs quandoqȝ in porticibus aulisqȝ affigunt. maiorum aliorumqȝ fortium virorũ gesta certius qȝ pictura ostendẽtia.

¶ Peiero as. penul. cor. falso et animo fallendi iuro: seu iuramentum infringo. Ex per et iuro: abiecta r. et u. lõga in e breuem conuersa. Plaut. in asi. Nam si quid fecit scelestẽ pro illo lingua peierat. Lact. libro .i. Ergo aliqua potestas est que peierantes deos puniat. Dicimus et periuro as. qđ periurus pbat & periuriũ.

¶ Peior & deterior differunt ꝙ peior a malo dicit: deterior a meliore .i. min⁹ bonus.

¶ Pelagus pe. cor. tã mas. qȝ neu. ge. pfundũ maris significat. Ual. Flacc⁹ li. i. O qñtum terre: qñtũ cognoscere coeli Permissum est pelagũ quãtos aperimus in vsus. Hinc pelagicus a. um. Col. li. ix. Ceteri saxatiles aut pelagici satis ex his: sed recentibus melius pascuntur.

¶ Pelagia dr purpura a pelago a quo & succus ei⁹ pelagum vocatur.

¶ Pelamis idis. gñis fe. gñs piscis thynni. nam pelamides primo. Sed cum annuũ excessere temp⁹ thynni

vocant. Dict⁹ q in luto moretur απο του πηλου. i. a luto Juu. Siccus petasunculus et vas pelamidū. Ply. li. xxxi. Pelamidū genus maxima apoplectos vocatur.

¶ Pelargus grece latine ciconia dicit: sicut testat Ambro. lib. hexa.

¶ Pelasgia regio grecie circa extremā partē macedonie versus achaiā: olim thessalia dicta inter duo maria egeū et Joniū platani folio similis excurrit ꝓpter angulosos recessus: a qua pelasgi populi quasi pelargi. i. ciconie: q̄m errabundi ritu ciconiarū ꝓpter multas nationes iuerūt: vel pelasgi a pelasgo Jouis filio.

¶ Pelethroniū oppidū thessalie vbi primū domandorum equorum vsus inuentus est.

¶ Pelethronius nomē eius q̄ primus (vt scribit Ply.) frenos et strata equorū inuenit.

¶ Pelops Tantali filius q̄ curuli certamine ꝯtendit cū oenomao. Qui cū didicisset ex oraculo se tunc moriturū cum filia nupsisset: multis illā petentib⁹ ꝓposuit certamen quo victus interficeretur: victor filiā duceret vxorem: equorum instituit cursum ad aram neptuni: q̄ est in isthmo corinthiaco: cū plures equorū quos pernicissimos habebat velocitate superasset: superatosq̧ peremisset: is equorum pernicitate vicit oenomaū: abduxitq̧ ex pacto vxorē hippodamiā. Hinc pelopide dicti q̄ a pelope originem duxerunt.

¶ Pelopeius a. um. nomē possessiuū. Vn̄ fabula de Pelope scripta pelopeia dicta est. Juue. Perfectos pelopea facit: Philomela tribunos.

¶ Peloponnesus regio achaie a pelope hippodamie viro dicta et tantali regis phrygū filio: quasi pelopis insula: q̄m pen insula est. Qui superato oenomao hippodamie patre in certamine totū illud regnū in dotem accepit: et ex phrygia secū in eā regionē duxit populum. Hec apie ante appellata et pelasgia peninsula haud vlli terre nobilitate postferenda. Circuitu. cclxiij. milliū passuum colligitur: angustie sex millium sunt nisi erumpentia e diuerso q̄ dicta sunt maria. Hinc corinthiacum: illinc saronicū sinū efficiūt. In peloponeso sunt argos. mycene corinthus. Lacedemon. patre. Malea ꝓmontorium Epidaurus. regiones: archadia. Sicyonia.

¶ Peleus nomen patris achillis. Vn̄ et pelides achilles dictus est. Hephestion interpres sophoclis tragici in aiace tragedia αιακοσ υιοσ διοσ εξ αιγινησ πηλευσ και τελαμων εξ αιακου αχιλλευσ και αιασ και αιαντοσ ηαισ ευρυσακησ.

¶ Pelias adis. hasta qua achilles solus vtebat.

¶ Pelion mōs thessalie. Oui. Pelion hemonie mons ē obuersus in haustros: Sūma virent pinus: cetera quercus habent.

¶ Pella vrbs macedonie fuit in littore egei maris illustrata maxime natalibus Philippi macedonū regis et Alexandri. Vn̄ vterq̧ pelleus dictus est Juue. Vnus pelleo iuueni nō sufficit orbis.

¶ Pellax q̄ p blāditias decipit. Ver. Inuidia postq̄ pellacis vlyssi. Inde pellacia: fallacia. Idē li. iiij. geor. Verū vbi nulla fugā reperit pellacia.

¶ Pelliceo ces. pellicui raro habet. Pellicio is. xi. pellectū. blandiendo decipio. vn̄ pellect⁹: crebro pro pellicio. Ter. in phor. Is senē p epistolā pellexit. Cōponiturq̧ ex per et lacio: mutatis r. in l. et a. in i. Festus. Lacit: decipit inducit. Lax lacis vero fraus est. Alax siue lac lacio esse: cuius verba a lacio composita et fraudis et lactis participem significationem habeant. Unde et lacto as. propter quod et in bonam partem et in malam accipi possunt: vt allicio: elicio: illicio et alia. A pellicio fiunt pellax pellicator: pellicatus et pellex. Est et perliceo: siue plicio: quo vsus est. Liui. lib. iiij. si textus non est viciatus. Negocium inquit datur: vt quos quisq̧ posset ex collegio tribunorum ad intercessionem perliceret. Pellicio tamen et pellexi et pellectus magis in vsu sunt: q̄ perliceo. Perlectus in ista significatione nequaq̄ haberi puto: sed pellectus tantum ne a perlego putaretur.

¶ Pellicator q̄ ad fraudē pellicit.

¶ Pellex vt inquit iureconsultus illa vulgo appellatur que cum eo cui vxor sit corpus miscet. Inde apud oratores et poetas pellex non tam viri q̄ vxoris nuncupatur. Cicero. Uxor generi: nouerca filij: filie pellex. Sueto. de Cesa. Preterea actiones Dolobelle: in quibus eum Dolobella pellicem regine dicit. Concubina q̄ cum celibe viro sine nuptijs locum tenet vxoris quam greco vocabulo παλλακην pallacen appellamus. Sueto. de Vespa. Inde quieti vacabant accubante aliqua pallacarum quas in locum defuncte genidis plurimas constituerat. Justinusquoq̧ cyri pallacen nominat. licet vitio librariorum pellicem scriptum reperiatur. Pellex latinum nomen est a pellicio quod est blandiendo decipio: quia blandiendo virum ab vxore seducit. Cicero in Sal. omnium cubiculorum pellex: et idem postea ad ulter id est puer ledebas alienas vxores preripiens ex is maritos: vir postea lesisti maritos preripiens eis vxores.

¶ Pellicatus us. actus quē pellex exercet: sicut concubinatus quē concubina.

¶ Pellene pe. p. oppidū achaie inq̄t Strab. A quo pellenei populi.

¶ Peligni populi marsis finitimi: quorum metropolis est sulmo. Perlignum enī est vrbs ex qua Ouidius duxit originem: sicut ipe testatur. Peligne gentis gloria dicar ego.

¶ Pelluceo p mediū luceo. Juue. Cretice polluces.

¶ Peloris idis. genus cōche. Hora. in ser. Murice baiano melior lucrina peloris.

¶ Pelorus penul. p. ꝓmontorium sicilie. Italiam versus a Peloro gubernatore nauis annibalis ibi sepulto. Pomp. Annibal fugiens ex aphrica cum ad has angustias deuenisset sequentis pelagi: et ꝓditum se putasset pelorum gubernatorem nauis occidit et tumulauit. De hoc ꝓmontorio Luc. lib. ij. Extremi colles siculo cessere peloro.

¶ Pelorus latine excelsus et vastus. Quo noie dict⁹ est Polyphemus ab Homero.

¶ Pelicanus auis egyptia nascit in solitudinibus maxime nili fluminis. Duo autem sunt pelicanorum genera: vt docet Hiero. Unum volatile: aliud aquaticum: et dicuntur onocrotali. greci πελεκανοσ: nos pelicanus. Hee aues tanq̄ colaphis rostrorum dicunt occidere paruulos suos: eosdemq̧ in nido occisos a se lugere per triduum: postremo dicunt matrem seipsam grauiter vulnerare: et sanguinem suum super filios fundere: quo illi superfusi reuiuiscunt. Hiero. ad presidium sic habet. Pelicani cum suos a serpente filios occisos mortuos inueniunt: lugent et se et sua latera percutiunt: et sanguine excusso ad latera corpora mortuorum sic reuiuiscunt.

¶ Pellis dicit cū est a carne separata: que cutis antea dicebatur. Juu. Habeas deformem pro cute pellem: dicta pellis: vt quidam putant: a pellendo q̄ externas iniu-

rias tegendo repellat. Hec postq̃ concinnata est ad calceos et cetera opera facienda. Aluta dicitur. Var. parcorus saccus est ex aluta factus: Huius diminutiuũ est pellicula.

¶ Pellesuina locus vbi pelles vendũtur.

¶ Pellicium vel pellicia vestis ex pellibus. Hier. cõtra Ioui. Deiecti in vallem lachrymarũ tunicis ꝯsutis ꝛ pelliciis vestirentur.

¶ Pelliceus a. um. qđ est ex pelle: vt vestis pellicea.

¶ Pellit⁹ a. um. pe. p. qđ pelles habet. Prop. Pellitos habuit rustica corda patres.

¶ Pelliculo as. pe. cor. pellibus obturo. Col. Vas operculatũ pelliculant.

¶ Pelliones q̃ vestes pelliceas ꝛ alia ex pellibus opera faciunt.

¶ Pello as. q̃uis nõ sit in vsu: habet tñ cõposita: appello: compello: et interpello.

¶ Pello is. pepuli pulsum. i. ꝑcutio: ferio. Terẽ. Quisnã a me pepulit tã grauiter fores? Aliq̃ñ abigo extrudo. Plau. Pelle a īo timorẽ mox aderit gnatus. Hui⁹ cõposita sunt abpello siue aspello appello ꝑ duplex pp. cõpello: depello: dispello. Expello: impello: ꝓpello: qđ ẽ a longe pello: amoueo. Sal. Collegã suum Antoniũ pactione ꝓuincię ꝓpulerat ne ꝯtra remp. dissentiret. Aliquãdo significat vltraduco. Col. li. ij. Cũ ventũ erit ad versurã in priorẽ partẽ iugum ꝓpellat. Perpello ꝑfecte pello: induco. Liui. li. j. Ingentiam multitudinem ꝑpulit: vt imperiũ regi abrogaret. Repello retro pello. A supino pulsum fit frequentatiuũ pulso as. Antiq̃ etiã dixerunt pultũ: a quo pulto as.

¶ Pelta scutũ breuissimũ in modũ lunę iã medię. Ver. Ducit amazonidũ lunatis agmina peltis. A quo nomine postea peltastę pedites appellati sunt: q̃ ad motũ cõcursumq̃ leuiores erant.

¶ Peluis quasi pede vis: vt Var. inquit: a Pedũ lauatione. Alij peluim sinũ aquarũ putant in quo varię res perluuntur.

¶ Pelluuium et pelluuia. fœ. gñe vas quo lauantur pedes. sicut maluuiũ ꝛ maluuia vas quo lauantur manus Dictum pelluuiũ a pelluendo. hoc idem polubrũ dicitur Labrum cõmune est: qđ vulgo dicitur bacille similiter peluis.

¶ Pelusiũ vnũ est ex ostijs nili: ꝛ ciuitas ꝓpe in quadam egypti parte q̃ augustanica est appellata ꝓpe thebaidem Hanc vrbẽ condidit Pele⁹ Achillis pater monitu deorum post lustrationẽ. Eo eñ tpe Peleus furijs agitabatur: q: fratrẽ Focũ interemerat ꝛ purgari q̃rebat. Hinc fit pelusius a. um. ꝑ pelusiacus a. um. pe. cor. Mar. Accipe niliacã pelusia munera gentẽ. Ver. li. j. georg. Nec pelusiacę curã aspernabere lentis.

¶ Pelusiotę: populi pelusiũ habitãtes. [H]ie. ꝯtra Ioui Impelle si vales pelusioten vt mãducet [...]pe. Item in Pãnia. Pelusiotas nos appellant et luteos animalesq̃ et carneos.

¶ Pẽdeo es. pependi pensum: significat in sublimi siue suspensum esse. Tractũ a pennis auiũ. Vergi. Incultisq̃ rubens pendet in sentibus vua. Plau. in asi. Nudus vinctus centum põdo es ꝑ pedes q̃ñ pendes. Hinc per translationẽ pendere pro sustẽtari ponit. Ouid. Pẽdet et a vestra nostra salute salus. Aliq̃ñ pro cruciari ꝛ in pœna esse. Et sic ꝯstruitur cũ gtõ vel abltõ. Cic. li. pri. Tus. Nos si expectando vel desiderando pendemus animis cruciamur ꝛ angimur. Idem in Hor. Et q̃ expectat pendet animi. Et pendere dicit̃ q̃ nimio desyderio alicuius rei intentus cessat ab omni alio opere et id vnũ sollicit⁹ expectat. Ouid. Narrantis coniunx pendet ab ore viri Vir. Dum cõsulta petis nostroq̃ in limine pendes. Itẽ dubitare. Sene. Pendet animus et in diuersa trahitur Itẽ cessare. Verg. Pendent opera interrupta minęq̃ murorũ ingentes. Huius composita sunt Appendo dependo impendo ꝓpendo ꝛ suspendo: qđ est supra pẽdo. Col. li. v. Rusticos subigere iugo palmã et ita collocare vt sol minime suspendeat. Interdũ est mediocriter vel quasi imminere. Ci. Peto. Quid ipa res modo honesta mõ turpis suspẽdet flagitiosum est.

¶ Pendo is. pepẽdi pensum verbum actiuũ. Et assumpta e. fit neutrũ in alio sensu. Significatq̃ põdero ꝛ per translationẽ ꝯsidero estimo. Unde et eos gtõs regit q̃s verba pretiũ significantia habere solent: vt Magni pẽdo: parui pendo: nihili pendo: flocci pendo ꝛ huiusmodi qđ est in magna et parua estimatione habeo. Unde magis separata q̃ composita sunt dicenda. Pẽdere est etiam soluere. Liu. li. j. Ad equos emendos dena milia ęris ex publico data ꝛ quib⁹ equos alerent viduę attributę q̃ bina milia ęris in annos singulos penderent. Sal. Sẽper illis reges tetrarchę vectigales erant populi: nationes stipendia pẽdere. Uñ pœnã pendere ꝓprie dicit̃ qui ob delictum pecuniã soluit. Verg. Tum pẽdere pœnas cecropidę iussi. qđ ex eo tractum est q̃ ęre graui cũ vterẽtur romani eo penso non numerato debita soluebant. Libralis eñ et dupondius appendebat̃ assis. Unde ęris grauis pœna. hinc pensiões dictę sunt. Itẽ pendere sustinere. Lact. li. ij. Eosq̃ impietatis ac sceleris sui supplicia pensuros. Composita sunt Appendo compendo vnde cõpendiũ. Dispendo varie pendo. a quo dispẽdium. Dependo qđ est do. Col. lib. v. Namq̃ aliter in cassum depẽdit̃ opa cũ degeneres etiã renouatę pristinum seruabũt ingeniũ. Expẽdo: impendo: ꝑpendo: diligenter ꝯsidero: seu ꝑfecte põdero. Lac. li. vj. Nihil eñ sapiunt nisi terrã bonaq̃ ꝛ mala solius corporis sensu ac voluptate ꝑpendũt. Cic. Quid in amicitia fieri oportet: q̃ tota virtute ꝑpenditur. i. exacte põderatur examinatur. Aug. lib. iij. de ci. dei. Nec nos in ea re diligẽtius requirenda ꝑ multoꝝ scriptorum ꝑpensa testimonia demoremur. Propendo prępendo antependo. Prop. Cũ tua ꝑ pendet demissa in pocula serta. Rependo ꝛ suspẽdo sursum pendo: alte ligo. Vergi. Añ nouis rubeant q̃ prata coloribus. ante Garrula q̃ tignis nidũ suspendat hirũdo. Quandoq̃ suspendere est anxiũ esse. Plau. Vix cõpos mentis sum ita mihi suspendit animum. Verg. Suspensi eurypilum scitatum oracula phœbi mittimus. Et q̃m dum anxij sumus etiam dubij efficimur. Suspẽsum quandoq̃ pro dubio ponitur. Sene. Suspẽsus animo quid agere cogitabat. Item pro placido ac silenti. Teren. in Phor. Hęc vbi ego audiui ad fores suspenso gradu placide ire ꝑrexi. Et suspẽdere etiam est pendendo interficere. Lact. lib. iiij. Dum suspenderũt cum inter duos noxios medium qui ob latrocinia damnati erant. Hinc suspendium pro suspensiõe. Gel. Suspendio vitã finiuit.

¶ Penso as. a pendo vel a pendeo frequentatiuum significat sępe pondero estimo: vel aliquid pro alio do. Hieronym⁹ ad Iul. Paupercula vidua omnes dicitur in oblatione munerum dei superare locupletes: quę nõ pondere sui: sed offerentium voluntate pensant̃. Valle. max. lib. primo. Deductus ac missus ad senatum lega-

tus ut ex se et uno et sene complures penorum iuuenes pensarent in contrarium dato cōsilio carthaginē petijt. Hic cōpenso dispenso repenso. Hie. De eo autē q niteris approbare conuitiū et homicidiū racha et adulteriū et ociosū sermonē et impietatē non supplicio repēsari iam respōsum est.

¶ Pensito as. sepe vel valde bene pondero examino. Ply. li. vij. In demū vitā equa lance pensitabat q̄ semper fragilitatis humane memor fuerit. Gel. lib. j. Aut virtutes pensitabat: aut vitia rimabatur: ut iudicium esse factum adamussim diceres. Et pensitare est soluere cōsuescere. Ply. li. xij. Qui tradit singula milia talentum tauris annua pensitasse arabas regibus persarum. Cice. in oratiōe cōtra mithrydatē. Que tandē esse existimatis aut eos q̄ vectigalia vobis pensitāt: aut eos qui exercent aut exigūt. i. soluere solet.

¶ Pensitator: pōderator. Gel. Verborum pēsitatores subtilissimi. a Pensito as.

¶ Pensor q pōderat: a Pēdo is. Aug. li. v. cō. Dubitare stultū est: quin utiq melior sit q̄ mēsor cœli: et numerator sydeꝝ: et pensor elementorum.

¶ Pensiculo as. idem qđ pensito. Gel. Pēsicula utrūq moderare reperies suo quodq in loco sonare aptissime Hinc Pensiculatores dicti sunt q̄ aliorum dicta siue dictiones exacte ponderant. Et pensiculate aduerbium .i. cum pondere.

¶ Pensilis et hoc pensile pe. cor. quod suspēsum et sublime est. ut Pensilis hort⁹ q̄ supra edificia fact⁹ est. hoc ē in solario: vel in aere sublimis. Sic pensilis vua. Hor. Tum pensilis vua secundas Ornabat mensas. Pensilis homo q̄ suspensus est. Plau. Restim volo mihi emere qui me faciam pensilem. Pensilis lectus. pensilis lychni: q suspensi sunt et in aere pendentes. Pensilis vrbs q̄ subter cauata est. Ply. Legūt et pēsiles hortos: immo vero totum oppidum fecisse nullo oppidanorum sentiē te. Idem. Magnitudo et frequētia cloacarū vrbē pensilē fecit Pensile horreū: qđ nos vocamus granariū q sit in altiore domus loco. Col. li. j. Sed nos in nostris regiōibus: q̄ redundant vligine magis illam positionē pensilis horrei pbamus. Aliqñ tñ pensilis đr mollis. Ver. Pilentis matres in mollibus Ser. i. pensilibus. nā molle et pensile cōuertuntur.

¶ Pensa a pendendo: qđ pro aliqua re cōducta soluitur. Et pēsa plurali numero manipuli lane vel lini q̄ pēdent ex colo et fuso trahūtur. Nam cū dicimus trahit pēsa idē est ac si diceretur filat. Oui li. ij. fas. Lumen ad exiguū famule data pensa trahebant. Iusti. li. j. Pēsa inter virgines partientem. Quādoq pensa capiuntur pro filis. Vergilius. de textrice. Excussi manibus radij reuolutaq pensa.

¶ Pēsus a. um. pōderat⁹ examinat⁹. Per translationē ponit pro bono et sapienti. Plau. in Sti. Age tu altera vtra sit cōditio pēsior virginē an viduam habere. Quādoq ponit pro equato. Sal. Neq id quib⁹ modis assequeretur dū sibi regnū pararet q̄c q̄ pēsi habebat.

¶ Pēsio ōis id qđ p re aliqua cōducta soluit. i. qđ dat pro rei alicuius vsu aut agri: aut domus. Ci. Lepte. Tene o tñ dū a Dolobelle pcuratorib⁹ exigā pmā pēsionē.

¶ Pēsionari⁹ q pēsionē alicui soluere tenetur.

¶ Pēdulus a. um. qđ pēdet. Oui. Lassaret viduas pēdula tela manus. Hier. ad Pāma. Maluit in humilioribus tuto pgere q̄ pendulo gradu in sublimiorib⁹ fluctuarē. Col. Tū deinde macriora et pēdula loca luna crescente fimo inuanda sunt.

¶ Pentateuchus dici pōt volumen quinq librorū. nam πεντε quinq τευχος volumē.

¶ Pentaphyllon. herba quinq folia habēs: habet multas virtutes.

¶ Pentarchus: qui quinq viris pꝛeest.

¶ Pentecōtarchus dici potest quinquagenarius. i. qui pꝛeest qnquaginta. Nam πεντηκοντα penticonta quinquaginta dicitur.

¶ Pētecoste es. a penteconta dici potest quinquagenaria. quoniā hec dies a resurrectione domini distat quinquaginta diebus. nam penthecostos latine quinquagesimus dicitur.

¶ Pentathli: dicūtur illi qui in ludo quinq artes gymnasticas exercēt. videlicet discum: cursum: saltum: palestram et iaculationē. et ipa exercitatio pentathlon: latini alio nomine quinquertium: a quinq artibus et ipi pentathli. i. athlete qui his quinq artibus se exercebant q̄nquertiones appellātur απεντε quod significat quinq ατλος certamē. Ply. de Myrone. Hic fecit delphicos pētathlos.

¶ Pētemimeris pe. cor. latine semiquinaria cesura: est quotiens post octo tempora syllaba relinquit partē orationis terminans. Hec autē cōmunis est: vt omnia vincit amor. et nos cedamus amori. Pente eñ quinq: μερος diuiso vel pars.

¶ Pētastice porticis dicūtur a quinq columnarum ordinibus.

¶ Pentapolis penul. cor. regio inter palestinam et arabiam: a quinq ciuitatibus sic appellata. vbi sodomum et gomorrum oppida. Hanc regionem vt Solinus scribit de cœlo tactam testatur humus nigra et cinere soluta. Nascuntur ibi poma que comedi non possunt: licet matura videbantur leuiter manibus pressa fumum exhalēt et in puluerem fathiscant. Est et pētapolis regio in Libya a quinq ciuitatibus dicta: que et Cyrenaica vocatur.

¶ Penus hic vel hec quarte declinationis. Et hic pen⁹ peni secundū Pri. Et hoc penus penoris. Et hoc penū Et hoc penu indeclinabile: significat omne esculentum potulentumq quo vescunt hoīes. Dictū penus q ea q̄ lōge visionis gratia cōtrahunt et reconduntur nō in prōptu sint. sed intus et penitus habeātur. Fes. Penora res necessarie ad victū quotidianum. Plau. in Persa. Nam nisi pœnus annu⁹ hodie conuenit: cras populo pstituā vos. Terē. in Eu. Pri⁹ ad te penū oēm cōgerebā clanculū. Lucil. Ut vxori legata penus. Hor. in neutro genere. Annone psit portet frumenta penusq. Penū afra. Vos quibus cordi est intra tunicam manus leua dextra in penū herile. Gel. Ex massurij auctoritate demōstrat thus et cereos: ligna quoq penori adscribi posse. Nos vero aromata: caseum: carnes salitas et alia esculēta dabimus seruanda.

¶ Penuariū siue penuaria cella dicit omne qđ in penu reponit et ipm penu et qđ in penu est.

¶ Penuria quasi vrens penu: vel q pene vrat: vel q pene minus sit q̄ necesse est; significatq omnem inopiam rerum et pꝛesertum eaꝝ que in penu recondi solēt

¶ Penes pꝛepositio quomodo sumatur. Vide in dictione apud.

¶ Pene aduerbiū significat quasi.

¶ Peneus fluui⁹ in thessalia inter ossam et olympū desinēs collibus dextra leuaq molliter curuis i eo cursu tēpe quinq miliū passuū longitudine et ferme sex latitudine pulcherrimus ager.

¶ Penelope Icari filia & Ulissis vxor q̄ lanificio & absētiam mariti solabatur et procos frustrabat quibus se cōsensuram absoluta tela pollicebat. sed vt eos longi⁹ frustraretur noctu retexebat: qđ interdiu texuisset. Dicta ab auibus q̄ penelopes dicūtur. cuius ntūs singularis ē penelops. cū prius arnea vocaret quasi abiecta repudiataq;. Etenī in mare ꝓiectā ab Icaro peribeaq; parentibus ferunt educauisse penelopes.

¶ Penis fœ. gene. cauda dicit a pendendo. Unde & offā porcinā cum cauda offam penitam dicebant. Hinc peniculos dicimus quibus calceamenta tergunt post autem penis virile membrū dici cœptum est: sicut & salax cauda qđ nō tam a pendēdo q̄ a penetrando quidā dici voluerūt: et rectius mas. ge. pfertur. Iuue. Nouerunt mauri atq; indi quē psaltria penem.

¶ Ascen. Est quidē masc. sed apud Iuuena. q̄ psaltria legitur.

¶ Penitus a. um. pe. p. qđ ex pene hoc est cauda est. Unde penita offa. Offa porcina cum cauda. Penit⁹ pe. cor. significat quod est intra. Plau. in asi. Age queso excrea vsq; ex penitis faucibus etiā amplius. Inde Penitior interior: penitissim⁹ intimus. Inde penetro as.

¶ Penitus aduerbiū locale: quasi pene int⁹. i. valde interne seu intrinsecus vel intima parte & secreta vt cū dico Penitus me noscis. hoc est intus & in cute. Vergi. Et causas penitus tentare latentes. Fit autē a penes. Id eñ penes nos videtur esse qđ est penitus reconditū Interdū ponitur pro aduerbio qualitatis & significat prorsus vel valde. Verg. Penitusq; sonantis accestis scopulos. Aliq; signifi. lōge. Idē Penitusq; alias aduexerat oras. Hinc Penit⁹ a. um. de quo mox est dictū.

¶ Penicilla instrumenta pictoria. Uide infra in Peniculus.

¶ Penetro as. quasi penitus intro. Lactan. lib. iij. Ad egyptios & magos & psas vsq; penetrassent.

¶ Penetrabile qđ facile penetrat. Vergi. Penetrabile telum. Mar. Ne madidos intret penetrabile frigus in artus. Interdum sumitur passiue: quod facile penetratur. Liui. li. xlv. Et in asperis locꝫ silex sepe impenetrabilis ferro occurrebat.

¶ Penetrale nomē substantiuū significat oēm partē interiorem dom⁹ vel templi: licet sit intecta seu omne qđ in intimis partibus est. vnde penetrale sacrificiū dicebatur qđ in penetrali: hoc est in intima parte domus fieri solebat. Lactā. de opi. Quātulū eñ videre possemus si mens ab intimis penetralib⁹ capitis p exiguas cauernarū rimulas attenderet.

¶ Penates dicti sūt dij domestici: q penes nos nati sūt vel q non longe absint ab hac vita: siue q penitus insident. Ex quo etiā penetrales a poetis vocantur. Alij a penu hoc nomen deriuāt. Macr. Penates esse dixerūt p quos penitus spiramus. p quos habem⁹ corpus. p quos rationem animi possidemus. Cuius nominatiuus singularis secundū aliquos est hic penas. scđm aliquos hic penatis.

¶ Peniculus & penicillus. siue peniculū et penicillū: q̄uis diminutiua videantur a penis. Significant tñ ea q̄bus calceamenta vasaq; tergūtur. Item q̄bus pictores pingunt: qm̄ ex caudarum extremitatibus fiant. Plynius lib. xxxv. Arreptoq; peniculo lineam ex colore duxit summe tenuitatis per tabulam. Idē in eodeꝫ. Usus ad peniculum erit si lignū colorare libeat. Quintil. li. ij. insti. Ut cœlatori cœlum: & pictori penicilla desyderāt. Iteꝫ quibus Albarium tectorio inserunt qui dicuntur tectorij peniculi. Ply. Setarum ex his penicillis tectorijs cinis cum adipe tritus. Item quibus vulnera stipantur. Uel ideo nec claudantur: vel vt aperiant magis: vt sūt penicilli ex linteolis concrepitis ex medulla sambuci et ex spongia. Idem. Tum peniculo vulnus apertū. Omne preterea quoad aliquid mundandū: illinendū ve vtimur. penicillum vel peniculum vocamus presertim si ex spongia sit factum. Teren. in eu. Quid ignaue peniculon pugnare qui istuc huc portes cogitas? Plyni. Hysso pumiq; cum myrrha calidum penicillo illitum. Itē spongie genus nobilissimum est qui penicillus dicit ex quo fiunt penicilli.

¶ Peniculamentū pars vestis q̄ terram attingit. Enni. pendent peniculamenta vnū ad queq; pedum.

¶ Penna per duplex n n. auiū est. Sunt eñ pēne maiores q̄ plume. Et est generale ad pinnas. s. summitates. & ad plumas. pinne aūt ꝓprie sunt pēne q̄ plume hoc est molliores & exigue pēne non sunt.

¶ Pennula siue pinnula. pars summa auris ab acuitate dicta: vñ in Leui. legitur. Cuncta q̄ nō habent pēnulas & squāmas in aquis polluta erunt. Proprie vero pēnula diminutiuū est a penna. Aug. lib. v. de ci. dei. Qui nec auis pennulā nec herbe flosculū: nec arboris folium sine suarū partiū ꝯuenientia dereliquit. Ci. li. iij. de na. deorum. Cum aūt pennulis vti possunt: tū volatus eorū matres ꝓsequūtur.

¶ Penula p simplex n. vestis q̄ nebuloso seu pluuioso tēpore supra tunicā assumit loco pallij ad arcendas a corpore pluuias. Pompo. in panicea. Penulam in caput induce ne te noscat. Quint. Cum galba penulam roganti amico respōdit. Si nō pluet: non opus est tibi. Si pluet ipse vtar. Iuue. Et multo stillaret penula nimbo. Hec si ex pellibus esset scortea vocabat. Mar. Ingrediare viā cœlo licet vsq; sereno. Ad subitas nūq; scortea desit aquas. Aug. li. j. con. Uidetur significare penulā fuisse habitū grammaticorū. Quisq; inq̄t penulatorū magistrorum audit aure sobria ex eodē puluere hoīem clamantē & dicentē. Fingebat hec Homer⁹. Ulpi. inter cōia vestimenta quibus vir et mulier promiscue vtuntur pennulas annumerat. Uar. dixit non querendam esse penulā homini qui habet virtutem. scribit Lampri. Alexandrum constituisse: vt senatores penulis intra vrbem frigoris causa vterentur cum id vestimentum itinerariuꝫ et pluuie fuisset. Erat etiam penula gausapina candida ac villosa qua per estum vtebātur. Mar. Is mihi cādor inest: villorum gratia tanta est. Ut me vel media sumere messe velis.

¶ Pēnatus a. um. qđ pēnas habet: vt Uolucres pēnate Sic Impēnatus q̄ pennas nō habet.

¶ Pennariū in quo penne reponūtur: sicut calamariuꝫ in quo calami.

¶ Penulatus: penula indutus. Uide in dictiōe Penula. Penulariū: locus in quo penule reponunt.

¶ Peplus siue peplum: vestis solēnis que iniicitur vel viro vel fœmine vel deo dee ve. Uirgilius. Crinib⁹ iliades passis peplūq; ferebāt. Plau. Nūq; ad ciuitatē venio nisi cū infert peplum hodie. Poete tñ vt inq̄t Ser. abutunt hoc nomine.

¶ Pepones melones. Hier. in lib. num. In mētem veniunt pepones.

¶ Pepsis: latine concoctio. vnde peptice medicamenta ad concoctionem que foris adhibentur απὸ τοῦ πέπτειν. Inde dyspesia mala coctio quando cibi non perficiuntur.

¶ Per ꝑpositio est: quę separata quandoq; localē. quandoq; temporalem habet significationem. vt Per vrbē vado: per mediū diem operor. Quandoq; denotat personam. vt Per medios ruit ac morientes nomine clamat. Quandoq; iurandi est. vt Per pol. i. ꝑ pollucem. Quandoq; obtestandi. Virg. Per te per qui te talē genuere parentes. Quandoq; medium quendam ꝛ quasi intercessorem significat: vt Per meos amicos obtinui. Ci. Quod per me certior fias. i. me operante. Composita vero ꝑfectionē denotāt. Lact. Si legit perlegat. i. vsq; in finem legat. Cic. Nūcius qui litteras accepit nō pertulit. Aliquando in bonū vel in malum accipitur: vt Persequor. Aliquando abnegatiua est. vt Perfidus: ꝑiurus. qui fidem et iusiurandū fregit. Aliquando significat per mediū siue trans. vt Perfluo: ꝑpluo. Perspicuum ꝑ cuius mediū videmus: vt cristallus. Aliquando habet vim aduerbij: ꝛ ꝓ valde ponitur. tanq; superlatiuo q; positiuo iungitur. Col. lib. iiij. Nam credidisse villicis vel etiam vinitori socordis est cum quod longę sit facilius adhuc perpaucissimis agricolis cōtigerit: vt nigri vini stirpe careant. Cic. Pergraue mihi visuȝ est. Et si addatur q; significat maxime: vt Per q; bonus. i. optimus: ꝑq; magnus. i. maximus. Iungitur etiaȝ superlatiuo. Curtius. Perq; maximo potest exercitu cōparato Aliquando significat nimis vehementer et in bonam ꝛ in malā ꝑtem. vt Pertinax. qui nimis tenax ē durus et inexorabilis. De quo infra. Componitur autem cum dictione incipiēte ab a. vt Perago b vt Perbibo: c. vt Percurro: d vt Perduco: e vt Pereo: f vt Perforo: g vt Pergratus: h vt Perhibeo. i vt Periurus. l vt Perlego: m vt Permitto: n vt Pernocto: o vt Peroro: p vt Perpendo: q vt Perquiro: r vt Pergo ex per ꝛ rego componitur. vnde ꝛ ꝑteritū perexi facit s vt Persuadeo: t vt Pertinax: u vt Peruerto.

¶ Pera pellis a collo ad lumbos pendens. a quo pera sacculi gen⁹. hinc perā viatoriā vocamus qua panem ꝛ aliquid obsonij gestare viatores solent: quemadmodū poculū viatoriū quo vinū. Eius dimi. est Perula.

¶ Perea cum diph. vlterior iudeę pars: quia vt inquit Stra. Regio quę trans euphratem est pęa nominatur.

¶ Perago. is. pe. cor. peregi pactū: ꝑficio. Sene. Omnia inchoat: nihil ꝑagit. Interdum perduco. Plau. Nauē ꝑegit in portū. Apul. Et mltas noctes ꝑegi insomnes. Interdum ꝑtracto. Virg. lib. vi. Omnia ꝑcepi atq; animo mecū āte ꝑegi. Interdū ꝑtraho vel ꝑtrahere facio. vt Hic me ad carceres ad mortem vsq; ꝑegit. A pago fit pactio quę est ꝑfectio. Cice. Senectus pactio ętatis est. Peragere reū significat condēnare: sed Facere reū est accusare. vñ ait iurecōsultus. Peregisse reū nō alias quis videt nisi ꝛ cōdēnauerit. Ply. Dū ꝑ agitur reus.

¶ Peragro. as. p. cor. ex per et agro componitur. iuxta ꝑpositiōis ꝛ agri significationē debet significare ꝑ agrū siue ꝑ agros ambulo. Sed quia quod peragratur expꝛimitur: ꝛ ꝓ actiuo ipius verbi ponitur: agri significatio mouetur: ꝛ ꝓ ambulo siue inquirendo circūeo sumitur. Cice. lib. iij. offi. Et ob eam causam vrbe relicta rura ꝑagrātes sępe soli sumus. Hiero. Eandem oram italię q̄ quondam magna gręcia dicebat laboriosissime peragrauit. Hinc Peregrinus ꝑegrinor ꝛ ꝑegre deducuntur.

¶ Peranno. as. significat per integrum annum tēpus viuo. Componitur enim ex per ꝛ anno as. Macrob. lib. j. Satur. Scribit priscos romanos mense Martio ꝛ publice ꝛ priuatim ad annam perannāq; sacrificatū ire solitos vt annare perānareq; commode liceret. hoc est vitam degere incolumen per annum integrum. Suet. in Vesp. Ideoq; puella nata non perannauit. Perēno vero ꝑ e: significat diu viuo ꝛ duro. de quo infra.

¶ Perbibo pe. cor. perfecte bibo. Lact. lib. ij. Infecti sunt persuasione ac penitus eoꝝ mentes succū stultitię ꝑbiberunt. sed hoc per metaphoram.

¶ Per causam siue ꝑ speciem: significat ꝓ simulatā causam. Liui. lib. iiij. Vt cum appropinquaret ianuę rex ꝑ causam aliquam in angustijs sustineret a tergo agmen. Idem. Vbi postq̄ aliquid monerent colloquēdo cū Annibale rati nocte ꝑ speciem venandi vrbe egressi ad euȝ proficiscuntur.

¶ Percello. is. ꝑculi ꝑculsum: significat euerto ꝑcutio. Var. Alius teneram abietē solus ꝑcellit. Aliquādo differo. Lucil. Ad nonum hoc ꝑcellit annum.

¶ Percipio. is. pe. cor. ꝑfecte capio Aliquādo ponitur ꝓ intelligo sentio. a quo Perceptio.

¶ Percitus penultima correpta: nimis incitatus q̄ ira ac furore accensus est.

¶ Percoarcto. as. ex ꝑ ꝛ con ꝛ arcto abiecta n. arcto vero frequentatiuum ab arceo fit. ꝛ significat ꝑfecte cogo siue constringo. Col. lib. ij. de fœno loquens. Tunc demum inquit conuertemur ꝛ vtrūq; siccatum ꝑcoarctabimus in strigā: atq; ita manipulos vinciemus.

¶ Percolo. penult. cor. ꝑfecte colo. i. amo siue veneror. Plau. in Tri. Fecer is par tuis cęteris factis patrem tuum si percoles.

¶ Percontor ꝑ o. ꝛ sine c. ante t. a cōto dicitur quo nautę vtuntur ad loca nauibus opportuna. Nam aquę altitudinem conto ꝑtentant. Iuue. Esse aliquos manes: ꝛ subterranea regna ꝛ contū ꝛ stygio ranas in gurgite nigras. Atq; vna transire vadū tot milia cymba. Percūctor vero per u. ꝛ c. ante t. fit a cunctus. a. um. q a cūctis ꝑquiratur. q is qui curiosus est ꝑ cūcta interroget: Et vtrūq; significat diligenter iterrogo. Plau. Quid istuc in mente est tibi ex me: mi vir ꝑcunctarier. i. morari q̄rendo. siue ꝑ cuncta inquirere. Plyni⁹. Percunctantiq; quanti licitaretur opera effecta. ꝑuum nescio quid dixerat. Est etiam ꝑcunctari expectare. Teren. in Phorm. Percunctatum ibi ad ꝑcatum quoad se recipiat.

¶ Percurro. valde curro: siue currēdo ꝑseuero. Plau. in Sti. Percucurri vt nunciarē nunciū exoptabile. Teren. in An. Continuo ad te ꝓperans ꝑcurro. Do. Vide quantum ꝓperans ꝛ ꝑcurro vt cōtinuationem cursus ostenderet. Quandoq; ꝑcurrere est ꝑ aliquem locū currere siue discurrere. Aug. ꝑ translationē. Et quid opus est multa ꝑcurrere ꝛ multa vana l; gresum enumerare. Quandoq; est negligentius ꝛ cursim ꝑtransire. Cic. li. ij. de ora. Et multo apertius ad intelligendum si sic construitur aliquando ac non ista breuitate ꝑcurritur.

¶ Percuro. as. pe. ꝓd. ꝑfecte sano. Curtius. Percurato vulnere acrius obsidioni instetit.

¶ Perculsus participium a percello sępius ad animuȝ refertur. Greg. Vna mulieris voce perculsus dum mori timuit vitam negauit. Percussus ad corpus fit a percutio.

¶ Percudo. is. pe. ꝓdu. perfecte cudo et quasi frango. Col. lib. ix. Animaduertat auiarius an pulli rostellis oua percuderint.

¶ Percutio. is. pe. cor. percussi percussum. ex per ꝛ quatio q. in c. mutata: ꝛ abiecta a. significat ferio. Cuius cōpositum est Repercutio. Ambro. lib. j. offi. Cum malediceretur non remaledixit. cum percuteretur non repercussit.

¶ Perdo perdis perdidi perditum. ex per et do significat amitto. quasi nimis do. Qui autem nimis dat: quicquid habebat amittit. Hier. lib. j. Re. Et de asinis quas pdidisti ne sollicitus sis: quia inuentę sunt. Et perdere est perimere: quoniam quę amittūtur quasi mortua nobis esse videntur. Teren. Dij te perdant. Huius cōposita sunt Deperdo quod est in totū pdo. Caius scribit deperditū dici quod in natura rex esse desijt. Diminutum quod vsu raptum est. Disperdo consumo vel varie perdo. Plau. in Tri. Preterea aliquantum animi causa in delitijs perdidit.

¶ Perduo veteres dixerunt pro perdo: a quo pduaxo. Plau. Dij te deęꝙ oēs pduaxint cum istoc homine.

¶ Perditus. a. um. amissus. Et perditus qui ita alicui perturbationi aut vitio subiacet vt inde se eximere non possit. & qui omni vitio contaminatus est ita vt de eo nulla spes habenda sit: perditus dicitur. Perditum enim dicunt quod interijt ac recuperari non potest. Cice. lib. ij. offi. Dū homines pditi hastam illam cruentā et meminerint & sperabunt. Perditū pdamus plus significat ꝙ pdamus solum. Est enim exaggeratio quędam Ciceronis. Teren. Ac puerū perditum pdamus. hoc est ne ex infelicissimo infeliciorem faciamus.

¶ Perdite amare: est vehementer amare.

¶ Perdix auis nota a pdendo dicta. Nam vt Ambro. Ireneo scribit. Hec auis dicit eē plena fraudis & fallacię: quę decipiēdi viatoris vias calleat atꝙ artes nouerit vt eū a pullis auertat suis. Certe si insistere aduertit: tam diu illudit ꝙ diu sobeli fugiendi signū tribuat & potestatem: quā vbi euasisse senserit tunc se & ipsa subtrahit: & lubrica arte deceptum insidiantem relinquit. De hac Hie. ad psidiū. Perdix aliena oua calefacit furatis suis: Sed cum creuerint in nido: pulli euolant & ad parentes suos redeunt. mentitū parentē omittentes: pdices sibi insidiantur: Et si asserant illos ad syluam q̄ eos habent vocem emittūt absconsi: & sic ceteri veniūt: & retibus capiuntur. plus pedibus ꝙ pennis fugiūt aucupantes. Et si ad hoc fuerint vt capiantur: sibi similez colore lapidem querunt & ibi se supinos ponunt.

¶ Perdius. ex per & dius quod est dies. & is dicitur q̄ per diez vigilat. sicut Pernox: qui per noctem vigilat. Gel. li. ij. Stare solitus socrates dicitur ptinaci statu pdius atꝙ pnox a summo lucis ortu ad solem alterū orientem incōniuens immobilis hisdēꝙ in vestigijs & ore atꝙ oculis in eundē locum directis cogitabundus tanꝙ quodam secessu mentis atꝙ animi facto a corpore. i. p diem et p noctem. Sene. Id pdius pnoxꝙ agebat. Sic interdius. intra diem vel p diem. quia nulla vigilationis ppria significatio inest. Dius aūt p die ponitur in cōpositione: & nomen est & nominatiui casus. Sicut noctu p nocte. Plau. in Mer. Neꝙ conquiescam vsꝙ noctu: neꝙ diu prius profecto ꝙ aut amicaz: aut mortē inuestigauero.

¶ Perdono. as. significat remitto. Aug. in interptatione ps Expectās Recedis a peccatis pdonabit peccata.

¶ Perduellis hostis dicitur. Plau. in Am. Perduelles penetrant se in fugam ibi nostris animus additus est.

¶ Perduellio crimē lęsę maiestatis: aut reipublicę. seu sicut ita legit. Cice. lib. ij. offi. Nam pirata non est ex perduellionum numero diffinitus: sed cōmunis hostis oīz Vlpia. p crimine sumpsit. Qui pduellionis reus est: hostili animo aduersus rempublicam vel principē animatus est. Antiqui pduellē dicebant quē nunc dicunt hostem & tunc hostis significabat peregrinum qui suis legibus vteretur.

¶ Perduco ad finem vsꝙ duco. Cic. in Cato. M. quidē vai. coruinū accepimus ad centesimū annū vitam pduxisse. Aliquando pducere est p vim ducere. Inde pductores a Cice. in Ver. dicti sunt. qui vt Asco. inquit: in hoc differunt a lenonibus ꝙ lenones sunt scortorū: pductores etiam inuitarum psonarum.

¶ Peredo. pe. cor. ex p & edo es: vehementer edo a quo peredia. ę. ipsa comestio:

¶ Peregre. pe. cor. significat peregrinando. Et est commune tam significantibus quietē ꝙ motū: vt Peregre sum: pegre veni: pegre vado. Aug. lib. ix. con. Frater autē meus quiddā locutus ꝙ eam non pegre. sed in patriam defungi felicius optaret. i. in pegrinatione. Alio co: vt apud Plau. in Am: Ita pegre veniens hospitio publicitus accipiar.

¶ Peregrinus aduena & aliena loca pagrans. a pagro pagras. Et differt ab hospite ꝙ pegrinus simpliciter eus significat qui in sua ciuitate non est. Hospes qui in aliena ciuitate est. Antiqui tamen pegrinos dicebant hostes. Ambr. Aduersarios molli veteres appellatiōe nominabant. Hostes enim antiquo ritu pegrini dicebantur. Peregrina sacra dicta sunt quę ex alijs vrbibus religionis gratia sunt aduecta.

¶ Peregrinor: pe. pdu. depo. absolutum significat per aliena loca pagrans pficiscor.

¶ Perendie. significat quod vulgo dicitur post cras Cice. ad Atticum. Scies igitur cras ad summum pendie. Hiero. ad Pā. Vt quod hodie non merui: cras vel pendie merear. Unde pendinus dies abhinc tertius Cesar. Qui si p te liceat pendino die cū primis hibernis coniuncti cōmunē cum reliquis casum belli sustineat. Hinc Comperendino. as.

¶ Perennis & hoc perenne sine h. ex p & annus mutatis litteris: quasi p annos durans. i. ppetuus. Inde fit Perenno. as.

¶ Perenno. as. p annos duro. Col. lib. j. Sed & tempe ret vires clementia cum & terribilior debet eē ꝙ seuior & obsequantur eius imperijs et diutius pennent boues non confecti vexatione simul & vbertate operūꝙ. Idē lib. iij. Rosa hoc modo culta multis annis pennat.

¶ Perennitas: ipsa duratio. Idem. nam ea cœli positio maxime frigida & minime humida est quę vtraꝙ perennitatem conditis frumentis afferunt.

¶ Pereo. is. iui. vel perij peritum secundū analogiam. Componitur enim ex per & eo quod facit itū: sed nusꝙ legitum tamen periturus habeat. Aug. super Io. Tāꝙ essent ab illo pituri merito turbant. Et significat pire amitti. Hie. in lib. Re. Perierant autē asinę Cis patris Saul Quandoꝙ Absumere butarum. Teren. in Adel. Nempe tua arte viginti minę p psaltria piere. Unde & p mori sumit: quasi in totum ire: ꝙ qui pit prsus abit: Ply. li. vij. Tu qui te deū credis aliquo successu tumens tanti tum pire potuisti. Atqui etiam hodie minoris potes: quantulo serpentis ictus dēte: aut etiā vt Anacreō poeta acino vuę passę: vt Fabius senator pretor: in lactis haustu vno pilo strangulatus. Huius cōposita sunt Depereo & Dispereo.

¶ Perfrico. as. p. cor. valde frico. Perfricare & os seu frontem. significat pudorem deponere. Nam cū in pudibūdo sanguis diffundat ex corde in faciem tāꝙ velamentum: qui impudibundi & sunt inuerecundi & erubescere videri nolunt. hi solent os & frōtem pfricare ad ruborem illū digerendum: & sanguinem ad interiora repellendum. Hinc facta est locutio puerbialis de inuere

condo: vt dicatur ¶ Perfricuit os: pfricuit faciē: perfricuit frontem: pro eo quod est pudorem abiecit. Ci. lib. iij. Tus. Quid tergiuersamus. nec fatemur eam nos dicere voluptatē quā tu idem cum os pfricuisti soles dicere. Ply. Perfricui faciem nec tamen pfeci. Var. Et si pfricui frontem posuiqꝫ pudorem.

¶ Perfero. pe. cor. vsqꝫ ad constitutum finem fero. Ci. Sed nuncius ille qui litteras accepit non pertulit. Alibi p denunciare posuit. vt in epistola ad Celiū. In his sum locis quo et pp̄ter longinquitatem ꝛ pp̄ter latrocinia tardissime omnia pferuntur. i. portantur vł denunciantur. Aliquando patior: vt Diram crucem p nobis Christus pertulit.

¶ Perfidus. pe. cor. qui fidem violat siue pdit. Virg. li. x. Nunc pelagi nymphę classis tua pfidus vt nos Precipites ferro rutulus flammisqꝫ pmebat. Hinc Perfidia ꝛ pfidiose. Cice. lib. iiij. ad Heren. In odiū adducemus si quid eorum spurce et superbe perfidiose crudeliter confidenter malitiose flagitiose pferemus. Inuenit etiā Perfidus pe. pd. a fido. is p eo cui multum fidendum est: sicut Inuidus cui non est fidendum.

¶ Perfructus a perfruor. Cice. ad Hortē. Et amœnitate loci perfructus est.

¶ Perfuga. pe. cor. qui ad hostes perfugit vel transfugiendi morem pfecte nouit. Cice. lib. iij. offi. Perfuga ab eo venit in castra Fabricij.

¶ Perfugiū loc⁹ vtilissimus quo nos in vexatione aut calamitate recipere contendimus cuius id non minus apud homines sit Apul. Perfugiū facinorosorū hominum: Liui. lib. ij. Itaqꝫ in medio pp̄e iā victores cęsi et vsti pars perexigua duce amisso quia nullum pp̄ius pfugium erat Romā inermes ꝛ fortuna ꝛ specie supplicum delati sunt. Transfertur etiam ad alia: vt ad litteras. Cice. Itaqꝫ vtor eodem pfugio quo tibi vtendū censeo litterulis nostris.

¶ Perfunctorius. a. um. a pfungor: significat quod cito ꝛ leuiter transit. Amb. lib. de paradi. Cognoscere vtiqꝫ non sola ꝛ pfunctatoria scientia est: sed in eorꝫ operatione quę oporteat fieri. Hinc perfunctorie quod est transitorie ꝛ inaniter. Idem li. hexa: De naribus quid loqr? quę biuio ꝛ pcero foramine antrum quoddam recipiendis odoribus pstant vt non pfunctorie odor transeat: sed diutius inhęreat naribus ꝛ earum ductu cerebrum sensusqꝫ depascat.

¶ Perga: oppidum in pamphilia. a qua diana pergęa dicta est pp̄ter templum illi dicatum.

¶ Pergamū siue pgamus. ciuitas Asię insignis. q̄ diu sub attalicis regibus fortunata fuit et post ea romanorum puincia facta est. Apud quā chartę vsus inuent⁹ est quę nunc quoqꝫ vulgo pergamena dicitur. ab attalo vt Helian⁹: vel ab Eumene. vt Ply ait. Ex pergamo Galenus medicus celebris: ꝛ Apollodorus orator fuit qui artes conscripsit ꝛ appolodoriā sectam introduxit: Et Augusti Cęsaris magister fuit. Et discipulum memoratu dignissimū Dionysium ciuem suū cognomine Atticum qui sermones ꝛ historias conscripsit: edocuit. Est ꝛ pgamum Idę pmontorium.

¶ Pergama pergamorꝫ arces Troianę: quę quoniam altissimę erant. omnia alta ędificia pergama sunt appellata. Unde non immerito vrbs Cisalpinę gallię ex qua ego ortum duxi pgamum dici posset: q2 in edito sita sit. Sed Plynij auctoritas non parui pendenda fuit: q̄ bergomum per b. ꝛ o. scribit ꝛ eius incolas bergomates appellat.

¶ Pergo pergis perrexi. ex p et rego: significat vado. Ply. Vox vbi pluribus eodem modo se confessi loricauit in dimicationem pgit. Quādoqꝫ psequor pseuero siue pcedo. Teren. in Adel. Nā si molestus esse pgis. Virg. O dea si prima repetens ab origine pgam. Quandoqꝫ Ago. Idem. Pergite pierides. Quandoqꝫ Festino. Teren in Phor. Domū ire pgā vbi plurimū est. Quandoqꝫ Conor. Idem in eadem. Hoc vbi ego audiui ad fores suspenso gradu placide ire perrexi. Hinc componitur Expgo quod significat expgefacio. Acti⁹. Heus vigiles p pte expgite pectora tarda sopore. Sipōtin⁹ componi putat ex per ꝛ ago: sed vt oppinor fallitur tum quia pteritum prexi facit secundum analogiam simplicis rego non peregi. quod est a perago tū quia perago compositum habetur ab ago.

¶ Pergręcor. aris. epulis ꝛ potatiōibus inseruio quod est gręcorum proprium. Titi. Hominem impium nunc ruri pergręcatur.

¶ Pergula locus apertus a multis lateribus aerem excipiens. aliquando extra parietē porrectus: ꝛ modo tectus: modo sub odio expositus a pgendo dicta q2 in ea deambulare soleamus forūqꝫ aut hortū aut plateas aut vias pspectare. ꝛ quandoqꝫ cœnare: In pgulis pceptores discipulos erudiebant: aliiqꝫ artifices opera sua velut in ppatulo habebant. Unde Sue. de Crassicio grāmatico. Deinde in pgula docuit. Ply. de Apelle. Idē pfecta opera pponebat in pergula transeuntibus. atqꝫ post ipsam tabulam latens vitia que notarentur auscultabat. Est ꝛ pgula ordo ac cœtus ministrorꝫ obedientium structori. Iuue. Sed nec structor erit cui cedere debeat omnis Pergula. i. pergentinus ordo. Item in naui pgula dicitur excursus p totam nauim ꝛ alio nomine portusculus appellatur. In vineis vero topiariū opus significat. Col. Sique pgul'ę vitiū generosarꝫ a putatoribus relictę sunt ante Calendas Apriles vtiqꝫ deputari debent. Ply. etiam vitium generosarꝫ pgulas pcipit quinquatribus esse putandas.

¶ Perhibeo. es. pe. cor. ex p ꝛ habeo: significat dico ꝛ firme teneo. Col. lib. iiij. India phibetur molibus ferarū mirabilis. Interdum phibere est dare. Idem in eodē. Eius rei testimoniū tu pcipue Syluine phibere nobis potes. Quandoqꝫ ptium denotat eo modo quo vēdo. Plau. in Persa. Eodem mihi pretio sal perhibetur quo tibi.

¶ Peri ppositio greca: modo significat de: mō vltra: modo circū: a qua multa per compositionem fiunt.

¶ Periarchon. significat de principijs siue principalib⁹ περι enim significat de: αρχων p'incipijs: licet sit genitiui casus et quia gręci carent ablatiuo. Scripsit Origenes librū periarchon inquit Hiero. qui sunt re vera alias obscurissimi ꝛ difficillimi. De rebus ibi talibus disputat in quibus philosophi omni sua ętate consumpta nihil inuenire potuerunt.

¶ Peribolus. pe. cor. latine circuitus. Dicitur ꝛ pibolū a περιβαλλω circūeo.

¶ Pericope. pe. cor amputatio concisio dicitur. Hiero. ad pam⁹. Aut si tu quoqꝫ narē contraxeris illā apostoli περικοπην. i. amputationē in qua de virginitate ꝛ nuptijs disputat aliter differere compelleris.

¶ Pericles nomen viri clarissimi atheniensis qui rēp. xl. annis gubernauit ex περι ꝛ κλεος.

¶ Periclymenes. nomen filij Nelei ꝛ fratris Nestoris.

¶ Periculum a pereo deduci videtur ꝛ salutꝫ discrimē significat. Virg. Obscœnāqꝫ famēqꝫ prima pericula vi

to. Aliquando dicitur experimentum: quia rarũ est tentamentum sine periculo. Ter. in Eu. Fac periculum in literis. Et sic a perior antiquo verbo secundũ Ser derivatur: sicut a fero ferculum. Hinc periculosus. a. um. qđ est cũ periculo. Cic. lib. offi. Gravioribus aũt morbis piculosas curationes & ancipites habere coguntur.

¶ Periculor: periculum subeo: Cato. Periculatus sũ.

¶ Periclitor. pe. cor. idem quod periculor: vt Periclitor fama: capite. hoc est periculũ subeo ista pdendi. Dicitur etiam Periclitor siti: quia in periculo positus sum moriendi ppter sitim: Periclitari etiam significat operiri. Ci. lib. j. de ora. Subeundus vsus omnium & piclitandę vires ingenij. Plancus: Itaq; potiꝰ piclitari volui si possem mea psentia & lepidũ tueri & exercitum facere meliorẽ q̃ nimis cautus videri.

¶ Peri hermenias. latine dicitur de interptatione.

¶ Perihegesis ambitus. Ply. Possidonio qui periplũ aut perihegesin. i. de terrę ambitu.

¶ Perimetros: latine Immensus. quasi vltra mensuram.

¶ Perihodus. latine clausula siue circuitus vel ambitꝰ vel compꝓhensio: vel circunscriptio & continuatio. Nonnunq̃ anfractus & terminus. Nam componitur ex περι circum: & οδος via. Est enim vbi plena sentẽtia est. Unde medici periodicas febres vocant quę certis temporibus veniunt. i. abeunt: & quodã quasi circuitu facto rursus redeũt vt sunt tertianę & quartanę. Est & pihodus genus certaminis apud grecos. Uide in dictione Periodus.

¶ Perioecus: latine contubernalis dicitur.

¶ Peripatetici philosophi dicti sunt a περιπατεωτῶ. hoc est a deãbulãdo. Et περιπατον greci vocãt ambulationem. hoꝝ princeps fuit Aristoteles Nam in lycęo inambulans docebat. Hinc commentationes vespertias Aristo. Δειλον περιπατον. i. post meridianum ambulationem appellat.

¶ Periphrasis: latine circũlocutio vel circuitio. vt apđ Virg. Et iam prima nouo surgebat lucifer ortu. cum diem tantũ significet. Est enim oratio rem simplicem circũscribens elocutione.

¶ Peripheria: circumferentia.

¶ Peripetasma. atis. genus cortinę qua parietes & aulę teguntur seu tapetia babylonica floris varietate conspicua: quę a Lucretio babylonica dicuntur ab alijs aulea & atalica. a Capitolino Stromata & Peristromata. A Varrone beluata. hoc est a beluis variegata. a Plauto peristromata.

¶ Peristroma. pe. pđ. quasi circũstratũ: id est qđ Peripetasma. Plau. in Pseu. Ita ego vestra latera loris faciam vt valide varia sint: vt ne peristromata quidem ęque picta sint campanica. Ci. lib. ij. phil. Conchyliatis Cn. Põp. Peristromatis ꝑsicoloribus persimiles esse seruorum in cellis lectos stratos videres.

¶ Peripsema. atis. pe. pđ. quod greci περιψημα scribũt a περιψαω quod est circũeo vel circũlimo abstergo & repurgo. Unde limatura siue rasura & purgamentum dici potest. Unde apud Apostolum. Tanq̃ purgamenta huius mundi facti sumus oĩm peripsema vsq; adhuc.

¶ Periplum. i. lustratum nauigatione circuitum.

¶ Peripheroma quasi supplementũ. Figura est cũ particula aliqua sententię minime necessaria additur metro. Virg. Multũ ille & terris iactatus & alto. vbi sine particula ille staret sensus: sed non versus.

¶ Periphoretos. quasi circũlatitius: quales appellari solent qui in lectica circunferri consueuerunt.

¶ Peripneumonia περιπνευμονια morbus cuiꝫ pulmo totus afficitur: & tussis subsequitur. Qui hunc morbum patiuntur peripneumonici dicuntur. Ply. Mellis quidẽ natura talis est vt putrescere corpora non sinat faucibꝰ tonsillis anginę omnibusq; oris desyderijs vtilissimuꝫ arescentiq; in febribus linguę. Iam vero pipneumonicis pleureticisq; decoctum. Cũ vehementior est difficultas spirandi & spirare ęger sine sono & anhelatiõe nõ potest asthma vocatur. Orthopnoea cuiꝫ spirare non potest nisi recta ceruice spiritus trahatur. Dispnoea cum difficultas spirandi modica est.

¶ Peristerotrophium locus in quo colũbę habentur latine columbariũ: quis colũbariũ ppue sit loculamentũ in pisterotrophio singulis columbaꝝ pibus ꝑparatum. Nam pisteris columba. Inde Peristereos herba colũbis admodũ familiaris. Var. lib. iij. de re rust. Duo gña earũ in pisterotrophio esse solẽt. Unũ agreste quod habetur in turribus ac culminibus villę.

¶ Peristereõ idẽ quod pisterotrophiũ. Var. Incedũt locũ vnũ quod alij vocant pistereona. Alij pisterotrophion in quo vno sępe vel quinq; millia sunt inclusę. Peristereon fit vt testudo magna camera tectꝰ vno ostio angusto.

¶ Periscelis. idis ornamenti genꝰ circa crura quo mulieꝝ gressus ꝯponi solebant: vt docet Porphy. enarrãs illud Hora. Sępe piscelidẽ raptã sibi flẽtis. Fit autem ex περι circũ σκελος crus. Hie. in lib. nu. Ob hanc causam offerimus in denarijs domini singuli quod in pda auri potuimus inuenire piscelides & armillas anulos & dextralia & murenulas: vt depreceris p nobis dominũ Idem ad Fabiolã scribit. Periscelides a latinis vocari fœminalia: seu brachę quibus pudenda velantur.

¶ Perissologia: supflua locutio. vt si dicamus Fęlix sit & minime peat Cęsar. Nam περισσα supflua: λογος locutio.

¶ Perystilus: locus clausus colũnis. Peristiliuꝫ quasi circũcolũniũ. περι circũ: στυλος colũna. Est autẽ locꝰ circũquaq; porticũ hñs: vel saltẽ a tribus lateribus. Uict. Perystilia in transuerso tertia pte lõgiora sint q̃ introrsus. Ibidem Tetrastylos. hestylos. octostylos. dicunt a Uict. loca numero colũnaꝝ.

¶ Perizoniũ. palliolũ pcinctum quo nudę virgines infra papillas pręcinguntur. hoc & pręcinctorium et castula dicitur.

¶ Perizoma. atis. dicitur omne quod circũcingit pudẽdorum velamẽ: vt in Gen. Fecerũt sibi pizomata. Idẽ dicitur & lumbare & bracha.

¶ Perillus. atheniensis faber ingenio pstans qui taurum ex ęre fabricauit in quo reus clauderet vt phalaridi placeret.

¶ Perimo. is. pe. cor. et p & emo: significat adimo tollo Unde peremptus interfectus.

¶ Perinde. ex p & inde compositũ: est aduerbiũ similitudinis. Significat eniꝫ ita. Cice. lib. iij. tus. In quo facetum illud bionis pinde stultissimũ regẽ in victu capillũ sibi euellere quasi caluicio mœror leuaret. Sue. in domi. Nulla tamen re pinde motus q̃ responso casu. Ascletarionis mathematici. Aliquando significat piter ęque. Ply. Iunior. Funus rufi clarissimi & pinde felicissimi. Sue. in Cęs. Que si quis inuestigare & psequi velit: quartã elementoꝝ litteram. i. d. p a. & pinde reliqs cõmutet. Aliquando multum seu valde admodũ. Idẽ. in Galba. Quare aduentus non pinde gratus fuit. Et

perypsima [illegible]

de Aug. Coxendice & femore & crure sinistro non perinde valebat ut sepe etiam inde claudicaret. Ci. Ter. Te & Dolobellã perinde diligo. Aliquando ponitur pro tanquam. Et sic plerũque habet post se ac vel acsi vel atque si: ut Fac perinde ac si tua res esset. Et faueo rei tue perinde ac mee. Aliquando significat per hunc modũ. Teren. in Phor. Sexcentas perinde potius scribito mihi iam dicas.

¶ Perinthus urbs thracie que nunc heraclia dicitur:

¶ Perito. as. pe. cor. frequentatiuum a pereo. ex per & ito De simplici Gel. Ne quo ad cœnam nisi ad certas personas itaret. De composito Plau. in cap. Qui per virtutem peritat non interit:

¶ Perithous: nomen viri proprium.

¶ Periurus qui iusiurandum violat: vel qui iurando ius peruertit. Virg. Talibus insidijs periurique arte Sinonis. Periuriũ est iusiurandũ violatũ. Quid autem sit iusiurandum. Ci. lib. iij. offi. declarat dicens. quod sit affirmatio religiosa. Idem ibi. Regulus non debuit conditiones pactionesque bellicas & hostiles perturbare periurio.

¶ Perrhebi: gens epirotica. Prop. Aut cur perhebi tremuere cacumina pindi.

¶ Perlego. pe. cor. multum siue a principio ad finem usque lego aut video. Plau. in Asina. Lege perlege. Quint. Quod videre non est satis sed perlegendum erit. Virg. Quin protinus omnia perlegerent oculis.

¶ Perlucidũ & pellucidũ a perluceo vel pelluceo: permutationem r in l. sicut perluo & pelluo: perlicito & pellicio. Et est id per cuius mediũ oculos dimittimus atque videmus: ut aqua laterna vitrum. Refertur etiam ad mentem. Plau. in Aul. Jos pellucet quasi laterna punica.

¶ Perluo: multũ lauo. Col. Cũ vino perluitur os.

¶ Permano. as. pe. prod. ad finem mano descendo. Cic. lib. j. de natura. de. Nec est quod ab his ad hominum vitam permanere possit. Idẽ lib. iiij. tus. Nam cum est concupita pecunia nec adhibita continuo ratio quasi quedam socratica medicina que sanaret eam cupiditatem permanat in venas & inheret in visceribus illud malũ. i. descendit & penetrat. Plau. in cap. per translationem posuit pro vulgare. Ne arbitri dicta nostra arbitrari queant neue permanet palam hec nostra fallacia.

¶ Permaneo. es. pe. cor. usque ad finem maneo. Ply. Junior. Tunc demũ lente cunctanterque veniunt nec tamẽ permanent: sed ante finem recedunt. Per translationem ponitur pro perseuerare. Teren. in Hecy. Unde inter eas intercessit que tam permansit diu.

¶ Permitto: sino ut Permitte me legere. Interdum. dedo. Curtius lib. j. Sexaginta dierum inducias pacti: ut nisi intra eos auxiliũ Darius ipse misisset dederẽt urbem. postquam nihil inde presidij mittebatur ad prestitutum diem permisere se regi. Interdum incito. Silen. lib. iij. Et inde equũ concitatũ princeps ad hostiũ permittit aciem. Interdum precipito. Idem lib. iiij. Multi permissis armis ex summo se permitterent. Interdũ committo. Sal. Ea potestas per senatum more romano magistratui maxima permittitur. Idem. M. Petreio legato exercitum permittit. Et permittere est quasi ad finem mittere. Col. li. viij. Hoc genus casei potest etiam trans maria permitti.

¶ Permessus: fluuius Bœotie ex Helicone proueniens phœbo & musis sacer. Virg. in Sileno. Tum canit errantem permessi ad flumina gallum. Declinatur etiam. hic permessis. idis. vel idos. M. Quid tibi cum cyrtha: quid cũ permessidos vnda?

¶ Perne a pede vel a greco πτερνα dicuntur tam priores quam posteriores coxe porcine salite cum toto pede quas Mar. petasones appellat. Ply. Castrantur sues post biduũ mediũ suspense pernis prioribus. Quidam dicũt pernã proprie pedẽ significare. quo vocabulo hispani nunc vulgo utuntur. a quo perne suille. Unde & copernes qui sũt longis pedibus: Ab huius perne similitudine piscis quoque genus perna dictus est ex concharum genere circa pontias insulas frequentissimum quod stent veluti suillo crure longo in arena defixi.

¶ Pernio: morbus pedũ ex nimio frigore proueniens & calcaneũ infestans precipue. Ply. Rapum domesticũ perniones feruens impositũ sanat: & crudũ tusum cum sale prodest cuicũque vitio pedũ. Huius diminutiuum est perniũculus. Idem. Perniunculos curat et cotyledon cum axungia.

¶ Pernix. icis. pe. pro. a Pernitor. ris. qui nimiũ nititur. Unde aliquando sumitur pro celeri. Virg. lib. iiij. Pedibus celerem & pernicibus alis. Aliquando pro nimium perseuerante. Idem lib. iij. Geor. de tauro ferociẽte. Et inter Dura iacet pernix instrato saxa cubili. Hic. ad Deme. pro utroque significato posuit. Equorum cursus clamore pernicior fit. Hic pernicior & perseuerantior intelligi potest. Pernix vero pernicis. pe. cor. a perneco. as. fit pro perniciosio. Et in fœminino genere sumitur pro morte.

¶ Pernicitas velocitas. Pli. Alibi cauda villosa homines nasci pernicitatis eximie.

¶ Pernicies: mors. a Perneco. Neco. autem a Nex. Hinc Perniciosus pro mortifero.

¶ Pernicialis: mortalis. Ply. Pernicialia & brassice cũ vite odia.

¶ Perniciabilis: ad necẽ omnia ducens. Liui. Multos exinaniuit rigor niuis solitus: multorum exussit pedes: plurimorum precipue perniciabilis fuit.

¶ Pernox generis ois: significat per noctẽ: nõ quod tota nocte nunquam dormiat. Ply. de luna sic inquit. Crescens semper aut senescens et modo curuata in cornua in fauces: modo equa portione diuisa: modo sinuata in orbẽ maculosa: eadẽque subito prenitens immẽsa orbe pleno ac repente nulla: alias pernox: alias sera: ex parte diei lucẽ solis adiuuans: deficiens & in defectu tamẽ conspicua. Cum enim dicat alias pernox: alias sera: & sera idem sit quod tarda: pernox cita significare conuenit hoc est ut ego sẽtio nocte modo ad surgendum cita: modo tarda. Alterum enim ex altero declaratur. Liui. lib. v. Preliũque ante lucem sed luna pernox erat: commissum est: et haud incertius diurno preliũ fuit. Hic pernox significat quod luna per totam noctem erat: siue lucebat. Hinc pernocto.

¶ Pernocto. as. per noctẽ moror: Pro. vigilo. oro. quiesco. ambulo. sto habito: dormio: vel quodcumque aliud facio siue bonum id sit: siue malũ. Non autẽ totã noctem insomnem duco. Hoc enim rarissime euenit: ut quis per totam noctem euigilet. Unde illud. Teren. in Adel. Sed si hic pernocto cause quid dicam syre: ita interpretor. Si hic pernoctem moror: non autẽ si vigilo per totã noctem quod ad rẽ non pertinet. cũ ille de pernoctatione sua in urbe qui ruri pernoctare solebat loquatur ne pater si rure se absẽtem noctu deprehenderet suspiciosus exquirat cur nõ rus redierit. Et illud in Hecy. Nam negabas nuptũ filiam te tuã posse pati cum eo qui meretricem amaret & pernoctaret foris. Ci. pro Cluentio. Cum esset adolescẽs apud mulierculam quandã atque ibi pernoctaret. i. per noctẽ moraretur. Idem pro Archia. Adolescentiam agunt senectutem oblectant: secundas res ornant. Aduersis perfugiũ atque solatium prebent delectant domi: non impediunt foris pernoctant nobiscũ peregrinantur rusticantur. i. hospitãtur

p noctem morāt: vsant stāt z hmōi vt pnocto sit quicqd
gnatim pnoctem fieri possit. Idē p domo sua. Propter
inopiā tecti in foro pnoctans. i. dormiēs. Pompo. Per
noctare extra vrbē dicit qui nulla pte noctis in vrbe sit
Est z Abnocto quod significat pnoctem seu noctu absū
Ser. in lib. v. en. Hoc etiam illa lex iuris indicat q cum
tribunople. abnoctare ab vrbe non liceret. licebat tamē
exire post noctem mediam et ante mediam reuerti.

¶ Pero genus calciamenti rustici ex corio crudo cōtra
niues himbresqz ac frigora: q pam veteres pellem dice
bant pendentem a collo ad lumbos. Iuue. Quem non
pudet alto p glaciem pone tegi. Virg lib. vij. priscos la
tinos pone in bellis vsos ostendit cum inquit. Vestig ia
nuda sinistri instituere pedis: crudus tegit altera p o.
Victr. vo. Ex viua inquit palustri factis ponibus. Vbi
quasi p culleo z vtre accepit. Pero etiam fuit nomē Ne
lei filij. z frater Nestoris.

¶ Peronatus. qui Perones assumpsit Persius. Natū
si poscat sibi ponatus arator.

¶ Perosus: ex p z osus. Osus aūt pticipium esse puto
vbi odio p quo defectiuum odi māsit in vsu. Unde osor
vbale. Nam sicut a prandeo pransus sum cum tamen et
prandi dicamus. ita et osus sum ab odio capimus p quo
est odi pñtis z pteriti pfecti temporis. Teren in Adel.
Et illud rus nulla alia causa tam male odi nisi quia pro
pe est. Plau. in cap. Odi ego aurum: multa sępe mult; p
suasit pperā. Capiunt similiter Osus exosus z posus:
z actiuę significationis sunt z p ticipia. quod ostēdit osu
rus futuri temporis. Extra oim pterąz. Festus scribit
Osi sunt ab odio declinasse antiquos: testis C. Grac=
chus i ea quę est de lege Minucia cū ait. Miz si quid his
iniurię fit semp eos osi sūt: quod nūc quoqz cū ppositio=
ne elatū frequens est cū dicimus posi. Col. lib. x. Neqz
ea curatorē fraudulentū tantū sed etiam immundā se=
gnitiē posa est. Quinti. lib. j. Qui modo legitimā disci=
plinam non sint posi. Plau. in Am. simplici vs' est. Ini
micos semp osa sum. Verbali autē in asi. Madidū. nihi
li. incontinentem atqz osorem vxoris suę. Exosus. Vir
gil. lib. v. posuit. Iuppiter omnipotens si nondū exos'
ad vnū Troianos. exos' passiue etiā dicit ab Eutropio.

¶ Perogigamus: qui admittit vt saliat equaz. Eo eni
adiutante equa alligata celerius admittitur. Var. li. ij.
de re rusti. pogitam appellat.

¶ Peroro. as. finio pago siue vsqz in finē dico sicut dici
mus orare significare siue dicere. Lact. lib. v. qqz Ter
tullianus eandem causaz plene porauerit in eo libro cui
Apologetico nomen est. Cice. lib. ij. de legibus. Video
platonē idem fecisse omnē quia orationē eius de legib'
poratū esse vno ęstiuo die. Hoc tamen vbū significat p
fecte siue quantū pfecte possum oro. Uñ poratio dicitur
finis orōnis. Sed quia i hac pte vtimur plerūqz affecti=
bus. Ideo vsurpamus plerūqz porare p ipa affectuū cō
motione. Quintilia. At ista legem recitat z in cadaue=
re filij porat. i. indignationem commouet.

¶ Perpendo. is. ppe examino. Vide in dict. Pendo.

¶ Perpense aduerbiū significat ppē examinate ac pō=
derate. Amb. lib. de Caim. Ex quo cognoscitur nec il=
lud ociose scriptum sed ppense z examinate quod legi=
mus in regnorum libris.

¶ Perpendiculare geometrę vocāt quod recte in ali=
quid incidit vt radij solis recte ex alto in aquam descen
dentes ppendiculares appellantur: illos itegros: hos
confractos in aqua videmus apparere.

¶ Perpendiculū instrumentū fabri materiarij seu cę=
mentarij quo plumbo a filo z gnomone pendente recti=
tudo seu obliquitas opis ppenditur. i. examinat. Ascō.
Perpendiculū linea laterz ęqualitatē a summo ad imuz
latitudine pbans. Cice. lib. ij. acad. Atqz si crederem'
non egeremus perpendiculis non normis non regulis
Perpendiculi inuentor fuit Dędalus.

¶ Perpetro. as. pe. cor ex per z patro. significat pficio z
plerūqz in malam ptem.

¶ Perpes. etis. pe. cor. generis omnis idem quod ppe
tuus. a quo fit ppetim ppetuo.

¶ Perpetuo. is. pe. cor. ex per z peto: significat cōtinuo
i. valde z sine intermissione peto. peragro perficio. Un=
de perpetem z ppetuum dicimus integrū solidū z nūqz
interruptum.

¶ Perperi. penult. cor. Indocti stulti praui mendaces.
Actius Describere cum miror pperos populares.

¶ Perperā. pe. cor. aduerbiū significat praue peruerse.
Plau. Quid ni semper agit perperā. Exponunt perpe
ram petulanter seu incōstanter vt est illo apostoli. Cha
ritas non agit perperā. i. nō est incōstans: perperos eni
grece instabilis est z leuis z mētis inops. Et hęc in eos
intendit qui leuitate quadam z incōstātia plęraqz inno
uarent. Poteris z hoc pacto intelligere. non agit perpe
ram. i. contumēliose.

¶ Perperitudo. modo prauitatem: modo stultitiam si
gnificat.

¶ Perpero. as: deprauo. quasi nimis exacte paro.

¶ Perpetuus. a. um: vt accipitur a theologis id est cui
z principiū dat z finis z mundus z homo exterior. Sem
piternū quod ex semper z ęternū componit id intelligi
tur quod principiū habet nunqz habituz finē: vt sūt an
geli z dęmones z interior homo. Aeternū quod nec pri=
cipium habuit nec itē finē habituz ē vt deus. Quę diffe
rētia nulla ē apud oratores vt ex libris Ciceroīs de na=
tura deoz. z in tuscu. intueri licet. Est quando perpetu=
um significet cōtinuū. Unde perpetuā orationē dicim'
continuam. Ouid. Ad mea perpetuū deducite tempo=
ra carmen.

¶ Perpetuo. as. perenno continuo. Aug. lib. iiij. ci. dei.
Gaudiū vez perpetuabat ex deo i quem flagrabat cha=
ritas ex corde puro. Neuius. Miserz me cui datum ē: vt
hunc solus perpetuē laborem.

¶ Perpessus qui nimis cum labore z dolore passus est:
a perpetior fit.

¶ Perpluere. significat per medium pluere. Quintil.
lib. vj. Cum cœnaculum perplueret.

¶ Perrepto. as. frequentatiuum est a perrepo: signifi=
cat tarde z cum labore incedo. Terē. in adel. Perrepta
ui vsqz omne oppidum ad portam z ad lacum.

¶ Perrumpo: pfecte seu per medium rumpo. Col. lib.
ij. Sic omnes radices herbaz pruptę necant. Li. li. viij.
Qui aliquotiens impetu capto perrumpere non pote=
rat hostiū agmen detraxit frenos equis.

¶ Perscribo ad finem vsqz scribo. Liuius Facturus
ne sim operępcium si a primordio res gestas populi Ro
mani perscripserim.

¶ Persephone. pe. cor. dicta est Proserpina z significat
virtutē seminū: quam olim raptam ab orco dicunt quia
vt inquit Aug. defuit terrę fœcunditas.

¶ Persequor in bonam z in malā partem accipi potest.
In bonam vt si quid aut quē quoad possumus sequimur.
Et sic significat quod cœperā perseuero exequi. Naz vt
inquit Donat. Perseueratio nomen persequentis ostē
dit. persequitur eni qui non desinit sequi quod est quasi

fecte sequor. Teren. in An. Is hinc bellũ fugiens: meqꝫ
in asiam ꝑsequens ꝓficiscitur. Cice. ꝓ Deio. Spem in=
finitã ꝑsequi noluit. Ply. Qui mihi omẽs suaderent vt
cœptum opus ꝑsequi festinarẽ. In malũ significat inse=
ctor vlciscor. Plau. Quid me miseram atqꝫ innocentem
ꝑsequaris? Sal. Et accepta iniuria ignoscere q̃ꝫ ꝑsequi
malebant.

¶ Perseuero. as. pe. ꝓd. ex p. ꝛ seuerus compõi puto.
Non enim seuero legitur. Et significat cũ cõstantia ani
mi ꝛ quasi quadã seueritate cõtinuo. Hinc ꝑseuerantia
quę est in rõne bene consyderata stabilis ac perpe=
tua ꝑmansio.

¶ Perses: nomen fuit regis persarum seu macedonũ
qui ab Aemylio ductus est in triumphũ Romã cũ filiis:
perijtqꝫ in carcere animi mœrore confectus: vel vt alij
tradunt vigilijs maceratus.

¶ Perseꝰ. ei. ꝛ ꝑses. is. vel ꝑsi sicut Achilles is. achillis
ꝛ Achilleus. ei. est nomen ꝓpriũ viri de quo multa p̃cla=
ra gesta narrantur. Hic fertur Cephei gener. ꝙ Andro
medã ceto ꝓpositã liberatã a ꝑiculo vxorẽ duxerit q̃ no
bilitatis ꝛ virtutis cã ad sydera dr̃ ꝑuenisse. At q̃ Medu
sam vt est in fabulis harpe vulcania quę ex adamãte fa
cta fuerat interfectã esse constat. Ci. lib. ij. de na. deoꝝ.
Cepheus passis palmis subsequitur septẽtrione. Hũc
antecedit Cassiopea ad pedes Andromadę Perseus
describitur.

¶ Persia. ę. seu Persis. idis. ꝛ ꝑsida. ę. orientalis regio
a ꝑse seu a perseo rege sic dicta cuiꝰ populi ꝑsę dicti sũt.
Proper. Persaꝝ statuit Babylona semiramis vrbem
Itẽ Persi. Luc. lib. x. Ex pharijs ꝑsisqꝫ fuit macetũqꝫ
tyrannis. Hęc regio sicut Ptol. scribit. lib. v. a septẽtrio
ne medis terminatur ab occasu. Susiana Ab ortu solis
duabus carmanijs. a meridie ꝑte sinus persici. Eiꝰ op=
pida sũt axima ꝑsepolis. Diospolis. Ibi ꝑmũ inuẽta ẽ
ars magica. Ad eã Nẽbroth gygas post ꝯfusionẽ ligua
rum abijt ꝑsasqꝫ ignẽ colere docuit. Primus in ea rex si
cut refert Iust. lib. j. fuit Cyrus in ea lapilloꝝ multa co
pia. Et ꝑmã sybillã in ea natã ferunt: quę hęc de Chri
sto ꝓnunciasse traditur. Panibus simul quinqꝫ pisci=
bus duobus hominũ milia in eremo quinqꝫ satiabit ꝛ re
liquas tollens. xij. cophinos implebit in spem multoꝝ.

¶ Persicus. a. um. pe. cor. quod ex Persia est: vt regnũ
persicũ. Iuue. Nec crœsi fortuna vnq̃ꝫ nec ꝑsica regna
sufficerent animo. Dicimus etiã persicũ sinũ qui ab oriẽ
te est maris rubri. qui vero ex aduerso est Arabicus di
citur. Ponitur quandoqꝫ ꝑsicus ꝓ diuite et opulento. a
persaꝝ. s. diuitijs luxuqꝫ. Hor. Persicos odi puer appa=
ratus. Plau. ꝓ pacuto posuit.

¶ Persica poma dicta sũt ꝙ ex ꝑsia primo adducta fue
runt.

¶ Persideo. es. pe. cor. ex per ꝛ sedeo.

¶ Perspicio. ad plenũ video cognosco ve. Cic. in Lel.
Quidam sępe in parua pecunia ꝑspiciũtur q̃ꝫ sint leues
quidam vero quos res parua mouere non potuit cogno=
scuntur in magnis. Hinc ꝑspiciẽtia. Idẽ li. j. offi. Sed
omne quod est honestũ id partiũ quattuor oritur ex aliq̃
Aut enim in ꝑspicientia veri solertiaqꝫ versat. i. perfecta
cognitione.

¶ Perspicuũ dicit cuius mediũ videmꝰ. sed magis ad
incorporalia ꝑtinet: pellucidũ ad corporalia. Ply. Tam
claras ꝑspicuasqꝫ sententias. Sic dicimus ꝑspicuã ora=
tionem. i. claram atqꝫ aptam. Perspicuitas splendor ac
facilitas.

¶ Perspicax consyderatus acutus ꝑspicacitas cõsyde=
ratio ꝛ acumen.

¶ Persoluo. is. perfecte soluo. Decius Brutus. Tãtũ
me tibi debere existimo quantũ persoluere difficile est.
Est enĩ ꝓprie ꝓpter debitũ vel ꝓpter alicuius virtutes ꝛ
beneficia erga aliquẽ. Lact. lib. xij. Ut vnicuiqꝫ ꝓ meri
to aut ꝓmiũ persoluat: aut pœnã. Virg. Persoluãt gra
tes dignas ꝛ ꝓmia reddant.

¶ Persono. Uide in dictione Sono. as.

¶ Personã diffiniunt philosophi esse naturę rationalis
indiuiduã substantiã. Tria igitur necessaria sũt vt ali=
quid ꝑsona dicat. s. ꝙ sit indiuiduũ. non enim in vniuer
salibus sed in singularibus tm̃ ꝑsona dici potest. ꝙ sit in
gñe substantię. Nã accidentia cũ ꝑ se non existant: nec ꝑ
se agant: ꝑsonam constituere non pñt. Et ꝙ sit q̃d rõna
le q̃m id est ꝑsonans q̃tũ ad ipam actionẽ quod in se ha
bet ꝙ possit agere: vel non agere. Et hoc habent solum
rationabilia. Ideo de ratione ꝑsonę est ꝙ sit quid ratio
nale. Nõ ergo lapidis vel arboris vel irrationabilis ani
malis: sed vel dei vel angeli vel hominis ꝑsona dicitur.
Persona etiam dicitur facies conficta a grecis προσω=
πον vocata. Nam caput vt bassus inquit ꝛ os coopimẽ
to ꝑsonę tectũ vndiqꝫ vnaqꝫ tm̃ vocis emittẽdę via ap
tum quoniã non vaga: neqꝫ diffusa est in vnũ tm̃modo
exitum coactã vocem ꝛ magis claros canorosqꝫ sonitus
facit. ob eam causam ꝑsona dicta. o. littera ꝓpter voca=
buli formã ꝓductiorẽ. Unde ꝑsonati dicunt qui huius=
modi ꝑsonis tecti sunt. Et ꝓprie histriones attellanici
sunt. ꝑsonata quoqꝫ fabula dicit quę agit a ꝑsonatis hi=
strionibus. Hanc nunc nos laruã vocant: Hinc ꝑ transla
tionem ꝑsona sumitur ꝓ qualitate qua alius ab alio dif
fert. tũ in aĩo: tũ in corpe: tũ in extrapositis quę a rheto
ribus numerant in attributis ꝑsonę. Animi vt quo stu=
diose exerceat litteraꝝ ne an militaris disciplię. Et ira=
cundus ne sit an mitis. luxuriosus: an tẽperans. Corpo
ris: vt adolescens ne sit an ętate adultus. pulcher an de
formis. Extrapositoꝝ: vt diues an paup. Clarꝰ an ob=
scurus. Unde in scęnis histriones ꝑsonas accipiũt. hoc
est facies aut serui aut ancillę: aut militis: aut pasiti. Et
in vno homine multę possunt esse ꝑsonę: vt ꝑsona iracũ
di. mitis lęti. Item ꝑsona p̃ceptoris. mariti patris. Hic
grãmatici ꝑsonas constituunt personã secundã ꝛ tertiã
Persona etiã genꝰ herbę de qua Col. lib. vij. Uenenã
viperę depellit sup scarificationẽ ferro capta herba quã
vocant ꝑsonã trita ꝛ cũ sale imposita. Exigua quoqꝫ fi=
stula ex ęre siue marmore aut alia materia ex qua aqua
exilit e fonte: ꝛ ꝓpter signa quę fieri in ea solent ꝑsona
quandoqꝫ vocatur. Sipunculus ꝓprie dicitur.

¶ Personatus. qui ꝑsonis. hoc est laruis indutus. Per
sonata vero vulnera sunt quę latent.

¶ Personatus. us. ipsa in personis actio. Unde dicimꝰ
histrionem personatum agere in scęnis.

¶ Personale quod ad personam pertinet. Unde perso
nalis actio quę in personam fit. Personale vero verbũ
quod per personas distinguitur. cuius contrarium est
impersonale.

¶ Personatia genus herbę quã greci forte petasitẽ vo
cant. Ply. Folio personatię nullum est latius.

¶ Persolata etiam herbę genus: quam vt ait Ply. grę
ci vocant Arctiõ: ꝛ aliquãdo ꝓsopiten: quã nemo igno
rat. folia habet similia cucurbitis. Dicta parsolata a ꝑ=
sola: quod nomen apud veteres vt Placidus gramma
ticus inquit significabat personam.

¶ Persto. as. permaneo perseuero. Gel. Hoc modo ꝑ=
dius pernoxqꝫ perstabat. Lact. lib. j. Ut in perpetuum

vanitatis illorum monumenta perstarent.

¶ Persisto.is. Vide in dictione Sisto.

¶ Perstino.as.pe.cor. Vide in dictione Destino.

¶ Perstringo.is. valde stringo. seu breuiter aut summatim stringo dico vel scribo. Hiero. Hec a me pstricta sunt breuiter: pstringere vero est obtenebrare. obtundere: vt cum oculi nimia luce: et aures nimio sonitu pstringunt. Lact.lib.ij. Horum pulchritudo ac nitor pstringit oculos. Hor.lib.car. Iam nunc minaci murmure cornuum pstringis aures iam litui strepunt. Vide infra.

¶ Persuadeo. non ab actu sed ab effectu psuasionis significationem habet. vt sit psuadere suadendo inducere. Sed distinguendum est. nam aut id fit vt quis inducatur ad id credendum: aut ad id faciendum. si ad id credendum: et dicam psuasi hoc tibi tunc sic exponere. hoc tibi suadendo credere feci. vel sic Dum hoc tibi suadeo credidisti. Aug.lib.ci.dei. nam scio quibus viribus opus sit vt psuadeatur supbis quanta sit virtus humilitatis. Cice.lib.j. ad Here. Si animus auditoris psuasus fuerit.i. ad credendum inductus fuerit. Quod ipse Ci. sic exponit licet per alia verba.i. si oratio aduersariorum fidem fecerit auditoribus. Sin ad faciendum. Tunc sic. Persuasi tibi vt hoc faceres.i. suadendo tibi in animum induxi vt hoc faceres. Etiam in pnti vt Ces.con.iiij. Idoneum quendam hominem et callidum delegit gallum ex illis quos auxilij causa secum habebat. Huic magnis premijs pollicitationibusque psuadet vt ad hostes transeat: et quid fieri velit edocet. Qui vbi ad eos venit timorem romanorum pponit psuadet. id est suadendo inducit in animum. Quod ostenditur ex effectu: quoniam gallus ex suasione premiorum inductus transiuit ad hostes. Quod tamen non est alienum a vocabuli significatione quoniam pfecte suadere: est maxime suadendo in animum inducere alteri vt id credat seu faciat. quod cum pfecte fit: is cui hoc suadetur: quodammodo id credere aut facere ppellitur. Ideo psuadeo hoc modo non pfecte suadeo significare dr: sed quasi suadendo in animum pfecte induco: vt ab effectu qui sequitur pfecte suasionis magis quam a significatione vocabuli sensus capiatur. Simili modo fit in exoro. cum significat orans impetro. et Excogito quod est p cogitationem inuenio: eo quod exorando.i. pfecte orando impetratur quod oratur et excogitando.i. perfecte cogitando inuenitur quod quaeritur. Nec huiusmodi significationes pprie sumuntur ex vi ppositionum et verborum quae nos pgrediuntur: nisi quantum significatio eorum ptenditur que in psuadeo est pfecte suadeo. Exoro pfecte oro. sed ex effectu rei que ex eis psequitur et pficitur. Verum non eatenus ipsa a ppria eorum significatione recedere dixerim quin significare possint pfectam suasionem. Nam persuadeo pfecte sine maxime suadeo significare docet. Teren. in an. cum ait. Ipsus mihi Dauus qui intimus est eorum consilijs dixit et is mihi psuadet nuptias quantum queam vt maturem. Idem in Phor. Sed vbinam Getam inuenire possim vt rogem quod tempus conueniendi patris me capere persuadeat. Hic psuadeat maxime suadeat significat. Similiter Lact.lib.xi. Quid M. Tullius in suis officialibus libris nonne hoc idem psuadet non esse omnino largiendum id est maxime. Quod est contra eos qui volunt persuadere tantum in effectum esse: suadere in actu. vt est Sipontinus qui ait suadere est hortari in aliquem ad id quod tendimus. Persuadere est suadendo aut dissuadendo aliquid: hominem in opinionem nostram inducere.

¶ Pertedeo.des.dui. a quo pertedesco quod est tedio vehementer afficior. Gel. Iamque omnes finem caperent verbisque eius defatigati pertedulissent.

¶ Pertesus.a.um: pticipium sine verbi origine: vt inquit Ser. et regit accusatiuum. Sed potest esse a pte deo. Sue. in Cesa. Et quasi ptesus ignauiam suam quod nihil tum a se memorabile actum esset. Amb.lib. Hexa. Turtur vbi iugalis ppria fuerit amissione viduata pertesa thalamos et nomen habere coniugii eo quod primus amor fefellerit eam. Virg.lib.iiij.En. genitiuo iunxit. Si non pertesum thalami tedeque fuisset.

¶ Per tempus significat opportune. Teren. in ecy. Per tempus accedamus.

¶ Pertendo ad finem tendo. Aug.lib.xvi.ci.dei. Quoto quisque anno vite sue filium genuerit ad istum generationum ordinem ptinentem qui ptendit ad Habraam.

¶ Pertimesco significationem sui primitiui habet. Non enim retinet significationem passiuam innatam. Lact.lib.iij. Quare non est quod philosophis tantum honoris habeamus: vt eorum eloquentiam ptimescamus.

¶ Pertineo.es.pe.cor. ad finem vsque teneo. Hiero. ad oce. Tunc me tenebat eramus atque vtinam ptinuisset. Aliquando pertinere est ptingere. Cesar.co.i. Ex eo oppido pons ad Heluetios pertinet. Et pertinere attinere. Nam ea pertinere ad nos dicimus que domini nostri sunt et ea que aliquo iure possidemus quius non sint nostri domini. Item ea que in nulla nostra causa sunt: sed esse possunt. Hinc aliquando ptinere ad me accipimus pro eo quod est officium meum esse: siue onus mihi incumbere. Et ptinere ad nos de aliqua re: est nos curare et magnipendere eam rem. Hiero.lib.ij. Re. Siue enim fugerimus non magnopere ad eos de nobis ptinebit: siue media ptecciderit e nobis non satis curabunt.

¶ Pertento.as. vehementer tento: valde exploro. Virgi. Latone tacitum ptentant gaudia pectus. Ter. in an. Sed ea gratia simulauit vt vos ptentaret. alibi leuiter tento: vt blanda vicissim gaudia ptentant. Sunt cui mixta que p locis intelliguntur. vt impotens et satis et minus: et nihil potens. Aliquando ptentare est sepe tentare. Virg.lib. iij. Geor. Nonne vides vt tota tremor pertentet equorum corpora.

¶ Pertinax.pe.cor. qui nimis tenax est a ptineo. Plau. in cap. Quid tu ais tenax ne pater eius est. Et ille immo edepol ptinax. Pertinaces igitur sunt qui id vehementius tenent quod tenere non debent. Aliquando ponitur p pseuerante in bonam ptem cum plerisque in malam legatur. Et sic a ptendo fit. Nam vt inquit Var. In quo non debet pertendi et pertendit ptinacia est. In quo vero oporteat manere si in eo pstet perseuerantia vocatur. In bonam partem. Val.mar.lib.j. Non mirum igitur si p eo imperio augendo, custodiendoque pertinax eorum indulgentia deorum semper excubuit: quod tam scrupulosa cura paruula quoque religionis examinari videntur. Sen.li.xij. de benefi. Vincit malos pertinax bonitas. Liuius. Vincit tamen omnia pertinax virtus. Hinc pertinacia que vt inquit Ci. perseuerantie finitima est: et tam in bonum quam in malum sumitur. Sue. in Cesa. Ne patientia et pertinacia hostis animi suorum frangerentur. Actius. Pertinaciam indocti possident.

¶ Pertexo.is. pergo perficio. Translatio a textoribus qui primo telam ordiuntur. et postea deinde texunt. Ci.lib. ij. de ora. Et pertexe modo Antoni quod exorsus es. Proprie tamen pertexere est valde vel ad finem vsque texere.

¶ Perturbo valde turbo. a quo perturbatio que est aduersa ratione contra naturam animi commotio. Auctor Cice.lib.iiij. Tuscu.

¶ Peruagor ꝛ ꝑuago: pe: cor. ꝑ aliquē locū vagor. Cic. lib. iij. ad Heren. Sed illud facere oportebit vt identidem primos quosqꝫ locos imaginum renouandaꝝ causa celeriter animo ꝑuagemus. Liui. lib. j. Nunc errabundi domos suas vltimum illud visuri ꝑuagarentur.

¶ Peruello. as. vellico. ꝛ punctiunculis torqueo. Cice. lib. iij. tuscu. Quid mœres? cur succumbis cedisqꝫ fortune que ꝑuellere te forsitan potuerit ꝛ pungere: non potuit certe vires frangere.

¶ Peruenire significat ad finem venire.

¶ Peruentores auctore Aug. sunt qui ad potentū quorūlibet tanq̄ inaccessibiles amicos conuenientium personarum interpositione ambitione ac arte ꝑtingunt.

¶ Peruerto. mō ꝯuerto: modo depꝛauo significat.

¶ Peruersi inquit Hier. qui de recto declinant ad peruersitatem. vt diabolus Judas ꝛ heretici ꝛ supbi oēs.

¶ Peruestigo. pe. ꝑdu. non solum q̄ro sed q̄rendo inuenio vel acq̄ro. Vestigo aūt q̄ro: tractum a vestigijs tanq̄ a signis indicijsqꝫ quibus ad rei notitiam ꝑuenim⁹. Ci. lib. ij. de ora. Nosse regiones intra quas venias ꝛ ꝑuestiges quod queras.

¶ Peruicax. pe. cor. durus contentiosus: nulli cedens: ꝑseuerans cum quadam vi Ter. in ecy. Adeon peruicaci esse animo vt puerum pꝛeoptares perire? Hinc ꝑuicacia durities obstinatio.

¶ Peruigilo: vsqꝫ ad finem vigilo. vel totam noctem insomnem duco. Mar. Nā vigilare leue est peruigilare graue.

¶ Peruigiliū. multa vigilatio ꝛ custodia. Plyn. lib. xj. Peruigilio quidem vincuntur sibi. Et ꝑuigilium sacrū nocturnum quo vigilie indicuntur: vt ꝑ totam noctem vigiletur. Liui. lib. xxiij. Castra campana vt ꝑuigilio neglecta simul omnibus portis inuadit. Sue. de Cali. Nec alia de causa videtur eo die quo perij peruigilium indixisse q̄ꝫ vt initium in scenam prodeūdi lumina temporis auspicaretur.

¶ Peruius. a. um. ꝑ quod iri potest. Sic dicim⁹ ꝟginē esse cœli ꝑuiam. Aliquando dicitur penetrabile. Ouid. lib. ij. meta. Domus est imis in vallibus huius Abdita sole carens non vlli ꝑuia vento.

¶ Peruolo. as. pe. cor. vsqꝫ ad finem volo.

¶ Peruolo. ꝑuis ꝑuult. pe. cor. valde cupio. Li. ꝑuelim scire vtrum qui discedunt: an qui retinent de me q̄rāt.

¶ Perusia: ethrurie ciuitas: a qua ꝑusin⁹. a. um. Prop. Si ꝑusina tibi patrie sunt nota sepulchꝛa.

¶ Peruica herba vulgo nota que in lōgū crescit obuia queqꝫ vinciens ac ꝑueniens. folia habet lauro similia. Jdeoqꝫ Camedaphne hoc est ꝑua laurus appellat. florem facit viole similem. ꝛ coronamentis adhibetur.

¶ Pes. dis. ima ps corpis. de quo supra in dictione pedes. Hinc deducuntur ꝑ cōpositionē multa: vt vnipes bipes: tripes: semipes: sonipes: cornipes: flexipes: planipes: loripes: solidipes: alipes: curuipes.

¶ Pessulus. pe. cor. quasi ꝑuus pes. Jnstrumentū quo ostium claudit. Cadenaci⁹ vulgo dicit clauēqꝫ mox subdita reseramus. Apul. Tū myrmex tandē claue pessulis subiecta pandit fores. Jtēꝫ. Subdita claui pessulos reduco. Hiero in Can. Pessulum ostij mei aperui dilecto meo. Unde oppessulata ianua. id ē pessulis firmata. Festus. Obices sunt pessuli sere. Dictus pessulus ꝙ ne pessum detur ostium affigi solet ꝛ annecti. Huius diminutiuum est Pessellus.

¶ Pessum aduerbiū significat mō retorsū mō deorsuꝫ. quasi ad pedes vel sub pedibus. Ply. lib. iiij. Pessū ire vite ꝓria: omnesqꝫ a maximo bono liberales dicte artes in contrarium cecidere.

¶ Pessundo. as. conculco repꝛimo arceo ꝛ pessuꝫ eo. hoc est cedo vel retrocedo.

¶ Pestis. pestilēs pestilētia ꝛ pestilitas in vna significatione accipiūt. Lucr. lib. vj. Hec igit subito clades noua pestilitasqꝫ. Ci. li. j. de fato. Jnter locoꝝ naturas quātū itersit videam⁹ alios eē salubꝛes: alios pestilētes. A pestilētia fit pestilentiosus. a. um. quod pestilētiam affert. Aug. lib. ij. cō. Jāqꝫ pestilentiosum ꝛ imposteꝝ ꝑiculosū sentiebat coherere termino coniugalis affectus si resecari ad viuā non poterat. ¶ Pessi fœminaꝝ medicamēta que in molli lana naturalibus cōtam conduntur.

¶ Pessimōis emporiū phrygie hñs tēplū maximū vt inq̄t Stra. magne venerationis matris deū quā Andigistan vocāt. Hic loc⁹ magnifice ab Atalicis regib⁹ struct⁹ ē ꝛ tēplo ꝛ porticib⁹ ex albo lapide. Romāi celebꝛe reddiderūt educta inde dee statua ꝛ pessimūtia appellata.

¶ Petala a grecis dnr arborum frondes πεταλον latine folium. Unde petaliū foliatum. Vide in dictione Foliatum. Et Bracteas antiqui petalia a tenuitate nominabant. Cariotaꝝ quoqꝫ petalia vocantur Kalis Januarijs missitari solita. de quo Ouid. Mar.

¶ Petasos. pe. cor. capitis tegmen. Galero ꝑsimile siue ipe Galarus. Fitqꝫ a greco πεταννυμι qđ est extēdo cuius aoristos eē petasa. Uñ petasus quod alio noīe schiadion dicūt. hoc ē vmbellā: Uñ apud Plau. legit ꝙ pseudulus ipe a Carino q̄rit. Sic etiā opus est chlamyde et machera ꝛ petaso ꝙ hec tria eēnt militarꝫ hois ornamēta. Hic petasati q̄ galero ꝛ capitis ornamēto vtūt. Sue. de Aug. Aestate apertis cubiculi foribus ac sepe in ꝑistylo saliēte aqua atqꝫ etiā vētilāte aliquo cubabat. Solis ꝟo ne hiberni quidem patiens: domi quoqꝫ non nisi petasat⁹ sub dio spatiabat. Per translationē ꝟo petas⁹ dr quiddā in galeri formā edificijs suppositū extensū ꝛ explicatū in mete formā se ꝯtrahēs. Ply. lib. xv. Supra quadratū pyramidis stant quinqꝫ. quattuor in angulis ꝛ in medio vna in vno latere pedum quinū septuagenū altere centenū quinquagenū: ita fastigiate vt in summo orbis eneus ꝛ petasus vnus omnibus sit impositus: ex quo pendeant excepta catenis tintinnabula q̄ vēto agitata longe sonitus referant. sunt qui petasum accipiāt ꝓ pinna quam gladiatores in galeis habebant. Sed nō ꝯgruere videt. Alij accipiunt petasum ꝓ quodaꝫ calciamēti genere. allegantqꝫ. Plau. in Am. dicentem. Ego has habebo vsqꝫ in petaso pinnulas. Et apud Lactāt. accipitur petasus ꝓ alato mercurij calciamento. Jdem quoqꝫ Plau. in am. Jtidem habet petasum cū serui pileum habere non possent nisi cum facti fuissent liberi.

¶ Petaso. pe. cor. caro porcina: quam alij coxam: alij cā ptem suis dicunt que ab alis incipit ꝛ costas cōpꝛehēdit quibusdam veluti virgulis pinguibus distincta. Frustum de ꝑna ꝑciditur: ꝛ sale obꝛutum deinde in fumo suspēsum asseruatur. Mar. Musteus est ꝓpera charos ne differ amicos. nam mihi cum vetulo sit petasone nihil. Huius diminutiuum est petasunculus. Ju. Siccus petasunculus ꝛ vas pelamydum.

¶ Petaurum. gen⁹ ludi ꝛ machia q̄dam lignea Quo quidē ludi genere hoies ꝑ aera rotaꝝ pulsu iactabant. Mar. Quā rota trāsmisso totiēs ipacta petauro. Dicitur etiā pōt petauꝝ supꝛa quod hoies agilitate corpoꝝ insignes ludūt: vt haste circa quas se voluāt. Funes supꝛa quos etiā reciproci ambulant. Circuli ꝑ quos se more piscīū trāsmittūt. Tabule e quibus in aera pēdēt Uno

brachio se sustinentes. Greci dicunt petaurū esse laqueū & asseres quib' domos tegūt. Jul. pollux existimat caudam esse in quam se cortis alites cubitū iture conferunt

¶ Petauristę: qui ita ludunt: & leuioribus saltibus mouentur. Uar. lib. ij. de vi. pa. Nec minus aliquo in genere sunt ludi velitis: galli germani petauristę. Qui & petauri dicuntur a πετεαυραι volare.

¶ Peto. is. petiui vel petij petitū. significat oro siue obsecro: vel volo. Petere vt inquit Uar. ꝓprie est aliquid suppliciter & ꝑcario postulare. Et sic vnū tm̄ exigit actū. Te aūt ꝑ vetere nostra necessitudine etiam atq3 etiā peto vt eius filios qui in tua potestate sunt mihi potissimum condones. In malum. Sal. in Jug. Ipse acer bellicosus. at is quem petebat: quietus imbellis erat. Sic in bonum dicimus pater salutem filij petijt: seruus beniuolentiā domini. In malū: vt hic petit caput alteri' aut famā. hęc enim in hominis ꝑniciē petūtur. Aliquādo petere est instanter poscere. Unde petulcus & petulans. Liui. lib. j. Jam Horatius cęso hoste victor secundam pugnā petebat. Aliquando insidias tendere. Plāc. In quo casu hanc capio voluptatē q' certe quo magis me petiuerunt tanto maiorem his frustratio dolorem attulit. Aliquando violenter aggredi. Ci. ꝑ liga. Quid eniz tubero tuus ille districtus in acie pharsalica gladius agebat. cuius lat' ille mucro petebat? Aliquādo manere expectare. Uirg. lib. ix. Troianos hęc monstra petunt. Aliquando Cupere vt apud eundē lib. iiij. Geor. Pulchrāq3 petit ꝑ vulnera mortē. Aliquando ꝑcutere. Liui. lib. xxij. Hispano punctim magis q̄ cesim assueto petere hostem. Aliquādo inquirere. Uerg. Euandrum petim'. Aliquādo eligere: vt idē. Principio sedes apibus statioq3 petenda. Aliquādo ꝓficisci: Sueto. in Uesp. Et cutilias ac reatina rura: vbi ęstiuare quotannis solebat petijt. Aliquādo influere: vt Cāpū petit amnis. Quando ho ꝯstruitur cū ablā instrumētū significante ꝑ instrumēti diuersitate diuersa significat. siue in rē siue in ꝑsonā referat. Nā petere manu ē ducere. Uir. Tartareum ille manu custodē in vincla petiuit. Petere pedibus est ire. Apul. Dū pedibus iter faciens ꝓpinquū rus peterē. Petere gladio aut veneno: aut lapide: aut cornu & huiusmodi est inuadere ferire & saluti insidiari. Idem. iam cornu petat & pedibus qui spargat arenā. Et malo me Galathea petit lasciua puella. Sue. in Tibe. Missum in arenā aprū iaculis desup petijt. Petere cursu adipisci obtinere. Uirg. Quę littora proxima cursu contendunt petere. Petere blanditijs: est blandiri. Quintil. Nouercā blanditijs petit. Petere munerib' osculis ꝑcib' ē ꝯciliare. Apul. Cū me lachrymis ꝑcibus q3 petijsset. Petere oculis est ꝯtēplari. petere aurib' audire. Petere narib' olfacere. Petere tactu: palpare. Jūgit infdū huic vbo ablāū. Ci. Audes deq3 ab istis petere? Nunq̄ vero vel raro duos actōs h3 Huius cōposita sunt. Appeto. Competo. Expeto. impeto. oppeto: ꝑpeto. ꝓpeto. repeto: & suppetit: quę habent pe. cor.

¶ Petitio postulatio aliquando etiā gladiatoriū impetus. Ci. Q. ergo tuas petitiones ita coniectas vt vitari nullo mō possent pua quadā declinatione concutiunt

¶ Petesso. is. antiquum verbū. idem quod peto. sicut impetrasso reconciliasso cōmonstrasso qualia apd Plautum plurima. Ci. lib. ij. tuscu Qui hanc gloriaz petessūt nullum fugiunt dolorem. Plau. in Tri. Utrā potius harum mihi artem expetessam.

¶ Petigo. pe. ꝓdu. morbi genus qui & impetigo dicitur q' vicina petat sese late summa cute diffundēs: occupat plerūq3 totum vultum oculis exceptis.

¶ Petimia vlcera in humeris iumentorum q' ima. i. ꝓfunda petant.

¶ Petulans penultima correpta improbus: a quo petulantia improbitas cum alios per contumeliam petim'. Cicero. Desine bonos petulantissima insectari lingua. Quandoq3 ponitur pro superbo. Idem. Petulanter diues. Quandoq3 ꝑ lasciuo. Ouidius. Quinetiam vt possem verbis petulanti' vti: nō semel ebrietas ē simulata mihi. Et generaliter petulantia est lasciuiamentū siue effrenatio immodica ad quodlibet vitiū a petēdo dicta.

¶ Petulcus lasciuus. Uirg. Hędiq3 petulci. Unde meretrices quoq3 petulcas veteres dixerunt a petendo.

¶ Petilus. penul. cor. tenuis exilis. Lucil. Insignis varijs cruribus & petilis.

¶ Petilia. vrbs brutiorū a Philoctete condita απο του πετασσαι. i. volare quia ex augurato locum delegit.

¶ Petilansura significat vngulam equi albam.

¶ Petoritum. pe. cor. genus vehiculi. Hora. lib. j. Ser. Atq3 caballi pascendi ducenda petorita nunc mihi curto Ire licet mulo.

¶ Petra. lapis tenerior mitiorq3 ac minor. Unde gemmę lapides non saxa dicuntur. Hinc Petrosus. a. um: quod est petris abundans. Est & petra Arabię oppidū quod nabathei incolunt. Unde pars ea arabię vocatur petrea. ¶ Petrea: pars Arabię. Et petrea mulier quę pompam in colonijs aut municipijs imitabatur anum q' pedes in petras frequenter impingeret.

¶ Petroleon. oleū quod ex petris naturę spōte fluit.

¶ Petronius nomen viri proprium. Quo nomine vocatus fuit auctor non ignobilis.

¶ Petronia nomen vxoris Uitellij de qua apud Sue. Et Petronia nomen fluuij in Tyberim defluentis dicti q' ꝑ petras fluat.

¶ Petrones rustici dicti sunt a veteribus a petrarum asperitate & duricia. Hinc Plautus petronem veruecē duriorem eleganter dixit vbi ait in cap. Qui petroni nomen induunt veruecti sectario. ego si in via petronē publica conspexero & petronem & dominum reddā mortales miserrimos.

¶ Petroselinon: quasi petrarū apiū: nam inter lapides melior nascitur. Est herba nota quę īter apij ꝑna numeratur componiturq3 ex petra & σελινον apium.

¶ Pexo. as. pecto. is. Unde pexę vestes que pectine cō textę. Et pexati qui pexis vestibus sunt induti. Mart. Pexatus pulchre rides mea zoile semper. Sunt qui dicunt pexas vestes esse pilosas cōtrarias rasis quę pilis carent. In quem sensum accepisse videtur. Hiero. contra Joui. cum ait: Ante nudo eras pede modo non solum calciato sed et ornato. Tunc pexata tunica & nigra subucula vestiebaris sordidatus et pallidus & callosam opere gestitans manum nunc lineis & sericis vestibus & atrebatum ac laodiceę indumentis ornatus incedis. Ibi enim pexam tunicam puto intelligi rasam et quasi laceram. Naz Ubi Persius dixit. Pexumq3 togaq3 recenti. Probus barba inquit tonsurę genus est. quo iuuenes sic tonsi pexi barbi appellantur. Nos ꝑpositionem addimus depexa. Ter. Depexum dabo.

¶ Pezitę. fungi qui sine radice aut pediculo nascuntur quasi pedestres. dicti q' non tollant se altius a terra. πεζος pedes. etiam in ludo scacchorum πεζος.

¶ Phęacum. Ciuitas in planitie est quę ab vtraq3 parte ha b3 duos editissimos vertices in quibus adhuc sūt

grecs. Pheaces vero populi fuerunt Corcyre. Unde et Corcyra pheacia dicta est que in littore maris ionii est. Scribitur in prima cum e diph. Hinc pheacius.a.um. et pheacus.a.um. vna syllaba minus. Prop. libro tertio. Nec mea pheacas equant pomaria syluas.

¶ Phaeton. dictio trisyllaba. Nam ae diuisas syllabas habet et aspiratur. Dictus ἀπὸ τοῦ φαίνειν sol dicitur vt inquit Ser. in lib. quintum enei. Idem libro sexto a luce ardoris sui.

¶ Phethusa fuit vna ex filiabus solis.

¶ Phecasius. calce⁹. Unde phecasios seu phecasiatos sacerdotes et deos vocamus. Seneca ad Lucilium. Si quem palliatum aut phecasiatum consperexis.

¶ Phedrus nomen viri proprium. quo significatur clarus alacer.

¶ Phestus. mons seu promontorium crete. Feminino vero genere ciuitas in eo.

¶ Phagedena. cum z et iph. in pen. Nam grece φαγέδαινα scribitur ἀπὸ τοῦ φαγεῖν. hoc est ab edendo et est exulceratio vsque ad ossa celeriter depascens cum inflammatione saniem male olentem emittens et ad mortem perducens. Auctor. Jul. pollux. Ply. lib. xx. Ulcera que phagedenas vocant folia et radix recens cum melle sanant. Et apud Col. putatur esse morbus quem in iumentis hominem appellant Idem apibus tribuit lib. x. Sepe etiam inquit vitio quod greci φαγέδαιναν vocant intereunt.

¶ Phag⁹. us. et phagi arbor glandifera ἀπὸ τοῦ φαγεῖν. comedere. Virg. in Culi. Ambrosieque manent phag⁹ hedereque ligantis brachia. Hinc phagine⁹.a.um. et phaginus. a.um. pe. cor. pro materiato ex ea arbore. Ouid. li. viij. meta. Illic phaginus dura clauo suspensus ab ansa. Virg. Post valido nitens sub pondere phagin⁹ axis.

¶ Phalisci populi ethrurie quorum oppidum phalerij vocabatur. Sunt qui arbitrentur phaliscos vocari quos nunc corrupte montem flaconem appellant.

¶ Phalacron greci caluum dicunt. Unde Corui aquatici phalacrocoraces dicuntur inquit Ply. Hinc loca satis fruticibusque nuda phalacras appellant quasi calueta: vt que nihil ferunt. Apud Col. Glabreta dicuntur.

¶ Phalara ciuitas a phalaro amne Ithome Minerue proximo.

¶ Phalarica. a phalis. i. turribus dicta est, quia turres defendat vel a phalari siculo tyranno vt Amianus inquit. Hec vt Vege. scribit admodum hastile valido prefigitur ferro quod in longitudine habet pedes tres vt cum armis corpus transfigat: Inter cuius tubam et hastile sulphur resina bitumen stupa conuoluunt infusa oleo quod incendiarium vocant balliste impetu destinata prerupto munimine ardens figitur ligno turritamque machinam incendit. Est autem magna et parua phalarica. Unde Lucan⁹ dixit phalaricam neruis mitti tortilibus. Virg vero ait Turnum manu iaculari potuisse. Unde lib. ix. Sed magnum contorta phalarica venit fulminis acta modo.

¶ Phalaris idis. nomen proprium agrigentinorum regis crudelissimi. Cuius extant epistole.

¶ Phalere equorum ornamenta ἀπὸ τοῦ φάλου dicuntur. seu a verbo greco quod illustrare significat. Virgilius libro quinto. Primus equum phaleris insignem victor habeto. Inde phaleratus.a.um. i. ornatus. Sueto. in Clau. Crassus fungi equo phalerato et in veste palmata. Et non tantum equorum sunt ornamenta phalere quam equitum et nobilium. Liui. lib. xij. tradit Comitia Flauij edilitia tantum habuisse indignitatis: vt plerique nobilium aureos anulos et phaleras deponerent. Ply. lib. xxxiij. refert olim ab ordine equestri phaleras fuisse positas ex indignatione. Apud Teren. phalerata dicta leguntur pro ornatis.

¶ Phalera. portus atheniensis celeber.

¶ Phaleciũ carmẽ dictum a phaleco inuentore. Constat spondeo dactylo et tribus trocheis. hoc et hendecasyllabum a syllabarum vndena mensura vocatur.

¶ Phalene quidam pisces in mari. Ambro. Quid gladios loquar: aut serras: aut canes mariticos: aut phalenas: aut zigenas: balenam dicunt esse.

¶ Phalange sunt quibus bauuli ferendis oneribus vtuntur quas σκευαφόρα Plato appellat. Ply. lib. vij phalange fustes sunt nodis carentes quibus aphri primum contra egyptios primi fecerunt. Jul. pollux. phalanges inquit phalangia dicuntur ligna quibus subiectis naues trahi solent. Sic Nonius scribit phalangas significare fustes teretes qui nauibus subijciuntur Scribit Herodo. ethiopas vicenos dentes elephantorum grandes et e materia ebeni centenas phalãgas tertio quoque anno tributi vice regibus pendere solitos. Latine palange dicuntur a quo fit palango. as. quod est on⁹ aliquod huiusmodi fustibus transueho. Affra. Et capream vnã semilaceram quaterni simul palangabant.

¶ Phalangarij qui aliquid oneris phalangis transuehunt: qui modo tetraphori; modo hexaphori dicuntur. Item phalangarij appellati sunt milites qui erant in phalange quales habuit ad imitationem Alexandri magni Alexander syrius romanorum imperator vt auctor est Lampridius.

¶ Phalangium genus Aranei quod omnibus internodia terna sint in cruribus. Sunt qui phalangij nomine omnes araneos intelligant. Dicitur et phalanx.

¶ Phalanx. langis. dictio macedonica qua non proprie legio sed quadrata acies et cuneus militaris intelligitur quando scilicet pes pedi: clypeus clypeo vir viro in acie conserebatur. Et hoc peculiare fuit macedonum institutum vt auctor est Liuius et meminit Curtius. cuius hec sunt verba. Macedones phalangem vocant peditum stabile agmen. vir viro. armis arma cõserta sũt. Cesar. Milites nostri e loco superiore pilis missis facile hostium phalangem perfregerunt. Unde proculdubio accipitur phalanx pro armorum connexione atque testudine. Hinc per translationem a satyrico poeta dictum est. Iunctaeque vmbone phalanges. Item phalanx est regula continens lances: id est libram. Et phalanx ab Aristotele genus aranei quod et phalangium dicitur tarantola. Item phalanges digitorum internodia dicuntur.

¶ Phaneus mons in promontorio Chiſa Phaneo rege dictus.

¶ Phanesij populi in insulis oceani septẽtrionalibus: qui vt Solinus ait habent aures adeo effusas vt reliqua viscera contegant illis.

¶ Phantasie imagines rerum insidentes animo. Phantasma atis. visum que species vna et nomen est eorum que dormientes videre sibi videntur. phãtasticus imaginatiuus.

¶ Phanaticus. dicitur qui diuino spiritu afflatus est: et cui multe vane apparitiones sunt quales insanientem aiacem percepisse poete ferunt. Hunc morbum errorem vocauit Horatius. Aut phanaticus error et iracunda diana.

¶ Phanio nihil aliud significat quam boni pedis hominem: id est cuius aduentus afferat aliquid foelicitatis: sicut solemus dicere secũdo pede introisse cuius introi

tam pspéritas aliqua sit consecuta vel melius: quoniã
φανιζω est appeo .i. apparitorem vulgariter dicerent:
qui ex voto ꝛ desyderatus tandem: appeat.

¶ Pharmacũ pe.cor. Greci φαρμακον mediũ vbuz qd̃
pro veneno ꝛ p medicamento accipi potest. Unde Ca=
ius iuriscon. Qui pharmacum dicit debet addere bonũ
vel malum.

¶ Pharmacopola.pe. pdu. dici potest vnguentarius q̃
pharmaca.i. venena vel medicinas vẽditat: quales sũt
qui vulgo herborarij vocantur. Componitur enim ex
pharmacon et πωλεω vendo. Hor. in Ser. Ambubaia
rum collegia pharmacopolę.

¶ Pharmacodes. odor medicamenti.

¶ Pharmatusę sunt duę insulę exiles iuxta Atticaz re
gionem in mari salaminiaco. in quaruz altera vt inquit
Strab. lib. ix. sepulchrum circes visitur.

¶ Pharaones appellantur ęgypti reges quod cogno=
men fuit dignitatis vt scribit Euse. Et vt docet Jose=
phus. lib. viij. antiqui. Pharaonis nomen secundũ ęgy
ptios significat regem. Et reges cum primuz peruenie
bant ad imperium. Hoc nomen accipiebant.

¶ Pharmaceutice. grece φαρμακευτικη medicia quę
medicamentis curat. Nã veteres tria medicię gene=
ra fecerũt. Empericẽ q̃ solũ experimẽtis ꝯstat εμπειρια
greci experientiã vocant. Latralepticen quę vnguẽtis ꝛ
Clinicen q̃ victu ꝛ venenis corpibus medetur. Sũt ta=
men qui clinicẽ in duas ptes diuidant. Unaz Diacticen
quę victu medetur. Altera pharmaceuticen.

¶ Pharę numero plurali: vrbs in creta a Misenijs con
dita. Habentur alię in Missenia et alibi.

¶ Pharia a Ptolemęo Plynioq. A strabone vo pha=
rus insula contra Dalmatiã ꝛ Jaderã q̃ nũc vulgo Lis
na illyrico sermone dicitur. Est ꝛ vrbs in ea a qua pha=
rienses populi.

¶ Pharos olim insula ęgypti ob longa puaq̃ cõtra nili
ostia: nunc continenti coniuncta: quę portũ Alexãdrię
efficiebat. sic appellat a an iudero Menelai ibi seplto: cũ
fuisset ibi ab aspide interemptus. Luc. Pharos insula
quondã: In medio stetit illa mari. In ea turris ingens
in petra posita q̃ mari circũluitur: albo lapide octingẽ=
tis talentis a philadelpho Ptolemęo rege. Sostrati
Gnidi architecti Alexãdrinoꝝ amici opa posita fuit ob
salutem nauigantiũ: quę nomen ab insula accepit. Scri
bit Solinus ab hac Pharo turri pharos vocari machi=
nas in portubus ad plucendi ministeriũ fabricatas. qm̃
ex hac pharo Alexandrina dirigebantur nocturnę fa=
cibus accensis. Papi. Lumina noctiuagę tollit pharus
ęmula lunę. Scribit Egesippus. lib. iiij. a gręcis latinis
q̃ pharon appellari ex ipsi⁹ rei vsu: eo q̄ longe videa=
tur a nauigãtibus tanq̃ phanos quod significat lucidũ
immutata littera pharos dicatur. In hac Alexãder no
uam vrbem condere statuit. sed cuz magnę sedis capax
non esset ex illius aduerso condidit Alexandriam. Hic
Pharius. a. um.

¶ Pharisęus. nomen sectę Judęoꝝ religiosę. Erant
enim apud Judęos tres sectę: pharisęoꝝ: saducęoꝝ et
essęorum. A pharisęus fit pharisaicus a. um. Hiero. cõ
tra Uig. Quasi sepulchra pharisaica foris dealbata.

¶ Pharsalici. campi thessalię in quibus ciuilium bello=
rum detonuerunt pcellę a pharsalo oppido appellati:
quod situm est in ripa fluminis Enipei a quo pharsali
dicti. Sunt qui pharsaliam puinciã dicãt a pharsalo du
ce quę primo ęmathia ab ęmathio. Postea Thessalia
a Thessalo. deinde a Macedone Macedonia. Postre=
mo a philippo rege campi philippici.

¶ Pharnax. acis. pe. cor. nomen ppriuz Mithridatis fi
lij. Luc. Nec pharnacis arma relinquãs Tigranẽq̃ me
um. Hic a Cęsare: vt. L. Florus scribit vno ꝛ non toto
plio more fulminis obtritus est.

¶ Pharetra pe. cor. vbi sagittę reponũtur. a φερωκαι
τραυμα: Et qui eam ferunt pharetrati dicuntur.

¶ Pharusij: ppli in africa vsus oceanum occidentalez.

¶ Phase hebraice: latine transitus dicitur: quia tũc ex
ęgypto in patriam remigrauere iudęi.

¶ Phassę. p duplex ss. a grecis palumbi dicuntur.

¶ Phaseolus phasilus siue phaselus seu etiã phaseo=
lus vel phasilus genus leguminis. Col. lib. ij. Ab hoc re
cte phaselus terrę mandabitur vel in veruacto vel me=
lius pingui ꝛ restibili agro. Idem. Phaseoli modij q̃t=
tuor obruuntur totidem operis.

¶ Phasellus. Uide in dictione Fasellus.

¶ Phasma. atis. latine apparatio monstrũ visio dicit.

¶ Phasis. is. vel idis. Colchoꝝ pgrãdis fluui⁹ de quo
Luc. Colchoꝝ q̃ rura facit ditissima phasis. hic vt Am
bro. lib. Hexa. scribit de septẽtrionali pte caucaseis mõ
tibus fus⁹ cũ plurib⁹ alijs in euxinum se pcipitat mare.
Ply. li. vj. Nauigat phasis q̄ libz magnis nauigijs. xxx
viij M. d. p. Inde minorib⁹ lõgo spatio pontibus cẽtuz
viginti puius. Grece etiam phasis: latine fama dicitur.

¶ Phasiani: aues notę a phasi fluuio ad nos traducti
ab argonautis. Nãq̃ ex ea regiõe in gręciã transportatę
sũt. Mar. Argoa primum sum transportata carina: an=
te mihi notum nil nisi phasis erat. In hanc auem Itim
Terei mutatum Mythici fabulantur.

¶ Phasianarius qui phasianos pascit. Paul. Jurecõ.
Phasianarij autẽ ꝛ pastores ansez non continentur.

¶ Phedõ atheniẽsis in ꝯuiuio a trigĩta atheniensiũ ty
rãnis necat⁹ fuit. Huius filię vgines erant q̃ vt vginita
tem seruarẽt morte inuicẽ se ꝯplexę in puteũ pcipitaue=
re. Fuit ꝛ ali⁹ hoc nõie phũs Elidensis Socratis audi=
tor ingenio liberali. Qui vt quidã scripserũt seruiuit le
noni p inde quasi meritori⁹ puer: q̃stuarius q̃ mancipiuz
eum Cebes socraticus emisse dicitur habuisseq̃ in phi=
losophuz discipulũs atq̃ is postea philosophus illustris
fuit. Cuius nomini Plato libruz de immortalitate ani=
mę dedit. ꝛ alio nomine phedon inscribitur.

¶ Phegor. lingua hebręa Priapus appellatur vt indt
Hiero. contra Jouinianum.

¶ Pheneum: oppiduz in Arcadia. Pheneus vero am
nis in alpheum defluens.

¶ Pherę vt ait Stra. Pelasgicoruũ cãpoꝝ termin⁹ ad
Magnesiã q̃ vsq̃ ad Peliũ mõtẽ porrigũt. Emporium
pherę hũt pagasas: q̃ ex loco Peli⁹ Jasonẽ ac nauẽ ar=
go emisit. Unũ Pagasę⁹ ꝛ pherę⁹ appellat⁹ fuit. Fuit tñ
ali⁹ Jasõ pherę⁹ tyrãn⁹. Sz de Thessalo Jasone itel=
lexit. Ci. li. offi. cũ dixit Phereũ Jasõez cęterz anteposuit

¶ Pherecydes. pe. cor. philosophus et poeta tragicus
ex Syro insula. Floruit regnante Seruio Tullo apd̃
romanos vt Cice. lib. j tus. refert. Hic primus dixit ani
mos hominũ esse sempiternos. Primus scripsit soluta
oratione vt Apul. in floridis auctor est. repudiato ver=
suum nexu: quẽ Pythagoras magistruz coluit. Periit
phthiriasi: hoc est pediculari morbo. De quo Sere. Sz
q̃s nõ paueat pherecydis fata tragoedi q̃ nimio sudore
fluẽs aialia tetra eduxit turpi miserz q̃ morte tulerunt.

¶ Pheretrum. Uide in dictione Feretrum.

¶ Phiala. pen. l. cor. vas vini vel aquę plerunq̃ ex au=
ro conflatum. Omnis enim vini vel aquę vasa phialę

dici possunt. Unde Iuue. Aurea vocat phialas dicens: Virro tenet phialas: tibi non committitur aurum. hoc est vasa aurea quę Virroni cõmẽdata sunt. Greci ἀπὸ του πίνειν πεισφ. i. a bibendo.

¶ Phidias statuarius clarissimus qui Mineruę statuã egregie fabricauit amplitudine cubitorum. xxvi. quę ebore & auro constabat. In cuius scuto Amazonum plium cęlauit & deorum gigantumque dimicationes. In soleis lapitharum & centaurorum. A Plynio dictus est artifex nunquam satis laudatus. De quo Quintil. li. xii. Phidias diis quam hominibus efficiendis melior. In ebore vero lõge citra ęmulũ vel si nihil nisi Mineruã Athenis: aut olympiũ in helide Iouẽ fecisset. Hinc Phidiacus. a. um. penã cor. Proper. Phidiacus signo se Iupiter ornat eburno.

¶ Phidicia coenationes lacedęmonii seu conuiuia nominabant siue quod philias. i. amicitię causa instituta sint: siue potius a psimonia φειδωμαι eni significat pco & abstineo φειδω pcitas & psimonia φειδωλὸς pcus. Unde & phidicia conuiuia de parca & frugi. Cice. lib. tus. Quid victũ lacedęmoniorum in phidiciis nonne videamus? Cõueniebant enim ad phidicia conferentes singuli farinę medium: vini choros octo casei quinque minas: ficuũ quinque semis minas.

¶ Philos latine amor siue amicus. Philetus amabilis

¶ Philanthropos. pe. pdu. latine humanus. i. amãs hominẽs. Quo nomine dictum est lapę genus quod vestibus hominũ adherens eos amare videatur. Philãthropia humanitas. i. amor erga homines.

¶ Philandros. amans virum.

¶ Philadelphus. amator fratris. Philadelphia fraternitas amor fratris. Et philadelphia nomẽ ciuitatis in mysia regione asię terremotibus concussa cuius incolę in agris magna ex pte degebant. In hac fuit vna ex septem ecclesiis. Supra philadelphiam orientem versus exusta regio patet stadiis longa quingẽtis: quadringẽtis lata: vbi nullę arbores pter vitem inueniuntur quę exustum vinũ fert ita elegans vt nulli cedat. Summa camporum facies cinerulenta est: montana petrosa & nigra. Quidam ex crebro fulminum ictu id contigisse arbitrantur: nec dubitant quę de Typhone dicuntur hoc in loco fabulari. Sed credibilius est subterraneũ ignem qui postea defecerit regionem exussisse.

¶ Philaretus. pprium nomen viri: & latine amator virtutis dicitur. Grece enim ἀρετὴ virtus dicitur.

¶ Philargyria ex argyrion quod apud nos argentum significat componitur et auiditas argenti siue auaritia transfertur.

¶ Philalethes veri amator latine dicitur.

¶ Philocalus dici potest amor boni vel mundus politus elegans philocalia amor pulchritudinis.

¶ Philomella nomen mulieris Pandionis filię atheniensis regis et sororis Prognes quę cum Tereo compressa fuisse tandem vt est in fabulis deorum miseratione in auem sui nominis conuersa fuit: quę et Luscinia dicitur. Nec cessat deflere cantu dulcissimo iniuriã quã passa est: & interpretatur Amabilis.

¶ Philorcium foeminę proprium per amatoriam adulationem dictum.

¶ Philo philosophus hebręus qui sapientia librum scripsisse dicitur. fuit et alius philobiblius vt Eusebius libro euan. pręparationis testatur hos Porphyrius libro iiii. magnis laudibus decorauit.

¶ Philosophia amor & affectatio sapiẽtię. sophia sapiẽtia dicitur. Hęc scientia diuiditur in tres partes in moralem: naturalẽ & rationalem. Prima componit animũ Secunda rerum naturam scrutatur. Tertia pprietates verborum exigit & structuram. Moralis grece ęthice dicitur. De qua Seneca philosophia animum format & fabricat: vitam disponit: actiões regit: agẽda & omittenda demõstrat. Sine hac nemo securus est. Hęc amplissima artiũ dicitur. Apul. disciplinam regalem appellat. tam ad benedicendum quam ad bene viuendum repertam. A philosophia fit philosophus amator sapiẽtię: philosophicus. a. um. Philosophaster: philosophorum imitator. Philosophor. aris. Cic. lib. i. de natura deorum. Et cũ minime videbamur. tum maxime philosophamur.

¶ Philesius: cognomen Apollinis. Greci φιλήσιον amabilem dicunt: quia lumen eius exoriens amabili veneratione oculorum consultamus.

¶ Philippus: nomen viri pprium et latine equorum amator bellicosus dicitur. Quo nomine dictus est Alexandri magni pater: & romanorum imperator qui primus ex romanis imperatoribus christianus fuisse phibetur.

¶ Philippi. ciuitas thracię quam Philippus macedonũ rex ędificauit. et a nomine suo Philippos nominauit. Virgilius. Romanas acies iterum videre philippi: Hic Philippicus. philippica. um. vt Campi philippici. In campis philippicis primo Cesar & Pompeius: Postea Augustus & Brutus cum Cassio dimicauerũt. Hic etiã Philippensis et hoc philippense: vt Philippẽses ciues & philippense bellum quod apud philippos gestum.

¶ Philippei siue philippi sunt aurei nũmi pciosi quorũ apud Plau. frequens mentio est: vt in Penu. Hic sunt numerati aurei trecenti nummi qui vocantur philippei.

¶ Philosarca: amator carnium. Hiero. Nos simplices & philosarcas. i. amatores carnium:

¶ Philologus. amator verborum vel studii.

¶ Philolaus. nomen viri proprium: et latine amor populi dicitur.

¶ Philoponus. amator laborum. Philopõia amor laborum.

¶ Philosomatos: amator corporis σῶμα greci dicunt corpus quasi σῆμα: id est animę sepulchrum. tanquam ibi sepulta sit.

¶ Philopsychia: cupiditas vitę. philopsychus cupidus vitę.

¶ Philotimos: honorum cupidus.

¶ Philetęrus: amans amicos.

¶ Philoleutheros: amator libertatis.

¶ Philęremus: amicus solitudinis. pe. pdu.

¶ Philocharis: charus & amicus.

¶ Philogatus: nomen viri pprium quo significatur benignus.

¶ Philocompus. amator iactantię.

¶ Philoctetes. tis. vel tę. nomen Pęantis filii & Herculis comitis. quasi amoris possessor. Proper. Tarda philoctetę sanauit crura machaon.

¶ Philomathes: discẽdi cupidus. Philomathia amor discendi.

¶ Philopolites: amator patrię

¶ Philostorgus: amicus beniuolus necessarius. philostorgia indulgentia amor parentum.

¶ Philonicus. iurgiosus contentiosus: victorię amator.

¶ Philtra. latine amatoriis genus veneni amorem et vt plurimum insaniam ingerentis. φίλτρον enim apud nos amatorium dicitur. Ouidius libro. ii. de arte. Philtra nocent animis: vimque furoris habent. Iuue. Hic thessala vendit philtra quibus valeat mentem vexare mariti.

¶ Philo nomen philosophi academię pricipis cui se totum tradidit. Cicer. vt ipse in Bruto testat admirabili quodam ad philosophiā studio concitatus: cum ille in bello mithridatico domo fugisset: romāq; venisset.

¶ Philohistoricus: amator historiarū. Hier. ad Paulī. Amantius vir et quattuor propheetas tempore ocius ⁊ totus mundi philohistoricus lapidem precisuz de monte sine manibus claro sermone pronunciat.

¶ Philozous grece φιλοζους nimis cupidus vite

¶ Philoenus amator vini potator.

¶ Philoxenus hospitalis: philoxenia hospitalitas.

¶ Philodulus pe. pdu. amator seruorum.

¶ Philopes puerarius: pędico: amator puerorum

¶ Phimosis dicitur cum glans membri virilis ita tegitur preputio vt nudari non possit.

¶ Phison nomen fluuij: quod (teste Josepho lib. j.) significat inundationem: qui eductus in Jndiā in pelago late diffunditur: quod Geta nuncupatur a grecis. Hic circuit omnem terram Euilath: vbi est aurum, et ibi carbunculus et lapis preciosus.

¶ Phyllon p duplex ll. latine folium dicitur vna littera detracta. Hinc pentaphyllon: melanphyllon: platiphyllon: ⁊ huiusmodi multa.

¶ Phylon p simplex l. signifi. gentē: gēus: nationem

¶ Phylarchus latine princeps gentis.

¶ Phylira pe. cor. ppter arbor. quā latini Tiliā vocāt: quāuis alij dicant esse membranā tenuissimā inter corticē ⁊ lignū tylię. Ex hac arbore fiebant coronę: q̄ in magno honore apd antiquos fuerūt. Hora. lib. j. car. Displicēt nexę phylira coronę. Ouid. lib. fas. Ebri⁹ incinctis phylira conuiua capillis. Ply. Ro lib. xxiij. accipit phyliras p capillamentis filisq; tenuissimis. Phylira inquit croci nimiū salē cibis eximunt. Et lib. xiij. Preparantur ex papyro chartę diuisę acu in p̄tenues: sed q; latissimas phyliras. Mar. li. de nup. philologię accipit phylirā p mēbrana tenuissima. Cuius hęc vba sunt Libri in phylirę cortice subnotati.

¶ Phyllura idem quod phylira. s. membrana et tenuissimum capillamentum.

¶ Phylaca pe. cor. locus custodię: hoc est carcer. Plau. Jllic est abductus recta in phylacam vt dignus ē. Phylacista carceris custos.

¶ Phyllis nomē lycurgi thracū regis filię. quę demophoonta thesei filiū ex troiano bello redeuntē amauit: ⁊ in coniugū suū rogauit. Jlle ait ante se ordinaturū rem suam ⁊ sic ad eius nuptias reuersurū. Profectus itaq; cū tardaret phyllis ⁊ amoris impatiētia ⁊ doloris ipulsu q se spretā eē credebat. laqueo vitā finiuit: ⁊ cōuersa est in arborē Amygdalū sine folijs. Postea reuersus demophoon cognita re eius amplexus est truncum qui velut sponsi sentiret aduentum folia emisit. Unde etiā phylla sunt dicta a phyllide que ante petalia dicebātur. Est ⁊ phyllis amnis bithynię. a quo phylli phyllienses q; dicuntur: vt inquit Strabo.

¶ Phima. atis. gen⁹ tuberculi mollis furunculo rotundioris planiorisq;: quod in pus cito conuertitur.

¶ Physis latine natura dicitur: a quo physicus naturalis. Physica. orū. naturalia: vt physica Aristotelis. Unde ⁊ metaphysica supernaturalia.

¶ Physiologus de naturis disserens. Hier. contra Jouin. Legamus physiologos ⁊ reperiemus turturis hāc esse naturam: vt si parē pdiderit: alteri non iungatur.

¶ Physionomia naturę regula. Nam id vbum significat mores naturasq; hominū coniectatione quadam de oris ⁊ vultus ingenio sciscitari.

¶ Physeter. eris. pe. p. genus piscis marini admirabili magnitudine φυσαω spiro vel sufflo. Unde Ruff⁹ in arato. Delphinos virides ⁊ physeteras aheos.

¶ Phygethlon vt inquit Cor. Cel. Tumor est non altus: latus: durus: rubicundus cū vehementi inflammatione punctioneq; ac membrorum distentione: neq; materia magnopere in pus conuertitur.

¶ Phyton sine h in scda priū c̄ capit p re locata. Uulgus fictū appellat. Jnde emphyteosis Phytū etiā latine plāta. Phyton cū th. in vltima significat serpentem.

¶ Phlanates populi sunt: a quibus nomen sinui est inditum quē modo nautę Quernariū appellant. alij carnariū ppter naufragia pcelloso ferme semp transitu. Jn recessu eius Senia vrbs: cuius a tergo specus sunt vnde vehementes nulla fere non ora venti pflant: ea q; res infamem sinū eius reddit. Dicti phlanates ab oppido phlano: vnde sinus omnis hic phlanonicus vocatur qui a pola colonia Jaderā vsq; diffunditur.

¶ Phlebotomia: incisio venę quę fit ad sanguinem minuendum sedandi feruoris gratia φλεψ enim latine vena. Phlebotomū ferrum quo vena secatur.

¶ Phlegmon latine inflammatio quotiēs sanguis vtilis et mediocriter crassus fertur subitus in aliquam corporis ptem: sed phlegma pituita.

¶ Phlegethon fluuius infernalis flammis ęstuantib⁹ rapidus φλεγω ardeo. Uerg. Quę rapidus flāmis ambit torrentibus amnis Tartareus phlegethon torq̄tq; sonantia saxa. Hinc phlegetontheus. a. um.

¶ Phlegma. atis. pituita. Jnde phlegmaticus qui ex phlegmate laborat. Phlegma vt inquit Aug. lib. xj. ci. dei. Jn capite domiciliū habet.

¶ Phlema dicitur cum ex labore vię sanguis defluit circa talos.

¶ Phlegonitis lapillus q in eo flamma quędam intus ardere videatur.

¶ Phlegyas Martis filius rex lapitharum in thessalia pater Jxionis ⁊ Coronidis: a quo phlegyę populi thessalię sunt cognominati.

¶ Phlegrei campi duo fuere alter in gręcia a phlegra thessalie vallę: vbi gygantes cum cœlestibus pugnauere. Uel απο του φλεγειν: quod est vrere atq; inflammare: quoniam terra prēliorum concitatrix est: dum ibi gygantum bellum exarsit. Alter in campania prope Cumas: in quo Hercules cum his prēlium commisit. De quo Strabo libro quinto scribit. Fortunatus erat ⁊ cāpus nomine phlegręus. in quo nona gygantibus gesta fabulę diuulgant. Jta dictus a colle qui olim plurimus ignis euomebat: quem Uesuuium scriptores appellāt. Ex hoc Hercules existimatur sicut Diodo. meminit gigantes fugasse.

¶ Phlegmones inflammationes siue collectiones. q̄s ⁊ impetus nostri vocant.

¶ Phleos herba palustris ad nexus vtilis ex qua phlonię vestes ab Herodoto etiam dicuntur.

¶ Phlyctena latine pustula: quarū tria sunt genera Exāthemata quę Ply. eruptiones pituitę ⁊ papulas appellat. Psydracion paulo durius est ac subalbidū ⁊ acutū. Epynctis quę tertium discrimen est.

¶ Phlius untis. ē vrbs i medio sycionij argiuiq; agri vbi religiosissime colebatur hebe. Castelluz phliuum nominat Plynius.

¶ Phoca piscis bos marinus a sono mugitus. Uergil. li. iiij. Geor. Et turpes pascit sub gurgite phocas. Hic

corio ⁊ psilis tactus parit in terra pecudū more: canū modo coit. In somno mugit: a quo ꝓcipue vituli nomen accepit. Fuit ⁊ nomen Imperatoris Romanorum.

¶ Phoce. es. oppidum bœotię.

¶ Phocęa vrbs minoris phrygię vt inquit Ptol. atheniensium colonia: vnde ꝓfecti sunt qui massiliam apud Gallos non ꝓcul a rhodano condidere. Dicta phocęa ꝙ vituli marini magno numero comparuissent vrbē condentibus. Est ⁊ in Caria phocęa monti mycalę apposita. Ab hac phoceenses: vt a grecorum phocide phocenses. Ab vtraqꝫ phocaicus. Unde muricē phocaicū. Ouidius posuit a phocęa non ꝓcul a sardibus.

¶ Phocees populi Ionię: qui primi longis nauibus secundum Herodotum vsi sunt.

¶ Phocis parua grecoꝝ regio. vbi oraculū delphicum. Luc. lib. v. Massalięqꝫ suę donatur libera phocis. In ea enim est oppidum Delphi ex helicone mōte. Fons Castalius ⁊ Cephisus amnis ⁊ mons parnasus: ī quo Apollinis templum. Hinc phocides ⁊ phocęi dicti sunt q̄ massiliam condiderunt. Hos varro scribit trilingues esse: ꝙ grece ⁊ latine ⁊ Gallice loquantur.

¶ Phocion atheniensis vir clarus cognomēto bonus pauꝑ. Fuit enī semꝑ pauꝑ cū ditissimus esse potuisset ꝓpter frequētes ei delatos honores. Hic neqꝫ ridere neqꝫ lachrymare ab vllo vnq̄ꝫ ē vis⁹. Et in concione cū q̄s dixisset. Cogitabūdus videris o phocion. Recte coniectas. Cogito. n. si qua valeo in his breuitate vti q̄ apud Athenienses dicturus sum. Hinc cū legati philippi Macedonū regis ingentia munera offerrēt hortarenturqꝫ vt ea acciperet. Quis eniꝫ ipse facile his careret liberis tamen eius essent necessaria: quibus difficile foret in sūma paupertate ad paternā gloriā ꝑuenire. Si mei inquit similes erunt. idem hic agellus alet illos qui me ad hanc dignitatem ꝑduxit. Si dissimiles nos meis impēsis illorum ali: augeriqꝫ luxuriam.

¶ Phœbus Apollo qui Iouis ⁊ latonę filius fuit eodē ꝑtu cū Diana genitus: quę ⁊ ip̄a phœbe vocitata est: diuinationis ⁊ sapientię deus a poetis existimat⁹ ⁊ medicinę reptor. Dictus phœbus quasi φωβιος ab φως et βιος. i. lux vitę.

¶ Phœbas. adis. fatiloqua ꝙ phœbei numinis concepto afflatu fureret ⁊ agitaretur in bacchantis imaginē. Sidonius. Nec sic intortum violatę phœbados vltrix In danaos fulmen iecit.

¶ Phœnix Agenoris fili⁹ Cadmi frater q̄ phœnicib⁹ imꝑauit: a quo phœnicia. ⁊ phœnix arbor palma: ⁊ color ruber: a q̄ phœnice⁹. a. um: vt color phœnice⁹. qd̄ ⁊ phœnicū d͛. i. purpureū. Simil͛ phœnix auis a purpureo pennaꝝ colore dicta: toto orbe celeberrima in arabia nascens aquilę magnitudine q̄ annis sexcētis ⁊ sexaginta viuere d͛ gn̄is tā mas. q̄ꝫ fœ. Hiero. in expositiōe symboli. Quid miꝝ videt͛ si ꝟgo ↄceperit: cū orētis auē quē phœnicē vocat in tantū sine coniuge nasci vel renasci cōstet: vt semꝑ vna sit: ⁊ semꝑ ipsi ip̄a nascendo vel renascendo succedat. Itē ad ꝑsidium. Phœnix auis est ī India ⁊ ꝑ quingentos annos de libano implet se aromatibus ⁊ sic nidificat ⁊ indicat sacerdoti heliopolitano mēse famenoth aut famurth. Implet arā sacerdos sarmētis et ibi confert phœnix aromata ⁊ electrū arę īponit. Et primo solis ortu phœnix quidē mouet pennas. Solis vero calore accendit͛ electrū: et sic exuruntur aromata: ⁊ ipsa phœnix incenditur. Crastino die de cinere gignitur vermis: secundo pennas affert. tertio ad ātiquā redit naturā: ⁊ sic ad sua loca reuertitur. Amb. li. hexame. Phœnix auis in locis. Arabię ꝓhibet͛ degere: atqꝫ ea vsqꝫ ad annos quingentos longęua ętate ꝓcedere: q̄ cum sibi finem vitę adesse aduerterit, facit sibi thecā de thure ⁊ myrrha: ⁊ cęteris odoribus: in quaꝫ impleto vitę suę t̄p̄e intrat ⁊ morit͛: de cuius carnis humore ꝟmis exurgit: paulatiqꝫ adolescit: ⁊ ꝓcessu statuti t̄p̄is induit alaꝝ remigia atqꝫ in superioris auis speciē formā reparatur. Est ⁊ phœnix nomen fluuij in thessalia ī asopū fluentis. Et phœnix qui ex phœnicia est populus: queꝫ Iosephus scribit inuenisse grecas litteras. Unde Luc. Phœnices primi (famę si credit͛) ausi Mansuram rudibus vocem signare figuris.

¶ Phœnicia regio in syria a phœnice rege sic vocata Iudęę contermina. In ea sunt Tyros ⁊ Sydō vrbes: Carmelus ⁊ Libanus mōtes in quo thura leguntur.

¶ Phœnicium color rubens. Hie: in expositione psal. Si fuerunt peccata vestra sicut phœnicium velut niueꝫ dealbabo. Nam greci φοινικον phœnicium vocant.

¶ Phœnissa mulier ex phœnicia.

¶ Phœnicis. idis: purpura: pannus rubens. Phœniceus puniceus ruber.

¶ Phœnicopterus. pe. cor. auis rubentes pēnas habēs greci vocant phœnix rubrum ⁊ πτερον alam. Iuue. Et scythicę volucres ⁊ phœnicopterus ingens.

¶ Pholus fuit vnus ex centauris Ixiōis ex nube fili⁹.

¶ Pholoe mons archadię syluosus: de quo Luc. li. vij. Scilicet ipse petet pholoen petet ignibus œthon.

¶ Phonascus vocis ꝓnunciationisqꝫ magister ⁊ moderator dictio greca. Quintil. lib. xj. Sed cura non eadeꝫ oratoribus quę phonascis. Sue. de Aug. Pronunciabat dulci et ꝓprio quodaꝫ oris sono: dabat ⁊ assidue phonasco operam. Is enim voceꝫ intorquere remittere: lenire: exasperare docebat. Fracto nomine a verbo φωνεω: quod significat loquor.

¶ Phorcys huius phorcys ⁊ phorcyn ⁊ phornicynis nomen neptuni filij.

¶ Phosphorus. pe. cor. latine lucifer stella.

¶ Phragmon nomen statuarij ⁊ pictoris egregij sicut ⁊ polycletes.

¶ Phrasis eloquentię corpus: et dicēdi modus: Dicta a φραειν: quod est fari ⁊ differere: Hieron. in ꝓlo. lib. Re. Secundus grecus est quod ex ip̄a phrasi ꝓbari potest. Quintil. Macer ⁊ Lucretius legendi quidē: sed nō vt faciant phrasin. A phrasis fit theophrastus.

¶ Phrenitis morbus lędens mentem ⁊ ad insaniam furoremqꝫ deducens απο του φρενος: id est deturbatio mētis. Inde phrenitic⁹ qui ex eo vitio laborat. Apud Iuue. phrenesis pe. ꝓdu. legitur. Cum furor haud dubius cum sit manifesta phrenesis. Aliter Seren⁹ ꝓtulit. Ex vitio cerebri phrenesis furiosa mouetur: Amissasqꝫ refert frendens amentia vires.

¶ Phronimos latine prudens: phronisis prudētia. Cicero libro primo offi. Princepsqꝫ omnium virtutum est illa sapientia quam greci sophiam vocant. Prudentiaꝫ enim quā greci phronisin dicunt aliā quandā itelligim⁹ quę est rerum expetendarum fugiendarūqꝫ scientia.

¶ Phrygia regio minoris asię a Phrygio amne: qui eam a Caria diuidit. Uel a Phrygia cecropis filia vbi Dardania a Dardano Iouis filio. Inde a Troe Erychthonij filij Dardani filio. Troia in qua Ilion. Duę tamen feruntur Phrygię. maior: scilicet et minor quę Epictetus dicta fuit. Phryges Christianā fidē tenuerunt diu. Sed emersit ap̄d eos montanus quidā qui se paclytū nominauit gentēqꝫ illā infecit: cū quo mulieres

Prisca et Maximilla relictis viris suis incedebant: et illius inspiratione prophetisse dicebant: multisque erroribus phrygiam et vicinas regiones impleuerunt. Phrygia ab aquilonis parte est Gallatie collimitata. A Meridie Lycaonie pisidie mygdonieque contermina. In ea est Ida mons et tmolus et pactolus fluuius. Ex ea fuit sibylla nona que sic vaticinata est. Tuba de coelo vocem luctuosam emittet: tartareum chaos ostendet dehiscens terra. Venient ad tribunal dei reges omnes. Deus ipse iudicabit pios simul et impios: tunc demum impios in ignem et tenebras mittet. Qui autem pietatem tenent iterum viuent.

¶ Phryx. gis. gene. mas. pro eo qui est ex phrygia. Hier. Compelle phrygem et ponticum: vt locustam comedat. Dicitur et phrygius. a. um. Ver. lib. ix. de mulieribus loquens inquit. O vere phrygie.

¶ Phrygiones qui acu pingunt: vel qui vestes acu auro intexunt. Phryges enim primi inuenere talem texturam Ply. li. x. Pictas vestes iam apud Homerum fuisse video. Unde nate triumphales acu facte: id phryges inuenerunt. Ideoque phrygiones appellati sunt. Idem appellat dardanum aurum.

¶ Phthia ciuitas thessalie a qua phthius et phthiota. Unde achilles phthius dictus est. Ouidius. Quam sine me phthijs canescant equora remis: Et videas puppes ire relicta tuas.

¶ Phthiotis. idis. dicta est vna ex quattuor thessalie partibus: vt inquit Strabo.

¶ Phthiriasis morbus pedicularis ἀπὸ τῶν φθειρῶν: quod est pedes et pediculos vocamus. Unde phthirophagi dicti sunt populi solis piscibus viuentes a tenuitate victus quasi pediculis vescantur. Hi sunt iuxta pontum euxinum. Hoc morbo extinctus est Silla dictator et Pherecydes poeta.

¶ Phthisis tabes morbus quo pulmonis exulceratio fit ex pituita a capite distillante ἀπὸ τοῦ φθίνειν: quod est tabescere. Unde phthisici vocantur. Sunt qui phthisim phthoem quoque appellent: sed illud genus maxime quo sanguis reijcitur: quali morbo laborasse theopompum et ab Asclepio curatum tradunt.

¶ Phthongus sonus. Unde diphthongus. Quam ob causam phthongus et harmonia in coelo dicantur. Vide Ptolemeum lib. iij. harmonice institutionis ὅτι φθογγὸς μέν ἐστι τοῦ ἁπλοῦ ἤχου φθόγγος παραγέται. Qui autem Pythagoram dicant aliqui primum inuenisse coelum harmonia volui an alij Suidas noster explicat.

¶ Phucus animal volatile paruum: a phago comedo. Vide in dictione fucus.

¶ Phut inde phutei: vt Josephus scribit mauritanie populi. Fuit autem phut Chame filius: cuius pater Noe. Ita enim a grecis vocari dicitur: quem hebrei Noe dicunt: vel potius chanoch.

Pante I

¶ Piaculum sacrificium cultus et quicquid agitur seu habetur pro sacrificatione peccati. Ver. Ea prima piacula sunto. Hora. lib. car. Teque piacula nulla resoluent. Hoc est nullis hostijs te expiabis. Aliquando dicitur crimen: flagitium. Hiero. in lib. Judi. Nunquam tantum nefas et tam grande piaculum factum est in Israel. Verg. lib. vj. Distulit in seram commissa piacula mortem.

¶ Piare significat colere. Plau. Ubi piem pietatem si isto more morata tibi postulem placere. Quandoque contaminare: polluere quod et impiare dicitur: quemadmodum sacrum ponitur pro execrabili. Quandoque pie amare. Nenius. Nemo est qui magis suos piet liberos. Aliquando purgare. Verg. Et culpam miserorum morte piabunt. Huius verbi composita sunt expio: quod est purgo. Impio: contamino. Hier. in plo. Aggei Sed cum memoratus populus multis tribus idolis seruiendo etiam effusione sanguinis innocentium se grauiter impiasset. lxx. annorum captiuitatem eundem populum statuit sustinere.

¶ Piatrix sacerdos: que expiare solita erat.

¶ Piamen seu piamentum erat id quo in expiando vtebantur. Est tamen dictio magis poetica quam oratoria: nam grandis est differentia de vsu dictionum: que varijs scribendi generibus conueniant alijs vtitur satyricus: alijs orator: alijs historicus.

¶ Piaculare quod ad satisfactionem peccati pertinet. Liui. lib. i. Itaque vt cedes manifesta aliquo tum piaculo lueretur imperatum patri vt filium expiaret pecunia publica. Is quibusdam piacularibus sacrificijs factis que deinde genti horatie tradita sunt. Piacularis tristia per que malum fieri opinabantur. Nam a superis felicitatem. ab inferis dijs infelicia dari censebant. Piacularia auspicia dicebantur: que sacrificantibus tristia portendebant: cum aut hostia ab ara profugisset: aut percussa mugitum edidisset aut in aliam partem corporis quam oporteret cecidisset.

¶ Piabile quod purgari potest: cuius contrarium est inexpiabile. Aug. super. Jo. viderunt se ingenti crimine impietatis astrictos: quando illum occiderunt: quem venerari et adorare debuerunt: et hoc putabant esse inexpiabile.

¶ Piens. a pio. as. cum significat pie amo. A quo pientior pientissimus. Piens tamen in vsu non est.

¶ Pietas (inquit Cice. lib. artis veteris) est per quam sanguine coniunctis patrieque beniuolis officium et diligens tribuitur cultus. Aug. vero sic. Pietas proprie dei cultus intelligi solet. quam greci Eusebian vocant. Hec tamen et erga pentes officiose haberi dicitur. More autem vulgi hoc nomen etiam in operibus misericordie frequentatur. Quod ideo arbitror euenisse qui a hec fieri precipue deus mandat: eaque sibi vel pro sacrificijs: vel pre sacrificijs placere testatur. Ex qua loquendi consuetudine factum est: vt deus ipse dicatur pius: quem tamen greci nullo suo sermonis vsu eusebian vocant. Quis eu sebian pro misericordia illorum etiam vulgus vsurpet. Huius contrarium est impietas: que ab iniustitia sic distingui solet: quia illa in deum: hec dici in homines potest. Per illam contemplatione delinquitur: hac opere et factis peccatur. Pietas etiam a Romanis dea putata est.

¶ Pius pia pium quandoque religiosum significat. Verg. Dij meliora pijs. Quandoque misericordem: benignum: Cice. Non secus in me pius quam pater in filios. Quandoque castum. Quintilianus. Et pios amores ac pudicos. Huius contrarium est impius. Existimo autem quod deductum sit a greco pius immutatiuncula quadam πέασ ὸς παρ' εἰσὶ λέγεται pius.

¶ Picea genus arboris: quam Ply. lib. naturalis historie: quintam speciem cedri scribit esse.

¶ Piceus. a. um. a pix fit.

¶ Pico. as. significat pice quicque linio. Plyn. lib. xxx vi. Sed vasa tuentur picando parietes. quoniam et tectoria calx roditur. Sciteque dictum est ad tecta eos pice: ad vinum calce vti: quoniam sic in iusta condiunt. Huius composita sunt compico: et impico. Unde Col. libro septimo. Si dolore neruorum claudicat: oleo et sale genua: poplites et crura compicanda sunt: donec sanentur.

¶ Picatus a.um. qđ pice linitū est: seu ꝯditū vt vinū picatū. Antiq̄ eñ vinū pice ꝯdiebant: qđ picatū vocabant Ply. Pice ꝛ resina ꝯdire musta vulgare Italię est. Erat ꝛ picatū aliud qđ spōte naturę suę picis saporem recipiebat: ꝛ hoc in agro viennēsi peculariter nascebatur. Ply. Iam inuēta vitis ꝑ se in vino picē habēs respiciensq̄ viennensem agrum.

¶ Picus auis parua vncorū vnguiū: cauat arbores in q̄bus pullos educat: ꝛ scādit in subrectū felium modo. Dicta a pico Saturni filio: q̄ ei nomen dedit. vt docet Plyni. li. x. Et q̄m hęc auis Marti sacra est. Quoq̄ Pic⁹ martius dr̄ Picos Romani veteres vocabant. Quos greci gryphes vocant. belue quadrupedes auritiq̄: visu ꝛ forma terribiles: corpe leonino: rostro: alis: pedibus aquilis similes. habitare in hyperboreis montibus: in asiatica scythia ferunt: vbi aurū ꝛ gēmę nasci ꝓhibent: ibiq̄ tanta rabie in hoīes deseuiūt vt terrā ip̄am inhabitabilē faciāt. Et quasi geniti esse videant ad plectēdam auaricię temeritatē. Plau. Pici diuites q̄ aureos mōtes colunt eos solus supero. Sed hoc vt multa alia fabulosuꝫ est. Fuit ꝛ Picus rex latinorū: fauni pater: ꝛ latini regis auus augurioꝝ peritissim⁹: ꝛ prim⁹ hac aue vsus est in auspicijs. Oui. Picus in ausonijs ꝓles saturnia terris.

¶ Pica cuius formi. videat apicus: lōge tum diuersę significationis est. Nā auis est magnitudine palūbę: alis vario colore et pręsertim cęruleo depictis humana verba ꝓferens. Mar. Pica loquax certa dn̄m te voce saluto Si me nō videas esse negabis auem. Est ꝛ alia pica sub ventre alba sup̄ius nigra: q̄ varia appellatur.

¶ Picenū regio Italię in qua est asculū: a pico martio aue dicta: cui⁹ ductu ꝛ auspicio sabini cū asculū ꝓficiscerētur in vexillo eoꝝ picus ꝓsederit. Nā sicut Stra. li. v. scribit. Cōditores picentium e Sabinoꝝ terra ꝓfecti sunt: a quib⁹ orti sunt. Picenū quondā vberrimę multitudinis. Nāq̄ trecenta ꝛ sexaginta millia picentiū in fidem Romani populi venere. Ea nūc martia anconitana dr̄. Incipit a Troento amne vsq̄ ad Isaurū fluuiū: q̄ nūc folia dr̄. Et hinc apenino hinc mari supero terminatur. Habet ciuitates pisauꝝ: fanū fortunę. senā gallicam vrbinū anconā: camerinū: firmū: ꝛ asculum.

¶ Picenus a.um. nomē possessiuū: vt picenus ager.

¶ Picēs tis. nomē gētile: vt hō picēs ex piceno. hinc picentinus a.um.

¶ Picra amara dr̄. Hiero. ad alga. Vidi ego nauseam ꝛ capitis v̄tiginē. antidoto qđ appellat πικρα. i. amara sępe sanari.

¶ Picturatus varia pictura exornatus ꝛ acu pict⁹. Unde picturatę vestes dn̄r nō a picturo qđ nō inuenit / sed simplex participiū vel participij tm̄ vox est. Uerg. Fert picturatas auri sub tegmine vestes.

¶ Pierus pe. cor. nomen patris nouē picarū. Ouid. lib. v. met. Pierus has genuit pelleis diues in aruis.

¶ Pieria mōs ꝛ ciuitas bœotię: quam p̄um⁹ pierus lini pater ędificauit musis sacer. Hinc pierides musę: ꝙ in pieria ex Ioue ꝛ mnemosyne natę sint vt inquit Stra. Uel a pieria regione macedonię. Emathia ante dictę. a nemore ita appellata. Cui nomē est pierꝫ. Et pieres populi sunt dicti: quib⁹ extinctis macedones ea loca incoluere. A pieria fit pierius a.um. Uñ pieriū carmē. Musę autem suauissimū viaticū ad labores vitę. Uñ Theocritus ουδεν ποττον ερωτα πεφυκει φαρμακον αλλο νικια ουτε χριστον εμοι δοκει ουδι επιπαστον ηται πιεριδες.

¶ Piget piguit et pigitum est. Sta. li. vij. Nec pigitum paruosq̄ lares humilesq̄ subire. Dicitur ꝛ pigeo ges. piguit. et cōstruit cū actō: significatq̄ dolere seu molestum esse: vt inq̄t Aug. quasi pigriciā significat. nā cū dicim⁹ Piget me fecisse hoc est dicere nō suggerit meus anim⁹ ꝓbare qđ feci. Plau. in pseu. Id qđ pudet facili⁹ fertur: q̄ȝ id qđ piget. Teren. in phormi. Quęre obsecro ne pl⁹ minusve faxit: quod nos poste a pigeat. Qñ vero impsonale est cōstruit a parte añ cū actō vel dtō. Plau. Nō dedisse te pudet me: q2 non accepi piget. Oui. lib. ij. meta. Pigetq̄ actorum sine fine mihi sine honore laborū. Inuenitur etiā pigēdus: qđ est a pigeor verbo deponenti. Differentiā inter pigere et pudere: vide infra in dictione pudeo.

¶ Piger tardus cuius ꝯtrariū est impiger ꝓ diligente: hinc pigricia pigricies. pigredo. pigritudo: ꝛ pigritas ꝓ tarditate ꝛ ignauia. Ci. li. iij. de rep. Nunq̄d viri fortissimi fortitudo impigritas patientia? Et lib. iiij. tus. Quę aūt subiecta sunt metu ea sic diffiniūt pigritiā metū consequētis laboris.

¶ Pigreo es. piger sum a quo pigresco ꝛ pigresio idem significātia.

¶ Pigro as. detineo ac retardo: Accius. Meli⁹ pigrasse q̄ȝ ꝓperasse nephas.

¶ Pigmēta sunt vnguēta quib⁹ vtunt puellę ad venustandā faciē: vt fucus: ꝑ translationē vero dicūtur mendacia ꝛ fraudes: q2 nō est naturalis color: sed artificialis Ci. li. ij. de ora. Tā integrę snię: tā verę tā nouę: tam sine pigmētis fucoq̄ puerili: vt mihi nō solum tu incēdere iudicē: sed ip̄e ardere videaris. Accipit etiā quādoq̄ pro confectione ex diuersis speciebus suaui ꝛ odorifera. Hiero. Deniq̄ ꝛ hi quibus intellectus herbarū ē pigmētorūq̄ peritia ferūt quędā esse pigmenta: quorū si odorem ceperint nōnulla aīalia ꝯtinuo intereūt. alia v̄o eodem odore recreant: vitāq̄ recipiunt.

¶ Pigmētat⁹ a.um. qđ est pigmētis ornatū. Hiero. ad paulinū. Totū flaccidū molle nitidū atq̄ formosum q̄ sitis hinc inde odorib⁹ pigmentatū.

¶ Pigmentarius qui facit vel vendit pigmenta. Hier. in exo. Cōposuit ꝛ oleum ad sanctificationis vnguentū et thymiamata de aromatibus mundissimis opere pigmentarij.

¶ Pigmētarius a.um. qđ ad pigmēta ꝑtinet.

¶ Pignus oris. ꝛ eris. a pugno vt Cai⁹ de v̄bo signi. inquit. Quia res q̄ pignori dant manu traduntur. Et est proprie qđ creditori dat vt sit securus. Et hoc mō ip̄e dicit cū aut mun⁹ nostrū: aut aliquid simile pignus esse amoris. et beniuolentię volumus. Uerg. Ip̄e pater dextrā anchises haud multa moratus Dat iuueni: atq̄ animū p̄senti pignore firmat. i. securꝫ facit vt q̄ dat pign⁹. Ulp. inter pign⁹ et hypothecam hoc differre scribit: ꝙ pign⁹ dicit cū ad creditorem transit. hypotheca cū non transit Qm̄ v̄o filij videntur tanq̄ȝ pignora inter virū ꝛ vxoreꝫ esse: tum vinculi ne alioquin forte diuortium fiat: tū charitatis: factū est vt pignora pro filijs capiātur. Nā vt inquit Ambro. Cū pręmiū nuptiarum sit partus fœminarum: merito mentes cōiugales per filios veluti per quędā quasi pignora inter se arctius copulant. Ouid. Dulcia sollicitę gestabant pignora matres. Aliquādo pign⁹ sumitur pro eo quod deponitur ab ijs qui simul decertant apud sequestrum. Uergi. Tu dic mecuꝫ quo pignore certes.

¶ Pignoro siue pignero pigneras. significat rē pignori do. Sue. de vitel. Atq̄ ex aure matris detractū vnionem pignerauit ad itineris impensas. Huius cōposita

sunt oppignero: ⁊ repignero: de quib⁹ alibi. Inuenitur etiam pigneror deponens in eadē significatione.

¶ Pigneratitius a. um. ex supino verbi pignero nomē deductū significat qđ pignori datum est: vt res pignoratia. Et pignoratitius vir: cui pignus capere licet. Ulp. Queritur in pignoratitio creditore an pignoris persecutio denegetur.

¶ Pilus prima cor. capill⁹. Nā ambo ꝯuertunꝭ. Gel. Si ouiū lacte hedi aut caprarū agni alerenꝭ cōstat ferme in his lanā duriorē in illis capillū gigni teneriorē: a q̄ pilo as. Est ⁊ pilus nomē generale. Nā pilū pro capillo. Idē Ply. posuit In capite inquit cunctorū animalium homini plurimus pilus. pili longiores ac proni in colla atq; armos vestientes iube dicunꝭ. Pili vero crassiores rigidi quales habent sues vocātur sete. Pilus vero prima pro. qđ ⁊ pilum dicitꝭ. telū romanū a periniendo dictum quasi periniū: vt inquit Uar. Huius hastile erat pedū q̄nq; ⁊ semis: et ferrū trigonali figura nouem vnciarum: a quo pilati dicūtur: pilo armati. Mar. Et pilata redit iamq; subitq; cohors. Generaliter tñ pila. Uar. auctore tela romana sunt: sicut gesa gallorū: ⁊ sarisse macedonū. Hic ⁊ primipilus dicitꝭ cēturio. Et ꝓpilate haste: q̄ ferreas habent cuspides: quasi preferrate. Propilatū dicitꝭ vbi non est ferrum: si modo in mucronē exacutū sit ad formā pili factum vt cornua locustarum: quibus natant. Preferratū vero pilum in molendo ꝓpterea vocaꝭ apud Ply. vt a pilo rudo distinguatur ad molas videlicet: quas aqua versat vtili. Nec tam ꝙ sine ferro est: id nomē habet: q̄z ꝙ asperum impolitūq;. Nam ⁊ rudus panis appellatur: q̄ paruz coctus rugosusq; sit: q̄z q̄z rubidus fere scribiꝭ. Preterea pilus siue pilum a pinsendo: seu a pilāno: vt inquit Seruius. Instrumētum: quo quippiaz in mortario teritur. Ply. li. xviij. Quippe ⁊ ethruria spicam farris tosti pinsēte pilo preferrato: fistula ferrata: ⁊ stella intus dēticulata: vt nisi intenti pinsant cōcidanꝭ grana: ferroq; franganꝭ.

¶ Pila le. a pinso vas ꝯcauū: ꝙ antiq̄ siccata frumēta in pilas immissa pinsebant. Idē in eodē. Tundaꝭ granuz eius in pila lignea. Similiter vasa illa cōcaua medicorū vsui apta in quib⁹ Tysane fieri solēt pile dicūr. Itē pila est columna stans: quā greci στυλεμ vocant a stando ꝓpter stelas greci appellant stantes in monumentis columnas. Apul. li. iij. me. Pila media q̄ stabili trabes sustinebat. Festus. Pila q̄ parietem sustentat ab opponēdo dicitur. Ply. li. xi. Ruente ceras fulciunt pilaꝝ instar interius a solo fornicatus vt sit aditus ad sarciendum. Item pila est qua luditur ab πιλεω equo: ꝙ forma sphe rica sit: q̄ omni ex parte equa est: vel a pilo qđ pilis impleri solet. Item pila capitur pro quacunq; re rotunda instar pile lusorie.

¶ Pilatim aduerbiū a pila pro colūna: significat per pilas. Uictr. Pilatim struunꝭ edificia.

¶ Pilula quasi parua pila. Ply. Nascuntur in eo pilule nucibus nō absimiles: intus habētes flosculos molles lucernarū luminibus aptos. Idē Scarabeus q̄ pilulas voluit. Et ea venena q̄ hac forma sumimus vulgo pilulas nominamus. Idem vetus axungia phthisin in pilul' sumpta sanat. Hec greco vocabulo catapotia dicūtur.

¶ Pilū nouacula: culter: rasorius: ⁊ hastile quinq; pedū et semis: de quo in dictione pilus.

¶ Pilani dicti sunt milites q̄ pilis pugnabāt q̄ antea primipilares vocabātur: mutata n in re.

¶ Pilo as. pe. cor. a pilus q̄ in carne ē. significat pilos emitto. Accius. Tūc primū pilabātgene A fra: Meū preterea corpus nūc pilare primū cepit. Interdū etiā pilare est pilos detrahere. Mar. Q; pect⁹ ⁊ crura pilas. Hinc cōponitur depilo. Pylo as. pe. ꝓ. grecum est: ⁊ significat cōplano. A quo fiunt cōposita compilo: expilo: oppilo: ⁊ suppilo.

¶ Pilates genus lapidis cādidissimi. Cato. Lapis cādidior q̄z pilates.

¶ Pilētulū vehiculi gn̄s: quo matrone ferebātur. Idē videtur qđ petoritū qđ quattuor rotaꝝ: ab hispanis introductū. Uar. de lin. la. in ꝯsuetudinē sua etate primuz venisse scribit. Estq; ei⁹ forme qua nostri temporis principum Italie mulieres vectantur. Ita libratum vt cōsidentes in puluinis in aere suspendi agitate videanꝭ.

¶ Pileus tegmen capitis: quod et pileū dicitur. Plaut. Ut ego hodie raso capite caluus accipiam pileum. Persius. Hanc nobis pilea donant. Ponitur q̄nq; pileus ꝓ libertate. Unde legimus apud historicos ad pileum seruos fuisse vocatos: qđ sūt ad libertatē: cui⁹ insigne ē pileus. Liui. li. xxiiij. postero die serui ad pileū vocati: et carcere vincti emissi. Sueto. in Tibe. Seruisq; ad pileum frustra vocatis in siciliā ꝓfugit. Accipiebant eñ serui pileū raso capite: q̄ manumittebātur.

¶ Piliolus ⁊ piliolum cū accētu in antepen. Hor. in epi. Ut cū peliolo soleas ꝯuiuia tribulis. Hiero. ad Fabiolā Pileolus rotundus est: quasi sphera media sit diuisa et pars vna ponatur in capite: hoc greci ⁊ nostri tiarā nonnulli galeꝝ vocant. Idē ad paulinū neutro genere dixit pileolum textura breue. charitate latissimum senili capiti ꝯfouendo libenter accepi ⁊ munere: ⁊ muneris auctore letatus.

¶ Pileat⁹ q̄ pileo indut⁹ est. Uñ serui pileati q̄ pileo imposito vendebātur.

¶ Pilumn⁹ q̄ stercorandoꝝ agroꝝ: et pinsendi frumēti vsum inuenit. Iouis vt putant filius: et Dauni pater. Ser. li. ix. eñ. Pilūnus ⁊ pitūnus fratres fuerunt dij. horum pitūnus stercorandorum inuenit vsum agrorum: vnde sterquilinius dictus est: Pilūnus vero pinsendi frumenti: vnde a pistoribus colitur. Et ab ipso pilum dictum est.

¶ Pina p simplex n. gn̄s piscis siue ꝯche: Ci. li. ij. de natura deoꝝ. Pina vo sic eñ grece dicitꝭ duab⁹ grādib⁹ obsita ꝯchis: cū qua pisciculus squilla dict⁹ societatē coit. in aliquib⁹ cācer cibi assectator.

¶ Pinna per duplex nn. proprie penna est que pluma. l. mollior et exigua penna non est. Nam penna nomen generale est ad plumas ⁊ pinnas. Uar. li. iij. de re rus. de columbis. Qui iam pinnas habere incipiunt: in nido relinquunt illisis cruribus. Idem de gallinis. Eligat foecundas plerumq; rubicunda pluma nigris pinnis. Colu. li. ix. Siccus etiam puluis ⁊ cinis vbicūq; cohortē porticus vel tectū ꝓtegit iuxta parietes reponēdus est: vt sit q̄ aues se perfundant. Nā his reb⁹ plumā pinnasq; emundant. Pinna etiā acutū signifi. vñ ⁊ pinne muroꝝ. i. summitates. Pinnas etiā gestare gladiatores solebant: vñ pinnirapi retiarij dicūr: ꝙ pinnas e galeis mirmilonū iacto rete exciperent.

¶ Pinnirapus pe. cor. gladiator. Cōpositū nomen ex duobus corruptis scz pinna ⁊ rapio. Iuuen. Hic plaudat nitidi preconis filius inter. Pinnirapi cultos iuuenes: iuuenesq; laniste.

¶ Pinnula diminu. a pinna. Et est summa ps auris ab acuitate dicta. Aliquando parua pinna. i. penna. Col. li. ix. Inhibeturq; cupiditas incubandi pinnula per nares traiecta.

¶ Pinnaculũ fastidiũ & summitas ędificij in acumen tendentis: siue q veteres pinnã acutũ dicebant. Vñ bipennis securis q̃ vtrinq aciẽ habet: siue q pinnaculis addi pinna ɔsueuit: q̃ facili motu ventorũ indicet flatũ: qd genus nũc penniculum dicitur.

¶ Pinnaces & per diminutionẽ pinnacidia dicuntur tabellę in quib9 capita omnium rerum continentur: & latine indices dicimus.

¶ Pinnacothecę: locus erat ꝓpe atrium: in quo pictę tabulę reponebãtur. In tablino rerum in magistratu gestarũ monumenta continebantur. Var. scribit multos spectatum venisse luculli villas: vt viderent pinnacothecas.

¶ Pin9 arbor tã mas. q̃ fœmi. ge. & tã quartę q̃ scdę declinatiõis est: q̃ & pinea dicit. Amb. Quis pineã videns nõ stupeat? Pineus a. um. quod est natum ex pinu apd Isthmum victores coronabantur. Pinetũ locus pinis consitus.

¶ Pinaster pin9 syluestris mirę altitudinis. Ply. li. xvi. Pinaster nihil aliud est: q̃ pinus syluestris.

¶ Pindus lapitharũ sedes mons thessalię apollini musisq sacer Acarnaniã ab ętholia diuidit. Sunt tñ q̃ hoc nomẽ cum ypsilo scribant. Est & nomẽ vrbis thessalicę a pindo monte appellata iuxta quem est fluuius eiusdem nominis.

¶ Pinguis non macer. aliqñ ponit pro infœcũdo. Ver. Et pingues hortos. Aliqñ pro impedito et inepto. Cic. Nõ ipi antiocho pingue videt & sibi ipm ɔtrariũ. Hinc cõponit ꝓpinguis qd est valde pinguis. Col. li. iiij. Idq non est vineis apta vix etiã arbustis nisi ꝓpingui. Pingue vero substantiuũ neutri generis dicit qd inter carnẽ & cutẽ est succo liquidũ. Ver. Et oẽs Impedũt curas denso distendere pingui. A pinguis fit impinguo as. Hier. Impinguat9 incrassatus recalcitrauit.

¶ Pinguesco is. a pingueo es. fit. Col. li. ij. Omne emaciatũ armentũ medica pinguescit. i. pinguesit.

¶ Pinguefacio significationis actiuę est: pinguefio passiuę.

¶ Pingo gis. xi. ctũ. pingere est formaũ alicuius rei ductis lineis repsentare. Hinc pictor q̃ pīxit: & pictura ars pingendi: in qua superioribus tpibus floruere zeusis. Parasius: apelles viri candidissimi. Hac vero tẽpestate Andreas mãtinea patauinus mãtuani principis aulicus vir in omni virtutum genere pstantissim9 dign9 certe: q̃ a poetis & a ceteris scriptorib9 celebretur: cũ nulli vel integritate: vel pingendi arte sit secũdus. huic accedunt Ioannes belius Venetus. Leonardus Florentinus: et Vincẽtius Brixianus excellentissimo ingenio homines: vt qui cum omni antiquitate de pictura possint contendere. Per translationem pingere ponit pro imaginari. Hiero. ad Dama. Quod erã voce promptu rus ante mihi cogitatione pingebam. Huius verbi cõposita sunt depingo quod est pingendo descrbo: denũcio: demonstro. Lactã. li. iiij. Cum em quidam ministrorum nostrorũ sacrificantibus dęmonijs assisterẽt. imposito frontibus signo. deos illorum fugauerunt ne possẽt in visceribus hostiarum futura depingere. i. denunciare Idem li. v. Quid vobis inanem iustitiã depingitis et optatis cadere de cœlo tanq̃ in aliquo simulachro figuratam. i. fabricatis. Hiero. ad Pau. Tito pcipit vt inter alias virtutes epi quẽ breui sermone depinxit. i. descripsit. Ter. in phor. Probe horũ facta imprudens depinxit. i. elocutus est. Expingo sicut pingo. Ply. Iã vero et onerarijs nauibus qñ et pericula. expingimus ne quis miretur et rogos pingi. Compingo et impingo vide alibi.

¶ Pinso is. sui. pistũ vel pinsitũ psla tundo: vel molis frango. Col. li. ij. panicũ pinsitum et euolutũ furfure: sz milium quoq pultẽ q̃uis in copia maxime cum lacte nõ fastidiendã prębet. Pomp. Cum neq molis molim: neq p ilmis pinsui: vnde pistor. nam ante molarum vsum frumenta in pilis pinsebant. Var. Nec pinsorẽ vllũ nossent nisi eum q̃ in pristino pinseret farinam. Pers. O Iane a tergo quẽ nulla ciconia pinsit.

¶ Pinso as. in eodem sensu. Var. li. i. rerũ ru. Promendo diem vt in pistrino pinsetur ac torreatur. i. tundatur vel frangatur.

¶ Pinsito as. frequẽtatiuũ a pinso is. Plau. in asi. Qui polentã pinsitant. i. ɔtundunt.

¶ Pindo is. pindi pinsum. Idẽ qd pinso. Vñ pinsor qui nũc pistor dr. nã erat vtriusq rei artifex: hoc ẽ q̃ frumenta pinsebat: & q̃ panes coquebat.

¶ Pistor a pinso is. q̃ frumenta in pilis pinsit. Nũc autẽ dicit q̃ panẽ coquit seu facit. Ply. li. xviij. Pistores romę nõ fuerunt ad persicũ vsq bellum annis ab vrbe cõdita super quingentos octoginta. Sue. in Ces. Domesticaũ disciplinã in paruis ac maiorib9 rebus diligẽter adeo seuereq rexit: vt pistorem alium q̃ sibi panem conuiuis subijcientem cõpedibus vinxerit. Var. in saty. de edulis. Si q̃tum operę sumpsisti: vt tuus pistor bonum faceret panem. Atteius capito. Pistores tñ eos q̃ far pinsebant nominatos esse tradit: eosq coquere solitos panem tostũ lautioribus. Pistorem et coquum apud antiquos eosdẽ fuisse accepimus. Pistores etiã habebant in numero seruorũ. Unde ait Iurecõ. Si quis seruos habuerit proprios: sed quorũ opas locabat: vel pistoricas vel histrionicas seruorum appellatione hos legasse videtur.

¶ Pistrix mulier q̃ panẽ coquit. Et pistrix belua.

¶ Pistris is. nauis. Verg. lib. v. Velocem Mnestheus agit acri remige pistrin. Pistis vo latine fides.

¶ Pistura ars pinsendi. Pli li. xviij. Pistura non omnium facilis quippe et ęthuria spicã farris tosti pisente pilo pręferrato.

¶ Pistorius a. um. quod ad pistorem pertinet: vt ars pistoria. Idem in eodem. Ad operis pistorij genera trãseunte cura. Hierony. in gñ. Omnes cibos qui fiunt arte pistoria.

¶ Pistoricus a. um. idẽ qd pistori9. Vñ Iuriscõsult9 operas pistoricas dixit.

¶ Pistrinũ & pistrina ę. pe. pro. locus in quo pinsit et panis fit. Qñq etiã capit pro laborioso seruitio. Tractuũ a seruis: q̃ ob noxam a dñis in pistrinum trudunt. Proprie Sue. in Augu. Et modo vnguentariam tabernaũ modo pistrinũ aricię exercuisse obijcit. Ply. lib. xviij. pistrina fœminco genere vtit. Et siligine inquit laudatis sim9 panis: pistrinarumq opa laudatissima.

¶ Pistrilla ę. dimi. a pistrino scdm Pris. Nã diminutiua quãdoq diuersa sunt a genere nominũ primę positionis: sicut a scuto scutella. Vt Dona. a pistrina deducit: & sumitur pro molẽdino a manibus. Ter. Apud ipm locum est pistrilla.

¶ Pistrinensis & hoc pistrinense qd ad pistrinũ ptinet. Apu. in asinũ reformatus molas pistrinẽses p circuitus multiiugos circũegisse se festiuiter scribit describens quales essent ministri in pistrinẽsi ɔtubernio.

¶ Pistillũ sine r. instrumentũ q̃ in mortario lapideo, et maxie Thebaico plũbeo pistillo tenera molliunt.

¶ Piones populi in mysia asię: quę supra caicum amnē sita est ab vrbe dicti quā pionis conditor pionias vocauit.

¶ Pipiones columborū pulli: vt apud Lampridium in alexandri vita.

¶ Pipare dicūtur gallinę cū vocem emittūt. s. cū faciūt pipi Var. in aboriginibus. Mugit bos: ouis balat: equi hinniunt: gallina pipat.

¶ Pipio is. ꝓprium est vocis pullorum. Col. lib. ix. Die vnd euigesimo animaduertat an pulli rostellis oua percuderint et auscultet si pipiant. Sunt etiā q̄ hoc verbū passeribus tribuant: vt in carmine qđ Oui. ascribit. Pessimus at passer tristia flendo pipit.

¶ Piper nomen arboris qđ est barbàrum. Per. Rugosumqꝫ piper. Dicit et piperi inuariabile: sicut gūmi: nauci: mancipi.

¶ Piperatum vinum dicitur quod pipere et melle conditum est.

¶ Piperites pe. p. herba q̄ et siliquastrū dr̄ caule rubro et longo densis geniculis folijs lauri gustu piperis.

¶ Pipulum conuicium. Plau. Ita me bene amet lauerna te iam nisi reddi mihi vasa iubes pipulo hic differam ante ędes.

¶ Pirata nomen latronis qui prim⁹ mare infestauit: à quo oēs spoliatores et prędones piratę dicti sunt: alij piratā a περάω transeo deducunt: qr. s. ex trāsuerso simul ac piratę viderent insulam in eā transeūdo mare impetum facientes illā deprędabantur: vel q̄ piratę semper maria permeant. pirata grece latine pdo et piraticam facere dicunt prędones.

¶ Piraterū habitaculū piratarū est: vt scribit Am. de hostib⁹ carnalib⁹ nō metuēdis: q̄ etiā subdit. Tādiu in piraterio sum⁹: q̄diu in hac carne positi pdonū spualiū tentationibus subiacemus.

¶ Pisa ciuitas in summo montis vertice condita inter ossam et olympum: iuxta quā Ioui sacra dicta olympia celebrabātur. Est et hoc nomine oppiduz archadię ppe alpheum amnē: a qua hij q̄ pisas in italia cōdiderunt venere dictas a ciuitate pristina. Vñ Verg. li. x. Alphee ab origine pisę Urbs ęthrusca solo. hinc piseus pisea piseū.

¶ Pisa grę. lati. pix. vnde pissełeon oleum qđ ex pice fit

¶ Pisę arū. ciuitas thuscię a qua pisani dicūtur q̄ ex ea originē ducūt. de hac Luca. Hinc tyrrhena vado frangētes ęquora pisę.

¶ Pisum genus leguminis: cuius caules spargūtur in terram nisi habeant adminicula. Col. li. ij. Similis quoqꝫ ratio est pisi quod tum facilē et solutam terrā desyderat. Hinc pisones.

¶ Pisones appellati sunt qdā Romani nobiles q̄ optime pisa sererent: ꝟt ait Lentulus.

¶ Pisaurus fluui⁹ piceni: a quo pisaurꝫ ciuitas ei supposita nominata est. Serui⁹ ꝓo scribit pisaurꝫ dictum: q̄ illic aurꝫ pēsatū sit. Nam cū camillus gallos interemisset: aurūqꝫ q̄ galli a romanis acceperāt ꝓ capitolio nō euerso recepisset: et signa ciuitati appendisset: ciuitati nomē dedit.

¶ Pisidę fuerūt populi in asia minori quōdā solymi appellati. vt Ply. li. v. refert.

¶ Pisistrat⁹ nomē ꝓpriū viri. Quo nole dict⁹ fuit Hippocratis filius athenarū tyrannus cui ob summam eloquentiā atheniēses se et libertatē summisere: q̄ tpe Romę Ser. Tul. regnabat ꝗuis solon ipse quoqꝫ summus orator pro libertate staret. Idē prim⁹ apđ athenas bibliothecā instituit.

¶ Piscis: q̄ in aqs degit. pisces pro signo cœlesti tm̄ pluraliter declinatur. Col. lib. xij. Quintodecimo calēdas martij sol in pisces trāsitū facit. A piscis fit diminutiuū pisciculus.

¶ Piscari est pisces venari: ex quo fit cōpositū expiscor de quo alibi.

¶ Piscat⁹ us. ipa piscatio et act⁹ piscandi. Ply. Quos venatus aucupia piscatusqꝫ alebat. Plau. in ru. Piscatum hamatilē saxatilēqꝫ aggredimur.

¶ Piscatori⁹ a. um. quod ad piscatorē pertinet: vt nauis piscatoria. et ludi piscatorij qui fiebant pro quęstu piscantium.

¶ Piscarius a. um. idem qđ piscatorius: vt ham⁹ piscarius. Plau. in ru. Arūdinē fert sportulamqꝫ et hamum piscarium.

¶ Piscarius q̄ pisces vendit. Var. Inter piscarios nemo vendebat. Idē dr̄ cetarius. ꝗuis cetarij poti⁹ sint q̄ magnos et salsos pisces vendūt.

¶ Piscaria ę. locus vbi pisces vendunt. Var. Nullus in piscaria piscis erat.

¶ Piscosus a. um. loc⁹ in quo piscari facile est. Oui. li. iij. met. Est ppe piscosos lapidosi crathidis amnes. Aliqñ piscosus dicit piscib⁹ plenus.

¶ Pisculentus locus: vbi multi piscēs morant: et in quo est facile piscari. Ca. Fluuiū magnū pulchrū pisculentū Pla. in tu. Quis salsis locis incolit pisculētis.

¶ Piscinalis et hoc le. quod est piscis: vel quod ad piscēs pertinet. Unde apud palladium piscinales cellę legitur.

¶ Piscina locus et stagna ab initio dicta sunt. in quibus viui pisces coercent. Var. lib. iij. de re ru. Piscinas voco eas q̄ in aqua dulci aut salsa inclusos habēt pisces ad villā. Mar. Piscina rhombū pascit et lupos vernas. Hę viuaria quoqꝫ vocant. Sed qm̄ in piscinis natare etiā solebāt inualuit ꝯsuetudo: vt oēs in hūc vsum collectę aquę siue frigidę siue calidę piscinę dicātur. Vident a piscib⁹ dici: ꝗuis in his nihil piscīū sit: sꝫ forte piscinę dictę sunt in balneis q̄ hoies piscib⁹ similes natādo fiant. Ci. Latiorē inqt piscinā voluissem vbi iactata brachia nō offenderentur. Ply. Si natare latius aut tepidius velis in arena piscina est proximo puteus: ex quo possis rursus astringi. Quinetiā vasa lignea ampliora ad tenendum aquā piscinę vocātur. Ply. Decoquitur in aqua et in piscinas ligneas fundit. Eadē generali vocabulo et natationes appellantur.

¶ Piscinari⁹ q̄ piscinas piscib⁹ refertas habet. vñ. Cic. Luculū et hortēsiū piscinarios appellat.

¶ Pistoria ciuitas quā Ptol. ponit inter mediterraneas thuscię ciuitates. Est eñ inter florentiā et lucaz a qua pistorienses.

¶ Pistis grę. lati. fides. pistoo fidem accipio et do.

¶ Pitacium particula corij: qua aliquid repetiat Hieronym. Iosue. Calciamenta perantiqua: q̄ ad iudicium vetustatis pitacijs consuta erant. Quādoqꝫ accipitur ꝓ breui epistola: quandoqꝫ pro schedula de membrana excisa.

¶ Pittacus pe. cor. phūs mitylenus. hic ex lesbo tyrannū melancrū depulit et certātibus atheniēsib⁹ atqꝫ mitylenis dux in bello factus phrynonem athenensium ducem singulari certamine interfecit. vnus ex sapientibus fuit.

¶ Pitane siue pitanā vrbs ęolica q̄ portus duos habuit. Ab hac pitanei et pitanię nominant: et vbi archesilaus academicus natus est: q̄ cū Zenone apud polemonem didicit. Fama est apud pitanam lateres inuentos esse q̄

sup aquas innatarent: qd z de alijs locis traditū est.

¶ Pitheci sunt simij. πιθηκος. pithecos eīn simia dr: a qbus insule vbi eorū est maxima copia pithacinę siue pithacuse dicte sunt.

¶ Pithacusę insulę in mari tusco ɔtra cāpaniam a pithecis simijs vt auctor est Stra. dictę sunt. Ply. No a figlinis doliatorū q ibi ex creta fiebāt. Dolia ei greci πιθου simias pithecon vocant. In harū summitate oppidū fuit: qd plurali numero pithecusę dicebat. Oui. Sterilisq locatas colle pithecusas habitantū nole dictas.

¶ Pitisso as. parū vini paulatim: z quasi tētandi gratia gusto. Ter. Pitissando mō mihi qd vini absumpsit dicens hoc asperū pater. hoc est alterū lenius.

¶ Pityocāpę: vermes e pinu arbore nascētes morsu venenato nec dissimili a bupresthis morsu. Plyni. Usus sepe contra cantharidas buprestim pinorū: quas pityocampas vocāt grece. πιτυοκαμπαι.

¶ Pituita pe. p. morb⁹ ex catarrho pueniēs grece phlegma dr. Hor. in ser. Lēta feret pituita vides vt palladius cis. Macer. Cū mulsa bibitū pituitę noxia soluit. habet pituita domiciliū in capite vt indt Au. Plato in Timeo pituitam ait esse oim langorum originē: q ex distillatione sunt: ex eaq gigni malas valitudines plurimas qm in plurima loca illabit. Quęcūq aūt partes corporis tumescere dnr: ab illius incendio z cōbustione vexātur. Que cū expirat extrinsecus varios exitu suo tumores producit. Intrinsecus vero cohabita vrentes edacesq morbos pcreat. Tunc aūt pessima qn puro sanguini mista ligaminum fila suo ex ordine dimouet z interdū penetrat in medullas: adustisq radicib⁹: inde animę vincula quasi nauis funes resoluit z amputat. Pituita etiā catarrhus dicitur. pituita etiam in gallinis dicit. Col. libro. ix. Sepe etiā iam validioribus remedijs factis: atq ipsis matribus etiam vitanda pituitę pernicies erit. Hinc pituitosus q vulgo dicit phlegmaticus. Ci. li. j. de fato. Inter locorū naturas qntum intersit videam⁹: alios esse salubres: alios pestilētes: in alijs esse pituitosos et quasi redundantes: in alijs exsiccatos atq aridos.

¶ Pix est q fit ex arborū resinis ad ignem decoctis. Resina vero est liquor crassus ex arboribus fluens: et sepe sua sponte siccatus ad solē. Pix liquida coquit ad nauiū z ad multos alios vsus. Ply. li. xiiij. Pix in Italia ad vasa vino ɔdendo maxime pbat brutia e picea resina. Hinc pico as. de quo supra.

P ante L.

¶ Placeo es. cui. citū. placere est gratum esse. Cui⁹ contrarium est displicere. Hier. in prolo. palip. vtrūq complexus est. Orationū itaq vestrarū adiut⁹ auxilio misi librum beniuolis placiturū: tū inuidis displiciturum esse non ambigo. Aliqn placere est efferri: gloriari z cōfidere vt ego placeo mihi: tu places tibi: ille placz sibi. Quītil. Placeas licet tibi opum tuarū fiducia diues si mihi idē inuidere non expedit pares sumus. Hinc etiam cōplaceo: qd significat etiam placeo. Terē. in and. Postq me amare dixi: cōplacita ē tibi. Displiceo. Idē in hau. Heu heu q ego nunc totus displiceo mihi: Perplaceo valde placeo. Idem ibi. Perplacet. Habetq impersonale passiue vocis. Cypri. Si hominibus placetur: domin⁹ offēditur.

¶ Placidus a. um. mitis sedatus: ꝙ illa quę quieta sūt omnibus placent. Ter. in adel. Ille semp egit suā vitā in ocio: in ɔuiuijs clemens placidus nulli lędere os: arridere omnib⁹. Do. Clemens est circa recte agentes: placidus etiam circa delinquentes clemens aio placid⁹ vultu. Hinc placiditas: quā Uar. in ouibus esse asserit cum ait. In quis primum non sine causa putant oues assumptas: z ppter vtilitatē: z ppter placiditatē. Maxime eīn quietę aptissimę ad vitā hoim.

¶ Placido as. placidū seu placatum facio. Ambro. li. de abel. Graues mor⁹ nostrę adolescētię fida senectutz statione placidantur.

¶ Placitus a. um. participiū. Terē. in prol. hecy. vbi cognitę sunt placitę sunt.

¶ Placitu nomē significat ɔsensum z veluti pactionem firmatam. Ply. Eadē ętas neronis principatu ad thessalum transiluit delentem cunctorū maiorū placita z rabie quadā in oēs ęui medicos perorantez. Hiero. in gn. Non possumus extra placitum eius quicq aliud loqui tecum.

¶ Placo as. mitē ac placidum facio ppitio. Placabilis. propiciabilis. Cuius cōpositū est cōplaceo pe. pro. Gel. Cōciliare sibi atq cōplacere iudices debēt: sensusq eorū expectatiōe causę suspensos: rigētesq honorificis verendisq sentētijs cōmulcere non iniurijs atq imperiosis minitacionibus ɔfutare.

¶ Placenta libū farinaceū qd fit ex farina siliginea caseo melle: dicta ꝙ nobis placeat vl ꝙ ea solerēt deos placere: vel dicit a grẹco πλακους.

¶ Plerusq raq. rumq. vn in ntō tam singulari q plurali Pleraq pe. cor. in ablrō pducit. Hora. in eplis. Si qdā nimis antiquę: si pleraq durę Idem. Pleraq differat z pns in tps omittat. Plerisq mō capit pro maxima parte. Sal. Plerosq senectus dissoluit nisi ꝙ ferro aut bestijs interire. Mō pro eo qd est non nulli. Quintil. Uideas plerosq ira percitos. i. nonnullos. Solet etiam esse syllabica abiectio: z pro vna orationis parte poni: vt cum dicimus plerisq omnes hoc factitāt. Significat eīn omnes Ter. in an. Quod plerisq oēs faciunt adolescentuli. Diphthōgatur aūt qm ἀπὸ τοῦ πλέρεος fit qd plenum frequens significat. Conuersa eīn e longa i ę diph. vt in scęna: theda. lethe: alijsq permultis dictionib⁹ seruatur. Similiter plerūq quod a plerusq deducit dupliciter sumi potest. Uno modo pro eo qd est fere semper. Alio modo (sed rarissime) pro eo qd est nonnūq. Quintil. Excussa sunt plerūq vitia verberibus. i. nonnunq. Et ab aliquibus putatur nomē: ab aliquib⁹ aduerbium. Inuenit etiā pler⁹ sine adiectiōe. Pacu. Perire Danai plera pars pessundata est.

¶ Plaga percussio: vulnus verber. Uer. Plagisq perēptum Consa per integram soluunt viscera pellem. Aliquando plagę rętia dicunt rariora ad capiendas feras: ꝙ plagis. i. foraminibus plena sint. Ci. li. iij. offi. Sūt nec igit insidię tendere plagas etiam si excitaturus non sis. Uerg. Retia rara plagę lato venabula ferro. Ubi Ser. scribit plagas proprie illos funes dici quibus rętia tenduntur circa imam z summam partem. Rursus coeli vel terrę spatium amplissimū: quod etiam tractus et clima a grẹcis dicitur plaga appellat. Uerg. lib. vij. In medio dirimit plaga solis iniqui. Itē grande linteum tegmen candidū qd sindonē vocant lecticariā quale est quo nunc vtunt mulieres Romanę: olim passim in vsu erat. Uar. de vi. pa. Chlamydes: pelagę vela: vasa aurea. Idem Eburneis lectz z plagis sigillatis. z habet primā cor. nisi cū signifi. vuln⁹: qd grece dr πλαγη. Oui. de trist. Nō habet in nobis iam noua plaga locum. Hui⁹ diminutiuū ē plagula. i. parua plaga.

¶ Plagiarius q̄ plagas.i.vulnera infert: ⁊ plagiarius q̄ hominē quē scit liberū esse emit vendit ve aut pro seruo tenet. Itē q̄ libertū emit vel vendit. Itē q̄ seruo aut seruę persuadet vt a dn̄o dn̄a ve fugiat: vel eū eam ve inuito vel insciente dn̄o celat: vinctū habet emit vel vendit. Dictus plagiarius ꝙ lege fauia plagis damnatus esset Lex ip̄a plagiaria: crimen plagiarium vocat. Mar. Impones plagiario pudorem. Plagiarium vocat furem librorum suorū.

¶ Plagiator idē qđ plagiarius. Hier. ad Florētiū. Magistrum aūt pueri tui: de quo dignat⁹ es scribere. quem plagiatorē ei⁹ esse non dubiū est sępe Euagri⁹ presbiter me p̄nte corripuit: cū ille respōdit. Ego nihil timeo. dicit se a dn̄o suo fuisse dimissum.

¶ Plagiosus dr̄ grāmatic⁹ ludimagister: ꝙ plagas inferat. Vn̄ domitij marsi versus est. Si quos orbilius ferula scuticaq̄ cecidit. Et plagiosus est q̄ suauitate vboꝝ retrahit a ꝓposita virtute.

¶ Plago as. plagam infero. Augu. li. xxi. ci. dei. Cū iustissime annosas: pœnas seruus in compedibus pēdat: q̄ vbo aut ictu celerrime trāseunte vel lacessiuit dn̄m vel plagauit.

¶ Planus a. um. dr̄: cuius figura ęqualis est. Oīa vero plana nullum impedimentū habēt quin vndecūq̄ videri possint. planū quādoq̄ pro aperto et manifesto ponit. Et sic habet pe. p. Plan⁹ vo pe. cor. sumit ꝓ scurra nō q̄dē simpliciter: sed certi atq̄ sui generis impostore deceptoreq̄ a fallendo dictus. Hora. Nec semel irrisus triuijs attollere curat. Fracto crure planū. Inter planos maxime celebres fuere. Cephisodorus ⁊ pantaleon: qui decessurus vtrūq̄ filiū deceperit seorsum his ꝑdendo qua parte domus infodisset aurū qđ nusq̄ erat.

¶ Plane aduerbiū. i. certe: manifeste. Oīnq̄ oīno. Cic. Trebat. Quare si plane a nobis deficis. moleste fero. Aug. li. ij. con. Quid erat ille affectus animi? Certe eīn plane turpis erat.

¶ Planities ęqualitas. Sal. Nam vti planities erat inter sinistros montes ⁊ dexterā rupem asperā octo cohortes in fronte constituit.

¶ Planitudo idem qđ planities. Col. li. v. Perticę cacuminum modicę planitudinis: q̄ tn̄ depandiarīs orbiculi crassitudinē nō excedant optime pāgunt.

¶ Planid⁹ idē qđ plan⁹. Col. li. iii. Curāq̄ adhibito: vt a supiore ⁊ siccior ⁊ exiliore in planidiorē: humidiorem: pinguiorē agrū transferas.

¶ Plano as. planū facio. Cui⁹ cōposita magis sunt in vsu: videlicet cōplano: qđ est totū planū facio. Gel. li. ij. M. Cato in li. quē de agricultura ꝯscripsit. Semē cupressi serito crebro ita vt linum seri solet: eo cribro terrā insternito dimidiatū digitū iam id bene tabula aut pedibus: aut manibus complanato. Deplano ⁊ explano: de quibus alibi.

¶ Planula a cōplanādo dicta est: pro instrumēto fabrili quo assamenta lęuigātur ⁊ poliunt. Nā dolabra idē videtur esse qđ ascia vt inquit No. q̄ inq̄t. Dolare est ascia cędere. Et planulę sunt quas nos lamas vocamus. Fores eīn cū planulis ferreis parietib⁹ cardinib⁹ ꝯiungun tur ⁊ sup illos deuoluuntur.

¶ Planipes: q̄ pedes planos habet. Vn̄ comœdię siue fabulę genus dr̄ planipedia. vbi nullo ꝓcedebatur cultu: ꝙ actores pedib⁹ planis. i. nudis proscęnia introierēt. Diom. scribit planipedem grece mimum significare: ꝙ actores planis pedibus. i. nudis intrarent proscęnium: non vt tragici actores cum cothurnis: neq̄ vt comici cū soccis: siue ꝙ olim nō in suggestu scęnę: sed in plano orchestę positis instrumētis mimicis actitarēt.

¶ Plācę tabulę planę a planicie ita appellatę. Pli. libro viij. Nec pōtes asini trāseant ꝑ raritatē plācaꝝ trāslucētibus fluuijs.

¶ Plāci q̄ supra modū pedib⁹ plani sūt. i. q̄ pedes imos graciles habent planosq̄ ęqualiter q̄ si tabellas q̄ plācę vocātur. Quo nōie dictus est Roman⁹ quidā cui⁹ extāt epistolę luculēter scriptę. Qui teste eusebio cū galliā comatam regeret Lugdunū condidit: q̄ ciuitas Senecę tpibus deflagrauit incendio. Hi etiā ploti dn̄r. Vn̄ poeta dictus est primo plotus. ꝓpter hmōi pedes. Deinde Plautus.

¶ Plāta cū de pedibus dr̄ significat totā partē inferiorē digitosq̄ ⁊ vngues. Vergi. in moreto. Cruribus exilis spatiosa ꝓdiga planta. Si vo de arboribus ea est q̄ transferendi gratia: vel de arboribus rapta: vel ex seminibus est orta: et de herbis quoq̄ dicit. Vergi. Hic plantas tenero abscindens de corpore matrum. Deposuit sulcis.

¶ Plātaria ip̄ę plantę in terra natę: q̄ cū radicib⁹ trāsferunt de vno loco in alium. Verg. Syluarūq̄ alię pressos propaginis arcus. Expectāt: ⁊ viua sua plantaria terra. Plantaria etiam dicuntur plantarum loca. Plynius libro. xvij. Quędam in plantario insita eodem die trāsferuntur.

¶ Plātarius a. um. quod plantari debet: seu quod est aptum vt plantetur. Colu. lib. vj. Ipsę autē arbusculę hoc modo possunt transferri antequā plantarias arbusculas effodias solo: rubrica notato partem eius q̄ meridiem spectet.

¶ Plātaris ⁊ hoc are. qđ est plāt ⁊ pedis. Sta. lib. j. the. Sūma pedū ꝓpere plātarib⁹ alligat alis.

¶ Plātiger plātas gerēs. Vn̄ plātigerę arbores: q̄ ex se se pullulando plātas emittūt. Ply. Siliqua plātigera ē in imis partibus.

¶ Planto as. notę significationis: vt hō quidā plantauit vineam. Huius composita sunt deplanto: quod ē cōtrariū suo simplici. Nam deplantare significat qđ plātatum erat euellere. Ply. Sed vtraq̄ infirmissima: ⁊ quę cortice nitunt tn̄ vel leui aura ocyssime deplantantur. Col. li. ij. Ne aut cornu bos ad stipitem vehemētius offendat: aut extremo iugo truncū delibet: ramumq̄ deplantet. Explanto significat sicut deplanto. Idē. Vt sic q̄ teneri adhuc pāpini capulis suis illigēt ne vētis explātent. Et li. vi. Anq̄ explantes arbusculā. Supplāto sub tus planto: de quo alibi.

¶ Plantago herba: cuius duo sunt genera. s. maior et minor.

¶ Planetę ab errore dictę sunt ἀπὸ τῆς πλάνης: πλανήτης. i. erraticus ⁊ vagus: vel a verbo gręco πλανάομαι erro. Latini ab incessu vocant errantia et erraticas stellas. Nigidius errones appellat. Nā vt ait Ser. interdum in austrum: interdum in septentrionem: plerunq̄ contra mundū: nō nunq̄ cū mundo ferūtur. Vnde Verg. de Mercurio. Quos ignes cœli Cyllenius erret in orbes. Sunt aūt septē planetę. Saturnus. Iuppiter. Mars: Sol. Venus: Mercurius: Luna. Sed duo q̄ ꝯtra mundū ferunt: ⁊ cū mundo q̄nq̄ retrogradi sunt Sol vo ⁊ luna semꝑ ꝯtra mundū.

¶ Plango is. xi. ctū. fleo: vnde planctus ⁊ plangor: aliquando plangere est percutere. Lucil. Plangūt littora fluctus Oui. Plangebāt corpore terram. Hinc planct⁹ ⁊ plangor pro percussione. Luc. Exigit ad sęuos famula=

nũ brachia planctus. Syl. Liuẽtia planctu Brachia Catul. Procedunt leuiterq; sonãt plãgore cachinni.

¶ Plasis grece latine formatio dicit. hic plastes plasma et plasmo.

¶ Plastes fictor q̃ figlinã artẽ exercet: q̃ ꝛ figulus dicit. Hiero. Mollis cera ꝛ ad formandũ facilis: etiã si artificis ꝛ plastę cessent man⁹ tñ virtute totũ est quicquid esse potest.

¶ Plastice fictoria vel figlaria: ars figlina qua fingũtur imagines ex argylla. απο του πλαττειν qđ est fingere: vñ ꝛ proplastice dr ars faciendi typos.i.formas quibus formandis figlinis operibus vtunt. Dicit etiã proplastice pro ipa forma: quã ad formãda alia opa adhibẽt. Plyni. Archesilai proplasticẽ pluris venire solitã consiat ab artificibus ipis q̃ aliorũ opera.

¶ Plasma atis. ꝛ plasmatũ figmẽtum quod et figlinum opus dicitur: qđ formatum est. Item plasma emplastrũ a πλαττω fingo: componoq;. Pers. Liquido cũ plasmate guttur Mobile colluerit. Antiqui eñ nõnulli emplaplastrum ex pluribus liquoribus rebus cõmixtis vocem adiuuantibus faciebant. Cato. de plasmatis bibendis.

¶ Plasmo as. figmentũ aliqđ efficio.

¶ Platos grece latine dicit latitudo. Vñ Plato: platea platan⁹: ꝛ multa alia.

¶ Platyophthalm⁹ quasi dilatans oculos. πλατυς eñ latus: οφθαλμος oculus. Quo nomine dictus est lapis spumę candidę nitentisq; qđ stimi appellant alij stibani alij alabastrum: alij turbasin. Nam dilatat oculos ꝛ eorũ fluxiones/exultationesq; inhibet.

¶ Platea via latior: fereq; militarę p̃toria ꝯsularisq; dicitur. Quandoq; etiã capitur pro area in quã conuenire populus solet: cuius pe. cor. apud Catul. Lãpridius in heliogabalo. Plateas in palatio strauit lacedemonijs ꝛ porphyreticis saxis. Est ꝛ nomen auis q̃ ad ea volat q̃ in mari merguntur: ꝛ capita eorum morsu corripit: donec copturã extorqueat. Dicta platea a latitudine corporis

¶ Platęa cũ diphẗ. vrbs bœotię. Ply. Platęę numero numero plurali. hinc platęenses populi dicti.

¶ Platanus pe. cor. arbor late spargentibus se ramis a πλατυς latũ. Petronius arbiter. Nobilis ęstiuas platanus diffuderat vmbras. Est aũt tam mas. q̃ fœ. gñis: et tam quartę q̃ scdę decli. Verg. in cul. Nam primum prona surgebant valle patentes Aerię platanus. Idem in Ge. Et steriles platani malos gessere valentes. Hic platanetũ ꝛ platanon pro loco platanis ꝯsito.

¶ Plato phũs/ab humerorũ latitudine dictus. Hic antea ex aui paterni nomine Aristocles vocabatur. Fuit egregio corporis habitu: et in palęstra se exercuit apud aristonẽ palęstriten: a quo primus cognominat⁹ est plato. Natus est Athenis eo die: q̃ apud Delon apollo studuit picturę ꝛ tragœdias: poemataq; edidit. Adeo autem in omni disciplinarum genere: ꝛ p̃sertim in phia excelluit: vt diuinus Plato ꝛ phõrũ homerus vocatus sit. Ci. li. tus. q. platonicę maiestatis maximus est buccinator. adeo vt ipm deũ appellet: quem labeo inter semideos commemorandum putauit. Cui defuncto Magi vti deo immolauerunt.

¶ Platicerotes beluę lata cornua habentes.

¶ Plauti a planis pedib⁹ qui ꝛ ploti nominantur: soleas quoq; dimidiatas quibus vtebantur in venãdo quo planius pedẽ ponerẽt semiplotia appellabãt.

¶ Plaudo is. si. sum. Est autem plaudere quotiens alicui pro re bene gesta congratulamur: lętitiamq; ostendimus. Amb. li. ij. de virgini. Quę pompa illa: quãta angelorum lętitia: plaudentium q̃ habitare mereat in cœlo: q̃ cœlestem vitam vixit in sęculo? Seneca. Vnã rem adijciam et fauere: ac plaudere re iuuabit. Fit etiã quãdoq; in derisum: vt est apud Ezechielem: pro eo q̃ plausisti manu ꝛ percussisti pede ꝛ gauisa es ex toto affectu super terrã Israel. huius composita sunt applaudo: quod est alicui plaudo. Hiero. Cũ q̃ labia torqueatis: trahatis capillum: applaudatis pede: fidem ecclesię apertissime confitebor. Supplaudo de quo alibi. Est et plaudeo es Hieronym⁹ in eccle. Caput suum mouebit et plaudebit manu.

¶ Plausus us. Ci. in Cato. Quib⁹ cum a cuncto cõsessu plausus esset multiplex datus.

¶ Plausibile fauorabile iucundum populare: qđ plausu populi excipi potest. Cic. Quoniam plausibilia hęc non sunt vt in sinu gaudeant: gloriose loq̃ desinant. Sic oratio plausibilis dicta est: quę placet ꝛ plausum populi meretur.

¶ Plaustrum currus: q̃ ex omni parte sit palã: qđ in eo vehitur: Vt inquit Var.

¶ Plecto is. xi. ctũ. scdm Pris. vel xui. scdm aliquos xũ. signifi. punio ferio. απο του πληττω ferio. Hie. in lib. iudi. Si septem crines capitis mei licio plexueris. ꝛ clauũ hunc circumligatũ terrę fixeris infirmus ero. Aug. li. de ci. dei. Nam si omne nunc peccatum manifesta plecteret pœna: nihil vltimo iudicio reseruare putaretur. Huius passiuum est plector. Ter. in phor. Tu iam lites audies: ego plectar pendẽs. i. feriar: vt inquit Do. Hinc plectrum et plage.

¶ Plector deponens nõ est in vsu: sed habens composita amplector: complector: circumplector: implector: vnde implexus quod est implicatus. Grego. Sed cum ex lectione alia redemptoris nostri sententia ad mentẽ reducitur: ex huius nobis lectionis verbis quęstio valde implexa generatur. Perplector perfecte ligo. Hiero. ad Paulinum. Tenẽt se mutuo: sibiq; perplexi sunt: ꝛ quasi rota in rotam voluit. Teren. in enu. Pergin scelesta mecum perplexe loqui: Dona. Idõ ꝑplexe quia statuerat vitium celare virginis. Hinc perplexor: quod est valde ligo seu in dubio pono. Plau. in aul. At scio quo vos soleatis pacto perplexarier. Pactum nõ pactũ est: non pactum: pactum est: qđ vobis lubet. Idẽ in asi. Neq; vllũ ꝟbũ faciat ꝑplexibile. i. ambiguũ multũ.

¶ Pectilis pe. cor. q̃ plexa est. Plau. in bacch. Pro gabea scaphiũ: ꝑ insigni sit corolla plectilis.

¶ Plectrum instrumentũ citharœdi quo fides plectuntur. i. percutiunt: a πληττω percutio. Mar. Feruida ne trito tibi pollice pustula surgat: Exornent docilem garrula plectra lyram. A nostris dicit quandoq; pectẽ. Ver. Iã pectine pulsat eburno. Plectrũ etiã q̃ñq; calcar ęneũ qđ olim gallis gallinaceis addebatur dum inter se pugnarent.

¶ Plębs bis. vel plebes bei. idẽ qđ vulgus. Hoc est vilior pars populi. Gel. Plebs in qua gentes ciuiũ patricię non insunt. Ply. Tanta plebei cõsternatione vt primo pulsus ex ea regione: mox ꝛ interemptus sit. Hui⁹ diminutiuũ est plebecula.

¶ Plębiscitũ plebis statutum. Sciscere eñ statuere est Scita vero plebis appellantur ea quę plebs suo suffragio sine patribus iussit plebeio magistratu rogante vtpote Tribuno in populo eñ omnis pars ciuitatis ꝛ omnes ordines continentur: in plębe neq; equites sunt neq; patricij.

¶ Plębei⁹ a. um. qđ ẽ plebis: vt plebeij ędiles.

[illegible]

¶ Plegma atis. rete crines intorti. hoc est tricę et om=
ne textum.

¶ Plēmyrīū fluuius sicilię q̄ per agrū syracusanum labi
tur. a πλημμυρω quod est exundo.

¶ Plenus a. um. quod est vacuo cōtrariū. hoc est in quo
nihil est vacui sed integrum atq; perfectum est. hinc ple
nitudo perfectio.

¶ Pleniluniū vide in dictione luna.

¶ Pleonasmos latine cumulatio: siue adiectio. Figura
quotiens supflua addunt̄: vt Sic ore locuta. πλειος em̄
plenus dicitur.

¶ Pleo es. q̄uis nō sit in vsu habet tn̄ composita. Cō=
pleo: expleo: impleo: a quo adimpleo: oppleo: repleo et
suppleo. Lact. lib. vij. Et replebūtur montes cadaueri
bus ossibusq;.

¶ Pleiades stellę q̄ taurū pficiunt pręter caput qd̄ ortu
suo primę nauigationis tp̄s ostendit. πλειαδες latine
vergilię dicunt̄ a verni tp̄is significatione quo oriūtur.
Nam vere exoriuntur ꝛ circa ęquinoctium earū ort⁹ ma=
tutinus est. Hyginus inter huius tauri finitionē ꝛ cau=
dam arietis stellę sunt: quas nostri Uergilias: gręci ple
iadas dixere. Fuerunt athlantis filię septem ex Pleio=
ne nympha cum quibus Juppiter concubuit. Vn̄ et pe=
liades dictę: ꝛ ex hoc relatę sunt in numerū sydērū. Vul=
go pulccnaria dicunt̄. Uel a pluralitate πλειονες. Pleo
nes em̄ gręca lingua plures dicunt̄. Plures autem simul
apparere certū est. Pherecydes tradit septem sorores
fuisse licurgi filias ex naxo insula. Et quia liberū educa=
runt a Joue inter sydera fuisse relatas. Harū nomina
putātur Electra. Alcinoe: Celeno: Merope: Asterope
Taygete: Maia: quarū septima vix cerni pōt. Ouid. li. iiij
fast. Pleiades incipiunt humeros releuari paternos.
Quę septem dici: sex tamē esse solent. Seu q̄ in ample
xu sex hinc venere deorū. Nam steropem marti cōcubu=
isse ferunt. Neptuno alcinoen: ꝛ te formosa Celeno. Ma
ian ꝛ electram taygetēq; Ioui: Septima mortali mero
pe tibi Sisyphe nupsit. Poenitet ꝛ facti sola pudore la=
tet. Siue q̄ electrę troię spectare ruinas. Nō tulit ante
oculos opposuitq; manum. Fit aūt quandoq; hęc dictio
tetrasyllaba. Prop. Nō hęc pleiades faciunt nec aquo=
sus Orion. Aliqn̄ abijcit̄ e. ꝛ dicim⁹ pliades. Sta. lib. j.
syluarū. Nec par ęgęas hyades pliadūq; niuosum Sy=
dus ꝛ olenijs dignū petijsse sub astris.

¶ Plethron quidam pro iugero accipiunt. Alij duo ple
thra singulis contineri iugerib⁹ existimāt: vt hero ma=
thematicus in plethro pedes centū in iugero. ducentos
contineri scribens.

¶ Pleuritis id is. dolor laterū gręce πλευριτις πλευ=
ρας latus dicit̄. Hinc pleuretic⁹ q̄ hūc morbū patit̄. Sūt
etiā q̄ hunc morbū pleuresin vocēt. Macer. Costarū quā
pleuresin attica lingua.

¶ Plico as. aui. tū. ꝛ plicui plicitū. a quo quattuor cōposi
ta. Applico: cōplico: explico: ꝛ implico: similiter duplex
preteritū ꝛ duplex supinū habēt. Reliqua solū i aui. atū.
terminant vt duplico: triplico: quadruplico: multiplico
replico: supplico. Significat aūt plicare nectere ꝛ veluti
rugas facere. Tractū a gręco. Complico simul plico / cu
mulo. Hiero. in plo. Job. Si fiscellā iunco texerem: aut
palmarū folia complicarem: vt in sudore vultus mei co
mederē panem meū. Lac. li. v. Quid leno nisi vt bonis
exuat: quid fur nisi vt plura complicet? Implico inne=
cto inuoluo. Sal. li. iiij. histo. Implicatę rates mysteria
phibebant. Lactā. li. ij. Nā cum bello ciuili brutiano im
plicatus graui morbo abstinere pręlio statuisset. Aliquā
do implicare ornarē. Plau. Implicat ad speculū caput.
Circumplico. Gel. Surculo compari quē habebat capi=
te ad funem proinde vt debere fieri sciebat circumplica
bat. Replico dissoluo. Plau. Replica ricam atq; extēde.
Et replicare rursus explicare. dicere. Hiero. ad Lucinū
bethicum. Hęc et ipse intelligis q̄ aio replicē. Plyni. Cū
sępius ille replicasset tandē psuasit. Duplico: a quo ꝯdu
plico: multiplico: ꝛ supplico: de quibus alibi.

¶ Plicatile qd̄ plicat̄: vt nauis plicatilis. cū facta est co=
is. Et plicabilis crista vpupę.

¶ Plodo is. si. sum. signifi. quatiēdo siue collidendo: et
manibus / pedibusve sonū aliquē facio. Cui⁹ composita
sunt Applodo qd̄ est iuxta: seu ad aliqd plodo. Quintil.
Complodere man⁹ scęnicū est: pedes applodere interīj
licet. Festus. Sūt q̄ appludam sorbitionis liquidissimū
genus putent q̄ flatu deijciatur ꝛ quasi applodatur. Ap
plodere per translationem est fauere ac testari honorē
illo motu. Cōplodo: explodo: displodo et supplodo: de
quibus in explodo.

¶ Ploro ras. Uide in dictione fleo. Ei⁹ cōposita sunt cō
ploro simul ploro. Liui. li. j. Tum demum palam facto:
ꝛ comploratione in regia orta. Ser. pręsidio firmo mu=
nitus primus iniussu populi voluntate patrū regnauit.
Deploro: exploro ꝛ imploro: de quib⁹ locis suis.

¶ Plostrū idē qd̄ plaustrū. Nam au. in o. sępe ꝯuertitur
Huius diminutiuū est plostellū. Augu. li. de ci. dei. Nā
hoc turpe membrū p̄ Liberi dies festos cū honore ma
gno plostellis impositū prius rure in cōpitis: ꝛ vsq; in vr
bem postea vectabatur.

¶ Ploti q̄ planis sunt pedib⁹ exiguā ꝛ fere nullā in me=
dio concauitatē habentes.

¶ Plumula mollior ꝛ exigua penna. Hinc plume⁹ a. um
vt lect⁹ plumeus. Implumis ꝛ hoc implume: quod est si
ne pluma: vt Auis implumis. Sunt qui dicant plumaꝫ
quorundā lingua significare acū. Unde plumarius a. um
vt opus plumarium.

¶ Plumula diminutiū pua pluma. Col. li. ix. Plumulę
sub cauda clunib⁹ detrahēdę ne stercore coinq̄natę dure
scāt: ꝛ naturalia pręcludant.

¶ Plumari⁹ aria. ariū. qd̄ ex pluma est. Et plumariū de
opus acu factū: qd̄ gręci a liciorū multiplici varietate po
limitariū appellant. Hier. in exo. Decē cortinas de bys
so retorta variatas opa plumario facies.

¶ Plumarius q̄ acu depingit. Vn̄ ibidē legit̄ q̄ Achisa=
mech fuerit optim⁹ lignorū artifex ꝛ polimitarius atq;
plumarius: Cato de lib. educā. Etenī nulla q̄ nō didicit
pingere pōt bn̄ iudicare qd̄ sit bn̄ pictū plumario: aut te
xtore in puluinaribus plagis.

¶ Plumatile pe. cor. qd̄ ex plumis factū est. Plau. Co=
matile aut plumatile plumis implere. Noni⁹ clauatū in
terpretat̄: aut ex pluma factū.

¶ Plumo as. plumā facio. Vn̄ plumatū esse pēnatū dici
m⁹. Gel. li. j. Auicula est pua nomē est cassita hītat nidu=
laturq; in segetib⁹ id ferme tp̄is: vt appetat messis pul=
lis iā iam plumātib⁹. Et plumare est acu pingere. Flaui
us Uopiscus laneas tunicas purpura micātes ꝛ plumā=
ti difficultate pnobiles.

¶ Plumesco as. a plumeo is. fieri conuenit pēnat⁹ fio.
Aug. li. iiij. cō. Aut qd tū aberat puulis tuis lōge tardi
us ingeniū cū a te lōge nō recederēt vt in nido ecclię tuę
tuti plumescerent.

¶ Plumbū duplex est: album. s. nigrum: album stānum
dicitur. Nigri plumbi duplex oratio est. Aut enī sua spō
te nascitur vena: nec quicq̄ aliud ex separit: aut nascit̄

cum argento: mixtisq̄ venis conflatur. Primus liquor
qui in fornacibus fluit: album plumbū ⁊ stānum vocatur
Secundus argentum qđ remāsit galena dicit: et latine
plumbago.

¶ Plumbeus a.um. qđ ex plumbo est: vt imago plūbeā
Aliquando dicitur nigrum. Unde Plau. Plumbeū ho=
minem appellat liuidum. Per translationem quoq̄ plū
beum ingenium obtusum dicitur: ⁊ quod penetrare co=
gitando nō potest.

¶ Plūbago cōis vena plūbi ⁊ argēti: grece molibdenā
Ply. Frequens ⁊ his plumbago: hoc est vt in sole plum=
bei videātur.

¶ Plumbarius a.um. qđ ad plumbū ꝑtinet: vt plumba
ria officina. Ply. Psimmythiū quoq̄ hoc est cerussā plū=
barię dant officinę.

¶ Plumbari⁹ ij. q̄ ex plūbo facit opera.

¶ Plumbo as. ferrumino. Ply. Neq̄ argentum ex stan
no plumbatur q̄m prius liquefit argentum. Hinc replū
bo: qđ est resoluo. Jurecōsultus digestis de auro ⁊ argē
to legato emblemata vasis ⁊ lapidibus inclusa replum
bari posse significat.

¶ Plūbatura mō ferruminationē signifi. mō quācunq̄
ꝯiuncturā plumbo factā.

¶ Plūbatę dr̄ pilę plumbeę: quas veteres peregrino
vocabulo Manobarbulos vocabāt. A quo ⁊ milites qui
his vtebātur manobarbuli appellati sunt.

¶ Plus pluris gn̄is neu. In obliq̄s vo ⁊ numero plura=
li trium genez est. Et scđm Pris. cōparatiuū est signifi=
catiōe tm̄ non voce: ab eo quod est multū. At Gel. lib. v.
nō cōparatiuū sed absolutū dicit. Uñ Ambro. formauit
cōparatiuum: cū dixit. Cui⁹ parētes dum requisisset cœ
pit offerre plurima ⁊ pluriora ꝓmittere. vbi etiā compa
ratiuū supposuit suplatiuo qđ fieri ꝯsueuit. Oui. lib. ix.
met. Sed q̄ cū tibi sit iunctissima iunctior esse Expetit.
Dicim⁹ autē plus hac re: ⁊ plus hāc rem. Ter. in eu. Nō
plus triduū. Uitr. li. vij. Asseres directi disponantur in
ter: nec plus spatium habētes pedes binos. In plurali.
Plura ⁊ pluria. Do. Antiq̄ hoc cōplure ⁊ hec compluria:
qđ nostri cōplura dicunt. Ci. in ꝓtagora. Cōfirmāda ge
nera cōpluria. Credo q̄ veteres hic et hec plures et hoc
plure. nō hoc plus dicebant. Gel. vero refert Capitonē
docuisse pluria latinum esse. plura vo barbaz. Nūc autē
de vsu ⁊ pluria ⁊ plura dicim⁹. Uñ ⁊ cōpluria ⁊ complura
Terē. in phor. Multa aduenienti vt fit noua hic cōplu=
ria. Sed differunt ab inuicem plura ⁊ complura: q̄ plu=
ra ꝑꝰsit esse duo: cōplura duo esse nō possunt. Illud cōpa
ratiuum: hoc minime: iđq̄ nō regit casum. Cōplurim⁹
nō reperitur: sed tm̄ plurimus. Est etiā plus aduerbiū.
Et plus satis dicimus pro eo qđ est maxime: et plusq̄ sa
tis. Ter. in eu. Accede huc ad ignē iā calesces pl⁹ satis.
Cōponitur q̄nq̄ plus ⁊ dicim⁹ ꝑplus: Ab eo fiūt deriua
tiua. Pluralis ⁊ hoc plurale: ⁊ pluratiuus a.um. vt plu=
ris vel pluratiuus numerus.

¶ Plurifariā aduerbiū signifi. plurib⁹ modis: siue plu=
ribus locis. Sue. de Tybe. Cubicula plurifariā dispoſi
ta tabellis ac sigillis lasciuissimaz picturaz adornauit.

¶ Plusculus⁹ a.um dimin. a plus: cuius plus a mascu. vel
fe. non veniat. Et significat paruum plus: vel aliquanto
plus. vn pocho piu. Teren. in phor. Tum plus cula su=
pellectile opus est. Idem in hecy. Primum dies com=
plusculos.

¶ Plurim⁹ suplatiuū a mult⁹: qđ etiā q̄nq̄ pro lōgo po
nitur. Uer. Iāq̄ ascēdebant collē q̄ plurimus vbi immi=
net: Uñ apud eundem nux plurima. i. longa: qua signi=
ficatur amygdalum.

¶ Pluteus machina ad expugnādos muros ad simili=
tudinem cassidis. Contexitur e vimine: ⁊ corijs ꝓtegi
ternisq̄ rotulis quarum vna in medio: duę in capitib⁹
apponuntur. in quācunq̄ partem volueris admouētur
Hos obsidentes muris admouent: applicantq̄ ⁊ eoruz
munitione sagittis: seu alijs missibilibus defensores de
propugnaculis exturbant vt scalis ascendēdi ꝑstetur
occasio vt inquit Uege. Cęsar semperq̄ hostibus spes
victorię redintegretur: eo magis q̄ deustos pluteos
turrium videbant nec facile adire apertos ad auxilian=
dum animaduertebant. postea vero etiam tabulę qui=
bus aliquid ꝑscriberet eodē nomine dictę sunt. Liuius.
Cratibus pluteisq̄ et lintheis cōtectus. Sueto. i Cal.
accipere videtur pluteum pro fulcro tori discubitorij cū
inquit Quosdā summis honoribus functos cœnari mo
do ad pluteuz: modo ad pedes stare succinctos lintheo
passus est. Mar. Nam pluteo vindice tutus erat. Libro
rum quoq̄ et tabularum signorumq̄ repositoria plutei
appellantur. Iuuena. Et iubet archetypos pluteum ſer=
uare cleanthas. Hinc plutealis et hoc pluteale. Unde a
Cicerone sigilla plutearia imaguncule pluteis id est ta
bulis inclusę. Tabula insuper qua vtuntur ij qui litte=
ris dāt operam et scribunt pluteus litteralis dicit. Per
sius. Nec pluteum cędit nec demorsos sapit vngues.
Pluteum etiam dicebant spatiū id quod inferiores co=
lumnas a superioribus per longitudinem in fronte di=
spescebat.

¶ Pluto Saturni filius ex Opi coniuge et frater Io=
uis atq̄ neptūni. Qui cum ad regni diuisionem venis=
sent plutoni qui natu minor erat et Agesilaus vocaba=
tur: pars occidentis obtigit secus inferum mare. Ioui
plaga orientalis neptūno insulę. Hinc datus est loc⁹ fa=
bulę: vt Ioui imperium cœli: neptunno maris: pluto=
ni inferorum obtigerit. Pluto autem Sumanus: dis:
orcus: vragus ab vrgendo. Uediius Juppiter dictus fu
it. Idem quietalis est appellatus: quasi mors quies sit
ęrūnarum.

¶ Pluo is. plui: plutū. quādoq̄ suppositū habet: sed nō
appositum. Hiero. in Gñ. Non eñ pluuerat dñs sup ter
ram. Et iterum Ego pluam super terram. Aliquando
id quod pluit ponitur in nominatiuo. Tibul. Multus
et in terris deplueretq̄ lapis. Uale. Max. In piceno la
pides pluuisse ait. August. lib. iij. ci. dei. Sed cum pluit
terra cū pluit terra cum pluunt lapides: non vt grando
appellari solet hoc nomīe sed omnino vel terrę: vel cre=
tę. vel lapidum pluuia. Quandoq̄ ablatiuum appositū
habet. Liui. li. vi. de bel mace. Tarracinę et Amiter=
ni nunciatum est aliquotiens lapidib⁹ pluisse: quādoq̄
ac tm̄: vt deus pluit aquā: pluit māna. Quādo id super
qđ pluit in ntō ponit. Hier. in. Eze. Tu es terra immū=
da ⁊ nō cōpluta in die furoris. Quintil. lib. vi. Cum cœ=
naculum eius perplueret. Huius cōposita sunt appluo.
Plynius Nisi appluat exanimatur. Compluo. Uarro.
Quo impluebat dictum impluuium. Sursum qua com
pluebat compluuiū. Depluo deorsum pluo. Impluo in=
tus siue supra pluo. Col. lib. ij. Tremellius quidem af=
seuerat priusq̄ impleuerit ab auibus: aut formicis sata
edi vbi ęstiuis serenitatibus ager aret. Perpluo ꝑ me=
dium pluo: quod vernaculo sermone dicimus strapioue
re. Plautus in. Tri. Benefacta benefactis alijs perte
gito ne perpluant. Quitil. Cum cœnaculum eius per=
plueret.

¶ Pluuia ę. est iugis ⁊ lenta aqua. dū pluit.

¶ Pluuius a.um. vt aqua pluuia.q̃ pluta est. Ply. Teriturq; in mortariis admixta aqua pluuia. Hor. li.i.car. vẽtos pluuios vocat: hoc est pluuiã inducẽtes. Col. ver pluuiũ nominat: in quo sepe fit pluuia.

¶ Pluuialis seu pluuiatilis adiectiua eiusdẽ significa. cum pluui⁹. Fest⁹. Cõpluuiũ quo de diuersis tectis aqua pluuialis cõfluit in eundẽ locũ. Col.li.x. Infossi lacus signino cõstruunt q̃ receptã pluuialẽ aquã cõtineant. Et di es pluuiales ab eodẽ dicti sunt: in quib⁹ pluit.

¶ Pluuiosus a.um. vt annus pluuiosus in quo fuerunt frequentes pluuię.

P ante N

¶ Pneuma atis. sp̃us flat⁹. pneumaticus sp̃ualis. Unde pneumatica organa dicuntur spiritalia. Ply. lib. xix. E puteo particis pneumaticisq; organis tollẽdo. Dicit et in musica ratio pneumatica.

¶ Pneumon latine pulmo: qđ a πνεω spiro descendit. Uñ pneumonia qđ & peripneumonia inflãmatio pulmo nis cũ ex aliis causis: tũ ex distillatiõe vehementi vel sy nancha vel suspirio vel pleuritide ꝓueniẽs vt sanguis inde copiosus excreari soleat. Hinc pneumonici q̃ laborãt ex pulmõe q̃ latine dici pñt pulmonarii: sicut a Col. ouis pulmonaria dicta est: cui⁹ pulmo afficitur.

P ante O.

¶ Poculũ ꝓprie vas quo bibit a potione dictum. Aug. li.xix.ci.dei. Non eñ calix & potio quã cõtinet calix simul dicitur poculũ sed calix solus. Sic tñ q̃ potioni contiñẽde sit accõmodat⁹. Sumitur tñ q̃nq; pro eo qđ bibim⁹. Uerg. Pocula si qñ seuę infecere nouercę.

¶ Pocillũ diminutiuũ paruũ poculũ. Ply.lib.iiii. L. pa pyrius Imꝑator aduersus samnites dimicaturus votũ fecit si vicisset Ioui pocillũ vini. Plau. in asi. Tecũ vna postea tecũ ęque pocilla potitet.

¶ Pocillatores pincernę q̃. ministrãt pocula mẽsę inge rentes. Uñ Ganymedes q̃ a diis rapt⁹ fertur: vel Ioui pocula ministraret pocillator appellatus est.

¶ Podagra pe.cor. pedũ dolor. πους & αγρα. atrocitas Mar. Litigat & podagra diodorus flacce laborat. Oui. li.ii.de pon. Soluere nodosã nescit medicina podagrã. Podagra morb⁹ peregrin⁹ est. Nam si italię fuisset anti quitus latinũ nomẽ inuenisset. Non eñ roma cũ sudando & laborãdo viuebat hoc malũ cognouit. Est aũt poda gra rubens: hoc est calida. Est frigida: est multiplex: de qua apud medicos. Podagra etiã dicit pedica: laqueus quo capiũtur animalia.

¶ Podager podagricus & podagrosus: q̃ podagra labo rat. Aen: Nũq; poetor nisi podager. Plau. in mer. Sed tandẽ si podagrosis pedib⁹ esset euthic⁹.

¶ Podaliri⁹ ꝓpriũ nomẽ ęsculapii filii & fratris Macha onis medicinę artis ꝑdari: q̃ cũ gręcis ad. Troiã ob me dicinã ꝓfect⁹ est. A pedũ magnitudine sic appellat⁹. Me dicinã aũt diuinã ꝓfecto videri opter: si illud qđ in ꝓlo go prognosticorũ scribit his verbis gręce hippocrates fue rit adiunctũ quacũq; via posset futuri habere rationem αμα δε και ειτι θειον ενεστι εμτησι νουσησι και τουτου την προνοιαν εκμανθανειν ουτω γαρ θαυμαζοι το τε δικαιως και ιητρος αγαθος αμειν:

¶ Poderis pe.cor. talaris tunica duplici syndone vt inquit Hier. quã Iosephus bissynam vocat. Hęc adhęret corpori: et ita arcta est: & strictis manicis: vt nulla omni no in veste sit ruga: & vsq; ad crura descendit. Solẽt mi lites habere lineas quas camisias vocãt sic aptas mem bris & astrictas corporibus vt expediti sint vel ad cursũ vel ad ꝓęlia dirigendo iacula: tenendo clypeũ: ensem vibrando: & quocũq; necessitas traxerit. Ergo & sacerdo tes parati in ministeriũ dei vtunt hac tunica vti habentes pulchritudinẽ vestimẽtorũ nudorũ celeritate discur rant. Dicta poderis a ποδων.i.a pedibus.

¶ Podex posterior ps corporis pudẽda: q̃ ex ea pedes fluere videtur. Iuue. Et podice leui cędũtur tunicę me dico ridẽte marisce.

¶ Podia funis in naui: quo tẽditur velum.

¶ Podiũ locus ad spectãdũ habilis: a pede nomen habens: siue q̃ pedis mõ ꝓiectura illa q̃ podium facit ꝓcedat: siue q̃ ad pedes ędificiorũ strui cõsueuisse: siue q̃ i eo pedib⁹ hęream⁹. Nũc vulgo dr̃ Meniana. Solet eñ fieri extra dom⁹ parietẽ loc⁹ porrectus instar pulpiti mutu lis e marmore subpositis. Iuue. Q̃b⁹ ad podiũ spectãti bus. Sueto. de Nero. Ceterũ accubãs p̃mũ paruis foraminib⁹: deinde toto podio adapto spectare cõsueuerat. Sed & asseres tornatos in cõclauibus & aliis locis su perciliis mõ parietib⁹ suffigi solitos in quib⁹ cãdelabra et poma & codicilli sustinẽtur: padia maternus sermo appellat. Huius diminutiuũ est podiolũ.

¶ Poecile fuit porticus athenis noiata ex varietate picturę. Gręci eñ ποικιλον variũ dicũt. ποικιλιαν varietatẽ. Uñ & lapis similes vocat⁹ est. Py: rho poeciles a va rietate rubentiũ macularũ. In hac porticu Zenon phũs discipulos docebat. Uñ & stoica secta nomẽ accepit: & phi losophi stoici nuncupati: q̃ antea zenoni ab ipo doctore appellabãtur. στοα eñ gręce portic⁹ vocat. Ply. li.xxxv Hic & athenis pinxit porticũ q̃ poecile vocat gratuito.

¶ Poenus carthaginẽsis phoenix: sed aspiratio detrahitur & oe in u mutat in deriuatiuo. punic⁹ a.um. nõ poe nicus. Uide infra in dictione punicus.

¶ Poenulus diminu. est a poen⁹. Uñ plautina fabula no men sumpsit.

¶ Poena suppliciũ a pẽdẽdo: vt Uar: inq̃t quo qs ob de lictũ afficit. Alii a gręco qđ ποινη.

¶ Poenarum vero octo genera Cicero commemorat: Damnum: vincula: verbera: talionem: ignominiã: exilium: seruitutẽ: mortem. Hinc punio: quasi poenio: poe na afficio.

¶ Poenã pendere est multã soluere: quia hoc penso gre fiebat.

¶ Poenalis & hoc poenale: qđ ad poenã pertinet. Unde & poenalis actio.

¶ Poenitet ebat. tuit. quasi poena tenet. Poenitere dicimus cum q̃ ipi fecimus: ea nobis post incipiunt displicere: & molesta esse. Ci. Nam quod obiectũ est de impudicicia quodq; olim accusatorũ nõ criminib⁹ sed vocibus maledictisq; celebratũ est: id nũq; tam acerbe feret. M. Cęli⁹ vt cũ poeniteat nõ deformen esse natũ. Eñ vero hęs etiã q̃ nobis: aut tędio. aut pudori sunt poena quędã esse videt: fit vt poenitet aliquãdo pro tędet: pudet: seu dolet accipiat. Liui. li.i. Nec meorũ sententię esse poe nitet. Cice. in Cato. Num igitur si ad centesimũ vixisset annũ senectutis eum suę poeniteret? Accipitur inter dum pro parum videtur et a poenitentia deduci sentit. Gel. Ter: Me q̃ntum hic operis fiat poenitet id est parum videtur: quod a seruis fit. Cic. lib.i. offi. Tam et is autem velle debebis quoad te q̃ntum proficias non poe nitebit. Inuenitur etiam poeniteo poenites. et poe

niteor deponens. Nam sicut pœnitet me dicimus .i. pœna tenet me. Ita pœniteor passiue: hoc est pœna teneor. Hiero. in ecclesiastico. Fili sine cōsilio nihil facias: et post factum nō pœnitebis. Et in actibꝰ apostolicis. Pœnitemini igitur et cōuertimini: vt deleantur pctā vestra. Hinc fiūt participia pœnitens: pœniturus et pœnitendus. Accius Neqz te neqz quēqz arbitror pœnituꝝ tuę laudis. Col. li. ij. Itaqz hic ager siue exercetur siue cessat colono est pœnitēdus ac tanqz pestilans refrigendus.

¶ Pœnitentia et pœnitudo in vno significato accipiuntur: et a pœnitet quo ad primum significatum fiunt. Hierony. in lib. x. Triumphator in Israel nō parcet et pœnitudine nō flectetur. Nec eñ homo est vt agat pñiam.

¶ Poeta απο του ποιεειν: qđ ē facio effingo quasi fictor. Est eñ q̄ elegantia carmina fingit. Apud grecos autē poetę per excellentiā quinqz sunt: vt his verbis scribit interpres oppiani de piscibꝰ. ποιηται μεν κατα εξοχην εισι πεντε ομηρος εν πολιδ ησιοδος αντιμαχος μικανδρος και πανυασις.

¶ Poema atis. et poematū et poesis poetarum opus: est figmentū siue fictio. Plautus in asin. Nam nec fictū vnqz nec pictum in poematis. Sunt tñ q̄ distinguant inter poema et poesim: q illud sit inuentio parua: q̄ paucis verbis exprimitur: hęc vo textꝰ ipse scriptoꝝ et opus totū Lucil. Itē quęuis nō magna pars poema est: poesis opus totū totaqz illa summa est vna.

¶ Poeticus a. um. qđ ad poetā ptinet. Hinc poetice adu verbium: qđ est more poetaꝝ.

¶ Poetice ars ipsa: sicut gramatice et rhetorice.

¶ Poetria ę. et poetris idis. per modū patronymici fœ. Pers. Poetridas picas cātare credas pegaseum melos Cornutus poema vel poetriā cōponentes.

¶ Poetor aris. in poetica exerceo siue poetā ago. Ennius. Nunqz poetor nisi podager.

¶ Pogonia dici pōt barbata: genꝰ cometę πωγων eñ barba. Ply. li. ij. Poganias vocant cuiꝰ inferiore ex parte in spē barbę lōgę ponitur iuba.

¶ Polis grece latine ciuitas et vrbs dicit. Ut neapolis. Hinc politicus a. um. qđ est ciuile. Ci. Sed q̄ potest esse homini politico delectatio: cū aut hō imbecillus a valentissima bestia laniatur.

¶ Polypiron cępes fertilis multi frumēti.

¶ Polion πωλιον signifi. pulli asinini i fimū quē equa fœtio partiōis añ fœtū effūdit vt indt Aristoteles. Plynius vere polean vocat.

¶ Polio is. iui. vel polij politum significat orno et quasi politico more cōpono. Hinc politum dicimꝰ cultum ornatum. Et politiones agroꝝ cultus diligētes: sicut politiones vestimentoꝝ mundicię et cultus. Ci. pub. Lētulo. Nunc et Appelles. Ueneris caput et summa pectoris politissima arte perfecit. Huius cōposita sunt depolio: expolio: et ppolio: q̄ perfectionē actus denotāt. Fest. Depolitū perfectū: q. oēs pfectiones antiqui politiōes appellabant Cic. li. ij. ad heren. Difficillimum est inuentum expolire expedite pnunciare. Idem. L. Lucelo. Tu interea nō cessabis et ea q̄ habes instituta ppolies. Repolio rursus polio. Col. li. ij. Sin ptinꝰ vsui destinantur sez frumenta: nihil attinet repolire: satisqz est vmbra refrigerari.

¶ Politia a polis q̄ est ciuitas latine ciuilitas interpretatur. Hier. Scotorū nato vxores pprias nō hȝ et quasi poliōis politiā legerit: et Catōis secte exemplū: nulla apud eos ptinet ppria est: sȝ vt cuiqz libitum fuerit: pecudum more lasciuiūt.

¶ Politicꝰ mundicies et ornatus dicit.

¶ Polymenta testiculi porcoꝝ cū castrant: q ad similitudinē vestiū poliātur.

¶ Polleo es. p duplex ll possum: valeo. Cicero. in para. Nec est vlla res q plus apud eum polleat qz ipsius voluntas atqz iudiciū. Liui. li. j. Multum illi terra plurimum mari pollent. Et pollere splēdere. Plyni. lib. xxxvj. Ex oleo et aqua cilicię cotes pollent. Huius cōposita sunt ppolleo. qđ est vltra alios polleo. Liui. li. j. Ardeam rutuli habebāt gēs vt in ea regiōe atqz in ea ętate diuitijs ppollens. Repolleo: a quo repollesco quo vsus est Col. li. v. Plurimarū stirpium natura sic commodat: vt circa cicatricē nouellis frondibꝰ repollescat. i. repullescat. ęquipolleo: equiualeo.

¶ Pollentia potētia. Plaut. in ru. Nec ineptorū potior sit pollentia. Et pollentia dea potētię: q̄ a Romanis colebatur. Itē pollētia Plynio auctore oppidū fuit in maiore balearium. Fuit et altera pollētia iuxta alpes inclyta lanarum nobilitate. De qua Syr. lib. viij. Fuscisqz ferax pollentia villi. Fuerūt et pollētini in piceno in quinta regiōe Italię nō multū distantes a tolentinatibꝰ: vt indicat Ply. li. iij.

¶ Pollex digitus grossus manus: q vi et ptāte inter ceteros digitos polleat: nec in sinistra cessat nec minus qz tota manus semp in officio est. Unde et apud gręcos αντιχειρ antichir vocat: quasi p manus et quasi altera manus videatur. Alio noie appellat Hallux. απο του αλλομαι salto qđ pstricta manu proximum digitum solus scandat.

¶ Pollicaris et hoc pollicare adiectiuū a pollex. Ply. Digitoꝝ hoīs lōgitudo illis et interim falcata pollicari latitudine.

¶ Polliceor verbū cōe scdm Pris. Nam in significatiōe passiua vsus est. Oui. de arte. Pollicitis diues quilibet esse pōt. Est aūt polliceri vltro seu ex pactōe aliqd pmittere. Cōpositū ex pol particula affirmatiua siue a porro: siue a poly: q̄ multū signifi. p exceptionē: et liceor. Hinc fit pollicitor frequentatiuum: a quo pollicitatio.

¶ Polemō pe. cor. phus atheniensis philostrati filius. Qui cum in iuuentute petulans esset et aliquando ebrius et coronatus Xenocratis scholam ingressus fuisset: etꝰ oratione quę tunc de pudicicia erat: adeo mores immutauit: tantumqz in phia pfecit vt xenocrati schola succederet.

¶ Pollis inis. et pollē inis. a polleō deduci videt. flos tritici. Ply. li. xviij. Ex aphrico iustum est e modijs redire semodios et pollinis sextarios quinqz. Ita eñ appellant in tritico: qđ florē in siligine.

¶ Pollinarius a. um. qđ ad pollinē pertinet: vt Cribū pollinariū qđ de lino nō de setis equorū fit ad pollinem purgandū. Nam cribra q̄ ad excutiendā farinā fiunt: excussoria dicuntur. Ply. in eodem Cribroꝝ genera gallię setis equorum inuenere: hispanię lino excussoria ac pollinaria.

¶ Pollintor curator pistrini q̄ pollinario cribro pollinē excutit: a polline farina deductū nomē. Cato. Oparium mercenariū pollintorē diutius eūdē ne habeat diē.

¶ Pollincere est farinā in pistrino lucrifactam diuidere et pollincio ipsa diuisio.

¶ Pollinctor cum c accurator funeꝝ et redēptor dicitur i. q̄ funera morientium curat: quasi pollutorum vnctor i. cadauerum curator. Unde pollinctum funus dictum a pollinctoribꝰ vnctum. Pollincere est curare: vngereqz cadauera. Apu. Pollictor eius funeri dum vnctionem

parauit. Hunc Festus polluctorem ꝓnunciare videtur Quas inq̇t pollucere merces liceat ⁊c. Plaut. in asi. Ecquis currit polluctorē accrescere. Pollincere ad pollinctum emere siue corpus mortuũ curare. Pollinctus ipa curatio. Plau. Carthaginẽses fratres duo fuere eorum alter viuit: alter est mortu⁹. ꝓpterea apud vos dico confidentius: q2 mihi pollinctor dixit: qui eum pollinxerat. Hinc pollinctura ipa accuratio. Idẽ in Sti. Hodie pollinctura est. Libitinarius dicebatur q̇ necessaria funeribus vendebat: ⁊ q̇ rationibus p̄erat libitinę deę: in cui⁹ templo q̇ ad sepulturã ꝑtinebãt vendebant: sicut docet Plutar. in ꝓble. Seneca li. vi. de bñfi. Uota libitinariorũ esse: vt mortes plurimoꝝ optent: quod illis questuosissimũ est.

¶ Polluceo es. xi. verbũ sacrificale ⁊ reddentiũ libamẽta deis. Significat em̃ pollucere multũ dedi care vł deuouere. ex poly multum ⁊ luceo ꝙ is q̇ talia facit multũ luceat: ob lumina sacrificioꝝ. Uel pollucere est libamẽta herculi in arã porricere: ⁊ sacrificiũ polluctum: ꝙ Herculi decima data sit. Plau. in Sti. Ut decimã partẽ Herculi polluceã. i. splendide dedicem. Hoc verbo vsi sunt auctores quotiens opiperas dapes velut in sacrificium dei: et in primis Herculis facturi erãt: cui deo decimas omniũ reꝝ Romani voto reddebant. Vñ Macro. catilones eos ꝓprie dicit q̇ ad polluctũ herculis vltimi cum venirẽt catillos liguribant ad polluctum: hoc est ad magnificũ epulũ quale Herculi solebat fieri. Pollucibilis cœna dicta est opulenta. Hinc pollucibiliter splendide ⁊ laute. Plaut. in bac. Pascite parasitos opsonate pollucibiliter.

¶ Polenta ⁊ pulenta vtroq3 mõ dr: q̇ sic fit. Perfusum aqua hordeũ siccant nocte vna: postero die frigunt. deinde molis frangunt seruantq3 in multos dies. Unde in Josue scribit. Et comederũt de frugib⁹ terrę die altero ⁊ azimos panes ⁊ polentã eiusdẽ anni. Inuenit etiã hoc polenta. Ouid. li. iiii. met. Dulce dedit testa qđ coxerat ante polenta.

¶ Polluo is. lui. lutũ. quasi porro lauo: sed per ꝯtrariũ sępenumero ponitur pro inquino siue per antiphrasim: siue ꝙ ea quę inquinantur madefieri necesse est. Lactã. lib. iiii. Omnia scelere ac libidine polluebam⁹. Hinc nocturnam genituram somno sparsam pollutionem appellant.

¶ Pollubrũ vas trulleũ: quo manus lauam⁹. vulgo bacile dicit. Liui. Argenteo pollubro ⁊ aureo gutto. Fabius pictor. Aquã manib⁹ dato: pollubrũ sinistra manu teneto: dextra vasum cũ aqua.

¶ Polus quasi cœli cardo. Duo aũt sunt poli. s. Arctic⁹ i. borealis: ⁊ Antarcticus haustralis. Et ab altero in alteꝝ ꝓtenditur axis a quibus sustinetur. Borealis altissim⁹ his quę sunt in nostro hemisphęrio. haustralis im⁹ et depressus: et qui a nobis videri non possit. Dictus polus a πολω vbo gręco qđ verto significat ⁊ circũago.

¶ Palyandros latine multos viros habẽs. Polyãdriũ locus vbi sunt multa sepulchra publica.

¶ Polyarna multorũ agnorũ. Var. li. ii. de re rust. Ueteres poetę alios vocant polyarnas: alios polymelas: alios polybutas. i. multorũ agnoꝝ: multarũ ouium: multorum boum.

¶ Polycarpus nomẽ viri ꝓpriũ quasi multi fructus siue fructuosus. καρπον em̃ fructũ dicũt.

¶ Polycrates pe. cor. nomen ꝓprium tyranni q̇ regnauit in Samo insula. Hic et opibus et felicitate apud historicos inclytus est: qui quoad vixit non tam fortunę alũmnus dici potuit: q̃3 partus. Sed mors infamis et ęrumnosa docuit neminem ante obitum merito dici posse fęlicem. Fuit enim ab Oręte satrapa persarum captus suspensusq3.

¶ Polycletus pe. pro. Statuarius eximius diligentia et decora supra cęteros: vt inquit Quintil. Nam ex ęre signa fecit nobilitata scriptorum pręconio cũ3 primis fecit astragalizontes hoc est talis ludẽtes. quo opere nullum absolutius iudicant: fuit sycionius et discipulus agelade.

¶ Polycroni⁹ diuturn⁹ longęuus ⁊ multi tp̄is sicut oligochroni⁹ q̇ paꝝ viuit. Vñ cornices dictę sunt polychronię q̃m nouẽ ętates viuere dicant.

¶ Polyceros pe. cor. latine cornutus: siue multa cornua habens.

¶ Polydamas pe. cor. nomẽ ꝓpriũ viri troiani: ⁊ latine dicitur valde domans. Pers. Nõ mihi polydamas: nec troiades labeonẽ prętulerint.

¶ Polydorus pe. ꝓ. nomẽ filii priami: ⁊ latine significat multa donãs: polydoria munificẽtia.

¶ Polydoria insula ꝓpontidis.

¶ Polyęglas insula a capraꝝ multitudine.

¶ Polygalon herba palmi altitudine3 in caule summo foliis lẽticulę q̇ potata lactis vbertatem inducit. Vñ ⁊ a lactis abundãtia nomẽ accepit.

¶ Polygolatõ herba sine foliis: asparagi caule in cacumine aculeũ habẽs.

¶ Polygenuctõ quasi multoꝝ genuꝝ.

¶ Poligoni⁹ multoꝝ anguloꝝ. Polygonũ pe. ꝓ. herba a geniculoꝝ multitudine quã nos sanguinariã vocam⁹ foliis rutę ⁊ graminis similis. Succus ei⁹ infusus naribus supprimit sanguinẽ. Col. li. vii. Sãguinalis herba quã gręci polygona appellãt. Hoc nomen veteres vsurparunt pro fœcundo.

¶ Polylog⁹ pe. cor. multiloqu⁹. polylogia multiloquium.

¶ Polyonemõ quasi multaꝝ tibiaꝝ herba cunilę simił semine pulegii surculosa multis geniculis.

¶ Polymedia troadis oppidũ hellespõto adiacens.

¶ Polymnia seu polymneia. nã πολυμμνιααϲ a gręcis scribit: s3 latini polymnia dicũt pe. co. Hor. li. i. car. diuisit diphthongum. Euterpe cohibet nec polymneia: vbi etiã y sequẽtib⁹ m. ⁊ n. more gręco corripitur. Fuit vna ex musis sic dicta: q2 tm̃ suauitate poetas reddit gloria immortales: ab πολυ multũ. μνεια memoria. Vñ et p̄esse rhetorib⁹ dr quib⁹ opus ẽ multa memoria. Sũt q̇ a πολυ ⁊ hymnos deducũt qđ est laudatio q̇a laudationib⁹ p̄sit: scribũt polyhymnia: vt apud Oui. li. v. fast. Dissensere deę quaꝝ polyhymnia cœpit.

¶ Polymit⁹ a. um. pe. cor. a poly ⁊ μιτοϲ filium: qđ nos liciũ dicim⁹ a licioꝝ multiplici varietate. Vñ vestis polymita q̇ multis liciis ꝯtexta ẽ. sicut Monomita dr̃ q̇ vno licio ꝯstãt. Dimita q̇ duob⁹. Trimita q̇ trib⁹. Ply. Plurimis vo liciis texere q̇ polymita appellãt. Alexandria instituit. Hinc polymitarius a. um. vt opus polymitarium: qđ et plumariũ dicit: quandoquidẽ Hierony. plumarios ⁊ polymitarios artifices pro eodem fere posuit. Polymitarii em̃ dr̃ q̇ artẽ polymitariã exercẽt.

¶ Polymyxos lucerna q̇ multos h3 angulos ⁊ in his funiculos illustrãdis ꝯuiuiis accõmodata. Maro. Illustrẽ cũ tota meis ꝯuiuia flãmis. Totq3 gerã myxos vna lucerna vocor.

¶ Polymorphus multiphormis. μορφη em̃ forma.

¶ Polypharmacus penul. cor. venenis vel medicinis abundans.

Polyphem⁹ pe. p. Cyclops neptuni filius ex Thoa phorci filia ingenti corpe: q̃ vnū tm̃ oculū in fronte habuit. Quo noīe Garrulus illustris significat.

Polyphagus pe. cor. q̃ multū comedit: ⁊ latine dici potest manduco. Est ē multi cibi capacissim⁹: sicut pāphagi pp̄ri cuncta comedentes.

Polypodium herba dicta siue q᷑ radix eius veluti cirros ad similitudinem polypi piscis habeat: siue q᷑ farrina eius indita naribus polypum consumit. Hanc herbā nostri filiculā nominant similis est em̄ filici pilosa radix.

Polypus pe. cor. gtm̄ facit polypi et polypodis piscis est ex mollium genere: a multis pedibus appellatus ex poly ⁊ πους pes: quasi multipes. Unde a nōnullis octopes d̄r. Huius piscis ingeniū sicut scribit Amb. li. hexa. fraudulentum est qui vadoso in littore petram nact⁹ affigitur ei: atq̃ eius nebuloso ingenio colorem subit q᷑ simili specie terga obduct⁹ plurimos piscium sine vlla suspitione fraudis allapsos dum nota nō p̄caueāt et saxū opinātur: cassibus furtiue artis includit: ⁊ sinu quodam sue carnis intercipit. Et a polypo pisce dictus est polypus nariū morbus cum caro interiora nasi occupat ⁊ in tumescens maxime flāte euro a similitudine marini polypi: q᷑ eius carni similis fit. Tunc enim caro radices agit plurimas q̃ tā᷑ pedes sunt. Cato de re rus. Etsi polypus in naso introierit brassicam erraticam aridā tritā in malum conicito: et ad nasum admoueto. Hinc polyposus: qui eo morbo laborat. Mar. Nasutū volo non polyposum. Magnus vero basilius ως πλεφασι τοπολυποδα την χροαν προς την υποκειμενην γην ουτος αυτος την διανοιαν προς τας των συνοντων γνωμας μεταβαλει ται.

Polyptoton pe. p. quod multiplicem habet casū ex πολυ: qd̄ est multiplex et πτωσις casus. Figura qua diuersis casibus snīa variat: vt ex nihilo nihil in nihilum nil posse reuerti.

Polypyrō p ypsilō signifi. multi frumenti.

Polypoetes perithoi ⁊ hyppodames filius.

Polysyndeton pe. cor. ab πολυ multus. συνδετος id conjunctum: quasi multipliciter coniunctum. Figura cū sermo multis coniunctionib⁹ concathenatur. Uerg. Tectum q̃ larem q̃: Armaq̃ amyclęumq̃ canem cressamq̃ pharetram.

Polysyntheton pe. cor. figura cū snīę multorum articulorum ꝯuenienti copia ꝑtinent: vt Ille hunc pœna cōstrictum trahebat. Hic autē vociferabatur. ꝯcursus vero non mediocris erat cum tamē oēs opitulari vellent sed nemo auderet: neq̃ sibi magistratus aderat: nec circumspicientes quo potissimū ꝯfugerem⁹ respiciebamus.

Polytrichon: qd̄ multitudinē capillorum faciat. τριχες enim capilli dicūtur: vulgo capilli veneris vocātur. q᷑ multa habeāt capillamēta. Appellat ⁊ a quibusdā polythrix: et Calythrix. Ply. Polythrichum vino data morbo regio medetur.

Polytropus pe. cor. multimodus prudens.

Polytes pe. p. alter priami fili⁹ ex hecuba.

Polyxena pe. cor. priami filia. Oui. Placet achilleos mactata polyxena manes. Grece dicitur multorum peregrina: seu q᷑ amor peregrinari faciat mentes ab ingenio suo: seu q᷑ apud multos libido: vt peregrinabunda vagetur.

Pomœrium quidam scribunt cum œ. diph. et compositum volunt a post quasi post mœrium. hoc est murum. Nam mœrus murus dicitur. Uerg. lib. x. Atq̃ ipsis pręlia miscent aggeribus mœrorum: vt pomœrium tā intra q̃ extra murum dicatur. Quidam nō a post sed a pene p̄positione: aut a pro componi existimant: vt sit terrenum qd̄ circa mœnia in orbem eorum cum ędificio intrinsecus ex omni cultu extrinsecus vacuum sinebatur. Unde Liui. lib. j. Aggere et fossis ⁊ muro circundat vrbem: pomœrium ꝓfert. Idem. Pomerium est circa murum locus quem in condendis vrbibus quōdam etrusci qua murum ducturi erant certis circa terminis inaugurato consecrabant. Et hoc spaciū quod neq̃ habitari neq̃ arari fas erat nō magis q̃ q᷑ post murū esset q̃ q᷑ murus post id pomerium romā appellarunt ⁊ in vrbis incremento quantū mœnia ꝓcessura erant: tm̄ termini hi ꝯsecrati ꝓferebant. Festus Pomœriū quasi ꝓmuruz. i. proximum muro.

Pomeridian⁹ a. um. a post et meridie. quod post meridiem fit. Au. lib. viij. con. Cum imperator pomeridiano circēsium spectaculo teneretur: exisse deambulatum in hortos ꝯtiguos. Dicit ⁊ postmeridian⁹. Quintil. lib. ij. Postmeridianis scholis Aristoteles p̄cipere artez oratoriā cœpit. Sic d̄r Antemeridianus. August. lib. ij. acad. Quod cū factū esset ⁊ in eo pene totū antemeridianum tempus consumptum videremus redire domum instituimus.

Pomiliones ⁊ pomilij nani. i. homines paruę staturę paulū sup̄a terrā extantes. Habēt q̃q̃ membra enormia qualē Mar. describit in illo disticho cui nomē est pomilius. Si tm̄ spectes hominis caput: hectora credas: Si stantē videas astyanacta putes. Scribitur etiā a nōnullis per u. pumiliones. Col. scribit pumiles aues nisi quē humilitas eaꝝ delectat non probo. Huius fœminū est pomilia.

Pompa. omne spectaculū: ⁊ apparatus solennis cum ostentatione et specie quadam triumphi tam in aduersis q̃ in prosperis. et letis. a greco πεμπω mitto. Dicitur enim pompa nuptiarum: pompa sacrorum: pompa funerum. Cice. Sed iam e pompa in veram aciem descendamus. Significat etiam longum incedentium ordinem in supplicatione quam nos hodie processionē appellamus.

Pomum: generale nomen est omnium fructuum qui ex arboribus esui apti prouenunt: siue mollium: siue durorum: nuces vero ea duntaxat poma vocantur: quę duro operimento sunt. Dictum pomum vt docet Uar. quasi potomum q᷑ in eius insitione potu. i. aquatione indiget. Nam illi per siccitatem aquam addi opus: vt stabilita maturescāt. siue q᷑ vicē potus in cibis p̄beat.

Pomariū: locus arboribus pomiferis ꝯsitus. qd̄ latini etiā Uiridarium appellāt: greci paradisum. Proper. Nec mea phęaces equāt pomaria syluas. Ouid. lib. iiij. me. Id metuēs solidis pomaria clauserat athlas mœnibus. Aliqñ pomariū dicit locus vbi reponūtur poma Unde Ply. docet pomaria contabulari in loco sicco et frigido in quibus sint fenestrę septentrionales quę serenis diebus pateant. Hinc cōstat falsum esse quod a ludimagistris docetur. pometum pomos pomaria poma reseruant.

Pomona: pomoꝝ dea. sicut mellona mellis dea.

Pomponi⁹. nomen historici. qui de situ orbis scripsit. Fuit et alius vir romanus Atticus cognominatus ad quem Cice. epistolas scripsit. Pomponia: nomē matris Scipionis.

Pōdus dicitur qd̄ graue ē. vt in euāge. Nos qui por-

tauim⁹ pondus dici ꝛ estus. Item pondus ꝙ librando ad stateram ponderatur. Hier. in lib. ꝶ. Pōderabat capillos ducentis siclis pōdere publico. Interdū ponitur pro numero. hoc est multitudine. Var. Egregia compotasse magnū pondus aim artificum. Interdū pro auctoritate. Cic. Appio. Sed idem scribit meas litteras maximum apud te pondus habituras. Hinc pōderosus a. um. qđ est graue.

❡ Pōdero as. libro. Plau. Dū nummularius ponderaret argētū. Aliqñ significat qđ vernacula lingua dicim⁹ Vender a pois: vt lib. ij. ꝶ. Semel in anno tōdebatur: qꝛ grauabat eum cęsaries ponderabat capillos capitis sui ducentis siclis pōdere publico. ꝑ translationem ponderare est examinare ꝯsiderare. Lact. li. iij. Mors ex p̄teritis vitę actibus pōderāda est. Hinc cōponitur. prępondero. quod est pri⁹ pondero: seu prius examino. Ci. li. iij. offi. Neqꝫ ea volūt prępōderari honestate.

❡ Pōdo indeclinabile ꝛ generis oīs ꝛ mō ꝓ libra ponit᷑ Nam pōdo ꝛ librā idem fuisse Festus innuit: cum inquit Duo asses singuli librā ꝛ pōdo efficiebāt. Mō significat pōdus. xij. librarꝝ. Liu. Argenti pōdo bina ꝛ sex libras i militē pręstaret. Mō ponit᷑ ꝓ hoc noīe pondus. Hier. in lib. viij. Fuerūtqꝫ in ea: acetabulū argenteū pōdo centū triginta siclorꝝ. Et apud Liui. scribitur coronā auream librę pōdo Ioui dicatam fuisse. Nec caret singulari: vt q̄dam existimant. cū Col. dicat pondo librā ꝛ quadratam abijci oportere. Pōdo igit᷑. ita. duodecim libras ꝯtinet. sicut Assis duodecim vncias. Et dicimus duapōdo ꝛ trepōdo. vt Quinti. lib. j. testatur. Ab his dipōdium Tripondium. ꝛ Assipondium. pro vnū pōdo ꝙ id erat librę pondus.

❡ Pono is. posui ꝛ posiui. positū. Plaut. in Vitu. Nūc vt apud sequestrū vitulū posiuimus. Est aūt ponere collocare constituere. Verg. li. j. ge. vrbe velit posita tēplis sibi ferre dicatis. Cice. Primū cū stante rep. facere solebam⁹: vt in agendo plus q̄ in scribēdo opę ponerem⁹. Aliqñ desinere. qm̄ cū cessem⁹ ab ope collocare quodam modo ac reponere videmur id qđ agebamus. Verg. lib. vij. Cum venti posuere omnisqꝫ repente Resedit flatus Aliqñ Frigere ędificare. Idem. Posuitqꝫ immania tēpla. Unde in antiquis marmorib⁹ legimus: Bñ merenti posuit. Aliqñ deponere. Idē ponuntqꝫ ferocia pœni corda volente deo. Aliqñ apponere. Mar. Nolo mihi ponas rhombū mullum ve bilibrem. Hinc poete fabulas ꝛ scripta sua ponere dicebātur ꝙ in scęna hęc spectatorib⁹ quasi in cōuiuio apponebant. Iuue. Pone tigillinū. i. affer in scęnam aliquid de tigillino scriptum. Aliqñ pingere. Hora. Solers nūc hoīem ponere nunc deū. Nam de sculptore ꝛ pictore loquit᷑. Huius verbi composita sunt. Appono. qđ est aliquid antepono. Ply. Nihil ei pręter secundariū panē oleraqꝫ apposuit. Interdū subiungo. Unde appositum dicit᷑ casus q̄ verbo subiungitur. Itē apponere est iuxta: vel ad aliquid ponere. Ci. li. ij. artis ve. Gladiū ꝓpe appositum e vagina eduxit: ꝛ illum alterum occidit. Antepono: p̄fero. Compono. Circūpono vt in euan. Circumponensqꝫ calamo. Depono Dispono ordino. quasi in diuersis locis pono. Hiero. li. ꝶ. Audiuit famam seruus tuus ꝙ disponat Saul venire in Ceilam. Hinc dispositio q̄ est rerum in ordinem collocatio. Dispositum decretum constitutum. Unde et disposito dicimus. i. de industria et quēadmodum a nobis constitutum est. Macrobi. Analtius quiddam cui remotis arbitris opus sit cogitaturi ex disposito cōuenistis. Expono. Impono. Postpono. quasi retropono. Ci. Tironi Omnia postposui dummodo p̄ceptis patris parerem. Repono Sepono. seorsum pono remoueo. Suppono summitto. Apul. Supposuitqꝫ humeros oneri. Aliquādo signifi. adulterinū loco veri subijcio. a quo Suppositi⁹ part⁹ dr̄ qñ fœtus alterius matris nō verę matri subijcitur. Ply. Nā fili⁹ patris testamētū supposuisse dicebat. Suppono. ꝛ suprapono. vt i eu. Et lapis suprapositus erat ei. Transpono vltra pono. Et omnia habent peuul. ꝑductam.

❡ Positio. est quā gręci vocant θέσιν.

❡ Positus us. idē qđ positio siue situs. Ou i. i fas. Terra tribus scopulis vastum ꝓcurrit in ęquor Trinacris a positu nomen adepta loci.

❡ Positiu⁹ a. um. qđ primo positum est. nec aliunde diriuatum a quo Grammatici positiuū a comparatiuo et suplatiuo distingūt. qđ illud sit quasi fundamētū istorꝝ.

❡ Positura: nota qua sensus in oratiōe distinguit᷑. Itē dicit᷑ sit⁹ siue positio Gel. Ut aiaduerteret q̄ habitu quaqꝫ forma quaqꝫ positura stellarū aliqs nasceret᷑. Sic syllabā dicim⁹ esse lōgam positura.

❡ Pone. qñ grauē accentū hꝫ p̄positio vel aduerbiū est ꝛ signifi. ꝓpe vel post. Verg. Pone subit cōiunx. ferimur ꝑ opaca locorū. Val. max. li. j. Mox humani ingenij ꝓna volūtate verita scrutādi pone respiciens aiaduertit immensę magnitudinis serpentē ꝯcitato impetu oē q̄cq̄d obuium fuerat ꝓterentē.

❡ Pons. a pēdeo. ꝙ veluti in aere pēdeat. Et significat omne ꝑ quod sup aquas transimus. Uñ et ꝓ scala nauium qñqꝫ ponit᷑. Verg. Interea ęneas socios de puppibus animatis pōtibus exponit. Hinc Depontanus. Unde senes depōtanos appellatos esse legimus a pōtis deiectiōe. hoc est ferendi ꝑ pōtes suffragij adēptione.

❡ Pōticul⁹ dimi. ꝑuus pōs. Ci. li. v. tus. Et cum fossam latā cubiculari lecto circūdedisset eiusqꝫ fossę transitum pōticulo ligneo ꝯiunxisset.

❡ Pōtones: naues quib⁹ in traijciendis amnibus loco pōtium vtimur. Papinian⁹. Quia via ꝯfirmari solet vsqꝫ ciuitate ten⁹: vel vsqꝫ ad viā publicā vel vsqꝫ ad flumē: i q̄ pōtonib⁹ traijciat᷑. Apul. Et si vado nō poterūt: pontonibus transibunt.

❡ Pōtifex. sacer magistrat⁹ vt inq̄t Scęuola a posse et facere dict⁹. vel vt inq̄t Var. a pōte. qꝛ sublici⁹ pōs a pōtificib⁹ fact⁹ est primū ꝛ restitut⁹ sępe. Erāt aūt maiores ꝛ minores pōtifices inter quos summ⁹ q̄ pōtifex maxim⁹ dict⁹ est ꝙ maximarꝫ rerꝫ q̄ ad sacra ꝛ religionē ꝑtinēt iudex: sit vindex ꝯtumacię priuatorꝫ magistratuū. Numa eñ pōtificē fecit: eiqꝫ sacra oīa attribuit: eiusqꝫ scitis sacra oīa priuata ꝛ publica subiecit: instituitqꝫ vt idē pontifex nō cœlestes mō cerimōias sed iusta quoqꝫ funebria placādosqꝫ manes edoceret. auctor Liuius.

❡ Pōtificat⁹ us. pōtificis dignitas. sicut ꝯsulat⁹.

❡ Pōtifici⁹ a. um. qđ est pōtificis: vt ius pōtificiū qđ ius canonicū dicitur.

❡ Pōtificalis ꝛ hoc pōtificale qđ ad pōtificem pertinet Unde pontificales libri: in quibus sacrę cerimonię continentur.

❡ Pōtus generis mas. nerei filius: ꝛ neptuni vt Euse. li. j. p̄parati. scribit. Unde pōtus mare dici videtur. Alij pontē dici existimāt mare ab ποντιζω quod est mergo. Vel ab πονος qui est labor quia sit laboribus plenus: ridicule per contrarium dici arbitrantur ꝙ careat ponte. Propterea autem id mare pontus appelletur qđ a palude

[illegible]
[illegible]

Meotidis vsq; in Tenedum ptenditur. Pontus fœ. generis. Insula est de qua Vergi. Virosaq; pōthus castorea. Est ꝛ puincia asię minoris a pōte rege sic cognominata nobilis crudelitate Medeę. Hęc vt Stra. refert ab occidente haly flumine clauditur. ab oriente Colchide: a meridie minori armenia. Ptol. vero aliter lib. v. Ait eñ ab occasu ore ponti ꝛ thracio bosphoro. A meridie regione q̄ ppriе Asia dicitur. A septentrione parte Euxini maris terminatur. Eius ciuitates sunt Calcedon. nicomedia. nicea. hic regnauit Mithridates. eupator ꝛ Pythodoris regina. Ex pōto fuit Aquila veteris testamenti translator ꝛ interpres. Et Martion heresiarches q̄ c̄puis christianus videri vellet: aliū t̄n creatorem oim rerum esse dicebat q̄z xp̄i patrem: illumq; maiorem aiebat. Hinc Ponticus a. um. Hiero. cōtra Iou. Compelle phrygem et ponticum vt locustas comedat. nefas putabit.

¶ Pōthina palus: Volscoꝝ palus iuxta foꝝ Apij haud longe a Tarracina distatq; ab vrbe. xx. passuū milib⁹ de qua. Luc. libro. iij. Et qua pōtinas via diuidit vda paludes.

¶ Pōtia. Insula nō lōge a palmaria in sinu Caietano in qua turtures ac coturnices cum ad Italiam veniunt prima volatura requiescendi causa paucos dies morantur. Auctor. Var. Est etiam pontia vrbs ad quam pōto nibus traijciebatur.

¶ Popa. pinguedo Persius. Ast illi tremit omēto popa vēter. Hinc popana pinguia vnguenta dixerūt veteres. Iu. Ridendaq; multo Pane tumet facies aut pinguia popana spirat. ꝛ hinc. misi viscant labra mariti.

¶ Popanū pe. co. placenta lata quā dijs veteres offerebant: Sed ꝛ p quocūq; libo capit Iu. Scilicz ꝛ tenui popano corruptus osiris.

¶ Popina pe. p. a popa locus vbi publice opsonia caroq; cocta ac delicate confecta venditatur comediturq; vl' priuatim vbi gulosa familia extraordinare ligurire ꝛ helluari cōsueuerit: siue ip̄e qualē dixi cibus. Horatius fornix tibi ꝛ vncta popina incutiunt vrbis desideriū.

¶ Popinones. vel ij quos nunc Tabernarios vel luxuriosi q̄ se popinis dedunt.

¶ Popinatio nūcupat a Gel. q̄ alio noie dicit helluatio quam greci Asotiam vocant. Fit autem popinatio a popinari qd̄ significat helluari ꝛ indulgere popinis. Iulius Capitolinus. Dum Galenus popinatur: et balneis ac lenonib⁹ reputat vitam.

¶ Popinalis ꝛ hoc popinale qd̄ ad popinā spectat. Col. li. ix. Tunc celebres erant delicię popinales cū ad mare deferebātur viuaria.

¶ Poples itis. pars opposita genui quę curuat dicta q' post plicet. Col. li. vij. Si dolore neruoꝝ claudicas. oleo ꝛ sale genua poplitesq; ꝛ crura cōpicanda Accipit quandoq; p tota illa parte neruosa. Liui. lib. xxij. Quosdam et iacentes viuos succisis femoribus poplitibusq; inuenerūt.

¶ Poppysmata pprie dicūtur ea vocis blādimēta quę fiunt equis indomitis cum tractatione manuum. Vn̄ et q̄ fit manibus palpatio interp̄tari potest: vt apud Iu. Prębebit vati crebrum poppysma roganti. i. crebram manuum tractationem cū quadā vocis adulatione. nā z fit ab ποππυζω. qd̄ est sibilo vel adulor. Quare ꝛ p sibylo quādoq; ponitur qui i re obscœna fieri ɔsueuit. Mar. Quis redire potest fatui poppysmata cun ni: Cum sonat hic cui non mentula mensq; cadit. velut vitiū notauit in galla poppysma vtpote insulsum coeuntium crepitum. Est ꝛ ποππυζειν vt quidam exponsit illisis manibus inter se ꝛ palma cum palma collata plausum edere qd̄ est applodere. Unde et poppysmus. Ply. li. xxviij. Fulgetras poppysmis adorare ɔsensus gentiū est.

¶ Populus pe. cor. singulari numero vni⁹ ciuitatis multitudinē signifi. Verg. hinc populum late regem. Populi vero diuersas ciuitates. Idē Littoraq; et latos populos. Est aūt pp̄ls multitudo hoim ɔsensu iuris ꝛ concordi cōmunione sociata.

¶ Popellus diminutiuū paruus pp̄ls. Persius. An diē blādo caudā iactare popello.

¶ Popularis ꝛ hoc populare qd̄ est populi. Hora. Et populares vincentē strepitus ꝛ natus rebus agendis. Interdū popularis dicit charus et gratus pp̄lo q̄ sibi populi fauorem cōciliat. Ci. Nihil tam populare q̄z bonitas. Liui. Et quo nihil popularius est quibus artibus petierat magistratus iisdem gerebat. Interdum dicitur plebeius. vilis ꝛ ignobilis. Plau. p̄stat diuitem esse ac popularem q̄z nobilem ꝛ mendicum. Et popularis dicitur qui est eiusdem ɔditionis generis sortis et fortunę. Teren. in phor. amic⁹ me⁹ summ⁹ et popularis Geta. Erat eñ et ip̄e seruus. Et popularis dicit Ciuis.

¶ Popularia sacra (vt labeo inquit) sunt q̄ omēs ciues faciūt: nec certis familijs attributa sūt: vt fornacalia palilia. Laralia. sic dicta q' populo grata essent cum in populum missio fieret ab ijs qui gratiam plebis quęrebāt. Et hoc duplici mō. Aut de republ. bn̄ sentiēdo ꝛ ea q̄ ad pp̄li salutē spectant recta cū rōne agendo. Aut largiendo ꝛ adulando vel alijs corruptelis beniuolentiā captādo. Itē popularia dicebant loca vbi plębs sedebat. Vide in dicti. Equestria.

¶ Popularitas: affabilitas humanitas: blādicię ꝛ gratia in populo. Hierony. popularitatem tuam. qua mihi inuidiam apud simplices niteris concitare perspicua ratione cōpescui.

¶ Populariter affabiliter: humaniter: ꝛ cum gratia populi. Iuue. Et verso pollice vulgi. Quemlibet occidūt populariter.

¶ Popularia: nugatoria puerilia. Labe. popularia agimus p ludum.

¶ Populosus a. um. qd̄ est plenum pp̄lo vt oppidū populosum.

¶ Populatim mō significat p pp̄los. Apul. populatim ab oi puincia reuocat⁹. Mō cateruatim ꝛ in vniuersum. Cęcil. ego pdidi te q̄ oēs seruos pdo populatim q̄so ne addas malū ad hoc malū.

¶ Populo as. amorem pp̄li concilio Pacu. Atq; vt promerui pater mihi patriam populauit meā. Aliqñ populare est p̄dari. Qd̄ et populor dicit. Verg. Quisq; suū populatus iter. Idem populatq; in gentem farris aceruū. Hinc Depopulor pro dep̄dor. passimq; et quasi populatim diripio.

¶ Populat⁹ a. um. pticipiū. qd̄ significat dep̄datus. vt Quisq; suū populat⁹ iter. populat⁹ p̄o nomē signifi. populosum: vt vrbs populata. i. pp̄lo plena.

¶ Populonia: vrbs ethrurię: a pp̄loꝝ multitudine q̄ in eius agro est: vel a populādo q' freq̄ntibus pyrataꝝ populationibus pateret.

¶ Popul⁹ aūt pe. p. ge. arboris a frondiū multitudine sic appellata. Verg. hic candida pp̄ls antro. Imminet. Ply. li. xxiiij. Virgā pp̄li in manu tenētib⁹ intertrigo nō metuat. Col. li. vj. Cui rei maxime videt idonea popul⁹ Ea est arbor Cerro similis.

¶ Populc⁹ a. uz. qd̄ ē materiatū ex ea arbore Ver. i Ge.

Qualis populea merens philomella sub vmbra.

¶ Populnus a.um. idē qđ populeus Plaut. in Cas. nū istęc aut populna sors aut abiegna est tua? Dicitur r populneus a.um. in eadē significatiōe. Col. li. vij. Probat maxime vlmea. postea fraxinia r ab hac poupinea frōs.

¶ Populetū locus populis cōsitus.

¶ Porculena Plaut⁹ in mil. nisi huic veri affert merces nō hic suo feminco quāq̃ porculenā petiturus est.

¶ Porca aial. q̄ alio nomine dicit Sus. in agro vo porca est terra elata inter duos sulcos a porrigēdo vt inq̃t Var. q̄ ea seges porrigat frumentū vel a porcendo q̄ vltra se iaci semina phibeat. vel q̄ aquas porceat hoc ē porro arceat. Nā crebriores sulci limi solent vocari. Col. li. ij. Liras rustici vocāt easdem porcas cumsic aratum est vt inter duos latius distātis sulcos r medius cumul⁹ siccam sedem frumentis prębeat. Sed e.xxx. pedum latitudinem. cxx v. longitudinem porcam vocabant eodem auctore. Cāpani hodie porcas vocāt puluinos: siue hortulos in quib⁹ veluti sulcatim sua cuiusq̃ generis olera serunt. Id gen⁹ r Areę dr̄ apud Columellā.

¶ Porcus domesticus: aper ferus: sus vtriq̃ commune est. Ma. Iste tibi faciat bona saturnalia porcus. Inter spumantes ilice pastus apros. Dict⁹ porcus qr porrecto rictu pascatur: et terram dum herbarum radices rimatur latius porrigat. Hinc fiunt diminutiua Porcul⁹ et porcellus. Ambro. Sicut gluto amat porcellū Sue. in nerone. Iterum ac sępius recoctum porcello abiecit. Scribit. Uarro porcum gręcū nomē esse antiquū sed obscuratū q̄ eū nunc vocāt Χειροφμ.

¶ Porcarius. porcoꝝ custos.

¶ Porcin⁹ a.um. qđ ex porco est: vt caro porcina.

¶ Porculationē antiq̄ porcoꝝ nutricatum vocauerunt Uarro. In nutricatu quā porculationē appellant binis mensib⁹ porcos sinūt cū matribus.

¶ Porcius cognomē fuit Catonis cēsorini. Tractum a porco. Cognomina eñ vt inquit Uarro. habentur a maiori et a minori pecore a maiori vt Equitius Taurus. A minori vt porc⁹ caprillus.

¶ Porcia nomen mulieris romanę. fuerūt aūt duę maior r minor. Porcia minor. cum laudaretur apud eā quędā bene morata q̄ scđm habebat viꝝ. Rñdit Foelix r pudica matrona nūq̃ pręter semel nupsit.

¶ Porcetra porca q̄ semel tantum peperit. Scropha q̄ sępius. Si miscet se porca domestica cum fero: fœt⁹ hibrida dicetur.

¶ Porceo es. phibeo. Lucil. li. vi. Nō te porro pcedere porcēt Cōponiturq̃ ex porro et arceo quasi pcul arceo: syncopatū videt r obsoletum est.

¶ Porta gręce: latine facultas abundātia dr: A quo fit verbum Aperior aris.

¶ Porricio is. pe. cor. quasi porro iacio. i. valde porrigo qđ verbū solēne sacrificātibus erat. Nam exta porrici dicuntur qñ porrigūtur dijs. Uñ apud Macro. hostia porrecta quasi sacrificata. Plau. Nā si sacrificē summo Ioui atq̃ in manib⁹ exta teneaz: vt porricia interea loci. si thuri qđ det poti⁹ rem diuinā deserā.

¶ Porrigo is. pe. co. xi. ctum. ex porro. vel por. pticula r rego. nō ago vt quidā volunt. Et est porrigere extendere. Ply. Facilius quippe radices porrigunt solo subacto Quādoq̃ offerre. Uñ Augustin⁹ cū ei quidā libellū trepidus offerret. et modo pferret manum modo traheret putas te inquit stipem elephanto porrigere? Et hoc offerendo aliquid ptendimus manum. Rursus quia q̄ interficiuntur in terra extenduntur: factū est vt porrigere sit psternere et interficere. Mar. Et volucrem longo porrexit vulnere pardum. Huius compositū est Exporrigo seu exporgo p syncopam quod ē extra porrigo. Terentius in adel. Date hodie mihi Exporge frōtem id est exhilara.

¶ Porrigo gis. ri. syllaba pro. genus morbi a porrigendo. i. extendēdo. Crescendo enim porrigitur. Nascit vt Celsus lib. vj. scribit: in capillo barba et supcilio. vbi acute inter pilos quędam quasi squammulę surgunt. Lucil. libro. xxx. Tristem et corruptum scabie et porrigine plenum. Hinc Porriginosus qui porrigine infestatur. Est et porrigo minutus furfur. Hora. lib. ij. Ser. Ungere si caules oleo meliore caputq̃ Cœperꝫ impexa fœdū porrigere quare.

¶ Porrum in plurimi porri. Gręci prason dicunt. gen⁹ oleris. Mar. Mittit pręcipuos nemoralis aricia porros In medio virides stipite cerne comas. Porrorum alij sunt Tarentini: qui r sectiui dicūtur. Alij Aricini qui r capitati A porrum fit porraceus a.um. Ply. heliotropium nascitur in ethiopia aphrica cypro: porracei coloris sanguineis venis distincta.

¶ Pori. pe. p. p simplex r. appellantur trophi. Plynius Minus pōder osus est qui porus vocatur marmori pario similis Pori vero pe. cor. significant meatus. Plynius lib. xx. de malua et Althea succus decoctę pori meatus suaues facit. Est etiā porus iter p quod genitura in vrinę vias defertur.

¶ Porocela. a poro tropho. nomē habet quasi ramicē tophaceū appelles de quo in dict. Enterocela.

¶ Porro aduerbiū significat certe. Cic. pro plancio Nihil porro tam inhumanum: tam immane tam ferum q̄ committere vt beneficio non dicam indignus sed vict⁹ esse videare. Quandoq̃ significat lōge ante. Uerg. hinc maxima porro Accepit roma et patrium seruauit honorem. Sic dicimus Lycurgus nō porro ab homeri temporibus fuit. Quandoq̃ significat a longe. vt sit aduerbium loci. Liui. lib. viij. Et haud eadem qua te insinuaueris retro via repetenda: aut si ire porro pergas per alium saltum arctiorem impeditioremq̃ euadendum. Quandoq̃ significat postea deinde in futurum. Cic. Marcello. Non est porro tuum vno sensu oculorum moueri. Teren. De hinc vt quiescant porro moneo. i. in futurum. Quādoq̃ vltra. Liui. lib. j. Ex loco infesto agere porro armentum occepit. Quandoq̃ coniunctio est. et pro autē ponitur. locaturq̃ in principio oratiōis. Quintil. Porro qui confessum defendit nō absolutionem sceleris petit sed licentiam. Quādoq̃ ponitur pro coniunctiōe expletiua. Teren. in an. Adeon me ignauum putas: adeon porro ingratum aut inhumanum: aut ferū: vt neq̃ me ꝯsuetudo neq̃ amor: neq̃ pudor rc. πορρω tamen grecum est.

¶ Porphyrius nomen viri pprium. Quo noīe dictus est philosophus christianis inimicissim⁹.

¶ Porphyria latine purpura. Uñ porphyriac⁹ a.um. pe. cor. p purpureo. Ouidi. Et porphyriacis figere labra gemis. porphyris idis. vestis purpurea.

¶ Porphyris penulti. corre. Insula in laconico mari sita quinq̃ milibus passuum a Maleę pmōtorio distans. Eadem postea Cythera dicta est. ob memorabile tēplū Ueneri sacrum.

¶ Porphyrites lapis i ęgypto rubēs cādidis interuenientib⁹ pūctis. ppterea leucosticos appellatus q̄ leucos albū dicim⁹. στιζειν pungere hinc porphyritic⁹ a.um. qđ est factū ex porphyrite.

¶ Porphyrio. auis que sola morsu bibit cui⁹ crura ꝑlonga rubent ⁊ rostrum. hec a nonnullis pelicanus dicitur. Fuit ⁊ nomen gygantis. Mar. Nomē habet magni volucris tam ꝗua gygantis. Et nomen prasini porphyrionis habet. hoc etiā nomine vocatus fuit qui in horatiū commentatus est.

¶ Porsena. pe. cor. proprium nomen regis Mart. hanc spectare manum porsena non potuit. Virgili⁹ vero ꝓduxit positione duplicis. nn. Nec non Tarquinium eiectum porsenna iubebat.

¶ Porto. as. non tantū corpore sed etiā animo ⁊ tā bona ꝙ̄ mala. Teren. in an. Dij boni quid boni porto. Et portare dicimur cū iumētis aliqd nobiscū ducim⁹. Hic Verrem legimus amicā e ꝓuincia portasse. ⁊ pompeiuꝫ deportasse triūphuꝫ. Huius ꝯposita sunt. Apporto. Asporto que contraria sūt. Cōporto simul porto. Hie. lib. ij. Re. ⁊ comportauerunt sup eum aceruū lapidū magnuꝫ nimis. Exporto extra seu ex loco porto aufero ve. Iporto intro porto. Reporto retro porto. Virg. hec tristia dicta reportat. Deporto. Supporto. ⁊ transporto.

¶ Porta a portādo dr̄ oīs exitus ⁊ qua potest importari vel exportari aliquid. vel ab arari portatione vt inqt Dona. quia in designatione vrbiū subiūctis vacca ⁊ tauro qui vrbem designabat aratrū manu suspendebat: ne sulcū quē primogeniū dicunt faceret vbi aditus ciuitatis erant relinquendi. Hinc fiunt diminutiua portula portella. ⁊ porticula. porta decumana ⁊ porta pretoria de castris dicitur.

¶ Portus. dicitur locus conclusus quo importanꝶ merces ⁊ unde exportantur: ⁊ vbi naues hyemant. Nam antiqui domos partim portus ꝑtim insulas vocabant a portando Unde etiam porticus dicte sunt.

¶ Porticulus ꝑuus portus. Sumiꝶ quādoq̄ ꝓ malleo.

¶ Portisculus. hortator remigū qui eam ꝟgulam que portisculus dr̄: in manu tenens hortatur remiges vrget ⁊ cuncta ꝓ libito moderatur. Plau. i Asi. Tu te habes portisculum. Enni. in annalibus. Portisculus cum signum dare cepisset.

¶ Portorium naulum ⁊ merces que datur portitorib⁹. Item vectigal quod portitori soluitur. i. telonieario scripturario ⁊ scripture magistro ex portu vl' fluminū vel lacuum vel stagnoꝝ. Lucil. facit idem quod illi qui in scriptum e portu exportant clanculū ne portoriū dēt. Plau. in asi. Iam ego hunc portitorem priuabo portitorio.

¶ Portitor. pe. cor. qui vectigal portus. siue porte id est portoriū dacīū conduxit. Plau. in Tri. vtrūq̄ ꝯplexus Solutū est portitori iam portoriū. Quos greci telonearios. Cicero magistros scripture ⁊ portitores appellat Nam ad atticū sic scribit. Illa causa publicanoꝝ quantam acerbitatem afferat socijs intelleximus ex ciuibus qui nuper in portorijs Italie tollendis nō tam de portorio ꝙ̄ de nōnullis iniurijs portitoꝝ ꝗrebantur. Et portitor dicitur qui aliquid portat. Sta. lib. j. th. Languet hypborce glacialis portitor vrse. Amb. sup Luc. Audito dei verbo steterunt acerbi illius funeris portitores. Potest etiam dici qui traducit homines ac vehit vel ad nauim de littore vel ad littus de naui vel ad vlterioreꝫ fluminis ripam quā greca voce porthmea dicimus: abusiue portitor qui portatur. sic Vector.

¶ Porthmeus pen. cor. latine dicitur Transfretator qui nauigio vehit. ⁊ qui exigit portoriū πορθμος enī fretuꝫ dicitur. Iuue. Iam sedet in ripa tetrūq̄ nouicius horret porthmea. i. portus freti portitorē. Porthmis. idis. nauis ad traijciendum.

¶ Portunus deus a portu dictus. qui portubus preest grece Palemon dicitur a quo opportunus ⁊ importun⁹ hic etiam Melicerta est inoos filius.

¶ Porticus. que ꝓpter repentinos imbres ⁊ vmbrarū ac deambulationis gratia edificantur. Ouid de porticu pompeiana. Tu modo pompeia letus spaciare sub vmbra. Cum sol herculei terga leonis adit.

¶ Portio quasi ꝑtio significat ꝑtem. huius diminutiuū est portiūcula. Apul. Qui cum a me portiunculam posceret. hinc fit ꝓportio que est duarum reruꝫ inuicem facta comparatio.

¶ Portendo. is. porro hoc est ante tendo ꝑdico significo. Virg. Hunc illum fatis externa ab sede ꝓfectū. Portendi generum. Plau. in cur. Eccastor nobis periculuꝫ magnum ⁊ ⁊ familie portenditur dementi si expectem⁹ mortem.

¶ Portentū a portēdendo. i. ꝑostendendo ꝙ portēdat aliquid futurū. ꝗuis aliquando dicantur portenta inania quedaꝫ ⁊ irridenda. Ci. lib. j. tuscu. Aut quid negocij est hec poetaꝝ ⁊ pictoꝝ portenta conuincere. Hiero. de dijs ait. Portenta magis ꝙ̄ numina. Portentum tamen ex augurijs ⁊ auspicijs antiqui significationem accipiebant. Unde apes ille ex ore Ambrosij ꝓdeuntes q̄si portentū fuerunt. ꝙ de longe viri sapientiā portēderunt. i. significauerunt. Et Virg. lib. viij. ꝓ bono omine posuit cū ait ne q̄re ꝓfecto quem casum portenta ferūt Ubi Ser. Modo bona omina que victoria portendunt Et dicta ꝓphetaꝝ sūt quasi portenta: quia porro hoc ē de longe tendebant. i. futura diuinabant. Unde Sal. Ex libris sybillinis regnū Rome tribus cornelijs portēdi. Portenta quoq̄ fieri dicuntur cum insolita corpora raro se ostendunt: vt comete turbines barathra ⁊ sereno celo facta tonitrua. Unde Var. In celo inquit memorabile extitit portentum. Nam stellaꝫ veneris nobilissimā plautus vesperuginē. homerus hesperon appellat pulcherrimam dicens: Castor scribit tantū portentum extitisse vt mutaret colorem. hec aūt portēta dicūtur esse contra naturam sed non sunt cū dei volūtate fiant. Que quidem voluntas cuiusq̄ rei condite natura est inquit Aug. lib. xxj. ci. dei. Portentū ergo fit non cōtra naturam sed contra ꝙ̄ est nota natura.

¶ Portentosus. a. um. quod portentum facit Ply. Portentosum est quod de ea traditur.

¶ Portulaca quam greci peplion dicunt herba est frigida ⁊ humida vt inquit Auicēna que dentium tollit stuporem.

¶ Posca vinū in torculari aquatuꝫ quod apud Plyniū Varronēq̄ ⁊ alios Lora dicitur. Quidam poscam dicunt esse potionis genus quam greci oxicraton vocant que ex aque acetiq̄ mistura conficitur. Plyni⁹. lib. xxx. Tormina sanat palumbus ferus ex posca decoctus.

¶ Posculentum non poculentum dici debere scripsit Hermolaus vir nunꝙ̄ satis laudatus. ꝗꝙ̄ a posca etiā posculentum dici possit.

¶ Posco poscis poposci significat rem debitam ⁊ honestam peto. Var. Poscere est quotiens aliquid ꝓ merito nostro deposcimus. Cui Don. concordare videꝶ cū inquit. Poscere est impiose rogare. Aliquando ꝓuocare. Virg. haud acrem dubites in ꝑlia poscere turnum. Ci. Poscunt maioribus poculis. Aliquando petere seu vēdere. Plau. in merca. Tanti quāti poscit. In qua significatione etiam sumitur vocare. Iuue. Bis quingenta dedit. tanti vocat ille pudicam. Huius composita sunt Apposco quod est iusta debitum et ius posco: seu volo.

Ter. in heau. Minas quidem iam decem habet a me filia quas ꝓ alimentis esse nūc dico datas. hisce ornamētis consequentur alterę. Porro hęc talenta dotis apposcent duo. Deposco. Exposco mul tū seu cū instātia aut publice posco. Liui. lib. j. Pacem patribus exposcūt. Vir. lib. iij. Sed votis patribusqꝫ iubent exposcere pacem. Reposco quod mihi debetur reddi: peto. Amb. Susceperat in senectute filiū ꝑ repromissionē reposcenti domino negandum ad sacrificiū cuius vnicū nō putauit Virgil. Parthosqꝫ reposcere signa. Et Reposcere est vehementer poscere. Plau. in cur. Quam tu virginē me reposcis.

¶ Postulo. as. significat quodā modo requiro volo: vt res locus ꝑsona tempus causa postulat in qua significatione quandoqꝫ ablatiuo iungitur mediante compositione. Cice. in Lel. Neqꝫ quicqꝫ vnqꝫ nisi honestū ⁊ rectū alter ab altero postulabit. Aliquando accusatiuo soluꝫ. Idem ꝓ liga. longiorē orationē causa forsitan postulat. tua certe natura breuiorē. Nonnunqꝫ duobus accusatiuis. sed tunc sumitur ꝓ oro. Hiero. i Sa. Orauit ⁊ dedit mihi domin⁹ petitionē quā postulaui dominū. quod tamen raro reperitur. Nā cū ꝓprie vti postulo voluit ablatiuo iunxit: vt in lib. Re. Vocauit nomen eius Samuel eo q̄ a domino postulasset eū. Quādoqꝫ significat rem debitā ⁊ iustā peto: Aliquando significat accuso seu q̄relā dico de altero apd̄ alterū. Sue: in Cęsa. Ceterum Corneliū dolobellā consularē ⁊ triumphalē virū repetūdarū postulauit. Idem de Aug. Affuit ⁊ clientibus sicut scatario cuidam euocato quondam qui postulabat iniuriarū. Interdū postulare est cupere velle expectare Teren. in adel. ꝑ oppressionē vt hanc mihi eripe postulet .i. velit aut speret. Item postulare sicuti docet Vlpia: est desyderiū suum vel amici in iure apd̄ eū qui iurisdictioni pręest exponere: vel alterius desyderio contradicere. Solet distingui inter postulare: poscere: petere: obsecrare ⁊ flagitare. quia poscimus imperiose: petim⁹ precario. postulamus iure. Obsecramus .i. ꝑ sacra rogamus. Flagitamus nō sine crepitu verborū addendo conuiciuꝫ. Ci. Cęcꝫ causa postulat: nō tamen flagitat. Curti. ⁊ postulabat aūt magis qꝫ petebat: Expostulare est cū querimur iniuriā apud illū a quo accepimus ⁊ habet in se reprehensionem. Sed de expostulo alibi.

¶ Possum potes: potui ex pos ⁊ sum componitur quasi potens sum. Unde etiā quandoqꝫ cū ablatiuo construitur. Liuius. lib. x. Pecunia deinde qua multū poterāt freti socios ex hostibus facere gallos conantur. Sunt etiam qui hoc verbū cōponant ex porro valde ⁊ sum q̄ valde esse videantur qui potentes sunt. Habet quandoqꝫ appositum: vt cū dicimus. deus oīa potest. Unde fit omps. Quandoqꝫ est sine appositione. Plau. Nō hic vt possit edit: sed posse cupit vt edat.

¶ Possibile dicitur quod fieri potest. Cuius contrariū est impossibile.

¶ Possideo ex pos ⁊ sedeo. Pos aūt quod in vsu nō est idem est qd̄ potens vt sit possideo quasi potens sedeo. Hinc possessio possessor ⁊ Possessiuus. a. um.

¶ Possessio ꝓprietas ⁊ vsus siue actus possidendi agri aut ędificij nō ipse fundus aut ager. Cic. in pad. Etenim si isti callidi ęstimatores prata ⁊ areas magni ęstimarēt q̄ ei generi possessionum nemini nocere potest. Aliquādo tamen sumitur ꝓ ipsis bonis immobilibus.

¶ Possessor qui possidet cuius fœm. est possestrix.

¶ Possessiuus. a. um. qd̄ possidetur. vt Euandrius ensis. ędes regię: quę regis possessio est.

¶ Possidonius philosophus Apamensis ex syria. vt Stra. li. xiiij. auctor est. sed rhodius existimatus quia rhodi vixit. ac phantus est. Sicut ⁊ Apolloni⁹ modo dictus est rhodius cū esset Alabadensis. Utrūqꝫ audiuit Cicero. Hic cum aliquādo morbo articulari laborasset grauissime fertur sępe dixisse (Erat enim stoicus) Nihil agis dolor quāuis sis molest⁹ nunqꝫ te eē cōfitebor malū.

¶ Post ꝓpositio cōposita ⁊ separata inuenitur. Separata significat meta grecam prępositionē ⁊ quando ordinem demonstrat siue loci siue temporis siue alicuius alteri⁹ rei: ⁊ seruit accusatiuo. Vir. Post montē oppositū. Idē Post aliquot mea regna videns mirabor aristas. Hor. O ciues ciues q̄rēda pecunia primū: virtus post nūmos. Cōposita vero reperitur cū multis dictionibus: vt posthac: postmodū. Quandoqꝫ tamen ponitur loco aduerbij postea ⁊ hoc quando nulli casui seruit. vt quando iungitur ablatiuo. Virg. Post mihi nō simili pœna cōmissa lueris. Sal. Ubi piculum aduenit inuidia atqꝫ superbia post fuere. Cū ablatō. Virg. lib. vj. Ille admirans venerabile donū Fatalis virgę lōgo post tpe visum: qd̄ si ꝑ se ꝓferatur: vel ꝓpostere habet accentum acutuꝫ. In versu vero grauem.

¶ Postqꝫ aduerbiū tpis. Sal. Postqꝫ consulueris mature opus facto. Interdū ponit̄ ꝓ qm̄. Terē. in adel. postqꝫ poeta sensit scripturam suam ab iniquis obseruari. Virgil. Postqꝫ nos amaryllis habet galathea reliquit. nec mirū quia vt Don. ait eius reciprocū est qꝫ ꝓ postqꝫ. Plau. in aul. Is qm̄ morit̄ ita auido ingenio fuit.

¶ Postea cōponitur ex post ⁊ ea. vnde ⁊ ꝓducitur ⁊ sicut alia cōposita. Interea ꝓterea ꝓpterea. Sal. Postea Piso in citeriorē hispania qstor ꝓpretor missus est. similiter Posteaqꝫ vna dictio est sicut ⁊ postqꝫ q̄ cōmercium generale sūt. Ci. plāco. ⁊ abfui ꝓficiscens in gręciā: ⁊ posteaqꝫ de meo cursu reip. sum voce reuocatus nūqꝫ per. M. Antoniū quietus fui Sic enim dictis seq̄ntia copulant̄. Aliqñ inter postea et qꝫ interponit̄ vo ⁊ significat sed posteaqꝫ. Idem Appio. Postea vero qꝫ ita cœpi.

¶ Posterus. a. um. quod aliqd sequitur vt postera dies .i. sequens. Virg. lib. iiij. Postera phœbea lustrabat lumine terras. Aliqñ posterus dr̄ qui post nos futurus est Unde posterus ⁊ posteritas. Seneca posterorū negocium se dicit. Huius cōparatiuū est posterior. ⁊ superlatiuū postremus. i. vltim⁹. Posteri pedes qui post primos sunt. Hinc cōponitur ꝓposterus quasi ꝑuersus ⁊ inuers⁹. Cic. cassio ꝓposteros habes tabellarios: ⁊ si me quidē nō offendunt: sed tamen cum a me discedunt flagitant litteras: hoc est qui post alios venire debēt priores alijs qui ꝓmissi fuerant veniunt. Quintil. ꝓpostera res occidere deinde erubescere. Pręposterа libido dicit̄ vitiū sodomiticū. Et ꝓposteros homines libidinosa cupiditate vocat Jul. firmicus: qui ⁊ pedicatores vocantur.

¶ Posterius tardius vel scđo. Quandoqꝫ etiaꝫ minus Plau. in asi. Posterius ista dicis qꝫ credo tibi.

¶ Posteriora dicuntur quę a vultu auersa sunt. Unde est illud Posteriora mea videbis.

¶ Posteritas significat posterū sęculū siue hoīes q̄ post nascentur. Cice. in Lel. Quo in gn̄e spare videor. scipionis ⁊ Lelij amicitiā notā posteritati fore.

¶ Postremo aduerbiū significat finaliter vltimo loco: tandem. Sal. Postremo omnibus modis pecuniā trahunt. Dicitur ⁊ ad postremū. In posterū vo significat in futurum tp̄s. Quin. lib. j. Multa linguę vitia nisi primis eximantur annis inemendabili in posterum prauitate durantur.

¶ Postfero pe. cor. postpono. Ply. lib. ij. Gabenna ⁊ vi

bibus ⁊ agroꝝ cultu: viroꝝ moꝝ̄ dignatione amplitudine opū nulli ꝓuinciarum postferenda.

¶ Posthac dictio cōposita sicut Antehac. ⁊ significat deinceps infuturum. siue post hoc tempus. Ter. i an. posthac quas faciet de integro comœdias.

¶ Posthabeo. postpono. Teren. in phor. Nam omnes posthabui mihi res ita vt par fuit.

¶ Posthumus. pe. cor. ex post ⁊ humus componitur qui post mortē parentis natus est quasi post humatū ⁊ sepultum. Plau. in aul. post mediā ętatem qui mediaꝫ ducit vxorem domū si eam senex anū p̄gnantem fortuito fecerit: qui dubitas quin sit paratum nomen puero posthumus. Dicitur ⁊ posthumus. a. um. ꝓ futuro ⁊ sequenti ⁊ postero. Unde Apul. posthumā spem dixit. Uirg. lib. vi. tua posthuma ꝓles. Fuit ⁊ posthumus nomen viri. Hora. lib. ii. car. Heuheu fugaces posthume posthume labuntur anni.

¶ Posticū ⁊ posticus. pe. ꝓd. a postando ꝓ ostio l posteriore pte ędiū. Plau. in Tri. Aliud autem posticū ędiū nostraꝝ. Ueteres tamē etiā vicinū habitantem ad posteriorē ptem ędiū sic appellarūt. Hora. Atria seruātē postico falle cliētem. Et ostiū ipm postica. fœ. genere dicitur cuius diminutiuū est. posticula. Apul. ꝑ quandam breuē posticulā introuocat me. Ammianus. ꝑ posticaꝫ ingressus refertam inueni confluente ex finitimis virili ⁊ muliebri sexu. Postica etiā Auguꝝ est. Nā vt inquit Ser. Augures designant spatia lituo ⁊ eis dant nomina: vt prima ps dicatur. Antica: posterior: postica. Dexteram quoꝙ sicut scribit Festus Anticā sinistrā posticam dicim⁹. Sic etiā ea cœli ps q̄ sole illustratur ad meridiē: Antica nominatur: q̄ ad septentrionē Postica. Rursus. q̄ diuidūtur in duas ptes orientē atꝙ occidentem. Antica ⁊ postica dicitur. Itē postica linea in agris diuidendis q̄ ab oriente in occidentem spectat. Oīa denicꝫ q̄ post nos sunt postica dicuntur. ⁊ q̄ ante nos antica. Inuenitur etiam posticus. a. um. Persius posticę occurrite sannę. hoc est irrisioni factę a pte posteriore: Auso. Postico vulnere fossor.

¶ Postero as, palladius oliua cum varia cœpit esse colligitur. Nam cuꝫ tota nigrescet quod speciei merito posterauit fundendi vbertate compensat.

¶ Posticulum diminutiuū. Plautus in Tri. posticulū hoc recepit cū ędes vendidit. Posticula diminutiuuꝫ a postica de quo in dictione posticum.

¶ Postis ge. mas. a post deducitur: ⁊ signt valuā ostii: siue latus portę: dictus ꝙ post fores stet. Uirg. hęrent parietibus scalę: postesꝙ sub ipos nituntur gradibus.

¶ Postilena. a post ⁊ stando. ꝙ stet a pte posteriori. Est enim incuruum lignuꝫ siue crassius lorū quod sub iumēti cauda ponitur. Plau. Ita te a gerunda aqua curuum faciam vt postilena possit ex te fieri. Hinc ꝑ contrarium antilena qua pectus cingitur.

¶ Postliminiū ex post ⁊ limine ꝯponitur. Quęcūꝙ enim a nobis alienata ad hostē ꝑueniunt cum a nostro limine exierint: Si post ad idē limē reuertātur: postliminio redeunt. Festus. postliminio receptus est si qui extra limina hoc est terminos ꝓuincię captus fuerat: rursus ad ꝓpria reuertitur. Paul. Iurecō. Postliminiū est ius amissę rei recipiendę ab extraneo ⁊ in statū pristinū restituendę inter nos ⁊ liberos populos et reges moribus ac legibus constitutū. Nam quod bello amisimus: aut etiā circa bellum: hoc si rursus recipiamus dicim⁹ postliminio recipe id quod naturali ęquitate introductum est: vt q̄ ꝑ iniuriam ab extraneis detinebatur: Is vbi in fines suos redisset pristinum ius suum reciperet.

¶ Postmitto. Ci. ꝓ cœlio. Quod in alicuius agrestis ꝑiculo non postmitteret id homo eruditus in insidiis doctissimi hominis dissimulandum putaret.

¶ Postmodū. pe. cor. ex post ⁊ modū. significat postea siue postremo quasi post modū rei datū. Li. lib. i. Sępe ex iniuria postmodū exorā gratiā. Dicitur ⁊ postmodo Idem lib. iiii. Si ardeat res sua ipa expectare vellt arbitriūꝙ senatui leuandę iniurię suę ꝑmittant fore: vt postmodo gaudeant se irę moderatos.

¶ Postomis idis. instrumentū ligneū seu ferreū quod ad cohibendā equoꝝ tenaciā naribus vel morsui imponitur. Lucil. Postomides huic de narib⁹ īgētes pēdēt.

¶ Postridie ⁊ pridie cōposita sūt ⁊ diuersa. De pridie. Gel. lib. x. Die pristini eodē modo dicebat. qđ significabat die pristino. i. priore qđ vulgo pridie dicit conuerso cōpositionis ordine. quasi pristino die. Festus vero cui magis accedendū puto ꝯpositionē pridie antiquā eē innuit: cum ait Priuignus dictus est ꝙ anꝙ̄ mater secundo nuberet est ꝓgenitus. Pri. enī antiqui ꝓ p̄ dixerunt. Pridie igit ex pre. ⁊ die ꝯpositū priori siue p̄cedēti die siue ꝓ ante significat: postridie ꝓ postero die. syncopatum enī est Lact. lib. v. de vtroꝙ exēpū posuit. ⁊ loquitur de Carneade is cum legatus ab atheniensibus romā missus esset: disputauit de iustitia copiose audiente Galba ⁊ Catone censoribus maximis tunc oratoribus. Sed disputationē suā postridie contrarie subuertit et iustitiā quā p idie laudauerat sustulit. Plaut⁹. in Sti. Qui pōt mulieres vitare vitet. vt quottidie pridie caueat ne faciat quod pigeat postridie. Pridie igit priori die siue p̄cedenti die significat vt etiā apud Catonem lib. de re rust. Si queꝫ purgare voles pridie ne cœnet.

¶ Postridie ꝓ postero die. nec post tres dies vllo mō significat. vt Catonis exemplū aptissime demōstrat qui eo. lib. sic ait. Oleū viride sic facito. oleā q̄ꝓmū ex terra tollito si inquinata erit tollito a foliis: et stercore purgato postridie aut post tertiū diē q̄ꝫ lecta erit facito Nō enim adiecisset diē tertiū si postridie post tres dies significaret nisiꝙ postridie secundus seu sequens dies esset ei⁹ diei qui p̄cessit. qđ ostēditur etiā ex hoc ꝙ ei⁹ diei appositū tā pridie q̄ꝫ postridie iuenitur. Ci. lētulo. Ad duodecimū calēdas februarii cū in senatu pulcherrime staremus. ꝙ iam illā sententiam bibuli de tribus legatis pridie eius diei fregeramus. i. p̄cedenti die ei⁹ diei. hoc est duodecimi. Cęsar. lib. ii. Postridie eius diei cęsa ꝑsidio vtrisꝙ castris qđ satis esse visum est reliquit. i. sequente siue postero die eius diei qui p̄cessit. Aliquando eis gtūs iūgitur: vt pridie siue postridie calē. nonaꝝ iduū. ⁊ possessiue iungitur. Nōnūꝙ̄ actūs apponit. Ci. Appio. Pridie nonas Iunias cū essemus brūdusii. Et resoluit die p̄cedenti. nonas: siue die an̄ nonas. Liuius etiam postridie idus diuinis supsederi iussum. quo iteꝫ modo postridie cal. dicit. i. die post calen. Etiam aliter actō iungūtur. Cice. ad Atticū. pridie cōpitalia memēto. Interdū pridie ⁊ postridie sequitur. q̄ꝫ vt pridie q̄ꝫ in tres patriā sacrificiū facito. Liui. li. ii. Nā cum pridie q̄ꝫ legati ad tarquinios ꝓficiscerent ⁊ cœnatū forte apud Uitellios esset: coniuratiꝙ ibi remotis arbitris multa inter se de nouo vt fit consilio egissent sermonem eoruꝫ ex seruis vnus excepit qui iā antea id senserat agi. qđ sic exponitur. Die p̄cedenti anꝙ̄ legati ad Tarquinios ꝓficiscerentur. Similiter illud Sue. i Cęsa. Et pridie q̄ꝫ occideretur in sermone nato sup cœnā apud. M. lepidum quisnam esset finis vitę cōmodissimus repentinū

inopinatūq ptulerit. Quo etiā mō intelligitur illud in Canone misse. Qui pridie q pateref.i.q pcedenti die aliq̄ pateref: nō aūt quo. sicut valla interptaf. eo q̄ sinis re pugnare videref. Sil'r postridie q̄ pater mortē obijt epulū feci.i. postq̄ pater mortē obijt postridie epulū feci: vt dies mortis luctui seruiat: postera vero epulis. Nā aūt postridie quo pater mortē obijt epulum feci qd̄ neq orōni: neq sensui ꝯuenit. Nā postridie aliū diē exigit pcedentem. In isto vo exēplo nullus alius dies pcessit. Ergo q̄ p postq̄ exponēdū est. vt posti.i.die sequtur ipm quo pater mortē obijt. Similiter pridie q̄ vxorem duxero nauigandū est mihi. Si q̄ p quo sumatur nō recte fiet interptatio. Igif necessario q̄ postq̄ nō p quo sumendū est nisi q̄ p quo hoc mō sumamus non tamen vt capiam⁹ eo postridie epulū factū quo pater mortem obijt: neq eo postridie quo vxorem duxero nauigādum est mihi. Sed sic postridie.i.postero die ab eo quo pater mortē obijt epulū feci.⁊ postridie ab eo quo vxorē duxero nauigandū est mihi. Et valla ita intellexit. hoc mō sumenda sunt pleraq̄ Liuij exēpla vt lib. iij. Anno trecentesimo altero q̄ condita roma erat: iterū mutaf forma ciuitatis a consulibus ad decemuiros. Et lib. iiij Dictator exercitu victore domū reducto die octauo q̄ creat⁹ erat. Hic q̄ p quo exponitur.i. ab octauo die ab eo quo creatus erat. Et illud q̄ condita roma erat.i.ab eo quo condita Roma erat. Quod etiam p postq̄ sumi potest. Possunt tamen Valle exēpla biculus exponi: vt q̄ p cum sumatur. hoc modo. Q̄ p cum pater mortem obijt epulū feci postridie. Et q̄ p cū vxorē duxero nauigādū est mihi postridie. Illud aūt Ciceronis ad Tironem. Menandrius postridie ad me venit q̄ expectarē. p cū omnino sumitur nō p postq̄: neq p ātq̄. neq ab eo quo. hoc modo Menandrius q̄.i.cū die pcedenti cuz expectarē venit ad me postridie. Unde recte sequitur. Itaq habui noctem plenā timoris.i.noctē que ipm diē pcedentē insecuta est ⁊ intercessit inter postridie hoc est sequentē diem ⁊ ipm diem pcedentē. A pridie fit pridianus.a.um q̄d est pridie alicuius diei. Sue. in Cato. Marcente adhuc stomacho pridiani cibi. A postridie postridianus qui postridie alicuius diei. sicut postidianus q̄ post idus est. Sed abutitur p postridianus crastinus: p pridianus hesternus.

¶ Potestas multa significat. vt Paul. inquit. Nam in psona magistratuū imperiū. Et a possum fit. In psona liberoꝝ patriā auctoritatem in psona seruoꝝ dominiū. At cū agimus de noxe deditione cū eo qui seruū nō defendit pn̄tis corpis copiam ⁊ facultatē. Potestates igif principes potentes dicūf: quos greci dynastas vocāt: ⁊ hi qui magistratus gerunt ⁊ habēt merū imperiū hoc est gladij potestatē ad animaduertendū in facinorosos homines: ⁊ in iudicijs psunt. Unde non inepte ptores vrbis vulgo nunc potestates dicuntur. Suet. in Clau. Iurisdictionē de fideicōmissis quotannis ⁊ tantū in vrbe deligari magistratibus solitam in ppetuū: atq etiaz p puincias potestatibus demādauit. Apul. Sed iussit potestas officialē suū magna seueritudie coerceri. Plyn. Pingue draconis in pelle dorcadum neruis ceruinis ad alligatum in lacerto victoriā iudicioꝝ cōferre existimāt primū spōdylū aditus potestatū mulcere. Et potestas ponitur p consilio ⁊ ratione. Unde exire aliquem de potestate dicimus impotem fieri. vt apud Ci. lib. iiij. tusc. Iratos pprie dicimus exisse de potestate id est de mente. Potesta a veteribus dicebatur p potestate. Plaut. Neq desidie in ocio. opeꝝ dedisse. neq potestā sibi fuisse adeo arcte cohibitum esse a patre.

¶ Potentatus.us. potestas.

¶ Potens tam pticipiū q̄ nomen inuenitur a possum. Sed quando pticipiū est tempus significat ⁊ accusatiuo iungitur nominū vel īfinito nec cōpationē accipit. vt potens pugnare: vel potens bella facere. Quādo vero nomen caret tempore ⁊ genitiuo iungitur: vt potēs maris ⁊ compatione accipit: vt potentior. huius contrariū impotens qui nō ē potest. A quibus potentia ⁊ impotētia. potenter ⁊ impotēter. Differunt aūt secundū Priscianū potentia ⁊ potestas. q potestas magna p vi accipif. potētia p dominatiōe. Hinc omipotens. Armipotēs bellipotens qui armis ⁊ bello potens est. Uiripotens mulier que coire cum viro ptatem potest.

¶ Potis ⁊ pote. Uide in dictione Compos. Pote volo possum velle. potis sum. possum.

¶ Potior ⁊ potius compatiua p melior ⁊ melius quasi potentior et potentius. ⁊ potissimū suplatiuū ⁊ potissime aduerbiū q̄ significant magis ⁊ maxie. Differūt aūt potius ⁊ potissimū seu potissime. q potius ad duo tātū: potissimū ad plura refertūr: vt quem potius instituam heredem Fabiū an Luciū? Aut quā nataꝝ potissimuz erudiam? si multe sint. Inuenitur tamen quandoq potissimū referri ad duo. Ci. Q̄ q̄ pstat honestas incolumitati. tū vtri potissimū consulendū sit deliberetur.

¶ Potior. iris. ⁊ poteris a potis deducitur. tam tertie q̄ quarte coniugationis est. In infinitiuo tū et pticipio quartā sequitur. Uirg. Ui potitur: quid nō mortalia pectora cogis. Ouid. Cuq tuis armis nos te poteremur achille. Est aūt potiri tenere ⁊ quasi i potestate habere. Et sic fere semp cū gtō construitur: Sal. cui fatuz foret vrbis potiri. Aliquando est obtinere ⁊ in potestatē vendicare. ⁊ tunc ablatiuo iungif. vt Cesar tādem potitus est gallia. Aliquando frui. Sic etiam cum ablatiuo ⁊ nō nunq̄ cū accusatiuo construif. sed raro Ci. Q si his voluptatibus bona etas fruitur libentius primum puulis fruitur rebus vt diximus deinde iis quib⁹ senect⁹ etsi si nō abunde potitur: nō omnino caret. Teren. in adel. Patria potitur commoda.

¶ Poto.as.aui. ⁊ potus suz potatū ⁊ potū significat bibo. Hiero. nō ambigo mltos fore qui de turbulēto magis riuo q̄ de purissimo fonte potare malint. Terent. in eu. Quid alo? cum virgine vna adolescēs cubuerit plus potus? Eius ꝯposita sūt Appoto. quod est multum poto. Plau. i Cur. postq̄ cœnati atq appoti talos poscit sibi in manū puocat me in aleam vt ego ludam. Cōpoto simul poto. Unde cōpotatio quam greci symposiū dicunt. Epoto potando exhaurio. pꝑoto valde poto. Preꝑoto ante poto. Et habent pen. pdu.

¶ Potus.a.um. in vtraq significatione sumitur. Pro eo qui potauit. Ouid. lib. i. fas. Pompa senem potum pota trahebat anus. Idem in eodē Clauiger ⁊ tanto ē albula pota deo. Iuue. Epotaq flumina medo prādēte. Ibi accipitur actiue. Passiue autem ab Ouid. li. xv. me. Nocte nocent pote sine nora luce bibuntur.

¶ Potus.us idē q̄d potio q̄uis sint qui distinguant dicentes potū esse vini aque ⁊ huiusmodi: potionē a medicis egrotantibus dari. Sed Cic. potionē p potu accipit lib. tusc. cum ait. Quid q ne mente quidē recte vti possum⁹ multo cibo ⁊ potione repleti? Et in Cato. Tātum cibi ⁊ potionis adhibendum vt reficiantur vires non opprimantur.

¶ Potoriū. vas quod ad potum est deputatum. Plyn. Mille conuiuas totidem aureis potorijs. Idem libro

xxxiij. Fecit idem & cocos magiresia appellatos paruulis potorijs.
¶ Potorius.a.um.quod ad potandū ptinet. Unde dicimus vasa potoria: sicut vasa escaria.
¶ Potito.as.pe.cor.consuetudine potandi habeo. Est enim frequentatiuum. Plau.in Amp. Nunc tibi hanc paterā quę dono mihi illic ob virtutem data est Pterela rex qui potitauit quem ego in ea occidi manu.
¶ Potiono.as.potionem p̄beo cuius passiuum est potionor. Sue: de Cali. Creditur potionatus a Cesonia vxore amatorio quidē medicamēto: sȝ qd̄ in furorē v̄terit. Hiero.ad Dama. Accipe calicē meri hui⁹ de manu mea. & potionabis oēs gētes ad quas ego mittam te.
¶ Potitius a potando cognominatus est: qui herculi sacra faciebat. A quo potitia familia. Erat et altera familia pinarioꝝ quę herculi semp sacrificaret.

P ante R.

¶ Prę p̄positio.q̄ tam sepata q̄ȝ composita vbiq̄ȝ diphthongatur. Sepata quidem ablatiuo deseruit. & quandoq̄ȝ significat p siue pp̄ter. Apul. Prę luxuria cūcta p fuderat. Quandoq̄ȝ significat ante siue de loco dicatur siue de electione. Et modo absolute ponitur. Teren. I prę sequar. Modo cū actō. Liui.lib.j. Prope Tyberim fluuiū qua p̄ se armentum agens nando traiecerat. Modo cū ablt̄ō: vt p̄ oculis.i.ante oculos. Augu.lib.ij.con. Ambitio quid nisi honores q̄rit & gloriam cū tu sis prę cunctis honorandus vnus & gloriosus inęternū p̄ cunctis.id est ante cunctos. vel q̄ȝ cuncti. Interdū ponitur p respectu. siue ad compatione. Teren.in eu. Hic ego illū cōtempsi p̄ me.i.ad compatione mei. Liui. Paruaȝ albam p̄ ea vrbe q̄ cōderetur fore. Nōnunq̄ȝ p ab. Ter. in an. Prę studio dū efficias qd̄ cupis.i.ab studio. Idē i eunu. vt sit misera p̄ amore. Iteȝ p Extra. siue excepto vel excepta. Gel.li j. Prę q̄ȝ se vno ceteros omnes liguę atticę principes gentēq̄ȝ omnē togatā qd̄cunq̄ȝ nomen latinū rudes esse agrestes p̄dicabat. Terē. Extra vnā ancillam dixit. Item p respectu eius. Plau.in Persa. Immo res omnes relictas habeo prę qd̄ tu velis. Cōposita significat ante vel pri⁹: vt p̄pono p̄fero. Aliquādo sup: vt p̄fectus p̄sidio. Aliquando valde vel mirꝫ in modū. siue p̄ter modū: vt p̄clarus p̄celsus. & magis auget q̄ȝ p. Iungiturq̄ȝ cū aliquibus dictionibus cū quib⁹ nō iungitur p: vt p̄potens. p̄celsus: p̄latus: p̄clarus: prę fulgens: p̄diues: p̄dulcis. p̄durus: p̄cultus: p̄largus: p̄lōgus. Nam p̄lōgus hō & p̄lōga orō ea dicitur quę enormi longitudine est. Prępotens p̄celsus & similia: maiorem in modū potens. celsusq̄ȝ & quasi p̄ter modū morēq̄ȝ alioꝝ potens ac celsus. Significat quandoq̄ȝ etiam ante tp̄s: siue p̄ter morē alioꝝ vt p̄cox vua: p̄cox ingenium. Iteȝ significat nō: siue nōdum vt in p̄maturus. Aliquando supuacue ponitur: vt p̄morior p̄cingo quę significant sicut eoruȝ simplicia. A prę fit p̄ter quo modo a sub subter. in inter. p pp̄ter.
¶ Prępacuo.prius acuo. Cato de re rus. Uitē teneram p̄acuito obliquo inter se medullā cū medulla cōponito.
¶ Prępaccipio.an̄ accipio a quo p̄acceptio figura. quę prę sumptio a nostris: a gręcis vero plepsis dr̄: cum poeta aliq̄d p̄ accipit ad eāq̄ȝ subsequitur qualitatem.
¶ Prębeo.ex p̄ & habeo abiectis.a & h. significat do.ex hibeo. Nam qui aliquid p̄bet id p̄habere ratione dicitur. Aliquando significat ostendo. Teren.in adel. Seruuȝ haud illiberalem p̄bes te.i.in re ostendis factis pbās.

¶ Prębia veteres remedia dixerunt. q egrotantibus p̄bearentur.
¶ Prępcaluus.caluus in anteriore pte capitis. Suetonius de Galba. Statura fuit iusta capite p̄caluo.
¶ Prępcarus.nimis siue multū carus. Teren.in Phor. Quantum opus est tibi argenti: eloquere. Solę triginta minę: Triginta: haud p̄cara est phedria. Istęc vero vilis est.
¶ Pręceps locus altus vnde quis pōt p̄ceps dari. Uir. Turrim in p̄cipiti stantē summisq̄ȝ sub astra. Eductam tectis. Et p̄ceps homo dicitur qui sine consideratione aut modo quid agit: & quasi rem p̄occupat. Unde p nimis festino poni solet. Uirg. Pręcipites atra seu tępestate columbę. Pręcipites palmites apud Col. sunt qui de hornotinis v̄gis enati in duro alligantur. hi vt li. vj idem scribit plurimū fructus ferunt sed plurimū matri nocent. Itaq̄ȝ nisi extremis ramis: aut si vitis arboris cacumen supauit p̄cipitari palmitē nō oportet. Sūt qui p̄ceps a caput p compositionē deriuent. qd̄ q̄uis nō abnuam: tamen etiam a capio dici videtur. q anceps cum an p̄positione compositum a capio Fest⁹ dici velit. Sȝ tamen pp̄rie p̄ceps a caput. Unde & biceps triceps. Caput vero a capio fit.
¶ Pręcipitiū locus p̄ruptus: vn̄ p̄cipitari facile potest.
¶ Pręcipito in p̄ceps deijcio incōsiderate ago a cuius pticipio fit p̄cipitanter qd̄ significat inconsiderate.
¶ Pręcedo ante cedo: vt nox p̄cessit. dies appropiq̄uit.
¶ Pręcido.pe.pd.ex p̄ & cędo: quod est ferio pcutio. incido. significat ante cędo.
¶ Pręcidaneus.a.um. vt p̄cidanea agna: quę āte alias cędebatur. p̄cidanea porca quā immolare erāt soliti anteq̄ȝ nouam frugem p̄ciderent: siue gustarent. Aliquādo p̄cidere est excidere seu simpliciter cędere. Hiero.in exo. Pręcide tibi duas tabulas lapideas instar prioruȝ. Postea sequitur. Excidit ergo duas tabulas lapideas quales antea fuerant. Idem lib. R. Et p̄cidit vestes eorum medias vsq̄ȝ ad nates. Et p̄cidere dicitur de re obscena. hoc est marem intra podicem coeundo labefactare. quēadmodū pędicare est pueꝝ inter femora fœdare. Mar. Pręcidi gaudes p̄cisus neuole ploras.
¶ Pręcisus dicitur pars carnis viscerū. hoc est circa qd̄ viscera inuoluta sunt. q horas circuncisas habeat. Luci. Illi p̄ciso atq̄ȝ epulis capiuntur opimis. Nam omasū dicitur intestinum pingue.
¶ Pręcipuus.a.um.a p̄cipio p ante capio. quod ante capitur quasi ante omnia: siue p̄uentus omnibus. Hic aduerbiū p̄cipue. quod est āte alia. Non aūt specialiter vt multi indocte interp̄tantur sicut in p̄sertim Ci. Curioni. Non mihi tam mea salus chara fuit in qua p̄cipue sū ab illo adiutus q̄ȝ pietas erit in referenda gratia iucunda. id est ante alios.
¶ Pręcello.is. Uide in dictione Cellō.
¶ Pręcino.is.pe.cor. p̄cinui p̄centuȝ. ante canto p̄dico prędiuino.
¶ Pręcentio modulatio illa vocum quę ante initiū cantus fieri solet quasi p̄ludium. Gel. Tibicines inter exercitum positi canere inceptabant: ea p̄centione tranq̄lli ad quasi militaris musicę disciplinam vis & impet⁹ militum ne sparsi dispalatiq̄ȝ prorueꝛent: cohibebatur: quapp̄ter & exordiū siue initium siue principium siue ploquium: siue antiloquium: quidam p̄ludiū alij p̄centionē vocauere: ad similitudinem gręcorum qui id p̄oemium nominant. Propterea q oimn cantus est.
¶ Pręcentor: qui canendo p̄cedit sicut pręsultor qui sal

tantium choream ducit.
¶ Præcipio a pre ⁊ capio significat an̄ capio p̄ueniọ p̄oc
cupo. Vir. Cogite oues pueri si lac p̄cipit estus Vt nup
frustra p̄ssabimus vbera palmis. Cic. lib. j. offi. Præcipi
ant orōne benigna multitudinis animos ad beniuolen
tiam alliciant: milites blando sermone deliniant. Itē
p̄cipere est ante videre. Virg. Oīa p̄cepi atq; aio me=
cum ante pegi. Itē p̄cipe iubere. Et ꝑtinet ad eos qui
curā alioꝝ gerunt ⁊ qui alijs p̄sunt. hinc p̄cepta ꝓ iussis
Sal. in Iug. Micypsa pater meus mihi pcepit. Item p̄
cipe monere instruere. Unde p̄ceptores artiū magistri
quoꝝ placita p̄cepta ⁊ p̄ceptiones dicuntur.
¶ Præcepto. as. frequentatiuum significat sepe p̄cipio.
¶ Præceptū ⁊ nomē ⁊ ꝑticipiū esse potest. Nomen poni
tur ꝓ iussione. Unde decē legis p̄cepta ⁊ aliquando ꝓ di
sciplina siue documento ⁊ quasi regula quadā beneviuē
di: vt cum p̄cipitur quid vir. vxori quid vxor viro debe
at: aut ꝓ documento tradito ad aliquā artem pcipiēdā
ꝑticipium mō significat antecaptū. Liui. lib. j. Tp̄e illi
p̄cepto. Ci. lib. iij. tuscu. hec cogitantem fore beatū p̄ser
tim si ⁊ ante p̄ceptis bonis contentus esset nec mortem
nec deos expauescerē. i. p̄gustatis ⁊ ante captis mō iuss=
sum vt p̄ceptum est tibi ne discedas.
¶ Præcones a p̄cinendo dicti sunt quasi p̄canēs ꝙ ante
canant ⁊ anuncient quod est faciendū. vl' vt inq̄t Arist.
a pre. i. valde canendo. Sunt enim qui iussu. magistratꝰ
publice aliquid ore denūcient qui auctionem faciebant
⁊ qui audientiā in theatris indicebant. Virg. lib. v. Ul=
ctorem eneas p̄conis voce cloanthū. Declarat. Et p̄co=
nes laudū nostraꝝ qui res a nobis gestas laudando di=
uulgant. hos quoq; Curiones vocatos legimꝰ.
¶ Præconiū ipa p̄conis vox. Sue. de Nerone. Et p̄co=
nio vbiq; contendis. Sed quoniam a p̄cone res geste
etiam ꝓnunciari solent: ideo quandoq; ꝓ laude fama ⁊
gloria sumitur. a genealogia ꝟtutibus corpis ⁊ fortune:
Unde Isocrates de laudibꝰ busiridis περιμεν ουντηϲ
βουσιριδοϲ ατγενειαϲ τιϲ ουκ αυ δυνηθειηρα διωϲει=
πειυ.
¶ Præconius. a. um. an pe. ꝓdu. quod est p̄conis: vt sub
voce p̄conia.
¶ Præcognitus. ante cognitus. Cōsulis raro p̄gnoscō re=
ꝑiatur. Plancus. Q si latro p̄cognito nostro aduentu
rursus in Italiam se recipe cœperit.
¶ Præcordia mēbrane que exta separant ab īferiore vi
sceꝝ ꝑte. dicta quia cordi p̄tenduntur vt Ply. lib. xi. scri
bit ⁊ a grecis phrenes dicuntur. Item que greci hypocō
dria dicunt a poetis ⁊ medicis latinis precordia appel=
lantur. Celsus piculosum est etiā post arquatū morbū
febrem oriri vtiq; si p̄cordia in dextra ꝑte dura manse=
rint. Et p̄cordia vno nomine exta in homine vocant.
¶ Præcox. cis. pe. cor. ge. omnis. quod ⁊ p̄coquus. a. um.
Mar. Uilta maternis fueramus p̄coqua ramis. Nūc in
adoptiuis persica cara suis. Dicitur autem p̄cox fructꝰ
qui preter morē ceteroꝝ coctus ⁊ maturus factus ē. vt
p̄coqua vua. Præcox ficus p̄cocia poma que ante solitū
tēpus maturescunt. Ply. Persica etate p̄cocia īfra. xxx.
ānos reperta. ⁊ primo denarijs singula venūdata. Ita
dicimus serotinas vuas que post consuetum tempꝰ tar
de maturescunt. Per translationē quoq; p̄cox ingeniū
dicitur ꝙ nimis cito maturitatē consecutū: nimisq; cito
videtur adoleuisse. Quin. Illud ingenioꝝ velut p̄coꝝ
genus non temere vnq; ad frugem ꝑuenit.
¶ Præcoquo. is. pe. cor. ante coquo seu maturo. Col. li.
xj. Uue commodius insolate p̄coquuntur. hoc est āte tē
pus aliorum fructuum maturantur.
¶ Precie vue: q̄si p̄cocie dicte sūt q̄ cito maturescunt.
¶ Præda a ꝑiendo vt inquit Var. quasi parida ꝙ manu
parta sit. Et est vt Gel. lib. xxiij. inquit ꝓpria corpa ipsa
rerum que capta sūt. Manubie vero pecunia ex vēditio
ne prede redacta.
¶ Prædaceus. a. um. quod ex preda est. Gel. li. iiij. egre
passus ꝙ cui salus impij ac reipub. accepta ferri deberet
ratione pecunie predacee posceretur.
¶ Prædatiuus. a. um. idē qđ p̄dacēꝰ. Gel. ex manubijs
.i. ex pecunia predatiua.
¶ Prædor. aris. a p̄da fieri. Var. docet. Et habet vtrā=
q; significationem. Hiero. in Esaya. veh qui p̄daris nō
ne ipe predaberis. Greg. Depredari desyderāt q̄ thea=
saurū publice in via portant. Legitur ⁊ p̄do. as. Hiero
ny. in lib. Iudith. predauit quoq; omnes filios tharsis.
id est depopulatus est.
¶ Prædator. populator. Ioui vero predatori templū
fuisse legimus: non ꝙ p̄de preesset. sed ꝙ et aliquid ex p̄
da in ꝑtem prede debebatur. Nam mos romanorū fuit
vt bella gesturi de ꝑte prede aliquid numinibus pollice
rentur.
¶ Prædo. onis. qui predatur cuius diminutiuū predo=
nulus a Catone vsurpatur. Prędones sunt qui popu=
landam alienam inuadunt prouinciam.
¶ Prędiū a p̄da. eo ꝙ capti ab hostibus agri militibus
distribuebantur. Uel dicitur a prestando vt īquit Var.
sicut predes. Alij a prius seu valde dando. Est autē pre
dium rusticum ⁊ vrbanū. Unde ante vrbana predia vo=
cabantur que vrbi erant ꝓpinqua. Ager locus in rure
quem colimus. Aruum ea ꝑs agri que sementi dat. Fū
dus etiam ꝑs agri ē. Singula enim prata singule vinee
singuli horti. singula olīueta. pomaria: pascua: salicta:
nemora venatoria piscatoria loca siue villā atq; edificiū
siue piscinam siue viuaria habeant siue non habeāt: sin
guli fundi sunt Et hoc in agro dūtaxat. Nā in vrbe op=
pido vico castello quicquid tale est prediū vocatur. Est
itaq; fundus rustica possessio prediū ⁊ vrbana ⁊ rustica.
Possessio generale nomen est. Nā ⁊ taberne ⁊ hospitia
⁊ horrea in vrbe possessiones dicuntur. Et simpliciter
omnia bona immobilia. Dicitur possessio etiam nō ipa
ꝓprietas sed vsus et actio possidendi.
¶ Prędiolum ꝑuum prediū. Ci. M. Celio. Sed mea
prediola tibi nota sunt: in his mihi necesse est eē: ne ami
cis molestus sim.
¶ Prędiatorius. a. um. quod ad predium ꝑtinet: vt lex
prediatoria. Ci. ꝓ cor. balbo. Etenim si. Mu. sceuola il=
le augur cum de iure prediatorio consuleretur homo iu
ris ꝑitissimus consultores suos nonnūq; ad turiū ⁊ cas=
selium prediatores reijciebat.
¶ Prędiatores dicūt ꝑiti iuris ad predia ꝑtinentis.
¶ Prędestino. as. pe. cor. ex pre ⁊ destio. Unde in dictiō
ne Destino.
¶ Prędensus. valde densus. Ply. lib. viij. Culter vo=
catur predensam priusq; ꝓscindatur terram secans.
¶ Prędisco añ itelligo. Vir. lib. Geor. predīscere vētos.
¶ Prędico. as. pe. cor. apte seu publice dico celebro di=
uulgo. laudo. Ci. Luceio. Ignosces mihi de me ipso ali
quid predicanti. Sal. Ipsum crassum ego postea predi
cantem audiui tantam illam contumeliam sibi a Cice=
rone impositā. Inde predicatio. dictio: celebratio. Et
apud Logicos decem p̄dicamenta q̄ de omnibus p̄di=
cantur. Et predicatum quod grammatici appositū vo=
cant quod predicatur. i. dicitur de subiecto. Et predica=

tor.i.laudator ⁊ cuiuscunq; rei diuulgator.

¶ Prędico.is.pe.pdu.ante siue prius dico. Ter.in an. Sed dico tibi ne temere facias: neq; tu hoc dicas tibi non pdictum. Inde pdictio.qd pdicitur siue pnūciatur vel pdiuinat. Cic.lib.i.de diui. Ex quo sępe genere hariolorū etiam ⁊ vatum furibundas pdictiones vt octauiano bello Cornelij Culeoli audiendas putauerīt.

¶ Prędituus.a.um.pe.cor.nō dicitur ornatus sed quasi affectus pricipium sine verbo puto.quasi a pdo.is.ex p ⁊ do. Et accipitur tam in malā q̄ in bonā ptem: vt prędit us sum honore ⁊ pditus sum damno. Ci.p Babi Senectute affectus morbo pditus. Et p Murę. Idē squalore sordidus cōfectus morbo lachrymis ac mœrore pditus.

¶ Pręduro.as.penulti.pdu.pter morem duro. Col.libro.iiij.de rubrica. Uerum est in opere difficilior q neq; humētem fodere possis.q sit glutinosissima: nec nimiū sicca quia nimium pduratur.

¶ Pręeo.is.ante eo. Amb.huic vbo datiuū iunxit.lib.de offi. Alteruz inquit cum in clero repississem iubere me ne vnq̄ pıret mihi quia velut quodam insolentię incessus verbere oculos feriret meos.

¶ Pręfacio.is.ex prę ⁊ facio sumitur sicut pfero: vt si dicam Pręme facio: sicut p me fero. Quintil.lib.viij. Sit igitur cura elocutionis q̄ maxima dū sciamus tamē nihil verbor causa esse faciendū cum vba ipa rez gratia sint repta quor ea sint maxime pbabilia quę sensū animi nostri optime pmunt: atq; in animis iudicum quod volumus efficiunt.ea debent pfacere sine dubio ⁊ admirabilem non sicquomodo pdigia miramur ⁊ iucundaz orationem non deformi voluntate sed cum laude ad dignitatem coniuncta. Quod mir videtur vt sub vna pposition e duo verba dissimili voce dissimiliq; significatione essent plata.

¶ Pręfatio.onis a pfatus deducitur.⁊ significat id qd ploquimur anteq̄ ad rem veniamus. Hiero.in pręfa.psalm. Unde consueta pfatione cōmoneo tam vos qb⁹ labor iste forte desudat: q̄ eos qui ista habere voluerīt vt quę diligenter emendaui: cum cura ⁊ diligentia trāscribantur. Huius diminutiuuz est pfatiuncula. Hier. Ideo gręco ⁊ hebręo pfatiuncula vtraq; pmissa est.

¶ Pręfari: ante fari. Col. Quas ordine suo tunc demū psequar cū pfatus fuero q̄ reor ad vniuersam disciplinā maxime ptinere posse. Hinc pfatus.ta.tum.

¶ Pręfero.pe.cor.ante fero ppono. Ply. Quod hominem rudem atq; ignarum sibi pferret. Itē pnuncio seu ostendo. Liui. Uultus tuus nescio quid ingens maluz prefert.

¶ Prefericulum a prefero. vas ęneum sine ansa patens veluti peluis quod pferre in sacrificiis solebant.

¶ Prefficio.is.pe.cor.ex p ⁊ facio significat ppono. Unde pfecti dicuntur qui alicui rei agendę ppositi sūt. Et prefecti vrbiū gręci latiniq; līgua psica satrapas vocāt. magistratusq; eor pfectura dicitur. Plau.in Am.q pręfectus est thebanis legionibus. Idem in Cas. Qum pari es in pfectura tua. Est enim pfectura vrbis pfectura militaris: ⁊ pfectura rei pficiendę. Aegypt⁹ diuiditur in pfecturas oppidorum quas nomos vocant. Thracia diuisa est in strategeas quinquaginta: ita enim vocant pfecturas. Militaris pfectura qua quis legioni vel exercitui pficitur. sic etiam dicuntur pfecti fabrorum.

¶ Prefectus ptorij talis apud Cesares erat: qualis olī apud reges tribunus celer.⁊ apud dictatores magister equitum. Gerebat enim secundas ptes post Cesarem: perat q; disciplinę publicę emendandę.

¶ Prefica.pe.cor.mulier in funere conducta ad lamētabilem cantum quę dat cęteris modum plangendi quasi in hoc ipsum pfecta. Neuius. hec quidem mehercle pfica si mortuum laudat.

¶ Pręfestino ante tēpus festino. Col.li.xxi. Satis erit p dimidios menses exequi quodq; negociuz: quia neq; pfestinatum opus nimium imature videri possit ante xv. dies factum: nec rursus post totidem nimiuz tarde.

¶ Pręfigo.is.penul.pd.pcludo. Virg.lib.iij.Ge. Multi iam excretos phibent a matribus hędos. Primaq; ferratis pfigunt ora capistris.

¶ Pręfiguro.as.penul.pd.pmonstro repsito. Lactā. lib.vj. Inflamauit libidinē q̄ aspectu maxime incitatur ac se quisq; in illis imaginibus pfigurat. Et pfigurare est in figura pnunciare siue psignare. Hiero. Duodeciz pphetę in vnius voluminis angustias coarctati multo aliud q̄ sonant in littera pfigurant.

¶ Pręfinio.is.pe.pdu.prius statuo.siue ante determino.aut determinate tracto ⁊ assigno. Ci. Mario. Sz eo vidisti multum q pfinisti ne pluris emerem. Idem pro Rosci. Quę dies in lege pfinita est. Teren. Haud licebat loqui nisi pfinito.i.nisi assignato tempore.

¶ Prefloro.as.ante flores facio. Gel. Et futuri gaudij fructum spes tibi iam pfloratierit.

¶ Pręfluo.ante fluo: a quo pręflutus ⁊ pfluuium p fluore alicuius rei ante acto.

¶ Prefoco.as.penul.pdu.significat spiritum faucibus claudo. Oui.in ibin. Prefocēt animę gnosia mella viā. hinc pfocatio vuluę fit cum vulua resiliendo afficit vitalia hoc est cor cerebrumq;.

¶ Prefrigidus valde frigidus. Ply.lib.xvij. Septentrionaliq; ⁊ pfrigido situ.

¶ Prefringo.prius frango. Col.lib.ij. Et pfractas stirpes summasq; radices: quibus ager arbusto cōsitus implicatur omnis refodiat ac psequatur.

¶ Prefulgeo pter modū fulgeo. Ci.lib.iij ad Heren. Cum nec nimis illustres: nec vehementer obscuros locos habere oportet: ne aut obcęcentur tenebris imagines.aut splendore pfulgeant. Interdum ante fulgeo. Hiero.in plog. Job. Rogo vbicunq; pcedentes virgulas videritis: sciatis ea q̄ subiecta sunt in hebraicis voluminib⁹ non haberi. Porro vbi stellę imago pfulserit. ex hebręo in nostro sermone addita.

¶ Prefurnium.os patens furni.

¶ Pregelidus qui multum aut nimis frigidus est. Colu.lib.ij. Ea locis pgelidis ac niuosis vbi ęstas humida. ⁊ sine vaporibus recte committitur.

¶ Pregestio valde gestio. Ci.p M. Celio. Pregestit animus iam videre primum lautos iuuenes mulieris beatę ac nobilis familiares.i.valde cupit.

¶ Pregrandis valde grandis. Ci. Erat vas vinariuz ex vna gēma pgrādi trulla excauata manubrio aureo.

¶ Pregrauo.as.pe.cor.supra modū grauo. Augu.lib.viij.co. Aegritudo animi est quia nō totus assurgit veritate subleuatus consuetudine pgrauatus.

¶ Pregnans quasi ante gnatum. vel ante genitricem. Est enim p ante. pprie pgnans dicitur q̄ iam occupata est in generando quod conceperit.

¶ Prehendo ⁊ prendo.is.di.sum. Plau.in Amp. Mi vir ⁊ manum phendi ⁊ osculum detuli tibi. Luc. man⁹ q prenderat hesit. Huius ᴐposita sunt Apphēdo quod est valde seu pfecte phendo. Comphendo. Col.lib.vij. Cum deinde buculos comphenderis pduc extra stabu

lum. Quod etiam ad mentem transfertur: ꝓ ꝑcipio siue intelligo. Lactan. lib. iiij. Non immerito summū bonum nō cōꝓ̄hendērunt. Deꝓ̄hendo ⁊ reꝓ̄hēdo. Uide locis suis.

¶ Prehenso. as. frequenter ꝓ̄hendo. Liui. lib. iiij. Misso senatu prehensantur a principibus tribuni suadendo monendo pollicendoq̄.

¶ Prȩiacio ante iacio. Col. lib. ix. Mox ꝓ̄iaciunt in gyꝝ moles ita vt complectantur sinu suo ⁊ tamen excedant stagni modum.

¶ Prȩiudico ante iudico. Hiero. contra Iouini. Neq̄ dei possumus scire iudicia ⁊ ex nostro arbitrio illius sententię ꝓ̄iudicare. Aliquando ꝓ̄iudicare est nocere. Idē contra Uigil. Paucoꝝ culpa non ꝓ̄iudicat religiōi. Prȩiudiciū vt inquit Asco. dr̄ res quę cū statuta fuerit affertur iudicaturis exemplū qđ sequanꝭ. Iudiciū aūt res q̄ causam litēq̄ determinat. Quin. ꝓ̄iudicia sunt a rebus iudicatis q̄ pares fuerunt aut ex iudicijs ad ipam causā ꝑtinentibus: aut ab eiusdē causę ꝓnunciatione. Prȩiudicium ergo quod in eadē causa vel simili prius est latū. Ulpia. Interdum euenit vt ꝓ̄iudiciū iudicio publice fiat. Lauren. Ual. Prȩiudicium quasi sententia q̄dā āte iudicium. sicut si essent duo de officio aliquo contendentes: cū lis in longū ꝓcedit: magistrat⁹ iubet interea dū sententiam ferat alterū officio fungi quasi iudicans taꝫ nunc se ꝓ ea ꝑte sentire penes quē esse vult rem de qua litigatur. Et hoc ꝓ̄iudicium dicitur quod possidentem adiuuat ⁊ obest excluso.

¶ Prȩlicenter nimis licenter. Gel. Œ verba finxit prȩlicenter.

¶ Prȩloquor. pe. cor. ante siue pri⁹ loquor. Lact. li. iiij. Daniel quoq̄ similia ꝓ̄locutus est.

¶ Prȩlum a prȩ⁊ luo cōponitur. eo ꝙ ex humore fluenti ꝓ̄luatur. i. madefiat. Sunt enim ꝓ̄la ꝓprie trabes in torculari quib⁹ vua calcata ꝓ̄mitur. Torcular tota structura lacus qui mustū continet q̄uis sępe ponaꝭ ꝓ ipō torculari. Hiero. in ꝓlog. Salomonis. Neq̄ sic noua cudimus vt vetera destruamus. Et tamen cum diligentissime legerit: sciat magis nostra scripta intelligi q̄ non in tertiū vas transfusa coacuerint: sed statim de prȩlo purissime commendata testę suum saporē seruauerint.

¶ Prȩliū a ꝓ̄lo quidā deducunt quia sicut in ꝓ̄lo humōr vuaꝝ: ita in ꝓ̄lio sanguis hominis fluat. Quidam a prȩmendo ꝙ dimicando se inuicem hostes ꝓ̄mant. Et ē cōflictus qui fit in bello. Uirg. autē honeste ꝓ̄lium ꝓ coitu posuit cum de equo ętate confecto loquitur. Si quando ad ꝓ̄lia vētum est. Nam ⁊ incoitu dimicatio quędaꝫ esse videtur.

¶ Prȩliaris ⁊ hoc ꝓ̄liarē quod ad ꝓ̄lium ꝑtinet: Unde ꝓ̄liares dies quibus fas est hostem bello lacessere: vel ablata repetere: sed eligere ad pugnandum diem tunc romanis licebat cum ipi bellum inferrent. Alioquin cuꝫ exciperent nullus obstabat dies quo minus vel saluteꝫ suam: vel publicam defenderent dignitatem.

¶ Prȩlior. aris. dimico. Cęsar. lib. v. Equestribus ꝓ̄liis sępe ex equis desiliunt: ac pedibus ꝓ̄liantur: equosq̄ eodem remanere vestigio assuefecerunt. Dicimus etiam Ego ꝓ̄lior ꝓ̄lium. Hiero. lib. i. Re. Quia prȩlia domini tu prȩliaris.

¶ Prȩliganeū vinū apđ Catonem a ꝓ̄ligando dicit.

¶ Prȩludo ante ludo. Uirg. lib. iij. Ge. Et sparsa ad ꝓ̄dam ꝓ̄ludit arena.

¶ Prȩluo. is. ante purgo siue ante fluo.

¶ Prȩlumbo. as. lumbos ꝓ̄fringo. Neui⁹. Cœpit vnū quēq̄ ꝓ̄lumbare fustibus.

¶ Prȩmando. as. ante siue prius mando. Uatinius. Dicitur mihi tuus seruus anagnostes fugitiuus naidacis esse de quo tu mihi nihil mandasti. ego tamen terra mariq̄ vt conquireretur ꝓ̄mandaui.

¶ Prȩmaturus. a. um. simile ac dissimile est huic nomini ꝓ̄cox. Est enim ꝓ̄maturus anteq̄ sit matur⁹ collect⁹. vt poma ꝓ̄matura. i. nondum matura. Et ꝑ trāslationē ꝓ̄matura ętas. ꝓ̄matura legatio. ꝓ̄matura elocutio. hoc est immatura q̄q̄ maturum ipm in frugibus proprie dicatur.

¶ Prȩmeditor prius meditor. Cice. lib. ij. ad Herē. Si reus nihil horum fecerit accusator dicet eū vsq̄ ꝓ̄meditatum fuisse quid sibi esset vsui venturum.

¶ Prȩmercor prius emo. Plaut. in epi. ędepol ne istam tempore gnato tuo sumus ꝓ̄mercati.

¶ Prȩmetiū: a ꝓ̄meto vbo quod significat āte seu prius meto seco vel ꝑcido: quod ꝓ̄libationis causa ꝓ̄metitur. Erat rex quod de spicis quas primo metendo collegissent Cereri sacrificabant.

¶ Prȩmitto. ante mitto. Plau. in am. Me a porta ꝓ̄misit domum. vt hęc annunciem vxori suę.

¶ Prȩmiū est quod in ludis ꝓponitur dandū ei qui fortiter fecerit: vel qui in aliquo certamine victor euaserit. Differtq̄ a ꝑcio. ꝙ ꝓ̄miū solū ꝓ recte factis datur. Prȩcium vo etiam ꝓ male factis. Sal. Uicit tamen in senatu ꝑs illa qui vo ꝑtium aut gratiam anteferebant. Li. Si malos imitabor tum ꝑtium ꝓ noxa dabis. Proprie tamen ꝑtium est quod datur ꝓ re empta. Teren. Prȩtium sperans illico ꝓduxit ac vendidit. Sunt qui ꝓ̄miū dicant quasi: ꝓ̄uium quia primo ꝓponitur quod dandū est victori deinde certatur. Aliquando ꝓ̄miū ꝓ pecunia ponitur. Neuius. Sine pmio suꝫ. marsupiū reliqui domum. Hinc ꝓ̄miosus. ꝓ pecunioso Nerius. Diuitem et ꝓ̄miosum auum. Prȩmiator ꝓ̄do. Neui⁹. In scęna vox nocturnos cœpit ꝓ̄miatores tollere.

¶ Prȩmodum. prima syllaba acuta. significat supra modum. Gel. parentes inquit ꝓ̄modum.

¶ Prȩmoderor ante muderor: Gel. Cretenses quoq̄ prȩlia ingredi solitos prȩcinente ac prȩmoderāte cithara gressibus.

¶ Prȩmonstro. ante monstro. Hier. Nemo apꝓ̄hēdet illud nisi ego ꝓ̄monstrauero.

¶ Prȩmoneo. es. penul. cor. ante moneo. Col. lib. i. Ideo ꝓ̄moneo ne villicuꝫ ex eo genere seruos qui corpore placuerunt instituamus.

¶ Prȩmordeo. is. Gel. Plau in Tri. Neq̄ prȩmordisse dixit sed prȩmorsisse. Ni fugissem inquit mediuꝫ credo prȩmorsisset.

¶ Prȩmorior quasi ante temp⁹ morior. Hiero. ad Marcellā. Et cū quotidie secundū corpus loquor prȩmoriendo ceteris non nos ꝑpetuos ęstimemus vt possimus eē ꝑpetui. Idem ad Eusto. ꝓ simplici posuit. Infrigido corpore ⁊ ante hominem suuꝫ iam carne prȩmortua sola libidinum incendia bulliebant.

¶ Prȩmunio. is. pe. pđ. prius munio. aut prius induo. Cic. ꝓ Cęlio. Quamobrē illa eę ex accusatoꝝ oratiōe prȩmuniri iam ⁊ fingi intelligebam fretus vestra prudētia non ꝑtimesco.

¶ Prȩnarro ante narro. Teren. in eunu. Recte sane interrogasti oportuit rem prȩnarrasse me.

¶ Prȩneste generis neutri. Et hęc prȩnestis. nomē vrbis in latio ꝙ locus in quo sita est montibus ꝓ̄stet. Et sic cum diph. scribitur: Seru. απο των πρινων hoc est ab

ſlite quę ſibi abundat. deducit Solinus a pneſte vlyſſis nepote ⁊ latini regis filio. Olim polyſtephanos dicta. i. multarum coronarum. Lege plutarchum. quidā a Cęculo vulcani filio conditam ferunt ſuper Aretino monte. Virgilius. lib. vij. Nec pręneſtinę fundator defuit vrbis Vulcano genitum pecora inter agreſtia regem Inuentū〈q〉 focis omnis quem credidit ętas Cęculus. Et illud. Cum primam aciem pneſte ſub ipſa ſtraui. In hac fuit fortunę templum illuſtre vnde certa edebant oracula. Syri. Sacriſ〈q〉 dicatum Fortunę pneſte iugis.

¶ Pręnomen. Vide in dictione Nomen.

¶ Pręnoto. as. pe. cor. ex prę ⁊ noto. ante noto. Inſeribo. Noto vero frequentatiuum eſt a Noſco. Hieron. in plog. lib. Re. hoc verbum difficile ꝑ facile declarauit cū ait. Quintus eſt canticum canticorum quem titulo Sirasirim pnotant: Sextus eſt Daniel. ſeptimus debriamin. i. verba dierum quod ſignificantius chronicon totius diuinę hiſtorię poſſumus appellare. Qui liber apud nos paralipomenon inſcribitur.

¶ Pręnuncio: ante nuncio. Teren in phormi. Vbi ac pnuncia hanc venturam.

¶ Pręoccupo. as. penul. cor. ex pr et ob ⁊ capio. Vide in dictione Occupo.

¶ Pręopto ante ſiue prius opto. Teren. Adeon peruicacies animo vt puer pops pre.

¶ Pręparo. pe. cor: āte paro quę mihi vtilia fore credo. Cice. lib. ij. offi. Facile totius vitę curſum videt. ad eā〈q〉 degendam pparat res neceſſarias.

¶ Prępedio. is. pe. cor. ex p ⁊ pdio ſignificat prius pedib⁹ deuincio. per tranſlationem vero quaſi pedibus vehementer obligo. Hiero. ad Helio. Ne〈q〉 vero ſcio qua te nunc dicas compede ppediri. Plau. in caſ. Timor ppedit dicta linguę. i. valde impedit.

¶ Pręppedimentum antepedimentum. Plau. Nō falla ne ppedimentum obijciatur.

¶ Pręppeto. tis. ante vel prius peto. i. vado habet pen. cor. Feſtus ppetere dicebant ꝓ anteire. hinc ppes.

¶ Pręppes. etis. generis omnis idem quod velox. Vir. Et ppetis omnia pennę. Volūt pleri〈q〉 hoc nomen ſignificare velocitatem in altū volantis. Dicebantur ⁊ ppetes ab auguribus aues quę opportūę puolabāt aut idoneas ſedes capiebant: vt inquit hygin. Alij volunt eſſe quę ingentibus ⁊ patulis ⁊ porrectis alis volitant.

¶ Pręppilatę haſtę ſunt quę ferreas habēt cuſpides quaſi pferratę. ppilatum etiam dicitur vbi non eſt ferrum ſi mō in mucronē acutū ſit vt cornua locuſtarum: quibus natant.

¶ Pręppinguis valde ꝑ inguis. Col. lib. iiij. Ita〈q〉 non eſt vineis apta vix et iā arbuſto niſi ppigui ⁊ viuida tra.

¶ Pręppono antepono ꝑ electionē. Lactā. lib. vj. Quiſquis aūt pſētia bona pꝑoſuerit iuſtitię. Hinc ppoſiti q rebus aliq uibus pfecti ſunt. Interdū pponere ē prius ponere tpe pcepto. Sal. in Iug. Vbicun〈q〉 res poſtulabat pſidium eſt ppoſitum.

¶ Pręppoſterus. a. um. pe. cor. Vide in dicti. Poſterus.

¶ Pręppoperus. a. um. valde ſeu nimis celer. Ci. Treba. Sed ex tuis litteris cognoui ppoperam quandam feſtinationem tuam.

¶ Pręppondero magis pondero. per tranſlationem vero ppōderare ſignificat pluris eſſe: ſiue pluris ęſtimari debere. Gel. Nam cum in rebus aut paribus aut non longe ſecus vtilitas amici ⁊ honeſtas noſtra cōſiſtit: honeſtas proculdubio ppōderat. Amb. ad Simplici. Prępōderāt ſui vris pſentia ⁊ violētia moderatus: ⁊ plura

paucioribus ⁊ iucunda ſeriis: ⁊ aſperis mollia: ⁊ triſtib⁹ lęta. ⁊ illecebroſa rigidioribus. ⁊ pꝓpera tardioribus.

¶ Pręputium. pellis quę glandem hoc eſt ſummam colis partem tegit. dictum q membris putentibus pemineat. Vel a pputando. Nam illam Iudęi pputant: quā qui retinebant gentiles pputiū: dicebātur quaſi pputiati hoc nomine improperabant eis Iudęi non eos ſimpliciter immundos: ſed ipſam immundiciam vocantes.

¶ Pręripio. is. pe. cor. ante capio pręoccupo. Plau. i caſ. Huc veniſti ſponſam preptum meam. Hic prę ad tempoꝛis ⁊ pſonę anteceſſionem referri poteſt. Aliquando temporis. Cice. lib. offi. Facile celare tacere diſſimulare inſidiari pripere hoſtium conſilia: id eſt pręoccupare ſiue pnoſcere aut pręuenire. Ply. Iunior. li. de viris illuſtribus. Immatura morte pręreptus non potuit pſtare. qualem ꝓmiſerat regem. Aliquando dignitatis nō tempore anteceſſionem denotat. Ci. ꝓ Gallo. Demoſthenes tibi pripuit ne eſſes primus orator.

¶ Pręrodo. pe. ꝓdu. vehementer rodo. Col. li. iij. Nā ſi ſępius cacumina manu pfracta. aut a pecore pręroſa fuerint imperpetuum corrumpuntur.

¶ Pręrogo. as. pe. cor. ante impendo. Hie. in quodā ſermone. Tu progata cunctis virginum cateruis tu ſequeris agnū quocun〈q〉 prexerit. Hinc progatiua.

¶ Pręrogatiua. ę. pręſtantia ⁊ ante latio qua quis aut prefertur: aut pręferri alteri debet. Paul. Iureconſul. Veteranorum priuilegium inter cętera etiam in delictis habuit pręrogatiuam vt ſeparētur a cęteris in pœnis. hoc eſt cęteris pręferantur. Nec ad beſtias ita〈q〉 veteranus datur: nec fuſtibus cędit. Amb. in paſto. Nec pręrogatiuam mihimet ſcientię ſi hęc meis conſacerdotibus charitatis intuitu pręrogem vendicabo. Dicitur ⁊ progatiuū. Cice. ꝓ Mur. Etenī ſi tāta illis comitijs religio eſt: vt adhuc ſuꝑ oē pualeat progatiuum. quid mirum in hoc fœlicitatis famā ſermonē〈q〉 valuiſſe.

¶ Pręrumpo. prius rumpo: prius excido. Augu. Hęc qui facit prupto paſſionis muro violenter ad cœlorum regna conſcendit.

¶ Pręruptus diſiectus altiſſimus. Virgilius libro tertio. Georgi. Adde tot egregias vrbes operum〈q〉 laborem Tot congeſta manu pręruptis oppida ſaxis. Colu. lib. quarto. Pręruptior vero collis vel in quattuor pedes vertendus.

¶ Pręs prędis ſponſor qui ſe obligat interrogatuſ〈q〉 a magiſtratu an pręs ſit. Ille reſpondet pręs. hoc eſt ſe prędem eſſe. hoc eſt promittit ſe ſi quid incommodi fiat plene ſatiſfacturum: a pręſtando dictus. quia tam debet pręſtare populo quod promiſit q̄ is qui pro eo pręs factus eſt. Aſconius prędes dicuntur ſatiſdatores locupletes pro re de qua lis eſt apud iudicem ne qui tenet diffidens cauſę poſſeſſionem deteriorem faciat. Differunt autem prędes a vadibus: quoniam vas appelletur qui pro alio vadimonium promittit. et proprie datur in re capitali. Pręs vero in lite nummaria. Auſonius. Quis ſubit in pœnam capitalis ſupplicio? Vas. Quis cum lis fuerit nummaria? quis dabitur? pręs.

¶ Pręſagio. is. penultima producta. iui. itum. ex prę et ſagio ſignificat ante ſentio. Properti⁹. Venturam melius pręſagit nauita noctem. Cice. libro primo de diuina. Ne〈q〉 enim verbum conſuetudo approbaſſet: ſi ea res nulla eſſet omnino. Pręſagitabat animus fruſtra me ire cū exibam domo. Sagire enī eſt acute ſētire ex quo Sageari qui mlta ſcire volūt. ⁊ Sagaces dicti cāes. Io

igitur qui an̄ sagit q̄ꝫ oblata res est: p̄sagire dr: id est futura ante sentire. Inest igitur animis presagitio extrinsecus iniecta atq; inclusa diuinitus. Inuenitur etiam presago. as. a quo p̄sagatio. & p̄sagor. eris. p p̄sagio. seu p̄diuino. Plaut. in bac. Plus p̄sagitur mali.

¶ Presagus. a. q̄ vel que p̄sagire nouit. Claud. Heu mens p̄saga futuri. Sage autem dicte sunt anus que multa sciunt. Presagium p̄sentio diuinatio.

¶ Prescio ante scio. a quo Prescientia. scientia de futuris. Hinc Presciisco. Prescius. a. um. August. lib. v. ciui. dei. Confiteri deum esse: & negare prescium futurorum apertissima insania est.

¶ Prescribo ante siue prius scribo. Cice. Seruio. Sic enim p̄scripsimus iis quibus ea negocia mādauimus. Interdum p̄scribere significat p̄enotare intitulare inscribere. Hec enim quattuor tituli significatione sumūtur. Hierony. in p̄log. Salomonis. In canticis autem canticorum. nec filius dauid. nec Rex Hierusalem prescribitur. Verg. Nec phoebo gratior vlla est. Q̄ sibi q̄ vari prescripsit pagina nomen Inde prescriptio titulꝰ. Idem Hiero. in p̄log. psalmorum. De iis autem qui sine titulis sunt traditio vero talis est. vt cuius auctoris prescriptio precesserit: ceteri qui sine titulo sequuntur. ipsius esse credantur. Cic. li. i. offi. Ex quo fit vt ager arpinas arpinatum dicatur tusculanus tusculanorū: similisq; priuatarꝫ possessionum prescriptio: ex quo quia suum cuiusq; fit eorum que natura fuerāt communia. qd̄ cuiq; contigit id quisq; teneat. Interdum significat p̄cipere determinare legem ponere. Idem: lib. iii. offici. Sed hoc natura p̄scribit: vt homo homini quicunq; sit ob eam ipsam causam q̄ is homo sit consultum velit necesse est: secundum eam naturam omniuꝫ vtilitatē esse communem. Lactan. lib. vi. Id autem ipsuꝫ bene facere quid sit idem ipse prescribit. p̄stare auxilium depressis et laborantibus. impertiri victum non habentibus. Var. Quoniam prescriptum erat ne quis angiportum transgrederetur. Secundum hanc significationem p̄scriptum & prescriptio pari modo p precepto vel ordine lege regula seu forma sumuntur. Tractū vt docet porphyrio a magistris ludi qui scripta pueris dant precipiuntq; imitari. Seneca libro. iiii. epistolarum. Pueri ad p̄scriptum discunt. De prescriptione. Cice. libro. iiii. tuscula. Omnium autem pturbationum fontem esse dicūt intemperantiam que est a tota mente & recta ratiōe defectio sic auersa a prescriptione rationis vt nullo modo appetitiones animi nec regi nec contineri queant. Interdum prescribere est ponere. Teren. in And. Tu te ip̄e his rebus finem prescripsisti pater. ppe adest cum alieno more viuendum est mihi. Interdum preponere Cice. in Cato. At senatui que sunt gerenda prescribo. et quo modo carthagini male iam diu cogitanti belluꝫ inferatur. multo ante denuncio. Interdum prenunciare siue p̄dicere. Idē i Vati. At tibi idē p̄scribo ne tuas sordes tum clarissimorꝫ virorꝫ splendore pmisceas.

¶ Preseco. as. p. cor. presecui presectuꝫ prius seco. Col. libro. iii. Radicem harundinis acuta falce presectaꝫ impendenti pluuia disponito. Accommodatur quandoq; immolationi. Liuius libro quinto. Inseritur huic loco fabula immolante rege veientium vocem haruspicis dicentis qui eius hostie exta prosecuisset ei victoriam dari exauditam. Sueto. in Aug. Nunciata repentē hostis incursione semicruda exta rapta foco p̄secuit: atq; ita p̄lium ingressus victor rediit. i. ptem reddidit marti: ptem ad vescendū reseruauit.

¶ Presegmina ptes corporis incise. vel amputationes rerū superfluarum. Unde que ex vnguibus animaliū sciduntur p̄segmina vocantur. Plau. Cum ipi pudem tōsor vngues dempserat collegit: omnia abstulit p̄segmina. Huius significatiōis est Resegmina. Ply. li. xxviii. Omnia p̄secuti sumus vsq; ad resegmina vnguium.

¶ Presideo. des. pe. cor. differt a p̄sum licet quandoq; indifferenter ponantur q̄ p̄esse generaliter cuilibꝫ etiā vili officio esse potest. Presidere maioris aut quasi maioris auctoritatis semper est. Nec mirum cum a sedeo componatur quod p̄ se fert quandam dignitatem: vt p̄ses sit quasi iudex: vel quasi princeps ideo p̄sidens et p̄stans omnibus: vt iustitie subueniat & oppressis opem ferat. Cice. Quāobrem vos dii patrii penates qui huic vrbi atq; imperio p̄sidetis. Sue. Presedit & actiacis ludis. i. p̄fuit.

¶ Preses. a p̄sideo. sicut Reses a resideō deses a desideo. Et is est qui maius in p̄uincia imperium habet omnibus post principem. Aliquando dicitur Auxiliator & defensor. Liuius. dii deeq; qui capitolium incolitis siccine vestrū militem ac p̄sidem sinitis vexari ab inimicis.

¶ Presidium p̄prie dicitur p̄fectus aliquis cum parte militum qui ad custodiam et defensionem: arcis vel p̄sone vel oppidi presidet. Dictum presidium auctore Var. quia extra castra presidebant in loco aliquo quo tutior legio esset. Unde sepe legimus presidium annibalis capua tarento rhegio pulsum eē. Cesar. Eo opere facto presidia disponit: castella communit quo facilius si se inuito transire conarentur prohibere possit. Iureconsulti de re militari. Qui relinquit presidium: peccatum desertionis incurrit. Desertor autem capite puniri solet q̄uis non omnes desertores similiter puniendi sint. Per translationem vero omne auxilium & salutis propugnaculum presidium dicitur: quam vulgo munitionem dicere solemus. Auxilium vero ab aduentu cum accesserint. et cui adiumento sunt alienigene. Subsidium dictum a triariis qui in acie tertio ordine extremis subsidio ponebantur q̄ subsidebant ab eo subsidium appellatum. Plau. Agite subsidete omnes quasi solent triarii. Inde subsidium ad impetus hostium sustinendos cum sua non possint vi obsistere mitti dicitur vulgo Succursum dicimus. Cesar de gestis in Italia Ad eum mittit nisi subsidiū sibi summittatur: sese diutius sustinere non posse. Multe tamen sub translationes & migrationes in alienum locuꝫ: vt cum inquit Cesar his difficultatibus due res erant subsidio: scientia atq; vsus militum. Sed nunc de p̄prietate loquimur. Suffragia enim in concionibus & declarādis magistratibus dicuntur. Opem ferre est pene destitutos adiumento aliquo subleuare: sicut suppetias ire & occurrere suppetias est fere subsidio ire. Hircius de gestis Cesaris in aphrica: Elephantisq; turritis iterpositis armatisq; suppetias ire contēdit. Et paulopost. Labienus cū vniuerso eq̄tatu fugiētibus suis suppetias occurrit.

¶ Presidiarius. a. um. quod patur vt p̄sidio sit. Col. libro. v. Et p̄sidiarii malleoli p̄pagandi sunt.

¶ Preserti aduerbiū significat p̄cipue hoc ē āte alia.

¶ Prestes. itis. idem est quod p̄ses antistes. Nam antiqui sic p̄stites dixerunt: vt nunc antistites.

¶ Presum ante alios suꝫ. vt hō ceteris animātibꝰ p̄est. i. ea supat vel ascedit. Et p̄esse significat p̄fectuꝫ esse. Sal. Et p cuiusq; opibus Rome p totam vrbem vigilie haberentur. hisq; maiores magistratus p̄essent.

¶ Presens a psum fit sicut a possum potens: absum absens: & proprie significat quod nunc fit: vel sine mora. Aug. lib. xi. ci. dei. Presentia nuncupantur quia ita ea dicimus esse pre sensibus: sicut pre oculis que presto sunt oculis. Virgil. presentemque viris intentant omnia mortem. Ambro. ad Simplicia. Moyses ille quo nemo deum vidit presentior. Quandoque presens dicitur non quod nunc fit: sed quod tunc fiebat: id est tempore illo tunc presenti. Cic. Ego incolumitati ciuium primum & postea dignitati. ille presenti potius quam future dignitati consulebat. De mortuo loquitur. Ergo non nunc presenti sed tunc. Sic capitur inpresens. in presentia & impresentiarum. que significant presenti tempore. hoc est quod vel presens est. vel fuit: vel erit. Pro tempore illo presenti. Sal. Si causa peccandi in presens minus suppetebat. Hor. Pleraque differat & presens in tempus omittat: id est in suum tempus. Teren. in phor. Prouisum est ne in presentia hec hinc abeat. Cesar suos a prelio continebat ac satis habebat in presentia hostem rapinis prohibere. Cice: lib. iiii. ad Heren. Impresentiarum hoc interserere non alienum fuit vt huius instantie garrulam disciplinam contemneremus. Hiero. in leuiti. Septem diebus finitur consecratio sicut impresentiarum factum est. Nam illud quod Valla. lib. iiii. inquit. In rem presentem non tempus sed locum significare: vt apud Cic. lib. offi. Et si constitueris cuipiam te in rem presentem esse venturum id est ad locum de quo est controuersia. hoc non fit ex vocabulo presentem: sed ex re que pro loco capitur. Presentem vero proprie que presentatur siue sita est in loco ipso: vt cum de finibus agrorum controuersia est. Unde dicitur vulgo. Super factum ipsum iuimus id est super rem ipsam de qua est controuersia. Verumtamen in rem presentem. pro loco ita accipi debere non puto: vt etiam de re alia quam de loco non possit intelligi. vt cum de aliqua re in iudicio contenditur. si quis in rem ipsam presentem: id est cum presentatur: & agitur coram iudice aduocatus alicui non venerit. Quandoque presens significat quodam modo prestans et potens quasi prestet. Et ideo prestans fit: quia statim operetur. presentius prestantius presentissimum prestantissimum. vt apud Virgilium. Quo non presentius vllum. Unde presentissimum periculum: presentissima medicina. presentissimum remedium presentissimum venenum. id est potens & in primis efficax. Quod etiam presentaneum vocatur. Ply. lib. ii. Idem podagris cum articulorum morbis decoctum aceto illinunt presentaneo remedio suspiriosis prodest presensque quia statim aut sanat: aut occidit. Quandoque presens ponitur pro forti. Teren. in phor. Animo virili presentique vt sis para. Quandoque pro propicio. quoniam is qui presens est nobis propiciatur facile si inuocetur. & citius quam is qui presens non est. Virg. lib. i. Ge. Et vos agrestum presentia numina fauni id est propicia quorum presentia fauor est. inquit Ser. Teren. in phor. Non tu hunc habeas presentem deum. Veteres presente pro presentibus dixerunt. Pompo. Qui apud forum presente testibus mihi vendidit.

¶ Presentia. tie. Sal. Tum M. T. consul siue presentiam eius timens. siue ira commotus: orationem habuit luculentam atque perutilem reipub.. quam postea scriptam edidit.

¶ Presento. as. quasi presens facio. Quintil. li. xi. Frustra docemur si quicquid audimus preterfluat & exemplorum legem responsorum dictorum beneque factorum que velut quasdam copias quibus abundare: quasque in promptu semper habere debet orator: eadem illa vis non presentat. Huius compositum est represento. quod est rursus presento: et interdum ad mentem reuoco. Cic. Curioni. Dies promissorum adest quem etiam representabo si adueneris.

¶ Presentaneus. a. um. quod in presens subito fit. Lact. lib. de ira dei. Dixeram non esse iram dei temporalem sicut hominis qui presentanea commotione feruescit. Sic presentaneum remedium quod statim sanat. de quo supra.

¶ Presepe. is. pe. produ. & presepium & presepes. foeminini generis a presepio deducitur. Plautus. Presepes mea est. Varro. Contra illic laudabatur villa si habebat culinam rusticam bonam presepes laxas. Presepe autem stabulum dicitur in quo equi mult et cetera animalia continentur. Virgilius. Ignauum fucos pecus a presepibus arcent. Idem Stabant tercentum nitidi in presepibus altis. Presepe etiam quandoque lupanar dicitur. Cic. in piso. Verum audis in presepibus audis in stupris: audis in cibo & vino. aut gule. Horatius. Scurra vagus non qui certum presepe teneret. Presepium vero locus in quo pabulum animalibus porrigitur. Apul. libro sexto Meta. Presepium meum hordeo passim repleri iubet. foenumque bactriano camelo sufficiens apponi. Col. in stabulo sint ampla presepia. Lignum vero ad quod equos capistris (ita enim ipsa lora dicuntur) religare solemus non aliter quam ad ansulam vel vncinum Vacerra nominatur. Hierony. in sermo. de virginis assumptione. & presepe & presepium vsurpauit pro loco in quo pabulum animalibus prebetur. Ad presepe inquit nato puero multitudinem angelorum cantantem audisti. Et paulo post. Cum eisdem magis deum puerum in presepio adorasti. Presepia numero plurali. parua nubecula in coelo quia in ea aselli stabulari videantur. Ply. Tunc in signo cancri due stelle parue aselli appellate: exiguum inter illas spatium obtinente nubecula quam presepia appellant. Hec cum coelo sereno apparere desierit. atrox hyemps sequitur.

¶ Presentio ante vel prius sentio. A quo presentisco quo frequentius vtuntur auctores. Plau. in Am. nunc ne legio presentiscat clam illuc redeundum est mihi. Ter. in heau. Et ea gratia secum adduxisse ne id tu presentisceres.

¶ Prestino. as. pe. cor. a pre et stino. significat preparo preordino. Plau. in epi. Ut ei prestines argentum prius quam venit filius. ¶ Vide rursus paulopost.

¶ Presentisco. is. Vide in dictione presentio de quo mox.

¶ Prestituo prius statuo prescribo predestino. Ouid. Dil summum prestituere diem. Lact. lib. vii. Alter ad prestitutum tempus cum iam sponsor eius diceret presentiam sui fecit.

¶ Presto. as. prestiti. prestitum & prestatum. Unde et prestaturus significat multa. Nam cum accusatiuo iungitur: significat excello supero. Quintil. lib. i. Prestat tamen ingenio alius alium. quandoque non exprimitur accusatiuus sed subintelligitur cuius datiuus etiam posset intelligi vt apud Sal. Primus omnium qui vbique probro atque petulantia maxime prestabant. Col. lib. ii. Niuis candore prestet: pondere tamen vincitur. Si datiuus subintelligatur signabit antecellere quod datiuo construitur. Si actiuus: excellere. Ci. li. i. offi. Quorum vero patres aut maiores aliqua gloria prestiterunt: ii student plerumque in eodem genere laudis excellere. hic more suo verbum quasi difficile aperuit. prius prestiterunt ponens: postea excellere. Datiuo. Teren. in eunu. homini homo quid prestat? quid. i. quantum prestat hoc est antecellit. Cice. in Lel. Namque hoc prestat amicitia propinquitati. quia ex propinquitate beniuolentia tolli potest: ex amicitia non potest. Salust. tamen vsum ablatiuo censeo. Omnes homines qui sese student prestare ceteris animantibus.

Hic enim prestare interpretor. p̄statiores reddere. Et ideo ablatiuo iungitur quoniam cōparatiue stat. Illud aūt in primo offi. Difficile est autem cū prestare omnibus cupiueris seruare ęquitatē q̄ est iustitię maxime ꝓpria p̄esse vel p̄sidere significat. Ideo datiuo nō ablatiuo iungitur. Quandoq; prestare est satisfacere seu cautionem dare. Et est verbū iurisconsultorꝫ qui scribunt p̄standū esse dolū p̄standam norā ꝛ alia consimilia. Ci. lib. iij. offi. Quicquid esset in p̄dio vitij id statuerunt si venditor sciret nisi nominatim dictum esset p̄stari oportere. Quandoq; concedere. Idem in eodem. Sin aūt non omne dictum p̄standū est: quod dictum non est. id p̄standum putas? Quandoq; Facere. Idem emptorē indemnem p̄stare oportet. Quandoq; beneficiū dare. Ply. plura hic mihi p̄stitit q̄ parentes. Quandoq; cauere fugere timere. Idem Torqua. Simus igitur ea mēte quā ratio ꝛ ꝟitas prescribit: vt nihil in vita nobis p̄standum p̄ter culpam putemus eaq; cum careamus humana omnia placate ac moderate feramus. Quādoq; re ipa ꝑficere siue persoluere. Idem. Et quoniā; p̄stitimus quod debuimus moderate quod euenit feram⁹. Lactan. lib. iiij. Homines malunt exempla q̄ ꝟba. quia loqui facile. p̄stare difficile. Quandoq; Tribuere. Li. lib. vj. Pacem quā nos p̄stitimus eā a vobis petimus. Lact. lib. j. i dest quid tales dij prestare hominibus possunt. Quandoq; exhibere reddere rep̄sentare ꝛ tūc habet actiuū reciprocū Cice. lentulo Sed p̄sta te eū qui mihi a teneris: vt greci dicūt: vnguiculis es cognit⁹. Aliquando etiam sine accusatiuo reciproco. Idem Terē. Neq; legis improbissimę poena deductus est quo min⁹ hospitij ꝛ amicitię ius officiūq; p̄staret. In tertia vero ꝑsona singulari significat melius est. Sal. Quousq; patiemini tandē o fortissimi viri. Nōne emori ꝑ virtutem p̄stat: q̄ hanc vitam miseram atq; inhonestā vbi alienę sup̄bię ludibrio fuerimus ꝑ dedecus amittere?

¶ Prestātia. excellētia a p̄stās fit. Gel. lib. j. Scite subtiliterq; ratiocinatū pythagorā philosophū dicit in reperienda modulandaq; status longitudinisq; eius pręstantia.

¶ Prestabilis excellens. Gel. chilo p̄stabilis homo sapientię. Et prestabilis qui facile p̄stat. hoc est donat ꝛ remittit. vt est illud ꝓpheticum. Quia benignus ꝛ misericors est et prestabilis super malicia. Item prestabile quod p̄stari potest.

¶ Presto aduerbiū (vt puto) loci quod iūgitur verbo sum vel fui ꝛ aliquando Adsum. Habetq; easdē significationes quas adsum vt significet p̄sens sum p̄sidio sū faueo. iuuo. De primo. Cic. ꝑ lege agraria. Pub. Seruilius tullus tri. ple. decēuir dicit pompeio salutē. Te volo curare vt mihi summope p̄sto sis auxiliūq; adducas dum eos agros quos tu labore cepisti ego mea lege vendā. De secundo. Id. ꝑ Mure. Ius ciuile didicit multū vigilauit: laborauit: multis p̄sto fuit. Item p̄sto esse significat aduenire siue ꝯparere. Idē ad Herē. Hirūdines ęstiuo tempore p̄sto sūt: hyeme pulsę recedūt.

¶ Prester genus serpentis venenati qui alio nomine Dipsas dicitur. Unde apud Ply. lib. xxij. Hemorrhoidū ꝛ p̄sterꝫ. Luc. Oraq; distendens auidus spumantia prester. Est ꝛ p̄ster ventus turbo dū ardentior ꝛ accensus fuerit vniuersa amburens ac ꝯterens.

¶ Prestolor. pe. cor. ex p̄ ꝛ stolor. Stolor aūt a sto deducitur. Nam Festus inquit. Prestolari is dicitur qui ante stando ibi quo venturum excipe vult moraꝫ. prestolari igitur significat manere expectare. Plau. dū cum domi p̄stolor adolescens aduenit. Ci. lib. ij. inuecti: dīs scribit Qui tibi ad forū aureliū p̄stolarentur. Alias p̄stolari significat p̄sto esse vt inquit Do. ꝛ parere atq; obsequi.

¶ Prestringo ante stringo seu valde stringo. Lact. li. vij. Cū quoq; peccata vel pondere vel numero p̄ualuerint p̄stringuntur igni atq; comburenꝫ. Interdū p̄stringere est claudere obtenebrare. Uerbū a p̄stigiatoribus translatum qui aciē oculorꝫ suis vaframentis p̄strigere consueuerunt Unde p̄stigiū cuius inuentor fuit Mercurius. Ci. existimat se gēmę nitore ꝛ auri splendore aspectus oīm p̄stringere. Interdū attigere. Idē de signis. Ignoscite. rei magnitudo me breuiter p̄stringere atrocitatem criminis nō sinit Interdū Radere. Idē i phil. Cuius quidem portam capuę pene p̄strinxisti.

¶ Prestigiator dicitur qui circunstantibus ita oculorū aciem p̄stringit: vt non aduertant dolū. Qui ꝛ p̄strictor vocatur. Dicitur ꝛ p̄stigiatrix apō Plau. i Amph. Quidam p̄stigiator dici putant a stige ꝛ tenebris q̄ ita aciē oculorꝫ p̄stringat vt res aliter videri faciat q̄ sint. Uarro a scientia dici putat.

¶ Prestrigię seu p̄stigię incātationes delusiones: quę quoniam dexteritate alię appareant q̄ re vera sint: illi qui ea s faciunt dicuntur p̄stigiatores. Hier. Nolite potentiam dn̄i magorꝫ p̄stigijs adęquare.

¶ Prestruo. is. prius ordino ędifico ve. Col. li. j. Quippe ab imo prestructa valenter resistent contra ea q̄ postmodum superposita incumbent.

¶ Presideratio est cum maturior tempestas hyberna ꝑ propero rigore improuiso exprimitur.

¶ Presul. a p̄silio. is. fit quod est ante salio: ꝛ is appellatur apud antiquos qui primus erat īter salios. martis sacerdotes a saliēdo dicti in portandis ancylibus. Hic presulatus ꝑ ipa dignitate.

¶ Presultor: qui saltantium choream ducit.

¶ Presulto. as. ante salto. Liui. lib. vij. Si tu permittis volo ego illi belue ostendere quando adeo ferox presultat hostiū signis me ex ea familia ortum quę gallorū agmē ex rupe tarpeia deiecit.

¶ Presumo. is. prius sumo. Ply. li. xxxvj. Theophrastus auctor est potores in certamine bibendi p̄sumere farinā ei⁹. s. lapidis. Per trāslationē p̄sumere ē temere audere. Hiero. Hanc garrula anus hanc delirus senex: hanc sophista verbosus: hanc vniuersi p̄sumūt: lacerāt: docent antequam discant.

¶ Presūptio aū sumptio. Un̄ apō rhetores p̄sūptio dicū in aduersarij causa vel in iudicis opiniōe cōtrariū nobis eē aut fore arbitramur p̄occupam⁹ dicere ꝛ cū rōne dissoluere. Quītil. li. ix. Mire ꝟo in causis valet p̄sumptio q̄ προληψις dr̄ cū id qđ obijci pōt occupam⁹ q̄ p̄cipue p̄oemio ꝯuenit. Ply. orator ad Pauli. simplr̄ dixit. Ego beatissimū existimo eum qui bonę ac mansurę famę p̄sumptione perfruitur: certusq; posteritatis cū futura gloria viuit.

¶ Presūptuos⁹ ꝛ p̄sūptor i malā p̄tē accipiūꝫ. Hie. i p̄fa. li. de natiui. Uirgis. Res q̄dē actu nō difficiꝫ: sꝫ p̄iculo finitatis admodū p̄sūptuosa: Idē in p̄lo. euā. Si aūt fides est q̄rēda de plurib⁹ cur nō ad grecā originē reuertētes ea q̄ vel a vitiosis īterp̄tib⁹ male edita: vel a p̄sūptorib⁹ imp̄itis emēdata ꝑuersius vel a librarijs dormitantibus: aut addita sunt: aut mutata corrigimus?

¶ Prescurresis pe. cor. a dormio dicitur.

¶ Presidatus. Aug. lib. v. cō. Suppetit amicorꝫ maiorum copia vt nihil aliud festinemus vel p̄sidatus dari potest ꝛ ducenda vxor.

¶ Prestino.as.pe.cor.emendo teneo. Plau.in epi. Ut eũ p̄stines argento priusq̃ veniat filius.

¶ Pretego.is.pe.cor.p̄uelo: antetego. Lactant.lib.v. Cum vitia sua capillis ꝛ pallio ꝛ quod maxime est velamentum: diuitijs p̄tegebat.

¶ Pretendo antetendo. Leo.papa. Nõ desinit hostis antiquus deceptionis laqueos vbiq̃ p̄tendere. Quandoq̃ p̄fero. Verg.lib.iij.Geor. Fumosq̃ manu p̄tende sequaces. Qñq̃ p̄monstro exhibeo. Lact.lib.iij. Quid contemptus ille rex qui magnificis verbis p̄tenditur? Cice. Priuatorum munus est equo ꝛ pari cũ ciuib⁹ iure viuere: neq̃ summissum ꝛ abiectũ neq̃ se efferentẽ p̄tendere. Quandoq̃ p̄texo. Ver.lib.iij.Ge. Riuos deducere nulla Relligio vetuit: segeti p̄tẽdere sepẽ. Lactã.p translationẽ li.iiij.dixit. Ne si fuisset alienigena iustam possent excusatioẽm de lege p̄tendere.i.allegare.

¶ Pretento.as.prius tento. Quint.lib.iiij. Sed quid in ingressu parcius ꝛ modestius pretentanda est iudicis misericordia.

¶ Preter p̄positio q̃ cũ a pre descendat scribitur per e diph. Et modo separatur: modo componitur: separata vi excipiendi habet: ꝛ semp actõ iungit: vt nullũ timeo p̄ter deum. Aliquando significat vltra. Quinti. Multa erant p̄ter hec que obijci merito potuissent. Plyn.lib.x. Preter hominem somniare equos: canes: boues: pecora capris palam est. Aliquando significat ãte. Ci.i ver. Preter oculos soli ferebant. Aliquãdo sine. Salu. Preter rerum capitalium condẽnatos. Aliquando contra. Teren.in.an. Preter ciuiũ morẽ atq̃ legẽ. Composita ꝓo plerũq̃ significant vltra. Et componitur cum dictione incipiente ab f. vt p̄terfluo. e. vt p̄tereo. g. vt p̄tergradior. m. vt p̄termitto. u. vt p̄teruolo.

¶ Preter spem significat ex insperato. Sic p̄ter opinionem ex inopinato: vel contra spem: seu cõtra opinionẽ.

¶ Preterea aduerbium deductum a preter: significat vltra ea que dicta sunt. Et interdum habet pronomen tam singularis q̃ pluralis numeri inclusum. De singulari. Vergili. Si duo preterea tales Idea tulisset terra viros: id est p̄ter eum scilicet eneam. De plu. Ci.lẽtulo. Preterea quidẽ de consularibus nemini possum erga te esse testis: id est p̄ter eos. Et non solũ p̄ter eũ vel eos: sed etiam te: vt te doctũ existimo p̄terea neminẽ.i.preter te. Preter me: vt mihi credis p̄terea nemini. Eodẽ modo p̄ter nos. p̄ter vos: p̄ter illos. Et p̄terea quandoq̃ ponitur pro postea. Ver. Preterea haud supplex aris imponit honores.

¶ Preterq̃ tota vna dictio semp requirit p̄cedentem casum: quia idem verbum subintelligitur: vt nemo id dixit p̄terq̃ Cicero. Nullius id interest p̄terq̃ patris. Nulli id placuit p̄terq̃ Cesari. Neminem preterq̃ preto rem timeo. O vos omnes p̄terq̃ Plato legite. A nemine p̄terq̃ a Socrate didici. Significat etiã alterq̃ Liui.lib.j. Vocata ad concilium multitudine que coalescere in populi vnius corpus nulla re p̄terq̃ legibus poterat iura dedit.

¶ Preterq̃ q̃.i. nisi. Ply. Omnia nobis ex voto successerunt p̄terq̃ q̃ in itinere defunctam matrem audiuimus. Sunt qui putent esse vnam tantum dictionem.

¶ Preterq̃ signifi. insuper: preterea Ply.li.xxiij. Preterq̃ serpentum ictus.

¶ Preterpropter tota vna dictio signifi. preterq̃ ppt hoc est ꝓpter aliam causam q̃ ꝓpter eam de qua loquimur: vt p̄t p̄terpropter vitam viuitur: hoc est propter aliam causam viuitur: q̃ vt viuatur: vtputa ꝓpter laudem: vel propter gloriam. Ennius. Imus huc hic illuc cum illuc ventum est: ire illinc libet: incerte erat anim⁹ p̄terpropter vitã viuit.

¶ Pretereo.is.iui.ꝛ p̄terij p̄teritũ significat vltra eo. Teren.in eu. Dum hec reputo: imprudens villam preterij. Unde tempus p̄teritum quod iam non est: sed vltra iuit. Et p̄teriti dicuntur extincti. Propertius. Fas est p̄teritos semper amare viros. Item p̄teriti dicunt qui in petitione magistratuum repulsam habuerũt: vt sepe apud Ciceronem inuenies.

¶ Preterbito.as.penul.cor. frequentatiuum significat frequenter eo. Interponit b. quasi p̄terito.tas. Plaut. in epi. Cante preterbites villas edes quin roges senex hic vbi habitat piphanes platenius.

¶ Pretermitto intactum relinquo. Lactan.lib.v. Mirum q̃ Apuleium pretermisit cuius solent ꝛ multa ꝛ mira memorari.

¶ Preteruehor vltra veho. Augusti. Preteruect⁹ omnem villam.

¶ Preteruolo.as.pe.cor. celeriter pretereo. Lactan.li. ij. Et callide periculum preteruolauit. Proprie tamen p̄teruolare significat vltra volare.

¶ Pretexo.xis.prius texo: prius facio: seu pri⁹ ordino: vt Ciceronis exemplum a Prisciano ꝓlatum indicat. Sic omnia que fiunt: queq̃ agunt leuioribus principijs natura ipa p̄texuit. Aliquando ponitur ꝓ contego obscondo: quasi aliud q̃ sit ostento. Unde

¶ Pretextum dicitur illud velamẽtum quo moueri aliquis videtur ad aliquid agendum: cum tamen alia causa moueretur. Sue.de Ces. Et p̄textum quidem illi ciuilium armorum hoc fuit: causas autem alias fuisse opinantur. Ver. Non tamen anna nouis p̄texere funera sacris Germanam credit.

¶ Pretexta toga genus vestimenti oblongum ac talare. quod supra tunicas honorati quiq̃ sumunt. Dicta q̃ ei purpura pretexebatur. Hec vna cum bulla in vsũ puerorum nobilium vsurpabatur. Unde pretexti dicebantur. qui nondũ. xvij. annos p̄terierant: a pretexta quã induebant. Et hac deposita accipiebant togam virilem cum ad annũ. xvij. peruenissent. tanq̃ non pueriliter sz viriliter vita esset peragenda. Nam pueri existimabantur qui minores essent annis septẽdecim. Unde Ulpi. ait pueritiam duntaxat annis. xvij. qui eos non in totum compleuit prohibetur postulare. Cice. Ego autẽ a patre ita eram deductus ad sceuolam sumpta virili toga: vt quoad possem et liceret a senis latere nunq̃ discederem. Seneca libro primo epistolarum. Teneo vtiq̃ memoria q̃tum senseris grandium cũ pretexta posita sumpsisti virilem togam. Ideo autem ingenuis pueris attributã existimant togam pretextam: vt ex purpura rubore ingenuitatis rubore regerentur. Lege Macrobium libro primo satur. Unde olim Papyri⁹ cognominatus est pretextatus ob tacendi loquendiq̃ in pretexta etate prudentiam. Id postea cognomen in omnem eius familiam translatum fuit. Erat et pretexta gestamen magistratuum. et regum: Hac Tul. Hostilius primus vsus est: vt inquit Plynius. qui debellatis ethruscis sellam curulem lictores et togam pictam atq̃ pretextam (que insignia magistratuum ethruscorum erãt) Romam transtulit. Sed postea Tarquini⁹ Demarati filius cum de sabinis egisset triumphũ: quoniam eo bello filius eius annos. xiiij. natus hostem manu pcusserat: ꝛ pro cõcione illũ laudauit: ꝛ p̄texta ac bulla aurea donauit insigniens puerum supra ãnorũ fortẽ

p̄mijs virilitatis ꝛ honoris. Pretexte igitur ꝛ bulle gestande mos a Prisci Tarquinij filio deductus ē. Sūt tamen qui tradunt eundem Priscū cū statum ciuitatis ordinaret instituisse vt patriciorū filij bulla aurea vterētur: ꝛ togā que purpura p̄texitur ijs tantum quorum patres ciuilem magistratū gessissent: ceteris p̄textam tantum indulsisse: vsq; ad eos: quorum parentes stipēdia iusta meruissent. Fuit ꝛ in vsu p̄texta pulla qua nulli alij licebat vti: nisi ei qui funus faciebant. Pretexte etiā fabule dicte sunt a pretexta. Hora. Vel qui p̄textas: vel q̄ docuere togatas. In his Imperatorum negocia agebant ꝛ publica. Regesq; romani: vel duces inducebant personarum dignitate pene tragœdijs similes: dicte p̄textate: q̄ in his fere regū aut magistratuū acta cōp̄hendūtur qui principio p̄texta toga vtebantur.

¶ Pretextatū sermonē veteres obscenū appellauerūt ab eo q̄ p̄textatis nefas sit obsceno verbo vti: vel (vt quidam aiunt) q̄ nubentibus depositis p̄textis a multitudine puerorum obscena clamentur. Sueto. in Vespa. Erat enim dicacitatis plurime: ꝛ sic scurrilis ac sordide vt ne p̄textatis quidem verbis abstineret. Sic Macro. lib. ij. satur. Hec nobis sit litterata letitia: ꝛ docta cauillatio vicem planipedis ꝛ subulonis impudica ꝛ p̄textata v̄ba iacientis. Sic p̄textati mores dicuntur a satyrico poeta.

¶ Pretor ois magistratus appellabatur cui pareret exercitus. Unde imperatores p̄tores quandoq; vocantur. Ci. ad heren. Epaminundas thebanorum imperator ei qui sibi ex lege successer: t p̄tor. exercitū non tradidit. Ubi Victorinus. Notare debemus omnes magistratus pretores appellatos. Sed patres quo tēpore. L. Sextius primus ex plebe consul creatus. Furium Camillū primum p̄torē vrbanū qui ius in vrbe diceret creauerunt. Mox vnico p̄tore non sufficiente: q̄ multi peregrini in ciuitatem venirent: Alius creatus est peregrinus: eo q̄ plerūq; inter peregrinos ius dicebat: Capta deinde sardinia alijsq; prouincijs: totidē p̄tores quod prouincie in ditionem venerant creati sunt: pterim qui vrbanis rebus: pterum qui prouincialibus p̄essent: Dictus p̄tor vt Liui. innuit a presendo: vt Var. a p̄eundo: quasi p̄itor q̄ p̄iret iure ꝛ exercitu. Et Liuius lib. v. scribit primū p̄torem ex patribus qui ius in vrbe diceret creatum fuisse penes quem magistratū omnis publici: priuatiq; iuris potestas: vt ꝛ nouum ius condere ꝛ vetera abrogare facultas esset. Idq; ob magistratus honorē ius honorarium appellatum est cū tamen regia illi essent insignia vt apparatu consulibus pene par videretur: creatus cum cōsules auocarentur bellis finitimis: nec esset qui in ciuitate ius diceret. Eius dignitas p̄tura dicitur.

¶ Pretorius vir q̄ p̄turam gessit. Cic. p plācio. Cedat consulari generi pretorium nec contendat cum pretorio equester locus.

¶ Pretorius. a. um. qđ est p̄toris: seu quod ad p̄torem ptinet: vt p̄toriū ius: p̄toria cohors: que a p̄tore nō discedebat. Scipio enim aphricanus primus fortissimū quēq; delegit qui ab eo in bello non discederet: et certo munere militie vacaret: et sesquiplex stipendiū acciperet. Pretoria vero porta dicitur qua exercitus in prœlium educitur: quia initio pretores erant qui nunc consules ꝛ hi bella administrabant.

¶ Pretorium domus in qua p̄tor habitat: siue dux quia vt dictum est: omnis magistratus cui pareret exercit⁹ pretor dictus est. Liui. lib. iij. Quercus ingens arbor pretorio imminebat: cuius vmbra opaca sedes erat. Hoc alio nomine a Quintil. dicitur Augustale. Ponitur etiā pro magnifica ꝛ ampla domo in agro et ruri extructa in que edificia pecunias ingentes effundebant. Suetoni. de Cali. In extructionibus pretoriorum atq; villarum omni posthabita ratione: nihil tam efficere concupiscebat q̄ quod effici posse negaretur. Palla. libro. j. Ipsi⁹ pretorij situs loco aliquatenus erectiore et sicciore propter iniuriam fundamentorum: et vt leto fruatur aspectu.

¶ Pretorianus qui apud pretorem seu in pretorio versatur. Cice. pro Celio. Nemini vnq̄ presenti pretoriani maiores honores habuerunt q̄ M. Celio. Et pretoriani milites honoratiores erant qui Rome habebant castra que p̄toria dicebantur. Ex pretoriano exercitu. ; Otho factus est Imperator.

¶ Preualeo les. penult. corre. antecello: ꝛ quasi in maiori pretio sum: vel melior sum. Ply. Vtreq; in p̄tio sunt: sed tamen p̄ualent margarite. Et lib. x. Vulturū preualent nigri. Aliquando p̄ualere significat potentiorem seu robustiorem esse. Hiero. libro. ij. Re. Noluit autem Amon acquiescere sed preualens viribus oppressit eā.

¶ Preuaricor penultima correpta ex pre et varicor: q̄si uis et diuarico dicatur: Varicari autem a varicibus: q̄ (teste Nonio) sunt vene in suris inflexe et obtorte: preuaricari vero est a recto discedere. Plynius libro octauo. Arator nisi incuruus preuaricatur. Hinc preuaricator a varicando hoc est transgrediendo dictus est: qui ab officij sui prescripto deflectit atq; aberrat. Plynius. Junior. Alioquin preuaricatio est transire dicēda. Preuaricatio etiam cursim ꝛ breuiter attingere que sunt inculcanda infigenda repetenda. Martianus Jureconsul. Preuaricatorem fuisse scribit euz qui colluderet cū reo ꝛ translatitio munere accusandi defungeretur: eo q̄ proprias quidem probationes dissimularet: falsas vero excusationes admitteret. Cice. pro Cluentio. An vt preuaricaretur: iam id quoq; ad corrumpendum iudicium pertinet. Ulpia. scribit preuaricatorem esse qui aduersam partem adiuuat prodita causa sua: allegatq; labeonem qui hoc nomen a varia certatione tractum sensit.

¶ Preueho me pri⁹ duco. Liui. libro. ix. Sed equites Romani preuecti per obliqua campi cum se fugiētibus obtulissent.

¶ Preuelo preuelas penultima producta prius operio Claudi⁹. libro secundo de rap. Et sparsos religant crines et vultibus addunt. Fammea sollicitum preuelatura pudorem.

¶ Preuello. lis. p duplex ll. antevello.

¶ Preuenio anteuenio: anticipo. Ambro. Iam ab alio amatore p̄uenta sum.

¶ Preuerto ꝛ preuertor depo. id est pretereo precedo. Verg. Volucremq; fuga preuertitur hebrum. Item anteuerto vel antepono. Plau. in amph. Illuc redeundū est mihi ne me vxorem preuertisse dicant p̄ repu. Item reuoco. Idem in eadem. Flebilis p̄uertitur metus et curro vt sciam quid velit.

¶ Preuideo anteuideo. Plynius. Id nos futurum preuideramus. Hinc preuidentia que duplex est. Aut enim animo: aut oculis preuidemus. Preuideo est quasi caueo.

¶ Preuius qui p̄eundo viā monstrat. Leo. papa. Sequuntur tres viri superni luminis ducatum ꝛ p̄uij fulgoris indicium intenta contemplatione comitantes.

¶ Pragma. atis. latine actio seu negociū đr. Inde pragmaticus negociator vel forensis: iuris interp̄s oratoris

minister qui in foro ac iudicijs versās lites dirimit. Iu ue. Inde cadunt ptes in fœdera pragmaticoꝝ: hoc est a iudicio discedunt ⁊ litē arbitrio forensium aduocatoꝝ seu pcuratorum dirimendam pmittunt. Ci. lib. de ora. Itaqꝫ non vt apud grecos infimi homines mercedula adducti ministros se pbent in iudicijs oratoribus ij qui apud illos pargmatici vocantur.

¶ Pragmatica sanctio dicta est q̄ p eum a sūmo atqꝫ ordinario iudice discedatur: ⁊ cāma pragmaticoꝝ arbitrio terminentur.

¶ Praxis grece latine terminatio dicitur vel actio.

¶ Prandiū ab edēdo dicitur quasi paredū: cibus qui ante meridiē sumit. Uel dicitur quasi parandiū: quia debemus accipe q̄d patū est. Cuius diminutiuū est prandiolū: siue prandiculū: quod Ientaculū appellatur

¶ Prandeo. es. di. pransus sum. Plau. in mene. Prandi ⁊ potaui: scortūqꝫ accubui. Pransos veteres vocabāt non solum qui edissent: sed etiam quibus nihil deesset. Uar. Pransum te ac paratum esse oportere.

¶ Pransito. as. pe. cor. frequentatiuum: quod Plau. in Am. cū accusatiuo construxit. Necꝫ homines inquit q̄ polentā pransitant.

¶ Prasinus. pe. cor. color viridis ad similitudinē porri. Nam πρασον latine porrū dicitur. Hinc vestes e viridi lana prasina dicuntur. Mar. De nostra prasina synthesis empta toga. Plau. Prasina coccina tyria focale soccos monilia amisit.

¶ Prasius gēma quedā e viridantiū genere.

¶ Pratū est in quo ad fructum pcipiendū falce dūtaxat opus est: ⁊ ex eo dictū q̄ sine ope paratū sit ad fructū faciendū. Col. li. ij. Prato veteres romani primas in agricolatione tribuerunt ptes. Nomen quoqꝫ indiderunt: ab eo q̄ ptinus esset paratum nec magnū laborē desyderaret. Prata etiam dicuntur quę nunc viridia vt plurimū buxo ⁊ lauro frequentata. Hinc pratēsis ⁊ hoc pratense quod est ex prato. Colu. lib. vij. Eosqꝫ nemo dubitat quin optimi sint vitia in falcē ligata ⁊ cicercula. Itē qꝫ pratense fœnum.

¶ Prauus. a. um. quod non est rectū. vt Erūt praua in directa: ⁊ aspera in vias planas. Transfertur etiam ad animū vt cū dicimus praui mores.

¶ Paraxaspes nobilis persa qui Smerdin Cambyse fratrem iussu regis occidit: vt ait Hiero.

¶ Praxiteles. pe. cor. nomen statuarij qui marmoꝝ nobilis sculptor fuit. Sculpsit inter cętera Uenerē Gnidi quę in toto orbe pcipua habita est. Multiqꝫ vt eā viderent Gnidū sunt pfecti. De hoc Prop. Praxitelē pari⁹ vindicat arte lapis.

¶ Precor. aris. cum accusatiuo significat oro. Hier. lib. iij. Re. Nunc vnā petionem pcor a te. Iunctū vero cum datiuo: idem est quod opto alicui bonam vel malā fortunam. Quintil. Et oia soluentibus bene pcemur. Huius composita sunt Depcor: de quo supra. Impcor. pen. cor. quod in bonam et in malam ptem accipitur. Quintilia. Non im pcamur debilitates naufragia morbos. Hiero. in gñ. Dimiserunt igitur eam et nutricem illius seruumqꝫ Habraam et comites eius impcātes pspa sorori suę. Idem ad Pāma. Cui multos impcamur ānos vt hęreseos rediuiua plantaria p illius studium arefacta moriantur. Idem contra Helui. p oro tantum posuit: cum inquit. Deus pater est impcandus.

¶ Precarium est quod pcibus petenti vtendum conceditur tam diu q̄ diu is qui concessit patit. In hanc sententiam dictum ē a Seneca hominē esse pcarij spirit⁹. Et apud Curtium ait Alexander. Non pstat q̄ pcario impator esse. Idem. Sed pcarium spernebatur imperium. Ubi pcarium im periū dicitur id quod tam diu obtinetur q̄ diu qui concessere pmittunt. Precario nomine ipsa terminatione datiui p aduerbio accipitur. Teren. in eunu. Seu vi seu clam: seu precario. Paul. Precario habere videtur qui possessionē corporis vsurius adeptus ex hac solummodo causa q̄ adhibuit pces ⁊ impetrauit q̄ sibi possidere aut vti liceat: veluti si me precario rogaueris p fundum meum ire vel agere tibi liceat: vel vt in tectum meum stillicidium vel tignū in parietem immissum habeas.

¶ Pretium quod datur p re empta. Hinc ptiosus. sa. sum. quod est multi ptij. Ci. lib. iij. offi. Querit si in mari iactura facienda sit: equi ne ptiosi potius iacturā faciat an serui vilis.

¶ Pretiosior: maioris ptij Plautus. Et alij ptiosiores alij viliores habeant ędes.

¶ Premo. is. ssi. ssum. pprie calco. et innitor alicui rei cum pondere. Uergil. Et spirantia cogere pssis. Mella fauis. Idem Eneidos secundo. Ueluti qui sentib⁹ anguem: Pressit humi nitens. Quādoqꝫ premere est strigere. Hiero. in plogo Iob. Ut si velis anguillam aut murenulam strictis tenere manibus. q̄to fortius presseris tanto citius elabitur. Quandoqꝫ firmare. Idē in paulo. Quo cognito gradum pssit Antonius. Quandoqꝫ vexare. Uerg. Numina nulla premūt: mortali vrgemur ab hoste. Quandoqꝫ effodere. Idem. Sulcūqꝫ sibi pmat ipa carina. Quandoqꝫ isequi insistere: vt hac fugerent graij premeret troiana iuuentus. Quandoqꝫ vrgere: vt ingentem clamore pmes ad retia ceruum. Quandoqꝫ occultare. vt Spem vultu simulat premit altum corde dolorem. Quandoqꝫ expellere. Uar. Inuitāqꝫ pssit ab ędibus. Quandoqꝫ cohibere. Uerg. Imperio pmit: ac vinclis ⁊ carcere frenat. Quandoqꝫ claudere. Idem. Pressitqꝫ oculos ac vulnera laui. Quandoqꝫ vitare. Uar. Qui totiens villici tui vxorem absente pressisti viro. Quandoqꝫ remouere excitare. Uergili⁹. Et ruris opaci Falce premes vmbram. Quandoqꝫ vastare: vt Pelago premit arua sonanti. Quandoqꝫ occidere. Idem. Armigeramqꝫ domi premit. Quandoqꝫ demergere infodere. Idem. Quod superest quęcunqꝫ premes virgulta per agros Sparge fimo pingui. Huius composita sunt comprimo: deprimo: exprimo opprimo: imprimo: reprimo: et supprimo: quę habent penulti. corre.

¶ Presso. as. frequentati. Uirgil. Pressabimus vbera palmis.

¶ Pressus pressa pressum quod est subtile. Cice. in hortensium. Quis te autem est aut fuit vnq̄ in ptundis rebus: in diffiniendis ⁊ explicandis sententijs pressior. Aliquando dicitur honustum grauatum. Uerg. libro. j Geor. Ceu pressę cum iam portuū tetigere carinę. Pręter hęc: significat q̄ pmo.

¶ Pressus. us. ipa pressio. Cice. lib. iij de ora. Ualeriū foranū lenitate saucis: atqꝫ in ipo vocis pssu et sono, facile vincat.

¶ Pressura idē quod pressus. Aug. Stipantur parietes pressuris se vrgent ppe: se suffocant multitudine. p translationem capitur p vexatione: vt in euang. Et in terris pssura gentium.

¶ Prepon πρεπον: latine persona vel decorū dicitur Amb. Decorum aūt in nostris scripturis primo constitui loco: quod grece prepon dicitur.

¶ Presbyter grece: latine senior dicitur.
¶ Pretides preti filie carminib⁹ poetaꝝ celebratę. Hę cum furore agitarentur: sanatę helleboro a Melāpode phibentur: a cuius nomine vnum hellebori gen⁹ appellatur melampodion.
¶ Priamus. pe. cor. Laomedontis troianoꝝ regis filius. ἀπὸ τοῦ πρίασθαι: quod est emere. Nam cum Hercules Laomedontē occidisset priamum redemptum a vicinis hostibus in paterno regno locauit.
¶ Priapus. pe. pdu. deus hortorum creditus est: ⁊ liberi patris ac nymphę seu veneris filius quia vinū venerem commouet. Hic ⁊ lampsacenus dictus est a Lāpsaco hellesponti oppido.
¶ Priapismus morbus est cum genitales partes in solam longitudinem ꝓtenduntur: ⁊ in circuluꝫ tumescit sine veneris appetitu. Aiunt quidam priapismum esse vsluę: sicut mēbri virilis tentiginē.
¶ Priene vrbs maritima vt inquit Stra. quę inuectu Meandri fluminis inter ipsam miletūq; labentis mediterranea facta est.
¶ Pridē aduerbiū tp̄is quasi pri⁹ die: significat paruo tēpore prius. Ply. lib. x vij. Ipsi vero pridem vidimus ea oīa ꝑter pubertatē in filio Cornelij Taciti eq̄tis romani. Aliquando lōgo tp̄e prius Apule. Quod pridē Plato affirmauerat. Eiusdem significationis sunt tā pridē: dudū: i mdudū: nuper: iamdiu. Que si cum pridē aut dudum addamus: non vel q̄: vel ita: significāt semper multo tp̄e ante Ply. lib. v. Medica non pridem venit in italiam. i. non multo tempore ante. Ci. ꝓ Roscio Aprudem Fanni nomen detulisti: hoc est q̄ multo tēpore ante. Ter. in eunu. Huc euasit q̄ pridem pater mi hi ⁊ mater mortui essent. i. q̄tum tp̄is fuit. Cic. in bruto. Nostra autem ciuitate non ita pridem dominatu regio liberata. i. non multo tempore ante.
¶ Pridie ⁊ pridianus. vide in dictione postridie.
¶ Prior nomen comparatiuum quod non soluꝫ ad duos sed etiam ad plures referri potest Gel. lib. xiiij. Quoti enīq; vsu venisset: vt omnes isti magistratus eodē tēpore romę essent qui eorum prior alijs esset: ei potissim⁹ senatusconsulendi ius fuisse. Apul. lib. ij. flo. Ut hippias e numero sophistarum est artium multitudie prior omnibus eloquentia nulli secundus.
¶ Primus quandoq; ad numerum seu ordinem refertur: vt primus: secundus: tertius. Qu ndoq; dicitur princeps: sicut et princeps ponitur pro primo. Uergili⁹. Prima quod ad troiam: ꝓ charis gesserat argis. Quādoq; capitur pro optimo: sicut ⁊ prior pro meliore. Idē. Primos iuuenum tot miserit orco. Quandoq; pro pręcipuo. Idem. Quantos primus patiare labores. Quādoq; pro eo: ante quem nullus est. Fit autem primus a pridem: abiecta dem: ⁊ accepta mus: sicut prior accepta or. Hinc fiunt aduerbia primo: prime: apprime: primū: primitus: primiter ⁊ imprimis: ⁊ principio.
¶ Primum aduerbiū: a quo fiunt composita q̄primū: ⁊ vtprimum.
¶ Primulus. penul. cor. diminutiuum est a primus.
¶ Primarius. a. um. quod aliunde non habet originē Primarius lapis: qui primus etiam aliquo ędificij fundamento ponitur. Primarij ciues qui primi sunt in ciuitate qui etiam primates dicuntur.
¶ Primates dicti sunt qui ⁊ summates siue optimates qui sunt primi in ciuitate.
¶ Primores summę queq; res. Lucil. Cum gall⁹ galli nactus digitos primoresq; erigit vngues. Hinc primores ꝓ optimatibus. Sueto. Scripta famosa vulgoq; edita quibus primores viri ac fœminę notabantur aboleuit. Et primores dentes qui primi parent.
¶ Primęuus. a. um. quod est primę ętatis: sicut grādęuus grandioris ętatis.
¶ Primitiuus. a. um. quod aliunde non habet originē: siue quod ꝑ se inuentum est. Unde et primitiua verba quę ꝑ se inuenta sunt: nec aliunde deriuantur.
¶ Primigenius. a. um. idem quod primitiuus. Et proprie primigenia dicuntur semina quę dedit natura: quē Ci. prima naturę. Et greci τὰ πρῶτα φύσεως appellāt In his numerant incolumitatem: cōseruationēq; omnium partium valitudinē: sensus integros: doloris vacuitatem: vires: pulchritudinem: cęteraq; huiusmodi. Et verba vocantur primigenia: vt lego. scribo: quę nō sunt ab alio verbo: sed suas habent radices. Item primigenius sulcus dicitur: qui in condēda noua vrbe tauro ⁊ vacca designationis causa imprimuntur.
¶ Primigeni fœtus ipi primo geniti. Unde apud Lucre. Coortus ⁊ dies mundi primigenus.
¶ Primogenitus (inquit Hiero. contra Heluid.) est quē aperit vuluam: ⁊ ante quem nullus est genitus. non is quem frater postgenitus subsequitur. Et omnis vnigenitus est primogenitus. Alioquin si nō primo genitus esset nisi is tantum quem sequuntur fratres: tam diu sacerdotibus primogenita non deberent q̄diu ⁊ alia fuerunt ꝓcreata ne forte partu non sequente vnigenitus sit ⁊ non primogenitus. Est igitur primogenit⁹ nō post quem alij: sed ante quem nullus est genitus.
¶ Primanus tribunus erat q̄ primę legioni tributum scribebat: sicut secundan⁹ q̄ scdę: tertianus q̄ tertię.
¶ Primipare pe. cor. dr̄ parentes q̄ primo pepererunt.
¶ Primitium quod in aliqua re primum et principale ē Ouidi⁹. Ecce rapit mediis flagrantem rhetus ab aris Primitium torrem.
¶ Primitię. arū. primi fructus ex agro suscepti qui deo offeruntur. Ply. Romanorum abstinentiam commendans inquit: non degustasse eos vina aut nouas fruges priusq; sacerdotes primitias libassent.
¶ Primordia quę primo ordimur: hoc est initia.
¶ Primipilus centurio primę cohortis: vt T. Liui. li. vij. scribit. Nam ordo ꝑtes tris habebat: quarum vnā quā q; primū pilū vocabant. Sue. Primos pilos cēturionibus ademit. Primipilus vt ait Uege. lib. ij. cccc. milites ducebat in prima acie: eratq; caput legionis. Hinc primipilaris dici videtur non tam milites qui fuerunt sub cēturione primipili q̄ ipe cēturio q̄ oll ꝓditus fuerit hac dignitate. Et ea forma dr̄ primipilaris q̄ consularis.
¶ Primicerius a cęreo fit: vt auctor est Hiero. in chronicis ⁊ Cassiodorus in epistolis: qm̄ ⁊ grece πρωτοκήριος dicatur. Ammianus vero refert inter tribunos fuisse qui dicerentur primicerij. Uexati sunt inquit multi ⁊ nocentes inter quos Ualentius ex primicerio protectorum tribunus. De secundicerijs quoq; mentio est apud veteres.
¶ Princeps gn̄is cōis: qui vel q̄ principatum tenet: q̄ si primum caput. Et princeps dicitur dn̄s: q; qui dn̄atur primus sit. Item dicitur primus vel prima. Uer. Princeps ardentem coniecit lampada turnus.
¶ Principium initium: et modo ad numerum: modo ad tempus: modo ad fundamentum refertur: quomodo in ędificanda domo initium fundamentum est: principium quoq; et conuersionis et deprauationis dici posse scripturaꝝ cognoscimus auctoritate. Est ⁊ principiū

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

artẽ ars ipa ex qua artificũ diuersoꝝ deīceps cœpit opa tio. Et principiũ est bonoꝝ operꝝ finis optimus: vt mihi principiũ est deo placere qđ facias.
¶ Principia loc⁹ in castris a principib⁹ militibus. sic appellatus: vt est apud Col. li. iij. post principia.
¶ Principale qđ primũ ꝛ principiũ est.
¶ Principor aris. inchoo: auspicor: principio pro dominor: a quo principatus.
¶ Prinnesius palus ad quē funis nauticus religaꝶ quē alij tosilla dicunt.
¶ Prisc⁹ a. um. qđ superiori ętate fuit: vt prisci latini: qui fuere anteq̄ Roma ɔderetur.
¶ Pristinus a. um. pe. cor. qđ superiorib⁹ annis mensibus dieb⁹ ꝛ nostra memoria fuit: vt pristina nostra beniuolētia. Pristinũ etiã dicitur de rebus q̄ nõ senescũt: nõ autem priscum: vt pharos et tyrus nunq̄ in statũ pristinum redibunt. Et dicitur pristinum: quasi primistinuz: a prim⁹ vt inquit Pris. Aliqñ pristin⁹ dicitur prior. Curtius. Dies pristino ꝓcellosior.
¶ Priuignus fili⁹ mariti vxorisve: cui⁹ prior ɔiunx decessit: ꝛ vulgo filiastrus: dict⁹ priuignus q̄ priusq̄ mater secundo nuberet est genit⁹. Pri em̄ antiq̄ p prę dixerũt.
¶ Priuos ꝛ priuas antiq̄ p singulis dicebant. Inde priuas verbenas ꝛ priuos silices p singulis accipit. Liui⁹. Nonius. Priuũ est ꝓpriũ vniuscuiusq̄. Vñ ꝛ priuata dicuntur q̄ vniuscuiusq̄ ꝓpria sunt.
¶ Priuilegiũ lex priuatis facta. Ci. p domo sua leges priuatis in hoīb⁹ irrogare id ē em̄ priuilegiũ. Interdũ priuilegia dr̄ leges. Vñ priuilegiũ de pompeij reditu. Salu. legē appellauit.
¶ Priueres mulieres priuatę.
¶ Priuo as. signifi. adimo. Plaut. in asi. Ego pol istum portitorē priuabo portorio. Hinc priuatus a. um. qđ nõ est cõe cũ alijs. Cice. li. offi. Priuatũ aũt optet ęquo ꝛ pari ciuibus iure viuere. Priuatę etiã vocabãtur ferię sacroꝝ ꝓprioꝝ: velut dies natales: fulguꝝ ꝓcurationes: et huiusmodi priuatę quę fiebant p familijs singulis et hominibus. Hinc priuatim aduerbium quod nõ est publice factum. Sal. Existimans publice: priuatimq̄ alieno ęre oppressos.
¶ Priuati ꝓprie dicunꝶ q̄ non sunt ɔstituti in aliqua dignitate. Aliqñ dicũtur exempti a iure cõi: vt in decre. dis. iij. Priuilegia sunt leges priuatoꝝ. Et priuatum cui aliquid ademptũ.
¶ Pristis genus piscis marini longissimi atq̄ angusti corporis. Ply. scribit pristes in mari indico ducentũ cubitorum esse balęnas quaternũ iugerũ. Hic etiam scylla maris monstrum dicitur: de quo Verg. Prima hominis facies: ꝛ pulchro pectore virgo Pubeten⁹: postrema immani corpore pristis. Ab hui⁹ similitudine nauis oblõga dicta est pristis. Vergi. Velocem nestęus agit acri remige pristin. Dicta pristis a sectione vndaꝝ. Scindũt em̄ mirꝝ in modũ fluct⁹ ꝓpter tenuitatē. Gręci aũt πριστιν sectionē. πριστηρ sectorem dicunt. ¶ Vulgo pistris scribitur.
¶ Pro ꝓpositio est: q̄ tam separata: q̄ȝ composita localē vim habet. et significat ante: vt p curia: pro mœnibus. Sallu. Qui ni maturasset pro curia socijs signum dare. Procuro antecuro: Prostratus ante stratus. Separata etiam significat quandoq̄: vt pro meis viribus i. ad vires meas. Verg. Pro se quisq̄ viri. Interdũ ponitur loco in: vt pro rostris: pro censu: p tribunali. Interdũ p iuxta siue scđm vt p platonis snīa: p hoīm iudicio. Interdũ p causa ꝓhibēdi testimoniũ. Vt cũ dicim⁹ p mutuo aīo: p recõciliata gratia. i. causa mutui animi: et causa reconciliatę gratię. Interdum p loco vt pecuniaȝ ei dedi p p̄dio. Et sũ p p̄tore. i. loco p̄dij: loco p̄toris. Itē ponitur p auctoritate: vt tribuni plē. p potestate itercesserunt. hoc est auctoritate potestatis suę. Item p ꝓpter: vt p iniuria: quam accepi. i. ꝓpter iniuriam. Item p defensione. Ter. Naȝ nisi hęc ita essent p illo haud stares Verg. li. ix. Pro turribus astant. i. p defensione turrium. Est et aduerbium admirantis. Ter. in adel. Pro dij immortales facinus indignum quod narras. Item interiectio dolentis: seu indignantis: vt pro deum atq̄ hominũ fidem. Plaut. Pro sancte Iuppiter quid video? Sed his duobus modis circũflectitur. Cõposita vero temporalē vim habent: vt ꝓuideo: ꝓspicio. Quandoq̄ priuatiua est vt ꝓfanus. i. non sacer ꝓhibeo: ꝓpudiũ. Negatur em̄ cum his sanctitas potestas ac pudor. Quãdoq̄ accipitur loco e. vel super vt ꝓminet. i. eminet: vel supereminet. Nonnunq̄ significat porro siue in longum vt ꝓmissa barba. Nonnunq̄ diu: vt ꝓtollo: ꝓpēdo. Interdum ꝓcul: vt ꝓuincia. Aliquando ꝓcul de futuro tēpore: vt ꝓpheta. Quãdoq̄ ꝓcul spatio loci: vt ꝓcella q̄ ꝓcul veniens ꝓcellit. Sępe etiam vltra ad locuȝ: vel ad aliquem tendere: vt ꝓgredior: ꝓueho. Interdum palã et more solenni: vt ꝓnuncio: ꝓmulgo. Quãdoq̄ coram vt ꝓpono. Nñq̄ valde: vt ꝓcuruus. qñ ꝓcul: vehementer: vt ꝓfugus.
¶ Proagogia latiē ꝓductio. Nã προαγωγειν ꝓducere est: hoc est ꝓstituere. Plau. Audientē inquit dicto mater ꝓduxisti filiam.
¶ Proauus pe. cor. aui paterni vel materni pater Cui⁹ relatiuum est ꝓnepos: a quo fœ. ꝓneptis. A ꝓauo fœmininum ꝓauia.
¶ Probatica latine ouilis dr̄ πρoβατoν. n. ouis dicitur Piscina vbi oues lauabãtur cum sacerdotes eas litare vellēt. Et ꝓbaticus ouinus.
¶ Probi boni dicũtur: quasi ꝓhibi: q̄ se a delinquendo ꝓhibeant. His cõtrarij sunt improbi: ꝛ reprobi. Improbi vt inquit Asco. contra leges sunt: sicut inofficiosus cõtra merita. Inhumanus cõtra pietatem. A reprob⁹ fit aliud cõpositũ ɔtrariũ. s. irreprobus: q̄ non est reprobus Amb. Cumq̄ manũ suam ad me cõtingendam aptaret dedit ei angelus dñi irreprobam: quã cõspicis mortem. A prob⁹ fit ꝓbitas bonitas. ab improb⁹ improbitas. Dimin. ꝓbulus. Vñ ꝛ improbul⁹. Iuue. Finge tamē te improbulum.
¶ Probo as. laudo: cuius maiorem vim habeat ꝓbo q̄ȝ laudo. Nam apud idoneos sępe legimus. ꝛ laudo et ꝓbo. Quãdoq̄ ꝓbare est argumentis demõstrare: vt homo sacrilegus ꝓbauit se p innocente. Quãdoq̄ experimentũ facere. Plau. in Tri. Quippe ex eoꝝ ingenio ingeniũ hoꝝ ꝓbant. Et in euã. Iuga boum emi: ꝛ eo ꝓbare illa. Quãdoq̄ ꝓmittere. Hor. li. j. car. Vag⁹ ꝛ sinistra labitur ripa Ioue nõ ꝓbante. Huius cõposita sunt approbo: comprobo eiusdem fere significationis: et cõtraria horum improbo et reprobo: p damno: quę habēt penultimam correp.
¶ Probabile dr̄ qđ licȝ nõ sit veꝝ: videtur tñ rationib⁹ ꝓbari posse.
¶ Problema atis. ꝛ ꝓblematũ ꝓpositio est interrogagationem annexã habens.
¶ Proboscis idis. est porrectio corporis inhęrens narib⁹ q̄ excepto homine in alijs fere animantib⁹ inuenitur Var. Inuenisse se ericium cũ ꝓboscide. In elephanto dicitur q̄ ea tãq̄ manu vtatur. Ply. Resoluũt elephãti manu ora

cōnū nodos dicta ꝓboscis: ꝙ ante depascat. Greci enī προβοσκειν dicūt añ pascere.

¶ Probrum stuprum adulterium: flagitium. Suet. in cęsa. Qui digressam a marito post biduum statim duxerat: quibus sine ꝓbri suspitiōe peregrinarum mercīū portoria instituit. Unde lex fuit apud Romanos: vt ꝓbrum virginis vestalis capite puniretur. Alias significat maledictum cōtumeliam siue infamiā dedecus q̄ ex scelere sequi solent: vt datum est ꝓbro .i. ignominię adscriptū. Liui. li. ij. His freti occursant portis: ingerunt ꝓbra: ęgre abstinent quin castra oppugnent. Similiter Cice. epistolas plenas ꝓbroꝝ appellat .i. ꝯtumeliaꝝ.

¶ Probrosum ignominiosum. Gel. li. j. Manusq; ei⁹ in agendū forēt argutę admodū ⁊ gestuosę. maledictis cōpellationib⁹ ꝓbrosis iactat⁹ est.

¶ Probro as. ꝓbro afficio. Ex quo fiūt cōposita Exprobro: opprobo: de quibus supra. Improbro: quo vsus est Plau. in Tru. Rus tu improbras: vt nacta es hominē quē pudeat ꝓbri.

¶ Proci dicūr q̄ in eandē libidinē nimia appetentia conspirant: a ꝓcando dicti. Est enī ꝓcare nimiū lasciue petere. Unde ꝓcaces: mollium reꝝ petitores: ⁊ in petēdo nimiū petulci: ⁊ a nimia lasciuia appetētia et petulantia Verg. Procos irrisa priores. Inde ꝓcacitas. Cic. li. iiij. de rep. A procando .i. poscēdo ꝓcacitas nolata est. Et ꝓcax petax. quod ⁊ de inanimātibus dici potest. Ver. Penitusq; ꝓcacibus haustris: qđ est seuientibus ꝓcellis: vel vt Do. exponit impudentibus. Nam q̄ multū petit impudens est. Et qui adeo impudentes sunt: vt nimis petant ꝓcaces appellantur. Unde ꝓcax meretrix petulās dicit impudens: inuerecunda mordax. Ter. Maligna multo ⁊ magis ꝓcax ilico facta est. Unde ꝓcaces legim⁹ q̄ mordaciter ⁊ iniuriose loquunt. Cic. in Sal. Ne in idē incidam vitium ꝓcacitatis: qđ huic obiicio. Et iterum. Non enī ꝓcacitate linguę vitę sordes eluuntur. Sciēdū tria hęc ꝓcaces: petulātes: ⁊ ꝓteruos: multū similitudinis habere: ⁊ libidinem quandam atq; iniuriam declarare: tam in factis q̄ in dictis. Uñ apud Cic. ꝓteruam: petulantēq; eodē loco de inhonesta fœmina legim⁹. Si vidua libere ꝓterua petulanter diues: effuse libidinosa meretricio more viueret. Hinc si quis ambulans ꝑ impotentiā mentis obuium cubito feriat: aut cum ꝯtumelia sibi cedere cogat: ꝓteruum hunc dicim⁹. Hinc a Vergilio hedi petulci a petēdo dicūr: ꝙ in alia loca penetrando iniuriam faciant.

¶ Proco as. ⁊ ꝓcor aris. vt quidā putant a ꝓcio fiūt: qđ peto significat. Et est ꝓcare lasciue petere: seu oculos in aliquā fixius intendere: qđ vernacula lingua dicim⁹ vaghezare. Quādoq; etiā inhonestis verbis ⁊ absq; respectu aliquē aggredi. Hinc cōponit reciproco: pro repeto: de quo alibi.

¶ Procio is. iui. itū. pe. co. significat peto. Li. Matrē ꝓcitum plurimi venerunt .i. petitū: vt Fest⁹ exponit. Procitum vero pe. p. significat ruptū atq; irritū. Hinc Iurisconsulti irritū testamentū ꝓcitū dicūt a ꝓcio qđ ex ꝓ ⁊ cio componitur.

¶ Procito as. sepe dico. ꝓuoco.

¶ Procapis penul. correp. ꝓgenies quę ab vno capite procedit.

¶ Procedo is. pe. p. vltra cēdo: ꝓgredior. Sal. i Iug. Sed vbi plęrūq; noctis processit: quod est quasi pterijt Aliqñ procedere est prospere cedere. Ter. in an. Nisi id putas quia processit parum nō posse hoc iam ad salutem cōuerti malum.

¶ Processus us. progressum ⁊ successum significat.

¶ Procido is. pe. co. procidi procasum significat me prosterno: seu vehemēter inclinō: pronus cado. Gel. Nam multis annis postea scena q̄ prociderat refecta esset. Et illud in Ea. Et procidens adorauit eum.

¶ Proceleumaticus pes ex quattuor syllabis breuib⁹ constans: dictus quasi premitus iussus: eo ꝙ in sacrꝭ minimę prius eius pedis versus ꝓnunciari iubebant: προ enī añ: κελευω iubeo.

¶ Procello is. ꝓcutio: euerto. Unde procella.

¶ Procella est vis venti cū pluuia nec durās: ⁊ in mari potius q̄ in terra: dicta ab eo ꝙ oīa ꝓcellat id est moueat vel percutiat: aut ꝓcul: quia a longe videtur. Vergi. Creberq; procellis Aphricus. Hinc ꝓcellosus sa. sum. ꝓcellis plenum.

¶ Proceres pe. co. capita trabiū. hoc est mutuli quidam extantes. Hinc principes ciuitatis ꝓceres appellati sūt q̄ ii ita in ciuitate eminent: sicut illi i ędificiis: Hui⁹ nominis singularem ꝓtulit Iuue. Agnosco procerem: q̄ es ta ꝓcer eris.

¶ Procerus a. um. pe. p. prolixum ⁊ in longitudinē productum. Quod nomē quidā a cęra diriuant: quasi ad similitudinem cęrę protensum propter facilitatem. Alii a crescendo: hoc est excretum. Hora. in ser. Quo pertinet ergo proceros odisse lupos Huius compositum est improcerus Gel. li. iiij. Aduertimusq; hinc elici tarditatē corporaq; eoꝝ improcera fieri minusq; adolescere. Dicit etiā hic ⁊ hęc proceris ⁊ hoc procere.

¶ Procestrion putatur locus apertus ac patulus: quo proceditur in cubiculum cœnaculis ⁊ reliquis partib⁹ superioribus. Ply. ad Gallum. Post hanc cubiculum cum procestrio altitudine ęstiuum munimento hibernū. Nā procestria vt Fest⁹ exponit ędificia sunt ante castra: vel quibus proceditur in muro. Sunt tñ q̄ velint cum procitono legi: loco añ cubiculū ab excubādo nomē gręco sibi vēdicante. Fit aūt procestrium ęqualibus columnarum interuallis patulum: supra quarum epistylia arcus curuant. Quidā etiā procestria aditū ⁊ veluti portā castrorum appellauerunt.

¶ Prochyta tę. pe. cor. ⁊ prochyte tes: insula in puteolano sinu: dicta quasi profusa. Emersit enī prouolut⁹ in mare mōtib⁹ cū pri⁹ nō foret. Nā procheo significat effundo. Nā In arimes mons terręmotū passus hāc insulam fudit. At Dionysius li. j. scribit prochytā dictā esse a nutrice. Aeneę eiusdem nominis. De hac Vergi. li. ix. Tum sonitu prochyta alta tremit: Prochyte etiam vasis genus est.

¶ Procinct⁹ us. dicit q̄cq̄d paratū est: ⁊ ipa prouisio facta anteq; aliquid fit.

¶ Procincta classis dici mos fuit qñ exercit⁹ ad pugnaꝝ parat⁹ erat ꝙ pugnaturi ritu pri⁹ cingerent gabino. Et ꝙ classem vetustius fuerit hoim dici q̄ nauium multitudinem scriptum est.

¶ Proconessus insula in propōtide: quā solam inter alias habitari plerīq; dixerūt.

¶ Proclamo as. palā ⁊ valde clamo: vociferor Liui. li. j. Moti hoīes sunt in eo iudicio maxime Pub. Horatii patre proclamāte se filiā iure cęsam iudicare ni ita esset patrio iure in filiā aiaduersuꝝ fuisse.

¶ Procliue pe. pro. qđ est porro inclinatuꝫ. Et proprie secundum Ci. li. iiij. tus. dicitur in malis: cū procliuitas dicat in his q̄ ad aliq̄d viciū proni inclinatiq; sunt Et facilitas in bonis q̄ proni sunt ad humanitatē liberalitatē ⁊ ad ingenuas disciplinas.

¶ Prochyon latine anticanis stella q̄ r Siri⁹ dicit vide in dictione canis.

¶ Procōsul vide in dictione consul.

¶ Procul aduerbiū videt cōponi ex porro lōge quasi lōge ab oculis: vel p oculis.i.añ oculos. Vñ pōt r satis longe: r nō longe significare. Ter. in hecy. Quē cū istoc sermonem habueris pcul hinc stans accepi. Verg. li. v. Est pcul in pelago saxum. Quod satis longe fuisse intelligi non potest: ne voluptas pereat spectaculi. Deseruit quādoq3 accusatiuo: quādoq3 ablatiuo. Curtius. Procul vrbem dixit. Horati⁹ in ser. Que procul extructus inerāt hesterna canistris.

¶ Proculus pe. cor. cognomen eius q̄ natus sit patre peregrinante a patria pcul. Alij proculos ideo dictos putant q a patribus senibus: quasi pcul pgressi et attenuati sunt. Plau. in Mene. Jubeas pculū afferri tibi. Sūt qui procillum legant.

¶ Proculeius nomē viri: similiter a pcul deductū.

¶ Procudo is. pe. p. significat plato cudēdo extenuo: seu pbe cudo: exacuo ve. Verg. li. j. Ge. Dux pcudit arator vomeris obtusi dentē.

¶ Proculco as. pgrediendo vel aliud agendo cōculco. Col. li. ij. Nam dum a pecudib⁹ legumina poculcant: herbe etiam atteritur vngulis atq3 glabrescit.

¶ Procumbo is. psternor. Liui. li. j. Ipm fessum via pcubuisse. Col. lib. j. Lata bubilia esse optebit pedes. x. vel vt minimū nouē. Que mensura r ad pcūbendū pecori: r in gario ad circūeundum laxa ministeria pbeat: procumbo iaceo.

¶ Procubitor q̄ noctu custodie causa excubat cū castra hostium in proximo sunt.

¶ Procuruus valde curuus. Ver. li. ij. Ge. Cōtra nonnulla est oleis cultura nec ille Procuruā expectat falcem

¶ Procurro is. pcucurri pcursū vltra siue a lōge curro. Hier. ad dam. Et pcurrens occubuit sup collum ipsius. Col. li. vij. Ex domitis bubus valentissimū: eundemq3 placidissimū cū indomito iungim⁹: q̄ r pcurrentē retrahat: r cunctantē pducat.

¶ Procuro as. pe. p. significat administrationē rerum alienar gero. Cice. Cornifici. Is pcurat rōnes Dionysij. Hinc pcurator negotiox gestor: quē vulgo factorem dicunt: cui precipue agri colendi cura omnis incumbit. Vlpi. de pcuratorib⁹. Procurator est qui aliena negocia mandato dñi administrat. Actores vo causar causidici dicunt. Procuratio ipa administratio. Ci. lib. j. de natura de. Sunt em philosophi r fuerunt q̄ omnino nullā habere censuerūt rex humanar pcurationē deos. Aliquādo pcurare est studiose curare seu inuestigare. Hier. ad dama. Et sathanas cum aliquem sua arte deceperit: r pprium et iugum imposuerit vltra ad vitiorum abundantiam nō pcurat: sciens eū esse iam mortuū. Aliquando simpliciter curare. Apul. Nūc em equulū suum curiose nimis procurantem inueni. Aliquādo sustentare: medicare: adiuuare. Cato. de re rus. Eodē mō ceteras arbores procurato. Plautus in cur. Tibi opus est hoc quoque procures.

¶ Procuratorius a. um. qd ad pcuratorem pertinet: vt pcuratorie littere pcuratoriū mun⁹.

¶ Procas nomē regis albanox q̄ Aemuliū r Numitorem filios habuit.

¶ Prodeo dis. pdiui vel pdij pditum ex pro et eo. d interposita significat vltra eo: siue foras exeo quasi porro eo. Ci. An ego tibi obuiam non prodirem primū Appio pulchro: deinde impatori. Idem lib. j. offi. Scenicorum quidem mos tantam habet discipline veteris verecundiam: vt in scena sine subligaculo prodeat nemo id est exeat.

¶ Prodico cis. pe. p. vltra dico. Ci. p Celio. Quāobrē excutiemus omnes istorum delicias: omnes ineptias si prodixerint.

¶ Prodo is. pdidi porro. i. longe piscio desertoexcludo: ppello. Vergi. Nauibus infandum amissis vni⁹ ob iram Prodimur: atq3 Italis longe disiungimur oris. Et pdere deferre: ostendere: patefacere. Idē. Prodere voce sua quēq3 aut opponere morti. Hiero. Sororis maritus cepit pdere velle: quē celare debuerat. Item differre ptrohare. Teren. in and. Credo impetrabo vt aliquod saltem nuptijs pdat dies. Item ppagare. Vergi. li. iiij. Italiā regeret genus alto a sanguine Teucri. Proderet. Itē tradere. Sal. Anteq3 arcem pderēt hostibus. Hinc pditor: pditio r pdimentum: qd vulgo dicitur tradimētum vel a prodendo consilia hostibus: vt a tradendis vrbibus arcibus exercitu. Cic. in eum penam q̄ pdere hostibus patriam cogitaret. Itē mandare. Idem Apio. Cum tuum studiū cōsumes in virorum fortium factis memorie prodendis. Itē scribere. vt lib. iij. offi. Vtile vtebatur vlyssi vt quidā Tragici pdiderunt. Item ex interiore in publicum locū pcedere. Apul. Cum tremebūdus prodit forum. Alias pro loco r scdm diuersos actus Ply. li. ij. Diuus Augustus leuum sibi prodidit calceum prepostere indutum quo die seditione militari prope afflict⁹ est: id est proiecit siue induit. ¶ Aut significauit.

¶ Prodigiū quasi porro dictum: q porro dicat porro significat r aliqd futur esse portendat.

¶ Prodigiator q̄ ex pdigio futura pnunciat.

¶ Prodigiosus a. um. qd pdigiū facit.

¶ Prodigialis r hoc prodigiale quod prodigium procurat. Plau. in am. Sed mulier postq3 experrecta es prodigali Ioui: aut molosa salsa hodie aut thure comprecatam oportuit.

¶ Prodigie hostie dñr: q̄ consumunt. Inde hoies luxuriosi pdigi dicti sunt.

¶ Prodigio is. pe. cor. pdegi. supinū nō legi: ex pro r ago: d euphonie causa interposita: significat consumo / vltra modum erogo. Plau. in aul. Festo die si quid pdegeris: pro festo agere liceat nisi pepceris. Amb. Merito ergo pdegit patrimonium q̄ ab ecclesia recessit. Lact. li. vj. Quotienscunq3 leuissimox patrimonia in res supuacuas pdigunt. Aliqñ significat portēdo r pmonstro. Vñ pdigia r pdigiatores.

¶ Prodigus q̄ bona sua psumit. Ci. li. ij. offi. Omino duo sunt genera largorum: quorū alteri pdigi alteri liberales. Prodigi q̄ epulis r viscerationibus r gladiatorum muneribus ludox venationūq3 apparatu pecunias profundunt in eas res: quar memoriam aut breuē aut omnino nullam sunt relicturi. Liberales qui suis facultatibus: aut captos a predonibus redimunt: aut es alienum suscipiunt causa amicorum: aut in filiarum collocatione adiuuant: aut opitulantur: vel in re querenda vel augēda. Ponitur tñ interdū pdigus p liberali. Hor. li. car. Aliq3 magne pdigū paulum superantem peno grat⁹ insigni referam camena. Antiq̄ hostias pdigas dicebāt q̄ consumebantur. Hinc fiunt aduerbia pdige et prodigaliter: pfuse abundanter. Colu. lib. iiij. Non illa videtur prodigaliter in nostris Ceretanis accidisse: vt aliqua vitis apud te excederet vnarum numerum duorū millium.

¶ Prodromus precursor. Unde prodromi dicuntur a grecis ficu precoces: quasi precursores. Et prodromi aquilones: qui octo ferme diebus exortum canicule antecedunt.

¶ Produco is. in longũ duco: qḋ ⁊ de tpe: ⁊ de corporeis rebus dicit̃. Verg. Abnegat excisa vitã pducere troia. Ci. in Cato. Cõuiuio vicinoꝝ quotidie compleo quod ad multã noctem q̃ maxime possimus vario sermone pducimus. i. protrahimus: Hier. in nũeri. Producat ea in laminas. T. in an per translationem dixit. Nonne tibi esse satis hoc solidum visum est gaudium: nisi me lactasses amantẽ ⁊ falsa spe produceres. Hinc pducta syllaba dicit̃ lõga. Col. flagellũ vocat pductissimum: quod lõgissimum est in vitibus. Et pducere est ante: seu vltra: forasve ducere. Ter. Produxi ac vendidi. Galba Ciceroni. Repente Antonius in aciem suas copias de vico produxit ⁊ sine mora concurrit. Col. li. vij. Post eiusmodi experimenta vacuo plostro subiungendi ⁊ paulatim longius cum oneribus producendi sunt. Idẽ paulopost. Ex domitis bubus valentissimum eundẽq; placidissimum cũ indomito iungimus q̃ procurrentẽ retrahat ⁊ cunctantẽ pducat. Hinc pductores dicuntur q̃ virgines abducunt: easq; ad questum exponũt. Ter. in eu. Precium sperans illico pducit ⁊ vendit: vbi Do. pprie venales pduci dicunt̃. Plau. p pstituere posuit. Audiẽtem dicto mater pduxisti filiã. Interdũ gignere. Idẽ in cap. Quid hoc est scelus quasi inorbitantem filios pduxerim. Interdum interponere. Ter. in an. Dicã aliquid iam me inuenturũ: vt huic malo aliquam pducam moram. Interdum psequi. Ver. Nec te tua funera mater. Produxi. Interdũ ꝯsummare. Ter. in adel. Et cyathos sorbillans paulla tim hũc pducam diẽ.

¶ Productile pe. cor. qḋ tõsionibus malleoꝝ pductum. Hierony. in exo. Duos quoq; cherubin aureos et productiles facies.

¶ Profanus a. um. pe. p. dicitur irreligiosum non sanctum q̇ fit porro a fano: sed impium scelestum ⁊ aduersũ omni religioni. Sta. Fraterna facies alternaq; bella pfanis Decertata odiis. Plau. Sacrum an pfanum habeas paruipenditur. Is enim pfanus est q̃ fani religioni nõ tenetur. Profanum etiã dicit̃ quod ex religioso vl̃ sacro in hoim vsum cõuersum est. Vergi. Faune precor miserere inquit tuq; optima ferrũ Terra tene colui vestros si semp honores Quos contra eneadę bello fecere pfanos. Et pfani dicebãtur sacris non initiati q̃ fanum intrare non poterant. Idem. Procul o pcul este pfani: Conclamat vates. Et per allegoriam pfanos dicimus imperitos q̃ merito sunt doctis exosi. Hor. lib. car. Odi pfanũ vulgus. Varro pphanũ interptatur: qḋ est añ fanũ cõiunctũ fano. Scribit̃ etiã p ph: pphanus vide supra in dictione fanũ.

¶ Profano nas. i. ex sacro: hũanis vsib' pmiscuũ facio. Vñ pfanatũ templũ dicit̃ cũ in eo vel dimicatũ est: vel aliquid turpe cõmissum.

¶ Profari añ vel late fari pnũciare. Hic pfat' tus. Gel. Neq; dictu pfatu ipo tetrę aut insuaues esse.

¶ Profecto aduerbium cõfirmantis est. dictũ quasi p facto: et significat nimirũ. Teren in and. Profecto sic ẽ. Plerũq; aũt ad responsionẽ adhibetur. Cic. Quis hęc renunciat: Is profecto q̃ interfuit: quod etiã pcerte facimus. Idẽ. In quo meminim': Certe in nullo Sic fit per nimirũ: ⁊ pernempe.

¶ Profero pe. co palã facio: pdo: pnuncio. Ter. in hec. Ita me dii bene ament: haud propterea te rogo vt hoc pferam. Seneca. Anteq; sniam pferam. Aliquando significat protendo plato. Ply. Cum lineam ptulisset lõgissimam atq; rectissimã. Iusti. li. j. Arbitria principum pro legibus erant: fines imperij tueri magis q̃ pferre mos erat. Terẽ. in and. Saltem aliquot dies pferdũ pficiscor aliquo ne videã.

¶ Profestus a. um. vide in dictiõe festus.

¶ Proficio is. pcedo: ⁊ pficio significat: a quo profectus Idẽ est enĩ pficere ⁊ pfectũ facere. Seneca. Sic enĩ ⁊ audiendo: ⁊ legẽdo in dies magis pficim'. Ply. Nec minorẽ sub eo preceptore pfectũ fecit.

¶ Proficiscor eris. profectus eundi ⁊ veniendi significationem habet. Vergi. Hunc lętum tyriisq; diem troiaq; profectis.

¶ Profiteor late seu palam polliceor. Ci. li. aca. Qui philosophiam iam pfessus sum pplo nostro exhibitur. Liui. Palam pfessi nusq̃ inde nisi in patriam vestigiũ esse moturos: id est voluntarie: siue libere. vnde pfessio cõfessio facta palam. Et pfessor qui publice fatet̃. Inde q̃ liberales artes docent pfessores dicunt̃: q: artes illas se scire: ⁊ posse publice tradere fatẽtur. Nã profiteri vsurpamus pro publice legere. profiteri vero apud pretorem vel de archia est apḋ Ci. est nomia siue sensum profiteri: vñ illud euãgelij q̇ pfitebant̃ oẽs in Iudea sub Augusto ex hoc fonte venit.

¶ Profligo as. pe. pro. deiicio: prodigo: depello: depdo ⁊ ad pniciẽ deduco. vñ pfligatũ exercitũ dicim'. i. pstratum/ deiectum/ afflictum/ perditum. Et profligatas res hoc est perditas ⁊ ad perniciem redactas. hinc profligatissimos homines vocamus perditissimos et in quibus nihil est salubre. nihil integrũ. Sue. in Tibe. Ex iuuentute vtriusq; ordinis profligatissimus quisq;. Quandoq; pfligatum accipitur: quasi p absoluto ⁊ effecto. Corne. Tacitus. Profligauerat bellum cum iudeis Vespasianus. i. confecerat: ⁊ pene ad exitum deduxerat. Hinc profligata dicuntur q̃ prope absoluta sunt sic dicim' profligata et in profligato esse edificia q̃ ppe absoluta sunt. Cice. li. v. tus. Atq; si ita est profligata iam hec ⁊ pene ad exitũ deducta quḋ est. Affectum quoq; dixerũt q̃ latine locuti sunt: id qḋ pfligatum appellatur in hac significatiõe. Ci. in oratiõe de puinciis cõsularibus, bellum affectũ videm': ⁊ vere vt dicã pene confectum. Item in oeconomico. Cum vero iam affecta estate vuas a sole mitescere fas est.

¶ Profligo is. pe. pro. xi. ctum. late siue multum certo. Col. lib j. Quia flagitiosum quos hostis pfligendo desolasset agros nouo more emere romanũ supra vires patrimonij possidendo.

¶ Proflubeo es. bui siue profluesco (si tamẽ inchoatur) significat emano. Col. li. vij. Si ramos leserit: aut sanguinem dimiserit medio fere in vtroq; crure venę soluant̃: ⁊ thuris puluere cũ dimiserit cũ eo q̃ profluit sanguine armi linant̃.

¶ Profluo is. deorsum siue a lõge fluo. Lac. li. ij. Fõtes q̃ ẽ ex q̃b' aqua profluit: Hier. p translatione profluere quasi fluẽdo puenire dixit. Inde mia omnib' profluxit: et gratia vt laudent.

¶ Profluẽs mõ participiũ est. Liui. li. j. Pueros in profluentẽ aquã mitti iubet. Mõ substãtiuũ ⁊ gñis mas. ponitur pro flumine. Ci. li. j. ad herẽ. Qui parentem necasse iudicat' erit: is obuolut' et ligat' corio deuehat̃ in profluenti fluminis procursum.

¶ Profluus a. um. qḋ profluit. Am. li. hexa. De aquarũ proflua qualitate.

¶ Profluuiũ fluxio. Unde ꝓfluuiũ sanguinis dicimus. Ply. li. xxvj. Sanguinis ꝓfluuiũ sistit herbę peonię semen rubium.

¶ Profugio ꝓcul fugio: aut q̃rtum possum inde fugio. Plau. in cas. Quid nunc agã nescio: nisi vt improbos famulos imiter ac domo ꝓfugiã. Ci. in L ęl. Hac itaq3 amentia perterritus in aliã ꝓfugit. Hinc ꝓfugiũ.

¶ Profugiũ dr cũ longe aliquo fugit vbi se q̃s tutum putat. Ci. li. j tus. Portũ nobis paratũ z ꝓfugiũ putem⁹ q̃ velis passis ꝓuehi liceat.

¶ Profugus q̃ lõge aliquo fugit ꝓcul a finibus suis vagans quasi porro fugat⁹. Sal. Troiani q̃ ęnea duce ꝓfugi sedib⁹ incertis vagabãtur.

¶ Profundo is. large fundo: supra modũ expono Tractũ ab aqua q̃ ꝓfundit ex vasis. Ter. Profundat pereat nihil ad me attinet. Et ꝓfundere extrafundere. Uñ dicimus p̄ces z vota profundũt.

¶ Profusus supra modũ sumptuosus. Sal. Alieni appetẽs sui ꝓfusus: quasi ꝓfusor. Ponit aliquãdo pro abiecto z iacente. Plau. Profusus squallens sordib⁹ ab omnibus derelictus.

¶ Profundũ dictũ est: q porro. i. longe habeat fundum Uñ ꝓprie significat imũ: vt ꝓfunduz mare. Qñq3 sumit pro alto. Uerg. Ni faciãt maria ac terras cœlumq3 ꝓfundũ. Hinc profunditas.

¶ Progenies a ꝓgignẽdo esse dr quasi porro genita.

¶ Progener dicit auus neptis suę vir. Huic correspondet prosocer: q̃ z socer magnus dicit.

¶ Progredior deris. ꝓgressus. vide in dictiõe gradior

¶ Progymnasmata p̄exercitamẽta latine dñr. Idem significant proagonastica.

¶ Prognosis pe. p. Nã προγνωσισ grece p̄scientia prouidentia dicitur.

¶ Prognosticon rei futurę signũ: z p g. scribitur.

¶ Prohibeo ex pro et habeo. significat veto ꝓcul teneo auerto. Uerg. Prohibe infandos a nauib⁹ ignes Plau. Placide egredere z sonitũ ꝓhibe fortium z crepitũ cardinum ne quid hic agitemus. Inhibeo vero retineo cõprimo. Hoc eñi differt a prohibeo: q prohibere generale sit etiam añ rem inceptam. Inhibere iam incepta. Illud vetat ne quid facere incipias: hoc ne pergas: sed potius desistas. Uerg. Qd gñs hoc hoim q̃ve hunc tã barbara morẽ Permittit patria? hospitio ꝓhibemur arenę Idẽ. Parcite iã rutuli z tela inhibete latini. Hinc naute inhibere remis dñr cũ nauem retro vertere volentes currentis impetũ remor impressione retardãt. Iusti. Ita cessum inhibete remis z a bello discedite.

¶ Procemiũ latine initiũ vel exordiũ: siue p̄fatio dicit. Dictũ procemiũ: q οιμοσ cant⁹ dicit. Nã sicut citharœdi pauca illa q̃ anteq̃ legitimũ carmen incohent emerendi fauoris gratia canunt: procemiũ cognominauere: sic et oratores ea q̃ prius q̃ causam exordiantur ad ꝯciliãdos iudicum animos p̄eloquunt eadẽ appellatiõe signarũt Sũt tñ q̃ ꝓhœmiũ appellatũ velint: qd greci οιμον viaz nominant: q ꝓhœmiũ añ rei ingressum ponat. Iõq3 cũ h. scribendũ putãt. A procemiũ fit procemior aris. quod est exordior.

¶ Proiicio is. pe. cor. quasi porro iacio: extẽdo: porrigo Uerg. Proiectaq3 saxa pachyni. Idem. Proiecto dũ pede leuo Aptat se pugnę. Sisen. Uetus atq3 ingẽs erat arbor ilex: q̃ circũ ꝓiectis ramis maiorẽ partem loci summi tegebat. Hinc ꝓiectus us. pro extẽsiõe. Lucr. Qualibet immani proiectu corporis extet. Interdum proiicere est abiicere. Cice. Quid si eum ex vrbe proiecerit: Interdum dimittere derelinquere. Uer. Non ego vos posthac viridi ꝓiectus in antro: dumosa pendere ꝓcul de rupe videbo.

¶ Proinde cum accẽtu in pe. componitur ex pro z inde: significatq3 idẽ. Ideoq3 itaq3 propterea: propter hoc quapropter. Semper eñi dependet ex superiore sententia. Hie. in ꝓlo. sap. Hunc iudei philonis esse affirmant qui ꝓinde sapientię nominat. q2 in eo Xp̄i aduentus euidẽter exprimitur. Liui. li. j. Satis scitur origini romanę z deos affuisse z nõ defuturã virtutẽ proinde ne grauarẽtur. Ponitur quãdoq3 pro aduerbio similitudinis. Teren. in phormi. Proinde expiscare quasi nõ noscas. Sal. At hi cõtra ignauissimi hoies per summũ scelus omnia eis socijs adimere q̃ fortissimi viri victores reliq̃rãt proinde quasi victoria iniuriã faceres demũ id esset imperii. quandoq3 pro deinde vt apud Plau. prom dicit proinde. Terentius in eun. Proin tu duũ temp⁹: etiã atq3 etiam cogita.

¶ Prolectibile titillatio incentiuũ ve atq3 illectamẽtũ. Sido. ad vectionẽ. Nemo ita naturę fermẽ ẽ vt ꝓlectibilibus careat occultis.

¶ Proles ꝓgenies. Col. li. viij. de caprino pecore. Parit aũt si est generosa proles frequenter duos: nõnunq̃ trigeminos.

¶ Proletarij a ꝓle dicti sunt q̃ in plebe romana pauperrimi erant: neq3 amplius q̃ millequingẽtũ ęris in cẽsuz deferebant. Qui vero nullo: aut per q̃ paruo ęre censebantur capite censi vocabãtur. Aug. li. iij. ci. dei. Tũ vero tam multa bella vbiq3 crebruerunt vt inopia militũ ꝓletarij illi q̃ eo q ꝓli gignendę vacabant ob egestatem militare non valentes: hoc nomẽ acceperant: militię cõscriberentur.

¶ Prolepsis dici põt p̄ceptio: ex προ ante: z λ...ισ sumptio: siue acceptio.

¶ Prolixo as. vide in dictiõe lixo.

¶ Prolixũ quasi porro laxũ/ qd longũ latũq3 est. Terẽ. in eu. Accipit nemo melius neq3 ꝓlixius: id est largius. Aliquando dicitur superfluum. Unde prolixam orationem dicimus.

¶ Prolog⁹ ꝓloquiũ siue p̄fatio: ꝓponit. n. narranda.

¶ Prologiũ principiũ: quasi ꝓloquium: a greco λογοσ Plau. Examinauit me ꝓlogio suo.

¶ Proloquor pe. co. ꝓlogo vtor: vel multuz: siue vltra loquor in longũ. Plau. in epi. Nã quid ego apud te parem ꝓloqui? Ego illam hodie volo facere libertã meã. Quandoq3 ꝓloqui est ante siue simpliciter loqui. Aug. li. j. cõ. Nonne tibi ꝓlocutus sum aduersum me delicta mea. Quandoq3 est summam rei breuiter eloqui Uirro antẽ sic habet: Proloqui est cum quod in animo habemus loquendo efferimus. Ter. Censen me vllũ potuisse verbum ꝓloqui. i. ꝓferre. Aliquãdo ꝓloqui est s̃niam ferre: a quo ꝓloquiũ s̃nia in qua nihil desiderat: qd etiaz pro exordio ponit.

¶ Prolugeo solito diuti⁹ lugeo. Fest. Prolugere dicuntur q̃ solito diutius lugẽt.

¶ Proluo is. ex ꝓ z lauo: qd e prima in tertiã transit cõiugationẽ: sicut abluo significat multum siue multo tpe lauo. Per. Nec fonte labra ꝓlui caballino. Nõ eñi omnino negat sed negat multum labra lauisse: z hoc humilitatis causa. Augustinus lib. iiij. ci. dei. Abruptas etiaz imbribus prolutas esse regiones. Aliquando poluere est superfluere. Collu. libro. ij. Quoniã impetus aquarum pluit terram. nudatisq3 radicib⁹ germina nõ patit coalescere.

¶ Proluuio onis. vide in dictione scaturigo.
¶ Proluuies immundicia cuiuscunq; rei sordidę. Vergi. Fœdissima ventris proluuies.
¶ Proluuium idē qḋ pluuies p translationē .s. ꝓfusio et ꝓdigalitas cū q̄s more aquę opes ꝓfundit. Ter. i adel. Quę res tam repente mores mutauit tuos: qḋ pluuiū? q̄ ista subita est largitas?
¶ Promereor bene ago: bñficiū ꝓsto. Verg. li. iiij. Nūq̄ regina negabo Promerita. Terē. Ita me velim amos ꝓmerentem pater. i. bene agentē. Inde socij ꝓmerētur qn̄ bñficiꝭ alliciūtur: ⁊ beniuole artificio conciliantur. Plau. tñ in am. in malā partē sumpsit. qd mali sum here tanta ex re ꝓmeritus?
¶ Promercalia mercimonia sunt venditioni exposita. Col. li. xij. Pecuniam dñi neq; in alijs reb⁹ ꝓmercalib⁹ occupet. Quidā aiunt ꝓmercalia ꝓprie dici merces quę primo minoris emūtur: vt postea pluris distrahantur: quarum rerum negociatores greco vocabulo propole nuncupantur.
¶ Prometheus pe. p. nomen viri ꝓprium ἀπὸ τῆς προμηθείας. i. a prudentia. Fuit em̄ prudentissimus: hic primus astrologiam assyrijs indicauit quā residens in mōte Caucaso nimia cura depꝛhenderat. hic ꝓpter nimiā ingenij excellētiam homines finxisse existimatur: quia vt inquit Lact. Simulachrum hominū prim⁹ de molli luto formauit: ab eoq; nata plastice est. Hic fuit pater Deucalionis ⁊ filius Iapeti: q̄ fuit vnus ex titanibus. A prometheꝰ fit patronymicū ꝓmethides pe. ꝓduc.
¶ Promineo es. pe. co. ex pro ⁊ maneo: quasi ante vł extra in longū maneo. Vñ ꝓmōtoriū. Ply. Simię dentes vt homini elephanto intus ad mandendū quattuor pręterq; eos q̄ ꝓminent.
¶ Promico as. pe. cor. vide in dictione mico.
¶ Promitto is. polliceor. Ci. Iam em̄ totū quod tibi ꝓmiseram ꝓstiti. Quādoq; ꝓmittere est ꝓducere ⁊ quasi in magnitudinē mittere: siue porro .i. longe mittere. Plau. in ru. Capillum ꝓmittam optimū est: incipiamq; hariolari. Verg. Promissaq; barba: qsq; minari. Idem Promisi vltorem: ⁊ verbis odia aspera moui. Huiꝰ cōposita sunt appromitto quod est pro altero ꝓmitto Cōpromitto: qḋ significat litem ad boni viri arbitriū mitto. A quo cōpromissum ipa facultas arbitrio data. Tractum ab eo q̄ vterq; litigans simul ꝓmittit se arbitri sētentię pariturum. Repromitto firmiter seu etiam promitto. Hiero. ad dama. Hos versus esse assumptos: q̄ ille q̄ repromittebatur de genere dicendum venerit saluaturus Israel.
¶ Promo is. psi. ptū. ꝓfero / eloquor / expono. Plau. in cis. Accipias claues si quid tibi opus erit in prōptu promitto. i. extra capito. Verg. Lętiq; cano se robore promunt. Tessandrus stelenusq; duces. i. educunt. Lactā. lib. v. Longum est vniuersas virtutis species promere: vt de singulis doceam. Huius composita sunt depromo: quod est extraho extra do. declaro. Verg. lib. xi. Et vltrice pharetra. Depromo sagittā. Plau. in am. Quid faciam nunc si tres viri me in carcerem compegerint: inde cras e promptaria cella depromar ad flagrum? Lac. lib. iij. Idem in opere valde serio in quo pꝛęcepta vitę depꝛompta ex philosophia Ciceroni filio dabat. i. excerpta Hier. Propter simpliciores quasq; id me depromere cōpellitis. i. describere. Expromo ꝓfecte ꝓmo. Teren. in heau. Nemo est meoꝝ amicoꝝ hodie apud quem expromere omnia mea occulta audeā.
¶ Prompt⁹ dicit̄ q̄ iam paratus est ad agendū: ⁊ in quo nulla mora est: quasi iam ꝓducit⁹. Sal. Natura ferox vehemens: manu promptus erat: maximū bonū in celeritate putabat. Sic dicimus promptus ingenio q̄ ingenium ad omnia paratū habet. Per trāslationē promptus ponitur ꝓ manifesto ⁊ apto cū res a secretiore loco educitur: vt parata nobis ⁊ ad manus sit: vñ dicim⁹: res est in prompta quasi manifesta. Cice. libro .j. offi. Quę q̄dē ita sint in promptu vt res disputatione non egeat. Salu. Aliud clausum in pectore: aliud in lingua promptum habere.
¶ Promptulus diminutiuū. Hier. in plo. dani. Quid ā e nostris satis ad loquēdum prōptulus ezechielē adduxit in medium.
¶ Promptarius a. um. Ex quo aliquid depromit̄. Plautus in am. Inde cras e prōptaria cella depromat ad flagrū. Nā ibi prōptaria cella ꝓ carcere posuit: q̄ e carcere ad suppliciū ꝓmunt̄ noxij.
¶ Promptarium locus in quo res ad vsum necessarię ita reposite sunt: vt statim ꝓmi ac ꝓferri possint. Amb. lib. hexa. Quid est igitur os homini nisi quoddam sermonis haustum / fons disputationis: aula verboꝝ promptarium vocis?
¶ Prom⁹ ⁊ cōdus apud veteres ꝓ cellario sumebātur q̄ inde ꝓmant: et ibi condant. Plau. in asi. Ego sum promus: codus: pcurator peni. Promus q̄ ꝓest cibarijs ꝓmendis: q̄ victum familię ꝓmit. Condus qui recōdit in cellam penuariā ipa penora. Nam in potentiorum domibus ali⁹ est ꝓmus: alius cōdus: alius alij ministerio assignatus. Apul. in apolo. ꝓmū libroꝝ appellat illū qui libris ꝓmendis pręest.
¶ Promulsis idis. potio ex mulso condita. Cice. papi. Habuisses non hospitem sed contubernalem. At queꝫ virum: non eum quem tu es solitus ꝓmulside conficere Hinc ꝓmulsidaria vasa dñr quib⁹ mulsum continetur. Scribit Pōpo. Iuriscon. Legatis vasis scutellas ⁊ promulsidaria contineri.
¶ Promontoriū quasi ꝓeminens mōs. signifi. em̄ montē in mari ꝓminentē. Ply. li. xxxvj. Promōtoria aperiuntur mari ⁊ reꝝ natura agit̄ in planū.
¶ Promulco nauis agi dicit̄ cū scapha ducit̄ fune. a promulcendo. Nam non necessitatis tm̄ causa fit: sed vt nauis quetiꝰ agatur.
¶ Promulgo as. publico: palam ꝓnūcio: quasi ꝓuulgo. Fest⁹. Leges ꝓmulgari dñr cū primū in vulgus edunt̄. Col. li. j. C. Licini⁹ dānat⁹ est q̄ agri modū quē in magistratu rogatiōe tribunitia ꝓmulgauerat immodica possidendi libidine transcēdisset.
¶ Promurale dicit̄ cum extra muros q̄ ambiūt ciuitatē alius ducitur murus: et est murus ante murum q̄ et antemurale vocatur. Dicitur etiam locus promuralis qui est ante murum. Hier. Cū autē venerit ad promuraleꝫ locuꝫ. i. ad futuri sęculi statum: ibi ad eam dicet ostende mihi faciem tuam.
¶ Pronomen ideo dicitur quia vicē nominis fungitur. Nam sicut dicendo nomen explicamus personam: sic ꝓnomen vt tacito noīe cū dicim⁹ hic legit: ille scribit.
¶ Pronurus pe. ꝓ. nepotis vxor dicitur.
¶ Pronus ꝓprie dicitur in anteriorem partem flexus. Oui. li. j. Pronaq; cum spectent animalia cętera terram Os homini sublime dedit. Per translationem vero q̄s dicit̄ ꝓnus. i. inclinatus ad virtutes vel ad vitia. Item pronus dicitur q̄ est contrarius supino. Ply. lib. xx viij. Supini cubitus oculis conducunt. At proni tussib⁹ Itē ponitur pro vicino: sicut altus pro longe posito. Vergi.

Uentisq; vocat;. Prona petit maria.i.littori vicina. Dicitur et pnis in tertia declinatione: vt apud Teren. in phor. Alia trabs pnis in humū accedens proxime frangit ramos cadentes.

¶ Propago inis. 2 ppages gis.pe.p. vitis vetula 2 suppressa: vt ex vna plures fiant. dicta q porro pangat.i.lōge figat. Vergi. Flexos ppaginis arcus. vbi prima pducitur. Aliqñ significat gn̄s 2 sic prima cor. Idē. Si romana potens itala virtute ppago.

¶ Propago as.pe.p. vitē vetulā supprimo: 2 p translationem ponit pro extendo/dilato.

¶ Propalā pe.cor.i.clare/apte 2 in ppatulo. Cic.li.j.de ora. Non explicata veste neq; pposito argento: neq; tabulis 2 signis ppalam collatis.

¶ Propalo as.pe.cor. manifesto: in longū cresco. Aug. lib.ix.con. Cū em̄ ppalata 2 effossa digno cū honore trāsferrentur ad ambrosianā basilicam quos vexabant immundi spūs sanabantur. Collu.lib.iij. Deinde ex sulco quasi ramos fossaꝝ facies.p quos vt queq; virga postulauerit: atq; ita terrā adoperies.

¶ Propatulū late patēs atq; aptum quasi porro patulum. Sal. Utros muliebria pati: mulieres pudiciciā in ppatulo habere.i.in publico.

¶ Prope graui accentu pnunciata penultima pposito est: 2 significat iuxta. Curti⁹. Cum ppeid oppidum cope constitissent. Interdū signifi.ex ppinquo. Mar.lib.j. Hic vbi sydereus ppe 2c. Prope vo vltima acuta ponitur pro aduerbio fere seu quasi. Ply. Et in forib⁹ templi ppe collapsus expauet. Ter.in andria. Prope adest cū alieno more viuendum est mihi. Comparatiuū ppior ppinquior: suplatiuū proxim⁹: ppinquissim⁹: ac nobis adherens. Veteres tñ nō solū ppinquū 2 nobis herentē primū dicebant: verūetiam lōge remotum: si tamen inter duo discreta nihil medium extitisset. Vergi. Proximus huic longo sed proximus interuallo. Aliquādo ponit p maxime ppicio. Terē. Gradiuū testor q deus est nobis omniū primus. Mar. Nec ppior q̄ phœb⁹ amet. Interdū non habet vim suplatiui 2 ppinquum significat: qua ppter cōparatiuū facit primior qd ppinquiorem significat: 2 ab eo fit primitas 2 prime aduerbiū Vege. Proximior et dextra sit q plagam possit inferre. Ulp.li.xxx.ad edictum. Si quis primior nasceretur cognatus. Aliqñ primus in sacris litteris intelligit omis homo: qr vt inquit Aug. Nemo est cum quo sit malum. Et proximus est q tecum natus est ex adam 2 eua: omnes primi sumus conditione terrene natiuitatis. Sciendum q ppius 2 primus 2 prime pter comparatiuorum suplatiuorūq; naturā cōstruunt cum actō. Cic. Proximus pōpeiū sedebā. Propius vrbē mouēt. Sal. Proxime hispaniā mauri sunt. cōpositū a ppe est deprope: qd significat ex ppinquo.

¶ Propediē aduerbiū tpis quasi ppe est dies qñ hoc fiet.i.cito. Teren. Et illū tibi saluū affuturū esse hic confido ppediem.

¶ Propemodū i.pene quasi ppe mēsuram.

¶ Propilo as.pe.p. vide in dictione pilus.

¶ Propinquus a ppe deducit. Et mō significat eū q ppe est: mō affinē: vñ ppinquitas affinitas. Propiquo es ppinquus fio. Verg. Fuge nate ppinquant: a quo fit appropinquo.

¶ Propello is. ppuli ppulsum: vide in dictione pello.

¶ Propendo is. significat sursum pēdere cū qd in statera ponderat: sicut dependere deorsum pendere. Plau.i asi. Ubi manus manicę complexę sunt atq; adductę ad trabem nec dependis nec ppendis. Amb.tñ ppēdo p dependo posuit: cū per traslationem dixit. Atrociorem sceleꝝ reatum vitia reliqua sequunt: qm̄ quo flagitiosa ppenderint: eo inclinant cętera. Itē ppendere est diu siue multū aut a longe examinare. Quin. Dabā his ocium vt refrigerato inuectiōis amore diligentius repetitos tanq̄ ppēderem.

¶ Propēsus vehemēter inclinat⁹. Ci.li.offi. Quinetiā si qs ē paulo ad voluptatē ppensior. Et ppensus quasi vltra tensus. Pers. Cum tibi calue. Pinguis aqualiculus ppenso sesquipede extet. Comu. Cū tu o calue Senator abūdātia ciboꝝ pinguis sis 2 ventrē habeas vltra sex pedes extēsum.

¶ Propetro as.pe.cor. vide in dictiōe patro as.

¶ Propero as.pe.cor.a prope fit: 2 signifi. festino celeriter eo. Nā q in aliquem pperat id agit: vt illi ppinquior sit. Sallu. Qua illi discessus erat in galliā pperāti.i.celeriter eunti. Et ille dicit pperare q festināter aliqd agit vel dicit. Verg. Multa forent q̄ mox cœlo pperāda sereno. Lact.li.vi. Et cum viuere se putant ad mortem concitatissime pperant. Nonius. Festinare 2 pperare veteres diuiserunt. Cato. Qui vnum quid mature trāsigit properat. Qui mlta simul incipit nec pficit: festinat. Verū vtraq; verboꝝ ratio sub hac significātia prima ē veritati: vt sit sępe animi propare studiose ad res aliquas cōtendentis. Festinare corporis necessitati obsequentis Ver.li.iiij. Et mediis pperas aquilonibus ire p altum. Et li.ij. Festinate viri: nā q tam sera morat. Segnities Huius composita sunt: appropero qd est iuxta propero Cice.p milo. Cum hic insidiator q iter illud ad ędē faciendā approperasset. Depropero valde: seu celeriter pero: properāter facio. Hor.li.ij..car. Quis vdo depro perare apio coronas curatve myrto. Impropero: intro propero. Ply.li.xxxvj. Intus labyrinthū inextricabilē quo si quis improperet sine glomerclini: exitū inuenire nequeat. Aliqñ improperare est crimē vel aliquid aliud obijcere. Inde improperiū A propero fit properatio ppperantia 2 properitas.

¶ Properus a.um.pe.co. idē qd celer. Plau. Properaꝫ video ancillā venientē. Hinc fit properior properrim⁹: 2 compositū pproperus.

¶ Propere aduerbium. Sal. Tum propere consul duxit exercitum:

¶ Properatim. Cecil. properatim in tenebris istuc confectum est opus.

¶ Properiter. Catu. Animula miserrima properit abit.

¶ Properāter fit a properans. Acci⁹. Remisq; nixi properāter nauim in fugā tradūt.

¶ Prophasis penul.cor. dici potest latine prętextus excusatio.

¶ Propheta ę. 2 prophetes is. in mas. genere prophetis idis: vl idos: 2 phetissa ę. in fœminino ab. προφημι: qd ē pdico. Hiero.in li.iudi. Erat aūt delbora pphetis vxor laphideth: q iudicabat populū. Et in euāgelio. Erat anna pphetissa filia Phanuel. Est aūt ppheta q futura pnunciat ab eo primū intellecta. Alias vera nō posset dici pphetia. Veteres vt inqt Fest⁹ antistites phanoꝝ oraculorūq; interpętes pphetas dicebāt.

¶ Propheto as. pdico. Licet aliq; pphetare sit laudes deo canere: vt in li.numeroꝝ. Cūq; requieuisset i eis spiritus pphetauerūt: nec vltra cessauerūt.

¶ Propnigeon locus in balneis: in quo ignis inclusus exęstuat. penignos latine ęstus et suffocatio. pnigo suffoco.

¶ Proseuche obsecratio vel oratio q̃ ad deũ funditur. dicta quasi προσευχη. Quia attentione opus sit προσευχω eĩm est attendo vel intendo vel adhibeo. Iuue. videt ponere pro eo loco vbi scrib⁹ ꝛ obsecrationib⁹ mẽdicia transeũtib⁹ stipẽ mendicabant: vel victitabant. Ait eĩm. Ede vbi ꝯsistas in qua te quero pseucha. Naz in ingressib⁹ pontiũ mendici tuguria habebãt vñ a ꝓter euntib⁹ mendicarent stipem.

¶ Prosocer pe. cor. vide in dictione socer.

¶ Prosopis pe. cor. insula in delta nili: in quã est ciuitas a tarbechis: vt ait Herodotus.

¶ Prosopopeia ad verbũ dicit̃ ꝑsonę factiua. Cõponit̃ ei ex προσωπον qḋ ꝑsonã signifi. ꝛ ποιω facio. Figura ẽ cum persona aliqua fingit̃: vt cũ inani matũ loquitur ad animatum: vel econuerso. Hor. Quid am plius mare o terra ardeo.

¶ Prosonomasia latine annominatio dr̃ q̃ fit similitudine aliqua vocũ ꝛ vicinitate quadã ṽborũ: vt qs locus aut lucus: vt ex oratore arator. vt diligere oportet quez velis diligere.

¶ Prosp q̃ dat felicitatẽ: felix q̃ recipit: vt sydus ꝓspez sub quo natus est felix. Sueto. tñ de Cesare scribit. euz fuisse prospera valitudine. i. bona ꝛ quasi felici. Unde improspere: qḋ ponit̃ pro nõ bene. Col. li. j. Nam vbi quid perperã ad ministratũ cessit improspere vitatur quod fefellerat: illuminatq; rectã viã docentis magisteriũ. Et Uergili⁹. Sis felix nostrumq; leues quecunq; laborem pro eo quod est prosper a ꝛ benigna. Dicit̃ ꝛ prosperus a um. Ci. li. vj. de rep. Deinde est hominũ generi prospe rus ꝛ salutaris.

¶ Prosperor as. ꝛ ꝓspero deponẽs: ꝓsper. fio. Aug. in ꝓlogo li. ci. dei. Qui res humanas ita prosperari volunt vt ad hoc multoꝝ deoꝝ cultũ: quos pagani colere ꝯsueuerunt necessariũ esse arbitrẽtur.

¶ Prosilio ꝓsilis. vide in dictione salio.

¶ Prospicio is. i. añ siue a longe video: ꝓuideo curo: caueo. Ci. Ser. Sul. Tanq̃ ex aliqua specula ꝓspexi tẽpestatẽ futurã. Pro cauere ꝓuidere ꝯstruit̃ cũ dtõ. Ter. in adel. Ego iam prospiciam mihi: id est cõsulam siue ꝓuidebo. Plyni. Nam et rebus illius non minus q̃ meis prospiciebam.

¶ Prospecte aduerbiũ consulte. Hiero. ꝯtra Ioui. Ex quo volunt dei dispẽsatione esse factũ vt q̃ improspecte nouerat errorẽ votoꝝ: filię morte sentiret.

¶ Prospectus us. ipa a lõge visio. Uer. li. ij. Geor. Non aim mõ vti poscat ꝓspectus inanẽ. Docet Paul. Iuriscõsul. Prospectũ ex inferiorib⁹ et ex supiorib⁹ locis esse: lumẽ ex inferiore loco non esse.

¶ Prospicu⁹ intẽtus ac vigil.

¶ Prospicientia cura: ꝓuidẽtia. Amb. Quidem tã morale ad ꝑsuasionẽ: q̃ q; videas q; etiã q̃ sunt irrationabilia sic dei ꝓspiciẽtia vestiant̃: vt nullo hoꝝ vel ad gratiã egeãt vel ad ornatũ.

¶ Prospiro as. pe. p. vltra lõge spiro. Cato Nam venę eorum vbi sufflatę sunt ex cibo nõ possunt prospirare in toto corpore.

¶ Prostasis siue prostasia ꝑfectura vel ꝑsidentia latine dicitur.

¶ Prosthesis appositio siue additio. Figura cũ in principio dictionis addit̃ littera: vt gnatus pro natus.

¶ Prosterno is. ante sterno: vinco: ꝓfligo: qḋ fit cũ hostes in acie sternunt̃. Sal. Prostratisq; militib⁹ fugę se dedit. Aliqñ significat in terrã deiicio. Apu. Puellãq; reluctantẽ tandẽ ꝓstrauit. Ambro. aliter dixit in diua Agnete inter hęc lecto ꝓsternitur.

¶ Prostituo is. quasi añ statuo: meretricandã ꝓbeo. vñ ꝓstituere pudiciciã significat vulgo sui corporis ꝓtãtem facere. Hinc meretrices ꝓstitutę dr̃. Sueto. de Nerone. Suã pudiciciã vsq; adeo ꝓstituit: vt cõtaminatis pene oĩbus mẽbris vt viroꝝ ac feminaꝝ inguina inuaderet.

¶ Prostibulũ mõ ipm scortum dicit̃ qḋ quest⁹ copiosioris gratia cõcurrẽtib⁹ illuc aduentis mãsiones añ stabula habuere. A ꝓstituendo q; in eo loco se ꝓstituãt meretrices. Hiero. Prostibula regnũ dei nõ possidebũt. Mõ ipm lupanar. Idẽ in Ezechi. Aedificasti tibi lupanar: ꝛ fecisti tibi ꝓstibulũ in cũctis plateis. Et itez: destruẽt lupanar tuum: et demolientur ꝓstibulum tuum. Dicitur et prostibula ę. Plau. in Persa. Hic faceret prostibulam propediem.

¶ Prosto as. ꝓstiti ꝓstatum a longe sto. Plaut⁹ in cur. Hi saltẽ in occultis locis ꝓstant: vos in foro ipo. Itẽ ꝓstare est pro precio stare seu viuere. Iuuena. Quid referam q̃ta siccũ iecur ardeat ira. Cum populum gregib⁹ comitum premit hic spoliator pupilli ꝓstantis. Idem. Et ad circũ iussas ꝓstare puellas. Itẽ ꝓstare ante stare Quinti. Iubet ꝓstare gladio cinctum.

¶ Prostoton morb⁹ q̃ rigore mẽtũ pectori intendit̃.

¶ Prosubigo is. pe. cor. ex pro ꝛ sub ꝛ ago significat vehemẽter suffodio. Uergi. li. iij. geor. Et pede ꝓsubigit terram: fricat arbore costas.

¶ Prosum es. ꝓfui. vtilitati sum: qua pro aliquo sum. Ter. in hecy. Quicqd est: id qḋ reliquit ꝓfuit. i. pro nobis fuit: sicut exponit Donatus.

¶ Protasis dici põt ꝓpositio. Do. in ꝓlog. Ter. Protasis ꝑm⁹ actus est initiumq; dramatis.

¶ Prothesis dr̃ ꝓpositũ siue ꝓpositio: vt a. ab.

¶ Protelo as pe. p. lõge differo: ꝓtraho. Luc. Quem neq; lucanis oriundi a mõtib⁹ tauri ꝓtelare validis cornibus. Hieronym⁹ Inediam plus q̃ vnius diei victoris exercitus ꝓtelauit. Per trãslationem sumitur pro ꝓturbo: exagito. tractum ab assiduo telorum iactu. Ter. Nete irat⁹ suis seuis dictis ꝓtelet. Sisen. li. iij. Romanos imperii suo ꝓtelãt. Itẽ ꝓpello ꝛ lõge excludo. Turpil. Propter pctm̃ paurillũ indignissime patria ꝓtelatũ esse seuitia patris.

¶ Protendo vltra tendo: vt protendo pedem. Hiero. Cum dextrę manus protensione capitum indicãs iter. Uergilius. lib j. Geor. Hinc a stirpe pedes temo protẽtus in octo.

¶ Protero is. pe. cor. vltra siue de longe tero. Plautus Ego hic te mulier quasi sus catulos pedibus proteram Et in amphi. Foedant et poterunt hostium copias iure iniustas.

¶ Proterreo es. a lõge terreo. Sta. li. ij. the. Protinus idẽ vitto iaculo parmaq; menetẽ Proterrebat agens.

¶ Proteruus petulans: procax. Hec tria multũ similia sunt: quandam eñi lasciuiã: libidineq; declarant tã inuriam in dictis ꝛ in factis. Dict⁹ proteruus q̃ quo impudẽs ꝛ arrogãs audacia a ꝓterẽdo q̃ omnia sub pedib⁹ esse velit ꝛ null⁹ sit pudor in peteẽdo ꝛ audendo. Ci. Si vidua libere proterua petulanter diues effuse libidinosa meretricio more viueret. Hinc proterue et proteruiter aduerbia.

¶ Proteruia petulãtia. Quo etiã noie significatur sacrificium: vt testatur Macro. in quo mos fuit: vt si quid ex epulis superfuisset igne consumeretur. Hinc est

locus ille Catonis. Nam cū Albidius quidā bona sua comedisset: ꝛ nouissime domū q̄ ei reliqua erat incendio perdidisset ꝓteruiā eum fecisse dicebat. Q̄ð em̄ comesse nō potuerat id combussisset.

¶ Proteruio is. lasciuio. inobedio: petulāter ago.

¶ Protesilaus nomē viri ꝓpriū q̄ in initio troiani belli ab hectore interfectus fuit.

¶ Protreptic⁹ instructiu⁹ ꝛ exhortatiu⁹. Symmachus in epi. Indulge stilo aliquid cudas alicū seu ꝓtrepticū scribe. Auso. Libellū inq̄t instar ꝓtreptici luserā. Juli⁹ Capitolinus ait librū: cui titul⁹ est Hortēsius scriptum esse a Cicē. ad exemplar ꝓtreptici.

¶ Proteus nomē Oceani filij.

¶ Prothyra pe. cor. sunt vestibula ī domoꝝ ianuis Auctor Uitruui⁹: quasi sit magnū secretum. Nam θυρα ianua: πρὸ ante.

¶ Protin⁹ pe. cor. componi videt̄ ex pro ꝛ tenus. i. a longe ꝯtrum fieri pōt. Liui. li. ix. Cum ad alias angustias ꝓtinus ꝑgerent sectas delectu arboꝝ saxorumq̄ ingente obiacente mole inuenerę viam. Vergi. En ip̄e capellas Protinus eger ago. i. lōge a finib⁹: vt sit ꝓtin⁹ quasi porro ten⁹. Quidā exponunt pro valde. Q̄nq̄ significat statim ac sine intermissione. Verg. Protinus ad regem cursum detorquet hiarbā. Q̄nq̄ consequēter. deinceps. deīde. Idē li. iiij geor. Protin⁹ aerij mellis cœlestia dona Exequar. Q̄nq̄ iugiter. Idē. Traiecto missa Protin⁹ hasta fugit seruatq̄ cruenta tenorē. Quādoq̄ oīno: vt quū Protin⁹ vtraq̄ tellus vna foret. Hic Ser. exponit. i. continue. Cū aūt addit̄ negatio signifi. nō tō sicut fit in ꝯtinuo ꝛ statim. Quin. Non aūt vt quicq̄d ꝑcipuū necessario est: sic ad efficiendū oratorē maximi ꝓtinus erit momenti. Apud veteres etiā ꝓtinā d̄r. Ter. Protinā me cōijciam in pedes.

¶ Protollo is. differo: ꝓlongo. Gel. Neq̄ vltra decimū mēsem fœtura mulierū ꝓtolli pōt. Plau. in cas. Protollo mortē mihi.

¶ Protous vnus ex ducib⁹ grecis q̄ ex magnesia venit ad Troiam.

¶ Protos gre. πρωτός. lati. prim⁹. ꝓton primū.

¶ Protocollū prima ꝯcinnatio. ꝛ raptim ꝯfecta scriptura q̄ meliorē cōpositionē desiderat. Est em̄ ꝓprie q̄ð breuiter ꝛ succincte a tabelliōe notat̄: vt extendi deinde atq̄ absolui possit. κολλα gluten d̄r: κολλησις glutinatio vel glutinatura: κολλητης glutinator: κολλάομαι glutino. Et quia in cerę glutino q̄ per tabulas extensa erat protocollum. i. prima conglutinatio vocata est. Aliqui a κωλον: quod est membrum: quia primum sit scripturę membrum.

¶ Protocomos latine primū comās dicit̄.

¶ Protagoras pe. cor. nomen philosophi. Hic dixit sibi non liquere vtrum esset aliq̄s deus: ꝓpter q̄ð athenienses ip̄m vtpote impium suis finibus expulerunt: librosq̄ eius in ꝯcione exusserunt. Fuit ex philao oppido thessalię Isiphili fili⁹ vxoremq̄ habuit laodomiā acasti filiā.

¶ Protogenes pe. cor. significat aliquē primi generis: ꝛ a poetis sumitur pro eo q̄ se in talem ꝯfingit. Iuue. Nō est romano cuiq̄ locus hic vbi regnat Protogenes aliquis. Hoc nomine quidam clarus pictor etiam est appellatus.

¶ Protogenia nomē deucaliōis ꝛ Pyrrhę filię.

¶ Protogenus primo genit⁹: habet pe. cor.

¶ Protologia cum accentu in penul. prima locutio anti loquium.

¶ Protomartyr: prim⁹ testis. Protomedic⁹ prim⁹ medicus: q̄ ꝛ archiatrus dicit̄.

¶ Protomystę mystaꝝ princeps. Mystę aūt sacerdotes appellantur: qui mysteria ecclesię secreta regunt et administrant.

¶ Protonotarius primus notarius. Notari⁹ ꝟo a nota deducit̄. Sꝫ iudicioꝝ notarij barbare dicunt̄.

¶ Protopages et promtopagus nuper vel primo fabricatus.

¶ Protoplastes siue ꝓtoplastus primo format⁹. Uñ et Adam ꝓtoplastus dictus est.

¶ Prototomus pe. co. primę sectionis. Uñ prim⁹ caulis q̄ succidit̄ vel cima brassicę a prima sectiōe ita appellat⁹ est q̄ vere fit. Estq̄ ip̄oꝝ cauliū delicatior: tenuiorq̄ cauliculus. Col. li. xi. Sed iā ꝓtotomos ip̄s decidere caules. Mar. Et faba fabroꝝ ꝓtotomiq̄ rudes.

¶ Prototocos prim⁹ genit⁹: vel primo enixa.

¶ Prototypon pe. cor. exēplar. Prototyp⁹ primitiu⁹ dicitur ꝛ archetypus.

¶ Proueho is. ꝑduco: hoc est vltra ad locum: vt cū ago me loco vñ discessi vltra me plus vel min⁹ vehor. Plau. in ru. Quid ego deliq̄: rogas q̄ arrhabonē a me accepisti ob mulierē: ꝛ eā hinc abduxisti: Non auexi. Cur negas: q: pol ꝓuexi auehere nō qui miser. Per translationē Leo. pa. Isti sunt q̄ te in hanc gloriā ꝓuexerūt. Sic dicimus aliquē ętate ꝓuectū ꝛ ꝓuecta ꝓudētia.

¶ Prouenio ꝓducor. Uñ ꝓuētus dicunt̄ reddit⁹ et non tm̄ bonaꝝ reꝝ: sed etiā malaꝝ. Plau. Calamitatū ꝛ miseriaꝝ tot ꝓuentus.

¶ Prouideo es. de. cō. significat añ vel a longe ꝛ futuꝝ aliquid video anteq̄ sit factum. Ply. Hoc em̄ sapiētis ē oīa q̄ ventura sunt ꝓuidere. Ci. li. ij. de diui. Medic⁹ morbū ingrauescētē rōne ꝓuidet: insidias imꝑator: tempestates gubernator: ꝛ tñ ip̄i sępe fallūtur pro nihil sine certa ratiōe opinant̄: qm̄ ꝟo ea q̄ ꝓuidemus si mala sunt aut vitamus aut emendam⁹: factū est vt ꝓuidere modo vitare significat: vt apud Ter. in an. Quę si nō astu ꝓuidētur me aut herū pessuꝫ dabunt. Mō remediū ꝑbere. Ci. Satis iā omnib⁹ q̄ necessaria erāt ꝓuisum putabant. Hinc ꝓuidētia ꝛ prudentia d̄r. Idē. Id em̄ sapiētis est ꝓuidere ex quo sapientia appellata est ꝓuidētia. Et iteꝝ. Tanta memoria pręteritoꝝ futuroꝝq̄ ꝓuidentia. Quidā prudentiam a ꝓuidentia distinguunt vt prudentiā dicant in rēbus humānis: ꝓuidentiam in diuinis. Alij prudentiā definiūt reꝝ bonaꝝ ꝛ malarum et vtrarūq̄ scientiā: ꝓuidentiā ꝟo ꝑ quā futuꝝ aliquid videt̄ anteq̄ factū sit. Uñ ꝓuidentia aliqñ ꝓ deo ponitur. Quinti. Nullā ego res humānas despicere ꝓuidentiā reor. Idē de Cicerōe. Dono quodā ꝓuidentię genitus in quo vires suas eloquētia experiret̄.

¶ Prouidus videns ante: diligēs: solers.

¶ Prouide aduērbiū diligēter significat.

¶ Prouincia dici videtur q̄ procul vinci videatur. Proprię enim prouincię dictę sunt regiones longe ab Italia bello acquisitę: q̄ eas romanus populus prouicerit. Unde Hegesippus scribit romanos cum in ius suum vincendo redigerent procul positas regiones appellauisse prouincias. Prima omnium sicilia prouincia est appellata: sicut docet Cicero in quarta Uer. Et prouinciarum alię ērant consulares: alię pretorię. Redigere autem regiones in prouincię formam nihil aliud est q̄ regionē subijcere imperio romano: ꝛ ad eā gubernandam mittere pręfectum. Et quoniam pręfecti ad eas gubernandas cum officio mitti solebant. Factum est etiam vt ipsi magistratus: et omne onus

nobis impositū ꝓuincia appellat. Teren. in phor. O geta ꝓuinciā cepisti durā. Est ⁊ ꝓuincia regio Gallię narbonis rhodano finitima q̄ eam a Celtis separat.

¶ Prouinciales dicti sunt q̄ ex ꝓuincijs sūt. siue vt Ulp. inqt q̄ in ꝓuincijs domiciliū habēt. Prouincialiū nomie oēs p̄ter Italicos appellabant vñ Col. li. vj. caput facit de agricultura ꝓuincialiū vinearꝫ cum alibi de agricultura italicarꝫ scribit. Ply. orator. lib. epistolarū octauo. Italicus es: an ꝓuincialis.

¶ Prouinciatim aduer. signifi. ꝑ singulas ꝓuincias.

¶ Prouoco as. pe. cor. ꝓprie significat a longe voco. Liu. li. vij. Gallus magnitudine atq; armis insignis ꝓuocat ꝑ interp̄tem vnū ex romanis q̄ secū ferro decernat. Aliqñ ꝓuocare est inuitare incitare hortari. ⁊ hoc tam in bonū q̄ȝ in malū. Ci. Tuis litteris amārissimis sum ꝓuocatus. In malum signifi. lacessere. Ply. Quis enim multis ꝓuocatus iniurijs nunq̄ȝ tñ ab amicicia recessi. Interdum est ꝓfugere: ⁊ ferme idē est qđ appellare nisi q̄ ꝓuocare magꝫ est q̄ȝ appellare. ⁊ ꝓprie ad maiores potentioresq;: quorꝫ ope atq; gratia indigem⁹ ptinet prouocatio. Et iungitur actō cū ad. Ci. Cum alter ad senatum ꝓuocasset: alter ꝟbo appellasset tribunos. Aliqñ sine ad. Liui. li. iij. Non ita se inuidiā pertimuisse: vt nihil in equitate ⁊ mia ciuium suorꝫ spei habeat. Q; si indicta cā in vincula ducatur: iterū se tribunos plebis appellare ⁊ monere ne imitentur quos oderint. Q; si tribuni eodē fœdere obligatos se fateātur tollendę appellationis causa: in quā cōspirasse decēuiros criminati sint: ait se ꝓuocare ad ppl̄m: implorare leges de ꝓuocatione ⁊ consulares ⁊ tribunitias eo ip̄o anno latas. Quē em̄ ꝓuocaturꝫ si hoc indēnato indicta causa non liceat? Cui plebeio et humili p̄sidiū in legibus fore: si Appio Claudio non sit? Se documento futurꝫ vtrum nouis legibus dñatio an libertas firmata sit: ⁊ appellatio ꝓuocatioq; aduers⁹ iniuriā magistratuū ostentata tm̄ in manib⁹ litteris: an vere data sit. Apul. nihil ꝑdest p̄torē aut ptātem aliā ꝓuocare. Appellatio aūt ꝓuocatioq; inuentę fuerūt ꝑ remedio aduersus iniurias magistratuū.

¶ Prouolo as. pe. cor. ante seu vltra volo. Plyni. lib. x. Tunc vniuersę ꝓuolant si dies mitis futurus est. Liui. li. ij. ꝑ translationē ꝑ pcurro posuit. Sic primū infensis hastis prouolant duo. Fabij: totamq; mouerunt secum aciem.

¶ Prouoluo is. a sū voluo: vt ꝓuolut⁹ pedib⁹. Aliqñ ꝓuoluere est voluere seu ruere facere. Liui. Ingentia saxa in subeuntes ꝓuoluētib⁹ barbaris.

¶ Proxim⁹. Uide in dictione ꝓpe.

¶ Proxeneta. Greci προξενητὴς ou. licitator mediator vel ꝯciliator. a προξενῶ. qđ est cōsilio vel iudico ad aliqd faciēdum. Iā apud nos q̄ medi⁹ est vt res emātur ⁊ vendātur. Proxeneta dicitur.

¶ Prudens quasi puidens: ⁊ interdū sapiens: interdū sciens dicit. Unde iurisprudētes vocātur q̄ ius sciūt. Et iurisprudentia: iurisscientia. Hoc tñ inter se differūt prudentes ⁊ scientes scđm Donatū: q̄ prudens est q̄ intelligentia sua aliquid cognoscit. Sciens q̄ alterius indicio rem pcipit. Hoc est prudens ꝑ se: sciens ꝑ alios. Ter. in an. Et prudens sciens viuus vidēsq; pereo. Sic imprudentia ꝑ insipientia ⁊ inscientia. Aug. de libero arbitrio Prudentia est appetendarꝫ ⁊ vitandarꝫ rerum scientia. Prudentię est sicut docet. Macrob. ad rationis normā q̄ cogitat: queq; agit vniuersa dirigere: ac nihil p̄ter rectum vel laudabile facere. Prudētię insunt. ratio intellectus circūspectio ꝓuidentia docilitas cautio. Socrates omēs ꝟtutes putabat esse prudētias. Aristoteles. Impossibile inquit est prudentē esse quēpiā nisi sit bonus. Prudentis est l'r ꝯsulere. Plato in legib⁹ ait prudentiā olim virtutū ducē esse. Grece dr̄ φρόνησις. Plautus in tru. Que hic habet phronesiū: oēm ex pectore emouit meo phronesin.

¶ Prunus arbor q̄ pruna ꝓducit. Prunetuꝫ loc⁹ prunis consitus.

¶ Pruna a carbone ita distinguit q̄ illa q̄ȝdiu ardet pruna dr̄. Carbo cum extincta fuerit. Dicta pruna a perurendo. Uerg. Et cinis obductę celabāt lumina prunę.

¶ Pruina. a purēdo: q̄ fruges ⁊ ꝟgulta perurat.

¶ Prurio is. quasi puror. Est em̄ prurire ꝓprie libidine scalpēdi ardere. Plau. in Am. Sentes pruriunt. A quo pruritus us. q̄ est excursus humoris spirabilis inclusi cōtra naturā. Que voluptas cū in libidine similis est. ꝙpe nihil aliud est genitura q̄ȝ excursus l' mōt humorꝫ ad rē naturalem fit vt etiam hęc voluptas prurigo dicat et tentigo.

¶ Prusa vrbs apud Mysios ad radices olympi quam Prusias ꝯdidit q̄ cum Crœso bellū gessit. Hinc ort⁹ est Dion philosophus q̄ de regno scripsit ⁊ Traiani tpe claruit. Ab hac Prusenses dicti sunt. Est ⁊ altera prusa sub hippio monte seu fluuio vt est apud Ptolemęū. Hoc autē discrimie a prusa q̄ sub olympo est dirimitur. Hęc em̄ a Plynio Prusias dr̄ q̄ Cyos quondā fuerit a qua prusienses vocantur.

¶ Prytaneuꝫ: locus erat athenis in arce dignissim⁹ vbi iudices ⁊ magistratus habere ꝯsiliū solebant. Ci. li. j. de ora. Et vt ei victus quotidian⁹ in prytaneo publice p̄beret. Dionysius prytanea vocat curias in quib⁹ sacra fiebant ab eis q̄ maximā in vrbib⁹ habēt ptātē. Prytanis magistratus p̄fectus administrator vt ꝯsulat⁹ quęꝫ publici ꝯsilij principē appellabāt a ꝟbo πρυτανεύω quod est guberno ⁊ magistratū exerceo.

P ante S.

¶ Psaltes. latine cantor. psalm⁹ canticū. a ψάλλω cāto q̄ ad psalteriū cantaretur.

¶ Psallo is. canoꝛ ꝓprie de psalmis dicit. Aliqñ psallere ponitur ꝑ p̄dicare vt est illud Sic psallā noī tuo.

¶ Psalteriū. greca dictio est. qđ hebraice Nablō: latine organū laudatoriū dr̄. Et est vt Hiero. scribit in moduꝫ quadrati clypei cū decē chordis sicut scriptū est. In psalterio decē chordarꝫ psallite illi. Et in expositiōe psalmorū sic ait. Psalteriū ꝓprie gen⁹ organi musici melius sonans q̄ȝ cithara similitudinē hꝫ citharę sꝫ nō est cithara. Inter psalteriū ⁊ citharā hoc interest: q̄ cithara deorsū pcutit: psalteriū sursū qđ ꝟbo vulgari polyphthongū dr̄ Et alio in loco. Cithara deorsum hꝫ cauamē ⁊ sex chordas habet: psalteriū desursum habet cauamē. Augusti. Psalteriū est organū qđ quidē manib⁹ portat pcutiētis ⁊ chordas distinctas habet. Sed illū locū vñ sonū accipiunt chordę illud ꝯcauū lignū qđ pendet ⁊ tactū resonat. quia recipit aerem psalterium in superiore parte habet. Cithara autē hoc gen⁹ ligni cauū et resonās in inferiore parte habet. Itaq; in psalterio chordę sonum de sup accipiunt. In cithara chordę sonū ex inferiori pte accipiūt

¶ Psalma q̄ psallit diapsalma interpositū a psallendo silentiū vt sympsalma dr̄ vocum copulatio in cātādo ita diapsalma disiunctio vbi quędā requies distinctę ꝯtinuationis ostenditur.

¶ Psalmodia cum accentu in pe. ex psalmo et odia q̄ est cantus mixtus vt cum aliquis ad musicum instrumentum canit.

¶ Psaltria. cantrix a psallēdo. Fidicina que sequebat̄ ꝛ amabat histriones. Amabat eīn qui cantabant quotidie in scena.

¶ Psecas adis. gutta siue stilla dici pōt. Apule. lib. de mundo ab Aristotele sumens ꝛ psecadas interpretat᷒: stillicidia vocat.

¶ Psegma atis idē fere ꝙ flos eris. Ply. li. xxxiiij. In erariis officinis ꝛ psegma fit Grece ψῆγμα.

¶ Pseudo. nomē triū generū ꝛ inuariabile ꝑ mutationē casuū: ꝛ latine falsus dicitur.

¶ Pseudol᷒. falsus seruus. Vn̄ ꝛ Plautine fabule pseudoli nomen inditū est.

¶ Pseudolog᷒. falsidic᷒. Pseudolographus falsarius. Pseudographie fabule deformatiōes. Pseudo angel᷒ falsus nuncius. Pseudo prophete: falsi vates. Pseudo martyr. falsus testis. Pseudo adelphus falsus frater. Pseudo dictamū falsum dictamū gen᷒ herbe q̄ in creta similis pulegio nascit̄. Pseudonym᷒ falsi nois. Pseudo portic᷒ falsus portic᷒. Nā in edificiis ptes q̄ nō h̄nt ad imitationē nec integrū nec principalē sed p̄carium aut tēporariū vsum p̄bent quasi alienū opus mentientia hoc noīe insigniri solent vt pseudipteros: ꝛ pseudo aule: similiaq̄ his cōplura in Victruuio.

¶ Pseudothyrū quasi falsum ostiū. Vn̄ ꝑ postico sumit̄. Orosi᷒. Verū tn̄ sequēti anno tanta fames Rome fuit vt medio foro impator corrept᷒ a ppl'o conuiciis ꝛ fragminibus panis turpissime infestatus egre ꝑ pseudothyrū in palatiū refugiēs furorē excitate plebis euaserit. Cic. in Ver. Ea quē admodum ad istum postea pseudothyrū reuertant̄ tabulis vocib᷒ ꝛ testib᷒ iudices planū faciam.

¶ Psilon latine tenue dicit̄.

¶ Psilotrū: vnguētū depilatoriū. de quo fit mētio apd̄ Auicēnā ꝛ Galenū: vbi salamādras legim᷒ habere vim psilotri depilatoriam.

¶ Psilli. ppl'i libye ꝑpe Garamantas a Psillo rege dicti: vt inq̄t Ply. li. vij. quorū corpi ingenitū fuit virus exitiale serpētib᷒. Scribit Plutar. Catonē iter ꝑ deserta lybies facientē secū psyllos duxisse q̄ morsib᷒ ſpētū mederent̄ ptim ore trahētes venenū: partim serpētes cantibus medicantes.

¶ Psychomantiū: loc᷒ vaticinij: vbi fiebat manū euocatio ψυχη eīm aīa ꝛ μαντεια diuinatio.

¶ Psimmythiū dicit̄. qd̄ nos cerusam nominam᷒: fit ex plumbo.

¶ Psita. piscis gen᷒ quē nos passerem vocam᷒ Aristoteles Torpedo occulit se ꝛ pastinaca ꝛ asell᷒ ꝛ rana ꝛ psitta ꝛ squatina.

¶ Psittac᷒. papagallus vulgo d̄r auis ex india q̄ vocem humanā sup oīa reddit ꝛ q̄dē sermocinās. Mar. Psittacus a vobis illorū nomina disco. Hoc per me didici dicere Cesar aue.

¶ Psicholutres. d̄r q̄ frigida aqua corpus lauat: et balneo frigido letat̄. ψεχιο frigus λουτριο balneum ꝛ lauacrū: Unde fit psycholutres. qd̄ signifi. lauacri frigidi amatorē Sene. li. xi. epl'arum. Ille tant᷒ psycholutres q̄ calendis ianuariis euripum salutabat.

¶ Psydracion gen᷒ pustularū subalbidarū acutarumq̄.

¶ Psythium genus passi.

¶ Psyria. insula iuxta chium.

¶ Psole. latine preputiū. Auctor in Priap. Psoleon ille vocat qd̄ nos psolocenta ceraunon.

¶ Psophis idis. nomē ciuitatis a psophide Erici's sicani filia. Oui. li. v. me. Usq̄ sub orchomenon psophidaq̄ cyllenenq̄. Sūt ꝛ alie psophides multis locis. Verū arcadice psophidis nomē vetus reddūt phegeam a cōditore impositam phegeo Alphisibei filio nisi qs a phaginea glande potius existimet.

¶ Psora. cutis asperitas ꝛ squamosa ꝛ videtur alia a scabie cū Ply. li. ij. dicat. Arida cum resina impetiginē ꝛ scabiem quā psorā ꝛ lichenas vocāt sanat. Fit aūt a ψω scalpo. Nā q̄ psora laborāt vlcera siue pustulas supra modū ↄtingere palpare ꝛ scalpere cupiunt.

P ante T.

¶ Pte syllabica adiectio. Quere in dictiōe Met.

¶ Ptera. siue vt Victr. appellat pteromata in templis muri duo sunt ait Stra. li. xvij. ad altitudinē corū vtrinq̄ surgētes ita dicti ꝙ alarū specie quasi ptegāt.

¶ Pterygiū i oculis vocat̄ mēbranula q̄dā neruosa que oriens ab angulo: vel a nariū: vel tēporū pte ad coronā vsq̄ interī ꝛ pupulā opit. Ply. lib. xxxiiij. Cathini e effectus siccare sanare sistere fluxiōes pterygia ꝛ sordes oculorū purgare. Pterygiuȝ ēo in digitis apud Paulum Aeginitā est cū caro excrescit ꝑte illā ↄtegēs q̄ est in vngue. Pterygiū inde appellat̄ qd̄ vitiū ex paronychia fere nascat̄. At Celsus pterygiō dicit esse cū recidit ab vngue caruncula cū magno dolore. Videt̄ eīn diminutiuū esse ab πτερον. i. ab ala quā tūc videt̄ efficere caro ab vngulis discedēs. Ply. li. xxiij. Illinit̄ eadē cū fico ꝛ pterygiis digitorū ex vino. Hec i oculi suꝑficie. Idē. Cuȝ etiā cū oleo paronychias ꝛ pterygia tollit.

¶ Pterna vocat̄ ps inferior naualis veli circa mediam fere Trachelon. summa ps carchesiū nominat̄.

¶ Pterophoros: est regio apud riphços montes. Ibi credunt̄ esse cardines mūdi extremiq̄ syderū ambitus.

¶ Ptisana pe. cor. hordeū decorticatū: vel hordei succ᷒ siue aqua apud Col. videt̄ esse pultis gen᷒ ex farina hordeacea in qua ē maxima vis restaurādi vires ꝛ nutriēdi apud grecos πτισσανη apud latinos ptisana ꝑ simplex s. Hinc ptisanariū ꝑ vase in quo coquit̄: vel tūdit̄. Hor. in Ser. Quid cessas agedū sume hoc ptisanariū oryze.

¶ Ptolomeus nomen ꝓpriū Lagi gregarij militis filius q̄ maxime auctoritatis fuit apud Alexandrū macedonem: post cuius mortē egypto ꝛ aphrica ꝛ magna arabie parte potit᷒ regnauit annis. xl. a quo omnes deinceps egyptij reges ptolomei appellati sunt. Hinc freq̄ntissime apud amicos ꝛ cenabat ꝛ dormiebat. Q̄ si aliquando cenā p̄beret reb᷒ illorū vtebat̄. Accersebat eīn scyphos strata ac mēsas. Ipse p̄ter necessaria possidebat nihil: dn̄ alios locupletes facere regale magis esse dicebat q̄ȝ locupletari. Et est nomē a greco deductū. Greci quippe πτολεμειν και πολεμειν pugnare dicunt. Sic igit̄ ab πτολεμω. Ptolemeus d̄r sicut ab τιμαω. qd̄ est honoro: Timeus. Hic duos filios habuit Ptolomeū philadelphū ꝛ Ptolomeū ceraunū. Philadelphus in regno successit vir doctissim᷒ Stratonis discipul᷒ q̄ bibliothecā illā celeberrimā fecit q̄ vsq̄ ad primū alexandrinorū ꝛ romanorū bellū durauit annis. xxxviij. Cui successit Ptolemē᷒ cognomēto Euergetes qd̄ latine dici bn̄fic᷒ pōt. Hic. xxvj. annis regno potit᷒ morit̄. Cui successit Ptolemeus philopater. xvij. regnans. Post eū Ptolemeus epiphanes qui annis xxiiij. regnauit. Cuȝ Ptolemeus philometer. xxxv. Deinde Ptolemeus Euergenes. xxix. Postea Ptolemeus phiton qui et Sother. xvij.

Postremo Ptolomeus Dionysii qui caput magno pōpeio abscidit. Fuerūt et alii hoc noīe vt Pyrrhi regis filius. et Cypriorum rex qui suis diuitiis rom anū locupletauit ęrarium. Itē astrologus natiōe ęgyptius quē Traiani et Hadriani tēporibus floruisse cōstat.

¶ Ptolemeus a.um. possessiuū. Propert. Et Ptolemęę littora capta phari.

¶ Ptolomais idis. vel idos et ptolomaida dę. nomē quinque vrbiū. quarum vna ē in ęgypto. de qua Hier. ad Eusto. Per arenas tyrię puenit ad Coum quā nūc Ptolomais dī. Altera in Aethiopia. alia in Phoenica. Alia nili fluminis. Alia in Cyrenaica puīncia aphricę.

¶ Ptyas. dicit aspidis sputū pniciosum απο του πτυω quod est spuo.

¶ Ptosis. latine ruina: et casus nominū.

P ante V.

¶ Pubes pili lanugo quę marib⁹. xiiii. anno. fœminis xii. circa pudenda oriri incipit. Quę quia maturitatis est signū: factū est vt mas pubes siue puber vocet quod primū ad generandū aptus est: et fœmina similiter ad ꝯcipiendū. A quo impubes. bis. vel impuber qui nōdum lanuginē emisit: siue qui nondū ad pubertatis annos puenit. Ply. li. xxxiii. Cortice ei⁹ impubescentē puer impubis si de fracto ramo detrahat. Pubes etiā honeste pro parte pudenda sumitur. Verg. Prima hois facies et pulchro corpore virgo Pubetenus. Itē pro iuuenum multitudine. Idē haud aliter puppesque tuę: pubesque tuorū. Liui. li. i. Cū pubē albanā in arcē pręsidio armisque obtinēdā auocasset. Interdū etiā pro pplo. Vn̄ pube pręsente dicimus hoc est populo pñte: ab iis qui puberes sunt oēm populū significantes. Transfertur etiā ad alia. Verg. li. xii. Puberibus caulē foliis: et li. iiii. Pubētes herbę. Sciendum quod pubes pro lanugine pro parte pudenda: et pro multitudine substātiuum est et facit gtīm pubis. Sic etiam Impubes is. qui adhuc inuestis est: adiectiuū est. Vn̄ Impubis Iuli. Et Hor. in Epo. dixit impube corp⁹. Oui. lib. iii. me. Impubesque genas. Ci. Ro li. uiii. inuecti. ait. Filiumque eius impuberē legatū a patre missum. Liui. li. i. Laudatamque vgīnē pte obsidum se donare dixit: ipsa quos vellet legeret. Productis oibus elegisse impuberes dī. Ergo Impubē dicim⁹ ab eo quod est pubes. Salustius. Puberes oēs interfici iubet.

¶ Pubeo es. pubes sum. vt Pubētes herbę: et fit a pubes is. A quo pubesco lanuginē emitto. Ver. li. iii. Et nūc ęquali tecum pubesceret ęuo. Interdū pubescere ponit pro crescere siue pducere. Ci. li. de natura deorum. Nā et fruges et reliqua quę terra parit et tēpestates ac tēporum varietates: cœlique mutatiōes quib⁹ omnia quę terra gignat maturata pubescant. Ver. li. ii. Georgicorum. Hinc ois largo pubescit vinea fœtu. i. exuberat.

¶ Puberesco. puber fio siue cresco. a puber.

¶ Pubertas. etas in maribus quę est ann⁹. xiiii. in fœminis xii. Itē pubertas ē emissio ipa pubis: a qua anni pubertatis dicti sunt. Col. li. iiii. At citra naturę quandā pubertatem.

¶ Public⁹ a.um. quod nō est priuatū alicui⁹ sed ppli. Hinc resp. res ppli. Abusiue tñ publica dicta sunt bona ciuitatis. Sola em̄ publica sunt quę ro. populi sunt.

¶ Publica sacra quę pro pplo fiebāt: sicut priuata quę pro singulis hoībus familiisve.

¶ Publica via quę in solo ppli est: cui⁹ solū publicū est: siue qua iter pplo est. Publicas vias romani partim pretorias partim consulares appellauerunt. Sūt vię priuatę: sūt et vicinales quę in vicis sunt: vel quę in vicos ducunt. Pręterea alię rusticę dñr: alię vrbicę. Militares vię quę inter publicas sunt latiores vt capere possint milites agminatim iter facientes. Vn̄ et illis nomē. Suc. de Augu. Iuuenes primo modicis interuallis per militares vias dehinc vehicula disposuit. Curti⁹. Cum hoc agmine Dari⁹ paulum declinauit via militari. Vię militares: vt Paul⁹ inquit: exitū ad mare aut in vrbem: aut in flumina publica aut ad aliā viā militarē habent.

¶ Publicū cōsilium dictus est senat⁹. Ci. li. de ora. Pericles athenis plurimos annos princeps consilii publici fuit.

¶ Publico as. publicū facio manifesto. Iusti. Nō ꝯtentus voluptatū suarum tacita ꝯscientia: nisi etiā matrimonii reticēda publicaret. Et publicare est rē aliquā publicā seu in reip. ptāte facere. Ci li. ii. artis veteris. Lex ē apud rhodios vt si qua rostrata in portu nauis dephensa sit: publicet. Cū magna in alto tēpestas esset vis ventorū inuitis nautis rhodiorum in portum nauim coegit. Quęstor nauim populi vocat: nauis dñs negat oportere publicari.

¶ Publicanos appellarūt maiores eos qui vectigalia et alios populi Romani reddit⁹ exigēdos certo cōstituto pcio redimebāt: qui daciarii vulgo dñr. Hec pro ordinē et numero amplissimū: et psonarū dignitate potentissimū fuisse ꝯstat. Cice. pro Plācio. Flos equitum romanorum ornamentū ciuitatis: firmamētum reip. publicanorum ordine ꝯtinetur. Ulp. Publicani sunt qui publico fruunt. Nam inde nomē habēt. Et oēs qui aliqd a fisco ꝯducunt: recte vocātur publicani.

¶ Publicola: cognomē Publii Ualerii qui prim⁹ cū Bruto post exactos reges cōsul effectus est quod coleret a pplo: siue quod pplm coleret.

¶ Publius. pnomē ei⁹ qui pplo gratus fuit.

¶ Publipor: publii puer. i. seruus Sic Marcipor Marci puer. Veteres em̄ a pnominib⁹ puerorum suos in familia nolabāt. Vn̄ a Lucio lucipores. a Quinto quintipores Et hoc est quod Ply. ait id gen⁹ suos dñorū fuisse gētiles i. eodē noīe appellatos quo dñi appellabant.

¶ Pudorē philosophi diffiniunt esse modestiā quę aīm reprimit ne pcaciter aut inordinate aut turpiter peragat. Cur aūt erubescāt quos puduit dī a philosophis cū pudefactis sanguis de corde in oēs corpis ptes diffundit ita vt supficiē occupet. Pudor a verecūdia sic separatur a quibusdā vt pudor sit rei turpiter actę: verecūdia etiam recte facti atque honesti.

¶ Pudeo des. dui. itū. cū actō. Luc. semp metuit quę sęua pudebūt. Impsonale. Pudet puduit et puditū est: scdm Pris. Et a parte añ ꝯstruitur cū actō et aliqñ cū dtō Syx. li. vi. Resides ad bella vocātur. Quis pudeat certare senes. de pro quib⁹. Plau. in Bac. Neque me neque te tuis intus puditū ē factis quę facis. Ubi patet quod nō solū cū gtō sz etiā cū abltō a pte post ꝯstrui pōt. Differt aūt pudere a pigere quod pudere verecundię sit: pigere pœnitentię. Sal. in Iug. Nā postea quā fecerit incertum habeo pudeat an pigeat mag. Do. Pudere est in his quę turpiter fiunt. Pigere in his quę cū dāno ac malo. Pudere ad dedecus: pigere ad decorē refertur Ter. in adel. Fratris me quidē pudet pigetque. Composita sunt Depudet et Dispudet pe. cor. quod est bis seu valde pudet. Idē in eun. Dispudet mihi sic data esse verba. Suppudet parum pudet.

¶ Pudesio is. a pudefacio fit qđ significat pudorē inij-cio. Gel. Tibiam pudefactus oris deformitate abiecit. id est verecūdatus.
¶ Pudens. verecund⁹. Cuius ↄtrariū est impudens a quib⁹ pudēter ꝛ impudēter.
¶ Pudibund⁹ q̄ pudore deducit. Pudibūde cū pudore
¶ Pudēda virilia q̄ ꝛ verēda dr̄. ꝗ vt Aug. li. xiiij. ci. dei. libidinis nos maxime pudet.
¶ Pudicus. castus a quo fit pudicitia castitas. quoꝝ cō-traria sunt. Impudic⁹ ꝛ impudicitia. A pudic⁹ etiam fit depudico cas.
¶ Pudicitia mō pro castitate: modo pro religiosa mun-dicia ac puritate. Verg. Casta pudicitiā seruat domus. Qñq₃ pro dea q̄ Rome colebatur.
¶ Puer trib⁹ modis dr̄. Primo cū seruū significamus. Teren. in an. Et puer inde abiens ↄuenit chremis. Se-cundo cū pueꝝ ↄtrario nōie puellę dicim⁹ marem deno-tantes. Tertio cū ętatē puerilē intelligimus. Ponit in-terdū etiā pro filio. Verg. Ascaniusq₃ puer. Interdum pro Cinœdo. Et est generis cōis scđm Prisciā. Liui. in odys. Sctā puer Saturni filia. Declinatur ꝛ hic puerus hęc puera: sicut puellus puella. Plau. in mer. Tu puere abi hinc intro ocy⁹. Var. Properate viuere pueręː quas sinit ętatula ludere esse amare et veneris tenere leges.
¶ Puerpera. mulier q̄ recēs peperit siue pueꝝ siue puel lā vulgo Parola dr̄. Ouid. de latona Magna gemelli pe ręveneranṫ numina diuę.
¶ Puerperium tp̄s q̄ puerpria ex dolore partus cubat Aliq̄n etiā ples ipa. Gel. diuo Augusto imperante an-cilla eius in agro laurente pepit quinq₃ pueros q̄ paucu los dies vixerunt. Mater quoq₃ nō multo post mortua monumentumq₃ ei factum iussu Augusti in via laurenti na in quo scriptū fuisse constat numerū puerperij. Sue. de Cali. Cū agrippina bis in ea regione filias enixa sit ꝛ qualiscunq₃ part⁹ sine vllo sexus discrimine puerperiū vocitetur: ꝗ antiqui etiā puellas pueras sicut pueros ꝛ puellos dictitarāt.
¶ Puerilis ꝛ hoc puerile qđ est pueri: vt ętas puerilis: facta puerilia.
¶ Pueritia. ętas puerilis. Qñq₃ etiā sumiṫ p puritate. Var. Ea erat matronę simplicitas ꝛ pueritia ꝛ honestas
¶ Puerilitas signi. actū aliquē puerilē. Sene. Qui pue ritiā ei⁹: siue poti⁹ puerilitatē ludibrio habuit.
¶ Puerascere dr̄ q̄ exacta infantia pueritiā incohant. A quo Repuerascere qđ est in puerilē ętatē reuerti. Qđ de senibus fere dr̄ cum desipere vicio ętatis incipiunt. Ci. in Catone. Ex hac ętate repuerescā ꝛ in cunis vagiā Plau. in Mer. Senex cū ex tēplo est iā nec sentit nec sa-pit: aiūt solere eū rursum repuerascere.
¶ Puell⁹ diminuti. a puer. signifi. paruū pueꝝ siue par-uū filiū. Lucil. Cūq₃ hic tā formosus tibi ac te dign⁹ pu-ellus Sic puella a puera p diminutionē.
¶ Puellaris ꝛ hoc puellare idē qđ puerilis. Quīti. de fi-lia defuncta. Tum ętate tam puellari pręsertim meę comparata.
¶ Puellascere ē effœminari. Pacu. Puellascunt lasciuia adolescētes. Aliq̄n re florere ꝛ quasi ad pueritiā redire. Var. Qui nō solū in nube fiunt cōmunes verū etiā vete res puellascunt.
¶ Pugn⁹. a pūctiōe. i. pcussione: vel a pugna. Nona in Adel. An pugn⁹ a pugna sit dict⁹ an ab illo pugna. Qui dā a gręco deducunt πυγμή.
¶ Pugna: lucta vel plīū. licet quādoq₃ apud poetas pro stupro ponaṫ. Teren. Dabit hic aliquā pugnā: Hui⁹ di-minutiuū est pugnicula.
¶ Pugno as. dimico referturq₃ ad animata vt pugno cū hoste. Lac. li. iij. Mutoꝝ aīaliū q̄ ob hoc vel acerrime pu gnāt. Qñq₃ pugnare ē cōmittere. Gel. li. ij. Dū Pyrrh⁹ rex in Italia esset ꝛ vnā atq₃ alterā pugnam pspere pu-gnasset. Hui⁹ cōposita sūt. Depugno qđ idē ē qđ pugno Plau. in Sti. Ita ingeniū meū ē q̄ cū viris depugno mul facili⁹ q̄ cū fame. Cōpugno simul pugno. Hier. i pfat. li. paral. Totusq₃ orbis int se trifaria varietate cōpugnat Expugno: pugnādo vel oppugnando vinco. Et de pso nis oppidis castris nauib⁹. cęterisq₃ hmōi dr̄. Interdū expugnare nō est pugnādo vincere: sꝫ solū oppugnare. Hie. li. ij. machabeoꝝ. Simō applicuit ad bethsurā ꝛ ex pugnabat eā multis dieb⁹. Et in ps. Sepe expugnaue rūt me a iuuentute mea etenī nō potuerunt mihi. Expu gnaṫ aūt nauis scđm Calistratū iurecōsul. cū spoliaṫ. aut mergiṫ: aut dissoluiṫ: aut pfundiṫ: aut fines ei⁹ excidunṫ Iusti. Occupata arce tarētinoꝝ expugnatis veterib⁹ i-colis. Liui. vna duas naues expugnauit. Oppugno pu gnādo vincere ↄtendo. Impugno valde aduersor. Qui-to. Lac. li. vij. Redeūt ptin⁹ vitia q̄ vtutem semp impu gnant. Propugno aduersus pugnātes pugno: seu pcul me defendo. Vñ ꝛ ppugnacula. Repugno pugnādo resi sto ↄtradico refragor.
¶ Pugnax. bellicosus. a q̄ pugnacior. pugnacissim⁹: ꝛ pu gnacitas. Aug. li. viij. Sꝫ tñ ↄsuetudo aduersus me pu gnacior ex me facta erat. Et li. v. Nulla pugnacitas calū niosaꝝ quęstionū extorquere mihi potuit.
¶ Pugill⁹ diminuti. signifi. paruū pugnū.
¶ Pugillaris. mas. ge. ꝛ hoc pugillare siue pugillar. Au-so. Bipatēs pugillare expedi. Et pugillarē in euā. legi-mus: In plurali pugillares ꝛ pugillaria. Apul. Dolebā me hercle ꝗ pugillares ꝛ stylū nō habebā q̄ tā bellam fa bellā pnotarē. Catul. ad Egnatium. En negat mihi ve stra redditurā pugillaria si pati potestis. Sūt aūt pugil lares tabellę cęreę: vel ligneę siue alteri⁹ materię in qui bus stylo scribim⁹ dictę ꝗ pugno cōprehēdanṫ: vel a pū gendo ꝗ stylo in his pungendo scribaṫ. Varijs aūt no-minibus dicebātur pugillares apud veteres. Alij dupli ces: alij triplices: alij quintuplices nominabātur. Erāt et citrei eborei mēbrani dicti: q̄ ex citro ebore mēbranis erant pfecti.
¶ Pugil a pugna. Vel a pugno. Est aūt q̄ pugnare ↄsue uit: a q̄ Pugilatus tus. pugilū vsus.
¶ Pugilice aduerbiū signi. firmiṫ valēter. Plau. i Epi. Quid herilis noster fili⁹ ꝛ valet pugilice atq₃ athletice.
¶ Pugillari inqt Aug. est encraticū facere.
¶ Pugio. gñs teli. dict⁹ a pugno q̄ facile apphēditur. vl ꝗ eo pseīti⁹ pugneṫ: vt inqt Fest⁹. Frōti. li. ij. stratage-mato. Q. Sertori⁹ cū acie decertaret barbaꝝ q̄ ei nun-ciauerit hirtuleū pijsse pugione traiecit.
¶ Pugiūculus puus pugio. Ci. Hispaniēsem pugiun-culū. Ci. in pisonē appellat.
¶ Pulcher a. um. qđ antiq̄ pulcrū dicere. qđ nō est defor me. a pollēdo. ꝗ polleat forma. Ex q̄ intelligi daṫ hoc no mē aspirationē nō habere lꝫ vs⁹ vicerit: cui vix repugna-ri pōt: vt pulcher i pmo ꝛ q̄rto casu cū aspiratiōe pnūcieṫ Natura āt nō inesse aspirationē docere hoc satis pōt: ꝗ ei⁹ diminuti. Pulcell⁹ a. ū. aspireṫ minime. Est aūt pul-chritudo vt Ci. li. iiij. tus. inqt: q̄dā apta figura mēbroꝝ cū colore quadā suauitate. Interdū pulcher sumiṫ p bo-no: sicut bonū p pulchro. Terē. Forma bona fortasse: ꝛ ecōtrario malū p deformi. Interdū p forti. Verg. Sa tus hercle pulchro pulcher auentinus.

Napea ... [illegible]

[illegible]

¶ Pulchresco is. pulcher fio. Aug. Quicq̃d pulchrescit visu: quicquid lenocinatur odoratu: quicquid mollescat attractu. [illegible]

¶ Pullus q̃d quidã p syncopã a puellus dici volũt significat novellũ. i. parvũ puerꝫ ꝛ parvũ filiũ. Unñ parvos fœt⁹ quorũcunq̃ aialiũ: quinetiam arborꝫ atq̃ plãtarꝫ pullos dicim⁹: vt pullus hirundinis pull⁹ asini: pulli ranarum. Hor. in Ser. Absentis ranę pullus vituli pede pressis. Quinetiã prisci pullos dicebant suos cathamithos. Unñ Quin. Fabius cui. Eburno cognomen fuit ꝓpter cãdorem q̃d eius naris icta esset fulmine: pullus iouis appellatus est.

¶ Pulluli. plãtariorꝫ sunt. Pullulus eñi a pullus deducitur per diminutionem.

¶ Pullulo as. pe. cor. quasi fœtifico. Nã pullulare dicimus arbores cũ a radice novę plantę surgũt. Ply. Natura ꝛ plantaria demõstrauit multarꝫ radicib⁹ pullulãte sobole densa ꝛ pariente matre quos enecet. Eius q̃ppe vmbra turba indigesta premit: ꝛ in lauris: platanis: cerasis: prunis: paucorꝫ in hoc genere rami parcũt soboli: vt vlmorꝫ palmarũq̃. Nullis ṽo tales pulluli ꝓueniũt nisi quarꝫ radices more solis atq̃ imbris in summa tellure spatiãtur. Huius est cõpositũ. Expullulo q̃d significat extrapullulo: vl̃ extra fructũ ꝓduco. Col. li. iiij. Nec dubiũ quin gẽmę q̃ cacumini ꝓximę sunt infœcundę in eo relinquant ex quib⁹ pãpinus expullulat.

¶ Pullulasco is. pullulans fio. Itẽ li. v. Ex nouello palmite vitis pullulascit.

¶ Pullesco is idẽ q̃d pullulasco. Col. li. v. Quicq̃d ẽ supra vetusta brachia amputet: ꝛ ita ex nouello palmite vitis pullescat. Hinc fit compositũ. Repullesco. Idem ibi. Cũ fere plurimarꝫ stirpiũ natura sic se commodet vt iuxta cicatricẽ nouellis frondib⁹ repullescant.

¶ Pullaster ꝛ pullastra. significãt gallũ siue gallinã adolescẽtes. sicut etiã a nobis dr̃: lingua vernacula. Non eñi diminutiua sunt. Sic a. M. Varrone pullastrę dicuntur iuuencę gallinę. Ait eñi. Et ea q̃ subijcias poti⁹ vetulis q̃ pullastris ꝛ q̃ rostra aut vnges nõ habẽt acutos.

¶ Pullicenus diminutiuũ a pullus: ꝛ est q̃ ex gallinarũ ouis nascit. Helius Spartian⁹ siue Lampri. de Alexãdro seuero. Et ne earũ pastus grauaret annonã seruos habuit vectigales qui eos ex ouis ꝛ pullicenis ꝛ pipionibus alerent.

¶ Pullinus a. um. q̃d est pulli. Unñ pullini dentes quos primi equi iaciunt.

¶ Pullarius q̃ pullorũ curã habet. Liui. li. x. Nã cũ pulli nõ pascerent pullarius auspicium mentiri ausus tripudium solistimũ nunciauit cõsuli.

¶ Pullatio apud Col. accipit pro fœtura pullorꝫ quę et publicũ dicitur.

¶ Pullicies ipa pullatio. Col. lib. ix. de turture. Huius auis ętas ad saginã nõ tam vetus est idonea q̃ nouella. Itaq̃ circa mẽsem. cũ iã ꝯfirmata est pullicies eligitur. Idẽ de apibus. Cũ primo vere in eo vase nata est pullicies nouus rex elidit.

¶ Pullus a. um. q̃d est natiui coloris. i. nõ plene obscurꝫ atrũ. Leucopo ꝯtrariũ: q̃ pulli ouiũ fere eo colore nascũtur. Vergi. Ne maculis infuscent vellera pellis. Tibul. Concidit ad magicos hostia pulla deos. Unñ vestis pulla dicit fusca atra quã q̃s in luctu induit. Ci. in Vati. At q̃ etiã ꝛ a te scire cupio quo cõsilio: aut qua mente feceris vti in epulo. Q. Arrhij familiaris mei cũ toga pulla accũberes? Sũt tñ q̃ dicãt hũc colorẽ hispanũ siue bethicũ dici a quo pullati etiam bethicati dr̃. Mar. Et betical⁹ simul atq̃ leucopatus. Cuius esse rationẽ dicũt. q̃ natiuus color in Hispania subnigrior est. Idq̃ minus vilis. Hic enim color ad nigredinem tendit alicubi plenior: alicubi dilutior. Huic proximus color est niger qui et fuscus dicitur et ater. Similiter pullus color dicitur unpluuiatus. quasi fumo ex stillicidio implut⁹. Plau. Impluuiatis facit vestimentis noia. Item Suasus: vt apud eundẽ. Sordida et Suasa amictus togula. Ponit tñ pullus pro nigro. Col. Atq̃ oleris pulli radix. hoc est oleris atri.

¶ Pullatus: pulla veste indut⁹. Hoc est lugubrem habitũ ferens ex parentũ morte q̃ ꝛ atrat⁹ dicit: qui mos a Lydis cœptus fuit. Ci. in Vati. Quis vnq̃ cœnauit atratus cũ ipe epuli dñs Q. Arrhius albat⁹ esset. Aliq̃ pullatus accipitur ꝓvilior ꝑsona siue rudi et imperita. Sue. de Aug. Militẽ secreuit a populo: multis ex plebe ꝓprios ordines assignauit. ꝓtexatis cuncũ suũ ꝛ ꝓximũ pedagogis: sanxitq̃ ne q̃s pullatorꝫ media cauea sederet. Quin. Ferire pect⁹: frontẽ cędere mire ad pullatũ circulũ facit. Hoc est ad cumulũ rudiũ atq̃ imperitorꝫ hoim.

¶ Pulligo. idẽ q̃d pullus color. Ply. Fuluas oues tarẽtum habet ꝛ alias suę pulliginis.

¶ Pulegiũ. genus herbę seu fruticis medicinalis. Est eñi callida ꝛ sicca in tertio gradu. Amb. ad felicem. Non mediocrẽ sumpsi ad ꝯualescẽdũ gratiã quasi quodã tui alloquij pulegio refotus. Hier. Pulegiũ apud indos pipere preciosius est. Collu. libro. ix. Pulegij surculis sumigentur.

¶ Puluis generis mas. ꝛ fœ. Properti. Sit mihi perpetue puluis ethrusca dolor. Dicit aũt puluis vt quidã putant a pellẽdo q̃ pellat vi venti. Apud antiquos etiam puluer dicebat. Sed ab eo q̃d est puluis: grũs erit puluis. A puluer vero pulueris. Verꝫ in vsu tñ est puluis irecto. pulueris in obliquis.

¶ Pluuisculus ꝛ pluuisculum diminutiua sunt a puluis Et generaliter de omni puluere dici põt. Apule. Nisi vt pesti mundicias dentiũ nitellas ous ex arabicis frugibus tenuẽ candificũ: nobilẽ puluisculũ cõplanatorẽ gingiuę. Nescio quid puluisculũ. Proprie aũt significat puluerem illum quo vtunt puellę q̃ cinis dicit ad cui⁹ differẽtiã alius cinis immũdus appellat. Verg. Et cinerem immũdũ latos iactare ꝑ agros. Hinc puluereus puluer ea pulvereũ ꝛ puluerulẽt⁹ a. um.

¶ Puluero as. in puluerem redigo. Collu. lib. xiij. Puluisq̃ vineę puluerẽtur. Hinc pulueratio q̃ est gen⁹ culturę vt inq̃t Ser. quo imminutę glebę viribus applicantur.

¶ Pulueresco: in puluerẽ redigor. q̃d a Puluero fit. vnde ꝛ Dispuluero pro dissoluor.

¶ Pulex aial notũ dictũ q̃ ex puluere generat. Quo nomine etiã dict⁹ est ꝓmiculus herbis ꝛ ꝓcipue brassicis infestus. A pulex fit Pulicin⁹. sicut a musca muscin⁹ a formica formicinus.

¶ Pulicosus. pulicib⁹ plenus. Collu. lib. viij. Pulicose cani remedia sunt sume ciminum tritum pari pondere cum veratro aquaq̃ mistum ꝛ illitum: seu cucumeris anguinei succus. Vel si hęc nõ sunt: vetus amurca per totũ corpus infusa.

¶ Pulmo: ẽ vnũ ex viscerib⁹ de natura sui spõgiosus. et tõ spũs capax q̃ diuidit in similitudinẽ vngulę bouis: et duę illę partes fibrę vocantur sicuti in omnibus visceribus. Respiramus aũt pulmone. Unñ Persi⁹. Qui pulmonẽ plargus anhelet. Attollitur eñi spirit⁹ attrahendo

remittendo deprimitur. Ex pulmone nascitur tabes quã greci pthisim vocant. Tunc enim pulmo tabescit. Ouidius. Cernis vt e molli sanguis pulmone remissus Ad stygias certo limite ducat aquas. Apud veteres pluraliter tantum pulmones dicebantur sicut & ceruices. Plau. in Cur. Pulmones distrahuntur: cruciaꝛ cor. Cicero libro secundo tusc. Que lateri inherẽs morsu lacerat viscera vigensq; grauiter pulmonum haurit spiritus.

¶ Pulmonarius. a. um. quod laborat pulmõis morbo: vt ouis pulmonaria apud Col. quã lib. vij. ait curari similiter vt suem inserta p auriculam quã Vermarij cõsiliginem vocant. Dicitur etiã Pulmonarius de morbo. quem greco vocabulo pneumonicũ & peripneumaticum appellãt. Et herba pulmonaria vocatur a medicis que est folijs mollibus albo maculatis.

¶ Puluinar. pen. pd. q̃si pluminar est quod capiti dormituri supponimus ad puluinoꝝ similitudinẽ. Iuuen. Fœda lupanaris tulit ad puluinar odorem. Quo etiã nomine dicitur lectulus qui in templis sterni consueuit numini dicatus. Unde lectisterniũ nuncupatur sicut docet Aug. lib. iii. ciui. dei L. iui. Curatũ lectisterniũ: & per triduũ habitũ decemuiris sacroꝝ curantibus & puluinaria in conspectu fuere Ioui & Iunoni: alterum Neptunno & Mineruę. Tertiũ Marti et Veneri. Quartũ Apollini & Dianę. Quintũ Vulcano ac Vestę. Sextũ Mercurio & Cereri. Videtur autem dici puluinar a pluma qua fulcitur. Abusiue tamen puluinaria p tẽplis dicuntur. Inde apud Liuiũ legitur. Ad omnia puluinaria sacrificatum fuisse. Videtur etiam accipi p illis puluinis in quibus simulachra deoꝝ recumbentia collocãtur. Acron Puluinaria dicebantur aut lecticę diuorũ aut tabulata in quibus stabant numina vt eminentiora viderentur.

¶ Puluinus seu puluillus. a pluma quasi pluminus q plumis pulloꝝ fiat. Ceruical seu plumatius. Hierony. In terra p puluillo capiti supponebant. Quandoq; accipitur p lecto. Cice. in Ver. actio. vij. Nam vt mos fuit bithynnię regibus lectica apta foro ferebaꝛ in qua puluinus erat plucidus melitẽsi rosa factus. Apul. Quattuor eunuchi confestim puluinis cõpluribus vento tumentibus pluma delicata terrestrem nobis cubitũ perstruunt. Item puluini vocanꝛ qui scabellis subimponũtur quo mollior sit sessio. Hoc est lectuli quidã exigui lana vel ramento vel pluma vł alio genere pleni: vulgo Cussini. Ci. Afferri iussit puluinos: & oẽs i suis sedib⁹ sederũt. Iuuc. De puluino surgat equester. Et puluini areolę terra elata inter duos sulcos in hortis quę porca a porrigendo in agris appellatur. Habet enim veluti puluinoꝝ in quibus sedemus similitudinẽ ppter qđ & Torus a quibusdã dicitur. Ply. Areis distingui: easq; resupinis puluinoꝝ toris ambiri singulis tramitum sulcis qua datur accessus homini scatebrisq; decursus. Col. lib. xij. Ulpicum habet velut aliũ plures coherentes spicas. Heq; cum sint diuisę liratim seri debebunt: vt in puluinis positę minus infestentur hyemis aquis. Idem in lib. iij. Omniũ autem gentiũ ramos circa calendas martias in hortis p puluinos areaꝝ disponere conuenit. Item Puluinus arena durior quę in modũ saxi lapidescit. Vitr. lib. v. Puluinus firmissime struatur. Item Puluinus Machina qua naues in portũ subducuntur. Ouidi⁹. Collaq; ꝓlorum nostra ferẽda dedi.

¶ Puluinatus. a. um. quod est ad similitudinẽ puluini molle ac cõuexũ. Ply. Lanuginoso ac puluinato calice.

¶ Puls victus antiquissimus ex farina aqua melle seu caseo ouo decocto factus q̃ p pane veteres vtebãꝛ. Dicta q ita sonet cum aqua feruenter aspgitur.

¶ Pultarius a pulte accipitur p vase pultis. Cor. Celsus. Si cętera defecerunt caliculus aut pultarius ouo compssionis et rei commode aptatur.

¶ Pulmentum ipa puls. vel aliud cibariũ ad modum pultis factum. Apul. Ius porcoꝝ pulloꝝ piscium & ius pulmentorum largissimas epulas.

¶ Pulmentariũ etiam dicitur quod inter cibos sumiꝛ in similitudinẽ pultis factum. Hoc est quod pulmenti vicem pbet. Iuuc. Veniet qui pulmẽtaria cõdit. Ply. Primũ in latio cibũ pultẽ fuisse: non panẽ scribit: argumentoq; ad id esse q pulmẽtaria p cibis sua etiã ętate dicerentur. In euan. quoq; legimus. Nunquid pulmentarium habetis? Posset etiam dici pulmentarium pulmenti repositorium.

¶ Pulmentariũ testuatiũ dr torta q̃ coquiꝛ sub testa.

¶ Pulticula. dimi. a pulte. quo vsus est. Ply. lib. xxvj.

¶ Pulpa. q̃siq; dr neruus ille qui ab aliq̃b⁹ dr ινιον In ter pulpas inquit Ply. et venas discrimẽ facile: venę latiores candidioresq; sunt: pulpę fistulibus insunt.

¶ Pulpamentum a pulpa dictũ est. & accipiꝛ p cibo lautiore. Ter. Lepus tu te es: & pulpamentũ q̃ris.

¶ Pulpitũ locus añ scęnaꝫ editior in quo ois comœdia recitabatur. Grece λογειον. Ponitur etiam p suggesto. i. p q̃cunq; loco edito vñ sermo habeaꝛ ad populũ.

¶ Pulso. as. frequentatiuũ a pello significat sępe percutio verbero. Cic. de suppli. Lictores consistunt valentissimi ad pulsandos verberandosq; homines exercitatissimi. Terent. in adel. Sed quis hoc ostiũ pulsauit? Transfertur & ad animũ. Amb. De hinc terrorib⁹ pulsat. Plaut. in epid. Id ego exꝑior cui in vnũ multa confluunt: q̃ meũ pectus pulsant. Interdũ pulsare est violare lędere. Virg. lib. xij. Pulsatos referens infecto fœdere diuos. Interdũ sonare: vt pulso lyraꝫ. Pertinet q; pulsare ad homines: sonare ad instrumẽta: vt sonat campana. Unde dicimus. Pulsatum est ad tertiã: non aũt sonatũ. Cũ autem dicimus pulso cythara idem est qđ cano vel ludo. Virg. Iaꝫ pectine pulsat eburno. Huius composita sunt. Compulso. quod est valde pulso. Aug. Mortuus est qui q̃tũlibet expulses q̃tũlibet lanies. q̃tumlibet vellices nõ expgiscitur. Propulso de quo supra.

¶ Pulto. tas. idem quod pulso, fitq; a supio pultũ quo antiqui vtebantur. Plaut. Pultando confregi fores. Teren. Cesso iam pultare ostium?

¶ Pulsus est ille vbi coniungitur manus lacerto. Ply. Arteriaꝝ pulsus in cacumine membroꝝ euidens maxime index morboꝝ in modulos: legesq; metricas p ętates stabilis aut citatius: aut tardius. Idem alibi pulsũ pcussum appellat. Nam vitę gubernacula tenet et ictu crebro aut languido valitudinẽ indicat. Nam. lib. vij. sic ait. Venaꝝ inęquali aut formicante pcussu. Sed hoc ex arterijs est.

¶ Pumex. lapis cauernosus qui ad corpora leuiganda laudatissimus est. Virg. lib. xij. Ut cum latebroso pumice pastor. Catul. fœm. gñe ptulit. Pumices pcipui sunt in ęolijs insulis. Probatio eoꝝ est in candore ac minimo pondere. & vt maxime spongiosi atq; aridi sint ac teri faciles. Nec in fricando arenosi.

¶ Pumicosus. a. um. quod pumicis vel naturam vel similitudinem habet. Et pumicosus dicitur locus pumicibus plenus.

¶ Pumico·as.pe.cor.pumice polio.leuigo. Tibul. Pumicet & canas tondeat ante comas. Unde pumicatum pumice politū.

¶ Pumilis.pen.cor. puus nanus. Col.lib.ix. pumileos aues nisi quē humilitas earū delectat.nec ꝓpter fœcūditatem nec ꝓpter aliū redditū nimiū ꝓbo.

¶ Punctus ꝙ nisi deprauate barbareq̃ dicitur in neutro Sene.punctū est & adhuc puncto minus quod incolimus. Ply.lib.ij.non aliud est terra vniuersa q̃ mūdi punctus. Tradunt Geometrę pūctū esse corpus indiuiduū in quo neq̃ longitudo neq̃ latitudo: neq̃ altitudo dep̄hēditur: & ob incōp̄hensibilē breuitatē sui in ptes diuidi nō posse.quod ꝓtractū lineā efficit.i. corp⁹ vnius dimensionis. Longū enim est sinē lato & duob⁹ punctis ex vtraq̃ pte solam longitudinē terminantibus continetur. Hanc lineam si geminamus alterꝫ corpus efficitur quod duabus dimēsionibus extruitur lōgo latoq̃ sed alto caret. punctis quattuor continetur p singulas.s.lineas binis. Et hoc greci. ἐπί πεδον. nostri planū siue sup̄ficiem vocant. Quandoq̃ tamen pūctum sumitur ꝓ tp̄is vel horę momento. Ci. Cecinnę. Itaq̃ ne punctum q̃dem tp̄is in ip̄a fortuna fuisse.quādoq̃ ꝓ minima cuiusq̃ rei pticula. Idē ꝓ Plancio. Nā ꝙ questus es plures testes te habere de volitiua q̃ q̃ in ea tribu puncta tuleris. Quandoq̃ ꝓ suffragijs & fauore.quoniam veteres suffragia non scribebant. Sed puncto notabant. Unde expuncti dicebant̄ viles eiecti siue fauore priuati. Hora. Omne tulit punctum qui miscuit vtile dulci.hoc est sol⁹ suffragia iudicū tulit q̃ & vtile & dulce scripsit: quoniam ꝓdesset & delectaret.

¶ Punctim.aduerbium significat p pūctiones inflictionesq̃ gladij.siue pungendo.

¶ Pungo.is.pupugi vel punxi.punctum non soluꝫ de ferro sed de quacunq̃ alia re dicit̄. Uar. Admota aspis cum pupugerit si non occidat sciat ex psillorꝫ eē stirpe. Hiero.ad Marcellā. Audiuisti tertius de beatę memorię lea aliqua dixeramus.illico pupugit animū. Huius cōposita sunt. Compungo.quod est totū pungo ferio seu signo. Cice.lib.ij.offi. Ad eam ex epulis in cubiculū veniens barbarū & eum quidem vt scriptum est compunctū notꝭ thraicijs districto gladio iubebat afire.i.signatum vel pcussum. Unde sequitur. O miserꝫ qui & barbarum & stigmaticū fidelīorē putaret q̃ coniugem. Expūgo foras mitto. Persi. Quem primus heres Impello expungam. Cornutus. Proprie expuguam.i.foras mittam. Tractuꝫ a militibus qui expuncti dicunt̄ dū e militia mittuntur. Repungo.de quo alibi.

¶ Punio.is.iui.itum. Quod & pœnio.dicitur quasi pœna afficio. Hinc Impunitus non punitus. Sal. Impunitos eos dimisere. Impunitas.

¶ Punicus.a.um.p.cor.quasi pœnicus a pœnus qui a pœnicia detracta aspiratione. Uirg. Punica regna vides. Et punicus color: siue puniceus qui est coloris rubentis quę grece phœnicos dicit̄. Hora. Puniceis inuecta rosis. Nam exupantiā ruborisq̃ splēdorē teste Gellio significat. Punica mala granata quę hoc cognomē sibi circa carthaginē vendicarunt vbi & multa & insignia nasci p̄hibentur. Granata dicūtur a granis quibus sūt referta.

¶ Pupus: puer puulus tenerior pupa puellula. Uarro Mammā lactantis sugentem pascere pupū Auso Barbara q̃ latias vincis alumna pupas. Mar. Pupā se dicit Gellia cū sit anus. Et a similitudine pupa quoq̃ puula puellaris imago dicitur. Uar.in origo. Itaq̃ breui tēpore magna ps in desyderiū pupaꝝ & sigilloꝝ veniebat Mons aūt fuit veteꝝ puellarū puula q̃dam puellaria simulachra ex litheo insuere: deinde tomēto infarcire: tum vestibus amicere. Has ꝟgines pueritiam egressę Ueneri tanq̃ ꝟginitatis suę insignia condonabant: vt faustū futuꝝ matrimoniū cederet. Unde Pers. Dicite pontifices in sacro quid facit auꝝ? Nēpe hoc quod Ueneri donatę a virgine pupę.

¶ Pupulus & pupula diminutiua a pupus & pupa. Catul. Dep̄hendi modo pupulum puellę.

¶ Pupillus similiter.a pupus deriuat̄ ꝓ impube qui desijt esse in patris potestate. vel morte vel emancipatione. Hiero. Pupillus dicitur qui non habet patrem. Orphanus qui nec patrem habet nec matrem.

¶ Pupilla.a pupa diminutiuū sicut & pupillus ꝓ mare Et pupilla ps oculi pua in media cornea sita in qua vis speculi redditur. Et sic est diminutiuū a pupula. Oui. Suspicor et fama est oculis quoq̃ pupula duplex. Et Ply.lib.xj.scribit absolutam vim speculi i oculis vt tā pua illa pupula totam imaginem reddat hominis.

¶ Pupula. Uide in dictione pupilla.

¶ Pupulum: vrbs est a latere meridionalis sardinię.

¶ Puppes & puppis: vtroq̃ modo dicitur ꝓ naui. Ouidius de pon. Dum mea puppis erat valida fundata carina.

¶ Purpurissū color factitius quo genas oblinunt mulieres porphyra a grecis a nostris purpura hinc porphyriacus purpureus. Ouidius et porphyriacis figere labra genis.

¶ Purgo: as.mundo quasi purem ago. Hoc est educo Col.lib.iij. Itaq̃ cauatū foramen cū purgauerim⁹ vndiq̃ ad rasos surculos inserim⁹. Terē.in adel. Pisces cęteros purga dromo: cōngrū istuꝫ maximū in aqua sinito ludere paulisp. Per translationē purgare significat excusare. Ideꝫ in eu. Sed heus tu purgen ego me de istac thaidi ꝙ eam me amare suspicata est? Purgari rationes dicuntur quando deciduntur sup̄flua aut obstantia collatione facta accepti & expensi. Huius verbi composita sunt. Depurgo. Expurgo pfecte mūdo: seu palam excuso. Col lib.ij. Cū rursus amplior messis puenerit quicquid exteretur capisterio expurgādū erit. Idem libro.v. Delaballa conuenit expurgari quicquid emortuū est: deinde falce radi viuotenus. Terenti⁹ in ecy. Quod me accusat nunc vir sum extra noxā sꝫ non facile expurgari ita animū induxerūt socrus omnes eē iniquas. Perpurgo valde purgo. Cato de re ru. Aluū mouebit & postridie ppurgabit sine piculo. Repurgo rursus purgo. Lactan.lib.iiij. Pollutos & asꝑsos maculis repurgabit.

¶ Purgamen seu purgamētū sordes q̄ ex re aliqua immūda & lurida tergitur & repurgatur. Grece peripsima dicitur. Col.lib.j. Sterquilinia quoq̃ duo sint. Unū q̃d noua purgamenta recipiat & in annū conseruet alterū ex quo vetera vehantur.

¶ Purus.a.um.mundū sine sorde. Hinc pura vestimēta a veteribus dicebantur q̄ sacerdotes ad sacrificia sumebant.i.non obsita non fucata: non maculā habentia Et pure lautū quod aqua pura lotū erat. Et puꝝ auruꝫ quod expurgatū coctumq̃ esset. Ulpi. Puꝝ locum esse diffinit qui nec sanctus nec sacer nec religiosus est. Huius contrariū est Impurus quod modo sordidū contaminatūq̃ significat. Ci. E multis illum ingenuis: q̃ multis matribus familias in illa tetra atq̃ ipura legatione vim attulisse existimetis? Modo improbuꝫ. Te

ren. mei loci atq3 ordinis hominem haud impurum

¶ Puritas. z immundiciam: z inanem simplicitate3 si=
gnificat. Cuius contrariũ est impuritas: turpitudo seu
improbitas.

¶ Puro. as. purũ facio quasi purem extraho. a quo De
puro penul. ꝓdu. Unde depuratum dicimus mundatũ
Suppuro de quo loco suo.

¶ Purulentus. a. um. quod sanie plenum.

¶ Purpura piscis ex conchaꝝ genere. annis septẽnis
viuens. Congregatur uno tempore: mutuoq3 attritu
lentorem quendam veluti cęre emittit. Sed nobile3 il
lum succum ad tingendas vestes in medijs faucib⁹ ha
bet. Reliquo tp̃e fere sterilis cũ vita succum emittit. Et
ideo viuas cape oportet. Hic purpureus color dicitur.
qui nigricantis rosę splendore. sublucet cęteroꝝ oi3 co=
lorum gratissimus z tingendis vestibus maxime expe
titus. Hinc purpureę vestes dictę sunt tyrię. a loco vbi
purpura fit. Purpureus tamen niger color est pręcipue
de mari quod ex altitudine nigrũ accipimus. Uirg. lib.
iiij. Ge. In mare purpureũ violẽtior influit amnis. In
de purpurascit. i. purpureũ fit. Cice. li. ij. aca. Quid ma
re nonne cęruleũ: aut eius vnda cũ est pulsa remis pur
purascit? Am. Quid igitur describã purpurascẽtes vio
las: candida lilia: rutilantes rosas? Sciendũ autem est
vt Uicer. inq̃t: purpura ꝓ folijs ꝓpinq̃tate colorem ha=
bet. Et puniceũ quidẽ ꝑcreat aphrica. i. quasi violaceũ
colorem Tyros aũt rubeũ. Purpura in violę colorem
tendens violacea dicitur. Cor. nepos. Me iuuene viola
cea purpura vigebat. Accipitur quandoq3 purpureus
ꝓ pulchro. Uirg. Et ꝓ purpureo pœnas dat scylla capil
lo. Purpura a pelago pelagia appellatur.

¶ Purpureus: a. um. quod est totũ ex purpura. Purpu
ratus. a. um. quod est purpura ornatũ. Unde purpurati
leguntur: ij qui apud principes dignitate ãteirent. Ci.
lib. j. tuscu. Istis q̃so inquit ista horribilia minitare pur
puratis tuis. Hiero ad Saluinã. Deinde purpuratoꝝ
ꝓpinquus socius cõsobrinus ijsdẽ cũ ambobus studijs
eruditus non est inflatus in supbia3: nec cęteros homi
nes adducta fronte contempsit. Inuenitur tamẽ quã=
doq3 purpureus ꝓ purpurato. Hora. lib. j. ca. Et purpu
rei metuunt tyranni.

¶ Purpurarius. a. um. qđ ad purpurã ꝑtinet: vt offici
na purpuraria in qua purpura fit. Ply. Alteru3 genus
eius est in purpurarijs officinis.

¶ Purpurissum: genus coloris factitij quo vtuntur pi
ctores. z cũ purpuris ꝑiter tingitur. Plyn. lib. xxxv. Et
reliquis coloribus quos a dñis dari diximus ꝓpter ma
gnitudinẽ p̃tij ante omnes est purpurissime creta argẽ
taria cũ purpuris ꝑiter tingitur.

¶ Purpurissa color qui bombyci mistus mulierum ge=
nas tingit.

¶ Purpurisso. as. purpurissa ĩficio. Plau. in tru. Istas
buccas tam belle purpurissatas habes.

¶ Pus puris. ge. mas. sanies est z quicunq3 humor ĩ pu
tredinem versus. Hinc Purulentus. a. um. qđ est sanie
plenum. Hier. ad Oceanum. Quotiens lauit purulen
tam vulneꝝ saniẽ quam alius aspicere non audebat?

¶ Pusio. puus puer. Ueteres enim pusum z pusam ꝓ
puero z puella vsurpabant. Cice. ꝓ Cęlio. Et ꝓpter no
cturnos quosdam manes metu tecũ sep pusio cũ maio=
re sorore cubitauit. Capitur tamen fere semꝑ ꝓ mascu
lo scorto.

¶ Pustula est species occultę vomicę: siue tuberculũ ĩ
summitate cutis nascens. Mar. Feruida ne trito tibi
pollice pustula surgat. Exornet docile3 garrula plectra
lyram. Gręci pustulas vocant phlyctenas quaꝝ tria sũt
genera. Exanthemata q̃ Ply. eruptiones pituitę: ali=
quando papulas vocat. Psydracion paulo durius est:
ac subalbidũ z acutũ. Epynyctę pustula subliuidũ modi
ce humescens z plana sanguinis in tybijs z pedibus fe=
re noctu maxime infestans a quo nomen.

¶ Pustulatũ argentũ a pustulis dicit̃ quę in argẽto cę=
lato in asperitudinẽ quandã excisę visũtur: sicut pustulę in
corpꝰe oriũtur similes illis pustulis quę ex veruca vel su
dore nascuntur.

¶ Pusula est tumefactio illa leuis quę in coquendo pa
ne solet assurgere quã Festus hetan quoq3 vocari scri=
bit q ꝓ re nullius ꝑcij ponitur. Pusula etiam morbi ge
nus qui alio nomine dicit̃ sacer ignis. Col. lib. viij. Est
etiã insanabilis sacer ignis quã pusulã vocant pastores
Hinc Pusulosus. qui eo morbo laborat. Idẽ ibi. viua3
pecudẽ q̃ fuerit pusulosa resupinã obruamus.

¶ Pusillus diminutiuũ est a pusio. i. puul⁹. a quo fit ali
ud diminutiuũ pusillulus.

¶ Pusillanimis: qui est pusilli animi. que3 gręci Micro
psychon dicũt. a quo pusillanimitas.

¶ Puteal p̃toris tribunal vel subselliũ dicit̃. Hor. Foꝝ
Putealq3 libonis mãdabo siccis. Pers. Si puteal mul=
ta caut⁹ vibice flagellas. Et puteal. quo cooꝑit̃ puteus.

¶ Puteus. q̃ ꝑpetuas habet aq̃s: vt docet Augu. z de
viuo fonte manantes. Dict⁹ q putcat dũ cauat̃. Cister
na est q̃ refrigerat aquas suas externas z aduentitias
possidet. Hui⁹ diminutiuũ est puteol⁹.

¶ Puteolus ciuitas campanię. ab aquę calidę putore
dicta: vt inquit Festus: licet alij putent a multitudine
puteoꝝ earũdem aq̃ꝝ gratia factoꝝ. Hęc etiã vocata ẽ
Dicęarchia a iustitia administrationis z gubernatiõis
a samijs condita vt voluit Euse. eo tp̃e quo Tarquinij
a bruto sũt expulsi. Hinc fit puteolan⁹. a. um. Ci. Ther
mo. Cluui⁹ puteolan⁹ valde me obseruat.

¶ Puteanus. a. um. qđ ex puteo est. Unde aquã putea
nã dicim⁹. Ply. lib. xiiij. Deinde q̃rtũ expssere adijciũt
vinacijs aq̃ puteanę. vt z secundariũ passio faciat.

¶ Putealis z hoc puteale eiusdẽ significationis. Oui.
Ut quo dux pœnus mersit putealibus vndis.

¶ Putear⁹ q̃ puteos fodit. Plyn. Depssis puteis sul=
phurata vel aluminosa occurrentia putearios necant.

¶ Putor fœtor.

¶ Puteo. es. tui. fœteo. z mali odoris sũ. ꝓducitq3 pri=
mam syllabam. Hor. Putet ap rhombusq3 recẽs. Per.
Nec inuideas q multa fidelia putet in locuplete penu.
Hinc putesco mali odoris fio.

¶ Putidus. a. um. pe. cor. z putulentus. a. um. qđ ẽ ma=
li odoris Ci. Putidas ac pecuinosas aures. Noni⁹. Pu
tidũ nõ solũ ab ore fœtido z graui qđ narib⁹ ꝓbet̃: sed
etiam quod aurib⁹ triste insuaue austeꝝ rancidũ puti=
dũ dici posse auctoritas vetustatis admisit. Hinc puti=
diusculus diminut̃. Ci. Cęsari Sum⁹ enim putidius=
culi q̃s ꝑ te vix licet: verũ vt video licebit.

¶ Putris z hoc putre quod est corruptum ac resolutu3
Uirg. lib. xj. Quadrupedũ putrẽ cursu quatit vngula
campum. Ide3 lib. j Ge. Et zephyro putris se gleba re
soluit. Sup quo Ser. Putris gleba solubilis. Col. lib.
ij. Idem pinguis ac putris quia cũ plurimũ reddat: mi
nimũ poscit. Et quod postulat exiguo labore atq3 impẽ
sa conficit. Hinc putridus. a. um. z putredo. inis.

¶ Putreo. es. marceo z in pus soluor. Pacu. Q̃q3 an=
nis z ętate hoc corpus putret.

¶ Putresco.is.putridus fio. Col.lib.ij. Ut herbarum culmus ceterisq; rebus immista putrescant: quod vernacula lingua dicimus masrare. Idem in eodē. Totum sterquiliniū rastris pmisceri oportet: quo facilius putrescat & sit aruis idoneum. Huius cōposita sunt Computresco. Hiero.in exo. Et computrescēt aquę. Imputresco intus resoluor. Col.lib.vij. Nam animal ipsū oleo mersum necatur: et cum imputruit conterit.

¶ Putrefacio resoluo. Colu.lib.iiij. Per aptam vitis medullam nimius humor trahitur. ideoq; truncū cauat vnde formicis aliisq; animalibus q̄ putrefaciunt crura vitiū latebrę pbentur.

¶ Putisco putidus vel mali odoris fio. Cice.lib.v. de fini. Non inscite illud dictum videat insuauem animuz illi pecudi datum p sale ne putisceret.

¶ Puticuli sunt appellati a puteis: q ibi cadauera i puteis obruerentur: vel ab eo q in his corpa putescerent. Romę vltra exquilias fuit locus publicus dictus puticuli: qm̄ illic erat cōe sepulchrum miserę plębi.

¶ Puto.as. pprie significat falsa supflua & infructifera ex quacunq; re a veris & fertilib⁹ reseco & purgo & deputo. Hinc putari arbores dicunt. Col.lib.ij. Neq; arent: neq; vitē aut arborē putent. Unde arborū purgatores putatores dicunt. Et putari ratio dicit in qua sentētia pura sit. Hinc factū est: vt putare p cogitare & consyderare capiatur. Cogitādo enī resecamus mente quę falsa aut inutilia sunt. Et qđ veꝝ ac bonū est: huic cogitando heremus. Unde putare rem dicit quod est disputare de re: & declarare quid res ipa velit. Ter. Mitto maledicta omnia: rem ipam putemus. Interdū sumit putare p colligere conferre. Plaut.in aul. Putatur ratio cū argentario. Interdū aptare Titi. Da pensam lanaz q̄ non reddet tpi putatam recte facite vt multet malo. Interdū ęstimare iudicare. Ter.in an. Recte putas. Ambro. Subrepunt etiam fabulę frequēter de sęculo ac voluptatibus: claudere aures nō potes pphibere putatur supbię i.attribuitur si casus datiui est: vel ęstimatur si gti. Cōposita sunt Amputo: a quo pamputo. Cōputo deputo: disputo: exputo. Imputo quod est quasi intus annumero compenso. Hiero.in leui. Si plures fuerint anni qui remanent vsq; ad iubileū secundū hos reddet & pciū si pauci ponent rationē cū eo iuxta annoꝝ numerum & reddet emptori qđ reliquū est annoꝝ quibus videlicet: seruiuit mercedibus iputatis. Et iputare ē adscribere attribuere & culpā dare. Idem in plo. Thob. Arguūt.n.nos hebręoꝝ studia et imputant nobis contra suum canonē latinis auribus ista transferre. Aug. Quod pstat ventri imputat pietati. Imputatus vero a.um. p non amputato sumitur. Interputo in mediuz puto. Col.lib.iij. Rosam fructicibus ac surculis disponi p plusculos pedales conuenit p idem tempus quo & viola: sed omnibus annis fodiante Cal.martias & iterputari oportet. Hoc modo annis multis pēnat. Opputo circūputo. Ply.lib.xvij. Opputatur autē quicquid primo tulit fructuz. Perputo pfecte puto dedaro: & vti dici debet pfero. Plau.in cal. Nunc opam date vt ego argumētū hoc vobis plane pputē. Reputo rursus seu sępe puto retracto: quod dicimus rogito seu multū cōsydero ac mecum voluo. Lact. Cogitanti mihi: & animo meo sępe reputanti priorē illū generis humani statuz & mirū piter & indignū videri solet. Sal. Cū sentētias nōnulloꝝ ipe mecum reputo. Liui.lib.j. Qui sis: nō vnde natus sis reputa.i.bene consydera. Et reputare est cōputare. Vlp. Item sumptus litis tutor reputabit: & viatica si ex officio necessarie habuit aliquo exire vel pficisci. Supputo: calculo: numero. Hiero.in plog.lib.Re. Quomodo igitur vigintiduo elementa sunt p quę scribimus hebraice omē quod loquimur & coꝝ inditio vox humana cōphendit: ita vigintiduo volumina supputantur quibus litteris & exordiis in dei doctrina tenera adhuc & lactens viri iusti eruditur infantia.i. numerantur. Idem. Salomonis quoq; in fine pūerbia eiusdez alphabetis vel incisionibus supputant.i.cōscribuntur: vel exprimūtur. Aliquādo Supputare examiare. Idē ad hebr. ędificaturus turrim futuri opis sumptus supputa. Et omnia habent pecor.

¶ Putamen reꝝ purgamentū. Naz quicquid ex aliqua re pijcitur putamen appellatur. Plau.in cap. Nucleuz amisi reliqui pignori putamia. Cypria. Imperitus ē medicus qui tumentes vulneꝝ sinus manu pcente contrectat: & in altis recessibus visceꝝ virus inclusū dū seruat exaggerat. Apiendū vulnus est & secandū & putaminibus amputatis medela fortiore curandū. Vociferet et clamet licet & conqratur ęger impatiens p dolorē: gratias agit postmodū cū senserit sanitatem.

¶ Putus.a.um.idem quod purus. Unde putum argētum: id est purgatum. Iuue. Pauca licet portes argenti vascula puri.

¶ Putitius p stulto a Plau.ponitur.

P ante y

¶ Pyctas: gręci vocant pugiles. Lāpri.in helioga. Gladiatores ante conuiuiū pugnantes sibi & pyctas frequenter exhibuit. Hinc pyctale p certamine. Ser. Pyctale certamen appellat pugnā cęstuū. Hic Col.lib.ix. Gallinaceum in certaminibus galloꝝ pugnacē pycten vocat. Non rixosaꝝ auiū lanistę cuius plęrūq; totū patrimoniū pignus alee victor gallinaceus pyctes abstulit.

¶ Pyga dictio gręca significat extremā ptem tam anteriorē q̄ posteriorē. Hinc est q membrū & nates significat. Truci.n.extremū vtrūq; est. A quo fit vbū πουζω. Unde apđ Mar. vetus legitur epigrāmatis inscriptio philopygista: q̄ voces pluribus vbis apiendę non sunt ab eo qui se religioni dicauerit.

¶ Pygargus: capra q̄dam syluestris nō dissimilis damis. Ply.lib.x. p quodā aquilaꝝ genere accipit. Secūdi generis inquit pygargus i oppidis & in campis albicante cauda: ex πυγη nates & αργοσ album. Sunt q̄ putent esse herodioꝝ genus: quę ales adeo coitu infecta est: vt cū vir cū muliere coire velit acri dolore oculorū vtrinq; soluantur ac morientiū pene similes abeant.

¶ Pygmachia cęstuū pugna πυγμη enī cęstus dicitur.

¶ Pygmachus pugil.

¶ Pygmęi vt lib.vij.scribit Ply. Populi in extrema pte montiū indię habitantes salubri cęlo sempq; vnāte qui ternos dodrantes non excedunt πυγμη enim cubitus dicitur. Aug.lib.xvj.ci.dei. Alios statura cubitales quos pygmęos acubito gręci vocant: pugnant cuz gruibus: sed vincuntur. Hoꝝ mulieres quito āno pariūt & senescūt octauo. De pygmęis. Iuue. loquitur satyra xiij. Ad subitas thracū volucres nubēq; sonorā Pygmęus paruis currit bellator i armis. Mox impar hosti raptusq; p aera curuis. Unguibus a sęua fertur grue si videas hoc Gentib⁹ i nostris risu quatiere: sed illic Cū q̄ eadem assidue spectentur sīla ridet Nemo vbi tota cohors pede non est altior vno.

¶ Pylemenes dux paphlagonum qui ad auxiliũ troianorum pfectus est. Et pylęmeneus a poetis dicitur.

¶ Pylene ętolię oppidum. Papi. Sensit scopulosa pylene Pleta q̃ cognatis auibus meleagrea pleuron.

¶ Pylos oppidũ iuxta thessaliã a Neleo cõditũ vnde Nestor dictus est pylius. Ouid. Illius attractu pylius iuuenescere posset. Sunt & alię duę ciuitates hoc noĩe.

¶ Pyr latine ignis: a quo multa p compositionẽ fiunt. Et pyr oliuę nucleus q facile ignem conciptat.

¶ Pyra lignorum congeries. Vir. Innumeras struxere pyras. In his cremari corpora antiqui consueuerunt.

¶ Pyrrha deucalionis vxor de qua Iuue. Et maribus nudas ostendit pyrrha puellas. Est & hoc nomine caricę ciuitas iuxta Myrtoum pelagus.

¶ Pyrrhus latine flauus: siue rufus. Quo nomine dicti fuere Achillis filius: & Epirotarum rex: qui bellũ cũ romanis gessit: eo q rufi essent.

¶ Pyrus arbor pyrum fructus dictum q ad similitudinẽ pyramidis e lato tendat in acutũ flammę similitudinẽ reddens. Cuius diminutiuũ pyrulũ protulit. Aug. lib. i. conf. Nam hęc ipsa sunt quę a pedagogis et magistris a nucibus & pyrulis & passeribus ad pfectos & reges aurũ pdia mancipia. Pyros etiam latine frumẽtum dicitur.

¶ Pyratum genus potionis quod ex pyris factum creditur & loco vini sumebatur. Hierony. cõtra Ioui. Timotheo dolenti stomachum vinum suadet bibere non pyratiuum.

¶ Pyrrhica cę. siue pyrrhice es. saltatio gręcanica quã pyrrhus in creta primus istituit: vt li. vij. scribit Stra. lib. x. docet pyrrhicã repertam fuisse a pyrrhico p iuuenibus ad disciplinã militarẽ exercendis. Plato. li. vij. de legibus. Motus pyrrhicos imitatur flexus corporum quibus tela plagęq vitantur. Sue. de Cęsa. Pyrrhicẽ saltauerunt asię bithynięq principiũ ludis.

¶ Pyrrichius genus pedis qui constat ex duabus syllabis breuibus dictus a pyrrho qui primus victoria potitus frequentibus pyrrhichijs laudatus sit.

¶ Pyrausta: apud Aristotelem vermiculus est quẽ et cleron vocat aranei specie nocentem fauis.

¶ Pyralis pẽnata bestiola magnitudie muscę ex igne pueniens. Unde et nomen a quibusdã pyrausta appellatur. Q̃diu est in igne viuit: cũ euasit longiore paulũ volatu tunc emoritur.

¶ Pyramis idis: moles maxima quadrata ita constructa: vt e lato in acutũ tendat in formã flammę q̃ latior surgẽs in acutũ desinit: quales romę adhuc extant duę iam vetustate fatiscentes. dicta pyramis q flammę similitudinẽ hẽat: vl' a lapide pyropœcilo qui & thebaic⁹ ex quo ędificabatur ab ignea quadã varietate. πυρ. n. ignis dicitur ποικιλοσ varius. Pyramidẽ nostri metã vocant: q termini eorum qui a metiendo .i. mensurando metę dicunt forma pyramidũ ędificari solent: atq ea figura pyramidalis vocatur. Erant pyramides in ęgypto structę ex quadratis lapidibus admirãdę fastigiatę, vltra oẽm excelsitatẽ quę manu fieri possz: vt scribit Solinus: & sub eis sepulti reges. Excogitatę primum a regibus ęgypti: ne plebs esset ociosa: vel ne pecuniam successoribus relinquerent.

¶ Pyramus. pe. cor. pprium adolescẽtis mẽphitici nomen: qui Tisbes amore ardens seipm interemit. Hoc nomine etiam dict⁹ est fluuius instar nili limũ deferẽs: qui magnã cilicię ptem adiecit. De quo extat illud oraculum. Tunc erit vndisonus late cũ pyramus olim littora pfundẽs cyprium labetur in almam.

¶ Pyrrho nomẽ pprium philosophi: a quo philosophi pyrrhoni dicti: quos gręco cognomento σκεπτικους. id est consyderatores appellant. Nihil enim decernũt sed in q̃rendo semp considerandoq sunt. Ac nec videre quidẽ plane quicq̃ neq audire se putant. Atq ita veritatem incõphensibilẽ videri. Iidẽ αποριτικοι .i. ambigentes dicuntur: quoniam nihil affirmant & de omnibus ambigunt. Hic patria Elidẽsis fuit. Primo pictor deinde Anaxarchi discipulus. Vixit annos ferme nonaginta.

¶ Pyropœcilus genus lapidis: de quo in dictione pyramis dictum est.

¶ Pyręus athenięnsium portus cui vrbs coniungebatur muro pertracto et oppidi i modũ duorum crurum: ob aduentantiũ multitudinẽ semp feruens: vel a pyreo promontorio q radijs solis exuritur. Pireus vero cuz i latino nomen est viri pprium.

¶ Pyrous: nomen vnius ex equis Solis: quasi igneus Nam q̃tuor esse phibentur. Pyrous scilicet Aethon. Phlegon Eous. Sunt qui declinent. Pyrois. entis. sicut Simois entis.

¶ Pyragmon απο του πυροσ και ακμονοσ. Nam pyr ignis ακμων incus qui nunq̃ a calenti incude discedit.

¶ Pyrolabes q ea quę ignita sunt capiat.

¶ Pyrodes Cilicis filius. qui primus e silice excussisse ignem dicitur quemadmodum asseruasse in ferula prometheus.

¶ Pyrobolla: malleus q ignita pcutiat.

¶ Pyrene nomen: puellę bebricis filię in pyreneo monte ab hercule compssę atq a feris laniatę & ibi sepultę. Qui mons quoq a poetis pyrene nuncupatur. Syli. Pyrene celsa nimbosi verticis arce Diuisos celtis late pspectat iberos. Tibul. Non sine me est tibi pt⁹ honos: tua bella pyrene. Testis et oceani littora sãtonici. Hic mons hispanię galliã ab hispania diuidit. Ab exortu ęquinoctiali in occasus brumalẽ porrectus a crebris fulminũ ignibus. vel απο του πυροσ .i. igne. Nam vt scribit Diod. lib. vi. Syluę in pyreneo frequentes iniecto a pastoribus igne prisci. temporis flagrauerũt. Hinc pyreneus. Sylius a pyrene puella pyreneũ saltũ dici autumat. Dicit autem mons ipse pyrene & pyreneus mõs. Pyrene etiam fontis nomen fuit: vt inquit Plyn. lib. iiij. in Acrocorintho musis dicatus. Cuius meminit psi. & Plau. in aul. Inter bibere sola si vino scateat corinthiensem fontẽ pyrenea põt. Sta. li. i. syl. Nec cõscia detur pyrene largos potius mihi gurges inhaustus.

¶ Pyrenes. pe. pd. sunt cerasorum ossa seu baccę: vt apd Ari. lib. ij. meteororum in fine. vbi sic legit γινεσθαι τω εχολι... οιον οι πυρηνεσ οι εκ των δακτυλων πηδωντεσ.

¶ Pyria vrbs Insulę Lesbi. Pyriasis latine fomentum dicitur.

¶ Pyrgus latine turris dicitur q fulgureis ignibus ferire turres consueuerunt. A cuius similitudine pyrg⁹ etiam vasis genus dicit cauitate sesili quo coniecti tali agitatiq mittunt anteq̃ in alueolũ emittant. Hora. Mitteret in pyrgũ talos: cuius effigies instar turriculę est: vnde nomen mutuat. M. Turricula latino vocabulo vsus est. Persius orcam dixit. Scire erat in voto damnosa canicula q̃tũ raderet angustę collo nõ fallier orcę. Hęc est illa turricula siue pyrgus quę alio nomine fritillus dicitur a poetis. Unde Porphyrio dicit pyrgũ significare quod nos fritillum dicimus in quo coniectę tesserę agitatęq mittuntur. Iuue. Paruoq eadem cinq

mouet armo fritillo. Quibus verbis clare fit de turricula dictum esse non de tabula lusoria: que lata et spaciosa esse consueuit et q̃ alueus siue alueolus: siue latrucularia tabula dicitur. Pyrgus etiam militaris ordo dicit̃ et turma equestris. Sunt qui pyrgũ dicant ἀπὸ τοῦ πυρὸς quia tendat in acutum.

¶ Pyrga testiculorum bursa. Pyrgum Thuscie oppidũ: quod e pyrgi numero populi dicitur. Vir. Et pyrgi veteres intempestęque grauisce.

¶ Pyrgobaris: turris vel domus in modum turris edificata.

¶ Pyrgoteles. pe. cor. ppriũ nomen gemmarum sculptoris nobilissimi adeo vt Alexander macedo dictũ fecerit ne imagines sue ab alio q̃ a pyrgotele sculperentur.

¶ Pyretra herba medicinalis quã vulgo nũc draconẽ vocant linguam adurens et mordicans. Eius folia iacet tarijs pbantur radice vtunt̃ pigmentarij. Pyretrum Macer vsurpat. Est pyretrũ calidũ siccũque et quartus in illo est gradus. excutiat dẽtes si frigidus humor Masticet hec patiens: teneatque diutius ore.

¶ Pyretus febris ab incendio appellata: quemadmodum apud nos febris a feruore.

¶ Pyrites lapis: q plurim⁹ illi ignis sit: hũc nos ignarium dicimus: quidã etiã viuũ vocant qui a clauo vl' altero percussus lapide scintillas edit. Aug. li. xxj. ciui. dei. Pyritem lapidẽ psicũ tenentis manũ si vehementius pmatur adurere: propter quod ab igne nomẽ accepit. Preterea lapis molaris pyrites vocatur: q in eo quoque ignis conspiciatur. Est et alius pites erio similitudine in Cypro reperiri solitus: et circa Acarnaniã: cuius vsus in medicina non puus est.

¶ Pyricauta latine Ambusta dicuntur: hoc ẽ adustiones et adusta.

¶ Pythagoras nomen philosophi: de quo dictũ ẽ. Mente deos adijt et que natura negauit: Visibus humanis: oculis ea corpis hausit. Hic in italia in ea pte que magna grecia dicta est maximã iuuenũ multitudinẽ philosophiam docuit: vbi vice numinis cultus est. Ex quib⁹ Archita Tarentinus Alcmeon crotoniata. Hyppasis metapontinus Philolaus crotoniata maxime floruerunt: qui dicti sunt pythagorei et italica philosophia que a pythagora defluit. Dict⁹ pythagoras q vera pythio non minus loq̃retur. Venit autem in italiã Tarquinio superbo regnũ obtinẽte. Ferunt pythagorã ab egyptijs sacerdotibus ceremonias potentiasque numerorum admirãdas vices geometrie: solertissimas formulas: a chaldeis syderalẽ scientiã planetarum et stellarum status ãbitus effectus i genituris hominũ didicisse. Cui bragmanes Indorum philosophi pleraque philosophie documenta cõtulerunt. Hic leges dedit italis apud crotoniatas et metapontinos cuius non minus sexcentis discipuli erant qui noctu ad eũ audiendũ confl uebant.

¶ Pythagorei dicti sunt qui sectam pythagore tenẽt.

¶ Pythagoriste qui vitam pythagore sequuntur.

¶ Python serpens ἀπὸ τοῦ πύθω quod putredo quoniã ex putredine terre post diluuiũ deucalionis natus sit. Et est tã mas. q̃ fe. generis. Claudi. Ceruleus tali pstratus apolline python. Tibul. Ubi delphica python. Hic Apollo pythius.

¶ Pythius cognomen Apollinis a pythone dracone quẽ ipse in prima infãtia sagittis interfecit: numinis nutu immissũ secundũ poetarum fabulas. Alij ἀπὸ τοῦ πυνθάνεσθαι: quod est interrogare et consultare. Inde vaticinantes phebadeo pythie cognominantur: vt scribit Stra. lib. ix. Alij ab πύθειν putrescere: q nunq̃ sine vlcalons efficitur.

¶ Pythia orũ. ludi Apollinares qui in apollinis honorem sunt instituti.

¶ Pytiocampe sunt eruce venenate in pino nascẽtes. Unde et nomen mutuantur. Grece enim πίτυς vocat̃ pinus. Unde et pytiuse insule a grecis dicte a frutice pineo monumentis scriptorum inclyte. Campe vero significat brucũ: siue erucã a flexura q̃ dicitur Campe. Ply. lib. xxiij. Usus contra pinorum erucas quas pytiocampas vocant. Col. lib. xj. Bestiole que a nobis appellantur eruce campe nominantur.

¶ Pytisma pytismat. leuis sputi irroratio ab πτύζω: quod est sputo leui et crebro irrorare. Sunt qui scribant ptysma cũ y in secũda ab πτύειν spuere. Juue. Qui lacedemonium pytismate lubricat orbem. i. qui lubricat anulum sputo.

¶ Pyxis pyxidis grecum nomẽ est a buxo quod grece pyxon: latine buxolũ vasculũ e buxo. q̃q̃ et ex alia materia dici possit quoniã ex eo ligno fieri cepit. Nam vt docet Quintil. lib. viij. Pyxides cuiuscunque materie sunt quarum vsus varijs rebus est accommodatus. Ply. lib. xvij. Humor inest pyxis ferrea. Apul. de asi. li. iij. Arcula q̃dam reclusa pyxides plusculas inde depromit. Huius diminutiuũ est pyxidicula in qua aromata continent. Cor. Celsus lib. vj. Liquidum collyriũ pyxidicula seruatur. A pyxide etiam pyxidatus dicitur. significatque ad effigiẽ pyxidis in cõmissura formatũ. Ply. lib. lib. xxxj. Commissuris pyxidatis.

de littera Q

Littera muta est: sup uacua dicit̃: sicut k. qm̃ c potest implere earũ vocabulũ: et pter nihil aliud scribenda videtur nisi vt ostendatur sequens u ante alterã vocalẽ in eadem syllaba positũ pdere vim littere in metro. Et vt pinguior per eam son⁹ habeat q̃ p c haberi possit. Quod sane terminatio ipsius q et necessaria consequentia alterius u post illud: et ãte alteram vocalẽ indicare potest. Nũq̃ enim eadẽ syllaba vocalem post q ponere possumus quũ inter q et vocalem interponamus u: vt qualis: q̃ror sequtur: loquor quin: vt Uictorino placet: q̃uis hoc nonnulli p vnũ u scribi velit. Transfertur aũt q in c. vt loquor locutus: sequor secutus. In s. vt torqueo torsi. In x: vt coquo coxi.

¶ Qua aduerbiũ modo significat p quem locũ. Virgil. Dic mihi qua sit iter. Modo inquãtũ. Seneca. hominẽ quippe qua animal est moueri sensu oportet. Modo pt Ply. Mediũ tempus distentum impeditũque qua officijs maximis: amicitia pncipũ egisse.

¶ Quadãtenus penultima correpta vsque ad quandam partem.

¶ Quadra quadre: mensarium instrumentũ ex stanno vel argẽto sup quod dapes scinduntur siue apponũtur scisse q quadrata forma fieri soleat: veluti rotonda repositoria orbes dicimus qui vulgo Incisoria dicuntur. Fitque aliquando etiã ex pane. Vir. li. iij. Geor. Patulis nec pcere quadris. Juue. Et bona summa putes aliena viuere quadra. Sunt qui dicant quadrã panis fragmẽtum siue frustũ esse quia olim apud romanos quadrati panes dicerentur. Mar. Committis turdũque mihi qua

drãq; placẽte.

¶ Quadrus quadra quadrũ: quod est quadratũ. Quadratuz vero figura est rectas atq; ęquales lineas quattuor ⁊ quattuor rectos angulos habens.

¶ Quadratura: ipsa q̃dratio. Unde Archimedes scripsit de quadratura circuli.

¶ Quadro quadras: in quadrũ redigo: Hora. in epistolis. Et cuę pos quadret aceruũ. ꝑ translationẽ. Quadrare ponitur pro consentire ⁊ ex omni ꝑte conuenire. Tractum a lapidibus quadris qui inter se optime cõueniunt. Uirg. Arboribus positis secta via limite quadret. Apul. Ut omnia ad calamitatẽ quadrarent.

¶ Quadrans genus nũmi: ꝙ sit quarta pars assis hoc est uncię tres. Iuue. Nam si pieria quadrans tibi nullus in archa ostendatur.

¶ Quadrãtal. figura est quę omni ex ꝑte quadrata sit: quales sunt cubi ⁊ tesserę quibus in alueolo ludiẽ. In quãcũq; enim ꝑtem incubuerint: imotã habent stabilitatem. Est ⁊ genus vasis pedem quadratũ habens ⁊ cõtinet. xlviij. sextarios. Plau. Anus hęc sitit. Quantillum sitit? Modica est: capit quadrantal.

¶ Quadragesima absolute dicitur ꝓ quarta ꝑte. Sueto. de Calig. Pro litis atq; iudicijs vbicunq; conceptis quadragesima summę de qua litigaretur exigebatur. Sic dicimus decimam vigesimam quinquagesimã cẽtesimam.

¶ Quadrifidus quadrifida quadrifidum penultima correpta: quod in quattuor ꝑtes findi põtest. Uirgili⁹. libro secundo Ge. Quadrifidasq; sudes et acuto robore vallos.

¶ Quadrifariam aduerbium: quadripertito. Uarro. Et ea quę ad mortales pertineant quadrifariam disꝑtiuerim.

¶ Quadriformę: quod habet quattuor formas.

¶ Quadrangulum quod habet quattuor angulos

¶ Quadriga penulti. ꝓducta: quasi quadriaga a q̃ttuor equis quibus iũgebantur appellata est. Gel. Quadrigas Cęsar etiã si currus vnus equoꝝ quattuor iunctorum agmen vnũ sit pluratiuo semꝑ numero ducendas putat. Aliquãdo quadrigaꝝ nomine intelligũtur equi qui quadrigas agunt. Col. li. iiij. Unde sacroꝝ certaminũ studio ꝑnicissimaꝝ quadrigaꝝ semina diligenti obseruatione custodiunt ⁊ spem futuraꝝ victoriarũ concipiũt ꝓpagata sobole generosi armenti.

¶ Quadrigarius qui quadrigam agit. Est et nomen ꝓprium auctoris.

¶ Quadriiugi siue quadriiuges penultima correpta quaterni ad vnũ iugum alligati: sic bisugi: trisugi: ⁊ sexiugi cũ duo vel tres vel sex eq̃ ad vnũ currũ adhibenẽ.

¶ Quadripertior. in quattuor ꝑtes diuido. Unde q̃dripertitũ in q̃ttuor ꝑtes diuisum. Quadripertito aduerbium significat in quattuor ꝑtes.

¶ Quadrupes: ꝙ quattuor pedes habet. Hic quadrupedus. a. um. Ambro. li. hexa. Demersa magis quadrupedo corꝑis gressu: ⁊ velut affixa terris videas esse q̃ libera.

¶ Quadrupedo. as. p. cor. quattuor pedibus gradior. Unde quadrupedantia animalia quadrupedia dicunẽ. Uirgi. de equis: Per fractaq; quadrupedantũ pectora pectoribus rumpunt. Ply. lib. viij. Thessaloꝝ gentis inuentum est equo iuxta quadrupedante cornu intorta ceruice tauros necare.

¶ Quadruplus. a. um. quod est quattuor: a quo q̃drupliciter: ⁊ quadruplico. as.

¶ Quadruplatores: a quadruplo. as. vl' a quadruplor Plaut. i ꝓsa. Quadruplatores appellat delatores ꝙ dãni quartã ꝑtem bonoꝝ idipiscebanẽ Asco. Quadruplatores delatores erant criminũ publicoꝝ in qua re q̃rtaz partem de proscriptorum bonis quos detulerant consequebantur.

¶ Quadruplor. aris. delator fio: ⁊ damnati quartã ꝑtẽ accipio. Plau. in ꝓsa. Neq; quadruplari me volo.

¶ Quadrilaterum quod habet quattuor latera.

¶ Quadrimus. a. um. quod habet quattuor annos: a q̃ fit diminutiuum. Quadrimulus. a. um.

¶ Quadrinoctium quattuor noctes: sicut binoctiũ duas noctes significat.

¶ Quadriremis. pe. ꝓdu. nauis quę quattuor remorũ ordinem habet.

¶ Quadrisyllabum q̃d ex q̃ttuor syllabis constat.

¶ Quadriuiũ dr̃ vbi quattuor vię conueniunt.

¶ Quadi populi sunt. Hiero. Sarmatę quadi vãdali ⁊ innumerabiles alię gentes equoꝝ ⁊ vulpiũ carnib⁹ delectantur.

¶ Quę nomen relatiuumcum ę. diphthongum. scribitur vt differat a que coniunctione cũ omnibus compositis vt quęq;: quędamquęuis: quęcunq;: quęlibet ⁊ cętera huiusmodi.

¶ Quęcunq; vim relati in se continet: vt feci quęcũq; iussisti. Aliquando simpliter ⁊ significat oĩa. Ci. Quãobrem quęcunq; a me ornamenta vitę ꝑficiscentur. elaborabo vt omnes intelligant a me habitam esse rationem tuę dignitatis.

¶ Quęro. is. q̃siui. itum. ⁊ q̃stũ ꝑ syncopen ex q̃ ⁊ res cõponi videtur. Nã ꝓprie q̃rere est q̃ sit res aliqua inuestigare. Et dicimus. Quęro te hanc rem. Quęro te de hac re. ⁊ Quęro hanc rem abs te. Quęro rem. inuestigo ꝟitatem. Ter. in adel. Quęre rẽ immo extorque. Itez q̃rere est lucrari. Unde Aug. lib. xvij. ciui. dei. In latina lingua hoc ꝟbũ q̃rit accipit ꝓpositionẽ ⁊ acquirit dicitur ꝙꝙ ⁊ sine additamento ꝓpositionis q̃rere intelligatur acq̃rere: ex quo lucra vocanẽ ⁊ q̃stus. Huius verbi cõposita mutãt ę in i ꝓdu. Quę sunt Acquiro: Anquiro: Circunquiro: Conquiro: quod est vndequaq; q̃ro. Lactan. lib. ij. Fecit hominẽ de ꝑadiso: vt victũ sibi labore conquireret. Disquiro: q̃rendo discerno. Augu. lib. ij. ciui. dei. Unde postea nobis erit in dei veri dñi voluntate disquirendi ac disserendi locus. Exquiro. Inq̃ro. inuestigo: quasi bene intus q̃ro. Lactan. lib. iij. Nã si quis mores eoꝝ diligenter acquirat: inueniet iracundos cupidos Perquiro vestigo. Requiro de quo infra.

¶ Quęrito. as. frequentatiuũ significat instanter q̃ro. Et ꝓprie de ijs dicitur qui quotidie inquirendo vix victum inueniũt: vt inquit Don. Teren. in adel. Lana ac tela victum q̃ritans. Plau. Qui inops ⁊ sordidus q̃ritando alit familiam: id est ostiatim q̃rendo: victũ q̃d mendici faciunt: qui ⁊ rogatores dicuntur. Plau. Ut rogator ostiatim petam panem.

¶ Quęstio a q̃stum supino fit: ⁊ quandoq; significat dubitationẽ siue interrogationẽ: vt q̃stio est an mundus ęternus sit. Eius dimi. est Quęstiũcula. Hiero. Quęstiunculam ꝓposuisti quid sit Uillicus iniquitatis. Gręce q̃stiones Zetemata ⁊ ꝓblemata appellanẽ. Quãdoq; significat controuersiam: vt apud rhetores. Quandoq; torturam ⁊ corꝑis dolorẽ qui datur alicui facinoroso ad eruendam veritatem sicut in iudicijs.

¶ Quęstionor q̃stionaris ꝑquiro examino: a quo Quęstionarius.

¶ Questionarij sunt inquisitores examinatoresq;. Unde de diuo Anastasio legitur maximū pondus argenti q̄stionarijs clanculum filij Iesdim obtulerunt.

¶ Questor: ꝓpositus pecunię publicę qui curā ęrarij habet. Cice. li. ij. artis ve. Rhodij quosdā legarunt athenas: legatiq; q̄stores sūptū quē oportebat dari nō dederūt. Hic vrban⁹ dicebat qui etiā vectigalia exigebat a ꝓuincijs. Unde Lētulus q̄stor senatui scribit. Et q̄ primū ad meū officium reuertendū mihi existimaui: & vt reliqua vectigalia exigerē & quā posui pecuniā colligerem quicquid ex ea correptum esset: aut quorū id culpa accidisset cognoscerem.

¶ Questor quoq; qui impatoris vice fungitur in exercitu. Cice. in Cato. Sed tamen hoc queo dicere nō me quidem his esse viribus q̄bus aut miles punico bello: aut q̄stor i eod bello aut ꝯsul in hispāia fueri. Et hic erat prim⁹ honoris g̃d⁹ apd romāos. Et ꝑstorē q̄stori suo pētis loco esse oportebat. Item q̄stor q ꝑest iudicijs exercendis & maleficijs puniendis quē maleficioꝝ iudicem appellare solem⁹. Qui & q̄sitor vocat. Vir. Quesitor minos vrnā mouet. Clau. Quesitor in alto conspicuus solio ꝑtentat crimina minos. Dictus q̄stor a q̄rendo q cōq̄reret: publicas pecunias & maleficia q triūuiri capitales nunc conq̄runt. Ab his postea q q̄stionē & iudicia exercent: q̄stores dicti.

¶ Questura q̄storis dignitas: sicut a ꝑtore ꝑtura. Ci. Cuius cū patre magna mihi fuit amicitia inde a q̄stura mea siciliensi.

¶ Questorius q̄storia q̄storiū. quod ad q̄storē pertinet. Cice. Caninio. Quod ego officio q̄storio.

¶ Questorius q̄storij: q q̄stor fuit: vt vir q̄storius.

¶ Questus q̄stus & q̄sti. Plau. i aulu. Nam hic apd nos nihil est q̄sti. Datiuū et ablatiuū plurales facit q̄stibus. significatq; lucrū nūmariū: Est eni lucrū etiā amicoruz & glorię & scientię. Interdū ponit ꝓ actione ipa atq; artificio lucrandę pecunię. Ci. Nā de artificijs & q̄stibus q liberales habendi sūt: q sordidi. Quinti. Nam vt ligua primū esse cœpit in q̄stu.

¶ Questuosus q̄stuosa q̄stuosum: idem quod lucrosus: vt q̄stuosus homo q lucri causa auditor vndiq; lucella q̄ritat. Col. lib. vij. In rusticatione vel antiq̄ssima est ratio pascendi pecoris: eadēq; q̄stuosissima.

¶ Questiculus diminutiuū significat ꝑuum lucrum. Ci. li. ij. de ora. Aut quid hscuz rhetoris cū lucello meo: aut meus q̄sticulus cum cęlo terra: rerūq; natura.

¶ Questuarius q q̄stus gratia artem aliquam exercet & q̄stuarię artes q lucri gratia exercentur.

¶ Queso primā personam indicatiui tantum habet q̄uis q̄sere apud Sal. & Ciceronem legatur. Modo q̄so ac q̄sumus dicimus ꝓ rogo. Sunt tamen qui declinent

¶ Queso q̄sis q̄si q̄sum: vel secundum ꝑbū q̄siui q̄situz. Luc. lib. i. ꝑsenti visus est. Ni diuū pacem votis adit et ꝑce q̄sit. Sal. li. i. histo. Curionē q̄siuit vti adolescētior & a populo suffragijs integer ętati concederet mamerti. Huius freq̄ntatiuum est. Quesito as. Pris. Quero q̄rito differentię causa facit: q a q̄so q̄sito fit.

¶ Quercus dicitur q id genus arboris graue sit ac durum tamen etiam q in ingentem euadat amplitudinē Et tam secundę q̄ quartę decli. est. Ci. Ibi q̄rcoruz rami ad terram iacent.

¶ Quernus a. um. quod est ex q̄rcu. Vir. lib. i. Ge. Si tamen & q̄rnas glandes.

¶ Querceus. a. um. idem quod q̄rnus. a. ū. Ser. Quercęam coronā accipiebant q in bello ciuē seruassent.

¶ Querneus ea. um. similiter possessiuum. Co. li. vij. Probatur maxime vlmea post fraxinea & ab hac populnea: vltima sunt Illignea & q̄rnea & laurea.

¶ Quercicus. ca. cum. idem Suet. in Cali. Primo die phalerato equo isigniq; q̄rcica corona & cetra & gladio aureaq; chlamyde.

¶ Querq̄tum: siue q̄rcetum: locus vbi consitę sunt q̄rcus. Var. Si ad limitem q̄rcetum habet non possis recte secundum eam syluam serere oleam. A querqueto autem dicuntur Querquetulanę nymphę q̄rqueto pręsidentes.

¶ Quercerus quercera quercerum. pe. cor. quod est frigidum cum tremore. Lucil. Iactans me vt febris q̄rcera. Gel. libro vlti. An tu forte morbuz appellari hic putas ęgrotationem cum febri rabida & q̄rcera? Et Fest⁹ ait antiquos q̄rceram dixisse grauem & magnam.

¶ Qualis relatiuum qualitatis est: vt qualis pater: talis filius. Ponitur & interrogatiue: vt quale ei responsum dedisti? Interdū infinite: vt noui qualis sis. Respondet quandoq; sequenti substantiuo & quandoq; antecedenti. Hor. in Epo. Sed incitat me pectus & mammę putres equina quales vbera.

¶ Qualitas est secundū quam quales dicimur: vt albedo: nigredo: aduocatio: ꝓcuratio. legatio: paternitas filiatio. Qualitates sunt q secunduz eas albos nigros aduocatos ꝓcuratores patres filios dicimus.

¶ Qualus genus vasis viminei ꝑ quod vinū guttatī defluit cum calcatur vua: a colando: reliqua vero materia exire ꝓhibetur. Virg. Tu spisso vimine qualos colaq; ꝑlor fumosis deripe tectis. Ponitur etiam ꝓ cistula in qua mulieres ponebant pensa lanę. Hora. libro secundo carmi. Tibi qualum cytherea puerales.

¶ Quasill⁹ & quasillū diminutiuū a qualus. Fest⁹. Calathos greci: nos dicimus quasillos. Ci. in phil. An nō inter quasilla pendet aurū? Et corripit primaz syllabā: q̄uis qualus illam ꝓducat. Tibul. Sit tibi cura togę potior ꝑssum atq; quasillum. Romani. Veteres quasillum tallasionē appellarunt: vt auctor est Varro. Unde tallasij nomen in nuptijs frequentabant ad lanificium nouas nuptas inuitantes.

¶ Q̄ cōiunctio discretiua vel Electiua: vt diues opto esse q̄ paup. sed videtur ista ꝑticula q̄ ꝓprie significare q: q̄uis videatur vi quadā verboꝝ ad alia trahi: vt qn: pro sequentibus ita significabit: vt q̄ venies: q̄ero illic. Aliquando ponitur ꝓ postq̄ siue exquo. Liui. lib. vi. Iuppiter atq; dij omnes hęc dederunt. vt. T. Quintius dictator oppida nouē caperet die vigesimo q̄ creatus erat. Aliquando pro anteq̄. Suetonius in Cesaria. Et pridie q̄ occideretur in sermone nato super cœnam quisnam esset finis vitę commodissimus: repentinū inopinatumq; ꝑtulerit. Aliquando ꝓ cum. Cicero. Tironi. Menandrius postridie ad me venit q̄ expectarem. De his etiam in postridie dictum est latius. Aliquando sumitur ꝓ q̄tum: et tam positiuo q̄ cōparatiuo & suplatiuo iūgitur: vt Q̄ bene marmorei directa est semita pontis: id est q̄tum bene. Cicer. Q̄ morosi sunt qui amant: ex hoc potes intelligere. Quintil. lib. i. Q̄ in his quoq; libris erunt omnia compositoria et q̄ nos poterimus elaborata. id est q̄to. Var. li. ij. de canibus loquens ait. Q̄ paucissimo: tā optimi alendo fient: Cato. Q̄ acerbissima olea erit & Oleum facies: tā oleū optimū erit. Ubi etiam ipm q̄tum freq̄ntissime ponit. Cice. Nisi q tanta est inter eos q̄ta maxima pōt moꝝ studioꝝq; distantia. Aliquando ꝓ Valde. Sicq; tā po

sitiuū ꝙ̄ suplatiuum reqrit. Ci. Cū quo semp familia=tissime vixerat. Curtius. Collēq traiecto ꝙ̄ celerrime flumine occupat. Cesar. lib. iiij. Ut ꝙ̄ celerem atq̄ sta=bilem motum haberet: id est valde celerem. Cic. i Lel. Ꝙ̄ multa enim quę nostra causa nunq̄ facerem⁹: faci=mus causa amicoꝝ. Iūgitur etiam compatiuo. Idem lib. v. tus. Abacosq̄ ꝙ̄ plures ornauit argēto auroq̄ cę=lato. Sene. epła. lxx viij. Cōuocauit ꝙ̄ plures amicos. Inugitur etiam in hac significatione his dictionibus p̄ Ply. Perq̄ scire velim. Ter. Perpol ꝙ̄ paucos reperi es meretricib⁹ fidelis euenire amatores: quod sic resol uitur. Pol pq̄ paucos. Saneq̄. Gel. Saneq̄ vtile est. Ci. Nam quod pompeio Caninius ait saneq̄ refrixit: Admodumq̄. Gel. Uoce admodumq̄ suaui. Oppido q̄. Idem. Oppidoq̄ libens audiui.

¶ Qdudū interrogantis. Iamdudū respondentis: Plau. Qdudū e foro aduenisti domū. Non ita dudum

¶ Qdiu quāto tēpore Cui⁹ relatiuū est tandiu Qli=bet ꝙ̄tūuis ꝙ̄tūlibet idem significant. Ply. Impudi=ca mulier ꝙ̄libet facinus audet.

¶ Quāobrē cū ponit̄ causatiue tā plurali rn̄det ꝙ̄ sin=gulari. Singulari sic. Unū est ꝙ̄obrē te amandū putē .i. pp̄ter quod vnū. Plurali sic. qttuor sunt ꝙ̄obrē ipa=tor maxime laudet̄. i. pp̄ter quę quattuor. Cice. Apio. Multaq̄ mihi veniebant in mentem ꝙ̄obrē istū laborē tibi etiam honori putarem fore.

¶ Qpridem significat multo tempore ante Cice. Qprī dēnomen fannij detulisti.

¶ Qprimū tota vna dictio signifi. valde cito. Cuz p̄i=muz p̄o duę ptes sūt necesseq̄ est eis iūgi duo ṽba. Et significat statim. Uirg. Cū primū pasti repetent p̄sepia tauri. Si qua tua cordonis habet te cura venito.

¶ Quis ꝛ ꝙ̄q̄ coniunctiones aduersatiue. Uirg. Qq̄ animus meminisse horret. Interdū tn̄ ꝙ̄uis ponitur p̄ ꝙ̄tūuis .i. valde. Plau. in Menę. Quis ridiculus ē vbi vxor non adest. Teren. in adel. Ne tam quidem ꝙ̄uis maneo hic ociosus.

¶ Q mox significat ꝙ̄cito valde cito.

¶ Quando aduerbiū t̄pis significat quo tempore acci turq̄ in prima. Ponitur q̄ modo interrogatiue: vt q̄n venies. Modo relatiue: vt quando eram iuuenis litte ris operam dabam. Et correlatiuū est tunc. Sicut enī tot quot: talis qualis: tantus quantus: ita tunc quādo dicimus. Infinite vt quando veniā te alloquar. Ponit̄ interdū p̄ aliquando p̄sertim cū p̄cedit: num vt Nūquā do me audiuisti? Quę interrogatio facit hoc significa=re: Nūaliq̄n. In quē modū aliqui accipiūt illud Luce. Numquando vos misi sine sacculo et pera ꝛ calciamen tis quid vobis defuit? Interdum p̄ siquidē vel quoniā Et sic est cōiūctio causalis habetq̄ accentum acutū i vl=tima. Uirg. Hic tibi fabor enim quando hęc te cura re=mordet. Teren. in adel. Postremo quando conscia sū a me culpam hanc esse procul.

¶ Qn̄q̄ significat aliq̄ t̄pe: sic aliq̄n ꝛ siq̄n.

¶ Quandoquidem coniunctio causalis p̄ siq̄dē seu q̄m Uirgi. Qn̄qdem Ausonios non fas contingere port⁹. Col. li. viij. Nā nisi p̄cedat stare dz q̄n̄qdē pastorꝫ oīm sublime celsissimā oculoꝝ veluti speculā desyderat.

¶ Quantus referl̄ ad numeꝝ ad pondus ꝛ ad mensu=ram. Et modo interrogatiuum est: mō relatiuū mō īfi nitū. Cui⁹ ꝯposita sūt Aliquāt⁹: Quantisp̄. quantuscū q̄: quantusquantus: ꝛ quantuslibet. Quantitatum p̄o alia continua: alia discreta. Continua est vt linea super ficies corpus. Discreta: vt oratio: numerus.

¶ Quantulus ꝛ quantillus diminutiua sunt: sicut a tā=tus tantulus: ꝛ tantillus. Et significant ꝙ̄exigu⁹. Hic fit quantuluscunq̄. Aug. lib. xiij. ci. dei. Nam ideo dicit̄ immortalis quia modo quodam quantulocunq̄ non de sinit viuere atq̄ sentire.

¶ Quantuscunq̄ .i. ꝙ̄magnus: vel etiam quot. Nam quantus interdum p̄ quot legimus.

¶ Quantuslibet idem quod quātuscunq̄ vel significat vnū quantū tibi capere licet: nō oē: vt quātūlibꝫ spatiū nō omnem quantitatē spatij: sꝫ vnā quā tibi capere li=bet: Aug. li. xij. ciui. dei. Quantuslibet finitus numer⁹ fuisset animaꝝ infinitis retro sęculis sufficere non vale ret .i. quantuscunq̄.

¶ Quantusquantus: quantuscunq̄. Terenti⁹. in adel. Tu quantusquantus nihil nisi sapientia es.

¶ Quapropter aduerbium significat p̄pter quod.

¶ Quātisp̄ sigt̄ quanto tempore sicut Tātisp̄ tāto t̄pe.

¶ Quaquauersus siue quaquauersū significat in oēm p̄tem. Aug. lib. viij. ci. dei. Q longe lateq̄ potuit pere=grinatus est quaquauersuꝫ cum alicuius nobilitate sciē tię p̄cipiendę fama raptebat.

¶ Quarto ꝛ q̄rtū aduerbia inter se differūt. Nā q̄rto cō=sul significat locū consulū vel ordinem hoc modo. Mar=cus fuit quarto consul .i. q̄ tres consules ab origine ꝛ in stitutione ꝛ ordine consulatus ante fuerunt ꝙ̄ marcus fuisset consul: qui tenet nunc quarto consulatum. q̄rtuꝫ aūt consul significat p̄sonam q̄ quater fuerit consul.

¶ Quartari⁹ mulio mercēari⁹: q̄ q̄rtā p̄tē q̄st⁹ capiat.

¶ Quartanarius: q̄ q̄rtanam febrem patitur.

¶ Quaten⁹ pe. cor. p̄p̄ie significat quātū sicut Catē⁹ tm̄ Cice. in Lel. Uidēdū ē q̄tenus amicitię tribuendū sit. Idē lib. j. tus. Magna culpa pelopis q̄ non erudierit nec docuerit q̄tenus eēt q̄cq̄ curādū. Aug. lib. ij. solilo. Profecto cernis quantę inq̄sitionis indigeat: quaten⁹ ista p̄gredi debeant ne in q̄dā inexcusabiles turpitudi=nes decidat̄. Aliq̄n significat quo fine: vt Uerberauit fi=liū q̄tenus sit bonus .i. ad hoc: vel ad hūc finē vt eēt bo nus. Aliq̄n significat q̄m. Ply. Et quatenus negat̄ no=bis diu viuere relinquamus aliquid quo nos vixisse te stemur. Docet etiam Acrō esse aduerbium loci.

¶ Quatinus cum i pe. cor. cōiunctio est ꝛ significat q̄a. Iuue. Quatinus hic non sunt nec venales elephanti.

¶ Quattuor nomē numerale binariū numeꝝ in se con tinēs: a quo q̄ter aduerbiū q̄rtus q̄ternus q̄ternarius q̄ternario. Quadrupl⁹: q̄d ruplū q̄drienū. Quadrim⁹ quadratū: quadrū q̄drātal. q̄drans: ꝛ multa hm̄oi.

¶ Quaternus: quattuor. Ply. Quaterni renes corulis sunt in bitleto.

¶ Quaternio quattuor chartaꝝ siue alterius cuiuscun q̄ rei compositio: vt in actibus apostolicis tradēsq̄ q̄t=tuor q̄ternionibus militum custodiendū.

¶ Quatriduū spatiū q̄ttuor dieꝝ: a q̄ quatriduan⁹. a. ū.

¶ Quasi aduerbiū similitudinis significat ita vt: Ima ginem enim innuit: vt irasceris quasi canis: Quę ora=tio resoluitur p̄ ṽbum repetitū: hoc est irasceris sicut ca nis irascitur. Et nō solū imaginē: sed ip̄am plane veri=tatem significat: vt tū pater non amas me quasi filiuꝫ: habet etiam quiddam proprium quale est Tu obiicis q̄ vxorē repudiauerim: quasi tū idem non feceris.

¶ Quatio. tis. quassi. ssum. significat moueo: concutio. Lactan. lib. ij. Mentes furoribus quatiunt. Hiero. ad dama. Quia a deo recedit: stati fluctibus sęculi q̄tit̄. Li ui. Carthaginis mœnia nūc quatit ariete. Aliq̄n pon=tur quatere p̄o molestare. Uirg. lib. ix. Aut rastris ter

rā domat: aut quatit oppida bello. Aliquando ꝑ eijcere. Ter. i eu. Nimiꝝ hō quatiet certe cū dono foras. Cōposita eius mutant q in c ⁊ abijciūt a: vt Abscutio: qđ est amoueo. Concutio totū cōmoueo. Lactan. lib. vij. Ac primū concutiet terrā ꝙ validissime. ⁊ a motu eius scindentur montes syrię. Decutio Discutio Excutio Incutio Percutio Recutio iteꝝ quatio. Succutio subtꝰ quatio. Aug. lib. viij. con. Tria hoꝝ ꝟba ꝯplexus. Quāto ꝓpius admouebaƚ: tanto ampliorē incutiebat horrorē sed nō recutiebat retro: nec auertebat: sed suspēdebat: retinebant nugę: nugarū et vanitates vanitatū ⁊ succutiebant vestem meam.

¶ Quasso. as. frequentatiuū. Plau. in tri. Quid q̄ssas caput? Aliqn̄ quassare rūpere. Virg. Quassatā vētis liceat subducere classem. Hinc conquasso. Ci. lib. iiij. tus. Ita illa duo morbus ⁊ ęgrotatio ex totius valitudinis corporis conquassatione ⁊ ꝑturbatione gignuntur.

¶ Quassus. a. um. ideꝫ est quod quassatus fractꝰ. Ply. lib. xviij. Ante lucanis ferramenta acuere: manubria aptare: quassa sarcire.

¶ Quoaxo. as. ꝓpriū ranaꝝ est. Festus. Quoaxare ranę dicuntur cum vocem emittunt.

¶ Que absq; diph. coniūctio: mō copulatiua vt Arma viru͂q; cano. Modo causatiua: ꝑ quoniā. Cice. Non solum nobis nati sumus ortusq; nostri ꝑtem patria vendicat: ꝑtem amici. Modo expletiua. Q̄n scilicet ornatꝰ tantū causa ponitur. Proper. Deiphobūq; helenūq; et polydamātas in armis. Q̄nq; ponīƚ ꝑ Idē. Plau. Rudis est. nescitq; quid expediat. Q̄nq; ꝑ etiā. Apul. Id ei serioq; loquenti non crederem: id est etiam serio loquenti. In cōpositione aūt semꝑ postponitur: ac coniūctionis vim amittit: sed vim syllabicę obtinet: vt nāq; quoq;: atq;: itaq;: vndiq;: vterq;: plerīq;: Compōitur etiam cum quis: qui: quę. quod: vel quid: vt quisq;: quiq;: quęq;: quodq;: quidq;. Et adiecta cū: vt quicunq;: q̄cunq;: quodcunq; ⁊ ꝑpositione Abs: vt absq; cū aduerbio: vt neq; cum coniunctione: vt atq;. Differunt autē inter se q; ac ⁊ atq;. Quia q; postpositiua est ⁊ enclitiua. Ac semꝑ ꝑpositiua. Atq; tā ꝑpositiua ꝙ postpositiua.

¶ Quēadmodū dictio ꝯposita ex quē ⁊ ad: ⁊ modū: ponitur ꝑ aduerbio similitudinis: vt Fiat misericordia tua sup nos quēadmodū sꝑauimus in te: ponitur nonnunq̄ interrogatiue: ꝑ quo modo: siue ad quē modū. Amb. lib. j. offi. Nam licet interdū honesta ioca ac suauia sint tamē ab ecclesiastica abhorrent regula. Q̄m q̄ in scripturis non reꝑimus ea quemadmodū vsurpare possumꝰ? Et lib. de padiso. Si igitur viro culpę auctor est mulier quemadmodū ꝑ bono videatur adiecta?

¶ Queo. is. quiui. vel q̄ d̄tū. significat possū. Sal. Sed neq; ꝑtio neq; gratia ipellit q̄uit. Dictū queo: vt q̄dam putāt q̄si q̄ eo. V̄n̄ ātiq̄ neq̄ūt ėnq; ꝑ nō eūt dicebāt cuꝫ tn̄ nequeo significet nō possū. Ter. aūt. q̄tus. a. um. a q̄or dixit in ecy. Nā cū ꝯpsse ē geta forma in tenebris nosci nōn quita est. Sed antique: vt ait Do. dixit.

¶ Queror ris. q̄stus lamentor: Sal. Sępe de luxuria atq; auaricia nostroꝝ ciuiū q̄stus sum. habetq; pen cor. vt differat a q̄ror passiuo verbi q̄ro. Dicimus autem q̄ror illud. Et q̄ror de te cum illo vel illi. Cice. quoꝝ plerīq; aut q̄runtur semꝑ aliquid aut etiam exꝓbrant. Idē Lētulo. Multa de mea sententia q̄stus est Cęsari Aliqn̄ absolute: vt apud eundē. q̄d multa? Conq̄stus ē grauiter. Huius compositū est Conq̄ror pe. cor.

¶ Questꝰ q̄rti ordinis. sed tm̄mō pli nūero ꝑ lamentatiōe. Cuiꝰ dtūs ⁊ abltūs est q̄stubus ꝑ u sicut portubꝰ.

¶ Querela querimonia ⁊ questio eiusdem significatiōnis sunt. Col. Quosdam etiaꝫ p̄dictas querimonias velut ratione certa mitigantes. Cicero. Sępe interfui q̄relis meorum ęqualium.

¶ Querulus. a. um. qđ ꝯq̄ritur: siue qđ q̄relis plenū est licet quandoq; a poetis ꝑ canoro ponāƚ. Virgil. lib. iij. Ge. Et cantu q̄rulę rūpent arbusta cicadę. Ser. Querulę cicadę canorę. Hor. Sub cātu q̄rulę despice tibię.

¶ Querimoniarius qui q̄rimoniam exponit.

¶ Queribūdꝰ lamētabilis. Ci. Mūliē ac q̄ribūda voce.

¶ Querquedula auis semper in aquis natans (ce. sicut Anas. hanc qualiā dicimus a voce?

¶ Quis qui quę quod vel quid quandoq; interrogatiue ponuntur. Martius. Nam tātos rogo quis ferat labores. Apuleius. quinam hic nouus est hospes? Gel. Quęnam malum est ista intemperies? Plaut. quod facinus admisi tantum? Idem. Quid ad illas artes optes si optio aduēiat tibi? Aliquando Infinite. Ply. Tum mihi nescio quis in aurem insusurrauit. Idem. Morbus nescio qui ante eam ętatē incognitus nostris. Cicero. Cum pręcepta nescio quę discipulis suis palam tradidisset. Plautus. Nec mihi quod facinus conscirē inueni. Seneca. Paulum nescio quid visus est balbutire. Qui quę quod relatiuę sępe ponuntur. Referunt enim antecedens. Quis vero et quid nunq̄. Vnde notandum ꝙ qui quę quod relatiuę posita quandoq; dissentiunt a suo antecedente. Cicero. Omnes tenues atq; humiles quę maxima in populo multitudo est sibi ꝑsidium paratum putant. Salustius. Est locus in carcere quod Tullianum appellatur. Nonnunq̄ quis ponitur pro aliquis. Plaut. Si quem seruoꝝ domi habes. Nam qui pro aliquis in nominatiuo casu raro pręterq̄ apud vetustissimos inuenitur. Cicero. Si quę sunt in hac re difficultates. Eteniꝫ non qui: sed qua pro aliqua dicimus. Martius. Si qua fides veri pręfari maxime. Cęsar. Plau. Si quod posthac verbum fecero. Virgil. Spero equidem mediis si quid pia numina possunt. Supplicia hausurum scopulis. Ponitur item quis admirantis pro qualis: vt Quis globus o ciues. Et tā foeminino q; masculino genere proferri potest. Plautus Aul. Dic mihi si audes quis ea est quam vis ducere vxorem? Virgilius. Qui cum partiri curas De socia camillę loquitur: id est cum qua: quia vt inquit Augustinus: Antiqui hic ⁊ hęc quis ablatiuo ab hoc et ab hac q̄ sicut facilis facili. Inuenitur etiam quis in datiuo ⁊ ablatiuo pluribus: sed vltima producitur: cum in nominatiuo singulari corripiatur. Luc. libro secundo. Pro fata quis ille: quis fuit ille dies. Hora. in Sermo. Quis humana sibi doluit natura negatis. Quod autem adiectiuum est ideo substantiuo iungitur. Quid vero substantiuum. Pręterea qui quę quod frequenter accipiuntur pro tantus. ta. tum. Et hoc tribus modis Nam et Cuius humanitatis es dicere possumus. Et qua humanitate es. Et quę tua est humanitas? Pro tantę humanitatis es. Tanta humanitate es. Tanta tua est humanitas. Quintil. Hoc si scisses pater affirmo promitto cuius pietatis es nemo te antecessisset. Idem. Quę tua pietas est. In eundeꝫ sensum accipiuntur Is: ea: id vt Eius pietatis es. Ea pietate es. et Ea tua est pietas. Composita a quis sunt Siquis Aliquis Nequis Quisquis: Quisq;: a quo vnusquisq;: quisnam: quisputas: q̄spiam quisq̄.

¶ Quisquis: quicunq;: quisq; idem significant. f. cōmes Quisq̄ vero et quispiam idem quod aliquis.

¶ Quisnam interrogatiuū est.i.nāquis? Quisputas? id est quis credis?

¶ Qui cum sit relatiuum substantię: ponitur tamē aliquando aduerbialiter pro quomodo. Cicero. Qui fieri poterat vt eius dolore non angerer qui mecū semper familiarissime vixisset. Aliquando ꝓ quemadmodum ꝙuis in idem fere recidat. Teren. in and. Nūc si qd potes aut tu āt hic birria. Facite fingite: inuenite: efficite: qui detur tibi. Aliquando sumitur ꝓ vt. Idem in eadem. Non qui argumentum narret: sed qui veteris poetę maledictis respondeat. Aliquando pro vtinam. Idem in phor. Qui illum dij omnes ꝑdant. Aliquando pro vnde. idem in Ecy. Nec qui hoc mihi eueniat scio. Et in an. Nam qui isthec tibi incidit suspicio? Aliquando pro cur. Quobrem. Cice. lib. v. tus. Qui enī beatior epicur⁹ q̄ in patria viuebat q̄ Matrodor⁹ q̄ athenis? Teren. in an. Non potest qui? Do. qui: id est q̄obrem. Cōposita a qui sunt Quidā: q̄cunq; quis: quilibet a quo vnusquislibet.

¶ Quia coniunctio causalis: quę interdum bis reperit sequente subiunctiuo vel indicatiuo. Quintil. Non q̄a ꝓdesse nunq̄ satꝫ sit: sed quia hoc ꝓspicere debet ne qd peius q̄ fecerit faciat.

¶ Quianam aduerbium interrogādi significat quare Virg. lib. v. Heu q̄anā tanti cinxerunt ęthera nimbi?

¶ Quiane vna ꝑticula est: ⁊ significat reuera. Virg. li. iiij. Quiane auxilio iuuat ante leuatos.

¶ Quibus in extremis eleganter dicitur ꝓ quorum in extremo. Cice. Litterę dantur mihi a te quibus in extremis scriptum est.

¶ Quid nomen substātiuū: vt quid negocij tibi ē? Interdū ponitur pro aliquid: vt si quid habes noui mihi scribe. Aliquando aduerbiū interrogandi pro cur vel quare. Teren. in an: Sed quidnam pamphilum exanimatum video? vt sit quidnam hoc? Ouid. Quid facis oenone: quid mandas semina arenę? Aliquando ponitur pro In quo. Cice. in Lel. Quid enī indigens aphricanus mei? Quintil. Quid tibi tantum malum feci? q̄d offendi? Similiter apud Lucā. Et si quid aliquem defraudaui reddo quadruplū. Composita sunt quidquid quidq̄ quidq; quidpiam nequidq̄ quidnam nunquid. quidne. quidni. quidlibet quidcunq;: vnumquidquid: vnūquidq; vnūq̄dlibꝫ. ¶ Ascen. Usus habet vt d seq̄nte q mutetur in c vt quicquid quicq; quicq̄ ⁊ sequente p in p. vt quippiam. Quidcunq; autē ⁊ vnūquidquid aut vnūquidq; aut vnūquidlibet nequaq̄ dixero: sed quodcunq; vnūquodq; quodlibet vnum ⁊c.

¶ Quid agimus? consiliū quęrentis est.

¶ Quid istic? aduerbium affirmandi. sicut quidni? cur non: profecto. Et sic est tanq̄ si diceres. quid? et abundat istic Uel potius. quid istic significat hominem de loco de sententia decedere. Teren. in an. Quid istic si ita istuc animum induxisti esse vtile: nolo tibi vllum commodum in me claudier.

¶ Quidita? significat cur Quidni? significat certe: vel certum est. Uidelicet cur nō? Et duę ꝑtes sunt secundū Prisc. sicut cur nō Ter. in eu. habesne hominē amabo. Quid ni habeā? Ueteres. n. ni ꝓ ne ponebant ⁊ ne pro non. Plau. Ni stulta sis. ⁊ ne vult ꝓ non vult.

¶ Quidnā: ⁊ nāq̄d ⁊ q̄dne. Interrogatiua vł noīa vel aduerbia. Quid tū deniq;? q̄d ḡ? q̄d itaq;? q̄d postea? q̄d interea? significāt quo ꝑtinet istud de quo loq̄rꝫ. siue q̄d attinet hęc dicere? aut quid sibi vult hic sermo.

¶ Quid hominis habes? cum contemptu dicitur. Teren in ecy. Sed quid mulieris vxorem habes?

¶ Quid q̄ris? significat q̄d plura? vel quid opus ē verbis? Modus dicendi cum paucis volum⁹ oñdere aliq̄d Hora. Quid q̄ris? viuo ⁊ regno simul ista reliqui.

¶ Quidquid vt quidam aiunt mutat d in c ne bis interrogare videamur. Sic quicq̄ ne si d scriberetur. modo consimili quid sit q̄ interrogare videamur. Sed nō est ratio satis ponderosa vt putem non reph̄endendū qui scripserit quidquid. ⁊ quidq̄. Est autē quidquid substātiuum sicut ⁊ quid. Ideo genitiuum substantiui vel adiectiuum exigit: vt quidquid pecuniaꝝ q̄dq̄d molle. q̄dcunq; adiectiuū. Inde substantiuū in eodē casu ponit. sicut ⁊ q̄d: vt quodcunq; cęlum. adiectiuū ꝓo respuit.

¶ Quidam. Uide in dictione Aliquis.

¶ Quidē aduerbiū affirmandi. quo significatur certe. Et tribus modis in oratione accipi solet. Uno ad distiguendas res: vt ego quidem scribo tu ꝓo legis ille aūt dormit. In quo modo duobus tantum comitibus vti potest scilicet vero et autē. Altero quasi ꝑ exceptionē eius quod affirmes. Quintil. torquebis quidem filium sed fatebitur mater. Cice. lib. iij. offi. Ab optimis illis quidē viris sed non satis eruditis. Pluresq; i hoc modo comites habere hoc aduerbium potest: verū: verūtamen: sed sedtamen. at. attamen. cęteꝝ. Tertio cū nulla sequitur ex prędictis coniunctionibus: vt apud eundem. Aut enim nemo quod quidem magis credo. aut si quisq̄ est ille sapiens fuit. Eius composita sunt equidem ⁊ Siquidem de quibus alibi.

¶ Quilibet vnus quem tibi capere libet. Recentiores tamen philosophi ꝓ vniuersali termino accipiunt. Ponit etiā aliq̄ñ ꝓ vili ⁊ obscuro Ply. li. vij. Bis ab Annibale capt⁹: neq; cū quolibet hoste res fuit. Huic simile est horatianū illō: Nō cuiusuis eē hoīs corinthū ire.

¶ Quipote. pe. cor. significat. Quomodo possibile est. componitur autem ex qui ⁊ pote.

¶ Quippe significat quia certe. Virg. Sed lęta ⁊ fortia surgunt quippe sola natura subest. Interdum significat quidem. hoc est certum est. Idem. Atq; hominum queritur, curare triumphos. Quippe vbi fas ꝟsuꝫ atq; nefas tot bella ꝑ orbem Tam multę scelerū facies.

¶ Quies. substātiuū fœ. generis. q̄uis etiā adiectiuū triū geneꝝ inueniat. Sal. lib. ij. hist. Et inquiete nomine histriōis vix sane burbuleiū appellabat. A quo similiter Inquies generis omnis secundū Prisc. Potest facere genitiuum quietis ⁊ quiei q̄ntę decli. Uñ req̄es requiem ⁊ requietē accusatiuū facit: Ci. in Cato. Ut meę senectutis requietem delectamentaq; noscatis. Differūt vt q̄dā aiūt q̄es ⁊ trāq̄llitas. q̄ quies corpis sit: trāquillitas animi. Cice. in ꝓlo. lib. de ora. Nam qui locus quietis ⁊ tranquillitatis plenissimus fore videbatur in eo maximę moles molestiaꝝ ⁊ turbulentissimę tēpestates extiterunt. Est autem proprie quies somnus dicta quasi qui tibi es ⁊ nullo alio negocio distineris. Tunc enim cęteris negocijs vacamus cum dormimus. Sal. Nāq; animus impurus dijs hominibusq; infestus neq; vigilijs neq; quietibus sedari potuit ita conscientia mētem excitam vexabat. Propter quod etiā q̄es ꝓ trāq̄llitate accipitur. Cuius contrarium est inquies. hoc ē cura ⁊ sollicitudo ⁊ molestia. Hinc quietus tranquillus inquietus turbatus: sollicitus. Quietudo ⁊ inq̄etudo.

¶ Quiesco. is. quieui quietum modo dormio significat: modo sto modo moueor. vt cum dicimus Quiesco. Modo curis siue labore vaco. Modo quiescere facio p̄sertim si accusatiuo iūgatur. Unde Ser. i buc. Recedunt

flumina cursus: id est qetos eē fecerūt. Sic Sal. Paululū requietis militib⁹. Quiesco eni ego aliter dicimus & aliter quiesco seruū. i. qescere facio. Plau. Quiesce tu multum hūc qui est ante hostiū. hinc cōponūtur Acqesco. aliquantū quiesco. Cice. Ser. sulp. His ꝟo temporibus habem⁹ aliud nihil in quo acquiescamus. Quandoqꝫ significat: consentio ꝯdescendo. Hiero. in prolog. iudith. Sed quia hūc librū synodus nicena in numero sanctaꝝ scripturaꝝ legiẜ computasse acquieui postulationi vestrę Cōqesco bene quiesco. Cic. lentulo. Tu nisi pfecta re de me nō conqesti. Reqesco sicut qesco. Uir. Hic tamē ac mecū poteris reqescere nocte Frōde sup viridi. i. dormire. Idē. Et mutata suos requierūt flumina cursus. i. qetos eē fecerūt. Hiero. in Gñ. Et reqeuit die septimo ab vniuerso ope quod patrarat.

¶ Quin varijs mōis dicitur. Nam aliquando ponitur p cur nō? Cū scilicet increpantes vel interrogātes vel exhortātes dicim⁹. Quin venis? qn fugis? Uirg. Quin tu aliqd saltē potius quoꝝ īdiget vsus: viminib⁹ mollisqꝫ paras dextere iunco? Cice. p Rabi. Quin ꝯspescitꝫ istam vocem indicem stultitię. Aliquando p ꝙ seu vt. Idem Nō dubito qn eo sis animo quo ego essē si qd tu me rogares. Terē. Non dubiū est qn vxorē nolit filius Aliquando p qnetiam. i. insuper. ꝑter id siue atqꝫ etiā. Tunc enim per hanc ꝑticulam magis confirmamus. Uirg. Qui aspera iuno Quę mare nunc terrasqꝫ metu cęlūqꝫ fatigat Consilia in melius referet. Qō & qnimo quandoqꝫ dicitur. Aliquando ita ponitur q̄si videatur esse contrariū priori significato: ꝙ non: vel vt nō. Cice. Non idcirco causas isocrates non defendit qn id vtile esse & honestū existimaret. Similiter cū dicimus Non possum me continere qn gestiā. id est vt nō. vel quominus gestiā. Uirg. Hic tibi nequa morę fuerint dispēdia tanti Quin vatē insanā aspicias. i. vt non. Aliquando ponitur p q non. Cice. Nemo est nostroꝝ qn vota victorię suę fecerit.

¶ Quinimmo quinpotius. vt quinimmo beati qui audiunt ꝟbum dei & custodiunt illud.

¶ Quintilis. Julius mensis dict⁹. ꝙ sit quītus a Martio qui apud antiquos primus anni mensis erat.

¶ Quinque nomen numerale. & īuariabile a quo. Quītus. a. um. Quinus. a. um. Quinarius. a. um. Quinqeqnciūs Quiqꝫmestris. Quincuplitus. Quicuplex. Quīdecim qnq̄ginta. Quingenti: qnq̄gesimus & hmōi.

¶ Quinq̄rtiū. & Quīq̄rtiones. Uide ī dictio. Pētathli.

¶ Quinquatria. orū ab eo quod qnquatre in singulari sicut bachanale & vulcanale. Festa erant q̄ qnqꝫ diebus palladi fiebant: vt Ouid. lib. iij. fast. innuit ita appellata quoniam qnqꝫ diebus post idus celebrabantur. Naꝫ dies post idus ater erat. Inde qnquatria quasi quinqꝫ ab atro die. Primo die fiebant sacrificia: tribus sequentibus gladiatores in theatro certabant. quīto die erat lustratio. Unde ait. Una dies media est post fiunt sacra minerue. Nomina quę a iunctis quinqꝫ diebus hābent Sanguine prima vacat nec fas concurrere ferro. Causa ꝙ est illo nata minerua die. Altera tresqꝫ super strata celebrantur arena. Ensibus exertis bellica lęta dea est. Sūt qui dicūt hanc dieꝫ Munusculoꝝ quoqꝫ eē. quo tempore matronę inter se inuicem munera missitabāt & cœnas seruis apponebant: vt viri Saturnalibus. Dicitur & qnquatrus sicut triatrus sexatrus septimatrus decimatrus. Jungiturqꝫ hęc ꝑticula atrus q̄ nihil significat supplementi causa. Uar. lib. ij. de lin. la. quinq̄trum diem vnū festum esse dicit sic appellatū: ꝙ erat post diē qntum idus Martij: sicut Sexatr⁹ ab Tusculanis vocatur dies post diem fastum & septimatrus post dieꝫ seprimū. Declinaẜ aūt substātiue in plurali tam tertię q̄ scdę decli. sicut cętera festoꝝ noīa. Juue. Incipit optare & totis qnq̄tribus optat. Cice. Ita tumultuosę contentiones ita molestę qnq̄tris afferebātur. Diomedes ꝟo qnquatre a prima declinatione ꝑtulit.

¶ Quincūces vncię quinqꝫ. hinc quincuncialis ordinū ratio de qua apud Uar. Plyn. & Col. fit mentio. Quincūcialis vero herba dicitur vt trientalis a mensura id est q̄ folio qcūcem aut trientem ęquet amplitudine. Quincūces etiam vsurę sunt quotiens ex centum nummis vt exempli gratia sit: quinqꝫ nummos vsurę nomine ꝑcipimus. Sic semisses vsurę: trientes: besses & hmōi.

¶ Quirites. pe. pdu. romani dicti sūt. a quirino. i. a romulo vrbis Romę conditore. qui a quiri hasta quirin⁹ appellatus est: ꝙ hasta assidue vteretur. quę sabinorum lingua quiris dicitur. vñ qdam securim dictam. putāt. quasi semi quirim. q̄ꝫq̄ꝫ a secando etiam dici potest. Siue ꝙ cures vicerit. Siue ꝙ gręci regē κυριον. dicūt. Cōstat autem romanos eo tempore gręcos fuisse. Ouid. in fas. Siue ꝙ hasta quiris priscis est dicta latinis. Bellicus a telo venit in astra deus. Siue suo regi nomen posuere quirites. Seu quia roman⁹ vicerat ille cures. Alij quirinum dici existimant ob generis nobilitatem a patre suo quirino hoc est marte Romani. enim martem dum sęuiret gradiuum: dum tranquillus esset quirinum nominabant. Et q̄ꝫq̄ꝫ hoc nomē quirites quidā tantum pluraliter declinari velint apud poetas tamē reperimus quiritem a quiris. quiritis vel quirites iris vel hic et hęc quiritis. In genitiuo plurali quiritium et quiritum per syncopam. Persius. heu steriles veri quibus vna qritem ꝟtigo facit. Ouid. An si pulsassem minimum de plębe quiritem.

¶ Quirinus. pe. pd. Uide in dictione Quirites.

¶ Quirinalis collis dictus est ꝙ in eo quirini templuꝫ erat. siue ꝙ in eū ꝯmigrauere sabini a curibus venientes. Et quirinalis porta Romę dicta ꝙ ea in collē qrinalem itur: vel ꝙ ꝑxime eam esset quirini sacellum.

¶ Quirinalia vocabant diē quo sacra quirino fiebant:

¶ Quirito. as. pe. p. quod et quiritor dicitur significat clamo: romanos commoueo & qritum auxiliū inuoco. Uar. qritare qrites ciere. Nonius. qritare est clamare. Luc. li. vij. saty. Concursans veluti ancarius clareqꝫ qritans. Ab Apul. ponitur p suppetias petere.

¶ Quisquilię: purgamenta terraꝝ & qcquid ex arboribus minutis surculoꝝ foliorūqꝫ & floꝝ decidit. vñ nomē venit quicquid cadit vł vt quis q̄rat illas. ob id Cęcil. quisquilias volantis dixit. Et Neuius deturbate saxo homo non quisquilia est.

¶ Quisquilium vocant exiguum fruticem ilicis pducentem coccum quod granū est ad tingēdas vestes gratissimum. Hinc natum esse putatur vt vestes coccia literis p impitiam itercepis squallata vulgo hodie dicatur p quisquiliata.

¶ Quo accipitur pro quanto vt cum dicimus. Eo magis: quo magis Aliquando est aduerbium loci. Uirgil. Quo ve tenetis iter? id est ad quem locū tenditis. Aliquando est coniunctio & significat. vt Plyn. Neqꝫ enim id feci quo tibi molestus essem. Aliquando ponitur pro quare vt inquit: Don. Teren. in an. Quo ęquior sum pamphilo. Et quo pro ad quid vel in quem vsum Hora. Quo mihi fortuna si non conceditur vti? id est ad quid vultis mihi esse bona fortunę. Sic vnnaste in

terdum desunt verba in oratione. Et apud Esaiam quo mihi multitudinem victimarum vestrarum? Hic fiunt composita Usquequo quoad quocirca. quousque. quomodo quoquomodo quoquouersus. quoque. quoque. Aliquo aliquotiens.

¶ Quoad componi videtur ex quo. et ad prepostere sicut hactenus quatenus. Et significat donec siue quandiu vel quousque: vt quoad viuam ero tibi amicus. Cic. lib. offi. Tam diu aũt velle debebis quoad te quantũ proficias non poenitebit. Nihil autẽ differt ita loqui. Quoad viuã et quoad moriar. hec enim quamuis contraria esse videantur. idem tamen significant quoniam duo tempora cũ inter se opposita sũt atque ita cohęrẽtia vt alterius finis cũ alterius initio misceatur non refert vtrũ per extremitatem prioris. an per initiũ sequentis locus ipse confinis demonstretur. Potest autem esse interrogatiuũ. Terenti. in phor. quid senẽ quoad expectatis vestrum? Relatiuum. vt Quoad iussisti parui. Infinitũ vt Quoadlibet studeo. Cic. Treba. Itaque ego quoad optatus sum me in prouinciam exituꝝ q tibi vltro obtulerim meminisse te credo. Aliquando rei et ingenij facultatẽ siue temporis commoditatẽ significat. vt apud eundẽ in Lel. Ut quo ad possem et liceret ab eius latere nunquam discederẽ: id est quantũ. aliquando quantitatẽ reꝝ tantũ denotat Idem pro lege agraria. Audite vos qui amplissimi populi senatusque iudicio exercitus habuistis et bella gessistis quoad quęque peruenit aut peruenerit ex preda ex manubijs: ex auro coronario. Et sic semper exponitur pro quã

¶ Quoadeius tota vna dictio significat vsque vel inquãtum vel quantũ ad eius vires. vel quantum ab eo. Ci. li. j. de oratore. Officium est de ijs rebus posse dicere que ad vsum ciuilem moribus et legibus constitutę sunt cum assensione auditorum quoadeius fieri poterit. Idem Elaboro quoadeius facere possum vt consilia hostium intelligam.

¶ Quoadusque eiusdem significationis est: scilicet quantum vel quousque. Actius. Nihil te impedio quoadusque rem peragas.

¶ Quocirca significat quamobrem.

¶ Quousque: quandiu: vel vsque ad quod tempus. Et ponitur interrogatiue. Cicero. Quousque tandem abutere Catilina patientia nostra? Relatiue: vt quousque volui comedi id: est tam diu comedi quandiu volui. Infinite vt quousque esses didici. Aliquando significat vsque ad quem locum. vt Quousque agri tui fines pertransisti.

¶ Quomodo tota vna dictio. significat quẽadmodum. Cice. Quomodo potuissem te conuenissem. Tale est ac si diceretur. Si quattuor pedibus ad te venire necesse fuisset. Quoquomodo: id est qualicunque ratione. vtcunque qualitercunque.

¶ Quoquouersus. vel quoquouersum significat versus omnes partes: quod vernacula lingua dicimus. In qualmane se voglia: vt quoquo versũ se verterit anima hominis ad dolores figitur alibi preterque in te.

¶ Quoquam significat aliquo. i. ad aliquã partem locum ve.

¶ Quoque ponitur pro etiam. Seneca. Tu quoque simili modo exercere te debes. Aliquando pro similiter. Uirg. Uocabere tu quoque votis.

¶ Quominus significat. vt non Aug. super Jo. si quominus dixissem vobis. Interdum statim Uir. Et quominus arua insequitur. Quandoque sunt duę partes Amb. super Lucã. Fide tutus putet sibi quo minus ea requireret magis posse suppetere.

¶ Quo iure: quaque iniuria: prouerbiale est. quasi per fas nefas velis nolis. Teren. in an. Quo iure quaque iniuria me precipitem in pristinum dabit.

¶ Quoniam coniunctio causalis vt quoniam prodest lege. Potest etiam esse subcontinuatiua. vt quoniam ambulat mouetur Interdum auctore Festo significat postquam.

¶ Quod nomẽ relatiuũ est: et coniũctio causalis cũ ponitur pro quia. vt quod scribas legitor. Et nõ castigo te quod odio habeam: sed quo meliorem efficiam: vbi enim põt esse ibi etiam quia. Et vbi potest esse vt ibi potest esse quo. et econtrario. Ut non te castigo. quia odio habeam: sed vt meliorẽ efficiam. Quandoque ponitur pro sed. et in principio clausulę locari solet Cice. Quod si quis a me huius consilij mei causam quęrat. ita respõdeo. Et quod fit quoddam quodpiã quodque. quodcunque quodlibet. vnũquodque.

¶ Quondã aduerbiũ temporis. et modo preteritũ tempus denotat. pro olim: vel aliquando. Ci. Fuit ista quondã in hac rep. virtus. Modo pręsens. Uir. Quondã etiã victis redit in precordia virtus. Ponitur quandoque pro semper. Idẽ Ut quondam in stipulis magnus sine viribus ignis.

¶ Quorsum: versus quem locum quasi quo versũ vt quorsum vadis? quorsum seruus tuus ierat tu misisti. quorsum sit res euasura dubito.

¶ Quot nomẽ numerale: vt quot nũmi tibi sũt Scio quot nummos habes: habeo tot quot tu.

¶ Quotquot id est omnes qui.

¶ Quotidie. Uide in dictione. Cotidie.

¶ Quotẽnis. significat quot annoꝝ. habet enim antecedentia noĩa numeralia vel cõposita ex numeralibus et anno. vt anniculus biennis triennis: vt tu es biennis quotennis ille. quidam etiam vsurpant quotennũ sicut septennium.

¶ Quotenus: relatiuum distributiuum significat vsque ad quem numerum. Cicero. ad Atticum. In ripa nescio quotenorum iugerum.

¶ Quotus relatiuum ordinale. quo significatur cuius numeri: siue in quo numero aut ordine. vt sum primus in ciuitate: quotus es in tua. quandoque ponitur pro quot. M. Dic quotus es: quanti cupias coenare: nec vllum Addideris verbum mensa parata tibi est. i. quot estis. et quot tecum habes. quotusque significat continuã quantitatẽ et ponitur pro quantus. Iuue. quota portio fęcis achęę.

¶ Quotusquisque in singulari: idẽ significat quod nomẽ numerale quot: vt quotusquisque est qui aliter sentiat? Aug. libro. xix. ciui. dei. quotusquisque hominum est cui profunditas vtilitatis huius appareat. Et est vetus elegansque locutio per interrogationẽ et ad paucitatem refertur: vt quotusquisque studet? hoc est quod pauci sunt qui studeant. Cice. pro plãcio. quotusque iuris peritus est: quotusquisque disertus est?

De littera R

Littera semiuocalis est: et liquida que post mutam in eadem syllaba posita pręcedentem syllabam modo longam modo breuem facit vt Ouidius in dictione patrem exẽplum posuit. Iam patrem famulosque patris: lucẽque timebam. vbi pa. syllaba et producitur et corripitur. Et apud grecos in initio dictionũ r littera recipit aspirationẽ. vt Rhadamãtus. Rhea. et huiusmodi.

modi. Conuertiturq; nonnũq; in l vt intelligo p interlego. Pelluceo p pluceo. in simplicibus vt niger nigellus vmbra vmbella. In s vt arbos p arbor. odos pro odor. Transit in duo ss vt vro vssi. gero gessi: In u consonantem. vt sero seui. Terotriui. In n. vt Aeneus p ereus.

¶ Rabies. ei. ꝛ rabia. ę. a rapio: morb⁹ canũ cũ veluti furore quodã acti: huc atq; illuc rapiũtur nec vllũ ꝗetis locũ inueniũt. Alij rabiẽ quasi rauiẽ dici putãt a raucitate vocis quã rabiosi habent similẽ canis latratui. hinc.

¶ Rabiosus q̃ rabiẽ habet. Ply. li. xxix. Dat̃ morsis a rabioso ne rabidi fiant. Ponitur quandoq; Rabiosus p iracundia pleno q̃ veluti rabie agitatus videatur.

¶ Rabiosulus diminutiuũ. Ci. Treba. Primas illas rabiosulas sat fatuas dedisti.

¶ Rabidus. qui rabiem habet.

¶ Rabio. is. nimia ira ꝛ quasi rabie agitor. Uar. ꝗd est quod latras? quid rabis? quid vis? Cecil. Rabia rabere se ait.

¶ Rabula a rabie: vt quidã volunt: ꝛ a raui. i. raucitate: vt is sit Rabula qui in negocijs agẽdis acer est ꝛ rabiosus. Unde et p aduocato et causaꝝ patrono accipi solet. Uel dicitur a radendis auribus. Nam vt a fando fabula. a nando nabula: a stando stabula: a pascẽdo pabula. ita a radendo rabula. Nec alia ratione rabulas in foro dictos puto q̃ q radãt. i. offendãt aures vt ait Quintil. nimia ꝑbositate feriant quasi ab instrumẽto illo nũcupati quod rabula cõmodius q̃ radula vocari possit. hodie quoq; vulgus ipos garrulos ꝛ linguaces. ab alio instrumento Pudiculas ꝛ pistilla cognominat. Quintil. Sup omnia petit illa q̃ Cic. in ora. Non. n. declamatorem aliquẽ de ludo: aut rabulaꝫ de foro sed doctissimũ aut pfectissimũ q̃rimus. Item quasi rabulę qui sibi diserti non videntur nisi omnia tumultu ꝛ vociferatione concusserint.

¶ Racemus pe. pdu. ps botryonis siue potius ipe botryon qui ꝛ botrys more greco ꝛ botryus hoc est integer vuę racemus. Est enim illa testa vuarum plurima genera continens.

¶ Racemosus. a. um. quod est racemis plenum. Plyn. hederę modo racemosa est. Racematus. a. um quod racemos habet. Idem libro. xviij. de panico Paruis racemato paniculis.

¶ Racemari us malleolus: ex quo pãpini pullulant vel steriles. vel certe minus feraces vt inq̃t. Col. lib. iiij.

¶ Racha. nomen hebreũ est inquit Hiero. quod idem est quod κενος. i. inanis aut vacuus queꝫ nos possum⁹ vulgata iniuria absq; cerebro nuncupare. Quidaꝫ etymologiam huius nominis de greco trahere voluerũt putantes dici pãnosũ Grece. n. ϱακος. rachos dicitur. Sed nos huius verbi ꝓprietatem subtilius pspicientes nihil intelligimus aliud esse racha nisi vocem incognitaꝫ irati animi cõmotionẽ significantis quales sut interiectiones apd̃ grammaticos. sicut a dolente heu. Ab irascente hem. ꝛ huiusmodi. Aug. sup Mattheum. Racha vox indignantis animi motũ significans.

¶ Rado. is. si. sum. complano incido extirpo mundo. Col. lib. ix. Sic tamen ne quid radat̃. Hierony. in leui. Die septima radet capillos capitis barbãq; ꝛ supcilia ac totius corpis pilos. Iuue. Nã sergiolus iã radere guttur cœperat. p translationem ponitur p lędo laceroq;. Quin. lib. iiij. Ne ieiuna atq; arida traditio auerteret animos: ꝛ aures p̃sertim delicatas raderet. hoc est offenderet fatigaretq;. Hui⁹ ꝯposita sũt Abrado. Adrado iuxta rado. Col. lib. iij. reliquã p̃te q̃ ꝯtinens matri est adradito ne supuacua sarmenta procreet. Circũrado. Idem lib. iiij. Quã recentissimũ eligatur sarmentuꝫ ꝛ leuiter circũrasuꝫ vt cortex tantũ detrahat̃. Corrado Derado. de aliquo rado. Ply. Quod derasum ẽ terit̃ ꝛ cribratur. Erado extra rado. Col. lib. iij. postea surculos quos inserere voles eradito tã alte q̃ cuneũ dimisisti: sed ita ne medullã. neue alteri⁹ ptis corticẽ lędas. Interrado i medio rado. Idẽ in eodẽ. Nã si spisse posuerꝫ neq; i terra ꝗd ferre poterꝫ: nec ipę fructuosę erũt nisi i terra feris. Obrado circũrado. Et oia h̃ sũt p. pd.

¶ Rasito. as. pe. cor. significat sępe rado. Gel. li. iij. Cõperimus aũt cęteros quoq; in his tpib⁹ nobiles viros barbã in eiusmodi ętate rasitauisse.

¶ Rasores qui radunt. Et p translationem fidicines q̃ videntur chordas ictu radere.

¶ Rasura ipe radendi actus: Col. lib. v. Eaq; rasura ita deducitur.

¶ Rasamentum. Idem Terebra gallica non scobem sed rasamenta facit.

¶ Rasilis ꝛ hoc rasile. pe. cor. quasi rasũ nihil extãtis ac redundantis plenitudinis. Uir. th: Et torno rasile buxum. quasi rasibile dixit.

¶ Rasorius. a. um. quod ad radendũ ptinet. Unde dicimus cultros rasorios.

¶ Radix dicta est q sępe effossa parũ p terrã raditur: vt arbor melı⁹ fruticescat. Ply. Cũ pali defixi radices cepisset. Huius diminutiuum est Radicula.

¶ Radicula: pua radix. Col. li. iiij. Idẽ pœnus auctor pbat vinacea ꝑmista stercori depositꝫ seminib⁹ in scrobẽ mouere q illa puocẽt ꝛ alliceãt nouas radiculas. Et radicula vocat̃ herba succũ h̃ns lanis cõmodissimũ: hãc greci Struthion: ꝛ lanaria ob id a nostris vocat̃.

¶ Radico. as. pe. pd. radicẽ facio. ꝛ radicẽ capio dicit̃. Ply. li. xviij. Frumẽta multis radicãtur fibris. Hic cõponit̃ Eradico. qd̃ est vsq; ad radices euello. Hiero. in p̃fa. ps. Cogitis q̃ vt veluti quodã nouale scissũ iã aruũ exercẽã ꝛ obliq̃s sulcis renascẽtes spinas eradicem.

¶ Radifico. as. similiter significat radices facio.

¶ Radicitus. pe. cor. aduerbiũ significat a radice. vnde ꝛ p omnino quandoq; ponitur.

¶ Radius splendor a sole micãs. Uar. O summe sol q̃ totã hãc mundi compagẽ tuis radijs illustras Trãsfertur ꝛ ad fulgorem oculoꝝ. Ply. Cui⁹ ex oculis radij nocte micãtes cernũtur. Gel. stoici cãs esse vidẽdi dicunt radioꝝ ex oculis in ea q̃ videri q̃unt emissionẽ. Item Radius dicit̃ ꝟga qua Geometrę lineas indicãt. Uirg. Descripsit radio totũ q̃ gẽtibus orbẽ Inuẽta aũt ẽ hęc ars tp̃e quo nilus plus equo crescẽs confudit terminos possessionum. ad quos innouandos adhibiti sunt philosophi qui lineis diuiserunt agros. Inde Geometria dicit̃. cum non tantum terrę sed etiam maris et cęli et aeris spatia metiri consueuerunt. Item textoris instrumentũ quod vulgo driellam nominant quo telę annectũtur radius dicit̃. Idem. Excussi manib⁹ radij reuolutaq; pensa. Radij quoq; rotaꝝ dicuntur. vt apd̃ eũdem. Hinc radios triuere rotis. Instrumẽtũ etiã quo radũtur mensurę radius vocat̃ quod alio nomie hostoriũ nominãt. Plau. Dij deęq; oẽs tantã nobis lętitiaꝫ: tot gaudia sine radio cumuletꝫ. Et Radij dicunt̃ oliuę oblongę. Uirg. Nec pingues vnam in facieꝫ nascuntur oliuę. Orchades et radij et amara pausia bacca.

¶ Radio radios emitto: fulgeo. Hieron. in plo. Psal. Ubicunq; asteriscos id est stellas radiare in hoc volu=

mine videritis: ibi sciatis de hebręo additũ qḋ in latinis codicib⁹ nõ habet. Ouidius lib. ij. Meta. Argenti bifores radiabãt lumina valuę. Hinc cõponitur. Irradio qḋ est illustro ⁊ quasi itus radio. Plau. Faciunt quod cõsueruunt irradiant saltibus mensam: ois ad risũ puocãt.

¶ Radula. pe. cor. Instrumẽtum ferreũ a radẽdo dictũ Vñ pix radulana est dicta q̃ radula eradit. Ply. li. xiiij. Radulana pice ac resina condire musta.

¶ Ragades ⁊ ragadia fissurę sunt ⁊ rimę inter sedis vitia annumeratę quoꝝ crebra mentio est apud Plyniũ. Auicẽna non solum in ano sed in mẽtula nasci ragadas pdidit. De quo et in dictione Condilomata.

¶ Ralla genus vestis a raritate. Nam rarũ facit diminutiuum Rallũ. Plau. Toga ralla: tunica spissa.

¶ Rallum a radendo ferrum illud quo vomeres idẽtidem purgantur in arando.

¶ Ramex genus Hernię. Vide in dictione hernia. hic Ramicosus qui patit illũ morbũ. Col. lib. x. aliter accipit Ramices cum inquit Vinario constituendo. Deinde per transuersa lateꝝ caua transmittuntur ramices qui exitu ó ferarum obserent.

¶ Ramẽtũ tenuis cuiusqꝫ rei pticula: a radendo quasi rasura. Vñ ramenta auri. ⁊ ramẽta argẽti: lignoꝝ ⁊ cęterarũ reꝝ dicim⁹: cũ forat aliqd animalis ex tritu siue ex cursu: aut ex arena fluuioꝝ. Vñ Ply. li. xxxiij. Apḋ nos tribus modis fluminũ ramẽtis. s. auꝝ inuenit: nec vllũ absolutius auꝝ est cursu ipo trituqꝫ ppolitum.

¶ Ramus arboris ps est cuius diminutiuũ est Ramusculus Dicit ⁊ Ramulus. Col. Et cũ primũ germina tumebunt de ramulis anniculis eos legato.

¶ Ramale idẽ quod ramus. Oui. lib. viij. me. Mulfidasqꝫ faces ramaliaqꝫ arida tecto. Per. Ut ramale vet⁹

¶ Rameus. a. ũ. qḋ ex ramo ẽ. Vir. lib. iiij. Ge. ⁊ ramea costis subijciunt fragmenta thymũ casiasqꝫ recentes.

¶ Ramnus genus sentiũ asprimũ aculeis ⁊ flore gratissimu: ait Hiero. sup illud ps. Priusqꝫ intelligerent spinę vestrę ramnũ. At Rhamnus cum h genitiuum facit rhamnũtis sicut Amathusuntis. Trapezus ũtis. Et est atticę regionis pagus. ex quo formatur Rhamnusi⁹ a. um. quod est ex rhamno. Teren. in an. hoc certe scio Rhamnusium se aiebat. Inde Rhamnusia indignationis dea quam gręci νεμεσιν vocant. Nam cum Narcissus formę bonitate abuteretur supbius: recte fingitur eiusmodi dea aduersus eũ qui bonis pñtibus sit indignus. Nemesis inqꝫ idignationẽ significat. cuius simulachrũ pulcherrimũ eo i loco colebat. Quod quidẽ marmoreũ tradunt a phidia vinaꝝ in altitudine decem factũ. De hac Oui. lib. v. de tris. Exiget ad dignas vltrix rhamnusia pœnas.

¶ Rana genus animalis palustris. Ranaꝝ alię sũt terrestres licet in aquis dulcibus degant: alię marinę. Ex terrestribus qdam in vepribus tantũ viuunt ⁊ Rubetę appellantur. Alię inter harundines fruticesqꝫ versant. Est ⁊ rana arborẽ scandens: ⁊ ex ea vociferans ob id a calamis calamita. Ranę etiã morbus ẽ q̃ bob⁹ accidere solet. Col. li. vij. Solẽt etiã fastidiosa cibo afferre vitiosa incrementa linguę quas ranas vocãt veterinarij

¶ Ranũculus diminutiuũ est a rana Amb. li. hexa. Culices ⁊ ranũculi circa genitales strepunt paludes.

¶ Ranceo. ces. cui. rancorem habeo siue puteo.

¶ Rãcor putor quidã a ranceo nomẽ vbale: sicut Acor ab aceo: albor ab albeo. Palladius in rebus rusticis. Receptacula olei semp sint munda ne nouos sapores veteri rancore infecta corrumpant.

¶ Rancidus. a. um. quod est rancore putidũ. Hor. Rãcidũ aprũ ãtiqui laudabant non quia nasus illis nullus erat sed credo ac mente q hospes tardius adueniens vitiatũ cõmodius q̃ Integrũ edax dñs consumeret. Huius est diminutiuũ Rancidulus. Iuue. Non tamẽ his illa vnqꝫ opsonia fiunt Rancidula.

¶ Rantũ dixerunt veteres quadrantem: q in eo ⁊ triẽte ratis fuerit effigies. quemadmodũ nauis in asse

¶ Rapio. pis. pui. ptũ. significat p vim aut cũ festinãtia siue cũ furore rapio: traho: euello: aufero. Teren. i an. Sublime hunc intro rape quãtũ potes. Lactã. lib. v. Alios etiã in ꝯsortio mali sui rapiũt: quasi habituri solatiũ de pditione multoꝝ. i. trahũt. Vir. Quid faceret quo se rapta bis coniuge ferret. i. ablata. Et li. j. Geor. Atqꝫ illũ in pceps prono rapit alueus amni. i. subito rapit. Aliquando rape est vim afferre viriare. Et ppriede vginibus atqꝫ impuberibus pueris etiã si loco non dimoueant. Virg. Et rapti ganymedis honores. Seneca. Rapta raptoris aut mortẽ: aut idotatas nuptias optet. Cõposita Abripio: arripio: corripio: deripio: diripio: eripio: irripio: pripio: prripio ⁊ surripio.

¶ Rapto. as. freqnter rapio: traho. Vir. Ter circũ iliacos raptauerat hectora muros. Et lib. iij. Ge. Sed me pnasi deserta p auia dulcis Raptat amor.

¶ Raptito. as. pe. cor. aliud freqntatiuũ a rapto ptas.

¶ Rapax auidus ⁊ rapinis semp intentus. Sue. Inopia rapax: metu sęuus: hinc rapacitas. Colu. lib. j. Nisi maxima vel negligẽtia serui vel rapacitas iteruenit.

¶ Raptor qui rapit. Ambro. Raptores non nisi aliena diripiunt.

¶ Rapo. onis. idem quod raptor. Pompo. Ne vos cõturbent auri argentiqꝫ rapones.

¶ Rapidus velox ab eoꝝ q̃ rapiũt celeritate dict⁹. Vñ Amnis rapidus q̃ cum celeritate ⁊ furore labit.

¶ Raptio. Rapina ⁊ Raptus distinguunt ab inuicẽ q raptio ad psonam: rapina ad rem. Raptus ad stuprum referat. Ter. i adel. Dispij thesiphonẽ audiui filiũ vna in raptione fuisse cum ęschino. Ci. Quas res luxuries in flagitijs crudelitas in supplicijs auaritia in rapinis: supbia in contumelijs efficere potuisset. Idẽ Matronarum cędes: vginum raptus. Col. etiam rapinas vocat culturas raporum.

¶ Rapinator a rapina raptor dicit. Lucil. homo impudicus impune est rapinator.

¶ Raptim aduerbium significat cum festinatione.

¶ Rapa. ę. d: q passim rapiat. Palladi⁹. Rapa mutat in napos in alio solo p biennũ sata. Alto vo nap⁹ trãsit in rapã. Dicit ⁊ rapum neu. gñe. Mar. Hęc tibi brumali gaudẽtia frigore rapa. Var. Ex semine brassicę vetere sato nasci aiũt rapa. ⁊ cõtra ex rapeꝝ brassicã. Col. li. ij. Ab his leguminibus rõ est hñda napoꝝ raporũqꝫ magis vtilia rapa sũt. Hier. vero ad Eusto. Vix raris fabis ⁊ rapibus cũ rudi hordeaceo pane saturantur

¶ Rapulum diminutiuum a Rapũ. Hor. in ser. Capt⁹ vt aiebat cœnę acria circũ rapula. Et iteꝝ. Cũ rapula plen⁹ atqꝫ acidas mauult inulas.

¶ Rapunculus a rapo radicis exiguę qui comedit in acetarijs. Rapũcilũ vernaculi nostri dictitant.

¶ Rapacia. oꝝ. pe ꝑ. frõdes q̃s hoies decoctas i cibũ sumũt. Ply. Et hoi nõ minor rapacioꝝ gratia q̃ cimaꝝ.

¶ Raphan⁹ p. cor. gñs radicis notę comestibilisqꝫ Ply. Ferit i tẽplo Apol. del. adeo cęteris herbis plat⁹ raphan⁹ vt ex auro diceret: beta ex argẽto: rapũ ex plũbo. Refert Alexã. aphrodise⁹ eẽ calidũ hũores exsiccare ⁊ at

tenuare. Mouere ex humoribus spiritus: ac eos exhaurire ⁊ exinanire dum per os eructat. Est ⁊ aliud raphani genus Armoracia a nostris dicitur. Quidam hoc nomen aspirant in prima.

¶ Rarus.a.um. ꝓprie dicitur quod non est densum. Interdum ponitur ꝓ p̄stanti: quoniã omnia p̄clara rara sunt. Virg. Hic rarū tamen vidimus holus. Hier. Rara est virtus nec a pluribus appetitur.

¶ Rarenter aduerbium idem quod raro. Gel. li. j. Rarus non dicitur rare: sed alij raro dicunt: alij rarenter.

¶ Raro.as. rarū facio. Cuius cõposita sunt Disraro et Interraro. qđ est in medio rarū facio. Col. li. v. vtitur

¶ Rarefacio. idem lib. vj. Hoc autem facile contingit si prius rarefeceris etiam eas partis supra quas ramū secaturus es fœn o au istramentis texeris.

¶ Raripilus.a.um. penul. cor. quod habet raros pilos. Col. in p̄fa. Et id ipsum aliter curatur mutilū ⁊ raripilum. aliter cornutum ⁊ setosum.

¶ Rarescere significat rarū fieri siue deficere. Col. lib. iiij. Negligentia cultoꝝ magna pars deperit ⁊ interiꝰ seminū ceteraqꝫ virentia rarescunt. Lactan. lib. vij. Ita enim iustitia rarescet: ⁊ impietas ⁊ auaricia ⁊ cupiditas ⁊ libido crebrescet.

¶ Rastrū ⁊ raster mas. ge. Ter. At istos rastros interea depone. Virg. Rastraqꝫ incurues grauū tribuere ligones Dicuntur aũt rastra seu rastri q̄ ⁊ rutabri vocantur proprie quibus ꝑ fœnisecia festucas abradimus a quo abrasu rastelli sunt nominati vt inquit Var. lib. j. de re rust. Cū de pratis inquit stipulã rastellis eradi atqꝫ addere fœnisecio cumulū quo facto siciliendã prata .i. falcibus consectanda. Verū ⁊ stabularioꝝ vsibus deputant: hisdem quoqꝫ terram effodunt. Sue. in Nero. Tubaqꝫ signo dato primus rastello humū effodit ⁊ chorbule congestam humeris extulit.

¶ Rastelli. Vide in dictione Rastrum.

¶ Ratus.a.um. pticipiū a Reor reris. qđ significat puto. Imaginor. Prisc. Reor quoqꝫ ratus facit pticipium: vt puto differentię cã. quia ritus aliud significat: ⁊ retꝰ ꝓ reatus dicebant: q̄mõ saucius ꝓ sauciatus: lassus pro lassatus. Plau. in am. Victis hostibus quos nemo superari posse ratus est. Aliquando ratus dicitur firmꝰ: certus. Ter. in Ecy. Ne quod ego egissem esset ratuz.

¶ Ratifico.as. approbo. ⁊ quod actuz est cõfirmo. Veteres ratare ꝓ ratificare dicebãt. vñ est irritare cõtrariū

¶ Ratio. a ratū supino fit. Et est vis illa animi qua a ceteris animalibus homo disiungitur. Quę sic diffinitur ab Aug. lib. ij. de ordine. ꝙ sit mentis motio ad ea quę discutiunt distinguendi ⁊ connectendi potẽs. Unde ab Horatio ponitur ꝓ ratiocinatione ⁊ discursu animi ad inuestigandū verū. Cice. lib. ij. ad Heren. Ratio est cã q̄ demonstrat veꝝ esse id quod intendimus breui subiectione. Sene. Quid est ratio nisi naturę imitatio? Sequitur ratio naturã. ⁊ bonū sine ratione nullū est: ⁊ virtus non aliud q̄ recta rõ. Aliqñ tamẽ ratio ponitur ꝓ respectu ⁊ cura. Cice. Planco. Peto a te vt me rationez habere velis: ⁊ salutis ⁊ dignitatis meę. Sic dicimꝰ habenda est rõ honoris: rõ rei familiaris. Idem li. ij. offi. Habenda ratio est rei familiaris: quã quidẽ delabi sinere flagitiosum est. Si vbo iungatur cū ppositione cū: significat negociū. Idẽ in Cato: Rationẽ hꝫ cuz terra q̄ nunq̄ recusat imperiū. Et ad Atticū. Cū oībus musis rationẽ habere cogito. Aliqñ ponit ꝓ cã: vt apđ eundẽ M. Catoni. Cū aũt ad Cibistra ꝓpter rõnẽ belli q̄nqꝫ dies essem moratus. Aliqñ ꝓ mõ via ⁊ forma. Salust. At ego vobis inquit si mõ vultis eẽ viri rõnẽ ostendã qua tanta ista fugiatis. Et rõ q̄nqꝫ dicit supputatio vel calculus siue expensa. Plau. i aul. Supputat ratio cum argentario. Idẽ i am. Et vt res rõnesqꝫ viroꝝ omniū bene expedire vultis. Vñ rõnarius codex in quo accepti ⁊ expensi rõnes describuntur. Sue. in Cęsa. Seruitia recẽtiora imẽso p̄cio ⁊ cuius etiã ipm pudere ⁊ sit vt vetaret rõnibꝰ inferri. i. nolebat in rõnario pscribi eã sūmã quã ipẽderat in emptiõe seruoꝝ. Rõ etiã ꝓportio dr: vt si qñ numerꝰ ad numeꝝ hꝫ ꝓportionẽ quã nos rectū dicimꝰ rõnẽ vel duplã vel triplã vt q̄ttuor ad duo: ⁊ sex ad duo: Rõne purgare. Vide in dic. Purgo. Rõnẽ ꝯstare est ęquã legitimãqꝫ rõnem ostẽdi aut appere ostẽdi posse. Ply. iunior. Mirꝝ ẽ q̄ singulis diebꝰ i vrbe rõ aut ꝯstet aut ꝯstare videat: pluribus cunctisqꝫ non cõstet.

¶ Ratiūcula diminu. Ter. in phor. Erat ei de ratiūcula iãpridẽ apud me reliquū pauxillulū nūmoꝝ.

¶ Rõnale: phi dixerūt eẽ qđ rõne vteret vel vti possit. Vñ dicimꝰ hominẽ esse aĩal rõnale et mortale. Hic gñe posito qđ aĩal est dictū videmꝰ additas duas differentias q̄bus admonẽdꝰ erat hõ ⁊ q̄ sibi redeũdū eẽt: ⁊ vñ fugiendū. Nã vt pgressus aĩę vsqꝫ ad mortalia lapsus est ita regressꝰ esse in rõem debet. Uno vbo a bestijs quod rõnale: alio a diuinis sepatur qđ mortale dicitur. Illud nisi tenuerit: bestia erit. Hinc nisi se auerterit diuina nõ erit. Rõnale substãtiuū genꝰ vestis sacerdotalis est. Hiero. ad Fabiolã. Rationale etiã dr genus vestis apud hebręos osuin. grece logiõ: nos rõnale possumus appellare. pannus est breuis ex auro ⁊ fis magnitudinẽ palmi ꝑ quadrū ⁊ duplex ne facile rūpatur.

¶ Rõnabile dr quod cū rõne factū dictū ve est Cuiꝰ cõtrariū ẽ Irrõnabile. Itaqꝫ domū aliquã rõnabilẽ possumꝰ dicere: nostrūqꝫ sermonẽ. Rõnales aũt vel illuz q̄ hãc fecit: vel nos q̄ loq̄mur. Ergo ꝓcedit rõ ab aĩa rõnali in ea q̄ vel fiũt rõnabilia vl' dicũtur. Duo ergo sũt i q̄bꝰ potẽtia vel vis rõis possit etiã ipis sensibus ad moueri opa hominū q̄ videntur ⁊ vba q̄ audiũtur. In vtroqꝫ aũt vtitur mẽs gemino nūcio ꝓ corpis necessitate. Uno q̄ oculoꝝ est: altero qui auriū. Ita cū aliq̄d videmꝰ congruentibus sibi ptibus figuratū nõ absurde dicimꝰ rõnabiliter appere. Itẽ cū aliq̄d bñ ꝯcinnere audimꝰ: nõ dubitamꝰ dicere. ꝙ rõnabiliter sonat. Irrõnabile vbo quod his caret. Quintil. lib. ij. Sed quia carent sermone quę id faciunt muta atqꝫ irrationabilia vocãtur.

¶ Rõnarius: liber in q̄ rõnes reꝝ gestaꝝ ꝯtinent. Sue. in Aug. Rursus tędio diuturnę valitudinis cū etiaz a magistratibꝰ ac senatu domū accitis rõnariū ipsi tradidit. Et rõnariꝰ liber accepti ⁊ expensi vt supra i dictione ratio. Itẽ Rõnarius qui rõnariū conficit vel qui rationibus p̄est. Marcellinus. Quidaz ex mercatore opulento rationarius apparitor.

¶ Ratiocinor pe. cor. significat ꝑ rõez quãdã dep̄hẽdo: colligo: ꝯputo. Gel. li. j. Plutarchꝰ i li. quẽ ꝯscripsit scite subtiliterqꝫ rõcinatū. Pythagorã dicit i repiẽda modulãdaqꝫ statꝰ lõgitudisqꝫ eiꝰ p̄stãtia. Ci. li. i Tusc. At nos metiẽdi rõcinãdi vtilitate ispecta huiꝰ artꝫ terminauimꝰ modū. Hic rõcinatores dicti sũt q̄ calculatores vulgo nominantur. Mar. Nec calculator nec notarius velox maiore: quisq̄ circulo coronetur. Ratiocinatio inq̄t Aug. lib. de immortalitate animę: est a certis ad incertorū indagationem nitens cogitatio.

¶ Ratꝫ ⁊ rates scđz Probū efferri põt. Et ꝓprie rates dñr ꝯnexę ⁊ recte ꝯpactę iuicẽ trabes q̄ ꝑ aquã trahũt. Abusiue a poetꝫ vsurpãt ꝓ nauibꝰ Vir. Disiectaqꝫ rates

¶ Raudū dicebat̄ eq. Vide in dictiōe Rudus.

¶ Rauēna vrbs in octaua regiōe italię. Sabinoꝝ oppidum in ora littoris Adriatici olim tota ligneis cōpacta ędificiis aquis diffusa: pontibusq; ac lembis pagrata a thessalis condita phibet̄. Et cum a mari fiūt inundatio nes non mediocrē accipit partē cœni palustris. De hac Syrius li. viij. Lenta paludoso pscindunt stagna rauē nę. Hinc ort⁹ est Cassiodorus senator: q̄ multa eruditis sime scripsit.

¶ Rauis raucedo vocat̄ q̄ fit aut nimia siccitate pppter clamorē: aut nimio humore ad vocis loca fluente ex qui bus vox homini plerumq; negat̄. Plau. in an. Huccine deduxisti me ad senē parcissimū vbi si quid poscam⁹ ad rauim poscamus prius q̄ quicq̄ detur: hinc rauio is. et rauus a. um.

¶ Rauū veteres dixerūt obtusum. Vñ raua vox obtusa ꝛ parū liquida. Rauus color obtusus. i. mixtus niger cū fuluo: color inter flauū ꝛ cęsium. Ci. li. iiij. acad. Quia nobismetipsis tum cęruleum tum rauū videtur quodq; nunc solle collucet.

¶ Rauiscellus diminuti. a rauo. Plau. Quis inquit hęc mulier ꝛ ille rauiscellus q̄ venit.

¶ Raucus q̄ nimio clamore vel alia causa vocem obtusā hꝫ. Aliq̄n tñ refertur ad optimā vocē. Vergi. Dāt sonitū rauci p saxa liquentia cygni. Hinc raucitas ꝛ raucedo pro vocis obtusitate.

¶ Raucę vermes terreni radices arboꝝ lędētes. Ply. Olea vbi quercus effossa sit male ponitur q̄n vermes q̄ raucę vocant̄ in radice querc⁹ nascūtur et transeunt.

¶ Raucio is. rausi rausum. raucus sum. a quo Irrrancio Est et rauceo es. a quo raucesco ꝛ irrauceo.

R ant E

¶ Re ꝓpositio per apocopē a retro facta videtur. Unde respicio retro aspicio. reuertor retrouerto reposco rē datam retro posco. Et nō nisi composita reperit̄: q̄ etiā alias significationes habet. Nā q̄nq; perfectionē denotat vt recognosco. Q̄nq; reciprocationē: vt redamo: q̄nq; ꝯtra siue aduersus. vt reluctor: repugno resisto. q̄nq; iteꝝ atq; iteꝝ seu sępe: vt reputo: q̄nq; de nouo vt reno uo: qḋ est rursus nouū facio: quādoq; inde: vt remoueo quandoq; valde vt redundo: quādoq; longe. Ver. li. iij. Italiam petere ꝛ terras tentare repostas. Ser. i. lōge positas. quādoq; denotat ꝯtrarietatē suoꝝ simplicium vt retego quod tectū erat denudo. resigno. qḋ signatuꝫ erat apio. recludo clausum patefacio: q̄nq; habet diuersam licet nō ꝯtrariā a suis simplicibus significationem: vt rescisco. Nā cuꝫ scire scit cognoscere: rescire tñ siue rescisceere nō est rursus cognoscere: sed factū aliquod occultius ꝛ inopinatū insperatumq;: cognoscere: aduertere. De hoc loco suo. Sic respondeo qḋ non solū redico aut repromitto: sed re atq; affectu satisfacio. Habet aliquādo re eandem significationē quā habet simplex. vt repꝛsento. Cōponitur autē cū dictione ab a incipiente vt redamo redarguo. b. vt rebello. c. vt recurro. d. vt reddo. e. vt redeo. f. vt refero. g. vt regredior. h. vt redhibeo. i. vt reiicio. l. vt relego. m. vt remigro. n. vt renitor. p. vt repugno. q. vt reqro. s. vt resarcio. t. vt retineo. u. vt re uertor. Sed cū a. e. ꝛ h. interponitur d. cā euphonię.

¶ Reapse significat re ipa. Pacu. Si non est ingratum reapse quod feci.

¶ Reate ciuitas in vmbria: ex qua Vespasianus originem duxit.

¶ Reatus us. culpa crimen.

¶ Rebello as. ex re ꝛ bello ppꝛie significat repugno. Unde rebelles dñr q̄ in fide nō pmanēt. ꝛ iussis potestatum repugnant. Et rebellio repugnātia. Rebellare vulnera seu alia victa dñr q̄n semel curata repullulāt. Ply. Strumea herba est qua rursus sata rebellare credūt herbarij quę curauerūt vitia.

¶ Rebla. regio babyloniorꝫ: vel vrbs quę nunc Antiochia dicitur.

¶ Rebo o as. ex re ꝛ boo mugio. Grecū est vt inqt Ser. in cō. Ge. Nam apud latinos nullum verbū est qḋ ante o finalēꝫ habeat o. excepto inchoo: qḋ tñ maiores aliter scribebant aspirationē interponentes duab⁹ vocalibus ꝛ dicebant incoho. p translationē tamen reboare significat reson are. Uerg. li. iij. Ge. Reboant syluęq; ꝛ magn⁹ olympus.

¶ Recalesco rursus calesco. Ci. li. iij. de natura deorum. Quod nostris quoq; corporibus ꝯtingit cum motu atq; agitatione recalescunt.

¶ Recaluaster diminuti. est. significat eū q̄ fronte calua est: nō toto capite quasi recaluatulus. Legi quēdā aliōquin eruditū exponentē recaluastrū esse retro caluū: qḋ falsum esse constat ex auctoritate Hiero. in leui. scribentis. Si a fronte ceciderint pili recaluaster et mundus. Dicit̄ et recaluus. Plau. in ru. Ec quē caluū ac silonē senem. Hiero. ꝯtra Joui. Recalua frōte de socrate. Hinc recaluo as.

¶ Recanetū ciuitas in italia q̄ a priscꝭ Recinata dicebat̄.

¶ Recedo is. abeo discedo. Vñ Recessus p discessu aliq̄n p trahor extēdor: a q̄ recessus p spatio Curt. In eo nemore lōgo recessu dom⁹ erat. Et recedere est retro cedere: a q̄ fit aduerbiū recessim: qḋ ē retro cedēdo. Plau. Recessim cedam ad parietē.

¶ Recello is. reduco: reclino: sicut excello in altū extollo. Apul. li. x. de asi. Illa eñ quotiens ei parcens nates recellebā accedens: totiēs nisu rabido ꝛ spinā ꝓhedēs ad eā applicitore nexu inhęrebat.

¶ Recelliclunię dictę sunt meritorię meretrices q̄ desultura quadā ꝛ assultura mouēt clunes vti ven⁹ ꝯiunctori i cēsori prestet̄. Plau. An vis inter ista versarier, psedas pistoꝝ amicas recellicluniās alicarias.

¶ Recens nomē signifi. nouū: hoc est qḋ nuper accidit. Vñ recētior recētissim⁹. aduerbiū recēter. Ci. Hoꝝ recētioꝝ nunq̄ dictū ab vllo qḋ sciā. Idē Au. Cecinnę. Cō memorare nō solum veteꝝ sed hoꝝ etiā recētiū vel ducū vel comitū tuoꝝ grauissimos casus. Inuenit̄ etiam Recēs aduerbiū. Plautus. Qui recēs ex agro venerat. Uerg. Sole recēs orto. i. recenti tpe.

¶ Recentari: renouari: ꝛ denuo recēs fieri. Actius. Iā tam albicascit phœbus ꝛ recentatur cōmune lumē hominibus ꝛ voluptas.

¶ Recēseo es. recognosco ꝛ summā totius populi p muros colligo. Vñ recēsus pro recēsione ꝛ recognitiōe dicit̄ Et Recēsiti q̄ p recēsum numerati sunt. Sue. in Cęsa. Recēsum ppli vicatim p dños insulaꝝ egit. Et in lib. numeri scriptū est q̄ recēsiti sunt a viginti annis oēs q̄ poterant ad bella pcedere.

¶ Recido is. pe. cor. recidi recasū signifi. retro siue iteꝝ cado: et semp pducit re. Prop. Recidit inq; suos mensa supina pedes. Amb. de obitu Satyri: p simplici posuit Semp optaui vt si q̄ ꝑturbatiōes vel ecclaꝫ vel me manerēt: in me poti⁹ ac nicā reciderēt domū.

¶ Recidiu⁹ a. um. pe. p. significat qḋ recidit. Uer. li. iiij.

Et recidiua manu posuissem pgama victis .i. q̄ recide=
runt: quasi didoni se purgans dicat eneas. Si mihi licu
isset ruinas troię ꝓtinus instaurasse: nō tot tantisq; la=
boribus ac periculis ꝯdere nouā vrbē quesissē. Silr ca=
pit illud ex li. vij. Quin idē veneri part⁹ su⁹ ꝛ parꝫ alter
Funestęq; iteꝝ recidiua in pgama tędę. lꝫ Ser. interp̄=
tetur recidiua post casum restituta. Qd̄ minime veꝝ est
cū nunq̄ restituta fuerint. Nā ꝛ si febres a Ply. recidiuę
dicātur: nō ꝓprie: neq; ex vocabuli significatione fit sed
ex appellatione tm̄: quasi recidiuoꝝ febres ꝓpter eos q̄
in eas incidūt: ꝛ post eaꝝ depulsionē restituunt̃ rediui=
uę ꝓprie nō recidiue dr̄: q: tūc nō recidūt siue nō depel
lunt̃ sed reuiuiscunt ꝛ integrant̃. Recidiu⁹ igit̃ q̄ recidit
i. q̄ retro vel rursus cadit. ꝛ nō possit ꝑmanere. Vn̄ etiaꝫ
eius simplex Cadiu⁹ q̄ cadit. Ply. lib. xv. Colligi mala
post equinoctiū autūnale neq; an̄ sextamdecimā lunam
neq; an̄ primā horā cadiua separi stramētis: storeis pale
isve subterni: rara cōponi vt limites puij spm̄ equalē ac
cipiant. Similē significationē habēt reliqua noia l uus
terminata: vt natiuus: votiuus: rediuiuus.

¶ Recido is. cidi. suꝫ. pe. p. ex re ꝛ cedo: qd̄ incido signi.
quasi retro seco. Vn̄ recisos ramos dicim⁹. i. resecatos.

¶ Recisamentū. a recido paū frustū ꝛ quasi ramentū ex
aliquo recisum. Ply. Oxy issime vo ęruginē ꝯtrahit ęs co
ronariū recisamentis in acetū additis.

¶ Recipio is. pe. cor. ex re ꝛ capio. Proprie recipe dicim⁹
qñ q̄s aliq̄d qd̄ tradidit recipit. quasi retro vel rursus ca
pit. Liui. li. ix. Recipiāt arma q̄ per pactionem tradide
runt. Qñq; pro admittere: accipe. Ci. li. ij. offi. Cyrluꝫ
quēdam suadentē vt in vrbe manerent: xerxēq; recipe
rent lapidib⁹ obruerūt. Qñq; p reuocare. Ver. Sic ore
effata recepit ad sese. Qñq; in tutū reducere: liberare.
Idē Medioq; ex hoste recepi. Hinc receptus us. p re=
ductione. Et recipe seruū. Ulp. dicit refugiū esse abscon
dēdi cā seruo pręstare: vel in suo agro vel in alieno loco
ędificio ve: qd̄ receptū dare vulgo dr̄: qñq; simplicit̃ redu
cere. Plau. in ca. Inde me ꝯtinuo recipiā rursum domū
Qñq; recupare. Ci. in Cato. Tarentū vo qua vigilan=
tia quo ꝯsilio recepit: tū quidē audiente salinatori qui a
misso oppido fugerat in arcē glorianti atq; dicēti. Mea
opa Quinte Fabi Tarentum recepisti. Et certe inquit
ridens nisi tu amisisses nunq̄ recepim. Quandoq; exci
pere ad vsum suū ꝛ reſuare qd̄ fit cū venditis cęteris si=
bi quippiā reſuat. Plau. Ubi nūc adolescēs habet: posti
culū hoc recepit cū ędes vēderet. Hinc receptitius ſu⁹
appellatus est nuptę mulieris proprius: quē. s. cū dotem
marito daret: sibi reſuauit. quotiens em̄ mulier in dan=
da viro dote aliqua ex suis bonis retinet: nec ea ad viꝝ
transmittit: recipe ea dr̄. Quandoq; ꝓsternere. Vergi.
li. viij. Totū cui comin⁹ ensem ꝯdidit assurgens ꝛ mul=
ta morte recepit: quod et pro accepit exponi potest. Si=
cut cū dicim⁹. Accepit eum crudeliter vel malis modis
Significat etiā facienda suscipe ꝛ cū obligatiōe ꝓmitte
re. Ci. Crasso. Quę tibi ꝓmitto ac recipio sanctissime es
se obſuatuꝝ. Qñq; simpliciter ꝓmittere. Cecina ad Ci
ce. Sed tñ ego filio dixerā librū legeret. ꝛ ea conditione
daret si recipes te correctuꝝ. Ci. Bruto. p polliceor po=
suit cū inq̄t. In ipā cā satis exponenda satis de ꝓbitate
dixi: sed tñ separatim ex me recipio fore eum tibi et vo
luptati ꝛ vsui. Nā ꝛ modestū hoiem cognosco ꝛ prudēteꝫ
et a cupiditate omni remotissimū: p̄terea magni laboꝛꝫ
summęq; industrię: neq; hęc polliceri debeo q̄ tibi ipsi si
bn̄ cognoris iudicanda sunt. Seruat Ci. morē suum vt
difficile vbū recipio ꝑ facile polliceor postea doceat.

¶ Recepti in ciuitatē dicunt̃ q̄ suffragio ciues sūt effecti
vt apud Liui. sępe legit̃. Et recept⁹ mos est quē sponte
ciuitas alienū asciuit.

¶ Receptus. reductio. i. quo se tutus recipit exercitus.
Unde receptui canere dicimus cum tuba exercitus e p̄=
lio reuocatur. Vergi. lib. xi. Planicies inculta iacet: tu=
tiq; receptus.

¶ Receptitius a. um. quod reseruatur. Unde receptiti
us ſuus appellatus est nuptę mulieris proprius: quem
reſuauit cum dotem marito daret. Qui ꝛ supdotalis de
dnę futurus iugis comes.

¶ Recepto as. frequētatiuū a recipio. Teren. Meū re=
ptas filium.

¶ Receptaculū locus in quē se tuto recipiunt. Ci. Oim̄
bonaꝝ artiū receptaculū.

¶ Recipatia a veterib⁹ dicebat̃ cū inter ciuitates pere=
grinas lex conuenit: vt res priuatę reddant̃ singulis rē
cuperent̃q;.

¶ Recidipna. vestes quas vocāt cenatorias. Iuue. Ru
sticus ille tuus sumit recidipna q̄rine. Cōpositū nomē
ex latino ꝛ greco. s. ex recinio. Δειπνος p cęnā signifi=
Eadē etiā Triclinaria dicunt̃.

¶ Reciniū vestis antiq̄ssima quadrata vt inq̄t Uar. Cu
ius mediā ptē retrorsum iaciebant. Vn̄ reciniati mimi.
Ser. in cō li. j. eñ. Recin⁹ dr̄: ab eo qd̄ post tergū reijciatur
qd̄ vulgo mauorte dicit̃.

¶ Reciproc⁹ a. um pe. cor. qd̄ est repetitum. Unde ꝓno
men reciprocū dr̄ q: in seip̄m reflectit̃. Uar. a recipiendo
deriuat reciprocū. ꝛ id esse asserit qd̄ alicunde ꝓfectū re=
dit eo vnde ꝓfectum est.

¶ Reciproco as. repeto: reflecto: remitto: retrogradior
Li. li. ij. de bello punico. Cū iā spm̄ includeret vent⁹ nec
reciprocare aiam sineret auersi a vento parump ꝯsedere
Gel. in eā phystulā p quā spūs reciprocat̃: Cic. li. j. de di
ui. Siquidem ista sic reciprocātur: vt si diuinatio sit: dij
sint. si dij sint: diuinatio sit.

¶ Recito as. ex re ꝛ cito significat scripturam clara voce
vt alij audiant intelligantq; lego. Unde poetę ꝛ alij scri
ptores recitabant publice opa sua et nōnulli aliena. Ali
quando non legendo sed memoriter referendo fit reci=
tatio. Quintil. At ista legem recitat. loquens de mulie
re quę cęca erat.

¶ Reclamo as. pe. p. clamore aduersor: nō acq̄esco. Ci.
pro Pompeio. Propterea q istis reclamantib⁹ vos vnū
illum elegistis quem bello p̄donū pręponeretis. Idem
Lentulo Eius orationi vehement̃ reclamatū est. Hie=
ro. ad Dama. Sacerdotalem ordinē nō tā pie q̄ auda=
cter inuasit: ꝛ reclamātib⁹ leuitis: nōne tu es ozias rex ꝛ
non sacerdos?

¶ Recludo is. pe. p. mō significat prope claudo. Hiero.
Ostiū qd̄ patebat recludens sera offirmauit. Nō habet
significationē ꝯtrariā suo simplici. Plau. in cap. Cellas
refregit oēs intus: reclusitq; armariū.

¶ Reduuiū morb⁹ cū circa vngues cutis se soluit. Clue
re em̄ soluere est.

¶ Recognosco rursus cognosco. Amb. Fraudis suę va=
sculum diabolus recognouit. Interdum pfecte cogno=
sco. Lact. li. ij. Quę facta cum pater recognouisset abdi=
cauit atq; expulit filium. Interdum est (vt se aliquid ha
bet) reuideo: Col. li. j. Panis potionisq; bonitatem gu=
stu suo exploret: vestem, manicas, pedumq; tegmina re=
cognoscat. Inde etiam cū opus cōpositū emēdādi cau=
sa reuidem⁹ recognoscere dicimus.

¶ Recolo is. pe. cor. significat reputo: repeto: meditor ꝛ

mente tracto. Diom. Superest vt singula recolendo me=moria tenus mandent: ne frustra cũ tpe euanescant. Ci. p Archia. Quãtũ alij tribuũt tẽpestiuis ꝯuiuijs: quãtũ deniq3 aleę. quãtum pilę: tm̃ ego mihimet ad hęc studia recolẽda sumpsero. Interdũ recolere ẽ rursus colere/ce lebrare/reuidere/seu reqrere. Hie. i plo. gal. Si quis i hac interp̃tatione voluerit aliqd rep̃hẽdere: interroget hebręos: suã ꝯscientiã recolat: videat ordinẽ textũq3 s̃=monis ꝛ tũc nostro labori si poterit detrahat. Idẽ ꝑ re=citare posuit scribẽs ad principiã. Sepe ꝛ multum flagi tas/ vgo xp̃i principia: vt memoriã sctẽ fœminę Marcel lę litteris recolã: ꝛ bonũ q̃ diu fruitu sum⁹ etiã cęterꝭ no scendũ imitãdũq3 describã. Inlũ significat ad mẽtem seu memoriã trahere. Aug. li. ix. cõ. Ad hęc ei qd respõ=derim non satis recolo.

¶ Recondo is. repono contego.

¶ Recordor: rursus in cor reuoco: vel iterum rem cordi do Et dicim⁹ recordor hui⁹ rei ꝛ hãc rẽ. Ci. in Cato. Ut pe=destres naualesve pugnas: vt bella a se gesta triũphosq3 recordent. Inuenit ꝛ cõe. Hiero. in Ezech. Oẽs iusti tię quas fecerat nõ recordabũtur.

¶ Recresco: rursus cresco. Ply. Chartilago rupta non solidescit: nec p̃cisa ossa recrescũt.

¶ Recrudesco: renouo. tractũ a vulnerib⁹: q̃ agitatiõe nimia indũ recrudescũt. i. cruda et noua fiunt.

¶ Recupo as. pe. co. ꝛ rẽ amissam rursus acqro. Li. li. v ferro nõ auro recupare patriã iubet.

¶ Rect⁹ a. um. a rego fit: ꝛ id est qd regit. sicut rector qui regit. Aliqñ rect⁹ d̃r q̃ stat ꝛ rect⁹ est. Uñ dicim⁹. Ille va dit rect⁹: hoc est non flexus. Aliquãdo dicit q̃ nullam in p̃te flectit: cui⁹ ꝯtrariũ est obliquus. Uñ p trãslationẽ re cti hões vocant iusti: ꝛ rectũ iustũ. Itẽ rectũ d̃r p̃fectum officiũ qd gręci catothorma vocãt.

¶ Rect⁹ apud grãmaticos d̃r primus casus: q̃ tñ impro=prie dicit casus cũ ñtũs a nullo flectat: ꝛ cęteri cas⁹ ab eo flectant ꝛ cadãt: iõq3 d̃r casus.

¶ Recta obsolute a veterib⁹ dicebat cœna quam clienti bus ꝛ ꝯuictorib⁹ ꝛ recto ordine discũbentib⁹ laute prin=cipes dabãt. Sue. de Aug. Cõuiuabat ꝛ assidue: nec vn q̃ nisi recta nõ sine magno ordinũ holꝫq3 delectu. Mar. Promissa est nobis sportula recta data ẽ. Sportula ve=ro specimẽ erat pusilli p̃cijq3 hõis. Idẽ in Nero. Adhibi tus sumptib⁹ modus publicę cœnę ad sportulas redactę

¶ Recta tũica dicebat q̃ ita ꝯtexta erat: vt veluti rigẽs staret. Uel q̃ a stantib⁹ ab imo in altũ texebat Hac Ti=rones ꝛ nouę nuptę induebant. Inuenit etiam recta ad uerbiũ. Ply. Cũ domũ recta ꝓficisceret. Uerg. Nõ aliis faciũt euntq3 recta.

¶ Rectum d̃r intestinũ: q3 in imo vnde excernit dirigit.

¶ Recte aduerbiũ signifi. bñ: iuste. Et differt recte dice re ꝛ ṽe dicere: q3 recte dicere ad ṽba: ṽe ad sñiaꝫ referat Nã possum⁹ recte ꝛ falsum dicere: dũ mõ nullo vicio ver boꝝ dicat. Ter. Et recte ꝛ ṽe dicis.

¶ Rectãgul⁹ est cum linęę ita ꝯiungunt vt nulla ꝑs ma gis declinet.

¶ Recubo as. pe. cor. ꝛ Rẽcũbo is. q̇esco: iaceo. Uer. Ti tyre tu patule recubãs sub tegmine fagi. Et iterum. In te omnis dom⁹ inclinata recumbit.

¶ Recula ę. pe. cor. diminutiuũ est a res.

¶ Recuso as. pe. p. ex re ꝛ cuso qd a cudo is. fit. Et signi ficat refuto. Amb. Quę a btã Agne veluti quędã sterco ra recusata.

¶ Recutit⁹ pe. ꝑ. curtat⁹: ꝛ cui a glande reiecta ẽ cutis. Quo nõie dicti sunt iudęi. Sidon. Fert recutitoꝝ pri=mordia iudęoꝝ. Causa cur hoc fiat refert a Lac. De⁹ cu piens (vt Socrati parit placebat) corpora humana esse fenestrata: nihil tecti ꝛ obuoluti in sinib⁹ cordis iussit nu dandã glandẽ: hoc est cor discooperiendũ: qd figurata si=militudine glandi ꝯuenit: vt significaret cor ip̃m tete=gendũ ꝛ pura nuditate nudandũ. Recutiti ergo a recisa verendorum cute vocati sunt iudei. Mar. Nec recutito rum fugis inguina Judęorum. Etiam quia sanior est glãs a fame.

¶ Reclamo as. pe. cor. significat ꝯtra vel similiter: siue me amantẽ amo. Aug. li. iiij. con. His atq3 hmõi signis a corde amantiũ ꝛ redamantiũ ꝓcedẽtib⁹ p os: p linguã p oculos: ꝛ mille motus gratissimos quasi fomitib⁹ con flare animos ꝛ ex pluribus vnũ facere: hoc est qd diligit in amicicijs: ꝛ sic diligitur: vt rea sibi sit humana ꝯscien tia si nõ amauerit redamantẽ: aut si iam amantẽ nõ re=damauerit. nihil quęrens ex eius corpe p̃ter indicia be=niuolentię.

¶ Redandruo as. de priscis dictiõib⁹ est ex re ꝛ andruo significat redeo.

¶ Redeo is. rediui ꝛ redij itum. retro eo siue reuertor. Terẽ. Redeo inde irat⁹ atq3 ęgreferẽs. Inlũ reuocor Uerg. Redit agricolis labor act⁹ in orbem.

¶ Redito as. pe. cor. freq̃tatiuũ significat statim siue ꝯtinue redeo. Plau. in cap. Nũc ita ꝯuenit inter me atq3 hũc Tindare vt te ęstimatũ in aulidẽ mittã ad patrem si nõ reditas.

¶ Reditus us. pe. cor. duo significat. s. reuersionẽ. Oui. Uela q̃ror reditu ṽba carere fide. Et ꝓuentũ: eo q3 sin=gulis annis redit⁹ redeat. Idẽ li. ij. de põto. At redit⁹ iã q̇sq3 suos amat: ꝛ sibi qd sit utile sollicitis supputat articulis.

¶ Reddo is. reddidi itũ p duplex dd. differẽtię causa vt euphonię: quasi retro do. Nã ꝓprie reddere est acceptũ vel ablatũ restituere. Terẽ. in phor. Si quis quid red=dit: magna est habẽda gratia. Ponit etiã pro dare. Cel sus iureconsul. Reddẽdi ṽbũ q̃ q̃ significationeꝫ habet retro dandi. Accipit tñ et p se dandi significationem vt reddo tibi litteras quas mihi Cicc. ad te dedit. Itẽ ꝓ= facere: vt reddo te certiorẽ ꝛ tu me reddidisti ꝓbum vi rũ. Uerg. Tu das epulis accumbere diuũ. Item et Re ponere. Plautus. Tempestas venit cõstringit tegulas imbricesq3: ibi domin⁹ indiligens reddere alias ne vult Item pro ꝓducere. Idẽ in Tri. Id frumenti q̃ñ alibi messis maxima est trib⁹ tantis illis min⁹ reddit q̃ obse ueris. Itẽ pro exponere Idẽ in aul. Tibi ego rationeꝫ reddam stimulorum seges.

¶ Redibeo es. pe. cor. ex re ꝛ habeo. d. interposita cã me=lioris soni ꝛ abiecta aspiratiõe. Et est redibere Ulp in=quit facere vt rursus h̃eat vẽditor qd habuerat. Festus Rediberi id d̃r qd redditũ est improbatũq3. Et q̃ dedit rursus coact⁹ ẽ habere id qd añ habuit. Hinc redibitio act⁹ ip̃e restitutionis. ¶ Uerius h. fuat.

¶ Redigo is. pe. cor. ex re ꝛ ago. a in i ꝯuersa ꝛ d. interposi=ta significat quadã vi aut industria reduco ꝛ semp actm̃ cum p̃positione postulat: multisq3 accommodatur acti=bus. Plau. in Am. Deniq3 Alcmenam rediget antiquã in concordiam coniugis. Idem in asi. Redigamq3 te vn de orta es ad egestatis terminos. Ci. li. iiij. phil. Potẽ=tissimos reges bellicosissimas gentes in deditionẽ hu=ius imp̃ij redigerunt. Et li. v. Quibus rebus tanta pe=cunia vna in domo coaceruata est: vt si hoc genus i vnũ redigatur non sit pecunia reip. defutura. Lact. lib. iij. Quid ille patrimoniũ in nummos redactum effudit in

mare. Et iterū. Sed si id fecisset ipse se in populum redegisset. Ter. in adel. Tu homo redigis me ad insaniā. Et in phor. Ego me nego qui agis redige in memoriā. Et iterū. In id redactus sum loci vt quid agā ex illo nesciam prorsus.

¶ Redimo is. pe. cor. ex re ⁊ emo. d inposita euphonię causa: significat demo. Ci. Qui merces redimūt vt statim vendant. Et in iure ciuili Redēptores vectigalium emptores appellant̄. Ci. in ver. acti. ij. Ut primum ex prouincia rediit redemptio huius iudicij est facta grādi pecunia. Et redimere ē recuperare quod vernacula lingua dicimus Rescodere. Ci. Re vilissima ⁊ pua maxima redemit. Vñ q̄ ab hostib⁹ capti sunt vel q̄ alicui pœnę sūt obnoxii soluto precio redimunt̄. Itē q̄ iniuste vexant̄ si p solutionē pecunię liberati fuerint redemisse vexationem dicunt̄. Plau. in asi. Redime isthoc bñficio te ab hoc ⁊ tibi eme hunc isto argento. Curti⁹. Sz medici quoq; grauiores morbos aspis remediis curant: ⁊ gubernator vbi naufragium timet iactura q̄cq̄d suari pōt redimit. Teren. in eu. Quid agas nisi vt te redimas captū q̄ queas minimo: si neq̄as paululo aut quāti queas. Hie. in exo. Omnē primogenitū hois de filijs tuis precio redimes. Rursus redimere: emendare: quod tñ fere in idem redit. Ci. non em̄ p̄teritā culpā videri nolo redemisse. Ille em̄ p̄teritā culpam redimere dr̄: qui aliquo egregio facto eam compensat.

¶ Redēpto as. frequentatiuum est: a quo redēptito as. Plau. Redēptitauere ad vnū captos.

¶ Redimio is. redimiui itū pe. p. ex re ⁊ emio. d. inposita: ⁊ e i. mutata: signifi. orno/corono: acu pigo: Clau. li. ij. de raptu. Nec sic innumeros arcu mutante colores. Incipiens redimit̄ hyems cū tramite flexo. Semita discretis interuiret humida nimbis. Et li. iii. Medijs inuenimus aruis examinem: cyane ceruis redimita iacebat. Nam eius simplex Emio orno seu decoro significat Ouidius libro. j. Hero. Quod tibi donaui perfide litus emi.

¶ Redimicula ornamenta capitis mulieꝝ et vittaꝝ tenię pendētes a posteriori pte mitrę. Iuue. Accipiēt te paulati q̄ lōga domi redimicula sumūt. Frōtib⁹ et toto posuere monilia collo.

¶ Rediuiua q̄ post interitū redeūt: vel q̄d mortuū ē ad vitā redire pōt. Cypri. Ad hāc denuo lucem rediuiuū corpus animat̄. Vel rediuiua sunt q̄ ex vetusto renouantur. Quod ⁊ Seneca sentire videt̄ lib. iij. decla. Rediuiuum me senem meretrix vocat. Iuue. Prodigia nō sentit peuntem fœmina censum. Ac velut exhausta rediuiuus pullulet arca Nummus: et e pleno semper tollatur aceruo.

¶ Rediuius vermiculus seu bestiola quędā q̄ infixo semper sanguine capite viuit cui vni ex oib⁹ aïalib⁹ cibi exitus nō est: sz vsq; adeo intumescit satietate vt ipso alimēto moriat̄. hoc grēci κροτωμα vocant: latini rediuium a rediuiendo. i. soluēdo q̄ carnē alalium suctu resoluat. Vernaculi nostri thecas appellāt. Col. lib. vij. Vētri q̄z ⁊ sub fœmina manū subijcere cōuenit ne ad hmōi tactū post modū pauescāt: ⁊ vt rediuij q̄ plerūq; fœminib⁹ inhęrent eximant̄.

¶ Rediuia morbus est cum cutis extra vngues se soluit quia rediuire est soluere: Grēce παρωνυχια dr̄. Plyni. lib. xxix. Lana succida rediuias sanat ex aqua frigida Placidus grāmatic⁹ accipit rediuias pro serpentiū genere exuuijs.

¶ Redoleo es. pe. cor. Vide in dictiōe Oleo.

¶ Reduco is. pe. p. retroduco retraho. Iust. li. ij. Reliquas copias rex ipse reducere i regnū parat: Sue. d Cali. Equitē romanū obiectū feris cū se innocētē pclamasset reduxit. Abscissaq; lingua rursus induxit. Itē reducere est liberare ⁊ sine piculo recipe. Apul. Meq; oppido in arcē reduco. Hinc reduces. Itē replicare: a q̄ reductū replicabilē dicim⁹. Ver. Inq; sinus scindit sese vnda reductos. Itē recōciliare: vt illud eiusdē. Numenq; reducant. Hui⁹ verbi q̄nq; prima pducit̄: q̄nq; corripit̄. Hora. lib. Ser. Dij tibi dent capta classē reducere troia. Ver. li. iiij. Eiectam classem socios a morte reduxi.

¶ Reducē ⁊ reduces pe. cor. illos dicim⁹ q̄ a piculis l tutū ab exilio siue captiuitate reducunt̄ in patriā. Cic. pro Milo. Quid me reducē esse voluistis: an vt spectāte me expellerētur ij p quos essem restitut⁹? Ver. Namq; tibi reduces socios classemq; relatā Nūcio.

¶ Redundo as. ex re ⁊ vndo. d. interposita significat superabundo. Hie. in plo. puer. Ut pleni⁹ cognoscatis q̄d in libris nostris minus sit: quid ve redūdet. Et redūdare refluere seu recipe. Plau. Hoc facinus in tuum redūdabit caput.

¶ Refello is. ex re ⁊ fallo significat q̄d dictū est arguēdo falsum ostēdo. Ci. li. ij. tus. Et refellere sine ptinacia: ⁊ refelli sine iracūdia pati sum⁹. Et differt a purgo: q̄ refellere dicat̄ de eo q̄ factū negat. Purgare de eo q̄ fatet̄ quidē factū: sed defendit.

¶ Refero pe. co. reporto quasi retro fero. Quinti. Ad partē arma nō retulit. Aliqñ in consultationē pono. Et sic construit̄ cū actō mediante ad. Salu. Refer. inde ad senatū. i. fer in ↄsultationē. vbi solet iungi de. vt De omnibus retulit ad senatū. Hinc relationes fieri dicunt̄ in senatu. Seneca. Ex relationibus manant senatusconsulta. Quod etiā in facto solet: vt Cic. Si ad vnū oïa referenda sunt: dignissimū esse Pompeiū. Hoc est si vni omnia adscribēda sunt. Aliqñ reuoco redeo. Ver. Ille pedē referēs. Ci. Referebā me ad illud incredibile. Aliquādo recēseo. Ver. Cogere donec oues stabulis numerumq; referre iussit. Aliqñ ascribo Sue. Et in deoꝝ numeꝝ retulit. Aliqñ ↄuerto. Ver lib. xi. Multa dies variusq; labor mutabilis eui. Rettulit in meli⁹. Aliqñ renouo ⁊ quasi rursus fero. Itē lib. v. Hūc morē hos cursus atq; hęc certamina prim⁹ Ascanius longā muris cū cingeret albā Rettulit. Aliqñ pduco. Ply. li. xxi. Dixim⁹ ⁊ terrā referre multū. Aliqñ narro: iudico. Verg. referes ergo hęc ⁊ nuncius ibis Pelidę genitori. Aliquādo ostēdo. Iual. lib. j. Quis posset dicere: q̄s neq̄at referat. vñ. Aliquando dico: vt Retulit mihi. Aliquando exprimo: imitor. Iuue. Et multum referens de mecœnate supino. Aliquādo reddo. Ver. li. viij. O mihi p̄teritos referat si iuppiter annos qualis eram. etiam cum de beneficio reddendo loquimur gratia in singulari pro beneficio sumi debet vt referam gratiam. Quin ad maleficiū reddendū eo auctores vtuntur. Plau. in Cur. Ni argētum referas. Sed quō differat ab ago ⁊ habeo: vide in dictiōe ago. Aliquādo porto. Cor. Tacit⁹. Cum ex agris segetes domū referrent. In tertia vero persona ponitur pro ęstimandū est: siue valet aut interest siue vtile aut cōmodū est: ⁊ cōtra naturam re syllaba pducitur. Cice. Pu. Seruilio. Sperare tñ videor Cęsari collegę nos fore curę ⁊ esse vt habeamus aliquā remp. cui⁹ consilij magni referebat te interesse. i. ęstimandū erat. Ply. Infinitū refert lunaris ratio. i. valet in infinito. Idem Quippe victimas cędi sine pcatione nō videtur referre nec deos rite consuli. i. interesse. Quādo p ponitur pos

est. Ter. in phor. Quid tua malum id refert: Magni de mipho. Col. li. viij. de canib⁹ loquens. Nõ multũ refert an villatici corporib⁹ graues ꝛ paꝝ veloces sint. i. pñdicat: siue incõmodũ est: siue ęstimandũ est. Plau. in rud. Quõ habeas id refert iure an iniuria. Plyni⁹. lib. xvj. Nec terrę tñ natura circa has refert. i. vtile est. Li. po li. ij. Aliter adeo ne est fundata leuiter fides vt vbi sim q̃ q̃ sim magis referat. i. ęstimet siue existimet̃ curet̃ ve. Aliqñ sumit̃ p necesse est. Salu. Quare vanũ quidẽ hoc ɔsiliũ est si pıculũ ex illis timuit: si in tanto olim metu solus non timet eo magis refert me mihi atq̃ nobis timere. Ver. lib. ij. ge. Neq̃ eñ numero cõprehendere refert. Habet hoc ṽbũ p̃teritũ retuli ꝛ supinũ relatũ: quoꝝ vnũ per duplex tt. alteꝝ p duplex ll. q̃nq̃ apõ poetas scribit̃. Hor. Rettulit acceptos regale numisma philippos. Lucre. Id rursum cœli rellatũ tẽpla receptãt. Catul. aliter Si reditũ retulisset is aut in tpe lõgo. Oui. li. xv. met. Esse fidẽ digitis ad frontẽ sępe relatis.

¶ Refero acceptũ fateor me accepisse ab aliq̃. Ci. Vitaz acceptã refert dęmẽtię tuę. In malũ. Idez Oĩa deniq̃ q̃ postea vidim⁹: q̃d aũt mali nõ vidim⁹ si recte ratiocinabimur vni accepta referem⁹ Antonio.

¶ Refero impẽsum: est rationem de expensis vel facio vel reddo.

¶ Refercio is. si. tũ. ex re ꝛ farcio. significat repleo: qđ q̃dã alij cũ abltõ: alij cũ gtõ ɔstruũt. Ci. p Cor. Q̃ eis rebus vrbẽ italiãq̃ referserũt. Gel. Is librũ multę varieq̃ historię refertũ cõposuit.

¶ Reficio is. pe. cor. recreo restauro. Ply. Cuz reficiẽdi animi gratia id fecisset. Vñ refectũ instauratum renouatũ: ꝛ qđ corruptũ erat in statũ pristinuz reductũ ẽ quasi rursus factũ. Vlp. Verbo reficiendi tegere substruere: sarcire: ędificare: itẽ aduehere apportareq̃ ea q̃ ad eandem rem opus erit continentur. Aug. li. j. con. Ruinosa est domus refice eam. Et in euangelio. Erant reficientes retia.

¶ Refigo is. pe. p. quod fixũ erat educo.

¶ Refluo is. retro seu rursus fluo. Vñ fluxus ꝛ refluxus maris dicitur.

¶ Refragor pe. p. ṽbũ depones: licet ꝛ refrago legatur significat mõ resistõ: mõ suffragor. Sisen. li. xxij. Multi populi plurimę ɔctõis dictaturã olb⁹ aïs ꝛ studijs refragauere. i. dictaturę nõ suffragati sunt.

¶ Refrãgo is. rũpẽdo apio. Plau. in cap. Cellas refregit oẽs intus: reclusitq̃ armariũ. Et refringere est fortiter vel iteꝝ frãgere. Aug. li. iij. cõ. Et hoc solũ me in tãta refragrãtia refrãgebat q̃ nomẽ xp̃i nõ erat ibi.

¶ Refractarius ẽ q̃ cõtumax est ꝛ nimis suę snię tenax. Seneca. Existimãt philosophię fideliter deditos cõtumaces esse ac refractarios. Dict⁹ refractarius a refringẽdo tãq̃ liberrim⁹ sit ꝛ cũcta obstãtia refrigẽs: vt nullo s̃uitutis claustro coerceret̃.

¶ Refrico as. pe. cor. renouo. Tractũ a vulneribus q̃ plerũq̃ fricãdo renouant̃. Cic. Sextio. Sin aũt oĩa q̃ sentio pscripserim ne refricẽ meis litteris desyderiũ ac dolorem tuum.

¶ Refrigero as. pe. cor. frigus induco vel rẽ calidam frigidã facio. Ci. in Cato. Vbi eñ põt illa ętas aut calescere: aut apricatiõe meli⁹ vel igni: aut vicissiz vmbris aq̃s ve refrigerari salubri⁹? Col. li. ij. Atq̃ ita rursus in sole siccata ꝛ mox refrigerata recondit̃. Aliqñ refrigerare ẽ subleuare recreare. vñ refrigeriũ subleuatio et quasi recreatio mentis tractũ ab ęstuãtib⁹ q̃ flabellis et frigida aura recreant̃. Aliqñ diminuere siue dimittere. sicut econtrario Feruere p crescere ꝛ freq̃ntari.

¶ Refrigeratorius a. um. qđ refrigerat. Ply. li. xxij. Refrigeratoriã tñ vim esse ɔuenit.

¶ Refugio vide in dictione fugio.

¶ Refuga ę. pe. cor. gñis cõ. q̃ alioꝝ dominium refugit. Est ꝛ refugus a. um. qđ est recliue ac reiectũ. Sido. Capitis apex rotũdus in patulũ a planicie frontis ṽticẽ: cęsaries refuga crispat̃. i. in frontẽ reiecta.

¶ Refuto as. pe. p. a futo freq̃ntatiuũ ṽbi fuo is. qđ ptulit Plau. in am. Ne quis tam audax fuat q̃ obuiã obsistat. Pręsertim cũ dicat Festus. Futare arguere est. Vnde ꝛ ɔfutare. Sz Cato hoc p sępius fuisse posuit. Ergo iuxta Festũ refutare redarguere est: siue nõ ita esse ostẽdere. Ci. Dolobellę. Non tã id laboro vt si q̃ mihi obtrectẽt a te refutent̃ q̃ intelligi cupio: quod certe intelligit̃ me a te amari. Alio mõ dixit Lact. li. iiij. Quę oĩa cum nec ingenio nec doctrina defendere ac refutare possent. s. refellere: q̃uis etiã pro redarguere sumi queat. Inde refutatio vna pars orationis dicit̃ q̃ alio nomine confutatio nominat̃.

¶ Regelo as. pe. cor. ɔtrarium est suo simplici. Col. li. j. Quãto fuerit ędificij solũ pni⁹ orienti ꝛ ęstatẽ liberius cape pflat⁹ ꝛ hyemis pcellas min⁹ infestari et matutino relegari ortu poterit vt ɔcreti rores liquescãt.

¶ Regero is. vide in dictiõe Gero.

¶ Rego is. xi. ctũ. guberno: quasi rẽ ppli ago. Ver. Pacatũq̃ reget patrijs ṽtutib⁹ orbẽ. Et regere est rectum tenere. Cor. Qui nimio dolore regere caput non posset. Huius cõposita sunt arrigo quod est erigo: eleuo. Terẽ. in an. Arrige aures pãphile. Sallusti⁹. Sed vbi primũ dubijs rebus nouandis spes oblata est: vet⁹ certamẽ animos eoꝝ arrexit. Corrigo/dirigo/erigo/pgo/porrigo/surgo siue surrigo sursum rego. Ver. li. iiij. Tot linguę totq̃ ora sonant tot surrigit aures. Amb. lib. hexa. subrigo vsurpat. Ast vbi ad ęstiuas ɔuẽsiões in septẽtrionẽ se subrigit spacia diurna pducit.

¶ Reges dñr q̃ regna possident. regna ṽo vocant̃ integrę regiones q̃ ab vno rege possident̃: vt gallia regnũ ẽ ꝛ qui galliã possidet rex gallię dr. Sic eñ distinct⁹ olim erat orbis terraꝝ vt singulę fere regiones regna dicerẽtur ꝛ reges pprios haberent a quib⁹ ipę regiones appellatę quos ad fastigiũ maiestatis non ambitio popularis sed ṽtus ꝛ spectata inter bonos moderatio puehebat. Dici tñ reges possunt etiã si vni⁹ tm̃ vrbis imperiũ habeãt. Sic principio reges romanoꝝ dicti sunt quib⁹ imperiũ vrbis pmittebat̃. Hinc regnũ dictũ tam ipa regio subiecta q̃ ipe dñatus. Vñ interregnũ pprie appellatur id tps q̃ regnũ vacat rege. hoc est anteq̃ in demortui locũ nouus rex pficiat̃: ꝛ interrex q̃ iterea regis locũ tenet p translationẽ tñ intregnũ est dictũ: cũ loco magistrat⁹ interrex creat̃. Li. Cuz sine curuli magistratu resp. esset: patricij coiere ꝛ interregẽ creauere. Cõtẽtio ɔsules ne an tribuni militũ crearent̃ in intregno. Rẽ cũ plures dies tenuit. Aliqñ rex ponit̃ p dño: q̃uis etiã p tyrãnidẽ occupauerit impium. Aliqñ p potẽtiore ꝛ eo quẽ nobis veluti in patronũ elegim⁹ quẽ sequamur. Mar. Qui rex ẽ: regẽ maxime non habeat. Col. An honesti⁹ mercenarij salutatoris mẽdacissimũ aucupiũ circũuolitãtis limina potẽtioꝝ sõniũq̃ regis sui rumorib⁹ aucupãtis. Neq̃ eñ rogãti q̃d agat int⁹ rñdere dignant̃ s̃ui. Aliqñ p diuite. Hor. Siue reges siue inopes erim⁹ coloni. Ter. i phor. Regem me esse oportuit.

¶ Regina regis uxor: vel q̄ regnū possidet etiā si viruȝ nunq̄ habuerit: vtpote ad quaȝ regnum ex successione peruenit. Quādoq̄ ponit̃ pro diuite. Terē. Quia sole his vtunt̃ reginę.

¶ Regulus diminutiuū quasi paruus rex: nō q̄ paruę statu rę: sed q̄ alicui⁹ vrbis aut oppidi dn̄s sit q̄ gn̄ali vocabulo dn̄s aut princeps dr̄. Cuius ꝓprie reguli sint filij aut nepotes regū. Est ⁊ regulus auis minima a quibusdam regaliolus dictus: alio noīe Trochilus: ⁊ ab Aristotele πρέσβυς quasi rex et p̄ses auiū dicit̃. Et regulus genus serpentis est.

¶ Regaliolus auis quā Ply. li. x. scribit appellari regē auiū in italia ꝓpter dissidia bella q̄ sunt inter eam et aq̄lā. Alij putāt Galgulū q̄ auis grece dr̄. Icteros a colore Sue. Pridie aūt easdē idus auē regaliolū cū laureo ramo Pōpeianę curię se inserentē volucres varij generis e primo nemore ꝓsecutę ibidē decerpserūt.

¶ Regillus diminutiuū a rex: ⁊ nomē ꝓpriū viri.

¶ Regilla: vestis quę ⁊ basilica ⁊ trabea dr̄: q̄m ea reges vterent̃ auro ⁊ purpura intexta. Plau. Basilicam an regillam induā tunicā?

¶ Regius a. um. qd̄ est regis. Ci. li. iij offi. Erat aūt regius pastor. Aliqñ dr̄ qd̄ est rege dignū. Regius morb⁹ dictus est q̄ mulso qd̄ gen⁹ potiōis in regū delicijs erat: curaret̃ inq̄t Var. vel q̄ vt Celsus scribit eo morbo affectos apparatu regio: hoc est lecto ⁊ ꝯclaui cultiore ⁊ ludis lasciuiaq̄ vti vtile est: p̄ q̄ mens ęgrotātis exhilaretur Hor. Aut mala quē scabies aut morbus regius vrget. Idē morb⁹ aurigo añ dicebat̃ a colore auri quē bilis p̄ totum corp⁹ diffusa rep̄sentat. Arquat⁹ q̄ȝ morbus appellat̃: q̄ cœlestis ꝯcolor sit de viroie. Vel q̄ ita stringat humana corpora: vt in arcum ducat. Greci Ictericum nominant.

¶ Regia ę. domiciliū ⁊ aula regȝ. Li. li. j. Eo tp̄e i regiā ꝓdigiū visu euentuq̄ mirabile fuit omen. Iustin⁹. In regiam se recipit.

¶ Regia via militaris: hoc est cōis q̄ latior esse ꝯsueuit. Hie. i li. numeroꝝ. Via regia gradiemur: Supra ē dixi Per tritā viā gradiemur. Et gradiemur via publica.

¶ Regalis ⁊ hoc regale ad claritudinē pertinet: et significat dignū rege. Ci. i Cato. Nihil ei tā regale videri q̄ȝ studium agri colendi. Hinc regaliter pro splendide et munifice.

¶ Regale vnguentū quo parthoꝝ reges vngebant̃.

¶ Regificus a. um. qd̄ regē facit.

¶ Regifugiū: sacrum quo die Tarquinius fugit ex vrbe roma.

¶ Regnū dr̄ regio q̄ a rege possidet̃. Ci. Cassio. Non regno sed rege liberati videmur. Interfecto eñ rege regios oēs nut⁹ tuemur. Regnū etiā dici pōt q̄cq̄d possidet̃. Idē li. de ora. Quare negasti te fuisse lautū nisi i regno meo esses. i. in tusculano.

¶ Regno as. regnū possideo. Prisc. Rex solū qd̄ a regēdo nascit̃ pepit ex se aliud v̄bū regno. Ci. li. iij. offi. Nā si violandū est ius regnādi gratia violandū est. Hinc fit ꝯregno. Amb. Si tolerabim⁹ ⁊ cōregnabim⁹.

¶ Regio dicta a rego: q̄ priusq̄ȝ ꝓuincię fierent regiōes sub regibus erant atq̄ ab his regebant̃. Postea maiores in vrbe p̄tes regiones appellari cœptę a similitudinē caꝝ regionū in quas orbis diuiditur. Quattuor aūt fuerunt antiq̄t⁹ vrbis romę regiōes: e quibus p̄ma regio Suburrana. Scd̄a Exquilina. Tertia Collina. Quarta Pallatina. Regiones cęli quattuor sunt. Ort⁹: Occasus: Meridies ⁊ Septētrio. Ortus ⁊ Occasus mobilia ac varia sunt. Meridies septētrioq̄ ꝑpetuo statu p̄manēt. Orit̃ quippe sol nō itidē semp̄: sed aut ęquinoctialis oriens dr̄: aut solstitialis aut brumalis. Item nō in eundē semp̄ occidit locū: sed occasus ei⁹ sl̄r fit aut ęq̄noctialis aut solstitialis: aut brumalis. Ab his quattuor regionibus quattuor vēti flare dicuntur: q̄ sunt Eurus. Hauster: Fauoni⁹. Aq̄lo. Sunt tñ ⁊ alij vēti de quibus alibi. A regio fit eregiōe: qd̄ est ex aduerso.

¶ Regionatim aduerbiū significat ꝑ singulas regiōes Sue. in Cęsa. Ludos etiā regionatim vrbe tota ⁊ q̄dē p̄ oīm linguaꝝ histriones.

¶ Regiū oppidū Cisalpinę Gallię a Lepido edificatū vñ et Regiū Lepid cū vocat̃. Regiū ꝓpter pulchritudinē ⁊ amœnitatē. Et est aliud Rhegyum qd̄ cū h. ⁊ y. scribitur. de quo infra. Ab illo Rhegyenses: ab isto Rhegini sunt appellati.

¶ Regiesco is. veteres ꝓ cresco vsurparunt̃.

¶ Regula norma qua lineę dirigunt̃: quasi mēsuram regens: p̄ translationem dicit̃ breuis reꝝ ꝯceptio. Hinc regulo as. quod est dirigo.

¶ Regularis et hoc regulare: qd̄ scd̄m regulā est: vl̄ qd̄ in regulā trahi pōt. Vñ ęs regulare dictū est qd̄ a caldario Coronarioq̄ distinguit̃. Coronariū est qd̄ tenuatur in laminas: tauroꝝq̄ felle tinctū speciē auri p̄bet in histrionū coronis. Caldariū qd̄ fundit̃: tm̄ malleis fragile est. Regulare qd̄ obseq̄tur malleis: ⁊ ab alijs ductile appellatur. Sed ⁊ in cęteris metallis regulare dr̄ qd̄ excoctū igni diligētius est vitijsq̄ purgatū.

¶ Regrador pe. cor. quasi vltra grador et p̄ grad⁹ retrocedo. Hie. ꝯtra Rufi. Sacerdotes q̄ peccauerant regradabātur in ędituos ⁊ ostiarios.

¶ Reijcio is. pe. cor. retro iacio. Ver. Reijciūt parmas ⁊ equos ad mœnia ducūt. In q̄ ꝓducitur re syllaba. Corripitur v̄o apud Statiū lib. iiij. th. Tela manu reijcit ac canes. Aliq̄ Reijcere est repellerē. Verg. Tityre pascētes a flumine reijce capellas. Aliq̄ refutare abijcere et p̄ vili habere. Apul. Me v̄o tanq̄ inutilem reiecerunt. Aliq̄ Euomere. Sue. de Aug. Senos sextātes nō excessit: aut si excessisset reijciebat̃. Hic Reiecto as. Spartianus de Antonino pio. Cū caseum alphinum in cœna edisset auidi⁹ nocte reiectauit. Reiectio ⁊ Reiect⁹ p̄ vomitu. Plyni. Et v̄natio vtilis erit si postq̄ȝ sorpta fuerit statim reiectio sequatur. Celsus. Et reiect⁹ cibi nō erit inutilis si raro fiat.

¶ Reiectanea siue reiecta a philosophis dn̄r mala: qualia sunt morb⁹: egestas: dolor: ex eo dicta q̄ reijciantur repellāturq̄ tanq̄ noxia. Quę etiā alio nomine dicantur relationes.

¶ Reiectio sanguinis: grece dr̄ αἵματος ἀναγωγή trīū generū. Diabrosis quotiēs exesa p̄te aliquis sanguis erupit̃. Rhegmocasmos quotiēs rupta id cōtigit Tertiū anastomasis quotiens venaꝝ alicuius ore patefacto effunditur.

¶ Reiecule: oues q̄ ętate vel morbo reijciunt̃. Var. Scire oportet in grege quot reiecule sint alienādę.

¶ Relatiuum a grāmaticis dr̄ qd̄ aliquid supius dictum refert: vt q̄ q̄ qd̄. Dialectici dicunt relatiuū esse: qd̄ aliq̄d refert sine q̄ nec ip̄m pōt ꝯsistere vt pater ⁊ filius: dn̄s et seruus: relatiua sunt: q̄ nec pater esse pōt si filiū nō habeat: nec dn̄s nisi seruum. ⁊ talis respectus relatio vocatur. Notandū q̄ relatiuū trahit ad se sępe añcedēs p̄sertim cum antecedēs postponitur. Quintili. Timeo ne quos

poꝛrexerim cibos venena fiāt. Preterea relatiuū substā
tię sępe pro relatiuo accidentis ponit: vt nō sum is quez
putas.i.talis quē putas.

¶ Relego relegas pe.p.separo remoueo. Uer.li.iij Ge
oꝛg. Atqꝫ iō tauros ꝓcul atqꝫ in sola relegāt pascua. Ci.
li.iij.offi. Criminabat etiā ꝙ Titū filium q̄ postea Toꝛ
quat⁹ est appellat⁹ ab hoībus relegasset: ⁊ ruri habitare
iussisset. Aliqñ Remitto. Ply.li.vij. Nec tñ ego in plę=
risqꝫ coꝝ obstringā fidē meā potiusqꝫ ad auctoꝛes rele=
gabo q̄ de dubijs rogēt oīb⁹. Aliquādo exulē facio: i. exi
lium mitto. Unde relegati dicunt in exiliū missi. Hiero.
Herodes ille q̄ cū Pylato postea amiciciā fecit hui⁹ He
rodis fili⁹ est frater Archelai quē ⁊ ipm Tiberius Cę=
sar lugdunū relegauit q̄ est Galliaꝝ ciuitas.

¶ Relego is.pe.p.rursus lego. Oui. Cum relego scri=
psisse pudet. nam plurima cerno Me quoqꝫ q̄ scripsi iudi
ce digna lini.

¶ Religo gas.pe.coꝛ. Uide in dictione Ligo.

¶ Reluctoꝛ aris. Uide in dictiōe Luctoꝛ.

¶ Reluo is.rursus lauo: ⁊ sic componit ex re ⁊ lauo. sicut
diluo. Quādoqꝫ signifi. soluo siue repignero. Plau. Re
pignerat: reluit: vēdit. Et sic ex re ⁊ luo cōponit.

¶ Relicinus pe.p.significat in occiput refugiēte capilla
mento recrispū: nomē vt quidā putāt a recello deductū
qđ significat retraho reuibro. reclino. ⁊ cęsiꝫ reduco. Et
qm̄ ad craneū capillitiū retoꝛquet. Inde relicin⁹ veluti
recellinus crinis appellat⁹ euph.cā. Apul.li.j.floꝛi. Lau
dauit sese ꝙ erat ⁊ coma relicin⁹ ⁊ barba squallidus ⁊ pe
ctoꝛe hirsut⁹. Et relicia frōs dicit. vt idē paulo post. Et
tabulis ⁊ toꝛeumatis idē vigoꝛ acerrimi bellatoꝛis. idē
ingeniū maximi bellatoꝛis: eodem foꝛma viridis iuuē=
tę: eadē gratia relicinę frontis cerneret.

¶ Religio vt Ci.li.ij.artis. ve inq̄t est q̄ supioꝛis cuiuſ=
dā naturę: quā diuinā vocāt: curā cerimoniāqꝫ affert
Plutar. in pauli ęmylij vita dicit religionē esse diuiaꝝ
reꝝ scientiā a philosophis appellatā. Massuri⁹ Sabin⁹
scribit: religiosum esse id quod ꝓpter sanctitatē aliquā
remotū ac sepositū sit a nobis: a relinq̄ndo dictū. Unde
Uerg. Est ingēs geli dū lucus ꝓpe ceritis amnem Reli=
gione patrū late sacer: vndiqꝫ colles. Inclusere caui et
nigra nemus abiete cingunt. Ostēdit enī religiosum lo
cum esse a populi cōmuniōe separatū difficultate adeun
di. Lactātius a religando religionē dictā lib.iiij. asserit
Hac ꝯditione inquit gignimur: vt generati nos deo iu
sta ⁊ debita obsequia prębeamus Hūc solū nouerimus.
hunc sequamur: hoc vinculo pietatis obstricti deo et re=
ligati sum⁹. Unī ipa religio nomē accepit nō vt Cice. in
terpretatus est a relegendo. Aug. ꝟo li.x.ciui.dei. a reli
gēdo religionē dici existimat cū inquit. Hunc eligentes
vel potius reeligentes. amiseramus enī negligentes.
Hūc ergo reeligētes. Unde ⁊ religio dicta ꝓhibet. Quā
doqꝫ tñ religio accipit ꝓ metu. ꝯnexa enī sunt timoꝛ ⁊ re
ligio. Stat. Primus in oꝛbe deos fecit timoꝛ. Uerg. Iā
tum religio pauidōs terrebat agrestes. Dira loci. Ubi
Ser. religio.i.metus vel sollicitudo ab eo ꝙ mentē reli
get. Inde dies religiosi: infames vel infausti dicti sunt.
Sue. de Aug. huc introire nisi necessario ⁊ caste religio
est.i.nefas non licet: metus est. Aliqñ sumit pro supsti=
tiōe. Unde religiosus dicit q̄ nimia ⁊ supstitiosa religio
ne se alligauit. Ter. in heau. Ut stultę ⁊ miserę oēs su=
mus religiosę. Religiosus tñ hō etiā dr q̄ amat religio=
nē. Sepulchra ⁊ monumenta religiosa sunt.i.habent in
se religionē. ille adoꝛat hęc adoꝛant. religiosi dies vt li.
iiij. docet. Gel. dñr tristi omine infames impeditiqꝫ inq̄
bus res diuinas facere ⁊ rem quāpiam exoꝛdiri nouam
temperandū est: quos vulgus nefastos vocat. hinc Cic:
ad atticū: diē alliensis pugnę religiosum esse dicit. Ma=
cro.li.ij.satur. Religiosi sunt dies q̄ faciēda et vitanda
discernunt.

¶ Relinquo is.retro dimitto. Lact.li.j. Fur ac nebulo
mercurius q̄ ad famā sui nil reliq̄t nisi memoꝛiā fraudū
suaꝝ. Et relinq̄re est aliquid ꝓ suo alicui dimittere seu
legare. Plau. in aul. agri reliq̄t ei nō magnū modū q̄ cuꝫ
laboꝛe magno ⁊ misero viueret. Huius compositum est
derelinquo.

¶ Reliquus a.um.pe.coꝛ. significat id qđ supest Cęsar
li.j.cō. Demōstrant sibi p̄ter agri solū nihil esse reliq̄. Ci
ce. Curio. Reliquū est vt certem⁹ officijs inter nos. Te
ren. in an. Ut pernoscatis quid spei sit reliquū. Reliquū
feci elegant dr ꝓ reliq̄: sicut missum feci ꝓ dimisi.

¶ Reliq̄ę aꝝ. dñr pauca q̄ relicta sunt. Uer. Iliis accensa
supꝫ iactos ęquoꝛe toto: troas reliq̄as danū.

¶ Remediū a medeoꝛ. eris. descendit.

¶ Remedioꝛ aris. depo. remedium adhibeo. Hie. ꝯtra
Ioui. Multi impatientiā gulę vomitu remediantur.

¶ Remēdo as. vide in dictiōe menda.

¶ Remeo as. retro meo. redeo. Uerg. Si patrios vnq̄
remeassem victoꝛ ad argos.

¶ Reminiscoꝛ. recoꝛdoꝛ. qđ fit cum mens ea q̄ tenuit re
petunt: quasi iteꝝ rem in mentē reuoco. Cōponitur ex
re ⁊ miniscoꝛ. vnde ⁊ cōminiscoꝛ. Est āt minisci fingere ⁊
foꝛmare. reminisci refoꝛmare: ⁊ iteꝝ componere q̄ lapsa
erant. Qui ꝟo reminiscit iteꝝ in mētē reuocat. Ex qua
re hō sapiētioꝛ reddit. Et iō recoꝛdat.i.iteꝝ coꝛdat⁹ fit.
Differt memoꝛia a reminiscētia: qꝛ illa cōis est oīm ani=
mantiū: hęc ad hoīes tm̄. cū sit discursus reꝝ cū rōne ab
vniuersali ad ꝑticularia ⁊ a remotis a sensu.

¶ Remitto is. ꝓprie retro mitto. Plaut⁹. Munera acci
pit freq̄ns: remittit nunq̄. Cōstruitur qñqꝫ cū abltō p̄=
cij. vt apud Curtiū li.ij. Captiuos si placet reddi hone=
stius dono dabim⁹ q̄ꝫ precio remittem⁹. Aliquādo rur=
sus mitto. Col.li.j. Et eadē euētilata mūdioꝛa sunt la=
pillisqꝫ carent ⁊ glebulis quas ꝑ triturā fere terrena re=
mittit area. Aliquādo simplr ꝓ mitto ponitur. Lucil.
Cohibet domi mœstus se albinus ꝙ repudiū filię remi
sit. Aliquādo ꝓ relaxo ⁊ ad negligentiā descendo. Un=
de aīm remittere dicimus cū deponimus curas ⁊ negli=
gimus. Cuius contrariū est intendo ex translatione ab
arcu. Ci. Quęro nō quibus intendam aīm rebus: sꝫ qb⁹
remittā. Hinc remissio relaxatio aī dr. Aliqñ pro ꝯcędo
ꝯdono ⁊ dimitto. Et tunc ꝯstruitur cū dtō. Uatini⁹ Ci.
Meā animaduersionē ⁊ suppliciū q̄ vsurus erā i eū queꝫ
cepissem remitto tibi ꝯdono. Iusti. Igitur magi ad fa=
uoꝛē ꝑpli ꝯciliandū tributa ⁊ militię vacationē in trien=
niū remittūt.i.ꝯcedūt. Lact.li.v. Et iō cū nefanda ꝑpe
timur: nec ꝟbo quidē reluctamur: sꝫ deo remittim⁹ vltio
nē.i.dimittim⁹ siue cōmittim⁹. Aliqñ pro demitto Cic.
li.j.offi Ex oculoꝝ obtuitu: ex eleuatione ⁊ remissiōe su
pciliorū aut ex ꝯtractione. Aliqñ ꝓ relinq̄. Col.li.j. Nū=
quid absentia sua de disciplina ⁊ custodia remiserit: vn
de aliqua vitis: nūs arboꝛ. nū fruges absint. Aliqñ ꝓ inte
rimo. Terē. in heau. Nullū remittis tps: neqꝫ te respicis
Aliqñ ꝓ cesso. Idē in ecy. Nā si remitteret q̄ppiā philo
mena doloꝛis oēm rē narrabit scio.

¶ Remisse aduerbiū. mō humiliter Sall. Pauca timi=
de remisseqꝫ locut⁹ abscessit: mō lęte ⁊ veluti remisso.i.
relaxato aīo. Ci.li.de oꝛa. Quis nunq̄ res p̄ter hūc tra=
gicas pen ecomice tristes remisse. seueras hilare. foꝛen=

vs scęnica ppe venustate tractauerit:

¶ Remora pe. cor. aial aquatile admodū breuis. a grecis echeneis dr spinis et crustis tectū a remorando dictus: q nauē cui admixū fuerit remoret. Ply. li. ix. Est paru9 ad modū piscis assuetus petris echeneis appellat9. hoc carinis adhęrente naues tardius ire credunt. Inde nole imposito remora a morando dr. remora etiā retardatio dicit. Lucil. Quę nā vox ex te resonans meo gradu remorā fecit. Plau. i tri. Ita vincūt illud cducibile gratię q in rebus multis obstant odiosęq sunt: remorāq faciunt rei priuatę et publicę.

¶ Remores: aues in auspicio dnr q acturū aliqd remorari compellunt.

¶ Remeligines: remorę a morando. Plau. Quid nunc illę tā diu remorant remeligines?

¶ Remoror pe. cor. retardo. retineo: a remora pisce vt inquit Do. Ter. in an. Ne qd vestrū remorer commoduz. Apul. Sic me abire oppido volētem suaui remoratur illecebra.

¶ Remus nomē ppriū fratris Romuli et instrumentum quo naues agunt ἀπουρεειν. Itē remus dr locus qd cōtinet tubā vt inqt Ser. in cō. li. vi. ęnei.

¶ Remiges nautici q remos agūt et rem grādi ministerio mācipati sunt: hui9 ntūs singularis est remex remigis. Curt. remex militis officia turbabat.

¶ Remigo as. pe. cor. remis nauigo. quasi remis ago. Ci. lib. iiii. tus. Utrū igit mauis nos statim vela facere: an quasi e portu egredientes paululū remigare. Hui9 cōposita sunt eremigo p enauigo emetior Ply. Circa caspiūque multa oceani littora explorata paruoq breuius q totus hinc aut illinc septētrio eremigat9. Subremigo subt9 remigo. Idē lib. ix. Cęterz subremigans brachiis media cauda vt gubernaculo dirigit.

¶ Remigiū ipa remor agitatio et remigatio. Uerg. li. i. ge. Non aliter q q aduerso vix flumine lēbum Remigiis subiget. Idem transtulit ad aues. volat ille per aera magno Remigio alarum. Aliquādo ponit pro remigū multitudine. Idem li. iii. Remigium supplet: socios simul instruit armis.

¶ Remulculo pprie est remigando e scapha grandiorē nauim trahō. Qd aliqn nō necessitatis gratia fit: sed vt nauis quieti9 agat: hinc remulculare aliqn dicim9 molli ac leui tractu ad pgressū mulcere Sisen. li. ii. Si qua celerit soluī poterat in altum remulculādo trahit. Et a re mulcēdo fit. In ead signi. sūt Remulco as. et pmulco as.

¶ Remullū repandū dr a remi similitudine.

¶ Remordeo es. crucio: sollicito. Uerg. Qn hęc te curā remordent.

¶ Remo is. repeto. Enn. Riuos cāposq remāt Alii remere putant dictū quasi remeare.

¶ Remorbesco is. significat in morbū recido.

¶ Renes: sunt q lumbis adhęrēt: ἀπὸ τοῦ ῥέειν. fluo q riui ab his obscœni humoris oriātur. Hi a veterib9 nephrundines vocabātur: qa grecis dnr νεφροὶ νεφρός. ren. νεφρῖτις morbus renū. νεφριτικός q renū morbo laborat. Diminutiuū a ren est renunculus.

¶ Renarro significat sicut simplex vel re p diligēter sine pro affatim accipiendum puto. Uer. lib. iii. Sic pater eneas intentis omnib9 vnus Fata renarrabat diuū cursusq docebat.

¶ Renuncio cias. refero siue reporto: vt missi nuncii referre solent de iis ad q missi sunt. Cęsar in cō. i. Qualis esset natura montis: et qualis esset in circuitu census q cognoscerent misit renunciatū est facilem esse. Aliquādo renunciare est apte nūciare significare. Ter. in an. quasi tibi non renunciata sint hęc si fore. Et iterum. Id ego iam nūc tibi here renuncio futur vt sis sciens: ne tu hoc mihi posterius dicas Daui factū cōsilio aut dolis. Do. renunciare est quasi secretū cōsiliū vel malū nunciare. Re enim syllaba apud veteres interdū abundat. Aliqn signi. renuere: cedere: resignare seu restituere. Ci. in ver. act. iii. Atq iste stenio vehemēter incēsus hospitiū ei renūciat: domo ei9 emigrat. hinc renunciatio. cessio. hinc cōponit abrenuncio.

¶ Renideo: vide in dictiōe nideo es.

¶ Renunciata insula in ęthyopico mari q sicut Ply. lib. vi. scribit ita diues est vt equos talentis auri incolę permutent.

¶ Reor reri rat9: existimo: opinor. Plau. in am. Quid me non rere expectatū.

¶ Repagulū et repages is. pe. p. ex re et pago is dici pnt obices. Oui. lib. v. meta. Raptaq de dextro robusta repagula posti. Ossibus illisit. pprie repagula dicunt q patefaciendi causa ita figunt vt econtrario pangant. Ply. Firmissima in rectū abies eadē valuar repagulis et ad quęlibet intestina opa aptissima.

¶ Repandus a. um. qd est recurnū et simū et qd retrorsum patet. Hie. de Socrate scribit q esset repādis cruri b9.

¶ Reparo as. pe. cor. restauro et in statū pristinū redigo quasi paro rursus. Curt. Ille non ignot9 et principes amicor et exercitū offendi: gratiā liberalitate donisq reparare tentabat. Lact. li. vi. Nā parcere i. mediocriter vti pecunia quasi qdā pusillitas ai est aut ptimētis ne sibi desit: aut desparantis posse se illa reparare.

¶ Reparamē idē qd reparatio.

¶ Repastino as. pe. p. ex re et pastino qd est fodio. vide in dictione pastino.

¶ Repedo as. pe. cor. pedē retraho: recedo. Uide in dictione pedo as.

¶ Rependo is. retribuo: recōpenso. tractum a pecunia. Uerg. Fatis cōtraria fata repēdens. Amb. Alius ergo fructum accepti bnficii vt aur auro: argentum argento rependi.

¶ Repēso as. pōdero et repōdero: seu reuideo et subtilit iudico. Lact. Nā q violauerit impie humilē sentiet i potestate victorē: caq oia q legunt et non intelligūt repensante deo patientur.

¶ Repello is. repuli. sum. significat retro pello. reiicio. Oui. Queq ferox ex repuli doctis medicatib9 ignes. Plau. in cas. Repulit mihi manū. Apd poetas reppuli p duplex pp. qnq scribit. Luc. Reppulit a libycis immensum syrtibus equor.

¶ Repulsa reiectio ab honore seu magistratu.

¶ Reperio is. pe. cor. reperi vel repperi apud poetas p duplex pp. ex re et pario. vn repertū quasi repartū et in luce pditum. Et pprie reperire fortunę est: inuenire consilii. Oui. tu non inuenta reperta es. Auso. vno disticho primam hui9 preteriti et productam et correptam protulit. At q cōdiderat postq non repperit aur. Aptauit collo quem repererit laqueum.

¶ Repeto is. pe. cor. pprie restituendū peto. Ci. li. ii. ad Herē. Id quod argentario obtuleris expensum a socio eius recte repetere possis. Ter. in eu. Hāc tibi dono do neq repeto pro illa abs te q. q preci. Interdū repetere est sępius petere. Idē Cęsari repetenti negare non potui. Interdū reiterare: resumere: inchoare. Cic. de ora. Repetā et non ab incunabulis nostrę veteris puerilisq doctrinę quendā ordinez pceptorū. Cęsar com. i. Bello

heluetiorũ cõfecto totius fere gallię legati principes ciuitatum ad cęsarem congratulatum venerunt intelligere sese tametsi peruetеribus heluetiorum iniurijs populus roman⁹ ab his pœnas repetisset tamẽ eã rem non minus ex vsu terrę gallię q̃ populi ro. accidisse.i.resumpsisset. Interdum reuoluere siue volutare cum ablatiuo huius nominis memoria. Cicero in ora. Cogitanti mihi sępe numero et memoria vetera repetenti. Interdũ redire. Verg. Cum primũ pasti repetẽt p̃sepia tauri. Liui.lib.j. Quippe ẽa fuga q̃ simulantes paulo añ secuti erãt oppidũ repetebant.

¶ Repetundarum a prouincialibus accusatur is qui pręses prouincię alienas pecunias aut vi aut dolo expilauit. Unde iureconsultus libro.xlviij.digestorum. Lex iulia repetundarum pertinet ad eas pecunias quas quis in magistratu legatiõe: vel alio officio: ministerio ve acceperit. Sed postea lati⁹ patuit vt hoc nomine omnia quibus diuitię constant contineantur vt vasa preciosa: vestes: frumentum: nauigia: vt etiam siquis popul⁹ altero populo iniuriam fecerit: aut captiuorũ: aut incendij: aut pręde qui iniuriam repeteret: diceretur agere repetundarum rerũ. Ergo cũ repetuntur quę sunt ablata tunc repetundarum rerũ agitur vel de repetundis. Nec habet plures casus. a repeto is.e in u mutata.quia id tertia coniugatio prę ter cęteras patitur. Et vt differret ab illo quod dicit. Missi sunt legati ad res repetendas. Quo significat principi vel populo erepta esse vel pecorum vel hoim vel locorũ corpora.

¶ Repente aduerbium significat subito: quod quidã a repo is.deriuant per antiphrasim. Sed non videtur verum q̃ repente primam correptam habeat.sed magis a repens cui⁹ prima similiter corripit. Qui.in fas. Bina repens oculis occulit ora meis.

¶ Repentinus a.um. penultima producta quod est subitarium: vt mors repentina: bellum repentinum.

¶ Repignero repignoras. pignus recipio soluto precio. Jurecon.ti. Commodati. Nõ repignoras vt mihi reddas.

¶ Repotia dicta sunt cũ postridie nuptias apud nouum maritum cœnatur: q̃ quasi reficiat potatio. Hora. Ille repotia natales aliosve dierum festos albat⁹ celebret.

¶ Repo is.psi ptum. proprie dicitur de animalibus q̃ pedibus et ventre gradiuntur: vt sunt vermes qui reptilia dicuntur a rependo: q̃uis et ea quę paruos pedes habent repere dicantur: vt sunt lacertę et similia Transfertur etiam ad radices. Colu libro.viij. Spatium autem radicibus qua repant lapidesq̃ prębent. Huius composita sunt adrepo quod est ad aliquid repo.correpo simul repo: simul teneo. Uarro. in prolo. libri secundi de re rus. Igitur quod nunc intra murum fere patres familię correpserunt relictis falce et aratro. Columel.in pręfa. Patres familię falce ⁊ aratro relictis intra murum correpsimus et in circis potius ac theatris q̃ in segetibus ac vinetis manus mouemus. Erepo difficulter loca aspera et edita scando.tanq̃ opus sit erepere magis q̃ ambulare. Suetonius in Tybe. Territus q̃ a tergo insulę per aspera et deuia erepsisset a se. irrepo intro se latẽter repo Hieronymus ad Dama. Nunc illud quod non quęsieras dum aliud agimus irrepsit. Obrepo: pręrepo seu q̃ primum aut ante repo. Columella libro quinto. Uidetur etiam secaneus palmes qui solet in bifurco medius pręrepere. Et idcirco eum prędicto vocabulo rustici appellant: quod inter brachia qua se diuidit vitis inatus: velut fauces obsidet. Prorepo vltra repo. Idem libro quarto. Ut mora ęqualiter humus nouellis radicibus quãcunq̃ in partem prorepserint. Perrepo valde seu ad finem ⁊ cum labore repo. Columel.libro decimo. Tota maceries opere tectorio leuigatur extra intraq̃ ne felis aut vipera perrepat. Surrepo subtus vel latenter repo. Et habẽt penultimã pductam.

¶ Repto as. frequentatiuum significat sępe seu continuo repo. Hieronymus ad Furiam. An vereris ne proles furiana deficiat.et ex te parens tuus non habeat pugionem qui reptet in pectore. Et reptare dicimus eum qui segniter et quasi testudineo passu incedit qualęs sunt q̃ in hortis aut vinetis spatiant. Hor. An tacitũ syluas inter reptare salubres.

¶ Reptile penultima correpta quicquid repit. Ambrosius libro hexa. Scimus reptilia dici genera serpẽtium: eo q̃ super terram repant: sed multo magis omne quod natat reptandi habet vel speciem vel naturam. Hieronymus in gen. Producãt aquę reptile animę viuentis.

¶ Repręsento as.ad pręsens affero.

¶ Repono is.penultima producta rursus pono. Uergi. Arisq̃ reponim⁹ ignem.i.rursus adhibem⁹ ignẽ ⁊ sacrificamus. Mar. Ullus si pudor est repone cœnam. Unde reponere fabulas et scripta poetę dicuntur: cũ secundo hęc in scęna apponunt id est rursus recitant. Solebant enim vt inquit Porphyrio qui ludis apud veteres pręerant scriptores cum primum in scęnam prodirent benigne accipere: vt si forte non recte egisset iterum ad scribendum audientium benignitate allicerentur. Unde Horati⁹. Fabula quę posci vult et spectata reponi.id est primo et scđo recitari. Quãdoq̃ reponere est recondere. Leo papa. Quod luxuria vel gula dissipauit in mundo: pietas reponat i cœlo. Uerg. manet alta mente repostum. Judicium paridis.quandoq̃ reddere vel restituere: quasi retro aspicere. Plautus in psa. Des mihi nummos sexcentos quos pro capite illius pendam quos continuo tibi reponam in hoc triduo aut quatriduo. et auctore Seneca ad Lucillum. Prisci signate dixerunt id reponi quod creditori debem⁹. Juuena. Semper ego auditor tantum nunq̃ ne reponam. quę verba indignantis sunt: vtpote semper audientis et nunq̃ scribentis. Quãdoq̃ reuocare.reprimere: cohibere. Sta. quotiẽs iam tota reponam. Fulmina q̃ rarus terris hic impetignis. Qñq̃ reducere reficere Uirgi. libro secundo geor. Et quantum longis carpent armenta diebus. Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. Quãdoq̃ supaggerare.idem in eodem libro.iij. At qui non massica bacchi Munera: non illis epulę nocere repostę. Quãdoq̃ scribere. Horati⁹. Scriptor honoratum si forte reponis achillem. Quandoq̃ retro seu seorsum ponere. Hie.li.j.Re. Da ptẽ quã dedi vt reponeres seorsum apud te.

¶ Repositoriũ vas in q̃ reliquę ciboꝝ ⁊ mẽsę instrumẽta recõdunt siue ex corio sint: siue ex alia mat̃ia. Ply. bibẽte puina mẽsaꝫ vel repositoriũ tolli inauspicatissimum habet.

¶ Reporto as. retro porto. reueho. Hiero.lib. Reg.

Reporta archam in vrbem.

¶ Reprimo is. penultima correpta cõtineo: cohibeo: Cicero reprime impetum. Vergili. dextramq; repressit.

¶ Reprehendo retraho quasi retro prehendo. Liuius. Adeo turbati erant dextre ale equites peditesq; vt quosdam consul Cato manu ipse reprehẽderit verteritq; in hostem. Proper. Quantum possit nostros quisq; reprehendere cursus. Alias significat arguo increpo.

¶ Reproces pro asperis et difficilib⁹ vsurpatur. Plynius lib. xviij. In reprocib⁹ ac supinis laterib⁹ procubere quasdã occecari ꝛ in altas dirigi.

¶ Repromitto iterũ siue maxime pmitto. Amb. Diuitias domos possessiões repromisit si ꝯsensum suuz eius cõiugio non negaret.

¶ Repudium recusatio ꝙ fiat ob rem pudẽdam. Differtq; a diuortio: ꝙ repudiari futurũ matrimoniũ potest. Non recte autem diuertisse sponsa dicitur: ꝙ diuortium ex eo dictum est ꝙ in diuersas partes eunt q̃ discedunt.

¶ Repudio as. matrimonium dirimo: et quasi ob rez pudendam aliquem repello. Sueto. in Cesa. Neq; vt repudiaret illam compelli a dictatore Sylla vllo modo potuit. Interdum ponitur simpliciter pro non accipio recuso. Teren. in an. Repudio consilium qd̃ primũ intenderam.

¶ Repungo quando de ratione vel calendario loquimur facit pteritũ repũxi. quando vero vicem redditã ostendimus repupugi. Ci. Lentulo. Darẽt mihi ipsi alium publiũ in quo possem illoꝝ aios mediocriter lacessitus repungere.

¶ Reputo as. pe. cor. vide in dictiõe puto.

¶ Requiro is. pe. p. repetionẽ vel augmentũ act⁹ denotat. Hie. Et nunc quid supest vt ab aliquo doctore requiratis? Interdum requirere est sepi⁹ vel rursus querere.

¶ Res generalẽ habet significationem. Nã vt Paul. iure cons. inqt siue corporalia siue incorporalia comphendit. Corporales res sunt q̃ vere tangi possunt: vt homo vestis. Incorporales que tangi non pñt: qualia sunt ea q̃ in iure ꝯsistunt: sicut hereditas: vt vsusfructus obligationes sunt. Et a dialecticis dicitur terminus trãscendẽs. quo substantia: qualitas: actio comphendunt. Sumit quãdoq; res pro statu ac conditiõe vt respublica: res priuata: res familiaris. res noxia: res mea: res tua. Ci. Id eñ reb⁹ nostris minime ꝯducebat. i. statui nostro. Sallu. At nobis ẽ domi inopia foris es alienum mala res spes multo asperior: quandoq; res dicitur put distinguit a persona. Vñ loci argumentorũ sunt a rebus ꝛ a psonis. Aliq; put distinguit a verbis. Hor. Verbaq; puisam rẽ non inuita sequent. Sumit et pro ꝯtentione: lite: negocio siue cõmercio. vt est mihi res cum latrone. Ter. Quid huic rei est i negocij Ci. pro Mure. Nondum potuisse statuere iurisconsultos vtruz rẽ an litem dici oporteret. Item pro causa. vt quamobrẽ. i. ppter quam causam. qua de re de qua causa. ab re sine causa. Itẽ pro sensu siue diuitijs. Ter. in heau. Eius frater aliquantulum est ad rem auidior. Itẽ pro impio. Vergi. Postq̃ res asie priamiq; euertere gentẽ. Immeritã visuz supis Item pro vtilitate. Ter. in Ecy. Si in rem est bacchidis. Et iterum. Neq; in rem nostrã est vt quisq; amator nuptijs letet. Do. in vtilitatẽ. i. pro cõmodo. Itez pro actu venereo idem. Miles cum quo tum rem habebat. Do. rem habere honeste res impura dicit. De triplici significatione Ausonij versus est in monosyllabis. Imperiũ: litẽ: venerẽ: cur vna notet res. Itez pro experientia siue effectu. Ter. in adel. re ipsa reperi facilitate nihil esse melius neq; clemẽtia. Ci. in Catone. Habui hec de senectute q̃ dicerẽ vobis: ad quã vt perueniatis vt ea q̃ ex me audistis re ex parte pbare possitis. Item pro valore pretio vel estimatione. Teren. in pho. At si talẽtum rem reliquisset decem. s. primus esse cognatus. Itẽ pro periculo: vt apud eundez Verum posse esse victum eum tandẽ tamen non capitis eius res agitur sed pecunie. Et res dicitur ꝑitas. Ter. in adel. Verum cogito quod res est. Hui⁹ diminutiuũ est recula.

¶ Res cõperendinata dicit cũ causa. i. iudiciũ in diem tertium cõstituta est.

¶ Res iudicata dicit q̃ finẽ ꝯtrouersiarũ pnunciatione accipit quod vel condẽnatione: vel absolutione cõtigit: vt auctor est Vlp.

¶ Res forensis dicit causa q̃ agit in foro. ꝛ ad causidicos pertinet.

¶ Respublica. ciuitas libera q̃ iure regitur.

¶ Rescio siue rescisco is. est factum aliquod occultius aut inopiatũ insperatũq; recognosco. Terẽ. En tibi resciuit omnẽ rem. id est quod occultum putabamus preter nostrã opinionẽ cognouit. Aliquãdo significat rem postq̃ gesta est scio quã nesciebam cuz gereretur Hieronymus in lib. numerorum. quod si audiens vir tacuerit: et in alteram diem distulerit sententiam: quicquid nouerat atq; promiserat reddet: quia statim vt audiuit tacuit: si autem cõtradixerit postq̃ resciuit portabit ipse iniquitatẽ eius. Et primo Re. Quod cuz dicendum rescisset: quia prepararet ei Saul clã malũ dixit ad Abiathar.

¶ Rescindo rescindis. cedo: tollo: aufero: destruo. Cesar in cõ. Pontẽ q̃ erat ad Genuaz iubet rescindi. Quod verbũ ad omnia que rescindunt fere proprie ptinet. Col. li. ij. Et quod fax reliquerit priusq̃ inarescat vomis rescindat atq; obruat. id eñ cedit pro stercore. Ver. li. ij Ge. Non tamen vlla magis presens fortuna laborũ est. Q si quis ferro potuit rescindere summum. Vlceris os alitur vitium viuitq; tegendo. i. aperire. Idem lib. j. Ge. Coelum rescindere fratres Ter sũt conati. i. oppugnare. Et rescindere est rursus scindere. Hiero. cõtra Rufi. Quid meruit homo latẽs vt nudares cicatricẽ ei⁹ et obductã cutem insperato dolore rescinderes? Aliquando non ratum habere irritum facere. Sal. in iug. Iugurtha inter alias res ait oportere quinquẽnij consulta ꝛ decreta omnia rescindi est tolli et destrui.

¶ Rescribo rursus vel retro scrib. Oui. Nil mihi rescribas attamen ipse veni. Et rescribere significat reddere seu renunciare. Ter. in phor. Atq; illud mihi argẽtum rursum iube rescribi. Do. rescribi reddi: seu p mense scripturam dari: qm̃ ad pecunie renumerationem antecedit scriptura: rescribere dicebãt pro renumerare. Vnde hodie datur chirographus Ser. scribi est dari. Hor. Scribe decem nerio: non est satis adde cicute. rescribi vero reddi. Hor. Dictãtis quod tu nunq̃ rescribere possis.

¶ Reseco as. pe. cor. aui. atũ. ꝛ resecui resectum. signi=

rescindo: vide in dictiõe seco.

¶ Resero as. penul. corre. aperio a sera deductum. Cicero. Nec ita claudenda est res familiaris: vt eam benignitati aperire non possit: nec ita reseranda vt pateat omnibus.

¶ Resero is. pe. cor. resevi. resitum. rursus semino: seu rursus plãto. Ply. li. xviii. Nam cum hyeme pręgelida captę segetes essent reseuerunt resarriẽtes campos mẽse martio.

¶ Resegmen: quod ex vnguibus amputat̃. Plynius libro scđo. Nec pauci apud gręcos singulorum viscerum membrorumq̃ etiam sapores dixere omnia psecuti vsq̃ ad resegmina vnguium. Est ergo generale amputamentum.

¶ Reseruo as. quasi retro ƀuo: ab aliis ƀuo saluo. Lact. li. ii. Fabricauit arcam in qua ipse cum cõiuge ac trib⁹ filiis reƀuatus est: cum aqua vniuersos mõtes altissimos operuisset. Hieronymus ad Julia. Nihil tibi ob metum inopię reseruaueris ne cum anania damneris et saphira.

¶ Reses idis. a resideo qui remanet siue restat ociosus a labore seu opere qđ exercere solebat. Liui. lib. ii. Timuere patres residem in vrbe plębem incerti manere eam an abire mallẽt.

¶ Resido es. penultima correpta quiesco: sedeo: firmiter sto. Nam hic re nihil significat. Vergi. Omnisq̃ repẽte resedit flatus. Hieronymus. Atq̃ in regni solio sublimata post christum gloriosa resedit. Lact. lib. ii. Posteri hebręi dicti penes quos religio dei resedit id est restitit.

¶ Resipisco is. Vide in dictione desipio.

¶ Resex ecis. Col. li. iiii. Nã cõfiteor pãpinarios quoq̃ cum e duro pcesserint tpe anni sequentis acquirere fœcunditatem. et ideo resecem summitti: vt pro generare possit. Vex eius modi ptuz cõperim⁹ nõ tam ipsius reseq̃ materni esse muneris.

¶ Resigno as. quod signatum erat aperio: relaxo patefacio. Est enim contrariuz suo simplici signo quod est annulo signũ imprimo. Plautus in tri. Jam si obsignatas non feret dici hoc potest apđ portitorem eas res resignatas tibi inspectasq̃ esse. hinc resignatio testamentorum appellata. Item resignare est perfecte signare. Col. lib. iii. Priusq̃ arbusculas transferas rubrica resignato: vt hisdem quibus ante steterunt cõstituas eas. Item resignare claudere. Ver. li. iiii. Et lumina morte resignat. Antiqui etiã re signare pro subscribere. et resignatũ ęs dicebat̃ militi cũ ob delictũ iussu tribunimilitum ne stipendium ei daretur in tabulas referebatur. Item resignare reddere quod fit cum in libris datorũ: et acceptorum pecuniam quam acceptam signauim⁹ redditam demonstramus. Hora. lib. ii. car. rennas resigno quas dedit.

¶ Resimus pe pro. ex re et simus. idem est quod simus hoc est qui sursum versus depręssas habet nares. Verg. Simus posuit. Dum tenera attondent simę virgulta capellę. Ser. Simę gręcum est nomen. i. pressis narib⁹. vnde et simias dicimus. De resimus. Colu. lib. vii. loquens de boum indole. Pandorũ inquit narib⁹ resimis patulis. Hui⁹ contrarium est desimus pro eo qui nõ est pressis naribus.

¶ Resina humor ex arboribus defluens in iisdemq̃ residens: a quo resinatus a. um. quod est resina illitum sicut a pice picatum. Juuenalis. Quid enim resinata iuuentus.

¶ Resoluo quasi dissoluo. Colu. libro scđo. Ex his nihil non melius resoluta humo q̃ densa prouenit. Item resoluere destruere: amouere. Vergi. lib. primo Ge. Inuitat genialis hyẽs curasq̃ resoluit: id est amouet. Itẽ dissoluere ẽ quod ligatum erat non ligatũ facere. Ouidius lib. primo me. Et velate caput cinctasq̃ resoluite vestes.

¶ Respicio retro aspicio. Plau. i aul. Tu ex hoc loco digitum transuersum aut vnguem latum excesseris: aut si respexeris donec ego te iussero. Interdum respicere est respectum habere pvidere remediare. Plancus ciceroni. Q si aut cęsar respexerit se: aut africanę legiones celeriter venerint securos vos ex hac parte reddemus. Ter. in an. Carinne me et te impudens nisi quid dii respiciunt perditi. i. pvident: vel remedium afferunt. Interdum custodire reseruare amare. Idem in heau. Deniq̃ nullum amittis tp̃s: neq̃ te respicis. i. custodis. Et in phor. Dii nos respiciũt: gnatã inueni nuptã cũ tuo filio. i. diligunt.

¶ Respecto as. sępe video: amo adiuuo. Verg. Si qua pios respectant numina.

¶ Respectus modo ipsam respectionem. Plautus. Et me respectu terruit: modo rationẽ qua ad aliquid agendum mouemur. Plyni⁹. Nanq̃ eo respectu commotus abscesserat.

¶ Respiro spiritum capio resuscito seu in statum pristinum redeo. Plautus in epi. Mane: sine respirem quęso immo acquiesce animo male est recipiã anhelitum. Ci. Aulo torquato. Si armis aut conditiõe positis: aut fatigatione abiectis: aut victoria detractis ciuitas respirauerit: et dignitate tua tibi et fortuna vti licebit. i. i statũ pristinũ redierit.

¶ Respondeo es. et respondeo is. Manil. lib. v. Sic etiam magno quędam respondere mundo. Est autem respondere posteriore loco dicere: a quo responsum respõsio. Et dicimus ego respondeo tibi et ad te. Plynius. Cum ad eos breuissime respondissem. gręci tamen meliorem modum habent. Unde xenophon in lib. quem facit de miseria tyrannorum και οι εφοωρ υπο λαβωρ οτι. μη Διαφερειν ωσ ιδιωτων Δη και εξωρ απεχεσθαι ρυοντα ει αμοθρωποι ημασ πολυπλειω των Διωτων αναγκησ οτι πραγματευεσθαι. Aliquando significat conuenire: consentire: et parem esse. Vergili. Dictis respondent cętera matris: id est consentiunt et conformia sunt. Plyni⁹ libro. xxxvi. Structuram ad normam et libellam et ad perpendiculum respondere oportet. Cicero libro tus. Nec tamen si quis magnis ingeniis in eo genere extiterunt non satis gręcorum genere responderunt id est accesserunt vel partes fuerunt. Hierony. ad furiam. Et q̃bus nati sunt liberi suo generi responderunt id est similes fuerunt. Cicero trebo. cui quidem amori: vtinã cęteris rebus possem: amore certe respondebo. i. satisfaciam: vel par ero. Verg. Illa seges demum votis respõdet auari agricolę. Aliquando respicere seu contra positum esse. idem lib. vi. Contra elata mari respõdet gnosia tellus.

¶ Respuo is. vide in dictione spuo.

¶ Restagnare extra redundare seu aquam continere. Columel. libro scđo. ita quasi palus in aliqua parte subsidẽs restagnat sulcis deriuanda est: quippe aquarũ abũdãtia atq̃ pęnuria graminib⁹ ęque est exitio. Cõponit̃ aũt ex re et stagnare.

¶ Restauro as. ex re et stauro. vnde et instauro significat reintegro. Iusti. li. ij. Interea et darius cũ bellũ restauraret. in ipso apparatu decidit.
¶ Restare superesse. Cicero in Cato. Nec cum equalibus solum qui pauci admodum restant. Item remotũ esse. Enn. Restat vsus fuit. i. distat et remotum est. Itẽ retrostare. Ter. in eu. Utinam illum dij deeq₃ omnes senem perdant qui me hodie remoratus est: meq₃ adeo q̃ restiterim. Item resistere. Cicero de finibus. Nullam querentes voluptatem stoici restant. Item restare cu₃ datiuo significat manere cum accusatiuo: vt hoc mihi restat id est hoc me manet. Verg. libro septimo. Hoc latio restare canunt qui sanguine nostrum. Nomen in astra ferant.
¶ Restito as. sepe moras facio. Ter. in eu. Exi foras scelest e: at etiam restitas fugitiue prodi.
¶ Resisto is. retro sisto. Hiero. lib. ij. R. Cumq₃ transisset vniuersus populus et rex iordanem: restitit: ⁊ osculatus est rex berzelai. et resistere est aduersari repugnare. Cicero. Cum resistere eius improbitati non possem
¶ Restire est ad referendum: laborandum: colendum ve aptum esse. Collu. libro quarto. Nam vt queq₃ restire incipiunt tempestiue leguntur: et q̃ nondũ maturitatẽ ceperũt vue sine dispẽdio differunt.
¶ Restibilis q̃ restituit ⁊ referit. Ply. lib. xx viij. Conceptum lepons vtero exemptum his que parere desierint restibilem foecunditatem afferre. Unde ager restibilis. Col. li. ij. Fasellus terre mandabit: vel in veterato vel melius pingui et restibili agro. Festus. Restibilis ager fit qui continuo biennio serit: restibilis seges est: que regerminat: quasi cuius foecunditas in sequentem quoq₃ annum restitat. Greci palimblaston vocant. Ply. Ubertatis tamen tante sunt: vt sequente anno sponte restibilis fiat seges.
¶ Restituo is. modo significat reddo. Ter. Gnatu₃ ei restituit. modo in statum pristinum reduco. Iusti. Huc regno a patre priuatum filius restituerat. et propter restituuntur volentes: cupientesq₃: vt ciuis patrie: et filius patri. Hinc restitutio repositio. Caius restituere inquit plus est q̃ exhibere. Nã exhibere est presentia₃ corporis. Restituere vo est etiam possessorẽ facere: fructusq₃ addere. Hinc restibilis ager.
¶ Restis funis a resto vt quidã aiunt: q₃ quecunq₃ ligata stare faciat. Apul. Restim qua grabatulus erat intextus aggredior expedire.
¶ Restio onis. funiculus. Quo etiam nomine dictus fuit proauus augusti.
¶ Restingo is. xi. ctum. a stinguo compositum est. Unde et distinguo et exstinguo. Stinguo vero: vt opinor: significat obscuro: de quo Pris. Extinguo extixi. cuius simplex in raro vsu est. Cicero tamen in arato. participio vsus est. Quem neq₃ tempestas perimet. neq₃ longa vetustas. Iterimet stinguens preclara insignia coelum. Idem in progno. Ut cum luna means hiperionis officit orbi: Stinguntur radij ceca caligine tecti. Restinguere autem est quod vernacula lingua dicimus remorzare. Plautus in cas. Ignem restiguunt aqua. Verg. Quale per estum Dulcis aque saliente sitim restinguere riuo.
¶ Restringo is. retro stringo. Plyni⁹. lib. xxxv. Item belli imaginem pinxit restrictis a tergo manibus alexãdro in curru triumphante. Aliquando, valde seu perfecte stringo. Amb. lib. j. offi. Ut lingua tua menti subdita sit restringatur habene vinculis. Aliquando soluo. Apul. Iumentum restringit abireq₃ stabulo liberum sinit: quod stabularius inuentum mox domum reducit. Aliqñ rursus stringo. Idẽ. Et duplici ne solui facile q̃at restringit.
¶ Resilio ilis. penultima correpta. Uide in dictiõe Resulto.
¶ Resulto a resilio fit: quod significat in contrarium salio reuertor: agor: rebello. Plyni. Quandoq₃ resulit vulnus et curare scalpello oportet. Hierony. ad nepo. Sagitta in lapidem nunq̃ figitur. Interdum resiliens percutit dirigentem. Et resilire est cito recedere. Quadrigarius lib. vj. Artorius caute dextrum humerum sauciat atq₃ resiluit. Resultare igit resilire reluctari: in cõtrarium ferri seu reaudiri: ac reclamari. Vergi. li. v. Pulsati colles clamore resultant. Sic et dissulto: vt apud eundem lib. viij. Impulsu quo maxim⁹ intonat ether. Dissultant ripe.
¶ Resumo pe. p. rursus sumo. Ply. Resumptio. postiõgam egritudinem viribus.
¶ Resupino as. sursum reuoluo. Nam supinare est sursum voluere a supinis. Iuuena. Et multum referens de mecoenate supino. Nam pronus supinusq₃ ac resupinus contraria sunt. Collu. lib. iiij. Quia siue pronum: siue resupinum. Ply. Eosq₃ sciopidas vocari qui in maiori estu humi iacentes resupini vmbra se pedum protegunt. Item resupinus protectus molliter. Ouidi⁹. Et mõ cantabã veteres resupin⁹ amores. Resupinare igit est inuertere subuertere: interdũ etiã a pposito: seu incoepto reuocare: differre: puertere. Iuue. Aulã resupinat amici. Idẽ ⁊ resupinati cessãtia tympana galli. Sed hec p translationem.
¶ Rete tis. neu. gñis et retis masculini ac foeminini. et hec retia e. a rapio vel a raritate: vt inquit Var. Plaut⁹ in ru. Non vides pferre me vuidũ retẽ sine squãmoso pecu. Et iter₃ ibi. Nam tunc et opam et ludos facit et retiã: vt tempestas est. Retẽ vo in ablatiuo rete pro reti. Oui. li. v. fas. posuit. Cur tibi pro libycis claudunt rete leones: hinc fit irretio is.
¶ Reticulum diminutiuum a rete. Quo nomine vtit sepe. Hiero in instrumento veteri. Est et genus retis: quod in orbe₃ spargit: quod aliquãdo capit pro tegmine muliebris capitis quod capillos continet. Iuue. Reticulumq₃ comis auratũ ingẽtib⁹ implet. Est ⁊ reticulu₃ sacculus in modũ retis: quo viatores denarios ⁊ pane₃ gestant. Horatius. Ut si reticulum panis venales inter onusto. Forte vehas humero. Alio nomine dicitur funda.
¶ Retiaculum diminutiuũ a retia. Hie. in psalmis. Cadent in retiaculum peccatores. Plautus in asi. Iubeas vna opa me piscari in aerem: venari autem retiaculo in medio mari.
¶ Retiolum idem quod reticulum scilicet tegmen capitis.
¶ Reticula diminutiuũ a retis foe. gñe.
¶ Reticulat⁹ ata. atũ. qd est factũ in modũ retis. Ply. li. xxxvi. Reticulatã structuram: qua freq̃ntissime rome struunt remis oportunã.
¶ Retiarius dicebat qui rete immittebat. Nã compositi gladiatores p paria diuersa nomina sortiebant. Na₃ alter dicebatur retiarius quod rete iaceret. Alt secutor perinde ac retiariũ fugiẽs vel fugã simulans sequeret. hoc gen⁹ pugne instituit Pittac⁹ vn⁹ ex septẽ sapiẽtib⁹.

¶ Retę sunt arbores quę ex ripis fluminū eminēt: aut in alueis ipsorū extant a retib⁹ dictę ꝙ prętereūtes naues retinerent instar retiū. Vñ in edicto prętorū legitur: retāda flumina; qđ signifi. purganda: ne quid morę: siue periculi nauibus in ea virgulta incidentib⁹ fiat.

¶ Retego is. pe. cor. qđ tectū erat denudo.

¶ Retexo is. cōtrariū est suo simplici. Significat enī qđ textū erat reddo nō textum. Tractū a telis quę destruuntur cum retexunt. Et retexere rursus texere renouare Mar. Ci. An qđ adolescens pstiti cum etiā errare cū excusatione possem. id nunc ętate pręcipitata cōmutē: ac ne ipse retexā. Itē significat apire dissoluere.

¶ Retineo es. pe. cor. remoror: vñ retinacula. p translationē ponit pro recordor: vt cū dicimus Si retines quę dicta sunt. Aliqñ pro cohibere. Amb. Satis abundeq dixisse me credo supiori tractu quēadmodū compti vel nitidi natalē dñi suscipe debeamus et supuenientem festiuitatē eius ab omni ambitiōe retinere: vt quicq perdat vel cōsumat. Lact. li. vi. Nomē itaq solum retinuerūt: vim vero rationē et effectū pdiderūt.

¶ Retento as. frequentatiuum sępe retineo. Plaut. in asi. Cur me retētas. Et retētare iterum tentare. Ovi. li. i. me. Erigitur metuitq loqui ne more iuuencę: Mugiat et timide verba intermissa retentat. id est iterū tētat proferre.

¶ Retinacula: qb⁹ aliqđ retinet: siue remorat. Ver. li. i. Ge. Atq amerina parāt lētę retinacula viti.

¶ Retorqo es. retro iacio vel mitto. Amb. lib. i. offi. Et quis septus armatis nō retorqbat iudiciū.

¶ Retracto as. a retraho: qđ signifi. rursus traho: reuoco ve. Vñ liber tractationū: quē pater me⁹ Aug. edidit recte appellatur: in quo quę min⁹ docte alibi tractauerat retractauit. i. reuocauit. Aliquādo retractare est retro trahere recusare reijcere. Ver. lib. x. ęn. Semianimesq micant digiti ferrumq retractant. Col. li. v. Hęc eorūq similia post putationē tractanda sunt retractanda et remouenda.

¶ Retribuo recompēdo: quasi retro tribuo.

¶ Retimentū a retero is. videt esse sicut detrimentum a detero. Var. Amurca cū ex olea est expressa quę est humor aquatilis ac retrimentū cōditū in vas fictile.

¶ Retorridus da. dum. quod intempestiue amissis viribus a sole torret. Col. lib. iij. Si in olea vnus ramus aliquanto cęteris lętior est: nisi eum reciderit arbor tota fiet retorrida.

¶ Retorrescere. Idē est qđ retorridū fieri. Idē. lib. iiij. Deinde sata nō ita enutriūt: vt ante conualescāt ac psiliant ꝗ retorrescāt.

¶ Retrudo dis. pe. p. retro trudo Plau. in epi. Cœpi rursū vorsū ad illa paulatim accedere quasi retruderet hoiem me vis inuitum.

¶ Retundo is. Vide in dictione tūdo.

¶ Reualesce scis. ad sanitatē redigor. Gel. quod in eorū finibus sub ipso oppido ex capitali morbo reualuisset.

¶ Reuenio is. pe. cor. retrouenio reuertor.

¶ Reuertor deponens: et reuerto redeo: quasi retrouerto. Ci. appio. Cōscendens iam nauem ephęso laodicēam reuertit. Et li. iij. offi. Factus est alter eius sistendi vas: vt si ille non reuertisset: moriēdū esset ipi. Aliquādo reuerti ponit simplicit p venire diuertere. Idem ad Chrysippi laqueos reuertamur. cū nihil de Chrysippo antea dixisset.

¶ Reuelo as. pe. pro. cōtrarium est suo simplici velo: qđ tego signifi. vt reuela oculos meos. i. api et detege.

¶ Reuello is. Vide in dictione vello.

¶ Reuiso is. redeo vt videā. Teren. in an. Reuiso quid agant: aut quid capiant cōsilij. Plau. in truc. Nunquidnā me vis aliud. Ut quando ocium tibi sit me reuisas. i. ad videndū me reuenias.

¶ Reuiuisco is. reuixi rursum viuus fio.

¶ Reuoco as. pe. cor. retro voco: reduco: retraho: retrouertor: resuscito. Mic. Non illū vxoris lachrymę: nec cōmunio sanguinis nō despectans cūcta ex alto de⁹ a scelere reuocat. i. retrahit vnde et reuocare pedem dicimus non modo de animalib⁹: sed etiam de fluminibus. Vir. Cunctat et armis Rauca sonans reuocatq pedē. Sal. Sepius vindicatū est in eos quē contra imperium in hostem pugnauerant quiq tardius reuocati pręlio excessērant: ꝗ qui signa reliquerunt: aut pulsi loco cedere ausi erant. i. retro vocati. Plau. in cur. Postꝗ hęc mihi narrauit: ab illo reuocat me illico. i. vt redeam vocat. Lac. li. iiij. Iacentia mortuorū corpora erexit: eosq nominibus suis inclamatos a morte reuocauit. i. suscitauit. Aliquando reuocare significat p vices mutuo vocare. Var. Quod nobis ministrare pueri dieb⁹ festis cicer viride: quē nos puocare cū audeāt: nos illos reuocare timem⁹: huius compositū est adreuoco. Ci. li. i. offi. Dāda igit opa est: vt si etiā aberrare ad alia cœperit adreuocet oratio.

¶ Reuolo reuolas pe. cor. retro volo. Ci. li. iij. de natura gruis quę in tergo pręuolantium colla et capita in tergo reponūt: quod quia ipse dux facere nō potest quia nō hz vñ nitat: reuoluat: vt ipse quoq quiescat in eius locum succedit ex ijs quę assequit; eaq vicissitudo in omni cursu conseruatur.

¶ Reus dicitur quicunq in litem adducitur: etiam si nihil admiserit. i. contra quem quispiam agit. Cicero lib. ij de ora. Reos appello non modo eos qui arguunt. sed omnes de quorum re disceptat. Unde a re dicit re⁹ ꝙ rei alicui obnoxius sit: vel a re quam pmisit. Reum fieri: vt Asco. inquit nihil aliud est nisi apud pretorem legibus interrogari

¶ Reus agitur qui accusatur reus peragitur qui damnatur. Plynius minor. Dum ille peragit reus sedimus. Iureconsult. Peregisse reum non alias quas videt nisi condemnauerit.

¶ Reus stipulando quē stipulat: reus pmittendo quē suo nomine quid pro altero pmittit.

¶ Reus voti inqt Macro. quē suscepto voto se numinib⁹ obligat.

R ante H.

¶ Rha fluuius a quo nomen medicamento notabili: vt Ammian⁹ inquit: quod rheon seu rha barbarū atq pōticum vocat.

¶ Rhadamathus. Iouis ex europa filius et rex lycię: quē ꝙ seuer⁹ fuerit et iustitię executor: Fingit a poetis apud inferos nocētum explorare culpas. De quo Ver. lib. vi. Gnosius hic rhadamāthus habet durissima regna. Castigatq auditq dolos: subigitq fateri: Quę quis apud supos furto lętatus inani. Distulit in seram cōmissa piacula mortem.

¶ Rhagades et rhagadia vocant scissurę quę in sede pueniunt. Dictę rhagades a vbo greco ῥαγίζω: qđ signifi. abrūpo. De hoc in dictiōe cōdylomata: Comedo vulgariter māzadure de muro.

[illegible]

❡ Rhānusia vide in dictione ramus.
❡ Rhamnetes nomē ppriū viri.
❡ Rhampsinitus nomē ppriū regis egypti: vt Herodo. lib. ij hist. refert.
❡ Rhage arū. nomen ciuitatis medorum ab auulsione terremotus.
❡ Rhea cœli ⁊ terre filia: q̄ alio noīe cybelle dicit.
❡ Rheda vocabulū gallicū vt inqt Quint. Et significat carrucam. Uñ a Cicerone rhedarius dict' est auriga rectorq̧ ipius rhede: inde epirhediū.
❡ Rhegiū oppidū situm in margine Italie cui greci nomen dedere a fractura p y. Rhegyon eñ grece abruptū dicit. Hinc eñ sicilia auulsa abruptaq̧ ē ab Italia. Trogus: qm̄ inqt grece abrupta hoc noie pnunciat: greci a dehiscendi argumento nomen dedere. Olim rhegyne ciuitatis ingens fuit potentia: ob eāq̧ cām nomē ciuitati factū esse autumāt: quasi regia vrbs foret: vñ ⁊ Stra. scribit quosdā existimasse a quodam rege dici potuisse. Sicq̧ absq̧ aspiratiōe scribendū esset. Ab rhegyo dicti sūt rhegyni. Est aliud rhegiū cisalpine gallie oppidū nō longe a parma ⁊ mutina a lepido instauratū qd ⁊ rhegiū lepidi pro differentia alteri' dr: a quo rhegiēses: sz melius dr rhegiū lingobardie.
❡ Rhebanus fluuius in faucibus bosphori thracij. vt Ply. li. v. testatur.
❡ Rhemi ppli gallie. vñ pciosissimū tele gñs rhemense: cōicata alijs quoq̧ galliarū pplis textrini gña.
❡ Rhenus ⁊ rhenū vtroq̧ mō dicit p fluuio gallie q̄ de iugo rheticarū alpiū vsq̧ in oceani pfunda cursum suum dirigit. Romani memorandus aduersum feras gentes murus imperij. Uer. Rhenusq̧ bicornis. Hor. Aut flumen rhenū: aūt pluui' describit arcus.
❡ Rhenones vestes pellicee pcipue ferine ad vsum humanū redacte: dicte q calidos teneāt renes: siue quia ρινος pellis dr: siue q rhenoni populi hisce peculiarit vtebantur. Cesar. cō. vi. scribit germanos vti paruis rhenonū tegmentis.
❡ Rhesus rex thracie quē Home. scribit cū eq̄s albis in auxiliū troianorū venisse ⁊ a diomede interfectū. Quo noie etiā dict' est quidā troianus fluuius.
❡ Rhetus gygas: quē Dionysius in leonē ɔuersus occidit. Rhœtus p̄o mons troie in quo aiax thelamoni' sepultus traditur.
❡ Rheti populi a thuscis ɔditi q̄ duce rheto a gallis pulsi alpes occupauerūt ⁊ a noie ducis rheto ɔdiderūt Rhetiā. Hinc rhetice vites: ⁊ rheticū vinū: quod inter generosa Italie vina numerat. Qd vt Stra. li. iiij. scribit his montanis rhetorū radicib' nascit: q̄ populi veronam comūcq̧ vsq̧ puenerūt. Rhetia regio europe est: q̄ vt li. ij. Ptole. refert ab occasu limites habet montē adulam et fontes danubij ⁊ rheni: ab ortu lycū fluuium q̄ in danubiū exit: ⁊ rhetiā a vindelicia diuidit. A septētrione danubiū. A meridie alpib' terminat supra galliā cisalpinā post rhetiā v̄sus oriente vindelicia cui noricū adheret. Eno tñ fluuio disiūcta qdā eā Bauariā appellant.
❡ Rhetor latine orator: q̄q̧ differant q orator sit q̄ in iudicijs ⁊ cōcionib' causas agit. Rhetor q̄ rhetoricem pfitet. Declamator q̄ aut docēdi alios aut exercēdi se gratia fictā causam agit: vt in veris postea causis possit orare. Aliqñ tñ rhetor ponitur pro oratore: rhetorica: oratoria. Rhetoricus mō p rhetore mō p oratore sumitur. rhetoricor aris. rhetorū more loquor. Hie. contra heluid. rhetoricati sum': ⁊ in morē declamatorū paululū lusim'. Rhetoriisso as. rhetorice loquor.

❡ Rheuma matz. latine eruptio: siue fluxus dicit: a ρεω fluo. Amb. lib. hexa. Dicas si ascēdētes videas rheuma quoddā esse ita pruunt: fluctusq̧ intersecāt p ppontidē in euxinum portū violento impetu pfluētes: vñ ⁊ pituita dicit: quū fluat.
❡ Rhinoceron ontis. ⁊ rhinoceros otꝭ. aial quadrupes habens in nare vnū cornu: vt ait Ply. Genit' hostis elephanto cornu ad saxa limato pparat se pugne in dimicatione aluū maxime petens: quā scit suis ictibus peruiaz esse. Solinus dicit repandū esse: id est recuruum et' cornu: ⁊ attritū cautibus in mucronē excitare: pugnare cū elephantibus longitudine parē: breuiorē crurib'. Pausanias affirmat rhinoceronta duo habere cornua: alterū insigni magnitudine ex naribus extans: alterū qd supne erumpit exiguum quidē: sed validissimū. Hinc sagacē ⁊ prudentē virū nasum rhinocerontis habere dicim'. Mar. Iuuenesq̧ senesq̧. Et pueri nasum rhinocerōtis habent. Cōpositum nomē a ριν ρινος: qd nasum significat ⁊ κερας cornu. Ponit ⁊ p quodā vase oleū guttatim fundente lauantib' se in balneis. Mar. Gestauit fronte mō me iuuēcus rhinoceronta. Me putabis pleno gutto A rhinoceron fit adiectiuū rhinocerōtius a. um. vt cornua rhinocerōtia.
❡ Rhodos latie rosa. Inde cynrhod' ⁊ rhododaphne Et rhos nomē vrbis vt inqt Stra. sup orientali pmontorio sita. dicta q capulo rose illic inuento sit edificata. Ea portubus olim ⁊ vijs: ⁊ mœnib' ⁊ reliquis ornamētis tantopere ceteras superauit: vt nulla putaret equalis legū prestantia ⁊ naualis reipericia adeo valuit vt ānos multos maris impio potiret: ⁊ pyratarū latrocinia sustulerit. Quo etiā nomie dicta est insula in qua ea vrbs est: quam Plynius Lycie ⁊ primam cycladū scribit esse venientib' ab oriente. Hec insula nongentorum ac viginti stadiorum ambitu patet inter asiaticas insulas tertia Nam Lesbus et cyprus maiores habētur. Pri' ophiusa dicta est: deinde stadia. postea telchin: eo q telchines insulam incolerent quos nonnulli maleficos: alij eximios artifices fuisse tradunt q̄ eris ⁊ ferri fabricā inuenisse dicunt. Sunt q̄ hanc insulā carpathio mari assignāt vt ex lucilliano versu intelligi licet. Rhodos carpathiū in pelagus se inclinat apertum Soli sacra ē: qui puelle nomine rhodie amore capt' rhodum ab ea nominauit: vt Diodo. li. vi. refert. Nam vt Solinus auctor est nunq̄ ita cœlum nubilum est: vt in sole rhodos non sit. Aurū rhodi pluisse ob fœlicitatem insule cecinit Pindarus: vbi studia liberalium artiū ⁊ in primis oratorie facultatis floruerunt. In ea fuit admirande magnitudinis colossus: a quo postea rhodij appellati sunt colossenses ad quos apostolus epistolam scripsit. in ea etiam vrbs opulentissima lyndus ex qua cares statuarius qui colossum extruxit. A rhodus fiunt adiectiua rhodius: ⁊ rhodiensis: ⁊ rhodiacus.
❡ Rhodinum: oleum e rosis: quod rosaceum nostri nuncupauerunt. rhodinum vnguentum: quod fit oleo rosaceo.
❡ Rhododēdris frutex: quē ⁊ rhododaphnē nominant fiко similis amygdale: sed maiori pinguiorq̧ semine: patēt licet ροδον και δενδρον. i. rosa ⁊ arbor.
❡ Rhodan' pe. cor. fluui' gallie a rhoda rhodiorū oppido: vt ait Ply. li. iij. Hie. i cōmēto eple ad galathas. rhodani rhodiorū colōi locauerūt Uñ amnis rhodan' nomē accepit. adeo magni cursus est: vt vix aduersa possit nauigari aqua. Ferūt hūc amnē ex alpib' oriri q̄ italiā a gallia diuidunt non longe a fontibus rheni ⁊ danubij. Fer=

tur p lemanū lacum ⁊ ꝓsus occidentez p galliam fluens ararim suscipit. Inde ad meridiē cōuersus ⁊ Isarā diuē tiāqꝫ suscipiens apud heracleā vno ostio: ⁊ paulo vlteri us duob⁹ aliis in mare thyrrenū irrumpit. De hoc Ambro. li. hexa. Rodan⁹ rapido concitus cursu thyrreni equo ris freta scindit: in quo nō mediocre ferē nauigātiū periculū dū inter se marꝫ fluct⁹ ⁊ amnis fluenta discernūt.

¶ Rhodope mons thracię a rhodope thracū regina vbi sepulta est cuius prima cor. Ouid. Qua patet vmbrosuꝫ rhodope glacialis ad hemū. At rhodope ꝓ nole ꝓprio meretricꝫ thracię quā Ply. li. xxxvi. scribit fecisse q̄stui suo pyramidē laudatissimā ⁊ conseruā fuisse esopi fabularū philosophi: prima ꝓ. Hanc etiā rhodopin declinatio nis tertię vocant vt nt̄us sit rhodopis idis. A rhodopē fit adiectiuū rhodopeius a. um.

¶ Rhodogune: fuit filia Darii q̄ post mortē viri nutricē q̄ illi scd̄as nuptias suadebat occidit.

¶ Rhœtus cū œ. diph. Vide in dictiōe rhetus.

¶ Rhoicę mulieres quaꝫ vuluę rheumatismo. i. fluctio nibus laborant.

¶ Rhoiton a grecis dicit vinū qḋ e granis maloꝫ puni corū exprimitur.

¶ Rhombus greca vox est significatqꝫ figurā quadra dratā solidā: cui⁹ latera oīa sunt equali: āgulis ꝓo obliq̄ tetrapleutos. i. quattuor laterum. Hic si in terrā iactet voluitur ad similitudinē fere cylindri. Utebātur eo ma leficę mulieres ad deducendam lunā tortis filis confecto Ouid. Quid torto concita rhombo licia. Mar. Quę nunc thessalico lunā deducere rhombo. Prop. Deficiūt magico torti sub carmie rhombi. Est et rhōbus piscis c nō. Iuue. Incidit adriaci spatiū admirabile rhōbi. Añ do mū venerꝫ Itē rhōbus est torqs siue machinula illa quā ꝓtendo mulieres tramā ad laniciū nent.

¶ Rhomphea gn̄s gladii. Val. Flac. li. xi. Aequaqꝫ nec ferro: breuior nec rhomphea ligno.

¶ Rhoxia regio septē trionalis quaꝫ polloni ⁊ sarmatę suam esse dicunt.

¶ Roxolani populi scythici vltra danubiū quos quidā rhutenos esse putant.

¶ Rhuteni populi gallię aquitanicę: vt inq̄t Ply. Con termini narbonēsis ꝓuincię. de quib⁹ Luc. li. i. Soluū tur flaui longa statione rhuteni.

¶ Rhynthon Tarentin⁹ nugator: vilissim⁹ in agendis precipue fabulis.

¶ Rhytion vasis gen⁹ lunari specie. Mar. in rhytio poteris phœbe lauare pedes.

¶ Rhyparographus sordidaꝫ reꝫ pictor. Sic enim cognominatus fuit Pyreicus pictor excellēs quidē sed q̄ tonstrinas ac sutrinas asellos opsonia aliaqꝫ hmōi humilia secutus est. Nam ρυπαρων greci sordidū dicunt.

¶ Rhythmus latine numer⁹. Quin. li. ix. de insti. Sūt numeri rhythmi q̄ neqꝫ finē habent certū nec vllā in con textu varietatē: sed qua cœperunt sublatione ad positionē vsqꝫ decurrunt.

R ante I.

¶ Rica quadratū vestimentū fimbriatū ⁊ purpureū quo pro palliolo vtebātur flaminicę. Est ⁊ veli gen⁹ quo mulieres capita tegunt. Dictū a ritu: vt Var. auctor ē qꝛ romano ritu sacrificia fœminę cum faciunt capita tegunt. Huius dimi. Est ricula: qḋ ꝓ sudario ponit.

¶ Ricinus gen⁹ vestis qḋ ⁊ riciniū dicit a reiiciēdo. Fe stus. Ricinium est omne vestimentum quadratum. Et ⁊ ricinus genus cucumeris et vermis: canes acrius atqꝫ boues infestans. Var. Quidam nucibus grecis in aqua tritis perungūt catulorum aureis: qꝛ ricini soleant si hoc vnguine nō sis vsus eas exulcerare. Ab hui⁹ aīalis simi litudine Ricinus dicit herba instar arboris quā Dioscorides arborosum fruticem vocat fissem ficui: sed minora folia habētē similia platano: sꝫ maiora: lenia ⁊ nigriora ex qua exprimit oleū cizynium.

¶ Rictus us. ⁊ rictum non solum hiatum significat: vn de verba exeunt: sed pars illa circa ipm hiatum: quę in homine ridente vel alio modo os torquente lineis quibusdam eminatur: vt maxime sunt labia. Lact. sic. Oris quoqꝫ species ⁊ rictus ex transuerso patefactus q̄ꝫ vtilis et q̄ꝫ decens sit enarrari non pōt. Putat ⁊ rictus esse figura in ore ad tps aliquo mō ꝯtracta vel ꝓducta vel inuersa vl extensa q̄ paulopost reditura sit in naturalē formam. Et est cōis tam belius q̄ꝫ hominibus. Hora. Ergo non satis est risu diducere rictum. Lucr. lib. quinto. Molossum Mollia dicta premunt duros nudantia dentes. Aliquando accipitur pro rostro. Unde nonnulli a grecis deductum volunt apud quod ρυγχος rostrum dicitur.

¶ Rideo es. risi risum. sine casu construitur secundum consuetudinem Gel. lib. primo. Rex quasi an⁹ etate desiperet risit. Aliquādo significat letum esse. Uergi. Mistaqꝫ ridenti colocasia fundet acantho. cum autem accu satiuum habet significat derideo. Lact. lib. i. Si quis autem accepta sapientia deposuerit errorem profecto ridebit ineptias hominum pene dementium. Hui⁹ cōposita sunt. Arrideo: quod est in alicuius gratiam placere deo: applaudo et letitiam animi ridendo ostendo Ouidius. Arrisit partes adiuuente dea. Ter. Arrides omnibus Corrideo simul rideo. Hierony. in Gn̄. Quicūqꝫ audierit corridebit mihi. Derideo deludo: cōtemno et cum irrisione ac contemptu rideo. Plau. i aul. Neqꝫ edepol ego te derisum venio: neqꝫ derideo: neqꝫ dignum arbitror. Irrideo idem quod derideo. Ter. in ecy. prolo. Ne eum circūuentum inique inquit irrideant Subrideo subrideo parum seu latenter rideo. Omniaqꝫ habent pe. ꝓdu.

¶ Ridiculum significat ꝓmonem risum excitantem Ci. lib. de ora. sepe etiam sententiose ridicula dicunt. Plau tus in sti. Me meum obi enturum ridiculis meis. Hinc Gel. Formauit compositum Deridiculuꝫ. Ut vel ipsa re qꝛ ita dicebat opprobare aduersariis ⁊ ꝓ facetias ostētaret facerent eos derdiculum: qꝛ ꝓinde cœlio formam cri mini darent.

¶ Ridiculus dr̄ q̄ aliis risui ē ⁊ de quo alii rident. Iuue. Nil habet infelix paupertas durius in se. Q̄ꝫ qꝛ ridiculos hoīes facit. Interdum significat euꝫ q̄ alios ridere facit. Plau. in sti. Uides ridiculos nihil fieri. Ci. C. Sicinius homo impurus: sed admodum ridiculus. Sic dicim⁹ iocosos ridiculos. Plau. i Sti. Iocos ridiculos vēdo age licemini.

¶ Ridicularie idem quod ridiculū. Plau. in asi. Mitte ridicularia. i. deceptiones q̄ derisionē prębēt: seu quę risu dignę sunt.

¶ Ridicę pedamenta vineaꝫ quę e quercu et iunipero solent fieri optima: sicut Var. lib. i. de re rus. docet. Col. li. v. Hic annus nondū vehementeꝫ palum aut ridicam desyderat.

¶ Rigo as. madefacio: adaquo. Hieronym⁹ in Paulo Talia eoloquentē longguus vlator vbertim faciem ri

Paliis.

ch rymis rigabat: quas magnitudo letitie indices cordis effuderat. Huius compositum est Irrigo as. De quo alibi.

¶ Riguus a. um. qd' rigat: seu qd' rigari facile pot. Coll. li. ij. de prato loqns. Eius inqt animaduertim⁹ duo genera quorum alterum e siccaneu: alterum riguu. Siccaniu qd' rigari nunq aut no facile pot intelligo. Riguu qd' facile.

¶ Rigor mo sumit pro frigore: modo pro duricie. Ver. Et ferri rigor.

¶ Rigidus a. um. ide qd' frigidus. Ver. Tellurez borea rigida spirate moueri. Aliqn ponit p duro: vn rigidus ho di asper: z rigiditas asperitas. Aliqn p erecto qd' no nisi ex duricie accidit. Ide Cum rigidas motare cacumina quercus.

¶ Rigeo es. gui. frigeo: a quo Rigesco frigesco p traslatione. Rigescere capit p indurari vel erectu seu ztractu esse qm q friget horret z durescunt. Ci. li. j. tus. Ceteras ptes incultas q aut frigore rigeant aut vrantur calore. Ver. li. ij Ge. Eraq dissiliut vulgo vestesq rigescunt. Ser. Durantur vt frangi potius q scindi posse videatur Hui⁹ copposita sunt Dirigeo: a quo Dirigesco. Obrigeo obrigesco qd' est totus frigore cotrahor: z quasi induresco z rigidus fio. Col. li. v. copescitur harudo cu obrigu it hyberno frigore Sene. Ita membra frigore obrigue runt vt semineces putaremus. Hie. li. ij. R. Ipse stetit et percussit philisteos donec deficeret man⁹ eius et obrigesceret cum gladio.

¶ Rima fissura z ppie rime dnr exigue distantie tabularum in iuncturis. Un tractu est: vt oes fissure rime dicantur: z rimas agere findi. Hui⁹ diminutiuu est Rimula Hie. p traslationem dixit. Si tenui cuiusvis dilectiois rimula ptinu⁹ insidiator diabolus intuitu valet infigere

¶ Rimosus a. um. qd' est rimis plenu. Col. li. j. Quicqd inferiore mox apposueris fissum erit rimosumq.

¶ Rimor aris. z rimo as. scdm pris. diligeter qro scrutor z quasi rimulas quasq pquiro. Tractu a suibus q glandes rimenf de rimis terrarum. i. fissuris. Ver. li. j. Ge. Dulcibus in stagnis rimatur prata caystri. i. pascunt in prata z cibu p oes rimas terre pquirunt. Interdum rimari e scindere: z quasi in rimas agere. Ide Ergo egre rastris terra rimatur. Interdu explerí: vt apud eunde Rimat q oculis habitatq sub alto pectore.

¶ Ringo is. xi. rictu. qd' z ringor di significat os torqueo qd' canes faciunt du latraturi sunt vel cu ex ira in rugas deducut os. Hinc Ringi p irasci indignari adlatrare: pulsare: puiciari: murmurare ponit Tere. in phor. Cu ille z cura z sumptu absumitur du tibi sit qd' placeat: ille ringit: tu rides. Sidoni⁹. Multum rigitur ociosa vtut⁹ Dicitur aut ringi a nariu tortura. Nam ῥὶν naris dicit: vt sit ringi quasi nare agi. i. torqueri. Hinc rictus us. et rictum. De quo supra.

¶ Ripa extremitas terre dicta q aquarum agitatione rupatur. Et ppie est aquarum currentiu: littus ea pars qua alluit mare. Potest etia lacuu z stagnorum esse que maris imagine habent.

¶ Riparia auis q in ripis habitat. Ply. li. xxx. Multo tn efficacissime ripariarum pulli: ita vocat in riparum cauis nidificantes.

¶ Ripe sunt ripei sine h motes archadie qua addimus quotiens ripheos montes scythie significam⁹. Vergili. Quiq ripas letulusq tenet atq arua celene.

¶ Rhipei motes scythici a ῥιπῆς: vt quidam putant. i. a ventorum ppetuo iactu. Ver. li. ij. Ge. Geus effrena viruz rhipeo tundit euro. Na ῥιπὴ g grece si o. signifi. Unde z rhipei cu h in prima scribunt. Ripheos populos Riphaath filii⁹ Homer. instituit quos a se Ripheos nolauit vt scribit Josephus li. j.

¶ Risc⁹: vt inqt Do. cista est ex pelle cotecta. Ser. vero ait esse fenestra parua in pariete. Ter. i heau. Ubi sistella domo affer cu monumetis. vbi sita est in risco.

¶ Ritus us. mos z approbata psuetudo qua oes ratam habet dicit etia Rites is. Sta. li. xi. th. Hei mihi primitijs ararum z rite nefasto.

¶ Rite aduerbiu a rito vbo scdz Pris. z signifi. recte: qr nihil tradit ritib⁹ qd' non rectu esse credat: vel vt inquit Var. qr quod fit rite id ratum et rectu est.

¶ Rito as. a ruo is. deducit. Cui⁹ coposita sunt Irrito puoco et prorito.

¶ Riuus a ῥέω fluo locus depressus p logitudinez aque curretis. Hinc deriuo as. z corriuo as. qd' pprie de brutis dicit cu potadi gratia ad eunde riuu pueniunt. Hui⁹ dimi. est riuulus paruus riuus.

¶ Riuales z corriuales dnr emuli o mulierib⁹: qua si lvna amore deriuates. Ter. i heau. Milite ego riuale recipie du ceseo. Traslatio vel a bestijs q sitietes cu ex eode riuulo haustu petut: plus ptra se inuice pcitat: vel a re rustica. Na riuales dnr ij quorum agros riu⁹ alids distermi nat: q incertitudine z mutatioe crebra cursus: lites sepe int eos suscitat. Et Ulp. Riuales q p eude riuu aqua ducut int qs sepe ptetio e de aq vsu. Ite riuales dir q in riuis habitat. Col. li. ix. Dat camar⁹ z riual alecula: vn si qua sunt incremeti put fluuiorum animalia.

¶ Riualitas dicta est emulatio illa inter amassos.

¶ Riuin⁹ ide qd' riualis. Plau. in asi. Cedit nocte filius riuinus amẽs ob rapta mulierẽ.

¶ Rixa nome fictitiu a ringedo: qd' e canu: qn irritant: hinc rixosus a. um. ptetiosus. Fest⁹ Rictus rixe rixose a ringit dici vident: qr i diuersu rupant: ptrariaq sunt rescto.

¶ Rixor aris. iurgo: contendo.

R ante O

¶ Robur siue robor proprie species quercus est durissime: etia p traslatione sumit p al fortitudine qua qs durat aduersus picula. capit p corporis firmitate aduers⁹ oes difficultates firmit obnitit. Demu olm rem firmitate duriciamq robur dicimus. Col. li. ij. Qd ptin⁹ exilenatu sit nunq robur accipit manifestu est. Un Ser. Dicit omne qd' forte e: robur vocam⁹. Ver. li. vij. Acknaq ferri robora.

¶ Roboreus a. um. qd' est ex materia roboris. Collu. libro. xij. Materies si roborea est vno fabro dolari ad vnguem debet.

¶ Robuste⁹ a. um. apud Catone deriuatu a robore.

¶ Robus apud veteres dicebatur rubeus z bouem robum: idcirco rustici vocabant. Unde et materia que plurimas hui⁹ coloris venas hz dicta e robur z boues velletes ac boni colorz robusti Rob⁹ et gen⁹ tritici maxime laudabile vt inqt. Col. Cu podere z nitore prestet.

¶ Robust⁹ a. um. qd' e multi roboris. Col. li. ij. Nec dubiu est ex robusto semine posse fieri no robustu.

¶ Roboro as. pe. cor. fortifico. Hie. lib. ij. R. Roboramini z estote viri fortes. Hinc coponit Corroboro: qd' e tota simul fortifico. Ci. Cassio. Manebat em illud malum vrbanu z ita corroborabat quotidie vt ego quide et vrbi z ocio diffiderem vrbano.

¶ Robigo.pe.pd. dea quam romani putabant robigi nem auertere. Ouid. Flamē in antiquū lucū robiginis ibat. Erat & robigus deus cui robigalia sacra. vij. Cal. Maij fiebant quoniā tunc fere segetes robigo occupat: vt ait Ply. Est & robigo morbus segetū qui culmis frumentorū innascitur ex nimio humore: vt ait Var. Vir. lib. j. Ge. Et mala culmos esset robigo. Ser. vero dicit rubigo genus vitij quo culmi pereunt: sed abusiue Robigo dicitur. Nā pprie rubigo dicitur. Varro dicit vitiū esse obscœnę libidinis quod vlcus vocatur.

¶ Rodo.is.rosi.sum. pprie muriū est & similiū qui dentibus fere semp aliqd demoliūtur: p translationē quādoqꝫ p detraho sumitur. Hiero. in pfa. lib. pal. Hęc pace veterū loquor. & obtrectatoribus meis tantū respondeo: qui canino dente me rodunt in publico detrahentes: legentes in angulis. Huius composita Arrodo. Ci. p Sex. Vt illa ex vepculis extracta nitedula rēp. conaretur arrodere. Corrodo erodo & prodo: quod ē enterodo. Col. lib. iiij. Nam si sępius cacumina manu pręfracta aut a pecore ꝓrosa fuerint in ppetuum corrūpūt.

¶ Rogo.as.posco. Gel. Crepidariū cultellū rogauit a crepidario sutore. Quandoqꝫ rogare est q̄rere. Ci. Roga ipm quemadmodū Arimini ego eū acceperim. Quādoqꝫ orare depcari. Virg. li. vij. Littusqꝫ rogam⁹ Innocuum. Quandoqꝫ statuere. Gel. lib. j. Lex deinde licinia rogata est. Cice. lib. ij. phil. Ego ad eam belli ciuilis causam attuli. Ego leges pniciosas rogaui. hinc legis rogatio dicitur: quoniā rogare populū magistrat⁹ solebant an id placeret quod statuerāt. Hinc etiā derogare legi & abrogare legem dicimus. Et rogationis nomine continetur lex plebiscitū & priuilegiū. Est enī quasi caput & fons totius iuris popularis. Nam rogare populū est agere cū populo. In quā re hęc erant verba solennia. Velitis ne iubeatis ne quirites vt hoc vel illud fiat. Unde rogatio quasi q̄dā interrogatio. Sue. in Cęsa. Reditū in ciuitatē rogatione plotia confecit.i. lege a plotio lata. Componitur hoc verbum cum ad arrogo: cum ab vt abrogo. cum con. vt corrogo. Ci. li. iiij ad Heren. si pmetheus cū mortalibus ignē diuidere vellet ipe a vicinis cum testa ambulans carbunculos corrogare: num ridiculus videretur? Cum. De vt derogo. Cum e. vt erogo: a quo superogo. Cum in: vt irrogo: cū p: vt progo quod est ptraho plōgo. Col. li. j. Quis enim dubitet eam maxime pbatam haberi sine qua nemo nostrum vel psperę vł aduersę valitudinis vitam progat. Ci. Appio. Illō pugna atqꝫ enitere ne quid nobis temporis progetur. Prorogare imperium significat. noua rogatione in longiora tempora pferre. Cum sub: vt subrogo: quod est substituo. Quintil. Cū defuncto patris in eius locū subrogatus fuisset. Et omnia habent penul. cor.

¶ Rogito.as. frequentatiuū sępe p̄cor & sępe sciscitor. Ply. patrem agit regitat vt sui misereatur. Virgilius Multa sup priamo rogitans super hectore multa. Hic componitur. Erogito quod est valde stricte vel rogito Plau. i cap. Ex hac statua succea volo erogitare meo minore quod factum sit filio.

¶ Rogatores postulatores & mendici: qui elemosynā postulant. Plau. Vt rogator ostiatim petā panem.

¶ Rogatarius tabellio qui rogat quod quisqꝫ stipulet. hoc est pmittat.

¶ Rogamen rogationem seu p̄cem significat.

¶ Rogus strues lignorum ad cremanda cadauera dictus ꝙ in eo dij manes rogent.

¶ Roma vrbs italię regina vrbiū & totius orbis caput Hęc prium ab initio oppidū fuit a iuuentute latina valentia appellatū. Quod cū Euāder ad ea loca veniēs extendisset seruata prius impositi nois significatiōe romam nūcupauit. Siquidē gręci ῥωμην robur appellāt. Hiero. contra Iouī. Roma aūt fortitudinis nomen est apud grecos: aut sublimitatis iuxta hebręos. Alij volunt Troia capta quosdam ex achiuis i ea loca vbi nūc roma est deuenisse p tiberī. Deinde suadente nobilissima captiuarū cui romę nomen erat incensis nauib⁹ posuisse sedes: & structo oppido Romē ab ea vocasse. Alij romā a romulo dictam volūt. Romulus vero a romula arbore.id est ficu sub qua romulus & remus pueri inuenti sunt cum lupa. pbente infantibus rumen.i.mammam: vel a rominando ꝙ ęstate sub ea pecudes rominabant. Sunt etiam qui romulū & remū a robore ἀπὸ τῆς ῥώμης appellatos volunt. A Roma fit Romanus a.um. quod e roma est vel qui romā inhabitat Romanensis: qui alibi ortus est: sed in roma versatur. Unde Cato. seu. Var. in li. de re rus. Salē romanēsem appellat non romę factum: sed qui romę vendebatur.

¶ Romulus nomen pprium eius qui romā condidit: a quo Romulida & romulia tribus.

¶ Ronchus stertentis sonus nomen factitium. Mart. Maiores nusqꝫ ronchi iuuenesqꝫ senesqꝫ. Et pueri nasum rhinocerotis habent. Ponitur quandoqꝫ pro derisione.

¶ Rōchisso.as. sterto. Plaut. cyathissat dū cœnat: dū dormit ronchissat.

¶ Roro.ras. humorem instar roris paulatim demitto. Virg. lib. viij. Raptabatqꝫ viri mendacis viscera tull⁹ p syluam & spsi rorabant sanguine vepres. Hinc componitur Irroro pe. pd. quod est intus vel supra rorē spargo et madefacio. Virg. li. j. Ge. At cū sole nouo terras irrorat eous.

¶ Roresco.is. a rore esse conuenit esse. Plyn. lib. xviij. Aquilonem pronunciat terra siccescens: sed rorescens repente haustrū immiscet humescens in rore occulto.

¶ Rorulentus.a.um. quod est plenum rore. Col. li. vij. Cauendum ne aut septētrionalibus ventis: aut rorulentę: sed siccę serantur vites. Idem Rorulentę baccę nō legant.

¶ Rorarij milites: qui armatura leui pilum primi committebant: ꝙ vt ante pluuias cœlum rorare solet: sic illi ante grauem armaturam qui prodibant: rorarij appellabant quī Ferentarij.

¶ Rorarium vinum quod rorarijs dabat.

¶ Ros humor qui sereno tempore e cœlo fluit.

¶ Rosidus.a.um. quod est rore pfusum. vnde nox rosida dicit quę rore humecta est. Ply. lib. xviij. Quidam pridie rigant prata vbi sunt rigua noctibus rosidis sicari melius. Similiter mala rosida quę matutino rore humecta sunt. Virg. Sępibus in nostris puam te rosida mala. Dux ego vester eram: vidi cū matre legentē

¶ Rosa flos e spina nascens.

¶ Roseus.sea.seum: vt roseus color: a rosarū similitudine: a quo & roseus pannus: rosea vestis. Ply. Asini a coitu spuma collecta roseo panno et inclusa argento venerem stimulat. Rosei purpureę genę.

¶ Rosaceus.a.um. quod ex rosa factum est. Unde rosaceum oleum ex rosis. Ply lib. xx. Succus ex strigmentis illitus cū rosaceo & aceto febriū ardores refrigerat.

¶ Rosarium copiam fruticū significat vno loco rosas gignentium. Plynius. Rosaria a fauonio fossa opꝫ ee.

¶ Rosetum idem quod rosarium.

¶ Rosea campus in agro reatino: quod in eo arua rore humida semp seruētur.

¶ Roscius ppriū histrionis nobilissimi nomen a q̄ oēs in aliqua re pfecti roscij dicuntur.

¶ Rostrū quo aues aliquid apphendunt. Nec solum de auibus: sed r e reliquis quoq3 animalibus r de ipso hole dicit. Ply. Et mugilis rostrū. Plau. Ad vsq3 rostrū hominis. A similitudine aūt rostri auiū dicta est pars illa exporrecta atq3 acuta e prora: a quo naues ipę rostratę dicuntur. Et sicut scribit Liuius. Rostra dictum est templū seu forū ante curiam hostiliā in quo erat pulpitū ornatum ex rostris nauiū antiatū. Ex quo loco concionari solebant. Unde sepe legimus p rostris. i. in rostris. In eo enim loco rostra ab hostibus capta fixa erant.

¶ Rostellum puum rostrū. Ply. Muris rostellū. Col. li. ix. Animaduertat an pulli rostellis oua pcuderint.

¶ Rotundum dicitur collectū r p oēz circuitū lene sine offensione aspi anguli: dictū quasi retundū a retundendo: quod oīs vndiq3 retunsa e veluti detornata sit aspitas. Habet eni quod rotundū est vnicā supficiez in qua nec principiū notari pōt: nec finis. Rotundū etiam a radendo dici pōt: q circūrasum atq3 expolitū sit. Transfertur quandoq3 ad animū: r p collecto concinno ac pfecto accipit: vnde ore rotundo loqui dicuntur qui multa paucis exprimunt. Capacioris. n. formę videntur horū vba q̄ eoꝝ qui multis pauca dicunt. Hora. Graijs ingenium graijs dedit ore rotūdo Musa loqui. Gel. Crispū sane agmen orationis rotūdūq3 ac modulo ipo numerosum venustū. Ci. Theodectes autem pfator nec satis: vt ita dicam: rotundus primus instituit dilatare vbis. Idem accedunt verba apte r rotonde disposita. i. collecta eleganter concinneq3.

¶ Rota a rotūditate: seu a ruēdo: ruit eni facile ī suos orbes. Rotę etiam a latinis dicuntur caprę: vt inquit Var. lib. ij. de re rus. Huius dimi. est rotula.

¶ Rotella diminutiuū a rotula. Aug. Breuis etiā rotella orbiculus appellatur.

¶ Roto. as. vro. Hie. lib. j. Re. Porro inimicoꝝ tuorū anima rotabit quasi in impetu r circulo fundę. Col. lib. ix. de pauonibus loqns. Signa sunt extimulatę libidinis cū semetipm veluti mirantē caudę gēmantib' pinnis ptegit. Idq3 cum facit rotari dicit.

R ante U

¶ Rubus sentis genus. mora agrestis. Sicenū a rusticis in italia appellatur. Hora. lib. p car. Seu virides rubi. serenus. Manditur apta rubus gingiuis r bona labris. Rubetū locus ruboꝝ in quo rubi sunt.

¶ Rubeta ranę genus venenosū in sicco semp rubeus r a rubis nomen trahit: in quibus plerūq3 vectitat. Iuuenalis. Porrectara viro miscet sitiente rubetam.

¶ Rubi. orū. tātū pluraliter oppidū campanię a ruborum frequētia seu a colore ruboris: Hor. in ser. Inde rubos fessi peruenimus: vt pote longū Carpentes. Inde afferebantur Rubea vimina p fiscellis. Virg. Nunc facilis rubea texatur fiscina vga.

¶ Rubia: herba tingendis lanis ac corijs idonea vulgo rcia.

¶ Rubeus r rufus generalia nomina sunt ad omnia quę quomodolibet rubent. Etenī sanguineus croceus aureus ostrinus fuluus flauus rubidus phœniceus rutilus luteus spadyceus rubei seu rufi coloris sunt vt acuētes cū q̄si incendentes aut cū colore viridi miscentes: aut nigro infuscantes. Gel: lib. j. Sed cū aliter rubeat ignis: aliter sanguis: aliter ostrū: aliter crocū: has singulas rufi varietates latina oratio singulis ppriisq3 vocabulis non demōstrat oīaq3 ista significat vna ruboris appellatione: cū tamen ex ipis rebus vocabula mutuentur. r igneū aliud dicit r flammeū r sanguineū r croceū r ostrinū et aureū. Aliquando rubeus pōitur p spine' a rubo: qui r vtiliū vsu cōmendatur a Plynio: vel a rubis oppido campanię: vt putat Ser. illo vsu. Nunc facilis rubea texatur fiscina vga. Sunt tamen qui negēt rubeum dici debere: sed rubentem.

¶ Ruber. a. um. idē quod rube'. Hora. li. j. ser. Obscœnoq3 ruber porrectus ab inguine palus.

¶ Rubor ipe color rubeus qui r rubedo dicitur.

¶ Rubeo. bes: bui. rubeus sum. Vir. Sanguineisq3 inculta rubent auiaria baccis. Hiero. Inter candentia lilia r rubentes rosas.

¶ Rubesco rubeus fio. Virgilius. Iāq3 rubescebat stellis aurora fugatis. Hinc componitur Erubesco eiusdē significationis. Ouidius. Tū pater vt terras mundūq3 rubescere vidit. Transfertur sępenumero ad verecundiam. Virgil. Nostra neq3 erubuit syluas habitare thalia.

¶ Rubefacio notę significationis: a quo rubesio.

¶ Rubicundus rubore plenus: siue abunde rubēs. In quo alternitatis causa: vt inqt Pris. c. loco b ponitur ne sit absonum si rubicundus dicatur.

¶ Rubidus. da. dum. quod est colore rufo atriore multo mistum. Aliquando tamen rubidus scaber atq3 aspr dicit. Unde a scabricie panis secundo coctus rubid' vocat: qui a nautaꝝ vsu nauticus appellat. Plau. Exiguā bucellam rubidi panis. Itē scortę ampullę rugosę rubidę dicuntur. Quidam etiam ruuidus scribunt.

¶ Rubellę vites appellatę sūt: r rubellę vineę: q vitiū ipa materia rubra sit. Ply. lib. xiiij. Proxima dignitas momentanis rubente materia. Quapropter quidā rubellas appellauere vineas.

¶ Rubellum vinum subrubeum. Mar. Et vesentani bibitur fex crassa rubelli.

¶ Rubrum mare dicit: quia aquas rubere credebant. Quidam a solis repcussu existimarūt talem reddi colorem. Alij ab arena terraq3. Quod latini rubrū mare nūcupant: greci erythreū vocant. Erythros enim rubrū latine dicit. Curtius ab erythra rege indutum esse nomen existimat.

¶ Rubrica. pe. pdu. terra rubei coloris r minio proxima Col. lib. iij. Omnes arbusculas priusq3 trāsferas rubrica notare conuenit: vt cum serent easdē cœli ptes aspiciāt: quas etiam in seminarijs conspexerant. Hac legū tituli r capita notabant. Persius. Pręsertim si quid masuri rubrica notauit. Hinc Rubricatus. cata. catum. qd est rubrica intinctum. Hiero. in exo. Pelles arietum rubricatas.

¶ Rubriceta vulgo rosetū dicit. Plau. in tru. Mala bucca et rubriceta omne corpus intinxit tibi.

¶ Rubigo q̄ in metallis situ quodam contrahit arida r rubra metallum paulatim absumēs qualem in ferro videmus. Dicta a colore. Nam veteres robū rubeū dicebant: ęrugo vo pprie fit in ęre: sicut ferrugo in ferro: et contrahitur ex humore non rufa r sicca qualem dixim' rubiginem esse: sed viridis atq3 humida. Inde fit rubiginosus. a. um. Vide supra in dictione robigo.

¶ Rubicon. pe. cor. fluuius qui disterminat italiā a gallia citeriore: quē Ply. in octaua regione italię collocat.

Sue. in Cesa. Consecutusq; cohortes ad rubiconẽ flumen qui prouincię eius finis erat paulum constitit.

¶ Ructus est proprie digestio cibi & concoctarum escarum l ventum efflatio. Plau. i pseu. Parum ructare mos suauis mihi ructus est.

¶ Ructuo. as. Uide in dictione eructo.

¶ Ructo. as. a quo ructito frequentatiuum. Uide in dictione eructo.

¶ Rudię. diarum. Urbs salentinorum. Syrius. Miserũt calebri rudię genuere vetustę.

¶ Rudis fœ. ge. virga qua gladiatores sexagenarios ab eo munere pretor eximebat: quos cum probi fuissent q̃ multa reportassent lemuscata: Tiberius ad maiorẽ ludorum suorum magnificentiam reuocatos centenis nũmũ milibus donauit. Cice. in. ij. phil. Tam bon⁹ gladiator rudem tam cito accepisti. Rudibus autem solitos pugnare gladiatores testis est Lampridus qui ait. Commodum in arena rudibus iter cubiculares gladiatores depugnasse: Quoniã vero hi gladiatores dum libertate donabant. ne gladiaturam amplius exercerẽt virga donari solebant: Factum est vt pro libertate & pro fine rudis aliquando ponat. Iuue. Ergo sibi dabit ipse rudẽ. Aliquando ponit pro rutabulo siue impolita virga. Ply. li. xxxiiij. Urit in platinis per laminas minutas cũ sulphure versatum rudibus ferreis aut ferrulaceis. Rudis pro adiectiuum idẽ est quod recens impolitus imperfectus durus. Transfert inde ad animũ: rudesq; illi dicũt qui adhuc animũ non expoliuere disciplinis & doctrina: rerumq; vsu. Teren. in phor. Adeon te esse ingenio rudi & inexorabili. Ply. lib. j. Sedere cœpit sententia hec: pariterq; & eruditũ vulgus & rude in eam cursu vadit.

¶ Rudicula diminutiuũ parua virga ipolita ad multa vtilis. Cato. Igni bene coquito: rudicula agitato crebro vsq; adeo dum fiat tam crassum q̃ mel. Ply. lib. xx. Nõ est opus in hoc vsu lanas rudiculis esse curatas. Item rudicula: vt Col. inquit: est organum erectę tribulę simile.

¶ Rudiarij dicti sunt qui impetrarunt missionẽ artis gladiatorię: donati rude. Sue. in Tiberio. Rudiarijs quoq; quibusdam reuocatis auctoramento centum milium dedit. Item rudiarij dicunt qui saga ruuida & noua poliunt. Item qui ruderariũ cribrũ facit & rudiora linteamina rudiarius dicit.

¶ Ruditas: imperitia & obtusitas ingenij.

¶ Rudio. is. rudiui & rudij. ruditum rudem doceo. Unde erudio quod ẽ perfecte quę rudes scire oportet doceo.

¶ Rudimentum principium siue prima disciplina q̃ rudibus committit.

¶ Rudo dis. di. proprie ad asinos pertinet. Nam rudere asini dicunt cũ vocẽ emittũt. Persius. Findor vt arcadię pecuaria rudere credas. Abusiue & de leonibus & de hominibus dicit. Uirg. Sera sub nocte rudentũ. Et alibi. Inclusumq; cauo saxo atq; insueta rudentẽ. Ubi sciẽdum apud Uirg. ru. syllaba breuis est: cum apud Persium producat. Findor vt arcadię pecuaria rudere dicas.

¶ Rudens a rudo dis. participium est. Quandoq; nomẽ substantiuum tam mascu. q̃ fœ. generis est. & significat funẽ nauticum. quoniam cum funes vento agitant rudere vident. Tametsi primę syllabę quantitas nõ seruet. Uirg. Insequit clamorq; virum stridorq; rudentũ. Catul. Candidaq; intorti sustollant vela rudentes.

¶ Rudus eris. duplex est: nouũ scilicet & vetus. Nouũ rudus est materia pauimenti. hoc est saxa de nouo contusa: seu testę confractę cũ calce ad pauimentum faciendum. Uictor. lib. vij. Deinde ruderi nouo tertia pars testę tusę admisceat calcisq; duę partes ad quinq; mortarij misti omnibus present responsum. Uetus rudus est materia veterum pauimentorum & dirutorum ędificiorum q̃ lapidib⁹ et testis confractis calceq; arena comista cõstat. Ply. Cõplanatę veteri rudere erant vię. Item rudus dicit sterc⁹ quod radit. Et rudus siue raudus & rausculus a veteribus dicebat ęs. Res rudis aspera & ipolita. Unde Festus. Rauduscularia porta Romę dicta q Rudis & ipolita sit.

¶ Ruderari est rudus inducere. Uictr. Ne minori saxo q̃ quod possit manus implere staminationibus inductis ruderet. Unde ruderatus ager dicit q̃ veterum ędificiorum materia scatet. Ply. lib. xxj. Rosam siccis locis q̃ humidis odoratiorẽ constat nasci serẽdã nec pinguib⁹ nec argyllosis locis: contentam raris propriteq; ruderatum agrum amare. Eruderari vero est rudus eijcere.

¶ Rudetum plenũ rudere: siue terra q̃ prius rudis fuerat & inculta tum autem arata. Cato. Lento in rudeto & rubicoso qui herbosus non fiet serito.

¶ Ruderariũ cribrum vilius & furfurariũ Apul. dixit ecõtrario liberale pani generatiori conficiundo per q̃ accommodũ polinariũ dicunt. Plautus. Cereris hoc polinẽ: hoc est florem farinę transmittit eo sigilinarij vtunt et polintores. Qui ruderariũ cribrum facit & rudiora linteamina rudiarius vocat.

¶ Rufus color non plene ruber. Mar. Roma magis fuscis: vestit gallia rufis. Est & rufis nomen viri proprium a quo per diminutionem fit rufinus.

¶ Rufo fas. rufum facio. Ply. Eadẽ rufat capillum.

¶ Rufeo. es: a quo Rufesco rufus fio. Ply. Grues senectute nigrescunt. Merula ex nigra rufescit.

¶ Rufuli appellati sunt tribuni militum non a populo sed a consule facti: q de eorum iure Rutilius Rufus legẽ tulerit. Hi postea mutatione vnius litterę rutuli sunt appellati.

¶ Ruga non solum in corporibus dici solet quę fit per senectute: sed etiam in vestibus: vulgo falda. Plynius libro. xxxv. Preterq; in veste rugas & sinus inuenit. Ruga exterior est: sinus interior. Cice. in Cato. Non cani nõ rugę repente auctoritatem arripere possunt.

¶ Rugo. as. rugas contraho. Plau. in cas. Uide palliolum: vt rugat. Huic contrariũ est. Erugo pe. cor. Ply. lib. xxj. Furfures in facie emendant & erugãt corpa.

¶ Rugio. is. xi. ctum. ructum emitto. Cuius compositum est Erugo: a quibus ructo: eructo frequentatiua. Et ructito. De quibus in eructo.

¶ Rugio. is. giui & rugij. Unde rugitus qui proprie leõis est cum vocem emittit. Hie. Amos. iij. Leo rugiet quis non timebit. Hinc componit Irrugio is.

¶ Rulla instrumentum ferreum stimulo rusticorum additum ad vomerem detergendũ. Ply. Purget vomerẽ subinde stimulus cuspidarius rulla. Est autem diminutiuum a runa quod est teli genus. Enn. Runata recedit. i. runis preliata. Habet autem hoc telum latiorem cuspidem.

¶ Ruma a veteribus dicebat mamma. Et ruma gutturis pars eminens. Ser. Ruminatio dicta ẽ a ruma eminente gutturis parte per quam demissus cibus a certis reuocat animalibus.

¶ Rumo. as. lacto: quasi mammã immitto: a quo irrumo. & subrumari agni dicunt q̃ ad mammã admouent.

¶ Rumia dicta est Dea: quę rumis. i. mãmis: hoc ẽ pueris lactentibus presidebant. Huius meminit Aug. libro quarto ciui. dei. Uar. Non negarim inquã ideo apud diuę rumię sacellum a pastoribus satam ficũ. Ibi enim so

lenit sacrificare lacte ꝓ vino: ⁊ ꝓ lactentibus.

¶ Rumen eminens sub mento gutturis ꝑ quā cibus in aluū dimittit᷑. Inde fit rumino. as. Est et rumen mā ma. Plynius libro xv. Quoniam sub ea inuenta est lupa infantibus ꝑbens rumen. Ita enim vocabant mammā. Nonius docet rumen esse locum in ventre quo sumit᷑ cibus ⁊ vnda reddit᷑. Pōpo. Ego rumorez pulfacio dum sit rumen qui impleam.

¶ Rumino. as. pe. cor. ⁊ Ruminor deponens significat reuomo ac rursus consumo: quasi cibū ad rumē reuoco: iterūꝗ conficio. Col. li. vij. Propter ꝗ bos neꝗ rumiat: neꝗ lingua se deterget. Per translationem ponit᷑ ꝓ in memoriam reuoco. Var. Non modo absens de te sepi⁹ cogitabit: sed ruminabit᷑ humanitatem tuam.

¶ Ruminalis ficus sub qua lupa romulo ⁊ remo dicitur mammā ꝑbuisse: que ⁊ romula vocita est. Ouid. Romula nūc fic⁹ romula ficus erat: siue ꝙ sub ea pecudes ęstatis tempore frigora captantes herbas ruminare cōsueuerunt.

¶ Rumis mamma. Varro. Antiquo vocabulo mamma rumis.

¶ Rumentum abruptio.

¶ Rumex lapatij syluestris genus cuius succus impositus scabiei statim illā purgat. Vir. in moreto. Fœcundusꝗ rumex maluę violęꝗ virebant. ⁊ rumex gen⁹ teli simile spari gallici. Lucil. Tum spara. tum rumices portant᷑ tragula porro.

¶ Rumor sermo in populo sine certo auctore in bonuz vel in malum de recenti dispsus re. Ci. in phil. Improbissimis rumoribus dissipatis. Teren. in an. Meū gnatum rumor est amare. Aliquando ponit᷑ ꝓ fauore. Vir. Ergo iter inceptum peragunt rumore secundo.

¶ Rumusculus diminutiuum paruus rumor.

¶ Rumifero. as. rumorē fero: quod et rumigero. as. dicit᷑. Plau. in am. Thebani ꝟo rumiferant ꝓbant.

¶ Rumigerulus. pe. cor. qui rumorem gerit.

¶ Rumpo pis. rupi ruptum frango. Unde lib. x. Rūpimus inuite tua vincula. Rupisse cū vtiꝗ accipiem⁹ qui vulnerauerit: vel ꝟgis aut loris pugnisve ceciderit: vel telo vel quo alio vt scinderet alicui corpus vel tumorez fecerit. Interdū rūpere ponit᷑ ꝓ defatigare. Teren. in ecy. Ut me ābulando rūperet. Interdū ꝓ dissicere. Virgil. Frigidus in pratis cantando rumpit᷑ anguis. Rumpere silentiū: ⁊ rumpere vocem est loqui: seu diu tacite ꝓferre. Virg. Quid me alta silentia cogis rūpere. Hieronymus ad Julianū. Longū ad te silentiū rumpo: offerens tibi nudam officij voluntatem. Rūpere moras ē auferre. Virg. lib. iij. Geor. En age segnis rūpe moras. Huius ꝟbi composita sunt Abrumpo: Corrumpo: Dirumpo. Erumpo: Irrumpo. Interrumpo: Perrūpo: ⁊ Prorumpo.

¶ Runcinę pe. ꝓd. apud Plyniū sunt maiores serrę: quibus fabri materiarij secant arborū moles subiectis canterijs. Hiero in Esaia. Artifex lignarius extendit normā ⁊ formauit illud in rūcinā. Canterij sunt quia rusticę fere dicunt᷑ caballi: quia ipsos equos canterios vocam⁹. Sed ⁊ rūcinos agreste vulgus dicit minores equos ex hac fortasse runcinarū origine. Runcina etiam rūpia ferrea ⁊ ligo ad dumenta excidenda. Plaut. deruncinare vsurpat ꝓ dissecare dissipareꝗ: ⁊ runcando excidere et munditer excolere. Pręterea rūcina putabat᷑ dea: ꝗ rūcationi ꝑesset. Aug. lib. iiij. ciui. dei. Cum rūcat᷑. id est a terra auferunt᷑ deam runcinam ꝑfecerunt.

¶ Runco. as. eruo: euello. Cornutus. Runcari ꝓprie segetes vel herbę dicunt᷑. Col. lib. ij. Frequentem tamen exigūt sarritionē ⁊ runcationē: vt herbis liberent᷑. Hic componitur Erunco: quasi extra runco. A quo Abrunco. De quo supra.

¶ Ruo. is. ui. tum ⁊ ruitum. Ruere ꝓprie est concidere. Virgilius. Ruit alto a culmine troia. Per translationē quandoꝗ ponit᷑ ꝓ effundi. Idem libro. vj. Unde ruunt totidē voces responsa sibyllę. Quandoꝗ ꝓ decipi. Ci. lib. iij. offi. Sed hoc non est emptorē pati ruere: ⁊ ꝑ errorem in maximā fraudem incurrere. Quandoꝗ ꝓ euertere: diruere: complanare. Et sic habet accusatiuū cum alibi absolutum sit. Vir li. j. Ge. Quid dicam iacto qui semine cominus arua: Insequit᷑ cumulosꝗ ruit male pinguis arenę? Quandoꝗ ꝓ festinanter ire: seu in ꝑceps ferri: ⁊ sine cautela in aliquem impetū facere. Idē. li. x. Quo moriture ruis: maioraꝗ viribus audes? Quandoꝗ ꝓ impellere. Teren. i adel. Ceteros ruerem: agerē: raperē: tunderē: pstern…ē. Quandoꝗ ꝓ eruere eleuare. Plynius. Herbas ruentibus: limūꝗ redūca: vt suū gnt. Virg. lib. xj. Confusa ruebant ossa focis. Quandoꝗ ꝓ perepare. Vir. Ruet arduus ęther. i. tonitru ꝑerepat. Sic ruina ꝓ tonitru: vt cœliꝗ ruina. Huius composita sunt Adruo corruo: simul ruo: siue deorsum me totū deiicio. Liui. lib. j. Duo romani sup aliū alius vulneratis tribus albanis expirantesꝗ corruerunt. Hieronym⁹ in paulo. Cum ꝟo Antonius ꝓ foribus corruens vsꝗ ad sextam vel eo amplius horā aditū ꝑcabat᷑. Diruo varie ruo. Teren. in adel. Hanc in horto macerā iube dirui. Liui. lib. j. Iam fragor tectorū ꝗ diruebant᷑ vltimis vrbis ꝑtibus audiebat᷑. Eruo irruo: obruo: ⁊ subruo. Sciēdum est ꝙ ruo cū sit neutrum inuenitur habere significationem actiuā. Virg. Et ruit atrā Ad cœlū picea crassus caligine nubē. Ex quo etiam eruo: diruo: et obruo: actiua sunt. Et omnia habent penultimā supini cor.

¶ Ruina casus excidiūꝗ dicit᷑. Nam vt inquit Hiero. Ruina est cum pietes domorū diruūt. Hic Ruinosus. a. um. quod est ruinis plenū hoc est casurū. Aug. lib. j. con. Augusta est domus animę meę quo venias ad eam dilatet᷑ abste. Ruinosa est refice eam. Accipitur et ruina ꝓ tonitru.

¶ Rupes sūt ꝑrupte ꝑtes terrę ꝓpter altitudinē ac ꝓcliuitatem inaccessę ꝙ veluti abruptę sint a rumpendo dictę. quales sunt quę in torrentibus fiunt. Unde fluminum quoꝗ altiores atꝗ inaccessę ripę rupes dicūt᷑. Nā ripę planę sunt. quas Ulp. diffinit esse ꝗ flumē continēt naturalē cursus sui rigorem continens. Rupes ꝓprie de montibus dicunt᷑.

¶ Rursus ⁊ rursum aduerbiū significat retrouersum. Teren. in ecy. Tace: trepidari sentio et cursari rursus ꝓrsus. Do. Rursum ꝓprie retro ante significat dicim⁹ sursum deorsum: intro foras. hac illac. Quandoꝗ ponit᷑ rursus ꝓ econtrario. Vir. Haud rursum enodes trunci resecantur.

¶ Rus locus extra vrbē vbi agri sunt: villę dictū ꝙ in agris quotānis rursus eadem fiant. id est colant᷑: vt rursus capiat᷑ fructus.

¶ Ruralis ⁊ rurale quod ad rus ꝑtinet. Ambr. libro. de padiso. Et ꝗuis padisus opibus ruralibus nō egeret: tamen in paradiso speciem laboris suscepit. Ruralibus autem dijs Mercurio Paniꝗ sacrificabant placētas et vinum. Unde Leonides i epigrāmatis αυλια και υυμ= φαιω μιερος παγος α θ υποπετρη πιδακες ηθ υδασ ιυγει τον εους α πιτυς και συτετ φαγλωχιμ υκλοςσε μαια δος ερμαος τετομ αιγιβοτην παμ κατεχεις σκο=

πελομι λαοι τα ταιστα τοτε σκυφος εμπεδομ οινος δεξασται ακι δεω δωρα νεοπτολεμου.

¶ Rurestris et hoc rurestre quod est ruris. Apul. Rurestri vocabulo vulgus indoctũ rosas laureas appellat.

¶ Ruro. as. secundum rus facio. Plau. in cap. Dum ruri rurant homines. dicitur et ruror deponens. Var. Dũ in agro studiosius ruror triptolemum sculponeatũ bigas sequi cornutas.

¶ Rusticor ruri dego. Ply. Cum simul estate rusticaremur. Ci. Tironi. Liceat modo rusticari.

¶ Rusticus. a. um. pe. cor. idem quod rurestris vt dom⁹ rustica. Quandoq; rusticus dicitur moribus et vita incultus: quasi semibarbarus. Unde veteres rustice pro barbare vsurpabant. Est etiam rusticus nomen viri proprium:

¶ Rustica auis pdici similis nisi q; rostrũ longius habz Mar. Rustica sum pdix: quid refert si sapor idem. Carior est pdix: sic sapit illa magis.

¶ Rusticanus. a. um. idem qnod rusticus. Amb. Culeu rusticani laboris acquirit.

¶ Rusticarius. a. um. quod ad rus ptinet. Unde falces rusticarias dicimus. Uide in dictione syluaticus.

¶ Rusticatim aduerbiũ p rustice. Pompo. Ego rusticatim tangam vrbanatim nescio.

¶ Rusticitas vrbanitati contraria est. Est autem vrbanitas qua significamus propriũ quendam gestũ vrbis et sumptam ex conuersatioue doctorũ tacitã eruditionẽ Ponit quandoq; p inepta et timida verecundia. Ouid. Et si rusticitas non vetat ipsa rogat. Cic. Deterruit pudor quidam subrusticus.

¶ Ruscũ. Ser. Ruscum virgultum est vnde vites ligantur: quidam accipiunt p frutice ex quo nunc scope fiũt: qui folia habet myrto similia: sed acutiora et rigidiora. Uirg. lib. ij. Geor. Necnon etiaz aspa rusci. Uimina per syluã. Alij pro theca in qua includitur semen asparagi. Col. Et scylat hyrsuto sepe nunc horrida rusco.

¶ Ruspor. aris. sepe seu diligenter scrutor. Actius Uacantes ruspant syluas. pprie vero ruspari dicunt galline hoc est scalpere. Hinc compõnit. Corruspor p conquiro Plautus. Corruspare tua consilia in pectore.

¶ Ruta herba a ruendo. i. eruendo dicta q; vna ex omnibus herbis ppter multiplices eius vsus maxime eruatur. Peculiaris est illi auctoritas ppter venena quibus remediũ exhibet pstanciũ. Unde et mustelle contra serpentes dimicature ruta se muniũt. Hinc Rutaceus. a. um. quod ex ruta materiatũ est. Ply. Inuenio mustum rutatum populo datum.

¶ Ruto. as. frequentatiuum est verbi ruo. is.

¶ Rutabulum pprie instrumentum. quo rustici vtunt in pruendo igne panis coquendi gratia. Festus auctor Hodieq; id nomen custoditur apud nos.

¶ Rutrum quo quid eruitur: a ruendo. Nam sicut aratum aratrũ: sic rutũ rutrũ facit. Idem Festus. Rutrũ inquit tenentis iuuenis effigies in capitolio ephebi fuit more grecorum arenaz eruentis exercitationis gratia quod signum deportauit ex bithynnia romã Pompei⁹ bithynnicus.

¶ Rutilo. as. pe. cor. splendeo. Unde dicim⁹ aurũ rutilare. Rutilũ autem rufum quod habet aliquid nigrioris: cuius coloris studiose mulieres rutile dicte sunt. Et vestes rutile: q̃ et hyacinthine et bisgine ab hisge herba vocantur. Hic componitur irrutilo quod est valde rutilo. Amb. lib. Hexa. Irrutiles igitur licet o homo: aut splẽdore nobilitatis: aut fastigio potestatis: aut fulgore virtutis semp tibi spina proxima est.

¶ Rutuli. pe. cor. populi italici non longe ab vrbe roma vbi ardea oppidum est.

¶ Rutupinũ pe. prod. promontoriũ brytannie. Luc. libro. vj. Aut vaga cũ tethys rutupina ve littora feruẽt. Unda caledonios nescit turbata brytannos.

¶ Ruthenι populi gallie non longe ab Aluernia et santonibus.

De littera S

S Littera semiuocalis que si antecedat m vel p. vel t. in simplicibus dictionibus: eiusdẽ est syllabe: vt Cosmus. Prosper. testis. in cõpositis vero aliud est. Nã Aruspex teste Quintiliano: quia ps eius posterior a spectando est s tertie dabimus. Abstemius vero quia ex abstinentia temeti composita vox: prime relinquit. Transit quãdoq; s in m vt rursũ pro rursus diminuo pro disminuo. In n vt sanguis sanguinis in r vt flos floris.

S ante A

¶ Saba ciuitas regia ethiopie inquit Josephus: quaz postea Cambyses a sororis sue nomine Meroen denominauit. Hanc Nilus circundans inexpugnabilẽ reddebat. Dicta saba απο τους εβειμ: quod est sacrificare: quia thus mittit quo in sacrificijs vtuntur. Sunt q̃ dicant saba arabũ lingua mysterium significari. Hieron. vero conuersionẽ sonare autumat. Hinc sabeus. a. um.

¶ Sabei populi fœlicis Arabie ditissimi syluarũ fertilitate odorifera. Hos Josephus lib. j. a saba Cusi filio q̃ a Cham ortus fuit dictos affirmat.

¶ Sabath nomen proprium a quo sabatheni nominantur qui a grecis ystabari dicunt: vt Josephus inquit.

¶ Sabate lacus est. vnde est sabatinus sabatina sabatinum. Col. li. ix. Inde velin⁹: inde etiã sabatin⁹. Itẽ Uolsiniẽsis et Ciminus lupos auratasq; procreauerũt.

¶ Sabbatum hebraica lingua dies quietis dicit. et sabath grece: latine quies. Est et septimus dies quo requieuit deus ab operibus suis. Prima sabbati dicit primus dies quem dominicũ etiam nominam⁹. Secunda sabbati secundus dies. Tertia sabbati tertius dies. Quarta sabbati quartus dies. Quinta sabbati quint⁹ dies. Sexta sabbati sextus dies a die dñico. Et ipsum sabbatum septimus dies. Quod etiam nomẽ ab hebreis sicut Josephus refert septimana dicit. Hanc ethnici idolorũ et elementorũ nominibus appellant. vt secunda sabbati a Luna sit. Tertia a Marte. Quarta a Mercurio. Quinta a Joue Sexta a Uenere.

¶ Sabbatizare est sabbatum obseruare. Hie. in Leuitico. Quando fueris in terra hostili: sabbatizabit: et requiescet in sabbatis solitudinis sue.

¶ Sabbatarius qui diem sabbati seruat. Unde illud q; ieiunia sabbatariorũ.

¶ Sabbatismus vacatio facta post labores.

Sabe syrorum lingua mensis februarius dicit.

¶ Sabaoth numeri pluralis et gñis fœminini. interptat militiarũ vel exercituũ siue virtutũ. Unde dominus sabaoth inquit Hiero.

¶ Sabulũ arena grossior. Hinc sabulosus. sa. suz. Col. lib. v. de Castanea: Pullã terrã et resolutã desyderat:

sabulum humidū vel refractū tophū non respuit.
¶ Sabio sabionis: idem quod sabulum. Amb. li. hexa. Infirmissimo ita omniū vilis sabionis puluere vis maris intempestas cohibetur: & velut habenis quibusdā cœlestis imperij pscripto sibi fine reuocat: violētiq3 equoris motus in se se frangit: atq3 in reductos sinus suos funditur.
¶ Saburra licet secundū Pris. gemino bb. scribat. apud Vergiliū tñ eius primā corripit: vt Cimbę istabiles fluctu iactante saburram tollunt. Est aūt saburra pprie nauiū: ex quacunq3 materia sed sabulū fere significat quo naues onerari solent vsq3 ad certam mensurā quo stabiliores sint.
¶ Saburrare siue Suburrare est satagere i sabulo ac mersare: vt puluerare in puluere. Ply. lib. x. viij. Echini affligentes sese aut arena suburrantes tempestatis signa sunt Solin⁹. Grues volaturę arenas & euorāt sub latisq3 lapillis ad moderatam grauitatem saburrātur. Nam Saburra vrbis regio & Saburrana trib⁹ quā veteres p c. nostri p b scribebant. Hoc est sucurrā: non suburrā: quia vt verius Flaccus ait a pago sucusano dicerent. vel a statiuo psidio qđ solitū sit esqlijs succurrere Gabinijs infestātibus.
¶ Sabini populi sunt in quarta Italię regione non procul a Roma: a religione & cultu deoꝝ cognominati: qsi Sebini ἀπὸ τοῦ σέβειν Syrius, vo a Sabo auctore gētis sabinos dici putat qui libro. viij. ait. Ductorem gentis pro laudes ore ferebant. Sabe tuas qui de patrio cognomine primus. Dixisti populos magna ditione sabinos. Hos Plynius apēninis iugis vallatos vtriq3 scribit. Stra. Sabinos ait angustū incolere agꝝ in longitudinem ptensum a Tyberi vsq3 nomentum oppidū stad. mille vsq3 ad vestinos.
¶ Sabellus. la. lum. deriuatū nomen a Sabinus. Sūt autē sabelli populi a sabinis orti qui incolunt montes q̄ sunt inter sabinos & Marsos. De his Virg. lib. secundo Ge. Hęc genus acre viꝝ marsos pubēq3 sabellam
¶ Sacaꝝ regio vt Ptol. inqt est in asia vltra mare caspiū Sogdianis contermina: in qua nec vrbes nec vicos esse testat: sed incolę eius regionis nemora & specus habitant sagittandi arte peritissimi. Qui olim bactrianam puinciam occupauere & optimā armenię regionē adepti sunt: vt li. xi. Stra. Refert atq3 vsq3 ad cappadocas pcesserunt. Sed cum ex spolijs festa celebrarent psarū impatores eos noctu adorti funditus deleuere. Hos q̄dam sacassanos vocant.
¶ Sacassani. Vide in dictione Sacaꝝ.
¶ Saccaꝝ. pe. cor. dicit mel in harundinibus collectum gummi modo candidū ac fragile. Nascitur in Arabia Indis: Creta: Italia et Sicilia. Unde Oxysaccarō potionis genus ex saccaro & aceto.
¶ Sacondion genus gemmę coloris hyacinthini.
¶ Sacrū nomē substantiuū dicitur omne quod deoꝝ habetur. Unde Vir. Quotiens sacrū nominat additionē fere deoꝝ facit. Sacra idonęę matri diuisq3 ferebā. Idem. Sacra Ioui stygio q̄ ritę incœpta parabā. Ponitur enim p sacrificio. Macro. in satur. Sacra celebritas est cum sacrificia offerunt: vl cū dies diuinis celebrātur epulationibus: vel cum ludi in honorē agunt deorū vel cum ferię obseruantur. Item sacꝝ dicitur templū. Paul. Sunt autem sacrilegi qui publica sacra compilarint. At qui priuata sacra vel ędiculas incustoditas tētauerint: amplius q̄ fures: minus q̄ sacrilegi merent. Et sacrū dicit magicum quoddam ad compescēdas detrahentiū linguas. Ouid. lib. ij. fast. Ecce anus i medijs residēs ānosa puellis: sacra facit tacite: nec tñ ipa tacet.
¶ Sacer. a. um. idem quod venerabile. Virg. Extulit os sacrū cœlo. Capit nonnūq3 p execrando scelesto: vt idem. Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? Et antiquitus homo sacer dicebat quē populus ob maleficium iudicasset: neq3 fas erat eū moliri. Et si quis eū occidisset parricidij non damnabat: ex quo ois homo malus atq3 improbus sacer appellari solet. Hor. Intestabilis & sacer esto. Sacer locus: locus psecratus.
¶ Sacer mons trans Anienem fluuiū vltra tertiū milliariū appellat: qui Ioui fuerat consecratus. vel mons in finibus Galatię aurum ferens.
¶ Sacer ignis morbus: cuius multa sunt gña: q̄ apud Plyniū habent. Col. lib. vij. Est etiam insanabilis sacer ignis quā pusulā vocant pastores. Ea nisi compescit intra primā pecudē q̄ tali malo correpta est vniuersum gregem contagione psternit. Sic quidem nec medicamentorum nec ferri remedia patit. Nam pene ad oēm tactum excandescit.
¶ Sacer morbus appellatur Comitialis: q Hercules eū passus fuerit ex grecis: nunc gallicum dici dubito.
¶ Sacra via in vrbe roma vocitata est. q in ea fœdus ictum fit inter Romulū & Tatium. Hac triumphātes in capitolium ibant. Tendebat autem regia vsq3 in arcem. Hanc Hor. lib. car. sacrum oliuū nuncupauit.
¶ Sacra certamina grecię quattuor a tacito ludicra vocantur. In his morem fuisse: vt patres & patrię vincentum pconis voce nominarent.
¶ Sacrum promontorium: quod nunc appellant caput sancti Vincentij.
¶ Sacro. as. deo dedico: & sacrum facio. Aug. lib. ij. ci. dei. Quę romani numina ptim pegrina receperūt: ptim sua ppria sacrauerūt. Ply. lib. xxxvi. Eiusdē remanet & alius centū cubitoꝝ quem post cęcitatē visu reddito ex oraculo soli sacrauit. Huius composita sunt consecro eiusdē significati. Desecro ex sacro pphanū facio: et quod dicitur Degrado. Plau. Desecrare eū prius oportet ne manus contaminē. Obsecro. Resecro: religiōe absoluo. Plau. Resecro mater quod dudū obsecrauerā Prosecro diu sacrificiū facio. Lactā. li. iiij. Quod cū intelligerent aruspices instigantibus hisdē demonijs q̄bus consecrant conq̄rentes pphanos homies sacris interesse adegerunt principes suos i furorem. Et hęc omnia habent pe. cor.
¶ Sacellum dimi. a sacrū & significat locum puum deo sacratū cum ara. Trebatius iureconsul. scribit sacellū compositū vbum: quasi sacra cella.
¶ Sacrariū locus sacer in templo & in quo sacra reponūtur. Unde a Cicerone Sacrariū bonę deę nominatur. Seneca. lib. v. q̄stionū. Arcana illa reꝝ naturę sacra nō prom. sceu & omnibus patent reducta & iteriori sunt clausa sacrario. Aegesippus. li. v. scribit sacrariū templi hierosolymoꝝ fuisse pphanatū a gentibus quo sol⁹ semel in anno princeps sacerdotū solebat intrare non sine sanguine. Quod intersit inter sacrū & locū & sacrariū. ostendit Ulp. inquiens. Sacer locus est cōsecratus: sacrariū in quo sacra reponūtur. Sue. tamen de Aug. Non tam p sacroꝝ repositorio q̄ pro sacello locoq3 sacrato sūpsit. Natus est inquit Augustus ad capita bubula vbi nunc sacrariū hz aliquanto postq̄ excessit constitutum.
¶ Sacratę leges quibus sancitum erat: vt si quis aduersus eas fecisset: sacer alicui deorum cum familia pecuniaq3 esset.

Sacres porci appellabantur: quoniam puri erant ad sacrificium: vt immolarentur cum depulsi sunt a mamma qui a partu decimo die habentur puri: et ab eo appellantur ab antiquis sacres: quod tum ad sacrificia idonei primum dicuntur. Plau. in Mene. Quanti hic porci sunt sacres?

Sacramentum dicitur quod iurisiurandi sacratione interposita geritur. Et sacramentum quo milites scribendi a sacerdotibus adigebantur: nec prius militare: aut postquam eo absoluti essent in hostem pugnare poterant. Var. de li. lati. Sacramentum a sacro qui petebat et qui inficiebatur vterque quingenta eris ad pontificem deponebat. De aliis item rebus alio certo numero qui iudicio vicerat suum sacramentum a sacro auferebat: victi ad erarium redibant. Ex quibus verbis constat quod sacramentum alia quam dei inuocationis que per iusiurandum fit obligatio res erat. Seruius de sacramento militari sic scribit. Legitima militia erat eorum qui singuli iurabant pro repub. se esse facturos: nec discedebant nisi completis stipendiis et sacramentum vocabatur. Vege. de re mili. lib. ij. Milites iurare solent. Et ideo militie sacramenta dicuntur. Iurant autem se omnia strenue facturos que preceperit imperator: nunquam deserturos militiam pro romana repub. Hinc milites a Iuue. Sacramenta dicuntur illo versu. Premia nunc alia atque emolumenta notemus sacramentorum. Sue. in Cesa. Sanxit ne quis ciuis maior viginti annis: minor ve decem qui sacramento non teneretur plus triennio continuo italia abesset.

Sacrosanctum dicebatur quod iureiurando interposito erat institutum vt qui violasset: morte poenas penderet.

Sacrifico sacrificas sacrum facio. Interdum veniam peto. Lito vero veniam impetro. Plau. in Pe. Si hercle istuc vnquam factum est. Tum me Iuppiter faciat: vt semper sacrificem: neque vnquam litem. Confunduntur tamen quandoque.

Sacrificulus rex sacrorum.

Sacrilegus. p. cor. qui sacra aut de loco sacro legit. i. furatur. Nam legere quandoque furari significat. Et sacrilegium ipsum sacrorum furtum.

Sacriscrinius: dictio composita ex recto et obliquo Sacre. n. dicuntur epistole imperiales et is dicitur qui preest regalibus epistolis: vel custos librorum. Qui etiam a commentariis dicitur.

Sacerdos qui deo dicatus est ad sacrificia facienda a sacris dictus. Apud Romanos varia erant sacerdotum genera: flamines: Diales: Martiales: Quirinales: Salij: pontifices minores: pontifices maximi reges sacrorum sacrificuli et galli qui Cibelles sacra faciebant.

Sacerdotium modo sacerdotis dignitatem significat: vt est illud. Fungi sacerdotio. Modo sacerdotis prouentum. Nam apud gentiles ea sacerdotia fuerunt: qualia nos christiani proprio vocabulo beneficia appellamus. Unde Liui. lib. ix. Gens potitia cuius ad aram Herculis familiare sacerdotium erat. Sacerdotium autem sicut et beneficiorum duo fuerunt genera. Unum quod sacris esset addictum locis. que reip. aut principum: aut pontificum collegij collationis essent: Alterum quod edis aut sacelli iuris esset a patrefamilias ea ratione erecti dedicatique: vt et sacrorum cura et fructuum ipsius sacerdotij perceptio ad solam gentem familiamque suam perpetuis successoribus deuoluetur. Que sacerdotia priscis gentilicia beneficia: a nostris iuris patronatus appellata sunt. Cor. Tacitus de Othone. At recens ab exilio reuersos adolescentes auitis et paternis sacerdotijs in solatium reposuit.

Sacerani dicti fuerunt reate orti qui ex septimontio ligureis siculosque eiecerunt. Sic appellati quod iure sacro nati fuissent.

Sacconia e. quidam pro territorio accipiunt seu pro panniculo tersorio. Victr. lib. ix. Aux ad sacconiam appendit redemptoris opus manu factum subtiliter regi approbauit. Nam sacconia: hoc est tela tegebantur: vt posset inherere pictura.

Saccus culeus est: vt illud in Iona. Omnes induti sunt saccis. Dictus vt quidam volunt a sago quod est genus vestis equaliter late ex parte superiore et inferiore. Hic Sacculus et sacellus aiminutiua quibus significatur marsupia. Asco. Sacci sacculi et sacelli Saccus frumentarius quo frumentum geritur. Saccus vinarius quo vini feces colantur.

Saccaria. e. saccorum mercatura. Apul. lib. j. de asi. Saccariam faciens merebam.

Saccellare est vinum saccis prefusum corrigere.

Seculum a sequendo se: eo quod sequatur atque in se resoluatur. Var. a sene deriuat quia rem productissimam designabat. Placuit antiquis significationis causa primam syllabam producere: et per diph. scribere. Est autem proprie seculum spatium centum annorum. Unde carmen seculare Horatij dicitur in quo tractatur de sacrificijs que fiebant de centesimo in centesimum annum. Hoc ostendit Liui. li. ab vrbe condita: quia dicit dicit Pompilium ante Pythagoram ducentis ferme annis fuisse. Unde Ci. Ex quo etiam quidam Numam pompilium regem nostrum fuisse pythagoreum ferunt qui annis permultis ante fuit quam ipse Pythagoras. Quo etiam maior vir habendus est illam sapientiam constituende ciuitatis duobus prope seculis ante cognouit quam eam greci natam esse senserunt. Sunt etiam qui seculum. xxx. annorum tempus existiment: vt cursus est Saturni. Alij mille annos seculum habere putant. Poete frequenter pro tempore vsurpant sicut in hymnis sacris canitur.

Sepe aduerbium significat frequenter: recipitque diph. vt differat a sepe ablatiuo nominis sepes. Aliquando ornatus causa iungitur numero: et fit vna dictio seponumero. Inuenitur sepissimus superlatiuum nomen a sepe formatum. Hie. ad Eusto. Sepissimo rogatu o virgo Christi Eustochium a me tua deposcit charitas. vt tibi notum faciam vnde Petri apostoli in Castro Augusti que celebratur festiuitas initium habuerit. Hic etiam fit compositum Persepe.

Seuus durus: horridus. Vir. Cum seuo e scopulo multa vix ante reuulsus. Per translationem: modo pro inimico crudelique ponitur. Idem. Seue memorem Iunonis ob iram. Quandoque pro forti: vt seuus vbi eacide telo iacet hector. Quandoque pro irato: vt et seuum ambobus achillem. Quandoque pro magno. Idem de Aenea pio. Maternis seuus in armis.

Seuitia: et seuitudo crudelitas. Plau. Uincula virge molles: seuitudo mala fit peior.

Seuio. is. seuiui et seuij seuitum. Irascor. Pacu. Quid commerui? Quid in me seuis pater? Aliquando seuire est fortiter facere. Mar. Belliger inuictis quod Maro tibi seuit in armis. Aliquando immanitatem exercere. Liuius. Cum post victoriam quoque in hostes seuiret. Huius composita sunt Deseuio quod est valde crudelitatem exerceo. Hiero. in plog. li. Re. Latrantes canes qui aduersus me rabido ore deseuiunt. Conseuio simul seuio. Aug. lib. j. ci. dei. Tantus itaque huius vite contemptor Regulus conseuientibus hostibus per quaslibet poenas eam finire quam se ipse perimere maluit. Obseuio contra seuio. Plau. in Epi. Tu is es qui per voluptatem in mea ergo na obseuisti grauiter?

Saga mulier prudens versuta. Item perita sacrorum

z diuina. Unde p̄sagia p̄diuinationes mentis. Ci. lib. j.
de diui. Neq; eni temere illud v̄bū consuetudo appro=
basset: si ea res nulla esset oīno p̄sagitabat animus me
ire frustra cū exirem domo. Et saga dicit̄ mulier ad libi
dinē viroꝝ indagatrix. Et habet p̄mā p̄ductā. Mar.
Exorat noctes dū mihi saga tuas. Acron. Saga dicta
est venefica: q̄ satis agat et ea est q̄ carminibus z herbis
mala hoībus dicebat̄ vel arcere vel impellere. Horati⁹.
Que saga quis est soluere thessalis magus veneno.

¶ Sagax generis omnis acutus solers: z habet p̄mā
correptam. Unde et canes indagatores sagaces appel=
lati sunt. Hinc sagacitas p̄ astutia.

¶ Sagio. is. iui. itum. acute sentio. Col. li. j. de diuina.
Sagire est acute sentire. Hinc p̄sagio quod p̄sentio et
diuino significat.

¶ Sagū chlamys militaris quadra. Iuue. An saga vē
denti nubat caupone relicto. Scribit Cice. in phil. Sa
ga sumi solere in bello atq; tumultu. Et quando in sa=
gis tota ciuitas erat consulares viri togati esse solebāt
Sue. Ferebat̄ z vagari noctibus solidus atq; inualidū
quēq; obuioꝝ vel potulentū corripe ac distento sago im
positum in sublime iactare. Huius diminutiuū est Sa
gulū. Uirg. lib. viij. Uirgatis lucent sagulis.

¶ Sagatus qui sago indutus est. Sue. in Cesa. Duo=
bus tricliniis: vno quo sagati palliati ve: altero quo to=
gati cū illustrioribus p̄uinciaꝝ discumberēt. Mar. Uis
te purpureū Marce sagatus amem.

¶ Sagarius qui vendit saga. Sagaria v̄o est exercitiū
vendendi saga: sicut ab argento argentaria. Ulpia. de
tributaria actione. Duas negociationes exercebat pu=
er sagariam et linteariam.

¶ Sagana. pe. cor. vas in quo aliquid terit̄. Quo etiā
nomine dicta fuit meretrix quedam.

¶ Sagena. pe. p̄d. genus retis piscatorij σαγηνην lati
ni v̄riculum appellant. Manil. li. v. Excipiunt̄ vasta cir=
cuuallata sagena.

¶ Sagino. as. pe. p̄d. pingue facio. Col. lib. vij. Ea her
ba viridis nec tarde tamen arida fœni vice saginat iu=
menta veꝝ modice danda ne nimio sanguine strangu=
lent̄ pecora. Interdū ablatiuo iungit̄ cum res qua q̄d sa
ginat̄ exprimit̄: vt apud eundē lib. ix. Formant̄ offe qui
bus auis saginat̄.

¶ Sagina. e. pe. p̄d. cibus quo quis pinguis efficit̄. Qn̄
q; etiam dicit̄ pinguedo supuacua arte nō natura adau
cta p̄ totū dispsa corpus. Iusti. lib. xx. Sublatis deinde
emulis i segnitiē lapsus saginā corpis ex nimia luxuria
oculoꝝq; valitudinē contraxit. Et a sagino descendit.
Nisi enim q̄s prius saginatus fuisset non esset in eo sa=
gina. Iuue. Genialis agat̄ Iste dies p̄pera stomachū
laxare saginis.

¶ Saginariū locus vbi signant̄ altilia. Uar. libr. iij. de
re rus. Pullos anseꝝ includūt in saginario: ibiq; polen=
tā et polinem aqua madefactam dant cibum ita vt per
dies saturent.

¶ Saginarius. a. um. quod saginatū est. Un̄ a Seruio
dicit̄ Mulus saginarius et mula saginaria.

¶ Sagitta iaculi genus quod arcu emittit̄: q̄ satis lon
ge agat̄. Uel a satis et ictus. Ad longū eni spatiū p̄fert
ictum suum: vel q̄ sagax sit ictus eius. Sagitta etiam a
rei rustice scriptoribus sumit̄ p̄ nouissima surculi pte si=
ue quia longius recessit a matre z quasi emicuit atq; p̄=
siluit: seu q: cacumine attenuata p̄dicti teli spēm gerit.

¶ Sagitto as. sagittas iaculo. Hieron. in ps. Ut sagit
gent in occultis immaculatum.

¶ Sagittarius. a. um. quod ad sagittas ptinet: siue ido
neum est vt eo fiant sagitte. Ply. lib. xvj. Suum gen⁹
sagittario calamo.

¶ Sagittarius: qui sagittas emittit: vt in sacris littera
ris. Percussus est a sagittariis. Est z sagittarius signū
celeste: quem alij centaurū chironem arbitrant̄: et alij
Crotū filiū Eupheme nutricis musaꝝ z habitasse in p
naso cum musis z venationi incubuisse. Unde z vsum sa
gittis z equo insedisse. Post mortē p̄cibus musaꝝ a Io
ue inter astra relatum et varia forma conscriptū. Idi=
bus Febru. vespe occidit: vehementer hyemat inquit
Columella.

¶ Saguntus hispanie ciuitas quam romanis fidelissi=
mam Annibal ad internecionē deleuit. Hinc sagunti=
nus a. um vt vasa saguntina que maxime commendan
tur. Mar. Sume saguntino pocula facta luto.

¶ Sagma. e. z sagma atis. sella quam vulgus bastū ap
pellat sup quo componūtur sarcine. Sed z p̄ sarcina quā
doq; ponit̄. Interdū sagmata dicunt̄ vnguenta q̄ succo
constant quasi distillationes. Que autem corpe constāt
dicunt̄ hedesmata εδεσμα greci condimentum dicunt.
Et sagma cumulus dicit̄.

¶ Sagmina: quasi sanctimina: quoniā e loco sancto ca
piebant̄ legatis ad indicendū bellū: aut fœdus iniiciē=
dum p̄ficiscentibus. Uel a sanciendo. i. confirmando:
vel ab agendo q̄ e sacris agat̄. Herba est que vocat̄ ver
bena. Ply. lib. xxij. Quoniam nō aliūde sagmina in re=
mediis publicis fuere et in sacris legationibus q̄ verbe=
ne: Certe vtroq; nomine idē significat̄. Hoc est gramē
ex arce cū sua terra euulsū. Hac semp z legati cū ad hō
stes clarigatūq; mitterent̄ vsi sunt.

¶ Sal λεξισ ελληνικη αλσ δε λελεται; αλλα μεταθεσ
ισ εσι λατινοισ quo vtimur in condiendis cibis vtro=
q; numero z tam mas. q̄ neu. gn̄e dicit̄. Cato. Ex sale q̄
apud carthaginenses fit: Sal. in Iug. Neq; salem: ne=
q; alia gule irritamenta: Afra. in compitis. Quicquid
loq̄tur sal merū est. Col. Carnē salibus asp̄sam. Paul.
iureconsul. Cetem ferro subigendam necessaria quod=
q; hostibus venūdari: vt ferrū et frumētum et sales nō
sine p̄iculo capitis licet. Dicit̄ etiam hoc sale secundum
Priscianū. Enni lib. iiij. annaliū. Ceruleū spumat sale
conferta rate pulsum p̄ mare. Aliquando sal ponit̄ p̄
sapientia et mas. tantum gn̄e p̄ferri consueuit. Aliquā
do p̄ vrbanitate ioco z ridiculo: et dictis ad risū vel ad
delectationē compositis: tam singulari q̄ plurali nume
ro. Catul. Nulla est in toto corpe mica salis. Hoc est ni=
hil venustū z sapienter dictū. Cicero Publio Scipionē
Omnes sale z facetiis supabat. Luc. Non soliti lusere
sales. Quintil. lib. vj. Salsum inquit in consuetudine p̄
ridiculo tantū accipimus natura non vtiq;. Hoc ē q̄q;
z ridicula oporteat esse salsa. Nam sicut sal suauitatem
quandā cū mordacitate habet: ita etiam vrbanoꝝ ioca.
Sales enim p̄ Ciceronis sententia sunt ipa ridicula q̄
necessario salsa oportet esse. Nam salsum erit quod nō
erit insulsū. velut quoddā orationis condimentū q̄d
sentitur latente iudicio z velut palatū excit. Quan=
doq; Sal mare dicitur. Uirgilius. Et spumas salis ere
ruebant.

¶ Salnitrum vt modo in consuetudinem vulgi dici=
tur factitium et ad tormenta ignium missilia repertū
veteribus fuisse videtur incognitum. Uide in dictio=
ne Nitrum.

¶ Salhammoniacus. sic dictus est: quia sub arenis in=
uenitur. Similis est colore alumini medicine vtilis.

¶ Salpusius a sale & pusius compositum nomen. Pusius enim siue pusus et pusio apud latinos dicit̃ puer. Quo nomine dictus est Caluus Catulli familiaris tā͞q̃ puer ob staturā puerilem plenus salis & oratorię mordacitatis.

¶ Salsugo appellat̃ in salinis tota liq̄da marina aq̄ salsior. Salsugo etiam dicit̃ humor cū sapore salis.

¶ Salsilago: idem est quod salsugo. Plyn. Natura ciceris est gigni cū salsilagine.

¶ Salarius qui sal: vel salsamenta vendit. Mart. Mō viles pueri salariorum.

¶ Salarius.a.um.quod ad sal ptinet. Liui.li.xxix. Vectigal etiam nouū ex salaria annona statuerunt.

¶ Salaria via romę dicta est: q̄ p eam sabini sal a mari deferebant.

¶ Salariū dicit̃ stipendiū: seu merces quā quis p seruitio meritus est. Aug.lib.i.ciui.dei. Doctores ipsos insuper & salario publico & honorib⁹ dignissimos habuerūt. Dictū salariū q̄ ita necessariū sit: vt homini sal.

¶ Salsus.a.um.quod salis saporem hab3 siue quod sale densatum est: a quo fit salsior: salsissimus & dimi. Salsiusculus. Augu.lib.viij.con. Ebriosi quędam salsiuscula comedunt quo fiat molestus ardor que3 dū extinguit potatio fiat delectatio.

¶ Salsamentum: quod est sale compositū ad vsum ciborum: vt pisces salsi: & lardū q̄ p syncopē salsamenta dici possunt.

¶ Salsamētari⁹ qui salsamēta vēdit. qui et salarius.

¶ Salsamentarius.a.um.quod ad salsamēta pertinet. Plyn. Quin et testis cadi salsamentarij tusis tum exūgia vetere mix in modū pdest. Col.li.ij. Ita rursus in sole siccata & mox refrigerata condatur in vasis olearijs salsarijsq̄.

¶ Salsuta idem quod salsamentum. Col.lib.ix. Nulla t̄n equo q̄ pdictę salsurę pabula commode dant̃.

¶ Salitura idem quod salsura. Col.libro.xij. Post salituram musti.

¶ Salsedo.inis.ipe salis sapor.

¶ Salina locus vbi fit sal. Plyn.lib.xxxi. Fit sal vulgaris plurimusq̄ in salinis affuso mari: non sine aquę dulcis riguis: sed imbre maxime iuuante: sed quoniam sal pro facetijs ponitur. nonnunq̄ pro apophthegmatibus et facetijs et scommatibus translatiue apud Cicerone3 positum reperitur.

¶ Salinę arum. vrbs sicilię iuxta lilybeum palmis abūdans: q̄ iuxta eam salinę fuerint id est fossę in quibus fit sal.

¶ Salinum vasculum in quo sal reponitur: tum ad mēsę vsum tum ad sacrificia paratum: In eo enim cum sale dijs primitię offerebantur. Persius. Purum & sine labe salinum. Ponitur tamen p quocunq̄ vase fictili mēsę pauperis. Hora.libro secundo car. Cui paternū splendet in mensa tenui salinum.

¶ Salinator dictus est Liuius Romanus propter vectigal quod nouum ex salaria annona commētus est in censura.

¶ Salnacidus.a.um.quod salis saporem habet. Plyn. Nam nitrosas aquas atq̄ salnacidas et fœculentas addita polenta vtiles esse aiunt.

¶ Salum mare a sapore salis: vel a verbo gręco σαλεω: quod significat mouere fluctuare. Virg. Perq̄ vndas superante salo.

¶ Salio.is.q̄rtę coniugationis & prima correpta significat sale condio. Tibu. Farre pio placet & saliente sale. Huius p̄teritum saliui supinū salitū. Unde salitus & saliturus. Liui⁹. Saliturus ista esse mittam salem. Cor. Seuerus. Ad quē saliti pomiliones afferebant̃.

¶ Sallo is. p dublex ll. tertię coniugationis: salli saltū & salturus in eadem significatione. Unde saltus & salturus: salsus et salsurus. Lucil.lib.iiij. Sallere murenas & frigidiaria ferre. Participiū passiue significationis in dus posuit. Col.lib.viij.cum inquit. Q̄ si ea res ęgritudinem nō depellit vendēda sunt pecora. Vel si neq̄ id contingere potest: ferro necanda sallendaq̄.

¶ Salio.is.per simplex l. salui vl' salij: seu salui diuisas syllabas supinum saltum. et habet primam correptam. Virgilius. Mollibus in pratis victos saltere per vtres. significat salto. Composita tamen magis pręteritum per ui faciunt: vt Assilio assilui tum. Consilio.lui. tum. Desilio.lui.tum. Virgilius. Desiluit Turnus biiugis. Dessilio: Exilio: extra salio. Insilio. Prosilio: vltra seu foras: vel ante salio: prorumpo. Lactant. libro quarto. Namq̄ cum sitim paterentur ictu virgę rupe percussa prosiluit fons aquę. Virgilius libro quinto. Haud mora prosiluere omnes: ferit aurea sydera clamor. Liuius libro.ij. Prope attonitus miraculo rex cum a sede prosiluisset. Pręsilio: ante salio. Resilio: subsilio sursū deorsum salio. Hie.lib.ij. Re. Micol vidit Dauid subsilientē. Transilio vltra salio. Liui.lib.i. Vulgatior fama est ludibrio fratris Remū nouos transiluisse muros. Salire tamen dicuntur animalia ratione carentia quando mares ineunt fœminas. Nam siliendo ascendunt. Unde Lęta salitur ouis. A salio fit salto frequentatiuum. Cuius composita mutant a in u. vt Assulto: cōsulto: dissulto: desulto: exulto: prosulto: pręsulto: resulto: & subsulto: Plaut⁹. in Cas. Ut festinabat miser: vt subsultabat postq̄ dicit villicus. Transsulto. Idem in Cap. Tu transsultas ego miser vix adsto p̄ formidine.

¶ Salto as. significat tripudio. Sal. Sed in his sempronia quę multa virilis audacię commiserat. Hęc mulier genere atq̄ forma pręterea viro liberisq̄ satis fortunata fuit: litteris gręcis atq̄ latinis docta. psallere & saltare et cantare elegantius q̄ necesse est probę: multa alia q̄ luxurię instrumenta sunt. Hinc Saltatio & saltus pro ipso saltandi actu.

¶ Saltito as. pe. cor. frequentatiuum est a salto.as.

¶ Saltatio est illa hominum iactatio quam vulgus tripudium vocat.

¶ Saltat⁹. us. idem quod saltatio. Liui. Per vrbē ire canentes carmina cum tripudijs solēnique saltu iussit.

¶ Saltus .us. et salti densior sylua et inuia est: q̄ ibi arbores saltant: In quo pasci et ęstiuare pecudes solent. Sunt qui dicant saltus esse loca arboribus expedita: quia facile in his saltetur. Virgilius libro tertio Georgi. Saltibus in vacuis pascuntur plena secundū flumina. Ponitur & pro loco nemoroso vbi latrones insidiari consueuerunt. Et Saltus ceruorum est. Idem libro nono. Tum demum saltu p̄ceps sese omnibus armis In fluuium dedit.

¶ Saltarius syluarum seu saltus custos. Pompon⁹. Dominus proprietatis etiam inuito vsufructuario. Fūdum vero ędes per saltuarium vel insularium custodire potest.

¶ Saltuosus locus saltibus plenus.

¶ Saltim siue saltuatim significat per salt⁹. Gel. Nos vna ęstate in Asia et Grę cia gesta litteris idcirco continentia mandauimus ne velicatim aut saltuatim: scribēdo lectorum animos impediremus.

dem sanctius q̃ iusiurandū id pollicerer tibi. Inde sā
ctio & sancta res dicit̃.i.res decreta & inuiolabilis. Mar
tianus ait sanctū ꝓprie dici quod ab iniuria hoīz defen
sum atq̃ munitū est. Tractū est a sagminibus herbis q̃
legati populi romani ferre solebāt ne q̄s eos violaret.
Iuue. Et sanctā filius ol aspiciat sine labe domū vitio
q̃ carentē. Ulp. de ver. sig. scribit sanctum eē: quod nec
sacrū nec ꝓphanū est: sed sanctione aliqua firmatū: vt
sanctę leges hoc est sanctione quadā subnixę. Alij dicūt
sanctum esse religiosum & sacrū incorruptū. Uirg. San
cta ad vos anima atq̃ istius inscia culpę descendā.i.in-
corrupta. Idem. Tu q̃ o sanctissima coniunx foelix mor
te tua.i.castissima. Unde sanctus vir dr̃ vir integer mo
ribus. Do. Sanctum dicit̃ quod ol obseruatione inuio
latū est. Et scd̃m scripturaꝝ sacraꝝ idioma sanctū dicit̃
mundū: purificatū: atq̃ expiatum. Unde sancti dicunt̃
fideliū filij: q̄ quasi candidati sint: & nullis idolatrię sor
dibus polluant̃. Uasa quoq̃ sancta in tabernaculo legi-
mus & cętera q̄ ad ritū cerimoniaꝝ ptinent cū vtiq̃ san
cta esse non possint nisi ea q̄ sentiūt et venerantur deū.
Sic & Bersabee sanctificata scribitur ab imundicia sua
& ip̄m templū sanctuariū nominat̃.

¶ Sanctus.a.um. pticipium a sancio. de q̄ mox. Cui⁹
diminutiuū formauit. Hiero. contra Ruffi. cum inquit.
Tibi quasi religiosus & sanctulus ꝑsonam humilitatis
imponis. Ab aduerbio sācte fit ꝑsancte quod est valde
firmiter. Plau. Idq̃ ꝑsancte iurauit se facturū.

¶ Sanctitas. sanctitudo & sanctimonia eiusdem signi
ficati sunt:

¶ Sanctuariū sacer locus: templū: sacrariū: Sectuariū
q̃q̃ siue sāctuaria Plyn. Mithridatis appellauit q̄ alio
loco arcana: & Plutarchus ἀπόρρητα vocauit.

¶ Sanctimoniales dicunt̃ monachę. Aug. sup ps. Iu
bilate. Inuenies sanctimoniales indisciplinatas: nun-
quid ideo sanctimoniū rephendendum est?

¶ Sanctimonium vocatur sanctimonialiū ꝓfessio.

¶ Sandaliū calceoꝝ gen⁹: siue caligaꝝ. Gręci σανδα
λιον soleam dicunt. Teren. in heau. Utinā tibi cōmiti-
gari videam sandalio caput. Hinc Sandalarius Apol
lo dictus est a vico cuius meminit. Gel. lib. xvij. In san
dalario forte apud librarios fuimus.

¶ Sandaliotis: sardinia insula denominata est ab effi
gie sandalij: hoc est soleę: quam nonnulli Ichnusam vo
cant a similitudine vestigij: quod gręce ἴχνος dicitur.

¶ Sandaraca: genus coloris qui inuenitur in aurarijs
& argentarijs metallis: adulterat̃ ex cerusa i fornace co-
cta hęc si terreat̃ ęqua parte rubrica admixta sandicem
facit: q̃q̃ hanc herbam esse Uirgilius scribat. hoc noīe
aiunt quidam significari vernicē cuius fumus pręcęte-
ris dolorem dentium leuare dicit̃: vt est apud Auicēnā
Gręci σανδαραχην dicunt.

¶ Sandyx. ycis. pe. p. si Uergilio & eius interpti Ser
uio: necnon & quibusdam credit̃ mas. ge. herba est delica
tę olfacturę: breui caule: & inalijs foeniculo similis. Uir.
Sponte sua sandix pascentes vestiet agnos. Prop. Il
laq̃ plebeio vel si sandycis amictu. Huius herbę pecu
liaris laus indē Ply. li. xxij. q̄ fatigato venere corpori
succurrit. Nascitur in insula maris rubri: est et sādyx ge
nus coloris ex sādaracha & cerusa factus. A sandyx fit
sandycinus.a.um: vt color sandycinus: qui est flamme
us: ex rubrica & sandaracha factus.

¶ Sanates ppl̄i: q̄ supra infraq̃ Romā hitauerūt. Qs
nomen ideo est inditū: q̄ cū defecissent a romanis: bre
ui post in amicitiam q̄si sanata mente redierunt.

¶ Sanus ꝓprie dicit̃ integer et incorruptus. A quo sa
nitas incolumitas. Transfert̃ quoq̃ ad animū. Unū di-
cimus hominē sana mente: saneq̃ consilio. Ex quo in-
sanus: demens: qui mentem non habet integram. Et
insania stultitia: quę & insanitas dicit̃. Cice. Insipientia
quasi insanitas eadēq̃ dementia. Et insanio ꝓ desipio.
Interdum tamē sanū dicit̃ quod sanitatē pbet. Siqui
dem dicimus sanū aerem: et sanum cibū quasi salubrem
& sanitatem pbentem.

¶ Sano. as. sanū facio: redintegro: & icolumitati resti
tuo. Hinc fiunt ꝯposita. Cōsano qd̄ ē simul vel oēs sa-
no. Col. lib. v. Et sic vitio laniata scabiataq̃ putrescat
hūorib⁹ nec plagę ꝯsanent̃ Resano rursus sano. Lac. li.
v. Quibus postea eiectis omnes qui resanati fuerint ad
hereāt religioni. Et habent penultimā ꝓductam.

¶ Sanesco sanus fio. Col. lib. vij. Sed vulnera facta
interdū sanescunt. Huius composita sunt Cōsanesco
& Resanesco. Idē lib. v. Tum etiā vitem minus cicatri
cosam reddit qm̄ id ex quo viride & teneꝝ decerptū est
celeriter consanescit. Lactan. li. v. Non modo suscepti
deoꝝ cultibus resanescant: sed etiā vt ptinaci obstina
tione deposita corporis cruciamenta deuitent.

¶ Sane aduerbiū: q̄nq̃ affirmatiue ponit̃ ꝓ eo quod ē
certe: vt Ita sane. Sane vero q̄nq̃ ꝑmissiue q̄n aliqd
aduersario tribuim⁹: vt sit sane vt vis. ꝓ esto vt vis.
Ci. Quid ei hȝ ꝯmodi: q̄d nō potius laboris? Sed ha
beat sane: hoc est in bona hora: aut in dei noīe. Quin.
Tulerit sane filius noster merito poenas: dederit spm̄
supplicio: nihil de pteritis loqmur. q. d. Esto ita: sit vt
tu vis. Q̄nq̃ ponit̃ ꝓ valide: quoniam qui sanus est va
lidus est. Sue. Belluz sane difficile gessit. Iungit̃ non
nunq̄ cū &: affirmatiuaq̃ est. Quint. Et sane quis con
cipiat vel declamantis habitum vel orantis vocem in-
cessum pnunciationem: illum deniq̃ animi et corporis
motum? Item cum q̃. Gel. Sane q̃ vtile est.

¶ Sanies: sanguis corruptus: quod quidaz a tabo sic
distinguunt: vt illud de mortuo: hoc de viuo dicat̃. Uir.
Et sanie taboq̃ fluentis.

¶ Sanguis: quod et sanguen neutro gn̄e ab antiquis
dicebat̃. Lucr. Uisceribꝰ viscus gigni: sanguēq̃ creari.
Dicit̃ aūt sāguis q̄ ē itra venas: cruor fus⁹ siue sanies.
Ponit̃ indū ꝓ gn̄e. Uir. Troiano a sāguie duci audie-
rat. Quo ad primū significatū fit ꝯpositū Exanguis. q̄
ad scd̄m fit ꝯsanguine⁹: lz sanguineus aliud significet.

¶ Sanguen modo sanguis dicit̃. modo arbor cui⁹ cor
tex ad sanguinis similitudinem rubet: a quo sanguine
us.a.um. vt Ꝟga sanguinea.

¶ Sanguineus a.um. modo ad corp⁹ refertur: & signi
ficat plenum sanguine: modo ad animū: & significat cru
delē cruentūq̃. Apul. Imminenti ac sanguinea voce pter
ruit. Modo ad arborē & significat quod ē ex arbore quę
sanguen appellatur. Plyn. Siquis duas Ꝟgas sangui
neas manu retulerit.

¶ Sanguinolentus idem quod sanguineus. Uarro.
Itaq̃ propter amorem imperij magistratus gradatim
seditionibus sanguinolentis vrbē pturbauere.

¶ Sanguinarius: seuus & crudelis. Ci. Itaq̃ Quē illā
ac sanguinariā vocē audiuim⁹. sic sanguinari⁹ hō dr̃ a
seneca qui gaudet humano sanguine et crudeli.

¶ Sanguinaria herba dicta est: quia succ⁹ ei⁹ infusus
narib⁹ supprimit sanguinē. Col. li. viij. Est etiā gn̄s gra
minis herbę sāguinarię: quā si pasta ē ouis. teto vētre
distendit̃ contrahit̃q̃: & spumā quandam tenuem tetri
odoris expuit. Gręci eā polygonon appellant.

¶ Sanguinare est sanguine manare. Quintil. in declama. Cum repetitis sanguinauere planctibus iam conualescentes lacerti. Et iterum. Mulier quę sanguinantes ad iudicem porrigit lacertos.

¶ Sanguisuga. pe. pdu. vermis qui et hirudo dicitur ꝛ sanguisugia.

¶ Sanguiculus sanguis hędi siue suis in cibum formatus. Ply. Utunt ad vtrūqꝫ vitiū ꝛ coagulo hędi in vino myrteo magnitudine fabę poto ꝛ sanguine eiusdem in cibū formato quem sanguiculum vocant.

¶ Sanga Cantabrorum fluuius.

¶ Sangaris fluuius Gallogręcię qui p Phrygiam defluens: tandem in ppontidem influit.

¶ Sanna p duplex nn. irrisio q̄ vt Hiero. inqt ab occipitio distorto ore ꝛ labiis contractis fit anterioꝝ dentiū ostentatione. Quo vocabulo vsus est. Iuue. I nunc et dubita qua sorbeat aera sanna Tullia. Hinc sanniones ꝛ sannij vt inquit Probus: q̄uis et sanniones dicantur qui sic irrident. De sāno. as. quod est p fastidiū derideo. Sanno. as. de quo alibi: similiter sannatores qui eo modo irrident.

¶ Santones ꝛ santoni pe. cor. ꝛ santonici populi q̄dam Gallię non longe a Colosatium finibus quę ciuitas est est in pūincia vt Cęsar com. i. scribit. Luc. libro primo, Gaudetqꝫ amoto santonus hoste. Iuue. Tempora santonico velas adopta cucullo.

¶ Sannaus: lacus de quo Plynius lib. ij. Lacus inqt Sannius in asia circūnascente absynthio inficitur: a Ptolemęo sannis appellatur. Apud grecos per simplex n. scribitur.

¶ Sansę officula oliuarū. Col. lib. xiij.. Est cum est oliua in sansā redacta: tūc sal coctus tritusqꝫ manu pmiscetur cū cęteris aridis condimentis.

¶ Sapa a sapiditate d̄r: ꝛ ē mustū vsqꝫ ad tertiā ptem. vel vt q̄. iā volūt ad dimidiā decoctū. Uide in dict. Defrutū. Gręce hepsema ab ε-ψειν quod est decoquere dicitur. De hoc Mar. ꝛ laletanę nigra lagena sapę.

¶ Sapio. is. sapiui vel sapij sapitū. pe. pd. Uel sapui sapitū p. cor. ppꝛie ptinet ad sensū corpis: vt sit sapere qđ vulgo dicit saporitū esse. Iuue. Qui meminit calidę sapiat q̄ i vulua popinę. Hic sapor ꝛ sapidus. Aliqñ sapę saporē habere: quod vnaculo sermōe dicim⁹ sape de la cosa; vt hoc sapit heresim. Hiero. ad pāma. Simplices epistole tuę olent pphetas: aplos sapiūt. Transfert et ad aīm p sapientē eē: seu rectā sniaꝫ vel opinionē habere. Ter. Si sapis: neqꝫ pter q̄s ip̄e amor molestias habet: addas: ꝛ illas quas habet recte feras. Aug. lib. j. ci. dei. Tribulationis tp̄e pbauerunt q̄ recte sapuerint. Mar. Rubere vis priscorum miror paula sapisti. Quādoqꝫ datiuo iungit. Plau. in tri. Haben tu amicū aut familiarē cui pectus sapiat? Huius composita sunt. Desipio et resipio. Uide in dictione Desipio.

¶ Sapientia est reꝝ diuinarū atqꝫ humanaꝝ scientia. Gręce sophia d̄r. Et qui eam pfitet: sophus hoc est sapiens appellat. Quod nomē inditū fuit illis septē clarissimis viris. s. Thaleti milesio. Solōi salaminio seu athenensi. Chiloni Lacedęmonio. Pittaco mithyleneo. Bianti priene o. Cleobolo lydio Periādro corinthio. Sed postea Pythagoras prim⁹ non sophū se: sed philosophū appellauit: hoc ē nō sapiētem: sed sapiētię amatorē. Et sciam ipam nō sophiā: sꝫ philosophiā nūcupandā existimauit: q͛ null⁹ hoim sꝫ sol⁹ de⁹ sapiens esset.

¶ Sapor q̄ sapit. Sapoꝝ ꝓo decē sūt gn̄a: vt docꝫ Plynius. s. dulcis: suauis: pinguis: amarus: austerus: acer. acutus: acerbus: acidus: ꝛ salsus. Idem Ply. existimat olb⁹ aialib⁹ sensū gust⁹ eē. Tria ꝓo naturę reꝝ elementa: ignē: aerē: aquā sine sapore: sine odore: sine succo.

¶ Sapidus. a. um. quod gratum saporem habet. Cui⁹ contrarium est insipidus sine sapore. vt caseus sapidus vinum insipidum.

¶ Saperda. dici potest sapiens: elegans. Uar. Omnes videmur nobis esse belli festiui sapdę: cum simus canopi. Et sapda genus est conchę mali saporis. Et nonnunq̄ p sterquilinio ponit. Persius. Et quid agā? rogitas? en sapdam aduehe ponto.

¶ Sappho p p. ante ph. nomen mulieris vatis. Ferūt nonnulli fuisse duas hoc nomie: quaꝝ vna Erexia: quę ꝛ antiquior lyrica: qua tempestate Alcęus claruit Terpiscorus ꝛ Pittacus tp̄e Tarquinij prisci. Ea plectrum prima inuenit. Scripsit lyricos modulos: epigrammata. elegidia. iambos ꝛ monades. Altera Mithylenea lōge iunior cui⁹ pulcherrimū opus ad amicū phaonem extat. Scripsit ꝛ alia multa apud grecos: vt merito nona inter lyricos poetas annumeret. Antipater aūt Sidonius in epigrāmatis μνημοσυναι ελεθαμβος οτε εκλυε τας μελιφωνου σαπφους μηλεκαταμ μουσαμ εχο υσι βροτοι: id est Mnemosynē matrē musaꝝ cepit: quādo audiuit dulcisonā vocem sapphus: nunquid decimā musam habent mortales.

¶ Sapphirus per p. ante ph. ꝛ penulti produ. lapis preciosus coloris aerij. Unde fit Sapphirinus. a. um. Hieronymus in exod. Sub pedibus eius quasi opus lapidis sapphirini.

¶ Sapphiratus sapphiris maculatus ꝛ variagāter intextus. Sidonius. Ac si sub ꝟsicoloribus figuris vernans herbida crusta sapphiratos.

¶ Sarra nomen vxoris habraę: et nomen ciuitatꝫ quę postea Tirus dicta est. a qua Sarranus: sed id quoqꝫ nomen a pisce quodam accepit q̄ illic abundat. Et Sar illa lingua vocat: ex cuius sanguine sericū in purpuram tingebatur. Est ꝛ Sarra insula Epyros: a qua Sarrena etiam dicuntur.

¶ Sarranus. a. um. quod ex sarra tyro est. Unde sarranę vestes tyrię dictę sunt: quę ꝛ Ostrinę et purpureę. Uirg. Et sarrano dormiat ostro. Iuue. Aut pictę sarrana ferentem. Ex humeris aulęa togę.

¶ Sarnus fluuius campanię oriens a Sarano monte inter Pompeianum agrum et Salernum: iuxta oppidum Sarni in radicibus montis positum: a quo Sarastes populi sunt cognominati. Uir. Sarastes populos ꝛ quę rigat ęquora sarnus.

¶ Sarraca nomen est duaꝝ vrbiū: quaꝝ vna est i Media: alia in fœlici Arabia.

¶ Sarraceni populi post Nabatheos: a Sarraca: vt Stephanus inquit: q̄ est pe arabię.

¶ Sarracū vehiculi gen⁹: quo ligna ꝛ lapides vehi cōsueuerunt. Iuuen. Longa coruscat Sarraco veniente abies. Idem. Frigida circūagūt pigri sarraca boote.

¶ Sarrabala chaldaicum nomen neutri generis ꝛ numeri pluralis. sunt brachę: vt apud Danielem prophetam. Quidam dicunt esse fluxas vestes ꝛ sinuosas quę a germanis rhenones dicuntur: vestes pellicęe quibus in castris vtuntur.

¶ Sarcasmos latine dicitur Iocus cum amaritudine Ut apud Uirg. j. Referes ergo hęc ꝛ nūcius ibis ꝑ elidę genitori: illi mea tristia facta Degeneremqꝫ neptolemuꝫ narrare memento.

¶ Sarcari⁹ fluui⁹ est quē in phrygia esse aiunt q̄dam.

¶ Sarcina. pe. cor. ꝓprie vtensilium est: ⁊ eorū que ad cultū ⁊ ad cetera vsum ptinent: veluti fascis quem quis in itinere faciendo comportare possit. Hinc milites cū castra mouere volunt sarcinas colligere dicuntur. Et qui in aliam domum remigrant. sarcinas suas componere solent. Res etiam nostras domi cistis capsisq; compositas etiam sarcinas vocamus. Quintilian⁹. Iacēt relicte sine herede sarcine. Per trāslationem quādoq; sarcina ponit̃ ꝓ inutili onere. Aug. Et hanc corporis sarcinā aliquādo deponerē. Huius diminu. ē sarcinula.

¶ Sarcino. as. sarcinas sumo. Interdū sarcinare capitur pro suere. Lucil. Sarcinatorē esse summū: suere cētone optime. Huius compositum est Cōsarcino: quod sarcinas colligo: quod vernacula lingua dicimus ensardelare: o sarmare. Gel. libro. i. Vers⁹ hi sunt Cecilij trūca quedam ex Menandro dicentis et consarcinantis ꝟba tragici tumoris.

¶ Sarcinatrix mulier q̄ vestes suit.

¶ Sarcio. is. iui. itum. ⁊ sarsi sartum significat integrū facio. Unde sartores dicti sunt qui vestes sarciūt. ⁊ Sarta tecta opera publica que locantur: vt integra p̄stētur. Et Sarte integre. Item Sarcire cōponere. Tractu𝑧 a vestibus q̄ dissute sarciuntur: id est componitur. Per translationem ponitur pro damnum soluere. Pacuui. Tu damni nostri causa fuisti: tu nob𝑧 sarcito vt debes. Hinc componitur resarcio pro instauro. et quasi nouam formam induco.

¶ Sarta tecta. Uide in dictione Sarcio. de quo mō.

¶ Sargace populi Pomponio auctore: iuxta Meotidem quorum oppida: Murmetion: Pāticapheū: Theodosia: Hermisium.

¶ Sarrio ris. iui. itu𝑧. significat sarculis fodio: purgo. quod fit cū segetes leuiter scalpendo: ⁊ rastris a noxiis herbis purgamus. Plau. Semper occāt priusq̄ sarriūt rustici. Ply. lib. xviij. Qui sarriet caueat ne frumenti radices suffodiat. Hinc componitur Resarrio quod ē rursus sarrio. Idem. Cum hyeme ꝑgelida capte segetes essent: resseuerunt resarrientes campos.

¶ Sarculum genus rastri: hoc est crates illa dentata que subtrahitur satis: a sarriendo vel serendo: vt inq̄t Uarro. Alij putant esse ligonem. seu quam vulgus vānam vocat. Hora. lib. car. Gaudentem patrio findere sarculo.

¶ Sarculo. as. sarculo fodio. Col. lib. vi. Primo plante sarculari debent ita vt simplex stylus altitudinē maxime scrobis excedat.

¶ Sartor purgator. Plau. Sator sartorq; scelerum et messor optime.

¶ Sartura: ip̄a purgandi actio. Ply. lib. xviij. Sarturam nocere et vinee ⁊ segeti existimat̃.

¶ Sarritor penultima producta qui sarrit. Colu. li. ij. Tritici modij quattuor vel quinq; bubulcoru𝑧 operas occupant quattuor: occatoris vnam: sarritoris duas. Sarritura purgatura.

¶ Sarcophagus penultima correpta latine carne𝑧 comedens dicitur. Ply. Sarcophagus lapis est fissili vena corpora defunctorum condita in eo absumi intra quadragesimū diem constat exceptis dentibus. Ideo nomen habet a carne edenda. σαρξ. σαρκος enim caro est φαγω comedo. Unde conuenienter pro sepulchro poni consueuit. Augusti. libro. xviij. ciuita. dei. Quia enī arca in qua mortuus ponitur quod omnes iam sarcophagum vocant σωρος grece dicitur: a nostris ꝓ sepulchro vsurpatur.

¶ Sardanapalus penultima ꝓducta vltimus assyriorum rex. de quo Iusti. lib. i. Fuit hic omnis generis luxurie deditus: nec erubuit inter scortorum greges nere ⁊ muliebri hitu feminas ois lasciuia anteire. Quāobrem indignati assyrij tali foemine parere duce. Arbace desciscentes bellū Sardanapalo intulerūt. Qui victus inter Regiam se recepit: ⁊ extructa Pyra se atq; diuitias in incendium misit. hic fuit a Nino trigesim⁹ rex: vt inquit Dio. li. iij. bibli. Et moriens condidit hoc epitaphium. Ede: bibe: lude. Et cum te mortalem noueris p̄sētibus exple Delicijs animū: post mortē nulla voluptas. Iuue. Et venere ⁊ coenis: ⁊ plumis sardanapali.

¶ Sardanis vir Lydius: qui Croeso suadere conat⁹ est vt Persis bellum inferret.

¶ Sardis tm̄ pluraliter vrbs Lydie magna posterior troianis rebus. ⁊ Croesi regia. Horat. Quid concinna Samos? quid Croesi regia? sardis? Terminat autem ntm̄ ⁊ actm̄ in is ꝓductam: quomodo Trallis: ⁊ syrtis. Ex sardis fuere duo Diodori oratores q̄ꝝ iunior Strabonis amicus fuit: ⁊ historias scripsit et poemata. In sardis ecclesia fuit vna ex septem asie quarum Ioannes meminit.

¶ Sardinia insula in Tyrrheno seu ligustico mari a Sardo Herculis filio: sicut Strabo et Solinus scribunt qui e libya veniens cum multitudine colonorū insulam occupauit: cum antea Sandaliotis appellaretur ab effigie solee quā greci sandalion vocant: ⁊ Ichnusa a similitudine vestigij: qđ grece dicit̃ Ichnos. Hui⁹ latitudo est milliū passuū. xcviij. Lōgitudo. cclx. q̄q; alij stadia multa adijciant. Mirū in ea insula neq; lupum gigni: neq; serpentem reperiri: habet ciuitates multas: sed olim ꝑclarissima Calaris est: vbi coralloꝝ piscatio ē. In qua diui Augustini patris mei ossa tādiu conquieuere quoad ab Helipādo rege Papia𝑧 translata sunt: hec ciuitas Iole a priscis appellabat̃ a Iole illa quā hercules ꝑditissime amauit: insulā poeni occupauere: sed a Romanis expulsi tandē primo bello punico amisere. A Sardinia Sard⁹ ⁊ sardous ⁊ sardinēsis adiectiua fiūt.

¶ Sardinenses qui sardinia𝑧 incolunt vt ibi negociēt̃.

¶ Sardi: indigene qui in sardinia nati sunt.

¶ Sardous. a. um. possessiuū. Ouid. lib. iiij. fasto. Sardoaq; regna sinistris Respicit a remis.

¶ Sardoa herba apiastro similis: que nascit̃ i sardinia ⁊ in fontium defluuijs largius ꝓuenit ea si quis vescat̃ neruos contrahit ⁊ rictu diducit ora. vt qui moriunt̃ veluti ridentium facie intereant.

¶ Sardonyx sardonychis. pe. cor. sicut onyx onychis. a quo componitur tam mas. q̄ꝫ foemi. gnis. Componitur enim ex sarpo: qui lassis fuit in sardinia primum cōpertus coloris rubei: et onyx gemma cui est candor sub candidus vnguis humani similitudine quasi vtriusq; colorem obtineat. Iuue. In manibus densi rediant testudine tota. Sardonyches. Persius. foe. ge. dixit. Et natalitia tandem cū sardonyche albus. Dicit̃ ⁊ sardonichus et Sarda. Iuue. Arguit ipsorum quos littera linguaq; princeps Sardonychus. Ply. E diuerso ad hec sarda vtilissima que nomen cum sardonyche communicauit ip̄a gemma vulgaris ⁊ primum a sardibus reperta. Ptolemeus sardonychem a sardonyche Indie monte deriuari scribit.

¶ Sardonychatus sardōnyche ornatus. Mar. Cuius et hinc lucet sardonychata manus.

¶ Sardo. as. antiqui ꝓ intelligo vsurpabant. Neuius Quod bruti nec satis sardare queunt.

¶ Sarepta urbs sydonior. ubi diuinus vates Helyas esurientem viduam miraculo pauisse credit. Hic Sareptanus.a.ū. Sydoni⁹. Uina mihi nō sunt gazetica chia/ phalerna. Queqꝫ Sareptano palmite missa bibas.

¶ Sarmenta: frugule vitium superuacue abscisse. Inde sarmentitius.a.um.quod est ex materia sarmentorum. Col.lib.vij. Uerum vulnera eius sarmentitio cinere linenda sunt.

¶ Sarmentus nomen viri ꝓpriū q̄ scurrilitate claruit.

¶ Sarmate populi scythie iuxta Danubiū in meoticā paludem vergentes: qui a grecis sauromate dicuntur: ꝛ regio eoꝝ sarmatia dicitur. Plyn.lib.iiij. Sauromatas gentes scytharum greci vocant: quas sarmatas romani dicunt. Dicti Sauromate ab oculis lacertaꝝ σαυρος enim lacerta est: ομμα oculus. Utuntur palustris ꝓ domibus: pascunturqꝫ lacte equino. Unde quidam eos ιππημολγους: hoc est equorū mulsores: alij γαλακτοφαγους: id ē lactifagos vocāt A sarmatia fit Sarmatis idis. Ouid. Terreat haud manes sarmatis vmbra meos. Sunt aūt due Sarmatie secundum Ptolemeū quarum vna est in Europa que vt libro tertio scribit septentrione oceano terminatur ab occasu parte germanie a meridie Iazigib⁹ metanastis. In ea est Oliba quā nunc Russiam ꝛ Tartariam esse crediderūt. Altera sarmatia est in Asia: vt idem lib.iiij.refert: que a septētrione terra incognita terminatur ab occasu sarmatia Europe ꝛ Tanai fluuio. In ea sunt Caucasij montes.

¶ Sarissa: hasta prelonga. Liuius libro.xxvij. Prelongas hastas macedones sarissas vocant. Suidas σαρισσαι Λογος ακοντι ου ελληνικου Δορυ μακρον παρα μακεδοσι.

¶ Saronicus: sinus est contra corinthiacum: suum habens nomen a saron: quod q̄rcum significat apud grecos quia olim redimitū erat q̄rcubus.

¶ Sarpa: vinea putata. Naꝫ sarpere āntiqui pro purgare vsurpabant.

¶ Sarpedon penul. ꝓdu. rex lycie: qui troianis aduersus grecos tulit auxiliū.

¶ Sarte populi sunt europe: scythie contermini: q̄ vt Pomponius ait: ob seua hyemis admoduꝫ assidue demersis in humū sedibus: specus aut suffossa habitāt totum brachati corpus nisi qua vidēt etiam ora vestiti.

¶ Sartago patella in qua caro frigit: a σαρξ: que caro est nomen assumpsit latine frixorium dicitur: ab ipso frixationis sono. quia crepitum cōfusum in frictu emittit. Hiero.in lib. Mac. Iussit ignē admoueri ꝛ adhuc spirātem torreri in sartagine. Apud antiquos etiaꝫ ad alios vsus adhibebatur.

¶ Sarcina vetus ciuitas in emilia: ex qua Plaut⁹ poeta comicus ortus est.

¶ Sason.onis.pe.ꝓd.fluuius: de quo Syrius. Adriaci fugite in faustas sasonis arenas. Et alibi. Expauit sonitus tremefacto littore sason.

¶ Sathanas interꝑtatur aduersarius. Quo nomine appellatus est diabolus: q̄ christi aduersarius sit. Quicquid eni aīe ad deū tendēti resistit ꝛ aduersat: ꝛ quicq̄d paci contrariū est: hoc sathanas esse nominat. Sicut legitur in regnorum libris: quia suscitauit deus Salomoni sathanā aduersus eum qui erat pacificus.

¶ Satarche populi in Scythia: qui vt Solinus refert damnato auri et argenti vsu se a publica auaricia abdicauerunt.

¶ Satis aduerbiū: et ꝑ apocopen Sat. significat abūde quantum opus est. Cice.lib.artis veteris. Longuꝫ est quod pluribus sententijs vltra q̄ satꝫ est ꝓducitur. Aliquando ponitur loco nominis: vt satis eloquentie habeo. Sic etiā nola ꝓ aduerbijs ponūt. vt Spōte sua mane nouū. Et cum satis significet quantitatē: Sati⁹ tū ꝑpatiuū q̄litatē denotat: q: deriuatiuū nō sēp seruat sensū primitiui. Uirg. Nōne fuit sati⁹ tristis amarillydis iras. Atqꝫ superba pati fastidia.i.melius.

¶ Satin ꝓ satisne? Ter. Satin sana es?

¶ Satisaccipio dictū est eodem modo quo ꝛ satisfacio. Unde ꝛ satisacceptio q̄ est vt Pompo. inq̄t stipulatio q̄ ita obligat promissorē: vt expromissores quoqꝫ ab eo accipiant.i.qui idem ꝓmittant.

¶ Satago.is.pe.cor.ex sat et ago compositū videt vñ sategi ꝑteritū: ꝛ satactū supinū facit. Et est satagere anxiū esse: ꝛ quod vulgo dicit satis habeo quod agā. Ter. in heau. Nā hic clinia ꝛ si is quoqꝫ rex suaꝝ satagit: actū habet bene ꝛ pudice eductā ignaram artis meretricie. Aliquando significat diligentē esse seu festinare. Plau. in asi. Nunc satagit adducit domū et vitro. ꝛ scribit nūmos. Aliq̄n inniti. vt in hymno Magne pater August. ꝑces nostras suscipe: ꝛ ꝑ eas ꝑditori nos placare satage.

¶ Satagyte populi in asia scythica: vt lib.iiij. testatur Herodotus.

¶ Satisdo.is.significat fideiubeo: ꝓmitto: ꝑ vadē siue fidē meā pignori do ꝛ re ipa certifico. Cic. Sulpitio primū vt si quid satisdandū erit amplius eo nomine peti cures: vt satisdet fidei mee. Cat⁹. Satisdatio eodē modo appellata est quo satisfactio. Nam vt satisfacere dicimur ei cui⁹ desyderiū implemus: ita satisdare dicimur aduersario nostro aliquē dare qui ꝓ eo quod a nobis petit: ita caueat: vt cū hoc noīe secuꝝ faciamus.

¶ Satisfacio tm̄ facio quantū satis sit irato ad vindictam inq̄t Asco Et construit cum dtō: sed cum ꝓ punio ponit actm̄ postulat. Cice.ad heren. Non conuenit censores istum satisfacere: ex eo q̄ ait se non potuisse: ita adesse vt iuratus fuerat.

¶ Satisꝑsto.as.idem est quod satisdo.

¶ Satio.as.a sat ꝑduci videt: ꝛ saturo seu expleo significat: ꝑtinetqꝫ ad oēs sensus. ꝛ freq̄nter ad animū. Cic. in Cato. Satiari delectatione nō possū vt mee senectutis requiem oblectamētumqꝫ noscat. Ad corpus vsus est. Col.lib.ix. Satiatqꝫ semodius cibi in diebus singulis centenos turtures. Hinc componitur Exatio. Satiabilis qui satiari potest facile. cuius contrariū est Insatiabilis. Salu. Auaritia insatiabilis ē: neqꝫ copia neqꝫ inopia minuitur.

¶ Satietas plerūqꝫ ꝓ fastidio sumit. Cic.i Cato. Mi vt mihi q̄dē videt studioꝝ oīm satietas facit vite satietatē. Dicit ꝛ satias ꝓ satietas. Ter.iu eunu. Ex meo ꝓpinq̄ rure hoc capio cōmodi: neqꝫ agri: neqꝫ vrbis odiū me vnq̄ ꝑcipit: vbi satias cœpit fieri: commuto locuꝫ. Sall. Hi saltibus occupatis externoꝝ agros inuasere frumentiqꝫ inopia graui satias facta.

¶ Satur.a.um.quod est cibo plenū. Teren.in eu. sed tu satura atqꝫ ebria eris puer vt sit satur. Sumitur interdum pro fœcundo ꝛ abundante. Persius. Nec tu saturum laudare. Uirgil.lib.ij. Geor. Salt⁹ ꝛ saturi petito longinqua tarenti. Ubi Ser. saturi aut fœcundi aut q̄ iuxta oppidum saturum. Tarentum enim ꝛ saturum vicine sunt calabrie ciuitates.

¶ Saturo.as.pe.cor. sicut satio capitur: et similiter ad omnes sensus pertinet. Cic. Iracundiam meā satura tuo sanguie. Non. Expleri et saturari hanc h̄t differentiam. Expleri est tantūmodo plenum esse: saturari sua

pra modū. Cice. lib. vi. de rep. Graues enī dn̄e cogitationū libidines infinita q̄dam cogunt atq3 impant q̄q3 expleri atq3 saturari nullo modo possunt. Exaturo q̄d est pfecte saturo. Apul. sed ille libidine exaturatus iacebat in grabatulo. Obsaturo. de quo alibi. Hinc saturitas p satietate. Plau. in cap. Proin tu deū hūc saturitate tranquillum facias tibi. Quandoq3 p fecunditate. Cic. i Cato. Neq3 solū officio q̄ hominū generi vniuersorū cultura agrorū est salutaris sed etiam delectatione quā dixi z saturitate: copiaq3 rerū oim que ad victu3 hominum z ad cultum etiam deorū ptinent.

¶ Satulo. as. idē quod saturo. Var. Neq3 i puluere mistico coquā carnes q̄bus satulem corpa z famē ventris.

¶ Saturnus: a poetis fingitur deus. q̄ annis saturet̄: vel quia se in deuorandis filiis saturauit. Ex se enī natos comedisse fingit̄: quia consumit etas tempor3 spacia: annisq3 p̄teritis insaturabiliter explet̄. Ouid. Tēpus edax rerū tuq3 inuidiosa vetustas. Oīa destruitis vitiataq3 dentibus eui. Paulatim nigra cōsumitis oīa morte. Vn̄ a grecis cronos dicit̄: q̄d tp̄s designat. Alii philosophi interptant̄ saturnū cronon velut a satietate intellectus: eo q̄ grece satietas cros itellectus v̄o siue mēs νους dicit̄: vt sit nomen compositū saturnus ex prima pte latina z posteriore greca: ip̄a satietas mentis. Sunt q̄ saturnū a satu deducant: quoniā pitiā iuris z satorum omniū prim⁹ edocuisse fert̄. Quidā a v̄bo quod greci dicunt σατην. quo virilia significant̄: q̄ patris pudenda abscidisse atq3 in mare piecisse dicit̄. vn̄ Venerē pcreatam ferunt: q a spuma vnde coaluit aphrodites nomen accepit. Hic saturnus. a. um. vt Juno saturnia que fuit filia saturni. Versus quoq3 quos olim fauni vatesq3 canebant saturnios antiqui noiabant vt ait Varro.

¶ Saturnia substantiuū nomen regionis et nomē oppidi. Virg. Janiculū hinc illi fuerat saturnia nomē. Editiora etiā loca: vt Diod. scribit: saturnia dici consueuerunt. Possedippus aūt poeta in epigrammatis scribit lysippū ita fecisse inter alia q̄ scribit habitū saturni. τιπτε δε απο ακραβεβηκας αει τροχαω τι δε ταρσους ποσσιν εχεις διφυεις ιπτα μυκημειος χειρι δε δεξιτερη τι φερεις ξυρον z subdit. η δε κομη τι κατα ο ψιν υπαντιας αντιλαβεσθαι μη δια τα ξοπισεν προς τι φαλακρα πελει.

¶ Saturnalia orū. festa septē seu quinq3 dierū mense decembri saturno dicata: erantq3 pleni letitie in quib⁹ romani synthesin vestem sumebant. Dies quoq3 quibus munera vltro citroq3 mitti remittiq3 solebant Saturnalia seu saturnalicia dicebant̄. Sue. in Aug. saturnalibus z si quando alias libuisset modo mūera diuidebat modo nummos omnis note.

¶ Saturnalicius. a. ū. quod ad saturnalia ptinet Mar. Saturnalicie ligulā misisse selibre.

¶ Saturea herba fragrantis odoris q̄ z Cunila dicit̄ z Origanū heracleoticū a saturo dicta q̄ nullū fere condimentū sine ea fiebat. ppter quod saturitate3 inducere videbat̄. Col. Et satura thymi referēs tymbreq3 saporem. Alii tymbrā vocant. Venerē emortuā suscitat i cibis sūpta. Vn̄ ex greco vt quidā volūt nomē sibi vēdicauit: quasi satyrea z satyri i venerē pni z salaces.

¶ Saturū vrbs calabrie fuit nō lōge a Tarento. Unde Saturcian⁹. a. ū. possessiuū. Hor. Me satureiano vectari rure caballo. Quidam etiam Satyrū scribunt. Unde z nonnulli agrum in quo Tarentum conditum est Satyram vocari affirmant.

¶ Satelles miles mercede conductus: vt ab imperatoris latere non discedat. Et Satelles qui sontibus capiendis p̄est: qui et apparitor dicit̄.

¶ Satellitiū ip̄a satellitum actio. Augu. lib. q̄nto con. Procuraui aliā nō vtiq3 coniugē quo tanq̄ sustentaretur z pduceret̄ vel integer vel auctior morbus aie mee satellitio pdurantis 9suetudinis i regnū vxoriū.

¶ Satrapa. pe. cor. dictio psica: z apud nos significat p̄fectum. Suidas. σατραπεια επαρχια σατραπης δε ο στρατου ει δος αξιωματος.

¶ Satyri dicti sunt qui in libidinē semp pni sint: a virili membro quod veteres greci σατυρ appellabāt. Hi sunt vt Ply. lib. v. ait animalia quadrupedia i subsolanis indorū montibus pnicissima hūana effigie recte currētia. Veteres huiusmōi mōstra p siluestribus diis coluerūt. Vn̄ Hier. Vidit homunculū induc aduūcis narib⁹ z frōte cornibus aspa. cui extrema corpis in capraū pedes desinebāt. Et pmisso signo crucis cū q̄snā esset iter rogasset Antonius: respondisse fert̄. Mortalis ego sum vnus ex accolis eremi: quos vano errore delusa gentilitas faunos satyrosq3 z incubos appellat.

¶ Satyriasis: pulsus testiū z velut singultus quidā inguinis seq̄ns inflammatā quandā passionē semialis receptaculi: cū intētione z tentigine. Q̄d si non cessauerit pulsus ille: solēt seminis receptacula intendi: vel spasmus nasci. Qui morbus etiam Priapismos dicit̄.

¶ Satyrion herba foliis liliis rubri aliquāto minorib⁹: trib⁹ nō āpli⁹ a terra exeūtib⁹: caule leui cubitali mō radice gemina: hāc arabice chastalce vocāt: orchis grece: q̄ vox testiculū 9notat: latie vulpis testicul⁹ vl' leporis.

¶ Satyriacū signū simulachrū priapi q̄d in hortis apd antiquos ponebatur. Ply. lib. xix. Est z religio q̄dā hortosq3 z fera tantū contra inuidentiū effascinationē dicari videmus. In remedio Satyriaca signa.

¶ Satyria: auis corn⁹. L. Flor⁹. Cū singulari certamine Malli⁹ aureū torquē barbari int̄ spolia detraxit. Inde Torquati. Item p̄ otino agro cū in simili pugna latius insidiente galee satyria alite adiutus. In Coruini. Satyria etiam apud latinos cibariū 9fusaneū dicit̄. veluti cinnus ex variis rebus compositus.

¶ Satyra p. cor. quasi satura dici videtur ob carminis varietatē: seu ppter copiam rerū q̄ ibi tractant̄. Est enī satyra carmē maledicū z ad carpenda vitia cōpositum: quale scripserūt Lucil. Horatius. Juuenalis. Persius. Accepit enim id carminis hunc titulū q̄ psonis factisq3 satiatū abundare videtur. Quidā a satyra lance que referta multis variisq3 primitiis i sacrificiis diis offerebatur. Alii a lege satyra dictā existimāt: q̄ vno rogatu multa simul comprobat. De q̄ lege Salu. in Jug. Deinde quasi per satyram sententiis exquisitis in editione3 accipiatur. Var. a quodam farciminis genere q̄d multis rebus reficiebat̄: dictā satyrā eē scribit. Vn̄ i. ii. li. Plautinarū q̄stionū habet̄. Satyra est vua passa z polēta z nuclei pinei ex musto consp̄si. Sunt qui a satyris deriuēt: q̄ in hoc genere carminis res ridicule pudendeq3 scribuntur: quemadmodū pferri a satyris solent. Don. in Ter. Deinde aliud genus fabule. id est satyra sumpsit exordiū: que a satyris quos illec tos semp ac petulantes esse legimus vocitata est. Potest etiā dici satyra3 ideo vocatā: q̄ in antiq̄ satyra introducebant̄ satyrarū psōe: aut si q̄ erāt ridicule siles satyrz. Duo q̄ppe satyrarū gna fuisse 9stat. Alterū antiquius quod sola carminū varietate constabat. Alterū recentius aptam hoim rep̄hēsionem continens. Hic satyr⁹ et satyric⁹ p eo q̄ satyrā scripsit. Satyrice aduerbiū significat acriter cū conuicio.

¶ Satus a.um.a sero is.fit pro semino. Uñ etiã a Vergilio ponitur pro genitus.

¶ Sat⁹us.⁊ Satio onis.ip̃m serendi actum denotant Ply.li.xvij. Quapropter de talea℞ satu: nũc dicendũ.i. plãtatione. Nõnq̃ etiã satus semen dicit..

¶ Satyro℞ insulę sunt tres ɔtra Indiã extra gãgẽ sitę: sicuti Ptol.li.vij.scribit. Quas q̃ habitãt caudas habere dñr: quales satyris pinguntur.

¶ Satũ: ager in quo semen est: vt Hier.in li. Judith. Et satũ eodẽ auctore gen⁹ mensurę iuxta morẽ puincię Palestinę vnũ ⁊ dimidiũ modium capiẽs In Genesi tñ nõ tantã capit summã vbi scriptũ est. Accelera tria sata similę cõmisce: ⁊ fac subcineritios panes.

¶ Satiu⁹ a.um.qđ seminat: vel qđ idoneũ est vt seminet. Gel. Sed hi plęrasq̃ naues loris suebãt gręci magis canabo ⁊ stuppa cęterisq̃ satiuis rebus.

¶ Sauci⁹ a.um.nomẽ qđ nascit a pticipio sauciat⁹: quõ lassus a lassatus.⁊ lacerus vel lacera a laceratus. Et est sauci⁹ vulnerat⁹. Ver. Qualis mugit⁹ fugit cum sauci⁹ aram Taurus.

¶ Saucio as. vulnero.a q̃ fit cõpositũ Cõsaucio. Ambro.li.j.offi. Verberamur vocis nrę ꝟbere cũ loq̃mur ea quo℞ sono cędit anim⁹ noster ⁊ mẽs ɔsauciatur.

¶ Sauromatę populi. Vide in dictione Sarmatę.

¶ Sautor aris. Vide in dictione Dissauior.

¶ Saxũ: maius asperi⁹ duriusq̃ q̃ lapis: licz oñq̃ saxũ ꝓ lapide ponat. Hinc Saxeus a.um.qđ e saxo ẽ. Saxosus a.um. saxo℞ copiã signifi. vt saxosa via. Saxulũ diminutiuũ. Ci.li.de ora. Illã in asperrimis saxulis tãq̃ nidulum affixam.

¶ Saxumferratũ: oppidũ in Piceni atq̃ Umbrię finibus situz: ita appellatũ a ferro ppt̃ fodinas ferrarias quas eo in loco multas fuisse ea℞ reliq̃ę ostendunt. Sentinũ a veterib⁹ dicebat: a Sentino amne iuxta mœnia labẽte: quẽ nũc q̃q̃z incolę Sentinũ vocãt: hoc oppidũ nobile factũ est duo℞ viro℞ ortu Baldi.s.⁊ Alexãdri: quorũ prim⁹ Cęsarea℞ legũ inťpretatiõe clarissim⁹. Alter i sacrꝫ litteris eminẽtissim⁹: q̃ cũ i omni doctrinę genere vitę sctimonia summ⁹ haberet nostrę augustinianę religioni magno oĩm ɔsensu ꝑfect⁹ est: nec mlto post ob res pręclare gestas cardineis in signib⁹ a Pio põtifice maximo decoratus fuit.

¶ Saxatilis ⁊ hoc saxatile pe.cor.qđ saxa incolit: vt piscis saxatilis. Et saxatile dicit vernacula lingua da sassi. Plau.in ru. Piscatũ hamatilẽ saxatilẽq̃ aggredimur.

¶ Saxones: illustres Alemanię populi, q̃ Angelę reginę auspicio Angliã deuicerũt: a qua etiã nomẽ sortita ẽ Anglia quasi Angela: cũ prius Albion diceretur. Hos Ptol. Non longe a Cimbris in oceani septentrionalis littorib⁹ ⁊ paludibus inuijs cõstituit.

S ante C

¶ Scaber a.um.qđ rubiginosũ est. Ver.li.j.Geor. Exesa inuenit scabra rubigine pila. Hinc vngues ⁊ dẽtes dicunt scabri q̃ sordidi sunt: etiã si nõ sint asperi tactu.

¶ Scabredo aspitas sicut qñ caro ɔtrahit ⁊ fit rugosa: Quo vocabulo vsus est Hiero.in diui Hylarij vita.

¶ Scabricia ⁊ scabricies rubiginositas. Uñ Ply. vnguium scabriciã dixit.

¶ Scabo is.scabi scabitũ significat scalpo: ɔforo ⁊ quasi vnguib⁹ fodio. Ply.li.viij. Si ꝓo squãmę obtorpuere spinis iuniperi scabit.

¶ Scabies: a scabo siue a corpis aspitate dicta est q̃ vt Celsus scribit: ẽ durior cutis rubicunda: ex qua pustulę oriunt quędã humidiores. q̃dã sicciores. Exit ex q̃busdã scabies: fitq̃ ex his ɔtinuate exulceratio percutiens Hęc etiã psora a gręcꝫ dicit. A scabies fit scabiosus a.ũ.

¶ Scabro ꝟmis q̃ nascit de carnib⁹ equo℞ putridis.

¶ Scabellũ diminu.signifi.puũ scãnũ. Nonnũq̃ ponit ꝓ suppedaneo. Aug. sup ps. Suppedaneũ đr scabelluz qđ dicũt gręci υποποδιον. dixerũt latini scabellũ: ⁊ alij dixerunt suppedaneũ. Vide in dictione scamnũ.

¶ Scęi sunt traces ppli scęę troianę portę. Scęus amnis: Scęus murus.

¶ Scęnos: latine habitatio vmbra tabernaculum vel funis.

¶ Scenofactori⁹ a.um. vt ars scęnofactoria qua fiunt vmbracula: vel tabernacula vel funes.

¶ Scęnopheia o℞.neu.ge. festa tabernaculo℞ in q̃bus iudęi faciebãt tabernacula ad silitudinẽ tabernaculorũ in q̃b⁹ hitauerũt cũ ex egypto peregrina tent i Eremo: ab σκηνος ⁊ πηγνυμι. latini ꝓo aspiratione addiderunt

¶ Scęna cũ ę diphthõgo magꝫ ex antiquo℞ ɔsuetudie. q̃ ex vera orthographia vt inq̃t Pris. q̃ cum gręca sit dictio q̃ apud illos sine dipthõgo σκηνη scribit. apđ nos ẽt absq̃ diphthõgo debuit trãsferri: alij in signũ ꝓductionis p ę diphthõgon notãdũ putant. vt Apul. est autem scęna inũbratio: αποτισσκιας. q̃ q̃dẽ vt docet Serui⁹ a rusticis p̃mũ inũbratiõis cã cõperta fuit: vbi p̃ius carmina incõdita decãtabãt. Quare ⁊ a nõnullis tabernaculũ a Papilio traduct⁹ fuit. Postea tabulata cœperũt cõponere in modũ parietis. Uñ hodie ɔsuetudo pmansit vt cõponant pegmata a ludo℞ theatraliũ editorib⁹. Uñ Scęnophegia: tabernaculo℞ festa. Sz cũ in vrbes deducta fuit scęna: redactũ est nomẽ ad eã ptẽ theatri q̃ ab vno ei⁹ cornu ad aliud ducebat. Cõstat aũt scęnã theatri frontẽ binis plurimisve cõtignationib⁹ cõstratam: in quib⁹ histriões recitabãt: mimiq̃ mirmillões ⁊ cęteri ludij varios ludos ac gesticulatiões edebant. In scęna aũt cũ hemicycli formã haberet grad⁹ sediliaq̃ fuere de q̃b⁹ p̃marij magistrat⁹ honoratioresq̃ spectarẽt: eorũq̃ sedilia pars intima orchestra est dicta. Placid⁹ grãmatic⁹ scribit scęnã esse camerã hincinde cõpositã: q̃ in vmbrę locũ in theatro erat: in quo ludi actitabant. Itẽ scęnã dici arborũ in se cubãtiũ quasi ɔcameratã dẽsatione: vt subter positos tegere possit. Itẽ scęnã vocari cõpositionẽ alicui⁹ carminis q̃ digna sit agi in theatro exclamatiõib⁹ tragicis. Scęna sic diffinit a Labeone q̃ sit ludo℞ faciendo℞ cã quolibet loco vbi q̃s ɔsistat moueat q̃ spectaculũ sui ꝑbiturus: posita sit i publico priuatoq̃ vel in vico quo tandẽ loco passim hoĩes spectaculi cã admittant: hęc aũt ꝟsatilis erat aut ductilis. Versatilis q̃ subito tota machinis q̃busdã ꝟtebat: ⁊ aliã picturę faciẽ ostẽdebat. Ductilis q̃ ɔtractis tabulatis: hac atq̃ illac interiorẽ picturę speciẽ denudabat.

¶ Scęnic⁹ a.ũ.qđ ad scęnã ptinet: vt scęnici ludi. Aug. li.iij.cõ: Sz qualis tandẽ mia in rebus fictis et scęnicis. Scęnicus ꝓo absoluto vocabulo histrio đr. Sue.de Nero. Ac spectaculis theatri dã illat⁹ cuidã scęnico placẽti nunciũ misit.

¶ Scęnoma tis.signifi. tabernaculũ seu sacculũ.

¶ Scęnitę cognominati sunt quidã Arabię ppli a tabernaculis q̃ in tẽtorijs habitãt: vt inq̃t Solinus: q̃ caprarum pilis tecta sunt: ad quos si sus vect⁹ fuerit: illico moritur.

¶ Scęua đr q̃ sinistra manu vtit ꝓ dextera. Quo noie

dictus fuit quidã roman⁹. de q̃ Sueto. in Cesa. Scęua
excusso oculo transfixus femore ꝛ hũero centũ ꝛ viginti
ictibus scuto perforato custodiam commissi castelli ob-
tinuit.

¶ Scęuola: a scęua. i. sinistra vt inq̃t Varro eo ꝙ q̃ sini
stra sunt bona auspicia putanꝫ. Et greci sinistrã σκαιαν
vocãt: hinc scęuę dicti sunt: hoc noĩe dict⁹ est Muti⁹ no-
bilis vir rom in⁹ q̃ debilitata dextra sinistra vsus ẽ. Li
ui. li. ij. Mutiũ demissũ cui postea scęuolę a clade dextrę
manus inditũ nomẽ. Scęa eñ sinistra est. ꝛ Muti⁹ sini-
stra est vsus exusta dextra.

¶ Scala ę. ꝛ scalę arũ. vtroq; mõ dr a scãdẽdo: ꝙ his al
tiora scãdam⁹. Nã ꝓprię scalę sunt q̃ ex plurib⁹ gradib⁹
ꝯstant. Distingũt quidã sic. Scala est q̃ ex teretibus li-
gnis aut funib⁹ alia ve materia sũt huc atq; illuc trãsfer
ri põt. Scalę q̃ latiores habẽt gradus ꝛ immobiles per
manẽt. De hac Ply. Etiamnũ scalis tectum ephesię dia
nę scandiꝫ. De illa Caius iureconsul. Vel scalam sciens
commodauerit ad ascendẽdum. Sed sępe ꝯfunduntur
Et scalas magis in vsu esse q̃ scalã dicim⁹. Sallustius i
Jug. Vnę atq; alterę scalę cõminutę sunt: q̃ supsteterãt
afflicti sunt. Nõ dixit vna atq; altera. Scalę q̃u⁹ ꝑ gyꝝ
ascẽdim⁹ a cocleę forma Coclides et cocleę dñr: q̃ ṽo ex
lignis teretib⁹ siue canabinis funib⁹ a Capaneo inuen
tę primũ ferũt: vt est apud Vege. li. de re militari.

¶ Scalm⁹: lignũ teres cui nautę remos loro quodã al-
ligãt: ad nauigãdũ vt firmius nauigent.

¶ Scalpo is. psi. ptũ. fodio ꝛ vnguib⁹ pruritum aufero
Scalpũt eñ hoĩes vnguib⁹: ꝛ gallinę pedib⁹. Ply. li. ix.
Attrituq; petrę scalpẽtes pisces pruritũ iuadit. Diom.
grãmaticus scalpturã dici ꝓbat nõ sculpturã. Scalpta
inq̃t gẽma dicendũ est nõ sculpta: q̃m adiecta ꝓpositiõe
facit insculpta.

¶ Scalpro: q̃ scalpit. Ply. lib. xxxvij. Expetunꝫ a scal-
prorib⁹ ferroq; includunꝫ nullã nõ duriciã ex facili cauã
tes. Scalptura scalpẽdi actio. Idẽ. oĩa aũt hęc genera
scalpturę cõtumaciter resistunt.

¶ Scalpurio is. iui. itũ. Idẽ qḋ scalpo. qḋ ꝓpriũ ẽ galli
gallinacei cũ terrã scalpit. Plau. in aul. Vbi hęc defossa
accepit scalpurire vnguib⁹.

¶ Scalprũ ꝛ scalprus: ꝛ diminu. scalpellũ ꝛ scalpell⁹ ferꝝ
quo aptaꝫ cornũ: ꝛ q̃ radiꝫ: vel celtis. Vtunꝫ tñ eo instru-
mẽto diuersi artifices. Cato de re rust. Ficos ꝛ oleas al
tero mõ. qḋ gen⁹ aut ficũ aut oleã esse voles. Inde librũ
scalpro eximito. Col. li. vij. Scabies ferro cęsa pluaꝫ vri
na: etiã sępe scalpello vsq; ad imũ resecare et amputare
scabiẽ sępe ꝓfuit Et li. v. Scalprũ qḋ deinde aduncũ est
rostrũ appellaꝫ. Sue. de Vitellio. Scalpro librario ve-
nas sibi incidit. Scalpra sutoria. Hora. intelligi voluit
illo ṽsu. Si scalpra ꝛ formas non sutor nautica vela A-
uersus mercaturis delyrus ꝛ amens Vndiq; dicaꝫ. Li-
uius fabrile salprũ appellat q̃ magistri elephãtos interi
mebãt inter aures belue adacto in ipa cõpage qua con-
iungitur capiti ceruix. Cor. Celsus scalpruꝫ inter ferra-
menta chirurgica numerat: vbi ait li. viij. Tũ demũ ad
manũ scalprumq; veniendũ est. Colu. li. x. ferramẽtum
scalpratũq; dixit ad similitudinẽ scalpri formatũ: quo ait
opus esse ad castrãdas apium alueos

¶ Scalpellus et scalpellũ diminutiua sunt. Vide in di-
ctione scalprus.

¶ Scalpturatũ gen⁹ pauimenti qḋ et ṽmiculatũ dr: qḋ
factũ post tertiũ punicũ bellũ fuit ex tessellis minutꝫ di-
uersicoloribus vt in templis antiq̃s. Et nos Mosaicaꝫ
dicere solemus. In his pauimẽtis picturę radendo fie-
bant: quõ nũc scalpturata albaria in exteriore ꝑte parie
tum ac murorum fiunt.

¶ Scamãder: fluui⁹ q̃ Europam ab asia diuidit: ꝛ alio
nomine dicitur Xantus.

¶ Scamãdria: vrbs ꝑua a portu iliẽsi paꝝ remota.

¶ Scamonea: frutex cui⁹ succus valet ad medicinas.

¶ Scãdalũ est qḋ nos offendiculũ vel in ruina: vel i pa-
ctiõe possum⁹ dicere. Cũ ergo legim⁹ quicunq; de mini
mis scandalizauerit quẽpiã: intelligim⁹ q̃ dicto facto ve
occasionẽ ruinę cuiq; dederit: hinc Scãdalizo as. qḋ est
alicui scãdalũ prębeo.

¶ Scãdinauia insulã ẽ oceani septẽtrionalis quã Ply.
li. iiij. incõpertę magnitudinis esse scribit. Eã alteꝝ or-
bẽ terraꝝ esse crediderunt.

¶ Scãdo scãdis scãdi scãsum. in altuꝫ vado. Cic. in Ca
to. Ut si q̃ gubernatorẽ in nauigãdo nihil agere dicant:
cũ alij scandãt malos: alij ꝑ foros cursent. Hinc scalę di-
ctę sunt ꝑ quas i altũ ascẽdim⁹. Hui⁹ cõposita sũt Ascẽ
do: qḋ est sursum scãdo. cuius cõtrariũ est descẽdo deor
sum scãdo. Cõscẽdo simul sursum scãdo. Verg. Bis de
nis phrygiũ ꝯscendi nauib⁹ ęquor. Matre dea mõstrã-
te viam. Inscendo sicut eius simplex. Plau. in asi. Ne-
q; in lectũ inscẽdat proximũ. Supscãdo. Liui. Iã eua-
serant media castra cũ supscãdens vigiluꝫ strata somno
corpa miles ostẽso scuto sonitũ pbuit. Trãscẽdo. Plau-
tus in aul. Hoc magnũ est periculũ me ab asinis ad bo-
ues transcẽdere. Lact. li. ij. ꝑ trãslationem dixit. Tum
dedit ei certa mãdata: q̃ si obẽuasset immortalis maue
ret: si trãscẽdisset morte afficeretur.

¶ Scãdulaca herba a scãdẽdo frugibus inimica: ꝙ eas
velut hedera implicãs necat.

¶ Scãnum est qḋ lecto veluti grad⁹ apponiꝫ vt ꝑ id in
lectũ facili⁹ ascẽdaꝫ. Var. scribit scãnũ esse q̃ duplici gra
du in lectum altiorẽ ꝯscendebãt. Scabellũ quo simplici
scansione in lectum nõ altum scãdebãt. Oui. in arte. Et
caua sub teneꝝ scãna dedisse pedẽ. Et scãnũ dr: terra illa
altior q̃ inter duos sulcos in colẽdo relinq̃tur. Ply. Scã
na inter duos sulcos cruda relinquanꝫ. Et Col. li. ij. vo-
cat scamnũ crudũ solũ ꝛ immotũ minimeq; aratro ꝓcisꝫ
sum. Idẽ li. iiij. Duab⁹ gẽmis supra terrã eminere pas-
sim reposita humo cętera coęquant: q̃ faciunt in eadẽ li
nea intermissis totidẽ pedũ scãnis: dũ pagãt ordinem.
Q̃m ṽo in his sedere ꝯsueuim⁹: factuꝫ est vt scãnum et
scabellũ sępe ꝓ subsellijs vsurpenꝫ. Oui. li. vj. fas. Añ fo
cos olim scamnis ꝯsidere lõgis Mos erat. Scãna etiaꝫ
in arboribus dicuntur rami et brachia per quę vites a-
scendunt.

¶ Scãsile pe. cor. dr id ꝑ qḋ ascẽdi potest.

¶ Scãdis herba q̃ in holere syluesteria gręcis ponitur

¶ Scãdulę ꝑuę tabellę: hoc est in paruas laminas scis-
sę e ligno q̃b⁹ tecta teguntꝫ. Fiũt aũt ex robore abiete et
picea fissis vel assulatim defectis.

¶ Scapha nauicula in ligno cauata: ab σκαπτω fodio:
cauo Vnde ꝛ σκαφη a multꝫ fossura alueus linther tra
ducitꝫ q̃ maiorez nauem sequiꝫ. Et paruę ad piscandum
naues schaphę dicuntur. Hinc scaphiarius sicut a classe
classiarius.

¶ Scaphiũ vas ꝯcauũ: in quo cacare et meiere ꝯsueue-
runt: dictũ a similitudine scaphę nauis: latini Matulã vo
cãt. Iuue. Et ride positis scaphiũ cũ sumiꝫ armis. Pro
prie tñ vt aliq̃ putãt vas fœminaꝝ in qḋ mingũt: quem
admodũ viris lasanũ necessariũ erat in qḋ vẽtris excre-
menta deijcerẽt. Erat ꝛ scaphiũ vas ęneũ in quo stili in
medio siti ꝑceritas horaꝝ duct⁹ discriminabat. Pluta.

In numa scaphiū appellat quo ignis sacer extinct⁹ solis tm̄ radiis accēdebat. Suidas. σκαφιον ειδος κουρας αριστοφανης συδε κουριω εοικας σκαφιον αποτετιλμενω.

¶ Scaptēsula locus in macedonia vbi argentū fodi solebat: ab σκαπτω fodio. Lucr. Quales expirat scaptēsula subter odores.

¶ Scapulę: humerus siue dorsa a scādendo: vt quidam volunt: q̄ mobiles veluti mollibus iugulis a ceruice dimittunt. Plau. in asi. Mirabar q̄d dudum scapulę gestibant mihi hariolari cœperant mihi in mūdo malū. Hiero: in Gen. Apparuit rebecca veniens cum hydria quaꝫ portabat in scapula: quę festinans deposuit hydriam de humero.

¶ Scapulares fusi dicti sunt qui scapulis cędunt.

¶ Scapularis: vestis q̄ tm̄ scapulas tegit.

¶ Scapuliū veteres pro tergo vsurparunt: et aliq̄n pro ipsa scapula. Vn̄ et spatiū qd̄ inter scapulas quasi vallecula est: interscapuliū dicit.

¶ Scapus dr̄ id in quo semina quarundā herbaꝝ depēdent: vt in papauere. Ply. In papauere et similib⁹ scapus: In harundinibus: in glandibus: in auellanis pannicula appellatur: et scapi in quibus vuaꝝ grana sunt. Var. Quę calcatę vuę ec ꝑ scapi cū folliculis subiiciendi sub prelum: vt siquid reliqui habeāt musti exprimatur in eundē lacum.

¶ Scarus piscis: q̄ solus piscium dicit ruminare: herbisq̄ pasci: quo carpathiū pelagus abundat. Oppianus hic scarus saxa freq̄ntat. Qui mites int̄ pisces clamore tremendo Intonat: ⁊ solus pallentes ruminat herbas.

¶ Scarabeus: aial paruū volatile: vulgo scaranact⁹ dicitur. Scarabeorū diuersa sunt genera. Nam quidā sūt coloris viridis e ꝑmibus fimo bouis aut iumenti creati. Alii grādiores cornua ꝑlonga bisulcis dentata forficibus in cacumine habentes. Alii e fimo ingentis pilas auersis pedibus volutant: hos ęgyptii summope venerabantur animatū solis effigiem esse putantes: vt inq̄t Eusebius lib. ꝓparati. Scarabeus aūt omis virilē sexū habet ⁊ spermate in sterc⁹ infuso pila deinde ꝯfecta pedibus inuoluit.

¶ Scarifico as. scalpello: aplo: quo aliq̄d facilius exeat Vn̄ scarificatio dr̄: q̄n tenui vulnere sanguis emittit. Ply. Dentium dolores sedantur ossibus draconis scarificatiꝫ gingiuis. Scarificare dolorē: significat sarificādo dolorē expellere. Idem. Pręterea in corde equorū inuenit o s dentib⁹ caninis maxime simile: hoc scarificare dolorem putant.

¶ Scardona insula in mari adriatico adiacens illyrico vt Ptol. libro scdo refert. In ea sunt duę vrbes Collentum ⁊ Arba.

¶ Scatinia lex erat in eos q̄ nefando scelere laborant.

¶ Scateo es scatui signifi. emano: erumpo: ebullio: vt Antiochus scatere cœpit vermibus.

¶ Scaturio is. pe. cor. pro suo primitiuo scateo ponit. Quod est non solum aquarum sed herbarum ⁊ cęterorum sua sponte vbertim nascentiū. Hieronym⁹. In sepulchro eius non nisi manna inuenitur: quod et scaturire cernitur.

¶ Scatebrę penulti. cor. ebullitiones aquę surgentis. Vir. li .i. geor. Scatebrisq̄ arētia tēperat arua. Sic scaturies ⁊ scaturigo.

¶ Scaturigo pe. p. idē qd̄ scatebra. Aug. sup p̄s. Scaturigines dicim⁹ ab imo aquas ebullientes. Col. li. iiii. Nam pręstat non conserere q̄ꝫ in summa terra suspēdere nisi tm̄ scaturigo palustris obuia sit: sicut in agro rauennate plusq̄ sesq̄pedē ꝓhibeat infodere.

¶ Scauri dicti sunt q̄ talos pedum tumentes ac porrectos habēt. Hora. li. i. Ser. Illū balbutit scaurū prauis fultū male talis. Fuit ⁊ scaur⁹ cognomen familię romanę: ex qua Aemylius scaurus nobilis ⁊ pauper: sed eloquentia sua gloriā pepit. Cōsul ligures ⁊ Gātiscos domuit: atq̄ triumphauit. Censor viam Aemyliā strauit pōtem ęmylium fecit.

¶ Scelus: flagitiū: facin⁹: a quo Scelest⁹ ⁊ Sceleros⁹.

¶ Scelero as. polluo. Ver. Parce pias scelerare man⁹. Hinc scelerat⁹ a. um.

¶ Scelerat⁹ ita distingui solet a sceleroso: vt sceleros⁹ sit auctor sceleris. scelerat⁹ in quo sit scelus ꝯstitutū aut cōmissum. Teren. in heu. Ubi ego illū scelero sum atq̄ impiū inueniam? Aliquādo tm̄ sceleratus ponit ꝑ nocēte. Verg. At sceleratum exquirere frigus. Difficile est. Scelerata porta romę dicta est ⁊ sceleratus campus: hoc est pollutus.

¶ Scepsis: ciuitas phrygię: quam quidam ęneę regiaꝫ fuisse tradūt. Hinc Scepsius scepsi scepsiū. Ex hac fuerunt Metrodorus: qui artem memorię cōsummauit: et Demetrius grammaticus qui troianam extructionem exposuit.

¶ Sceptrū: ꝟga qua reges vtebant.

¶ Scheda: tabella siue pagella philyracea: hoc est tiliacea: qua ꝑ chartis priscos vti solitos Eustathius ⁊ Aelianus asserunt. hodieq̄ grecū vulg⁹ schedas vocat tabulas eas q̄b⁹ supputatores numeris scribēdis vtunt: vt mox litu spongię leuiter aboleri possint. Accipitur q̄n̄q̄ ꝑ folio chartę siue papyri nōdum cōpacti et ligati: qd̄ ⁊ phyllurā greco vocabulo nuncupam⁹. Ply. Sed nō deꝓhendit vitiū vni⁹ schedę reuulsione. Quidā detracta aspiratiōe Scedā scribūt Quintil. Nā q̄ oēs etiam indignas lectione scedas excutit: a vilibus quoq̄ famulis accōmodare opam pōt. Vn̄ et ꝑ libris monumētisq̄ litterarū schedę: q̄n̄q̄ accipiunt. Mar. Ohe iam satis est ohe libelle: iu ꝓcedere adhuc ⁊ ire queriꝫ nec summa potes in scheda teneri.

¶ Schedula diminutiuū a scheda: ⁊ id est qd̄ vulgo dicunt boletinū: nō vt multi dicūt Cedula. Hierony. ad Alga. Detulit mihi in parua schedula maximas quęstiones quas a te datas: mihiq̄ tradēdas diceret. Ponit et pro libro.

¶ Scedia nauigii genus incōditū ⁊ trabibus tantū inter se connexis factū: quales sunt rates. Et apud grecos schedia sunt q̄ nos ex tēporalia vocam⁹. Vn̄ ⁊ pro incōditis ⁊ extēporariis carminib⁹ dr̄: q̄ nostri syluas appellant Grece em̄ σχεδιον vocant: qd̄ ex tp̄e cōpositū est quasi dūtaxat in schedis scriptum: ⁊ primo ruderatu deformatū: nō adhuc expolitū σχεδιαζω significat rez runditer incipio. Schedic⁹ a. um. Apul. in deo Socratis In isto schedico ⁊ incōdito experimini an idem sim repentinus: q̄ pręparatus.

¶ Schema atis. ⁊ Schematū: ⁊ Schema ę. forma vel figura: siue cult⁹ ornatusve latine dr̄. qr ꝑ hoc quodāmodo vestit ⁊ ornat oratio. Plau. in Persa. Lepida cū decora schema. Amb. Adhuc athletę in schemate sunt: et tu iā ocyū petis? Hui⁹ multę sunt species: videlicet prolepsis: zeugma: hypozeusis. Syllepsis: anadiplosis: Anastonomatō: Paromeō: Homœoptoton. Polyptoton: Irmos. Polysintheon. Dialitō. Prisci latini absq̄ aspiratiōe ꝓnunciabāt ⁊ decli. secūda. Unde vetusti codices plautini habent scriptū qd̄ ego huc ꝓcessi sic. Cuꝫ

seruili scema .i. habitu.
¶ Schesis dici potest habitudo: cũ multitudo noĩm in coniunctorũ quodã ambitu copulat: vt nubila: nix: grãdo: procelle: fulmina: venti.
¶ Schisma tis. latine scissura: ab σχίζω quod est scindo Hinc diuisionẽ ecclesie schisma dicim⁹ nõ scisma: vt multi proferunt male.
¶ Schœnos: latine finis. Quo noĩe etiã dicta fuit vrbs Bœotie a Schœno Athlãtis patre sic appellata Schœnos quoq; mẽsura terre quinquaginta stadia ꝯtinens: vt inquit Herodotus lib. ij.
¶ Schœnus tiis. flumen athenis primũ: vt inquit Strabo a iuncis dictũ. Proindeq; iũcarios in hispania campos schœnũtas vocat. Sed et in archadia schœnũtis fit mẽtio: ab amne quem schœniciã appellãt. Item Schœnus arbor lentisci.
¶ Schœnũ locus in bœotia collocatur.
¶ Schœnismos mẽsura terre est.
¶ Schœnoplocos funarius et restio latine appellatur q funes facit.
¶ Schœnobates pe. cor. q p funes ludendo graditur. σχοῖνος funis dr: ɀ βαίνω ascẽdo quasi funis ambulus. Iuue. Augur schœnobates medic⁹ magus oĩa nouit. Hi a Firmico dñr Neurobate Funerepi. ɀ Funepei ab Apuleio. Funãbuli ab omnibus.
¶ Schœnite pe. p. ppli sic dicti a tabernaculis in quib⁹ degunt q cilicijs metantur.
¶ Schola litterarũ ludũ signifi. a vbo greco σχολάζω: qd est vaco: q: ceteris reb⁹ omissis vocare liberalib⁹ studijs pueri debent. Ausonius tñ ab σχολή .i. ab vacatiõe ɀ laxamẽto qd pueris interdũ danduꝫ esse pscribit: dici sentit. Sic eñ ait Graio schola noĩe dicta est. Iusta laboriferis tribuant vt ocya musis. Aug. li. j. cõ. Inde datus sum in scholã vt discereꝫ litteras. Plurali numero schole apud Festũ. Erat ɀ i balneis schola. apud Victr. pars labri siue aluei a pstolãdo vt quidã arbitrantur dicta vt occupato ab his q priores venissent labro in schole ceteri circũspectantes recte stare possent. Erat et in porticibus auctore Ply. Alexandrũ inqt ɀ philippũ cuꝫ minerua q sũt in schola in octauie porticib⁹ ɀ philippi. Ci. li. tus. posuit scholas pro disputationib⁹ ɀ cõtrouersias q in scholis inter doctorẽ et discipulos ociose agitari solent cũ inqt. Hanc perfectã philosophiã semp iudicaui q de maximis questionib⁹ copiose posset ornateq; dicere: in quã exercitationẽ ita nos studiose opam dedimus: vt iam etiam scholas grecorum more habere auderemus.
¶ Scholaris ɀ hoc scholare qd ad scholã ptinet. Hiero. ad Dama. Nec aures Quitiliani flosculis ɀ scholari declamatione mulcende.
¶ Scholasticus scholastica scholasticũ idem qd scholaris Vñ scholastica disciplina. ɀ scholasticos vocam⁹ discipulos q discẽdi gratia scholas freqntant.
¶ Scilicet aduerbiuꝫ signifi. certe: quasi scire licet. Et mõ affirmatiue. Liui. Terram osculo ꝯtigit: scꝫ q cõis mater oĩm mortaliũ esset. Oui. Scꝫ est aliqd cũ seuis viuere vẽtis. Hoc est pfecto multuꝫ est. Mõ Ironice. vt cũ pnunciat cũ quadã acerbitate. Nã tũ negat qd dicit. Verg. Scꝫ is supis labor est. Cice. Furnio. Scilicet id agit: quasi dicat nõ agit. Interdũ signifi. ad hoc. Hier. in paulo Et int equuleũ laminasq; victorẽ iussit melle pũgi: scꝫ vt muscarũ aculeis cederet q ignitas sartagines ante superasset.
¶ Scylurus pe. pro. nomẽ viri de quo in dictiõe Silur⁹

¶ Scindo scindis scidi: scissum p duplex ss. signifi. findo: frango. Verg. Scindit incertũ studia in ꝯtraria vulgus. Hui⁹ vbi cõposita sunt Abscido: Cõscindo. Hier. ad Ctesi. In mentẽ tibi veniat tunicã saluatoris: nec a militib⁹ fuisse ꝯscissam. Discindo varie scindo. Terẽ. in eu. Vestẽ oẽm misere discidit. Interscindo p mediũ scindo. Lact. li. de opi. Labra ipa q quasi antea coherebant. q; decẽter interscidit. Proscindo valde vel vltra seu subt⁹ scindo. Rescindo. de quib⁹ alibi.
¶ Scissile pe. cor. qd scindi potest.
¶ Scissio: Scissura: ɀ Scissus us. idẽ significãt. Varro Scissu materie fatigat⁹ quiescebat lectulo.
¶ Scintilla: quasi scindilla: q scindat a re ignita. Vide in Fauilla.
¶ Scintillo as. splẽdeo mico.
¶ Scylla: saxũ in mari periculosum mare faciẽs nautis Vñ est illd. Decidit in scyllã cupiens vitare charybdim. Est ɀ Scylla nomẽ filie. Nysi Megarẽsium regis: q Minois amore capta sed ab ipo spreta: cũ ex dolore defecisset: in auẽ sui nois mutata est. Ouidi. Filia purpureos Nysi furata capillos Puppe cadens nauis: facta refert auis. Altera fuit scylla Phorci filia: q versa fert in saxum cui nomẽ est Scylla in mari piculosum. lege Seruiũ: q lati⁹ eas ptractat. Itẽ Scylla gen⁹ piscis: quo maxime abundat Lyris amnis Campanie Minturnensiũ vrbẽ interfluẽs Hora. Affert scyllas inter murena natãtes. Mar. Cerule⁹ nos lyris amat quẽ sylua marice Protegit. hinc scylle maxima turba sum⁹. Item scylla stirpis species est. Aristoteles li. j. de vegetantib⁹. Quedã inquit habẽt vnã tñ radicẽ vt Scylla: q: illa nascit ex solo raro: pceditq; inferne dilatãdo se. Rursus Scylla ẽ genus cepe. Colu. li. vij. Sꝫ etiã remedio cũ dulci vino tritum pilliũ ɀ ꝯcisa ɀ in aqua macerata scylla. Suidas. σκίλλα εἶδος βοτάνης πικρᾶς καὶ θαυματηφόρους τὸ ἰσχυρὸν ἔχουσι.
¶ Scylleta: loca in quibus scylle pisces capiunt. Cice. Hac lege tribunitia decem viri vendent agrum campanum: accedet ei mons caurus: accedent scylleta ad minturnas.
¶ Scyllenũ pmõtoriũ in pelopõneso: vt Ply. Strabo q; testant. sed sinu Argolico iuxta Hermionẽ q Scylla nysi filia fluctib⁹ eiecta creditur.
¶ Scyllaceum athenensium colonia in vltimo italie ab athenensibus dum conderent scylletium dictum a quo sinus scyllaceus: qui hippomatem sinũ isthmũ facit Vergilius libro tertio. Caulonisq; arces ɀ naufragium scyllaceum.
¶ Scyll⁹ untis. oppidũ achaie vt Strabo scribit: q Xenophon donat⁹ est a Lacedemonijs. Scyll⁹ salli ppriũ nomẽ fratris dipeli.
¶ Scyphus vasis potorij genus: qd pprie Herculi attribuit: sicut Cantharus libero patri. Hoc veteres in sacris vsi sunt et in ꝯuiuijs. Verg. Et sacer impleuit dextram scyphus.
¶ Scyron latro fuit: cuius ossa cum in mare cecidissent in scopulos ꝯuersa ferunt: q adhuc Scyronia saxa vocãtur. Sũt aũt in attica regione simul cũ oppido eiusdem nois nõ lõge a Megaris iuxta mare: ita sita vt trãsitum nõ relinquãt. Hinc Athenienses ventũ ab his locis flantem pcellosuꝫ scyronẽ appellãt qm spirat a saxis q Scyron latro incoluit. Hic paulo ab Argeste deflexus esse dicit: q ɀ Olympi⁹ vocat: ɀ a nõnullis Hellespõti⁹ vocat. Seneca li. iiij. naturaliũ qstionum. Athenas Scyron: Galliam. Circius. Scirrõ vero per duplex rr. Nam gre

ex σκιρρον scribitur: est illud quod gignitur in vētre vi ri. Hoc splenis hepatisq; vitio extuberat: presertim in hydropicis.

¶ Scyrron. Vide in dictione Scyron: de quo modo.

¶ Scyros insula ē ꝯtra Magnesiā in mari egeo vna ex cycladibus: Lycomedis regis patria: vbi achilles puerili habitu educatus est: & in qua est vrbs eiusdē nomis. Patet hec insula Plynio teste lōgitudine. xxv. Mil. passuū. ex qua lapidē integrū fluctuare tradunt: eundē cōminutū mergi. Hinc Scyrius scyria scyrium. & Scyrias quoꝝ prima ꝓducit. Oui. Sepe malis stupeo: rerumq; oblita locisq;. Ignara tetigi scyria mēbra manu. Idē li. j. de arte. Scyrias hemonio iuncta puella viro. Sūt aūt tres nolbus ꝯfines insule. Scyros Scyrnus & Scyrus. ex qua Pherecides: ne errent q aut scyrium aut syrium quasi e terra syria scripsere. Dicta est autem Scyros: q σκιρος dicat salebra & asperitas: vt inquit Eustathi9.

¶ Scythia: regio septentrionalis: a Scytha Herculis filio: vt inqt Herodotus: ita dicta. Hec diuidit a Tanai fluuio: et pars vna remanet in Europa: altera l Asiam ꝯtendit. Scythia Europe terminat ad Thraciam in ea solum est aurum ꝓducēs vt Pōpo. refert: inhabitabile tn̄ ꝓpter Gryphos auꝝ custodiētes. In ea regione sunt Arimaspi hoies quib9 singuli oculi esse dr̄. Ibi Boristhenes q gentem sui nois alluit inter scythie amnes amoenissimus. Scythia vero Asie ita a Iustino libro scdo scribitur. Scythia in orientem porrecta includitur ab vno latere ponto: & ab altero montibus riphe is a tergo Asia et Tasi flumine. Multum in longitudinem & latitudinem patet. Hoibus inter se fines nulli: neq; eni agrū exercent: nec domus illis vlla aut tectum aut sedes est: armenta & pecora semꝑ pascētib9: & per incultas solitudines errare solitis. Vxores liberosq; secum in palustris vehunt. Quibus coriis hymbrium hyemisq; causa tectis pro domibus vtuntur. Iustitia gētis ingeniis culta nō legibus. Nullum scelus apud eos furto grauius. Quippe sine tecto et munimento pecora armenta habētibus quid saluū esset: si furari liceret? Aurum et argentū ꝑinde aspernātur: ac reliqui mortales appetūt. Lacte & melle vescunt. Laneus vsus ac vestium ignotus. Et q̄q̄ cōtinuis frigoribus vrātur: pellibus tn̄ ferinis aut murinis vestiunt. Hec ꝯtinentia illis moꝝ quoq; iustitiā dedit: nec alienū ꝯcupiscētib9: quippe diuitiarum cupido ibi est vbi et vsus. Atq; vtinā reliquis mortalibus simul moderatio et abstinentia alieni foret: ꝑfecto nō belloꝝ tm̄ ꝑ oia secula terris olb9 cōtinuaret: neq; plus hoim ferrū & arma q̄ naturalis fato toꝝū ꝯditio raperet. Scythe ab alieno impio aut intacti aut inuicti manserunt. Dariū regē persaꝝ turpia scythia summouere fuga. Cyꝝ cū omni exercitu trucidarunt. Alexandri magni ducē cū copiis vniuersis deleuerunt. Romanoꝝ audiuere non sensere arma. Gens & laboribus & bellis aspera. Vires corpoꝝ immēse. Inde dicti sūt scythe ppl̄i q bipriti sunt. Alteri Europei: alteri Asiatici. A scythia fit Scythicus a. um. Apul. Pleriq; eoꝝ scythicis morib9 viuebāt.

¶ Scythotauri ppl̄i scythie q vt Solin9 scribit pro hostiis aduenas cedere ꝯsueuerunt.

¶ Scytos: latine corium. Vnde Scytotomus. cerdo in cisor coriī.

¶ Scytala: mus araneus latine dr̄. Col. lib. vij. Mus araneus: greci σκυταλην appellant.

¶ Scytrops et scytropus penul. ꝑ. tristem moestumq; significat.

¶ Sciopodes pe. cor. vmbripedes dr̄: hoies sūt indici singul' cruri b9 mire ꝑnicitatis ad saltū: sic dicti q in maiore estu humi iacētes σκιοποδος hoc est vmbra pedis se protegant. Aug. li. xvj. ci. dei. Ferunt esse gentē vbi singula crura in pedib9 habēt: nec poplitē flectunt: & sūt mirabilis celeritatis: quos sciopodas vocant: q ꝑ estū in terra iacentes resupini vmbra se pedū ꝓtegāt.

¶ Scio is. sciui scitū: futuro sciam & scibo. Ter. in adel. Hinc scibo iā vbi siet. Et proprie scire est rem ꝑ cām cognoscere. Hui9 cōposita sunt Ascio. abscio. conscio. descio. nescio. ꝑscio & rescio. de quib9 alibi.

¶ Scire vti foro: est se accōmodare ad mores alioꝝ: nec eoꝝ opiniōi studiisq; aduersari. Do. Po. Scisti vti foro i. scis quid facere oportet.

¶ Sciētia: a participio sciēs fit. Amb. Cur estimabas q ad scientiam meam q gereres nō peruenirent. Est autem scientia qua aliquid scitur. Cuius contrariū est Inscientia. Colu. lib. iiij. Queruntur q; non respōdere sibi vineta que per auaritiam vel inscientiam vel negligentiam perdiderunt. Hec etiā inscitia dicit: vt apud eundem. Nam plurimos per hanc inscientiā vastare vineta comperi.

¶ Scitus dr̄: q sciens & argutus est: et vulgo dicitur saput9. Vn̄ Scite platōis interrogationes dr̄ astute: et vafre: et magna arte composite. Ter. in eu. Scitū hercle hoiem: hic prorsus ex stultis insanos facit. Cic. Lel. Scitū est illud Catonis. Multo melius de quibusdam acerbos inimicos mereri: q̄ eos amicos q dulces videātur. Interdū Scit9 dr̄ elegans: formosus. Ter. in An. Scitus puer natus e Pāphilo ē. Plau. in am. Hec nox scita est exercendo scorto ꝯducto male. Huic cōtrarium est Inscit9 pe. ꝓ. qđ mō pro ignorante & imprudente ponitur: vt apud Ter. in ecy Nam si id nunc facis facturave eo: bonas qđ par est facere inscitum offerre tibi iniuriā me immerēti iniquū est. Mō pro inelegāti: vt apđ apl'm Iacobū. Suscipite inscite ṽbuz qđ potest saluare animas vestras.

¶ Scite aduerbiū significat docte / artificioseq; seu bona scientia vel cum bona ratione. Gel. Scite subtiliter q; ratiocinatum Pythagoraz philosophū dicit. Col. li. v. contrarium posuit. Nam id plurimum refert inscite non facere.

¶ Scitū substantiuū significat decretū. Li. lib j. Cetera quoq; oia publica priuataq; sacra pontificis scitis subiecit. Hiero. Quare discipulos meos arguendos credi tis: q senioꝝ iussa ꝑuipendant: vt dei scita custodiant. Hinc. Plebescitū plebis statutū. Ci. lib. j. ad heren. In rem ꝯfertur vt si qs ex testō qđ facere iussus est: ex plebescito vetetur.

¶ Sciēs feci. Insciens feci. Illud est quod cū facerem aliqđ sciui me facere hoc aūt ignoraui. Sciēter feci. i. cū sciētia & doctrina feci. semꝑq; in laudē. Inscienter semper vituperabile.

¶ Scius: qui scit. a quo Cōnscius: Inscius: Nescius et Prescius.

¶ Sciolus diminutiuum est: et sumitur pro aliquantulum docto. Hierony. in prologo Danielis. Qui mihi videbar sciolus inter hebreos coepi rursus discipulus esse caldaicus.

¶ Scisco is. & Sciscor deponens vt inqt Pris. Vnde et sciscito as. & sciscitor deponēs idē significās qđ scitor. et magis in vsu est. Plau. in capti. Secede huc. Nā sunt q

ex te solo sciscitari volo. quarum rerum te falsiloquum esse nolo. Sciscito tamē apud antiquos significat sniam dico. Sciscere vero est scire. Idem in Amp. Ocyus accurro vt sciscā qd velit. Aliqñ etiā ponit pro statuere: decernere. Idē in Cur. Rogatiões plurimas pp̄ter vos pplus sci uit quas vos rogatas rumpitis.

¶ Scitor aris. depo. interrogo seu inuestigo: q̄ occulta magis ac secretiora sunt. Ver. Suspensi euripylū scitatum oracula phoebi Mittimus. Sed in raro vsu est: nisi apud poetas.

¶ Scipio africanus q̄ Carthaginē tributariā romanis fecit. Scipio minor q̄ carthaginē deleuit: & Numantiam deuicit. Constat familię Corneliorū cognomentū Scipionū inditū esse ex eo q̄ Cornelius q̄ patrē luminib⁹ carentē p luminib⁹ regebat Scipio cognominatus: nomen ex cognomine posteris dedit. Scipio enī virga siue baculus dicitur.

¶ Scyrite gētes sunt inter nomadas indos sicuti Plynius li. vij. refert. q̄ narium loco foramina tm̄ habēt.

¶ Scobs fœ. ge. scđm Pri. vel hic scobis scđm Phocā Et est id quod ab aliqua materia minutissimū decidit: dum vel per serrā secatur: vel terebram forat: necnō ex attritione laterum scobs habetur: qua frequenter ad metella & pauimenta tergenda seduli ministri vtunt. Hor. in Ser. Vilibus in scopis in napis in scobe quant⁹. Cōsistit sumptus neglectis flagitium ingens Ten lapides varios lutulenta radere palma. Ply. lib. xxxiiij. Alij elimatā scobem in fictili cado coquūt in caminis donec percoquat figlinū.

¶ Scobina pe. pro. limatura q̄ etiā scobs dicitur. Inde Descobinatus pro saucio abraso et desecto. Sunt etiam q̄ scobinā dicāt instrumentū fabrile: quo arcus precipue leuigantur

¶ Scolopēdra: aīale e vermib⁹ terrę pilosum multis pedibus arcuatim repens: tractuq̄ cōtrahens se: qđ ab alijs multipeda: ab alijs centipeda: ab alijs millepedia dicit.

¶ Scolecia gen⁹ ęruginis a specie vermiculorum Grece enī σκωληκιον dicit vermiculus.

¶ Scōma: latine cauillū Nam vt Macro. inqt est morsus figuratus q̄ sępe fraude vel vrbanitate tegit: vt aliud sonet: aliud intelligat: nec tñ semp ad amaritudinē pergit. Lœdria vero exprobratio est ac directa cōtumelia. vt Nicarth⁹ ει με φιλεισ μισεισ με ει μισεισ συ φιλεισ με κει λεμε μινησ σισ φιλτατε μη με φιλει.

¶ Schōbrus. gen⁹ piscis marini: cui i aquis sulphure⁹ color est: extra aquam qui ceteris. Scombrorum tanta multitudo in freto hispano est: vt insula ad Carthaginē non ē spectans. a Scōbris scōbria sit nominata.

¶ Scopa instrumentū quo pauimenta verrunt Plau. in Sti. Mundicias volo fieri hic ferte huc scopas: simulq̄ harundinē: vt operam oēm aranearū perdam & texturam improbam: dehinc tamq̄ earū omnis telas. Dictę scopę quasi scobę: q̄ his purgamenta veluti scobem educim⁹ Hoc instrumento plectunt sontes ob noxam dū cęduntur scoparum fasciculo manu alii circunducti p fora: vt vibices rubentes existant in tergo: hoc vulgo dicit scopare. Hui⁹ diminu. est scopula. Col. lib. xij. Deinde penicul o detergit: et feruentissima pice infusa nouo alio rutabulo & scopula picat. Et est scopa nomē villę in libya. Scopas nomē viri pprium.

¶ Scopula diminutiuū parua scopa: quęre in dictione Scopa.

¶ Scopo as. aui. & scopo is psi. signifi. sicut sonat. Hiero. in Esaia. Et scopabo eā in scopa terens. Idem in ps. Et scopebam spm̄ meum.

¶ Scoparij dicunt ministri quorum ministeriū est vt scopis deuerrant pauimenta sordētia. Vlp. ti. de fundo instructo. Si villa cultior sit accedere instrumento fundi atrienses & scoparios.

¶ Scopei homuli parui: qui etiā ab aliq̄bus Stilpōes vocantur.

¶ Scopus: & diminutiue Scopulus: saxum eminens a speculando dictus. σκοπειν enim speculari est. Vñ greci Scopon dicunt locū in quem sagittādo tela diriguntur Sueto. de Domi. Nonnunq̄ in pueri procul stantis p̄bentisq̄ pro scopulo dispāsam dextrę manus palmam sagittas tanta arte direxit: vt oēs per interualla innocuę euaderent. Vege lib. ij. refert q̄ sagittarij funditoresve ponere solebāt pro scopo. Hoc est signo scopas. i. fruticum vel stramināū fasces. Macro. Propositū vocat quod greci σκοπον nomināt. Similiter apđ oratores scopos quo tendit ois duct⁹ oratorius. Et greci σκοπελον locum eminentē. i. speculā nomināt. Pōt etiā dici scopul⁹ vt inquit Ser. a tegmento nauiū. απο του σκεπαζειν. Scopi etiā dicuntur vuę cum fuerint calcatę et folliculi cortices.

¶ Scoria. metallorum purgatio: quasi fex: sicut spuma quę ex feruescente materia tollit. Ply. li. xxxiij. Spurcitia in omni metallo Scoria vocatur. Hiero. in Esa. Argentum tuum versum est in scoriam. Ponit interdū p cura ac passione. Verg. ad Mesal. Et scoria patiar tabescere tali.

¶ Scorodon σκοροδον: latinē alliū dicit.

¶ Scorpius & scorpio vtroq̄ mō dicit: & p aīali veneno so cauda ferientem q̄uis Valla dissentiat. Aug. sup Matthe. Nam qualiscunq̄ latro homo est q̄ febris. q̄ scorpi⁹ q̄ fungus malus. mādućant hoies fungū malū & moriuntur. Idē sup Lucā. Oēs q̄ pp̄ter istas diuersitates blasphemāt christū nostrū: cauda scorpiōis sunt. Et in euāge. Ecce dedi vobis ptātem calcandi super serpentes & scorpiones. Scorpius etiā siue Scorpio cęleste signum. Col. Si ingredit scorpiū xiiij. Cal. nouēbris. Itē militare instrumentū: q̄ paruis ac subtilibus spiculis inferat mortem: siue q̄ scorpionis similitudinē habeat: cum arcus hinc atq̄ hinc chelarū similitudine prę se ferāt spiculū caudę. Sūt q̄ hunc Arcubalistā appellent. Quidā etiam accipiunt scorpium pro genere instrumēti torq̄ndi vt sunt rubi aculeati: vel flagellum virgarum: vt scutica habens in summitate glandes plumbeas. Quo q̄dem tormenti genere sępe legimus martyres afflictos fuisse. Pręterea scorpius herba est semen habens ad similitudinem scorpionis: quę valet aduersus animal sui nominis.

¶ Scorpionarij q̄ scorpionib⁹. i. qui arcubus vtunt: vel sagittis ferāt.

¶ Scorpena gen⁹ piscis. de quo Amb. Scorpena quoq̄ castitatē immaculati cōnubij generi suo seruat: nō p̄cutit sed reficit.

¶ Scortes: testiū arietinorum pelles. Hinc Scorte⁹ a. ū. quicq̄d ex pelle est. Et cia ex pellib⁹ facta scortea dicūt: vel ab eo quod est σκωρ.

¶ Scortum idē qđ coriū. Vñ & scortum meretrix dicitur q̄ sicut pellicula subigatur: cum solum calciamentorum omnibus subiectū sit: vel q̄ in grabatulis pelles stratas tenere cōsueuerūt. Scortū enī dr coriū qđ est aīaliū q̄ crassiorē ac rudiorē pellē habēt. Hiero. ptra Ioui. Scorta atq̄ pstibula si fuerint baptizatę virginib⁹ coęquabūtur origo est σκωρ.

¶ Scortor aris. sepe meretriculã duco. Hiero. in deutero. Nõ erit meretrix de filiab9 israel nec scortator.

¶ Scoti populi britãnici apud quos nulla ꝯiunx ꝓpria est. Hiero. Quid loquar de ceteris nationib9: cũ ipe adolescentul9 in gallia viderim Scotos gentẽ brytanicam humanis vesci carnib9? Et cũ ꝑ syluas pastoꝝ greges ꝛ armentoꝝ pecudumq3 reperiant: pastoꝝ nates ꝛ fœminarũ papillas solere abscindere: ꝛ has solas ciboꝝ delitias arbitrari.

¶ Scotoma infirmitas quedã tenebrositatẽ inducens. Unde ꝛ obtenebratio dici potest. Nã ab σκοτομαι deducit quod est vertiginor.

¶ Screo as. significat cũ conatu quodã de pectore sputum eiicio. Ply. li. xxiij. Eadẽ in iumẽto hoiemq3 phlegma: aut sanguinẽ q̃ screat talo circunligata sanat. Hoc verbũ quidã a creo cõponi volunt. Hui9 cõpositũ ẽ Excreo. Plyn. lib. xx. Medius ad hec et sanguinem excreãtib9 coctos dari iubet. Tibul. Ante ipsas excreat ipse fores.

¶ Screatus us. ipsa screatio. Ter. in heau. Gemitus screatus tussis.

¶ Screabile: qđ screari põt. Ply. li. ij. Pulmoꝝ vitia excreabilia facit.

¶ Scribo is. psi. ptum. Scribere eorũ ꝓprie est q̃ aliq̃d ꝯdunt. vñ scriptores. Nã librarij ꝛ q̃ ab exemplarijs aliquid excribẽdum sumũt: nõ ꝓprie scriptores sunt: nec ꝓprie scribunt sed describunt: aut excribunt: transcribũt ve. Cicero. Cornifi. Sed proxime de optimo gñe dicẽdi. Vide in dictione Describo. Interdũ etiã Scribere accipit pro manu ꝓpria litteras fingere. quod et librarij faciunt. Quãdoq3 scribere significat pingere. Plyni. de Nicomacho pictore. Scripsit ꝛ apollinẽ ꝛ Dianam: deũq3 Martẽ in leone sedentẽ. Unde ꝛ picturas legere dicim9 Virg. Quin ꝓtin9 oĩa perlegerẽt oculis. Hui9 cõposita sũt Ascribo: Conscribo: Circũscribo: Describo: Excribo: Inscribo: Perscribo: Prescribo: Proscribo: Rescribo: Subscribo: Supscribo. Unde ꝛ supscriptio. Trãscribo. q̃ habent pe. ꝓdu.

¶ Scripto as. freq̃ntatiuũ: a quo fit aliud freq̃ntatiuũ Scriptito as.

¶ Scriba: q̃ litteras vel gesta: vel tabellas: et alia quecunq3 scribit noĩe regis vel alterius. Liui. li. ij. de Cor. Mutio loquens. Ibi cum militibus stipendium forte daretur: et scriba cũ rege sedens pari fere ornatu multa ageret. et paulopost. Scribã pro rege obtruncat. Cice. Rufo ad ea q̃ scripsisti cõmodius equidẽ possem de singulis ad te rebus scribere. si. M. Tullius scriba meus adesset. Scribe etiã dñr librarij qui ab alijs editos scribunt. Itẽ scribe tabellarij q̃ dñr Tabelliões et notarij: qui rationes publicas scribunt in tabulis. Greci γραμματεας dicunt.

¶ Scriptor q̃ scribit siue texit epistolã/orationẽ/librũ/opusve quodcũq3. Liui. li. j. Et si in tanta scriptoꝝ turba mea fama i obscuro est. Do. in ꝓlo. Terẽ. Indifferẽter inquit omnis qui aliq̃d scripsisset scriptor a veterib9 dicebatur.

¶ Scriptuari9 q̃ scripturis oĩa: vel vrbiũ vel ꝓuinciarũ gesta publice cõputat. Lucili9. Publican9 vo vt asie fiã scripturarius. Idẽ et tabellio dicit.

¶ Scriptũ: q̃uis adiectiuũ etiã habeat: substantiuum tñ sepissime reperit: sicut dictũ factumq3. Respicit autẽ ꝓprie ad tp̃s ꝓteritũ. Et significat generatim quodcũq3 scriptum Ci. li. j. ad Heren. Ex scripto sñie ꝯtrouersia nascitur hoc mõ. Cum videbit scriptoris volũtas cũ scripto ip̃o dissẽtire. Aliq̃n etiã futuꝝ ꝛ quasi p̃sens tp̃s aspicit. Idẽ Lucceio. Adeo cupiditate incredibili: neq3 (vt arbitror) rep̃hendẽda vt nostroꝝ noĩm scriptis illustretur ꝛ celebretur.

¶ Scriptura est id qđ scribimus: vel scribendum cẽsulmus censemusve. Ci. li. iij. ad heren. Nõ sum nesci9 quãtum susceperim negocij q̃ mot9 corporis exprimere verbis ꝛ imitari scriptura conatus sim voces. scriptura: id est scribendo. Et li. iiij. Reliquũ scripture ꝯsumet in exẽplis. i. eius quod scribendũ est. Aliq̃n capit pro stylo quo quis vtit in scribendo. Idem Trebo. Cum vero ea q̃ scriptura persecutus es sine summo amore cogitare nõ potueris. Cecina Ciceroni. Genus autem hoc scripture non modo liberum sed incitatũ atq3 latum esse quis ignorat?

¶ Scriptio: epigrãma siue id qđ scribit: vt sit memorabile. Ci. ꝓ Archia Q̃ multas nobis imagines veꝝ etiã ad imitandũ fortissimoꝝ virorũ expressas scriptiones ꝛ greci ꝛ latini reliquerunt: quas ego mihi semꝑ in administrãda rep. ꝓponẽs aĩm ꝛ mentem meã ip̃am in cogitatione hoĩm excellentium ꝯfirmabã. Idẽ Dolobelle: Oratiunculã pro Deiotaro quã requirebas habebam mecum: qđ non putaram. Itaq3 eã tibi misi: quã velim sic legas: vt rẽ tenuẽ ꝛ inopẽ nec scriptiõe magnopere dignã. Ponit etiã pro quacunq3 scriptura. Var. Auar9 fœnerator spe lucri rẽ scriptione duplicarat.

¶ Scriptorius a. um. quod aptuz est vt ex eo scribatur seu quod ad scriptorem pertinet: vt Atramentum scriptorium.

¶ Scribligo a vetustioribus latinis dicebat solœcism9 a tortuose orationis prauitate ac ꝯsura.

¶ Scriblita appellata est q2 in circuitu ad restis modũ torqueret. Hoc solum differẽs a placẽta: q2 sine melle coquebatur: ꝛ feruentissima edi solebat. Mar. Circũlata diu mensis scriblita secundis Urebat nimio seua calore man9. Plau. Dũ ludi fiunt i popinã pedisequi irruptionẽ facite. nunc dum occasio est: nunc dum scriblite estuant occurrite.

¶ Scrinium a secernẽdo: archa vbi: qua suantur ꝓciosa ac secreta. Ply. Alexãder cepit scriniũ vnguẽtoꝝ. Huius diminutiuũ est Scriniolũ.

¶ Scriniarius scrinioꝝ custos. i. reꝝ secretaꝝ.

¶ Scrobs gñis tã mas. q̃ fœ. scđm Pris. Ser. tamẽ ait magis masculinũ esse q̃ fœ. ꝛ allegat Plautuz qui dixit Sexagenas scrobes. Lu. vo. ait. Exigua posuit scrobe sed ꝯtra artẽ. Sũt aũt scrobes fossiones vt putei vel fouee intra terrã manu facte ad vineas vel arbores cõserẽdas vel ad metalla ꝛ quecunq3 alia fodienda. Col. Ante annũ q̃ poma disponere voles: scrobes fodito. Huius diminu. est Scrobicul9. Ply. li. xxj. Atq3 in scrobiculis serunt heminis fecis circũfusis. Col. li. v. Et id qđ a matre abscissum recessit: ꝯfestim a latere circũfodit: ꝛ scrobiculo facto ad imũ solũ precidit.

¶ Scropha que multos peperit porcos. Var. Propter ea matrẽ scrophã sua queq3 hara suos alat oportet: que alios aspernatur. Fuit et Scropha cognomen familie romane.

¶ Scrotũ pellis q̃ testiculos ꝯtinet. Quidã tñ scrotuz non scrotum legunt: qđ grece oschεon. q2 ille sin9 inuoluat seret ꝛ obnubat testes. vel a sero is. q2 seminalis principij ꝛ initialis sit retinaculũ. Scrota etiã quidã interp̃tant imagunculas puellares delitiarij op̃is q̃ ꝑpso circũferebatur bellariorum talium liguritori cupientissimo. Hec vẽdebãtur priapi siliginei seroto et testib9 insigni

tã q̄ erãt exq̄sitioris ganeę. Dñr ꝛ Scruta. Hora. Uilia vendentē tunicato scruta popello.

¶ Scrupus ꝓprie lapillus breuis q̄ pressus solicitudinē creat. Hinc scrupeus a.um. qđ est lapillosus. Verg. li. vi. Spelunca alta fuit vastoq; immanis hiatu Scrupea tuta lacu nigro.

¶ Scrupulus diminutiuũ a Scrup⁹ ꝓprie lapillus breuis et asper q̄ in calceo latens plerũq; nos lędit. nã pressus pede solicitudinē creat. Unde ꝓ solicitudine ꝛ difficultate ponit̄. Ter. in adel. Inieci scrupulum Augu. li. ix. ciui. dei. Non multũ de noīe disputandũ est: cuꝫ res ipa ita clara sit vt a scrupulo dubitatiōis aliena sit. Et scrupulosum solicitum et anxiũ dicimus. Ual. max. li. i. Qui tam scrupulosa cura paruula queq; momēta religionis examinari videtur. Itē scrupulosa res dr̄ q̄ habet in se aliquid aspi. Scrupulus etiã et scrupulũ: siue scrypulus ꝛ scrypulũ nomē est ponderis: latine obolus: ꝛ sex siliq̄s ꝯficiebat̄: ꝛ ex trib⁹ scrupul' drachma sic ait Pris. In scrupulis trinis drachmã. Ual. ma. lib. iiij. de pauptate. Eadem gens nullũ ãn scrupulũ auri habuit. Oui. de medi. Quinq; parant maratri scrypula myrrha nouem. Scrupulus etiam mensura est in metiendis terris. Col. li. vi Igit̄ Iugeꝝ habet quadratorũ pedũ milia. xxviij. dccc. q̄ pedes efficiunt scrupula. cclxxxviij.

¶ Scrupulatim per scrupula. Ply. li. xxij. Scrupulatiꝫ quidē colligere ac miscere vires non cōiecturę humanę opus: sed impudentię est.

¶ Scrutũ vide in dictione scrotum.

¶ Scrutor inquiro: vt dñs scrutatur corda hoim. Dicitur et scruto as. Unde et perscruto: sicut ꝛ pscrutor. Hieron. super ps. Et bonus perscrutaui ꝛ si laboriose extimaui.

¶ Sculptile pe. cor. qđ sculptum est: siue qđ sculpitur vt sculptile simulachrũ qđ sculptum est. Hiero. in exo. Nõ facies tibi sculptile. Et in Esaia. Nunq̄d sculptile conflabit faber.

¶ Sculpo is. psi. ptũ. significat cędendo imaginem aliquam efficio. Et ꝓprie in marmore ꝛ aliis lapidib⁹ sculptura dr̄. Conflatura in metallis q̄ solui pñt: atq; ꝯflari: vt auro/argento/ꝛ cęteris. Ueꝝ scalpo nõ sculpo dici debere auctor est Diomedes.

¶ Sculponeę calcei ex lana cōfecti. Plau. in cas. Qui q̄so potius q̄ꝫ sculponeas quib⁹ batuatur tibi os. Neui⁹. Sculpōeis batuēda sũt latera. Hinc sculponeat⁹ dicit̄ q̄ est sculponeis indut⁹. Uar. Aspicio sculponeat ꝫ bigas sequi cornutas. Scribit Cato sculponeas bonas alternis annis dari optere familię rusticanę.

¶ Scurra: q̄ risum ab audientib⁹ captat nõ habita ratione verecũdię aut dignitatis. Dict⁹ scurra vt quidam volũt: a sequendo: q͛ id gen⁹ hoīes seq̄ soleant opulētiores aliq̄d ꝓmerēdi cã: quos gręci βωμολόχους dicũt In de scurrilitas vitiũ vrbanitati oppositũ Et scurrile pe. pro. ridiculũ cũ turpitudine.

¶ Scurro idē qđ scurra. Hierony. ad Ocea. Uinolētia scurronum est ꝛ comessatorum.

¶ Scutũ ꝛ scuta ę. scđm Pris. cuius diminutiuũ est scutella: necnõ ꝛ scutula ab σκυτος pellis: q͛ nõ sine pellib⁹ fiat. vel a sectura vt inquit Uarro: q͛ e minutis cōfectuꝫ sit tabulis.

¶ Scutatus: scuto armatus.

¶ Scutarius q̄ scutoꝝ curã habet. Hie. lib. iij. Reg. Et scutarius q̄ scuta facit. Plau. in Epi. Id modo vidēduꝫ vt materia suppetat scutariis. Scutigerul⁹ a Plauto sumit̄ pro armigero q̄ gerit scutũ dñi.

¶ Scutari⁹ a. um. qđ ad scuta pertinet. Unde Uege. lib. ij. In romana militia habebãt fabricas scutarias ꝛ loricarias quib⁹ armoꝝ genera formabãtur.

¶ Scutula ę. forma rotũda quales aranea ꝯtexit. Ply. li. xi. Quanta arte cęlauit pedicas scutulato rete ad capiēdas muscas circa grassantes. Est et scutula vas octo vnciaꝝ capax. Mar. Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno. Idē. Sic implet gabatas paropsides ꝛ leues scutulas cauasq; lances. Est et scutula serpentis genus in africa. Itē Scutula hasta teres qua lina tundũt̄.

¶ Scutulata vestis dr̄ q̄ habet quosdã orbes vel circulos quasi scutulis distincta. Nam sicut diuersos colores picturę babylonij: plurimis ꝟo liciis alexãdrini texere q̄ polymita appellant: ita galli scutulis vestes diuidere q̄ scutulata dixerũt instituere. Ply. Scutulatorē araneũ appellat q̄ isolubili mõ implicat pedicas. Pōt etiã dici vestꝫ scutulata a colore. Est eñi scutulat⁹ color: vt Palladi⁹ inquit. Colores hij pręcipui. Albine⁹: russeus: murreus: ceruin⁹: gilb⁹: scutulat⁹: alb⁹: guttat⁹: niger: pss⁹.

¶ Scutella: vasis gen⁹ rotũdi ꝯcaui q̄ minutal ex carne vel ex oleribus in mēsam exhibet̄: a scutra: sicut a mitra mitella.: seu a scutula. Ci. lib. tus. dem⁹ scutulã dulciculę potionis aliquid ꝓuideam⁹ et cibi.

¶ Scutulũ: tenue ac macrum in quo tm̄ exilis pellicula cernitur: diminutiuũ a scuto. Ci. lib. ij. de natura deoꝝ Cum pelle caprina: cum hasta: cum scutula: cum calceolis repandis.

¶ Scutica pe. cor. genus verberis e loris facti. a gręco σκυτος. corium vel pellis: qua ex corio fit. Hui⁹ diminutiuũ est Scuticula.

¶ Scutriscũ vasis gen⁹ apud Catonē. Et videt̄ ex figura gręca deriuari a scutra. Est eñi scutra vasis gen⁹, qđ et scutula dicitur.

Sante E

¶ Se duobus modis dr̄. Naꝫ et ꝓnomē et ꝓpositio est. Pronomē aũt q̄ñq; ꝓ se ꝓfertur: cũ aliquē quippiã in aliũ fecisse ostendim⁹: vt hic fatet̄ se nocuisse mihi. Cuꝫ autē in seipm tũc geminat̄ ꝛ dicimus sese. Se ꝓpositio semꝑ cōposita inuenit̄ ꝛ mõ vim separatiuã habet: vt separo/seduco/mõ abnegatiuã vt Secur⁹. Fitq; (vt q̄buſdã placꝫ) a semis: qđ sepatione facit. Siue a secus Sed magis puto semis ꝛ sec⁹ sicut ꝛ seorsũ a se ꝓpositiōe fieri. Cōponit̄ ꝟo cũ dictiōe icipiēte a C. vt Secedo. D. vt seduco. E vt Sedeo: vñ Seditio. vbi d. interponit̄ euphōię cã. G vt segrego. I. vt Seiũgo. L. vt Seligo. P vt separo. V. vt seuoco.

¶ Sebēnytũ vrbs in ęgypto: vbi ꝛ pal⁹ ꝛ amnis sunt cognomies. Unde ꝓfectura quoq; Sebēnytica: ꝛ sebēnyticũ nili ostiũ vocari ꝯstat: qđ i duo alia diuidit̄. scꝫ in Saiticũ ꝛ Mēdesium.

¶ Sebunus pe. p. Lacus quẽ facit fluui⁹ Lolius apđ Sarnicũ vallis calepinę oppidũ. Hodie vulg⁹ ipm lacũ Isei appellat.

¶ Sebetos pe. ꝓ. fons apđ neapolim cui⁹ aqua vicatiꝫ decurrens: oēs fere vsus neapolitanis ꝓstat. Pap. lib. i. syluaꝝ. Et pulchra tumeat sebetos alũna.

¶ Secedo is. pe. ꝓ. seorsum vado: seu seorsum venio. Plau. i am. Secede huc tu Sosia. Idē in Cur. Fugite oēs abite ꝛ de via secedite. Itē secedere signifi. spaciari ꝛ a negociis vacare. Inde secessio.

¶ Secessus mõ ꝓ discessu ponit̄ mõ ꝓ vacatione: mõ ꝓ sinu secretiore. Uerg. Est in secessu lōgo locus.

¶ Secerno is. secreui secretũ significat diuido. Ci. Secernãt se mali a bonis. Hinc secretũ locũ dicim⁹ solũ: et quasi a ceteris separatũ. Et secreta mãdata. secretas litteras: q̃ vel nulli vel paucis cõicant. Et a secretis cui secreta cõmittunt. Aliqñ Secernere ẽ seponere. Cic. Lucceio. Qd mihi acciderit optatius si in hac sũia fueris: vt a ↄtinẽtib⁹ tuis scriptis in qb⁹ ꝑpetuã rerũ gestarũ historiã cõplecteris secernas hãc quasi fabulã rerũ euentorũ q̃ nostrorũ.

¶ Secretariũ: rerũ secretarũ repositorium. Joseph lib. xviij. antiq̃tatũ. Philonem ex secretario Cai⁹ iubet excludi absentemq̃ fieri. Apul. in cosmagraphia appellat secretaria terre: occultiora sub terra loca.

¶ Secespita: culter ferreus oblongus manubrio eburneo rotũdo solido iuncto ad capulũ: argẽto auroq̃ fixo clauis eneis: ere cyprio quo flamines ad sacrificia vtebãtur: a secãdo dicta. Suet. in Tybe. Nam & inter pontifices sacrificanti simul ꝓ secespita plumbeũ cultrũ subijciendum curauit.

¶ Secludo is. pe. p. seorsũ cludo. i. claudo. Ci. li. j. tus. Nobis demũ quoddã iter esse seclusum a ↄcilio deorũ. Quasi Excludo. Uer. Soluite corde metum teucri: secludite curas.

¶ Seco as. secui sectũ ꝓprie excido. Col. li. ij. Cũ secuerit autẽ herbã medicã sepius eã rigato. Et qm̃ dũ iter facimus quodãmodo viã diuidere videmur. secare ꝓducere ponit. Uer. li. vi. Ille viam secat ad naues. Et secare est sequi. Idẽ li. x. Que cuiq̃ est fortuna hodie quã q̃sq̃ secat spẽ. Huius vbi cõposita sunt Cõseco qd est etiã seu totũ seco. Ci. li. j. offi. Id agendũ etiã est vt ea facere nẽ videamur irati. sicut ad vrendũ & ad cõsecandũ: sic & ad hoc gen⁹ castigandi raro inuitiq̃ venitem⁹. Circumseco Cato de re rus. Quantum putabis ei rei satis esse vinitor vites ablaqueato & signato: earũ radices circũsecato & purgato. Deseco deorsum seu de aliqua re seco. Col. li. ij. Ea bub⁹ ceterisq̃ pecudib⁹ optime desecta. Et lib. iij. Si fieri põt. iuxta aliquẽ modũ serrula desecato. Disseco varijs modis seco: dilanio. Uide in dictione Dissecatus. Execo extra seco excido. Lac. lib. j. Et cũ cũ pellice de ephẽsum exectis virilib⁹ seminiũ reddidit. Col. li. iij. Arborez quã inserere voles diligenter execato ea pte q̃ maxime nitida est. Inseco: int⁹ seco. Idẽ lib. v. Seq̃nti deinde anno insecat supior pars curuature: vsq̃ ad medullas. Inseco p mediũ seco. Perseco pfecte seco. Proseco seco. Uñ ꝓsecta exta q̃ sacrificijs adhibentur. Preseco: precido ante seu prius seco. Col. li. iij. Radicẽ harũ diuis acuta falce presectã impendenti pluuia disponito. Reseco. rescindo: de aliquo excido. Idẽ in eodẽ. Uaterẽ vineã si in summo radices habebit resecare nolito: alioquin etiã nouellã vineã q̃ ex resectiõe enata fuerit vini inutile habebis. Cic. in Lel. pro restringo posuit. Neq̃ id ad viuũ reseco: vt illi q̃ hec subtili⁹ disserunt: fortasse vere: sed ad cõem vtilitatem parũ. Subseco subtus: seu paulatim seco. Col. li. ij. Quedã etiam subterranee pestes adultas segetes radicibus subsectis enecãt. Et ossa habent pe. cor.

¶ Sectio mõ cõcisio dicit: mõ pars dimidia vel aliqua pars bonorũ qua quis multatur. Cesar com. ij. Postridie ei⁹ diei refractis portis cũ iã defenderet nemo: atq̃ intromissis militib⁹ nostris sectionẽ ei⁹ oppidi vniuersã Cesar vendidit.

¶ Sectura ipsa sectio. Ply. li. xxxvij. Et quidem Calaides tali sectura formant. Itẽ Secture cauerne subterranee: q̃ a terra secte. i. diuise sunt. Cesar. con. iiij. Quibus fortiter resistentibus vineas turresq̃ egit: illi altas eruptiõe tentata: alias cuniculis ad aggerẽ vineasq̃ actas: cui⁹ rei sunt longe peritissimi Aq̃tani: propterea q̃ multis locis erarie secture sunt.

¶ Sectile pe. cor. qd sectũ est aut excidi potest. Sectile porrũ dicit sectum & sua spõte cõcisum. Nam concisum & sectum introrsus videtur. Iuue. Quis tecũ sectile porrum Sutor?

¶ Sectiuus a. um. penul. corre. vt porrum sectiuum: q̃ folia eius sepius secentur vt profundi⁹ crescat. Duo em̃ sunt porri genera: vnum capitatum: alterum sectiuum. Columella porrum si sectiuum facere velis densius satum preceperunt priores relinqui: et ita cum increuerit secari.

¶ Sectores qui spem sui lucri secuti bona damnatorum emebant in auctionibus ac postea pro compendio venditabant: q̃ empta sua prosequantur. Inde a Cicerone. M. Antoni⁹ sector pompeij appellatur: qm̃ i subhastatione bona Cn. pompeij redemerat. Ci. pro Roscio. Nescis per ista tempora eosdem fere sectores fuisse bonorum & colorum. Itẽ sectores sunt qui ex dãnatione accusati dimidium bonorũ expectant: aut certe aliquam partem et id persequuntur.

¶ Sector aris. frequenter sequor: quod fit cum quis aliquem sequi frequentat: vt cum possit vel videre vel alloqui. Plautus in Ci. Anum sectatus cum clamore per vias. Est et Sectari continue sequi: vt fit cum quempiam in sermonibus. in sententijs in disciplinis et ceteris factis sedulo perpetuoq̃ sequimur ac imitamur: Unde et secte philosophorum. id est ductus. Ter. in eu. Ibi homo cœpit me obsecrare vt sibi liceret discere id a me: sectari iussi si potis est. Huius composita sunt Assector: Consector. Lactantius libro tertio. Qui si asino aut sui aut cani facultas loquendi tribuatur q̃rasq̃ ab his quid sibi velint cum fœminas tam rabide ↄsectant: vt vix diuelli queant? Insector ꝑsequor.

¶ Secta a sector: seu a sectus ductus fieri constat. Ea inter philosophos est aut philosophis similes: vt platonici aristotelici. A grecis heresis dicitur. Columella libro secundo. Quare antiquissimum est formam hui⁹ operis conscribere: quam velut sectam legẽq̃ in proscindendis agris sequantur agricole. Hinc Consectaneus qui eiusdem secte est. Augusti. libro. x. ci. dei. Quanto humanius et tolerabilius consectaneus tuus platonic⁹ Apuleius errauit.

¶ Sectarius veruex qui gregem agnorum precedens ducit.

¶ Secula pe. cor. falx a sectãdo dicta hac vtunt q̃ in pratis herbas secant.

¶ Securis instrumentum ad secanda ligna: quasi semiquiris: vt inquit Ser. Sabini enim quirim hastam appellant. Uirg. li. xi. Aeratam quatiens tarpeia securim Huius instrumenti inuentrix fuit Pẽthesilea amazon. Unde & amazones securigere a poetis dicte sunt. Aliquando Securis ponitur ꝓ dignitate & magistratu q̃n consules habebant xij. lictores qui gestabant fasces virgarum securibus alligatos: Huius diminutiuũ est Securicula.

¶ Secura tranquillus qui sine cura est quasi seorsum a cura. Et differt a tutus q̃ secur⁹ dicat is q̃ nõ timet etiã si immineat periculũ. Tutus est extra periculum: q̃uis etiam timeat. Aliquando securus capit pro contẽptore

Uer. Secur⁹ amoꝝ germanę. Hinc securitas trãqllitas
¶ Securo as. securꝝ facio. Aug. li. Soli. Quę cũ ↄside=ro ↄtremiscunt oĩa ossa mea: qm̃ nõ securat̃ hõ viuẽs sup terrã. Et li. ij. acad. At si in quoq₃ fortasse aberrauero: securabis id: vt deinceps hm̃õi delegationem nõ pertimescam.
¶ Secale pe. p. frugis gen⁹ tm̃ ad arcendã famen vtile fœcunda: sed gracili stipula. Huic milium miscet̃ panisq₃ sit melior.
¶ Secors ꝛ socors dr̃ q̃ in corde nihil se ad ꝓbitatẽ exercet: ꝛ q̃ tard⁹ vel negligẽs est in ↄsulendo militãdo prospiciendo ve quid opus sit facto. Cõpositũ nomen ex se ꝛ cor. quasi seorsum a corde. Uñ secordia ꝛ socordia pro ipo vitio quo q̃s in hm̃õi tardus aut negligẽs est.
¶ Secubo secubas pe. cor. Quęre in dictiõe Cubo.
¶ Secũdus a. um. qđ immediate sequit̃ primũ. i. qđ secundo loco ẽ: ꝛ tã numeꝝ q̃ ordinẽ denotat. Per trãslationẽ ponit̃ pro ꝓspero q̄ ita vti volumus secet. i. sequatur: vel q̄ q̃ adsunt ꝓspera esse dñr. Hinc secũda fortuna q̃ vel nobis adest: vel nobis obsequit̃. Et res secũdę q̃ pro nostro desiderio sequunt̃. Uerg. Et seruare modũ rebus sublata secundis. Et scđo flumĩe nauigat q̃ aqua sequente nauigat. i. in eam partẽ fluente ad quam tendimus. Sicut aduerso flumine nauigat: q̃ contra aquaꝫ nauigat.
¶ Scđm aduerbialiter ponit̃ pro iuxta: siue ꝓpe. Nam qđ scđo loco est ꝓpe est. Ser. Sul. Duo vulnera accepisse: vnũ in stomacho: alteꝝ in capite scđm aurẽ. Aliqñ sumitur pro post quasi secundo loco. Quin. Nam qđ vnuꝫ mihi scđm patrem fortuna videbatur parasse pręsidiuꝫ id ego sperare in illa sorte non poteram. Cic. Proxime aũt et scđm deos hoĩes hoĩbus maxime vtiles esse pñt. Aliqñ significat pro: vt Scđm te litem do. Scđm me iudica. i. ꝓ te ꝓ me. Sue. in Clau. Absentib⁹ scđm pręsentes dabat. Aliqñ in: vt scđm quietẽ. i. inquiete. Idẽ in Aug. Affirmauit ipm̃ esse cuius imago scđm quietẽ sibi obuersata sit. Aliqñ sup. Sal. in Iug. Scđm ea vti deliberetis vtere. Aliqñ ad ęmulationẽ: vt Scđm pythagorã viuo. i. similiter illi. Aliqñ eam vim habet quam iuxta sniam: vt scđm Platonẽ: scđm Aristotelẽ.
¶ Scđo aduerbium: mõ scđo loco significat: vt primo: scđo: tertio. Modo bis vt secundo ↄsul. i. bis cõsul. Et secundo eum monueram. i. bis. Modo rursus. Cice. Semel hoiem allocutus fueram an secundo mihi redeũdũ esset ignorabam.
¶ Scđo loco ornate dicit̃ pro eo qđ est scđo.
¶ Secundę arũ. tm̃ pluraliter: pro membrana illa qua partus obuolutus vtero ꝓdit di. rę q̄ nascentẽ infantẽ sequantur. Ply. Brassicę sementi contra ardorẽ febriũ facit: et stomachi vitia ꝛ ad scđas. Hę etia volucrum appellantur.
¶ Secundarius a. um. quasi secundi ordinis: vt panis secundarius vulgaris dicit̃: ꝛ cibarius. Sue. in Aug. Cibi minimi erat: atq₃ vulgaris fere: secundarium panem ꝛ pisciculos minutos maxime appetebat. Ply. li. xviij. Pręterea floris semodium ꝛ cibarij: qđ secundarium vocant sextarios quattuor furfuris sextarios totidem. Hic etiam secundus dicitur. Hora. Pasti siliquis et pane secundo.
¶ Secũdo as. ꝓspero. Prop. Iaꝫ liquidũ nautis aura secundat iter. Hinc Obsecundo as. de quo alibi.
¶ Sec⁹ pręposito significat ꝓpe. Hoc est qđ immediate secat. i. sequitur: vt Sec⁹ decursus aquaꝝ serunt̃ salices. Aliqñ est aduerbium: ꝛ significat aliter: pręsertim: qñ nõ vel haud secũ comites habet. Uer. Haud sec⁹ androgeus visu tremefact⁹ abibat.
¶ Secius quidã a secus deriuant: quidã a sero Uñ quãdoq₃ sumitur pro positiuo: qñq₃ ꝓ min⁹ vel tardi⁹. Uer. Nec secius oĩs in vnguẽ Arboribus positis secto via limite quadret. Apul. Nec eo secius approbabit̃ tibi nũc eĩm firmitas animi mei. Actius. Si forte paulo q̃ veniã seci⁹. Seciũ a veterib⁹ dicebat̃ libũ qđ in sacrificio secespita secatur.
¶ Sed ↄiunctio cñq₃ Inceptiua est. Ter. in an. Sꝫpãphilũ video ꝓ atq₃. Qñq₃ discretiua: vt si dicã. Nõ sapiens sed miser es.
¶ Sedeo es. sedi: sessum q̃uis neutrũ sit. Inuenit̃ tamen in tertia ꝑsona passiuę vocis ꝓlatum. Hiero. li. ij. Re. Et domũcula in qua sedebatur ad iudicandũ erat in media porticu simili opere. Componit̃ autẽ sedeo a se ꝛ eo: quasi seorsum eo. Nam seorsum ire videmur ꝛ quasi a cęteris separari dum sedemus. Quidã a do fieri existimant: q̄ q̃ sedet seorsum dare se videt̃. Estq₃ sedere oppositũ stare seu pergere. Plau. Si non vbi sedeas locꝰ ẽ at est vbi ambules. Dicimusq₃ sedeo sup equũ et sedeo equo. Hiero. in li. numeri. Stetit angelus dñi in via cõtra balaam q̃ sedebat asinę. De auibus vero sedere dicitur in loco altiore esse: vt passer sedet in tecto. Cornix sedet in arbore. Uerg. Nocte sedens serum canit importuna per vmbras. Quinti. Ut si quęratur an sit credibile super caput Ualerij pugnantis sedisse coruum q̃ os oculosq₃ hostis galli rostro atq₃ alis euerberaret. Ita eĩm de auibus sedere dicitur: vt de hoĩe dum sedet super equum quocunq₃ modo: aut quocunq₃ corporis habitu ibi maneat. Aliquando ignauiã cessationemq₃ denotat. Uerg. Sedeant spectentq₃ latini. Ter. An sedere oportuit domi virginem tam grandem. Aliquando sedere ponitur pro placere: et tunc cum dtõ construitur Uerg. Idq₃ pio sedet ęneę ꝓbat auctor acestes. Hiero. in deutero. Si autem postea non sederit animo tuo: dimittes eam liberam. Aliquãdo pro manere immorari. Liui. li. ij. de secundo bel: pu. Id horreũ fuit pręsidium pœnis sedentibus ad Trebiam. Aliquando sedere est consilium capere: considerare: vt Celsa sedet ęolus arce. Et Turnus secreta valle sedebat. Pla. Sine iuxta aram sedeam ꝛ dabo meliora consilia. Et scđꝫ Augures sedere est augurium captare. Nam post designatas cęli partes a sedentibus captantur auguria. Huius verbi cõposita sunt Assideo: Consideo simul sedeo. Cic. li. acad. Cõsedim⁹ oẽs tum varro ita exorsus est. Circunsedeo. Dissedeo desideo: Insideo: Obsideo: Pręsideo possideo: Resideo: Subsideo: ꝛ Supsedeo. In quibus syllaba si corripitur.
¶ Sedes: locus in quo sedem⁹ q̃ ꝛ sella ꝛ sedile dicitur Interdum ponitur pro habitaculo: ac domicilio. Cęsar Crescente eĩm populi multitudine mutare sedes statuerunt. Interdũ pro sepulchro. Uerg. Sedibus vt saltem placidis in morte quiescã. Interdũ pro podice ꝛ ãni circulo. Galenus. Fiunt de nigra cholera qñ in venas circa sedẽ densis inciderit. Ply. li. xxiij. Cinis sarmentorum vitiumq₃ ꝛ vinacco: ũ condylomatis et sedis vitijs medetur.
¶ Sedicula. pũa sedes: sicut ędicula ab ędes.
¶ Sedile penulti. producta locus ad sedendum a sede dictum.
¶ Sedentarius a. um. quod sedendo fit. Unde sedentarium laborem dicimus qui sedẽdo ↄtrahitur. Apul. Ut etiam fatigationem sedẽtariam incessus vegetatio

ediscuterent. Et sedētaria opa q̄ sedendo fit Col. Neq3 em̄ sedentaria eius opera est: sed mō ad telam debebit accedere: modo eos q̄ cibum familię ɔficiunt inuisere. Sedentarij q̄ sedendo opus faciunt sicut sutores: vt ē apud Plautum in aul.

¶ Sedū herba q̄ & sempuiua đr a semp sedendo: vel vt Merula inq̄t quā Anagoꝝ alio noīe vocāt: hāc alij Sadum: alij Sesuniū vocāt nascit̄ in tegulis et apud nr̄os Bergomates Oregina dicit̄.

¶ Seduculū: quasi suducula dictū gen⁹ flagelli ē qđ vapulantes sudare faciat.

¶ Sedulus pe. cor. teste Donato & Nonio: đr q̄ ex animo & sine dolo & instanter inuentus est: vt sit quasi assiduus: q̄ negligētes dolosi dñr. Hinc Sedulitas pro instanti et fideli officio ex diligentia. Sedulo aduerbium: secus a dolo: siue vt dicere solem⁹ realiter: instanter: diligenter: quasi assidēdo: hoc est sine intmissione. Aug. li. v. con. Sedulo agere ceperam ꝑpter qđ veneram.

¶ Seditio a se: hoc est seorsum & itio componitur: quod nomē fit ab eo is. nisi velimus ab ipo verbo eo: compositionem initā fuisse: vt sit Sedeo is q̄uis in vsu nō sit Ci. li. vj. de rep. Declarat seditionis ꝓprietatē a dissensione ciuiū dictā esse seorsum eūt alij ad aliū. Est em̄ proprie cū ppl'o discordāte itur ad man⁹, qualem describit. Ver. Ac veluti magna in ppl'o cū sępe coorta est Seditio: sęuitq3 aīs ignobile vulgus. Iamq3 faces & saxa volant furor arma ministrat. Similiter seditio i exercitu dicit̄ in classe: i cāpo: & vbicūq3 est multitudo hoim. Hic seditiosus q̄ seditionē amat.

¶ Seditionarius q̄ seditionē facit. Vñ scribit̄ dist. xlvij seditionarios statuim⁹ nunq3 ordinādos clericos.

¶ Sedo as. a se. & do cōponit̄ & multa significat: vt sunt res de quibus agitur: q̄ tñ ad vnū redeūt sc3 mitigo: placo: lenio: remouo: freno: extingo: et alia. Sal. Namq3 aīus impur⁹ dijs hoībusq3 infest⁹ neq3 vigilijs: neq3 qetib⁹ sedari potuit: ita ɔsciētia mētem excitā vexabat. i. pacari. Ci. li. iiij. ad heren. Et hic sitiens q̄3 maxime loquat̄: neq3 habeat q̄ sitim suam sedet. i. extinguat. Alię etiā significatiōes legentib⁹ obuenient. Quidam cum diph. scribūt: vt sit sędeo quasi sanum do. hoc est ab ira & furore ad lenitatē aī reuoco. Hinc Sędatio. de qua Ci. lib. j. offi. Temperātia et modus: omnisq3 sędatio perturbationum animi.

¶ Seduco is. pe. ꝓ. ꝓprie seorsū3 duco: ab alijs quasi de rebus aliquib⁹ locuturus. Ci. Trebo. Ea te viro optimo seductus est tuoq3 beneficio adhuc viuit hęc pestis. Plau. in aul. Eo nunc secreto ego te huc foras seduxi. Cic. li. j. tus. ad aīm transtulit. Cum a negocio oī auocamus aīm q̄d inquā tū agimus nisi aīm ad seipm aduocamus: secum esse cogimus maximeq3 a corpore seducim⁹ In malam partem per translationem significat decipio Ter. in an. Etiā nunc me seducere istis dictis postulas Ci. ꝓ Flac. Vsus est pro depono: cu3 inq̄t. Remittant spiritus: comprimāt animos suos: seducant arrogātiā

¶ Seductile pe. cor. qđ seduci. i. decipi pōt. Aug. lib. iij. cō. Calcabat me inimic⁹ inuisibilis & seducebat me: quia ego seductilis eram.

¶ Seges ꝓprie fruges eoꝝ seminū ex quibus ɔficit̄ panis nōdū demessa. Quādoq3 accipit̄ pro ipa humo ad accipienda semina subacta nondū sata. Nā qñ ager satus noualis dicit̄. Vñ Var. ait. Seges đr qđ aratū: s3 necdū satū ē: a satu. i. semine. Ver. Illa seges demum votis respōdet auri Agricolę bis q̄ solē bis frigora sentit. Ply. li. xviij. Segetes q̄ interq̄euere fūdūt rosā odoratiorē

satiua adeo terra non cessat parere.

¶ Segetia dea quam prisci colebant: vt lętas faceret segetes.

¶ Segmenta ꝓprie segmina. i. sectiones a secādo quasi secamenta & ramenta. c. in g. mutata: vt a fingo figmētum: a stringo strigmentū. Qđ ex Plynio intelligi pōt: qñ ex secādoꝝ marmoꝝ rationē afferēs ait libro. xxxvj. Crassior arena laxioribus segmētis terit. & plus erodit marmoris. Hel. Vnguiū dialis & capilli segmina subter arborē fœlicē terrā operiunt. Hiero. Segmēta eboris in medelas varias assumuntur. Segmenta etiā incisurę & ꝓgulę sectę ex gēmis & vnionib⁹. Aūpteos & (vt ita dicā) membra mūdi in q̄ vniuersa terra digerit̄: q̄ nostri circulos gręci paralellos appellāt & climata segmēta dicūtur Ply. li. vj. Plura aūt sunt segmenta mundi: principium habet indię pars versa ad haustrū: patetq3 vsq3 ad arabiā: & rubri maris accolas. Idē. Quod supest terrarum tribus assignat̄ segmētis. Et qm̄ ornamentū colli quod mobile vocat̄ ex segmentis fieri ɔsuerit. i. ex bracteolis argēteis: aureisve segmentum etiam appellatur. Val. ma. Datū est mulierib⁹ vt sagmēta aurea gestarēt. Iuue. Sagmēta & lōgos habitus & flammea sumit. Sūt tamē q̄ ibi segmēta interꝑtentur fasciolas q̄ in ordine vestis extrema pte assutę iunctęq3 ornamēto sint indumētis mulieribus: vel quib⁹ noua nupta amicitur: vt ait ꝑbus. Alij accipiunt pro margaritis & murenulis. hoc est torquibus.

¶ Segmentatę vestes dicunt̄ purpurę segmētis id est bracteolis: lanceolis: męandris: limis: et orbiculis varieganter intextę. Oui. li. iii. de arte. Quid de veste loquar non iā segmenta requiro. Nec q̄ de tyrio murice lana rubet. Quicq̄d etiam ex tenuissimis segmentis vermiculatim cōpositū est etiā si segmēta lignea sūt: segmētatu3 dicit̄. Iuue. Et segmētatis dormisset paruula cunis. i. vermiculato emblemate pictis: vel pręsegminib⁹ i. tenuissimis ligneis ramentis ac versicoloribus depictis: q̄uis etiā intelligi possit segmēto tectis. hoc in pauimentis Tessellatū dicit̄. de quo alibi. Ornamentum quoq3 equoꝝ a collo in pectus prępendēs Segmentum dici potest.

¶ Segmē idē quod segmētum. i. sectiōes: a quo fiūt ꝑsegmen & resegmen.

¶ Segmētarij q̄ vestes ex auro laborant.

¶ Segnis q̄si seorsū a recto nitēs: g: interposita cā euphonię. Et forte magis ad differētiā senis. Cōponit̄ igitur a se et nitor. Vel đr segnis quasi sine igne. Vñ segnis hō i. tard⁹ & ignar⁹. sicut ecōtrario ardēs ꝓfestināte & acuto ingenio. Ver. li. iij. Haud segnis strato surgit palinurus & oēs Explorat vētos Interdū ponit̄ ꝓ ifœcūdo et inutili. Idē li. j. Ge. Segnisq3 horreret i aruis. Cardu⁹ Hinc Segnicies siue segnitia: tarditas negligentia ad agēdū: q vt Fest⁹ inq̄t: fit sine nitēdo q̄d vtile & honestū Socordia vero ē negligētia in ɔsulēdo meditādo ꝓspiciēdo q̄d op⁹ sit facto. Ter. in an. Eniuero daue nihil locī ē segnitię neq3 secordię. Quq3 segnicies đr ifœcūditas Ply. Hinc negligētia cultoꝝ: hinc agroꝝ segnities. Legit̄ & Segnitas ꝓ segnitia. Ci. li. de ora. Et qñ de prudētia diximus: castigem⁹ etiā segnitiē.

¶ Segobriga oppidū celtiberię vbi Sertori⁹ & Metell⁹ pręliū commisere.

¶ Segrego as. pe. cor. ex se & grego. Vñ & ɔgrego q̄ sunt ɔtraria. Est em̄ segregare ab alioꝝ numero: vel societate vel grege separe. Teren. in ecy. Nā si ita ē vt hęc nūc Pamphilū vere a se ségregarit.

¶ Seir mōs in terra Edom in quo habitauit Esau in regione gabalena: q̄ ex eo q̄ Esau pilosus esset et hispidus: seir. i. pilosi nomē accepit.

¶ Seiugi ꝛ seiuges pe. cor. dicūtur equi seni ad vnū currū adhibiti. Apul. in floridis. Vir cui oēs puincie quadriiuges ꝛ seiuges currus vbiq̄ gentiū ponere gratulantur.

¶ Seiungo seorsum iungo: et per se pono: siue separo. Ci. lentulo. Tibi aūt multo notior atq̄ illustrior meus in te anim⁹ esset si hoc tpe omni quo seiuncti fuimus et vna et rome fuissemus.

¶ Selemetes lapis in perside: cuius interior candor vt scribit Aug. lib. xxi. ci. dei. cū luna crescit et deficit.

¶ Selibra dimidia libra.

¶ Seligo is. pe. cor. seorsū collīgo secerno. Cic. de opti. gene dicēdi. Que exēpla selegissem nisi vel nota esse arbitrarer: vel posse eligere q̄ querent.

¶ Seliquastra genus sedilium est antiqui generis d lrā in l cōuersa: sicut et in sella ꝛ solio factū est: q̄ oīa a sedendo dicta sunt. At Siliquastrū herba hortēsis q̄ alio nomie Pipiritis uocatur: vt meminit Plynius.

¶ Sella quasi seda a sedendo. Et erat apud romanos magistratuum edilis et pretoris sedes qua per vrbē ius dicētes cōportabant. Greci aūt δίφρον: sellam dicunt.

¶ Sellaria dicta sūt loca i quib⁹ sedes disponi solebāt. Ply. li. xxxiiii. Atq̄ ex omnibus q̄ retuli clarissima quę i vrbe iam sunt dicata a Vespasiano principe in tēplo pacis: aliisq̄ eius opibus violentia neronis in vrbem conuecta ꝛ in sellariis dom⁹ auree disposita. Sue. in Tibe. Secessu vero capresi etiā sellariā excogitauit sedē arcanarū libidinū. Hui⁹ diminuti. est Sellariola. Mar. In sellariolis vagus popinis.

¶ Sellularii opifices qui sedendo op⁹ faciunt quos Liui. li. viii. scribit militie minime aptos. Sic sedentarium opus: de quo supra.

¶ Seleucus: fuit vnus ex principib⁹ Alexādri q̄ prim⁹ post alexandri mortem regnauit in syria. annos. xl. Fuerunt ꝛ alii Seleuci.

¶ Seleucia: prima Syrie ciuitas vt inquit Stra. iuxta quā Orōtes affluit amnis: hāc alii a Nicanore: alii a Nicatore cōditā ferunt. Stra. Seleuciam inq̄t ad Tigrim amnē iuxta babilonē trecentis fere stadiis Seleuc⁹ nicator exedificauit. Ptol. tres seleucias facit. Pieriā ad euphratē: ad bellum. Scribit Ply. li. vi. Seleuciam plerumq̄ Mosopotamiā dictā fuisse.

¶ Selinus pe. p. nomē fluuii: a quo etiā oppido nomē datum est. Sylius. Necnon q̄ potant hipsamq̄ a labynq̄ sonoros Selinus.

¶ Selinō latine Apium: a quo Petroselinon. Selinis vrbs a Selino q̄ ibi plurimū nascat.

¶ Semel aduerbium quasi vna nō diuisim: vel vno vt ita dicā tpe. Nam q̄ semel fit nullam recipit diuisionem Aliqñ accipit pro vno loco: pro omnib⁹: siue summatim aut in summa. Quin. Deniq̄ semel finiam sic fere cōponendū cū pnunciabis erit. Idē. Et vt semel oīa cōplectar. Vñ et pro immutabiliter ꝛ irreuocabiliter poni cōsueuit: q2 qđ semel tm̄ fit: nō habet regressum vt rursus fiat. Hiero. in ps. Semel locut⁹ est deus duo hec audiui Aliqñ significat cito. Verg. Qui nequid tale videret procubuit moriens: et humū semel ore momordit. Ouidi⁹ Nulla reparabilis arte Lesa pudicicia est: deperit illa semel.

¶ Semele pe. cor. Cadmi filia: de qua Prop. Narrabis semele q̄ sit formosa.

¶ Semē quasi serimē a sero is. qđ etiā de virgultis ꝛ surculis dr. Verg. Seminib⁹ positis supest deducere terrā Sepius. Col. li. iii. Si cōplurib⁹ vindemiis eundem tenorem seruarint ex eiusmodi viribus lecta semina multum bonumq̄ vinum pbebunt. Est et semen frumenti genus quod zeam appellāt simile farri. Ex ea aliqua fit preclara res.

¶ Seminiū idē qđ semen vel herba: vel quid pducibile. Col. li. ii. Nōnunq̄ supfusa terra latentib⁹ seminiis. Qñq̄ accipit pro seminis lucro. Plau. in ru. Venundat merces nō hoc suo seminio.

¶ Seminariū etiā semen dicit qđ ꝛ p plātario. i. pro loco in quo plante seu semina componunt. capi solet. Col. li. iii. Qui vineā vel arbustū constituere volet: seminaria prius facere debet. Sic em̄ sciet cuius generis vitē positurus sit. Idē li. vi. Opam dabit ne emortuis arborib⁹ rarescat: ac primā quāq̄ senio ac tēpestate afflictā summoueat: et inuicem nouellā sobolē substituat. Id autē facile psequi poterit si vlmorū seminariū paratū habuerit. Aliqñ Seminariū dr arbor de qua aliqđ sumitur vt plantet. Idē. Satoris officiū est de seminario trāsferre plantam.

¶ Seminarius a. um. qđ ad seminandū pertinet. Ambro. Inest nascentibus singulis: aut semen: aut virtus aliqua seminaria.

¶ Sementis foe. generis significat ipsam sationē seu seminationē. Ply. li. xviii. Sunt qui pperent atq̄ ita pnunciant festinatā sementē sepe decipere serotinā semper Col. lib. xii. Quibus magis sementis pparatur. Liui. Vt campani sementē facere possent. Accipitur nonnunq̄ pro semine. Hierony. in Gñ. Et habens vnūquodq̄ sementē iuxta genus suum. Ouidius li. i. fas. Villice da requiem terre semente peracta. Nonnunq̄ pro seminādi tempore. Col. li. ii. Prima sementis rarius serere permittit: nouissima spissius postulat. i. primū tps sationis. Idē seminari debet post equinoctium media fere sementi leto solo.

¶ Semētin⁹ a. um. vt dis. v. Et sunt vba Gre. Ab omnib⁹ quoq̄ q̄ semētinā trahunt originē carnis ieiunem⁹ a lacte videlicet caseo ꝛ ouis.

¶ Semētic⁹ a. um. pe. cor. qđ seminari pōt. Ply. li. xviii Sementica aūt triticū hordeum frumenta multis radicantur fibris.

¶ Semēto as. semen pduco. Idē in eodē Est i primis inutile enasci herbas sementaturas.

¶ Semētature ferie a semēte: q̄ iō institute sunt: vt sementē maiorē facere possent.

¶ Semino as. note significationis. Col. Seminari debet hordeū post equinoctiū. Per translationē significat spargo diuulgo. Lact. li. iiii. Et cultū dei p totā terrā seminaret. Hui⁹ cōposita sūt Dissemino: qđ ē varie: vł diuersis locis semino. Hier. in Gñ. Tres isti sūt filii noe. ꝛ ab his disseminatū est oē hoīm gen⁹ sup vniuersā terrā Insemino int⁹ semino. Gel. Taleq̄ et morbos sensim atq̄ in diē lōgā visceribus inseminare. Supsemino. Augu. Venit Diabolus ꝛ supseminauit eos quos malos illos dñs interptatur.

¶ Semis signifi. dimidiū: vt semide⁹: semiuiuus. Aliqñ accipit pro media libra. Vez qñq̄ indeclinabile ē: vt duos ꝛ semis cubitos hz. Qñq̄ semissis gtm̄ facit. Hie. in exo. Duos cubitos ꝛ dimidiū tenebit lōgitudo ei⁹ et cubitū ac semissem latitudo.

¶ Semissis generis mēsure ꝛ monete. Semissis hō: dr hō vilis: ꝛ q̄si semihō: sicut semissem semiasse dicim⁹. Mart. Ci. Simul vero semissis hō cōtra me arma tulit.

Horne scriptis: no facio te pili ... est hec obuli ...

¶ Semianimis: quasi exanimatus. Semicircul⁹ medius circulus. Semiplen⁹ nō perfecte plenus.
¶ Semiplagiū pe. cor. media mensura.
¶ Semesum pe. p. semicomestū. Eadē em̄ forma dicit qua Ambesuz et comesum. Sue. in Tibe. Solēnib⁹ ipse cœnis pridiana sepe ac semesa opsonia apposuit.
¶ Semiplota soleę quib⁹ vtebant in venādo quo planius pedem ponerent.
¶ Semestris luna dr̄ cū mensis medium pmēsa est spatiū. Semestris res q̄ est sex mēsium Semestre aurum: sex mensiū annona pecuniaria.
¶ Semimares pe. cor. semiuiri nō pfecte viri. Idem significat Semiuir pro eunucho.
¶ Semicinctiū succinctoriū q̄ mediū holez cingat. i. vestiat. Est em̄ gen⁹ vestis breuissime quo vēter et velanda tegunt. Hiero. contra rufi. Hoc solū requiro ab eximia sanctitate et censura tua cuius tāta est puritas: vt ad sudaria semicinctia tua demones rugiāt: cui⁹ exemplū in scribēdo sequaris.
¶ Semiferus pe. cor. nō plus ferus vt ceruus.
¶ Semūcia dimidia vncia. Pers. Sz nullo thure litabis Hereat in stultis breuis vt semūcia recti.
¶ Semiustus dimidia pte vstus. Seminud⁹ dimidia parte nud⁹. Semirut⁹ pe. cor. ex pte dirut⁹. Semipes dimidi⁹ pes. Semiuiu⁹: idē qd semimortuus: et quādo q̄ debilis dicit et vigoris exigui.
¶ Semispathiū breuior ensis.
¶ Semitogiū breuis et quasi dimidia toga: a quo Semitogatus.
¶ Semiuocales: quasi dimidiatum vocalium sonū habentes.
¶ Semita pe. cor. quasi semiter: via arcta dimidia via. Est enim minor q̄ via. Unde Semito as. de quo in dictione Limito.
¶ Semiqnaria diuisio est: cū in scādendo q̄nq̄ pedes et dimidiū diuidunt: ita vt post duos pedes vltima dictionis supsit: vt Arma virūq̄ cano. Semiseptenaria diuisio cū id fit in septē pedib⁹: vt Arma virūq̄ cano troię.
¶ Semodius quasi semismodi⁹. Iuue. Et tñ vno Semodio scobis hęc emēdat seruulus vnus.
¶ Semiramis is. vel idis. Uñ actm̄ semiramin vel semiramidē facit: fuit nomē Assyrioꝝ regine. Nini regis vxoris: q̄ mortuo viro res pclaras gessit. Uez eadē impudica et mollis fuisse tradit: vtpote q̄ filij ꝯcubitū expetierit: et equū vsq̄ ad coitū adamasse dicat. De hac Plutar. in apophthegmatis scribit. Semiramis qd sibi sepulchrū ꝯstruxerat inscriptis lrīs. Quicūq̄ rex pecuniis indiguerit: patefacto monumēto q̄ quot voluerit accipito. Itaq̄ Dari⁹ sublato lapide pecuniaꝝ nihil inuenit sed alias repit lrās q̄ hęc diceręt. Ni mal⁹ vir esses ac nūmis insatiabilis cadaueꝝ loculos nō moueres. Semiramis lingua syria auē significat. Nāq̄ ab auib⁹ adhuc infans nutrita dr̄. Scribit Ual. mar. Duz die quadā circa cultū corpis occupata esset et nūciaret illi babilonē defecisse: soluta adhuc altera parte criniū ꝯtinuo ad eam expugnādā cucurrit. nec pri⁹ decorē capilloꝝ redegit i ordinē q̄ tantā vrbez in suā ptātem restituerit. Hui⁹ pe. cor. est. Iuue. Qd neq̄ in assyrio pharetrata semiramis orbe. Exercitum scribit Suidas ipsius πεζουμεν μυριαδας τιππικου δε εκατον δρεπανηφορων δε αρματων μυριαδας δεκα αρθρων επι καμηλων μαχομενων τοισον πληθος αλλων δε και ημιλων μυριαδας εικοσι. βυρσας δε βοων ωμοδεψητων εις λ μυριαδας μαυσ μαυηγεισθαι τρισχιλιας et multa alia q̄ prosequi est admiranda.
¶ Semoueo es. pe. cor. seorsum moueo. Aug. li. v. cō. Statimq̄ cognitū manu apphensa semouit a turbis: et tanti mali cām querēs: qd gestū esset audiuit.
¶ Sēpiternū quasi semp ęternū. Uide in dictiōne perpetuum.
¶ Sempiuiuū: herba q̄ grece Aizō dr̄. ἀεὶ semp ζάω. viuo. herba hec folio carnoso leni atq̄ oblōgo. Duo et⁹ genera sunt. Mai⁹ in fictilib⁹ vasculis serit qd aliq̄ buphthalmon a similitudine: hoc est bouis oculū vocāt βους em̄ bos οφθαλμος ocul⁹. Alij ζωοφθαλμον. hoc est alal oculū ζωον em̄ est alal και οπτω εστι το ορασω ενόεμοφθαλμος. Alij hypogeseō qm̄ fere in subgrundijs nascit Alteꝝ gen⁹ ē minusculū qd Erithelles vocat: q̄si amor florescens θαλλω em̄ floresco signifi. Aliud Trithelles q̄ ter floreat. Aliud chrisotelles q̄ ter florē pducat. Latini primū gen⁹ a semp sedēdo sedū: cū cubiti altitudinē excedat crassitudine plus q̄ pollicari. Scđm vero oculū vocant: aut dignitatē plerīq̄ semptiernū. Qd min⁹ est in muris parietinisq̄ nascit et tegolis.
¶ Sena insula britanico mari aduersa littoribus Gallię auctor Pompo. li. iij. Est et nomen ciuitatis inclytę Thuscia quam Brenus Galloꝝ dux pro senib⁹ valitudinarijsq̄ atq̄ armētis extruxit anno ante christi aduētum. cccl xij.
¶ Sennaar campus babylonis in q̄ turris extructa est Inde egressus Assur ędificauit niniuen.
¶ Senex dictus videtur quasi seminex: q̄ acta maiore suę ętatis parte iam morti ppinquior sit. Et est generis com. scđm Pris. Uar. de lin. la. Et tua amica senex. Huius genitiuus est senis: vel senicis secundum analogiā. Plau. in cis. Uos negocioli senicis soletis esse. Comparatiuū est senior: quod valde senem significat. Ouidius libro. xij. me. Tum senior. q̄uis obstet mihi longa vetustas. Quintilianus de Isocrate. Eo nāq̄ seniore: octauum enim et nonagesimum compleuit annum: pręcipere Aristoteles pomeridianis scholis cœpit. Capitur quandoq̄ etiam senior pro magis sene. Seneca epistola. lxxv. Quemadmodum ex duobus sapientib⁹ qui senior decessit non est beatior eo cuius inter pauciores annos terminata est virtus. Et est senior generis communis. Amb. Et ideo cum angelus abscondita nunciaret: vt fides astrueretur exemplo senioris fœminę sterilisq̄ conceptum virginis marię nunciauit. Senes vocantur q̄tum ad priuatam ipsorum vitam q̄ vsq̄ ad senilem ętatem vixerunt: Ueteres q̄tum ad publicum tempus q̄ alia ętate vixerunt etiam si ad senium non peruenerunt. Utriq̄ antiqui dicuntur: sed magis veteres q̄ senes.
¶ Senect⁹ senec ta senium senitudo et senitas in eodē sensu: accipiuntur pro senum ętate. Sed non dicitur senecta ętas nisi dicamus ętas senecta. Est autem Senectus sexta hominum ętas: dicta a senario numero vel a sentiendo: q̄ in ea sensus deficiat: siue a senesco is. senui senectū. Unde senectus a. um. nomen verbale. Sal. lib. iiij. Histo. Omnes quibus senecta corpore animus militaris erat ętas quidem incipit ab infantia vsq̄ ad septimum annū quę dicitur a non fando: quia homo in ea non fatur: vel si fatur imperfectus est sermo: secunda pueritia cuius pars est pubertas vsq̄ ad. xiiij. Tertia adolescentia. Quarta iuuenta. Quinta virilis ętas. Sexta senectus cuius pars est decrepitas. Senectus etiā dicitur corium vetus quo serpentes exuuntur. Uide in dictione Uernatio.

¶ Seniū idē qđ senect⁹. Dicim⁹ em̄ hic hō ꝯfect⁹ est senio. Aliqñ etiā đ: tędiū tristia ⁊ molestia: ꝙ senes oībus odio sunt. Turpil. Quia odio ac senio mihi nuptię sūt. Neut⁹ seniū sonticū appellat quasi nocens: qꝛ senect⁹ naturalis morbus est: vt inqt Aristoteles.

¶ Seneo es. senui senectū: a quo senesco senex fio. Vñ ⁊ Consenesco: qđ Var. posuit pro putresio: cū ait Obquā rē oua: aut inęqualiter maturescunt aut ꝯsenescunt.

¶ Senetio diminuti. est a senex quo noīe etiā dicta est herba ꝙ vere canescat: q̄ alio noīe Erigeron vocaꝶ: in tegulis ⁊ in murꝫ nascens specie et mollicia trixaginis cauliculis subrubicundis.

¶ Senio in talis sex puncta ꝯtinet. Nā a senario numero dici videꝶ. Vñ ⁊ ei⁹ iact⁹ putilis erat. Interdū etiam dannosus sicut ⁊ canis. Nā q̄ iecerat canē: aut senionem ille denarios singulos ꝯferebat in medium: vt est apud Suc. i Aug. De senione ⁊ cane. Mar. Senio nec nostrū cū cane quassat ebur. Persi. Iure. etenī id summū quid dexter senio ferret Scire erat in voto. Existimāt eruditi senionē significare quaternariū: ꝙ. s. q̄ iecerat duos seniones ille quattuor nūmos lucrabaꝶ.

¶ Senatus tus. ⁊ senati a senectute: vel a sinēdo: quia magistratibus nō plus licebat: q̄ꝫ senatus permitteret. Et significat tam locum in quem senatores cōueniūt: q̄ꝫ ipsos senatores.

¶ Senatuscōsultum. i. senat⁹ sñia: qđ fiebat aut per rogationē cum rogabaꝶ vnusquisqꝫ sñiam quā v̄bis efferebat: aut p discessionē: qñ plęriqꝫ idē sentientes in vnam partem pedib⁹ ibāt: sicut testaꝶ Gel. li. i. Flauius Vopiscus de Aureliano. Deinde aliis manū porrigentib⁹: aliis pedibus in sententiā euntib⁹ plęrisqꝫ verbo ꝯsentientibus ꝯditū est senatuscōsultum.

¶ Senaculū: vbi senatores ꝯsultandi gratia ꝯsistebāt. Val. scribit senatū apud senaculum habitare ꝯsueuisse: vt cum a curia vocareꝶ pręsto adesset.

¶ Senatores inqt Plutar. in ple. alios patres vocant: alios patres cōscriptos qꝛ primis a romulo: alii additi ⁊ conscripti: vel qꝛ q̄ sñiam dicunt conscripti sunt: q̄ nō solum patres vocati. Vlp. dicit senatores q̄ a patriciis ⁊ cōsularibus vsqꝫ ad oēs illustres viros descēdunt quia hi soli in senatu dicere sententiā ꝑsūt: appellatiqꝫ sūt ab ętate prouecta ꝙ tales in principio in senatū electi fuere. Sꝫ et a sinēdo dici ꝑsūt senatores qm̄ ipi agendi facultatem dabant.

¶ Senatori⁹ a. um. qđ est senatoris: vt senatoria dignitas. Aug. li. ii. ci. dei. Romani hominib⁹ scęnicis nec plębeiam tribum: quanto minus senatoriam dehonestari sinunt.

¶ Senari⁹ a. um. qđ ꝯstat ex sex reb⁹: vt senari⁹ numerus. Hinc Senarioli dicti sunt v̄sus: a sex pedib⁹. Cice. li. v tus. Tenebā em̄ quosdā senariolos quos in ei⁹ monumento esse inscriptos acceperā: q̄ declarabant in summo sepulchro sphęram esse positam cū cylindro.

¶ Sētio is. si. sum. sensu ꝑcipio: qđ ad corpus tm̄ ꝑtinet Vñ quinqꝫ corpis sensus appellati sunt: visus audit⁹ gustus odoratus ⁊ tactus. Interdū sentire ponitur ꝓ intelligere. Ci. Nā et ipe anim⁹ sentit nescio quid in se esse diuinū. Hiero. ad Pauli. Nolo vt offendarꝫ in scripturis sanctis in simplicitate ⁊ quasi vilitate verboꝝ: q̄ vel vitio interp̄tum vel de industria sic ꝓlata sunt: vt rusticā cōcionē facilius instruerēt: et in vna eadēqꝫ hora: aliꝶ doctus: aliter sentiret indoctus. Interdum Iudicare. Ply. Iunior. Cupio abs te intelligere q̄d sentias. Interdum aduertere. Plau. in am. Nec nostrum quisq̄ꝫ sensimus cum pepit. Hui⁹ cōposita sunt Assentio. Consentio: qđ est cōuenio. Lact. li. i. Si ꝯgruentes annos diuidas numerus consentiet. Inde consentaneus a. um. ꝓ conuenienti. Ci. li. i. offi. Hę igitur disciplinę sibi si consentaneę velint esse de officio nihil queant dicere. Aliqñ ꝯsentire est acquiescere. Vñ ꝯsensus. Absentio: Dissentio: Pręsentio: añ vel prius sentio. hoc est aduerto ⁊ pręcognosco. Ci. de diui. Quia cōmodius arbitratus es separati id quęri de coqꝫ disseri. i. de diuinatione q̄ est earū rerum q̄ fortuitę putantur pręddictio atqꝫ pręsentio. Hinc Pręsentisco. Per sentio perfecte sentio: a quo per sentisco. Terentius in heau. Merito nūc ego succensco quot res dedere vbi possem persentiscere. Subsentio: aliquantum sentio aduerto. Idem in eu. Et si subsensi id quoqꝫ illos ibi esse id agere inter se clāculum.

¶ Sensus us. a sentio: ꝙ per eos tanq̄ꝫ per quasdam fenestras animus sentit. Nam sensus sunt qui sentiunt: sensa quę sentiuntur. Et licet proprie sensus sint corporis: consuetudo tamen iam tenuit vt mente ꝯcepta sensus vocaremus quę etiam sensa dicuntur. Cice. lib. de ora. Et ꝙ dicendo exprimere sensa possumus. Aug. lib. ii. ci. dei. Non multo sermone opus esset ad conuincendum quemlibet vanę opinionis errorē iis qui recte sentiunt: et sensa verbis sufficientibus explicant. Et libro xi. sicut de visibilibus quę non vidimus eis credimus q̄ viderunt: atqꝫ ita de cęteris quę ad suum quemqꝫ sensum corporis pertinent: ita de iis q̄ animo ac mēte sentiuntur: quia et ipe rectissime dicitur sensus. Vñ ⁊ sñia vocabulū accepit: hoc est de inuisibilibus quę a nostro sensu interiore remota sunt. Accipitur etiā q̄nqꝫ sensus pro intelligētia.

¶ Sensus a. um. partic ipiū est. Vñ dicim⁹ dolor sensus est a me.

¶ Sensim aduerbiū significat paulatim qꝛ ea maxime sensum faciūt q̄ moranꝶ: quasi cum meditatione ⁊ sensu. Plau. in Cas. Sensim sup attolle limē pedes noua nupta. Ci. li. i. offi. Magis dicere cēsent sapiētes sensim diluere q̄ꝫ repente pręcidere.

¶ Sentētia mō iudiciū đ. i. id qđ anim⁹ sentit: quod ⁊ credulitas ⁊ opinio vocari solet: vt nemo est in ciuitate cui nō liceat libere sñiam suā dicere. i. ꝓnunciare qđ habet in aīo. Sal. At. M. Porcius cato rogat⁹ sñiam huiusm odi orationē habuit. Mō dicꝶ Iudicatum: hoc est cū ex lege: vel ex ęquo ⁊ bono sñia đ: vt Iudex in causa mea sñiam dixit. i. sanciuit qđ ius vellet. Et vt digestis de arbitris scribit Paul. Dicere sñiam ęstimaꝶ is qui ea mente id ꝓnunciat: vt scđm hoc discedere eos q̄ litigāt a tota controuersia velit Mō capitur pro eo ꝙ verba isonāt. Vñ dicere solem⁹. Hic etiam obscure loquiꝶ: vt nulla ex v̄bis ei⁹ sñia colligi possit. Quę sic diffiniri solꝫ. Sētentia est oratio gn̄alem ꝓnunciationē hn̄s q̄ vel hortaꝶ vel dehortatur: vel demōstrat: vt nil metuant qui non deliquerunt pœnas. Sentētias etiā vocamus lumina orationis ꝑsertim q̄ in clausulis sūt breuiter collecta: vt Obsequiū amicos: veritas odium parit. Hinc sententiosus a. um.

¶ Sensiculus diminuti. a sensu. Quinti. Inde minuti corruptiqꝫ sensiculi ⁊ extra rē petiti.

¶ Sēsibile đ: de eo qđ sentiꝶ ⁊ de eo qđ sentit. Dicitur aūt sensibile qđ p ocl'os vel aures vel olfactū vel gustatū vel tactū: quasi quandā notitiā ꝑbeat sui.

¶ Sēsile pe. cor. idē qđ sensibile: hoc est qđ sensui subiectum est. Insensile qđ sentiri nō pōt. Lucr. li. ii. Ex sensibilibus nec credas sensile gigni.

¶ Sensificus a.um. qđ sensus causam prestat. Macro. Spiramentum sensificum ad sua queq; loca naturali lege ducentes.

¶ Sentina pe. p. pars nauis inferior in quam quicquid instillat aquarum defluit. corruptaq; male olent: a sentio is. q eius fœtor sentiat. Nam odorē fœtidum emittit. Iuue. Si imbeat iunx dux est ascendere nauē: Tūc sentina grauis: tunc summus vicit aer. Per trāslationē sentina dr ois locus q sceleratorum hoim receptaculū sit.

¶ Sentino as. satago: ac subtiliter periculū euito a sentina nauis quā quisq; vt aqua liberet euacuare cōtendit Cecil. Capitolsiliū postq; sentinat satis.

¶ Sentinū vmbrię oppidū qđ nūc satum ferratū appellatur: a quo Sētinates ppli dicti sunt. Uocatū sentinū ab Amne q sentinus dicitur.

¶ Sentis spina: q a tangētibus q primum sentiat. Hinc Senticosus a.um. spinosus et asper. Lucil. Et senticosa verba pertorquet.

¶ Senticetū locus in quo sentes sunt.

¶ Sentus pilosus horridus: quasi spinosus Terē. in eu. Uideo sentū squallidū ęgrū: annis pannisq; obsitū.

¶ Senones populi Gallię finitimi belgis q olim vrbem romā incēderūt et capitoliū obsederunt: hos Furius Camillus aggressus adeo cecidit: vt incēdiorum vestigia gallici sanguinis vndatione deleret. Scribit Uerrius ideo senonas appellari: q nō venerunt ex transalpina gallia cęnō as littera immutata. καινος enim grece latine nouus dicitur.

¶ Seorsum aduerbiū vnacula lingua significat da pte. Hier. li. j. Re. Da partē quā dedi tibi: et pcepi vt reponeres seorsum apud te. dr et Seorsus a.um. remotus. Uer. li. de est et non. Pariter nonnūq; sępe seorsis obsistunt dubijs.

¶ Separo as. pe. cor. diuido distraho a se et paro. Hinc dissepаro et aduerbiū Separatim diuisim. Sal. Oia virtutis pręmia ambitio possidet: neq; mirum vbi vos separatim quisq; cōsiliū capitis.

¶ Sepes is. et seps pis. fœ. generis q obiectum introitum prohibet.

¶ Seps mas. ge. paruus serpēs: ex cuius ictu mēbra pcussa putrescūt ab σηπω quod est putrefacio. Nam quē mo momorderit: resoluit in putredinē. Luc. Ossaq; dissoluens cum corpore tabificus seps. Ply. lib. xxix. Lacerta quā sepa: alij chalcidicem vocant. Aliso. An lybię ferale malū sit romula vox seps. Suidas τη σηψ σηπτος ο σκωληξ λεγει.

¶ Sepio is. iui. itū. vel sepsi. septū. significat teneo impedio: dictū a sepibus q obiectę interdudūt iter. Hier. in Esaia. Sepiuit eā et lapides elegit ex ea. Ab hoc cōposita sunt Consepio: Circūsepio: Intersepio: Presepio quod est sepem ante facio.

¶ Septa gnali vocabulo dnr oia loca munita et quodam sepimento vallata. Inde stabula ouilia bubilia caprilia et id genus reliqua: septa nuncupant. Uñ et septa aliqñ p ouilibus ponunt. Uerg. Cuius multa meis exiret victima septis. Econuerso Luc. Et miserę maculauit ouilia romę. Inde in Martio campo loca inclusa tabulatis in quibus stans populus romanus suffragia ferre psueuerat: septa dici meruerūt ad silitudinē ouiliū. De quibus Mar. In septis mamura multūq; diuq; vagatus. Uar. de re rus. appellat septa oia q habent inclusa animalia q pascūtur. Idē inquit intra septa villę habeas aquā. Apud eūdē inscriptio ē de fundi a septis Sepio munio. Inde septus locus: septa villa: septū tectū. Iurisconsulti accipiunt septa pro obicibus et claustris quibus vtimur ad impetus fluuiorum coercendos.

¶ Sepimentū id dr quo aliquid sepit. Uar. Primū naturale sepimentū quod obseri solet virgultis aut spinis: qđ habet radices viue sepis.

¶ Sepia genus piscis q emisso cruore atro occultat iter. Persi. Nigra q infusa vanescat sepia lympha. Est et sepia scopulus iuxta Atheniēsium littus: vt inquit Herodotus. Suidas σηπιαι Χευσ αριστοφαμησ κασησο τοι μυρησπειασ μασσωμενοσ ο ιομει τρυφων Δια την εξουσιαν.

¶ Sepius ciuitas q nūc sipontū dr a sepiarum multitudine fluctibus eiectarum.

¶ Sepū: qđ et Seuū dr: fit ex aialibus vna pte dētatis et cornigeris. Hinc Sepatius a.um. qđ ex sepo est vt cādelę sepatię. Apul. Tota domus complet tędis: lucernis cereis sepat. is: et cęteris nocturni luminis instrumētis. Sūt q legant Sebū et Sebo as.

¶ Sepelio is. pe. cor. iui. itū. et sepultū. Oui. in hero. Et sepeli lachrymis pfusa fidelibus ossa. Qđ vbū a sepio quidam deducūt: q cadauer terra: vel alio materię genere circūsepitur.

¶ Sepultus dr quocūq; conditus sit: humanus vo nō nisi humo cōtectus. Aliqñ sepultus sumit p eo q mortuo similis: quasi sine sensu iacet. Uerg. Inuadunt vrbē somno vinoq; sepultam.

¶ Sepulchrū locus in quo corpus ossaq; homis sepulta sunt: quasi seorsum a pulchro: vt inquit Ser. Propter recordationē doloris. Uel dr a semis: q pulchrū superficie intus ossibus plenū ē. Uel scdm Do q sine re pulchra sit. Aut q ibi sine pulsu sint. i. mortui. Aut a separādo q illic aię a viuis separent. Sz melius est vt sepulchrū dicat a sepeliendo sicut simulachrū a simulando et lauachrū a lauando tñ cū h. scribēdū censeo. Sepulchri aūt appellatione ois sepulturę locus ptinetur.

¶ Sepulchrale: qđ ad sepulchrū ptinet vt cerimonię sepulchrales q ptinent ad funerationē impensam structurāq; sepulchrorum. Titulus est apud iuriscōsultos de religiosis et sumptibus funerum. Ci. refert leges quibus pcipit sepulchrorum magnificētiā esse minuendā.

¶ Sepultura etiā sepulchrū dicit: qñq; sepeliēdi actus. Ply. Post sepulturā alię manuū ambages sunt.

¶ Seplasia: fuit forum Capuę in q vnguentarij negociabant: cuius delicijs fractā fuisse punicā ferociam testatur Ual. max. li. ix. Ci. contra Rul. Iā vo q metus erat tuntcatorum illorum in albana et seplasia. Hinc Seplasiarius p vnguentario et effœminato Lāpri. in heliogabalo. Pinxit se vt Cupediнariū vt seplasiariū: aut popinarium pter vnguēta q seplasię pficiebant.

¶ Sepono is. pe. p. diuido et missū facio qđ dicimus mettere da cāto. Quin. li. xij In psilijs vo q rō suadēdi est ab honesti qstione seposita. i. diuisa. Li. li. j. Pecuniā in ędificationē eius tēpli seposuit. Lact. li. ij. Seponat interim nobis hic locus de ira dei differēdi. Hie. Sepositis occupatiōibus qbus arctabar huic vnā lucubrationem dedi.

¶ Septētriōes sunt septē stellę ex qbus quasi iuncti triones figurant. Scribit Uar. Triōes rusticorū vocabulo boues vocari quasi teriōes: hoc ē arādę terrę ac colēdę idonei: vel iō magis hę septē stellę triōes appellatę sunt qm ita sitę sūt vt ternę quęq; stellę primę inter se trigona i. triquetrā figurā constituāt: quā recētiores vocant triangulum. Ex septē siquidē stellis duę pariles vno in loco videntur quę pro bobus accipiuntur: reliquę quinq; plaustri figuram designant. Itaq; et primum huius st

dus bubulcus. i. bootes appellatur: q̃ in ore bubulci currum sequitur. Hoc sid⁹ a figura: q2 simile plaustri videt antiqui græcorum ἅμαξαν. i. plaustrũ dixerũt: nostri a bobus iunctis septentrionales appellarunt. Ab his etiã ventus spirat: qui haustro obiectus est: et latine septẽtrio: ꝛ septẽtrionalis vẽtus ꝛ septẽtrionarius. Grece vero q̃ ab arcto flet aparctias appellatur,

¶ Septicolis dicta est vrbs roma: q̃ septẽ colles habeat Palatinũ. Quirinalẽ Auẽtinũ Cęliũ Uiminalẽ Exquilinũ ꝛ Ianicularẽ.

¶ Septuns nomẽ dictũ a septẽ ꝛ vncia.

¶ Sequana pe. cor. fluui⁹ Belgarum in gallia iuxta quem habitantes Sequanici dicti sunt: et Sequani. Hodie Burgundię ducatum incolẽtes heluetijs heduis ac lingonibus finitimi. Luc. li. j. Optima gens flexis in gyrum sequana frenis. Mar. Hanc tibi sequanicę pinguẽ textricis alumnã.

¶ Sequester stris. stre. ꝛ hic ꝛ hęc sequestris et hoc stre. Et sequester a. um. Et pace sequestra inquit Uer. Plau. Haud fugio sequestrũ. Est aũt sequester apud quẽ plures eãdẽ rẽ de qua ꝯtrouersia est deposuerũt. Dict⁹: vt docet Gel. q̃ eius q̃ electus sit vtraq̃ pars fidẽ sequat. Est eñ medius inter duos altercãtes apud quẽ aliquid se ponitur. Quapropter vir. pacẽ sequestrã inducias appellauit: q̃ media sit inter bellum pręteritum ꝛ futurum. Uñ Asco. Sequestres sunt apud quos pecunia deponit. Cice. in ver. Aut sequestros aut interpretes corrumpẽdi iudicij.

¶ Seq̃stro as. apud Sequestrũ depono. Uñ sequestrata res dr. Interdũ sequestrare est separare. Hiero. Qui petitis vt vobis diuersos psalmos p ordinẽ sequestrem

¶ Sequestro aduerbiũ. Cato. Per deum immortalem nolite vos sequestro ponere.

¶ Sequor eris. Secutus: a seco fit: et est vbũ cõe. scdm Prif. Uñ et in eu. legim⁹ in significatione passiua. Et persequemini de ciuitate in ciuitatẽ. Hui⁹ composita sunt Assequor: Consequor: Exequor: Insequor: obsequor: Persequor: Prosequor: Subsequor: Pedisequus a. o. dorinsequus: q̃ oĩa habẽt pe. cor.

¶ Sequela pe. p. ipe sequendi actus.

¶ Sequax q̃ aliud sequit. Sene. Cęteri aristippi sequaces. Leo papa. Sz tu iudaicę cęcitatis sequacior nõ imitaris fidem gentium. Aliqñ significat id quod se spargẽdo dilatat. Persi⁹. Quorum imagines lambunt hęderę sequaces. Sequacem vero materiam appellat. Plynius inhęrentem.

¶ Sera per simplex r: instrumentum est quo claudunt ostia: ab Asserere q̃d significat admouere q̃ foribus admotę serę opponunt defixę postibus: habetq̃ primã correp. Iuue. Pone seram cohibe: sed quis custodiet ipsos Hanc etiã patibulũ vocãt: q̃ ea remota valuę patescũt Uar. a sarrire deriuat q̃d est apire. Est et Sera nomen vrbis in Asia scythica.

¶ Sero as claudo. Col. li. viij. de mulę fœminisb⁹ loq̃ns Fœmina iuḡt serari ꝛ interdũ iniri solent. Hui⁹ cõpositasunt Obsero p occludo. Ter. in eu. Tu abi atq̃ obsera ostiũ intus. Resero aperio.

¶ Serra p duplex rr instrumentũ dentatum quo ligna et lapides secant. Col. li. vj. Uno ictu arborẽ pcidi si minus serra desecari. Mar. Et pingues tunicas serra secare potes. Itẽ Serra instrumẽtum ligneum dentatum quo trahentibus bobus homines torquebãtur. Itẽ est genus piscis maritimi: vt apud Amb. li. hexa. Serra q̃ li ari dicitur cum assidue acceditur recediturq̃ nec vllo tpe consistitur: vt serrã facit dum aliquid secat.

¶ Serrula diminutiuũ parua serra. Col. li. iij Et si fieri põt iuxta aliquẽ nodũ serrula desecato.

¶ Serro as. serra per medium seco. Hier. li. ij. Pr. Populũ eius adducens serrauit. Syrus li. vj. Auro serrauit ramos innonius anguis.

¶ Serratus a. um. q̃d est serra factũ. Et q̃d admodum serrę factum est. Uñ serrati dentes: qui inter se distincti sunt ad similitudinẽ dentiũ serrę pectinatim sese stipãtes. Ply. Dentiũ tria genera. Serrati aut cõtinui: aut exerti. Serrati pectinatim coeuntes ne cõtrario occursu atterant: serpẽtib⁹: piscib⁹: canib⁹. Cõtinui: vt boui equo. Exerti. vt apro: elephanto.

¶ Sero is. seui satuz. significat semino. Hiero. in leui. Si triginta modijs hordei seritur terra. Quinquaginta siclis vendet argenti. Aliqñ significat plãto. Lact. li. ij. Terram studiose coluit. ac vineam sua manu seuit. Unde arguunt q̃ auctorem vini liberum putãt. Per trãslationẽ Serere quãdoq̃ capitur pro generare. Uñ Sat⁹ i. generatus. Huius composita sunt Assero: Circũsero. Ply. lib. xxj Et genistas circũseri aluearijs gratissimũ. Consero. Desero: Dissero: Exero: Insero: Intersero: Obsero: Resero et Subsero: q̃ habẽt pe. cor. de q̃bus locis suis.

¶ Sero is. serui diuisas syllabas sertum. significat admoueo Unde Asserere manum veteres dicebant comprehendere: cum eam prehendebant in libertatem. Itẽ texere ꝛ ordinare: qm̃ ea quę ordinant annectuntur inuicẽ atq̃ cohęrent. Inde Serta coronę dicunt ꝛ Series.

¶ Seranus cognomẽ sumptuz a Sero pro semino seu planto. Cornutus. Q. Cincinatus cum suum agrum et araret et sereret: Dictatura ei a pplo romano delata est Qui cõtra Sãnites pfec⁹ victor extitit: q̃ a serẽdo Seranus appellatus est.

¶ Series ordo et quasi quędã rerum ꝯtinuata pgressio: a serendo. i. ordinando dicta: vt in serie orationis. i. in cõtextu. Ual. max. Quis compos mentis domesticę peregrinęq̃ historię seriem fœlici supiorum stilo conditã vel attentiore cura vel pręstantiore facundia traditurum se sperauerit:

¶ Seres populi asię scyticę a Sera vrbe: sic dicti apud quos arbores sunt q̃ nõ solum folia: sed lanã quoq̃ pferunt tenuissimam. Nã ex earũ frondib⁹ caniciem depectunt aqua perfusam: ex quo vellere vestimenta ꝯficiũt q̃ Serica nuncupant. Uerg. Uelleraq̃ vt folijs depectãt tenuia seres. Huius nominis nominatiuus singularis est Ser. Sidonius Assyrius gemmas ser vellera: tura sabęus. Auso. Iam pelago volitat mercator vestifluus ser. Nã ꝛ vermicul⁹ ipe: vt auctor est Pausanias: Ser. appellatur.

¶ Sericus a. um. penultima correpta quod est cõfectuz ex ea lana. Unde vestem sericam dicimus. Hinc fit holosericus: vt vestis holoserica: ex serico contexta sine alia materia. Subsericus a. um. quod non est plene ex serico.

¶ Sericũ substãtiuũ: vestis serica. Hiero. ad Paulam. Habeãt sibi cęteri si velint suas opes: vase gẽmato bibãt: serico niteãt: plausu ppli delectent ꝛ p varias voluptates suas diuitias vincere nequeãt.

¶ Sericatus q̃ est indut⁹ serico. Sue. de Calig. Armillat⁹ in publicũ pcessit: aliqñ sericat⁹ ꝛ Cycladat⁹.

¶ Sericari⁹ textor sericorum. Iul. Firmic⁹. lib. viij. Metheseos refert sericariũ textorẽ nasci q̃ habuerit horoscopum in. xxviij. parte arietis.

¶ Serius fluui⁹ cisalpinę Gallię p bergomatem agrũ in Ad duã fluens, a quo Vallis seriana in eodẽ agro populosa artificiosaq; nominata est.

¶ Serius.a.um.significat graue. Ter. in eu. Ait rem diuinam fecisse et rem seriã velle agere mecũ.

¶ Serio aduerbium significat vere et cum grauitate. Plau.in am. Nunc q̃dem p̃ter nos nemo esse dic mihi verũ serio.i.sine risu. Terẽ.in eu. Misit porro orare vt venirem serio.i.cum effectu.

¶ Seria sunt q̃ iocis opponũtur. Nã sũt vera & grauia. Accius. Vos nugas affertis: nos seria loquimur. Mar. Parce p̃cor socero seria forsan amat.

¶ Serus.a.um.mõ tardũ significat. Plau. Quid tam sera aduenis? Hinc Col.lib.i.cõpatiuũ formauit. Sationes eius duas seruamus: alteram maturã p mediã sementẽ: seriorẽ alterã mense februario. Accius. Ne si forte paulo q̃tu veniam serius. mõ significat grauẽ magnũ. Sal. Serũ bellum in angustijs futurũ. Virg. Seraq; terrifici cecinerunt omnia vates.

¶ Sero aduerbiũ significat tarde. Sene.i tragœ. Sero nos illo referat senectus nemo ad id sero venit. Aliquando significat vespe quod est post occasũ. aliquãdo post tp̃s. Quod.n.post solis lucẽ est: id vere post tẽpus dici potest. Ci. Cũ accusator Milonis idẽtidẽ interrogatus pstaret. quo tp̃e claudius eẽt occisus. vrbane rñdit. Sero: quasi post id tp̃s quo debuisset occidi.

¶ Serũ substantiuũ significat extremã ptem diei. Li. Erat iam diei serũ. Sue.in Aug. Nec multo post naua li plio apud actiũ vicit in serũ dimicatione ptracta: vt in naui victor pnoctauerit.i.in horã vesptinã. Et Serũ dicit aqua lactis ad multos morbos vtilis. Virgili⁹. Acremq; molossum pasce sero pingui.

¶ Serotinus.a.um.pe.cor.a sero p vespe fit hora serotina: & tp̃s serotinũ. Et serotinus a sero p tarde vt poma serotina q̃ post legitimũ tempus: vel tardius cęteris maturescunt. Col.lib.iij. Locis frigidis & autumni tẽporib⁹ aquosis p̃cocẽ serito. locis hybernis serotinas serito.

¶ Seria.ę.vas fictile oblongũ. Liui.lib.iiij. de secun. bel.pu. Et in vico histrio fontem sub terra tãta vi aquã fluxisse: vt serias doliaq; q̃ in eo loco erant puoluta velut impetus torrẽtis tulerit. Est et Seria nomẽ vrbis Turditanorũ in hispania.

¶ Seriola dimi.a seria. Per. Seriolę veterẽ metuẽs deradere limũ. Et serita est oicarũ ordo directus.

¶ Serapis.is.& idis. Et Seraphis cũ ph ab aliquibus scribitur cuius pe.indifferens est. Mar. Vincebant nec quę turba seraphin amant. Idẽ. Iseum seraphi nil⁹ veneratur osirin. Fuit cognomẽ osiridis. De quo in dictione Apis dictum est. Serapiũ vero dicit ędes serapidis sicut templũ Isidis isium. Lampridius in Alexandro Isium & serapium decenter ornauit additis signis.

¶ Seraphim cũ m: tam neu.q̃ mas.ge.est. Hieron. ad Furiã. Hęc sũt duo seraphim ter glorificantia trinitatem. Seraphin cũ n plura.nume.neu ge.est p choro angelorum. Unde quotidie in missa dicimus. Beata seraphin socia exultatione concelebrant.

¶ Serta coronę dicunt a sertis: hoc est a digestis inuicem floribus frondibusq;: ex quibus ab initio fieri coronę solebant. Et substantiuũ est. Virg. Sertisq; recentibus halant. Et Serta pcul tñ capiti delapsa iacebant. Cũ tamen dicamus Sertus.a.um. vt certos flores certas coronas. Luc. Accipiunt sertas nardo florente coronas.

¶ Sermo loquela a compositis & simul contextis vbis. Est aũt Sermo vt Cice.lib.iij.ad heren.scribit. Oratio remissa & finitima quotidianę locutioni. Ser. Sermo est consertio orationis et confabulatio duorũ vl plurium. Huius dimi.est. Sermũculus. Hie. ad Mar. Duas epistolas quas ad sororem tuam paulam huic sermũculo annexui.

¶ Sermocinor.pe.cor.sermonẽ facio. Ply.lib.x. Super omnia humanas voces reddũt psyttaci & quidẽ sermocinantes. Hiero. Inter has sermocinantes suspiciunt alitem coruum in ramo arboris consedisse.

¶ Serenus.a.um.pe.pd.significat tranqllũ sine nubibus: sine ibre: q̃ id maxie tp̃s sationi aptũ sit. Offiq; ponitur p sicco. Virg. Usq; serenas Ventus agat nubes.

¶ Sereno.as.clarifico: tranquillo. Virg. Vultu quo cęlum tempestatesq; serenat.

¶ Seresco.is.siccus fio: quasi serenesco: & serenus fio: quoniam serenitas sicca est. Lucil. Denique fluctiuago suspensę littore vestes. Vuescunt tandem candenti sole serescunt. Aliquando Serescere est in serum abire. Ply.lib.xi. De aũt lac igne spissatur: frigore serescit.

¶ Seriphus insula in ęgeo mari vna ex cycladibus vt Stra.lib.x.scribit. a qua fit adiectiuũ Seriphius.a.ũ. vt est illud Themistoclis. Neq;.n. vel tu si atheniensis esses clarus extitisses: aut ego si seriphi⁹ eẽm ignobilis.

¶ Serpo.is.psi.ptum.significat repo.& q̃nq; q̃si in modũ serpentis circuo & paulatim decurro. Hiero. Cũ leui iuxta murmure serpet riuus. Hinc componũtur Inserpo intro serpo. Claud.lib.i. Et raucũ bibulis iserpere murmur arenis. Proserpo porro serpo. Ply. Hęc herba nisi fata sit mire pserpit. Hinc pserpina.

¶ Serpens modo pticipiũ modo nomen tam masc. q̃ fœ. ge. & gñale est ad oĩa q̃ serpunt citra vsũ pedũ a serpendo dictũ. Hinc Serpentin⁹.a.ũ. vt vox serpẽtina.

¶ Serpula a veterib⁹ dicebat quã nos serpẽtẽ dicim⁹.

¶ Serpillus herba puorũ foliorũ capillis p terrã serpẽtibus a quibus nomen accepit. Et in gręco aspirationẽ habet ερπιλλορ γεγουσιμ οτι ερπωτο ερπιζω. Jn multis.n.nominibus quę in gręco aspirationem habent p aspiratiõe s ponit ex ἑξ hepta septem herpillũ serpillũ.

¶ Serperasta vocant instrumẽta q̃ geniculis puerorũ alligant: vt cũ his deprauata corrigant crura a serpẽdo dicta serpunt.n.magis pueri q̃ gradiant.

¶ Seruo.as.libero. Virg. Seruatũ ex vndis strophadũ me littora primũ accipiũt. Itẽ custodio tueor: vt dij patrij seruate domũ: seruate nepotẽ. Itẽ sollicite ac diligenter obseruo. Plau.in asi. Tuus seruus seruet Venerine eas det an viro. Item inhabito possideo. Vir. li.iiij.Geo. Centum q̃ syluas: centũ q̃ flumina seruant. Item Teneo. Idẽ lib. vij. Curuã seruans sub imagine falcẽ. Huius cõposita sũt Asseruo. Plau.i cap. Asseruate istum sultis seruum: ego ibo vt conueniã senẽ. Conseruo. Ci.lib.ij.offi. Res familiaris q̃rĩ debet his rebus a quibus abest turpitudo: conseruari aũt diligentia & parsimonia. Obseruo: pseruo: & reseruo.

¶ Seruus dictus est a seruo as. Aug.lib.xix.ciuit.dei. Origo vocabuli seruorũ inde creditur ducta q̃ ij qui iure belli possent occidi a victoribus conseruabant serui fiebant a seruando appellati. Et est seruus qui dño alieno contra naturam iuris institutionis subijcitur. Hui⁹ diminutiuũ est Seruulus. Compositum cõseruus: qui in seruitute pariter est qui eiusdẽ domini seruus est.

¶ Seruio.is.iui.itum. pprie ad seruos pertinet: Est enim seruire in seruitute esse. Interdũ parere: seruare.

Ter. Nos habitatũ abijs concedẽs vobis: et rei seruiẽs. Huic is composita sunt Asseruio. Cice. lib. ij. tus. Toto corpore contentioni vocis asseruiunt. Deseruio: Inseruio quod est obsequor ꝛ quasi officiũ seruiẽtis alicui pręsto: siue in rebus ꝛ negocijs alicuius studiosus sũ. Cice. lib. j. offi. A quo plurimũ sperant etiã si ille his nõ eget: tamẽ ei potissimũ inseruiũt. Subseruio parꝫ vel leuiter seruio. Interdũ quadro conuenio respondeo. Teren. Venire me assimulabo: tu vt subseruias orõni vbicũqꝫ opus sit verbis.

¶ Seruitus. pe. cor. ipa seruiendi conditio. Aliquãdo dñatus dicit. Ter. in an. Vt semꝑ tibi apud me iusta et clemens fuerit seruitus.

¶ Seruitiũ idẽ quod seruitus. Ter. Ego pãphile hoc tibi ꝓ seruitio debeo conari manibus pedibus noctesqꝫ ꝛ dies capitis ꝑiculum adire dum ꝓsim. In pli ꝓ serui tia qñ. ꝫ ipi serui dñr. Sal. Interea seruitia repudiabat quoꝝ in initio magnę copię ad eum concurrebant.

¶ Seruile quod seruoꝝ est: vł quod ad seruos ꝑtinet: vt seruilis conditio ꝛ seruile officium.

¶ Serapta ciuitas phoenicię apud quã nascebatur vinũ laudatissimũ. Vñ Seraptanũ vinũ. Sidoni⁹. Queqꝫ seraptano palmite missa bibas.

¶ Serotum. Vide in dictione Scrotum.

¶ Serbonis pal⁹ iuxta mõtẽ casiũ auctor Herodotus

¶ Sessio mõ ipm sedendi actũ significat mõ ipz sedile Cic. Tot locis sessiones gymnasioꝝ. i. tot sedilia.

¶ Sessiles pe. cor. lactucę dñr quasi sedentes.

¶ Sesquialtera ꝓportio ẽ q̃ tãtũdẽ ꝛ dimidiũ habet.

¶ Sesquiplũ idẽ quod sesq̃alteꝝ quod gręci hemolion appellãt. Verbũ aũt sesq̃ vt Aug. interꝑtatur ꝓ eo quod est se absqꝫ dictũ videri põt. Erat ꝛ vsurę gñs sescupluz in iure pontificio dãnatũ. Quod fit cũ datur sũma aliq̃ ꝛ recipit sũma illa: cũ sua plica. i. medietate: vt dist. xl vij Non licet foenerari ministris altaris vł lucra q̃ sescupla dñr accipe. At Sexcuplũ per x dicitur quęlibet res sexies multiplicata.

¶ Sesquipes: vnũ pedẽ et semis continet. Sic sesquimensis vnus mẽsis cũ dimidia ꝑte alterius. Var. lib. j. de re rus. Annus est diuisus in q̃tuor partes totus. Et idem subtilius sesquimenses in octo. Sesquilibra libra vna cũ dimidio alterius. Sesquihora vna hora cum dimidia. Sesquiculeare vas quod continet culeũ ꝛ dimidium alterius. Sesq̃modius qui continet vnũ moduz cũ dimidia ꝑte alterius. Var. lib. j de re rus. Vt nuces integras quas vno modio compꝛhẽdere possit ꝙ putamina suo q̃qꝫ hñt loco natura ꝯposita cum easdẽ si fregeris vix sesq̃modio concipe possis. Sesquiopa. Col. libro. ij. Fabę occantur sesquiopera.

¶ Sestertius ꝛ sestertiũ ꝑ s ante t q̃si semis terti⁹ eo ꝙ contineat in se asses duos ꝛ dimidiatũ tertiũ. Veteris consuetudinis fuit: vt semis anteponerent: vt semisq̃rtus: semisq̃ntus: semistertius: a quo Sesterti⁹. Et est compositio atticio more facta. Illi eniz επτακιμισυταλαντα. hoc est septem semitalenta dixerunt seruantes illud: vt exꝑssius numerus ꝓ dimidio caperetur. Apd romanos ex ęre signato continet libras duas ac semis depondiũ ac semissẽ: et ꝑ duo ll ꝛ s notabat: vt apud Cice. in ver. Valebatqꝫ mille nũmos: vt ex Plynio intelligi licet: : qui scribit Asiniũ celerẽ sestertiis octo mulum emisse. Quod ꝑciũ fuisse Octo miliũ nũmũ Macrobius tradit. Et nemo in ordine equestri sedebat spectaturus nisi sestertia. xl. milia possideret. apud eruditos quãdo qꝫ seruat vt sestertius masculino gñe vsurpent significantes minutiam summã: sestertia vero ꝓ maioribus sũmis: vt. cccc. sestertia ꝓ quadringentis milibus: q̃ sũma est census eq̃stris. Est etiam sestertiũ genus veli trilici licio texti: vt tertiũ filũ duobus impar sit. Sue. in Aug. Ita vt in extremis spatijs subsultim discurreret sestertio vel lodicula inuolutus. Hui⁹ dimi. est Sestertiolus vel Sestertiolũ cum accentu in antepe.

¶ Setę dicuntur pili crassiores rigidiqꝫ: atqꝫ erecti quales sues habent. Vñ setosum siue setigeꝝ animal vocat. Et a sue dictę sunt setę. quasi suetę: a quo ꝛ Suois. deducitur.

¶ Setuosum a veteribus dicebatur obscurũ. Li. Setuose abste datur quod consecuta sapiens ęgre ꝯtulit.

¶ Setia vrbs campanię: a qua Setinũ vinũ. Mar. Pẽdula pontinos q̃ spectat setia campos Exigua vetulos misit ab vrbe cados.

¶ Seuerus. a. um pe. ꝓ. quasi secus. i. iuxta verũ vel dicitur a sęuus detracta a et prima syllaba correpta. Et modo ponitur ꝓ graui ꝛ censorio. Vir. Romulidis tatioqꝫ seni curibusqꝫ seuerꝭ. Modo ꝓ crudeli ꝛ aspero. Idẽ. Qui tetricę horrentis rupes montẽqꝫ seueꝝ. Modo ꝓ tristi vitabili. Idem. Inuidia infoelix furias amnemqꝫ seuerum. Hinc Assevero et Persevero.

¶ Seueritas grauitas q̃ est ꝑs iustitię qua iudex nihil omnino de supplicio remittit: neqꝫ a ꝟo discedit adeo vt videat misericordię contraria. Vñ ꝛ ꝓ crudelitate et quadã naturę toruitate ponit q̃ et Seueritudo dicitur. Plau. Quid illud est q̄ illi caperat frõs seueritudine?

¶ Seuũ pinguedo ex qua fiunt candelę. Ply. li. xj. Seuum ex omento pecudis. Serenus Parua sabucus in est hircino collita seuo. Et est cornigeroꝝ dũtaxat q̃ in vna ꝑte dentata sunt: ꝛ q̃ in pedibus talos habent. Bisulca vero ꝛ q̃ pedes scissos in digitos habent: ꝛ carent cornibus non seuũ: sed adipem habẽt qui concretus ẽ: ꝛ cũ refrixit facile frãgit semꝑqꝫ est i fine carnis sine sensu: quia nec arterias habet: nec venas. Contra pingue inter carnẽ cutẽqꝫ est succo liquidũ quod etiã in aliq̃b⁹ sine sensu esse manifestũ est. Unde sues viuentes a muribus tradunt rosas. Id pingue in sue Laridũ dicitur. Hinc seuosus. a. um. quod instar seui vnget. Legitur tamen ꝛ Sepum: a quo Seuo as. seu Sepo as. quod est seuum impono: seu candelas ex seuo facio. Colu. lib. ij. Ferijs autem ritus maiorum etiam illa permittit far pisere: faces incidere candelas seuare: seu vt quidã legũt sebare: aut separe.

¶ Seuoco. as. pe. cor. seorsum seu in alteram ꝑteꝫ voco duco ve. Cice. lib. ij. phil. Et ob eius consilij societatem cum interficeretur Cęsar. tum te a Trebonio vidim⁹ seuocari.

¶ Sextans sexta ps assis: hoc est duę vncię.

¶ Sextarius dicit q̄ sit sexta ps Congij quę mensura apud antiquos tam liquidis q̃ aridis seruiebat. Cice. lib. ij. offi. Si emere sextariũ aquę mina coegeret.

¶ Sextula sexta ps vncię.

¶ Sexus masc. ge. ꝛ hoc sexus sexi. Secundũ Priscia. Plau. in ru. Virile sexus nunq̃ habui vllũ. Var. lib. j de anal. Sexus vtrũqꝫ virile an muliebre an neutrũ sit dici potest habitus vel natura ab εξω futuro indicatiui: quod est habebo: aspiratione in s mutata.

S ante H et I.

¶ Shilon insulam indię esse docet. Aug. lib. xxj. ci. dei. Quę ex eo cęteris terris ꝑfert ꝙ omnis arbor quę in ea

gignit nunq̃ foliis nudat.

¶ Si coniunctio quandoq̃ adiunctiua: vt si venias faciam. Quandoq̃ causalis. vt eris doctus si legas. Quandoq̃ approbatiua: vt si concessa peto. Et si qua est cœlo pietas. Ser. ibi. Si exponit ꝑ siquidē: Et tunc iungit indicatiuo. Nam subiunctiuo coniuncta abnegatiua est vt facerem si possem. Ponitur interdū ꝑ vtinā. Virgi. lib. vi. Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus Ostēdat. Interdū ꝑ postq̃. Ter. in phor. Herus si redierit molendū vsq̃ in pistrino. Quandoq̃ ꝑ non. Hiero. in li. numeri. Quibus iratus dominꝰ iurauit dicens. Si videbunt homines isti qui ascenderūt ex egypto terrā ꝛc. Nonnūq̃ ꝑ quia seu siquidē. Est enim confirmantis Plau. in am. Si similē rē ipse in legem iussit esse Iuppiter. Virg. lib. i. Geo. Vestro si munere tellus Chaoniā pingui glandem mutauit arista. Eius composita Sin: Siquid: siue: Ossi et si siquis.

¶ Si est vt admiserit. i. si admisit apud Teren.

¶ Sibaris oppidū ātiquissimū ab vrbe. xii. milibꝰ pas. distans. Aliud est oppidū calabriȩ quod trecenta milium milia cōtra crotoniatas armauit. Cuius populi sibaritȩ dicti sunt de vitiis ꝛ luxuria intemꝑantes q̃ a crotoniatis turpiter victi fuere. Unde apȝ idoneos auctores sibaris ꝑ mollicie capit q. s. omniū mollissimi ꝛ delicatissimi fuerint sibaritȩ. Ex quo vice ꝓuerbii sibaretice ꝛ sibaricȩ delitiȩ dicunt et sibaritici ludi cū modū excedūt sibaritici libelli lasciui improbi petulātes. A sibaris etiam fit sibaritanus a. um. Scribitur a nonnullis ꝑ y psilon. Fuit et hoc nomine fluuius in calabria ꝛ Inuenies apud Hor. Lydia dic ꝑ omēs te deos oro sibarim cur ꝓperes amando ꝑdere.

¶ Sibilus. pe. cor. in singulari ge. ma. In pl'i ma. ꝛ neu. Hiero. in li. Iudi. Quare habitas inter duos termios vt audias sibilos gregū? Idem contra Iouī. Hec sunt sibila serpentis antiq̃. Luc. lib. ix. Cerberus orpheo lenimit sibila cantu. Est aūt sibilus qui fit ore: vt equi bouis ꝛ hmōi si ad bibendū ducantur. Col. lib. ii. Sibiloq̃ allectari quo libentius bib: nt. Quod tamen ꝛ de vento ꝛ hmōi dicit. Vir. in buc. Nam neq̃ me tantū venientis sibilus haustri. Nec ꝑcussa iuuant fluctu tam littora necq̃ Saxosas inter decurrunt flumina valles.

¶ Sibilo sibilū facio. Hier. Per translationē ad Chtesi. Quod ꝑ os eoꝝ intolerabilem diabolus sibilet blasphemiā. Huius cōposita sunt Assibilo qȝ est iuxta seu retro sibilo. Clau. li. ii. Gorgoneisq̃ ꝑmens assibilat hydris. Exibilo extra vel valde sibilo aut tumultuari sibilatione eiicio. Cice. in parad. Histrio si paululū se moueat extra numeꝝ: aut si v̾sus ꝓnūciatus vna syllaba breuior aut longior exibilat ꝛ explodit.

¶ Sibylla cū y ante geminū ll puella vr: cuius pectus numē decipit: ꝛ q̃ vaticinat: vt Lactan. ꝛ Var. testātur. Et a consiliis deoꝝ nunciandis veteres hoc nomē imposuerunt. Aeoles. n. σιουσ deos dicunt βουλη sententia seu consilium dicit. Ergo sibyllas quasi sibullas. i. q̃ dei snias dixerunt. Hie. cōtra Ioui. Q. si ęolici sermonis genere sibylla σεβουλη appellat recte consiliū dei sola scribit nosse v̾ginitas. Sibyllas decem fuisse scripsit Var. prima fuit ꝑsica. Secunda libyca. Tertia delphica. Quarta cumęa in italia. Quinta Erythrea. Sexta samia. Septima cumana: amalthea nomine. Octaua hellespontia. Nona phrygia. Decima tyburtina nomie Albunea. Suidas aūt plura scribit de ipsis ꝛ alio modo sed quoniā Suidȩ nostri mētio facta est codices impssi sunt emendandi: vbi est maximus error: Nam dicitur σιβυλλα ρομαικη λεξισ εστιν ερμηνευομενη προφητισ ηγουν μαντισ immo debet dicere σιβυλλα ρομαικη λεξισ ουκεσισιοσ. enim ęolice dicit deus βουλη consilium quoniam sit deoꝝ secreta.

¶ Sibur veteres vocabant callidum ꝛ cautum.

¶ Sic aduerbiū affirmātis. vt fecisti ne hoc? Sic. quādoq̃ similitudinis. Virg. Non sic aggeribus ruptis cū spumeus amnis exit. Quandoq̃ optandi. Idem. Sic pater ille deū faciat. sic magnus apollo. Est ꝛ coniūctio illatiua. Ci. Sic tot simul v̾tutes continentiȩ grauitatis iustitiȩ fidei defecerunt. i. igit. Nonnūq̃ capit ꝑ valde Apul. Nec ego rebar sic multoꝝ id opus dierū esse. Frequentius tamen in hoc sensu compositum sicq̃ repitur. Duplicat etiam maioris exp̾ssionis causa. Vir. Sic sic iuuat ire ꝑ vmbras. Fit aūt sic a si.

¶ Siccine aduerbiū interrogantis est. Plau. Siccine tu illam? siccine nos habes ludibrio ols?

¶ Sicut ꝛ sicuti aduerbia similitudinis sunt. Interdū tamen nō res similes: sed diuersas ꝛ plane contrarias denotant. Quintil. Sed hęc eloquendi ꝓcepta sicut cognitioni sunt necessaria: ita non satis ad vim dicēdi valent nisi illis: q̃dā facilitas q̃ apud grecos lexis nominatur: accesserit. Habet etiā venustatē atq̃ vtilitatē magnam quotiens antecedentē sententiā annectit cum sequenti. Ply. Ferunt crassum auū crassi in ꝑthis interēptū nunq̃ risisse. ob id Agelastū vocatum: sicut nec flesse multos.

¶ Sicubi. pe. cor. si alicubi Hiero. in ꝓlogo. Iosue. Et sicubi in antiquoꝝ voluminibus lectione dubitauerint hoc illis conferentes inueniant quod requirant.

¶ Sicūde aduerbiū significat si ex aliquo loco.

¶ Sica gn̄s gladii breuioris quasi seca a secando.

¶ Sicariꝰ q̃ sica. i. gladio hominē interfecit: ꝑ abusionem dicit q̃ cędē telo quocunq̃ commiserit.

¶ Siccus a. um. ꝑ duplex cc quod est aridū ꝛ sine humore. Vir. Sūma petit scopuli siccaq̃ in rupe resedit. Per translationē ponitur ꝑ exercito quasi nimio labore exhausto. Plau. Siccum: frugi: continentem amantē vxoris maxime.

¶ Siccitas ꝛ siccitudo. Col. lib. ii. Si vero torpor cœli siccitasq̃ regionis suadebit februario statim proscindēdi sunt.

¶ Sicco as. tam in passiua q̃ in actiua significatione reperit. Lactan. lib. vii. Flumina ꝛ stagna siccauerint. i. sicca facta fuerint. Col. lib. ii. Si humidis erit abūdantia viginis ante siccet fossis. Huius composita sunt Assicco quod est valde sicco. Idem in codē. Ea cū spicas ediderint priusq̃ semina hȳent ęstibus manu carpunt ꝛ suspensa in sole cum assiccauerint recondūtur atq̃ ita reposita gennant euo diutius q̃ cętera. Absicco. Idem li. i. Plurimū refert non absiccato succo fimū vires continere: ꝛ assiduo macerari liquore. Desicco valde sicco. Exicco extra sicco euacuo.

¶ Siccesco. is. a sicceo es. Ply. lib. xviii. Aquilonē presnunciat terra siccescens: sed rorescens repente haustꝝ immisceat in rore occulto. Col. libro. vlti. Fœnū grecum vetere vino macerato deinde in sole exponito: aut in furno vt siccescat. Hinc Assiccesco. Idem ibi. In muria luere oportet ꝛ expressos in cratibus pandere dum assiccescant.

¶ Siccaneus. a. um. quod est naturaliter siccum. Colu. li. ii. Eius prati animaduertimus duo genera quorum alteꝝ ē siccaneū alteꝝ riguum.

¶ Sicera pe. cor. nuncupat omnis potio apud hebręos

que inebriare pōt: vt scribit Hier. ad nepo. siue illa que fermento conficit̄: siue pomoꝝ succo: aut faui decoquuntur: ī dulcem ⁊ barbaram potionē aut palmaꝝ fructꝰ exprimuntur in liquorem coctisq; frugibus aqua pinguior coloratur.

¶ Sicambri: populi Germanie Menapiis finitimi ad vtrāq; rheni ripam habitantes. Hi crines natura flauos habent: quos crescere sinūt ⁊ artificio quodā intorquent. Mar. lib. j. Crinibus in nodū tortis venere sicambri. Quidam cum y greco scribūt.

¶ Sicani populi hispani a fluuio sicare dicti. Deq; Luc. Hesperios inter sicaris non vltimus amnis. hi duce siculo exclusis aboriginibus italiam tenuerūt ipsiq; postea ab illis pulsi quos ante pepulerant insulaꝫ vicinā italie occupauerunt: ⁊ eam sicaniā a suo nomine nūcupauerunt. Huius dictionis syllaba ca. indifferēter ponitur. Vir. li. iij. Sicano ꝓtenta sinu iacet insula cōtra. Syliꝰ li. xiiij. Siderea cliseis aderat gēs sicana votis.

¶ Sicania dicta est sicilia a sicanis populis q̄ primi eaꝫ insulā incoluisse ferūt: qui tamen non sunt indigene sed hispani Sicilia ꝟo a duceis nomine vt inquit Seruius.

¶ Sicaris. pe. cor. nomen est fluuij in hispania: a quo sicani populi dicti sunt.

¶ Sicionia insula est in mari egeo ex opposito ad epidaurū. Alta quidem ⁊ eminēs vt refert Ply. Est ⁊ Sycionia seu sycion vrbs in Achaia nō ꝓcul a corintho in qua primus regnasse fertur Aegialeus: que nunc Clarentia dicit̄ Sicyonē fuisse officinaꝝ oīm metalloꝝ patriam Ply. scribit. In ea etiā Cicerone teste molles et muliebres calcei confici solebant. Unde Sicyonia calceamenta dicta sunt. Lucil. Et pedibꝰ leua sicyonia demit honesta.

¶ Sichem filius chanaam qui ciuitatem sui nōis edificauit in phoenice q̄ Sidon a grecis appellata est.

¶ Sicilia italie īsula a Siculo neptuni filio dicta: Uel sicilia quasi sicelita: hoc est execta. Nā oliꝫ agro Brutio annexa: mox interfuso mari siculo auulsa. Ob hoc greci rhegyo nomen dedere auulso. Unde Virgi. libro. iij. Hec loca vi quondam ⁊ vasta cōuulsa ruina (Tātū eui longinqua valet mutare vetustas) Dissiluisse ferūt cū protinus vtraq; tellus Una foret. Eam greci sicelitā dixerunt. Olim Trinacria appellata est ꝙ tria acra. hoc ē tria cacumina habeat. Nam tribus ꝓmōtoriis in diuersa ꝓcurrit. Uel Triquetra: ꝙ trianguli figuram habeat huiusmodi. Δ. Triquetrā eni figurā triangularem dixerunt Quoꝝ vnus angulus qui ī meridiē vergit pachynus dicitur. Alter Pelorus qui ad septentrionē spectat ⁊ ab italia mille quingentis passibus distat. Tertius lilybeus qui carthaginē maxie spectare videt̄ et ab aphrice littoribus. cxx. milibus paſ. distare ꝓdiderunt. Hec ab oriente ⁊ occidente septētrioneq; tyrrheno mari a meridie aphrico alluit̄. Patet in longitudine a peloro vsq; pachinū milia paſ. clxxxvij. In latitudine. clxxx ix. Sicania ꝓterea dicta est a sicanis hispanie populis q̄ duce sicano primū in Italiam venisse ferunt̄. Hec a principio: vt Iusti. scribit Cyclopū patria fuit: quibus extinctis eolus regnū insule occupauit. Vñ Virg. li. iij. Ignariq; vie cyclopū allabimur oris. Et illō. Exulat etneos vidit cyclopas vlysses. De hac Diod. sic scribit. Sicilia optima insulaꝝ omniū antiq̄tate reꝝ ceteras āteceliit. In ea sunt panhormus: Cathana. Syracuse xj. olympiade condite. Preterea Messana: Eryx: ⁊ Leontinū: Gorgie philosophi patria. Ibi Arethusa fons. Eryx et etna montes. Est ⁊ Sicilia herba a siciliendo dicta quā alio nomine Foenogrecum vocant ꝙ nulliꝰ fere cultus sit sed tm̄ sicilit̄. Hoc est secatur. In ea primū seminatū est: ⁊ Comoedia primū inuenta est. Hic archimedes natus qui sideꝝ disciplinā machinatus est. In ea specꝰ lestrigonū vbi habitabant: ⁊ Achates lapis inuenit̄.

¶ Siciliēses dr̄ q̄ alibi orti in sicilia ꝟsant̄.

¶ Siculi q̄ e sicilia sunt: vel incole: vel indigene. Siculum mare angustuꝫ atq; anceps alterno cursu modo in thuscū: modo in Ioniū pelagus influit ꝑiculosum ⁊ scylle ac charybdis seui tia inclytū.

¶ Sicilis idis forma greca a Sicilia fit: Vir. Sicilides muse paulo maiora canamus.

¶ Sicilisso. as. sicula lingua loquor. Plau. nō atticissat: sed sicilissat.

¶ Sicileo es. sicilui: vl' sicilio is. iui. itū. Sicilire est que male facta sunt secare: vt fit cū foenisecꝰ ꝓtereunt ī pratis. Ply. lib. xviij. Prata quotiens secta sūt sicilire oportet. Hoc est quod foenisecꝰ ꝓterierūt secare. Uar. lib. j. de re ruſ. Quo facto siciliēda prata. i. falcibus cōsectāda q̄ foenisece ꝓterierunt: ac quasi herba tuberosum reliquerunt campum: a qua sectione arbitror dictum sicilire pratum.

¶ Sicilicus scrupulos sex continet: dictus ꝙ semiunciam secet.

¶ Sisilices hastaꝝ spicula lata.

¶ Siclus apud hebreos dicit̄ vncia. Apud grecos latinosq; quarta ps vncie: ⁊ stateris medietas dragmas duas appendens.

¶ Sicimina quidā ita edisserunt inquit Hieron. vt ea genus arboꝝ appellare velint q̄ palestine nascunt̄ in cāpestribus q̄ si non vellicent̄ amarissimas caryculas faciunt ⁊ a culicibꝰ corrūpunt̄ Nobis aūt quia solitudo in q̄ morabat̄ Amos nullā hmōi gignit arborē magis videt̄ rubos dicere qui afferunt moras ⁊ pastoꝝ fameꝫ ac penuriam consolantur.

¶ Sicinnitū genus veteris saltationis quasi siticiniuꝫ hoc est cantum apud sitos. Unde Siticen qui apud sitos canere solitus est. hoc est vita functos ⁊ sepultos.

¶ Sidon vrbs phoenicis insignis cananeoꝝ ad aquilonem respiciens: ⁊ postea regionis iudee. hanc foenices: vt quidam aiunt cōdidere qui terremotu relicto patrio solo assyriū stagnū primo mox mari ꝓximū littus incoluere: condita vbi vrbe quam a piscium vbertate sidona vocauere: eo ꝙ tali nomine piscē vocent. Sed deinde post multos annos expugnati ciues sunt qui nauibꝰ appulsi Tyron vrbē anno troiane cladis cōdiderūt. Hāc Eusta. a Sida Beli filia dictā putat Iosephꝰ a Sichē filio chanaan q̄ apud hebreos etiam sichē vocat̄. Hinc Sidonius. a. um. vt vestis sidonia. i. purpurea: qm̄ Sidon in tyro est. Et licet do. syllabā correptā hēat. Virg. Sidoniasq; ostentat opes. Et Sidōnio est inuectꝰ eq. Inuenit̄ tamē quando ꝓducta: vt apud eundē. Obstupuit primo aspectu sidōia dido. Sicut in primitiuo. Teucrū memini sidona venire.

¶ Sidonij populi sidonis vrbis. Sidenes vero populi thracum ꝓpe hebrum quos Ply. Sidonas appellat. Sunt ⁊ alij sidones in scythia.

¶ Sido. is. sedi sessum. Mutuat̄ eni ꝓteritum a sedeo. Est autem sidere deorsum descendere seu ad sedendū firmandum manendū ve ponere. Virg. Sedibus optatis gemina sup arbore sidunt. Huiꝰ composita sunt. Assido. Consido: Circūsido: Desido: Insido: Obsido: Persido: quod est valde seu ꝑfecte sido ꝑsisto. Virg. li. iij. Ge. Turpis oues tētat scabies vbi frigidꝰ iber Al-

tius in viuū p̄cedit ⁊ horrida cano Bruma gelu. Subsi
dio subtus cado descendo decurro. Virg. lib. v. Subsi-
dunt vndę tumidumq; sub axę tonanti. Sternit̄ equo-
aquis. i. sublabūtur. Ouid. lib. j. me. Jam mare litus ha
bet plenos capit alueus amnes. Flumina subsidūt col-
les exire videntur. Jussit et extendi campos subsidere
valles. i. descendere.

¶ Sideritis lapis quem alio nomine heracleō alii Ma
gnetem vocamus απο τουσιδηρου: hoc est a ferro. Nā
a magnete trahit̄ ferrū.

¶ Sidus licet quidā grecum esse velint ⁊ απο τουσυμ:
quod est simul ⁊ ειδειν videre q; plures stellę simul con
spiciantur. Alij ab συνοδευω. quod est cōmeo. ⁊ conue-
nio: vt sit plurium stellarū conuentus latinū tamen esse
putatur: ⁊ a sido deduci quod est fixus maneo: q; sidera
insidiant. i. fixa stent. Est enim Sidus quod ad aliquod
signū compluriū stellarū compositū est: vt Aries: Tau-
rus: Andromeda perseus corona ⁊ quęcunq; variarum
genera formarū composita ferunt̄ in cœlū recepta. Stel
la vero singularis est quę non admista alijs sola fertur.
Sic apud grecos Aster: ⁊ Astron diuersa sunt. Et aster
stella vna: Astron signum stellis coactum: quod nos si-
dus vocamus. Quandoq; tamen Sidus pro stella po-
nitur. Cice. Itaq; nesciunt hos siderum errores. Quin-
tilianus. Quid hęc fulgentium siderum veneranda fa-
cies: quę quadam velut infixa accohęrentia perpetua se
mel capta sede collucēt. Alia toto sparsa cęlo vagos cur
sus certis emetiunt̄ erroribus.

¶ Sidereus siderea sidereū: quod ex sidere est: vt splē
dor sidereus. Aliquando ponitur pro alto. Marti. Hic
vbi sidereus propius videt astra colossus. Aliquando
pro fulgenti. Virgilius. Et splendidus ęthra siderea
polus.

¶ Siderari ē sidere afflari. Hic sideratio morbi gen⁹
partem aliquam corporis sępe pene totum corpus percu
tientis subito atq; exiccantis ⁊ plerūq; hominē enecan-
tis q; cū repentino quodā eueniat impetu ⁊ e cęlo vi qua
dam sideris puenire putatur. Unde Ply. Sideratio
tota e cęlo est. Idcirco a sidere nomen assumpsit. Side
ratio etiam dicitur q; corpus stupore quodā attonitum
subito cōficiat. Nec in humanis tantū corporib⁹: sed in
arboribus ac plantis sideratio est quando vaporū siccita
te arbores moriuntur: vt inquit Ply. lib. x. Hunc mor-
bum greci αστροβολιαμ nominant a sideris pcussione
maximo saturni ⁊ martis coitu in sede v̄ginis aut gemi
norū lunę solisq; defectum. Sic siderati dicunt̄ qui side-
re vexantur ⁊ lędunt̄. i. qui vim ⁊ malignitatem alicuius
sideris statutis temporibus sentiunt. Ply. Fluuiatiliū
silur⁹ caniculę exortu siderat̄: ⁊ alias fulgore sopit̄. Plau.
Sideratus est moueri non potest. Hic p̄siderari dicit̄
cum maturius hyberna tempestas mouetur quasi side
ris tempus.

¶ Siderites. pe. pdu. herba q̄ ⁊ Asteriscū folio similis
ocymo nigrior tm̄ nascens in tegulis parietinisq;.

¶ Sifilatores a veteribus dicebantur simulatores et
Sifilatur quod nos sibilare dicimus.

¶ Signū ꝑ pte est pua q̄dam significatio indicans to-
tius rei qualitatē inquit. Do. Ter. Nū eius color pudo
ris signū vsq; indicat? Hinc litterarū notę signa dicunt̄.
Item notę genitiuę ⁊ q̄ pecudibus inuruntur. Hic. xij.
signa cęlestia signa dicit̄ q̄ in zodiaco sūt quia notę quo
rundā animaliū sunt q̄ ad naturā solis iure referuntur.
scz Aries: Taurus. gemini. cācer. leo. virgo. libra. scor-
pius. sagittarius. capricornus. aquarius. piscis. Item si
gnum vexillum dicit̄ ab effigie animaliū quę in vexillis
fieri consueuerunt. Luc. Signa pares aquilas ac pila
minantia pilis. Hinc antesignanus signorū ppugnator
qui ante signū constituit̄ in acie. Signa quoq; dicuntur
sculptilia siue fusilia ad effigiem animaliū fabricata quē
admodū: tabulę opa pictorū. Unde signa ⁊ tabulas dici
mus p cęlatis opibus atq; depictis. Siquidē in tabu-
lis antiq pingebant non in parietibus. Tabulę igit̄ pi-
cturę sunt signa vero statuę. Unde apud Sal. Signa ⁊
tabulas pictas vasa cęlata mirari ea priuatim ⁊ publice
rapere delubra spoliare. Hinc fit insignis. In figuris au
tem: vt Augusti. lib. de q̄ntitate animę scribit signum di
citur si principiū inicę est: aut etiam finis: vl' cū omnino
aliquid notat qd̄ sine ptibus intelligēdum sit. nec tamē
obtineat figurę mediū Punctum medium tenet figurę.
Est igitur signum nota sine partibus: punctū nota me-
dium figurę tenens. Ita fit vt omne punctū etiā signū
sit non autem omne signum punctum videatur.

¶ Sigillum diminutiuum. i. puum signum p vt signū
statuā significat.

¶ Sigillatim aduerbium significat p singulos.

¶ Sigillo. as. signū imprimo. hinc sigillatę dicunt̄ litte
rę. i. clausę ⁊ a nullo inspectę propter quod veteres sigilla
re p claudere vsurpabant. Var. contra lex nimis impia
est ne filij patribus luci sigillent oculos.

¶ Sigillaria opa sunt pue magicis fictilibus descriptę
dicta a sigillis. i. puis signis.

¶ Sigillaria vicus erat vbi sigilla vendebantur. Gel.
li. v. Sigillaria forte in libraria ego ⁊. L. Paulus apud
poetam consederamus.

¶ Signifer qui signa fert: hoc est vexillifer. Et signifer
dicit̄ circulus in quo. xij. signa sunt qui grece zodiac⁹ ap-
pellatur ab effigie animaliū quę in eo sunt.

¶ Signo. as. signum imprimo. Virgilius. Et summo
vestigia puluere signent. Unde signare epistolam dici-
mus anulo signum imprimere. Cuius cōtrariū est: Resi
gno quod est deleto signo aperio. Sic signatam pecuniā
dicimus. Hiero: Habitacula in quibus scabię etiam in
cudes ⁊ mallei quibus pecunia signatur visebātur. Sic
signata pecora quę signo notata sunt: ⁊ quę notam iu
stam habent. Interdū signare significat ostendere: in-
dicare a signo. Plau. in Cis. Cui hęc excidit cistella? re
cte eccū locus signat vbi ea excidit. Idem hic meretricē
deperit: signat tamen se an non amare. Interdum scri
bere. Col. lib. j. huc pertinet pręclara nostri poetę sentē
tia. Laudato ingentia rura: exiguum colito. Quod vir
eruditissimus: vt mea fert opinio traditum vetus pręce
ptum numeris signauit. Unde et subsignare subscri-
bere dicimus. Et signare designare. Virg. lib. ij. Geor.
Quinetiam cęli regionem in cortice signant. Huius cō
posita sunt Assigno quod est attribuo. Do. Cice. li. j. ad
heren Sed si quo tardius hęc q̄ studes absoluet̄: tū rerū
magnitudini. tum occupationibus assignare debebis.
Lactan. lib. iij. Existimauit oportere etiā mulieres mi
litare: ⁊ consilijs publicis interesse: ⁊ magistratus gere
re: ⁊ imperia suscipere: ita his arma ⁊ equos assignauit.
id est dedit sigillo. Plau. in cur. Eamus intro nūc vt ta
bellas consignemus. Lactan. libro de ira dei pro mādo
vsurpauit. Cū hęc etiam scriptis ad ęternam memoriā
consignaret. Circūsigno. Col. lib. iij in his dicide obser
uato gēmā quę bene apparebit. certamq; speciem ger-
minis habebit eam vndecim digitis quadratis circūsi-
gnato. Designo: Exigno pfecte signo noto ve. Liuius
libro. j. Eiq; sacra omnia exscripta exignataq; attribuit

milis. Ply. Effigie ac lineamentis corporis patri similis. Sed confunditur quoque apud auctores hec differentia. Composita sunt Absimilis: Dissimilis: Assimilis quod est alicui similis. Plau. in merca. Quasi tu nunquam quicquam assimile eius facti feceris. Consimilis & Persimilis.

¶ Similo. as. similis sum: construitur cum acto. Mar. Cum sint crura tibi similent quem cornua lune. Hinc componitur assimilo quod est comparo.

¶ Similitudo que & similitas dicitur apud veteres. Cecil. Vide quid ferat morum similitas. Eius contrarium est dissimilitudo. Cic. in Lel. Dispares mores disparia studia sequuntur: quorum dissimilitudo dissociat amicitias.

¶ Simulo. as. a similis & significat imitor & refero: quidam a simul deriuant. Nihil enim aliud est simulare quam ea que absunt simul esse ostendere. Hor. in epis. Duceret era fortis alexandri vultum simulantia. Hinc quoniam prima est significatio simulare ponitur pro fingere. Ci. Simulabat se romam rediturum cum in africam nauigaturus esset. Huius composita sunt Assimulo: valde simulo: seu ostendo vnam rem pro alia. Plau. in am. Sed ita assimulauit se quasi amphitrio siet. Dissimulo & Insimulo: De quibus alibi. Hinc Simulatio que grece ironia dicitur.

¶ Simulter aduerbium dixerunt antiqui pro similiter. Plau. Exossabo ego eum simulter vt murenam coquus.

¶ Simitu pro simul. Plaut. in mer. Ita tres simitu res agende sunt. Idem in am. Non ego cum vino simitu ebibi imperium tuum.

¶ Simultas dicta est a contrario sensu qui non sunt similes. Potest etiam dici a simulatione quia qui simultates exercent: inter se simulata loquuntur. Est autem simultas odium quod plerunque intelligi contenta est cum inimicitia ope se ostendat. Cic. pro Man. Ut multas simultates partim occultas: partim apertas intelligam mihi esse subeundas: neque politici est neque tyrannus tam foelici qui hanc euadere potuerit: vnde merito Demosthenes in philippicis μηγαρ ωσ θεων νομιζετε εκει νω τα παρουτα πεπηγευαι πραγματα αθαματα αλλα και μισει τισ εκεινου κα δεδιε ρω αμδρεσ αθηναιοι.

¶ Simulto as. simultates exerceo.

¶ Simulachrum. pe. pd. a Simulo as. Et proprie dicitur alicuius ficta imago. Simulachra enim principio ex desyderio mortuorum orta sunt: vt qui iam defecerant viuere viderentur.

¶ Simones qui sine naribus nati sunt: vt inquit Ply. lib. xi.

¶ Simonides nomen viri proprium e Cea insula qui Melicus dictus est. Hic longas & duplices litteras inuenit longas. i. η. ω. Eusta. inquit duplices cuiusmodi sunt. ζ. ξ. ψ. Palamedes vero. θ. ξ φ. χ. &c. Preterea memorie artem & lyre tertium sonum comperit. At Ply. octauam inquit chordam addidit Symonides. Fuit et alius Simonides poeta Iambicus ex Amorgo insula.

¶ Simila. e. pe. cor. farina alba et flos seu delitie farine triticee. Mar. Nec poteris simile dotes numerare nec vsus. Hiero. in Gen. Accelera tria sata simile commisce & fac subcinericios panes.

¶ Similago pe. p. Idem quod simila. Ply. Similago ex tritico fit laudatissima.

¶ Similax. Vide infra in dictione Smilax.

¶ Simul aduerbium congregandi vt omnes simul currunt. Aliquando ponitur pro deinde vel etiam Vatinius Ciceroni Ciues romanos occidit abripuit: disperdidit: regiones vastauit: simul vero semissis homo contra me arma tulit. Sal. His amicis sociisque confisus Catilina simul quia eius alienum per omnes terras ingens erat. i. etiam. Inuenitur quoque geminata & habet quasi eandem vim quam cum et tum siue partim. Quintil. Simul vt pleniori obsequio demererer amantissimos mei: simul ne vulgarem viam ingressus alienis vestigiis insisterem. Hinc fiunt insimul quod est vna. Simulac: & simulatque.

¶ Simulac: & simulatque significat quam primum vel statim cum: sive postquam. Sal. Tam primum iuuentus simul ac belli patiens erat. Col. lib. vi. Semper conueniet simul atque folia agere ceperint ficus rubricam amurca diluere. Ci. Appio. Gratissimum mihi feceris si ad me simul atque adeptus eris miseris.

¶ Simus. a. um. quod est pressum. Hieron. de Socrate. Que cum crebro inter se iurgarentur & ille eas irridere esset solitus quia propter se foedissimum hominem simis naribus recalua fronte pilosis humeris: & repandis cruribus disceptarent. Virg. Dum tenera attondent sime virgulta capelle. Hinc diminutiuum est Simulus. Composita Desimus qui est contrarius simo. vt Depes: Denares: Depiles: Deplumes: vt mille alia. Subsimus parum simus. Var. libro. ii. de re rus. vt sint bene composite: vt integris membris pilosis oblonge ample subsimi nec gibberi Resimus: de quo alibi.

¶ Simie & Simii hominum figuris prima animalia que cauda carent: & in lybia nascuntur: dicte quia sime sint: id est naribus depressis vel quasi mimi: hoc est imitatrices. Mar. Callidus emissas eludere simius hastas.

¶ Simplex nomen numerale. vt simplex: duplex: triplex: Aliquando ponitur pro vero & syncero sicut e contrario duplex pro fallaci. Ci. Tuum erga me animum simplicem atque amicum agnouit. Hora. Aut cursus duplicis per mare vlyssei.

¶ Simplus nomen numerale: & significat semel tantum: sic duplus bis tantum. triplus ter tantum: & huiusmodi.

¶ Simpulum calix fictilis quo vinum in sacrificiis libabatur: a sumendo quia eo vinum sumebant minutatim. Plyni. lib. xxxv. Sed fictilibus prolibabatur simpulis inocentius. Apul. Catinum & simpulum sacrificiis adhiberi solita ostendit his verbis. Paupertas populo romano imperium a primordio fundauit. propterque eo in hodiernum diis immortalibus simpulo & catino fictili sacrificat.

¶ Sin: ex si & ne componitur abiecta e. significatque si vero quod nunquam in prima parte collocatur: & nisi precesserit si: sed in secunda vbi fere duorum est oppositio. Teren. Si illum relinquo: eius vite timeo: sin opitulor huius minas. Habet enim quandam vim negationis perinde ac si diceretur. Si autem non relinquo sed opitulor. Aliquando sin solum reperitur: sed quod secundi loci vim obtinet. Salu. Imperat vt pretio sicuti multa confecerat insidiatores Massiue paret: ac maxime occulte. Sin id parum procedat: quouis modo Numidam interficiat: id est si potest occulte: si non potest vtcunque.

¶ Sina vrbo Mesopotamie: quo nomine etiam dictus est mons petree & arabie. Apls. Sina mons est in arabia qui coniunctus est ei que nunc est Hierusalem.

¶ Sinapodes populi fuerunt in desertis africe qui vt Pomponius refert inflexilentis cruribus serpere magis quam ingredi traduntur.

¶ Sinarum regio auctore Ptol. li. vii. terminatur a septentrione parte serum: ab ortu solis terra incognita: ab occasu india extra gangem.

¶ Sinapis. is. pe. p. fe. gen. & hoc sinapi indeclinabile: herba seu semen quod prosilit cum tanta acrimonia: vt lachrymas ciat comedenti. Id autem tritum admisto musto ac melle ac vua passa: necnon defruti paululum confectionem gustu suauem efficit: nec decrescit si adiicias cynnama et cariophaleos. Col. Hoc sinape declinat. Ait enim. Sinape atque coriandrum vti sata sunt sua sede inmota permanent. Plau. in pseu. genere fe. vsus est. Teritur scelerata sinapis cum illis. Macer. Inter eas quas Pythagoras lau

dauerat herbas: asseritur primam laudem.

¶ Sinapium a sinapi: sicut ab allio alliatū. Quidam tamen per y scribunt: sed male.

¶ Sindon: velū subtilissimū: vt in euangelio. Et inuoluit eum in sindone munda.

¶ Sine ꝑpositio semp sepatiua: ꝛ significat absq;: vt sine cerere ꝛ baccho friget venus. Est ꝛ ipatiuū ꝟbi sinois. vt Sine: videamus eni an veniat helias ad deponēdum eum.

¶ Sino is. siui. situm. ꝑmitto. Var: Sine is ad pubertatis annos ꝑueniat. Huius compositum est desino qđ est cesso: termino:

¶ Sinope es. pe. ꝑ. vrbs pōti. Val. Flac. li. v. Assyrios ꝯpicta sinus stat opima sinope. Hāc Milesij cōdiderūt: cuius potentia magna fuit: q̄ classe compata mari qđ intra Cyaneas est impauit. edificia in vrbe magnifice extructa gymnasium et foꝝ: ꝛ porticus: et templa splendida. Hic Dioganes cynicus: ꝛ Timotheus patriō. ꝛ Diphil᷒ Comic᷒ orti sūt: Est ꝛ sinope nomē regis nūdaꝝ.

¶ Sinopis idis. color q̄daꝫ natiu᷒ seu rubrica dī. q̄ primo apđ Sinopē inuēta est. Victr. li. vij. eā rubricā sinopicā appellauit: de q̄ Stra. li. xij. sic scribit. In cappadocia nascitur ea que sinopica rubrica dicitur omniū optīa que cum Iberica decertat. Idcirco sinopica appellatur ꝙ eam mercatores eo deferebant priusq; ephesioꝝ emporium tam celebre esset.

¶ Sinus. us. pe. coꝛ. dicit̄ illa ps q̄ est intra pectoris brachioꝛūq; complexū. hinc sinus vestiū appellati sūt: q̄les erant tunice romanoꝝ ꝛ laxitas illa supracincturā. Vir. sinus collecta fluentes. Per translationē Sinus vocantur littora curua ad similitudinē sinus: ꝛ q̄si brachijs mare ꝯplectētia. Greci κολπον vocant: a q̄ curuitas ipa sinatio dī. ꝛ Sinuati ꝑ sin᷒. Aliqn̄ sin᷒ dī cōcauitas oculorū. s. palpebre vbi lachrymaꝝ ꝛceptacula sūt ꝑpter quādam similitudinē. Vir. li. iiij. Sic effata sinū lachrymis impleuit obortis. Aliqn̄ ponit̄ ꝑ quacunq; re sinēte ob laxitatē atq; capacitatē. Iuue. Fata regūt hoīes fatū ē in partibus illis. Quas sin᷒ abscōdit. Vn̄ ꝛ gtetia sin᷒ vocātur. Idē. Impleuitq; sin᷒. Aliqn̄ ponit̄ ꝑ velo qđ ventis flantib᷒ curuat̄ ꝛ sinū facit. Idē. Totos pāde sin᷒. Et sinus in sacra scriptura locus est in quo habraam cum sanctis patribus vsq; ad christi aduentum ꝑstitit.

¶ Sinuosus. a. um. quod habet multos sinus vt mare sinuosum: vela sinuosa que sinus. i. curuationes faciūt. Claud. lib. j. de raptu. Sinuosa draconum membra regens: id est nodosa.

¶ Sinuo as. curuo: in sinus flecto. Vir. lib. ij. Sinuatq; immensa volumine terga. i. in sinus flectit. Ouid. lib. ij. me. Tremule sinuantur flumine vestes. i. formāt̄: rugātur: vel i sinus colligūtur. Clau. li. j. Ceperat ꝛ vitreis summo iam margine texi Oceanū sinuare vadis. i. nodosum facere. Hinc componitur Insinuo quod ꝑprie significat coniungo: ꝛ quasi in sinū pono: immitto: Iustī. Cui se celeriter officij comitate ꝛ obsequendi gratia insinuauit. Lactan. lib. iiij. Descendens itaq; de celo scūs ille spūs dei sanctam ꝟginē cuius vtero se insinuaret elegit. i. immitteret. Item in eođ. Item surdorū patefactis auribus isinuabat auditū. Plau. i cis. Obsecro quo is homo isinuauit pacto se ad te. i. itroduxit. Et insinuare est ostendere. Hieron. ad Rust. Totū qđ insinuare tibi cupio. Et in ꝑlog. Hester. Volentes. lxx. interptuꝫ ordinē ꝑ hoc insinuare studioso lectori. Similiter insinuare dicimus nō apte ꝛ simpliciter rē exponere: sed latenter vel caute in animū audiētis veluti in sinū quod volumus mittere et ingredi facere. Cice. Pu. Figulo. Nam ꝛ complector eius familiarissimos qui me admodū diligūt multiq; mecum sunt: ꝛ in ipsius consuetudinē quam adhuc meus pudor mihi clausit insinuabo. Hinc Insinuatio occulta ingressio: que est exordij pars qua artificiose dissimulanterq; surrepimus animis iudicum in causa non satis fauorabili. Idem ad herē. Ergo si fidem factam putabimus: insinuabimus ad causam. i. per sinū locum dicendi quem sumpsimus occulte ingrediemur. Sic insinuatus sumit̄ ꝑ conciliato in amicitiaꝫ non recta sed ꝑ quosdā sinus ꝛ quasi diuerticula intrat: in amicitiam latenter.

¶ Sinus. us. ꝛ sinū. pe. ꝑdu. genus vasis: sicut galeola. Plau. in cur. Hic cum vino sinus fertur. Var. Tibi erat vinā positū in mensa: aut galeola aut sinu. Virgi. Sinū lactis ꝛc. Quidam accipiunt ꝑ flasco.

¶ Sinuessa: ciuitas mediterranea Cāpanie vino satis abundans quod sinuessanū dicit̄. De hac Li. li. x. In saltu vestino Falernū contingente agrū Sinope dī greca vrbs fuisse. Sinuessa deinde a romanis colonis appellata. Strabo. lib. v. Sinuessa in setino sita est sinu: a q̄ nomen vendicat: ei proxime calide sunt balnee ad egritudines quasdam accommodatissime.

¶ Singulus. a. um. quasi sine angulo: ꝙ ea q̄ vnica sunt nequeant constituere angulū. Dicunt̄ aūt singuli vnusq̄sq; ꝑ se: hoc est sepatim ab alijs. Plau. ꝛ ad singulū video vestigiū. Aug. li. xiij. ci. dei dixit. Singul᷒ q̄sq; hō: vt in sermone vna littera: ita quasi elementum est ciuitatis ꝛ regni quātalibet terraꝝ occupatiōe latissimi.

¶ Singulare: quod est vnicum excellens: ꝛ tam in malum q̄ꝫ in bonum sumitur. Ci. ꝑ Silla. Me singulari immanitate et crudelitate preditum.

¶ Singulatim: mōdi sepatim ꝛ vnūquodq; ꝑ se. Cecil. primum malo publicos singulatim gratias egere.

¶ Singillatim a singulo: id eꝫ quod singulatim. Lucil. Singillatim vnusquisq; nostrum mouetur. Sueto. in Aug. Atq; etiam singillatim e certo genere hominū libentes ac ꝑ faculeate quisq; pecunias cōtulerunt. Hor. li. Ser. per sincopen dixit. Vt veni corā singlatim pauca locutus. ¶ Verius legitur singultim.

¶ Singulariter vnice excellenter.

¶ Sinistra manus leua: a sino is. ꝙ gerere nos dextra manu que aptior est: sinat. Sinistrum autem quantum ad auguria ptinet significat ꝓspeꝝ: ꝙ nos agere aliquid sinat. Aliquando dicitur aduersum: noxiū. Virgi. lib. j. Geor. Arboribusq; satisq; notus pecoriq; sinister.

¶ Sinistrorsū aduerbiū significat ꝟsus sinistram ꝑtē.

¶ Siphones penult. prod. canales tubi fistule per quas vrgente spiritu aqua vel alius liquor emittitur a sono vocis dicti si si si. Vnde illud Iuue. Effigiemq; dee longis siphonibus implent. Plyn. libro. ij. De aqua in sūma iuga erumpente quo spiritu acta et pondere terre ꝑssa siphonum modo emicat. Tales sunt in fōtibus manu fabre factis. in quibus sunt huiusmodi lingule plures prominentes et aquas plurifariam euomentes. Plyni. ad Apollinarem. In hoc fonte crater circa siphunculi plures miscent iucundissimum murmur. Est autem siphunculus diminutiuū a siphone: et accipit̄ pro exigua fistula ex ere: vel marmore alia ve matia ex q̄ aq̄ exilit e fōte.

¶ Siphnos: in mari egeo in qua auri ꝛ argenti fodine erant: vt Herodo. ait.

¶ Sipo as. spargo. hinc fiunt composita Dissipo quod est destruo. Cic. Marcel. Habemus etiam rationeꝫ rei familiaris tue quaꝫ dissipari volumus. Aliqn̄ dissipare

est disgregere: diuulgare. Col. li. ij. Grumosq; quos ad fi suram plerūq; tracte faciunt crates dissipabimus. Insi po: insicio intus iacio. Cato de re rust. Pultē panicā sic coquito. librā alicę in aquā indito: vt bene madeat id infundito in alueū parꝝ eo casei recentis. p. iiij. mellis. p. v. ouum vnum omnia vna pmiiceto: bene ita insipito in aulam nouam. Obsipo. de quo alibi.

¶ Sipontū vrbs Apulię iuxta Garganū mōtē a Diomede ędificata: q̄ & Sipus: & a grecis ob multitudinē sepiarꝝ q̄ ibi capiunt Sepius sepiuntis dr̄. Hinc Sipontinus a siponto: & sepiūtinus a sepiunte.

¶ Siquidē habet accentū in antepen. Cōponitq; ex si & quidē: quis si p se pducatur ibiq; pducta sit. nec significationē prium habeat ex q̄bus ɔponitur. Significat enim nam. seu qm̄. Cic. Dolobellę. Gratulor baijs nostris: si quidē vt scribis salubres repente factę sunt. Ponitur & p si certe dubitatiua cōiunctione. Asinius Ci. Nam & robur & soboles multū interijt: si quidē q̄ nūciantur vera sūt. Col. in pfatione. Accedit huc q̄ ille quē nos pfectū esse volumus: agricolā siquidē artis cōsumatę sit. i. si vero Quidam duplam esse putant sed vnam dictionē ostendit Oui. Qui in hoc eodē significato vtitur prima breui: quod nō accideret nisi esset composita. Quę mihi ventura est siquidem ventura senectus. Cū desit numerꝫ ipsa iuuenta suis. ¶ Valla quoq; sic legit: sed duas particulas censet: vera autem lectio est si qua est.

¶ Siqs aliꝰ elocutio ornata: vt cum dicimꝰ Var. doctꝰ est siqs aliꝰ: hoc ē put q̄spiā aliꝰ doctꝰ reperiri pōt. Sue. I Claudio. Si quem alium & se liberꝫ esse.

¶ Sirē: & Sirena monstrū maris ab ειρειν q̄d ɔnectere vel retinere significat: vel a σειρα catena: eo q̄ libidinis vinculū sirenes fuerint. Sūt & q̄ hoc nomē ab συρω trahꝰ deducant. Vñ fit vt q̄dā p̄ latinū quidā p̄ ypsilō scribant. Hiero. in plog Iosue: Et nos ad patriam festināres mortiferos sirenarꝫ cātus surda debemus aure trāsire. Fuerūt aūt Sirenes Acheloi & Calliopes filię ore & pubetenus virgineo: reliqua pte corporis pisces siculū littus incolentes: quarum nomina fuerunt parthenope lygia & leucosia.

¶ Sirius: stella in ore leonis pniciosa. Cōtinet enī canis. xviij. stellas. Luc. li. x. Rapidꝰ q̄ sirīꝰ ignes exerit. Sta. li. j. syl. Nec calido latrauit sirius astro. ductū nomen απο του σειριαν q̄ pestū q̄d pcipue canes faciūt: q̄ tpē plerūq; in rabiē ɔuertunt. Vel απο του σειρ αειν q̄d est arefacio: quia tunc maxima siccitas est amnibꝰ ac fōtibus deficientibus. Vel dr̄ sirius a longo tractu qm̄ magnitudine sua triū signorꝫ spatiū occupare videtur. Hec annis omībus vt inqt Ser. oritur circa. viij. Cal. Julij. Noster Suidas σειριον εκαλουν λεπτου ιματιου ασπαστον. Et subdit solē siriū dici: & oīa astra noiari siria σειριον τον κυνα οτε δε και τον ηλιον ιβυκος δε παντα τα αστρα σειρια λεγει etiaꝫ ex auctoritate elianī dicit q̄ sol dici potest sirsitos & sirius rīj. και σειρ σειρος ο ηλιος οι δε και σειρος.

¶ Siri defossiones terrę in modū puteorꝫ vbi trāsmarinę puincię loco horreorꝫ frumenta defossa seruant. vt Col. li. j. & Var. de re rust. scribunt.

¶ Sirpi iunci fragiles palustresq; sunt: nec in fruticum veprū ve aut caulū siue herbarꝫ genere numerantur. Ex his tegūtur domus & tegetes fiunt his velificant in pado nautici: & dicuntur storeę. Di. Sirpus sine nodo & lenis iunci species palustris res. Hinc factuꝫ est pueruiū. Nodū in sirpo q̄ris. de his qui in rebus claris atq; apertis difficultatem faciunt. Hier. ad Pāma. Qui inimicꝰ est etiā in sirpo nodū q̄rit. Sirpi etiam dicitur nodosa poemata et implicata instar viminū capreolatim sirpata vt enodari non possint. Gel. li. xj. Quę greci enigmata: latini sirpos appellauerunt. Tales etiaꝫ a grecis iidem Gryphi vocitantur.

¶ Sirpo. as. vincio: ligo inecto iplico a sirpis dictum.

¶ Sirpea q̄ vergis sirpatur: hoc est colligando iplicatur: in q̄ stercus aliud ve simile vehitur iumentis. Oui. In plaustro sirpea lata fuit. Cato. Crates sesternarias vimine contextas appellat sirpeas. Sirpea simulachra vocat. Oui. li. v. fas. p viminieis argeis sirpea dolia quassa.

¶ Sirpiculę falces quibus in sirpandis hoc est ligādis vineis vtimur ad amputanda supflua ligamentorum. Var. Falces dicuntur vineaticę opus esse sex: sirpiculę quinq;. hę etiam dicuntur sirparię falces.

¶ Sirpiculum canistrum: vel quod de spinis confectuꝫ est: vel quod verius videtur: a sirpando.

¶ Sisamus teste Homero: fuit vrbs Paphlagonię.

¶ Siser herba cuius radicem oliꝫ nobilitauit Tiberiꝰ flagitans eam omnibus annis a germania.

¶ Sisapo. pe. cor. locus in hispania vbi miniū celeberrimum nascebatur. Unde & sisaponensis regio. Plyn. lib. xxxiij. Celeberrimū miniū ex sisaponensi regione bethica minario metallo.

¶ Sisyphus pe. cor. fuit eoli filꝰ q̄ ob latrocinia a Theseo fertur occisus: & hac pœna apd̄ inferos affici: vt grande saxū supra montē portare coactus: cū ad apicē deduxerit: ɔtinuo ad ima relaxetur: Unde Oui. lib. xiij. meta. Aut petis aut vrges rediturum sisyphe saxum.

¶ Sisto is. sisti. supinū non habet. et significat stare facio seu retineo: vt siste gradum: siste lachrymas. Plyn. Sanguis profluuium sistit herbę peonię semen rubrū. Quandoq; sistere significat psentare: et quasi psentiaꝫ corporis exhibere comparere. Dictum ab eo q̄ eo non tm̄ compere quis debet sed etiam manere. Ci. ad atticum. Des operam id quod mihi affirmasti: vt te ad Calendas Januarias vbicunq; erimus sistas. Ideꝫ. Vas factus est alter sistendi: vt si ille non reuertisset moriendum esset sibi. Quandoq; est confirmare: corroborare: vt hic rem romanā magno turbāte tumultu Sistet eq̄s Sto tū steti statuꝫ facit. Unde stator non autē a sisto vt quidā putarunt: cū teste Prisc. nullum habeat supinum: nec vllum vocabulum a sisto pfectum legamus. Nam si supinū haberet non statum sed stitū esset: qm̄ eius preteritum nō steti est vt Pris. quosdā velle dicit: neq; statui vt ipse sentit: cū tunc statutū supinū faceret: sed stitiē: si Gellio credimus ita dicenti. In libro vetere M. Catonis qui inscribitur contra Tiberium exulem scriptuꝫ quidem sic erat. Quid si vadimonium capite obuoluto stitisses? Recte ille stitisset scripsit sꝫ falci & audaces emēdatores excriptes per libros stetisses fecerunt tanq̄ stitisses vanum et nihili verbum esset quin potius ipsi ne q̄ et nihili sunt qui ignorant stitisses dictum a Catone quoniam sisteretur vadimonium: nō staretur. Igitur cum supinum huius verbi si habet conueniat esse situm non statum iam constat stator a statum non a stituꝫ esse formatū. pterea cum nullum vocabulum a sisti descendat: multa vero a sto nemini dubium esse debet: qn Sisto supino careat. Hinc enī stabilis: stabilio: stellę: statuus: et multa alia. Nec quia Romulꝰ orauerit Jouē vt suorum fugam sisteret: & statori ioui templum vouerit iccirco a sisto stator est. Non enī dicit Liuiꝰ ppterea q̄ Romulꝰ pcatus ē Jouē vt suos sisteret: ide Jouē sistorē appellatū: nec Romulꝰ Jouē statorem appellaturum

si suos sisteret: sed ait. hic ego tibi tēplū statori. Joui. i.
qui es stator ppria ꝟtute stans: ⁊ rerū stabilitor tāq̄ sta
bilitori nostro futuro templū quod monumētum sit po
steris tua pñtia ꝑseruatam esse vrbē voueo. Nā ꝙ Ro=
mulus dixit fugam fœdā siste: nō sic accipiendū est ꝙ ꝑ=
catus sit iouē vt suos solū sisteret (hoc ei ridiculū foret)
sed vt sic sisteret vt in sabinos īpugnātes ac insectātes
starēt illisq̄ resisterēt. Quod Li. eod loco tāgit cū ait. Hec
ꝑcatus velut si sensisset auditas ꝑces hic īquit romanis
Juppiter optimus maximus resistere atq̄ iterare pu=
gnā iubet. Resistere Romani tāq̄ cęlesti voce iussi. Hoc
etiam Ci. li. i. inuec. pprie posuit. Tu iuppiter qui iisdē
rebus quibus hęc vrbs cōdita auspicijs a Romulo es cō
stitutus: quē statorē huius vrbis atq̄ impij ꝟe nomina
mus: hūc ⁊ huius socios a tuis aris cęterisq̄ templis ac
tectis vrbis a mœnibus a vita fortunisq̄ ciuiū oīm arce
bis. Et li. iij. de fini. Ad seruandū genus humanū natu
ra incitantur atq̄ etiam iouem cū optimū maximū dici
mus: cūq̄ euz salutarē hospitalē statorē: hoc ītelligi vo
lumus salutē hominū in eius esse tutela. Ex his constat
Jouē cognominatum statorem fuisse non a sistendo. vt
Valla dixit: sed a stando: quia cum stare sol⁹ putaret ad
uersus templo sibi dicato tanq̄ vrbis Romę romaniq̄
populi stabilitor vt ibi ꝑ tutela romanoꝝ venerat⁹ sta
ret hospitalis: eo ꝙ romanos aduersus sabinos stare fe
cisse crederetur. Quod ⁊ pater meus. Aug. lib. iij. ci. dei
paucis ꝟbis complexus est dicens. Hic tamen Romul⁹
de suoꝝ ꝟtute desperans: iouem orauit vt starent: atq̄
ille hac occasione nomen statoris inuenit. Nec mirū si a
sto stator sit: qm̄ stare est viroꝝ fortiter pugnantium vt
apud Plau. in am. Si in fugaz se tamen nemo ꝯuertit:
nec recedit loco quin statim rem gerat: animā omittūt
prius q̄ȝ loco demigrent: q̄sq̄ vt steterat tacet obtinet=
q̄ȝ ordinem. A sisto fiunt composita Absisto: Assisto qđ
est pñtem me exhibeo siue corā me firmo. Terē. in adel.
Accede huc parmeno nimiū isthoc abisti. hic ppter hūc
assiste. Vir. ac libyę citus astitit oris. i. ꝑsentauit. Consi
sto: Circūsisto: Desisto: Existo: Insisto: Obsisto: Per
sisto duro ꝑseuero. Apul. Cum me rogassem an in ppo
sito ꝑsisterem. Presisto ante sisto Resisto.
¶ Sistrum musicum instrumētū hoc est cornu recuruū
peculiare egyptioꝝ quo vtuntur in isidis sacris argutū
⁊ sonoꝝ dū ꝑcuteretur. Ouid. Per tua sistra ꝑcor ꝑ anu
bidis ora verendi. Apul. ęreis ⁊ argenteis ⁊ aureis si=
stris argutū tinnitū cōstrepentes. Mar. Si quis plora=
tor collo tibi vernula pendet: hęc quatiat tenera garru=
la sistra manu. Hoc tamen instrumētuz apud ęgyptios
vicē tubę exhibebat. Virg. Patrio vocat agmina sistro
Inde a martiale dicitur Sistrata tuba.
¶ Sitaces: auis quę alio nomine psittacus ⁊ papagall⁹
dicit. Plyn. India aūt hanc mittit sitacen vocant viri=
dem toto corpore: torque tantum miniato in ceruice di=
stinctam.
¶ Sitarchia vas repositoriū siue saccus vel pera in qua
poni ꝯsueuit cib⁹. σιτον enī cib⁹. Hier. li. i. Reg. Panis
defecit in sitarchijs nostris ⁊ sportulā non habemus.
¶ Sitometra: mensura frumenti ad largiendū.
¶ Sithonia: regio littoralis macedonię versus Ther
mopontū: in qua mons est sithon niuosus. Virg. Sitho
niasq̄ niues hyemis subeamus aquosę. Hoc etiam no=
mine dicta fuit Thracia vt inquit Gel. lib. x. Unde spi=
rat aquilo: quoniam ad septentrionem exposita. Oui. ⁊
sithinio aquiloni.
¶ Sitis: pprie bibendi appetitus. Per translationem
ponitur ꝑ nimia auiditate cuiusq̄ rei. Plancus. Cupio
te āplecti: neq̄ aliter sitim iādiu ꝯceptā sedare possum.
Hinc sitio is. Justin. Satiare inq̄t sanguie quem sitisti
Huius diminutiuum est Siticula.
¶ Siticulosus qui semꝑ sitit. Inde Horatius siticulo
sam vocat Apuliam.
¶ Sitibundus abunde sitiens.
¶ Situla cista qua populi suffragia in creandis magi=
stratibus legibusq̄ ferendis colligebant. Plau. in Cas.
Sortitia illa in situla. Situla etiam vas ad hauriendā
aquā accōmodatū ꝙ aquā sitiat. Idē. Si hāc situlā acce
pero. oēm illi puteo aiam itertraxero. Hui⁹ dimi. ē. Si=
tella. Ci. ꝑ Corne. Neq̄ maius est legere codicē cū inter
cedat q̄ȝ sitellam ipam cū ipo intercessore deferre.
¶ Situs. a. um. positus: Et situm est quicquid loco suo
positum non euertitur. Teren. in adel. In quo nostrę
spes opesq̄ omnes sitę erant.
¶ Situs. us. lanugo ex humore creata qui fit in locis so
le carentibus. Do. exponens illud Vir. li. vij. Sed te vi
cta situ: sic scribit. Situs est corruptio ex hūore ⁊ diutur
nitate cōtracta: qua deteriores fiunt species vno loco ⁊
ꝑlixo tp̄e ꝯstitutę. Victa situ quasi quę senio esset ⁊ nihil
agendo corrupta. Solet aūt in locis situlētis odor q̄dā
teter ⁊ aspnabilis olfactantiū nares offēdere q̄ ⁊ ipę sit⁹
dr. Ply. li. xxi. Pessimū eē crocū qđ sitū redolet. Sedet
etiam sit⁹ in vultu capite totoq̄ corpe ⁊ habitu ꝑsertim
inopū qualē Luc. describit. Fœda situ macies. Hūc eti
am pędorē dicimus. Col. lib. v. Vitibus sitū dedit. Jaz
vero muscus qui more cōpedis crura vitiū ⁊ vincta com
primit situq̄ ⁊ veterno macerat: ferro distrigendus et
eradendus est. Pręterea sit⁹ dicitur loci qualitas: vt de
situ syracusaꝝ. Virg. li. i. Ge. Et segnem patiere situ du
rescere campum. i. sicut stat.

S ante M ⁊ Y

¶ Smaragdus: gēma q̄ oculoꝝ acies recreat quo nihil
viridius. Hinc Smaragdinus a um. penl. cor. Suidas
σμαραγδος θηλυκως λεγεται εστι δε ειδος λιθου πο=
λυτιμου ελεγχος δε βεβαιοτητος της θεος εβειας
και λοιπα.
¶ Smigma tis. dicitur oīe illud quod purgat: ab σμη
χω. purgo abstergo. Et est ḡnale nomen quo medicamē
tum oīe significatur quod valet ad emaculandaz faciē
⁊ abstergendam corpoꝝ dehonestamenta. Hierony. in
Dan. Afferte mihi oleum ⁊ smigmata.
¶ Smigtic⁹. a. ū. Ut ius. Smigtica: efficia smigmatis.
¶ Smilax: arbor quā latini Taxū vocāt. Est ⁊ genus
herbę hederę siis densis geniculate caulib⁹ spinosę fru
ticosę ramę folio herbaceo flore cādido olēte liliū. Oui.
li. iiij. me. Et crocon in paruos ꝟsum cum smilace flores.
Sūt qui smilacē autophoꝝ vocant quasi selpm ferentē.
Hinc Smilaceus. a. um. quod est factū ex smilace.
¶ Smyrna: vrbs in minori asia: quam fluuius Meles
circunfluit. Hanc Theseus Thessalus in memoriam
vxoris suę quę smyrna vocabatur extruxit. Ex hac Ho
merum ortum habuisse quidam existimant.
¶ Soanes ppli Asię caucasi extrema obtinētes. sicut
Stra. refert li. xi. q̄ ducenta hoim milia cogūt exercitū.
¶ Soboles successio: ab olescendo. i. crescendo dicta.
¶ Sobrius dicitur homo sanę mētis quasi sepatus ab
ebrio. Teren. in an. Tu pol homo non es sobrius.
¶ Sobrini: duaꝝ pluriū ve soroꝝ filij q̄si sororini. Pa
trueles patruoꝝ filij. i. duoꝝ aut pluriū fratꝝ filij.

¶ Socer: vxoris meę pater. Socrus vxoris meę mater. Socer magnus: vxoris meę auus: q̄ & ꝓsocer dicitur: & ego sum illius ꝓgener. Et auus meus socer magnus est vxoris meę. illa illi ꝓnurus. Socer aūt & socrus dicūtur quia sibi generū associēt. A socer fiūt cōsocer: ꝓsocer: et adsocer. Cōsoceros vocant quorū filij inter se matrimonio copulati sūt. Verbi gratia. Ego illi cōsocer sum & ille mihi cōsocer est: cuius filio filia mea nupsit. Prosocer et abs ocer eodē modo dicuntur q̄ ꝓauus & abauus.

¶ Socus ꝑ simplex c. fuit vir Troianus aīo & corporis dignitate generosus.

¶ Soccus ꝑ duplex cc. genus calciamēti a sacco deductum nomen: ad cuius similitudinē erat factū ita q̄ ligatum supra pedē plicas multas ꝑ totū effundebat. qđ nō tantū comœdorū erat: vt apud Hora. Hūc socci cępere pedē. Sed etiam mulierū. Hier. ad Saluinā. Quę pullam tunicā nigrosq̄ calceolos cādidę vestis & aurati socci depositione sūpsisti. Sue. de Cal. Sępe gēmatas depictasq̄ penulas manuleatus & armillatus in publicum ꝓcessit: aliquando sericatus & cycladatus ac mō in crepidis et cothurnis: mō in speculatoria caliga. nonnunq̄ socco muliebri.

¶ Socculus ꝑuus soccus. Sue. in Vitel. Pro maxio munere a Messalina petijt vt sibi pedes ꝓberet excalciandos detractūq̄ socculū dextrū iter togā tunicasq̄ gestauit.

¶ Socius dicit̄ q̄ sit eiusdē sortis: vel q̄ secet. i. diuidat laborē alterius: vel q̄ eū i re laboriosa seq̄tur. Vel a socco qui calceus est vtriq̄ pedi aptus: q̄m socius se amico cōmodū in vtraq̄ fortuna ꝓbeat. Sūt aūt socij qui pari cōsilio & auctoritate rem simul aggrediūt̄. Et q̄ in re seria & laboriosa aliquorū pares sunt. Unde socij populi romani dicebant̄: ita cū his fœdere ꝯiuncti: vt pacis ac belli ꝑticipes essent: q̄uis plus sit socius q̄ ꝑticeps. Comites q̄ cōsulendo opam vel ꝓstando subsequunt̄: & ꝓprie i itinere qui nō sua causa iter capiūt: sed vt aliū ꝓsequātur. Cęsar cū se victorię pōpei comitē esse malet q̄ sociū cęsaris. Et q̄ aliter quicūq̄ aliquē seq̄tur. comes appellatur. Ci. Est gloria comes ꝟtutis. Gloria eni seq̄tur honestatē: sicut vmbra corpus. Sodales in rebus leuioribus & fere in ꝯuiuijs dicunt̄: q̄si simul edales: vel q̄ vna sederent: & essent simul in mēsa vel q̄ ex suo datis vesci solerent: vel q̄ inter se suaderent quod vtile esset. Quintil. Et tēpestiua ꝯuiuia & puigiles iocos aduocata sodalitū turba solutus atq̄ affluens agerē. Caius. Sodales sunt qui eiusdē collegij sunt. Cū eo sentire videt̄ apud Ci. Antonius: qui Morbanum quęstorem suum appellat sodalem.

¶ Socialis & hoc sociale: quod est sociorū. Vñ Sociale bellum quod cum socijs gestū est: hoc dictum est Marsicum: q̄m a Marsis rebellandi suscitatū fuerat initiū. Sociale autem: quia oē latiū picenū & ethruria ois atq̄ Cāpania: postremo italia ꝯtra romā cōsurrexerunt.

¶ Societas q̄si ꝑticipatio. Li. Infida regni societas.

¶ Socienus dicebat̄ socius. Plau. Ibo intro atq̄ illi socieno tuo iam interstringam gulam.

¶ Socio as. iungo quasi sociū sorio appono. Col. libro iiij. At si quis cum sciētia sociauerit diligentiā. Eius cōposita sunt associo: consocio eiusdē significationis cum primitiuo. Lactā. li. vij. Licet aīa & corpus ꝯsociata sint. Dissocio deiungo: sicut desuadeo: dehortor. Nā dis interdū nō diuersitatē sed diuisionē facit: sicut dissimilitudo: dispar: & huiusmodi. Cic. Quorum dissimilitudo dissociat amicitiam.

¶ Socordia. Vide in dictione socors.

¶ Socrates. pe. cor. philosophus atheniensis vnus oim sapientissimus iudicatus: qui philosophiaz naturalē in moralē transtulit. Suidas. σωκρατης σωφρονισκου λιθοξοου και μητρος φαιναρετης μαιας προτερον γενομενος λιθοξοος ωστε και φασιν αυτου εργον ειναι τας αθηνησιν ενδυμενας χαριτας ειτα φιλοσοφησας διατο ακουσαι αναξαγορου του κλαζομενιου:

Hic ęquabilitatē in oī vita seruauit. vt idē sempꝑ vultus eadēq̄ frōs: siue ꝓsperis: siue aduersis rebus extiterit vsq̄ ad extremū. Ply li. vij. Ferunt Socratē clarū sapiētia eodē sempꝑ visū vultu nec aut hilari magis aut turbato. Habuit duas vxores Xātippē & Mironē vno tpē. Quę cū crebro inter se iurgarent: & ille eas esset solitus deridere: q̄ ꝓpter fœdissimū hoiem simis naribus: recalua fronte: pilosis humeris: repandis cruribus disceptarent nouissime ꝟterunt in eū impetū: & male multatum fugientēq̄ diu ꝓsecutę sunt. Quondā cum infinita conuicia ex superiori loco ingerenti Xātippe restitisse & aq̄ ꝑfusus immūda nihil amplius respōdit q̄ capite terso. Sciebam inq̄t futurū vt post ista tonitrua imber subsequeret̄: interrogauit Alcibiades cur tam acerbā domo nō exigeret? Quoniā inq̄t Socrates cuz illam domi talem ꝑpetior: isuesco & exerceor quo foris petulantiū iniuriam facilius feram. Itērū dicenti Alcibiadi intolerandam esse Xantippes maledicentiā. Tu inq̄t nōne toleras anseres clamore ꝑstrepentes? Illo annuēte quoniā mihi oua & pullos pariūt. et mihi ait Xantippe filios gignit. Pater Socratis fuit Sophroniscus lapidarius: mater phęnareta obstetrix. Qui i paupꝑtate beatissimus amicis olim audientibus Emissem palliū si nūmos haberem neminē poposcit: oēs admonuit: a quo acciperet ābiguus fuit. Hic auditor fuit Anaxagorę et Damonis postea ad Archelaum phy sicuz se cōtulit. Qui animaduertens naturalis speculationis fructū nullū eē: inuenit primus ęthicen. i. moralē philosophiā: ad quam transiēs fertur dixisse q̄ supra nos nihil ad nos. Auctor est Xenophon Socratē nūq̄ de natura rerū neq̄ de sublimioribus rebus disputasse: cum ea sint supra captū hominum. Ex socratis varijs in omnem partem diffusis disputationibus plures fluxere discipuli. Et cum alius aliud apprehenderet: ꝓseminatę sunt quasi familię dissentiētes inter se: cum tamen se omnes philosophi socraticos & dici vellent: & esse arbitrarentur. Primum ab ipso Socrate Plato: a Platone Aristoteles & Xenocrates. Deinde ab antisthene qui patientiā & duritiam in socratico sermone maxime: adamarat Cynica. Cum ab aristippo quem maxime voluptarię disputatiōes delectarūt Cyrenaica philosophia manauerunt: fuerunt etiam alia genera philosophorū: vt Ereticorū. Megaricorū: Pyrrhoniorum. qui se socraticos esse dicerēt. Unde merito philosophorū fons Socrates appellatus est.

¶ Sodalis. Vide in dictione Socius. Hic Sodalitas & sodalitiū: quę significant collegium mulierū seu cōuiuium. Ci. Sodalitates me q̄store sunt institutę. Idem in arte veteri. Venit in ędes quasdam quibus sodalitium erat futurum eodem die.

¶ Sodes quidam aduerbium precationem vel exhortationem denotans arbitrantur. Priscianus putat verbum. Ait enim quędam verba quę in vsu deficiunt personis: vt cędo. sodes: salue: aue: faxis: infit: inquam: foret. fio. Dictum sodes. pro si audes. vt sis pro si vis: illico pro in loco.

¶ Sodoma ę. Sodomum & Sodoma orū. plī tantum oppidū fuit iudeę: de quo legitur in Gen. Antequā subu

uerteret dñs Sodomam ꝛ Gomorram. Et iterum habitauit in sodomis. Solinus de situ Iudeę. Ibi duo oppida: vnũ sodomũ: alterũ gomorrũ. Hinc sodomitę dicti sunt sodomorũ incolę.

¶ Sodomito as. pe. pd. ṽbum obscœnũ. Cic. li. j. offic. Latrocinari: fraudare adulterare: sodomitare turpe ẽ sed dicitur nõ obscœne. ¶ Adiectitiũ est.

¶ Sogdiana pũincia asię q̃ vt li. vj. scribit Ptolemę⁹. a septẽtriõe pte Scythię terminaṫ ab oriẽte sacis: a meridie ꝛ occasu bactriana. In ea sũt vrbes Oxiana: Maruca: ꝛ Alexandria: quã vt Solinus ait: alexander tertiã cõdidit ad cõtestandos itineris sui terminos.

¶ Solus a solõ quod oscorũ ligua totum significat. Nã q̃ vn⁹ ẽ tot⁹ ẽ. Hic solitudo: q̃ ꝛ solitas a veteribus dicebatur. Sciendũ q̄ solus ꝛ vnus ꝑ solus more suplatiuorum gtm̃ regunt: vt solus vel vnus oĩm accipẽser squãmis ad os versis cõtra aquas natando meat: iq̃t Plyn. Item dicimus sol⁹ vel vnus ex oĩbus vel iter oẽs. Et Et cum singularitatem significet: iueniṫ tñ pluraliter. Terẽ. in adel. Solę sum⁹. Nũq̃ꝫ solus ḋr desert⁹. Uir. lib. iij. Ge. Heu male tũ libyę solis erraṫ in aruis. Ter. Uenit meditatus alicunde ex solo loco. Idẽ. Nõne hũc abijci oportet in solas terras: Facitq̃ꝫ gtm̃ solius: ꝛ soli solę soli. Ter. in eu. Mihi solę ridiculo fuit.

¶ Solitarius. a. um. vt solitarius qui solus viuit. Hinc solitarius piscis: ꝛ solitaria vita.

¶ Soliloquus. pe. cor. qui solus loq̃tur. Et soliloquium quod ꝑ nos contemplando loqui solemus.

¶ Solíuagus. pe. cor. qui solus vagaṫ. Augu. lib. xij. ci. dei. Nã cũ animãtes alias solitarias ꝛ quodammõ solíuagas. i. q̃ solitudinẽ magis appetant: sicuti sunt aquilę: miluí: leones: lupi.

¶ Solennis ꝛ hoc ne. ꝓ duplex nn. qḋ oĩbus anni ꝑstari debet: ꝯpositũ nomẽ ex solo ꝛ anno. Ual. max. Maiores statuas solẽnesq̃ꝫ cęrimonias põtificum sciẽtia bene gerendarũ rerũ auctoritate ꝛc. Hinc solennitas.

¶ Solennium ij. ꝛ solenia orũ. festa q̃ singulis ãnis certo tempore fiunt.

¶ Soliferreum: genus teli appellatum. quasi totũ ferreum. Nam solum significat totum ꝛ solidum.

¶ Solitaurilia: imolatio triũ hostiarũ erat diuersi gñis tauri: arietis: ꝛ verris: q̃ꝛ oẽs solidi itegriq̃ꝫ corpis sint. Ply. li. viij. Si potiaṫ marti solitaurilib⁹ piaculũ fieri. Hoc sacrificiũ censores vt scribit Asco. vrbẽ cõpleto q̃nquennio lustrantes: de sue: oue: tauro faciebant.

¶ Solũ ḋr oẽ qḋ sustinet: ꝛ vnicuiq̃ꝫ rei subiacet: vbi aliq̃d fundari põt. Uñ aq̃ supficies ḋr solũ: q̃ꝛ nautũ fundamentũ est. Uir. li. v. Subtrahitq̃ꝫ solũ. Cęlũ stellarũ solũ est. Oui. Astra tenẽt cęleste solũ. Enni⁹ ṽo sola terrarũ pl'ali nũero dixit. Aer etiã solũ ḋr: q̃ꝛ auiũ sustẽtaculum. Hinc solũ ꝓ loco seu sedili poniṫ. Itẽ ꝓ terra: q̄ hoĩm ꝛ aĩaliũ fundamẽtũ sit. Col. li. ij. Nã qḋ sicco solo igestuꝫ ꝛ tam inoccatũ ꝓinde ac si repositũ in horreo nõ corrũpiṫ. Uñ natale solũ dicim⁹ patriã: hoc ẽ terrã in qua nati sumus. Uñ exul q̃ extra solũ hoc est patriã eiect⁹ est. Uirg. li. vij. etiã mensam appellauit solũ. Et cereale solum pomis agrestib⁹ augẽt. Rursus solũ iferior pedis ps. quaꝫ vulgo soleã vocant q̃ callosa fit ꝛ dura etiam discalciatis Ci. li. v. tus. Mihi amictui est scythicũ tegmẽ calciamentum solorũ callũ: cubile terra. Amb. Nota facta solo attrita est plurimorũ. Et solũ dictuꝫ est pro solea calciamẽti ꝛ corio. Mar. Sordidus antiquas solitus ꝓducere pelles. Et mordere luto putre vetusq̃ꝫ solum. Proprie tamen solum terra diciṫ.

¶ Sol. a solus fit: q̄ solus cũ est exortus obscuratis omnibus alijs appet. Uel vt scribit Diod. ab hyperionis filio q̃ liber a romanis appellatus est: q̄ liber ꝛ vag⁹ sit. Soles pl'ali nũero ꝓ die legim⁹. Uir. li. iij. Tris adeo incertos cęca caligine soles. Erramus pelago. Et soles solis splendores: vel radij dicunṫ. Mar. Hibernis obiecta locis specularia puros Admittunt soles: ꝛ sine fęce dies. Itẽ soles ęstus vel ardores solis. Hora. Corpis exigui pcanum solibus aptum. Hinc Insolo as. de quo supra. Sol autem gręce dicitur. ἥλιος.

¶ Solis: insula est in mari indico semꝑ rubẽs ꝛ vt Solinus refert: oĩm animantiũ generi inaccessa: q̃m eo ingressos vis circunfusi aeris confestim exanimat.

¶ Solaris ꝛ hoc solare: qḋ est solis: vt radij solares annus solaris: cuiꝫ sol expleto ꝑ omnia signa circuitu ad id vñ digressus fuerat redijt: qḋ fit fere. ccclxv. dieb⁹. Et solaris herba q̃ gręce heliotropiũ ḋr: q̄ se cũ sole circumagat etiam nubilo die. Tantus est eius syderis amor.

¶ Solanus. a. um. pe. p. Idem qḋ solaris. Hinc subsolanus. ventus qui sub sole oriente nasci videtur.

¶ Solariũ: locus in quo horę ad solẽ cõspiciunṫ. Prim⁹ romanis hoc statuisse ḋr. L. Papyrius cursor ad ędem Quirini ante. xij. annis q̃ꝫ cũ Pyrrho bellatum est. Nã prius ortus tñ ꝛ occasus solis nominabanṫ: post aliquot annos adiecto meridie. Diciṫ ꝛ Solariũ locus in domo supior stratus. Hier. lib. ij. Reg. Uidit mulierẽ se lauãtẽ ex aduerso sup solariũ suũ. Naꝫ latini solaria vocãt plana tecta q̃ gręci domata: vt idẽ Hiero. est auctor. Pręterea solariuꝫ appellant iurisconsulti vectigal qḋ ꝓ solo penditur. titulo. Ne quid in publico fiat.

¶ Solario. as. pe. pd. in altum ędifico.

¶ Solstitiũ: solis statio: cũ sol vltra nõ ꝓgrediṫ: sed retrocedere incipit. Singulis q̃ppe ãnis duo solstitia sũt: Unũ ęstiuũ: alterũ hyemale. Sũt eñi duo tropici: hybernus ꝛ ęstiu⁹. Hibern⁹ quidẽ est ꝑ quem sol transmittẽs octauã capricorni ptem solstitiũ hibernũ facit. viij. Cal. Ianuarij die. quo tpe sol altiores incipit circulos petere: Aestiu⁹ ṽo per quã sol octauã ptem cancri transmittẽs solstitiũ ęstiuum facit. viij. Cal. Iulij: quo tpe remeare sol ad inferiores incipit circulos. Sane veteres solstitiũ fere vocant ęstiuũ: licet nihil adijciatur. Uir. li. j. Georg. Humida solstitia atq̃ꝫ hyemes optare serenas Agricolę. Nam inuenias vbi adijcitur brumale vbi de hiberno fit mentio. Col. li. xvj. Cal. Ianuarij. sol in capricornũ transitum facit brumale solstitium.

¶ Solati dicunṫ qui sole correpti sunt: quemadmoduꝫ syderati qui sydere. Ply. Sic ꝛ solatis ꝓsunt.

¶ Solipugna seu solifuga: genus bestiolę maleficę quę acrius ꝯcitatiusq̃ꝫ fertur calore solis: vñ nomẽ traxit.

¶ Solea: q̃ solo pedis subijciṫ: q̃nq̃ꝫ etiã id gen⁹ calceorũ est: q̃ plantarũ calces tñ obteguntṫ cęteris ꝓpe relictꝫ nudis pedis ptib⁹ teretib⁹ supne pedẽ vinciẽs ãsis quas ligulas vocãt: alio noĩe suberes dñr. Et a gręcꝫ crepidę lꝫ hęc differre putẽt aliq̃. Dictę Solęę q̄ sola pedibus subijciãṫ. Plau. i tru. Date iã soleas atq̃ꝫ intro me actutũ ducite. Fiũt aũt q̃nq̃ꝫ solęę dũ solea capiṫ ꝓ ea q̃ solo pedis iabijciṫ ex ferro vel argẽto corio vł alia materia Nã equis ꝛ bob⁹ solęę ferrę applicantur. Catul. Et supinã amnitũ ꝯut delíquere cœno ferreã vt soleã tenaci in vorągine mula. Poniṫ interdũ ꝓ calceo. Prop. Prosilit in laxa nixa pedẽ solea. Itẽ Solea gen⁹ piscis plani a similitudine Solęę. de quo Coli Ply. li. ix. Rũbi solęę passeres hñt formã planã. Et solea ḋr materia roborea sup q̃ paries craticius extruiṫ. Iuue. Et solea pulsare nates.

¶ Solearii: solearum sutores. Plaut⁹. in aul. Soleariis astant: astant molochinarii.
¶ Soleatus dicitur qui soleis indutus est. Gel. Cur soleatos dixisset qui gallicas non haberent soleas.
¶ Soliū armariū ex vno ligno factū: in quo reges ob corporis sui tutelā sedebant: dictū quasi solidū: qm ex prędura materia roboris fiebat: vel dicitur quasi soliū: q̄ in his soli sederent. Syr. Consedit solio rerūq̃ iussit habenas. Uel scdm̄ Ⱥ sp̄ū p antisthecon q̄si sediū a sedēdo. Nam et sella q̄si seda dicta est. Abusiue tamen quādoq̃ ponit̃ p sella regali. Uir. Pręfatus diuo e solio rex infit ab alto. Quādoq̃ p vase saligno vel abiete ad vnū plurimosq̃ liquores transferendos ⁊ ad pannos lineos cū lixiuio calido ⁊ cinere emaculandos accōmodato ⁊ quo in balneis sedentes lauamur. Cels⁹. Interpositis duabus horis in soliū: in aq̄ calidę resupinus dimittendus est sicut a genib⁹ ad vmbilicū aqua teneat. Mar. nō vis in solio prius lauari. Sue. de Aug. At quotiens neruorum causa marinis albulisq̃ calidis vtendū esset cōtēt⁹ hoc erat vt insidēs ligneo solio quod ip̄e hispanico verbo duretam vocabat man⁹ ac pedes alternis iactaret. Nōnūq̃ huic simile vas ð̄r seu loculamentū sepulchrale in quo cōdūtur defuncti. Ply. lib. xxxv. Q̄n ⁊ defūctos sese multi fictilib⁹ soliis cōdi maluere. Curtius. Septimus dies erat ex quo corpus regis iacebat in solio.
¶ Solidus. a. um. pe. cor. mō iuge ac ꝯtinuū significat. Plau. Decem annos solidos errauit puer. Mō plenum integrū nihil concaui aut vacui habēs. Unde Solidum corpus dicimus: qd̄ cōstat lōgitudine latitudine ⁊ altitudine. Uir. Solidoq̃ adamante colūnę. Hic fit insolidū aduerbialiter: qd̄ significat in integrū: vt oēs ꝓmiserūt in solidū se satisfacturos. id est integre vnusq̃sq̃ p se et nō oēs simul. Solidū quidā a solo terra deducunt: alii a solū oscoꝝ vocabulo: qd̄ totum significat. Est ⁊ solidus substantiuū genus nummi: quo in p̄sentia vtimur: cū dicimus viginti solidos libram cōstituere.
¶ Solido as. pe. cor. roboro: firmo: qd̄ vernacula lingua dicimus saldare. Uir. lib. i Ge. Area tum primū ingenti est ęquanda cylindro. Et vertenda manu: ⁊ creta solidanda tenaci.
¶ Solidesco: solidus fio. Ply. Uesica membrana ꝯstat vulnerata cicatrice nō solidescit.
¶ Solistimū. pe. cor. qd̄ est solii: ita eni a solo solistimum fit: sicut a medio mediastimū. De Solistimo tripudio vide in dictione tripudium.
¶ Soldurius lingua gallica ð̄r deuot⁹. Cęsar cū ferrētis deuotis quos galli soldurios appellāt: q̄ꝝ est cōditio: vt oibus vitę ꝯmodis vna cū his fruantur quoꝝ se amicitię dediderunt si quicq̃ p vim accidat: aut eundē casum vna ferant: aut sibi mortē cōsciscant.
¶ Soli: ciuitas insignis Cilicię ab Achiuis et rhodiis ędificata: postea P̄ōpeiopolis appellata a pōpeio qui piratas in eam transtulit: quos dignos existimauit vt seruarentur. Hic fuit Chrysippus ph̄us stoicus: ⁊ philemō comicus poeta: ⁊ Aratus qui de astris v̄su ꝯscripsit: cuius plurima carmina Cicero in latinū v̄tit.
¶ Solœcismus: est ipar ⁊ incōueniēs ꝯpositura partiū orationis: a nostris imparilitas: a vetustioribus latinis Scribligo dicebatur iuersura ⁊ a prauitate tortuosa orationis tāq̃ streblīgo q̄dam: siquidē στρεβλόω torqueo ac deprauo significat: p translationē dicit̃ a poetis error. Iuue. Solœcismū liceat fecisse marito. Mar. Sępe solœcismū mentula nostra facit. Dicit̃ etiam solœcō: sicut barbarism⁹ ⁊ barbarō. Solœci aūt nomē a Solone deductū. Laertius testatur: qui cum in Cilicia vrbē a suo nomine Soloe cōdidisset: pauci ex atheniensibus quos in ea reliq̄t: nō multo intercedēte t̄pe corrupto patrio sermōe incōueniēti p̄tiū structura loqui cœperunt. Quapropter q̄ eo vitio alioꝝ vterent̃: dicti sūt σολοικίζειν. hoc est solœcissare. Suidas. σολοι σικελίας πόλις καὶ κύπρου ἀφ' ὧν σολοικισμὸς βαρβαρίζον τῶν καὶ τῇ μιᾷ διαγλώσσᾳ ἐν σόλοις δὲ ταύτην κτίζει.
¶ Soleo. es. solitus: quasi solus. i. totus eo. Sal. lib. ii. hist. solui p̄teritū vsurpauit. Nec̄ inde subsidiis vti soluerat cōpositis. Eius significatio nota ē. Accipit̃ eni ꝓ solere essere vsato. Uir. Uñ c̄is troia videri. Et danaū solitę naues ⁊ achaica castra. Hui⁹ ꝯposita sūt Assoleo: Absoleo. Obsoleo. Insolens. Insolit⁹ ꝓ insueto.
¶ Solet: impsonale passiuę significationis. Cic. l. Lel. Cum in hortos D. Bruti cōmentādi causa (vt assolet) venimus: tu nō affuisti.
¶ Solito as. freq̄nter soleo. Gel. Scipionem africanū solitauisse noctis extremo prius q̄ diluecularet in capitolium ventitare. Hier. in Esaia. Et habitabūt ibi strutiones: ⁊ pilosi solitabunt ibi.
¶ Solers: cōtrari⁹ maxime est inerti: hoc est totus ingeniosus et artificiosus: quasi totus ex arte: vel quasi sol⁹ in arte sit: q̄q̃ in oibus rebus prudēs est. Hier. in prolog. Danielis. Quę magis prudētia solertis viri: q̄ ꝓpheta lī sp̄ū esset ꝓpheta. Hinc solertia q̄ est ingeniū totū acutum ⁊ artificiosū: qua quidā bene vtunt̃: quidam male. Bene. Cic. in Cato. Tū cum dixisse mirari se nōmō diligentiam: sed etiā solertiā eius a quo essent illa dimensa atq̃ descripta. Male. Idē li. i. offi. Itaq̃ coꝝ fines sicut ip̄i dixerāt terminauit: ⁊ in medio relictū qd̄ erat populo romano adiudicauit. Q̄d hoc improbans Cic. fecit ⁊ ait. Decipere hoc quidē est: nō iudicare. Quocirca in oīni re: fugienda est talis solertia. Ex q̄ apparet etiā q̄ solers quis bonus vel malus erit ꝓ q̄litate solertię qua vtit̃. De cuius ꝓprietate Clau. lib. iii. de raptu sic inq̄t. Rerumq̃ remotas. Ingeniosa vias paulatim exploret egestas. Utq̃ artes pariat solertia nutriat vsus.
¶ Sollicitudo. cura ⁊ mentis inquietudo q̄ mentibus inhęret. Teren. in an. Quantas hic conficit sollicitudines: Sollicitus inquietus ⁊ curis affectus: nō aūt diligens. Ci. Celio. Desunt autē ꝓpter hanc causam q̄ mirifice sum sollicitus quidnā de puteoliis decernatur.
¶ Solicito as. pe. cor. spem metūq̃ ostendo: vt solicito plebē. Aliquando inquieto ⁊ curam iniicio seu cōtristor. Teren. in an. Cur meam senectutem solicito hui⁹ amentia: Hinc solicitatio q̄ fit ab alio. Aliquādo instor: vt solicito te ꝓmissis. Cur. li. ii. Uerūenīuero: cū mō milites meos litteris ad proditionē: mō amicos ad pnicie pecunia sollicitet ad internecionē mihi p̄sequēdus est: nō vt iniustus hostis sed vt percussor veneficus. Dictum sollicitare quasi solo citare. i. suo loco mouere.
¶ Solox: lana crassa quasi solida. Item pecus lana tectum. Titi. Lana soloci ad purpuram data. Lucil. Mōtano hirco atq̃ soloce.
¶ Solor aris. a solū ꝓ terra solida fieri q̄dā existimant quasi solidū redintegro. Uir. Interea longū cantu solata laborē Arguto coniunx percurrit pectine telas. Hinc fiūt ꝯposita. Cōsolor. Ci. Ser. sul. Quid me ista res cōsolatur in tantis tenebris ⁊ quasi ꝑpetuis reip. Est eni vix cōsolabilis dolor: tanta est oim rerū amissio ⁊ desperatio recuperandi. Desolor contrariū est. Hier. ad Tyra. Sola desperatione dormientis ęstuans desolatus solatio pii pignoris iacet. Et habent pe. cor.

¶ Solo as. in eadē significatione. Unde ex desolo. vide loco suo.

¶ Solatium ip̄a consolatio: ꝛ ꝓprie rebus fit. Hieron. Mitte tis solatia sumptuū. Quintil. Cecitatis misere solatium: est habere rem videntium.

¶ Solamen: idē quod solatiū. Cic. i Lel. Et si illis plane orbatus essem magnum tamen ferret mihi etas ipsa solamē. Virg. Solamēq; mali de collo fistula pendet.

¶ Soluo. is. ui. utū. quod ligatū erat non ligatū facio: enodo. Virg. lib. vij. Soluite crinales vittas capite orgya mecū. Plau. in am. Nā. Nā noctu hac soluta est ē nauis nostra e portu psico. Sed qm̄ qui debent quodāmō obligati sūt creditori: soluere etiā ꝓ debitū reddere ponitur. Ci. in Ver. Pro quo frumēto pecunia soluta non est. Hic ꝑ translationē solutionis vocabulū ad oēm liberationē quoquomō facta transferꝭ: magisq; ad subiectū obligationis q̄ȝ ad nūmoꝝ solutionē. Vñ soluere pro satisfacere. Ter. i adel. Neq; tu verbis vnq̄ȝ solues: quod mihi re malefeceris. Quñq; ꝓ dimittere. Virg. lib. ij. Ge. Solue mares mitte in venerē pecuaria primus. Quñq; ꝓ liberare. Idem. Soluite corda metu teucri. Vñ solutus risus dicꝭ magnus a curis liber. Idē. Risuq; soluto. Quñq; ꝓ mollē facere. Hor. li. car. Soluiꝭ acris hyēs grata vice veris. Soluere fidē est rūpere vel non seruare fidem. Terentius in An. Soluisti fidem. Et soluere est aperire. Columela. libro. vij. Ea porro vena que in aure videꝭ eē āplissima sarmēto pri⁹ vberaꝭ. deinde cū ad ictū intumuit: cultello soluiꝭ. Cōposita hui⁹ vbi sūt. Absoluo. Dissoluo. Exoluo. Persoluo. ꝛ Resoluo.

¶ Soluendo nō sū significat nō satisfacio: ꝓ eo q̄ obligatus sum siue pecunia: siue remuneratione. Ci. in philip. Tu nec soluēdo eras. i. soluere debita nō poteras.

¶ Solutus. a. um. p̄ter significatiōes q̄s cōes hȝ cū soluo: poniꝭ ꝓ raro quod est contrariū spisso. Col. lib. j. Soli pinguis vel macri: soluti vel spissi: humidi vel sicci.

¶ Solutilis. pe. cor. quasi solubilis: q̄ solui facile potest: vel qui solutus et non fideliter consutus est. vt nauis q̄ Nero ꝑ insidias matri Agrippine fecit naufragium.

¶ Solymi fuerunt populi iuxta Lyciā quos Homer⁹ pugnacissimos fuisse scribit: ꝛ a Belerophōte deuictos. Cor. tacit⁹ de iudeoꝝ origine. Alij clara Iudeoꝝ initia solymos carminibus celebratā Homeri gentē conditāȝ vrbē hierosolymā noie suo fecisse. Vñ Iuu. Interp̄s legū solymaꝝ. Et declinaꝭ vrbs solyme aꝝ. ꝛ Hierosolyme arū. ꝛ hierosolyma e. Unde hierosolymitanus.

¶ Solon: fuit vnus ex septē sapientibus grecie patria Salamini⁹: qui teste Gellio lib. xvij. Athenis claruit: regnante Tarquinio prisco Rome: hic atheniensib⁹ leges dedit cū tanto temꝑamento compositas: vt parem gratiam a senatu ꝛ plebe contraheret: cū q̄ȝ plebs ꝛ senatus in summa prius essent dissensione.

¶ Somatophylaces custodes corporis regis: quos latini prisco vocabulo latrones dixerunt: quasi laterones

¶ Sonchos. herba quam scariolā punici vocant: ꝛ quaȝ pimpinellam vulgus nominat:

¶ Somatopeia: latine corporis factura. Et est figura: qȝ incorporeum mō corporeo loqui introduciꝭ.

¶ Sonus dicꝭ omnis vox: ꝛ q̄cquid auribus ꝑcipi pōt. Hiero. t̄n in interp̄tatione ps. docet sonū ꝓprie dici cuȝ auditur tm̄mō sonus: ꝛ vox nō intelligiꝭ. Soni tria sūt gn̄a: aut eni voce cōstat ꝑ fauces: aut flatu ꝑ tubam: aut pulsu ꝑ lyrā: et oia crepitantia. A sonus fiunt Absonus sine sono: incōuenīēs. Altisonus. Armisonus. Bōbisonus bōbū sonās. Cōson⁹ ꝯueniēs: ꝛ simul sonās. Disson⁹ diuerse sonās: icōueniēs. Dulcison⁹. Et oia hn̄t. pe. cor.

¶ Sonor: vehementior son⁹. Vir. magno veluti cū flāma sonore Virgea suggeritꝭ costis vndantis aheni.

¶ Sonitus. us. p. cor. idē quod sonus. Vir. li. iij. Dū flāmas iouis ꝛ sonitus imitatus olympi.

¶ Sono as. aui. atū. Vñ sonat⁹ ꝛ sonaturus. Hora. li. j. Ser. Magna sonaturū des nominis hui⁹ honorē. Dicitꝭ ꝛ sono is. sonui. itū. Actius. Clamore ꝛ gemitu tēplū resonuit. Est aūt sonare musico aliquo instrumēto canere Et construitur cū ablt̄ō. Vñ. Nō arguta sonāt tenui psalteria chorda. Et resonāt arbusta cicadis. Aliqn̄ significat effingere. Et sic ꝯstruiꝭ cū actō. eu. j. Nec vox hoiem sonat. Manil. li. v. Aura ꝑ extremas resonauit flebile rupes. Aliqn̄ ꝓferre ꝓnūciare. Hiero. in ꝓlo. Dan: Et vt veꝝ fatear: vsq; ad p̄ntē diē magis possū sermonē chaldaicū legere ꝛ itelligere q̄ȝ sonare. Aliqn̄ laudare. Idē in ꝓlog. Paral. Vñ ꝛ nobis cure fuit vt circuirem⁹ ꝓuinciam quam vniuerse xp̄i ecclie sonāt. Aliqn̄ significare. Idē ibi. Sed ꝛ ip̄e appellatiōes nō hoies vt pleriq; existimant: sed vrbes ꝛ regiōes: ꝛ saltus: ꝛ ꝓuincias sonāt. Quñq; indicare: exprimere. Idē. Quid aliud sonāt euāgelia nisi nascentem dn̄m ex maria v̄gine? Illud autem eiusdē habet nescio quid latentis energie viua vox et in aures discipuli auctoris voce transfusa forti⁹ sonat: hoc est ip̄rimit vel ingreditur. Huius composita sunt Assono: respōdeo seu iuxta sono. Persius. reꝑabilis assonat echo. Interdū male sono. Cōsono simul sono: ꝯcordo. a q̄ Cōsonantia cōcordia vocū q̄ ꝛ vocalitas latine: grece euphonia dicitur. Circūsono. Cic. li. iiij. offi. Tamen cōducere arbitror talibus aures tuas vocib⁹ vndiq; circūsōare. Dissono: diuerse sono: discordo. Hinc Dissonantia vocū discordantia. Insono valde sono: vt insonuit nem⁹. Intersono: i medio sono. Persono valde sono siue ꝑfecte sono. vl' sonādo sono. Lac. li. j. Qui cū frequēter cythare cantu ꝑsōaret: citheren appellat⁹ ē. Hiero. de Pauli. Cuiusq; doctrine academie gymnasia personabant. i. diuulgabāt. Resono ꝓprie cōtra sonantē sono. Virg. Formosā resonare doces amaryllida syluas. Et resonare sonū reddere. Apul. Et cicadaꝝ cātu agri resonarent. Item sonando repꝭitare: explicare. Hier. i Iob. Hec autem translatio nullum de veteribus sequitur interp̄tem: sed ex ip̄o hebraico arabicoq; sermōe: et interdum nunc v̄ba: nunc sensum: nunc simul vtrūq; resonabit. ꝛ illud. Quid si ipsam audissetis bestiā sua verba resonantem. i. ꝓferentem. Et oia hn̄t penul. cor.

¶ Sonito. as. pe. cor. frequentatiuum est a sono.

¶ Sonipes. pe. cor. significat celerem equum: a sonitu pedis: vt pedibus sonet.

¶ Sonorus. a. um. pe: ꝓd. graue sonat: ꝛ ꝓprie epithetō tempestatis est. Virg. Luctantes ventos tempestatesq; sonoras: hinc sonoritas et sonorositas.

¶ Sōs ꝓprie dicitur cuius culpa iam sonat: hoc ē q̄ erroris cōuictus est. Unde insōtem dicimus eū qui innocens reptus est. Item sōs est qui cuiq̄ȝ nocet.

¶ Sōticus. a. um. penultima correpta quod nocet. Unde sonticus morbus qui totum inuadit corpus. Venuleius. Quotiens morbus sonticus nominatur cum significari Cassius ait qui noceat. Nocere autē intelligitur qui perpetuus: nō qui tempore finitur. Plyn. Sagates lapis nomen habet loci: Et amnis Sagatis Lycie niger est planus pumicosus: Non multum a ligno differens. leuis: fragilis: odore si teratur grauis: fictilia ex eo inscripta non delentur: cum vritur odorem sulphureum reddit: fugat serpentes: depr̄ehendit sonticum

morbũ: & virginitatẽ suffitus. Deprehendit inde hoc ẽ vtrum ppetuũ sit: an interualla habeat. Quoniam aũt sõticus morbus est iusta causa absentię: interdum sonticum ponitur p iusto. Neuius. Sonticam esse oportet causam quã ob rem pdas mulierem.

¶ Sophocles. nomen poetę tragici: qui inter grecos principatum obtinet. Hũc Cicero diuinũ poetam li. j. de diuinatione vocauit. Hinc Sophocle⁹. a. um. Unde Carmina Sophoclea.

¶ Sophaci: appellati sunt afri: a Sophano: qui in Africa regnauit.

¶ Sophia: latine sapientia dicitur. & qui eam pfitẽtur: sophi appellantur. σοφος enim sapiens doctus. Mart. tibi sit sophię par cura & cura deorum.

¶ Sophista et sophistes dicitur qui sophię cauillator ẽ. Unde ea ps dialectices nomen sumpsit sophistice. qd sit suidas ait sic. σοφιστης πας τεχνιτης και ο πολεκτικομ κοσκηκας και οεπηρε αζωμενωμ εμ τοις λογοις εστικαι απατεου και πολλαχητει δε εμτω δυκα μισσου ιδου. Capitur nonnũq̃ p appẽte & nõ existẽte sopho. Item p sapiente: necnõ & p eo q in arte rhetorica pponit q̃ imitari debeam⁹. Plato docet sophistas esse rhetores q veluti venatores parati sunt ad capiẽdos iuuenũ animos sophistica disciplina quaz venalẽ per vrbes circunferunt: verbo demonstrantes se oratorũ & ciuilis disciplinę esse pfessores: cum re vera sint corruptores. Aristoteles. lib. x. Aethicorum inquit scientiam gubernãdarum rerumpu. sophistę pfitentur: quorum null⁹ remp. gerit. Hinc antisophistę a Suetonio dicuntur inter se compugnantes sophistę.

¶ Sophisma atis. dicitur commentũ & oratio ita cõposita: vt vera esse videatur. Quo nomine etiam dicitur fraus: deceptio: cautela.

¶ Sophroniũ nomen est fœmię per diminutionẽ adulationis amatorũ platum: & ab σωφροσυνη quę est prudentia deductum velut totula prudens.

¶ Sophoron: latine temperantia qua carnales frenantur libidines: ne in queq̃ vitia mentem consentientem trahant.

¶ Sophrosyne: similiter tempãtia: modestia: castitas Hiero. cõtra Ioui. Nõ eni vt male habet̃ in latinis codicibus sobrietas est legenda: sz castitas. i. σωφροσυνη.

¶ Sopor: idem quod somnus: a quo soporifer.

¶ Soporo. as. pe. pd. soporẽ inducere. Unde soporat⁹ cui veluti irrigatus est somnus.

¶ Sopio. is. iui. itum significat soporo. Quintil. Illa statim nocte iam totam domũ ac familiã ques prima sopiuerat: Uñ sopitũ dicim⁹ qui iaz cœpit dormire. Uirgili⁹ tamen sopitũ somno dixit quasi irrigatũ. Et sopitus dicitur q sens⁹ amisit: vulgo stramorticus dicit̃. Liui. li. j. Iubet bono aio eẽ: sopitũ fuisse regẽ subito ictu: ferruz haud alte in corpus descendisse: iã ad se rediisse: inspectũ vulnus absterso cruore oia salubria esse: cõfidere ppediẽ ipm eos visuros. Huius compositum est cõsopio quod est totus sopore obruor. Cice. lib. j. tus. Num igit̃ eum curare censes cum luna laborat aqua consopit⁹ putatur: vt eum dormientem osculetur?

¶ Somn⁹. Grece υπνος. latine apud antiquissimos hypnus: postea sopnus. mutata aspiratione in s. & v. in o. sicut fit in herpillon serpillũ. Sunt tamẽ qui magis somnus vsurpent sine p. Et dicitur somnus cum dormim⁹. Uir. li. j. Ge. Nec somnos abrumpit aura quietos. Sõniũ vero illusio quam patimur cum dormimus. Hiero. ad Eust. Nec pro sopor ille fuerat: nec vana somnia qb⁹ sępe deludimur. Ponit̃ q̃sq̃ somnus p deo. Mar. Et q̃ nulla venit: tu mihi somne veni. Ser. tñ com. li. v ęnei. ait. Somnus ipe deus. somniũ quod dormim⁹. Insomniũ quod in somniis videmus. vt falsa ad cęlũ mittũt insomnia manes. Sciẽdũ tñ vt Macro. docet: q̃ eorum quę dormientes videre nobis videmur: quinq̃ sunt genera: somnium. s. visio: insomniũ: oraculũ: vis⁹ qui a grecis phantasma dicitur. Ex his insomniũ & phãtasma cũ falsa sint interptatione non indigẽt: tria reliq̃ vates interptantur. Et oraculũ quidẽ est cũ q̃s in somniis aliq̃d nobis denũciat. Uisio cũ id quis videt qd eodẽ mõ quo apparuerat euenit. Somniũ aũt pprie vocat̃ qd tegit figuris & velat ambagibus nõ nisi interptatione intelligẽdis. A somnus fit insomnis. quod est puigil. Unde insõnes noctes dicuntur puigiles:

¶ Somnio. as. p quietẽ aliq̃d quasi vigilãs video. Uñ somniator apud Genesim. Pla. i cur. Quos tu mihi luscos libertos: quos sumanos somnias. i. sõniando loq̃ris. Aug. lib. de ci. dei absolute posuit. Et dormiuit i loco illo & somniauit.

¶ Somnifer. a. um. quod affert somnum. Ply. li. xviij. Uisq̃ somnifera etiam satiuo papaueri.

¶ Somnific⁹. a. ũ. qd somnũ inducit: vt vis sõnifica.

¶ Somniculosus: a somniculo magis fit q̃ a somno. et is dicit̃ q ad somnos vacat. i. somno plen⁹ & ignauię. Interdũ dicit̃ nõ q somno indulget: sed qui somnũ inducit habetq̃ vim somnificam. Unde Cinna: aspidem vocat somniculosam: non q ipsa dormiat: sed q vi somnifica homines pcussos enecet.

¶ Somnoriniũ apud antiquos dicebat̃ id qd in somnis videt̃. Uar. Hic somnorinas imagines affat̃.

¶ Sora fuit oppidũ volscorum. de q Liui. lib. ix. Et Iu. eius meminit cũ ait. Optla sorę aut phabraterię dom⁹.

¶ Soracte: mons in Phaliscis apollini sacer. quo spelunca coopta latebrã sibi elegit diu⁹ Siluester. Et gñis neu. Quo & hęc sorax: & hoc soracte is di. Syr. li. viij. Et sacrum phœbo soracte frequentant. Uir. li. xj. Summe deum sancti custos soractis apollo. Itez dicitur Soractis is. sicut pneste & pnestis.

¶ Sorbeo. es. bui. itũ. Uñ sorbitio. Dicit̃ & sorbo is. psi. ptũ Est aũt sorbere deglutire q̃cq̃ molle: factitiũ vbũ a sono vocis quẽ faciũt q sorbẽt. Trãsfert̃ & ad alia. Hiero. i paulo. Fõtẽ lucidissimũ ostẽdẽs tñmõ foris eũdem quẽ genuerat t̃ra sorbebat. Hui⁹ cõposita sũt Absorbeo vel absorbo. Luc. li. iiij. Absorpsit penit⁹ rupes & tecta ferarũ. Aug. vj. cõ. Gurges tñ morum carthaginensium quibus nugatoria feruent spectacula absorbuerat eum insania circẽsiũ. Exorbeo vel exorbo extra sorbere. Ci. li. ij. phil. In sanguinẽ ciuilem exhausit vel potius exorbuit. Plau. in epi. Iam ego me conuertã in hirũdynẽ atq̃ eorum exorbebo sanguinẽ. Obsorbeo vel obsorbo: totũ sorbeo. Idem in Cur. Uin aquam? Si frusculenta est: da obsecro: hercle obsorbeam.

¶ Sorbitio: ipe sorbẽdi act⁹. Per. Barbatuz hęc crede magistrũ Dicere sorbitio tollit quẽ dira cicutę. Hui⁹ diminut sorbitiũcula p cibo q de facili sorbet̃.

¶ Sorbitiles: idẽ qd sorbitio. a q fit dimi. sorbitiũcula.

¶ Sorbillo as. diminutiuum a sorbeo. Et pprie est parum sed frequenter sorbeo. Ter. i adel. Et cyathos sorbillans paulatim hunc pducam diem.

¶ Sorbũ genus fructus similis pyri. quod siccuz aluũ sistit. Mar. Sorba sumus molles nimiũ durantia ventres A prius hęc puero q̃ tibi põma dabis. Colu. Sorba manu lecta in vrceolos picatos adiicito.

¶ Sordes: immundicia: a quo sordidus.

¶ Sordid⁹ a. um. qđ est sordibus infectū. Liui. Terē. Var. loco nō humili solū: sed etiā sordido ortus.

¶ Sordeo es. dui. sordid⁹ sū. Ply. lib. xxv. Vitā iuuare nō fortassis credet aliquis cum hęc quoq; nostra friuola existiment adeo delitijs sordēt: ⁊ q̄ ad salutē pertinent.

¶ Sordesco: sordidus fio: vt q̄ sordet sordescat adhuc. Hinc exordesco: qđ ē valde sordesco. Gel. Cur ergo nō patimur nomen philosophię illustrissimū in hominib⁹ exordescere?

¶ Sordido as. sordidū facio: fœdo. Aug. lib j. cō. Dilata est itaq; mūdatio mea: quasi necesse esset vt adhuc sordidarer si viuerem.

¶ Sorex aīal paruū a sono vocis quē rodēdo facit. Vide in dictione Mus. Hinc Soriceus a. um. ⁊

¶ Soricin⁹ a. um. Vñ Soricinos dētes dixit Plau.

¶ Soror dicta est q̄ quasi seorsum a sua stirpe nascit̄: separaturq; ab ea domo in qua orit̄ ⁊ in aliā familiā transgredit̄. vel soror quasi diuersa sorte orta.

¶ Sororius dict⁹ est cui soror mea nupsit. Similiter frater ⁊ sororis filius sororius dicitur.

¶ Sororię: puellaꝝ māmę vocant̄ cū intumescūt.

¶ Soros grece: apud nos aceruus cumulus dr̄. Vñ Serapis quasi soros apis.

¶ Sors a serie scđm Var. Ponit̄ pro fortuito alicui⁹ rei euentu. Vñ Sortior verbū. Aliqñ pro fatali necessitate Verg. Hic exitus illū sorte tulit. Quid sit sors Augu. in psal. inſptatione ostēdit his verbis. Sors est res in dubitatione humana diuinā indicās voluntatem. Nam ⁊ sortes miserunt apostoli: electi sunt duo iudicio humano: et electus de duobus iudicio diuino. Vnde scribitur Cecidit sors sup mathiā. Ponitur ergo sors pro gratia qua saluamur: q: in sortē nō est electio: sed voluntas dei Nā vbi dr̄. Iste facit: iste nō facit: merita ꝯsyderāt̄ ⁊ vbi merita ꝯsiderāt̄ electio est: nō sors. Qm̄ āt nulla merita nr̄a inuenit: sorte volūtatꝫ suę nos saluos fecit: q: voluit nō q: digni sum⁹. Hęc ē sors. Vñ i actib⁹ apostolicꝫ. Q: existimasti donū dei pecunia cōparari: non est tibi pars neq; sors in fide hac: id est gratia nō pertinēs ad istam gratiā quā gratis oēs accepim⁹. Et sortes ex ꝑmissiōe dei partes hereditatis vocātur: q̄ populo sunt distributę. Vñ trib⁹ leui pręcepta est nō habere sortem inter fratres suos: q̄ ex eoꝝ decimis sustentaret̄. Hinc sors dicitur patrimoniū. Vñ ꝯsortes ⁊ cōsortia: q̄ aliqđ patrimoniū simul habēt. Et sors summa ē siue caput ⁊ prima pecunia q̄ ꝯfertur in societatē: vt inde lucrū fiat. Terē. in adel. Hei mihi etiā de sorte nunc venio in dubium: hoc est de precio quo empta erat fidicina. Inde Consortes q̄ tantūdē sortis attulerant ad societatē: quātum ille cū quo est societas. Itē sors est fatalis necessitas siue parcę: q̄ ita vnicuiq; sortitū sit vt ipę voluerunt. Verg. Hic exitus illū sorte tulit Item dicit̄ iudiciū. Idē. Nec vero hę sine sorte datę sine iudice sedes. Tractū ex romano more. Nō eīn audiebant̄ causę nisi per sortē ordinatę quo tp̄e causę agebant̄ ꝯueniebant oēs: ⁊ ex sorte dierū ordinē accipiebant: puta q̄ post triginta dies causas suas exeq̄rent̄. Itē successio: vt in hymno. Vt cū dies abcesserit: noctēq; sors reduxerit: mūdi ꝑ abstinentiā ipsi canamus gloriam.

¶ Sortilegus pe. co. q̄ per sortes futura pręnūciat ⁊ q̄ ꝑ sortē aliquid eligit. Hinc sortilegiū.

¶ Sortior iris. sortes facio: siue per sortes aliquid recipio: ⁊ sorte aliquid cōsequor. Lac. li. vij. Vñ apparet hominē q̄ eo vtitur immortalem sortitum esse ꝯditionem Sueto: in Augu. Ex pętura macedoniā sortit⁹. Aliqñ Sortiri significat disponere. Verg. sic fata deū rex Sortitur voluitq; vices hic vertit̄ ordo.

¶ Sortito pe. p. aduerbiū qualitatis significat ex sorte Hora. li. car. lupis ⁊ agnis quanto sortito obtigit.

¶ Sospes: generis cōis: cuius Sospita fœmininū habeat. Et non solū q̄ seruatur. i. saluus est sospes dr̄: sed etiā qui seruat. Vnde Ennius sospitem pro seruatore posuit.

¶ Sospitalis: qui sospitatem dat. Plau. in pseu. Quis est qui moram occupato molestam obtulit qui tibi sospitalis fuit.

¶ Sospito as. pe. co. incolumen seruo. Liui. li. j. Propicius suā semꝑ sospitat ꝓgeniē.

¶ Sosia: nomē viri ꝓpriū apud comicos.

¶ Sostratus fuit vir Ęginita Laodomantis filius.

¶ Soter: vt Ci. in ver. acti. iiij. inquit vno verbo exprimi nō pōt. cū eū significet q̄ salutē dedit. Soteria salus soterion salutare dicit̄.

¶ Sotularis: calceus. Hiero. ꝯtra Ioui. Legim⁹ quēdam apud romanos nobilē cū eū amici arguerent quare vxorem formosam et castam ⁊ diuitē repudiasset protendisse pedem et dixisse eis. Et hic sotularis quem cernitis videt̄ vobis nouus et elegans: sed nemo scit pręter me vbi premat.

S ante P

¶ Spado: ⁊ eunuchus grece dictiones sunt in nullo differentes: nisi q̄ elegantius ⁊ magis atticū est eunuchū q̄ spadonem dicere. Fit autem spado ab σπαω quod ē aufero: euello: q̄ ab eo pars maxima virilitatis auferatur.

¶ Spadix teste Gel. li. ij. est auulsus a palma termes cū fructu. hoc ē palmes. Est et color. Verg. li. iij. ge. Luxuriatq; toris aīosum pect⁹ honesti Spadices glauciq;.

¶ Spadicus pe. p. color q̄ et phœniceus. i. coccinus: q̄ non sit dissimilis fructui palmę arboris nondum sole incocto.

¶ Spęra: latine globus: et id est qđ ex omni exteriore parte rotundū apparet. Nonnunq̄ etiā Sphęra cū ph. aspirato scribit̄. Nam grece σφαιρα dicta: vt Euse. lib. ꝓpa. quasi sphęra: hoc est corpus ętereū. Manil. Ingēti sphęra totū pręcingit olympū. Hygi. Sphęra est species quędā in rotūdo cōformata oībus ex partib⁹ ęqualis apparēs. Huius diminutiuum est spęrula ⁊ sphęrula parua rotunditas.

¶ Sparta: lacus in atropatia: in quo sales nascuntur ⁊ congelascunt.

¶ Spargapises: fuit teste Herodoto: filius Tomyris massagetarū reginę.

¶ Sparta ę. ⁊ sparte es. eadē est q̄ et Lacedęmon vrbs Laconię in peloponeso: a Sparto Phoronei filio: q̄ eā ꝯdidit appellata Sparta. Fuit autē ciuitas grecię insignis: q̄ diu cū athenensib⁹ grauia bella gessit: quę Lycurgi legib⁹ optime instituta fuit. Ab ea dicti sūt Spartiatę: spartę: ⁊ Spartani. spartiatas legimus in li. Machab. romanis fuisse ꝯfœderatos. Verg. Veloces spartę catulos acrēq; molossum: Pasce sero pingui. Idem. Virginis os habitumq; gerens ⁊ virginis arma Spartanę. σπαρτη latine solum: linea carpentarij siue rubrica transferri potest. Suidas. σπαρτη σχοινια σπαρτη η πολισ των λακεδαιμονιων ο αποτευτησ σπαρτιατησ κυασ πρατιν τεων.

¶ Spartac⁹ famosus gladiator fuit: ex thracia oriūd⁹ robore ai et corpis pstans: q̄ vna cū Chryso et oenomao effracto Lētuli ludo gladiatorio cū .lxx. gladiatoribus erupit capua manuq̧ seruo℞ ꝯgregata: quasi iusto exercitu cōparato bellū ingens excitauit. sed victus a Crasso fuit. De quo Luc. Ut simili causa caderes qua spartacus hostis.

¶ Spartea sunt vtensilia ad maioris summę pecunias capiēdas. Nūmorū eñ receptacula varijs noib⁹ appellata fuere. nā vt facci: facculi: faccelli: crumenę: scorteę & māticę: & marsupia: ita fisci fiscine & fiscellę.

¶ Spartū: gen⁹ herbę apud hispanos frequētis. Quidam latini hanc Genistā interpretanł. A spartū fit sparteus a. um.

¶ Sparus. seu sparū: telū rusticū in modū pedis recurnū. Verg. li. x. Agrestisq̧ man⁹ armat sparus. Sal. Sz ex olm copia circiter quarta ps militarib⁹ armis instructa: cęteri vt quosq̧ casus armauerat sparis aut lāceis. Alij pacutas sudes portabant. Festus. Spara paruissimi generis sunt iacula: a spgēdo dicta: q passim pugnādo spergerenł. Lucil. Tū spara: tum murices portātur tragula porro.

¶ Spargo is. si. sum. passim aliq̄d iacto. Verg. Jam cornu petat: & pedib⁹ q̄ spergat arenā. Et spergere sternere. Jdē. Spergite humū folijs. qñq̧ guttatim infundere. Jdē spergit rara vngula rores Sāguinis. Qñq̧ madefacere. Uñ adspergere dicim⁹. Solebant eñ veteres vt nos quoq̧ facim⁹ aqua corpus purgatiōis cā madefacere: dijs inferis sacrificaturi. Hui⁹ cōposita sūt Aspgo. Conspergo. Colu. li. iij. Stercore vel palea cōspergito humū añ brumā. i. pfecte spergito. Dispgo diuerse spergo. Lac. lib. iij. Ubi aius in multa dispersus: huc atq̧ illuc diuagał. Circūspergo. Ply. lib. xviij. Ibiq̧ se purificantes solēniter aqua circūspergi. Inspergo: intus vel valde spargo. Respgo satz bñ spgo Liui. lib. j. Ne sāguine se nefādo socerigeneriq̧ respergerēt. Col. li. j. Deinde cū pdictū tectoriū inaruit: rursus amurca respergił.

¶ Spastici dñr qb⁹ aliq̄d int⁹ cōuulsū est. Ply. li. xxviij. Tremulis spasticis exiliētibus.

¶ Spatic⁹ dr quasi maligno spū correptus: q̄ in aliq̄ loco neq̄t cōsistere sz subito moueł. Ply. li. xxiij. Neq̧ expauescētib⁹ repēte: nec spaticis: rursus torpētib⁹: nec super somnos genitura effundał.

¶ Spata. a σπάζω scindo vel dilacero vel ab σπάω qd̄ euello: siue euagino signifi. Apulei⁹. Militaris et sacramenti geniū ob amissam spatā verebał.

¶ Spatula: siue spataliū dimi. a spateo dr ram⁹ vel folium palmę. Spates eñ ramus palmę vocał a quo pendent balani: hoc est palmulę siue palma.

¶ Spatium nō solū de loco dr: sed etiā de tpe. Cic. li. ij. ad Heren. Spatiū ita ꝯsiderał: satis ne lōgū fuerit ad eam rem transigendā. scierit ne satis ad perficiendum spatij futurum.

¶ Spatior: spatiatū eo. Verg. li. j. Geor. Tū cornix plena pluuiā vocat improba voce. Et sola in sicca secū spatiatur arena. Et spatiari est intra certū spatiū deambulare Jdē. Aut añ ora deuz pingues spatiał ad aras. Festus. Spatiatorē pro erratore posuit Cato.

¶ Specio is. xi. ctū. apud antiquos in vsu fuit. qd̄ videre significat. Uñ Augures specere hoc ē inspicere aues dicebanł. Enni⁹. Uos epulo postq̧ spexit. Ei⁹ cōpositis tñ vtimur. Aspicio. Cōspicio. Circumspicio. Despicio dispicio. inspicio. ꝑspicio. ꝓspicio. ꝑ̄spicio: respicio: introspicio: suspicio & trāspicio.

¶ Specto as. frequētatiuū signifi. sępe seu fixe intueor Lac. li. ij. Spectare nos cęlū de⁹ voluit vtiq̧ nō frustra Et refeł ad oia: sz ꝓprie ad voluntatē. Uñ spectacula dicta sunt. Interdū approbo. Ci. li. v. tus. Non igił ex singulis vocib⁹ philosophi spectādi sunt. Uñ & spectatores pecunię dñr q̄ cā ꝓbant. Interdū caueo. inspicio. Plau. Spectādū ne tibi annulū det: neq̧ roget. Interdū Tēdo: & quasi respiciendo tendo: vt apd̄ Ci. ad extremū si ad ꝑniciē patrię spectabit: patrię salutē antepones saluti pris. Quin. Et qd̄ ad pessimum spectat cunctū misserabilis sis oportet vt amator esse videaris. Interdū Comparare. Verg. Si ad vitulā spectes nihil est q pocula laudes.

¶ Spectatores q̄ ad ludos spectādi cā cōueniūt. Plau. Nunc spectatores iouis summi causa clare plaudite. Et spectatores ꝓbatores dñr. Teren. in eu. Cū meipm noris q̄ elegans formarū spectator siem.

¶ Spectabilis: spectatōe dign⁹: et quasi admiratione dignus. Apul. Jubet construi pulchrum et spectabilem currum.

¶ Spectat⁹ ꝓbatus: cuius scz spectata iam virtus est. Verg. sunt nobis fortia bello pectora sunt animi & reb⁹ spectata iuuentus.

¶ Spectaculū dr id qd̄ spectał. hoc est ludi q̄ spectantur Verg. Nocte pluit tota: redeūt spectacula mane. Liui. li. j. Indici deinde finitimis spectaculū iubet. Aliqñ dr ipa ispectatio. Ci. O graue acerbūq̧ spectaculū. Aliquādo loc⁹ vñ spectał. Sue. De spectaculo excitat⁹ descēdit Liui. Tū primū circo q̄ maxim⁹ dr designatus est locus diuisa loca patrib⁹ equitibusq̧ vt spectacula sibi q̄sq̧ faceret fori appellati.

¶ Species: effigies: facies: vł imago. Ci. li. j. offi. Qng autē specie quadā vtilitatis: hāc greci ideā vocāt. Et in top. In diuisiōe formarū quas greci ideas vocāt: nostri si q hęc forte tractāt: species appellāt. Itē Cęsar cō iij. Auxiliaresq̧ quib⁹ ad pugnā nō multū Crassus ꝯfidebat telisq̧ subministrandū. & ad aggerē cespitib⁹ cōportandū speciē atq̧ oppugnationē pugnātium pręberent i. demōstrationē siue simulationē ꝑtextum & quasi velamentū. Qñq̧ species sumił pro aspectu & re visa. Vergi. Nō tulit hanc speciē furiata mente chorebus. Qñq̧ pro pulchritudine seu deformitate a speciendo. Uñ dicimus Speciosus forma pre filijs hoim. Et species vt diffinił a dialecticis q̄ dicił de plurib⁹ differētib⁹ numero: vt hō ē species: qm̄ de socrate & platone: & alijs nō specie: sed numero differentib⁹ prędicał. Ob eā rōnē ita appellata: q multo℞ collectio vna: quasi visiōe cōprehendał. Nam gen⁹ est qd̄ prędicał de plurib⁹ differētib⁹ specie: vt aial qd̄ de hoie: equo: asino: & hmōi dr: q̄ specie differūt. Qñq̧ species sumił pro aromatib⁹. Macro. li. vltimo. satur. Species & acres & calidę sufficiē cum apponūtur exulcerant. Ualer. in cā. Homelia dixit. Aromata q̄dē species esse: sed nō simpliciter. Addidit eñ species pigmento℞ Martianus Jurecōsul. Species ꝑtinentes ad vectigal Cynnamomū: piper longū: piꝑ albū. Sic dr Uic⁹ speciarius a speciebus arabis peregrinisq̧.

¶ Specialis & hoc speciale signifi. nō tā ꝑticulare q̄ proprium: & veluti peculiare sicut ait Jul. Capi. Macrianorū familiā id speciale semꝑ habuisse vt Alexādrū magnum in auro & argēto exculptum semꝑ haberēt.

¶ Speciatim aduerbiū. signifi. particulariter.

¶ Specificus a. um. qd̄ est particulare.

¶ Speciosus. pulcher. Semꝑ eñ in bonū accipił q̄uis species medium vocabulum sit. Vergi. Neq̧ eñ speci

fama ve movetur: hoc est nec presenti deformitate: nec rumore mox futuro. sic et Formosus licet forma indifferenter ponatur.

¶ Specimē pe. cor. experimentū: pbatio: siue exēplar. Nam est illud pars quod in mercibus emptori ostēdi solet vt in pannis: vel degustatio in esculentis. Ci. in tus. Quid illud nū dubitas quin specimen nature capi dece at ex optima quaqz natura. August. lib. xvi. ciui. dei. Verū et hoc corꝫ supplicū futuri iudicij diuini specimē fuit.

¶ Specula e. accipit pro loco edito ꝛ eminenti vñ aliqd longe videri ꝛ speculari pōt: siue sit mōs siue turris: siue lapis: siue arbor: siue quid aliud eminēs. Verg. Specula de montis in altū Deferar. Oui. In speculis ois abydos erat. Est ꝛ specula diminutiuū a spe: ꝛ signifi. paruā spem qđ fit blādimēti causa. Ci. Celio. Hac tamen oblectabar specula. s. tullia. Ut enim a res recula: ita a spes specula fit.

¶ Speculum in quod aspicimus: ac speciē. i. imaginem nostram contemplamur quod datum nobis a natura fuit: vt nosmetipsos nosceremus: et formosi deuitaremus infamiam: deformes redimendum sciremus esse virtutibus quicqd corpori deesset: sicut socrates monebat adolescentes.

¶ Speculare: ꝛ per apocopen Specular. ꝛ specularium idē qđ speculū. Interdū ponit pro vitreata: siue pro ocularijs: vtpote olim facta e speculari lapide translucido: nūc aūt e vitreis orbib⁹ vel tessellis plūbo iunctis. Ulp. Specularia et vela q̄ frigoris causa vel imbriū in domo sunt instrumento domus non cōtineri. Cassi⁹ existimauit. Juue. Que vehit clauso latis specularibus antro: Specularis aūt lapis dictus est: q̄ ad speculi similitudinem luceat atqz imaginē reddat. Findit in tenuissimas crustas. Ply. Multi aluearia ꝛ e speculari lapide fecere: vt operantes intus spectarent. Idē lib. xxxvi. In arabia quoqz esse lapidē vitri mō translucidū: quo vtunt p specularibus. Juba auctor est Speculariorū vsum clarum transmittentiū lumen memoria sua pdidisse scribit. Seneca in epistolis. Qui itē de Scipione ait. Q: non in caldariū suum latis specularib⁹ diem admiserit Mar. Hybernis obiecta notis specularia puros Admittit soles: et sine fece dies.

¶ Speculor: a specula fit: quasi e specula pspecto vel vt videā intēdo. Uñ speculatores q̄ e specula aspiciūt: vel in bello aū exercitū explorandi gr̄a mitti solent. Per trāslatione speculari ponitur pro scrutari: ꝛ exacte cōsiderare A quo fit cōpositū. Prespeculor: qđ est añ speculor. Sueto. de Cesa. Exercitū neqz p insidiosa itinera duxit vnq̄ nisi p̄speculatus locoꝝ situs.

¶ Specus a specio. Est eñi vt in ple. Plutar. inqt locus vñ despicit ꝛ inde spectacula dr̄. Uñ et specula dicta est. Et dicimus specus us. ꝛ specus ci tam maſ. q̄ fœ. gñis. Similiter Specus oris. neu. ge. pro spelunca: q̄ a grecꝫ spelęum. Uñ Uergi. ad imitationem grecorum Spelęa ferarū dixit. Gel. li. vi. Sole medio et arido ac flagranti specū quandā nact⁹ remotā latebrosamqz penetro. Hora. lib. iij car. Que nemora aut quos agor in specus. Inuenitur etiā hec speca: hoc specum ꝛ hoc specu. et in plurali he specus. Seruius docet specus apud maiores trium generum fuisse quod hodie in numero singulari tribus tm̄ vtimur casibus. In plurali a gene. mascu. habet omnes casus.

¶ Specū: Instrumentum teres ꝛ paruum quo medici ad tentandam vulnerum ac fistularū viā vel pfunditatē vtunt. Pacu. vt medici faciunt q̄ paruo specio vulnus tentant. Fit aūt a specio.

¶ Specilū diminutiuū: paruū speciū. Cor. cel. li. v. Aū oia specillū dimitti in fistulā puenit: vt quo tendat: et q̄ alte pueniat scire possimus. Hinc auricularū specillum dicit: quod curandis auribus adhibetur. Et est specillū instrumentū quo oculos iungimus. Ply. li. vii. C. Julius medicus dum inungit specillū per oculum trahens Cel. li. vi. Specillo sup oculū inducat.

¶ Spelęum: a nostris d̄r spelūca. Uerg. Certū est in syluis inter spelęa ferarꝫ Malle pati.

¶ Spectra: simulachra. Ci. Caſ. His aūt spectris etiā si oculi possent feriri. i. imaginib⁹ mentis.

¶ Spera. vide supra: q: scribit cum diph. sphera.

¶ Sperma atis. grecū est: ꝛ latie Semē d̄r. generale ad omnia semina.

¶ Sperno is. spreui spretuꝫ. fastidio despicio. Antiqui etiā spernere pro separare posuerūt. Ennius. Jus atqz equū se a malis spernit pcul. Hinc fit cōpositū. Desperno: qđ est valde sperno. Var. Homo ridiculus et ab omni pube spretus.

¶ Spes spei. ꝛ speres is. antiq̄ ptulerūt. Uar. Quibus suā delectet ipe amicā ꝛ sese speribus iactet suis. Unde aspere quasi sine spere. ꝛ pspere p spere. In plurali habet oēs casus: et maxime spes spes ꝛ spebus. Hier. in li. Macha. Noli extolli vanis spebus. Est aūt spes optimo futuroꝝ. Referturqz tā ad mala q̄ ad bona. Huius diminutiuū est specula. de quo supra. Et cōpositū Expes sine spe.

¶ Spero speras. ad dolorē ꝛ ad voluptatē refert. Uer. Hunc ego si potui tm̄ sperare laborē. Et pferre soror potero. Sperare inqt. i. futuꝝ opinari: siue timere. Ply. libro. xi. Sperat largior puentus. Hinc bñ spero et male spero. Aliqñ sperare est existimare: seu credere. Et tam de presenti q̄ de preterito d̄r. De presenti. Quin. Facilis vt aiaduertere vos spero defensionis mee cursus ē. De preterito. Idē. Et innocētiā quidem puelle satis vt spero defendim⁹. Hinc speratum veteres dicebāt eum q̄ vxorē petit: ꝛ Speratā vginē q̄ petitur. Afrani⁹. Curre ꝛ nuncia venire ꝛ mecū speratam adducere: vt videat puellā. Postq̄ vero spōsio facta erat: nō sperata: sed vel dicta: vel pacta: vel spōsa vocabat. A Spero fit compositū. Despero: ꝛ insperatus.

¶ Sperchius: fluui⁹ Thessalię quē Pelion mōs effundit: et velocissimo cursu defluit in sinū Meleacū.

¶ Speusippus: philosophus atheniensis Platonis ex sorore nepos: q̄ octo annos Platonicę scholę prefuit. Ferunt hunc senio pfectum sibi mortē psciuisse merore impulsum. Plutarchus vo scribit illum pedunculis efferue scentibus interisse. Prim⁹ inuenit quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vasa capacia.

¶ Speusici panes dicti sunt a festinatione σπευδω eñi grece significat festino.

¶ Sphera: Uide in dictiōe spera. Suidas σφαιρα ... [illegible] pro pila lusoria etiaꝫ ponitur sphęristerion loc⁹ vbi ponitur.

¶ Sphęristerium: locus balnei spē rotūda in quo varia exercitationū genera veteres habuere. Ply. in epistol. Apoditerio suppositū est sphęristeriū: qđ plura genera exercitationis: pluresqz circulos capit. Sꝫ in primis ad exercitium pilę deputatus est. quā greci σφαιραν appellant. Nā σφαιριζω significat pila ludo. Lamprid. Post lectionem operam palestre: aut sphęristerio: aut

cursus: aut luctaminib⁹ mollioribus dabat.
¶ Spheromacia: pilę lusorię certamē: a sphęrica circularis figura dicta est.
¶ Sphinx gis. vel gos. et Sphingiū: animal ęthyopię pdigiosum ad hois speciē accedens solo pilo quē fuscuz habet: ⁊ similitudine feram assimilatur. habet geminas māmas in pectore vt inquit Ply. lib. viij. a stringēdo dictum. hoc est ἀπὸ τοῦ σφίγγειν. Hic cum hoibus offert si illū presentiat: saluat. Si vero bestia prius holem sentit: perdit homo. Albertus magn⁹ lib. xxij. de animalibus inter simiaꝝ genera enumerat sphinga insignem duabus in maxilla maculis nigricantib⁹ cauda coloris subnigri oblonga Solinus. Inter simias habentur et sphinges villosę comis: māmis pminētib⁹: dociles ad feritatis oblinionem.
¶ Sphondylū: internodiū seu vertebrū spinę dicit: et Sphondylus pe. p. Sunt aūt decē ⁊ septē spōdyli: quorū. xxij. spinā faciunt. reliqui vero lumbos. Sunt et qui sphōdylos dicant cubos. Seneca et Macro. vident accipere pro quodā piscis genere: quē iuniores Shinalum dictitant. Sphondylus etiam verticulum dicit appositū fusis: vt nēdo melius vertat.
¶ Spica cę. ⁊ spicus ⁊ spicū dicit cum per culmi folliculuz i. extremū tumorē aristę adhuc tenues in modum spiculi eminent. Abusiue tñ ⁊ de maturis frugibus dicitur: ⁊ de quocunqꝫ acumine ad spicę similitudinē facto. Dicta spica a spe: vt inqt Uarro. Nam cū fruges in spicā exit: spē prębet hominib⁹. Spica in hordeo et tritico tria habet continentia. granum: glumā: aristā. Sciendu ē est a spicus vtrūqꝫ numerum esse. a spicū tantū singularem. Cicero in aratro. Spicum illustre ferens insigni corpore virgo.
¶ Spica mutica: q̄ nō habet aristā. Aristę eñ quasi cornua sunt spicarum.
¶ Spiceus a. um. qđ ex spicis est. Tibul. Flaua ceres tibi sit nostro de rure corona Spicea.
¶ Spicilegiū: collectio spicarum. Uarro. Ad corbē messe facta spicilegium venire oportet: aut domi legere stipulam.
¶ Spico as. spicas emitto. Ply. li. xviij. Grana in stipula crinito textu spicant. Uñ suspico as. pe. pro. quod ē ad spicarū similitudinez incido vel fodio. Hinc spicatus a. um. qđ habet spicas. Idē li. xxj. Aliud rursus spicatarū genus herbarum.
¶ Spiculū lācea breuis: seu vt Ueg. ait telū missile: cui⁹ ferrū est triangulū vnciarū nouē: hastile pedū quinqꝫ et semis. Antiq̄ pilū neutro ge. vocauerunt. Accipit ⁊ pro sagitta. Uerg. Spicula conuerso fugientia dirigit arcu. Aliqñ dr sagittę ferrū: seu cuspis ipa ⁊ a. ule⁹. vt sunt spicula sagittaꝝ ⁊ aculei apiū. Curtius. Alexāder sagitta ictus est: q̄ in medio crure reliq̄rat spiculū. Uer. de Apibus Et spicula cęca relinquunt Affixę venis. Dictū spiculū a spicarum specie.
¶ Spiculo as. cuspidē acuo. Ply. li. xj. Telū vero perfodiendo tergori quo spiculauit ingenio.
¶ Spiculatores dicti fūt satellites principū a spiculis q̄ gestāt. Cor. Tacit⁹ dilapsis spiculatorib⁹ cęterā cohors nō aspernata cōcionantē. Quidā etiam accipiunt spiculatorem pro carnifice.
¶ Spynus: pyrorū seu prunorū arbor: qꝫ spinis referta sit. Uerg. li. iiij. Geor. Eduraqꝫ pyrū ⁊ spinos iam pruna ferentis.
¶ Spina: sentis qua pungimur. Hinc spineus a. um. vt corona spinea: quę e spinis facta est. Spinosus a. um. spinis abundans. Spina etiam dicit a collo vsqꝫ ad naturę flexum depressa: quasi vallis est inter colles quos vocāt dorsa. Ply. li. xj. Spina lumbus ossea sed teretri structura per media foramina a cerebro medulla descēdēte. esse et naturā quā cerebro colligūt qm̄ ꝑcenuit eius membrana modo incisa statim expiretur. In spinę igit parte superiore scapulę: a lateribus dorsa: quę omnia dicuntur terga.
¶ Spinter: fibula in humeris: aut armilla vt inqt Priscia. Plau. in Menę. Iubeas spinter nouū reconcinnarier. Hoc armillę genere mulieres vtebant brachio summo sinistro: solisqꝫ fœminis decoram fuisse vestem: longe lateqꝫ diffusam ad vlnas curaqꝫ ab oculis desfēdēda
¶ Spintrię dicti sunt repertores mōstrosę libidinis nouiqꝫ cōcubitus. Sue. in Tibe. Mōstrosiqꝫ cōcubitus repertores quos spintrias appellabat.
¶ Spirillū: barba capię.
¶ Spirę sunt reuolutiōes siue circuli q̄ in se ipos nō recurrūt. Hinc in ornamentis capitis matronarū: et in serpentibus est spira cum se nigrum voluunt. Unde et pro serpente quandoqꝫ ponit. Ply. li. x. Lolliā paulinā quę fuit Caij principis matrona vidi smaragdis margaritis qꝫ opertā alterno textu fulgentibus toto capite crinib⁹ spiris auribus collo monilibus digitisqꝫ. Uerg. li. ij. Geor. Nec rapit imensos orbes per humū neqꝫ tāto Squāmeus in spirā tractu se colligit anguis. i. in circuluz. Et li. ij. spirisqꝫ ligant ingētibus ⁊ iam Amplexi Ser. Spiris nodis. Uñ ⁊ bases colūnarum spirulas dicunt. Nam pprie spira est volubilitas funium puta cum funis nauticus in orbem conuolutus est. Item spira dicitur funis q̄ a pileo ad fauces distendit ⁊ sub mento alligat. Iuue. De faucibus aurea cum se Porrigat: et longo iactet spira galero. Item dicit basis colūnę vnius tori aut duorū Ply. In ephesię Dianę ęde primū colūnis spirę subditę ⁊ capitella addita. Item spira gen⁹ opis pistorij. Ennius etiā spirā holm multitudinē vocauit.
¶ Spiro as. Exhalo. Ply. Hęc duo gñā fistulis spirant q̄ ad pulmonē pertinet. Aliqñ spirare est emittere: et sic cōstruitur cū actō. Uerg. Ambrosięqꝫ comę diuinū a vertice odorem spirauere. Col li. j. Reliquisqꝫ immūdicijs tetrum odorem spirantib⁹. Si autem de morte fit smo absolutum est. Huius verbi cōposita sunt. Aspiro. Cōspiro. expiro. Inspiro. Interspiro. Prospiro. Respiro et Suspiro.
¶ Spiritus halitus. Idē eñ sunt spiritus: halit⁹ ⁊ animę. Ply. Animę leonis virus graue: vrsi pestilēs: holm tm̄ ala infici voluit pluribus modis. Aliquādo etiā spiritus dicitur ventus.
¶ Spirituale: ⁊ p syncopen spiritale: qđ est spūs.
¶ Spirabile: vitale quo spiramus. Uergilius libro. iij. eñ. Per sydera testor Per supos atqꝫ hoc cęli spirabile lumen. Cicero tamen spiritabile dixit in libro de natura deorum.
¶ Spiramentum est per quod exit spiritus. Uergi. libro iiij. Georgico. In tectis certatim tenuia cęra spiramenta linunt.
¶ Spiraculū idem qđ spiramentū. Uerg. Sęui spiracula ditis. Hiero. in Geñ posuit p ipo spū. Et inspirauit in faciē eius spiraculū vitę.
¶ Spiracus: quasi primipilaris: aut cohortis pręfect⁹.
¶ Spissus a. um. proprie densum significat: a sepiū densitate. Uergi. scrobibus superabit Terra spissus ager. Quandoqꝫ significat tardum. Plaut⁹ Spissum: hoc est amanti dicere veniet. Idem. Quia quod bene pmittūt

haruspiceo: pspisse euenit. id qd male pmittut presenta neu est. Hinc Spissitas: & spissitudo.

¶ Spisso as. spissuz facio. Cuius cōposita sunt: In spisso & Conspisso: quod est totū simul denso. Colu. li. viij. Atq; vbi daratus est: vehementius pmitur: vt cōspissetur caseus.

¶ Splen: dicit q & lyen. Celsus lib. iiij. Splen in sinistra parte est intestino innexus: natura mollior rarus lōgitudinis & crassitudinis modicę.

¶ Spleneticus: q ex splene laborat.

¶ Splenū: vt Jul. pol. inquit: ē caput splenis pinguis Hinc splenia per similitudinē dicunt facta ex panno laneo vel lineo quę ad curam corporis superimponi solēt. Ply. Superimponi oportet splenium e melle decoctū.

¶ Splēdeo es. dui. luceo. Vn splēdesco is. splēdid° fio. Apul. Cū iā aurora splēdesceret. Huius compositū est Resplendeo.

¶ Splēdor: lux per trāslationē ponit pro decore dignitate: gloria. Vn splēdor nominis: splēdor familię: splēdor virtutū. hoc est claritas.

¶ Splēdidus a. um. clarus fulgens. Et splēdidi dicunt q opas suas ad libertatē puertunt. Econuerso Sordidi auari. Hora. Quatinus id facis vt quidā memorat athenis. Sordid° ac diues Et alibi. Obijciet nemo sordes. id est auariciam.

¶ Spolio as priuo. Tractū a militib°. Spolia enī dicūtur quęcunq; hosti detrahunt. Teren. in eu. Quin spolies mutiles laceres. Hui° cōposita sunt. Despolio Dispolio varie spolio. Amb. Ibi aūt dispoliāt q accepimus indumēta gratię spūalis. Expolio pfecte spolio: vt apd aplz Expoliātes veterē hoīem induite nouū.

¶ Spoletiū cū i ap um. ciuitas in vmbria q nunc ducat° spoletin° d: nō spoletan°: sicut ab Aretio aretin° Mar. De spoletinis q sunt cariosa lagoenis Malueris q si vina falerna bibas. Sic Ci. li. de claris oratorib°. P. Cornutiū spoletinum dixit.

¶ Sponda: latus lecti. Nā spōdę sunt tabulę q vtrinq; lectum sustinent. Mar. Nec nudi spōda grabati.

¶ Spōgia: apud antiquos in vsu erat tergēdarū mēsarum: adhibebaturq; ad obscœna emūdāda. Mar. Hęc tibi forte datur tergendis spongia mensis. Sen. li. x. epistolarū. Unus e germanis lignū id quod ad emundāda obscœna adherēte spōgia totū in gulā farsit: & i pclusis spm emisit. Accipit & spōgia pro asparagi satiui radice. vt apud Ply. & Col.

¶ Spondeo es. spopondi. spōsum. Vide in dictiōe Despondeo. Eius composita sunt. Conspōdeo. Unde veteres consponsos dicebant fide mutua obligatos. & Consponsores: sibi inuicē pmittētes. Cic Lepte. De negocio tuo q sponsor es pro Pompeio: si Galba consponsor tuus redierit. Despondeo & Respondeo: de quibus alibi.

¶ Sponso as. frequētatiuū: a quo Desponso as. et Desponsor aris.

¶ Sponsio: non solum pmissio dicit: sed etiā actionis genus est. Caper Religione sancit fœd° at sponsio pœna. Paulus iurecōsul. spōsionē dici affirmat: non solum quę per sponsi interrogationē fit: sed etiā omnē stipulationē promissionemq; et sponsor pro fideiussore quādoq; ponitur.

¶ Spōsus us. Sponsio. Ser. sul. Si post eas stipulationes vxor nō dabat: q stipulabat ex sponsu agebat: iudices cognoscebāt.

¶ Sponsus a. um. participiū. Teren. in eu. Scis sponsam mihi: Et deest esse.

¶ Spōsalis & hoc sponsale: qd ad sponsionē ptinet. Vn spōsalis dies dicit quo puella pmittit.

¶ Spōsalia orū. pmissio siue ptractus stipulationū futurarū nuptiarū. Spōsalia hoc modo fiebant. Qui vxorem ducturus erat: ab eo vnde ducenda erat stipulabat eā in matrimoniū ductū iri. Qui daturus erat itidē spōdebat daturū. Is cōtractus stipulationū sponsionumq; dicebatur sponsalia.

¶ Spōdeus: pes duabus syllabis longis pstans. Legitimus pes q in heroico versu oēm sibi vendicat locū: licet raro quinto loco reperiat. Dict° q in sacrificijs & libamentis eo maxime vterent. Nā σπονδη libamentū fœdusq; ac spōsionē significat.

¶ Spōdylus est q in ima parte fusi apponit: vt fœminę melius nere possint. a cui° similitudine callus siue caro interior olim ostreorū spondylus dicit Mar. palaliū officulis in Santra li. vij. Rosos tepenti spōdylos sinu pdit. Est et salsamēti gen° spōdyle apud atheneū: & nomen piscis apud Plyniū. Insectū apd Aristotelē. Ply. li. xxvij. Nullum animal radices a nobis dictas attingit excepta spondyle q oēs persequit. Genus id serpētis ē. Atheneus id quod in capite mugilum echinnatā specie pspicimus spōdylū tradit appellari. Sz & calcul° ęneus quo suffragia sua iudices athenis dabāt: spōdylos vocabat: vt est apud Juliū pollucē.

¶ Spōte aduerbiū significat naturaliter: vt multę arbores sponte nascūtur. i. naturaliter & nō ab hoīb° satę. Aliqn significat sine requisitione: vt spōte ad te venio. Capitur nōnunq; nominaliter & in ablo tm: vt sponte mea: spōte tua. Verg. Spōte sua sandyx pascētes vestiet agnos. Hinc Spōtaneus a. um. qd est voluntarium: aut naturale. Amb. Terra aūt spōtaneos fruct° germinat: aut creditos vberiore cumulo refundit.

¶ Sporo grece: latine semē dicit.

¶ Sporades: insulę quędā circa cretam in mari Carpathio sicut Stra. lib. x. scribit. dictę q in mari sparsę sint: sunt aūt harū nomia Hellene. Phocusa: Hecaria. Schimusa. Polegrados Thera. Anaphe: Astypalea Lagusa. Jon: vbi sepultus fertur Homerus.

¶ Sporta q & sportula: aut a sparto herba q frequēs apud hispanos nascit: aut ab asportando: vasis gen° quasi fiscella. Sal. li. ij. hi. E muris canes sportę dimittebāt Et qn in sportis pecunia: qnq; etiam cibus in quotidianum vsum deferri solebat: mō pro distributione ad populū: mō pro ipis cibis sumitur. Sue. in clau. Exhibuit anniuersarium in castris pretorianis sine veneratiōe apparatuq; iustum atq; legittimū in septis ibidem extraordinariū & breue dieruq; paucorū. Qnq; appellare cœpit sportulā: qr primū datur se dixerat velut ad subitaz dictamq; cœnulā inuitare se ppm. Idē dicit Neronem cœnas ad sportulas reuocasse. i. ad parua putula. Juue. Nonne vides quāto celebret sportula fumo? Erat & sportula locus in atrio dom°: vbi pponebant eo die q dono danda erant. Diminutiuū a sporta est sportula: a quo fit sportella.

¶ Spuma: sordes eaz rez a quib° eijcit. Ver. Spumas salis ęre ruebant. Hinc spume° & spumosus.

¶ Spumo as. spumam facio. a quo Despumo: de quo alibi.

¶ Spuo is. spui. sputū. saliuā emitto. Verg. lib. iiij. Georg. Namq; alię turpes horrent ceu puluere ab alto. Cuz venit et terram sicco spuit ore viator Aridus. Hui° cōposita sunt Conspuo simul spuo vl aliquē fœdo. Lact.

li.iiij. Post hec cõspuerũt in faciẽ eius. Plau. Ab oĩbus derisus atq; cõsputus. Despuo. Expuo: inspuo in aliquẽ spuo. Ply. li.xxij. Traduntq; cõmanducata ea si inspuatur mori serpentẽ. Respuo repudio: ⁊ quasi cũ sputo per contemptũ reiicio. Lact. li.j. Hanc totã opinionẽ quasi a poetis cõfictã Sallustius respuit.

¶ Sputo as. frequẽtatiuũ. Plau. Nam illic isti q̃ sputant interdũ morbus venit.

¶ Sputũ: saliua: quod a pus descẽdit. Dicit̃ ⁊ sputus. Lact. li.iiij. Dabũt aũt deo alapas manib' incestis: ⁊ impurato ore expuent venenatos sputus.

¶ Sputamen: idẽ quod sputũ. Hier. in li. Jud. Quõ si rumpat qs filũ de stupa tortũ sputamine.

¶ Spudacten: quidã interp̃tant̃ amatorẽ. Hiero. li. de viris illus. Ubi de diuo Luca agit. Sz ⁊ Tertullian' vicinus co⁊ tẽpo⁊ refert pbr̃m quẽdam in asia σπουδαστήν.i. amatorẽ pauli cõuictũ apud Joannem ꝙ auctor esset libri: et confessum se hoc pauli amore fecisse loco excidisse.

¶ Spurcus a.um. qđ est impurũ: obscœnũ: lutulentum a spuendo dictũ: ꝙ tale sit vt de eo spuat̃. Plau. Tot noctes reddat spurcas quot puras habuit. Aliqñ ponitur pro fœtido. Apul. Tam multę res spurcę ⁊ graues nares infestant. Aliqñ p vehemẽti: aspo. Ci. Jactati tempestate spurcissima. Col. Atq; in his ipsis haberet cognitũ qđ recusaret collis. qđ cãpestris positio: qđ humid' ⁊ graminosus: qđ siccus ⁊ spurc' ager. Aliqñ pro ⁊ sanguinario. Var. Spurc' gladiator ⁊ carnifex.

¶ Spurcicia ⁊ spurcicies immũdicia. Lucre. lib. vj. At cõtra nobis cœnã teterrima cũ sit Spurcicies eadẽ porcis hęc munda videt̃.

¶ Spurco as. fœdo: vitio. Celsus iurecõ. Cum eo agi posse aquilia q̃ vinũ spurcauit: vel effudit: vel acetum fecit: vel alio modo vitiauit. Plau. Spurcat̃ nasum odore illutibili. Antiqui spurcum vinũ dicebant cũ aqua mixtum: tanq̃ nõ amplius purũ foret: aut igne calefactum aut mustũ anteq̃ deferuescat. Hinc fit cõpositum Conspurco. Col. li. ix. Nam sup̃siliens auis proluuie ventris cibos ⁊ aquã cõspurcat.

¶ Spurius: incerto patre natus: ab σπείρειν. seminare. q̃ nihil habet a patre nisi semen. Uñ spurios versus dicimus alterius aut incerti auctoris Ausonius Quiq; notas spuriis versibus apposuit. Ser. Spuri' dicit̃ q̃ ex muliere nõ nota ortus est. Sabini nanq; pudenda mulieris sporios dicunt.

S ante Q

¶ Squallor: inquinatio: sordes. Gel. In corporibus incultis squamosis alta congerie sordium squallor appellabatur.

¶ Squallidus: sordidus: incult'. Uñ ager non aratus squallidus dr̃. Aliqñ ponit̃ pro fulgenti. Uer. Alter erit maculis auro squallentib' ardens.

¶ Squalleo es lui. a squãmarũ crebritate ⁊ aspitate dictũ. Uñ ⁊ squallẽs pro fulgenti pleno diuite onerato abũdantiq; ponit̃. Quicqđ eñ nimis inculcatũ obsitũq; aliqua re erat: ita vt incuteret visentib' horrorẽ squallere veteres dicebãt. Uerg. li. xij. Per tunicã squallentẽ auro latus haurit apertũ. Hinc postea tractũ est vt corpora inculta et veluti squãmosa alta congerie sordiũ squallere dicãtur. Idẽ li. ij. Squallentẽ barbam et concretos sanguine crines. Et libro j. Geor. Squallent abductis arua colonis.

¶ Squãmę: quibus coriũ piscis aut serpentis tegitur. Hinc Desquãmo as. et exquãmo as. qđ est squãmas detraho. Plau. in au. Dromo desquãma pisces. Ab harũ similitudine lorica⁊ quoq; catenulę squammę dicuntur Uer. Quẽ pellis ahenis In plumã squãmis auro cõserta tegebat.

¶ Squarosus: a squãmarũ similitudine dicit̃: cuius cutis exurgit ob assiduã illuuiẽ. Lucil. Uaronũ ac rapicu⁊ squarosa incondita rostra.

¶ Squatina: ex plano⁊ pisciũ genere: ꝙ ꝓpter squallorẽ: hoc est asperitatẽ cutis ligna ⁊ eburea poliant̃.

¶ Squillę gen' arboris. Uar. li. j. de re rus. Alia in mari: vt palmas ⁊ squillas.

S ante T

¶ Stalagniũ gen' inaurisũ fuisse ostẽdit Noni' allegãs Cęciliũ q̃ ait. Ex auro eius stalagnium domi habeo.

¶ Stadiũ latine curriculũ: siue loc' in quo equi hoiesve currunt ⁊ certant athletę. Nã ⁊ Domitian' inter cętera stadiũ extruxit. Dictũ stadiũ ἀπὸ τῆς στάσεως. hoc a statione: ꝙ hercules eo spatio vno spũ cõfecto constitisset. Nã clarissimũ fuit curriculu⁊ stadij olympię qđ hercules suis pedibus metat' fertur. cõtinetq; octauã mille passuum partẽ: qđ centũ xxv. nostros efficit passus hoc est pedes. dcccxxv. vt scribit Ply. Quę mensura octies efficit mille passus.

¶ Stadiodromi dicti sunt q̃ in stadio cursũ certãt. Firmicus. Si mars resp̃exerit leporẽ cęlestẽ in horoscopo: faciet stadiodromos. Stadiodromos etia⁊ loc' in quo ludi et cursus exercent̃. Ply. li. xxxiiij. Eundem vicit: ⁊ leontius qui fecit stadiodromon astylon olympię qui ostenditur.

¶ Sto as. steti. statũ ꝓprie signifi. in se ⁊ sua mole cõsistere. Et nõ tm̃ de animatis: sz de inanimatis quoq; dr̃. vt nauis stat: flumen stat: currus stat. sol stat. Unde solstitium. Item auis in aere stat. Arbor stat. Uergili'. Stabat acuta silex. Itẽ Stare significat rectũ esse. Seneca Alios stantes alios genibus flexos vidisses: sedẽtẽ aut cubantẽ neminẽ. Itẽ p̃manere: durare: Cice. Facere ꝓmissa: stare cõuentis: reddere depositũ. Uergi. Et bñ apud memores veteris stat gratia facti. Itẽ horrere Cęcil. Stat ager sentibus. Itẽ plenũ esse. Uer. Iã puluere cęlũ Stare vident. Itẽ ꝓminere. Lucil. Hic corp' solidũ inuenies hic stare papillas Pictor marmoreo. Itẽ p̃stitutũ esse ⁊ immobilem. Uerg. Stat sua cuiq; dies: Ouid. Sic stat sula. i. immobilis ⁊ fixa est. Itẽ in aio esse. vt Uerg. Ois in ascanio chari stat cura parentis. Item quiescere. Apul. Dũ forte starẽt i taberna ludẽtes. Itẽ in pristino statu manere. Uerg. Troiaq; nũc stares p̃iamiq; arx alta maneres. Itẽ cõstare in precio esse. Liui' li. xxiij. Multoq; sanguine ac vulnerib' ea pœnis victoria stetit. Gelli'. Magno ei stet ea nocte absentem fuisse Quint. Neq; ipse hoc periculũ ignoro expertus nõ leui documento quanti steterit mihi ꝙ semel impatã non feci. Stare firmũ est nõ moueri sz cõstantẽ esse. Liui. Resistẽ aũt aduersus famã: rumoresq; hoim: si satis firmus steterit. Stare p me: p te: p illũ dr̃: cũ nos ad aliqđ aliud cãsim' ne qđ fiat. Ply li. xviij. Nõ stat p me: quo min' cęlũ intelligas ⁊ cęlestia scias. Quint. Non p me stetit sz p illa. Cõposita hui' vbi sunt. Absto adsto vel asto. Consto. Circũsto. Antesto. Cõtrasto' p aduersor. Neui'. cõtrastat semp: nec me sinit loqer. Exto a q̃ superto. Insto. Intẽsto. Disto. Obsto. Persto. Resto. Substo. Sup

sto. Et scdm aliquos Manifesto. qd est quasi ad man⁹ fo
ris sto. Preterea Solstitiũ ⁊ iustitium a sto deducũtur.
¶ Stabilis: q̇ est aptus ad standum.
¶ Stabilio is. stabilẽ facio: firmo. Plau. in am. Regiq̃
thebano Creonti regnũ stabiliuit suũ. Hinc Constabu
lo: qd est totũ stabilio. Idẽ in ac. Ego rẽ meã cõstabiliui
cum illũ emi de preda a questoribus.
¶ Stabulũ: a stabulo loc⁹ dicit̃ in quẽ lõgo itinere fessi
succedere solent: q̃ ⁊ diuersoriũ ⁊ hospitiũ dici solet. Vñ
et ꝓstibulę meretrices dictę ꝙ questus copiosioris gra=
tia ꝯcurrentibus illuc aduenis mansiones añ stabula ha
buere. Petro. in satyr. Sed nec viã diligẽter tenebã: qr
nec quo stabulũ esset sciebã. Hinc stabula dicunt̃ loca ge
neraliter in quib⁹ armenta gregesq̃ ꝯsistunt in agris et
sub dio veluti quędã statiões aialiũ. Nã vbi equi tenen
tur specialiter Equile. vbi oues Ouile. Vbi sues haraz
dixere. Bobile quoq̃ a bobus. Caprile a Capris nomẽ
traxerunt. Verg. Quattuor a stabulis prestãti corpe tau
ros Auertit. Idẽ. Interea cũ iã stabulis saturata mo=
ueret Amphitrioniades armẽta abitũq̃ pararet. Põt
etiã ꝑsepe in hospitijs stabulũ dici. Apul. Durissimo ca=
sui meo seruiẽs ad equũ illũ victorẽ meũ ꝓbissimũ in sta
bulum cõcedo. Vbi aliũ etiã Milonis quondã hospitis
mei asinum stabulãtem inueni. i. quasi hospitantẽ. Sta
bulũ etiã sumit̃ pro quacunq̃ statiõe seu habitatiõe ⁊ lo
co vbi quis stare ꝯsueuit. Verg. Ardua tecta petit stabu
li et de culmine summo Pastorale canit signũ. A stabu=
lum fit prostibulũ.
¶ Stabulo as. neu. ⁊ stabulor deponens signifi. sto di=
uerto: ⁊ quasi stationẽ habeo: siue etiã in stabulo guber
no. Var. li. j. de re rus. Si prata sint et in fundo neq̃ pe=
cus dñs habet: danda opa vt pabulo vendito alienũ pe
cus in suo fundo pascat ⁊ stabulet. Col. li. vij. Si idone=
is tpib⁹ ad ꝑsepia: ad aquã: ad exercitationẽ pec⁹ duxe=
rimus: curęq̃ fuerit vt stabulent̃: sic in eo loco ne humo
re madescant vngulę: qd facile vitabimus: si stabula ro
boreis asseribus cõstrata: aut diligẽter subinde emũda
ta fuerint humus et palea supiecta Sta. li. j. th. Gerice=
q̃ pecus staulare sub hemo. Oui. li. xiij. met. Hoc pecus
omne meũ: multę stabulant̃ in antris. Gel. Tubero in
historijs scriptũ reliquit. Attiliũ ꝯsulem in Africa apud
Bragadã flumen grande fecisse aduersus serpentẽ in
illis locis stabulantẽ preliũ. Hinc stabulatio mãsio i sta=
bulo. Col. lib. vij. Calore boues sub dio: frigorib⁹ intra
tectũ manere optet. Itaq̃ hiberna stabulatio eorũ pre=
paranda est. i. locus stabuli: vel vbi stabulent̃.
¶ Stabularius. hospes viatores ꝑtio recipiens. Apul.
Sumo sarcinulã ⁊ ꝑcio mãsiõis stabulario persoluto ca
pessim⁹ viã. Vlp. Caupones ⁊ stabularios eos eque acci
piem⁹ q̇ cauponã ⁊ stabulũ exercẽt. ⁊ stabulari⁹ dr q̇ stabu
li: hoc est loci vbi aialia stãt curã gerit. Col. li. vij. Hic ei
recognosci grex poterit: numerusq̃ ꝯstare si velut ex mi
litari disciplina intra stabularij castra mãserint.
¶ Statio loc⁹ in quo naues aut milites tuto ad temp⁹
stant: vel in q̇ freq̃nter ꝯsistit̃. Curt. Cognitũ id per ex=
ploratores q̇ statiões hostiũ fuerant ingressi. Itẽ statio
dicit̃ loc⁹ ad custodiã assignat⁹: qm̃ milites stantes vigi
lãt. Ver. Sternũtq̃ vices statiõe relicta. Ipse comet ny
so gradit̃. Hinc stationarij milites. Itẽ officina in quaz
multi ꝯueniũt vt de aliqua re decernat̃: ⁊ ius dicat̃: statio
appellat̃. Gel. Quesitũ esse memini in plerisq̃ vrbis sta
tiõib⁹ ius publice docẽtiũ. Iuue. Statiões oẽ theatrũ.
Similit̃ errãtiũ stellaꝝ matutinę quas primas vocãt: et
vespertinę quas scdas cũ stare spectãtib⁹ videant̃ i oriẽte
⁊ occidẽte statiões vocant̃. Et statio ipe stãdi act⁹: vñ et
nomẽ accepit statio. Hier. Iesus fili⁹ naue stationẽ im=
petrauit soli ⁊ lunę. i. vt starẽt.
¶ Statiũcula: diminuti. i. parua statio: sicut a ratio ra=
tiuncula.
¶ Stationarij milites dr̃ q̇b⁹ custodię aut ꝑsidij gra=
tia statio assignata ẽ. Itẽ q̇ in vrbib⁹ aut puincijs tenẽt
ad populoꝝ quietẽ tuẽdã stationarij vocãtur.
¶ Stationalis: firmiter stãs. Ply. de syderib⁹. Eadeȝ
stationalꝫ senis mẽsib⁹ cõmorat̃ in signis: alioquin bime
stris cum cęterę vtraq̃ statione quaternos menses nõ
impleant.
¶ Statiua. ⁊ statiuę: quasi statiões dr̃ siue munitiões
in q̇b⁹ vt ꝓpius pugnẽt milites ꝯsident. Liui. li. j. Ten
tata res si primo impetu capi ardea possz. Vbi id paꝝ p
cessit obsidiõe ⁊ munitionib⁹ septi primi hostes. In his
statio vt fit lõgo magis q̃ acri bello satis liberi cõmeat⁹
erãt. Et li. ix. Statiua nr̃a munimẽto satis tuta sunt.
¶ Stata: sacrificia q̇ certis ac statutis dieb⁹ fiant: q̇ non
mutabant̃: sed firma ⁊ stabilita erãt. Cato. Sacra stata
solẽnia sctã seruasti. Enni⁹. Modicã ⁊ modestã formam
mulieris statã vocauit.
¶ Statari⁹ a. um. a pticiplo status quasi stabil̃ siue ido
neus ad stãdũ. Ter. in heau. Adeste ęquo aio: date mi=
hi ptãtem statariã agere: vt mihi liceat p silẽtiuz. Liui.
li. ix. Statari⁹ vterq̃ miles ordines seruãs.
¶ Stator: q̇ apd magistratũ assidue est: a crebra statiõe
quales sunt nuncij: vel tabellarij: vel apparitores q̇ re=
os in ius vel in carcerẽ ducũt: qm̃ apud magistratũ dica
ti sunt vt stent parati ire quo ab illo missi fuerint. Unde
Plãc⁹ de statore Lentuli ꝯsulis ad Cice. scribit. Presto
mihi fuit stator ei⁹ cũ lr̃is quib⁹ ne ventrem denũciabat.
Et stator dict⁹ est Iuppiter: qm̃ stare fecerit Romanos
in fugã a samnitib⁹ versos. De quo in sisto dictũ est. Nõ
eni a sisto: sed a sto descẽdit. qd patet ex ei⁹ cõposito An
tistitor: qd cõpositionẽ ⁊ significationẽ habet a sto. sicut
⁊ antistes. Et dr̃ Stator iuppiter: q̇ stare aio facit.
¶ Status us. ꝯditio habit⁹ qd lingua vernacula dicimus
lo essere. Hier. Nã corpis nostri certus est status: vt oiz
animantiũ. Sz qm̃ apud deũ nõ de statu corpis nr̃i: sed
de vitę meritis iudicamur apparet oẽz hoiem mẽte sua
sibiipi statũ nomenq̃ formare. Col. li. viij. Quare stat⁹
eius longior ꝓductiorq̃ ad hos casus magis habilis est.
Ci. Qui stat⁹ reru̾ r q̇ ꝯditio tempoꝝ. Do. Stat⁹ ad ha
bitũ refert̃. Statura corpi adscribit̃. Stat⁹ est senici sta
tura lõgitudo corpis. Eñq̃ apud rhetores Stat⁹ dr̃ in
quo cã maxime vertit̃. Ci. Stat⁹ est in quo primo insistꝫ
quasi ad repugnandũ ꝯgressa defensio. Quint. Status
est qd ex prima ꝯflictiõe nascit̃. Exẽpli cã. Intentio est.
Fecisti homicidiũ. Depulsio est. Non feci. Questio an fe
cerit. Hinc cõstitutio cõiecturalis quę et status dicitur.
Tres autem esse status quidam dixerunt Coniectura
lem: Iuridicalem: et finitiuum: siue legalem. De quib⁹
in rhetoricis.
¶ Stat⁹ a. um. idẽ qd firm⁹. Ply. li. xviij. Iam primuz
hanc iniuriã oĩbus annis accidere nõ posse ꝓpter status
syderum cursus. Stati dies dicebant̃ q̇ iudicij cã cũ pe=
regrino instituunt̃. Plau. in cur. Stat⁹ cõditus cũ hoste
intercessit dies.
¶ Staturus a. um. participiũ est a Sto as.
¶ Statim aduerbiũ tpis signifi. ꝯstant̃: ꝑseuerant̃: cõti
nue quasi insistendo ⁊ vno statu a stãdo. Plaut⁹ in am.
Nec recedit loco qn statim rẽ gerat. Neq̃ vespugo neq̃
vergilię occidũt ista statim stant. Ter. in phor. Bina ta

lenta capiebã statim. Aliqñ mox illico: q ea q̃ mox fiunt ptinent fieri videãt. Ci. lver. Staci me ſanã l̃ras dedit

¶ Stagnũ a stãdo đr: aqua stãs. Ver. Stagnuz p parte maris pfundissima posuit q ea minime moueaẗ: sempq stet. i. quiescat. Emissamq hyemem sensit neptunus z imis Stagna refusa vadis. Stagnũ etiã metallũ est: a quo Stagneus a. um. Ply. li. xxx. Pyxide stagnea dixit. hoc et stannũ dicitur.

¶ Stagno as. stagnũ facio: aquã ptineo. Ver. li. iiij. ge. Nã qua pelle gens fortunata canopi Accolit effuso stagnantẽ flumine nilũ. Et dicim⁹ stagnare aquã cũ nõ effluit: neq sorbeẗ. Ply. Ubi marini fluct⁹ effusi stagnare solẽt. Et stagnare terrã q̃ nõ absorbet: sed ptinet aquaz Idẽ. Agris humidis atq stagnãtib⁹. Huius cõpositũ est Restagno: qđ ẽ exũdo: vt apđ eundẽ lib. ix. Idẽ tradit in paphlagonia effodi pisc; gratissimos cibis terrenos altis scrobibus in his locis vbi nullę restagnẽt aq̃.

¶ Stannũ plumbũ a stãdo dici videẗ q in fornacib⁹ primũ fluat ac per se stet: qđ z Staguũ z grece cassiteꝝ: siue Cassiteron: siue Cassiriton immutatis ab homero lr̃is. Nã plumbi sũt duo gña: nigrũ. s. et albũ. Hinc Stãne⁹ a. um. Unde vasa stannea.

¶ Stamen a stando: q eo stat in tela oẽ velamentũ eo q firme stat dum texitur: non id qđ hinc inde trahitur Subtegmen qđ subit stamini. Diciẗ etiã stamen quicqđ in colo ad nendũ poniẗ. Hier. ad Fabio. Ex quib⁹ facta fila retorquentur cũ sub tegmine triũ coloꝝ hyacinthi cocci purpurę z cum stamine byssino.

¶ Statilinus et Statanus: dij pręsides quasi nobis astantes.

¶ Stater eris. pe. cor. gñis mas. teste Hie. in Matth. đr q̃ duo habet digragmata. Idẽ li. Re. Ecce inuenta est in manu mea quarta pars stateris argẽti. Et Hiere. Et appendi ei argentũ septem stateres z decẽ argenteos. Fit aũt a gręco ιστημι: qđ est põdero η in α ꝯuerso: sicut z ab ιστημι: qđ est sto fit στασισ statio. Pari mõ η in α mutato. A cui⁹ actõ gręco στατηρα formauerũt. Quidã hoc nomẽ aspirant: atq ab σταθμιζω: qđ est trutino vel põdero deducunt. Suidas tñ στατηρ το εκ Χρυσου νομισματωμ βαλαμτιωμ η συμφωρισ το μεμ ει Χεμ εβολουσ εκ χαλκου του Δε στατηρασ Χρυσιουτωμ ευμηλου ιπ=πωμπ ολυ μαλλομ αλληλοισ εοικοτασ.

¶ Statera ę. pe. p. a stando dicta ẽ: q: stãte libra pensaẗ aurũ vel argentũ Est eñ instrumentũ quo res ponderantur sine bilancibus.

¶ Statuo is. tui. statutũ. delibero: ordino: dedico: firmiter pono. Lact. li. ij. Abstinere ꝑlio statuisset. Et lib. vj. Sed his olb⁹ deus certos limites statuit. i. ordinauit. Vergi. Craterasq duos statuã tibi pinguis oliui. i. dedicabo. Ter. p Concutere posuit cũ ait. Sublimem illũ arriperẽ z caput primũ in terrã statuerẽ: vt cerebro dispergat viã. Hui⁹ cõposita sunt Cõstituo: Destituo: Instituo: Pręstituo: Prostituo: Restituo: z Substituo

¶ Statua a statuo deduci videẗ: z ẽ imago alicui⁹ q̃uis inter se differãt: q statuę sint ęnę eborę lapidę. Imagines cęrę z pictę. Sue. i Tybe. Etiã statuas atq imagines nisi permittẽte se poni ꝓhibuit.

¶ Statuncula diminuti. parua statua.

¶ Staticulũ dimi. a statua. Hier. in trãslatiõe homilię origenis. Sed vxor eius immemor pręcepti retrorsum respicit: impositã legem rupit: fit staticulũ salis. Staticulum etiã diciẗ in vehiculis sicut Essedum in equo: z petoritum in mula. Ply. li. vlt. Reddũt spẽs fluminum nemoꝝ et iumẽtoꝝ z esseda z staticula et equoꝝ ornamẽta Apud Plau. in psa. Staticulũ gñs saltatiõis est.

¶ Statuarius q̃ statuas fingit: seu q̃ imagines fundit. In qua nimiꝝ arte excelluere Lisippus. Apelles Praxiteles Myron Polycletus.

¶ Statuarius a. um. quod ad statuam pertinet vt opus statuarium.

¶ Statuaria ę. ars ipa faciendi statuas.

¶ Staturosus q̃ statura. i. magno corpore ẽ. Aug. Forte habẽo seruũ formosum staturosum bñ cõpositum: habens alium forte statura paruũ.

¶ Statumen pe. p. đr id quo fulciẗ vitis: vt pali z pedamenta et quicquid pro monumẽto accedit. Statumẽ dici põt: quasi armentũ quo res stare possit. Ipa quoq pedamenta vitiũ ob hoc armamẽta qñq nominanẗ. Apđ Victr. Statumẽ diciẗ q̃cqđ pstrato adijciẗ. Et statumina a statu arboꝝ dñ⁻ pro vt crescẽdo statum accipiunt rami. Quo ad primũ significatũ. Col. lib. v. Posita vinea i. tertio auctũmo vehemẽtiorib⁹ staminib⁹ statum impedienda est.

¶ Statumino as. staminib⁹ firmo. Ply. lib. xviij In solutiore terra sepius formari ora vtrinq lapidib⁹ statuminari: z alio semp integi.

¶ Stapedes pe. cor. machiulę ferrę in quib⁹ pedes habere solemus dũ equitamus.

¶ Stachys latine spica. Uñ nardi stachys. i. nardi spica ex qua vnguentũ generosum ꝯciniaẗ. Naz vt scribit Ply. Unguentarij nõ solũ folia: sed etiã spicas nardi in vnguento celebrãt. A folio ꝓo nardi foliata nuncupanẗ vnguenta nardina.

¶ Stactis myrrhę flos appellatur. Hie. Narrent z hi q̃ aromatũ nouere ꝓtutes stactẽ florẽ esse myrrhę. Hęc et Gutta alio nõie đr siue stilla z alloe. Uñ in euã. legim⁹ q Nicodem⁹ centũ libras myrrhę z aloes ad sepeliẽdũ dominũ pręparauerit.

¶ Staphylin⁹ pastinaca agrestis. Col. li. x. Tũ agrestis pastinaca z eiusdẽ nõis edomita quã gręci σταφυλινα: vocãt. hęc etiã staphys đr. Palladi⁹ Staphys agria perimit pediculos gallinarum.

¶ Staphis. Uide in dictiõe Staphilin⁹. de quo modo.

¶ Stati⁹ nomẽ poetę comici fuit q̃ Cęcili⁹ dict⁹ ẽ. Stati⁹ aũt appellat⁹ fuit qñ seru⁹ fuit. Stati⁹ eñ nomẽ huiꝰ le est. Fuit z alius poeta hoc nõie q̃ heroico carmĩe multa conscripsit.

¶ Stechades pe. cor. sunt tres insulę i rhodani ostio vicinę massiliẽsib⁹ sic dictę ppter ordinẽ quo sitę sũt. Gręci eñ sticon dicunt ordinẽ z versum Luc. singulariẗ protulit. Venerat in fluct⁹ rhodani cũ gurgite dalis Stechados ora tenens.

¶ Stella a stãdo: q stare stellę videanẗ. Sũt aũt singulares stellę nõ admixtę alijs: Sydera ꝟo siue astra sũt q̃ ad aliqđ signũ cõpluriũ stellaꝝ composita sunt: vt aries taurus. Est z stella nomẽ poetę pãtauini lepidissimi.

¶ Stello as. luceo: z quasi stellas facio. Mar. Et numerosa linũt stellantẽ splenia frõtẽ. Ply. li. xxx vij. Qm stellaꝝ hyadũ znumero z dispõtiõe stellanẗ. Hinc stellatũ stellis plenũ: qđ est cęli epitħetũ cũ serenũ est. Interdũ stellare est ad modũ stellaꝝ factũ esse: qđ dicim⁹ facto de stellę. Claud. li ij. Ducitur in thalamũ virgo stat pnuba iuxta Stellãtes nox picta sin⁹. Idẽ li. iij. Ut patuit stella dom⁹ ꝯsidere iussi. Inẗdũ inuidere a stelliõe aiali cuius natura ẽ inuidiã habere. de quo Ply. li. xxx.

¶ Stele p simplex l colũnę quas latini pilas vocant.

¶ Stellio aial silẽ lacertę tergo depictũ lucẽtib⁹ guttis ad modũ stellaꝝ: vulgo Tarãtula đr a gręcis Ascalabo=

tes’ q apud eos ασκάλοσ circulus est Stellio aũt circulis quibusdã depictus est. Et veluti lucentib⁹ guttis in modũ stellarum. Morsus eius perraro interimit hoiem tñ semistupidũ facit ⁊ varie afficit. Est ⁊ alius stellio ex araneorum genere lentiginosus in cauerniculis dehiscẽtib⁹ pgestum. terrę habitãs. In apulia freqñs visit: ⁊ sitr Tarãtula dr scorpiõibus ita ɔtrari⁹ vt visus ab eis pauorem ipis afferat: ⁊ torporẽ. Aug. li. x. cõ. Quid cũ me domi sedentẽ stellio muscas captãs: vel aranea retibus suis irruentes implicãs sepe intentũ facit. Hinc stellare p inuidere. Sz ⁊ maledicta hinc: ⁊ stellionat⁹ crimẽ: ⁊ Stellaturã accipe apud Spartianũ q ait. Tribunos q stellaturas militib⁹ tulissent capitali pœna afficit.

¶ Stellionat⁹ crimẽ apud iuriscõ. a stellione nomẽ sumpsit. Qð fit cũ aliqd dolo factũ est: vt si qs rẽ alij obligatã dissimulata obligatione p caliditatẽ alij distraxerit: aut si qs merces corruperit aut imposturã fecerit: cuius nulla ordinaria pœna est: sed extraordinarie plectitur: Et ad presidẽ spectat.

¶ Stẽma atis. coronamentũ qð ex multis florib⁹ cõpositũ est: dictũ a gręco quasi στεφάνωμα: στεφω corono καὶ στέφανος corona Firmi li. iij. Magnos viros faciet Mercurius q sacris ⁊ gloriosis stẽmatib⁹ coronentur Qñqz significat clarã familiã in qua insignes viri vt in sertis flores elucescunt: ⁊ q plerũqz ex victorijs ⁊ corõis maiorum ɔtrahit. Iuue. Stẽmata qd faciũt: qd pdest põtice lõgo Sãguine cẽseri. Sue. Q in vetere gentilium stẽmate. C. Cassij pcussoris cęsaris imagines retinuisset. Qm ṽo mos erat apud antiquos vt viri ob res bñ gestas coronis donarẽtur: ⁊ eędẽ statuarum capitib⁹ imponerẽtur: inualuit ɔsuetudo: vt stẽma alioq̃ pro facinore accipiat. Aliqñ p ipis imaginib⁹ maiorũ q poni solebãt in atrijs. Mar. Atria pisonũ stabant cũ stẽmate toto. Seu pro gradib⁹ generis ⁊ ordinib⁹ descẽdentiũ q ramis qbusdam ⁊ velut intercurrẽtibus lineis distinguebantur Ply. li. xxxv. Stẽmata vero lineis discurrebãt ad imagines pictas. Aug. Lucas euãgelista serũs commemorat generatiões eius q ordine: qua serie: q stẽmate ad illã generationẽ ventũ fuerit qua natus est xps. Qui ⁊ p inscriptionib⁹ saxorum. Mar. Tristitia saxorum stẽmata delet herus.

¶ Stẽtor ab homero inducit vocalissim⁹ cui⁹ tant⁹ erat vocis soni⁹ qñtus aliorum quinquaginta.

¶ Stercus ab extergẽdo deduci videtur: q vndiqz abstergi soleat.

¶ Stercoro as. fimũ agris fœcunditatis gratia adhibeo. Ply. li. xviij. Ager si nõ stercorat: alget si nimium stercorat⁹ ẽ adurit. Col. Lupinũ vbi i florẽ vterit: nihil agrũ stercoraueris. Et stercorare est pinguefacere. Idẽ li. xij. Vicia ⁊ faba stercorare agrũ dñr. Stercoratũ stercore infectũ etiã dr. Idẽ li. j. Pomaria qz ⁊ hortos oportet septo circundari: et esse in pping atqz in ea pte qua possit ois stercorata colluuies cohortis balneariorũqz et oleis expressa amurcę sanies influere.

¶ Stercuti⁹ dict⁹ est Saturnus: q primus stercorandi agri rationẽ inuenerit.

¶ Stercorari⁹ a. um. qð ad stercora ptinet. Var. lib. j. de re rus. Sic e ligno et ferro vt plaustra maiora tria: aratra cũ vomerib⁹ sex: crates stercorarias quattuor.

¶ Sterqlinũ: locus stercoribus plenus: seu stercoris receptaculũ. Col. li. j. Sterqlinia duo sint. Unum qð noua purgamẽta recipiat ⁊ in annũ ɔseruet. Alterũ ex quo vetera vehãtur.

¶ Sterno is. straui. atũ. de statu deijcio: ⁊ quasi in terrã extendo. Verg. li. x. Sternitur infœlix alieno vulnere. Hinc Cęsum exercitum: stratum dicimus Inde Strages. Per translationem sternere pro extendere quãdoqz ponitur. Unde sternere humi tapetas frondes et huiusmodi dicimus. Et quoniam sternendo fit vt id supra quod sternimus: hoc est extendimus aliquid tegamus Sternere etiã pro tegere: atqz implere sumit. Uñ Sternere equos dicimus: hoc est instratis tegere. Hiero. in Gñ. Habraã de nocte cõsurgens strauit asinũ: Sic sternere equos cooperire. Sternere humũ floribus implere. Verg. Sternit omne solum iaculis. Itẽ qm sternendo. i. extendendo. et id quod extendimus cõplanamus atqz cõponim⁹: fit vt sternere quoqz pro cõponere: ac cõplanare vsurpemus. Et Stratũ dicamus complanatũ atqz cõpositũ. Unde stratũ mare dicimus qñ nullo vigẽte in fluctus vento ęquatum manet. Verg. Et omne tibi stratum silet ęquor. Et stratas vias: siue q complanatę sint: siue q lapidibus tectę. Idem. Mirat portas strepitumqz ⁊ strata viarum: Item quia iacendo quodammodo extendimur: fit vt eos etiam se sternere dicam⁹ qui se ad iacendum collocant vt quiescant. Idem li. iiij. Ge. Sternunt se somno diuerso in littore phocę. Hui⁹ verbi composita sunt Consterno: Externo: a quo Superexterno: Desterno: Insterno: psterno: ⁊ Substerno: a quo substratus.

¶ Sternax equus dr q sessorẽ excutit ac in terrã deijcit: hoc est ferox. Verg. Est sternacis equi.

¶ Sternuo is. sternui sternutum. a quo fit frequentatiuum Sternuto as. pe. pro. Inde Sternutatio inflatio q a pectore exurgẽs totũ caput ɔcutit. Prop. Num tibi nascẽti primis mea vita dieb⁹ Arid⁹ argẽtũ sternuit olĩ amor: Col. lib. viij. At si molesta pituita ẽ caule bubulę vel surculi nepetę sylucstris lana inuoluti narib⁹ inseruntur versanturqz donec sternuat ouis.

¶ Sterto is. tui. dormio. Ter. in eu. Fatuus insulsus tardus stertit noctesqz diesqz. Hinc fit cõpositũ Disterto. Persi. Cor iubet hoc ennij postqz distertuit esse Męonides: quint⁹ pauone a pythagoręo.

¶ Sterilis infœcũd⁹ ⁊ fructũ non ferens sine ple. στερέω enim priuo dr seu careo. Et στερητικοσ sterile gręci στέρησιν orbitatẽ dicunt. Hinc sterilesco is. sterilescere signifi. sterilẽ fieri. Palladi⁹ de gallinis loquẽs. Uinacię cibo sterilescunt. Hordeo semicocto ⁊ parere sępe coguntur ⁊ reddunt oua maiora. Ply. li. viij. Caprę pinguedine sterilescunt.

¶ Stesichorus penul. correp. nomen poetę et himera sicilię vrbe ex qua himeręus est dictus. Alij ex Methauria vrbe natum dicunt. Alij ex palantio arcadię oppido ferunt inde profugum Catanam venisse: eoqz in loco defunctum et extra portam vrbis sepultum fuisse: portamqz ab eo Stesichoriam nuncupatã. Floruit. xxxvij. olympiade sextaqz et quinquagesima obijt. Fertur lusciniam aliquando in ore stesichori infantis cecinisse mirabili auspicio summum eum poetam futurum et cant⁹ suauitate omnes qui ante eum fuerunt superaturũ. Hora. Stesichoriqz graues camœnę. Fuit eñi excellentissimus lyricus: a quo Stesichorium carmen dictuz. Ideo autem ductus est stesichorus: q primus saltare ad citharã instituit: hoc ẽ chorẽã ducere: Antea Tisias vocabat

¶ Stibadium accipit pro sella et abaco quo fulti discũbunt conuiuę: qð primo herbidũ fuit. Postea inualescẽte luxuria marmoreum. Hic torus rectius appellatur qñ a tortis hęrbis inflectatur. Nam apud gręcos stibades hęrbę sunt aptę ad discũbenduz. Hinc Stibadion

cubile ex stibade herba ꝯstructũ. Ply. li. v. epistolarum. Ex stibadio aqua velut expressa cubantiũ põdere siphũculis effluit. Sunt q̃ dicant stibadia esse paruas cœnationes in quib⁹ scriptũ esse solebat quot cõuiuas cœnatio caperet. Ser. in pu. cõ. en. Stibadia antiqui non habebant: sed stratis tribus lectis epulabant̃ vñ et Tricliniũ sterni dr̃. Mar. Stibadiũ accipe lunata scriptũ testudine sigma: Octo capit veniat q̃sq̃s amic⁹ erit.

Stibiũ dr̃ quo ad venustandos oculos peculiarit̃ vtebãtur. In argenti eñ metallis inuenit̃ lapis spumę candidę atq̃ nitentis: quẽ alij stibiũ: alij alabastrũ: alij turbasin appellant cuius vis principalis est circa oculos q̃s dilatat: quorũq̃ fluxiones exulcerationẽsq̃ inhibet. Jõ id grẽci platyophthalmõ dixere ab oculorum dilatione Vñ in Hiere. pphe. Cũ pinxeris stibio oculos tuos frustra cõponeris. Hie. ad Furiam. Non habuit crispãtes mitras nec stridentes calciolos: nec orbes stibio fuliginatos. ꝛ de paul. Turbanda est facies quã cõtra dei pręceptũ purpurisso cerusa ꝛ stibio sępe depinxit. Hinc Stibinus a. um. pe. p. qd̃ stibij colorem habet: vt apud li. i. Paralip. Hiero. Onychinos stibinos dixit.

Stichos latine versus siue ordo dr̃. Vñ distichus.

Stigma tis. nota siue signũ q̃ inurunt̃ ab στιζω pũgo Mar. Frons hęc stigmate nõ meo notanda est p trãslationẽ q̃nq̃ ponit̃ pro suggillatiõe et infamia. Sue. Val. Catullũ a quo sibi versiculis de marmurra ppetua stigmata imposita nõ dissimulauerat satisfacientẽ eadem die adhibuit cœnę hospitioq̃ patris ei⁹ Stigmata: vt inq̃t Ply. Delent̃ colũbino fimo.

Stigmatici dñr famosi ꝛ nocentes q̃ nota aliqua adusti sunt vt semp appareãt. Stigmatias dici voluerũt notis ꝛ stigmate punctos.

Stigo as. stimulo irrito: a quo instigo: castigo: fustigo: ꝯꝑuis quidã ab ago cõposita esse velint.

Stilbo phũs fuit q̃ capta patria: amissis liberis ꝛ vxore cũ ex incẽdio solus ꝛ tñ beatus exiret. Interroganti Demetrio cui cognomẽ ab excidio vrbiũ polyorcete fuit: nunq̃d pdidisset: Oia inq̃t mea bona mecum sũt. Quo dicto dubitare demetriũ coegit an vicisset. Nihil inquit perdidi: oĩa mea mecũ sunt: videlicet ꝟtutes quas nulla vis hostilis eripe quit: quib⁹ sapiẽs septus nullũ põt subire dispendium.

Stilpones dicunt̃ ab aliquibus homines parui q̃ nani vocitantur.

Stimul⁹ απο τουςιζω pp̃ie dr̃ fustis acutę cuspidis quo rustici boues suppũgunt. Plau. in asi. Vtinã nũc stimul⁹ in manu mihi sit. Per trãslationẽ dr̃ oẽ illud a quo vexamur. Hinc stimulũ carnis ꝛ vitiorũ dicimus.

Stimulo as. pũgo. Ter. in heau. Magis nũc me amice dicta stimulant. Hinc extimulo: qd̃ est valde stimulo Col. li. vij. Libidinis extimulat̃ furijs.

Stingo ꝛ stinguo is. xi. ctũ. eiusdẽ significatiõis ẽcũ extinguo. Ci. in pgno. Vt cũ luna meãs hipionis officit orbi stingunt̃ radij cęca caligine tecti. Hui⁹ cõposita sũt Distingo: Extingo: Interstingo: Instingo: ꝛ restigo.

Stiria pp̃ie est a qua frigore cõcreta pẽdens guttatimq̃ stillãs. Verg. Stiriaq̃ impexis induruit horrida barbis. Ply. Distillãtes hiberno gelu stirias. Jñ Stiricidiũ qd̃ est quasi stirię cadiũ.

Stilla dimi. a stiria vt inq̃t Fest⁹: et accipit̃ p gutta: vt stilla olei: stilla aquę. Apul. Et sanguis eruptionem vtriculo admoto excipit diligent̃ vt nulla stilla compereat vsq̃. Vict. li. ij. Fastigia faciẽtes luto inducto pclinatis tectis stillicidia deducebãt. p id stillę decidũt in ipluuiũ Mar. Atq̃ olei stillã donaret opellic⁹ vnctor.

Stillicidiũ quasi stillaꝝ cadiũ: q̄ stillatim cadat vbi e tectis guttę fluũt. Hier. in ps. Sicut stillicidia stillãtia super terram.

Stillo as. guttatim fluo: siue emitto. Ply. Frutex ẽ resina stillãs. Hui⁹ cõposita sunt Distillo deorsum stillo Ver. li. iij. Ge. Lentũ distillat ab inguine virus. Et distillare est paulatim fluere. Vñ fluxus humoris a capite dicit̃ distillatio. Itẽ signifi. guttatĩ humorẽ extrahere. Vñ distillare herbas ẽ humorẽ ex his paulatĩ extrahere Hinc distillatio liquamẽ q̃ vtimur cũ pulmentarijs. Et distillari⁹ dict⁹ est ꝯcinnator distillationũ ꝛ vẽditor. Seneca. Jã libarij varias exclamationes ꝛ botulariũ ꝛ distillariũ ꝛ oẽs popinaꝝ institores mercẽ suã quadã insignita modulatiõe vendẽtes. Extillo pfecte seu totũ stillo. Ter. in phor. Hisce ego illã dictis ita tibi incẽsam dabo vt ne restinguas lachrymas si extillauerꝫ. Instillo intro stillo Ply. li. xx. ꝛ auriũ grauitati succũ raphãi istillãt

Styl⁹ siue stilũ cũ y dici põt colũna. vñ Epistylũ capitellũ qd̃ sup colũnã locat̃. Styl⁹ ẽt dr̃ mod⁹ dicẽdi. Ter. i plogo An. Dissimili orõne sũt factę ac stylo. Do. Oro in sensu: stylus in ꝟbis: oratio ad res: stylus ad verbum

Stylobatę στυλοσ τοκαιαξ λεγεται και βαινωβαδιζω συντιθεται ωσ σχοινοβατισ. i. funambulus σχοινοσ funis ꝛ βαινω ꝯscẽdo sic στυλοσ palus lignũ trabs per quã vadat aqua quasi canalis ligne⁹: et instrumẽtũ ligneũ quo aqua traijcit̃: vt sub tegulis fieri solꝫ. Var. li. i. de re rus. Cohortes in fundo magno duę aptiores: vna vt inter diu cõpluuiũ habeat lacũ vbi aqua saliat q̃ intra stylobatas cũ venit sit piscina. Boues eñ ex aratro ęstate reducti hic bibũt: hic perfunduntur. Et li. iij. Subtus colũnarũ stylobaten.

Stipes fustis terrę defixus: q̃ eñ pullulare aliq̃ consueuit putãt aliq̃ stirpẽ ab eo dictã. Itẽ stipes dr̃ torris lignũ ꝛ quodlibet aliud qd̃ facile incẽdit̃.

Stips is. ꝛ stipis is. merces q̃ stipatorib⁹ ꝛ militibus dabat̃. Et cũ spõdet̃ pecunia stipulari: dr̃. i. stipẽ obligare. Pecunia q̃ꝫ quã vel in ęrariũ reponebãt: vel diis offerebãt: vel mẽdicis porrigebãt ad sustentationeꝫ vitę stips dicebat̃ a stipando ppterea q̄ in cella stipabãt. i. cõponebant.

Stipẽdiũ ęs militare seu p̃miũ qd̃ militib⁹ dat̃. Cõpositũ nomẽ ex stipe ꝛ pendo: quasi stips ponderata sit Stips aũt dicebat̃ ab antiq̃s ęs eo q̄ anq̃ signatũ esset nõ numerabat̃: sꝫ pẽsebat̃. Qd̃ q̃ supra as: vt Var. inq̃t. acceperãt sua necessitate maiorẽ numeꝝ nõ i arca ponebãt: aut in loculis sꝫ in thesaurꝫ stipabãt. i i angustũ ponebãt: q̃ min⁹ loci occuparẽt. Vlp. Stipẽdium a stipe appellatũ ẽ: q̄ p stipes. i. modica ęra colligat̃. Sꝫ qm̃ stipẽdiũ qd̃ militi dabat̃ ppetuũ erat quousq̃ exauctoraret̃ diminueret̃ ve solidaq̃ dabat̃ tractũ videm⁹ vt dici cœperit eũ militẽ ad soldũ ꝯduci cui pmitteretur stipẽdiũ lꝫ annuũ Casiodor⁹. Vegeti⁹ ꝛ Frõtin⁹ solidatũ in militia fuisse scribũt eũ cui stipẽdia ab impatore pmissa erãt. Stipẽdiũ ẽt dr̃ qd̃ q̃s tenetur soluere pn̄cipi: aut reipu. Liui. li. ii Vt diuites ꝯferrẽt q̃ oneri ferendo essent paupes: satis stipendij pẽdere si liberos educent.

Stipẽdiale qd̃ ptinet ad stipendiũ. Sidoni⁹. Possit fœdere sub stipẽdiali.

Stipẽdiarius tributarius qui soluendo stipẽdio obnoxius est: qui alio noĩe vectigalis dicitur. Unde multi populi stipendiarij erant reip. romanę. Hoc est q̃ soluebant stipendium. Cęsar. cõ. i. Reliquasq̃ ciuitates stipendiarias haberent id est tributarias. Vulg⁹ perperã

appellat stipendiarios milites q stipendia faciunt cum tales mercenarii siue erari milites sint nūcupādi: quos Uege. stipendiosos vocat: quis et stipendiosi dicant sti pēdiis pleni: hoc est q stipēdia plurima fecerunt.

¶ Stipēdiosus: de quo mox in dictiōe Stipendarius.

¶ Stipendiariū: certū vectigal. Ci. in ver. acti. v. Int siciliā ceterasq̄ pūincias in agrorū vectigaliū rōne hoc interest: q̄ ceteris aut impositū vectigal certū qd stipē diarium dicitur.

¶ Stipendiatus a stipendior aris. q stipendiū recipit: et alio nomine mercenarius dicitur: vt sunt ii q ad mili tiam adscribunt. Ply li. vi. Regi eorū peditum sexcenta milia equitū. xxx. milia elephantorū nouē p oēs dies sti pendiantur.

¶ Stipo as. rimas obturo: condenso qr in hoc stupa vti solemus. Est eni deterius linum qd rimis maxime naui um claudendis adhibetur. Un stipatores dicti sunt q in nauibus stipam hoc est stupam componūt. Hinc stipare pro claudendo coarctare densareq̄ accipitur: sicut in na uibus fieri videmus. Uerg. Stipatq̄ carinis ingēs ar gentū. Et stipare significat circundare aliquē defendē di cā. Liui. li. i. Stipatus agmine armatorum in forum irrumpit. Hinc Constipo.

¶ Stipatores qui in nauibus onera componunt et qui regum vel aliorum corpora custodiunt: a stipe quam ac cipiebant: vel q̄ reges stipent et vndiq̄ circundent ac claudant pene constringentes instar apum circa ipsarum regem: aut q̄ ipsi ferro stipati sunt. Ci. li. ii. offi. Premit tebat de stipatoriis suis qui scrutarentur arculas mulie bres: et ne qd in vestimentis telū occultaret exquirerent. Hos antiq a latere latrones vocabāt.

¶ Stiparius a. um. quod ad stipendium pertinet. Ply nius libro. xix. Mox siccate in saxo tunduntur stipario malleo.

¶ Stipulor pe. cor. a stipādo significat promitto seu pe cuniam spondeo: stipem obligo: obligationem: vel per obligationē habeo. Nam proprie de pecunia dicit: quis ad omnes rogationes que solenniter fiunt translatum sit. Hinc stipulatores dicuntur qui per interrogationē obligant promissorem. Hec enim duo stipulato opponū tur. Quod docet Jurisconsulti. de verborum obligatio nibus. Est autem stipulatio: vt inquit Pomponius ver borum conceptio quibus is qui interrogatur daturum facturum ve se id quod interrogatus respondet. Est au tem stipulor secundum Prisci. verbum cōmune: q̄ tam in actiua q̄ passiua significatione ablatiuo iungitur. Dicimus eni Stupulor abs te rogo te: peto abs te. z sti pulor abs te: pro rogor abs te. Juue. Quantum vis sti pulare z protinus accipe quod do: vt totiēs illum pater audiat subaudit a me stipulare. Est eni actiue significan tie. Sue. pro passiue ptulit: pretor lectoria q vetat mino rem annis. xxv. stipulari. i. interrogari. Plau. quoq̄ pas siue dixit. Nisi dolo malo instipulat' sis. Stipulator q rogat z q rogat. Hui' verbi composita sunt Adstipu lor qd est ꝯsentio. Cic. li. acad. Falsum esse stoici dicunt z eoꝝ adstipulator antiochus. Instipulor. Plau. in pseu. Mēsure viginti salue z sane sunt tibi hodie quas abs te instipulatus etiam pseudolus. Restipulor qd est contra spōsionē pecuniā obligo.

¶ Stipulat' us. idē qd stipulatio. Ply. Jouis deorum summi stipulatu.

¶ Stipula a stipa. hoc est stupa deducitur siue q̄ stipe in star vrat: siue q̄ ea quoq̄ stipari tectorū rime ꝯsueuerūt Est aūt stipula calamus frumenti puta tritici hordei: et similium: qd. s. continet spicam cuius internodia genicu la dicitur: et aliquando genua: a similitudine genuum animalis. Ply. Frumenta quedam in genu tertio spicā incipiunt cōcipere. Idem. Genicula sunt tritico quater na: farri sena: hordeo octona. Stipula etiā dicitur que remanet in campo demesso frumento. Item ea pars q e frumento demesso cōtusa spica supstat: sic stipula gene rali vocabulo appellat.

¶ Stirps cū de hoibus vi generis fœ. est z signifi. origi nē. Uerg. Heu stirpē inuisam. Cū ꝓ de arborib' p trū co gnis mas. Idē li. xii. Cum semel in syluis imo de stir pe recisum. Inueniē etiā fœ. Hor. Cū stirpesq̄ raptas z pecus: et domos.

¶ Stirpo as. radices aufero: a quo extirpo. Per trāsla tionē Extirpari vitia dicim' quasi funditus tolli.

¶ Stirpit' pe. cor. aduerbiū significat radicit'. Ci. lib. iiii. tus. Hūc errorē quasi radicē oīm maloꝝ stirpit' phi losophia se extracturā pollicet.

¶ Stirpices q stirpes euellunt. Que tñ oīa a stipes inci piendo a quibusdā cū ypsilon scribunt.

¶ Stiua aratri manica q tenet manibus cū arat. Uerg. Stiuaq̄ que currus a tergo torqueat imos. Dicta stiua a stando: quia super eam regula stat: z est quasi temo in ter boues.

¶ Stlata genus nauigii latum magis q̄ altum a latitu dine sic appellatum: sed ea consuetudine qua stlotū pro lotum stlitem pro litē dicebant antiqui qui dictionibus ab l incipientibus st litteras preponere solebāt. A stla ta stlatarius dicitur sicut a scapha scaphari': Stlatariū quandoq̄ dicit quod mari portatum est quasi stlata ad uectum.

¶ Stlembus grauis z tardus. Lucil. Atq̄ equū pedi bus stlembum.

¶ Stlopus son' q ex inflatiōe buccaꝝ exripit. Persius. Nec stlopo tumidas intēdis rūpere buccas. Postea sclo pus z sclopetus.

¶ Stoici philosophi appellati sunt ab στοα: qd signifi. porticum quo cōuenire ac disserere solebāt. Erat eni por ticus athenis dicta pœcile ex varietate picture greci eni ποικιλον variū dicunt. Suidas noster στοα η εν αθηναις διατριβη του ομικρου στωικοι δε οι απο αυτης δια του ωμεγαλου ητις ωνομαζετο πεισι ανακτειος υστερον δε ζωγραφηθεισα ποικιλη εκληθη την στοαν την εκτος εφεσου απο τειρομενην εις το ιερον. In hac por ticu zeno philosophus discipulos docebat. Unde et se cta stoica: et philosophi stoici nuncupati sunt qui antea Zenonii dicebantur a zenone doctore. Hec est illa porti cus stoicoꝝ memoratissima quā Chrysipp' dict' est ful cire. quā pinxit polygnotus gratuito.

¶ Stola apud veteres dicebatur quicquid tegebat et apud grecos στολη indumentum significat vnde sto la deducitur. Postea ad honeste tantum matrone ve stem hoc nomen translatum est que vsq̄ ad imos pedes demissa erat. Tibul. Impediat crines nec stola longa pedes. Hinc stola pro matrona et honesta muliere poni tur. Papi. Omnis plebeis teritur pretexta tumultu: hinc eques: hinc iuuenum cœtu stola mista laborat. Est stolatum matronale atq̄ honestum dicimus. Mar. Quis floralia vestit et stolatum permittit meretricib' pudorem. Ualerius maximus libro secundo. Sed quo matronale decus verecundie munimento tutius in ius vocando matronam corpus eius attingere non permi serunt: vt inviolata manus aliene tactus stole relinque retur.

¶ Stolidus ponitur pro excordi tetro molesto atq; illepido.

¶ Stolones inutilis & quasi stolida fruticatio ex arborum radicibus. Ply. Fuerunt ab arboribus cognomina antiquis: vt Fronditio militi illi qui preclara facinora vulturnum transnatans fronde capiti imposita aduersus Annibalem edidit: stolonum licinię genti. Ita enĩ appellatur in his arboribus fruticatio inutilis. Var. lib. j. de re rus. Nam stolonis illa lex quę vetat plus quingenta iugera habere ciuem romanum. Et qui ꝓpter diligẽtiam culturę stolonum cõfirmauit cognomen ꝙ nullus in ei⁹ fundo reperiri poterat ꝙ effodiebat circum arbores radices quę nascerẽtur e solo quos stolones appellabant.

¶ Stomachus fistula ꝑ quam cibus descendit: sed ponitur pro vẽtriculo .i. receptaculo ciboꝝ. Est enĩ principiũ intestinorum a septimę spinę vertebra incipiẽs circa precordia cum ventriculo connexus ab στοματου στοματος ore et εχω habeo κχεω: quia os sic habens vt effundat alio. Iuue. Si stomachus domini feruet vinoq; ciboq;. Interdum stomachus ponit̃ pro indignatione et ira odio et fastidio. Ci. lib. iiij. tus. Tractata diffinitione fortitudinis intelliges eam stomacho nõ egere. Sic dicimus. Non possum sine stomacho dicere: hoc est cum fastigio et indignatione. Interduz in bonã partẽ capit̃ pro facilitate. Ply. in ꝓlogo. Argumentũ hui⁹ stomachi mei habebis .i. huius meę facilitatis & mãsuetudinis et benignitatis.

¶ Stomachor indignor ac turbor. Ci. Cas. Si enĩ stomachabere & moleste feres plura dicem⁹. Hic substomachor paulũ fastidio. Aug. li. iij. cõ. Ille iã substomachãs tędio Vade inq̃t a me ita viuas fieri nõ põt vt fili⁹ istaꝝ lachrymaꝝ pareat.

¶ Stomachic⁹ q̃ ex stomacho laborat. Ply. li. xxv. scribit helleborũ mederi stomachicis.

¶ Stomachosus q̃ facile indignat̃ ac cũcta fastidit. Ci. Appio pul. accipit pro eo q̃ iniuriam contumeliamq; facit. Stomachosiores inquit meas lr̃as quas dicas nõ intelligo.

¶ Storax gen⁹ aromatis: & arbor vñ fluit. Dicit̃ & Styrax. Ply. li. xij. Arabes ex syria reuehũt styracẽ. Ex hac fiebat omne vnguentũ.

¶ Storea quã extendim⁹ sup terrã. Ply. li. xv. Colligi mala post equinoctiũ autũnale neq; añ sextã decimã lunã: neq; añ primã horã cadiua separari stramentis storeis paleisve substerni. Dicta storea απο του στορεννυμι quod significat sternere. Hęc alio noie et Teges & matta vocatur.

¶ Stratum participium siue supinum verbi Sterno & significat id quod sterni solet. Verg. Strata iacent passim sua quęq; sub arbore poma. Stratum vero nomen ponit̃ pro lecto: vt in ps. Stratum lachrymis meis rigabo. Strata etiã dñr omnia vestimenta quę sternunt̃ vt vestes stragulę et peristromata. Oui. Strataq; q̃ membris intepuere tuis. Rursus strata seu istrata generalit̃ dicunt̃ omnia quę eq̃s mulisve insternunt̃. et dicim⁹ equos stratos instratosq; eis ornatos. Liui. li. vij. Strata detrahi iubet Et libro de secundo bel. pu. Armatos deinde instratisq; equis signum expectare. Seneca ad Lucil. Stultus est qui equum empturus non ip̃m inspicit sed stratũ eius et frenos. Strataq; sine appositione vię: dicit̃ via lapidibus tecta: vt sunt vię romanę in omnes italię vrbes silicibus stratę. Ideoq; plus sceleris latro predo ꝑcussorq; committit si in via strata in viatorẽ grassatur.

¶ Stratus us. lectus. Hiero. li. ij. R. Accidit vt surgeret dauid de stratu suo.

¶ Stratoriũ qđ sterni solet. Idẽ in eodẽ. Obtulerunt ei stratoria & tapetia.

¶ Stramen quod solo quiescendi gratia sternit̃. Dicit̃ et stramentum: et ꝓprie est stipula. Var. Tertio modo metitur: vt stramentum medium subsecẽt quod manu sinistra summum prehendunt: a quo medio messem dictam puto. Infra manũ stramentũ qđ heret postea subsequat̃. Dictũ stramentũ a stando vel a stratu qđ id substernat̃ pecori.

¶ Stramineus a. um. qđ est ex stramine. Prop. Straminea posset dux habitare casa. Docti⁹ edificij lutei inuẽtor fuit exemplo hirundinũ.

¶ Stramẽtitius a. um. qđ ex stramẽto fit.

¶ Strages significat cladẽ depulsionẽ ꝓfligationem iacturam. Nã antiq̃ sterno & fligo in eadẽ significatione accipiebant.

¶ Stragulum genus vestis inquit Asco. Vlp. Stragulam vestem accipit pro vestimento quod inijcitur quale est grecorum pallium. Sed Hier. pro veste muliebri posuit cum inquit. Stagulatam vestem fecit sibi: byssus & purpura indumentum eius. Alij accipiunt pro lectoruz opertorio: vbi et dormiebant antiqui et discumbebant vario delinimento figurarum aut acu picto. Var. Quicquid insternebant: a sternendo stragulum appellabant q̃cq̃d culcitrę sternit̃. Tibul. Nã neq; tũc plumę nec stragula picta soporẽ. Et strãgulas vestes aulęa & tapetes intelligimus.

¶ Strãguria difficultas vrinę qñ guttatim micturiũt ab στραγγαλεω ꝯstringo. & το ουρος vrina: vel ab σταγξ γος: qđ apud nos guttã significat ουρεω mingo latine. Substillium dicit̃.

¶ Strangulo as. stringendo gulam neco. Ply. lib. vij. Fabius senator pictor in lactis haustu vno pilo strangulatus est.

¶ Strategemata astutię rei militaris: gesta militaria: exempla: siue ꝯsilia militaria: qb⁹ holes ad similia faciẽda ducuntur στρατος enĩ exercitus αγω duco Stratia militia exercitus.

¶ Strato nomen ꝓprium sidonis reguli: qui vt Hier. Scribit manu propria se volens ꝯfodere ne imminentibus Persis ludibrio foret: quorũ fœdus egyptij regꝫ societate neglexerat retrahebatur formidine: et gladium quem arripuerat circũspectans hostium pauidus expectabat aduentũ. Quem iam iãq; capiendũ vxor intelligens extorsit acinacem de manu et latus eius transuerberauit. Compositoq; ex morte cadaueri se moriens superiecit ne post virginalia fœdera alterius coitum sustineret.

¶ Strena munus qđ dat̃ die festo oib⁹ boni gr̃a qualia sunt q̃ passim dant̃ die dñicę natiuitatis & principio anni noui. a numero quo significat̃ alteꝝ tertiũq; venturũ similis cõmodi veluti trena. q̃ prepositā s lr̃a dr̃ strena vt in lite solebãt antiqui dicẽtes slitẽ. Quidã a strenuitate strenã dici putant. Põpo. Aside si qua ventura est alia strena strenę. Sue. De Cali. Et ne sordidus fœtidusq; imperator eã ꝯsuetudinis priscorũ liberalitatis glorĩa cõseruaret ineunte anno dixit si ꝑ calendas ianuarij strenas recepturũ stetitq; in vestibulo ediuz Calendarum die ad captandas stipes: quas plenis añ cũ manibus ac sinu omnis turba ferebat: tñ grece vulgo ita dicit̃ etiam versus subauditam.

[illegible]
[illegible]

¶ Strenu⁹ fortis celer vigilans et ad res gerendas prō ptus. Sal. Nā vt quisꝗ strenus ceciderat in bello. Col. li. viij. Magister pecoris acer durus strenu⁹: laboris pa tiētissim⁹ alacer atꝗ audax esse debet. Hinc Strenuitas. Ouid. Priscaꝗ strenuitas mansit.

¶ Strepo strepis strepui strepitū. Vn̄ strepitus us. qui ꝓprie pedū ābulantiū manuumꝗ aliquid ptractātium sonus est. Appellaᵗ et fastus ⁊ pompa diuitiarū quasi a strepitu comitantiū: vt apud Quint. Hic cū me euocas= set subito trepidū: totoꝗ fortunę suę strepitu circunste tisset. Hinc cōponūᵗ Cōstrepo. Gel. li. ij. At oiꝫ bonoꝝ et testimonijs ⁊ exemplis ꝯstrepebat. Circūstrepo. Au gust. li. iij. cō. Veni carthaginē ⁊ circūstrepebat me vndi ꝗ sartago flagitioꝝ amoꝝ. Instrepo contra vel valde strepo: aut cū strepitu nomino. Ver. li. iij. Ge. Post vali do mittens sub pōdere faginus axis Instrepat. Aug. li. viij cō. Oēs sibimet inuicē quisꝗ vt cū nouerat istre puerūt nomē in strepitu ꝯgratulationis. Interstrepo. Ver. Digna sꝫ argutos intersterpere anser olores. Ob strepo ꝯtra aliquē strepitū facio. Sal. Ad hęc maledicta alia cū adderet obstrepere oēs hostē atꝗ parricidā vo= care. Perstrepo: valde strepo. Terē. in eu. Foras simul ꝓruūt se: abeunt lauatū: perstrepunt: ita vt fit dñi vbi absunt. Et oīa habēt pe. cor.

¶ Strepito as. pe. cor. sępe strepitū facio. Ver. li. j. Ge. Nescio qua pręter solitum dulcedine lęti Inter se folijs strepitant.

¶ Strepit⁹ us. Vide paulo añ in dictiōe Strepo.

¶ Strideo es. dui. ⁊ Strido is. di. Vergi. Striduntꝗ caminis stricturę chalybum. Et ꝓprie stridere dicitᵗ cuꝫ funes sonum faciunt. Idē Stridorꝗ rudētū. Quis eti= am ad alia transferaᵗ. Hora. in Ser. Stridere secreta diuersos aure susurros. Et in eu. legiᵗ stridor dentium.

¶ Stridon oppidū in agro Iustinopolitano: a quo di= uus Hierony. ortum habuit. Qđ a Gothis euersuꝫ dal matię quondā pānonięꝗ ꝯfiniū fuit.

¶ Stringo is. xi. ctū. Arcto. Ply. Apprensamꝗ manu stringit. Per translationē stringere quādoꝗ pro percu tere ponitur. Ver. li. x. Atꝗ aīm patrię strinxit pietatis imago. Quādoꝗ pro rarefacere excidere. Idem in buc. Hic vbi densas Agricolę stringunt frondes. Qñꝗ pro decerpere: colligere. Idem li. ij. Ge. Sed tñ et quernas glādes tunc stringere tp̄s ⁊ lauri baccas. Hinc Stricti= ue oliuę q̄ manu leguntᵗ ad differentiā caducarū. Quan= doꝗ pro radere. Idem li. viij. Ego sum pleno quem flu mine cernis stringentē ripas. Quādoꝗ pro vulnerare. Idē in eodē. Hunc primum leuis hasta themillę strinxe rat. Quandoꝗ pro attenuare: componere qđ stringen= do fieri solet: vt ⁊ stringite remos. Strīgere ensem est nudare. Idem li. xi. Strictū rotat acer lucagus ensem. Huius cōposita sunt Astringo: qđ est iuxta stringo. Cō stringo simul totum stringo. Col. li. vj. Si eodem scro= be duas aut tres arbusculas voles cōstituere: curato ne pariter se constringant. Distringo valde siue diuersis modis stringo. Destringo deorsuꝫ: aut valde stringo ex cido. Col. li. v. Iam vero muscus q̄ more compedis cru ra vitium et vineta comprimit situꝗ veterno macerat ferro distringendus et eradēdus ē: atꝗ hoc in ima par= te vitꝫ. Extrigo extrastrigo. Hier. ad Ctesi. Tñ in p̄= senti epistola hoc breuiter extrinxisse sufficiat ꝙ iusti ap pellentᵗ: nō quo omni vitio careant: sed ex maiore parte virtutū. Obstringo: Perstringo: Pręstringo: Restrin= go: et Substringo. Colu. li. ij. Boues cū ab ope distrin xerit substrictos confricet: manibusꝗ comprimat dorsū

¶ Strictim aduerbiū signifi. singula stringēdo. Vn̄ stri ctim referri dicimus ea q̄ cū spersa ac diffusa essent: bre= uiter et quasi summatim colliguntᵗ.

¶ Stricte significat arcte a quo formantur strictius et strictissime.

¶ Strictiuę oliuę: q̄ manu colliguntᵗ ad differentiam ca ducarum.

¶ Stricturę proprie dicuntᵗ scintillę quę de ferro caden ti micant cuntꝗ cum massa malleis tunditur: aut ꝙ stri cte emittuntᵗ id est celeriter: aut ꝙ oculos suo fulgore p= stringunt. Vergi. lib. viij. Stricturę chalybum ⁊ fornaci bus ignis anhelat. Ser. vo ait. Strictura est terra fer= ri in massam coacta: ibiꝗ ponitᵗ strictura ꝓferri massis.

¶ Strigones densaꝝ viriū hoīes ꝙ in se constricti atꝗ arctati sint.

¶ Strigę ordines reruꝫ inter se continuatę collocataꝝ ꝙ vna sint strictę. Col. li. ij. Vtrumꝗ siccatuꝫ coarctabi mur in strigam: atꝗ ita manipulos vinciemus. Itē lon gitudo maior latitudine dicitur. Striga: a quo Striga tus ager vocaᵗ qui ꝑ strigas crescit a septentrione in me ridiem.

¶ Strigosus. a. um. quod est exhaustum et macilētum quasi stringosum. Vnde Iumenta strigosa dicta sunt ꝙ corpora eorum restricta sint fame aut alia vitij causa. Columella libro septimo. Cꝰ possit huic aliquatenus comparari ꝙ progenerat onager: nisi et indomitum et seruire contumax syluestri more strigosum patris pręferret habitum. Et libro octauo. Placide ac lente pa= bulet ur vt et largi sit vberis et non strigosissimi cor= poris.

¶ Strigmenta: sordes q̄ ex corporibus raduntᵗ. Vnde strigmenta olei dicimus ceromata. i. sordes olei quę ex victoruꝫ athletaꝝ corporibus raduntᵗ. Ply. Notum est magistratus honoris eius octogenis sestertijs strigmē ta olei vendidisse.

¶ Strigil. Instrumentum proprie e ferro dentatum: a stringendo. i. radendo quo equos et id genus iumenta expolire solent equisones e corpore sordes abradendo Eo vtebantur veteres ad radendas sordes corporis su doremꝗ tergendum pręcipue in balneis anteꝗ̄ come= derent ex auro argento ferro: interdum etiam lapidi= bus quibusdam vt nunc lintheis. Persius. I puer ⁊ stri giles crispini ad balnea defer. Quidam strigiles accipi= unt pro pectinib⁹ fricatorijs quos Indi ex hebeno facie bant. Legimus apud stra. li. xv. de moribus indorum: Illos exercitium pręcipue frictionem probare et maxi= me strigilibus hebeni lęuibus corpora expolire: Leges quoꝗ corpora strigilum ꝑfrictione curare. Strigiles e= tiam sunt velaria vnde athletę post laborem stringun= tur. Plyni⁹. de spongia. Cinis eius plurimum proficit contra scabricies genaꝝ et quicquid opus distringere pręstat et strigilum vicem: linteorumꝗ affectis corpori= bus. Alij strigilem accipiunt pro quodam vasis genere. Stra. Inde strigilum et ampullarum artifices matu= re euaserunt. Plaut. in ꝑsa. Ampullam strigilem scaphi um soccos pallium marsupium habeat. Ci. lib. iiij. de fi. Si ad illam vitam quę cum virtute degaᵗ ampulla aut strigilis accedat. Et in hispania strigiles etiam vocabāt auri paruulis massas. Item strigil aluminis genus pu micosum et foraminum fistulis spongię simile rotundū ꝗ natura. Columel. Celsus. Medicamentum in aureꝫ per strigilem instillari iubet. Strigiles etiamnum ſmo ne vernaculo pisciculi quidā dicuntᵗ: quoruꝫ frequēs fit captura per hyemes. Hanc dictionem Prisci. a stringo

vel a greco στλεγγις deduci existimat.

¶ Strigilecula dimi. a strigil. p vase. Apud Strigilis z gutti specie graphice describens sic inqt. Qui magno in cœptu predicauit fabricatū semet sibi ampullā quoq; olearia quā gestabat lēticulari forma tereti ambitu pressula rotunditate: iuxtaq; honestā strigileculā recta fastigiatione clausule flexa tribulatio ligule: vt z ipa in manu capulo moraret: z sudor ex ea riuulo laberet.

¶ Strigium vestis hispanica. Plau. Nudus est iurat se tribolo strigium oppigneraste.

¶ Strix strigis auis quedam nocturna et importuna a stridendo dicta. Luc. li. vi. Qz trepidus bubo qz strix nocturna queruntur. Aggredit pueros nutricis egentes: et ex illorū corpusculis vitalē sanguinē absorbet. A cui' auis nocumēto striges appellam' mulieres puellulos fascinātes suo ptactu z lactis munerisq; oblatione. Sere. Preterea si forte premit strix atra puellos Virosa imulgens exertis vbera labris. Striges etiam sunt olera villa: vt apud Plau. in pseu. Hei hoies cœnas sibi coquūt cū pdiūt. nō pdimētis pdiunt: sed strigib' Iuue. Exsonat vnctis strigib'. ¶ Legitur strigilibus.

¶ Strie et striature: sunt quasi canalicule et sulci quib' quoddā colūnar. gen' excauat. Vitr. li. iij. Colūnarum strie faciende sunt. xxiiij. Ita excauate vt norma in cauo strie cū fuerit pfecta circūacta ancōib' striar. dextra ac sinistra tangat acumen. Hinc striatas colūnas dicim' q striijs distincte sunt. Ply. li. xxj. Cādor ei' eximius foliis foris striatis Apul. Frontē striatā vocat ptractā caperatamq; z quasi sulcos facientē pre tristitudine. Striare etiā vident boues cū pacto aut nō pacto priore versu alius init. Hoc aūt fieri dū boues adhuc in priore versu anhelant nō conuenit.

¶ Strimon fluui' thracie. Vn fit strimoni' a. um. Ver. li. j. Ge. Strimonieq; grues: z amaris intyba fibris. De primitiuo idez. Rupe sub aduersa deserti ad strimonis vndam.

¶ Strobilus nucleus pine' sir z arbores nucleos pineos ferētes strobili dnr apud Diosco z Galenū.

¶ Strophas adis latine puerso vertigo.

¶ Stropha acumē subtilitas ab στροφη cōuersio. Hiero. ptra Ruf. Vis scire totas argutiarū tuarū strophas vel specularū insidias?

¶ Strophos dolor intestinorum quos tormines latini vocant.

¶ Strophius pprīū nomē phocensis regis.

¶ Strophiū fascia pectoralis q vginalē tumorē cohibet papillar. Turp. Me miserā qz int vias epla excidit mihi infœlix inter tuniculā ac strophiū collocaram. Strophia etiā corona ab insigni qd imponebat capitib' sacerdotū qd απο του στροφειν: hoc est vtēdo. Ply. li. xxj. Tenuiorib' vtebant antiq coronis strophia appellātes Huius diminuti. est strophiolū.

¶ Strophades sunt due insule in mari Ionio q antea plote vocabātur. Verg. Accipiūt strophades graio sūt noie dicte insule ionio in magno. Dicte strophades ab στροφη pversio. Suidas aūt στροφιον τοσ στρογγυλον ζωναριον et subdit ωσ στροφιον διαδηματι ωσ και οι ιερεισ φορουσι.

¶ Stōgylos z Strōgyle es. pe. cor. Insula in mari egeo: vna ex eolijs sic dicta qr sit rotūda z globosa quod strōgylon grece designat. Hec vt Ply. lib. iiij. scribit vinearū fertilis est cui' ambit' patet. lxxv. milib' passuuz Ea nūc Naxos: sz antea dia vocata. Syr. lib. xiiij. Mille agathina dedi persiataq; strōgylos haustris.

¶ Stroma atis. oē qd sternit: a quo fit peristroma.

¶ Struo is. xi. ctū. ordino seu ordinate apto. Liui. li. j. Postq; structi vtrinq; stabant cū paucis pcer. in mediū duces pdeunt. Cōposita hui' vbi sunt Adstruo: Construo: Destruo: Extruo: Instruo: Obstruo: Prestruo: Substruo: z Supstruo: q scdm vim ppositionū significant. Hiero. ad Terentiā. Hinc valles substructionib' opplendo. Cypri. Ad certamen anim' ante prestruitur qn se aduersarius cōfitetur.

¶ Structilis z hoc structile. pe. cor. vt Structiles colūne q nō sunt ex vno lapide: sed ex multis.

¶ Structor q aliqd ordinat. Ponit z pro cellario q instruende mēse z cibo curā habet a struendo. i. ordinādo et cōponēdo q cultello scindit in frustula. Mar. Et q nō egeant ferro structoris ofelle. Qui vo puiuij princeps ē Architriclinus vocatur.

¶ Structura edificiū siue cōpositio z ordinatio. Col. li. j. Igit ad structure cū primū statim fundamēta iaciūtur euitandū est.

¶ Strues a struo pprie lignorū pgeries est. Et strues dicit gen' libi qd addebat in sacris. Oui. lib. j. fas. Hec adolet flāmis cū strue farra suis.

¶ Struma tumor vel morb' q a scrophis q id morbi patiuntur Scropula dicit. In quo subtus concrete quedā et pure et sanguinee quasi glandule oriūtur. Inde strumosi dicuntur qui id vitium patiunt. At Cor. Cel. scribit. Strumā extāria quedā in tergo. Gibb' vero in pectore. Alij strumā vitium gutturis esse putant. Catul. in opprobrium dixit. Stella in curuli struma nonius sedet. Inde strumosus. Iuue. Nec pretextatū rapuit nero loripedē vel Strumosum atq; vtero pariter gibboq; tumentē. Ply. li. xj. Guttur homini tm z suibus intumescit aquaruz q potantur plerumq; vitio pp̄ter quod quedā tubera spōgiosa p corpus aliqn insperia scrofule dicunt que etiam sub strumee appellatione continentur vt rectius strumule quasi parue strume qz scrophule nominentur.

¶ Struthius z p for. Struthio auis est corpe grandis grauisq;. Hiero. in Iob. Pēna struthiōis similis est pēne herodij z accipitris.

¶ Struthio camel': maxima auiū est si tn auis est dicēda cū pennas duntaxat habeat vt adiuuent ad currendum cetero volucris non sit nec a terra tollatur. Vngulas habet ceruis similes bisculas comprehendendis lapidibus vtiles quos in fuga contra insequentes pedib' ingerit. Concoquit quecunq; deuorat sine aliquo delectu. Mira in eo stoliditas. Etenim in tanta corporis altitudie si colla frutice occultauerit latere se putat. Oua eius in precio sunt propter amplitudinem: z pēne quia galeas varijs coloribus infecte adornāt.

¶ Studium est vehemens applicatio animi ad aliquid peragendū. accipitur quandoq; pro exercitatione: vt cū dicimus studia litterarum Col. et ne singula persequar et studio: quod quisq; agere velit consultissimum rectorem adhibeat. i. exercitio vel operi vel arti. Qnq; p diligētia. Quādoq; pro fauore seu amore. Sal. D. Syllanum certe scio q dixerit studio reipu. dixisse Quandoq; pro voluntate: vt scinditur incertum studia in cōtraria vulgus.

¶ Studiosus modo assiduum ac perseuerantem significat. Cicero ad heren. Ideoq; bonis viris et studiosis amicus erat. Modo cupidum et alicui rei deditum atq; addictum: vt studiosus laudis. i. cupid' et studiosus cesaris. id est amator vel beniuolus. Cicero. Cecinne. Vt

[illegible]

ri sūt optimi ꝛ tui studiosi ꝛ mei necessarij. Hinc fit Per studiosus. Idē in Cato. Attributo litteris grecis qua rū ↄstat eū ↄstudiosum fuisse in senectute.

¶ Studeo studes studui itū studiū adhibeo. Do. opaꝫ alicui rei. Cesar cō. i. Cupiditate regni adduct⁹ nouis rebus studebat. i. vacabat: ↄstruit etiā cū ablīō median te in vel etiam actō pręsertim si aliqd studiosi⁹ legimus Titi. in psal. Ferētinatis ppulus gręca studet. Et stude re est amare: siue fauere. Sal. Neqꝫ studere neqꝫ odisse: sed minime irasci decet. Oui. li. ix. me. Cui studeat de⁹ oīs habet. Itē Cici. Ci. li. i. offi. Quoꝝ ꝑo patres aut maiores aliqua gloria prestiterunt: ij student plerunqꝫ i eodē genere laudis excellere. Lact. lib. iij. duo significa ta ei⁹ cōprehēdit. Qui sapientię studet vtiqꝫ modum sa pit: sed vt sapere possit studet.

¶ Stupa linū vile qđ lini cortici proximuꝫ est: vt inquit Ply. ab gręco στυπειον qđ stupā significat vel a stipan do ꝙ ea stipent naues. Hinc Stupeus a. um. Ver. Sub ijciunt lapsus ꝛ stupea vincula collo.

¶ Stuprū est coitus lege vetitus q̄ duplex est. Un⁹ cuꝫ nupta qđ adulteriū đr: aut cū puero aut cū sanguine con iūctis: sanctimonialibus aut cum vis affertur: cuilibet personę etiam si ancilla sit. Aliqñ stuprū ponit pro turpi tudine. Neuius perire maluit ibidem q̄ cū stupro redi re ad suos populares. Enn. Fœde stupreqꝫ castigor qti die turpiter.

¶ Stupro as. vitio stupro. Plau. in aul. Is adolescētis illius est auunculus q̄ illā stuprauit noctu ceteris vigili is. Ci. li. iiij. ad heren. Qui violasset ingenuā: matrē cō stuprasset.

¶ Stupeo es. pui. signifi. quodā modo sensum rerū nō habere. Persi⁹. Sꝫ stupet hic vitio. i. insan⁹ est fact⁹ vi tijs. Iungit ꝛ cū actō. Ci. de fi. bo. Hęc cū loq̄ris varro nes stupem⁹. Hui⁹ composita sunt Obstupeo ꝛ Substu peo a q̄b⁹ Stupesco: Obstupesco: Stupefacio: obstupe facio: Stupefio: ꝛ Obstupefio.

¶ Stupor est alienatio quędā sensuū ꝙ seꝫ sensus con stipentur.

¶ Stupidus q̄nqꝫ pro stupefacto: q̄nqꝫ pro insensato ac cipitur. Uñ stupētia siue stupida đr q̄ñ vel paruum vel nullū habent sensum.

¶ Stult⁹ imprudēs improuid⁹. Nā et multi nō insipiē tes aliqñ stulte aliqđ vel agūt vel loquunt. Fatu⁹ plene insipiens. Afra. Ego stultū me existimo: fatuū esse non opinor. Insanus q̄ abiecta ratiōe cū furore ꝛ impetu oīa facit. Rudis q̄ nunq̄ didicit. Stultitia quattuor modis dignoscit. Aut cū nō venerit in mentē qđ optet. Aut si venerit: nō tenere: aut bonū ↄsilium nō admittere: aut malū admittere. Hinc Hesiod⁹ ecōuerso. Optimus il le quidē q̄ p sese oīa noscēs Preceptor suus ipse sibi me liora peregit. Rursus et ille bon⁹ monit⁹ q̄ recta seq̄tur Qui nō ipse sapit neqꝫ credit recta monenti. Hic nullam in partē vtilis est.

¶ Stypticus idem quod strictius ab στυφω obturo stringo.

¶ Stymma est spissamentum ꝛ domitura vnguenti: vt inquit Dioscorides.

¶ Stymphal⁹ lacus in arcadia in cui⁹ ripis erat Stym phalū oppidū. Oui. lib. ij. fas. Testis erit pholoe testes stymphalides vndę. A stymphalo lacu stymphalides a ues appellatę sunt tantę magnitudinis: vt solis radios obūbrare dicerent omnesꝫ arcadiā deuastantes. Hiero. Cerberū ꝛ stymphalidas narrat fabulę poetaꝝ. A stym phalo oppido fit Stymphali⁹ a. uꝫ. ꝛ Stymphalis idis Hiero. ↄtra Ioui. Aristoteles Orcomeni tyrann⁹ ad amauit virginē Stymphalidē q̄ cum patre occiso ad tē plum dianę concessisset: ꝛ simulachrum eius teneret ne vi posset auelli: in eodē loco cōfossa est. Ob cuius necem tanto oīs arcadia dolore cōmota est: vt bellū publice su meret: et necē virginis vlcisceretur.

¶ Styx gis. generis fœ. ꝑprie mœstitiā designat στυγος em̄ tristis dicit στυγναζω mœreo: vel dicit ab στυγω timeo odi ꝙ terrori omnibus sit. Verg. Stygiamqꝫ paludē Dij cuius iurare timēt ꝛ fallere numen. Fingit a poetis ꝙ sit infernalis palus cum sit fons in arcadia ex ti tiosus aīalibus cuius aqua ilico necat ex nimio frigore: vtpote cū perfluēs ipsa statim lapidescat. Tradunt hac aqua ęs ferrum erodi ꝛ oīa vasa in ea missa frāgi pręter cornea. Est et alia palus in ęgypto iuxta memphim quā veteres styga vocauere. Hinc Stygius a. um. Seneca Hic seuus vmbras territat stygi⁹ canis. Aristophanes aūt in ea comœdia: q̄ βατραχος εγγραφεται ενταυθα μεν αυλων πνοη τις σε περιεισι... ωσπερ ενθαδε και μυρρινωνας και θιασους ευδαιμονας ανδρων γυναικων και κροτον χειρων πολυν. Nā styx proxima est elysio.

S ante V

¶ Suauis dulcis: a quo suauitas ꝛ suauitudo p dulce dine. Plau. Suauitudo mea. Quoꝝ ↄtraria sūt Insua uis auster⁹ asper. Insuauitas insuauitudo. Aduerbia suauiter insuauiter: suaue ꝛ insuaue. Ver. Et suaue ru bens hyacinthus.

¶ Suadeo es. si. sum. scđm naturā bisyllabum est licet multi trisyllabū putent. Quod ꝛ si inueniat solutio dicē da est suaue et do pro dico cōpositū esse quidā arbitrant hoc est suaue dico. Est eīm suadere accōmodatis ꝛ suaui bus verbis aliquē in opinioneꝫ nostrā inducere conari: hoc est hortari aliquē ad id quod intendim⁹. Cuius cō trariū est dissuadere: De persuadeo supra habitum est.

¶ Suadela pe. p. suasio dicit.

¶ Suasorius a. um. qđ ad suadendū ptinet: vt Suaso riū mun⁹. i. officiū suadēdi. Et pars deliberatiua a rhe toricis suasoria dicūtur.

¶ Suasum color ex stillicidio fumoso in vestimento al bo. Sunt et qui omnem colorem suasum velint appella ri: ꝙ quasi persuadeat in alium colorē trāsire.

¶ Suauiū qđ ꝛ sauiū đr p diminutioneꝫ. i. voluptas đr. Ter. O thais meum suauium.

¶ Suauior aris. ꝛ Sauior signifi. cū voluptate aut pręgaudio osculor. Catul. ad Veranū. Lucidū os oculosqꝫ suauiabor. De hoc etiā in Dissauior.

¶ Suapte sua ipsius natura: et Suopte suo ipsius: sicut Meopte meo ipsius. Ci. li. i. tus. Terrena ꝛ humida suo pte nutu ꝛ suo pōdere ad pares angulos in terrā ꝛ in ma re ferantur.

¶ Sub prępositio et separatur: et componitur. Sepa rata aliquando denotat tps ꝛ accusatiuo iungitur: signi ficatqꝫ circa vel per. Ver. Sub lucē exportant calathis. id per lucem: seu adueniente luce. Aliquando ponitur pro in: vt sub idem tempus sub eandem horam. id est in eodē tempore in eadem hora. Q̄ꝫ et per idem tempus et per eandē horā vel circa idem tps: et circa eandem ho ram exponi possit. Liuius. Utrinqꝫ legati fere sub ideꝫ tempus ad res repetendas missi. Sue. de Augu. Sub horam pugnę tam arcto repente somno deuictus vt

ad dandũ signũ ab amicio excitaret. Aliqñ p statī post: vt Sub herba. Ci.plãco. Sub eas ãt redditę sũt. Aliqñ signi.ad locũ ꝛ p añ sumit. Uer. Postesq͂ sub ipos nituntur gradib⁹. Aliqñ in loco ꝛ p subter capit ꝯstruiturq͂ cũ ablõ. Idẽ li.viij Arma sub aduersa posuit radiãtia quercu. Itẽ cũ ablõ accipit p in: vt apd eundẽ. Namq͂ sub ingẽti lustrat dũ singula tẽplo. Itẽ ppe: vt Quo deinde sub ipo ecce volat. Itez signifi.cũ: vt Sub sarcinis i.cũ sarcinis. Cõposita ꝛ plerũq͂ localẽ significationẽ retinet q̃ illi ppria est: vt subeo suppono.i.subter. Interduz signifi.infra: vt caudãq͂ remulcẽs subiecit pauitantem vtero syluasq͂ petiuit Interdũ diminutionẽ: vt subdubito subirascor.i.aliquãtulũ. Est eñ vt Do.inq̃t Tẽperamentũ plene pnunciatõis. Interdũ signifi.supra: vt Corpa saltu subijciunt i equos.i.supra iaciũt. Interdũ pspere: vt Succedit. Interdũ post: vl' q͂ primũ: vt subsequor. Interdũ ꝯtra vel ppe: vt Subsisto Cęsar. Audact⁹ subsistere: nõnunq͂ ꝛ nouissimo agmine plio nros lacessere. Interdũ prudẽter seu diligẽter: vt Subfuro. Interdũ in prõptu: vt Uxõ rõ nõ subest. Interdũ latẽter: vt Suppilo. Interdũ sensim: vt Surrepo. Interdũ adhuc. Liui. Tãq͂ spes subesset. Cõpõit ãt fere cũ oib⁹ lrĩs: A: vt subaro B: vt subbito C: vt Succido D: vt subdo E: vt subeo F: vt suffero G: vt suggero: H: vt subhasto I: subiungo L: vt subleuo M: vt submoneo N: vt subnecto: O: vt suborior P: vt suppono R: vt surripio S: vt subsanno T: vt subtraho U: vt subuenio. Sz quotiẽs subiungit vocalib⁹ vel b.d.h.n.s.t. remanet b integra in alijs mutat b in lram sequentẽ: nisi in subuideo: subrogo: subruo: Sustineo vo suspiro: suspicor: suspicio sustuli: sustollo ꝛ hmõi sine b scribẽda sunt: qꝛ nõ a sub: sz a susum siue sursum cõposita sunt.

¶ Sub corona venundari captiui dicebãtur qꝛ coronati vendebantur.

¶ Sub iugum dicebant hostes missi esse: qꝛ duabus hastis in terra defixis: tertiaq͂ supligata inermes sub ea trãsire cogebãtur.

¶ Sub manu vulgaris locutio: ꝛ significat statim: temporisq͂ momẽtum quasi de manu in manũ. Sene.lib.x. eplarum ad Lucil. Cõsiliũ nasci sub die debet et hoc q̃z tardũ est nimis sub manu q̃z qđ aiũt ꝯsiliũ nascat. Sue. de Aug. Et quo celerius ac sub manu annunciari cognoscią posset quod in prouincia quaq͂ gereretur: iuuenes primo modicis interuallis per militaris vias dehinc vehicula disposuit.

¶ Sub vitem hastas iacere dicebatur veles cũ sub manum sursum hastã mittebat. Sub vitez pręliari milites dicebant cum sub vinea militari pugnabãt. Sub vineã iacere cum adstantibus centurionibus sudes iacere cogebantur.

¶ Subactus a.um. Uide in dictiõe subigo.

¶ Subagito as.signifi. Ineo. Plau. Dũ ille meretricẽ subagitat: ego quiesco.

¶ Subaquaneus a.um. qđ sub aqua manet vt scopulus subaquaneus.

¶ Subalaris et hoc subalare: qđ sub alis est. Uñ scribit Lãpri. Heliogabalũ solitũ fuisse in accubitis habere plumas subalares.

¶ Subcerniculũ farinariũ cribrũ: qđ fit setis equoꝝ quẽadmodũ excussoriũ ꝛ pollinariũ fit cilino. Excussoria cribra sunt quibus furfur secernit. Pollinaria quib⁹ pollen. hoc est grossior puluiscul⁹ farinę diuiditur.

¶ Subcinerici⁹ a.um. qđ sub cinere coq̃tur. Uñ subcinericium panẽ legimus.

¶ Subdo subdis suppono subijcio. Cato de re rustica: Ignẽ subdito: vbi bullauit vinum ignez subducito: et subdere subiungere. Quint. His dictis ꝛ alia subdidit.

¶ Subditus q̃ alicuius imperio subiectus est subditus etiam partum dicimus suppositũ. hoc est sublatuz ab ea muliere q̃ peperit: ꝛ alteri appositũ. Itẽ apud iurisconsultos subditũ testamentũ dr: cũ vero testamento occultato aliud claz fuit appositũ. Subdit⁹ iudex q̃ loco mortui datur.

¶ Subditiuus q̃ subditus est. Plau.in am. Subditiu⁹ eccuum exit foras.

¶ Subdititius supposititi⁹. Uñ a Plauto iupit dict⁹ ẽ subdititius Amphitrio. Sue. Non modo versus censoria quadam virgula notare ꝛ libros q̃ falso viderentur inscripti tanq͂ subdititios summouere familia permiserint sibi.

¶ Subdolus pe.cor. occulte decipiens.

¶ Sub dio aliquid esse dicim⁹ quod non est sub tecto sz in nudo et sub cęlo. Aliter dicit sub Ioue ab eo q꞉ gręci iouem τὸν Δία dicunt. Hor.li.car. Uitamq͂ sub dio ꝛ trepidus agat: Hinc subdialia pauimenta et subdiales deambulationes quas Uictr. gręco vocabulo vocat hypetras.

¶ Subdiale quod sub dio permanet.i.sub aere. Plyni. Illa super terrã ex subdialib⁹ petris cędit. Hęc ex obruitis Subdialia a gręcis primo habita quib⁹ cõtegerẽtur dom⁹ ex tunsa testa ꝛ pedali crassitudine fistucata. Terratiũ nunc appellatur.

¶ Subduco is.pe.p. subter duco. Interdum subtraho Cato Ignem subdito: vbi bullabit vinum ignem subducito. Sunt enim ꝯtraria subdo et subduco. Iuue. Et nos ergo manum ferulę subduximus. Interdum surripio. Uerg. Et succ⁹ pecori ꝛ lac subducitur agnis. Interdum sursum duco leuo extollo. Idem. Qua se subducere colles Incipiunt. Hinc subducere naues dicimus in terram trahere q꞉ terra mari altior sit sicut e contrario deducere in mare e terra ducere. Idẽ. Quassatã ventis liceat subducere classem. Plau.in cal. Ibo intro et subducam mauim rursum in puluinarium. Interdum subducere cum hoc nomine ratio significat computare calculare. Ci lentulo. Rationibusq͂ subductis summã feci cogitationũ mearum. Plau.in cap. Subducã ratiuncu lam quantillum argentũ mihi apud trapezitam siet Et subducere est furtim subtrahere. Idez in cur. Propino magnũ poculũ: ille bibit: caput ponit: cuz dormiscit ego ei subduco in anulũ. Sal. Pręterea ex gregarijs militibus quẽq͂ armatum in prima acie subducit.i. extrahit ꝛ alibi locat.

¶ Subeo is.iui. vel subij itũ igredior. Cęsar.cõ.i. Qui intra annos quattuordeci tectũ nõ subijssẽt. Lac. Siue virtutes inseras vitia sua spõte decedẽt siue vitia eximas virtutes vltro subibũt Passiuũ ptulit. Iuue. Q͂ si subeũtur pspera castra. Et subire est suscipe aut pati: vt subeo piculũ: subeo crucẽ: mortẽ. Ci.li.iij.offi. Qui retinendi officij cã cruciat⁹ subierit vltro. Itẽ succrescere. Uer. Ne subeãt herbę: neu puluere victa fathiscat. Itẽ in memoriã venire Et mõ cũ dtõ: mõ cũ actõ ꝯstruit: vt subijt mihi. Curti⁹ Sera pnia subijt regẽ.i.in mẽtẽ vel in memoriã venit. Itẽ subdere supponere. Uer.li.x. Aeneas subijt mucronẽ ipmq͂ morãdo Sustinuit. Itez extolli. Ply. Sed hi rõnẽ afferunt q꞉ leuissima sit imbriũ cisternarum aqua vt q̃ subire potuerit ꝛ pẽdere in aere. Idez Nec leuitatis in pluuia aqua argumẽtum est subijsse eã in cęlum cuz etiã lapides subijsse appareat. Itẽ succede

re vero. In quarum locũ subierũt inclinę impietas pfidia impudicitia. Itẽ respõdere seu resistere. Ci. in ver. Diuinatione poteris ne orationem eius subire? Itẽ aggredi. Hier. Nũc depcor Desideri charissime: q̃a me tãtum opus subire fecisti.

¶ Subfibulum. Vide in dictione Fibula.

¶ Subhastare est sub hasta mittere: hoc est per auctionẽ vendere. Hasta enim erat vga q̃ dabatur cum potestas alicui daretur de aliqua merce.

¶ Subigo is. pe cor. significat cogo. Sal. Ambitio multos mortales falsos fieri subegit. Qñq3 Subigere est subijcere domare. Idem. Postea vero q3 i asia Cyrus in grecia lacedęmonij z athenięses cepe vrbes atq3 nationes subigere. Qñq3 summittere: vt subige sub arbore pecus. Qñq3 acuere. Vir. li. vij. Pars leues clypeos z spicula lucida tergunt Aruina pingui: subigũtq3 in cote secures. Qñq3 attrectare: agitare: Cato. Farinaz in mortariũ indito: aquam paulatiz addito subigitoq3 pulchre. Qñq3 bene arare bene colere. Vir. Ante iouẽ nulli subigebant arua coloni. Col. li. ij. Sequitur vt tempora quoq3 subigendi arui pcipiamus. Cice. p translationem libro. ij. de ora. p exercere posuit. Subacto mihi ingenio opꝰ est: vt agro non semel arato: sed nouato z iterato. Quandoq3 suffodere. Virg. lib. ij. Ge. Tamẽ hęc quoq3 si quis Inserat aut scrobibus mãdet mutata subactis. Quandoq3 subagitare. Ci. Gallam subigo. Quandoq3 sursum agere. Et tunc a sus: quod significat sursũ componitur. Vir. li. j. Ge. Non aliter q3 qui aduerso vix flumine lembũ Remigijs subigit. A subigo fit aliud cõpositum. Prosubigo: de quo supra.

¶ Subijcio. is. pe. cor. suppono. Virgi. Et ramea costis subijciũt fragmẽta. Et illud subijcientibus prunas insultat leuita christi. Aliquando subiugo. Cic. Tot sibi populis repente subiectis. Aliquando sursum iacio. Virg. Et corpora saltu subijciunt in equos.

¶ Subices p. cor. dicũtur subiecti. En. Ergo deũ sublimis subices humidus vñ oritur imber sonitu sęuo z strepitu.

¶ Subiecto as. sępe subijcio. Vir. Nigrãq3 alte subiectat arenam.

¶ Subiacto as. sępe in altũ iacto: qđ fit cũ in areis frumẽta a paleis secernũtur. Var. His tritis oportet e terra subiactari vallis aut vẽtilabris cũ vẽtus spirat lenis Ita fit vt qđ leuissimũ ẽ i ea atq3 appellatur acꝰ euãnetur foras: ac frumentũ quod ẽ põderosũ purum veniat.

¶ Subitus. a. um. a Subeo. is. idẽ quod repẽtinꝰ. Vir. Cum subito assurgens fluctu nimbosus orion. Hic Subito aduerbiũ. Mar. Nam subito collapsa ruit.

¶ Subitanꝰ. a. ũ. repentinꝰ licet qñq3 p extẽporali sumatur. Gel. Quid sibi vellet subitaria dictio.

¶ Subitaneus. a. ũ. comõ dicitur quo subitarius vt subitanea mors:

¶ Subitatus a. ũ. qđ ẽ subito mutatũ. Cypr. ad Corn. Steterũt fortes z ipso dolore pœnitẽtię facti ad plurium fortiores vt appeat nup subitatos eẽ: z nouę atq3 insuete rei pauore trepidasse.

¶ Subinde cũ accẽtu in antepe. signi. deinde vel statim post Hor. Si recte dicet primũ gaudere subinde. Pręceptum auriculis hoc istillare memẽto. Li. vno alteroq3 subinde ictu vẽtrẽ atq3 inguina hausit. Interdũ significat freq̃nter (siue vt pprie dicã) idẽtidẽ: hoc ẽ crebro cũ quodã iteruallo. Sue. Tibe Leua natura ne in puero quidem latuit quam Theodorꝰ Gadareus z pspexisse primꝰ sagaciter z assimilasse visus est: subinde in obiurgando appellans eum lutum a sanguine maceratum.

¶ Subiugo as. p. cor. debello z imperio meo subijcio q̃si sub iugo pono. Lactan. lib. iij. Totuz hominem alienę ditioni subiugauerunt.

¶ Subiugalis sub iugo assuetus: z domitꝰ. Unde pullus subiugalis in euangelio legitur.

¶ Subiungo is. addo. Unde subiunctiuus modus dictus est: quia subiungitur alteri verbo. Nam eget aliq̃re vt impleat sententiaz: vt si dico. Cum clamẽ q̃re me tacere dicis? Ideo ergo subiũctiuus modus dictus est: quia ei coniungitur aliquid: vt sententia locutionis plena sit.

¶ Sublabor pe. pd. significat ptereo siue latenter decurro aut fugio.

¶ Sublabro. as. pe. cor. intra labra mitto. Neuius iam ego illis subiens sublabrabo esui illud sinciput.

¶ Sublego is. pe. cor. furto aliquid surripio. Vir. Vel q̃ sublegi tacitus tibi carmina nuper.

¶ Sublego as. pe. pd. substituo. Iusti. lib. iij. Senatui custodiam legũ populo sublegandi senatum vel creãdi quos vellet magistratus potestatem pmisit.

¶ Sublesta infirma leuia friuola debilia. Plau. in psa. Grauior paupis fides sublestior. Idem dixit vinũ sublestissimũ: quia infirmos facit vel corpore vel animo.

¶ Subleuo as. pe. cor. alleuio auxiliũ psto defendo. Ci. Zophyrus qui se naturam cuiusq3 ex forma pspicere pfitebatur derisus a ceteris est q̃ illa in Socrate vicia nõ agnoscebant: quę ipse ex illius aspectu multa collegerat Ab ipso autem socrate subleuatus cum illa sibi ingenita sed ratione a se deuicta diceret. Et subleuare sursum leuare: sustentare. Sue. de Vespa. Aluo repente vsq3 ad defectionem soluta impatorem ait stãtẽ mori oportere dumq3 surgit ac nititur inter manus subleuantium extinctus est.

¶ Subligo as. pe. cor: subtus ligo. Vñ z subligaculum.

¶ Subligar. pe. cor. siue subligaculũ dicitur quo pudendę partes obteguntur. Mar. Tecta tamẽ non hac qua debes pte lauaris. Si pudor est transfer subligar in faciem. Cice. li. de offi. Scęnicorum mos tantã habet veterre disciplina verecundiã vt in scęnã sine subligaculo pdeat nemo. Dicitur z succinctoriũ Femorale. Feminale: Campestre: Bracha: perizoma z Lũbare.

¶ Sublimis. pe. pd. in altum eleuatus a limine superiore dictus quod supra nos ẽ. Vir. Ipsa paphos sublimis abit. Col. lib. ij. Igitur in opere boues arcte iũctos habere conuenit quo speciosius ingrediantur sublimes z elatis capitibus. Hinc sublimitas exaltatio.

¶ Sublimo as. exalto in altum mitto vado vc. Enni. Sol qui candentẽ in cęlo sublimat facẽ. Aug. li. vij. con. Augebatur diuitijs: sublimabatur honoribus.

¶ Sublino is. penul. cor. aliquantulum tingo seu noto. Cor. Celsus. Idem quoq3 vmbilico sublitum facit. Inde sublicio quę est quasi primum tectoriũ et fundamentum coloris eius quem reddi volumus inductione manus vltima. Aliquando illudo p ridiculo habeo. Tractum a genere ludi quo dormientibus ora pingũtur: vt apud Plau. in Aul. Ah subleuit mihi os pessime.

¶ Subluco as. pe. pd. a luco significat ramos arborum supputo et veluti subtus lucem mitto. Conlucare autẽ est succisis arboribus lucum luce implere.

¶ Subluo is. expurgo.

¶ Sublicius põs romę: hoc est ligneus: qm̃ sine ferreo clauo constructus fuerat: vt meminit Ply. lib. xxxvj.

¶ Subnecto is. subligo appendo subscribo ve signi.

¶ Subneruo as. Vide in dictione Neruus.

¶ Subnitor pe. pd. suffulcio. Uide in dictione Nitor.
¶ Subo as. subare dicũtur sues cũ libidinẽ exercẽt: ãt appetunt: q̃uis ⁊ ad alia aĩalia etiam ad hoĩes transfe-ratur. Hora. Iamq; subando te cubila tectaq; rumpit. Aristo. lib. v. de aĩali. vi. Ita subare dicit̃ in suibus: quem admodũ eq̃ libidine stimulate dicunt̃ eq̃re. Tertul. in Apologetico scribit Iouem fœde subantem in sororez fuisse. i. libidinantem ⁊ rei venereæ inhiantem.
¶ Suburno as. aliquantulum orno. hoc est honoro siue lando. Plancus Ciceroni. Tu cicero quod adhuc feci-sti idem p̃sta vt vigilanter neruoseq; nos q̃ stam⁹ i acie subornes. Et subornare est latenter seducere. Gel. In caput meum subornauit.
¶ Subrideo latenter vel aliquantũ rideo: vel risus si-gna ostẽdo. Vir. Olli subridẽs hominũ sator atq; deorũ
¶ Subrogo pe. cor. substituo. Augu. li. iii. ciui. dei. Lu-cretius quoq; qui in locum bruti fuerat subrogat⁹ mor-bo absumptus est.
¶ Subruo is. cũ ĩpetu subĩgredior. Aliq̃ñ paꝝ vel ali-quantulũ vel latẽter ruo. Et hoc ex vi p̃põis sub. Aliq̃ñ Effodio. Seneca Subruũt terram thesauros q̃ritant.
¶ Subrumi dicti sũt agni q̃ adhuc sũt in mamma: q̃ ru-mis a veteribus dicebatur. Inde Subrumari quod ẽ sub ruma. i. mamma summittere. Col. lib. vii. Diligen-ti cura seruandum est vt in suis quotidie matribus: et alienis non amantibus agni subrumentur.
¶ Subsanno as. non a sano: sed a sanna fit q̃ est irrisio. Est aũt subsannare irridere: ⁊ ↄstruit̃ cũ actõ. Hiero. cõ-tra Uigil. Rideas forsitã ⁊ mulierculaꝝ deliramẽta sub-sannes. Et ad Marcel. Quadrãte indignã eloq̃ntiã na-re subsanno: quid ad te q̃ desert⁹ es. Hinc subsãnatio q̃ ꝑrie rugata fronte ⁊ contracto naso exprimit̃.
¶ Subscudes pe. pd. tabellæ: quibus tabulæ inter se cõ-figuntur: quia quo immittuntur succiditur. Pacu. Nec vlla subscus cohibet compagem.
¶ Subscribo subnoto: subsigno: sicut solẽt principes q̃ subscribũt ea q̃ rata hñt. Alexander roman⁹ ĩpator sub-scriptioni ⁊ lectioni ep̃laꝝ opam dabat: post horas me-ridianas. Alias subscribere significat fauere. Col. Qs si fortũa subscripserit. Uerbũ est iudicijs ⁊ foro accõmo-datũ. Uñ subscriptores fautores approbatoresq; dicti sũt. Ci. Uenit paratus cũ subscriptoribus exercitatis ⁊ di-sertis. Ubi Asco. Scriptores dicuntur qui adiuuare ac-cusatorem dici solent.
¶ Subsequor pe. cor. ... sequor.
¶ Subsellia sedes ⁊ pulpita: vel vt ita dicã scãna in q̃-bus audiẽtes poetas recitãtes sedere ↄsueuerãt: vel in q̃bus ab eq̃tibus spectabãtur ludi a sub sedendo quasi subsedia p mutationem d in l. vt sella p seda. Naꝫ sena-tores in sellis altioribus considebant. Persius. Trossu-lus exultat tibi p subsellia leuis. Scribit Asco. Subsel-lia esse tribunoꝝ triũuiroꝝ q̃stoꝝ ⁊ hmõi minora iudicia exercentiũ q̃ nõ in sellis curulib⁹ nec tribunalib⁹: sed in subsellijs considebant. Unde a Uarrone subselliũ dictũ est q̄ non sit plane sella.
¶ Subsideo es. pe. cor. subtus sedeo. Col. Uillica debꝫ curã adhibere: vt si q̃ fæces aut amurcæ in fundis vasoꝝ subsederint semel statim emundẽtur. Iñ subsellia. Est ⁊ subsidere insidiari. Inde subsessores ⁊ subsessæ.
¶ Subsessæ dñr a Uegetio insidiæ q̃b⁹ i itinere exercit⁹ ĩpat⁹ ac nihil tale suspicãs opprimi solet. Subsidere. n. signifi. delitescere. Uñ subsessores dicti q̃ delitescẽtes i sidiãt̃ ⁊ isidijs circũuẽtos interimũt. cõtra Subsessos vo-cam⁹ hostiũ circũuẽtos. A Ualerio subsessor altẽi matr-

monij dictus est q̃ pudicitiæ alienæ coniugis insidiatur.
¶ Subsessores ⁊ subsessi. Uide i dic. Subsessæ de q̃ mõ.
¶ Subsidium q̃re in dictione Præsidium.
¶ Subsisto is. contra sisto. Cæsar audacius subsistere nõnũq̃ ⁊ nouissimo agmine p̃lio nostros lacessere. Quã-doq; significat gradũ sisto. Hiero. in li. Re. Tu aũt sub-siste paulisp vt indicẽ tibi v̄bũ dñi. Proprie tñ subsiste-re est p se existere: vt est substãtia q̃ p se existit: q̃d de ac-cidẽtibus intelligi non põt: ⁊ vt inquit Aug. libr. vii. de tri. Hoc ẽ deo eẽ quod subsistere.
¶ Substo as. sustineo ⁊ constans sum. Ter. Perij: me-tuo vt substet hospes. Et sustare est rem aliquam cõstã-ter sustinere. Nam substare dicitur aliq̃d vt alijs subest
¶ Substãtia est q̃ p se substat ⁊ fundamẽtũ est: substat eñ accidentibus. Differt aũt substãtia ab accidente i tri-bus. Primo q̃a ei subijcit̃ ⁊ ipm sustentat nõ aũt econ-trario. Secundo quia per se non indiget substantia ac-cidente: sed accidẽs substãtia. Tertio quia substantia ꝑpriæ est. Accidens vero ideo est quia ꝑpriæ inest. Græ-ci modo ὑπόστασιν: modo οὐσίαν vocant latini vtrũ-q; interp̃tantur substantiam q̃uis sint qui ὑπόστασιν substantiam οὐσίαν essentiaꝫ dicant. Sciendũ ẽ q̄ vna ⁊ eadẽ natura põt dici substantia essentia ⁊ subsistentia: vt natura fortis inq̃tum dat forti: q̄ si dicit̃ subsistẽtia prout aũt fortes: habet q̄ p illam naturam accidentib⁹ subsit dicitur substantia. Quandoq; etiam substantia põitur p materia ⁊ quasi essentia ⁊ soliditate ac neruis cuiusq; rei. Ply. Substantia oĩs orõnis fuit cohortatio eius ad pacem. Quintil. Prima apud rhetorẽ clemẽta ⁊ q̃ de ipa rhetoricæ substantia q̃runt̃ tractabimus. Quã-q; substantia ponit̃ p facultatibus. Idẽ. Ut plus substã-tiæ filio relinquerem. Et in euangelio. Qui consumpsit omnem substantiam viuendo luxuriose.
¶ Substantiuus a. um. quod per se stare potest cui⁹ cõ-trariũ est insubstantiuus. Rufinus in expositione sym-boli. Sed fortasse dicas ista quam memoras insubstan-tiua est generatio. Neq; enĩ lux substantiuum facit splẽ-dorem: aut cor substantiuum generat verbum. Ambr. lib. hexa. Qui sic minuta ⁊ insubstantiua principia cælo ac terris darent.
¶ Substituo is. subordino: vt cum q̃s defuncto vel ab-rogato substituit̃ in eius locũ. Amb. p suppono posuit cum inq̃t. Et bene sanct⁹ Lucas viꝝ a spũ nequitiæ libe-ratum ante p̃misit ⁊ substituit fœminæ sanitatem.
¶ Subsum infra sum. Plyn. Suberant tecto abiegnæ trabes. Aliquando subesse significat latẽter esse. Uir. li. ii. Geo. Quippe solo natura subest. q̃a naturaliter re-rũ oĩm mater est terra ⁊ vniuersa intra se ꝑtinet semĩa: li-cet non appareant. Unde Epicurei debent nihil esse q̃d non habeat originem sui.
¶ Substillũ tp̃s dicitur q̃d ante pluuiã vel post pluuiã est nõ siccũ: sed humiduꝫ: q̄ aũt iam stillet aut nondum stillare desistat. Apud Catonẽ lib. de re rus. Ponit̃ pro ægritudine quando stillatim vrina emittitur.
¶ Substruo: subtus struo. Col. lib. i. Cuꝫ ex depresso re loco fuerint orsa fundamenta non solum sufficiẽ suã sustinebunt facile: sed ⁊ ꝓfultura ⁊ substructione fungẽ-tur aduersus ea q̃ mox si forte villã platare libuerit ad superiorem partem applicabitur.
¶ Subsolanus ventus d̃r q̃ sole oriẽte subnasci videt̃.
¶ Subsortit⁹ d̃r q̃ alteri⁹ occupati fungit̃ offõ. Uñ sub-sortitos iudices dicim⁹ q̃ etiam substituti appellantur.
¶ Subsero is. pe. cor. subt⁹ semino vel plãto. Col. lib. v. Nã plurimũ interest adhuc noua cõsitiõe pedamẽ oẽ ve-

stiri nec mox vincatū subseri cū fructus capiendus est.

¶ Substal ex sub ⁊ talo componitur: significatq; cauū pedis cōuis ⁊ vola quandoq; accipiatur.

¶ Subtegmen dicitur filum quod sub stamine texitur. Hiero. in exo. Inciditq; bracteas aureas ⁊ extenuauit in fila vt possent torqueri cum priorum colorum subtegmine.

¶ Subter ꝓpositio cuius relatiuū est sup̱ vt hic mirifice natat duratq; subter aq̄. Et tam ablrō ꝗ; actō iungit licet quidam non nisi figurate hoc fieri putēt: sicut post circū ⁊ ante. Vir. Ferre iuuat dēsa subter testudine cas⁹

¶ Subterraneus. a. um. qḋ est sub terra. Col. Vinctis ꝗ; saluberrimū subterraneū ergastuluz plurimis sitq; id angustis illustratum fenestris. Idem. Nam fere cuz his partibus ędificia rimas egerunt caua prębent ⁊ latebras subterraneis animalibus.

¶ Subturpe. latenter turpe: quando id quod natura turpe est verbis tamen honestis dicitur.

¶ Subuento ꝓprie subtus vento. Hiero. in expositione symbo. Discute si potes q̄ habētur ī manib⁹. ⁊ tūc ad hoꝝ sublimiora subuenies. ꝑ translationē subuenire est auxiliū ꝓbere. Plau. Qui totiens tibi misero subueni.

¶ Subueterib⁹: est loci nomē in vrbe roma: sicut ⁊ sub nouis. Plau ī cur. Subueterib⁹ vbi sūt q̄ dāt q̄q; accipiunt fœnore. Sue. ī Aug. Bifariā laudat⁹ est ꝓ ęde diui Iulij a Tiberio ⁊ ꝓ rostris subueteribus. Var. Sub nouis dicta pars in foro ędificiorum quod vocabulū ei⁹ peruetustum.

¶ Subula. pe. cor. instrumentum Cerdonum quo perforandis calceis ac suendis vtuntur sutores. Mar. Qḋ q; tibi tribuit subula sica rapit. Hiero. in exo. Perforabitq; aurem eius subula.

¶ Subulo. pe. cor. lingua ęthrusca d̄r tibicen. Apḋ Enniū: subulo vicinas ꝓpter astabat aq̄s: in alio significatu subulōes dn̄r cerui q̄b⁹ sūt cornua simplicia minimeq; ramosa ad subulaꝝ similitudinē vt docet Aristo. lib. ix. de aīalibus. Plyn. lib. xi. Alijs simplicia tribuit vt in eodē genere subulonibus ex argumento dictis.

¶ Subucula genus vestis q̄ fere ex ligno fit dicta ꝙ ea subter īduamur. Var. de vita pa. Postq; binas tunicas habere cœperūt īstituerūt vocare subuculā. Hie. in Leui. Cūq; lauisset eos vestiuit pōtificem subucula linea. Est ⁊ subucula libum quod dijs dabatur ex alica oleo et melle compositum.

¶ Subulc⁹ q̄ suū dux ē: vel q̄ porcoꝝ nutriēdoꝝ cura cōmissa. Var. Altitudīs hareę mod⁹ sit: vt subulc⁹ facile circūspicere possit ne q̄s porcellus a matre opprimatur.

¶ Suburbia plurali tm̄ nūero q̄si via sub vrbe. hoc ē vrbi contigua: sunt frequentes extra vrbē domus īstar vici vrbani. Vicus enī ꝓprie ps vrbis est.

¶ Suburbanū p̄diū seu villa sub vrbe. Col. lib. vij. Nā suburbanis lactens porcus aere nutricand⁹ ē. Sue. de Aug. Nutrimētoꝝ ei⁹ ostādit adhuc loc⁹ ī auito suburbano iuxta velitras ꝑmodic⁹. Ply. elegāter suburbanam appellat italiā eā p̄tē q̄ erat ꝓxima vrbi romę.

¶ Suburra vic⁹ romę: a quo regio suburrana est dicta: vt scribit Iuni⁹ ab eo ꝙ fuerit sub vrbe ātiq̄. Var. vo a pago succusano putat dictā succusā. Inde mutatis litteris suburrā. Cuius rei indiciū est ꝙ antiq̄tus ꝑ c. litterā nō ꝑ b. scribebat̄. Hinc Suburran⁹ a. ū. vt regio suburrana in qua meretriciuz diuersoria erant: q̄ ob id suburranę dicuntur a poetis.

¶ Succedo is. pe. ꝓd. significat eo sub. Vir. li. iij. Geor. Aut tecto assuetus coluber succedere et vmbrę Pestis acerba boum pecoriq; aspgere virus. Et succedere ē ingredi. Idē li. vij. Et nostris succede penatib⁹ hospes. Itē in alteri⁹ locū venire. Ci. li. iij. offi. Quid ē hic nōne nocet q̄ quodā q̄si veneno ꝑficiat: vt veros heredes moueat in coꝝ locū ipse succedat. Aug. li. iiij. cō. Ipse est deus noster ⁊ nō discedit: q̄ a nō succedit̄ ei. Inde successor ⁊ successio. Itē ꝓspere cedere euenire. Terē. in an. Hac non successit: alia aggrediamur via.

¶ Successus us. ꝓ euentu tam malo ꝗ; bono. De malo: vt Successus indignos noli tu ferre moleste. Virgi. lib. ij. Atq; hoc successu exultans aīsq; chorebus.

¶ Succedaneus q̄ succedit. Cyprian⁹ ad Euagriū: nō potest videri cessasse qui vicarios substituit ⁊ q̄ ꝓ se vno plures succedaneos suggerit.

¶ Succido is. pe. ꝓd. ex sub ⁊ cędo significat subincido. Hier. in p̄fa. psal. Cogitis vt veluti q̄ddā nouale scissimū aruū exerceā: ⁊ obliq̄s sulcis renascētes spinas eradicē: ęquū eē dicētes: vt qḋ crebro male pullulat: crebrius succidat̄. Aliq̄n succidere significat metere. Virg. At rubicunda seres medio succidit̄ ęstu. Aliquando post cędere sicut p̄cidere ante cędere.

¶ Succidanee hostię dicebantur q̄ scḋo loco cędebant̄. Apud veteres. n. si primis hostijs litatū non fuerat alię post easdē ductę hostię cędebantur: duę q̄ prioribus iaz cęsis luendi piaculi gratia subdebantur.

¶ Succidia tergus: siue massa carnis porcinę salita ⁊ in necessariū vsū seruata: q̄ q̄tiēs op⁹ est succidit̄. Nonius succidiā ꝓ larido exponit. Succidia ꝯtinet ꝑnā petasonem ⁊ lardū. Cic. in cato. Iam hortū ipi agricolę succidiā alterā appellāt. Var. nō a succidēdo: sꝫ a sui⁹ cędēdis: siue edendis. Nā id pec⁹ primū occidere cœperūt: ⁊ vt id seruarēt salire. Idē. Et q̄ nō audierit p̄rēs ni ōs dicere ignauū ⁊ sumptuosū esse q̄ succidiā suspenderit in carnario potius e lanario ꝗ; e domestico fundo.

¶ Succida. pe. cor. lana a succidēdo ꝙ talis sit q̄lis succisa est. hoc est plena sordib⁹. Var. a sudore deriuat. Dicit enim tonsurę tempus inter ęquinoctiū vernū ⁊ solstitiū cum sudare incœperunt oues a quo sudore recēs lana tonsa succida est appellata. Iuue. Qualis cœna tn̄ vinum quod succida nollet Lana pati.

¶ Succisiuū tp̄s d̄r qḋ subtrahit̄ a rebus necessarijs: vt ad aliquē vsū accōmodem⁹: vulgo d̄r tp̄s furto subtractū. Gel. Quātū aūt vitę mihi deinceps deū voluntate erit: quātūq; a cura ⁊ a re familiari ꝓcurādoq; cultu liberoꝝ meoꝝ dabit̄ ocij: oīa succisiua ⁊ subsecūdaria tp̄a ad colligēdas hmōi memoriaꝝ delectiunculas cōferā. Mēsores aūt terrę nonnūq; dicunt succisiuū eē vnciaz agri aūt sextantē. Dictū est aūt succisiuū a succidendo.

¶ Succido is. pe. cor. ex sub ⁊ cado: quasi subtus cado. Gel. Iam continuo labore grauia genua succiderant. Plau. in cur. Genua mea succidunt lassitudine.

¶ Succiduus qui est ꝓnus ad cadendum siue ferme cadens. Clau. lib. iij. Succidui titubant gressus.

¶ Succēsco es. significat in re graui ⁊ iusta ex causa irasci ⁊ quasi censuram exercere. Ter. in phor. Sed paruz ꝙ omnibus nunc succenset senex.

¶ Succerda stercus suillū. Titi. Quid habes nisi vnā arcam sine claui: eo condis succerdas.

¶ Succenturio as. Vide in dictione Centurio.

¶ Succino is. p. cor. ex sub ⁊ cano q̄si summissa voce cano. Hic Succēto as. freq̄ntatiuū ⁊ succētor. Inter Cantores: Occētores: ⁊ Succētores q̄dā ita distinguūt vt cātores sint q̄ maxime eleuant ⁊ acuūt vocē. Succētores qui minimū. Occentores qui inter vtrūq; medium te=

nent que varietates mirabilem seruata musica ratione concentum reddunt.

¶ Succollo as. collum suppono sustollo subleuoq; ceruicibus subiectis: quod ꝓprie eoꝝ est qui aliquē in lectica gestant. Sue. de Nerone. Matris sępe lectica ꝑ publicū simul vectus est et succolabāt bini duo deniq; serui ꝗbus longo in itinere vicarium in laborem alij succolant. De hoc etiam apud Var. lib. iij. de re rus.

¶ Succumbo is. bui. itum. significat subijcior ⁊ aliquando subiungor.

¶ Succubo as. pe. cor. Et ē succubare iiri. Vñ ⁊ Succubi demones dr̄: ꝗ sub hūana spē corporib⁹ assūptis se viris subijciūt. sicut incubi ꝗ mulieres ineunt.

¶ Succurro is. auxiliū p̄sto. Virg. Nō ignara mali miseris succurrere disco. Item succurrere est in mentem venire. Cic. Neq; n. mihi succurrebant verba quę ante discessum a Dolobella audieramus.

¶ Succutio is. pe. cor. ex sub ⁊ quatio. De quo in dictione Quatio.

¶ Succusso as. pe. ꝓd. significat freqūter excutio qđ ꝓprie de equo dicit̃ ꝗ gradiario cōtrari⁹ ē. Nā is ē ꝗ ↄcutiendo sessorē gradit̃: ⁊ equ⁹ ipe succussor siue succussari⁹ ⁊ succussator vocat̃. Actiuo. Agite ac vulnus ne succusset gress⁹ caute igredimini. Lucil. Succussatoris tardi tariq; caballi. Talis gress⁹ succussatura appellatur.

¶ Succus a sugo quasi sugus humor quem ex alimentis membra sugunt: vt se repleant. Teren in heau. Corpus solidum ⁊ succi plenum. Itē succus dicit̃ qđ ab aliq̄ re ꝓducit̃ pota ab arbore liquor. Ply. Arboꝝ ex quibus manat succus alię picē: alię resinā mittunt. hinc succulētus succo plenus: ⁊ Insucco. de quo supra.

¶ Succusso as. frequenter succum excutio.

¶ Suctus us. a Sugo is. ipsa humoris sorbitio. Plyn. lib. x. Caprarūq; vberibus aduolant suctum propter lactis qua iniuria vber emoritur.

¶ Succinū pe. cor. Electrū desudās ab arborib⁹. Mar. Cū phaethōtea phormica vagat̃ in vmbra Implicuit tenuē succina gutta ferā. Est ⁊ gēma nigri coloris vulgo Ambrū dicit̃. Suidas tñ ait σουκινοι και ελεφαντινοι δακτυλοι ταισ γυναιξιν εισι συμφοροι.

¶ Sucula. p. cor. diminutiuū a sue. Et succulę dictę sūt stellę ꝗ alio nomine hyades vocantur a pluuia. Nam ⁊ orientes ⁊ occidētes tempestates ⁊ pluuias cient. Exoriunt̃. xij. Cal. Iunij. Est ⁊ sucula genus intimę vestis. Plau. Est sucula argenteola ⁊ duę ↄnexę nauiculę.

¶ Sudes ptica seu genus teli militaris: hoc ē paxillus igni torrid⁹. Virgil. Sudibus ve pustis. Idē li. j. Geor. Quadrifidas ve sudes ⁊ acuto robore vallos. Ser. Vallus ⁊ sudes idem est.

¶ Sudum quasi semiudum. Et. n. ꝓprie pars serena inter nubes. Ponit̃ tamen quandoq; ꝑ sereno post pluuiam. Virg. Ergo vbi ver nacte sudū. Sūt qui dicant Sudum sine vdo: hoc est siccum non humidum.

¶ Sudo as. απο του υδωρ qđ aquā vndāq; significat deriuatū existimāt. Et mō absolute ponit̃. Hor. Sudauit: ⁊ alsit. Mō cū ablatiuo iūgit̃. Liui. Et scuta duo sanguine sudasse. Mō cum actō ⁊ significat ꝓduco. Virg. et durę ꝗrcus sudabunt roscida mella. Huius cōposita sūt Cōsudo quod est simul vel totus sudo. Cato de re rus. Postea cū ↄtonderis vnguito totas: finito biduū aut triduū consudent deinde lauato in mari. Exudo: emitto ꝗsi ꝑ sudorē. Ply. Frutex est liquorē exudās. Desudo valde sudo: a quo Desudasco ⁊ impsonale Desudascitur. Plau. Nō adolescens penetrare hmōi palestram vbi dāmis desudascit̃. Insudo ꝓ defatigor. Presudo prius sudo. Claud. li. ij. Dū matutinis p̄sudat solibus aer. Et hęc hñt pe. p. Inuenitur et sudesco is. quod est a sudeo es. nisi textus falsus sit. Col. lib. vi. Supposito copioso sale: ita vt oliuā contegat. xxx. dies pati consudescere atq; omnē amurcam extillare.

¶ Sudariū linteū quo sudor facie detergit̃ ⁊ nares purgant̃. Sue. de Nero. Adoperto capite ⁊ ante faciem obtenso sudario equū ascendit quattuor solis comitātib⁹: ⁊ mox ligato circa collū sudario ꝓdierit in publicum. huius dimi. est Sudariolum.

¶ Sueui populi germānię Bauaris finitimi ꝗ plusq; cētum pagos habuerūt. Gens valida ⁊ bellicosissima: de qua Luc. Fundit ab extremo flauos aquilone sueuos.

¶ Suesco is. sueui etū. ↄsuetudinē capio. Ci. Metello Ate id quod suesti peto me absente diligas atq; defēdas. Claud. li. iij. Post hęc cunabula dulci. Ferre sinu sūmosq; Ioui deducere puam. Sueuerat. ⁊ genibus ludentem aptare paternis. Hui⁹ ↄposi. sunt Assuesco qđ est alicui rei ↄsuetudinē habeo. Lact. li. vj. Assueti dulcib⁹ ⁊ politis: siue orōnibus: siue carminib⁹. Cōsuesco: Desuesco ꝗ sunt ↄtraria. Insuesco: valde vel intus suesco. Terē. in adel. Qui mentiri aut fallere insueuerit patrē: tanto magis audebit ceteros. Insuetus tñ nō assuet⁹ dicitur Ci. li. iiij. ad herē. Sin aūt istud artificiosū egregiū ducitis videte ne insueti reꝝ maioꝝ videamini.

¶ Suefacio a quo Assuefacio ⁊ cōsuefacio. vnde suesio: assuesio consuesio. Liui. li. j. Sed initiū turbandi oīa a fœminis ortū est ea secretis viri alieni assuefacta. Ter. in adel. Ea ne me celet consuefeci filium.

¶ Sufarraneus a farre quemadmodum cōfarratio deduci videtur: et significat eum qui far in castra cōuehit: sed modicum alienum ve non iusto commeatu aliquo sꝫ crebris ⁊ vilibus institoꝝ vecturis.

¶ Suffes etis. lingua punica consul dicitur. Liui. Senatum itaq; suffetes quod velut consulare impiū apud carthaginenses erat vocauerunt.

¶ Suffero. pe. cor. sustineo patior. Vir. Nec claustra nec ipsi Custodes sufferre valēt. Aliqñ suppono. Plau. Intro ad vxorē meā sufferāq; ⁊ meū tergū ob iniuriam.

¶ Sufficio ex sub ⁊ facio: significat sufficere satz esse: cōstruit̃q; cū dtō. Sta. li. v. syl. Vale puer. tātisq; enixus suffice donis. i. satis sis. Vir. li. v. Nec nos obniti cōtra nec tēdere tm̄ Sufficim⁹. Interdū iūgit̃ infinitiuo ⁊ fit impsonale sicut ↄuenit vacat. Hier. ad Eusto. Nec sufficit scire qđ bonū ē nisi custodiat̃ attētius qđ electū est. Aliqñ signifi. durare. Vir. li. xj. Nec sufficit vmbo Ictibus. Aliqñ subministrare. Idē li. ij. Ge. Ipsa satis tell⁹ cū dēte recludit̃ vnco Sufficit humorē. Aliqñ substituere. Idē in eod li. iij Atq; aliā ex alia generando suffice prolem. Vñ suffectos consules dicimus qui inde mortuoꝝ locū substituti sunt. Aliquando inficere macula. Cice. in hortēn. Et ij qui conuiuijs purpurā tamen sufficiunt post sanant medicamentis quibusdam.

¶ Suffio is. suffiui vl' suffij suffitū: ex sub ⁊ fio significat suffumigio. Ply. Hyppocrates ruta vuluaꝝ cā naturā sufficere iubet. Vir. li. iiij. Ge. At suffire thymo cerasq; recidere inanes Quis dubitet? Et licet a fio cōponatur est tamen suffio actiuum.

¶ Suffitus. a. um. pe. p. suffumigat⁹. Ply. Anisum dolores capitis leuigat suffitū narib⁹. Suffitus us. suffumigatio. Idē. Et vuluaꝝ conuersionē suffitu excitant.

¶ Suffitio onis. idem quod suffitus. Ply. Orpheus ⁊ Hesiodus suffitiones commendare.

¶ Suffimentũ idẽ quod suffitus. ⁊ suffitio. Ply. Quod ⁊ suffimẽtis quibusdã facere ꝯsueuerũt. Suffimẽta q̃q; a veterib⁹ dicta sunt q̃ fieri solebãt ex faba milioq; molito multo sparso: vt inquit Festus. Ea dijs eo tempore dabantur quo vuę calcatę ꝑlo ꝓmebantur.

¶ Suffitores qui ignẽ insufflant inflatis buccis.

¶ Suffibulum. Uide in dictione Fibula.

¶ Sufflo. as. subtus flo. qđ fieri solet cũ ignẽ accẽdi volumus. Ply. Lycius Mironis discipulus fuit q̃ fecit dignũ ꝑceptore puerꝝ sufflantem languidos ignes.

¶ Sufflamen retinaculum quo decurrens rota inhibeť. Est enim machinę genus quo in descensu vel ꝑcursu nimio rota solet retineri.

¶ Suffossi equi dicuntur quos vulgo cespitatores vocant. Uirg. li. xj. Suffosso reuolutus equo.

¶ Suffoco as. pe. pd. ex sub ⁊ faux. au. in o. ꝓductã conuersa significat ſpm ꝑcludo et veluti obstrictis faucib⁹. Ouiđ. Suffocent animã dira venena tuam.

¶ Suffragor pe. pd. significat adiuuo fauorẽ fero. Cuius contrariũ est refrago ꝓ repugno aduersor. Uir. Copia me ꝑdit tu suffragare rogatus.

¶ Suffragiũ mõ auxiliũ signi. mõ illas voces q̃ dabãť in comitijs ⁊ in tabellis describebãť qb⁹ vnusq̃sq; suam declarabat voluntatẽ de aliquo in magistratũ eligẽdo. Iuue. Libera si denť populo suffragia quis tã. Inueniť etiã suffragiũ a frango is. fra syllaba correpta. Ouiđ. de nuce. Quid nisi suffragiũ nymbis ruitantibus essem?

¶ Suffrago pe. ꝑ. đr in posteriorib⁹ pedib⁹ aĩaliũ qđ in prior ib⁹ genua: vel est nodus sub crure quo pedis ꝟsura ꝯstat tibięq; ita annectiť pes vt ꝟti possit: id qđ spectamus ĩ bobus eq̄s ⁊ cęteris armẽtis. Dictę suffragies ꝙ suffringanť: hoc est in altũ franganť. Constat sane genua aĩaliũ q̃ aĩal gñant añ se flectere. suffragiũ ꝟo artus in aduersũ queadmodũ igiť poplites dicti sũt ꝙ post pliceňť: ita suffragines: ꝙ supra franganť. Ply. Uictimarũ ꝓbatio in vitulo: vt cauda articulũ suffraginis contingat. Idem. Aues ⁊ quadrupedes aues ĩ priora curuãt: suffragines in posteriora. Hinc suffraginosi eq̄ quoꝝ suffragines morbo vitiatę sunt. Col. li. vij. Suffraginosę hordeacea farina imponiť. Suffragines etiã dĩr vitis soboles. Col. lib. v. Et si soboles quã rustici suffraginẽ vocant radicibus adhęret diligenter explantanda ferroq; alleuanda est: vt hybernas aquas respuat.

¶ Suffulcio sustento. Uar. Ut maioribus ꝑticis suffultę vites auras non pertimescant.

¶ Suffundo is. Uide in dictione Fundo.

¶ Suggero is. p. cor. suggessi. stũ. Uide ĩ dictio. Gero.

¶ Suggestus vel suggestũ a suggero ꝙ ibi ligna suggerantur in q̃b⁹ stari possit. Significat eni locũ editiorem puta pulpitum: vt apud Uar. li. iij. de re rus. Ex suggesto faleris vbi solent esse peripetasmata prodeunt aues in stagnum.

¶ Sugo is. xi. ctũ. ⁊ sugitũ. hinc suctus us. ⁊ sugitus et sugiturus. Aug. Multi ꝑcones ꝑcesserũt adhuc nasciturum de ꝟgine maria futuꝝ infantem ⁊ sugituꝝ lac. Dicitur ⁊ sugeo es. Unde Exugeo: sicut a sugo exugo: qđ ẽ succũ traho. Plau. in Epi. Ego me vertaz in irudinem atq; eorum exugebo sanguinez. Suc. in Aug. Psyllos admouit qui venenũ ac virus exugerent.

¶ Sugillo as. ex ꝑcussu carnẽ maculo. a sugendo ꝙ succus hoc est liuor deducať. Hinc Sugillati dicũť q̃ ex percussione tumorẽ maculãq; contraxerũt. Plyn. lib. xxvij. Caseus recens cum melle sugillata emendat. et lib. xx. Cinis a lij ex oleo ⁊ garo illitus sugillata aut liuẽtia ad colorẽ reducit. Interdũ Sugillare est deridere: trãs; exre: accusare: damnare: reꝑhendere. Liui. Legati grauiter ferentes se sugillatos esse. Hier. in ꝑfa. pentatheutici. Qui me asserũt in. lxx. īterꝑtum sugillatione noua ꝓ veteribus cudere: non dãno: non reꝑhendo septuaginta: sed confidenter cunctis illis apostolos ꝑfero.

¶ Suggrundia ꝑtes tecti ꝓminentes. Uar. li. iij. de re rus. Suggrũdas appellat. Aues inquit subtus subgrũdas ab initio villatico vsq; tecto.

¶ Suggrũdaria veteres dicebant sepulchra infantiũ: q̃ nec dũ. xl. dies implessent: vt inq̄t Fulgẽ. placiades cũ nec busta dici potuerunt: q2 ossa q̃ ꝯburereť nõ erãt nec tanta magnitudo cadaueris q̃ loco tumesceret.

¶ Suin⁹ a. um. quod ex sue ẽ: a quo fit diminutiuũ Suillus. a. um. vt caro suilla.

¶ Sui ⁊ eius deriuatiuũ Suus a. um. sunt ꝓnola reciproca dicta. ꝙ sicut reciprocať spũs cũ recipiť: ita hęc pronomina ad id vnde ꝓdierant reuertunť. Uñ non recte dicim⁹. Ego dixi sibi. Non est sibi curę resp. Tu fuisti secum quia nulla in his ẽ reciprocatio. Sed dicendũ. Ego dixi ei. Nõ est ei curę respu. Tu fuisti cũ eo. Siľr non dicimus. Uidi Ciceronẽ ⁊ fratrẽ suũ: sed fratrẽ eius. Ecõtrario non recte dicit. Oĩa ad te expectãt vt des illis cibũ in tꝑe: cũ sibi dicendũ sit. Sicut. n. recte dicim⁹. Oẽs expectam⁹. vt det nobis escaz. Oẽs expectatis: vt det vobis escã. Ita dicendum est. Oẽs expectãt vt det sibi escam. Est tñ q̄ñ indifferenter poniť ꝓ vt ad illi⁹ de quo loquimur: vel ad nostrã personã sermonẽ referimus in quoꝝ primo reciprocatio est: aliter nullã habet reciprocationẽ: vt oẽs optant qđ sibi vtile est: ⁊ oẽs optant qđ ip̄is vtile est. Illud ad ꝑsonaz eius de quo loquimur refertur: ⁊ manifestam habet reciprocationẽ: hoc ad personam nostram. Ideoq; nulla ẽ in eo reciprocatio. Cic. Multi dubitabant quod optimum esset: multi quod sibi expediret. Idẽ. Legatus in pacem ꝓfectus in ꝓuincia pacatissima ita se gessit vt ei pacem esse expediret. Notanđ ꝙ aliquando ꝓ sui siue suus poniťis: aut ipse: aut ille dũtaxat ad euitandã amphiboliam. Cice. i Bruto. Is soceri instituto quem quia cooptatus in auguruz collegiũ nõ erat: nõ admodũ diligebat: ꝑsertim cũ ille. Q. Scęuolam sibi minorem natu generꝝ ꝑtulisset. Itez sciendũ ꝙ suus quandoq; ꝓ ꝓpri⁹ accipitur: vt velle suum cuiq; est. Interdũ etiaz addiť sibi nulla necessitate: sed tantum veluti cuiusdã festiuitatis gratia. Ci. Suo sibi victitant succo. Col. Suo sibi iure abluũť. Dicim⁹ etiam suus est illius mos. Sua est istius natura. Suus Aristotelis modus. Suum platonis genus. Habetq; hoc pronomen suus vocatiuum vt si dicam. Defendite Cęsarem o amici sui.

¶ Sulcus ꝓscissio terrę. Unde tertio: quarto: quinto sulco serere dicimus. i. ter: quater. quinquies arando. Plyn. Quarto seri sulco. Uirgi. existimatur voluisse cũ ait Ipa seges demũ votis respõdet auari agricolę bis quę solẽ: bis frigora sẽtit: hoc est quę bis per ęstatẽ: bis per hyemẽ aratur. Item spissius solum sicut plęrumq; in italia quinto sulco seri melius est. Aliquãdo Sulcus ponitur ꝓ fossa. Quandoq; ⁊ ipsa quędam terrę proscissio est. Uirg. Ausim vel tenui vitem committere sulco. Proprie vero significat quicquid aculeatum in longitudine est. Idem. Et linguis micat ore trisulcis. Hic Bisulcus a. um. Unde Bisulcum animal quod nõ solidas: sed fissas vngulas habet. Trisulcus. a. um. vt Trisulcum telum: quod est trifidũ: id est tres acies habeus: a tribus ꝑtibus findens.

¶ Sulcatim aduerbium significat p sulcos.
¶ Sulco as. sulcos facio. pscido. Col. li. xij. In subacta iam terra latiores porce sulcantur.
¶ Sulfur nascitur in insulis eolijs inter siciliã et italiã sed nobilissimum in Melo. vt scribit Ply. li. xxxv. Hinc Sulphureus a. um. quod est ex sulphure.
¶ Sulphuratus a. um. quod sulphur habet. Unde sulfurata dicuntur ligna exilia sulfure ab vtraq pte intincta ad accendendas lucernas. Mar. Qui pallentia sulfurata fractis pmutat vitreis.
¶ Sulfuraria e. locus vbi sulfur coquitur.
¶ Sulmo oppidum in brutijs pelignę regionis Ouidij patria. Unde ipse ait. Sulmo mihi patria est gelidis vberrim⁹ vndis Milia qui nouies distat ab vrbe decẽ. Dictus. Sulmo a solymo enee comite conditore ei⁹ vrbis. Ouidi. Huius erat solymus phrygia comes vnus ab ida. A quo sulmonis mœnia nomen habent.
¶ Sultanus vocatur rex egypti.
¶ Sum es. multis capitur modis: varieq construitur nã substantiuũ dictũ est q p se substet nec indigeat alio sed in ipm cętera verba resoluantur: vt ego lego: id est ego sum q lego: tu legis: tu es qui legis. Propterea etiã frequenter ppositis pronominibus demonstratiuis nõ positum intelligit. Uirg. Tu ne illa eneas quem dardanio anchise. Et nam polydorus ego. Existimat aũt Plato illa non esse quę oriantur vt intereant: augescant: senescant. Id vero proprie esse dicit quod eternũ est: neq mutabile: neq corruptibile quod dei pprium est. Unde est illud. Ego sum qui sum: tanq solus deus esse dicat. Deus enim auctore Aug. summa essentia est reb⁹ autem esse dedit: sed non summe esse sicut ipse est. Et alijs dedit esse amplius: alijs min⁹. Unde in Abacuc scribit. Ipse quoq erunt quasi non sint. Et in Hester. Ne tradas domine regnũ tuũ ijs qui nõ sũt. Copulat hoc verbum quandoq similes casus: vt Cicero fuit eloquentissimus. Quandoq vltra nominatiuũ construitur cũ datiuo. Hie. Sicut enim abscindendos et erudiendos infideles ac perfidos homines qui scandalum sunt corpori ecclesię dñs pcipit. Qui tamen ntũs a pte post in datiuo poni potest: vt q sunt scãdalo corpori ecclesię. Quãdoq cum genitiuo: et hoc multis modis vt cũ possessionem denotat: vt pdicamenta sunt Aristotelis. Cõponitur p estimo siue valeo: sed hoc dũtaxat in tertia persona tam pluralis q singularis numeri. Sallu. in Iug. Nunc vos estimate facta an dicta pluris sint. Teren. in adel. Argenti qti est sumito: id est qto ptio valet. Ci. li. ij. offi. Ut commodius putarent numerari sibi q tanti esset q suum recuperare. Esset: id est estimaretur. Similiter cum significat pertinet seu officium est. Et hoc i tertia persona singularis numeri tantum: vt religiosi viri est pudicitiam seruare: id est officium est: vel ad religiosum vir pertinet. Item cum significatur laus vel vituperatio. vt tu es egregię laudis. et hec res est magni laboris vel periculi: Item cum significamus mãsionem: vt ego sum domi meę. Quandoq iũgitur datiuo et tunc significat habeo. Uir. Sunt mihi bis septem pstanti corpore nymphe. Iũgim⁹ plerũq duos datiuos. et significat do vel afficio. Cic. M. Marco. Si eni mihi studij fidelitas est tante voluptati q te esse in isto. Hec eadem bona debent additis litteris sermonibus hũanitate que sunt in ipis bis commodis potiora: id ẽ dat vel afficit voluptate. Qui mod⁹ dicendi frequens apd auctores inuenitur. Ponitur et pro conuenit: siue cõtingit: sed in tertia tantum psona singularis numeri. Ual. max. lib. j. Non est inter patrem et filium vllius rei comparationẽ fieri. Presertim diuinitatis fastigio iunctos: Uirgi. Nec non et tytion terre oipotẽtis alũnũ: Cernere erat. i. licebat: Quale est illud apostoli. Conuenienti bus vobis in vnũ iam non est cœnam dominicã manducare. Apponitur quandoq huic vbo ablatiuus sine prępositione vt tuo beneficio liber sum. Et tu es magna vi animi et corporis. Aliquando etiam cum ppositione: vt hec res in potestate mea. Uisis est in armis. Omnes sub celo sumus. Sum p tribunali. Sum in ludo litterario. Hoc est ab re. i. nõ decet: vl est idecorum: alienũ absurdũ. A vobis est: vester est sicut verbum est a Cicerone: id est vbum est Ciceronis. Quandoq cõstruit cũ actõ mediante apud vel penes: vt hec sententia est apd Aristotelem. Interdum mediante ad. Et tũc est significat expositum est vel vergit. Cesar. Aquitania a Garũna flumine ad pyreneos montes: et eam ptem que est ad hesperiam. Ponit nõnũq sine casu a pte post: vt in Exo. Qui est misit me. Et illd. Que sunt q fuerãt et que post facta sequentur. Aliquando est sumitur p habes vt non est q moleste feras mortem patris. Preterea iungitur aduerbio: vt hic illius arma: hic currus fuit. Item iungit infinitiuo alterius verbi: vt magne laudis est vacare sapiẽtię. Et animi fortitudo est aduersa cõtẽnere. Hui⁹ verbi composita sunt Absũ: Adsum: Desum: Exum apud veteres p extra sum. Sic enim lictor in quibusdã sacris clamitare solebat: hostis vict⁹ mulier virgo exesto: hoc est non introito. Insum Intersum: Obsum: Possum: Presum: Prosum: Persum valde sum. Gel. Platoni et Socrati psuit familiaris. Subsum et Supersum.
¶ Sumen fit ex papillis suillis vno die post ptum fectis ac falsis. Mar. Esse putas sumen nondũ sic vbere largo. Effluit et viuo lacte papilla tumet. Plau. Icap. Cẽta tabes larido: cẽta sumini absumendo. Alij putant esse lac suis extractum ac densatum sue occisa: vel quasi rumen. i. mulieris mamma nomen a sugendo deductum.
¶ Summa est sententię alicuius aut rer de quib⁹ verba fiunt: collectio. Uir. li. iiij. Nauiget hec sũma est. Huius dimi. est summula. i. pua summa.
¶ Summus a. um. quod est oim altissimũ: vt hic sũmũ locũ in vrbe tenuit. Uir. Sũmoq vlularũt vertice nymphe. Aliqñ dicit Extremũ. Cic. in horten. Uixit ad sũmam senectutem valitudine optima. Uir. Uenit sũma dies: et ineluctabile tẽpus Dardanię. Aliqñ maximum: quo nihil sit maius. Sic Iuppiter summus dicit. Cic. li. ij. tus. Summũ quo nihil sit superi⁹. Et a Uirgilio dictũ est: Summe deum: p maxime deorum. Aliquando laudabile: gloriosum. Uir. Me ne igitur socium sũmis adiungere rebus. Nyse fugis. Hinc summitas: altitudo: ex quo altior ps mõtis summitas dicitur.
¶ Summates. principes in ciuitate: qui et optimates: et primates appellantur.
¶ Summum pcium est libertas. Teren. in an. Ob hãbui summum pcium psului tibi.
¶ Sũmo as. sũmã facio. Hic Cõsũmo as. de q alibi.
¶ Summatim: p singulas summas. Apul. Omnia sũmatim tetigerat: Item breuiter et omnibus quasi simul cõphensis. Ply. Sed vt de hac re summatim dicam. Huius significantię sunt. In summa: et ad summã quę ita significant acsi diceremus. Quod vt summatim cõprehendam. Quintilianus In summa non recedo: fas est mihi inuitis etiam parentibus pie facere. Ci. li. offi. Ad summam ne agam de singulis cõem totius humani societatem congregationẽ et conciliatonẽ colere: tue=

ri: cōseruare debem⁹. Sed si ad sūmū dicim⁹ siue sumū sine ad significat ad plus. Cice. pro Milone. Unus aut ad summū duo inuēti sūt: q̄ milonis causā nō ꝓbarēt: id est nō plures q̄ꝫ vn⁹ aut duo ex oībus. Hoc modo dicēdi frequēter vti solet Quītil. per aduerbiū semel. Et vt semel cūcta cōplectar: id est in sūma. In eundē sensum etiā quandoqꝫ sumit̃ Breuiter. Quintil. Breuiter tamē longe crudelitatis explicāda seuitia est ex oībus que ꝓtuli: leuissimū fuit ꝙ occisus est. Ply. A reliqua vero gallia cultu virorū morū dignatione: āplitudine opū ꝑferēda: breuiterqꝫ italia veri⁹ q̄ꝫ ꝓuincia. Aliquādo etiā sūmatim a summis fit: ⁊ significat per sūma hoc est alta. Col. li. iii. Sin autem eousqꝫ exaruit: scilicet vineę trūcus vt curuari nō possit primo anno summatim: ita ne radices eruas aut lędas ablaqueato.

¶ Summe aduerbium. a summus: significat maxime: excellēterqꝫ.

¶ Sumo is. psi. ptū. per simplex m significat multū ⁊ pene nimiū mihi tribuo. Ci. ꝓ plan. Qꝫ q̄ꝫ nō mihi tantū sumo iudices neqꝫ arrogo. Itē significat Accipio. Salustius. Epistolā sup caput temere positā sumit. Itē Eligo. Plau. Sumat aliquē ex populo monitorē officij sui. Itē Conduco. Ci. Quoad enim puentū quo sūpta nauis est: nō dn̄i est nauis sed nauigantiū. Item Cōsumo Ter. I adel. I ergo intro: ⁊ cui rei op⁹ est hilarē hūc sumamus diē. Itē Impendo. Idē in phor. Nūc argentū attuli fructū quē lemni vxoris reddūt prędia id sumā: id ē impēdā: vt Donat⁹ exponit. Unde sumpt⁹. Hui⁹ cōposita sūt. Absumo. Assumo. Cōsumo. Desumo Insumo Pręsumo. Resumo. Trāsumo, quę habent penul. productam.

¶ Sumanus dicit̃ qui libenter manus ex alieno sumit.

¶ Sumanalia dn̄r liba farinacea in modum rotę facta. Sūptus a ū. capt⁹ vel elect⁹: vt sumptus est cibus.

¶ Sumptus us. impēsa ꝙ pecunia impendat̃ vel ponat̃ Ply. Qui eā domū magno sumptu ędificauerat.

¶ Sūptuosus: q̄ imoderatū sūptū facit Sūptuosa cœna: in qua multū ipēse datū est. Cic. Peto. Expecta igit̃ hospitē tū minime edacē tū inimicū cœnis sumptuosis.

¶ Sūptuari⁹ a. um. quod ad sūptū ptinet: vt lex sūptuaria: quę de moderādis sumptib⁹ lata est quā Cato Cibariā appellat. Cicero Peto. Ad fungos me tuos cōferā domū si habeo i denos dies singulos sūptuarię legis dies cōferā. Tertul. in apole. sic scribit. Leges sumptū cōprimentes centū ęra nō amplius in cœnā scribi iubebant: nō āplius q̄ꝫ vnā inferre gallinā: ⁊ eā nō saginatā. Cētenarias appellauere ātiq̄ cœnas: ab impensa cētū sestertiorum.

¶ Sūtifacio is. sicut sonat Plau. Si nūc me suspēdam meā operā luserim: vt pręter operā restim sūptifecerim

¶ Sūmitto: clanculū ⁊ furtim imitto. Suetoni⁹ in Cesare. Sūmissis nōnunq̄ꝫ lictorib⁹ atqꝫ militib⁹ Et summittere est ꝑmittere: crescere. Idē in eodē. Audita clade Titurîana barba capilloqꝫ sūmiserit Nāqꝫ sūmittere barbā ⁊ capillū dicimur: quando neqꝫ tondem⁹: neqꝫ radim⁹: ꝑmittētes ad enormitatē adolescere: quod specimē ē maximi doloris. Id etiā ꝑmittere ⁊ Ummittere dicitur. Aliqñ subdere. īclinare: supponere. Lucili⁹ Si mittas alios si quos posse censeas. Aliquando Demittere. Uirgilius. Pascite vt ante boues pueri submittite tauros. Hinc sūmissum humile dicim⁹. Cicero Neqꝫ summissū nimis: neqꝫ se nimiū efferentem.

¶ Sūmissus: humilis. De quo modo. Uirgili⁹. Summissi petim⁹ terrā. Et sūmissus murmurator: q̄ nō aperte loq̄tur. Hic sūmissim aduerbiū. Suetonius in Aug. Nā ⁊ ad cōmunionē sermonis tacētes etiā summissim fabulātes prouocabat.

¶ Suo is. sui. sutū. sarcino. Unde sutores q̄ calceos suūt Ētra sue quidā hoc verbū deducūt: q2 hui⁹ aīalis pilis in suēdo sutores vtūt̃. Per trāslationē suere ponit̃ ꝓ cōiūgere: nectere: ligare: stringere. Gelli⁹: E cā hi plęrasqꝫ naues locris suebāt. Hui⁹ ꝯposita sunt. Assuo quod est ad aliq̄d suo: siue suēdo ānecto. Cōsuo. Circūsuo. Ply. libro septimo. Etiā nūc in britānico oceano vitiles corio circūsutę fiūt rates. Desuo: quod sutū erat dissoluo. Similiter Dissuo. Cice. in Lelio. Tales igit̃ amicitię sūt remissiore vsu eluēdę. Et vt Catonē dicere audiui: dissuendę magis q̄ꝫ discindēdę Exuo. Insuo intus suo siue ligo. Ual. max. li. prio Tarq̄ni⁹. M. Tuliū. duūuirū. ꝙ librū secreta ciuiliū sacrorū cōtinentē custodię sue cōmissū pecunia corrupt⁹ Petronio sabino scribēdum dedisset culeo insutū in mare abiici iussit. Intersuo interpono: itermitto. Persuo: i totū suo. Pręsuo. āte suo. Resuo: rursus suo: aliquādo etiā est ꝯtrariū suo simplici. Resuim⁹ eni quę suta sūt: sicut recludim⁹ quę clausa. Suetoni⁹ de Aug. Sumēti virilē togā tunica laticlaui resuta ex vtraqꝫ parte ad pedes decidit. Subsuo: subt̃ suo. trāsuo ad modū acus trāseo. Colu. lib. vii. Media pars descripti orbiculi eadē fibula trāsuitur.

¶ Suppar. ex sub ⁊ par: quasi ęqualis. Ambro. lib. hexa. Pręstantissimum quoqꝫ cādidū mun⁹ est ⁊ visui suppar gratia. Idē libro de Abel. Tertiū gen⁹ est peccati quidē minoris: sed supparis arrogātię: eoꝝ scilicet q̄ datorē bonoꝝ deū nō negāt: sed quę acciderint ea sibi propter prudentiā suā cęterarūqꝫ merita virtutū iure delata arbitrantur.

¶ Supparus vel supparū. pe. cor. vtroqꝫ modo dicit̃ ꝓ genere leuis atqꝫ āgustę togę: ꝙ eo supiduamur. Luc. Suppara nudatos cingūt āgusta lacertos. Fest⁹. Supparū vestimētū puellare lineū quod etiā subucula: hoc ē camisia dicit̃. Est ⁊ supparū nauiū isigne. Seneca lib. xi. epistolarū scribit. Supparū alexādrinarū nauiū isigne indiciū esse. Sūt eni suppara vela veloꝝ q̄ sup antēnas explicant̃. de q̄bus Luc. imaqꝫ pandēs Suppara veloꝝ perituras accipit auras.

¶ Suppariū: velū tenuissimū ad cœnas velādas. Cice. de ꝓuinciis ꝯsularibus: q̄bus cū iam ex orchestra heluat̃: antea post suppariū solebat. Apul. in me. Oro te iāq̄ꝫ aulęū tragicū dimoueto: ⁊ suppariū scęnicū cōplicato.

¶ Supellex: ⁊ hęc supellectilis: ⁊ hoc supellectile. Nā in plurali supellectilia facit. In ablatō singulari supellectile ⁊ supellectili. Uar. li. ii. de anal. Sępe itaqꝫ ex eadē supellectili licet videre. Supellex dicit̃ domesticū patrisfamilias instrumētū sicut docēt iuriscōsulti: apud quos titulus est de supellectili legata. Cuius noīe vt inq̄t Pōpo. cōtinēter mensę trappę amphora: delphica: sulsellia: scāna: lectimargaritę: culcitrę ⁊ oīalia sperialia: pelles. aq̄minaria: cādelabra: lucernę: ⁊ trulla: vasa ęnea: vulgaria. id est quę non ꝓprio sūt loco attributa: capsę: armaria: vitrea escaria ⁊ potoria.

¶ Super ⁊ supra: υπερ υ εισ ουλατιμοισ και Δασειαεισ τρεπεται pręepositiōes a supra deductę idē significant Sup q̄dem ꝑ apocopen: supra ꝑ syncopē. Sup vtriqꝫ casui seruit: supra acusatiuo tantū. Et sup in significato cōtrariat̃ subter. supra vero infra. Quod autē quidā dicāt sup continuū esse: vt sedeo sup lapidē: supra interiecto spatio: vt nubes impēdent supra nos. nō vsqꝫquaqꝫ seruatū est ab auctoribus. August. li. v. con. vtrūqꝫ īdiffe-

renter posuit de luce dei loquēs Nec ista erat supra mentē meā sicut oleū sup aquā: nec sicut cęlū sup terrā: qꝛ ipsa fecit me: ⁊ ego iferioꝛ: quia factꝰ sum ab ea. Liui. li. xliiii. Ubi circa muros supra subterqꝫ terrā ꝑ dies. xxv. pugnatum est. Sciēdum est ꝙ sup separata ⁊ ablatiuo iuncta: modo significat de. Uirg. Multa sup priamo rogitans: sup hectore multa. Modo In. vt Fronde sup viridi sūt nobis mitia poma. Idē Uirg. Nec sup ipse sua molit̃ laude laborē. Iūcta vero accusatiuo significat vltra. vt Super Gramātes ⁊ indos. Proferet imperiū. Apul. Iam enī sup opidū ꝓfectꝰ. nos circa reliqrat. Uirg. li. ix. ablatiuo iūxit. Nocte sup media. i. vltra mediā noctē Et est bona elocutio: vt si dicas Legi noctē sup mediaꝫ. Aliquando desup. Uirg. Et sup e vallo ꝓspectāt troes. Aliquādo Ualde. vt Iris accensa sup iactatos ęquore toto Troas reliqas danaum atqꝫ imitis achillei. Quādoqꝫ absolute ponit̃ in significatione naturali. Plaut. Hinc atqꝫ hinc sup subterqꝫ ꝑmoꝛ āgustiis. Quādoqꝫ ponit̃ ꝓ superest. Uirg. Nec fuga iaꝫ sup. Quādoqꝫ ꝑ i sup: ⁊ āpliꝰ Idē. Cui neqꝫ apud danaos vsꝗ locꝰ. ⁊ sup ipsi Dardanidę ifensi pœnas cū sāguine poscūt. Cōposita habet significationē naturalē: ⁊ cōponit̃ cū dictione incipiēte ab A. vt supaddo. C. vt supcido. D. vt supduco. E. vt supequo. F. vt supflo. I. vt supincido. M. vt supmeo. P. vt suppono. S. vt supsedeo. U. vt supuacuus. A supsit cōparatiuū supioꝛ: superlatiuū supremꝰ. Cōposita sūt Insuper ⁊ Desuper.

¶ Superiorē ⁊ inferiorē dicimꝰ fere: quando de malis loqmur. vt Dionysiꝰ superioꝛ: ⁊ Dionysius iferioꝛ. Cū de bonis loqmur: si tēpus denotamꝰ: superioꝛ ⁊ posterioꝛ dicimꝰ. vt Cyrꝰ superioꝛ: ⁊ Cyrꝰ posterioꝛ. Si vero dignitatē: Maioꝛ: ⁊ Minoꝛ: vt Maioꝛ ⁊ Minoꝛ Scipio. Et hoc de duobꝰ. Nā si de pluribꝰ: vtimur suplatiuo vł positiuo. vt Magnꝰ Pōpeius. Alexander magnꝰ. Superiores cōparatiue sumptū significat qui magis supra sunt: ꝗbus cōtrarii sūt Inferiores. Interdū habet vim positiui: cū intelligūt̃ ii ꝗ sunt supra gradū quartū cognitionis vel affinitatis: sicut inferiores ꝗ sunt infra ipsum gradū. Uarro. li. secūdo de re. ru. Itaqꝫ proauos ac superiores de tremeliis nemo appellatꝰ scropha.

¶ Superbia: est supgrediēs elatio mentis.

¶ Supbio is. ex sup ⁊ eo is. b. melioꝛ ſ soni gratia iterposita. e ⁊. in i mutata: nisi velimꝰ supbio a supbia deriuatum esse: quod tamē nō abnuo Supbio tamē naturalē ab eo is cōsitionē ⁊ significationē innatā habere ostendit̃. Unde ꝗcquid i aliqua re excellit: supbū dicere possumus: quasi sup alta iens. Uirgiliꝰ. ceciditqꝫ supbuꝫ Iliō Hoc est nobile: magnificū. Plyniꝰ li. xxxvii. Superbio pro superbus eo. vel superbus fiꝫ posuit cū inquit. Hic geminę certe apud Menandrū ⁊ Phylomenē fabulę superbiunt. Claudianus lib. iiii. de raptu. Phlegręis silua superbit Exuuiis totūqꝫ nemꝰ victoria vestit. Hoc est nobilitat̃: celebrat̃: illustratur.

¶ Superbus: elatus: arrogās. Uirg. libro. iii. ęn. Stirpis achillęę fastus iuuenemqꝫ superbū. Aliquando nobilis: magnificus: excellens vt Hinc populo late regem belloqꝫ superbū. Aliquando altus: elatus. Idem. Arua petens tiburqꝫ superbum. Aliquando Ornatꝰ. Idē Barbarico postes auro spoliisqꝫ supbi. Aliquādo Opulentus: vt apud eundē. simul ense superbū Rhamneteꝫ aggredit̃. Aliquādo iniquus: vn̄ Quos illi bello ꝓfugos egere supbo. Antiꝗ etiā supbos ꝓpter pompaꝫ funeris mortuos dixere. Plau. in am. Faciam ego hodie te supbuꝫ: nisi tu hinc abis.

¶ Supercido is. pe. coꝛ. ex sup ⁊ cado. Col. libro. v. Ne si transuersa fuerit cicatrix cęlestem supercidentē aquā contineat.

¶ Supercilium: ex super ⁊ cilium. Supercilia data sūt homini pilis breuibus adornata: vt quasi geminis aggeribus munimentum oculis pręstarent: ne quid superne incideret: ⁊ simul speciem pręberent: hęc ⁊ pariter ⁊ alterne mouentur: Supercilia dicūtur vltima parc frōtis pilis vestita: quę ciliis prominet. Sed quoniam his annuimus: his negamus: Ideo superciliū quandoqꝫ ꝓ fastu ⁊ superbia ponitur. Iuue. Si cum magnis virtutibus affers Grande supcilium ⁊ numeras in dote triumphos Quamobrem etiam pro eminētiori loco ponitur Uirg. i Geoꝛ. Ecce supercilio cliuosi tramitis vndā Elicit. Hierō. in libro Numeri. Illo mortuo in montis supercilium descendit moyses cum Eleazaro. Interduꝫ ponit̃ ꝓ grauitate austeritate: ⁊ seueritate. Un̄ i Priap. Legimꝰ: ꝓueniens latio pone supercilium. id est grauitatem. Et apud Ualerium maximum legitur supercilium censoriū. Is vero cui supercilia porrigunt̃ e ꝓminēs Sillo appellatur.

¶ Supercubo as. pe. coꝛ. superiaceo. supdormio. Col. lib. viii. Perforatis tabulis quibus ouilia consternūtur vt grex supercubet.

¶ Superducō quasi superpono. Hierony. ad Furiam Superducit mater filiis non nutritium sed hostem non parentem sed tyrannū: inflāmata libidine vteri sui ⁊ inter paruulos suas miserias nescientes lugens dudum noua nupta cōponitur.

¶ Superedo pe. coꝛ. supmādo: quasi post comedo Ply. libro. xix. Menander e grecis auctoꝛ est alium a dentibꝰ betę in pruna tostā supederint odorē extingui.

¶ Supererogo. ex sup. ⁊ e. ⁊ rogo significat suptribuo. Aug. li. i. cōf. Superogat̃ tibi vt debeas Et ꝗs habet aliquid non tuum.

¶ Superexto as. componitur ex sup: ⁊ ex: ⁊ sto.

¶ Supficies dr quę ex lineis ducit̃: qꝛ duę linę iunctę faciunt supficiē vniꝰ āguli. vel acuti: vel obtusi. Dicta supficies: quasi superioꝛ facies.

¶ Supficiarię edes inquit Caius: quę in conducto solo positę sunt: quarum proprietas ⁊ ciuili ⁊ naturali iure eius est cuius ⁊ solum Superficiarius qui in alieno solo superficiem habet: ita vt certam pensionem pręstet. auctoꝛ Ulp.

¶ Superforamē: quasi pro supernacaneo Sydonius apollinaris vsurpat.

¶ Superiacio is. pe. coꝛ. suppono vel superextēdo Col. li. ii. Seminibusqꝫ de tabulato supiectis. Lactā. de opi. Et ea viscera formata in eū modū ꝗ cōtexit vniculqꝫ generi ac loco aptꝰ fuit supiecta pelle.

¶ Superincido is. ex super: ⁊ in: ⁊ cado componitur. significatqꝫ supra in aliquem: vel aliquid cado. Liui. lib. secundo. Multisqꝫ superincidentibus telis icolumis ad suos tranauit.

¶ Supermeo as. supfluo: siue suplaboꝛ. Plyni. libro. i: Quędā vero etiam dulces inter se supmeant alias: vt in fucino lacu.

¶ Supnati dicūt̃ ꝗbus fęmina succisa sunt in modū suillarum pernarum.

¶ Supernia fęmina ipsa succisa.

¶ Supero as. pe. coꝛ. ꝓprie significat supgredioꝛ: ⁊ quasi supra acendo. Uirgi. lib. iii. Ge. Superant montes: ⁊ flumina tranant. Plyni. lib. vii. Arbores quęquidē tātę proceritatis traduntur vt sagittis superari nequeant.

Per translationem superare ponitur pro vincere. Vir. Quid si idem certet phœbum superare canendo. Itez superabundare. vt Si superent fœtus pariter frumenta sequentur. Item superuiuere: ⁊ quasi superstitem eē vt Quid puer Ascanius superatne ⁊ vescitur aura Aetherea? Item restare. Cice. Neq; eo quod ipsis superat alijs gratificari volūt. Et in euan. Colligite q̄ superauerunt fragmenta ne pereant. Item Occidere. Virgili⁹. Clam ferro incautū superat. Huius cōposita sunt. Exupero abundo. Prosupero supabundo.

¶ Superus a. um. pe. cor. a super fit. Et q̄uis superus ⁊ inferus videant esse positiua superioris ⁊ īferioris: tamen in vsu superi pro cęlestibus siue viuis. Inferi autē pro manibus siue mortuis accipi solent. Superum mare adriaticum nuncupatur per respectū ad Tyrrhenū quod gręci inferum vocauere.

¶ Supernus a. ū. quod est supra: vt superna regio. hīc supne aduerbium: quod significat de pte supiore. Ply. Argentum supne innatat: vt oleum aquis.

¶ Supstruo is. supędifico. Lac. li. vi. Manentib⁹ enim pceptis eorum q̄ solent ad pbitatem recte dari ignota illis supstruemus ad perficiendam consummandamq; iustitiam quam non tenent.

¶ Supsedeo es. non mutat e in i. sicut cętera a sedeo cōposita. vt obsideo: resideo psideo: significatq; omitto. Et ablrō sępius cōstruitur. Cęsar com. i. Et pter multitudinē hostiū: ⁊ pter eximiam opinionē vtutis plio supsedere statuit. Et licet plio datiuus esse videat. per ablatiuū tamen sic resolui oportet: plio supsedere. i. sedere sup plio. Quo item modo. Ci. li. iij. ad heren. locutus est. Commode poterimus principio supsedere. cuz tamen Sulpitio scribens ablatiuo construxerit Tu si videbit ita censeo facias: vt si habes iam statutum qd tibi agendum putes in quo non sit consilium tuum cum meo supsedeas hoc labore itineris. i. omittas ad me venire. Gellius autem libro secundo actō construxit cū ait Alia luce auis in pastum profecta est: cognati et affines operam quam dare rogati sūt supsedent: qui tamen accusatiuus resoluit in ablatiuū. Nam super vtriq; casui deseruit. Hieronymus cōtra Iouī. cum infinitiuo iunxit. Cice. rogatus ab Hircio vt post repudiū Terentię sororem eius duceret omnino facere supsedit: dicens nō posse se vxori ⁊ philosophię pariter operam dare. Idez contra pelagianos datiuō iunxit. Vnde supsedendum huic labori censeo.

¶ Supsto as. supra aliqd sto. Gel. Cū sedenti aqla supstaret. Quandoq; superstare est superesse: vnde superstites dicti sunt.

¶ Supstito as. frequentatiuum quo veteres vsi sūt: significat saluo ⁊ incolumen reddo. Ennius. Regnum vestrum vt sospitent superstitentq;.

¶ Supstes q̄ ex mortuis quasi solus viu⁹ supstat. Ambro. lib. i. offi. de noe loquens ait. Qui ad semen omniū reseruatus solus ex omnibus ⁊ potestate generationis supstes est factus auctor futurę. Quintil. Defūcta vxore liberis tamen supstitibus. Supstes quoq; dicit q̄ saluus est ⁊ viuit iter viuos etiam sine morte suoꝝ omniū Teren. in an. Deos q̄so vt sit supstes. Antiqui etiaz testes supstites appellarunt. Aliquando supstes p pręsenti sumitur. Plau. Supstitem vtrunq; monui ne iniussi abeant.

¶ Supstitiosi pprietatem habent vt Ci. lib. ij. de natura deorū tradit: ex hoc q pręcultura deoꝝ supsedeāt: qui sine causa timidi sunt: qui deum timent in reb⁹ etiā non timendis: hi sunt qui apud veteres totos dies pręcabantur ⁊ immolabant vt sibi sui liberi superstites essent. Ideo non solum philosophi verumetiam maiores omnes superstitionem a religione separauerunt. Omnis tamen importuna ineptaq; religio secundū Gelliū supstitio dici potest. Lactantius docet superstitionem ⁊ superstitiosos dici: qui supstitem memoriam eoruz colunt: aut qui parentibus suis superstites colebant: imagines eorum domi tanq̄ deos. Superstitio autem nihil aliud est: q̄ falsi dei cultus. et sicut religio colit deos ita supstitio violat vt inquit Seneca: a quo supstitio dicitur: error insanus. Seruius a supstite supstitio dicta: quę anicularū ppria est: quę multis p ętatem supstites sunt: ⁊ quę rebus inanibus addictę dū volūt videri nimis religiosę: supstitiosę fiūt: ⁊ ita delyrāt. Lucr. refert q supstitio sit supstantiū reꝝ. i. cęlestiū ⁊ diuinarū q̄ sup nos stant inanis ⁊ supfluus timor.

¶ Supsuz ass. uo: abundo. Vir. Auxilio vrbes italę populiq; supsunt. Interdū pesse significat reliquum esse. Ennius. lib. iij. anna. Inde sibi memorat vnum supesse laborem. Interdū supstitem esse. Plau. in asi. Sicut tuum vis vnicum natū tuę supesse vitę sospitē ⁊ supstitē. Interdū vincere: supiorē eē. Vir. Farrea q̄ blādo neq̄ant supesse labori. i. vincere laborē. Interdū supfluū eē Gell. Memini ego ptoris docti hoīs tribunali me forte assistere: atq; ibi aduocatū cū nō habere. Et cū is q̄ vba faciebat reclamasset. Ego illi supsū respōdisse ptorē festiuiter. Tu plane supes nō ades. hoc ē suplu⁹ supuacaneus es. Interdū durare. Vir. Prim⁹ ego ī patriā mecū mō vita supsit. Interdū defēdere ⁊ aduocatū eē. Sue. de Aug. Cūctari se ne si supesset eripet legibus reum.

¶ Supuacuus a. ū. qd nō est necessariū. Col. li. iij. Itaq; supuacuū ē hoc repetere tā tradita rōne terebrationis

¶ Supuacaneus. a. um. idem quod supuacuus. Ci. Appio. Cōfirmata amicitia ⁊ pspecta fide commemoratio officioꝝ supuacanea est.

¶ Supuagane⁹ a. um. a vagor fit. Vñ auis supuaganea dicebat ab augurib⁹ cū ex sūmo cacumīe vocē emisisset. Vaganeus simplex non legit. vnde ⁊ deriuatiuum est.

¶ Supparasitor pe. cor. parasito ministro. Plau. in am Accedā ad hāc appellabo ⁊ supparasitabor patri.

¶ Supplanto as. pedem suppono: ⁊ sic a planta fit. Ci. lib. iij. offi. Contendere debet q̄ maxime possit vt vincat supplantare cū qui cum eo certat ac manu depellere nullo modo debet. Per translationem supplantare significat decipere. Hiero. ad Iulianuz. Ego te nequaq̄ decipiam adulatione ne lubrica laude supplātem te. Et supplantare subtus plantare, Sicq; a planto compositū est. Col. li. iij. Sin autē ipam vitam sternere voles iuxta radicē ita ne ipam lędas curiose fodito: ⁊ vitē ita supplantato: nec radicem adrumpas.

¶ Supplaudo is. ex sub ⁊ plaudo: significat latenter plaudo. Hierony. ad heliodo. Nec quisq̄ sibi de corporis mundi castitate supplaudat: cum omni verbo ocioso quod locuti fuerint homines reddituri sint rationē in die iudicij. Hoc a me positum est ne quis plaudo pro plodo aut econtrario forte sumat: cū maxime differāt. Plodere eni est quatiendo siue colligendo sonū quēdā facere ab quatio aliquantulū aduersū. Plaudere vo est vocem lętitię ⁊ exultationis in laudē cuiuspiam rei aut hoīs efferre. Virg. Et ingenti sonuerūt oīa plausu.

¶ Supplodo is. pe. pdu. est q̄si succutio siue pede siue alio signo. Cic. ad heren. Pedis dextri rara supplosione. Aliquando significat reijcio. Dama. Hiero. Roga=

mus vt abscissis opinionibus ambiguitatibusq̃ supplo sis qui se habeat scribas.

¶ Suppedaneum dr̃ id quod sub pedibus est dū sedemus. Aug. Et non tm̃ suppedaneū xp̃i quantum sub pedibus seruoꝝ eius vos iudeos adduxit.

¶ Suppedito as. pe. cor. subiugo: subministro: a sub et pes pedis. vel a pedito as. cuius pedito nō sit i vsu: q̃si a pedis primitiuo. Var. Largiore cibatu sustentare dz: quo facili⁹ lac suppeditare possit. Est et suppeditare opprimere. Ci. Nūc video in iudicio mecū ꝯtendere non vis: vbi suppeditari turpissimū: supare pulcherrimū ē.

¶ Suppeto is. pe. cor. significat latenter seu p fraudem peto. Vlpi. Apud Labeonē relatū est silignario q̃s dixerit vt si q̃s noie eius siliginē petisset ei daret ⁊ q̃dam ex trāseuntib⁹ cū audisset petit ei⁹ noie ⁊ accepit furti actionē aduers⁹ eū q̃ suppetijt siliginari⁹ gessit: Suppetit ꝟbo in tertia ꝑsona ⁊ suppetūt significat in ꝓmptu ē: vel succurrit: ⁊ hmōi. Ply. Cui abūde suppetūt facultates.

¶ Suppetię ⁊ suppetias tātū habemus a suppeto quo nomine Valla auxilium significari existimat: sed magis subsidiū est. Pla. in epi. Auxilia mihi ⁊ suppetię sunt domi. Si enim auxilia ⁊ suppetię idem essent frustra alterū coꝝ poneret: Propterea q̃d sciēdū est q᷑ sicut īter ꝑsidiū ⁊ subsidiū īterest: q᷑ ꝑsidiū sit auxiliū q̃d ꝑstatur alicui: ⁊ ꝑsertim q̃d satis videt̃ ad defensionē fore: Subsidium q̃d ad succurrendū venit: ita suppetię sūt q̃ ad rē ne labatur aut ꝑeat sustentandā mittunt̃: vt est ad succurrēdū oppidis ⁊ obsessis multūq̃ laborantibus quod succursū milites appellāt: ⁊ est fere idē quod subsidiū. Dictę suppetię q̃a suppetūt opp̃ssis. i. ꝑsto sūt: siue succurrūt eis ⁊ a fidis suppeditant̃. Auxilium vero ꝓprie ad augēdas copias atq̃ vires ⁊ peti et mitti solent. Cęsar. cō. ij. Et nunciabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire: i. in subsidium.

¶ Suppetior aris. auxilior: succurro. Apul. lib. viij. At vobis facile est suppetiari miserrimo seni.

¶ Suppleo es. quid significet ex voce sua demonstrat̃. Vir. li. iiij. Remigiū supplet: socios simul instruit armis Et supplere est ęquare. Idē Si fœtura gregē suppleuerit aure⁹ esto. Ser. Si tot agnos habuero q̃t oues: hoc enim est gregē ꝑ fœturam suppleri. Sunt q̃ hoc verbū ꝑ simplex p. scribi velint. Unde suppellex.

¶ Supplementum quod suppletur.

Ci. Appio pul. Censebant oēs fere vt in Italia supplementum meis ⁊ bibuli legionibus scriberetur.

¶ Supinū: a q̃busdā dr̃ ꝟbū ꝑticipiale: sicut gerundia sūt noīa ꝑticipialia. Et habet duas terminatiōes. s. um ⁊ u. vt lectū lectu. Quod in um finit̃ habet significationē actiuā. Sal. Legatos ad Iugurthā de iniurijs q̄stum misit. i. q̃ q̃rerēt. Idē. Nō mea culpa sępe ad vos oratū mitto. P. C. hoc est q̃ orēt. Do filiā nuptū dicim⁹: hoc ē q̃ nubat. Do venū: vendo. Spectatū admissi sum⁹. i. vt spectem⁹. In u. ꝟo significatiōis passiuę est: iūgitq̃ nominib⁹ adiectiuis. Vir. Nec visu facilis: nec dictu affabilis vlli: hoc ē q̃d nec videri nec dici facile possit. Ply. Ac penset piscis rar⁹ inuētu: hoc est q̃ raro inueniť. Dicim⁹ ꝑterea dignū siue indignū relatu. quod referat̃. Impiū factu si fiat. Horrendū aspectu si aspiciat̃. Iucundū cogitatu: si cogitet̃. Obscœnū visu si videat̃: ⁊ sic de reliq̃s.

¶ Supinus a. um. quod iacet ventre cęlū versus. Iuue. Cubat in faciem: mox deinde supinus. Ponit̃ nonnunq̃ ꝑ otioso: molli: negligentiq̃. Tractum a re ipsa Qui enim supini iacent ociose molliter negligēterq̃ degunt. Seneca ad Lucil. Est quidem mi Lucilli supinus ⁊ negligens qui in amici memoria ab aliqua regione admōitus reducit̃. Iuuenalis. Et multū referēs de Męcœnate supino. Inde Supinior. Mar. Ausq̃ delitię supiniores. Et supinus montuosus. Hor. lib. car. Seu mihi frigidum pręneste seu tibur supinum. Est enim ciuitas in ascensu montis posita. A supinus fit Resupinus: de quo supra.

¶ Suppilo as. pen. ꝓd. rapio: inuoluo cū fraude: a pilorum raptu: siue ab πιλεω cōplano. Plau. in tru. hęc cum video fieri: suffuror: suppilo: ⁊ de ꝓda ꝓdam facio.

¶ Supplico as. penul. cor. ex sub et plico. eo q᷑ genu poplitēq̃ plicamus cum a potentiore magnum aliquid precamur. Sunt qui hoc verbum a placo deducant: quasi supplaco: sed gręcum est πλεκω. Est autem supplicare humiliter et cum reuerentia ꝓcari. Cice. in Lęl. Q᷑ multa. enim quę nostra causa nunq̃ faceremus: facimus causa amicoꝝ: ꝓcari ab indigno supplicare: tuz acerbus in aliquem inuehi insectariq̃ vehementius.

¶ Supplex: qui flexis genibus precatur: a quo suppliciter aduerbium.

¶ Suppliciū: supplicatio. Salu. Nō votis neq̃ supplicijs muliebribus deoꝝ auxilia parant̃: ſʒ vigilando agēdo bñ consulendo ꝓspa oīa cedūt. Var. Boues ad victimas faciunt: atq̃ ad deoꝝ supplicia. Et suppliciū pœna siue tormentū. Virgi. Spero etiam medijs si q̃d pia numina possunt. Supplicia hausuꝝ scopulis.

¶ Supprimo is. pe. cor. subtus teneo. Ouid. li. j. meta. Supprimit extēplo vocem. Nō supp̃ssus sūmersus Iusti. Victi ꝑsę in naues ꝯfugerunt: ex q̃bus multę supp̃ssę multę captę. Aliq̃n supp̃ss⁹ ponit̃ ꝑ occulto. Sene. Ex cuius opibus q̄dam edita: alia suppressa sunt.

¶ Supra: modo ꝑpositio est. Virgili⁹. Olli ceruleus supra caput astitit imber. Modo aduerbiū. Salu. in Iugur. Pauca supra repetā. Prępositio vero nunq̃ cōponitur: et vltra ꝓpriam significationem quandoq̃ ponit̃ ꝑ valde: vt supra morē: supra modū: supra iustum. Vir. lib. ij. Geo. Rara sit an supra morem sit densa requiras. Antiqui etiam supera protulerunt: sicut infra et infera. Cice. in ara. Huic supera duplices humeros affixa videtur Stella micans.

¶ Supraq̃ significat supra id q̄tū quod: vel supra id quod. Sal. Corpus patiens inedię algoris ⁊ vigilię supra q̃ cuiq̃ credibile est. i. supra id quantum.

¶ Supremus: extremus. Vir. Qui supremū comitent̃ honorez. Aliquādo dicitur sūm⁹: altus: maxim⁹. Sue. Nec suꝑmū cęlū intuentē stupiduz cubuisse. Terē. ꝓh supreme iuppiter. Sic dr̃ suꝑma multa ꝑ maxima.

¶ Supputo as. pe. cor. Vide in dictione puto.

¶ Suppudet: pe. cor. aliquantulum pudet. Cic. Cassio. Puto te iam suppudere cuz hęc tertia iam ep̃la ante te opp̃ssit q̃ tu schedam aut litteram. sed non vrgeo.

¶ Suppuro as. pe. ꝓd. Suppurare est apostema fieri. Col. li. vij. Hic idē sanguis nisi emissus fuerit sanitē creabit: q̃ si suppurauerit tarde ꝓcurat̃. Hic Suppurātia: siue suppuratio dr̃ cū vlc⁹ ad sanitē tēdit. Vocat̃ ⁊ apostema: hoc est ꝯcursus mali hūoris in aliquā ꝑtē corporis a pu re dicta. Pus eni sanies ē: ⁊ q̃cūq̃ humor in putredinez ꝟs⁹. Col. li. vij. Et cū maturauerit suppuratio rescidit̃

¶ Suppuratori⁹ a. ū. q̃d ad suppurationē ꝑtiet (ferro. Idē. Ideo miscent̃ suppuratorijs medicamentis.

¶ Sura: posterior ps cruris carnosa: q̃ tm̃ hoī inest̃: reliqua aīalia hñt crura sine suris: licet aliq̃n sumat̃ ꝑ toto crure. Vir. Suras vincire cothurno. ελλημιστι τοσο φυρομ λεγεται εμπερλατιροι εχουσι λεξιν.

¶ Surcus: palus. cuius diminutiuum est surculus.
¶ Surculus proprie est qui inserit. Germen vero qui in surculis nascit. Hic surculosus a. um. quod surculis abūdat. Ply. Ramis hyssopi surculosam.
¶ Surcularis & hoc surculare: vt terra surcularis: q̄ surculos generat. Col. lib. iij. Considerandū est ātequā pastinemus surcularis necne sit terra.
¶ Surculaceus a. um. Idem. Surculacea in folliculo sunt raphano sinapi rapo.
¶ Surdus qui habz aures obtusas ab auriū sordibus q̄ in duriciē vsq̄ marmora auriū dicunt: nec sinūt audire Et tam passiue q̄ actiue dicit. Nam surdus qui non audit & qui non audit. Iuue. Surda nihil gemeret graue buccina. Et herbe surde a Plynio dr̄ quaꝝ nōia nō sūt Non enim audiūt cū sint sine noīe. Et absurdū dictū est quia tale nunq̄ est auditū. vel quia tale est vt efficiat ne audiat. Surdū item dicit cuius odor non sentit. Persi⁹ Nec spirēt cynnama surdū. Et ea q̄ gustū amiserūt exurdata dr̄. Hor. in Ser. Feruida q̄ subtile exurdant vina palatū. Refert etiā ad visū. Ply. li. xxxvj. Ad hoc q̄busdam incurrit vmbra: surdusq̄ color fit. Locus etiā surdus dicitur in quo non facile audit. Vitr. lib. v. Etiā diligenter est animaduertendū ne sit locus surdus & vt in eo vox q̄ clarissime vagari possit.
¶ Surdaster diminutionē surditatis significat: hoc est nō plane surd⁹. sed vt sic dicam Surdul⁹ q̄ paꝝ surdus est. Sūt eni duo nōia in aster terminata q̄ diminutionē significant: surdaster & recaluaster: cetera imitationē denotant: vt parasitaster: antoniaster oleaster.
¶ Surdo as. actiuum est: surdum facio: a quo exurdo. de quo in dictione surdus apud Hor. in ser.
¶ Surdeo es. dui. surdus suz. a quo Surdesco surdus fio. a quibus obsurdeo & obsurdesco.
¶ Surgo gis. xi. ctum. ex sursū & rego: significat erigo. Ter. vt triduo hoc ꝑpetuo e lecto neq̄at surgere. Hinc surgere vēti dr̄: cū veluti se erigentes flare incipiunt. Virg. Et fādo surgentes demoror haustros. Sicut ecōtrario: qn̄ flare desinūt ponere ac residere dicunt. Idez. Cum venti posuere oīsq̄ repente Resedit flatus. Aliquando surgere ponit ꝑ crescere: seu nasci. Idē. Ascaniū surgentem & spes heredis iuli. Huius ꝯposita sunt. Assurgo qđ est erigor in alicui⁹ honorē officij vl̄ bēniuolētie causa. Et sic dtō iungit. Virg. Atq̄ viro phœbi chorus assurrexerit oīs. i. honorē fecerit. Aliquando assurgere ponit ꝑcedere. Auso. Assurgit muse nostra camœna tue. Aliqñ sumitur simpliciter ꝑ erigere siue crescere. Col. li. ij. Collē molliter assurgentem montez sublimē et asperꝝ: sed nemorosū & herbidū marie ꝓbauerūt. Virg. li. iij. Ge. Sed iacet aggeribus niueis informis & alto Terra gelu late septēq̄ assurgit in vlnas. Consurgo simul surgo. Sal. Consurrexere oēs simulq̄ in eum ipetū fecerūt. Exurgo: e loco surgo. Cic. Exurgite oēs atq̄ excitatū. Dissurgo: diuerse surgo. Ply. li. xviij. Ecce tibi herbas tuas spargo peculiares stellas easq̄ vespere & ab ope dissurgenti ostendo. Insurgo in aliquem insilio. Lac. li. v. Nec est magnope mirandū si aduers⁹ hominē ista fiunt: cum aduersus ipsum deū ꝑpter eandem causam insurrexerit etiam populus in spe constitutus. Presurgo ante surgo. Resurgo rursus surgo. Vn̄ q̄ reuixerunt resurrexisse dicunt.
¶ Surrigo as. pe. cor. Vide in dictione Rego.
¶ Surrepo is. pe. ꝓd. sensim seu subtus aut latēter ingredior. Hiero. ad Dama. Nulli periculosum: nulli videatur esse blasphemum: q̄ in apostolis inuidie maluz diximus potuisse surrepere.
¶ Surripio is. penul. cor. latenter rapio seu furor. Aliquando in altū tollo: & aliquando per mēdacē narrationem aliquid extorqueo: & quasi furor. Hinc surreptuz ꝑ furto: & pro impetratione q̄ fit a pncipe vel magistratu per falsam narrationem.
¶ Surrhentū: oppidū fuit Cāpanie a grecis cōditū cū ꝓmontorio Minerue: Sirenū quondam sedes. Hinc Surrhentina vina dicta sunt: & surrhentini calices.
¶ Sus ꝑpositio: ꝑ sursum accipitur: vt Suspicio.
¶ Sus suis gn̄is cōis: scđm Pris. Et dr̄ tā de feris q̄ de domesticis. Cui diminutiuū est Sucula. Plau. i ru. Directa cū sucula et porculis. A sus fit possessiuū Suinus a. um. Var. Hic eni ꝓcillator suine carnis dat pplo. A suinus fit dimi. Suill⁹. Grece aūt vs dr̄: olim θυτης ab illo vbo dict⁹: qđ dr̄ τιει ν: qđ ē imolare. A suillo eni pecore imolādi initiū pmū sumptū videt. Cui⁹ vestigia q̄ initijs cereris porci immolant. & q̄ initijs pacis fœdus feriretur: porcus occiditur. Suillum pecus donatum a natura dicunt ad epulandum.
¶ Susq̄ deq̄ fero: quod & susq̄ deq̄ habeo dicimus significat equo aīo fū: et quod accidit non magni facio. et interdum negligo atq̄ contemno. hoc est sursuz an deorsūm feratur res parui facio.
¶ Susa e: & Susa orū. oppidū & metropolis Persidis. in Susia: q̄ persie ps est: a Suso fluuio sic vocata. Proper. Non tot achemeniis armant susa sagittis Spicula quot nostro pectore fixit amor. Hāc vrbē vt scribit Ply. a Dario Histaspis filio condita fuit. Ibi fuit regia Cyri lapide candido & vario: colūnis aureis: & lacunaribus gēmisq̄ distincta: celi ꝯtinēs simulachrū stellis micātib⁹ insignitū & incredibilia multa. Ibi Assuerus conuiuiuz maximis diuitijs & delitijs copiosum celebrauit.
¶ Suspendo is. Vide in dictione pendo.
¶ Suspicio is. penul. cor. sursū aspicio. Vir. Et mœnia suspicit vrbis. Interdū Veneror. Lactā. li. ij. Et tamē factorem ipm nemo suspicit aut veret. Ci. li. ij. offi. Ita q̄ eos viros suspiciūt: maximisq̄ efferūt laudib⁹. Sic Despicio ꝑ conteno. Suspicere etiā est rñdere. Vir. lib. vj. en. Suspicit Anchises: atq̄ ordine singula pandit. Item suspectū habere: vt apud Salu in Iurgur. Per idē tēpus Bomilchar cui⁹ ipulsu Iugurtha deditionē quā metu deseruit: incepat suspect⁹ regi et eū suspiciēs nouas res cupe ac pniciem eius dolo querere.
¶ Suspicio onis. Sic cum venio iungat: passiue accipit: vt veni in suspicionem. i. factus sum suspectus.
¶ Suspiciosus qui suspicionem habet. Teren. in adel. Oēs quibus res minus secūde magis sunt: nescio quomodo: suspiciosi. ad contumeliā oīa accipiūt magis propter suam impotentiā se semp credūt negligi. Accipit etiam quandoq̄ pro eo qui suspectus est.
¶ Suspecto as. modo sursū specto. Martian⁹. Oculisq̄ suspectās sydera. Mō deorsū specto: & sic a sub ꝯponit Mar. Sed suspectat oculis deuiātibus draucos.
¶ Suscipio pis. penultima correpta a susum vel sursuz quasi sursum capio: tam ad animum q̄ ad corpus refertur: vt suscepi onus: suscepi voluptatem. i. accepi. Aliquando suscipere est gignere. Plau. Qui gemios ex ancilla suscepit liberos.
¶ Suscito as. penultima correpta: excito: plerumq̄ vl ulsico. Nec tam sanare languentem visus est inquit Seneca: q̄ mortuum suscitare.
¶ Suscitabulum: incitamentum dicitur. Varro. Symphonia vocis suscitabulum.

¶ Suspiro as. penultima pd. significat spiritũ ab imo pectore traho: quod solicitudinis aut doloris argumentum est. Nam ex sus: & spiro componitur. Per trãslationem suspirare est desyderare: & modo datiuo: modo accusatiuo iungitur. Aug. li. v. ciui. dei. Inde fidei pign⁹ accepimus: q̃diu peregrinantes eius pulchritudini suspiramus. Hierony. Carnes egyptiacas suspirabant. Iuuena. Suspirat longo non visam tempore matrem.

¶ Suspirium: ipa suspiratio: hoc est ab imo pectore spiratio. Et aliquando ipsa spirandi difficultas. Est enim morbus qui ex pulmone fit: qui et suspiratus dicit. Ouidius. Et suspiratibus haustis.

¶ Suspiriosi: qui spirandi difficultatem patiuntur: vel quib⁹ vitiosa est respiratio: quos greci asthmaticos vocant. Ply. li. xx. Podagris cum articulorum morbis decoctum cucumerem in aceto illinũt p̃sentaneo remedio suspiriosis prodest.

¶ Sustineo es. pe. cor. a sursum et teneo significat patior. Hierony. ad Rust. Si negociatores seculi tanta sustinent vt ad incertas perueniant pituras & diuitias: q̃d xp̃i negociatori faciendũ est: qui venditis oĩbus q̃rit p̃ciosissimã margaritã? Aliq̃n alo: reficio. Liui. Milites fluuiatili pisce & herbis sustinebant. i. cibabant. Vir. li. ij. Ge. Hinc patriam paruosq nepotes Sustinet.

¶ Sustento as. frequẽtatiuũ: sepe aut ꝯtinue sustineo: manuteneo: nutrico. Lac. li. iiij. Incredibili bñficentia gñs humanũ sustentat: & quasi paterna indulgentia fouet. Et li. v. Nõ amplius q̃rit q̃ vnde vitam sustentet.

¶ Sustentaculũ ti: q̃d aliquid sustinet.

¶ Sustollo lis. ex sursũ & tollo sustuli sublatũ apd veteres in vsu fuit. Diomedes. Tollo tuli. quod in compositione sustuli facit. Eius tamen perfecti instans apd veteres sustollo. Nunc vero a tollo sustuli: quod est suscepi siue habui. Nam quemadmodũ de matre dicitur peperit filium: ita de patre sustulit filiũ. Aliquãdo Sustuli capitur p educaui. Virg. li. ix. Meonio regi quẽ serua licinia furtim Sustulerat. Aliquãdo sursũ tuli. Idẽ. Sustulit exutas vinclis ad sydera palmas. Aliq̃n Erexi: suscitaui. Aliq̃n abstuli. vt Iubet & sublata reponi.

¶ Susiana: prouincia Asie vt libro sexto refert Ptolemeus que a septentrione terminat Assyria: Ab occasu babylonie adiacet. Ab oriente habet Persidem. A meridie partem p̃sici sinus. Cuius ciuitates insignes Traiana & Susa: in qua templum Diane susie.

¶ Susurrus et susurrium: paruum et summissum murmur. Hora. lib. j. car. Leuesq sub noctem susurri. Hier. Susurrus autem inquit li. contra Ioui. Idem in Iob Et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius Declinatur etiam hoc susurrũ. Ouid. li. vij. meta. Procrin adit: linguaq refert audita susurra.

¶ Susurro as. furtim & summissa voce loquor. Teren. Iam susurrari audio ciuem atticam esse hanc Idẽ. Syrus cum illo nostro consusurrant conferũt. Hinc Insusurro & consusurro.

¶ Susurro onis. qui susurrat: qui occulte maledicendo odium in aliquem aut dissensionem molitur. Verbũ fictitium est: vt apud apostolum. Susurrones detractores deo odibiles.

¶ Sutores: qui calceos suunt. Proprie enim artifex calceorum sutor appellatur. cum ille q̃ suit pannos elegantius sarcinator q̃ sutor dicatur.

¶ Sutrates dicuntur qui quasi continue suentes vl' stãtes in sutrina. Plautus in aul. Sedentarij sutrates diabathrarij.

¶ Sutura: quam sutor in suendo facit: q̃uis & de alijs rebus per similitudinem dicatur sutura. Corneli⁹ Cel. libro. viij. Raro caluaria solida sine suturis est: et id caput firmissimum atq dolore tutissimũ est: ex ceteris in quo suture pauciores sunt: eo capitis valitudo commodior est.

¶ Sutorius a. um. quod ad sutorem pertinet: vt ars sutoria: instrumentum sutorium. Sutorium atramentũ appellatur tinctura qua sutores pelles & calceos tingũt. Cice. Iam pater eius accusatus a. M. Antonio sutorio atramento absolutus est.

¶ Suterna: ipa sutura. siue opus sutorium. Var. Q̃ suternas facere inscius nihil homo agis.

¶ Sutrina pe. pd. locus vbi calcei suuntur & vendunt: a qua sutor dicitur.

¶ Sutella: dolosa astutia: a similitudine suẽtuz dicta.

¶ Sutilis et hoc sutile penul. cor. quod sutũ est. Unde corone sutiles dicunt sicut pactiles corone: et vestis sutilis: consutilis: & inconsutilis.

¶ Syagros: latine aper. dicit: nam quod apud grecos συσ. apud nos sus. & αγριοσ. ferus dicit.

¶ Sycheus. cum diph. nomen ꝓprium.

¶ Sycos latĩe fic⁹. Neut. Hodie sycos mihi recẽs fuit.

¶ Sycomorus: penultima producta: ficus fatua grandior συκοσ. ficus μωροσ fatuus: que & Mariscæ dicit. Dioscorus scribit sycomorum esse arborem magnã similẽ arbori ficuum. habentem lactis multitudinem: cui⁹ fructus non egreditur ex summitatibus ramorum sicut ficus sed ex ramis ipis. Et ẽ dulcis similis fructui ficus agrestis. Grana eius sunt minora q̃ grana ficus: & nõ maturant nisi radant instrumẽto ferreo. Et nascit multũ apd Rhodum: & in locis vbi abundat frumentum.

¶ Sycophanta: ad verbum dicitur ficorum comestor: απο του φαγειν τασ συκουσ. hoc est a ficis edendis. Ponitur & pro calumniatore. Nam aiunt atticos iuuenes solitos in hortos irrumpere: ficosq deligere. Quã ob causam lege est constitutum: vt qui id fecissent capite truncarentur. quam pœnam qui persequerentur: ob paruula detrimenta sycophantas appellatos. Alia ratio sumitur apud Synesium grammaticum grecum: q̃ inquit q ex duobus seruis cuiusdam viri greci alter ficus que domi parate erant absumpsit: alter qs prorsus exedisset ignorabat. Querenti eas domino a fonte insons accusatus est. Herus vtriq calidam aquam pbuit solus qui deliquerat euomuit: ex quo natum est id nomen sycophanta: id est calumniator: quia insontem falso crimine calumniabatur. Sycophantia mendacium: calumnia atq fallacia. Plau. Per fallaciam quã amabã abduxit a lenone mulierem: neq puduit id etatis sycophãtias struere. Sycophãtisso as. sycophãtias struo

¶ Sycosis: morbus quem nos ficum siue Mariscam appellamus.

¶ Syene: Urbs in confinibus ethyopie atq Egypti supra Alexandriam versus meridiem quinq milibus stadijs sub tropico cancri directe locata. Unde sole existente in cancro medio solstitij die supra verticem ciuitatis cadens: nullam prorsus in ea vmbram facit. vt inquit Plynius libro secundo. Luc. lib. ij. Umbras nusq̃ flectente syene.

¶ Sygeum promontorium Troie: sic dictum: propter herculis taciturnitatem: qui prohibitus hospitio simulauit abscessum: et inde contra Troiam per silentium venit: quod σιγε dicitur.

¶ Syla per simplex l. mons Lucanie. & sylua in illo: sic

dicta: quasi συρα: id est tracta: hoc est latronibus freq̄n tata: vt Sallu. de fugitiuis. In sylua inq̄t syla fuerit.

Sylla: cum duplicato ll. fuit romanus nobilis ex antiqua scipionū familia. Hic cathenas Iugurthę manib⁹ iniecit. Mithridatem compescuit. Socialis belli luctus repressit Cinnę dominationem fregit: & Mariū proscripsit. Fuit litteris grecis & latinis doctissimus. Facūd⁹: acer animo: grādis: ita vt dicat Sal. dubitari potuit fortior an felicior esset. Nam felix eo dici voluit. q̄ de inimicis Marianis feliciter victus fuit. Inde dictator fact⁹ rēp. suppressit: vt nemo illo inuito nec bona: nec patriā: nec vitam retinere posset. Tandē pediculari morbo interiit. Scylla vero per c. aliud significat: de quo loco suo. Sed nota q̄ ratio militat contra vsū istius calcographię: quia per iota scribi oportet silla: quasi sibylla: sed corrupto nomine ponitur sylla.

Syllaba est cōprehensio litterarum: vel vnius vocalis enunciatio tēporum capax: quia omnis syllaba aut breuis est & vnū tempus recipit quod athomū metrici vocant: vt pater: aut longa: & duo recipit tēpora: vt mater. Nam ma. longitudine sui: circunflexus tantum tempore bis occupat: quantum occupat: pa. semel cū acute dicitur pater. Dicta est autem syllaba ab συμβαλλω: quod est cōprehendo: vel a συμ. simul. λαμβανω capio. proprie enim illa est syllaba quę ex pluribus cōstat: vt stirps. Quę autem de vna vocali pficitur. abusiue syllaba vocat: & vnigramma appellatur. Alię dicūtur bigrammę: vt ne. vsq̄ ad hexagrammam. vt stirps. Accidūt syllabę q̄ttuor tenor: spiritus: tempus & numerus litterarum. Tenores tres sunt. Acutus grauis & circūflexus. Spiritus duo: asper: & leuis: Tempora tria: breue: longum & commune. Numerus: quia constare potest ex sex litteris.

Syllabatim aduerbium: significat per syllabas. Aug. libro decimo ciuitatis dei. Et syllabatim per transitorias temporum morulas hūanę linguę vocibus loq̄retur.

Syllepsis: dici potest conceptio. ab συμ. cō. λεψις acceptio: quę fit cum pluralis dictio singulari verbo cōnectitur. Virgili⁹. Socijs & rege recepto. Aut singularis plurali verbo connectitur: vt Sunt nobis mitia poma Castaneę molles: et p̄ssi copia lactis. Aut cum pro multis vnus ponitur: vt Armato milite complent. Item pro vno multi: vt Vos o calliope p̄cor aspirate canenti. Rectius enim dixisset. O vos musę.

Syllogismus: computatio: pensatio: ab συμκαι λεγομαι: quod est computo: concludo: vel ab λογιζομαι: ratiocinor.

Syloson: fuit teste Hero. Samiorum tyrannus.

Symmachus penultima correpta proprium nomē q̄d significat concertatorem: auxiliarium: et socium in bello proprie. Symmachia auxiliū: concertatio: societas. συμ. simul. μαχομαι bellator sum: pugno.

Symballota: sunt coacti per se velleris implexu: potius q̄ textu condita. απο του συμβαλλειν.

Symbebicota dicuntur accidentia. Symbebicos accidēs. οτι συβαινω φημι ερθευμετον κγιμεται αλογοσ λατιροι τοσουτον δεχονται.

Symbolę: latine commissura.

Symbolus penultima correpta: anulus dictus ē cuius sit nota & signum. Iustinus libro secundo posuit symbolos pro litteris. Sollicitare inquit eos in partes suas statuit. & cum colloquendi copiam non haberet quo applicituri erant symbolos proponi et saxis pscribi curat.

Symbolum penultima correpta: & indicium dici potest: et collatio: ab συμβαλλω confero. hoc est q̄ plures conferunt in vnum. Ita vt cœna illa dicatur collatio in quam comparandā plures aliquid contulerunt. Teren. tius in and. Symbolum dedit. Et in parabolis. Noli esse in conuiuijs potatorum: nec in comessationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt: quia vacātes potibus & dantes symbola consumentur. Id enim fecerunt apostoli in vnum conferendo quod vnusquisq̄ de deo sensit. Indicium autem vel signum idcirco dicitur: quia in illo tempore ex circumeuntibus iudeis simulabant se esse apostolos Christi: & lucri alicui⁹ vel ventris gratia ad p̄dicandum proficiscebātur: nominantes quidem Christum: sed non integris traditionum lineis nunciantes. Idcirco istud indicium posuerunt per quod agnosceretur is qui Christum vere secundum Apostolicas regulas pędicaret. Denicq̄ et in bellis ciuilibus hoc obseruari ferunt: Quoniam et armorum habitus par: et sonus vocis idem: et mos vnus est: atq̄ eadem instituta bellandi: ne qua doli surreptio fiat: Symbola districta vnusquisq̄ dux suis militibus tradit: quę latine signa vel indicia nuncupantur: vt si forte occurrerit quis de quo dubitetur: symbolum prodat: si sit hostis vel socius. Augustinus libro quīto. cōtra hereses symbolum interpretatur consilium: vel consiliarius. Iul. Pollux dicit symbolum paruum numisma esse. Aristoteles originem: id est Etymologiam vocabulorum symbolum appellat: per quam vis verbi vel nominis vel interpretationem cognoscitur. Alij similitudinem interpretantur.

Syma: vrbs fuit in asia: quin & pro monte iuxta pontum posuit Orpheus in argonautica.

Syme: insula q̄ prius Aegle vocabatur atq̄ metapōtus. a Syma Iabysi filia sic appellata.

Symeō: nomen viri proprium fuit.

Symmetria dici potest cōmensuratio. Symmetros commensuratiuus: moderatus.

Sympho: sonitus quidam cum consonantia.

Symphonia apud latinos penultima correpta συμ και φωρεω και φωμ φθεγγομαι και φθογγοσ παρεχεται. latine consonantia et musicus concentus. Musici symphonias multas habent: quę et harmonię dicuntur: sed illam clarissimam quę appellatur Diatesseron: et alteram quę dicitur Diapente. Harmoniam vero diapason vocant: hoc est vniuersitatem concentus: quę ex septem tonis conficitur. Hieronymus vero ad Dama. sic habet. Symphonia non est genus organi: vt male quidam de latinis putant. cum sit chorus i laude dei cōcinens: et hoc vocabulo significetur. Symphonia quippe in latinum consonantia exprimitur. Symphonon consonans pactum. Symphoneo conuenio: pactum facio: consentio. cōcinno. Inde symphoniaci pueri a Cicerone dicti sunt qui ad modulationes musicas concentusq̄ conficiendos comparantur.

Symphonesis: passio quę metris accidit: cum duę scilicet syllabę scandēdo in vnam coeunt: hoc autem fit cum in diuersis dictionibus vna parte orationis vocali vel m. littera terminata sequens item a vocali incipit vt Atq̄ iterum ad troiam magnus mittetur achilles. Fit etiam symphonesis in eadē dictione q̄ttuor modis Vel cū duę syllabę longę pro vna lōga ponunt: vt Unius ob noxam & furias aiacis oilei. Vel cū duę breues pro vna breui. vt Cornua velatarum obuertimus antennarum. Vel cum longa & breuis pro vna longa: vt Fixerat aeripedem ceruam. Vel cum breuis et longa pro vna longa. vt Dependent lychni laquearibus aureis. Hęc etiam Sy

naloephe dicitur.

¶ Sympathia: latine cõpassio dici põt. Hyppocrates scribit oculos cũ vulua sympathian quandam habere.

¶ Symplator: amicus sponsi: qui cum eo per conuiuia ambulat.

¶ Symplega: videtur esse opus in quo luctantes & omnino concertatores spectantur.

¶ Symplegades: penultima pducta: Insulę duę siue duo scopuli in bosphoro: dictę q inter se aliquando concurrisse fabulis traduntur. Id autem fictuz idcirco est: quoniam paruo discretę interuallo: ex aduerso intrantibus geminę cernebantur: pauloq deflexa acie coeuntiũ speciem pbebant. Mille quingentis passibus ab Europa distantes. Cyaneę ab alijs dictę. Ouid. Compressos vtinam symplegades elisissent.

¶ Symplegma: symplegmatis: latine complexus concursus dicitur.

¶ Sympsalma dicitur vocum in cantando copulatio. Diapsalma disiunctio earum: vbi quędam requies distinctę continuationis ostendit. Psalma qđ psallitur.

¶ Symplones. dicebantur coniugę.

¶ Symposium compotatio: conuiuiũ. Unde symposiarchen & Archiposian conuiuij ppositum seu prectuz dicimus. Symposiastes cõuiuator. Sympotin ɔpotorẽ.

¶ Symmarhites latine cõdiscipulus dicitur.

¶ Symphitum: herba quę latine Coagulum siue Cõserua vocatur.

¶ Sympinium. vas vinarium non dissimile cyatho q̃ in sacrificijs vtebantur: ex συμ quod ẽ con: & πιμο bibo. Iuuenalis. Et quis tunc hominum contemptor numinis: aut quis Sympiniuz ridere numę: nigrũq catinũ. Uarro latinum facit. Ait enim. Ut vinum minutatim funderetur a guttis: guttum appellarunt: quod sumebant minutatim a sumendo sumpiniuz appellarũt. Aliquando etiam Sympunium mutata i in u dicit. ¶ Alij sympium legunt.

¶ Sympposítio gręca quę in compositione significat simul: quemadmodum apud nos con.

¶ Synagoga: coadunatio: congregatio: vł cõtractio. Ex συμ simul. αγωγη ductio. Et p re: & p loco capitur: & habet penultimam longam: quoniam est ω.

¶ Synnada: Ciuitas asiatica ad Carię fines. De hac Strabo. lib. xij. sic scribit. Synnada vrbs nõ magna ante quam planicies iacet oleis consita. lx. fere stadioruz. Ulterius est Dorci vicus et synnadici Lapidis fodina. (Sic enim eum romani appellant.) Indigenę vero docimitem et docimeã. Uena ĩ initio paruas glebas emittebat. nunc propter maximos romanorum sumptus columnę integrę & ingentes extrahũtur: & varietate Alabastritę lapidi proximę. Dicit & Synnas synnadis vt apud Sidonium.

¶ Synęresis: contractio figura qua plura per vnũ coniunguntur. ex συμ. et αιρεσισ diuisio. quasi diuisorũ coniunctio: vt bigę p biiugę.

¶ Synaloephe. dici potest compssio. Cęsura est cum de fine dictionis vocalis abijcitur sequente dictiõe incipiẽte a vocali: vt Semper ego auditor tantum. Ex συμ. et αλοιφη. pressio.

¶ Synanche: angina morbus qui spirituz suffocat. Ex συμ. & αγχω affligo ango.

¶ Synathroesmus. figura quę & singulis vbis. & plurium verborum coniunctione fieri potest. Singulis hoc modo. Sed cum ad supplicium sumendum se confirmaret multa simul eum reuocabant officia consuetudo: tẽpus existimatio periculum religio. Pluriũ vborum coniunctione sic. Nemo eniz nocens sine summo moerore est iudices. sed multa simul eũ pturbant quod adest solicitudinis plenũ. quod formidolosum: lex paratum supplicium ostentans: vitia ex vitijs coacta occasionem arguẽdi maleficij captans inimicus quę quotidie eius animũ vehementer excruciant.

¶ Syncaeceosis: figura quę docet diuersas res coniungere & cõmuni opinioni cum ratione aduersari: vt Nec hominis auari atq asoti vnum atq idem vitiũ ẽ. Uterq enim nescit vti. atq vtriq pecunia dedecori est. quare merito vtriq pari poena afficiuntur quos pariter nõ decet habere.

¶ Syncatathesis latine assensio. approbatio. Uide in dictione Assensio.

¶ Syncathegorema: consignificans. Syncathegorematica: consignificatiua.

¶ Syncęrus. ra. rum. proprie dicitur quod est integrũ. Tractum ab eo. q qui diuidere fructum communem alueorum cum socio volunt: simul cuz cęra mel partiũt. Qui si mel tantum sine cęra consignent: fraudant sociuz nec agunt integre. Syncęrum itaq quasi simul cũ cęra. Alij putãt syncerũ a carie deduci. quasi sine carie: id est corruptione. Unde et pro puro incorrupto & immaculato ponitur. Hora. Syncerum est nisi vas quodcunq infundis acescit. Huic contrarium est insyncęrus p vitiato & corrupto. Uirg. Insyncęrus apes tulit cruor.

¶ Synceratus: antiquum vocabulum grecum. quo significatur medulla.

¶ Synchysis. Confusio. Est enim vt scribit Don. hyperbaton vndiq confusum vt illud Uirgilianum Tris notus abreptas in saxa latentia torquet: Saxa vocant itali medijs q̃ in fluctibus aras. Χυσισ. enim fusio dicit. συγχυω confundo.

¶ Sinciput. quasi semicaput. inquit phocas grammaticus significatq partem porcini capitis cõditam: & ad edendum paratam. Nam inter edulia annumerat. Plynius lib. viij. Interdicta quoq coenis ob domina glandia testiculi vuluę syncipita verrina: Hiero. contra Iouin. Comę in occipitiũ frontemq tornãtur. Est & syncIput anterior pars capitis aures temporaq complectẽs Cornutus in Persium. Syncipút anterior. occipitium dicitur posterrior pars capitis. Apollinaris ad Ualeriũ maioranum. Partemq cerebri. Hic galeę cum parte rapit fortiq lacerto. Disijcit ancipiti miserabile syncipút ense. Plau. in Menę. partem pro toto posuit: ac de homine. quod est contra Georgiũ merulã. qui negat inueniri sinciput: pro anteriore capitis parte. Ait eniz. Nõ est tibi sanum sinciput adolescens.

¶ Syncopa. concisio. κοπτω incido Figura cum littera vel syllaba e medio dictionis abscinditur: vt Compostus. pro compositus.

¶ Synchronos: contẽporane⁹. Ũn scribit Hie. Oseen pphetam fuisse synchronon Esaię & Uar. ait non ẽẽ dubium quin aliquo tempore eodem vixerint. Homerus & Hesiodus: eosq synchronos fuisse testatur.

¶ Syndicus: a latinis Communis vel defensor.

¶ Syndimnũ. dicitur latine Concoenatio.

¶ Synechon. dici potest Continens. Nam componit ex συμ: quod est simul & εχω habeo.

¶ Synecdoche: conceptio dr. cuz a pte totũ: vel a toto ps intelligitur: vt puppis p naui. & annus p hyeme: vt apud Uirgiliũ. Q̃ multę glomerẽtur aues vbi frigid⁹ annus Transpontũ fugat. id est, frigida hyeme.

¶ Synephebi pe. p. dsir adolescentes simul pubescentes. Quod nomen inditum est Comœdię Statij Cecilij vt est apud Ciceronem li. tus. q̄stionum.

¶ Synesius. nomen viri ꝓprium deductum a συνεσιϛ quę est conscientia.

¶ Syngrapha. syngraphus ⁊ syngraphum. scriptura: siue schedula: quę fit propria manu coꝝ qui paciscunt̄ in alicuius rei fidem. Plautus in Asi. Age istum ostende quem conscripsi syngraphum inter me ⁊ amicum ⁊ lenā. Cic. Treba. Tanq̄ enim syngrapham ad imperatorē attulisses non epistolam. sic pecunia ablata domum redire properabas. Suetonius. Cuius parti non dubitauit a quibusdam iusiurandum atq̄ etiam syngrapham exigere. Dicta syngrapha. απο τουσυν. simul και γραφω scribo. q̄ simul scriptum sit a pluribus. q̄ ꝓpria manu eorum qui conuenirent scripta sit.

¶ Synodus. pe. cor. ex συν ⁊ οδοϛ via. quasi conuent⁹ sit vel cœtus generis fœminini est. At synodus synodūtis piscis genus putatur.

¶ Synodicus synodica synodicum quod ad synodum ptinet. Hierony. Ante annos plurimos cum iuuarem damasum romanę vrbis episcopum: ⁊ orientis atq̄ occidentis synodicis consultationibus responderem.

¶ Synœcesis dici potest cohabitatio. et scribitur cū œ diph. Synœcus cohabitator. contubernalis.

¶ Synonyma dicuntur q̄ sub diuersis vocibus idem significant. vt ensis mucro gladius. Eadem dicunt̄ Polyonyma Vep aliter traditum est in dictione Homonyma. Est ⁊ synonyma figura quę communio nominis interp̄tatur. Utimur aūt eo genere elocutiōis quotiēs vno v̄bo nō satis videmur dignitatem aut magnitudinem rei demōstrare. Ideoq̄ in eādē significationē plura conferunt̄: vt si dicam⁹ Prostrauit afflixit pculit.

¶ Syntagma syntagmatis: tractatus. ordinatio rerū constitutio. documentum. ab συν. ⁊ ταγμα. ordo. vel ordinatio. Hieronymus in pręfati. pentat. Et multa alia quę proprium syntagma desyderant. id est tractatū. vt ipsemet contra ruf. exponit. Et li. de viris illust. Scripsit de ogdoade egregium. συνταγμα. i. documentum seu tractatum.

¶ Syntaxis. dici potest constructio et series. ταξιϛ enī series et ordo dicitur.

¶ Syntexis latine defectio dicitur. Ply. Tali sorbitionis genere emendant̄ syntexes. i. defectiones ex longis morbis sumptę. Hęc aūt emendatio proprie recreatio ⁊ restauratio dicit̄. Idem. Aqua mulsa p̄claram vtilitatem habet viribus recreandis. Inde Syntectici dicti sunt. Idē. Pręcordioꝝ vitijs syntecticis: comitialib⁹ laser cum vino in aqua mulsa dat̄.

¶ Syntesis penultima correpta latine Compositio dicitur. Figura cum singulare nomen multitudinē significans v̄bo plurali iungitur: vt pars in frusta secāt. Est etiam synthesis genus vestis breuis et negocijs aptę. Hac romani peculiariter in saturnalibus vtebant̄. Illis enim diebus omnes exuebant togā et synthesin induebant. Dicta synthesis ab eo q̄ consuta contextaq̄ esset compositione quadam v̄sicolori. Hinc synthesiatus qui synthesi indutus est. De hac veste Mar. De nostra prasina synthesis empta toga. Item synthesis est gen⁹ vasis fictilis ex diuersis vasis compositi. Papi. lib. iiij. syluaꝝ. Unam mittere synthesin quid horres alborum calicum atq̄ cacaborum? Pręterea synthesis generali vocabulo gręco compositio dicitur. Serenus. Ulez depręndit in illis Synthesin ⁊ vulgata satis medicamina rit. Synthesis hęc prodest vnda molita calent. Inde Asyntheta cristalla Plynius vocat quę sunt pura et sine vitio.

¶ Synthema synthemalis compositum constitutum. ⁊ signū quod datur militibus. Hieron. ad Julia. Jam dimisso synthemate equus publicus sternebatur.

¶ Synteresis. penultima longa dici potest Attentio seu conseruatio. Nam ab οσυντηρεω. quod est cōseruo deriuat̄. Et ea ps animę est quę vitijs aduersat̄ et sese semper immaculatam cupit a peccato seruare ⁊ perpetrata mala continuo arguit. quā corrupte theologi nostri tempoꝝ synderesin dicunt.

¶ Syphax fuit Numidarum rex. Cuius Liuius sępe meminit.

¶ Sypharium: velū fuit: vt iquit Probus: sub quo latebant paradoxi cum in scęnam prodibant: aut hostiuz mimi. Alij dicunt esse omne quod ante cantantem mimum p̄miū suspendit̄. Iuuenalis. Consumptis vocem damasippe locasti syphario.

¶ Syracusę. Ciuitas Sicilię sub pachyno monte sita: vbi fons Arethusę. Cice. li. vj. ver. scribit syracusas vrbem esse maximam gręcarum vrbium pulcherrimamq̄ quę ex quattuor quasi vrbibus maximis constare videbatur. quarum vna Insula nominatur. Altera Achradina. Tertia Tyche. quarta Neapolis. Syracusani multos claros principes habuerunt: sed p̄cipue clarissimū Dionysium seniorem qui cum apud filium Dionysium vidisset ingentem vasorum aureorum argenteorūq̄ copiam exclamans inquit. In te affectus regius non est qui ex tanta poculorum vi amicuz neminem tibi cōciliasti. Ambo tamen Dionysij philosophi fuere: amboq̄ platonem audiuerūt. Ex syracusis fuit Archimedes mathematicus ⁊ Theocritus poeta buccolici carminis scriptor. quem Uirgilius imitatus est. Solinus in polyhistore scribit in Sicilia primam comœdiam inuentam fuisse.

¶ Syria: regio Asię quę ab oriente fluuio Euphrate. Ab occidente nostro mari et ęgypto terminat̄. A septētrione habet Ciliciam et partem Cappadocię. A meridie Arabiam. Cuius insignes ciuitates. vt lib. v. refert Ptol. sunt. Laodicia hierapolis. Antiochia. Apamea. Palmira. Heliopolis. Ptolomaida: Sidon. Tyrus. Beritus. Botris. Tripolis. Bibl⁹. Seleucia. Cęsarea. ⁊ Damascus. Montes clari. Carmelus. Casius. Libanus. Fluuij. Euphrates. Crisoras. Singas. Regiones. Phœnicia. Palęstia. Judea. Idumea. Comagena et Samaria. Hęc regio in medio orbis constituta est: quo fit vt nec frigore nimio rigeat: nec calore torreatur. Sunt qui quad̄ipertitam faciūt diuisionē Syrios Assyrios. Leucosyrios. et Cœlosyrios. Plynius duplicem facit: vnam palęstinam. Alteram Antiochiā. Huius nominis Syria prima corripitur.

¶ Syrus syra. rū. ⁊ Syrius syria syriū quod ex syria ē. Unā Syri ⁊ syrij q̄ ex syria sūt. Suidas. συροι προς φοινικας εκατερα τα εθνη διαβεβλη ται ως πανουργα.

¶ Syrissus a. um. idem quod Syrius. Uir. Coppa syrissa caput graia redimita mitella.

¶ Syrus. Insula Jonica et Asię apposita. cui⁹ prima producitur. A qua Pherecides syrius ortuz habuit. nō a Syria regiōe. Scyros vero thracię adscripta est: vt Strabo ⁊ Ply. testantur longe a rhodo.

¶ Syrisca a syrus fit: sicut Cilisca a cilix:

¶ Syrophœnix: ora maritima syrię circa euphratem: cuius pars Idumęa ⁊ Judęa.

¶ Syricum. coloꝛ fictitius ex sinopide ⁊ sãdyce mistis: quo Viniũ adulteratur. Ply. lib. xxxviij. Sublini autẽ syrico minium compendij ratio demonstrat. Syricũ vero silaceus siue cęruleus coloꝛ est.

¶ Syrinx. gis. ⁊ syringa. gę. a nostris fistula transfert. Instrumentũ musicũ. q̃ oꝛe modulamur. Fuit enĩ nympha q̃dã in cannã conuersa. de qua Oui. li. j. me. Naias vna fuit: nymphę syringa vocabant.

¶ Syricte dictę sunt siue a foꝛaminibus ⁊ fistulis quas nasi loco p̄ferunt: siue a fistulis et calamis auenaꝝ.

¶ Symęa: genus raphani: vt Ply: interp̄tatur.

¶ Syrma syrmatis. ⁊ syrma me. genus vestis tragicoꝛum. vel cauda siue tractus vestis fœminarum. Mar. Aptasti longuꝫ tu quoq̃ syrma tibi. Seneca de baccho qui habitu muliebꝛi nonnunq̃ se oꝛnabat. Auro decoꝛũ syrma barbaricum. Sumitur interdũ pꝛo longa tragicę oꝛationis serie tenoꝛem suum vsq̃ in vltimum pꝛotrahente ab συρω traho.

¶ Syrupus: succus qui trahit ab συρω. traho ⁊ Syrtes sunt loca circa fines aphricę ęgyptuꝫ p̄sus piculosissima ab συρειν. trahere. Est enim inęqualitas maris et terrę magna et in vno loco p̄fundissima i alio p̄o satis vadosa Spiranteq̃ vento cumulus arenę qui supꝛa mare fuerat in p̄fundissimas residet valles. Et qui depꝛimebat: mox super aquas egerit. Et sunt duę pares natura: impares magnitudine quę dicuntur maioꝛes ⁊ minoꝛes et spatio passuum ducentoꝛum quinquaginta milium separantur. Minoꝛ a carthagine trecentis milibus passuum distat ⁊ totidem ambitus. Maioꝛ quadringentis vigintiquinq̃ milibus passuum. Ser. vero vbicũq̃ sunt arenosa loca in mari syrtes asserit vocari. hoc nomen etiaꝫ declinatur hę syrtis ⁊ has syrtis. vt inquit Pris. Virgi. lib. x. In syrtis. in saxa volans vos turnus adoꝛo.

¶ Sistole dici potest coꝛreptio. Figura est cũ lõga syllaba contra eius naturam coꝛripitur. vt apud Virgilium. Connubio iungam stabili pꝛopꝛiamq̃ dicabo. vbi. nu. bꝛeuem posuit quę naturaliter longa est. Nam alio loco longam posuit. Hectoꝛis andromache pyrrhin connubia seruas?

¶ Sytropes. pidis. ⁊ Citropes genus vasis fictilis cũ tribus pedibus.

¶ Sygię. nerui sunt a cerebꝛo ad oculos. sed is qui a dextra incipit tẽdit ad sinistrum. is vero qui a sinistra tendit ad dextrum oculum. adeo vt se iungunt ad similitudinem crucis. Unde sygyas dictos putãt. συζυγια. enĩ coniugium dicitur.

De littera T.

T Littera muta est. et apũ vetustissimos in aliquibus dictionib⁹ scribebatur in quibus nunc s scribim⁹. Nam Mertare ⁊ pultare. ãtiqui dicebant: nos mersare et pulsare dicimus. Mutatur nonnunq̃ t in s ⁊ in x. vt Verto. versus mitto. miss⁹ Flecto flexui. Pecto pexui.

¶ Taboꝛ: mõs in medio Galilęę rotund⁹ ac sublimis.

¶ Tabanus animal paruũ volatile. Alio nomine Asilus. ⁊ Oestrus gręce dicitur.

¶ Tabula. a quo p̄ diminutionẽ fit Tabella. Sũt autẽ Tabulę siue Tabellę testamenta vel publicę scripturę ex quacũq̃ materia. q̄ initio cęratis tabulis scribi ↄsueuerant. Unde Cic. Terentię tabulam pꝛo lege posuisse videtur cum ait. Quemadmodũ a vesta ad tabulã valeriam ducta esses. Et tabula dicebatur in quam mittebant tesseras. quę Lusoꝛia et quandoq̃ latruncularia. ⁊ Pyrgus siue Alucus alueolus ve dicebatur. Tabulę nouę appellantur quando debitoꝛes creditas pecunias cum vsuris persoluere non coguntur ipsis creditoꝛibus ⁊ abolitis pꝛioꝛibus debitis nouę tabulę conficiunt. Ci. lib. ij. offi. Tabulę nouę quid habent argumẽti vt emas mea pecunia fundum ⁊ eum tu habeas ego non habeaꝫ pecuniam. Sal: Tunc Catilina polliceri cœpit tabulas nouas: pꝛoscriptionem locupletũ.

¶ Tabularius ratiocinatoꝛ supputatoꝛ. phillacista qui in tabula nomina ⁊ rationes obseruat. Sidonius ad petreium. Sed ⁊ ille suscipiebat hunc granditer habẽs in eo consiliariũ in iudicijs: vicarium in ecclesijs: pꝛocuratoꝛem in negocijs: villicum in pꝛędijs: tabulariũ i tributis: in lectionibus comitem: in expositionibus interp̄tem: in itineribus contubernalem.

¶ Tabelliones. qui et libelliones appellati sunt qui tabulas. hoc est testamenta ⁊ publicas scripturas conficiũt Nam nunc notarij dicuntur barbare qui tamẽ aliud sũt vt qui notarent in senatu.

¶ Tabellarius: qui tabellas. i. litteras defert. Hic. ad Niciã. Rudes illi Italię homines quos Cascos Ennius appellat: qui sibi vt in rhetoꝛicis. Cicero ait. victu ferino: victum requirebant ante carthę et membꝛanaruꝫ vsum aut in dedolatis ex tigno codicillis: aut in coꝛticibus arboꝛum mutua epistolarum alloquia missitabant. Unde ⁊ poꝛtitoꝛes eaꝝ tabellarios. et scriptoꝛes a libꝛis arboꝛum libꝛarios vocauere.

¶ Tabularia Seruio auctoꝛe loca sunt in quibus tabulę. hoc est instrumenta et litterę et actus publici reponũtur. Virgilius libꝛo tertio Geoꝛgi. Insanũq̃ foꝛum et dopuli tabularia vidit.

¶ Tabulo tabulas tabulis aliquid construo. Hinc Tabulatio: tabularum coassatio: Et textura sicut asserum coassatio. Hinc et contabulo. Suetonius in Cali. Qui non sine admiratione hellespontum contabulauerit.

¶ Tabulata: quę sunt ex tabulis facta. Hieronymus Dispositoq̃ per tabulata milite. Accipiuntur etiam p̄ parietibus: siue ędificijs lapidibus in tabularum modum quadratis constructis. Idem. Ubi in eius honoꝛe fabꝛicata est ecclesia muro lapideo tabulato. Rursus. Tabulata dicuntur rami extenti in arboꝛibus in plana tendentes non in altioꝛa crescentes. Virgilius libꝛo secundo Geoꝛgicoꝛum. Summasq̃ sequi tabulata per vlmos. Columella libꝛo sexto. Cum deinde adolescere incipient vlmi: falce foꝛmandę sunt et tabulata instituenda. Hoc enim nomine vsurpant agricolę ramos truncosq̃ pꝛominẽtes: eosq̃ vel pꝛopius ferro compescunt: vel longius pꝛomittunt. vt vites lax⁹ diffundantur.

¶ Taberna. quasi trabea dicitur a validioꝛibus trabibus. inquit Donatus. quibus superioꝛa sunt suspensa. Et accipitur pꝛo omni ędificio quod est vtile ad habitãdum. ex eo q̄ taberna tabulis claudebatur: siue cooperiebatur. Hinc Contubernium et Contubernalis. Et Taberna dicitur vbi opera ipsa Cętereq̃ merces vendi tantur. Officina vbi fiunt opera. Et tabernarum quędam lanaria: quędam vinaria: quędam olearia. Et huiusmodi. Nonius tamen scribit: tabernas non tantum vinarias esse: sed et omnes quę sunt popularis vsus.

¶ Tabernari⁹: qui in taberna vẽditat. Ci. L. Flacco. Opifices ⁊ tabernarios atq̃ illã oẽm fecẽ ciuitatũ quid est negocij cõcitare? Est ⁊ tabernarius q̇ vinũ venditat sicut aquarius q̇ venditat aquã. Idẽ. Sed dici non põt quõ hic oĩa taceant nisi ego cum tabernarijs et aquarijs pugnarem.

¶ Tabernarię tabulę. Uide in dictione Togatę.

¶ Tabernaculũ nõ est diminutiuũ sicut nec Cœnaculũ Est aũt Tabernaculũ tectuꝫ castrẽse. q̃ veluti taberna quędam sit: ⁊ vt Hiero. inq̇t semꝑ mutatur tabernaculum: et huc illucq̃ transfertur. Aug. Tabernaculũ belli res est. Uñ ⁊ ꝯtubernales milites dicti sunt tã q̃ simul habentes tabernacula. Est eñ ꝓprie pugnãtiũ ⁊ quodã modo militantiũ ⁊ aduersus hostem pugnantiũ. Dom⁹ est vbi semꝑ manemus.

¶ Tablinũ: locus hybernę statiõis atrio proximus. q̃ fere ex tabulis ꝯstaret. Ply. li. xxxv. Tablina codicib⁹ implebant̃ ⁊ monumentis reꝝ in magistratu gestarum Apul. li. vlt. florid oꝝ. Medici cũ intrauerint ad ęgrum vt visant: nemo eoꝝ q̃ ꝑ pulchra tablina in ędib⁹ visant ⁊ lacunaria auro oblita. Dicit̃ aũt Tablinũ nõ tabulinũ queadmodũ ⁊ figlinũ. nõ figulinũ. Et videt̃ esse qđ gręci pinacothecam dicunt. q̃uis in pinacothecis tabulę pictę: in tablino reꝝ in magistratu gestaꝝ monumenta cõtinebãtur.

¶ Tabes is. corruptio pro morbo. a quo Tabid⁹ et tabidũ corpus d̃r. Hui⁹ tres sunt species. Una cũ corp⁹ nõ alitur ⁊ ita summa orit̃ macies. ⁊ nisi occurrat̃ occidit. q̇ ⁊ Atrophia d̃r a grecis. Inde Atrophi q̇ atrophia laborant. Altera vbi malus corpis habit⁹ est. iõq̃ oĩa alimẽta corrumpunt̃. Hanc greci Cacestã nominant. Tertia quã greci phthisin vocãt cũ in pulmonẽ descẽdit. a capite pituita ⁊ frequens tussis oritur. Interdũ aliq̇d cruentũ significat. qđ ꝓprie Tabũ nominãt. Estq̃ sanies ⁊ sanguis corruptus. qđ et aliq̇ d̃: Tabes. Dicit tñ Seruius. Tabo nomẽ esse casus septimi tm̃ vt sponte. Quod si velis declinare. Hęc tabes hui⁹ tabis dices. Ver. Et terrã tabo maculãt.

¶ Tabidus. corrupt⁹. q̇ tabẽ patit̃. et Tabid⁹ languidus fragilis. Aug. in expositione psalmoꝝ. Quid tabidus aranea?

¶ Tabific⁹ q̇ tabẽ inducit. Aug. li. v. conf. Easq̃ curas anhelaret cor meũ ⁊ cogitationũ tabificaꝝ febrib⁹ ęstuaret. Uñ et a Cicerone ęgritudo ⁊ metus tabificę perturbationes d̃r q̃m mentẽ lacerant: tabẽ cruciatum et afflictionẽ inferunt. Tabificabile d̃r a veteribus.

¶ Tabefacio. corrumpo. ⁊ quasi in tabẽ verto.

¶ Tabesco is. tabui. signifi. langueo. deficio. tabid⁹ fio a Tabeo es. Et ꝓprie in amore ⁊ mœrore tabescere dicimur. q̃uis ⁊ de alijs dici possit. Gel. Delphin⁹ amans desyderio tabuit exanimatusq̃ est. Plau. in cap. Tuo mœrore maceror macesco ꝯsenesco ⁊ tabesco miser. Cato. de re rus. Id aliquotiens in die quotidie facito. vsq̃ adeo donec sal desierit tabescere. Cõposita hui⁹ verbi sunt. Cõtabesco. Aug. li. ij. cõ. Tristia reb⁹ amissis cõtabescit quib⁹ se oblectabat cupiditas. Distabesco varie siue vehemẽter tabesco absumor corrumpor. Idẽ li. iij. In quantas iniq̇tates distabui. et sacrilega curiositate secutus sum. Intabesco valde tabesco. Col. li. v. Ad vltimã reducit̃ maciem: ⁊ sic intabescit vt nullis deinceps impensis recreari possit. Extabesco valde tabesco. Ci. li. ij. tus. Sic corp⁹ clade horribili absumptũ extabuit. i. tabo ⁊ corrupto sanguine computruit.

¶ Taburnus: mõs campanię oliuetis abundans. Vergi. Iuuat ismara baccho Cõserere atq̃ olea magnũ vestire taburnum.

¶ Taceo es. tacui tacitũ. nihil loquor. licet q̃nq̃ etiã dicatur de ijs q̇ sine voce sunt. Verg. li. iiij Totumq̃ perrat luminibus tacitis. Et alibi. Quin tacet omis ager. Tacere ei pro quiescere capitur. Uñ tacitũ mare dicim⁹ cum placidũ est et nullis fluctib⁹ agitat̃. Q̃m vero cum aliquid laude dignum est: laudamus et e contrario, malefacta non laudamus: factum est vt tacenda nã laudãda: et non tacenda laudanda dicant̃. Quãdoq̃ Tacere significat securũ esse. q̃m q̇ securi sunt nullam querendi causam habent. Teren. in adel. Tace egomet conueniam pamphilũ. Huius composita. Conticeo. obticeo qđ ꝓprie est de ijs q̇ nos pudet loqui. Ter. in phor. Hem nunquid obtices: Reticeo perfecte taceo. siue a locutione me contineo. Hier. contra Heluidium Ut discat aliquando reticere q̇ nunq̃ didicit loqui. Hinc Reticẽtia. Cic. li. j. offi. Ex mœstitia: ex hilaritate: ex risu: ex locutione: ex reticentia. Subticeo. taceo. Habentq̃ ta syllabam correptam.

¶ Tacitus. q̇ tacet: ⁊ qui scit tenere secreta. Actionem eñ significat. quandoq̃ etiã passionem. Verg. Quis te magne cato tacitũ: aut te cosse relinquat?

¶ Taciturn⁹. q̇ natura facile tacet. Hinc taciturnitas q̇ est obseruantię genus in silentio constituta. Terẽ. in an. Sed his quas semper intellexi in te sitas fide et taciturnitate. Huius diminutiuũ est Taciturnul⁹. Apuleus Blãda mulier ⁊ taciturnula.

¶ Tactici. a grecis d̃r magistri ⁊ doctores armorum: vt est apud Vegetium.

¶ Tactus. participium a Tãgo. Et aliq̇ ponit̃ pro afflato et leuiter fulminato. Cice. Tactus etiam ille qui hanc vrbem condidit. Intactus. pro intemerato ⁊ non tacto sumitur. Tactus us. nomẽ: vnus est ex quinq̃ corporis sensib⁹. Qui et tactio dicitur. Ci. li. iiij. tus. Qualis est hęc aurũ: tales sunt oculoꝝ ⁊ tactionũ ⁊ odorationum ⁊ sapoꝝ q̇ sunt oẽs vni⁹ generis ad ꝑfundendũ animũ tanq̃ illaq̇atę voluptates.

¶ Tatius nomẽ regis romanorũ.

¶ Tachonoso. teste herodoto. li. hist. ij. quędam Nili insula est.

¶ Taddeus. nomẽ viri propriũ.

¶ Tędiũ: angor mẽtis ⁊ animi non corporis valitudo. inquit Seruius.

¶ Tędeo es. tedui. ⁊ tesus sum. sed non est in vsu sicut cõpositũ pertesus q̃uis Seru. dicat esse participiũ sine verbo. Suet. Pertesus ignauiam suam. Gel. lib j. Has ille inanis cum flaret glorias: iamq̃ omnes finẽ cuperẽt verbisq̃ eius fatigati pertęduissent. Fitq̃ tędeo ab τηλε. L. littera in d. cõuersa. Iđ cum ę diph. scribit̃. Nam lõgitudo atq̃ ꝓlixitas actionis siue passionis alicuius tędium generare solet. Tędet impersonale facit pręteritum teduit ⁊ tesum vel magis pertesum est. Hiero. in ecclesiastico. Idcirco teduit me vitę meę. Vergilius libro quarto. Aenei. Si non pertesum thalami tędęq̃ fuisset.

¶ Tędulus pe. cor. dicit̃ fastidiosus senex q̇ omnib⁹ tędio est.

¶ Tęnarus pe. cor. locus vmbrosus in radice malee ꝓmõtorij laconię iuxta spartã ciuitatẽ: In quo quia hiatus magnus est ⁊ strepidus ꝓgredi ꝑcipiunt̃: dixerunt veteres per hunc esse descẽsum ad inferos. Verg. Tenarias etiã in fauces alta ostia ditis. Ibi erant latomię hoc est lapidicinę lapidũ preciosoꝝ q̇ ⁊ laconica marmos

ra: ⁊ tęnarei lapides vocãtur. Prop. li. iij. Q̃ nõ tęna- reis domꝰ est mihi fulta colũnis. Et in singulari generę mas. est. in plurari neutri. Grece ταιναρος. A quo tęna rũ oppidũ dictũ est. Suidas ταιναρον ακρω τηριον λακωνικης εν ωστο ιερον κατα γονεις α δου λεγεσθαι και ποσει δωνος ιερον ασφαλιου εκεισε δε τους τελωτας ικετας καθεσθεντας εν τω ιερω του ποσει δωνος ουδεν δεισ αγτες α μειλονοι λακεδαιμονιοι.

¶ Tęnię vittarũ extremitates: vtrĩ ab infulis pẽdent Verg. Fit lõgę tęnia vittę. Quandoqꝫ accipit̃ pro tota vitta. Idem lib. v. Puniceis tpa tęnis: a tęna nõ tenia. Nam ⁊ tęna ⁊ tenia dicit̃. Proprie tñ tęnia est fascia: vnde ⁊ lapides sub aq̃s cãdicãtes in longũ porrectos tęnias vocamus: a fasciarũ sĩlitudine. Ply. Nec pfunda altitudo miraculũ minuit. Frequentes quippe tęnię candicantis vadi carinas territant. Est ⁊ tęnia pisciculi genus apud Aristotelẽ a gracilitate ⁊ lõgitudine dictum.

¶ Tago is. apud veteres in vsu fuit pro tango a q̃ etiã componit̃ attigo pro attingo. Plau. i Bac. Nec attigas puerũ ista causa qñ fecit strenue. Festus. Tagit simpliciter dr̃ qḋ attigit cõtigit facit cõpositum.

¶ Tagax: furunculꝰ. a tago. qḋ tango. Lucil. Proscribere posse tagacem mutonis manũ.

¶ Tages gis. fuit q̃ primus ethruscis aruspicij disciplinam dedit.

¶ Tagus: fluuius lusitanię habẽs arenas aureas. Iuue. Q̃ḋ Tagus et rutila pactolus voluit arena.

¶ Tagrus: mõs in lusitania apud quẽ quędã equę dr̃r e vento concipere.

¶ Tagasta. ciuitas aphricę ex qua pater meꝰ. Aug. tagastensis appellatus est.

¶ Talpa. gñis mas. ⁊ fœ. aĩal captũ oculis: muri simile. Ver. Aut oculis capti fodere cubilia talpe.

¶ Talge: insula in mari hyrcano vt Põpo. refert. sine cultu fertilis oĩ fruge ac fructibꝰ abundãs.

¶ Talꝰ: duo significat. s. partẽ pedis. i. os ꝓpe calcaneum quod extuberat. Hor. in Ser. Ad talos stola demissa ⁊ circũdata palla. Est et talus ossis genus in articulo pedis: ventre eminens: concaua in vertebra. de quo ĩ dictione Tessera. Aristoteles et Plyni. negant in hoĩe esse talos.

¶ Talaris et hoc lare. vt vestis talaris q̃ ad talos vsqꝫ descendit.

¶ Talaria: calciamẽta: alata Mercurij. Verg. Pedibꝰ talaria nectit Aurea.

¶ Talipedo as. pe. cor. pedibꝰ vacillo et quasi supra talos insisto.

¶ Talea: frustũ ligni pręcisum ex vtraqꝫ parte vt ĩ terra inserat̃. Pręcisis eñ lignis vel pedali vel cubitali magnitudine nõnullę arbores serunt̃: idqꝫ lignũ ita pręcisũ gręco noĩe generali. ξυλον latine talea dr̃. Ply. lib. xvij. Seruandũ in eo añ oĩa vt taleę ex feracibꝰ fiãt arboribꝰ ne curuę neue scabrę aut bifurcę. Cato. Taleas oleaginas quas in scrobe saturus eris tripedaneas facito. Et sicut talea dr̃ lignũ qḋ in terra serit̃: ita qḋ inserit̃ ramo calamus ⁊ tessera ⁊ tessella q̃ instar tessere sit: vocatur. Ply. Q̃ si longius afferant̃ pomoꝝ calami rapo infixos optime custodire succũ arbitrant̃. A quibusdam etiã ponit̃ pro tessera. hoc est ligno cõplanato quo numeros notant rustici idiotę. Quidã hõc nomen cũ h scribũt q̃ gręcã originẽ habere autumẽt ⁊ vsqꝫ adeo latinũ factum vt Talcare pro incidere vsurpet rustica simplicitas. Hinc et talea nummaria sermone militari dr̃. Q̃ḋ genꝰ cũ edicto principis vel reip. ꝓcedit̃ Clarigatio dici põt. Liui. li. viij. Veliterninis deiecti muri: ipi vrbe abducti: iussi transtyberim habitare vti etꝰ q̃ cis tyberim captus fuisset ad mille pondo clarigatio esset.

¶ Talcari lignũ dr̃ dum scindit̃. Intalari dum pręcidẽdo format̃. ait Varro.

¶ Talia talię. folliculũ cęparũ.

¶ Talio. vindicta hostimentũ: vt si q̃s manũ alicui amputauerit: illi manus romanorum lege amputari debet Hinc Retaliare. Gel. formauit. qḋ signifi. Taliõe hoĩez repercutere. Mar. Corrumpit sine talione cęlebs.

¶ Talẽtum apud priscos diuersi põderis fuit. Nã atticum talentum vt docet Ply. sexdecim sestertia valebat hoc est pondo. xl. ęgyptiũ pondo octoginta. Cleopatra pondo centũuigintiquinqꝫ talentũ facit. hoc est sestertiorum quinquaginta. Africanus talẽtum omne põdo sexaginta tradit. Quia vero librę. hoc est pondo, apud alios maiores apud alios minores sunt. Hinc efficitur vt talenta quoqꝫ non idem vbiqꝫ valeant. Pollux inq̃t pro aureis nummis tribus imputabat̃. nummꝰ aureus pro drachmis duabꝰ atticis. Erant ergo talentoꝝ multa nomina. Ptolomaicũ. Syriũ. Tyriũ. Antiochenũ. Atticũ. põdere quidẽ pari omnia. sed ad nummũ collata differunt. Atticum tyrio ęquale sed plus quadruplo valẽs q̃ ptolamaicũ: sesquitertio q̃ syrium. Antiochenumqꝫ. Babylonicũ talentũ duo milia ⁊ septuaginta minas atticas fuisse tradunt. Euboicũ. quattuor milia denarioꝝ valebat. Rhodiũ quingentorũ denariũ. Neapolitanum sex denariũ. Syracusanum triũ denariuꝫ. Alij minimũ libris. L. Maius. lxxij. Maximũ. cxx. faciunt. Atheneus talentũ sex milibus nummũ italicoꝝ permutari tradit. nummũ esse drachmã. hoc est denariũ: Centũ drachmis hoc est denarijs centũ argenteis ęquari librã. Plutar. in põpeio refert minã vocãs eam.

¶ Tã ⁊ q̃ pro Prisciani snia aduerbia sunt ⁊ cõparatiuo vel suplatiuo adijciunt̃ cum duo vel plures cõparatiui vel suplatiui diuersę significatiõis positi iter se ęquãtur vel idẽ geminãtur: vt tã iustior q̃ felicior ęneas hectore. Ci. pro. Deio. Istã inqꝫ dexterã nõ tam in bellis neqꝫ in pręlijs q̃ in ꝓmissis ⁊ fide infirmiorẽ. Bis eñ infirmiorẽ intelligendũ est. Iungit̃ ⁊ positiuo: vt tam bonus. Verg. q̃ bonus Homerus. Ci. Tã sum amicꝰ reipu. q̃ q̃ maxime. s. est amicus. Hoc est tam amo reipu. q̃ ille q̃ plurimũ amat. Et apud veteres: tã pro tñ ⁊ pro mõ ponebat̃. Cõponit̃ tã cũ etsi: ⁊ significat q̃uis. Ply. Dedit quantũ maximũ potuit daturus amplꝰ si potuisset: tametsi quid homini dari põt maius q̃ gloria: laus ęternitas?

¶ Tama. dicit̃ cũ labore vię sanguis in crura descẽdit ⁊ tumorem facit.

¶ Tamaricę pe. p. gñs fruticis bis in anno florentis. a gręcis Erice dr̃ Vñ ⁊ Ericeũ mel celebratur. Videt̃ etiã recte dici Tamarix. ⁊ tamaricũ etiã legit̃. Hãc quidam eandẽ esse quã myricã existimãt licet Ply. lib. xxiiij. diuersa esse dixerit.

¶ Tamaritę penul. pro. populi asiatitici nõ longe à Caspio mari.

¶ Tamen significat nihilominus. Quę vbi ꝓcedit q̃q̃ q̃uis ⁊ alia hmõi dat principiũ cõstructiõis: ipã dictiõe tñ excussa. Q̃ḋ iõ in ligatura ⁊ quasi iunctura orationis insertum est: quia oratio vnde non debuerat inceperat Idcirco tamẽ abijcitur tanq̃ functa officio suo. aliquando inceptiua est. Ci. Peto. Tamen non discedis a malitia. Aliquãdo ponitur pro statim. Verg. Hic hędos depone tñ veniemus in vrbem. Aliq̃ñ pro tandẽ. Salu. li.

tij. Hist. Nã q̃ enare conati sunt icti fragmentis nauiũ aut afflicti a suis vndarũ vi multato fœde corpore. ꝛc. Plau. Ita faciã ita placet quid tũ tñ? Aliqñ pro duntaxat. Ter. in Ecy. Quod potero faciã tñ vt pietatẽ colã. Do. dũtaxat vel ita tñ vt pietatẽ colã. Hinc componuntur. Attamẽ ꝛ verũtamen eiusdem fere significationis.

¶ Tãnus herba est minutis folijs ꝛ aculeata.

¶ Tamino as. pe. cor. corrumpo licet non sit in vsu. Cuius cõposita sunt Attamino. Cõtamino. ꝛ Intamino. Unde ꝛ Intaminatus.

¶ Tanas. oppidũ non longe a Tana. ꝛ venetis paret. Vñ ꝛ nobilissime pelles ferunt: ꝛ mancipia que a scythis emũt quos appellant Carcasos.

¶ Tanais: fluuius scythie q̃ diuidit Asiã ab Europa. Ferturq; a septentrione Nilo cõtarius paulo tñ orientalior nõ solũ per scythas in Meotim defluens sed ꝛ per sauromatas. Originẽ eius incertã aliqui putant. Ptol. ex montibus ripheis prodire putat q̃ magis haustrales sunt q̃ hyperborei. Alij aiunt esse paludem non admodum magnam ex qua Tanais nascitur qui duobus ostijs Meotim ingreditur q̃ stadijs intra se circiter. lxx. distare feruntur. Alij ex Caucasijs montibus oriri existimant.

¶ Tanager fluuius lucanie q̃ est inter cãpaniã et Calabriã. De quo Verg. lib. iij. Ge. Et sicci ripa tanagri. Et tanagra persidis oppidũ est.

¶ Tanais. Metropolis egypti vbi Moyses mirabilia fecit.

¶ Tandẽ signifi. ad postremũ. Verg. Iã tandẽ Italie fugientis prendimus oras. Per interrogationẽ habet vrgens quiddã ꝛ accelerãs. Ci. Quousq; tandẽ abutere Catilina patiẽtia nostra. Aliqñ est coniunctio expletiua. Terẽ. in phor. Ita ne tandẽ vxorẽ duxit antipho iniussu meo? Interdũ ponitur pro Aliqñ. vt apud eundem. Ita ne tãdẽ sororẽ duxit? Nonnunq; pro Vix. Ci. Tandẽ aliqñ quirites. Item pro saltem. Ter. in heau. Perfice hoc precibus precio vel heream in parte aliqua apud Thaidẽ tandẽ. Item pro tñ. Ci. In qua ciuitate tandẽ arbitrare te viuere.

¶ Tango is. tetigi. tactũ. scd̃m ꝯsuetudinẽ. Lucr. Tãgere em̃ ꝛ tãgi nisi corpus nulla põt res: Sʒ qm̃ quodãmodo moueri vidẽtur ea q̃ tangunt. Tangere qñq; pro cõmouere ac ferire capit. Idẽ li. j. Nec bñ promeritis capitur nec tangit ira. Verg. De cœlo tactas memini pdicere quercus. Qñq; pro circũuenire. Turpil. At etiã inemptus meus est mihi pater iratus q: talento argenti tetigi veteri exẽplo amãtis. Aliqñ pro Cernere intelligere. Ci. Postq; aũt cõsilia eius oia tetigi. Aliqñ pro Peruentre. Idẽ Verres simul ac tetigit ꝓuinciã. Sunt qui velint Tango tanxi preteritum facere. Tago tetigi. sicut pango xi ꝛ pago pepigi. Composita a Tango sunt Attingo. Contingo. Obtingo. Pertingo. qđ est perfecte tango. Qđ et pro Cõsequor plerũq; poni solet.

¶ Tantalus. Iouis ex plote nympha filius fuit quem Eusebius regẽ phrygie cũ Troo dardanie rege bellum gessisse scribit: q: Ganimedẽ rapuerit Agamennonis ꝛ Menelai auus. Vñ ꝛ Tãtalides dicti sunt. Hic ob filiuʒ interfectũ detrusus ad inferos siti torquet et fame. Plato in Cratylo scribit Tantalũ dictũ esse quasi Talãtaton hoc est infœlicissimũ. Alius fuit Tãtalus corinthiorũ rex ob pietatẽ deorũ mensis dignatus. Alius Thieste ex Merope filius interfect⁹ et appositus esca patri. Hinc fit Tãtaleus a. um. Proper. Tãtalea poterit tradere poma manu. Suidas ἐπὶ πτερολίθος ἐπαινῶν Διὴ δέτηκε τὸ ταντάλου κύπους τρυγαρισαίου τοῦ φη τορος νεωτέρου ἀσωτευομένου ὕστερον δὲ σωφρονὸς αὐτος.

¶ Tantus a. um. a tam deduci videt. q̃titatẽ significat Et mõ demõstratiuũ est. Verg. Tãte molis erat romanã ꝯdere gentẽ. Modo relatiuũ. Plau. Et tantuʒ q̃tũ potui prestiti tibi. Huius diminuti. est Tãtulus a quo tantillus.

¶ Tantũ aduerbiũ significat soluʒ. Qđ et tantũmodo dicit. Aliqñ significat vsq; adeo.

¶ Tantumnũ non tam negare videt q̃ affirmare: accipiturq; pro etiã. Sue. in Tibe. Tantumnũ aduersis tẽpestatib⁹ rhodũ enauigauit. i. etiã aduersis tẽpestatib⁹ Alij exponũt q̃ten⁹ a tẽpestatib⁹ nõ ipediret. Silr Syrus. Tantũnũ strictis mucronibus. Videt q; ea figura dici: qua etiãnum. Sic Liu. lib. xxxvij. Vidit non posse equare ordinẽ romanos ꝛ tantumnũ iã circuiris dextro cornu concidat naues.

¶ Tanti ꝛ q̃ti cũ eorũ cõpositis tantidẽ q̃tilibet q̃ticunq; similiter totidem pluris minoris iungunt verbis preciũ significãtib⁹ qualia sunt. Emo vendo veneo mercor cõparo estimo. constat cõduco loco fœneror: paciscor pago pepigi: condẽno: post lo et si qua sunt alia. Et tñ in alijs a pdictis ablm̃ postulant. Ter. Quid agas nisi vt te redimas captum q̃ queas minimo. Et si nequeas paululo. at q̃ti queas. i. tanti te redimas quanti queas Liu. li. xlviij. Mãcipia minora annis viginti q̃ post proximũ lustrũ decẽ millib⁹ eris: aut pluris venissent: ea quoq; decẽ tanto pluris q̃ q̃ti essent estimarent.

¶ Tantũ abest significat nõ solũ nõ est Ci. li. offi. Tantum abest ab officio: vt nihil officio magis possit esse cõtrariũ. hoc est nõ mõ officiũ non est: verũ etiã nihil magis officio põt esse cõtrariũ. Vel tm̃ abest vt officiũ sit: vt nihil officio ꝛc.

¶ Tãtisp aduerbiũ signifi. tãdiu postulatq; post se duʒ donec siue q̃diu: vel quoad. Ci. In carcerẽ ductus: vt ibi esset tantisper dũ culeus in quẽ deiectus deferretur cõpararet. Ter. in heau. Ego te meũ esse dici tantisper volo. dũ qđ te dignũ est facias. Sic cetera a per cõposita tpis breuitatẽ significãt: vt quantisp parũper paulisper aliquãtisp. Ponit etiã Tantisp. siue dum. et significat tantũmodo. siue interea. Hier. Vñ de ijs ex quibus certi sum⁹ tantisp loquamur. Liu. li. j. Tñ id imperiuʒ ei ad puberẽ etate incolume mãsit: tantisp tutela muliebri. Ci. li. v. tus. Sʒ videro qđ efficiat tantisp hoc ipsum magni estimo quod pollicet.

¶ Tantope ꝛ tãto ope significat tm̃: tam vehementer Ter in adel. Ego hac in re nihil repio: quamobrem laudarer tantopere.

¶ Tantũdẽ. quasi tm̃ idẽ. significat eque tm̃. vulgo alterũ tantũ. Aug. Aequati sunt omẽs ꝛ facti sunt nouissimi primi ꝛ primi nouissimi q: tantundẽ acceperũt primi et nouissimi Col. li. vij. Cum partib⁹ casie myrrhe q; et thuris põderib⁹, ac tantũdẽ sanguinis marine testudinis miscet. Ter. in phor. in ea significatiõe: sed aliter dixit. Nũ tu? Nihil phœd. Tantũdẽ ego. Hoc nomen habet nisi gtm̃ tãtidẽ qđ signifi. pro tãto pcio solũ. Ter. in adelp. Domo me eripuit pberauit: me inuito abduxit meã ob malefctã hec tãtidẽ postulat emptã sibi tradier

¶ Tapetũ. Tapes. tis ꝛ Tapete. pe. p. Tegmẽ mire pictũ varijs colorib⁹ q̃ equi: mẽse: seu paumẽta sternũt Verg. li. x. Qui forte tapetib⁹ altis. Extruct⁹ toto pflabat pectore somnũ. Idem li. vij. Lustraros ostro alipedes pictisq; tapetj. Declinat em̃ grece τάπης τάπητος

Sta.li .j.th. Altosq; inferre tapetas. actus grecus est a Tapes tapetis. Hier.li.ij. Re. Obtulerūt ei strato ia et tapetia. A tapete est. Similiter Plau. Ut ne peristromata quidā eque sint Cāpanica neq; Alexandrina beluata consuta tapetia.

¶ Tapedogogia. oīm tapetoꝝ supellex intelligit.

¶ Taphos: latine sepulchrū. dr. Uñ Epitaphium.

¶ Tapinosis pe. p. latine humiliatio dr. Est eñ rei magne humilis expositio ταπερος humilis: vt apparēt rari nantes in gurgite vasto.

¶ Tapsus. insula decē stadijs a sicilia distans ꝓsus syracusas. Verg.li.iij. Tapsumq; iacentē.

¶ Taprobane. insula in mari indico satis ampla inter ortū occasumq; solis. vt Solinus refert. Patet in lōgitudine stadioꝝ septē milib⁹. in latitudine quinq; milibus Nulla in nauigādo sydeꝝ obseruatio. Ibi septētriões nequaq; aspiciunt. Lucet ibi Canopos sydus: clarum et amplissimū. Hoīes corpoꝝ magnitudine alios antecellunt: ceruleis oculis: atroci visu: terrifico sono vocis. Viuūt vltra annos centum. Nascunt in ea berylli: et hyacinthi vt Ptol.li.vij. refert. Ply.li.vj. scribit quingēta oppida cōperta fuisse. In ea (sicut Geometre scribūt) sūt due estates.

¶ Tapyri ppli in parthia vt li.xi. refert Strabo. quib⁹ mos est vt ꝓprias vxores. alijs viris nuptui cōcedant cū duos aut tres filios ex eis susceperint.

¶ Taracon pe.cor. Insignis hispanie ciuitas Scipionū opus: a qua ꝓuincia ipa Taraconia et taraconēsis vocatur. q̄ vt Pompo. scribit li.ij. altero capite Gallias: altero bethycā lusitaniāq; cōtingens mari latera obijcit nostro qua meridiē: qua septentrionem spectat oceano. Urbiū e mediterraneis clarissimis fuerūt Pallantia et Numantia. Nunc est Cesarea augusta. Hinc Taraconensia vina nobilitanter elegātia. Mart. Taraco cōpano tm̄ cessura lyeo.

¶ Tarchō nomē ꝓpriū ethrurie ducis et haruspicis.

¶ Taracina. oppidū Volscoꝝ in Cāpania. añ Trachyna. i. aspa a loci aspredine. et lingua volscoꝝ Anxur dicebat prius diuersa fortuna a rhegynis expta a ταραττω cōturbo. Liui.li.iiij. Anxur fuit q̄ nūc Taracine sunt ciuitas prona in paludes.

¶ Tarchetius nomē fuit impij albanoꝝ regis.

¶ Taras fuit Neptunni filius quē tarētū edificasse nōnulli autumant.

¶ Tardus piger. Verg. Sepe oleis tardi costas agitator aselli Vilib⁹ aut onerat pomis. Per trāslationē quoq; pro rudi et stulto ponit. Idē. Tardi venere subulci. Terē. in heau. Fatu⁹ est insuls⁹ tard⁹. Aliq; pro pseueranti et diuturno Vergi. Media fert tristis succos tardūq; saporē. Aliq; p dēso et crasso. Idem. Udo sub robore viuit Stupa vomēs tardū fumū. Hui⁹ dimi. ē Tardiuscul⁹.

¶ Tarditas tarditudo et tardities p pigritia. Plau. in Penu. Prodigiosi estis et vicistis codeas tarditudine. Actius. Multa mittunt tarditie et socordie.

¶ Tardo as. moror tard⁹ sum. a q̄ retardo morari facio retineo. Ci. in Catone. Ad quē fruēdū non mō se nō retardat verumetiā inuitat.

¶ Tardigradus. pe.cor. q̄ tarde gradit.

¶ Tarentū fuit indyta Calabrie vrbs i vltimo Italie circa salētinoꝝ ꝯfinia a tara Neptūni filio edificata. Deinde a Laconib⁹ aucta: q̄ duce Pallāto illuc aduētātes expulsis incolis (vti Iusti.li.iij. scribit) eā tenuerūt.

¶ Taurētina nux fragili putamie est: et ita mollis vt vix attrectata rūpat. Uñ quidā tarētū appellatū putant: q̄ iuglandes nuces et pineas molles habeat ac similit oues Tarentū aūt sabini vocāt molle. Ad qđ alludēs Hor. scripsit. Et molle tarentū.

¶ Tarmes genus vermiculi carnē exedens.

¶ Tarpeius mōs Rome a Tarpeia ꝟgine vestali sic dictus q̄ sabinis arcē ꝓdidit et ibi necata sepultaq; fuit. Et cuius noīe monumētum relictū qđ rupes tarpeia et tarpeiū saxū vocitabat. Hic pri⁹ saturnius mōs. Postea capitolium dictū fuit.

¶ Tarsus vrbs ꝑclarissima et Cilicie metropolis quam Perseus danaes nobilissima ꝓles edificauit. Luc. lib. iiij. Deseritur taurīq; nem⁹ ꝑseaq; tarsus. Hec fuit apostoli pauli patria. Dicta Tarsus vt quidā existimāt a siccitate. vel a pte pedis q̄ tarsos dicit vt in manu. Vel vt Iosephus ait lib.j. a Tarso nepote Iaphet. Tarsis vo lapidis genus est vt inqt Hiero. ad Marcel. vt est illud in Daniele. Et corpus eiusdē vt Tarsis: qđ aqla Chrysolithū: Symmachus Hyacinthū interptātur. Et apđ Ezechie. Et species rotaꝝ sicut species tarsis. Est et tarsis regio iudee ad quā Ionas ꝓpheta se velle ire dixit. Et Salomō et Iosaphat naues habuerūt q̄ de Tarsis solite sunt exercere cōmercia. Ipm qz mare: qr ceruleū sit et sepe solis radijs ꝑcussum colorē supra dictoꝝ coloꝝ trahat a colore nomē accepit. Porro hebrei Tarsis mare dici generaliter autumāt. Sed illud. In spū violēto ꝯfringes naues tarsis. i. maris. Et in Esaia. Ululate naues tarsis. Tarsenses adeo philosophie studiosi fuerūt Atheniēses et Alexādrinos superarent. Ex tarso fuerūt antipater. Archelaus et Nestor et duo Athenodori. quorū q̄ Cordilion dict⁹ est cū M. Catone vixit et apud eum mortu⁹ est. Alter Canauita a vico quodā cesaris preceptor. et hij philosophi stoici fuere.

¶ Tartarus pe.cor. in singulari gñis mas. In plali neutri locus infernalis a ταραττω cōturbo. qr illic oīa pturbata dñr. Vel απο του ταρταριζειν. i. a tremore frigoris Sole eñ caret. Suid. ταρταρος ο κατωτερος του αδου τοπος και ταρταρον τον περι ταμεφιτοπον και πεοι ... Hinc tartareus a. um. Tartarū neutro genere. fex vini dicit

¶ Tartessus vrbs fuit in littore ꝓpe gades. vñ familia Columelle emanauit. a Tartaro dicta vt meminit Stra. ꝓpter subterraneas illic cauernas.

¶ Tasiū. gñs ē vini a τασις q̄ est detētio deductam nomē vel vt Ser. ait a taso insula. Uñ et tasie vites.

¶ Tatian⁹. nomē est viri ꝓpriū.

¶ Taurus bos ad ꝓcreandū reseruatus sicut hirc⁹. Accipit et pro quocunq; forti boue. Verg.li.j. Ge. Ergo age terre Pingue solū primis extēplo a mēsibus anni Fortes inuertant tauri. Est et taurus celeste signum. Ideo eñ in celū translatus fuisse taurus existimat q̄ Europam in Cretā insulā transuexerit incolumē. Lege fabulam. Et taurus mōs q̄ ab indico mari exurgēs vaste satis attollit. dein dextro latere ad septentrionē: sinistro ad meridiē versus it in occidētem rectus et ꝑpetuo iugo. magnarūq; gentiū qua dorsum agit termin⁹ sed pro gentiumac linguaꝝ varietate diuersa habet noīa Mōs ei oppositus Antitaurus dicit Ubi in excelsissimam ꝯsurgit sublimitatē Caucasus appellat: quāq; sint q̄ taurum a caucaso diuidant.

¶ Taurin⁹ a. um. qđ ē ex tauro boue vt pellis taurina. Sic dñr oīa a multis aīalib⁹ deriuata. et i pe. pro. ꝑuant. vt Leporin⁹ caprin⁹. Formicin⁹. Hirūdinin⁹. Plau. i ru. Ad hirūdininū nidū visa ē mihi simia vt in ascēsionem faceret. Veruecin⁹. Porcin⁹. Ouin⁹. Suin⁹ et hmōi.

¶ Tauri numero plurali ⁊ taurilia: ludi in honorẽ deo
rũ inferorũ facti quos ⁊ boalia ⁊ bupetias aliq̃ vocatos
inuenimus. Sed ꝓprie hi ludi sunt boũ gratia instituti.
Itẽ tauri scarabei terrestes sunt ricino similes.
¶ Taurã. vaccã dici existimãt sterilẽ. ꝙ hec non magis
pariat ꝙ̃ tauri.
¶ Tauroscythę. ppli scytaꝝ q̃ taurũ montẽ habitant.
¶ Taureus Neptuni Epitethõ: q̃m ei tauros immola
bant: vel quia sit deus maris ꝙ sonum emittat similem
voci taurinę.
¶ Taurea scutica ex coreo bubulo fctã. Iuue. Taurea
punit ꝯtinuo flexi crimen facinusꝗ capilli. Hier. in lib.
machabeorũ. ij Cõtigit aũt et septẽ fratres vna cũ ma
tre appꝛehẽsos cõpelli a rege edere carnes porcinas fla
gris ⁊ taureis cruciatos.
¶ Taurica chersonesus peninsula ꝓuincia est europę
sicuti docet Ptol. li. iij cuiꝰ fines sunt Isthmus. Palus
Meotis. pontꝰ et cimmeriꝰ bosporus. Ibi ciuitates sitę
sunt Eupatoria ⁊ theodosia. nũc Capha. Eius ambitꝰ.
dcc. millia pass. cõplectit. et a meotidis populis q̃ margi
nes ipius habitãt nomẽ assumpsit. De hac Iuue. Aegy
ptus quippe illa nefandi taurica sacri. Et ipi etiã tauri
ci immanes moribꝰ immanẽꝗ famã habẽtes ꝙ solerẽt
pro victimis aduenas cędere.
¶ Taurarij populi in taurica regione cõstituti.
¶ Taurominiũ. mons sicilię multis bobus abundans
⁊ supra eũ vrbs eiusdẽ nois quã ędificauerũt zanclei a q̃
taurominitanꝰ ager. ⁊ taurominitani ciues. vñ est illud
taurominitanã vincũt feruore charybdim. Scribit Ply
ni. Hãc vrbẽ q̃ꝗ Naxõ appellatã.
¶ Tautologia latine dici põt eiusdẽ eloquiũ. Idẽ Uer.
li. j Si fata virũ seruãt: si vescitur aura ętherea neꝗ ad
huc crudelibus accubat vmbris. Nã totũ qꝺ repetit vnũ
est: sed ad exprimendum conceptũ crebro sermone de
nunciatur.
¶ Taxillus diminutiuũ est a talus.
¶ Taxus arbor abieti silis baccasꝗ ferens quibus lę
tale venenũ inest p̃cipue in hispania. Ab ea toxicũ dicit
quasi taxicũ. Uerg. Sic tua cyrneas fugiãt examina ta
xos. Fumꝰ eñ taxi mures necat. Taxus gene. mas. ani
mal est qꝺ ⁊ taxo dr. ⁊ Melis ab auiditate mellis. Est ei
aluearibus infestus.
¶ Taxo as. significat ꝓpressius crebriusꝗ ꝙ̃ tãgo vñ id
ꝓcul dubio inclinatũ est: vt tacto: multo fusiꝰ largiusꝗ
est ꝙ̃ tacio. Taxare etiã pro precio ęstimare ponit Ply.
li. xviij. Illos q̃ frugiferas tanti taxauerant. Item pro
maledictis tãgere. Sue. li. ij. Sed etiã vt numularij ne
potẽ sic taxat augustũ. Festus. Taxatores a scęnicis di
cunt q̃ alterutrũ maledictis tangũt.
¶ Taxim aduerbiũ signifi. sensim: Põponiꝰ. Adopta
te clandestino taciꝰ taxim perspectaui.
¶ Taygete. vna ẽ ex pleiadibꝰ. Taygetũ ẽ mõs sub q̃
Sparta vt inq̃t Stra. Luc. li. iiij Gelidiꝗ inculta iuuẽ
tus taygeti. Hic mõs cõsecratus est Baccho. ⁊ Home
rus in hymnis sic ait. s. κασορα και πολυδευκε αεισεο
μουσα λιγεια τυνδαριδας ογμιος ολυμπι ου εξεγε
νοντο τους υποταυγε του κορυφης τεκε ποτνια λη δη
λαθρη υποδμηθεισα κελαινεφει κρονιωνι χαιρε τετυν
δαριδαι ταχεων επιβητορες ιππων.

T ante E

¶ Thearus. fluuiꝰ Thracię ad cuiꝰ caput cũ Dariꝰ ad
scythas ꝓficiscẽs applicuit castra: ibiꝗ tribꝰ diebꝰ se cõ
tinuit cuiꝰ dulcissima aqua delectatꝰ eo in loco colũnam
grecis litteris inscriptã apposuit.
¶ Techna. grece τεχνη latine ars: Inñ technites artifex
Plau. Qui technas hois dep̃hẽdi solꝰ. Vñ Galenꝰ opꝰ
suũ technen. i. artẽ inscripsit. Hinc Calotechniꝰ bonus
artifex. Uictru. li. iiij Callimachꝰ ob elegãtiã ⁊ subtilita
tẽ artis marmorę calotechnius est nolatꝰ. Cacotechni
us malus artifex. Technicus artificiosus.
¶ Technophyon. greca dictio qua significat artis ꝓdu
ctio. τεχνην artẽ greci dicũt ⁊ φυω ꝓduco. Sue. i Aug.
Erat ei locus in edito singularis quẽ syracusas ⁊ Tech
nophyon vocabat.
¶ Teda arbor ex Laricuz gñe q̃ liquorẽ seu picẽ stillat
abũdãs succo liq̃diore: ⁊ ob hoc flãmis ac lumini sacroꝝ
grata vt inq̃t Ply. Inñ Tedas vocamꝰ faces q̃ optime
ex ea arbore fiebãt. Et Cererẽ deã tediferam poetę vo
cãt ꝙ tedas dr inflammasse cũ inuestigare vellet filiam
Proserpinã a plutone abreptam.
¶ Tego is. xi. tectũ. opto. Lact. li. ij. Nõ texit p̃ris nu
ditatẽ. Per trãslationẽ tegere signifi. celare. Martialis
Qꝺ tegit maiꝰ credit esse malũ. Itẽ defendere ꝯseruare.
Salust. At romani domi militięꝗ intẽti festinare pare
aliꝰ aliũ hortari. hostibꝰ obuiã ire: libertatẽ patriã parẽ
tesꝗ armis tegere. A tego fiũt cõposita. Cõtego. totũ
tego. Hier. de Paulo Eremita. Aduertit intꝰ grãde
vestibulũ qꝺ apto desup coelo patulis diffusa ramis ve
tꝰ palma ꝯtexerat. Detego ꝯtrariũ ẽ suo simplici. Lac.
li. ij. Nũc interi falsa vt cępimꝰ detegamꝰ. Intego intus
tego. Ply. Uẽtriculi atꝗ intestina pingui ac tenui omẽ
to integunt. Obtego circũ seu s pra tego. Colu. lib. iiij.
Monendo necubi scamna omittantur. et quod est durũ
summis glebis obtegatur. Pretego añt ego. Lac. li. iiij
Tñ vicia sua capilł ⁊ pallio ⁊ qꝺ maximũ ẽ velamẽtũ di
uitijs p̃tegebat. Protego tueor. Pertego ꝑfecte tego.
Plau. in Tri. Bñfacta bñfactis alijs ꝑtegito ne ꝑpluãt
Retego nudo apio. Uer. Cęcũꝗ domꝰ scelꝰ oẽ retexit.
Iuue. Si tibi zelotypę retegant scrinia mocchę. Sup
tego. Col. li. x. Nihilominꝰ cõgestu culmoꝝ ⁊ frõdiũ sup
tegemꝰ. q̃tũꝗ res patit a frigore ⁊ tempestate munie
mus. Et oia habẽt pe. cor.
¶ Tegmẽ qꝺ et Tegimẽ ⁊ Tegmentũ dr signifi. quic
quid aliquid tegit.
¶ Tegillũ paruũ tegmẽ. Uar. Ob aquam e nubibꝰ tor
tã indicat fore vt tegillũ pastor sibi sumat. Est ⁊ tegilluz
cuculli vinculũ e sirpo: Plau. Tegillũ mihi aret: id si vis
dabo. At Tigillũ diminuti. a tignũ est.
¶ Tegulũ pe. cor. idẽ qꝺ tegmẽ. Ply. Tegulo eñ aqua
ticarũ harundinũ domos suas septentrionales ppli o
¶ Tegula tegulę ꝙ domos tegat. Tegulę (periũt.
aũt q̃ ad balneas adhibent a laxitate dñr mammatę a
lię coctiles vocãtur.
¶ Tectũ ⁊ ꝑticipiũ ⁊ nomẽ esse põt. Participiũ cũ dici
mꝰ: Scelꝰ tuũ tectũ est. Nomen cũ signifi. partẽ domꝰ q̃
domũ tegit. a tegẽdo dictũ. q̃uis etiã frequẽter pro do
mo poni soleat: ⁊ gñaliter pro oi loco ⁊ ꝓ tabulatis oibꝰ
quibꝰ ⁊ triclinia ⁊ cubicula ⁊ hmõi tegunt: ⁊ in quibꝰ tecti
hoies habitare solẽt. Vñ architecti ⁊ Architectores di
cti sunt q̃ ędificãdi scientiã habẽt. Tectũ etiã genꝰ ouiũ
est sic dictũ ꝙ maiore lana optũ sit. vel ꝙ opimẽtis tege
ret. Ply. Ouiũ summa gña duo. Tectum ⁊ colonicũ. Il
lud mollius: hoc in pascuis delicatius.
¶ Tectoriũ. illinimẽtum quoddã est a tegendo ⁊ quasi
pauimẽtum parietis atꝗ incrustatio qꝺ fit cuz calce aut
gypso ad maiorẽ spectantiũ gratiã ⁊ decorẽ. Iu. Tecto

ria prima, reponit. Ply. li. xxxvi. Ideoq; nulla tectoria eorũ rimę fœdauere. Unde intunicata dicuntur tectoria. Tector q̄ opus tectoriũ facit. Var. Quã nec pictor nec tector vidit vnq̃: q̃ in rosea q̄ est polita ope tectorio eleganter. Albariũ qđ supponit tectorio nisi pingi tectoriũ oporteat. Nã cum pingendum est nõ illinitur albario.

¶ Tectorius a. um. qđ ad tegendũ pertinet. Col. Sz ea tota maceries ope tectorio leuigatur ex vtraq; parte ne feles aut vipera prepat.

¶ Teges straguli gen⁹ ex vlua siue sirpo: aut sparto in lodicis similitudinẽ: quo viliores vtunt. Hãc vulgo storeã vocãt. Var. de re rus. Sicq; fiunt de canabi lino: iunco: palmo: sirpo: vt funes: restes: tegetes. Iuue. Ausa palatino tegetẽ pręferre cubili.

¶ Tegeticula dimi. pua teges. Var. Sz pro colũbariis in pariete mutulos aut palos in ordine supra quos tegeticulę canabinę sint impositę. Oui. vocat tegetẽ mattã sirpeã. Sustulit in plaustro sirpea matta fuit.

¶ Tegęũ cũ diph. in penul. oppidum arcadię a qua tegęcus siue tegęaticus deus Pan dict⁹ est. Prop. Fictilis ꝛ calami Pan tegęę tui. Verg. vero nec primas syllabas pduxit. Lateri atq; humeris tegęeũ subligat ensem. A Papinio vero Mercuri⁹ tegęatic⁹ dict⁹ est illo versu. Et cuz menalia volucer tegęaticus vmbra. Olim lacedęmonii bellũ intulere tegęatib⁹ ferẽtes secum compedes tanq̃ essent redacturi illos in captiuitatẽ. Sed ꝯgressi plio ac fugati quicunq; viui sunt capti eisdẽ quas ipsi attulerãt compedibus compediti campum tegęatem metiti fune coluerunt.

¶ Teium vrbs in paphlagonia: vt Sal. scribit: in qua ortus fuit Anacreon. Unde tei⁹ a. um. triũ syllabarũ. Oui. Quid nisi cũ musto venerẽ ꝯfundere vino. Pręcepit lyrici teia musa senis? In hac fuit tẽplũ apollinis. Unde Apollo teius. Ex hac etiã Phileterus natus est auctor generis regum Athalichorum.

¶ Telamones vt inquit Seruius a nostris appellãtur signa q̄ sustinent: q̄ gręci atlantes vocitant. Uide in dictione athlas.

¶ Teloboę ętholię populi fuerunt.

¶ Telephus pe. cor. mysiorũ rex, herculis filius q̄ a cerua nutrit⁹ fertur. Claud. Sanus achilleis remeauit telephus herbis.

¶ Telos latine finis: honor: legio: tributum: vectigal: pẽsio. Est ꝛ nomẽ insulę: a qua

¶ Telina vnguẽta dicta sunt q̄ a medicis cõmendãtur In ea est herba seu frutex teli q̄ fœnũ grecũ signifi. quasi frutex insulę: vel insula frutici nomẽ dedit.

¶ Teloneũ pe. cor. gręce τελωνιον mẽsa publicanorum vbi vectigal exigitur.

¶ Telonarii siue telones publicani et tributorũ collectores.

¶ Telonẽ agricolę vocãt lignum lõgum: quo vtunt ad aquã e puteis hauriendã.

¶ Telegonus nomẽ ppriũ viri: qđ latine signifi. nouissimo loco natum. Unde pro humili ꝛ inglorio ponit. Fuit etiam fili⁹ Ulyssis ex Circe: q̄ patrẽ interfecit rostro piscis illi⁹ q̄ xiphia dr qđ est instar laminę magni ensis: vt scribit Oppianus de piscibus: qđ genus ensis a matre accepit.

¶ Telum dicit oẽ qđ manu iaci põt: quo nomie lapis, lignũ, plumbũ, ferrum, ꝯtinet. Dictũ ab eo q̄ i lõginquũ mittat. Nã apud gręcos τηλε siue τηλου lõge significat Uer. pro claua posuit. At nõ hoc telũ mea qđ vi dextera versat Effigies.

¶ Tellus telluris. terrę dea est. Terra vero elementũ ipm ꝯbuis ꝛ pro ipsa terra accipiat: a tolerãdo siue tollẽdo dicta q̄ eius fructus tollamus.

¶ Tellus telli nomẽ viri ppriũ: quẽ Solon Crœso beatiorẽ putauit.

¶ Telemachus Ulyssis ex Penelope filius.

¶ Telecrus nomẽ ppriũ regis laconię.

¶ Telephus fuit herculis fili⁹ ex Auge nympha. Qui postea in lycia impauit. Etiã multi alii fuerunt vt ostendit Suidas dicẽs. τηλεφοσ εκπεριδιουσυτωσ πεμισ και τηλεφοσ περγαμηνοσ γραμματικοσ οσ πολλα γεγραφε.

¶ Temerari⁹ dr non q̄ plus audet q̃ optet: sed q̄ facile nullo adhibito ꝯsilio credit. Qui. Utinã temeraria dicar Criminib⁹ falsis insimulasse virũ. Itẽ temerari⁹ metuẽdus. Plau. Sz qđ q̄ picus vlmum tundit. Haud temerariũ est. Itẽ audax. vñ ꝛ temeritas et temeritudo. Pacuui⁹ Egon tyrãni nõ noui temeritudinẽ?

¶ Temere aduerbium signifi. male: stulte: inconsulte. Uide (inqt Ter.) ne q̄d temere agas. Hier. Melius est deo cõmittim⁹ q̃ aliq̄d temere definire velim⁹ auctoritate nostra qđ nõ pbam⁹. Quidã etiã vsurpãt pro fere Quint. Illud ingeniorũ velut pręcox genus nõ temere vnq̃ peruenit ad frugẽ. Et temere significat sine causa Teren. Haud temere:

¶ Temero as. pe. cor. scelero: corrumpo: ꝯtamino. Ambro. Ne temeratę vginitati aduret infamia. Idẽ. Qui nulli⁹ adhuc resurgentis fuerat temerata vestigio. Unde intemeratus integer, incorrupt⁹, inuiolat⁹. Idẽ. Nam si intemerata q̄ sumpsim⁹ indumenta seruem⁹ plagas latronum sentire nõ possum⁹. Uer. Intemerata fides.

¶ Temetũ apud Hora. pe. pro. Apud Iuue. corripitur accipiturq; pro vino: dictum q̄ tentet hoc est labefactet mentẽ. Uer. Tenuisq; lageos Tentatura pedes olim vincturaq; linguã. Hinc temulent⁹ vinolẽtus, ebrios⁹. Temulẽtia ebriositas. Ply. lib. xiiii. Cato id ppinquos fœminis osculũ dare vt scirẽt an temetũ olerẽt. Hoc tũ vino nomẽ erat. Unde ꝛ temulẽtia appellata. Per ꝯtrariũ Abstemius sobrius.

¶ Temno is. psi ptũ. sperno. a τεμνω: qđ incido reseco q; significat: om̃ q̄ spernimus amputare ꝛ resecare ꝯsueuimus. Uer. Discite iustitiã moniti ꝛ non tẽnere diuos. Hinc contemno.

¶ Temo temonis a tenendo dicitur. Est enim qui continet iugum.

¶ Tempe neutro ge. et numero plurali pprie thessalię loca quinq; miliũ pass. lõgitudine ꝛ ferme sex latitudie pulcherrim⁹ ager amœnus gramine: refertus arborib⁹ canoris auiũ concentu: iugis dextra lęuaq; leniter sese tollẽtib⁹: media intersecat pęneus amnis: cui⁹ ripas arbores vestiunt. Oui. li. i. meta. Est nemus hęmonię q̄ prerupta qđ vndiq; claudit Sylua: vocãt tempe: p q̄ pęneus ab imo Effusus pindo spumosus voluit vndis. Sũt et tẽpe in bœotia q̄ teumessia dñr a teumesso mõte bœotię et ab Ouid. Cygneia dicta. Sũt in sicilia a noie amnis helora. Abusiue quęcũq; loca amœna: nemora pręsertim atq; aquas habẽtia tẽpe vocamus. Uerg li. ii. ge. Speluncę viuiq; lacus ac frigida tempe.

¶ Tẽpero as. signifi. rem suo ordine ac mẽsura administro. Ci. in tus. iiii. Rem vero publicã nostri maiores certe melioribus temperauerunt: ꝛ institutis ꝛ legib⁹. Unde dicimus temperare vinum adhibita aqua: tẽperare irã sedato aio. temperare ferrum flammis et ictibus. Tẽperamus stylum, calamum appetitum: ꝛ hmõi. Hiero.

Sic narrationis stylum temperabo: vt non alia dicam q̃ q̃ aut scripta sunt: aut ꝯsequẽter scribi potuerunt. Et in Ecclesiastico inquit calamũ temperaui. Aug. Duo sunt abstinẽtię et crucis genera. Unum corporale: aliud spirituale. Unũ a potu atq; epulis temperare appetitũ gulę. Huius cõposita sunt attẽpero: qđ est iuxta tempero seu cõcordo. Hiero. Prudẽs lector caue semp̃ superstitiosam intelligentiam: vt nõ tuo sensu attẽperes scripturas: sꝫ scripturis iũgas sensum tuũ. Obtẽpero obedio.

¶ Tẽperamentũ modificatio. Ply. Tali adhibito tẽperamẽto: vt nec laxet nimis: nec arctũ esse patiat̃.

¶ Tẽperatura idẽ qđ tẽperamentũ. Idẽ. Ferrum a rubigine vindicat̃ cerusa ⁊ gypso ⁊ liquida pice. Hęc est tẽperatura a gręcis antipathia dicta.

¶ Tẽperãtia vt Ci. li. ij. artis veteris ait. Est rõnis in libidinẽ: atq; in alios nõ rectos impetus animi firma et moderata dominatio. Aug. li. j. de libe. arbi. Tẽperantia est affectio cohercẽs ⁊ cohibẽs appetitũ ab his rebus q̃ turpiter appetũtur. Hui⁹ partes Continentia/ clemẽtia/ modestia. Tẽperãtia inquit Sene. voluptatib⁹ imperat: alias odit atq; abigit: alias dispẽsat ⁊ ad sanum modũ redigit. Grece σωφροσυνη: ⁊ tẽperans σωφρων.

¶ Tẽperies tẽperamentũ. Ply. Junior. In quo saluberrima est aeris tẽperies. Pro hac q̃nq; tẽperaturam ponim⁹. Var. Quęro vtrũ hoc adduxerit cœli tẽperatura: an terrę bonitas? Q̃nq; temperies dicit̃ tẽperantia. Sta. li. ij. syl. Trãquillaq; mox Temperies. Q̃nq; tpis accõmoditas ad aliq̃d agendũ. Ply. Sic iudicatur anni tẽperies alibi tardius: alibi maturius.

¶ Tẽpus vt Var. scribit: est interuallũ mũdi et motus diuisum in partis aliquot ab solis ⁊ lunę cursu a quorum tenore tẽperato tps dictũ est. Tria vero sunt tpa. Pręsens/ pteritũ/ ⁊ futuꝝ. Aliq̃n tps ponit̃ pro tpis ꝯditiõe Ci. O mores: o tpa. Et tps ps capitis est. Habet eñ caput duo tpa: vnũ a dextra: alteꝝ a sinistra. sic dicta quia anni in eis cognoscant̃. Verg. lib. v. ęne. Tẽporibus geminis canebat sparsa senectus. Nã primo tpa canescũt: cauãturq; mag; diuturnitate tpis. Col. li. vij. Decimo tñ anno tpa cauari incipiunt: supcilia nonnunq̃ canescere ⁊ dẽtes pminere. Sciendũ est q cũ dicim⁹ pro tpe aduerbialiter signifi. pro ratiõe tpis. Cũ tpe cũ mora ⁊ spatio tpis. In tpe opportune. Ex tpe subito: quasi extra tpis cõmoditatem.

¶ Tẽporius aduerbiũ deductũ a tpi aduerbio qđ significat opportune/ tẽpestiue. Col. li. ix. Esca bis diuidẽda vt et mane nõ ptinus a cubili lati⁹ euagent̃: ⁊ añ crepusculũ pp̃ter cibi spem tẽporius ad officinã redeãt. Ouí. li. iiij me. Modo surgis eoo: Tẽporius cœlo. mõ serius incidis vndis.

¶ Temporarius a. um. qđ nõ est perpetuuꝫ: sed ad tps durãs. Uñ legim⁹ Scaurũ olim fecisse in ędilitate theatrũ temporariũ. i. tam di : duraturum: donec spectacula pagerent̃. Ply. li. xvi. Nec terrę tñ natura circa has refert: aut ppetua cœli: verũ et quędã temporaria vis imbriũ. Tẽporariũ etiã đ: qđ ad tps pertinet. Uñ extẽporariũ pro subitario capit̃: vt orõ extẽporaria. i. subitaria ⁊ impremeditata. Tẽporarie significat ad tps.

¶ Temporane⁹ a. um. qđ ad tps pertinet: siue qđ subito et in tẽpore fit. Hiero. in deutro. Dabit pluuiaꝫ terrę vestrę temporaneã et serotinã: vt colligatis frumẽtum i. secundum temporis exigentiam. Unde extemporaneum pro subitario ac impremeditato. Contemporaneum quod est eiusdem temporis et grece synchronium dicitur.

¶ Temporale quod ad tẽpus durat. Opponitur enim ęterno. Leo. pa. Intelligite dilectissimi queãdmodum sit nouũ ac vetus: temporale ⁊ ęternũ. Corruptibile et incorruptibile/ mortale et immortale: paschale mysterium. Interdũ dicit̃ quod ad tempus fit. Unde dicimus extemporalem orationem impremeditatam. Temporaliter ad tempus. Extemporaliter impręmeditate. Sue. de Tito. Latinę gręceq; linguę vel in orando: vel in fingendis poematibus: facilis ad extemporalitatem vsq;.

¶ Tempestas nõ significat ipm tps. Sal. in Jug. Ea tempestate in exercitu nr̃o fuere cõplures noui ⁊ ignobiles. Nõ trãquillũ ⁊ serenũ tps. Ver. Uñ hęc tam clara repente Tempestas? Modo procellam. Ply. Hunc diem festum tempestatibus leniendis ferunt institutum. Idẽ. Tẽpestates vocamus in quibus grandines/ pcellę/ cęteraq; similia intelligunt̃: q̃ cum acciderint vis maior appellatur.

¶ Tempestuosum pcellosum. Gelli. Mare sęuũ ac tempestuosum erat.

¶ Tẽpestiuus a. um. opportunũ ⁊ qđ suo tpe fit. Ver. li. j. Geor. Aut tẽpestiuã syluis euertere pinũ. Hinc tẽpestiuitas pro opportunitate. tẽpestiue opportune: et suo tpe: quorum ꝯtraria sunt Intẽpestiuus ⁊ intempestiue. vnde Cice. nos admonet ne irascamur aduersus eos: q̃ nos intempestiue adeunt.

¶ Tempestus a. um. tempestiuus ⁊ intẽpestus pro intẽpestiuus. Uñ nox intẽpesta: q minime tẽpestiua sit rebus agendis.

¶ Templũ pp̃rie locus vel in cœlo notatus ab augure vel in terra a tuendo. i. cõspiciẽdo: dictũ q ex omni parte: vel ex quo omnis pars aspici posset. Primo aũt cœlũ ipm dictũ est templũ q2 ipm primo tuemur. Ven. Cõtremuit templũ magnũ Jouis altitonãtꝫ. Eius ptes quattuor esse dñr. Sinistra ab oriẽte. Dextra ab occasu. Antiqua ad meridiẽ. Postica ad septẽtrionẽ. In terris autem dictũ templũ q quibusdã cõceptis verbis ab augure finiebat̃. Uñ tueri quãcunq; cœli partem cõmode posset. Hinc cõtẽplo siue cõtẽplor pro diligent̃ intueor. In hoc templo per augures ꝯstituto senatusꝯsultũ fiebat. Et nisi in eo fieret nõ erat iustum. Ab hoc tẽplo nõ solũ ędes sacrę: sed ⁊ alia loca septa ⁊ vnũ tñ introitũ habentia/ dici tẽpla cœpere. Quippe curia hostilia tẽplũ erat: licet sacra non esset. Itẽ templũ vocatur tignũ quod in edificio transuersum supra canterios ponit̃: vt inquit Festus. Uict. li. v. Et canterij pminentes ad extremã suggrundationẽ supra cãterios templa. Itẽ sepulchrũ dicitur templũ. Ver. li. iij. Pręterea fuit in tectis de marmore templũ Coniugis antiqui. A templũ fit aduerbium extemplo.

¶ Tempsa fit ciuitas Brutiorũ.

¶ Tenasmus ⁊ tenesm⁹. Grece τεινεσμος cum frequens est: sed irrita desidẽdi deiiciendiq; cupiditas: cũ inflammatione ac tumore sedis mucosa ⁊ sanguinolenta quędam egerentis.

¶ Tendo is. tetẽdi tẽsum et tentũ: quasi tenue do. Est eñ tendere extendere: qđ vero extẽdit̃ attenuat̃. Ver. Tendũt vela nothi. Sal. Manus supplices ad cœlũ tẽdere. Hiero. ad Juli. Et arbitraris senẽ diu posse viuere: cuius vt ętas lõga tendat̃. Per translationẽ sumitur interdũ pro insidiari: q i hoc laqueos extẽdere soleam⁹ Ter. in phorm. Quia nec rete accipitri tendit̃: nec miluo. Interdũ pro conari. Ver. Ille simul manibus tẽdit diuellere nodos. Interdũ pro tentoria ponere ⁊ habita

re. Val. mar. li. ij. Ne quis eorum intra castra tenderet. Verg. Hic dolopum manus: hic seuus tēdebat achilles Extenduntur cū tentoria dum ponuntur. Interdū p offerre quod pro tendo manus fieri solet. Idē. Paruūq; patri tēdebat Iulum. Interdum pro pergere: & nos ambulādo iter videmur extēdere: vt Per tot discrimina rerum Tendimus in latium. Interdū pro ponere. Sal. Interea romę multa simul moliri: consuli insidias tendere. Huius composita sunt attendo: contendo: circūtendo. Ply. Circūtendit retia & omnis occupat saltus. Distendo: extendo: extra seu vltra tendo. Lact. li. iiij. Extendit ergo in passione manus suas. Colu. li. v. Quare cum ad summū palum recta vitis extenta est capistro constringit. Intendo/obtendo/ostendo: ptendo portendo et sustendo: quod est decipiendi gratia subdo aliquid aut machinor. Sallusti. Dum sustendit insidias militi.

¶ Tendicula lę. laqueus est: quem auibus siue feris tēdimus.

¶ Tētigo pe. p. pruritꝰ libidinis: quo virilia extūdūtur: vt illud Priap. Turpe quidem dictu sed si tētigine rumpar: Falce mihi posita fiet amica manus.

¶ Tentipelliū genus calciamenti ferreū quo pelles et tenduntur.

¶ Tentorium tabernaculum: q; ibi vela aut aliquid velorum tenduntur: vel ipa potius velamenta contra iniuriam coeli.

¶ Tentum accipit pro mēbro virili. Catul. Grandia te medij tenta vorare viri.

¶ Teneo es. tenui tentum. apprehendo: detineo. Ver. Neq; te teneo: nec dicta refello. Per trāslationem tenere capit pro habitare/possidere. Idem lib. iiij. ge. Quę gurgitis huius Ima tenens. Aliquādo pro constringere. Idem. Extendę sepes etiam et pecus omne tenendum. Aliquādo pro tegere. Idem. Et obducto late tenet omnia limo. Aliquando pro dirigere. Idem. Sed vos qui tandem quibus aut venistis ab oris Quo ve tenetis iter? Aliquando pro intelligere. Ter. Rem teneo Aliquādo p morari. Ver. Hunc phoenissa tenet. Diod. Aliquando pro implere/pficere. Idē. Ni teneāt cursus Et tenere seruare/tueri. Cęsar com. iij. Sabinus ideo omnibus rebus loco castris sese tenebat. Idem. Eo absente qui summam imperij teneret. i. haberet/administraret. Vergi. Capitoliaq; alta tenebat. i. defendebat. Unde econtrario victos loco motos dicimus. Cic. Loco ille motus est. Itē teneri est obligari: vt si quis furetur rem sacraȝ de prophano tenet ne furti: an sacrilegij? Itē tenere est possidere: occupare. Sal. in Iug. Forte apud illū quem inhonesta et perniciosa libido tenet potentię paucoꝝ decus atq; libertatem suam gratificari. Huiꝰ cōposita sunt abstineo: attineo: contineo: detineo destineo: obtineo: ptineo: retineo: et sustineo: q̄ habēt ti. syllabbam correptam.

¶ Tento as. quidam a tendo: quidā a teneo deducunt Tendo aūt tentum. Unde tentigo & tentorium. Et sic q̄ tentat quasi manū tendit aut aliam corporis partem: in quod experiri vult & exquirere. Qui autē a teneo deriuant. Hac ratione ducunt: q; tentare experiri sit: vel inquirere: et verbo vel re quasi manu tenere. Col. li. ix. Sępius digitis loca foeminarum tentanda sunt. Nam in promptu gerunt oua: quibus iā partꝰ appropinquat. Cice. in parad. Tentare volui an ita dici possent vt probarent. Vergi. Vir primi p̄ ea tentant. Tētare igitur est rem non intellectam atq; incertā aggredi. hoc est experiri vel diligenter inquirere. Tentare Tentare vero de pudicicia est cum id agitur vt aliquis fiat impudicus. Cum ergo vel a tendo vel a teneo deriuatum sit tēto: cōstat simplici n scribendū esse. Et sic tentatus: tentatio. Ci. li. j. offi. Tētata res est ab omni genere hoim. Ver. li. iiij. Tentaturum aditus et quę mollissima fandi Tempora.

¶ Tētamentū idē qȯ tentatio. Ver. li. vij. Nec prima per artem Tentamenta.

¶ Tenax qui retinet vt glutinuum tenax. Aliquando dicitur parcus/auarusq;. Apul. Homo diues: sed nimium tenax. Aliquando durus/constans/perseuerans. Horatius. Iustum et tenacem propositi virum. Hinc tenacior et tenacissimus. Columel. li. j. Potest etiam illitteratꝰ dummodo tenacissime memorię: rem satis cōmode administrare. Huius compositū est pertinax valde tenax.

¶ Tenacia & tenacitas retentionē & psimoniā: & duriciam pseuerantiaq; significat.

¶ Tenor accentus: qui teneat. i. dirigat sermonem. Interdum dicit ordo vel forma cōtinuatio. Val. mar. lib. j. Quo minꝰ religionibꝰ suis tenor suaq; obseruatio redderetur.

¶ Tenitę credebant esse fortū deę: q; tenendi potestatem haberent.

¶ Tenebrę pe. cor. priuatio lucis: q; tegāt. i. impediant oculos & visum phibeant.

¶ Tenebricosus a. um. qȯ tenebras inducit. tenebrosū tenebris plenum.

¶ Tenebricor pe. cor. tenebras facio. Augi. Accedamꝰ ad eū vt illuminemur: nō quo mō ad eū accesserūt Iudęi vt tenebrarētur. Hinc cōtenebro & obtenebro cōposita. Hiero. in li. numeri. At ptenebrati ascenderunt in verticem montis.

¶ Tenebresco obscurꝰ fio. Un̄ Aug. Aer ptenebrescat inquit. i. tenebrosus fiat.

¶ Tenuis & hoc tenue: a teneo fieri videtur: q; quę tenuia sunt facile teneantur. Est enim tenue paruum/exiguum. Cice. in Hort. Fundum non modo mediocri pecunia: sed etiam tenui percipere possumus. Colu. lib. ij. Quo tenue linū proueniat. Potest etiam et a tendo deduci: qm̄ q̄ extendunt tenuia fiunt. Per translationem nonnūq; ponit pro paupe: tenuitas pro pauptate. Cic. Tyroni. Ut possum ex meis angustijs illius sustento tenuitatem.

¶ Tenuiculꝰ dimi. a tenui. Ci. Peto. Tenuiculo apparatu significas Balbū fuisse ptentū.

¶ Tenuo as. tenuem/subtilem/macrum/debilem facio: siue minuo. Vergilius libro. iij. Ge. Ipsa autem macie tenuant armenta volentes Et in hymno. Ecce iam noctis tenuatur vmbra. Compositi sunt attenuo & extenuo.

¶ Tenedos pe. cor. insula in mari ęgęo inter Mitylenē et hellespontū cōtra troiam prope sigeum ab ostijs. xx. pas. millibus distat. Abest a Lesbo. cvj millia pass. Hęc prius Leucophrys appellabat: quam alij Calydnam dixerunt. In hāc ex troade nauigauit cum nouis colonis tenes Cyeni filius: conditaq; ex se vrbe. Tenedō vocauit: a qua et insula denominata est. Cic. Tenem ipm ex cuius nomine tenedos nominatur. Hinc tenedi dicunt eius incolę.

¶ Tenos insula vna ex cycladibꝰ in qua est oppidū eiusdē nois: quā ppter aquarū abundantiā Aristo. Hydrusam appellatā dicit. Aliqui ophiusam.

¶ Tenus teni. laqueus. Seruius dici putat extremas partes arcus: vñ tractũ sit: vt hacten⁹ hucusq̃ significet: quasi vsq̃ ad finẽ. Apud Plau. in Bac. Tenus magis p̄ laqueo accipi videt̃: q̃ pro arcu: cuȝ ait Pendebit hodie ita pulchre intẽdit tenus.

¶ Tenus p̄positio significat p̄pinquitatẽ ꝛ qd̃ dicimus vsq̃ad. Nã qd̃ p̄pinquũ est quasi tenere videtur id cui est p̄pinquũ. Quidã a tenendo: q̄ hec p̄positio extensionẽ quãdã significare videat̃: ꝛ ablñõ deseruit semperq̃ in singulari postponit̃ ablñõ: vt hactenus: eatenus: quatenus/verbotenus: oretenus: capulotenus. Aliqñ etiã actõ iungit̃. Flaccus in argo. Et tanaimtenus īmenso descẽdit ab euro. In plī ponitur etiã cũ gtõ. Virg. Crurũtenus a mento palearia pẽdent. Et cumarũtenus. i. vsq̃ ad cumas. Cur. Pauci hostiũtenus exacti penetrauere ad portũ. Hora. sine casu posuit tanq̃ aduerbiuȝ. Est quodã p̄dire tenus si nõ dat̃ vltra. Aliqñ significat nõ vltra: vt Gelli⁹ cõsulatũ titulotenus: nõ vltra titulũ.

¶ Tenontes sunt recti ꝛ valentes nerui: a rigore dicti collũ ꝯtinẽtes: sine quibus sustinere caput nõ possent ceruicis vertebre. Siquidẽ horũ inter oẽs flex⁹ alter semp intentus p̄labi supiora nõ patit̃. In ipsis quoq̃ pedibus neruum quẽdam latũ qui a poplite demissus p̄cumbit in calcẽ appellãt tenonta: vt inquit Iul. pol. Sed ꝛ neruos qui ex vtraq̃ stomachi parte sunt: τονους vocant.

¶ Tener a. um. qd̃ est molle. Hinc tenera etas puerilis. Transfertur ad aĩum. Iuue. Cum tener vxorem ducat spado. Item tener dicitur qui facile commisseretur. Hinc teneritas ꝛ teneritudo: tenere ꝛ teneriter aduerbia.

¶ Tenellus a. um. dimi. vñ tenellã etatem dicimus.

¶ Tenerasco tener fio: mitesco: mīa ducor. Lucil. li. iij. Scilicet in tenero tenerascere corpore mentes.

¶ Tentyri siue tentyrite gñs aĩalis venenosi. Ply. li. xxviij. In insula nili tentyri nascentes tanto sũt crocodilis terrori vt vocẽ quoq̃ eorũ fugiant. Tentyra vero ciuitas inferioris egypti: vñ ꝛ p̄fectura tentyritica: vel vt Ply. ait: insula a nilo circũdata: in qua habitant homines qui crocodilos non timent.

¶ Tepor ꝛ tepiditas idẽ significant. Colu. lib. ij. Si vero tepor coeli siccitasq̃ regionis suadebit Februario statim p̄scindendi sunt.

¶ Tepidus a. um. qd̃ est medium inter calidum ꝛ frigidum. Unde interduȝ pro calido ponitur. Lucr. Tepidiq̃ caminis. Interdũ p̄ frigido: p̄sertim quando trasfertur ad alia. Plau. Hic homo factus est tepidior. i. frigidior: segnior. Interdũ pro inutili siue nocuo Virg. Unde caue tepido sudãt humore lacune. Hinc subtepidus aliq̃tulum tepidus. Tepidulus diminutiuum.

¶ Tepeo es. pui. tepidus sum. Cato de re rus. Lenibus lignis facito calescat vbi temperate tepebit tum cuminuȝ indito. Hinc tepesco tepidus fio. Leo pap. Feruor fidei nõ tepescat. Huius cõpositũ est intepesco: qd̃ est valde tepesco. Colu. Nunc mitigato iam ꝛ intepescẽte frigore largissimis oliuitatibus liberisq̃ vindemijs exuberent.

¶ Tepefio idẽ qd̃ tepesco. Amb. li. offi. Quis neget verna temperie interiora terrarũ tepefieri: quos glacies hyberna ꝯstrinxerit. Fitq̃ a tepefacio

¶ Tepidariũ vas in quo aqua temperat̃: siue cella in quã ex balneis exeũtes ingrediunt̃.

¶ Terapne Helene patria in lacedemõe: etiã insula in mari ligustico: quã nostri corsicã vocãt: q̃ ꝛ cyrnos dicta fuit. Hinc terapneus a. um. Ouidi. Rure terapneo nata puella phryge. Hanc dictionem alij cũ aspiratione scribũt: alij sine p. teramne: sed male.

¶ Tergeste oppidũ ab aquilea stad. centũ octoginta distans: vt inquit Stra. Hodie triestũ vocat̃. Sȝ oẽs mentiunt̃. nã τεγεστιον λεγεται a Dionysio libyco. et Eustathio: sed inscij tergestã vocant: quasi ibi res ter gesta fuerit: sed aliqui de talibus scribunt: qui forsan quandoq̃ laudabuntur. Etiam Suidas. τεγεγαιοι ονομα εθνους και θηλυκως τεγεστιον ονομα πολεως προς ακυλιαν.

¶ Tero is. triui tritũ frico: tũdo. Plau. in asi. Num me illuc ducis vbi lapis lapidẽ terit. Ply. Dein refrigeratũ teritur ĩ farinã: terere iter est iter agere. Vir. Sepius e tectis penetrali⁹ extulit oua Angustũ formica terens iter. Terere tempus est cõsumere. similiter terere ociũ. Liui. li. i. Quas in cõuiuijs luxuq̃ cũ equalibus viderant tempus terentes. Ideȝ in eodẽ. Regij quidã iuuenes interdũ ociũ cõuiuijs comessationibusq̃ inter se terebant. Huius cõposita sunt attero: qd̃ est ad aliquid tero: frico. Ply. lib. ix. Anguille atterunt se scopulis. Tibul. Aut operi insuetas atteruisse manus. Aliquãdo significat vehementer tero: frango: ad terrã traho: aut valde rodo. Col. lib. ij. Demergunt vngulas ꝛ atterunt scinduntq̃ radices herbarum. Et lib. vi. Nam demissum ex eo palmitem germinãtem inferior atteret ꝛ fructum. Virg. Et grauis attrita pẽdebat cantharus ansa. i. cõsumpta attenuata. Et lib. i. geo. Depresso incipiat iã tuȝ mihi taurus aratro Ingemere: ꝛ sulco attritus splẽdescere vomer. i. rosus. Sallus. per translationẽ dixit. Post vbi eorum famam attriuerat maiora alia impendebant: id est oppresserat. Contero totum simul tero: tundo: consumo: frango. Plau. in Asia. Utinam mihi stimulus in manu sit qui latera conteraȝ tua. Lact. lib. iij. Qui cum etates suas nisi studio phie conterant. Colu. lib. viij. Remedio sunt hyssopum ꝛ sal equis ponderibus cõtrita. Teren. in hecy. Cursitando atq̃ ambulando totum hunc contriui diem. Detero: distero: extero: intero: intertero: obtero: protero: pertero valde tero. Colu. Perlineũ fiscum qd̃ pertriuerãt exprimũt. Retero rursus tero: purgo: excerno. Col. li. vij. Pura deinde frumenta si in annos recõdantur reteri debent. Nam quãto sunt expolitiora minus a curgulionibus exeduntur. Subtero subtus tero. Plaut. in Asia. Eos asinos p̄dicas vetulos claudos quib⁹ subtrite ad foemina iã erant vngule. Hieron. in deutero. Et pes tuus nõ est subtritus. Semitero quasi medium tero. Col. li. i. Huic aũt nubilariũ applicari debet maxime in Italia p̄pter incõstantiã coeli: quo collata semitrita frumenta p̄tegant̃: si subitaneus imber incesserit. Et oia habent pe. cor.

¶ Terra elementum per duplex rr. licet a tero is. deducat̃: q̄. s. teratur. Ab hac locus cõmunis q̃ circa oppidũ colonis relinquitur territoriũ appellatur: q̄ maxime teratur. Et in singulari quidem terra totum elementum est: id est ipse orbis terre. In plurali terras aliquas significamus. Virg. Multum ille ꝛ terris iactatus ꝛ alto. Ponit̃ tñ quandoq̃ terra pro territorio ꝛ pro prouincia seu regione. Ci. Eorũ qui in hac terra fuerunt magnamq̃ greciã: que tum florebat institutis ꝛ preceptis suis erudierũt. Unde cõterraneus:

qui ex eadem terra est. i. prouincia. Cuius hec dictio apud neminē idoneū auctorē: nisi apud Ply. legatur: & vno dūtaxat loco: vbi Catullū vocat cōterraneum Var. lib. i. de re rust. scribit terram tribus modis dici Cōmuni: proprio: & mixto. Cōmuni vt cum dicimus orbem terræ: & terram Italiam cum & lapis & arene et cetera eius generis sint in nominando comprehensa Altero modo dicitur terra proprio nomine: quę nullo alio vocabulo: neq; cognomine adiecto appellatur Tertio modo dicitur terra quę est mixta: in qua seri quid potest & nasci: vt argyllosa: aut lapidosa: Terra etiam vocatur Vesta: eo q rebus omnibus vestiatur seu quia vi sua stat. Ouid. lib. vi. fasto. Stat vi terra sua vi stando vesta vocatur. Dicitur mater. Col. Tu penitus clatris eradere viscera matris Ne dubita. Ply. lib. ij. Sequitur terra cui vni rerū naturę partiū eximię propter merita cognomen indidimus maternę venerationis. Nos nascentes excipit: natos alit: semel editos sustinet: & semper nouissime cōplexa gremio iam a reliqua natura abdicatos tū maxima vt mater operiens: & paulopost: Terra serpentē homine ꝑcusso amplius nō recipit.

¶ Territoriū vt inquit Pōpo. est vniuersitas agrorū intra fines cuiusq; ciuitatis: qđ ab eo dictū est: q maxime teratur: vel q magistratus eius loci intra eos fines terendi. i. summouendi ius habeat.

¶ Terraceus a. um. qđ ex terra est vt domus terracea

¶ Terręus a. um. qđ ex terra est: vt vas terreū. Col. lib. i. Horreū camera cōtectū: cuius solū terręū prius q̄ consternatur perfossum.

¶ Terrenus a. um. quod vel in terra natū est: vel in terra viuit: vel aliquid cū terra cōmune habet vt terrenū animal. Et terrenus pro terręo. Col. Area quoq; si terrena erit: vt sit ad tecturā satis habilis

¶ Terrenum campus dicitur. Col. li. ij. Callidissimi rusticarum rerum genera terreni tria esse dixerūt. Campestre: collinum: montanum. Idem lib. i. Agrum habebimus salubri cœlo: vberi gleba: parte campestri: parte alia collibus vel ad orientem vel ad meridiem molliter deuexis terrenisq; alijs atq; alijs syluestribus & asperis.

¶ Terrestris & hoc stre. idem quod terrenus: vt terrestre animal.

¶ Terrigena pe. cor. qui ex terra natus est:

¶ Terricola qui terram habitat.

¶ Terræmotus dr̄ cum terrę incluso spiritu contremiscunt magno sępe habitātium damno.

¶ Terraneola cū accentu in antepe. Auis alaudę similis: præterq̄ q in capite apicē nō habet: sicut alauda: dicta terraneola q non in arboribus: sed in terra versetur atq; nidificet.

¶ Terebra siue terebrū penul. correp. instrumentū quo ligna perforantur: a tero. Eius diminutiuū est Terebellum.

¶ Terebro as. terendo perforo. Virgi. Et terebrare cauas vteri & tentare latebras. Huius compositū est exterebro: qđ est extorqueo. & scrutor. Plau. Exterebra prorsus atq; excute.

¶ Teredo pe. p. vermis in ligno nascens: a terendo dictus: vel a sono: qui est τερηδών. Eadē & tinea dr̄. Licet sint qui distinguant: vt teredines dicantur in mari: hoc est in nauibus: tineæ terrestres sint. Col. li. v. Nam & teredinē formicasq; prohibet.

¶ Teres etis. pen. cor. dicitur quicquid rotundum oblongumq; est: vt columna & arbor: quod quasi teredo sit rotundū. Virg. Incumbens tereti damon sic cœpit oliuę.

¶ Terminus ꝓprie dicitur signum qđ agrū ab agro diuidit a terendo: q hę partes maxime terantur. Nā vtrinq; ab iis qui agrum suū colerent: fodiendo terit. Hinc terminus pro fine accipitur. Cic. Cum nullum tot calamitatibus atq; ęrumnis terminū inuenirem. Et apud antiquos terminorū deus putabatur. Dialectici terminum definiunt esse signū orationis constitutiuū. Huius composita sunt Anterminus quod est quasi circūterminus: qui circa terminos prouincię manet. Conterminus qui est vicinus & finitimus Col. lib. i. Priuatos quoq; memoria tradidit & in regionibus grecię: et in hac ipsa hesperia detestabiles fuisse vicinos nisi autolicus ille cuiq̄ potuit tolerabilis esse cōterminus: aut auentini monte incola palatinis vllū gaudiū finitimis suis cacus attulit.

¶ Termino as. finio. Lact. li. ij. Iā vero illa conclusio: qua sententiā terminauit Tullius multo absurdior. Huius composita sunt: Determino qđ est definio delibero: & quasi cogitationi terminū impono. Idē lib. iiij. Determinanda est nobis veritas breuiter: & in suo ꝓprio domicilio collocanda. Distermino diuido dissipo. Extermino expello & veluti extra terminos mitto.

¶ Terma atis. extremum/terminus/finis/meta/pila pedis.

¶ Termes ramus ex arbore decerptus cum fructu: qui quoniam in diuisione agrorum anteq̄ metæ ponerentur figi solebat: termino nomen dedit. Et proprie termes (vt ait Porphyrio) est oliuę: sicut palmes vitis. Hor. Nunq; fallentis termes oliuæ. Gel. Termitem palmę ramū cū fructu auulsum dixit. Est & termes vermiculi genus carnē exedens.

¶ Tergo is. & tergeo es. si. sum. & secundū antiquos tertū: significat mūdo: nitidū facio. Iuue. Vasa aspera tergeat alter. Plau. Orant lauant tergent poliunt Huius composita sunt Abstergo: sordes remoueo. Liui. libr. i. Inspectum vulnus absterso cruore oīa salubria esse. Per translationē significat aufero: Cice. Volo abstergere animi tui metū. Attergo. Ci. in Ver. Qđ fanū denique quod nō auersum: neq; attersum reliqueris. Detergo deorsum tergo: & sordes aufero. Hiero. ad Dama. In cōmune deū deprecemur vt mihi quoq; de altari carbo mittatur: vt omni peccatorū labe detersa primo possim dei sacramenta conspicere: dehinc enarrare quę video. Col. lib. vij. Tū etiā spōgia labra detergeri. Et li. ij: Omnis humor sole vēto ve detersus est. i. siccatus. Extergo ꝑfecte tergo. Cato de re rus. Post diē oino duodecimū pernas eximito & salē oēm detergito: & suspendito in ventū biduum: tertio extergito.

¶ Tergus oris. coriū. Vir. Tergora diripiunt costis & viscera nudant.

¶ Tergum dorsum. Virg. Manibus post terga reuinctis. Ouid. li. i. me. Ossaq; post tergū magnę iactata parentis. Et non tantū animalium est: sed etiā aquarū & aliarū rerū. Vnde a tergo dicimus a parte posteriore membranę: siue papyri aut alterius cuiusq; rei. Iuue. Scriptus & a tergo necdum finitus Orestes. Hinc Postergo as. a Tergiuersor. Aliquando tamen tergum pro tergore ponitur. Virgil. Mercatiq; solū facti de noie byrsam Taurino q̄tum possit circūdare tergo. Item pro scuto: quoniam scuta pellibus

tegi ſolēt. Idē. Et tergo decutit haſtas. Et tā tergus ꝙ̄ tergū a terendo dici videntur: quoniā vehēdis oneribus teruntur.

¶ Tergiuerſor fallo ⁊ dicta muto. Aliqn̄ etiā ꝯtradico: quaſi terga verto. Nā vertere terga fugere ē: qđ ⁊ terga dare dicimus. Plau. Quid expectas? qđ tergiuerſaris? Proprie tn̄ tergiuerſari eſt eoꝝ qui terga vertētes: adhuc tn̄ pugnāt: nec ſeſe victos rōnibꝰ volunt agnoſci. Ci. li. iij. Tuſ. Quid tergiuerſamur epicure? nec fatemur eā nos dicere voluptatē quā tu idē cū os pfricuiſti ſoles dicere .i. diſſimulamus ⁊ ſubterfugimus. Antiqui tergiuerſatorē dicebant bouinatorē. Iuriſconſulti accipiūt tergiuerſari pro in vniuerſum ab accuſatione deſiſtere.

¶ Terror timoris incuſſio. Ci. lib. iiij. tuſ. Que autē ſubiecta ſūt ſub metu: ea ſic diffiniūt. Pigritia metuꝫ ꝯſequentis laboris terrorem metū ꝯcutiētē. Ex quo fit vt pudorē rubor: terrorē pallor: ⁊ tremor ⁊ dentiuꝫ crepitus ꝯſequat̄. Ser. inter terrorē ⁊ metū ſic diſtinguit: ꝙ terror ꝓprie ſit qui alijs infert̄: vn̄ ⁊ terribilis dicit̄ metus: quem habēt timentes: licet aliquādo terror pro metu ponatur. Virgil. Quod ſi tantus habet mentes ⁊ pectora terror.

¶ Terreo es. rui. itū. timorē alicui incutio. Hieron. ad Helio. Nolo te antique pertinatiōis terrea difficultas. Huius ꝯpoſita abſterreo: ꝯterreo. Colu. in ꝓ fa. Qui tā varię tāꝗ vaſtę ſciētię deſpatione ꝯterriti nolēt experiri: qđ ſe aſſequi poſſe diffident. Deterreo exterreo: ꝑterreo eiuſdē ſignificationis.

¶ Territo as. pe. cor. frequentatiuū. Ter. in An. Di te eradicent ita me miſeram territas.

¶ Terrefacio terrore afficio: a quo terrificus, a. um. qđ terrorē facit. cōpoſitū eſt ꝑterrefacio.

¶ Terricrepus a. um. pe. cor. terribiliter ſeu cuꝫ terrore increpans. Aug. lib. viii. cōf. Que iſte ſenex ore terricrepo tot annos defenſitauerat.

¶ Terribile formidabile atꝗ horrendū.

¶ Terriculamenta terrores ſunt ⁊ formidamina.

¶ Terrebinthus arbor nigrū lignū cū ſplendore pręferens: habensꝗ ſoliditatē in buxi ſpeciē. Virgi. li. x. Incluſum buxo aut erithia terebintho. Ex hac terebinthina reſina. quā nos tremētinā appellamꝰ. Ply. Terebinthinā in ſartagine referuēti hanc cęteris ꝓferētes. Terebinthus maſcula ⁊ fœmina eſt. Maſcula ſterilis. Fœmina duplex eſt. Alteri rubet fructus magnitudine lentis. Alteri fructus pallet ⁊ cum vite matureſcit reſinoſus.

¶ Tereus rex thracū Martis ex Biſtonide nympha filius. Ouid. lib. vi. me. Et genus a magno ducenteꝫ forte gradiuo. Lege fabulam.

¶ Terpſichore pe. cor. fuit vna ex nouē muſis: Vide in dictione muſa.

¶ Terpſicerotes pe. pro. ductū nomē a modulatis: ⁊ quaſi ad lyrā cōpoſitis cornibus.

¶ Terentū locus in campo martio ꝙ in eo ara Ditis pris in terra occultaret̄. Erat hic locus diti ac ꝓſerpinę ſacer: in quo olim qui naſcerent̄ aut morerentur nōia ſcribi ſolebāt quotiens ciuitas luſtrabat̄. Mar. Bis mea romano ſpectata eſt vita terento. Et nihil extremos perdidit ante rogos.

¶ Ter aduerbiuꝫ numerale ſeu ordinale: vt bis: ter: quater. Hinc

¶ Tertius a. um. a quo fiūt aduerbia tertio ⁊ tertiū.

¶ Tertio as. quaſi tertiā facio: ſiue diuido. Col. lib. ij. Sed iugerū talis ager quattuor opis expedit̄. Nā cōmode proſcindit̄ duabus: vna iterat̄ tertiat̄ vodrāte in lyrā redigit̄ quadrāte opere.

¶ Teſſera latine quattuor dr̄: vn̄ ⁊ id dr̄: qđ oīi ex ꝑte quadratū eſt. Teſſerę etiā dicunt̄ quibus in tabula luſoria ludit̄. Sūt em̄ quadratę ⁊ puncta habent: ⁊ cum iaciunt̄ in quācūꝗ partē incubuerint: ſecūdum habent ſtabilitatē. τέσσαρα .i. quattuor. Cic. in Cato. Nobis ſenibus ex luſionibus multis talos relinquāt ⁊ teſſeras. Hę alio nōie quadrantalia dn̄r: gręce cubi vt Gel. ⁊ Macrob. ſcribunt: inde cubicū corpus. Talus quattuor laterū ⁊ ꝯcauus ad ſimilitudinē tali qui eſt os in articulo pedis ventre eminens: ꝯcaua vertebra ligatus quadratus forma: altera parte cōcauus: altera fere planus. Eſtꝗ in poſteriori ſuffragine dūtaxat: nūꝗ in prioribus pedibus: nec eſt homini aut alijs animalibus habētibus digitos: nec ſolidas habentibus vngulas: ſed tātum biſulcis. Ex iactu talorū varia puncta fiebant. Nam latus quo vnitas ſignificabat̄: canis ſiue canicula appellat̄: in quē cōuerſo talo deponebatur: ab eo qui iactauerat nūmus vnus ſine aliquo lucro. Icc̄irco canis damnoſa vocatur. Ouid. Quid valeāt tali quo poſſis plurima iactu Figere: dānoſas effugiasꝗ canes. Eius oppoſitum Venus dicit̄: ſeu Cous ſignificans ſeptenariū numeruꝫ Et is qui talorū iactu hūc numerū reddidiſſet ſex lucrifaciebat. Prӕterea quicquid eſſet caniculӕ iactu eraſum. Alia duo latera. Chius ⁊ ſenio dicunt̄. Ternariū ille: hic quaternariū ſignificans. Nā binarius ⁊ quinarius numerus in talis nō erat. Chius tris nūmus lucrabatur: ſenio quattuor. Ideo dexter: hoc ē felix ⁊ ꝓpitius dicebat̄. Perſi. Quid dexter ſenio ferret: Scire erat in voto. Sue. de Aug. Talis iactatis vt quiſꝗ canē: aut ſenioneꝫ iecerat in ſingulos talos cōferebat in mediū quos tollebat vniuerſos qui Venerē iecerat. Alię quoꝗ in hoc ludi genere differētiӕ fuere: nā ⁊ voltorios hēbant ⁊ herculē baſilicū. Plau. Talos poſcit ſibi in manū ꝓuocat me in aleam: iacit voltorios quattuor. Talos arripio Herculem iacto baſilicū: Talus gręce: Aſtragalus: a quo aſtragalizo talis ludo. Calculus eſt is quem latronem ⁊ latrunculum antiqui appellarūt: iuniores vero ſcacū vocitāt. Mar. Hic mihi biſſeno numerat̄ teſſera pūcto. Calculus hic gemino diſcolor hoſte perit. Et item. Inſidioſorū ſi ludis bella latronū. Iſte tibi geminus miles ⁊ hoſtis erit. Eſt item teſſera ſignum bellicum: qđ ad pugnam exeuntibus datur .ſ. ꝓpter confuſionem: quod ⁊ ſymbolū dicitur: vt in bello Marij Burdeus In illię Apollo delphicus: In Cęſaris venus genitrix. Virg. li. vij. It bello teſſera ſignū. Liui. libr. vij. Cӕteris oībus teſſeram dari iubet. Item teſſera eſt belli ⁊ pacis futurę ſignū. Pōpo. Q. Mutius miſſus ad Carthaginenſes legatus cū eſſent duę teſſerӕ poſitӕ: vna pacis: altera belli: arbitrio ſibi dato vtram vellet deferre: vtrāꝗ ſuſtulit et ait. Carthaginenſes petere debere vtruꝫ mallent accipere. Ponitur nonnunꝗ pro ſigno frumentario: quo exhibito vnuſquiſꝗ frumentuꝫ ꝓ portione accipiebat a principe: ſicut ex more vetuſto in patria noſtra fieri ſolitum ē ab his qui pauperū curā habent. Nam erogantur ſigna quędam plumbea quibus exhibitis ſigillatim accipiunt certam menſuram farinę vel panis vinive. Sueto. in Augu. Ac ne plębs frumentationum cauſa frequentius a negocijs auocaretur ter in annuꝫ quaternorꝫ

mēsū tesseras dare destinauit. Iuue. Sīmula ne per
eat: qua vilis tessera venit frumēti. Hęc tessere etiā
frumētatio dr: p̄sertim cū frumentū erogat: sic etiam
dicunt tesserę nūmarię quib⁹ exhibitis sūma nūmū p̄ę-
scripta repēsari solet. Pręterea tessera seu tessella ca-
lamus ē qui inserit ramo: qđ vero in terra serit talea
vocat. Ply. Quidā huic generi miscuere fissurā in vi
tib⁹ exēpta cortice tessella surculo a latere plano adi-
gēdo. Itē tessera ē lignū vtrinq̧ ꝯplanatū in quo nu-
meri describunt: qđ ꝛ talea dr. Plau. suā vterq̧ tesse-
rā habet ratio ꝯstat: hoc ꝛ tesserula dicit. Plyn. Fru-
mēti rōnem tesserulis ōndebat. Et tesserę seu tesseru
lę lapilli sunt ad ꝯficiēda sternēdaq̧ pauimēta. Ci. li.
iij. de ora. Quę lepidę lexes synthesis ꝯpositę: vt tes-
serulę oēs arte pauimēto atq̧ emblemate vermicula-
to. Itē tessera figura geometrica q̄ cubus vocatur:
cuius meminit Macrobi. in primo som. scip. Est et in
arithmetica numerus octonari⁹. Vñ Martianus in
arith. Si tessera tesserā metitur.

¶ Tessella ꝛ Tesserula dimi. sunt a tessera.

¶ Tesserarius qui tesserā. i. p̄ceptū ducis per contu-
bernia militū nunciat.

¶ Tesserarius a. um. quod ad tesseras pertinet: vt lu
dus tesserarius.

¶ Tessellatus a. um. qđ tessellis. i. paruis quadratis
lapillis intextū est: vt pauimentū tessellatū a tesseris
quarū forma quadrata est. Sue. de Cęsa. Mundiciaꝝ
lautitiarūq̧ studiosissimū multi ꝓdiderunt: q̄muis te-
nuē adhuc ꝛ oberatū in expeditionib⁹ tessellata et se-
ctilia pauimēta circūtulisse. Vict. li. vij. Meminit pa-
uimētoꝝ tessellatorū atq̧ sectiliū: scribitq̧ pauimen-
ta sectilia ꝛ tesseris structa oēs angulos ęquales hr̄e
debere: ꝛ sectilia qm̄ in particulas secta sunt: vt quo-
cūq̧ velis possint circūferri. Erāt ꝛ tessellatę q̄dā tu-
nicę. Ply. lib. xxxv. Zeusis aureis litteris in palliorū
tesseris intextū nomē suū ostentabat.

¶ Tesseredecas. cadis. quaterdena dr. a tessera quat
tuor ꝛ decas decem. Quidā interponūt syllabā tesse-
resedecas dicentes.

¶ Testa frustū vasis fictilis: ꝛ cuiusq̧ lateris. Plyn.
li. xxxvi. Si ꝛ testę tusę tertia pars addat: melior ma
teria erit: vñ ꝛ pro calculis ponitur: quos greci ostra
cos dicūt: testa quoq̧ dicit vas figlinū in igne deco-
ctum: quasi tosta: ꝙ e molli creta fabrefacta torreat:
deinde coquatur. Tibul. Pax aluit vites ꝛ succos cō
didit vuę. Fūderet vt nato testa paterna merū. Var.
de lin. la. Testu īdeclinabile ꝓ testa posuit. A testa fit

¶ Testaceus a. um. qđ ex testa est. Ply. Insectorum
oīm ꝛ quibus testacea operimēta oculi mouent. Itē
testę intelliguntur oēs pisces qui duriori cortice te-
guntur. Hor. in ser. Sed nō omne mare est generosę

¶ Testeus a. um. idē qđ testaceus: vt (fertile testę.
apud Hiere. ꝓphetā. Vade ꝛ accipe lagunculam te-
steam a senioribus populi.

¶ Testatim aduerbiū significat cōminutim

¶ Testus us. tegmē testaceū: sub quo placētę ꝛ alia
coquūtur. Cato. In foco calido sub testu coq̄to leui-
ter. Dicit ꝛ testū: siue testus testi. Plyn. li. xxxij. Sub
fICTILI?

¶ Testuaciū qđ in testu calido coquebatur. Condi-
mentū ex varijs esculentis a testu: sub quo calido co-
quitur vt inquit Var.

¶ Testudo aīal qđ tarde gradit: ꝛ phthysicis lieno-
sis: caducisq̧ opitulat. Dicta testudo Varrone teste:
ꝙ testa tegat. Earum genera sunt marinę: palustres:
terrestres: ꝛ lutarię: quę in dulci aqua diuersantur.
Hier. ad p̄sidiū. Testudo marina quę est grādis vt in
sula dū emergit de alto ostēdit se in ipo mari tanq̄ pe
traꝫ: nec se mouet inde quoadusq̧ hoīes naues ligēt.
Et cū hęc senserit trahit se in altū: sed cū esurierit ape
rit os ꝛ bonū odorē reddit: ad quē pisces cęteri colli-
gunt. Terrestres limacas a limo dicimus. Testudo
etiā dicitur materia: tabulatis cōtexta ꝛ corijs cilici
nis aut centonibus ꝛ alijs quę difficulter cōburi pnt
cōtecta. Hęc intrinsecus habet trabē quę unco pręfi
gebatur ferro: ꝛ falx vocabatur: ab eo ꝙ incuruata es
set ꝛ de muro extraheret lapides. Retro eñ ducebat
trabs funiculis suspensa vt reducta impetuosius fe-
riret. Ideoq̧ ꝛ testudo dicta a similitudīe reptilis: ꝙ
caput nūc exerat: nūc reducat. Syrius. Tandem cō-
densis actę testudinis armis Subducto pœni vallo
cęcaq̧ latebra Pandunt prolapsam suffossis mœnib⁹
vrbem. Hoc etiā instrumentū arietem appellant: ab
eo ꝙ aries fronte. i. capite pugnat. Rursus testudies
dicuntur loca in ędificijs camerata ad similitudinem
aquatiliū testudinū: quę duris tergoribus sunt et in-
curuis: q̄ ideo in tēplis sic fiunt vt simulachri imago
cœli reddat imaginē qđ ꝯstat esse ꝯuexū. Virg. Tum
foribus diuę media testudine templi. Hinc ꝛ scuta di
cuntur testudines quę sunt in testudinum modū cur-
uata. Nam in armorum generibus milites plęrunq̧
sumunt ab animalibus nomina. Item testudo lyra di
citur: quoniaꝫ Mercurius cytharam de testudine sic
ca meditatus est vt Hygi. refert. Hor. O decus phœ
bi ꝛ dapibus supremi grata testudo Iouis o laboruꝫ
dulce lenimen.

¶ Testudinatū tectū: qđ est deuexū in quattuor par
tes: sicut pectinatū in duas. Victr. lib. ij. Tecta reci-
dētes ad extremos transtra traijciūt gradatim con-
trahentes ꝛ ita ex quattuor partibus ad altitudinem
educunt medio metas quas luto et fronde tegentes
efficiunt testudinata tecta.

¶ Testis gn̄is cōis qui testimoniū ꝓfert: ab eo dict⁹
ꝙ tueat statū causę: vel ꝙ añ stet: quasi antestis. i. ātē
stans. Hiero. ad Eusto. neu. gn̄i iūxit: cū inquit. Nec
vero inanis sopor aut vana somnia q̄bus sępe deludi
mur. Teste est tribunal illud añ qđ iacui: iudiciū teste
est qđ timui. Testis vero ꝓ testiculo mas. gn̄is est. di
ctus ꝙ virilitatis testis sit. Ver. Magnis testib⁹ ista
res agetur. Contestes qui idē testificantur.

¶ Testiculor qđ ꝛ testillor dicit: significat iumentis
maribus fœminas vel fœminis mares admoueo.

¶ Testor aris. testimoniū dico. Vir. Testor in occa-
su vero. Aliq̄ testē facio: vel in testimoniū adduco: ꝛ
alterius implorato testimonio assero. Vir. Vos ęter-
ni ignes ꝛ nō violabile vestrū Testor numen ait. Hie
ro. in Paulo: qđ necui impossibile videat dñm Iesuꝫ
Christum testor: ꝛ sanctos angelos eius in ea parte
eremi quę iuxta Syriam sarracenis iungitur ꝛ vidis
se me monachos ꝛ videre e quibus vnus. xxx. iaꝫ per
annos clausus hordeaceo pane ꝛ lutulenta aqua vi-
xit. Interdū testari est precari q: precando solemus
numina adhibere. Plautus. Ipsus tete per superos
omnis testatur. Et testari testamentum facere: hoc ē
voluntatem supremam testificari: quia in eo testatus
est q̄d velit. Vñ Apostol⁹. Testamētū in morte cōfir-
matū ē. Alioquin nōdū valet dū viuit q̄ testatus est.

Sciendū φ a testor: qñ significat testimoniū fit testis cor. qñ vero significat testamentū cōdo: fit testator ꝛ testatrix: qñ significat precor: fit ab eo obtestor ꝛ detestor. Huiꝰ verbi ꝯposita sunt Attestor: qđ est testimoniū adduco: ꝯfirmo. Uñ attestata fulgura dicta sunt: φ iterato fiebāt: videlꝫ significatiōeꝫ prioꝝ attestātia Plau. in pfa. Nōne attestaris: ꝛ tuane ego cā carnifex cuiꝗ mortali libero aures atteram? Cōtestor: testeꝫ facio: testē inuoco: vel testificādo certifico. Cice. L. Flacco. O nox illa φ pene ęternas huic vrbi tenebras attulisti cū Galli ad bellū: Catilina ad vrbē: cōiurati ad ferrū ꝛ flāmam vocabant: cū ego te Flacce cœlum terramꝗ cōtestans. Idē Apio pul. De me tibi sic cōtestans oēs deos ꝓmitto ac cōfirmo. Aliqñ contestari est contra testari. Hieron. in Exod. Qđ si bos cornupeta fuerit ab heri ꝛ nudiustertius ꝛ contestati sūt dñm eius. Lact. lib. vij. Sacris litteris cōtestantibꝰ nō resurrecturos esse impios in iudicium. Et ratiōe ꝯpositionis con pōt significare simul testari sicut ꝛ cō testes. Contestari litē quid sit: vide in ordine litterarū. Detestor: obtestor: vehemēter ꝓcor. Protestor qđ est cauenda ꝛ quæ fieri nō debent manifeste denūcio.

¶ Testatus qui testamentū cōdidit. Cuius ꝯtrariū est intestatus: qui testamentū nō cōdidit. Unde ꝛ ab intestato dicimus aliquē diē obijsse. Et in significatiōe passiua. Testatus dicitur apertus vulgatus ab omnibus cognitusꝗ id quasi oēs testētur. Ci. Curi. Aut certe testatum apud animū tuū reliqueram: qđ senserim. Hinc testatior ꝛ testatissimus. Aug. li. viij. confess. Stupebamus audientes tam recenti memoriæ ꝛ ꝓpe nris tpībus testatissima mirabilia tua in fide recta. Hirciꝰ. Qua notior testatiorꝗ virtus esset

¶ Testator qui testamentuꝫ fecit: vt est apud Apo. Ubi testamētū: mors necesse ē intercedat testatoris.

¶ Testatio ꝛ testimoniū ꝓprie sunt testiū dicta.

¶ Testamentū dictū ē qđ sit volūtatis nrę veluti testimoniū: vñ ꝛ vltima volūtas appellat. Ulpia. Testamentū est volūtatis nræ iusta sūia de eo qđ post mortē fieri voluerimus. Et ꝓprie qđ perfectū est testamētū dr: Sed abusiue quoꝗ testamēta appellamus ea φ falsa vel iniusta vel irrita vl rupta: itēꝗ imꝑfecta sūt In sacris quoꝗ lrīs oīe pactū ꝛ placitū testamentū dicit: vt in ps. Aduersum te testamentū disposuerūt Sic Laban ꝛ Iacob testamētū fecerūt: qđ vtiꝗ iter viuos valeret.

¶ Testamētarius φ testamēta falsa ꝯficit. Ci. li. 3. of. Non de sicarijs veneficijs: testamētarijs furibus peculatoribus hoc loco disserendū est.

¶ Testamētarius a. um. qđ ad testamentū pertinet. Uñ testamentarię tabellę.

¶ Tesso is. si. sum. spolio / nudo. Plau. in am. Illic nō vult me de vno pallio deuestere. Uirg: Dū tesset imaona Blesus. ¶ Alij texit legūt æneid. x.

¶ Testiuliciū. vide in dictione Licia.

¶ Tetanothra eiusdē formę sunt: cuiꝰ ꝛ psillothra: ꝯ psillotris ad pilos vellēdos: tetanothris ad erugandam: extendendāꝗ in facie cutē vtimur.

¶ Tetanici a tetano morbo dicti sunt: cum musculi: φ secundū spinā sunt: rigent ita vt se inflectere nō possint. Id cū anterior pars afficit: vt si mentum pectori annectit. Emprosthotonus cū posterior. Opisthotonus: vt si caput scapulis. Cū vero ambę rigēt ex ęquo tetanos vocatur: vt si ceruix recta ꝛ immobilis intenditur: etiam si vt ait Celsus quidaꝫ minus subtiliter ꝛ discrete his nolbus vtuntur.

¶ Teter a. um. qđ ē malū / fœdū / pollutū / crudele ꝛ insuaue: tū ad mentē ꝑtinēs: tum ad cęteros sensus. Ut tetra bellua: teterrimus hostis: teterrimum facinus: teterrima mens. Item tetro aspectu: tetra voce: tetro tactu.

¶ Tetro as. fœdo: seu horridū / obscurūue facio. Pacu. Beluarū ac ferarū aduentus loca tetret.

¶ Tetra grece latine quattuor: e qua dictione multa componuntur.

¶ Tetradoron quattuor palmarum. Δωρον enim palmus. Plyn. lib. xxxv: Greci antiqui duorum palmam vocabant.

¶ Tetragrāmaton quattuor litterarum. Grāma em̄ littera dicitur.

¶ Tetragonus pe. cor. quadrus quadrangularis: tetragonismus quadratio.

¶ Tetrametrū pe. cor. metrū quattuor pedū.

¶ Tetrarcha qui quartā regni partē detinet. Grece τετραρχης dicitur.

¶ Tetraplasius quadruplus.

¶ Tetrastichia ordo ex quattuor.

¶ Tetraones inter gūa anseꝝ. Ply. li. x. enumerat.

¶ Tetrici pe. cor. holes tristes ac seueri a sabinoꝝ monte tetrico dicti: qui asperrimꝰ est. Uirg. libr. vij. Qui tetricę horrentis rupes mōtemꝗ seuerū.

¶ Tetrinniare propriū est anatū natantiuꝫ: vt illud. In fluuijsꝗ natans forte tetrinnat anas.

¶ Tetrigometra cicadę mater: τετριξ em̄ cicada μητηρ mater.

¶ Tethioppobatę teste Herod. sunt populi in libya.

¶ Tethys: tethys. ꝛ tethyos cœli ꝛ Vestę filia vxor Neptūni ꝛ nympharū mater: vt inqr Sal. At Ouid. lib. iiij. fas. videt sentire illā fuisse tytani filiā: qui fuit Saturni frater natu maior. Ait em̄ Duxerat oceanꝰ quondā titanida tethyn. Uñ ꝛ Oceani vxorē illā fuisse constat. Quæ qñꝗ ꝓ mari ponitur. Thetis cum h in prima ꝛ i latino facit gtīm thetidis pro Pelei thessali regis vxore: Nerei marini dei filia: et Achillis matre. Tethys aūt maior filia fuit terræ ꝛ cœli. Hesiodus in theogonia. τηθυν τερα τειρην τουσ Δειεσ πλοτατοσ γενετοκρονοσ αγκυλομητησ Δειροτατοσ παιδων.

¶ Teucer qui ꝛ teucrus nomen ꝓpriū troianoꝝ regis: quo etiā nole dictus ē Telamonis filius.

¶ Teucer a. uꝫ. idē qđ troianꝰ: vt est apud Uirg.

¶ Teuchos: latine vas: instrumentū: volumē liber: Hinc Pentateuchus.

¶ Teuta regina illyricorū: φ ob castitatis meritum meruit vt longo tempore viris fortissimis imperaret ꝛ romanos sępe frangeret.

¶ Teutates pe. ꝓ. lingua gallica dictus ē Mercuriꝰ φ ab illis humano sanguine placabat. Hūc Plato inuentorē fuisse geometrię ꝛ astronomię atꝗ taloꝝ scribit. Luca. li. i. Et φbus immitis placat sanguine diro: Teutates horrensꝗ feris altaribꝰ hesus. Lac. li. vij Galli hesuꝫ atꝗ teutatē humano cruore placabāt de os: φ sane feralis ritus diu sisr apđ Italos stetit φ ītialē Iouē ꝛ Saturnū hūana placabāt hostia.

¶ Teutrania vt inquit Ply li. v. troadis pars est in mediterraneo.

¶ Texo is. texui. textū. ꝓprie telaꝫ struo. Teren. in Heaut. Texentē telā studiose ipm offendimus. Per translationeꝫ texere ponit ꝓ cōponere / facere: fabri-

ca re: scribere: colligare: vt historiā: tabellas: & hmōi. Hier. in plog. lib. reg. Quæ diuerso scribant metro: tñ eiusdē numeri texunt alphabeto .i. cōponūt: vel colligunt. Aliqñ ornare: pferre: vt neglectū crinē more texere: & alia hmōi. Huius cōposita sunt attexo: qd est appono. Aug. li. xv. ci. dei. Nam oīa q̄ gesta narrant aliqd etiā significare putāda sunt: sed pter illa q̄ aliqd significāt etiā ea q̄ nihil significāt attexuntur. Cōtexo: cōpono: cōiungo. Virg. lib. ij. Cū iā hic trabibus cōtextus acernis Staret equus. Detexo qd textū erat destruo. Interdū etiā valde texo: finio: pficio. Vir. Viminib⁹ molliq; paras detexere iūco Nā de nō minuētis ē: sed augētis inquit Ser. Intexo intus texo: inecto: inuoluo. Virg. li. iij. geo: Atq; purpurea intexti tollāt aulea Britāni .i. intus texti. Et lib. ij. Illa tibi lętis intexit vitibus vlmos .i. innectit. Pretexo ante texo. Retexo & subtexo: qd est iuxta: seu subtus texo. Ply li. x. Quapropter vt ingeniorū prędictorum ita & reliqua subtexet dissertatio.

¶ Teudamed⁹ nomē pris pelasgi: vt inqt Home. li. ij.

¶ Textim aduerbium .i. texendo. Ilia.

¶ Textilis & hoc le. pe. cor. qd texendo factum est: vt textilis corona: & textilis vestis: ašt cuius vsuz fuit nexilis vestitus: vt docet Luca. Nexilis añ fuit vestis q̄ textile tegmē. ægyptii primi inuenerūt textilia.

¶ Textor & textrix q̄ vel q̄ texit. Textricula dim. a textrix.

¶ Textura opus siue actus ipse texentis.

¶ Textrina penul. corr locus in quo texitur: qd & textrinū dr. Vñ Cice. accusat Verrē q nulla domus in sicilia locuples fuerit vbi ille nō textrinū instituerit. Interdū etiā textrina dr ars seu scīētia texēdi. Ply. lib. xi. Quā nō ad hoc videt pertinere crebra tapetitas telę & quędam politura artis ipsa per se tenax ro textrinę.

T ante H.

¶ Thalamus pe. corr. coniugis vtriusq; cubiculum. Hinc Epithalamium.

¶ Thales fuit vnus ex septē gręcię sapiētibus: qui eodē tpe in grecia fuerūt. hic obijt cū certamē spectaret æstu ac siti fatigat⁹. hic fuit geometrię penes graios primus repertor: & naturę rerū certissim⁹ explorator: & astrorū peritissimus cōtemplator: qui reperisse fertur temporū ambitus: ventorū flatus: stellarū motus: tonitruū sonora miracula: syderū obliqua curricula: solis ānua reuerticula: Eius illud est cū forte interrogaret qd esset difficile. seipm nosse. Illud quoq; cū sciscitaret quō optime & iustissime viueremus: Si quę in alijs rephend⁹mus: ipsi nō faciamus.

¶ Thalassicus color: q̄ similis est fluctibus marinis. Gręci em̄ thalassan mare dicūt. Plau. Nescio quis te cū incedit ornatu quidē thalassico.

¶ Thalassometra dr maris mēsor. Amb. li. hex. Geometrā audiuimus: thalassometrā nunq̄ audiuimus.

¶ Thalassio carmē nuptiale ita dictū a voce: quā in nuptijs afferebāt: q̄ erat thalassius: lege Liuiū. Var. scribit thalassionē in nuptijs signū esse lanificij. thalassionē em̄ vocabāt quasillū vas lanificijs aptū. Plutar. vero hanc in nuptijs vocē primo habitā fuisse affirmat: q græci thalassion lanificiū vocant: ea rōne vt prouocarent virgines ad opa. & potissimū ad lanificia.

¶ Thalia cū accētu in anpe. a θαλλω germino vel vireo: qm̄ in longū tps poetarū laus parta virescat. Nā grece θαλια cū accen. in pe. vna gratiarū.

¶ Thali dr in portis: & cepis & allio mediū stipites. θαλλειν .i. virescere. vñ & p germine arbor ponitur.

¶ Thalestris regina amazonū: quā alij minitheā vocant. Hæc cū trecētis mulierib⁹ occurrit. xxxv. dierū inter cōfertissimas gentes itinere facto Alexandro in hyrcania res gerenti vt liberos ex rege susciperet & vt visa est vterū implesse discessit.

¶ Thanatos latine mors: a quo athanatos imortalis. Est & thanatos insula in oceano gallico Britāniç proxima (vt Solinus refert) frumētariis campis felix In ea nullus anguis viuere potest: quin asportat aliūde terra āgues ilico perimit: dicta thanatos a morte serpentium.

¶ Thasiū genus vini a thasso insula maris ęgei vna ex cycladibus quę a thaso phœnicis filio qui eam incoluit dicta est: vel a thasone neptūni filio. Sic thasię vites. Virg. lib. ij. geor. Sunt thasię vites: sunt & mareotidis albę. Et thasia nux q̄ amygdala a thaso thracię insula

¶ Thasij ppli in thaso habitātes: fuit hęc insula aurea voctata pter aurū: quod illic effodiebatur.

¶ Thauma apd gre. miraculū & admiratiōē signifi.

¶ Theatrū latine visoriū a Cassiodo. speculatorium a Cypri. dr: a θεαομαι: qd est video q turba cōueniēs eminus videat & videat. Est aūt ędificiū in hemicycli spēm factū ad vidēda spectacula idoneū. Aliqñ tñ ponit pro spectaculo. Mar. Quicqd in orpheo rodope spectasse theatro Dicit exhibuit Cęsar arena tibi. Aliqū pro multitudine spectante: vt magno theatro hęc acta sunt .i. multis spectantibus.

¶ Theatricus a. um. nomē possessiuū. Aug. lib. 3. cō. Rapiebāt me spectacula theatrica plena imaginib⁹ miseriarum.

¶ Theatralis & hoc le. idē qd theatric⁹: seu quod ad theatrum ptinet. Vñ dicimus theatralia spectacula.

¶ Theatridion dimi. forma gręca a theatro. Var. li. iij. de re rust. Inter has exteriores gradatim substructū vt theatridion auiū mutuli crebri in oībus columnis impositis sedilia auiū.

¶ Thebe es. & theba æ. & thebę ar. Oui. de fa. Quid referā asopon quē cepit martia thebe. Sta. lib. 8. the. Viue superstes ait dircęq; ad mœnia thebę Solus abi Eid. xi. Aut danais adijce rogos aut prælia thebis. Noia quarūdā vrbiū: quarū vna fuit in ęgypto: a Busyride ęgypti rege cōdita: quæ gręce heliopolis .i. solis ciuitas: ambitu. cxl. stadi. vt refert Herod. Urbs insignis publicis priuatisq; ædificijs: quā Ply. totam pensilem fuisse scribit: q̄ cētū portas habuit: in quarū singulis memorant. cc. custodes excelluisse equis & curribus: subter quā reges soliti erāt maximos exercit⁹ armatorū educere: nullo ex opidanis id sentiēte. Iuue. Atq; vetus thebe centū iacet obruta portis. Ab hac (teste Plyn. li. xxxvi.) regio thebaica ęthiopię cōterminia cognoiata est. A qua thebei cū diph. & fruct⁹ palmarū eius thebaides & thebaicę dicunt a Plynio Alia thebe fuit in bœotia a cadmo agenoris filio cōdita: quam amphion muris ornauit. Bacchi & Herculis clarissima patria: ab Alexandro magno postea euersa: quę & draconigera dicitur: quia a Cadmo cum quinq; viris ex dracone ab ipso interfecto natis constructa fuit. Var. tñ lib. iij. de re rus: scribit hanc vrbē ab Ogyge ędificatam. Ab hac Thebani dicti sunt. Hanc Heptapylos vocat Apol. ab eo q septem por-

tas habebat inclyta duobus ducibus. Epaminunda ꝛ Pelopida. Hęc etiã dicta fuit Dircea a Dirce fonte. Vñ ꝛ a Statio dirceus ager thebanus vocat. Hinc Pindarus poeta lyricoꝝ princeps habuit ortũ. Bacchus in aphrica vrbẽ ꝯdidit thebas. Vñ Hier. in cõ. eplę ad gala. Preterea thebas liberi quas in aphrica ꝯdidit: q̃ ciuitas nũc thebestis dr. Alia in thessalia: a qua etiã thebani ꝛ thebei. Fuit ꝛ thebe in italia ciuitas. Fuit ꝛ alia thebe (Home. teste) in cicilia Andromaches vxoris hectoris patria. Vñ Oui. Nec crucieris minus q̃ cuz thebana cruentũ Hectora thessalico vidit ab axe trahi. Alia fuit in lucania ab Ionijs colonis ꝯdita. quã interijsse auctor est Cato. Fuerunt ꝛ thebę corsicę. Est ꝛ thebe nom̃ virginis cui⁹ e gremio gemię colũbę (vt ẽ i fabulis) cũ euolassẽt: altera ad hãmonis fontẽ tetẽdit ꝛ ibidẽ rñsa dedit: altera ad syluã dodoneã: vbi futura mortalib⁹ p̃cinuit

¶ Thebais aidis. vel idos. Et hæc thebaida dr. ab accusatiuo græco formatũ nomẽ sicut persis et psida egypti regio a thebe denoiata. Qđ nomẽ põt esse patronymicũ a thebe. Quo noie etiã appellatũ est Statij opus: in quo de thebis tractatur.

¶ Thecla nomẽ ꝓpriũ mulieris sanctissimę.

¶ Theca vagina: sepulchrũ: loculus.

¶ Thelphusa vrbs ꝓpe orchomenũ archadię a thelphusa ladonis filia nomẽ habẽs. Telphussa vero sine h: ꝛ p duplex ss. alia vrbs in archadia telphussiuz: siue tilphossiũ ẽ in bœotia vbi laudat⁹ bacch⁹ ẽ a pĩdaro.

¶ Telphissa fons cui⁹ aquę frigus tiresias vates cũ senex potasset ꝛ ferre nõ potuisset extinctus est.

¶ Thema atis. latine positũ seu positio dr.

¶ Themistocles nomẽ viri Athenienſis clariss. hic cũ ingrata p̃ria exul factus esset ꝛ a xerse princeps exercitus aduersus athenięses magno cũ honore creatus: cũ videret patrię suę ingẽtis cladis p̃iculũ imminere hausto tauri sanguine seip̃m interemit nẽ aut regi de se merito infidelis esset nõ pugnãdo viriliter: aut patriæ suę hostis atq̃ oppugnator videretur. Vide Plutarchum

¶ Thensę vt docet Asco. sunt sacra vehicula pompa ordinũ ꝛ officioꝝ: sic dictę q̃ añ eas lintea tendũtur q̃ gaudent manu tãgere q̃ deducãt: vel ἀπὸ τοῦ θεικῶς: i. a re diuina. Et sic p th. scribit. Cic. de haruspicum respõsis. Te appello lętule cui⁹ sacerdotij sunt thensę curricula p̃cursio ludi libatiões. Liui. li. v. Quę augustissima vestis ẽ thẽsas ducẽtibus triũphãtibusve ea vestiti medio ędiũ eburneis sellis sedere.

¶ Theoria cũ accentu in pen. latine speculatio ꝛ intelleucus dei. Hic theoretic⁹ speculatiuus. grece em̃ θεωμαι cõsydero: cõtẽplo. Amb. lib. hexa. Nãq̃ istaꝝ artiũ alię sunt actuosę: q̃ sunt in corporis motu aut sono vocis. Aliæ theoreticæ: q̃ vigorẽ mẽtis exercent. Idẽ ad simplicia. Ubi legis diuinę præcepta numerauit: atq̃ ãnunciauit populo theoriã: postea intelligibilis illius arcę testimonij: vel candelabri vel thymiamatis locuturus imolauit hostias.

¶ Theorema atis. speculatio.

¶ Theoresis cõtemplatio.

¶ Theos deus: a quo multa p ꝯpositionẽ fiunt.

¶ Theologia ratio siue sermo de diuinitate

¶ Theoleptus numine afflatus.

¶ Theodectes nomẽ philosophi discipuli Aristotelis: cui oratoriæ artis libros donauit. Ut eos tãq̃ suos ederet. Hic fertur multę memorię fuisse.

¶ Theomachus pe. cor. deo repugñs latine dr.

¶ Theomenia: ira diuina.

¶ Theogonius. genitus ex deo.

¶ Theophrastus philosophus fuit ex Cresso Lesbi oppido Tyrtam⁹ initio vocatus. Hic peripateticoꝝ eloquentissimus doctissimusq̃ fuit: qui ex diuinitate loquendi nomen inuenit. Hic dicere solebat doctum hominem ex omnibus solũ neq̃ alienis locis peregrinum esse: neq̃ inopem amicorum. Dictus Theophrastus: quasi diuina eloquentia: a theos deus: phrasis eloquentia.

¶ Theophilus nomẽ ꝓpriũ: quo significat dei amor

¶ Theophiles plus amans deorũ.

¶ Theosebia pietas cult⁹ dei: theosebes pl⁹ religio(sus.

¶ Theotocos deũ pariens: genitrix dei.

¶ Theodorus cũ accẽtu in pen. ꝓprium nomẽ viri: quasi donum dei.

¶ Theodosius nomẽ ꝓpriũ duoꝝ Ro. principũ.

¶ Theopompus nomẽ ꝓpriũ tragici ꝛ oratoris: quo noie etiã dictus fuit vnus Spartanoꝝ: Cuius meminit Quintil. et etiã Val. max.

¶ Theognis fuit poeta grecus: de quo Plato in lib. de legib⁹: cuius opus incipit. ω αμαλκτους υιε Διοσ τεκοσ ουποτεσειο λησομαι αρχομεμοσ ουδε απο παυμομεμοσ.

¶ Theon nomen pictoris famis: de quo Quin. li. xij. de insti. ora. alter mathematicus q̃ scribit de spiritibus ad Ptolemæũ astrologũ: alter etiã interp̃s Apollonij rhodij.

¶ Thera insula sub euboia iuxta atticã. De qua Plyni. libr. iiij. Protinus ab Io abest thera. xxv. mil. pass. In ea est Eleusis ciuitas: vt lib. iij. Ptole. refert. Ab Herod. thera ponitur insula libr. iiij. quã Iusti. putat therãnen: alij corsicam.

¶ Theriace siue theriaca: a qua ꝛ theriaci pastilli nominant: qđ e viperarũ carnib⁹ cõstent: aut certe contra bestiarũ venena ꝑficiant. Dicta ἀπὸ τοῦ θηρίων hoc est a feris siue beluis vocitata: q̃ hec ꝯpositio aduersus omnes beluas venenatas instituta sit: admiscentur ei viperinæ carnes. Hanc vulgus tyriacam a tyro serpente appellat.

¶ Theriotrophion locus vbi ferę alunt. Var. lib. iij. de re rus. Sylua erat supra quinquaginta iugerũ maceria septa quod nõ leporarium sed theritrophiũ appellant falso.

¶ Theristrũ velamẽ vel vestis tenuis: qua vtebant mulieres palęstinę. Hier. in Geñ. Quę depositis viduitatis vestib⁹ assumpsit theristrũ. Et apud Esaiaz In die illa auferet dñs ornamentũ calceamentoruz ꝛ palliola ꝛ linteamina ꝛ theristra.

¶ Thermę inuentæ sunt ad excutiendũ de toto corpore sudorẽ: Sunt em̃ balnea ea certe loca quę aut calentibus aquis: aut ipso sine fornice igni calefacto lauandi sudãdive vsibus deputata thermas vocauere. Naz θερμον grece calidũ dixerũt: a θεροσ ęstus. Quę aũt ꝓprie ad sudandum loca habentur: ea Seneca in epistolis sudatoria nuncupat. Quid inquit cum sudatorijs omnis sudor per laborem exeat. In quibus vero descendimus vt lauemur balneas vocamus: et balnearia. Est ꝛ thermę ciuitas in thracia: vnde thermaicus sinus.

¶ Thermopylę pe. corr. mons longissimus: qui incipiens a Leucade in occidente ꝛ in ęgęum mare haud longe a Demetriade protendens fauces habet angu

stissimas iuxta quas calidę aquę scaturiũt. Ideo a caliditate portarũ nomẽ inditũ ẽ: Pylas enĩ portas grę ci noiant: & thermon calidũ. Ibi enĩ sũt vt inqt Stra. thermę .i. calidę aquę herculi ɔsecratę. Liui. li. xxxvi. scribit iugũ thermopylarũ ita mediã grępiã dirimere vt apẽnini dorso Italia diuidit. Et qr calidę aquæ in ipis faucib⁹ sunt: ideo inquit thermopylę locus appellatur nobilis lacedęmoniorũ aduersus persas morte magis memorabili q̃ pugna.

¶ Thermopoliũ locus vbi calida excitamenta & potoria venduntur. Plau. in Cur. Tũ isti gręci palliati capite operto: qui ambulant semper videas bibentes in thermopolio.

¶ Thermifacio significat esculẽtis atq̃ poculentis ingurgitatis & exhaustis in thermopolio calefacio. Plau. in sti. Me hercule vero eo q̃tum potest iam ne exta cocta sunt: qđ thermifecerat.

¶ Thermodoon siue thermodon cappadocię fluui⁹: q̃ est regio asiatica: vt Ply. Stra. & Iustin⁹ tradunt. Iuxta quẽ olim Amazones consederunt. Quarũ regina: vt Diod. refert in ostiis thermodoontis vrbem cõdidit. Thermiscirã nuncupatã prius Onyzacha: postea Cęsareã. Est etiã thermodon oppidum cappadocię. A thermodon fiunt adiectiua thermodontius thermodoontęus: & thermodõtiacus. Vñ pugnę amazonũ appellant thermodõtiacæ. Prop. Qualis amazonidũ nudatis bellica mammis. Thermodoontęis turba lauatur aquis.

¶ Therõ nom̃ regis hispanię citerioris q̃si ardens.

¶ Therioma vicus virilium interim & sedis & partium aliarũ multo ac nigro sanguine mali odoris atra fit caro & corrodit. ex quo nasci q̃nq̃ solet herpes esthiomenos (ita vocat vlcus) q̃m serpẽdo corpus ossa vsq̃ deuorat inęquale ac cœno simile.

¶ Therpsicore vna fuit ex nouem musis: a τέρπομαι: quod est delector.

¶ Thersilochus nomen viri ꝓprium.

¶ Thersites pe. pro. fuit græcus quidã vir: quo non deformior alter venerat ad troiã: linguaue proteruior alter. Iuue. Malo pater tibi sit thersites dũmõ tu sis Aeacidę similis.

¶ Thesaurus & thesaurũ dicit. Et est vt Paul. Iuriscõsultus inquit vetus quędã depositio pecunię cuius nõ extat mẽoria vt iaz dñm nõ habeat. Sic enĩ fit eius qui inuenerit: qđ nõ alterius sit: Alioquin si qs aliquid lucri causa: vel met⁹ vel custodię ɔdiderit sub terra nõ est thesaurus: cuius etiã furtuz fit. Aliqñ tñ thesaurus dicit: cuius extat memoria et dñm habet: vt in Euange. Vbi est thesaurus tuus ibi & cor tuum erit. Ponit interdũ ꝓ loco in quo aurũ vel alia p̃tiosa recõduntur: vt est illud Et apertis thesauris suis obtulerũt ei munera: aurũ: thus: & myrrhã .i. capsis vel vasis. Nõnunq̃ in malũ accipit: vt Plau. in am. Qui domi vxorẽ meã impudicicia impediuit teneo thesaurum stupri. Idẽ in Ru. neutro genere ꝓ auro seu argento posuit: Quicquid inest graue quidẽ thesaurũ hic ego inesse reor.

¶ Thesaurariũ locus in quo seruãt thesauri. Aug. sup psal. Inueniũt nũmos & ponũt in thesaurario.

¶ Thesaurizo as. thesaurũ colloco repono i deposito

¶ Theseus ꝓpriũ nomẽ athenarũ regis ęgei & ęthræ filius. Hic virtutis herculeę ęmulus post pręclara edita facinora extorris pãtria factus in insulã syrũ nauigauit: vbi periit interẽptus a Licomede: vel vt quidã volunt ex loco edito post cœnã deambulãdo delapsus. Primus instituit athenis panathenea: hoc ẽ cõmunem celebritatem in honorem mineruę: quę græce athena noiatur. Idẽ in Isthmo funebres ludos instituit. Huius gesta natales & obitũ scripsit Plutarch. De quo scripta fabula est noie theseis. Hinc illud Iuue. Rauci theseide codri.

¶ Thesis latine positio: figura quę distinguit sensus orõnis ꝑ cõmata .i. subdistinctiões quas nos virgula signamus per cola .i. mẽbra: nos duob⁹ punctis ꝑ periodos .i. terminos finita sententia puncto. Dicta positio vel positura: quia punctis positis ɔuenientes denotat sensuũ partes: vel quia ibi vox pro interuallo dictionis deponitur.

¶ Thessalia regio gręciæ quę sub attica olim ɔprehẽdebatur ex vna parte Boetiã: ex altera macedoniam habens. Prius æmonia ab ęmone rege: & Pelasgis: & conargo atq̃ hellas. Unde reges Hellenes: vt Ply. li. iiii. refert. Dicta thessalia a thessalo ęmonis vel Iasonis & medeę filio. Hanc Homerus argopelasgicon nominat. Et Stra. lib. x. scribit dictam fuisse priscis seculis Pyrrheam a Pyrrha deucalionis vxore. In hac natus est Gręcus rex: a quo gręcia. Ibi Deucalion cum vxore Pyrrha: quorũ tẽpore (vt inqt Aris.) ingens imbrium illuuies maiorem partem populorũ thessalię absumpsit paucis qui ad montiũ culmina sese receperant conseruatis: inter quos deucalion pernasum petierat ratibusq̃ ad se cõfugientes per summa pernasi iuga benigne fouebat. In thessalia sunt montes .xxiiii. quorũ nobilissimi Pieria parens domusq̃ musarũ: Pelion & Ossa gygantum bello memorati. Itez Pindus & Othrys lapitharũ sedes: itẽ olymp⁹. Flumina in ea vt scribit Herod. sunt Apidan⁹: Enipeus: onochon⁹: pamisus: peneus: & phœnix. A thessalia fit thessalus a. um. penul. correp. & Thessalicus lica licum.

¶ Thessalonica pe. prod. vrbs metropolis macedonię: a qua thessalonicẽses dicti sunt populi. Hæc fuit patria theodori gazæ: qui ætate nostra in vtraq̃ lingua doctissimus habitus est: qui e gręco in latinum librum de animalibus Aristotelis traduxit: & alia multa opera edidit.

¶ Thesmophoria cerealia latine: est sacra Cereris q̃ gręce dicit thesmophora: quasi legifera: Prima enim ceres leges inuenisse proditur: quia ante frumentuz inuentũ homines sine lege vagabãtur: & ex agrorum diuisione primo nata sunt iura. Ouidi⁹. Prima dedit leges Cereris sunt oĩa munus. Gręci θεσμοφόρον legislatorẽ appellant: & legiferũ.

¶ Thespię oppidũ liberũ in bœotia ad radicem parnasi: vt inquit Ply. vel Stra. inquit heliconi proximũ: thespias nobilitauit praxitelis cupido a glycerio meretrice ibi ɔsecrata. Hinc thespiades dictę sunt musę seu nymphę thespias incolentes.

¶ Thespici populi sunt græcię.

¶ Thesthylis nomẽ ꝓprium mulieris: de qua Virg. in buccolicis.

¶ Thestor fuit vir troianus Calchantis pater.

¶ Thesiphone: vide retro thisiphone.

¶ Theta nomen est littere gręcę: quæ vim detinet th aspirati.

¶ Thetis nomẽ mris achillis: de q̃ supra in dictione tethys: De nuptiis hui⁹ Luci. facit pulcherrimũ dialogũ: cui⁹ verba gręca ponã multorũ loco latinorum.

ει Δεσω γαληνη χεεσ οια εποι κοινη κεριο παρα το Δειπνον. et subdit μηλομτι παγκαλομφυσ ουλομωγαληνη επγεγραπτο Δε και αλη λαβετω. κυλιη Δουμενομ Δε τουτω ωσπερ εξεπιτηδεσ ηκε ερωα ηρατε και αφροδιτη και αθηνα κατεκλιμομ το ακπει Δη ο ερμησ αμελομενοσ επελεξετο τα γεγραμμενα.

¶ Theuthras fuit cilicũ ac mysorum rex: a quo theuthrania regio: ⁊ theuthrana vrbs iuxta pergamum.

¶ Theumesus pe. pro. mons bœotię a quo leo theumesius dictus inauditę magnitudinis: qui oibus terrori erat: quē Hercules adhuc pene puer occidit: eiꝗ pellem detraxit: qua postea pro pallio semꝑ vsus est. Est etiā hoc noĩe fluuius ⁊ regio ⁊ paruum oppidũ in thebanis finibus. Hic leo a Ioue in cœlum trāslatus dicitur: vt glorię herculis consuleret: qui eū inermis occiderat.

¶ Theutoni pen. cor. populi germanię qui ⁊ theutones ⁊ theutonici dicunꝭ. Luc. lib. vi. Cantaber exiguis ⁊ longis theutonus armis. Hi vt Pompo. scribit loca incolūt prope mare aciacū. Hi duce theuthoboco Romanoꝝ fines inuaserūt: quos Marci⁹ deuicit

¶ Thlasias dr̃ qui habet testiculos attritos.

¶ Tholus gręca dictio: qua significaꝭ veluti scutum breue qđ medio intecto ponitur in quo trabes coeunt et ad quod dona suspendi consueuerūt. Vergil. lib. ix. Si qua ipse meis venatib⁹ ausi suspendire tholo aut alta ad vestigia vexi. Quidā accipiunt tholum pro testudine alicuius ędificii: siue pro domo rotunda. Ouidius lib. vi. fast. Mox didici curuo nulla subesse tholo.

¶ Thorax latine pectus: vnde ⁊ munimentū siue laneum: siue ferreū: quo pectus protegitur: thorax appellatur. Sta. lib. th. Propugnat pectora thorax. Iulius Pol. scribit thoracem esse quicq̇d anterioris duntaxat partis colloꝗ vsꝗ in corendicē protendiꝭ: quē conficiunt crates costarū: Qui ⁊ ολμοσ: hoc est mortarium dr̃. Medici tñ in resectionibus humani corporis thoracem acciptūt inane quiddā in pectore extremas costarū partes vtrinꝗ cōtingēs. Unde legimus Plynium dicentē. Thoracis vitia purgat: quę videlicet intra septa pectoris continenꝭ. Et Corn. Celsus docet thoracem tussi obnoxiū. Amb. lib. hexa. accipit pro ea parte in quā alimenta recipiunꝭ. Alit em̄ thorax vt suscipit alimenta ita superflua ciborū ⁊ succos salubres sanguinemꝗ discernit. Iuue. pro tunica quę tantū pectus tegit cuiusmodi infantes gestare moris est. Viridem thoracem iubebit. Suet. de Augu. Hyeme quaternis cū pingui toga tunicis: ⁊ subuculæ thorace laneo ⁊ femoralibus ⁊ tibialibus muniebatur. Et etiā quādoꝗ thorax turrim significat: ⁊ est gñis mas. a cuius actõ gręco θωρακα: quidā hęc thoraca cę. declināt vnde thoracatus.

¶ Thoracatus qui thorace indutus est. Ply. li. xxxv. Parrhasius pinxit nauarchū thoracatū.

¶ Thoa fuit vna ex nymphis filia Oceani: ⁊ tethyos

¶ Thoas thoantis. fuit rex ĩ taurica regione: de quo Ouidi. lib. iii. de pon. Regna thoas habuit mæotide clarus in ora. Nec fuit externis notior alter aquis. Alter rex lemni fuit liberi patris filius: ⁊ pater Isiphyles. Fuerunt alii hoc nomine.

¶ Thomas nomen hebraicū viri proprium.

¶ Thon thonos fuit primus qui apud ęgyptios medicinam in artem redegit. Alter fuit rex canopi. Thoon vero per geminū oo. fuit vir troianus.

¶ Thoota phorci filia ex qua polyphemum neptunus genuit.

¶ Thous fuit vnus ex principibus troianis.

¶ Thrace es. ⁊ thraca cę. ⁊ thracia. Europę regio inter partes scythię posita: Macedoniā sequens: quę a septentrione Istrum habet: ab oriente pontū. A meridie ægeū mare. Olim scython: postea thracia a thrace Martis filio seu ab asperitate dicta. Gręce em̄ τρα χυσ asperum dr̃. Est em̄ regio vt Pompo. scribit: nec cœlo nec solo tractabilis: ⁊ nisi mari propior est infœcunda frigidaꝗ. Habet feros hoĩes aspero cultu. In ea sunt vrbes celebriores Apollonia. Enos Nicopolis: Bizantiū: Perinthos: Lysimachia: Callipolis: amnes sunt hebrus ⁊ nestos. Montes hemus: Rhodope et orbelos. A thracia fiunt adiectiua thrax: thracus: thracius: ⁊ thraensis. a thrax fit fœmininū thressa vel thraissa diuisa diphthongo: ⁊ adiectiuum thraicus et thraicius. Item a threix qđ thracensem indicat fit fœmininū thressa ⁊ threissa Et adiectiua threicus: threicius: de quibus habenꝭ exempla apud poetas.

¶ Thrasceas ventus qui ⁊ thracias ⁊ thrascias dicīꝭ. Aristo. Post argesten ventū flat thrasceas spirat inter septentrionē ⁊ occasum solstitialem.

¶ Thrasyllus nomen viri propriū: ⁊ latine dr̃ temerarius audax.

¶ Thrasybulus vir atheniensis: de quo emilius probus ait: q̄si per se virtus ponenda sit dubito an hunc primū oīm ponam. Illud sine dubio neminē huic pręfero fide: constantia: magnitudine animi: ⁊ amore in patriam. Hic athenas a triginta tyrannis oppressas in libertatē redegit. Fuit ⁊ alius Milesiorū tyrānus.

¶ Thrasymedes fuit filius Nestoris.

¶ Thrasus nomen viri quod apud nos fiduciā significat: quę gręce θρασοσ dicitur.

¶ Thrasumenus pe. pro. lacus in agro perusino: quē semel totū arsisse scribit. Ply. lib. ii. De hoc Ouid. lib. vi. fas. Sūt tibi flaminius thrasumenaꝗ littora testes

¶ Thraso nomen viri propriū apud Terentiū.

¶ Threnos gñis neutri latine dr̃ lamentū: qđ in funeribus fit: quo primū Symonides vsus est apud græcos. θρηνοσ em̄ planctus dicitur.

¶ Threnodia cantus lugubris.

¶ Thrips tinea: απο του θρηπτειν: qđ significat terere. id est frangere.

¶ Thryus untis. vrbs in helide. A thryunte atheniensi cōditore dicta. Est ⁊ fluuius helidis qui in alpheū decurrit: de quo Home. lib. ii. Ili. meminit.

¶ Thronus a nostris sedes siue soliū dicitur: q̄uis in scripturis sacris throni q̄nꝗ nō pro cathedris sed pro virtutibus aliquibus in cœlestibus: in quibus deus semper sedeat: quasi in quadriga sua ponatur.

¶ Thyas bacchi sacrificula.

¶ Thucydides is. ⁊ dę. propriū nomē historici gręci.

¶ Thyasus saltatio ⁊ chorea dr̃: quæ baccho exhibebatur a suo sacrifico. Verg. Instituit daphnis thyasos inducere baccho.

¶ Thyestes fuit fili⁹ Pelopis ex hippodamia: ⁊ atrei frater ac tantali nepos: de quo poetę scripserūt. Inde thyestęus a. um. Ouid. lib. xv. met. Neue thyestęis cumulemus viscera mensis.

¶ Thyella a nostris procella dr̃: ponituꝗ ab Homero pro vna harpyarū.

¶ Thurinus genus est piscis marini. Thurinum oppidum inter duos amnes cratim: ⁊ sybarim: vbi Herodo. condidit historiam. Taurini populi sunt: quos

Plynius in tertia Italię regione collocat.

¶ Thurion ciuitas fuit in sinu tarentino: quę vt quidam putant etiā thurana vocatur.

¶ Thunnus per duplex nn. nomen piscis.

¶ Thus ⁊ thuscia. Uide in dictione Thus.

¶ Thymbra genus herbę aromaticę abundantis in phrygia: quā thymalem vocamus. Uerg. lib. iiii. Ge. Et grauiter spirātis copia thymbrę. Herba hęc est calida ⁊ sicca: ⁊ latine dr̄ satureia: a satyris: q̄ sunt in venerem nimis hęc animalia prona.

¶ Thymbræus apollo dictus est ab agro troię vicino tymbrę pleno: in quo eius est nemus et templū. Sane per æ scribit̄: quia a θυμβρη. In deriuatione enim η in diphthongū sępius mutat̄ vt αιτνη ætneus. Διρκη dircæus. κρητη cretęus: vel thymbręus: quasi το ομβρας θειο. hoc est imbres excitans.

¶ Thymele pe. cor. nomen mulieris: quę prima saltationē in scæna docuit. Græci thymelē scænā vocant: hoc est eam theatri partem: vbi gestiunt histriones. Mar. Qua thymelen spectas derisoremq̄ latinū. Suidas scribit fuisse aram in theatris thymelen.

¶ Thymelici ludii histriones. Unde a Uictru. dictū est Scęnici ⁊ thymelici gręce separatim nominant̄ in decretis dist. vlt. de cōse. sacerdotes admonent̄. de cōuiuio surgere debere anteq̄ thymelici ingrediantur.

¶ Thymiama atis. odor suauissimus thymi naturam referens. Hoc incendebat̄ in sacrificiis: appellabātq̄ gręci thymiateria vasa odoꝝ: quę maiores nostri acerras dixerunt.

¶ Thymus ⁊ thymū herba apibus gratissima. Uerg. Dumq̄ thymo pascentur apes: dum rore cicadę. Macer. Si desit thymus pro thymo ponere thymbram. Pręcipiūt medici. Sunt aūt thymi duo genera: albū scilicet ⁊ nigrū. vnde bithymū mel qđ ex vtroq̄ thymo collectū est. Et thymus vt inquit Iul. Pollux verruscula est ęgyptię fabę magnitudine scabra ⁊ subrubens sanguine cuius summa pars: vt Celsus inquit: florem thymi repręsentat in genitalibus sede fœminibus palmis ⁊ inferioribus pedū partibus.

¶ Thymallus gn̄s piscis pretiosi: de quo Amb. libro hexa. Neq̄ te inhonoratū nostra psecutione thymalle dimittā: cui a flore nomen inoleuit: seu ticini vnda te fluminis seu amœni athesis vmbra nutrierit flos es. Quid specie tua gratius? quid suauitate iucundius? quid odore fragrantius? Quod mella fragrant hoc tu corpore tuo spiras.

¶ Thyoneus cognomen bacchi qđ a θυω pro sacrificio deductū putant: qđ illi adhuc inter humanos versanti sacrificia reddebantur.

¶ Thyre ciuitas messeniorū: Sed diuus Augustin⁹ lacedęmoniis ascripsit. q̄n Messenii cū Antonio sensisse viderent̄. Papi. Et lacedæmoniū thyre lectura cruorem. Hinc thyreatice spartanorū corollę quædā appellatę. Sciendū est thyre numero plurali: genere neutro per synęresin efferri. θυρεα και θυρη etiā si numero singulari. Thyrea quoq̄ dici potest. Stra. thuriā appellat. Est ⁊ thyreum oppidū in Archadia: thyrę etiā græce latine ostia dicunt̄. A quo thyridion ostiolum.

¶ Thyrsis nomen pastoris proprium.

¶ Thyrsus virga ⁊ caulis cuiuslibet herbę: pręsertim lactucę. Plynius. Inuentuz oēs thyrsos vel folia lactucarū prorogare vrceis conditos ac recentes in patinis. Idem. Folia lactucę tosta thyrsusq̄ ex aceto bibuntur. Alii accipiunt thyrsum pro hasta aculeata hederis obtecta: quas in orgiis bacchicis quatiebant. Tacitus. Messallina crine fluxo thyrsum quatiens. Scribit diod. Dionysiū in exercitu habuisse mulieres thyrsis armatas. Et Macr. ait. Liberū patrem tenere thyrsum: qđ est latēs telum: cuius mucro hædera lambente protegitur. Unde thyrsigerus dictus est bacchus. Seneca in Medea. Candida thyrsigeri proles. Lucretius accipit thyrsum pro furore seu ardore ⁊ instinctu: cum ait. Percussit thyrso laudis spes magna meum cor.

¶ Thysbe thysbes vel tysbe: es. nomen puellę babylonicę. De qua Ouidius.

¶ Thyssagetę populi fuerunt in scythia vltra sauromatas. In horum agro sunt quattuor flumina: videlicet Lycus: oarus: tanais: ⁊ syrgis.

T ante I.

¶ Tiara gn̄is fœ. pe. pro. ornamētū capitis persicarū prius mulierū. Quo postea vsi sunt reges et sacerdotes. Iuuena. Et phrygia vestitur bucca tiara. Uerg. per vsurpationē dixit. Sceptrūq̄ sacerq̄ tiaras. Hieron. ad Fabiolā. Quartū est genus vestimenti rotundum pileolum: quasi sphæra media sit diuisa: ⁊ pars altera ponatur in capite. Hoc gręci ⁊ nostri tiarā nonnulli galerū vocant. Nō habet acumen in summo: nec totum vsq̄ ad comas tegit: sed tertiā partē a frōte inopertam relinquit: atq̄ ita in occipitio vitta constrictus est: vt nō facile labat̄ ex capite.

¶ Tiatira vrbs in mysia ad sinistrā calci fluminis partem: quę fuit vna ex septē ecclęsiis: ad quez Ioannes apostolus scripsit apocalypsim.

¶ Tibia proprie os cruris oppositū surę. Item instrumentū musicū quo tibicines canunt: sic dicta q̄ primo ex gruum tibiis facta sit: a quibus nomen habet cum ex harūdinibus facta sit. Hora. Tibia nō vt nunc orichalco iuncta tubęq̄.

¶ Tibialis ⁊ hoc tibiale: qđ est idoneū ad tibias faciendas. Ply. Tertia harundo est tibialis quem calamū auleticon vocant.

¶ Tibialia substantiuū: dicunt̄ velamenta tibiarum: quin etiā arma quibus crura muniunt̄ tibialia vocantur. Sue. de Aug. Hyeme quaternis cū pingui toga tunicis ⁊ subuculę thoracę laneo ⁊ fœminalibus ⁊ tibialibus muniebatur. Paulus Iurecon. Si tibiale vel humerale miles alienauit castigat̄ verberib⁹ ꝺꝫ.

¶ Tibicen pen. pro. qui tibia canit. Dicitur ⁊ tibicina fœm. genere. Gel. Fœminas etiā tibicinas in exercitu habuit. Mar. Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis. Et tibicines in ædificiis appellant̄ colūnellæ quibus rustici tecta sua fulcire solent a similitudine tibia canentiū: qui vt cantātes sustinent: ita illi ędificiorum tecta: nec habet in hoc significato nisi ablatiuum in singulari. Iuue. Nos vrbem colimus tenui tibicine fultam. Quicq̄d etiā in sustentaculo alterius ponit̄ tibicen dicitur. Oui. lib. iiii. fast. Hęc modo versabat stantē tibicine telam. Unde Uerg. per translationem sua hemistichia tibicines vocauit. Ipsę quoq̄ particulæ quibus versus replentur tibicines a grammaticis appellant̄. Uerg. Sic forte precatur. Nam forte vacat.

¶ Tibareni vt Herod. lib. iii. testatur: fuerūt populi scythici in asia. De quibus Hiero. Tibureni quos dilexerint senes suspendūt in patibulis.

¶ Tyberius nomen Imperatoris Ro. Augusti successoris. Tyberii aūt ex eo dicti sunt q̄ iuxta tiberim fluuiū nascerent. Unde ꝛ per y scribi solet.
¶ Tibisis fluuius in scythia: vt auctor est He. li. iiii.
¶ Ticinus fluuius insubrię in eridanū fluens: a quo Ticinū vrbs: quę nūc papia dicitur: insignis diui patris Augustini corpore. Serenus penultimam huiꝰ noīs corripuit: cum ait. Illa pręcepit ticini sententia necti.
¶ Tignus masculini gnīs et tignū neutri trabs qua varie disposita domus extruitur. Et proprie cui supponitur tectū a tegendo nomen deductū.
Et tigni nomīe omne genus materiei: ex qua ędificia constant continet: Sed ꝛ in vineis tigni appellatione oīa vineis necessaria continent: vt puta perticę pedamenta. Hinc contigno as. qđ est tignis tectū iungo. Ply. lib. ix. Alexandri magni classium pręfecto prodidere in domibus fores maxillis beluarū scȝ balenarū facere: ossibus tecta contignare: ex quibus mlta quadragenū cubitorū longitudinis reperta. Et contignatio textura ipsa trabiū ac tignorū. Coassatio vero assium dicitur.
¶ Tignarius faber nō solū is qui tigna dolat: sed etiā qui solaria lignea hoc est qui trabes: cęteraq̄ ad tabulata domus vtilia: ꝛ omnis qui ędificat intelligitur inquit Caius.
¶ Tigillus diminutiuū est a tignus: tigillū a tignū: sicut sigillū a signum.
¶ Tigranes is. ꝛ tigranę pe. pro. propriū nomen regis medorū: seu maioris armenię. Lucanus lib. ii. Tigranemq̄ meū: nec pharnacis arma relinquas.
¶ Tigrana vrbs in media regione.
¶ Tigris animal velocissimū ꝛ truculentū a velocitate nomen trahit. Nā medi tigrim sagittā appellant. Abundat hyrcania tigribus. Verg. Hyrcanięq̄ admorunt vbera tigres. Arrhianus qui res gestas Alexandri condidit tigrim feram indicā nō eam esse voluit: quā vulgus tigrim nominet: sed hanc esse thoa. Tigrim vero equi magnitudine: flumenq̄ magnū: tigris etiā appellatur ꝑpter velocitatē: qui instar bestię nimia pernicitate decurrit. Hic de paradiso exiens iuxta scripturę fidem: pergensq̄ contra assyrios ꝛ post multos circuitus Iosepho teste in mare rubrum defluit. Solinus tigrim fluuiū in armenia caput attollere dicit i loco edito ex lucido cōspicuoq̄ fonte. Nec ab exordio statim totū esse: primo pigre fluere nō cum suo noīe. At cū fines medorū inuectus sit tigrim statim vocari. Arecusam lacum influere grauia pondera sustinentē: cuius pisces nunq̄ se alueo tigridis immiscean: sicut nec amnici stagnum attingant arecusę. Mox arabas pręterfluens mesopotamiā amplectitur: et bidaspem accipiēs euphratemq̄ defert in sinū persicū. A tigri fluuio dicti sunt trāstigritani: qui trans tigrim habitant sicut transpadani. Et tam pro fluuio q̄ pro animali tigris vel tigridis gtīi facit.
¶ Tigurini fuerunt populi germanię: qui quartā partem heluetię continebant.
¶ Tile nomen duarū insularū: quarū vna est in oceano inter septentrionalē ꝛ occidentalem plagam vltra Britanniam: quę vltima fuit excognitis a romanis. Verg. lib. i Georg. Tibi seruiat vltima tile. In ea solstitio ęstiuo nullas esse noctes Ply. tradit. E contrario vt Solinus refert brumali solstitio nullus pene dies. Vltra eam pigrum ꝛ concretū mare esse ferunt. Altera in aphrica contra sinum carthaginis: sunt tamē qui scribant thyle per ypsilon.
¶ Tilos insula (vt scribit Ply. lib. vi.) cū oppido eiusdem noīs in mari Indico celeberrima plurimū margaritis. Ipsa refert palmas: oleas creat: vineis abūdat In ea oīs arbor nunq̄ foliis spoliatur. Mons caucasus nō longe ab ea incipit: qui maximā orbis partem perpetuis iugis penetrat. Eadē insula habet lanigeras arbores: vt scribit Ply. lib xii. Quę cotonei mali amplitudine cucurbitas ꝛ maturitate ruptę ostendūt lanuginis pilas: ex quibus vestes pręciosę fiunt.
¶ Tilia arbor: quā gręci phylyra appellant: q̄uis ꝛ ex aliis arboribus tilię dicant. Nā de interioribus corticis vlmi tunicis e quibus vincula tilię vocant. Unde Plynius de vltimo disserens. Corticis inquit interior tilia lepras sedat. De arbore tilia. Verg. lib. ii. Ge. Nec tilię leues: nec torno rasile buxum. Hinc tiliaceꝰ a. um. vt. de fascię tiliacęę. Iul. Capitolinus de Antonino pio. Cum senex inquit ꝛ longus esset: incuruaretur q̄ tiliaceis tabulis in pectore fasciabatur.
¶ Tilium vrbs littoralis a latere occidentali sardinię
¶ Timauus pe. pro. nomen fluminis iuxta aquileiam Qui e montibus delatus decidit in profundū. deinde infra terrā absorptus stad. circiter triginta ꝛ centum erumpit in mare.
¶ Timęus nomen propriū phylosophi locrensis: cui diuinū illud opus Plato inscripsit: in quo de rerū creatione disserit: qđ Cic. postea latinū fecit.
¶ Timarchides nomen viri propriū compositū ex τιμη qui est honor: ꝛ αρχοντοσ principis. Facitq̄ in gtō timarchidis ꝛ timarchidę.
¶ Timantes nomen pictoris celeberrimi: parrhasii ęmuli. Inter eius vero ingenii monumenta Iphigenia oratorū laudibus celebratur.
¶ Timor (vt Cic. lib. iiii. tusc. inquit) est metus mali appropinquantis.
¶ Timeo es. mui. variis modis construit. Dicimus enim timeo te tanq̄ inimicū. timeo tibi tanq̄ amico: ne quid mali tibi accidat. Terē. Pamphili vitę timeo. Timeo mihi abs te. Idem. Hei mihi timeo a Chrysi de. Inuenitur etiā cū ablatiuo mediante de. Ouidiꝰ. lib. iiii. fast. Nec timui de morte tamē metus abstitit. Item dicimus timeo furem tauro. Iuue. Dum furem nemo timeret Caulibus: aut pomis. Et timeo mihi abs te mortem. Sciendū est hoc verbū timeo idem efficere: vel cum negatione vel sine ea: vt timeo vt moriatur: ꝛ timeo ne moriatur. Hoc idem facit metuo vereor ꝛ huiusmodi. Composita sunt extimeo: qđ est valde timeo. Plau. in cis. Extimuit tum illa. Hinc extimesco. Ci. in Cato. Quod igitur adolescētes ꝛ hi quidem nō solū indocti: sed etiā rustici contēnunt: id docti senes extimescūt. Pertimeo similiter valde timeo Idem lib. ii. ad heren. Defensor si pertimuerit: magnitudine periculi nō cōsciētia peccati commotū se esse dicet. Si nō pertimuerit: fretum innocentia negabit se esse commotū. Hinc pertimesco. Lactan. lib. tertio Quare nō est q̄ philosophis tantū honoris habeamꝰ: vt eorū eloquentiā pertimescamus. Hiero. huic verbo addidit valde. Ex quo timeo et valde pertimesco. Pręetimeo ante tpus timeo. Lactan. lib. vi. Nā parcere. i. mediocriter vti pecunia quasi quędā animi pusillitas est: aut pręetimētis ne sibi desit. Plau. in am. Humana matre natus: humano patre mirari nō est ęquū sibi si pręetimet. Et habent ti. syllabā cor.

¶ Timens ⁊ timidus sic differunt: quia timens ex causa ad tpus timet: timidus semp timet.

¶ Timotheus pe. cor. nomen propriũ cononis atheniensis filii qui acceptã a patre gloriam multis auxit virtutibus. Fuit em̃ disertus impiger laboriosus: rei militaris peritus: ⁊ qđ super oia est ευτυχης .i. fortunatus imperator habebat: cui statua publicitus in foro atheniis posita est: ob victoriã qua victis lacedemoniis imperiũ atheniensiũ auxit. Post huius obitũ non fuit quisq̃ fere athenis dignus memoria. Fuit alter Timotheus in arte tibiarũ clarus: quẽ ferunt duplices ab his quos alius instituisset solitũ exigere mercedes: q̃ si rudes traderent: geminatũ sibi opus dicebat: dedocendi prius mox docendi. Dict⁹ timotheus ex τιμη honor ⁊ θεος deus.

¶ Timon apolloniates philosophus: qui apud calcedoniã philosophiã ⁊ oratoriã exercuit: charus Ptolemeo philadelphe. Scripsit tragœdias ⁊ comœdias et satyras. Dictus amarulentus ⁊ mordax syllorũ: id est dicacitatũ scriptor: de quo Gel. Timon amarulentus librũ maledicentissimũ conscripsit: qui syllos inscribitur. Fuit ⁊ alius Timõ atheniẽsis: qui ob naturę asperitatem inhumanus ac inhospitialis appellatus est: ⁊ misantropos .i. osor hoim. Fugiebat em̃ hoim congressus atq̃ colloquia prӕter vnius Alcibiadis in eius sepulchro: hoc erat epitaphiũ: qđ ipse sibi fecit. Hic sũ post vitam miseramq̃ inopemq̃ sepultus. Nomen nõ quęras dii lector te male perdant.

¶ Timoniacus fuit pictor bizantius Cęsaris dictatoris ętate qui aiacem cęsari pinxit.

¶ Timoleon vir corinthius clarissim⁹ oĩz iudicio: qui oppressam a tyranno patriã liberauit: de quo Plutarchus multa scripsit.

¶ Tinea vermiculus est: qui de carne editus vestes: Aut libros abrodit. Hor. ad librũ. Aut tineas pasces taciturnus inertes. Aut fugies vticam: aut vinctus mitteris ilerdam. Et in ecclesiasti. De vestimẽtis procedit tinea ⁊ a muliere iniquitas viri. Item tineę ventris animalia sunt. Elminthes grӕci dicunt in intestini recti extremo repertę. Has Cel. lumbricos appel. Item tineę sunt vermes in aluearibus apibus noxii. Col. lib. x. Prӕterea vt tineę si apparuerint euertant: papilionesq̃ enecẽtur: qui plerunq̃ inter alueos moratos apibus exitio sunt. Nã ⁊ ceras erodunt: ⁊ stercore suo vermes progenerant quos alueorũ tineas appellamus. Hinc tineosus sa. sum. vt aluei tineosi: apud Colu. lib. x.

¶ Tinnia vasa vinaria apud antiquos fuere: vt inde Festus Nonius tinnas appellauit: apud quos grandiora nõ erãt: veluti apud nos hoc vocabulo habent: nec ad eos vsus parata. His namq̃ e ligno fabricatis musta cũ vinaceis nostra ebulliunt: apud veteres aũt inter epitrapezia numerantur.

¶ Tinnio is. iui. itum. proprie de metallis dr: cum ex eorum pulsatione sonus efficit. Tinnit em̃ aurũ: argẽtum: ӕs: ferrum: stannũ: aurichalcũ: ⁊ huiusmodi.

¶ Tinnulus a. um. pen. cor. qđ est acutum: vt vox tinnula: ⁊ sonus tinnulus: qui redditur ex ęneis vasis cũ pulsantur. Ouid. Tinnulaq̃ ӕra sonant: ⁊ olent myrrheq̃ crociq̃.

¶ Tintino as. pe. cor. vt tintinat apud Catul. in carmine saphico. Dicitur ⁊ tintino is. iui. Afra. Tintinnire ianitoris impedimenta audio.

¶ Tintinnabulũ ⁊ tintinnale instrumẽtũ ęneũ: vulgo campanellus: nomen factitiũ a voce quã facit tintin. Iuue. Et tintinnabula dicas pulsari nemo tubas.

¶ Tingo is. xi. ctum. vel tinguo: significat inficio madefacio: immergo. Mar. Mentiris iuuenẽ tinctis lenius capillis. Lactan. lib. iiii. Cum primũ cœpit adolescere tinctus est a Ioanne propheta in iordane flumine. Verg. Quid tantũ oceano properẽt se tingere soles .i. immergere. Huius cõpositũ est intingo. Ply. Omnibus quę condiunt: queq̃ intingunt desyderatũ fœtorem tollit manducatũ.

¶ Tinctura infectio. Plyni. lib. xxxvii. Adulteratur maxime tinctura: idq̃ in gloria regis. ęgyptii adscribitur qui primus eam tinxit.

¶ Tinctile pen. cor. qđ intinctũ est. Ouidi. de tris. Et tinctile virus scz qđ intinctũ est spiculo sagittę.

¶ Tiphernũ ciuitas vmbriӕ: quę nunc ciuitas castelli dr nobilis alumno Gregorio gręcis latinisq̃ litteris apprime docto: sicuti eius opera eloquenter elucubrata manifestant.

¶ Tiphis vir arte carpentaria celebris: qui primus gubernãdi naues adminicula instituit. Sene. in Medea. Tiphis in primis domitor profundi. Apollon⁹ in principio. τιφυς δε αγνιαδης σιφεα ναλλιπε δημον. Ibi aũt θεων et alii interpretes αγαθος μεν και ημερας τω ηλιω νυκτος δη προσιμα των αστερων τον καιρον του πλουτεκμηρασθαι.

¶ Tipula pe. cor. vermis sex pedes habens: sed tantӕ leuitatis vt super aquam currens nõ desidat. Plaut. Neq̃ tipulę leuius pondus est q̃ fides lenonis.

¶ Tirynus tis. gñis mas. fluuius est in argo. Tiryns generis fœm. nomen est patrię herculis in peloponeso: quę proxima argo: a Ply. tirynthia vocatur. Unde et hercules tirynthius appellatus est: q̃uis theban⁹ quoq̃ dicatur.

¶ Tisiphone pe. cor. vltricem cӕdis signifi. Est enim vna ex furiis a cędibus plectendis dicta. τισις vltio vel pœna. φονος vel φονη cędes: aut mors cui cura sit mortis vltio. Hor. in Ser. Serulib⁹ vtq̃ Iam peritura modis hecaten vocat altera sęuam. Altera tisiphonem.

¶ Titan ⁊ titanus pe. pro. saturni frater: cœli ⁊ vestę filius: qui etiam pro sole ponitur: quoniã a titanibus duxit originẽ. Tradunt titanas sex fratres fuisse et quinq̃ sorores a titea matre dictos: vt auctor est Diodo. Ex quibus vnus fuit Iapetus pater promethei hiperionq̃ ex titanũ numero est qui solis ac lunę stellarumq̃ motus obseruasse atq̃ demõstrasse primus fertur. Ideo solis parens ⁊ astrorũ fertur. Hinc sol titan luna titanis a poetis dicunt. Ser. Sic habet. Ferunt fabulӕ titanas ab irata contra deos terra in eius vltionem creatos. Unde ⁊ titanes dicti sunt απο της τισεως .i. ab vltione.

¶ Titanus saturni frater. Quo etiã nomine dictus est mons thessaliӕ a candore dictus. Titanis nidis. dicta est Luna.

¶ Titio lignum adustũ: qđ ab igne extrahitur: vt est apud Esaiam. Noli timere ⁊ cor tuum ne formides a duabus caudis titionũ fumigantiũ istorũ.

¶ Titillo as. per blandimenta ingero: prouoco: commoueo: vt fit cũ quis carnis pruritũ sentit. Nã titillari dicuntur sensus quando mouent gestiuntq̃ voluptatis dulcedine. Verbũ translatũ a titillatu alarum vbi dulcedo scalpendi est: sicut scribit Ply. lib. xi. Lactan. lib. vi: Ergo illecebrę istę voluptatũ arma sunt

T ante M et O.

illius cuius vnũ opus est expugnare virtutẽ: iustitiamq; ab hoībus excludere. His blandimentis ⁊ suauitatibus titillat animus. Scit enĩ quia mortis fabricatrix est voluptas. Ci. in Cato. At nõ voluptatũ tanta quasi titillatio in senibus.

¶ Titus prænomẽ romanorũ est: a τιω honoro.

¶ Titulus index cuiuscũq; operis. Unde in statuis siue picturis titulũ dicimus litteras: quæ vel artificis vel eius cuius statura vel imago est nomen demõstrat vel tempus quo factũ est declarat. Suet. Plurima et amplissima opera incendio cõsumpta restituit: sed oĩa sub titulo tantum suo ac sine vlla pristini auctoris memoria. Item titulus libri dicitur: qui vel qualitatem operis: vel nomẽ auctoris: vel numerũ ostendit. Mar. Primus vbi est inquis cũ sit liber iste secũdus. Quid faciã si plus ille pudoris habet: Tu tamen hunc fieri si mauis regula primũ Unum de titulo tollere tota potes. Ouid. lib. de re. Legerat huius amor titulũ: nomenq; libelli. Dictus titulus a tuendo: quasi tutulus ꝙ tueatur factũ auctoris: et si quis alterius opus esse contendat: veri opificis indicet nomen. Per translationẽ quandoq; ponitur pro laude ⁊ dignitate. Oui. lib. ii. de fas. At tua prosequimur studioso pectore Cesar Nomina: per titulos ingredimurq; tuos. Aliquando pro monumento. Apul. Auorũ ⁊ proauorũ titulus clarus. Tituli etiam dicti sunt milites: quasi tutuli: ꝙ patriã tuerentur. Unde ⁊ Titi prænomen est ortum. Persius. Hic neq; more probo videas nec voce serena. Ingentes trepidare titos.

¶ Titulo as. titulũ impono. Hier. in prolog sup ps. Sciendũ est. cl. psalmos Dauid cecinisse: ꝙuis aliorũ nominibus titulentur.

¶ Titubo as. pe. cor. ꝓprie pedibus insistere nequeo: quales sunt ebrii: aut infirmi. Quinti. Sed iugulasti vulneratũ: titubantẽ strauisti. Transfertur ad animũ vt apud eundẽ. Neq; vlla vnq; tanta fuerit dicendi facultas: que nõ titubet aut hereat quotiens ab animo verba dissentiũt. Titubare quoq; lingua ⁊ dentes dicuntur. Lactan. de ira dei. Arescant oculi: os tremat lingua titubet: dentes concrepent.

¶ Tithymalus pe. cor. gñs fruticis: que a nostris lactuca marina dr. Col. lib. x. Tithymalus maiorũ quoq; animaliũ ventrẽ soluit. Idem paulo supra. Maximusq; vel minimus annuus earũ labor est initio veris quo tithymali floret frutex.

¶ Tityrus penultima cor. nomen pastorie. Vergilius in bucco. Tityre tu patulę ⁊c. ⁊ apud nos aries maior dicitur.

¶ Tityus Iouis filius. De quo Verg. lib. vi. Necnõ et tityon terræ oĩpotentis alumnũ Cernere erat. Hic (vt fertur in fabulis) cum latonę vim inferre vellet ab Apolline sagittis confossus apud inferos magno cũ cruciatu demersus fuit. Ouid. lib. i. de pon. Sic incõsumptũ tityi semperq; renascens. Nõ perit vt possit sępe perire iecur. Huius magnitudinẽ corporis poetæ dixerunt fuisse nouem iugerũ. Unde Tibul. Porrectusq; nouem tityrus per iugera terræ: Assiduas atro viscere pascit aues.

¶ Tithonus pe. pro. fuit Laomedontis filius. Qui (vt fabulę ferunt) cum iuuenis esset ⁊ decorus ab aurora dilectus ⁊ raptus fuit. Ex qua Mẽnonẽ genuit: sed tandẽ post longissimã vitam audita mẽnonis filii morte in cicadam versus dr. Dicente Horatio. Longa tithonũ minuit senectus.

T ante M.

¶ Tmolus pe pro. mons Lydię: vt scribit Ply. lib. vi. Croco florentissimus ⁊ vitibus consitus. Ser. scribi. eum esse cicilię: de quo Oui. Riget arduus alto Tmolus in ascensu cliuoq; extensus vtroq; Sardibus hinc illinc paruis finitur hipeppis. Est ergo iuxta sardis: quę vrbs ex Herodoti Plyniiq; testimonio in Lydia est. A quo nomen flumini datũ est. Ply. lib. xxxiii. Nõ solitum inueniri nisi in flumine tmolo. Apud Col. lib. iiii. Tmolus videtur esse genus arbusculę: cuius flores sint crocei. A poetis tamen quandoq; superaddi. i post t inuenimus. Ouidi⁹. lib. vi. met. Deseruere sui nymphæ vineta timoli.

T ante O.

¶ Tocos a ticto pario est id qꝺ corrupte dicimus stocus prępositio scꝫ sicut fœnus a fœtu.

¶ Toga vestis cõmunis omniũ romanorũ: tam fœminarum: ꝙ mariũ: sed prętexta honestiorũ: toga viliorũ Dicta toga a tegendo ꝙ corpus tegat. Hęc laxa erat et in sinũ multis crispulis subtracta succingebaƚ. Tibul. Et fluit effuso cui toga laxa sinu. Hinc romani togati dicunƚ. Verg. Romanos rerũ dominos gentẽq; togatã. Quoniã vero in pace tantum togæ vsus erat (nam in bello deposita toga chlamydẽ sumebãt aut lenam) factum est vt toga pro pace: sicut arma pro bello ponatur. Ply. Ut dubiũ sit toga ne an bello pręstãtior fuerit. Togarũ vero varia erant genera. Ut toga pretexta: toga virilis: toga picta: toga regia quę erat auro ⁊ purpura intexta qua reges vtebantur: quę a Liuio inter insignia triumphantis numeraƚ purpurea ante vocitata: ⁊ erat sine pictura. Tunica palmata a latitudine clauorũ dicebatur: quę nũc a genere picturæ picta appellatur. Interdũ toga accipitur pro peculiari habitu clientũ ⁊ salutatorũ qui togati ibant salutatum: vt sportulam consequerenƚ. Mar. Mane vel a media nocte togatus ero.

¶ Togati: togis induti. Unde romani togati dicti sũt quoniã toga romanorũ propria erat. Sic ii qui principes ciuitatis officii gratia in forũ deducebant: ac deinde domũ reducebãt: quoniã togis amicti erant togati vocabanƚ. Iuue. Turbę rapienda togatę. Hi etiam per diminutionẽ togatuli dicebantur.

¶ Togatę comœdię: quę scriptę sunt scꝺm ritus romanorũ sicut grecas fabulas ab illorũ habitu palliatas appellamus. Nã greci supra tunicã palliũ ferebãt. Togatę tabernarię dicunƚ comœdię in quibus nõ magistratus sed humiles personę inducunƚ. Dictę tabernariæ ꝙ olim tabulis domus cõmuniter tegerentur.

¶ Tolero ras. verbũ est mala patientis: a cuius participio fit tolerãter. tolerantia: ⁊ toleratus tus. vt hoc est difficile toleratu: per simplex l semꝑ scribitur.

¶ Tollo is. sustuli: ⁊ scꝺm antiquos tetuli sublatũ significat eleuo sublimo. Plaut⁹. Tolle caput. Ulpian. Ius vicino nõ esse altius ædes tollere. Aliquãdo tollere est carpere. Verg. lib. iiii. Geor. Et sępe lapillos: vt cimbæ instabiles fluctu iactante saburram. Aliqñ suscipere. Suet. de Neronis parente. Decessitq; pyrgis morbo aquæ intercutis: sublato filio Nerone ex agrippina germanici genito. Aliqñ nutrire. Teren. Quicquid peperisset decreuerũt tollere. Aliquando

Viri togati
[illegible] potentia
[illegible]
[illegible]

differre. Plau. Omnes tollo ex hoc die in alium diem. Aliquando inferre. Verg. Tollentemq; minas ⁊ sibila colla tumentē. Composita huius verbi sunt. Attollo qđ est in altū eleuo. Contollo contratollo. Plau. in aul. Contollā gradū. Extollo in altū eleuo exalto magnifico. Plaut. in am. Deuolant angues iubati deorsum in pluuiū duo maximi continuo extollunt ambo capita. Sulp. Ita eorū qui ea fecere tanta habentur: q̄tum ea verbis potuere extollere preclara ingenia. Interdū differo. Cecil. Abi intro: atq; istec aufer tamen hodie extollat nuptias. Protollo ⁊ sustollo de quibus locis suis.

¶ Tolles dicuntur q̄ tollant ⁊ tumeant. Cuius diminutiuū tonsille que sunt in hoie sicut glandule in sue. cum tumor fauces occupat.

¶ Tolutim pe. pro. quasi volutim. hoc est volubiliter Var. Ut equus qui ad vehendū est natus: tamen traditur magistro vt equiso doceat tolutim incedere. Ad equitatio hec εμΔρομος a Julio polluce dicitur: quia carpat in cursu terram ⁊ tollat volubiliter ac modice vestigia.

¶ Tolutarius: siue tolutaris equus: quasi volutarius a pedum volubilitate qui alio noie asturco ab asturia hispanie oppido appellatur. Hos gradarios vocamus qui molli gradu ⁊ sine succusatura gestant. Unde Martia. Hic breuis ad numerum rapidos qui colligit vngues. Uenit ab armigeris gentibus astur equus. Seneca in epistolis. Asturconibus inquit ⁊ tolutaribus iumentis.

¶ Tolutiloquentia: volubilis locutio. Neuius. O pestifera trux acerba tolutiloquentia.

¶ Tomacula: vel per syncopē tomacla edulia sunt: q̄ fere ex iecore porcino minutatim conciso ⁊ iam semicocto: infusis ouis crudis ⁊ caseo optimo: ⁊ liquamine pipere aniso gingibere fieri consueuerūt: teguntur q; omento suillo. Plynius. Tomacine appellant: que tomacula insubres galli nostris temporibus tomacellas Juue. Candidulli diuina tomacula porci. Var. Quotannis e gallia apportant Romā perne tomacine ⁊ tomace ⁊ petasones.

¶ Tomices p. cor. greco noie appellant ex canabi impolito ⁊ sparto leuiter torte restes: ex quibus funes fiunt. Ply. lib. xvii. Tomice moris spinarū circunlita. Uictru. lib. vii. docet asseres tomice religandos. Puluilli quoq; quos in collo habent animalia ne reste ledantur: tomices vocantur.

¶ Tomentū: lana breuis ac concisa que ex vestibus a fullone poliendo detrahitur: et quicqd farciminis ex quacūq; re siue ex fœno ⁊ palea: siue ex pluma fuerit quo culcitre farciuntur. Var. Postq̄ transierūt ad culcitras q̄ in eas sagos aut tomentū aliudve calcabant ab inculcando culcitra dicta. Uidetur aūt tomentum deduci a τεμνω qđ significat incido: sicut ⁊ tomos et tomicus. Seneca. Nihil miserius ero si super tomentum circense incubabo. Sue. in Tibe. Adeo alimēta druso subducta vt tomentū ex culcitra tentauerit mādere. Tomentorū aūt aliud leuconicū dicebatur qđ fiebat ex lana alba concisa. Aliud circense ex harundinibus concisis factū. Idq; stramentū habebatur plebeiorū: dictum circense q̄ in circo romano sternebant: illicq; egestosi quiescebāt. Seneca libro de beata vita Nihilo miserius ero si lassa ceruix mea in manipulo ferri acquiescat si sup circense tomentum per sarcinas veteris lintei effluens incubabo. Mart. Tomentum concisa palus circense vocatur. Hec pro leuconico stramina pauper emit.

¶ Tomos ciuitas in ponto ab eo dicta: q̄ illic Medea Absyrti fratris membra frustulatim concidit. Ouid. Inde tomos dictus locus hic quia fertur in illo Mēbra soror fratris consecuisse sui. Item tomos fragmētum libri abscissum. Quod tamen ⁊ pro ipso libro seu volumine imperfecto accipitur. Unde Origenes tertium librorū suorum genus tomos inscripsit: quos vt ait Hiero. Nos possumus appellare volumina. Idem ait. Edidit innumerabiles cōmentarios quos ipse appellat tomos.

¶ Tomyris pe. cor. fuit regina nobilis Massagetarū in scythia que cyrū debellauit ⁊ interemit: De qua Herod. ⁊ Justinus scripserunt.

¶ Tondeo des. totondi tonsum licet eius composita nō geminēt syllabā preteriti: ⁊ significat lanā siue capillos ⁊ huiusmodi incido. Hier. in lib. Regū. Accidit vt tonderent grex eius in carmelo. Ci. lib. v. tus. Regie virgines vt tonstricule tondebant barbā ⁊ capillū patris. Et tondere pascere: ⁊ aliquando secare. Verg. li. primo. Geor. Ter centū niuei tondent dumeta iuuenci. Idem. Nocte arida prata tondent. i. secantur. Huius verbi cōposita sunt Attondeo qđ est perfecte tondeo. Hiero. ad Marcellam. Et curua attondens vitē falce vinitor aliquid dautricū cantat. Plautus. in cap. Sed vtrū strictim me attonsum esse dicam. an per pectinem nescio. Detondeo de quo supra.

¶ Tonso as. frequentatiuū: vnde ⁊ detonso. Gel. Capillos dialis nisi qui liber homo est nō detonset.

¶ Tonsus a. um. participium qđ est coma abscissa: vt tonsus homo: sicut intonsus capillatus. Hinc tonsi montes qui syluis carent. Intonsi syluosi. Varro. Intonsi montes ⁊ ferie pleni. Aliquādo tonsus ponitur pro minuto. Vergil. Tonsisq; ferunt mantilia villis. Tonsa oliua dr que minutis frōdibus compta est: quasi a tonsore cōposita. Verg. Ipse caput tonse foliis euinctus oliue. Idem. Tonsisq; ferunt mantilia villis. Tōsus sus. nomen. idem qđ tonsio ⁊ tonsura. Tonsor ⁊ tōstrix nomina verbalia.

¶ Tonse dicunt oues. Hier. in canticis. Dentes tui sicut greges tonsarū que ascenderunt de lauacro. Et tonse dicuntur remi a circūcidendis fluctibus. Verg. lib. vii. Et in lento luctantur marmore tonse.

¶ Tonsorius a. um. qđ ad tondendū pertinet: vt culter tonsorius. Uide in dictione candeo.

¶ Tonsilis ⁊ hoc tonsile qđ tonsum est: ac in orbē ⁊ comam putatum: vt Tonsiles olee: ⁊ tonsilis buxus: habetq; pen. correptam.

¶ Tonsilla le. palus dolatus in acumine ⁊ cuspide preferratus: qui nauis religande causa in littore figitur. Actius. Tacete ⁊ tonsillas in littore edite. Tonsille etiā diminutiuū a tole. Toles aūt (vt inquit Festus) est tumor faucīū. Et proprie fiunt circa vuam ex vtraq; parte infra faces vocanturq; glandule ob quandam glandis similitudinē. Possunt etiā dici Tonsille tanq̄ loca in quibus fistule ⁊ cibalis ⁊ spiritalis religate sunt: vel quia huiusmodi morbus tam vehemens acutusq; est vt nō minus q̄ acutiores paxilli pungat.

¶ Tonstrina pe. pro. locus in quo tonderi solet. Plautus in asi. Libanū in tostrinā iusseram venire: is nullus venit.

¶ Tono as. aui. atum. ⁊ Tono is. tonui itum. Var. in Eunu. Sonitus matris deum tonimus tibi semiuiri.

Et a tonatũ fit tonatio. a tonitũ fit tonitus. Est autẽ tonare tonitũ reddere sonare alte loqui. Huius composita sunt Attono. Unde attonitus stupefact⁹. Ver. Talibus attonitus iussis. Contono simul tono. Hierony. ad Helio. Diuinis vocibus euangeliũ cõtonat nõ potestis duobus dominis seruire. Circũtono: circum strepitũ facio. Hora. in Ser. Hunc circũtonuit gaudens bellona cruentis. Detono. Intono valde tono: vt intonuit de cœlo. Dominus. Hora. in epo. Intonata protulit. Pertono perfecte tono resono. Hie. contra Heluin. Quando vero vox illa pertonuit. tempus breuiatũ est. reliquũ est: vt qui habent vxores sic sint quasi nõ habentes. Et oĩa habent pen. cor.

¶ Tonitrus us. ꝛ tonitru declinari potest. Ouidi. li. secundo meta. Unde solet tonitrus ꝛ flumina mittere terris. Iuue. Et facient optata tonitrua cœnas. Est autem Tonitrus vt in quæstionibus docet Seneca nubis ictę sonus qui ꝛ tonus dicitur.

¶ Tonescit. tonus fit. Varro. Tonitribus templum tonescit.

¶ Tonitruo as. tonitrũ facio. Hierony. in ps. expositione. Quãdo tonitruat Deus similẽ vocẽ facit rotę.

¶ Tonus: gręca vox est. Nam gręci τονον dicunt sonum. Unde accentũ quoqꝫ tonon appellant quos veteres nostri imitati tenorem quasi tonorem accentũ vocauere. Et tonus qui ꝛ tonitrus. Item Tonus neruus qui ex vtraqꝫ parte stomachi est. Itẽ Tonus spatium id quanto abest a terra circulus coeli citim⁹ hoc est lunaris. centũ scꝫ vigintisex milia stadiorũ (vt inqt Martianus) quoniã vt in sonis interuallum cũ legitima quãtitate minimũ ex duobus sonis inter se diuersis: ita in cœlo minimũ a terra spaciũ ad lunã tonũ appellare placuit. Huius mensurę dimidiũ hemitonion Tonus vero cũ hemitonio proportionẽ facit sesquiplam. hoc est sesquialteram.

¶ Tophus genus lapidis asperi qui de facili in arenam resoluitur. Ouidius. Et leuibus tophis. Hinc tophinus ꝛ tophaceus adiectiua. Sue. Quę tophina ac lignea antea erant. Plynius. Est alba rufa columbina argyllacea tophacea arenacea.

¶ Topos: latine locus. Topicus localis. Unde Aristoteles: ꝛ Cicero Topica libros appellarũt: id est locorum sedes in quibus huiusmodi loci demonstrant. Hierony. Nõ topica id est locales sedes argumẽtorũ.

¶ Topiarium dicitur opus ex arbore aut frutice aut herba factũ ad decorem: vt sunt testudines camerę naues auiculę ꝛ huiusmodi: quę ex buxo vel hedera ꝛ huiusmodi: quarũ natura sequax est ꝛ flexibilis: fieri consueuerunt. Dictũ topiariũ ἀπὸ τῶν τόπων: hoc est a locis quę in his varia constituunt. Quę ꝛ topia ab idoneis scriptoribus nuncupant. Vitruu. lib. vii. Habentes deorũ simulachra: seu fabularũ dispositas explicationes: nõ minus troianas pugnas: seu vlyssis errationes per topia cæteraqꝫ quę sunt eorũ similibus rationibus ab rerum natura procreata. Quidam a funiculis quos in oleo terendo circũligatos instrumẽtis illis: topia græci vocant. Ci. ad Q. fratrẽ. Topiarium laudaui ita oĩa cõuestiuit hedera. Ply. Accedit in topiario opere lauri genus quę taxa dr: ramos spargit a radice topiarii ac coronarii operis. Hinc Topiarii dicuntur qui topiaria faciũt sicut coronarii qui faciunt coronas. Idem statiuę myrti genera topiarii faciũt. Et ars ipsa topiaria p: vt argentaria. Cic. Ut denicꝫ illi palliati topiariã facere videantur.

¶ Topothesia dici potest loci positio vel descriptio. nam topos locus: thesis positio.

¶ Tornus: instrumentũ fabrile quo ligna polita redduntur.

¶ Torno as. ad tornũ polio. Ply. lib. xxxvi. lapis est qui cauatur tornaturqꝫ in vasa coquendis cibis vtilia Item tornare est circũagere. Idem in eodem. Quarũ in officina turbines ita vibrati perpenderũt: vt puero circumagente tornarent. Hinc Detorno qđ est de aliquo torno. Ply. lib. xiii. Lignum grandis intus firmeqꝫ duricię ex quo velares detornant annulos.

¶ Tornatile pe. cor. quod torno factũ est.

¶ Toreuma atis. ꝛ toreumatũ. opus politũ cælatum. τορεύω enim sculpo ꝛ cælo significat. Sunt aũt toreumata opa delicate ꝛ elegãter sculpta siue cęlata. Salust. Tabulas signa toreumata emunt. τορευτὴν cęlatorem græci dicunt. Toreutices ars ipsa quę ꝛ anaglyptices sculptor ꝛ cęlator. scribit Plyn. lib. xxxiiii. primum. Phidiã artem toreuticen aperuisse ꝛ demonstrasse quam polycletus Sicyonius mox erudiuit ac consummauit. Mar. Artis phidiacę toreuma clarum.

¶ Torus lectus ab intortis herbis dictus. Verg. Inde toro pater ęneas sic orsus ab alto. Toros etiã appellamus pulpam carnis musculosam in qua est robur et valentia: vt sunt partes membrorũ neruosæ callosęqꝫ ꝛ in se propemodũ collectę. Unde torosus sa. sum. Scribit Colu. parandos esse boues nouellos cruice longa ꝛ torosa. Val. Flaccus. Protulit horrendosqꝫ toris informibus artus: qđ ꝛ de venis quoqꝫ dr cũ varicum in morem quibusdã in locis turgescũt. Cor. Celsus libr. vii. Ac per ipsos venarum toros inequale est In hærbis Plyni. vtitur hoc verbo de Inula scribẽs Breuioris est: sed torosior amariorqꝫ inula. Colu. lib. iii. Arbustiuam vitem q̃ꝫ putare tam alligare diligenter oportet. Nam in ea fructus maxime vis consistit: diutiusqꝫ perennat quę firmis toris ꝛ idoneis locis religata est.

¶ Torulus diminutiuũ a torus: id est paruus lectus Plau. in Am. Tum meo patri torulus inerit aureus sub petaso.

¶ Torale ꝛ per apocopen toral. a toro. Mappa longa quam super linteola ponimus: ꝛ oĩa lecti stragula toralia dicuntur. Hora. Nec turpe toral ne sordida mappa. Namqꝫ super toros sternunt vestes stragulę purpureæ seu virides aut versicolores. Idem in Ser. Et tyrias dare circum illota toralia vestes.

¶ Tornamen: ludus erat qui troia dicebat: quasi p troiano agmine dicat tronamen.

¶ Torqueo es. si. sum. ꝛ tortũ: significat inflecto. Plynius. Nec tantũ binas per diuersas coassationes substerni capita earũ pręfigi clauis: ne torqueant. Verg. lib. ii. Geor. Ithureos taxi torquent in arcus. i. torquendo fiunt. Terẽ. Vide vt ille sibi os contorsit carnifex. Hinc aliqñ torquere ponitur pro gyro celeri rotare. Verg. At illum ter fluctus ibidem torquet agẽs circum. Aliqñ pro torquẽdo iacere. Ideꝫ. In medios telũ torsisti primus achiuos. Aliqñ pro gubernare: vt cœlum ꝛ terras qui numine torquet. Aliqñ pro sustinere: vt vbi maxim⁹ athlas Axem humero torquet. Aliquando pro tormentũ inferre. Lactan. lib. iii. Beat⁹ est igitur sapiens in tormentis. Sed cũ torquetur p fide: pro iustitia: pro deo: illa patientia doloris beatissimu ꝫ faciet. Non. Torquemus hostem: extorquemus veritatẽ. Hinc tormentũ ꝛ tortura. Aliqñ pro filare:

vt est illud Iuue. Penelope melius: leuius torquet is arachne. Aliquãdo pro trahere. vt Verg. Torquetq; sonantia saxa. Huius cõposita sunt. Abstorqueo: qđ est torquendo aufero. Contorqueo. Verg. lib. i. Geor. Proluit insano contorquẽs vertice syluas Fluuiorũ rex Eridanus. i. euertens. Detorqueo: distorqueo: extorqueo: intorqueo: intertorqueo: obtorqueo: contra torqueo: retorqueo: retrotorqueo: iacio: remitto. Ci. in Cato. Quo quidẽ me proficiscentẽ haud sane quis facile retraxerit: nec tanq̃ pilam retorserit. Et retorquere est rursus flectere. Col. lib. v. Id vt scite fiat me minerit alligator ne torqueat sarmentũ: sed tantũ inflexum deuinciat. Prætorqueo ante flexo. Idez li. iiii. Sed Iulius Atticus prætorto capite τ recuruato ne pastinatũ effugiat præditũ semen demersit.

¶ Tortus a. um. qđ nõ est rectũ sed flexum. Aug. Habes vnde corrigas qđ in te tortum est.

¶ Tortum machina ad torquendũ saxa. Pacu. Nam in te tenebras sæpe lacerabo fame clausum τ fatigans artus torto distraham.

¶ Tortuosus a. um. qđ est tortũ. Ci. in Lel. Neq̃ enim fidum potest esse multiplex ingeniũ τ tortuosum.

¶ Tortile pe. cor. qđ retortũ τ replicatũ est. Ouidius Tortilis a digitis excidit ansa meis.

¶ Torto as. frequentatiuũ. significat vehemẽter torqueo. Pompo. Ibi insilui in cocleatũ eculeum vbi tolutim tortor.

¶ Tortor qui torquet. i. cruciat: vel ad quæstionẽ ponit: vel qui lapidẽ tormento iacit. Unde ab Ammiano tortores ballistarũ appellati sunt: qui ex ballistis tela contorquẽt τ iaculantur.

¶ Tortura suppliciũ: vt in sacris litteris. Seruo maliuolo tortura τ compedes.

¶ Tortiuũ vinum est nouissime expressum: vt apud Catonem.

¶ Torculum: qđ vsu torculare τ per apocopen torcular: pe. prod. ædificiũ vinariũ τ machina a torquendo: quo vua torquetur. Prælum a præluendo pro trabe accipi solet qua vuæ calcantur. Lacus qui continet mustum prælo ex vinaceis expressum. Improprie aũt lacus: prælũ τ torcular: pro eodẽ accipiuntur.

¶ Torcularius a. um. qđ ad torcular pertinet. Varro Si sit centũ iugerũ habere oportet vasa torcularia instructa trina.

¶ Tormina genus morbi a torquendo: cũ dolore torquentur intestina exulceratione. Græce Dysenteria: vt li. iiii. scribit Celsus. Ex his cruor manat: frequẽs deiiciendi cupiditas: dolor inanis est. Ply. Mentastrũ torminibus cholericis efficacissimũ. Hinc Torminosi qui eum morbum patiunt: quos τ dysentericos græco vocabulo appellant. Cice. ita dicimus grauedinosos: quosdã torminosos. Nonius. Tormines masculi. gñe protulit. Hippocrates mortiferũ esse signũ in dysenteria sic carnes egerant. Galenus scribit dysenteriaz fieri quando materia exuberans calore æstatis inficitur τ fit falsa.

¶ Tormentũ: suppliciũ qđ datur alicui ad perquirendam veritatẽ: vel ad cruciatũ inferendũ: vt est illud. Omnes sancti quanta passi sunt tormenta. Var. messis triturã tormentũ appellat: q̃ ibi frumentũ teratur Et tormentũ generale vocabulũ est olim machinarum saxa tela τ id genus varia torquentiũ. Cæsar. ii. com. Ad extremas fossas castella cõstituit: ibiq; tormenta collocauit. Dicit aũt tormentũ a torquendo ἑλληνισί de βασανος και βασανισμος και το ρημα βασανιζω.

¶ Torques τ torquis tam masculini gñis q̃ fœminini scdm Probũ: significatq; circulũ aureũ flexilem ob tortũ: colli ornamentũ τ summi pectoris. Propertius Torquis ab incisa decidit vnca gula. Gel. Caput galli præcidit: torquem detraxit: eamq; sanguinolentã in collum posuit. Refert Plynius torquibus aureis auxiliares externos donatos fuisse a romanis. At ciues nõ nisi argenteis. Scribit Vegetius libr. ii. Quibus aureus torquis ob virtutis præmiũ dabatur: τ hi duplas consequebant annonas.

¶ Torquatus cognomen Titi Manlii qui ad Anienem occiso gallo torquẽ detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius cuius iniussu cũ filius aduersus hostem a quo prouocatus fuerat pugnasset: eoq; occiso equestria spolia victor ad patrem tulisset: subito eum q̃ aduersus edictũ suũ τ rei militaris disciplinã fecisset: iussit occidi.

¶ Torris lignũ teres cũ ardet. Titio torris extinctus Lactan. Titionẽ vulgus appellat extractũ foco torrẽ semiustum extinctum.

¶ Torreo es. torrui tostũ. sicco atq; arefacio. Quod etiã de frigore potest intelligi. Varro. Frigore torret. Sed vsurpatur q̃nq; pro Vrere. Verg. Iam rapidus torrens sitientes syrius indos. Quandoq; pro assare Ply. lib. xix. Si radicem betæ in pruna tostam superederint odorẽ extingut. Unde carnes tostas appellat vulgus si mutas t in r. quid dicam intelliges. Quandoq; pro vertere miscere. Luc. Ingentes fato torrente ruinas. Quidã hoc vbũ απο του τορευειν deriuãt: quod est sculpere cælare

¶ Torresco: torridus fio. A quo Retorresco rursus coquo: vel rursus vro. Col. lib. iiii. Deinde sata nõ ita nutriunt vt ante conualescãt q̃ retorrescant.

¶ Torridus a. um. qđ est aridum. Unde æstas torrida dicitur. Hinc retorridus. Col. lib. iii. Nisi eum reciderіs arbor tota fiet retorrida. Et inde torrida zona quæ an sit habitabilis vel nõ: nunc campũ disputandi non amplum habeo: sed alias dicemus.

¶ Torrefacio: comburo: coquere facio: aut multũ calefacio. Col. lib. ii. Et subinde opportunis solibus torrefacta proteritur.

¶ Torrido as. pe. cor. significat cõburo.

¶ Torrens: nomen gñis masculini: significat fluuium qui nõ de fonte neq; de viua aqua sed a pluuiis: vel de montibus in valles descendit: τ in mare vadit: τ æstate siccatur: aquis vero hyemalibus inundatur τ currit. Interdũ sumitur pro fluuio. Hier. in psalmis. Inebriabuntur ab vbertate domus tuæ: τ torrente deliciarum tuarũ potabis eos. nõ siccabitur. Torrens vero participiũ posuit Verg. Hic tantũ boreæ curamus frigora q̃tum Aut numerũ lupus aut torrentia flumina ripas. i. quæ torrentis more fluunt. Hinc Torrentior et torrentissimus. Iuuenalis. Et Hypseo torrentior id est volubilior.

¶ Torpeo es. pui. piger sum. Verg. lib. iii. Geor. Cõfertoq; agmine cerui Torpent mole noua et summis vix cornibus extãt. Hinc torpesco: piger fio. Sallu. in Iug. Cæterũ ingeniũ quo neq; melius neq; amplius in natura mortalium est incultu atq; socordia torpescere sinunt.

¶ Torpor: animi τ corporis debilitatio. a torpedine pisce cuius contactu corpus hebescit.

¶ Torporo as. penulti. pro. torporem induco. Turp.

Stupidus astat: ita ita eius aspect⁹ torporauit hoīs amore.

¶ Torpedo piscis gñs qui limo mersus occultat se ⁊ pisces supra natãtes torpẽtes facit: postq̃ vero obtorpuere deuorat. Ponitur ⁊ pro pigritia.

¶ Toruus a.um. a terrẽdo e in o mutata: vt ait Ser. vel a tauris qui irati cũ quadã truculentia respectãt. Nam toruitas ꝓprie taurorũ est: vel a torto aspectu. Hinc aduerbia Torue: toruũ: ⁊ torua. Plaut. Quid me torue aspectas? Apul. Cum toruũ in eos intuereť Verg. Talibus æneas ardentẽ ⁊ torua tuentẽ Lenibat dictis.

¶ Totũ ⁊ omne sic differũt: q̧ totũ dicim⁹ vnius corporis plenitudinẽ. omne de vniuersis: vt. totũ auditoriũ habet scholasticos .i. plenũ est auditoriũ scholasticis. Omne auditoriũ habet scholasticos .i. oīa auditoria. Poetæ tñ ista cõfundũt. Fit aũt totus a tot q̃uis tot breue sit: totus vero productũ. Quotus vero remanet breue. Sciendũ q̧ si totum est pluralis numeri partes quoq̧ p̄lalis numeri esse debent: vt binas litteras a te suscepi quarũ alteris mihi gratularis: alteris significas te esse incolumẽ. Si vero totũ licet p̄lalis sit numeri singl'are habeat: tũ ptes singl'ares esse debẽt: vt Delector duob⁹ poetis altero græco: altero latino.

¶ Totidem significat tot similiter: seu plane tot nec plures nec pauciores.

¶ Toxicũ dictũ est quasi taxicũ (vt inquit Plynius) qm̃ taxos arbor est veneni præsentissimi adeo vt si iumenta taxi folia comederint emoriant̃. Hanc quidam Smilacẽ dixere ⁊ esse in arcadia tam præsentis veneni vt si quis sub ea dormiat: cibũ ve capiat moriat̃.

T ante R.

¶ Trabea nomen poetę cuius inter comicos octau⁹ locus assignat̃. Huius meminit Ci. lib. iiii. tus. Et de finibus. Est ⁊ trabea genus vestis. Cuius tria sunt gñã: vt Sue. lib. de gñe vestiũ inquit. Vnũ qđ diis sacratur: tantũ de purpura. Aliud purpureũ qđ habet aliquid albi. Tertiũ augurale ex purpura ⁊ croco mistum. Erat aũt vestis togata purpura circũducta sub tegmine puniceo quã aureę fibulę annectebãt. Verg. de trabea regali ait. Ipse quirinali lituo paruaq̧ sedebat Succinctus trabea leuaq̧ ancile gerebat. Picus equũ domitor. Hinc Trabeati: qui trabea sunt induti. Ouid. lib. de fastis. Hoc igiť vidit trabeati cura quirini Cũ rudibus populis annua iura daret.

¶ Trabs ⁊ trabes bis. vtroq̧ modo đr gñe fœminino Dicta a trahẽdo q̧ in altũ trahat̃. Proprie trabs: vt Festus ait sunt duo tigna ædificii gratia simul cõpacta. Nã cũ simplicia sunt nõ trabes sed tigna dicunt̃: q̃uis abusiue pro vno ligno q̃nq̧ dicatur.

¶ Trabica nauis dicta est: q̧ sit trabibus cõfixa. Pacuui. Labitur trabica in alueos.

¶ Trabales: species tormentorũ a trabibus. Hora. lib. car. Te semp anteit sęua necessitas clauos trabales.

¶ Trachea vel trachia arteria pulmonis: quę les. et spiritalis phystula đr. Vide in fistula.

¶ Trachelus pe. pro. collũ spina a vertice ad finem.

¶ Trachys latine asperũ. Hinc trachino nas. asperum facio.

¶ Trachyna: oppidũ Campanię: quę nunc interposita a tarachyna vel a tarachynę arum. tantũ pluraliter qđ etiã antur antea dicebat̃ Nunc aũt Taracina vocatur. Vide supra. Est ⁊ Trachyna ciuitas thessaliæ: quę Heraclea ab Hercule cognominata est. Hinc ab Ouidio Trachynius dictus Ceix cõiunx Halcyões Græci Trachyna vocant aspera. Vnde taracinã quasi trachynã ab asperis dici autumat. Strabo. Et a trachyna thessalię Sophoclis tragœdia trachyna dicta est. Vnde Cice. lib. ii: tus. Quas hic voces apud Sophoclem in trachyniis edit.

¶ Tracoma pẽ. pro. Grece enĩ τρακωμα vocat̃ scabricia palpebrarũ interior sicut in eadẽ parte glabritas: hoc est defluuiũ pilorũ madrosis ⁊ milphosis.

¶ Traconitidis regio: pars Judeę quã ferunt inter montẽ Cibani ⁊ lacũ Tiberiadis sitam esse. Cuius tetrarches fuit Philippus iuxta euangeliũ Lucę. Et est vt Hiero. inquit trans bosdrã Arabiæ ciuitatẽ in deserto cõtra haustralẽ plagã quasi ad damascũ respiciens. Hanc gentẽ instituit Cis filius Aram: vt scribit Josephus lib. i. antiquitatis.

¶ Trado is. didi. itum. ex trans ⁊ do. n ⁊ s abiectis: significat in potestatẽ do. Teren. in Phor. Verum scientẽ tacitũ causam tradere aduersariis etiã ne id lex coegit. Tradere etiã est docere. Aug. Quid de arte loquendi ⁊ disserẽdi quicq̃d de dimẽsionibus figurarũ et de musicis et de numeris sine magna difficultate nullo hoīm tradente intellexi. Item significat dicere Gel. Demosthenem tradunt ⁊ vestitu cæteroq̧ cultu corporis nitido venustoq̧: nimisq̧ accurato fuisse. Item Mandare: vt cũ dicimus Memorię traditũ est Item fidei alicuius cõmittere: vt nuper mihi tradidit ægon. Item quasi Vendere. Hiero. in Gene. Pecunia digna tradat eam mihi coram vobis in possessionem sepulchri. Item permittere. Nã in sacris litteris dei a quouis secessio siue destitutio nominat̃. Vnde apostolus ad romanos. Tradidit illos deus in reprobum sensum. id est a deo permissi sunt deferri in reprobum sensum.

¶ Traduco is. pẽ. pro. ex trans ⁊ duco: in quo n ⁊ s similiter abiiciunt̃: significat de loco ad locũ duco. Cæsar. id est com. Heluetii per angustias ⁊ fines Sequanorũ suas copias traduxerãt ⁊ in Heduorũ fines peruenerant. Amb. Transduco vsus est. De ꝓfundo ad lumen extrahũt: fluctuãtes de infimis ad supna transducũt. Aliqñ traducere est ad vlteriora ducere. Plau Traduce adhuc lineã plusculũ. Aliqñ trãsferre. Martia. Traducta est getulis. Vnde ⁊ traducere librũ ex vna lingua in aliã quidã dicunt. hoc est interpretari. Aliquãdo agere siue pręterire. Cice. Ser. Sulpitio. Qua ratione nobis traducendũ sit hoc tpus. Aliquãdo deridere ⁊ infamia efficere: ⁊ velut in exemplũ proponere: vt est apud Euangeliũ. Joseph cũ esset vir bonus ⁊ nollet eam traducere. Marti. Multoq̧ traduceris apher. Et traducere nutrire fouere sustinere. Juuena. Altera quos nudo traducit gallia talo.

¶ Traduces: in vitibus dicunt̃ qui aliunde tracti ac propagati sunt. Var. lib. i. de re rust. Arbusta vbi traduces possint fieri vitiũ vt mediolanenses faciunt arboribus quas vocant opulos. Varro appellat traduces rumpos vbi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit. Huius singularis nominatiuus est Tradux. Col. lib. xi. Si tradux ducem nõ contingit media virga inter eas deligetur.

¶ Tragos latine hyrcus. Vnde tragœdia Rursus tragos herba quã aliqui scorpion vocãt semipede alta foliis pusillis: racemis rubẽtibus: grano tritici. Hinc paratragœdio ṽbũ. Tragus: cõch; gñs mali saporis

Suidas τραγος παρα του τραχυ δρεμα εχειν ταχος τισωμη παρα το τραχειαν φωνην εχειν τρεχειν η και τραγαν αμπελους.

¶ Tragum neu. gñis. genus piscatoriæ retis: quod ⁊ Uerriculum dicitur.

¶ Tragœdia pe. cor. q̃uis apud grecos producatur απο του τραγου και της ωδης. Hoc est ab hyrco et cantu: quasi hyrci cantus. Nã hyrcus dabat in præmium tragicis auctoribus qui rustici ⁊ pastores erũt Uel ab hyrco vinearũ hoste: ⁊ a cantilena eius ipsius rei apud Uergiliũ plena. Uel q̧ vter eius musti plen⁹ solenne prœmiũ cantoribus erat. Horatius. Carmine qui tragico vilem certauit ob hyrcum. Alii a fæce putant quã grecorũ quidã Trygan ⁊ tryga vocant: appellatam q̧ ora sua fæcibus plinebant scænici ante vsum personatũ ab eschyca repertũ. Idez. Ignotum tragicę genus inuenisse camenę. Dicitur ⁊ plaustris vexisse poemata thespis. Quæ canerent agerentq̧ in fecti fæcibus ora.

¶ Tragicus quasi hyrcinus: qui tragœdiam scribit. Tragice aduerbiũ significat crudeliter: quasi more tragico.

¶ Tragœdus qui tragœdiã canit ⁊ recitat.

¶ Tragelaphus: pe. cor. species cerui: qui hirco ⁊ ceruo similis est barba ⁊ villo distans ab aliis d꞉ hircoceruus τραγος hircus ελαφος ceruus de quo in deutero. habetur.

¶ Tragopagus pe. cor. hærba in acetariis laudata quę a quibusdã. Barbula hyrcina. ab aliis comę quia folia habet instar croci in rotundũ sparsa. Uulgo barba petrę d꞉ in Gallia transpadana.

¶ Tragonia herba quæ adalligata triduo dicit̃ consumere lyenes.

¶ Tragion siue Trogonis herba quę nascit̃ in Creta Iunipero similis.

¶ Tragopa: auis in ęthiopia quę cornibus arietinis præfert caput armatũ.

¶ Tragemata: bellaria scd̃m Macrobiũ. i. omne mēsæ secundę genus.

¶ Tragea: siue tragia insula vna ex cycladibus. Ex qua Theogiton peripatericus Aristoteli familiaris

¶ Tragula gñs teli hasta d꞉ q̧ scuto infixa trahatur. Sal. li. iiii. hist. Auidissimis atq̧ p̃paratis ducib⁹ ⁊ me tellus ictu tragulæ sauciaret̃. Plau. in Epi. Tragulã in te inicere adornat nescio quã fabricã facit. Et tragula rete qd̃ vulgo nunc tractã vocant. Ply. Usus sub eris anchoralibus maxime nauiũ piscantiũq̧ tragulis ⁊ cadorũ obturamētis. Dicta tragula q̧ ex vndis vt plurimũ trahatur.

¶ Traguriũ: insula in mari Adriatico adiacens dalmatiæ in qua est ciuitas eiusdē nois. Auctor Ptolemęus libro secundo.

¶ Traho is. xi. ctum. per vim duco. Trahimur enim inuiti: ducimur volentes. Uerg. Altaria ad ipsa trementē traxit. Aliqñ simpliciter ducere. Lactan. li. ii. Nec quicq̃ possit esse oino qd̃ nõ originē a deo traxerit. Aliqñ Leuare. Cic. Atq̧ etiã ex puteis iugibus aquam calidã trahit. Aliquãdo protrahere. Sallu. in Iug. Atherbal: vbi intelligit oēs fortunas suas in extremo sitas: hostē infestũ auxilii spem esse nullã pœnuria rerũ necessariarũ bellũ trahi nõ posse Aliqñ remouere. Sal. Nisi ea res longius nos ab incœpto traheret. Aliqñ extendere. Uerg. Ille horridus alter desidia latamq̧ trahens inglorius aluũ. Aliter idem vsus est. Necnõ ⁊ vario noctē sermone trahebãt. i. terebãt vel consumebãt. Huius verbi cõposita sunt. Abstraho. Attraho: ad me traho. Cic. Treba. Me qui te nõ Romã attrahã te qui nõ huc aduoles. Contraho. Detraho. Distraho. Extraho. Intertraho. Pertraho p̧fecte seu ad finē traho. Protraho differo prolongo. Teren. in An. Impetrabo vt aliquot saltem nuptiis protrahat dies. Retraho retro seu rursus traho. Idē Postq̧ poeta vetus poetã nõ potest retrahere a studio. Sal. Fuere tñ extra coniurationē complures qui ad Catilinã in initio profecti sunt. In his erat Fuluius senatoris filius quē retractũ ex itinere parens necari iussit. Hie. in Exod. Retrahe manũ tuã in sinũ tuũ. Subtraho p̧prie significat sub siue de medio aufero. Lactan. lib. ii. Qui vel morte subtracti vel absentia fuerant separati. Hie. ad Iulia. Audio faustinam subita tibi dormitione subtractã. Quñq̧ surripio furor Plau. in Cas. Nam peculii probã nihil habere addecet clam viro ⁊ quę habet partũ eius haud commodi est: quin viro aut subtrahat: aut stupro inuenerit.

¶ Tracto frequentatiuũ est quasi frequenter traho: vel sursum traho. Teren. in heau. Hæc arte tractabat virũ vt illius animũ cupidũ inopia incenderet. Et tractare est mereri: vt bene tractasti me. i. bene meritus fuisti de me. Item Disserere: q̧ ea de quibus disserimus frequēter tangere videmur. Hinc Tractatus. Item frequēter tangere. Col. lib. vii. Talis notulę vitulos oportet cũ adhuc teneri sunt cõsuescere. manu tractari. Iuue. Per puppim ⁊ duros gaudet tractare rudentes. Item exercere: vt Quod medicorũ est promittunt medici: tractant fabrilia fabri. Item Gubernare. Cic. Bruto. Fuit in Cilicia mecũ tribunus militum quo in munere ita se tractauit: vt accepisse ab eo beneficiũ videret nõ dedisse. Huius cõposita sunt Attrecto. Hie. in Gen. Si attrectauerit me pater meus et senserit timeo ne putet sibi voluisse me illudere. Cõtrecto: Detracto: Retracto: Obtrecto: quasi aduersus aliquē tracto. Pertracto p̧fecte tracto.

¶ Tractus us. spaciũ regio plaga. Uerg. Indicio est tractu surgens oleaster eodem.

¶ Tractim aduerbiũ significat trahēdo in longũ sine intermissione: longo tractu: diutine. Plautus in Am. Quid si ego tractim tangã vt dormiat. Uerg. Tum sonus audit̃ grauior tractimq̧ susurrat.

¶ Traha genus vehiculi sine rotis quo coloni vtunt̃ a trahendo dictũ. Hie. in libro paral̃. Et fecit sup̧ eos tribula ⁊ trahas ⁊ ferrea carpenta transire. Uerg. li. i. Geor. per epenthesim trahęę dixit sicut nauita p̧ nauta. Tribulaq̧ traheęq̧ ⁊ iniquo pondere rastri.

¶ Trahax: auidus: rapax: oia ad se trahens. Plaut⁹. Eho lutum lenoninũ: eho sterquiliniũ publicũ: impure inhoneste: iniure: illex: labes populi: pecunię accipiter auide atq̧ inuide procax rapax trahax trecentis versibus tuas impuritates loqui nemo potest.

¶ Traiicio is. ex trans ⁊ iacio. remotis n ⁊ s significat traduco transporto transueho. Nõ proprie nautæ quę traiiciũt transportare seu transuehere aut traducere dici possunt. Alii vero traducũt tantũ: cũ traiicere dicunt̃ sicut lib. i. docet Liui. Prę se armentũ agēs mando traiecerat. Plancus Cice. exercitũ ad kalendas maias rhodanũ traiect. In his exēplis nõ capit̃ traiicio pro transporto: vt quidam volunt dicentes. Traiicio exercitũ. i. transporto exercitũ transmare: aut trans flumē. Traiicio mare vel flumen. i. transeo.

Liuius de secūdo bello punico. Amnem vado traiecit. Aliqñ coniunctim. Idem. Traiecit copias iberū Aliqñ traiicere est transfigere transuerberare: Idem lib. ii. Contra quē ⁊ ille cōcitat equū: tantaqꝫ vis infestis venientiū hastis fuit: vt brachiū Ebutio traiectū manlio ꝑcussum pectus. Hinc traiectio transitio. Cice lib. primo de diui. Cum cœlū ex omni parte patēs atqꝫ apertum intuerenť traiectiones motusqꝫ stellarū obseruauerunt.

¶ Trallis vrbs lydię nō longe a Magnesia sita in vertice quodā qui promontoriū natura munitū habet ab argiuis: ⁊ a thracibus quibusdā condita. Sunt ⁊ aliæ trallis in phrygia vbi sunt Carię fines hęc aliis nominibus dicta est Euantia ⁊ Seleucia ⁊ Antiochia. Hic Trallianus a. um. Ci. in phil. Trallianā aut Ephesinaꝫ dicere putes. Ex trallibus fuit Menodorus vir doctus. Hoc nomen trallis scđm Priscia. tantū pluraliter declinať: ⁊ tam accusatiuū ꝙ̄ nominatiuum in is tantū mittit: sicut alpis sardis syrtis.

¶ Tralucidū quod per medium lucet. Plynius. Suauiores albæ vię quoniam e tralucido facilius accipitur aer.

¶ Trama: subtegmen. Persius. Mihi trama figura sit reliqua.

¶ Trames ğnis mascu. semita transuersa. Liui. li. v. Obliquis tramitibus egressi.

¶ Trans prępositio est quę significat vltra: vt cū de loco ad locū ⁊ de vno ad alterū ⁊ de vna re ad alteram transitionē facimus. Separatur quandoqꝫ: vt trans mare: trans mōtes: Sed plerunqꝫ cōponiť pręsertim cū his litteris. A. vt trāsalpinus. C. vt transcurro. D vt traduco. E. vt transeo. F. vt trāsfero. G. vt trāsgredior. I. vt traiicio. L. vt translego. M. vt trāsmigro. N. vt trano. P. vt transpono. S. vt transcribo. T. vt trāstigritanus qui habitat trans tygrim. V. vt transueho. Sed est sciendū ꝙ cōposita cū n vel i consonāte vel d amittit n ⁊ s: vt trano traiicio traduco. In reliquis manet integra nisi cūs in quos tm̄ s abiicimus: vt transcribo. Apul. tamen docet: ꝙ si trans ponatur cū eo duco: pono: potest retinere ⁊ ꝑdere ns. vt transduco traduco: transpono trapono: transeo et traeo. In aliis retinet ns. nisi in trano trado traiicio.

¶ Tranare significat vltra nare. i. natare. Liui. li. ii. Multisqꝫ super incidentibus telis incolumis ad suos tranauit. Vergilius. Superant montes et flumina tranant.

¶ Tranquillo as. quietū facio: August. lib. viii. con. Tranquillať cœlū ⁊ mare ⁊ exultant nimis quoniam timuerunt nimis.

¶ Transactus participiū: idem est qđ pręteritus. Cice. lib. ii. ad Heren. In consequēti tp̄e spectabiť numquid re transacta relictū sit qđ indicet aut factū esse maleficiū: aut a quo sit factum.

¶ Transcendo ex trans ⁊ scando: significat ascendendo transgredior.

¶ Transcurro: vltra curro. Terē. in eun. Tu abi atqꝫ obsera ostiū intus dum ego transcurro ad forū.

¶ Transcribo: idem qđ excribo: hoc est ab exemplaris quicꝗ̄ describo. Quandoqꝫ tamen poniť pro trado. Vergilius lib. vii. Et tua dardaneis transcribi scęptra colonis.

¶ Transeo is. iui. ⁊ transii. itum. vltra eo: a quo transitio ⁊ transitus. ⁊ cōpositū Pertranseo.

¶ Transitorius a. um. qđ cito transit. Leo papa. Hęc ergo nō transitorie sed cū ingenti tremore debemus attendere.

¶ Transeunter aduerbiū a transiens untis. formatū. Aug. lib. iii. ciui. dei. Quod vitiū Sallu. magis trāseunter attigit. hoc est in transitu: siue transeundo.

¶ Transenna per quā aspectus transire pōt. Ci. lib. primo de orato. pro fenestra seu cancello posuit cū ait Nunc petas a Crasso vt illā copiā quam constructam vno in loco quasi per transennā ꝑtereuntes strictim aspeximus in lucē proferat. Transenna etiā funis extentus dr. Sal. lib. ii. hist. Transenna demissuꝫ victoriæ simulachrū cū machinato strepitu tonitruū coronam capiti imponebat metello. Qñqꝫ poniť pro decipulo laqueo ⁊ funiculo ad decipiendum concinnato. Plau. in bac. Nunc e transenna hic turdus lumbricū petit. Et in Ruf. In ętate agunda hoim plurimę fiūt transennę: vbi decipiunť dolis atqꝫ ędepol in eas plęrunqꝫ esca imponiť quā si quis auidius poscit escam auariter decipiť vt transenna sua auaricia.

¶ Transfero: pe. cor. transferri dr res cū nō remanet apud eos a quibus transferť. Cic. lib. i. offi. Quod ab Ennio positū in vna re transferri in multas pōt. Hinc Translatio quę fit quotiens vel deest verborū ꝓprietas vel vitatur iteratio. Cicero aūt translationē verborū maxime probat lib. de optimo ğñe dicendi cū inquit. Sed phalerius demetrius meo iudicio præstat cæteris: cuius oratio cū sedate placideqꝫ loquiť tum illustrant eam quasi stellæ quędā translata verba atqꝫ immutata. Translata dico vt sępe iam ꝙ̄ per similitudinem ad aliam rem aut suauitatis aut inopię causa transferunť. Quintil. aūt quę sint verba ꝓpria quæqꝫ translata: quo modo transferanť: quę sit vitiosa translatio: et cur recepta sit translatio diffuse tradit lib. i. Insti. dicens. Propria sunt verba cū id significāt in quod denominata sunt: Translata cū alium natura intellectum aliū loco prębent. Vsitatis tutius vtimur: noua nō sine periculo quodā fingimus. Et lib. viii. Transfertur igiť nomē aut verbū ex eo loco in quo propriuꝫ erat in eum: in quo aut propriū deest: aut translatum proprio melius est. Id facimus aut quia necesse est: aut quia significātius est: aut (vt dixi) decentius. Vbi nihil horū pręstabit qđ transferť improprium. Asco. scribit. Translatiua dicta esse nō noua nec nuper inuenta sed aliunde translata. Translatiuū gręce μεταφορα. id est promiscuū vulgare publicū: indifferens. Translatitia sunt ⁊ verba per metaphorā in alienū migrātia Seneca. Translatiuas siue translatitias sentētias ꝙ̄ sua oratorū supellex est pro locis cōmunibus intelligit. Sunt ⁊ sacra translatitia apud Macrobiū.

¶ Transfugio: de loco ad locū fugio. Liui. lib. ii. Magna clientiū comitatus manu transfugit.

¶ Transfuga pe. cor. qui transfugit. Idem in eodem Deinde metuēs ne si consulū iniussu ⁊ ignarus oibus iret depręhensus forte a custodibus romanis retraheretur vt transfuga fortuna tum vrbis crimen affirmāte senatū adit. Nec solū vt iuriscōsultus inqt transfuga is accipiēdus est qui aut ad hostes aut a bello trāsfugit: sed ⁊ qui per induciarū tp̄us ad eos cū quibus nulla amicitia est: fide suspecta transfugit.

¶ Transfigo pe. pro. transfodio seu transuerbero. Liuius lib. i. Stricto itaqꝫ gladio simul verbis increpās transfigit puellam.

¶ Transfundo dis. de vase in vas fundo. Cato. Vbi dies. xxx. pręterierint transfundito: ita relinquitur

vsq ad vindemiā. Ci. per translationē Dolobellę scripsit. Libentius oēs meas laudes si modo sint aliquae meae laudes ad te transfuderim.

¶ Transgredior: transeo: a pedū gressu pprie dr: sed auctoritas vetustā liberiorē loquēdi vsum dedit. Salust. lib. i. hist. Et de his qui nauigassent & de ipsis nauibus eo verbo vti voluit in quibus gradus nō sit deceptio. Actus obscuram noctem ęstu secūdo: ac inde transgressus oēs recepit mons pręceptus a lusitanis Sic & transgressus us. pro transfretatione.

¶ Transigo is. pe. cor. ex trans & ago: significat trāseo seu vltra traduco. Salu. Sed multi mortales dediti ventri atq somno indocti incultiq sicuti peregrinantes transigere. Hie. Et immolātes deo sacrificiū laudis: noctem totā transegere. Aliqn significat tracto. Teren. in And. Intus transiget siquid est qd restat. Aliqn Cōuento: cōcordo: paciscor. Cic. Treba. Puto cū Auiano transigere possemus.

¶ Transilio is. pe. cor. ex trans & salio: sed a abiicitur significat vltra salio. Col. lib. vii. si fossam sine conctatione transilit.

¶ Translego pe. cor. legendo transcurro siue vltra lego. Plau. in asi. Age quęso mi hercle translege.

¶ Transmigro as. pe. cōmuni: significat habitatū eo siue transeo: vel in longiorē locum domiciliū habitationemq cōmuto. Hie. Et psecuti eos sunt de ciuitate in ciuitatē expellentes de iudęa: vt ad gentiū populum transmigrarent.

¶ Transmitto tis. vltra vel de loco ad locum mitto. Ply. lib. xviii. Item cibaria q similimodo in tertio remansit cribro angustissimo: & tantū arenas transmittente. Aliquādo celeriter transeo. Verg. Alia de parte patentis Transmittūt cursu campos.

¶ Transpicio vltra aspicio. Lactan. de opi. Per eas igitur membrana sensus ille qui dr mens ea quę sunt foris transpicit.

¶ Transtra sunt loca vel tabulę sup quas sedent remiges. Verg. Transtra per & remos. Et apud Ezechielem. Quercus de basan dolauerunt in remos tuos et transtra tua fecerunt tibi ex ebore indico. Haec etiam Iuga dici solent. Verg. Inde alias alas quae per iuga longa sedebant Deturbat: laxatq foros. Et transtra Tigna quę transuersa a pariete in parietē porriguntur. Vict. lib. v. Trabes etiā supra columnas & parastata & antas ponunt in contignationibus tigna et axes sub tectis si maiora spacia sunt et transtra & capreoli si commoda columem & canterii sed et sedilia in nauibus.

¶ Transuador: & Transuado as. pe. cor. per vadum traiicio. Hie. ad Helio. Per translationē: Sed quoniam scopulosis locis enauigauit oratio: & inter canas spumeis fluctibus cautes fragilis in altū cimba processit: expandenda vela sunt ventis & quęstionū scrupulis transuadatis lętantiū more nautarū epilogi celeuma cantandū est.

¶ Transueho: vltra veho. Sallust. in Iug. Ex eo numero Medi & Persę & armeni cū nauibus in Africam transuecti proximos nostro mari locos occupauere. Aug. Caro Iesu est marię quam sup astra transuexit honorans omnem humanā naturam: et multo magis maternam.

¶ Transuerbero as. transfigo. Ci. Martio. Sed quę potest eē homini politico delectatio: cū aut homo imbecillus a valentissima bęlua laniat. aut praeclara bestia venabulo transuerberatur.

¶ Transuersus a. transuerto esse debet qd est in obliquū verto: licet nondū legerim. Col. lib. ii. Sed in arādo maxime obseruandū est vt transuersus mons sulcetur. Cic. lib. iiii. ad Heren. Ecce ibi iste de transuerso Heus inquit adolescens pueri tui modo me pulsarūt: satisfacias oportet.

¶ Transuolo as. penul. cor ad aues pertinet: sed per translationē ponit pro transcurro vel pro repente accedo. Hie. ad Dama: Neq dubiū & quid facerē nesciebam: ita festinus exterruit: vt oībus praetermissis ad scribendū transuolarē. Plau. in Epi. pro trāsfugio posuit. Transuolauerūt ad hostes.

¶ Transumo is. ex alio sumo. Unde quę ex primis tabulis transcripta sunt: solennitate iuris adhibita dicunt transumpta & actus ipse trāsumptio. Item transumptio figura est quā gręci μεταληψιν vocant: cum rem ex alio ad aliud transmouemus.

¶ Transuo is. ex trās & suo. sed a abiicit. Col. li. viii. Media pars descripti orbiculi eadē fibula transuitur

¶ Trapetes vel trapetū pe. pro. mola olearia. a τρεπω voluo seu verto. Var. a terendo deducit. Verg. li. ii. Ge. Teritur sycionia bacca trapetis glande sues.

¶ Trapeza mensa seu tabula qua argentarii vtunt.

¶ Trapezitę penul. pro. mensarii pecuniarū campsores. Plau. in cap. Subducam ratiunculā quantillum argenti mihi apud trapezitam siet. Hie. contra Ruff. Quasi bonus trapezita adulterinę monetę pecuniam reprobet.

¶ Trauli qui maiori difficltate loquunt. Unde & traulis. Lucre. lib. iiii. Magna atq manifcata cataplexis plenaq honoris balba loqui nō quit traulis muta pudens est.

¶ Trebia fluuius extra Placentiā apud quē Annibal Romanos vicit. Est & trebia Celtiberorū ciuitas quae pars est hispanię.

¶ Trebula oppidū fuit haud longe ab vrbe vt scribit Ply. Et olim trebulanis ciuitas data fuit. Hinc Casei Trebulani dicti sunt de qbus Mar. Trebula nos genuit cōmendat gra duplex. Siue leui flamma siue domamur aqua. Prope trebulanos sunt & alii populi nomine Trebiani auctore Plynio lib. iii. Sue. in Tybe. Iterū eo censente vt trebianis legatā in opus noui theatri pecuniā ad munitionē vię transferre concederet: obtinere nō potuit.

¶ Tremo is. a similitudine vocis quae tunc cū valde tremit: apparet. Quo etiā in corpore pili vt arista in spica hordei horrent. Et tremere quidē cōmoueri seu agitari significat. Plau. in Asi. Nō placet pro mōstro est: quando qui sudat tremit. Interdū ponit pro timere. Verg. lib. ii. Hic aliud maius miseris multoq tremendū. Huius cōposita sunt. Contremo. Intremo. intus seu valde tremo. Verg. lib. iii. Et fessum quoties motat latus intremere oēm Murmure trinacriā Pertremo valde tremo. Et habēt pen. correptā.

¶ Tremisco is. tremore cōcutior. Verg. lib. iii. Sonitum q pedū vocemq tremisco. Hinc Contremisco et Pertremisco. Lactan. lib. vii. Itaq trepidabūt oēs et ad luctuosum illum sonitū contremiscent. Hie. contra Vigilantiū. Ita totus & corpore et animo pertremisco.

¶ Tremefacio sicut sonat. Verg. Tum vero tremefacta nouus per pectora cunctis Insinuat pauor.

¶ Tremor modo ipsam commotionē seu agitationem

modo timorē significat. Ver. lib. ii. Ge. Unde tremor
terris? Et alibi. Cur ante tubā tremor occupat art⁹?
venit tñ ex greco τρεμω ⁊ illa quæ deducunt.

¶ Tremebundus abunde tremens. Ci. lib. iii. ad He
ren. Sin erit sermo in locutione leuiter ⁊ tremebūda
voce cū parua significatione risus.

¶ Trepidus a. um. idem qđ pauidus. Cuius diminu-
tiuū est Trepidulus. Gel. Pulli trepiduli circunstre
pere. Et trepidus Festinus. Verg. lib. iii. Hic me dū
trepidi crudelia limina linquūt Immemores socii va
sto cyclopis in antro Deseruere. Ser. Trepidi Festi
ni vt per timorē nō p odiū relictus fuisse videat.

¶ Trepido as. pe. cor. timeo. Amb. Trepidare virgi
num est ad oēs ingressus viri pauere omnesq; viri af
fatus vereri. Et trepidare festinare. Vergili. lib. iiii.
Dum trepidant alæ saltusq; indagine cingunt.

¶ Treueri: populi Gallię inter Belgas in cōfinibus
Germanię. Neruiis finitimi.

¶ Tressis: tres asses. Persius. Nō tressis agaso.

¶ Tris a græco. Nā gręci τρεις dicunt. Unde trias
adis trinitas. Aliqñ significat valde. Hinc Trifur.
Trismegistus.

¶ Triangulus: figura tres angulos habēs: quā græ
ci τριγωνον vocāt. Hic triāgularis ⁊ hoc triāgulare

¶ Triarchus nauis triremis præpositus: ab archon
princeps.

¶ Triarii erant milites fortissimi: qui in legione Ro
mana vltimi erant. Hi si quādo res fuisset in pıculo in
fronte acierū poplitibus flexis stabant ita vt potius
animā amitterēt q̄ de loco decederēt. Unde ortū est
illud prouerbiū cū res sunt dubię. Uentū est ad tria-
rios. Var. Triarii dicti q̄ in acie tertio ordine extre
mis subsidio ponerent. Plau. Agite nunc subsidete
omnes quasi solent triarii.

¶ Tribus bus. a tributo dando: vel q̄ ager roman⁹
primo diuisus in tres ptes fuerit: ⁊ tres ptes populi
factę vna Tratiensiū a tatio. Sabinorū rege iam ami
co post fœdera. Alia Ramnēsiū siue rānensiū a Romulo
Tertia Lucerū a Lucumone. Varro enī scribit Ro-
mulū dimicantē contra Titū tatiū a lucumonibus.
hoc est thuscis auxilia postulasse: Unde quidā venit
cum exercitu cui recepto iā Tatio pars vrbis est da-
ta. Unde in vrbe thuscus dictus est vicus. Siue vt ali
qui volunt a Luco: quē Asyllū vocauerat romulus.
Ergo in tres partes diuisus erat ppl'us adeo vt qui
etiā vni pręerat parti Tribunus diceret: et sumptus
dati populo tributa vocant: Sed postea aliæ quoq;
partes vrbis factę quę similiter tribus appellatę sunt
Nā in sex partes fuit distributa ciuitas in primos se-
cundosq; tatienses Ramnes. Luceres. Quęlibet ex
tribubus decem curias cōtinebat quę de nominibus Sa
binorū appellatę sunt. Varro. Festus. Plutarchus et
Asconius. Dissentit paulum Liuius scribēs a Romu
lo Centurias equitū tres fuisse cōscriptas: ramnēses
et tatienses ⁊ luceres: nec videt existimare totū popu
lum in hos fuisse distributū: sed solos equites. Augu.
in psal. interpretatione sic scribit. Tribus alio nomie
dici possunt curię: sed nō proprie. Nā proprie si dixim⁹
curias: nō intelligunt nisi curiæ q̄ sunt in ciuitatibus
singulis singulæ: vnde Curiales ⁊ decuriones. id est
q̄ sint in curia vel decuria Et nostis quia tales curias
singulas habent singulæ ciuitates. Sunt aūt vel erāt
aliquando in istis quoq; ciuitatibus curię etiā popu-
lorum ⁊ vna ciuitas multas curias habet: sicut Ro-
ma. xxxv. curias habet populi. Hæ dicuntur tribus.
Has populus Israel. xii. habebat scđm filios Iacob
Plı. refert quattuor solas vrbanas tribus fuisse ap-
pellatas a partibus vrbis in q̄bus habitabant. Nam
suburrana. Palatina. Collina. ⁊ Exquilia dicebant.

¶ Tribulis pe. pro. qui ex tribu est. Hor. in episto: Ut
cum pileolo soleas conuiua tribulis. Ci. Ser. Lucio
Cossinio amico ⁊ tribuli tuo valde familiariter vtor.
Hinc Contribulis qui ex eadē tribu est. Hiero. lib. ii
machabeorū. Quod cū rex annuisset statim ad genti-
lem ritum cōtribules suos transferre cœpit.

¶ Tributim aduerbiū: significat per singulas tribus

¶ Tributū a tribubus. Var. dictū ostendit: q̄ ea pecu
nia quę populo imperata erat tributim soluebat. Fe-
stus. Tributū dictū quia ex priuato in publicū tribui
tur. Sumi postea hoc vocabulū cœpit largius pro om
ni munere qđ a subditis soluitur.

¶ Tributarius: qui soluendo tributo obnoxius est.
Iusti. libro primo. Sed ciuitates quę medorū tributa
rię fuerant.

¶ Tribuni dicti: q̄ tunc in tres partes populus diui
sus erat: ⁊ ex singulis creabant: vel quia tribuū suffra-
gio crearent. Vel quia vt Vege. inquit: q̄ tribuebant
iura militib⁹. Tribuni etiā vocati sunt qui magistra-
tum gerebant: vt regū tpe tribuni celerū: qui centu-
riis pręerant: postea facti sunt tribuni militares in ca
stris qui parem cū consulibus haberēt potestatē: qui
imperatori opponebant pro militibus. Tribunorum
militariū sicut docet Asco. duo sunt genera. Alii rufu
li dicti qui in exercitu creari solent. Alii sunt Comitia
ti qui Romę comitiis designant. Tribuni militaris
officium est: vt miles veste nitidus: armis bene muni-
tus: exercitationis vsu ⁊ disciplina eruditus incedat
Olim tribuni militum consulari potestate promiscue
ex patribus ac plębe creati sunt. Alii fuerunt Tribu
ni plębis qui in defensione plębis a patrib⁹ facti sunt
anno fere. xvii. post exactos reges. Alii tribuni æra-
rii. dicti ab eo q̄ his attributa erat pecunia quā militi
reddebant.

¶ Tribunitius qui tribunus fuit.

¶ Tribunitius a. um. qđ ad tribunos ptinet. Sallust.
Nā postq̄ C. Pompeio. ⁊ M. Crasso. consulib⁹ tribu-
nitia potestas restituta est.

¶ Tribunatus us. ipsa tribunorū dignitas. Cice. in
Lel. De Caii. aut Gracchi tribunatu quid expectem
nō libet augurari.

¶ Tribunal: pe. pro. locus excelsus in quo residebat
qui ius tribubus redderet.

¶ Tribuo is. bui. utū: quasi tributū do. cōcedo. Sed
hoc beniuolentię eius tribuendū est. Aliqñ capitur si
cut vendo. Hie. i Deutero. Aquā pecunia tribue ⁊ sic
bibemus. Aliquādo capit pro assumo: vt tu tibi mul-
tum tribuis. Aliqñ pro fauere. Ci. Crassipedi. Cum
vniuerso ordini: publicanorū semper libentissime tri-
buerim. Huius cōposita sunt. Attribuo. Contribuo:
simul tribuo: hoc est aliis partem facio. Distribuo: di
uersis modis tribuo. Ter. in adel. Argentū annume-
rauit: illico dedit: præterea in sumptū dimidiū minæ
id distributū est sane ex sententia. Retribuo: quasi re-
tro tribuo. hoc est remunero.

¶ Tribulus pe. cor. spinę genus a semine triangula-
ri dictus: vel q̄ cuspidatus trifariā feriat. Ouid. ii. x.
meta. Loliū tribuliq; fatigāt Triticeę messes.

¶ Tribula lę. ⁊ Tribulū. gñs vehiculi quo frumenta.

in area teruntur a tribus lateribus sic appellatur. August. lib. de ciui. dei. Nā sicut sub vno igne aurū rutilat & palea fumat: & sub eadē tribula stipulę cōminuunt frumēta purgant. Ver. lib. i. Ge. Tribulaq; trabeęq; et iniquo pondere rastri. Var. E spicis in area excuti grana quod fit apud alios iumētis iunctis & tribula.

¶ Tribulariū a tribula fieri videt: & significat locum vbi tribulæ seconduntur: vt est apud Col.

¶ Tribulor: verbū factū ab angustia & dolore illorum qui tribulū ferri vel tribulū herbā calcauerint quę oritur in lacubus & paludibus trigoli vel ferrarię vulgariter etiā murex: angulata est: iacitur vt vis semp cuspis est erecta: bellicū ferramentū est.

¶ Tribrachus pe. cor. pes ex tribus breuibus syllabis constans α τρεισ et βραχυσ qđ significat breue: vt Te corydon o alexi. Ubi dono a tribrachus est cū vocalis ante vocalem breuis fiat.

¶ Trica apulię oppidū. Uide in dictione Apina.

¶ Tricę: capilli pedibus pullorū gallinaceorū inuoluti. Quoniā vero gressum illorū impediant: factum est vt oīa impedimēta tricę dicant. Plau. in Cur. Quod argentū tu mihi? quas mihi tricas narras? Inde extricare & intricare pro expedire & impedire.

¶ Tricephalus pe. cor. qui habet tria capita.

¶ Triceps trium capitū. Seneca. Tricipitē secum beluam manibus trahens.

¶ Tricliniū: latine discubitoriū dici potest. Est enim locus in quo discumbebāt & cœnabāt pręcipue in conuiuiū accepti a tribus lectis quos sternebāt cōtiguis. Nam tris mensas in cōuiuio apponere veteres solebāt: et iacendo cœnare sicut turci faciunt. τρισ enim tres κλινη lectus dr. Hinc Hor. Sępe tribus lectis videas cœnare quaternos. E quib' vnus auet quauis aspergere cunctos Pręter eū qui pręber aquā. Iuue. Ergo duos post Si libuit menses neglectū adhibere clientem. Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto. Una simus ait Verg. Inde toro pater Aeneas sic orsus ab alto. Quintil. locum intellexit dum ait. Uix eo limen egresso tricliniū illud supra cōuiuas corruit. Apul. li. decimo. Iam denique cœnati e triclinio dn̄i decesseramus. Hūc locū Cicero appellat Cōclaue. Cuius hęc sunt verba. Nec inter conclaue illud cecidit. Propriē tamē cōclaue dr quicūq; locus secretior vbi colloquia fieri solent. Habetq; vnā clauē communē domesticis nec est oībus ad eum eundi potestas. Uictru. In tricliniariis ceterisq; cōclauibus maximus est vsus luminum. Cōstat igitur Tricliniū & lectos discubitorios et ipsam cœnationē. i. locum vbi semp lectis cœnaturi discūbebāt significare. Sed postea tricliniū per abusionem apparatus ad mensam factus dici consueuit: et coacta in locū vnum parandę paucorū cœnę supellex necessaria. Hinc Architriclinus qui huic ministerio pręest. Unde Cic. sterni triclinia & in foro sterni iubebat. Sic Bicliniū locus attributus cōuiuio a duplici ordine discumbentiū. Plau. in Bac. Aduortite mnesiloche & tu pistoclere iam facite in biclinio cum amica sua vterq; cubitū eatis.

¶ Triclinarius minister qui in triclinio ministrat.

¶ Triclinarius a. um. & Triclinaris & hoc triclinare quod ad tricliniū pertinet: vt mappæ triclinares: & lecti triclinarii. Triclinariū. Ply. lib. ix. Qua purpura quis nō inquit triclinaria facit?

¶ Tricolon pe. pro. latine trimembre dicitur.

¶ Tricones: morosi & ad ridendū duri.

¶ Triduū: spaciū triū dierū: a quo Triduanus a. um vnde triduanas inducias legimus.

¶ Tridens Neptunni sceptrū: & quicqd habet tres dentes tridens dicitur.

¶ Triemeros: latine triduanus. penul. cor.

¶ Triennis triū annorū. Nā triennis: trimus: & triū annorū idem significāt. Unde Hie. in testamēto veteri. Sume mihi vaccā triennē: & caprā trimā: & arietē annorū triū. Hinc trienniū spaciū triū annorū. triēnale adiectiuum.

¶ Triens nummi gn̄s: tertia pars assis. Iuuen. Nec habet infœlix quem porrigat ore trientē. Item sumit pro calice. Proper. Cū fuerit multis exacta triētibus hora. Apud Uictru. Triētes. siue qđ idem est. Trientalis materia nomē hēt a mensura qꝫ asseres instrumēti eius triētales hoc est crassitudie quattuor vnciarū

¶ Trientalis herba a mensura dicta est. id (essent. est quę folio trientē ęquet amplitudine.

¶ Triental: vasis gn̄s tertiā partē sextarii capiens. Persius. Calidumq; triental Excutit e manibus.

¶ Trieris pe. pro. nauis magna quę gręce Durachon a tribus sessionibus. Latine triremis: aut pene idem Hiero. in libr. numeri. Uenient in trieremib' de Italia superabunt assyrios.

¶ Trierarchus: pręfectus trieris. Ci. in Uer. actio. iii. Qua de re charidemū chiū testimoniū priore actione dicere audistis sese cū esset trierarchus.

¶ Trieteris: pe. pro. spaciū triū annorū. Sta. lib. iiii. the. Lud' & atra sacrū recolet trieteris ophetē. Mar. Aspicis vt paruus nec adhuc trieteride plena: Regulus auditū laudet & ipse patrem.

¶ Trietericus: triēnalis. α τρεισ et ετοσ annus. Hic Trieterica appellata sunt sacra bacchi: quia triēnalia: quę tertio quoq; anno sumptuosiora annuis eius orgiis agitabant. Instituta sunt eīm cū ex India victor rediisset a triēnio quo peregrinatus est. Ouidi. libr. ix. meta. Utq; tuo moto proles semeleia thyrso, Ismariæ celebrant repetita triēnia bacchę.

¶ Trifaux: tres fauces habens. Unde Cerberū trifaucem vocant.

¶ Trifax: vel triforū: telū longitudine triū cubitorū.

¶ Trifariā aduerbiū significat tripertito.

¶ Trifer. a. um. qđ ter fructus producit.

¶ Trifidus a. um. pe. cor. qđ in tres ptes diuidi pōt.

¶ Trifiniū: dr vbi triū agrorū terminus est.

¶ Trifoliū simoniamū herba est quæ inuenit fragosis locis efficacissima tradit contra viperæ venenum: odoris grauis: neq; absimilis bitumini. Et idcirco græci eam ασφαλτιον appellant: nostri aūt ppter figurā acutā trifoliū vocāt. Nō longis & hirsutis foliis viret: caulemq; robustiorē facit q̄ pratense.

¶ Trifur: trifurcifer. tricerberus: plusq; fur: plusq; furcifer magnus cerberus. Nā tris pro valde q̄nq; accipit a gręcis. Plau. Nō fur sed trifur.

¶ Triga quasi triaga a tribus equis iunctis. currus qui a tribus equis trahit. Inde trigariū trigatū curule certamē. Ply. lib. xxviii. Ferunt neronē principē hac potione recreari solitū cū sic quoq; se trigario approbare vellet. Et lib. xxi. diges. Et si triga venierit retinenda erit rota: etsi quadrigare dhibeat. Trigarius locus iuxta campū martiū. Plyn. lib. vltimo. Ne equos quidē in trigariis pręferri vllis vernaculis animaduertito. Apud Martia. quoq; Capellā lib. nono, qui de musica inscribit. Trigariū inquit supplicātis

semper germanitatis aduenlet. hoc est trigemina inquit illa mulier: siue tres in vnius nois vocabulo conspirantes. Trigam etiã humũ veteres vocabant.

¶ Trigamus pe.cor. qui tres duxit vxores. Hic contra Iouī. Currit ad Habraã Isaac & Iacob. ex quib⁹ prior trigamus. secũdus monogamus. tertius quattuor vxorũ est. Lia Rachel balę & zelphę.

¶ Trigo as. stringo. Unde obtrigo: qđ est iureiurando adstringo.

¶ Trigon pilæ genus: & turtur.

¶ Trigonia ętas tertia.

¶ Trigonus pe.pro. triangulus triangularis. Hinc Trigonalis forma quę tribus ligneis constat Δ.

¶ Trigemmis quid significet declarat. Colu.lib.iiii. cum ait. Uallis & vliginosi campi situ serimus etiã trigemmẽ qui est paulo minor dodrante. longior vtiq̃ semipede. isq̃ nõ ab eo trigemmis dictus est: ꝙ omnino trium oculorũ est: cũ fere circa plagã qua matri abscissus est plenus sit gemmarũ: sed ꝙ his exceptis quib⁹ est frequens in ipso capite tres deinceps articulos: totidemq̃ gemmas habet.

¶ Trigeminus idem qđ tres. Col.lib.viii. de Capella. Parit aũt si est generosa proles frequẽter duos nõ nunq̃ trigeminos.

¶ Trigla genus piscis qui a nostris Maulus dr: et barbo. Hinc trigles lapillus ꝙ muli colorẽ habeat.

¶ Trilices: vestes q̃ ex tribus liciis constant. Interdum tñ trilicem triplicẽ dicimus.

¶ Trimus a.um. qđ est trium annorũ: a quo Trimulus dimi. & Trimatus tus. & Trima dies.

¶ Trimetrũ pe.cor. carmẽ ex tribus pedib⁹ cõstãs.

¶ Trimma dr vinum ex aromatis: in quod iuncus et myrrha & calamus inijci solebat.

¶ Trimorion: a tribus signis dictũ est. Tria vero signa partibus nonaginta constant. Erit ergo trimorion pars ab horoscopo geniturę nonagesima. Itẽq̃ a situ lunę altera nonagesima vnde vaticiniũ vitę substantiarumq̃ sumatur.

¶ Trimestris trium mensium.

¶ Trinundinũ. Uide in dictione Nundinæ.

¶ Trinacria: Insula quę & Sicilia: sicania & triquetra appellaꝛ: a tribus ꝓmontoriis dicta est trinacria pachyno scꝫ lilybeo: & peloro & ακρα summitas. Hinc trinacris. Oui. in fas. Terra tribus scopulis vastũ ꝓcurrit in æquor Trinacris a positu nomẽ adepta loci.

¶ Trinepos pen.cor. abnepotis filius: ꝙ sit post tres a nepote.

¶ Triobulus pe.cor. quasi homo parui pretii: a trib⁹ obolis. Plau. Nõ ego homo trioboli sum. Hinc fit triobolaris vilis & pretii triũ obolorũ.

¶ Triodos latine triuiũ dici potest.

¶ Triones quasi teriones: boues aratorii. Unde septem stellę septẽtriones nostri veteres a bobus iunctis appellarũt: ex quibus figuraꝛ.

¶ Triparcus valde parcus. Unde Triparcos homines vetulos.

¶ Tripertior in tres partes diuido. A quo tripertite aduerbium.

¶ Triplex: qđ est trium plicatũ. Unde Triplico cas. Interdũ triplex sumiꝛ pro quodã tabellę genere quo scribi epistolæ solebãt. Marti. Tũc triplices nostros nõ vilia dona putabis Cũ se vẽturã scribet amica tibi Uide supra in dictione duplex in alio significato.

¶ Triplus tripla triplum eius significationis est quo et triplex.

¶ Triplaris numerus dr cũ ex duobus minor ter in maiore numeraꝛ: vt sunt tria ad vnũ.

¶ Tripolis: oppidũ trigeminũ quoniã tyrii sidonii & aradii: illud obtinẽt. Hinc tripolitana regio dicta est. Sũt aũt duę hoc noie Africana scꝫ & Syriaca in phœnice. Oppida tripolis africanę sũt. Abrotonũ: ophia et leptis magna. Põpo. Locus ex nũero tripolis dr.

¶ Triptota noia sunt quę tribus tantũ casibus declinantur. penul.prod.

¶ Tripus podis. & tripoda dæ.pe.cor. dr omne qđ habet tres pedes. Usi sunt veteres tripode tum ad delicias: tum ad edendi necessitatẽ. Tripodes erãt mensæ in templo Apollinis delphici: quibus supponebãt Phœbades quę & Cortinę dicebanꝛ & vaticinabanꝛ. Ply.lib.xxxiiii. Ex ære factitauerũt & cortinas tripodum noie delphicas: grę ci viros fortes tripodib⁹ donabant: quia nõ facile succumbãt. Uerg.lib.ix. Et tripodes geminos auri duo magna talenta. Hora.lib.i. car. Donare tripodas præmia fortiũ Graiorũ.

¶ Tripudiũ: quasi terripauiũ. Sic eñ primo dictum est post terripudiũ deinde tripudiũ est dictũ a pauio ferio. Unde tripudia solistima dicebanꝛ auguria quæ fiebant quotiens offa quę pullis dabaꝛ: aliquo modo cadebat in solum. Ita eñ a solo solistimũ vt a medio mediastimũ dicitur. Cum igitur offa ex ore pulli ceciderat: tum auspicanꝛ: tripudiũ solistimũ nunciabaꝛ. Tripudiũ etiã saltatio dr similiter a pauienda terra: ꝙ scꝫ saltando terra pauiꝛ. Liui. Ferre ac ꝑ vrbem ire cum tripudiis solennicq̃ saltatu iussi.

¶ Triquetra pe.pro. figura triangularis. Quo noie dicta est Sicilia. Hor. Quid militibus promissa triquetra? Inde triquetrus a.um. Syllus lib.v. Hunc ætnea cohors triquetris quã miserat oris.

¶ Triremes pe.pro. dictę sunt quas vulgus galeas vocat licet duos tantũ remorũ ordines habeat in lateribus. Nã biremes naues duorum ordinũ sunt: triremes trium: quadriremes quattuor. Græci trieres vocant. Triremes indt Amodes corinthius.

¶ Trismegistus Mercurius: quasi ter maximus dictus: vel valde maximus.

¶ Tristega pe.indifferẽter significat tricameratũ nomen cõpositũ a stega qui est locus nauis. Stega vero a sto stas fit. Plau.in bac. Forte vt assedi in stega.

¶ Tristis ꝓprie mœstus dr. Uerg. Tristis at ille tamen cantabitis indt. Sed quia tristitia in frõte hois crudelitatis: grauitatis: iræ: minarũ: studii: difficultatis indiciũ est: fit vt tristis aliqñ pro sęuo accipiatur. Uerg. Illi mea tristia facta Degeneremq̃ neoptolemum narrare memẽto. Aliqñ pro graui. Ci. Qui numero optimatũ & principũ reliquit grauitatis suę illũ tristem & plenum dignitatis. Aliqñ pro Irato. Lucil. Timeo certe ne mihi sit tristior. Aliqñ pro Minaci. Isq̃ adytis hęc tristia dicta reportat: inquit Uergilius. Aliquando pro docto. Lucil. Addo eosdem tristis ac seueros philosophos. Cice. Iudex tristis ac integer. Aliquando pro Amaro. Uerg. Tristisq̃ lupini Sustuleris fragiles calamos. Aliquando pro difficili. Cicero in Catone. Facilius in morbos incidunt adolescentes: grauius ægrotant: tristius curantur. Aliquando pro Horrido. Marti. Amator ille tristiũ lacenarum.

¶ Tristo stas. tristem facio. Unde & Contristo. Uergil. Et pluuio cõtristat frigore cœlũ. Est & tristor deꝑ

ponens. Unde ꝛ contristor: vt contristatus est rex propter iusiurandum.

¶ Triptolemus nomen propriū viri qui fertur in attica regione vsum frugū primus inuenisse.

¶ Tribades mulieres dictę sunt fricatrices: quę portentuoso coitus genere in sexum suū libidinē exercēt ἀπὸ τοῦ τρίβειν qḋ significat fricare.

¶ Triticum dr̄ qḋ tritū est ex spicis. Hinc Triticeus cea. ceum. vt panis triticeus.

¶ Trito as. frequentatiuū est a Tero is. et significat minutim tero.

¶ Trituro as pe. pro. significat tero: ꝛ ad segetes pertinet. Et habet primā syllabā longā quasi ab tero triui tritum. Hinc tritura. Verg. Magnaq̄ cum magno veniet tritura calore.

¶ Tritonia dicta est Minerua q̄ temporibus Ogygii regis ad lacū tritonis virginali primū habitu apparuerit. Triton aūt fingit esse maris deus Neptuni ꝛ Salacię marinę deæ filius q̄ primū in tritone africæ palude visus fuerit: vbi ait Herodotus virgines annis singulis se purgare lampadibus ꝛ lignis in venerationē palladis. Diodo. scribit dictam tritoniā a Cretę filio Tritone.

¶ Triumuir nomen magistratus quē tres collegę administrāt. Triumuiri triplices fuere. Capitales Mēsarii Nocturni. De capitalibus sic habet Pompo. de orig. iuris. Triūuiri capitales cōstituti sunt qui carceris custodiā haberēt: ꝛ cū aīaduerti oporteret interuentu eorū fieret: de Mensariis Liuius cōmemorat. Triumuiri mensarii creati sunt. Hiq̄ numulariis et monetę oīs gñis ꝛ formæ cusoribus pręerant. De nocturnis meminit Cor. Tacitus. Triumuiri nocturni q̄ ad incendiū in sacra via ortum tarde venerant: a tribuno plębis die dicta damnati sunt.

¶ Triuiū ꝛ quadriuiū: cōmunis pro loco in quo tres vel quattuor sunt vię poni cōsueuerint: sumitur tamē quādoq̄ pro loco frequenti quo antiqui cōuenire solebāt Catul. Omnibus in triuiis vulgetur fabula passim. Iuue. Nonne libet medio ceras implere capaces quadriuio? Erant etiā rusticorū sacris attributa. Nā illic oues cædebant ꝛ serta appendebant Tibul. Nā veneror seu stipes habet desert⁹ in agris: Seu vetus in triuio florida serta lapis.

¶ Triuialis ꝛ hoc triuiale a triuio fit. Unde triuialis scientię magistri a Quintil. dicūtur qui in triuiis docent. Hinc triuialiter aduerbium qḋ significat passim vulgo: vbiq̄ Grammatica dr̄ triuialis sciētia quia in triuiis docebat. Triuialis vero lingua vulgaris qua pueri grammaticā discentes vtebantur.

¶ Triuia dicta est Diana: q̄ triuiis pręesset ꝓpter qḋ tris facies habere fingebat. Verg. Tria virginis ora dianæ. Ouidi. Ora vides hecates in tris vergentia partes: Seruet ꝛ internas cōpita secta vias.

¶ Triumphus quidā gręcū putant. Nā θρίαμβον appellant græci: nos aspiratione ex prima in nouissimā syllabā translata: ꝛ b mutata in p. dicimus triumphū Varro a Baccho huius rei inuentore. Tranquillus dici existimat triumphū quia qui triumpharet triplici iudicio honoraret. Primo eñ exercitus de triumpho discernēdo duci iudicabat Secūdo senatus. Tertio populus. Erat aūt triūphus oīm honorū qui a populo romano dari solebant maximus. Nā illa pompa solennis erat quę fiebat redeūtibus in vrbem cū victoria. Michalus autem in etymologicis ait. τρίαμβος κ πομπη ερτισ πολεσιο ταμηκτησαμ αισυ και και δεσ περιαιρουτεσ συμ αυτοισ τοιτεριοισ επεζομ προφερομενοι σιαμβει α τετραμμενα και ετι μυμφασιμενδημω τουτογι μεσθαι και τα πολλα γραφει.

¶ Triumpho as triumphū ago. Ci. in Cato. Mart. Curius cū de samnitibus triumphasset. Qui aūt triūphabant apud romanos equis albis vehebant curru inaurato: capite coronato lauro: ꝛ ante ipsum triumphantē victus hostis oneratus colla catenis: ꝛ pręeūte senatu capitoliū ascendebāt ad templū Iouis optimi maximi vbi mactato tauro albo domum redibant. Lege Plutarchū ꝛ Liuiū. Aliqñ tamē triumphare ponitur pro exaltare. Cesar. Quod euenisse nobis gaudeo ꝛ triūpho. Huius passiuū est triumphor.

¶ Triūphatus a. um. de quo triūphatū est. Verg. lib. iii. Ge. Bisq̄ triūphatas vtroq̄ ab littore gentes.

¶ Triumphatus us. ipsa triūphatio. Ply. Ne triumphatu suo nimis supbiat Antonius.

¶ Triūphator qui triūphat vel qui aliqñ triūphauit.

¶ Triumphale qḋ ad triumphū pertinet. Unde triūphales coronę: quibus imperatores in triūphis coronabantur. Triumphalis vir qui triumphauit. Sicut cōsularis qui consul fuit. Sue. de Aug. Solos triūphales q̄q̄ ꝛ socios expeditionū ꝛ participes victoriarū suarū nunq̄ donis impertiendos putauit: q̄ ipsi quoq̄ ius habuissent tribuendi ea quibus vellent. Triūphalis porta Romę dicta est: q̄ per eam triumphi agerentur. Triumphale territoriū etiā romę qḋ nūc Vaticanū dicitur. Unde Damasus papa scribit beatum Petrū sepultū fuisse in vaticano iuxta triūphale teri. (toriū.

¶ Tros nomen viri propriū ꝛ nomē adiecti uum a troia formatū: et facit genitiuū trois ꝛ troos quia vt inquit Ser. oīa noīa monosyllaba græca quæ in latinū sermonē transeūt: tertię tantū sunt declinationis: ꝛ tā latine q̄ græce declinari possunt: vt tros trois ꝛ troos. Pan panis panos.

¶ Troas: vt inquit Hier. lib. de. xii. questionibus ciuitas est quę prius troia appellabat. Est ꝛ regio quā Ptole. minorē phrygiā appellat. Adiacet hellesponto vt Ply. lib. v. scribit. Alii Mysię tribuunt: quę ad occidentē subiacet tota mari exposita. Homer⁹ ab Esapo vsq̄ ad Caici fluminis ostia eius fines produxit in ea Ilion: quę ꝛ troia mille quingentis passibus a portu distans: oīm quæ sub sole sunt insignissima. Ciuitates troadis nobiliores: Dardanū: Simeontis fluui⁹ ostia: Antandr⁹: Smirna: Clazomene: Ephesus: Miletus pergamus: Tyatira: Philadelphia: Laodicea: Antiochia Montes clari: Ida et Tmolus. A troas fit Troadensis

¶ Troia: vt Ser. scribit regio minoris Asiæ: in qua Ilion vrbs ꝛ regia Priami: quę etiā Troia dicebat a Troe rege. antea Teucria a teucro: et Dardania a Dardano. Scribiturq̄ gręca diph. nec diuidit i cōsona: adiectiuū vero o ꝛ i vocalib⁹ ꝛ diuisis. Et cū ꝓnunciā sigt principale nomē est: ꝛ breuis ē tro. Qñ aūt nō est principale ꝛ deriuatio est tro longa est. Vergil. Et troia gaza ꝑ vndas. a troia fit tros. Idē Tros tyriusq̄ mihi nullo discrimine aget. Est ꝛ tros nomē viri ꝓpriū. Troianus a. um. vt troianas vt opes. Troicus ca. cum. vt troica castra apud Verg. Troius a. um. vt troia gaza. Troiugenas. Enni⁹. Troiugenas bello claros. Sane troiugena ꝛ grtugena cū gemino ii scribi debuerit: mutarūt i sequēs in u alr̄nitatis cā: vt pro troiigena ꝛ graiigena: troiugena ꝛ grtugena factū sit.

Troia etiã ludus puerilis equestris ab ænea ꝯstitutꝰ
Sue. de Cæsa. Troiã lusit turma duplex maiorũ mi
norũq; puerorũ. Virg. Troiaq; nũc pueri troianum
dr agmẽ. Et troia locus est in agro Laurente in quo
primũ eneas cõstitit. Ascẽ. Semp aũt prima lõga est.
¶ Trochus rota reuolutio: q̃ rota vt inquit Acron a
ludẽtibus pueris scutica agitabaꝶ ꝛ rotabaꝶ.
¶ Trochischus dimi. parua rota. Vñ ꝯpositões quę
dã medicoꝝ in formã rotulæ trochischi dicunꝶ.
¶ Trocheus pes celer: volubilis ꝙ rotatim ꝛ celeri-
ter dicereꝶ. Nam τροχοσ latine rota dicꝶ a mercurio
reptus tenet locũ vltimũ: ꝯstatq; ex duabus syllabis
prima lõga ꝛ vltima breui. Vel dr ἀπὸ τοῦ τρέχειν. i.
a currẽdo: q; cursũ suũ habeat de longa syllaba in bre
uem. ꝛ a grecis τροχαιοσ appellatur.
¶ Trochum neutro genere est genus sellę.
¶ Trocleę siue trochalia instrumẽta cũ orbiculis ad
subleuanda ꝛ deprimenda onera: vel rotulę striatę sũt
e ligno vel ære quibus aquas haurimus fune ducta-
rio ꝛ hydria. Lucre. Multaq; per trocleas ꝛ tympa-
na põdere magno Commouet. atq; leui sustollit ma
china nixu. Ex interpretatione Diogenis Laertij sic
scriptũ est. Ego ita hisce iãpridẽ assuetus sum ac si so
nũ iugiter troclearũ hauriã. Nã dũ saxa: aquę: ligna:
marmora ꝛ id genus cętera per trocleã sursum ducta
rio fune trahunꝶ: crepitus concitatur.
¶ Trochilos pe. pro. parua auis: rexq; auiũ dr: q̃ alio
noie Regulus siue (vt Sueto. inquit) Regaliolus. ab
Aristotele πρεσβυσ. quasi rex ꝛ preses auium. vide su
pra in dictione Regaliolus.
¶ Troglodytæ populi Aethiopię cauernas incolen
tes. De quibus Ply. ꝛ Hiero. cõtra Ioui. Nomades
ꝛ troglodytę ꝛ scythię ꝛ humanorũ noua feritas semi-
crudis vescuntur carnibus.
¶ Tropheum cũ ę diph. a τροπη: hoc est ab hostiũ cõ-
uersione: vbi in fugã versi sunt hostes. Nã qui hostes
fugasset merebaꝶ trophęũ: Est eñ tropheum quod in
testimoniũ victorię publico in loco statuiꝶ: vt apd Ci
ce. lib. ij. ad heren. Qui thebani equũ ęneũ in monu-
mentũ victoriæ contra Lacedæmonios statuerant
trophęa.
¶ Troezen fuit oppidũ atticę regionis: a quo troeze
nij populi sunt appellati
¶ Troizenus fuit thrax vnus ex his qui venerũt in
auxilium troianũ: apud græcos fuerunt arbores am
putatæ in eo loco vbi hostes vicissent: atq; in fugam
vertissent. Amputabant eñ ramos arboꝝ: ac deinde
spolijs hosti detractis ornabãt: vt essent posteris mo
numentũ victorię in eo loco partę. Deinde etiã cœpta
sunt poni in mõtibꝰ ꝛ locis eminẽtioribꝰ. Hinc Sal.
de Pompeio ait. ꝙ deuictis hispanis trophæa in iu-
gis pyrenei montis posuit. Et Romę in arcubus fige
bantur exędificatis. Quę vero spolia in trophęo fige
rentur docet Virgil. lib. xi. Mezentii ducis exuuias ti
bi magne trophęũ Bellipotẽs aptat rorãtes sanguie
cristas: Telaq; trũca viri ꝛ bis sex thoraca petitum.
Perfossumq; locis clypeũq; ex ęre sinistræ Subligat
atq; ensem collo suspendit eburnũ. Accipiꝶ ꝛ trophęũ
pro victoria seu pro virtute qua parta est victoria: vt
in hymno. Trophęa sacra pangimus.
¶ Tropei dicunꝶ quasi versarij qui alios vellicant in
festantq; ꝛ ne deprehẽdanꝶ ꝯuertũt se. Sue. in Clau.
Et quotiens cibũ obdormisceret: olearũ ac palmula-
rum ossibꝰ incessebaꝶ. Interdũ ferula flagroue velut
per ludũ excitabaꝶ a tropeis. τρεπω eñ græce signifi
cat verto: ꝛ τροπη versionem. Inde ꝛ tropei venti vo
cantur cũ e mari redeunt.
¶ Tropus dici potest modus figura ꝯuersio. Et dif-
finitur a Quintili. ꝙ sit verbi vel sermonis a propria
significatione ad aliam cũ virtute mutatio. Inde fit
Tropicus a. um. pro figuratiuo. Aug. Quod ea locu
tione dictũ: quam greci dicunt hyperbolen: quę vtiq;
tropica nõ est propria.
¶ Trophinus gręce: latine alumnus dicitur.
¶ Tropologia: figurata locutio latine dicitur.
¶ Trossulũ oppidũ thuscię dictũ ꝙ sine peditũ adiu-
mento equites cepissent: a quo Trossuli dicti sunt eiꝰ
incolę. Trossuli eñ dicebanꝶ equites cũ ãtea celeres
a Celere Remi interfectore: Postea Flexumines a fle
ctendis animis. qñ iudices erãt: siue a flectendis e-
quis. Iuue. Quod ad equestrẽ ordinem pertinet an-
tea trossulos vocabant: nũc equites vocant.
¶ Trua vasis gñs a terẽdo dr: quasi terua: quã nos
diminutiue trullã dicimꝰ. siue vt Var. docet a trauo-
lando: traijciendoue ꝙ per eã aqua traijciatur.
¶ Trulla diminutiuũ a trua. Varr. Trulla ad simili-
tudinẽ truę: quę ꝙ magna ꝛ hęc pusilla vt trulla truę:
q̃ e colina in lauatrinã aquã fundũt. Hinc detrullare
de quo alibi. Fuit etiam trulla vas quo ventris onus
deponiꝶ. Mar. Clinicus herodes trullã subduxerit
ęgro. Itẽ capiꝶ ꝓ vase lato ꝓfundoq; quod in mensas
inferri plerũq; solet. Quod licet potui ineptũ videaꝶ
tñ vsurpatũ fuisse legimus. Hor. Qui velentanũ fe-
stis potare diebus: cãpana solitꝰ trulla vappãq; pro
festis. Iuue. Si trulla inuerso crepitũ dedit aurea fũ
do. Ubi bibacem arguit ꝙ in trulla bibat: ineptum ꝙ
crepitus inter bibendũ edat. Ply. Sunt ergo vasa tã
tũ corinthia quę isti elegãtiores nũc ęs sculpẽdo trãs
ferunt mõ in lucernas: mõ in trullas nullo mũdiciarũ
dispectu. Est ꝛ thrulla cũ aspiratione. Cęmentarij in
strumentũ quo fabri murarij tectorijs linendis ꝯpla-
nandisq; delutare solent: vt nõ solũ parietes pulchri-
tudinẽ accipiant: sed ꝛ fortitudinẽ contra iniuriã im
brium ꝛ creberrimas tẽpestates. Inde Thrullissare
apud Vitr. legiꝶ. Scribunt quidã Thrullã esse foeli
cis Arabiæ portum.
¶ Trulleũ vasis gñs: quo manus pluunꝶ: simile trul
læ: nisi ꝙ latius erat. Var. de. vit. pa. Itaq; ea sibi nõ
ponere ac suspendere: q̃ vtilitas postularet trulleum
matellionẽ peluim nasiternã.
¶ Truo auis quę alio noie onocrotalus dicꝶ. Cęcil.
Irrideo magnitudinẽ nasi pro dij immortales vnde
processit truo. r
¶ Trudo is. si. sum ꝓprie significat violentia quadã
expello. Plaut. in asi. Ille ecastor hinc trudeꝶ. Aliqñ
trudere est obijcere: seu ꝓducere. Idẽ in epi. Quę te
intemperię tenent? quas tu mihi tenebras trudis?
Ter. in An. Fallacia alia aliã trudit. i. insequiꝶ. Hu-
ius ꝯposita sunt Abstrudo. Contrudo. Detrudo: Ex
trudo: Intrudo: Obstrudo: Obtrudo: ꝛ Retrudo:
Quę habẽt primã produ.
¶ Trusatilis penu. cor. vt mola trusatilis. i. mola ma
nuaria: ꝙ manibus trudaꝶ. i. pellaꝶ.
¶ Trux ferox: crudelis: a quo Trucitas crudelitas
¶ Truculẽtus: qui vultu crudelitatẽ prefert aliosq;
terret. Teren. in adel. Ego ille agrestis sæuus parcꝰ
tristis: truculentus: tenax.
¶ Trucido as. pe. pro. crudeliter neco. Lac. li. i. Li.

beros populos aut trucidare aut subiicere seruituti Virg. Fit via: vi rapiunt aditus primosq; trucidant: Huius cōposita sunt Obtrucido qđ est auide trucido: Retrucido iterū trucido. Liu. Offerre sese corpora ira retrucidaret.

¶ Truncus pars arboris q̄ ramis trūcatis supstat. Col. lib. iiij. Ut ex his partibus trunci sumant᷑: quę & genitales sunt: & maxime fertiles.

¶ Truncus a. um. qđ est truncatū. Qui. Trunca manu. Col. lib. iiij. Cū deinde truncā reddideris: acuto ferramento plagā lenito.

¶ Trunco as. amputo: cuius cōposita sunt detrūco distrūco: obtrunco: pertrunco: qđ est perfecte trūco: Plau. in cap. Arripuit gladiū ꝑtruncauit tribus tergoribus. glandia. i. colla. Et a truncus fit trunco: qr veteres plerūq; truncū pro vnoquoq; genere interēptū dixerunt: vt inquit Ser.

¶ Trutina pe. cor. statera. Hora. Trutina pōderis eadē. Victr. li. xi. Id aūt ex trutinis q̄ staterę dr̄: licz cōsyderare. Per translationē ponit᷑ ꝑ iudicio. Cic. lib. ij. de ora. Ea ꝓbando q̄ non artificis sed populari quadā trutina examinant᷑. Cornutus tñ scribit trutinam foramen esse: intra qđ est lingua bilancis: ad qđ est examinatio: qđ alij ęquamentū: alij libramentum: alij ęquilibriū vocant.

¶ Trutino as. pe. cor. examino pensiculo. Hiero. ad Dama. Sint alij diserti: laudent᷑ vt volunt: & inflatis buccis verba spumantia trutinent. Est & trutinor deponēs. Persius. Atq; exporrecto trutinant᷑ verba labello. Apul. trutinatam scientiā vocat grauē & recte examinatam.

T ante V

¶ Tuatim aduerbiū significat tuo more.

¶ Tuba instrumentū musicū vulgo notū: a tubo canali sic dicta. Nā ex lignis tubę fiunt: & ex cornibus. Et quę ex ęre sunt: tubę ductiles appellant᷑. Quę ex ligno vel cornu ligneę vel corneę. Tuba vtunt᷑ milites ad excitādos aīos i ꝑliū. hic tubicen q̄ tuba canit

¶ Tubulustrū dictū q' eo die in atrio sutorio sacrorū tubę lustrabantur.

¶ Tubus: & diminutiuū tubulus: cāna seu phystula maior fictilis: qua aqua deducit᷑ a tumore. Hinc etiā tubos viscerū dicim⁹: tubulū vocamus auenā: quę et Cicuta appellat᷑. Grece siphon. Hinc Iuue. tubuz ꝑ quē vrina descendit: siphonē vocat. Effigieq; deę lōgis siphonibus implent. Tubulos Paul. iurecōsult. diffinit eē per quos paries calore torret᷑. Nō erat tūc ignis vsus in cubiculis: nec ędes spiracula habebant vnde fumus exiret.

¶ Tuber gnīs neu. gnīs cibi collectū ex tumētibus & quasi ꝑgnantibus arenis: a tumore dictū. Puto id eē qđ vulgo tartufus dr̄. Tubera em̄ vndiq; terra circūdata: nullisq; fibris nixa aut saltem capillamētis: nec vtiq; extuberāte in quo gignūt᷑ loco aut rimā ingerēte: neq; ipsa terrę cohęrent: nec etiā includunt᷑: vt plane: nec terraz esse possimus dicere: nec aliud q̄ terrę callū. Cū fuerint imbres auctūnales ac tonitrua crebra nascunt᷑ & maxime e tonitribus: nec vltra annum durant. Nascunt᷑ aūt ex pituita arborū. Mar. Rumpimus altricem tenero de vertice terrā Tubera boletis poma secūda sumus. Sue. substantiuū fecit & genere mas. Pridie q̄ periret cū oblatos tuberes seruasset. Sunt etiā tuberes poma pegrina ex Africa in Italiā deportata Mar. Nō tibi de libycis tuberes & apotina ramis. Proprie tamē tumor quidaz rotūdus in quocūq; corpore. Vñ in facie & quacūq; corporis parte tubera dicunt᷑: siue ꝑ diminutionē tubercula. In arboribus duricies illa extans ad nodi similitudinē tuber dr̄. Ply. Reperitur & in alno tuber: tanto deterius q̄to ab acere alnus ipsa distat.

¶ Tubero as. pe. cor. tubera facio seu profero.

¶ Tuburcinor aris. raptim comedo. Titi. Tuburcinari sine me vultis reliquias. Plau. in persa. Tuburcinari de suo si quid est domi.

¶ Tuceta cibaria cum carne: seu vt quidā interpretantur cibi regij.

¶ Tudertū & tuders tis. oppidū in ducatu spoletano Syti⁹ lib. +. Et gradiuicolā celso de colle tudertem

¶ Tudites pe. cor. Mallei a tundendo dicti. Unde et cuidam cognomen Tuditano fuit q' caput malleo simile haberet.

¶ Tudicula instrumentū siue stylus quo vasis signa imprimunt᷑. Quidā etiā accipiūt tudiculā pro cochleari maiori quo ad carnes & iuscula: e cacabis extrahēda vtuntur.

¶ Tudiculo as. pe. cor. imprimo ac sculpo. Et ꝑ trāslationem tudiculare ponit᷑ pro ꝯmouere. Var. Hęccine nobis carnis hanc mala tudiculasse vetulā.

¶ Tudito as. pe. cor. significat lucri gratia negociū ago. Enne. Nec tuditātes rem cessant extrinsecus vllam. Tractum a fabris qui malleis sępe percutiendo opera faciunt.

¶ Tueor eris. pro defendo scđe ꝯiuga. est: a quo Tutus: q̄uis tuitus eius participiū sit: quo vsuz Quintilianū in decla. cccl legi. Tutus sum adolescētis miserrimi causa m: quē nemo imitatus est nisi Laurēti⁹ Valla: qui in Raudensem scribit. Quis narrat Verrē superasse Dacos: Tantū siciliā ꝯtra piratas fortiter tutū esse accepimus. Hiero. ad Pāma. Quod leges publicę: quod hostes tuent᷑: quod inter bella & gladios sanctū est: hoc nobis iter monachos & sacerdotes Christi intutū fuit. Et quidē ꝑ participio verbi tueor: tutus accipiendū censeo: nō tutus: & tutio nomē verbale: nō tuitio. Aug. lib. iij. ciui. dei. Nimis multos deos grandi fumo suo tanq̄ signo dato ad tuitionez cōgregauerat. Et similiter in ꝯpositis. Intuitū non intutum. Nō em̄ dicimus Tutus sum illū: quippe cū magis nois q̄ participij vim habeat: licz actiuā & passiuam in se gerat significationē. vt Valla docet: vt tutus portus: tuta vrbs: q' tueat᷑ alios: nō q' ab alijs defendatur: tñ sępe passiue in hoībus: vt tutus sum ab hostib⁹: q' munitus & sine periculo sum. Nec vllū cōpositū habere legi in hac significatione nisi cōtueor: quo vsus est Ci. in Clodiū. Videant hi qui illū Pompeij inimicū: ob eāq; causam tot tantisq; scelerib⁹ cōtuebantur: & nōnunq̄ eius indomitos furores plausu etiā suo ꝓsequebant᷑ q̄ se cito inuerterit. Tuor vero tueris prouideo tertię cōiuga. est: & tria ꝯposita habz Contuor: intuor & obtuor: a quibus cōtutū intutuz & obtutū fiunt infinita. Plaut. in Asi. At hercle ipsum adeo ꝯtuor quassanti capite incedit. Et iterū. Nā ego illud argentū tā paratū filio scio esse q̄ me hunc Scipionē contui. Et in Mus. Profecto nullā equidē illic cornicē intuor. At tu istac ad nos obtuere qm̄ cornicem nequis cōspicari: si vulturios forte duos possis contui. Cic. pro se ad quirites. Qui excellenti tumu-

lo ciuitatis: sedem capitolii in saxo incolitis cōstitutam: vt nō solū cunctam intui: sed etiā tueri possitis ciuitatē. Leo pap. Hanc deferendorū munerū seruauere rōnem nisi q̄ preter illam stellę speciē q̄ corporeū incitauit obtutū. Ex his patet aliud tuor: aliud tueor significare: qd̄ est cōtra Prisci. quia tuor semp pro video capitur: sicut Cōtuor & Intuor indicant. Tueor vero p defendo: licet qn̄q̄ pro video capiatur. Lactan. li. vi. Si hac de causa sunt hoīes congregati vt mutuis auxilijs imbecillitatē suam tuerent. i. defenderent. Virg. pro videre posuit. cū libr. iiii. ait. Talia dicentem iamdudū auersa tuetur. i. huc illuc voluens oculos. Et in hoc significato tantū habet Intueor. Sal in Jug. Preterea nostrę pclaros viros ciuitatis solitos ita dicere cū maiorū imagines intuerent sibi aīm ad virtutē accendi. Item. Contueor cū tamen Contuor sit in eodē significato: qd̄ contui infinitum facit. vt supra in Plauto ostensum est. Cic. vero contueri dixit lib. i. tus. Quod tandē spectaculū fore putamus cum totā terram cōtueri licebit. Quin & Plautus ipso verbo vsus est in cap. Viden hūc q̄ inimico vultu cōtuet? Illud vero tuitus quo Valla vsus est a tueor pro defendo sumendū puto sicut et obtuitus p aspectus ab obtueor. Ci. li. i. offi. Ex oculorū obtuitu ex eleuatione aut remissione supciliorū. Tuor igitur contuor: intuor: & si qua alia forte reperiant a tuor cōposita iā pene obsoleta sunt: fortasse q̄ prisca sunt nimis vel nō adeo plena: sicut tueor cū cōpositis. Ideirco pro eis tueor: cōtueor: & intueor in significatiōe videndi supplere videmus.

¶ Tuguriū dictū est quasi teguriū a tegendo e. in u. mutata: rustica habitatio tecta ex viua palustri. Et tugurij appellatione omne ędificiū qd̄ rei rusticę magis custodiendę cōuenit: q̄ vrbanis ędibus signatur Quę aūt edificant: vt nec parietes habeant: nec luto crustata sint: sed stramentis vel harundinibus aliove simili genere tegunt: tuguria appellant.

¶ Tuguriolū cū accen. in aīpen. paruū tuguriū. Qd̄ si angusti⁹ sit: Gurgustū noīat a gurgulione verme.

¶ Tulit modo attulit significat. Ter. in an. Nā si illū obiurges qui vitę auxiliū tulit: quid facias illi qui dederit damnū aut malū? Modo pertulit. Virg. Nō tulit hanc speciem furiata mente chorebus. Modo sustulit: vide in dictione Fero.

¶ Tum vide in dictione cū. Tum demū. i. nouissime Virg. lib. xij. Tum demū mouet arma deo.

¶ Tumba locus concauus infra terrā. Vn̄ & p sepulchro poni cōsueuit.

¶ Tumeo es. tumui: inflor: a quo tumesco tumid⁹ fio Virg. lib. i. geo. Continuo ventis surgētibus aut freta ponti Incipiūt agitata tumescere. Hinc cōtumesco: Extumesco: & Intumesco. Aug. Videt in ea contumescentes venas in gutture. Plau. in tru. Equidē vteri illi qd̄ sciam nūq̄ extumuere: quasi extra vel valde tumuere. Lact. lib. iiii. Sine vllo attactu viri repēte vterus intumuit. A tumeo fit Contumax: a quo cōtumacia.

¶ Tumor inflatio: per translationē ponit p supbia.

¶ Tumidus inflatus.

¶ Tumulus terra tumēs. i. collis. Virg. lib. ij. Et vibe egressis tumulus. Aliqn̄ dr̄ sepulchrū: qr ibi coaceruari terra cōsueuit. Idem lib. iij. O fœlix vna ante alias priameia virgo Hostilē ad tumulū troiæ sub mœnibus altis Jussa mori.

¶ Tumulo as. sepelio: tumulū facio. Vn̄ & attumulo: qd̄ est quasi iuxta tumulū facio. Plyn. lib. xix. Dein si terrā fugiētes cauliculos seces: a terraq̄ pceritate luxuriosa attollētes se exaggerādo aliā attumules.

¶ Tumultus vt auctores ſt Iter. vox plurimorū est & nimię multitudinis clamor & pariter emissus. Cice. Quid aliud est tumultus nisi perturbatio tāta vt maior timor oriatur: vnde est nomen deductum tumult⁹ quasi timor multus. Itaq̄ maiores nostri tumultum nolabant Tumultū gallicū: q̄ erat Italię finitimus. preterea nullū tumultū nolabant.

¶ Tumultuosus qui turbas excitare solitus est.

¶ Tumultuo as. in perturbatione sum.

¶ Tumultuarius a. um. qd̄ sine pmeditatione factū est. Vn̄ tumultuaria oratio dicitur.

¶ Tunc aduerbiū temporis significat eo tempore: & de oībus tēporibus dr̄. De pterito Virg. Tūc decuit cū sceptra dabas. De presenti. Plaut. Tunc ad eam accede cū potes. De futuro. Idem. Ego tunc adero cū tui videndi mihi copia erit. Addit qn̄q̄ temporis: vt apud Justi. Tunc tēporis persarum Cambysi mediocri viro.

¶ Tundo is. tutudi. tunsum scd̄m Prisc. licet eius cōposita ipsum n. nō habeant: vt obtundo obtudi obtusum. Virg. lib. iiii. geor. Profuit & tunsum gallę admiscere saporē. Plyn. tamē libr. xxi. tusum sine n posuit. Hęc tusa cribrataq̄ vino q̄tum possit excellēti. Diome. docet habere duplex pteritū & duplex supinum. s. tutudi tusum. & tunsi tunsum. Significatq̄ tūdere pcutere: pulsare: & in vase aliquo quippiam cōminuere. Plau. in asi. Sed quid hoc q̄ picus vlmū tundit? Colu. lib. ij. Ipsæ aūt spicę melius fustibus tundunt. Et lib. vij. Quibus in vnū tunsis. Refertur interdū ad verba. Ter. in hecy. Tūdendo atq̄ odio effecit. senex id est sæpe dicēdo siue iterando. Et est translatio sumpta a malleo fabrorū sępe percutiente. Huius cōposita sunt: Contūdo: Extūdo: Obtūdo: Pertūdo valde percutio: aut pcutiendo frango. Col. lib. vij. Si forte sarculū calcauerit: acuta testa vel lapide vngulam pertuderit. Idem lib. ix. Sępe euenit vt aluus exitū nō habeat. Itaq̄ pinna pertūditur: & iter digestis cibis prębet. Hinc pertusa vasa dicim⁹: quę nō sunt integra. Protūdo vltra tūdo. Gel. lib. i. Hausti vero & africi ad meridianū orbis circulū: & ad partē axis infimam depressi inferiores: & humiles p suprema æquoris euntis protūdunt magis fluctus q̄ eruūt. Retundo repcutio: rursus frango: hebetem facio: redarguo Lact. lib. iij. Cū fortiter inimicorū impetus retudisset. Et li. iiii. Necesse est verā esse hanc religionē quę & rōnem dęmonū nouit & astutiā intelligit: quæ vim retūdit. i. cōfringit. Col. libr. v. Quod euenit in retuso & crasso ferramento.

¶ Tunetū: siue vt quidā dicūt Tunitiū Scipionis tempore tumulus erat editior: vnde Scipio spectauit Carchedonios ad romanā classem exurendā proficiscētes: nostra tempestate regio libyci ciuitas metropolis est in qua veluti ampliore & magnificentiore consueuit habitare: & Tunisęus rex appellat. Tunetū nō sane ob hanc causam habitarunt q̄ carthagine carerēt a Scipione diruta: cū denuo amplificata fuerit: ex qua velut ex equo troiano manarūt litterarum proceres. Ad cuius celeberrimū gymnasiū Augu. profitet ptendisse. Hanc Eutro. li. iiii. Cōtinuis xvi. dieb⁹ arsisse perhibet. Hæc septingētesimo āno

postꝗ̄ condita erat deleta est. Hęc vt idem auctor ait L. Cęcilio Metello & Tito Flaminio ꝯsulibus in africa iussu senatus reparata est: q̄ nūc manet ānis. xxii. euolutis postꝗ̄ a Scipione fuerat euersa. Abest Tunetū a Carthagine. xii. millia ferme passuū. A tuneto Tunetei dicti sunt: quos Sido. Tunisęos appellat.

¶ Tunica vestis erat apud Romanos breuior & sine manicis: q̄ ꝓpⁱe viris ꝯueniebat. Lōgas vero tunicas fœminis ꝯuenire existimabāt. Vir. Et tunicę manicas & hn̄t redimicula mitrę. Plau. Manuleatā tunicā hr̄e hoīem decet. Dicta ē aūt tunica a tuēdo corpe

¶ Tunico as. pe cor. tunica induo. Var. Hęc lanigeras detunderi docuit tunicareꝗ̄ homulū. Unde tunicati dicūtur tunicas vestiti. Et aliqn̄ etiā expediti et nullā aliā supra tunicā vestē habētes: quales nobiles incedere solent cū ruri sunt. Iuue. Tunicati fucina gracchi. Ad opulentiā latinę linguæ augendaꝫ nihil impedit: vt ait Priscia. formare verba: Tunico tunicor tunicatus.

¶ Turba & rixa idē idē significāt. Est eñ turba pturbatio. Ulp. Turbā appellatā esse Labeo ait ex gn̄e tumultus. Si duo rixā ꝯmiserint vtiꝗ̄ nō accipimus in turba id factū: q2 duo turba nō proprie dn̄r. Si vero fuerint decē aut quindecim hoīes: turba dicet. Turba ergo multitudinis: rixa duorū. Sed q2 multitudo fere nō vacat pturbatione: factū est vt eā quoꝗ̄ appellem⁹ turbā. Ci. Cecinę. Exponerē etiā quēadmoduꝫ hic & quanta in turba viuerem⁹. Teren. Dii vestram fidē quid turbę est apud forū?

¶ Turbella dimi. parua turba. Plau. Hanc mihi ancilla turbellam fecit.

¶ Turbidus cōturbatus cōfusus nō clarus: tumēs. Hora. lib. car. Qui vidit mare turbidū.

¶ Turbulēt⁹ ꝯmot⁹: irat⁹ turbid⁹: ꝯtētione plenus

¶ Turbo as. cōfundo cōmoueo. Plau. in cap. Adueniens turbauit totū cū carne carnariū. i. ꝯmouit. Teren. in Eun. Nescio qd̄ ꝑfecto absente nobis turbatū est domi. i. innouatū. Hui⁹ cōposita sūt cōturbo. Teren. in Eu. Neꝗ̄ ædepol qd̄ nūc consilii capiā scio: ita cōturbasti mihi rōnes oēs vt eā nō possim suis ita vt æquū fuerat atꝗ̄ vt studui: tradere. Deturbo deorsū violēter deiicio. Exturbo e loco deiicio. extra turbo: expello. Plau. in Cur. Si recte facias phedrome auscultes mihi: atꝗ̄ istā exturbes ex aīo ęgritudinē. Colu. lib. ix. Et in tranquillo cōsistens piscis sedib⁹ suis nō exturbat: disturbo varie turbo: seu dissipando deiicio. Ter. in an. Ne esset nobis spatiū ad disturbandas nuptias. Quintil. Nō eñ discusso alicui⁹ operis angulos aut disturbatos parietes obiicim⁹. Interturbo: obturbo: ab oī parte turbo. Teren. in and. Ita ne vero obturbat? Perturbo valde turbo.

¶ Turbo turbinis ventus cū frigore maximo obiecta quæꝗ̄ deturbās prosterniensꝗ̄ ex depressæ nubis specu. Virg. Et terras turbine versat. Est & turbo genus instrumenti lusorii pueros maxime delectans: a cuius fastigiata & præacuta cuspide. fit turbino as. Tibul. Nāꝗ̄ agor vt per plana citus sola verbere turbo: Quē celer assueta versat ab arte puer. Itē vasculi genus quo pruna & coctana inter saturnalia xeniola missitabant: cuius effigies turbinis in imo angustissima erat: in summo latissima: qualis est figura pyroruꝫ. Item turbo dicitur quicquid forma acuta est. Plynius de Aloe. In turbinibus cadorū. Ouid. Caua buccina sumitur illi Tortilis in latuꝫ quę turbine crescit ab imo.

¶ Turbo onis. ꝓprium nomen Gladiatoris. Horat libr. ii. ser. Corpore maiore rides turbonis in armis.

¶ Turbino as. pe. cor. acutū facio. Plyn. libr. xxxvii. Siquidē & colore trāslucido nō differt & laterū sexanguli læuore turbinatus in mucronē aut duabus contrariis ptib⁹ q̄ magis miremur vt si duo turbines latissimis suis ptib⁹ iungant magnitudine etiā auellani nuclei. Idē. Turbinatior pyris figura q̄ malis.

¶ Turci populi. vide in dictione thussagetæ.

¶ Turdus auis nota: & inter primas a saporis bonitate collocata. Hor. Nil meli⁹ turdo: vulua nil dulci⁹ ampla. Turdariū locus quo turdi alunt ad saginam

¶ Turduli populi hispanię eius quam bęticam nunc Granatam vocant. Et ab incolis Turdetania dicit. Hi etiā turdetani appellantur: q̄uis sint qui eos diuersos asserant.

¶ Turgeo es. tursi. infl. Virg. Torrida iā lęto turgent in palmite gēmę. Hui⁹ ꝯposita sunt Deturgeo: qd̄ est cōtrariū suo simplici. Significat eñ decresco. Ply. Deturgēte nilo musculi repertunt. Obturgeo: circūturgeo. Lucil. Obtursi ebrius: a turgeo fit turgesco. Persi⁹. Nō equidē hoc studeo bullatis vt mihi nugis Pagina turgescat dare pondus idonea.

¶ Turgidus inflatus tumēs. Au. li. iii cō. per trāslationē dixit. Ego dedignabar esse cū paruulis & turgidus fastu mihi grandis videbar. Hic fit diminutiuū Turgidulus Catul. Flendo turgiduli rubent ocelli

¶ Turiones dn̄r teneritates arborū vel arbustorum

¶ Turia nomen fluuii scd̄m aliquos generis mascu. scd̄m Priscianū & Augustinū generis neutri: Vide in Dictione Duria.

¶ Turris a torrendis hostibus dicta est sicut arx ab arcendis. vel ꝙ aspectu torua sit: hoc est terribilis. Fiunt etiā turres ambulatorię: de quibus Vege. lib. iiii. hęc scribit. Turres dicunt machinamēta ad ędificiorū speciē tabulis tabulatisꝗ̄ cōpacta. Et ne tantū opus hostili concremet incendio diligentissime ex crudis coriis vel centonibus cōmunitur quibus pro modo latitudinis addit altitudo. Nā interdum tricenos pedes per quadrū: interdū quadragenos vl' quinquagenos latę sunt: pceritas aūt ipsaruꝫ tanta sit vt nō solū muros: sed etiā turres lapideas altitudine superent. His plures rotę mechanica arte subduntur: quarū lapsu volubili magnitudo tā alta moueat. Præsens aūt periculū ciuitatis est si ad muruꝫ fuerit turris admota. Plures eñ accipit scalas & diuerso genere conat irrūpere. Nā in inferioribus habet arietem cuius impetu destruit muros. Circa mediā vero accipit pontem factū de duabus trabibus septūꝗ̄ de vimine: quem subito prolatū inter turrem murūꝗ̄ construunt & per eū egredientes de machina bellatores in ciuitatē transeūt: & occupant muros. In superioribus aūt turris illius partibus contati & sagittarii collocant: qui defensores vrbis ex alto contis saxis missilibusꝗ̄ ꝓsternant.

¶ Turritus a. um. altus & excelsus: vt domus turrita. i. alta & sublimis & ad turris similitudinē facta: aliqn̄ turrit⁹ dicit turrib⁹ plenus. Vn̄ & turritę vrbes. Et mater deuꝫ cognoiat turrita: q2 terra est q̄ vrbes sustinet. Virg. Quales berecynthia mater Lęta deū partu phrygias turrita ꝑ vrbes.

¶ Turriger gerens turres. Ply. Sed turrigeros elephantorꝫ miramur humeros.

¶ Turricula diminutiuū parua turris. Est ꝛ vasculi genus a turris similitudine: quo iactari tali ludendo solent. Eadē pyrgus ꝛ orca dicitur.

¶ Turarius vicus Romę. Asco. Signū vertumni in vltimo vico turario est sub basilica se flectētibus.

¶ Turma ordo militaris ꝛ equitū est dicta quasi ter dena: ꝙ terdeni equites ex tribus tribubus tatiensiū rhamnensiū ꝛ lucerū fiebant. Cōstabat em̄ ex triginta duob⁹ equitibus: ꝛ qui illi p̄erat: Decurio dicebaꝛ vt Var. ꝛ Vege. tradiderūt. Vel dicit quasi terma e in u. mutata. Vel per onomatopeiā a strepitu vngularū equinarū terrā pulsantiū: vel a terenda terra.

¶ Turmales dicti qui in turma sunt.

¶ Turmatim aduerbiū: per turmas.

¶ Turnus nomē viri ꝓpriū apud Virg. Est ꝛ nomē piscis palustris: ꝛ nomen fluuij.

¶ Turtur pro aue generis tā mas. ꝙ fœ. Plau. Obustos turtures tibi. Virgil. Nec gemere aeria cessabit turtur ab vlmo. Pro pisce est generis mas. qui alio nomine pastinaca ꝛ trygon a grecis dicit. In hui⁹ cauda stat radius præsentissimi veneni. Auso. Letalisq; trygon ꝛ bina trygoria corui.

¶ Turunda linamētū ꝛ tenta: alioquin significat id qđ grece ψωλον appellāt ꝛ quasi buccea siue bolus dicat: quē nutrices ingerūt infantib⁹. Turunda hodie vocat acolis padi etiānū placenta focacea.

¶ Turpis deformis. est em̄ cōtrariū pulchro. Transfert etiā ad aīm: vt Turpe est doctori cū culpa redarguit ipsum. Interdū ponitur pro magno. Virg. Forma bouis cui turpe caput cui plurima ceruix. Et turpes pascit sub gurgite phocas. Item pro crudeli: vt semper apud Sallustiū.

¶ Tus incensum libamen quo deū veneramur: a tundendis glebis: quia glebę tundunt cū quibus fluens ex arboribus coalescit: auctoribus Prisc. ꝛ Varrone ꝛ Seruio sup primū geor. Alij cū h. scribūt: ἀπὸ τοῦ θύω deriuantes qđ est sacrifico. Nascit in fœlici arabia ꝛ duplici vindemia colligit: quarū prior est circa Canis ortū. Secūda est verno tpe. Inciditur em̄ cortex arboris turiferę: qua maxime videt esse prægnās: et vbi tenuissimus tendit cortex. Laxat hinc plaga: inde ꝓsilit spuma pinguis q̄ cōcreta densat. Probat tus cādore: amplitudine: fragilitate: carbone: vt statim ardeat ꝛ fricet potius ꝙ dentem recipiat. Quidā tus nabatheū vocāt. ꝙ nabathea regio est ab arabia incipiens. Huius arbor libanotus dicitur.

¶ Tureus a. um. Col. li. iiij. Iam tureā plantā maturę ampliatā florentisq; hortos myrra ꝛ croco

¶ Turibulū vas quo tus adoletur.

¶ Turifico as. ture suffio.

¶ Tusculū dimi. a tus. Plau. in Aul. Hoc tusculum emi ꝛ hasce coronas floreas. Et tusculū oppidū latij: sic appellatū: ꝙ aditū difficilem habeat: quasi τοσκυλον. hoc est fatigans: vexans: qm̄ in plato atq; arduo monte erat situ. Hinc tusculani hoīes: ꝛ tusculanus ager. Hęc ciuitas a Telegono Vlyssis ꝛ Circeo filio fundata est: qui per ignorātiā patrē occidit. Ex Tusculo Cato Censorinus ortū habuit.

¶ Tuscia Italię regio celebris a sacrificijs vt qdam arbitrant dicta. Greci em̄ θύειν sacrificare dicūt: vel a thure quo maxime in sacrificijs vtimur: vel a tusculo Herculis filio: qđ veteres grāmatici probant. Vñ ꝛ sine h ab eis scribit. Hæc tyrrhenia dicta fuit a tyrrheno athys filio: q̄ meonia discedens in Italiā venit ꝛ eam partem occupauit: quę ad mare inferū sita ē qđ ꝛ tyrrhenū dr̄. Hęc a liguribus romanisq; finib⁹ cōtingit iugis inaccessis ꝛ difficilib⁹ referta. Ei⁹ fines macra ꝛ tyberis amnes centū ꝛ septuaginta quattuor mil. inter se distāres. In ea scientia faciendorum sacrorū ita floruit: vt romani qui nō seruandę tm̄: sed etiā amplificandæ religionis cupiditate incendebantur: decē principū filios senatuscōsulto singulis Tuscię populis ꝑcipiēdæ sacrorū disciplinę gratia traderent. Longior est illa prouincia ꝙ lata. Ab orientali plaga in occidentalē porrigit. Nā si ab aquilonari in haustralē perambulem⁹ arctis finib⁹ cōtenta est. Ab occidente qua ligurię prima est habet Pisas: Senas ꝛ Lucam ꝛ Florentiā inclytas ciuitates. Ad septētrionem habet vrbem veterem. In meridionali vero littore pesaurū: aretiū: ꝛ asisiū. Et tyber romanus inde labit ex apēnino effluens. Septētrionalis regio cū flaminia iungitur.

¶ Tuscus nomen possessiuū a Tuscia. Unde Tusci qui tusciam habitant.

¶ Tuscus vicus Romę: in quo habitauerunt tusci a Porsena ex obsidione relicta: de quo Hor. in ser. At tusci turba impia vici.

¶ Tuscania oppiduꝫ tuscię prope tarquinios: a quo tuscanenses.

¶ Tussis quę gignit vel ex frigore: vel ex pituita in pulmonē descēdente. Quę si ꝯtinue vexet a Seneca pertussis nūcupatur.

¶ Tussio is: iui. itū. Plaut. in asia. Forte si tussire occœperit sic tussiat: vt cuiq; linguā in tussiēdo nō proferat. Ply. li. xx. Semen eorū cū cumino tritū potūq; in vino tussientibus auxiliatur.

¶ Tussilago herba quæ tussim sedat.

¶ Tute tuipse: a tu format per epenthesim: te correpta. Nam te magis additio est ꝙ ꝯpositio: additurq; dūtaxat ntō: nō etiā alijs casib⁹. Et hoc fit cū ꝓnomē ad eā reuocat ꝑsonā a qua sumit vt cū dico Tu lege: ille respōdeat: cur tute nō legis?

¶ Tutus a. um. ꝛ actiuā ꝛ passiuā significationē habet: vt tuta vbi omnia quę nos defendit: tutus sum ab hostibus: id est munitus: ꝛ sine periculo sum. De hoc vide in dictione securus. Huius compositum est intutus: de quo alibi.

¶ Tuto aduerbiū significat sine periculo.

¶ Tuto as. ꝓtego: defendo. Plau. in merca. Inuoco vos lares diales vt me tutetis. Hiero. in lib. sapi. Et a seductoribus tutauit illū. Tutor aris. depo. qđ Prisci. docet esse cōmune. Hora. in epist. Res italas armis tuteris: moribus ornes.

¶ Tutor nomē verbale: quo is significat q̄ vim ac potestatē habet in capite libero ad tutandū eū qui ꝓpter ętatē nōdū tueri pōt. Hæc aūt ætas secundū Iurisconsul. est vsq; ad pubertatē. i. ad. xiiij. annū. Nam inde vsq; ad. xxv. dantur curatores qui etiā furiosis ꝛ mēte captis dari solent.

¶ Tutela: ipsa potestas iure ciuili data ac permissa: ex qua ipsi tutores nomen acceperūt: quasi tuitores: atq; defensores: sicut Æditui qui ædes tuent.

¶ Tutelaris diuus: quē aduocatū dicimus

¶ Tutorius a. um. qđ ad tutorē pertinet.

¶ Tutanus pen. prod. deus qui homines tueri putabatur. Varro. Tutanum deum Romę omnes qui laborant inuocant.

¶ Tutilina dea. Idem. Quam fidem Tutilina inuo

ro: quę adesse mortalibus soles. Hãc Aug. li. iiij. ciui. dei. Pręesse frumentis collectis atq; reconditis scribit vt tuto seruarentur.

¶ Tutulus ornamentum capitis flaminearũ: ⁊ vitta purpurea innexa crinibus ⁊ in altitudinẽ erecta: q̃ p eã Flaminica a cęteris mulierib⁹ discernebatur.

T ante Y.

¶ Tyana gręca ciuitas: a qua tyaneus dictus ẽ Apollonius philosophus.

¶ Tyber eris. ⁊ tybris is. fluuius Italię: e media fere longitudine Apẽnini Aretinorũ finibus defluens duobus ⁊ quadraginta fluuijs augetur. Primo ab aquarũ colore albula dictus. Deinde tybris appellat⁹ vel a rege tuscorũ huius nominis qui piraticã exercẽs iuxta eũ in bello perijt. Quod etiã sensisse videtur Virg. cum inquit. Asperq; imani corpore tybris: A quo post itali fluuiũ cognomine tybrim Diximus amisit verũ vetus albula nomen. Ouidi. li. ij. fasto. Albula quẽ tyberim mersus tyberinus in vndis Reddidit hibernis forte tumebat aquis. Sunt qui hoc nomẽ trahant a gręco ὕβρις: quę est iniuria. Aiunt enim hunc eundẽ tuscorũ regem circa huius ripas latrocinari cõsueuisse q̃ trãseuntes crebris afficiebat iniurijs: ex quo tybrim cognominatũ fuisse asserũt: quasi esset fluuius ὕβριος. i. iniurię. Ex qua rõne cũ ὕβρις aspiretur: tyberim quoq; cũ aspiratione annotari volunt. Alij volunt eos qui de sicilia venerũt tyberim dixisse ad similitudinẽ fossę syracusanę: quã fecerũt afri ⁊ atheniẽses iuxta ciuitatis murũ. Nã q̃d Liui. dicit ab albano rege tyberim dictũ nõ pcedit: q2 etiã ante albã tybris dict⁹ inuenitur. Sciendũ est secundũ Seru. q̃ hic fluuius in sacris tyberinus dr. In cęnolexia. i. in cõmuni sermone tyberis: ⁊ in poemate tybris. A tyberis fit tyberinus a. um. vt piscis tyberinus: ⁊ tyberina ostia. trãs tyberim transtyberinus.

¶ Tybur siue tyburtũ vrbs ad sextũdecimũ lapidem distans ab vrbe Roma. Hũc Cato Solinus ⁊ alij quidam a Catyllo arcade classis Euãdri pręfecto cõditã scribunt. Ply. vero tyburis originẽ ipsius antiquiorem esse docet: q̃ vrbis Romę: ⁊ extare adhuc tempore suo memoriã silices tres etiã tyburto eius vrbis cõditore vetustiores: apud quas inauguratus traditur fuisse tyburtus: dum vrbẽ esset cõditurus. Sextius gręcus historic⁹ sic habet. Catyllus Amphiarai filius fuit. Hic post prodigialẽ patris apud thebas ante Iliacũ bellũ interitũ iussu dei cũ omni suorũ cętu ⁊ sacris missis tris liberos i Italia pcreauit: Tyburtũ: Coracẽ ⁊ Catyllũ: q̃ expulsis ex oppido haud longe ab vrbe Roma posito veteribus sicanis a nomine Tyburti maximi filij oppidũ vocauerũt. Priscia. tñ cum i latino scribit.

¶ Tyburs tis. generis oĩs: vel hic ⁊ hęc tyburtis: et hoc tyburte: q̃d est ex tybure. Sue. Inchoauit autẽ aquęductũ regione tyburti. Hora. Picenis cedunt pomis tyburtia succo.

¶ Tyburtinus a. um. pe. p. q̃d est ex tyburto.

¶ Tycha fuit (Hesiodo teste) nympha filia Oceani ⁊ Tethyos.

¶ Tydeus cũ accẽ. in prima: fuit filius Oenei regis Calydonię ⁊ Eurybϴę: vir fortissimus: qui Thebanos oẽs ad quodlibet certaminis genus vicit. Inde fit patronymicũ Tytides. Nam Diomedes tytides dictus est qui fuit filius tydei.

¶ Tymoetes fuit regis Priami filius.

¶ Tympanũ instrumentũ ex vna parte planũ membrana clausũ: intus vacuũ: q̃d baculo pulsatur. Eo vti solebant in sacrificio matris deũ. Est ⁊ tympanũ vehiculũ tectũ: vt inquit Ser. siue vt aliqui putãt testudo super radios. Radij dicuntur in media parte rotę. Virg. Hinc radios triuere rotis. hinc tympãna plaustris. Itẽ tympanũ accipitur pro machina tractoria quę rota vocatur: vt Victr. ait ad hauriendã aquã celeritate: q̃d hoibus calcantibus versatur ad hortos irrigandos ⁊ salinas vtile. Ply. lib. xxxiij. accipit p vase escario.

¶ Tympanista q̃ tympanũ pulsat. Tympanistria vero mulier tympanũ pulsans. Sido. lib. i. epistolarum. Tympanistria psaltria canit.

¶ Tympanizo as. tympana pulso. Sue. de Aug. Et assensu maximo cõprobauit versum in scęna nunciatũ de Gallo matris deũ tympanizante: videsne vt cinędus orbem digito temperet.

¶ Tympanites pe. pro. genus hydropisis est.

¶ Tymber nomen viri: ⁊ nomẽ fluminis.

¶ Tymbra troadis cãpus: p quẽ fluit tymber fluui⁹ in scamãdrũ. Ibi ⁊ templũ tymbrei. Apollinis est At thymbra cũ h herba aromatica. Virg. li. iiij. ge. Grauiter spirantis copia thymbrę.

¶ Tyndarus fuit oebalię rex pater Castoris ⁊ Pollucis Clytẽnestrę ⁊ Helenę. Hinc tindarides ⁊ tyndaris patronymica.

¶ Typhon onis ⁊ typhos typho. ⁊ typhoeus ei. dictio trisyllaba: eu. diph. in vltima habens. Inde Typhois idis. vnus e gygantibus terrę ⁊ Titani filius cui⁹ prima corripitur. Sen. Nõ tã ferũ typhone neglecto Ioue irata tellus edidit quondã parens. Lucan. Cõditus inarimes ęterna mole typhoeus. Qñ vero deriuatiuũ est diuisa diph. pnunciatur. Virg. Nate patris summi q̃ tela typhoea temnis. Est ⁊ typhon vẽtus turbulẽtus a typhone dictus: ⁊ capitur p fulgure: typhonas etiã vocãt fumigãtes globos ⁊ figuras quasdã nubiũ metuẽdas: ⁊ ibi prima pducitur.

¶ Typus latine dici põt forma: figura: adumbratio exemplar. Hinc protypa dicta sunt opera quę añ typos facta sunt. Ectypa: q̃ ex ipsis sũt formata. Archetypus prima ⁊ principalis forma. Plyni. Dibutades primus personas tegularũ extremis imbribus imposuit: quę inter initia protypa vocauit: postea idẽ ectypa fecit.

¶ Tyrãnus per duplex nn. apud veteres in bonam partem dicebatur dominus qui plenã habebat in subditos potestatem. Vñ Trogo teste. Quęq; ciuitas et gens rerũpu. imperiũ ab initio penes reges habebat quos ad hmõi fastigiũ maiestatis nõ ambitio popularis: sed spectata inter bonos moderatio puehebat: q̃ ⁊ tyrãni ob fortitudinẽ vocabantur. Vñ Virg. Pars mihi pacis erit dextrã tetigisse tyrãni. Sed crescẽte malitia cũ supbe reges regnare cępissent: tyrãni nomen ad illos solũ restrictũ est: q̃ per insolẽtiã imperij viribus abutebantur. Quidã etiã tyrãnos dici putãt a tyrrhenię gentis pcipua crudelitate.

¶ Tyrãnis idis. sęuũ ac violentũ imperiũ. Iuuena. Quid vero tã sęua crudaq; tyrãnide fecit.

¶ Tyrãnicus a. um. q̃d est tyrãni:

¶ Tyrãnice crudeliter: violenter.

¶ Tyrãnoctonus latine dr tyrãnicida: qui tyrãnum

occidit a tyrãno: & κτειρω interficio: quẽ an liceat interfici legat. Ci. li. 3. offi. Nã nomẽ ipm declarat quid mereat cũ a tyrijs supbissime & iniquissime dñãtib⁹ sit deductũ: vel a verbo p metathesin litterarũ quod significat lacero: itero: interimo. De bonis non loquimur si reperiantur.

Tyros quondã vrbs phœnicię: q̃ est in syria. Julius Pollux li. i. τυριοι λεγουσι μωσ ηρακλησ ηρασθηρ νυμφησ επι τωριου τυροσ Δε ην τη νυμφη του μονα ει πετο Δε αρατω ηρακλει και κυομ κατα Δη τορ παλαι ομ φομομ. Ideo tyrus dicta est. Quo etiã noĩe dicta est insula Alexandri magni operibus cõtinenti annexa clara vrbib⁹ Leptiutica Gadibus & Carthagine. nũc omis eius nobilitas conchylio & purpura cõstat oli3 Sarra nũcupata: vt ait Gel. Vñ sarranũ ostrũ dr̃ & ostrũ tyrium: & purpuram tyriam dicimus. Phœnices accolę fuerunt maris rubri dicti a palma: cui⁹ regio plena erat. Palma em̃ phœnix dicit. Hinc terrę motu pulsi in maritimã syrię se cõtulere cõdita vrbe. Sidonem a pisce appellarunt. Eam Syrij vocabant sarram lingua syra piscis sear dicitur. Postea cõdidere tyrum in ipso mari propter merces. Tyros etiam grece: latine caseus.

Tyrius a. um. qđ est a tyro insula. Et ponitur pro purpureo. Tibul. Quid tyrio recubare toro?

Tyrianthina: vestis violacea purpurea. ab Janthino. i. violaceo colore & tyrio: hoc est purpureo.

Tyrrus nomẽ ꝓpriũ pastoris: cui vt ait Virg. Regia parẽt Armẽta & late custodia credita campi.

Tyro nouus miles & fortis ad militiã exercenda3. Cuius diminutiuũ est tyrũculus. Refertur quoq₃ ad omnẽ artẽ. Vñ & p gladiatore rudi adhuc in disciplina gladiatoria accipit. Sue. de Cęsa. Tyrones neq₃ in ludo neq₃ p lanistas. Sic adolescẽtes qñ togã sumebãt & barbã ponebãt eloquẽtiãq₃ in foro auspicabant tyrones dicebant. Et illa pmia actio tyrociniũ Sen. li. iij: decla. Ille in foro primũ dicturus: tyro dictus est a Valer. tyrociniũ rudimentũ: & tyrocinatio: q̃ recẽtes disciplinas tyrũculas appellat. Ab eadẽ similitudine canis adolescẽtior tyrũcula dicit. Col. li. viij. Qm̃ tyrũcula nec recte nutrit & educatio totius habitus aufert incrementũ. Ply. in eplis se tyrũculũ dicit: quasi rudẽ in cognitione signo₄. Tyrociniũ die induebãt toga: quę pura est cognominata. Fuit etiã tyro vt inquit Justi. lib. xviij. nomẽ ꝓpriũ pris Didonis: qui ab alijs Belus vocatus est.

Tyrrhenos Ro. ęthruscos appellant atq₃ tuscos. Græci vero hoc eos noĩe noĩarunt: a tyrrheno Atis filio: q̃ ex lydia colonos hac in regione dimisit. Atys em̃ ex ꝓgnatis Herculis & Omphales vnus cũ sterilitate ac fame populũ emittere cogeret: e duobus filijs sorte iacta. lydũ quidẽ regni successorem tenuit: tyrrheno aũt maiorẽ applicãs populũ foras abire iussit. Hãc ille ingressus orã de suo noĩe vocauit tyrrheniã. A cui⁹ gẽtis p̃cipua crudelitate tyrãni sũt dicti.

Tyresias est quorũdã latino₄ hoim cacographia: .i. mala ratio scribendi: quin p ei. scribit in principio. τειρεσιασ τειρεσιου μαντισ εσι ωσ εφη σουιΔασ. Hic igit rex thebanus: & augur: de quo Ci. lib. v. tus. meminit cęcatus fuit ira Junonis. cui Juppiter scire futura dedit: crimenq₃ leuauit honore. Scribit Strab. tyresię monumentũ fuisse in tylphosio monte bœotię iuxta fontẽ tylphosam vbi ꝓfugus diẽ suũ obijt. Ibi thebani ciues sepulto diuinos honores tribuere. Juue. Cũ cęcũ dicere vellet dixit tyresia3 illo versu. Nec surdũ nec tyresiã quẽq₃ esse deo₄ũ. Hic habuit filiã noĩe Mãto: q̃ oppidũ i italia ↄdidit: qđ postea ab ocno eius ex tyberino thusco₄ rege filio mãtua a matris noĩe nũcupatũ est: id tñ gręci negant.

Tyrsis ambitus muro₄ & viarũ: per quẽ curri põt sic dictus q2 tyrrheni primi inuenerunt.

De littera V

LYTTERA vocalis est: quę sępe in ↄsonantẽ trãsit: & mõ vim simplicis hab3: vt Virg. At ven⁹ haud aio nequicq₃ exterrita mater. Modo pro duplici ↄsonante ponit: vt cupiui: cupiuerã: in quibus i ante u ↄsonantẽ posita ꝓducit: & eadẽ subtracta corripit. Aliqñ u cõsonãs ꝓ vocali correpta ponit. Hora. in epo. Niuesq₃ deducũt Nunc mare nũc syluę. Interdũ a vocali transit in ↄsonantẽ: vt nauta nauita: gaudeo gauisus. Qñq₃ amittit vim lrę: cũ post q ipm u. ponitur. Nã nõ cõsonans est: vt aliquis. hoc idẽ patit inter g. & aliquã vocalẽ: vt sanguis: lingua. Idẽ fit añcedẽte s. vt suauis: suetus. Trãsit qñq₃ per deriuatiões in a. vt veredus veredarius. In e. vt pondus ponderis: deierat ꝓ deiurat. Antiqui etiã auger ꝓ augur dicebant. Similiter in ijs quę a tertia ↄiugatione nascuntur. Quotienscũq₃ em̃ & d. ipm e. sequebant: loco e. u. scriptitarũt: vt faciundũ ꝓ faciendu3. In i. correptã noim hñtiũ vltimã syllabã desinentẽ in u. cũ verbis siue participijs: vt cornu corniger et cornicen. Arcus arcitenẽs: fatũ fatidicus: aurũ aurifex. Luctus luctificus: fluctus fluctiuagus: magnus magnific⁹: opus opifex. Scribebãt etiã ãtiqui carnufex pro carnifex: & lubens ꝓlibens: pessumus ꝓ pessimus.

V ante A.

Vacca per duplex cc bouis fęmina: cuius dimi. est

Vaccula. Virg. Vaccula nõnũq₃ secreta cubilia captans. Vaccinus a. um. pe. p. qđ est ex vacca. Ply. li. xxiiij. Cortex illinit decoctus lacte vaccino.

Vacerra vecors & vesanus dr̃: quo etiã noĩe accipit stipes ad quẽ ligant equi in stabulo. Col. Clathrorũ genus vacerras appellat quib⁹ e robore factis cauea muniunt. Nã li. ix. de vinarijs faciẽdis sic inquit Ubi neutrũ patrifamilię ↄducit ratio postulat vacerris includi. Sic em̃ appellat gñs clathro₄ũ. Idq₃ fabricat ex robore quęrceo.

Vaciniũ a q̃busdã flos dr̃: a q̃busdã viola seu hyacinthus. Virg. Alba ligustra cadũt vacinia nigra leguntur. Ply. ipm inter arbores numerat. Et lib. xvi. Vacinia Italię in aucupijs sata. Gallię vero etiã purpurea tingendi cã ad seruo₄ũ vestes.

Vacillare est ꝓprie incõstanter esse: & quasi alternatim mouere. Quintili. Est & alia indecora in dextru3 ac leuũ latus vacillatio alternis pedibus insistentiũ. Vtiq₃ & naues vacuę dicũt vacillare. Ci. Tyrõi. Accepi tuã epistolã vacillãtib⁹ lris. i. nõ recte p̃ valitudine scriptis. Et in Phil. In gallia mutilatũ ducit exercitũ cũ vna legione & ea vacillante. Transfertur etiã ad aium: vt apud Juriscõsultos de fide testis vacillãte: qui incõstantia & diuersa testimonia dixerit. Cice.

lib. iii. offi. Iustitia vacillat et iacet potius.

¶ Vaco as. do operã: & ꝯstruit cũ dtõ: vt vaco sapientię: vaco rei diuinæ. Interdũ vacare significat vacuũ esse: & mõ absolute ponit. Plau. in casi. Fac vacent ędes Cęsar. Id ea maxime rõne fecit ꝙ noluit eũ locũ vñ heluetij discesserãt vacare. Mõ cũ ablatiuo: vt boni viri dant operã: vt ꝑturbationib⁹ vacent. Vir. Hoste vacare domos: sedesq; astare relictas. Ci. Nullũ est tempus quod iustitia vacare debeat. Modo ꝓpositionẽ accipit: vt vacas a labore: vacas a cõponendo: vacas ab occupatiõe. Interdũ significat ad nihil vtile esse: supabundare: supfluũ esse: ꝙ ociosuz esse videatur: qđ supabundat: sed nõ nisi in tertia ꝑsona. Aug. lib. iiij. con. Non vacant tẽpora: nec ociose voluũtur per sensus nostros. Idẽ. Vacent opera misericordiæ vbi insitent scientiæ. Impersonaliter qñq; significat est ociũ: vel vacuũ tẽpus est. Virg. Sed si tãtus amor casus cognoscere nr̃os Et vacat annales nostrorũ audire laborũ. Iuue. Si vacat & placidi rõnem admittitis edam. i. si ociũ est. Qñq; ponit ꝓ curę esse. Quint. Et cui esse diserto vacet. Vacare pp̃lo est operã pp̃lo dare & inseruire: Aliter vacare populo significat liberũ esse a populo: popularíq; iudicio. In quẽ sensũ Ci. videt lib. ij: tusc. accipere: cũ ait. Amplitudinẽ animi pulchriorẽ futurã si nõ sit subiecta populi iudicio. sed vacuã ab eo seipsa contenta non captantem plausus: et auras populares. Huius verbi compositum ẽ Interuaco.

¶ Vacuus a. um. & inane & magnũ significat. Virgili⁹ Saltibus in vacuis errant. Idez. Vacua atria ditis Unde vacuum aerem dicimus: ꝙ vacua oĩa impleat. Nihil em̃ pati natura vacuũ potest. Unde & inane vocamus aerem. Lucreti. Longum per inane resoluit. Inde superuacuus.

¶ Vacuo as. & vacue facio idẽ significãt. sic & euacuo

¶ Vaccię & vaccieni: vide in dictione varri.

¶ Vacuna pe. ꝓ. a vacãdo dicta est dea: q̃ ꝑesse vacãtibus & ociosis putabat. Cui cũ agricolæ a laborib⁹ ruris vacarent: vt post ꝑceptos fructus requiescerent ꝑ hyemẽ vota soluebãt & sacrificabãt: vñ Ouid. li. vi. fast. Nã quoq; cũ fiunt antiquę sacra vacũę: Ante vacunales stantq; sedentq; focos.

¶ Vado is. si. sum. iter facio: quasi viæ do. Virg. Vadimus immixti danais. Aliqñ vadẽ ꝑsto. Huius cõposita sunt circũuado qđ est inuadẽdo circũdo. Ply. li. ix. Hi redeuntẽ circũuaserẽ noctu. Euado: inuado: & ꝑuado: pe. pro. Liui. Cũ ex eo pauor ac trepidatio totam vrbem peruasisset.

¶ Vadũ fundũ fluminis / lacus maris: & cuiuscũq; aquæ per quod via dat. Ply. Lignũ vado hęrebat. Hinc vaduz quoq; appellat locus qui propter breuitatẽ aquę pedibus transiri põt: Vñ ꝓuerbiũ est. In vado est: ꝓ eo quod est In tuto est. Nam vt in fundo periculũ cõsistit: ita vt in vado est securitas. Ter. in An. Omnis res in vado est.

¶ Vado as. per vadũ eo. Papin. Flumine publico interueniente via Cõstitui põt. si aut vado trãsiri põt: aut pontẽ hẽat. Secus aũt si vadari neq̃at: sz põtonibus traijciat. Solinus flumen qđ ꝓpter breuitatem facile vadari poterat. Huius prima cor. Ouid. de re. Iãq; vadaturus lectica prodeat inquit.

¶ Vadosus a. um. vt vadosus amnis: q̃ frequẽtia habet vada: quę transiri pedibus possunt.

¶ Vadis primo deinde per syncopen vas dictus est sponsor alterius in re capitali: vt inquit Fest. Cic. li. iij. offi. Factus est alter vas eius sistendi: vt si ille nõ reuertisset: moriendũ esset sibi. Inuenit etiã pro quolibet fideiussore: qui pro alio vadimoniũ ꝓmittit certo die affuturus. Dictus vas ꝙ qui vades dederit vadere ei. i. discedere interim liceat. Hora. Ille datis vadibus q̃ rure extractus in vrbẽ est.

¶ Vadimoniũ est spõsio quędã sistendi ꝯparẽdiq; in iudicio ad diẽ ꝯstitutã ꝑ se vel ꝑ aduocatos: qđ deserere nõ licet. Sene. Vadimoniũ ꝓmittim⁹: & tñ deseritur. Ci. ꝓ Quintio. Ad vadimoniũ nõ venit qui tibi pręsto semꝑ fuit. Non dubitaui inquit cũ vadimonium desertum est.

¶ Vadiũ ij. idẽ quod vadimoniũ.

¶ Vador aris. verbũ cõe scđm Prisc. significat fideiubeo: vadio: obligo: Vadari reus dr: & vadimoniũ sisti. quotiẽs aliq̃s ꝓ alio rñdet vt in iudiciũ veniat & sistatur. Differre vadimonia est ꝓrogare tẽpus sistendi alterius in iudicio: quotiens sponsio facta est.

¶ Vadimõis lacus est in quo fluctuãt insulæ: de quo Ply. Cęcilius quadã ep̃la sic scribit. Exegerat socer meus vt amerina sua ꝑdia inspicerẽ. hæc perambulãti mihi ostenditur subiacens lacus nõie vadimonis. Vadimonis lacũ intelligũt q̃ agro viterbiensi feruet scatetq; sulphureis aquis.

¶ Væh interiectio in his rebus quas execramus: vt vęh misero mihi. Et diphthongat vt differat a ve: q̃ mõ est ꝯiunctio disiunctiua: vt dies noctesve. Modo habet vim augendi: vt vetus vehemẽs: quorũ alterũ ab ętatis magnitudine ꝯpositũ est. Alterũ a mentis vi: atq; impetu dictũ est. Mõ habet vim diminuendi: vt vegrandis. veiouis. i. male grandis: hoc est ꝑuus minutusq;: & paruus Iuppiter. Ve em̃ syllabã rei paruę veteres ꝑponebant: vñ apud Auso. vegrãdes messes legim⁹ ꝓ paruis. Et apud Var. in re rusti. Oues sũt vegrẽdes atq; imbecillæ. Silr Ply. lib. vij. Corpore vescos esse esse sed eximiis virib⁹. Mõ etiã habz vim priuatiuã: vt vecors: quasi sine corde: sine prudẽtia. Ecõtrario cordatus dr prudens.

¶ Vænũ ꝓ supino verbi vęneo: vt vęnũ ire: vel vęnũ irent & hmõi nobis licet vti quẽadmodũ & pessũ vt pessum ire & pessum ibit: & similia: vñ & pessundo. Sall. in Iug. Quippe cui oĩa vęnũ ire in aĩo hęserat. Liui. li. iij. Tũ etiam legem fecerũt sanciendo: vt q̃ tribunus plębis ędilibus iudicibus decẽuiris nocuisset ei⁹ caput Ioui sacruz esset. Familia ad ędem Cereris liberi liberęq; vęnũ irẽt. Sciendũ est ꝙ dicemus vęnũ ire nõ vęnũ iri: sicut vapulatũ ire: nõ iri: q: semꝑ sunt passiuę significationis ne duo passiua copulent. In ceteris vero q̃ ambigua sunt ꝙ actiue & passiue accipi possint: ad distinguendũ sensum accõmodamus infinitiũ hoc vel actiuũ vel passiuũ: vt video te amatuz ire vel iri: quia talia supina sunt ancipitis significationis.

¶ Vænũdo as. ex vęnũ & do. sequit tã in ꝑterito q̃ in supino do: nisi ꝙ in ꝑterito plusq̃ perfecto vęnũdassẽ & vęnũdasse dicimus. Ply. li. xxxv. Octoginta talentis vęnũdatas. Hinc vęnundatio ꝑmutatio rerũ & cõtractus ex ꝯuentione ꝓueniens.

¶ Vændo is. ex vęnũ & do scđm Apul. abiectis u & m. Et ꝯstruit cũ ablrõ si exprimat pretiũ rei q̃ vẽdit: vel cũ gtõ tanti: quãti: & hmõi: cũ sunt sine substantiuo. Plau. in mer. Viginti minis opinor posse me illã vendere. Ci. li. iij. offi. Vendo meũ nõ pluris q̃ ceteri fortasse etiã minoris cũ maior est copia. Qđ si addantur

substantiua statim in ablatiuos resoluuntur: ⁊ sicut nõ dicimus quãto vẽdidisti: sed quãto ꝓcio. Varr. tñ ablatiuo vsus est sine substãtiuo: cũ ait. Veneunt ꝓpter pœnuriã magno. Huius ꝯpositum est deuendo.

¶ Vendax qui facile seu libenter vendit. Cato de re rust. Patrẽfamilias vendacem ⁊ emacem esse oportet

¶ Venditarius qui vendere solet. Plaut. in sti. Linguam venditariam.

¶ Vendito as. sepe seu ꝯtinue vẽdo. Ply. li. xxij. Hec est quã Aristophanes eurypidi poetę obijcit iculariter matrẽ ei⁹ ne holus quidẽ legitimũ venditasse: sed scãdicẽ. Est ⁊ vẽditare quasi ostẽtare. Hinc ⁊ forma ⁊ oratio vẽdibilis quasi plausibilis ⁊ allectrix.

¶ Vendibile qđ facile vẽdi põt. Ci. in rul. Accedent salictaq; ad minturnas ad iũgenł: et illa via vendibilis herculãnea multarũ deliciarũ ⁊ magnę pecunię. Per trãslationẽ ponił ꝓ vlgari ⁊ vulgo grato. Idẽ in Lę li. Cũ illius vẽdibilẽ orationẽ religio deorũ imortaliũ nobis defendẽtib⁹ facile vicebat. i. fauorẽ ppli captantẽ. Et in Brut. Horũ ętati ꝓpe ꝯiũctus. L. Gel. nõ tã vendibilis orator: ꝙ vt nesciret quid ei deesset

¶ Veneo es. venijui. vel venij: supino venitum exigit analogia siue ꝯpositio. Nã ꝯponił ex venũ ⁊ eo abiectis duabus lřis: sicut in vẽdo: sed ipso supino nõ vtimur. Est aũt verbũ neutropassiuũ: eo in declinatiõe sequẽs: licet apud veteres inueniał veneor ꝓ venditus sum. Plau. Ego ne illi veneat. Verũ in hoc verbo veneo ꝓ vendor: ipm qđ vẽdił in nřõ ponił: ⁊ is a quo vendił in ablřõ cũ ꝓpositione. Cui aũt vendił in dtõ vt centũ aureis nũmis a mãgone venire mãcipia mihi. Sed nõnunꝙ vẽditor ⁊ ꝓciũ rei nõ explicãł. Plau. in menę. Quib⁹ hec ꝓcijs porci veneũt. Var. Veneũt ꝓpter pœnuriã magno. Cic. pro sex. Quero primum quare ciuis optimi bona venierint? Lactan. libro. vi. Vxor ac liberi venient: ipse interficiere

¶ Venalis ⁊ hoc le. qđ vẽdendũ est vel venditioni expositũ. Cic. li. 3. of. Venales hortos se nõ habere dicit Aliqñ ponitur pro sordido auaro: ꝗ pecunię gratia se ipm venderet. Sal. O vrbẽ venalẽ ⁊ cito perituram. Venales etiã si nihil addas serui nouicij intelligũtur qui ad vẽdendũ sunt expositi. Seruorũ em̃ alij nouicij sunt: alij veteratores. Vlp. Aediles ꝓcipiũt ne veterator pro nouicio veneał.

¶ Venalitius vẽditor: vt in orõne Corneli. Neq; me diuitię mouẽt: qbus oẽs aphricanos: ⁊ Lelios multi venalitij mercatores superarũt. Aliqñ venalitius capitur ꝓ vẽdito corpe. Plyn. lib. xxxv. Aliosq; deinceps quos enumerare iã nõ est e sanguine qritiũ ⁊ ꝓscriptionis licẽtia ditatos hoc insigne venalitijs gregibus opprobriũq; insolẽtis fortunę. i. vẽditis seruis. Et sic adiectiuũ ẽ. Sic Põpo. Iurecõsu. li. dig. 2. ff. Vt si familiã domesticã vxoris: aut venalitiã parauit.

¶ Venalitiũ corpus ipum vel venditio: vel locus vbi nouicij vendunł. Paul. de ędilitio edicto. Nã quicũq; ex venalititio nouitiorũ emptus alicui ministerio prępositus sit statim eũ e veteratorũ numero esse.

¶ Venalitiarius apud Var. ⁊ Ply. dicitur mango et nouiciorũ seruorũ negociator.

¶ Vafer a. um. pro callido ⁊ astuto accipił: quasi valde afer. Mira em̃ semꝑ fuit eius gentis calliditas. Cice. Nõ sunt in disputatione vafri: nõ veteratores: nõ malitiosi. Et lib. i. de natu. deorũ. Chrysippus: ꝗ stoicorum somniorũ vaferrimus habetur interpres. Hic Vafre aduerbium.

¶ Vagio is. iui itũ. vnde vagitus pe. ꝓ. qđ ꝓpriũ est vocis infantiũ dũ plorãt. Et vagor ꝓ eodẽ ploratu. Lucre. li. ij. Et superał itẽ miscet funere vagor.

¶ Vagus sine negocio mõ huc mõ illuc inutiliter discurrit: dictus ꝙ vacuus. i. sine negocio agatur.

¶ Vagor aris. inutiliter peragro: siue sparsus eo: et differt ab erro: q2 vagari est per diuersa: errare ꝑ aliena. Cic. lib. i. de ora. Ne vagari ⁊ errare cogatur oro. Inuenił etiã vago as. Plau. in mili. Te alloquor viri ꝓbriq; plenus ꝗ circũ vicinos vagas. A vagor fit ꝯpositũ Euagor ꝓ extrauagor.

¶ Vagabundus abunde vagans.

¶ Vagina pe. pro. alicuius rei theca. Cuius dimi. est vaginula. Ply. libr. xxviij. Et far in vaginulis seruãt ad satus. Hinc euaginare: qđ est ensẽ nudare. Hier. in Ezech. Gladiũ euaginabo post eos.

¶ Vah interiectio est insultãtis. Hier. ad Dama. Sicuti nos in lingua latina habem⁹ interiectiões quasdã: vt insultãdo dicamus vah. ⁊ in admirãdo pape: et in dolendo hei. Et qñ silentiũ volumus impare strictis dẽtibus spm̃ coarctamus ⁊ cogimus tm̃ sibillũ insonãdo. s. ʒ. ita ⁊ hebręi inter reliquas ꝓprietates linguę suę hñt iteriectionẽ: vt qñ volũt dñm deꝓcari ponãt verbũ petẽtis affectu ⁊ dicũt hãna dñe qđ septuaginta dixerũt: o dñe. Plau. Vah homo imprudẽs. Et in euangelio. Vah qui destruis tẽplum dei.

¶ Valeo es. valui. itũ. i. sanus siue potẽs sum. Semꝑ em̃ in bonã partẽ sumił nisi addatur: vt male valeo. i. ęger sum. Hiero. in Gen. Sanusne est inqt? Valet inquiunt. Et ablatiuũ exigit si ipm dari exposcił. Cic. lib. i. offi. Alios videmus velocitate ad cursum: alios viribus ad luctandũ valere. Iuue. Quę mœchũ sequitur stomacho valet. Similiter cũ ad ꝓciũ pertinet si preciũ exprimał in ablřõ ponitur. Ply. li. xxx. Aureus nũmus post annũ sexagesimũsecundũ ꝑcussus ẽ ꝙ argenteus: ita vt scrupulis valeret sestertijs vicenis Hiero. in geñ. Terra quã postulas quadringentis siclis valet. Varr. tñ actm̃ dedit dicens. Denarij ꝙ denos ęris valebant: quinarij qui quinos.

¶ Vale etiã vox salutãtis est. Quo vbo ⁊ ꝗ recedit vtitur dicẽs vale. Et ꝗ remanet rñdens: tu quoq; vale. Sic salue ⁊ aue salutationes sunt venientis: qbus vocibus silr vtunł ⁊ ꝗ salutãt ⁊ ꝗ salutati resalutãt. Reperił tñ aliqñ salue in discessu in calce eplarũ. Ci. Vale mi Tyro: vale ⁊ salue: Qm̃ vero abeũtes ꝑ hęc verba salutare solem⁹ vale ⁊ salue. Inualuit ꝯsuetudo vt hęc sumanł ꝓ discedo: etiã si cũ stomacho ⁊ indignatione loquamur. Ter. Valeãt ꝗ inter nos dissidiũ quęrant: qđ ꝑinde ẽ ac si dicerem⁹. Discedãt a nobis: siue eos cũ suo odio ⁊ maledicẽtia relinqm⁹. Ci. Si deus talis est vt nulla gřa: nulla hoim charitate teneał valeat. Var. Vale ⁊ salue cũ ad mortuos referunł: nõ id dictũ est: ꝙ aut valere aut salui esse possint: sed ꝙ ab his recedimus eos nunꝙ visuri. Virg. Salue ęternũ mihi maxime palla: ęternũq; vale. Hui⁹ verbi ꝯposita sunt cõualeo: qđ est salutẽ recuꝑo: a quo ꝯualesco: vt est illud. Cõualuerũt de infirmitate fortes facti sunt in bello. Hiero. Legimus quosdã morbo articulari ⁊ podagrę humorib⁹ laborãtes ꝓscriptione bonorũ ad simplicẽ mensam: ⁊ pauperes cibos redactos ꝯualuisse: Eualeo: inualeo: ęquiualeo in eodẽ precio sum: vel ęque potens sum. Pręualeo: reualeo: a quib⁹ fiũt eualesco: inuelesco: ꝑualesco: reualesco. Est ⁊ valefacio ꝓ discedo.

¶ Ualitudo seu magis valetudo: ⁊ bona ⁊ mala dicit̃. Ci. Ser. Sulp. Scripsit ad me te moleste ferre ꝙ me ꝓpter valitudinẽ tuã cũ ad vrbẽ accessisses nõ vidisses. Bona vt apd̃ eundẽ. Sed nũc valitudini tribuamus aliqd: distinguit̃ aũt epitheto: vt bona valitudo vel mala: vel locis. Hora. li. i. epist. Quid voueat dulci nutricula maius alũno. Q̃ sapere ⁊ fari possit q̃ sentiat ⁊ cui Gratia fama valitudo ↄtingat abunde. Dicta est aũt valetudo ꝑ syncopã a validis: quasi valeditudo. sicut ab habitus habitudo.

¶ Ualitudinari⁹ q̃ male san⁹ est: ⁊ q̃ frequẽter egrotat Sene. in q̃stionib⁹ naturalib⁹. Non video quare sibi placeat q̃ robustior sit valitudinario:

¶ Ualitudinariũ: locus quo valitudinarii ⁊ infirmi curant̃: vt valitudinẽ malã bona ꝑmutẽt: qualia sunt in cœnobiis sacratoꝝ. Sene. ad Luci. Tanq̃ in eodẽ valitudinario iaceã de cõi malo tecũ colloquor ⁊ remedia ↄmunico. Et Col. Precipit valitudinaria languẽtibus salubria esse ↄstituenda.

¶ Ualentia potẽtia: firmitas: cui⁹ ↄtrariũ est inualẽtia. Gel. Nõ morbus in lege febriculosus neq̃ nimium grauis: sꝫ vitiũ aliqd̃ imbecillitatis atq̃ inualentie.

¶ Ualidus a. um. pe. cor. qd̃ est firmũ potẽsq̃. A quo Preualidus valde potens: vt apud Catunculũ. Cuꝫ tibi preualide fuerint in corpore vires.

¶ Ualde aduerbiũ significat multũ. Est etiã syncopatũ a valide: ideo tũc ꝓducit e. Et valdius ꝓ validi⁹ sicut caldus pro calidus

¶ Ualor pretium a valeo es. Plyn. Uictoriati valore redimi potest.

¶ Ualerius nomẽ romani ciuis: q̃ primũ de veiẽtib⁹ iterũ de Sabinis: tertio de vtrisq̃ triumphauit. Hic cũ domũ in Uelia tutissimo loco haberet: in suspitionẽ regni venit. Quo cognito apud populũ ↄquestus est: ꝙ tale aliquid de se timuissent: ⁊ misit q̃ domũ suaꝫ diruerẽt: secures fascibus dẽpsit: eosq̃ in populi cautione submisit: legẽ de ꝓuocatione ad populuꝫ tulit: Hic publicola cũ diem obiisset: publice sepultus: ⁊ annuo matronarũ luctu honoratus est.

¶ Ualeria nomẽ ꝓprium Messaloruꝫ sororis: que amisso Seruio viro cũ rogaretur cur alteri nõ nuberet: ait sibi semper maritũ Seruiũ viuere.

¶ Ualgii vide in dictione vari.

¶ Ualles is. ⁊ vallis is. planities duob⁹ lateribus inclusa: dicta ꝙ hic atq̃ hic vallata sit. Uirg. lib. xi. Est curuo anfractu valles accõmoda fraudi. Ser. ait valles plenũ esse: sed metri necessitate ↄpellimur vt vallis dicamus. Statius. Uallis in amplexu nemoruꝫ sedet. Qꝫ vero valles dicenduꝫ sit: diminutio indicat. Nã vallecula facit: vt vulpes vulpecula. Sed ⁊ vallicula legitur. Hinc cõuallis: q̃ est planicies ex oĩ parte cõprehensa montibus vel collibus.

¶ Uallicula dimin. a vallis. Nã vallecula a valles fit. Hiero. in Leui. Et cũ viderit in parietib⁹ illius quasi valliculas pallore seu rubore deformes.

¶ Uallestria a vallib⁹: sicut cãpestria a cãpis. Ambr. lib. hexa. Per oẽm fere orbẽ terraꝝ ⁊ sup terrã fuerũt diffuse aque per vallestria agroꝝ: cõcaua montium: planitiemq̃ camporum.

¶ Uallonia putabatur dea que vallibus preerat.

¶ Uallus firmior palus: quo vitis alligatur: ⁊ castra muniunt̃. Uirgil. Exacuũt alii vallos furcasq̃ bicornes. Uallũ ipsa munitio. Ex vallis em̃. i. palis fit vallũ Inuenitur etiam vallus pro castrorum munimento. Tibul. Non arces nõ vallus erat. Et vallus diminutiuũ a vannus.

¶ Uallũ vulgo palificata munitio castrorum q̃ ex palis fiat: a quo interuallũ spatiũ: qd̃ inter palos est vallũ castrense ↄstituentes: q̃uis etiã ad om̃e spatiũ interuallũ dici possit.

¶ Uallaris ⁊ hoc are. pen. ꝓ. qd̃ ad vallũ pertinet: vt vallaris corona qua donari solebat qui primus vallũ hostium fuisset ingressus.

¶ Uallo as. munio firmo: ⁊ quasi vallũ facio. Lactan. lib. vii. Qui libratã magnitudine sua terram vallauit montibus. Hinc cõponit̃ circũuallo. Idem. li. ii. Ipsumq̃ paradisum igne circũuallauit: ne homo posset accedere.

¶ Ualuuli folliculi fabe ⁊ alioꝝ leguminũ. Colu. lib. viii. de ouibus tectis. Singula capita per hyemeꝫ recte pascuntur ad presepia tribus hordei vel tresi cum suis valuulis fabe.

¶ Ualue ostia que in se replicantur.

¶ Uannus per duplex nn. gñis fœ. vas vimineũ latũ hoc est cribrũ cereale in quo propter capacitatem rustici cogere primitias frugũ solent: ⁊ frumẽta purgare: hec ⁊ vallus dicitur in quo contexte sunt virge: et est forme oblonge: dicta quia in eo instrumento virge sunt, vt pali in vallo: vel vt Uarro inquit a volatu: ꝙ inde dũ iactantur leuia volent. Uirg. Et mystica vãnus Iacchi. Col. li. ii. Ipse autẽ spice melius fustib⁹ tunduntur: vannis expurgantur.

¶ Uanno as. i. ventilo: vt fit vãnis cũ frumenta purgantur. Uar. de re rusti. vt qd̃ leuissimũ est in ea: atq̃ appellatur acus ac palea vannatur foras extra areaꝫ Hinc euanno extra vanno. Nonius. Euannetur dictum est ventiletur vel moueatur a vanno in qua legumina ventilantur.

¶ Uanus per simplex n. adiectiuuꝫ: et accipit̃ modo pro vacuo. Uirgili. Sed illos Expectata seges vanis elusit auenis. Modo pro stulto quasi mẽte vacuo: et q̃ in rebus inanib⁹ studiũ collocat. Iuue. Sic libitum vano qui nos distinxit othoni. Modo ꝓ mentiente ⁊ infido ⁊ leuia inaniaq̃ pro grauibus ⁊ veris astutissime componente. Uirg. Ni frustra auguriuꝫ vani docuere parentes. Nam mendax proprie dicitur qui ad decipiendum mentitur. Unde idem vtrunq̃ complexus est. Nec si miserum fortuna Simonẽ Finxit: vanum etiã mendacẽq̃ improba finget.

¶ Uanitas mendaciũ/fallacitas ⁊ leuitas. Cic. li. iii. offi. Qꝫ si vituperãdi q̃ reticuerũt: q̃d de iis existimãdũ ẽ q̃ orõnis vanitatẽ adhibuerũt. Sal. Huic hõi nõ minor vanitas inerat q̃ audacia. Idẽ significat vanitudo. Plau. Ut rẽ video tu inuẽtus a vanitudine.

¶ Uano as. fallo. Actius. Sic illũ vanãs in angiportũ deduxit. (cõmotus.

¶ Uaniloquẽtia. Apul. Nihil hominis vaniloquentia.

¶ Uanesco is. a vaneo es. esse ↄuenit: ⁊ significat vanus fio: in nihilum redigor: frustra glorior. Aug. libr. iiii. ci. dei. Non vanescamus inani ventositate iactãtie. Hinc euanesco. Uirg. Et procul in tenuem ex oculis euanuit auram. Ubi euanuit est ꝓteritũ ab euanesco: qd̃ Sipõtinus negat haberi. Lact. lib. v. Euanituras breui religiones falsas.

¶ Uandalia regio europe septẽtrionalis: a vandalo fluuio: qui in regionẽ interfluit: a qua populi vandali imanes ⁊ ferocissimi.

¶ Uappa per duplex pp. gñis vini: quod sponte defer

buit ⁊ odorē saporēq amisit: vt illud qḋ inexhausto
vase reliquū fuit ⁊ euaporauit: vernacula lingua dici
mus Suanito. Hor. Qui veiētanū festis potare die-
bus: Cāpana solitus trulla vappāq profestis. Inde
ponit̃ p hoīe ignauo vili ac nugatore: ⁊ in quo nil sit
prudētię. Idē in ser. Nō ego auaꝝ cū veto te fieri vap
pā iubeo aut nebulonē. Plā. Vtriūq musto q̄busdā in
locis spōte feruere. Qua calamitate cū deferbuit: de
perit sapor vappęq accipit nomen.
¶ Vaporo as. pe. p. vaporē emitto. Amb. lib. Hexa.
Etiā aqua exūdauit in terris ne eas surgētis solis et
stellarū micātiū ardor exureret: ⁊ tenera reꝝ exordia
insolitus vapor lęderet. Quāti fontes: fluuij/lacus ir
rigāt terras: q̄ eas interius quidam ignis vaporat.
Lāpri. Indicos odores Heliogabalus ad vaporan-
das zeras sine carbonibus iubebat incendi.
¶ Vari dicunt̃ q̄ introrsum pedes vel crura obtorta
gerūt. Hor. lib. i. ser. Hūc varū distortis crurib⁹. Vñ
varū frequēter p obtorto accipit̃. Persius. Et nō fal
lit pede regula varo. Hinc obuaro as. qḋ est deprauo
puertoq. Vacia q̄bus in exteriorē partē flectuntur.
Var. lib. ij. de re ru. de canib⁹ scribit. Crurib⁹ rectis
ac poti⁹ varis q̄ vacijs. Hinc vaciæ ⁊ vaciēnoꝝ co-
gnoīa fluxerūt: q̄ pedibus essent viciosis. Sen. i qua
dā epl̃a: Seruili⁹ vacia latere sciebat nō viuere. Hie
ro. in Eusebij chronicis. Vaciēnus nobilis narbonē-
sis orator habet̃. de quo Mar. Docti patri narbo va-
ciēni. Valgi aūt sunt q̄ diuersas suras habēt. hoc ē in
diuersum actas: cuiusmodi lacertarū pedes sūt: quo-
rū videlꝫ pars intra ɔdit̃: pars extra p̄cedit. Plau. in
mili. Maiorē partē videas valgis suauijs. De qua si-
militudine instrumentū qḋdā rusticū ad areas ɔpla-
nādas valgiū Ply. appellat fortasse li. xviij. Serit̃ in-
quit mēse aprili area ęquata cylindris aut valgio ali-
as dēsuꝫ. Alioquin ⁊ sermo agrestis valgiare vsurpat
hodie p eo qḋ est pauire coęquareq: oīno id fere vide
tur eē qḋ Cato ait. Cōminuito terrā ⁊ cylindro ac pa
uicula coęquato. In Cāpania certe haberi gn̄s id te
stant̃ tali specie: quasi surę duę in diuersum collocatæ
quo vt cylindro supplanant̃ areæ. Varus etiā nomen
fluuii qui narbonensem prouinciā ab Italia distermi
nat a fluctibus tortuosis sic appellatus. Est ⁊ nomen
poetæ: sed ⁊ vari seu varioli sunt pustulę cum febre na
scentes pueros maxime infestantes. Plyn. lib. xxiij.
Cōtra serpentiū ictus trita drachmis duabus bibit̃
vitia cutis in facie varosq ⁊ lentigines ⁊ simulata e-
mendat ⁊ cicatrices.
¶ Valgustus fustis vncus.
¶ Varices pe. cor. gn̄is mas. vel fœ. Et varicę p dimi
nutionē variculę sunt venæ plus ęquo intumescētes
in tpibus: in ventre: in testibus: ⁊ in inguine: ⁊ potissi
mū in crurib⁹: q̄s Cel. scribit ac Ply. li. xi. in crurib⁹
viro tn̄: mulieri raro piæ nimio dolore nasci. Hora.
Varice succiso. Inde varicosus q̄ huiōi venas hꝫ: Gręci
varices ixias vocāt. Auicēna auctor est varices acci
dere cursoribus ⁊ onera baiulātibus ⁊ diu stantibus
Inde est illud Iuue. Varicosus fiet aruspex. Ex grā-
di. s. ɔsistione: ⁊ quasi quadā stabulatione ac lōgo sta-
tu. Varicū legim⁹ p eo q̄ ampliore passu gradit̃. Oui
di. li. iij. de arte. Illa velut ɔiunx vmbri rubicūda ma-
riti Ambulat ingentes varica fertq gradus
¶ Varico as. pe. cor. ⁊ varicor depo. a varo ⁊ signific.
deflecto: transgredior: quasi varices transcēdo: vide
in dictione diuaricor.

¶ Varius a. um. multiforme: q̄ vari inęquales ac di-
uersi sint.
¶ Varię dictę sunt pātherę a macularuꝫ varietate q̄-
bus sunt spectabiles. Ply. li. viij. Nunc varias ⁊ par-
dos: q̄ mares sunt appellant in eo oīni genere creber
rimo in aphrica syriaq: Quidā ab his pantheras so-
lo candore discernūt.
¶ Vario as. diuersum facio. Lact. lib. vi. Aliud ē igi
tur ciuile ius qḋ p moribus vbiq variat̃.
¶ Varietas variantia ⁊ variatio idē significant. Lu
cilius libro tertio. Principijs vñ hęc oritur variantia
rerum.
¶ Vas vadis generis masc. p vadimonio: de quo su-
pra. Vas vasis neu. In plr̃i secūdę decli. p instrumēto
ad aliquid capiendū idoneo: cuius diminutiuum est
¶ Vasculum ⁊ vasillum.
¶ Vascones populi vlterioris hispanie quę in gallicū
⁊ Britānicū vergit oceanū in cātabrica positi. Hi a
Metello Romanorū duce obsessi in tantā famē cōpul
si sunt: vt humana carne vescerentur.
¶ Vasterna vehiculū seu portatura duorū equorum.
¶ Vastus a. um. magnus. Virgi. Vastūq caua trabe
currimus equor. Aliq̄n ponit̃ p feroci deserto. Hier.
Quotiēs in illa vasta solitudine. Actius. Hāc vrbem
ferro vastā faciet. Hinc vastitas/vastitudo ⁊ vastiti-
es. Col. lib. i. Pari tn̄ in hac terra vastitate beluas
ɔgenerari quis neget. i. magnitudine. Et lib. vi. Sꝫ
cū sim pfessus rusticę rei p̄cepta ni fallor: nō asseuera
uerā q̄ vastitas ei⁹ sciētię ɔtineret. Apul. Cui in pri-
mis tāti corporis vastities honori fuit. Aliq̄n etiā va-
stationē signifi. Acti. Propterea tot tātasq hebem⁹
vastitates funerū.
¶ Vasto as. destruo. Lact. lib. i. Exercitus ducere:
aliena vastare: delere vrbes: oppida excidere. Hui⁹
ɔposita sūt deuasto ⁊ puasto: q̄ significāt depr̄cor: spo-
lio: pfligo: ⁊ quasi vacuū reddo. Liui. Cortonā vrbē
Trasymenūq lacū oīni clade peruastat.
¶ Vatesco destruor: relinquor: seu horridus fio. No-
nius. Vatescāt inhorrescant vel deserant̃. Acti⁹. Ius
sit pficisci in exiliū quouis gentiū: ne scelere tuo the
bani vatescant agri.
¶ Vates a fando dicti sunt quasi fates: diuinatores ⁊
sacerdotes ⁊ pphetę. Et vates poetę a viendis versi
bus: viere eīn vincire est.
¶ Vaticinor pe. cor. significat diuino: quasi faticinor
¶ Vaticinium ipsa diuinatio.
¶ Vaticanus a. uꝫ. pe. p. a vates fit: vt vatican⁹ ager
vaticanus collis nō pcul a Tyberi supra molē Adria
ni: ɔterminus Ianiculo in quo Petri basilica est: sic
dictus q̄ ppl̃us ro. eo potitus sit vatuꝫ r̃nso expulsis
ethruscis: vt inq̄t Festus: vel scd̃m Gel. a vaticinijs: q̄
ibi dari solebāt vi atq instictu dei vaticani. Var. scri
bit Vaticanū deū in eo monte fuisse qui infantib⁹ pri
mā vocē daret: quę est va. q̄ prima in vaticano syllaba
est. Aug. tn̄ vagitanū dixit deū tanq̄ infantiū vagiti
bus p̄sidentē: vñ vagire dr̃. Prima huius noīs cor-
ripitur: q̄ in versu heroico aliter stare nō possit cuꝫ se
quens sit breuis ⁊ penul. longa.
¶ Vatrax ⁊ vatricosus dr̃ qui crura vitiosa habet.

V ante B

¶ Vbi aduerbium loci significat in quo loco: ⁊ modo
interrogatiuuꝫ est. Plau. Vbi id audisti: mō relatiuū

Virg. Vbi æacidę telo iacet hector. Nō infinitū: vt scio vbi tu ppetrasti scelus. Ponit̄ qnq̄ p aduerbio tpis postq̄. Virg. Hęc vbi dicta dedit. Qnq̄ pro qñ Ter. in an. Vbi voles accerse. Virg lib vi. Est iter in syluis vbi cœlū ɔdidit vmbra Juppiter. Ab vbi fiūt ɔposita alicubi: necubi: sicubi: si ī aliquo loco: vbiuis vbilibet: in quo loco: vbicūq̄ in quocūq̄ loco: vbinaꝫ in quonā loco: ⁊ interrogatiuū est.

¶ Vbiubi. i. vbicūq̄: quēadmodū: vtut p vtcūq̄. Teren. in heau. Vbiubi est diu celari nō potest.

V ante D

¶ Vdū quasi sudū a sudādo vł humidū. Virg. li. 3. ge. Nigra subest vdo tm̄ cui lingua palato. Hinc vuidus a. um qđ quidā ita ab humido distingūt: vt vuidū sit qđ intrinsecus habet humorē: vñ vuā appellarā volunt. Virg. Vuidus hybernus venit de glande menalcas. Humidū vero extrinsecus humorē habet. Sunt qui huuidū cū h scribi velint: ac per syncopen ab humidum fieri.

V ante E.

¶ Ve ɔiunctio disiunctiua: Vide in dictione Væ.

¶ Vecors quasi sine corde: qui est turbati ⁊ mali cordis. Hinc vecordia. Sal. Igitur color exanguis: fœdi oculi: citus modo: modo tardus incensus: prorsus in facie vultuq̄ vecordia.

¶ Vectis generis mas. instrumentū quo claudit̄ ostium: q̄ manibus pcutiendo vehat̄. Virgi. Centū ærei claudūt vectes ęternaq̄ ferri Robora nec custos absistit limine Janus. Vectem Cyntras agriopæ filius innenit. Et vectis palus e ferro vel ligno grādior rusticis: ⁊ fabris cœmētarijs ad multa necessari⁹. Ply. Cato vectes aquifolios laureos vlmeos fieri iubet. Iteꝫ vectis vł lignū quo aliquid vehit̄ ⁊ portat̄. Sic vectes erāt sudes in circulis positę ad portandā arcam: vt apud Exodū. Facies quoq̄ vectes de lignis sethim. Rursus vectes sūt instrumēta ad aliquid subuertendū euertendūq̄. Hor. lib. ij. car. Hic hic ponite lucida funalia: ⁊ vectes arcus oppositis forib⁹ minaces. Est ⁊ vectis insula in oceano septētrionali versus Tylen.

¶ Vectigal pen. cor. vsu nō rōne dicit̄: sicut ceruical capital: tribunal, aīal. Noīatiuus eñ pluralis a singulari plus vna syllaba crescere nō debꝫ. Ergo vectigale scđm artē. In gtō plurali vectigaliorū Cice. dixit Messalla vectigaliū. Et ē vectigal qđ ex vectura pēdit̄. Vñ ⁊ a vehēdo vł cū ex fundis fruges in vrbē vehunt̄. Sed eius significatio latius patet. Capitur nā q̄ ex publico et ex priuato. Vñ publica vectigalia intelligere debemus: ex quibus vectigal accipit fiscus Priuata quę quisq̄ sumit ex redditibus et fructib⁹. Cic. in padox. Ex meo tenui vectigali capio ego ducēta. Paul. Cęsę harūdinis vel pali ɔpendiū si in eodē fundo vectigal esse cōsueuit ad fructuariū ptinet. Cice. lib. ij. offi. Vt bona valitudo voluptati anponat̄ vires celeritati externoꝝ aūt vt gloria diuitijs: vt vectigalia vrbana rusticis ędibus ⁊ mercibus. i. puentus, reditus, introitus. Dicitur etiā hic ⁊ hęc vectigalis ⁊ hoc vectigale p tributario. Sic puincię agri homines qui tributa persoluūt: vectigales dñr. Ci lib. iij. offic. Quas ciuitates. L. Sylla pecunia accepta ex senatuscōsulto liberasset: vt hę rursus vectigales essent. Sue. in Cęs. Agrū campanū ad subsidia reip. vectigalē relictū diuisit extra sortē. Ci. in Catil. Et syluas lucosq̄ publicos romani vectigales habuere. Liui. Vtrū annibal hic sit ęmulus itinerū Herculis: vt ipse fert: an vectigalis stipendiariusq̄ ⁊ seruus populi ro. a patre relictus.

¶ Vecto as. freq. est a veho is. a quo vectatio: qđ nomen semp passionē significat cōtra aliorū verbaliū naturam. Hinc vectito as. frequen. a vecto

¶ Vectabulum vehiculum.

¶ Vector q̄ in aliena naui: vel equo: vel plaustro vehitur pretio. Quintil. In nauim filij mei male permutatus vector impono. Aliqñ vł is q̄ vehit. Cic. Etiam sūmi gubernatores in magnis tēpestatibus a minoribus vectoribus admoneri solent.

¶ Vectorius a. um. qđ vehit vel aptū est ad vehendū Var. Neq̄ ideꝫ q̄ vectorios facere vult. s. equos ad ephippiū: aut ad pdā q̄ ad rē militarē q̄ ibi habere ad castra volunt acres.

¶ Vectura nō modo actū tpm: hoc est vectionē denotat: sed etiaꝫ mercedē q̄ pro vectura soluitur: vtputa pro naui siue equo meritorio.

¶ Vecticularia vita vł eoꝝ q̄ vectibus parietes pfodiunt alienos furādi gratia. Cato. Vecticulariā vitā viuere: est repēte largiter habere: repente nihil.

¶ Vegeo es. gui. in sanitate sum. Nonius Veget pro vegetat: vel erigit: vel vegetū est. Pōpo. Animos venus veget voluptatibus.

¶ Vegetus a. um. pe. cor. qđ sanū ⁊ incolume est: ⁊ ad corpus pprie pertinet: vigēs ad aīm. Gel. li. ij. Quid igit̄ inquit dicim⁹ q̄ multos videmus esse pecunię cupidos ⁊ eosdē cū corpore esse vegeto ac valenti. Sue. de Cæsa. Nigris vegetisq̄ oculis: valitudine psperа Scribit Apul. Lunę numine cūcta aīantia vegetari . i. ali ⁊ vigorata fieri. Sene. quoq̄ lib. iiij. q̄stionū refert terrę inesse spm̄ illū vitaliter vegetū ⁊ alentē oīa. Hunc eñ inq̄t nisi haberet quo mō tot arbustis spūm infunderet non aliunde viuentibus: quomō tot radices aleret. Hinc vegetatiuā aīam philosophi recētiores appellant aīam seminalem: q̄ a Plyn. dicit̄ alens: cuius motu interiore plantæ vigescūt, crescunt, frondescunt, germinant breuiterq̄ viuūt. Cice. tū libr. i. tus. ad aīum retulit. Horū inquit animus est aliquid ne tam vegeta mēs aut in corde cerebroue aut in empedocleo sanguie demersa iaceat. et Aus. vegetū cor appellauit: ⁊ q̄ mobile ē: ⁊ q̄ vigoris domicilium.

¶ Vegeto as. pe. cor. recreo, fortifico: ⁊ vegetū facio cōseruo: seu lōgo tēpore in sanitate esse facio. Hier. i Gñ. Recordabor fœderis mei vobiscū ⁊ cū oī aīa viuēte q̄ carnē vegetet. Gell. Memorię vegetādę gratia qđ dicim⁹ bonæ memorię faciendę gratia.

¶ Vegrādis paru⁹ ⁊ male grādis. Aus. li. ij. epi. Hic sępe falsus messib⁹ vegrādib⁹. Var. li. ij. de re rus. Eq̄ postea ɔcipiūt fiūt vegrandes atq̄ imbecillę.

¶ Veho is. xi. ctū. cōduco: pprie de naui: equo: cęterisq̄ quadrupedibus ⁊ de plaustris dicit̄. Cuius composita sunt Aueho alio veho. Vir. Crediris auectos hostes. Adueho aliquo veho. Cōueho, circūueho, deueho deorsuꝫ veho: eueho extollo: inueho: introueho pręueho añ veho: pueho pduco: reueho reduco retro ueho. Liui. li. i. Prędaq̄ inde maiore q̄ q̄ta belli fuerat reuecta ludos opulētius instructiusq̄ q̄ priores reges fecit. Subueho subtus veho. Cęsar. commē. i.

Vi semicunt ubi H

Eo aũt frumẽto qđ flumine araro nauib⁹ subuexerat ꝓpterea vti minus poterãt ꝙ iter ab arare Heluetij auerterãt: a quibus discedere nolebat. Seueho seorsuʒ veho. Prop. Cur tua ꝓscripto seuecta est pagina gyro. Preteruelo vide in dictione velabrũ.

¶ Uehia ẽ plaustrũ: vñ vehiatura pro vectura apud veteres vsurpatur.

¶ Ueheѕ plaustrũ. Ply. li. xxxvi. Amplitudinẽ canis eã fecisse ꝓditur vt vehẽ fœni large onustã trãsmitteret. Col. li. ii. Jugeꝝ aũt desyderat qđ spissius stercoratur vehes quattuor ꝛ viginti: qđ rarius duodeuiginti. Est ꝛ mẽsurę nomen in fœno stercore alia ve materia. Idẽ lib. xij. Materies si roborea est ab vno fabro dolari ad vnguẽ debet per quadratos pedes. xx. hoc est inquit vehis vna.

¶ Uehiculũ in quo aliquid vehit: qđ cũ quattuor rotis phryges tradunt inuenisse.

¶ Uehicularius qui vehiculũ ducit. Uehiculare vero quod ad vehiculũ pertinet: vt equus vehicularis: ꝛ rotę vehiculares.

¶ Uehemens ex ve ꝛ mens ꝯponi arbitror. tãetsi quidã dici velint ꝙ vehatur eminẽtius: vel ꝙ vehat mẽte. A mẽtis em̃ vi atq; impetu: sicut docet Gel. dicit. Nã ve in hoc loco intentiua est. Dicit aũt vehemens graue/magnũ/vigens/acer: a quo vehemẽtia grauitas acritudo.

¶ Ueios dicim⁹ vrbẽ in ęthruria: quaʒ Camillus cepit. Hęc insignis fuit belloꝝ frequẽtia cũ Romanis. vñ cũ Nero domũ ędificaret amplissimã editi fuerunt illi versus. Roma domus fiet: veios migrate ꝗrites: Si nõ ꝛ veios occupat ista domus. A veij ſiũt veiens veiẽtis ꝓpꝛius: veientanus a. um. vt vinũ veientanũ. Hor. Qui veientanũ festis potare diebus.

¶ Uel cõiunctio plerũq; disiunctiua: vt vel scribã vel ad te veniã. Interdũ copulatiua ẽ: vt marie me tibi amicũ facit: vel virtus: vel doctrina tua. Interdũ ponitur pro etiã. Ter. in An. Uel hoc quis non credit. Uirg. Uel priamo miseranda manus. Interdũ ꝓ valde. Cic. pro Murena. Uel maximũ bellũ populũ Ro. cũ rege Antiocho gessisse. Interdũ ꝓ maxime. Ideʒ Trebatio. Ꝙ morosi sint qui amant: vel ex hoc intelligi põt. Interdũ ꝓ veluti. Ter. in hecy. Uel hic pãphilus iurabat quotiens bacchidi. Interdũ ꝓ saltẽ: vt Si mihi non creditis vel operibus credite. Inuenitur etiam Uel duarum syllabarum: quod est nomen oppidi in aphrica apud Ply. lib. quinto: Sicut Sueto in Hispania.

¶ Uelo as. per simplex l. significat tego. Lact. lib. vi. Danda est opera vt indumento iustitię pietatisq; velemur. Et velare ligare. Pompo. Reste velet gulam. Per translationẽ ponitur ꝓ vestire. Plau. Muliebri velatus toga: Uñ velati sicut docet Fest. appellabantur vestiti ꝛ inermes qui exercitũ sequebant: quiq; in mortuoꝝ militũ loco substituebant. Hi postea mutatis litteris velites dicti sunt: ꝗ ꝛ ferentarij ab auxilio ferendo. Huius verbi ꝯposita sunt Euelo ꝛ reuelo: ꝗ sunt cõtraria suo simplici. Nam euelare ꝛ reuelare significant velamentũ tollere seu rẽ velatã detegere et manifestare. Preuelo de quo alibi. Et habẽt pe. pro.

¶ Uelamen modo pro veste accipitur: mõ pro re qua aliquid velat.

¶ Uelabrũ pe. cor. a velo as. vel vt quidã volunt a veho locus in vrbe roma iuxta auentinũ montẽ: ꝙ ratibus ac velis eo vehebãt triũphantes Romani cũ pompa. Sue. de Cęsa. Quod Gallici triũphi die velabrũ pręteruehens pene curru excussus est axe defracto. Hinc velabrensis caseus: qui ibi cõficiebatur cũctis pręferendus.

¶ Uelatura precium quod nautę datur: ab his qui nauigio vehuntur: velaturam facere inquit Uar. li. i. de re rust. dicũtur qui vecturis viuũt. Nam antiqui vellam non villam dicebant.

¶ Uelum tegmen a velo as. ꝙ vel a vẽtis agitata volitare videant. Uar. a velleribus: ꝙ ex ouiũ vellerib⁹ fierent vela: quib⁹ hoſtes tegebant: ꝗuis nauiũ vela ex lino aut sparto fierent: velũ etiã accipit ꝓ cortina ꝗ lectis circũducit: Uñ apud euangeliũ legimus: Uelum tẽpli scissum est a sũmo vsq; deorsum. Diuidebat em̃ sancta a sanctissanctorum.

¶ Uelaria dicebantur vela quibus theatra tegebantur. Papinian⁹. Jã velaria linthea pluebãt. Uñ etiaʒ velaria dicunt loca abdita quę velis claudunt. Jun. Et pueros inde ad velaria raptos.

¶ Uelliuolũ penu. cor. mare dicitur: qđ velis velatur. Uirgi. Despiciens mare velliuolum. Uelliuolę naues: quę velis volent. Ut Ennius. Naues velliuolas: quod ꝛ proprie dixit.

¶ Uelifico as. nauigo: a faciendis. i. ponendis velis. Dicitur ꝛ velificor verbũ cõe. vñ ꝛ passiuũ ptulit Jn ue. cum dixit. Uelificatus athos: et quicquid grecia mendax Audet in historia.

¶ Uello is. velli. ꝛ vulsi. sum. extirpo. Suet. de Cęsa. Circa corpis curã morosior vt nõ solũ tonderet diligenter: ac raderet: sed velleret etiã: vñ vulsa corpora a Quintilia. dicũtur fœdissima. Huius ꝯposita sunt Auello: Cõuello: Diuello: Euello. Col. Cũ ab opere boues disiũxerit substrictos cõfricet: manibusq; comprimat dorsum et pellem reuellat: nec patiat corpori adhęrere. Et oĩa per duplex ll. scribuntur.

¶ Uellit id est mouit. Uirg. Postesq; a cardine vellit.

¶ Uellico as. penu. cor. frequẽter vello: qđ ꝓprie fit cũ extremas corporis partes digitis vellimus: pressando infestamus. Prop. Nec mihi tã duris insultes moribus ꝛ te Uellicet heu sero flebis amara diu. Augu. li. xiiij ci. dei. Ita se auferebat a sensib⁹ ꝛ iacebat simillimus mortuo: vt nõ solũ vellicãtes atq; pungentes minime: sed aliqñ etiã si igne vreret admoto sine vllo dolore nisi postmodum ex vulnere ꝓbabat. Per trãslationẽ vellicare ponit ꝓ criminari: mordere: ac lacerare. Gel. li. iiij. Plura in Sallustio scite aut maligne vellicãt. Hora. Uellicet absentẽ Demetrius.

¶ Uellus lana ex ouibus detõsa: ꝙ ante tonsurę vsuʒ lanã veteres vellerent: quã demptã ꝛ ꝯglobatam alij vellera: alij velumina appellant.

¶ Uellina regio in vrbe palatino mõti ꝯiũcta in qua Ualerij publicolę ꝛ victorię: deorũq; penatiũ ędes erãt. dicta vellina ꝙ ibi pastores palatini vellere lanã sint soliti.

¶ Ueles tis. pe. cor. ꝗ leuissime oĩm armat⁹: ꝗ ꝛ velatus ꝛ ferẽtarius. Refert Hellanus ordinẽ pedestrem in militia diuidi trifariã. In armatos ꝗ grauis armatura dr: ꝛ velites ꝗ leuissime oĩm armant. Uñ ꝛ expediti nũcupant. Nõ em̃ ocreas aut loricẽ induũt: sʒ tñ iaculis ꝛ fundis vtunt. In tertio ordine sũt peltati a pelta dicti: ꝙ scutũ ẽ paruũ ꝛ leue. Hi medij erãt iter grauẽ armaturã ꝛ leuẽ. Speciatim rorarij. Accẽsi ferentarij milites leuis armaturę vocant. Per translationẽ velites etiã dñr qui verbis altercant. Qui. i. ibi.

Atq; petit primo plenum flauentis arenę Nōdum calfacti velitis hasta solum.

¶ Velitor pe.cor.contēdo: digladior: pugno. Plaut. in Menęd. Nescio qd velitati estis inter vos. Postea de re translatū est ad verba. Vñ ⁊ ꝓ iurgari ponit. Cice. Cū inquinatissimis hoibus nō est ꝯflicto decertādū: neq; maledictis aduersum impudētes et ꝑprobos velitandū: q2 tātisper siīs ⁊ cōpar eorū fias: dū paria ac consimilia dicas atq; audias. Vñ ⁊ velitatio q̄ teste Festo dicta est vltro citroq; ꝓborū obiectatio: ab exēplo velitaris pugnę.

¶ Velito as. fit a velo as. ⁊ ponit pro velifico.

¶ Velitaris ⁊ hoc velitare: quod ad velites pertinet Vñ velitaris pugna. Sal. in Jug. Pręterea iere sagittarij ⁊ cohors peligna cū velitaribus armis: itineris ꝓperādi causa: neq; his secus atq; alijs armis aduersum tela hostiū: ꝙ ea leuia sunt: muniti erant.

¶ Velitatim aduerbiū significat ꝑ saltus ⁊ interualla ꝙ velites pugnādo saltib⁹ vtant. Sisen. Nos vna æstate in asia ⁊ gręcia gesta iccirco cōtinentia litteris mandauimus ne velitatim aut saltuatim scribēdo lectorū animos impediremus.

¶ Velitrę ciuitas volscorꝝ insignis fuit: qb⁹ victis romani agrū veliternū ademerunt. Eo coloni ab vrbe missi sunt: vt inqt Liui. li. ij. Refert Diony. li. vij. Pestilētiā adeo velitras esse depopulatā: vt ex decē partibus veliternorꝝ vix vna sufuerit.

¶ Velia palus italiæ apd̄ Calabros nō lōge a palinuro Helia olim dicta ē: ⁊ velia Lucaniæ oppidū sic dicta: q2 paludib⁹ cingit: pal⁹ ελοσ latine d2 helia postea aspiratio vertit in u. ⁊ fit velia. Alia velia in latio est: dicta q2 loco palustri finit posita a pelagis. Mos fuit vt ait Dio. noib⁹ q̄ īciperēt a vocalib⁹ b ꝑponere

¶ Velut aduerbiū similitudinis.

¶ Velox celer a volādo: quasi volox: a quo velocitas ⁊ velociter.

¶ Vena dicta est ꝙ per eā veniat sanguis. Nā est cōceptaculū sanguinis misti ꝯfusiq; cū spiritu naturali: in qua plus sanguinis minus spūs. Jnde fit Venosus a. um. qd̄ est venis turgētib⁹ plenū. Per trāslatiōnē tñ venę in terra dr̄ sub terra meat⁹ ꝑ quos vnda manat aut alius liquor. Vñ venas argēti: venas auri dicim⁹

¶ Venenū dictū est ꝙ cito ꝑ venas eat: siue salubre siue noxiū. qd̄ gręci Φαρμακον dicūt. Nā ⁊ medicamēta venena sunt. Et est generale ad oīa q̄ naturā eius cui adhibita sunt mutāt. Ply. Galbanū aduersat venenis maxime toxicis cū myrrha ⁊ vino. Vñ ꝑ quandā similitudinē color q̄ a vestibus imbibit venenū appellat. Virg. li. ij. ge. pro colore purpureo posuit qui eius cōchę spuma est. Alba nec assyrio fucat lana veneno. Deniq; oē qd̄ vel sumptu vel tactu nocet: venenū dicit. Vñ ⁊ ꝓ veneficio capitur.

¶ Venenosus a. um. quod venenū habet: vt venenosus serpens.

¶ Venenatus a. um. in quod est venenū cōlectū. Fit em̄ a veneno as.

¶ Venenarius qui parat vel cōficit: aut vendit venenū. Apul. Qui venenariū accusat scrupulosius cibat Qui furem arguit sua custodit.

¶ Veneficus ⁊ venefica: qui ⁊ quæ venena conficit: ⁊ qui incantationibus ⁊ cęteris malis artibus vtitur. Hinc triueneficus. i. excellens veneficus. Plau. Mussas adhuc triuenefica?

¶ Veneficiū ipse actus venenādi. Ply. Hęc arbor astriū sata oībus veneficijs remedio est.

¶ Venio is. veni. ventū. Venire ꝓprie est quasi vers⁹ nos ire. Vñ apud auctores frequēter ꝓ ire ponit. Virgi. Venisti tandē. Ter. Nisi ego ad mercatū venio. i. eo. Sic econtrario ire ꝓ venire: vt eo ad te. Et ambo iungi pñt dtō: vt Jt clamor cœlo: ⁊ hostis venit excidio. i. ad excidiū. Aliqñ ꝯstruit cū ablr̄o mediante in. quasi significet ꝑmanentiā. Hiero. Ne forte si venerit vr̄is in manib⁹ illud Apocryphū: dubia ꝓ certis recipiatis. Et licȝ venio neutrū sit: tñ ei⁹ ꝯposita qñq; mutāt terminationē vt cōuenio ꝯuenior. Jnuenio inuenior. Reliqua ꝯposita sunt Aduenio: circūuenio: contrauenio. deuenio: ꝑuenio: Reuenio: subuenio ⁊ superuenio. Hor. Grata supueniet q̄ nō sperabit hora Poetę tñ aliqñ venire ꝓ iminere vsurpāt. Virgi. Se satis ambobus teucrisq; venire latinisq;. Aliqñ ꝓ crescere idē li. i. ge. Hic segetes: illic veniūt fęlici⁹ vuę. Aliqñ ꝓ portari. Ply. Spēs sinopidis tres rubra ⁊ min⁹ rubēs. ⁊ media iter has. ei⁹ q̄ ex africa venit octōi asses

¶ Venire in mētē: nō ad recordationē tm̄ ē: sȝ ad ꝯsiderationē ⁊ reputationē ⁊ intelligētiā. Terē. Ubi in mentē ei⁹ aduēti venit. Veni in suspitionē: in obliuionē: in vitupationē. i. suspect⁹ fact⁹ sū alijs: alij me obliti sūt: vitupor ab alijs. veni ī opinionē. i. opinionē habeo aliqñ tñ passiue d2 cū opinio pro fama accipitur.

¶ Vento as. frequen. quo veteres vsi sūt: sed ꝓ eo vtimur alio frequētatiuo ventito. Ply. Gratior Alexandro magno erat frequēter in officinā ventitanti.

¶ Ventus a venio fit. Nā ꝓprie est cū impetu veniēs aer: cū nihil aliud sit vētus ꝙ̄ aer ꝯmotus atq; agitatus. Vñ Aug. li. de ꝗtitate aīę. Nihil aliud ꝙ̄ istū aerē ꝯmotū ac agitatū eē sentimus. Qd̄ in loco trāquillissimo ab oībus ventis quietissimo vel breui flabello approbari pōt: quo etiā muscas abigētes aerē ꝯmouemus flatuq; sentimus. Quod cū euenerit occultiore quodā motu cœlestiū vel terrenorꝝ corporum ꝑ magnū spatiū mundi ventus vocat ex diuersis partib⁹ cœli noīa etiā diuersa sortitus. Victr. Ventus inquit est aeris fluens vnda cū incerta motus redundātia. Nascit cū feruor offendit humorē ⁊ impetus factiōis exprimit in spūs flatum.

¶ Ventulus dimi. paruus ventus. Terē. Cape hoc flabellū ⁊ ventulū huic ita facito.

¶ Ventosus. a. um. qd̄ est vento plenū vt ventosa regio. Aliqñ dicitur inane vt ventosa verba. i. sine pondere ⁊ sine effectu.

¶ Ventilo as. pe. cor. ad captādū ventū pono aut iacio. Prop. Hāc venus vt viuat ventilat ipsa facē. hic vētilari frumentū d2: dū in aera purgat. Ply. Multi vētilare quoq; granū vetāt. Leo papa ꝑ translationē dixit. Ominū discutit ꝯsuetudinē vētilat curas scrutat affectus. Jnterdū ventilare est ꝑ manus versare ē digitis eximēdo. Apul. Ad hęc ego insperato lucro diffusus in gaudiū: ⁊ in aureos refulgētes quos idētidē manu mea ventilabā. Juuen. Cū verna canopi Crispinus tyrias humero reuocāte lacernas Vētilet æstiuū digitis sudātibus aurū. Huic⁹ ꝯpositū ē Euentilo extra vētilo. Col. li. i. Et celeriter frumēta deterunt nō cedēte solo pulsib⁹ vngularꝝ tribulariūq;: ⁊ eadē euentilata mundiora sunt: lapillisq; carent.

¶ Ventilabrū pen. pro. instrumentū quo aliquid ventilatur. Colu. lib. ij. Nam cū acerinis paleis granisq; mistus in vnum fuerit cōgestus paulatim ex eo ventilabris per lōgum spatiū iacetur.

¶ Ventilator qui frumenta ventilat.

¶ Venia dicta est ꝙ optanti adueniat. Est eñ remis-
sio culpę ꝛ condonatio erroris. Quinti. Peccaui: ve
niam peto. Quandoqꝫ ponit̃ pro beneficio: indulgen
tia ꝛ permissione. Ci. lib. i. de ora. Date nobis hãc ve
niam vt ea quę sentitis de oĩ genere dicendi subtili
ter prosequamini. i. cõcedite. Ter. Da pater veniam
sine te exorem. Et cum venia dicimus: hoc est cũ pa
ce tua ꝛ te permittente.

¶ Venus dea putata est ꝙ ad oia veniat. Ci. Quę au
tem dea ad res oẽs veniret: Venerẽ noiauerunt. græ
ce αφροδιτη vł ab αφρος spuma: q̃m ex Saturni te-
stib⁹ ꝛ maris spuma nata sit. Est ꝛ Venus infima quin
qꝫ errantiũ stella ꝛ terrę ꝓxima: q̃ phosphoros grece:
Lucifer latine dicit̃: cũ ante graditur solem. Cũ au
tem subsequit̃ hesperos: vesper et vesperugo. Ponit̃
etiã Venus pro libidine ꝛ coeundi appetitu. Seneca
Ep. i venerẽ pronior esset. Interdũ ꝓ pulchritudie.
Quinti. Quod cũ gratia quadã ꝛ venere dicit̃. Hinc

¶ Venustas pulchritudo. Mnasalchus aũt in epigrã
matis. ασυριγξ τιτοι ωδε παρ αφρογενειαν ορους
αστιπτι απο κοιμεμου χειλεος ωδε παρει ουτοι προ
μεσ εθ. ωδε αγκεαπαρτα δε ερωτες και ποθος. αδε
αφρια νουπ ερο ρει μεωεται.

¶ Venustas a venere cũ pulchritudinẽ significat ve-
nustatẽ fœminis: dignitatẽ viris cõuenire docet Ci
ce. Si Luna a Joue defluat ad Venerẽ facit venu-
stos: ꝛ quibus vt Firmic⁹ in quarto matheseos ex ve
nustate potestas maxia cõpare t. Hinc venustas ca-
pitur pro gratia dicendi ꝛ Venere: amabiliqꝫ suauita
te. Vñ Venustus a. um. vt venustus hõ: lepida oro: q̃
ita inter se differũt: ꝙ venustũ vocamus qđ cũ gratia
quadã ꝛ venere dr. Lepidũ qđ rotũditate quadam ꝛ
breuitate atqꝫ acumine verboꝝ venustũ est.

¶ Venusto as. aui. Ambr. lib. hexa. Ideo primũ fe-
cit deus: postea venustauit: vt eundem credamus or
nasse qui fecit: ꝛ fecisse qui ornauerit. Huius ꝯtrariũ
est Deuenusto. Gell. Tanq̃ pulchritudinis sibi insi-
gnia deuenustet.

¶ Veneror ex venia ꝛ orando cõpositum esse videt̃:
quasi veniam oro. Est aũt venerari colere: ꝛ Venera
tio honor ꝛ cultus. Poetæ tamen q̃nqꝫ veneratũ pro
venerabili ponunt. Virgil. Cursusqꝫ dabit venerata
sacerdos.

¶ Venerabilis: qui cultu et veneratione dignus est
Plyn. Vir grauis ꝛ ipsa senectute venerabilis. Noia
eñ q̃ in bilis desinũt a verbis venientia: q̃nqꝫ infinitũ
passiuũ eius verbi significant cũ dignus: vt Specta
bilis dignus spectari. Admirabilis dign⁹ qui sit ad
mirationi. Q̃nqꝫ infinitũ vel actiuũ vel passiuũ cũ po
test: vel natura aptũ est: vt Risibilis qui põt vel natu
ra aptus est ridere. Penetrabilis q̃ potest vel natura
aptus est penetrari. Stabilis q̃ põt vel natura aptus
est diu stare. Possibilis qui fieri potest.

¶ Venerãdus idẽ qđ venerabilis. Sen. Vocẽ ęstima
tione dignã ꝛ oi sęculo venerandã. Vñ nõ desino ad-
mirari inscitiã vel potius insolentiã quorũdã sacrato
rũ qui indignant̃: nõ sibi scribi cũ litterę dant̃. Vene-
randũ aut reuerendũ dicẽtes venerabilẽ oibus ꝯue-
nire: venerandũ aũt ꝛ reuerendũ solis ꝓlatis: ꝛ reue-
rendissimus: o barbaries.

¶ Venerãter significat cũ veneratione. Apul. Et ab
eo venerãter exceptus paululũ quieui.

¶ Venor aris. feras indago: ꝛ quasi circũuenio: a ve-
nio vt quidã arbitrati sunt: deductũ ꝓpterea ꝙ vete
res venari passiue ꝓ circũueniri posuerũt. Enni. Te
neor correpta ꝛ vndiqꝫ venor. A quo ꝑ translationẽ
venari capimus pro captare hoc est artificio quodã
ꝛ solertia quęrere: vt venor laudẽ: gloriã. Quod etiã
aucupari dicimus.

¶ Venatus ipsa venatio: vt est in Geñ. Cũqꝫ venatu
aliquid ceperis.

¶ Venaticus a. um. quod ad venationẽ ꝑtinet: vnde
venaticos canes dicim⁹ quibus feras persequimur.
Var. Canũ duo genera: vnũ venaticũ: alterum quod
custodiæ causa paratur.

¶ Venatorius a. um. idẽ qđ venaticus: vt venatoria
instrumenta quib⁹ in venãdo vtimur.

¶ Venabulũ telũ quo venãtes vtunt̃ aciei longissimę
apud nos cornibus hinc ꝛ inde extantibus. Mar. Si
directa geres longo venabula rostro. Hic breuis in
grandẽ cõminus ibit aprũ.

¶ Venaphrũ a venere ꝛ aphros ꝯponit̃: ꝛ est nomẽ op
pidi in Cãpania: in cui⁹ agro fiebat optimũ oleum.
Mar. Hoc tibi Cãpani sudauit bacca venaphri.

¶ Venetia regio Italię: quę a Mintio ãne vsqꝫ tilia
mentũ protendit̃. Ab Enetis populis dicta: qui post
bellũ troianũ cũ Antenore salutẽ cõsecuti cursũ hũc
e paphlagonia tenuere. Auctor Plyni. Alij a Gallis
eiusdẽ appellatiõis originẽ traxisse dixerũt. Fuerũt
eñ Veneti populi inter celtas littora Oceani gallici
incolẽtes: quos Cesar nauali ꝓlio supauit. In hac re
gione sunt vrbes illustres. Verona: Vincẽtia: Pata-
uiũ: ꝛ Venetiæ ciuitas: ꝛ Virun⁹ placida ꝛ amœna.

¶ Venetię ciuitas insignis: quę anno a natali xp̃iano
quinquagesimoquarto supra quadringẽtesimũ ꝯdita
fuit: quo ãno Attila rex Hũnorũ aquileiã euertit: de
cuius laude (q̃m apud Jacobi philippi chronicã a no
bis late ꝯgestũ est) duximus omittendũ.

¶ Venetus a. um. pe. cor. qđ e venetijs est: vt Veneti
ciues: venet⁹ color. vt ait Vege. cęruleus dr: q̃ color
est marinis fluctib⁹ silis. Scribit Lampri. Helioga-
balũ comedisse pisces coctos ꝯditura veneta: quasi
in marina aqua cũ colore suo. A quo colore aurigarũ
factio veneta noiat̃. Et qui eo colore induebant̃: Ve-
netiani dicebant̃. Vege. li. iiij. de re mili. scribit nau-
tas veste veneta esse induẽdos: ꝛ vela nauiũ explora-
toriaꝝ colore veneto esse tingẽda. Hic color etiã tha
lassicus. i. marinus dr. Græci eñ thalassan mare ap-
pellant. Idẽ a colore ferri ferrugineus dicit̃

¶ Vendico as. pe. co. approprio ꝛ meũ esse dico: Am
bro. Aues cęli spãle sibi nihil vendicãt. Vindico vero
vlciscor: quasi vim dico.

¶ Venter capit̃ pro qui videt̃: hoc ẽ qui a pectore ad
pubem terminat̃. Hicqꝫ extendit̃: q̃m ex pelliculis cõ
stet: quas vocant pantices. Iuue. Mõtani quoqꝫ vẽ-
ter adest abdomine tardus. Sed ꝓprie est vbi ꝯficiũ
tur. Cuius dimi. est Ventriculus. Cor. Cel. Ventri-
culus aũt qui receptaculũ cibi est: cõstat e duob⁹ ter-
goribus: vsqꝫ inter lyenẽ ꝛ iecur positus est. Huius
duo sunt officia vt inquit Macro. superius ꝛ inferi⁹.
Superiore deuorata recipiunt̃: inferiore quę excre-
turi sumus emittunt̃. Aliq̃n ponit̃ pro stomacho. Iu
ue. Ventre nihil noui frugalius. Aliq̃n pro aluo. Gel.
lib. iiij. Vbi ab inferiore parte purgandus aliquis est:
ventrẽ eius ante soluendũ esse. Vterus ideo dicitur
quia continet: ꝛ tanq̃ vter est.

¶ Ventriosus qui ꝛ ventricosus dicit̃: qui magnum

habet ventrez. Plau. in merca. Ego dicā varū vētriosum. Nā c littera sepe additur. Nam arcadius arcadicus. Sardonius sardonicus. Num z nūc: Tū z tūc. Juuen. Uiuendū est recte tum propter plurima tunc his precipue causis.

¶ Uentrale vestimentū ventrem contegens. Plyni. Patris mei memoria cepere amphimala nostra sicut villosa etiam ventralia.

¶ Uepres tam in singulari q̄ in plurali generis mas. scōm Probū: z fœminini scōm Prisc. rubus siue spina dr: q vehementer prehendat. Qui. lib. v. me. Aut lepori qui vepre latens hostilia cernit Ora canū. Huiꝰ diminutiuū est veprecula. Ci. p Sex. Ut illa ex vepsculis extracta nitedula rempu. conaret arrodere.

¶ Uepretū locus vepribus plenus.

¶ Uer: anni pars temperatior: a veniendo: q tuz venire. i. oriri z crescere incipiunt virgulta: et frondes ac flores arborum atq herbarum. Uel dicitur a viuēdo quasi viuer: vel a vertendo q tum se vertere incipiat tēpus anni. Quippe ver nouū anni initium est. Diuidit em ver vt cetere ptes anni in ptes. Nouū: adultū: z pceps. Uer sacrū dicebāt veteres in quo sacra z ludos faciebant. Quod quidā quasi religiosum putant dictū. Sisena. Qm sabini ferunt vouisse si res cōis melioribus locis cōstitisset fever sacrū facturos vel potius απο του εαρ. ρος.

¶ Uernus a. um. quod est veris. Unde Ambr. Uernā temperiem dixit.

¶ Uerna: seruus ex ancilla dn̄atus: a vere: q hoc tempus anni ad generandū maxime sit idoneū. Et qr dn̄i cū ancillis cōsuetudinē habebant verno tēpore: ideo seruos domi natos vernas appellauerūt. Huiꝰ diminutiuū est vernula.

¶ Uernaculus a. um. dr oē qd domi nostre nascit vel qd in nostra patria est. Unde vernacula lingua dr vel seruilis: vel plebeia: qua tanq̄ cōi ac naturali oēs vulgo loquunt. Uernaculus mos: id est domesticus: vel patrie. Interdū ponit pro pprio ac peculiaribus ac vernaculis Italie. Interdū pro eo qd a nobis domestica ɔsuetudine vsurpat. Cic. in bru. Nescio quo sapore vernaculo. Cice. in Uer. acti. vi. Non vt solemus interdū in defensionibus dicere crimen domesticū ac vernaculū. Uernaculi etiā dicūtur malis moribus hoies: z lingua pterua q vernarū similes sint: quibꝰ ars est adulari z maledicere. Item vernaculuz dr qd est veris. Ply. li. xvij. Uernacula putatio delectis p ramos vitiū crinibꝰ circūuestit arborē.

¶ Uerno as. pullulo. Mar. Dum tibi vernarent tenera lanugine male. i. pilos emittere inciperent. Hier. per translationem in explanatione canticorum: Ubi inquit ex aīa desyderiorū tempestas defuerit: tūc incipient in ea flores vernare virtutum. Aliqn vernare splendere est. Amb. Circūdedit me vernantibus: atq coruscantibus gemmis pciosis. Aliquādo p canere. Plau. Dū auicule vernant. Quippe verno tempore oia letari videntur.

¶ Uernilitus p adulatore a veteribus vsurpat. Cecil. Credo nimis tandē hic sit vernilitus.

¶ Uernilis z hoc vernile p. p. idē qd seruilis siue scurrilis

¶ Uerniliter scurriliter: seu adulatorie.

¶ Uernalis z hoc le. qd est veris. Aug. li. ci. dei. Propter vernalē quippe faciē terre q̄ ceteris temporibus est pulchrior Porphyrius philosophus nobilis atyn florem significare perhibuit.

¶ Uernatio corīj vetus quo serpētes exuunt: qđ id vere fit. Notū est serpētes quotānis verno tēpore exuere mēbranā corporis hyberno situ obductā. Plyn. Lendes tolluntur adipe canino vel anguibus in cibū sumptis anguillarū mō: aut vernatione quā exuūt pota. Idē. Anguine vernationis mēbrana cū oleo tedaq resina calefacta: auribus pdest. Eadē senectus dicit. vide in dictione senectus.

¶ Uernactū terra vere pscissa: qr vere actū aruū: id ē versum est. Ply. Quidā vtiq ab equinoctio verno pscindi volūt: quodq vere semel aratū est: a tēporis argumento vernactū vocatur.

¶ Ueratrum pe. cor. herba q̄ z helleborus: q mentez auertat. Pers. Ebria veratro. Huiꝰ duo sunt gn̄a: album z nigrū: vtrūq radice fibrata ceparū modo.

¶ Uerbanus lacus cisalpine gallie: ex quo Ticinꝰ fluuius emergit: seu p quē ex alpibꝰs effluit in padum. Nunc lacū maiorem appellant.

¶ Uerber instrumentū longū z exile: qualis est virga baculus: arūdo: z si quid est simile. Proprie aūt significat sūmitatē sarmentor. Quint. Ignesq ex primo raptos: verberaq que casus obtulerat in vado.

¶ Uerbero as. cedo verbere. Sic em a verbere fit verbero: quomō a fustis fustigo: a flagellū flagello. Licet etiā de verbis dicat: quoniā (vt testat Nonius) nō solū verberare a verberibus dictū: sed z a verbis. Plautus in Aul. Nam cur me miseram verberas? Huius cōposita sunt Diuerbero: Deuerbero. Ter. in Phor. Quot me censes hoies iam deuerberasse vsq ad necē hospites tū etiā ciues? Euerbero: Reuerbero repercutio: impedio. Col. li. iiij. Ut mota equaliter humꝰ nouellis seminis radicibus quācūq in partē prepserint molliter cedat: ne incrementa duritia reuerberet: sz tenera velut intimo sinu recipiat. Transuerbero feriendo traijcio: trāsfodio. Lactan. Nā dolore iniurie ɔcitatus ydas alterū gladio transuerberauit.

¶ Uerbero onis: qui est verbere dignus. Et est cōtumelia seruorum.

¶ Uerbereus a. um. quod est dignum vt verberetur. Plau. Sed eccum video verbeream statuam vt magnifice infert sese.

¶ Uerberalis verbere dignus: quasi verberabilis: a quo verberalior verberalissimus. Plau. Uerberalissimus etiā rogitas nō fur: sed trifur.

¶ Uerberatus us. ipsa verberatio.

¶ Uerberito as. sepe verbero. Fest. Uerberitate idē Cato frequētatiue ab eo qd est verbero dixit.

¶ Uerbū a verberatu: q verberato lingua intra palatū aere ois oratio pmatur. Unī z p qualibet dictione ponitur: siue illa sit nomē siue pnomē: siue vna aliarū partiū. Uarro a veritate deducit: q verū nos loq oporteat. Est autem verbum varie a varijs diffinitum: ppterea q varie significet. Primo em sacre scripture diffiniūt verbum esse quod intra animi silentium mēte cōcipimus: videlicet ipam cogitationē qua adhuc cōscientie secreto retinetur. Uocē vero per quaz verbum profertur in medium. Uox sonus index est cogitationis: verbū vero ipsa cogitatio. Sicut em quādo verbū corde cōcipimus necessaria est vox quasi quoddā vehiculū verbi: z quodlibet verbū ipsum per oris sonū ad aliū transferimus: tamen sic eū integruz etiā intra nos clausū tenemꝰ: z sic a loquēte transfertur vt tamen in sua sede teneat. Aliqñdo verbū dicitur: q a re sine facto distinguit: vt non est opus verbis: sed

factis. Hinc dare verba dicimus pro decipere. Aliqñ sumitur prout est vna ex octo ptibus orationis in quo omnis vis orationis est. Hinc verbale nomen dr qd a verbo descendit. Aliqñ capit pro vniuscuiusq; signo: quod ab audiente pōt intelligi. Unde verbosus: multiloquus. Aliqñ pro cōtexta oratione: cuius in ea multa sint: vt apud pphetas sæpe legimus. Verbum qd factum est. Et apostolus. Presbiteri duplici honore honorentur: maxime qui laborant in verbo & doctrina. Quantocūq; tpe quisq; in prædicādo euangeliū laborauerit: nō verborū sed verbi dei prædicator erit. Et quantocūq; tpe quis in vniuersa vita sua qua istā gerit carnē: quantalibet longitudine protendat: quęcūq; verba: vel ore: vel sola cogitatione locutus fuerit corde impœnitenti contra remissionē peccatorū quæ fit in ecclesia: verbū dicit contra spiritū sanctū. Est et verbū sententia seu enunciatio quę vno ligat & stringitur verbo. Teren. in adel. Postremo illud nō meū verbum facio: qd Mitio bene & sapiēter dixti.

Verba dare: est decipere. Teren. in And. Cui verba dare est difficile.

Verba ad rem cōferre: est hoc agere qd dicit Terē. in heau. Verū si verba ad rem cōferet: vapulabit.

Verbale qd a verbo descendit: vt lector a lego: doctor a doceo.

Verbulū diminutiuū. Hiero. Secreta verbula non carent suspitione.

Verbosus: multiloquus. Ci. Habes epistolā verbosiorem fortasse q̄ velles.

Verbosito tas. verba profero. Hie. Nullius est meriti ore diuina officia verbositare: & misera mente quę intrinsecus imminent vagando circuire.

Veriuerbiū verus sermo. Plau. Tu textus philocratem qui superes veriuerbio.

Verbena pprie vt ait Ser. Herba sacra sumpta de loco sacro capitolii: qua coronabant fœciales & pater patratus: fœdera facturi: vel bella indicturi. Abusiue tamen etiā verbenas vocamus oēs frondes sacratas vt est Laurus: oliua: vel myrthus. Terē. in And. Ex ara hinc verbenas sume. Nā myrthū fuisse Menāder testat. Don. vero verbenas ait esse oēs herbas: & frondes festas ad aras coronādas ex aliquo loco puro decerptas: quasi herbenas. Ply. lib. xxii. scribit noīe sagminū & verbenarū significari gramen ex arce cū sua terra euulsum. Idem lib. xxv. Verbenacā peculiariter vocat herbā quā græci hierobotanen: quasi sacraz herbam dicūt: aliqui peristereon: quasi columbariam sed in simplicibus quis melior: ac sine compatione præstantior q̄ Dioscori. Hic igitur de verbena ita scribit περιστερεον φυεται εν τοις εφυδροις τοποις οι δε τριγωνον οι δε βουνιον οι δε ιεραβοτανην οι δε φιλτροδοτης αιγυπτιοι πετετε προφηται ιερας δακρυον οι δε αιμαγαλης οι δε αιμα ερμου ρωμαιοι κρισταγαλλιμακια οι δε περιστερεωνα ορθον ονομαζουσι.

Vergiliæ stellæ sunt quę & pliades: et Institor vesris dicunt: ita appellatæ q; earū ortu ver finem facit: seu q; circa equinoctiū vernum sit earū ortus matutinus. Sunt aūt septē in tauro locatę: quarum signo ex oriente æstas significat: occidente hyeme ostenditur. Earum exortus fit circa quinto idus maias distās ab æquinoctio verno vnde quinquagesimo die.

Vercellę inquit Hiero. ligurū ciuitas haud procul a radicibus alpiū sita. olim potens: nunc raro est habitatore semiruta.

Vereor: eris. itus. timeo. Sed proprie vereri liberorum qui honestatis gratia mouent. Timere seruorū qui formidine pœnę faciūt. Dictū vereor a ve: et reor: quasi valde reor: quia ea quę timemus multifacere ac diu cogitare solemus. Huius compositū est reuereor quod est venerationi habeo: qd est timor agendi qd reprehendi possit. Hinc reuerētia. Iuue: His nullus verbis pudor aut reuerentia mensæ.

Verenda dicunt loca quę nō nisi cū verecundia nominantur.

Verecundor verecūdia teneor. Cic. lib. iiii. de ora. Alterum cunctantē & quasi verecundantē incitabat verecundus qui verecundia tenet. Licet quandoq; pro audaci sumat. Plau. Sic est: vera prædico nisi etiā hoc falso dici: insimulaturus es: nimis verecunda es: Verecunde aduerbiū: cū pudore.

Veredarius: nuncius: cursor: siue tabellarius equestris: celeri celeritate litteras præferēs: vt a caballus caballarius. Veredus eñi dr equus velocissimi cursus quibus vsi sunt maiores in venatione. Mar. Parcius vtaris moneo rapiente veredo. Idem. Stragula succincti venator sume veredi. Talibus nostra tempestate vtunt lanceari equestres stratioticos quos dicunt lanceas manibus reciprocantes. Hier. in lib. Hester. Epistolæ missę sunt per veredarios: & egressi sunt veredarii celeres nuncios perferētes.

Vergo. gis. si. scdm Diomedē xi. sum. significat declino. Verg. lib. xii. Quo vergat pondere letum. Huius cōposita sunt: deuergo: deorsum vergo. a quo deuergentia pro curuatura. Gel. Nā quanta partiū circulorumq; cœli & deuergentia & connexionibus quid varietatis sit quis nō videt. Inuergo. Plau. in Cur. Ipsuz expecto tāgere inuergere in me liquores tuos.

Verro is. verri sum. significat traho: a rete qd verriculum dr. Vergil. Hinc versa puluis inscribit hasta. Idem. Quippe ferant rapidi secum verrantq; per auras. Aliqñ verto. Idem. Adnixi torquent spumas et cærula verrunt Aequora. Aliquādo Mundo: q; trahendo sordes mundent. Iuue. Verre pauimentū: nitidas ostende columnas. Huius cōposita sunt. Conuerro. Col. lib. viii. Diligens pastor quotidie stabulū conuerrit: nec patit stercus aut humorem consistere. Cato. Villam cōuerse mundeq; habeat. Deuerro: deorsum verro. Euerro extra verro.

Verriculum rete piscatoriū: qd trahendo e vado educitur. Verricula veteres pro articulo vsurpabāt.

Verretrū: membrū virile a verrendo dictū. Hiero. Cur portas verretrū paule: cur a sexu fœminarū barba pilis aliaq; membrorū qualitate distingueris?

Verto tis. ti. sum. a vere dici putat: quoniā vere annus incipit verti. Verg. Gorgona desecto vertentem lumina collo. Interdū traho. Verg. Et versa puluis inscribit hasta. Interdū transfero: cū quippiā de vna in aliam linguā transferimus. Plau. Vertit barbare. Interdū consydero: voluo: agito. Sallu. Exercitum vertere. Huius cōposita sunt. Aduerto. Animaduerto. Auerto. Cōuerto. Circūuerto. Diuerto. Euerto. Inuerto. interuerto. Obuerto. Peruerto. Præuerto Reuertor: Subuerto: & Transuerto:

Vertor: deponens eiusdē significationis cū verto. Vergil. Vertitur interea cœlū & ruit oceano nox. Hic componunt Reuertor: & præuertor.

Vertere solum dicebant vrbe cedentes siue ob decoctam creditoribus pecuniā. siue ob exiliū Liu. li. iii.

Collegæ eorũ exilii gratia solũ verterunt. Cice. pro Cecin. Qui volunt pœnã aliquã subterfugere aut calamitatẽ: eo solũ vertunt. i. locũ mutant.

¶ Verso as. frequentatiuũ a verto. Hora. Vos exemplaria græca nocturna versate manu versate diurna. Et est actiuũ: a quo fit versor deponens. Unde cõtrouersor. Est aũt versari in aliqua re assiduũ esse. Ci. In quibus ꝓpter illas insanias substructiones facile mille hoim versabat̃. Conuersor ⁊ diuersor eiusdẽ cũ simplici significantiæ. Aug. Sentiunt se esse peregrinos sic diuersant̃ in opulentia diuitiarũ suarũ: quomodo viator in stabulo transiturus nõ possessurus.

¶ Versatilis ⁊ hoc tile. pe. cor. qđ huc ⁊ illuc versatur. siue qđ idoneũ est vt versetur: vt gladius versatilis: axis versatilis. Ply. lib. xxxvi. Idem molas versatiles: volsine inuentas.

¶ Versipellis: qui facile vertit pellem: hoc est vultum et apparentiã ⁊ quomodolibet faciẽ mutat. i. versutꝰ ac dissimulator: qui modo vnũ: modo aliud ostendit. Plaut. in Am. proprie dixit. Versipellẽ se facit quando lubet. Sunt qui dicant vulgo infixam opinionem esse hoies in lupos verti: rursusq; restitui sibi.

¶ Versutus: qui vertit̃. Plautꝰ. in Epi. Versutiores ꝙ rota figularis. Cic. lib. iii. de nat. deorũ. Versutus a vertando dr: cuius tanꝙ celer rota mens versatur. Aliquando tamen versutus pro perito ponit̃. Plaut. Nec magis versutũ: nec quo careas ęgrius. Proprie tamen versuti dicunt̃ qui mentẽ crebro ad maliciam vertant. Hinc versutia calliditas: malicia. Versutiloquus: ⁊ versutiloquax.

¶ Versicolor pen. cor. apud iurisconsultos dr id quod vertit ⁊ mutat colorẽ. Unde vestes quę ex lana nõ tincta. i. natiuo colore sunt factę: colorię dicunt̃: quia naturalem colorem habent: siue albũ: siue pullũ: siue rufum. Quę vero in aliũ colorẽ versę sunt versicoloriæ. Proprie tamen a Plyn. versicoloriæ seu versicolores dicunt̃: quę variis coloribus constant̃: quasi eos mutare inuicẽ videant̃: vt est cauda pauonis ⁊ collũ columbę: ⁊ aqua maris. T. Liui. Punico bello interdictũ fuisse mulieribus ne versicoloribus vestirent̃. i. coloris varietate distinctis. Illud vero Verg. versicoloribus armis. Exponit Ser. depictis: propter quod bellicosus ostenditur.

¶ Versura: a verto is. dr: cum aliquid vertit̃. Varro. lib. i. de re rust. Notant aliqui ex quibusdã foliis propter eorum versurã: qđ sit anni tpus vt dici possit vt olea ⁊ populus alba: ⁊ salix. horũ enim folia cũ conuerterunt se solstitiũ dr fuisse. Item versura dicit̃ locus ad quem cũ quis peruenerit reuertit̃. Col. lib. ii. Sulcum aũt ducere longiorẽ ꝙ pedũ centũuiginti contrarium pecori est: cũ ventũ erit ad versurã in priorẽ partem iugum propellat: ⁊ boues inhibeat: vt colla eorũ refrigescant. Item versura est quã gręci campen vocant: flexus ipse angulorũ in ędificiis ⁊ parietibus exterior: vt est apud Vitru. Propter qđ ⁊ crura ipsa Vege. in iumentis gambas vocat: quasi campas. Versuram facere antiqui dicebant mutuo pecuniã sumere: ꝙ initio qui mutuabant̃ ab aliis nõ vt domũ ferrent: sed vt alius soluerent id faciebãt: ⁊ velut vertere creditorem videbant̃. Do. Versurã facere est æs alienũ ex ære alieno soluere. Hoc fit quando ęs alienũ nobis cõflatum fuerit: nec nobis tantũ pecuniarũ sit vt id dissoluere liceat: vbi dissoluendi tempus aduenerit: mutamus creditorẽ ab altero scʒ vsurariũ æs accipiẽtes quod alteri reddamus. Hier. de morte Paulę. Liberalitas sola excedebat modũ ⁊ vsuras tribuens: versuram quoq; sæpe faciebat: vt nulli stipes rogantiũ denegaret. Teren. Versuram solues. i. creditorẽ mutabis. Seneca. Ab epicuro versura facienda est: qđ significat mutuationẽ sentẽtię faciendã esse ab epicuro Cice. pro Cœlio. Nulli sumptus: nulla iactura: nulla versura.

¶ Versoria: apud Plautũ videt̃ esse instrumentũ nauticum: ex quo soluturi cognoscebãt vnde flarent venti: ⁊ an mare admitteret: cuiusmodi fere apud nos magnetis vsus in eo vase qđ pixidecula vocatur.

¶ Versus a. um. pticipiũ: vt risus versus est in luctũ.

¶ Versus us. carmen a verto. Aug. lib. ii. de ordine. Et ne longius pedũ cursus prouolueret̃ ꝙ eius iudicium posset sustinere: modũ statuit vnde reuerteret̃. Et ab eo ipso versum vocauit. Interdũ versus significat ordinẽ seu tractũ. Vergil. Ille etiã feras in versum distulit vlmos. Interdũ cantũ. Ply. Cantũ imitabant̃ luscinię iuniores versumq; quẽ imitent̃ accipiũt

¶ Versus ꝓpositio accusatiuũ requirit: ⁊ fere semper postponit̃. Plau. Ego portũ versus pergã ⁊ ꝓquiram quẽ si nõ inuenero: domũ versus reuertar. Dicimus etiã Quoq; versus: quaq; versus: vtroq; versus. id est in vnamquãq; ptem. Quocũq;. i. in vtramq; ptem: habet quandoq; adiunctã aliquã prępositionẽ: vt ad occidentẽ versus. Ad castra versus. In forũ versus. Cice. in Lel. Is primũ in forũ versus instituit agere cũ populo. Quandoq; aduerbiũ: vt sursum versus. Dicimus etiã versum. Unde aduersum ⁊ aduersus.

¶ Vertex: qui ⁊ vortex: a verto is. proprie vertices dicunt̃ contorti venti ac rotati: a quibus fit qui typhon vocatur. i. vibratus. Vortice: vt inquit Apul. in cosmo. torquet̃ humus arida: ⁊ ab imo erigit̃ ad summũ. Ventus auctore Seneca lib. v. naturaliũ quęstionum aliquo promontorio repcussus atq; reuolutatus facit vorticem: qui circũactus ad eundẽ ambiens locũ: ac se ipsa vertigine concitans: vertigo vocatur. Docet Quintil. lib. viii. verticem esse contortã in se aquam: vel quicqd aliud similiter vertit̃. Verg. Ingens a vertice pontus. Cic. lib. ii. tus. Per translationẽ vertice dolorũ dixit pro vertigine: rotationeq; quæ in doloribus circũagit: lucinatq; pręcordia. Inde propter flexum capillorũ pars summa capitis dr vertex siue quia ad occipitiũ indecliue vertit̃. Unde dicere solemus a vertice vsq; ad calcem. i. a principio vsq; ad finẽ. Apule. tamen ad verticẽ appellat qđ tenui cute capillisq; contegit̃: qui in dogmate platonis sic scribit. Deniq; ipsius capitis verticẽ specta tenui cute contectũ: capillisq; hirsutũ aduersus vim frigoris ⁊ caloris. Ply. lib. xi. Binos hoim tantũ aliquibus vertices dat cum ait. Vertices bini hoim tantũ aliquibus capitis ossa plana. Ab huius similitudine qđ in montibus eminẽtissimũ est: vertex appellat̃: quoniã quę ibi nascuntur. partim in dexterã: ptim in sinistrã vertant̃. Item altissimæ ptes cœli quas gręci polos vocant: dicunt̃ vertices: ꝙ circa hos mundus rotet̃. Verg. Hinc vertex nobis semp sublimis: at illum Sub pedibus nox atra videt: manesq; profundi. Propter qđ etiã cardines dicunt̃ a similitudine eorũ cardinũ circa quos valuę voluunt̃. Apud Verg. lib. Geor. pro aquilone ponit̃. Tempestas a vertice syluis Incubuit. Proprie tamẽ vnde initiũ est. vortices antiqui per o litterã pronũciabãt Primus aphricanus per e vertices dixit.

¶ Vertebra pe.cor.siue vertibulū dr: vbi summae ossiū partes nō equaliter finiunt: sed quibusdā crassioribus nodis conglobate ꝛ substringunt facilius neruis: ꝛ tutius vertuntur.

¶ Verticulū instrumentū qd fuso adhibet: vt facilius vertatur. Cuius diminutiuū est verticillum.

¶ Vertigo pen.pro.idem qd vertex: morbus capitis ex frigidis ꝛ lentis humoribus deuocatis oritur: ita vt sic affecti occasione parua succidāt. Dictus quoniā oculos eorū vorticosa quedā ꝛ rotatilia circūagi videantur. Greci Scotoma siue Scotomiā vocant.

¶ Vertunus p simplex n.sicut portunus: dictus fuit deus inuertendarū rerum.i.emendarū ac vendendarum: vel vt inquit Po.qui rebus ad optinata reuertentibus preest. Sepe aūt male cedit qd bonū putat: et hoc est male vertisse: vt ille gladius qui muneri datus est adminiculū fuit regine pereuntis. Teren.in adel. Que res tibi male vertat. Vel vertunus dictus est annus: a vertendo. Semper em̄ conuertit finito cursu. Hora. Uiuere vertunis quotquot sum natus iniquis Unde annus vertens: cū sol ad signū vnde ceperat redit: vt inquit Victru. Vel dicit vertunus a verso mutatoqꝫ cursu fluminis tyberini. Ouid.lib.vi.fast. Nomen ab aduerso ceperat amne deus. Vel dicit vertunus q vertat in quamcūqꝫ figuram.

¶ Vertunalia: vertuni festa: q̄ fiebant mense octobri.

¶ Vertius: magnarū virū dr. Pomp. Homo in currendo vertius qui cū atlante contendat.

¶ Verrunco as.significat verto.

¶ Verpus: decorticatus: pellem nō habens. Quo nomine etiā dictus est digitus medius a verrendo podice. Et Iudei dicti sunt verpi: q auersam ab aliis naturam habere videant. Iuue. Eadem nisi sacra colenti Quesitū ad frontē solos deducere verpos. Vel q patientes sanguinis fluxū hoc digito verrendo podici vtunt. Et verpa membrū virile. Mar. Non nisi per somnum nunc arrigis ꝛ tibi meus Incipit in medios meiere verpa pedes. Dicta verba ab inuersa pellicula

¶ Vertagi: dicunt canes sponte in venationē exeuntes: predamqꝫ domū referētes. Mart. Nō sibi sed dn̄o venatur vertagus acer Ille ego sum leporem qui tibi dente feret.

¶ Verres is.ꝛ verri nomen propriū viri romani contra quē Cicero orationes habuit: que Verrine appellantur. Et verres porcus nō castratus dr.

¶ Verum: solidū: syncerū: nō falsum: q verno tp̄e sole arietē ingresso oia vere nascunt: partusqꝫ ad maturitatem perueniant: cū aliis tp̄ibus nata deficiant. Augusti.lib.ii.soliloquiorū. Verum est qd ita se habet vt cognitori videt si velit possitqꝫ cognoscere. Quidam hoc nomen a ve particula que vehementiā significat: et res deducunt: quasi nō verborū inanis sonitus: sed solida res. Hinc veritas dicta est: et Verifico as. Aliquando verum dr bonū: equū: iustū: par: ꝛ vtile. Hor. lib.i.epistolarū. Metiri se quēqꝫ suo modulo ac pede verum. Cic.lib.iii.tus. Si maxime verū sit ad corpus omnia referre sapientē. Aliqñ sumit pro veridico: sicut econtrario falsum pro fallace. Terē.in and. Sum verus. Quando vero cōiunctio est: ponit pro sed: ꝛ sepe iungit cū tamen: vt veruntamē: ꝛ cū enimuero: vt Verūenimuero. Et cū enim. Teren.in adel. Verumenim quando promerui fiat.id est certe.

¶ Vero aduerbiū significat certe: vere: ꝛ ponit in secundo loco orationis. Verg. Egregiā vero laudem et spolia ampla refertis Tuqꝫ puerqꝫ tuus. Est aūt coniunctio affirmatiua. Ci. Ego vero serui vellem: vt scribis in meo grauissimo casu affuisses. Interdū est aduersatiua: ꝛ significat aūt. Et in eodē loco vtraqꝫ hec coniunctio poni potest: antecedente semp aliqua dictione. Seneca. Honestā tibi prouinciā delegaueram tu vero tanq̄ turpem recusasti. Interdū expletiua est quando scꝫ ornatus tantū causa ponit: vt Tu quidem scribis: ego vero lego. Nusq̄ em̄ refert: sed tantū a sententia sententiā distinguit. Ponitur etiā pro quinimo Seneca. Socratē cū Platone: et Zenonē ꝛ Cleantē in animū meū sine dignatione recipiā: Ego vero illos veneror: ꝛ tantis noibus semp assurgo. Ply. in prefatio. Proinde occupantibus locū faueo: ego vero ꝛ posteris. Dicimus aūt Ageuero. Saneuero. Iamuero. Enimuero. Atuero.

¶ Vero as.verū dico. Gel. Satin vates verant etate in agenda. Est ꝛ verare vera representare. Sidonius Quotiens verba grata carmine verat.

¶ Verax: qui vera dicit: ꝛ nō mentit: ꝛ plus est q̄ verus: quia in ax terminata verbalia: copiā significant: vt bibax. Hinc veracitas: q̄ est sermonis integritas.

¶ Veridicus qui vera dicit. Similiter veriloquus: et veriloquax: qui licet multa loquat: nō tn̄ mentitur.

¶ Verisimile dr id qd licet nō sit verū: veri tamen similitudinem habet.

¶ Vero: fluuius celtiberie: a quo populi Verones dicti sunt circa eum habitantes.

¶ Verona ciuitas Venetie a Gallis condita: duce Brenno: a quo Brenona primo: deinde mutatis litteris verona dicta est: vt Iustinus lib.xx.refert: quam Athesis fluuius interfluit. Ex hac vrbe prestantes viri orti fuerunt. Catullus ꝛ Aemylius macer poete: et Zeno pontifex sanctitate clarus. Hinc fiunt adiectiua. varonensis: ꝛ veronensis.

¶ Verruca pe.pro.locus in monte editior. Cato. Censeo inquit si rem seruare vis faciundū: vt quadringentos aliquos milites ad verrucā illam ire iubeas: eam vti occupent imperes. Hinc caruncula eminēs in corpore sine pruritu: ꝛ vulgo porrus dr: verruca vocat. Ply. Ocymum misto atramento sutorio verrucas tollit. Serenus. Interdū existit turpi verruca papilla. Hinc quondā Fabio verū cognomen adhesit. Qui solus patrie cunctando restituit rem. Huius diminutiuum est verrucula. Col.lib.viii. Caper cui sub maxillis bine verrucule collo pendent: optimus habet.

¶ Verrucosus: homo verrucis plenus: ꝛ varias eminentes ptes habens. Verrucosa loca inequalia et diuersas ptes eminentes habentia.

¶ Verrucaria: herba que verrucas tollit. Ply. Verrucas cū sale tollit succus e folio. Unde nostri verrucariam herbā appellauere. Alio noie heliotropiū vocat

¶ Veruex: ab inuersis testiculis dr. Est em̄ mas inter oues: cui inuersi siue adempti sunt testiculi. Nā qui ad generandā sobolem integer tenet Aries dr. Sectarius veruex qui gregem agnorū precedēs ducit. Inde fit veruecinus a.um.pe.pro. Ply. Et hyrcin⁹ ꝛ veruecinus adeps ei vtilis est.

¶ Veru: in singulari est indeclinabile: in plurali habet omnes casus: significatqꝫ instrumentū ferreū cū cuspide: quo carnes ad ignem torrere solemus. Verg. Pinguiaqꝫ in verubus torrebimus exta colurnis: a versando deductū nomen (vt inquit Var.) Nā ad ignem iugiter versat. Hinc telum ad eius similitudinē factū

veru dicit̃. Verg. Et tereti pugnant mucrone veruq̃ sabello. Unde Veruta pila dicunt̃: quę verua habent præfixa. Hinc Luc. lib. viii. Cęsaries cōpressa manu pharioq̃ veruto. Et veruti populi volsci dicti sunt: ꝙ dolonibus in prælio uterent̃. Verg. lib. ii. Geor. Assue tumq̃ malo ligurem volscosq̃ verutos. Veru a gręcis dicitur obelus.

¶ Veruculum diminu. paruū veru. instrumentū quo fabri vtunt̃ e ferro. Plyn. Spuma ex argento sublata veruculis ferreis atq̃ in ipsa flamma conuoluit̃ veruculo: vt sit modici ponderis.

¶ Vermis a vertendo dr: ꝙ sese torquendo rapat. Huius diminutiuū est Vermiculus.

¶ Vermina: dolores corporis: qui quodā minuto motu quasi vermes scindere vident̃. Ply. Magi eo vermina ꝛ disintheriā curari putant.

¶ Vermino as. pe. cor. vermes habeo. Corn. Celsus. Nihil est pniciosius pueris dū verminant. Hinc verminatio pro morbo pręsertim in iumentis. Seneca. Morborū prima verminatio vexat. Hinc verminat̃ pro torquet̃. Var. Septimo mense verminari cœpit: partū putauit propinquū.

¶ Verminosus qui vermes habet. Unde verminosæ aures: quę intus vermes habent.

¶ Vermiculor aris. vermiculos facio. Ply. Vermiculantur magis minutę quędā arbores oēs tamen fere: idq̃ aues caui corticis sono experiunt̃. Hinc vermiculari minuta opera facere. Et vermiculata opera dicunt̃ quę paruis tessulis elaborata sūt: qualia quę musaica vocant. Musea eñ appellant̃: quæ in ædificiis ex pumicibus dependētia fiūt ad imaginē specus reddēdam. Plyni. Vermiculatis ad effigiē rerū ꝛ animaliū crustis. Et vermiculatim minutim.

¶ Vesanus pe. pro. vecors: crudelis: furiosus: a quo vesania vecordia.

¶ Vescus a. um. a ve ꝛ esca compositū est: ꝛ significat cū edendi fastidio. Sic Lucilius appellat vescū: vt id dicatur qđ in esca ꝛ cibatu appetit̃: ꝛ id fastidiosum ē. Festus etiā scribit vescū significare fastidiosum ꝛ edacem. Vescum quoq̃ dr quicq̃d ad escam ptinet: ꝛ quicquid edibile est: ab edendi intensione. Unde Lucreti. vescum salem: vt ve habeat vim augendi intendēdive vescumq̃ papauer: ꝙ videlicet in cibis adhibeat̃. Et vescas salicū frondes: quoniā escis iuuencorū sunt accommodatę. Rursus vescū ponit̃ pro paruo ꝛ minuto Unde ꝛ apud Marsos lingua vernacula cū dicūt maluaꝫ vescam: intelligūt de ea quā paruā dicunt. Oui. lib. iii. fas. Nunc vocor ad nomen ve grandia farra coloni. Quę male creuerunt: vescaq̃ parua vocant. Ply. lib. vii. Corpore vescos esse sed eximiis viribus. Hic vesculi male curati ꝛ graciles hoies nuncupant̃. Et aranearū telę vescę dicunt̃. Seruiꝰ. Qui frondes salicis vescas pro teneris ꝛ arentibus exposuit iure inscessit̃: nisi pro gracilibꝰ ꝛ male habitis acceperit. Fere eñ quæcūq̃ macilenta ꝛ male curata sunt hæc tum sicca esse: tum tenera .i. iniuriis obnoxia: frangiq̃ ac pati mollia.

¶ Vescor eris. proprie cibo vtor. Verg. Vescitur ęneas simul: ꝛ troiana iuuentus Perpetui tergo bouis. Et sic construi potest cū accusatiuo. Hiero. in Leui. Ut offerat pro se duos passeres viuos quos vesci licitum est. Improprie pro vtor alibi posuit. Qui si fata virum seruant: si vescit̃ aura ętherea. Ponitur quandoq̃ pro video. Actius. Prius q̃ infans facinus admittat: oculi vescunt̃ tibi.

¶ Vessica pe. pro. folliculus in quo vrina colligit̃ infra aluum a priore parte. Caper tñ Vensica per n. proferri censet: ꝙ nō sit sine vento. Hora. Et diplosa sonat quantū vensica pepedi. Hiero. tamen ꝛ vessicā: et diminutiuū vessiculam appellat id quo aues cibū continent: vt in leuitico. Vessiculas gutturis et plumas proiiciet prope altare.

¶ Vesta: Saturni filia ex Ope quę pro terra q̃nq̃ sumitur: eo ꝙ rebus oībus vestiat̃: seu quia visua stet. Ouid. li. vi. fas. Stat vi terra sua: vi stando vesta vocatur. Ser. Vesta dicta απο του εσιασ: vt digomos sit adiecta sicut ex. ver. Enetus: euētus. Interdū ponit̃ pro igne. Idem. Nil aliud vestam q̃ puram intellige flammā: quia ignis siue flammæ dea est. Et quidā dicunt nihil aliud a vestalibus in ędе vestę q̃ inextinguibilem ignem asseruari. Qui si forte fuerit extinctus nequaq̃ reparari fas erat ex hoc igne humanis manibus elaborato: sed accensa per fomites ex sole flamma purus ꝛ cœlestis ignis eliciebat̃. Fuit etiā hoc nole virgo perpetua: cui vestales virgines sacrificabant.

¶ Vestibulum: a ve pticula quæ diu significat deducitur. Est eñ locus ante ianuā domus vacuus: per quā a via ad ędes itur. Plau. in mus. Uide vestibulū ante ędis: hoc ꝛ ambulacrū cuiusmodi. Nā qui domos amplas antiquitus faciebant: locū ante ianuam relinquebant: qui inter fores domus ꝛ viam medius esset. In eo loco qui dominū eius domus salutatū venerāt: priusq̃ admitterent̃ consistebāt: a qua constitione ꝛ quasi constabulatione vestibula appellata sunt spacia: in quibus multū staret̃: ab aduenientibus priusq̃ intromitterent̃ in domū. Alii vestibulū a ve priuatiua deduci volunt: referentes nō ad eos qui adueniunt: sed ad eos qui in domo cōmanent: quoniā illic nunq̃ consistant: sed solum transitus causa ad hunc locum veniunt exeundo seu redeundo: vt sit vestibulū: nō stabulū sicut vesanus nō sanus. Potest etiā dici vestibulū prima pars ianuæ: ꝙ ianuam vestiat: vel vt Ouidius ait a vesta: ꝙ ea potissimū pars in ędificio sit vestę consecrata. Ideo puellæ cū nubunt: nō tangunt pede vestibulū ne numini dicatū locū calcantes sacrilegiū committant. Luc. Translataq̃ vetat contingere limina planta. Nā in primis ingressibus ꝛ in spaciis domorū vestæ: hoc est arę: ꝛ foci solebant haberi. Ouid. lib. vi. fastorum. Hinc quoq̃ vestibulū dici reor vnde precamur. Quā famur vestam quę loca prima tenet.

¶ Vestis a velando: ꝙ corpus velet: seu a vellere: qđ est vniuersæ ouis lana. Et est generale indumentū: tā virile q̃ muliebre: quo continent̃ oia: lanea: linea: serica: bombycina: quæ induendi: pręcingendi: amiciendi: insternendi: accubandiq̃ causa apparata sunt. Institę picturę clauiq̃ qui vestibus insuunt̃. Ponitur interdū vestis pro barba. Unde Iuuestes imberbes appellantur.

¶ Vestio is. iui. itum. a veste fit. sed transfert̃ etiam ad alia. Et plærunq̃ construit̃ cū ablatiuo. Ci. de natura deorū ad oculos transtulit cū ait. Primū oculos membranis tenuissimis vestiuit: ꝛ sepsit quas primū perlucidas fecit. Col. lib. v. ad arbores. Ubi se frondibus vestierint teneris caulibus necdū adultis modus adhibendus est. Hie. ad parietes. Qui domos in arboribus vestiunt. Huius cōposita sunt. Conuestio circūuestio. Superuestio. Ply. lib. xvi. Imagines rerū tenui folio breuiq̃ ꝛ viridi superuestiens.

¶ Vestiariũ: locus in quo vestes vel servant vel venduntur. Aliqñ vestiarii noĩe vestitus intelligit. Vide in dictione Calceariũ.

¶ Vestiarius: qui vestiario p̄est: ac vestes vendit.

¶ Vestispicus: ⁊ vestispica pe. cor. servus sive ancilla custodiẽs vestes: q frequenti diligentia vestes inspiciant. Plau. Tum familia tota vestispici vinctor auri custos. Afra. Novi nõ insciam ancillulam vespere et vestispicam.

¶ Vestiplica mulier quę cõplicat vestes.

¶ Vesticeps puer qui iam vestitus est pubertate qui barbam emisit.

¶ Vestissimus a. um. qd est optime vestitũ. Col. libro. viii. Id pecus q̄uis ex oĩbus animalibus vestissimũ frigoris tamen impatientissimũ est.

¶ Vesper pro stella quę Venus dr: seu pro vltima parte diei gñis masc. Sta. lib. x. The. Sed vesper opacus lunares iam ducit equos. Sed ⁊ apud antiquos fœm. generis invenit. Hæc stella etiã vesperugo ⁊ vespera a latinis ⁊ vesperus seu hesperus a grecis dr. Vergil. Ite domũ saturæ venit hesperus ite capellę. Est autẽ vesper ęmulus solis ⁊ lunę. Sed cum solem p̄cedit dicitur lucifer vt alter sol. Et ante ortũ solis apparet in oriente: ⁊ in occasu solis refulgens vesper appellatur quasi vicem lunę reddens. Videturq; in occasu statim postq̄ sol occidit. Idem iubar a pacuuio appellatur: Sed ⁊ hoc vesper hoc vesperũ ⁊ hęc vespera ab auctoribus vsurpat: pro sero diei quo ea stella apparet: seu apparere solet. Hiero. in Leui. Qui tetigerit morticina eorũ immundus erit vsq; ad vesperũ. Aug. Iam si placet audiamus illum mane rapientem: ad vesperam escas diuidentẽ. Hinc fit aduerbiũ vesperi: qd significat principio aduentus noctis. Id tẽpus greci ἑσπέρα vocant. Inuenitur etiã Vesper a. um. Unde cum vesperũ dicimus neutro gñe intelligimus tẽpus Ply. lib. xviii. His orę rigandi matutina atq; vespera Idem Matutinũ tempus atq; vesperum.

¶ Vespertinus a. um. qd fit vesperi: vnde orationem vespertinam dicimus.

¶ Vesperare est vesperã fieri. Gel. Taurus philosophus accipiebat nos athenis cœna plærunq; ad id diei vbi iam vesperauerat. Id eñ tẽpus isthic cœnãdi.

¶ Vesperascit serum diei fit: a quo Aduesperascit et Inuesperascit. Teren. Cur vxor nõ accersit iam aduesperascit. Liui. lib. xxxix. Iam inuesperascebat.

¶ Vesperna cœna apud veteres dicebat. Nã vt Fest⁹ inquit Cœna vocabat: qd nunc est prandiũ. Vesperna quã nunc cœnã appellamus. Quod conuiuiũ nõ nisi aduentante nocte inibant prisci.

¶ Vespa animal paruũ volatile api simile: q vesperi muscas venetur in cibo.

¶ Vespasianus nomen imperatoris romani: de quo Dion ita scribit de ipso ιωσηπος δε ανηρ ιουδαιος αχθεις απο αυτου προτερον και δεθεις εγελασε και εφη νυν μεν με δησεις μετα ενιαυτον δε λυσεις αυτοκρατωρ γενομενος ουτω μεν ουν και ο ουεσπασιανος εισηυ αρχηνως και αλλοι εγεγενητο.

¶ Vespillo vilis cadauerũ funerator: q vespertino tẽpore mortuos efferre soleret qui funebri pompa propter inopiam nõ poterant efferri. Unde ⁊ funera a funalibus dici autumat. Po. quia noctu efferebant ob sacrorũ celebrationẽ diurnã. Mar. Qui fuerat medicus nunc est vespillo diaulus.

¶ Vespertilio incertę naturæ est. Volat eñ pennatis alis: sed inter volantia nõ est habendus: q quattuor pedibus graditur: formatq; pullos parit et nutrit lacte quos generat. Dictus vespertilio q vespere se ad volatũ proferat noctis. Amb. Vespertilio animal ignobile a vespere nomen accepit: est aũt volatilis eadẽq; quadrupes ⁊ dentibus vtitur quos in aliis reperire nõ soleas. Parit vt quadrupedia nõ oua: sed pullos viuentes. Volitat in aere auiũ more: sed crepusculo vespertino consueuit effundi nõ aliquo volatu pinnarũ: sed membranę suę fulta remigio quo suspẽsa velut pinnarum volatu circumfert atq; vegetatur. Varro. Factus sum vespertilio neq; in muribus plane neq; in volucribus sum.

¶ Vesulus pe. cor. mons ligurię iuxta alpes inter cæteros clarissim⁹ ex cuius radicibus padus erumpit.

¶ Veseuus pe. pro. mons iuxta Sarnũ fluuiũ nõ longe a neapoli bonitate vini celebrat⁹ qui semp emittit fumum ⁊ ignes sicut ętna in sicilia. Hic mons amœnissimis olim habitatus agris excepto vertice qui vt ait Stra. lib. v. Cinerosus est ⁊ cauernosus petris exustis quas color indicat igni abrosas fuisse. Verg. li. ii. Geor. Et vicina veseuo ora iugo. Hic vt quidam volunt dictus est vesuuius ⁊ per syncopen vesuius appellatur a cõflagratione. Nã vesuię fauillę dicunt: qui Tito imperante ruptus in vertice tantũ emisit incendii vt regiones vicinas incenderet. Alii sicut Seru. dicunt Vesuuiũ esse montẽ campaniæ. Veseuum vero ligurię sub montibus. De hoc Vesuuio. Mar. lib. iiii. Hic est pampineis viridis vesuuius vmbris. Et subdit. Cuncta iacent flammis ⁊ tristi mersa fauilla: nec superi vellent hoc licuisse sibi.

¶ Vestigiũ pedis impressio. i. signũ qd a pede relinquitur. Verg. lib. iii. Geor. Et gradiens ima verrit vestigia cauda. Ponitur quoq; pro extrema pte pedis. Idẽ lib. v. Vestigia primi Alba pedis frontemq; ostentãs arduus albam. Per translationẽ ponitur pro quocũq; rei gestę indicio seu signo. Leo papa. Ut sicut oĩbus profuit q post resurrectionẽ dñi vestigia vulnerũ in carne eius Thomę apostoli explorauit manus: ita ad nostrã vtilitatẽ: proficeret q infantiã ipsius magnorum probauit aspectus.

¶ Vestigo as. pe. pro. quęro quasi vestigia indago a vestigiis tanq; indiciis dictũ. Cic. lib. iii. de ora. Ipsa tractatio ⁊ quęstio quotidie ex se gignit aliquid quod cum desidiosa delectatione vestiges. Huius cõposita sunt Inuestigo: et Peruestigo: quę significant quęrẽdo inuenio.

¶ Vestini populi Italiæ inter Marrucinos Sabinos q apud quos olim fiebant casei laudati. Mar. Si sine carne voles ientacula sumere frugi. Hæc tibi vestino de grege massa venit.

¶ Veter senex adiectiuũ triũ generũ. Enn. Cũ veter occubuit priamus sub marte pelasgo. Hinc veterior et veterrimus. Plau. in bac. Senem tibi dedo illũ veteriorem lepide vt lenitũ reddas. Treba. Ciceroni. Pro nostro veterrimo verissimoq; amore.

¶ Vetus quidam dici putãt: quasi vietus: hoc est sine vi. ętas eñ debilitat vires. Alii a ve valde ⁊ ętas. Et plærunq; ad laudẽ. Unde dicimus apud veteres eos videlicet auctoritatis plenos significantes. Interdũ ad vituperationẽ refertur. Terẽ. in and. Sed qui maliuoli veteris poetæ maledictis respondeat. Et est generis oĩs cuius diminutiuũ est Vetulus.

¶ Vetustus a. um. idem qd vetus. Liuius. lib. i. Posse

quidē se vetusto iure agere. Hinc vetustas antiqui-

¶ Vetustesco vetus fio. Col. lib. i. Apothecę re (tas. cte superponenẗ his locis vnde plærunq; fumus exoritur cū vina celerius vetustescūt: quę fumi quodā genere præcocē maturitatē trahunt.

¶ Veteresco idem qđ vetustesco. Col. lib. ii. Aptior tū est surculis hois vrina quā sex mensibus passus veterescere si vitibus aut pomorū arboribus adhibeas. Hinc componiẗ inueteresco: qđ est valde vetus fio: seu valde in consuetudinē venio. Nigidius differentiam ponit inter vetustescere & veterescere: ꝙ quę vetustate deteriora fiunt vetustescere dicanẗ. Veterescere quę meliora: Sed Col. lib. vii. docet veterescere siue inueterescere nō semp in melius dici. Sed si iam inquit inueterauit morbus vehementioribus est opus remediis. Sed de inuetero supra habitū est.

¶ Vetero as. vetus reddo: a quo veteresco vbi a mutatur in e. Et compositū inuetero: a quo inueteresco.

¶ Veterator auctore Donato est homo astutia vetus et in omni re callidus a multarū rerū gerendarū vetustate. Est aūt nomē verbale qđ a vetero & a veteresco venire posse videtur: vt cum in passiua significatione positū est a veteresco pro veteratus accipiaẗ: quasi senex factus: vt Vlp. Præcipiunt ędiles ne veterator pro nouitio vęneat. Veterator vero a vetero idem est qđ deceptor: quasi vulpes: quis pro veteratore in astutia etiā sumi possit: vt est illud. Terent. in and. Quid hic vult veterator sibi?

¶ Veteranus quandoq; veterē significat. Unde veterana mancipia quę a nouiciis destinguunẗ. Veterana quę anno continuo seruierūt in vrbe. Nouicia intelliguntur quę anno nondū seruierūt. Aliqñ legionarium vel eum qui honeste aliquando militauit et iam est a militia absolutus.

¶ Veteraneus a. um. qđ est vetus. Col. Si sint veteranæ vineæ vt separatos sulcos cuiusq; gñis per singulos hortos inseremus.

¶ Veterina animalia dicunẗ ad vecturā idonea quæ aliquid vehere possunt quasi venterina ꝙ ad ventrem onus religatū gerant. Ply. Ungulę veterino tantū generi renascuntur.

¶ Veterinarius qui veterinorū curam gerit: & veterina ducit qui apud nos cōsueuit etiā illa locanda domi nutricare ad quęstū. Unde equos mulos asinos meritorios vocitamus. Col. Nā & arator reperiẗ aliquis bonus & optimus fossor: aut fœni sector: nec minus arborator & vinitor: tum etiā veterinarius & probus pastor. Et Veterinarii medici sunt veterinorū: hos nūc vulgus Merescalcos appellat. Colu. lib. vii. Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa linguæ quas ranas veterinarii vocant.

¶ Veterinarius a. um. quod ad veterinariū pertinet Col. lib. viii. Quare veterinarię medicinæ prudens esse debet pecoris magister.

¶ Veteramētarius sutor Calcearius qui veteres calceos reficit Eaq; forma dr̄ veteramentarius: qua ab armento armentarius: a ferramento ferramētarius Sue. de Vitellio. Cassius seuerus nec minus alii eundem & sutorē veteramentariū prodiderunt.

¶ Vetulonū seu vetulonia locus in ethruria.

¶ Veternus morbus ex nimio ocio perpetuū somnuz inducens. Hunc Auicenna & medici recentiores subetum siue subetiā. Græci lethargū nomināt. Et quia hic morbus pigros hoies facit & ad negocia inutiles: quemadmodū senectus. Ideo veternus quādoq; pro pigritia poniẗ. Verg. lib. i. Georg. Nec torpere graui passus sua regna veterno. Quandoq; pro nimia dormitione. Ply. Primis diebus bis septenis tam graui somno vrsi premunẗ: vt ne vulneribus quidē excitari queant: tunc mirum in modū veterno pinguescunt. Hinc veternosus qui graui premitur somno. Cato vero veternosum appellat hydropicū cū inquit. Veternosus ꝙ plurimū bibit tam plurimū sitit. Teren. Eunuchum veternosum quia segnis est quasi veternum patiatur.

¶ Veto as. aui. atum. & Veto tis. tui. titum. pe. cor. significat prohibeo: & ne quid fiat impero. Unde in actibus apostolicis. Vetati sunt a spiritu sancto loqui verbum dei in asia. Sed in raro vsu est talis locutio. Liuius lib. ii. Illi victi ira vetuere reddi. Ouid. Nitimur in vetitū semp cupimusq; negata.

¶ Vexo as. agito: molesto: perturbo: & huc illud distraho. Tractū ab eo qđ est veho in quo inest iam vis quędam alieni arbitrii. Nō enim sui potens est: qui vehiẗ Vexare autez vi: atq; motu proculdubio vastiore est. Nā qui huc illucq; trahitur: hic vexari ꝓpŕie dr̄: sicut taxare pressius crebriusq; tangere. Iactare multo fusius largiusq; iacere. Quassare etiā ꝙ quatere grauiꝰ violentiusq;. Verg. Candida succinctā latrātibus inguina monstris Dulichias vexasse rates. Lactan. de ira. Et iusti ab iniustis impune vexanẗ. Huius composita sunt Deuexo valde vexo. Diuexo varie vexo. Lactan. lib. xii. Ut si forte tamen fuerint boni prædæ sint sceleratis: ac diuexenẗ vndiq; ab iniustis.

¶ Vexillum quasi paruū velum: et accipitur pro signo quo in exercitu aut classe imperatores vtuntur. Unde vexillifer.

¶ Vexillarius qui vexillū defert. Liui. lib. viii. Ordo sexagenos milites: duos centuriones: vexillariū vnū habet.

V ante F.

¶ Vfens fluuius qui labiẗ propontinas paludes qui etiā Aufentū a quibusdā dicitur.

V ante I.

¶ Via dimidius actus qua potest ire vehiculū. Via inquit Paul. Constitui vel latior octo pedibus: vel angustior pōt: vt tamen eum latitudinē habeat qua vehiculum ire pōt alioquin iter sit nō via. Abusiue transumitur pro omni loco per quē habere iter oībus licet. Ply. Cum te de via vocassem. Aliquando sumiẗ pro ipso actu eundi. Cic. Cūq; de via languerē & mihimet displicerē. Aliqñ pro ratione. Verg. Inueni germana viam gratare sorori. Aliqñ pro consuetudine. Terēt. Sed via puulgata patrū quotidie accusabam. Dicta via ab eundo quasi ia: ꝙ per eam eatur: vel a vehendo quasi veha: ꝙ per eam fructus ad villam vehunẗ: vel per quā vehiculū ire pōt. A via fiunt adiectiua Auiꝰ: Inuius: Obuius: Dubius: Peruius: Præuius: Deuius: Biuius: Triuius: Quadriuius: Semita quasi semis via. id est angustior via.

¶ Viam facere est locū vbi nō erat via aperire. Viam munire est reficere expurgare. Interdū lapidibꝰ sternere: qđ proprie sternere viam dicimus. Ci. Ideo ne appius ille secus viā muniuit: nō qua populꝰ vtereẗ:

sed posteri sui latrocinarent̃. Hoc etiã verbo per trãslationẽ vtimur de corporeis ad incorporea. Quintil. Propterea ꝙ plurimi auctores ꝙuis eodẽ tenderent diuersas tamen vias munierunt: ⁊ in suam quisq; induxit sequentes.

¶ Viator qui viat: hoc est iter facit. Amb. Est bonus viator qui dispendiũ regressionis reliqui itineris cõpendiosa celeritate compensat. Et viatores dicebant̃ qui magistratibus parebant: eo ꝙ plerunq; euocabãtur ex agris hoies ad magistratus: ⁊ frequẽs eorũ ab agris ad vrbem via erat. Col. in prefa. Illis temporibus proceres in agris morabant̃: ⁊ cũ consiliũ publicũ desyderabat̃ a villis arcessebant̃ in senatũ: ex quo qui eos arcessebant viatores nominati sunt.

¶ Vio as. aui. atum. significat iter facio. Unde viator qui viat.

¶ Viatorius a. um. qd̃ ad viam pertinet. Unde viatorium vas quo iter agentes ferendi potus gratia vtũtur. Ply. vasa viatoria ex taxo vinis in gallia mortifera fuisse compertũ est

¶ Viaticũ dicitur quicqd iter agendi causa necessarium est siue cibus sit: siue pecunia ad victũ expendenda grece εφοδιον dicitur. Plau. in cap. Sequere me viaticũ vt dem a trapezita tibi. Aliquando capit̃ pro facultate seu apparatu. Q. Claud. in annalibus. Simul forma factis eloquentia dignitate acrimonia cõfidentia pariter precellebant: vt facile intelligeretur magnũ viaticũ. i. magna facultas: magnus apparat⁹ Huius diminutiuũ est Viaticulum. Apul. lib. vii. de Asi. Viaticulum mihi corrasi.

¶ Viaticor aris. viaticũ paro. Plau. in Menæ. Viaticati hercle æstiue sumus.

¶ Vibex icis. pe. pro. signũ verberis in humano corpore remanens ꝙ vi fiat. Ply. lib. xxx. Verberũ vulnera atq; vibices pellibus ouium recentibus impositis oblitterant̃. Persius. Si puteal multa cautus vibice flagellas.

¶ Vibii populi trans rhenũ quos voluntarios agrippa in citeriorẽ ripam transtulit.

¶ Vibro as. moueo: ⁊ quasi vi agito. Verg. Sibila lambebant linguis vibrantibus ora. Per translationẽ vibrare significat vocem in cantando crispare.

¶ Vibrasse seu vibrissi sunt pili in naribus hoim ꝙ his euulsis caput vibretur.

¶ Vicem ⁊ in ablatiuo vice solum in singulari. In plurali habet oẽs casus. Dicte sunt vices: vt quidã aiũt: aut ꝙ veteres pro pugnis vsurpabant: quoniã per vicissitudinẽ pugnetur. Plau. Vices eius memorat ⁊ cicatrices denudat. Item pro pœnis ⁊ incõmodis: ꝙ vi fiant. Hor. li. i. car. Vicesq; superbæ Te maneãt ipsum. Quoniã vero per vicissitudinẽ pugnari solet: factum est: vt vices pro alternatione capiamus. Interdũ pro periculo. Verg. Nec tela nec vllas Vitauisse vices danaũ. Quñq; pro loco. Hor. Vtar vice cotis acutũ Reddere que ferrum valet exors ipsa secandi.

¶ Vicissim aduerbiũ significat per vices siue alternatim; vt vicissim incumbũt oneri. i. modo vnus modo alius incumbit oneri. Verg. Nos tamẽ hæc quocũq; modo tibi nostra vicissim Dicemus. Quod vernacula lingua dicimus. La volta nostra. Quñq; significat secundo loco siue econtrario. Cic. in Lel. Sed ego admiratione quadã virtutis eius ille vicissim opinione fortasse nõ nulla quã de moribus meis habebat: me dilexit. Plau. in Cur. Pro etiã siue vt ita dicam respondenter posuit. Sed cũ adhuc naso odos est obsecutus meo: da vicissim meo gutturi gaudiũ. Similiter Cic. Apio pul. Hoc ego meo facto delector. Nihil eñi potuit fieri amantius consydera nunc vicissim tuum.

¶ Vicissatim per vices. Plau. in pe. Ad argumẽtum nunc vicissatim volo remigrare.

¶ Vicissitudo alternatio. Ci. Luceio. Nihil est apti⁹ ad delectationẽ lectoris ꝙ̃ temporũ varietas: fortune vicissitudines. Item significat responsionẽ qd̃ vulgo dicitur Contracambiũ. Amb. Et pro hoc opere quasi vicissitudinẽ a deo postulans adiecit. Tu aũt dñe ne elonges ⁊c. Dicitur etiã vicissitas. Actius. Vicissitatemq; imputandi tradit.

¶ Vicarius ria. rium. qd̃ vicem alicuius gerit. Quintilia. Vicariã ei operã impendi. Ci. Vicaria solutio rerum creditarũ. i. vicem reddens.

¶ Vicia genus grani a vinciẽdo dicta ꝙ capreolos habeat: vt vitis quibus sursum vorsum serpit. Etẽ scapum lupini aliumve calamũ ad quẽ hæreat id solet vincire: vel dicitur a greco: qd̃ illi βικιον neu. gñe. Plyn. lib. xviii. Nascuntur in vicia cochleæ minute erodentes eam.

¶ Viciarius a. um quod ad viciam pertinet: vt cribrũ viciariũ apud Colu. lib. ix. Idem lib. xii. substantiuũ posuit cum ait: hoc eodem tempore stercoris pars in prata egerenda: pars oleis inspergenda: tum etiã viciaria diligenter facienda.

¶ Vicus pars vrbis est qui ex multiplicatis domibus fit: ⁊ ex pluribus vicis vrbs constat. Diuiditur enim vrbs in vicos: quasi in membra minora. In oppido vicus: a via (vt inquit Varro) ꝙ dextera parte vie ædificia. In vrbe fiunt vici cõnexis ⁊ cohẽrẽtib⁹ edificiis Unde Romæ Vicus cyprius. Vicus africus. Vicus sceleratus nominati. Vicus qui exitũ nõ habet angiportus dr̃. Et hic vicus vrbanus appellat̃. Est etiam vicus paganus si plures simul ville que pagi dicunt̃: hoc est plures rusticane domus coniuncte sint. et aliquo spacio remote ab vrbe: dummodo nõ sint clausæ mœnibus: quia tunc castella vocarent̃. Huius dimi. est Viculus ⁊ accipit̃ pro pagis ⁊ rusticanis domibus Hier. in pentate. Ceperũt viculos ⁊ possederunt habitatores.

¶ Vicani pe. pro. dicunt̃ qui vicos habitant.

¶ Vicinus qui eundẽ colit locũ: ⁊ qui prope domũ nostram habitat.

¶ Vicinitas vicinorũ propinquitas: ⁊ aliquando vicinorum multitudo: vt laudanda est vel potius amanda vicinitas.

¶ Vicinia locus vicinus seu ipsa vicinitas. Aug. li. x. ciui. dei. Id animaduersum est ab eis qui aderant ꝙ̃uis in mortis vicinia curiosissime attentis vtrum ne philosophus turbaret̃. Amb. Splen cũ iecore habet viciniam fructuosam.

¶ Viciniũ idem qd̃ vicinia. Hie. Veni ad vicinia terre sancte. Aug. lib. xviii. ciui. dei. Hoc aũt diluuiũ nequaq̃ ad egyptũ: neq; ad eius vicinia peruenit.

¶ Vicatim aduerbiũ significat per varios vicos. Plyni. Mesopotamia tota assyriorũ fuit vicatim dispersa preter babilonia ⁊ Ninum.

¶ Victima pe. cor. que post victoriã dextra victrice immolabat̃. Ouid. Victima que dextra cecidit victrice vocat̃: vel dicta est ꝙ vincta ad aras ducebat̃.

¶ Victimarius qui victimas emebat vt cẽderet. Ply. Unde victimarii negociatores vili mancipio.

¶ Victito as.pe.cor.nõ est frequentatiuũ. Nõ eñi significat frequẽter viuo sed vescor: ⁊ quasi victu vtor: vt sarmatę lacte victitãt. Fit a victo as.frequẽtatiuo ¶ Victus us.a viuo significat genus vitę etiã quantum ad mores. Ulp.de ver.sig. Victus verbo continentur: quę esui potui cultuiq; corporis quęq; ad viuendũ homini sunt necessaria. A quo cõuictus simul victus: cũ plures simul viuunt. Victus a.um.participiũ a vinco vincis. vt Pompeius victus est a Cęsare. Cuius contrariũ est Inuictus pro forti qui vinci nõ potest. Aliquando dr inops voti. Nã quomodo victores dicimus voti cõpotes qui quod volunt faciũt: sic victos voti impotes qui nõ possunt facere qd volũt. Verg. Veteres migrate coloni Nunc victi tristes.

¶ Victualia dicunt ea quę ad victũ pertinent. Amb. de apibus Cernas oẽs certare de munere alias intelligere quęrendo victualia: alias solicitã castris adhibere custodiam.

¶ Victurus ⁊ a viuo ⁊ a vinco participium est. Salu. Pyrrhus ille rex an. M. Curius prælio victurus esset. Cic. Nemo est tam senex qui se annũ nõ putet victurũ

¶ Victor qui vincit. Est ⁊ propriũ nomen.

¶ Victoriosus vincere assuetus.

¶ Victoriatus gñs nummi argenti: q victorię nota signatus esset Qui lege Clocia percussus est.

¶ Victricus pe.cor.est vir matris ex alio viro natus: qui priuigni vocant. Nã victricus ⁊ priuignus inter se opponunt: vt inquit Modesti. Sue. Victrico vero martio philippo consulari multũ dissuadente.

¶ Video es.vidi sum.qd ⁊ Vido vidis dr: pertinet ad oculos. Vergil. Quęq; ipse miserrima vidi: ⁊ quorum pars magna fuit Quandoq; adiicit video oculis meis. Verg. Aut quibus hęc oculis aspicis ista lege: sic etiã greci: vnde illud habrahę και ανοβλεψας αβρααμ τοισ οφθαλμοισ αυτου ειδεν και ιδου κριοσ εισ κατεσχομενοσ των κερατων εμφυτω σαβεκ και επορευθη αβρααμ και ελαβε τον κριον. Transfertur etiã ad animum. Ouid. Video meliora proboq; Deteriora sequor: vnde prophetę appellabant videntes quia videbant eũ quem cęteri nõ videbãt. Reuela inquit dauid oculos meos ⁊ cõsiderabo mirabilia de lege tua. Utimur quoq; hoc verbo etiã in cæteris sensibus cũ eos ad cognoscendũ intendimus. neq; eñi dicimus. Audi quantum rutilet: aut olfac quantum niteat: aut gusta quantum splendeat: aut palpa quantum fulgeat. Videri eñi dñr hęc oĩa. Dicimus aũt nõ solũ vide quantum luceat: qd soli oculi sentire possunt sed etiã vide quid sonet: vide quid oleat: vide quid sapiat: vide quantum durũ sit. Ideoq; gñalis experientia sensuũ concupiscẽtia oculorũ vocat: quia videndi officiũ in quo primatũ oculi tenent etiã cęteris sensibus sibi de similitudine vsurpant cũ aliquid cognitionis explorant inquit Aug. lib.x.con. Unde dicimus hoc verbũ transferri ad animũ: ac quandoq; poni pro cauere curare prouidere cõsyderare. Teren. Vide quo me inducas.i.animaduerte ⁊ cõsydera. Plau. Tu domi videbis.i.parabis. Dicimus etiã vide tibi.i.prouide. Teren.in phor. Recte mihi vidissem: ⁊ senis essem vltus iracundiã. Huius verbi cõposita sunt Circumuideo vnde ⁊ circũuiso. Plau.in am. Sed angues oculis oẽs circũuisere. Euideo: clare ⁊ expresse video: a quo Euidens. Euidenter quę in frequẽtiori vsu sunt. Præuideo ante video. Prouideo puideo pfecte video. Hiero. Peruides igitur q nõ solum in esu: sed ⁊ in sepulturis et in connubiis: ⁊ in omni cõuersatione vnaquęq; gens suo ritu victitet. Transuideo aliquid per corpus perspicuũ video. Inuideo. A video fit viso: a quo fit visito frequentatiuũ. Est ⁊ videor deponẽs. At tu mihi videris vir probus.

¶ Vide quid agas prouerbiale qd solet dici his qui magna aggrediuntur.

¶ Vidisti multũ: hoc est fuisti multũ cautus.

¶ Viderit Epicurus.i.videat: hoc est huius rei illi cura sit: vel huius opinionis rationẽ reddat: nõ ego. Sic accipienda sunt. Tu videris: vos videritis. Illi viderint modus loquendi minatorius.

¶ Videlicet aduerbiũ confirmãdi quasi videre licet. Terenti.in adel. Videlicet hoc audiuit: hoc est certe hoc audiuit. Sallu. Vos de parricidis quid statuatis cunctamini. Videlicet cętera vita illorum huic sceleri stat: verũ parcite dignitati lentuli.

¶ Vidua dicta est quasi valde idua ab iduũ die qui mensem diuidit: hoc est a viro diuisa. Hinc Viduare diuidere.

¶ Viduo as.diuido seu priuo. Hier.cõtra Ioui. Potest eñi accidere vt anus primo marito in extrema senectute viduet. Viduus priuatus diuisus. Hora.lib. car. Voce dum terret viduus pharetra Risit apollo. Cic.lib.ii.tus. Sic me ipse viduus pestes excipio anxias.i.priuatus.

¶ Viduertas apud Catonẽ calamitas dicitur:

¶ Vieo vies vieui etum. Hor.in epo. Quis sudor vietis ⁊ quantum malus vndiq; membris crescit odor. Est autem viere ligare inflectere quia victis virgis ligare possumus quodlibet. Unde vietus mollis languidus flexibilis sine vi. Var. de oporothecis. Ne cũ humorẽ amiserint ptinaci vento mala vieta fiant .i. flexa et obliqua facta. Plau.in menæ. Viden tu illi oculos viere: vt viridis exoritur color.i.in obliquũ flectere. Unde vietos rotarũ cantus ⁊ ligna cõtorta dicimus.

¶ Vietores qui vasa vinaria religant stipantq;.

¶ Vigeo es.gui.viuo siue potens aut in vigore sum. Lactan.lib.vii Qui de deo nõ facile est cõprehẽdere quomodo vigeat sine corpore: Cic.lib.i.tus. Multaq; sæcula postea sic viguit pythagoreorũ nomen vt nulli alii docti viderentur.

¶ Vigor firmitas robur.

¶ Vigesimus a.um. fit a viginti: vt vigesimus annus est ex quo litteris operam dedi.

¶ Vigesima æ.tributũ seu exactio: sicut decima. Vigesimariũ aurũ a Liuio dr qd ex vigesimis exigebatur.

¶ Vigiliæ nocturnæ sunt: excubię diurnę pariter ⁊ nocturnæ. Hiet.in Ser.ad fratres. Hęc ⁊ hmõi tanta ac talia ideo sancti illi cecinerũt ⁊ scripta reliquerũt: vt nos eorũ posteri patribus excitaremur exẽplis ad celebrandas etiã noctibus salutis nostrę excubias. Sciendum vigilias militares in quaterna horarũ spacia diuidi ita vt prima secũda tertia ⁊ quarta vigilia dicat factus est Cæsar. Ubi per exploratores cæsar certior tres iam ptes copiarũ Heluetios id flumẽ traduxisse: quartamq; fere partẽ citra flumẽ ararim relictam esse: de tertia vigilia cũ legionibus tribus ex castris profectus ad eã partẽ peruenit quę nondũ flumẽ transierat. Interdũ vigilię dicunt ipsi custodes qui vigilant Sal. Et ab incendio intelligebat vrbem vigiliis munitam. Interdũ vocant profesti dies q vigilare ante diem festũ mos est in sacrificiis faciẽdis: ⁊ sacris hymnis cantandis.

¶ Vigil dr qui nõ est torpens quales sunt dormientes

sed qui in vigore suo est: a quo puigil q̄ assidue vigilat et qui diligens et industrius est. Et vigil nocturnus custos qui ⁊ excubitor dicit̄: a quo prefectus vigilum vocatus est.

¶ Vigilo as. nō dormio: p translationē diligenter audio. Iuue. Sed vigilat cōsul. Itē. Vigilare ē studiū ⁊ diligētiā adhibere. Vñ inuigilare ē alicui rei incūbere. Euigilare expergisci ⁊ ad aliq̄d agendū intētuz eē. Peruigilare ad finē vigilare: Aduigilare iuxta vigilare: sollicitare / cogitare ve. Ter. in An. Nā satis credo si aduigilaueris ex vnis mihi geminas ꝯficies nuptias. Hinc Vigilātia q̄ plerūq; p diligētia ponit̄. Idem in adel. Vigilantiā tuā mihi narras.

¶ Villa domus extra vrbē: casa villatica ⁊ suburbia: q̄ habitādi causa ꝯstituta est. Domus pprie in vrbe ē. Ply. Modus hic pbat̄: vt neq; fundus villā: neq; villa fundū querat. Cic. lib. i. de ora. Quin tu igit̄ facis idē qd̄ faceres si in aliquā domū plenā ornamentoruz vel in villā venisses. hec penoꝝ lingua magar appellatur. Unde ville magalia appellantur. Dicta villa a vehēdo: quasi vehilla: q2 in eā fructus ꝯuehebāt ex agris. Cuius dimi. est Villula.

¶ Villicus pe. cor. pprie ville gubernator: vel q̄ pest pagi ⁊ totius rei rustice cure: vñ a villa villicus nomē accepit. Var. lib. i. de re rust. Villicus agricolendi cā ꝯstitutus atq; appellatus a villa: q2 ab eo in eā cōuehunt̄ fructus ⁊ vehunt̄ cū veneūt: a quo rustici etiaz nūc quoq; viaz vehaz appellāt pꝑter vecturas: ⁊ vellam nō villā quo vehunt ⁊ vñ vehunt. Oeconom⁹ aūt tam pecunie q̄ȝ frugū ⁊ oīm que dn̄s possidet dispensator est. Ponitur tamen quandoq; villicus pro rustico agricultore. Hora. Villice syluarū ⁊ mihi me reddentis agelli. Col. lib. xii. Villicus semp caueat ne improuidus ab opere vincatur. Res est agrestis insidiosissima cunctanti.

¶ Villico as. ⁊ villicor depo. significat rusticor. Pōpo. Ego rus eo: vt aliquot dieb⁹ villicer. Ter. i hecy. Hic villicor aū vrbē. Aliqñ villicari est ville pesse. Pōpo. Longe ab vrbe villicare quo herus rarenter venit: nō villicari: sed dn̄ari mea est sententia. Hinc villicatio ipsa rustica negociatio vel ville dispēsatio: vt in euangelio. Redde rōnem villicationis tue.

¶ Villaticus a. um. qd̄ ad villam pertinet. Vñ villatica pastio dr̄ alimentū qd̄ ptinet ad aīalia muta q̄ ruri nutriunt̄: vtpute pecudes: aues: pisces. Sic dicitur villaticus canis qui in villa tenetur.

¶ Villanus qui in villa habitat. Unde ⁊ semiuillanus semirusticus.

¶ Villaris ⁊ hoc villare: sicut villaticus. Plyn. libr. x. Villaribus gallinis ⁊ religio inest: inhorrescūt edito ouo excutiuntq; sese.

¶ Vile adiectiuū: quod quidā a villa deducūt: vna littera abiecta: q2 oīa in villa viliora sint q̄ȝ in vrbe. i. minori pretio vendantur. Vile eīm pprie dr̄ qd̄ paruz valet. Cuius ꝯtrariū est carum. Ponit̄ interdū p abundanti: q2 oīe quod plurimū abundat vile est. i. paruo p̄tio venditur. Verg. lib. i. ge. Si vero viciamq; seres vilemq; fasellum.

¶ Vileo es. vilis sum: a quo vilesco vilis fio. August. Ipse est deus qui per vniuersam creaturā quotidiana miracula facit: que hominibus non facilitate: sed assiduitate viluerunt. i. vilia facta fuerunt.

¶ Vilito as. pe. co. vile facio. Turpil. Et querar tua vitia que te vilitant.

¶ Villus pilus. Mar. Calfaciūt villi pallia nostra mei

¶ Villum diminutiuū a vinū: sicut vllus ab vnus.

¶ Vimen omne virgultū molle ⁊ ad ligandum aptum quasi vincimen. Col. Nec refert cuius generis vimē feras dum sit lentissimū. Ply. Et alie arbores virgas sequaces ad iuncturas lentitie: alie pretenues viminibus texendis spectabili subtilitate. Fiunt aūt vimina ex populorū virgis vlmi: ⁊ sanguineorū fruticū ⁊ betule ⁊ vitis ⁊ coryli intorte: ⁊ salicis que principatum obtinet. Hinc vimineus ea. eum. quod est ex viminei vt vasa viminea.

¶ Viminale quod est ad ligandū aptum: seu qd̄ pertinet ad vimina. Ply. Hec est viminalis cultura. Viminalis collis dictus est Rome q2 ibi viminū sylua fuit: vel a Ioue vimineo q2 ibi are sint: a qua et viminalis via que ad viminalem collem ducebat Eadem Numētana a numentano agro.

¶ Vinco is. vici victū supero. Per translationē ponit̄ pro exprimo ⁊ quasi difficultatem rei dicendo supero. Verg. Nec sum animi dubius verbis ea vincere magnum q̄ sit. Item p animi cōpos fio. Idem lib. iii. Ge. Illi victor Ego ⁊ tyrio cōspectus in ostro. Cōposita huius verbi sunt. Cōuinco: Deuinco: Euinco: ⁊ Prouinco. Deriuata sunt. Victor: Victrix: Victoria: Victoriosus: ⁊ Victima. Vincibilis qui vinci potest. Colu. lib. iiii. Graue terrā vix vlla cultura vincibilem.

¶ Vincio is. xi. ctū. cum n ante c. significat ligo quasi vim inicio. Verg. Purpureoq; alte suras vincire cothurno. Huius cōposita sunt Deuincio valde vincio. Ci. Maxima mecū familiaritate deuinctus. Reuincio. Gel. Videbamus androclū ⁊ Leonē loro tenui reuinctū vrbe tota circū tabernas ire.

¶ Vincula ⁊ per syncopen vincla dicuntur ligamina. Col. lib. 3. Salix humida loca desyderat. genista etiā sicca vtreq; tamē circa vineā serunt̄: cum palmitibus idonea prebent vincula. Et per translationē dr̄ Carcer in quo noxii vincti seruantur.

¶ Vinctus ligatus et aliqñ captiuus dr̄. Unde etiam quandoq; pro seruo sumit̄. Seneca. Qui vnus erat e vinctis cesaris mox libertate donatus est.

¶ Vindex proprie vltor iniurie. Et qui alterius causam suscipit vindicandā: vt quos nunc procuratores vocamus. Et vindex qui se ex seruili conditione in libertatē vindicat: a vindicio seruo ex vrbe Setia: qui quoniā coniurationē de reducēdo. Tarquinio detexit liberatus est: vt inquit Liui. lib. i. Hinc ⁊ vindicie dicunt̄ sentētie que in libertatē asserunt.

¶ Vindico as. pe. cor. pprie vlciscor. Unde vindicta. Amb. Nō vltionē querebat eo vsq;: vt dicēti sibi Saruie filio q2 vindicare in eū vellet nō permisit. Et vindicare est ab iniuria cōtumelia ve aut damno defendere liberare. Ci. Et est senectus natura loquacior ne ab omnibus eā vitiis videar vindicare. Liui. libr. iii. A cuius crudelitate vosmetipsis armis vindicastis. Itē protrahere ⁊ in libertatē asserere. Unde vindicta virga qua serui libertate a pretore donabantur.

¶ Vindicta: vltio aliqñ libertas: siue virga qua serui libertate donabantur. Nā faciendi liberi tres partes sunt. Una vt censu liber fiat. Censebant̄ eīm antiquitus soli ciues ro. Si quis eīm consentiēte vel iubente dn̄o nomen detulisset in censum: ciuis romanus fiebat et seruitutis vinculo soluebat̄: altera pars adipiscende libertatis que vindicia vocabat̄ scȝ virgula quā pretor manumittendi serui capiti imponēs eundē seruum in

Et

libertatē vindicabat dicens quędam verba solennia. Atq; ideo illa virgula Vindicta vocabat. Tertia ps faciendi liberi est si quis suprema voluntate in testamenti serie seruū liberū scripserit.

¶ Vindelicia prouincia Europę: sicuti a Ptol. lib. iii. scribit. Est aūt inter rhetiā quā habet ob occasu ꝛ Noricū ab oriente. Eam lycius amnis disterminat a rhetia. Enos fluui⁹ diuidit a Norico. A septētrione Danubio terminat. A meridie alpibus supra Italiā extensis. Eius ciuitas insignis fuit Augusta vindelica vindelicos vicit Drusus: in cuius laudē cecinit Hor. Videre rheti bella sub alpibus drusum gerentē vinde

¶ Vinea locus vitibus cōsitus a vite multa. Vi (lici. nearū tria sūt gña. Jugata: humi proiecta ꝛ Arbusti ua. Est etiā vinea instrumentū bellicū ex lignis cōpactum latū pedibus octo: altū septē: longū sexdecim: tectum duplici ligno: cratibusq; contexit: latera quoq; vimine sepiunt ne saxorū ac telorū impetu perfringantur. Extrinsecus aūt ne crementur crudis ac recētibus coriis integunt. Cum plures fuerint iungunt ordine sub quibus oppugnātes tutius ad muros subruēdos

¶ Vinearius a. um. qđ est vineę: vel qđ ad (pugnāt. vineā pertinet. Col li. vi. Validā vitē in ramos deducere censeo ꝛ traducibus dispergere atq; durare: certosq; vinearios colles pręcipitare.

¶ Vineaticus a. um. qđ ad vineā ptinet: vt falces vineaticę. Var. Sic alia quoq; nōnulla gña spēs habent plures: vt falces. Nā dñr vineaticę opus esse sex. Col. lib. v. ait. Unum atq; alterū repręhendisse quippe seminibus vineaticis nimiū me pfundos censuisse fieri.

¶ Vinealis ꝛ hoc le. qđ est aptū ad vineā. Col. lib. iiii. Sed ne nūc p infinitas terręni species euagemur nō intēpestiue cōmemorabim⁹ Julii Gręcini conscriptā velut formulā ad quā posita ē imitatio terrę vinealis.

¶ Vinū a vi deducit q vim inferat mēti. Et in plurali habet vina ꝛ vinis. Ouid. Et venus in vinis: ignis in igne fuit Marti. Resinata bibis vinū falerna fugis. Quattuor pręcipui sunt vini sapores: dulce acutū: lene ꝛ austerū. Prim⁹ Noe vinū inuenit sicut sacrę testātur litterę. At gentiles docēt bacchū vini repertorē fuisse. Primus vero italis saturnus dedit e creta in latium aduectus. Vinū tortiuū dr qđ nouissime expressum est: protopū anteq̄ calcent vuę sponte defluens. Diminutiuū a vinū est Villū qđ etiā Vinellū dr: vel vinum απὸ τοῦ οἴνου. ¶ In Ouidio legā in venis.

¶ Vinolentus ebriosus: vino ingurgitans.

¶ Vinosus: qui ad vinū affectus est. Ply. ait. Jdcirco vinosos dici hoīes q soli animaliū nō sitiētes bibunt Vinosus succus: vt idem auctor: est ppriē est mero pyro myrto. Jdem inter mala punica gña vinosa quędā appellat quę aluū sistunt ꝛ stomachū.

¶ Vinetū locus vbi multitudo vitis consita est: hoc est vbi multę vites: vel multę vineę sunt. Col. lib. iii. Cui vineta facere cordi est faciat vitiariū ex quo possit agrū vineis vestire.

¶ Vinitor pe. cor. rusticus vinearū cultor. Col. lib. i. Separandi sunt aratores a vinitoribus. Verg. lib. ii. Geor. Jam canit extremos effœtus vinitor antes.

¶ Vinarius vini venditor. Vñ Lamprid. scribit Alexandrū romanū imperatorē cōstituisse corpora vinariorū ꝛ caligariorū ꝛ oino oīm artiū. Et apud Plau. in Asi. furmontio vinarii exerambi. Suet. de Claudio. Cū de laniis aut vinariis ageret exclamauit in curia

¶ Vinarius a. um. qđ ad vinū pertinet vt taberna vinaria vas vinariū in quibus aut vendit: aut tenetur vinū. Hier. in Josue. Tulerunt sibi cibaria saccos veteres ꝛ vtres vinarios.

¶ Vinacea sunt grana vuę iam pressę. Col. lib. ix. Vinacea q̄uis tolerabiliter pascāt dari non debent nisi quibus tēporibus anni auis fœtū nō edit. Aug. Vina recondet in apotheca: vinacea vero pecoribus proiecit. Est ꝛ vinaceus a. um. Ply. Legimus quendā grano vinaceo suffocatū: hoc est acino vuę.

¶ Vinalia tam secūdę q̄ quartę declina. pro die festo: quo veteres nouū vinū ioui libabāt mense aprili.

¶ Vindemia quasi vinidemia a vino demēdo. Vergi. lib. ii ge. Nō eadē arboribus pendet vindemia nrīs. Sūt qui distiguāt inter vindemiā ꝛ vindemias q vindemia sit totius orbis gñaliter. Vindemię singularis partiū: vt plus significet singulare q̄ plurale. Sicut plus est cū dicimus per terrā pluit q̄ per terras. Tūc eīm omne elementū significamus. Transfert q̄nq; etiā vindemia ad alia. Ply. Prima mellis vindemia melior Col. lib. x: Mox vere trāsacto sequit mellis vindemia

¶ Vindemio as. a quo vindemiator; cuius de syllaba corripit metri causa: Hor. in Ser. Vindemiator ꝛ inuectus cui sępe viator. Ouid. vero detraxit a: vt de syllabā pduceret. Ait eīm in fas. At nō effugiet vindemitor: hoc quoq; cām. Sic Col. li. v. Vindemitoribus quoq; hę semitę ꝛ iugū pedamētaq; sarriētibus opportunā laxitatē prębēt per quā vel fructus vel statumina portent. Est aūt vindemiator qui vindemiat. Et vindemiator sidus: qđ tertio nonas Martii apparet.

¶ Vindemialis ꝛ hoc le. qđ ad vindemiā pertinet. Augu. lib. ix. con. Et opportune iam paucissimi dies superant ad vindemiales ferias ꝛ statui tolerare illos: vt solenniter abscederē. Jdem substantiuū protulit. Renūciaui pactis vindemialib⁹: vt scholasticis suis mediolanēses venditorē verborū alium puiderent.

¶ Vindemiatorius a. um. qđ ad vindemiā pertinet. Var. Nihilo magis torcula vasa vindemiatoria aut ferias olearias ac trapetas.

¶ Vinulus pe. cor. molliter se gerens ꝛ minime viriliter qđ facit illecebrosus. Plau. Compellando blanditer osculando oratione vinula venusta.

¶ Vinolus qui molliter se gerit ꝛ effœminate.

¶ Violo as. pe. cor. corrūpo polluo ꝛ quasi vim infero: qđ pprie de virgine dicit. Aug. li. iii. cō. Violat ipa societas quę cū deo eē nobis debʒ cū eadē natura cuius ille auctor ē libidinis puersitate polluit. hic Jnuiolatus intemerat⁹.

¶ Violentus qui vim facit.

¶ Violabilis qui aptus ē vt violet: ꝛ inuiolabilis qui nō facile violari potest.

¶ Viola quasi minime violata per antiphrasin: vel q nō violanda vel ab olendi vi vel per diminutionem a gręco ἴον. Violarū tria sunt gña. Nā est viola purpurea q nomē gręcū tenet ꝛ appellat ἰον πορφυροῦ. qđ est viola flos. Unde ꝛ vestis ianthina hanc eandē quidā a colore baccę Vacinū dixerūt: vt inqt Apul. Secūda est lactea. tertia est coloris palliduli.

¶ Violaria loca vbi nascunt violę. Verg. lib. iiii. Geo. Jrriguū libant violaria fontem.

¶ Violaceus a. um. idem qđ purpureus qui in violę colorem tendit. Cor. Nepos. Me iuuene violacea purpura vigebat.

¶ Violarius rii. dr violacei coloris infector.

¶ Violaris ꝛ hoc violare: qđ est coloris violę. Plaut. Flammari violari veste.

¶ Viperi pe. cor. serpentis ꝗ sꝰ ꝙ vi periat. nihil eñ attinet ad huius dictiõis etimologiã: pario nã deberet tũc dici vipara non aũt vipera. De vipera vero nicandrus ita scribit appellans ipsam echidnã q̃ tñ dicit etiaȝ echis vulgo dicunt marassum vnde ait Nicander θολερῳ κυνόδοντι θουρας ὁ δαξ εμφυς α καρημα πεκολερομενου οι δε πατρος λωβην μετεκι αθομαρτικα τυτθοι γινομενοι ἐχ κεσσεπε διαμερος αραιην γαστερα μα βρωσαντος αμητορες εξεγενοντο. Nam corosis lateribꝰ exeunt pulli cum matris interitu. Amb. li. hexa. Vipa nequissimũ gñs bestię ⁊ sup oĩa q̃ serpentini sunt gñis astutior vbi coeundi cupiditateȝ assumpserit murenę maritimę notam sibi reqrit copulã: vel nouã pręparat ꝓgressaq; ad littus sibilo testificata pñtiam sui ad cõiugalẽ amplexum illã vocat. Murena aũt inuitata non deest venenatę serpenti. Expetitos vsus suę impertit ꝯiunctiõis. Atq; vbi aduẽtare vipa cõparẽ senserit venenum euomit reuerentiã marito deferens. Hier. ꝓ ad ꝑsidiũ sic scribit. Viperę per os coitũ faciunt: masculi mortẽ ꝯtẽnunt sȝ foemina in ipso coitu siue magna dulcedine exagitata: siue futuri pręsciẽs ꝑiculi dũ absorbet semẽ caput masculi excidit ⁊ sic eũ occidit. Sed cũ cõceperit viscera illius ab ipsis quos conceperit cõeduntꝰ: et sic matrẽ occidunt. A vipa fit vipinus a. um. Ply. E viperina carne fiunt Theriachi pastilli.

¶ Vipiões sunt minores grues: sicut pipiões minores colũbi. Ply. li. ix. In balearibꝰ insulis ait in honore mẽsarũ esse vipiones. Sic eñ vocant minorẽ gruẽ.

¶ Vir a vi dr ꝙ vi hoc est potẽtia pstet. Et mõ respectu ętatꝭ dr vir. Ply. Qđ nõ mõ i puero: siue adolescẽte: sed etiã ĩ viro admiratiõe dignũ videretꝰ. Mõ respectu sexꝰ vt Est ne vir an mulier? Unde semiuiri dñr Eunuchi: ⁊ molles atq; effoeminati. Nõ respectu cõiugij: vt vnius vxoris vir. Nec solum de hominibus: sed etiã de brutis Verg. Vir gregis ipse caper. Mõ respectu fortitudinis. Virũ eñ hoĩem pstti excellẽtiq; alo nuncupamꝰ. Curtiꝰ Exurgite inquit aliquãdo si viri estis: atq; arma capessite. A vir fiunt semiuir: duumuir: triumuir: quinquuir: septẽuir: decẽuir: centũuir: leuir: Virpotens: virillustris: vir deuotus: vir magnificus vir spectabilis: q̃ oĩa ꝺm priscianum ideo composita accipiuntꝰ qꝛ sub vno accentu pronunciantꝰ.

¶ Virago pe. ꝓ. mulier fortis q̃ viro similis: ⁊ virilia opera faciat.

¶ Virilis et hoc virile pe. ꝓ. qđ est viri: vt opus virile. Aliqñ dicitꝰ fortis magnanimꝰ: a quo virilitas et aduerbiũ viriliter.

¶ Virbiꝰ vir bis dictꝰ q̃ noĩe dictꝰ ẽ Hippolytus thesei ⁊ hippolytę amazonis filiꝰ. Vide in dictione hippolytꝰ.

¶ Viripotẽs cũ accẽtu in antepe. dr virgo q̃ annos pubertatis excessit ⁊ q̃ iã virũ sustinere potest.

¶ Viro as. fortifico: a quo Euiro de quo supra.

¶ Viritim aduerbiũ significat ꝑ singulos viros. Cato. Pręda q̃ capta est viritim diuisa. Dicitꝰ etiã de vno viritim. Hor. in eplis: qđ legeret tereretq; viritim publicꝰ vsus. Curtiꝰ. Si qs viritim dimicare vellet ꝓuocauit.

¶ Viritaneus ager q̃ viritim populo diuidebatꝰ.

¶ Virosa mulier dr q̃ viri appetens est: sicut mulierosus vir mulieris appetens. Et virosi loci a Catone dicuntꝰ qui coitum viri affectant. Et sic habẽt p̄imam correptã Lucil. Vetulam atq; virosam vxorem cędam potius q̃ castrem ego met me. At virosus a. um. a virus fit ⁊ habet primã pro. si significatq; quod est mali odoris et quãdoq; est mali saporis. Vergilius. Virosaq; ponthus castorea. Constat enim castoreum foedi ⁊ execrandi odoris esse: adeo vt pręgnãtes odores eius eiiciant foetum Var. Rancidam carnem apposuit nobis ⁊ virosam id ẽ mali saporis. potest etiã dici Virosus pro forti a viribꝰ.

¶ Virgo a viridiori. i. validiori ętate appellata est. Unde et matres sępe virgines dicuntꝰ. Verg. de pasiphae q̃ trium liberorum mater erat. Ah virgo infoelix quę te dementia coepit? Nunc vero virgo gñis cõ. ⁊ tam marẽ q̃ foeminam significat rei venereę expertem: sicut mulier a mollicie dicitꝰ q̃ amplius virgo non est. Ci. Obiurgantibus ꝙ sexagenarius popiliã ꝟginẽ duxisset. Cras mulier erit inqt. Vlp. Qꝛ si ego me virginẽ emere putarem cum esset mulier. emptio non valebit veteres etiã omne incorruptum ⁊ intactũ virginem dixerunt. Cice. phia casta: verecũda: incorrupta. virgo. Et Aug. saluã virginẽ dixit q̃ nondũ cibo potuq; corrupta fuit. dicit eĩ q̃ta sit orandi differẽtia inter vacuũ ventrẽ ⁊ refertum: inter rubentem faciẽ ⁊ ora pallẽtia: inter saluã virginẽ ⁊ labra crapulis dissoluta.

¶ Virguncula diminutiuũ: accipitꝰ pro parua puella: ⁊ ꝓ parua virga.

¶ Virgineus a. um. qđ est aut fuit virginis.

¶ Virginalis et hoc virginale: qđ est dignũ ꝟgine q̃uis et pro virgineo qñq; accipiatꝰ. Quale est illud Deus qui virginalẽ aulã beatę marię in qua habitares eligere dignatus es.

¶ Virtus a viro dicta est et proprie fortitudinem significat ꝙ viri maxime fortitudo sit: siue ꝙ vir fortis dicatur. Vergilius. Tunc pudor incedit vires ⁊ conscia virtus. Lact. li. de opi. Vir nominatus: ꝙ in eo maior vis est q̃ in foemina. Et hinc virtus nomen accepit. Unñ cuȝ virum dicimus non tam sexum significamus q̃ robustũ et fortem. Viri eñ propria virilitas est et robur. Et tũc diffinitꝰ virtus ꝙ sit perferẽdoꝝ malorum fortis atq; inuicta patientia. Qm̃ aũt fortitudo cęteris virtutibꝰ excellit: factum est vt rectę animi affectiones virtutes appellentꝰ. Sic quicquid vitio contrarium est: virtus dicitꝰ quę sic diffiniri solet. Virtus est affectio animi constans conueniensq; laudabiles efficiens eos in quibus est: et ip̄a per se sponte: sepata etiã vtilitate: laudabilis. Hora. Virtus est vitium fugere et sapientia prima. Aristoteles Virtus est habitus electiuus in mediocritate consistens. Sene. Virtus non aliud q̃ recta ratio est. Aug. li. iiij. ci. dei. Virtus a veteribus diffinita est. Ars bñ recteq; viuendi. Unde ab eo [illegible] grece ἀρετὴ dicitꝰ ꝟtus en[illegible] nomen artis latin[illegible] tra[illegible] esse putauerunt. Virtutem [illegible] qui deam fecerunt. q[illegible]m Augu. non esse deam: sed donum [illegible]. [illegible]l. de virtute. Virtus albini est ꝑtium persoluere verum Virtus est homini scire id quod quęq; habeat res. Virtus scire homini quid naȝ vtile qđ sit honestũ. Quę bona q̃ mala: item quod inutile turpe inhonestum. Virtus quęrendę fineȝ rei scire modumq; Virtus diuitijs pretiũ ꝑsoluere posse Hostẽ esse atq; inimicum hoĩm morũq; malorũ. Contra defensorem hoĩm morumq; bonorũ. Hos magnificare his bene velle: his viuere amicum. Commoda pręterea patrię sibi prima putare. Deinde parentum: tertia iam: postremaq; nostra. Aliqñ virtus dicitur vis illa qua res cuius est ꝟtus ꝑfecta redditꝰ. Cice. libro. v. de fi. At qui in sensibus est et sua cuiq; virtus. Aliquãdo pro ope ⁊ auxilio. Plautꝰ Deum virtute eundem hospitio accipiã. Aliqñ pro merito. Idem. Quę in proba est merx pretiuȝ ei pro ꝟtute vt veniat.

¶ Viriatus magnarum viriũ. Lucil. Cõtra flagitium

nescire bello vinci a barbaro viriato annibale. Et viriatas Lusitanorū ducis nomen: q̄ vir calliditatis acerrime fuit quippe qui ex venatore latro: ex latrone subito dux atq̄ imperator factus romanos exercitus contriuit: sed tādem suorum fraude interfectus est. Hinc Viriatinum bellū dictum est.

¶ Viridis et hoc viride a Uigore dicit. vnde dicim⁹ virides plantas q̄ nondum aruerunt et in vigore suo sunt. Et quā in his herbaceus color est: eum etiā colorē viridē dicimus. Unde Verg. Jā senior: sed cruda deo viridisq̄ senectus.

¶ Vireo es. viridis sum. Verg. li. vi. Quale solet syluis brumali frigore viscū Frōde virere noua. Hinc viresco viridis fio. et sic primā corripit. Sta. li. i. syl. Exuit atq̄ alios melior reuirescit in annos. Hinc etiā Euiresco qd̄ est sine viriditate fio. Var. Atq̄ ex sanguinibus dolore euirescat color. Interdum virescere. i. maiorum viriū fieri. Et sic pri. pducit verius in poematis. hinc crescit animi virescit vulnere virtus.

¶ Virido as. viridē facio: a quo viridans qd̄ est viride. Ply. Viridantiū et alia plura sunt genera.

¶ Viror et viriditas sunt eiusdē significationis.

¶ Viridariū locus in quo sunt herbe et plātę virentes et amœnitate refertus. Sue. in Tibe. Militē p̄torianum ob surreptū e viridario pauonē capite puniuit.

¶ Viretū locus viriditate plenus: vel ipsę herbę virentes. Col. li. xii. Fic⁹ neq̄ nimiū vireta neq̄ nimiū matura legi debet et in eo loco expādi q̄ toto die solem accipit. hic vireta. i. viridia et male matura accipit. Hiero. i Gen. Quę in pastu paludis vireta carpebant.

¶ Viridia etiā dicūr prata seu horti arborib⁹ consiti voluptatis causa cōparati.

¶ Viridicatus a. um. Ci. ad. Q. fratrem. Equidem hoc quod melius intelligo affirmo mirifica suauitate te villam habiturū piscina et salietib⁹ additis palestra et sylua viridicata.

¶ Virga dicta est q̄ vim gerat ligando verberando ve: a quo nomine fiunt tria diminutiua. s. Virgella: Virgula et Virgūcula. Sed virgula etiā linea dicit. Et p̄gūcula puella.

¶ Virgeus a. um. quod est factum ex virgis. Ver. lib. i. Ge. Virgea p̄terea Celei villisq̄ supellex. i. vasa de vimine facta.

¶ Virgulata seu virgata vestis vt Jul. pol. inquit: dicebatur tunica in qua interebant virgę purpureę: hoc est lineę: quas greci ϕαραϕος. Sed eas vestes grāmatici interp̄tant purpureas: q̄ p̄gę gallorū lingua dicat purpura. Ver. li. viii. Virgatis lucēt sagulis.

¶ Virgultū multitudo virgarū pullulantiū.

¶ Virgidemia collectio virgarū ob verbera: a t ad aliquid vincendū. Var. in Aga. Quid tristiorē video te esse ferain io q̄ scapulę metuūt Virgindemiā.

¶ Virgili⁹ mātuanus poeta celeberrim⁹ Marone mataq̄ nat⁹ q̄ primū apud latinos inter poetas obtinet locum. Sed sunt ex recētioribus: q̄ vergiliū nō virgilium scribi debere autument.

¶ Virus indeclinabile et gnis neu. qd̄ et virus viri apd̄ antiquos sicut vulgus vulgi dicit Lucr. Liquit eñi supra tetri primordia viri. Et p̄prie significat asperitatem odoris homine iam adulto. Quippe talis odor in puero non est: nec ante coitū mulieris. Ply. Prodest et ad virus alarum. Idem. Signum est vernis temporibus odoris virus. Aliquādo significat asperitatem saporis Idem. Aqua marina vetustate virus deponit. i. amaritudinem illā et salsedinē. Idē. Virus mali medici. i. acor et amaritudo. Aliqū asp̄itatē coloris. Idem de sanguine purpurę. Tū supadditū decoquit virus. Aliqū genituram. i. humorē q̄ e genitalibus fluit. Idem. Virus verrinum a scropha a coitu exceptum prius q̄ terram attingat grauitati auriū prodest. Aliquādo virtutē naturalē Lucre. li. iii. Concoctosq̄ suo ptractus pdere viro. Plyni. de magnete. Sola hęc materia virus ab eo lapide accipit retinetq̄ longo tempore aliud appendens ferrum Aliquādo virorem seu herbas virentes. Sta. lib. i. syl. Atq̄ omne benigne Virus odoriferis arabum qd̄ crescit in aruis. Plerunq̄ virus pro veneno ponit. Ver. Ille malum virus serpentib⁹ addidit atris. Hinc virosus a. um. de quo supra.

¶ Virulētus q̄ est plenus veneno. Gel. Ut serpētiū virulentorū domitores sint.

¶ Uis huius vis actō vim. Pluraliter vis actō vis vocatiuo vis. Sal. li. iii. hist. Male iam assuetum ad omnes vis cōtrouersiarum. Ponit autē vis pro virtute. Sal. Sz ois nostra vis in aio et corpore sita est. Aliqū pro possibilitate: seu fortitudine. Vergi. Non ea vis aio nec tanta supbia victis. Aliquādo pro violentia. Idē. Fit via vi rūpūt. Hinc Violo as. Aliqū pro multitudine ac copia. Liui. Magna vis ex sicilia aduecta. Sal. Seua tempestate ex ponto vis piscium erupit. Aliquando pro celeri impetu.

¶ Uiscus visci et Viscū glutinū quod ad aucupiū ptinet Nam visco ppter eius tenacitatem aues captant. Hora. in ser. Sūmus ego et prope me viscus turrin⁹. Aug. li. de verbis dñi. Amor rex terrenarū viscū est sp̄ualium pœnarū. Et viscū antiq̄ dicebant esse rete. Hinc fit Inuisco as. qd̄ est visco inficio. Viscosus a. um. qd̄ est tenax Dicit etiā viscidum.

¶ Uiscus visceris caro non tantū intestina: sed quicqd sub corio est. i. caro q̄ est inter ossa et cutem: vñ et visceratio dicit cōuiuium de carnibus factū. Verg. Tergora diripiunt costis et viscera nudant. Amb. Ossa oia te nul operta sunt viscere. Hinc Euiscero as. quod est viscera extraho. Verg. lib. xi. Compressamq̄ tenet pedibusq̄ euiscerat vncis.

¶ Uiscerari veteres dixerunt carnē populo distribuere et Uisceratio crudę carnis distributio: quę fieri solebat vel in solēni festiuitate: vel in funere alicuius excellētis personę. Gel. Cum in albano visceratio latinis data. Liuius lib. viii. Et populo visceratio data a. M. Flauio in funere matris. Ser. Visceratio est caro a viscere nomine dicta.

¶ Visceratim aduerbiū signifi. p viscera. Enn. Dissipat visceratim mēbra.

¶ Uiso is. ad videndum eo. Cicero ad atticum. Cupio equidem et iampridem cupio. Alexandriam reliquamq̄ egyptum visere id est ad videndum ire. Ter. in eu: Non visam vxorem pamphili cum in proximo sit egra. Illud vero in an. Id viso tune an illi insaniant: exponit Do. ad videndum venio. Aliquando ponitur pro video tantum. Presertim quando iungitur cum eo is. aut venio. Plautus in ru. Nunc huc ad Veneris fanum venio visere rem diuinam facturū se dixerat. Ter. in ecy. Postq̄ accersiuit sępius: ęgram simulāt mulierem: nostra illico it visere. ad eā admisit nemo. Et in phor. Multis ne eamus visere Incompositis etiam. Ter. in an. Reuiso quid agant. Redeo inquit. Do. vt videam quid agāt. Et in adel. Hera ego hinc ad hos puisam q̄ mox virginem accersant. prouiso inquit duas tres significa

procedo & video. Plau. in Menæ. Prouisam quã vox vir meus redeat domũ. Similiter qñ gratia causa studio & huiusmodi iungunt gerũdiuo. Sal. Multi autẽ qui e castris visendi aut spoliandi gratia processerãt voluentes hostilia cadauera: amicũ alii: pars hospitẽ pars aũt cognatos reperiebãt. Ter. in hecy. Ne mittas quidẽ visendi causa quẽꝙ. Verg. Undiꝙ visendi studio troiana iuuentus Circunfusa ruit. Ex quibus datur intelligi hoc verbũ nõ esse desyderatiuũ: sicut multi putant: sed magis excitatiuũ. Nã si visendi pro desyderio videndi in istis sumeret: sensus esset inept⁹ ex gratia causa studio: quę cũ pro desyderio capiant superflua forent. A viso fiunt cõposita Circũuiso. Inuiso. Prouiso. Reuiso.

¶ Visito as. frequentatiuũ est a viso: a quo fit visitatio: quę ꝓprie ad officiũ pertinet. Plau. in cur. Ibi me interrogat in epidauro lyconẽ trapezitã si nouerim dico me nouisse: quid lenonẽ capadocẽ: annuo visitasse. Hic visitasse pro sępe vidisse capit: sicut in epi. Noscito hanc: nã videor: nescio vbi me vidisse prius. Est ne ea an nõ est: quã animus retur meus. Dii boni visitaui antehac: certe ea est.

¶ Visus us. & visio ipse vidẽdi actus: sicut gustus pro actu gustandi. Verg. Horrendũ visu. Ponitur interdum pro eo qđ videt. Idem lib. iii. Rite secundarent visus. Visiones etiã phantasiæ dicunt. Quint. Quas phantasias græci vocant: nosipsi visiones appellem⁹ per quas imagines rerũ pręsentiũ ita repręsentantur animo: vt eas cernere oculis ac præsentes habere videamur. Preterea visa somnia dñr & nocturna siue etiam diurna phantasmata: quę etiã vigilãtibus apparent. Verg. Hoc visum nulli nõ ipsi effata sorori est.

¶ Visum est faciendũ facere: modus dicẽdi: vt visum est facere: vt te admonerẽ: qđ est putaui te admonẽdũ

¶ Vita a viuo is. & modo aĩam significat sine qua nemo viuit. Et hęc triplex est. Seminalis q̃ & vegetatiua dr: & nobis cũ arboribus cõmunis est. Sensualis: q̃ cũ pecoribus. Intellectualis quę cũ solis angelis. modo denotat mores. Cic. lib. iii. ad heren. Deinde vita hoĩs ex anteactis spectabit: modo alimentũ seu victũ Teren. Eadẽ quippe homo iã grandior cui opera vita erat. modo spatiũ viuẽdi. A[u]g. lib. v. con. Vita hęc misera est: mors incerta: si subito surrepat: quomõ hic exibimus. modo fortunã. Terẽ. Nã tua quidẽ hercle hęc vita certe expetẽda atꝙ optanda est. Variatur in plurali. Ci. Serpit per oĩm vitas amicitia. A vita fit vitari: quo vsus est Ci. in tus. Q.

¶ Vita viuere scđm scripturas inq̇t Amb. admirabilem quandã illã beatã significat: & hũc viuendi vsum: spirandiꝙ munus cũ beatę vitę gr̃a veluti cõiunctũ: & quadã ꝑticipatione permixtũ demõstrare videt: hoc est em̃ vita viuere: beatę vitæ actus habere in istius corporis vita. Contra aũt morte mori: quid aliud nisi cũ morte corpis deformitatẽ significat mortẽtis? Cuius & caro cõmuni viuẽdi munere defraudet: & aĩa vitę ęternæ vsum habere nõ possit. Est & qui vita morit: vt qui viuit corpore sed actu moritur suo: quales sunt de quibus ꝓpheta ait. Descendãt in infernũ viuẽtes et illa de qua apostolo dicit: Quoniã viuens mortua est. Morte viuere dñr martyres: qui vtiꝙ moriunt vt viuant. Moritur caro: sed viuit gratia mortuorũ.

¶ Vitta per duplex tt. significat ligamentũ capitis.

¶ Vitalis & hoc vitale: qđ vitam pręstat. Vitalis vero substantiuũ propriũ nomen est.

¶ Vitellus a vita dictus est oui pars rubra: ꝙ ex eo viuat pullus. Ipsum em̃ animal ex albo liquore oui corporatur cibus eius in luteo: hoc est in vitello. Hor. in Seru. Quatenus ima petit voluens aliena vitellus. Mart. Candida si croceos circunfluit vnda vitellos.

¶ Vitulus vero bos nouus dicitur.

¶ Vitis a vino dicta est: ꝙ ferat vinum. Var. Et vitis eo ꝙ inuitet ad vuas percipiẽdas dicta primo videt. Erat & vitis gestamẽ centurionis nõ carnificis: aut lictoris. Honorificentior em̃ pœna quę a centurione ꝙ̃ quę a lictore esset illata. Iuuena. Nodosam posthæc frangebant vertice vitem. Si lentus pigra muniret castra dolabra.

¶ Vitiariũ vitiũ seminariũ. Col. li. iiii. Vitiariũ neꝙ ieiuna terra neꝙ vliginosa faciendũ est. succosa tñ ac mediocri potius ꝙ̃ pingui: & paulo supra. Cui vineta facere cordi est præcipue caueat ne alienę potius curę ꝙ̃ suę credere velit: neue mercet viuiradicẽ: sed genus surculi ꝓbatissimũ domi cõserat faciatꝙ vitiariũ ex quo possit agrũ vineis vestire. Et vitiariũ locus in quo sunt vites sicut pomariũ vbi sunt poma. Var. li. i. de re rust. Ideo in vitiario primitus cũ exit vitis tota resecari solet: vt firmiore sarmẽto e terra exeat: atꝙ in pariẽdis colibus vires habeat maiores.

¶ Viticula dimi. a vite. Verg. in diris. Dulci nãꝙ tumet nondũ viticula baccho.

¶ Vitiscere est vitẽ facere. Col. lib. iii. Reliquas gemmas quę in terrã abscondunt: exceptis quattuor imis fac adradas ne in summa radice vitiscat.

¶ Vitigineus a. um. qđ ex vite fit: vt vitigineũ simula(chrũ.

¶ Vitisator pe. cor. qui vites serit. Quo noĩe dictus est Saturnus. Verg. Vitisator curuã seruans sub imagine falcem.

¶ Viticulus capreolus vitis. Ply. Frutex folio hederæ minus: tamen longis viticulis.

¶ Vitex salicis gñs: ex quo vasa viminea fiunt.

¶ Vitilia dicunt quęcũꝙ sic lenta sunt: vt cõmode flecti possint. a vinciẽdo dicta: vt vitex vitis. vimina. viticulę. Ply. lib. xix. Cucurbita omnimodo fastigiatur vaginis maxime vitilibus. Idem. Non multũ a salice vitiliũ vsu distat.

¶ Vitula dea q̃ lętitię præesse putabat a Ro. Et vitula vacca viridioris ætatis. Verg. Ego hanc vitulam ne forte recuses Bis venit ad mulctrã &c. depono.

¶ Vitulus a vitulando. i. lasciuiẽdo: qui nõ modo de bobus genitas sed etiã ex aliis quadrupedib⁹ maioribus. Ply. de elephãtis. Atꝙ ita salutato sydere in syluas reuertunt vitulorũ fatigatos pre se ferẽtes. Ver. ad equos trãstulit Iam vitulos hortare viãꝙ insiste domandi. Quinetiã ex piscibus. Ply. de balenis. Irrumpũt orcę in secreta & vitulos earũ ac fœtus lacerãt morsu. Vitulus etiã nomẽ piscis ẽ: siue potius maris bellua corio & pilis tecta. Quę & phocas dr. Parit i terra pecudũ more: vituli aũt nomẽ accepit ꝙ illi i somno mugitus sit: nullũꝙ animal (teste Ply.) grauiore premitur somno.

¶ Vitiligo totius corporis vitiũ est. nã vitiligine faciunt diuersi coloris maculę per oĩa membra dispersæ Dicta vitiligo vel a vitio vel a vitulo propter eius mẽbranę candorẽ: qua nascit inuolutus. Et hanc maculã gręci alphon: vnde nos albũ dicimus appellant: vt inquit Festus allegans Lucil. Hęc odiosa mihi vitiligo est: vnde dolet inquit. Sed Cęl. vitiliginem dicit esse herbã quę alphos dicit: quia alba cũ & alia quoꝙ

Et ui

sit guttis dispersa: quę melas a colore nigro dr. vtraq; tamen serpit. Ob hanc igitur similitudinē vitiliginē magis dictā puto. Nō enī hęc hærba siue virgultū: vt ait Festus a vitulo vel a vitio: sed a vite nuncupatur cuius naturę est: vt sine adminiculo stare nō possit De morbo sic meminit Apul. in magia. Cū caro in humorem crassum & spumidū inimico igni colliquefacit & spiritu in idem parto ex candore cōpressi aeris albida et humida tabes fluit. Tetra nāq; tabes si foras e poris prospirauit maiore dedecore q̄ noxa diffundit̃ pectoris primorē cutem vitiligine insignit & osbus maculationibus cōuariat. Ply. lib. xx. Ferunt eos qui quotidie edunt capparim paralysi nō periclitari: nec lienis doloribus. radix eius vitilagines albas tollit. Mart. lib. iii. linguę vitiliginē dedit per quandā similitudinē cum inquit. Scabros dentes vitiliginēq; linguarum quas in sola equidē ciuitate contraxerat.

¶ Vitiligo as. pe. cor. obtrigilo: carpo: criminor: mordeo. Unde vitiligatores dicti sunt obtrectatores ex vitiis: & litigatoribus cōposita dictio. Ply. in prologo Scio ego quę scripta sunt: hęc si palam proferant̃: multos fore qui vitiligent.

¶ Vitulari veteres vsurparūt pro voce lætari. Et vitulantes dicunt̃ lætātes: & vitulatio letitia: quoniam eam verā vitā putabāt: quę in summa letitia ac tranquillitate degeret̃. Hinc viuere sępenumero ponitur pro lętam vitam agere.

¶ Vito as. caueo: cuius cōposita sunt deuito: euito: perfecte vito. Lactan. Si hoīem pœnitentē cautū ac diligentē facit ad euitanda peccata in quæ semel fraude deciderit: et habent pe. cor.

¶ Vitabundus idem qd̓ vitans. Salu. Marius vitabundus classem hostiū ad oppidū peruenit.

¶ Vitiū proprie dr qd̓ virtuti opponit̃: a vito q̄ vitandum sit ac fugiendū. Sene. Si quid vitii cōmisit. Aliquando dr error. Ply. Librū vitiis plenū. Aliqñ morbus: q̄uis ab inuicē separent̃: q̄ morbus sit habitus quidā contra naturā qui vsum rei facit deteriorē: vt febris: insania. Vitiū vero perpetuū corporis impedimentū: vt cæcitas: claudicatio: vecordia. Et nō solum in hoīe: sed in aliis quoq; rebus dr. Cic. pro. Si nihil est in parētibus aut tecto vitii cætera mihi probabūtur. Potest tñ qui morbosus est etiā vitiosus dici: sed nō econtrario: Equus mordax & calcitrosus vitiosus nō morbosus est. Claudus vero aliquo ictu factus et morbosus & vitiosus dici potest.

¶ Vitio dare est culpare: vituperare. Teren. in and. Nunc quam rem vitio dent quęso animaduertite. Et paulo post id isti vituperant factum.

¶ Vitiositas (vt Ci. lib. iiii. tus. inquit) est habitus aut affectio in tota vita inconstans.

¶ Vitiosi magistratus dicunt̃ vitio creati. Unde apd̓ Liuiū legimus expugnatū esse: vt vitiosus dictator per augures fieret. Ci. in phil. vitiosum consulē appellat: hoc est vitio creatū ex augurū disciplina. Quādo enim comitia Romę habebant̃ causa magistratuū creandorū solebāt augures de cœlo seruare si aut fulmen vidissent aut tonitrua audiuissent. Qua re per augures nunciata illi magistratus vitio creati esse dicebātur: et ita se abdicare cogebantur.

¶ Vitio as. corrumpo: destruo. Lactan. lib. vii. Aer vitiabit̃ ac corruptus & pestilēs fiet. Plau. in prologo Aul. Eius filiā lyconydes vitiarat. Nā vitiatā virginem dicimus cū pudicitiā amisit: et vitiare est fœdare. Apul. Utroq; oculo vitiatus. Hinc corpore vitiatos dicimus qui cæci vel manci: vel claudi nati: facti ve sunt. Hinc vitiatio violatio: corruptio: Vitiositas vero vitiū dicitur.

¶ Vitupero ras. vitio aliquid do: quasi vitium paro. Terē. Id isti vituperāt factū. Hinc vituperatio: quæ si cū verbo venio vel similibus iungat̃: passiue accipit̃ Cic. Ut propter eum in sermonē hoīm: atq; in tantam vituperationē veniret.

¶ Vituperiū idem qd̓ vituperatio. Cic. Vel etiā a vitio dictum vituperiū.

¶ Vituperones qui & vituperatores.

¶ Vitrum materia transflucida: quę ex arena & cinere fieri dicitur.

¶ Viuo is. xi. ctu. quasi vim & vigorē habeo: qd̓ licet absolutū sit: dicimus tamen qñq; viuo fœlicē vitam. Interdū viuere est lętā vitam agere. Huius verbi cōposita sunt conuiuo: vnde & conuiuiū. peruiuo: qd̓ est vsq; ad finē viuo. Plau. in cap. Etiam si peruiuo vsq; ad summā ætatē: tamē breue spatiū est: perferūdi quæ minitas. reuiuo: a quo reuiuisco rursus fio. Superuiuo. Hier. in exod. Si vno die vel duobus superuixerit nō subiacebit pœnę. Huius verbi frequentatiuum est victo as. a quo fit victito as.

¶ Viuere in diē dicunt̃ qui quotidie parant noua cibaria nihil reseruātes: nec recondito vtunt̃: hodie appetētes hoc: cras illd̓: quorū varia ē vita & vict⁹. Ci. lib. v. tus. Nos in diem viuimus. Col. lib. iiii. Nec prouident futuro tempori: sed quasi plane in diem viuāt sic imperant vitibus & eas ita multis palmitibus onerant. vt posteritati nō consulant.

¶ Viuus a. um. qd̓ vitam habet: qñq; ponit̃ pro naturali. Verg. lib. ii. Georg. Et viua sua plantaria terra. Quādoq; pro eo qd̓ vim aliquā habet: vñ viuū lapidē dicimus ignitū: q̄ vim habeat emittēdi ignē. Qñq; p valido ac vehemēti. Verg. Paulatim abolere sichęū Incipit & tentat viuo pręuertere amore. Hinc semiuiuum: qd̓ modo significat semimortuū: modo debile ac vigoris exigui.

¶ Viuax validū: vigorosum. diu viuens: & qd̓ absumi nō potest. Hinc viuacior viuacissimus: viuacitas: quę est vigor ac robur: & viuacia e.

¶ Viuidus a. um. quasi viuū. Proper. Quattuor artificis viuida signa boues: quasi spirātia atq; viuentia. Alias integrū. Plau. in ru. Nō vides me referre viuidum retę sine squāmoso pecu. legit̃ & vuidū.

¶ Viuariū locus in quo vel aues: vel pisces: vel feræ continent̃: quę ad victū duntaxat pertinēt. Plynius. Ostrearū viuaria primus. Sergius orata in Baiano inuenit. Idem leporariū dr et roborariū. Proprie tamen piscinę vbi pisces continent̃: sicut apiaria loca in quibus aluei apum tenent̃: quę melissonas & mellaria nominantur.

¶ Viuiradix vitis q̄ cum radice serit̃: quasi viuā radicem habens: ad differentiā malleoli: & talearū. Ply. In arido solo viuiradix quoq; frustra serit̃. Col. Sationis aūt duo sunt genera malleoli vel viuiradicis.

¶ Viuerra animal paruum quidem sed magni vigoris. Mustella rustica dicitur: vt ait Strabo aphrica importata. His vtuntur adolescentes ad extrahendas de parietum nidis auiculas. Grece dicuntur γαλῆ. Aristoteles libro nono de animalibus. In prodoselena via interiacet: cuius vltra alterum latus gignitur gale. circa alterum gigni nō potest. Plynius.

In prodoselena insula viam mustellæ nō transeūt. Et aliud mustellarū sylvestriū genus: quę longe domesticis maiores sunt. a grecis Ictides vocant. Aristot. Ictis sylvestris mustellæ genus est magnitudine melitensis catelli: sed pilo facie albedine partis inferioris et morū astutia mustellę simile est. mansuescit maiorem in modū: officit alvearibus. Genitale eius osseum est. Sed sylvestriū quoqꝫ mustellarū duo genera sunt. Alterū sub ventre ruffescit: martem appellant. Mar. Venator marte superbus adest. Alterū candidius et viverra vocatur. Plynius. Magna propter venatum eorū viverris gratia est: immittūt eas in specus qui sunt multiformes in terra: unde et nomē animali scꝫ cuniculus. Utrunqꝫ gñs greci γαλας αγριας nostri sylvestres mustellas nuncupant.

¶ Vix adverbiū significat cū vi ac difficultate: et labore. Verg. lib. ii. Geor. Vix humiles apibus casias rorem ministrat. Teren. Vix retraxi filiū ab amore ancillę. Aliqñ ad tpus. Verg. vix e cōspectu siculę telluris in altū Vela dabant lęti. i. statim. Idem. Et quos sidonia vix urbe revelli. i. nuper. Aliqñ ponitur pro nō Luc. Carcer vix carcere dignus. Ovidi⁹. Vix Priamus tanti totaqꝫ Troia fuit.

¶ Vix tandem significat post multū temporis. Cice. Appio pul. Vix tandem legi litteras dignas Appio. Verg. Vix tandē Ithaci magnis clamoribus actus Composito rupit vocem.

V ante L.

¶ Ulcus est tecta et clausa malignitas. Est em̄ sanies concreta intra cutem latitans: quę ut ꝓpere abrupta cute erumpat emplastris superne alligatis solet confoveri. Verg. lib. iii. Geor. Nō si quis ferro potuit rescindere summū Ulceris os: alitur vitiū vivitqꝫ tegēdo. Vulnus vero est hyans patensqꝫ apertura corporis ictu facta: ulcera capitis manantia sunt: quę greci αχωρας vocant imperitū vulgus termā. Quidam hoc nomen aspirandū putant: quoniā a græco origi nem trahat. Illi em̄ ελκος helcos dicunt.

¶ Ulcero as. pe. cor. dilanio: et quasi ulcus facio. Hinc exulcero ulcus dilanio. Col. lib. viii. Fere aūt per ęstatem sic muscis aures canū exulcerant̄ sępe ut amittāt Per translationē significat: exaspero: exacerbo. Cic. Ita mihi animū exulceravit.

¶ Ulciscor eris. ultus. vindico: et iniuriā nō impunitā relinquo.

¶ Ulex frutex roris marini similis asper aurū retinēs

¶ Uligo pe. pro. terrę humor ex ea nunq̄ recedēs: unde uliginosus ager qui semp est humidus Humidus qui aliqñ siccatur. Varr. Solū oportet esse eruderatū et proclivū: ut everri facile possit ac fieri purum. Nō em̄ solum ea uligo lanā corrumpit ovium: sed etiā ungulas scabras fieri cogit.

¶ Ullus aliquis quasi unus aliquis: qđ nomen nunq̄ affirmative ponit̄. Neqꝫ em̄ dicimus ullus homo currit: sicut aliquis homo currit: sed ponit̄ vel negative: ut nō est ullus qui currat: vel interrogative: ut est ne ullus qui currat: vel subiunctive: ut si ullus me vocabit: statim veniā. Ab ullus fit cōpositū nullus

¶ Ulna cubitus seu brachiū q̄tum utriusqꝫ manus extensio Ulna inquit Ser. in buc. proprie est spatiū inq̄tum utraqꝫ extendit̄ manus. Dicta ulna απο των ωλενων. id est brachiis. licet Sueto. unum cubitum velit esse tantummodo.

¶ Ulpicum pe. cor. greci appellavere genus allii grandius inter pulmentaria ruris. auctores. Plyn. et Colu. Quidam ulpicū vocant alliū punicū. Greci aūt αφοσκοδορ appellant longe maioris vis q̄ alliū. Plaut. in pe. Tu aūt plenior allii ulpici q̄ romani remiges. Colu. Luna infra terrā sit quando alliū vel ulpicū serim⁹ vel in tabulatū reponimus. Sic em̄ neqꝫ acerrimi saporis existere neqꝫ mandentiū halitus inodorare existimantur.

¶ Ultra prępositio est cū actō deservit et nō nisi separata invenit̄. Cuius elegantiā ostendit Sal. in Iugu. Maurisqꝫ vanū gñs: ut alii aphricę contendebāt antipodas ultra ęthiopiā cultu persarū et iustos et egregios agere. Adverbiū est cū sine casu ponit̄: ut assidue lego nihil ultra faciens. Et tunc ex se facit ulterior et ultimus. Fit aūt ultra ab ulis: quo veteres utebantur: sicut citra a cis.

¶ Ultra famā. i. opinionē significat perq̄ multū: sicut intra famā qđ est huic contrariū. Quintil. Hortensii scripta tantū intra famam sunt.

¶ Ultimus pen. cor. ab ultra idem est qđ postremus. Aliqñ etiā dr̄ primus. Verg. lib. viii. Tu sanguinis ultimus auctor. Dictus ultimus qꝫ ultra oīa sit sive ante respicias: sive retro.

¶ Ultro ab ultra fit et significat ultra sive insup. Verg. Et miserescimus ultro. i. ultra id qđ rogavit præstitimus. Interdū significat sine requisitione: ut ultro ad te veni. i. nō requisitus: sed sponte veni. Interdū prave ac perverse: seu versa vice: aut prior. Terē. in adel. Nisi me in illo credidisti esse hoim numero: qui ita sibi putant fieri iniuriā ultra si quā facere ipsi expostulant et ultra accusant.

¶ Ultro citroqꝫ significat id qđ vulgo dr̄: huc et illuc: et tam in factis q̄ in dictis dr̄. Quin. Iuvenis sicut solet ultro citroqꝫ cōmeare. Cic. Multisqꝫ verbis ultro citroqꝫ habitis ille nobis cōsumptus est dies. Quidā in hac significatione utunt̄ sursum et deorsum. Terēt. Sex ago te totos Parmeno hos menses quietū reddam ne sursum deorsumve cursites. Tractū ab atheniēs: cuius port⁹ in imo: urbs vero i editiore loco sita ē

¶ Ultroneus a. um. idē qđ spōtaneus. Hier. in exod. Ab hoīe qui offert ultroneus accipietis eas.

¶ Ulubre civitas in Italia. Hor. Est ulubris animus si te nō deficit ęquus.

¶ Ulula pe. cor. avis a fletu denoīata. hoc est απο του ολολυζειν: qđ est ululare et flere. Ver. Certēt et cygnis ululę.

¶ Ulysses fuit filius laertę regis ithacęs: unde et laertius cognōiatus est et Ithacus ab ithaca insula in qua regnavit. Et Dulichius ab insula dulichia quę in illius regno habebat̄. Similiter et naritius a narito. Et est qñqꝫ secūdę declinationis sicut et achilles. Verg. Et terrā altricē sęvi execramur ulyssi.

¶ Ulysbona civitas in Hispania ab Ulysse condita. Sunt tñ qui pręcipiāt et ulyxē et ulyxbonā scribi per x sed tales grecas litteras ignorant.

V ante M

¶ Umbo media pars clypei eminētior. licet qñqꝫ ꝓ toto clypeo ponat̄. Livi. Gallū umbone ictū deturbat. Sta. Iā clype⁹ clypeis umbone repellit̄ umbo. Civilis lib⁹ bellis.

¶ Umbilicus pe. pro. quicqd i aliqua re est mediū. vñ de libro quoqꝫ umbilicū dici ōñdit. Cat.

Relata carthę regię.ix. vmbilici lora rubra membranæ. Et Plynius vmbilicum Italiæ circa lacu reatinum dixit Suidas noster. ομφαλιτομια οτε τον ομφαλον του βρεφουσ αιμαι αι απο τεμνουσι και αυται δε ομφαλιτομοι λεγονται και ομφαλιον ομφαλοσ τησ ασπιδοσ. Et in hac significatione accipitur quia illuc tanꝗ̄ ad centrū librorū membra conueniūt. Item vmbilicus dr̄ ligamentū intestinorū ꝙ mediam fere ventris planiciem obtinet: a cuius similitudine paruus circulus in terra descriptus ad cognoscēdos ventos vmbilicus dicitur. Plyn. Per huius mediam longitudinē duci sarculo sulcū vel cinere lineā mediamqꝫ circumscribi circulo paruo qui vocatur vmbilicus. Item parui ac rotundi politiqꝫ lapilli eadem ratione vmbilici dicunꝫ. Cic. Tunc duo excellentissimi viri repuerascere maxime videbanꝫ cum ex vrbe tanꝗ̄ e vinculis ambulassent: ⁊ ad caietā laurentūqꝫ conchas ⁊ vmbilicos legere cōsueuissent. Item vmbilici ornamēta ⁊ veluti clauiculi quidā quibus libri ornanꝫ et gemmæ ligantur. Mar. Quid prodest mihi tam macer libellus: nullo crassior vt sit vmbilico. Ply. Et alios cōuenit nō oportere perforari quorum sit absoluta bonitas vmbilicis statim ex auro capita cōprehendētibus. Et poetæ frequēter vsi sunt cum exactū opus significarent: vt ad vmbilicos se venisse dicerent. Horat. in epo. Promissum carmē iambos ad vmbilicū adducerem: quod: exponit Porphyrio ad vmbilicū adducere pro finire: ⁊ consummare opus posuit. Hora. Quia in fine libri ex ligno aut osse vmbilici solent poni. In quē sensum ⁊ Mar. finem tertii clausit. ohe iam satis ohe libelle. iam peruenimus vsqꝫ ad vmbilicum. Tu procedere adhuc ⁊ ire queris. Hinc vmbilicatuꝫ dicimus qđ vmbilicos habet: vel qđ ad vmbilici similitudinē factū est. Huius dimi. est vmbiliculus. Quo nomine etiā dictū est genus ostrei marini: ꝙ in vmbiliculi modum suauiter coeat.

¶ Umbilicatim significat per vmbilicos.

¶ Umbra aer carens sole: qđ fit alicuius corporis obiectu pręsertim nubiū. Hiero. Umbra fit ex lumine et corpore. Quidā απο του ομβρου: qđ est imber vmbrā appellatā existimāt: ꝙ oēs vmbrę humidę sint. Umbrę etiā dicunꝫ quas faciunt pictores: vt imagines quæ planę sunt solidę videanꝫ: qđ dicunt adumbrare. Umbrę etiā dicunꝫ inferorū imagines. Uergi. Umbraruꝫ hic locus somni: noctisqꝫ sopore Corpora viua nefas stygia vectare carina.

¶ Umbella diminutiuū ab vmbra: ⁊ vmbella quę ponebatur in theatris ad arcendū solem.

¶ Umbraculū locus in quo est vmbra. Var. lib. i. de re rust. Prope areā faciunda vmbracula quo secedāt homines in ęstu tempore meridiano. Et apud Esaiā. Delinquetur filia syon: vt vmbraculū in vinea: ⁊ sicut tugurium in cucumerario.

¶ Umbro as. tegendo vmbrā facio. Cuius composita magis sunt in vsu: scilicet adumbro: inumbro: obumbro Col. lib. v. Dum in cremento suo vites inumbrēt Et in Eun. Et virtus altissimi obumbrabit tibi. Augustinus. Adumbratio mysterio helyas loquitur. Aliquando ponitꝫ pro defendo tractū ab arboribus.

¶ Umbro nomē fluuii insubriæ nauigabilis qui ⁊ Iamber a Plynio dicitur.

¶ Umbraticus a. um. qđ est ex vmbra seu ad similitudinem vmbrę. Aug. lib. ii. con. Nō saltem vt est quedā defectura species ⁊ vmbratica vitiis fallentibus. Umbraticus homo dictus est a Plaut. Trapezita qui in vmbra sub tecto vitam agit ociosam. Artes quoqꝫ et negocia vmbratica nominanꝫ: in quibus per desidiā in vmbra elanguescimus.

¶ Umbratile pe. cor. qđ vmbratū est: vt vita vmbratilis: quę vmbra atqꝫ opaco marcescit: seu in vmbra et ocio domestico degitur. Studiosi vitam vmbratilem colunt: quos libri docent in vmbra ⁊ ocio: vt indicat Ci. pro Cor. Bal. Itez pro Murena. Cedat inquit stilus gladio: vmbra soli. Res etiā vmbratiles dicunꝫ quę fiunt per inuolucra ⁊ inanitatē qualis vmbra est.

¶ Umbria regio Italię: quā Ply. in sexta regione collocat: απο του ομβρου: hoc est ab imbre: ꝙ vmbri a grecis quasi vmbrii dicanꝫ: et olim Italię populorū antiquissimi inundatione terrarū imbribus supfuisse credantur. Uel dicta est vmbria ab vmbra ꝙ ea regio propter altitudinē montiū ⁊ vicinitatē apennini vmbrosa sit. Luc. lib. ii. Iusqꝫ sui pulso iam perdidit vmbria thermo. Incipit vmbria ab apennino et vltra ac vsqꝫ ad sinum adriaticū extenditur multis pręclaris vetustissimis oppidis. Sed in primis Sentino ⁊ fano fortunę. In ea etiā sunt spoletū: a quo nunc ea regio ducatus spoletanus dr̄ Narsia: Reate: Ameria: Tiphernum: Fulgineum: Nuceria: Assisia: Tudertum: Narnia: Trecenta vmbroruꝫ oppida. Tusci debellasse reperiuntur.

U ante N

¶ Una aduerbiū acuitur in fine ad differentiā ablatiui nominis vnus ⁊ significat simul. Aliquando etiam in oratione ponitur geminata: ⁊ habet quasi eandem vim quā habet tum ⁊ cum. Ci. vna ⁊ id qđ facio probauit: vna ⁊ in hac causa profecto neminē pręponendum mihi esse existimabit.

¶ Uncus fustis ab imo latere incuruus ac sese retorquens: quo instrumento puniebantur damnati. Iuuena. Impactus seianus ducitur vnco. Huius diminutiuū est vncinus.

¶ Uncus a. um. incuruus: cuius cōposita sunt adūcus ⁊ reduncus: quæ duo Ply. lib. x. complexus est dicens. Et acuta volucribus rostra eadē rapto viuentibus adunca collecta recta: herbas ruentibus: limūqꝫ redunca: Ut suū generi. Hinc fiunt adunco as. ⁊ inunco. Aug. in expo. ps. Pars nostri eius superior: quę supra partem inferiorē aduncatur.

¶ Unciatus vncinis armatus. Ci. Nec vt alę asperis et lenibus armatis vncinatisqꝫ cōplusculis concreta hæc esse dicat.

¶ Uncia dicta est ꝙ vna sit ex duodecim partibus assis. A quo semiuncia: duę sextulæ: tertia pars vnciæ. id est scrypuli octo: sicilicus scrypuli sex: sextula scrypuli quattuor. Est etiā vncia mensurę genus exiguæ: vnde ⁊ diminutiuū vnciola. Iuue. Unciolam proculeius habet: sed gillo deuncem: partes quisqꝫ suas ad mensuram inguinis heres. Unde quicuncē vocamus vasculum quinqꝫ vnciarū capax. Mart. Quincunces puto post decem peractas. De aliis assis partibus. vide in dictione as.

¶ Unciariū ab vncia deriuanꝫ: a quo semunciariū. Liuius. lib. vii. Semunciariū tantū vnciario factū fœnus ⁊ in pensiones æquas triennii.

¶ Unda vndæ proprie pars aquæ in se collecta: et in vnam partem tendens: dicta ꝙ sit vna ⁊ in se coacta.

Aliquando ponit̃ pro aqua: vt pars pro toto. Ouidi. Et terris miscuit vndas. Huius diminutiuũ est vn (dula.

¶ Undosum mare dr̃ fluctuosum.

¶ Undisonus a. um. pe. cor. qd̃ vndis strepit: vnde mare vndisonũ dr̃: q̃ fluctuando sonitũ reddat.

¶ Undiuomus a. um. pen. cor. qd̃ vndas. i. aquas vomit. Unda enĩ q̃nq̃ pro aqua ponitur.

¶ Undatim aduerbiũ significat fluctuatim vel ad vndarũ similitudinem.

¶ Undo as. fluctuo: vndas facio: a quo fiunt cõposita abundo: exundo: inundo: ꝛ redundo: de quibus supra in dictione abundo dictũ est.

¶ Undabundum mare apud Gellium dr̃ abunde vndas faciẽs.

¶ Undulata vestis quę fit ex hyrcorũ et caprarũ pilis potius q̃ lanis q̃ ad vndarũ similitudinẽ picta sit. Nã et cymatilis vestis a fluctu vt apud Plau. ꝛ Ouid. Dicebantur vero ꝛ vndones quidã Cilicii forteq̃ ab vndis quales modo in his textis videm⁹: quę tanq̃ απο του συμβαλλειν συμβαλλωτα. oẽs appellamus: ceu origine ab illo vestiũ genere accepta: de quibus Ply. ita scribit. Lanę ꝛ perse coactę vestem faciunt. Erit ergo symballoton: quasi συμβλυττα. hoc est coacti implexu potius q̃ textu conditũ. De vndone Hier. quoq̃ meminit. Var. de vi. pa. A quibusdã dicitur esse fortunę virginis ab eo q̃ duabus vndulatis prętextatas togas soliti sint habere. Nonius. Var. inquit vndulatũ noue ꝑ puro posuit: ita fit vt vnda lata vestis aliud genus sit fortasse q̃ cymatilis a fluctu dicta.

¶ Unde aduerbiũ. quasi de quo vno loco: vt vnde venis. Interdũ significat a quo. Verg. Genus vnde latinum. Interdũ ponitur pro ad quid. Terent. in heau. Unde petit̃ aurũ. vnde mihi lapidẽ: quorsum est opus vnde sagittas? Inquit Hor. Hic venuste deest putas vel dicas mihi esse. Quint. Unde hunc illi animũ? et alibi. vnde tantũ virtũ cęcor?

¶ Undeuis ꝛ vndelibet: significant ex vno quouis loco: sic vndecunq̃.

¶ Undeuiginti vno dempto de viginti qd̃ est decem et nouem: a quo vndeuigesimus. Sic vndetriginta: vndetrigesimus: vndecẽtesimus: vndemillesimus.

¶ Ungo is. xi. ctum. ꝛ vnguo is. gui. ctũ. scd̃m Prisc. quasi vnũ ago. Ungendo enĩ copulat̃ atq̃ vnitur caro a quo fiunt cõposita inungo ꝛ perungo.

¶ Ungentũ qd̃ ꝛ vnguentũ dr̃ nõ est illa tenax cõpositio qua chirurgi vtunt̃ ad vulnera curanda: sed commixtio diuersoꝝ odorũ addito oleo aut balsamo ad vngenda corpora deliciarũ ꝛ luxurię causa inuenta. Unde in canticis. Odor vnguentorũ tuorũ super oĩa aromata. Plaut. Nõ possunt omnes olere vnguenta exotica. Pompo. tamen Iuriscon. scribit vnguenta esse: quę voluptatis ꝛ valitudinis causa comparant̃. Sed hęc magis medicamenta dicunt̃. Ser. ait hoc nomen vngentũ nõ recipere u. sicut nec vngo: vnguen vero u habere.

¶ Unguen idem qd̃ vnguentũ: ꝛ accipit̃ pro omni eo qd̃ succũ habet: ex quo aliquid vngi potest. Ply. Epiphoras bubulo seuo cũ oleo cocto allinunt. Certũ cornus cinis scebricies eodẽ vnguine sanat. Sunt qui dicant vnguen ab vncto deduci: ꝛ esse vnctũ pingue in suis dorso siue exungiã vel seuũ. Palla. Sumes tantundem vnguinis: quod vocamus axungiã vel seuũ. Persius. Fœnisecę crasso vitiarũt vnguine pulteis.

¶ Unguentarius qui vnguenta cõficit ac vendit: qui a grecis myropola dr̃. Hier. in exo. Facies vnguentũ compositum opere vnguentarii.

¶ Unctum significat illud pingue qd̃ in porci dorso mollius est. Col. lib. vii. Frigoris fomenta adhibent̃ capite ꝛ spina tepenti adipe vel vncto linunt̃. Persi⁹. adiectiue posuit: Uncta vixisse patella semper.

¶ Unguis mas. gñis ab vngo is. q̃ politus ꝛ translucidus sit: ꝛ quasi vnctus: et est ꝑtic eorũ animaliũ: quę digitos habent separatos: vt sunt homines simię aues. Ply. Ungues simię imbricati sunt hominibus lati: rapacibus vnci: cęteris recti: vt canibus pręter eũ qui a crure plerisq̃ dependet. Idem de aquila. Ungues quoq̃ huic generi inuertuntur.

¶ Unguis morbus est oculorũ: quem gręci pterygiũ vocant. de quo supra.

¶ Ungula ab vnguis denominatiuũ est: nõ diminutiuum: quis formã diminutiuã habeat: ꝛ dicitur de his quę digitis carent. Ply. In quadrupedibus solidas habent vngulas: quę nõ cornigera. Idem. Omnia digitos habent quę pedes excepto elephante. Huic enĩ informes numero quidẽ quinq̃: sed indiuisi ac leniter discreti: vngulisq̃ nõ vnguibus similes. Ouid. quoq̃ idem fecit: dum Io descripsit e bouis effigie in primã formã redeuntẽ: Ungulaq̃ i quinos delapsa absumit̃ vnguis. Omnibus vngulis prouerbiale est: qd̃ significat oĩbus viribus: manuumq̃ pedumq̃ ꝛ conatu totius corporis vt etiã vngues qui sunt in extremitate collocati intendant̃: quos Ply. existimat esse summas neruorum clausulas. Cice. lib. iii. tuscu. Toto corpore atq̃ omnibus vngulis: vt dicitur contentioni vocis asseruiunt.

¶ Unguicula dimin. est: ꝛ de his tantũ dr̃ quę vngues habent. Unde a teneris vnguiculis dicimus: pro eo quod est ab infantia: ab ineunte ętate: a pueris: ab incunabilis. Cic. Lentulo. Sed pręsta teipsum qui mihi a teneris vnguiculis es cognitus.

¶ Ungulanos Cato vocauit: qui magnos vngues habent: ac scabros quasi vngulis similiores q̃ vnguibus.

¶ Ungulum annulum significat: quod ideo quidam appellatum putant: q̃ sicut in digito vnguis carne: ita in illo gemma vel signum aliquod auro clauditur.

¶ Ungulata vestis ab vngulis: hoc est annulis. Ungulum enĩ oscorũ lingua (vt ait Festus) priscorũ vocabat̃ vel etiã dici põt ab vnguibus.

¶ Unus numeri principiũ est. Ouidi. Unus erat toto naturę vultus in orbe. Quem dixere chaos. Aliquando dicitur solus. Plautus. Unus tum domi eram ꝛ fores erant clausę. In qua significatione quãdoq̃ genitiuo iungitur. Plynius. Acipenser vnus omniũ squãmis ad os versis contra aquã natando meat. Aliquãdo accipitur pro primo. Verg. Cadit ꝛ ripheus iustissimus vnus Qui fuit in teucris. Sciendum auctore Hiero. ad Damasce. q̃ vnus est numeri: cum dicimus vnus homo: vnus equus. Ubi aũt alius vel tertius nõ potest iungi vnus si dicatur: nõ numeri: sed vniuersitatis est nomen: vt si dicamus vnũ solem: hic vnus ita dicitur: vt alius vel tertius addi non possit. Unus est enim sol multo magis deus cum vnus dicitur nõ numeri sed vniuersitatis vocabulo nuncupat̃, id est qui propterea vnus dr̃: q̃ alius nõ sit.

¶ Unus ꝛ alter significat duos: sicut alter et tertius Tacitus. Sed et alter ꝛ tertius dies contatione coæternum absumitur.

¶ Unicus singularis: vt phœnix est vnica auis. Hinc fit aduerbiū vnice singulariter: vt dilexi te vnice.

¶ Unusquispiam: aliquisunus: vnusquisq; dictio vniuersalis. Unusquilibz ꝛ vnusquiuis idē signt qđ quilibet omni loco: ex omni pte: ex omni regione.

¶ Unanimis ꝛ vnanimus vtroq; modo dr pro eo qui vnius animi est: ꝛ vnius sentētię cū altero: vnde ꝛ vnanimem consensum dicimus cū amicorū cōcordia est. Hinc vnanimitas.

¶ Unicaulis hærba quæ vnū caulem habet: nec in ramos spargitur.

¶ Unicolor pe. cor. vnius coloris.

¶ Unicornis gñis mas. siue vnicorni⁹ ꝛ vnicorniū declinari pōt pro animali qđ vnicū in fronte cornu longum gerit: qđ ad saxa limat: ꝛ cū ipso perforat elephātem. Grece monoceros dr. Hoc animal: vt Albertus inquit: est moderatę quantitatis: buxei coloris ꝛ fissæ in duo vngulę pedis: in desertis habitans.

¶ Unicuba pe. cor. mulier quę cū vno tantū viro concumbit. Hier. Negāt anteq; religio nr̄a fulgeret imūdo vnicubas semꝑ habuisse inter matronas decus.

¶ Unigenitus filius qui vnicus est: quasi solusgenit⁹ nec fratrē vllū habuit aut sororem.

¶ Unicolus qui ꝛ monoculus: qui vnum tantū habet oculū. Plautus. Unicole salue. Græci monophthalmon dicunt.

¶ Uniuira pe. cor. quę vnū duntaxat virū coniugem habuit. Hie. Uniuira anna inducit semperq; ieiunās.

¶ Uniuersus quasi oīs ad vnū versus. i. sine aliqua exceptione: ꝛ in singulari quidem idem est qđ totus: vt vniuersus ager. vniuersus exercitus. In plurali significat oēs coniunctim. Nā si dicimus. Omnes sibi domiciliū constituerūt: intelligit domiciliū sibi vnū quēq; cōstituisse. Si vero dicimus vniuersi sibi domiciliū constituerūt: significat: oēs simul vnū sibi pro oībus domiciliū fecisse. Hinc fit inuniuersum: qđ significat vniuersaliter.

¶ Uniuersale qđ ad vniuersos pertinet: vniuersalitas generalitas.

¶ Uniuocū pe. cor. cuius ꝛ nomē cōmune est: ꝛ eadem substantię ratio: qđ grece synonymū dr: sicut æquiuocum cuius nomē tantū cōmune est: sed substātię diuersa ratio: ꝛ a grecis homonymō appellat: homo ꝛ equ⁹ vniuoca sunt: quia sub vno aīalis noīe cōprehendunt et eadē est vtriusq; substātia· homo verus ꝛ homo pictus æquiuoca sunt: qr de vtroq; animal prædicat: sed substantia eorū diuersa est. Grāmatici dicūt homonyma esse: q̄ voce sed nō significatiōe ꝯueniūt: vt nepos et filius filii vel luxuriosus. Synonyma quę nō voce: sed significatione cōueniūt: vt ensis ꝛ gladius. Hinc vniuoco as. pe. cor. ꝛ vniuocæ.

¶ Unedo fructus arboris similis terrestrib⁹ fragris et arbor ipsa etiā vnedo dr folio cintro similis fruticosa: pomū inhonorū est. Ideoq; vnedo dr: q vnū tantū mandi possit Greci comarū vocant: latini arbutum.

¶ Unio is. iui. itum. cōiungo. quasi vnum facio. vnde vniti animi qui sunt vnius voluntatis.

¶ Unio onis. modo concordiā significat. Augu. Nam hoc fieri posse in tanta animorū vnione quis dubitet: modo margaritā q in conchis nulli duo reperiantur indiscreti: inquit Ply. Dos oīs vnionū est in candore magnitudine orbe lęuore ꝛ pondere.

¶ Unni populi qui mari cronio vicini Caspiū accolunt: quos quidā turcos vocari existimāt sunt hūgari

¶ Unq; aduerbiū significat aliquo tp̄e: quasi vno quouis tempore: a quo nunq;.

V ante O.

¶ Uoces dicuntur ea omnia quę sonant: non enim sic ἀπὸ τοῦ βοάω: quod est voco. Uerg. Fractasq; ad litora voces.

¶ Uocula pe. cor. diminutiuū: parua vox. Cic. ad. Q. Fratrem. Cito molliores sunt ꝛ delicatiores in cantu flexiones ac falsæ voculę q̄ certę ꝛ seuerę. Interdū ponitur pro detractione. Idem. M. Cælio. Si incurrit hęc nostra laurus nō solum in oculos: sed iam etiā in voculas maliuolorū.

¶ Uocabulū dr quo res singulæ nominant.

¶ Uocalis ꝛ hoc vocale qđ est sonorū ꝛ summę vocis. Ply. lib. xviii. Ranę quoq; vltra solitū vocales: sunt signa tempestatis. vnde vocales litterę dictę: quia per se voces faciunt: ꝛ sine his litteralis vox proferri non potest. Hinc semiuocales quę quasi dimidiatū vocalium sonū habent. Sciendū est q quando dictio finit in vocalē q̄uis longā: si sequens incipiat a vocali illa finalis breuis est: vt illo alto.

¶ Uocalitas cōsonantia: quam greci euphoniā vocāt

¶ Uocifero significat cū dolore siue indignatione maiorem vocem emitto. Interdū sine effectu vehementer exclamo.

¶ Uoco as. clamo: vt voca operarios. item vocare appellare. Lactan. lib. iii. Qz si deū naturā vocant: quæ peruersitas naturā potius q̄ deū nominare. Item inuitare: vnde vocatores dicti sunt: quibus inuitandi datū est negociū siue qui per se vocant ad cœnas. Plyni. Inuitatus ad regis cœnam venit. Indignantiq; Ptolemæo ac vocatores suos ostendenti: vt diceret a quo eorū inuitatus esset. Ille arrepto e foculo carbone extincto imaginem in pariete delineauit. Item poscere seu vendere. Iuue. Bis quingenta dedit tanti vocat ille pudicā. Item denunciare. Uerg. lib. i. Georg. Tum cornix plenam pluuiam vocat improba voce. Huius composita sunt aduoco: auoco: conuoco: in vnum voco: congrego. Cic. lib. i. tuscu. Qui dissipatos homines congregauit: et ad societatem vitę conuocauit: circunuoco: vndecunq; voco: deuoco: euoco inuoco: prouoco: peruoco: quod est omnes voco: reuoco: retrouoco: et seuoco: quæ habent penultimam correptam.

¶ Uocito as. pe. cor. frequēter voco. Plau. in cap. Pecimū vocitatus est post vos vidistis tindaro.

¶ Uocatiuus casus dictus est: q per eū vocamus.

¶ Uogisonus siue vigisolus lacus in patauino agro.

¶ Uolo as. propriū est alas habentiū: vt volat ille per aera magnū Remigio alarū. Transfertur etiā ad alia quę celeriter currunt: vt nauis volat: fama volat: et huiusmodi pro celeriter vadit. Terenti. Ne frustra illic expectet vola. Hinc veliuolū mare dicitur. Eius composita sunt aduolo: quod est iuxta: vel aliquo volo. Plynius libro decimo. In agrū volare tantum palumbium vis e mari quotannis aduolat. Auolo alio volo: circumuolo. Idem in eodem. Nec vnq; tam longo naues: tanq; continuo cursu recedunt a terra: vt nō circumuolitent eas apodes. Deuolo deorsū volo Euolo extra vel in altum volo. Unde per translationem. Cicero Lentulo. Quia alius me euolare voluerunt. Inuolo interuolo: Obuolo: Contrauolo:

peruolo celeriter volo: preuolo ante volo: prouolo procul volo: reuolo rursus volo reuerto. Gel. Ubi satis se ulterat coruus reuolabat in galea tribuni. Subuolo latenter volo. Colu. lib. ix. Pulli facilius sub matrib⁹ pinguescunt: si iam prius q̄ subuolent paucas subtra has pinnas & obteras crura & vno loco quiescāt: Sup uelo & transuolo que habent pen. cor.

¶ Uolito as. frequēter volo. Ply. Super aquas assidue volitans. Ponitur & pro discurro. Cice. Qui per forum volitant.

¶ Uolatus us. ipsa volatio & volandi actus.

¶ Uolatile pe. cor. quasi volans: vt ala volatilis: & volucres volatilia dicuntur: quia volant.

¶ Uolaticus a. um. qd volat & cito trāsit. Aug. lib. v. conf. Turpes sunt tales & fornicantur abs te amādo volatica ludibria.

¶ Uolatura idē qd volatus. Var. In prima volatura cū venirit morant dies paucos requiescēdi causa.

¶ Uolucris pen. cor. oē id qd volat. nō solū aues: sed apes quoq: vespe: tabani & reliqua hmoi. Hiero. contra Iouin. Quis nostrū leonē: quis viperā: quis volucrē: quis ciconiā: quis miluū: quis reptātes in littore vermiculos vnq̄ comederit?

¶ Uolucer adiectiuum ponit̄ p celeri. Mar. Et volucrem longo porrexit vulnere pardū.

¶ Uolucra genus animalis: qd perrodit teneros pāpinos. Col. li. iii.

¶ Uolo is. a volo las. q̄ animus in quo velle est talis sit: vt puncto tpis puolet quo vult: Hinc volūtas: et volētia. Cōposita sunt nolo: malo & puolo.

¶ Uolūtas vt Aug li. de li. ar. ait. Est qua appetim⁹ recte honesteq viuere: & ad summā sapientiā peruenire. Hinc voluntarius a. um. quod fit sponte. Aug. Uoluntarium bellū indicit passionibus. Hinc aduerbium voluntarie.

¶ Uolentia idem qd volūtas: q̄ qd de rōne desyderat Sal. Cū volentia plebi p placētia plebi scripsit. hoc est q̄ plebs vellet. A volētia sunt beniuolētia: maliuolentia pro amore & odio: quasi bona & mala voluntas. Beniuolus & maliuolus.

¶ Uolones dicti sunt serui qui in bello punico cū deessent qui scriberent̄ p dn̄is pugnaturos se polliciti in ciuitatē recepti sunt: & volones appellati: quia hoc sponte voluerunt.

¶ Uoluptas est elata preter modū letitia opinione p̄sentis alicuius boni. vnde quicquid cū delectatione animum demulcet, voluptas dicit̄: q̄ id maxime velimus. Referturq ad aīm & ad corpus: q̄uis nōnulli insimulent solius corporis esse ac turpē. Sed de honesta scribitur in ps. Torrēte voluptatis tue potabis eos. De turpi. Ci. Diuinus Plato escā malorū appellat voluptatem.

¶ Uoluptuosus habitionem & vehementiam significat & affectionē: vt voluptuosus homo: qui pcē amat voluptatē: voluptuosa res q̄ in se hz voluptatē: & plena ē voluptatis: & q̄ voluptate afficiat: ille recipit: hec

¶ Uolupe delectabile. Plau in Am. Nā qn (recipit̄ vos trāquillos video: gaudeo: & volupe est mihi. Alioquin pro voluptate ponitur.

¶ Uoluptarius a. um. qd voluptatē affert. Aug. lib. x. con. Et sepe incertū fit vtrū adhuc necessaria corporis cura subsidiū petat: an voluptaria cupiditatis fallacia ministeriū appetat: voluptarius hō q̄ se voluptati dat. Plau. in men. Uoluptarii atq potatores maximi tū sycophāte: & palpapatores plurimi.

¶ Uoluptabile gratū voluptuosum. Plau. Uoluptabile mihi cū aduentu tuo tulisti.

¶ Uoluptia voluptatis dea habita est.

¶ Uola media pars manus siue pedis: a quo volo as. quod significat volas. i. pedes moueo. Uirg. libro. vi. Ille tantū pdire volāndo: Nā ad pedū volas rettulit ad manus rettulit Ter. Uix me cōtineo quin inuolē in capillum. A vola fit compositū inuolo: quod est rapio & suffuror & in vola abscōdo.

¶ Uolua: vide in dictione vulua.

¶ Uolema pe. p. Galli appellant pyra bona & grādia eo q̄ palmam impleant.

¶ Uoluo is. ui. duarū syllabarū volutū nōtē significationis: cuius cōposita sunt Aduoluo p agglomero: cōuoluo: circūuoluo: deuoluo: euoluo: inuoluo: puoluo ante voluo: vt prouolutus pedibus: reuoluo: explico seu iterum voluo.

¶ Uoluto as. pe. p. sepe voluo: & aliq̄ mente voluo & cogitatione pquiro. Uirg. Id quidē ago & tacitus lycida mecū ipse voluto.

¶ Uolutabrū pe. pro: locus vbi sues volutantur. Uirgil. Sepe volutabris pulsos syluestribus apros Latratu terrebis agens.

¶ Uolubilis qui facile voluitur.

¶ Uolux vermis q̄ & puoluolus & inuoluolus dicit̄.

¶ Uolumen pe. p. a voluēdo q̄ maiores nr̄i in libris arborū. i. codicibus scribebant: & libellos illos quo cōmodius cōplicabant. Ideoq volumina appellata sūt libellis siliora q̄ libris. Est enī pprie volumē ps codicis: vtputa Metamorphoseos liber in quindecim volumina distictus ē. Oui. Sūt mihi mutatē terquinq volumina forme. Ply. iunior. Libri. iii. in. vi. volumina pter amplitudinem diuisi: quasi. vi. minores libros vidēnt volumina aliq̄to minora q̄ libri igit̄ volumē ps libri est: liber vero p toto codice & p volumine accipit̄ vn̄ dicim⁹ euoluere libros. i. apire lectitādi gr̄a: q̄si rē cōplicatā explicare: sicut euelare rē velatā detegere.

¶ Uolsella sūt instrumēta ad pilos euellēdos a corpe

¶ Uomo is. ui. itum. eiicio: & pprie de cibo dr̄: q̄uis ad alia transferat̄: inde vomitus. Huius cōposita sunt euomo extra vomo: reuomo: retro vel rursus vomo. Ply. lib. x. Simili mō auibus deuoratis solidis contentione plurima & cetera ossa reuomunt.

¶ Uomer & vomis dictus q̄ terram vomat.

¶ Uomica pe. cor. a vomendo: q̄ pus ibi manet: vel q̄ qui hr̄t id saniē reiiciāt. Nā est tumor excrescēs: siue grossities illa q̄ nascit̄ in aliqua pte corporis saniē frequēter emittēs. Sere. Sūt odio q̄s dira vomit natura tumores Uomica qualis erit vel idē prima queda Hinc Plau. Nō infestiuiter vomicā appellat crumenā nūmis refertā atq tumentē cū ait in psa. Quid in hoc collo tibi tumet: respondet: vomica est. Sumit̄ & pro receptaculo ex eadē similitudine. Un̄ apud Ply. lapis legit̄ venis cuius vomica liquoris eterni argētū viuū appellatur. Nonius. Caua & vetustate obesa vomice nominātur.

¶ Uopiscus dr̄ q̄ ex duobus cōceptis vno aborto excluso ad ptū legitimū ducit̄. Quo noīe dictus est historicus quidā qui de Imperatorib⁹ scripsit

¶ Uoro as. cibū nō pfectū deglutio: hic p trāslationē vorare capit̄ p auide sumere: vn̄ voraces gulosi: & voracitas gulositas. Cōpositū ē deuoro: de quo supra.

¶ Uorago pe. p. barathrū dr̄ q̄ in eā cadētia nō emer

gant: sed deuorari videantur.
¶ Vortex vide in dictione vertex.
¶ Voueo es. ui. tũ. deo aliqd sancte p̄mitto. Liu. In re trepida. xij. vouit salios fanaq; pallori & pallori. huius ꝯpositũ est deuoueo: qđ est destino: vñ & deuotuz destinatũ. Var. Tu deuoto tibi aio vtere.
¶ Votũ p̄missio facta deo: s3 qꝛ ea valde desyderam⁹ q̃ voto a deo poscim⁹: fit vt aliqñ votũ p voluntate et desyderio sumat: vñ voti ꝯpotē dicim⁹ eũ q̃ desyderium suũ assecut⁹ est: & p voto succedere. i. p desiderio.
¶ Votiuus a. um. pen. p. qđ ex voto dari p̄mittitur. Hor. Pascit in vestrũ reditũ votiua iuuēca. Votiua verba dicim⁹ q̄bus in faciēdis votis vtimur: & votiuas p̄ces quib⁹ aliquid cũ voto poscimus. Ply. li. vij. Ludis p salute diui Augusti votiuis. Cicer. in Ver. acti. ij. ludos votiuos appellat: quos vouerat. Hier. Votiuũ tūc xp̄ianis erat p noīe dei gladio p̄cuti.
¶ Voto as. a quo fit aliud frequen. votito as. votituz veteres dixerunt quasi voto p̄hibitũ. Plau. Nolo illũ habere causam & votitã dicere.

V ante P

¶ Vpupa auis cristis a capite exeũtibus galeata in fimo semper cōmorans.

V ante R.

¶ Vrania pen. cor. vna ex musis & apud nos cœlestis dicit. Ouid. lib. v. fast. Excipit vraniæ fecere silentia cũctæ. ουρανος eñ cœlũ d'r: q' viros eruditos in cœlũ tollit. Vranos vero d'r quasi oranos: vt inquit Amb. lib. hexa. ab ορω: q' sit visui p̄uium: & minime deusuz vt est aqua & terra.
¶ Vrbs oppidũ muro cinctũ ab vrbo aratri curuatura: q' antiqui iūctis bobus tauro & vacca ęthrusco ritu in ꝯdēdis vrbib⁹ interiore aratro circũagebāt sulcũ intra quē vrbē ędificarēt: hoc faciebāt religionis cã die auspicato: vt vrbs fossa muroq; munita esset: & locũ vñ terrã fodissent vocabãt. Virg. lib. 3. ge. Apta dies legit qua mœnia signet aratro. Quidaz ab orbe vrbē appellatã putãt: q' sulcus in orbē duceret. Nam ciuitates antiquę in orbē fiebãt: & p̄prie Roma vrbs dicta est p antonomasiã cũ cętera dicant oppida. Est aũt vrbs mœnia ip̄a. Virg. Vrbs antiqua fuit Tyrii tenuere coloni Carthago. Ciuitas coloni q̃ ciues dicunt. Apul. qđ ois ciuitas approbauit. Sed ꝯfundũtur q̃nq; q' vrbs p ciuitate ponat. Virg. Inuadunt vrbē somno vinoq; sepultã. Et ciuitas p vrbe. Sen. Cũ plerasq; ciuitates viderimus terremotu fundit⁹ collapsas. Ab vrbe fit suburbiũ & suburbanũ. Vrban⁹ & vrbicus: sicut ab oppido oppidan⁹ & oppidicus.
¶ Vrbicula dimi. p̄ua vrbs: quę citadella appellatur.
¶ Vrbicus a. um. qđ ad vrbē pertinet: sicut rusticus a. uz. quod ad rus. Gel. Si qđ aut posset remediũ esse vt ne tã assidue domus Romę arderēt vęnũ hercle dedissem res rusticas & vrbicas emissem. Sue. in Aug. Vt feraciorē habitiorēq; ãnonę vrbicę redderet.
¶ Vrbanus a. um. idē qđ vrbicus: vt vrbani mores: vrbana curia. Aliqñ vrbanus d'r cultus / disertus: facetus: hoc est q̃ in verbis & sono & vsu p̄prium quendaz p̄ se fert vrbis gestũ & sumptã ex ꝯuersatione doctorũ tacitã eruditionē. Et differt a dicaci: q' dicax ē cuius sermo cũ risu aliquē incessit. Ideo Demosthenez vrbanũ fuisse dicũt: dicacē negant. Quēadmodũ aũt vrbanũ & dicacē hoīem dicimus: ita vrbanũ & dicacez sermonē. Vñ vrbanitas & dicacitas tã de oratione q̃ de hoīe d'r. Ab vrbanus suburbanũ & anteurbanũ.
¶ Vrbanatim idē qđ vrbane: hoc est modeste eleganter. Pōpo. Ego rusticatim tangã: vrbanatim nescio.
¶ Vrceus vt Paul. Iurecos. ait est vas: quo aqua in vrinam infundit: cuius dimi est vrceolus.
¶ Vrgeo es. si. cogo: p̄mo: impello. Virg. Ima soluuntur latera atq; oculus stupor vrget inertes. Et vrgere insistere. Lucil. Cede hostiũ gnato vrgere instant / perimus. Itē tegere. Virg. Qui saxo semꝑ atq; ingenti pondere testę Vrgerent. Itez accelerare: vt apud eundē. Veste tegēs tibi quã noctes festina diesq; Vrgebam & tela curas solabar aniles.
¶ Vri boues agrestes: quos vulgus bubalos vocat: feri sunt & velocitate excellentes: cornua taurinis similia: vt auctor est Soli. capacissima sunt adeo vt in mensis vicē p̄beant poculorũ. Quinetiã Albert⁹ magnus lib. xxiij. de aīalib⁹ scribit tantã esse vrs in cornib⁹ vastitutē ac robur vt hoīem cũ equo vētilēt. In germania peculiariter gignunt: vt Cęs. & Ply. testãtur. Dicti vri απο των ορεων. i. a montibus: qꝛ in mōtibus esse cōsueuerunt.
¶ Vrina a grȩco ουρεω meio: a quo ουρον vrina dicũt latini lotiũ a supino lotũ. Ro tñ syllaba p̄ter naturaz p̄mitiui corripitur. Neq; solũ pro excremēto potus sed etiã p generali spermate accipi solet. Ply. li. viij. Incōtinens asinę vterus genitalē vrinam reddit: ni cogatur in cursum verberibus a coitu.
¶ Vrino as. siue vrinor pe. p. qđ est in aquã emergi & natãdo emergere. Nã & vruũ ita flexũ deorsum est: vt redeat sursum. Vrinare ergo quasi ad similitudinem vrui nare. i. natare. Ply. lib. xi. Eadē ē cã: qꝛ sub aqua diu ranę & phocę vrinent. Hinc vrinatores ap̄d Var. qui in aqua mergunt. Callistratus Iurecōsul. appellat eos qui merces e mari extrahunt: nauigii q̄fa lascatas. Hinc fit ꝯpositũ Innutino. Col. li. ix. Lacus piscinasq; fiãt: vt sint quibus inurinare possint anes.
¶ Vrna p̄prie vas aquariũ quod in aqua haurīēda vrinat. i. mergitur: atq; emergitur. Cuius diminutiuum est vrnula.
¶ Vrnariũ mensa quadratã: q' vrnas cũ aqua positas ibi potissimũ haberent in culina. Hoc apud nos plurimi marmoreum faciunt: foramine per quod aqua effluat relicto: ac super id escaria vasa epulis vncta per ancillas lauantur. Est & vrnariũ balnei ab vrna vase aquario.
¶ Vro is. vssi. vstũ. ardeo: quod & de frigore dicitur. Nam et frigus vrit. Luca. Vrebant montana niues. Virg. Aut boreę penetrabile frigus adurat. Per trãslationem ponitur p cruciari. Virg. Vrit atrox Iuno Huius ꝯposita sunt aduro: qđ est circũuro. Virg. Rapidi ve potētia solis Acrior: aut boreę penetrabile frigus adurat. Deuro: exuro: cōburo: peruro valde vro a quo pruina. Inuro: qđ est adhibito igni fingo.
¶ Vredo morbus herbarũ fructicuz arborũq;: qui in vitibus etiã carbũculus dicit: & in cęteris rubigo fata plantas: arboresq; adurens. Interdũ vredo significat incendiũ ac pruritũ. Plyni. De vrtica pisce hoc tractu vredinem excitat.
¶ Vropigiũ & oropigiũ est angusta & vltima spinę ps siue vt Iulius Pollux inquit sphondilis finis podici eminentis: quasi terminus pygæ siue finis vertebræ.

Grece ουροπυγιον. Arist. lib. viii. de partibus aialiũ vt caudã quadrupedũ vult esse ita volucriũ vropygiũ ⁊ earũ dũtaxat quę scissas alas habent: oropygiũ ita datũ volucribus ad dirigendos volatus: quẽadmodũ nauigijs temones.

¶ Ursus aial ferũ: a quo fiunt diminutiua vrsulus: vrsellus ⁊ vrsiculus ⁊ adiectiuũ vrsinus a. um. qđ est ex vrso: vt caro vrsina.

¶ Ursa fœmi. ab vrsus: est ⁊ sydus cœleste figurã habens similẽ plaustri. Unñ antiq grecoꝝ amaxã: hoc est plaustrũ dixerũt: nostri quoq; a bobus iũctis septentriones appellarunt. i. a. vii. stellis ex quib⁹ quasi iũcti triones figurãtur. Sunt aũt duę vrsę maior et minor: quas greci αρκτους vocãt: de quibus alibi.

¶ Urtica gñs herbę ab vrendo: ꝙ ei⁹ folia tacta acerrime vrant. Quo etiã noie dictus est piscis quidã ꝙ vredinẽ tactu excitet. Cõstat si equę marẽ nõ admittant ⁊ vrtica infricẽt natura libẽter coitũ pati. Scribunt physici vrticã in cibis coctã vtilissimã esse ĩpeni vẽtris duritiei: articularibus et podagricis morbis arterię tussi ventris distillationi stomacho. Pectus pterea purgare vrinã eijcere: sanguinem nariũ sistere: calculos rumpere: vuã reprimere. grece aũt ακαληφη vrtica dicitur

¶ Uruum aratri curuatura: a quo vruo as. quod est aratro desinio.

V ante S

¶ Usia cũ accentu in pen. latine essentia siue substantia dicitur. Aug. in dial. Usia est ꝓprie ⁊ pricipaliter dicta quę neq; in subiecto neq; de subiecto significat vt est hic homo vel hic equus. Secũdę dñr vsię gñs ⁊ species. i. aial ⁊ homo: ꝙ solę indicẽt primã: vt si quis nolit vel nesciat dicere: Socratẽ dicat aial vel hoiẽ. i. gñs vel speciẽ: qbus dictis qđ sit socrates agnoscit

¶ Usitor pen. cor. frequẽta. ab vtor. A quo vsitatus vsitatior: vsitatissimus.

¶ Uspiam ꝓ vsq;: ⁊ in loco ⁊ ad locũ significat. Terẽ. in adel. Aut vspiam ceciderit.

¶ Usq; alicubi qsi vno quis loco: a quo nusq; nullibi.

¶ Usq; modo ꝑpositio est significans ꝯtinuationẽ ⁊ finẽ actus: puta loci: tpis ⁊ hmoi: vt vsq; ad diẽ dñi cum tecũ futurus sũ. Uirg. Usq; sub extremũ brumę intractabilis imber. Tibul. Uera cano sic vsq; sacras innoxia laurus Uescar ⁊ ęternũ sit mihi virginitas. Sed cũ noibus ꝓprijs locoꝝ: vel domus: rus: militia iũgit: simplicẽ actm̃ requirit: vt vsq; rus ꝓpero. Qñq; addit ad. Cic. ꝓ Deiotaro. Usq; ad numantiã misit Cũ alijs vero iungimus ad: vel in. vt vado vsq; in hispaniã: vado vsq; ad Padũ. Interdũ etiã de loco ẽ. Teren. in Eu. Ex æthiopia est vsq; hec. Qñq; aduerbiũ est significãs diu aut multũ aut ꝓpe. Idem in Adel. Ctesipho me pugnis miserũ ⁊ istã psalteriã vsq; occidit. i. ꝓpe vel vehementer occidit. Nã occidere ad cędẽ veteres referebãt. Aliqñ significat assidue ꝑseuerãter. Cic. Cornifi. Mihi curę vsq; erit quid agas Uirg. li. vi. Nec vidisse semel satis ẽ iuuat vsq; morari

¶ Usquequo quasi ad vnũ aliquod tẽpus vel locũ: vt vsquequo ebria eris.

¶ Usquequaq;: passim: assidue: semp: quasi in vnoquoq; loco: siue in vnoquoq; tpe. Cic. Treba. Usq;quaq; sapere oportet.

¶ Usq;eo ⁊ vsq;adeo. i. intantũ. Ci. Usq;eo vt ego mi serer eius. Aug. Usq;adeo inter frementes permãsit intrepidus ⁊ inter lapidũ fuit eructamenta securus: vt incredulitatẽ iudęorũ fidenter argueret.

¶ Usq;antehac. i. anteq;: sicut exponit Do. Ibi iunguntur duę ꝑpositiones: sed vna est velut aduerbiũ. Nulla em̃ ꝑpositio ꝑpositioni iũgi separatim põt. Sz vsq; eiusmodi est: vt sine aliqua ꝑpositione raro inueniatur. Terẽ. in An. Ut animus in spe atq; in timore vsq; antehac attentus fuit.

¶ Usus: ipe vtẽdi act⁹. Uir. Nã neq; erat corijs vsus. Interdũ ꝯsuetudo. Quintil. Mulierẽ cũ qua longus illi fuerat vsus. Interdũ opus ⁊ exercitiũ. Uirg. lib. viii. Arma acri faciũda viro nũc viribus vsus. Nunc manibus rapidis. Interdũ fructus ⁊ vtilitas. Apul. Cũ id ex vsu meo nõ esset. Hinc vtilis ⁊ vtilitas.

¶ Usura vsus dr. Sene. Si mihi vnius diecule vsurã ꝑmisisset. Unñ ⁊ pecunia q̃ in fœnore sorti accedit: vsura dr: qm̃ ex vsu acquirat. Hãc Uar. impendiũ vocat ꝙ inter se iungat vnũq; fiat quasi ꝯpendiũ. Sidoni⁹ Apollinaris posteriora vocat: qm̃ qui fœnus agitãt ⁊ in vsuras extendunt: vident aggregare posteriora prioribus ⁊ ortis oritura ꝯnectere. Ob id greci τοκος vocant eas quasi partus posteritatẽ.

¶ Usurarius a. um. ex quo capitur vsus. Plau. in am. Alcumenã vxorem cœpit vsurariam.

¶ Usurarius dr ille cuius est vsus qui rei vsũ capit.

¶ Usuuenit. i. accidit. Cic. in Cato. Nã si id culpa senectutis accideret eadẽ mihi vsuuenirẽt oia ⁊ reliqs maioribus natu. Ply. Id em̃ frequẽter vsuuenit: vt mali bonis pręferantur.

¶ Usucapio is. duo verba videt: vnde vsucaptio siue Usucapio onis. q̃ est ab vsu acquisitio vel adiectio dominij per ꝯtinuationẽ possessionis tpis longe diffiniti: vt puta. xxx. aut. xl. annoꝝ si res imobilis sit quam possidemus. Triũ annoꝝ si mobilis. Recẽtiores pmã illã ꝑscriptionẽ. hanc vero vsucapionem vocant. Ita em̃ dicitur vsucapio sicut pignoricapio. Cato. Hæc pignoricapio ad æs militare facta est: quod æs tribuno ęrario miles accipe debeat. Paul. Qui alienam rem mortis causa traditam vsucæpit: non ab eo videtur accepisse: cuius res fuisset: sed ab eo qui vsucapionis pręstitisset.

¶ Usussructus dr cũ res aliqua nõ nostra est: sed pinde ex ea fructũ atq; vtilitatẽ capimus acsi nostra eẽt Diffiniturq; ab Ulpia. ꝙ sit ius alienis rebus vtendi fruendiq; salua rerum substantia.

¶ Usurpare est in frequenti vsu habere: ⁊ hoc siue factis siue verbis fiat. Col. lib. ij. Nã illud qđ in quibusdã ꝓuincijs vsurpat: vt cornibus illiget iugum fere repudiatũ est ab oibus. Cic. Qđ semper vsurpam⁹ in oĩbus dictis ac factis minimis ac maximis: cum hoc decere dicimus: illud nõ decere. Igitur vsurpare ẽ frequenter decere: seu frequẽter facere. Ambro. lib. hexa. ꝓ solere posuit. Ipsum mundũ semp fuisse ⁊ fore. Arist. vsurpat dicere. Iuriscõsulti vsurpare pro ꝑter ius vti vtunt. Gel. lib. ij. Mutiũ iuriscõsultũ dicere solitũ legi nõ esse vsurpatã mulierẽ q̃ cũ Calẽdis Janua. apud virũ causa matrimonij esse cœpisset añ diẽ. iiij. calendas Janua. sequẽtes vsurpatũ esset nõ posse impleri trinoctiũ qđ abesse a viro vsurpãdi causa ex. xij. tabulis deberet: qm̃ tertiæ noctis posterioris sex horę alteri⁹ anni essẽt qui inciperẽt ex calẽdis

¶ Ustulo as: pe. co. ab vro fit. Pacu. Cãdẽti ferro crines vstulare. Li. pauci semiustulati venere i prãtem,

¶ Ustrina pe. pro. locus in quo metalla candescūt vt laborenť. Ply. In vstrina ter siccanť ita vt torreātur carbone puro ac totiens vino restringanť albo.

¶ Ustrigo pe. p. vredo diciť. Ambr. li. hexa. Nō desinit esse triticum: si aut vstrigine aduratur: aut imbre madidetur.

V ante T.

¶ Ut ꝯiunctio causatiua: vt Dedi tibi librū vt legeres. i. ppter hanc causam. Ci. Lentu. Nō illi quidem vt mihi stomachū facerent. Interdū adiunctiua est. Plau. Is mihi suasit vt ad te irē. Interdū elegantię causa poniť. Cic. Inuitus feci vt. L. Flaminiū de senatu eiicerē. Nihil em̄ significat nisi inuitus feci. Interdū poniť p ꝙ. Ter. Nihil do vt etiā impuratus ille me irrideat. Interdū est aduerbiū tꝑis: ⁊ significat statim: postq̄: ex quo: primū. Virg. Ut regē equęuum crudeli vulnere vidit. Idem. Turnus vt infractos aduerso marte latinos. Interdū aduerbiū qualitatis: ⁊ significat quo mō. Virgili. Ut vidi: vt perii: vt me malus abstulit error. id ē statī postq̄ vidi: siue cūprimuz vidi: quo mō perii. vnde amicos interrogamus: vt vales? i. quo mō vales? Significat etiā qualitatē certā ⁊ incertā. Ter. in adel. Nō me hanc rez vt erat gesta patri indicasse: quasi dicat quoquomō: vel male. Aliqñ admirātis. Plau. in Ru. Ut in ocellis hylaritudo est? Et illud. Ut nūc fluctuat mare? i. q̄ztuz siue quomō. Aliqñ similitudinis. Idem. Ut imbrices fluūt oculi. i. sicut qñq; et postponiť ita. Ci. ii. de ora. Ut quisq; optime grece sciret: ita eē nequissimū. Ubi notandū ꝙ licet quidā ꝑceperint in hac iunctura: ita ⁊ vt semꝑ respondere gradus. Ouid. tñ li. hero. dixit. Ut ferus est multoq; suis truculētior euris Spectasset siccis vulnera nostra genis. Nō em̄ siccioribus dixit. Poniť nōnunq̄ p vtpote. i. tanq̄. Liui. Gens vt in ea regione diuitiis ꝑpollens. Qñq; p q̄ppe. Quintil. Nec ignoro quos transeo: nec vtiq; dāno: vt q̄ dixerim esse in oībus vtilitatis aliquid. Interdū significat ita: vt siue ppter qđ: vel quapropter: vt si dicam quotidie hospites ad me veniūt: vt incipiā iā stomachari tantā frequētiā. Itē aduerbiū optandi ⁊ poniť pro vtinā. Ter. in heau. Ut illū dii deęq; oēs perdant. Itē significat scđm. Quint. At vero orator vt ē semper ad dicendū paratus. Cice. Qui sermo: q̄ ꝑcepta: q̄zta notitia antiquitatis: sciētia iuris augurū. Multę etiā vt in hoīe romano litterę. Interduz significat q̄ztuz. Plau. in asi. Ut nostrę fortunæ ꝓcedūt libane. Ter. in an. Ego postq̄ te emi a paruulo vt semꝑ tibi apđ me iusta ac clemēs fuerit seruitus scis. Poniť p q̄uis. Plau. Ut istuc periculū ingens sit: me tñ nō terrefacit. Ouid. ad Ruf. Ut desint vires tñ est laudāda volūtas. Pro q̄. Virg. Ut te post multa tuorū funera. Pro ne nō. Terē. in an. Vides hic mihi vt satis sit vereor ad agēdū. Iungiť modo indicatiuo: vt sustinui. Modo optatiuo: vt factā: mō subiūctiui. Virg. Infādū regina iubes renouare dolorē Troianas vt opes ⁊ lamētabile regnū Eruerint danai. Ab vt fit vti: et addendo nā fit vtinā. Sicut sicuti velut veluti. Prout. i. sicut.

¶ Utut come se voglia. Terē. in adel. Immo hercle hęc queso sire vtut hęc facta sunt.

¶ Utcūq; similiter significat quomodocūq;. Liuius Utcūq; erit iuuabit tñ rerū gestarū memorię principis terrarū populi me ipm consuluisse.

¶ Utinā aduerbiū optātis. Qñq; etiā dicim⁹ o vtinā Ouid. O vtinā cū lacedęmona classe petebat.

¶ Utputa significat quemadmodū.

¶ Utiq; aduerbiū similitudinis: ⁊ qñq; poniť pro certe et prorsus. Quintil. Solēt hmoi negociatores aliquid ꝓpriū ac priuatū stipulari vtiq; cū rem alienam vendant. Hier. in ꝓlog. paralip. Quę vtiq; in codicibus nostris nō habenť. Sue. in Tito. Cęterū Titū qui prope adstabat vtiq; imperaturū.

¶ Utquid significat quāobrē: ppter quid: vt quid repulisti nos in finem.

¶ Utpote aduerbiū cōfirmantis: ⁊ causatiuū: significat em̄ quoniā: qñquidē. Sal. Antonius aberat a bello vtpote ęger ac iacēs. Poniť etiā p tanq̄. Suet. in Aug. Aedes sacras vetustate collapsas aut incēdio absumptas refecit: easq; opulentissimis donis adornauit: vtpote qui in cellā capitolini Iouis sexdecim millia pōdo auri vna donatione ꝯtulerit. Ambr. lib. i. offi. Erat Isaac dnm̄ timens vtpote Habrę indoles deferens patri honorē. i. quoniam vel tanq̄.

¶ Uter a. um. significat quis vnus ex duobus? poniturq; interrogatiue: vt vter vestrū fecit hoc? Infinite: vt scio vter vestrū hoc fecerit. i. quis vnus vestruz hoc fecerit. Dicimus vter alterū. Ply. Uter alteri dixerit nescio. Similiter dicimus vter vtrū. Ci. Uter vtri insidias fecerit. hinc fiūt ꝯposita q̄ sequuntur.

¶ Uterq; significat ābos: licet inter se differāt: ꝙ cuz vtrūq; aliquid fecisse dicimus ⁊ ab hoc ⁊ ab illo separatim id factū intelligimus vt vterq; sibi domū ędificauit: hoc est ⁊ hic ædificauit sibi domū ⁊ ille. Cū vero ambos dicimus fecisse: ab vtroq; cōiunctim id factū ostēdimus: vt Ambo sibi monumentū ꝯstituere: hoc est hic ⁊ ille simul vno sibi cōe monumentū fecere. Propter qđ vtrūq; alterū verberasse dicimus: hoc ē hunc illū: ⁊ illū hunc verberasse. Ci. Quoꝝ vterq; suo studio delectatus ꝯtempsit alteꝝ. Quintil. Cum em̄ vterq; alteri obiiciat palā est vtrūq; fecisse. Eodem modo vtrūq; vtriq; aliquid fecisse dicimus. Teren. Quia vterq; vtriq; est cordi. Ambos aūt alterū verberasse: vel ambos verberasse ambos: non recte dicimus q̄r significaret ambos seipsos verberasse: sed ambo se mutuo verberarūt. Aug. Uterq; significat ambos: ⁊ tñ singulari sono est: sed significatione duali. Nā cū dixit Virg. Constitit in digitos extēplo arrectus vterq; Duo significati sunt cū dixit vterq;. cum aūt arrectus noluit exprimere pluralitatem: vt sit in plurali vtriq;. Sed hoc interest: q̄r licet vterq; duo significet: tñ solū duo. Utriq; aūt duo significat: sed sic vt in singulis multi sint. Si dicas vtriq; exercit⁹ duo significo: sed sic vt in singulis turbam intelligi volo: hęc quidē distincta sunt: sed item auctoritate cōfusa Nā cū ait Virg. Super vtroq; quassat tēpora ꝯfudit Dicere em̄ debuit super vtrūq; tempus: cū de duob⁹ temporibus loqueretur.

¶ Uterlibet pe. cor. alter ex duobus: hoc est vter quē tibi capere libet.

¶ Utervis: vter quē tu vis. Sic quiuis ⁊ quilibꝫ. Nihil em̄ est aliud quiuis q̄ vnus quē tu vis: ⁊ quilibet: q̄ vnus qui tibi magis libet. Hoc em̄ differunt. vteruis ⁊ vterlibet a quiuis a quilibet: ꝙ illa vnū ex duobus significant. hęc vnū ex pluribus. Ter. Abs quiuis hoīe cū est opus beneficiū accipere gaudeas. Quint. Periculosum et cū cura intuendū genus: ꝯ si in ꝑpo-

nendo vnū quēlibet amiserimus cum risu quoq₃ tota res soluitur. tutius sic interrogare si hæc actio nō sit q̄ sit. Simul eñ remouent oīa vel cū duo ponent inter se contraria: quorum tenuisse vtrūlibet sufficiet.
Ecce in eodē loco: vtrumlibet ꝛ qd̄libet vsus est: altero ꝑ eo qd̄ ē vnū de duob⁹. Altero ꝑ eo qd̄ est vnū de pluribus. Hiero. Adducetur ad Aaron vel ad vnum quēlibet filioꝝ ipsius.
¶ Utroq₃ aduerbiū loci. hoc est ad vnū aliquē locuꝫ ꝛ ad alterum. Liui. Utroq₃ loco.
¶ Utraq₃ per vtrunq₃ locum.
¶ Utrū aduerbiū modo interrogātis ē. Plau. Utruꝫ id verū putas: an nō? Nō dubitantis. Seneca. Utrū nobis id ꝯueniat aiaduertendū. Cōponitur quoq₃ cū nā. Hiero. lib. reg. Et cōsuluerunt post hęc dn̄m vtrū nam venturus esset illuc.
¶ Uter vteri: ꝛ vterus vteri dr̄: quem alio noīe locos appellāt: ꝛ vulgo falso matricē: cū matrix sit fœmina q̄ fœtus gratia tenet. Existimat Plyni. vuluā dici in cęteris aīalibus: in muliere vterū. Ideo vterus dicit quia ꝯtinet ꝛ tanq̄ vter est: ad pręgnantesq₃ pertinet Quoq₃ tn̄ sumitur pro ventre. Uirgi. Uterūq₃ armato milite complēt. Cęcil. Nunc vter crescit nō potest celari. Huius diminutiuū est vterculus.
¶ Uter vtris generis masculini pellis qua vinū aut oleum deferri solet.
¶ Uterculus. Ply. Et in vter culos cōgestus apū liquor. Ore eñ eū euomūt. dimin. est ab. vter ꝑ ventre
¶ Utriculos in farina videt Ply. accipere libr. xviij. quos Galli cisalpini redundaginē in Uenetia ꝓuincia plerīq₃ subuentres vocant.
¶ Utricularius qui inflat ex vtre phystulā. Et a gręcis Ascaules dr̄. Sue. in Nero. Uouerat se ꝓditurū hydraulam ꝛ choraulam ꝛ vtriculariū.
¶ Utor vsum habeo. Et semp de rebus bonis ac necessarijs necnō ꝛ diuinis inalatisq₃ dr̄: vt vtor domo: diligentia/cōsuetudine/studio ꝛ hm̄oi. Ter. Scio te nō esse vsum antehac amicitia mea. Sed cū de personis loquimur accipit ꝑ cōuersari. Ci. Lentulo. Tre bonio multos annos vtor valde familiariter: Inde vsus ꝑ cōuersatione. Quintil. Mulierē cū qua loqus illi fuerat vsus. Et quia aliqua re vtimur vt ex ea fructum percipiamus: factū est vt dicamus vsum ꝑ vtilitate. Construitur quoq₃ cū actō. Cice. lib. acca. Et q̄ a superiorib⁹ acceperāt vtebant. Uar. Utile vtamur potius q̄ ab re abutamur. Huius ꝯposita sunt Abutor ꝛ coutor.
¶ Utensile pe. cor. qd̄ est ad vsum necessariū. Col. libro. xi. Utensilia quibus aut alitur hominum genus aut etiam excolitur.

V ante V

¶ Uua est q̄ in vite fit: dicta ab vuido. Aliq̄n ponitur ꝑ vite. Uirg. Et turpes auib⁹ ꝓdaꝫ fert vua racemos Et vua morbus quē gręci Staphylen vocant. Inflāmatio est ei⁹ partis q̄ in ore Columellæ dr̄ ꝛ staphylophoros Aristoteli. Distendit hęc ꝛ luteo colore subrubescit acino persimilis. Est aūt vua id qd̄ in fine palati dependet: circa fauces: et inhiante hoīe ꝯspicit: sic dicta q: vt vua dependet: ꝛ humiditate variat: et est vocis moderatrix. Seren. Aegrescūt teneræ fauces cum frigoris ora Illis subijt: vel cum ventis agitabilis aer Uertitur: atq₃ ipsas flatus grauis inficit vuas Sub vua est minor lingua q̄ epiglossis dr̄. Dicit etiā vua de apibus cū collectę sunt ꝛ in moduꝫ botryonis dependēt. Col. Cū examē glomeratū in ꝓrimo frondētis arbusculę ramo ꝯsederit aiaduertito an totum examen in specie vni⁹ vuę depēdeat. Ply. lib. xi. Tūc ostēta faciūt priuata ac publica vua depēdente in domib⁹ tēplisq₃. Uirg. Et densis vuā dimittere ramis. Ser. vuā dimittere. i. in morē vuę botryonē defluere
¶ Uuidū humidū pingue: qd̄ ꝓcipue habꝫ aliquid humoris intrinsecus. Unde ꝛ vua dicta. Humidū quod habet humorem extrinsecus.
¶ Uulcanus deus antiquis putatus est: quo significatur ignis q̄ canus per aera volet. Uolat eñ flamma ꝛ cādida est. Hic ꝛ mulciber appellat q̄ ferrū mulceat Fingūt eñ poetę hunc fuisse deū: ꝛ Jouis ex Junone filiū. Qui faber Joui fulmina cōtra gygātes fabricauit. Hinc vulcanię insulę appellatę sunt.
¶ Uulcanū in cornu ꝯclusum geris: significat ignem in laterna portas.
¶ Uulcens tis. sine s post l. ꝛ p u.
¶ Uulga sacculus scorteus siue ex alia materia i quo pecuniā vel alia vitę necessaria ferre solēt homies: dicta q̄ nūmos aliasq₃ res inuoluat. Lucil. In vulgam penetrare pilosam. Uar. Ut viaticū ex arcula adderē in vulgā. Hęc etiā a veteribus Bulga dicit. Est ꝛ vulga siue bulga folliculus ad brachiū pendēs gerendæ pecunię gr̄a. Lucil. Cui neq₃ iumentū est: nec seruus: nec comes vllus Bulgā ꝛ quicq̄d habꝫ nūmoꝝ secū hꝫ Cū bulga cœnat: dormit: lauat. Quoq₃ ponit ꝑ vulua ꝛ e cōtrario vulua ꝑ sacculo. Idē. Ita vt quisq₃ nr̄m e bulga est matris in lucem editus.
¶ Uulgus neu. ge. ꝛ indeclinabile. Et vulgus vulgi mas. gn̄is significat multitudinē ignobiliorē. Uirgil. Seuitq₃ animis ignobile vulgus. Cic. Saturnū maxime colunt vulgi. Uirg. In vulgū ambiguas ꝛ quærere conscius arma: Et a voluendo quidā dici putāt: q̄ stulte huc atq₃ illuc voluatur.
¶ Uulgo aduerbialr̄ positū significat passim ꝑ omes cateruatim. Uirg. Hinc lętis vituli vulgo moriuntur in herbis. Uulgo ꝯcepti dicunt qui patrē demōstrare nō possunt: vel qui possunt quidē: sed eū habēt quē habere nō licet. Qui ꝛ spurij vocantur.
¶ Uulgaris ꝛ hoc gare. qd̄ est vulgi. hoc est vile ac cōmune. vn̄ ꝛ respōdet in singulari. Cic. in arte vet. Magna an pua: facilia an difficilia: singularia sint an vulgaria: vera an falsa. Aliq̄n vulgare dr̄ qd̄ est tritum ꝛ cōsuetū. Quintil. Simul ne vulgarē viā ingressi⁹ alienis demū vestigijs insisterē.
¶ Uulgo as. in vulgus do: ꝛ quasi multis audiētibus ac nō tacituris dico: ꝛ cōe oībus facio: manifesto: vile habeo. Uirg. li. x. Quid me alta silētia cogis Rumpere ꝛ obductū verbis vulgare dolorē. Lactā. li. vij. Quę vaticinia eoꝝ cū paulatim fama vulgasset. Li. lib. i. Sunt qui laurentiā vulgato corpore lupā inter pastores vocatā putent. Plau. in Am. Cui me absente corpus vulgauit suū. Huius ꝯposita sunt Diuulgo Euulgo: qd̄ est extra in vulgus exeo. Liui. li. ix. Ciuile ius repositū in penetralib⁹ pōtificū euulgauit. Inuulgo. Gel. Labrio foras editis inuulgaret. Peruulgo valde vulgo. Ter. Ubi rē sciui cœpi inhumanius neq₃ vt aium decuit ęgrotū adolescētuli tractare: sed vi ꝛ via pulgata patrū quotidie accusabam.
¶ Uulnus vide in dictione vlcus. Hinc vulnero as. sauciori vulnus infero. Transfert quoq₃ ad aim ꝛ signi-

ficat ango. vñ ⁊ vulnus animi ꝓ angore accipit seu dã no. Ply. Maximũ illi fortuna vulnus intulerat duobus filijs immatura morte sublatis.

¶ Uulnerarius medicus chirurgus qui vulnera curat. vulnerariũ emplastrũ qđ vulneribus imponitur.

¶ Uulpes ⁊ volpes aĩal: teste Uar. ꝙ pedibus volet. Huius dimin. est vulpecula. Hor. Forte per angustã tenuis vulpecula rimã. Adiectiuũ vulpinus a. ũ. qđ est a vulpe. Suc. Ubi leonis pellis defecit vulpina insuenda est. Aliquãdo ponit pro astuto. Plau. Uulpinus animus ne quid moliat mali.

¶ Uulpinor aris. signifi. mẽdacijs ac fraudibꝰ vera ꝑuerto siue effugio. Tractũ ab intorto vulpiũ cursu.

¶ Uulsinus pen. pro. lacus a vulsini oppido cui adiacet noiatus i ethruria pisciũ fertilis. Uulsini eñ oppidũ fuit opulẽtissimũ: a quo vulsinenses dicti sunt.

¶ Uultur ⁊ vulturis ⁊ vulturius in nõiatiuo dici põt Enn. Uulturis in syluis miserũ mandebat homonez Auis est rapax carniuora a volatu tardo dicta ꝙ propter magnitudinẽ corporis tarde volet. Plau. l tru. Jam quasi vulturij: triduo prius prædiuinabãt: quo die esurituri sient: De hac aue sic scribit Ambro. Negant vultures indulgere cõcubitui ⁊ iugali quodam vsu nuptialisꝙ copulę forte misceri: atꝙ sine vllo masculoꝝ cõcipere semine: et sine ꝯiunctione generare: natosꝙ ex his in multã ętatẽ longæ vitæ ꝓcedere: vt vsꝙ ad centũ annos vitę eoꝝ series ꝓducatur. Est et vultur mons in Apulia.

¶ Uulturnus ventus qui ab oriente hyberno spirat. Dictus a vulturis volatu (vt quidã aiunt) qm̃ alte resonat. Græci Euronotũ vocant: ꝙ inter nothũ ⁊ eurũ sit. Hoc noie etiã dictus est fluuius qui per campaniã labens haud longe a cumis mergit: qđ ⁊ vulturnũ dr Syrius lib. viij. Fluctuꝙ sonorũ Uulturnũ.

¶ Uulturnũ oppidũ cãpanoꝝ ẽ ⁊ fluu. de q̃ mõ ẽ dictũ

¶ Uultus a volo vis. sicut a colo cultus: ꝓprie significat voluptatẽ hois q̃ ꝓ motu animi in facie ostendit Cũ facies sit ipsa oris species q̃ permanet. vultũ sibi fingere multi possunt: formã nemo. Lucre. lib. iij. protulit vulta neu. gñe. Sed quos vtriusꝙ figurę esse videos mistim referentes vulta parentũ. Uultus aũt in nullo aiante est p̃ter hominẽ. Huius dimi. est vulticulus: quo vsus est Cicero.

¶ Uultuosus tristis. Ci. de opti. gñe dicẽdi. Jn quo cũ effeceris ne quid ineptuz sit: aut vultuosum. Hinc aduerbiũ vultuose. qđ Do. vsurpat pro eo qđ est indignanter facie mœsta: ⁊ fronte subducta: ⁊ cũ gestu re bus accõmodato. Uultuosa frons apud Apul. ꝓ mœsta accipitur. Ait eñ lib. iij. met. Longe dissimilis aduenit nõ ex lęta facie: sed vultuosa fronte rugis insurgẽtibus adseruabat.

¶ Uulua seu volua idẽ qđ vterus ⁊ matrix vulgo dr: licet falso. dicta ꝙ fœtus inuoluat. Jn ea eñ ꝯceptus fit ⁊ fœtus ꝯtinet. Hanc multi ex Romanis ex porca in delitijs habuere: q̃ duplici noie appellabat. Electitia. s. ⁊ porcaria. Electitia a partu electo siue enecto. Porcaria ab edito. Electitiã Plyn. optimã esse ait: q̃ fuerit porcę occisę: cũ electus siue enectus est partus Porcariã cũ editus est: meliorꝙ erat eiꝰ q̃ pepisset q̃ virginis. Nã a partu statim suem primiperaz interficiebãt: tũ habẽdę vuluę grã: tũ ve semen optimũ efficerẽt. Mar. Te fortasse magis capiet de virgine porca. Me materna graui de sue volua capit. Qñꝙ accipit vulua ꝓ ore vuluę. Ju. Adhuc ardẽs rigidę tẽtigine vuluę. Ply. quoꝙ boletoꝝ ꝓrumpẽtiũ in oui speciem albũ illud inuolucrũ voluam nancupat.

V ante X.

¶ Uxor quasi vnxor ab vngendo. Nã cũ puellę nuberent apud veteres ac mariti domũ intrarent: axũgia postes vngebant putantes ex hoc oĩa mala ab ea domo arceri: vel ꝙ loto maritos vngebant. Enni. Exin Tarquiniũ bona fœmina lauit ⁊ vnxit. Ser. in com. lib. iiij. æne. sic habet. Mos fuerat vt nubẽtes puellæ simul cũ venissent ad limẽ mariti postes anteꝙ ingrederent ornarẽt laneis vittis ⁊ oleo vngerẽt. Et inde vxores dictę sunt quasi vnxores. Plyn. quoꝙ scribit nouas nuptas lupino adipe postes inungere solitas nequid mali medicamẽti inferretur. Huius dimi. est

¶ Uxorcula. Hiero. ad Oceanũ. Tu mihi olim emortuam de sepulchro vxorculã protrahis.

¶ Uxorius a. um. qđ est vxoris vel quod ad vxorez ꝑtinet: vt res vxoria. Aug. lib. ij. conf. Nõ curauit hęc quia metus erat ne impediretur spes mea compede vxoria. Aliquando vxorius dicitur qui vxori nimis inseruit. Virg. Pulchrãꝙ vxorius vrbem Extruit.

De littera X.

Littera semiuocalis est: q̃ vim duplicis cõsonantis habet: pro qua modo cs. gs. primitus vtebantur: vt apecs: gregs: pro q̃bus nunc apex: grex dicimus: Sciendum ꝙ x transit in u cõsonantẽ: vt nix niuis: in ct. vt nox noctis: ⁊ in aspirationem subijt: vt veho vexi. Quotienscũꝙ aũt hęc ꝓpositio ex. ꝓponit cũ dictione incipiẽte a vocali: vel c. p. t. ⁊ s. remanet integra: sz qñ cũ s. s abiicit. vt exaro exeo exigo: exoleo/exuro/excutio/explodo/extraho/exeq̃r/expes

X ante A.

¶ Xanthus: latine flauus dr. Quo noie dictus fluuiꝰ troianus: qui ⁊ scamender dicit. Nã qđ in cãpis troianis ꝑrime flumẽ armenta rufa ⁊ pecora leucophea nascunt. Jdeo flumen id Jlienses xanthũ appellauisse dicũt. Est ⁊ nomẽ viri ⁊ nomẽ vrbis Lycię a fluuio sic nũcupatæ. Et nomẽ equi Hectoris.

¶ Xanthij populi Asię: qui cũ eoꝝ vrbs ab harpago p̃fecto Tyri obsideret: vxores suas ac seruos ⁊ oẽs opes in arce posuerũt: deinde adhibito igni cremauerunt: ipsiꝙ in bello irruentes cuncti cecidere.

¶ Xãthicꝰ Aprilis mẽsis hebręoꝝ ligua appellatꝰ ẽ

¶ Xantho fuit vna ex nymphis Oceani ⁊ Tethyos filia. Virg. lib. iiij. geor. Drymoꝙ Xanthoꝙ.

¶ Xãthippe nõ vxoris q̃rulę Socratis philosophi.

X ante E

¶ Xenos latine hospes siue ꝑegrinus. Xenia hospitalitas: amicitia externoꝝ.

¶ Xenium dici potest munus hospitalitatis. Unde Martialis libruz. xiij. in quo eiusmodi munera distichis describit: xenia noiauit: ꝙ versus ipsos ꝓ Xenis mitteret. Ois in hoc gracili xenioꝝ turba libello Cõstabit nũmis q̃ttuor empta tibi. Quattuor ẽ nimiuze

poterit constare duobus. Et faciet lucrū bibliopola triphon. Hec licet hospitibus pro munere disticha mittas: Si tibi tam rarus q̄ mihi nummus erit. Huius diminutiuum est xeniolum paruum xeniū. Apul. Cōmoduz meridies ac esserat ⁊ mittit mihi xeniola porcū optimū ⁊ quinq̧ gallinulas et vini cadū in ętate pciosi.

¶ Xenodochium: et xenodociū. hospitale locus public⁹ quo peregrini et hospites hospitaliter recipiūtur ξενοσ hospes Δοχειον receptaculum quasi hospitum receptaculum. Hiero. Xenodochium in portu romano situz totus pariter mundus audiuit.

¶ Xenocrates. penult. correpta nomen philosophi chalcedonij auditoris Platonis qui in academia Speusippo successit: ⁊ vigintiquinq̧ annis docuit. Fuit tardus igenio adeo vt cum illū Plato Aristoteli compararet: alterū frœno: alterū calcaribus indigere dicebat. Hic philosophorū seuerissimus extitit. Ferunt cū phryne nobile scortū dedita opa a quibusdam intra eius cellaz missa essz: atq̧ ab eo orans lectuli ptē accepisset: demūq̧ imp fecto opere discessisset. dixit se nō a viro sed a statua venisse. Eius verbis tanta fides adhibebatur: vt cum iniuriati nullius testimoniū admitteretur: huic soli iurato crederetur. Hunc athenienses aliquando vendiderunt vt ita in exilio degens frangeretur. Obijt secūdo ⁊ octogesimo ętatis suę anno cum noctu forte in sartaginem offendisset. fuere ⁊ alij hoc nomine.

¶ Xenodotus. fuit historicus patria Troezenus.

¶ Xenodorus quasi ξενοσ. i. pegrinuz quod et egregiū denotans ⁊ Δωρον donū fuit nomen statuarij nulli veterum cęlandi arte postponendi.

¶ Xenophanes. pe. cor. poeta Colophoni⁹: qui contra Homerū ⁊ Hesiodū Elegias scripsit. Fuit ⁊ alter xenophanes ex Lesbo poeta Jambicus.

¶ Xenophon nomen philosophi ⁊ ducis insignis atheniensis Socratis discipulus ⁊ Platonis ęmul⁹ fuit: speciosus moratus ⁊ omnibus gratus. Hic primus omniū philosophorū scripsit historiam. Exercitum quoq̧ ex vltimis babylonię finib⁹ per aspa ⁊ difficillima itinera incolumē in patriam reduxit. Fuere ⁊ alij xenophontes.

¶ Xenophil⁹. pe. cor. nomen musici chalcidensis pythagorici. de quo Val. maxim. biennio minor q̄ gorgias q̄ centū ⁊ quinq̧ vixit annis xenophilus chalcidensis pythagoricus sed fœlicitate non inferior. Siquidē vt ait Aristoxenus musicus omnis incommodi humani expers summo pfectissimę doctrinę splendore extinctus est.

¶ Xerampellinę vestes: vt inquit Probus fuerunt ad vsum matronarū ampellini coloris q̄ inter coccinū ⁊ muriceū medius est ξηρον. siccum significat. Itaq̧ xerāpellinus color is esse credit: quem vulgo rosam siccam nominamus. Alij xerampellinas dicūt latine dici Atrabaticas. Hoc est q̄ colorem atrum. i. nigrum habent.

¶ Xerolophus. pe. cor. dici potest siccus tumulus ξηροσ siccos λοφοσ tumulus. Namq̧ ex lapidibus construi cō sueuerant principum tumuli.

¶ Xerolibya. latine sicca libya dicitur.

¶ Xerophagium. comestio siccorū ciborū.

¶ Xerophthalmia arida lippitudo: cum nec tumēt: nec fluunt oculi sed grauescunt.

¶ Xeria. emplastra sicca. sicut hygremplastra vocant liquida emplastra.

¶ Xerxes. latine dicitur bellator. Vn̄ Artoxerxes magnus bellator. fuit psarū rex qui contra athenienses magnum collegit exercitū. Tradunt scriptores numerum copiarū terrestriū quas in grecia duxit xerxes fuisse. clxx myriades. i. decies septies centena millia. Myri io ⁊ nīz numerus est continens decem millia. Transiuit ei⁹ exercitus per septem dies totidēq̧ noctes nullo tempore intermissio. Sed nauali pręlio a Themistocle grecorū duce victus rex ipse cū paucis aufugit. Fuit filius Darij regis ex Atosa Cyri filia. Hanc historiam Herodotus late scripsit.

X ante Y

¶ Xylon grece. latine lignum dicitur. vnde xilobalsamum lignum balsami.

¶ Xylinū. quod et xylon dicitur id est qđ vulgares bābatiū dicunt. vnde xilinę vestes.

¶ Xylocasia. lignum Casię.

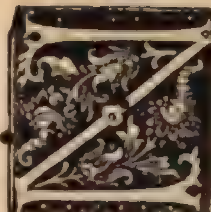
¶ Xylophagus. pe. cor. vermis qui albus obesus nigelloq̧ capite est. ac nascit in lignorū carie lignū corrodens. In ponto ⁊ phrygia comeditur: vt auctor est Hiero. cōtra Ioui. Et quo mū inquit apđ nos ficedula ⁊ attagen mullus ⁊ Scarus in delitijs computantur: ita apđ illos ξυλοφαγιον comedisse luxuria est.

¶ Xiphis. grece ξιφοσ significat ensem. Vn̄ xiphię stellę ex cometarū gn̄e in mucroneo fastigiate.

¶ Xystus a grecis dicitur porticus ampla latitudie exercitationi accōmodata in qua Athletę p hiberna tempora exercent. Hinc xystici dicuntur athletę i xystis pugnantes. Sue. in Aug. Nec tamen eo minus aut xysticorum certationes aut gladiatoruz pugnas seuerissime semper exegit. xystici etiam dicuntur qui xysto ludunt. Significat enim xystos spiculū vł hastile telū. vnde xystophorus latine spiculator. Interdū xystus sumit pro ambulatione in qua arbuscule sunt in plurimas species effigiatę. Plyn. Ante cryptoporticum xystus est violis odoratus. Aliter Ply. lib. v. epi. Ante porticū xystus cō cisus in plurimas species distinctusq̧ buxo. Idem non taz statuarū ⁊ tabularū pictarū ornatu ędes suas q̄ xystis ⁊ nemoribus excoluit. Victr. Latini xysta ambulatiōes appellant quas greci peradromidas dicunt. Ci. i Bruto. Cum ambularem in xysto ⁊ essē ociosus domi. Quādo vero xystus adiectiuum est significat ornatum tersum politum.

¶ Xystis. vrbs Carię. a qua xystiani dicti sunt populi: vt scribit Plynius.

De littera Z.

Z Littera muta est pro qua primit⁹ nonnūq̧ simplex s vt sacynth⁹ pro ζακυνθοσ sethus p zethus. Quandoq̧ duplicatū scribebam⁹: vt patrisso p πατριζω pytisso p πυτιζω aliquando p illa d ponebamus vt Medētius p Mezēti⁹. ¶ Zeta ēt siue zetecula diminutiuū aqđ Plyni. in epi. erat locus capax vnius lecti cū sellis duabus qui velis obductis ⁊ reductis modo adijcitur cubiculo: mō aufertur. Nomen quoniam tribus e ptib⁹ fenestras ⁊ pspectus habeat atq̧ solē multipliciter accipiat: quasi απο του ζειν quod est feruere. Quando ⁊ heliocamin⁹ in ipa zeta ponitur. hoc est vaporariū quoddā solare nō ad ignis vsuz: sed ad solis velut id quod vulgo luminare dicit. ⁊ in paduana gallia Lucerio vel απο του ζην q̧ in ea commodissime viuat. vt quam delitias ⁊ amores suos vocet Cecilius sicut a conuersatione victuq̧ die

ta. De heliocamino. Ulpia. in seruitutibus vrbanis. Si arbo: inquit heliocamino vel solario solem adimat: dicendũ erit quia vmbrã facit in loco cui sol fuit necessari⁹ contra seruitutem impositam fieri. De zeta Lãpridius Indicos odores heliogabalus ad vaporandas zetas sine carbonibus iubebat incendi. De zetecula. Ply. Mox zetecula refugit quasi in cubiculum.

¶ Zazynthos insula ionij maris parua: cum vrbe eiusdem nominis a zazyntho Dardani filio in qua imperauit dicta. cuius incole zazynthij vocantur. De hac Virgili⁹ li. iij. Iaz medio apparet fluctu nemorosa zazynthos.

¶ Zagrus: vt inquit Stra. mõs est quo Media a babylonia diuiditur.

¶ Zazanthei fuerũt zazynthiorũ colõi ĩ medio pyrenei montis siti ꝛ iuxta fluuium hiberũ habitantes.

¶ Zacharias: nomen ꝓphete ꝓprium.

¶ Zamolsis teste Herodoto. li. iiij hist. fuit Pythagore seruus cui Getę putantes illum Saturnũ esse sacrificia impendebant.

¶ Zancule peloponnesi oppidũ fuit in regione Messenia. in qua ipa Messene. Fuit et zancle oppidum sicilię a Messenijs condita in pelori sinu vbi ad oriẽtẽ maxie flectitur quam a suo nomine dixerunt Messanam. Hic zãclei Messeniorum apud Ply. Et zãclea charybdis. Uel a fonte dictam vrbez putant. vel ab occultata ibi a saturno falce: quam lingua sicula zanclon vocant. vel a gygãte zanclo. vel a loci curuitate. Curua enim zãclia vocãt.

¶ Zancleum saxũ in freto siculo dictum a zancle ꝓpinquo sicilię oppido.

Zante E

¶ Zea genus frumẽti simile farri quę vulgo Spelta dicitur. Ex hac fit Alica. Ex zeatico hordeaceo ve cibario quo principum Equisones: equos alere cõsueuerũt.

¶ Zedoron. dicitur terra zean donans.

¶ Zelo as. ꝛ zelor deponẽs: significat ęmulor. Aug. li. j. con. Uidi ego ꝛ expertus sum zelantem paruulum nec dum loquebatur ꝛ intuebatur pallidus amaro conspectu collactaneum suum. Ponitur interdum zelari ꝓ irasci. secundum illud quod per prophetam dicitur. idignatione magna zelatus suz syon. Et zelare est imitari: vt illud. neq̃ zelaueris facientes iniquitatem.

¶ Zelus. modo inuidiam: modo amorem: modo ęmulationem significat.

¶ Zelotes. penultima producta idẽ est quod ęmulator vnde Simon apostolus dictus est zelotes. quando ꝛ dicitur amator. Et sic dominus noster appellatur: q̃m ita nos amat. vt nolit fornicari post deos alienos.

¶ Zelotypus. pe. cor. zelator. seu ęmulator formę. Naz ζῆλος ęmulatio est τύπος forma. qui igitur ita amat vt sollicitus sit ne quis amore suo pfruatur: zelotypus est Iuue. Ponere zelotypo iuuenis prelatus hiarbę. Zelotypia ęgritudo animi ex eo ꝓueniẽs ꝙ timeat ne adsit alteri: quod cum nemine velis habere commune.

¶ Zeno fuit philosophus cithie⁹ ex Cypro greca ciuitate Stoicorum sectę conditor. tanto in honore apd̃ athenienses habitus: vt apud eum claues vrbis deponerẽt ornarentq̃ ipsum aurea corona ꝛ imagie ęrea. Hic adolescenti cuidam inepta multa loquenti ait. Ideo duas habemus aures: os aũt vnum. sc3 vt multa audiamus: pauca vero loquamur. Decessit nonagesimo ętatis suę anno: sine morbo. Nam vt ferunt: cum abiret ex schola lapidem offendens digitum perfregit: manu vero terram feriens illud ait. Ex niobe venio: quid me vocas: continuoq̃ se strangulans interijt. Fuit et alius Zeno Eleates: quem dialecticę inuentorem fuisse scribit Aristote. Huius celebratissima fuit in pferendis cruciatib⁹ patientia. Qui cum adolescentes nobilissimos cupiditate liberandę patrię insl ammasset contra Nearchũ tyrannum facto indicio cõphensus traditusq̃ est tortoribus torquendus. Qui cum laceraretur: vt cõscios cõiurationis nominaret neminem illoꝝ nominauit: sed amicos intimosq̃ tyranni participes cõiurationis esse dixit. Deinde cum quippiã se in aurẽ tyranni: loqui vel le significasset: eam mordicus correptam non ante dimisit ꝙ̃ rapta aure populatum caput reliquisset. Sed cuz complices coniurationis proferre cogeretur. concisam dentibus linguam in os tyrani conspuit. Quo facto ciues tyrannũ lapidauerunt. Fuit et alius Zeno philosophus epicureus Ciceronis synchronos. i. contemporaneus. de quo idem. Ci. li. j. de fi. meminit ꝛ eum cuz atti co frequenter audiuisse epicuri sententias explicantez: Fuere ꝛ alij Zenones: quos nunc ꝓtereo.

¶ Zenobia fuit mulier quę a ptolemęis originez ducẽs grecis ac latinis litteris ornatissima necnõ ꝛ rebus bellicis celeberrĩa ĩ Palmiria syrię vrbe regnauit. Hec cũ Saporem persaꝝ regem superasset tandem ab Aureliano Augusto victa Romam in triũphum ducta fuit. Quę in vrbe summo in honore consenuit a qua Zenobia familia nuncupata est.

¶ Zephyrus. pen. cor. Fauonius ventus occidentalis. Flat enim ab occasu ęquinoctiali aduersus euruz: quasi ζωφόρος vitam ferens: vel quia fert quę sunt ad vitaz. Eo sane plantę omnes germinant ꝛ pullulãt. ¶ Zephyrium vero ꝓmontorium est.

¶ Zethis fuit filius Boreę ex Orithyia et frater Calais.

¶ Zethus: cum h ꝛ u fuit Iouis et Antiopa filius ꝛ frater Amphionis.

¶ Zeugma atis latine connexio. siue adiũctio dicitur. Figura cum plures sensus vno connectuntur verbo qđ tribus modis fit. Aut ꝓposito verbo ad quod reliqua respiciant: vt vicit pudorem libido: timorem audacia. rationem amentia. Aut verbo postposito: vt neq̃ is es Catilina: vt te aut pudor a turpitudine aut metus a periculo: aut ratio a furore reuocarit. Aut in medio sensuũ posito ṽbo: vt Troiugena interpres diuum. ⁊c. ęnei. iij.

¶ Zeusis. latine Iugatio dicitur. Quo nomine appellatus est clarissimus pictor Heracleotes: qui ĩ certamẽ picturę cum parrhasio descendit. Fertur hic pinxisse: puerum vuas ferentem. ad quas cum aduolassent aues iratus est mira ingenuitate operi suo ꝛ dixit. Uuas melius pinxi ꝙ̃ puerum. Nam si hunc consummassem aues timere debuerant. Hic etiaz pinxit Helenę simulachꝝ.

¶ Zeuxo fuit teste Hesiodo vna ex nymphis filia oceani ꝛ Tethyos.

Zante I

¶ Zigena nomen piscis maritimi: vt est apud Ambro. Quid gladios loquar aut zigenas.

¶ Zigarum ea terra fertur ex qua populi exierint q̃ nostra ętate cum liberis et vxoribus europam ꝑuagãtur:

¶ Zigari appellati insignes fures ꝛ sine tecto viuẽtes.

¶ Zinziber radix. Et apud nos immutatis litteris dicimus gengiber.

¶ Ziph. nomen vicia quo Ziphei dicti sunt de quibus

Z ante O et Y.

in lib. ij. reg. fit mentio.

¶ Zizania niç. et zizaniũ zizanij. qđ significat Ambr. lib. hexa. declarat dicens. Lolium ꝛ reliqua adulterina semina quæ frugibus sępe miscentur: zizania nuncupari euangelij lectione cognouimus: sed ea ꝓpriũ quoddã genus habent: nam ex tritici semine in aliud genus seminis decolora mutatione trãslata degenerem trahere naturã. Hoc docet dñs dicẽs. Uenit inimicus ꝛ superseminauit zizania inter triticũ

¶ Zizipḥus pe. cor. genus arboris: quã nostrates zibebos vocant: zizipha fructus dicunt. Ply. li. xv. Ae que peregrina sunt zizipha ꝛ tuberes q̃ ipa nõ pridez venere in Italiã. Hęc ex africa: illa ex syria.

Z ante O.

¶ Zodiacus pe. cor. dici põt aialis ab effigie aialium Nã circulus est in quo. xij. signa sunt in formã aialis figuratus: vt aries: taurus. Gręce eñ ζωα aialia dñr

¶ Zographia aialis pictura. Alexand. aũt aphrodiseus dicit galaxiã circulũ realez esse in cœlo: ꝛ subdit in cõmentarijs meteorologicorum Aristotelis: ισορει δε των μεν καλουμενων πυθαγορειων τιν ασγαλαξιαν ολον λεγειν ειναι των κυκλον του τον και ηλιον προτερον του τον φερεσθαι.

¶ Zographos pictor aia˙lũ. zographia pictura.

¶ Zona cingulũ quo cingimur. Mar. Longa satis nunc sum: dulci sed pondere venter Si tumeat: fiam tũ tibi zona breuis. Hęc ꝛ lorum đr ꝛ baltheus: quãuis baltheus sit etiã a quo arma dependent: ꝛ Cinctus ꝛ Cingulum a cingendo.

¶ Zopyrus pe. cor. physionomista dictus est q̃ profitereĩ hoim mores naturasq̃ ex corpore oculis vultu fronte se posse pernoscere. Qui cũ turpia quędam ꝛ a virtute aliena de Socrate dixisset: ac a multis idcirco derideret. Nõ errat (Socrates respondit) zopyrus. Huiusmodi eñ natura essem nisi naturam philosophia superassem. Fuit ꝛ alius zopyrus. de quo dicere solebat Darius se zopyrũ malle integrũ q̃ viginti capere Babylonas. Zopyri enim astu Babylone potitus erat Darius.

¶ Zopissa apud Plyniũ viuã picẽ significat: vel zopissa pix: q̃ ꝛ nauib⁹ tradiẽ admista cęra ꝛ marino sale macerata multo ad oĩa efficacior q̃ alię pices. Sed proprie resina ex pinu: quãuis Dioscorides addit alia etiam significata: cum ait. ζωπισσαν δε οι μεν ειπον την εκ των πλοιων ξυομενην ρητινην μετα του κηρου καλουμενην υπ. εριων αποχυμα ουσαν διαχυτικην δια το εν τη θαλασση βρεχεσθαι οι δε την πιτυινην ρητινην ουτως ωνομασαν.

¶ Zoroanda lac⁹ quẽ efficit Tygris fluuius ab vno latere Tauri montis.

Z ante Y

¶ Zyme fermenta. Zymes panis fermentatus. Azymus a. um sine fermento.

¶ Zythus quid sit nemo potest dubitare ex verbis Suidę nostri: q̃ ita scribit (etiã Dioscorides tractat) ζυθος οινος απο κριθης γινομενος.

τελος.

Impressum est hoc egregium & saneq̃ vtile opus & subinde auctũ ac mille locis emendatum opera & accuratione Ascẽsiana in academia parrhisieñ. Anno salutis nostræ. MDX. ad Idus Martias.

tas et pma [illegible] ... d. 75 [illegible]

Credi [illegible] [illegible] ... [illegible]

Nonest [illegible] [illegible] amore [illegible] dato: et [illegible] regis [illegible] plena [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ... ad [illegible] ... plane [illegible]

prepedentiu[m] ... redeunt ... dolo: no[n] ... Wecones en vesemelig ... et in
[illegible] ... et possi ... debebat in ... in eo legis [illegible]
[illegible] Terr: ...

astrod ... [illegible] ... [illegible]

Nonemam te Viriosti nunc

De huius: [illegible] ... [illegible]

Comite [illegible] quando studeat

Societas [illegible] plura complias in [illegible]

[illegible] ad [illegible] expl[...] [illegible] est [illegible] Leo [illegible]

Salomon [illegible] dict. [illegible] patrum [illegible]

Themistocles ab amicis [illegible] bona [illegible]

Amaxagoras lectorie mense [illegible] infestus non [illegible] ad demonstratiu[m] [illegible]

Homo [illegible] [illegible] non est arma talis [illegible] magnus [illegible] [illegible]

Lucretia romana [illegible] pupilla [illegible] [illegible] ob [illegible] nepotes ad [illegible]

Nec [illegible] ad [illegible] barbaros ulla mora: [illegible] barbaros [illegible]

Clepsudo [illegible] superans [illegible] : [illegible] γλαῦκα εἰς ἀθήνας [illegible] nostras [illegible] nomina [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

